Incipit pars Eſtiualis ſmonuȝ Meffreth
al's Ortulus regine.

Expurgate vetus

fermentū vt ſit' no-
ua ↄſperſio ſic̄ eſtis
azimi. j. Cor. v. So
linus li. vij. de mira
bilibus mūdi dicit.
Sūt q̄daȝ fontes in
A pfundo mar' q̄ dū eā quā in ſe hn̄t viſcoſitatē
ſurſum mittūt atq̧ purgāt: ↄſtat eo anno fieri
ſecuritatē nauigādi. Ideo h̄ naute obſeruāt q̄
dū ad longinquas ptes ire appetūt. ſpumā ma
ris atq̧ aliā ſupnatantē viſcoſitatē diligenter
inſpiciūt ⁊ aduertūt: vt ſic ſecure pn̄t ad portū
nauigare. Moralit̄ p mare ad pn̄s eſt q̄libet
peccator deſignatus. q2 ſicut mare ſp in ſe eſt
ſalſum ⁊ amarū. q2 dicit Ariſto. ij. metheoroꝝ
Dulce pp̄ter leuitatē ſurſum ferk̄ ſed ſalſuȝ p
pter grauitatē ſbtus manet. ḡ pluuialis aqua
dulcis eſt: mare v̄o ſalſum. Sic eſt q̄libet pec-
cator i ſe amarus pp̄ter ḡuitatē ↄſcie. Juxta il
lud hiere. ij. Vide q̄z malū ⁊ amarū ſit reliq̄ſſe
te dn̄m deū tuū. et non eē timorem ei⁹ apud te.
Iſtius mar' fund⁹ eſt cor. De quo Eſaie. lvij.
B Cor impij quaſi mare feruens q̄d q̄eſcere pōt.
In h̄ fundo cordis ſūt fontes malaꝝ cogitatō
nū. Mat. xv. De corde exeūt cogitatiōes ma
le. homicidia. adulteria. fornicatōes. furta fal
ſa. teſtimonia ⁊ blaſſemie. ⁊ Mar. vij. h̄ addū
tur auaricie. neq̄cie. dolus. imprudētia. ocul⁹
malus. ſupbia et ſtulticia. Iſti q̄dē fontes ma
larū cogitationū dn̄t p ↄfeſſionē ſurſum mitte
re viſcoſitates vitiorū: q2 cū mētes humane p
ↄfeſſionē a prauitate vicioꝝ ⁊ malitie fuerint
expurgate. tunc tp̄is ſecuritas magna patebit
eūdi ad portū patrie eterne. Idcirco naute. i.
p̄lati q̄ regūt nauē ſc̄tē eccl'ie. diligent̄ dn̄t attē
dere vt a cordib⁹ viſcoſitas ſubditoꝝ expurge
tur ſi velit cū ip̄is ad celi patriā ſecure nauiga
re. quare apl'us q̄ rexit nauē eccleſie hortak̄ ſi/
bi cōmiſſos. vt tales viſcoſitates ⁊ ſpirituales
ſpumas vicioꝝ eijciāt ⁊ expurgēt. cū dic̄. Ex-
purgate vetus fermentū. In quib⁹ q̄dē verb
duo oñdit. videlȝ expurgationē iniquitat' . ibi
Expurgate. ⁊ oñſionē puritat' . ibi. vt ſitis no-
C ua ↄſperſio. Circa q̄d notandū ſm naturales
multa ſunt volatilia que in nidis ſuis inmūdi
cias ⁊ ſtercora nō pmittūt. ſed eas expurgāt ⁊
eijciūt. et ad h̄ faciendū pullos ſuos inſtruunt
ſicut pȝ de colūbis p̄ncipalit̄. que vt ait Chriſ.
hȝ fimū ardētem quē d̄ nido abijciūt. ⁊ pullos
vt abijciant inſtruere ↄſueuerūt. Moralit̄ de
us omnipotēs q̄ gerit curā d̄ hoibus quos cre
auit. vniuerſa que pduxit obſequijs eoꝝ d̄pu
tauit. Idcirco oia volatilia que primo creauit
dedit hoi in obſequiū obeditiōis dicens Gen̄.
j. Dominamini piſcibus maris ⁊ volatilibus
celi. et deinde in eduliū refectiōis. dedit etiam
ea in magiſteriū inſtructōis vt ab eis exēpla vi
tia expurgādi caperem⁹. Juxta illud Job. xij
Interroga iumenta. et docebūt te. et volatilia D
celi ⁊ indicabūt tibi. Ad pn̄s aūt p colūbas in
telligūk̄ viri et ſancti homines pp̄ter tres cau
ſas. Prima q2 colūbe ſunt forme ſimplicitatis
eo q̄ carent felle. ſic et homines boni et deuoti
ſunt ſimplices. i. ſine plica. ſ. peccati mortalis.
Juxta illud Math. x. Eſtote ḡ prudentes ſic̄
ſerpentes. ⁊ ſimplices ſicut colūbe. Secundo
ratione puritatis. q2 colūbe munde ſunt. ſolū
mūda grana comedētes. ⁊ immūda relinquē-
tes. Ita boni hoies ſtudent in oibus eſſe mun
di atq̧ puri. vt quilibet dicere poſſit cuȝ zara.
Tob. iij. Mūdā ſuaui aiam meā. Tertio q̄a
colūbe ſunt emule pietatis. nā circa pullos ſu-
os magnū oñdunt pietatis ⁊ ſollicitudinis af-
fectū: alienos iſup pullos nutriūt. Que oia ex
pietatis affectu hoies ſancti et boni faciūt. iſti
eñ de ſuis ſubditis vel domeſticis ſollicitā cu-
ram gerūt animaduertentes. illud. j. Thimo.
v. Quod allegat beatus Amb. dicēs. Hi qui
ſuoꝝ et maxime domeſticoꝝ curā nō habēt. fi-
deȝ negāt. Glo. quā dn̄t hr̄e ad pſonas dictas
quā negant facto. d̄bitū auxiliū eis ſubtrahē-
do. ⁊ eſt infideli deterior. i. i h̄ grauius peccat
q̄z paganus. q̄ fidē xp̄i nō hȝ. Inſup boni ⁊ ſā
cti hoies pietates erga extraneos oñdūt: errā-
tes dirigūt. paupes ſuſcipiūt. Juxta illō Eſa.
lviij. Egenos vagoſq̧ induc in domū tuā. Et
q2 hoies in his tribus rōnibus boni ⁊ ſancti ſi
milank̄ columbis neceſſe eſt etiam vt ab eis di
ſcant ⁊ ſtercus peccatoꝝ venaliū de nido cor-
dis eijciant ⁊ expurgent ſi digne ſanctā eucha
riſtiā ſumere deſiderāt. ex quo mortalia nō ha-
bent. Unde nota quilibet homo deuotus ⁊ bo E
nus debet venalia expurgare de corde ſuo: et
ea vitare in quātū eſt in ipſo pp̄ter multiplicē
effectum qui inde pcedit. Primus q2 peccata
venialia ad penā obligant. non aūt determia-
te et p̄ciſe obligant ad penam eternā. vel pur-
gatoriā. vel p̄ſentis ſatiſfactōis: ſed ad aliquā
iſtarū. Quoniā ſm forū eccleſie p̄ſentis ſatiſ-
facit homo leuiter p peccato veniali: ſ ſm fo-
rum purgatorij punietur grauius: ſed ſm fo-
rū inferni p veniali puniek̄ grauiſſime: q2 eter
naliter. Dicit tn̄ Tho. j. ij. q. viij. in reſponſio
ne ad argumentū ſecūdū. Eternitas pene non
debek̄ veniali pp̄ter grauitatē culpe: ſed pp̄t
irremiſſibilitatem ipſius. q̄n videlicet cuȝ mor
tali coniunctū eſt. Pena tamen illata in infer-
no p mortali incōpabiliter maior eſt q̄z illata

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

ibidem pro veniali. Secundus effectus quare
pctā venalia ſunt expurgāda eſt. qꝛ animā ma
culāt. Et ponit̄ exēplū tale ꝺ imagine depicta
q̄ interdū denigrat̄ ꝙ videri nō poſſit. Aliqñ
vero ſic obſcurat̄ vt videri quidē poſſit ſed tñ
nō bñ nec plene diſcerni. Et ꝓpter talē differē
tiā dicit btūs Gre. ꝙ veniale obſcurat. morta=
le obtenebrat. Tertius effectus qꝛ feruorē cha
ritatis minuūt: ſicut eñ aqua in ignē proiecta
licet ignē non extinguat. feruorē tñ illius tpat
ſic peccatū veniale licet charitatē nō tollat. fer
F uorē tñ minuit charitatis. Et qꝛ illud ſacramē
tū hodie a chriſtifidelibꝰ ex ſtatuto eccl'ie ſumē
duz eſt ſacramentū maxime charitatis in quo
gratā redēptionis noſtre recēſemus memoriā
In quo a malo retrahimur ⁊ cōfirmamur i bo
no. ⁊ ad virtutū ⁊ gratiaꝝ ꝓficimus incremen
ta. vt in clemen. ſi dñm. de reli. ⁊ vene. ſan. Jdō
in magno feruore charitatis eſt accipiendum.
Et qꝛ veniale hūc feruorē tollit. idcirco eſt per
cōfeſſionē ⁊ penitentiā expurgādū. qꝺ vult h
aplus. Expurgate inquit vetus fermētū vt ſi
tis cōſperſio ⁊c. Quia. j. Coꝝ. v. modicuz fer=
mentū corrūpit totā maſſam. Quartus effectꝰ
eſt. ꝙ potētias aie in exercitio virtuoſo laſſat.
Recte ſicut qñ ponit̄ onus ſup equū minꝰ erit
ꝓmptus ad ambulandū. ſic peccans venialit̄
erit minus promptus ad exercitiū virtuoſum
Sꝫ qꝛ ſumere volentes hūc cibum ſalutiferuz
debent ſe prius in operibus ꝟtuoſis exercere.
idcirco neceſſe eſt vt peccata venialia ſtudeāt
expurgare. Quintus effectus ꝙ hominē a glo
ria retardat. qꝛ hō qui ſine peccato veniali eſt
ſtatim poſt mortē poſſet in celū euolare. Coge
tur eñ ꝓpter vnū peccatū veniale ad tempus
in purgatorio expectare. ſicut de hoc dicit ſan
ctus Tho. in ſumma cōtra errores gentilium.
li. iij. c. xiiij. ponēs differentiā int̄ peccatū mor
tale ⁊ veniale dicens. Peccare cōtingit dupli
G citer. Uno mō ſic ꝙ totaliter intentio mentꝭ ab
rumpat̄ ab ordine ad deuz qui ē vltimus finis
bonorū. Et hoc dr̄ peccatū mortale. Alio mo=
do ſic ꝙ manēte ordine humane mētis ad vlti
mū finē impedimētū aliqꝺ offerat̄ ꝑ qꝺ retar=
dat̄ ne libere tendat ad finē. et hoc dicit pecca=
tū veniale. ⁊ ſubdit. Si ſcd'm differentiā pecca
torum opteret eſſe dr̄ia penarū cōſequens eſt:
vt ille qui peccat mortaliter ſit puniēdus. ſicꝙ
excidat ab hōis fine. Qui peccat venialiter. ñ
ita ꝙ excidat ſed ita ꝙ retardet̄ vt difficultatē
patiat̄ in adipiſcendo finē. Sic eñ iuſtiſſime ſ̄
uatur equalitas: vt qñ hō peccādo voluntarie
a fine ſe diuertit. ita penaliter contra ſuam vo=
luntatem in finis adeptione impediatur. Hec
Tho. Et merito impediat̄ qꝛ nunq̄ʒ facies dei
ab aliquo videbit̄: donec fuerit a peccatis ve=
nialibus cum quibus diſceſſit ſufficienter pur
gatus. Oportet eñ quemlibet ita mundū eſſe
anteq̄ʒ habeat viſionē beatificā: ſicut fuit in in
noticia baptiſmali. Sextus effectus eſt. ꝙ bo=
na glorie nobis minuit. nō illa quidē q̄ iam de=
bentur ⁊ que habemus ibi ꝑ merita repoſita. ſ
ad iſtū ſenſum ꝙ maius premiū haberemus ſi
peccata venialia nō fuiſſent cōmiſſa. Tum q̄a
peccata venialia feruorem charitatis impedi=
unt. ratione cuius maius premiū debetur. Tū
etiā quia medio tp̄e quando peccamus venia
liter poſſunt fieri virtuoſa opa. ꝓpter que pre
miū vite eterne augeretur. Septimus effectus H
eſt: ꝙ venialia ſunt ſepe occaſio mortaliū pec=
catorum. Et hoc pōt fieri tribus modis. Prio
ex cōſcientia vt loqui verbum ocioſum qꝺ i ſe
eſt veniale peccatū: ſi tamen ſit cōtra conſcien=
tiam fit peccatū mortale: qꝛ tunc ſpernit̄ bonū
incōmutabile ⁊ fit auerſio a creatore ſuo. Jdō
dicit magiſter ſententiaruz ſup illo verbo apo
ſtoli Ad Ro. xiiij. Omne quod non eſt ex fide
peccatum eſt. Et omne quod fit contra cōſciē=
tiam edificat ad gehennaz. Et ponitur. xxviij.
q. j. c. Omnes deinceps. Et in. c. litteras. ꝺ re
ſtitu. ſpol. ⁊ ibi concordat ex complacentia. qꝛ
dicit beatus Augu. ⁊ ponit̄. xxv. di. vnū ora=
rium. Nullū peccatū eſt adeo veniale quin ſit
mortale ſi placet. q. di. Nihil adeo eſt veniale
cuius ſimile eiuſdem ſpeciei non ſit mortale ꝓ=
pter placentiam: vt exponit Alanus ſuper. ij.
Coꝝ. iij. Et addit idē doctor. Peccatum inq̄t I
poteſt dupliciter placere. ſicut eſt peccatū ve=
niale de dilectione vxoris et filioꝝ. Poteſt eñ
quis ita temere diligere vxorem ⁊ filios ꝙ pec
cat licet venialiter. et etiā in puncto mortis nō
vult retrahi ab illo amore: nec diſplicet ei ꝙ tā
temere diligit eos. ⁊ talis in puncto mortꝭ pec
cat mortaliter. Uel poteſt quis ita diligere vx
orem ⁊ filios. ꝙ etiaz diſplicet ei ꝙ tam temere
diligit eos et reluctatur. Sed affectus carna=
lis delectationis vincit. ſic talis peccat veniali
ter. Et poteſt diſcedere cū venia ſine mortali.
et illud peccatum ei in purgatorio remittetur.
Tertio ex diſpoſitione. qꝛ ꝑ frequentem lapſū
in venialia homo diſponit̄ ad mortale. Sicut
de modica ſcintilla conſurgit magnus ignis.
Jdeo dicit ſapiens. Qui minima negligit pau
latim defluit. Et beatus Augu. ait ⁊ allegatur
a magiſtro ſententiaꝝ. li. iiij. di. xvj. Jlla q̄ hu
mane fragilitati q̄ʒuis parua tñ crebra ſurre=
punt: que ſi collecta cōtra nos fuerint ita gra=
uabunt nos ⁊ opprimēt ſicut vnum aliqꝺ grā
de peccatū. Quid eñ intereſt ad naufragium
an vno grandi fluctu nauis operiatur ⁊ obrua
tur: an paulatim ſurrepēs aqua in ſentinam ꝑ
negligentiam impleat nauem ⁊ ſubmergatur.
Quod non eſt ſic intelligendū. ꝙ venialia mul
tiplicata faciāt vnū mortale ſiue ꝙ poſſint ita

ſubruere ſicut vnũ mortale. Sed ꝙ occaſione
venialiũ ⁊ aſſuefactione cadit homo faciliter
in mortale. Sicut aſſuefactio iurandi eſt occa-
ſio piurij. Ideo quilibet homo deuotus ⁊ fide-
lis xp̄ianus debet peccatis venialibꝰ inq̄tum
poteſt reluctare. Et ſi aliqđ cõtraxit ⁊ cõmiſit
debet ꝑ confeſſionẽ expurgare ſm̃ exhortatio
nem apoſtoli. Expurgate vetus fermentũ vt
ſitis noua cõſperſio. quaſi diceret. Abijcite a
vobis totaliter corruptionem cuiuſcunq; pec
cati venialis: vt ſitis noua conſperſio .i. farina
alba delicata ꝑ aquã gratie conglutinata. Si-
cut eſtis .i. eſſe debetis. azimi .i. ſine fermento
viciorꝝ. Et ſubdit cauſaʒ. ⁊ eſt digna comeſtio
agni paſcalis quã tangit cum dicit. Etẽi pa-
ſca noſtrũ immolatus eſt chriſtus. quaſi dicẽt
vtiq; puri eſſe debetis. quia chriſtus immola-
tus eſt ꝓ nobis in paſſione tollens omnia pec-
cata noſtra. Secũdo ꝑ colũbas que expurgãt
ſtercus aut fimũ de nido ſuo intelliguntur ma
li homines. Iuxta illud Oſee. vij. Effraym fa
ctus eſt quaſi colũba ſeducta. Effraym interp̄
tatur augens. et ſignificat peccatorẽ. qui ſem-
per augent vnũ peccatũ ſuꝑ aliud. Quia per
Greg. iij. moral'. peccatũ quod ꝑ penitentiam
nõ diluitur mox ſuo pondere in aliud trahit.
Et hic quidem peccator eſt quaſi columba ſe-
ducta a dyabolo. Comparant̃ aũt mali colũ-
bis. primo ratione doloſitatis. Dicit eñ ma-
giſter li. xij. ꝓprietatuʒ ꝙ inuenitur aliquãdo
columba que ad deceptionem auiũ eſt inſtru-
cta. Nam ſociat ſe alijs et ad rethe eas adducͭ
⁊ ideo p̄mo intrat rethe aucupis. ⁊ ſe cuʒ alijs
inuolui ꝑmittit. ⁊ ſic ſub amicitie ſpecie dũ ad
paſcua allicit eas ad interitũ trahit. Iſto mo-
do faciũt etiã quidam fraudulẽti luſores qui
ſe ficte cũ quibuſdã imprudentibus ſociant. ⁊
ꝓ eis ludunt. ſeq; quandoq; expoliari permit
tunt. et omnem pecuniã eis cõmiſſam faciliter
ꝑdunt. Uel ſi ludunt ꝓ ſeip̄is colludentẽ neq̄-
ter decipiũt. Et tales multa peccata in h' ludo
K committunt. Primũ eſt cupiditas que habet̃
in deſiderio lucrandi. De qua .j. Thimo. vj.
Radix omniũ malorũ cupiditas. Et habetur
allegatiue. xlvij. di. c. bouorũ auctori. ⁊. xlix.
di. c. hinc etẽi. Secundũ eſt rapina que attẽ-
ditur in voluntate ſpoliandi. De qua .j. Corꝝ.
vj. Rapaces regnũ dei poſſidere nõ poſſunt.
Tertiũ eſt vſura maxima. qñ luſor vno dena-
rio vel groſſo. x. vel viginti. centum vel mille
lucratur. Et hoc nõ ſolum in vno anno vl' heb
domada. ſed eadem die. et extra. de exceſſi. p̄-
la. c. inter dilectos. Quartũ eſt mendaciuʒ qđ
in ludo multipliciter cõtingit. vnde ps̄. Per-
des om̃es qui loquũtur mendacium. Et Iob
xj. Nunquid viri mendaces iuſtificabunt̃. q̄ſi
diceret. non. Quintum eſt execrabilis iuratio
De qua Eccĩ. xxvij. Loquela multuʒ iurãs
horripilationẽ capiti ſtatuit. ⁊ irreuerentia ip
ſius obturatio auriuʒ. quaſi diceret. Talis iu
ratio incutit horrorem homini. ⁊ ꝑ conſequẽs
facit horripilationẽ. Ibi etiam eſt nominis di
abuſus qđ homines abhorrẽt aures ſuas aũ-
tentes. Sextũ eſt blaſſemia. que cõmittitur in
deum. De qua beatus Augu. ſuꝑ illo verbo
Math. xxvj. blaſſemauit. Non inquit minus
peccant qui blaſſemant deũ regnantem i celis
q̄ʒ qui crucifixerunt eum ambulantẽ in terris.
Refert eñ Apiarius. dicens. In brabantie ꝑ
tibus in vrbe leuonio ciuem vidimus genero
ſum ⁊ bonũ qui in nocte ſancta paraſceues ad
matutinas ſurgens tranſibat añ cellarium in
platea in quo ꝑditiſſimi adoleſcentes ad ludũ
taſſerũ conſedentes blaſſemijs et iuramentis
inuicem contendebant. Inuenit igitur homi-
nem ignotum quendã plagatuʒ miſerabiliter
⁊ cruentatũ ſanguine. quem homines ante cel
larium cũ magno murmure deplangebãt. qui
cum quereret actorem leſionis tante quis eẽt
homines reſponderunt. qui hic in cellario ad
taſſeres ſedẽt. Mox igitur igreſſus ciuis im-
properat ludentibus tali nocte: et eos duris v̄
bis interrogauit. Cur hominez ignotũ ad eos
ingreſſum tam crudeliter verberaſſent. Atto-
niti aũt illi negant aliquem ad ſe intraſſe poſt
q̄ʒ conſederant: nullumq; ab eis verbo vl' ver
bere laceſſituʒ. Et mox cum ciue omnes ſurgẽ
tes querunt hominem cruentatum nec euʒ in-
uenerunt. Conuerſiq; ſinguli ad ſeipſos anim
aduertũt in iuramẽtis ſuis ⁊ blaſſemijs terri-
bilibus chriſtum cruciaſſe. Ex quo facto dñs
in cuius celario luſores conſederant tanta cõ-
tritione permotus eſt vt omnia que per vſurã
rapuerat. iniuriatis reſtitueret. ⁊ vitam ſuam
beate terminaret. Septimũ eſt corruptio pro-
ximorum qui ad ludum reſpiciunt. De q̄ Gre
gorius. Qui malum exemplum alijs preſtite-
rint ſunt pena duplici puniendi. Octauum eſt
contemptus prohibitionis: quia ludi ſunt ꝓ-
hibiti. vt. C. de ludo alee. l. ludus. Et ibidem
dicitur. Siquis illum verberauerit. in cuius
hoſpitio luſum eſt in alea pro aliquo magno.
vel ſi aliquid ſubtractum eidem fuerit iudiciũ
ei non datur Et hoc intelligit hazo de illo qui
luſores alee conſueuit recipere cauſa ſui alim̃-
ti. Secus autem ſi apud aliquem incidentali-
ter ludatur: vel accidentaliter ludatur. Et. ff.
de ludo alee. l. ij. dicitur. Omnis ludus qui in
nititur fortune prohibetur. Et ſi ceſares lu-
dos prohibuerunt. qua ratione domini terre-
ſtres et ciuitatum rectores huiuſmodi admit-
tunt. Certe dico ꝙ omnia peccata in ludis cõ-
miſſa ab eis in diuino iudicio exigentur. vt de
ſenten. excommu. c. quante preſumptõis: vbi

dicitur. Facientes et conſentientes pari pena
L plectendos. Et ſubdit. Ille autem conſentit
qui cum poſſit manifeſto facinori deſinit obui
are. Et dicit Bern̄. Conſentientes hic intelli=
gi per comparationem. ſ. preſtando autorita=
tem. Sicut domini qui autoritatem dant luſo
ribus ludendi. tales eadem pena puniunꝫ cuꝫ
facientibus. ⁊ ſic intelliguntur verba iſta cum
iuuenes ea. vt dicitur. ij. q. j. notum. ⁊. xvij. q.
iiij. omnes. ⁊ de offi. delega. c. j. Nonum eſt tē
poris amiſſio. De quo dicit Bernardus. Om
ne tempus nobis ad penitentiam conceſſuꝫ di
ligenter a nobis requiretur quomodo ſit expē
ſum. Decimum peccatū eſt fraus ⁊ dolus. ⁊ h
omnia tangit metriſta. Scandala blaſfemia ꝑ
ditio. temporis. raptura. vſura. Mendaciuꝫ
lucra. corruptio. ſpretio. rixa. Sunt ludi vitia
fraus quoqꝫ piuria. Et quia in ludo ſunt tam
multa mala crimina ⁊ peccata. ideo luſores nl
lo modo debent accedere ad agnum paſcalem
chriſtum. ſcilicꝫ ipſuꝫ ſumendo. niſi omnia iſta
peccata fuerint ab eis penitus expurgata. Ex
purgate igitur o luſores vetus fermentum iaꝫ
dictorum peccatorum vt poſitis ſumere regeꝫ
M angelorum. Secundo comparantur mali co=
lumbis ratione curioſitatis. Naꝫ columba eſt
curioſa. quia ſuper arborem ſedens multum
circumſpicit ſuper quem ramum ſcandere ve=
lit. et quaſi deliberando collum vndiqꝫ circū=
flectit. Sed ſepe dū tantū deliberat anteq̄ꝫ vo
latum arripiat eam ſagitta perforat. et ið vo
latum quem quidem citius facere potuit tem
pore oportuno nō ꝑfic̄ vt dicit Greg. Mora=
liter q̄libet peccator qui in pct̄m̄ mortale ceci=
dit debet ſtatim peccata confiteri dum poterit
habere copiam confeſſoris: ⁊ penitentiaꝫ age=
re pro peccato. Iuxta illud Ecc̄i. xxj. Fili pec
caſti. ſ. ex fragilitate humana non adijcias ite
rum. ſ. peccatū. Sed de priſtinis deprecare. ſ.
ſtatim ꝑ te. ⁊ nō ꝑ alios. vt tibi dimittanꝫ. Sꝫ
ſunt nonnulli qui vel ſaltem ſemel in anno no=
lūt volare ꝑ cōfeſſionem de ramo arboris. id
eſt de actu vel conſcientia alicuius peccati vel
criminis. et ad meliorem ramum. i. ad ſtatū pe
nitentiū ſe transferre. Et monenꝫ ex decretali
extra de peni. et remiſſio. c. omnis. vbi dic̄ In
no. Omnis vtriuſqꝫ ſexus poſtq̄ꝫ ad annos di
ſcretionis ꝑuenerit. omnia ſua peccata ſaltem
ſemel in anno confiteaꝫ ꝓprio ſacerdoti. ⁊ in=
iunctam ſibi penitentiam ꝓprijs viribus ſtu=
deat adimplere. ſuſcipiens reuerenter admi=
nus in paſcha eucharijſtie ſacramentum. Sed
ꝑ hanc decretalem nihil aliud probari poteſt:
niſi ꝙ quilibet chriſtianus habens annos di=
ſcretionis debet ſaltem ſemel in anno confiteri
⁊ euchariſtie ſacramentum ſumere: vt ſe obe=
dientem oſtendat eccleſie. ⁊ verum chriſtianū

Cum illo tamē ſtat ꝙ totiens quotiens peccat
aliquis mortaliter ſtatim cum poterit habē co
piam ſacerdotum. ſuū confiteri tenetur pecca
tum. quia valde periculoſum eſt tandiu ſtare
in mortalibus peccatis. Idcirco tales ita pro
craſtinantes deliberant. et circumſpicientes.
aut nō cōfitentes ꝓpoſitum ſuuꝫ tardant. ⁊ cō
tinget eis ſicut columbis. ꝙ ſepe ſagitta mortl
vel diuine vindicte ſubito eos non ſolū in cor=
pore. ſed etiam in anima multotiens perforat
quia nullus eorū diem confeſſionis expectat.
Ideo cōſulitur cuilibet peccatori Ecc̄i. v. Ne
tardes ꝯuerti ad dominū. ⁊ ne differas de die
in diem. ſubito enim veniet ira domini. ⁊ in tē
pore vindicte diſperdet te. Sicut contingit il=
li de quo in vitaſpatrum li. iiij. c. cxxiiij. Fuit
temporibus Tancredi regis in prouincia mer
ciorom miles quidam qui pro induſtria exteri
ori placebat regi. Sed tamen pro negligentia
interiori diſplicebat ſibi. Igitur rex ſedule eū
monebat vt confitereꝫ ⁊ redimeret peccata vl
ſcelera an̄q̄ꝫ morte preuentus tempus ꝑderet
penitendi. Ille verba ſalutis ſpernebat: et ſe
tempore ſequenti penitentiam acturum ꝓmi=
ſit. Hic tandem infirmitate tactus decidit i le=
ctum. ⁊ acri dolore cepit torqueri. Ad quē rex
ingreſſus hortabaꝫ vt anteqꝫ moreretꝫ penitē=
tiam ageret peccatorum. Ille reſpondit nō ſe
tunc velle confiteri peccata. ſed cum ab infirmi
tate reſurgerꝫ. ne exprobrarent ſibi ſodales ꝙ
timore mortis hoc feciſſet. Cunqꝫ morbus cō=
ualeſceret. rex ad eū denuo ingreſſus eſt. quē
vt ille vidit. miſerabili voce clamauit. Quid
vis modo. quare huc veniſti. nō eīm potes mi
hi aliquid vtilitatis aut ſalutis vltra conferre
Cui rex. Noli inquit ita loqui. vide vt ſapias
ſanum. non inquit inſanio. Sed peſſimam mi
hi ſentētiā pre manibus habeo. Et rex. Quid
inquit hoc eſt: ⁊ dixit. Pauloante intrauerūt
duo iuuenes. ⁊ reſidebant circa me. vn⁹ ad ca
put ⁊ alius ad pedes: ⁊ ꝓtulit vnus libellum
pulcherrimum ſed valde modicum ſcriptum.
et mihi dedit ad legendum. In quo omnia bo
na que fecerim ſcripta repperi. et hec erāt pau=
ca et modica. Receperuntqꝫ codicem. ⁊ nihil
mihi dixerunt. Tunc ſubito ſuꝑuenit exerci=
tus malignorum ſpirituū. et domum interius
et exterius obſedit. Et ille qui primus videba
tur. ꝓferebat codicem horrēde viſionis ⁊ ma
gnitudinis et iuſſit vni ex ſatellitibus ſuis vt
mihi ferret ad legendū. Quem cū legiſſem om
nia ſcelera mea. non ſolum que opere. ſed etiā
verbo. necnon leuiſſima cogitatione ꝑctā te=
tris litteris ſcripta inueni. Dicebantqꝫ ad illos
iuuenes mihi aſſiſtentes. Quid hic ſedetis ſci
entes certe quia noſter eſt. Reſponderunt illi
dicentes. verum dictis. Accipite eum et in tu

mulũ veſtre damnationis ducite quo dicto di
ſparuerunt. Surgentes itaqꝫ maligni ſpiritꝰ
habentes in manibus vomeres ardentes per
cuſſerũt me. vnus in capite ⁊ alius in pede. ꝗ
modo cũ magno tormento in interiora mea ir=
repunt: ⁊ mox vt ad ſeinuicem ꝑuenerint mo
riar. ⁊ ad inferni clauſtra protrahar. Et nõ mlꝛ
topoſt miſer defunctꝰ eſt. Ecce ꝙ iſte ad iſtar
columbe ſemꝑ penitere deliberauit nec ꝑfecit
qualiter diuina vindicta ⁊ ſagitta mortis ipm̃
ꝑforauit ⁊ damnauit. Ideo chariſſimi mei dũ
tempus habemus: vetus fermentum peccato
rum mortalium expurgemus: vt in hoc leto tẽ
pore paſcali corpus xp̃i noſtri redemptoris fe
liciter ſuſcipere valeamus. ne cum illis qui pe
nitere procraſtinant miſerabiliter pereamus.

Sermo ſecũdus de paſca.

In reſurrectione
tua chriſte celum et terra letenꝛ. Ita
canit eccleſia. Dicũt naturales ꝙ ſer
A pens in duo vel in tria fruſta deciſus. ſi ſub fi=
mo ponitꝛ. reintegratur et reſurget. vt vult ari
ſtoteles. vij. animaliũ. Et huiꝰ rationeꝫ ponit
cõmentator auerrois dicens. Animalia annu=
loſa deciſa viuunt poſtmodũ viceuerſa. Spi=
ritualiter ꝑ ſerpentem intellige xp̃m. qui figu=
ratus eſt ꝑ ſerpentẽ eneum. Num. xxj. vbi dr̃
Cum filij iſrael ꝓfecti eſſent de monte hor per
viaꝫ que ducit ad mare rubrũ vt circumirent
terrã Edom. tedere cepit populũ itineris ac la
boris. Locutuſqꝫ contra dominum ⁊ Moy=
ſen ait. Cur eduxiſti nos đ terra egypti vt mo
reremur in ſolitudĩe. Deeſt panis. nõ ſunt aq̃
Anima noſtra iã nauſeat ſuꝑ cibo iſto leniſſi=
mo. Quobrem miſit dominus in populum ig=
nitos ſerpentes. ad quorum plagas ⁊ mortes
plurimorum venerũt ad Moyſen atqꝫ dixe/
runt. Peccauimus quia locuti ſumus contra
dominum et te. ora vt tollat a nobis ſerpentes
Orauitqꝫ Moyſes pro populo. Locutuſqꝫ ẽ
dominus ad eum. Fac inquit ſerpentem eneũ
et pone eum pro ſigno vt qui percuſſus a ſer=
pẽte aſpexerit viuet. Fecit ergo Moyſes ſer
pentem eneum. ⁊ poſuit eum ꝓ ſigno. queꝫ cũ
ꝑcuſſi inſpicerẽt. ſanabantur. Unde dicit glo
ſa. Serpẽs ſuſpenſus in ligno eſt filiꝰ dei xp̃s
cruci affixus qui venena ſerpentis antiqui ex
cluſit. ⁊ reſtituit ſanitatẽ. Sed dicitur eneꝰ. qꝛ
es eſt durabilius omnibus metallis. ⁊ ſignifi=
cat corpus chriſti. quod ꝓpter inhabitantem
deitatem durat in eternum. Hic quidẽ ſerpẽs
per gladiũ paſſionis ⁊ mortꝭ diuiſus fuit ĩ du=
as partes. videlicet in animam ⁊ in corpus. ⁊
anima deitati coniuncta ad inferiores partes
terre deſcẽdit. Corpus vero eadẽ deitate plaſ
matum requieuit. Sed ſub fimo ſepulcri poſi
tus reintegratus eſt. ⁊ reuixit cum anima cor
pori reunita fuit. ⁊ hodie glorioſe reſurrexit.
Sicut teſtatꝛ apoſtolus ad Roma. iiij. Tradi
tus eſt ꝓpter delicta noſtra. et reſurrexit pro=
pter iuſtificationem noſtram. Et ideꝫ teſtatur
ſancta ſynodus et conſtitu. de ſumma trinita.
⁊ fi. catho. c. firmiter credimus. di. Tertia die
reſurrexit a mortuis. Idem teſtatur verbum
ſancte eccleſie ꝑ themate aſſumptuꝫ. In reſur
rectione tua xp̃e ⁊c̃. In quo verbo duo princi
paliter tangunꝛ. Reſurrectio xp̃i glorioſa ibi B
In reſurrectione. et celebratio reſurrectionis
gaudioſa. ibi. Celum ⁊ terra. Circa qđ notan
dum. vt aiũt naturales et compotiſte. Sol na
turalis quolibet menſe intrat aliquod ſignum
Nam. xiiij. die Marcij ſol intrat in arietẽ. ⁊ ſi
militer. xiiij. die Aprilis intrat Tauruꝫ. Sed
xiiij. die Maij intrat ſignũ Gemini. Et ſic de
alijs. vt patet in hoc verſu Ri tib et ri gar. ip
ti. qꝫ bric. lu cat. vi dato ſignis. Uide em̃ quo=
ta ſit in ordine vnaqueqꝫ ſillaba in verſibꝰ mẽ
ſium. ⁊ facile patebit ingreſſus. numerãdo em̃
ſic. Mar ci us ad ri o. ⁊c̃. conſtatqꝫ illa ſillaba
ri eſt. xiiij. ⁊ ſic de alijs menſibus. Spiritualitꝛ
ꝑ ſolem intellige Chriſtum qui eſt ſol iuſticie
⁊ ſol intelligentie. Iuſticie quidem quia iuſte
retribuet nobis iuxta oꝑa noſtra omnia vlꝛ fa=
cta. Iõ dr̃ Malach. iiij. Orietꝛ vobis timen=
tibus nomen meum ſol iuſticie. Sed dr̃ ſol in=
telligentie: qꝛ facit nos eum intelligere ꝑ fideꝫ
Iuxta illud Eſaie. xiiij. Niſi credideritis non
intelligetis. Ideo dicunt mali ⁊ increduli. ſa=
pientie. v. Iuſticie lumen nõ luxit nobis ⁊ ſol
intelligentie nõ eſt ortus nobis. Iſte ꝗdeꝫ ſol
ſpiritualis xp̃s dñs noſter intrauit arieteꝫ. vt
dicit Holkot lectiõe huius ſuꝑ libro Sapiẽ.
Qñ in ſtatu innocentie creauit primos paren=
tes ⁊ in paradiſo collocauerat. Et ſic aries ai=
mal eſt naturaliter mite ⁊ innocens ſm̃ genus
ſuũ. ſic deus tunc mitis fuit. ⁊ nullã feritatem
tunc eis oſtendit. ſed tm̃ innocentiam ⁊ in cre=
ando potentiã. ⁊ res gubernando. quod ſigni
ficatꝛ in illo. qꝛ aries eſt aial potẽs ⁊ forte ĩ ſpe/
cie ſua. ꝫ ſtatim hoĩe peccãte ille ſpiritualis ſol
xp̃s inrtauit in taurũ ꝗ ẽ anial magne fortitu
dinis ⁊ ferocitatis. qꝛ ſtatim expulit eos đ pa=
radiſo. Geñ. iij. Inflixit etiã eis moriendi ne=
ceſſitatem in corꝑe. ⁊ ad inferos deſcendendi
in morte. Deinde euolutis quinqꝫ milibꝰ. ⁊. cc.
annis minus vno intrauit ſol iuſticie iſte ĩ Ge
mini. qñ duas naturas in vtero ꝟginis ineffa
biliter copulauit. ⁊ tũc aliqualitꝛ mitigatꝰ fuit
⁊ certe totalitꝛ. qꝛ dicit Iſi. xxvij. Ethi. ca. vij.
Taurus qꝫ tũcunqꝫ ferox fuerit. ſi alligetꝛ ficui
manſueſcit. Sic xp̃s filius dei qui in ꝑmis pa
rentibus magnã ferocitatẽ oñdit. alligatꝰ dul
ciſſime ficui. i. glorioſi ꝟgini ꝑ incarnationem

continuo manſueſcit. Et verificatū eſt in ipſo
illud Math. xxj. Ecce rex tuus venit tibi mā
ſuetus. De iſto ſigno tranſiuit chriſtus ſol iu=
ſticie in Cancrum. Eſt em̄ cancer animal paſ=
ſu retrogrado vadēs. iuxta illud auiani. Cur
ua retrocedēs dū fert veſtigia cācer. Sic xp̄s
i h̄ mūdo ꝯtinuo retroceſſit. Q̄ȯ ſic ꝓbaꝫ. Nā
rect⁹ inceſſus hoīs iuſti eſſe de virtute ad ho=
nores. ex quo honor eſt premium virtutꝭ. iiij.
Ethicoꝝ. Deinde de merito ad p̄mium. et de
labore ad requiem eternam. Sed chriſtus dū
hic vixit retroceſſit de virtute in vituperium.
de vituperio ad verbera. ⁊ ad crucem. vt bo/
na ſexta feria audiuit charitas veſtra. ⁊ d̄ cru
ce ad mortem de morte tranſiuit ad infernum
Sicut teſtatur ſacra conſtitutio de ſum. trini.
vt s̄. Deſcendit inquit ad inferos. De qua ha
bes ſupra. parte. j. dominica letare. ſ'mo. ij. ſi=
B gno. b. Hic queruntꝛ aliqua. Primo an ſit ca=
tholice concedēdū chriſtum ad inferna deſcē=
diſſe. ⁊ videtꝛ ꝙ nō. Quia dicit beatus Aug⁹.
ad Dardanum ⁊ etiam ſup Gen̄. ad litteram.
Non facile nomen inferni in ſcripturis in bo=
no inuenitꝛ. Si ergo xp̄o nihil mali attribuen
dum eſt. videtur ꝙ ad infernum nō deſcendit
Sed in contrarium eſt fides apoſtolorū. De=
ſcendit ad inferna. Ideo dicūt doctores ꝙ no
mine inferni aliquando intelligitur pena. ali=
quando locus pene. Et ſ'm hoc chriſtuꝫ deſcē
diſſe ad inferna intelligitꝛ dupliciter. Uno mō
aut quia deſcendit ad penam. aut quia deſcen
dit ad locū pene. Primo mō nō ꝯuēit xp̄o. q̄a
i eius btā aīa poſt mortē nec fuit pena dāni. i.
carētia diuie viſiōis nec pena ſenſus. i. afflicti
ua. Scd̄o aūt mō cōueniebat deſcēdere ad in=
fernū nō ad penā ſ3 ad locū pene. in quē deſcē=
dit non neceſſitate ſed voluntate. dignatione
⁊ poteſtate. Ratio aūt quare pro animabus li
berandis voluit ad infernuꝫ deſcendere. cum
eas in abſentia potuiſſet liberare duplex aſſi=
gnatur vt dicit Bonauentura ſup. iij. di. xxij.
E Primo ꝑpter ꝯſolationē vinctoꝝ. q2 magna
fuit animab⁹ liberādis ꝯſolatio. ⁊ maxima fu
it xp̄i dignatio. in hoc ꝙ chriſtus p̄ſonalitꝛ vo
luit in anima ſibi vnita ad infernum deſcende
re. Unde ait Damaſcenus. ꝙ propter hoc de
ſcendit vt his qui in tenebris ſederent ſuperlu
ceret. Sic̄ in ſua natiuitate deſcendit vt his lu
ceret qui in terris erant. Secundo propter re=
futationem aduerſariorum. ſ. demonum. vt ſi
cut chriſtus eos vicerat in terra in natura aſſū
pta. ſic de eiſdē triumpharet apud inferos ip=
ſos inuitos ſpoliando. quia ſpolium ſanctorū
patrū iniuſte detinebant. ⁊ ſic implete ſunt he
figure. Primo Gen̄. xiiij. vbi dicitꝛ ꝙ thodor=
laomor ⁊ quatuor reges cum eo tulerunt ſub=
ſtantiam Loth quod cum audiſſet Abraaꝫ ca

ptū Loth aſſumpſit vernaculos trecentos de
cem et octo: ⁊ reduxit ſubſtantiam perſequēs
eos et occidens. Spiritualiter loth interpreta
tur vinculuꝫ. ⁊ ſignificat patrem celeſtem q̄ vi
culum eſt amoris. ipſius ſubſtantia ſunt om=
nes electi qui ab h̄ ſecl'o in gratia ⁊ fide merito
rum deſcenderūt quos iniuſte tenebat dyabo
lus. qui ſignificatur per thodorlaomor regeꝫ.
Quod audiens verus Abraam chriſtus per=
ſecutus eſt ipſum. et omnes electos ſuos a po
teſtate ſua liberauit. Secunda figura. j. Reg.
xvij. Cū dauid paſceret gregem venerunt vr=
ſus ⁊ leo tulerunt ouem. Ipſe autem eos inſe=
cutus eſt. ouem eripuit. vrſum ⁊ leonē occidit
Dauid gregeꝫ paſcens eſt chriſtus vniuerſos
in mundo nutriens. Sed vrſus et leo eſt dya=
bolus. de quo Trenorū. iiij. Urſus inſidians
factus eſt mihi leo in abſcondito. ⁊ hic tūc tu=
lit ouem dauid quando omnes electos an̄ paſ
ſionem chriſti infernus deuorauit Sed xp̄us
mortuus in cruce eum inſecutus eſt quādo in=
fernū deſtruxit ⁊ oues ſuas inde eduxit. Sed
ꝙ hoc dicitur de inferno non eſt de loco dāna
torum vel purgandorū. aut etiam ſine baptiſ=
mo decedētium puerorum. ſed d̄ lymbo patꝝ
intelligendū. Ad obiectionem Auguſtini di=
citur ꝙ hoc eſt verum pro tanto. quia ad infer
num nunq̄3 vllus deſcendit niſi ad penam dā=
ni vel ſenſus preter ſolū chriſtum. Et ideo re=
cte dicit nomen inferni non de facili in bonum
inuenitꝛ: quia deſcendere ad infernū ad penaꝫ
certam in malum ſonat. Sed ad infernum de=
ſcendere ip̄m poteſtate expoliando. ⁊ ex ma=
gno dominio hoc in maximam ſonat dignita=
tem. ⁊ ſic competit xp̄o. vnde ps̄. d̄ſcribēs de=
ſcenſū eius ad inferos ſic pſallit. Attollite por
tas principes veſtras ⁊c̄. Et rn̄det i p̄ſona de
monum. Quis eſt iſte rex glorie. replicat i per
ſona xp̄i di. Dominus fortis et potens. Secū F
do queritur an chriſtus ſua preſentia infernū
illuminauit. ⁊ videtur ꝙ non. quia tenebre vi
dentur eſſe de ratione inferni. ſicut lux eſt d̄ ra
tione paradiſi: ergo ⁊c̄. Reſpondetur quia te
nebre inferni exteriores correſpondēt tenebrꝭ
exterioribus in inferno exiſtentibus. ⁊ ex quo
chriſtus a ſanctis patribus qui erant in infer=
no. ſ. in lymbo omnes tenebras exteriores fu=
gauit. quia eis ſuam diuinitatem oſtendit ibi=
dem. et ſic tota trinitas eas ad viſionem diui=
ne eſſentie propter meritum chriſti miſericor=
diter ⁊ dignanter admiſit. Congruuꝫ ergo fu
it vt per preſentiaꝫ ſue humanitatis. ſcilꝫ quo
ad animam tenebras exteriores eorum effuga
ret. Concedendū ergo eſt ꝙ chriſtus infernuꝫ
ſcꝫ lymbum patrū ſua p̄ntia illuſtrauit Ad ob
iectionem dic ꝙ infernus. ſ. lymbus ſanctorū
patruꝫ erat omnino euacuandus. ita ꝙ p am=

plius nullus eſſet deſcenſurus ad ipſum vt te-
nent doctores. ideo decens fuit ꝙ aliquid fie-
ret in eo quod eſſet contra rationē inferni. ſ. il-
G luminatō ſerena ex redemptoris pſentia. Ter
tio querit̃ an aliquos de inferno damnatoꝝ
liberauit. Ad hoc reſpondent doctores ꝙ exi-
ſtentes in inferno damnatorum ſunt ī malitia
obſtinati ſicut demones. Et qꝛ pena non tolli
tur manente culpa. ideo de inferno damnato-
rū aliqua anima liberata nō fuit. Juxta illud
Eſa. vlti. vermis eoꝝ non moriet̃. ⁊ ignis eo-
rū nō extinguet̃. Nec fuit hoc ex in ſufficiētia
liberantis. ſed ex indiſpoſitōne obſtinata ī dā
natis. Sed ſi inſtaret contra hoc aliqͣs Zach.
ix. Tu in ſanguine teſtamenti tui emiſiſti vin-
ctos de lacu in quo non erat aqua. Ubi dicit
glo. id eſt eos qui tenebantur vincti carcerib⁹
vbi nulla miſericordia eos refrigerabat. quā
refrigeratōnem ille diues petebat tu liberaſti
Sed tales erant anime damnate in inferno. er
go videtur ꝙ aliquos inde liberauit. Ad hoc
reſpondent doctores ꝙ textus ille Zach. intel
ligendus eſt de lymbo patrum. Sed ad gl. in-
ductam dicunt ſanctus Tho. ⁊ Bonauen. ꝙ
ipſa ſatis ſit impropria. poteſt tamen exponi:
vt hoc quod dicitur nulla eos miſericordia re
frigerabat intelligatur d̄ inferno damnatoꝝ.
et reſiduum. Tu liberaſti. intelligitur de lym-
bo patrum. Quia licet ante chriſti aduentum
non eſſet miſericordia liberans. fuit tamē mi-
ſericordia relucens. Et iſtud videtur magꝭ eſ-
h ſe pertinens propoſito. Sed iterū inſtaret ali-
quos ꝑ iſtud Job. Jn profundum inferni de-
ſcendit anima mea. ergo videtur ꝙ ipſius ani
ma non ſit liberata. Reſpōde ꝙ omnes docto
res tenent Job eſſe ſaluatum. ideo diſtinguen
dum eſt ꝙ infernus eſt aliquis ſup terrā. ⁊ eſt
ipſe aer caliginoſus. qui eſt infernus aliquorū
dmonū. Et dic̄ mgr̄ li. ij. ſniaꝝ di. vj. Jſte aer
caliginoſus eſt eis q̄ſi carcer ad tp̄s iudicij de-
putatus. tūc aūt detrudent̃ ad baratrū infer-
ni. Juxta illud Math. xxv. Jte maledicti ⁊c̄
Et eſt infernus ſub terra q̄ diſtinguebat̃ ī lym
bū patrū. in purgatoriū. in lymbū pueroꝝ. ⁊ ī
infernū dānatoꝝ. Ergo abſolute loquēdo tūc
infernus dāuatorū eſt ꝓfundiſſimū inferni. ꝫ
lymbus patrū reſpectiue. reſpectu eñ inferni
demonū quorūdā in aere caliginoſo exiſtētiū
dr̄ ꝓfundiſſimū inferni. Et h̄ mō dicebat iob
Jn ꝓfundū inferni deſcēdit aīa mea. De h̄ in
ferno dic̄ ꝓpha ī pſona xp̄i. Eruiſti aīam meā
I ex inferno inferiori. Quarto q̄rit̃ an xp̄s liba/
uit aliquos de lymbo pueroꝝ. Rñdent doct.
ꝙ nō. qꝛ redemptio xp̄i nō habuit locū niſi in
illis q̄ fuerūt vel futuri erant membra xp̄i. ſed
pueri illi q̄ tūc fuerūt in lymbo vel hodie ſunt
nūq̄ fuert̄ xp̄i redēptoris mēbra. neq̄ ꝑ ꝓpriā
fidē. neq̄ ꝑ ſacr̄m fidei qđ nūc eſt baptiſm⁹. ⁊c̄
circūciſio vel ſacrificiū ⁊c̄. Et ita hodie puuli
vl' alij decedentes ī ſolo originali ſic̄ ſunt ñ ba-
ptizati ſiue ſint d̄ parētib⁹ xp̄ianis. iudeis vel
paganis. eq̄lit̃ carebūt vita btā imꝑpetuū. q̄a
ꝑpetue ꝑuant̃ dīna viſiōe: q̄ ꝑuatio vocat̃ pe-
na dāni. Sꝫ tñ ꝑ mgr̄m ⁊ cōiter alios doctorꝭ
pena eoꝝ ē minutiſſima. qꝛ nō ſuſtinēt aliquē
cruciatū ignis ꝫ carētiā diuine viſionis. Hñt
eñ ordinatū rōnis iudiciū et vidēt ſe ex diui-
na ordinatiōe inabiles ad hmōi viſionē. Et ꝙ
non hñt cruciatū hr̄ ex ſcriptura Apoc. xviij.
Quātū glificauit ſe ⁊ in delitijs fuit tātū date
ei luctū ⁊ tormētū. Sꝫ notū eſt ꝙ hmōi puuli:
nūq̄ ſe glificauerūt ī delitijs. eo ꝙ nūq̄ pctm̄
cōmiſerūt. Sꝫ ſolū ex alijs traxerūt ⁊c̄. Sꝫ q̄d
de eis poſt iudiciū finale de⁹ ſit factur⁹ an etiā
patient̃ penā ignis. vult Aug. ꝙ ſic. Et ſimili
ter merckelnus ī tractatu d̄ inſtructiōe ſimpli
ciū ſacerdotū. c. lviij. Et qꝛ ipoꝝ penā ī antea
poſui ī li. de ſctis. ſmo. j. d̄ ſctō Jaco. ⁊ ī ſmo.
d̄ reſurrectiōe xp̄i. ⁊ ideo ad pn̄s ponere ꝑter-
mitto h̄ aūt ſolū addēdo. vt ponit ſctūs Tho.
d̄ aquino. j. ij. q. lxxxvij. in rñſione ad ſcdm̄ ar
gum. ꝙ pena eterna nō debet̃ paruulis ꝓpter
q̄ntitatē peccati originalis. ꝫ rōne cōditiōis ſb
iecti. ſ. homis q̄ ſine grā inuenit̃. ſic inq̄t. Eter
nitas pene nō correſpōdet peccato veniali ꝓ-
pter quātitatē culpe. ſed ꝓpter irremiſſibilita
tem ipſius q̄ñ videlicet peccato mortali eſt cō
iunctū. Quinto querit̃. vtrū aliquas aīas de K
purgatorio in ſuo deſcenſu liberauit. Ad h̄ dr̄
ꝙ in ſolutiōe hui⁹ q̄ſti. doc. ſunt. cōtrarij. Sed
ꝓ ſolutione dicit ſanctus Tho. circa. iij. ſentē
tiarū di. xxij. ꝙ licet nō inuenit̃ determinatū
apud ſanctos patres: tñ dici poſſꝫ ꝙ illi q̄ erāt
in purgatorio nō inde fuerunt liberati. niſi di
catur ꝙ in vita ſua hoc meruerunt. vt ꝑ paſſi
onē chriſti liberarent̃. vel ex ſpeciali gratia ⁊c̄
fuiſſent liberati licet nunc non liberent̃. Et te-
nent quidam doctores moderni ⁊ ꝓbabiliter
qđ chriſtus in ſuo deſcenſu ad inferos omnes
animas de purgatorio liberauit. ⁊ ꝓbant hoc
Actl. ij. vbi dr̄ de chriſto. ꝙ deus eū ſuſcitauit
a mortuis ſolutis doloribus inferni. Sed hoc
intelligi nō pōt de lymbo patrum. quia ibi nō
fuit dolor ſed pena damni tm̄. igit̃ intelligitur
de purgatorio. Sed poſſet hic aliquis in con-
trarium arguere. Paſſio xp̄i nunc equalē ha-
bet virtutē miſericordie quā tunc habuit. ſed
nunc virtute paſſionis nō liberantur illi q̄ ſūt
in purgatorio niſi prius puniantur ⁊ purgent̃
igitur nec tūc. Ad qđ reſpōde. licet paſſio chri
ſti nō habebat virtutē liberandi ſimpliciter et
indiſtincte oēs de purgatorio niſi aliquo mo-
do eis pena infligeret̃. tñ tunc ex ſpeciali gra-
tia vt tangit ſanctus Tho. ꝓpter redēptoris

p̄ſentiā poterāt omēs de purgatorio libari. re
cte ſicut ꝓmiſſus fuit ꝛ dat⁹ latroni introit⁹ pa
radiſi dicēte redēptore. Hodie mecū eris i pa=
L radiſo Luc̄. xxiij. Sexto queritur q̄diu xp̄us
in inferno fuit. Ad hoc dicit ſanctus Tho. cir
ca di. xxvij. tertij libri ſententiarū. ꝙ aliq̄ mo=
do corp⁹ ꝛ anima ſunt proportionabilia. Tan
to ergo tp̄e anima xp̄i in inferno eſſe debuit q̄n
to tempore fuit eius corpus in ſepulcro vt per
vtrunq; ſuis fratribus ſimilaret̄. ſ. alijs hoi=
bus. Et vt ꝑ reſurrectionē ſuam nouā inchoa
ret vitā etiā quo ad animarum liberationez. ꝛ
quo ad corpoꝝ reſurrectionē i ſuo corp̄e ichō=
atā. Manſit ḡ aīa xp̄i vſq; ad horā reſurrecti
onis in lymbo. Poſtea intrauit in ſignū leōis
in ſua glorioſa reſurrectiōe. Dicit em̄ Iſido.
li. xij. ethimo. c. ij. ꝙ catulus leonis d̄ nouo na
tus tribus diebus iacet quaſi mortuus. Tan=
dem poſt tres dies patris rugitu a dormitiōe:
ſiue morte ſuſcitatur. Iſto modo xp̄s cuz eſſet
mortuus in cruce tribus diebus ꝑ ſynodochē
mortuus iacuit poſt quod tempus virtute pa
M tris ſuſcitatus r̄ſurrexit. Circa quod illa que=
runtur et primo. an congruum fuit xp̄m tertia
die reſurgere. Ad hoc dicunt doctores ſuper
decretali firmiter. principaliter ſuꝑ hoc verbo
tertia die reſurrexit a mortuis. ꝙ xp̄s nō ſuſti
nuit mortem vt debitor mortis ſed vt mortem
noſtram ſua morte mortificaret. Ad hoc autē
duo requirebantur. Unum videlicet vt n̄ de=
bitor mortis ſolueret mortē quā nos debeba=
mus. Aliud autem vt nos virtutem mortis ip
ſius ibi cognoſceremus: vt ꝑ fidez mortis xp̄i
virtus mortis in nobis effectū haberet. ꝓpter
q̄d congruū erat vt veritas mortis appareꝛ q̄
ſufficient̄ apparuit ꝑ hoc ꝙ xp̄s tertia die r̄ſur
rexit a mortuis. Fuit em̄ mortuus in ſexta fe=
ria. ꝛ reſurrexit die dominica que tertia eſt p⁹
feriā ſextā. Et hoc predixit chriſtus. Math.
xx. Filius hominis tradetur gentibus. ꝛ con
demnabunt euz morte. Et ſequitur. Et tertia
die reſurget. Ideo in ſymbolo apoſtoloꝝ di
citur. Tertia die reſurrexit a mortuis. Et ad=
ditur in ſymbolo niceno. ſm̄ ſcripturas. Sed
contra hoc inſtarz aliquis ſic. Chriſtus loq̄ns
de ſua morte Mathei. xij. dicit. Sicut fuit io
nas in ventre ceci tribus diebus et tribus no=
ctibus. ſic erit filius hominis in corde t̄re. Sz
non fuit xp̄s in corde terre niſi q̄diu mortuuſ
fuit. Cum ergo tribus diebus ꝛ tribus nocti=
bus mortuus fuit chriſtus. videtur ergo ꝙ nō
reſurrexit tertia die. ſed magis q̄rta die. Ad h̄
N reſpōde. dies diuerſimode accipitur. aliquan
do ꝑ die naturali. ꝛ ſic integratur ex. xxiiij. ho
ris. ꝛ totū aggregatum ſimul ex die ꝛ nocte di
es dicitur. Aliquando accipitur pro die artifi
ciali que eſt latio ſolis ſuper noſtrum emiſpe=
rium ſiue terrā. loquendo ergo de die artificia
li que diſtinguit̄ cōtra noctē. tūc xp̄s fuit mor
tuus vna integra die tm̄. ſ. die ſabbati. ꝛ dua=
bus noctibus. quarū vna preceſſit ſabbatū. et
alia ſequebatur. Et ad hanc intentionez dicit
Glo. ad Ro. iij. c. ꝙ xp̄s requieuit in ſepulcro
vna die. ꝛ duabus noctibus. quia ſua ſimpli=
ci nouitate noſtrā duplicem vetuſtatem cōſū=
pſit. Idē dicit vna glo. ſuper illo verbo Luce
vlti. Nōne oportuit xp̄m pati ꝛ reſurgere. q̄d
ſic intelligenduz eſt ꝙ due noctes quibus cor=
pus xp̄i fuit in ſepulcro ſignificabant in nobiſ
duplicem vetuſtatem. ſ. culpe et pene. vel cor=
poris ꝛ anime quas xp̄us conſumpſit ſua ſim
plici nouitate. ſ. pene ſine culpa. quod figura=
bat dies vnica ſabbati. ꝑ quam integram mor
tuus fuit. Si autem loquimur d̄ die naturali.
ſic ꝑ ſinodochen accipiendo partem pro toto
quod conſuetum eſt in tempore. ſic mortu⁹ fu=
it tribus diebus et tribus noctibus. Illa eniz
pars diei paſſionis chriſti. ſcilicet ab hora paſ
ſionis chriſti. ſcilicet ab hora nona ꝛ deinceps
computatur pro tota die naturali cuius eſt ꝑs
ſcilz pro nocte precedenti. ꝛ ipſa die artificiali
Similiter nox ſequens computatur pro tota
die naturali ſequenti. quibus ſi adiūgat̄ vna
dies naturalis integra videlicet nox precedēs
ſabbatum ꝛ dies ſabbati. hoc modo loquēdo
habetur ꝙ chriſtus fuit mortuus. ꝛ fuit i cor=
de terre tribus diebus ꝛ tribus noctibus. Et
ita intelligit̄ autoritas inducta. Et in hac ſen
tentia concordant omnes doctores ſancti.
Sed circa hanc ſolutionem occurrit alia dubi O
tatio qua hora chriſtus reſurrexit. De hoc eſt
diuerſitas inter doctores. Quidam dicunt ꝙ
in media nocte. alij dicunt ꝙ in aurora. Et ni=
hilominus tam illi q̄z iſti concordat ꝙ corpus
chriſti fuit. xxxvj. horis in ſepulchro. quia de
prima opinione computāt ab hora. vj. quādo
tenebre facte ſunt ſuper vniuerſam terram. et
ſic computant. xxxvj. horas. quia fuit equino
ctiū vernale q̄ndo xp̄s paſſus fuit. De ſecun=
da opinione computant ſero. ſiue a tempore
veſpertino quando corpus poſitum fuit in ſe=
pulcro. Pro iſtarum opinionum concordan=
tia dicit Bonauentura. ꝙ aliquid dicitur fie=
ri dupliciter. vel ſm̄ veritatem quando fit vel
quādo innoteſcit. et ideo qui horam medie no
ctis aſſignant tempus determinant ſm̄ veri=
tatem reſurrectionis. quia ſm̄ veritatem tunc
facta fuit. Qui vero aſſignant tempus mane.
determinant quando innotuit. Et ſubdit. for
te reſurrectio chriſti fuit inter horaz medie no
ctis et diei dominice. Et quia medium habet
cum extremis participationem. ideo aliqui
dicunt reſurrectionem fuiſſe in media nocte.
aliqui in mane ſine aliqua contradictione.

Sed iterū inſtaret q̄s ſic. Figura dʒ correſpō
dere veritati. ſ reſurrectio xp̄i figurata fuit in
Sampſone. de quo Judic̄. xvj. vbi dr̄ q̄ in=
greſſus vrbem Gaze. ⁊ in ea dormiuit vſqʒ ad
mediū noctis. ⁊ inde reſurgēs apphendit am
bas portas vrbis cuʒ poſtibus ſuis ⁊ ſera im=
poſitaſqʒ ſuis humeri portauit vſqʒ ad mōtis
verticē. Ex q̄ ſcriptura videt̄ q̄ xp̄s in medio
p̄me noctis debuit reſurgē ⁊ nō tertia. ⁊ beat⁹
Greg. tangēs figurā p̄dictā in Omel̄. paſcali
dicit xp̄m in nocte reſurrexiſſe. ſic̄ Sampſon i
nocte deportauit portas Gaſe. videt̄ ḡ q̄ non
fuit cōgruū xp̄m reſurgere tertia die. Ad hāc
obiectionē dicūt doc. q̄ nō eſt neceſſariū q̄ fi=
gura in oib⁹ correſpōdeat veritati vel ecōuer
ſo. q꞉ nulla figura eſt ita ſilis v̄itati q̄n ſit ex ali
qua p̄te ſibi diſſimilis. Pōt em̄ dici. q̄ p ſam=
pſonē i hac re geſta nō fuit figura reſurrectio=
nis xp̄i q̄tū ad tp̄is horā. ſed magis q̄tum ad
reſurgētis potentiā magnificā. q꞉ ſicut Sam/
pſon portas ciuitatis potētia fortitudinis ap
portauit ita chriſtus potentia diuinitatis for=
tiſſime reſurrexit i media nocte. Sed ad id q̄d
obijcit̄ d̄ Omelia Grego. qua videt̄ dicere ex
ꝯſideratiōe illius figure de Sampſone q̄ xp̄s
reſurrexit in media nocte. dicit ſanctus Tho.
q̄ xp̄s credit̄ reſurrexiſſe in crepuſculo matu
tino. ſ. inter mediā noctē ⁊ aurorā: et ita iuxta
intentionē Bonauenture p̄miſſam tunc abſqʒ
contradictione dicitur reſurrexiſſe in nocte et
P in die. Pro doctrina morali eſt ſciendum q̄ re
ſurrectio ſpiritualis quatuor modis in xp̄i re=
ſurrectione corpali p̄monſtrat̄. Primo ſic q̄a
xp̄s reſurrexit corporaliter vita corporali nū=
q̄ moriturus. Juxta illud apoſtoli ad Rom̄.
vj. Scientes q̄ xp̄s reſurgēs ex mortuis iam
nō morit̄. Glo. q꞉ reſurrexit ad vitā immorta
lē. mors illi vltra nō dn̄abit̄. Jta ⁊ nos qui vt
ſpero oēs hoc tp̄e quadrageſime p̄terito a pec
catis r̄ſurrexim⁹. mori deinceps p pctā nō de=
bem⁹. q꞉ alias vere nō reſurgēm⁹. nec ſpiritua
liter viuerem⁹. Jō ſubdit ap̄ls ad Roma. vbi
ſ. Jta ⁊ vos eſtimate fratres mortuos q̄dē eē
pctō. Glo. p totalē dimiſſionē. viuētes autem
deo. ſ. vita gr̄e i xp̄o ih̄u. nō ḡ regnet peccatū
in v̄ro mortali corpe vt obediati ꝯcupiſcētijs
ei⁹. Sed neqʒ exhibeati mēbra v̄ra arma iniq̄
tatis. ſ. ꝯ dn̄m. ⁊ pctō. ſ. ꝯ p̄ximuʒ. ſ exhibete
vos deo ad ſuiēdū tanq̄ ex mortuis viuētes
Et no. q̄ illi q̄ p penitētiā quadrageſimaleʒ a
pctō ſpiritualiter reſurrexert̄. ⁊ ſtatim poſt pa
ſca iterū in pctis moriūt̄. ſiles ſunt illis q̄ i ve=
teri teſtō p Helyā ⁊ Helyſeū. imo p xp̄m ante
paſſionē reſurrectiōe imp̄fecta ſurrexert̄ q̄ ite
rato mortui fuert̄. Sed hi qui poſt reſurrectō
nē ſpiritualē nō in peccati moriunt̄ ſiles ſūt il=
lis ſanctis qui cum xp̄o ſurrexert̄. nec iterato
mortui fuert̄ vt quidā dicūt. Pro quo nō qui Q
dam opinant̄ q̄ illi ſancti cū xp̄o ſurrexerūt ⁊
teſtes ip̄ius reſurrectionis extitert̄. p̄fecte ſur
rexerūt cū quatuor dotib⁹ glorioſis. ⁊ xp̄o aſ=
ſcēdēte in celū cū eo aſcendert̄. Et tenētes illā
opinionē allegant p ſe Aug⁹. in ſmone reſur=
rectionis: q꞉ illa eſt rō quare q̄daʒ ſancti p̄res
affectabāt in terra ſctā ſepeliri. q꞉ i ſpiritu p̄ui
debāt aliquos p̄uenire futurā reſurrectioneʒ
i xp̄i reſurrectōe. vt tangit magiſter hiſtoriaꝝ
tractās de ſignis q̄ poſt mortē xp̄i euenert̄: ſic̄
patet de Jacob p̄riarcha q̄ filios coniurabat.
vt corpus ſuū de egypto trāſportarēt ⁊ i terra
ſancta in ſpelūca duplici ſepelirēt. Gen̄. xlix.
Silr̄ Joſeph cōiurauit fratres ſuos: vt q̄n do
minus viſitaret eos. q̄ redirent de egypto ad
terrā p̄miſſiōis q̄ oſſa ſua ſecū trāſportarent.
⁊ ibidē ſepelirent Gen̄. vlt̄. Alij aūt dicunt q̄
iterū ſunt mortui. ⁊ dicūt cū magiſtro hiſtoria
rū ſup euangelia. q̄ aliquoꝝ corpa q̄ cuʒ xp̄o
reſurrexert̄ q̄eſcūt in hieruſalē. Et Aug. d̄ mi
rabilib⁹ diuīe ſcripture plane diffinit q̄ iterū
mortui ſunt. Dic̄ em̄. c. ix. p̄pe finē libri. Sic̄ i
reſuſcitati mortuis ſilitudo tātū nō mors cōti=
nua fieri cernit̄. ita ⁊ i his ſilitudo reſurrectio=
nis nō ip̄a reſurrectio oñdit̄. De cōtinua eniʒ
morte null⁹ ad vitā indiuiduā niſi dn̄s vſqʒ in
nouiſſimā diē reuertit̄. Vn̄ dicēdū ſm mentē
Aug. appareʒ p̄babil̄ in hac p̄te. vt dic̄ holkot
lectiōe. xix. q̄ illi cū xp̄o ſurrexert̄ iteꝝ mortui
ſunt. q̄ꝝ corpa iteꝝ ad monumēta reuertebāt̄
Nāqʒ veriſimile ē q̄ int̄ eos debebāt fuiſſe ſci
p̄res. Moyſes ⁊ Dauid ⁊ q̄dā alij. q̄ꝝ fidem
maximā cōmēdat Ap̄ls ad Heb. xj. Et in fine
ꝯcludit. Hi oēs teſtimonio fidei p̄bati inuēti
ſunt. nō accepert̄ repromiſſionē. ſ. glorie et̄ne.
Et h̄ mouebat Aug. ad ſic dicēdū. Et dic̄ hol
kot. Cōſtat q̄ moriebant̄. ſic̄ de Johāne euā=
geliſta dr̄. q̄ dolorem in moriēdo nō ſenſit. ſic
⁊ illi. nō em̄ ſequit̄. ſi iterū moriebant̄. ḡ cū pe
na. Pōt em̄ deus cū ſtatuto diſpēſare ⁊ eis p
pena gloriā recōpenſare. Sed btūs Hierony.
in ſmo. Cogitis me dicit. quos cum domino
reſurrexiſſe legimus vtrum redierint in pulue
rem certum non habemus. Melius eſt ergo
totum deo committere q̄ aliquid temere diffi
nire. Et hec ſententia pluribus placet. Secū=
do quia xp̄s ſm corpus ⁊ animam d̄ ſepulcro
r̄ſurrexit. expeditus a ſyndone qua erat inuo
lutus: et a ſudario quo erat coopert⁹. Sic ho=
mo reſurgens ſpiritualiter debet reſurgere de
ſepulcro corruptionis culpe. a ſindone ſiue li=
gamento conſuetudinis praue. que ligat ho=
minem et inuoluit ne celeriter a peccato reſur
gat. Surgere etiam debet a ſudario excuſatio
nis peruerſe. Sicut em̄ ſudario ſudor extergi
tur ita excuſatōne peccatum ne appareat. ſicut

fecit Adã ⁊ Eua Geñ.iij. Tertio ſicut xp̄s de
ſepulcro ip̄o manēte clauſo ꝛ̄ſurrexit. Sic qñ
quis reſurgit ſpiritualit̄ ꝑ verã penitētiã clau
dit̄ ſepulchꝛum concupiſcentie ne defluant ip
ſius riuuli ad ꝑpetrationē peccatoꝛuꝫ. Quar-
to ſicut xp̄s reſurrexit cuꝫ.iiij. dotibus coꝛpo
ris.ſ.cum claritate contra opacitatem. cũ agi
litate contra grauitatē.cum ſubtilitate cõtra
groſſiciem.cum immoꝛtalitate contra paſſibi-
litatē. Sic homo cum reſurgit ſpiritualit̄ ſur-
git ad claritatē cognitionis.ad agilitatem bo
ne operationis.ad ſubtilitatem contemplatio
nis.et ſurſum actionis.⁊ ad impaſſibilitatē ſo
lide tollerationis aduerſarioꝛum. Et hoc quo
ad pꝛimum. Quātuꝫ ad ſcđm ponit̄ in verbo p̄
miſſo celebꝛatio reſurrectionis gaudioſa cum
R ſubiungit̄.celũ et terra letantur. Circa qđ no
tandum quando rex terrenus pugnans cõtra
alium regē ſi viribus ſuis deficit ⁊ ſuccumbit
omnes đ familia ſua triſtantur. Si autem po
ſtea reſumptis viribus fines hoſtis ſui ingre-
ditur eum ꝓſternendo ⁊ captiuos redimendo
omnes ſui qui erant in triſticia iocũdantur et
letant̄. Spiritualit̄ xp̄s rex celoꝝ in ſua paſſi-
one pugnauit cõtra regē ſuꝑboꝛum.ſ.dyabo-
lum qui eſt rex ſuꝑ omnes filios ſuꝑbie Job.
xlj. Sed pꝛo ſalute generis humani pugnans
defecit.⁊ ĩ cruce ſuccubuit ſicut teſtat̄ ꝑ os da
uid in pſ̄. Deficit coꝛ meũ ⁊ caro mea. Jđ om
nes de familia ſua triſtabant̄.ſicut patuit pꝛi-
mo de celeſtibus. vt de angelicis ſpiritib⁹ De
q̄bus Eſa.xxxiij. Angeli pacis amare flebũt.
Deinde patet đ terreſtribus. vt đ virgine glo
rioſa.de apoſtolis ⁊ đ alijs hominibus electi
qui in triduo moꝛtis xp̄i valde triſtes erant.
Et quilibet dicere potuit illud Job.xxx. Ver
ſa eſt in luctũ cithara mea. ⁊ oꝛganũ meum in
vocē flentiũ. Et nõ dũtaxat rationales creatu
re imo ⁊ irrationales triſtabant̄. Nam ob ma
gnam triſticiã ⁊ compaſſionē celum lumen ſu
um abſcondit.terra mota fuit.et ſic đ alijs. vt
habetur Math.xxvij. Sed iſte rex reſumptꝭ
viribus ingreſſus eſt potenter fines ſui inimi-
ci.euꝫ ꝓſtrauit. ⁊ captiuos quos tenebat libe
rauit.et hodie cum eis reſurgēs in ciuitatē ſu
am amenam.ſ.paradiſum terreſtrem letanter
ſubintrauit. Quod poteſt haberi ex illo verbo
Pſ̄.cxxxviij. Si ſumpſero pennas meas di-
luculo. ⁊ habitauero in extremis maris.q.di.
cum aſſumpſero pennas.i. duas alas charita
tis in diluculo mee reſurrectionis: tũc cuꝫ ele
ctis meis habitabo in paradiſo q̄ eſt in extre-
mis maris. Et dicũt doctoꝛes. cũ xp̄s poſt ſu
am reſurrectionē nõ fuit cũ diſcipulis.tũc fu-
it cũ patribus in paradiſo. Jdcirco h̄ tp̄e ſue
victoꝛioſe reſurrectiõis oĩa tã in celo ⁊ in aere
q̄ꝫ in terra letant̄. vt dicit verbũ allegatũ.celũ

⁊ terra letant̄. Pꝛo quo notandum ꝑ celũ hic S
intelligit̄ celũ ſplēdidũ. qđ ſm magiſtrũ li.ij.
ſentētiaꝝ.di.ij.dictũ eſt empyrreũ.i. igneuꝫ a
ſplēdoꝛe.nõ a caloꝛe.cũ quo quidē celo creati
ſunt angeli. Juxta illud Geñ.j. Creauit deus
celũ et terrã. Hoc quidē celũ in xp̄i reſurrectõ
ne letatum eſt. ⁊ quomodo hodie letatũ ſit oñ
ditur in illo q꞉ ciues celeſtes in veſtibus albis
in ſepulcro ſedentes.mulieribus lacrymanti-
bus ⁊ deflentibus moꝛtuũ dñm reſurrectõis
ſue letiſſimos rumoꝛes letificauerũt et nuncia
uerũt.q.d.tantũ eſt nobis hodie gaudium in
celo.q꞉ celũ nõ potuit nos continere. Sed de-
ſcendimus gaudia noſtra vobis nunciare. et
hoc habetur in euãgelio hodierno. Marc̄ vl
timo. vbi maria magdalena Maria Jacobi
⁊ Salome venerũt ad monumentũ.et vider̄t
iuuenem ſedentem in dextris coopertuꝫ ſtola
candida. Et ſtola fuit ſignũ leticie angeloꝛum
quia vt dicit Hieronimus. Veſtis cãdida ve
ra eſt leticia. Et beatus Greg⁹. dicit in omel̄.
Stola candida coopertus apparuit.quia feſti
uitatis noſtre gaudia nunciauit. Candoꝛ eñ
veſtis ſplendoꝛē noſtre denunciat ſolennitatꝭ
Cumq꞉ ſic vidiſſent angelum in veſte alba leti
cie ipſe obſtupuerunt. Quod conſiderans an
gelus dixit eis.nolite expaueſcere. quaſi dice
ret.nobis gaudētibus nolite timere et contri-
ſtari. Quia nobiſcum ciues celi eritis. Jheſũ
eñ queritis nazarenum crucifixum non eſt h̄.
ſcꝫ ꝑ p̄ſentiam coꝛpoꝛalem. Surrexit.ecce lo-
cus vbi poſuerunt eũ.quaſi diceret. Ecce leo
ſuſcitauit catulũ ſuũ. Ecce fenix triduo moꝛ-
tua.hodie reuixit. Ecce figulus ex eodem lu-
to fractis vaſis fec̄ aliud vas. ſic placuit ocu-
lis eius. Ecce Jonas de ventre ceti illeſus exi
uit. Ecce veſtitum eſt candelabꝛũ aureũ. Ecce
ſuſcitatũ eſt tabernaculũ Dauid qđ ceciderat
Ecce refulſit ſol q̄ pꝛius erat ſub nubilo. Ecce
viuificatũ eſt granũ qđ cadēs in terrã moꝛtuũ
fuerat. Ecce ver⁹ Joſeph educt⁹ đ carcere cõ
ſtituit̄ dñs egypti. Ecce ſacc⁹ ꝯciſus circũde
dit leticiã. Jđ ite dicite ei⁹ diſcipul̄ ⁊ petro.q꞉
p̄cedet vos ĩ galileã. Jbi eũ videbitꝭ ſicut di-
xit vobis. Ecce q̄ꝫ gaudioſos rumoꝛes angeli
mulieribus nũciant. Scđo ꝑ celũ intelligitur T
firmamētũ qđ ſcđa die factũ eſt. ſicut teſtatur
magiſter vbi ſupꝛa.di. Celũ in quo poſita ſũt
luminaria magna.non in p̄ncipio ſed ſcđa die
factũ. Jllud quidē celũ hodie letatum eſt. Si
cut eĩ ĩ die paſſionis xp̄i in ſuis ſtell̄.ſ.ſole ⁊ lu
na obtenebꝛatũ fuit.ſic in die gaudioſe reſurre
ctionis eius clarius letiuſq꞉ illuxit. Sicut ca-
nendo teſtat̄ ſctã mat̄ eccleſia. Lucēt clari⁹ ſol
⁊ luna moꝛte xp̄i turbida. Sꝫ moꝛalit̄ ꝑ celuꝫ
ĩtelligit̄ ſctã militãs eccl̄ia. q꞉ ſicut ſm natura
les firmamtũ fuit a p̄ncipio creatũ ſm ſuã ſb-

ſtantiam.ſed ſecunda die ampliori formatõne
eſt decoratũ et ornatuȝ. Sic eccleſia fideliũ eti-
am ab initio inchoata videlȝ in p̃mis parẽtibꝰ
fuit. Sed ſm vincen. in ſpec. hiſto. li. ij. c. lvij.
ab Abel dr̃ incepiſſe eccleſia. Quia ſi ab Adaȝ
incepiſſet. nõ fuiſſet ꝯtinua: ⁊ q̃uis ab initõ in
cepit ab abel. tñ pfecte formata fuit ⁊ decorata
ſcda die. ſ. i tpe plenitudinis gr̃e qñ xp̃s veit i
mũdũ. Hec reuera ſancta eccleſia p firmamen
tũ deſignata in xp̃i reſurrectione cordialit̃ eſt
in filijs ſuis. Et quõ potuiſſent ꝯtriſtari cũ cri
ſtus reſurgens mãſit cũ eis quinq̃ginta diebꝰ
eos varijs apparitõnibꝰ ꝯſolando. Ideo dixit
dñs Math. ix. Nũquid p̃nt filij ſponſi. ſ. xp̃i
q̃ eſt ſponſus eccleſie lugere q̃diu cũ eis ẽ ſpõ-
E ſus: quaſi dicẽt nõ. Circa qd̃ vlterius eſt notã
dũ: ſicut firmamẽtũ hȝ multas ptes. Quia ſm
cõmentatorẽ ſup. ij. li. de celo ⁊ mundo. queli-
bet ſtella eſt denſior ps ſui orbis. Ita ſancta ec
cleſia tpe reſurrectionis ſpõſi xp̃i habuit vari
as ptes ⁊ diſtinctiões ſanctoꝝ. Prima ps fuit
electoꝝ q̃ fuerũt in limbo. ⁊ hi ſignificabant̃ p
ſtellas q̃ dicũtur pliades ⁊ ſunt ſeptẽ ſtelle q̃ in
ter genua tauri ⁊ vicine ſunt ſibi et diuiſe. Et
Et ſm Greg. orinnt̃ tpe hyemali. Sed p tp̃s
hyemale intelligit̃ tp̃s añ xp̃i natiuitatẽ ⁊ paſ
ſionẽ. in q̃ orti ſũt p natiuitatẽ oẽs ſancti i lym
bo ꝯtenti. qꝛ oẽs añ paſſionẽ xp̃i electi ad lym
bũ deſcenderũt. ppter qd̃ dixit Jacob ſanctiſ
ſimus. Deſcẽdã ad filiũ meũ lugẽs in infernuȝ
i. ad limbũ patrũ. Geñ. xxxvij. Et dicũt̃ ſeptẽ
ad numeꝝ ſeptiſtellij: qꝛ ſeptẽ virtutibꝰ oẽs il
li electi in lymbo fulſerũt. ſ. quatuor cardinali
bus. que ſunt iuſticia. tpantia. fortitudo ⁊ pru
dentia. ⁊ tribus theologicis. ſ. fide. ſpe. ⁊ cha-
ritate. Sed eſt valde notabile de ſtellis predi-
ctis. q tpe vernali in quo xp̃i reſurrectio cele-
brat̃ letiꝰ lucẽt atq̃ ſplẽdẽt. ⁊ q̃nto aura eſt ſe-
renior ⁊ frigidior tãto ab alijs ſtellis meliꝰ di-
ſcernũtur. Et ſm Marcianũ. Cum ſol p plia
des iter facit aeris caliditas vernalibꝰ pluuijs
tpatur. et terra tũc tpis florũ pulcridutine ad-
ornat̃. ita ad p̃ns. cũ verus ſol iuſticie chriſtus
iter faceret p ſanctos patres in lymbo exiſten-
tes eos ſua deitate illuſtrando. tũc letiꝰ luxer̃t
qꝛ dotẽ claritatis ex eius p̃ntia accepert̃. Tũc
q̃ aer tenebroſus fuit ſerenatꝰ ⁊ tribulatio eo-
rũ pluuijs diuine gratie erat tpata. et letanter
dicere potuerũt Tob. iij. Non delectaris in p
ditionibus nr̃is. qꝛ poſt tempeſtatẽ tranq̃lluȝ
facis. et poſt lacrymationẽ ⁊ fletũ exultationẽ
infundis. De h̃ vide hiſtoriã quã ponit Nico
demus in ſuo euangelio. Carinus ⁊ lentius q̃
cũ xp̃o reſurrexerũt Anne ⁊ Caypbe Nicode
mo ⁊ Joſeph gamalieli apparuerũt. ⁊ adiura-
ti ab eis q̃d xp̃s apud inferos geſſerit. Rñde-
rũt. Cũ eſſemus cũ oibus patribꝰ nr̃is in caligi
ne tenebraꝝ: ſbito factus eſt aureus ſol' color.
purpuraq̃ regalis lux illuſtrãs ſup nos. Sta-
tim Adaȝ humani generi pr̃ exultauit dicens.
Lux iſta auctori lumẽ ẽ ſempiterni q̃ nob pmi
ſit mittere coeternũ ſuũ lum̃. Tũc exclamauit
Eſa. di. Hec ẽ lux pr̃is. dei filiꝰ ſic̃ pdixi cuȝ vi
uus eẽm i terri. Populꝰ gẽtiũ q̃ ambulabat in
tenebris vidit lucẽ magnã. Tũc ſupuenit geni
tor nr̃ Symeõ. ⁊ exultãs dixit. Glorificate do
minũ. qꝛ ego infantẽ natũ i manibꝰ ſuſcepi i tẽ
plo. ⁊ cõpulſus a ſpiritu ſancto dixi. Nunc di.
ſer. tu. i pa. ⁊c̃. Quia viderũt oculi mei. Poſt
hec Johãnes letanter ait. Ego xp̃m baptizaui
⁊ añ faciem ipius parare vias eius p̃iui. et ip-
ſum digito oſtendi. dicens. Ecce agnus dei. ec
ce qui tollit ⁊c̃. Et deſcẽdi nũciare vobis. qꝛ in
primo eſt viſitare nos. Tũc ſeth dixit. Cũ iuiſ
ſem ad portas paradiſi rogare dñȝ. vt trãſmit
teret mihi angelũ ſuuȝ et daret mihi de oleo li-
gni miſericordie. vt pungerem corpus patris
Ade cuȝ eſſet infirmus. apparuit mihi angelus
Michael di. Noli laborare lacrymis orando
ppter oleũ miſericordie. qꝛ nullo mõ poteri ex
eo accipere niſi qñ cõpleti ſunt q̃nq̃milia ⁊ q̃n
genti anni. hec audiẽtes oẽs patriarche ⁊ pro-
phete exultauerũt magna exultatiõe. Cũ igit̃
hec agerent̃. facta eſt vox vt tonitruũ di. Tol
lite portas p̃ncipes vr̃as ⁊c̃. Ad hãc vocẽ con
currerũt demones. ⁊ hoſtia erea cũ vectibꝰ fer
reis clauſerunt. Quibꝰ Dauid. Nonne ego p
phetaui: d. Pſ. cvj. Cõfitemini domino quo-
niam bonus ⁊c̃. Cõfiteantur dño miſericordie
eius. ⁊ mirabilia eius filijs hominuȝ. Quia cõ
triuit portas ereas ⁊ vectes ferreos confregit
⁊ facta eſt iterum vox magna. Tollite portas
principes. Uidens infernus q duabus vicibꝰ
clamauerat. quaſi ignorans dixit. Quis ẽ iſte
rex glorie. Cui Dauid. Dominus fortis ⁊ po-
tens in prelio. Tunc rex glorie ſupueit. ⁊ eter-
nas tenebras illuſtrauit. Et extendens domi-
nus manum. et tenens dexteram Ade dixit.
Pax tibi cum omnibus filijs tuis iuſtis meis.
Et aſcendit dominus ab inferis. ⁊ omnes ſan-
cti ſecuti ſunt eum vt impleretur illud Eſaie.
lv. In leticia egrediemini ſcilicet a lymbo. et i
pace deducemini. Tunc verificatum eſt illud.
Pſ. ciiij. de chriſto. Eduxit populum ſuuȝ in
exultatione. ⁊ electos ſuos in leticia. Et addit
euangeliũ Nicodemi. Dñs tenens manũ ade
tradidit Michaeli archangelo qui introdu-
xit eum in paradiſum. Secunda ps electoruȝ F
fuit in mundo ⁊ fuit duplex. ſ. virorum et mu-
lierum. De numero mulierũ precipua fuit ma
ter domini virgo Maria ſanctiſſima que per
ſtellã maris poſitã in firmamento eſt figurata.
Nã ſicut in xp̃i paſſione fuit obſcurata. ſic i re-
ſurrectõe xp̃i clariſſime illuſtrata. qd̃ pȝ ex eo:

q₂ ſtelle lumē ſuum capiūt a ſole ꝙ eſt fons toti
us luminis quo ſupiora et inferiora illuſtrant
vt dicit Iſidorus. Sed q₂ ſol in paſſiōe chriſti
lumen ſuū amiſit ⁊ obſcurauit. Math. xxvij.
igit et ſtelle. Sed ſicut ſol in die reſurrectōnis
clare luxit: ſic et ſtelle clarū lumen habuerunt.
Ita beatiſſima virgo Maria in paſſione filij
ſui ꝑ maximis doloribus fuit in colore ſuo ſplē
dido obſcurata. vt ꝺ illo miraret ꝓpheta Hie
remias Threñ. iiij. Quō obſcuratū eſt aurum
id eſt. aureus color virginisglorioſe. mutatuſ
eſt color optimus. Sed que fuit ſic meſtiſſima
xp̄o moriente. nō dubiū quin ꝑ cunctis hodie
hominibꝰ gaudioſiſſime exultauit dicens cuꝫ
Pſ. xciij. Scdm multitudinē doloꝝ meorum
in corde meo. cōſo. tue letifica. animā meā. In
cuius ſignū imago quedā beate ꝟginis eſt ro=
me apud ſanctū Sixtū quā ſanctus Lucas di
cit pinxiſſe. que vt ꝺr in paſſione et paraſceue
mane vſq₃ ad horā nonā palleſcit. ⁊ tūc nigre=
ſcit quaſi facies mortua vſq₃ ad diē reſurrectō
nis. quaſi diceret. illud. Canti. j. Nolite me cō
ſiderare ꝙ fuſca ſim. q₂ ſol. i. filius meꝰ ꝓpter
ſuā amariſſimā paſſionē decolorauit me. Sed
hec imago hodierna die roſeo colore ꝑfundit
quaſi reſurrectiōi filij ſui cōgaudendo. Iō ho
die cantāt angeli eā ad leticiā exhortando di=
centes. Regina celi letare. Et ſancta eccl'ia ſb=
iungit. Gaude dei genitrix. q₂ ſurrexit filiꝰ tu=
us. Itē ꝺ numero viroꝝ ꝑcipue fuerūt ſancti
apoſtoli ꝑ duodecim ſigna firmamēti deſigna
ti. qui ſpeciali leticiam xp̄i reſurrectiōe ſplēdu
erunt. Sicut teſtat euangeliū Iohis. xx. Ga=
uiſi ſunt diſcipuli: viſo dño. Secūdo notandū
ꝙ nō ſolū celū letat in xp̄i reſurrectiōe: ſed ce=
li volucres. Nam ꝑ h̄ tempus feliciſſime reſur
rectionis quaſi oēs volucres colletant: ⁊ r̄ſur
rectioni xp̄i congaudēt. Prima eñ eſt princi=
palis eſt philomena: que vt frequent hoc tem
pore reſurrectionis niſi ꝑ frigus impediat ſo=
let gaudere ⁊ cantare. Eſt eñ vt dicūt natura=
les auis parua in corpe. ſed cātus ameniſſimi
que intm̄ in cantus amenitate delectat vt ali/
quādo ꝑ cantū deficere videat. et poſtq₃ cibo
corpus reficit iterū canit. ⁊ ſic corporis exiguā
quātitatē reſtaurat ꝑ cantus amenitatē. Spi=
ritualiter ꝑ philomenā intellige Mariā ma/
gdalenā: q₂ ſicut hec auicula eſt ꝑua: ſic ipa fu
it ex humilitate infima. quā humilitatē tūc oñ
dit qñ ad pedes Ieſu flendo retro ꝓſtrata ia=
cuit. Luc. vij. Sed ſicut philomena tā i nocte
vel diluculo. q₃ etiā in die ameniſſime cātat. et
reſurrectōi xp̄i ſ̄m modulū ſuū ꝯgaudet. Sic
hec felix peccatrix in nocte reſurrectiōis chri=
ſti a diluculo ameniſ cantauit. cū reſurrectiōꝫ
eius diſcipulus primitus nunciauit: vt habet
Iohis. xx. ꝙ vna ſabbati venit Maria mag=
dalena mane cū adhuc eēt tenebre ad monum
tum. Et inter cetera cū ibi ſtaret plorans. con=
uerſa retrorſuꝫ vidit ihm ſtantē ⁊ neſciebat ꝙ
eſſet ihs xp̄s. dicit ei. Mulier ꝗd ploras: quē
queris. Illa eſtimans q₂ ortulanus eſſet. dicit
ei. Domie ſi ſuſtuliſti eū dicito mihi vbi poſui
ſti eū. ⁊ ego tollā eū. Dic ei Ihs. Maria. Cō
uerſa illa dicit ei. Raboni qꝺ magiſter ꝺr. Di
cit ei Ieſus. Noli me tangere. nōdū eñ ad pa
trem meū aſcendi. Uade ergo ad fratres me=
os. ⁊ dic eis. Aſcēdo ad patrē meū ⁊ ad patrē
veſtrū. deū meū ⁊ deū veſtrū. Uenit ergo ma=
ria Magdalena nuncians diſcipulis. q₂ vidi
dñm. ⁊ hec dixit mihi. Ecce q₃ dulciter ⁊ gau=
dioſe cantauit iſta celeſtis philomena: et vere
multū amenus ⁊ iubiloſus fuit in auribꝰ apo=
ſtoloꝝ iſte cantus vidi dñm. ⁊ quilibet ipſorū
potuit dicere ad ipam illud. Canti. ij. O Ma
ria ſonet vox tua in auribꝰ me. vox eñ tua dul
cis. Ideo canit eccl'ia ꝺ ipa reſurrectiōe Ma
ria facta eſt ꝑnuncia. ferens xp̄i fratribus eiuſ
morte triſtibꝰ expectata gaudia. Secūda aui=
cula que hoc tpe lete reſurrectionis dulcit can
tat et letatur eſt alauda que vt dicit in li. reruꝫ
eſt a laude dicta. eo ꝙ maxima iocūditate extē
ſis in aere pēnis vocis modulamine aure letio
ri tpi cōgaudet. Per has auiculas letantes re
ſurrectioni xp̄i cōgaudētes ſpiritualit intelli=
ge alias deuotas feminas videlicꝫ Mariam
Iacobi ⁊ Iohannā. ⁊ ceteras que cū eis erant
que letant reſurrectionē xp̄i ap̄lis nunciabāt.
vt hr Luce vlti. Et recte ſicut a laude in dilu=
culo vel aurora ſe eleuant. ⁊ diē ortum lete nū
ciant. Sic iſte ſctē mulieres prima ſabbati ſic
hodie diluculo ſurrexerūt. ⁊ ad monumentuꝫ
venerūt portantes aromata ꝙ preparauerūt.
Et inuenerūt lapidē reuolutū ⁊ ingreſſe nō in
uenerūt dñi ieſu corpus. Et factū eſt cū mente
ꝯſternate eēnt ꝺ iſto: ecce duo viri ſteterūt ſe=
cus illas in veſte fulgenti. ꝙ dixerunt ad illas.
Quid queritis viuētē cum mortuis. nō eſt hic
ſurrexit. Recordamini qualit locutus eſt vo=
bis cū adhuc in galilea eſſet dicēs. Quia opor
tet filiuꝫ hominis tradi in manus hominū pec
catorū: ⁊ crucifigi. ⁊ tertia die reſurgere. Et re
cordate ſūt ꝟboꝝ. Et egreſſe a monumēto nū=
ciauerūt hec omnia illis vndecim cum ceteris
omnibus: vt pꝫ Luc. xxiiij. Ecce qualit in di=
luculo chriſtū verum diē iam ortum ad ſimili=
tudinē alaudarū nunciauerūt. Tertia auicu/
la ꝙ etiā hoc tpe ſub leto cantu chriſti teſtatur
reſurrectionē eſt dicta chalandra. que ſ̄m Al=
bertū libro rerū. auis parua alaude ſimil que
miro vocis modulamine audientes letificat.
Capta eñ ab hominibus. captiuitatis ſue ob=
liuiſcit. ⁊ vix vno die ſine cantu ꝑterit. Per
hāc autē moraliter ſignificabat ioſeph ab ari=

mathia ꝗ̄ puus erat rōne humilitatis. ⁊ ſiſis a
laudis. ſ. ſanctis mulierib⁹ ratione deuotiōis
in hoc ꝙ xp̄m humiliter ⁊ deuote ſepeliuit. vt
Math. xxvij. ⁊ Luce. xxiij. ꝯtinet̄. Hic enim
ad ſimilitudinē chalandre vocis ſue modula-
tione audientes xp̄ianos letificat cū xp̄um ſur
rexiſſe a mortuis corā iudeis veracit̄ ꝓbat. Et
lȝ ab eis capt⁹ fuiſſet ⁊ in cubiculo clauſus. a
reſurrectōis tñ xp̄i laude nō ceſſauit ꝑ chriſtū
liberat⁹. De hoc hr̄ i euāgelio Nicodemi. vbi
legit̄. ꝙ liberato Joſeph ꝑ xp̄m de carcere ve
nerūt ad eū iudei dicētes. Da cōfeſſionē deo iſ
rael. qꝛ ꝯtriſtati fuimus d̄ eo ꝙ ſepeliſti corp⁹
ieſu includentes te in cubiculo ꝓpter diē ſab/
bati. Poſtera die querētes te nō iuenim⁹. dic
ḡ q̄d d̄ te actū ſit. Tūc incepit velut chalandra
lete cantare reſurrectionē xp̄i dicēs. Quando
me recluſiſtis in die paraſceues ad veſperā dū
ſtarē ad orationē nocte in ea vidi ih̄m ſicut ful
gorē lucis. ⁊ ꝑ timore cecidi in terram ⁊ tenēs
manū meā eleuauit me. ⁊ oſculat⁹ eſt me. ⁊ di-
xit. noli timere. reſpice i me. qꝛ ego ſuȝ xp̄s ih̄s
quē ſepeliſti. ⁊ duxit me ad locum vbi ſepeliui
eū ⁊ oñdit mihi ſindonē in qua inuolui eū. tūc
cognoui eū ⁊ adoraui. tenēs manū meā duxit
me in arimathiā in domū meā. Et certe h̄ vox
dulciter ſonare dȝ in auribus oīm xp̄ianorum
audientes xp̄m ſuū redēptorē a morte reſurre
xiſſe. Quarte auicule que tp̄e r̄ſurrectiōis xp̄i
adueniūt ⁊ ſuo cātu dulci collaudāt ſunt hirū
dines que ſuo cantu diē reſurrectiōis ꝓnunci
ant. ⁊ ad laudē dei dormientes excitant. ⁊ ſm̄
mgr̄m. xij. ꝓprietatū. Hirūdinū ſunt tria gene
ra. quedā ſunt maioris corpis. dorſum hn̄tes
nigrū. pectus rubeū. ventrē albū. ⁊ he diligūt
humanā ſocietatē. ideo in domib⁹ hoim nidi-
ficant Alie ſunt minoris corporis. nigrū habē
tes pectus. ⁊ nidificant in ripaꝝ foraminibus
iuxta aquas. Alie ſunt quas timēt alie aues ⁊
etiā aq̄la ⁊ accipit̄. ⁊ fugiūt illas tanꝗ̄ hoſtes
nec audēt ſuꝑ p̄dā irruere viſis illis. timent ei
morſus illarū. qꝛ forſitan eſt venenoſus. Per
has hirūdines triplices intellige moralit̄ tres
viros ſolennes qui etiam letā diem reſurrectō
nis chriſti ⁊ eius aſcenſionis nūciauerūt ⁊ ali-
os iudeos ad laudē xp̄i et eius reſurrectionis
excitauert̄. ſed illis credere noluerūt. ſicut d̄ h̄
dicit euange. Nicodemi. vbi legit̄ ꝙ tres viri
venerūt de galilea in hieruſalem. ſ. phinees ſa
cerdos. Adam p̄ceptor. ⁊ Aggeus leuita. ⁊ di
xerunt principibus ſacerdotum ⁊ alijs iudeis
omnibus qui in ſynagoga erant. Jeſum queȝ
crucifixiſtis vidimus cū. xj. diſcipulis loquen
tem in monte oliueti. Et poſt hoc in celū aſcen
dentem. Hec audientes principes ſacerdotuȝ
⁊ ſeniores dixerunt illis. Date cōfeſſionē deo
iſrael. ⁊ data ꝯfeſſione ſi vera ſunt que dixiſti.

Qui reſponderūt. Uiuit deus abraam. deus
Jſaac. ⁊ deus Jacob. qꝛ ſicut vidim⁹ ſic locuti
ſumus. Ecce ꝗ̄ȝ dulciter he treſ hyrūdines ſpi
rituales xp̄i reſurrectiōis diē nūciauerūt. Sȝ
p̄ncipes ſacerdotū hoc audientes ſtatim exur
gentes. ⁊ legē in manib⁹ ſuis tenentes. dixert̄
eis. adiuramus vos ꝑ deū iſrl̄ vt ampli⁹ ñ nū-
cietis v̄ba que locuti eſtis nobis d̄ ih̄u. ⁊ dede
rūt eis pecuniā mltā. Et miſerūt cū eis tres vi
ros. vt ducerēt eos in regiones ſuas. vt de ce-
tero nullo mō ſtarēt i hieruſalē. Quinte auicu
le ꝗ̄ etiā hoc tp̄e leto dulciter canunt ⁊ letātur
ſunt coturce. que ſunt auicule ꝑue iuxta aquā
nidificantes dulciterꝗ̄ȝ canentes quarū cantū
cuculi audiētes eas inſequūtur vſꝗ̄ȝ ad niduȝ
exitū earū expectantes. ꝗ̄ cū exierint. cuculi ſb̄
intrātes eaꝝ oua ſorbūt ⁊ ebibūt. ⁊ ꝓpria ibi-
dē ponūt recedēdo. Ueniētes aūt coturce inſi
dent ouis cuculi diligent̄ pullos excubādo et
nutriendo. ꝗ̄ cū ſuccreuerint inſurgūt in cor-
tucā ⁊ interficiunt. ⁊ ad cuculū reuertunt̄. Et
hoc tangit Alanus in de plāctu nature tracta-
tu. ij. li. ij. Jllic cortuca nouercā exuēs matne
pietatis vbere. alienā cuculi ꝓlem adoptabat
in filiū que tamen capitali premiata ſtipendio
priuignum agnoſcens filium ignorabat. Per
has cortucas intellige ad p̄ſens milites ſepul-
chrū chriſti cuſtodiētes. qui fuerūt parui i mi-
ſericordia ⁊ humanitate quia chriſto nullā mi
ſericordiam et humanitatem in ſua paſſiōe oñ
derūt. ſed circa aquas nidificauerunt. quādo
chriſtum multis tribulationibus affecerūt at-
tamen tunc ad ſimilitudinem cortucarū dulci-
ter cantauert̄ qñ xp̄i reſurrectioneȝ in ſynago-
ga nunciauerunt dicentes. vt habet̄ in euāge-
lio Nicodemi. Nobis cuſtodientib⁹ ſepulcrū
factus eſt terremotus. ⁊ vidimus angeluȝ dñi
qui reuoluit lapidem. ⁊ ſedit ſuꝑ eum Pre cu
ius timore facti ſumus quaſi mortui ⁊ audiui
mus eū dicentē mulieribus qꝛ ſurrexit dñs. et
Math. vlti. hr̄. ꝙ dñs occurrit mulierib⁹ exe
untibus de monumento ⁊ ait illis. Jte annun
ciate fratribus meis. ſ. apoſtolis vt eant in ga
lileaȝ. ibi me videbūt. Que cum abijſſent. ecce
quidam de cuſtodibus venerunt in ciuitatē. ⁊
nūciauerūt p̄ncipib⁹ ſacerdotuȝ oīa que facta
ſunt. ſ. ꝙ dñs ſurrexiſſȝ. ⁊ mulieribus locutus
fuiſſet. ecce ꝗ̄ȝ dulciter cantauerūt. Sed cucu-
li. i. principes ſacerdotuȝ. phariſei ⁊ iudei qui
nihil hactenus niſi duas voces didicerunt ſcȝ
blaſſemare nomē xp̄i ⁊ ip̄m negare. audienteſ
hūc dulcē cātū cuſtodū de xp̄i reſurrectiōe in
ſecuti ſunt eos cum de nido ſepulchri exijſſent
⁊ oua illiuſ confeſſionis ſancte quam fecerunt
de reſurrectione chriſti ſorbuerunt. et oua ſua
propria. ſcilicet negationis illius. ⁊ infidelita-
tis i corda ipoꝝ poſuerunt. ⁊ hec oua negatō-

nis cuſtodes excubauerũt qñ xp̄m nõ reſurre
xiſſe. ſ; furatũ a diſcipul' dixerũt. Sicq; p pul-
los iſidelitatis eternalit̃ interierũt. iõ hr̃ mat.
vlti. Principes ſacerdotũ cũ audiſſent cuſto-
des cõgregati ſunt cũ ſenioribus conſilio acce
pto pecuniã copioſam dederũt militib⁹ dicen
tes. Dicite q; diſcipuli eius venerũt nocte. et
furati ſunt eũ nobis dormientib⁹. Et ſi hoc au
ditũ fuerit a p̄ſide ſuadebim⁹ ei ⁊ ſecuros vos
reddemus. At illi accepta pecunia fecerunt ſi
cut erãt docti ⁊ diuulgatũ eſt verbũ iſtud apd̃
iudeos vſq; in hodiernũ diẽ. Moralit̃ autem
iſtud naturale de corucis exponendo. ad no-
ſtrũ ꝓpoſitũ dico q; p corucas oẽs xp̄iani de
ſignant̃ q̄ dñt eſſe pulli p humilitatẽ. iux̄ illd̃
j. Petri. v. Oẽs iuicẽ humilitatẽ inſinuate .i.
in verbis opib⁹ demonſtrate. q2 deus ſupbis
reſiſtit. hũilib⁹ aũt dat grãm. Humiliami igit̃
ſb potẽti manu dei. Itẽ dñt nidificare iux̄ aq̄s
ſacre ſcripture. q2 p̄ncipalit̃ h tpe veris hõ ad
vitia carnis inclinat̃. q̄ tollit ſctã p̄dicatio ⁊ ſa
cre ſcripture lectio vel auditio. ſic̃ teſtat̃ ſctũs
Hiero. ad ruſticũ monachũ. ⁊ hr̃ de ↄſe. di. v.
c. nũq̄. Ama ſciam ſcripturarũ ⁊ vitia carnis
ñ amab. Itẽ dñt dulcit̃ cantare ſolũ cordis de
uotõe. ſ; etiã cantu oris dñt xp̄m reſurgentem
collaudare. q2 dicit Greg. in omel'. hodierna.
Indignũ valde eſt vt eo die laudes debitas ta
ceat ligua carnis. quo vic; die caro reſurrexit
auctoris. Sed heu demones q̄ ſignificant̃ per
cuculos audientes dulcẽ cantũ deuotiõis ⁊ ẽt
linguas hoim deuotoꝝ. inſequũtur eos. etia;
vſq; ad nidũ eccleſie in q̄ ſunt hoies deuoti in
dei ſeruitio ⁊ feruẽtes vbi nõ ceſſant pſeq̄. q̄a
dr. iij. q. j. c. Nulli dubiũ. Dyabol⁹ non ceſſat
circũire q̄rẽs quẽ deuoret ⁊ q̄rit q̄s ex fidelib⁹
pdat. ⁊ maxie illos q̄s in ſuitio ſaluatoris ar-
dẽtiores. eiq; familiariores inuenerit. Sed q2
ꝓpter deuotionẽ eos in nidis eccl'iaꝝ non põt
decipe ⁊ pdere. Ideo expectat eoꝝ exitũ poſt
q̄ venerint domũ. tũc p malas cogitatiões in
trat corda ip̄oꝝ. ſorbendo oua deuotiõis ⁊ bo
ne opationis ⁊ ponẽdo ibi ſua ꝓpria oua ma-
le opatiõis. vt ebrietatis. luxurie loquacitat'.
ſupbie vanitatis ⁊ inuidie. Et hec ſi hoies cõ
ſenſu vl' ope excubauerint. excubata inſurgũt
in ip̄os. ⁊ ſpũalit̃ occidũt in aia. ⁊ multotiens
etiã corporalit̃. ſicut cõtigit romanis q̄ l; in. xl
ↄtinent̃ vixiſſent. ⁊ in paſca corp⁹ xp̄i ſumpſiſ
ſent. ſtati; poſt hoc tñ dyabolo ꝓcurãte ludis
comeſatiõib⁹ ⁊ luxurijs ſe dabãt. Iõ indigna-
tus dñs ↄ eos peſtẽ inguinariã immiſit. vt ho
mines i vijs ⁊ i ludis morerent̃. ⁊ in ſternuta-
tione ſpm̃ exalarent. ⁊ certe q; ip̄i hoies p⁹ ſũ-
ptionẽ venerabil' paſcalis ſacri tã cito opib⁹ di
aboli ↄſentiũt ꝓpterea immittit dñs peſtilẽti-
am. famẽ pſecutões maloꝝ ⁊ ceteras corporis

paſſiões atq; mortes. ſic̃ p̄dixit apl's corinthijs
j. Coꝝ. xj. Iõ ꝓpter indignã. ſ. ſũptiõ; ſctẽ eu-
chariſtie int̃ vos multi infirmi. i. puniti diuini
tus infirmitate corpali. ⁊ imbecilles. i. lõga in-
firmitate laborãtes. ⁊ dormiũt multi. ſ. ſomno
mortis corpalis ſbito a dõ int̃fecti. Sexta aui
cula q̄ h tpe ampli⁹ alijs tpib⁹ ameniſſime gau
det eſt dicta pſitacus. d̃ q̄ di. Alan. Illic pſita
cus i ſui guttur' incude vocis monetã fabrica
bat humane. Eſt em̃ auis viridẽ hñs colorẽ in
indie litorib⁹ freq̄nt̃ hitãs. vl' in deſ'tis grecie
Eſt hec põt doceri ad loquẽdũ vocib⁹ hũanis
Et de iſta dicũt naturales q; nihil nouit natu-
ral'r loq̄ niſi xbũ ſalutãdi. vñ impatores dr̃ na
turalit̃ ſalutar̃. iux̄ illd̃ Marcial' epigramatõ
xiij. Pſitac⁹ a vob alioꝝ noia diſcã. Hoc didi
ci p me dicere ceſar aue. vñ i hiſtoria karoli ce
ſari magni narrat̃. q; cũ karol⁹ erraret p deſ'-
ta grecie. obuie fuerũt ei aues q̄ pſitaci noian-
tur q̄ ſtatim lingua greca ſalutauerũt eũ dicen
tes. Chere ceſar anichos. h ẽ dictũ Aue ceſar
Et h fuit p̄ma ꝓp̄hia d̃ imperio ſibi facta. Nã
cũ tũc nõ foret niſi rex frãcie. fact⁹ ẽ poſtea im
perator. Moralit̃ p pſitacos recte ꝑl's intelli
git̃ xp̄ianus. q̄ hoc tpe reſurrectõis debet pr⁹
alijs tpibus ſpiritualiter letari. quia hec eſt di
es quã fecit dñs exultemus ⁊ letemur in ea. ſic
cantat eccleſia p totam hebdomodã. Et eſt ſũ
ptum ex pſ̃. cxvij. Debet igit̃ laudãdo forma
re voces humanas. ⁊ voces humane nihil ali
ud ſunt niſi voces diuie laudis. quia homo ad
deum laudandũ creatus eſt. vt dicitur Eſaie.
xliij. Et dicit magiſter li. ij. di. j. c. vij. Si que-
ritur ad quid creata ſit rationalis creatura: re
ſpondetur ad laudandum deum. vel ad ſerui-
endum ei. vel ad fruẽdũ eo. Et q2 hõ ad laudã
dum deum factus eſt. igit̃ debet ip̄m laudare.
eo q; de laqueo demonis p ſuam acerbiſſima;
paſſionẽ eſt liberatus. et dicere cum pſ̃. cxxiij.
Benedict⁹ dñs. q̄ non dedit nos in captione;
dentibus eoꝝ. ſ. demonum. ſicut fuerũt ab eis
capti ſancti p̄res i lymbo. Aia nr̃a ſicut paſſer
erepta eſt de laqueo venantiũ. Et nihil debẽt
aliud facere. ſ. hoies ad hoc deputati. niſi ſalu
tare xp̄m celi impatorem in deſerto hui⁹ mun
di. ⁊ dicere cu; ſanctis patribus ſicut canitur
Aduenisti deſiderabilis que; expectabam⁹ in
tenebris. ⁊ educeres hac nocte ⁊c̃. Cum g̊ ho
mo chriſtianus ſpiritualiter letatur chriſtum
collaudando. tunc impletur illd̃ verbũ thema
tis. In reſurrectione tua chriſte terra letat̃. id
eſt. hõ de terra creatus. qd̃ fuit verbũ allegatũ
Septime aues que tpe reſurrectionis xp̄i pl⁹
ſolito gaudent ſunt grues. de quib⁹ dic̃ baſili⁹
in exameron. ⁊ etiã Amb. q; ſimul volant ſimt̃
comedunt. ſuam ſpeciem diligunt. regem ſibi
ſbſtituũt. he etiã ordinate volant. Et ſi aliquã

do inter ſe pugnant. mox recõciliate a ſocieta
te nõ declinãt. Hec futurã tempeſtatem cogno
ſcunt. qua imminẽte clamant. De quo etiã vi-
de. vij. q. j. c. in apibus. Per has aues morali
ter intelligũt religioſe pſone. Nã in eo ꝙ gru
es inſimul volant ⁊ comedunt. docent̃ ꝙ de-
bent ſingularitatẽ fugere. ⁊ cõmunitatem dili
gere ſiue in cibis ſiue i alijs. Quia Act. iiij. dr̃
Multitudinis credentiũ erat cor vnũ ⁊ ania
vna. nec quiſq̃ eorꝝ quod poſſidebat ſuuʒ eſſe
dicebat. ſ. ſibi vl' familie appropriando. ſʒ erãt
eis omnia cõmunia. In eo ꝙ grues ſpeciẽ ſu
am diligunt. docent eos ſuã religionẽ dilige-
re ⁊ fouere p̄cipue. In eo aũt ꝙ regẽ ſibi ſbſti-
tuũt. docent̃ ſub cuſtodia vel obediẽtia viue-
re. Quia obediẽtia plus valet q̃ victima. j. re
gũ. xiiij. In eo vero ꝙ ordinate volãt. docent̃
modeſte ⁊ ordinate incedere. In hoc aũt ꝙ ci
to recõciliant̃ ⁊ iterũ cõſociant̃. docent̃ iras
ſeu lites ſi aliquãdo accidãt citius terminare.
⁊ ꝑ remiſſionẽ in obliuionẽ iniriaꝝ pacẽ ⁊ cha-
ritatẽ chriſti celerius reformare In eo vero ꝙ
tempeſtates ſentiũt atq̃ imminentibꝰ illis cla
mant. docent̃ futura ꝑicula vel tẽpeſtates ſol-
licite p̄uidere. ⁊ eis imminẽtibus ad deũ ⁊ ad
beatã ṽginẽ orãdo exclamare. Sic fecerũt illi
de quibus ſcribit Apiarius. c. lvj. In quodaʒ
clauſtro ordis p̄dicatoꝝ ꝯtigit fieri tẽpeſtates
corruſcationes. ⁊ fulgura. Nõ videtes mõchi
certatim ad eccleſiã fugiũt. ⁊ parit' cõgregati.
Salue regina incipiũt. Cũq̃ veniſſent ad illã
clauſulã. Eya erga aduocata ⁊c̃. ſubito vehe-
mẽs vẽtus ab occidẽte veniẽs cũ horribili fra
gore tonitrui feneſtras vitreas totaliter diſſi-
pat. Et hoc factũ fuit opatiõe dyaboli. Flexe
runt ergo genua ⁊ cãtauerũt. Et iheſum bene
dictum fructũ ventris tui nobis poſt h' exiliuʒ
oñde ⁊c̃. Stati imago crucifixi que media ſta-
bat inter chorũ monachoꝝ ⁊ cõuerſoꝝ fratꝝ.
cõuerſa ad orientẽ verſus choꝝ monachoruʒ
reflexa eſt. ⁊ oculos aperuit. Et mox omnis ti
mor ceſſauit ſublata tẽpeſtate. Ecce ꝙ religio
ſi exemplo gruũ deũ laudant. Octaua auis q̃
plus tp̄e veris ⁊ reſurrectiõis letat̃ eſt gallus
q̃ tũc magis cantat. ⁊ horas diei atq̃ nocti an
nunciat. ⁊ hoies a ſopore excitat. ꝑ quẽ ſignifi
cantur fideles p̄dicatores q̃ hoc tp̄e vociferãt
⁊ xp̄i reſurrectionẽ lete hoibus annũciãt eos
a peccatis incredulitatis excitando. Et horũ
p̄cipuus fuit beatus Petrus qui velut gallꝰ
annunciauit horã ⁊ diem reſurrectiõis. cũ ait
Act. x. Hunc xp̄m ſuſcitauit deꝰ tertia die. et
dedit eũ manifeſtũ fieri nõ omni pp̄lo. ſed teſti-
bus p̄ordinatis a deo. Dicit eñ Dyoni. li. ce-
leſtis hierarchie. Hec eſt lex diuinitꝰ inſtituta
vt ea que tranſcẽdũt cognitionẽ naturalẽ. pri-
mo ſupiorib' reuelent̃. ⁊ ꝑ ſupiores alijs ma-
niſeſtent̃. Sicut pʒ in ſpiritibus angelicis i or
dine hierarchico Nam ſupiores immediate a
deo illuminant̃. Medij ṽo a ſupioribꝰ. Et in
feriores a medijs. Sed q: reſurrectio chriſti ẽ
vnũ ꝺ trãſcendẽtibus. iõ p̄mo reuelata eſt ap-
poſtolis ꝑ quos alijs manifeſtata ẽ ꝓpter qꝺ
dixit. nõ oĩ populo ⁊c̃. Alius p̄dicator fidel'
fuit btũs Paulꝰ q̃ Act. xiij. annunciauit xp̄i
reſurrectioneʒ dicens. Deus ſuſcitauit eum a
mortuis tertia die q̃ viſus eſt ꝑ dies multos.
ſcilʒ quadraginta. Et tm̃ de auibus ad p̄ſens
dicta ſufficiunt.

Sermo tertius. De reſurrectione.

Iſi narrabant
que geſta erãt in via. Luc̃. vlti. Di a
cunt exp̄ti curſores ꝙ illo die q̃ mul
te aues viã ſolent ꝑuolare ſecuꝝ ſit ambulare
⁊ h' ꝯfirmat Fõtinꝰ in deſcrip̄tiõe vniuſi dicẽs.
Viatores q̃dã viã tũc ſibi adeſſe videãt ꝓſpe
rã dũ multe aues viã ꝑuolãt hincinde. Cuius
rõ p̄t eẽ. q: aues videtes aut cognoſcẽtes inſi-
dias latronũ fugiũt de ſiluis ⁊ ꝺ vijs. Sic pꝫ
ꝑ h' qꝺ ſcribit Juliꝰ ſtategratõ. li. j. c. ij. Gemi
leus paulꝰ ꝯſul romanꝰ q̃ndã dimiſſurꝰ erat ex
ercitũ i q̃dã planicie. ⁊ ſbito circũſpiciẽs vidit
quãdã multitudinẽ auiũ ſbito excitatã a q̃daʒ
ſilua ꝯfugẽ. ⁊ ſtati ꝯcepit ꝙ ibi eẽnt iſidie. miſ
ſis g̊ exploratoribꝰ didic̃ ibi. x. milia armatoꝝ
ſe abſcõdiſſe vt exercitui romano obuiaſſent.
Miſſis g̊ exploratoribꝰ ꝑ aliã viaʒ militibus
eos circũdedit ⁊ ꝯfudit. Moralit' ꝑcurſores
aut viatores intelligũt̃ oẽs hoies q̃ currũt in
i ſtadio hꝰ mũdi. De q̃bꝰ ap̄ls. j. Coꝝ. ix. Om
nes q̃dẽ currũt. ſʒ vnꝰ accipit brauiũ. Q: ãt via
tores ſimꝰ. oñdit btũs Greg. i omel'. In via in
q̃ ſumꝰ q̃ ad patriã tẽdimꝰ. Sʒ ꝑ aues intelli
git̃ vno mõ multitudo ſctõꝝ hoim. q̃ ꝑ occul-
tas ſemitas ad bñ opandũ ꝑgũt. Juxta illud
Job. xxviij. Semitaʒ ignorauit auis ⁊c̃. Iſte
inq̃ aues ſi volãt ꝑ vias hꝰ mũdi i alta celi. ſe
curũ erit alijs pꝰ eas ambulare. ꝑ q̃s vias ipſi
ambulaũt ſeu volauẽt ſi ⁊ nos ꝑ eaſdẽ euole-
mus ꝓſpere ⁊ ſecure ambulemꝰ. Alio mõ per
aues intelligit̃ multitudo exercitãtiũ demonũ
De q̃bꝰ Luc̃. viij. Volucres celi comederũt il-
lud. ſ. ſemẽ ṽbi dei. Hi inq̃ ſi ꝑuolãt vias no-
ſtras nos exercitãdo ⁊ tẽptãdo ſecuꝝ erit nob'
ad celi patriã ambulare Jac̃. j. Btũs vir q̃ ſuf
fert tẽptationẽ. q: cũ ꝓbatꝰ fuerit accipiet co-
ronã vite. Idcirco ip̄i p̄dicatores dñt narrare
hoibꝰ q̃lit' hoies ſcti ꝑ vias hꝰ mũdi ad alta ce
li euolauẽt. Et quõ ꝑ exercitationẽ demonũ
multi illuc ꝓſpe ꝑuenerũt. vt et ipſi eodeʒ mõ
illic ꝓſpere perueniant. ⁊ h' q̃ ad ſenſũ moralẽ
vt vult ṽbũ p̄libatũ cũ dr̃. Ipi. ſ. p̄dicatores
narrabãt. ſ. hoibꝰ. q̃ geſta erãt i via. In q̃ q̃dẽ

xbo pncipalr duo tāgūt. ſ. pdicātiū narratio
intuēda. ibi. Ipi narrabāt. Hoim ambulatio
B deteſtanda. ibi. In via. De iſtis ē notādū ma
giſter robt⁹ holkot ſup li. Sap. lectōe. lxj. ſup
h xbo. Laſſati ſum⁹ i via. diſtiguit. vij. vias.
qs iniq ambulāt. q ſūt deteſtāde. Sz octauaz i
fine ſupaddā. q eſt amplectāda. Prima igitur
via difficil' ꝛ deteſtāda ē mōtoſa quā ambulāt
ſupbi et ambitioſi q ſp vadūt altas vias ꝛ mō
toſas. ꝛ tn̄ h eſt valde piculoſū qꝛ d modico la
pſu iminet magnū piculū. qꝛ ſm Greg. Quā
to gdus altior tāto caſus grauior. de eis eſt ſic d
lepore. Quia lep⁹ multo meli⁹ currit ꝯ montē
aſcēdēdo q̄ȝ de mōte i vallē deſcēdēdo. Et rō
eſt. qꝛ crura ei⁹ anteriora breuiora ſunt q̄ȝ po
ſteriora. Ita iſti d mōte ſupbie cū difficultate
deſcendūt. ſ ad locū dignitatis cū magno co
natu aſcendūt qꝛ affectōes hois ad deū ſūt qſi
tibie anteriores. Affectiones aūt ad mūdū ſūt
tibie ꝛ pedes poſteriores. Qñ g i hoie affectio
nes ad deū ſūt breuiores q̄ȝ affectōes ad mōm
ille currit velocit ꝯ mōtē ad acqſitionē rez qꝛ
eſt cupid⁹. De illo dicit Job. xv. Cucurrit ad
uerſus deū erecto collo. ꝛ pigui ceruice arma
tus eſt. Ex q dicto patz vt hr. iiij. Reg. xix. ꝙ
Sennacherib rex habuit affectōes ad deū bre
uiores. De q dr Eſa. xxxvij. Supbia tua aſcē
dit i aures meas. ponā g circulū i narib⁹ tuis
ꝛ frenū i labijs tuis. ꝛ reducā te i viaz. p quaz
veniſti. ꝛ ſeqt. Egreſſ⁹ āt ē angel⁹ dñi. ꝛ pcuſ
ſit i caſtrl aſſyrioz cētūoctogītaqnq; milia. et
reuſus rex Sennacherib p viā p quā venit. ꝛ
cū oraret i tēplo deū ſuū filij ei⁹ eū gladio pcuſ
ſerūt. Et cām illi⁹ ponit Rabiſalomō ꝙ prici
pes regni ſui erāt turbati ꝯ eū. eo ꝙ filij eoz et
amici mortui erāt propter ſuā ſuperbiā ꝛ blaſ
femiā ꝯ deū iſrl. ppt quod tractabant d mor
te ei⁹. Qd cū ad ei⁹ aures perueniſſet. intrauit tē
plū dei ſui orās ꝛ pmittēs ꝙ ſi h piculū euade
ret i ei⁹ honorē duos filios ſuos ſacrificarz qd
illi intelligētes eū intfecert ne ab eo intficerēt
C Sz eꝯ iſte habuit pedes affectōis ad deū lōgi
ores ꝛ ad mūdū breuiores. de q refert Apiari
us. c. xxx. di. apud ſctm̄ victorē pariſi⁹ canoni
cus regularl fuit vita. genere ꝛ lrīs pollēs ele
ctus i epm rēnuit dignitatē ꝛ ptinaci ꝯſtantia
plurimoz ꝛ maioz ꝯſilio ſe ſbtraxit. Moritu
r⁹ aūt p⁹ multos annos ſoci⁹ qdā ei⁹ q eū dile
xerat multū adiurauit eū. qten⁹ ad ſe ſi de⁹ p
mitteret reſolut⁹ morte rediret. Annuit ille. et
ſtati defūct⁹ ē nec multi dies p⁹ mortē effluxe
rūt. ecce aīa ſm ꝙ pmiſerat rediēs eminus in
pariete ſignuz crucl ipſſit di. Nec dubites aut
vacilles i viſu: ſ qre qd vis ꝛ me ſinas ad poti
ora trāſire. Mox ſoci⁹ ad viſionē exultās ſol
licit⁹ inqt valde fui ne grauiſſimā ad min⁹ penā
in purgatorio ſuſtineres. qꝛ vitaſti ꝯ maioruz

ꝯſiliū tā ptinacit pſulatū in q ſalutē aīarū tot
ꝛ tātā facē potuiſſes. Cui aīa. In me ait h or
dinauit clemētiſſima bonitas ſaluatorl. qa ex
tūc timui ꝛ nūc ſcio ſi epatus cathedrā aſcēdiſ
ſem ppetue dānatōis piculū incidiſſez. et h di
cēs cū ingēti choruſcatiōis luce pertranſiuit.
Sz dicēt qs. ex iſto miraculo ſeq videt ꝙ ſta D
tus illoz epoz ē mltū piculoſus. q d monaſte
rijs religioſoz ad ecclias ſumunt gubnādas.
Ad h dicūt doctores. ꝙ ſi tales religioſi ex cu
piditate ꝛ ambitōe aſſumāt ecclias gubnādaſ
nō ē dubiū qn eoz ſtat⁹ ē piculoſus. Si xo ex
obediētia gubnationē ecclie acceptāt. vl' ppt
electionē d eis factā arripiūt epatū ſine ipoꝝ
pcuratiōe. ſtatū taliū nō reputāt piculoſuz qꝛ
nō ſt facti ſui voti trāſgreſſores. ſ rez ecclíaſti
caz diſpēſatōes vt pz. xij. q. j. c. vl. i gl. vbi dr
Papa ꝛ alij plati ecclie. ſiue miſtri ſolū ſūt ec
cleſiaſticaꝝ rez defēſores. Sz ſtat⁹ illoz rligi
oſoz q epatū d ſolo ſibi pcurāt titulo. ñ videt
excuſabil'. cū tales nō ſint rez eccl'a ſticaz defe
ſores. ſ ſolū pecuniaꝝ cumulatores. ꝛ ſui vo
ti calidiſſimi trāſgreſſores. iō int oēs piculo
ſiſſima ē vita illoz religioſoꝝ q ad altiſſimam
pauptatē voto ſolēni ſūt aſtricti. oēm ppetatē
tā pſonalē q̄ȝ cōem abdicātes tanq̄ȝ d caſtrino
nō cogitātes ꝛ tn̄ adeptl epatib⁹ volūt pecuni
as i dānatiōis cumulū ꝯgregare. cū tn̄ abdica
tio ppetatl adeo ē annexa regle monachali ꝙ
ꝯ eā ſūm⁹ pōtifex nō poſſit licētiā indulgē: vt
ex d ſta. mona. Cū ad monaſteriū. qre ēt dicūt
iuriſperiti ꝙ ſine canonica electōe ꝛ obediētia
religioſū epatū acceptare eſt a religiōe curiali E
ter apoſtatare. Et nō ꝙ pdicatores dñt narra
re pplis qd geſtū ſit d ill' q p hāc viā mōtoſā ſu
pbie trāſiert. ꝛ qd adhuc ꝯtingit his q i ea va
dūt. Nā pmo d bono ſemine malā meſſem col
ligūt. qd ſemē meli⁹ nō ē q̄ȝ gra. ex q orit eis vi
tiū ſupbie. Ipi colligūt d vite ſpinas. ꝛ d ficu
tribulos. Math. vij. Scdo ſupbi d vita mori
unt. de ſanitate egrotāt. d medicamentl intfi
ciunt. Iuxta illud Greg. Qui de xtutib⁹ ſup
bit nō gladio ſed medicamine ſe pimit aut int
ficit. q. d. Supbus d h ꝙ ſe viuere credit ꝛ ſa
num eſſe ſupbit. ꝛ ſic ex ſanitate infirmitatē re
cipit. ꝛ ex vita morit. Tertio ſupbus ſua pre
cioſa p luto vēdit. dū p gloria vel laude hūa
na ſe ꝛ ſua ꝯſumit. Iuxta illud Greg. valdē bo
na ſua diiudicāt q ad mercedē eoz ſufficere fa
uores hūanos putāt. Quarto vilia care emit.
dum p vēto ſupbie regnuz celoz amittit. De
illo vento dicit Aug. Qui nō tumet vēto ſup
be nō cremabit igne gehenne. Quinto in felix
ſupb⁹ eſt. qꝛ ignominioſe a modico vēto deijci
tur: ſm illud Job. xxvij. Tollet eū vēt⁹ vrēs
ꝛ auferet ꝛ velud turbo rapiet eū de loco ſuo
Sexto ſupbia areſacit hominem et omnia bōa

q̄ i hoīe ſūt ⁊ q̄ſi p̄parat eū īcēdio infernali. iō
dr̄ Eccī. vj. Nō te extollas i cogitatiōe aīe tue
velut taur⁹: ne forte elidaṫ vṫ⁹ tua p ſtulticiā ⁊
folia tua comedat ⁊ fruct⁹ tuos pdat ⁊ relinq̄=
ris velut lignū aridū in hēmo. Septio ſupbia
hoīem ⁊ bona ſua q̄ſi ipceptibilr̄ occidit. Vn̄
Job. xviij. Cōſumat brachia illi⁹ p̄mogenita
mors. Glo. Primogenita mors ē ſupbia initi
um oīs pctī. Ecce h̄ narrent p̄dicatores his q̄
ambulāt i via ſupbie alta ⁊ mōtoſa. Scd̄a via
F ē ſpinoſa. ⁊ hāc eligūt ⁊ ambulāt cupidi ⁊ aua
ri. Quia ſaluator dicṫ Luc. viij. q̄ diuitie ſunt
ſpine. ⁊ h̄ iō. q: hn̄t cōpūctionē laborl̄ in acq̄ſi
tione. timorl̄ i cuſtodiēdo. dolorl̄ in amittendo
Jō Oſee. ij. dicṫ dn̄s. Sepiā viā tuaȝ ſpinis. ⁊
ſepiā eā maceria. ⁊ ſemitas ſuas nō iueniet ⁊c̄.
Per hāc viā ambulauer̄t hi duo. de q̄b⁹ legiṫ
Duo ſocij auari ambulauer̄t ⁊ q̄ddā pōd⁹ au
ri i via inuener̄t. qđ tollere cupiētes ⁊ p̄graue
dine nō valētes ex̄ viā cū difficultate mouer̄t
Simul ḡ ꝯdixerūt vt vn⁹ ad ciuitatē iret ꝑ aſi
no. ⁊ ali⁹ ad auri cuſtodiā remaneret. Vadēs
ḡ vn⁹ cogitauit q̄liṫ totū auꝝ poſſet hr̄e. ⁊ ſo=
ciū ſuū interficē. Silr̄ ⁊ q̄ remāſerat eadē cogi
tabat. Jlle igiṫ q̄ ad ciuitatē ierat fecit fieri du
os panes. ⁊ miſcuit venenū vt panē māducās
ſoci⁹ moreretur. Veniēs ḡ cū aſino ⁊ pane nite=
baṫ auꝝ aſino imponere dicēs ſocio q̄ prāde=
ret vt vires recipet. Cui ſoci⁹ dixit q̄ p̄us vel
let eū iuuare ⁊ ſtati pcutiēs eū gladio iugula=
uit. Quo mortuo cu eēt famelic⁹ accepit vnuȝ
panē ⁊ comedit ⁊ reliquū aſino dedit. q̄ ambo
māducātes i terrā ceciderūt. Hec ad lr̄am for=
taſſe geſta ſunt in hac via ſpinoſa. Sȝ moraliṫ
adhuc ſp ꝯtingūt. Nā p hos duos ſocios itel
ligiṫ aīa ⁊ corp⁹. q̄ h̄ ſiṫ ambulāt ⁊ pegrinātur
q: dicit Aug. Sic corpus pegrinaṫ locis. ita
aīa pegrinaṫ affectib⁹. ambulātib⁹ ḡ ſiṫ iuuene
rūt pōd⁹ auri p qđ intellige diuitias terrenas
q̄ p̄ncipalr̄ i auro ꝯſiſtūt. De q̄ dicṫ Sen̄. Auꝝ
inueniſti reqem pdidiſti. Per h̄ q̄ auꝝ qđ ē i
via h⁹ mūdi cupiūt tollē. ſ; nō pn̄t niſi cū diffi=
cultate moueāt. p impoſſibilitatē tollēdi intel
ligo inſaturabilitatē acq̄rēdi. de q̄ dicṫ Jnno.
de vi. hu. cōdi. li. ij. c. vj. Jgnis in extiguibiliſ
eſt cupiditas inſaciabil. Quis vnq̄ȝ cupid⁹ fu
it modico ꝯtēt⁹. q. d. null⁹. cū adipiſciṫ qđ de
ſiderat optat ampliora. ſp in habendis ⁊ nūq̄ȝ
in habitl̄ finē impoſuit ſeu ꝯſtituit. Sȝ p difficl̄
tatē mouēdi. ſ. audi laborē acq̄rēdi. Quia dicṫ
metriſta. Diues diuitias nō ꝯgregat abſq̄ȝ la
bore. nō tȝ abſq̄ȝ metu. nō deſerit abſq̄ȝ dolo=
re. Jgiṫ mittit aīa ſociū. i. corp⁹ ad ciuitatē ꝑ
aſino. i. p alio hoīe q̄ ē infirm⁹ i charitate vt ſo
cialiṫ auꝝ colligāt negociādo ⁊ aſportēt ſ; tam̄
neſcit aīa q̄ venenū eṫne morti pauit. vt tādeȝ
ip̄a cū corpe peat. Jō dicṫ apl̄s. j. ad Thim̄. vj

Habētes alimēta ⁊ q̄b⁹ tegamur. his ꝯtenti ſi
m⁹. Nā q̄ volūt diuites fieri incidūt itēptatōȝ
⁊ i laqum dyaboli ⁊ deſideria mlṫa inutilia et
nociua q̄ mergūt hoīem i interitū ⁊ i pditionē
Hec q̄dē q̄ geſta ſūt i hac via ſpinoſa dn̄t p̄di=
catores ꝑplo enarrare. ⁊ ꝑpl̄s dȝ ea diligenṫ in=
tueri: vt poſſit picula p̄cauere. q: felix quē fa=
ciūt aliēa picula cautū. inq̄t Aug. Tercia via G
ē lutoſa Jn hac ambulāt luxurioſi q: declināt
a via hoīm ⁊ ambulāt p viā beſtiaꝝ. q̄ ſp ē tur
pis tā ꝑpṫ pedes aīaliū q̄ȝ etiā ꝑpṫ feditates
eoꝝ. Sic via luxurioſitatl̄ carnalṫ turpis ē. ⁊ fe
diſſima. q: plēa eſt fecib⁹ brutoꝝ. Jō dr̄ Eccī.
ix. Mulier fornicaria q̄ſi ſterc⁹ i via ab oībuſ
p̄tereūtib⁹ ꝯculcabiṫ. Eſt etiā turpis iſta via.
q: lutū agitaṫ pedib⁹ beſtiaꝝ. ⁊ ex hoc cauſat
magnū fetorē. Sic affectiones carnaliū ſp agi
tāt ⁊ ꝯmiſcēt i cogitatiōib⁹ ⁊ i vbis immūdiſſi
ma carnis. Et dr̄ iuia. iuxta illđ pſ̄. Deduxit
eos i inuio ⁊ nō i via. Nō em̄ talis p̄t dici via.
q: p ip̄am deuiaṫ pluſq̄ȝ eaṫ. Et ſic iſti beſtia=
les bouini ⁊ luxurioſi ſp accipiūt viā magl̄ tri
tā ⁊ illa ē cōiṫ turpior. Jta iſti viā iſtā p̄eligūt
quā pl̄es freq̄ntāt cū tn̄ Seneca doceat oppoſi
tū. Quia i via pedū forte illa ē ſecurior. ſ; nō in
via moꝝ. q: pauci ſunt vtuoſi ⁊ multi vicioſi.
De vijs luxurioſoꝝ hr̄ in pſ̄. Jnq̄nate ſūt vie
illi⁹ i oī tp̄e. Et Mat. vij. Lata ē via q̄ ducṫ ad
pditionē. ⁊ mlṫi ambūlāt i ea. Jn hac via ābu
labat oli rex dauid. q̄ vidit berſabee p centum
paſſ⁹ lauare pedes ſuos. ꝯcupiuit eā. ⁊ adulte
riū cū ea ppetrauit. ij. reg. xj. Jn hac ābulauit
Salomō. iij. Reg. ij. Sȝ q̄đ ꝯtigit dauid i illa
via hr̄. c. xij. q̄ Nathā ꝑpha dixit ſibi q̄ gladi
us đ domo tua nō exiet vſq̄ȝ i ſempiternū. ⁊ q̄
vxores ſue tollerēṫ. ⁊ darēṫ ꝓximis ei⁹ in con
ſpectu ip̄i⁹. Quid autem euenerit Salomoni
habes. iij. Reg. xj. q̄ dominus apparēs ei di=
xit q̄ diuidēt r̄gnū ſuū ⁊ ꝯ eū adūſarios pluri
mos ſuſcitabit. Hec narrare dn̄t p̄dicatorl̄s lu
xurioſis ne dāna aīaꝝ patiāṫ. Quarta via ē te H
nebroſa. ⁊ hāc ambulāt inuidi q̄ p maliciaȝ ꝓ=
priā ſūt excecati. Sap̄. ij. Excecauit eos mali=
cia eoꝝ. Jō vbicūq̄ȝ ſūt i tenebrl̄ ābulāt. Juxṫ il
lud Prouī. ij. Relinquūt iter rectū. ⁊ ābulāt p
vias tenebroſas. q̄ letanṫ cū malefecerit. ⁊ ex=
ultāt i reb⁹ peſſimis. De hac via dicṫ pſ̄. Fiat
via illoꝝ tenebre ⁊ lubricū Et iō neceſſe hn̄t ca
dere. Juxṫ illđ ꝓuer. iiij. Via impioꝝ tenebro=
ſa. neſciūt vbi corruāt. Jn hac via ambulaue=
rūt fr̄es ioſeph q̄ ex inuidia quā hēbant eo q̄ ꝑa
p̄re pl⁹ alijs amareṫ ip̄m i egyptū vēdiderūt.
Gen̄. xxxvij. Sȝ i hac via accidit eis q̄ multi=
pliciṫ poſtmodū tribulati fuer̄t. cū eos explo=
ratores dixit ⁊ carceri mācipauit Gen̄. xlij. ⁊c̄
Hec ēt accidūt eis i via hac ambulātib⁹ q̄ nūe
rat Ouiđ. poeta. iij. methamor. in his metris.

Pallor in ore ſedꝫ. macies in corpe toto. Nuſ
q̃ꝫ recta facies. linēt rubigine dētes. Pectora
felle virēt lingua eſt ſuffuſa veneno. Riſus ab
eſt niſi quē viſi mouere dolores. Nec fruit̄ ſō-
no. vigilātibꝰ excita curis. Hec ꝛ pl'a alia q̄ ge
ſta ſ̄t i hac via dn̄t ꝛ ipi ſacerdotes ꝛ p̄dicato-
I res narrare pp̄lo vt ab ea declinēt. Quita via
eſt tumltuoſa. quā eligūt ꝛ ābulāt iracūdi. nā
vbicūq̃ꝫ ſ̄t. plena p̄ſſura erit. Iux̄ illð pſ̄. Cō-
tritio ꝛ infelicitas i vijs eoꝝ. ꝛ viā pac̄ nō co-
gnouer̄t nō ē timor dei ꝛc̄. Et tāgit h̄ pp̄ha ali
qua q̄ ꝯtingūt i hac via. Primū ē ꝯtritio mēt̄
Mens em̄ iracūdi p irā ꝯterit̄. Recte ſic̄ fru-
ctus ꝛ ſegetes agri p grādinē ꝯterūt̄. Jō dicit
btūs Greg. Sic̄ tēpeſtas timet̄. ſic ira timēda
eſt cordi. Scðm ifelicitas. Sic̄ em̄ mites ꝛ mā
ſueti felices ꝛ bti p̄dicant̄ (Math. v. Bti mi-
tes qm̄ ipi poſſidebūt t̄raꝫ) Sic eꝫ̄ immites ꝛ
iracūdi ifelices noiant̄. Jō dr̄ Ecc̄i. ij. Ve his
q̄ pdider̄t ſuſtinentiā. Tertiū eſt pac̄ pturba-
tio. Nā vbicūq̃ꝫ fuerit ira ibi eſt guerra. ibi ſūt
incēdia. homicidia. ꝛ alia iniectio manuū iiu-
ſta. Quia Ecc̄i. xxviij. dr̄. Hō iracūdus incē-
dit litē ꝛc̄. Quartū eſt timoris dei euacuatio.
Nā in q̄cūq̃ꝫ corde ira incendit̄ et dn̄at̄ timor
dei exinde euacuat̄. Nð ſic pbat̄. qꝛ dic̄ Sapi
ens. Qui timet deū faciet bona. Ecc̄i. xv. Sed
iracūdus hō tot ꝛ tāta mala fac̄. ꝯſtat q̄ timo-
rē dei nō habeat. iō nō eſt timor dei an̄ oculos
eoꝝ. ſ. iracūdoꝝ. Hec ꝛ multa alia mala in hac
K via geſta ſūt pp̄lo narrāda. Sextā viā. ſ. ſūptu
oſam ambulāt guloſi. qn̄ ſic eſt q̄ magna cari-
ſtia ſit in aliqua ciuitate. de pane. vino. ꝛ alijs
neceſſarijs. Iſti mercatores q̄ vadūt ad nūdi-
nas ppter lucrū nō libent̄ intrāt tales vias. qꝛ
plus expenderent in via in vna nocte q̄ꝫ lucra
ri poſſent in duabus. Moralit̄ oēs ſumꝰ mer
catores ꝛ negociatores. Iux̄ illð Lu. xix. Ne
ciamini dū venio. Mala loca et ſumptuoſa ſūt
taberne vbi hō plꝰ expēdit in vna hora q̄ꝫ ſibi
poſſit ſufficere tota die. Sil'r vnꝰ guloſus vbi
cūq̃ꝫ fuerit plꝰ ꝯſumit q̄ꝫ ſibi expedit vna die.
L Et iō oino via guloſa ē ſupflua ꝛ ſumptuoſa.
iō deteſtanda eſt. Quia ð ip̄a dr̄ in pſ̄. Via il
loꝝ ſcādala ipis. ꝛ poſtea in ore ſuo complace
būt. In hac via ambulabat Eſau cū ppter gu
lā primogenita ſua fratri ſuo Jacob vendidit
Gen̄. xxv. vbi legit̄. q̄ Jacob coxerat pulmē-
tū qð ſ̄m glo. erat de lentibꝰ ruffis. Cui dixit
Eſau. Da mihi de coctione hac ruffa. qꝛ oppi
do. i. valde laſſus ſum ꝛ ſecutus eſt eū poſtmo
dū penitendo. ꝛ fratrē occidere nitebat̄ dicēs
Veniēt dies luctus p̄ris mei. ꝛ occidā fratrē
meuꝫ Jacob Gen̄. xxvij. In hac via ambula-
uit Holofernes cū bibit vinū multū nimis q̄ꝫ
tū vna die biberat vnq̃ꝫ in vita ſua. Iacuitq̃ꝫ
in lecto nimia ebrietate ſopitus. Sꝫ h̄ cōtigit
ſibi in hac via. q̄ Judith euaginauit gladiuꝫ
Holofernis ppriū ꝛ abſtulit caput eiꝰ: vt pꝫ
Judith. xij. ꝛ. xiij. Igit̄ narrare dn̄t pp̄lo p̄di-
catores q̄ geſta ſunt in hac via. Septima via ē M
tedioſa. ꝛ hāc eligūt accidioſi qui nihil faciūt
vbicunq̃ꝫ fuerint. ꝛ tn̄ ſp ſunt fatigati. Eſt em̄
accidia quoddā ſpirituale tediū in his q̄ ſunt
dei. ita q̄ omne illud qð ad diuinū ſpectat of-
ficiū totū reputat̄ ab eis nimis longuꝫ. Hi vo
volūt hr̄e longa ꝯuiuia ꝛ breues gr̄as garru-
lationes diuturnas ꝛ horas ſincopatas. ſōnū
infantis. ꝛ miſſam venātis. Infans nc̄cio ha-
bet diu dormire. qꝛ in ſomno maxime nutrit̄.
Iuxta illud Sap̄. vij. Puer nutrit̄ ex delecta
mento ſomni. In hac via ambulauerūt filij iſ-
rael. Num̄. xj. Qui māducantes panē angelo
ruꝫ attediati et accidioſi effecti murmurabant
dicentes. q̄s dabit nob̄ ad veſcēdū carnes. re
cordamur piſciū quos comedimus in egypto
gratis. In mētē veniūt cucumeres ꝛ pepōes.
Sed q̄d accidit eis in hac via hr̄ Nume. xj. qꝛ
dn̄s interfecit eos cū adhuc carnes eis date eſ
ſent in dētibus eoꝝ. qð etiā cōmemorat Pſ̄.
Adhuc eſce eoꝝ erant in ore ipoꝝ. ꝛ ira dei aſ
cendit ſup eos. Idcirco debet quilibet predi-
cator narrare h̄ pp̄lo xp̄iano. ne poſt māducati
onē panis angeloꝝ. ſ. corpis xp̄i ſint accidioſi
ſ̄ magis bonis opibus intēti ne ira dei puni-
ens veniat ſup eos. He ſunt ſeptē vie iniq̄tat̄
de quarū qualibet dicit Eſa. lv. Derelinquat
impius viā ſuā. ꝛ vir iniquus cogitatiōes ſu-
as. Et ð his dicit Ezech. xxxiij. Cōuertimini
a vijs veſtris peſſimis. ꝛ quare moriemini do
mus iſr̄l. De his ſeptē vijs ꝛ que in eis euene
rūt. ꝛ quotidie ambulantibꝰ in eis eueniūt. p
tanto ad p̄n̄s inſerui atq̃ꝫ dixi ne homines q̄ꝝ
ſenſus ꝛ cogitatio pna ſūt ad malū. Gen̄. viij.
poſt pn̄iam quadrageſimalem ꝛ venerabil' ſa-
cramenti ſumptionē ad eas iterato declinent
ꝛ dn̄m irritent ad ſeuerā vltionē. Sꝫ his vijs
derelictis ſic orent deū cū pſ̄. Vias tuas dn̄e
demonſtra mihi. ꝛ ſemitas tuas edoce me. Et
iterū. notā fac mihi viā in qua ambulem. Et q̄ N
dā eſt via octaua. ꝛ pulcra et luminoſa. De q̄
Pſ̄. Ambulans in via immaculata. hic mihi
miniſtrabat. Immaculata via. eſt via humili-
tatis ꝯ̄ ſupbiam. Via largitatis ꝯ̄ auariciam
via caſtitat̄ ꝯ̄ luxuriā via mititat̄ ꝯ̄ iracūdiā
ꝛ inuidiā. via ſobrietat̄ ꝯ̄ gulā. ꝛ via opoſita-
tis ꝯ̄ accidiā. He ſūt vie ð q̄bꝰ dic̄ ſapiēs pu̅.
iij. Vie eiꝰ vie pulcre. Quia nō dꝫ ſe hō fatiga
re aut ambulare ſolūmō in vna illaꝝ viaꝝ. ſed
nūc in vna ꝛ iterū i alia. vt interdū ſit humilis
ꝛ ꝯtēplatiuus. aliq̄n opoſus. aliquādo actiuꝰ
Querit em̄ Ariſto. ð pbleumatibꝰ pticula. v.
pbleumate. lxx. Quare hō magi fatigat̄ i cō-
tinuādo diu viā planā q̄ꝫ ambulādo viā n̄ pla

nā. ꝫ aliquātulū montoſā ⁊ valloſā. Et rn̄det.
ꝙ h̄ ē cā. qꝛ qn̄ hō incedit cōtinue ⁊ vniformit̄
fatigat inſtr̄a ſiue ꝑtes corpis q̄bꝰ ambulat ſi
cut genua. crura. ⁊ tibias. Un̄ qꝛ i iſtis inſtr̄is
ambulādi ꝯtinue tenet̄ vna forma motꝰ i via
plana. iō couenit hoi maioꝛ fatigatio ⁊ maioꝛ
laboꝛ. In ꝓceſſu ꝟo nō plano vbi aliqn̄ aſcen
dit̄ ⁊ interdū deſcēdit̄. n̄ ſp̄ tenet̄ eadē forma
in inſtr̄is hmōi nec tales ꝑtes vniformit̄ vexā
tur ꝯtinue ꝫ alternati. qꝛ aſcēdēdo plꝰ labora-
mꝰ i genibꝰ ⁊ tibijs. deſcēdo ꝟo i femoꝛibꝰ. et
ꝓpt̄ iſtā alt̄nationē labor̄ int̄ ꝑtē ſupꝛa genu
⁊ reliquā ſb̄ genu i via nō plana ꝯtigit minor
laboꝛ ⁊ minoꝛ fatigatio. alt̄nati igit̄ ābulemꝰ
O nē valloſa. nē mōtoſa. Illo mō nē moꝛalr̄ cōti
git i viuēdo ꝟtuoſe. Fragilitas ei hūana nul-
lo mō ꝑmittit ꝙ mēs ⁊ ſtudiū hois vniformit̄
extendat̄ i ꝯtēplatōe nec iteꝝ expedit ꝙ hō ſp̄
deſcēdat ad opa vite actie circa mōm. qꝛ tē fie
ret nimis aridꝰ ⁊ ideuotꝰ. ⁊ iō ſic hō ē ꝯpoſitꝰ
ex aīa ⁊ coꝛpe. ꝺ q̄ꝝ nūero fatigat̄ coꝛpꝰ ꝑ orō
nes vigilias. ſtudia ⁊ ꝯtēplatiōes. ⁊ aīa deſic
cat̄ ⁊ fatigat̄ deſcēdēdo ⁊ ſe occupando circa
tp̄alia ꝓximis diſpēſando. ⁊ ſic alternati ⁊ vi
ciſſim debemꝰ incedē. vt q̄tūcūqꝫ poſſumꝰ fa
tigationē ⁊ tediū deuitemꝰ i ꝟuiēdo deo ⁊ int̄
dū aſcēdere ꝯtēplādo. Et poſtea deſcēdē ꝓxi
mū iuuādo. In cꝰ figura iacob vidit angelos
aſcēdētes ⁊ deſcēdētes ꝺ celo ad terrā. ⁊ ꝺ ter
ra ad celū viciſſim Gen̄. xxviij. Iō legit̄ in vi
taſpatꝝ p̄dicatoꝝ. ꝙ q̄dā iuuenis q̄ſiuit a fra-
tre gardiano q̄ fuit hō ſctūs q̄d eēt ſibi vtiliꝰ:
vł orōibꝰ iſiſtere. ſeu ſe ſtudijs ſcptura ꝝ occu
pare. Cui ille rn̄dit. Quid inq̄t eſt meliꝰ ſp̄ bi-
bere aut comedere. Et iō vtiqꝫ ſic iſta cōpetūt
P alternati fieri ſic et illa. Et notant̄ oꝛat dauid
ad dn̄m vt faciat ſibi viā notā i q̄ dꝫ ambulare
cū ait. Notā fac mihi viā in q̄ ambulē. ⁊ h̄ ne-
ceſſe hn̄t petere omēs alij hoies. qꝛ dic̄ ſapiēs
Eſt via q̄ videt̄ hoibꝰ iuſta. nouiſſima aūt eiꝰ
ducūt ad moꝛtē. ſ. culpe ⁊ gehēne. Prou. xiiij
⁊. xvj. Et ſcire hāc viā. ſ. ſupbie. auaritie. ⁊c̄.
mult̄ nota ē. Sꝫ nō ē finalr̄ ſolacioſa. Sꝫ ſcire
viā bonā multū ꝯfert ad ſolatiū ambulātibus
qꝛ ceter̄ paribꝰ ip̄a dr̄ ambulāti breuioꝛ q̄ꝫ via
ignota eiuſdē q̄titatis. Nā Ariſto. de ꝓbleu
matibꝰ ꝑte. v. ꝓbleumate. xxv. q̄rit. q̄re ābu-
lātes viā ⁊ neſcientes q̄ta ip̄a ē apparet nobis
lōgioꝛ q̄ꝫ qn̄ ſcimꝰ eā. ⁊ freq̄nt̄ eiꝰ q̄titatē exꝑ
ti. Et rn̄det ꝙ aīa i tali via palogiſat̄ q̄dāmō
in ſeip̄a Expit̄ ei aīa iſtā cōſeq̄ntiā eē certam.
Scio mēſurā hꝰ vie. ꝙ ē finita. Et qꝛ neſcit mē
ſurā alteriꝰ vie. iō arguit q̄ſi a negatōe an̄cedē
Q tis hꝰ vie. neſcio mēſurā. igit̄ eſt i̇finita. Et ſic
cio decipit̄. Iſto mō moralit̄ homies dati vi-
tijs non iudicant ꝙ alij hoies pn̄t viuere vir-
tuoſe Un̄ hō luxurioſus mirat̄ quō aliq̄s poſ
ſit ꝟuare ꝑpetuā cōtinētiā. Hō guloſus eſtiat
ꝙ nullꝰ p̄t facē abſtinētiā. Hō iniuſtꝰ ⁊ cupidꝰ
credit ꝙ ois hō cupit hr̄e diuitiaꝝ abundātiā
⁊ iō ois hō iudicat aliū ꝟm ſemetip̄m. ſic docꝫ
Cryſ. de ope imꝑfecto. omel. xxxvj. Ois hō
ꝟm ſe eſtimat alterū. nō em̄ pōt ip̄e meliꝰ ſenti
re ꝺ aliq̄ q̄ꝫ ſentit ꝺ ſeip̄o. Ecce foꝛnicariꝰ nemi
nē eſtimat eē caſtū. Caſtꝰ nō facile ſuſpicat̄ de
foꝛnicatione. Supbꝰ neminē putat hūilē. Hu
mił neminē credit ſupbū. ⁊ ſic ꝺ alijs. Eſt ꝙ cā
q̄re via ꝟtut̄ ⁊ pn̄ie ⁊ ſcē religiōis putat̄ labo
rioſa ⁊ difficił. ip̄a i expientia ⁊ ignoꝛātia. Et
ꝙ hō. i. aīa paralogiſat̄ a ſeip̄a. ſūt em̄ mł̄ti q̄-
bꝰ i q̄drageſima p̄cedēti ꝯfitētibꝰ ē pn̄ia iniun
cta ſalutar̄ vt videlꝫ amodo teneāt vias ꝟtu
tū. ſ. hūilitat̄. largitat̄ ⁊c̄. Sꝫ qꝛ ignoꝛāt ꝑfe-
ctū ip̄aꝝ. iō declināt ad p̄oꝛes. Quibꝰ dic̄ Hie
re. vj. State ſup vias. ſ. ꝟtut̄. videte ⁊ intro-
gate ꝺ ſemit̄ antiq̄s q̄ ſit via bōa. ⁊ ābulate in
ea. ⁊ iuciet̄ req̄eꝫ aīabꝰ vr̄is. ad quā nos ꝑdu
Feria ſcd̄a paſce. (cat ⁊c̄.

Mane nobiſcū do-
mine. qm̄ adueſperaſcit. et inclinata ē
iā dies Luc. xxiiij. Expiētia docet ⁊ ſic eſt qn̄ A
infirmꝰ hꝫ circa ſe medicū bonū ⁊ fidelē tūc in
firmitas ſua aliquantulū mitigat̄. volēte igit̄
recedē medico. rogat ip̄m vt dignet̄ manere.
Et hꝰ mitigatōnis infirmitat̄ cā ē dupx. Una
eſt medici cū iſirmo ꝯfabulatio. ꝺ q̄ dic̄ Phila
retus i tractatu ꝺ criſi. Cōfabulatio q̄dē lang
uent̄ vna cū medico moꝛbū vt freq̄nt̄ mitigat
ip̄mqꝫ lāguētē ſtabilit ⁊ ꝯꝟuat. Alia ē infirmi
ſup ſanitate foꝛt̄ imaginatio. Nā cū medicus
pn̄s ē iſirmꝰ ꝑfūde ꝺ ſanitate imaginat̄. ꝺ q̄ di
cit phs i ꝓbleumatibꝰ Id ſup q̄ q̄s ſpans aut
timēs ꝑfūde imaginatꝰ fuerit h̄ ip̄m vt freq̄nt̄
accidit ⁊ ꝯtigit. Sic̄ recitat Auicenna ꝺ lepra
Qui leprā icidit ex valida imaginatōe quā fe-
cerat ꝺ leproſis. Et Ipocras i li. epithomoꝝū
ait. Columbe ex domo depicta quā ihabitāt.
pullos varij color̄ generāt ⁊ educāt. Et auer
rois dic̄. Qui ſcādēs i altū imaginatꝰ fuerit ci
tius ip̄e cadit. Eodē mō iſirmꝰ ob pn̄tiā ⁊ ꝯſo
lationē medici futurā ſibi ſperās ſanitatē citiꝰ
ꝯualeſcit. Moꝛalr̄ ꝑ infirmū itellige pctōꝛē ꝺ
q̄ꝝ nūero oli fuit dauid q̄ ait pſ. vj. Miſereꝛ
mei dn̄e qm̄ iſirmꝰ ſū ⁊c̄. Sꝫ ꝑ medicū ſb̄audi
ꝯfeſſoꝛē q̄ ē medicꝰ aīaꝝ. cū q̄ ſi pcōr i ꝯfeſſiōe
locutꝰ fuerit. ⁊ ex ꝟo ⁊ ꝑfūdo coꝛdis iſirmita
tē ſuā ſpūalē detexerit. ꝺ iſirmitate ſua ꝯuale-
ſcit. Sic̄ ſpat̄ ꝺ mł̄t̄. ⁊ vt ꝯſido ꝺ oibꝰ q̄ h̄ tp̄e
q̄drageſime p̄terito loq̄ndo cū ſuis ꝯfeſſoribꝰ
pctā ꝯfitēdo. ſūt ꝯſecuti ſanitateꝫ. Quia dicit
Aug. i epł̄a ad voluſianū. Uera ſi q̄ꝺ ⁊ ex cor
de facta ꝯfeſſio ſanitatē infert aut vitā langui
do ⁊ iſirmo. Spūalr̄ āt ꝑ medicū itellige xp̄m

ꝗ de ſeipo dic̄ Math.ix. Nō eſt op⁹ valētib⁹
medicus ſꝫ male hn̄tib⁹. Iſte medic⁹ venit ve-
raciter i ſuo venerabili ſacro ad infirmū homi
nē loquēs ſpūalit̄. De q̄ locutōe dic̄ ps̄. Audi
am q̄d loquat̄ in me dn̄s de⁹. ⁊ vere btūs ē hō
q̄ audit locutionē dn̄i. q2 ipe loquit̄ hoi pacez
hortādo ad humilitatē. caſtitatē ⁊ ceteras vir
tutes ex q̄b⁹ hō i aia ꝯualeſcit. iō dn̄t homies
deuoti xp̄m bonū ⁊ fidelē medicuz rogare. vt
apud eos dignet̄ diutius pmanere dicentes:
cū duob⁹ apl̄is in emaus eūtib⁹. Mane nobi
ſcū dn̄e. In q̄ v̄bo tria breuiter tangūt̄. Prio
deuota xp̄i exhortatio. ibi. Mane nobiſcum
Scd̄o feſtina mortis appropinq̄tio. ibi. qm̄ ad
ueſperaſcit. Tertio oim ſtatuū declinatio. ibi
B et inclinata eſt. Quātū ad p̄mū ponit̄ deuota
xp̄i exhortatio videlꝫ ad manendū cū dicitur
Mane nobiſcū dn̄e. Dicūt naturales hō qui
vult ſecū apes retinere dꝫ aliqua facere ⁊ aliq̄
remouere. illa dꝫ facere. ſ. flores circa aluearia
plātare. ⁊ mel apibus dimittere. ⁊ d̄ his quid
moraliter ſignificent dixi in ope de ſctis. feria
ſcd̄a reſurrectōis. ſer. ij. Mane nobiſcuz dn̄e
vbi hēs. Qui vult v̄gineā apem xp̄m apud ſe
tenere dꝫ plātare in cor ſuū in q̄ xp̄s manet ro
ſas dilectiōis. abſinthiū paſſionis. rutā oratō
nis. violā feſtinatōis. ⁊ oliuā pacificatiōis ⁊c̄.
Et q2 ibidē de iſtis poſui. iō ad p̄ns ponere p̄-
termitto. Sꝫ illa dꝫ remouere ſic̄ hr̄ ex li. Pal
ladij. Primū eſt vētus q̄ maxīe nocet apibus
Iō dn̄t aluearia nō lōge poni a domib⁹ vel in
ortis i pte ſecreta. ⁊ a vētis remota. ita q̄ ven-
tis frigidioribus altus paries reſiſtat. Mo-
ralit̄ p vētū vno mō intellige ſupbiā vel elatō
nē. Sꝫ p aluearia corda human a. in q̄b⁹ ſi ſint
mūda habitat v̄ginea apis xp̄s ih̄s ſolus. q̄a
dicit Genaſius in diffinitōib⁹ eccleſiaſticoruꝫ
dogmatū li. ij. Illabi aūt mēti illi. ſ. pure ſoli.
huic eſt poſſibile q̄ creauit. Qui vult ḡ xp̄um
apud ſe tenere: dꝫ ventum ſupbie ab alueario
C cordis remouere. Eſt ḡ notandū ſicut quattu
or ſunt venti p̄ncipales. ſ. oriental̄. meridiona
lis. occidētal̄ ⁊ ſeptētrional̄. ſic etiā ſūt q̄ttuor
venti ſeu ſpēs ſupbie ſm̄ Grego. xxiij. moral̄.
Prima ē eſtimare bonū qd̄ hꝫ a ſeipo habere
Scd̄a eſtimare ſe deſup cū ſuis meritꝭ accepiſ
ſe. Tertia iactare ſe hr̄e qd̄ nō hꝫ. Quarta de
ſpectis ceterꝭ ſingulariter ſe velle videri. His
oibus vētꝭ dꝫ hō muꝝ altū humilitatꝭ oppone-
re. q2 humilitas eſt loc⁹ dei in q̄ libent̄ req̄eſcit
Iuxta illud Eſa. lxvj. Sup quē req̄eſcit ſpiri
tus me⁹ niſi ſup hūilē. Alio mō p vētū intelli-
ge dyabolicā tēptationē. q2 dyabol⁹ p̄ncipalr
h̄ ſacro tpe paſcali inſidiat̄ ſuis tēptatiōibus
nr̄is bonis opibus q̄ fecim⁹ in q̄drageſima. vt
ea deſtruat. ⁊ xp̄m quē in ſacratiſſimo ſacram̄
to ſuo accepim⁹ a corde nr̄o expellat. Quia di
cit btūs Aug⁹. Bonis opibus inſidiat̄ vt pe-
ant. Iō apponēda eſt firma altitudo parietꝭ. i.
fortis cuſtodia hūilitatis. Quia hūilitas ſola
dyabolicis obſiſtit tēptatiōib⁹. Sicut patet d̄
btō Antonio q̄ ait. Vidi oēs laq̄os inimici tē-
ſos i terra. ⁊ ingemiſcēs dixi. Quiſputas trāſ
eat iſta. Et audiui vocē dicētē mihi. Sola hu
militas Sis ḡ humilis vt xp̄s tecū maneat in
alueario cordis vt tēptatōes dyaboli poſſis e
uadere. Scd̄m qd̄ nocet apibus. ⁊ facit eas re D
cedere ab aluearib⁹ eſt frigus. iō aluearia eaꝝ
in calidiori loco ponere debemus. Et vt dicit
palladius. q̄ parietes eaꝝ debēt eſſe oppoſiti
ſoli. Vas etiā ipaꝝ dꝫ eſſe de ligno qd̄ vim fri
goris ad eas nō pmittit. Vn̄ int̄ oia vt ipe re-
fert. meliora ſūt aluearia d̄ cortice ſuberꝭ facta
vbi hr̄i p̄nt. q2 nō trāſmittūt vim frigoris aut
etiā calorꝭ. Quāuis em̄ apes timeant frig⁹. tn̄
nō diligūt exceſſiuū calorē ſꝫ tpatū. Vn̄ peſſi-
ma vaſa ſūt q̄ in hyeme gelāt ⁊ i eſtate caleſiūt
Moraliter p frigus intellige accidiā q̄ chriſti
fidelibus. q̄ dn̄t eē ſicut apes ſolliciti ⁊ fructu
oſi ſumme nocet q2 corda ipoꝝ vitijs replet.
Quia ſicut ager ſpinas pfert et tribulos ⁊ ce-
tera inutilia. niſi vtilibus ſeminat⁹ fuerit Sic
hō ſpinas ⁊ tribulos vitioꝝ germinat q̄ xp̄m
repellūt niſi vtilib⁹ occupatōib⁹ ſe repleat. Iō
dic̄ Fulgē. iiij. li. mitologiaꝝ. Fugāt̄ angeli.
irritat̄ de⁹. ſb̄trahit̄ dei mun⁹. dū anim⁹ hūa-
nus accidioſus ad celeſtia fuerit ⁊ infirm⁹ Iō
dꝫ hō ad locū calidū redire orōnis. ⁊ ad ſecre-
tū ꝯtēplatōis ⁊ actōis bone. vbi feruor ſpirit⁹
excitat̄. ⁊ dyabolus effugat̄. Quia dic̄ Aug⁹
Nō facile capit̄ a tēptatiōe q̄ bono vacat exer
citio. Iō in vitaſpatꝝ dixert̄ ſeniores. opantē
monachū demone vno pulſari. Ocioſū v̄o in
numeris ſpiritib⁹ deuaſtari. Tertiū qd̄ nocet
apib⁹ ⁊ eas auolare facit ab alueario ē loci ad
itus. Cū em̄ loca aluearīū freq̄nt̄ adeūt̄ nocet
apib⁹. Sic etiā cū aluear cordis nr̄i ſepe a ma
lis cogitatōib⁹ freq̄ntat̄. apis v̄ginea ih̄s xp̄s
fugat̄. q2 dic̄ Greg. Ad deū mēs tot greſſibuſ
accedit. q̄t morib⁹ bonis pficit. Et rurſum. tot
greſſib⁹ lōge fit q̄t malis cogitatōib⁹ decreſcit
Iō cogitatōes nr̄e vel affect⁹ dn̄t reſpicere cri
ſtū vt ꝯſideratꝭ laborib⁹ ⁊ paſſiōib⁹ q̄s ſuſtinu
it ipe p nob̄. alleuient̄ labores nr̄i ⁊ nō attēdi
emur i eis. Quartū qd̄ nocet apibus ē loc⁹ feti E
dus. vn̄ dn̄t aluearia earū collocari ab oib⁹ q̄
ſunt horrēdi fetorꝭ vt ſtabul̄. balneis. coq̄nis.
fuſorijs. ⁊ hmōi. ⁊ a fetorib⁹ ſceni. ⁊ etiā nō de
bent poni i loco vbi reſonet echo. q̄. ſ. ad hūa-
nā vocē falſa imitatiōe rn̄det. Sic boni hoies
xp̄iani q̄ xp̄m v̄gineā apē in alueario cordis
poſuert̄. dn̄t ſe a ꝯſortijs ⁊ a familiaritatib⁹ p
ſonaꝝ corruptaꝝ ⁊ infamataꝝ remouē: vt vi-
delꝫ eos i malo nō ſequāt̄. Iō dicit Seneca in

epl'a ad Lucillū. Cū illis ꝯuerſari debes q̄ te meliorē facturi ſunt. Illos autē dimitte q̄s tu meliores facere nō poteris. Et rō eſt quare ſe dn̄t a ꝯſortijs maloꝝ remouere. ne videlꝫ eoꝝ fetore. i. infami ⁊ corrupta ꝯuerſatiōe vel ipſi in cōſcia vel in fama ledant̄. q2 ait pſ. Cū ſctō ſanctus eris ⁊ cū viro innocente innocens eri Et cū electo electus eris. ⁊ cū ꝑuerſo ꝑuerteris. Et principalit̄ ſacerdotes q̄ quaſi q̄tidie xp̄m in ſacro ſumūt dn̄t ſe remouere a familiaritatibus mulierū. q2 dicit Hiero. ad occianū de vita cleri. Prima inq̄t tēptamēta clericoꝝ ſunt frequentes mulieꝝ acceſſus. Idē di. ego iudico ſi cū viris femine habitēt nō deerit demonis tēptatio. Et. xxxij. di. c. hoſpitiolū tuū aut raro aut nunq̄ terāt pedes feminaꝝ q2 nō pōt corde toto cū deo habitare q̄ feminarū acceſſib⁹ copulat̄. Iō dn̄t ſibi cauere a blāditoribus q̄ ad modum echonis vnicuiq̄ deceptorie reſonāt. i. loquūt̄ iuxta v̄bū ſuū. i. ꝓut credūt ei placere. q2 tales decipiūt audiētes Eſa. iij. Popule me⁹ q̄ btm̄ te dicūt. ſ. tibi blādiendo ipſi te decipiūt. Et ꝓuerb. xxix. Qui blandis fictiſq̄ ſmonibus loquit̄ amico ſuo. rethe expandit greſſibus eius. Iō dicit pſ. Oleum aūt pctōris nō inpiguet caput meū. Sup q̄ dicit Aug. Oleū eſt falſa laus adulatoris. q̄ mētes a rigore emollit. Quintū qđ nocet apibus F ē fumus cancri aduſti. Quid em̄ ꝑ cancrū aduſtum niſi mūdus accipiat̄ malo igne auaritie ⁊ luxurie inflāmatus. Quia. j. Ioh. v. Totus mūdus in maligno. i. in malo igne ꝯcupiſcētie poſitus eſt. Cancer em̄ lune mutabilitatē ſeq̄t̄ q2 ſm detrimentū vel augmētū lune repletōꝫ ⁊ vacuitatē patit̄. Et ſilr̄ ip̄e mūdus ſm fortune volubilitatē mutat̄. q2. j. Ioh. ij. Ecce mūdus trāſit ⁊ ꝯcupiſcentia ei⁹. Et q̄dā metriſta dicit. Ludus fortune variat̄ velut orbita lune Hui⁹ g̊ cancri fumus tūc ad apes ꝑtingit quādo vel ad mūdi affectus vl' t̄rene occupatiōis actus. bonos hoīes inuoluit ⁊ inuoluēdo eos ſpūalr̄ occidit. cū xp̄s q̄ ē vita aiaꝝ ab eis receſſit. Ideo exhotat̄ btūs Iohes. j. Ioh. ij. Nolite diligere mūdū neq̄ ea q̄ i mūdo ſt̄. Sextū qđ nocet apib⁹ eſt q̄rūdā floꝝ vel herbaꝝ ſuccus ſicut ſūt titinall⁹. ellebor⁹. caſſia. cucumer aggreſtis. ⁊ ſil'ia. q̄ꝝ amaritudo impedit dulcedinē mellis. Iō dn̄t ab aluearib⁹ penitus remoueri. ⁊ dn̄t poni iuxta arbores vel herbas. q̄b⁹ amaritudo nulla rn̄det in flore vel in ſucco. q̄d aūt moraliter amarus herbaꝝ ſuccus ſignat niſi voluptatū ⁊ libinis actus plenos amaritudinib⁹. Iuxta illud Prouerb. v. Fau⁹ diſtillās labia mulieris meritricis. ⁊ nitidius oleo guttur ei⁹. nouiſſima aūt illi⁹ amara ſunt q̄ſi abſinthiū. In q̄ oñdere voluit Salomō ꝙ voluptas carnalis q̄ h̄ intelligit̄ ꝑ mulierē: vt

inq̄t Paſcaſius. lꝫ i p̄ncipio vel in medio. i. cogitatu vel actu h̄nt delectationē. in fine tn̄ relīquūt amaritudinē. Vn̄ incipit a melle. procedit ad oleū. ⁊ terminat̄ in abſinthiū. Hic g̊ eſt ſucc⁹ amar⁹. ſ. luxurie fruct⁹. quē v̄gi ea apis xp̄s multū abhorret. Quia ſm Bern̄. Delicata ē diuia ꝯſolatio. ⁊ n̄ dat̄ admittētib⁹ alienā Hic ꝑpter breuitatē potes ꝯcludere. ſi al's videris expedire. Q̄tum ad ſcđm ponit̄ feſtina G mortī appropinq̄tio cū dic̄. Qm̄ adueſperaſcit q. d. finis vite hoīs vel etiā mūdi appropiquat Nā veſꝑ vno mō idē eſt ꝙ finis vite. iux̄ illud Eſa. xxxviij. De mane vſq̄ ad veſꝑam finies me. q. d. q̄ dediſti mihi initiū: vt eſſem. dab etiam vite terminū ꝑ mortē. Alio mō idem ē ꝙ finis mūdi Iux̄ illud pſ. Cōuertent̄ ad veſpaꝫ ſcꝫ iudei q̄ i fine mūdi veniēt ad fidē ⁊ ſic adueſperaſcit. q2 finis vite. ſ. mors ꝓpe eſt. ⁊ continue ad mortē currit. Iō vita nr̄a cōpat̄ multī rebus. ſed nūq̄ vel raro alicui rei ꝑmanēti vl' ſtabili. ſ ſꝑ reb⁹ trāſitorijs vl' caducis. Cōpatur em̄ aliqñ herbe vl' flori. qñq̄ nubi. qñq̄ rori. qñq̄ hoſpiti. qñq̄ curſori. Hec oia ſūt trāſitoria. mométanea ⁊ caduca. vt dic̄ Holkot ſuper li. Sap. lectiōe. xvj. Primo igit̄ ⁊ ſecūdo herbe et flori cōpat̄. Pſ. lxxxix. Mane ſicut herba trāſeat. mane floreat ⁊ trāſeat. veſꝑe decidat induret ⁊ areſcat. ſm glo. pſ. vitam humanā in tria t̄pa diuidit. In puericiam. adoleſcētiā. ⁊ ſenectutē. Tp̄e puericie cōpat̄ herbe nōdū florenti. In adoleſcētia cōpat̄ herbe florenti. Vn̄ tūc dr̄ đ hoīe ꝙ ē i florib⁹ ſuis. Et ꝓpter duplices etates. p̄mas dic̄ bis mane. Tertiū v̄o t̄ps qđ ē ſenectus vocat̄ veſꝑe. Dic̄ ergo mane. i. i puericia. trāſeat māc. i. i adoleſcētia floreat ⁊ trāſeat. ſ. đ h̄ mūdo. q2. ſ. tā pueri q̄ꝫ adoleſcētes moriūt̄. Sꝫ veſꝑe. i. i ſenectute decidat ꝑ īfirmitatē. ⁊ induret ꝑ mortē. ⁊ areſcat ꝑ reſolutionē i puluerē. Tertio cōpat̄ vi- H ta nr̄a nubi. Iux̄ illud Sap. ij. Tranſeat vita nr̄a ſic̄ veſtigiū nub ⁊ ſic̄ nebula diſſoluet̄. Et Iob. vij. Sic̄ nubes ꝑtrāſijt ⁊ ꝯſumit̄. ſic q̄ deſcēdit ad infernū nō aſcēdit. Sic̄ ei nubes ſm naturales de inferiorib⁹ eleuat̄ calore celeſti. ⁊ aſcēdit volatq̄ i altū ad t̄ps ⁊ qñ eſt in ſua altitudine circūfert̄ ⁊ agitat̄ ꝯtinue ſine q̄ete. ⁊ tādē iterato r̄ſoluta i terrā deſcēdit. Ita hoīes i vita p̄nti oriūt̄ đ terra. eleuātur ad dignitates ⁊ honores. vbi circūagitant̄ ⁊ inq̄etant̄. de dignitatib⁹ decidūt. ⁊ ꝯuertūt̄ in terrā. Iuxta illud Iob. iij. Abſtulit q̄ſi vētus deſideriū meum ⁊ velut nubes ꝑtrāſijt gl'ia mea ⁊ ſal⁹ mea Q̄ aūt i nullo gradu. in nulloq̄ ſtatu vl' dignitate eſt q̄es ꝑfecta. pulcre declarat Boetius đ ꝯſol'. phie. li. ij. pſa. iiij. Quis inq̄t eſt tā cōpoſite felicitatī vt nō ex aliq̄ ꝑte cū ſtat⁹ ſui q̄litate rixet̄. Anxia em̄ eſt res humanoꝝ ꝯditō bo

noꝝ. Et q̄ vel nūq̄ȝ tota ꝑueniat. vel nunq̄ȝ ꝑ-
petuo ſubſiſtat. huic cenſus exuberat. ſ; eſt pu
dori degener ſanguis. Hūc em̄ nobilitas notū
facit ſ; anguſtia rei familiaris incluſus mallet
eſſe ignotus. Ille vtroq̄ȝ. ſ. tā cenſu q̄ȝ nobilita
te circumfluus. id eſt circundatus vitam cele-
bem deflet. id eſt vitam caſtā. Ille nuptijs fe
lix. ſed orbatus liberis. alieno cēſum nutrit he
redi. Alius prole letatus. filij filieue delictis
meſtꝰ illacrymat. Idcirco nemo facile cū for-
tune ſue ꝯditōe cōcordat. Ineſt em̄ ſingulꝭ qđ
inexptꝰ neſciat. aut qđ exptꝰ exhorreat. hec il
I le. Quarto cōpat vita nr̄a rori Oſee. vj. Uita
nr̄a q̄ſi nubes matutina ⁊ ſic̄ ros mane trāſiēs
Et Sap̄. xj. cōpatur gutte roris an̄lucani qui
deſcēdit i t̄rā. vbi gl. dic̄. Ros an̄lucanus eſt
ros in matutino generatꝰ an̄ ortū ſol. Et talis
ros oriēte ſole ſtati exiccat. ⁊ a terra abſorbet
Et dic̄ Ariſt. ij. metheororū. q̄ ꝑmanētia rorꝭ
ē niſi vniꝰ diei. Sic ē đ vita nr̄a. Quito cōpat
K vita nr̄a hoſpiti. Eccī. xxix. Tranſi hoſpes ⁊
orna mēſā. ⁊ q̄ i manu hēs ciba ceteros. Quili
bet em̄ nr̄m ſtat i vita iſta ſic̄ i hoſpitio nō ſic̄ i
domo. Iō dic̄ Tuliꝰ đ ſenectute. Sapiens ex
hac vita diſcedit tāq̄ȝ ex hoſpitio nō ex domo
Cōmorādi em̄ diuſoriū natura dedit nob̄ non
hitādi locū. receptꝰ i hoſpitio vſū hȝ domꝰ. le
cti. vaſoꝝ ⁊ hmōi. ſ; nō dn̄iū. nihil em̄ ſecū au
fert. ſ; emit libere ⁊ expēdit. Et ſic i fine đ oībꝰ
cōputare tenet. Sic ē đ nob̄. i vita iſta ſumus
i hoſpitio hꝰ mūdi. vſū mundanoꝝ hr̄e poſſu
mus. ſ; nihil aſportare nobiſcū i morte. Iux̄ il
lud Iob. xxvij. Diues cū dormierit nihil ſecū
auferet. Un̄ mūdꝰ ſilꝭ eſt buſardo. de q̄ ferūt
fabule. q̄ hoīes recipe ſolebat hoſpitio ſb̄ ſpē
pietatꝭ. Sȝ poſtea explorata optunitate. occi-
debat eos. Iſto mō mōs ſb̄ ſpē fauorꝭ ⁊ amici
tie admittit ⁊ aduocat ad diuitias dignitates
⁊ honores. vt ꝑ gulas. libidīes ⁊ ꝯcupiſcētiaſ
occidat. Itē mōs ē q̄ſi hoſpitator q̄ q̄ttidie no
uos hoīes recipit. ⁊ receptos a domo emittit.
Quia generatio ꝑ̄terit. et generatio aduenit.
Eccl̄s. j. Et talꝭ hoſpitator mlt̄a fac̄. Prio vſū
domꝰ ⁊ vtēſiliū ſuoꝝ ꝯcedit hoſpitibꝰ. ſ; n̄ dn̄i
um. ita ⁊ mōs vt etiā patuit ſ. vtēſilia mūda-
noꝝ ꝯcedit hoībꝰ. ſ; nihil ꝑmittit ſecū aſporta
re ſ; cū q̄bꝰ intrauit cū illis ⁊ exibit. Iux̄ illud
Eccl̄s. v. Sic̄ egreſſꝰ ē nudꝰ đ vtero mr̄is ſue.
ſic reūtet. ⁊ nihil aufert ſecū de labore ſuo mi-
ſerabilꝭ ꝑrſus infirmitas. quō venit ſic reūtet.
Et. j. Thi. vj. Nihil itulimꝰ i hūc mōm. haud
dubiū q2 nec auferre poſſumꝰ. Scđo idē ſuc-
ceſſiue vēdit diuſis. Mūdat em̄ camerā ⁊ ho
ſpites denudat. vt hoſpites emāt ſtramia aut
paleas. ⁊ cū receſſerit camerā iterato mundat
vt illas paleaſ alij đnuo emāt. Et h̄ ꝑ̄fti ē apđ
gallicos. Et ſic mōs eādē dignitatē idē mane-
riū idē offi̅m ſucceſſiue vēdit diuerſis. Tertio
hoſpitator nō ꝑmittit hoſpitē emē meliora ex̄
hoſpitiū ſuū. Un̄ lȝ ſit vinū meliꝰ. meliores a-
uene. ⁊ melior panis i hoſpitio vicino q̄ȝ ibi. n̄
lȝ hoſpitato illa cōparere. ſ. poſtq̄ȝ hoſpitiū ſu
um acceperit q̄cq̄d neceſſariū ē ab hoſpite ſuo
emit. Sic mūdus nō ꝑmittit gaudiū celi emē.
nec delitias ex̄ mūdū exeūtes. lȝ ſint meliores
q̄ȝ ipe habeat. Nō em̄ vult lex mōi q̄ hō largi
at elemoſynas. ſ; q̄ expendat circa delitias. ⁊
circa pōpas. Un̄ Greg. xiiij. moralꝭ. c. xiij. De
ſideriū celeſtiū neſciūt. q̄ cor i voluptatibꝰ ter
renis defigūt. Quarto hoſpitator pulchꝝ vul
tū oñdit. Iux̄ illud moralꝭ. Hoſpitibꝰ letū dēs
oñdē vultū. Et obedient hoī deſeruit. Sȝ i fi-
ne ſtrictiſſime cōputū exigit. Sic fac̄ mōs hoī
quē intēdit decipe. Optimū em̄ ei vultū oſtē-
dit. ſic̄ xp̄o fecit iudas q̄n eū tradidit. Iō dicit
Aug. i ep̄la. lxviij. ad Dioſcoꝝ. Mūdus em̄
ꝑiculoſior ē blādis q̄ȝ moleſtis. magꝭ cauēdus
cū ſe allicit diligi q̄ȝ cū ſe ammonet cogitq̄ȝ ꝯtē
ni. Hec ille. Seruit igit hoī ad nutū. dat ſani-
tatē diuitias ⁊ amicitias. Sȝ i fine ſtrictiſſimū
cōputū exigit đ expēſis. Un̄ Aug. li. cōfeſſio.
Amatores mūdi cuiꝰ rei gr̄a militatꝭ. maior n̄
poterit eſſe ſpes vr̄a i mūdo q̄ȝ vt amici ſint. ſ.
mōi. Ibi q̄d niſi fragile. plenū ꝑiculis. ꝑ qđ ꝑ
iculū venit ad maius ꝑiculū. Pereāt hec oīa
dimittamꝰ h̄ vana ⁊ inania. ⁊ ꝯferamꝰ nos ad
ſolā acq̄ſitionē eoꝝ q̄ finē nō hn̄t. Uita em̄ hec
miſera ē mors incerta ſubito ſurrepit. et poſt
h̄ negligētie ſupplicia luēda ſūt. Quito hoſpi-
tator recedētē hoſpitē ⁊ nō reuertētē ſeu reuer
ſuꝝ obliuiōi ꝑpetue tradit. Sic ⁊ mōs hoīem
ꝑ mortē recedentē ꝑpetue obliuiſcit. Eccī. xj.
Malicia vniꝰ hore obliuionē fac̄ luxurie ma
xie. ⁊ i fine hoīs denudatio opm illiꝰ. Sap̄. ij.
Nomē noſtꝝ obliuionē accipiet ⁊ nemo hēbit
memoriā opm nr̄oꝝ. Sexto cōpat vita noſtra L
curſori. Iob. xj. Dies mei velotiores fuerunt
curſore. trāſiert ⁊ nō videꝛt bonū. Ex his iam
elicit q̄ hoīes ꝯtinuo tēdūt ad mortē. ⁊ domꝰ
ac palatia deſerta dimittūt. Iō Ariſto. in poe
tria adduc̄ fabulā cuiꝰdā poete. q̄ddā palatiū
deſertū deplorātis i his v̄bis. Domꝰ egregia
cōpungor ad lachrymas tuā intuens ſolitudi
nē. Et illa cōtremuit cōpaſſa mihi ꝑpt lachry
maꝝ multitudinē vbi inq̄t q̄ſo ſūt q̄ q̄ndā te in
habitauert. ⁊ iocūdā vitā cū ſecuritate ⁊ tp̄is
amenitate duxerunt. At inq̄t illa. Tp̄ales exi
ſtētes cū tp̄e trāſiert ⁊ me q̄ȝ ſub ſorte tp̄is trā
ſitoriā dimiſerūt. Res nempe nec ſtabiles ſūt
q̄ cū fluxu tp̄is fluxibiles fluūt. Hec r̄nſio huꝰ
palatij ꝯcordat r̄nſioni. j. Ioh. ij. Mūdꝰ trā-
ſit ⁊ ꝯcupiſcētia eiꝰ. Nō expōnēs Aug. dicit.
Ecce inq̄t mūdus trāſit ⁊ ꝯcupiſcētia eius q̄d
vis ğ amare tp̄alia. ⁊ trāſire cū tp̄e. An xp̄um

amare ⁊ ineternū viuere. Rex tpaliū fluuius
traſit. ſ₃ tñ iuxta fluuiū nata eſt arbor dñs ihs
Juxta illud pſ. Et erit tāq̄ lignū qd plātatu₃
eſt ſecus decurſus aquaꝝ. Raperi in p̄ceps te
ne lignū voluit te amor mūdi. tene xp̄₃. Quid
ſi amatis iſtā miſeriā fluidāq₃ vitā vbi cū tāto
labore viuitis. Quarto magis amare debetis
illā vitā eternā. vbi nullū dolorē ſuſtinebitis.
Vulpecula traſitura glaciē. apponit aurem ad
glaciē. et ſi audit aquā currētē ⁊ fluentē forti=
ter ſb glacie nullo mō ꝯfidit de illa glacie. q₂ ē
nimis tenuis ad ſupportādum eā. Jſta cautela
debemus nos vti. Gloria mūdi eſt q̄ſi q̄dā pul
chra ⁊ ſplendēs glacies. q₂ delectabile eſt ho=
norari ab hoib᷒. paſci. potari. ⁊ veſtiri dlicate
⁊ hr̄e magnā familiā cui poſſint iperare. Sed
cauēdū eſt q₂ iſta glacies eſt valde fragil᷑. auſ=
culta diligent᷑. ⁊ audies murmur aquaꝝ trāſe
untiū ſb iſta glacie Apoc. xvij. Aque mľte pplī
mľti. Aduertas ⁊ audias q₂ mō tranſit vnus
rex in mortē. mō vnus comes. mō vnus ep̄us
mō vnus miles. ⁊ ſic de alijs multis. ⁊ ideo de
iſta glacie mundane glorie nō eſt confidendu₃
Quia dicit Rabanus in legenda de omnibuſ
ſanctis. Tranſierūt cuncta que tpaliter feſti=
ne celebrāt. Sed diceret quis. ex quo antiqui
patres tandiu vixerunt. ſ. ccc. annis ⁊ nongē=
tis annis. Matuſalem nongentis. ⁊. lxix. an=
nis. Gen̄. v. Quare ergo vita modernoꝝ ho=
minū tamcito aduesperaſcit. i. ad morte₃ feſti=
nat. Ad hoc dicūt doctores ꝙ cauſa huius eſt
potiſſima hominum malicia. Quia viri ſāgui
num ⁊ doloſi nō dimidiabunt dies ſuos. Et d
his dicit᷑ Sap̄. iij. Si celerius defuncti fuerit
non habebunt ſpem. ſ. ſaluationis. Si autem
boni cito de hac vita ſumunt᷑. hoc ideo fit ne p
maliciam immutarent᷑. Juxta illud Sap̄. iiij.
Placens deo factus eſt. raptus eſt ne malitia
immutaret intellectum eius. aut ne fictio deci=
peret animam illius. De his dicitur Sap̄. iiij
Juſtus ſi morte preoccupatus fuerit in refri=
gerio erit. quaſi diceret. Juſtus iuſticia gene=
rali. i. virtuoſus ſi preoccupatus fuerit morte
id eſt ante maturā etatem mortuus fuerit. i. in
iuuentute vel media etate. nihilominus i refri
gerio erit. Et dicit Holkot. lectione. cxlvij. et
ponit exemplum de quodam viro ſancto ⁊ lit
terato qui mortuus inuentus fuit. ſedens iter
libros ſuos in cathedra ſua. ⁊ habens in gre=
mio ſuo librum aptum. Cunq₃ alij cōpatien=
tes aduenirent. ⁊ multum de tam ſubita mor=
te triſtarentur Conſiderantes diligenter inue
nerunt manum ſuam ſup librū iacentem. ⁊ in=
dicem extenſu₃ ſup hec verba. Juſtus ſi mor
te preoccupatus fuerit ⁊c̄. Jdeo dicit Metri
ſta. Mors hominis ſubita quam preceſſit bo
na vita. Non minuit merita ſi moritur ita. Si
autem volueris habere alias rationes feſtine
mortis hominū modernorum. vide ratiōes tā
longe vite patrū antiquorum. ⁊ p oppoſitū in
uenies. quare tam cito nūc hoīes moriuntur.
Sunt aūt quinq₃ cauſe ⁊ rationes longe vite
antiquoꝝ quas ponit Nicolaus d lyra. ſuper
Gen̄. v. Prima fuit ex bonitate complexioniſ
primorum parentū. Fuerunt eñ a deo imme=
diate formati. et ſic optime complexionati. ſic
q₃ ad longiorē vitam diſpoſiti. Secūda quia
temperate vixerūt. Tertia ex bonitate nutri=
menti. quia añ diluuium terrenaſcentia fuer᷑t
meliora q̄₃ poſt. quia diluuium fuit p maiori
parte ex aquis maris. Unde Gen̄. vij. Rupti
ſunt fontes abyſſi. Et aque ille inducunt ſteri
litatē. ⁊ ſic reddūtur terrenaſcentia peiora. ex
quibus breuiatur vita. Quarta ex bono aſpe
ctu ſiderum ſup illam regionem in qua mane
bant. quia aſpectus multum facit ad longā vi
tam. Quinta vt p longam vitam hominū cito
multiplicaretur genus humanū. Sed diceret
aliquis. nunquid mors inflicta ſit pena ꝓ pec
catis primi parentis. Ad hoc dicūt doctores
ꝙ ſic. Natura eñ humana creata fuit cum do
no originalis iuſticie. p quod anima habuit p
fectum dominium ſup corpus. ꝓpterea potu
it corpus viuificare ⁊ regere ſine leſione. vľ q̄=
cunq₃ infirmitate: et ideo habuit potentiā nō
moriendi. Jſtud autem dominium fuiſſet da=
tum ſibi ꝓ ſe ⁊ ſuis q̄diu fuiſſent deo ſubiecti
Quando aūt peccauit. iſtud dñium merito p
didit: ⁊ ideo corpe deſerente voluntarie deu₃
creatorē ſuu₃ (ſicut diffuſe declarat ſctūs Au
guſti. li. xiij. d ciui. dei: et in multis exemplis)
et ſic de facultate moriendi incidit libere pro
ſe ⁊ ꝓ ſuis neceſſitate₃ moriendi. Jdeo dicen=
dum ꝙ mors eſt homini naturalis. ⁊ pena in/
flicta. ſicut dominus daret ſuo ſeruo origina=
lem libertatem. et ꝓpter ingratitudinem pua
ret eu₃ ſua libertate. tunc ſeruitus foret iſti na
turalis ⁊ penalis. Jdeo dicit Aug. iij. de ciui.
dei. c. xv. Conſtat inter catholicam fidem cen
ſentes ipam nobis mortem corporis non lon=
ge nature. quia nullam mortem deus homini
fecit. merito inflicta eſt ꝓ pctis quando pecca
tum vindicans deus dixit homini in quo tūc
oēs eramus. Terra es ⁊ in terram ibis. h au=
guſtin᷒. Sed cōtra hoc poſſit aliquis ſic argu
ere. Oē ꝯpoſitū ex cōtrarijs naturaliter diſ
ſoluitur. corp᷒ humanū eſt hmōi q₂ ex quattu
or elementis cōtrarijs ⁊c̄. ꝓpterea moriuntur
beſtie que nunq̄₃ peccauerunt. ergo ſimilit᷑ ho
mines. quia equalis conditiōis videntur i cō=
poſitiōe. ⁊ cōplexione ergo in reſolutiōe. Pre
terea qua ratōne mors fuiſſet inflicta ꝓ primo
pctō tanq̄₃ pena iuſta. eadem rōne deb₃ modo
infligi ꝓ quocunq₃ peccato mortali. ⁊ ſic debe

ret hõ q̃ꝫ cito peccaret mori. Ad qđ dicẽdũ ꝙ
lꝫ hõ ſit cõpoſit⁹ ex cõtrarijs tñ ꝑpter donum
ſupadditũ nature ꝯſeruat⁹ fuiſſꝫ a morte. vñ
veꝝ eſt ꝙ oẽ cõpoſitũ ex ꝯ̃rijs corrũpit̃.natu-
ralit̃ tñ fit incorruptibile ꝑpt̃ donũ ſupaddi-
tũ ſic̃ fit p⁹ reſurrectionẽ. Sꝫ de beſtijs dic̃ ꝙ
nũq̃ꝫ illud donũ habuerũt. ſic̃ nec eaꝝ vnq̃ꝫ po-
tuerũt dona obedire. ⁊ iõ i eis nõ ẽ mors pene
ꝫ nature. In hoie aũt lꝫ natura i ſe ꝯſiderata
ſit mortal̃. habuit tñ donũ q̃ morte carere po-
tuiſſet. Idõ i nobis eſt pena qđ in eis ẽ natura
Hic ꝯclude ne ꝓl̃ꝯ aggrauet̃. Ꝗtũ ad t̃tium
O ponit̃ in p̃dicto v̄bo oĩm mundi ſtatuũ declia
tio cũ ꝯcludit̃. Et inclinata eſt iã dies. Ubi ꝑ
diẽ q̃libet hõ ſãguine xp̄i redemptus intelligi
tur. Qđ pꝫ p Iob.iij.c. vbi legit̃ de angelo a-
poſtata dicẽs. Nõ cõputet̃ in diebus anni.q.
d.nõ ꝑtinget ad veniã cũ redẽptis hoib⁹ apo-
ſtata angel⁹. Iſti inq̃ꝫ dies ſp̄ũales redempti
videlꝫ hoies.inclinati ſunt iã de bono i maluꝫ
de malo in pei⁹ ⁊ de peiore heu iã i peſſimum.
Sic̃ ⁊ h̄ ꝯquerit̃ dauid ps̄.xiij. Oẽs declina-
uerũt ſimul inutiles facti ſunt.non eſt q̃ faciat
bonũ.nõ eſt vſq̃ꝫ ad vnũ.i. valđ paucos. Pri
mo ḡ vide de ſtatu ſpiritualiũ p̃latoꝝ qualit̃ ẽ
inclinatus.nã añ tp̄a p̃terita erãt p̃lati ſimileſ
aq̄lis.de q̃b⁹ dr̃ i li.xij. ꝓp̄etatũ ſeu reꝝ.ꝙ ha
bent pedes dextros maiores ſiniſtris. diligẽt̃
pullos ſuos nutriũt. imo corpus ſuũ ponũt in
ter eos et ſagittariũ ad defendendum eos. Ca
pta etiã p̃da ita ſunt liberales ꝙ etiã auib⁹ aſſi
ſtentib⁹ curialit̃ impartiunt̃. Quid moraliter
ꝑ duos pedes niſi affectiões p̄moꝝ p̃latorum
deſignant̃. Unã quã habebãt ad aias ſibi cõ-
miſſas. Aliã quã habebãt ad redditus ad de/
cimas.q̃ eſt pes ſiniſter. Zelus tñ aiaꝝ q̃ ẽ pes
dexter lõge fuit maior.nã multomagl̃ intẽde-
bãt ſaluti ſibi cõmiſſaꝝ aiaꝝ q̃ꝫ cõgregatiõib⁹
ſibi approp̄ataꝝ decimaꝝ. ſic̃ btũs Amb.tm̄ di
lexit aias ſubditoꝝ ſuoꝝ vt cũ aliq̃s lapſũ ſuũ
ꝯfiteret̃. ſic amariſſime flebat ꝙ illum ſil̃r flere
cõpellebat. Diligent̃ etiã nutriuit pullos ſuoſ
q: tãte liberalitatis fuit ꝙ oia q̃ h̄re poterat ec
cleſijs ⁊ paupib⁹ ſibi nihil retinens tribuebat
vt dicit ſua legẽda. Quidã etiã ipoꝝ ꝑ ſibi cõ
miſſis nõ ſolũ ſ̄bam ꝫ etiaꝫ corpus poſuerũt. ſic̃
refert.iiij.dialo. Greg.đ ep̄o noie palino.qui
cuncta q̃ h̄re potuerat ab ep̄atu captiuis largi
tus eſt. Cũq̃ꝫ nihil h̄ret ꝙ petentib⁹ captiuis
daret.die q̃dã q̃dã vidua aduenit q̃ filiũ ſuum
in captiuitate eſſe ꝓhibuit. ⁊ a viro dei p̃cium
poſtulauit vt filiuꝫ ſuũ liberaret. Sed vir dei
inquirẽs. ⁊ nihil apud ſe inueniẽs. dixit muli
eri q̃d poſſum dare nõ habeo.ſed memetipſuꝫ
tolle. ⁊ filiũ tuũ redimas: me vice illius in ſ̄ui
tium tradas. Qui ſecuꝫ pergens. ſe ꝑ filio vi-
due in captiuitatẽ dedit. Ecce ꝙ tanq̃ꝫ aquila

fidelis corpus ſuum ꝑ ſubditis ſuis expoſuit
atq̃ꝫ dedit. Quidã etiã primoꝝ p̃latoꝝ ipſorũ
captã p̃dã ſue ſ̄be et diuitiaꝝ ſibi aſſiſtentibus
⁊ longe poſitis imp̄titi ſunt. ſic̃ btũs Greg. de
quo legit̃ ꝙ tante fuit largitatis.ꝙ nõ ſolũ p̃/
ſentibus ſed etiã longe poſitis in monte ſynai
miniſtrabat. Et alij multi bona ſua. ſcꝫ eccl̃ia-
ſtica indigentibus curialit̃ cõdiuidebãt. eorũ
miſerias ſupportando vt quilibet tũc tp̄is dice
re poſſit ſuis ſubditis. Exo.xix. Uosſ ipſi vi-
diſtis quõ portauerim vos ſup alas aquilarũ
⁊ aſſumpſerim mihi. Et vnicuiq̃ꝫ potuit dice-
re illud ps̄.lxxvij. Pauit eos in innocẽtia cor
dis ſui. ⁊ intellectibus manuũ ſuarũ deduxit
eos. Sed heu moderni nõnulli p̃lati non dico P
de oibus ſil̃es ſunt ſtrutionibus . bubonibus
et vulturibus. Et primo quidẽ ſil̃es ſtrutõib⁹
Strutões em̃ vt inquit mgr̃.xij.li. h̄ñt pẽnas
ſed a terra nõ volant. ⁊ Iob.xxxix.dr̃. Pẽna
ſtrutiõis ſil̃is eſt pennis herodij. Et dic̃ Gre.
ſup hec verba.ꝙ ſil̃itudo hec eſt ſolũ in colore
ſed nõ in virtute.q: penne ſil̃itudinẽ hꝫ. ꝫ vo-
lat⁹ celeritate caret. Moraliter ꝑ pẽnas vno
mõ intellige ſcientias quas h̄ñt p̃lati. ⁊ tamen
ſp manent in terra.ſ. terrene cõuerſationis.et
nunq̃ꝫ volãt in altũ doctrine ⁊ p̃dicationis ci-
bando ſubditos ſuos cibo ſpirituali. iõ de tali
⁊ vnoquoq̃ꝫ dicit Berñ. Rem ꝑfecto ꝑximi
tenes ſi donis ſcientie ⁊ eloquentie adornatuſ
verbum bonũ qđ poſſit ꝑdeſſe multis. inutili
atq̃ꝫ damnabili ſilentio ligas. Alio mõ ꝑ pẽn-
nas ſubaudi multas dignitates.beneficia ⁊ p̄
bendas.quas multi h̄ñt. de quoruꝫ forte vno
duo paupes clerici ſuſtẽtari poſſent. ⁊ adhuc
ſemp manent in terra damnabilis cupiditatl̃.
quotidie tales p̄bendas augmentando ⁊ raro
vel nunq̃ꝫ ſe eleuant in altũ cõpaſſiõis paupi-
bus ſubditis ſubueniẽdo. Qđ tñ eſt ꝯtra illud
canonis.lxxxij.di.c.ep̄s. Ep̄s paupib⁹ vel in
firmis qui debilitate facient ſuis manibus la/
borare nõ p̄ñt victũ et amictũ quãtũ ſibi poſſi
bile fuerit largiat̃. nã refert Petrus damiani
Quidã abbas valde miſericors habuit lãpre-
dã bñ p̄paratã. ecce q̃dã paup ad ianuã illud ſi-
bi dari poſtulabat. qđ abbati oppoſitum erat.
mittit abbaſ ei integrũ piſcẽ quẽ accipiẽs pau
per cũ papſide cũctl̃ vidẽtib⁹ celũ penetrabat
Scđo quidã ſil̃es ſũt bubonib⁹. nã vt dic̃ ma- Q
giſter li.xij. ꝓp̄e.ꝙ bubones diligũt eccl̃ias ꝑ
pter oleũ. lumẽ em̃ extinguũt. Sic vno mõ re
aliter q̃dã amãt eccl̃ias ꝑpter pinguedinẽ ꝓ-
uentuũ ⁊ annaliũ penſionũ. nõ em̃ interrogãt đ
p̄rono eccl̃ie. ꝫ magis de eiuſdẽ piguedie ⁊ fru
ctuoſa pẽſiõe. ꝫ neſciũt hi ꝙ hec tp̄alia eccleſie
ſũt ſuoꝝ rectoꝝ ſubmerſiua. Quia dr̃ Apoca.
xij. Miſit ſerpẽs ex ore ſuo p⁹ mulierẽ aquaꝫ
tãq̃ꝫ flumen vt eã faceret trahi a flumine. Ser-

pës ē dyabol⁹. mulier ē eccl'ia. quā ſerpēs ille antiqu⁹ tpaliū abūdātia q̄rit ſbmergere. alio mō q̄dā amāt eccl'ias ꝓpter dignitates. nā dic̄ Bern̄. ad euge. papā. vidēs totū eccl'ie zelum ꝓ dignitate feruere. intuēde dignitati dat̄ totū. ſctitati nihil. Tertio h̄ moralit̄ intelligit̄ ꝑ eccl'iam ꝯgregatio maloꝝ. d̄ q̄ ps̄. Odiui eccleſiā malignātiū. Hāc diligūt q̄dā ꝑlati ſpūales in curijs ſuis ꝓpt̄ oleū adulatiōis. d̄ q̄ dic̄ ps̄. Oleū peccatori nō in pin. ca. me. Hoc oleuz tēebibūt. qn̄ adulatiōes eoꝝ libent̄ audiūt. Nō eſt ꝯ illud Exo. xxx. Hoc oleū vnctōis ſanctū mihi erit in generatōnes vr̄as. caro hoīs non vnget̄ ex eo. Et p⁹ pauca hō q̄cūq̄ tale ꝯpoſuerit ⁊ dederit ex eo alieno exterminabit̄ d̄ populo Oleū iſtō ē laus. q̄ nūc ē ſancta cū deo exhibet̄. d̄ illa nō dꝫ caro hoīs inūgi qd̄ tc̄ fit qn̄ laus hoī mortali adulatorie offert̄. Cōtra illō Ecci. iiij. An̄ mortē nō lauda quēq̄. ⁊ q̄ talem adulationē cōpoſuerit ⁊ alienum. ſ. hoīem cui laus nō debet̄ laudauerit falſe: de ꝓp̄lo dei pl'bit. Jō ſctūs Paul⁹ q̄ fuit ꝑlatus a deo cōſtitutus. dixit. j. Theſſa. ij. Neq̄ ei aliq̄n fuim⁹ in ſmōe adulatōis ſic̄ ſcitis neq̄ q̄rētes ab hominib⁹ gl'iam neq̄ a voƀ neq̄ ab alijs. Tertō

R aliq̄ ſūt ſiles vulturib⁹. Vultures em̄ vt dicit Greg. ſūt aues fetide ⁊ imūde et vt dic̄ Plinius i ſpe. na. ſūt valde impie circa pullos ſuos Si ei viderit pullos ſuos impinguari. roſtro ⁊ pedib⁹ eos ꝑcutiūt vt ſic fiāt ex dolore morſuū macilenti. Sic q̄dam ꝑlati tam ſecl'ares q̄ ſpūales ſūt fetidi ⁊ immūdi ꝑ immūdiciaꝫ luxurie. Et tales ſunt voti fractores. ⁊ ꝓp̄li ſcandalizatores. Jō dic̄ Bern̄. Ve q̄ ābulāt i carne. deo placē nō pn̄t. ⁊ placere ꝑſumūt Tales etiā ſi viderit pullos. i. ſbditos ſuos bōis tpalib⁹ inpiguari. ꝑcutiūt eos roſtro. qn̄ eis occaſionē iueniūt v̄bis detractorijs. dicēdo. Jſte ē fornicator. Jſte adulter. h̄ luſor. ille potator Et ſic ꝑ iniuſtas occaſiōes aut ipias extorſiones i eis piguedīez ſbe nō ꝑmittūt. Et ſi h̄ i ꝑſona ꝓp̄a nō faciūt. tn̄ h̄ in ſuis officialib⁹ ſtudēt adimplere. Et d̄ vnoq̄q̄ tali exponit̄ illud Job. xxviij. Semitā ignorat auis. nec ītuit⁹ ē eā ocul⁹ vulturi. Hec auis ē xp̄s cui ſemita fuit pietas ꝑ quā tūc ābulauit qn̄ famelicos pauit. Joh. vj. Sꝫ hāc ſemitā nō ē intuit⁹ oculuſ vulturi. i. impij ꝑlati q̄ iniuſte aufert ſbe pinguedinē ſuoꝝ paupm clericoꝝ. Nihil ei h̄ dico de ſbſidijs ⁊ iurib⁹ ep̄alib⁹ ad q̄ ſacerdotes tenent̄: vt dr̄ d̄ ꝑbē. ⁊ dig. c. Suſcepti. li. vj. vbi inhibet̄ dioceſanis locoꝝ vt ad ꝑſentatiōꝫ religioſoꝝ nullū ad aliquā eccl'iam recipiāt. niſi tn̄ ei d̄ ꝓuētib⁹ ipi⁹ ac eccl'ie corā eis fuerit aſſignatū. Vn̄ iura ep̄alia pn̄t ꝑſoluere. ⁊ ꝯgruam ſuſtētationē hr̄e. qd̄ hr̄ vbi ſ̄. Sꝫ d̄ cēſi. c. cū apl'odr̄. q̄ i cā neceſſitati ꝑt a ſuis clerici exigere ſbſidiū moderatū. De h̄ etiā vid̄. xj. q. iij ꝑ totū. Et q̄ ſtat⁹ ꝑlatoꝝ ſpūaliū ſic eſt iaꝫ ad malū inclinat⁹. Jō legit̄ i annulo ꝑte. j. Cū petrus zenonenſis ep̄s quendā ꝯuerſū clareuallenſem. qui frequent̄ rapiebat̄ i extaſi viſitaſſet. ⁊ peteret vt ſibi aliquā viſionē enarraret. rn̄dit Nuꝑ vidi quandā dn̄am ſpecioſiſſimaꝫ auro et gemmis ornatā. q̄ ait ad me cū eius excellentiſſimā pulchritudinē ammirarer. Que nam ſum ego: rn̄di. videt̄ mihi q̄ ſis btā v̄go Et illa ait. reſpice me a tergo. cū eā a tergo reſpicerē. vidi eā putridā ⁊ vermibus ſcaturiētem. ⁊ ait. Nūc ꝑpendere potes me v̄ginē glorioſam nō eſſe. nō ſum ego virgo Maria. ſed ſum mr̄ eccleſia. que in primo ſtatu aplis. martyribus. confeſſoribus. ⁊ virginib⁹ fui pulcerrima ⁊ decent̄ ornata. nūc a ꝑte poſteriori. id eſt poſtremo tpe. in rectoribus ⁊ ꝑlatis ſū putrida ⁊ corrupta ⁊ ignominia plena ⁊ argentū meū verſum eſt in ſcoriā. vt dr̄ Eſa. j. Sꝫ h̄ dictum eſt breuiter de ꝑlatis ⁊ ſupioribus. deinde dicā d̄ ſacerdotibus ⁊ ſimplicibus inferioribus. ⁊ ꝑmo de religioſis. Pro quo nota i ꝑncipio inſtitutionis ordinū fuerunt religioſi ſicut ſtelle celi. ſic ipſi ſanctā eccleſiā decorātes ⁊ cōtra dyabolum ſuis ſalutiferis ꝑdicationibus ꝑliantes: vt ſanctus dn̄icus ⁊ Franciſc⁹ quoꝝ ordines generale ꝯciliū cū alios ordies deinceps inſtitui ꝓhibuit ꝓpter euidenteꝫ eccleſie vniuerſalis vtilitatē ꝓuenientem ex eis hr̄et approbatos. vt dr̄ de reli. domi. c. religionum diuerſitatē. li. vj. ꝑ Greg. decimū in cōcilio lugdunenſi. iō de talibus ⁊ multis ipſoruꝫ ſequacib⁹ exponit̄ illud Judic̄. v. Stelle manentes in ordine et curſu ſuo aduerſus ſyzarā pugnauerūt. Syzara interꝑtat̄ excluſio gaudij. ⁊ ſignificat dyabolū. q̄ excluſus eſt a gaudio celi. Et multos ſua deceptiōe ab eo hactenus excluſit ⁊ excludit. Cōtra hūc illi ſcti religioſi pugnauerūt. ⁊ a faucibus eius multos eruerūt. ⁊ mediantib⁹ ipoꝝ aiab⁹ celū ornauerunt. vt ipleret̄ illud Ecci. xliij. Spēs celi gloria ſtellaꝝ. ſ̄ d̄ modernis ꝑdixit dn̄s Math. xxiiij. Stelle cadēt de celo. Et b. Johes iaꝫ h̄ impletū aſſeruit. cū dixit Apoca. vj. Stelle celi cecidert̄ ſuꝑ terrā. Moralit̄ ꝑ celū vno modo intelligit̄ ſctitas vite in qua deberēt religioſi ſic̄ ſtelle in celi firmamento lucere. in omnibus exēplū ſanctitatis ꝑbere. ſm exhortatiōeꝫ bti Aug. in regula. Jn inceſſu inq̄t in ſtatu et habitu oībus motibus vr̄is nihil fiat qd̄ cui⁹cunq̄ offendat affectū. ſ̄ qd̄ veſtrā deceat ſanctitatē. Suꝑ quo dic̄ Hugo q̄ religioſi ſic debent viuere. q̄ a nemine hoīe valeant rep̄hendi. Et ſubdit. Valde em̄ eſt incongruū vt ipſi reprehenſibiles viuant. quorum ordo exigit vt ceteris formā honeſtatis oñdāt. ⁊ pauci in

S

terpoſitꝭ.cū inq̄t ſm ſniaȝ apl̄i opȝ nos ab his
q̄ forꝭ ſūt hr̄e teſtimoniū.ſic debem⁹ viuere vt
vita ꝯcordet cū noīe ⁊ ꝓfeſſio teneat̄ i ope vt
ſi ſctūs ſit.ſctā ſit ⁊ ꝯūſatio.h ille. Sȝ d h celo
vite ſctitatꝭ ceciderūt iā multi.lȝ nō oēs i terrā
videlȝ t̄rene cupiditatꝭ.q.d.Stelle cadēt d ce
lo.i.monachi exibūt d clauſtro.diſcurrētes ꝑ
mōm ꝓpt̄ diuitias t̄renas ꝯgregandas vt ex
ponit Anſel.li.vij.ſimilit.c.xxvij.In h tn̄ val
de errāt.oīa eīn deberēt hr̄e cōia.Quia dr̄ Ac
tuū.ij.Oēs q̄ credebāt i xp̄m erāt pit̄ ⁊ habe-
bant oīa cōia.ſ.in ſignū fraternitatꝭ Et di.Ni
co.d lyra ꝙ ex h oīs ſūpſit religio exordiū.i q̄
nō lȝ hr̄e ꝓpa.h tn̄ multi nō curāt ſ dyabolica
ſuggeſtiōe pecuniā cumulāt ⁊ reſuāt.ꝓpt̄ qd
timēdū ē.ꝙ cū anania ⁊ ſaphira q̄ ꝑtē d agro
vēdito reſeruabāt ⁊ ꝑtē añ pedes apl̄oꝝ pone
bāt nō euadēt dānationē Act.v.Quare dr̄ d
ſtatu monacho.c.cū ad monaſteriū ꝓhibem⁹
diſtricte in ꝟtute obedientie ſb obteſtatiōe di
uini iudicij.ne q̄ſq̄s monachoꝝ ꝓpriuȝ aliqd
poſſideat.ſ ſi q̄s aliq̄d habeat ꝓprij.totū etiā
in ꝯtinēti reſignet.Et ibidē i decretꝭ ſup q̄daȝ
dr̄.Regularis q̄ ꝓpriū nō reſignauerit.i mor
te i cimiterio ſepult⁹ dȝ exhumari ſi ſine ſcan-
dalo fieri pt̄.et dicit glo.ꝑ eo ꝙ i mortali pec-
cato eſt.Unde in.iiij.dialogoꝝ Greg.legitur
de monacho q̄ tres aureos d arte medicie acq̄
ſiuit.⁊ occulte vſq̧ ad extremā horā reſuauit
Qd cū germano ſuo monacho eiuſdē ordinis
fuiſſȝ patefactū btūs Greg.dixit illos aureos
ſecū ꝯfodiēdos dicēs.Pecunia tua tecū ſit in
ꝑditionē.Et ꝓhibuit ne cū fratrib⁹ hr̄et eccle
ſiaſticā ſepulturā.Sȝ dicerēt hi q̄ ſūt de ordie
ſcti ⁊ gl̄ioſi pr̄is Frāci.Nos nō dicimur mōa
chi ſ fratres.vt i i clemē.dudū.d ſepultu.⁊ de
ꝟbo.ſig.Exiui de ꝑadiſo.⁊ in alijs locis cano
nū multis.Ergo ꝑdicta nos nō tāgūt q̄re ⁊ ꝓ
priū hr̄e poſſum⁹.Ad h dicūt docto.q̄dam ꝙ
ad altiſſimā paupꝑtatē voto ſolēni ſunt aſtricti
oēm ꝓꝑetatē tā ꝑſonalē q̧ cōem abdicātes.et
tāq̧ d craſtino nō cogitātes.ꝙ ipos ⁊ alios d
ordibus mēdicātiū h ꝑcepta multo fortius tā
gūt ⁊ ꝯcernūt.Quia dr̄ i ꝑdicta clemētina Ex
iui de ꝑadiſo.Porro cū dict⁹ ſctūs Frāciſcus
volēs fratres ſuos ſup oīa a denarijs ſeu pe-
cunia eē totalit̄ alienos.ꝑcepit firmit̄ fratrib⁹
vniūſis vt nullo mō denarios vel pecuniā re-
cipiāt ꝑ ſe vel ꝑ interpoſitā ꝑſonā.Ex q̄ pȝ ꝙ
ſi ꝓhibet̄ ipis receptio pecuniaꝝ multomagis
L inhibitū eſt ipis poſſidere.Scd̄o ꝑ celū intel-
ligit̄ ſacra ſcriptura.Iuxt̄ illud ps̄.Extēdens
celū ſicꝑ pellē.Que ſacra ſcriptura extēdit̄ ad
oēs ꝑdicatores.ab h celo ſacre ſcripture ml̄ti
ceciderūt religioſi.q̄ꝛ iā cura nō eſt eis d ſtudio
q̄re timēdū eſt d ipis ꝙ inſudēt luxurie vitio.
qd tn̄ multū aggu̇at̄ i eis ⁊ deo diſplicet.Pri

mo q̄ꝛ cet⁹ religioſoꝝ eſt nobilior ꝑs i ſpōſa.i.
eccl̄ia dei.nā ꝑ faciē itelligit̄.Et iō ſpōſo eccle
ſie xp̄o maxie diſplicet macula luxurie in eis
Uñ ipe dic̄ Cāt.ij.ſpōſe ſue eccl̄ie.Oſtēde mi-
hi faciē tuā.q̄ꝛ xp̄s libent̄ videt ꝙ religioſi ſūt
mūdi.Sȝ q̄ magnā vult alicui ꝯtumeliā facere
maculat ei faciē.Sic dyabol⁹ volēs xp̄o ⁊ ſpō
ſe ſue eccl̄ie magnā ꝯtūeliā facē.laborat facieȝ
ei⁹ luxuria maculare.Sic̄ pȝ i vitaſpatꝝ.Qui
dā thebe⁹ ſenex dicebat.cū q̄dā die vidēt pa-
trē ſuū i tēplo ſacrificātē idol̄.vidit ⁊ ſathanā
cū militia ei⁹ aſtātē.Quē cū ſinguli demones
adoraſſent facta neq̄tie ſue ꝯtulerūt Un⁹ ait ꝑ.
xxx.dies plures hoīes vni⁹ ꝓuicie occidi ali⁹
dixit ſe ꝑ.xx.dies plimos in amari ſbmerſiſſe.
Tertius dixit ꝑ.x.dies ſe int̄fuiſſe nuptijs.et
ſpōſū ⁊ ſpōſam occidiſſe.⁊ ml̄tā ſanguis effuſi
onē icitaſſe.h audito ſathan oms flagellari ꝑ-
cepit.Tādeȝ vn⁹ ait.ꝑ q̄dragita annos incita
ui q̄ndā monachū ad peccādū.⁊ vix illa nocte
cōpuli eū fornicari.Tūc ſurges ſathan ⁊ oſcu
lās eū ipoſuit ei coronā quā habuit dicens.ꝙ
pl⁹ oib⁹ feciſſet.Scd̄o q̄ꝛ clauſtrales deberēt
eſſe dn̄i ꝓprij.iō multū diſplicet ei cū ſe velint
h vitio macular̄.Quia ipe dic̄ i ps̄.Ambulās
in via imaculata.h mihi miſtrabat.Sȝ t̄tio q̄ꝛ
vita clauſtral̄ eſt vita angelica.imitari ġ debe
rēt vitā angelicā i puritate caſtitatꝭ.Quia vo
tū caſtitatis adeo eſt annexū regule monacha
li.ꝙ cōtra illud ſummus pontifex nō poſſit li-
centiā indulgere:vt extra de ſtatu mona.cum
ad monaſteriū.Idcirco dn̄t ipi religioſi ad e-
uitādū h vitiū legere vel ſtudere ſm ammoni
tionē bti Hiero.d ꝯſe.di.v.ad ruſticū mona-
chū.c.nūq̧ d manu vl̄ ⁊c̄.Nūq̧.ſ.horꝭ ꝯſtitu
tis.d manu tua lib pſalterij diſcedat.dicat̄ ad
ꝟbū oro ſine int̄miſſiōe.vigilet ſenſus.nec va
gis cogitatōib⁹ ſit patēs ⁊c̄.Ama ſciam ſcrip
turaꝝ ⁊ vitia carnis nō amab.Scd̄o de cleri
cis aut ſacerdotibus ſecularib⁹ h notandū.ꝙ
olim ſacerdotes ornati erāt ꝯtinentia caſtitatꝭ
ſcia veritatis.et eminentia charitatis.Quidā
aūt moderni ſacerdotes deturpant ⁊ deornāt
ſe ꝑ incōtinentiā carnalis voluptatꝭ.Et tales
ſunt primo voti fractores.q̄ꝛ caſtitatis votuȝ
qd deo ꝓmiſerūt cū ſacros ordines ſuſceperūt
frangūt.Scd̄o ſunt dei proditores.d familia
eīn dei ſūt ⁊ de expēſis eius viuūt ⁊ veſtiūtur
Nūquid ꝓditores ſunt q̄ iſtū impugnāt d cu-
ius bonis viuūt.Tertio ſunt ꝑpl̄i ſeductores.
ꝑpl̄m eīn decipiūt.q̄ dat eis obligatiōes ⁊ of-
fertoria.vt deleant orando eoꝝ peccata.⁊ gra
tiā impetrēt vite ſanctitate:vt.j.q.j.ipi ſacer
dotes.qd nō faciunt.q̄ꝛ ꝑ incontinentiā ſuam
deo diſplicēt.de q̄bus talit̄ btūs Greg.dic̄.iij
q.vij.c.in grauibus.Cum is qui diſplicet ad
intercedēdum mittitur irati animus ad dete-

rioꝛa ꝓuocat̄. Et ꝺ talib⁹ dr̄ malach. ij. Ma-
ledicã bn̄dictõib⁹ vr̄is. q. d. dn̄s. Cũ ꝓplm me
um bn̄dixerit̄l. ego vos maledicam. Sꝫ di. q̃s
vñ eſt h̄ ꝙ al's inueniũtur ſacerdotes oꝛnati ỽ
tutib⁹ alijs excepto h̄ ꝙ vitio incõtinẽtie labo
rãt. Ad qꝺ dicẽdũ fingũt poete ꝙ mr̄ Achillis
Achillẽ natũ intinxerat i aq̃s ſtigijſ. i. i aq̃s cu
iuſdã fluminis infernalis. q̃tũ ad totũ coꝛpuſ
excepto talo. Et iõ Achilles inuulnerabil' fuit
vbiqꝫ ꝑ totũ coꝛpus. niſi dũtaxat i talo. Cũqꝫ
ĝ captus amoꝛe Pollexene eã i tẽplo coꝛrum
pere ſtatuiſſet. a Paride i talo ꝑcuſſus interijt
Iſti⁹ poeſis ſenſus lr̄alis eſt. vt dicit Holkot
lectiõe. cciiij. Iſte vene q̃ ſũt in talo ad renũ et
femoꝝ atqꝫ viriliũ ꝑtinẽt rõnez. vñ Oꝛpheus
ꝑ̃ncipalẽ ꝑtẽ libidinis dixit eſſe in talo. Sꝫ ſen
ſus moꝛalis eſt. ꝙ Achilles ẽ hõ ꝑfect⁹ vt ꝺbe
ret eſſe ois ſacerdos. ex q̃ ſũt regũ ⁊ ꝑ̃ncipũ pa
tres ⁊ mgr̄i. vt. xcv. di. c. Quis dubitet. Sꝫ ꝑ
mr̄em intellige ỽtutẽ q̃ intinxit in aq̃s ſtigijs.
q᷑ ỽtus ꝯ oẽs laboꝛes hoiem munit. Iõ taluꝫ
ñ itinxit. Quia q̃tũcũqꝫ ꝑ hũanã ỽtutẽ fuerit
hõ munit⁹ vitioꝝ ſꝑ ad libidinẽ ict⁹ vl' aditus
pꝫ. niſi ꝑ diuinã grãm ꝑ̃uet̄. Quia dic̄ Aug.
j. li. de baptiſmo ꝑuuloꝝ. Adã ꝑ̃ter imitatõis
exẽplũ. occulta etiã ⁊ habe carnal' ꝯcupiſcẽtie
ſue. ⁊ habificauit oẽs i ſe ꝺ ſua ſtirpe venturos
Et iõ ſignãter dixit Salomõ Sap. viij. Scio
ꝙ aliter eſſe nõ poſſũ ꝯtinens. niſi de⁹ det. Et
iõ h̄ ſpẽs iuſticie ſeu ỽtutis q̃ eſt ꝯtinẽtia eſt a
deo ꝯtinue poſtulãda. Et ſic ſolũ hr̄i ꝑ̃t iuxta
illã exhoꝛtationẽ ſapiẽtis. Ecc̃i. xxvij. Si ſeq̃
ris iuſticiã q̃ eſt ꝯtinẽtia. qua coꝛpus iuſte r̄gi
tur appꝛ̄hendes illã. ⁊ indues illã q̃ſi poderem
honoꝛ̄l. Eſt em̄ poderis tunica talaris. Et dr̄
a pos grece qꝺ eſt pes latine. q᷑ pedib⁹ inhere
bat q̃ ſunt fines coꝛpis. q᷑ ꝯtinentia dꝫ ꝯtinu-
ari vſqꝫ ad finẽ vite. Sꝫ q᷑ ſacerdotes eã a ꝺo
nõ petũt. iõ incõtinentes exiſtũt. Scꝺo ſacer-
dotes oli oꝛnati erãt ſcia veritat̄l q᷑ ꝑ̃ncipalis
intentio dꝫ eſſe clerici vt poſſit ỽa addiſcere ⁊
ỽa docẽ. Nã in vitaſpatrũ li. iiij. c. xxix. dixit
bas Palladius ꝙ aia ſm xp̄i voluntatẽ ꝯuer
ſans aut fidelit̄ inq̃rit q̃ neſcit. aut maifeſte do
cet q̃ nouit. Si aũt vtrũqꝫ dũ poſſit nõ vult. in
ſanie moꝛbo laboꝛat. Initiũ em̄ recedẽdi a ꝺo
faſtidiũ doctrine eſt. cũ nõ appetit id qꝺ ania
ſꝑ eſurit q̃ deũ diligit. Ideo de illis tali ſcia oꝛ
natis exponit̄ illud Ecc̃i. xxj. Oꝛnamentũ au
reũ prudẽtis doctrina Et Malach. ij. Labia
ſacerdot̄l cuſtodiũt ſciam ⁊ legẽ eius ex oꝛe re
quirunt. Et iteꝝ Prouerb. xv. Labia ſapien
tis diſſeminant ſciam. ſ. docẽdo ꝓplm. Sed de
modernis cleric̄l ꝑ̃dixit Iohẽs Apoc. vj. Ce-
lũ receſſit q̃ſi liber inuolut⁹. Et Eſa. xxiiij. Pli
cabunt̄ ſicut liber celi. Per celũ intelligũt̄ ſa-
cerdotes. q̃rũ ꝯuerſatio dꝫ eſſe in celeſtib⁹ ſm

exemplũ apl̄i q̃ dixit ad Philip. iij. Noſtra ꝯ
uerſatio in celis eſt. Sꝫ talis oꝛdo ſacerdotum
receſſit iã quaſi liber inuolutus. vbi nulla eru
ditio vel doctrina põt videri vel hr̄i. Ita a cle
ricis ꝓ magna ꝑte exemplũ nulluꝫ põt videri
nec verbũ eruditiõis audiri. Ideo dic̄ Greg.
in omel'. Ecce mũdus ſacerdotibus plenus ẽ.
ſ; tñ in meſſe dei rarus valde inuenit̄ oꝑator.
q᷑ offm̄ q̃dẽ ſacerdotale ſuſcipimus. ſed op⁹ ſa
cerdotij nõ implem⁹. Hec Greg. Opus em̄ ſa
cerdotij eſt ꝑ̃us in libꝛis ſtudere ⁊ poſtea ꝓplm
docere. Sed hoc opus minime q̃dẽ iã imple-
mus vbi nã ſacerdotes olim ſtuduerũt in lege
nunc nr̄i ſtudent in ludo alee. vbi populũ non
infoꝛmant ſ; foꝛtius ſcãdalizant. ꝓpter qꝺ lu-
dus alee eſt eis interdictus. extra de vi. ⁊ ho.
cle. c. clerici officia. vbi dr̄. §. ij. Ad aleas et ta-
xillos clerici nõ ludãt. nec his ludis interſint.
Et dicit glo. ꝙ nõ dñt ludere ad aleã. niſi pro
eſculento ⁊ poculento. nec vltra ſolidũ ludere
põt. Sed certe quidã ludũt vt lucrent̄. vel eti
am ꝑdũt vltra ſexagenã. vl's. ⁊ in hoc defrau
dãt paupes poꝛtione ſua. Quia ſm Hiero. q̃c
quid habent clerici vltra neceſſitatẽ ſuã totuꝫ
ſuoꝝ pauperum eſt. Nõ ſi nõ dederint eis. ſa-
crilegi ſunt atqꝫ fures. Et de talibus deo ꝗuiſ
ſimaꝫ reddẽt rationẽ. Tertio olim ſacerdotes
oꝛnati erant eminẽtia charitatis. qꝺ patuit ex
eo ꝙ ſua pauperibus largiter impẽdebãt. Sꝫ
noſtri mõ ſi habuerint ſbam huius mũdi. ⁊ vi
derint fratres ſuos paupes neceſſitatẽ patien
tes tñ claudũt viſcera pietat̄l ab eis. ⁊ quomõ
manet inq̃t charitas dei in eis. q. d. nullo mõ.
j. Ioh. iij. Quia dicit Hiero. xvj. q. j. c. qm̄ q̃c
q̃d. Qm̄ q̃cq̃d hñt clerici paupm eſt ⁊ domus
illoꝝ omnibus dñt eſſe cões. ſuſceptiõi ꝑegri-
noꝝ ⁊ hoſpitũ inuigilare dñt. Maximeqꝫ cu
randũ eſt illis vt de decimis ⁊ oblatiõib⁹ qua
lẽ poterint ſuſtentatõnẽ impẽdãt. Eſt tñ notã
dũ ꝙ ſũt nõnulli q̃ tm̄ hñt de bonis parẽtũ et
ꝓpꝛijs q̃ ſufficẽ eis poſſent cõpetent̄. ⁊ tñ ꝺ re-
b⁹ eccl'iaſticis viuere volũt q̃ ad paupes cleri
cos ſpectare merito deberẽt. ⁊ quõ tales oꝛna
ti ſũt charitate. certe nullo mõ. Iõ dic̄ Hiero.
vbi ſ̄. ⁊. j. q. ij. Clericos aũt illos ꝯuenit eccl'ie
ſtipẽdijs ſuſtẽtari. q̃b⁹ parentũ ⁊ ꝓpinquorũ
nulla ſuffragant̄ bona. Qui ỽo bonis parẽtũ
⁊ opib⁹ ſuſtẽtari pñt ſi qꝺ paupm eſt accipiũt.
ſacrilegiũ ꝑfecto incurrũt ⁊ cõmittũt. ⁊ ꝑ abu
ſionẽ taliũ iudiciũ ſibi manducãt ⁊ bibũt. hec
Hiero ad Damaſum. papã. Ꝙ beatus Hiero
nimus videt̄ loqui de illis clericis q̃ eccl'ie nõ
ſeruiũt. ſi ỽo ſeruirẽt eccleſie poſſent de rebus
eccleſie ſatis viuere. Idem dicebat Innocen.
Nõ credimus ꝙ q̃ habet beneficium viuet̄ de
bet de patrimonio. ſed de altari. extra de pre-
ben. cũ ſm. nõ obſtante ca. illo clericos. q̃a ibi

autoꝛ canonũ intẽdit ꝓhibere ne q̃s ꝺ p̃rimo-
nio auare theſauriʒet. ⁊ bona eccł̃ie expendat
Alias aũt lʒ bñ ſua bona ꝯſeruare hẽdibus. ⁊
bona eccł̃ie expẽdere. Et h̾ Inno. notat ex̃ de
p̃bẽ.ep̃s. Et.j.q.ij.clerici oẽs. Per h̾ ſignum
vniũſale dicebat Iohes ꝺ deo. ꝙ clerici viuẽ
tes de mr̃imonialibꝰ dũmõ deſuiunt eccł̃ie iu
ſte recipiũt ſtipẽdiũ ab eccłia. Qui eñ ad onꝰ
eligiẗ nõ dʒ repelli a mercede. ex̃ ꝺ p̃bẽ.cũ ſm
neciã dicta ſunt ꝯ Hiero. vbi s̃.qꝛ ip̃e vult.q̃
ſua auare cuſtodiũt. ⁊ de rebꝰ eccł̃ie viuũt ſa-
crilegiũ cõmittũt.qꝛ q̃ ſua ſic reſeruant cupidi
tatis vitio rei ꝯuincũẗ. Et dicit glo.ſup.c. de
ricos. Si ex cupiditate r̃ſeruẽt moꝛał̃r peccãt.
ſecꝰ ãt ſi paupibꝰ amicꝭ ſuis ẜuẽt. Itẽ ſunt nõ
nulli clerici q̃ tm̃ hñt ꝺ bñficijs.ꝙ foꝛte tres vł̃
q̃ttuoꝛ.aut interdũ decẽ clerici paupes poſſẽt
ſuſtẽtari ꝺ ilł̃. ⁊ quõ eminẽs charitas hos ad-
oꝛnat nequaq̃. Et vt clariꝰ h̾ intelligaẗ. Qui-
dã dicũt ꝙ hr̃e pñt plura bñficia eo ꝙ ſũt nobi
les.q̃bꝰ dicẽdũ. Si filij dei ſũt ⁊ eccł̃ie vtiles ñ
volẽtes excedere menſurã nobilitatꝭ ſue.foꝛſi-
tan iuſtũ eſt vt ꝺ bñficijs eccleſiaſticis p̄ ceterꝭ
accipiant.ſi põt fieri abſq̃ iactura aĩarũ. Sʒ ſi
filij dyaboli ſunt q̃ rõne de bonis dei p̄ceteris
accipiãt. Nũq̃d dʒ dñs nobilitatẽ filioꝝ dya
boli honoꝛare q̃ nihil pſũt. Certe nequaq̃.nã
dicẗ Lõbardꝰ ꝙ ip̃e nõ vult hr̃e accipitrẽ q̃ ca-
piat alaudã. ⁊ ꝯmedat gallinã Sic dñs ñ vult
hr̃e i eccłia ſua q̃ multũ ei ꝯſtent ⁊ nihil pſint.
Quidã etiã dicũt ꝙ pñt hr̃e plura bñficia . q̃a
ſapiẽtioꝛes ⁊ potẽtioꝛes ſũt q̃ ad ſeculũ. Qui-
bus dicendũ ꝙ cupiditas ⁊ auaritia docʒ eos
in hac pte. In doloſa eñ ſtatera cupiditatꝭ ni
hil põderãt ſpũalia ẜ ſolũ tpalia. Ideo loq̃ns
Berñ.de auaritia in p̄latis dicit. Optimi di-
ſpenſatoꝛes reꝝ q̃ de maximis minimã curam
gerũt. Q̃ aũt dãnabile ſit plura hr̃e bñficia.re-
fert Apiariꝰ.c.xx. Cũ q̃dã clericus valde lr̃a-
tus agoniʒans fratrẽ de oꝛdine p̄dicatoꝝ ad-
uocari mãdaſſet ⁊ ꝯſiliũ quereret q̃ſi in ꝓrio
migraturus reduxit ei ad memoriã diſputatõ
nẽ illã ſolennẽ q̃ facta fuit Pariſius anno dñi
Mccxxxviij.a Guilhelmo ep̃o pariſieñ ⁊ mł̃
tis doctoꝛibꝰ et magiſtris in qua ꝓbatũ fuit ꝙ
duo beneficia dũmodo vnũ valeret.xv.libꝛas
parienſes tenere cum ſalute non poſſe Sed qꝛ
iſte clericus duas prebendas habuit quarum
vna ad omnẽ vite copiã omni homini clerico
ſufficere potuiſſet. Cõſuluit igiẗ vt vnã p̄ben
darũ illarũ reſignaret. Tunc ille facie cõuerſa
diſſimulans.hoc tãtũ dixit. Orate dominum
vt inſpiret. Nec diu poſtea cũ frater receſſiſſʒ
expirauit. Poſt illius obituʒ cũ dictus frater
ſtupefactus nimiũ cogitaret.cur tãtus homo
⁊ tantus clericus ſi moꝛtale peccatuʒ eſſet plu-
ra beneficia retineret.in tali ſtatu moꝛtuus ex-
titiſſet. Mox quaſi ſemi vigilanti deſũctꝰ ap
parens dixit. Hec ſola p̄bendaruʒ cauſa eſt ꝓ
qua infelix ego eternaliter ſum damnatus.
Tertio de pꝛelatis ſecularibus.ſ.pꝛincipibuſ V
nobilibus ⁊ militaribus videndũ ſit.an ſtatꝰ
eoꝝ congruat ſtatui antiquoꝝ. Et ſi ſolerẗ in-
ſpicitur videẗ in multis valde inclinatus.naʒ
in pꝛimis ſtatus taliũ herodio ſimilabaẗ. Eſt
eñ herodius ſm magiſtrũ.xij. ꝓpꝛieta.auis
regia ⁊ pia.nam eodẽ ſedulitatis officio q̃ ꝓp̄
os fetus paſcit.pari miniſtratiõe pullũ ab aq̃/
la eiectũ ſibi ñ agnitũ ſuſcipit ⁊ nutrit. Sic an
te tpa noſtra fuer̃t nobiles regij atq̃ pij. ⁊ ma
gna ſedulitate ſubditos ſuos paſcebãt. i eo ꝙ
eis ⁊ ſubſtãtie eoꝝ pcebãt. Et ꝺ multꝭ exẽplis
cã bꝛeuitatis dũtaxat illõ ponã qꝺ refert Sue
tonius de tiberio ceſare. Cui duʒ ſuadereẗ vt
tributa augeret regionũ r̃ñdit. Boni paſtoꝛis
eſt pecudes nutrie nõ deglutire. vt in glo.cle.
ad nr̃m.de cen. Refert etiã Ioſephus de ipſo
ꝙ cũ quereret ab eo.quare pꝛocuratoꝛes fre-
quenter nõ mutarẽtur.r̃ñdit in h̾ pcere plebi-
cule ſue. Scientes eñ ꝓcuratoꝛes ſe bꝛeuẽ ha
bere ꝓcurationẽ emungũt vſq̃ ad ſanguineʒ
Et q̃ recẽtes ſupueniũt diſſipãt quicq̃d inue-
niũt. Et ꝓbat illud p exẽplũ cuiuſdã vulnera
ti q̃ cũ iaceret i via. ⁊ nõ ammoueret mł̃titudi
nẽ muſcaꝝ a vulnẽ. ſupueniẽs q̃dã ⁊ eſtimãs
ꝙ nõ poſſet ex imbecillitate muſcas fugare. q̃
aꝑuerũt vulnus effugauit. Ad quẽ ille.ma
le inq̃t mihi feciſti. q̃ q̃s amouiſti tã plene erãt
ſanguie ⁊ paꝝ me moleſtabãt q̃ aũt ſupueniẽt
recentes acrius ſtimulãt atq̃ pungũt. Sʒ nũc
q̃dã p̄lati ſeculares.pꝛincipes.nobiles. ⁊ mili
tares ſimilanẗ niſis. Sunt eñ niſi pui falcões
⁊ tñ ſunt animoſi ⁊ crudeles ꝓ quantitate coꝛ
poꝛis ſui ⁊ p̄danẗ paruas auiculas. Sed i ne-
ceſſitate nõ parcunt ſui ſpeciei ſicut faciũt ma
ioꝛes falcones. Quia dicit Amb.in examerõ.
Omẽs aues venales ał̃s venatice p̄danẗ pre-
dã alterius generꝭ q̃ de ſua ſpecie.excepto ſo-
lo niſo. Moꝛaliter p maioꝛes falcones intelli
gunẗ reges ⁊ pꝛincipes comites ⁊ barones. q̃
cõmuniter viuũt de p̄datione eccł̃ie religioſo
rũ et pauperũ ſubditoꝝ. Sed interdũ parcũt
alijs regibus ⁊ pꝛincipibus qui ſunt ſui gene-
ris. Nam eccleſias ſpoliant decimis ⁊ domi-
bus.religioſos ſuis poſſeſſionibus et redditi-
bus . paupes ſubditos ſuis laboꝛibus. qꝺ tñ
damnabile eſt. Nam refert Petrus damiani.
Quidã comes bone opiniõis ⁊ vite innocentꝭ
ſm iudiciũ hominũ eſt defunctus. Hunc q̃dã
religioſus vidit in ſomno gradu cuiuſdã ſcale
que inter ſtridentes ⁊ crepantes flammas vi-
debaẗ. Cũq̃ quereret quare comes q̃ tam ho
neſte vixerat illic toꝛq̃reẗ.audiuit ꝙ ꝓpter q̃n
dã poſſeſſionẽ cuiuſdã eccleſie quam ꝓauus

eius abſtulerat. Cui iā ille decimus in heredi=
tate ſucceſſerat. Ex h̄ videāt dn̄i ne bona eccle
ſiaꝝ a parentib⁹ ſuis iniuſte poſſeſſa ipi ſimilt
ter fuēt ⁊ haꝝ iniuſti poſſeſſores non exiſtant
Quia dic̄ dn̄s Exo.xx. Ego ſū dn̄s de⁹ tuus
fortis zelotes viſitās iniquitatē patrū in filioſ
in tertiā ⁊ quartā generationē. Idē allegat̄ ꝺ
renū.c. Niſi cū ṗdē p Inno. tertiū dicens. Si
tu es dn̄s terrenus ⁊ fortis ad tuendā tuā ini=
quitatē. vide q̄d facias. q꞉ ego ſum dn̄s de⁹ tu
us. etiā fortis ad puniendū tuā iniq̄tatē. Sed
p puos niſos intellige alios militares ſimpli=
ces generoſos. ⁊ vaſallos q̄ nulli parcūt. nam
p̄dantur bona regū. ṗncipū. comitū. baronuꝫ.
Inſup eccleſias decimis ſpoliant bona pau=
perū ſubditoꝝ rapiūt. ⁊ ſegetes eoꝝ cum cani
bus ſuis venaticis cnnculcant. volunt eñ im
munes eſſe a dandis decimis. et alijs iuribus
eccleſiaſticis cū tn̄ nec reges immunes ſunt ab
ipis. Nā dic̄ clemēs papa ſc̄ꝺs. extra ꝺ maio.
⁊ obe: c. oēs. Oēs inq̄t ṗncipes terre ⁊ ceteroſ
hoīes epis obedire. btūs Petr⁹ p̄cipiebat vbi
dicit glo. ergo ṗncipes ſbſūt epis extra ꝺ ma.
⁊ obe. ſolite. ⁊. xcvj. di. duo ſunt. ⁊ addit glo.
Rex hn̄s multos epos ſub ſe in ſuo regno tra
ctabit cauſas ſpirituales corā illo epo in cui⁹
territorio hꝫ larē. i. domū principalit̄. vt pba=
tur. C. vbi ſenatores vel clariſſimi ciuiliter vł
criminalit̄ ꝯueniāt li. ij. Decimas aūt p̄diales
dabit huic epo in cuius territorio ſunt ſita pre
dia. vt extra de paro. c. ſignificauit. Sꝫ al̄s de
cimas dabit vbi audit diuina officia ⁊ pporti
onabiliter diuidēdo ſi audit in plurib⁹. vt ex̄.
de teſta. c. relatū. ⁊. ff. ad municipales. Et ꝺ in
colis li. j. ⁊ titulo. j. Et ſi reges ⁊ principes te=
nent̄ epis ſuis obedire. ⁊ eis decias dare. mł
to fortius ad has decimas dādas tenēt̄ baro=
nes. generoſi ⁊ vaſalli. ⁊ ſi nō dant. corā diſtri
cto dei iudicio reddēt rōnem. ⁊ demonū audi
ent accuſationem. Nꝺ pbat Apiarius in exē=
plo. In brabātie pte erat iuuenis generoſus.
q̄ q̄uis eſſet ſeculo deditus. btē tn̄ Marie de
uotus quotidie tres quinquagenas in ſuis ſa
lutatiōib⁹ exoluebat. Infirmat⁹ aūt ad extre=
ma pduct⁹ ē. Cū p horas plurimas diei iacu=
iſſet. reuixit ſubito ⁊ ſororē monialē q̄ circa eū
ſedebat inclamauit Soror ecce inq̄t redij. cito
aduocari facias ſacerdotē. Mirātibus oīb⁹
ſacerdos aduocat̄. ⁊ in maxima leticia coram
oībus ꝯfitet̄ dicēs. Ad tribunal xp̄i iudici ra=
ptus cū in trib⁹ maxie a demonib⁹ accuſatus.
ferriq̄ꝫ ſnīa deberet ꝯ me. pijſſima mr̄ xp̄i roga
uit xp̄m filiū vt ad corpus reducerer. locū pe=
nitentie ſuſcepturus. nec mora factū eſt vt ro=
gauit. Unū de pctis erat p q̄ erā damnādus.
decime quas ꝺ bonis ⁊ agris ſubtraxerā ſacer
doti. Sc̄ðm ꝙ cū ſodalib⁹ meis piſces q̄rūdā
relioſoꝝ furto ſubtraxerā. Tertiū ē ꝙ ſegetes
⁊ fruges pauperū cū canibus meis venaticis
vagādo deſtruxerā. Hoc igitur cum corā om=
nibus loqueret̄. quidā ex manſionarijs reſpō
dit. ecce inquit cur p damno iſto ppetue dam
nandus eratis cum nos oēs vobis puro cor
de remiſimus ⁊ ille. Mihi quidem inquit re
miſſio veſtra nequaq̄ꝫ ſuffecerat ad ſalutē. cuꝫ
copioſior eſſem vobis in iniurijs refundēdis.
q̄ꝫ vos mihi in iniurijs remittēdis. ⁊ hec dicēs
reſtituēda dāna, ptin⁹ aſſignauit. ſibiq̄ꝫ diſpo
ſitis reb⁹ dom⁹ in ſpe ⁊ pace mirabili ſpm̄ exa
lauit. Iō ꝯſulendū ē talibus generoſis ꝙ deci
mas ſuas ſacerdotibus ſuis nō ſubtrahāt ſed
integre ſoluāt. ⁊ dent ceſari que ceſaris ſunt ⁊
deo que dei ſunt. Math. xxij. ⁊ pariter ſalua
bunt̄. Quarto ꝺ ciuib⁹ vidēdū. an ſtat⁹ eoꝝ n̄
ſit valde inclinat⁹. oli eñ ciues intendebāt bo
nis opib⁹ ⁊ elemoſynis. nūc v̄o intendūt iniq̄
tatib⁹. iniuſticijs ⁊ vſuris. Sic̄ aū longe p̄dixit
dauid pš. liiij. Uidi iniq̄tatē ⁊ ꝯdictionē in ci
uitate. Tota die ac nocte circūdabat eā ſuper
muros eius iniq̄tas. ⁊ labor ī medio eius ⁊ in
iuſticia. et nō defecit de plateis ei⁹ vſura ⁊ do=
lus. Ubi tangit ṗncipalit̄ quatuor pctā q̄ in ci
uibus dn̄ant̄. Primū eſt in ꝯciuiū opp̄ſſione.
nā vnus ciuis querit opp̄mere ꝯciuē ſuū. ne et
ī diuitijs vel honorib⁹ coequet̄. Et h̄ tāgit cū
dic̄. Iniq̄tas. Sc̄ðm eſt in ſupfluoꝝ cōgrega=
tione quod tangit̄ ibi. labor. Nā ꝯtinue labo=
rando congregant aliena. Recte ſicut coruus
furat̄ quicquid pōt aſportare. ⁊ cōgregat ab=
ſcondendo. ⁊ credit ſe alias inuenire. Sed ve
niunt beſtie ⁊ totū comedunt. ſi eſt cibus. Sic
multi de ciuibus auariſſimi ſunt. nā q̄cq̄d pn̄t
lucrari abſcondūt in arca. donec moriat̄. ⁊ tūc
interdū beſtiales homies hec ꝯgregata deuo=
rant ⁊ conſumūt nec apud veros heredes ma
nebūt. quia de male queſitis vix gaudet terti=
us heres. Ideo dicit pš. Theſaurizat ⁊ igno
rat cui congregabit ea. Ecc̄es. iiij. Eſt inquit
vnus ⁊ ſc̄ðm nō habet. ſ. filium nō fructum. et
tamen laborare non ceſſat. nec ſaturant̄ oculi
eius diuitijs. Tertium eſt in alienorum reten=
tione. et tangitur ibi. iniuſticia. Perdix eni vt
dicit Ambroſi. in exameron. oua alterius ra=
pit et tenet et pullos pcreat qui ad vocem ma
tris relinquunt falſam matrem. ⁊ ſequunt̄ eā.
Sic moraliter quicquid eſt iniuſte queſitū ſeu
acquiſitū ⁊ illicite. totum eſt furtū. Uidemus
eñ ꝙ mercatores vel per viam vſure. vel aliā
conuentionem emūt terras et redditus. q̄ alij
procurauerunt ⁊ tenent. aut accipiunt ad tem
pus. Sed certe poſt morteꝫ ſuam omnia ab eo
et heredibus ſuis auferuntur et recedunt. Et
ꝺ talibus exponitur illud Hier̄. xvij. Perdix
fouit que nō peperit. fecit diuitias ⁊ nō in iu=

dicio. Quartū eſt ī pecuniariū vſuraria acco/
modatiōe. Dicūt em̄ quidā vſurarij cū vſura
dicat̄ ab vſu. q̄ pecunie mee vſum habet vſu=
rā mihi inde p̄ſtare dꝫ. vt. C. de vſurꝭ. rei iudi
cate. Alij aūt ſic dicunt cū creditoꝛ mutuat pe
cuniā ſuā. debitoꝛ obligat̄ ei ad recōpēſandū
extra de teſta. cū in officijs. Igit̄ ⁊ hāc obliga
tionē pōt creditoꝛ deducere in pactū vel ſaltē
ſperare eius effectū. Ad p̄mos aūt q̄ dicunt ꝙ
vſura dicat̄ ab vſu ⁊c̄. Et allegāt pꝛo ſe leges
ſ̄m quas vſura eſt nomē iuris. dicūt doctoꝛes
ꝙ oēs leges q̄ ꝑmittūt vſuras nō valēt nec te=
nent̄. Pꝛimo qꝛ vſure ꝓhibite ſūt. Exo. xxij.
nō cōmodabis ad vſuras. Et pſ̄. xiiij. Domi=
ne q̄s hitabit ī tabnaculo tuo. Et rn̄dit. Qui
pecuniā ſuā nō dedit ad vſurā. Et xp̄s oꝛe ꝓ=
pꝛio Luce. vj. Mutuū inq̄t dātes. inde nihil
ſperantes. Et qꝛ vſure dei autoꝛitate ꝓhibite
ſunt q̄ ſuꝑ leges eſt. ⁊ cum par in parē non ha
bet imperiū ex̄ de elec. innotuit. multominꝰ in
maioꝛē. Ideo imperatoꝛ terrenus non potuit
cōcedere legē ꝯ deū. Scḋo qꝛ ſunt ꝯ naturalē
iuſticiā qꝛ naturalit̄ illicite ſunt. Sꝫ ꝯ ius na=
turale lex nō valet. di. viij. q̄ ꝯtra moꝛes. ⁊ di.
vj. §. Is ita. ⁊. xxxij. q. vij. flagitia. Tertio q̄a
ī iure ciuili dicit lex. ꝙ ſacre leges nō dedignā
tur imitari ſacros canones. ſpālit̄er in m̄rimo
nijs ⁊ ī vſurꝭ vt in autētica. vt clerici apḋ epi
ſcopos ꝓpꝛios ꝯueniāt. colla. vj. ⁊. ij. q. iij. §.
hinc colligit̄: ⁊ extra de noui op. nūcia. ca. ītel
leximus. Et ſ̄m canones n̄ pn̄t exigi. igit̄ nec
ſ̄m leges. Nā dr̄ de vſuris. ex graui. in clemē=
tinis. ꝙ cōmunitates locoꝝ nō offenſam dei et
ꝓximi. ac ꝯtra iura diuina pariter ⁊ humana
vſurariā appꝛobāt pꝛauitatē. Et ſtatuunt vſu
ras exigi ⁊ ſolui ⁊ debitoꝛes ſcient̄ cōpellunt
eas ad ſoluēdū. Tales igit̄ ſiue ſint ptātes. ca
pitanci. rectoꝛes. ꝯſules. iudices. ꝯſiliarij. vel
alij q̄uis officiales. q̄ ſtatuta hmōi ꝺ cetero fa=
cere ſcribere vel dictare. aut ꝙ ſoluant̄ vſure.
vel cum ſolute repetūtur non reſtituant plene
ac libere ſcient̄ iudicare p̄ſumpſerint. ſentētiā
excōicationis incurrūt. Et infra. §. ſane dicit̄.
Sane ſi q̄s in illū erroꝛē inciderit vt ꝑtinacit̄
affirmare p̄ſumat exercere vſuras nō eſſe pec=
catū. decernimus eum tanq̄ȝ hereticū punien
dū. Et ſanc. Tho. ij. ij. q. lxxviij. ꝙ ille q̄ acci=
pit mutuū ex debito iuſticie tenet̄ ad plus r̄cō
penſandū q̄ȝ mutuo acceperit. Vn̄ ꝯtra iuſti=
ciā eſt ſi ad plus reddendū obligat̄. Quinto ꝺ
mulieribus tā nuptis q̄ȝ etiā innuptis. ſi quis
ꝯſideret. vidit ſtatū ipaꝝ pꝛauū ⁊ valde inclia
tū. Nā q̄ndā mulieres erāt humiles ⁊ deuote.
nūc ſunt indeuote ⁊ ſuꝑbe. Et h̄ ſuꝑbia ex mꝉ
tis ꝓuenit. Pꝛimo ex veſtibꝰ caudatꝭ. nā lon=
gas trahūt caudas poſt ſe. ⁊ p̄cipue nobiles ⁊
generoſe. ⁊ quedā etiā ciues. q̄ p̄cioſis veſtibꝰ
terrā induūt ⁊ oꝛnāt. ⁊ demoniace q̄ de pauꝑi
bus minime curāt. Quibꝰ dic̄ xp̄s in iudicio.
Math. xxv. nudus erā ⁊ me nō cooperuiſtis
Quia caudis ſuis pulices colligūt ⁊ puluereꝫ
hoibꝰ mouēt. Sꝫ xp̄m quē ī tot pauꝑibꝰ deſpi
ciūt nō operiūt. ꝭ timēdū eſt ne dyabolꝰ ī cau=
dis eaꝝ ſedeat aut q̄eſcat. Nā legit̄ ꝺ q̄dā ſctō
ꝙ ip̄e vidit quedā dyabolū ridētē. ⁊ q̄ſiuit ab
eo cur rideret. rn̄dit. Vidi ſociū meū eq̄tantē
ſuꝑ cuiuſdā mulierꝭ caudā. ⁊ dū traheret cau=
dā cecidit ſocꝰ meꝰ ī lutū. vidi ⁊ riſi. Sꝫ dicēs
Talis veſtis decet ſtatū meū eo ꝙ nobil̄ ⁊ ge=
neroſa ſum. Ad h̄ dicēdū ſi nobil̄ es ⁊ genero=
ſa. q̄re te demonis ſ̄uitute ſbijcis ī eo ꝙ ſuꝑbiſ
q̄re ḡ debes nobilitatem generis cū nobilitate
ſctitatꝭ ⁊ v̄tutꝭ ꝯtinuare. qꝛ nobilitas ſola ē ai
q̄ moꝛibꝰ oꝛnat̄. iō dic̄ q̄dā ſapiēs. Nobilitatꝭ
ad h̄ meminerꝭ vt cū claritate generꝭ moꝝ ſcti=
tate ꝯtēdas. ⁊ cū nobilitate coꝛꝑis ai nobilita
tē ꝑficias. ⁊ h̄ ai nobilitas ſtat ī hūilitate caſti
tate ⁊ charitate ⁊c̄. Idcirco q̄nto maioꝛ es. ſ. ī
generoſitate ⁊ nobilitate. humilia te in oībus
Ecci. iij. Scḋo pꝫ ī veſtiū ſuꝑfluitate. Nō em̄
ꝯtētāt̄ ī duabꝰ vl̄ tribꝰ. ꝭ inēdū eas mꝉtiplicāt
vt a tineis coꝛrodāt̄. ꝺ q̄bꝰ Iac. v. Agite nūc
diuites. ploꝛate ⁊ vlulate ī miſerijs vr̄is. Et q̄
re dn̄t flere ponit rōnē. Diuitie vr̄e putrefacte
⁊ veſtimēta vr̄a a tinea comeſta. Tertio pꝫ ea
rū ſuꝑbia ī coꝛrigijs ſericeis. deauratꝭ vl̄ ꝺ ar=
gētatꝭ q̄bꝰ oꝛnāt vētrē. Cū em̄ ſaccꝰ bonꝰ frum̄
to plenꝰ ſit ꝯuenient̄ ligatꝰ fune vniꝰ obuli. n̄
modica fatuitas ē ad ligādū ſaccū plenū imū=
dicia q̄rere ſonā ſericeā deauratā vel ꝺ argēta
tā. Vel etiā cū ad ligādū vaſa vina p̄cioſa ꝯti
nētia circuli lignei ſufficiant. pꝫ ridiculum eſſe
circulos deauratos q̄rere ad ligādū vas ven=
tris qḋ abominatōe plenū eſt. Nā legit̄ ꝺ qua
dā muliere q̄ dicebat̄ Altipiades. q̄ erat pul=
cerrima. quā vidētes diſcipuli Ariſtotel̄ ꝺ eiꝰ
pulcritudine mirātes. ip̄am ad Ariſtotelē du=
xerūt. q̄ viſa ait. vt recitat Boetiꝰ li. iij. ꝺ ꝯſo.
ꝓſa. viij. Si lɩnceis ocul̄ hoies vterent̄. vt eoꝝ
viſus obſtātia penetraret. nunq̄d introſpectꝭ
viſceribꝰ Altipiadis illud ſuꝑficie pulcrū coꝛ
pꝰ turpiſſimū videret̄. q. d. vtiq̄ȝ. Et ſi coꝛpuſ
mulierꝭ pulcre ē ita turpe. q̄re velint illud cigu
lis ſericeis ita adoꝛnare. Quarto pꝫ h̄ ſuꝑbia
ī p̄cioſis peplis. q̄ multū diſplicēt deo. Si em̄
diſplicet p̄ncipi terreſtri cū videt vexillū inimi
ci ſui ī terra ſua. ⁊ mꝉto magꝭ cū viderit illud ī
ſuꝑioꝛi ꝑte caſtri ſui. Sic p̄ncipi celeſti multo=
magis diſplicet qn̄ viderit ſignū ſuꝑbie. ſ. pe=
plū croceū vel aliq̄d p̄cioſū qḋ eſt dyaboli ve=
xillū in ſuꝑioꝛi ꝑte caſtri ſui. ſ. ī capite mulierꝭ
⁊ videt vexillū ſuū. ſ. humilitatē penitꝰ eſſe re
motū. Si vis ꝺ hac materia latiꝰ p̄dicare. viḋ
ſummā vitioꝝ Guilhelmi tractatu de ſuꝑbia

Z Sexto ꝛ vltimo ſi videri ruſticoꝝ ſtatū inueni
es ipm̄ valde inclinatū. nā oliȝ ruſticitas dice
baƭ ſctā. vt diċ Hiero. in ꝓlogo biblie. Et alle
gaƭ. ij. q. vij. c. Sancta q̄ppe ruſticitas ſolūmō
ſibi ꝓdeſt. Sȝ nūc de hac ſctitate ſunt inclina-
ti. qꝛ nō ſoluūt decimas et primitias. xvj. q. j.
Reuertimini. ꝛ. c. decime. Et ſi ſoluūt tūc vel
coacti ꝛ peius frumentū dant qđ hn̄t. Sūt eti
am ꝓni ad homicidia. periuria. fornicatiōes.
odia. ꝛ dāna q̄ faciūt i agris alteri⁹. vt extra đ
iniu. ꝛ dā. da. c. ſi rixati. Ideo totus mūd⁹ iaȝ
i maligno poſit⁹ ē. j. Joh. v. Quare q̄libet de-
bet rogare dn̄m. Mane nobiſcū dn̄e ꝛc̄.

Feria. iij. Paſce.

Stetit Jheſus in

medio diſcipuloꝝ ſuorum ꝛ dixit eis
pax vobis nolite timere. Ita ſcribiƭ Luc̄. vl.
Scd̄m aſtronomos ſol eſt medi⁹ inƭ planetas
A nā ſūt ſeptē planete numerādo aſcēdēdo. Pri
mus eſt luna. Scd̄us ē mars. Tertius venus
Quartus ſol. Quint⁹ mercuri⁹. Sext⁹ Jupiƭ
Septim⁹ ſaturn⁹. Vn̄ v̄ſus. Poſt ſim ſum ſe
quiƭ vltimo luna ſubeſt. Patet ğ ꝙ medi⁹ pla
neta ē ſol. Spūalr̄ xp̄s q̄ intelligiƭ ꝑ ſolē tenet
vbiq̄ȝ mediū. Et p̄mo i trinitate. qꝛ ip̄e eſt me-
dia ꝑſona i trinitate. ꝛ h̄ iō qꝛ cōicat cū patre i
iſta ꝓp̄etate ꝙ ab ip̄o eſt ali⁹. ſ. ſpūſſanct⁹ ꝛ cō
municat cū ſpiritusſancto i iſta ꝓp̄etate ꝙ ipſe
eſt ab alio. ſ. a p̄re ꝑ eternā generationē. Secū
do tenuit mediū i nr̄a reformatione: qꝛ media
toꝛ fuit inƭ p̄rem ꝛ ꝑditū hoiem. De h̄ ap̄ls. j.
Thi. ij. Vn⁹ ē mediatoꝛ dei ꝛ hoim̄ hō xp̄s ie-
ſus q̄ dedit i redēptionē ſemetip̄m ꝓ nob. glo
ſa q̄tū ad ſufficientiā nō q̄tū ad efficatiā. qꝛ ꝑ
uenit ex demeritis aliq̄ꝝ q̄bus ꝓpƭ eoꝝ deme
rita nō ꝓficit paſſio xp̄i. qꝛ ſicut xp̄s eſt media
toꝛ recōciliās hoiem deo. ita pctm̄ eſt medium
ſepans hoiem a deo: vt dicit Aug. ſup Johā.
ƀ. x. Jō dicit Aug. li. ix. de ci. dei. c. xix. qꝛ oēs
hoies q̄diu mortales miſeri ſunt. optuit medi
um eſſe qđ nō ſolū hō verūetiā de⁹ eſſet: vt ho
mines ex mortali miſeria ad immortalitatē ꝑ-
duceret. quē neq̄ȝ nō fieri mortalē optebat. ne
q̄ȝ ꝑmanere immortalē. Tertio tenuit xp̄s ve
rus ſol mediū inter iudeos ꝛ gētiles. ꝯnectenſ
tāq̄ȝ lapis medi⁹ vtrūq̄ȝ parietē eccl'ie. iudeoſ
videlȝ ꝛ gētiles. De q̄ ps̄. cxvij. Lapidē queȝ
reprobauerūt edificātes h̄ fact⁹ eſt in caput an
guli. vbi ƀm glo. ad lr̄am legiƭ de xp̄o q̄ eſt la-
pis quē reprobauerūt iudei i paſſiōe. ƀ fact⁹ ē
i caput auguli i ſua reſurrectōe. Quarto tenu
it mediuȝ in ſua natiuitate. qꝛ media nocte na-
ſci voluit. Iux̄ illud Sap̄. xviij. Dū medium
ſilentiū teneret oia. et nox i ſuo curſu medium
iter h̄ret. oipotēs ƀmo tu⁹ a regalib⁹ ſedib⁹ ve
nit. Quinto i p̄ſepis locatōe. qꝛ ibi fuit medi⁹
inter duo aialia ƀm illud Abacuc. iij. c. In me
dio duū aialiū cognoſceƭ. Sexto in duaꝝ via
rū poſitōe qꝛ in diuiſorio qđ fuit i medio duaꝝ
viaꝝ: vt dicit glo. Luc̄. ij. Septimo tenuit me
diū inter doctoꝝ interrogationē ꝛ auditionē.
qꝛ Luc̄. ij. mr̄ eius ꝛ ioſeph inuenerūt eū ſedētē
in medio doctoꝝ audientē illos ꝛ interrogātē
Octauo i ꝑſecutoꝝ euaſione. qꝛ cū vellēt euȝ
p̄cipitare de mōte. ip̄e trāſiens ꝑ mediū illorū
ibat. Luce. iiij. Nono in diſcipuloꝝ miſtratio
ne. ego in medio veſtrū ſum ſicꝰ q̄ miſtrat Luc̄
xxij. Decimo in crucis paſſione quā aſcēdit in
media die. ſ. ſexta hora. Math. xxvij. Unde
cimo in latronū crucifixiōe. qꝛ cū xp̄m crucifix
erūt. alios duos hinc ꝛ hinc. mediū aūt iheſū
Joh. xix. Duodecimo i ſaluti hūane opatiōe
ꝛ opatus eſt ſalutē in medio terre. Ps̄. lxxiij.
Tredecimo verus ſol xp̄s tenuit mediū in ſue
pacis donatōe. De h̄ dicunt v̄ba v̄re ꝓpoſita
charitati. Stetit ieſus ꝛc̄. In q̄bus duo tāgū
tur. Mediatoris ꝑmanentia. ibi. ſtetit ih̄s in
me. Triūphatori clementia. ibi. ꝛ dixit pax ꝛc̄
De primo ſciendū ƀm naturales. Aq̄la liben/ B
ter nidificat in arbore que bonū hȝ mediuȝ in-
ter ramos. ꝛ ꝓpterea talē querit arborē. q̄ iuē
ta in ea pullificat atq̄ȝ manet. Spūalr̄ aq̄la ſig
nificat xp̄m. ƀ arbor homiem. ğ ip̄e eſt arbor
euerſa ƀm ph̄m. Illi⁹ arbori bonū medium eſt
quelibet v̄tus. qꝛ vt idē ph̄s. ij. Ethico. Ois
v̄tus i medio ꝯſiſtit. In h̄ medio v̄tuti libēter
nidificat aq̄la xp̄s. eo ꝙ mediū in oib⁹ ē lauda
bile. ij. Ethic̄. Jō q̄rit talia media. ꝛ vbicunq̄ȝ
iuenerit ea. ibi i hoie māet tāq̄ȝ mediator. Pri
mū ğ mediū i q̄ libenƭ ſtat ꝛ manet xp̄s ē iuſti-
cia. q̄ ē media inƭ crudelitatē ꝛ remiſſibilitatē.
Si ei vis vt xp̄s tecū maneat iuſtū te eſſe optȝ
Et lȝ iuſticiā oēs dn̄t diligere hoies. p̄cipalr̄
tn̄ iudices et rectores. ƀm illud Sap̄. j. Diligi
te iuſticiā oēs q̄ iudicati terrā. Nā vt diċ Leu
fred⁹ li. j. đ regimine p̄ncipū. c. vj. Per iuſtici
am edificata ē terra. ꝯſtituti ſūt reges ꝛ obedi
unt ſƀditi. ꝛ domeſticaƭ oē ƭribile. ꝛ appropin
q̄t remotū. ꝛ ſaluanƭ aīe. ꝛ liberāƭ ab oi vitio.
Ad qđ ꝓbādū legiƭ Exo. xvij. ꝙ amalech pu
gnatur⁹ erat ꝯ iſrl̄. Jō dixit Moyſes ad Jo/
ſue. Elige tibi viros. ꝛ egreſſus pugna ꝯ ama
lech. ego aūt ſtabo in v̄tice collis hn̄s v̄gā dei
in manu mea. ꝛ ſeq̄ƭ. Cū eleuaret moyſes ma
nus ꝑp̄ls iſrl̄ ſupabat. Moraliƭ Amalech inƭ
p̄tatur ꝑp̄ls lingēs ſanguinē. vl̄ gēs bruta. Et
ſignificat demones q̄ nitūƭ lingere ſanguinē. i
pctā hoim. vl̄ ſignificat vitia q̄ faciūt homies
brutales qꝛ di. Boeƭ li. iiij. ꝓſa. iij. Verſi i ma
litiā humanā amiſere naturā. q. d. amodo nō
merenƭ hoies eſſe ƀ beſtie ꝛ brutales. Illi igiƭ
ſpūales amalechite. ſ. demones ꝛ pctā pugna
turi ſunt iterato ꝯ filios iſrl̄. ꝑ q̄s ſignificanƭ fi

Cc

deles xp̄iani q̄ i p̄cedēti q̄drageſima pctā p pe
nitētiā fugauerūt. ⁊ xp̄m p fidē viderūt. ⁊ i ve
nerabili ſacro ſuſcepert. q̄obrē Moyſes q̄ in
terp̄taṫ attractās. ⁊ ſignificat quēlibet p̄latuꝫ
p̄dicatorē vel rectorē dꝫ dicere ad Joſue. q̄ in
terp̄taṫ ſaluatur⁹ ē aiam ſuā. Elige tibi viros
id ē ꝟtutes. ⁊ pugna ꝯ demones. vitia ⁊ pctā
q̄ tā inuadūt fideles xp̄i vbiqꝫ terraꝝ i caſtris
in ciuitatibus. regnis ⁊ collegijs. vt ſoluaṫ ci
uiū vnitas ⁊ regular̄ obſeruātia. Et dn̄t p̄la=
ti ⁊ rectores etiā aſcēdere in mōtē iuſticie. ⁊ ꝟ=
gā correctōis eleuatā tenere vt culpa derelin=
quentiū exigāt. diſciplina iuſticie nō dormiāt
ſic ei fugauit Amalech. i. vitia ⁊ pctā. Jō diċ
C Lenfredus vbi ſ̄. Juſticia regnātis vtilior eſt
ſubditis q̄ꝫ fertilitas tpis. ⁊ iterū. Dn̄ator iu=
ſtus eſt tanq̄ꝫ ſerotina pluuia. Et dr̄ notanter
ip̄a iuſticia media inter crudelitatē ⁊ remiſſibi
litatē. Nā crudelitatē hꝫ ſupra ſe. ⁊ remiſſibili
tatē infra ſe in quib⁹ eſt vitiū. Vitioſa eſt eniꝫ
nimia crudelitas. ⁊ culpabilē rectorē facit re=
miſſibilitas. q̄ nō corrigit delinquētes. Jdeo
diċ Greg. xx. mora. pte. iiij. c. xj. ⁊ allegatur a
Gratiano in decretis. di. xlv. c. diſciplia. Sol
licita circūſpectōe ꝓuidēdū ē ne aut diſtricta
ſit rigiditas. aut pietas ſit remiſſa Nā iuſticia
al̄s diſciplina vel miſericordia multū deſtrui=
tur vel deſtituiṫ ſi vna ſine altera teneaṫ. Sed
circa ſb̄ditos ineſſe dꝫ rectorib⁹ ⁊ iuſte ꝯſulēs
miſcđia. ⁊ pie ſeuiens diſciplina. Hec Greg⁹.
Jdeo etiaꝫ iuſticia regētiū cōpaṫ ferro. Quia
ſm̄ Jſido. ferrū dictū eſt a feriendo. q̄ꝛ ſua du
ritia feriēdo domat oīa genera metalloꝝ. Sic
iuſticia regēt̄l dꝫ ferire ⁊ domare omia genera
rebelliū ſupboꝝ. ⁊ reipublice pacē p̄turbātiū
Nā rectorib⁹ dr̄ pſ. ij. Reges eos in ꝟga fer=
rea ⁊c̄. Et ꝓuer. xx. Rex q̄ ſedet in ſolio iudi=
cij. ſ. glorioſo ad iuſticiā exequēdā. diſſipat oē
malū. ſ. culpe. qđ dꝫ diſſipare. ſm̄ glo. ſuo in=
tuitu. Nā dꝫ hr̄e q̄libet rector ad ſb̄ditos ſuos
intuitū vel reſpectū ne pctā cōmittāt. ⁊ ſi cōmi
ſerūt. vt ea corrigat ⁊ caſtiget. Et diċ Jſiđ. q̄
ferreamēta mos eſt cū oleo tpare ne frigidita
te aque nimiū indurenṫ. Sic ⁊ plurimū tpan=
da ē ſeueritas iuſticie cū oleo miſericordie. nā
ſamaritan⁹ infudit ſemiuiuo relicto ⁊ a latro=
nib⁹ vulnerato vinū mordēs. ſ. ſeueritatē iuſti
cie. ⁊ oleū leniēs. ſ. ſuauitatē miſcđie. Et in ar
ca moyſi q̄ gerit typū regiminis nō fuit tm̄ vir
ga p̄cutiēs ſ; etiā māna dulceſcēs. vt p ꝟgā iu
ſticie rigor. ⁊ p māna miſcđie dulcedo ſigreṫ.
Jō dr̄ Eccī. xxxix. Jnitiū nccīe rei vite hoim
aq̄. ignis. ferꝝ ⁊ lac ⁊c̄. Jn igne ⁊ ferro correp
tiōis aſpitatē. Jn aq̄ ⁊ lacte remiſſiōis ſuauita
tē deſignās. q̄ nccīa ſūt regētib⁹ vt ⁊ vita ſb̄di
toꝝ pacifice guberneṫ. Scđm mediū i q̄ liben
D ter ſtat ꝓꝑus ē prudētia. q̄ mediat inṫ callidita
tē ⁊ fatuitatē. Calliditas ex vna pte ⁊ fatuitat̄
ex alia pte. medi⁹ ꝟo prudētia. Prudētia ſi i
ſua teneaṫ menſura ꝟt⁹ ē. ſi min⁹ hēaṫ. i prudē
tia. i. fatuitas ē. ſi pl⁹ malicia. i. calliditas ꝟ̄l do
loſitas. Ad illđ mediū hortaṫ nos btūs Peṫ.
j. cano. c. ij. Sicˢ mō geniti iſantes rōnabiles ſi
ne dolo. Jllud mediū ſignificat mediū duū ai
maliū. q̄ꝛ p bouē q̄ vngulā diuidit ⁊ cornu p=
cutit. ſignificāṫ doloſi q̄ hn̄t abūdātiā diſcret i
onis. q̄ ſignificaṫ i diuiſiōe vngule ⁊ hāc in ma
lū ꝯuertūt. De q̄b⁹ diċ Luc. xvj. Filij h⁹ ſecl̄i
prudētiores ſūt filijſ luc̄i i generatōe ſua q̄ꝛ ad
faciēdū malū prudētes. Hieṙ. iiij. Sapientes
ſūt vt faciāt mala. Sꝫ iſta ſapia nō ē a đo. Ja
co. iij. Nō ē ſapia iſta deſurſū deſcēdēs ſ; terre
na. De q̄ diċ apl̄s. j. Coꝝ. iij. Sapia h⁹ mundi
ſtulticia ē apud deum. Nđ expoit Greg. in. j.
pte moraľ. Hui⁹ mūdi ſapia ē cor machinatōi
b⁹ regē. ſenſum ꝟbis velare. q̄ falſa ſūt ꝟa oñ=
dere. q̄ ꝟa ſunt falſa dinumerare. ſic faciūt fal
ſi mercatores ⁊ vēditores. q̄ falſis ꝟbis falſa
ꝟa oñdūt. ⁊ doloſe ꝓximū decipiūt. De h̄ do
lo diċ Solin⁹ li. iiij. de hiſtorijs romanoꝝ. Cā
to apud romanos dol⁹ deſpectu hēbaṫ: vt ꝓ=
pter dolū fraudis illatū q̄s capite plectebatur
Sꝫ p aſinū itelligiṫ fatuitas vľ ſtulticia. q̄ ſm̄ E
Aug. li. iiij. đ li. ar. ē rex appetēdaꝝ vľ vitāda
rū nō q̄libet ſ; vitioſa igrātia. Eſt āt igrātia vi
tioſa ſi aſſit affectatio neſciēdi q̄ agēda ſūt vľ q̄
vitāda. vt ſi nolueris ſcire q̄ debeas deuitare
pctā pniam agere. ⁊ ſic đ alijs. De q̄ diċ Ber.
i li. đ. xij. ğdib⁹ hūilitat̄. Fruſtra inq̄t ſibi đ in
firmitate vľ ignorātia blādiūṫ. q̄ vt liberi⁹ pec
cēt libenṫ ignorāt vľ infirmāṫ. Et btūs Aug⁹.
ſup illđ ꝟbū pſ. Noluit itelligere vt bn̄ ageꝛꝫ
potuit inq̄t intelligere ſ; noluit. ⁊ ita veniā nō
hꝫ. Sꝫ inṫ h̄ duo vitia ē prudētia media. Et ē
triplex cordis or̄ ⁊ opis. Prudētia cordis cō
ſiſtit i trib⁹ i penitudīe pctōꝝ p̄teritoꝝ. i contē
ptu p̄ñtiū cōmodoꝝ. i affectu eternoꝝ bonorū
De h̄ diċ Bern̄. viij. li. floꝝ. c. ij. Jnueniſti ple
ne ſapiam. ſi p̄or̄ vite pctā defleas. ſi h⁹ ſeculi
đſideria paruipēdas. ſi eternā btitudinē toto
deſiderio ꝯcupiſcas. Sed prudētia oris etiaꝫ
ꝯſiſtit i trib⁹. i pctōꝝ ꝯfeſſiōe. i grāꝝ actōe. ⁊ i
ꝓximoꝝ educatōe ſiue edificatōe. De q̄ iterū
diċ Bern̄. vbi ſ̄. Sane i his trib⁹ affluit ſapia
oris ⁊ prudētia. ſi ſit in ore ꝯfeſſio ꝓp̄e iniq̄ta
tis. ſit grāꝝ actio. ⁊ vox laudis. ſit etiā ſmo e/
dificatōis. Prudētia igiṫ opis ꝯſiſtit in trib⁹.
in ꝓp̄e volūtatis mortificatōe. in carnis volu
ptatis amputatiōe. i mūdiaľ aduerſitat̄ paſſi=
one. Et đ h̄ ꝯcludit Bern̄. Queramus in ope
triplicē ſapiam. q̄cūqꝫ patienṫ cōtinenṫ ⁊ obe
dienṫ ꝯuerſanṫ: vt videlꝫ fidelis obediētia ꝓ
priā mortificet volūtatē. hūilis ꝯtinētia carna
lē p̄iter ⁊ ſecularē amputet voluptatē. hilaris

patia vtrāqꝫ ſil' corꝑalē.ſ. ⁊ mūdialē viriliẗ ſu
F ſtineat aduerſitatē. Tertiū mediū in q̄ de⁹ ſcꝫ
xp̄s libenẗ ꝯſiſtit eſt tꝑantia q̄ eſt media inter
delectationē ex vna pte q̄ eſt in deſiderijs car=
nis. ⁊ inſenſualitatē q̄ ē i carnis mortificatōne
qꝛ hm̄oi delectatiōes ſenſu nō ꝑcipiunẗ. Iſta
duo extrema ſignificanẗ ꝑ duos latrones i q̄ꝝ
medio xp̄s pepēdit. delectatō carnis ſignifica
tur ꝑ ſiniſtꝝ. qꝛ ſic̄ ille ꝑmāſit i maledictōe xp̄i
ſic ⁊ illi q̄ delectatōes carnis faciūt ⁊ ſequunẗ
De q̄b⁹ apl's ad Phil'.iij. Multi āmbulāt. glo.
in via ꝑuerſa. q̄s ſepe dicebā vob̄. nūc āt flēs
dico inimicos crucis xp̄i q̄ꝝ finis interit⁹ q̄rū
d's venẗ ē glīa i ꝯfuſiōe ipoꝝ. Iſta q̄dē delec=
tatio carnis occidit aīam. vt dixi pte p̄ma. fe=
ria q̄rta dn̄ice Reminiſcere. ſmo.ij. Sꝫ ꝑ dex
trū latronē q̄ leuiẗ ꝯſecut⁹ eſt veniā ſignificaẗ
ſc'm extremū.ſ. iſenſibilitas vel nimia carnis
mortificatio. q̄ eſt ꝯ illud apl'i ad Romañ.xij.
Rōnabile ſit obſequiū vr̄m. ⁊ h̄ fit ſm glo. qñ
caro ſic maceraẗ: q͛ natura ſuaẗ ⁊ vitia exclu=
dunẗ. Sic em̄ ibi eſt defect⁹ qñ caro laſciuire
ꝑmittiẗ ita eſt ſuꝑabūdātia qñ corpus reddiẗ
ineptū ad debita oꝑa ⁊ officia exeq̄nda. idcir=
co tenēdū eſt mediū q̄d eſt tꝑantia. qꝛ ip̄a fre=
nū ē q̄ corpus humanū a ſp̄u regiẗ ſine q̄ ſp̄us
corꝑi ꝑiculoſe p̄ſidet. ſic̄ aliq̄s ꝑiculoſe iſedet
equo ſine freno. ſi equus ſit indomit⁹. De hoc
freno dic̄ Señ. Impone ꝯcupie tue frenū Iō
dic̄ btūs Berñ. Carnē optet reſtringere. ñ ex=
tinguere. rep̄mere nō opp̄mere ſuiat ne ſeuiat
ancilleẗ ne dn̄eẗ. Alioq̄n ſi ſm eā vixerit mor
te moriaẗ. Et btūs Greg. Corda in cithara ſi
min⁹ tendiẗ rauce ſonat. Si nimis aūt tendiẗ
rūpeẗ. Sic abſtinētie v'tus nll'a eſt ſi tātū q̄ſq̄s
corp⁹ nō edomet quātū valet. aut valde inor=
G dinata eſt ſi atterit pluſq̄ȝ valet. Quartuꝫ me
diū eſt fortitudo q̄ mediat int̄ temeritatē ⁊ au
daciā ex vna pte. Et puſillanimitatē aut timo
rem ex alia pte. Aliq̄ em̄ ſunt temerarij ⁊ adeo
audaces q͛ maiora inchoant q̄ȝ ſuſtinere vel ꝑ
ficere pñt. ⁊ ſtati relinquūt ea. Iux̄ illud Ps̄.
Filij effraim intēdētes ⁊ mittentes arcū. ꝯuer
ſi ſunt i die belli. d̄ his dicit Greg. In p̄cipiti=
um pedē porrigit q̄ viriū ſuaꝝ limitē nō atten
dit. Sūt ⁊ alij ita temerarij ⁊ ſecuri. q̄ volūt eē
i mari h⁹ m̄oi q̄ſi iā eſſent in portu. ⁊ ita ſunt ſe
curi dū adhuc durat bellū q̄ſi triūphaſſent Et
hi nō dicūẗ fortes. qꝛ dic̄ Ber. Nuſq̄ȝ eſt ſecu=
ritas fratres. neqꝫ i celo. neqꝫ i paradiſo. nihil
ominus nec in m̄do. In celo cecidit angel⁹. in
p̄ntia diuinitatꝭ. Adā i ꝑadiſo d̄ celo volupta
tis. Hec ille. Talē temeritatē ⁊ ſecuritateꝫ ha
buit dauid qñ dixit i ps̄. Ego dixi i abūdātia
mea nō mouebor in et'nū. Attñ mot⁹ fuit quan
do adulteriū ⁊ homicidiū ꝑpetrauit.ij. Reg.
ij. Talē temeritatē habuit btūs Petr⁹ qñ dix

it Math.xxvj. Si optuerit me mori tecū. nō
te negabo. q̄ tñ xp̄m negauit. Sūt ⁊ alij puſil=
lanimes ⁊ timidi. q̄ bonū inchoatū nō cōfidūt
ſe poſſe ꝑficere. ꝓpt̄ q̄d p⁹ inchoatōꝫ ſtatiꝫ ſo=
lent deficē ſic̄ hi q̄ i q̄dragesima pn̄iam incepe
perūt. ⁊ fortaſſis iā eā ex puſillanimitate mētꝭ
poſtergauert. Sꝫ illi ꝑpēdere dn̄t q͛ ſuus ille
de q̄ Math.xxv. ⁊ Luc̄.xix. Qui accepit ta=
lentū ⁊ pecuniā dn̄i ſui fodit in terrā. nec oꝑa
tus ē i ea ꝓpt̄ puſillanimitatꝭ timorē punit⁹ eſt
a dn̄o. Iō neceſſe eſt vt tales teneāt mediū int̄
temeritatē ⁊ puſillanimitatē. q̄d ē fortitudo. q̄
rep̄mit puſillanimitatē ⁊ timorē. ⁊ tꝑat temeri
tatē ⁊ audaciā. iō dic̄ Alan⁹ i ſuo ſpeculo d̄ ar
te p̄dicādi. c. d̄ fortitudīe ſic eā ꝯmēdās. Mi=
rātur q̄dā q̄ ꝑ medios ignes ſine noxa corporꝭ
trāſeūt. q̄nto mirabilior eſt ille q̄ ferrū ⁊ ignes
illeſus ⁊ indēnis euadit. Hec ē q̄ Vincētiū fec̄
pl⁹ poſſe dū torq̄reẗ q̄ȝ ille q̄ torq̄bat. Vid' hō
q̄nta fuerit in martyrib⁹ fortitudo q̄ tormenta
vicert. O hō ſi hāc v'tutē amplexat⁹ fuerꝭ. for
tune iacula nō timeb̄. derideb̄ blāda ꝯtennes
irrita. Qui fortꝭ eſt liber ē. ⁊ nō ſuit fortune ñ
vanitati mūdane. Si hāc petr⁹ ad vocē ancil=
le habuiſſꝫ a fide nō deuiaſſet. Si hac filij iſra=
el p̄diti fuiſſēt. ad aquas ꝯdictōis nō murmu
raſſent. Nihil em̄ valet ꝯcurſus tuus vel oꝑa
tua. niſi colūna fortitudis roboreẗ. Hec alan⁹
Et ꝓpter h̄ dr̄.ij. Paral'.xv. Cōfortami ⁊ nō
diſſoluenẗ manus vr̄e. erit em̄ merces opi ve=
ſtro. Et Eſa.lij. Induere fortitudine tua ſyō.
q.d. Si ſine fortitudīe fuerꝭ. neceſſe fugeẗ hēs
hoſtes tuos tāq̄ȝ inermis. ſic̄ q̄dā fecerūt. De
q̄b⁹ Threñ.j. Abierūt ſine fortitudine añ faci
em ſubſequētis. Quintū mediū q̄d tꝫ xp̄s. eſt H
hūilitas q̄ eſt media int̄ ſuꝑbiā ex vna pte. ⁊ d̄
iectōem ex alia pte. In q̄rēdo em̄ oꝑa honore
digna nō ſolū ꝯuenit peccare ꝑ ſuꝑbiā. ſ; etiaꝫ
ꝑ deiectionē ꝑ quā efficiẗ q̄s vilis ⁊ beſtia. vñ
ph's.iiij. ethic̄. q̄ndā gentē grecā lathanenſem
.i. iactatores ⁊ ſuꝑbos appellat. qꝛ vltra illud
q̄d ſtat⁹ eoꝝ req̄rebat. vilib⁹ induebanẗ. Per
h̄ credētes cōſurgere in quandā excellētiam ⁊
honorē Etiā dic̄ Helimā. Nimia hūilitas ma
xia ē ꝑs ſuꝑbie Iō hūilitas dꝫ eē media qꝛ vt
dic̄ Egi. roman⁹ i de regimine p̄ncipū. pte.iij.
c.xxvij. Hūilitas eſt v'tus nos r̄trahēs ne rōe
bonitatis ⁊ delectabilitatꝭ q̄ eſt in reb⁹ honori
ficis vltra quā ratio dictat ꝓſequamur. In h̄
aliq̄ abundāt vt ſuꝑbi excellētias et honores
vltra q̄ȝ rō dictat ꝓſequētes. Alij v'o penitus
fugiunt honorē nec querūt oꝑa honore digna
q̄d nō ē humilitas. ſ; miſerie magis ⁊ vilitatis
Et ergo humilitas erit media int̄ ſuꝑbiā et de
iectionē. qꝛ ip̄a tutiſſima ē. in imo em̄ eſt. ⁊ nō
hꝫ quo cadat: vt dicit Aug. Ip̄a etiā in tēpta
tione hoīem ſeruat ſic̄ ꝓbat glo. ſuꝑ ep'lam ad

Corinth. Humilitas cuſtodit hoīem in oī tem
ptatiōe vt nō crepet ī fornace. qꝛ nō tumet vē=
to ſupbie. Itē ipa hūilitas vt media tenēda ē
qꝛ cuſtodiēdo bona nr̄a ꝯſuat. Nā dicꝭ Greg.
Perit oē qđ agiꝛ ſi nō ſollicite ī oī hūilitate cu
ſtodiꝛ. ⁊ idē dic. q̄ ſine hūilitate ceꝛas ꝟtutes
cōgregat q̄ſi puluerē ī vētū portat. ⁊ btūs Au
gu. Niſi humilitas q̄cūq̄ fecerimꝰ p̄ceſſerit et
comitata ⁊ ſecuta fuerit. iā nob đ aliq̄ fctō bo/
no gaudētibꝰ totū aufert đ nob malū ſupbie.
I Sextū mediū ī q̄ xp̄s libenꝛ ſtat eſt largitas
aut libalitas q̄ ē media inꝛ auaritiā ex vna pte
⁊ ꝓdigalitatē ex alia pte. ⁊ tn̄ inꝛ h̄ duo extre=
ma auaritia peior eſt q̄ ꝓdigalitas. ſic probat
Ari. iiij. Eth. d. Meliꝰ ē īfirmari morbo cura
bili q̄ īcurabili. prodigalitas āt ē morbꝰ cura
bil' vl' ab etate vl' egeſtate. nā q̄ ꝓdigi ſꝛ ī iuuē
tute curāꝛ ī ſenectute. Curāꝛ ēt ab egeſtate. nā
q̄ ꝓdigi ſūt vt plīmū egēt. qꝛ expēſe ſupabun
dāt redditibꝰ. expēdēdo ḡ ī idigētiā inducūꝛ
vt nō ſint ꝓdigi. ḡ eſt morbꝰ curabil'. Sꝫ auari
tia ē morbꝰ incurabil'. qꝛ q̄to q̄s plꝰ ꝓcedit in
auaritiā. ⁊ q̄nto plꝰ ſeneſcit. tāto magꝭ auarus
efficiꝛ. Et q̄re auarꝰ laborat morbo incurabili
vide pte p̄ma dn̄ica. ꝑ. octauā ephie. L. P. Et
dn̄ica. ij. pꝰ ephie. ſ. ij. N. L. ⁊ feria. vj. oculi.
V. G. Idcirco dꝫ q̄libꝫ hō tenē mediū hoꝝ ex
tremoꝝ qđ ē libalitas. qꝛ ipa eſt ꝟtꝰ auaritias
rep̄mēs ⁊ moderās ꝓdigalitatē. Cōſiſtit āt h̄
ꝟtꝰ ī recto vſu pecunie. ad quē tria reqrūꝛ vt
determinaꝛ. iiij. Ethic. Primo vt nō accipiat
pecuniā vbi nō dꝫ. Scđo vt accipiat eā vbi dꝫ
Tertio vt expēdat ꝓut dꝫ. ⁊ debitos ſumptꝰ
faciat. qꝛ circa expendere ⁊ debitos ſumptꝰ fa
cere ē liberalitas p̄ncipalr̄ ⁊ p̄mo. Sꝫ circa ꝓp̄
os redditus cuſtodire ⁊ circa nō accipe aliena
ē auaritia. Vſurpās em̄ bona vtilia ⁊ nō acci
piēs ea ſic dꝫ. nimis vidꝛ eē auidꝰ pecunie. ꝓ=
pter qđ phs. iiij. Ethi. vſurarios. lenones. vi
uentes đ meretricio. exploratores. ⁊ aleatorēs
appellat illiberales. Aleator em̄ ⁊ oīs luſor ta=
xilloꝝ ē illiberal'. Lucraꝛ em̄ ab amicꝭ q̄bꝰ opꝫ
bn̄facere. qꝛ magꝭ tenemur largiri amicis bōa
q̄ extneis. ix. Ethic. Probat phs. iiij Eth. q̄n
q̄ rōnibꝰ liberalitatē magꝭ eſſe circa expēdere
⁊ circa bn̄facere alijs q̄ circa ꝓp̄os redditꝰ cu
ſtodire. Primo ſic. Libalitas hꝫ ſe circa debi
tū vſū pecunie. Vti āt pecunia ē eā exponē ali
is. Cuſtodire āt ꝓp̄os redditꝰ nō eſt vti pecu=
nia. ſꝫ magꝭ ē acq̄rere ⁊ ipam generare ⁊c. Se=
cūdo qꝛ ad ꝟtutē ſpectat facē maiꝰ bonū. Sꝫ
maius bonū bn̄facere ē q̄ bn̄ pati. ⁊ bn̄ opera
ri maiꝰ bonū eſt q̄ ſimpl'r turpia nō opari. qui
aūt debite expēdit ⁊ alijs bona elargiꝛ bn̄fac.
Cuſtodiēs ꝓp̄os redditꝰ ⁊ accipiēs pecuniā
a ꝓprijs poſſeſſiōibꝰ bn̄ patiꝛ. ſiue bn̄ recipit.
qꝛ recipit eo mō q̄ dꝫ. nō vſurpās aūt aliena. ſi

opaꝛ turpia. Si ḡ meliꝰ ē bn̄ agere q̄ bn̄ pati.
meliꝰ eſt bn̄ expēdere q̄ aliena nō vſurpare vl'
q̄ ꝓpria cuſtodire. Tertio qꝛ circa illud magꝭ
ꝯſiſtit ꝟtꝰ circa qđ ꝯſurgit maior laus. maior
aūt laus ꝯſurgit ī bn̄ expēdēdo q̄ ī cuſtodien
do ꝓp̄ia. vel ī nō vſurpādo aliena ḡ ⁊c. Quar
to qꝛ ꝟtus ē p̄ncipalr̄ circa difficiliꝰ. difficiliꝰ ē
āt bona vl' dona alijs tribuere q̄ ꝓp̄os reddi=
tus cuſtodire. vel q̄ꝫ aliena nō vſurpare. Naꝫ
cuſtodire ꝓp̄a ſm̄ ſe nō ē difficile. qꝛ vnuſq̄ſq̄
naturaliꝛ inclinaꝛ ad h̄ vt bona cuſtodiat. da
re aūt ꝓp̄a bōa ſm̄ ſe difficultatē hꝫ. qꝛ ꝓpria
bona ſūt aliq̄d ad nos ꝑtinēs ⁊ naturaliꝛ affi/
cimur ad talia. Quinto qꝛ cū liberales maxie
amentur. circa illud ꝯſiſtit maxime liberalitaſ
in q̄ q̄s maxie diligiꝛ. nō aūt maxie amaꝛ ſi a=
liena bona nō vſurpat. vel ꝓp̄os redditus cu=
ſtodiat. Sꝫ maxie diligiꝛ ſi ex ꝓprijs redditi=
bus debitos ſūptus fac. ⁊ bonis ⁊ dignis ma=
xima bona tribuat. q̄re ī bn̄ expēdendo ⁊ alijs
bona tribuēdo libalitas p̄ncipalr̄ ꝯſiſtit. Sed
di. audiui q̄ liberalitas eſt magis circa expen
dere ⁊ alijs dare q̄ circa bona ꝯſeruare q̄bus
tn̄ eſt dādū. Ad h̄ r̄ndeꝛ q̄ liberales debemuſ
eſſe maxie ad ſenes. paupes ⁊ debiles. ſic pro=
bat btūs Aug. li. đ offi. Et allegaꝛ. lxxxvj. di.
c. nō ſatis. Cōſiderāda eſt em̄ in largiēdo etas
atq̄ debilitas. nō nunq̄ꝫ etiā verecūdia. q̄ in=
genuos ꝓdit natales. vt ſenibus plus largiarꝭ
q̄ ſibi iā nequeūt victū querere. Sil'r etiā debi
litas corpis ꝓmptius ē adiuuāda. cū ſiq̄s ceci
dit ex diuitꝭ in egeſtatē. maxie ſi ſine ſuo vitio.
Et ſbdit Amb. Probāda etiā ē liberalitas vt
ꝓximos ſemis tui nō deſpicias. ſi eos egeꝛ co
gnoſcas. Melius eſt em̄ vt tuipē ſbuenias tu
is quibus pudor eſt ab alijs ſumptū depoſceꝛ
aut alicui poſtulare ſbſidiū neceſſitatꝭ. nō tam̄
vt illi ditiores fieri velint ex eo q̄ tu potes cō=
ferre in opibꝰ. Hec Aug. vbi ṡ. Septimū me= K
diū eſt magnificentia ꝟtus q̄ differt a libertate
in h̄. qꝛ magnificētia ē circa ſumptus magnos
Liberalitas ꝟo circa mediocres. et h̄ mediat
inter paruificentiā ex vna pte ⁊ ſumptuoſita=
tem ex alia pte. Quia dic Ariſt. iiij. eth. in ma=
gnis opibus ꝯtingit aliq̄s deficere. qꝛ nō intē
dūt quō magna opa facē p̄nt. ſꝫ quō paꝝ expē
dūt. ⁊ tales paruifici vocāꝛ. Alij ꝟo ī magnis
opibus plus expendūt q̄ꝫ illa reqrūt. Et taleſ
vocanꝛ ſumptuoſi. ſꝫ phus vocat eos bānau=
ſos. i. igneas fornaces. qꝛ tales ſicut fornax ig
nea oīa ꝯſumunt. Quidā em̄ in magnis operi
bus decentes faciunt ſumptus. ⁊ tales ꝟtuoſi
magnifici vocāꝛ. Erit ḡ magnificētia media in
ter paruificētiā ⁊ ꝯſumptionē vl' bannauſiam
Sicut liberalitas eſt media inꝛ auariciā ⁊ pro
digalitatē. qꝛ magnificētia ſcit ꝓportionaꝛ ſū=
ptus ab opibus. vn̄ ⁊ nomē accepit. Ab ipa ei

factiōe ⁊ ab ip̄o op̄e denoiat̄ magnificētia. dr̄
eñ magnific⁹ q̄ſi magna faciēs. ⁊ ſūt magnifi
L ci aliq̄ ꝯditiōes. Prima ꝙ magna faciat ñ ad
vanitatē. ſ; boni gr̄a erga deū. Sic fec̄ philip.
rex frācie ꝙ añ quālibȝ pariſi⁹ portā eſſet mōa
ſteriū religioſoꝝ. Scd̄a ꝯditio magnifici ꝙ fa
ciat op̄a ſua delectabilit̄. vt rex aſſuer⁹ Heſter
j. q̄ regnauit ab India vſq; ad ethiopiā ſup cē
tū viginti ꝓuincias. ⁊ erat in ſuſa ciuitate ſoli
um ei⁹. Tertio ḡ anno imperij ſui fec̄ grāde cō
uiuiū cūctꝭ principib⁹ ſuis ⁊ p̄fectꝭ ꝓuinciarū
corā ſe. ⁊ in domo mirabili; legit̄ celebraſſe ꝯui
uiū. De q̄ dr̄ in hiſtorijs alexādri. ꝙ colūne e⁹
erāt argētee. tectū ad inſtar firmamēti ꝯcame
rati hn̄s gēmas diuerſi colorꝭ i figura ſyderuȝ
⁊ ſignoꝝ celi diſpoſitas. Tertia ꝯditio ꝙ faci
at op⁹ decētiſſimū circa quēlibet. ſic̄ p; d̄ p̄di
cto aſuero q̄ p⁹. c. ⁊. lxxx. dies magni ꝯuiuij fe
cit aliō ꝯuiuiū ſeptē dieꝝ. ad qd̄ inuitabat om
nē pp̄lm q̄ erat i ſuſis. ⁊ diſcubuer̄t ex̄ domū ſe
ptē dieb⁹ i veſtibul' horti delitiaꝝ. In horto e
rat vinea hn̄s vuas argēteas. ⁊ palmites au
reos. ⁊ botros ex varietate gēmaꝝ diſtinctos
ſup ꝯuiuātes extēſos ⁊ erāt tētoria q̄ appende
bāt̄ colūnis argēteis marmoreis. eburneis cir
cul' inſ̄ti erāt funib⁹ byſſinis atq; purpureis.
lectuli q̄q; aurei ⁊ argentei diſpoſiti erāt ſup
pauimēto ſmaragdo ⁊ ſaphyro ſtratū lapide.
Bibebāt aūt oēs aureis pocul'. vinū optimuȝ
⁊ abūdās. nec erat q̄ nolētes cogeret ad biben
dū. Licet illud morꝭ apud pſas eēt Sȝ nōndū
ꝙ Nico. d̄ ly. dic̄. ꝙ nō ē veriſil̄e ꝙ hoies vaca
rent epul' tāto tp̄e. ſ. c. ⁊. lxxx. dieb⁹ ⁊ maxime
multi remoti a terrꝭ q̄s debebāt cuſtodire. Et
iō vid̄r ꝓbabili⁹. ꝙ. c. ⁊. lxxx. dies referant̄ ad
tp̄s p̄paratōis. q; apparat⁹ tāti ꝯuiuij durantꝭ
vij. dieb⁹. ⁊ ꝑ tāta multitudīe hoim nō potu
it eſſe ꝑuo tp̄e. Et ſ̄m h̄ nō fuit niſi vnū feſtū re
gis qd̄ fuit i veſtibulo horti. in q̄ fuer̄t p̄ncipeſ
⁊ nobiles ⁊ etiā ciues d̄ ciuitate ſuſa. l; eēnt di
ſtincte ſituati ſ̄m decētiā ſtatuū ſuoꝝ. ⁊ h̄ hn̄t̄
ex tex. heſt̄. c. j. Cū iplerēt̄ dies ꝯuiuij. i. veiſ
M ſent dies i q̄b⁹ dēbat eſſe ꝯuiuiū. Octauū me
diū ē māſuetudo q̄ ē media int̄ irā ꝑ quā cupi
m⁹ vīdictā ⁊ int̄ iraſcibilitatē ꝑ quā ꝯdonam⁹
mala nob̄ illata qd̄ vtrūq; eſt malū. nā nō lic;
nob̄ ex ira q̄rere vindictā: vt dixi s̄. dn̄ica leta
re ꝑte. j. V. N. Nec ēt optet oīa delicta cōmiſ
ſa cōdonare. ⁊ ſup illa nō iraſci. q; legit̄ Exo.
xxxij. de Moyſe q̄ l; eſſet māſuetiſſim⁹. tn̄ ꝓ
pter vitulū quē aarō cōpulſus a iudeis fecēat
cū moyſes p̄cepta legꝭ a dn̄o i mōte r̄cipet. mo
yſe deſcēdēte ⁊ vidēte qd̄ factū fuit. fec̄ int̄fice
re. xxiij. milia iudeoꝝ: q; dic̄ Criſ. omel'. xj ſi
ira ꝯ pctm̄ ñ fuerit. nec doctrīa ꝓfic̄. nec vicia
cōpeſcūt̄. Iuſta ḡ ira mr̄ eſt diſciplīe. vñ nō ſo
lū ñ peccat q̄ cū cā iraſcit̄. ſ; eꝯ niſi irat⁹ fuerit
peccat. q; patiā irrational' vitia ſeminat. negli
gētiā nutrit ⁊ ñ ſolū malos ſ; etiā bonos iuitat
ad malū. iō nccīa ē māſuetudo q̄ nec d̄ oib⁹ cu
pit vīdictā nec i tm̄ deficiat a punitōe. q; nullo
mō vellet punire cū ſcriptū ſit Exo. xxij. Ma
leficos ne patiarꝭ viuere ſup t̄rā. q̄re māſuet⁹ q̄
lib; ē ꝯdonatiu⁹ ⁊ punitiu⁹ ſ̄m rōnez ſic̄ puni
uit ſ̄m rōnē phinees p̄ncipē q̄ndā. d̄ q̄ Nume.
xxv. vbi legit̄ ꝙ phinees vidēſ vnū d̄ filijs iſrl'
itrare corā frib⁹ ſuis ad ſcortū madianitē vidē
te moyſe ⁊ oi turba filioꝝ iſrl' q̄ flebāt añ fores
tabnaculi. Surrexit ḡ d̄ medio multitudīs. et
arrepto gladio igreſſus ē lupanar ꝑfodit am
bos ſil'. q; ſ̄m gl. reꝑperit eos i coitu. ⁊ ceſſauit
plaga ab iſrl'. q; ꝑ zelū phinees dn̄s fuit placa
tus ne ꝓcederet vltra plaga i pp̄lo. ⁊ dic̄ glo. ꝙ
iſte fuit magꝭ audax in pctō ſuo q̄; alij. q; erat
p̄nceps i tribu ſymeō. Et d̄ iſto dic̄ rabiſalom
ꝙ i palā dixit moyſi corā ſeniorib⁹ pp̄li. ꝙ licite
poſſet ingredi ad iſtā mulierē ⁊ accipe eā i vx
orē. ſic̄ moyſes accepit Zephorā filiā ſacerdo
tis madian. Exo. ij. Sȝ nō erat ſil̄e q; moyſes
accepit Zephorā cū lex adhuc ñ erat data fili
is iſrl' q̄ ꝓhibet mr̄imoniū cuȝ alienigenis. nec
Moyſes tract⁹ fuit ꝑ mulierē ad idolatriaȝ. ſ;
ip̄e traxit eā d̄ ritu gētili. Nonū mediū ē ami
cabilitas q̄ eſt v̄tus medio mō ſe hn̄s i ꝯuerſa N
tione rep̄mēs litiga. ⁊ moderās blādias. vt h̄r̄
ex. ij. ⁊. iiij. Ethic̄. Blāditores eñ ſupabūdāt
ſi litigioſi deficiūt. Ex q̄ ḡ hō ē aial ſociale. vt
j. Pol'. optet circa v̄ba ⁊ op̄a dare v̄tutez ali
quā. ꝑ quā debite ꝯuerſet̄. ⁊ h̄ ē amicabilitas
Cū ḡ recta rō dictat ſ̄m diuſitatē pſonaꝝ diu
ſimode ꝯuerſari. nō optet oēs eodē mō eſſe fa
miliares. q; nimia familiaritas cōtēptū parit
Iō. v. ethic̄. ⁊. v. Politꝭ dat cautelas phs di.
ꝙ dec; reges ⁊ p̄ncipes apparere pſonas vene
rādas. ne ꝯtēptibiles habeant̄. ⁊ idē Ari. di.
ad alexā. O alexāder q̄; ſpecioſuȝ e i r̄ge abſti
nē ſe a colloq̄o ⁊ ml'tiloq̄o. niſi neceſſitas id de
poſcat. Meli⁹ eſt eñ ꝙ aures hoim ſp ſint ſi
tibūde ad regis eloquia q̄; ſuis affatib⁹ ſatien
tur. q; ſaturatis aurib⁹ aīa ſaturat̄ nec multū
libent̄ audiūt regē. Decet ēt abſtinē regē ⁊ nō
multū frequentare ꝯſortiū ſb̄ditoꝝ ⁊ maxime
viliū pſonaꝝ. q; nimia familiaritas hoim ho
noris parit cōtēptū. Et ꝓpter h̄ pulcra eſt cō
ſuetudo indoꝝ in diſpēſatōe regni ⁊ ordinati
one regꝭ. q̄ ſtatuūt ꝙ rex ſel' i anno appareat co
rā oibus i regali apparatu. ⁊ armato exercitu
ſedens nobiliſſime in ſuo dextrario ornato ar
matoꝝ pulcritudine decoratuȝ ſtare faciūt. ⁊
vulgus aliquātulū a remotꝭ. nobiles v̄o et ba
rones circa ip̄m. Solēt circa ip̄m ardua nego
cia expedire. varios ⁊ p̄teritos reꝝ euēt⁹ d̄cla
rare. curā ⁊ opam quā circa rempublicā geſſit
oñdere. Cōſueuer̄t illa die dona elargiri: et re

os ỏ carcerib⁹ emancipare. Quia opa exercere finito ſmone ſedebit rex. ⁊ ptin⁹ aſſurgat vn⁹ ỏ collateralibus regl pncipalib⁹ q̄ ſapiẽtioꝛ et facũdioꝛ oib⁹ reputat̃. ⁊ ↄcionabit̃ ad regl honoꝛẽ ⁊ cõmẽdationẽ ⁊ mãdatũ. grãs referens deo glioſo. ꝙ ita bñ oꝛdinauit regnũ indoꝛum ꝙ tã ſapienti rege patriã decoꝛauit. Et p⁹ laudes diuas ⁊ ↄmẽdatões regales fert ſe ad laudẽ ꝑpli ↄnumerãdo bonos moꝛes. captãdo beniuolẽtiã. inducens eos exẽplis ⁊ rõib⁹ ad humilitatẽ. obediẽtiã reuerẽtiã. ⁊ dilectõnẽ regl Quo facto tot⁹ ꝑpl's ſtudebit regias laudes extollere. ⁊ bona opa ſua cõmendare ꝓ regis vita. Deinde exoꝛare ꝓ ciuibus ⁊ familijs regis opam ⁊ ſapiam enarrare. ⁊ ꝓpter h̄ docẽt pueros ſuos ab infantia. ⁊ inducũt ad regl amoꝛẽ. honoꝛẽ. obediẽtiã. ⁊ timoꝛẽ. Hoc g̃ mõ pncipalit̃ publicat̃ ⁊ creſcit fama regl in ſecreto ⁊ apto. Cõſueuit eñ tali tpe rex malefactoꝛes ⁊ ſceleratos punire. ⁊ ỏ medio tollẽ. vt pſũptorib⁹ via nocẽdi p̃cludat̃. ⁊ ceteri coꝛrigantur.

O Solẽt eñ tali tpe alleuiare tributa. ⁊ cũ mercatoꝛib⁹ diſpenſare. ptẽ eis ỏ redditib⁹ remittere. ipos cũ ſuis mercib⁹ diligent̃ defendere ⁊ cuſtodire. Et h̄ ẽ cã quare multuꝫ populoſa eſt india. Illic eñ vndiqꝫ ↄcurrũt mercatoꝛs Illic bñ recipiunt̃ ⁊ lucrãt̃ diuites ⁊ paupes ciues ⁊ foꝛẽſes. Inde eſt ꝙ tributa regalia augmentãt̃. ſic dic̃ Lanfred⁹ de regimie pncipũ. li. j. c. ỏ amicabilitate. ⁊ addit. Cauendũ ẽ vtiqꝫ ab offenſa ⁊ iniuria mercatoꝝ. Ipi ſiq̄dem ſunt laudis latoꝛes. famã hoĩs ꝑ vniuerſũ mũdũ ferentes. Decimũ mediũ in q̄ ſtat xp̄s ẽ ve-

P ritas q̄ mediat int̃ iactãtiã ⁊ deriſioneꝫ. Nam phs. iiij. ethi. Supabũdãtes iactatoꝛes vocãtur maioꝛa dicẽtes q̄ꝫ ſũt. Deficientes ꝟo fingentes ỏ ſe aliq̄ vilia ironei ⁊ irriſoꝛes dicunt̃ Oꝑtet g̃ dare ꝟtutẽ ꝑ quã moderent̃ diminuta ⁊ repmãt̃ ſupflua. ⁊ h̄ ẽ ꝟitas quã tenet̃ dꝫ q̄libꝫ hõ tãq̄ꝫ mediũ deo acceptabile. Propt̃ h̄ dic̃ apl's ad ephe. iiij. Deponẽtes oẽ mendaciũ loq̄mini ꝟitatẽ vnuſq̄ſqꝫ cũ ꝓximo ſuo. et h̄ ꝟtus ex q̄ parit odiũ vt di. Therẽ. Veritas odiũ parit. iõ dimittũt hoĩes ꝟitatẽ cõiter. q̄a ꝑ eã icurrũt odiũ. Sꝫ tñ id ẽ rõnabile. q꞉ ſctm̃ eſt p̃honoꝛare veritatẽ. j. ethic̃. Eſt eñ ỏ veritate ſic̃ de rebecca Gen. xxv. q̄ habuit gemios in vtero ſuo filios. Sic veritas hꝫ dilectioneꝫ dei ⁊ odiũ maloꝝ hoĩm Malach. j. Iacob dilexi. eſau aũt odio habui. Undecimũ mediuꝫ

N in q̄ ſtare debem⁹ dr̃ affabilitas. quã Ariſt. vocat amicitiã q̄ eſt media int̃ placiditatẽ ⁊ adulationẽ. Nã q̄ hꝫ ꝟtutẽ hãc dr̃ amic⁹ vl' affabil' Uitioſus ãt ꝑ ſupabũdãtiã. q̄ nõ fac̃ niſi cã delectãdi vocat̃ placit⁹. ⁊ vitiũ placiditas. Ubi ãt tal' ſe exhibet ꝑ aliquã vtilitatẽ vocat̃ blanditoꝛ vl' adulatoꝛ. Duodecimũ mediũ vocat̃ eutropolia. q̄ ẽ ꝟt⁹ ꝑ quã habem⁹ nos debite circa ludos q̄ neceſſarij ſt̃ nob̃. dicẽte phõ. iiij ethic̃. Ludus ⁊ req̄es nc̄cia ſũt in vita hũana q꞉ ꝑ ludũ debitũ generat̃ hoĩ aliq̄lis ỏlectatõ de q̄ dic̃ idẽ. vij. ethic̃. hõ ſꝑ idiget aliq̄li delectatiõe. ſ. q̄dã recreatiõe ꝓpt̃ m'ltos laboꝛes q̄ ſibi occurrũt. ⁊. viij. pol'. Lud⁹ inq̄t fit ꝓpt̃ req̄em. Et iteꝝ ibidẽ. Lud⁹ ẽ q̄dã delectatõ. ỏductio ⁊ vitatõ ſollicitudĩs. iõ ne ſollicitemur circa ſollicita. aliq̄ñ eſt ludendũ ⁊ iocãdũ. Iuxta illud Catonis. Int̃pone tuis interdũ gaudia curis. Ut poſſis aio quẽuis ſufferre laboꝛeꝫ. ⁊ Ariſto. ad Alexã. de ludo et ioco ſcribit. Decet inq̄t imperatoꝛiã maieſtatẽ p̃uatos hr̃e ſiᵭdeles. ỏ q̄b⁹ delectabit̃ cũ varijs inſtr̃is in generib⁹ oꝛganoꝝ cũ fuerit tedioſus. Aia ei humana i talib⁹ delectat̃. ſenſus req̄eſcunt. ſollicitudo ⁊ curioſitas euaneſcũt. ⁊ totũ coꝛp⁹ vigoꝛat̃. Si g̃ tu vis in talib⁹ delectari ad pl⁹ ꝑſeuera i tali vita trib⁹ dieb⁹ aut q̄ttuoꝛ ſm qd̃ tibi viderl expedire. ⁊ ſꝑ meli⁹ ⁊ honeſti⁹ ẽ ꝙ h̄ fiãt p̃uati. Cũqꝫ ita fuerl in ipõ ſolatio. abſtine a potu ⁊ ꝑmitte alios ad libitũ potare. ⁊ finge te calefactũ a vino. q꞉ tũc poteris multa ſecreta ꝑcipe ⁊ audir̃. Hoc nõ fiat frequent̃. ſed bis vel ter in anno. hec Ariſt. Sꝫ in ludis ⁊ iocis q̄dã magis conant̃ riſum facere q̄ꝫ decora dicere. ſic̃ hiſtriones q̄s vocat Ariſ. iiij. ethic̃. bomolchos. ⁊ aſſimilat eos q̄buſdã auib⁹ predã rapientib⁹ ſacrificataꝫ i tẽplis circa altaria ydoloꝝ. q̄b⁹ aĩalia imolabãt̃ vt aliq̄d raperẽt Et idẽ eſt in illo q̄ in ludo excedit: q꞉ ſꝑ inſiſtit ad h̄ ꝙ verbũ vel factũ in ludũ alicui⁹ ↄuertat Alij ꝟo deficiũt ſic̃ duri ⁊ aggreſtes. q̄ non ſolũ dicũt. ſ; dicẽtib⁹ ſũt moleſti. Iõ nc̄cia eſt virtus q̄ tꝫ mediũ in ludis ⁊ iocl decẽtib⁹ ⁊ honeſtis.

Dñica pma poſt paſce. ſmo. j.

Quaſi mõ geniti infantes rõnabiles ⁊ ſine dolo lac cõcupiſcite ⁊c̃. Ita canit̃ in itroitu h⁹ dñice ⁊ ponit̃ oꝛiginalit̃. j. Pe. ij. Scdm naturales q̄dã ſunt aues q̄ paſcunt̃ ſolis carnibus A
recẽtib⁹ ⁊ ſanguinolentl vt accipitres. ⁊ ſolẽt eis dari coꝛda auiũ q̄s p̃dãt̃. vt di. mgr̃ li. xij. ꝓpe. ⁊ ſi de manib⁹ dñoꝝ ſuoꝝ euolauerit. cũ oñdũt eis carneꝫ ſtati ad man⁹ ipoꝝ reuertũt̃ Quedã aũt ſunt q̄ ſeminib⁹ paſcũt̃: vt colũbe ⁊ hmõi. Quedã ꝟo herb̃ paſcunt̃. vt anſeres ⁊ anete. Moꝛaliter. per accipitres qui paſcũtur carnibus ſignificantur homies qui nutriuntur carnalibus voluptatibus luxurijs ⁊ comeſatiõib⁹. De q̄b⁹ Ro. viij. Qui in carne. i. in deſiderijs carnis ſunt placere deo non pñt Hi inq̄ꝫ ⁊ ſi de manib⁹ dñoꝝ ſuoꝝ. i. ptãtibus demonũ nũc i p̃cedenti q̄dragelima ꝑ ↄfeſſionẽ ⁊ pniam volauerĩt. ⁊ tñ cũ oñdũt eis carneꝫ

voluptatis recentē.ſtatim ad eos reuertuntur
Dicit em̄ dyabolꝰ eis Sap̄.ij. Ueite fruamur
bonis q̄ ſūt.⁊ vtamur creatura tāq̄ʒ in iuuētu-
te celerit̄.vino p̄cioſo ⁊ vnguētꝭ nos pleamus
et non p̄tereat nos flos temporis: coronemus
nos roſis an̄q̄ʒ marceſcāt.nec vllū pratū ſit qđ
nō ptrāſeat luxuria nr̄a Comedamꝰ ⁊ bibamꝰ
cras em̄ moriemur. Ecce q̄lit̄ iſti carnales ad
inſtar accipitris vocati a demonibꝰ.ſtati ſecū
tur eos. Nos aūt nō ſic chariſſimi.qꝛ đbitorꝭ
ſumus nō carni vt ſm̄ carnem viuamꝰ.Si em̄
ſm̄ carnē vixeritꝭ moriemini.Si aūt ſpū facta
carnis mortificaueritꝭ viuetis.ſ.vita gr̄e.⁊ po
ſtea glorie. Sʒ p colūbas intelligūt̄ hmōi qui
paſcunt̄ ſemibꝰ diuinoꝝ v̄boꝝ.qꝛ ſemē ē v̄bū
dei Luc̄.viij. Et h̄ q̄ ad cōtēplatiuos. Sʒ acti
ui paſcūt̄ ſeminibꝰ bonoꝝ opꝫ.p̄cipue elemo
ſynaꝝ. De q̄bꝰ ad Galꝭ.vj. Que ſeminauerit
hō hec ⁊ metet. Paſcūt̄ etiā ſemibꝰ lachryma
rum.de q̄bꝰ pſ̄. Eūtes ibāt ⁊ flebāt mittentes
ſemina ſua. Et h̄ ſemina cibāt aīam.ſm̄ illud
pſ̄.Cibabis nos pane lachrimaꝝ. Sʒ anſeri-
bꝰ ⁊ filibꝰ cōpant̄ penitētes.q̄ nouit̄ ſunt nati
p pniam ſpūalr̄.q̄ adhuc molliora req̄rūt ſoli
dū nōdū cibū cape valētes.⁊ illis dic̄ h̄ apl'us
Quaſi mō geniti infantes. In q̄bus v̄bis bea
tus apl's petrꝰ duo cōmemorat videlʒ.ſpūalē
B hois generationē.ibi.q̄ſi mō ge.infan.⁊c̄. Cō
uenictē ipſꝰ gubernationē.ibi lac ꝯcupiſcētie
Circa primū eſt notandū. Sicut hō ꝯcipit̄ et
pturit̄ in eſſe naturali.ſic pnia cōcipit ⁊ pturit
hoiem in eſſe ſpūali. Nō pʒ p̄mo rōne ꝯceptio
nis. Nā ad ꝯceptōʒ infantis req̄rit̄ materia ꝯ
ueniēs.ſ.humor ſeminalꝭ.locꝰ expediēs.ſ.ma-
trix. Et cā efficiēs.ſ.calor nature v̄tutē corpo
ri influēs ⁊ diſponēs. Sic moralit̄ h̄ ſūt nc̄cia
ad ſpūalē generationē. Primū locꝰ expediēs
q̄ eſt memoria in qua oīa pctā cōmiſſa.velud
humor ſeminalꝭ ſūt colligēda ⁊ nō ſolū facta.ſ
adhuc fienda.⁊ q̄d mali faciūt ē excogitādum
Hec inq̄ʒ ſunt q̄ pulcerrimā creaturā Luciferꝝ
ita deturpauerūt.vt cū eſſet i tā ſblimi ſtatu a
deo eū vilificauerūt vt ſerpētibꝰ ⁊ bufonibus
ceteriſq̄ʒ imūdis aīalibꝰ inferior ⁊ turpior vi-
deat̄.ſic̄ đ h̄ refert Uincen.in ſpecu.hiſto.lib.
xxviij.c.lxxxviij.de q̄dā milite noīe Tūdalo
q̄ ſm̄ aīam captꝰ ad penas iferni.vidit ibi p̄n-
cipē inferni dyabolū q̄ magnitudie p̄cellebat
oēs beſtias.cuiꝰ q̄ntitati nihil ſciebat cōpara
ri. Eratq̄ʒ beſtia nigerrima ſic̄ coruus.formaʒ
hn̄s hūanā.ſeu humani corpis a pedibꝰ vſq̄ʒ
ad caput.excepto q̄ plurimas hēbat manꝰ vi
delʒ nō minꝰ mille. Habebatq̄ʒ i lōgitudie q̄ſi
centū cubitos. In groſſitudine v̄o decē.vna-
queq̄ʒ manus digitos vicenos.⁊ digiti eiꝰ ha
bebant i lōgitudie cētenas palmas.i groſſitu-
dine v̄o duas. Hēbat vngues lāceis militum

groſſiores ⁊ lōgiores ⁊ ipſos ferreos. In pedi
bus v̄o tondē. Roſtrū eiꝰ nimis lōgū ⁊ groſ-
ſum.caudā aſperrimā ⁊ longā ad nocēdū aīa- C
bꝰ acutꝭ acutiſſimis p̄parata. Scd̄m ē cā effici
ciēs ⁊ h̄ ē timor:dei.đ q̄ Eſa.xxvj. A facie tuo-
ꝯcepimꝰ ⁊ q̄ſi parturimꝰ ⁊ peperimꝰ ſpm̄ ſalu
tis. Cū em̄ q̄s meminerit ḡuitatē pcti ⁊ malici
am eiꝰ.ſtati timet ⁊ ad cor ſuū cōuertit̄. Eccl.
xxj. Qui timet deū ad cor ſuū ꝯuertit̄. Et tūc
veniat ad tertiū.ſ.ad pniam q̄ ſignificat̄ p ma
teriā ꝯuenietē.qꝛ ſicut timor naufragij fac̄ ex-
onerare nauē onuſtā. Sic timor dei expedit a
trāſitorijs p pniam q̄ ſolʒ eē occaſio pcti. Et q̄
libet talis q̄ ſic fac̄ pōt dicere illud Job.xxxj.
Sp em̄ q̄ſi tumētes ſup me fluctus timui deū
⁊ pōdus eiꝰ ferre nō potui. Et intelligit p pon
dꝰ ḡuitatē eiꝰ pcti.ſ.dyaboli.qđ expōit Greg.
i moralꝭ. Cū inq̄t fluctꝰ tumentes deſup veniēt
nulla tūc cura tpaliū rerū nauigantibꝰ.nulla
carnis delectatō ad mētē reducit̄ Ea q̄ʒ ex na D
ui p̄ijciūt.p q̄bus lōga itinera ſumpſert. Se-
cūdo rōne formatiōis. Nā ſicut corpꝰ infantꝭ
in vtero matris nō ſtati format̄.ſ ordinate et
gradatim qꝛ primo formāt̄ cor cerebrū.⁊ epar
Nā ſm̄ ph̄m in de ſomno ⁊ vigilia. Principiū
venaꝝ eſt ipm̄ cor. Sic hō in pnia q̄ p̄uenit ex
memoria pctōꝝ ⁊ timore dei nō eſt ſtatim a p̄n
cipio pfectꝰ.ſ pficit̄ ḡdati. Iux̄ illud pſ̄.lxxx
iij. Ibūt đ v̄tute i v̄tutē donec videbit̄ deꝰ in
ſyon. Nā p tria mēbra p̄ncipalia.ſ.cor cerebꝝ
⁊ epar.intelligūt̄ tres v̄tutes theologice.ſ.fi-
des.ſpes ⁊ caritas.p mēbra v̄o ſcđaria.ſ.ma-
nus.pedes.⁊ brachia ⁊ ſimilia.q̄ mēbris p̄nci
paliorbꝰ adijciunt̄ v̄tutes intellectuales figu
rātur.quaꝝ ſūt q̄nq̄ʒ.ſicut enumerat eas Ari-
ſto.vj.Ethic̄.ſ.ſapia.ſcia.intellectꝰ.arſ.⁊ pru
dentia.⁊ ille q̄nq̄ʒ v̄tutes ſp ſe hn̄t ad veruʒ et
rectū.qꝛ importāt rectitudinē rōnis ſ differen
ter.qꝛ illa tria.ſ.ſapia.ſcia.et intellectus.circa
nc̄cia.ſcia q̄dē circa ꝯcluſiones nā eſt habitus
ꝯcluſionū. Intellectꝰ aūt circa p̄ncipia vn̄ eſt
habitus p̄ncipioꝝ. Sapia aūt circa cauſas al-
tiſſimas.vn̄ ſapia q̄ſi de deo ſapida ſcia. Alie
aūt due importāt rectitudinē rōis circa ꝯtigē
tia. Sed prudētia circa agibilia. Ars aūt cir-
ca factibilia. Sʒ circa officia mēbroꝝ ſignificā
tur v̄tutes morales quaꝝ ſūt.xj. Una cōſiſtit
circa opatōes.ſ.iuſticia.⁊.x.paſſiones.ſ.forti
tudo.tpantia.māſuetudo.liberalitas.magni
ficentia.magnanimitas.veritas amicitia.affa
bilitas ⁊c̄.đ q̄bꝰ ē.in ſmone p̄cedēti.⁊ his oi
bus v̄tutibus pficit̄ hō nō ſubito ſ gradatim
Scđo ꝯſiderat̄ ordo formatōis ex ꝯceptōis ḡ E
dibus.qꝛ infans dū ꝯcipit̄ q̄ttuor hʒ gradus
Primꝰ dū adhuc lacti eſt vicinꝰ. Scđs cū iaʒ
ſemē ſanguini ſe cōmiſcet. Tertiꝰ cū corde.ce-
rebro.epate iā formatꝭ.alia mēbra indiſtincta

ſũt. Quart⁹ cũ corp⁹ eſt cõpletũ ⁊ organizatũ
⁊ ad aīe ſuſceptionē diſpoſitũ. Cũ āt aīa ꝺſup
daꝫ fet⁹ i vtero mouet. ⁊ ſi ē feīa i ſiniſtro latē
pl⁹ ſentit. Si vo maſcul⁹ i dextro latē pl⁹ mo
uet vt di. galie. Sꝫ forſaſſe ꝺ iſtis q̃ttuor ĝdi-
b⁹ ꝑpt offenſionē piaꝝ mētiũ q̃ ad rē potes ta
cere ⁊ ꝓcedē ad moralitatē. iõ moralr̃ i iſtꝭ q̃t-
tuor ĝdib⁹ formatiõis infantꝭ deſignãt q̃ttu-
or ĝdus formatõis penitētꝭ. q̃ꝝ p̃m⁹ ē i pcti re
cordatõe. ⁊ h̃ aſſimilat lacti. q: lac ē ꝯtibile in
bonos ⁊ etiā i malos hũores. ſic recordatõ pec
cati facilit ꝯuertit vl̃ i bonũ aīe nutrimētũ. pu
ta qñ ex recordatõe pcti naſcit dolor cõpũctõ
nis. vl̃ i nutrimtũ malũ. qñ ex pcti recordatõe
F naſcit delectatio vl̃ volũtas reiterãdi. De pri
mo dic Señ. i epl̃a ad Lucil. Initiũ ſalutꝭ co-
gitatio pcti q̃ ſe peccare neſcit corrigi nõ vult.
De ſcꝺo. ſ. ꝺ reiteratiõe pcti. vel recidiuatiõe
dic Cryſ. Si ſel̃ peccauerim⁹ ⁊ nos dyabolo
obligauerim⁹ extũc ñ poſſum⁹ iugũ ei⁹ euadē
. ſ. p noſ. ⁊ niſi man⁹ diuine pietatꝭ vīcula pcti ſol
uerit. ſp obtiebit nos i ptãte dyaboli manē. h̃
Criſ. ſup mat. Eſt ei hõ ſpũs vadēs ⁊ ñ ridēs
pſ. lxxvij. Sr̃ q̃ vbo ꝺ. mgr̃ i gl̃. Spũs hoīs ē
vadēs p ſeipꝫ i pctm̃. ⁊ ñ rediēs ꝑ ſeipꝫ a pctõ
ſõ ꝺs p grãꝫ reuocat hoīes. q: p ſe redir ñ pñt
Apl̃s ēt dic ꝺ reiterãtib⁹ pctã. ad heb. vj. Im
poſſibile ē eos q̃ illuminati ſt̃. ſ. p grãꝫ ⁊ ꝓlap
ſi ſũt. ſ. r̃cidiuãtes i pctm̃. rurſuꝫ vocari ad pe
nitētiã. ⁊ di. gl. ꝙ ly ipoſſibile expõit ꝓ diffici
le: vt dicat ipoſſibile. i. difficile. Sic em̃ ifirmi
tas ſcꝺa relinq̃t naturã debiliorē q̃̃ p̃ma. ſic ꝺ
pctõ reiterato. q: difficili⁹ hõ reſurgit ab eo q̃̃
a p̃mo. itē hi q̃ penituer̃t i p̃cedēti q̃dragesima
videãt ne pctã reiterēt. q: al̃s difficult de his
penitēt ⁊ reſurgũt. Scꝺs ĝd⁹ ē i pcti deteſtati
one. tc̃ em̃ ſemen recordatõis pcti imiſcet ſe cũ
ſanguie. i. cuꝫ dolore ⁊ abomiatõe pcti. ſic fec
Ezechias Eſa. xxxviij. Recogitabo tibi om̃s
G annos meos i amaritudie aīe mee. Tertius ĝ-
d⁹ ē i pcti ꝯfeſſiõe. vbi q̃dã mēbra ſt̃ diſticta. ſ.
cor. cerebruꝫ. ⁊ epar. p q̃ tria intelligit triplex
gen⁹ pctõꝝ. ꝺ q̃b⁹ pctõr tenet diſticte ꝯfiteri.
p̃cipue mortalia ꝯmiſſa i deuꝫ. i. ꝓximuꝫ. ⁊ i ſe
metip̃m. vl̃ ꝯmiſſa corde. ore ⁊ ope. Alia vero
mēbra ſt̃ diſticta. q: vltio fieri dꝫ penitētꝭ ꝯfeſ
ſio. q̃libꝫ ei diſticte. i. generalit ſe accuſet ꝺ ve
nialib⁹ ⁊ mortalibus que p obliuionē obmiſſit
Quart⁹ ĝd⁹ ē i ſatiſfactõe. ſi ei pctã tua r̃corda
r̃⁹ ⁊ ꝺteſtar⁹ es. deiꝫ i q̃dragesima ꝯfeſſ⁹ nccē
ē vt ꝺ eis ſatiſfacias. q: i ſatiſfactõe ꝯſiſtit pfe-
cta pnia ſiue ad diſpēſatõnē penitētꝭ ſiue ad ſu
pne grẽ ſuſceptiõꝫ. ſiue ad fet⁹. i. ad boni opis
motõꝫ. Et nõ ꝙ fet⁹ iterior. i. diſpoſitio l̃ ꝓpo
ſitũ interi⁹ ꝯceptũ ꝺ pnia exteri⁹ faciēda. in q̃-
buſdã ē femine⁹. i. ꝺfectuoſ⁹. ⁊ ñ ver⁹. ſic i fictꝭ
⁊ hypocritꝭ. ⁊ tc̃ ē mot⁹ exteriorꝭ pnie ſiue ope
ris i ſiniſtra: q: fict⁹ ⁊ hypocrita exteriora opa
pnie fac cũ ſiniſtra intētõe vt videat ab hoīb⁹
In q̃b⁹ vo fet⁹ iterior. ſ. cordis ꝯtritõ ē maſcu
lin⁹. i. pfecta ⁊ vã. tc̃ ē mot⁹ i dextra. q: vã vi-
delꝫ opa pnie cũ recta intētiõe. q: math. vj. ne
ſciat ſiniſtra tua q̃d faciat dextera tua. Tertiõ H
oñdit ordo formatõis ex cõceptõis dieb⁹. nã
i ĝdu lactꝭ p. vj. dies. In gradu ſanguis p. ix.
dies. In ĝdu maſſe carnis. p. xij. dies exiſtit.
In q̃rto vo ĝdu añ plenã pfectõꝫ p x. dieſ. vñ
a die ꝯceptõis vſq; ad diē ipletõis ⁊ viuifica-
tõis ſũt. xlvj. dies. ita ꝙ p̃m⁹ ⁊ vltim⁹ cõputet
Nã i tot dieb⁹ cõit viuit fet⁹. Moralr̃ i h̃ pro
ceſſu dieꝝ attēdit duplex ĝd⁹. Prim⁹ ē incipi
entiũ ⁊ iſti ſũt ſb̃ forma lactꝭ qꝺ ē puuloꝝ cib⁹
Eſt ĝ coꝝ inceptio i vite actiue opib⁹. iõ aſſig
nãt eis ſex dieſ. i. vj. opa mie: q̃ enumerat dñſ
Math. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtꝭ mihi comedē ſi
tiui ⁊ dediſtis ⁊c̃. Scꝺs ē ꝓficiētiũ. ⁊ iſti ſũt ſb̃
forma ſanguis. i. certamis paſſionũ ac tēptati
onũ ⁊ tribulationũ. Nã cuilibꝫ q̃ nõ ad iſtũ ĝ-
dũ attigerit dicebat apl̃s ad heb. xij. Nõ vſq;
ad ſanguinē reſtitiſtis aduerſ⁹ pctm̃ pugnan-
tes. ⁊ iſtoꝝ pfect⁹ dꝫ eē i vita ꝯtēplatiua. iõ aſſi
gnãt eis. ix. dies ꝑpt nouē angeloꝝ ordies. q̃
b⁹ aſſimilãt viri ꝯtēplatiui. Terti⁹ ĝd⁹ ē pfec
toꝝ q̃ iã hñt cõpletũ ordinē ⁊ naturã carnis. i.
debitã formã pfectõis. tales ſũt q̃ꝝ vita cõfor
mat vite apl̃oꝝ. iõ aſſignãt eis. xij. dies p nũe
rũ. xij. apl̃oꝝ. Quart⁹ ĝd⁹ ē btõꝝ: q̃ꝝ pfectio
⁊ q̃̃tũ ad corp⁹ erit i cõpletiõe reſurrectiõis q̃
iã inchoata ē a xp̃o. q̃ reſurgēs a mortuis iã ñ
morit. Ro. vj. Perfecta em̃ reſurrectio ⁊ ple
na erit i fine ſecl̃i qñ decima dragma fuerit re-
inuēta. i. eccl̃ia electoꝝ totalr̃ reſuſcitata. iõ vl
time ꝯſumatõi. x. dies aſſignãt ꝑpt numeꝝ ⁊
ꝯpletõꝫ electoꝝ q̃ ſignant i decima dragma p̃
us pdita ⁊ poſtea iuēta Lu. xv. Et ſic hēs bre
uit ꝺ hoīs ſpũali generatiõe q̃ ad p̃mũ. Mtuꝫ
ad ſcꝺm̃ poit ipi⁹ ꝯueniētē doctrinatõꝫ ⁊ gub
I natõꝫ. ibi lac ꝯcupiſcite. Circa qꝺ notãdũ ꝙ ꝯ
uerſi ad deũ nouit ⁊ p pniam ſpũalr̃ nati ſunt
alēdi ⁊ gubnãdi ad modũ ifantꝭ nup ꝓcreati.
Infans ei nouit nat⁹ diligent gubnand⁹ ē. q:
cũ caro ei⁹ ſit fluida ⁊ tenella. ſũt ei adhibēda
remedia ⁊ fomēta. Et ſic docꝫ Cõſtã. plura ſt̃
ei fomēta adhibēda. p̃mũ vt roſis cũ ſale iuol
uat. vt mēbra fluida ꝯfortēt. ⁊ a viſcoſa hũidi
tate purgēt. Moralr̃ ſctõꝝ exēpla hoīm ⁊ v-
tutes ſũt q̃ſi roſe redolētes. ꝺ q̃b⁹ Ecci. xxiiij.
quilibet ſctõꝝ di. Flores mei fruct⁹ honorꝭ. ⁊
honeſtatꝭ. ⁊ his dꝫ ſpũalr̃ nat⁹ inuolui. ⁊ h̃ fit
qñ nouit ꝯuerſi ad imitatõꝫ taliũ exēploꝝ ⁊ v-
tutũ ꝓuocãt p̃ p̃dicatores. q̃ꝝ egregi⁹ paulus
dic ad phil̃. iij. ꝓuocãdo philippē. ad exēplum
ſuũ ſeq̃ndũ ⁊ alioꝝ. imitatores mei eſtote frēs
⁊ obſuate eos. q. d. Attēdite diligent vt vos

eis ꝯformeti q̄ ita ābulāt.gl'. ꝺ ꝟtute i ꝟtutē ſi
cut hētl forma nr̄am.ſ. vob traditā. Sꝫ dn̄t eiſ
ctū ſale teri.i.talia exēpla, ⁊ ꝟtutes dn̄t ꝑ p̄dl
catores eis cū diſcretōe expoi ⁊ ſuadēi.n̄ ei ad
huc debili dn̄t ꝑſuaderi exēpla nimiū auſtera
ne forte deſpet. vl' forte ne ſumat ſ̄. poſſe ſuuꝫ
Jō dn̄t eis ꝑponi exēpla ꝯpetētia ſctōꝝ.q̄buſ
ad ꝓficiēdū ꝯfortēt. ⁊ a pcti viſcoſitate.i. con
ſuetudie ſeu īfectōe purgēt. iō di. btūs gre. iij
mora.c.xv. Boni ihac vita ſctōꝝ patꝝ p̄cedē
tiū exēpl' paſcūt q̄b' refici īdigem' donec pn̄tl
mortalitatl vmbras trāſeam' vt ſic ſꝑ honeſte
ambulem'. Scōm ē q̄ palatū ⁊ gingiue cū di-
gito melle mixto fricēt. vt interiora orl mūdi
ficēt ⁊ ꝯfortēt: vt dulcedie mell' appetit' infā/
K tulo ꝓuocet. Moralit' tē q̄dē penitēs digito
fricat. qn̄ leue op' ſiue leue onus. ⁊ n̄ g̃ue ſiue
īportabile ſibi īpoit: q: g̃ue onus penitēti n̄ ē
īponēdū ſic ꝺclarat crit. xxvj.q.vij. ſup.c. Al
ligat āt onera g̃uia ⁊ īportibilia di. Tales ſt̄ q̄
g̃ue pōdus venietib' ad pniam īponūt. ⁊ ꝺcla
rat h̄ i exēplo. ſic inq̄t ſi faſcē ſuꝑ hūeros ado-
leſcentis quam non poteſt baiulare poſueris.
neceſſe eſt, vt aut faſcem reijciat aut ſub pōde-
re confringatur. ſic ⁊ hō cui g̃ue on' penitētie
īponis aut pniaꝫ reijciet. aut ſuſcipiēs dū ferr
nō pt ſcādalizatus āplius peccat. Deniq̄ ⁊ ſi
erram' modicā penā aut pniaꝫ īponētes. Nō
ne melius ē ꝓpt miam rōnē reddē q̄ ꝓ cru
litatē.q.d. vtiq̄. iō ꝯ nimis auſteros ſacerdo
tes dic dn̄s math. xxiij. Alligāt one.gra. ⁊ im-
por. ⁊ ipo.i hu.ho. Digito āt minimo nolunt
ea mouē. Sꝫ certe nō ſuffic vt peitēs digito fri
cet. niſi ēt digitus melle vngat. qd̄ tūc fit qn̄ q̄
dā dulcedie pnia inūgit: q: tē penitēs libētiuſ
ſuſcipit. nā vt ait Sen. Generoſus aīmus ho-
mis. facilius ducit q̄ trahit: ⁊ ſic magl ꝯforta
tur ⁊ ꝓuocatur appetitus eius ad faciēdū. Et
q̄to libētius fac: tāto plus ad iteriorē purga-
tionē ꝓficit. q: coacta ſuitia deo n̄ placēt. vel
L īpe ea aſpnat. xxiij.q.vj. Jā vo. Tertiuꝫ ē vt
ſepe balneent i oleo myrtino ⁊ roſaceo intigā-
tur: ⁊ oia mēbra ei' fricēt. Per freq̄ntē balne-
atōem accipe freq̄ntē lachrymatiōeꝫ: q̄ vſus ē
dauid poſt pctm̄. pſ̄. vj. di. Lauabo ꝑ ſingl'aſ
noctes lectū meū: lachrymis meis ſtratū meū
rigabo. Sꝫ ꝑ oleū myrtinū itellige doctrinaꝫ
tpantie: ⁊ ꝑ oleū roſaceū doctrinā patie. quia
myrt' tpantiā roſa patiam deſigr̄e cōſueuit et
iſto duplici oleo dꝫ peitēs p̄cipue limiri.i. ad
patiētiā adūſarioꝝ ⁊ tpātiā ꝺlectabiliū admo
neri. Que q̄dē tpantia dꝫ eē i oibus mēbrl: q̄a
īpa ē velut ſtola p̄ma ꝺ q̄ exponit illd̄ Lu. xv.
Proferte ſtolā p̄mā: īpa ē cādor q̄ſi naturalis
reſpectu aliaꝝ graꝝ: ⁊ eſt p̄ncipiū ſpūalis pul-
chritudis q̄ ꝯſiſtit i cādore ⁊ rubore: iux illud
Cant. v. qd̄ dr ꝺ q̄libet q̄ hāc ꝟtutem tpantie

hꝫ. Dilectus meus cādidus ⁊ rubicūd'. Quar
tū ē vt i loco obſcuro ſomnis ꝓuocēt: vt ⁊ luc
n̄ ledāt vt n̄ luſci efficiāt. Sic moralr nouit ad
pniaꝫ ꝯūſi: potius i q̄dā obſcuritate vl' ſimpli
citate fidei ſūt tenendi vl' ꝑmittendi q̄eſcere q̄
eis ſbtilioꝛa ⁊ altioꝛa p̄ponēda ſint: q: de īpis
dic apl's ad heb. v. Facti eſtl q̄bus lacte opus
ē: nō ſolido cibo. ⁊ ſbdit. Ois q̄ lactis pticeps
ē.i. idigēs doctria facile expers ē ſmōis iuſti-
cie.i. ineptus ad capiēda difficilia. Paruuluſ
em̄ ē.i. nouellus ipotēs ad talia. ꝑfectoꝝ āt eſt
ſolidus cibus.i. doctrina ſbtil': ⁊ q̄ ſūt hi ſbdit
di. Eoꝝ q̄ ꝯſuetudinē: glo. i exercitio ſcptura
rū exercitatos hn̄t ſenſus.i. ꝟtutes itellectua-
les ad diſcretionē boni vl' mali.i. veri vel falſi M
Quintū eſt vt ſuꝑ oia caueat ne corrupto la-
cte nutriant q: ex h̄ infirmitates peſſime comi
tant. Sꝫ defectū infantl ſupplere dꝫ ꝟtus nu-
tricis: ſic Cōſtāti. di. Ex bona em̄ diſpoſitiōe
lactis fit bona diſpoſitio ꝓlis. Moraliter lac
vno mō idē ē q̄ blādimētuꝫ. iux illud Exodi.
xxiij. ⁊. xxxiiij. Nō coques heduꝫ in lacte ma-
tris ſue.q.d. Nō foueb pctōrē in blādimento
culpe ⁊ talibus blādimētl adulatorijs nō ſunt
fouendi penitētes. Alio mō lac eſt doctrina le
gis ⁊ iō cauendum ē vt nouit ꝯuerſus ꝑ peni-
tentiā nō nutriat doctria praua ⁊ heretica: q̄a
ex h̄ i eis generātur peſſime cōplexiōes.i. opa
tiōes ⁊ diſpoſitiones: ſ doctrina ſana dꝫ quili
bet informari: ⁊ h̄ (ſm Aug. q̄ tractat illd̄ Jo-
hā. xv. Jā vos mundi eſtis ꝓpter ſmonē quē
locutus ſum vobis) ꝯſiſtit in duobus. Jn exti
ctione mali: ⁊ ꝓmotiōe boni. Ex quo dicto pꝫ
q̄ doctor ſiue p̄dicator dꝫ p̄mo conari vt vitia
extinguant. Scd̄o vt ꝟtutes augeant. Jdeo
dicit apl's. j. ad Coꝝ. xiiij. Qui ꝓphetat.i. ſa-
crā ſcpturam alijs exponit ⁊ docet hoibus lo-
quit ad edificationem.ſ. bone vite quo ad in-
cipientes vt vitia totaliter extinguant. ⁊ loq̄-
tur ad exhortatōꝫ vt ꝟtutes augeātur ꝑ bonā
opationē. Sextum ē q̄ infantuli faſcijs ligādi
ſunt. q: mēbra īfantilia eo q̄ tenella ſunt ad di
uerſaꝝ formaꝝ ſuſceptōnē ſunt diſpoſita. ideo
faſcijs ſunt ligādi ne fiant deformia ſiue torta.
Sic nouit ꝑ pniam ꝯuerſi p̄cipue iuuenes q̄ i
hac q̄drageſima ꝯfeſſi ſunt. ⁊ q̄ penituerut: q:
ſunt faciles ad ſuſcipiendum oēm informatōꝫ
ſibi datā. iō ſunt ſub certis legibus et regulis
a parentibus limitādi: vt videlꝫ eant ad eccle
ſias diuina officia audiendo ⁊ ſmones. ne i ali
cuius malis exemplis vel verbis deformētur
q: dicit Oratius. Corrumpunt bonos mores
colloq̄a praua. Septimum ⁊ vltimum ē q̄ in-
fantuli q̄ nō multuꝫ capiunt nutrim̄ti. idigent
mlto ſomno. vt ſic calor ad itima ꝓuocet ⁊ di
geſtio celebret. Valet etiā eis ſi nimis moue-

anť. vt ſic ex motu calor interior cōfortet̃. Valʒ
ēt ad h ſi corā eis cātet̃ vt ipoꝝ ſenſ⁹ vocū dul
cedine delectet̃. ſic moralr nouit̃ ꝯuſi ad pniaʒ
nō ſūt apti ad capiēdū nutrimētū doctrie ſpūa
lis. q2 ſūt paſſionū ſecutores. p̄cipue hoies iu
uenes. Quar̃ ſm phm ſūt iutiles phie audito
res. Indigēt tn̄ ſōno. i. q̄ete mētꝭ ⁊ vacatōe cō
tēplatōis ⁊ meditatōis. vt calor diui amorꝭ in
eis accēdat̃: ita vt doctria q̄ informāt̃ eis ma-
gis placeat ⁊ pficiat. Jō dd q̄ fuit adoleſcētu
lus ait pſ̄. cxviij. Meditabor i mādatꝭ tuis q̄
dilexi. Dn̄t etiā moueri i cunis. i. i facilib⁹ obe
dictie opib⁹ q2 di. Tho. i q̄tlibeto. Filij i duo
b⁹ tenēt̃ parētib⁹ obedir̃. Primo i domeſtica
ꝯuerſatōe. Scđo i his q̄ tāgūt diſciplinā moꝝ
Et ſilr ſenes q̄ ꝯuerſi ſūt p pniam dn̄t obedire
prib⁹ ſuis ſpūalib⁹. videlʒ ꝯfeſſorib⁹ vt pniaʒ
eis iniūctā cōpleāt. ⁊ a pctis faciēdis caueant
q2 q̄libʒ cū dimittit̃ a ſuo ꝯfeſſor̃. audit ſibi di
cētē h vbū qđ dn̄s dixit adultere. Vade ⁊ am
pli⁹ noli peccare. Joh. viij. Valʒ ēt eis vt can
tus dīne laudis audiāt. ſ. laici. vl dicāt ſi ſunt
clerici. q2 legit̃ d ſctō Aug. q tpe ſue ꝯuerſio-
nis flebat vberrime atʒ crebrime q̄ vehemēt̃ affe
ctus voces ille i fluebāt aurib⁹ e⁹. ⁊ eliq̄bat̃ vi
tas i cor e⁹. ⁊ fluebāt lachryme ⁊ bn̄ erat illi cū (eis.

Dn̄ica. j. poſt paſce. ſmo. ij.

Omne qđ natum

ē ex dō vinc̄ mdm̄. j. Joh. v. Apes
eligūt ⁊ aſſumūt ſibi regē magnitu
dine ⁊ ſpecie magꝭ inſignē. ⁊ qđ i rege p̄cipuū
ē māſuetudie clariorē. Hūc naturali affectu di
ligūt ⁊ ſūma defenſiōe defendūt. Nā totū al
uearīū ſuccis arborū generoſam vim hn̄tiū et
amarā p totū liniūt ⁊ ꝯ̄ hoſtes ſe muniūt put
pn̄t: vt di. mgr̄. xij. pp̄e. Moralr p apes q̄ di
cte ſūt ſine pede. eo q ſine pedib⁹ naſcunt̃ itel
ligūt̃ boni hoies ⁊ deuoti. q̄ nati ſūt nē vt ſpe
rat̃ p verā pniam ſine pedib⁹ malignitatꝭ. ⁊ p̄
cipue ſine illꝭ pedib⁹. d q̄b⁹ dr̃ Prou. j. Pedes
illoꝝ. ſ. maloꝝ ad malū currt̄. ⁊ hi pedes q̄buſ
ſic mali. i. aīe peccatrices ad malū currt̄ ſt̃ ipſe
interiores neq̄tie et affect⁹ malignitatꝭ. ß ſine illꝭ
pedib⁹ nati ſt̃ ſpūalr bōi hoies q̄ iaʒ penituert̄
⁊ neq̄tias iteriores ⁊ affect⁹ malignitatꝭ abſci-
derūt. iux̄ illđ Math. xviij. ⁊ Marci. ix. Si
pes tu⁹ ſcādalizauerit te. abſcide eū. ſ. p pniaʒ
⁊ pice abs te. Sicq̄ȝ abſciſis illis pedib⁹ neq̄ti
arū ⁊ malarū affectionū elegert̄ ſibi regē xp̄m
magnitudie magiſq̄ȝ ſpecie iſignē. quē i ſacra-
mēto venerabili i alueario cordiū aſſūpſerūt.
De cui⁹ magnitudie dic̄ pſ̄. xcv. Magn⁹ do.
nr̄ ⁊ mag̃ vt⁹ ei⁹. ⁊ d ſpē di. pſ̄. xliiij. Specioſ⁹
forma p̄ filijs hoim. Hūc em̄ diligūt ⁊ ſumme
cuſtodiunt. ne ab aliq̄ pctō ledat̃. ß q2 ſm btm̄
Aug. li. ſolilo. c. vl. ⁊ iux̄ btm̄ Bern̄. li. medit̃.

c. xij. Tres ſūt hoſtes bonos ⁊ deuotos impu
gnātes. ſ. mūd⁹. caro. ⁊ dyabol⁹. Itē bōi ⁊ de
uoti tāq̄ȝ apes ſolertes aluearia mētiū ſuaruʒ
amaritudine afflictionū ⁊ fletū liniunt. ⁊ con-
tra hoſtium ſuggerentiū dulcia ⁊ maligna tē-
ptamenta defendunt. ⁊ eos vincunt. quia pi-
um regē et manſuetum quē apud ſe cuſtodiūt
conſolatorē audiunt Joh. xvj. In mūdo pſſu
rā habetꝭ. ſ. ab hoib⁹ varijs. ß ꝯfidite q2 ego vi
ci mūdū. ⁊ h vult. ſ. Joh. in vbo allegato. Oē
. i. ois vir vl mulier qđ natū ē ex deo. ſ. ſpūalit̃
p pniam vicit mūdū. In q̄b⁹ vbis breuit̃ duo
tāgit. Primo genealogiā vtualē. ibi. oē qđ na
tū ē ex deo. Scđo victoriā mūdialē. ibi. vincit B
mūdū ⁊c̄. Pro q̄ eſt notandū quorūdā infan-
tiū formatio citius. ⁊ quorūdā tardi⁹ cōplet̃.
Sūt em̄ q̄dā q̄ dicūt. in. xxx. diebus cōpleri. ⁊
tales. vj. menſe naſcuut̃. ß pp̄ter teneritudinē
nō poſſe viuere dicūt. Quidaʒ in. xxxv. dieb⁹
pficiūt̃. q̄. vij. mēſe naſcūt̃ ⁊ tales viuere poſſe
pbant̃. Quidā. vo in. xl. dieb⁹ formāt̃ q̄. viij.
menſe naſci phibent̃. neq̄ȝ tales in vita ſuant̃
⁊ pbat̃ h p ꝯſtātinū ⁊ galienū medicos. q̄ di-
cūt oēm infantē in ſeptē menſib⁹ motū hr̄e qui
ſi adeo eſt fortꝭ vt naſci poſſit ad vitā. vtiq̄ȝ cō
ualeſcit. ſi vo tūc nō egredit̃ vl naſcit̃ ipſe ſuo
motu debilitat̃. ⁊ ſūme patit̃. Jō ſi ſeq̄nti mē-
ſe. ſ. octauo exierit nō ꝯualeſcit. Sʒ ſi vſq̄ȝ ad
nonū mēſem vl ad p̄ncipiū decimi q̄euerit ite C
rū vires aſſumit. iō nat⁹ ad vitā conualeſcit.
Moralit̃ ſic̄ em̄ q̄rūdā formatio infantiū citi-
us aliq̄ꝝ tardi⁹ cōplet̃. ita i amore dei in q̄ ſpi
ritualis pfectio vite ꝯſiſtit. q̄dā citi⁹ ⁊ q̄dā tar
dius pficiūt̃. nā ſic̄ q̄dā in. xxx. dieb⁹ cōplent̃
ſic q̄da etiā in fide ſctē trinitatis ⁊ in obſeruan
tia decalogi pficiūt̃. Nā tricenari⁹ numer⁹ ꝯſi
ſtit ex numero ternario ⁊ denario. q2 ternari⁹
i denariū duct⁹. i. ter. x. faciūt. xxx. vbi i terna
rio fides ſctē trinitatis. ⁊ i denario. x. p̄cepto-
rū obſeruantia deſignāt̃. In fide ſctē trinitatꝭ
perfecti fuerūt hi tres pueri Ananias. azariaſ
⁊ miſahel. qui ita dixerut Dan̄. iij. Benedica
mus patrem ⁊ filiū cum ſanctoſpiritu. Et ſili-
ter dauid qui ait pſ̄. lxvj. Benedicat nos de⁹
ſcʒ pater. deus noſter. ſcilʒ filius. ⁊ benedicat
nos deus. ſ. piritusſanctus. Et ideʒ ſctūs mar
tinus confeſſus eſt. In hac aūt fide ſancte tri-
nitatis nō fuerunt completi ⁊ pfecti phi genti
les. q2 dicit beat⁹ Aug. ſup Exo. viij. Q̄ ſum-
mi gentiū phi defecerūt in tertio ſigno non in
primo vel in ſcđo. q2 vſq̄ȝ ad tertiam pſonam
nō valuerūt puenire. Et ſubdit diſtinctioneʒ
ſūme trinitatꝭ quā fides catholica pfitet̃ nulla
ten⁹ habuiſſe vel hr̄e potuiſſe abſq̄ȝ doctrine
⁊ interne inſpiratōis reuelatōe. Et addit. Fit D
em̄ tribulatio tribus modis: per opera per do
ctrinam. ⁊ p inſpirationeʒ. Reuelauit eis per

opa ỽitatẽ.ꝫ nõ ꝑ doctrinã vł iſpiratõꝫ. Ulõ
rũt ꝗ̃ de lõginq̃ ỽitatẽ.ꝫ nõ appropinquerũt ꝑ
hũilitatẽ Nõ ꝗ̃ illas tres ꝑſonas dicũt cogno
uiſſe.ita ꝙ eas diſticte ỽacit ⁊ ꝓꝑe itellexiſſet
Sꝫ qꝛ illa eſſe cogñerĩt i deo q̃ illis trib⁹ ꝑſoĩs
i ſac̃ ſcriptura freq̃nt ſolẽt diſtincti ⁊ ſpãlr at-
tribui.ſ.potẽtiã.ſapiam. ⁊ bonitatẽ.q̃ ſpũiſcõ
ſepi⁹ attribuit.ex q̃ tñ ſic vna ⁊ eadẽ potentia
ſapia ⁊ boitas ſũt. Sic ei ex motib⁹ ⁊ ex ãmini
ſtratõe corpis aiam quã ñ vides itelligi. Sic
ex ãminiſtratõe toti⁹ mõi ⁊ regimie oim crea-
torẽ itellexerũt.ħ Aug. Sꝫ i obſuatiõe decalo
gi ꝯplet⁹ fuit ille adoleſcẽs.q̃ dixit ad iheſum
Math.xix. Mgr̃ bone q̃d faciã vt vitã eť nã
habeã. Cui ihs. Si vis ad vitã igredi ſua mã
data. Dixit illi.q̃. Jhs ãt dixit.nõ homicidiũ
facias.nõ adulterab.nõ facies furtũ.nõ falſũ
teſtioniũ dices.honora pr̃em tuũ ⁊ mr̃ez tuaꝫ
⁊ diliges ꝓximũ tuũ ſic̃ teipm. Dic̃ illi adole-
ſcẽs.ħ oia cuſtodiui a iuuentute mea. Jn hac
ãt obſuãtia decalogi ꝑfectus fuit dd̃ q̃ ait pſ̃.
cxviij. Seruaui mãdata tua ⁊ teſtionia tua qꝛ
oẽs vie mee i ꝯſpectu tuo. ⁊ adhuc inueniunť
boni hoies q̃ d̃ die i dic̃ i obſuãtia decalogi ꝓ
ficiũt. Jõ tľes i.vj.mẽſe ſpũalr naſcunť.ꝑ.vj.
mẽſes itellige.vj.opa miſcdie.d̃ q̃b⁹ dixi s̃.ꝑ-
te.j.dñica ſcda i aduẽtu.ſ.ij.H.N. Attñ non
E obſtãte ponã d̃ eis ħ q̃ ibi omiſſa fuerũt.primũ
ẽ d̃ cibatõe eſuriẽtiũ ad quã hortamur ꝑ ſcꝑtu
rã. Neemie.viij. Mitte ptes eis q̃ ñ ꝑparauerũt
ſibi.⁊ Eccs̃.xj. Mitte panẽ tuũ ſup trãſeun-
tes aq̃s.qꝛ p⁹ mľta tpa inuenies eũ. Aq̃ trãſeũ
tes ſũt ꝑplĩ mortales.ij. Reg.xiiij. Oẽs mori-
mur ⁊ q̃ſi aq̃ i terrã dilabimur q̃ ñ reũtenť. Et
Luc̃.iij. Qui hꝫ eſcas det nõ hñti.⁊ Job d̃dit
nob exẽplũ.c.xxxj. Si comedi bucellã meã ſo
l⁹.⁊ ñ cõedit pupill⁹ ex ea.⁊ Luc̃.xiiij.ait dñs
Cũ fac̃ ꝯuiuiũ.voca paupes.debiles.cecos.
claudos.⁊ btũs eri qꝛ ñ hñt vñ tibi retribuere
poſſint.retribueť ãt tibi i retributõe iuſtorum
Scõm ẽ d̃ potatiõe ſitiẽtiũ.ad quã hortať q̃li-
bet. Prouꝰ.xxv. Si ſitit inimic⁹ tu⁹ potũ da il
li.q̃ em̃ cibũ ſine potu dãt paupi.tale prãdiuꝫ
dãt dño q̃le ꝯſueuit dari aſino. Tertiũ ẽ d̃ col
lectione egẽtiũ.qꝛ di. Joh.xiij. Qui accipit ſi
quẽ miſero me accipit. De ħ s̃.plura hẽs ꝑte.
j.dñica.j.p⁹ ephie.ſ.j.M.L.D. De his tri-
bus.ſ.q̃ p⁹ oppoſitũ nõ cibãt.potãt et colligũt
hoſpitãdo paupes.refert holkot lectiõe.ccix.
ꝙ q̃dã ſenatoꝛ caſtrũ ſibi ꝯſtruxerat pulchꝛuꝫ
ſup cui⁹ ianuã metrice ſic ſcripſerat. Decretũ
deť ne dormiat aut epuleť.ħ gẽs villana ꝫ ac-
hilles plato dyana.intẽdẽs ꝑ ħ ordiare.ꝙ nľ-
lus ad caſtrũ vel hoſpitiũ recipeť niſi eſſet mi
les.phs vł dña.cui apparuit dñs i ſomnis ⁊ ait
Me ⁊ meos a caſtro tuo conari excludẽ ꝓpť
qd̃ ⁊ te a caſtro meo qd̃ ẽ celũ nõ iniuſte itẽdo
ꝑuare. Cũ ꝗ̃ ſenatoꝛ iudicialẽ ſniam eẽt recep-
turus interpoſuit ſe q̃dã vir dei ꝓ eo ſupplicãſ
⁊ obtinuit ꝙ ſenatoꝛ ꝑceptũ mutaret qd̃ ỽ ſib⁹
i ſupradictis dederat.deinceps hoſpitalitati
deuote ſe mãciparet.idõ dixit ſibi. Muta de
cretũ.ſctõꝝ collige cetũ. Nudũ martinũ.laza
rũ.iacobũ ꝑegrinũ. Quartũ ẽ de veſtitiõe nu F
doꝝ.ad qd̃ hortať dñs Luc̃.iij. Qui hꝫ duas
tunicas det vnã nõ hñti tunicã. Hoc em̃ opuſ
multũ ꝯmẽdãt exẽpla ſctõꝝ. ⁊ ꝑmo exẽplũ di
q̃ ade et vxori ei⁹ poſtq̃ʒ ceciderunt in ſtatu mĩ
ſerie fec̃ tunicas pelliceas. Geñ.iij. Scdo exẽ-
plũ Tobie.q̃ nudis veſtimẽtũ ꝑbebat. Thob
j. Exinde iob q̃ ait.ſi deſpexi ꝑtereũtẽ eo ꝙ ñ
hr̃et veſtimẽtũ. De vellerib⁹ ouiũ meaꝝ cale-
fact⁹ ẽ paup. Job.xxxj. Quitũ ẽ d̃ viſitatõne
infirmoꝝ.qꝛ di. Job.v. Uiſitãs ſpẽm tuã nõ
peccab.q̃ his iſiſtit opibus facile pctm̃ vincit
Sextũ ẽ d̃ viſitatõe ſeu incarceratoꝝ libatiõe
nã ħ op⁹ miſcdie cõmẽdať nob exẽplis ſctõꝝ.
qꝛ d̃ Tobia legiť.j.c.ꝙ ꝑgebat ꝑ oẽs q̃ erãt in
captiuitate.⁊ monita ſalutis dabat eis.⁊ Job
d̃ ſe dic̃.xxix. Cõterebã ſol⁹ molas iniq̃.⁊ d̃ dẽ
tib⁹ illi⁹ auferebã ꝑdã. Daniel etiã Suſannaꝫ
adiudicatã morti libauit. Dañ.xiij. Jõ d̃ tali-
bus dic̃ apľs ad heb.x. Uicti cõpaſſi eſti. Hec
ſũt ſex opa mie i q̃b⁹ ſi hõ naſciť ſpũalr vicere
ꝑt mõm ⁊ dyaboſũ realiť.qꝛ eſt mod⁹ valď ef
ficax ad vicẽdũ dyabolũ.qd̃ ꝓbat b.aug.ſup
illo ỽbo pſ̃. Miſicordia mea ⁊ refugiũ meũ
q.d.d̃ nulla re ſic vinciť inimic⁹.ſ.dyabol⁹ ſic̃
d̃ mia. Sꝫ timẽdũ ẽ ꝙ hi q̃ ſic interdũ naſcunť
ſpũalr ex ſex opib⁹ mie.tñ i hac vita ſpũali nõ
ꝑſeuerãt.qꝛ q̃ʒuis exercẽt opa mie.tñ i illis nõ
ꝑmanere videť.cũ tñ dicit glo.ſup Leuiť.ij.
Miſcdia nũq̃ʒ impleť.qꝛ ſi miſerearis q̃ʒtum
potes.plus tñ velle dẽs.qꝛ dr̃ Tob.iiij. Quã
tũ potes eſto miſericors.idõ q̃ volunt vincẽ mũ
dũ ⁊ dyabolum.opa miſericordie vſq̃ʒ ad vl-
timũ poſſibilitatis conenť exercere.ſciẽtes.qꝛ
ꝑfecta miſericordia nõ habet vltimũ. Qui er-
go ꝑſeuerauerit in opibus miſcdie vſq̃ʒ ad fi-
nẽ ħ ſalu⁹ erit. Math.xxiiij. Quidã ỽo infã- G
tes in.xxxv.dieb⁹ ꝑficiunť q̃ in ſeptimo mẽſe
naſcunť ⁊ tales viuere ꝓbanť. Sed in ħ mora
liter ſignificať.q̃ʒuis aliq̃ in ternario.ſ.in fide
ſancte trinitatis.⁊ in obſeruantia decalogi ꝑ-
ficiunt tamẽ huic ternario additur quinarius
qui eſt numerus vulnerũ xp̃i.qꝛ tales poſt fi/
dem trinitatis et obſeruãtiã decẽ ꝑceptoꝝ ha
bent vulnera xp̃i ꝑ cõpaſſionẽ in ſemetipis ſi-
cut apľs qui ait. Ego ſtigmata dñi ihu in cor-
pore meo porto. Ad gal.vj. Et illi naſcunť in
ſeptimo menſe. Et ꝑ ſeptẽ menſes intellige ſe-
ptẽ dona ſpiritusſancti.que ſũt valde efficatia
ad vincendũ mũdũ cũ ſuis peccatis.de q̃bus
vide infra de ſpũſancto.ſmo.ij.M. Uel per

ſeptē mēſes itellige ſeptē ꝟtutes. ſ. tres theolo
gicales: ⁊ q̄ttuor cardiales. Prima igit̄ ꝟtus
theologicalꝭ ē fides q̄ vicit mūdū cuꝫ ſuis cōcu
piſcētijs ⁊ pctis. ſic̄ teſtat̄ h̄ apl's. Hec ē victo
ria q̄ vicit mūdū. fides vr̄a. ⁊ b. Pau. ad heb.
xj. Scti p fidē vicer̄t regna. Sꝫ ex q̄ fides ē mlt̄
tiplex: de q̄ veꝝ ē ꝙ vicit mūdū. r̄ndet̄ ꝙ h̄ in=
telligit̄ ꝺ fide ꝟa ⁊ viua charitate iformata. et
deſcribit̄ ſic ab aliq̄b⁹. Fides ē h̄itus iforma=
tus charitate illumināſ mētē ad credēdū. ⁊ h̄
ē q̄ð dr̄. fide purificās corda eoꝝ. Act̄. xv. Et
ſic̄ h̄ fides vincit oēs rōnes naturales ⁊ oēs er
roneas ſuggeſtiōes. ita vincit mūdū nō ſolū q̄
ad ei⁹ delectatōes. verūetiā ſingulas adūſita=
tes ſupat ⁊ tribulatōes. Iux̄ illud. In oib⁹ ſu
mite ſcutū fidei vt poſſitꝭ extinguere ignea te=
h la neq̄ſſimi. Eph. vj. Et ꝑpter h̄ dic̄ Alan⁹ ꝙ
fides eſt ꝑoꝛ oī alia ꝟtute. Et h̄ ẜm ipm nō dꝫ
intelligi ꝺ ꝑoritate tpis. cauſe vl' dignitatꝭ ẜ ꝺ
ꝑoritate euidentie vl' oñſiōis. vt ſit ſenſus. Fi
des euidēti⁹ eſt ſignū int̄ ꝟtutes nr̄e iuſtifica/
tiōis. ꝑ cui⁹ declaratōe dic̄ ꝙ du⁹ eſt iuſtifica
tio. ꝑma pctōꝝ remiſſio. ſcd̄a ꝑme gr̄e infuſio.
⁊ vtraqꝫ fit gt̄l. q2 nō ꝑueniēte merito fidei vel
alio. ẜ cū dr̄ p aplm nos iuſtificari p fidē. intel
lige ꝙ fides nō ſit cā ẜ ſignū iuſtificatōis. q̄lit̄
dr̄ Lu. vij. Dimiſſa ſūt marie magdalene pec
cata multa q̄m dilexit multū. i. dilectō ē ſignū
i dimiſſiōis nō cā. Nō em̄ q2 dilexit dimiſſa ſūt
pctā. ẜ q2 infuſa eſt dilectio. Scd̄a ꝟtus theo
logica ē ſpes q̄ multa bona fac̄ i aīa ſic̄ figurat̄
Apoc̄. viij. vbi legit̄ ꝙ ſcd̄s angelus cecinit ⁊
mōs magn⁹ ardēs igne miſſus ē i mare ⁊ facta
ē t̄tia ps marꝭ ſanguis. ⁊ mortua ē t̄tia ps cre
ature corū q̄ h̄ebant aīas i mari ⁊ tertia ps na
uiū interijt. Scd̄s angelus vt expoit Anſ. li.
vij. c. xxxj. eſt ſcd̄a ꝟtus theologica. h̄ tuba ca
nit q̄n penitēti veniā ꝓmittit. ⁊ tē magn⁹ mōs
.i. anim⁹ eleuat⁹ igne ardēs. i. feruēs charita=
te mittit̄ i mare. i. i amaritudinē timorꝭ ⁊ dolo
ris. ⁊ tunc fit tertia ps maris ſanguis. Prima
ps maris eſt amaritudo timorꝭ. ſcd̄a doloris.
Ex his duab⁹ aliq̄n ſeq̄t̄ tertia. ſ. amaritudo.
ꝺſperatōis. ẜ oīno h̄āc excludit ſecuritas ſpei
⁊ cōūtit i ſanguinē. i. i pnie aſpitateꝫ. ⁊ carnis
mortificatōꝫ. Itē ꝑma ps eoꝝ q̄ h̄ebāt aīas in
mari. ē pena mōi. ſcd̄a pēa purgatorij. t̄tia pe=
na iferni. ⁊ h̄ tertia morit̄. q2 h̄ūc timorē ſpes
excludit. Itē naues h̄ūane mētis ſūt cogitatō
nes nc̄c̄ie q̄ ſunt circa illa q̄ ſūt ſalutꝭ. Scd̄a ps
ſūt cogitatōes pfecte q̄ ſt̄ circa opa erogatōis
q̄ nō ſūt ꝺ neceſſitate ẜ ꝺ pfectōe. Tertia ps ſt̄
cogitatōes vane. q̄ ſūt circa vanitatē. hec t̄tia
ps interijt canēte tuba ſcd̄i angeli. i. ſeculo ꝑ=
mittēte veniā ⁊ miſcd̄iam dei. Iux̄ illud Pſ.
k xlvij. In ſpū vehemēti ꝯteres na. tharſis. i. co
gitatōes q̄rētes vana h⁹ mōi. Tertia ꝟt⁹ theo

logica ē caritas. quā q̄ hꝫ ſpūalr̄ viuit vita gr̄e
q2 ipā ē vita opm ꝑpt̄ q̄ð dic̄ Gre. nihil hꝫ vi
riditatꝭ ram⁹ bōi opis niſi maneat i radice cha
ritatꝭ. Si ꝟo q̄s charitatē nō habuērit vita ſpi
rituali nō viuit. iux̄ illud. j. Ioh. iij. Qui non
diligit manet in morte. gl'. dic̄ q2 caret charita
te q̄ ē vita gr̄e. iō charitatē n̄ h̄ns ē q̄ſi leo mor
tuus. iux̄ illð Eccl's. ix. Melioꝛ ē canis viu⁹ le
one mortuo. ſine charitate nāqꝫ nihil viuit vi=
ta gr̄e. ẜ oīa ſūt mortua. oīa arida. ſic̄ dic̄ gl. ſu
per illud. j. Coꝛ. xiij. Sic̄ corp⁹ ſine aīa mortu
um ē. ſic aīa ſine charitate mortua reputabit̄.
Iſta q̄ dē t̄tia ꝟt⁹ theologica ſic̄ vitā ſpūalem
hoī tribuit ſic ⁊ amorē vicit mōi. ⁊ deſpicē fac̄
q2 di. b. Gregꝭ. omel̄. ij. ſup illð Cāt̄. vl. Fortꝭ
ē vt mors dilectio tua. q2 ſic̄ mors corp⁹ interi
mit ſic ab amore reꝝ tpaliū et̄ne vite charitas
occidit. Nā quē pfecta charitas abſorbuērit a
deſiderijs t̄renis velut iſenſibilē r̄ddit. Quar l
ta ꝟt⁹ ē iuſticia ꝑma ꝺ ꝟtutib⁹ cardialib⁹ qua
q̄libꝫ naſcit̄ ad vitā ſpūalē. q2 dr̄ ꝓuer. xij. In
ſemita iuſticie vita. q̄ āt eā nō hꝫ acq̄rit mortē
iux̄ illð Sap̄. j. Iuſticia ppetua ē ⁊ imortalis
iniuſticia āt mortꝭ acq̄ſitio. iō a iuriſperitꝭ de=
ſcribit̄ ſic iuſticia ē ꝯſtās ⁊ ppetua volūtas iuſ
ſuū vnicuiqꝫ tribuēs. Ex q̄ diffinitōne h̄ēs. ꝙ
iuſt⁹ ē q̄ ē i opādo volūtari⁹. firm⁹. diuturn⁹ ⁊
rect⁹. ⁊ pōit̄ i ipā ꝑmo volūtas. ad oñdēdū ꝙ
act⁹ iuſticie dꝫ eē volūtari⁹. iux̄ illð pſ. Exul=
tēt ⁊ letē. q̄ vo. iuſti. tuā. Scd̄o addit̄ ꝯſtās ad
deſignādū firmitatē ꝓpoſiti. videlꝫ vt i ꝓpoſi
to faciēdo iuſticiā firmit̄ pſeueret. iux̄ illð iob
xvij. Tenebit iuſt⁹ viā ſuā. Tertio addit̄ ppe
tua ad inuēdū ſtabilitatē ſiue diut̄nitatē vbi n̄
volūtas pt̄ dici duplr̄ ppetua Vno mō ex pte
iuſti q̄ ppetue durat. ⁊ ſic ſola dei volūtas eſt
ppetua. Alio mō ex pte obiecti q̄n aliq̄s vult
ppetue facē aliq̄d. ⁊ h̄ req̄rit̄ ad rōnē iuſticie:
q2 nō ſufficit ad rōnē iuſticie. vt aliq̄s velit ad
horā i aliq̄ bono negocio ſuare iuſticiā. q2 vix
iuenit̄ aliq̄s q̄ velit i oib⁹ iuſte agere. ẜ req̄rit̄
vt h̄ēat volūtatē ppetuo iuſticiā ſuādi. iux̄ il=
lud pſ. cv. Bti q̄ cu. iu. et faciūt iuſti in oī tpe
Et nō ſic̄ iuſt⁹ vitā gr̄e acq̄rit. Iux̄ illð Sapi.
v. Iuſti imppetuū viuēt. ſ. vita gr̄e ⁊ glie. ita
etiā mūdū cū ſuis oblectatiōib⁹ vicit. q2 nō cō
triſtabit iuſtū q̄cquid ei acciderit Prouer. xij
Quinta virtus eſt prudētia ⁊ ſcd̄a virtus car
dinalis. Et ẜm Augꝭ. eſt in precauendis inſi= m
dijs. quā qui poſſidet ſpiritualit̄ ⁊ recte viuit.
Iuxta illud Senece in li. de ꝟtutibus. iiij. car
dinalibus. Quiſq̄s prudentiā ſequi deſideraſ
tūc p rōnē recte viuas. ſi oīa ꝑus eſtimes et ꝑ=
penſes. Et nota ſic̄ prudētia vitā tribuit ſpiri=
tualē ⁊ cōſeruat. ſic etiā mūdū cū ſuis tēptatio
nibus ſupat. ⁊ hoc ꝓbat̄ in geſtis romanoꝝ ⁊
idē ſcribit ptim Apiarius. c. xvij. de quodam

adoleſcēte. q̄ pr̄i ſuo regi ſucceſſit i r̄gno. Acci
dit eo ſel'ſedēte in menſa. venit q̄dā mercator
ad portā dicēs ſe hr̄e vtilia ꝓ pſona regl. Per
ianitorē igit̄ intromiſſus venit ad regē ⁊ intro
gat⁹ ab eo tres ſe hr̄e prudētias venales aſſe-
ruit. Cū ḡ rex d̄ eis quereret. ait ille. Prima ē
Quicq̄d agas prudent̄ agas ⁊ reſpice finē Se
cūda ē ꝙ nūq̄ȝ viā publicā ꝑpter ſemitā dimit
tas Tertia eſt nūq̄ȝ hoſpitiū ad manēdū d̄ no
cte alicui⁹ accipias vbi dn̄s dom⁹ ſenex eſt. et
vxor iuuēcula. Data igit̄ ſibi pecunia p̄mā ſa
piētiā ſcribi fec̄ in oib⁹ locis i q̄b⁹ habitabat. i
manutergijs ⁊ i mappis. Poſt ḡ ſucceſſū tp̄is
rex in ſapia ꝓficiēs ⁊ ꝟtute inſtituit fortit̄ ani
mū ſuū vt eriperet ꝑpl'm hūilē. q̄ a nobiliorib⁹
terre p̄mebat̄ ḡuit̄. ꝑpter qd̄ nobiles i ſeditio
nē ꝟſi. cū eū in apto ꝑpt̄ fauorē ꝑpl'i occidē nō
auderēt. occulte raſorē adduxer̄t. vt ip̄ȝ noua
cula iugularet. Cū igit̄ raſor radere incepiſſet
vidit i manutergio qd̄ circa collū regis pende
bat p̄mā ſapiam. Quicq̄d agas. Uel ſic vt ait
Apiari⁹. Temere nihil attēptes niſi p̄us cogi
tes q̄d ſeq̄t̄. Et q̄ȝ fuit lr̄atus. h̄ viſo manū tre
mulā retraxit. Nō vidēs rex cām q̄rit. ⁊ inue-
nit h⁹ rei veritatē. ⁊ ſaluatus ē a morte. Ecce
quō p̄ma ſapia vicit mūdū cū ſuis hitatorib⁹
malicioſis Deinde cū nec ſic eū occidere potu
iſſent poſuer̄t inſidias in quadā ſemita p̄ quā
rex trāſire debebat vt eo veniēte in ip̄m irrue-
rēt ⁊ necarēt. Dū igit̄ ad ip̄am veniſſet. recor
datus ē ſcd̄e ſapie. vt viā publicā nō dimittēt
ꝑpter ſemitā. In via publica q̄ȝuis eēt longi-
or eq̄tauit. ꝟ q̄ i ſemita eq̄tauerāt oēs occiſi fu-
erūt. Sic rex p̄ ſcd̄am prudētiā iterꝫ hos mali
cioſos vicit. Poſtea cū ip̄e p̄ viā publicā ad ci
uitatē pueiſſȝ. ⁊ hoſpitē apd̄ quē hoſpitari de
beret ſenē vidiſſet. memorat⁹ eſt tertie prudē-
tie. occulte camerario ſuo dixit vt ſibi alibi de
hoſpitio ꝓuideret. q̄ facto. hi maligni h̄ neſci-
entes cū hoſpite ꝯuenerūt. vt regē in lecto iu-
gularet. ꝟ cū ip̄e ibi nō eſſet oēs i h̄ hoſpitio re
manētes occiſi extiterūt. ⁊ ſic rex tertio p̄ ſuaȝ
prudentiā vicit mūdi ſapiētes ⁊ fallaces. Sȝ
h̄ ad lr̄am dictū ē. id̄ aliq̄d mortalitatl eſt ex il
N lo req̄rēdū. Nā adoleſcens rex ille eſt q̄libȝ hō
xp̄ianus q̄ dȝ regere corpus ſuū vt anie ſue ſit
ſbiectū. q̄a aīa eſt ſicut dn̄a. corpus āt hȝ ſe vt
ancilla. Et ſic̄ dn̄a dȝ regere ancillā. ⁊ nō ancil
la dn̄am. ſic aīa dȝ regere corpus. ⁊ nō corpus
animā. Quia dic̄ Bern̄. li. medi. c. iij. Dn̄am
ancillari ⁊ ancillā dn̄ari magna abuſio eſt. Ja
nitor i porta eſt voluntas libera. q̄ nullū intro
mittit pctm̄ niſi ſit volūtariū. q̄ȝ dic̄ Aug. d̄ ve
ra religiōe. Uſq̄ȝ adeo pctm̄ volūtariū maluȝ
eſt vt niſi ſit volūtariū nullo mō ſit pctm̄. ⁊ hr̄
allegatiue. xv. q. j. §. Nō aūt. Ubi dic̄. Auguſ.
Ex volūtate itaq̄ȝ pctā ꝓcedūt q̄ libero mētis

arbitrio ex delinq̄ntl ꝓpoſito cōmittūt̄. Mer
cator aūt q̄ venit ad portā xp̄s ē. q̄ dic̄. Apoc.
iij. Ego ſto ad hoſtiū ⁊ pulſo. ſi q̄s audierit vo
cē meā ⁊ apuerit mihi ianuā. introibo ad illū.
Api ḡ huic mercatori. ſ. xp̄o ſecretū cordis tui
⁊ ip̄e te tres prudētias edocebit. q̄b⁹ mūdū et
dyabolū vincere poſſis. p̄ma ē d̄ finis ꝓſpecti
one quā dat vnicuiq̄ȝ Deut̄. xxxij. Utinā ſape
rēt ⁊ intelligerēt ac nouiſſima ꝓuiderēt. q. di.
Utinā ſapes ⁊ itelligeres q̄ dei ſt̄. ⁊ itelliger̄s
q̄ mdi ſūt. ⁊ ꝓuideres q̄ inferni ſūt. ꝑfecto de-
um timeres. ſupna appeteres. mdm ꝯtēpneres
⁊ ifernū horreres. ⁊ dic̄ autor i ſpe. pctoꝝ ſup
illd̄ Eccl̄i. vij. Memorare nouiſſima tua. ⁊ in
eternū nō peccab. Nō inq̄t poterit meli⁹ caro
luxurioſa domari q̄ȝ ſp̄ cogitat̄ q̄lis erit mors
tua. ⁊ ſi talē meditatiōȝ habuerl felicē te dicēt
oēs generatōnes. Et ſb̄dit meditatio eīm nihil
aliud eſt q̄ȝ mētl ditatio. Peroptime mēs tua
ditat̄ qn̄ ꝯ cūcta aduſantia ſcia ꝓuidente illu-
ſtrat̄. Et iterꝫ dic̄. Legit̄ ei i poetria ꝗ. c. luia
arg⁹ i capite hēbat. qd̄ ita p̄t itelligi. q̄ȝ ex omi
tp̄e ſui itra mētl ſue circūſpectōȝ prudētiā mē-
tl poſſidebat. Igit̄ ſi tāto ſtudio pollebat poe
ta pagan⁹. mlto forti⁹ ꝑpl's xp̄ian⁹ ⁊ cleric⁹. E-
ſto ḡ arg⁹. imo cautior eo. ſtudioſior illo. pru-
dētior illo. vt ſapias ⁊ itelligas. Scd̄a prudē- O
tia ē quā dat dn̄s d̄ vie publice āmbulatōe. et h̄
via ē via regia mādatoꝝ. i q̄ āmbulauit dd̄. Ps̄
cxviij. d. Uiā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri. h̄ ē via
lucida i q̄ ſolūmō āmbulāt filij di. Iuxt̄ exhorta-
tionē dn̄i Joh. xij. Ambulate dū lucēȝ hētl vt
nō tenebre vos ꝯp̄hēdāt. In via hac publica
dȝ q̄libȝ āmbulare. ⁊ ſemitas occultas pctoꝝ de
uitare q̄ȝ i his ſt̄ varie iſidie dmonū. ſic̄ teſtat̄
Greg. i omel'. Maligni inq̄t ſpūs it̄ nr̄m q̄ſi q̄
dā latrūculi obſidēt. ⁊ Gen̄. xlix. dr̄ d̄ diabolo
Fiat dan coluber i via ceraſtes in ſemita diui
dēs vngl'as eq̄. Tertia prudētia ē d̄ mdi fugi- P
tōe. ē ei mds ille ſenex apd̄ quē n̄ ē manēdū in
amore. q̄ȝ n̄ ē diligēd⁹. Iuxt̄ illd̄ gre. i omel'. do
min⁹ ac redēptor nr̄ patos nos iuenire deſide
rās. ſeneſcētē mdm q̄ mala ſequūt̄ denūciat
vt nos ab ei⁹ amore ꝯpeſcat. Iſte q̄deȝ ſenex
mds hȝ vxorē vald̄ iuuēculā. ⁊ h̄ e vaitas q̄ de
die i dieȝ iuueneſcit. ſic̄ videm⁹ ꝙ i ſpū Salo.
exclamauit Eccēs. j. Uanitas vanitatū ⁊ om
nia vaitas. ⁊ dauid in ps̄. xxxviij. Uniuſa va
nitas ois hō viuēs. ⁊ ſap. xiij. Uani ſt̄ oēs ho
mies i q̄b⁹ n̄ ē ſcia. ſ. ſcōꝝ. Idcirco mds ille ſe
nex fugiēd⁹ ē. ſic̄ legit̄ d̄ arſenio ſctō. arſene fu
ge mdm ⁊ ſaluaberl. ⁊ ſil'r ſua vaitas eſt relin-
q̄nda. ⁊ petat q̄libet cū Salomōe Prou. xxx.
Uanitatē ⁊ ꝟba mēdacij lōge fac a me. rō q̄re
mds ⁊ vxor ſua iuuēcula vaitas ſūt fugiēdi ē
illa. q̄ȝ ſatrape ſeu nobiles. i. dmeds cū eis ꝯdi
xer̄t vt oes amatores ip̄oꝝ alliciāt ⁊ occidāt.

dicẽt eñ h̃ duo de q̃libet amatore. Jllð Sap.
ij. Morte turpiſſima cõdẽnemꝰ eũ. Jð dic̃ ꝑ
ſper i ſuis ſentẽtijs. Reſpice teipm̃. q2 mortal̃
es. q2 terra es. ⁊ in terrã ibis. circũſpice eos q̃
ſilibꝰ fulſere ſplẽdoribꝰ. vbi ſũt q̃s ambiebat
ciuiũ potẽtatꝰ. vbi ſunt inſupabiles oratores
vbi q̃ ꝯueniẽtibꝰ feſta diſponebãt. vbi equoꝝ
ſplẽdidi amatores l̃ imitatores. vbi exercituũ
duces. vbi ſatrape ⁊ tyrãni. nõne oĩa fauilla
⁊ puluis: nõne i paucis vſibꝰ eoꝝ vite memo=
ria. Reſpice ſepulchra. Quis ſuꝰ. q̃s dñs. q̃s
diues. q̃s paup. diſcerne ſi potes victũ a rge a
ðbili forte. ⁊ pulchꝝ a deformi. h̃ ꝓſp. i q̃ q̃dẽ
pulchra autoritate mði diſuadet dilectionẽ. ⁊
ꝙ ñ ẽ ſecuꝝ apð ipm̃ hoſpitari. Quapropt̃ be
atus Ber̃. i q̃dã ſmone hortat̃ dicẽs. Uiri ꝓ=
uidi feſtinemꝰ ad locũ tutiorẽ. ad agrũ vberio
rẽ. ad paſtũ ſupiorẽ vel ſuauiorẽ. vbi habite=
mus ſine metu. abũdemꝰ ſine defectu. ⁊ ſiñ fa
ſtidio epulemur. Sexta ꝟtus ẽ tpantia. et eſt
tertia ꝟtꝰ cardinal̃. h̃ ad lr̃am ſuat vitã corpa
lẽ. Quia vt dic̃ ſapiẽs. Qui abſtinẽs ẽ. ſ. i me
tu ⁊ loq̃la adijciat vitã. Et multo fortiꝰ naſcit̃
ꝑ eã hõ ad vitã ſpiritualẽ. Nð ſic pz. q2 ipa ſho
minẽ ſpũal̃r circũcidit videlz a pctis q̃ cauſãt
mortẽ aĩe. De q̃ circũciſiõe dr̃ Deut̃. xxx. Cir
cũcidet dñs deus tuus cor tuũ. Et ad hãc hor
tat̃ Hier̃. iiij. Circũcidimini ⁊ auferte ꝑpucia
cordiũ veſtroꝝ. Et h̃ quidẽ ꝟtus hoiem ad vi
tã ſpũalẽ ponit vl̃ gignit. iſta hõ dyabolũ et
mũdũ vincit ⁊ offendit. ⁊ eũ in arido poĩt vbi
nõ hz requiẽ. Juxͣ illud Luc̃. xj. Cũ immũdꝰ
ſpũs exierit ab hoĩe ambulat ꝑ loca arida que
rens requiem ⁊ nõ inuenit. Jð dr̃ Ecci. xviij.
Poſt ꝯcupiſcẽtias tuas nõ eas. ⁊ a volũtate
tua auertere. Si eñ p̃ſtas aĩe tue ꝯcupias eiꝰ
faciet te i gaudiũ inimicis tuis. ſ. mðo ⁊ dyabo=
lo ⁊ carni. q. d. Jntẽperãtia locũ dyabolo pa=
rat. q2 ipe dr̃ dormire i locis humẽtibꝰ Job. xl.
Septima ꝟtus ẽ fortitudo. ⁊ eſt quarta cardi
nalis. ⁊ hec multũ competit ſtatui in q̃ ſumus
Mũdus eñ iſte locus certamis ẽ ⁊ laboris. Jð
in pñti vita valde eſt nobis neceſſaria fortitu=
do q2 dr̃ Eccẽs. iij. Tp̃s belli ⁊ tp̃s pacis. glo.
tp̃s belli in pñti Juxta illud Bern̄. Jn mũdo
iſto quaſi in ſtadio certamis ſumus poſiti. Jð
exhortat̃ dñs quẽlibet ad fortitudinẽ. Joſue
j. Cõfortare ⁊ eſto robuſtꝰ Et q̃re hõ dz eẽ for
tis. rõ ẽ. q2 fortitudo ð hoſtibꝰ triũphat. Juxͣ
illð. ij. Reg. xxij. Accinxiſti me fortitudine ad
p̃liũ. incuruaſti reſiſtentes mihi ſubtꝰ me. Nã
ꝟtus fortitudis inſupabilis ẽ. Totꝰ eñ mun=
dus vincere nõ põt vnũ hoiem. in quo eẽt ꝟa
fortitudo animi. Quia dicit Seneca. Faciliꝰ
eſſet gentẽ vnãquãq3 q̃3 vnũ hoiem ſupare in
quo eſt animi fortitudo. Et dicit notant̃ ð for
titudine animi. nã fortitudo eſt duplex. corpo
ralis ⁊ ſpũalis. De corporali dicit Ps̃. cxlvij.
Nõ in fortitudine eq̃ volũtatẽ habebit. Et. j.
Reg. ij. Nõ i fortitudine ſua roborabitur vir
De hac etiã dicit ſapiẽs. Uerti me ad alið. vi
diq3 ſub ſole. nec velociũ eẽ curſuz. nec fortiũ
eſſe bellũ. Eccẽs. ix. ⁊ Eſa. xxx. Erit vob̃ forti=
tudo pharaonis i ꝯfuſionẽ. Spũalis aũt ꝯſtã
tia animi q̃ hõ pſeuerauerit viuit ꝟtuoſe. De
q̃ Prouer. vl. Fortitudo ⁊ decor indumentũ
eiꝰ. ⁊ iterꝝ. Accinxit i fortitudie lũbos ſuos. ⁊ h̃
vincit oẽs inimicos. Et nõ ꝙ oẽs q̃ ſpũal̃r na=
ſcũt̃ i his ſeptẽ ꝟtutibꝰ viuẽ et̃nalit̃ cõprobãt̃

¶ De eadẽ dñica. Sermo in euangelium. iij.

Cum eẽt ſero die

illa vna ſabbatorũ. ⁊ fores eẽnt clau
ſe. vbi diſcipuli erãt ꝯgregati ꝑpt̃ metũ iudo
rũ. veit ih̃s ⁊ ſtetit i medio diſcipuloꝝ. ⁊ dixit
eis Pax vob̃. Joh̃. xx. Nñ auis mr̃ cũ pull̃ẽ A
i nido pulli ſũt leti. ⁊ ſolẽt ei alis applauder̃. q2
ab ea ꝓtegunt̃ ⁊ paſcũt̃. Si ãt ab eis volauẽit
triſtãt̃. ⁊ i cunis nidi ſe abſcõdũt ꝑpt̃ metũ ac
cipitris aut falconis. Spũal̃r ꝑ auẽ intellige
tpalẽ felicitatẽ. q2 Sap̃. v. Salomon cõparat
eã aui trãſuolanti. cũ dicit. Tãq3 auis q̃ trãſ
uolat in aere. nullũ inuenit̃ veſtigiũ itineris il
lius. ſed tm̃ ſonitus alarũ verberãs leuẽ vẽtũ
Sicut eñ auis velocit̃ tranſuolat. ⁊ nullũ ve/
ſtigiũ itineris ꝑ quod volat derelinq̃t. ita feli=
citas huius mundi cũ ſuis honoribus ⁊ digni
tatibꝰ cito tranſit. Hec quidẽ fecilitas tempo=
ralis qñ eſt cũ hoibus i nido huiꝰ mũdi ipi ſũt
leti. Juxͣ illud Job. xxj. Tenẽt tympanũ et ci
tharã. ⁊ gaudent ad ſonitũ organi. ⁊ ducũt in
bonis dies ſuos. Si aũt hec tpalis felicitas e=
uolauerit ab eis ꝑ infortunium triſtant̃. ſicut
liquet de ap̃lis xp̃i. Nam quãdo in preſentia
xp̃i nullũ defectũ habuerũt. ſicut Luce. xxij.
cũ querente dño. qñ miſi vos ſine ſacculo nun
quid aliquid defuit vobis. illi dixerunt nihil.
tũc ipi leti fuerũt. Sicut teſtat̃ dñs Mathei.
ix. Nunq̃d pñt filij ſponſi lugere q̃3diu cuz ill̃
eſt ſponſus. q. d. nõ. Poſtq̃3 autẽ illa felicitas
fuit ab eis ablata. triſtabant̃ ⁊ timebãt. ieiuna
bãt ⁊ ſe abſcondebant. ſicut p̃dixit eiꝰ chriſtus
Math. ix. Ueniet dies cũ auferet̃ ab eis ſpõ=
ſus. tũc illi ieiunabũt Et ð hoc dicit pñs euan
geliũ. Cũ eſſet ſero. in q̃ dr̃ ꝙ erant clauſi ꝑpt̃
metũ iudeoꝝ. Et quattuor h̃ breuiter tangũt̃
ſcilz pñtis vite inſtabilitas ibi. Cum eſſet ſero
Et diligentis cautele nc̃citas. ibi. fores eſſent
Corporis clarificati ſubtilitas. ibi. Uenit ihe=
ſus. Diuini doni p̃cioſitas. ibi. Pax vob̃ ego
ſum. Circa primum ponitur p̃ſentis vite B
inſtabilitas cũ dicit̃. Cũ eſſet ſero die illa vna
ſabbatorum. Ubi nota antiqui pingebant vi=
tã pñtem in forma hois ſtantis ſup globuz ro

rūdū hñtis candelā accēſam ⁊ euerſam. Et ſu
per caput hos ꝟſus. Eſt mihi vel mōo. iō ſto
veſte iocūdo. Sto ſup incerto. vitā cū lumine
ꝟto. In q̄ pictura inſtabilitatē pñtis vite figu
rabāt. Nā ſic glob⁹ in q̄ ſtat hō cito ꝟtit̄ ⁊ ipe
deijcit̄. ſic vita pñs cito vertit hoiem ꝺ ꝓſperi
tate i aduerſitatē. de leticia i merorē. ꝺ reqe in
laborē. ꝺ diuitijs i pauptatē. ⁊ tādē ꝺ ſanitate
i mortalitatē. Iō h̄ ē dies aduerſitatꝭ. dies fle
bilitatꝭ. dies laborioſitatis. dies pauptatis. et
dies mortalitatꝭ. Primo q̄dē h̄ ē dies adūſita
tis. qꝺ ꝓbat btūs Greg. v. mora. Si inq̄t ſbti
liter ꝯſideret̄ q̄cq̄d h̄ agit̄ pena ⁊ miſeria eſt ⁊
tm̄ h̄ ipm ꝙ vita nr̄a tātis replet̄ miſerijs miſe
ricordit̄ diſpēſat̄. Et idē dic̄. xxiij. moral̄. Se
creto dei ꝯſilio agit̄. vt h⁹ ꝑegrinatiōis tēpo
re via electoꝝ turbet̄. Via q̄ppe eſt vita pñs q̄
ad patriā tēdim⁹. Et idcirco bti occulto dei iu
dicio freq̄nti dei ꝑturbatiōe ꝯterūt̄. ne nimis
ꝓſpera diligam⁹. Iſtud ſatis ꝯſiderauerat ſa
lomon qñ i oib⁹ q̄ ſiūt ſb̄ ſole vanitatē vidit et
afflictionez ſpūs. Et iō dixit Eccs. ij. Tęduit
me vite mee vidētē mala vniuerſa eſſe ſub ſole
⁊ cuncta vanitatē ⁊ afflictionē ſpūs. Sz quar̄
C ꝯtingūt adūſa bonis i hac vita. Ad h̄ dico ꝙ
ꝑ aduerſitatē ⁊ tribulationē ſecuri⁹ vehūt̄ ad
portū ſalutis eterne. Quia dicit Ariſto. in ꝓ
bleumatib⁹ ꝑticula. ij. ꝓbleumate. iij. ꝙ aqua
ſalſa mlto forti⁹ ⁊ ſecuri⁹ portat nauē q̄ꝫ aqua
dulcis ⁊ eiuſdez q̄ꝫtitatꝭ. Cui⁹ cā ē qꝛ aq̄ ſalſa ē
corpulentior ⁊ dēſior q̄ꝫ aq̄ dulcis. Vn̄ ſi ouū
ponat̄ i aq̄ ſalſa ſupnatat. ſi i aq̄ dulci ſbmergi
tur. Et aliq̄ ignorātes hāc diūſitatez penes le
uitatē ⁊ ḡuitatē i aq̄s onerati ꝑmit⁹ i mari. dā
nificati ſūt i fluminib⁹ vt dic̄ Ariſt. i li. methe.
Et iō ſecuri⁹ ꝯtingit nauigare i mari q̄ꝫ in flu
minib⁹. Moralr̄ aq̄ marꝭ ē vita pñtꝭ adūſitatꝭ
⁊ tribulatōis. q̄ ē ſal ſa ⁊ amara nimis. ꝭ tm̄ eſt
breuis. Iux̄ illud amandi i hora. ſa. li. j. c. xiij.
Tribulatio cū pñs ē meſticiā ꝑſtat. cū aūt ꝑte
rit ⁊ victa fuerit. ſūme letificat. breuē hꝫ ama
ritudinē ⁊ lōgā ꝯſolationē ⁊ h̄ pꝫ h̄ ꝺ aplis q̄ i
paſſiōe xp̄i fuer̄t nimis amari. ⁊ adhuc hodie
ꝓpt̄ metū iudeoꝝ triſtes icluſi. ꝭ ⁊ h̄ breue fu
it. qꝛ dñs eis apparēs ſpm̄ſctm̄ dedit cū dixit.
Accipite ſpm̄ſctm̄ ⁊c̄. Sicq̄ꝫ breuis amaritu
do adūſitatꝭ ꝟſa ē in lōgitudinē iocūditatꝭ. qꝛ
gauiſi ſūt diſcipli viſo dño. Sz nauis ē ꝑſona
bñ onuſta ꝟtutib⁹ ⁊ ḡtijs. Iux̄ illꝺ Prou. vl.
Facta ē q̄ſi nauis iſtitorꝭ ꝺ lōge portās panez
ſuū. Hec vtiq̄ꝫ bōa ꝑſona ſiue vir ſiue mlier ſe
curi⁹ nauigat i amaritudie adūſitatꝭ h⁹ſecli q̄ꝫ
i dulcedine delitiaꝝ ⁊ ꝓſperitatꝭ. qꝛ Prou. j.
B ꝓſꝑitas ſtultoꝝ ꝑdat eos. Alia cā q̄re ꝯtigūt
adūſa bōis ē. vt p⁹ amaritudinē adūſitatꝭ me
li⁹ dulciuſq̄ꝫ ſapiāt vinū et̄ne iocūditatꝭ. Qꝛ
dic̄ Ariſ. ꝓbleu. xj. ꝑticula. xxij. Q̄ p⁹ comeſti

onē eorū q̄ ſtiptica. ꝑōtica vl̄ auſtera. q̄ñ mlt̄ū
ab inuicē differūt: ſm̄ ꝯmētatorē. vinū ⁊ aq̄ ⁊
vniūſalr̄ oīs pot⁹ vid̄r dulcior: ⁊ cā ē du᷑ vna
eſt ꝯ̄ria iux̄ ſe poſita magꝭ eluceſcūt. ⁊ ſic ꝯ̄riū
ſcꝫ dulce magꝭ apparet iux̄ ſuū ꝯ̄riū. Alia cā qꝛ
ꝑ amara ⁊ ꝑōtica apiunt̄ pori ligue ⁊ organo
rū guſt⁹: ⁊ ſic pot⁹ meli⁹ penetrat ⁊ diuti⁹ eis
adheret. Sic moralr̄ dñs potabit electos ſuoſ
vino exultatōis: p⁹ amaritudinē tribulatiōis
dicēs Cātꝭ. v. Comedite amici mei ⁊ bibite et
inebriamini chariſſimi. et illꝺ vinū ꝑpetue vo
luptatis meli⁹ ſapiet aīe poſtq̄ꝫ guſtauerit ad
uerſa ⁊ mala pñtꝭ vite. O q̄ꝫ i maḡ dulcedine
aplī ſcti vinū eterne leticie hacten⁹ biber̄t: qui
amaritudinē adūſitatꝭ h̄ ꝑ̄guſtauer̄t. qñ xp̄m
pati vider̄t. ⁊ ꝑ̄ triſticie amaritudine ⁊ formi
dine ꝑſeq̄ntiū iudeoꝝ ſe forib⁹ icluſer̄t. Et nc̄
dicūt ad xp̄m illꝺ Thob. iij. P⁹ tēpeſtatē trā
q̄llū fac: ⁊ p⁹ lachrimatōꝫ ⁊ fletū exultationē
ifūdis. Scꝺo exq̄ ē pñs vita iſtabil̄. h̄ ē ḡ dies E
flebilitatꝭ: qꝛ dic̄ Innoc. pa. ꝺ vi. hūane ꝯditō
nis. li. j. c. vj. Oēs naſcūt̄ eiulātes vt recēt̄ na
ture miſeriā exꝑ̄mam⁹. Maſcul⁹ ei recent̄ na
t⁹ dic̄ a. femia e. ꝟſus Exclamāt e vl̄ a q̄tq̄t na
ſcūt̄ ab eua. Ve mihi naſcēti: ve nato: ve mo
riēti. Ve mihi ꝙ ſine ve: ñ viuit fili⁹ eue. Quid
ḡ ē eua niſi heu qꝺ eſt interiectio dolētꝭ: doloris
exꝑ̄mēs magnitudinē. Et Sap. vij. Priaz vo
cē ſitēm oib⁹ emiſi plorās. q. d. Ecce carui om
niū delitiaꝝ iocūditate: qꝛ ꝑ̄ma vox quā emi
ſi i mōm fuit vox flet⁹ ⁊ plorat⁹ ⁊ nō ſolū ego
h̄ feci: ꝭ ſic oēs clamāt i mōm veniētes. Si em̄
ſūt maſcłi ꝯq̄rūt̄ ꝺ p̄re adā: vt di. Inn. clamāt
a. Si ſūt femie cōq̄rūt̄ de ꝑ̄ma muliere eua: iō
clamāt e. qꝛ ꝓpt̄ eue pctm̄ cū pena fletu ⁊ dolo
re ſūt i mūdo victuri. iō btūs Aug. i li. ꝺ viſita
tiōe infirmoꝝ dic̄. ꝙ q̄dā ph̄i fuerūt q̄ i natiui
tate pueroꝝ flebāt ⁊ lamētabant̄ ⁊ plangebāt
⁊ i morte hoim letabant̄ ⁊ gaudebāt. Et xp̄us
reuocaturus lazarū. ad vitā iſtā mortalē ⁊ mi
ſerā legit̄ fleuiſſe. Ioh̄. xj. Lachrymat⁹ ē xp̄s
Et dicit ſolinus de mira. mūdi: in li. ij. c. viij.
Naſcentū vox ꝑ̄ma vagitus eſt: leticie em̄ ſen
ſus differt̄ in quadrageſimū diem. ſolus enim
zoraſtes q̄ poſtea rex fuit babylonioꝝ: eadem
hora qua natus eſt legitur riſiſſe nec h̄ in natu
ra ei bonū ꝑ̄tendebat. futur⁹ em̄ fuit inuentor
magicarū artiū. Cui⁹ auus aulin⁹ craſſus quē
bella ꝑtica rapuerūt nunq̄ꝫ riſit ⁊ iō agellatus
noiat̄. ſi ḡ puer recenter natus. quaſi in penā
peccati originalis. ꝑ. xl. dies differt ſigna leti
cie ⁊ iocunditatis. q. d. ſm̄ pſ. l. Ecce enim in
iniquitatibus cōceptus ſum: ⁊ in peccatis cō
cepit me mr̄ mea. Multū rōnabile eſt ꝙ nos
annuati ꝑ. xl. dies plorem⁹. ⁊ a nob̄ ſigna leti
cie elongem⁹: ſic̄ fecim⁹ i pñti quadrageſima.
Quia pctā venialia ⁊ mortalia cōmiſim⁹ mul

tꝫ. Et ꝗlibꝫ ꝙ i pñti ꝗdrageſima penituit hũili
ter potuit dicere cũ moyſe Deut. ix. Jacui co
rã deo. xl. diebꝰ. ⁊. xl. noctibꝰ. ꝗbꝰ eũ ſupplicit̃
dep̃cabar. ⁊ q2 oĩs hõ naſcit̃ plorãs. iõ dic̃ Jn
no. in li. ꝺ vi. hu. ꝯdi. c. j. Quis det ocul̃ meis
fõtẽ lachꝛymaꝝ vt fleã miſerabilẽ hũane cõdi
tõis igreſſũ. cl̃pabilẽ ꝯuerſatõis hũane ꝓgreſ
ſum. ⁊ dãnabilẽ hũane diſſolutõis egreſſum.
F Tertio h̃ eſt dies laborioſitatꝭ. Pro ꝙ nõ. Si
ꝓmꝰ parẽs nr̃ adã i ſtatu inocẽtie pſtitiſſꝫ. oẽs
eiꝰ poſteri meruiſſẽt viuẽ ſiñ laboꝛe. Perfecta
eñ fuiſſꝫ obediẽtia carnis ſpũi. nã ſic celũ mo
uet̃ ſine fatigatiõe ⁊ laboꝛe. eo ꝙ ſuo motoꝛi ñ
r̃ſiſtit. Jta tẽ corpꝰ ab aĩa ſiñ laboꝛe motũ fuiſ
ſet. iã ꝟo nec cogitare diu de aliꝗ poſſumꝰ ſine
laboꝛe coꝛpis. ⁊ ml̃to foꝛtioꝛi nec loꝗ poſſumꝰ
vl̃ moueri. iõ dic̃ pſ̃. lxxij. Eſtimabã vt cogno
ſcerẽ. h̃ laboꝛ ẽ añ me. i tm̃ ꝟſa ẽ i ꝯriũ cõditio
nr̃a. vt ꝗ nati fuiſſemꝰ ad ꝗetẽ. ſi pctm̃ nõ eſſet
general̃r ⁊ ꝗſi naturalit̃ naſcimur ad laboꝛẽ di
cẽte Job. v. Hõ naſcit̃ ad laboꝛem vt auis ad
volatũ. Sic aũt ꝑegrinꝰ veniẽs ad ꝯcurſũ via
rũ eligẽ pt ad quã viã voluerit ambulare. nul
lã tñ ibit ſine laboꝛe. ita hõ tãꝗ̃ ꝑegrinꝰ poſitꝰ
i hac vita vias ml̃tas viuẽdi inuenit. i vitijs. i
ꝑauptate honoꝛe. i ſuitute. i delitijs. i miſerijſ
Sꝫ nullã arripiet i ꝗ magnũ laboꝛẽ ñ inueiet.
Si diues eẽ voluerit. i diuitijs ꝯgregãdis. cõ
ſeruãdis ⁊ diſpenſandis ncc̃io laboꝛabit. Q2
dr̃ Eccl. xxxj. Laboꝛauit diues i ꝯgregatõne
ſb̃ſtãtie. ⁊ ſtati ſeꝗt̃. laboꝛabit paup i diminu
tiõe vict̃ꝰ. ⁊ ſic diſcurrẽdo vbiꝗ̃ laboꝛẽ reppe
rit. qm̃ fuit h̃ pnĩa toti generi hũano iniuncta
Gen. iij. Maledicta t̃ra i ope tuo. Jn laboꝛi
bꝰ comedes ex ea oĩbꝰ diebꝰ vite tue. iõ labo
rare debemꝰ i vita pñti virilit̃ ⁊ ꝟtuoſe ꝓpter
tria. ꝓpt̃ ꝯueniẽtiã ꝓmiſſi tpis. ꝓpt̃ pniam cõ
miſſi ſceleri ꝓpt̃ vehementiã ꝓmiſſi muneris
Primo laboꝛare debemꝰ i pñti. nõ ꝗeſcẽ. non
ociari ꝓpt̃ ꝯueniẽtiã ꝓmiſſi tpis. Tp̃s eñ i ꝗ
viuimꝰ ⁊ et̃nitas vite future ſic ꝯꝑant̃ ad inui
cẽ ſic vigilia p̃cedẽs ⁊ feſtũ ſeꝗ̃ns. Jn vigilijs
ei feſtitatũ ſolẽt hoĩes laboꝛar̃ feruẽt̃. ⁊ diu et
i talibꝰ vigilijs faciũt agricole altã nonã. i die
bꝰ ꝟo feſtiuis idulgẽ ſolent cõit̃ ſolatio ⁊ ꝗeti.
Jſto mõ nc̃ moꝛal̃r ẽ vigilia i ꝗ nos ieiunijs et
laboꝛibꝰ dare debemꝰ. Jux̃ illꝺ. ij. Choꝛi. vj.
Jn oĩbꝰ exhibeamꝰ nos ſic di miſtros. i laboꝛi
bꝰ. i vigilijs. i ieiunijs multꝭ. Et. j. Pet̃. v. So/
brij eſtote ⁊ vigilate. Et cras i vita futura ẽ fe
ſtũ ⁊ ſolẽnitas ſempit̃na. ⁊ iõ tũc vacabimus i
gaudio ⁊ leticia ⁊ ꝗete. q2 Eſa. xxxij. dic̃ dñs.
Sedebit ꝑl̃s meꝰ i pulchꝛitudĩe pacis ⁊ i tab̃
naculis fiducie. ⁊ reꝗe opulẽta. Et apoc̃. xiiij.
Amodo iã dic̃ ſpũs vt reꝗeſcãt a laboꝛibꝰ ſuiſ
Jõ dic̃ btũs Hiero. i ꝗdã ep̃la. nullꝰ laboꝛ du
rus. nullũ tp̃s dꝫ videri lõgũ ꝗ glĩa eternitatꝭ
acꝗrit̃. Et h̃ dixi ꝓpt̃ illos ꝗbꝰ ẽ iniũcta pnĩa
i vigilijs. i ieiunijs or̃onibꝰ elemoſynis. vt ea
nõ poſtergãt i h̃ tpe gr̃oſo. q2 ſic fatuꝰ eẽt ꝗ in
vigilia oĩbꝰ laboꝛi inſudãtibꝰ ocioſe ꝯferret. ⁊
i feſto laboꝛaret qñ oẽs gauderẽt ⁊ ꝗeſcerẽt ſic
fatuꝰ ẽ ꝗ i pñti ꝗetẽ obtiet. ⁊ pniam ſibi iniun
ctã nõ ꝯplet. Ex ꝗ xp̃s h̃ ⁊ oẽs ſcti ꝗ h̃ p̃ceſſert̃
laboꝛibꝰ ⁊ pñijs ſe dedert̃. ⁊ ſibi in futuro gau
diũ theſaurizauert̃. iõ ꝺ illis ꝗ h̃ nõ laboꝛãt in
pñijs cõplẽdis. nec opibꝰ bonis faciẽdis. pſ̃.
xlviij. dic̃. Laboꝛabit i eternũ ⁊ viuet adhuc i
finẽ. Scꝺo tenemur ⁊ debemꝰ laboꝛare ⁊ labo
ribꝰ ꝟtuoſis inſiſtere ꝓpt̃ pniaꝫ ꝯmiſſi ſcelerꝭ G
magna ei gr̃a foꝛet ſi dñs remittẽt ruſtico ꝑpe
tuã ſuitutẽ ꝑ laboꝛe ⁊ ſuitio vniꝰ diei. ⁊ meri
to deberet ruſticꝰ illo die diligẽtiſſime laboꝛa
re. Sic ei pctõꝛ ſuituti ꝑpetue adijcit̃ cũ pec
cat. Joh. viij. Oĩs ꝗ pctm̃ fac̃ ſuꝰ ẽ pcti. ⁊ ꝓ
pter hãc ſuitutẽ i ꝑpetuũ laboꝛare debẽt niſi
pnĩe ſacr̃m mediaret. ꝑ quã pẽa et̃na i penã tẽ
poꝛalẽ miſericoꝛdit̃ trãſmutat̃. iuſtũ ẽ g̊ quẽ
libet ꝗ peccauerit diebꝰ vite illiꝰ foꝛtit̃ laboꝛa
re ꝓpt̃ pniam cõmiſſi ſcelerꝭ. Exẽplo dauid ꝗ
ait pſ̃. vj. Laboꝛaui i gemitu meo ⁊c̃. Hoĩes
eñ ꝗ aĩoſe laboꝛãt cito patiũt̃ ſudoꝛẽ. ita duo
ti i laboꝛe pnĩe irrigãt̃ ſudoꝛe pnĩe ⁊ lachꝛyma
rũ. Dic̃ eñ Ariſto. ꝺ ꝓbleu. ꝑte. iij. qñ ploꝛã
tes lachꝛymas emittimꝰ. lachꝛime ſunt calide
Qñ ãt dolẽtes oclos ex aliꝗ ĩfirmitate lachꝛy
mas emittimꝰ. lachꝛyme iſte ſũt frigide. ⁊ cãm
aſſignat. idigeſtũ ẽ frigidũ. digeſtũ ꝟo calidũ
dolẽtiũ ꝟo oculoꝝ lachꝛyma idigeſta ẽ ꝓpter
qꝺ ⁊ frigida. ꝓpt̃ qꝺ ⁊ medici ſignũ putãt i e
gro magne egritudĩs frigidos ſudoꝛes. Cali
dos ãt ex̃rio alteratõis. Et hꝰ ſbiũgit cauſam
Qñ ꝗdẽ ſupfluitas fuerit ml̃ta nõ pt calidũ il
lã interiꝰ digerer̃. q̃re ncc̃e ẽ eã frigidã eẽ. Qñ
ãt pauca ẽ ſupfluitas tal̃ vincit̃. Fiũt ãt ex ſu
perfluitate egritudĩes. Moꝛal̃r loꝗndo oĩs
ꝗ i p̃cedẽti ꝗdrageſima ꝯfeſſi ſũt. penitẽtes ex
iſtũt. Sꝫ diuſimode q2 aliꝗ ꝯterũt̃ ⁊ penitent
ex charitate ⁊ amoꝛe iuſticie. Charitas aũt ig
nis ẽ. ⁊ iõ iſtoꝝ lacrhꝛyme ſũt bñ digeſte calo
re charitatꝭ. ⁊ iſtoꝝ ſudoꝛes ſũt calidi ⁊ ſignãt
ſanitatẽ. Alij ãt videt̃ penitẽtes ⁊ alterãt̃ ma
giſꝗ̃ ꝯterant̃. Timẽt eñ penã iferni quã pec
cãdo meruert̃ ⁊ ex inde timoꝛẽ ꝯcipiũt. ꝗ timo
re ducti lachꝛymas frigidas et ſudoꝛes frigi
dos faciũt. Quia ꝯfeſſionẽ ⁊ pniam faciunt ꝺ
peccatis timoꝛe pene ⁊ nõ amoꝛe iuſticie. Sic
petiuit anthiochus. ij. Machab. ix. Oꝛabat
ſceleſtꝰ dñm a quo nõ erat miſericoꝛdiã ꝯſecu
tus. Sic iudas pnĩa ductꝰ. xxx. argẽteos ꝓie
cit dicẽs. Peccaui tradens ſanguinẽ iuſtum.
Math. xxvij. Jſta pnĩa eſt frigida. ꝑ timoꝛẽ
et deſperationem. ⁊ ideo ſignum eſt magne in
firmitatis. Jſti laboꝛãtes dicere pñt Luc̃. v.

p totā noctē laborā. nihil cepi. Tales nō fue-
rūt lachryme petri. Math. xxvj. nec lachry-
me marie magda. Lu. vij. Tertō laborare dē
m⁹ i pñti p opa meritoria. ppt vehemētiā p-
missi mūer. Cōsideratio. n. mercedis accēdit
labor amorē. Isto mō psuadēdo laborē vtu-
tis vtit Boe. iiij. de ꝯsol. metro vlti. inducēs
exēplū triū viroꝝ illustriū. q labores maxios
p vtute ⁊ glia tpali sustinuerūt. Agamēnō ⁊
vlixes ⁊ hercules. qꝝ pm⁹ bello decēnali troi
am deuastauit p sūma picula. Scōs poliphe
mū gigātē monoculū q oēs socios suos deuo
rauerat p sūmā audaciā interemit. Terti⁹ her-
cules q labores sustinuit. d q dicit Boe. Her
culē duri celebrāt labores. Ille cētauros do-
muit supbos ⁊c. Et vult ex illo q si illi p glia
⁊ pmio mōdi tā maxios labores sustulerūt. mul
to magis nos p glia celi ⁊ mūere labores vtu-
tū deferre dēm⁹. q bonoꝝ laboꝝ glios⁹ ē fru-
ct⁹ Sap. iij. ⁊ i ps. cxxvij. labores manuū tu.
q mā. be. es ⁊c. De hac btitudie loqt bern. i q
dā smone. O btā regio delitiaꝝ ad te suspiro
d valle lachrymaꝝ. vbi sapia sine igrātia. vbi
mēoria sine obliuiōe. vbi intellect⁹ sine errore
vbi iō sine obscuritate. bti q habitāt ibi. ⁊ lau
dāt deū i scla scloꝝ amē. Quarto h ē dies pau
ptat ⁊ ē triplex. pma ē pauptas egestat. scda
pauptas honestat. tercia pauptas vanitat.
h Prima miserabil. q volūtati ꝯria. ⁊ hanc
sustinēt illi iuolūtarij paupes q libēt hrent si
possēt. Isti deū accusāt d iniqtate ⁊ primū d
tenacitate. fortunā suā de ifelicitate. et isti sūt
pleni murmuratiōib⁹. ocijs. furt. ⁊ mēdacijs
⁊ lz vitiosi sint vt plimū. tñ piū ē eoꝝ defecti-
bus sbuenire. iux illud ps. xl. Btūs q itelligit
su. ege. ⁊ pau. Et glo. hiero. sup Ecci. xij. Da
misicordi ⁊ ne suscipias pctōres. sic dic. Qui
idigēti miam tbuit. nec p delicto spnit miam
bñ fac natura. n. respiciēda ē ñ psona. Qui ei
dat indigēti pctōri. nō q pctōr ē. s q hō ē. nō
pctōrē s iustū nutrit. q ñ delictū diligit s na
turā. Scda ē pauptas hōestat. ⁊ h ē ꝯmēda-
bil. q vtuose volūtaria ppt xpm. q hō nō so
lū sollicitudinē scli deserit. imo idigētijs mlt
se exponit. Et isti hñt tplicē securitatē. Nā st
xpo siliores i ꝯūsatiōe. validiores i tēptatiōe
⁊ btiores i remūeratiōe. vñ Aug. d ecclastic
dogtib⁹. Bonū ē inqt facultates cū dispēsati
one paupib⁹ erogare. meli⁹ p intētiōe dñm se
quēdi insil donare. ⁊ absolutū a sollicitudine
egē cū xpo. Et pmo tales qdē siliores st xpo i
ꝯūsatiōe. q ille realr ⁊ effectualr fact⁹ ē paup
p nob. s. nascēdo. viuēdo. docēdo ⁊ moriēdo
In cui⁹ psona dic dd. Paup su ego ⁊ i lab. a
iu. m. ps. lxxxvij. Vñ isti q sequūt xpm i pau
ptate pñt sibi dicē. Dñe si decepti sum⁹ tu de-
cepisti nos. sic viuēdo. s. paupe. ⁊ sic docēdo

scz pauptatē Lu. xiiij. Qis q nō renūciat ol-
bus q possidet nō pōt me. eē di. Mat. xix. Si
vis pfect⁹ eē vade ⁊ vēde oia q hēs ⁊ da pau-
peribus. et ve. se. me. s. i vera pauptate mea.
Scdo st validiores i tēptatiōe. Si duo hoies
ad inuicē colluctēt. ⁊ alt sit tot⁹ circūcict⁹ pā-
nis. ⁊ alt nud⁹. ille q nud⁹ ē. bñ fortasse hz ve-
cūdiā. s tñ abilior ē ad luctādū q nō hz i se q
a socio teneat Vita nra colluctatō ē cū diabo
lo. iux illd ad Eph. vj. Nō ē aūt nob colluctā
tio adūsus car. ⁊ san. s. tm. s adūsus pn. ⁊ po.
scz aereas ⁊c. Mō ipe diabol⁹ ē tot⁹ nud⁹ q d
diuitijs ñ curat. Diuites aūt st oi tpe vestiti.
⁊ iō diabol⁹ pōt eos oi tpe tenē ⁊ psternē i tē-
ptatiōe. paupes vo sūt nudi. ⁊ iō euadūt. Et
iō dic. b. Greg⁹. i ome. Nudi cū nudo luctare
dēm⁹. facili⁹ eñ ad trā trahit q i se hz vñ tene
at. Serpēs. n. dic mgr i histo. hoiez nudū fu-
git. s isilit i vestitū. Sic diabol⁹ q ē spēs anti
qu⁹. paupes fugit ⁊ i diuites isilit. q q volūt
diuites fieri incidūt i tēpta. et i la. dia. j. Thi.
vj. Iō dr eccl. xxx. Melior ē paup san⁹ ⁊ for
tis virib⁹ q diues ibecill ⁊ flagellat⁹ malicia.
Tertio paupes isti st btiores i remuneratiōe
q ert iudic assessores i iudicio. Mat. xix. In
regeneratiōe cū sederit fili⁹ homis i sede maie
stat sue sede. ⁊ vos iudic. xij. tri. isrl. Et Job
xxxvj. Iudiciū paupib⁹ tbuit. Tertia ē pau-
pertas vanitat. ⁊ h vitupabil ē ⁊ nulli nccia
⁊ hāc hñt illi q reliquūt diuitias ppter vanā
gliam. Sic qdā phi tpe. b. Ioh. euā. qui ppt
gliaz mōdi gēmas pciosas fregerūt i signū mū
dani ꝯtēpt⁹. qs arguit Iohes. vt i sua legēda
clari⁹ ꝯtinet. Quito h ē dies mortalitatis. I
Nā nox ⁊ dies ñ qescūt. Gen. ij. quousq ho-
minē i id de q fact⁹ ē. s. i trā pducūt. iō pōt cō-
grue qlibet dicē illud Sap. vij. su qdē ⁊ ego
mortalis hō. silis hoib⁹ ex genere trēo illi⁹. s.
adā q por fact⁹ ē. Si. n. h vba sapiēt adūteret
hō. tres supbias p ea i ipo destrueret. Pria ē
negligētia fragilitat. Scda dra singularitat
Tertia apparētia generositat. vt dic Holcot
lec. lxxxviij. ⁊ declarat sic. Oms. n. supbi ne-
gligūt ꝯsiderare pfce qles sint. ⁊ dissiles alijs
generatie eē volūt. ⁊ multi lz ñ sint generosi se
eē fingūt. Si āt vba ista ppēderēt. iuenirēt se
mortales. alijs siles ⁊ ignobiles. De pmo dic
Hiero. ad heliodoꝝ. Fatēdū nob ē oim sapiē
tū vitā. meditatiōz eē mort. pauci tñ sūt q fre
quēt attēdūt h. dr d pauōe q pēnaꝝ suaꝝ ꝯsi
derās pulcritudinē gliat ⁊ gaudet. s stati vi-
dēs turpitudinē suoꝝ pedū. decidit ⁊ verecū
dat. Sic qlibet prudēs cū grās sibi datas at-
tēdat. qb⁹ volat ad opa vtutū ⁊ ꝯmēdabil ap
paret i aere ⁊ i ꝯspectu hoim finē suū ꝯsideret
eē futuꝝ. ⁊ nō solū miseꝝ. s ⁊ piculosū ⁊ dirū
sic ⁊ supbiā suā poterit euitare. nā prima radix

Do

ſupbie ē ĩgrãtia. Nec hõ vnq̄ꝫ ꝺ ſcia gl'iabiť.
niſi ĩ eo aliq̄lis ĩgrãtia dn̄eť. Jõ diċ bern̄.ſup
Cãti.ſer.xxxvij. Si.n.ſupbia parit tibi ĩgrã/
tiã tui. ⁊ ꝺ ĩgrãtia tui veiet tibi ſupbia.cũ me=
liorez q̄ꝫ ſis decepta ⁊ deceptrix cogitatio tua
te eē mētiť. Hec q̄ppe ſupbia ē initiũ oĩs pcti
cũ maiores ĩ ocul' tuis q̄ꝫ apꝺ deũ. Et ĩfra.n̄ ē
piculũ q̄ntũcũq̄ꝫ te reputes mĩorē q̄ꝫ ſis. Eſt
ãt grãde malũ horrẽdũq̄ꝫ piculũ.ſi vel modi/
ce pl' te extollas.vel ſi vni ĩ cogitatiõe te p̄fe/
ras.quē forte tibi deꝰ parē iudicat aut etiã ſu
piorē. De ſcꝺo dr̄ Act.xiiij. ꝙ hõ inueniet ſe
ſilẽz aliȷ̄s hoĩbꝰ ⁊ nos mortales ſumꝰ ſilẽs vob
hoĩes. De t̃tio dr̄.q̄d ſupb t̃ra ⁊ cinis.ecc̄i.x.
Narrat macrobiꝰ li.iiij.epigmatõ.c.xxij.ꝺ q̄=
dã rege q̄ nũq̄ꝫ pmiſit ſibi ĩ vaſ aliȷ̄s miſtrare
ĩ mẽſa niſi ꝺ luto.vide.s̄.p.j.dn̄ica ĩ.lxx.f.ij.

K Q.J. Scribit ei poeta iſtã hiſtoriã ſic. Ficti
libꝰ cenaſſe ferť Anatholea regē. Aclabr' cuꝫ
ſamio ſe honoraſſe luto. Querẽti cãm rex rn̄=
dit ego ſũ Sicilie figulꝰ ſine geitore natꝰ. Acla
br' ĩ ppoſito ſtat p menſa.⁊ ſamiũ p luto ꝺ ſa
mios ĩſula ĩ q̄ priꝰ fictilia vaſa formabãť. Sed
anatholea fuit nomē reg'. Jſto mõ hõ nõ tra=
xit originē ſuã ſolũmõ a pentibꝰ ſuis ſ etiã de
t̃ra ꝺ q̄ formatꝰ ē.q2 dr̄ Ecc̄i.xxxiij.oēs hoĩes
de ſolo ⁊ ex terra vñ creatꝰ ē adã.⁊ Eſa.lxiiij.
Dn̄e pr̄ nr̄ es tu.nos ꝟo lutũ. Et hiere.xviij.
Siċ lutũ ĩ mãu figuli.ſic vos ĩ manu mea do=
mꝰ iſrl̄. Ex his q̄nq̄ꝫ breuiť enarrat' pꝫ pn̄t' vi
te ĩſtabilitas.iõ p ꝯcluſiõe hꝰ p̄me pt' dicit.b.
Augꝰ.ĩ li.ſuo ꝺ oroñe. Cogitemꝰ q̄ꝫ breuis ſit
vita nr̄a.q̄ꝫ ĩcerta ſit mors nr̄a. Cogitemꝰ q̄m
lugẽtes vitã hãc ĩtramꝰ.cũ labore viuimꝰ ⁊ cũ
gemitu exituri ſumꝰ. Cogitemꝰ ei q̄nt' amari/
tudibꝰ mixtũ ſit.ſi q̄d dulce.et ſi q̄d iocundũ ĩ
hꝰ vite via occurſu ſuo nob alludit.q̄ꝫ fallax.
q̄ꝫ ſuſpectũ.q̄ꝫ ĩſtabile.q̄ꝫ trãſitoriũ ſit q̄cquid
amor mũdi pturit q̄cq̄d ſpes ⁊ pulcritudo tpis
vel corpis pmittit. Et poſtea enũerat multa
ĩcõmoda hꝰ vite.puta quõ cũ pctis ĩtramꝰ.et
pctã pctis accumulamꝰ. Et tãdē ſbdit. Quis
oĩa mala hꝰ vite enũerare p̄t.vt.n.p̄termitta=
mꝰ illa mala q̄ oēs coiť opp̄mũt.q̄ꝫtũ putamꝰ
ſingulor ſecreta picula q̄r q̄libꝫ ſibi ꝯſciȷ̄ ſũt
Si q̄s.n.cogitare voluerit q̄ ab ineũte etate ⁊
a iuuẽtute ſua mala fecerit q̄ ſuſtinuerit.pōat
q̄ꝫ añ oculos tpa p̄terita ⁊ dies vite ſue.ꝯſide
retq̄ꝫ diligẽť q̄ ⁊ q̄t ⁊ q̄nt os labores inaniť p=
tulerit.q̄tiẽs ad hꝰ vite amores fruſtra deſide
rauerit.q̄tiẽs ĩ laborioſ conatibꝰ fallaces exi=
tus ĩuenerit.pfecto ſciet q̄d ꝺ hac vita iudicꝫ
b Aug.et ſ q̄ ad p̄mũ cũ dr̄.cũ ſero fa.eēt ⁊c̄.

L ¶ Quãtũ ad ſcꝺm poniť diligẽt' cautele nc̄ci
tas cũ diċ. Et fores eſſent clauſe. Circa q̄ꝺ nõ
tria q̄ circa hãc ptez ſũt vidẽda.p̄mo q̄ ⁊ q̄les
ſint iſte fores.ſcꝺo q̄liť et q̄bꝰ ſer' he fores ſũt
claudẽde.q2 dr̄ clauſe.tertio ppť quē finē ⁊ p
pter q̄s vtilitates debeãt eē clauſe.q2 diċ eēnt
Quãtũ ad p̄mũ ſciẽdũ ꝙ caſtra aliċꝰ regis vel
p̄ncipis plura hn̄t oſtia p q̄ ĩtrať añq̄ꝫ ad pn̄=
tiã p̄ncipis pueniať. Eſt ei vnũ oſtiũ exteriꝰ p
q̄ꝺ ĩtrať ad caſtr.aliud ĩteriꝰ p q̄ꝺ ĩtrať ad
aulã vel palatiũ.⁊ aliud mag' ĩtimũ p q̄ꝺ ĩn=
trať ad cubiculũ vbi p̄nceps ĩueniť. Morali
ter loq̄ndo mēs vniuſcuiuſq̄ꝫ hoĩs boni eſt q̄ſi
caſtrũ vel curia dei vel xp̄i q̄ ē p̄nceps pacis.
Eſa.ix.b q̄dē mēs ad inſtar caſtri hꝫ triplices
fores.q̄dã.n.ſũt ext̃iores.⁊ ſť.v.ſẽſus corpis
p q̄s optꝫ p̄mo ingredi q̄cq̄d dꝫ venire ad mē
tē vel aĩaꝫ.q2 diċ Ariſt.j.poſte.ꝙ nihil ē ĩ in/
tellectu niſi priꝰ fuerit ĩ ſenſu.et p has fores n̄
ĩtromittũť niſi forme ⁊ ſilĩtudĩes rerũ. Et q̄n
iſte fores fuerint bn̄ cuſtodite.tũc totũ caſtrũ
aĩe ē ĩ pace.⁊ ſi male tũc ĩtrãt latrũculi ⁊ de/
p̄dãť ⁊ occidũt aĩaꝫ. De p̄mo Thren̄.iij.ocu=
lus meꝰ dep̄datꝰ ē aĩaꝫ meã.de ſcꝺo Hiere.ix.
Jntrauit inq̄t mors p feneſtras nr̄as. Qꝺ ex
ponẽs Hiero.diċ.p q̄nq̄ꝫ.n.ſenſus q̄ſi p q̄ſdã
feneſtras vitior ad aĩaꝫ ē introitꝰ. Nã ſenſus
corpis ſũt q̄ſi ſine rõe currẽtes. Aĩa igiť ĩ auri
ge modũ retinet frenũ recurrẽtiuꝫ.iõ dicit.b.
Greg.xxj.mora. Cũ ſit inuiſibil' aĩa neq̄q̄ꝫ cor
porear rer delectatiõe tãgiť niſi ꝙ inherens
corpi q̄ſi q̄nq̄ꝫ egrediẽti foramina eiuſdē cor=
pis ſẽſus hꝫ. Et ſbdit.q̄ppe viſꝰ auditꝰ odora
tus guſtꝰ ⁊ tactꝰ.q̄ſi q̄dã vie mẽt' ſũt q̄bꝰ q̄ for'
ſũt ꝯcupiſcũt. Per hos.n.corpis ſenſꝰ q̄ſi p fe
neſtras ext̃iora q̄q̄ꝫ aĩa r̄ſpicit ⁊ reſpiciẽda cõ
cupiſcit. Quis.n.p has corpis feneſtras cau
te interiꝰ reſpicit.plerũq̄ꝫ ĩ delectatiõꝫ pcti eti
am nolẽs cadit.atq̄ꝫ obligatꝰ deſideriȷ̄s ĩcipit
velle.q̄ꝺ noluit p̄nceps aĩa.duꝫ añ nõ p̄uidit
q̄ꝺ ꝯcupiſcat.coacta pꝰ ĩcipit deſiderare q̄ꝺ vi
dit.et ſbdit.ne g̊ q̄dã lubrica ĩ cogitatiõe ꝟſe=
mus.puidẽdũ nob ē ꝙ nõ lꝫ ĩtueri q̄ꝺ nõ licꝫ
ꝯcupiſci. Et idē Greg.diċ vbi.s̄. Siċ.n.ſepi/
us tẽptatio p ocl'os trahiť.ſic nõnũq̄ꝫ ꝯcepta
mēs intrinſecꝰ cogit oculos deſeuire. Nã ple=
rũq̄ꝫ res q̄libꝫ innocẽti mẽte reſpiciť.ſꝫ ipã re
ſpecta animꝰ ꝯcupie pfodiť gladio. Fit g̊ re=
cte rõnis examĩe.vt q̄ ext̃iori negligẽtia vtiť
int̃iori ocl'o nõ vinceť.b Greg. ¶ Quedã fo/
res ꝟo ſũt aĩe int̃iores.⁊ he ſũt potẽtie ſenſi/ M
tiue.q̄ ſingulariť ſũt q̄nq̄ꝫ ſm Auiċ.vj.natu/
raliũ.ſ.ſenſus cõis.imaginatio.fãtaſia.eſtia=
tiua.⁊ mẽoria. Sꝫ Aug.ĩ li.de ſpũ ⁊ aĩa.oĩs
has potẽtias ꝯp̄hendit ſb vna.ſ.imaginatõe
q̄ ſm ipm ē vis nature q̄ rer corporear reſpi=
cit formas.ſ.abſentes ⁊ ex materiaꝫ. Senſus
aũt exteriores reſpiciũt formas pn̄tes ⁊ ĩ ma/
teria. Actꝰ iſtiꝰ potẽtie q̄ dr̄ imaginatio vulga
riť dr̄ cogitatio.⁊ nos vulgari vocabulo ean
dē potentiã noticiã cordis poſſumꝰ appellare

qꝛ cogitatões cōit̄ cordi aſcribūt̄. vt geñ. viij
cogitatiões generꝫ hūani ꝓne ſūt ad malū. Et
mat. xv. ď corde exeūt cogitatões. Sic ğ coꝛ ē
ſcđm oſtiū i q̄ itrat̄. nā poſtq̄ꝫ ſpēs alicꝰ rei in-
trat ꝑ ocl'os vł aliū ſēſū ex̄tioꝛē adhuc ſtat añ
oſtiū cordis. Et ſi hō ſpēȝ illā ñ recepit cordi.
nihil ei obeſt. iō dr̄ ꝓu. iiij. Oi cuſtodia cuſto.
coꝛ tuū. Et quō dꝫ cuſtodiri coꝛ. dixi. ſ. ṗte. j.
dñica i. lxx. f. ij. Q. M. vñ nō qñ quis videt
mł'ierē vł aliā ſpēȝ allectiuā ſi coꝛ aūtit ne ď ea
cogitꝫ. tūc lꝫ aptū fuerit oſtiū ſenſuū. oſtiū tñ
cordis māet clauſū. Si ğ hō apit oſtiū cordis
et ꝑmittit itrare ꝑiculoſū ē. qꝛ dic̄ Greg. ſpēs
cordi ſel' ꝑ ocl'os alligata māet ꝛ vix magni lu
ctamis māu ſoluit̄. Sꝫ diſtiguēdū ē ď ꝑfectꝫ ꝛ
iꝑfectꝫ. qꝛ ꝑfecti ꝓ exercitio luctamis vt magꝫ
i eis x̄tꝰ ꝑficiat̄ int̄dū pñt apire coꝛ. ꝛ ꝑmittē
ſpēȝ ꝯcupiſcibilē itrare. Sꝫ nullo mō h̄ facere
dñt iꝑfci. Nā legit̄ i vitaſpa. ꝙ abbas paſtoꝛ
int̄rogauit abbatē ioſeph di. Quid faciā qñ
mihi appropinq̄nt aliq̄ tēptatiões. an reſiſtā
ill' an ꝑmittā itrare. rñdit. ꝑmitte itrare. ꝛ pu-
gna cū ill'. poſtea veniēs ad eūdē abbatē alıꝰ fr̄
int̄rogauit h̄ idē. an dr̄et tēptatiōi i ṗmo cur
ſu reſiſtē. an ꝑmittē eā i coꝛ itrare. cui rñdit. oī
no ñ ꝑmittas itrare coꝛ. ſtatim abſcide eā. Cū
āt ueniſſꝫ h̄ ſmo ad abbatē paſtoꝛē qꝛ alit̄ rñ-
dit ſenex illi frī q̄ꝫ ſibi. reuſꝰ ad euȝ int̄rogauit
cāȝ diuſitatꝫ ſmōis ſui. Ad quē. dixi tibi ſic̄ ꝛ
iꝑi. Etem̄ ſi itrauerit i te tēptatiões ꝛ dederis
eis locū atq̄ꝫ receꝑis eas ꝓbatioꝛē te faciunt.
N Sūt ꝛ aliq̄ q̄bꝰ nec appropiq̄re expedit. ſꝫ ſta-
ti dñt abſcindē eas. Sꝫ. d. a. coꝛ hoīs difficul
ter ē regēdū. ğ ñ poſſū abſcindē ſtati cogitatō
nes. qꝛ dic̄ Greg. iiij. moꝛa. Facile ē ꝑuſa oꝑa
itrare. ſꝫ nimis difficile ē ab illicita cogitatiōe
coꝛ regē. Et Ber̄. dic̄. i cogitatōībꝰ meis nihil
cordi meo fugatiꝰ q̄ꝫ q̄tiēs me deſerit. ꝛ ꝑ pra-
uas cogitatões defluit. totiēs deū offēdit. coꝛ
meū coꝛ vagū ꝛ iſtabile dū ſuo ducit̄ arbitrio
ꝛ dīno caret ꝯſilio. i ſemetiꝑo ñ ꝑt ꝯſiſtē. ſꝫ oī
mobili mobiliꝰ ꝑ infinita diſtrahit̄. hec Ber̄.
Quid ğ faciā vt coꝛ meū ſtabiliā ꝛ cogitatões
ab eo abſcindā ne ſbintrēt. Ad h̄ rñdet doc. ꝙ
hō libēt dꝫ imagiari pēas iferni. qꝛ ē ď corde
hūano ſic̄ ď argēto viuo qđ ſꝑ ē i motu ꝛ mira
bil'r inſtabile. ſiſtit̄ aliq̄l'r ꝛ mortificat̄ ꝑ odoꝛē
ſulphurꝫ. vt dic̄ Ariſ. iiij. meth. Sic moꝛal'r ꝑ
odoꝛē ſulphurꝫ intelligit̄ imagiatio pene ifer
nal'. cuiꝰ vna portio dr̄ ſulphur. iux̄ illđ pſ. x.
Ignis ſulphur ſpi. ꝓce. Et Apoc̄. xxj. ꝑs illo
rū ē i ſtagno ardēti igne ꝛ ſulphure. Si. n. hō
imaginet̄ ď hac pena. ſtati ꝯcipiet tioꝛē. ꝛ ꝑ ti
moꝛē ꝯtiebit coꝛ ſuū. iuxta illđ Ecci. xxx. Cō-
tine ꝛ ꝯgrega coꝛ tuū i ſcitate. Vł alio mō ſta-
bilit̄ coꝛ hoīs ꝑ x̄bū dei. qđ ꝓbat̄ ſic. Refert
ginrardꝰ cābieñ. i li. ſuo ď topog̃nia hybernie
ꝙ q̄ndā i mari ꝓpe hybñiā ſbito appuit q̄daȝ
inſula. iuuenes x̄o ď hybnia aſcēdētes i ſchaf
fas ꝛ naues nitebant̄ ad iſtā inſulā nauigare
cū āt ita ꝓpe inſulā nauigaſſent. ꝛ ꝙ eoꝝ iudi
cio i eā deſcēdēdo imediate ponē poſſent pe-
des ſuos. ſtati inſula ab eis fugit. ꝛ ſe ad aliū
locū mouit. Cū ğ h̄ mirabile freq̄nt̄ tēptaſſēt.
ꝛ ſꝑ mō ṗdcō deluſi fuiſſēt. tādeꝫ dixit eis q̄/
dā ſenex. Audiui ꝙ ignis valꝫ ꝯ fantaſmata.
accipiat ğ aliq̄s ſagittā ignitā. ꝛ ſagittꝫ i inſu
lā. ꝛ ſtati fātaſmata ceſſabūt. ꝛ factū eſt iuxta
ꝯſiliū eiuſdē ſenis ꝛ inſula ſtabilita ē. q̄ ꝓpter
ſuā mirabilē fugā vocata ē deinde iſula fugi/
tiua. Moꝛalit̄ inſula iſta fātaſtica coꝛ deſig̃t
hūanū. qꝛ ſꝑ mutabile varijs fātaſijs fatigat̄
niſi dīna gr̄a ſtabiliat̄. iuxta illđ Ecci. xxxiij.
Sic̄ ꝑturiētꝫ coꝛ tuū fātaſias patit̄. niſi ab al-
tiſſimo emiſſa fuerit viſitatio ñ ſtabilit̄. Ideo
ꝯſilio dei q̄ ē ſenex dieꝝ Dañ. vij. dꝫ ṗdicatō
emittere ſagittā ignitā x̄bi dei. ď q̄ dr̄ pſ. cxix
Sagitte potē. acu. cū car. deſo. qꝛ illa ſagitta
x̄bi dei ē optimū ſtabilimētū cordis hūani iu
xta illđ Heb. xiij. Optimū ē. n. gr̄a coꝛ ſtabili
re. ꝛ ſic pꝫ ꝙ coꝛ ē ſcđm oſtiū mentꝫ aut aīe. Et
quō imaginatōībꝰ pene infernal' eſt claudēdū O
ne cogitatiões noxie ſbitrēt. Tertiū mētꝫ oſti
um ē rō. ꝛ ē q̄ſi intimū ꝑ qđ intrat̄ ad aīe cubi-
culū. ꝛ h̄ oſtiū dꝫ eē anguſtū ꝛ firmū. Nā poſt
q̄ꝫ ſpēs rei delectabil' intrat ꝑ oſtiū ſenſus aut
etiā ꝑ oſtiū cordis nihil nocꝫ int̄dū. ſꝫ int̄duȝ
ꝓdeſt vt i virꝫ ꝑfectꝫ. ſi nō apit̄ ei oſtiū mentꝫ
ṗus. n. rō diſcurrit ꝛ diſcernit ſi ſpēs illa ſit bo
na vł mala. Si mala tūc oſtiū illđ ei obfirmat̄
ſi āt rectū iudicauerit rō illud vel rē bonā. tūc
ſine difficultate oſtiū apit̄. vnde pulcre illud
oſtiū mētꝫ figuratū ē i illa poꝛta ferrea ꝑ quaȝ
angelꝰ duxit petꝝ Act. xij. vbi legit̄ ꝙ trāſeū-
tes ṗmā ꝛ ſcđaȝ cuſtodiā ꝑuenert̄ vſq̄ꝫ ad poꝛ
tā ferreā q̄ ducit ad ciuitatē q̄ vltro apta ē eis
Hic ꝑ ṗmā cuſtodiā intellige oſtia. v. ſenſuuȝ
coꝛꝑis. Sꝫ ꝑ ſcđaȝ ſcđm oſtiū imaginatiōis ſi
ue cogitatōis. qđ al's dr̄ coꝛ. q̄ duo oſtia. ſ. ſen
ſuum ꝛ cordis facilit̄ trāſit̄. qꝛ coꝛ de facili im
mittit furoꝛē. rixas. ſuꝑbias. fraudes. ꝛ alias
malas cogitatiões. ꝓpt̄ qđ dicit Greg. xviij.
moꝛa. c. xxiiij. q̄d ē inq̄t mare niſi coꝛ nr̄m. fu/
roꝛe turbidū. rixis amaꝝ. elatiōe ſuꝑbie tumi
dū. fraude malicie obſcuꝝ. qđ mare q̄ntū ſeui
at attēdat q̄ſq̄ꝫ i ſe. occultas tēptationū cogi-
tatiões intelligit. h̄ ille. Et q̄uis ſenſus nr̄i ꝛ
coꝛ nr̄m ď facili imittūt cogitatiões. tñ terciū
oſtiū. ſ. rō mētꝫ qꝛ ē ferreū. iō difficilē ingreſſū
hꝫ cogitādo mala. Et certe vt dic̄ Aug. cogi-
tatio q̄ntūcūq̄ꝫ turpis menteȝ nō polluit ſi rō
no ꝯſētit. Sꝫ ſi angelꝰ. i. diuinꝰ inſtictꝰ ibi ſit.
tūc vltro apit̄ qñ. ſ. ex inſtictu dīno rō iudicat
eē bonū q̄d ſibi ſit intromittēdū. Et nō ſic̄ hr̄

ex tractatu ḋ īſtitutiōib⁹. Inſtinct⁹ diuin⁹ di=
P ſcerni pt q̄druplici ſigno nobili. Primū ē ſi il
lud ad qḋ inſtigarꝛ exēplo xp̄i ⁊ ſctōꝝ te magꝭ
ↄformet. q꞉ ex q̄ de⁹ ſūme bon⁹ ē. certū ē ꝙ per
ſuū inſtictū ñ ducit hoiez niſi i id qḋ ſibi ē cō=
ueniēs ⁊ optimū. h̄ ē ḡ exemplꝭ xp̄i ↄformari.
Ille ṽo inſtict⁹ q̄ ducit hoiem ab exemplꝭ xp̄i
necēio ē ꝯri⁹ inſtictui diuo. iuxͣ illḋ Mat. xij. ⁊
Lu. xj. Qui ñ ē me. adū. me ē. et Joh. x. Ego
ſū hoſtiū. ſ. qḋ igrediēte ī verā btitudinē iduc̄
Nā exempla ṽtuoſa nob p xp̄ȝ oñſa inducūt
hoiez ad verā btitudinē idubitāt. Et iō ſb̄dit
p me ſi q̄s itrauerit: ſaluabit̄. Qui āt ñ intrat
p oſtiū. ſ; aſcēdit aliūde: ille fur ē ⁊ latro. p qḋ
innuit ꝙ ille inſtict⁹ q̄ hoiez ducit ab exemplꝭ
xp̄i aiaȝ ſpūalit̄ necat. ⁊ et̄na btitudine p̄uat.
q꞉ dicit talē inſtinctū furē ⁊ latronē. Scdm ſi
gnū eſt ꝙ ſi illḋ ad qḋ inſtigarꝛ te magꝭ mente
hūiliat. ita ꝙ ſeq̄ndo illū iſtictū ex eo magꝭ hu
milierꝛ q̄ȝ ſine ipo. Iſte inſtict⁹ ē diuin⁹ ⁊ in ve
rā btitudieȝ directiu⁹. Qḋ ſic videri pt. nā ſic̄
ſupbia fuit ocaſio p̄mo angelo ⁊ etiā p̄mo hoi
ſui lapſus et dānatiōis. ſic hūilitas ecōtrario
ē via recta hoi i verā btitudinē directiua. vñ
dr̄ Mat. ij. p aliā viā reū. ſt̄ i regi. ſu. Sup q̄
dic̄ Greg. Sicut ab et̄na p̄ria p ſupbiā receſſi
m⁹. ita p aliā viā. ſ. humilitatꝭ redire debem⁹. ita
xp̄s hāc viaȝ ṽbo ⁊ exēplo docuit di. Diſcite
a me q꞉ mi. ſū ⁊ hu. coꝛ. Mat. xj. Et bñ xp̄s p
exēpla ſue hūilitatꝭ nob certā viaȝ oñdit et̄ne
felicitatꝭ. q꞉ ſic̄ roſa ad p̄ntiā ṽnalis roꝛꝭ ⁊ ad
feruoꝛē ſolꝭ naturalit̄ ſe apit. ſic coꝛ hūanuȝ ex
feruoꝛe mititatꝭ dilatat̄ ⁊ ad rēcipiēdū dinos
influx⁹ capaci⁹ reddit̄. iō dic̄ xp̄s. diſcite a me
q꞉ mitꝭ ſū. Tertiū ſignū ē. ſi illḋ ad qḋ iſtigarꝛ
magꝭ mētalr̄ te ↄfirmet. ⁊ coꝛ tuū ↄgregȝ. Nā
experimēto pbam⁹ ꝙ q̄nto magꝭ hō i ſemetipſo
recolligit̄ ⁊ coꝛdi ſuo viciniōꝛ exiſtit. tāto po=
tētiōꝛ ē ad tēptatōes q̄ſlibȝ recipiēdas. Con=
ſtat ꝙ diuin⁹ inſtict⁹ hoiez ab ext̄ioꝛib⁹ ſcl̄i tu=
multib⁹ reuocat ⁊ iuitat ad ſimplicitatē ⁊ inti
mitatē coꝛdis ſui. ſic̄ pȝ i virꝭ religioſ̄ q̄ꝝ faci
es eſt ſimplex. ⁊ oculi eoꝝ dep̄ſſi. ad deſignā=
dū ꝙ coꝛ eoꝝ ſit elōgatū ab affectiōe t̄renoꝝ ⁊
i deo ſolo delectet̄. Gaudia aūt mōdi ſūt ipſis
penalia ⁊ afflictiua. q꞉ nō hñt cū illꝭ ↄueniētiā
Jo. xv. Si ḋ mūdo fuiſſetꝭ mōs vtiq; qḋ ſuuȝ
erat diligēt. hi ſolitarij eē appetūt. ne tumul/
tus ext̄ioꝛ ipis p̄niaȝ intercludat. h̄ oia ſigna di
uini inſtict⁹ innuit pp̄ha di. pš. lxiij. Accedat
hō ad coꝛ altū. i. ſecretū ſm̄ Aug. ⁊ exaltabit̄
de⁹. ſ. p flux⁹ dine pietatꝭ. hō. n. i tātā pfectio
nē ſb̄uehit̄ ꝙ efficit̄ forma ⁊ ſpeculū oibus re
cte viuēdi ipm ↄtemplātib⁹. Quartū ſignū ē
ſi illud a q̄ iſtigarꝛ maioꝛi te ṽtutū opulētia re
fecerit. Nā ſic̄ de⁹ ē bonū ſūmuȝ. ita ſp mouet
hoieȝ p ſuū inſtinctū ad illḋ qḋ ē optimū. iō q̄

ſincerit̄ paret diuis inſtictib⁹ ille iugit̄ in ſuis
actib⁹ attigit qḋ eſt ſibi optimū ⁊ deo ḡtuȝ. ex
his iā dictꝭ pȝ q̄ñ q̄libet hō dȝ intia coꝛdis vel
mētꝭ oſtia apire ⁊ inſtictib⁹ ↄſentire. ¶ Scdo K
videndū ē q̄b⁹ ſerꝭ he foꝛes vel h̄ oſtia ſt̄ clau/
dēda. Ubi nō oſtia ſenſuū ext̄ioꝝ ſine magna
difficultate p̄nt ſerari. q꞉ eoꝝ obiecta ſt̄ ext̄. q̄/
re facilr̄ p̄nt excludi ⁊ oſtia cuſtodiri vicȝ ocu
los claudēdo. aures obſtruendo. et ſic ḋ alijs
ſenſib⁹. Sic̄ fecit ille p̄ſbr de q̄ i vitaſpa. li. iiij
c. lxxij. q̄ aſcēdit de ſichi ad ep̄m alexādrie. et
q̄ñ reūſus ē interogauerūt frēs q̄d vidiſſȝ i ci/
uitate. ille ait. credite mihi frēs. ecce faciē ho
mis nō vidi niſi tm̄ faciē ep̄i. Ab hac reuelati
one frēs pfecerūt. vt ſe cuſtodirēt ab excellen
tia oculoꝝ. Idē legit̄ i codē. li. ca. ccxxix. Ab=
bas ſiluan⁹ habuit diſcipulū q̄ iuit rigare oꝛ/
tū. ⁊ dū iret ad mittendā aquā tegebat faciē ḋ
cuculla tm̄ ad pedes nitēteȝ. Cōtigit aūt vt q̄
dā ſupueniret. ⁊ ↄſiderās a lōge q̄d feciſſet. ⁊
dixit ei. Dic mihi abbas vt q̄d tegiſti faciē ⁊
ſic ad aq̄bas oꝛtū. dixit ei. fili ne viderēt oculi
mei arboꝛes. ⁊ occuparet̄ anim⁹ meus ab ope
ſuo i ↄſideratiōe eaꝝ. Itē legit̄ i vitaſpa. ḋ q̄=
dā ſene q̄ noluit videre mulierē. de q̄ cū q̄rēt̄.
q̄re. r̄ndit. q꞉ cogitatiōes ſūt ſic̄ pictoꝛes inq̄e
tātes ex memoratiōe reꝝ viſaꝝ. Itē de alio q̄
noluit ſoroꝛē ſuā alloq̄ niſi clauſis ocu
lis. Itē ḋ democrito pho q̄ eruit ſibi oclos. q꞉
mulieres ſine ↄcupia videre ñ potuit. ſ; h̄ cau
tela nō ↄmendat̄ niſi ſpūalr̄ accipiat̄. ſm̄ illḋ
mat. xviij. Si ocul⁹ tu⁹ ſcā. te. er. eū ⁊ pij. abs
te. Eruend⁹ ē. n. ocul⁹ pcti ⁊ ñ nature. Scdm R
aūt oſtiū. ſ. imagiatiōis vel coꝛdis ñ ſic facile
cuſtodit̄. q꞉ hȝ obiectū ſuū p̄ns oi tpe. Sunt
tm̄ aliq̄ ſere ſeu cautele i q̄b⁹ illḋ oſtiū cuſtodi/
ri pt. Prima ē capitꝭ abſciſio. vt vicȝ hō ferro
conaminis ſui abſcidat caput malaꝝ cogitatio=
nū vt ñ eis aſſētiat. q꞉ legit̄ i vitaſpa. li. iiij. c.
lxxj. ꝙ abbas āmō interogauit abbatē paſto=
rē de imōdis cogitatiōib⁹ q̄s coꝛ hois generat.
⁊ dixit ei paſtoꝛ. Nūq̄d gl̄iabit̄ ſecurꝭ ſine eo
q̄ incidit cū ipa. ⁊ tu eis nō poꝛrigas manū et
ocioſe erīt. Idē ait. Sic̄ capſa plena veſtib⁹ ſi
dimiſſa fuerit tēpe lōgo putreſcūt veſtes in ea
ita ſūt cogitatōes i coꝛde nr̄o. ſi nos fecerim⁹
eas coꝛpalr̄ tpe lōgo exterminabūt̄. Itē dixit ⁊
ali⁹ ſenex i vitaſpa. oēs cogitatiōes iſeſtātes
hoieȝ vnū caput hñt. Cōſidera ḡ q̄lis ſit illa.
⁊ aduſ⁹ illā renitarꝭ. q̄ abſciſa reliq̄ hūiliabūt̄
Si aūt hō illi ↄdelectet̄ ipoſſibile ē diſcedere
ab eo ſpm̄ foꝛnicatiōis. Un̄ legit̄ ḋ. s. Arſeio
ꝙ cū q̄dā nobilꝭ mulier rogaret eū vt h̄ret me=
moꝛiā ſui i oꝛonib⁹ ſuis. r̄ndit. ego oꝛo deū vt
deleat mēoꝛiā tui ḋ coꝛde meo. Scda ſera vel
cautela ē bona meditatio. ꝯria. n. ſe mutuo ex
pellūt. vt ſi vis malas cogitatiōes expellē de

corde vl̄ ne ītrēt eis aditū ꝓclude. aduoca bo
nas cogitatões ſm ꝙ iubꝫ caſſia.i colla. patꝝ
Incipiamꝰ bōas cogitatões diligē. ⁊ ſtati ab
his q̄ male ſt̄ digbit̄ nos deꝰ libare. Et hiero.
i q̄dā epl̄a. Corpal̄ inq̄t amor ſpūs amore ſu/
pat̄. deſideriū deſiderio ſbigit̄ ⁊ ſilr̄ cogitatō
cogitatōe expellit̄. Tercia ſera ē cordis ad al=
ta diſtractō. vt.ſ.hō iueniat mat̄iaꝫ alicꝰ occu
patōnis circa quā cor ſuū vacet ſeu ꝟſet̄. Qꝛ
dr̄ Eccī.xl. Occupatio mag̃ creata ē oibꝰ hoi
S bus. Terciū ꝟo oſtiū mētī vel rōis. qꝛ angu
ſtū ē ⁊ ferreū optie p̄t cuſtodiri. Potēs ē ei rō
dirigere ⁊ ordiare oīs vires īferiores. ꝑ hāc
portā ītrat̄ ī cubiculū vt nihil ītrare ꝑmittat̄
niſi qđ rō q̄ ſp̄ deꝑcat̄ ad optia.j. Eth. iuſtuꝫ
iudicauēit ⁊ bonū. ⁊ h̄ porta hꝫ tres cuſtodes
ſ.ſindereſim. rōeꝫ ⁊ volūtateꝫ. Sindereſis ſꝑ
clamat nullū malū eē admittēdū. ⁊ cū rō cꝰ eſt
diſcernere int̄ bonū ⁊ malū iudicauerit h̄ tale
qđ ē añ oſtiū eē bonū. mox volūtas cuiꝰ obie=
ctū ꝓpriū ē bonū impat h̄ ītromittēdū ⁊ econ
tra ſi malū. Vñ Greg.xxvij.mora. ꝑtractans
illđ qđ dn̄s ad iudos dic̄. quſqꝫ morabūt̄ ma=
le cogitatões ī te ⁊ noxie. neqꝫ inq̄t reꝑhendit
cur veniūt: ſꝫ cur morāt̄. In bōis ei cordibꝰ co
gitatões illicite veniūt. ſꝫ tñ morari ꝓhibent̄.
qꝛ recte q̄cūqꝫ captiuādā domū ꝯſcie ꝓhibēt.
ab ipo cordis limie hoſtē fugāt. qꝛ ſi repentis
ſuggeſtiōibꝰ vſqꝫ ad p̄mū veſtibulū ſurrepit.
T ad ſenſꝰ tñ ianuā ñ ꝑtigit. Tertio ꝓpt̄ q̄s vtili
tates fores iſte debeāt eē clauſe. Sciēdū ꝙ ꝓ
pter q̄tuor. Pria vt pctm̄ euitet̄. naꝫ legit̄.ij.
Reg.xj. de dđ q̄ vidit berſabee ꝑ cētū paſſus
lauare pedes. vidēs eā ꝯcupiuit. ⁊ ſibi eā ad/
duci fec̄. ⁊ cū ea adulteriū ꝯmiſit. ſi aūt oclos
clauſiſſet pctm̄ vitaſſꝫ. Silr̄ eua icaute pomū
aſpexit. qꝛ vidit ꝙ lignū eēt bonū ad veſcēdū
⁊ pulcꝝ ocul̄ aſpectuqꝫ delectabile. tulit đ fru
ctu ⁊ comedit ⁊ viro ſuo dedit q̄ etiā comedit
⁊ ſic pctm̄ iobediētie ⁊ vitiū gule ꝯmiſerunt.
Geñ.iij. vide de h̄ etiā exēplū dn̄ica. iij. i ad=
uētu. F.j. F. G. de paride q̄ helenā vidēs ī tē/
plo rapuit. ⁊ cū ea adulteriū ꝑpetrauit. Itē đ
dyna vide eadē dn̄ica. F.ij. F. M. Scđa vti=
litas vt gr̄a hita augeat̄. Nā.iiij. Reg.iiij.le=
git̄ ꝙ mulier clamabat ad heliſeuꝫ di. Seruꝰ
tuꝰ vir meꝰ mortuꝰ ē. ecce creditor venit vt tol
lat duos filios ad ſuiēdū ſibi. Cui dixit Heli
ſeꝰ. q̄d vis vt faciā tibi: dic mihi q̄d hēs ī do=
mo tua. at illa rn̄dit. Nō hēo ancilla tua q̄cq̄
ī domo mea niſi paꝝ olei q̄ vngar. Cui ait. va
de ⁊ pete mutuo a vicinis tuis vaſa vacua nō
pauca ⁊ ingredē.ſ.ī domū tuā. ⁊ claude oſtiū
tu ⁊ filij tui. ⁊ mitte inde.ſ.de oleo in oīa vaſa
h.ſ.q̄ mutuata fuerit. ⁊ cū plena fuerit tolles.
Iuitqꝫ mulier ⁊ clauſit oſtiū ſuū ſup ſe et fili/
os ſuos. illi offerebāt vaſa ⁊ illa īfūdebat oleū

Moral̄r mulier iſta ſignificat fidelē aiaꝫ. đ q̄
exponit̄ illud Prouꝰ.vl. Mulier timēs dn̄m
ipa laudabit̄. heliſeꝰ ſignificat deū p̄reꝫ. q̄ int̄
ꝑtat̄ deꝰ meꝰ. vir huiꝰ xp̄s ē q̄ mortuꝰ fuit ī cru
ce bona ſexta feria. ſic̄ tenet fides nr̄a. ſꝫ iā re
ſurrexit ad vitā īmortalē. iux̄ illud ad Ro.vj
xp̄s reſurgēs ex mor. iā nō mo. mors il.vl. nō
do. Creditor aūt ad p̄ns ſignificat diabolū. q̄
venit ad aiaꝫ vt tollat duos filios eiꝰ. q̄ ſūt in
tellectꝰ ⁊ affectꝰ ſibi ſuiendū. iō clamare debꝫ
aia ad deū p̄reꝫ deuote. ⁊ ipe eā exaudiet. iu=
xta illđ pſ̄.xc. Clamabit ad me ⁊ ego exau. cū
⁊c̄. Et tūc ipe loquēs ad hoieꝫ dic̄. q̄d vis vt
faciā tibi. q̄d hēs ī do.t.i. ꝯſcia vel aia. Et cō=
grue rn̄det. Nō hēo quicq̄ niſi paꝝ olei q̄ vn
gar. ⁊ h̄ oleū ſignificat ſacr̄alē gr̄am q̄ purgat
interiorē hoiem. curat ſpūalē morbū. lenit do
lorē aduſitatū. ⁊ refrigerat calorē cupiditatū
⁊ ꝑ h̄ aia letificat̄ ⁊ ꝯſolat̄. iuxta illđ pſ̄. xliiij
vnxit te deꝰ deꝰ tu.o.le. Et q̄uis illđ oleū gr̄e
quā hꝫ aia ī p̄nti hꝫ magnā vtilitatē. tñ reſpe=
ctu gr̄e quā hēbit ī futuro vbi erit ī gr̄a ꝯſum
mata modica ⁊ ꝑua noiat̄. ꝓpt̄ qđ dic̄ deꝰ p̄
aie vt petat a vicinis vaſa vacua ⁊ nō ꝑua. hi
vicini ſūt oīs electi ⁊ ſcti q̄ꝝ vaſa ſūt ꝟtutes
q.d. deꝰ. pete a p̄triarchis fidē. a ꝓphis ſpē. ab
apl̄is charitatē. a martyribꝰ patiam. a ꝯfeſſo=
ribꝰ pietatē. a ꝟginibꝰ caſtitatē. a regia celi hu
militatē. his ꝗ vaſ̄ ſpūalibꝰ petitī. dꝫ aia clau
dere oſtiū ſenſuū exterioꝝ.ſ. viſꝰ auditꝰ ⁊c̄. vt ñ
videāt oculi vanitatē. ⁊ ſic đ alijs. dꝫ oleū īfū
dere.i. ſe ī his ꝟtutibꝰ exercē. ⁊ ſic oleū gr̄e cre
ſcit ⁊ vaſa replēt̄. qꝛ q̄nto plꝰ aia ī his ꝟtutibꝰ
exercet̄. tāto plꝰ ī eaꝝ exercitio delectat̄. Ter=
tia vt hoſtī effuget̄. qꝛ ſic̄ apl̄i ꝓpt̄ metū ſuoꝝ
hoſtiū vicꝫ iudeoꝝ oſtia ſup ſe clauſerūt: ſic ⁊
nos ꝓpter hoſtes nr̄os iuiſibiles oſtia ſēſuuꝫ
claudamꝰ. qꝛ legit̄.ij. Reg.iiij. ꝙ iſboſet dor=
miuit in meridie ſup ſtratū. ⁊ rechab ⁊ banaa
inuēto oſtio apto ītrauerūt ⁊ euꝫ occiderunt.
Moral̄r iſboſeth interꝑtat̄ vir ꝯfuſiōis. ⁊ ſi=
gnificat aim hois q̄ dꝫ eſſe vir. vicꝫ viril̄r pu
gnās ꝯ̄ vitia. iuxta illđ pſ̄. xxvj. Viril̄r age
⁊ ꝯfortet̄ cor tuū. Sꝫ int̄dū fit vir ꝯfuſionis.
qñ negligēt̄ dormit. ⁊ oſtia ſenſuū ſuoꝝ apta
dimittit. ⁊ ſic rechab q̄ int̄ꝑtat̄ aſcēdēs ſigni=
ficat diabolū q̄ ait Eſa.xiiij. aſcēdā ī ce. ⁊ e.ſi.
al. intrat cū banaa.i. cū mala ꝯcupia. ⁊ int̄dū
mediāte gladio ꝯſēſus ī pctm̄ aiaꝫ occidit. qꝛ
dr̄ Iaco.c.j. Cōcupia cū ꝯcepit.i. inualuerit.
parit pctm̄.i. inducit ad ꝯſenſū ī pctm̄. Pctm̄
ꝟo ꝯſūmatū ſi fuerit.ſ.ī ope exteriori. mortē ge
nerat. Quia dic̄ glo. iducit ad reiteratōꝫ ⁊ cō
ſuetudinē ad q̄ ſeq̄t̄ obſtinatio. iō valde vtile
ē vt claudat oſtia ſēſuū tā exterioꝝ q̄ꝫ interioꝝ.
Quarta vtilitas vt deꝰ ad aiam libētiꝰ ingre/
diat̄. qꝛ h̄ dr̄. cū fores eēnt clauſe. igreſſꝰ ē ad

diſ.ie. Et pōt eē q̄nta vtilitas vt oīno orō effi
catior reddat̄. Nā p viſuꝫ orō ipedit̄. iō dixit
dñs mat. vj. Cū orauer̄ in. i cu. i. ad aīe intri
C ſecū. ꝛ clau. oſtio. ſenſuū. ora pa. tu. ¶ Quan
tū ad t̄tiū ī v̄bis p̄miſſis ponit̄ corpis gl̄ifica-
ti ſb̄tilitas. ibi. veit ieſus ꝛ ſte. i me. diſ. Dicūt
q̄dā naturales. ꝙ linx ē adeo ſubtil̄ ꝛ acutiſſi-
mi viſus ꝙ etiā obſtacl̄a q̄cꝫ poſſit penetrare
Et ad h̄ ſonāt v̄ba ariſ. ſupi⁹ allegata. viij. h̄
Si hoīes liceis vterēt̄ ocul̄ vt coꝝ ocl̄i obſta-
cula q̄cꝫ penetrarēt. ꝛ ſi ſic eſſꝫ vt iſti dicūt ꝙ
h̄ aīal ſubtil̄ eēt viſ⁹ ꝙ poſſit etiā groſſa pene-
trare. q̄to maḡ corp⁹ gl̄ificatū p̄t etiā muros
calibeos ꝛ q̄cꝫ reſiſtētia ſua ſb̄tilitate ptrāſire
ſic̄ pꝫ h̄ ō corpe ieſu gl̄ificato qō ad diſcipl̄os
ianuis exn̄tib⁹ clauſ̄ itroiuit. Pro q̄ ē notādū
doc. hugo. ō ſacr̄is. pte. viij. dic̄. ꝙ xp̄s diuer
ſis tpib⁹ oēs dotes accepit ꝛ aſſūpſit. vt i nati
uitate ſb̄tilitatē. i trāſfiguratōe claritatē. i am
bulatōe ſup mare agilitatē. i traditiōe corpis
ſui cenātib⁹ impaſſibilitatē. ſic̄ ō h̄ etiā habes
s̄. p. j. bona feria q̄nta. L. C. S. Sed certe alij
doc. dicūt ꝙ xp̄s tūc nō aſſūpſiſſet. ſ ea q̄ pti-
nent ad illas dotes miracl̄oſe exercē voluiſſꝫ.
ꝛ p⁹ ſuā reſurrectōꝫ h̄ penit⁹ aſſūpſit. Et p̄mo
aſſūpſit claritatē quā meruit ex ſua hūilitate.
q̄ ſe exinaniuit formā ſ̄ui accipiēs. pp̄t qō et
de⁹ exaltauit illū. ſ. i gl̄a claritat̄. ad Phil̄. ij.
Sꝫ. ō. a. ex q̄ aīa xp̄i ab iſtāti ſue ꝯceptōis gl̄i
oſa fuit clara ꝛ btā. q̄re ei⁹ gl̄ioſa claritas n̄ re
dūdauit i corp⁹ dū adhuc h̄ ambl̄auit. ſ ſolū/
mō p⁹ reſurrectōꝫ. Ad h̄ dicēdū ſ̄m. b. Augl̄.
ad diaſcoꝝ i ep̄l̄a. lꝫ claritas corpis gl̄ioſi diri
uet̄ ab aīe claritate. ſic̄ etiā factū fuit i corpis
trāſfiguratōe dño volēte. tn̄ h̄ factū fuit dīna
diſpēſatōe vt gl̄ia aīe n̄ redūdaret i corp⁹. niſi
p⁹ reſurrectōꝫ duplici rōe. Prio pp̄t myſteri-
um paſſiōis. ſcōo pp̄t h̄ ꝙ hoīb⁹ ſil̄is apparē
voluit int̄ q̄s voluit ꝯūſari. vt dixit apl̄s. ha
bitu iuēt⁹ ē vt hō. ad Phil̄. ij. Sꝫ iteꝝ q̄reret
q̄s vtꝝ claritas corpis xp̄i i reſurrectōe ꝛ quā
nūc hꝫ ē eadē cū illa quā habuit i trāſfigurati
one. dicūt doc. cōit̄ ꝙ ſic. Ad h̄ ſonāt v̄ba hie
ro. ꝙ tal̄ dñs appuit i trāſfiguratiōe q̄lis vē/
tur⁹ ē poſtea i regno ſuo tpe iudicādi Ad hoc
idē dic̄ Criſ̄. Quāuis tal̄ claritas reſurrectio
nis ſiue gl̄ie ſit maior claritate trāſfiguratōis
q̄ tātā claritatē vt ē claritas gl̄ie oculi apl̄oꝝ
pati n̄ potuiſſēt. ſic̄ filij iſrl̄ nō poterāt intēdē i
faciē moyſi q̄ tn̄ multo min⁹ micuit. Sꝫ Beda
i glo. Mat. xvij. ꝛ Lu. ix. dic̄ claritatē trāſfi/
guratōis n̄ fuiſſe claritatē gl̄ie ꝛ imortalitat̄.
ſ q̄ndā ei⁹ imaginē. Fuit. n. v̄acit̄ claritas gl̄e
q̄tuꝫ ad eēntiā nō tn̄ ad modū eſſendi. Clari-
tas. n. gl̄ie ē multo intēſior et pmanētior. imo
claritas gl̄ie ieſt corpi xp̄i gl̄ioſo p modū hit⁹
pmanēt̄ et n̄al̄r. Sꝫ claritas trāſfiguratōis in

erat ei p modū paſſiōis defluēt̄ tpalit̄. Et nō
ſic̄ xp̄s p⁹ ſuā reſurrectōꝫ aſſūſit corpis clari/
tatē. ſic ꝛ oēs electi corpm ſuoꝝ hēbūt clarita
tē q̄ ē p̄ma dos corpis. Et h̄ eſt duplex. q̄ ali-
qō dr̄ eſſe claꝝ dupl̄r. aut q̄ pſpicuū eſt. ꝛ ſic
vitꝝ dr̄ eē claꝝ. aut q̄ lucidū. ꝛ ſic ſtella dr̄ eē
clara. Corpa aūt gl̄ificata pp̄t vtrūcꝫ erūt cla
ra. q̄ erūt pſpicua ꝛ lucida. Nā duo ſūt que
cauſāt obſcuritatē i corpe hūano. ſ. mat̄ie ipu
ritas. ꝛ lumis paucitas. tūc v̄o tollet̄ vtrūcꝫ.
iō tūc corpa ſctōꝝ erūt valde clara. iō dicunt
cōit̄ doc. ꝙ ſcti r̄ſurgēt i corpe gl̄oſo ſic̄ ꝛ xp̄s
reſurrexit. Sꝫ h̄ ſane ē itelligēdū. vt vicꝫ li ſic̄
nō dicat eq̄litatē ſ ſil̄itudinē. q̄ talis claritas
nō erit ſil̄is i oīb⁹ btis. Sic̄. n. i aīa nō oēs eq̄li
ter btificāt̄. ſic nec i corpe. ſic̄ dic̄ mgr̄. ſen. lib.
iiij. di. xlix. ſic̄ dic̄ aug. i enchi. c. lxxix. ꝙ boni
dr̄nt̄ btificāt̄. alij magl̄. alij min⁹. Sic ꝛ mali i
iferno dr̄nter puniūt̄. Stella. n. differt a ſtel-
la. i. elect⁹ ab electo i claritate ment̄ ꝛ corpis.
Alij. n. alijs vicini⁹ clariuſcꝫ dei ſpēm ꝯtēpla-
būt̄. ꝛ ipa ꝯtēplādi dr̄a diuſitas māſionū vo
cat̄. h̄ ille. Sꝫ q̄rit̄ an corp⁹ gl̄ioſū poſſit vide-
ri ab oculo n̄ gl̄ioſo. Nā vt ipē refert i ep̄l̄a ad
Cyrillū. cū q̄dā die icepiſſet ſcribere ep̄l̄aꝫ hie
ro. deſtinādā. ab eo q̄rēdo q̄d ipſe ſentiret de
gloria btōꝝ. ecce ſubito eidē ſcribēti aīa eiuſ/
dē. s. hiero. q̄ i eadē hora feliciter euolauerat
cū maḡ claritate ꝛ mira odor̄ fragrātia appa
ru it narrās ō felici ſuo trāſitu. ſic̄ etiā hēs. s̄.
p. j. dñica. ij. p⁹ ephie. F. ij. N. R. quantū pla-
cet aīe corp⁹ gl̄ificatuꝫ hn̄ti. q̄ p̄t ſe oñdē cla/
rā. Scōo aſſūpſit corp⁹ xp̄i ipaſſibilitateꝫ. ꝛ h̄ E
ē aliq̄ diſpoſitio poſitiua corpi gl̄ificato īfuſa
ex redūdātia glorie aīe i corp⁹ q̄ tollit diſpoſi-
tiōꝫ defectiuā. ſ. paſſibilitatē. Et h̄ ē ſcōa dos
corpis q̄ reſultat ex v̄tute aīe btē corp⁹ ſuū cō
tinent̄. ita ꝙ ꝫ modū q̄ ab aīa ꝯtinet̄ ꝛ pficit̄
a nullo ext̄iori agēte valeat imutari. Cōtinet
aūt aīa btā corp⁹ ſibi denuo ꝯiūctū ne paſſiōꝫ
corruptiuā patiat̄. iōo pꝫ hūc male ꝛ erronee
dixiſſe q̄ ait. ſic̄ xp̄s paſſ⁹ ē i t̄ra p hoīb⁹. ſic ad
huc pateret̄ i aere p demonib⁹. qō ē hereticū
ꝛ erroneū. Et h̄ error aſcribit̄ origeni. vt i gl.
ſup canone. ſane pfert̄. xxiiij. q. ij. vbi dr̄. Di
xit. n. origenes oēm hoieꝫ eē ſaluādū p illud.
nihil odiſti eoꝝ q̄ feciſti Sap̄. xj. poſtea. n. di-
xit xp̄m i aere paſſuꝝ p diabolis ſaluandis. h̄
glo. Sꝫ dic̄ Vinc̄. i ſpe. hiſ. li. xij. ꝙ origenes
ſcpſit appollogiā p ſe i q̄ ſic dic̄. Quidā coꝝ q̄
libēt̄ hn̄t crimiari, prios. aſcribūt nob̄ ꝛ doct
ne n r̄e crimē blaſphemie qō a nob̄ nūq̄ȝ audi-
erūt. dicētes me p̄reꝫ pditiōis. ꝛ coꝝ q̄ de reḡ
eijciūt̄. i. diabolū dicē ſaluādū eſſe. qō n̄ māi-
feſte aliq̄s inſaniēs diceret. ſ mihi nihil mirū
videt̄ ſi adult̄at̄ doct̄na mea tali adult̄io q̄l̄
ꝛ ep̄l̄a pauli ē corrupta. Et addit vin. vbi. e.

c.x.p̄rimū admirari n̄ ſufficio ꝙ vir tā illuſtrꝭ
tā apte obuiās hereticꝭ deuolutꝰ ſit i noīatiſſi/
mā hereſim. ꝙ vicȝ i Eſa. ſeraphi ſpm̄ ſcm̄ ex/
poſuerit. ⁊ i alio loco d̄ p̄mio diaboli ſcp̄ſerit.
⁊ d̄ abſolutōe reproboꝝ pꝰ mille ānos. ⁊ ſic de
alijs multis. Ego ſane d̄ illo ſalua fide p̄m di
xeri. vel ꝙ oino h̄ nō ſcp̄ſit. lȝ ab hereticꝭ ob p̄
claꝝ nomē eiꝰ obfuſcādū male ſūt ɔſcp̄ta ⁊ no
mine ſuo p̄titulata. vel ſi ſcp̄ſerit nō ſtatuit ex
ſnia. ſ; defuit ex opiniōe. iō fortaſſe fuit aliꝰ q̄
xp̄m iteꝝ i aere p demonibꝰ paſſuꝝ dixit q̄ tn̄
nō patiſ̄ ex q̄ corpꝰ ipaſſibile pꝰ reſurrectōȝ aſ=
ſūpſit. Sic etiā corpa ſctōꝝ pꝰ reſurrectiōem
adeo ert̄ ipaſſibilia ꝙ ſi ponerēt̄ i ifernū n̄ pa=
terēt̄ ⁊ ſentirēt ex h̄ aliquā leſiōȝ. qꝛ ipaſſibili
tas ſctōꝝ erit n̄ poſſe pati. ſ; ipaſſibilitas pue/
roꝝ i libo erit nihil pati. ⁊ h̄ nō erit ex potētia
reſiſtēdi leſiōi extnſece quā n̄ hēbūt. ſ; ex ordi
natōe dīne mīe q̄ n̄ pmittit aliq̄d eis adhiberi
p qđ pn̄t ledi. ex q̄ pȝ ꝙ ſi tales pueri pꝰ reſur=
rectiōȝ ponerēt̄ i ignē lederēt̄ ab eo. niſi a iu/
ſticia dei p̄ſuarēt̄ vt dic̄ mgr̄ ioh̄. d̄ caſtro ma
rie ſup arti. xij. ſimboli apl̄oꝝ. Tertio aſſum=
pſit corpꝰ xp̄i ſb̄tilitatē. ⁊ h̄ cauſabat̄ ſicut ⁊ i
alijs corpibꝰ elctōꝝ cābit̄ ex dn̄io aīe gl̄ificate
ſup ipȝ. ſ. corpꝰ rōe cꝰ ipm̄ corpꝰ gl̄ificatū ſb̄tile
dr̄. qꝛ ſpūi dr̄ tūc oino ſb̄iectū eē. vn̄ ſb̄tile dr̄
dupl̄r ſm̄ ph̄m i li. d̄ ge. ⁊ cor. dr̄ ſubtile a ſbi=
trādo ⁊ diuidēdo ptes alicꝰ. ſic corpꝰ ſb̄tile pe
netrat groſſū. alio mō dr̄ ſubtile a ſubintrādo
ſolū n̄ diuidēdo ptes corpis qđ itrat. ſic ſpūs
ſb̄tilitate ſua penetrat corpꝰ. Subtilitas oīm
corpm̄ gl̄ificatoꝝ erit ſpūal̄ ad modū ſpūs. qꝛ
corpa gl̄oſa ert̄ ſb̄tilia. vt dicūt mgr̄i ſup apl̄ȝ
j. cor. xv. Seiat̄ corpꝰ aīale. ſurgȝ āt corpꝰ ſpū
ale. attn̄ corpa ſcōꝝ n̄ ert̄ ſb̄tilia p rarefactōȝ.
ſic̄ dixit q̄dā ep̄s ɔſtātiopolitanus. q̄ pōebat
corpa nr̄a i reſurrectōe fut̄a vētꝭ ⁊ aere ſubtili
ari. ⁊ hmōi hēſim reprobat Gre. xiiij. mor̄. oñ
dēs h̄ n̄ poſſe ſtare. qꝛ dn̄s pꝰ reſurrectōȝ hūit
corpꝰ palpabile. Lu. vl. ꝙ credibile ē eē ſubti
le. ⁊ ſi eēt vel fuiſſet aere ſubtiliꝰ n̄ fuiſſȝ palpa
bile. qꝛ aer lȝ ſit tāgibil̄ n̄ tn̄ ē palpabil̄. dicit ḡ
gre. ꝙ corpꝰ gl̄ioſū ſit ſubtile p effcm̄ ſpūal̄ p o
tētie. Sȝ d. a. an corpꝰ gl̄oſū rōe ſubtilitatꝭ ſue
poſſit eē i eodē loco cū alio corpe. Ad h̄ dr̄ ꝙ
n̄ ē d̄ natura corpis gl̄ioſi ꝙ ſit in eodē loco cū
alio gl̄oſo corpe. qꝛ corpis ſubtilitas n̄ aufert
q̄titatē dimēſiuā. ⁊ iō dic̄. s. tho. ſup. iiij. ſen.
di. xliiij. ꝙ nec duo corpa gl̄oſa nec duo cor. n̄
gl̄oſa nec duo corpa q̄ꝝ vnū gl̄oſū ⁊ aliud nō
gl̄oſū pn̄t eē d̄ nat̄a ſua ſil̄ i eodē loco. ſ; h̄ poſ=
ſet eē ex nat̄a dīna. ſic̄ vmbra. s. petri ſanabat
ifirmos n̄ ex v̄tute nat̄ali ſ; h̄ faciebat v̄tꝰ dīna
ad edificatōȝ fidei. ita faciet v̄tꝰ dīna vt glori=
oſū corpꝰ poſſit eē ſil̄ cū alio corpe n̄ gl̄oſo v̄tu
te gl̄ificatōis ſue. qꝛ ioh̄. dama. li. iij. igreſſū ie
ſū ianuis clauſis ad diſcipulos atꝑbuit v̄tute
glorificatōis ⁊ ita ɔcedūt corpꝰ glorioſū poſſe
eē ſimul cū n̄ glorioſo ſine nouo miracl̄o p do
tē ſubtilitatꝭ. ⁊ h̄ fieret n̄ diuidendo ptes cor=
pis n̄ glorioſi. ſ; ſolū ſubitrādo manēte diſiun
ctōe vtrarūq; dimſionū. Duo aūt corpa ſiue
duo gl̄oſa ſiue n̄ duo gl̄oſa n̄ pn̄t eſſe ſil̄ i eodē
loco ⁊ ſe penetrare ſine nouo miraculo ſ; dīna
v̄tute h̄ ſpāl̄r opante. Rō cōis oīm ē. qꝛ dim̄
ſiōes q̄rūcūq; reꝝ n̄ valēt ſe naturali v̄tute pe
netrare. corpm̄ glorificatoꝝ ē ratio ſpālis. nec
pn̄t eē ſimul i eodē loco. qꝛ ſi ſic tūc i eodē cor=
pore eēt potētia intrādi ad ptes alterꝰ glorio
ſi corpis. ⁊ i illo alio nō eēt potētia reſiſtēdi. ⁊
h̄ ē incōueniēs. qꝛ ſm̄ naturaȝ ɔpetit cuilibet
corpi vt reſiſtat cuilibet alt̄i corpi p ipm̄ trāſi
re volēti ita ꝙ nō poſſit eē ſimul cū eo i eodē lo
co. Miraculoſe āt pōt h̄ dīna v̄tute ɔtingere
ad nutū ipiꝰ cū ſit cū alio corpe in eodē loco. ⁊
ſic n̄ reſiſtat trāſeūti. ita corpꝰ glorioſū ſm̄ na=
turā ſuā ē palpabile. ⁊ h̄ hȝ ex duobꝰ. ſ. ex q̄li=
tatibꝰ tāgibilibꝰ. ⁊ ex h̄ hȝ ꝙ reſiſtat tāgēti ne
ptrāſeat. Qualitates v̄o tāgibiles ſūt calidi/
tas ⁊ frigiditas. hūiditas ⁊ ſiccitas ⁊ cet̄e cāe
q̄ ſūt apte nate imutare ſenſū tactꝰ. Sed tn̄ qꝛ
corpꝰ glorioſū oino eſt ſubiectū ſpūi. ɔpetit ei
ex naturali virtute vt cū nō vult nō palpet̄ a
corpe nō glorioſo. ⁊ qn̄ vult palpet̄. Et ideo
b. Grego. i ome. dicit. ꝙ dn̄s poſt reſurrectio
nē palpādā carnē tribuit quā ianuis clauſ̄ in
troduxit. vt oñderet poſt reſurrectōȝ corpus
ſuū eē eiuſdē nature ſ; alterꝰ glorie. Sed d. a.
Si corpꝰ glorioſū rōne dotꝭ q̄ dr̄ ſubtilitas nō
pōt eē cū alio corpe i eodeȝ loco. tūc nō poſſet
aſcēdere i celū ⁊ penetrare celos cū ipi nō ſint
diuiſibiles. ſm̄ illud Job. xxxvij. dicētꝭ. Celi
velut ere ſolidiſſimi firmati ſūt. Ad hoc dr̄ ꝙ
corpꝰ glorioſū ſiue xp̄i ſiue alterius ſcti ptran
ſeat celos ſeu alias ſperas celeſtes ſine coꝝ di
uiſiōe nō ex vi ſubtilitatꝭ ſ; ex diuina virtute.
Quarto aſſūſit corpus xp̄i quartā dotē. ſ. agi
litatē q̄ cauſabat̄ ex pfecto dn̄io aīe ſup corpꝰ
qꝛ dic̄ aug. vbicūq; voluerit animꝰ eē ptinus
erit ⁊ corpꝰ. ⁊ ḡ aīa ad oēm dr̄am loci ſeu poſi
tiōis. ſ. ſurſū ⁊ deorſū. añ ⁊ retro. ad dextrū ⁊
ad ſiniſtꝝ poterit corpꝰ ſuū mouere ſine fatiga
tione. iō Eſa. xl. dr̄. Currēt ⁊ nō laborabunt.
volabūt ⁊ nō deficiēt. In pn̄ti aūt vita corpa
nō mouent̄ ſine fatigatiōe. ⁊ ſūt tarda i motu
ſuo ex ɔtraria inclinatōe nature elemēti dn̄an
tis i corpe ɔtra volūtatē q̄ natura elemēti mo
uet ad determiatū locū. ⁊ nō ſubdit̄ pfecte vo
lūtati. ſ; i futuro corpa erūt agilia. ⁊ ex pfecta
ſubiectōe nature ſub impio volūtatꝭ. ⁊ ḡ cor=
pus glorioſū v̄tute glorificatōis ſue poterit i
celū aſcēdere. veriſimile ē ꝙ etiā aliqn̄ moue=
at̄ p libito ſue volūtatꝭ. nō ad aliquā idigētiā

ꝑ motũ ſupplendã. ſ ad ſue ꝟtut'oſſiōꝫ. ⁊ vt
ſenſ⁹ viſus reficiat̃ diuſaꝝ pulcritudīe creatu
raꝝ. i q̄b⁹ ſapia dei euidẽt̃ elucebit. ſẽſus. n. ñ
põt eẽ niſi circa pñtia. q̃uis magl a lõginquo
poſſint ſentire corpa glioſa q̃ñ nõ glioſa. vt di
cit. s. Tho. Sꝫ. d. a. an corp⁹ glioſũ poſſit mo
ueri i inſtãti: rñdet̃ ꝙ nõ. ſed bñ põt moueri i
tp̃e impceptibili. verũtñ ſic aia beatioꝛ hẽbit
corp⁹ clari⁹. ita ⁊ agili⁹. ſic tñ ꝙ volũtas ſcõꝝ
erit oino ꝯiũcta rõni. nã volũtas nunq̃ appe
tet qd̃ nõ dꝫ. ſed voluntas aie beatioris nollꝫ
rõnabiliter moueri corpus ſuũ citius q̃ alte/
rius aie min⁹ beate. ⁊ aia minoris glie nõ vel=
let corpus ſuũ ita cito moueri ſic alterius aie
magl btẽ. ⁊ ſic ꝟificat̃ i oib⁹ h̃ qd̃ dicit Aug. ꝙ
vbi vult ſpũs ibi erit ꝓtinus ⁊ corp⁹. Qx autẽ
ſpũs i momẽto eſſe põt ꝑ mille miliaria p⁹ re/
ſurrectõem ſcribit. b. Aug. de q̃dã hoie miſe=
ricorde. ſ tñ de reſurrectõe corpm diffidente.
quẽ de⁹ ꝓpter ſuã miſcdiaꝫ noluit deꝑire. id/
circo nocte q̃dã cũ ipſe in ſtratu ſuo dormiret
venit. s. Petrus apl's. aiam eius aſſumpſit. i
pratũ amenũ quam adduxit ꝑ mille miliaria
corpe i loco ꝑmanẽte. Tunc illuc in momẽto
eẽt ducta. dixit apl's. vbi es ⁊ vbi ẽ corp⁹ tuũ:
Rñdit aia. corpus meũ domi dormiẽs requi
eſcit. ⁊ ego ꝑ mille miliaria h̃ exiſto ab eo. Et
apl's. quõ põt h̃ fieri: ait aia. quõ. n. ego hic ſũ
⁊ corpus meuꝫ illic deus nouit ⁊ tu q̃ me huc
duxiſti. Et apl's. vis ait credẽ ꝙ poſſis a cor=
poꝛe ſepari. ⁊ i nouiſſimo die vna cũ corpe re
ſuſcitari. Que cũ dixiſſet nullã rẽ ſcire tã libẽ=
ter. ſtatim aſſumpſit aiaꝫ ⁊ i pũcto oculi eã ad
corp⁹ reduxit. Et iſte credul⁹ factus oib⁹ qui=
bus debuit enarrauit. Quãtũ ad q̃rtũ ſubiũ/
git̃ diuini doni ꝑcioſitas cũ dr̃. pax vob. Nã
pr̃ hñs dilectos filios dat eis mũera ꝑcioſio/
ra q̃ hꝫ. ſic xp̃s hñs dilectos filios apl'os q̃s i
finẽ dilexit donũ eis dedit. ⁊ hoc donũ ẽ pax
quã tãq̃ ꝑcioſiſſimã dedit eis p⁹ ſuã reſurre/
ctionẽ. Et in h̃ ꝙ dedit eis pãcẽ di. Pax vob
dedit eis prẽm ⁊ ſeipm ⁊ ſpm̃ſctm̃. Quia dic
b. Aug. li. de collatõe trinitat. i fine. Pax tri=
bus lr̃is ſcribit̃ a natura. p. prẽꝫ. a. filiũ nũcu/
pari. x. ſpm̃ſcm̃. nec ſine rõe h̃ dictũ putes. A
eñ ꝓncipiũ ẽ lr̃aꝝ. nec añ ſe hꝫ aliqd̃ elemẽtũ.
vt ſciat añ filiũ nihil eẽ ipſo teſtante q̃ iudeis
ait Joh. viij. Ego ꝓncipiũ q̃ ⁊ loq̃r vob. verũ
tñ h̃ lr̃a eſt ⁊ ſillaba ⁊ lõga et ꝓma. Sꝫ ꝙ lõga
ẽ etnitatẽ filij dei nõ tpalẽ inſinuat. ꝙ aũt ſyl=
laba ẽ. h̃ ſignificat ꝙ pr̃ i filio ⁊ fili⁹ in patre ẽ.
⁊ h̃ veꝝ ẽ. q2 v̈o ꝓma ẽ ſignificat ꝙ filius ſcd̃s
nõ ẽ poſterioꝛ. ſicut dixit ꝑ Johẽm i Apoca.
xxij. Ego ſũ alpha ⁊ o ꝓmus ⁊ nouiſſim⁹. ini
tiũ ⁊ finis. Sed iõ nouiſſimũ accipe. q2 dig̃t⁹
ẽ i fine tpm hũiliter naſci ⁊ mori ⁊ iudiciũ no=
uiſſimũ ſuſcipe. ⁊ ſubdit Aug. X. ẽ tertia lr̃a

⁊ i fine vt intelligas ſpm̃ſctm̃. nõ ad finẽ tẽde=
re ſ ad ſupnã ſp maieſtatẽ. Ex q̃ patet ꝙ xp̃s
meli⁹ donũ ñ habuit q̃ prẽꝫ ſeipm ⁊ ſpm̃ſctm̃
qd̃ dedit apl'is qñ dixit. pax vobis. Circa qd̃ A
notãdũ ꝙ pax eſt q̃druplex. Pria ẽ carnaliũ
pctõꝝ. ⁊ h̃ repit̃ int̃ adulteꝝ ⁊ adulterã. forni
catorẽ ⁊ fornicatricẽ. vt dicat mulier illd̃ Cã/
ti. viij. Ego mur⁹ ⁊ vbera mea ſic turris. ex q̃
facta ſũ corã eo q̃i pacẽ reꝑiens. Hãc pacẽ ha
buit ſalomõ cũ mulierib⁹ alienigenis q̃ꝝ erãt
ſeptigẽte cũ q̃bus adulteriũ ꝯmiſit. iij. Regũ
xj. iõ dr̃ de ipo Ecci. xlvij. Salomõ impauit
i dieb⁹ pacis. ⁊ cito p⁹ ſequit̃. inclinaſti femora
tua mulierib⁹. hũiſti potẽtiã in corpe. dediſti
maculã i glãm. In dieb⁹. n. belli ⁊ aduſitatis
hoies nõ vacãt libidini. ſ i dieb⁹ ocij. ſic illud
pꝫ d̃ ſodomit q̃ tpe ocioꝝ pctã ꝯ naturã gran
dia ⁊ ignoiabilia ꝯmiſert̃ Ezech. vj. Dd̃ autẽ
cũ etiã ociaret̃ i domo ioab exñte i bello adul
teriũ ꝯmiſit. ij. Reg. xj. Ciuitas romana cum
bell' ⁊ diſcordijs ꝯ cartaginẽ vexaret̃ ꝟtuoſ
exercitijs colebat̃. ſ p⁹ q̃ cartago ſubũſa fuit
ocio. libidini ⁊ gule roma ſe dedit ⁊ pl⁹ nocuit
rome eũſa cartago q̃ pri⁹ nocẽt adũſa. vt dic
aug. d̃ ci. dei. c. xix. In hoꝝ ſignũ mẽſis marti
us deo belli fuit ꝯſcẽt⁹. ille idẽ mẽſis i q̃ ſolẽt
reges ad bella ꝓcedẽ. ij. Reg. xj. Et ſtati mẽſ
imediate ſequẽs q̃ ẽ aplis veneri ẽ dedicat⁹. i
ſignũ ꝙ finito bello ⁊ exercitio bonoꝝ actuuꝫ
tpe pacis ⁊ ocij libido dñatur. iuxta illd̃. ocia
dãt vicia: fugiant q̃ ꝓcul illa. Et Ouid. de re=
me. amoris. Ocia ſi tollas ꝑiere libidis act⁹.
Hãc pacẽ xp̃s aplis nõ dedit q̃ ꝓus adult̃iuꝫ
ꝓhibuit Mat. v. q̃ viderit mulierẽ ad ꝯcupi
ſcẽdã eã iã mechat⁹ ẽ eã i corde ſuo. Scd̃a pax
ẽ mũdialiũ ꝯſpiratoꝝ. q̃ nihil aliud eſt q̃ que
dã violẽtia calũnioſe frat̃nitatis q̃ mali ſe cõ=
colligãt ⁊ ꝯfederãt ad reſiſtẽdũ ⁊ nocendũ iu
ſtis. Eo mõ ꝯfederati ſunt amõ ⁊ ionadab vt
nocerẽt thamar. nã i tali colligatõe dedit Jo=
nadab ꝯſiliũ amõ vt ſiſaret infirmitatẽ ⁊ ſe ſu
per lectũ poneret vt ſic ſororẽ ſuã deflorarẽt.
qd̃ ⁊ factũ ẽ. ij. Regũ. xiij. Illo mõ ꝯfederati
ſũt ſocij abſalonis cũ eo vt nocerent iuſto dd̃
ij. Reg. xv. Hoc mõ balach ⁊ balaã ad male=
dicẽdũ pplo dei ⁊ ſibi nocendũ facti ſũt ꝯcor=
des Nũeri. xxij. Quo q̃dẽ mõ herodes ⁊ py
lat⁹ facti ſũt aici vt xp̃m morti traderẽt ⁊ ꝯdẽ
narẽt. Et ſic videmus ꝙ inter ſpinas ſteriles
⁊ ifructuoſas lõge maioꝛ ẽ ꝯnexio q̃ int̃ arbo
res fructiferas. ſic i ꝯgregatõibus ⁊ collegijs
maloꝝ hoim lõge fortioꝛ ẽ coherẽtia ad inui=
cẽ ad ſe defendendũ q̃ bonoꝝ ad corrigendũ
malos vel extirpanũ. iuxta illud Naũ. j. Si
cut ſpine ſe ad inuicẽ ꝯplectunt̃. ſic ꝯuiuiũ eo
rũ parit̃ potãtiũ. De hac pace maloꝝ ⁊ vnita
te dicit Greg. i paſto. Sic multũ nocet ſi vni=

tas deeſt bonis. ſic valde noxiū ſi nō deeſt malis ſ; adeſt. cui applaudet Iſid. de ſū. bo. li. iij. d. Cōcordia maloꝝ ꝯtraria eſt bonoꝝ. ⁊ ſicut optādū ē ꝙ boni pacē hēant ad iuicē. ita optādū ē vt mali ſint diſcordes. impedit igit bonorū iter ſi nō diuidit vnitas maloꝝ. impij. n. ſic mare feruēt. Sic ꝗ ppl's hebreoꝝ impediebatur ꝑ mare rubꝝ ne euaderet pharaonē. ⁊ i terrā ꝓmiſſiōis itraret. ⁊ diuiſum mare vga moyſi prebuit iter ſeruis dei. ſic mali iter bonis ꝓhibent ad ſalutē vbi eoꝝ vnitas ⁊ pacis vinculū virga iuſticie diuidat. i malis nexib' cōgregati ſūt ꝯtra bonos licȝ i ſe nullā hn̄t pacē Et h ꝓbat Caſſi. ſup pſ. lxxij. Cū. n. pctōres videntes locupletes multis dn̄ari ppl'is. ⁊ in mūdo ꝙ timeāt nō hn̄t pacē hr̄e putāt. ſ; pax iſta cū ꝯſcia ſp litigat ⁊ rixat. ⁊ cum hoſtē nō habeat ſecū decertat. Superbia em̄ ꝯſulit vt ad dignitatē aſcendat. inabilitas vo ⁊ groſſicies ꝓhibet. largitas eſt cūcta ꝓdigaliter affecta expēdere ſed cupiditas oīa ꝑcipit reſeruare. Luxuria ꝓpter voluptatem vult quieſcere. ſed ꝓpter lucrū auaricia vult laborare. negligentia dormire. hypocriſis ieiunare. vt bn̄ pōt dicere cū pſ. xxxvij. Nō eſt pax oſſib' meis a facie pctōꝝ meoꝝ. Hanc pacē nec xp̄s dedit diſcipulis ſuis. q2 dicit pſ. Zelaui ſup iniquos pacē pctōrum videns. q. d. ſm glo. inuide ⁊ male tuli pacem pctōꝝ. ⁊ in alio pſ. xxv. Odiui eccl'iam malignantiū. i. congregatōez maloꝝ. Tercia pax eſt curialiū ꝑlatoꝝ. ⁊ h nihil aliud eſt ꝙ̄ quedā negligentia ſceleroſe impunitatis. Qn̄ em̄ videt ꝑlatus pctā notoria ſubditoꝝ ⁊ ea diſſimlat iuſte corrigendo. immo diſſimlat ſcire. talis ꝑlatus vocat pacific'. Humectatio. n. locoꝝ circa aures que vocāt tympora de lacte mulieꝝ inducit ſomniū. Et ſimilr qn̄ ꝑlatus hȝ vba remiſſionis et dulcedis ad manifeſte malos. adducit eos ad dormiendū in pctō ſuo. vba ꝓphetaꝝ ⁊ ꝑlatoꝝ antiq̄tus onera vocabant. vt Malach. j. Onus verbi dn̄i ad iſrl'. Et eſa. xvij. On' damaſci. ⁊. xv Onus egypti. onus tyri. xxij. ⁊c̄. Debent em̄ ꝑlati vba eſſe oneroſa ꝯtra rebelles ⁊ pctōres ſ; ſolatioſa ad deuotos ⁊ hūiles. Sȝ diſtiguēdū videt in remiſſione ⁊ rigore i ꝑlatis. quia ſi loquat de eoꝝ ꝑſonali iniuria. vel de erogatione honoris inueniunt acutiſſimi ⁊ rigidiſſimi ⁊ nihil remittūt. ſi de iniuria vel honoris diuini diminutiōe ibi ſunt remiſſiſſimi. nec curāt oino. Cū em̄ audiunt vel ꝑcipiūt aliquez de eis male loqui ſtati vnire ſciūt. ⁊ ſi nō i corpore tn̄ i reb'. Si aūt ſciūt ꝯtinue nomē dei ꝑ iniq̄s ⁊ ꝑcipue peſſimos ⁊ maximos luſores blaſphēare ꝑiurare ⁊c̄. h ꝑoptie ſciūt diſſimlare. Cōtra q̄s loq̄t Criſ. ſup Mat. Ep̄s ſi debitū honori n̄ accepit a ꝑſbro aut ꝑſbr ſi nō accepit a diacono. aut diacon' a lectore iraſcit ⁊ turbat. Si aūt viderit aut ep̄s ꝑſbrm. aut ꝑſbyter diaconū. aut diaconus lectorē circa obſequiū eccl'ie nō ꝑmanentē. aut al's peccantē i deū. nō iraſcit ei neq; curat. q2 oēs q̄dē. q. d. tā ꝑlati ſpūales ꝙ̄ ſclares de ſuo honore ſolliciti ſūt. d honore aūt dei null'. hec ille. Quāuis. n. eē pacificū ⁊ patientē in ꝓprijs iniurijs ſit laudabile. eē tn̄ patientē i dei iniurijs i ꝑlato ſūme ē vituꝑabile. In cui' figurā xp̄s ſic legit dixiſſe Math. iiij. qn̄ diabolus dixit ſibi Si filius dei es dic vt lapides iſti pa. fi. patiēter ſuſtinuit. ⁊ ꝑ auc̄tez ſcripture eū ꝯfutauit Itē ſcd̄o qn̄ dixit. Si filius dei es mitte te deorſum. q2 iſte due temptatōes nō fuerūt directe niſi ꝯ hūanitatē. Sȝ i tertia tēptatione qn̄ dixit. hec oīa tibi dabo ſi cadēs adoraueris me repulit miſeꝝ cū indignatione di. vade retro ſathanas. nō tēptabis dn̄m deum tuum. ſup quē locū dicit Criſ. Exemplo xp̄i diſcamus nr̄as iniurias eq̄nimit ſuſtinere. dei aūt iniurias neq; vſq; ad auditū ſufferre. qm̄ i ꝓprijs iiurijs eē quēq; patiētez laudabile ē. iniurias vo dei diſſimlare nimis impiū ē. Hāc pacē etiā xp̄s n̄ dedit diſcipul' ſuis. q2 d iſta pace et negligētia i ꝑlatis dixit Lu. xij. ⁊ mat. x. Nō veni pa. mit. ſ; gla. i. acutā correctōȝ vitioꝝ. Quarta pax ē fideliū ⁊ bonoꝝ. ⁊ ē triplex. ſ. tpis. pectoris ⁊ eternitatis. de qua dixi pte. j. feria. iiij. Iudica ſer. ij A A C. vel alia diuiſiōe. q2 hec pax ē hoi q̄etiſſime volūtatis. ꝑfectiſſime vnitatis. vel iocūditatis feliciſſime. de prima dicit Aug. li. iij. de vbis dn̄i. pax ē ſecuritas mētis. tranq̄llitas animi. ſimplicitas cordis. amoris vinculū. ꝯſortiū charitatis. Hec ē q̄ ſingulares tollit. bella compeſcit. comprimit iras. ſuꝑbos calcat. humiles amat. diſcordes ſedat. iniurias ꝯcordat. cūctis eſt placita. cunctis benigna. nō q̄rit alienū. nihil deputat ſuū. docet amare. q̄ odiſſe n̄ nouit. neſcit extolli. neſcitq; inflari. De ſcd̄a dicit idē Aug. li. xix. de ciui. dei. c. xiij. Pax corꝑis ē ordiata tēꝑeratia partium. pax aie rōnalis ordinata req̄es appetitionū. pax corꝑis ⁊ aie ē ordiata vita ſalus amātis. De tertia dicit dn̄s Eſa. xxxij. Sedebit populus meus i pulcritudīe pacis. de q̄ Aug. ſup pſ. lxxxiiij. dicit. Quis nō deſiderat illā pacē vbi amic' nō exijt. q̄ inimic' nō intrat. vbi nullus tēptator ē. null' ſeditioſus. null' diuidēs ppl'm dei. nullus fatigans eccleſiā.

¶ Dn̄ica ſcd̄a p' octauas paſce. Sermo. j.

Chriſtus paſſus ē ꝓ nob vob relinquēs exēplū vt ſequa. ve. ei'. j. Pe. ij. Scd̄m naturales ſal hēt vtutē a putredie ꝯſuādi. Videm' A ꝙ ſi carnes i pleilunio ponāt ad radios lūa

res ſcaturiũt ibi v̾mes.eo q̄ ip̄a lũa augm̄tat
carnis hũiditates mediãtib⁹ q̄b⁹ diſponit̄ ad
corruptõẽ. Si ãt carnes ſꝫ ſalite min⁹ p̄t eidez
luna nocẽ.q2 ſal a carnib⁹ exhit hũiditates.iõ
hoies volẽtes carnes a putredie ꝯſuare po=
nũt eas i ſale. Moraliter p ſal vno mõ ſignifi
cat̄ amaritudo pnie vel ſatiſfactõis.ſed p car
nes ſignificãt̄ carnales delectatões. Et ſic ſal
ꝯſuat carnes a putredie corruptiõis.ſic pnia
iniũcta cuilibꝫ p pctis ſuis p̄ſuat a carnalib⁹
delectatõib⁹ ſeu ꝯcupiſcẽtijs.q2 p pniaꝫ caro
nr̃a deo imolat̄.iõ p altare figurat̄ exo.xxiiij.
i q̄ carnes aialiũ ſacerdotes offerebãt. Sic ſa
cerdotes pniarij offerant p pniam carnes no=
ſtras dño ne nos vlteri⁹ trahãt ad pctm̃.iõ dꝫ
q̄libet iniũctã pniaꝫ libẽter ſuare.q2 dic̄ aug.
paꝝ ẽ hoiez pctõrẽ penitere niſi pniaꝫ pegerit
Et ſubdit.ad emẽdãda crimia vox penitudis
ñ ſufficit.nã i ſatiſfactõe pctoꝝ ñ verba ſ etiã
opa req̄rũt̄. Alio mõ p ſal ſignificat̄ amaritu
do xp̄i paſſiõis.ꝛ h̄ q̄dẽ a putredie carnalis li
bidis q̄ hoiez illo tpe ſolito vexat fortit̄ p̄ſer=
uat.idcirco apl̄s cui dat⁹ eſt ſti.car.ij.cor.xij.
vicꝫ tẽptatio pcti carnalis q̄ fortius ꝯcupiam
mouebat ſm glo.ſp paſſiõꝫ xp̄i meditat⁹ ẽ.vt
ꝛ hãc tẽptatõꝫ ꝯpeſcẽt ꝛ fugaret.ꝓpt̃ea dic̄.j
coꝝ.ij.nõ iudicaui me aliq̄d ſcire int̄ vos niſi
ieſũ xp̄m ꝛ hũc crucifixũ. Et ad gala.vj.ego
inq̄t ſtig.xp̄i do.ie.i cor.m.por.q̄re ſctã eccia
ordiauit vt h̄ ep̄a h̄ tpe legat̄.i qua d̾ paſſiõe
xp̄i mẽorat̄.vt filie ꝛ filij ſui hãc meditãtes tã
q̄ȝ p ſal ſp̄ũale a carnal̄ ꝯcupie putredie ſua=
rent̄ illeſi.iõ dic̄.xp̄s paſ.ẽ p no.ꝛc̄. In q̄b⁹ q̄
dẽ v̾bis breuit̄ duo tãgũt̄.p̄mũ ẽ qd̄ tãgit̄ bñ
ficiũ paſſiõis.ibi.xp̄s paſ.ẽ p no.ſcd̄m exem/
B plũ imitatõis.ibi vob̄ relin.exem. ¶ De p̄mo
ẽ notãdũ q̄ñ aliq̄s dñs tpalis populo ſuo ca=
ptiuato volũtarie pateret̄ et vſq̄ȝ ad mortem
vulneraret̄ mediãte vicꝫ ipſi⁹ paſſiõe magnũ
bñficiũ populis ſuis p̄ſtaret.ꝛ charitas maxi
ma p ip̄m mõſtraret̄.iuxta illud ioh̄.xv.ma=
iorẽ hac charitatẽ ne.hꝫ vt a.ſu.q.po.p a.ſu.
Quãobrẽ illud bñficiũ nunq̄ȝ dꝫ obliuiſci.iu=
xta illud dictũ Señ.i li.de bñficijs.bñficiorũ
mẽoria ſeneſcere nõ dꝫ. Et ſapiẽs cato.bñficij
inq̄t accepti memor eſto. Ad ꝓpoſitũ aũt dñs
nr̃ ieſus xp̄s paſſus ẽ p ſalute oim̃ q̄ȝtũ ad ſuf
ficientiã.lꝫ nõ q̄ȝtũ ad efficaciã.ꝛ ñ ſolũ paſſ⁹ ẽ
vt dic̄ pe.i v̾bis p̄aſſũptl ſ etiã vulnerat⁹ ẽ vſ
q̄ȝ ad mortẽ. Eſa.liij. Vulnerat⁹ ẽ ꝓpter iniq̄.
no. Et idcirco ẽ maximũ bñficiũ nob̄ impẽſũ.
ꝛ nũq̄ȝ obliuiſcendũ.ſ ſp memorãdũ. Q2 dic̄
deuot⁹ doc. Amãd⁹ i hora.ſa.li.j.c.xiiij. Fre/
quens paſſionis xp̄i mẽoria idoctũ quẽq̄ȝ red
dit doctiſſimũ.ꝛ impitos ac idiotas facit p̄fi=
cere i mgr̃os.mgr̃os inquã ſcie nõ q̄ inflat ſed
charitatl q̄ edificat. Sed heu multi int̄ nos h⁹

xp̄i paſſiõis obliuiſcũt̄ ꝛ ingti ſũt.et demõis
p̄ſuaſiõib⁹ i voluptates ꝯſentiũt.ſic pꝫ ex illo
exẽplo ſũpto ex geſtl romanoꝝ vbi legit̄. Im C
pator q̄dã ſtatuit p le.q̄cunq̄ȝ v̾ginez d̾ manu
raptoris liberaret eã (ſi ſibi placeret) i vxorez
duceret vel hr̃et. Accidit aũt eo tpe vt quidã
tyrãnus virginẽ pulcerrimã rapet ꝛ in ſiluaꝫ
quandã duceret deflorandã.cũ illa clamaret.
miles quidã inde trãſiens.ꝛ vocẽ puelle audi
ens equũ calcaribus pupugit.ꝛ ad eã veniẽs
cãm clamoris req̄ſiuit. Cui virgo. O dñe mi=
hi ſuccurre.nã tyrãnus iſte me vi rapuit.et iã
me defloratã occidere diſpoſuit. Ecõtra tyrã
nus.vxor mea ẽ.i adulterio eã reperi.et iõ eã
occidẽ curaui. Miles ergo rogatu puelle cũ
raptore puguit.ꝛ duros ictus vulneraq̄ȝ mul
ta ſuſcipiens tyrannũ ſupauit.habita igit̄ vi
ctoria puella fidẽ militi dedit vt ꝛ aliũ p̄ter eũ
nõ amaret.fide data miles ait. In caſtro meo
p aliquot dies maneas.ꝛ interi ad parentes
meos pgẽs que ſũt nccia p nuptijs ꝓcurabo.
Cũq̄ȝ abijſſet miles venit tyrãnus ad caſtꝝ ꝛ
pulſauit.ꝛ dũ nõ ſtatim intromiſſus eẽt.mul=
ta p̄miſit vt eã duceret i vxorez. At illa dictis
eius acq̄euit ꝛ ip̄m intromiſit.nec poſtea veni
enti militi fidẽ ſeruauit. Sp̄ũaliter p impato
rẽ intellige p̄rẽ celeſtẽ cui⁹ impio oia q̄ i celis
ꝛ i terrl ſũt obediũt ꝛ regunt̄.q2 nõ eſt q̄ poſſit
reſiſtere ſue volũtati. Hic impator celi dedit
legẽ i nouo teſtamẽto ꝛ i antiq̄.in antiq̄ q̄dez
dedit legẽ vt ceruicẽ ſuperboꝝ hũiliaret.de h̄
dic̄ mgr̃ ſen.li.iij.d̾ aduentu dñi.de⁹ magno ꝛ
ꝓfundo ꝯſilio ſuo legẽ p̄us dedit q̄ȝ filiũ mit=
teret.vt hois ſuperbiã domaret ꝛ inſufficien=
tiã humanã ꝯuinceret.ne ſibi iuſticiaꝫ arroga=
ret.ꝛ fruſtra xp̄m veniſſe iudicaret. In nouo
aũt dedit leges vt humanã audaciã coerceret
de h̄ dic̄ Iſi.di.iiij.c.facte. Facte inq̄t ſunt le
ges vt eaꝝ metu hũana audacia coerceret̄ tu
taq̄ȝ ſit int̄ improbos innocentia. His g̊ legi/
bus ſtatutl accidit vt raptor q̄dã.i.diabol⁹ ra
peret puellã p quã itellige gen⁹ hũanũ qd̄ per
pctm̃ violabat ꝛ et̃nalit̄ occidẽ volebat.ſ cla
mabat ad deũ p libatõe generl hũani p Eſa.
xvj. Emitte inq̄t agnũ dñatorẽ t̃re d̾ petra de
ſerti.i.d̾ celo qd̄ fuit deſ̃tũ p angelos malos.
ad mõtẽ filie ſiõ.c⁹ q̄dez clamorẽ audiuit xp̄s
miles generoſus eq̄tãs ſup diuinitatẽ venit i
ſiluã hui⁹ mdi.iuxta illud Exo.iij.clamorẽ ei⁹
audiui ꝛ deſcendi liberare eũ. Cũ g̊ cãm clão=
ris didiciſſet.et q̄liter genus humanũ tyrãn⁹
diabol⁹ violent̄ opp̄ſſiſſet.certamen ꝯtra ip̄ꝫ
inijt atq̄ȝ aſſũpſit ꝛ dira paſſus eſt p liberatio
ne generl humani a iudeis diaboli membris.
Nã vt dicit Tho.in cõpen.theo.veri.li.iiij.
c.de paſſione.q̄ chriſtus ſuſtinuit i tactu cla=
uorũ aſperitatẽ.i auditu obprobrioꝝ ꝯfuſiõꝝ

i odoratu ſputoꝝ feditatē. i guſtu aceti ⁊ fellis
amaritudinē. i ocul' lachrymaꝝ effuſiōꝫ. i coꝛ-
de penaꝝ tioꝛē. iō dic̄ h aplſ. xp̄s paſ. ē ꝓ no.
Pꝛio q̄dēꝫ paſſiōe generali. qꝛ ſꝫm oia mēbꝛa
corpis. iux̄ illō Eſa. liij. Uidim⁹ eū n̄ ha. ſpe.
ne. de. Scđo paſſione acerba Treñ. j. O vos
oēs ⁊c̄. Tertio rōe itēſiōis ꝓpt̄ optimā diſpo
ſitiōꝫ ipi⁹ patiētꝭ. tū ꝓpt̄ ei⁹ inocētiā. tū ꝓpter
ei⁹ honorꝭ excellētiā. Honoꝛabil' ei cū ꝯfūdit
pl⁹ ledit̄ ⁊ p̄cipue int̄ ſuos. Quarto paſſiō eḡ
uiſſima ꝓpt̄ ei⁹ v̄tuoſitatē. Jlle eñi miles xp̄us
q̄ paſſ⁹ ē ꝑ ſalute generꝭ hūani ē v̄tuoſiſſim⁹. ḡ
ei⁹ paſſio fuit ḡuis. qꝛ vilis hō ō moꝛte doloꝛē
n̄ hꝫ. cū turpitudo finē hꝫ. vt dic̄ Tho. vbi. ſ̄.
Quito paſſiōe ignomioſa. ⁊ h ignominia attē
dit̄ i patibulo crucꝭ vbi fuit ſuppliciū ⁊ i ꝯſoꝛ
tio fuit iniq̄ꝝ cū q̄b⁹ deputat⁹ eſt. iō dixerunt
Sap̄. ij. moꝛte turp. ꝯdē. e. Et notāt̄ dic̄ aplſ
pe. xp̄s paſſ⁹ ē. ⁊ n̄ dic̄ fuit paſſ⁹. i h innuēs vt
ei⁹ paſſiōes tot ⁊ tāte fuerīt ꝙ nemo pōt eas ex
plicare. iux̄ illō pſ̄. lxxxvij. Oēs fluctus idu.
ſu. me. Et dic̄ iduxiſti. ꝑ h ſignās ꝙ oia h q̄ de
paſſiōe ei⁹ ꝓphata fuerīt certitudialit̄ euenerīt
Nō dicit h q̄nta paſſ⁹ ſit. qꝛ h exp̄mere n̄ potu
it. ſic̄ xp̄i natura q̄ītū ad ipius teneritatē oim
alioꝝ hoim naturā icōpabilit̄ excedit. ita ei⁹
paſſio paſſiōes alioꝝ incōpabilit̄ trāſcēdit. iō
dic̄ aug. i ſ̄. ō paſſiōe. Caput nr̄m intuemur.
multi martyres talit̄ paſſi ſt̄. ſꝫ nihil ſic elucet
quō caput nr̄m. Sed di. quō h fuit ꝙ xp̄s tm̄
doloꝛē ſuſtinuit. cū ipſe fuit ver⁹ ꝯphenſoꝛ et
gaudiū btitudis redūdabat i ſenſualitate. ab
ſoꝛbendo oēm doloꝛē coꝛpi iferibilē. vt dicūt
doc. Ad h dr̄ ꝙ miraculoſe fuit fcm̄. qꝛ redū-
dātia btitudis ⁊ gaudij infioꝛꝭ ita ſuſpēſa fuit
i xp̄o ꝙ i nullo ꝑmiſit doloꝛē exrioꝛeꝫ vt tāgit
glo. Ly. q̄ d. Tpe paſſiōis xp̄i diuitas i celuꝫ
abiſſe dr̄. n̄ q̄dē locū mutās ſ̄ v̄tutē cohibēs.
vt poſſēt ipij paſſiōꝫ ꝯſūmare. iō pꝫ ꝙ xp̄s vo
luit ſibi i paſſiōꝫ ſbtrahē miraculoſe qō ex gr̄a
digt⁹ ē ſuis martyrib⁹ tpe paſſiōis elargiri. nā
q̄nto durioꝛa ꝑpeſſi ſūt exri⁹ tāto magꝭ ill' de⁹
affuit inri⁹ ꝯſolādo. iō. b. laurēti⁹ ſup cratē po
ſit⁹ dixit ad deciū. Carbones tui mihi refrige
riū p̄ſtāt. Et b. Tiburci⁹ dū ſup carbōes igni
tos icederet ait. videt̄ mihi ꝙ ſup roſeos flo/
res icedā i noie ieſu xp̄i. Sic xp̄s i ſua paſſiōe
nullā ꝯſolatōꝫ recepit. ꝓpt̄ qō dixit. de⁹ deus
E me⁹ vt q̄d me dere. Sꝫ ſi q̄reret a. ꝓpt̄ quos
xp̄s paſſ⁹ ē: r̄ndit petr⁹ di. ꝓ nob. ſ. hoib⁹. non
ꝓ demonib⁹. Nō etiā tāgit ifra cū dic̄. qꝛ pec-
cata nr̄a ipe ꝑtulit i coꝛpe ſuo ſup lignū. ſ. cru
cis. vt pctis moꝛtui. i. ampli⁹ nō peccem⁹ ſicut
moꝛtui ſ̄ iuſticie. ſ. xp̄o viuam⁹. c⁹ liuoꝛe ſana
ti ſum⁹. ſ. a pctōꝝ ifirmitatib⁹. Et dic̄ mgr̄ li.
iij. ſen. di. xviij. c. vl. ꝙ poꝛtauit pctā nr̄a xp̄s
.i. penā pctōꝝ nr̄oꝝ. qꝛ ꝑ ipi⁹ penā quā in cru

ce tulit pena nr̄a relaxata eſt. iō dr̄ de ſū. tri. ⁊
fi. ca. c. firmit̄. Qui etiā ꝓ ſalute generꝭ hūani
i ligno crucꝭ paſſus eſt. Et ſic miles iſte xp̄s ꝑ
paſſiōꝫ ſuā redemit nos a tyrāno q̄ nos rapu-
erat p̄tāte. iō dēm⁹ ſibi fidē dare vt eū ſolū di-
ligam⁹. ſibi ſuiam⁹ ⁊ i ſpōſū hēam⁹ vt dicat q̄
libꝫ. ſpōſ⁹ ſāguinū tu mihi es. Exo. iiij. i. rede
miſti me ſāguie tuo p̄cioſo. Et n̄ ſolū xp̄s nos
libauit a diabolo. ſ̄ locauit nos i eccl'ia ſuo ca
ſtro abiēs iteri ad p̄reꝫ ſuū. ⁊ nuptijs nccia di
ſponēs. volēs ꝙ ſiſes ſim⁹ hoib⁹ expectātib⁹
do. ſu. q̄ñ re. a nu. Lu. xij. Sꝫ timēdū ē ꝙ mul
ti q̄ i ſac̄. xl. xp̄o fidē dederīt nolle ab eo ſeparī
veniēte diabolo tyrāno ⁊ multa eis ꝓmittēte
ſ. lōgā vitā. gloꝛiā mūdi. ⁊ honoꝛes ⁊ delicias.
ſtati oſtiū coꝛdis ei apiūt ⁊ ipm̄ itromittūt. et
xp̄o fidē frāgūt. ⁊ i p̄ſtia pctā cadūt ⁊ recidi/
uāt. ſ̄ h recidiuatio in pctā cauſat. vij mala in
hoie recidiuāte q̄ ꝑ. vij. ſpūs neq̄oꝛes figurāt̄
Mat. xij. Pꝛimo ꝑ ipm̄ reddit̄ pctōꝛ ꝓnioꝛ
ad labendū. ſcđo durioꝛ ad ꝯterenduꝫ. tertio
tardioꝛ an ꝯfitendū. quarto infirmioꝛ ad reſi-
ſtendū. q̄nto ꝓnioꝛ i malo ꝑſiſtendū. ſexto dē
mō improbioꝛ fit ad impetēdū. ſeptio de⁹ effi/
cit̄ difficilioꝛ ad miſerādū. Jō ſapiens diſſua
det recidiuaꝫ dicēs. Fili peccaſti. ne adijcias
iteꝝ. ſed ⁊ de priſtinis dep̄care vt tibi dimit/
tant̄. Ecci. xxj. Et nota ꝙ hō q̄ vult euitare
recidiuū pcti dꝫ rememoꝛare turpitudinē p̄te
ritoꝝ pctōꝝ. Quia dicit mgr̄ ſen. ſup illō apl'i
ad Ro. vj. Quē fructū. i. vtilitatē habuiſtis
tūc i illis. ſ. turpitudinib⁹ ⁊ pctis. i q̄b⁹ nūc. ſ.
p⁹pniam erubeſcitꝭ. q. d. nullā. Jō aplſ pctā
p̄terita ꝯmēoꝛat. qꝛ hec ꝯmēoꝛatio facit pctā
p̄oꝛa abhoꝛrere mala. ⁊ ꝯſequēter pcti recidi-
uuꝫ euitare. ⁊ merito. qꝛ ſꝫm aplm̄ vbi. ſ̄. Fi-
nis illoꝝ. ſ. q̄ iteꝝ peccāt moꝛtaliter. moꝛs. ſcꝫ
gehēne. qō patet i ꝯcluſione exempli p̄ceden
tis vbi ꝯcludit̄. Cū puella faciē a milite q̄ eaꝫ F
a tyrāno libauit auēteret ⁊ intromittere nollet
miles iudici ꝯqueſt⁹ ē de muliere ⁊ raptoꝛe. iu
dex ꝓ eis miſit. et int̄ cetera puelle dixit. iure
duplici vxoꝛ fuiſti illius. tū qꝛ de mān raptoꝛ-
ris te libauit. tū qꝛ fidē ſibi dediſti. q̄re ḡ ianu
am alteri aperuiſti ⁊ eū intromiſiſti. Cūqꝫ illa
r̄ndere nō poſſet. dedit iudex ſniam moꝛtꝭ ſup
illā. Sic ſpūaliter xp̄s vidēs aiam lapſam in
pctm̄. hoꝛtat̄ eā vt ſibi apiat coꝛ ſuū ꝑ ꝯtritio
nē ⁊ ꝯfeſſionē cū dicit Cant̄. v. Api mihi ſo-
roꝛ mea ſpōſa. Cū aūt pctōꝝ ꝯſuetudine alle-
cta apire xp̄o recuſat. tūc eā apud p̄rem iudi-
cē etnū accuſat. ⁊ ille ꝓ ea mittit q̄ñ eā ꝑ moꝛ-
tē coꝛpalē a coꝛpe diuidit. Et dicit duplici iu
re. ſ. creatiōis ⁊ redēptōis ſponſa filij mei eſſe
debuiſti. Cūqꝫ illa nō inuenerit qō reſpōdeat
tunc ſniam eterne damnatōis iudex ꝓfert. qꝛ
finis illoꝝ q̄ in pctis manēt moꝛs. ſ. eterna eſt.

iõ cũ ſũma diligẽtia dꝫ hõ vitare recidiuũ. nã
apl's oib⁹ iuſtꝭ dic̃. Euigilate iuſti ⁊ no. pec .j.
Cor̃. xv. p h̃ monẽs eos ne recidiuẽt i pctm̃. ſi
tñ ꝯtigat ex hũana fragilitate quęcꝫ iterꝫ pec
care qð tñ de⁹ auitat ñ deſpet nec diuti⁹ i pctis
iaceat ſ pniãꝫ agat. ⁊ cũ ꝓpha dð. ij. Reg. xij.
dicat. Peccaui i dño. qꝛ de⁹ dic̃ hoi ipenitẽti.
⁊ pctm̃ ſuũ nõ recogſcẽti illud Hiere. ij. Ecce
ego i iudicio ꝯtẽdã tecũ. eo ꝙ dixerꝭ ñ peccaui
G ¶ Quãtũ ad ſcðꝫ ꝑponit nob apl's exẽplũ imi
tatõis cũ dic̃. ut ſeq̃mi veſti. e. dic̃ Iſi. li. xvij.
Heliotropia eſt herba ſic dicta eo ꝙ ſolſticio
eſtiuo floreat. vel ꝙ ſol' motib⁹ folia circũacta
ꝯũtat. ꝓpt̃ qð a latis ſolſequꝫ vocat̃. Seq̃t̃ ei
ei⁹ flos ſol' curſũ ⁊ i oi pũcto i ortu vicꝫ ⁊ occa
ſu ſp ſe ad ipm ꝯuertẽs ⁊ florẽ ſuũ apiẽs ſiue
claudẽs. Moralr̃ p hãc herbã accipe ꝯſciam
hois i virtutib⁹ floridã. q̃ dꝫ ſeq̃ vera xp̃i veſti
gia veri ſol. ꝯſiderãdo vicꝫ labores ei⁹. q̃s in
diſcurrẽdo ꝑtulit. i q̃bus ſm pſ. a iuuentute
fuit. vt i effuſione lachrymarũ q̃s i ꝯpatiẽdo
oñdit Lu. xix. Cũ videſ ciuitatẽ hirl'm fleuit
ſup illã ex ꝯpaſſione. Et ſilr̃ plagaꝝ illatione
q̃s a iudeis ꝑtulit. ⁊ ſic ð alijs. ⁊ dꝫ ei totã ſu/
am intẽtiõꝫ apire. nõ ſolũ i ortu ꝓſpitatꝭ. ſꝫ eti
am i occaſu tribulatiõis ⁊ aduſitatꝭ. exemplo
iſti⁹ fr̃is de q̃ legit̃ i uitaſpa. q̃ interrogauit quẽ
dã ſenẽ di. Si fuero in aliq̃ loco ⁊ nata fuerit
mihi tribulatio. ⁊ nõ habuero aliqueꝫ cui me
ꝯmittã. dolores ⁊ paſſiõeꝫ incidã quid faciã?
Tũc dixit ſenex ei. crede i deuꝫ. qꝛ ipſe mittet
ãgelũ ſuũ ⁊ grãꝫ ſuã ⁊ ipſe erit tibi ꝯſolatio ſi i
h charitate rogauerꝭ. Pro q̃ ẽ notandũ ꝙ veſti
gia diuitatꝭ ſeq̃ ñ poſſum⁹. qꝛ iob. xj. celſior eſt
celo. ⁊ q̃d facies. ꝓfũdior ẽ inferno. ⁊ vñ cog̃
ſces. ⁊ iõ veſtigia hũanitatꝭ ſeq̃ dẽmus. vt q̃li
bet dicẽ poſſit Iob. xxiij. Veſtigia ei⁹ ſecut⁹ ẽ
pes me⁹ ⁊c̃. Et pmo i mortꝭ ꝯſideratõe. qꝛ xp̃s
paſſus ẽ ⁊ mortuus vt mortẽ nr̃aꝫ ſp medite=
mur. iuxta illud Ecc̃i. vij. Memorare nouiſ=
ſima tua ⁊ ineternũ nõ peccab. Et. xiiij. Me
mor eſto ꝙ mors nõ tardabit. nã ſtatutũ ẽ oi=
bus ſel' mori. ad Heb. ix. vt q̃libet poſſit dice=
re cũ ſapiẽte Sap̃. ij. Trãſit vita nr̃a tancꝫ ve
ſtigiũ nub ⁊ ſic̃ nebula diſſoluet̃. h mors ſp ẽ
meditãda. Quia ſm Bern̄. nihil i reb⁹ huma
nis certi⁹ morte. ⁊ nihil incerti⁹ hora mortꝭ in=
uenit̃. iõ idẽ Bern̄. i q̃dã ſmone. nõ cogitan/
tẽ de morte rep̄hẽdit di: Miſer hõ q̃re nõ oi
hora te ad mortẽ diſponis. cogita te iã mortu
um cũ ſis de neceſſitate moritur⁹. diſtigue q̃li
ter oculi vertent̃ i capite. vene rũpent̃ in corpe
⁊ cor ſcindet̃ dolore. Et. b. Gregor̃. in moral.
tractãs illud Iob. Numer⁹ annoꝝ incert⁹ eſt
ſic ait. Circũſpicit impi⁹ ꝙ tꝑaliter floret. ⁊ pẽ
ſare negligit ꝙ ad interitũ ducit̃. ⁊ in vitã car
nis fiduciã ponit. eãcꝫ ꝑmanere eſtimat. quã

ad tp̃s tenet. ſolidat̃ i elatiõe anim⁹ quẽ repẽ=
tina mors ſurripit. nũcꝫ ꝯſiderat q̃ꝫ ſit incer=
ta eius felicitas nuncꝫ penſat. Nã ſi incertitu
dinẽ fugientꝭ vite ꝯſpiceret. incerta ꝓ certꝭ nũ
q̃ꝫ teneret. Iõ deuotus doc. Amãdus in ho.
ſap̃. lib. ij. c. ij. narrat de q̃dã iuuene q̃ morte
ꝑuent⁹ i primo migratur⁹ erat. ⁊ de ſalute ſue
aie nihil diſpoſuerat. iõ lamẽtabilit̃ inter ce/
tera ait. O q̃ꝫ mĩme crediđiſſeꝫ ꝙ tã cito mori
debuiſſẽ. Et deinde alloquit̃ mortẽ. O miſe=
ra repẽte q̃ſi ex inſidijs erumpens irruiſti ſup
me. ꝯp̄hendiſti atcꝫ mille funib⁹ ligaſti. ⁊ i vi
culis ferreis tecũ trahis. ſic̃ trahi ſolet dãna=
tus ad ſuppliciũ mortis. Nũc ꝑ dolore mortꝭ
ꝯploſis manib⁹ rugitũ emitto. cupiens mortẽ
effugere. ⁊ nõ eſt loc⁹ effugiendi. Circũſpiciaꝫ
ad oẽm plagã ⁊ deficit ꝯſolator ⁊ adiutor. qð
fixũ ẽ imutari ñ p̄t vocẽ mortꝭ horribilẽ audio
itonãtẽ atꝫ dicẽtẽ fili⁹ mortꝭ es tu nec opes nec
rõ nec cog̃ti nec amici valebũt te libare ð ma=
nu mea. finis ẽ. decretũ ẽ. implẽ optet. hec ille
Quare ncc̃e ẽ valde oib⁹ hoib⁹ vt ſuã morteꝫ
ꝯtinue ꝑ ocul' habeãt ⁊ ð ſalute aie ſue ꝓcurẽt
ne eis ſilia ꝯtigãt. Sꝫ. d. a. audiui ſupi⁹ ex di= I
cto ſapientꝭ. ꝙ vita nr̃a trãſit ſic̃ veſtigiũ nub
Ex q̃ videt̃ ꝙ nulla p⁹ hãc vitã erit hoim mẽo
ria. ſ pibũt i corpe ⁊ aia. qꝛ trãſeũte nube nul
lũ veſtigiũ ei⁹ erit et manebit. ſic nec vite nr̃e.
Ad h̃ dicũt oms doc. catholici ⁊ h̃ ẽ fides nr̃a
ꝙ vita hũana eſt denuo repanda. aia. n. hũa=
na naturalit̃ hꝫ inclinatõꝫ ad corp⁹ ſuũ eterna
lit̃ ad miſtrãdũ. Naturalis. n. incliatio nõ eſt
fruſtra. Ergo cũ ꝯſtat oms mori. ncc̃e eſt po=
nere corpa coꝝ ad vitaꝫ q̃ñcꝫ reditura. vt dic̃
hol. ſup li. ſap̃. lec. xvj. Iõ dic̃ Iob. xix. Scio
ꝙ redemptor me. vi. ⁊ i no. die. ð ter. ſur. ſum
Et Ezech. xxxvij. dic̃ dñs. Ego apiaꝫ tumu=
los vr̃os. ⁊ educã vos ð ſepulcrꝭ vr̃is. Et ibi=
deꝫ dic̃ oſſib⁹ aridis. dabo vob ſpm̃ ⁊ viuetis
Sed ꝯ h̃ iterꝫ iſtaret aliq̃s. ⁊ primo p illud pſ
xxxviij. Remitte mihi vt r̃frigerer pũſq̃ꝫ abe
am ⁊ am. nõ ero. Scðo p illud Iob. vij. Sic̃
ꝯſumit̃ nubes ⁊ ptrãſit. ſic q̃ deſcendit ad in=
fernũ nõ aſcendit nec reũtet̃ vltra i domũ ſu=
am. Tertio p illud Iob. x. Vadã ⁊ nõ reũtar
ad terrã tenebroſã. Quarto p illud. ij. Regũ
xij. qð dixit dauid poſt mortẽ pueri quem ge
nuit ex adulterio de berſabee. ego vadã ad il=
lũ. ille nõ reũtet̃ ad me. Quito p illud Eccſ
iij. Vn⁹ eſt interit⁹ hoiꝫ ⁊ iumentoꝝ. ⁊ eq̃ vtri
uſcꝫ ꝯditio. ſicut morit̃ hõ. ſic ⁊ illa moriunt̃.
Sexto p illud pſ. xlviij. Sepulcra illoꝝ do=
mus coꝝ ineternũ. Septimo p illud. ij. Reg.
xiiij. Oms morimur ⁊ tancꝫ aqua dilabimur
ſup terrã q̃ vltra non reuertet̃. Ex his argue
ret aliq̃s poſt morteꝫ ad corpus aias nõ reũ/
ti. Sꝫ tene vt prius dictũ eſt. Sꝫ ad ꝑmuꝫ re/

ſpōde ꝙ ſic itelligit̄. dixit. n. dd̄. Remitte mi-
hi. ſ. pctā mea. vt adulteriū berſabee ⁊ homi-
cidiū vrie. vt refrigerer ꝑ tuā ꝯſolatōz. ꝓuſq̄
abeā. ſ. d̄ pn̄ti vita ꝑ mortē. ⁊ amplius n̄ ero. i
ſtatu merēdi. Et ꝓpt̄ h̄ nūc ē tp̄s remittendi.
q꞉ p⁹ mortē n̄ erit remiſſio pcti. vel ſic. ſi nō re-
mitt̄. ibo d̄ hac vita. ⁊ ampli⁹ nō ero. i vero eē
qd̄ ē eſſe cū deo. Ad ſcd̄z aūt ⁊ ad t̄tiū ⁊ ad q̄r
tū dic ꝙ Job ⁊ dd̄ loquūt̄ de reūſiōe ad vitā
iſtā mortalē vl̄ pn̄tē. Sicut loquit̄ Sap. xvj.
hō ꝑ maliciā occidit aiā ſuā ⁊ cū exierit ſpūs
nō reūtet̄ nec reuocabit aiam ſuā q̄ recepta ē.
Ad q̄rtū. ſ. vn⁹ ē interit⁹. dic ꝙ ſm̄ Greg. loq̄
tur ex mēte infirmātiū. vel loquit̄ more ꝯcio-
natori. nūc i ꝑſona fatui. nūc i ꝑſona ſapient̄
vel q̄ztū ad apparentiā exteriorē. Ad ſextū. ſ.
ſepulcra eoꝝ dom⁹ illoꝝ inet̄nū. r̄nde ꝙ loq̄t̄
d̄ et̄no h⁹ ſcl̄i. vel loquit̄ ſm̄ opiniōz illoꝝ fal-
ſā q̄ dicūt cū corꝑe ꝑire aiam. Ad vltimū dic
ꝙ loq̄t̄ ſilitudiarie. ſic̄ aq̄ fluūt i t̄rā ⁊ reūtūt̄
ad mare. ⁊ iteꝝ fluūt. ſic corꝑa redeūt i t̄rā vn̄
ſūt ⁊ reſoluunt̄. vt iteꝝ v̄tute diuia reſurgāt.

K ¶ Scd̄o ſeq̄ debem⁹ veſtigia xp̄i i charitat̄ cō
ſūmatiōe. q꞉ xp̄s paſſus ē ꝓ nob̄ mortē. i q̄ oſ̄
dit erga nos maximā charitatē ſuā. iux̄ illud
Jo. xv. Maiorē hac chari. ne. h꞉ ⁊c̄. d̄ hac di
lectiōe dic̄ apl̄s. ij. Theſſa. ij. xp̄s dilexit nos.
⁊ dedit ꝯſolatōz et̄nā vicꝫ ꝑ mortē ſuā. Et nō
charitas quā xp̄s habuit i ſua paſſiōe fuit q̄-
druplex. vt h̄r ex hac ep̄la. Prio fuit liberal̄.
q꞉ liberalit̄ ⁊ volūtarie ſe obtulit. ⁊ h̄ tāgit ibi
Tradebat aūt. ſ. liberalit̄ iudicāti ſe iniuſte.
Scd̄o fuit ꝑſonalis. q꞉ nō ꝑ aliū ſ꞉ ꝑ ſemetipꝫ
⁊ i ſua ꝑſona ꝓ nobis pati dignat⁹ ē. Nā dicit
Tho. d̄ argen̄. i ꝯpen. theo. ve. c. d̄ paſſi. Cha
ritas dei vidit ꝙ nec ꝑ amicos. nec ꝑ p̄ciū po
teramus nos redimē. ꝓpterea f̄rēꝫ nr̄m ſe fe-
cit nr̄aꝫ aſſumēdo carnē. ⁊ p̄ciū dedit ſāguīeꝫ
ſuū fundēdo ꝓ nob̄. Quia h̄ petierat dd̄. Re
dime me dn̄e ⁊ miſe. m. pſ̄. xxiiij. q. d. nō ha-
beo amicos. q꞉ vnic⁹ ⁊ pauꝑ ſū. ſ. nō h̄n̄s p̄ci-
um. Et q̄ ad h̄ dic̄ h̄ petr⁹. Pctā. i. penas pec
catoꝝ ip̄e portauit. Tertio fuit exēplar̄ ⁊ ma
giſtral̄. q꞉ ſic̄ ipſe ꝓ nob̄ corꝑalit̄ mortu⁹ ē. ſic
nos mori debem⁹ pctis. viuere aūt deo. iō di-
cit. vt pctis mortui iuſticie viuam⁹. Quarto
fuit fructuoſa ⁊ v̄tualis. q̄ztū ad h̄ dicit. Cu-
ius liuore ſanati ſum⁹. Et ē liuor vno mō idē
qd̄ ſūma charitas. vt ſic exponat̄. Cui⁹ liuo-
re. i. ſūma ⁊ ſola dilectōe accedēte. nam amor
valde intēſ⁹ facit euacuatōz ſpirituū. ⁊ ſic reli
quit̄ color pallid⁹ vel liuidus. Alio mō liuor
idē ē qd̄ iuidia. vt c⁹ liuore. i. inuidia hita iu-
deoꝝ. ſanati ſum⁹ a morbo pctōꝝ. Et h̄ factū
eſt occaſiōaliter. q꞉ ꝓpter iuidiā iudeoꝝ tradi
tus ē xp̄s ad mortē ꝑ quā ſanati ſumus. Ter
tio liuor ideꝫ ē qd̄ dolor vl̄ vuln⁹ aut nigredo
q̄ māet i carne ex ꝑcuſſiōe. Et q꞉ xp̄s tm̄ nos
dilexit. exēplū imitāde charitat̄ nob̄ dedit. iō
dicit Bern̄. diſce xp̄iane quō debes xp̄m dili
gere q̄ dedit nob̄ carnē ſuā i cibū. ſanguinē in
potū. aiam in p̄ciū. aquā lateris i lauacꝝ. ve-
ſtē crucifixoribus. corꝑ⁹ diſcipul̄. mr̄ēꝫ iohā-
ni. Et nō ſolū dedit nob̄ exemplū diligendi ſe
ſolū. ſꝫ etiā ꝓximū. q꞉ plenitudo legis eſt dile
ctio. ad Ro. xiij. Sed q̄lis dꝫ eē dilectio. oſtē-
dit. j. Joh̄. iij. Filioli mei nō diligam⁹ v̄bo ne
q̄ ligua. ſ꞉ oꝑe ⁊ v̄itate. Et d̄ hac loq̄t̄. b. aug.
de doctrina xp̄iana. Sola inq̄t charitas eſt q̄
vincit oīa ⁊ ſine qua nil ſunt oīa. Et ſubdit.
Amate ſciam ⁊ anteponite charitatē. ſcia ſi ſo
la ſit inflat. ſ꞉ ſola charitas que edificat ſciam
nō ꝑmittit iflari. Tertio debem⁹ ſeq̄ veſtigia
xp̄i iniquitatis expurgatiōe. xp̄s. n. i ſua paſ
ſione curauit nos. Primo ꝑ dietaꝫ q̄n̄ ieiuna- L
uit. xl. diebus ⁊. xl. noctibus. Math. iiij. Se
cūdo ꝑ ſudorē. q̄n̄ fact⁹ ē ſudor ei⁹ ſic̄ gutte ſā-
guis decurrētis i terrā. Lu. xxij. Tertio ꝑ mi
nutōz. q̄n̄ clauis ⁊ lācea ꝑforat⁹ eſt. Joh̄. xix.
Quarto ꝑ potationē q̄n̄ guſtauit acetuꝫ felle
mixtū Mat. xxvij. Quito ꝑ emplaſtꝝ. q̄n̄ fa
cies ei⁹ ſputo ē linita Mat. xxvj. Sexto ꝑ ele-
ctuariū. q̄n̄ corp⁹ ⁊ ſanguinē ſuū i cena diſci-
pulis ſuis dedit. ⁊ has medicias xp̄s accepit
ꝓpt̄ nr̄aꝫ infirmitatē. vt dicit Tho. d̄ argen̄. i
ꝯpen. li. iiij. c. de paſſi. i fine. Sed moralit̄ ꝑ h̄
exemplū nobis expurgāde iniq̄tat̄ dedit. Nā
ſicut ipſe ieiunauit q̄ tn̄ pctm̄ nō fecit. j. Pe.
ij. Sic ⁊ nos q̄ multū peccam⁹ ieiunare dēm⁹
vt pctā ꝑ ieiuniū expurgem⁹. Quia dic̄ augl̄.
Jeiuniū purgat. mentē ſbleuat. carnē ſpiritui
ſbijcit. cor fac̄ ꝯtritū ⁊ hūiliatū. ꝯcupiſc nebu-
las diſꝑgit. libidinē ardor̄ extiguit. caſtitat̄
v̄o lumē accēdit. h̄ ille. Et iō penitētib⁹ impo
nant̄ ieiunia vt his mētibus expurgent pctā
Itē ſic̄ xp̄s ſudorē emiſit. ſic ⁊ nos docuit ſu-
dorē venialiū pctōꝝ ꝑ ꝯfeſſiōz expurgare. q꞉
al̄s ducūt hoiem ad ꝑicula. Quia legit̄ figu-
ra Naū. ij. ꝙ ꝓpha aſpexit. ⁊ ecce porte fluui
orū apte ſūt. ⁊ tēplū ad ſolē diruptū. et miles
captiu⁹ abduct⁹ ē. Moralit̄ porte fluuioꝝ ſūt
ſenſus corꝑis. q̄ lꝫ int̄dū guttati recipiāt cul-
pas. tm̄ ſepe iducūt ꝯſuetudinē peccādi. Per
tēplū aūt intellige aiam quam intrātes hmōi
pctā venialia dirimūt ꝓpt̄ ipſoꝝ multitudinē
h̄ ⁊ captiuū ducūt militē. i. libeꝝ arbitrium. ⁊
dāt illud i man⁹ diaboli. Itē ꝙ xp̄s ſāguinē d̄
manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊c̄. minuit. nobis exēplū ex-
purgādi a mortalib⁹ culpis t̄buit. Quid. n. ꝑ
ſāguineꝫ niſi pctm̄ itelliges. ſic̄ dicit Greciſta
Sāguis pctm̄ ſāguis q̄cq̄ dr̄ humor. de q̄bus
petīt liberari dd̄ pſ̄. l. Libera me de ſangui-
nibus de⁹ de⁹ ſalutis mee. Et hunc ſanguineꝫ
minuere debemus de pedib⁹ ⁊ manib⁹. Per

manꝰ itellige diaboli tẽptatões q̃bꝰ ñ debemꝰ
ꝯſentire. ſꝫ ꝑ pedes intellige carnales affectꝰ
q̃s optꝫ a corde remouere. Itẽ ꝙ xp̃s accepit
potionẽ nos inſtruxit vt potatões ſacꝝ ſcptu
raꝝ ſiue p̃dicationũ q̃bꝰ aia potat̃ accipiamꝰ.
vt ſic pctã vitemꝰ ⁊ expurgemꝰ. Quia dic̃ pſ̃.
cvj. Miſit v̄bũ ſuũ ⁊ ſa. e. ſ. in aia. Et licꝫ iſte
potatões int̃dũ ſũt amare cũ p̃dicatores vicꝫ
dure increpãt. pctõres tñ ſi ſe corrigãt. in aia
ſiũt ſaniores. iuxta illud Prouer. xix. Qui cu
ſtodit mandatũ dei. ſ. q̃ dicit ꝑ aplm̃. Argue.
increpa. obſecra in oi patia. cuſtodit aiaꝫ ſuã.
ſcꝫ a trãſgreſſiõe culpe h̃. ⁊ morte gehẽne ibi.
Qui aũt negligit vias ſuas ⁊ obſ̃uatiões mã
datoꝝ q̃bus mãdat̃ cuilibꝫ audire verbũ dei
ſalteꝫ die dñico. mortificabit̃. ſ. morte culpe ⁊
gehenne. Et iteꝝ Prouer. xv. Qui odit incre
pationes. ſ. p̃dicatorũ. morieẗ. ſ. morte culpe
hic ⁊ morte gehẽne ibi. Itẽ ꝙ xp̃s accepit em
plaſtꝝ. moralr̃ nos iſtruxit vt opa miſcdie fa
ciamꝰ. qꝛ ꝑ emplaſtꝝ qđ linit̃ elemoſynã ſub-
audi mediãte q̃ pctã ſũt expurgãda. iuxta illđ
Dañ. iiij. pctã tua elÿnis redime Et certe qui
opa miſcdie opat̃ veſtigia xp̃i imitat̃. Nã ipe
pluries opa miſedie exercuit. nã eſuriẽtes pa
uit. Jo. vj. ⁊ mat. xiiij. Sitiẽtes potauit. Jo.
vij. Et maximã elemoſynã fecit qñ corpꝰ in ci
bũ ⁊ ſanguinẽ in potũ diſcipulis ſuis tribuit.
Mat. xxvj. Captiuos redemit qñ obſeſſos
a demõibꝰ libauit. Luc. xiij. Nudos veſtiuit.
iuxta illđ Eſa. lxj. Induit me dñs veſtimẽto
ſalutꝭ. Itẽ ꝙ xp̃s accepit electuariũ ad ſanan
dã nr̃aꝫ ſpũalẽ infirmitatẽ. in h̃ nos moralr̃ in
ſtruxit. vt ad ſanãda pctã nr̃a dulce electuari
um benigne remiſſiõis ſumamꝰ remittẽdo in-
iuriã vicꝫ inimicꝭ nr̃is. iđ xp̃s in ſua paſſione
iniuriã remiſit cũ ꝓ inimicꝭ orauit. Luc. xxiij.
Pr̃ ignoſce illis. Sic ⁊ nos ſuo exẽplo nõ ſo-
lũ debemꝰ ꝓximis tpalia ammiſtrare. verum
etiã ſi in nos peccãt dẽmꝰ eis totalr̃ indulgere
nõ dũtaxat remittẽdo rãcorẽ. verũetiã oia ſi/
gna rãcorꝭ. nã dimittere rancorẽ eſt nccitatis
Et ad h̃ teneẗ q̃libet ſiue aduerſarius eũ im-
pugnet ſiue veniã petat vel non petat. Quia
dicit Chryſ̃. Si ille te leſit ⁊ tu prius eũ roga
uerꝭ magnã mercedẽ hẽbis. Dimittere aũt nõ
ſolũ rãcorẽ ſꝫ ſigna rãcorꝭ ꝓ ſatiſfactiõe exigẽ
da h̃ ẽ ꝑfectiõis. nec ad h̃ teneẗ niſi in caſu. ſ.
qñ ille humilit̃ petit veniã. vt põt ꝓbari ex di
M cto leonis pape de pe. diſ. v. c. vl. ¶ Quarto
ſequi veſtigia xp̃i debemus in aduerſitatꝭ tol
leratiõe. qꝛ dicit hic. xp̃s paſſus ẽ ꝓ nobis. ac
ſi diceret Omĩs xp̃i actio nr̃a ẽ inſtructõ. Sꝫ
xp̃s paſſus ẽ ꝓ nobis. ſ. iniuſte ⁊ ſine cã. ideo ⁊
nos debemus iniuſte pati tribulatões ꝓ amo
re eius. Nã nobis reliq̃t exemplũ tribulatio-
nis. ꝯtumeliaꝝ. flagelloꝝ. crucꝭ ⁊ mortꝭ vt iſta

oĩa ſuſtineamꝰ patient̃ exemplo xp̃i. vt dic̃
glo. Pro q̃ notanduꝫ archidiaconꝰ Guido in
roſario ſuꝑ decretũ ait. ꝙ aduſ̃itas tribulati-
onũ ꝓpter multa ẽ patiẽter tolerãda. Primo
qꝛ viuificat animã. iuxta illud pſ̃. cxxxvij. Si
ambulauero in medio tribulatiõis viuificab
me. Et ꝓpter hoc dicit deuotus doc. Aman-
dus i ho. ſa. li. j. c. xiij. O q̃ꝫ innumeri ſomno
pctõꝝ ꝓfundiſſimo obdormieñt. ⁊ morte ſpi-
rituali pierũt quos infelix obſorbuerat iniq̃-
tas. qui aduenĩẽte gr̃a diuine correctiõis ve-
lut de ſomno graui ac mortis imperio excita-
ti vitã in melius ꝯmutauerũt. ⁊ opa tenebra-
rũ abijcientes arma lucis ſũt induti. Secũdo
eũdi ad deũ dilatat viaꝫ. ſm̃ illud pſ̃. iiij. In
tribulatiõe dilataſti mihi. ſ. viã ad patriam. ⁊
hoc iđ. qꝛ tollit impedimẽta. ſ. ſeculi dilectiõꝫ
⁊ amorẽ. Hinc ẽ q̃re potius boni ⁊ v̄tuoſi ad-
uerſa patiunt̃ q̃ꝫ mali. vt vicꝫ bonis ꝑ aduer-
ſa via ad celũ eũdi dilateẗ ⁊ corõa p̃pareẗ. q̃a
dic̃. b. Amb. li. ſuo de offi. Nõ põt p̃miũ acci-
pere niſi q̃ legitime certauerit. nec eſt glo̾ſa vi
ctoria niſi fuerint laborioſa certamina. ⁊ ſub-
dit. Forte dicit aliq̃s. cur impij letant̃? cur ipi
etiã nõ mecũ laborãt. Et rñdet. Q̃m q̃ nõ ſcri
bunt̃ ad coronã mercedis nõ tenent̃ ad certa-
men laborꝭ. Ex quo elicit̃ ꝙ illoꝝ vita eſt val
de ꝑiculoſa q̃ ſꝑ letant̃ in h̃ mũdo. ⁊ nũq̃ꝫ ali-
q̃d aduſ̃i patiunt̃. qꝛ ill' vie eũdi ad p̃riaꝫ clau
dunt̃. Ideo nõ debẽt boni turbari cũ tribulã
tur. ſed potiꝰ gaudere ⁊ petere a dño auxiliuꝫ
pſ̃. lix. Da nob dñe aux. đ tri. Tertio aduerſi
tas ſiue tribulatio ꝓbat ꝑſonam. iuxta illud
Sap. iij. Sicut auꝝ i fornace ꝓbauit eos dñs
⁊ quaſi holocauſti hoſtiam accepit illos. ⁊ qꝛ
oñdit ſap̃. vt dicit Hol. lec. xxxij. qualit̃ ꝑ tri-
bulationũ tolerãtiaꝫ a dño acceptant̃. ⁊ circa
hoc duo ſiũt. qꝛ p̃mo oſtendit̃ ꝙ pena iuſtoꝝ
eſt vehemẽs argumentũ diuine acceptiõisꝭ ⁊
dilectiõis. Scđo ꝙ eis corrñdet euidẽs emo-
limentũ remuneratiõis cũ addit̃. ⁊ in tpe erit
reſpectꝰ illoꝝ. Et eſt tale exẽplũ. Quãto auꝝ
frequẽter liquefit. ⁊ ꝑ ignẽ trãſit. tãto purius
efficit̃. carius ⁊ acceptabiliꝰ. Sꝫ tribulatio vi
te p̃ntis eſt ſicut fornax vel caminus i quo ho
mies depurant̃. Eccĩ. ij. In igne ꝓbat̃ auꝝ ⁊
argentũ. hoies v̄o receptibiles i camio humi
liatiõis. Et iuſti quãto magꝭ ꝓ xp̃o tribulant̃
tãto magꝭ ſũt p̃cioſi ⁊ acceptabiles. Et h̃ ẽ qđ
dicit dñs Eſa. liiij. Ad punctũ i modico dere
liqui te. ⁊ in miſcdia magna congregabo te. i
momento abſcõdi faciẽ parũper. et i miſcdia
ſempiterna miſertus ſum tui. Ideo etiã dixit
ſapiẽs vbi. ſ̃. i tpe erit reſpectus illoꝝ. q. d. in
pũcto modico ⁊ q̃ſi i inſtãti patiunt̃. ſed i tpe
ꝓlixo ⁊ longo. ſ. eternitate erit reſpectꝰ illius.
id ẽ p̃miatio. Quarto aduerſitas purgat cul-

pā Eſa.iiij.abluit dn̄s ſordes filioꝝ ſiō. ⁊ non ſolū culpā purgat.ſ; etiā ab ea p̄ſeruat.qđ ꝓbat amād⁹ vbi.s̄.dicēs.O q̄nti ſūt q̄ grauiſſima ↄmiſiſſent pctā q̄ multa crimia icurriſſēt.ſi n̄ pia quadā diſpēſatiōe diuia tribulatiōib⁹ p̄ſeruati fuiſſēt. ¶ Sed dicēt aliq̄s.q̄re deus ꝑmittit electos ſuos tēptari adūſitatib⁹in p̄nti vita? Rn̄det̄ ꝙ p̄ter rōem.b.Ambro.ſupius poſitā adhuc ſunt tres alie rōnes. Primo ad exercendū nr̄e nature ꝓbitatē.q: habem⁹ vſū liberi arbitrij ꝑ gratiā informati ſi velimus. veluti ſi rex dediſſet arma ⁊ equū nobiliſſimū alicui militi.⁊ ille ꝓbe ⁊ viriliť ꝓ regis honore ⁊ labore in bello ſe exponeret.rex em̄ nō immerito acceptaret.Chriſt⁹ dedit nobis arma liberi arbitrij cu; equo corpis nr̄i. ⁊ ſūt q̄ſi ſimilia armis dei. q: ad ſilitudinē ⁊ imaginem dei fecit hoie;. Gen̄.j. Iō dicit apl's ad Eph. vj.Induite vos armatura dei vt poſſitis reſiſtere adūſus inſidias diaboli.ideo niſi nos ꝓ amore ⁊ honore regis nr̄i viriliť exponam⁹nos metipſos decipim⁹ ⁊ damnam⁹. Na; dr̄ Job vij.Militia.i.tēptatio ē vita hois ſup terrā.

B

Scđo ꝑmittit de⁹electos ſuos adūſitatib⁹ tēptari ad retinendū nr̄e cēſure vanitatē. niſi ei temptaremu: nimis ꝓpť defectū cognitionis nr̄e ⁊ expiētie de nobiſmetipis ſupbiremus. Sic de h̄ dicit Greg.ix.moraľ.c.xxxviij. Sup̄na diſpēſatio idcirco nos tota ſibi intentiōe ſuientis carnis nr̄e ꝑmittit temptatiōib⁹ↄcuti ne mens nr̄a i ſupbiā audeat p̄ſūptōe ſue eleuari ſecuritatis . vn̄ dū pulſata trepidat in ſolo autoris adiutorio pede; robuſti⁹ ſpei figat. Et xix.moraľ.c.iij.dicit.ad ima caro trahit ne extollat ſe ſpūs. ⁊ ad ſūma trahit ſpūs ne ꝓſternat caro.ſpūs leuat ne iaceam⁹i infimis.caro aggrauat ne extollamur ex ſūmis. Et ſic ſc̄m Greg.fit q̄dā certo moderamie.vt carne dep̄mēte ſ nō ꝓſternente hō deſpatiōis lapſū caueat.⁊ ſpū eleuāte.⁊ tn̄ tēptatiōes ⁊ adūſitates ſentiēte ſupbie caſū euadat. ⁊ ſic du; ſpūs trahit ⁊ caro retrahit.ſbtiliſſimo interi iudicij moderamie ifra ſūma ⁊ ſupra iſima i q̄dā medio aia laborat. Et idō petit pſ̄.xxv. Proba me dn̄e et tēpta me.glo. ꝓba me.i. iudica me eē ꝓbatū.n̄ tibi. q: oia noſti.ſ mihi ⁊ hoib⁹.ſi ei n̄ tēptarer adūſitatib⁹negligēs eſſē. Tertio ad ꝓmerendū future vite felicitatē. iux̄ illud Jaco.j. Btūs vir q̄ ſuffert temp. q: cu; ꝓba. fue.acci.coro. vite. Et certe ꝓpter hanc felicitatē futurā d; hō oia pati. q: dicit Amād⁹ li.j.c.xiij. Tāta eſt p̄eminētia future glīe ad tpales ⁊ trāſitorias tribulatiōes. vt diligens ꝓſpector deberet poti⁹eligere multis annis i fornace ignis ardentis velle torqueri q̄ mimo p̄mio ſibi i futuro reſeruato velle priuari. q̄a labor cū fine.merces ſine fine.

¶ De eadem dn̄ica. Sermo ſecundus.

EGo ſum paſtor

bon⁹.bon⁹ paſtor aiam ſuā ponit ꝓ ouibus ſuis Joh.x. ¶ Petrus i B
li. de auib⁹ dicit.ꝙ pellican⁹ nimiū diligit pullos ſuos.qđ p; ex illo.nā abſente pellicano q̄dā ſerpēs intoxicat pullos ſuos.cū aūt redierit ⁊ eos mortuos iuenerit. ſe i pectore vulnerādo ꝑcutit. ⁊ ſāguinē ſup pullos ſpgit. et ſic reuiuiſcūt. Spūaliť h̄ auis ſignificat xp̄m q̄ i p̄ncipio formauit duos pullos vi; adā ⁊ euā ⁊ dedit eis poſſe nō mori.ſic̄ de h̄ dicit Aug⁹. ſup Gen̄.li.iij.c.xxv. ⁊ etiā li.ix.⁊.c.ix. ſup illo v̄bo. Ecce dedi vob oēm herbā. mouēs q̄ſtionē dicit ſic. Queriť quō immortaľ factus ſit hō p̄ alijs aiantib⁹. Et ſubdit. S; alia ē immortalitas carnis quā i ada; accepimus.alia quā in reſurrectiōe ſpamus. Per xp̄m ille factus eſt hō immortaľ. vt nō poſſet mori ſi non peccaret.moreret̄ aūt ſi peccaret. Filij aūt reſurrectiōis nec poterūt vltra peccare nec mori. Caro nr̄a tūc nō egebit refectiōe ciboꝝ. q̄a nulla potit eſſe defectio. Caro Ade an̄ pctm̄ ita imortaľ creata erat. vt ꝑ alimonia; adiuta eſſ; mortis ⁊ doloris expers. h̄ Aug. Vidēs aūt doloſus ſpēs diabol⁹ eos formatos nō poſſe mori. eos itoxicauit q̄n pomū ad edendu; eis obtulit Gen̄.iij. Cur p̄cepit vob ⁊c̄? ⁊ ſic facti ſūt mortales.et q̄uis viuebāt ſc̄m corp⁹. tn̄ q̄ ad aia; mortui erāt. Veniens aūt xp̄s i ſua incarnatiōe pect⁹ſuū apire ꝑmiſit. ⁊ aia; ſuā dilectā ꝓ nobis poſuit vt nos viuificaret qui in adā mortui eramus. ¶ Q; aūt animā ſuā chri C
ſtus ꝓ nobis poſuit vel obtulit: figuratū ē Judic̄.xj. de Jepte. q̄ p̄nceps a filijs iſrľ electus volens pugnare ↄtra amon vouit deo offerre q̄cquid ei p̄mo occurreret cum de bello victor rediret. q̄ facto occurrit ei filia vnigenita quā dn̄o (vt vouēat) imolauit. Et dicūt doc. catholici ꝙ eā corꝑaliter occidiſſet. ſumentes eoꝝ motiuū ex h̄ qđ ſequiť i tex. Reūſa eſt ad p̄re; ſuū. ⁊ fecit vt vouerat. ſ. eā inficiendo. ⁊ dn̄o in holocauſtu; offerendo. Et ad h̄ ſonat Hiero. ꝙ fuit indiſcret⁹ i vouendo. ⁊ impius i adimplendo. Itē tenet Aug. ꝙ eā crudeliť et indiſcrete occidiſſet. ſed tn̄ poſtea penituit. q: in cathalogo ſanctoꝝ annumerat⁹ eſt: ad Hebr̄.xj. S; hebrei dicūt ꝙ eā nō immolauit occidendo. ſed votū fuit imutatū ſeu relaxatū ꝑ ip̄m phinees. Et h̄ declarat Nico. đ ly. ſuper Judic̄.xj.ꝑ lōgū paſſū. Et inť cetera dicit. ꝙ ↄueniet̄ pōt dici. ꝙ filia iepte fuerit dn̄o ↄſecrata vel ſanctificata ꝑ obſeruantiā virginitatis. viuendo i or̄onib⁹ ⁊ ieiunijs ac pijs opib⁹ ⁊ ſic ſacrificata fuit nō ꝑ corporalē morte; ſed potius ꝑ ciuile; ſeu ſpūalem eo mō q̄ dicūtur

religioſi mũdo mortui. inq̃ʒtũ ſũt a mũdanis
actibꝰ ſegregati. ⁊ diuinis officijs totalit̃ mã-
cipati. ⁊ h̃ opinio hebreoꝝ doctoꝝ ẽ mitior q̃ꝫ
uis catholicoꝝ ſit vior. Spũalit̃ ſepte interꝑ
tat̃ apiens. et ſignificat dñm nr̃m ieſũ xp̃m. q̃
ꝑ ſuã paſſiõꝫ aperuit nob ianuã celeſtis regni
q̃ clauſa fuit ꝑ multos annos. ſicut canit̃ i bo
na ſexta feria. Apta ẽ nob ianua regni. Sed
amon interp̃tat̃ ppl's iniquꝰ aut vilis. ⁊ ſigni
ficat diabolũ cuꝫ ſuis filijs iniq̃s iudeis. ꝯtra
q̃s pugnãs i ſua paſſione. obtulit dilectã filiã
ſuã i ſacrificiũ deo p̃ri ꝓ nobis in ſignũ maxie
dilectiõis ⁊ bonitatꝭ. vt ꝯgrue dicat verbũ h̃
euãgelij. Ego ſũ paſtor bonus. i quo ſp̃aliter
tria tãgunt̃. Prio paſtoꝝ bonitas. ibi. ego ſũ
pa. bo. ⁊c̃. ſcdo mercennarioꝝ cupiditas. ibi.
mercẽnariꝰ aũt ⁊ cuiꝰ nõ. tertio ouiũ diuiſitas.
P ibi. cognoſco oues meas. ¶ Quãtũ ad p̃muꝫ
ponit̃ paſtoꝝ bonitas cũ dicit xp̃s. Ego ſum
paſtor bonus. Pro q̃ ẽ notandũ. bonitas pa-
ſtoris xp̃i claret ex multis. Primo ex reꝝ cre
atione. nã ex ſua infinita bonitate oia ad vtili
tatẽ homi creauit. ſ. celũ ad poſſidendũ. ange
los ad ſeruiendũ ſiue cuſtodiẽdũ. ſtellas ad il
luminãdũ. ignẽ ad calefaciẽdũ. aquã ad refri
gerãdũ. aerẽ ad reſpirãdũ. terrã ad portãdũ.
beſtiaſq̃ꝫ ad nutriendũ. Jõ dicit Damaſc̃. li.
ij. c. ij. q꞉ bonus ⁊ ſupbonꝰ ẽ deus nõ ẽ ꝯtẽtus
ſuipſius ꝯtemplatiõe. ſꝫ ex ſupabũdãtia pie-
tatis ⁊ bonitatis acceptauit quedã genera q̃-
bus bñfaceret. ⁊ ꝑticiparet ſuã bonitatẽ. ex ñ
ente em̃ ꝓduxit ⁊ ꝯdidit vniũſa. Sed. d. a. q̃-
re deus ex ſua infinita bonitate creauit oĩa.
Quia dicit Aug. li. ij. de tri. c. xxj. Tria q̃deꝫ
ſcienda ſũt maxime de creatura. q̃s eã fecerit
ꝑ q̃d eã fecerit. ⁊ qualiter eaꝫ fecerit. Et h̃ in-
quit inſinuat ſcp̃tura cũ dicit. fiat lux. ⁊ facta
eſt lux. ⁊ vidit deus ꝙ eẽt bona? Et ſb̃dit. Si
q̃ramꝰ q̃s fecit. deꝰ? ſi ꝑ q̃d. dixit fiat. et facta ẽ
lux. ſed q̃liter fecerat. q꞉ bona eſt? Ad hoc rñ
dendũ ẽ ꝙ deus oia creauit ex ſua bonitate ꝓ
pter q̃ncꝫ. Primo vt nos ꝑ ea moueret ad ſu-
um amorẽ. Nã p̃r diues hñs filiũ diſponit ſi-
bi pulcrã domũ. terras ⁊ agros. ⁊ ſic de alijs.
vt q̃tiens illa inſpexerit ⁊ vſus fuerit. i ſua di
lectiõe ꝑmaneat. Sic p̃r nr̃ xp̃s q̃ eſt diues in
oĩs. in cuiꝰ domo ſũt gloria ⁊ diuitie ƀm pſ̃.
cxj. hꝫ ppl'm vnicũ xp̃ianũ. cui diſpoſuit do-
mũ pulcrã. ſ. celũ ꝓ ſua habitatiõe. ⁊ terraꝫ ꝓ
neceſſarioꝝ inq̃ſitiõe. ⁊ ſic de alijs. vt ip̃m ad
ſuũ amorẽ incitaret. iõ dicit. b. Aug. x. ꝯfeſ. c.
vj. Celũ ⁊ terra ⁊ oia que i eis ſunt. ecce mihi
vndiq̃ꝫ dicũt vt te amem. nõ ceſſãt dicere oĩ
bus vt ſint inexcuſabiles. ⁊ infra. c. vij. Quid
aũt amo cũ te amo. nõ ſpeciẽ corꝑis nec decꝰ i
creaturis. nõ cãdoreꝫ lucis. nec dulces melo-
dias cãtilenaꝝ. nõ floꝝ vel vngẽtoꝝ aroma/
ta ſuaue olentia. nõ mãna vel mella. nõ mem-
bra acceptibilia carnis amplexibꝰ. nõ h̃ amo
cũ te amo deũ meũ. Et tñ amo quãdã lucẽ. q̃n
dã vocẽ. quendã odorẽ. ⁊ quendã cibũ ⁊ quẽ
dã amplexũ. ⁊ cũ amo deũ meũ. lucẽ. odorem
vocẽ. amplexũ. cibũ interioris hoĩs mei. vbi
fulget animo meo qđ nõ capit locꝰ. vbi ſonat
qđ non capit tp̃s. ⁊ vbi olet qđ nõ ſpargit fla-
tus. ⁊ vbi ſapit qđ nõ minuit edacitas. et vbi
heret qđ nõ diuellit ſatietas. et hoc ẽ qđ amo
deũ meũ. hec Aug. Et merito dꝫ hõ xp̃m do-
minuꝫ diligere. ex quo ꝓpter ip̃m oia dignatꝰ
eſt facere. iuxta illud Sap̃. xj. Diligꝭ oia que
ſunt. et nihil odiſti eoꝝ q̃ feciſti. nec em̃ odiẽs
aliq̃d ꝯſtituiſti aut feciſti. ¶ Scđo ideo ea cre Q
auit vt hoĩeꝫ moueat ad impendẽdũ ſibi ho-
norẽ. Oĩs em̃ creatura ꝓ ſue nature potentia
nitit̃ deũ honorare. nec ẽ aliq̃ res q̃ ſuis legi-
bus nitit̃ obuiare. Nã Aug. i li. cur deus hõ.
c. xij. dicit. Oĩs volũtas rõnalis creature ſb̃-
iecta dꝫ eẽ volũtati dei. ⁊ hoc ẽ debitũ qđ dꝫ
angelus ⁊ hõ deo. qđ ſoluẽdo nullꝰ peccat. et
ꝙ oĩs qui nõ ſoluit peccat. h̃ ẽ iuſticia ſiue re/
ctitudo volũtatis. que iuſtos facit ſiue rectos
corde ⁊ volũtate. Hic ẽ ſolus honor et totus
quẽ debemꝰ deo ⁊ a nobis exigit deꝰ. hec ille.
Jõ tres pueri i fornace oĩs creaturas ad ho
norandũ deuꝫ induxerũt cũ dixerũt Dañ. iij.
Bñdicite oia opa dñi dño. vt i oĩbꝰ honori
ficet̃. ſ. Pe. iiij. Tertio vt nos moueret ad ſtu
porẽ. Nõ em̃ eſt tã ꝑua creatura in mũdo cu-
ius naturã. ꝯpoſitionẽ ⁊ v̉tutẽ poſſit ꝯp̃hen-
dere intellectus hũanus. ſed magis ſtupere ⁊
mirari. Quia dr̃ Hiere. v. Stupor ⁊ mirabi-
lia facta ſunt i terra. Et Eccĩ. xj. Mirabilia
opa altiſſimi ſolius ⁊ gl'ioſa ⁊ abſcõdita ⁊ in-
uiſa opa illiꝰ. ¶ Quarto vt nos inducat ad ti R
moreꝫ. dicit em̃ Hugo de arca noe. ꝙ oĩs cre-
atura triplici voce hoĩem alloquit̃. In h̃ inq̃t
genere ꝯtemplatiõis audiuimꝰ oẽm creaturã
tribus vocibꝰ nobis loq̃ntẽ. Prima vox dicit
accipe. ſcđa redde. tertia fuge. Accipe bñfici-
um. redde debitũ. fuge ſuppliciũ. Prima vox
eſt famulãtis. eſt celũ qđ dicit. ego miſtro tibi
lucẽ in die vt vigiles. tenebras i nocte vt pau
ſes. Ego ad oblectationẽ tuã g̃tas viciſſitudi
nes tẽpoꝝ pario. veris ⁊ eſtatis feruorẽ. autũ
ni plenitudinẽ ⁊ algorẽ hyemis. Ego alterna
tis incrementꝭ dieꝝ ⁊ noctiũ ſpacia ſiñi rõe diſ
ſimilit̃ extendo. ⁊ vt varietas tollat faſtidiuꝫ
⁊ pariat oblectamentũ. Aer dicit. vtileꝫ tibi
p̃beo flatũ. ⁊ oĩe genꝰ auiũ ad tuũ mitto ob-
ſequiũ. Aq̃ dic̃ potũ tibi p̃beo. ſordes purgo
arẽtia rigo. et diuſa genera piſciũ ad tuũ vſũ
miſtro. Terra dic̃. ego te porto. pane ꝯforto.
vino letifico. oĩs generꝭ fructibꝰ oblecto. diũ-
ſis aĩalibus mẽſas tuas repleo. Secũda vox

admonētis ē mōs q̄ dicit. vide hō q̄liter amauit te. q̄ ppt̄ te fecit me. Fuio tibi q᷑ fact⁹ ſū ppter te. vt ſeruias illi q̄ fecit me ⁊ te. me pꝑter te nō pꝑter ſe. Si ſentis bn̄ficiū redde debitū accipis bonitatē. redde charitatē. h̄ tribuit. ⁊ h̄ exigit de⁹. Tertia vox ꝯmināt̄ ē ignis q̄ dicit. a me ꝯbureris. aqua dicit a me ſbmerger̄ terra dicit a me abſorber̄. infernus dicit a me glutier̄. Quia ois creatura ſic̄ ex ꝯditiōe ſua homi famulat̄. ſic etiā pctōꝛibus ꝓ maloꝝ ſuoꝝ ꝯſcia ꝯminat̄. vt i ſingul̄ creatur̄ ſe puniri timeāt ꝙ ſe meruiſſe cognoſcāt. hec Hugo. Quinto iō de⁹ ſua bonitate vniūſa creauit vt hoiem moueret ad laboꝛē. Ois. n. natura creaturaꝝ h̄z aliquā vtilē opatōem. Vn̄ ꝯmētatoꝛ. ix. methaphi. ꝯmento. vij. Qui ſuffert ꝓprias opatioues. a rebus aufert eaꝝ eēntias. hō aūt ad laboꝛē naſcit̄ Job. v. Et ideo cauēdū eſt ſibi ne ocioſus aut inutilis hēat̄. ⁊ ideo rogādus ē de⁹ vt nob coopari dignet̄ q᷑ ipē ē de q̄ ſcribit̄ Eſa. xxvj. Oia opa nr̄a opat⁹ es i
S nobis dn̄e. Scdo apparet dei bonitas ex reꝝ diſpoſitione aut gubernatione. de q̄ dr̄ Sap. viij. Attigit a fine vſq꜔ ad finē foꝛtiter ⁊ diſponit oia ſuauiter. Et iō venerabilis Boe. in de ꝯſo. li. iij. pſa. xij. pbat ꝙ oīs res adeo q̄ volūtarie a deo regant̄. ſeſeq꜔ ad diſponētis nutū ⁊ impium ꝯueniēter ⁊ tēperate ꝯuertunt. Et idē li. iij. metro. ix. dicit. O q̄ ppetua mundū rōe gubnas. Terrarū celiq꜔ ſatoꝛ q̄ tp̄s ab euo Ire iubes ſtabiliſq꜔ manēs das cūcta moueri. Sed diceres. videt̄ ꝙ de⁹ gl̄ioſus nō gubernet vniūſa. q᷑ ſi regeret vniuerſa nihil male fieret i vniūſo cū ſit ſumme bon⁹. vel ſi gub/naret oia nihil fieret p̄ter pꝑoſitū ſuū. ⁊ ſic nihil fieret a caſu ꝯtra Ariſt. ij. phicoꝝ. Ad h̄ dicūt doc. ⁊ Holcot lec. ciiij. ꝙ deus oia gubernat. cū em̄ ſit cā efficiens oim ⁊ etiaꝫ finis. oia efficit pꝑter ſe. ⁊ ſic ad honoꝛē ſuū ſicut ꝯgru/it omnia in ſe dirigit ſicut in finē. hoc aūt ē gubernare. ſ. dirigere res in finē aliquē intentū. Eſt tn̄ ſic gubernatoꝛ oim ꝙ gubernat mediātibus cauſis ſcdis. vn̄ coꝛpa groſſioꝛa aut coꝛruptibilia gubernat ꝑ coꝛpa celeſtia ⁊ icoꝛruptibilia. ⁊ coꝛpa celeſtia ꝑ angelos ſiue intelligentias. Et huius rō eſt. q᷑ maioꝛ eſt cōicatio bonitatis ſi gnbernās ⁊ efficiens cauſalitateꝫ efficiendi et gubernādi alijs ſub ſe gubernare cōicat ſiue oꝛdinat q̄ ſi ſupioꝛa priuaret ab inferioꝝ gnbernatiōe. ⁊ omnia immediate ꝑ ſe/ipm gubernaret ⁊. ideo oſtendendo ſuā perfectionē in cauſando ⁊ ꝯmunicādo pfectōeꝫ ſuam creature ꝯmunicat quibuſdā gubernatio
T nē alioꝝ. ¶ Ad rationes qn̄ arguit̄ ꝙ nihil fieret male in vniuerſo ſi ipſe omnia gubernaret negāda eſt ꝯſequentia. ſed veꝝ eſt ſi ipſe ſolus ⁊ immediate ſingula gubernaret ⁊ ageret nihil male fieret. Nō ideꝫ effectus fit a deo ſic a cā p̄ncipali. ⁊ a creatura rōnali ꝯcurrente ſicut ab alia cā partiali. ideo ideꝫ effectus fit ab hoie male ⁊ a deo bn̄. iuſte a deo. ⁊ iniuſte ab hoie. Et pōt poni inde exemplū. vt ſi dn̄s dicat ſeruo ſuo. trahamus leuiter coꝛdā iſtā. ſic ꝙ eā nō frāgamus. ⁊ ſeruus trahens eā rudi ter frāgit eā. iſta fractio eſt a dn̄o ⁊ a ſeruo. et tn̄ ſeru⁹ peccat ⁊ male facit. ⁊ nō dn̄s. Sic q̄a deus ſtatuit ꝙ creature rōnali vult coopari i ſuis opationib⁹ vt curſus nature maneat quē inſtituit ſine quo nulla res poteſt aliq̄d agere immo nec eſſe ꝑ motū niſi ipſe ꝯſeruaret. quoniā igitur creatura rationalis facit ꝯtra legeꝫ dei ſibi p̄finitam a deo. q̄uis a deo gubernet̄ ⁊ ꝯſeruet̄. ⁊ deus ideꝫ generaliter coopet̄. ſic cooperat̄ igni in cōburendo ſoli i lucendo. tn̄ creatura male facit legē trāſgrediēdo. nō aūt de⁹ qui ſic facit ſicut lex ſua ſtatuit. Ad ſcdm qn̄ arguit̄ ꝙ nihil fieret a caſu ſi deus oia gubernaret. dicendū ē ꝙ idē effectus dicit̄ eſſe a caſu ⁊ p̄ter pꝑoſitū reſpectu vnius cauſe. ⁊ n̄ a caſu reſpectu alterius. Sicut ponit̄ exēpluꝫ de dn̄o q̄ mittit duos famulos i negocijs ſuis oꝛdinans ꝙ vterq꜔ obuiat alteri certo loco ⁊ tpe. quoꝝ neuter ſcit de alio. iſte ꝯcurſ⁹ famuloꝝ dr̄ eſſe a caſu reſpectu vtriuſq꜔ famuli. et tn̄ ꝑ ſe eſt intentus reſpectu dn̄i. Et ſic ē dicendū ꝙ nihil fit a caſu in vniuerſo reſpectu diuine gubernationis. nec aliq̄d ſibi inopinatū euenire pōt. ſ ex ꝯcurſu cauſaꝝ pticulariū vn̄ pcedit effectus. q᷑ a neutra ē intētus. ⁊ ille effectus dr̄ caſualis vel foꝛtuitus reſpectu coꝝ ⁊ hec ē intētio. b. Augi. de. lxxxiij. qōnib⁹. q. xxxiiij. vbi dic̄. q̄cq̄d a caſu fit temere fit. ⁊ q̄d temere fit nō fit. pꝛuidētia vniuerſalis mūdus admiſtrat̄. ⁊ erit aliqua natura vel ſubſtātia q̄ ad opus pꝛuidētie nō ptineret. qd̄ q᷑ falſum eſt. ꝯcludit. nihil a caſu fit in mūdo. Ad iſtuꝫ itellectū loquit̄ Plato i thymeo. nihil fit ſub oꝛtu ſolis cui⁹ legitima cā ⁊ rō non p̄cedit. Et Boe. v. de ꝯſo. pſa. j. diffinit caſū di. Caſus ē inopinatus ex ꝯfluentibus cauſis i his que ad aliq̄d gerunt̄ euētus. ſed hic videt̄ eſſe ꝯrietas inter Boeti. ⁊ Aug. q᷑ ſm Aug. nihil in mūdo fit a caſu. ⁊ ſm Boe. multa fiunt a caſu Ad h̄ dicendū ē ꝙ nō eſt ꝯtradictio ſ equocatio. Antiq̄ em̄ epicuri dixerunt caſū eē euētuꝫ pꝛductū i motu temerario et nō in ꝯiunctione cauſaꝝ. Et ſic Aug. accipit caſū loco p̄allegato. Et Boe. ſic accipiēdo caſuꝫ dicit. ꝙ caſus nō ē niſi vox inanis nullā hn̄s rē ſue ſignificationi ſubiectā. Diffiniēdo tn̄ caſū Ariſt. ij. phiſic. dicit. ꝙ caſus ē cā ꝑ accidēs i his q̄ fiūt ꝓpter finē. Vel ſm diffinitōꝫ boe. ſic ē dicendū ꝙ idē fit a caſu. ⁊ tn̄ fit ꝑ ſe a cauſis. ſic ꝑ ſe cā inuentōnis theſauri eſt foſſio agri ⁊ repoſitio

Ec

theſauri i eodẽ. ꝟ qꝛ iſtũ effectũ nõ intẽdebat
fodiẽs. reſpectu eius dr̃ a caſu. hãc materiã ꝺ
caſu ⁊ gubernatõe h inſerui lr̃atꝭ ad legendũ.
potiꝰ q̃ vulgaribꝰ ad p̃dicãduz. qꝛ nõ reſpicit
ſalutẽ eorũdẽ. Tertio liquet boĩtas xp̃i i diu-
turna expectatõne pctõꝝ. de q̃ ſufficiẽter dixi
ſ. dñica. ij. i aduen. ſermone. j. D. S. et dñica
V iiij eiuſdẽ. J. T. iõ h ponere ꝑtermitto. Quar
to pꝫ ipſius bonitas in pctõꝝ miſeratõe. qꝛ ca
nit̃ i introitu hodierno. Miſcdia dñi plena
eſt terra. ⁊ pſ̃. cxviij. accipe miſeratiõez ꝓ mi-
ſericordia. q̃ i xp̃o ſurgit ex tribus. Primo ex
naturali ꝓprietate. ſcdo ex generali ꝑtãte. ter
tio de expimẽtali neceſſitate. Sicut. n. ꝓpriũ
ẽ igni calefacere. ſoli lucere vel illumiare. ita
ꝓpriũ eſt xp̃o miſereri. iõ dicit Greg. in colle
cta. Deus cuiꝰ ꝓpriũ ẽ miſereri. nã ſicut nulla
res põt ꝑdere ſuã ꝓpriã opationẽ totalit̃ q̃/
diu manet. licet valeat impediri vel retardari
ad tp̃s. ita nullo mõ obliuiſcet̃ miſereri deus
nec ꝯtinebit i ira ſuas miſcdias. imo cuz iratꝰ
fuerit miſcdie recordabitur Abac. iij. De hac
mixtura ire ⁊ miſcdie Greg. ſup Ezech. ome.
j. pulcre declarat quõ deus cũ iraſcit̃ nõ oĩno
iraſcit̃. ꝟ ieffabili mõ cũ culpas pſequit̃ ipos
ꝓtegit pctõres. Ad qd ꝓbanduz adducit du-
as hiſtorias. vna ẽ de captiuitate. x. tribuum
quã deus licet ordĩauerat ad correctiõz ppl'i.
ſimulq̃ cũ eis p̃uidit de ꝓphetꝭ ⁊ ſctis q̃ eos i
illa captiuitate ꝯſolarent̃. niſi inq̃t Greg. ira-
tus eſſꝫ. populũ in captiuitatẽ mĩme tradidiſ
ſet. ⁊ ſi oĩno iratus eẽt. electos ſuos cũ illo in
captiuitatẽ nequaq̃ mitteret. Aliã hiſtoriam
adducit de ppl'o iſrl' quõ miſerũt. xij. explora
tores. decẽ ex eis redeuntes ppl'm ad murmu
randũ ꝯ deũ ꝓuocauerũt. intantũ vt dicerent
ſe ſeductos. dñs ergo iratus dixit q nullꝰ eo/
rũ terrã ꝓmiſſionis intraret. quo audito ꝯpũ
cti ſtatim ſe lachrymis affixerũt. ⁊ armis acci
cti parauerũt ſe ꝯtra ppl'm pugnare. vt pꝰ la/
chrymas terraz ꝓmiſſionis acq̃rerẽt. qbꝰ dñs
ꝑ moyſen dixit. nolite aſcẽdere neq̃ pugnare
nõ em ſũ vobiſcũ ne cadatis corã inimicꝭ vr̃is
Quare dic̃ Greg. pẽſandũ ẽ ſi cũ ipis nõ erat
cur eos ne aſcẽderẽt ꝓhibebat. Si aũt cũ ipis
erat. qd ẽ q ait. nõ ſũ vobiſcũ. Et rñdet greg.
Mira inq̃t diſpẽſatõe miſcdie et diſcipliẽ cũ
ipſis erat ⁊ cũ ipſis nõ erat. cũ ipis nõ erat vt
vincerẽt. ſed cũ ipis erat ne ab hoſtibꝰ ꝑirent
O ineffabilia viſcera pietatis. culpas inſeq̃t̃.
⁊ peccãtes ꝓtegit. iratũ ſe indicat. ⁊ tñ ab ho-
ſtibꝰ ſe defẽdit. ſicut plerũq̃ puulo filio delin
quẽti mr̃ multiplr' iraſcit̃ ⁊ rephẽdit. icrepat
⁊ vberat. ſed ſi hunc in p̃cipitia ire ꝯſpexerit
ne in mortis ꝑiculũ ruat manũ tẽdit ⁊ retinet
⁊ quẽ ita irata verberauerat ac ſi nõ diligeret
ſic diligendo retinet ac ſi irata nõ verberaſſet

hec Gregor̃. Sed diceret aliq̃s. dicit Chryſ̃.
xp̃s tardus eſt in puniẽdo. ⁊ velox in miſerã-
do. ſicut ignis tarde deſcendit. qꝛ hoc ẽ cõtra
naturã eius ⁊ velociter aſcendit. ita xp̃s velo
ciſſime miſeret̃. ⁊ tarde cũ magna expectatõe
punit. ⁊ ipẽ etiã dicit Eſa. j. Heu ꝯſolabor ſu
per hoſtibus ⁊ vindicabor de inimicis meis.
q. di. cum dolore ⁊ diſplicentia ꝯſolabor me.
Quis ergo ꝯpellit deũ punire ⁊ nõ p̃ſtare mi
ſcdiam liberantẽ totaliter a pena. ex q̃ ẽ omni
potẽs. rñdet Criſ̃. Tu inq̃t pctõr qui miſeri
cordiã nõ deſideras. ſicut em̃ deſiderãti miſe-
ricordiã ſi deneget crudelis ẽ. ita q̃ nõ deſide-
rãti miſcdiam p̃ſtat iniuſtus ẽ. Et ſi querꝭ. q̃s
ẽ hõ q̃ nõ deſiderat miſcdiaz: rñdet. tu q̃ ꝑma
nes in pctis. Deſiderare nãq̃ miſcdiam dei ẽ
ꝯuerti ad dñm. Ille ergo deſiderat miſcdiam
q̃ timet irã eius. q̃. n. nõ cauet nõ deſiderat mi
ſcdiam ꝟ ꝯtẽnit. Scdo xp̃o ꝯuenit miſcdia ex
generali ꝑtãte. quãto. n. hõ vel beſtia genera
liter i potẽtia ẽ maior. tãto ẽ ad clemẽtiã ꝓm/
ptior. ſicut pꝫ de leone q̃ cũ ſit fortiſſimũ aĩal.
ẽ tñ in ꝓſtratos miſericordiſſimũ. homi. n. vl'
aĩali ſibi ꝓſtrato naturalit̃ miſeret̃. iux̃ illud.
Parcere ꝓſtratis nobilis ſcit ira leonis. ſi aũt
catulꝰ mordeat leonẽ leo ſe nõ vindicat de ca/
tulo. ſi tñ catulus mordeat catulũ ſtatĩ remor
det̃ ab eo. ⁊ lacerãt ſe inuicẽ ad mutuã vltõez
Dñs nr̃ ieſus xp̃s ẽ leo ꝺ tribu iuda Apoc̃. v
⁊ ẽ infinitus in potẽtia qꝛ omnipotẽs. iõ oĩm
miſeret̃. Sap̃. xj. Miſereris oĩm qꝛ oĩa po
tes. ⁊ iõ in collecta dicit Greg. Deus q̃ tuam
omnipotẽtiã ꝑcẽdo maxime ⁊ miſerãdo ma-
nifeſtas. Si. n. aliq̃s hoĩm regẽ offẽdat extra
potẽtiã ſuã ſe trãſferre põt exulãdo. ⁊ i regnũ
aliud trãſferẽdo. vel ſeipm̃ cõtẽnens mori nõ
timeat ꝑtãtẽ talis regis euacuati Nõ. n. habꝫ
ꝑtãtẽ niſi in corpus qd affligi nõ põt aĩa ſepa
ta. Pꝫ iſto mõ nõ ẽ de dei potẽtia. qꝛ ipſius re
gnũ ẽ vbiq̃. in celo ⁊ in terra ⁊ in inferno. iu-
xta illud pſ̃. cxxxviij. Si aſcẽdero i celũ tu il-
lic es ⁊c̃. Iõ eius dñium nõ finit̃ in morte. q̃a
põt corpus ⁊ aĩam mittẽ in gehẽnam. quia. ij.
Mach. vj. dr̃. Manũ oĩpotẽtꝭ dei neq̃ viuꝰ
neq̃ defunctꝰ effugiã. Tertio ꝯuenit miſcdia X
xp̃o expimẽtali nccitate. grauitatez. n. morbi
alicuius medicus ſcire põt triplr' p̃mo ꝑ ſpe-
culationẽ in libro. ſcdo ꝑ examinatõnem in ſi-
gno. tertio ꝑ expientiam in corpe ꝓprio. Ille
aũt medicus q̃ morbũ infirmi ꝯſiderat ſpecu-
latiue bñ ei ꝓbabiliter compatit̃. magis autẽ
q̃ ſigna actualia ⁊ circumſtantias infirmitatꝭ
practicando examinat. ⁊ maxime ille compa/
tit̃ infirmo qui morbũ conſimilẽ in corpe ſuo
portat. vt dicit Holcot lec. cxvij. xp̃s. n. añ in
carnationẽ ſuam noſtras infirmitates cogno
uit ſpeculatiue i li. ſa. ex̃ ne. ⁊ ideo fuit miſeri/

cors.iuxta ps.cij.quō miſeref pr̄ filioꝝ.ſic mi
ſertus ē deus timētib⁹ ſe.qm̄ ipe cognouit fi/
gmentū nr̄m. Poſt incarnatōz i ſua q̄tidiana
ꝯuerſatōe qn̄ fact⁹ ē medicus practicādo ꝛ ſa
nādo infirmos vbiqꝫ.tūc hūit maiorē ꝯpaſſi=
onē ꝛ miſcdiaꝫ.tādē qn̄ tēptat⁹ ē ſitiuit.eſuri=
uit.occiſus eſt.tunc didicit noſſe infirmitates
nr̄as p experientiā ꝛ ideo tūc maxie miſericors
eſt inuētus.ideo dicere poteſt cuilibet pctōri
ps.lxxxv.Miſcdia tua magna ē ſup me.Sꝫ
diceret aliq̄s.quō deus eſt miſericors q̄ puu=
los n̄ baptizatos punit eternalit̄ p pctō origi
nali.videt̄.n.q in iſtos nullā exercꝫ miſcdiaꝫ
Ad hoc dicūt doctores q deus p pctō origi/
nali nō ſolū pōt infligere carentiā viſionis di=
uine.ſ etiā poſſet oēs annihilare ſi vellet.ꝛ iō
i hoc agit cū eis miſcdiam q eē hūanū hēbūt
ꝛ viuūt ſine pena ſenſus. Et iō dicūt cū Hie=
re.Treñ.iij.Miſcdia dn̄i q nō ſum⁹ ꝯſūpti.
Y Quinto bonitas xp̄i paſtoris relucet ex ouiū
nutritiōe.dr̄ em̄ paſtor a paſcēdo.qꝛ paſcit ꝛ
nutrit oues quadrupl'r. Primo ſcripture do=
cumētis.iuxta illud Ezech.xxxiiij. In paſcu
is vberrimis paſcā oues meas. vbi p paſcua
vberrima intelligit̄ ſacra ſcriptura. d his pa=
ſcuis gl'iat̄ xp̄ianus ps.xxij. Dn̄s regit me ꝛ
nihil mihi deerit i loco paſcue ibi me colloca/
uit. Et iterꝫ. Paraſti i ꝯſpectu meo menſā ad
uerſus eos q̄ tribulāt me. nō em̄ ē panis forti
or q̄ ſacra ſcp̄tura ꝯtra bella ꝛ pſecutōes ini=
micoꝝ.quo cor ita ſolidet̄ ꝛ ꝯfortet̄. Secūdo
paſcit oues ſuas gratie incremētis.ſicut figu=
ratū eſt Exo.iij.vbi legit̄ q Moyſes paſce=
bat oues ꝛ minabat ad interiora deſerti. vbi
apparuit dn̄s in rubo ardēti. Moyſes inter=
p̄tat̄ attractās.ꝛ ſignificat xp̄m q̄ p ſuā man=
ſuetudinē pctōres ad ſe traxit ꝛ quotidie tra/
hit.iuxta illud Hiere.xxxj. i charitate perpe=
tua dilexi te.iō attraxi te miſerās tui. Hic in=
quā non ſolū attrahit.ſ etiā oues ſua gr̄a pa=
ſcit.nā ad interiora deſerti minat qn̄ exterio/
rē ꝯſolatōz facit relinq̄re quā hoies hn̄t i mū=
danis.ꝛ interiorē grāꝫ q̄rere q̄ ſit i celeſtibus.
Et tūc apparet eis i rubo ardēti.ſ.i corde fer=
uēti.ſicut factuꝫ fuit diſcipulis qui dixerunt.
Nōne cor nr̄m ardēs erat i nobis dū loquere
tur nobis i via.q.d.vtiqꝫ Lu.vlti. Tertio pa
ſcit oues ſuas eccl'ie ſacris ꝛ p̄ncipaliter ſacra
mento corpis et ſanguis ſui p̄cioſi. ſicut figu
ratū eſt.ij. Reg.xij.vbi legit̄ in pabola quaꝫ
nathan ppheta pponuit dd de diuite q̄ mltas
oues habuit.ſed paup hēbat niſi vnam oueꝫ
puulā quā emerat ꝛ nutrierat ꝛ que creuerat
apud ip̄m de pane illius comedēs ꝛ de calice
eius bibēs.ſ hanc furatus eſt diues pauperi
Sp̄ūalit̄ aūt p diuiteꝫ q̄ habuit multas oues
intellige demonē qui multos iudeos poſſidꝫ
ꝛ gētes.ꝛ q̄ heu etiā multos xp̄ianos reſpctū
quoꝝ diues noiat̄ ꝛ rex ſup oms filios ſuper
bie Job.xlj. Sed p paupem intellige xp̄m q̄
dicit in ps.lxxxvij. Paup ſum ego ꝛ i labori=
bus a iuuētute mea.hic habuit ouē puulaꝫ p
quā ſubaudi ppl'm xp̄ianū fidelē.qui puulus
ē reſpectu maloꝝ.qꝛ ſtultoꝝ infinitus ē nume
rus Eccl'i.j.hunc quidē ppl'm xp̄s emit ſuo p̄=
cioſiſſimo ſāguine.j.Cor.vj. Empti em̄ eſtis
p̄cio magno. Glo. p̄cioſo xp̄i ſāguine. Et nō
ſolū emit ſ nutrit.ꝛ apud ipꝫ creſcit ꝛ augmē
tat̄.ꝛ comedēs d pane venerabilis ſacti cor/
poris eius ꝛ bibēs d ſāguine.qꝛ ppl's laical' cuꝫ
ſumit corp⁹ xp̄i viuū ſumit ꝛ ſanguinē.ex quo
corpus viuū nūqꝫ ē ſine ſāguine. Jō.b.bern.
loquēs de xp̄o dicit. Bonus iſte paſtor q̄ dat
carnē ſuam in cibū.ꝛ ſanguinē in potū.ꝛ ani/
mā in p̄ciū. Et in cle.de re.ꝛ vene.ſanc. dicit
Clemēs q̄ntus. Trāſiturus de hoc mūdo ad
NB patrē ſaluator nr̄ dn̄s ieſus xp̄s cū tēpus ſue
paſſionis inſtaret.ſūpta cena i memoriā mor=
tis ſue ꝛ paſſionis inſtituit ſummū ꝛ magnifi=
cū ſui corpis ꝛ ſanguis ſacr̄m. corpus in cibū
ꝛ ſanguinē ſuū in potū tribuēdo. Quarto pa
ſcit oues ſuas electas gl'ie ſupplemētis.q̄ con
ſiſtunt i fruitiōe diuine faciei. de his paſcuis
dixit dn̄s Joh.x. Ego ſum oſtiuꝫ. p me ſi q̄s
introierit ſaluabit̄.ꝛ ingrediet̄ ꝛ egrediet̄ et
paſcua inueniet. ibi em̄ inueniunt limpidiſſi=
mā viſionē.ardētiſſimā dilectōꝫ. iocūdiſſimā
fruitōꝫ. Hec paſcua exq̄rebat ſpōſa Canti.j.
Indica mihi quē diligit aia mea.vbi paſcas.
vbi cubas in meridie.ſ. feruētiſſimi amoris ꝛ
caloris eterni.vbi ſol nō declinat. Hic ē ille pa=
ſtor q̄ paſcit̄ inter lilia donec aſpiret dies ꝛ in
clinent̄ vmbre Cant.ij. Sed cur nos nō aſpi=
ramus ad illa et̄na paſcua.niſi qꝛ nos h tēpa=
lia impediūt paſcua.ſicut dr̄ Nume.xxxij.de
dimidia tribu manaſſen.q̄ ppt̄ paſcua trans
iordanē māſerūt.ꝛ in terrā pmiſſionis vbi me
liora erāt paſcua intrare noluerūt. licet alios
fratres ad eā ꝯduxerūt. Sic multi ſunt q̄ ppt̄
paſcua vite p̄ntis retardant̄ ne introeāt i trā
pmiſſionis.ꝛ vbi meliora ſūt paſcua intrare
nolūt.licꝫ alijs auxiliū p̄ſtēt ad eā intrādi.d q̄
i ps.xxvj. Credo videre bona dn̄i in terra vi
uentiū. Sexto bonitas paſtoris xp̄i liquet in Z
ouiū defenſione. de q̄ ſubdit̄. Bonus paſtor
aīam ſuā ponit p ouib⁹ ſuis. Et exponit̄ aiaꝫ
id ē vitā.ipſe em̄ pp̄ter defenſionē ouiū ſuaꝝ
vitā ſuā expoſuit. Quia dicit Amb. i exame.
li.v.c.vj. Lupus ſi por hoiem viderit vocem
eius eripit ꝛ deſpicit eū tāqꝫ voci ablate.ſi au
tē nō recipit hō vocē ipſi lupo tūc de ſe ponat
veſtimētū ſuū ꝛ trahat illud poſt ſe. qꝛ tūc il=
le timēs veſtimēto illaq̄ari fugit. Moraliter
p lupū intellige diabolū q̄ multis an̄ tempo/

ra xp̄i incarnatõis vocẽ ſbtraxit ⁊ ad lymbuȝ
ſecũ duxit. recte ſic lupus cũ ꝓuat hoīeȝ voce
audacꝰ inuadit eũ ⁊ ſecũ abducit. ſic fecit dia
bolus. Sed xp̄s verꝰ hõ ex ſuba mr̄is in ſc̄to
natus. depoſuit veſtimentũ vicȝ qñ corꝑe in
ſepulcro poſito. ⁊ aīam quaſi veſtimẽtũ pꝰ ſe
traxit diuinitas ad lymbũ ad demões debel-
lãdũ. qď videntes demões victi fugierũt. ⁊ ſic
defendit oues ſuas a lupo infernali eas ſecuȝ
ad ouile celeſte deducẽdo. hic ꝯclude ſmonẽ
A ſi tibi videbit̄ expedire. Moraliter ꝑ ꝓ pa/
ſtorẽ intelligit̄ q̄libet p̄latus. ⁊ hic q̄ vult ſecu
re ⁊ conſidẽter dicere hoc verbũ xp̄i. Ego ſuȝ
paſtor bonꝰ. debet habere ſex ꝓprietates bo-
ni paſtoris. Primo debet habere panes ad pau
peres nutriẽdos. ſicut em̄ paſtor ouiuȝ ſumit
ſecũ panes ⁊ in pera ſua portat vt oues debi-
les refocillet. ſic p̄latus q̄libet ſiue ſpũalis ſi/
ue ſc̄laris debet hr̄e panes in pera vt debiles
⁊ paupes reficiat. Per perã hic intellige do-
muȝ cuiuſlibet p̄lati q̄ debet eſſe ditiſſima. q̄
domus eius dȝ paupibus eſſe cõis. vt ꝓbat̄
xvj. q. j. qm̄. Sed ꝑ panẽ intellige bona corũ
q̄ debẽt imptiri neceſſitatibus pauperũ. nam
papa ⁊ aliȷ̄ p̄lati ſolum ſunt eccleſiaſticaꝝ reꝝ
diſpenſatores vt ſupflua dent paupibus. iu-
xta illud Luc. xj. Quod ſupeſt date elemoſy-
nã ⁊ oĩa vobis mũda ſunt. Qď ſi nõ dent pau
peribus qď eis debet̄. rapiũt ⁊ auferũt bona
paupeꝝ. Quia dicit Hiero. Aliena rape ꝯui-
cit̄ qui vltra nc̄citatẽ ſibi retinere ꝓprobat̄. ⁊
q̄ ſibi ꝓprietatẽ attribuũt maledictõȝ dãnati
onis incurrũt. ſicut teſtat̄. b. Aug. ad Boni/
faciũ. Si inquit priuatim q̄ nob ſufficiant poſ
ſidemus nõ ſunt nr̄a ſed paupeꝝ. quoꝝ ꝓcu-
ratiõnẽ quodammõ gerimus. naȝ damnabili
vſurpatione ꝓprietatẽ nobis vendicamꝰ. Et
dicit idem Aug. ⁊ ponit̄. xvj. q. j. decime. ꝙ ſi
paupes ĩ locis vbi illi habitãt mortui fuerint
tot homicidioꝝ rei añ tribunal eterni iudicis
apparebũt. q̄ rẽ a dño elargitã paupibꝰ dele-
gatã ſiue ꝯceſſam ſuis vſibus reſeruare p̄ſu/
mũt. vide exemplũ apiarȷ̄. c. ȷ̄. ď philippo cã
cellario pariſiẽſi. q̄ poſt mortẽ apparuit guil/
helmo epo ⁊ dixit hanc vnã eſſe cãm ſue dam
nationis. q̄ excreſcẽtes fructus annuos con-
tra paupes auide reſeruaſſet. Sed di. a. nun-
quid tenent̄ prelati dare paupibus elemoſy-
nam qñ egent: ⁊ videt̄ ꝙ nõ. q̄ dicunt docto
res iuris ꝙ hoc debet referri ad extremaȝ ne-
ceſſitacẽ. rn̄de ad hoc ꝙ nõ eſt vltima neceſſi/
tas expectãda. q̄ tunc forte nõ poſſet iuuari
paupi ꝓpt̄ nimiã debilitatẽ ⁊ corꝑis ꝯſũptõȝ
ꝫ añ talẽ neceſſitatẽ cũ paup patiat̄ debet eis
ſubueniri. ⁊ hoc nõ ſolũ de p̄latis. verũetiaȝ
de aliȷ̄s clericis ⁊ laicis abundãtibus ẽ intelli
gendũ. quibus ſingulariter dicit Ambro. Et
ponit̄. lxxxvj. di. c. paſce. Paſce inquit fame
morientẽ. quiſq̄ em̄ hoīem paſcendo ſeruare
poteris. ſi nõ paueris occidiſti. Ad dictũ aũt
iuriſꝑitoꝝ dic. ꝙ crudele ẽ ⁊ in hoc ſunt crude
liores raptoribus. q̄ om̄s doctores dicũt. ꝙ
ſit ſubueniendũ nc̄citatibus egenoꝝ. Nã dic̄
Ambro. ſup Lucã tractãs illud. Attulit ager
cuiuſdã diuitȷ̄ vberes fructꝰ. Et ponit̄. xlvij.
di. ſic hi. Eſuriẽtiũ panis ẽ quẽ tu detines. nu-
doꝝ veſtimentũ qď tu recludis. miſeroꝝ redẽ
ptio ⁊ abſolutio pecunia quã tu ĩ terrã fodis.
Tãtoꝝ te ergo ſcias inuadere bona q̄tis poſ
ſis p̄ſtare qď vales. Scd̄o debet hr̄e quilibet B
p̄latus canẽ ad lupos repellendos. Moralit̄
ꝑ canẽ Anſel. li. v. c. xcix. intelligit quemlibȝ
p̄dicatorẽ ꝓpter certas ꝓprietates canũ. Pri
ma ẽ. q̄ canis dñm ſuũ diligit. ſic ſilr̄ p̄dicato
rẽ verbi dei oportet eſſe amicũ dei. nã p̄dica-
tor q̄ nõ diligit dñm nõ eſt dignꝰ annũciare ꝟ
ba dei. Et tali ꝯgrue dicit dñs illud pſ. xlix.
Quare tu enarras iuſticias meas. et aſſumis
teſtamentũ meũ ꝑ os tuũ. Scd̄a ꝓprietas. q̄
canis domũ dñi ſui cuſtodit ⁊ defendit. h̄ do-
mus dñi eccl̄ia eſt quaȝ p̄dicator catholicꝰ ab
hereticis defendit. Uel hec domus ꝯſcia pro
pria ẽ quã debet p̄dicator ſollicite cuſtodire. ſi
cut fortis armatꝰ atriũ ſuũ vt ſint in pace oĩa
que poſſidet. Tertia ꝓprietas. q̄ canis ꝓ do-
mino ſuo morti ſe exponit. ſic dicit Pli. ĩ ſpe-
natu. viij. li. c. xlj. Int̄ animãtia q̄ nobiſcũ de-
gũt fideliſſimi ſunt canes ⁊ eq̄. pugnaſſe. n. ca
nes ꝯtra latrones ꝓ dñis ſuis dicit ſe ꝑcepiſ-
ſe. Et ponit exemplũ de cane iaſonis cilicie. q̄
noluit cape cibũ dño ſuo interfecto. ⁊ ſic do-
lore parit̄ ⁊ inedia ꝯſumptus ẽ. Et ſubdit eti
am. legimus colenẽ ſenatorẽ placẽtie ab arma
tis oppſſuȝ canẽ defendiſſe. nec vulnerari po
tuiſſe niſi ꝑus cane interempto. Sic ſc̄ti p̄dica/
tores ꝓ fide dei ⁊ veritate martyrio ſe expoſu
erũt. ſicut pȝ in ap̄lis ⁊ martyribꝰ. Quarta ꝓ-
prietas. q̄ canis volũtarie cũ dño ſuo ad pre
dã currit. Eſt em̄ p̄dicatio q̄ſi venatio quedã
ſpũalis in qua oĩs aĩa deo acquiſita ẽ quaſi q̄
dã p̄da rapta. ꝫ canis ad p̄dã nõ vadit ſi a do
mino ſuo nõ ducit̄ vel ſatiat̄. q̄ p̄dicator in-
fructuoſe p̄dicaret niſi eũ deus ſatiaret ⁊ iu-
uaret. debet ergo predicator dñm nõ fugere.
ꝫ libẽter diſcurrere ad p̄dicationis laborem.
Quinta q̄ canis corpus dñi ſui mortui mul/
totiens nõ derelinq̄t. Sicut refert Pli. vbi ſu
pra de cane ducis Sabini. qui ipſum cũ eſſet
rome in carcere nõ dereliquit nec in morte. ſȝ
meſtus ſedẽs vlulatu cũ mortuo mãſit. cui cũ
quidã cibũ obieciſſet ad os defũcti tulit cibũ
⁊ cadauere ĩ tyberim ꝓiecto vt corpꝰ ſuſtenta
ret ſaliens intra fluuiũ innatauit. occurrente
multitudie ad ſpectaculũ fidei aĩal̄. Sic p̄di-

catores corpus xp̄i mortuū defendere debēt.
q̄ꝛ de morte ⁊ paſſiōe eiꝰ debent mēoriā hr̄e. ⁊
frequēter p̄dicare de ea. exemplo apl̄oꝝ. ex q̄
ruꝫ pſona paulus dicebat. Nos aūt predica/
mus xp̄m crucifixū. Si vis hr̄e plures ꝓprie/
tates. vide Anſel. vbi. s̄. Audiuit dilectio ve
ſtra quis p canē. audiat etiaꝫ hic qui p lupos
deſignant̄. Moralit̄ aūt p ipſos lupos ſigni
ficat̄ tyrānus. hereticꝰ. hypocrita vl̄ dyabolꝰ
Et pſertim p lupū de q̄ fit mētio in euangelio
cū dn̄s dicit. Lupꝰ rapit ⁊ diſpgit oues. dia=
bolus figurat̄ ꝓpter multas ꝓprietates quas
C ponit Anſ. li. v. c. xxxix. Primo. n. aſſilat̄ lu
po ratiōe virtutis pedū. Dicit̄ em̄ lupus ſm
Iſid. li. xij. quaſi leopes. eo ꝙ q̄ſi leoni i pedi=
bus ſit ei virtus. Nā q̄cq̄d pede pſſerit nō vi=
uit. Pedes. n. lupi ſunt delectatiōes pcti. per
quas in hoiem ingredit̄. in q̄bus ē tāte xtutꝭ.
vt ſi eius mentē ꝯſcie pſſerit eā finalit̄ occidit
De his pedibus dr̄ Prouer. j. Pedes illorū
ad malū currunt. Scd̄o rōe fraudis. q̄ꝛ legit̄
ꝙ lupꝰ aliq̄n voces canū emittit. ſic homines
aliq̄n canū fingūt voces vt ſic paſtores ⁊ oues
decipiant. Sic diabolus aliq̄n ſuggeſtiōꝫ im
mittit ⁊ inſtinctū qui habet aliquā ſpēm boni
vt ſic homines fallat. et ſic ſm aplm̄. ij. Cor.
xj. transfigurat ſe in angelum lucis q̄n vicꝫ vi
detur bona ſuggerere que angeli boni cōſue/
uerunt pſuadere. Dicit em̄ Ariſto. li. aīaliuꝫ.
ꝙ i india ē quidā lupus qui habet faciē hoīs
⁊ caudā ſcorpionis. quia diabolus q̄ in prin/
cipio quaſi rationalia ſuadere videtur et ſine
fraude. poſtea venenū infūdit. Itē lupꝰ vt ca
pras cape poſſit ſub folijs ſe abſcōdit. ⁊ magꝭ
aſtutia q̄ꝫ potētia eas vincit. Sic lupus vicꝫ
diabolus aīas decipit ſe abſcondēdo ſb folijs
id ē apparentia bonoꝝ. Eſt. n. verſipellis ma
licijs plenꝰ Sic i ethiopia dicunt̄ eſſe lupi ita
varij coloris vt nullus eis color deeſſe videat̄
ita nec deeſt diabolo aliq̄ via fraudis. Tertio
rōne tyrānidis. q̄ꝛ fortius temptat hoiem q̄n
videt ſpm̄ magis aduerſitatibꝰ fatigatū. legit̄
em̄ q̄n lupus ad ouile vadit ꝯtra ventū pgit
ne canes eius odorē ſentiāt. Per ventū itaq̄ꝫ
intelligit̄ aduerſitas. vn̄ diabolus ꝯtra ven/
tū pgit aut vadit q̄n hoiem in aduerſitate exi
ſtentem iteꝝ temptādo inuadit. Sepe. n. iuſti
cia dei pmittente homi ex ablatione ſube ad=
dit afflictionē in corpe. ⁊ deniq̄ꝫ in mente tem
ptationē. ⁊ ſic ad impatiam ⁊ deſpatōēꝫ indu
cit. ſicut patet in Iob. c. j. cui primo res abſtu
lit. deinde filios extinxit. poſtea cuꝫ graui vl=
cere pcuſſit. Per vxorē tandem ⁊ amicos ḡ=
nes temptationes in cor eius immiſit. ſed ille
eū in om̄ibus ſupauit. Et nota ꝙ diabolꝰ plꝰ
tēptat ⁊ pſequit̄ iuſtos q̄ꝫ peccatores. Dicit
em̄ phiſologus ꝙ lupus nō venat̄ circa locuꝫ
vbi nutrit catulos ſuos. ſed venatur a remo/
tis. Loca aūt ꝓpinqua vbi nutriunt̄ catuli lu
porum ſunt corda maloꝝ vbi nutriunt̄ dele=
ctationes ⁊ affectiōes pctōꝝ. Ibi ḡ diabolus
nō venat̄. quia tales temptare nō cupit. ſicut
teſtat̄ Greg. in moral̄. Illos diabolus pulſa=
re negligit quos quieto iure poſſidere ſentit.
ſ loca ab ipſo quaſi remota ſunt corda iuſtoꝝ
qui. ſ. ei ꝯtradicunt. ⁊ ideo tales p̄cipue inſeq̄
tur ⁊ male moleſtat. iuxta illud Gregoꝛ̄. Ho/
ſtis noſter in hac vita poſitus quāto magꝭ ſi/
bi rebellare pcipit. tāto amplius impugnare
ꝯtendit. His igit̄ habitis vide qualiter quili
bet p̄latus etiaꝫ ſimplex plebanꝰ ſi p̄dicare p
ſe nō poſſet habere p̄dicatorem debet. qui ſi=
milat̄ cani vt dictū eſt. eo ꝙ ſuo clamore ⁊ ſua
p̄dicatiōe ab ouibus ſuis ſpūalibus lupinos
tyrannos aut hereticos. hypocritas ſeu dia/
bolos depellat. Tertio debet habere quilibꝫ B
p̄latus flagellū ad inquietos corrigendū. iux̄
illud. j. Theſſal̄. v. Corripite inq̄etos. ideo di
ctū fuit p̄mo p̄lato ade ⁊ ꝯſequēter ſuo cuili=
bet ſequaci Gen̄. j. Preeſto piſcibꝰ mari ⁊ vo
latilibus celi ⁊ beſtijs terre. omniq̄ꝫ reptili qđ
mouet̄ ſupra terrā. Ubi moralit̄ p piſces ma=
ris ſignificant̄ ocioſi ⁊ rebelles. Per volatilia
ſignificant̄ ſupbi ⁊ ambitioſi. Per beſtias ter
re ſignificant̄ auari ⁊ pecunioſi. Per reptilia
xo lubrici ⁊ luxurioſi. quos om̄s p̄latꝰ debet
corrigere iuſte. ⁊ ſm eccl̄iaſticas ſanctōes ad
virtutes reducere. iuxta illud Eſa. xxxij. prin
cipes i iudicio p̄erūt. Sed Holc̄. ſup li. Sap̄.
lec. lxxvij. dicit. Quidā ſimiles ſunt miluis. q̄
nō antiquas gallinas ſed pullos inuadunt. q̄
dam etiā ſunt ſimiles mgr̄o leonis qui nō leo=
nē ſed catulū verberat. ſic p̄lati moderni non
diuites ⁊ nobiles pctōres. ſed paupes eccl̄ia=
ſtica cenſura caſtigāt. d̄ quo dolendū ē. Qui=
dam etiam vt dicit Hugo li. ſuo de. xij. abuſi=
onibus. negligentes ſunt circa ſubditos ſuos
⁊ licet p ſe bn̄ viuūt. tamen ſubditos male vi=
uere pmittunt. ⁊ adeo negligentes ſunt ꝙ licꝫ
eos doceāt exemplo. tamen eos negligūt offi=
cio. quia officiū correctionis i ſubditos nō ex
ercēt. de illis habet̄ figura. j. Reg. ij. de Hely
ſūmo ſacerdote. qui licet bn̄ viueret. filios tn̄
ſuos male viuere permittebat. Duo. n. filij ſui
ſcꝫ Ofni ⁊ phinees corā dn̄o grauiter pecca/
uerūt i tribus. ſ. in religione. in rapina. i luxu=
ria. ꝓut late deducit mgr̄ in ſchola. hiſto. Et
q̄uis eos correxerit. quia tamen hoc nō fecit
cum ſeueritate. vt dicit magiſter. tamē nimis
temere diligebat. ideo grauiter offendit deuꝫ
Quia dr̄. xxiij. q. iiij. c. ſi is. Si is qui p̄latus
ē culpas inpune dimittit. nō mediocrit̄ deuꝫ
offendit. offenſus aūt dn̄s miſit ad eum viruꝫ
dei. Et ſiue vir iſte fuit ꝓpheta ſiue angelus

i ſpecie hũana nõ deт̃minat mgr̃ hiſto. Credi
tur tñ fuiſſe angel⁹ q̃ pctm̃ valde arguebat. ⁊
ꝑdixit ſacerdotiũ ſuũ ꝺ manu ſua auferendũ
Qđ ꝓmo factũ ē tpe Salomõis ſꝫm mgr̃m hi
ſto. qñ ipſe reprobauit abiathar q̃ erat ꝺ tha-
mar. ⁊ reſtituit ſadoch i ſummuꝫ ſacerdotē. q̃
erat ꝺ eleazar ⁊ i certũ ſignũ ꝓmiſſiõis dixit ſi
bi ꝙ duo filij ſui Ofni et phinees ſacerdotes
vno die mori deberēt. ⁊ cũ h̾ vidēt credēt ſer-
monē dñi infallibil'r fore implēdũ. Et h̾ idē fe
cit ꝑ ſamuelē. j. Reg. ij. Et qꝛ filios ſuos ñ cor
rexit aſpe filij ſui i bello erãt int̃empti. ipe vo
cadēs de ſella. i. ꝺ ſede magna fract' ceruicib⁹
expirauit. ⁊ ſic i ſe ⁊ i filijs ſuis punit⁹ fuit. vt. j
Reg. iiij. c. hr̃. h̾ tãgit. b. hiero. ſup eplam. ⁊
hr̃. xxvij. di. legãt dicēs. Heli ſacerdos ipe ſã
ct⁹ fuit. ſed qꝛ filios ſuos nõ erudiuit in oi di/
ſciplina ⁊ correctõe ſupin⁹ cecidit ⁊ mortu⁹ ē.
Idē ptꝫ extra ꝺ ſymo. c. lꝫ heli. vbi hr̃. lꝫ heli
exiſteret i ſe bon⁹ ſacerdos ſũmus. qꝛ tñ filiorꝝ
exceſſ⁹ efficacit̃ nõ corripuit i ſe parit̃ ⁊ i filijs
aniadũſiõis diuie vĩdictã excepit dũ filijs ei⁹
i bello int̃empti. ipe ꝺ ſella cadēs fract' ceruí-
cib⁹ expirauit. iõ dr̃ extra ꝺ accu. ⁊ inq̃. q̃liter
⁊ qñ. ij. §. ad corrigēdos. vbi dr̃. ad corrigen-
dos q̃ ſubditorꝝ exceſſus tãto diligēti⁹ dꝫ ꝑla
tus aſſurgere q̃nto dãnabili⁹ eorꝝ offēſas deſe
ruerit incorrectas. Ex iã dict' ꝯcludit̃ ꝙ ꝑla/
tus nõ corrigēdo pctã ſbditorꝝ ſibi ꝯmiſſoruꝫ
ſua facit pctã ipoꝝ. ⁊ ꝑ eis punit̃. qꝛ dic̃ aug.
xxxij. q. v. ita ne. ⁊. xv. q. j. c. j. ita alieno pctõ
null⁹ inq̃nat̃ niſi ꝯſentiēdo vl' imitãdo fecerit
ſuuꝫ. ſꝫm ꝙ dic̃ alan⁹. ꝙ ꝑlat⁹ nõ inq̃nat̃ pctis
ſubditorũ niſi ꝯſētiēdo vel imitãdo. ſ ꝯſentit
cũ nõ repmit cũ poſſit. Cõſentire. n. tacere eſt
cũ debeas vel poſſis arguere. vel aliquē in er
rore fouere. qꝛ faciētes ⁊ ꝯſentiētes par pena
ꝯſtrigit. iuxta illud aplĩ ad Ro. j. Digni ſunt
E morte nõ ſolũ illi q̃ fa. ſ q̃ ꝯſen. faciē. Quarto
ꝑlatus dꝫ hr̃e fiſtulã ad bonos demulcēdũ. ſi
cut. n. paſtor mediãte fiſtula demulcꝫ vel dele
ctat oues. ſic ⁊ ꝑlat⁹ mediãtib⁹ dulcib⁹ verbis
dꝫ bonos ſbditos delectare. Nã dicit plutar/
ch⁹. ⁊ idē valer̃. i polic̃. li. iiij. Pŕiceps dꝫ ſieri i
pplo ſic̃ cythared⁹. Sic̃ em̃ cythared⁹ cordas
oberrãtes ꝯpellit. ⁊ ad dulcē ſonũ vl' armoniã
reducit. ſ nõ errãtib⁹ ſuauē reddit ſonũ i tãgē
do. ita ꝑlat⁹ errantes pctõres ꝯpellit ad ꝯcor
diã rigore iuſticie. ⁊ bonos demulcꝫ remiſſio-
ne clemētie. Et h̾ ē qđ dicit Ariſ. x. eth. Optꝫ
bonos ꝓuocare ad ꝟtutes ꝑ ꝓmia. malos aũt
ꝑ penas inſanabiles totalit̃ extermiare. Et h̾
fecit veſpaſianus de q̃ Hugo floriacēſ refert
ꝙ ſtatim adepto impio erga malos ſe rigidũ
oñdit dũ ꝑtinaces ⁊ ꝯtumaces ext̃miauit. in-
dignoſq3 ab officio depoſuit. ⁊ bonis. ꝓbis ⁊
hõeſt' eorꝝ locũ ꝺdit. Eſt tñ notãdũ ſic̃ dꝫ ꝑla

tus bonos ⁊ hõeſtos dulcib⁹ exhortatõibus
demulcē. ſic dꝫ int̃dũ errãtiũ exceſſ⁹ benignit̃
remittere ſi videt h̾ ad ſalutē eorꝝ expedire. qꝛ
certi⁹ ē vt inq̃t plutarch⁹ cordã remittere q̃3 ꝑ
tendere. nã remiſſa ꝑ artificiũ corrigit̃. ⁊ debi
tã ſoni reddit gr̃am. q̃ autē ſemel fuerit rupta
nullo artificio repat̃. Sic ē int̃dũ de pctõrib⁹
q̃bus ꝑlati remittũt pctm̃ nõnũq3 corrigunt̃.
⁊ ad ꝯcordiã bonorꝝ reducunt̃. ⁊ dulcē armo
niã pnie ⁊ laudis dei faciũt. ſicut pꝫ ꝺ Petro
paulo. maria magdalena. q̃bus ſũmus ꝑlat⁹
pctã dimiſit. ꝓpt̃ qđ i laude dei dulcit̃ ſonue-
rũt. Si aũt ꝑ penas rũpunt̃ nullo mõ repant̃
Iõ dicit ſapiēs. Miſcđia ⁊ veritas cuſtodi-
unt regē. ⁊ roborabit̃ clemētia thron⁹ ei⁹ Pro
uer. xx. vbi dicit glo. Ly. ꝙ miſcđia diligit̃ et
ꝟitate timet̃. Etiã qꝛ miſcđia ſine iuſticia pu-
ſillanimitas ⁊ iuſticia ſine miſcđia crudelitas
que deſtruũt regnũ ⁊ regē. Sed miſcđia iuſti
cia ſtimulata. ⁊ iuſticia miſcđia tꝑata cuſtodi
unt regē ⁊ regnũ. ꝓpt̃ qđ dicit Sen̄. ꝺ clemen
tia. li. j. c. ij. nulla clemētia ex oibus magis q̃3
regē decꝫ. Et infra. peſtifera inq̃t vis ē valde
ad nocēdũ. Et. c. iij. Pricipũ inq̃t crudelitas
bellũ ē. clemētia i quãcũq3 domũ ꝑuenerit eã
felicē ⁊ tranq̃llã ꝓſtabit. Et. j. c. iiij. dicit. Si
dij placabiles ⁊ eq̃ delicta potētiũ nõ ſtati ꝑ/
ſequunt̃. q̃nto equi⁹ ē hoiem ꝓpoſitũ miti ani
mo exercere impiũ. Iõ valeri⁹ li. v. c. j. de ale-
xãdro dicit. Alexãder vt infinitã gl'iaꝫ bellica
ꝟtute ita ꝑcipuũ amorē clementia meruit. ꝓ-
pter qđ dicit Sen̄. Reges debēt eē ſic̃ medici
⁊ nõ min⁹ turpia ſunt regi multa ſupplicia q̃3
medico multa funera. Et idõ dr̃ metrice. Sit
piger ad penas ꝑnceps ad ꝓmia velox. Et do
leat q̃tiēs cogit̃ eē ferox. Quinto ꝑlat⁹ dꝫ hr̃e
cornu vicꝫ ꝑtãtis ad ſupbos deuincēdũ. ſicut
em̃ debēt ſubditos ſuos bonos diligere ⁊ de-
mulcere. ita ſupbos ⁊ rebelles ⁊ tyrãnos ſuo
dñio debēt expugnare. Sicut Enchiſes docu
it filiũ ſuũ Eneaꝫ. vt recitat Virgili⁹ li. vj. Et
b. Aug. idē allegat. ix. de ciuit. dei. c. xiij. Tu
regē s pplos impio romanos. Merito he ti
bi artes erũt pacis iponere mores. Parcē ſb
iectis ⁊ debellare ſupbos. Nã vt dicit Polc̃.
li. xxxij. In quolibet bono ꝑlato dꝫ eſſe forti-
tudo reſiſtētie ꝯtra malos. ⁊ declarat hoc ꝑ il
lud Sap̄. x. vbi dr̃ ꝺ Moyſe ꝑlato filiorꝝ iſrl'
Stetit ꝯtra reges horrendos in portētis ⁊ ſi-
gnis. q. di. de quolibet alio ꝑlato ꝙ ad inſtar
Moyſi nõ licet ſibi fugere. fingere vel fauere
fugere ꝑ cure dimiſſiõꝫ. fingere ꝑ diſſil'atõꝫ. ⁊
fauere ꝑ adulatõꝫ. ſ ſtare ꝯueniēdo. ꝯ oppo
nēdo. ⁊ ꝯdicēdo. Vñ ꝺ ꝑlat' bonis põt expo
ni illud pš. lxxix. Poſuiſti nos i ꝯdic. vi. no.
nã ꝑlati ſũt ſic̃ elephãtes q̃bus pugnabãt oli
reges ꝯ iimicos. Narrat. n. mgr̃ Ioh. beleth F

li.ſuo de offi.eccl'ie.ꝙ elephãtes ſũt adeo aĩa/
lia fortia ꝙ ſupra eoꝝ dorſum extruiť vnũ ca
ſtrũ ligneũ i q̃ pñt.xxx.xl.vel q̃nq̃ginta homi
nes dimicare.Alexãder q̃ pugnatur⁹ ꝯtra po
rũ regẽ indoꝝ duplici ꝯtra illos vtebať cau/
tela vna vice ordinauit vt ponerẽť ſtatue eree
plene prunis calidis ⁊ feruẽtib⁹ i via vbi de/
bebãt iſti elephãtes tranſire.q̃ ſtatuas hoĩes
eſtimantes eos cũ ꝓmuſcidis ſubuertere nite
banť.ſ ſtati ab ere feruẽti i ꝓmuſcidis ꝯbuſti
fugã inierũt.⁊ maximã ſtragẽ i exercitu indo
rũ fecerũt.alia vice corã ſuo exercitu fecit mi=
nari vnũ gregẽ porcoꝝ i q̃ iuſſit vnũ porcellũ
teneri ⁊ affligi.q̃ clamãte tot⁹ grex grunire ce
pit.mõ elephãtes naturaliť timẽt grunitũ ſu=
is.Audiẽtes aũt illi elephãtes tantũ ſtrepitũ
porcoꝝ grunientiũ fugã inierũt.⁊ in exercitũ
ꝓpriũ grauẽ ſtragẽ fecerũt.Moraliť ꝑ illos
elephãtes q̃ ſunt aĩalia maxia ⁊ fortiſſima ad
inſtar montiũ ſignanť maiores p̃lati in eccl'ia
ꝓpter magnitudinẽ dignitatꝫ ⁊ ꝓpter ſĩlitudi
nẽ caſtitatis.q: elephas ẽ aĩal caſtiſſĩmũ.ho/
rũ officiũ ẽ exercitus eccl'ie p̃cedere.et malos
ſue p̃dicatõis mugitu terrere.Sup iſtos col=
locanť turres lignee.q: eis ſupponunť eccl'ie
⁊ ꝯmittunť aĩaꝝ cure.Iſtoꝝ vnus fuit petr⁹
de quo dixit ſaluator Mat.xvj.Tu es petr⁹
⁊ ſup hãc petrã edi.⁊c̃.Diabolus aũt timẽs
iſtos elephãtes duplicẽ p̃uidit cautelã.Pri=
mo.n.ꝯ eos poſuit ſtatuas ereas plenas igne
iſte ſtatue ſũt mali ꝓceres.nobiles ⁊ potẽtes.
q̃ videť ſicut fuerũt pr̃es eoꝝ.ſ nõ ſũt niſi ſta
tue ⁊ laruati.q: effigiẽ exteriorẽ hoĩs hñt ſed
nõ vitã.nõ prudentiã.nõ rõem.nõ manſuetu
dinẽ quã homi indixit natura.Sũt tñ ſtatue
eree ꝓpter ſtrepitũ ſupbie ſecl'aris.⁊ ſũt pleni
intus igne iracũdie.inuidie ⁊ luxurie.vt teſta
tur.b.Hiero.⁊ ſcribit Euſebius i ep'la ad da=
maſũ de morte gl'ioſi Hiero.loquẽs de nobili
bus hui⁹mõi di.Quid diues et mortali aura
paſtus aliud ẽ q̃ꝫ quoddã oĩm pctõꝝ vas pu
tridũ.ibi ſupbia.ibi luxuria.ibi auaricia ⁊ ſic
de aliȷ̃s.Nõne i diuitib⁹ potẽtib⁹ ⁊ nobilibus
nõne latrões q̃ paupeꝝ mercedẽ violenť dep̃
danť.⁊ eos dep̃mũt atqꝫ necãt.q.d.b.hiero.
certe ſic.iõ ſũt ſtatue eree plene igne.⁊ ꝯgrue
ꝺ q̃libet exponiť illud Iob.xlj.Aliť eius pru
nas ardere facit.Iſti inquã ſtãt ꝯ elephãtes.
.i.ep̃os.p̃latos.⁊ ꝯburũt ꝓmuſcidas eoꝝ ita
ꝙ nec corripe nec corrigẽ eos audẽt.nõ ſoluꝫ
aũt iſtos timẽt interdũ p̃lati nr̃i.imo ſtrepitũ
porcoꝝ ⁊ clamorẽ vni⁹ ſuis.porci.n.ſũt lubri=
ci.Moraliť porc⁹ ⁊ ſus ẽ publica merex.iu=
xta illud Prou.xj.circul⁹ aure⁹ i naribus ſuis
G mulier pulcra ⁊ fatua.Sexto p̃latus ⁊ paſtor
ſpũalis dꝫ hr̃e baculũ.ſ.legꝫ ad indoctos edo
cẽdos.ex q̃ q̃libꝫ p̃lat⁹ ſuſcepit docẽdi officiũ.

iõ docere debẽt ſubditos ꝟbo ⁊ exemplo.⁊ ſi
paſcere neſciũt exẽplo ⁊ ꝟbo docẽne ñ debẽt
hr̃e nomẽ paſtorꝫ.q: dicit.b.Grego.nõ dꝫ eẽ
agricola q̃ neſcit arare.nec miles q̃ neſcit pu/
gnare.nec nauta q̃ neſcit ꝑicula euitare.ħ nec
dꝫ eẽ paſtor q̃ paſcere neſcit.Iõ dr̃ Sap.vj.
Diligite lumẽ ſapie oẽs q̃ p̃eſtis ppl'is.q: p̃la
tus vt digne p̃ſit dꝫ eẽ lumioſus ꝑ rectã ſb̃di=
toꝝ informatõꝫ.iõ dicit.b.Greg.xxxj.moral'.
Cũ is q̃ ſubeſt ſuit ad obſequiũ reſtat vt q̃ p̃=
eſt ſuiat ad victũ vel ad ꝟbũ.Et cũ is q̃ ſbeſt
iuſſis obtpat.optet vt is q̃ p̃eſt curã ſollicitu
dis impẽdat.Etiã ꝟificať illud Threñ.j.Fa=
cti ſũt pncipes ei⁹ velut arietes nõ inueniẽtes
paſcua.ꝓpť qꝺ exponiť illud Zach.xj.O pa
ſtor ⁊ idolũ derelinq̃ns gregẽ.Et recte tales
p̃latos iõ idolo ꝯpat.b.zacharias.Primo ſi/
cut idolũ ſm ps̃.ocl'os hꝫ ⁊ nõ videt ps̃.cxiij
ita ⁊ ipſi carẽt ꝟtute viſiua diſcretõis ⁊ ꝯſcie
qua diſcernere debent nccia inť lepzã ⁊ nõ le=
prã.i.pctm̃ veniale ⁊ pctm̃ mortale.Carẽt co
gnitõe nõ ſolũ ſcp̃ture ſacre.ſ nõnulli oĩs libe
ral'ſcie.iſti excecanť puluere ťrenoꝝ ⁊ ſterco=
rib⁹ hyrũdinũ Tob.ij.⁊ Eſa.lvj.Speculato
res ei⁹ oẽs ceci.iſti nihil vidẽt q̃ ad ſpũalia.et
tñ vidẽt tp̃alia ad emẽdãdũ ⁊ diſpẽſandũ nõ
ꝑ eccl'e ſ amicoꝝ vtilitate.ſ tales nõ ꝯſiderãt
qꝺ dicat canõ.xij.q.iij.c.placuit.Quicq̃d em
ptũ ẽ de pecunia eccl'ie ſuũ ẽ.Q ſi cleric⁹ hꝫ pe
cuniã de p̃bẽda ſua vel eccl'ia ⁊ inde emat p̃di
um.licꝫ illã pecuniã potuiſſet dare i ĩtuitu pie
tatis ꝯſãguineis vel aliȷ̃s ꝑſonis.nõ tñ p̃diũ
hmõi.q: ſtati cũ fuit emptũ acq̃ſitũ ẽ eccl'ie.ſi=
ue noie eccl'ie fuit emptũ ſeu alieno.iõ nõ põt
cleric⁹ alienare ꝓpria auc̃te vt dic̃ guil.Scdõ
caret ſpũali olfactiua q̃ ꝟtute ſenſitiua ſentiť
odor ille q̃ aie deuote currũt p⁹ ſpõſũ Cãti.j.
Currem⁹ i odo.vn.tu.nã odor ſpine florẽtꝫ af=
fert eis odorẽ ſuauẽ ꝙ de p̃dicto non curant.
Moraliť odor ſpine florentis ſũt diuitie.ho=
nores.dignitates.q̃ tm̃ redolẽt i naribus p̃la=
toꝝ ꝙ odorẽ f̃de celeſtis vel xp̃i quẽ inſeq̃ de
berẽt totaliť amiſerũt.vt ꝯgrue exponetur ꝺ
ipſis.Nares hñt ⁊ nõ odo.Et neſciũt tales ꝙ
dicit berñ.Nunq̃ꝫ i honore ſine dolore in p̃la=
tura ſine cura.Sed ħ aduertit ille nobilis tri=
umphator roman⁹ Cypus.de q̃ ſcribit Oui/
di⁹ xv.metha.poſt mediũ di.Cypus iſte veni
ens de bello i quo ꝓ romanis pugnauerat.et
tropheũ habuerat.ſubito ſic a caſu reſpexit i
vndã.dep̃hendit faciẽ ſuã cornutã.Eſtimãs
autẽ ſe eſſe deluſũ ꝑ imaginẽ in aq̃ manum ad
caput impoſuit.⁊ in frõte cornua repit.Sta=
timqꝫ ſacrificãs dȷ̃s ſuis i inteſtinis beſtiaruꝫ
iuſſit ꝓphetã req̃rere.quid iſtud ꝓdigiũ deſi=
gnaret.ꝓpheta ꝟo noie Traies ꝯſiderans ⁊
ꝯſulẽs diligenter rñdit ꝙ ſtatutũ erat ꝙ ſi in=

traret muros ciuitatꝭ rome rex fieret romano
rũ ꝑ ſe ⁊ ſuis ſucceſſoꝛibꝰ inetnũ. Quo audito
ſtati aũtit faciẽ toꝛuo vultu a ciuitate et cepit
redire ⁊ fugere a ciuitate rogãs deos ꝙ talia
fata ꝓcul pellerent ab eo aſſerẽs ſe malle exu=
lare ꝓſper ꝗ̃ diadema regni ſuſcipe. ſtati mi/
ſit ꝑ pr̃ibus ⁊ ſenatu romano vt ad eũ extra ci
uitatẽ venirent. Et facto mõticulo de t̃ra op=
tiſq; coꝛnibꝰ ſuis coꝛona d̾ lauro alloq̃bat̃ ro=
manos ĩ hac ſnĩa. Uos inq̃t pr̃es eſtis ꝯſcpti.
vnꝰ ex hac multitudine quã videtꝭ quẽ niſi ab
hac vꝛbe vr̃a repuleritꝭ erit rex vr̃. Et ſic dixit
nob ꝓpħa dabit vobis iura failiaria ⁊ onera
ſuitutꝭ. ⁊ iã dudũ intraſſe vꝛbẽ poterat niſi eũ
impediuiſſẽ. q̃s aũt ſit nõ dicã noĩe ſ; ſigno. il=
le eſt q̃ coꝛnua in frõte gerit. ppl̃s motꝰ clama
bat. q̃s eſt ille. ⁊ q̃libet reſpexit frontẽ alteriꝰ.
Tũc cypo dixit ad ppl̃m. Ecce inq̃t quẽ q̃ritꝭ
habetꝭ. ⁊ ſtatim ppl̃o reſpiciente diſſoluit co/
ronã d̾ capite ⁊ coꝛnua eius oñdit. Quo viſo
oĩs ſupꝛa modũ doluerũt ⁊ fecer̃t eũ iterato
coꝛonã imponẽ capiti. Et qꝛ muros ciuitatꝭ in
trare nolebat. tantũ ſibi de terra deder̃t q̃ntũ
vnũ aratꝝ circũcingere potuit vna die. Ecce
quot ſpꝛeuit honoꝛes ⁊ dignitates mũdanas
Tertio ſic idola carẽt auditu. qꝛ hñt aures ⁊
nõ audiũt. ſic ⁊ hi p̃lati illr̃ati carent v̾tute au
ditiua. duas. n. aures hr̃e deberẽt. vnã ad au
diendũ delectabilit̃ ⁊ libent̃ v̾bũ dei. aliaꝫ ad
intelligendũ facilit̃ ⁊ humilit̃ clamoꝛẽ egeni.
Pꝛima auris ẽ dextra. ſcd̾a ſiniſtra. Sed mo=
derni pꝛelati nõnulli more aſpidis ſurde dex=
trã aurem obturant terra ⁊ ſiniſtrã cauda. q̃a
ſi offerat̃ eis copia verbi dei. dicunt ꝙ nõ va=
cant eis. Opoꝛtet. n. d̾ ceteris redditibꝰ ⁊ pla=
cidis hr̃e ꝯſilia. Si clamant paupes ꝓ elyna
obturãt aurẽ ſiniſtrã cauda. dicũt. n. tanta fa
milia ẽ nobis nccĩa. tot milites. tot clerici. tot
armigeri. tot ſeruientes. tot famuli. tot ribal=
di ꝙ vix ſufficiũt quecũq; de eccl̃ia poſſidemꝰ
Et iſte due ſurditates reddũt eoꝝ oꝛõnes exe
crabiles ⁊ inefficaces. De p̃ma Pꝛou. xxviij.
Qui declinat aurẽ ſuã ne audiat legeꝫ. oꝛatio
eius fiat execrabilis. De ſcd̾a pꝛou. xxj. Qui
obturat aurẽ ſuã ad clamoꝛẽ paupeꝝ. clama/
bit ipſe ⁊ nõ exaudiet̃. Quarto ſicut idola ca=
rent guſtu. ſic moderni multi p̃lati carent vir
tute guſtatiua ſpũali qua guſtatur a ſanctis
qm̃ ſuauis ẽ dñs pſ̃. xxxiij. patiunt̃. n. febꝛes
varioꝛũ pctõꝛum. quia modo infrigidant̃ ꝑ
timoꝛẽ ꝑdendi tempalia. modo caleſcũt ꝑ rã=
coꝛẽ ſemetipſos vlciſcẽdi de iniuria. modo ſu
dant coꝛpe delitijs ⁊ deſidia ⁊ iõ guſtũ habẽt
infectũ. ⁊ non ſapiunt que dei ſunt. De q̃bus
Paulus Coll̃. iij. Que ſurſũ ſunt ſapite. nõ q̃
ſup terram. Sed. d. a. quare talibus pꝛelatis
ſpũalia ⁊ celeſtia nõ ſapiunt? Ad hoc põt rñ=

deri. ꝙ hoc ẽ ꝓpter delectatões carnales. Di
cit. n. Ariſt. in ꝓbleu̾. particula. xij. ꝓbleuma
te. v. Comedẽtibus fructus putridos vinum
dulce videtur amaꝝ. quia amaritudo manet
diffuſa in lingua eoꝝ. ⁊ magis diffundit̃ ꝑ vi=
num. Moꝛaliter fructus putridi ſunt gula ⁊
luxuria que putreſcere faciũt coꝛpus homĩs.
qꝛ de luxurioſis dr̃ Joel̃. j. Putruerũt iumẽ/
ta in ſtercoꝛe ſuo. Et hos fructus quidã p̃lati
comedunt. Nã cum fuerũt paupes ſcholares
vixerunt ſatis ſobꝛie. cũ aũt ad p̃laturas ve/
nerũt veſtiti ſunt mollibꝰ. ⁊ q̃tidie ſplendide
epulant̃. ex q̃bus ſequit̃ luxuria. de talibꝰ di=
cit Bern̄. ſup cantica ſermo. xxxiij. miſtri xp̄i
ſunt ⁊ ſeruiũt antichꝛiſto. honoꝛifice incedũt
de bonis dñi qui domio honoꝛẽ nõ deferunt
vnde is quẽ quotidie videmus meretriciꝰ ni=
toꝛ. hiſtrionicus habitus. regius apparatꝰ in
de aurũ in frenis. in ſellis. in calcaribus. ⁊ plꝰ
calcaria q̃ꝫ altaria fulgent. inde mẽſe ſplẽdide
ciphis ⁊ cibis. inde ꝯmeſationes ⁊ ebꝛietates
inde cythara. lyra. tybia. inde redundãtia toꝛ
cularia ⁊ ꝓmptuaria plena eructãtia ex hoc i
illud. inde dolia pigmẽtaria. inde referta etiã
marſubia. Pꝛo his volunt eſſe vt ſunt eccl̃aꝝ
p̃poſiti. decani. archidiaconi. ep̄i ⁊ archiepi/
ſcopi. hec bern̄. Et qꝛ hos fructꝰ putridos de
lectationũ comedũt. iõ vinũ deuotõis ⁊ ſpũa
lis ꝯtẽplatõnis eis nõ ſapit. Et de talibus dr̃
Lu. xiiij. Nẽo viroꝝ iſto. q̃ vo. ſũt. gu. ce. m.
Quinto ſic idola carẽt tactu. qꝛ manus hñt ⁊
nõ pal. pſ̃. cxiij. ita iſti carẽt v̾tute tactiua ſpũ
ali. nã duas manus hr̃e deberẽt. dexterã qua
reuerenter tractare deberẽt myſteria ſacr̃oꝝ.
⁊ ſiniſtrã q̃ ſuauit̃ curarẽt vulnera pctõꝛum.
Pꝛima manꝰ dꝫ eſſe mũdiſſima q̃ tractare de
bent filiũ dei. iuxta illud. j. Joh. j. Manꝰ nr̃e
ꝯtrectauerũt de v̾bo vite. ſ; iſta manꝰ ĩ multꝭ ẽ
lepꝛoſa ⁊ infecta libidine. vt merito vnicuiq;
dicat̃ a xp̄o Joh. xx. Noli me tãgere. q. d. no
li me tãgere celebꝛatõe diuioꝝ. adminiſtratione
ſacr̃oꝝ ꝓpter immũdiciã vite tue. Et Job. xiij
Manũ tuã lõge fac a me. Scd̾o manꝰ dꝫ eſſe
ſuauiſſima q̃ tractare debẽt vulnera pctõꝝ. d̾
hac manu dr̃. iiij. Reg. v. Putabã ꝙ egrede=
ret̃ ad me ⁊ tangeret manu ſua locũ lepꝛe. De
hac Mat. viij. Extendẽs manũ ſuã teti. lep.
di. volo. mũdare. Multi aũt curati ſunt his
diebꝰ vt canes q̃ ſola lingua lingũt vlcera La
zari. ſ; manu nõ tãgũt. qꝛ opa miſcd̾ie non im=
pendũt. nec opibꝰ ꝓprijs exẽplũ p̄bẽt ſbditis
vel pnĩe vel virtutis. iuxta illud Mat. xxiij.
Sup cathedrã moyſi ſederũt ſcri. ⁊ phar. ⁊c̃.
Alligãt ei onera g̃uia ⁊ impoꝛtabilia ⁊c̃. Jõ
tales ſacerdotes ⁊ p̃latos compat. b. Grego.
in omel̃. xvij. aque baptiſmatꝭ. que alios mũ=
dat. ⁊ ſeipſam nõ mũdat. dicẽs ſic. Ingrediũ=

tur electi ſacerdotũ manib⁹ expiati celeſtẽ pa-
triã. ꝛ ſacerdotes xp̄i ꝑ vitã reprobã ad iferni
ſupplicia feſtinãt. Cui rei ſiles dixeri ſacerdo
tes malos niſi aq̄ baptiſmal. q̄ pctã ceterorũ
diluẽs illos ad regnũ celeſte mittit ꝛ ipſa i clo
H acas deſcẽdit. Spũalit̃ autẽ q̄libet hõ paſtoꝛ
ſingulari hñs vnicã ouiculã .ſ. aĩaꝫ quã deus
creãdo corpi infudit. ꝛ infũdendo creauit ſcḋm
Aug. ꝛ nõ ſolũ eã creauit. ſꝫ cũ ꝑdita eẽt queſi
uit eã. ꝛ p̄cioſo ſanguine ſuo in ara crucis rede
mit. De hoc p̄cio quo eam redemit loquit̃ .b.
Bern̄. in ſuis meditatiõibus .c.iij. Sublimi⁹
eſt anime p̄cium que nõ niſi ſãguine xp̄i redi-
mi potuit. Quã ergo ꝯmutatõeꝫ dabis ꝓ anima
tua qui ꝓ nihilo das illã. Nam filius dei cum
eẽt i ſinu p̄ris a r̃galib⁹ ſedib⁹ ꝓ ea deſcẽdit vt
eã a ptãte dyaboli liberaret. Quã cũ vidiſſet
pctõꝝ funibus irretitã. ꝛ iã demonib⁹ traden
dã vt morte ꝑpetua dãnaret̃. fleuit ſup illã .ſ.
q̄ flere neſciebat. nec ſolum fleuit. ſꝫ ꝛ ſe occidi
ꝑmiſit. h Bern̄. Hec inquã aĩa ẽ oĩs illa de q̄
loquit̃ dñs Luc. xv. Quis ex vobis hõ q̄ hꝫ
centũ oues. ꝛ ſi ꝑdiderit vnã ex illis. nõne di-
mittit .xcix. i deſerto. ꝛ vadit ad illã que peri
erat donec inueniat illaꝫ. q.d. vtiq. Et qꝛ de-
us intantũ eã dilexit. ꝑditam queſiuit ꝛ rede-
mit. redemptamq̄ cuſtodie tue o hõ tradidit
Et ideo ſi velles eã caute cuſtodire debes ſic
bon⁹ paſtoꝛ hec ſex hr̃e. Primũ ẽ panis ꝯfoꝛ
tãs. ꝛ eſt triplex. p̄mus ẽ materialis. qui dat⁹
paupibus multum ꝓdeſt aĩabus. Ideo dicit
Aug. li. v. omel. iiij. Da panẽ duꝫ poteris. q̄a
nemo eſuriet in inferno. nõ habebis poſt moꝛ
tem frumentũ illic. nec aliquẽ mendicũ. qꝛ nõ
erit tp̄s miſerẽdi. Secũdus panis eſt ſpũalis
ꝛ hic ẽ verbũ dei. ꝛ hunc panẽ debet hõ ſemꝑ
ꝯcupiſcere. Quia vt dicũt medici. concupiſcẽ
tia nutrimenti eſt ſignũ ſanitatis ꝛ diſpoſitio-
nis in corpe. Et ꝑ oppoſituꝫ abominatio cibi
ꝛ potus eſt ſignũ grauis infirmitatis. Mora-
liter verbũ dei ẽ cibus chriſtiane anime. de q̄
Mat. iiij. Nõ in ſolo pane viuit homo. ſed i
omni v̈bo qḋ ꝓcedit de oꝛe dei. de h pane di-
cit .b. Amb. i quodã ſmone quadrageſimali
Quiſq̄s v̈bis dei paſcit̃ terrenũ pabulũ non
reqrit. Nec .n. põt ſeculi panẽ cape q̄ pane re
ficit̃ ſaluatoris. negligit famẽ corpis qui pa-
bulo intẽdit lectõis. nec vẽtris curã hr̃e pote-
rit q̄ alimentũ verbi celeſtis acq̄rit. ipſa .n. eſt
refectio que ſatiat aĩam. que impinguat viſce
ra. cũ de diuinis ſcp̄turis cibũ eloquij ꝑhen-
nis accepim⁹. h Amb. Nũ ergo ſic eſt q̄ ꝑſona q̄
cunq̄ legere vel audire ſmões deſiderat. ꝛ cũ
delectatõe ſibi incorpat. Sic .b. Maria mag
dalena q̄ ſedẽs ſec⁹ pedes ieſu audiebat v̈ba
illius Et ſic ille qui ait pſ̄. cxviij. Quã dulcia
faucibus meis eloquia tua. tũc ſignũ eſt ſani-
tatis conſcie vel ſaltẽ bone diſpoſitiõis ad ſa-
nitatẽ in hoĩe. Et põt apte dicere cum Hiere.
xv. Inuẽti ſunt ſermões tui ꝛ comedi eos. et
factũ eſt mihi v̈bũ tuũ i gaudiũ ꝛ leticiã coꝛ-
dis. Et ꝑ oppoſitũ q̄ nullũ ſaporeꝫ i ſermoni-
bus diuinis expiũt̃. nec aliquã dulcedinẽ ſen
tiunt ſignũ ẽ q̄ ſtomach⁹ eoꝝ repletus ẽ mal
hũoꝛibus ꝛ q̄ grauit̃ infirmant̃. ꝛ tales fuer̃t
hi de q̄bus dicit pſ̄. cvj. Oẽꝫ eſcã aboĩata ẽ
aĩa eoꝝ. ꝛ appropinquer̃t vſq̄ ad poꝛtas moꝛ
tis. idcirco Sap. vj. hoꝛtat̃ nos ſapiẽs in ꝑſo
na xp̄i .d. Cõcupiſcite ſmones meos ꝛ diligi-
te eos ꝛ hẽbitis diſciplinã. dilig̃e .n. ſuare ẽ. iu
xta illud Joh. xiiij. Si q̄s diligit me ſmonem
meũ ſuabit. qꝛ ſcḋm Greg. i omel. ſignũ dilecti
onis exhibitio eſt opis. nõ .n. ſufficit ſmones
xp̄i i mẽoꝛia poꝛtare niſi ſeruent̃ i vita. Unde
Aug. ſup pſ̄. cxviij. In q̄ corrigit ado. vi. ſu.
ꝛc. dicit. Cuſtoditio ſmonũ xp̄i intelligẽda ẽ
opatio p̄ceptoꝝ. Fruſtra .n. cuſtodiunt̃ i me-
moꝛia ſi nõ cuſtodiunt̃ i vita. nã v̈ba dei tenẽ
do agũt q̄dã ne obliuiſcant̃. nõ tñ agũt viuen
do vt corrigant̃. Tertius panis eſt ſacr̃alis. I
de q̄ dicit pſ̄. lxxvij. Panem angeloꝝ mãdu-
cauit hõ. de h pane dicit .b. Hiero. vt ſcribit
Euſebius in ep̄la ad Damaſũ poꝛtẽſem ep̄m
Tu panis angeloꝝ. tua viſione angelos letifi
cas. reficis ꝛ gl̃ificas mentẽ. nõ ventrẽ. q̄ in te
nõ impinguat̃ v̈tutib⁹ eger iacet i flagitijs. tu
manducantẽ vt ꝯdecet i te trãſmutas vt in ꝑ
ticipatõe efficiat̃ deus. Et infra ſubdit ꝓban-
do q̄ aĩa viuit mediãte iſta eſca di. Tu certe
vita es vitalis. dulcis ꝛ amabilis atq̄ iocun-
da. Tu vita es qua viuit oĩs creatura. ꝛ ſine
qua moꝛit̃. Et poſt pauca. eya inq̄t fidelis aĩa
gaude ꝛ exultare. ne moreris his paſci delicijs
ne pigriteris. hoc fruaris ꝯuiuio i quo nõ car
nes hircoꝝ vt olim in lege. ſed ſaluatoꝛis tui
corpus ꝓponit̃. Et infra. nemo ſine te viuere
põt ad momentũ. tu ſolus vitã omnibus cre-
aturis p̄bes. in te ſolũ delectat̃ coꝛ meũ. in te
exultat aĩa mea q̄ tibi ſoli adherere cupit mẽs
mea. hec ille. Sine iſtis tribus panib⁹ non po
teſt ſubſiſtere ouis noſtra vicꝫ aĩa. Quapro-
pter quilibet hõ vt fidelis paſtoꝛ paſcat eã pa
ne materiali elemoſynã tribuẽdo. pane ſpũa-
li verbũ dei audiendo. ꝛ pane ſacr̃ali corpus
xp̄i frequẽter ſumẽdo. Et põt addi quart⁹ pa
nis pnialis. penitentiã vicꝫ iniunctã ꝯplẽdo.
de his panibus latius dixi ſ̄. parte .j. domica
Letare. ſermo .ij. F. G. Secundũ eſt canis la
trãs. Habet .n. aĩa tua o homo tres hoſtes lu
pis crudeliſſimis ſeuioꝛes. Primus ẽ caro. d̄
quo hoſte ꝯquerit̃ aĩa per Aug. in ſoli. c. vlt̃.
Caro cũ qua habito ſemꝑ me ducere vult ad
pctm̃. mecũ ei vult corõari. ſꝫ nõ vult mecũ de
certare. nullũ peioꝛẽ patioꝛ hoſtẽ q̄ corpus i

q̄ habito. Eſt.n.q̄ſi leo ſubuerſoꝛ i domo mea
vndiqꝫ me peſtifero moꝛſu dilanians ⁊ conſu/
mēs. Scđs hoſtꝭ ē mūdus. de q̄ ꝯquerit iterū ꝑ
aug. vbi.ſ̄.di. Mūdus circūcingit ⁊ obſidet vn
diqꝫ ⁊ ꝑ.v.poꝛtas.i.q̄nqꝫ ſenſ⁹ coꝛpis mei ſa/
gittis meis me vulnerat. ⁊ moꝛs intrat ꝑ fene
ſtras meas. Terti⁹ hoſtꝭ ē diabol⁹. de q̄ ꝯq̄rit
ꝑ Aug.li.ſol.c.v. Nihil.n.aliud deſiderat q̄ꝫ
vt me ꝑdat inimic⁹. vt occidat ſꝑ vigilat abſ/
qꝫ ſomno. ⁊ ḡ vt me cuſtodiā nolo a ſōno eui=
gilare. Ecce tetendit laqueos an̄ pedes meos
infinitos. ⁊ oīs vias meas adimpleuit deci=
puł ad capiendū aiam meā. hec ille. Iſti tres
hoſtes figurati ſūt ꝑ tres beſtias. leonē. vrſū.
⁊ lupū. ꝑ leonē caro. ꝑ vrſū mūdus. ⁊ ꝑ lupū di=
abolus figurat̄. Sed ex q̄ i hoc euāgelio ē mē
tio de lupo. iđ omiſſis alijs dic ꝑ lupū diabo=
lū figurari. Primo ꝑ rōem luctamis ſiue ludi
Quia ſm̄ Pli. in ſpecu. natu. lupus valde di
ligit ludere. ⁊ ideo ſi poteſt rapere pueꝝ cū eo
ludit ⁊ poſtea comedit. Sic ⁊ diabolus ludit
cū pctōꝛe cum ei peccata leuia dicit. ⁊ deuꝫ ꝓ=
pitiū. ⁊ tempus longū ad penitēdū. De quo
ludo dicit.b. Greg. in paſto. Diabolus facta
alioꝛū modo grauioꝛa. modo quaſi nihil eſſe
qđ ꝑpetratū eſt. mō deū miſericoꝛdē loquit̄.
modo adhuc tempus ſufficiēs ad pniam pol/
licetur vt dum ꝑ hec mens decepta ducit̄. ab
intētione penitētie ſuſpēdatur. Ideo dicit ſa
piens Prouer.xiiij. Stultos illudit peccatū.
id ē diabolus qui ē cauſa peccati. Poſtq̄ꝫ aūt
cū peccatoꝛe luſerit eum comedit. iuxta illud
Ambꝛo. in ſer. Diabolus nō diligit filios ſu=
os ſed odit. ſic.n. eos amat vt ꝑdat. ſicut amat
gluto moꝛſellū vt comedat. Scđo ratione foꝛ
titudinis. nā lupus habet magnā foꝛtitudinē
in capite ⁊ in collo. i inteſtinis autē eſt valde
debilis. Sic tota vis diaboli ē in ꝓ̄ncipio tem
ptationis. ⁊ ſi in ꝓ̄ncipio ſibi reſiſtit̄ debił effi
cit̄. Dicit.n. Amb. ⁊ etiā poſitū ē ſupi⁹. ꝙ hō
vocē perdit ſi eū pꝛimo viderit. ſed ſi homo
lupū an̄ ꝯſpexerit audaciā ꝑdit ⁊ caudā depo
nit. Moꝛaliter lupus tunc hominē ꝓ̄uenit vi
dendo quando eum in pꝛincipio nō reſiſtētē
conſpicit. Sed ecōuerſo tunc homo lupū pꝛi=
us cernit cum ſe armat ⁊ ꝓperat ad repellen=
dū temptationis pꝛincipiū. ⁊ tunc diabol⁹ ꝑ=
dit audaciā ⁊ caudā deponit q̄n temptare di=
mittit. ⁊ ad finē.i. ad conſenſum ipſā tempta=
tionem non ꝓtrahit vel ꝑducit. De hoc dicit
Criſ. ſuꝑ Math. Grauis ⁊ intolerabilis im
pet⁹ diaboli quē ſi q̄s i ꝓ̄mo foꝛtit̄ abſtinuerit
in ſecundo inuenerit infirmioꝛē. Quanto em̄
plus repcuſſus fuerit tāto magꝭ refrigeſcit. T̄
tio rōne bꝛeuitatis. dicit.n. Ariſto. de anima=
libus. Qn̄ lupus ſeneſcit ꝙ nō pōt ꝑdari. va=
dit ꝰ nocte iuxta ciuitatē ⁊ inſidiat̄ hominibus

Sic diabolus ſciens tp̄s ſuum bꝛeue iā de ho
minibus beſtialibus non curat. ſed bonos de
uoꝛare feſtinat. Idcirco contra hos tres ho=
ſtes debet homo habere canē latrantē.i. con=
ſciam remoꝛdentē. nā cū caro. mūdus vel dia
bolus alliciūt ad pctm̄. debet ꝯſcia recalcitra
re ne hō ꝯſentiat ⁊ aīa capiat̄. de hoc vide ꝑ=
te.j. dñica infra octauā natiuitatꝭ xp̄i. I. X. ⁊
K. I. Tertiū ē flagellū caſtigās. ⁊ h̄ flagellū
ē tribulatio q̄ ꝓ̄ſeruat aiaꝫ a pctis. Qđ teſtat̄
deuot⁹ amād⁹ li.j.c.xiij. loq̄ns de tribulatōne
dicit. Quid h̄ thezauro ꝓ̄cioſi⁹. q.d. nihil. ipa
nāqꝫ pctm̄ tollit. purgatoꝛiuꝫ minuit. repellit
tēptatōes. extiguit carnalitates. ſpm̄ reuocat
ſpē roboꝛat. vultū hylarat. ꝯſcie ꝯfert ſereni=
tatē. ⁊ infłnoꝝ gaudioꝝ ꝯtinuā ꝓ̄ſtat vbtateꝫ
ipa ē potō ſaluatiua. herba ſalutifera ſuꝑ oēs
herbas ꝑadiſi terreſtrꝭ. coꝛp⁹ coꝛruptibile ca=
ſtigat. ⁊ aiaꝫ vegetat imoꝛtalē. aīa deuota ſa=
ginat̄ tribulatōe ſic lilia ⁊ roſe fecūdāt̄ celeſti
roꝛe. h̄ ille. Et dicit notāt̄ ꝙ tribulatō aut ca=
ſtigatio ē potio ſanatiua. ꝓpt̄ qđ libēter ē bi=
bēda. Si.n. medic⁹ māſuetā ꝓpinat īfirmo po
tionē. ⁊ ꝓ̄tēptat bibēdo faciēs ſibi credētiā. lꝫ
medicia ſit valde acuta. tn̄ infirmus acceptat
Xp̄s ē medic⁹ magn⁹ q̄ venit de celo ⁊ calicē ꝓ̄
tēptauit tribulatōis. ⁊ nobis ꝑ remedio infir=
mitatꝭ pcti ꝓpinauit in ꝓ̄nti. ⁊ iđ caſtigatōnes
ei⁹ filiali benignitate ſuſcipiam⁹. Si.n. ſuſcipi
mus ei⁹ caſtigatōes tūc aīe nr̄e ſūt i manu ipſi
us. iuxta illud Sap.iij. Iuſtoꝝ aīe i māu dei R
ſūt.ſ. caſtigātis ⁊ nō tanget il. toꝛ. moꝛ. Quar
tū eſt bacul⁹ ſuppoꝛtās. ꝑ hūc baculuꝫ intelli=
ge crucē dñi ꝑ quā trāſiuit ioꝛdanē ꝓ̄ntis moꝛ
talitatis ⁊ penalitatis. iuxta illud. In baculo
meo trāſiui ioꝛdanē iſtū Gen.xxxij. Mediā=
te etiā iſto baculo dꝫ aīa fideł ſuppoꝛtari. ⁊ ꝑ
tēpeſtatē hui⁹ mūdi ad celū nauigare. q: crux
xp̄i eſt pōs ꝑ quē xp̄s trāſiuit. lectus in q̄ ipſe
doꝛmiuit. ſcala ꝑ quā aſcendit. libꝛa in qua re
đēptio nr̄a pepēdit. Primo q̄dē ē pōs ꝑ queꝫ
xp̄s trāſiuit fluuiū mūdane vanitatꝭ ſuꝑ quē
calcare debemus pedibus affectionis vt nos
ſuppoꝛtet foꝛtiter a fluctibus inundātis pcti.
Et ſicut q̄libet ꝯtemnēs pontē ꝑiclitat̄ ⁊ ſub
mergit̄. ita q̄ nō ſuppoꝛtat̄ a cruce nec ei inni=
tit̄ ſaluari nō poteſt. Quia dr̄ Sap.xiiij. Exi
guo ligno credunt.i. ꝯmittunt homines aīas
ſuas. ⁊ mare trāſeūtes ꝑ ratē liberati ſūt. Iđ
dicit apl̄s.j. Coꝝ.j. Verbū crucꝭ quidē ꝑeun
tibus ſtulticia ē. his aūt q̄ ſalui fiūt.i. nob xp̄i
anis virtus dei ē. vn̄de ꝰ cruce exponi poteſt
Sap.x. Cū aqua deleret terrā ſanauit iteruꝫ
ſapia. ꝑ ꝯtemptibile lignū iuſtuꝫ gubernās.
Eſt tn̄ notandū ꝙ crux xp̄i materialꝭ i q̄ pepē
dit non ſolū ſuppoꝛtat ꝑ mare huius mundi.
ſed etiam crux aut baculus penitentie que eſt

crux ſpūalis. de q̄ dicit maximꝰ i ſermo. d̄ mar
tyribꝰ. crux nō ſolū intelligit̄ lignū ⁊ patibu/
lū. ſ pie vite v̄tutiſq̄ ꝓpoſitū. Nā ois xp̄ia=
ni vita q̄ ſm̄ euāgeliū vixerit crux ē atq̄ mar
tyriū. iſte ē pōs pnie q̄ nō ē fixus et mobil̄. ſ ē
pōs q̄ leuat̄ de die ⁊ ſubtrahit̄ i nocte. ideo q̄
voluerit ſup̄ iſto pōte trāſire oportet ꝙ veiat
de die. Dies ē vita nr̄a. Nox aūt ē mors. pōs
crucis pnie eleuat̄ ⁊ ſubtrahit̄ a pedibꝰ nr̄is i
morte. iō hortat̄ ſapiēs Ecci. xvij. Añ mortē
cōfitere dn̄o. a mortuo q̄ſi nihil perit ꝯfeſſio.
Et iterꝫ Ecci. xiiij. Añ obitū tuū opare iuſti=
ciā. qm̄ nō ē apud inferos cibū inueire. Eſt ei
h̄ figuratiue lignū qd̄ dn̄s oñdit moyſi Exo.
xv. vbi legit̄. Cū pp̄l'us veniſſet i maſphat. ⁊
inueniſſet aq̄s ita amaras ꝙ eas nullo mō bi=
bere potuerūt. clamauit moyſes ad dn̄m. qui
oñdit ei lignū. qd̄ cū miſſū fuiſſet i aq̄s dulco=
rate ſunt aq̄ atq̄ facte potabiles. Iſto mō mo
raliter ſi q̄cunq̄ pnia i hac vita nob amara vi
det̄ imittat̄ lignū crucꝭ. ⁊ recogitet̄ q̄d ibi paſ
ſus ſit xp̄s. dulce fiet nobis q̄cq̄d ꝑ eo bibemꝰ
Iō dicit Iſi. li. de ſū. bo. Si paſſio xp̄i redem
ptoris ad memoriā reducat̄ nihil ē tā durꝫ qd̄
nō equo aio tollet̄. Parua. n. videbunt̄ q̄ to=
leramꝰ ſi recordemur q̄d biberit ad patibuluꝫ
q̄ nos inuitat ad celū. ille. n. obprobria. irriſi=
ones. ꝯtumelias. alapas. ſputa. flagella. ſpi=
neā coronaꝫ crucēq̄ ſuſtinuit ⁊ nos miſeri ad
nr̄aꝫ ꝯfuſiōꝫ vno ſmōe fatigamur. vno v̄bo
L deijcimur. Scd̄o crux xp̄i ē lectꝰ in q̄ xp̄s dor
miuit. Añ ei dn̄s i meridie reclinat ſe ad dor=
miendū i eſtate ſolēt feneſtre ſui thalami clau
di vt q̄etiꝰ dormiat. Iſto mō qñ xp̄s fatigatꝰ
de miſeria dormire volebat i lecto crucꝭ. fene=
ſtre mūdi videbant̄ clauſe. qñ facte ſūt tenebre
ſup̄ vniuerſā terrā Mat. xxvij. a ſexta hora
vſq̄ ad nonā horā. De hoc lectulo h̄r. ij. Pa=
ral̄. xxiiij. Occiderūt eū i lectulo ſuo ⁊ mortu=
us ē. Ibi fuer̄t duo i lectulo vno Mat. xxiiij
Diuitas vicꝫ ⁊ hūanitas. vna aſſumebat̄ ad
penā. alia libera relinq̄bat̄. ſ. diuitas. q̄a pati
nō potuit. ⁊ bn̄ pōt crux xp̄i vocari lectulꝰ. et
ñ ꝯplete lectꝰ. naꝫ ita ſtrictus fuit ⁊ breuis ꝙ
nec habuit vbi caput recliaret. nec vbi genua
potuit collocare. Unde de eo pōt exponi illd̄
Geñ. xlix. Finitiſ nāq̄ mādatꝭ q̄bꝰ filios iſtrue
bat collegit pedes ſuos ſup̄ lectuluꝫ ⁊ obijt. h̄
fuit ferculū qd̄ fecit ſibi rex Salomō d̄ lignis
lybani Cant. iij. Et dr̄ ferculū a fero fers ⁊ nō
a ferculo eſcarꝫ. ⁊ ē genꝰ vehicl̄i qd̄ a vulgo le
ctica dr̄, in ſignū ꝙ crux xp̄i ferat oēs hoies ⁊
deuotos ꝑ mare huiꝰmōi ad portuꝫ ſalutꝭ et̄=
ne. Tertio crux xp̄i ē ſcala ꝑ quā xp̄s aſcēdit
Aſcēdit igit̄ ſicut ionathas reptans manibꝰ ⁊
pedibꝰ ad mōtē vbi erat ſtatio philiſtinorꝫ. j.
Reg. xiiij. Hec ē ſcala quā vidit iacob i ſōnis
cuiꝰ cacumē attigebat celū. ⁊ angelos aſcēdē=
tes ⁊ deſcendentes ⁊ dn̄m innixū ſcale Geñ.
xxviij. Hāc viſiōeꝫ exponit glo. ſup̄. c. firmit̄.
d̄ ſū. tri. ⁊ fi. ca. di. Crux xp̄i eſt ſcala quā xp̄s
aſcēſurꝰ i celū ſibi ⁊ ſuis ſeq̄cibꝰ erexit. quā ia=
cob ſtantē ſup̄ terraꝫ ⁊ cacumē eiꝰ tāgēs celū i
ſpū ꝓuidit. Hāc ſcalā angeli. i. ſcti doc. ⁊ p̄di/
catores aſcēdūt dū myſteriorꝫ eiꝰ ſblimia ꝯtē=
plāt̄. deſcēdūt aūt dū opa eiꝰ hūilitatꝭ imitati
one aſſumūt vel dū ꝑ capacitate auditorꝫ fidꝭ
efficatiā annunciāt. h̄ Hol. lec. clxj. Sup̄ iſtaꝫ
ſcalā optet aſcēdere ſi ad celū venire volumꝰ.
nec ad verā gl'iaꝫ aliter venire q̄s pōt. Iō di=
cat q̄libet cū ap'lo ad Gal̄. vj. Mihi aūt abſit
gl'iari niſi in cruce dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Quarto li/
gnū crucꝭ ē libra in q̄ redēptō nr̄a pepēdit. Di=
uites ⁊ nobiles qñ pecuniā ſoluūt i mag q̄nti=
tate ñ numerāt ſ pōderāt ſeu librāt. Paupes
v̄o ſp̄ numerant. tñ cū vtrūq̄ fiat de pecunia
vicꝫ ꝙ pōderet̄ ⁊ numeret̄. tūc pōt oino ꝯſta
re de q̄ntitate. nā poſſibile ē ꝙ certus numerꝰ
denariorꝫ. puto. xx. ſolidi ponderāt vnā librā
Et iterꝫ poſſibile ē ꝙ nō deficiāt a libra i pōde
re ſ deficiāt i numero. Sed apud xp̄m facta ē
copioſa nr̄a redēptio. Noluit. n. ſolummō nu
merari. iuxta illud pſ. xxj. Dinumerauerunt
oia oſſa mea. imo etiā voluit pōderari vt oſtē
deret nobis illud Ecci. vj. Amico fideli nulla
ē ꝯparatio. ⁊ nō ē digna pōderatio auri ⁊ argē=
ti ꝯ bonitateꝫ fidei illius. Ponebatur. n. xp̄s
quaſi i vno pēdiculo libre. ⁊ hō pctōr i alio in
uētū ē ꝙ xp̄s ſicut ſufficiētiſſime pōderoſū re
aliter deſcēdit ad mediū qd̄ ē ſimpl'r deorſum
qñ aīa ꝯiuncta diuinitati deſcēdit ad infernū
q̄ ē circa mediū mūdi. ⁊ q̄ntū ipſe deſcēdit tan
tū hoiem pctōreꝫ exaltauit. videlicet vt ad ce
lū. ⁊ ſic verificauit illud Ezech. xvij. Exalta/
ui lignū humile. ⁊ hūiliaui lignū ſublime. Ec
ce q̄liter ꝑ baculū ſancte crucis que alio noie
dr̄ pōs. lectus. ſcala. ꝓuehit hō ad portū ſalu
tis eterne. vel h̄ hic inſerta d̄ ſancta cruce poſ
ſunt de feſto ſancte crucis inuētionis p̄dicari
qd̄ interdū in hac ebdomoda occurrit. Quin M
tū qd̄ homo debet h̄re vt poſſit vnicā ouicu=
lā ſuā cuſtodire ē cornu formidās. ꝑ quod ad
pñs ſignificatur illa tuba horribilit̄ malis ſo=
nans. Surgite mortui venite ad iudiciū. que
multū eſt anime deuote formidāda. Quia ta=
lis formido cauſat ſibi de futuris prouidētiā.
vbi em̄ preſumptuoſi. ſuperbi ⁊ accidioſi ne/
gligenter omittunt ꝓcurare que ſūt ſaluti eo=
ruꝫ neceſſaria. ibi v̄tuoſi formidātes ꝓuident
que oportet. Cuius ꝓbatio h̄r Ioſue. ix. d̄ ga
baonitis qui timētes a facie filiorꝫ iſrl̄ cautelo
ſe p̄uenerūt eos. Et ne eos occiderēt iuramē/
to ſtrinxerunt. ⁊ requiſiti de fraude dixerunt
Timuimus valde ⁊ ꝓuidimꝰ aiabus nr̄is ter=

roꝛe ꝯpulſi. Conſiďr ſācti viri in pñti vita mul
ta ꝯſiderāt eis ꝑicula futura ⁊ ideo cū om̄i di
ligētia ſuis ꝓuident aīabus. quoꝝ vn⁹ fuit. b.
Grego. q̄ timens diē iudicij ait i omel. Quid
faciet vᵉgula deſ̄ti cū ꝯcutiet̃ cedrus ꝑadiſi
Si iuſt⁹ vix ſaluabit̃ iniuſtus vbi parebit. Et
Criſ. ſup. ij. Coꝝ. hāc tubā formidat dicens
Uere vox magna vox tube terribilis cui oīa
obediūt elementa. q̄ petras ſcindet. infernos
apiet. ⁊ portas ereas frāget. vincula mortuo
rū dirūpet. ⁊ ď ꝓfūdo abyſſi aīas libatas coꝛ
poꝛib⁹ ſuis aſſignabit. h̄ ille. Ali⁹ fuit. b. Hie
ro. ſup Mat. q̄ dicit. Quotiēs diē illū ꝯſide
ro totiens toto coꝛde ꝯtremiſco. ſiue. n. come
do ſiue bibo ſiue aliq̄d aliud facio ſꝑ illa tuba
videt̃ hoꝛribilr̃ auribus meis ſonare. ſurgite
moꝛtui venite ad iudiciū. Ali⁹ fuit abbas He
lias q̄ ait. Tres res timeo. vna qñ aīa egreſſu
ra ē de coꝛpe. Alia qñ ero occurſur⁹ deo. Ter
tia qñ de me ꝓferēda ē ſnīa. Et q2 iſti ſcti foꝛ
midauerūt. ideo ſibi ꝓuiderūt. q2 dicit epime
nides. btā ciuitas q̄ in pace bella timet. Nar
rat. n. macrobius i ſaturnalibus de ꝯuiuio t̃
tio die fere i fine. Carnes aproꝝ delate i lumi
ne lune ꝯtrahūt ex nimio hūoꝛe putrefactiōz
ita ꝙ nihil valēt ad eſū humanū. Cū ḡ vena
toꝛes q̄dā iſtud ꝑpēdiſſent. nec poſſēt ď ſiluis
ad ciuitatē ꝑ diē apros oēs trāſferre. vn⁹ pru
dētioꝛ ceteris indixit eis. ꝙ carnes illas i mul
tis ꝑtibus acutis ⁊ eneis clauis ꝯfigerēt. infi
xo ḡ vnicuiqꝫ ꝑti clauo eneo ⁊ ſtilo eneo detu
lerūt illas ꝑtes in lumine lune ſine quacunqꝫ
carniū iactura. Moꝛaliter lumē lune eſt glīa
vana mūdi. i q̄ ſi nimis ꝯuerſant̃ hoīes ꝓpt̃ ni
miū humoꝛē delitiaꝝ putreſcūt. iuxta illď pš.
xxxvij. Putruerūt ⁊ coꝛrupte ſūt cicatri. mee
a facie inſipiētie mee. Un̄ remediū ſpūale cō
tra illud ē timoꝛ futuri iudicij. q̄ hō ꝯfigit tre
pidādo vel crebꝛe meditādo coꝛ ſuum. ſm il
lud pš. cxviij. Confige timoꝛe tuo carnes me
as a iudicijs. n. tuis timui. Dicit. n. Soli. i li.
de mira. mūdi. c. xj. Met⁹ aliqñ incitamētū vo
cis ē. q2 nō ſolū acuit. ſ3 ſi nūqꝫ fuerit extoꝛq̄t.
⁊ hoc ꝓbat ꝑ exemplū di. Deniqꝫ cū olympia
de octaua ⁊ q̄nquaſenia victoꝛ cyrus intraſſꝫ
ſardis aſye opidū vbi tūc creſ⁹ latebat achis
filius regis mut⁹ ad illud vſqꝫ tp̄s in vocez vi
erupit timoꝛis. exclamaſſe. n. dr̃. Parce patri
meo cyre. ⁊ hoīez te diſce. Sic pctōꝛ ſaltē mo
tu iudicij diuini ſi mutus fuerit i vocē ꝯfeſſio
nis erūpit. iuxta illud Thob. xiij. Cū tioꝛe et
tremoꝛe ꝯfitemī illi regēqꝫ ſcloꝝ exaltate i opi
N bus vr̃is. Sextū ⁊ vltimū ē fiſtula letificās. ⁊
ꝑ hāc ſignificat̃ ſpes q̄ ꝯtra timoꝛē ⁊ deſꝑatio
nē erigit ⁊ letificat. Circa qď nota ſpē nr̃az tri
bus tꝑibus ꝓcipue colligere debemus. Pri
mo imminēte tēpeſtate tꝑalis tribulationis.

vbi ſpāre debemus diuinā miſcďiaz facilime
affuturā. iuxta illud pš. xc. Cū ipſo ſū i tribu
latione. Sup q̄ dicit Bern̄. Quātūcūqꝫ ſeui
at tribulatio nō putes te derelictū. ſed memi
neris ſcriptū. cū ipſo ſum in tribulatiōe. Exē
plū ad hoc in vita. b. martini. q̄ cū inter alpes
incidiſſet i latrones. ⁊ vnus eū ferire minaba
tur. alt̃ ictū feriētꝭ ꝯtinuit. ⁊ cū poſtea latrōes
q̄rerēt an timēt. dixit ſe nunq̄ꝫ ita ſecuꝝ fuiſſe
q2 ſciebat miſericoꝛdē deū maxīe i tēptatōib⁹
affutuꝝ. Et nota ꝙ ſūma cautela ātiquoꝝ mi
litū fuit oīa q̄ videbāt adūſa ⁊ terribilia ⁊ bo
ne ſpei ꝯtria ad ꝯfidentiā interꝓtari. ſicut nar
rat ſextus iuli⁹ ſtratograton. li. j. Scypio af
frican⁹ ex italia in affricā exercitū cū traduxiſ
ſet. ⁊ ipſe ď naui deberet deſcēdere cecidit ad
terraz. ꝯſiderātes ḡ milites. attonitus ď caſu
ipm̄ caſū materiā ſpei fecit. Audite inq̄t mili
tes affricā opꝓſſi. Conſilr̃ mō Gayus ceſar cū
nauē aſcendere deberet cecidit ad terrā. ⁊ mi
litibus ꝯſternatus dixit. Teneo te terra mat̃
q. d. nō ſic recedo quin ad te redibo. Itē ſtra
toꝛnius dux quidā militū cū equitū ſcuta eq̄
rumqꝫ pectoꝛa cruēta ſubito ꝓdigio apparu
iſſent. ⁊ milites inde ꝯſternarēt̃ dixit. Uicto
ria nobis ꝓtendit̃. iſte em̄ ꝑtes nō ꝓpꝛio ſ3 ho
ſtili cruoꝛe ſolēt aſꝑgi. Itē Gemādus theba
nus cū fax de celo fuiſſet nocte delapſa. ⁊ eos
q̄ adūterēt terruiſſet. metū ꝯceptū fugauit. ſic
lumina ſua mine oſtēdūt. q. d. dij vob mittūt
lumē vt nos iuuēt. Iſto mō viri iuſti oīa terri
bilia q̄ nobis accidūt. vel maloꝝ ꝑſecutōe ſeu
mūdanoꝝ mutatōe. vel coꝛpis infirmitate ſꝑ
interꝓtāt̃ ad bonū. Et q̄nto maioꝛ materia ti
moꝛis incutit̃. tāto feruētius ſpes eoꝝ erigit̃.
iuxta illud Iob. xiij. Etiā ſi occiderit me ſpa
bo in eū. Scďo ſpare debemus cōfidēter acce
dente nccītate coꝛꝑalis diſſolutiōis. iux̃ illud
Pꝛouer. xiiij. Sperat iuſtus i moꝛte ſua. Si
cut docet Ariſt. li. de pomo ⁊ moꝛte. Nō ē phī
timere moꝛtē ſ3 magis gaudere ⁊ bone ſpei eē
iminēte moꝛte. Et h̄ diſcipul̃ ſuis declarauit
moꝛitur⁹ ꝑ duas rōes. Pꝛimo creditis inquit
pħiam verā ꝙ drñtia ē inter hoīem ⁊ beſtiam
⁊ q̄ inq̄rit veritatē ⁊ rectitudinē meret̃ grad⁹
altiſſimos. Credim⁹ inquūt ⁊ tūc ille. Bonū ḡ
qď ꝓuenit hoī ex ſciētijs illis. aut ꝓuenit ei i h̄
ſeculo in q̄ ſumus. aut i alio futuro. Sz ſi dici
tis in hoc ſeculo i quo ſum⁹. ḡ grad⁹ ꝯuenien
tes ſcīe nō didiciſtis. nā plures hoīes inſipiē
tes q̄ nō cognouerūt creatoꝛē ſuū finierūt di
es ſuos in bono. ⁊ annos ſuos i deſiderijs co
rū. Et plures ſapiētes q̄ nō cognouerūt crea
toꝛē ſuū hñt ꝑuatiōz boni ⁊ pacis. Ex q̄ patꝫ
ꝙ bonum expectatū a philoſophis nō euenit
añ moꝛtē. Quare ḡ moꝛtē timemus que via ē
⁊ inceſſus anime ad illud quod maxime ꝯcu

pſuit. Scḋo idē ſic pſuaſit. q̄ro inq̄t a vob᷑ vtꝝ
mors ſit aliq̄d aliud q̄ȝ receſſ⁹ aie a corpe? Rñ
derūt q̄ ſic. Corp⁹ inq̄t nihil audit nec vidȝ ni
ſi p aiaȝ. ꝫ ꝯſentit delectatōibus. ⁊ ē ꝯ̄uȝ ap
petitui aie in eo q̄ vult aſcēdere ad grad⁹ bo
nos ⁊ rectos. Quare ergo doletis ſi aia rece
dit ab eo. qḋ ē ꝯtrariū ſue delectatōi, ⁊ pfecti/
oni ⁊ ſuo deſiderio. Et iō cū facies Ariſt. eēt
clara ⁊ iocūda. dixit eis. Ne cogitetꝭ in cordi
bus vr̄is q̄ ego letoꝛ eo q̄ ſperē euadere ḋ in
firmitate mea. q̄ꝛ ſcio me nunc morituꝝ. ⁊ niſi
eēt ꝫ pomū qḋ ī māu mea teneo. cui⁹ odoꝛ me
ꝯfortat ⁊ aliq̄ntulū ꝓlōgat vitā meā iam expi
raſſē. Sed aia ſenſibilis ī qua cōicamus cū be
ſtijs fouetur odoꝛe bono. et ego letoꝛ q̄ rece
do de hoc ſcl̄o qḋ eſt ꝯpoſitū ex ꝯ̄rijs. q̄a qḋ
libet quatuoꝛ elemētoꝝ ē ꝯtrariū alteri. vnde
quō poſſet ſtare aut diu ꝓrogari corp⁹ ex his
ꝯpoſitū. Tandē cadēte pomo de manu moꝛ
tu⁹ ē. p q̄ phi oꝛauerūt. ille q̄ ſuſcipit aias phō
rūſuſ cipiat aiam tuā. Tertio maxie ſpare de
bem⁹ ſupueniēte pplexitate crimialis deſpa
tionis. q̄ꝛ dicit ſapiēs Eccī. ij. Scito q̄a null⁹
ſpauit ī dño ⁊ ꝯfuſus ē. Sicut. n. īfirmis mul
tū ꝯfert q̄ ſint bone ſpei. ita pctōrib⁹. ꝭm illḋ
metricū. Speret q̄ metuit moꝛituros viuē vi
di. Spe duci victuros. ſpe moꝛiēte moꝛi. Vñ
ī q̄dā ſer. Tu es dñe ſpes mea. q̄cq̄d agēdum
q̄cq̄d declinādū. q̄cq̄d tolerādū. q̄cq̄d opan
dū. Tu es dñe ſpes mea. ꝫ ē oīm mihi ꝓmiſſi
onū cā. ꝫ tota rō expectatōis mee q̄ ꝓtēdit ali
ter meritū ſuſcipe. ſuſtinere ſe iactat, pondus
diei ⁊ eſt⁹ ieiunare ī ſabbato. Dicat poſtremo
nō ſū ſicut ceteri hoīȝ. mihi aūt adherere deo
bonū ē. ⁊ ponere ī dño deo meo ſpeȝ meā. Et
infra. Si mihi p̄mia ꝓmittunt. p te obtinēda
ſperabo. ſi ſurgūt aduerſū me pꝛelia. ſi ſeuiat
mūdꝰ. ſi fremat malignus. ſi caro adūſus ſpm̄
ꝯcupiſcat ī te ſpabo. ī pſ̄. iiij. Tu dñe ſingula
riter ī ſpe ꝯſtituiſti mē. Et hoc quo ad primū
O ¶ Quantū ad ſcḋm p̄ncipale tangit mercēna
rioꝝ cupiditas cū dicit. Mercēnarius fugit
⁊c̄. Pro quo nota q̄ mercēnarioꝝ cupiditas
multū eſt nociua eccl̄ie dei. quia dicit quidaȝ
ſapiēs. Nullū viciū ē deterius auaricia ī p̄n/
cipibus ⁊ rēpublicā regētib⁹. iō ad deteſtati/
onē huius pcti facit p̄mo maledictio quā ſcri
ptura p̄dicit his qui ſunt in pctō iſto. Prima
ſcriptura ponit Eccī. ij. vbi dicit ſapiens. Ve
pctōri igrediēti terrā duab⁹ vijs. vbi dicit glo.
duabus vijs ingredit q̄ in eccl̄ia vult ſeruire
deo ⁊ māmone. quod tñ eſt impoſſibile. iuxta
illud Mat. vj. Nemo pōt duob⁹ dñis ſuire
Qḋ exponit infra. nō poteſtꝭ deo ſuire ⁊ mā
mone. Scḋa maledictio ponit ī Ezech. xxiiij
Ve paſtoꝛibus iſrl̄ q̄ paſcebāt ſeipſos. ⁊ ſbdit
lac comedebatꝭ ⁊ lanis coopiebamī. gregē au
tē meū nō paſcebatꝭ. Tertia maledictō ponit
Hiere. xxiij. Ve paſtoꝛib⁹ q̄ diſpgūt ⁊ lacerāt
gregē paſcue mee. Et iteꝝ. ꝫ dicit dñs ad pa
ſtoꝛes q̄ paſcūt ppl̄m meū. vos diſpſiſtis gre
gē meū. ⁊ eieciſtis eos ⁊ nō viſitaſtis eos. ecce
ego viſitabo ſup vos maliciā ſtudioꝝ vr̄oꝝ. ⁊
loquit ad lr̄am de p̄latis tā ſpūalibus q̄ȝ ſcl̄a
ribus. q̄ licet noīe ſunt paſtoꝛes. ſūt tñ actōne
mercēnarij ⁊ gregꝭ dñi deuaſtatoꝛes. nā adeo
rapiūt bona ab eis q̄ eis nō valēt vlteri⁹ ꝯmo
rari. ſic q̄ de nc̄cītate paupꝑtatis cogunt t̄ras
⁊ ciuitates q̄rere alienas. Et talibus p̄latꝭ im
mo veri⁹ mercēnarijs dicit dñs. ve q̄ diſpgūt
Scḋo facit ad deteſtatiōem huius pcti pena
q̄ puniuit deus tales. figurā hui⁹ pcti habes
Leuitꝭ. x. vbi legit. Cū dñs miſiſſet ignē cele
ſtē. ī q̄ ſoli ſacerdotes offerrēt. Nadab ⁊ abyu
filij aarō acceptis thuribulꝭ impoſuerūt ignē.
⁊ incenſū deſup offerētes coꝛā dño ignē alie
nū. Egreſſuſq̄ȝ ignis a dño deuoꝛauit eos. et
moꝛtui ſunt coꝛā dño. glo. ignis de celo miſſ⁹
ſignificat dei amoꝛē. ex q̄ pure offerre debent
ſacerdotes gregē ex vera dilectōe diligentes
Sȝ ignis alien⁹ ē ignis ambitōis ⁊ cupiditatꝭ
q̄ ardēt mercēnarij ⁊ alij mali rectoꝛes eccl̄aꝝ
⁊ terraꝝ. Et hūc ignē accēdit diabolus in coꝛ
dib⁹ ipſoꝝ. Quia dicit Bern̄. habet adūſari⁹
nr̄ vtpote pūerſ⁹ diūſoꝝ opeꝝ emulatoꝛ ignē
ambitiōis quē ſaluatoꝛ nō ī nobis accēdere ꝫ
extinguere venit. Si q̄s em̄ alienū ignē in di
uino p̄ſumpſerit offerre ſacrificio moꝛiet ī ini
quitate ſua. etiā ſi patrē habeat aarō. Tertio
facit ad deteſtationē hui⁹ pcti multiplex ma
lū qḋ facit talis mercēnari⁹ eccl̄ie. Primuȝ q̄
oculū intētionis ledit ī eis. nā Math. vj. dr̄.
Lucerna coꝛpis tui ē ocul⁹ tu⁹. ſi ocul⁹ tu⁹ ſim
plex fuerit totū coꝛp⁹ tuū lucidū erit. Si ocu
lus tu⁹ fuerit nequā totū coꝛp⁹ tuū tenebroſū
erit. Moꝛalit p lucernā rectoꝛ eccl̄ie itelligit
cui⁹ ocul⁹. ī. intētio tūc ſimplex ē q̄n ſola eterna
petit in eccl̄ia. ⁊ ſautē ſubditoꝝ dicēs cū pſ̄.
xxvj. Vnā petij a dño hāc req̄rā vt inhabitē
ī domo dñi oībus dieb⁹ vite mee. Et Math.
vj. dicit eis dñs. Primū querite regnū dei. ⁊
ꝫ oīa. ſ. nc̄cīa adijcient vob. Et apl̄s ad Col.
iij. Que ſurſū ſunt ſapite nō q̄ ſup terrā. ⁊ cuȝ
ꝫ faciūt totū coꝛpus. ī. tota ꝯgeries opeꝝ. lu/
cida erit. Si autē intētio ē mala. ꝯſequet oīa
que ī eccleſia facit mala ſunt. Scḋm malū eſt
qḋ facit eos xp̄m amittere. Qḋ figuratuȝ eſt
Geñ. xxxj. vbi legit q̄ cū labā iuiſſet ad oues
tondendas quas filij ſui cuſtodiebāt. q̄ diſta
bant ab eo itinere triū dieꝝ. interim fugit Ja
cob ab eo. Sic dū mercēnarij tōſionib⁹ ouiuȝ
⁊ gregꝭ intēdūt. xp̄s q̄ ē verus iacob vicȝ oīm
vitioꝝ ſupplātatoꝛ recedit ab eis. Similit iu
das cū aſcēdit ad tonſuras ouiū inceſtū com

miſit cũ thamar Gen̄.xxxviij. Sic p̄lati q̄ nõ
querũt niſi tõdere vel mulgere in eccl'ia ſepe a
deo deſerũtꝰ ⁊ iceſtũ ꝯmittũt ꝓprias filias cor
rũpẽdo. ⁊ iudei i tõſione ouiũ ſolẽnizabãt. i q̄
figuratũ ẽ gaudiũ qđ hñt mercẽnarij in ec=
cleſia dei de ꝯmodo tp̄ali. de q̄bus Zach. xj.
Paſce pecora occiſiõis q̄ ſibi poſſederãt occi=
debãt. ⁊ nõ dolebãt ⁊ venũdabãt eã dicẽtes.
bñdictꝰ deꝰ diuites facti ſumꝰ. Et h̄ ſũt verba
xp̄i ad verꝫ paſtorẽ quẽ dñs monet ad reſiſtẽ=
tiã vt ꝑ ſe paſcat gregẽ ſibi ꝯmiſſũ quẽ mercẽ
nariꝰ negligẽdo occidit cũ dicit. paſce. ſ. tu pa
ſtor meꝰ verꝰ pecora occiſiõis. q̄ q̄ poſſederãt.
ſ. mercẽnarij occidebãt ⁊c̄. Tertiũ malũ. qꝛ il=
lud pctm̄ facit eccl'iam cũ diabolo inire fedus
ignomioſũ. đ q̄. j. Reg. xj. ꝙ naas ãmõites di
xit viri iabes galaad. i h̄ feriã fedꝰ vobiſcũ vt
eru. om. ve. ocu. dex. Naas interp̄taꝰ ſpẽs. ⁊ ſi
gnificat diabolũ ſpentẽ antiquũ Gen̄. iij. ſer=
pẽs erat calli. cun. ani. hic facit pactũ cũ mer=
cẽnarijs eruẽs oculos eoꝝ dextros. ꝑ quos ſi
gnificaꝰ intẽtio recta. vt vicꝫ nõ hẽant intẽtio
nẽ rectã eccl'ias acceptãdi vel etiã ꝯueniẽdi. ꝫ
ſolũ pecuniã ꝯgregãdi ⁊ bñ viuẽdi. qđ ſignifi
caꝰ ꝑ ſiniſtꝝ oculum. ⁊ ſic ꝯſtat ꝙ tales inepti
ſũt ad bellũ ſpũale qđ fit ꝯtra pctã. qꝛ vt freq̄n
ter tales malicioſi ſunt. ꝓpꝰ qđ xp̄s voluit eẽ
ꝯtẽptores tp̄aliũ rectores eccl'ie ſue ⁊ ñ ama/
tores. qꝛ p̄uidebat ꝙ amatores tp̄aliũ aufer=
rẽt ei eccl'ias ſi ſpũalibus officijs lucra tp̄alia
ꝯnecterẽt. Quartũ malũ ẽ ariditas brachij de
xtri. de q̄ Zach. xj. O paſtor ⁊ idolũ derelin=
quẽs gregẽ. gladiꝰ ſup brachiũ eiꝰ. ⁊ ſup ocu=
lũ dextꝝ eius. brachiũ eiꝰ ariditate ſiccabiꝰ. ⁊
oculus eius dexter tenebreſcẽs obſcurabitur
P Quarto facit ad deteſtatõꝫ huius pcti multi=
plex malũ qđ ꝓuenit gregi. p̄mũ ẽ ouiũ dimiſ
ſio. de q̄ dicit dñs hic. Mercẽnarius q̄ nõ eſt
paſtor cuius nõ ſunt oues ꝓprie vi. lu. veni. ⁊
fu. ⁊ lu. ra. ⁊ diſp. oues. Lupus dr̄ diabolꝰ vꝰ
ꝑſecutor violẽtus. ⁊ dũ tales lupi q̄runt oues
xp̄i ad diſſipandũ fugit mercẽnarius. qꝛ nõ ꝑ
tinet ad eũ đ ouibꝰ. Sꝫ verꝰ paſtor fugẽ nõ dꝫ
qꝛ dicit. b. Greg. vij. q. j. aduerſitas. §. cũ vo.
Cũ vo nõ p̄latoꝝ tm̄ ſed totius ſalus eccl'ie q̄
riꝰ fides impugnaꝰ ẽ neceſſe vt ſe ex adũſo aſ
cedãt. ⁊ i die belli ſeipos vt muꝝ opponãt ꝓ
domo dei. aĩas ſuas ponãt ꝓ ouibꝰ ſuis. Sed
d. nũq̄d põt ex aliq̄ cã p̄latꝰ vel etiã mercẽna=
rius fugere? Ad h̄ rñdeꝰ ꝙ p̄ncipaliꝰ ꝓpꝰ du
as cãs. Primo cũ oues i lupos ꝯuertunꝰ. de
h̄ dicit Innoc̄. tertius. extra de renũ. niſi cũ
pridẽ. §. ꝓpter maliciã aũt. non inq̄t ꝓ q̄libet
culpa paſtor dꝫ gregẽ deſerere ne mercenna=
rio ꝯpeꝰ q̄ vt vidit lupũ venientẽ ⁊ dimittit
oues ⁊ fugit. Sed de ſupiori licẽtia tũc demũ
põt inde non tã timide q̄ꝫ ꝓuide decliare cum.

oues ꝯũtunꝰ i lupos. ⁊ q̄ debuerãt hũiliꝰ obe
dire iã irreuocabiliꝰ ꝯdicũt. Scđa cã cũ p̄lati
ſpãliter req̄runꝰ. de hoc dicit Greg. ⁊ hr̄. vij.
q. j. c. adũſitas. hoc inq̄t ſuandũ. glo. ꝙ p̄la/
tus maneat cũ ſubditis ſuis q̄ñ inꝰ ſubditos
aliq̄ inueniunꝰ q̄bꝰ p̄latoꝝ vita ꝓficiat. q̄ñ nec
prelatus ſpãliter q̄riꝰ. q̄ñ nec ꝑ alios tuta põt
eẽ ſalus eccl'ie. Cũ autẽ ſpãliter queriꝰ fugiat
exẽplo xp̄i q̄ a facie herodis fugit i egyptum
Et iteꝝ dicit. fugiat miſter xp̄i ſic̄ xp̄s in egy
ptũ fugit. Fugiat dũ ſpãliter q̄riꝰ dũ ꝑ alios
firma ẽ ſalus eccl'ie. h̄ ille. Et illud qđ dr̄ de p̄
lato intelligi dꝫ đ mercẽnario. Scđm malum
qđ ꝓuenit de mercẽnarijs eſt ouiũ diſpſio. de
hoc dicit Euſebiꝰ i ep̄l'a ad Damaſũ ex v̄bis
s. Hiero. Heu q̄t ſunt hodie i eccl'ia nõ paſto=
res ꝫ mercẽnarij ad q̄s nihil ptinet đ ouibꝰ ie/
ſu xp̄i. quinimo vt vera dicã ip̄imet ſunt lupi
rapaces q̄ ⁊ oues diſꝑgũt ⁊ rapiũt. Certe ni=
hil peiꝰ nihil abominabiliꝰ q̄ꝫ cũ ille q̄ cuſtodi
re dꝫ diſſipat. ⁊ ſꝑdit. Heu q̄t ſũt hodie i aliq̄=
bus eccl'ijs non ſiles paſtoribꝰ ꝫ deſtructoribꝰ
quoꝝ ꝑs nõ ẽ minor. factũ eſt vt ſubas hoiꝫ ⁊
labores tã q̄ꝫ infernꝰ inſaturabil' deglutiant. ⁊
nõ ſolũ eos a pctis nõ emendãt. ꝫ ⁊ ipſimet in
ſui negligentia vel ſuis peſſimis miſtri vel ne
phãdis ꝯhãt ad illicita. Ita q̄dẽ ſi deus tales
impune relinq̄ret nõ eſſet ampliꝰ deꝰ. Tertiũ
malũ eſt ouiũ deuiatio. đ q̄ loq̄ns Aug. dic̄. ſi
ouis eiꝰ deuiat nõ reuocat. ſi infirmaꝰ nõ me=
deꝰ. ſi deuoraꝰ nõ lachrymaꝰ. ſi fugiũt tp̄alia
q̄ ip̄e amat fugit ip̄e aĩas q̄s amare diſſimil'a/
uit. De hoc ꝓphauit Eſa. j. Derelinquetur fi
lia ſyõ ſic̄ vmbraculũ i vinea. ⁊ ſic̄ tuguriũ in
cucumerario. i vmbraculo nullus habitat ni
ſi q̄ꝫdiu ſunt racemi. nec i domuncula orti niſi
q̄ꝫdiu ſũt ibi fructꝰ. Et h̄ dicta đ malis mercẽ
narijs ſufficiãt. Moraliꝰ etiã ſcti viri aſſilãn Q
tur mercennarijs ꝓpꝰ q̄tuor. Primo rõne tẽ=
poris. qꝛ p̄ñs tp̄s cito finiri exoptãt vt ad eꝰ=
ne vite p̄mia ꝑueniãt. ſicut mercennarij p̄ſto
lanꝰ finẽ diei vt labor ceſſet ⁊ recipiant p̄miũ
labori ⁊ opis ſui. đ q̄libet illoꝝ exponiꝰ illud
Job. xiiij. ſicut mercẽnarij dies eius. Super
q̄ dic̄ Greg. Dies ſuos mercẽnariꝰ citiꝰ euola
re exoptat vt ad laboris ſui p̄miũ vel traditi/
onẽ ꝑueniat. Dies itaq̄ꝫ hoĩs recte diebꝰ mer
cedis companꝰ. qꝛ p̄ñtẽ vitã nõ patriã. militi
am non paimã deputãt. ⁊ eo ſe longius a pre=
mio conſpicit quo tardius ad finẽ venit. Se=
cundo rõne laboris. nã ſic̄ dicit Greg. Mer=
cennariꝰ i alienis laboribꝰ exudat. ꝫ tñ ꝓpriũ
p̄miũ ſperat. Omnes ergo q̄ ſpe celeſtiũ p̄di/
ti exercitatiõe vite p̄ñtis actiue alieno labora
mus. nã ⁊ reprobis ſuire cogimur i mõo. ⁊ q̄
mõi ſꝰ reddẽ coartamur. ꝫ tñ p̄mia nr̄a ꝑcipi=
mꝰ ⁊ ꝑuenimꝰ ad ꝓpria q̄ pure amminiſtramus.

aliena. Tertio rõe opis. nã dicit Greg. Mer
cẽnari⁹ ſollicite curat inſpicẽ ne vnqꝫ dies va
cu⁹ labat ab ope. ⁊ expectat finẽ opis ne ina-
nis ueniat ad remuneratõem. In laborꝭ nãqꝫ
ſtudio ꝯſpicit quid ꝑcipe tꝑe remuneratiõis
poſſit. nã cũ op⁹ creſcit p̃mij fiducia ꝓficit. cuꝫ
cũ op⁹ torpuerit ſpes i remũeratõe laceſcit. ⁊
elect⁹ q̃ſqꝫ vitã ſuã q̃i mercẽnarij dies reputꝫ
⁊ tãto fidẽti⁹ ſpe redit ad p̃miũ q̃nto robuſti⁹
ꝑducit ad laborꝭ incremẽtũ. Quarto rõe mer
cedis. qꝛ ꝯſideratõ mercedis hoi mercẽnario
alleuiat põd⁹ laborꝭ. Et ſilr bonis homib⁹ ꝯſi
deratõ p̃mij minuit laborẽ exercitij. vñ greg.
dic̃. Mercẽnari⁹ cũ faciẽda opa ꝯſpicit mẽtẽ
ꝓtin⁹ ex lõganimitate ⁊ põdẽ laborꝭ adducit.
Cũ ḡ ſalus aĩm vel mentẽ ad ꝯſiderandũ p̃-
miũ reuocat vigorẽ mox animi ad exercitium
laborꝭ adijcit ⁊ reformat. ⁊ qđ graue ꝑpendit
ex ope leue eſtimat ex remuneratõe. ſic q̃cũqꝫ
mõi hui⁹ adũſa patiunt̃ cũ ꝯtumelias rex dã
naqꝫ cruciat⁹ corꝑis tolerãtes ſe grauari q̃b⁹
exercẽt̃ pẽſant. ſꝫ cũ mentꝭ oculũ ad eterne pa-
trie ꝯſideratiõꝫ tẽdũt. ex ꝯſideratiõe p̃mij q̃ꝫ
ſit leue qđ patiunt̃ inueniũt. h Grego. Iſti ḡ
mercẽnarij viri ſcti vident oculis interiorib⁹
q̃tidie lupũ diabolũ venientẽ ad ſe tẽptãdos
⁊ ꝑ tẽptatõꝫ ad pctã inſtigãdos. ſicut tempta
uit Job ſctm̃ Job. j. iõ fugiũt ex h mõo i quo
poſuit varia retia tẽptationũ ſic̃ vidit. b. anto
ni⁹. ⁊ dimittũt int̃ dũ oues xp̃ianas ſibi ꝯmiſ
ſas ⁊ vadũt ad loca clauſtralia tutiora exẽplo
Loth. q̃ fugit đ ſodomis i mõtẽ vt ſe ſaluaret
ibi Geñ. xix. Quãtũ ad tertiũ i hoc euãgelio
ponit̃ ouiũ diũſitas cum dicit dñs. cognoſco
oues meas. ⁊ iter. Oues mee vocẽ meã audi
unt. ⁊ ibi. Alias oues hẽo. Pro q̃ notãdũ. b.
aug. ſcribẽs ad donatũ p̃ſbrm. ⁊ ponit̃. xxiij.
q. iij. c. diſplicꝫ. dicit. oues xp̃i dicũt̃ oẽs xp̃i-
ani. ⁊ ſũt ꝑncipalit̃ duplices. boni ⁊ mali. q̃a
R dic̃ Pe. đ creſ. li. ix. Oues ſũt duplices. bone
aut ſane. male aut infirme. boĩtas eaꝝ cogno-
ſcit̃ ex trib⁹. Prio ab etate ſi neqꝫ vetule ſunt
neqꝫ i re agni. Scđo a forma. nã ouẽ optꝫ eſſe
amplã cui lana multa ſit ⁊ mollꝭ. pilꝭ altꝭ ⁊ den-
ſis i toto corꝑe ⁊ maxĩe circa ceruicẽ. Tertio
a ꝓgeie ſi agnos ſolẽt ꝓcreare formoſos. Ecõ
uerſo aũt ouis cognoſcit̃ mala. ſanitas aũt et
infirmitas eaꝝ etiaꝫ cognoſcit̃ ex trib⁹. Prio
ſi apient̃ eaꝝ oculi ⁊ bñ ſunt rubicũdi ⁊ ſubti
les ſunt ſane. ſi v̾o albi et groſſi ſunt infirme.
Scđo ſi capite i pelle colli ⁊ añ tracte vix tra-
hi p̃ñt ſunt ſane. ſi facile ſũt infirme. Sꝫ tertio
ſi audacter vadũt ꝑ viã ſũt ſane. ſi moleſto ca
pite ſunt egre. Sic moraliter bonitas xp̃i oui
um ſp̃ãliter ꝯſiſtit i trib⁹. Primo i etate medi
ocri. nã i infantia q̃ durat vſqꝫ ad. vij. annum
non poteſt bonitas hoĩs ꝑpendi. ſic nec bñ in

puericia. Sꝫ ſm naturales ſi hõ nõ ẽ gratus i
anno. x. velox in. xx. fortis i. xxx. ſapiẽs i. xl.
diues in q̃nquageſimo. et ſãctus i. lx. ãmodo
nõ fit. qꝛ i ſenectute vix põt fieri ſãctus vl̾ bo-
nus. qꝛ omne pctm̃ incurabilius ẽ i ſene q̃ꝫ in
iuuene. Querit. n. Ariſt. in ꝓblem̃a. ꝑte. j. c.
xxviij. ꝓpt̃ q̃d i hyeme pauciores ſũt egritu-
dines q̃ꝫ i eſtate. ſꝫ mortifere magis in hyeme
⁊ rñdet qꝛ in eſtate ꝑua q̃dẽ occaſiõe fiũt egri
tudines. i hyeme v̾o nõ. qꝛ ꝑue occaſiões citi
us digerunt̃ in hyeme. vñ illa q̃ fiũt a maiori
occaſione merito peiora ſũt. ⁊ merito deſtru-
ctiua. hmõi aũt ſũt infirmitates que i hyeme
eueniũt. Et ypocras i amphoriſmis ſuis. Se
nes inq̃t iuuenibus minus egrotãt. cũqꝫ i eis
crebri⁹ egritudines fiũt multotiẽs moriũtur.
Moralit̃ ſicut corꝑalis ſanitas ẽ eq̃litas hu-
moꝝ. ita ſanitas ſp̃ũalis ẽ tꝑantia paſſionum
⁊ diſtꝑantia eoꝝ ĩfirmitas ẽ ſp̃ũalis. eſtas v̾o
ẽ iuuẽt⁹. hyems v̾o ſenect⁹. vñ veꝝ eſt qꝛ plu
res ⁊ freq̃ntiores accidũt ſp̃ũales ĩfirmitates
i iuuene q̃ꝫ i ſene. Quia dicit ſidonius i epl̾ari
In ꝑiculoſis ſꝑ ip̃a adoleſcẽtia caſib⁹ v̾ſatur
Nũc. n. fluctuãdo diũſimode ꝑiclitat̃. nũc cu
mulãdo ad vanitates innũeras incitat̃. Et rõ
ẽ. qꝛ multo plures ſũt occaſiões tã ex ꝯplexio
ne calida q̃ꝫ ex iuuenili iexꝑiẽtia. Sꝫ certe iſte
ſp̃ũales infirmitates ſũt multo curabiliores i
iuuenib⁹ q̃ꝫ ſũt i ſenibus. qꝛ ſi accidãt i ſenib⁹
vix curant̃. Exemplũ de ſalomone. iij. Reg.
xj. q̃ cũ eſſet ſenex deprauatũ ẽ cor eius ꝑ mu-
lieres vt ſeq̃retur deos alienos. Sꝫ an cura-
tus ẽ ab hac ſp̃ũali infirmitate neſcit̃. de⁹ ſcit
dicũt tñ hebrei ſuꝑ illud. j. Paral̾. xvij. dixit
dñs de ſalomõe ad dđ. Suſcitabo ſemẽ tuuꝫ
poſt te. ⁊ firmabo regnũ ei⁹. ip̃e edificabit do
mũ noi meo. ⁊ ſtabiliã thronũ ei⁹ vſqꝫ i ſempi
ternũ. ⁊ ego ero illi in patrẽ. ⁊ ipſe erit mihi i
filiũ. q̃ ſi impie aliq̃d geſſerit arguã eũ in v̾ga
viroꝝ ⁊ i plagis filioꝝ hoim. miſc̃diaꝫ aũt me
am nõ auferã ab eo. ſuꝑ illud dicũt. licꝫ Salo
mõ peccauerit granit̃. tñ in fine penituit. ⁊ ſic
ſaluatus ẽ. ⁊ hoc etiã ponit q̃dã glo. hebraica
ſuꝑ eccl̾iaſticũ. c. ij. Sꝫ h quidã catholici non
admittũt dicẽtes. ſi vere penituiſſet cũ eẽt rex
valde potẽs cui nullus đ ꝑplo auſus fuiſſꝫ ꝯ-
dicere tẽpla idoloꝝ que edificauerat vtiqꝫ de
ſtruxiſſet qđ nõ fec̃. qꝛ ſteterũt vſqꝫ ad tp̃s io
ſie regꝭ q̃ ea p̃mo deſtruxit. iiij. Reg. xxiij. Et
qñ dicunt hebrei qꝛ miſc̃dia nõ erit ab eo anfe
rẽda. rñdent illi qꝛ ex hoc loco non põt effica-
citer argui de miſc̃dia circa eum. niſi q̃tuꝫ ad
tꝑale regnũ quod nõ ab eo nec a filijs eius to
taliter ablatuꝫ fuit ſic̃ a ſaule. ego tñ đ h nihil
certũ ab eccl̾ia expſſuꝫ inuenio. iõ iudicio om
nipotẽtis dei cõmitto. ⁊ relinq̃. Tales fuerũt
⁊ illi ſenes de q̃b⁹ dr̃ Danielis. xiij. c. qꝛ egreſ-

ſa ē iniq̄tas a ſeniorib⁹ iudicib⁹ q̄ videbant̄ re
gere pplm̄.iō i pctis ſuis occiſi ſũt. q͛ tales in
firmitates ſpũales i ſenib⁹ ex mag̃ malicia ꝓce
dũt. ⁊ iō dicit Hol.lec.lxxvij. ꝙ hitus bñ vi-
uēdi acq̄rēdus ē i iuuētute ſi hõ velit ſācte vi
uere i ſenectute.nec aliq̄s ꝺ etate nimis ꝯfidat
q͛ q̄dã q̄ i iuuētute euaſerũt i ſenectute turpi-
ter ceciderũt. Sic̄ ille de q̄ legit̄ ꝙ.lx. ãnis ṽ-
go vixerat ⁊ i ſexageſimo anno corrupt⁹ obijt
i ipſo anno. Iõ ſignãter oret cũ pš.lxx.ne ꝓij
cias me i tē.ſene. ⁊ itez cũ defecerit ṽtus mea
S ne dere.me. Sed circa h̄ orit̄ dubitatio. vtrũ
mal⁹ ſenex poſſit i hora mort̄ vtilit̄ penitere?
hanc queſtionē mouet hol.vbi.š. ⁊ rñdet. vi
det̄ ꝙ nõ. Qis.n.q̄ vere penitet dimittit pctã
h̄ ipſe a pctis dimittit̄.g̊ nõ vere penitz. mior
pz ꝑ Aug.i ſermo.de pnia. ⁊ allegat̄ .iiij. ſen.
di.xx.ſi vis agere pniaz qñ peccare nõ potes
pctã tua te dimittũt ñ tu illa. p̄terea de nullo
vtilit̄ penitēte ē dubitãdũ q̄n ſaluabit̄.ſed de
penitēte i extremis dubitat Aug.i p̄dicto ſer
mo.loq̄ns de tali.ſi exierit ſecur⁹ hinc neſcio.
pniam dare poſſumus nõ ſecuritatē. nõ dico
dãnabit̄.h̄ nec dico ſaluabit̄. Pręterea null⁹ q̄
penitet timore ⁊ nccitate duct⁹ penitet vtilit̄.
h̄ talis videt̄ nec penitere. vñ Aug. Neo expe
ctet nccitatē qñ iã peccare nõ põt. Arbitrij.n.
libertatē q̄rit de⁹ nõ nccitatē. g̊ tal̄ nõ penitet
vtilit̄.p̄terea null⁹ vere penitet niſi cũ intētōe
ſatiſfaciēdi.h̄ talis q̄ ſcit ſe moriturũ ſcit ꝙ nõ
põt ſatiſfacere.g̊ hoc nõ ꝓponit.et ſic inutilit̄
penitet. Ad h̄ ꝓpoſitũ q̄zdiu manet peccandi
ptãs mãet i hoie ptãs penitēdi.h̄ ptãs peccã-
di manet i hoie vſq̄ʒ ad mortē q̄zdiu ē liberi ar
bitrij.g̊ ⁊c̄. Et latro i fine penituit ⁊ miſcꝺiam
inuenit.iõ ad q̄oem rñdendũ. ꝙ ad pniaz vti-
lē duo faciũt. dolor ꝺ pctis p̄terit̄. ⁊ ꝓpoſituz
cauēdi ꝺ futur̄. Et q͛ q̄libet vſũ rõis hñs q̄n-
tũcũq̄ʒ peccauerit ⁊ q̄ntũcũq̄ʒ ſero incipit põt
hr̄e iſta duo.ꝯcedēdũ ē ꝙ pnia q̄ntũcũq̄ʒ ſit ſe
ra vtil̄ eē põt.lʒ de ea ꝯfidere ſit ſupra modũ
ꝑiculoſũ. vñ ad rõem dicēdũ ꝙ mal⁹ ſenex p̄t
i articulo mort̄ peitere vtilit̄.lʒ h̄ accidat val
de raro.q͛ dicit Hiero. Nõ põt bñ mori q̄ ſꝑ
male vixit. Et itez. vix inq̄t de cētũ milib⁹ ho
minũ quoꝝ vita ſꝑ fuit mala meret̄ idulgētiã
vn⁹. Et rõ ē q͛ pnia taliũ q̄nq̄ʒ tiore pene ꝓce
dit.nõ amore iuſticie. ſic̄ de antiocho dicit̄ .ij.
Mach.ix. Orabat ſceleſt⁹ dñm a q̄ non erat
miſcꝺiaz ꝯſecut⁹. Sʒ qñ dictũ fuit pctã dimit
tũt ſenē. Rñde ꝙ pctã dimittũt hoiez tũc q̄z/
tũ ad effectũ qñ ſit impotēs corꝑe nõ tñ dimit
tũt eũ q̄ztũ ad affectũ. ⁊ iõ adhuc eēt i ſua ptã
te affectũ peccãdi dimittere. Sed qñ dictũ eſt
ꝙ Aug. dubitat de tali penitēte.dic ꝙ ñ dubi
tet q̄n vera pnia ſit vtilis ſi ſit vera. h̄ dubitat
an ſit vera ⁊ ꝓcedēs ex amore iuſticie nõ a tio

re pene. vñ in pš.cxl. vera pnia vocat̄ ſacrifi-
ciũ veſꝑtinũ. ⁊ iõ ſi ſit vera ꝓficit ad ſalutē. ſʒ
cũ dicebat̄ .null⁹ penitet vere niſi cũ intētōe ſa
tiſfaciēdi.rñde ꝙ talis hʒ ꝓpoſitũ ſatiſfacien
di ſub ꝯditōe ſi poſſit ⁊ h̄ ſufficit diue miſcꝺie
q͛ ſi velit hõ facere qꝺ i ſe ē ad pniaz. de⁹ faci-
et qꝺ i ſe eſt ad miſcꝺiaz. Scꝺo bonitas ouiũ
xp̄i ſpũaliũ xp̄ianoꝝ cognoſcit̄ ex forma. Si
em̄ ſũt ampli i charitate erga deũ ⁊ ꝓximũ.et
hũt multã lanã elẏnaꝝ quã imꝑtiũt pauꝑib⁹
ſic̄ ouis lana ꝓ ꝯficiēdis veſtib⁹ bona ē. eo mõ
bõa ouis xp̄i fuit ampla i charitate lẏdia pur
puraria q̄ magnã charitatē ad paulũ ⁊ ſocios
ei⁹ pauꝑes demõſtrauit qñ eos pauit. ⁊ in do
mũ ſuã ingredi coegit di. ſi iudicaſti me fidelē
eſſe dño itroite i domũ meã. ⁊ coegit eos act.
xvj. Tal̄ bona vidua fuit ſareptana q̄ pauit
helẏã.iij. Reg.xvij. Tertio bonitas ouiũ co-
gnoſcit̄ ex ꝓgenie. ⁊ ꝑ ꝓgeniē intellige ꝓprie/
tates q̄s gignit dei adiutõio q̄libʒ fidel̄ ⁊ ouis
xp̄i ſpũalis.p̄ma eſt manſuetudo ſiue mititas
q̄ eſt ṽtus moderatiua iraꝝ. vt dicit Ariſto.
iiij.eth. Nõ iraſcit̄ mãſuetus niſi qñ oportz ⁊
q̄ztũ oportet ⁊ q̄zdiu oportet. ⁊ ẜm rõez vt pa
tet ibidē. ⁊ diffinit̄ ſic. Mãſuetudo eſt mode
ſti animi tranq̄llitas q̄ nulla incurrētiũ tribu-
latõe ꝑturbat̄. Iſti mãſueti ſunt certe de he-
reditate regni celeſtis. iuxta illud pš. xxxvj.
mãſueti aũt hereditabũt terrã.ſ. viuentiũ. vt
dic̄ Greg.illã credo terrã de qua dr̄ i pš.cxlj.
Portio mea i terra viuen. vbi ẜm glo. de⁹ ſe-
metip̄m dabit mãſuet̄ ad videndũ. ¶ Scꝺa ꝓ T
prietas ē fecũditas. q͛ q̄libet bonus xp̄ianus
dʒ velut bona ouis eſſe fecũd⁹ i bonis fructi-
bus ṽtutuz.iux̄ illud pš.j. Et erit tãq̄ʒ lig.qꝺ
plan.eſt ſecus decur.aquaꝝ qꝺ fruc.ſu.dabit
in tꝑe ſuo. Qualiter aũt fructificemus. oñdit
Greg.in ome. Cũ deſideria bona cõcipimus.
tũc ſemen in terrã ꝓijcimus. Cũ ṽo recta oꝑa
ri incipim⁹ herba ſum⁹. dũ ṽo ad ꝑfectũ bo-
noꝝ oꝑm creſcim⁹ ad ſpicã ꝑuenim⁹. dũ ꝑ bo
na oꝑa exēplũ alijs p̄bem⁹ tũc florem⁹. dũ in
bonis ꝑfecte ſolidamur tũc ipſi plenũ frumē-
tuz i ſpica ſum⁹. Tertia ē ſapia aut ſapiditas.
q̄.n.ſapient̄ viuit dei ouis eſt. Eſt.n. ſapia et̄
naꝝ reꝝ cognitio intellectual̄. vt dic̄ aug. xiiij
de trini.c.iiij. Et vt idē aug.li.vij. de trini.c.
xv.dicit. Talis ſapia eſt duplex.ſ.creata ⁊ in
creata. Vna ē ꝑ humanũ ſtudiũ acq̄ſita q̄ vir
tus intellectualis dr̄.de qua loquit̄. vj.ethic̄.
phs.ꝑ quã ſapiēs Señ.ad oem incurſum ĩn-
uict⁹ eſt ⁊ plen⁹ gaudio. Alia ē a deo infuſa. ⁊
eſt donũ ſpũſſancti quo hõ vere ē ſapiēs. ⁊ h̄
fit ẜm aug.vbi.š.c.xxiij.qñ dai ſui meminit ⁊
ip̄m intelligit. q͛ dr̄ ſapia quaſi ſapida ſciētia
nã ꝑ donũ ſapie eleuat̄ hõ nõ ſoluz ad cogni-
tionē diuinoꝝ. verũetiã ad guſtatiõem eoꝝ-

dem. Quarta ē ſimplicitas que nō pōt eē ſine
ſapiētia. Quia dic̄ Hiero. Prudētia ſine ſim/
plicitate malicia ē. ⁊ ſimplicitas ſine pruden/
tia ſtulticia noiat̄. Et ido ſimplex debꝫ eē pru
dens. vt ꝑ ſuā prudentiā nemini noceat nec ſe
totalit̄ mūdanis rebꝰ implicet. ido dic̄ Augꝰ.
ſimplex eris ſi te mūdo nō implicaueris ſꝫ ſi ex=
plicaueris explicando te a mūdo ſimplex eris ſꝫ
implicādo te. multiplex apparebꝭ. qꝛ cū ſancto
ſanctꝰ eris. Secūdo ē notandū ꝙ ſanitas etiā
ouiū xp̄i attendit̄ in tribꝰ. Primo ſi aperient̄
oculi eorū ⁊ ſunt rubicundi. ꝑ oculos morali=
ter intentio ſignificat̄ . q̄ ſi fuerit rubicūda. i.
ſi ſit in charitate. ⁊ ꝓpter deū facit opꝰ bonuꝫ
⁊ ouis ſana ſpūaliter iudicat̄. ſi aūt intētio eſt
alba. id ē. ſi opus ſuū facit ꝓpter laudē hūa/
nam vel vt acq̄rat hoim gratiā. infirma ſpūa=
liter iudicat̄. ideo dicit b. Augꝰ. duo ſunt q̄ in
bonis opibus neceſſe formidant̄. deſidia ſcꝫ ⁊
fraus. Deſidiā facit minor amor dei. fraudeꝫ
ꝓpriꝰ amor ſui. fraudē quippe in dei ope ꝑpe=
trat q̄ ſe inordinate diligēs. ꝑ hoc ꝙ recte ege
rit ad remuneratiōis trāſitoria bona feſtinat.
Et ſubdit. Fit aūt tribꝰ modis. Cū ꝓ bn̄ actis
vel tacita gr̄a cordis hūani vel fauoris aura
vel cōmodū aliqđ tempale deſiderat. Solus
ergo fraudē in dei ope nō fac̄. q̄ nec ad corpo/
ralis rei p̄mia nec ad laudis v̄ba. nec ad hūa=
ni iudicij gr̄am anhelat. Scđo cognoſcit̄ ſani
tas ſpūalis ouium. ſi trahant̄ pelle ⁊ reſiſtūt.
Moralit̄ ꝑ pellem intelligit̄ motꝰ carnis. iu=
xta illud Job. x. Pelle ⁊ carne veſtiſti me. id
eſt motibꝰ illicitis circūdediſti me. Cū igit̄ dia=
bolus vel ꝓpria malicia aut infirmitas hūa/
na trahit motū carnis ad illicita. ⁊ hō fortiter
reſiſtit iux̄ exhortationē apl'i. ad Gal̄. v. Spū
ambulate. i. ꝑficite bonū ad inſtinctū ſpūſſan
cti. ⁊ carnis deſideria nō ꝑficietis. ſ. in ope. lꝫ
inſurgūt motus carnalis cōcupiſcētie. tūc ſa=
nus ē in aīa. ſi aūt faciliter trahit̄ ꝑ motū car/
nis ad opus nephariū infirmꝰ reputat̄. Et ta
lis pōt dicere cū Ps̄. xxxvij. Nō eſt ſanitas i
carne mea. Scđo cognoſcit̄ ſanitas earū ſi au
dacter vadunt ꝑ viaꝫ. vn̄ triplex eſt via dei ꝑ
quā audacter debent ire oues chriſti ad ouile
patrie celeſtis vbi ingredient̄ ⁊ egredient̄ ⁊ pa
ſcua inuenict. Joh̄. x. Pria ē humilitas. de q̄
dicit Augꝰ. Excelſa eſt patria. humilis via q̄
ergo q̄rit patriā nō recuſet viā. ambula ergo ꝑ
chriſti hūilitatē vt venias ad eiꝰ eternitatem.
Et Bern̄. ꝑ humilitatē aſcende ad ſublimita=
tem quia hec eſt via ⁊ nō alia. p̄ter illā qui ali=
ter vadit. cadit potiꝰ q̄ꝫ aſcendit. Scđa via ē
māſuetudinis. i q̄ debet ambulare q̄libet ouis
xp̄i. Juxta illud Ecc̄i. iij. Fili mi in māſuetu/
dine tua opa ꝑfice. ⁊ ſup gloriā hoim diligeris
Tertia ē via patientie de qua patientia dicit
Augꝰ. li. de patiētia ꝙ ē v̄tꝰ homis q̄ mala eq̄
animo tolleramꝰ ſine ꝑturbatione triſticie. Et
Gregꝰ in omelia dicit patiētia ē eq̄nimit̄ alie=
na mala ꝑpeti. cōtra eū quoqꝫ q̄ mala irrogat
nullo dolore morderi. hec patiētia maxie ne/
ceſſaria ē his volūt in v̄tutibꝰ ꝓficere. qꝛ vt di
cit Gregꝰ. v. moral̄. Sicut i tritura palee gra=
na p̄munt̄ ſicut flores int̄ ſpinas ꝓdeunt. et
roſa cū redolet creſcit cū ſpina pungit. ſic v̄tꝰ
inter preſſuras paſſionū ⁊ puncturas tēptati
onū creſcit. Nā b. Augꝰ. li. de patiētia dic̄. ꝙ
cautior fuit Job in doloribꝰ q̄ꝫ adā in nemori=
bus. ille morꝰ in delitijs eſt. ſed iſte vicit in pe
nis. Tales q̄ ſic patiunt̄ ꝯſolabant̄ v̄bo chri/
ſti. beati q̄ ꝑſecutionē patiunt̄ ꝓpter iuſticiā
q̄m ipſorū ē regnū celorū Mat. v. Et nō ſolū
q̄ ꝑſecutionē patiunt̄ ꝓpter iuſticiā habebūt
regnū celorū. vt dic̄ Crиſ. ſup Mat. Ut eniꝫ
oues chriſti ambulēt in his tribus vijs horta
tur apl's. ad Eph̄. iiij. obſecro āt vos ego vin=
ctus in dn̄o. i. ꝓpt̄ dn̄m. vt digne ambuletis vo
catione q̄ vocati eſtis ſcꝫ ad fidē catholicā cuꝫ
om̄i humilitate q̄tū ad p̄mā viā. ⁊ māſuetudi
ne q̄ ad ſcđaꝫ cū patiētia quo ad tertiā. ſuppor
tantes inuicē in charitate. Tertio ē notanduꝫ V
de paſcua ouiū dicit petrꝰ de creſ. li. ix. ꝙ per
totū annū videndū ē ꝙ recte paſcant̄ intꝰ ⁊ fo
ris in ſtabulo idoneo. nō ventoſo. qđ magis ad
oriētē q̄ꝫ ad meridiē ſpectat. Et ſubdit paſcua
ouili generi vtilia ſunt q̄ in noualibꝰ vl' in pra
tis ſiccioribꝰ exiccant̄. paluſtria v̄o noxia ſunt
⁊ damnoſa. potꝰ autē puri fluminis putei aut
fontis eis p̄beat̄. Et tm̄ eas ſemel in die adaq̄/
re ſufficit. in diebꝰ canicularibꝰ ⁊ eſtiuis ita pa
ſcende ſunt vt capita eorū a ſolis ardore con/
uertant̄. Hyeme aūt ⁊ vere niſi ſolutis gelici=
dijs ad paſcua ꝓdire nō debēt. nam pruinoſa
herba eis morbū creat. Salis etiā crebra aſꝑ=
ſio vel paſcuis mixta debet pectoris leuare fa
ſtidiū. Moralit̄ ꝑ ſtabulū ouiū intellige dei
templū. ſicut patet Luc̄. x. de vulnerato quē
ſamaritanꝰ ſcꝫ xp̄s portauit in ſtabulū ſcꝫ ſan
cte eccleſie. i h̄ in q̄ꝫ ſtabulo ſunt oues xp̄i ꝑ to
tū annū recte paſcēde cibo v̄bo dei. ꝑ paſtorē
curatū. qꝛ cuilibet curato dr̄ Ecc̄i. xxix. Trā=
ſi hoſpes. orna mēſam. ⁊ q̄ in manu habes ci=
ba ceteros ſcꝫ oues tibi cōmiſſas. Et dicit no
tanter. ꝙ oues pratis ſiccis ſunt paſcēde. Per
prata ſicca vbi interdū inueniunt̄ herbe ama
re que ouibꝰ ſunt ſalubres itelligit̄ penitētia
in q̄ ſunt ſatiſfactiones amare in ꝑncipio. ſꝫ ac
cedente gratia dī dulceſcūt penitēti. Vn̄ Am=
bro. in q̄dā ſmone. qn̄ ſic penites vt tibi ama=
rum ſapiat in aīa. ⁊ qđ an̄ te oblectabat in cor
pore te cruciat in corde tunc bn̄ ingemuiſti ad
dn̄m. ⁊ hoc figuratū ē. iiij. Reg. iiij. vbi legit̄.
Q̄ q̄dā egreſſus in agrū collegit herbas agre/

ſtes q̃s decoctas dũ ſocij deguſtaſſent p̄ ama=
ritudine nõ poterãt comedere: clamãtes morſ
in olla vir dei. Sʒ cũ heliſeus miſiſſet farinaʒ
in ollã. nõ fuit amplius q̃cq̃ʒ i olla amaritudi=
nis. Herbe agreſtes ſũt acrimonie penitentia=
les q̃ in p̀ncipio ſunt acres. ſʒ decocte i olla cor
dis igne vere ꝯtritiõis. et imiſſa farina mũde
cogitatiõis de p̄mio vite eterne tota amaritu
do v̄tit in dulcedinẽ. Jdo dic̃ b. Hiero. ſup il
lud Mar. j. Penitemini ⁊ credite euãgelio.
Amaritudine inq̃t radic̃ dulcedo pomi cõpe
ſcit. p̄icula maris ſpes lucri delectat: doloreʒ
medicĩe ſpes ſalut̃ mitigat. q̃ deſiderat nucle=
um frangat nucẽ. pn̄iam agat q̃ vult bono ad=
herere. h ille. Hac igit̃ pn̄ia dʒ paſtor paſcere
oues: q̃ frequẽt̃ dʒ d̃ ipa p̄dicare. ⁊ eã pagen
dã oues ſuas ammonere dicẽs. Mat. iij. Pe
nitẽtiã agite app̄opinq̃bit em̃ regnũ dei. Alio
mõ p pratũ ſiccũ intellige ſacrã ſcripturã q̃ eſt
q̃ſi pratũ amplũ ⁊ ſiccũ. Siccũ q̃dẽ q̃ ſac̃ ſcri=
ptura exiccat humiditates vitioꝝ. ſʒ ẽ amplũ
ꝓpter ſacre ſcripture amplitudinẽ. Et ꝓpter
iſtã amplitudinẽ oues xp̄i pratũ ſcripture p̄=
trãſire nõ pñt. niſi a paſtore iuuẽt̃. idõ d̃ bono
paſtore dr̃ Eſa. xl. Sic̃ paſtor gregẽ ſuum pa
ſcet in brachio ſuo aggregabit agnos et i ſinu
ſuo leuauit. ⁊ fetas ipſe portabit. Jn h̃ prato
paſcunt̃ oues xp̄i herb̃ ſanctimonie. d̃ quib⁹
Ezech. xxxiiij. Jbi req̃eſcẽt in herb̃ virẽtibus
⁊ herbe virẽtes ſũt exempla ſanctoꝝ. a quorũ
aſpectu oues cõcipiũt fetus varios opm ele=
ctorũ. Qd̃ figuratũ eſt Gen̄. xxx. in iacob qui
v̄gas ex p̄te decorticatas poſuit in canalib⁹:
vbi bibebãt oues. ad quaꝝ ꝯſpectũ oues cõci
piebãt fet⁹ varij coloris. Per v̄gas varij co=
loris p Grego. xxxj. mora. intelligunt̃ exẽpla
ſctõꝝ patrũ p̄cedẽtiuʒ. q̃ aſpiciẽtes n̄ri ſpirit⁹
rõnales. dũ in eoꝝ intẽtiõe defixi ſũt ſingul̃ q̃=
buſq̃ actiõib⁹ p̄miſcent̃ vt tales fet⁹ opm ꝓ=
creẽt: qualia exempla p̄cedẽtia videt: ⁊ diuer
ſum colorẽ ꝑles bonoꝝ opm habeãt. dũ in ſe
veritatẽ exẽploꝝ ſanctoꝝ formãt. Hec Greg.
Jtẽ ꝙ oues potu puri fluminis potãde ſunt.
p fluuiũ intellige vno mõ vltimũ examẽ diui=
ni iudicij. d̃ quo Dan̄. vij. Fluuius igneus ra
piduſq̃ egrediebat̃ a facie e⁹. q̃ diſtrictũ illd̃
examen reprobos rapiet ad eternũ ardorem.
Et hoc fluuio puri examinis oues potant̃. cũ
illa v̄ba terribilia eis p̄dicãt̃. q̃b⁹ dr̃. Jte ma=
ledicti in ignẽ eternũ Math. xxv. Alio mõ p
fluuiũ intelligit̃ abundãtia eterne retributõis
q̃ tunc oues xp̄i potant̃ q̃n inenarrabilia gau
dia. q̃ in eterna retributiõe eis dabunt̃ illis ꝓ
mittunt̃. Eſa. lxiiij. Ocul⁹ non vidit q̃ prepa
raſti expectantib⁹ te. Jtẽ in dieb⁹ eſtiuis oues
paſcende ſũt. vt capita eaꝝ auertantur a ſole.
Per dies eſtiuos moraliter et p eſtatẽ intelli=
gitur pn̄s vita. vbi eſt adhuc calor diuine gra
tie charitat̃ ⁊ meriti. in qua paſcẽde ſũt oues
chriſti p p̄dicatores vt capita eaꝝ auertant̃ a
ſole. Per capita intellige vno modo. vij vitia
capitalia. iuxta illud Apoc̃. xij. Ecce draco ru
fus habẽs. vij. capita. q̃ diabol⁹. vij. peccata
ſuggerit hominib⁹ criminalia. que capita de=
bet paſtor auertere in ouib⁹ ſuis a ſole chriſto
ne eaſ poſtea puniat. Et hec auerſio fit p peni
tentiam. quã ſuadet ſp̄ũalis paſtor vel confeſ
ſor. Alio modo p capita intellige diabolicas
ſuggeſtiones. iuxta illud Gen̄. iij. Jpa conte=
ret caput tuũ. i. ſuggeſtionẽ maria diaboli ſu=
perabit. Sʒ p ſolem ſubaudi mũdi leticiã. iu=
xta illud ps̄. cxx. Per diẽ ſol nõ vret te. q. d. i
tp̄e ꝓſperitatis leticia te nõ extollat. debet er
go paſtor auertere capita ſuggeſtionũ diabo/
li a leticia hui⁹ mdĩ. vt videlʒ in illis ſuggeſti=
onibus nõ reſpiciãt oues ad pn̄tem leticiam.
ſed magis ad penã futurã. que dabit̃ illis qui
diabolicis ſuggeſtionib⁹ cõſentiũt. ⁊ munda/
na pctã ꝑpetrãdo ꝑfruunt̃ leticia. q̃ ſm̃ Aug.
eſt neq̃tia ipunita. Jtẽ dictũ fuit ꝙ oues non
debẽt ꝓdire ad paſcua niſi ſolutis gelicidijs.
Per ver intellige initiũ boni opis. ſed p geli=
cidia aſperitates correctiõis. Nã tũc moralit̃
oues chriſti nõ ꝓdeũt in initio bonorũ operũ
ad paſcua p̄dicationũ niſi ablatis aſp̄itatibuſ
correctionũ. q̃ dicit ps̄. cxl. Corripiet me iu=
ſtus ⁊ increpabit me. Et dicit Canõ cũ beat⁹
diſt. xlv. Aſperitas imoderata correctionum
nõ inducit ꝑfectũ nec ſalutẽ. Et infra eadem
diſt. c. recedite. dicit Hiero. Boni rectores ex
ſua infirmitate aliorũ infirmitates penſantes
magis p humilitatis ⁊ mãſuetudinis leuamẽ
tum ſtudẽt pctõres ab erroris laqueo eruere.
q̃ʒ p auſteritatẽ in foueã ꝑditionis ꝓpellere.
Jtẽ dictũ ẽ ꝙ pruinoſa herba ouib⁹ morbum
creat. Per pruinã vno modo intelligunt̃ cor
da prauorũ. ⁊ hec generãt ouib⁹ xp̄i morbum
ſp̄ũalẽ pctõꝝ. q̃a dic̃ in ps̄. xv. cũ ꝑuerſo ꝑuer
teris. Et dicit metriſta. Per prauũ ſocium lu
crat̃ hõ caput egrum. Alio mõ p pruinas in/
tellige cõſolationes ſec̃lares q̃ in mult̃ hoib⁹
creant ſp̄ũales infirmitates. ideo dñs Lu. vj.
ait. Ue vob̃ diuitib⁹ q̃ h̃ habetis ꝯſolationeʒ
v̄ram. Jtẽ ꝙ ſal debet admiſceri paſcuis xp̄i
ouiũ. Per ſal intelligit̃ vno mõ ſp̄ũalis intel
lect⁹ ſacre ſc̄pture. q̃ dʒ p paſtorẽ admiſceri pa
ſcuis xp̄i ouiũ vt dicat eis ſp̄ũalẽ intellcm̃ ⁊ n̄
ſemp l̃ralẽ. q̃ dic̃ Paul⁹. ij. Cor. iij. Lr̃a oc/
cidit. ſp̄ũs aũt viuificat. Alio mõ p ſal itelligi
tur ãmonitio ſalutar̃. quã dʒ p̄dicator ſp̄ũali=
bus paſcuis ouium xp̄i admiſcere. iux̃ illd̃ ad
Tytũ. ij. Loq̃re. ſ. ig̃rãtes docẽdo. ⁊ exhorta
re ſciẽtes. argue. ſ. delinq̃ntes. cũ oi imꝑio. ne
mo te ꝯtẽnat. q. d. ꝑlat⁹ nimis moll̃ cõtẽptibil̃

reddiꝶ ſuis ſubditis. Tertio ꝑ ſal intelligitur
prudẽs diſcretio ꝑdicatorũ quã debẽt admi/
ſcere in paſcuis ſubditorũ. q2 dicit Greg⁹. in
paſto. c. xv. ⁊ poniꝶ diſt. xliij. c. Sit rector di/
ſcret⁹ in ſilentio. caut⁹ in ꝟbo ne aut tacenda
ꝓferat aut proferenda reticeſcat. Nam ſicut
incauta locutio in errorẽ detrahit. ita idiſcre-
tum ſilentiũ eos qui erudiri poterãt in errore
derelinquit. Et ſubdit. Sepe nãq3 rectores i-
prouidi hũanã amittere grãm formidãtes. lo
qui libere recta ꝑtimeſcũt. ⁊ iux̃ ꝟitatis vocẽ
nequaq3 iã gregis cuſtodie paſtorũ ſtudio. ſ3
mercennariorũ vice deſeruiũt. quia veniente
Z lupo fugiũt dũ ſe ſub ſilentio abſcondũt. h ille
Quarto ẽ notandũ de morbis ouiũ ⁊ earũ cu
ra. dicit em̃ Pe. de creſ. vbi ſ. ꝙ ꝑ̃ncipaliꝶ pa
tiunꝶ tres morbos. Prim⁹ ꝙ naſciꝶ eis goſũ
ſub gula a fluxu humorũ de capite deſcendẽ-
tiũ. cui⁹ cura ẽ ꝙ ꝑforaꝶ ibi pellis. ⁊ aq̃ paula
tim egrediꝶ ⁊ curaꝶ. Moraliter ꝑ hũc morbũ
intelligiꝶ ip̃a luxuria ſub gula nata. quia vbi
gula fuerit. vbi cõiter luxuria erit. q2 ex ea ꝓ-
cedit. ſicut figuratũ ẽ Zach. v. vbi angel⁹ oſtẽ
dit ei mulierẽ habẽtẽ anphorã que habuit os
latũ ⁊ aptum. Per os latũ ⁊ aptu3 ſignificaꝶ
gula. ꝑ mulierẽ luxuria. q2 vt ait Hiero. Uen
ter ⁊ genitalia ſunt mẽbra ꝓpinqua ⁊ ex pro-
pinq̃tate mẽbrorũ deſignaꝶ ꝓpinq̃tas vitioꝝ
Et diciꝶ ꝙ hec infirmitas fit a fluxu humoru3
a capite deſcendentiũ. q2 nõ nunq̃3 luxuria de
ſcendit a capite. i. a prelatis in oues xp̃i. q2 cũ
ſuꝑiores ⁊ p̃lati huic vitio inſudãt. multotieſ
luxuria ⁊ voluptas in ſubditos deſcendit. q̃a
diciꝶ extra de voto ⁊ voti re. Qđ a p̃latis agi
tur de facili a ſubditis trahiꝶ in exemplũ. vt i
decretali. magne deuotiõis Sꝫ cura ⁊ ſanatio
hui⁹ ſpũalis morbi ẽ vt cũ ſtilo timoris dei ꝑ-
foreꝶ vel pene gehẽnaꝶ. q2 vt dicit Caſſianus
Principiũ nr̃e ſalutis ẽ timor dñi. de timore
em̃ naſciꝶ cõpunctio ſalutaris. de cõpunctiõe
cordis naſciꝶ abrenũciatio. i. cõtempt⁹ oim̃ fa
cultatũ. de nuditate humilitas ꝓcreaꝶ. de hu
militate mortificatio voluptatũ generatur Et
maxim⁹ ep̃s dicit. Qui credit deo timet ſup/
pliciũ ⁊ abſtinet ſe a vitijs. Scđs morb⁹ ouiũ
eſt ꝙ patiunꝶ groſſiciẽ ſplenis ⁊ iflanꝶ. ⁊ h ſe-
pius de menſe may ⁊ ap̃lis ex multitudĩe ſan-
guinis groſſi ⁊ viſcoſi. ⁊ ex h ſepe ſubito mori
unꝶ. ⁊ ponit curã dicẽs. Quod ꝯfert eis vnũ
ſcotũ digitorũ duorũ ponere intra nares ⁊ fa-
cere ꝙ mult⁹ egrediaꝶ ſanguis. ex quo quedã
liberanꝶ. quedã nihilomin⁹ moriunꝶ. Mora
liter ꝑ hunc morbũ inflantẽ ſuꝑbia deſignaꝶ
que hoiem ſpũaliter in aĩa iflat ⁊ ſuꝑ alios ex-
tollit ⁊ dilatat. Mat. xxiij. Dilatant philate
ria ⁊ magnificant fimbrias. ⁊ Prouer. xxviij.
Qui ſe iactat ⁊ dilatat. iurgia cõcitat. h autez

infirmitas ſpũalis videlicet ſuꝑbia de facili i-
curriꝶ ⁊ nõ de facili curaꝶ. Eſt aũt triplex ra/
tio quare aliquis de facili incurrit infirmitatẽ
ſuꝑbie. Primo ꝙ non putaꝶ tanta infirmitas
q̃ta eſt. ⁊ nõ vitaꝶ ſicut vitanda ẽ. Et quo ad
hoc dicit Greg⁹. Cũ min⁹ turpis ſuꝑbia cre/
ditur min⁹ vitaꝶ luxuria. eo ꝙ magꝭ erubeſcũt
homines q2 oẽs turpẽ nouerũt ⁊ magis fame
maculatiuã. Scđo incurriꝶ de facili iſta infir/
mitas. quia manifeſtiora inueniunꝶ exempla
ſuꝑbie. q̃3 aliorũ vitiorũ. Fornicatores em̃ ⁊
alij pctõres occultãt peccata ſua. ſ3 pctm̃ ſuꝑ/
bie manifeſte cõmittiꝶ. Tertio ꝓpter m̃ltipli
cem materiã ex qua ſuꝑbia oriꝶ. Põt ãt ortu3
hr̃e ex quocũq3 bono. ꝙ aũt hec infirmitas ſu
perbie difficulter curaꝶ. viđ ꝑte. j. dñica. ij. p⁹
ephie. F. ij. N. R. ſi tñ debeat curari oport3 ꝙ
hõ habeat ſcotũ duorũ digitorũ ꝑ quod ſigni
ficaꝶ humilitas duplex ſc3 interior mẽtis ⁊ ex
terior corꝑis ⁊ habit⁹. ⁊ hec ſola reparat cha-
ritatem. quã ſuꝑbia leſit. iux̃ illud Bern̄. So-
la ꝟtus humilitatꝭ leſe ẽ reꝑatio charitatis h
nõ ſolũ charitatẽ reꝑat ⁊ alias ꝟtutes conſer
uat. hec nõ ſolũ grã ẽ ſ3 vas aliarũ grãꝝ ⁊ nõ
qđcũq3 vas. ſ3 admirabile. vel ꝑ hoc ſcotũ in
tellige hũilitatis xp̃i exemplũ. de q̃ ad Philꝶ.
ij. diciꝶ. humiliauit ſemetip̃m vſq3 ad mortẽ.
Suꝑ q̃ dicit glo. ecce hui⁹ humilitatꝭ exẽplu3
ſuꝑbie medicamentũ. Quid g̃ intumeſcis hõ
o pellis morticina q̃ tendis. o ſanies feda q̃d
inflaris. ꝑ̃nceps tu⁹ humilis. ⁊ tu ſuꝑb⁹ caput
ẽ humile. ⁊ nõ mẽbrũ. h ille. h igiꝶ exemplum
ſue hũilitatis debet curare in nobis inflatiõe3
⁊ facere vt egrediaꝶ ex corde nr̃o ſanguis mul
tus multorũ pctõrũ que ſuꝑbia ſecũ aꝑportat.
Quidã em̃ ꝑ h exẽplũ xp̃i curati a ſua ſuꝑbia
ſunt ⁊ q̃tidie curanꝶ. quidã em̃ in ea moriunꝶ
Tertius morb⁹ ouiũ ẽ ꝙ febres patiunꝶ. q̃ co
gnoſcunꝶ cũ ſint calide in tactu. ⁊ maxime in
lingua ⁊ in aurib⁹. ⁊ anhelit⁹ ip̃ſarũ ẽ calidus
Et ſb̃dit curã Pe. de creſ. dicẽs. ꝙ paſtor de-
bet eis ſubuenire cũ regione frigida. vt in lo-
co frigido teneanꝶ de frondib⁹ ſalicũ ⁊ vitꝭ co
operianꝶ. ⁊ comedant frondes ſalicũ ⁊ frigi/
das herbas. ⁊ ordeũ coctũ. vel bibant aqua3
pomorũ acriũ vel prunarũ ⁊ ip̃a poma edant
vel ſm̃ varronẽ curaꝶ hic morb⁹ ꝙ ꝑfundan-
tur ⁊ ꝑunganꝶ oleo ⁊ vino tepefacto ⁊ ſuſtine
anꝶ a cibo ⁊ frigida aqua deꝶ. Et ſi h nõ profi
cit dimittaꝶ ſanguis maxime a capite. ab hac
infirmitate etiã ita curanꝶ boues. Moraliter
ꝑ hunc morbũ febrilẽ ſignificaꝶ ifirmitas aua
ritie qua eſtuant conſequenꝶ oẽs oues xp̃i. eo
ꝙ a maiore vſq3 ad minorẽ om̃es auaritie ſtu-
dent. Hiere. vj. Nam ſunt quidã q̃ laborãt cõ
tinua auaritia q̃rũ videlicet aꝑpetit⁹ ẽ ad con-
tinuũ lucrũ. vellent em̃ auari lucrũ ſuũ nunq̃3

terminari. Ideo pħm adriano querẽti. q̃d eſt
qd̾ nunq̃ hoiem ſinit eſſe laſſum? reſpondit.
ꝙ lucrũ precipue: nam vſura die ac nocte con
tinue multiplicat lucrũ. Ecce q̃ſtũ eſtũ habẽt
hoies ad tẽplia acquirẽda. Et hec infirmitas
ſpũalis febris cognoſcit̃ in ouib⁹ xp̃i. quãdo
ſunt calide in tactu. in lingua. ⁊ aurib⁹. h̃ ẽ q̃ñ
cõtinue tangunt ⁊ tractãt pecuniã. q̃ñ loquũ-
tur cõtinue de pecunia. aut cũ libent̃ audiunt
de ip̃a. ⁊ ſic totaliter eſtuãt vt multa congre-
gent vt ab hominib⁹ honorent̃. ideo legit̃ ꝙ
btũs Berñ. vidit vnũ hoiem ſtantẽ ſup vnũ
puteũ. ⁊ ſcintillas de vno puteo exeuntes de-
uorantẽ ⁊ macillẽtam faciẽ habẽtẽ ⁊ toto cor-
pore trementẽ ⁊ tandẽ obſtupuiſſet. qui vidit
queſiuit ab eo. quare ſic ſtaret ſup puteũ. rñ-
dit ꝓpter honorẽ: ⁊ cũ vlterius querẽt. qua-
re corp⁹ ſic habes tremẽs. rñdit. ꝓpt̃ timorẽ:
Qd̾ moralizat Hol. dicẽs. ꝙ p iſtũ hominem
ſup puteũ ſtantẽ ⁊ ſcintillam deuorantẽ intel-
ligit̃ homo auar⁹ ſiue cupid⁹ qui toto tp̃e vi-
te ſue eſt in laborib⁹ ⁊ ſudorib⁹ vigilijſq̃ mul
tis ad cumulandũ totũ mundũ ⁊ ſi querat̃ q̃-
re ſic facit. rñdet tibi ꝓpter honorẽ vult ma-
gna ⁊ multa lucrari. vt ſic magn⁹ corã oĩb⁹
poſſit apparere. ⁊ lucrũ eſt ꝑma ꝓprietas aua-
ri. quia toto mũdo nõ põt ſatiari. quia quãto
magis cupit tãto magis ſitit. Si aũt queratur
ab eo quare tremes. rñdet ꝓpter timorẽ. quia
timet oẽs homines. Si eñ videt paupem cre
dit eum eſſe furẽ. Si vxorẽ vel familiã credit
eos ipſum occidere velle. ⁊ bona ſua velle au-
ferre. ideo diuitie acquirunt̃ cũ labore. cuſto-
diunt̃ cũ timore. ꝑdunt̃ cũ dolore. Cauſa aũt
quare auar⁹ eſt macillent⁹ ẽ inopia. q2 auar⁹
vno obolo vel denario indiget ⁊ nunq̃ audet
cum denariũ expendere ad vſum ꝓpriũ. Sed
nota ſi vis curare hunc ſpũalem morbũ aua-
ritie cura ipſum. ꝑmo cum regione frigida. h̃
frigida regio eſt infern⁹ in quo ꝓpter intẽſuʒ
frigus eſt ſtridor dentiũ ⁊ fletus. Mat. xxv.
ibiq̃ ad calorẽ nimiũ tranſeunt ab aquis niui
um. Job. xxiiij. inter oẽs eñ aquas. aque ni-
uis ſunt frigidiores ad deſignanduʒ ꝙ auari
damnati frigiditates maximas patiunt̃ ꝓpt̃
eſtum. quẽ hic in acquirẽdis diuitijs habuert̃
Et hoc ſi auar⁹ dũmõ eſt in ſtatu gr̃e ⁊ meriti
aiaduertit ab hac infirmitate curari poterit.
Scd̾o curat̃ hec infirmitas cũ frondib⁹ ſalicũ
ſed ſalix in antiq̃tate tp̃is patit̃ decrementuʒ
putredinis. Nã poſtq̃ antiq̃ fit cito putreſcit
⁊ a medulla putrefieri incipit dũ eñ ſepi⁹ viri
dis exteri⁹ videt̃ ⁊ pulchra. intert⁹ ẽ vacua et
putrida in cui⁹ cõcauitate ſepius latent aĩa-
lia venenoſa. quare dormire iuxta ſalices res
eſt piculoſa. p hoc moraliter ſignificat̃ putre-
do corporũ auarorũ que cito ſequit̃ poſt mor

tem vbi tunc ſerpẽtes raneq̃ venenoſe latent
in putredine corporũ ⁊ aĩe fiunt rapine demo-
num. ſicut factũ fuit d̾ illo diuite auaro q̃ mul-
ta cõgregauit in annos plimos. ⁊ ait aĩe ſue
vt requieſceret comederet ⁊ biberet. cui ſtatiʒ
ſecuta fuit mors. ⁊ corp⁹ v̾ſum ẽ in putredies
⁊ animã rapuerunt demones. ſicut ptʒ ex his
verbis dei. Luc. xij. Stulte hac nocte rapiẽt
animã tuã a te. hec aũt que p̃paraſti c⁹ erunt.
Sic eſt q̃ ſibi theſaurizauit. ⁊ nõ eſt in deuʒ di
ues. h̃ ſollicite cogita o auare. vt ſic poſſis aua
ritiam curare. Tertio curat̃ hec infirmitas cũ
frondib⁹ vitis. Spũaliter vitis ẽ xp̃s. Juxta
illud Joh. xv. Ego inquit ſum vitis vos pal-
mites. hui⁹ vitis frondes ſunt vite ipſi⁹ pau-
pertates. Nã paup fuit in natiuitate cũ poſi-
tus fuit in preſepio alieno. Luc. ij. paup fuit ĩ
vita q̃ñ nihil ꝓprij habuit. paup fuit in mor-
te cum nõ habuit vbi caput ſuuʒ reclinaret in
cruce ſicut cõquerebat̃ Lu. ix. vulpes foueas
habẽt. Et ſil'iter paup poſt mortẽ cũ locat⁹ fu
it in alieno ſepulcro. quia ioſeph poſuit corp⁹
ieſu i ſuo ſepulcro qd̾ exciderat i petra Mat.
xxvij. Iſti quidẽ frondes pauptatis chriſti v̾e
vitis debent curare eſtũ tue auaritie ⁊ cupidi
tatis vt dicere poſſis in egreſſu tuo illud Jo.
xiiij. Venit p̃nceps hui⁹ mũdi ⁊ in me non ha
bet q̃cq̃. vbi dicit glo. de xp̃o. Noluit habere
qd̾ ꝑderet. venit paup ne haberet diabol⁹ qd̾
auferret. Quarto curat̃ hec ĩfirmitas p orde-
um coctũ. Per ordeũ quoq̃ qd̾ ſtimulat ⁊ p̃ñ
git man⁹ tangentiũ intelligit̃ afflictio diuitia
rum. qua auari q̃tidie affligunt̃. q2 dr̃ Eccĩs. x
labor ſtultorũ affliget eos q̃ neſciunt in vrbeʒ
id ẽ in paradiſum ꝑgere. Et Eccĩs. ij. dicit̃ de
auaro. cũcti dies ei⁹ doloribus ⁊ erũnis pleni
ſunt. nec mẽte p noctẽ req̃eſcit. Eccĩ. v. Satu-
ritas diuitis nõ ſinit eũ dormire. Et Eccĩ. xiiij.
de auaro dicit̃ ꝙ triſticia erit ſup menſam ſuã
Iſtud figuratũ q̃dem ẽ in h̃ ꝙ abel legit̃ frat̃
fuiſſe cayn. Geñ. iiij. Abel luctus cayn poſſeſ-
ſio interp̃tat̃ quia luct⁹ ⁊ poſſeſſiões cõiuncta
ſunt. idcirco ſi hic ordeũ afflictiõis auarus in
corde ſuo veracit̃ decoqueret ⁊ maſticaret cu
piditatẽ intm̃ nõ amaret. Quito curatur per
aquã pomorũ acriũ. Quid eſt aqua pomorũ
acris niſi mors amara quã bibẽt oĩes auari.
de q̃ Eccĩ. xlj. O mors q̃ amara eſt memoria
tua homini iniuſto ⁊ pacem habẽti in ſubſtan
tijs ⁊ diuitijs viro quieto. ⁊ cuius vie directe
ſunt in omnibus ſcʒ tempalib⁹. ſ. fortuna ſibi
fauente. ſed hanc mortẽ acerbam bibe nunc p
ſedulam cogitationẽ vt poſſis ſanare hanc ſpi
ritualem infirmitatẽ. Sexto curat̃ hec infirmi
tas per oleum. Moraliter oleũ eſt miſericor-
dia p quam curatur auaritia. ⁊ ideo fʒ Greg.
in omel'. cum dñs mandata daret ſe ſequenti

bus iniunxit iracūdis manſuetudinē. lubrici
continentiā. ⁊ tenacib⁹ largitatē quia nō pōt
melius tenacitas ⁊ auaricia curari. niſi ꝑ pe=
nitentiā ⁊ largitatē. Septimo ⁊ vltio ſi cure
p̄dicte nō ꝓficiunt. dimittend⁹ ē ſanguis in
capite. Per caput moraliter intelligit̄ ſugge=
ſtio vel ſollicitudo diaboli. de qua dicit Gre.
B Primo diabol⁹ ſollicitat hoiem vt querat ne
ceſſaria qn̄ aūt ē in ope vt q̄rat ſupflua. Et ex
hoc accidit q̄ temptat eos de auaritia q̄s non
temptare audet de luxuria. Sȝ ꝑ ſanguinem
multū intellige pctā multa que auaritia habȝ
⁊ affert. quia radix oim malorū eſt cupiditas
j. Thimo. vj. ⁊ tunc ſanguinē hō de capite di
mittit. cū ſollicitatiōib⁹ ⁊ ſuggeſtionib⁹ diabo
li reſiſtit. ⁊ alia tunc pctā cum auaritia abijcit
⁊ contemnit.

Dn̄ica tertia poſt octauas paſce. ſmo. j.

Obſecro vos tā=

quā aduenas ⁊ pegrinos abſtinere
vos a carnalib⁹ deſiderijs que mili
tant aduerſus animā ↄuerſationē vr̄am inter
gentes habentes bonā. j. Pet. ij. Amb. in ex=
A ame. dicit de apib⁹. q̄ integritas corpis omi/
bus eſt cōis. ſicut ⁊ ꝑtus q: nullo ↄcubitu mi
ſcent̄. nec libidine reſoluunt̄. nec ꝑtus quatiū
tur dolorib⁹. ⁊ tn̄ maximū filiorū examen con
ſtituunt. regē etiā eligunt quē naturali affectu
diligunt. ⁊ ſumma defenſione defendūt. et ꝓ
eo ꝓlem pereūdā putant. eiq̄ȝ tantā reuerētiā
exhibēt. vt nulle de domib⁹ ſuis exire audeāt
nec ad aliq̄s ꝓdire paſt⁹ niſi rex fuerit egreſſ⁹
⁊ volat⁹ ſibi vendicauerit p̄ncipatū. apes vo
que nō obtemperāt regi ꝓpria cōdemnatione
ſe ſtimulant vt aculei ſui vulnere moriantur.
Moraliter h̄ ꝑ apes itelligunt̄ ⁊ docent̄ ho=
mines in duob⁹. vt carnis cōcupiſcētias ſupe
mus. ⁊ nr̄is ſupioribus obediam⁹. de lege em̄
cōmuni velimus nolim⁹ ↄcupiſcētie carnales
in nobis inſurgunt. ſicut figuratū ē Joſue. xv
q̄ filij iuda nō poterāt totaliter expellere Je/
buſeum vſq̄ȝ ad p̄ſentē diē. Moraliter. ꝑ fili=
os iuda intellige aias in hac vita. deinde cōfi=
tentes que ſemꝑ habēt circa ſe iebuſeum per
quē ſignificat̄ inclinatio vitioſa quā tamē dei
dono cōfitentes pn̄t cōculcare. q̄ ad cōſenſuȝ
vitioſe inclinationis nequeāt ꝑuenire. ꝓpter
q̄d iebuſeus vt dicit Hiero. interp̄tat̄ concul
catus. vn̄ Caſſian⁹ in collatiōibus patrū. Col
la. ij. patris teronis. c. iij. Si inq̄t multos ita ꝑ
xp̄o ſuas videm⁹ abieciſſe ſubſtātias vt nō ſo
lum poſſeſſionē pecuniarū. verū etiā deſideri
um de cordibus eorū in ꝑpetuū ꝓbem⁹ abſci=
ſum cōſequēs eſt vt eodē modo ardoris forni
cationē etiā extingui in nobis poſſe credam⁹.
Ido btūs Pe. in v̄bis p̄aſſumptis hortatur
nos vt deſideria carnis in nobis extinguam⁹
Et q: ſm Sen̄. generoſus anim⁹ hois citi⁹ du
citur q̄ȝ trahit̄. quare nō trahit nos p̄cipiēdo.
ſed potius ducit obſecrādo dicens. Obſecro
vos ⁊c. deinde docet nos vt p̄latis obediam⁹
cum dicit. deū timete. regē honorificate. ⁊ mo
net nos ad tria. Primo ad pegrinatiōis remi
niſcentiā. ibi. tanq̄ȝ aduenas. ſcd̄o ad fornica/
tionis abſtinentiā. ibi. abſtinere a carnalib⁹.
tertio ad p̄latiōis obediētiā. ibi. ſubiecti eſto=
te omi̅. Primo nota ſicut tradit lib. Gen̄. for/ B
mato homine de limo de⁹ inſpirauit in facieȝ
eius ſpiraculū vite. ⁊ poſuit eū in paradiſum
voluptatis vt tanq̄ȝ inhabitator ⁊ ciuis cuſto
diret illā. ſed diabol⁹ p̄nceps vitiorum. vt ait
magiſter li. ij. diſt. xxix. vidēs euȝ de limo ter
re ad imaginē dei factū pudicitia armatū. tē/
perantia cōpoſitū. charitate ſplendidū eū pa
riter illis donis ac tantis bonis expoliauit. Et
ꝓpter q̄d tantis donis fuit expoliat⁹. oſtēdit
infra in fine eiuſdē. c. Nō inquit eſt dubitādū
hoiem an̄ pctm̄ v̄tutibus fulſiſſe. ſed ꝓpt̄ pec
catū expoliatū fuiſſe. In illi⁹ ergo penā vt di
cit magiſter li. ij. diſt. xxix. eiect⁹ ē de paradi/
ſo in iſtū miſeriarū locū ſicut in Gen̄. nunc er=
go videte ne forte mittat manū ſuā ⁊ comedat
de ligno vite ⁊ viuat in eternum. q. d. Cauete
vos angeli ne comdeat de ligno vite q̄ eſt in/
dign⁹. de q̄ ſi ꝑſtetiſſet comederet ⁊ viueret in
eternū. Sed mō ꝓpter inobedientiā indign⁹
eſt comedere. Emiſit ergo eū de⁹ de paradiſo
voluptatis in locū ſibi congruū. ſicut plerūq̄ȝ
malus cū int̄ bonos viuere cepit. ſi in melius
mutari voluerit de bonorū cōgregatione pel=
litur. pondere praue ↄſuetudinis preſſus. hec
magiſter. Sicq̄ȝ adā pulſus d̄ paradiſo velut
de patria ſua. fact⁹ ē exul. ⁊ in hoc mūdo pere=
grinus ⁊ nos om̄es facti ſum⁹ pegrini. q: oēs
in illo originaliter ⁊ ſeminalit̄ eramus. ⁊ q: vi
ta noſtra ē quaſi quedā pegrinatio v̄ſus pa/
triam nobis ꝓmiſſam neceſſe ē vt cōditiones
pegrinorū eundo ⁊ redeundo habeam⁹. pere
grinus em̄ tria ſuat. tria vitat. tria reportat.
Seruat enim pegrin⁹ peregrinando iſta tria
Primo em̄ quotidie malos ſocios vitat. q: ali
qui ſocij ſunt ꝓditioſi. aliqui nimis p̄ſumptu=
oſi. ⁊ aliqui nimis accidioſi. ⁊ illi oēs impedi/
unt pegrinū. Illo modo ad lr̄am hō volēs in
recto itinere ad patriā trāſcendere. debet ma/
lam ſocietatem in p̄ſenti vita euitare ꝓpter q̄=
tuor. Primo ne ad malū trahat̄. quia filij iſra
el qui alias in terra ſua colebāt vnū deum cuȝ
eēnt cū gentib⁹ facti ſūt peſſimi idolatre. ſic d̄
hoc cōmemorat pſ̄. cv. Cōmixti ſunt int̄ gen
tes ⁊ didicerūt opa eorum ⁊ ſeruierūt ſculpti=
libus eoruȝ. Secūdo ne honeſtate ſpoliet̄ ſic
cōtigit illi qui incidit in latrones qui etiā ſpo=

liauerunt eum Luc.x. Tertio ne ſimilitudinẽ
malorũ imitet̃. quia dicit̃ Prouẽ.xiij. amicus
ſtultorũ ſimilis ei efficiet̃. Quarto ne in bono
ꝓpoſito corrumpet̃. Quia .j. Cor.v. dicitur
modicũ fermentũ corrũpit totã maſſam. Sic
corrupt⁹ fuit ille ꝑ malos ſocios. de quo legit̃
quidã ſcholaris cum die veneris ſancta vel/
let in pane ⁊ aqua abſtinere ſocijs ſuis nolen=
tibus cogitauerũt quõ ab hoc ꝓpoſito ipſuȝ
retrahere poſſent ⁊ excogitata inter ſe fictiõe.
quidam venit ad eum in camerã ſuã ⁊ incipi=
ens eum reſpicere diligẽter dixit ei. quid vos
habetis. ⁊ ille. quid. cui ille. qꝛ mirabilit̃ plus
ſolito eſtis pallidus. videte ne vigilie vel aliđ
grauauerit vos his diebus. quo dicto exi/
uit. ⁊ poſt paululũ alius ſoci⁹ ingreſſus dixit
ſimilia. Ex q̃bus facta ſibi cõſcientia ꝙ poſſet
eum ledere abſtinentia. dimiſit abſtinentiam
quã cõcepat. mandans vt ſibi cũ alijs refectõ
pararet̃. Ecce ꝙ ꝑ malã ſocietatẽ in bono pro
C poſito fuit corrupt⁹. Sed moralit̃ tres ſunt ſo
cij qui quotidie nobiſcũ volunt ſocietatem cõ
trahere. Et in via qua ad patriam pergimus
impedire. primus eſt diabolus cui⁹ ſocietateȝ
cauere debemus. quia eſt ꝑditioſus. ⁊ dedu=
cit de via bona in latrones. ⁊ ſic homines pro
dit. ſicut fecit ille de quo in vitaſpa. Quidam
intrauit in ſolitudinẽ ad agendã penitentiam
rogauitq̈ dñm vt oſtenderet locũ quo mane=
ret. ⁊ ecce aquila quedã. quã ſecutus quaſi an
gelũ duxit eum ad locũ vbi erat palma cũ fon
te. Cum aũt idẽ penitẽtiam multis annis egiſ
ſet bibens de fonte ⁊ de fructu comedens. dia
bolus inuidẽs ei aſtitit in ſpecie curſoris nũcij
incipiẽs ãmirando intueri dicẽs. nonne iſte ẽ
quẽ quero. imo eſt. ⁊ agreſſus eſt euȝ. ſociauit
ſe ei. Ecce q̃ȝ diu queſiui te ⁊ nũc inueni. veni
ad domũ patris tui qui mortu⁹ ẽ. tibi compe=
tit hereditas pro qua multi incipiunt pugna/
re. ⁊ niſi cito veneris inſtat magnũ ꝑiculuȝ te
aũt veniẽte ceſſabũt ⁊ poteris illã diſtribue/
re ꝓ deo ſi volueris. acquieuit ille. ⁊ cũ ſecut⁹
fuiſſet nunciũ vſq̈ ad domũ pr̃is ille diſparu
it. ⁊ ille patrẽ inueniẽs viuũ confuſus in ſe cũ
ipſo remãſit. ⁊ multis ſceleribus ſe implicans
fine miſerabili vitã finiuit. Scđs ſoci⁹ mũdus
ẽ cum quo ſociari nõ debemus ꝓpter h̃ quia
nimis ſumptuoſus eſt. Tertius ẽ caro qui eſt
ſocius nimis accidioſus. vult eñ cum aĩa co/
ronari. ſed nõ vult cũ ea decertare. vt dic̃ Au
D guſtin⁹ li. ſoli. c. vlt. Scđo ꝑegrinus omĩ die
numerat ſiue cõputat quot miliaria tranſiuit
⁊ quot habet adhuc ad eunduȝ. ſic ⁊ q̃libet q̃
omĩ die tendit ad terminũ ad quẽ videliȝ be
atitudinẽ debet numerare ſeu cõputare. Pri
mo mũdane glorie vanitatem. ⁊ certe videbit
ꝙ ipſa parũ eſt appreciãda ergo nõ amanda.

ꝙ videlicet ꝓpt̃ ipſam vellet ab itinere ad fu/
turam beatitudinẽ retardari. quia dicit btũs
Aug⁹. ſuꝑ pſ̃. lxix. Inanis eſt gloria hui⁹ ſe/
culi. fallax eſt ſuauitas. infructuoſus labor. et
ꝑpetuus timor. ⁊ ꝑiculoſa ſublimitas. initiuȝ
ſine prudẽtia. finis cũ penientia. Hanc penitẽ
tiam cõputauit ille rex. de quo dicit valerius
li. vij. c. ij. Rex inq̃t ille ſubtilis inditij quẽ fe
cerunt traditum ſibi diadema ꝑ̃uſq̈ capiti im
poneret retẽtũ diu cõſideraſſe ⁊ dixiſſe. O no
bilem magis q̃ȝ felicẽ coronam quã ſi quis pe
nitus agnoſcat q̃ȝ multis ſollicitudinib⁹ ꝑicu
lis ⁊ miſerijs ſit referta vt hanc iacentẽ tolle/
re velit. Scđo computare debet tempis bre/
uitatẽ ⁊ poſtq̃ȝ eaȝ cõputauerit. inueniet ꝙ ſit
modica vel nulla. iuxta illud pſ̃. xxxviij. Ec/
ce mẽſurabiles poſuiſti dies meoſ. ⁊ ſubſtãtia
mea tanq̃ȝ nihil añ te eſt. Iſtã breuitatem be=
ne cõputauit xerſes qui alexandro ſuadente
rex nullo modo fieri voluit. In iſtius tñ tem/ E
poris breuitate. tria magna negocia oportet
quẽlibet hoĩem ſeruare. ſcȝ obedientiã prece=
ptorum. penitentiã peccatorũ. ⁊ beniuolentiã
ꝓximorũ. in cui⁹ figura dicit̃ Apoc. xxj. ꝙ an
gelus qui muros ciuitat̃ hierl̃m menſurauit
habebat mẽſurã arundineã. ⁊ mẽſus ẽ muros
ciuitatis. cxliiij. cubitorũ. Moraliter aĩa nr̃a
eſt ciuitas dei ſummi in qua ꝑ gr̃am inhabita
re dignat̃. Murus ei⁹ corpus corruptibile.
iſtos menſurare debȝ ratio cõputando quoti
die vite breuitatẽ ⁊ mortis vicinitatem. ſic tñ
menſuret vt habeat centũ quadragintaq̃tuor
cubitos. in centenario obedientia p̃ceptorum
intelligit̃. decies eñ decem faciũt centũ. Nos
ergo ſi q̃nq̈ ſenſus exteriores ⁊ q̃nq̈ interio=
res reducam⁹ in decẽ p̃cepta decalogi. x. mul
tiplicam⁹ ꝑ. x. ⁊ ad. c. obediẽtie p̃ceptorũ ꝑue
niemus. ⁊ ſic in centũ annis edificam⁹ arcaȝ in
qua ſaluamur in diluuio hui⁹ vite Geñ. vj. ſȝ
debȝ habere muros corpis nr̃i. cxliiij. cubitoſ
qꝛ nõ ſolũ oportȝ nos hr̃e obedientiã p̃cepto=
rũ ſȝ etiã penitentiã. qꝛ in multis offendimus
oẽs. hec penitẽtia in nũero quadragenario đ
ſignat̃. Iſte eñ numer⁹ ẽ numer⁹ pñie ab ec/
cleſia conſecrat⁹ ⁊ merito. ſi eñ oẽs ꝑtes aliq̃
tas ipſi⁹ quadragenarij capiam⁹ faciunt q̃nq̃
ginta p̃ciſe. vñ. xl. eſt numer⁹ ſuꝑabundãs v=
bi gr̃a. j. ij. iiij. v. viij. x. xij. nõ hñt plures ꝑtes
aliquotas. ⁊ iſta cõplent. l. Quinq̃ginta v̈o ẽ
numer⁹ gr̃e ⁊ remiſſiõis ſ̃m qđ cõputabat̃ an
nus iubile⁹ in lege iudeorũ. In ſignũ g̃ ꝙ ꝑ ſa
cramentũ pñie ꝑfectã cõſeq̃mur remiſſionem
pctõꝝ q̃dragenari⁹ numer⁹. cui⁹ ꝑtes aliq̃te
faciũt. l. q̃ ẽ numer⁹ remiſſionis pñie cõſecra/
tus. Sic g̃ mẽſurabim⁹ ⁊ cõputabim⁹ numeꝝ
nr̃m ꝙ habeat. cxliiij. cubitos. ⁊ iſte total̃ nũe
rus cõpoſit⁹ ẽ numer⁹ hũane ſaluti deputat⁹.

Tertio cõputare ⁊ mēſurare debet vite futu/
re iocūditatē recolligēdo. ꝙ beatitudis gau/
dia recipiet ꝓ momētaneis meritis in pñti nõ
inueniet mēſurā ꝓ menſura qua ꝑmiat̃ vltra
cõdignū. ſed inueniet verificatuꝫ qꝺ ſcribitur
Lu. vj. mēſurā bonā ⁊ confertā ⁊ coagitatā ⁊
ſupeffluentē dabūt vob̄ in ſinū vr̄m. Uel alio
mõ ſic̄ pegrinus q̄tidie cõputat. ſic bonꝰ xp̄ia=
nus q̄tidie vitā ſuā examinat. vñ Sen̄. li. iij. d̄
ira ꝯſus finē. quotidie animꝰ ad rõnē redden
dam vocandꝰ eſt. hoc faciebat ſextinꝰ nr̄ vt cū
cõſūmato die cū ſe ad nocturnā q̄etē recepiſſꝫ
int̃rogauit aim ſuū qꝺ hodie maluꝫ tuū ſana=
ſti. cui vitõ obſtitiſti q̄ pte melioꝛ factꝰ es. Ter
tio pegrinus q̄tidie de termino cogitat. termi
nus iſte ē patria celeſtꝲ. de q̄ ſemꝑ debemꝰ co/
gitare. quia in hoſtili terra dulcis recoꝛdatio
p̄rie eſt. hūc t̄minū recogitauit dauid ps̄. cxix
qñ dixit. heu mihi. qꝛ inco. me. ꝓ. ē. ſic ⁊ pau/
lus ad Phil̃. j. q̄ ait. cupio diſſolui. i. moꝛi ⁊ eē
F cū xp̄o. Scd̄o pegrinꝰ tria vitat. Primo the=
ſauri ſui oſtenſionem. ſic deuotꝰ xp̄ianꝰ ſemꝑ
vitat oſtenſionē ſuarū ꝟtutū. que ſunt theſau
ri anime ꝑ iactātiā q̄n potiꝰ eas occultet ꝑ hu
militatē. ⁊ hoc docet elephas de q̄ dicunt na=
turales. cū em̄ in aqua vel in ſilua parit ⁊ vbi
parit ibi fetū dimittit. ꝓpter dracones q̄ ei in=
ſidias ponūt. Sic q̄ bonū opꝰ facit ſiue in aq̄s
p̄nie vel cõſcientie. vel in ſilua ꝯtemplatiue vi
te ſi nõ vult a draconibꝰ infernalibꝰ inſidianti
bus rapi ſicut in occulto illud facit. ita nõ exi=
gente neceſſitate occultū illud teneat ⁊ non in
publicū illud ꝑ iactantiā vel oſtēſionē dedu/
cat. quia dicit Gregꝰ. in omel̃. depdari deſide
rat qui theſaurū publice in via poꝛtat. ideo q̄
libet hõ bonū occultare dꝫ ne diabolꝰ illꝺ per
inanem gloꝛiā recipiat. de hoc vide pte. j. dñi
ca in. l. s̄mo. ij. H. T. Scd̄o pegrinꝰ vitat ho=
ſpitis deceptionē. quia multi ſunt q̄ pegrinos
recipiunt ⁊ eos decipiunt ⁊ occidūt. ſic̄ refert
Boe. li. ij. ꝓſa. vj. de quodā noīe buſilides q̄
ꝯſueuit hoſpites ſuos necare. dicit ꝗ buſilidē
accipimꝰ necare hoſpites ſolitū. Et vt dic̄ gl̃.
ſcꝫ Tho. ſic baſilides fuit filiꝰ neptuni ex ma
tre lidia. Moꝛalr̃ hoſpes nr̄ eſt mundꝰ q̄ nos
hoſpitat. vt hr̄ latius s̄. feria. ij. reſurrectiõis
F. ij. R. h ſicut hoſpes grauiſſimū vultū oſtē=
dit. lectiſternia honeſta demõſtrat. bona vina
ꝓpinat. ſꝫ in fine ꝑciſſime ⁊ diſtrictiſſime com
putat. ⁊ int̃dū necat. qꝛ ille ē ſenex apud queꝫ
nõ ē hoſpitandū. de q̄ s̄. dñica. j. pꝰ paſca. F. ij
G M. ⁊ P. Tertio pegrinus vitat ſuꝑfluꝰ ni=
miā onerationē. q̄to minꝰ ei põt ſecū poꝛtat d̄
veſtibꝰ ⁊ de alijs q̄buſcūq̄ꝫ. ſic boni cognoſcē
tes ſe pegrinos in h̄ mūdo vitāt oneratõꝫ ſui
ipſiꝰ. ⁊ tm̄ q̄rūt de diuitijs q̄tū necr̄iū ē eis di
cētes cū aplo. j. Timo. vj. hn̄tes alimēta ⁊ qui

bus tegamur his cõtenti ſimꝰ. Talis bonꝰ hõ
mo fuit diogenes. q̄ onerationē diuitiarū vi/
tauit. de q̄ ſcribit eudoxus in li. phoꝝ. ꝙ in do
lio volubili locupletus ducebat pauꝑtatē. et
domū ſe gloꝛiabat̃ hr̄e. ⁊ cū tp̄ibꝰ ſe cõmuta/
re ſolebat. Tp̄e em̄ frigorꝲ os dolij ꝯtebat ad
meridiē vt hr̄et caloꝛē. Tp̄e ꝟo eſtatꝲ ad ſeptē
trionē vt hr̄et vmbꝛā ⁊ vbi ſe ſol inclinauit ibi
ſe ꝯtebat. Quodā ꝟo tp̄e in vſum potādi va=
ſculū ligneū hn̄s vidit puerū ꝯcaua manu po
tantē. ſtati ꝓiecit ad t̃rā vaſculū dicēs. Neſci
ebam ꝙ natura vas ad potandū poculū hr̄et.
Alio etiā tp̄e cū mūdaret olera ſua accedēſ ad
eum ariſcippꝰ dixit. Cū ſapiēs ſis ⁊ phs ⁊ mi
hi crediſſes ⁊ regibꝰ ſuire voluiſſes nõ ole
ra tua lauares. ſꝫ in aula ſūmi regis ⁊ p̄ncipis
mecū maneres. Cui rn̄dit diogeneſ. ſi mihi cre
didiſſes et mediocri pauꝑtate vti ſcires. non
opoꝛteret te regibꝰ adulādo mētiri. Talis em̄
bonꝰ xp̄ianꝰ fuit b. Paulꝰ q̄ ait Act. xx. Auꝝ
⁊ argentū nulliꝰ cõcupiui aut veſtē ſic̄ ipſi ſcitꝭ
q̄m ad ea que mihi opꝰ erat ⁊ his q̄ mecū erāt
miniſtrauerūt manꝰ mee. Et ibidē ait. Opoꝛ
tet meminiſſe ꝟbi ieſu xp̄i q̄m ip̄e dixit beatiꝰ
es dare q̄ꝫ accipere. ⁊ ſic prudētes. ſ. xp̄iani ſi
q̄d ſupfluū poſſidēt elemoſynis erogēt. ⁊ h̄ ē
valꝺ ſapient̃ fcm̄. qꝛ videmꝰ ꝙ int̃dū pegrini
pecuniā ſuā nõ poꝛtāt. ſꝫ mercatoꝛibus eaꝫ in
p̄ria ſua tradūt lr̄is coꝝ receptꝲ. vt ab alijs eiꝰ
dē ſocietatꝲ mercatoꝛibꝰ intm̄ r̄cipiāt i p̄ria ad
quā vadūt. Paupes ei ſūt mercatoꝛibꝰ ſileſ q̄
hn̄t venale r̄gnū celoꝝ. q̄m ip̄oꝝ ē. mat. v. hiſ
tradūt diuiteſ pecuniā ſuā i elemoſynā. recipi
entes ſecuritatē ab eis. vicꝫ lr̄as ſci euangelij
ꝙ pecunias ſic elemoſynas datas tādē imo cē
tuplū recipiēt i p̄ria ſua futura. Sꝫ ſūt eꝫ mul H
ti auari q̄ q̄ꝫuis in pñti vita ſunt pegrini. ſe tm̄
onerāt pecunijs in det̃mētū aiarū ſuaꝝ. Quo
rū fatuitas ꝑmo ptꝫ ex h̄ qñ aliq̄s ē viatoꝛ. ⁊ ē
trāſiturꝰ ꝑ locū vbi ſe ſcit ſpoliādū tūc fatuꝰ ē
ſi ampliꝰ vult de pecunia ſecū hr̄e q̄ꝫ ſit ei ne/
ceſſaria ad expēſas vſq̄ꝫ ad locū q̄ tēdit. onus
em̄ eēt ſibi vt amitteret eā. Moꝛalr̃ locus ꝑ
quē trāſituri neceſſario ſumꝰ ē moꝛs. qꝛ ſtatu=
tū ē oibꝰ hoibꝰ ſemel moꝛi. ⁊ in h̄ loco hõ ſpo=
liat̃ q̄ſi ꝑ anguſtū foꝛamē oibꝰ rebꝰ ſuis. Iux
illud Iob. xxvij. Diues cū doꝛmierit nihil ſe
cuꝫ aufert apiet oculos ſuos ⁊ nihil inueniet
ꝓpter qꝺ dixit b. Bern̄. Quid tu camele gib=
bum. q̄d tu pecunioſe ꝓditiõis loculos tollis
nõ ſic impie nõ ſic ingredierꝲ acꝰ huiꝰ ſarcinas
non admittit. Itē ſpoliat̃ hõ quaſi rediturus
in ventrem matris ſue ſcꝫ terre. de q̄ dr̄ Eccl.
xl. Iugū graue ſuꝑ filios ade ab ea die exitus
de ventre mr̄is eius vſq̄ꝫ i diē ſepulture i ma=
trem omnium. Et Iob. j. Nudus egreſſus
ſum de vtero matris mee. nudꝰ illuc reuertar.

Tertio ſpoliat̄ homo in morte ad inſtar dam
natorū. qui patibulo ſunt tradendi. Fatuus ē
ergo auarus qui diuitijs ſecū vult habere cū
ſciat ſe in morte ſpoliandū eſſe. ⁊ non vult eas
in locum mittere ſecurū in manus pauperum
Quia dicit Gregoriꝰ. Securius feruntur di/
uitie de patria ad patriā per manus plurimo
rum ꝙ̄ vnius. Secūdo ꝓbat̄ ſic hec fatuitas
quādo aliquis nauigator eſt ⁊ naufragium ſi
bi imminet. ſtultus eſt ſi multa ſecum habet.
dicit em̄ Gregꝰ. ſuper Job. iij. Cum fluctꝰ im
minent tunc de naui proijciunt pro quibꝰ lon-
ga nauigia ſumpſerunt. Et ſi naute imminen-
te naufragio. ea que in naui habeant proijci/
unt. ſtultus eſt homo qui ſe multis bonis for-
tune onerat cū naufragiū ſui corpis immine
re cito ſciat. quia talia bona ipſum fortaſſis ī
profundū demergent. Ex quo dicit Seneca.
Nemo cum ſarcinis enatat. Tertio ſic cū ali
quis ſcit furtiuā eſſe pecuniam non vult eam
ſecum portare. ne ſi apud eum inueniret̄ teſtiſ
foret ſue damnatiōis. ⁊ ſi quis hoc fecerit ſtul
tus apparebit. ſic ſtultꝰ eſt homo qui ſic ſe one
rat pecunia male acquiſita. hec erit teſtis ſue
ppetue damnatiōis. ⁊ de talibꝰ qui ſic ſe one-
rant dicit apoſtolꝰ Jaco. c. v. aurum ⁊ argen-
tum veſtrum eruginauit. ſcꝫ in terram abſcō-
ditam. ⁊ erugo eorū erit vobis. id ē. ꝯtra vos
in teſtimoniū. ⁊ manducabit carnes veſtras
ſicut ignis. q. d. affligit voſ. quia erit cauſa af
flictionis in gehenna. theſaurizatis vobis irā
in nouiſſimis diebus. i. cōgregatis vobis dei
vindictam. Quarto ꝓbat̄ ſic. cum aliquis ſe
onerat pecunia in via ⁊ ſcit ꝙ hoſtes ⁊ latro/
nes eum inſequunt̄ certe fatuus ē. ſic ē de illo
qui congregat mltas diuitias. ⁊ ſcit ꝙ hoſtes
inuiſibiles. ſcꝫ demones ipſum pſequūtur. et
nō vult eas ponere in loco tuto ⁊ ſecreto. hoc
eſt in manus pauperū. Jdeo bonā doctrinam
ponit btūs Bern̄. in quodā ſermone. mūdus
em̄ talē ianitorē cōſtituit qui nihil inde aſpor
tari pmittit de mūdi facultatibus. verūtamē
culpa ⁊ vitium virtus ⁊ meritū ipſam inuiſibi
lem aīam cōſequunt̄ nec poſſunt hec portarū
anguſtia detineri. Jgit̄ ſi volumꝰ aurū noſtrū
⁊ argentū illeſum auctū atqꝫ multiplicatū re
cipere in patria celeſti. ad quā tendimus. de/
bemus pauperibꝰ dare quorum eſt illa patria
mercātes cum illis. danteſqꝫ eis hic qđ ibidē
ſumus recepturi. hec ille. Tertio pegrinus p-
acta pegrinatione tria in patria ſua veniēs re
portat. ſ. de peccatis indulgentiā ab amicis re-
uerentiam. ⁊ deinde quieſcēdi licentiā. Sic ⁊
chriſtianꝰ bonus ⁊ deuotus qui hic pegrina-
tionē ſuā egit. in morte ſua reuertit̄ ad pr̄iam
celeſtē. portat ſecū indulgentiam pctōꝝ. quia
niſi pctā ſua eſſent indulta nullo modo recipe
retur ciuis in illa celeſti patria. quia nullū co
inquinatū intrabit in eā Apoc. xxj. ⁊ ſicut re-
uerenti a pegrinatione ſolēt amici pceſſiona/
liter occurrere. ⁊ in domū ſuā letant̄ adduce-
re. ſic in morte ſanctorū in pegrinatiōe huius
mūdi redeuntiū occurrūt ſancti angeli domi.
⁊ eos ad celeſtē domū adducunt ſicut pie pe-
tit eccleſia. Subuenite ſancti dei. occurrite an
geli dn̄i. ⁊c̄. Q aūt angeli occurrūt ciuibꝰ celi.
patet ex hoc ꝙ dicit Damaſc̄. li. v. hoc ipſum
firmiter ⁊ impterrite credamus ⁊ teneamꝰ ꝙ
anime ad purgatoriū nō a demōibꝰ ſed ab an-
gelis deducant̄. ⁊ ſi deducāt̄ ab eis in purga-
toriū. multo magis in celum. Sicut ptꝫ de
Lazaro cuiꝰ aīam angeli in ſinū abrae gaudē
ter deduxerūt. Luc. xvj. Et tūc cōſequit̄ qui
libet ſanctꝰ poſt labores hic habitos ppetuā
quieſcēdi requiē. quia amodo dicit ſpiritꝰ vt
requieſcant a laboribꝰ ſuis. Apoc. xiiij. Jdeo
dicit dn̄s Eſa. xxxij. Sedebit pplus meus in
pulcritudine pacis ⁊ in tabernaculo fiducie. ⁊
in requie opulenta ad quā requiem nos pdu-
cat ⁊c̄. Quartum ad ſcđm pncipale hortat̄ nos
apoſtolꝰ a fornicationis abſtinentia. cum dic̄
abſtineatis vos a carnalibus deſiderijs que mi
li. aduerſus animam. Scribunt naturales cir
ca mare mortuum ſunt pulchre arbores. pul/
chra poma. quo ad apparentiam ferētes. ⁊ ꝙ̄-
uis ſunt pulcra ⁊ delectabilia exterius tamen
immūdicijs ⁊ cineribus interius plena. ita eti
am videmus quādoqꝫ pulchrū pomum rubi-
cūdi coloris extrinſecus. ⁊ ſuauis odoris ⁊ ap
paret valde bonum. ⁊ tamen intrinſecus latet
vermis corrodens. a quo inuenit̄ totum cor/
roſum interius. Moraliter per mare mortuū
intellige pſentem mundum. ſed per arbores i-
tellige mundanos homines. per poma xo ex-
terius pulchra ⁊ ſuauis odoris vel ſaporis in
intelligitur corporalis cōcupiſcentia que exte
rius videtur ſuauis ⁊ delectabilis tempe de/
lectationis ⁊ tempe temptationis ⁊ ppetrati/
onis. Et tn̄ cum ſcelus fuerit ppetratū inueni
tur interius in corde vermis corrodēs conſci-
entia. Et hoc figuratū eſt Jone. iiij. poſtꝙ̄ io-
nas predicauit ſubuerſionē niniue ciuitatis.
egreſſus eſt ipſe ſcꝫ ante terminum. xl. dierū.
⁊ ſibimet fecit vmbraculum. ſcꝫ contra eſtum
ſolis et preparauit dn̄s deus ederam ſcꝫ faciē
do eam ſubito creſcere ſupra curſum nature.
⁊ letatus eſt ionas. ⁊ ſequitur ꝙ deus prepa/
rauit vermē et percuſſit ederam corrodendo.
videlicꝫ radicē ⁊ triſtatus eſt ille. ⁊ petiuit aīe
ſue vt moreret̄. Moraliter ionas interpreta-
tur colūba ⁊ ſignificat hoīem ſimplicē. edera
ē pax ꝯſcie. Si igit̄ talis ſimplex letat̄ vel de-
lectat̄ carnaliter videlicꝫ actū ppetrādo. ſtati
preparat deus vermē mordētis cōſcientie. p

quã aret edera.quia turbaẗ cõſcientia trãſeũ=
te actu atq̄ȝ remanẽte reatu.⁊ ideo valde fatu
us ē qui iſtũ vermẽ nõ interficit q̄ȝ cito põt.qꝛ
niſi interficiaẗ in hac vita.viuet ineternũ.iux̄
illud Eſa.vlti.vermis eoꝝ nõ morieẗ. Ideo
btũs Petrus hortaẗ nos abſtinere a carnali=
bus deſiderijs.cũ dicit abſtinete.in q̄b⁹ v̄bis
duo facit p̄ncipaliter. a q̄bus cauere debem⁹
determinat.q̃õ cõuerſandũ eſt cũ hominib⁹
L informat. Primo igiẗ a quib⁹ cauere debem⁹
informat ⁊ determinat.cũ dicit. obſecro vos
tanq̄ȝ aduenas abſtinere vos. Dicũt aſtrono
mi ꝙ quilibet planeta celeſtis fortior in ꝓpria
q̄ȝ in aliena domo exiſtit.⁊ forti⁹ inde imp̄mit
atq̄ȝ agit.domus em̄ planetarũ dicunẗ ſigna
celi in quib⁹ planeta q̄libet diciẗ hr̄e domũ ſu
am.nã domus ſaturni vt dicit albumaſar pri=
ma ⁊ ꝓpria ē capricorn⁹.ſimiliter ⁊ aq̄rius do
mus iouis.piſcis ⁊ ſagittari⁹ dom⁹ mart̄.ari
es ⁊ ſcorpio domus veneris.libra ⁊ thaurus
dom⁹ mercurij.v̄go ⁊ gemini dom⁹ ſolis.leo
⁊ cancer dom⁹ lune. Et ſic patȝ ꝙ ſol in leone
quia dom⁹ eius ē ꝓp̄a fortior ē q̄ȝ in alio ſigno
⁊ ſimile eſt in alijs. Moraliter caro nr̄a i mũ/
do iſto ē velut in domo ꝓpria.ſpũs v̄o tanq̄ȝ
in aliena.quia de celo ⁊ illuc tendere nitiẗ. iõ
freq̃ter ꝯtingit ꝙ caro p̄ualet ſpiritui.⁊ do
minaẗ ei.eumq̄ȝ pſequiẗ ⁊ illi reſiſtit. Sicut fi
guratũ ē in his duob⁹ germanis eſau ⁊ iacob
Eſau piloſus ſignat carnẽ que ē ſupfluis ple=
na.pili em̄ deſideria t̄rena ⁊ carnalia d̄ſignãt
que vigent in carne.in cui⁹ ſignum ē ꝙ clerici
habent pilos raſos in ſummitate capit̄.⁊ at/
tonſos in circũitu ad deſignandũ ꝙ nullũ de=
ſideriũ carnis vel terrenoꝝ debeat int̄ deũ et
mentẽ ipſoꝝ mediare. Nec etiã debent habe=
re affectus nimios ad carnẽ ſuã. Eſau ḡ pilos⁹
eſt caro.iacob v̄o lenis ſpm̄ ſignificat. Iuxta
illud Gal.vj.vos qui ſpũales eſtis hmõi in/
ſtruite in ſpũ lenitatis.iſti duo germani cepe/
runt pugnare in vtero mr̄is.⁊ poſtea Eſau cũ
factus eẽt adoleſcẽs pſecut⁹ eſt fratrẽ.⁊ nũcia
uit ſibi mortẽ Gen.xxvij.dicẽs.venient dies
luctus patris mei.⁊ inficiã fratrẽ meum. Et
certe ad lr̄am in vtero materno caro interficit
ſpm̄ p pctm̄ originale. Sic ꝯqueriẗ dauid.pſ
l.Ecce em̄ i iniq̄.cõcep.ſuȝ.⁊ in pec.cõce.me.
⁊c̄. Et cõtinue poſtea caro cõcupiſcit adũſus
ſpm̄ ⁊ ſpũs aduerſus carnẽ.hec em̄ ſibijnuicẽ
aduerſanẗ. Eſau ē ſenior ⁊ iacob iunior.quia
ad lr̄am caro p̄mo cõcipiẗ ⁊ poſtea animatur
p ſpm̄.ſm Ariſt̄.li.xvj.aĩaliũ.embrio in ma=
trice p̄mo viuit vita aĩalis.q̄ȝ vita hoĩs. Et.j.
Cor.xv.nõ p̄us qđ ſpũale.ſed p̄us qđ aĩale.
⁊ deinde qđ ſpũale. Et Sapien.vij.in ventre
mr̄is mee figurat⁹ ſuȝ caro.iſte t̄n ſenior fuire
debet iuniori.i.caro ſpũi.vt in actib⁹ hoĩs.

nõ caro ſed ſpũs dñeẗ.iuxta illđ Gal.v. Spi
ritu ambulate ⁊ deſideria carnis nõ pficietis.
Et hapl̄s Pe.obſecro vos ⁊c̄. Pro q̄ notan M
dum ꝙ quicũq̄ȝ vult carnis deſideria refrena
re debet aliqua remedia hr̄e. Primũ ē mentis
ad deũ eleuatio.qꝛ iacob cũ ab eſau pſequeba
tur monitu matris ſue fugit in meſopotamiã.
meſopotamia interp̄taẗ eleuatio cuiuſdã vo
cationis.⁊ ſignificat celeſtẽ patriã ad quã vo=
cati ſum⁹.licet nõ oẽs electi.quia multi ſũt vo
cati pauci vero electi Mat.xx. Cũ igiẗ iacob
id ē ſpũs vel aĩa ab eſau q̄ ſignificat carnẽ p/
ſequiẗ.debet deuotis oꝛonib⁹ fugere ad celi
patriã.auxiliũ dei iplorãdo. Et tũc ſic̄ iacob i
iſta fuga poſit⁹ in itinere obdormiuit ⁊ capiti
lapidem ſuppoſuit.⁊ ſic ſpũs a ſtrepitu mun=
di vel carnis ſe ſubtrahit.⁊ in ſanct̄ ſtudijs ⁊
ꝯtemplationib⁹ cõquieſcit.fundamẽtũq̄ȝ to/
tius vite ſue xp̄m facit. Dormiẽdo ḡ in ſcã cõ
templatiõe ſpũs ſcalã vidit erectã in celo. In
ſcala moraliẗ vt dic̄ Hol.ſup lib.ſap.c.cxxix.
eſt penitentia que ſtat in terra.quia in hac vi
ta incipit.ſed attingit ad celum que facit ho/
minẽ in morte ad celuȝ appropinquare Mat.
iij. Penitentiam agite appropinquabit em̄ re
gnũ celorum. Iſta ſcala habet ſex gradus per
quos aſcendere cõuenit.videlicȝ cõtritionem
cõfeſſionem.⁊ que ſunt ptes ſatiſfactiõis.ora
tionem.vigilias.ieiunia.⁊ elemoſynas.iſta fi
guranẗ p ſex gradus quib⁹ aſcẽdebaẗ ad ſo/
lium Salomõis.ij.Paral.ix. Duo latera iſti
us ſcale ſunt ſpes ⁊ timor.debet em̄ timere ſpi
ritus ⁊ nõ p̄ſumere.qꝛ dauid Pſ.xxix.q̄ pre
ſumpſit dicẽdo.ego dixi in abundãtia mea n̄
mouebor in eternũ.⁊ t̄n in deſideria carnis ce
cidit.dum cũ berſabee adulteriũ ꝑpetrauit.
ij.Reg.xj.ideo dic̄ ſapiẽs. De ꝓpiciatu pec
catoꝝ noli eſſe ſine metu Ecc̄i.v.debȝ etiã ſpe
rare ſe poſſe vincere carnẽ adiutorio dei.⁊ ſic
int̄ ſpem ⁊ timorẽ quaſi int̄ duo latera penitẽ
tialis ſcale debet aſcendere.quia dicit metri/
ſta. Si timor eſt ſine ſpe.tũc deſperatio ledit.
Et niſi ſpes timeat.ſtati p̄ſumptio fiet.ſic nec
timor ſine ſpe.nec ſpes valet ſine timore. Aſcẽ
dentes ⁊ deſcendẽtes angeli ſcalam.ſunt co/
gitationes noſtre quibus interdũ cogitamus
gaudia paradiſi.que dñs dabit his qui deſi/
deria carnis vincunt.iuxta illud Apocal.ij.
Qui vicerit videlicet deſideria carnis.mũdi
⁊ diaboli veſtietur veſtimẽtis albis.⁊ nõ de/
lebo nomen eius de libro vite. Cunq̄ȝ ſic hec
gaudia cogitamus tunc cogitatiões ad inſtar
angelorum aſcendunt. Iuxta illud Lu.xxiiij
cogitationes aſcendũt in corda veſtra. Si au
tem cogitam⁹ penas iferni.q̄s dñs dabit illis
q̄ in delitijs carnis viuũt.ſm illđ Apo.xviij
Q̄tũ glorificauit ſe ⁊ in delitijs fuit.ſcȝ carna

libꝰ.tm̄ date ei tormentũ ⁊ luctũ.tũc cogitatõ
nes noſtre deſcẽdũt.iuxta illud pſ̄.cvj.deſcẽ=
dunt vſqꝫ ad abyſſos.Huic ſcale ⁊ dñs ẽ inni
xus.qꝛ penitẽtes expectat ⁊ vocat dicẽs.ve/
nite ad me oẽs ꝗ laboratis ⁊ onerati eſtĩ et ego
reficiã vos Mat.xj.Aĩa vo deuota ꝗ ſic dor
miendo ad deũ ꝑ inuocationem eleuatur.cuꝫ
iacob audit dñm dicentẽ ſibi.terrã in qua dor
mis dabo tibi ⁊ ſemini tuo Geñ.xviij.Mora
liter terra in qua aĩa dormit ẽ caro vel corpus
de terra factũ.iuxta illud Geñ.iij.Terra es ⁊
in terram ibis.⁊ hanc dabit dñs aĩe.qñ caro
conſentiẽs rõni ſpiritui nouerit ſe ſubijcere vt
dicat illud Geñ.xvj.Ecce ancilla.i.caro ĩ ma
nu tua ẽ.Spũaliter aũt ꝑ terrã intellige terrã
viuentiũ.in hac terra nũc dormit aĩa ꝑ ꝯtem/
plationẽ.ſed hãc dabit ſibi poſtea vt requieſcat
N in ea ꝑ ſempiternã fruitionẽ aut poſſeſſionem
vt tunc dicat cũ pſ̄.cxlj.Portio mea dñe i ter
ra viuentiũ.Scðm remediũ ẽ corpis edoma=
tio que debet fieri in iuuentute qꝛ ſtultꝰ eẽt ꝗ
nõ domaret equũ ſuũ vſqꝫdũ ſenex eẽt cuꝫ do
mari nõ poſſet.ſic ꝗ nõ domat carnẽ ſuam in
adoleſcẽtia.ſed nutrit eã delicate.ita ꝙ nõ po
teſt eã poſtea tenere.ꝓijcit eã in lutum pecca/
ti.Quia dicit᷑ Prouẽ.xxix.qui delicate nutrit
ſeruũ.i.carnẽ ſuã vel corpꝰ ſm̄ glo.interl᷑.qð
debuerat rõni ſubiugari tanqꝫ dño ſuo.poſt=
O ea ſentiet illum cõtumacẽ.i.laſciuũ ⁊ indoma
bilem.Qualiter domet᷑ equꝰ in iuuẽtute docꝫ
Pe.de creſ.li.ix.c.vij.dicẽs.Qui vult doma
re vel morigerare equũ.primo adhibet ei fre=
nũ leuiſſimũ cuiꝰ morſus ſit melle vel alio dul
ci liquore ꝑunctus.nã tale frenũ facilꝰ ⁊ ac=
ceptabilꝰ ſuſtinebit ⁊ ꝓpter dulcedinẽ itera=
to libẽter accipiet.Et poſtqꝫ frenum ſine diffi
cultate accepit aliquibꝰ diebꝰ ſero ⁊ mane du
cat᷑ ad manũ.donec optime ductorẽ ſequatur
deinde abſqꝫ ſtrepitu ſelle qꝫ leuiꝰ poterit eꝗ/
tetur pauliſper.⁊ ꝑuo paſſu a dextrꝭ ⁊ ſiniſtrꝭ
ſepe vulneret᷑.⁊ om̄i die ꝑ loca plana ⁊ nõ ſa=
xoſa de mane vſqꝫ ad meridiẽ equitet᷑.Cũ ve
ro ſine ſella fuerit equitatꝰ.tunc ſuauiter ſine
ſtrepitu eidẽ ſella imponat᷑ ⁊ cũ ea leuiter du=
cat᷑.Moralit᷑ ꝑ equũ intellige corpꝰ noſtrum
qð vt ait dauid in Pſ̄.xxxij.eſt fallax equus
ad ſalutẽ.Hũc equũ qui voluerit in adoleſcẽ=
tia domare ꝑmo debet ei frenũ leue adhibere
ꝑ frenũ leue intellige vno mõ correctionẽ mo
deratã que debet eſſe ꝑuncta melle ſapientie
ſpũalis ⁊ diſcretiõis.Refert enĩ Ceſarius.in
dialo.Quidã adoleſcẽs ſanctꝰ ⁊ nouitiꝰ in ꝗ/
dam domo ordinis ciſterc̃.ita indiſcrete ſe ha
buit.⁊ ita ſingularis fuit vt abbas eiꝰ timeret
⁊ eũ ꝓ indiſcreto feruore ſepius argueret.ille
vero ſalutaribꝰ monitis nõ acquieſcens in ꝑ/
tinatia ſua perſeuerauit.ſic ꝙ pꝰ ñ multos an

nos ipſe defunctus eſt.Nocte vero quadam
cum abbas in ſuo ſtallo ſtaret.⁊ contra p̄ſby=
terum proſpiciẽs tres perſonas quaſi tres cã=
delas ardentes ad ſe venire vidit.Quibꝰ pro
pius accedentibus cognouit omnes.tunc ab=
bas memor pertinatie predicti adoleſcentꝭ in=
terrogauit eũ dicens.Quomodo habes.⁊ ille
dixit bene.Et abbas.nũquid aliquid paſſus
es pro inobediẽtia tua.ille ait.maxima ⁊ mul
ta tormenta.Sed intentio mea licet indiſcre/
ta fuerit tamen dominus miſertus eſt mei nec
ſum damnatus.licet plura paſſus ſim.Ecce
ꝙ ille qui in ſua iuuentute adhibuit corpi ſuo
frenũ immoderate ⁊ indiſcrete correctionis ⁊
abſtinentie penas purgatorij paſſus fuit.iðo
nos vngamꝰ hec frena correctionuꝫ cũ diſcre
tionis melle ⁊ ſpiritualis ſapientie.vt ſapient᷑
corpus in principio caſtigemꝰ.quia talia fre=
na correctionis moderate faciliter ſuſtinebit.
ideo beatꝰ Gregꝰ.ſup illud Job.xxx.verſa ẽ
in luctum cythara mea dicit.Si corda in cy=
thara tenditur nimium maius ſonat.ſi minuſ
rauce ſonat.Tanto ſibimet debet qſqꝫ mode
ramine preeſſe.vt ad culpam caro non ſuper
biat.⁊ tñ ad officium rectius in opatiõe ſubſi= P
ſtat.Alio modo poteſt ꝑ frenum intelligi ab/
ſtinentia qua victualia quibus corpora laſci/
uiunt ſubtrahunt᷑.De quo dominus Ezech.
xxix.imponam frenum maxillis tuis.ſed hoc
frenũ debet perungi melle diſcretiõis.vt di/
ſcrete a ſupfluis abſtineat ne corpori noceat.
ideo dicit Gregꝰ ſup Ezech.omel᷑.vij.ꝑtis ſe
cũde.In hoc mundo cum nr̃is temptatiõibꝰ
naſcimur.⁊ caro aliquando nobis adiutrix ẽ
in bono ope.aliquando ſeductrix in malo.ſi ꝗ
ei plus qꝫ debuimus tribuimus.hoſteꝫ nutri
mus.Et ſi neceſſaria ei que debemus nõ red=
dimus ipſam necamus.Patianda itaqꝫ ẽ ca=
ro ſed ad hoc vt in bono opere nobis ſufficiat
nam quiſquis ei tantũ tribuit vt ſuperbiat ſa=
tiari penitus ignorat.hec ille.Ideo debet hõ
imponere corpi ſuo frenũ moderate correctio
nis.⁊ etiã refectionis.⁊ h̄ frenũ ſine difficulta
te accipiet.ꝗ facto debet ip̄m mane ⁊ ſero ſpi=
ritus ducere ad bona opa ad volũtatẽ ſuam.
⁊ ſine ſella auſtere caſtigationis.qꝛ nõdũ põt
eã ſuſtinere.⁊ debet corpꝰ volui nũc a dextris
ꝓſperitatis.interdũ a ſiniſtris aduerſitatꝭ vt
ſe equanimiter in his habeat.⁊ tandẽ cum aſ=
ſuefactum ẽ in illis põt ſibi imponere ſellã du
re caſtigationis ⁊ pauce refectionis.Sicut fe
cit ſanctus Germanus nobiliſſimus dux bur
gundie.⁊ poſtmodũ ep̄us.ꝗ corpꝰ ſuũ ꝑ.xxx
annos ita afflixit vt nunqꝫ panẽ frumẽti.non
vinũ.nõ legumen.nec ſal pro ſapore ſumeret.
bis tamẽ in anno in paſca.⁊ natali bibebat vi
num.quod tñ fuit limphatũ ſumebat.vt mo=

dicuꝫ de ſapore vini remaneret. in refectione
prima cinerẽ. deinde panẽ ordeaceũ comede/
bat. in hyeme ⁊ eſtate nullam veſtẽ ꝑter tuni=
cam ⁊ cucullam habebat. quã niſi alicui daret
nunq̃ꝫ exuebat quouſqꝫ ꝯtritione ſolueretur.
lectus eiꝰ cinere cilitio ⁊ ſacco ornabatˀ nullũ
puluinar ad caput vel humeros leuabat. ſed
ſemꝑ gemẽs ſanctorũ reliq̃as in collo porta/
Q bat ⁊c. Tertiũ remediuꝫ laboris ẽ exercitatio
q꞉ carnalia vicia ⁊ deſideria aſſiduitate labo=
ris remouentˀ. Cuiꝰ exemplũ patet in caprio=
lo. dicunt naturales ꝙ velocitate motꝰ ⁊ aſſi
duitate curſus caro caprioli a ſuꝑfluitatibꝰ ex
purgatˀ. ⁊ ſaporis ⁊ odoris grauitas ab eoruꝫ
carnibꝰ amputatˀ. ⁊ tenerior ⁊ digeſtibilior ef
ficitˀ. Sic etiã ex ſollicitudine boni opis ⁊ aſſi
duo motu laboris. caro nr̃a a viciorũ carnali
um paſſionibꝰ ⁊ delectationibꝰ expurgatˀ q̃r ꝓ
nutrimentũ ẽ ociũ. Ido dicit ſapiẽs Eccĩ. xx=
xiij. Mitte ſeruũ. i. carnẽ in opationẽ ne va/
cet multã eñi maliciaꝫ docuit ocioſitas. Et b.
Hiero. in ſmõe. Sẽꝑ aliq̃d opis facito. vt te
diabolꝰ inueniat occupatũ. Nõ eñi facile ca/
pitˀ a diabolo q̃ bono vacat exercitio. Ido di
cit Seneca epl̃a octaua. Nullꝰ mihi ꝑ ocium
dies abijt. ꝑtem noctiũ ſtudijs vendico. non
R vaco ſomno ſꝫ ſuccũbo ⁊ oculos vigilia fati/
gatos cadenteſqꝫ in ope detineo. Scdo q̃ q̃uo
cũ hoibus ꝯuerſandũ eſt informat cũ dicit. cõ
uerſationẽ veſtrã intˀ gentes bonã habentes.
Pro q̃ nota. cõuerſatio nr̃a bona aſſimilatˀ ar
ce noe ꝓpter q̃tuor. vt dicit Anſ. li ix. c. xiiij.
Primo rõne ſtructure. q꞉ arca fuit a noe con/
ſtructa ⁊ fabricata. Geñ. vj. vbi dixit dñs ad
noe. Fac tibi arcã de lignis leuigatˀ. Noe intˀ=
pretatˀ requieſcẽs. ⁊ ſignificat hoiem iuſtuꝫ ⁊
humilẽ. qui ẽ req̃es ſpũſſancti. Iuxˀ illð Eſa.
lvij. ⁊ vlti. Suꝑ quẽ requieſcit ſpũs meꝰ niſi
ſuꝑ humilẽ. hic g̃ vt requieſcat i domo ꝓprie
cõſcientie ⁊ ſit tutus ab inundatiõe aquarum
id ẽ. ab impetu temptationũ ⁊ tribulationũ ſi
bi arcam faciat ꝑ quã intelligo bonã ꝯuerſati
onẽ. de qua pſ̃. cxxxj. Surge dñe in requiem
tuam tu ⁊ arca ſanctificatiõis tue. Arca enim
ſanctificata deo vt iquit Anſ. ẽ ꝯuerſatio bo=
na ad deũ quia dicitˀ eẽ req̃es dei. q꞉ ſm deuꝫ
S mens in ea requieſcit. Scdo aſſimilatˀ arce rõ
n꞉ materie. quia illa arca facta fuit ex lignis le
uigatˀ bitũinatis ⁊ q̃dratis. Per ligna leuiga
ta intelliguntˀ opa bona. pura intentiõe facta
Per bitumen vo intelligitˀ charitas. q꞉ ſicˀ bi=
tumen duos aſſeres ſiue res coniungit ſimul.
Sic charitas deũ cũ hoie. vel hoiem cum ho/
mine cõnectit. de hˀ dicitˀ Geñ. vj. Bitumine
linies extrinſecꝰ ⁊ intrinſecꝰ. q. d. charitatem
habebis exterius in ope. ⁊ interiꝰ in corde. q꞉
abſqꝫ bitumine in ꝑiculo eſſet aïa ⁊ aqua tri/
bulationũ eã penetraret. Sꝫ tũc ſunt ligna ar
ce bituminata. qñ opa ſũt bona charitate for/
mata. quod valde neceſſariũ ẽ. q꞉ dicitˀ Iaco.
ij. Sicut corpꝰ ſine ſpũ mortuũ ẽ. ita fides ſine
opibus. glo. charitate formata vel dilectione
opante mortua ẽ. nõ ſolum fides. ſꝫ ⁊ alie vir=
tutes ſine charitate nihil valent. q꞉ ipſa ẽ matˀ
omniũ virtutũ. vt dicit Amb. ſuꝑ illud Ro.
xiiij. Unuſquiſqꝫ in ſenſu ſuo abundat. Per
ligna vero quadrata intelligitˀ mẽs ſtabilita.
quia ſicut corpꝰ quadrũ reſidet firmũ. ſic mẽs
in bona cõuerſatione debet firma atqꝫ ſtabiliſ
ſemꝑ eſſe. Et hec ſtabilitas perpenditˀ primo T
ex grauitate ⁊ equanimitate fortune. ꝙ vide/
licet hõ in vtraqꝫ fortuna maneat ſtabilˀ in ſua
cõuerſatione. q꞉ dicit Tuliꝰ. ꝓclara ẽ equali/
tas in omĩ vita. Scdo attenditˀ circa ea q̃ deſi
derantˀ. de his dicit Señ. in eplĩs. Añ omĩa hˀ
cura vt cõſtes tibi ⁊ quotiens experire voles
an aliquid actũ ſit obſ̃ua an eadẽ velis hodie
que ⁊ heri. Mutatio voluntatis inducit aĩm
natare atqꝫ alibi apparere ꝓut tulit ventꝰ. nõ
vagatˀ quod fixum atqꝫ fundatũ eſt. Nã q̃dã
adeo inſtabiles ſunt vt de q̃libet tali dicatˀ il/
lud poete. Nõ petijt ſpernit repetit qð nuper
omiſit. Tertio attenditˀ circa locum. quia ſta=
bilitas loci multũ facit ad ſtabilitatẽ aĩ. q꞉ di
cit Berñ. ad fratres de monte dei. Impoſſibi
le ẽ hoiem fideliter in vno figere animũ ſuum
q̃ nõ priꝰ alicui loco perſeuerantˀ affixit corpꝰ
ſuum. nam qui egritudinem animi ſui migrã=
do de loco ad locũ effugere nititˀ. Sic ẽ q̃ fugit
vmbrã corporis ſui ſeipſum fugit. ſeipſum cir
cũfert. locum mutat. nõ animũ. eundeꝫ vbiqꝫ
ſe inuenit. vbiqꝫ deteriorẽ facit ipſa mutabili
tas. ſicut ledere ſolet egrum qui circũferendo
concutitur. Et Señ. in epiſtolis. Animum de
bet mutare non locum. quid miraris nihil ti/
bi peregrinationes prodeſſe cum te circumfe=
ras. premit te cauſa eadeꝫ que expulit. Onus
animi tui deponendum eſt. non autem vllus
placebit tibi locus cum vadis huc atqꝫ illuc.
vt excutias inſidens pondus quod ipſa iacta
tiõe incõmodoſius fit. Ideꝫ. Primũ argumẽ
tum compoſite mentis exiſtimo. poſſe cõſiſte
re ⁊ ſecum morari. lapis quadratus ſtabilis ẽ
Sic homo bene ordinatus eſt ſtabilis. econ/
trario male ordinatus eſt inſtabilis. Et poeta
Celum nõ animũ mutant q̃ locũ tranſmuta/
re curant. ¶ Et Señ. Non conualeſcit planta
que ſepe tranſfertur. Ad loci ſtabilitateꝫ mul=
tum hortatur ſcꝑtura. Eccꝰs. x. Si ſpiritꝰ po/
teſtatem habentis ſuper ſe aſcẽderit locũ tuũ
ne dimiſeris. Eccĩ. xj. Ne manſeris in opibuſ
pctõrũ ꝯfide in deo. ⁊ mane in loco tuo facile
eñi eſt in oculis dei ſubito honeſtare paupem V
Tertio cõuerſatio bona aſſimilatˀ arce noe rõ

ne forme. Circa qđ primo attende menſuram
dimenſionū. Habebat em̄ longitudinē tricen
torum cubitorū. latitudinē q̄nquaginta. ⁊ al-
titudinē triginta. ſupius aūt erat in vno cubi
to cōſummata. Moraliter igiꝰ longitudo ar-
ce ē memoria paſſionis dn̄ice. quā thau figu-
ra repſentat. que tricenta ſignificat. vel longi
tudo arce ē pſeuerātia in ꝯtinuatiōe boni ope
ris de qua dicit Bern̄. in epl'is. Studete pſe-
uerantie que ſola coronaꝰ. Latitudo aūt arce
eſt dilectio dei ⁊ ꝓximi amici ⁊ inimici q̄ in q̄n
quaginta cubitis deſignaꝰ. qꝛ q̄nquageſima
die a paſſione chriſti datꝰ ē ſpūſſanctꝰ. ꝑ quē
vt dicit apl's ad Rhoma. v. charitas dei dif/
fuſa eſt in cordibꝰ noſtri. Altitudo ē ſpes ⁊ de
X ſideriū ſecl'i vēturi. que ſpes ſignificaꝰ in. xxx
cubitis. ter em̄ decē faciunt triginta. in terna-
rio ṽo triplex ſpes deſignaꝰ videlicet de ve/
nia. de gratia. ⁊ de gloria. In denario ac ad/
dito adimpletio decalogi vt videlicet aſſit no
bis impletio decalogi ſub ſpe predicta tripli-
ci. Alioq̄n ſpes ſine meritis vel opibꝰ nō eſſet
ſpes vera ſed p̄ſumptio. Cōſummatio aūt in
vnū cubitū eſt. vt morꝰ ⁊ affectꝰ in deū dirigā
tur. ſicut dicit pš. lxxxiij. cor meū ⁊ caro mea
exultauerūt in deū viuū. vel hec fit in pfectio
ne conſiliorū. de quo dicit Mat. xix. Adhuc
vnū tibi deeſt. Si vis pfectus eſſe vade ⁊ vē
de oīa que habes ⁊ da paupibus ⁊ veni ſeq
re me. Dicitꝰ aūt cubitꝰ ille fuiſſe arce geome/
tricus qui valet ſex vſuales. ad oſtendendū
ꝙ p ſex opa miſericordie ad vnitatē pfectiōis
diuine ꝯſolatiōis ⁊ ſupne aſcēditꝰ. Scđo i for-
ma arce cōſidera aperturā locorum. habebat
em̄ in duobꝰ locis apturā. vnā ad lumen reci-
piendū ſcꝫ feneſtrā vnā. aliā a latere ad hoſti-
um ingrediendum. Feneſtra aūt ē gr̄a q̄ illūi/
nat oēm hoiē venietē in hūc mūdū. Joh. j. đ
hac dicitꝰ in Pš. xxv. Illuminās tu mirabili
ter a montibꝰ eternis. Idcirco pete cū pš. xij.
dicens O gr̄a dei illumina oculos meos men
tis ne vnq̄ obdormiā in morte. vel forſitan fe
neſtra ē intellectiua p quā lumē ſapientie ⁊ ſci
entie ſuſcipimus. Quia dicit Ariſt. iij. reth.
Y Intellectus eſt lumē qđ deꝰ infudit aīe. Sed
hoſtiū eſt liberū arbitriū qđ apit p̄mo gratia.
Sicut de hoc dicit magiſter ſentētiarū. lib. ij.
diſt. xxvij. Illa aūt gratia p̄ueniens q̄ ⁊ ṽtus
eſt nō vſus liberi arbitrij ē. ſꝫ ex ea potiꝰ ē bo-
nus vſus liberi arbitrij que nobis ē a deo. nō
a nobis. Et ſb̄dit. hoc meritū ex illa puriſſima
gr̄a ꝓuenit. qđ apl's nōuit. j. Cor. xv. di. gr̄a
dei ſum id qđ ſuꝫ. ⁊ gra eiꝰ in me vacua nō fu
it. Sup quē locū Augꝰ ita ait. Recte gratiā
nominat. primū em̄ ſolā gr̄am dat deꝰ. ⁊ nō
niſi gratiā cū nō p̄cedunt niſi mala merita. ſꝫ
poſt p gr̄am incipiūt bona merita. Et vt oſtē-
deret etiam liberū arbitriū. addit. Et gr̄a eiꝰ
in me vacua nō fuit. Et ne ip̄a volūtas puteꝰ
ſine gratia dei aliquid boni poſſe. ſubdit. Nō
aūt ego ſolꝰ ſcꝫ ſine gr̄a. ſꝫ gratia dei mecū. i.
cum libero arbitrio. Et ſubdit magiſter. pla/
ne cū data fuerit gratia incipiūt eſſe nr̄a meri-
ta bona p illa tn̄. qꝛ ſi illa defuerit cadit homo
Tertio cōſidera diſpoſitionē ⁊ diſtantiā man
ſionū. nam ſm̄ Aug. ſup Gen̄. arca fuit inte/
rius bituminata nā in inferiori manſione ſup
tabulatū ſentine fuit duplex camera. quarū
vna dicebaꝰ ſtercoraria. alia ṽo apothecaria
ſed ſupra iſtā fuit alia māſio ſupior q̄ habebat
tres cameras. due camere laterales erāt. vna
imitiū animaliū ⁊ ſerpentū. altera mitiū. me/
dia āt camera erat hominū ⁊ auiū. hoſtiū au-
tem erat vbi bicamerata ⁊ tricamerata cōiun
gebanꝰ. Moraliꝰ hoc exponit Anſ. ſic. Vbi
cameratio arce attendiꝰ in delectatiōe ſenſua
litatis que maxime inueniꝰ in actibꝰ duarum
potētiarū vegetatiue ptis ſcꝫ ⁊ ꝓpagatiue ſi-
ue generatiue q̄ꝫtum ad actū venereū. Et iſta
ē ſenſitiua ſtercoraria. ⁊ ptis nutritiue ad eſū
⁊ iſta eſt apothecaria. Tricamerata aūt atten
ditꝰ in rōne cuiꝰ tres ſunt vires ſcꝫ iraſcibilis
que deteſtaꝰ malū. ⁊ iſta ē habitatio imitium
paſſionū vt ire audacie. ⁊ hmōi. Alia eſt cōcu
piſcibilis. ⁊ hec ē que bonū ꝓſequitꝰ. vn̄ ē ha-
bitatio mitiū paſſionū. vt amoris. māſuetudi
nis ⁊ hmōi ⁊ he vires dicunꝰ rōnales nō per
eſſentiā ſꝫ p participationē ſm̄ phm̄. j. eth. in-
q̄ꝫtum ſcꝫ nata ſunt rōni obedire. Tertia ē rō
nalis. quia p eā ratio vocaꝰ. ⁊ hec eſt que di-
ſcernit bonū honeſtum ⁊ veꝝ. ⁊ hec dicitꝰ ha-
bitatio hoim ſcꝫ actiuorū. ⁊ auium ſcꝫ cōtem-
platiuorū. quoꝝ primi regunꝰ prudētia. ſecū-
di ſapientia eleuanꝰ. Alij aūt ſunt qui dicunt Z
hmōi cameras arce fuiſſe diſpoſitas ſolum in
altitudine. Dicunt em̄ ꝙ inferiꝰ in fundo erat
ſentina ſiue ſtercoraria ſup quā apothecaria
erat. ⁊ ſup hanc erāt imitia animalia. Et ho-
ſtium erat in medio vbi apothecaria cōiunge
baꝰ camere imitiū. ſup hāc autē habitatio ho
minū ⁊ auium. Et iđo moraliter p ſtercorariā
pōt accipi peccati in anima fetētis deteſtatio.
Per apothecariā lachrymarū effuſio. p quā
diabolus ſuſcitaꝰ ad impugnandum. Et iđo
ſequitꝰ habitatio imitium. id ē. multiplicatio
tēptationū. ſed quia deꝰ adiuuādo cōſolando
ſubuenit. ſequitꝰ habitatio mitium. id eſt. gr̄a
cōſolationum. qꝛ poſt tribulationē cōſolatio-
nem infundit Tob. iij. poſtea ſequitꝰ habitatō
hoim. i. exercitatio actiuorū. ⁊ auium. i. perfe
ctio cōtemplatiuoꝝ. Quarto ſimilaꝰ bona cō
uerſatio arce noe rōne clauſure. quia igreſſo
noe in arcā cum his q̄ debebāt ingredi. inclu-
ſit eum dn̄s deforis vt inundatio diluuij non

noceret eis in q̄ docet̃ hō iuſtus ꝙ ſi inunda/
uerit diluuiū carnis intret arcā trāquillā men
tis Et licet circūfluant torrētes iracūdie. flu=
mina luxurie. voragines gule. ⁊ licet ebulliāt
torrētes temptationū. abyſſus cupiditatum.
maria tribulationū. intret cū noe cū gaudio i
arcā. i. quiet⁹ anim⁹ clauſo foris ſilentij hoſtio
poſſidet aiam. ⁊ q̄nto magis caro laborat i acti
one. tāto plus ſpūs ſublimi⁹ volat in ɔtēplati
one. Sicut patet de Paulo q̄ plus omīb⁹ la/
borauit i fame. ſiti. frigore. ⁊ nuditate. ⁊ tñ vo
lauit mēs ſua in ɔtemplatione. Ad Phil̃. iij.
cū dicit. Noſtra conuerſatio ē in celis. ad hos
celos perducat ⁊c̃.

De eadem dñica. Sermo ſc̄ds.

Plorabitis ⁊ fle=
bitis vos. mūdus aūt gaudebit. ſʒ
triſticia vr̄a vertet̃ in gaudiū. Joh.
xvj. dicit ſolin⁹ in li. de mira. mūdi. Cygn⁹ dū
A vivit gemit iugit̃ ⁊ triſtat̃. cū morit̃ cōſeſti ca
nit ameniſſime ⁊ letat̃. Leo vero moriens vber
rime q̄dē plorat. idē dicit Amb. in exame. de
cygno. Cygn⁹ inſtāte morte pēna in cerebro i
fixa canit. ⁊ cōtra morē oim animaliū ꝓ gemi
tu cantū reddit. Moralit̃ ꝑ cygnuʒ intelligo
quēlibet hoiem fidelē ſanctū ⁊ deuotū. qꝛ cy/
gnus habet pēnas plimas candidiſſimas oi
colore alio vel nigredine immixtas. Sʒ car=
nem nigrā ⁊ ad digerendū durā Per pennas
vno modo ſignificant̃ p̄cepta charitatis. iux̄
illud ps̄. cxxxviij. Si ſumpſero pennas meas
diluculo ⁊ habitauero i extremis maris. q. d.
ſi p̄cepta charitatis implere ſtuduero Eſt eñ
p̄ceptū de charitate dei. de dilectiōe ꝓximi. ꝺ
dilectiōe parētū ⁊ amicorū. q̄b⁹ oms boni im=
plent̃ in hac vita. ⁊ ornant̃ illis ſicut cygnus
pēnis albis. Alio modo ꝑ pēnas intelligo vir
tutes morales. iuxta illud ps̄. lxvij. Pēne co=
lumbe de argentate. q. d. habete in vtutibus
vr̄is māſuetudinē ſimplicitatis ⁊ prudētie cla
ritatē. ⁊ illaꝝ vtutū ſunt. xj. vt ſ̄. dñica. j. poſt
paſca. ꝭ. vj. D. Et his omīb⁹ ſancti ⁊ boni in
hoc mūdo velut pēnis ornate regunt̃. caro ve
ro ipſorū ad lr̄am nigra ē ex caſtigatione ⁊ ex
ſolis vſtione. Sicut legit̃ de carne ſcti Hiero.
que ex ſolis ardore q̄ſi aduſta videbat̃. ⁊ ſic ꝺ
multis alijs. iſti igit̃ ſancti ⁊ deuoti natantes
in mari hui⁹ mundi gemūt iugiter ⁊ triſtant̃. i
morte aūt ⁊ poſt mortē gaudēt eternalit̃ ⁊ letā
tur. ſicut legit̃ de ſcā Elizabeth ꝙ tpe mortis
appropinquāte q̄ dñs dilectā ſuā vocare volu
it de hoc mūdo. audita ē vox dulciſſima. int̃/
rogante ancilla ſua q̄d h̄ eſſet. rn̄dit. vna aui/
cula int̃ me ⁊ parietē ſe ponēſ ſuauit̃ cecinit. ⁊
me ad cantandū ꝓuocauit. Refert etiā Apia
rius li. j. c. lij. de quadā matrona q̄ erat in ꝑti/
bus brabantie dicēs. Iſtā nunq̄ꝫ letā vidim⁹.
nunq̄ꝫ ridentē. niſi cū man⁹ liberas ad egenos
extendere potuiſſet. Sʒ quid cōtingit h̄ mul/
to tempe lāguit. lecto iacēs die ac nocte ⁊. vij.
horis que canonice nūcupant̃ auis mire pul/
chritudinis ⁊ decoris eā dulciſſimis ⁊ ineffa/
bilibus vocib⁹ annis plībus cōſolabat̃. ⁊ hec
ipſa cōfeſſori ſuo dixit. cūq꞉ q̄reret ab ea. cui⁹
auis illa voces imitari voluerit. videret̃ nihil
inq̄t in terris eē qđ illi⁹ poſſet vocib⁹ compari
nec ſolis aurib⁹ delector in illis. verū etiaʒ ad
cor interi⁹ trāſfundit̃ modulamē. ⁊ ex eo ſpūs
meus delitias eternales deſiderāti⁹ expectat.
Ecce qualiter ſancti boni ⁊ virtuoſi in hac vi
ta triſtant̃. ſʒ in morte letant̃. Sʒ ecōtra homi
nes mali ⁊ ꝑuerſi hic letant̃ cū malefecerint ⁊
exultāt in reb⁹ peſſimis. Prouẽ. ij. Sed in fine
vite triſtant̃. qꝛ in puncto ad inferna deſcen/
dunt Job. xxj. ⁊ h̄ cōmemorat dñs in vbis al
legatis. in q̄bus tria p̄ncipalit̃ tangunt̃. Pri/
mo iuſtorū in p̄ſenti vita tribulatio. ibi. plora
bitis ⁊c̃. Scd̄o impioꝝ gaudiū ⁊ exultatō. ibi
mūd⁹ aūt gaudebit. Tertio electoꝝ in futuro
cōſolatio. ibi. ſʒ triſticia vr̄a vertet̃. Quātuʒ ad
p̄mū ponit iuſtorū in p̄ſenti vita tribulationē B
cū dicit plorabitis ⁊ flebit vos. Amb. in lib.
exame. xiij. dic̃. media q̄daʒ eſtate mox aues a
cātu deſiſtētes ſuo merore triſtant̃. ⁊ ab aſpe=
ctu hoim ſe abſcōdūt. Moralit̃ ꝑ aues intel/
lige hoies celeſtes. ſed ꝑ eſtatē vitā gr̄e in pre
ſenti. Sicut igit̃ a cātu in eſtate deſiſtūt aues
ſic a gaudijs in p̄ſenti ceſſant hoies ⁊ fletib⁹ i
ſudant. ⁊ horū fletuū aliq̄ue ſunt cauſe. Pri=
ma ꝓuenit ex miſeriarū multimodarū inuolu
tione. Sūt aūt varie miſerie in h̄ mūdo. Pri=
mo quedā ſunt in penarū paſſione. hō eniʒ in
ſtatu innocentie. nullas patiebat̃ penas. nul/
las miſerias. nullos defect⁹. qꝛ vt dic̃ Criſ.
Hō ſi in paradiſo innocent̃ vixiſſet. nec ignis
eū vreret. nec aliq̄ mergeret. nec abſentia aeris
ſuffocaret. nec oia que nocent mortalib⁹ impe
dirent. ſʒ heu adā nō ꝑpendit. ſʒ in vno pecca
to actuali plura pct̄ā cōmiſit. vt clare deducit
btūs Aug⁹. in enchiri. c. xxvj. ⁊. xxvij. ⁊ alle=
gat̃ a magiſtro li. ij. diſt. xxxiij. Poſſunt inq̄t
intelligi plura pct̄ā in vna trāſgreſſione ade ſi
in ſua q̄ſi mēbra diuidat̃. Nā ⁊ ſupbia ē illic:
quia hō in ſuo poti⁹ eē q̄ꝫ dei ptāte dilexit. Et
ſacrilegiū quia deo nō reddidit. ⁊ homicidiū
quia ſe in mortē p̄cipitauit. ⁊ fornicatio ſpūal̃
quia integritas mētis humane ſerpētina per/
ſuaſione corrupta ē. ⁊ furtū quia cibos prohi
bitos vſurpauit. ⁊ auaritia quia plus q̄ꝫ ſuffi/
cere illi debuit appetiuit. h̄ ille. Ex quo in vna
tranſgreſſione tanta ⁊ tam magna peccata ꝑ/
petrauit. ideo eū varijs miſerijs ⁊ penis a pa=
radiſo expellendo afflixit ⁊ plagauit dicens.

Gen̄.iij. In ſudore vultꝰ tui veſceris pane tuo
Et has miſerias ⁊ penalitates nõ ſolū ipſi ſu-
ſtinuerūt.ſed in ſuos filios ⁊ filias deriuauerūt
vt dicit Iob.xiiij. Hō natus de muliere breui
viuens tempe.repletur multis miſerijs. Repletur
eñi miſerijs tam in aĩa ꝗ̄ i corpe ꝗ̄ a creaturis
ab extra. In aĩa quidē habēt impotētiā ad bo
nū faciendū.cõcupiſcentiā ad malū appetēdū
ignorantiā ad diſcernendū.qꝛ Gen̄.viij. Sen
ſus ⁊ cogitatio generis humani ꝓna ſunt ad
malū ab adoleſcētia ſua.ideo dicit̄ de pe.diſt.
ij.c.pͥncipiū.§.charitas.ꝓpe finē. Omis crea
tura ſub vitio ē. In corpe aūt patit̄ famē.ſitiz
frigus.eſtū.morbū.⁊ multas miſerias.demū
mortē.⁊ hec ſunt vincl'a hoīs.vt ſupra dixi pꝫ
te.j.feria.vj.pꝰ letare.Z.D. Et ꝓpt̄ illas mi-
ſerias tam aĩe ꝗ̄ corpis flebat Innoc̄.papa d̄
vili hu.cõ.i li.j.c.j. Quis inq̄t det oc'lis meis
fontē lachrymarū.req̄re ſ̄.dñica.j.F.xxxviij.
E. Et infra eodē.C.V. Felices illi q̄ moriun
tur anteꝗ̄ oriunt̄.pˀus aūt mortē ſentiētes ꝗ̄
C vitā ſcientes. Secūde miſerie quas boni pati
unt̄ ꝓpter quas merito flent in hac vita ſunt
in malorū ꝑturbatiõe. Qātū eñi mali bonos i
hac vita ꝑturbant certe docet expientia quo/
tidiana. Nā dicit apl's.ij. Timo.iij. Omes q̄
pie viuere volūt in xp̄o ieſu pſecutionē patiē
tur ſcꝫ a malis hominibus. Sō Augꝰ.cū pro/
uincia ſua ab ipſis erat obſeſſa.lachryme erāt
ſibi panes die ac nocte. Sil'iter Victorinꝰ ep̄s
ob hāc cām quaſi flebiliter ſcripſit ad beatum
Augl. In hec v̱ba venerabili pr̄i Auguſtino
uictorinꝰ i dño ſalutē. Noueritis ꝙ tota nr̄a ꝓ
uincia a barbaris ē poſſeſſa.⁊ tot malis ⁊ fla/
gellis ꝑcuſſa.vt multi xp̄iani mihi inſultēt et
dicant vtinā nomē xp̄i nūꝗ̄ fuiſſet diuulgatū
⁊ ꝑ mundū p̄dicatū.qꝛ poſt diuulgationē illi
us nois pl'ibus malis affectum eſt genus hu/
manū ꝗ̄ ante..nam añ totꝰ mūdꝰ regebat̄ ab
vno principe.⁊ ſumma pace fruebat̄ ita vt im
pletū eſſe dicāt.ꝙ ait ꝓph̄a.cõflabūt gladios
ſuos in vomeres ⁊ lãceas ſuas in falces. Nūc
aūt tali noie diuulgato lites ⁊ guerre ⁊ diſcor
die inſurgūt vt vere non ſit aliqua ꝑs in toto
orbe que ſit in pace.rogo igit̄ pater vt ſuꝑ hiſ
malis aliq̄s longos tractatꝰ ⁊ ꝓlixū librū face
re digneris.quia talibꝰ obiectionibꝰ nõ valeo
rn̄dere.cui ſic rn̄dit Aug.in epl'a.lxij. Lr̄e tue
clariſſime victorine.grandi labore repleuerūt
cor meū quibus petiſti vt ꝓlixo ope aliq̄ rn̄de
am.cū talibꝰ malis magis ꝓlixi gemitus.ꝗ̄ ꝓ
lixi libri debeāt adhiberi. Exclamādū ad deū
vt nõ ſ̄m merita nr̄a faciat nob.ſꝫ ſ̄m ſuā mi-
ſericordiā liberet nos a tantis malis. Et poſt
pauca In hac epl'a vult ꝙ deꝰ his p̄ſſuris tāꝗ̄ i
torculari nõ ceſſat ab infidelibꝰ fideles ſic oleū
ab amurca exp̄mi ⁊ liquari. Et ſubdit.illis ei
q̄ ꝯ xp̄ianā fidē querelas impias iactare nõ q̄
eſcunt dicētes.ꝙ anteꝗ̄ illa doctrina ꝑ mūdū
p̄dicaret̄ tanta mala hūanū genꝰ nõ patiebat̄
facile eſt exemplo rn̄dere.dn̄s eñi dixit Luc.
xij. Seruꝰ neſciēs voluntatē dn̄i ſui.⁊ nõ faci
ens digne plagis vapulabit paucis.ſeruꝰ aūt
ſciens voluntatē dn̄i ⁊ nõ faciēs digne vapu
labit multis. Nõ eſt mirū ſi xp̄ianis tempibꝰ
iſte mūdus tanꝗ̄ ſuꝰ ſciens iā voluntatē dn̄i
⁊ nõ faciens digne plagis vapulabit multis.
attendūt ꝗ̄ta celeritate euāgeliū p̄dicaretur.
⁊ nõ attendūt ꝗ̄ta ꝑuerſitate cõtemnit̄. Et ſb
dit. Serui aūt dei ⁊ ſancti ⁊ mala tp̄alia ab ini
micis patiunt̄ habēt ꝯſolatiões ſuas ⁊ ſpē ſe
culi futuri. Quia dicit apl's ad Rhoma.viij.
Nõ ſunt cõdigne paſſiones huiꝰ tp̄is ad futu
ram gloriā que reuelabit̄ in nobis.h̄ Augꝰ.
Scd̄a cauſa flendi in hac vita eſt ex culparum B
cõſideratiõe. Sancti eñi viri ⁊ hoīes q̄ carent
ꝓprijs.flent tn̄ de alienis.⁊ hoc ꝓpter cõpaſ-
ſionē quā habēt de ꝑditionibꝰ eorū. Sicut b.
Amb.qui cū audiſſet pctm̄ alicuiꝰ in cõfeſſio-
ne.adeo fleuit vt illū ſecū flere cõpelleret. Et
quidā ſcūs vir vt legit̄ in vitaſpa.cuꝫ vidiſſet
ornatū cuiuſdā mulieris curioſuꝫ.flens dixit
Ignoſce mihi om̄ipotēs deꝰ.qꝛ vniꝰ diei orna
tus huiꝰ meretricis ſupauit totiꝰ vite mee in/
duſtria ornamēta. Interrogātibꝰ aūt cauſam
dixit flens.due res me mouēt.vna de illiꝰ per
ditione.alia de mea remiſſione.qꝛ non habeo
tm̄ ſtudiū placēdi deo ꝗ̄tū habet illa ad pla/
cendū hoībꝰ malis ⁊ diabolo. Hi aūt q̄ habēt
ꝓpria pctā deflere magnā hn̄t cām flēdi ⁊ plo
randi.ſicut Pe.qui recolēs pctm̄ ſuū trine ne
gationis fleuit amare Mat.xxvj. Sic fleuit
maria magdalena.que.vij.demonibꝰ fuit ple
na vt fletibꝰ ſuis pedes dñicos irrigaret. Lu.
vij. O ſi pctõr aĩaduerteret mala q̄ ꝑ pctm̄ in-
currit fleret vtiꝗ̄ in p̄nti ne hr̄et materiā flēdi
in futuro.nā ꝑ pctm̄ hō deum offendit.cõſor-
tium angelorū ⁊ ſanctorū amittit ⁊ ſuffragia
eccleſie ꝑdit.aĩam ꝑ pctm̄ iterficit.diabolo ſe
ſubijcit.⁊ in infernū ſe ſubmergit. Quis ergo
pctõr habet adeo durū cor ꝙ poſſit ſe contine
re a fletu.qui aduertit hec mala q̄ pctm̄ addu-
cit. Circūſpice vndiꝗ̄ ex om̄i ꝑte inuenies dā
na.ſi reſpicis ſurſum inuenies tibi deū offen/
ſum ⁊ celum clauſum.ſi deorſuꝫ infernū aper
tum.a dextris cõſortiū bonorū ꝑditum.a ſini
ſtris conſortiū malorū effectiuū. Añ te morteꝫ
quia ſi tu mortuꝰ fueris in peccatis dānaberis
pꝰ te dānū.qꝛ ſuffragia eccl'ie ⁊ ſcõꝝ nūꝗ̄ tibi
ꝓdeſſe p̄nt.h̄ Iordanꝰ in ſuis poſtillis. Tertia E
cā h̄ flēdi ē ex ꝓximorū cõpaſſione.⁊ hec com
paſſio fit inſ̄dū rõne caſus eoꝝ ⁊ pcti.qꝛ dicit
Philologꝰ. Cū elephas q̄ etiā grādi arbori ⁊
maxime palme ſe appodiat qñꝗ̄ arborē frāgit

⁊ in terrã cadit ꝙ caſum ſuũ irrecupabilẽ vi/
dens miro modo barrit. ad cuiꝰ barritũ multi
tudo iuuenũ elephantũ accedit ⁊ ei cõpatiun=
tur barriẽdo. ⁊ ſubito elephantẽ ꝙ ſenior ẽ ꝓ
viribꝰ eleuãt. ⁊ vt eũ erigãt miro affectu ſe in/
clinant. Moralr hõ quieſcere volẽs tunc ar/
bori ſe appodiat. qñ delectatiõi peccati iheret
vt deſiderio ſuo ſatiſfaciat. ſꝫ arbore fracta ca
dit. qꝛ mũdo deficiẽte vel delectatiõe trãſeũte
in aduerſitatẽ vl' pctm̃ ruit. ⁊ tũc caſuꝫ cogno
ſcẽs debet barrire. i. auxiliũ aliorum iplorare.
clamãdo ad ſcõs vel ad hoĩes pios ⁊ hũiles.
⁊ tũc illi debẽt ei cõpati ⁊ iuuare ꝓ poſſe vt ſb
leuet. vt hortat Tulliꝰ mori. Si videris ali/
quẽ cadentẽ ſiue caſurũ. non ride ſed ei p̃be te
cõpatientẽ. Et Sapiens. Si vnꝰ ceciderit ab
alio fulciet. Eccs. iiij. Iõ cõpaſſionẽ ſuã erga
afflictos oſtẽdẽs Iob ait. c. xxx. Flebã quon
dam ſup eo ꝙ afflictꝰ erat. ⁊ cõpatiebat ania
mea paupi. hec etiã ꝯpaſſio attẽdit nõ ſolũ de
caſu in pctm̃ vel in culpã aut ſup rerũ inopiã.
ſꝫ etiã ſup calamitatibꝰ corpis ⁊ qδ plꝰ eſt ſup
pditione aie. Quia dicit Augꝰ. de pe. diſt. iij.
c. ſũt plures. Sciat ſe culpabiliter durũ ꝙ de/
flet damna tempis vel mortẽ amici ⁊ doloreꝫ
peccati nõ oſtendit lachrymis. Et iterum dic
idem. Sũt ne in te viſcera xp̃iane cõpaſſionis
qui plangis corpꝰ a quo receſſit aia. ⁊ nõ plan
gis aiam a ꝙ deꝰ receſſit. Quarta cauſa flendi
F hic eſt ex celeſtis p̃rie dilatiõe. ille fletꝰ figura=
tus ẽ in filijs iſrl' qui dixerũt i pſ̃. cxxxvj. Su/
per flumina babylonis illic ſedimꝰ ⁊ fleuimꝰ
dũ recordaremur ſyon. Babylon iterp̃tat cõ
fuſio. ⁊ ſignificat fluxibilitatẽ p̃ñtis mũdi in ꝙ
hõ multiplicẽ ꝑ pctã acq̃rit cõfuſionẽ. Syon
aũt interp̃tat ſpeculatio. ⁊ ſignificat celeſtem
patriã. vbi ſpeculamur vultũ dei. qꝛ ibi regeꝫ
in decore ſuo videbunt Eſa. xxxiij. Nos igit
qui adhuc ſedemꝰ ſup fluxibilitatẽ p̃ñtis inco
latus qñ recordaremur ſup celeſte ſyon meri/
to fleremꝰ. ſic flebat dauid in pſ̃. xlj. Fuerunt
mihi lachryme mee panes die ac nocte. dũ dr̃
mihi quotidie vbi ẽ deus tuꝰ. Et btũs Gregꝰ
ſup illud Iob. iij. Anteq̃ꝫ comedã ſuſpiro dic
Luctu ſuo aia paſcit cũ flendo ad ſupna gau
dia ſubleuat. ⁊ intꝰ quidẽ doloris ſui gemitũ
tolerat. ſꝫ eo refectionis pabulũ p̃parat. quo
vis amoris lachrymoſe manat. Ctrũ ad ſcõm
ponit impiorũ gaudiũ ſiue exultationẽ. cũ dic
mũdus q̃dẽ gaudebit. Pro quo notanduꝫ ꝙ
mũdus iſte ſignificat ꝑ mare ꝑ qδ filij iſrl' trã
ſierũt ad terrã ꝓmiſſionis Sapieñ. x. ⁊ hoc ꝓ
G pter tria. Primo ꝓpter inquietudinẽ tempe=
ſtatis. in mari eñ ẽ abundantia fluctuũ ⁊ ven
torũ. vñ qui ſunt in mari ſemꝑ ſunt in ꝑiculo.
iux̃ illud Eccĩ. xliij. Qui nauigant mare enar
rant ꝑicula eiꝰ. Sic in p̃ſenti vita ſunt ſemper
ꝓcelle inundationes vndarũ. Modo hõ de/
primit ꝑ aduerſitatẽ. modo eleuat ꝑ ꝓſperi/
tatẽ. modo languet ꝑ infirmitateꝫ. mõ gaudet
ꝑ ſanitatẽ. modo dolet. modo ridet. modo cir
cũdat amicorũ turbã. modo terroribꝰ inimicoꝝ
mõ exaltat ad ſblimitatẽ. mõ hũiliat ad pau/
pertatẽ. Et hoc tãgit pſ̃. xcij. Mirabiles ela/
tiones maris. Sꝫ quare mũdani ⁊ iuuenes p̃=
ſentis tpis huiꝰ. tm̃ diligũt mundũ cũ tot va/
rietates ſunt in eo. Rñdꝫ Macrobiꝰ. ij. ſatur
naliũ ꝓpe finẽ ꝙ aqua maris ꝓiecta in ignem
flãmã nõ extinguit ſꝫ accẽdit. Cuiꝰ rõ eſt natu
ralis pinguedo aque marine ẽ denſa ſalſa pin
guis ⁊ grauis. Moraliter aq̃ maris ẽ gaudi=
um ⁊ iocũditas ſecularis que iocũditas adiũ
cta flãme iuuenilis ardoris eam accẽdit vltra
oẽm modũ recte rõnis. vt dicit Hol. lec. xxxiij
ideo gaudẽt in mari huiꝰ mũdi. ſed ſi reſpice/
rent finẽ certe hic nõ gauderẽt. de h Hugo i li.
de vanitate rerũ mũdanarũ ꝑ moduꝫ dialogi
vbi cũ diſcipulꝰ ſuꝰ videre dixit. nauigãtes in
mari in magna tranquillitate ⁊ aeris ſerenita
te. hoieſq̃ꝫ in naui diſcũbentes ad epulas ⁊ ca
nentes in lyris ⁊ tybijs ⁊ cytharis. in oĩ ge/
nere dulci cantilene auditũ mulcentes. piſceſ=
q̃ꝫ in oĩ leticia alludẽtes. Hugo dixit. q̃d ti/
bi videt. rñdit diſcipulꝰ. Quid niſi magnum
gaudiũ magnaq̃ꝫ iocũditas. ⁊ ſi poſſet eẽ diu/
turna felicitas. Et Hugo. iſtud ẽ ḡ ꝓpterea.
quia mũdus tibi placet. diſcipulꝰ. cur mihi di
ſplicere debeat ignoro. Hugo. fige inq̃t pau=
liſper oculũ donec videas finẽ. ⁊ poſt paululũ
quid inquit vides. diſcipulꝰ. video inquit ni
greſcere celum. nubes ventis agitari. mare cõ
turbari. fluctꝰ intumeſcere. ⁊ nauẽ quaſi a fun
do euerti. Hugo. q̃d inq̃t tibi videt. diſcipulꝰ
heu ait. quid laudaui. o miſeri q̃d vobiſcuꝫ in
mari. o infelices. ecce illa leticia vr̃a. q̃uo tam
cito imutata ẽ. ⁊ vita vr̃a ad quã miſeriã duo
luta ꝑus vobis exultãtibꝰ piſces maris alluſe
runt. nũc vos naufragos ⁊ ſubmerſos miſera
biliter in paſtũ recipiũt. Hugo q̃d tibi videt.
diſcipulꝰ. vanitas ẽ ⁊ vanitatũ vanitas. Sic
ẽ de illis qui gaudẽt de hoc mũdo. Silẽm dia
logum fecit hugo de mercatoribꝰ ꝑ viam cuꝫ
multis mercibꝰ ⁊ magnis de oĩ genere p̃cio
ſarũ rerũ quibꝰ ꝓſpere cũ gaudio magno ĩce=
dentibꝰ ſupuenit cuneꝰ armatorũ. qui omnia
rapuerunt ⁊ viros qui effugere nõ poterãt oc
ciderũt. Que videns diſcipulꝰ exclamauit. o
miſeꝝ gaudiũ mũdi vanitas. ⁊ vanitas vanita
tum. Siles dialogos fecit in eodẽ libro. de di=
uitibꝰ de nuptijs ꝓponẽs multa ⁊ varia eorũ
gaudia. Sed oĩa in fine cũ triſticia cõcludũ=
tur. in fine ḡ ſubinfert Hugo loquẽs ad diſci/
pulũ. reſpice ḡ hũc miſerũ mũdũ ⁊ magis mi=
ſeros ꝙ diligunt illũ. iſte ẽ quẽ putamꝰ aliquã

do eē nob amicū in q̄ nob tꝑa longa ꝓmiſimꝰ
vitā q̄etā. pacē trāquillā felicitatē ꝑpetuā. iſte
ē cuiꝰ pulchritudinē dilexīmꝰ. cuiꝰ ſpēm lau=
dauimꝰ. cuiꝰ iocūditatē cōcupiuimꝰ. Et certe
nūc vide ꝙ̄ ſunt vana oīa h̄ ⁊ nūꝗ̄ ſapiētibuſ
aut v̓tutis amatoribꝰ appetēda. vbi eīn ſunt
p̄res nr̄i vbi ſunt illi diuites ⁊ potētes q̄s oliꝫ
in huiꝰ mūdi gloria claros vidimꝰ. vbi poſtre
mo ſunt oēs de quorū amicitia ⁊ familiaritate
ꝓſumebamꝰ? certe trāſierūt vniūſi añ nos. et
b nos ſoli relicti ſumꝰ poſt eos. hec Hugo. Eſt
⁊ alia cā q̄re hoīes in mūdo gaudēt ⁊ ip̄m di/
ligunt ſcꝫ ꝓpt̄ pulcritudinē rerū mūdanaruꝫ.
Nā legit̄ in geſtis romanorū. quidā rex duas
filias habuit. vna erat pulcerrima ⁊ oībꝰ gra=
tioſa. alia nigra ⁊ oībꝰ odioſa. rex v̓o pulchrā
roſa mūdi. nigrā v̓o grā plena appellauit. dein=
de p̄cones ꝑ totū mūdū emiſit ꝓmulgari qui
cūꝗ̄ filiā ſuā in m̄rimoniū vicꝫ roſam mūdi ac=
ciperet nihil cū ea niſi pulchritudinē poſſidēt
q̄ aūt nigrā totū regnū ſuū poſt eiꝰ abſceſſum
obtineret. Multi ḡ h̄ ꝓmiſſum regis audien
tes vndiꝗ̄ cōfluūt ⁊ ſpreta nigra pulchrā pe/
tunt. Vō grā plena videns flere cepit. cui rex
ob quā cām affligit̄ aīa tua. Cui illa. non eſt q̄
me viſitet oēs de ſorore mea curāt. ſꝫ me d̄ſpi=
ciunt. Ait aūt pater. O filia ignoras. qꝛ omīa
mea tua ſunt. ⁊ q̄ te deſponſauerit. regnū me/
um obtinebit. illa ſic cōfortata ceſſauit a fletu.
Spūalit̄ aūt ille rex ē xp̄s q̄ eſt rex magnꝰ ſuꝑ
oēm terrā. vt inq̄t pſ̄. xlvj. hic hꝫ duas filias.
Prima ē pulcra q̄ dicit̄ roſa mūdi. ē mundus
q̄ dicit̄ pulcer. iō qꝛ. j. Joh. ij. Omē qd̄ ē i mū
do aut cōcupiſcētia carnis ē. aut cōcupīa ocu
lorū aut ſuꝑbia vite. In his inꝗ̄ tribꝰ oīa de=
lectabilia mūdi cōprehendunt̄. nā ſub ꝯcupi/
ſcentia carnis oēs voluptates carnales in cibꝭ
⁊ potibꝰ ⁊ venerijs. Sub ꝯcupiſcētia oculorū
cōprehendunt̄ omīa vitia cupiditatis. ⁊ aua=
ritie rerū mūdanarū. que cū vident̄ ocl̓is con
cupiſcunt̄ corde. videlicet aurū ⁊ argentū gē=
me veſtes p̄cioſe. ⁊ cetera pulchra in q̄bꝰ ho=
mines delectant̄. Sub ſuꝑbia vite q̄ ē appeti/
tus inanis glorie. cōprehendunt̄ ambitio ho/
norū ⁊ dignitatū cū omībꝰ filiabꝰ inanis gl̓ie.
Ꝓpter tria hec q̄ q̄ſi pulcra vident̄ q̄ſi omnes
amant mūdū ⁊ gaudiū ſuū hn̄t cū mundo. qꝛ
vt dicit Phs in Ethi. Cōcupiſcētia carnis re
ſpicit bonū delectabile. Cōcupiſcētia v̓o ocu
lorū bonū vtile. Sꝫ ſuꝑbia vite. bonū hono/
rabile. illi tñ q̄ hunc mūdū ꝓpter iſta tria dili
gunt. ⁊ cū ipſo iocundant̄. nihil aliud niſi va/
nitatē obtinebūt ⁊ triſticiā in fine habebūt. qꝛ
ſuꝑ iſto v̓bo Jaco. iiij. que ē vita vr̄a. vapor
ad modicū parēs. dicit glo. vita pn̄s ē vita du
bia. vita ceca. vita erūnoſa. quaꝫ ad vltimum
mors interimit. que omībꝰ gaudijs finē impo
nit. Exemplū de alexandro magno q̄ cū fuiſ/ I
ſet totiꝰ mūdi dn̄s ⁊ in eo fuiſſet letatꝰ. eiuſꝗ̄
corpꝰ in vaſe aureo cōditū fuiſſet. cōuenerūt
ph̄i de diuerſis ꝑtibus. quorū vnꝰ volēs oſtē
dere ſuū dñium eſſe vanū ait. Heri iſti nō ſuffi
ciebat totꝰ mūdꝰ. hodie ſepulchro q̄nꝗ̄ pedū
eſt cōtentus. Aliꝰ volēs oſtēdere vanū eē au=
rum ⁊ argentū cōgregare. dixit. Heri iſte the=
ſaurū fecit de auro. hodie aurū theſaurū facit
de ipſo. Tertiꝰ volēs oſtēdere corpꝰ nutrire
voluptuoſe ⁊ delicate hoc vanū eſſe ait. Heri
iſte corpꝰ ſuū nutriebat diuerſis delitijs. ho/
die comedit̄ a vermibꝰ infinitis. Scd̄a filia eſt
ſcā eccl̓ia que ē cōgregatio oīm fideliū. q̄ hic ī
terris nigra ē ⁊ deſpecta. iuxta illd̄ Cañ. j. Ni
gra ſū ſꝫ formoſa. hāc q̄ſi oēs mūdiāi ſpernūt
nec ſe cū illa ſocietate volūt. Et pōt dicere ſcā
eccleſia illud. Eſa. j. Filios enutriui ⁊ exalta/
ui. ipſi aūt ſpreuerunt me. nā vbi vnꝰ vel duo
diebꝰ dñicis aut alijs diebꝰ feſtiuis de homi=
nibꝰ mūdanis ⁊ ſeculo deditis ſunt in eccl̓ia ⁊
in diuinis officijs. Ibi centū ſunt in ſuis nego
cijs ⁊ officijs ⁊ tabernis. Quod vidēs eccleſia
in ſuis electis bn̄ pōt flere ꝙ ſic cōtemnit̄. Sꝫ
celeſtis rex ip̄am cōſolat̄ ⁊ regnū celorū polli
cet̄. Scd̄o mūdus dicit̄ mare ꝓpter amaritu=
dinē acerbitatis. Totū eīn gaudiū huius vi/
te aſperū ē amaritudinibꝰ. de qua dicit beatꝰ
Gre. in quadā omel̓. vbiꝗ̄ mors. vbiꝗ̄ luctꝰ.
vbiꝗ̄ deſolatio. vbiꝗ̄ ꝑcutimur. vbiꝗ̄ amari
tudine replemur. ⁊ tñ tota mēte carnalis cōcu
piſcentie eiꝰ amaritudinē amamꝰ. fugientē ſe
quimur. labenti inheremꝰ. ⁊ qꝛ labentē retine
re nō poſſumꝰ cū ipſo labimur q̄ſi cadentē re/
tinemꝰ. hec Gregꝰ. De hoc etiā dicit ſapiens
Prouer. xiiij. Riſus dolore miſcebit̄. ⁊ extre
ma gaudij luctꝰ occupat. ſuꝑ q̄ dic̄ Baſiliꝰ iex
ame. mixta ſunt gaudia ſeculi felle multiplici
amaritudinis ⁊ h̄ vt dic̄ Hol. lec. cxxxiij. cle/
menter deꝰ diſponit vt vita iſta ſit tedijs ⁊ tri
bulationibꝰ admixta. qꝛ nimis acriter eā ama
remus. vñ ſicut nutrix volēs filiū ſuū ablacta
re linit mām̄illaꝫ ſuā aliq̄ ſucco amaro. vt ſina
pi. ita deꝰ volēs nos ab amore mūdi retrahe/
re ⁊ eius gaudio ip̄m amaritudinibus voluit
admiſcere. de h̄ Greg. xxij. moral̓. electi ſuis
ad ſe ꝑgentibꝰ dn̄s huiꝰ mūdi aſperū iter fac̄.
nedū vite pn̄tis requie aut vie amenitate pa=
ſcit̄ magis eīn diu ꝑgere ꝙ̄ citius ꝑuenire de
lectet̄ ne dū delectat̄ in via obliuiſcat̄ qd̄ deſi
derabat in pr̄ia. Sicut piſces nō ſentiūt ama/
ritudinē mari qui ibi nutriti ſunt. Sic nec ho=
mines mūdani ſentiūt bonorū mūdi amaritu
dinem. qꝛ ſunt talibꝰ aſſueti. De vno q̄ꝗ̄ tali
dicit Abacuc. j. Facies hoīs quaſi piſces ma K
ris. Et addit Hol. vbi. ſ̄. ꝙ viri ſancti q̄ inter
alios amaritudinē mūdi guſtāt. triplicit̄ ſciūt

eam quodãmodo dulcorare ſm tres modos. i quib⁹ ſolẽt dulces fieri aque mari. Aque eñi marine fiunt dulces p ſolis eleuationẽ. p ter/re trãſmeationẽ. ⁊ p cere diſtillationẽ. iſto mõ viri ſancti tribulatiões hui⁹ mũdi dulces fa-ciunt. Primo p eleuationẽ ſolis. ſicut eniz ſol eleuat vapores a mari qui poſtea cõgelantur in nubes de quib⁹ dulciſſima reddit͛ aqua. ſic viri ſancti tribulationib⁹ agitati. ſtatim in ce-lum aſcendũt. aut de futura gloria recogitant quib⁹ penſatis manifeſte cõſiderãt. ꝙ nõ ſunt cõdigne paſſiones hui⁹ tẽpis ad futurã bea-titudinẽ quã expectant. Scđo aque fiunt dul-ces ex cõditiõe terre p quã trãſeunt. vñ aque trãſeuntes p terrã ſabuloſam cõiter ſunt dul/ces. ſic ſimiliter ſi mortez nr̃am ⁊ nos in breui morituros. ⁊ in terrã reuertẽtes cogitem⁹ di-cimus. ꝙ dulcia ſunt quecũq͂ nobis in hac vi-ta dura dicunt͛. ideo facile cõtemnit oĩa q̃ ſe cogitat moriturũ. Tertio aque fiunt dulces ſi vas integrũ ⁊ cõcauũ de cera ꝟginea mittat͛ in mare inuenit͛ cito repletũ aqua valde dul/ci. eo ꝙ cera illa nihil amaritudinis pmittit ſic trãſire. Sic moral'r chriſtũ cogitem⁹. in cui⁹ p-ſona dicit pſ̃. xxj. Factũ eſt cor meũ tanq͂ ce/ra liqueſcẽs. quia de ꝟgine pura nat⁹ ⁊ in euz referamus. quicq̃d hic tribulatiõis toleram⁹ ⁊ totũ fiet dulce. Rõ ẽ. quia cera talis in ſe eſt dulcis ex natura mellis. ⁊ habet in ſe poros. p quos aqua ſalſa trahit͛. ⁊ ſic dulcis fit. chriſt⁹ aũt dulcis eſt ex natura mellis. q̃ concept⁹ fu-it de ꝟgine maria. de ſpũſcõ. de q̃ Eccl. xxiiij. Spũs em̃ me⁹ ſup mel dulcis. Poros habet patentes ⁊ magnos ⁊ puos. Vulnera ſcz ſpi-nis. clauis. lancea. ⁊ flagellis. corpi ſuo illata ⁊ nos p iſtos poros tribulationes hui⁹ vite ſi diſtillare velim⁹ nihil eſt adeo pnitioſum q̃n illud ipſe ꝓ nobis ⁊ nõ ꝓ ſe voluerit tolerare. Jõ dicit btũs Amb. in quodã ſmõe. Oia ha-bem⁹ in xp̃o ⁊ oĩa nobis xp̃s ẽ. Si vulnera curare deſideras medic⁹ ẽ. ſi febribus eſtuas fons ẽ. ſi grauaris iniq̃tate iuſticia eſt. ſi mor-tem times vita ẽ. ſi tenebras fugis lux ẽ. Si ce-lum deſideras via ẽ. ſi bñ viuere quer'l alimẽ-tum ẽ. Si g͛ xp̃s amaritudines hui⁹ mũdi ſi ip-ſum dulciter recogitem⁹ dulces efficit nob̃ vt via vite tolerabilis nobis fiat. Jux͂ illõ Eſa. lj. Poſuiſti ꝓfundũ viã vt tranſirẽt liberati. Hoc ẽ dicendũ q̃ntũcũq͂ ſit hõ in ꝓfundo tri/bulationis in hoc mari magno. viaz tñ hz per
L quã xp̃s p̃ceſſit. Hic incidentalit͛ orit͛ vna du-bitatio ex quo mẽtio fuit ſupius de vulnerib⁹ xp̃i an xp̃s poſt ſuã reſurrectionẽ vulnera in ſuo retinuit corpe. Ad hoc ſcũs Aug⁹ lib. vj. cõtra pelagianos. c. ix. videt͛ ſentire. ꝙ xp̃us in reſurrectiõe vulnera nõ retinuit. ſed tñ ci/catrices eorũ. ſic inquiẽs. Sciãt xp̃m nõ vul/nera ſed ſigna vulnerũ diſcipulis demõſtraſ-ſe. Hoc idẽ tenet Albert⁹ magn⁹ ſup Lucam Cicatrices tales in xp̃o ſicut in martyrib⁹ ei⁹ ſm Aug'. lib. xij. de ciuitate dei. erũt quidem pulchritudo ⁊ oſtẽſio ſtigmatum in victorie ſi-gnum. Et hui⁹ rõ põt aſſignari. q2 niſi eẽnt ci-catrices ad maiorẽ decorẽ xp̃s nõ reſeruaſſet eas ſed faciliter deleuiſſet. Si em̃ balſam⁹ ita pfecte ſanat vuln⁹. ꝙ nõ manet cicatrix. Mul-to fortius poſſet dñs deus ſua ⁊ aliorũ marty-rum vulnera ita pfecte ſanare. ꝙ nullũ veſti/gium vulneris remaneret. Sunt tñ quiq͂ cau-ſe ſm Bedam ſup Lucã. quare dñs in corpo-re ſuo cicatrices reſ͛uauit. Prima vt in ppe/tuum victorie ſue circũferat triumphum. Se-cũda vt diſcipulos ſuos in fide ſolidaret. Ter-tia vt ꝓ nobis apud patrẽ aduocaret. oſtẽdẽſ quale gen⁹ mortis ꝓ nobis ptuliſſet. Quarta vt redemptis ſua morte q̃ miſericorditer ſũt adiuuati iſinuaret. Quinta vt q̃ iuſte mali dã-nant͛ enunciet q2 videbit eũ ois oculus. ⁊ qui eum pupugerũt Apoc. j. De hoc dicit beatus Aug⁹ li. de ſymbolo. Sciebat ieſus xp̃s qua-re cicatrices in corpe ſuo reſeruaret. Sic eniz demõſtrauit Thome nõ credẽti latus vt vide-ret ⁊ tangeret. ita ⁊ inimicis vulnera demon-ſtrabit vt cõuincẽs eos ꝟitas dicat. Ecce ho-minẽ quẽ crucifixiſtis videte vulnera que infi-xiſtis. agnoſcatis lat⁹ qđ pupugiſtis. quod p vos ⁊ ꝓpter vos aptũ eſt. nec tñ vitare volui-ſtis. Tertio mũdus iſte dicit͛ mare ꝓpter in/ M ualitudinẽ ſanitatis. nõ eſt aliq̃s q̃ntũcũq͂ bo-ne cõplexiõis qui ita bñ poſſet ſanus in mari eſſe ſicut in terra. illi em̃ qui in terra ſunt nutri-ti ⁊ ad terraz ſunt aſſueti q̃ñ ad mare veniunt peſſime patiunt͛ ⁊ abominationẽ tantã habẽt ꝙ inter nautas capita nõ pñt leuare. Jſto mo-do moraliter nullus ẽ ita morigerat⁹ qui poſ-ſit viuere ita ꝟtuoſe in hui⁹ mundi mari ſicut in ſolida terra religionis ſancte. Nec eſt aliq̃s in bona religione ita radicaliter educatuſ qui multas abominatiões patiat͛. ſi ſe mũdo imi/ſceat. vt merito dicere poſſit illõ Soph. ij. Ve qui habitatis funiculum maris gens pditorũ Ex his iam dictis quilibet poſſit elicere an in mari hui⁹ mundi poſſit veraciter gaudere. et certe inueniet ꝙ nõ. quia gaudium hui⁹ mũdi breuem delectationẽ affert ⁊ nihilominus lon-gam penam. vnde Job. xx. Gaudium hypo-crite non ẽ niſi ad vnũ punctũ vel ad iſtar pũ-cti. vbi ſm Gre. xv. mo. Per punctuz intelli-git͛ breuitas vite pñt'. q̃ reſpectu et͛nitat' vix puncto cõpat͛. quia de tota vita nr̃a nõ habe/mus niſi vnũ nũc pñs. Ois inq̃t lõgitudo vite pñt' pũct⁹ eẽ cognoſcit͛. q2 de p̃terito nihil hz q2 ẽ elapſuz. de futuro nõ dũ hz cũ ſit incertũ. ita vita q̃ ſic anguſtiari potuit punct⁹ fuit. Jõ

legiẗ in geſtis pħoꝝ.idem refert Ualerius i
polic̃.li.iiij.Cũ alexander in deſerto venatuꝫ
tranſiret.ꝛ ad diogenẽ veniens añ ipm ſtaret
ꝛ ſolem impediret.dixit diogenes.vellẽ ꝙ mi
hi nõ auferres qđ mihi dare nõ potes.Quod
impatoꝛ intelligẽs ad aliã ꝑtem diuertit et di=
xit ſe minari ꝙ nõ timeret potentiã ei⁹.elegan
ter rñdit ſibi.potentiã tuã nõ timeo.qꝛ aut p̃=
terita ẽ aut preſens.illã que p̃teriijt non timeo
quia iã nõ eſt.illam que futura ẽ nõ ꝑtimeſco
quia indubia ꝛ incerta ẽ.illam ꝟo que pñs eſt
nõ formido.qꝛ modica ꝛ cito trãſitoria ẽ.Cuꝫ
aũt qui aſtabant vellent irruere in euꝫ.p̃cepit
Alexander ne quis tangeret eũ dicens.qꝛ hõ
eſt qui etiam ꝓpter timorẽ principũ ꝟitatem
nõ taceret.De breuitate aũt iſtius gaudij mũ
dialis ꝛ inchoatione triſticie future dic̃ Señ.
epl̃a.lxvij.Dici⁹ nõ magnũ gaudiũ ſed initiũ
vt ſepe eſt future triſticie.gaudio eñ adiũctũ
eſt nõ deſinere nec in cõtrariũ verti om̃es ten=
dunt ad gaudiũ.Sed vnde ſtabile ꝛ magnuꝫ
cõſequanẗ ignorant.ille ꝯuiuijs ꝛ luxurijs.il
le ambitione ꝛ circũfuſa clientũ turba.ille ex
amicis.alius ex ſtudijs liberaliũ vana oſten=
ſione ꝛ nihil ſonantib⁹ lr̃is.om̃es iſtos oble/
ctamẽta falſa ꝛ breuia decipiũt ſicut ebrietas
que vnius hore hilarem inſaniẽ longi tempis
tedio penſat.Quãtũ ad tertiũ ponit electoruꝫ
in futuro cõſolationẽ cum ſubiungit.triſticia
N vestra verteẗ in gaudiũ.Circa quod notãdũ
multa ſunt genera triſtium ꝑſonaruꝫ que du=
cunt cõmuniter in triſticia dies ſuos.Primi
ſunt inuidi mordaces qui cõmuniter ſunt tri=
ſtes.vnde Ouidi⁹li.ij.metha.fabulaẗ qualiẗ
pallas iuit ad inuidiam vt procuraret morteꝫ
athlantis.vbi deſcribit quatuoꝛ ad inuidiam
ꝑtinentia.ſcꝫ domũ.eſcam.ꝑſonam ꝛ viam.
Domũ deſcribit ſic.protin⁹ iuidie nigro ſqua
lentia tabe.Tecta petit domus ẽ imis in val/
libus antri.Abdita ſole carens non vlli ꝑuia
vento.Triſtis ꝛ ignaui pleniſſima frigoris et
que.Igne caret ſemꝑ.caligine ſemꝑ abundat
vult ergo dicere ꝙ domus inuidie eſt ſituata
in vallib⁹ ꝓ tanto quia ꝑſone humiles ſemꝑ
inuident ſuꝑioribus.Om̃is ergo inuid⁹ inui
det.quia ſe inferiorẽ aliquo modo videt.quia
appetit inferioꝛ eclipſare ſuꝑioreꝫ ꝛ nõ ecõtra
ſicut patet de ſole ꝛ luna.Et ita regulariter il=
li qui minus valent ꝛ ſunt gratijs ꝛ meritis in
feriores obumbrare nituñẗ ꝑ inuidiam melio
res.Ideo ſignanter diciẗ Job.v.Paruuluꝫ
occidit inuidia.vnde diciẗ merito ꝙ domus i
uidie eſt in imis vallibus ſituata.h̃ eſt domus
cooperta ſqualenti thabe.i.veneno.ſqualore
ꝛ langore.Nam tota locutio inuidi ẽ deceptõ
totaq̃ꝫ cõſideratio de ꝺfectibus aliorum.Itẽ
domus inuidie caret ſole ꝛ vento.quia nunq̃ꝫ
gaudet inuidus de proſperitate ſeu felicitate
ꝓximorũ.imo venti bonarũ narrationum de
profectu bonoꝝ occiduñẗ per ipos.Quia di=
cit Damaſcenus ꝙ inuidia eſt triſticia de alie
nis.vnde ſicut bufo triſtaẗ de bono odore vi/
nearũ florentiũ.ita inuid⁹ de profectu valen/
tium ꝑſonarum.Ideo dicit Socrates pħs in
ſuis ꝓuerbijs.Inuidi digni ſunt vt ſi fieri poſ
ſit in om̃ibus ciuitatibus aures haberẽt ꝛ ocu
los.vt pro defectibus omniũ torquerenẗ.Et
ſubdit.quãta ſunt felicium hominum gaudia
tanti ſunt gemitus inuidorũ.Item domus in
uidie ſemper caret igne.ꝛ eſt plena frigore.qꝛ
nullus iuidus feruet charitate.caligine tamẽ
ſemꝑ abundat.quia nunq̃ꝫ bene iudicabit in/
uid⁹ de ipſis ꝑſonis.Secũdo q̃ꝫtum ad eſcas
dicit Ouidius ꝙ pallas inuenit eam comedẽ=
tem carnes vipereas.nam om̃is inuidus pa/
ſcitur de malicioſis cogitatiõibus ꝛ machina
tionibus turbatiuis aliorum.Tertio ꝑſonaꝫ
inuidie deſcribit Ouidi⁹ ſic.Palloꝛ in ore ſe/
det.macies in corpore toto.Nuſq̃ꝫ recta faci/
es.linent rubigine dẽtes.Pectora felle virẽt
lingua ẽ ſuffuſa veneno.Riſus abeſt.niſi quẽ
viſi fecere dolores.Nec fruiẗ ſomno.vigilã/
tibus excita curis.Sed videt ingratus.tabe=
ſcitq̃ꝫ videndo.Succeſſus hominuꝫ carpit ꝛ
carpiẗ vna.Suppliciũ q̃ꝫ ſuum eſt.q̃ꝫuis tamẽ
oderit illam.Quarto viã ꝛ modũ incedendi i
uidie verſus athenas deſcribit ſic.Inuoluit
baculum ꝑ caput ſpinea totum.quem vincu/
la cingebant opertaq̃ꝫ nubib⁹ atris.Quocun
q̃ꝫ ingrediẗ florẽtia ꝑterit arua.Exuritq̃ꝫ her
bas ꝛ ſumma papauera carpit.Afflatuq̃ꝫ ſuo
ꝓꝓlos vrbeſq̃ꝫ domoſq̃ꝫ.polluit.Ecce mod⁹ in
cedendi quẽ inuid⁹ ſemꝑ obſeruat.portat ba=
culum plenũ ſpinis quia illud vnde ſe fulſcire
deberet pũgit ꝛ nõ parcit.quia nõ eſt inuidia
quo poſſit delectari.atris nubibus operiẗ.qꝛ
inuidus ꝛ detractoꝛ nunq̃ꝫ clarã ſed obſcuraꝫ
ſententiã dicit de illo cui nocere ꝓponit.Iteꝫ
quocũq̃ꝫ ingrediẗ florentia pert erit arua.q̃a
inuidus nulli nocet niſi aliqua ꝟtute floreſcat
Unde Ualerius lib.iiij.nulla tam cito mode
ſta felicitas ẽ que malignantes dentes vitare
poſſit.Diuites eñ ſumpta ab eius iacturis lo
cupletes funeribus.vnde quidã interrogans
q̃uo inuidos nõ haberet rñdit.ſi nihil inq̃t ex
magnis rebus habueris aut nihil feliciẗ geſſe
ris.nam ſola miſeria careẗ inuidia.ꝛ hoc ẽ qđ
dicit Socrates in ſuis ſentẽtijs aut proũbijs
Felicitas ſꝑ ſbiecta ẽ iuidie.ſoli miſeri carent
iuidia.Et Tulli⁹ vlti.retho.dic̃.Africana iu
ſticia ꝟtutẽ.ꝟtus gl̃iaꝫ.gl̃ia emlos parit.Itẽ
exurit herbas.i.iuuenes ꝓficiẽtes ſicut talpa
ceca que moraẗ in terra ꝛ radices herbarum
corrodit ꝛ impedit viã ab augmẽto ꝛ nõ ſolũ

herbas imo ſumma cacumina carpit. q2 ſem/
per cõtra ſupiores ſuos p̄latos τ dños ſuos l
uidus q̄ſq3 garrit. Ultimo dicit q̄ afflatu ſuo
id ē v̄bo malicioſo polluit oēm p̄p̄lm τ vrbem
quam attingi. Hic eſt primū genus triſtiū per
ſonarū quorū triſticia nō vertet̄ in gaudium.
De ipſa em̄ dicit̄ Prouerb. xxv. Sicut tinea
veſtimento vermis ligno ita triſticia viri no/
cet cordi. Et Ecci. xxx. Triſticiā longe expel=
le a te. multos em̄ occidit triſticia tempalis. ſ.
morte tempali τ eterna. Sicut hic ſemp̄ eſtua
uerūt inuidia. ita ibi cū demonib9 inuidisſſem
per mortē τ p̄petuas penas ſuſtinebunt. Iux̄
illud Ecci. vj. Improperiū τ cõtumeliā mal9
hereditabit. τ om̄is pctōr τ bilinguis τ inui=
dus. nam frequēter inuidi mala morte moriū
tur. quia dicit Sapiēs. Laqueo p̄ibūt q̄ oble
O ctant̄ caſu iuſtorū. Ecci. xxvij. Secūdū gen9
triſtiū ſunt p̄fidi τ fallaces. videm9 em̄ q̄ oēs
p̄fidi τ fallaces ſunt cōiter male triſtes. Nam
hypocrite vt decipiāt alios exteriorē triſticiā
ſimulāt τ ſanctitatē. Cõtra q̄s dic̄ dñs Mat.
vj. Cū ieiunatis nolite fieri ſicut hypocrite tri
ſtes. tales em̄ ſunt iocundiſſimi in laſciuijs in
occulto τ triſtiſſimi ad apparentiā in publico.
Sicut declarat b. Amb. in quodā ſmone. la/
tet plerumq3 ſub triſti amictu laſciuia τ defor
mis horror veſte vili obtegit̄ vt ſecreta regan
tur peculantiū animorū. illorū quidē triſticia
etiā nō vertet̄ in gaudiū. ſed in eternā triſtici=
am. quia de hypocritis loquēs deuot9 aman=
dus in ho. ſap̄. li. j. c. x. Nōnulli qui ſub habi/
tu agnino mentē occultauerāt leoninā. qui ve
lut canes rabidi ſuos dei p̄ maledicta obpro=
bria. aut v̄ba turbatiua moleſtauerāt τ cõfra=
tres iniqua moleſtatione leſerant. ibidē. ſ. i in
ferno a canib9 infernalib9 impiiſſimis morſi/
P bus corrodebant̄. Tertiū gen9 male triſtium
ſunt cupidi τ tenaces. q̄ ſemp̄ ſunt in timore.
triſticia τ dolore. qūo bona acquirāt τ acqui=
ſita retineant. naz loquēs de quolibet cupido
ſapiēs Eccs. ij. dicit. Cūcti dies eius dolori/
bus pleni ſunt τ erūnis nec p̄ noctem mēte re=
quieſcit. Talis fuit ille iuuenis cui dixit ſalua
tor Mat. xix. Si vis p̄fectus eē vade τ ven/
de om̄ia que habes τ da paup̄ib9 τ veni ſeq̄/
re me. τ habebis theſaurū in celo. Et ſequit̄.
Cū audiſſet adoleſcens v̄bū hoc abijt triſtis.
erat em̄ multas poſſeſſiones hñs. illi aūt ſi ro/
gant̄ a paup̄ibus p̄ elemoſynis triſtant̄. Con
tra quod dicit Sapiēs. declina paup̄i aurem
tuā ſine triſticia. Ecci. iiij. Horū etiā triſticia
v̄tet̄ in triſticiā ſempiternā. q2 dicit Amand9
vbi ſ. Cupidi τ auari τ queſtuarij ſupra mo/
duz valde torquebunt̄ in īferno in foueis me=
tallis bullientib9 balneabunt̄ τ exilire cupien
Q tes abſq3 mīa itingunt̄. Quārtū gen9 triſtiū ſūt
in p̄nti ſtupidi τ p̄tinaces. q̄ de dei mīa pietā/
te τ clemētia diffidunt quorum aliq̄ de p̄prijs
peccatis irremediabilit̄ ſic triſtant̄ vt dicāt ſa/
cramentū penitētie eis nō p̄deſſe ad ſalutē. vl̄
q2 iuſticia nō p̄mittet penitētib9 miſereri. Cō
tra q̄s Ps. xlj. alloquēs aīam ſuā dicit. Qua=
re triſtis es aīa mea τ q̄re cõturbas me. Spera i
deo qm̄ adhuc cõfitebor illi. Illi ſunt de iſtis
qui mortē amicorū ſuorū incõſolabilit̄ nimis
plangunt. quaſi de eorū beatitudine τ reſurre
ctiōe futura deſperēt. Cōtra q̄s ap̄ls. j. Theſ
ſal. iiij. Nolo vos ignorare de dormientib9 vt
nō cõtriſtemini ſicut τ ceteri qui ſpem nō hñt.
Et q̄ illud gen9 triſticie patiunt̄ miſerrimi ſūt
τ de miſeria τ triſticia p̄nti vadūt ad triſticiā
ſempit̄nā. vt de illo de q̄ habes ſ. p̄te. j. dñica
in. lx. F. ij. Q. Z. Ido dicit̄ Ecci. xiiij. Felix q̄
nō habuit animi ſui triſticiā τ nō excidit a ſpe
ſua. Quintū gen9 triſtiū in p̄nti ſunt xp̄iani ve R
races. q̄ hic aduerſa τ triſticias paſſi ſunt cum
reprobi gaudia habuerūt. Uñ Hugo ſup̄ Ec
cleſiaſten dicit. Reprobi qui diligūt vitā tp̄a
lem τ ei9 iocunditatē gaudio vite p̄petue ante
ponunt. Iſta p̄ſentia toto deſiderio āplectun
tur atq3 in eis oēm felicitatē conſtituūt. Electi
v̄o tempales triſticias τ dolores patient̄ ſu=
ſtinent. vt ad ea que p̄miſſa ſunt gaudia eter=
nitatis poſſint p̄uenire. τ in eorū reſpectu q̄c/
quid trāſitoriū nō metuūt. τ ſi dulce nō cōcu=
piſcunt. vñ accidit vt tp̄alis vite amatores p̄=
us habeant bona. deinde mala accipiāt. Spi=
rituales vero aduerſis exercent̄. deinde bona
attingant. illis primo bona. vltimo mala. iſtis
primo mala. vltimo bona. h̄ ille. De illis dici=
tur Apoc. xxj. nō erit vltra neq3 luct9 neq3 cla
mor. neq3 vll9 dolor. qm̄ priora abierunt. Et
Eſa. xxxv. Leticia ſempiterna erit ſup̄ capita
eorū. Pro q̄ nota dic̄ Caſſi. li. j. ep̄la x. Seq̄n= S
ti gaudio cõfert dulcedinē p̄miſſa triſticia. ita
q̄ triſticia p̄cedēs adaugeat gaudiū ſequēs.
Idcirco gaudiū h̄ triſtātiū τ in celo tūc exītiū
p̄uenit ex q̄tuor. p̄mo ex miſeriarū hui9 mūdi
euaſione. Sic aliq̄s captiu9 gaudet de libera/
tione τ vinculorū diruptiōe dicēs cū ps̄. cxv.
Dirupiſti vincula mea ſcz famē ſitim τc̄. Tūc
em̄ dicēt xp̄o illud ps̄. lxv. Tranſiuim9 p̄ ignē
τ aquā. τ eduxiſti nos in refrigeriū. vbi p̄ ig/
nem τ aquā omnis ardor cõcupiſcentiaruz et
fluxibilitas miſeriarum huius vite intelligū=
tur. Et quia electi dei hic tranſierunt p̄ aquas
tribulatiōis. cõgruuz ē vt refrigent̄ aquis de
litiarum τ cõſolatiōis. de quib9 legit̄ Ezech.
xlvij. Ecce aque redundantes a latere dextro
cum vir egrederetur ad orientez qui habebat
funiculum in manu ſua τ menſus eſt mille cu=
bitos. τ traduxit me per aquas vſq3 ad talos
rurſuſq3 mēſus eſt mille τ traduxit me p̄ aq̄s

vſqȝ ad genua ꝛ mẽſus ē mille. ꝛ traduxit me
ꝑ aquas vſqȝ ad renes. ꝛ menſus eſt mille. tor
rentē quē nõ potui tranſire. qm̄ intumuerunt
aque ꝓfundi torrentis q̄ nõ potuerat trãſiri.
Qḋ exponit Anſ. li. vij. c. xv. ꝑ aquas redun
dantis torrẽtis intellige delectationes gaudi-
oſas ꝛ copioſas. q̄bꝰ ſancti in celo fruunt̃. de
q̄ Pſ. xxxv. Torrẽte voluptatis potab eos.
Et dicunt̃ redundãtes. q: interiꝰ aĩam reple/
bunt. ꝛ ex ea ad corpꝰ redundabũt. Dicũt̃ eti
am a latere dextero. ꝑ qḋ intelligit̃ celeſtis pa
tria. ſicut ꝑ latus ſiniſtrũ p̄ſens vita. Iux̃ illḋ
Cañ. viij. Leua eiꝰ ſub capite meo. ꝛ dextera
eiꝰ ãplexabit̃ me. Tres ãt p̄mi millẽarij ſignãt
tria gaudia in patria. Primũ venit ab ĩferno
vbi videt̃ iuſticiã dei adimpleri. de q̄ multuȝ
letant̃. Iuxta illud Pſ. lvij. Letabit̃ iuſtus
cũ viderit vindictã. Scḋm venit a mundo de
pulchritudine creaturaꝝ. Iuxta illḋ Eſa. lxj.
Tunc videb ꝛ afflues ꝛ dilatabit̃ tibi cor tuũ
Tertiũ venit de celo de iocũditate ꝛ grãta ſo-
cietate. de q̄ Eſa. lxv. Exultabo in hierl'm in
ꝑplo meo. Et quartũ millenariũ q̄ nõ põt trãſ-
uadari ē gaudiũ ineffabile. de diuine maieſta
T tis viſione Eſa lxiiij. Oculus hoim nõ vidit
deꝰ abs te. q̄ p̄paraſti his q̄ expectant te. Se/
cũdo gaudiũ electoꝝ naſcit̃ ex peccatorũ exu-
tione ꝛ ꝟtutum indutione. ꝛ q̄libet electorum
põt dicere cũ Pſ. xxix. Cõuertiſti planctum
meũ in gaudiũ mihi. cõcidiſti ſaccũ meũ ꝛ cir-
cũdediſti me leticia. Saccus ē indumentũ pe/
nitentiũ. Iuxta illud Iob. xvj. Saccũ conſui
ſuꝑ cutem meã. ꝛ operui cinere carnē meam.
Suꝑ q̄ dicit btũs Gregꝰ. ſaccus ſuꝑ cutē con
ſuit̃ ꝛ caro cinere tegit̃ ne in diſtricto examine
videat̃. ſed tunc saccꝰ concidit̃ qñ dimiſſa cul
pa in illa celeſti gloria om̄ia cooperant̃ in bo-
num. Etiã ipſa peccata de q̄ habebũt ſingula
re gaudiũ. Exemplũ de milite qui in diuerſis
bellis glorioſe triumphãs. multas cicatrices
reportauit. que ei cedunt in gloriã. Sic pctã q̄
q̄s texit ꝑ penitentiã. de hoc in celo habebunt
magnũ gaudiũ ꝛ leticiã. Et h̄ in tribus alleui
atam habēt cõſcientiã. de hoc dicit dñs in pre
ſenti euãgelio. mulier dũ parit triſticiã habet
cũ aũt peperit iaȝ ñ meminit p̄ſſure. Qḋ expo
nit Hol. lec. cxlvij. dicēs. Mulier bñ cõcipit
fetum naturalit̃ ſine dolore. ꝟ nunq̄ȝ fuit muli
er que pepit ſine dolore niſi vna ꝟgo miracu-
loſe ſcȝ glorioſa ꝟgo maria. Aia em̄ que pec/
cat cõcipit fetum a diabolo. ꝛ hoc ſine dolore
cũ in delectatione cõcipit̃ pctm̄. parit autē cũ
cõfitet̃ ꝛ ꝓdit in lucē pctm̄ fratri ſuo ſcȝ ſacer-
doti. ꝛ hec pturitio nõ põt eſſe ſine triſticia et
dolore. ſ. cõtritionis ꝛ penitẽtie. Nã ſicut mu
lier dum pturit dolet amariſſime. cũ aũt pepe
rit gaudet ꝛ ſe ſentit alleuiatã. ita pſona graui
da peccato ante cõfeſſionē ꝛ tempe cõfeſſiõis
triſtis eſt ꝛ amara. ꝟ cõfeſſione facta om̄is hõ
ſentit ſe alleuiatũ a pondere peccati p̄exiſtēte
Iḋo dicit̃ Iudith. viij. Quia patiēs ē dñs pe
niteamus. ꝛ eiꝰ indulgẽtiã fuſis lachrymis po
ſtulemꝰ. Sȝ certe quia nõ ſufficeret ſanctꝭ ꝛ ele
ctis ꝑ acceptionē penitẽtie a deo saccũ eſſe cõ-
ciſſum ſi nõ eēnt ꝟtutibus ſuꝑinduti. ideo ad
dit̃ ꝛ circũdediſti me leticia. que leticia ē ꝓ cõ
ſummatione ꝟtuoſorũ opeꝝ. ideo de quolibȝ
electo dicit btũs Petrus. j. Cano. j. Exultabi
tis in leticia inenarrabili ꝛ glorificata. In illa V
em̄ beatitudine oēs ꝛ ſingule ꝟtutes electorũ
glorificant̃ ꝛ coronant̃ vt q̄libet ꝟtus habeat
coronã. Nã legit̃ de quodã ſene in vitaſpa. q̄
temptabat̃ a quodã demone grauit̃ ꝑ decem
ãños. ita vt deſperaret dicēs. ꝑdidi iam aĩam
meã reuertar ad ſeculũ. Cũ aũt ꝓficiſceret̃ ve
nit ad eũ vox dicēs illi. decē anni ĩquibꝰ certa
tus es corone tue erũt. reuertere in locũ tuum
ab om̄i malo cogitatiõis tue liberabo te. Sic
ſuꝑinduta fuit agnes que dicebat chriſtꝰ cir/
cũdedit me vernãtibus atq̄ȝ coruſcantibꝰ gē/
mis p̄cioſis. Induit me dñs cyclade auro te-
xta. ꝛ imēſis monilibꝰ ornauit me. ꝛ tanq̄ȝ ſpõ
ſam coronauit me corona. De iſto itaq̄ȝ gau/
dio qḋ naſcit̃ ex pturitione ꝟtutũ. loquit̃ do-
minus in p̄ñti euãgelio iterũ cũ dicit. Muli-
er cũ parit triſticiã habet. mulier ſm̄ Alanuȝ.
eſt ſancta anima ꝓpter fecunditatē bonorum
operũ. h̄ cũ parit. i. cũ ꝟtutũ ꝓfectibꝰ inſiſtit
dũ vndiq̄ȝ temptat̃ ꝛ affligit̃ triſticiã habet ꝺ
hoc. quia venit hora eiꝰ vt patiat̃. Sed cũ pe
pererit deuicto laborũ certamine. ꝛ ad palmã
ꝑuenerit. iam nõ meminit preſſure precedētis
ꝓpter gaudiũ ꝑcepte retributionis qḋ abſor-
bet triſticiã p̄cedentē. quia natꝰ ē homo ĩ mũ-
dum. Sicut em̄ mulier nato in hunc munduȝ
hoie letat̃. iuxta illud Eccĩ. xxxvj. Oēm ma-
ſculum excipiet. i. gratanter ꝛ cũ gaudio exci-
pit in ꝑtu mulier. quia ſemꝑ vellet parere ma
ſculum. q̄ hic ſignat̃ ꝑ hoiem. Et quia ſibi in-
terdũ magis parere femellã expediret. iõ ſub
dit ſapiēs filia melior filio. ſic etiã ſancta aĩa
nato fructu ſuorũ operũ ĩ eterna vita gaudio
replet̃ ꝛ nõ ſolum ipa aĩa. ſed etiã totus cetus
celeſtis gaudet cũ hõ nouus natus eſt in celo.
et dicit notanter. iam non meminit preſſure.
quia ſancti in celo non recordãtur preſſure la-
borum ad triſticiam ſed bene ad gloriam. Ter
tio gaudium electoruȝ naſcitur ex proximorũ X
congratulatiõe. quia ibi vnuſquiſq̄ȝ gaudet
de beatitudine et gaudio alterius. et ibi ami/
citia ſanctorum erit tam delectabilis ꝛ tam io
cunda vt vnuſquiſq̄ȝ tantũ quemlibet alium
amat quãtũ ſeipſuȝ ꝛ h̄ efficit vnio charitatis
cum xp̄o dño quē plꝰ vnuſquiſq̄ȝ diligit q̄ȝ ſe

ipm.q̄ vnicuiqꝫ tm̄ ⁊ ampli⁹ tribuit q̄ꝫ meruit
⁊ ideo ille q̄ min⁹ hꝫ ⁊ cognoſcit aliū pl⁹ in bo
nis q̄ꝫ ſe abundare nō deſiderat tm̄ hr̄e q̄ꝫtum
hꝫ ille q̄ excedit eum. Quia ex q̄ deū pl⁹ diligit
q̄ꝫ ſeipſum. vult illum plus hr̄e ⁊ ſe excedere
ſicut dn̄s ei dedit. Et q̄ ad h̄ dicit apl's.j. Coꝛ
xij. Si gloꝛiatᷣ vnū mēbꝛū cōgaudēt oīa mē
bꝛa ⁊ replebuntᷣ mirabili dulcedine ⁊ delecta
tione. ⁊ ſicut cōpatiebātᷣ ſibi mutuo membꝛa.
ſic ibi ſibi cōgratulantᷣ nec vllus inferioꝛ vlli
ſupioꝛi inuidebit. vn̄ dicit Aug⁹. de ciui. dei.
circa finē. Et ponit exēplū de oculo ⁊ digito.
quia digit⁹ nollet eē ocul⁹ nec ecōuerſo. et ſic
r de alijs mēbꝛis. Sꝫ dicēt aliq̄s ex q̄ electi gau
dent de ſanctoꝝ̄ p̄mijs nūquid ⁊ gaudebunt
ecōtra de repꝛoboꝝ̄ ⁊ dānatoꝝ̄ ſupplicijs. de
hoc vide s̄. pte.j. dn̄ica.ij. in aduentu. ſmo.j.
D. E. ⁊ H. Ad iſtā queſtionē tm̄ q̄ꝫtū h̄ ſufficit
rn̄det btūs Greg⁹. omelᷣ.xl. ſup Lucā. ⁊ alle/
gatᷣ li.iiij. ſniarū. diſt. vlt. Apud inq̄t aīm iu/
ſtoꝝ̄ nō obfuſcat beatitudinē aſpecta pena re
pꝛoboꝝ̄. qꝛ vbi iā cōpaſſio nō erit miſerie. mi
nuere leticiam beatoꝝ̄ nō valebit. Et licet iu-
ſtis ſua gaudia ſufficiant. ad maioꝛē tn̄ gloꝛiā
vident penas maloꝝ̄ q̄s p grām dei euaſerūt
Et parū infra. Quos inq̄t vidētes nō doloꝛe
afficientᷣ. ſed leticia ſaturabuntᷣ. agētes grās
de ſua liberatiōe. viſa impioꝝ̄ ineffabili cala-
mitate. Et ps̄. lxiij. Letabitᷣ iuſt⁹ nō ſcꝫ vindi
cte libidine ſed zelo diuine iuſticie affectu. Et
ſic letabuntᷣ de penis impioꝝ̄. non de p ſe ſeu
directe. ſed p accidēs. ⁊ indirecte ſcꝫ cōſiderā
do oꝛdinē diuine iuſticie. ⁊ grās agēdo domi
no deo q̄ eos de tantis ſupplicijs liberauit. Sꝫ
inſiſteret aliq̄s ꝯ hāc ſolutionem ſic p̄mo. Nō
vitioſum ē in viatoꝛe nō debet poni in comp̄-
henſoꝛe. ſꝫ ē vituperabile in viatoꝛe q̄ letetᷣ et
gaudeat de penis alioꝝ̄ ergo ⁊c̄. Scd̄o inſtā-
tur ſic. cōpaſſio ꝓcedit ex charitate. ⁊ vbi ē ma
ioꝛ charitas ibi ē pfectioꝛ cōpaſſio. Sꝫ in ele/
ctis ē ſumma charitas. g̊ pfectiſſima cōpaſſio
g̊ nō gaudēt de eoꝛum penis. Tertio ſic. beati
erūt deo ſumme cōfoꝛmes. ſed de⁹ nō delecta
tur de penis nr̄is. imo cōpatitᷣ nob. quia miſe
ricoꝛs. ⁊ g̊ ſic ſiliter ſe hn̄t boni ad damnatos.
Quarto ſic. bonis nullū odiū erit. ſꝫ ad odiuꝫ
ptinet gaudere de malo alteri⁹. g̊ nō gaudēt d̄
penis dānatoꝝ̄. Pꝛo q̄ notāt doctoꝛes q̄ ali/
q̄d pōt eē materia gaudij dupliciᷣ. vno modo
p ſe. alio modo p accidens rōne adiuncti. In
penis em̄ maloꝝ̄ ē duo conſiderare. vicꝫ vnū
nocumentū malis illatū. ſm q̄d punire eos iu
ſtum ē. Pꝛimo modo non gaudēt boni de pe/
nis damnatoꝝ̄. ſed ſecundo modo tm̄ Et illo
habito dicitᷣ ad pꝛimā inſtātiā. q̄ laudabile ē i
viatoꝛe. q̄ delectetᷣ in penis maloꝝ̄ p accidēs
inq̄ꝫtum iuſte puniuntᷣ. vitioſum aūt ē q̄ lete-
tur per ſe loquēdo de penis. Ad ſcd̄m dicēdū
q̄ compaſſio ē volitio qua quis deſiderat ma
lum ab aliq̄ repelli. quādo aūt malus eſt in ſta
tu tali. q̄ ſua pena potuit ab eo repelli vel re-
moueri. tūc a charitate ꝓcedit cōpaſſio. Jdo
q̄ꝫtūcūꝫ hō malus ſit in p̄ſenti. quia tunc eſt
in ſtatu in quo pōt coꝛrigi ⁊ fieri dign⁹ carētie
hui⁹ pene. ideo pōt iuſte ꝓcedere a charitate
bonoꝝ̄ cōpaſſio ad eos. ſed quia dānati ſunt
extra ſtatū illū in quo poſſunt fieri boni. ideo
ex charitate bonoꝝ̄ nulla cōpaſſio ad eos oꝛi
etur. qꝛ talis cōpaſſio eē nō poſſet ſine p̄iudi-
tio diuine iuſticie. Ad tertiū rn̄de q̄ de⁹ per ſe
loquēdo de penis nr̄is nō delectatᷣ. ſed per ac
cidens. Sicut delectatᷣ de opibus ſuis iuſtis.
ſimiliter cōpatitᷣ ⁊ ē miſericoꝛs ꝓ ſtatu iſto in
quo poſſunt coꝛrigi. nō in illo in quo damnati
nunq̄ꝫ poſſunt emendari. Ad quartū patet p
p̄dicta q̄ gaudere de malo damnati non erit
odiū. quia iuſte ē ſibi inflictū. hec Hol. ſup li-
bꝛos ſapientie lectiōe. lxx. Quarto gaudium z
electoꝝ̄ naſcitᷣ ex celeſtis patrie adeptiōe hoc
gaudiuꝫ eſt de faciei dei viſione. de qua Ps̄.
Implebis me leticia cū vultu tuo. De hac vi/
ſione dicit Anſ. in fi. li. ꝓlogi. Cogita q̄ꝫtuꝫ
delectabile ſit videre nude ⁊ eternaliter tene-
re hoc bonum quod cōtinet oīm bonoꝝ̄ iocū
ditatem. nō talem iocunditatē qualē videm⁹
in rebus creatis. ſed tm̄ differentē q̄ꝫtum dif-
fert creatoꝛ a creatura. Eſt homo ibi habita-
turus ⁊ homis tm̄ gaudiū q̄ vix aut non pōt
homo capere ipm. ꝑpetue igitᷣ cogita ſi potes
q̄ꝫ magnum gaudiū ſit quod de quolibet ſan-
ctoꝛum replicatᷣ. vbi ſunt ſancti nobis inume
rabiles. ſm illd̄ Apoc. vij. Poſt hec vidi tur-
bam magnā quā nemo dinumerare poterat.
De his gaudijs q̄re s̄. dn̄ica.j. octa. natiuitatis
xpi. K. L. M. Unde legitᷣ de quodā religioſo
qui rogauit dn̄m vt oñdēt ei minimū gaudiū
paradiſi. ⁊ ſtatim pua auicula cepit mirabili-
ter coꝛā eo cantare. ⁊ cum vellet eā cape. ſecu-
tus eſt eā in ſiluā ⁊ auſcultando eā ſtetit ſb ar
boꝛe trecentis annis. que cū auolaſſet fratᷣ ꝓ-
perauit ad poꝛtā ⁊ videns totum clauſtruꝫ p
mutatum vix pmiſſus ē intrare. quia nō pote
rat ab aliquo agnoſci. Cum g̊ oēs de illo et
ipſe de oībus mirarentᷣ queſiuit abbas ſub q̄
abbate exiuiſſet. inuenerūt in cronica. ccc. an-
nos tranſiuiſſe. ⁊ ille dixit ſe nō defuiſſe niſi p
vnam hoꝛā ratione magne dulcedinis cui ip-
ſe intenderat.

Dn̄ica quarta poſt octauas paſce. ſmo.j.

Abijcientes om-
neꝫ imunditiā ⁊ abundātiā malicie
cum māſuetudine ſuſcipite inſitum
vbum q̄d pōt ſaluare aīas vr̄as. Jta ſcribitᷣ

A Jac̃.j. Legit̃ in geſtis roma. q̄ regina aquilo
nis filiã ſuã a tp̄e natiuitat veneno enutriuit.
hec cũ ad legitimã etatez p̄ueniſſet adeo erat
pulchra ⁊ oculis oĩm grõſa q̄ multi p̄ eã infa-
tuati extiterũt. Cũ ḡ alexander vniuſa regna
expugnaret. ⁊ ad illas p̄tes p̄ueniſſet. regina
aquilonis audiens aduentũ ei⁹ hanc puellam
ſibi trãmiſit. vt ei⁹ cõcupiſcẽtia frueret̃. Ille ḡ
viſa puella eius ſtatim capt⁹ eſt amore. Qđ
cũ aurib⁹ Ariſtl. inſonuiſſet. ait ip̄m p̄monẽdo.
noli eã attingere. nec carnaliter eã cognoſcere
quia ſi h̃ feceris incõtinẽti morieris. q: venẽo
toto tp̄e vite ſue eſt nutrita. Qđ aũt verũ ſit qđ
dico h̃ modo approbabo. Eſt hic q̃dã malefa/
ctor q̃ p̄ legẽ mori debet. ille cũ ea dormiat. et
videbis me verũ dixiſſe. Cũ ergo malefactor
eſſet eã oſculat⁹ ſtatim corã oĩb⁹ expirauit.
Qđ alexander vidẽs miro modo laudabat ⁊
ip̄ſũ diligebat. puellãq̄ matri mittebat. Mo
raliter p̄ reginã aquilonis intelligit̃ abundan
tia rerũ tempaliũ. q: ſicut ab aquilone pande
tur oĩe malũ. Hiere. j. Sic ab abundantia re
rum mundanarũ ſurgit oĩe pctm̃. ſ. ſuperbie
gule. ⁊ ꝯ͂ naturã. iuxta illud Ezech. xvj. Hec
fuit iiquitas ſodome ſororis tue ſaturitas pa-
nis ⁊ abundantia vini. hec igit̃ abundãtia tã-
q̄ regina habet filiã vicz carnalẽ cõcupiſcẽtiã
q: vbi ẽ panis vel vini abundantia. ibi ſtatim
gignit̃ cõcupiſcẽtia que ẽ nutrita veneno ma/
licioſe refectiõis illa quidẽ infatuauit multos
viros valde ſapiẽtes vt dauid qui vidẽs ber-
ſabee p̄ centũ paſſus lauare pedes ſuos. ip̄am
cõcupiuit. ij. Reg. xj. Similiter ſalomon quẽ
adhuc in ſenio infatuauit vt mulieres alieni/
genas adamaret. iij. Reg. xj. Sic infatuauit
ſampſon cum intraret ad meretricez. Judic.
xvj. Sz allexander q̃ interp̄tat̃ alleuãs tene-
bras ſignificat hoiem xp̄ianũ qui p̄ ꝯfeſſionẽ
alleuat de corde ſuo tenebras pctõ᷑z. ⁊ huic
tranſmittit hec regina mala abundantia p̄nci
paliter in hoc tp̄e veris ſuã peſſimã filiam car
nalẽ cõcupiſcentiã ad quã illo tp̄e hoies ſunt
magis q̄ alio tp̄e anni p̄ni p̄pter ſanguinis ⁊
humorũ in corpibus augmẽtationẽ. idõ dz q̃-
libet p̄dicator ſapiẽs q̃ hic ſignificat̃ p̄ ariſto-
tilem ſapientẽ exhortare hoies ne attingãt in
ordinate hanc carnalẽ cõcupiſcẽtiã. ſz magis
eã abijciant a ſe tanq̄ venenoſam ⁊ imundaz.
ne ip̄am ꝯtingẽdo ſp̄ũaliter in aĩa moriant̃. et
hoc facere debẽt exẽplo beati apl'i Jacobi qui
hortat̃ eã abijcere. cũ hortat̃ in ꝟbis p̄libatis
abijcientes oĩem imũdiciã. vicz q̄tũ ad pec-
cata carnalia. que aĩam ⁊ corp⁹ polluũt. ⁊ ab-
undantiã malicie ſcz q̄tũ ad pctã ſp̄ũalia in q̃
bus abundant malicie. vt dicit Greg⁹. Et q̃/
re p̄dicta ſunt abijciẽda ponit cãm vt vicz ꝟ/
bum dei in cor nr̃m ſuſcipe valeam⁹ cũ dic̃ in

manſuetudine accipite. p̄pter qđ in ꝟbis p̄di
ctis ad duo oẽs xp̄ianos apl's exhortat̃. p̄mo
ad pctõ᷑ũ abiectionẽ. ibi. abijciẽtes oẽm imũ
diciã. ſcđo ad dei ꝟborũ ſuſceptionẽ. ibi i mã-
ſuetudine ⁊c̃. Quãtũ ad p̄mũ notandũ. Joh. B
meſue in practica p̄ma dicit. Oĩe malum aut
morboſum qđ in corde latitauerit. ⁊ in ꝟe me
dicinis aut laborib⁹ expurgatũ nõ fuerit eſta
te ſuccedẽte hõ p̄iculoſis febrib⁹ eſtuabit. Qđ
cõfirmat cõſtantin⁹ li. de nat̃a morborũ dicẽs
Morb⁹ q̃ in vere intra corp⁹ remãſerit adue-
niente eſtat calore p̄iculoſi⁹ eſtuabit. Mora
liter p̄ malũ morbũ intellige pctm̃. ſz p̄ ver tẽ-
pus p̄nie grõſum. Cũ ḡ morb⁹ pcti in hoc tẽ/
pore gratioſe p̄nie expurgat⁹ nõ fuerit ſp̄ũali
bus medicis ⁊ bonis occupationib⁹ in eſtate
future calamitatis ardebit ignib⁹ infernalib⁹
Pctã igit̃ ſunt duplicia carnalia ⁊ ſpiritualia
Si igit̃ q̃s vult abijcere pctã carnalia ⁊ ſe ex-
purgare debet has medicinas h̃re. Prima eſt
fuga carnal' voluptati vt dicit Hol. lec. cxxvij
p̄ciſe carnalẽ voluptatẽ p̄p̄t tria vitam⁹. So
lent eñ hoies fugere igniũ ꝯflagrationẽ. ver
miũ intoxicationẽ. ⁊ fluminũ inundationem.
Carnalis eñ ſocietas generat ignẽ libidinis.
nec eſt facile declinare ſine fuga. null⁹ ꝯfidat
de ſenectute. null⁹ de ſue religiõis ꝟtute. Fer
rum ⁊ ſilex duo ſunt corpa frigida. ⁊ tñ de eis
excutit̃ ignis p̄cuſſione nimia. Jđ dr̃ Eſa. xl/
viij. Egredimini a babylone ⁊ fugite a calde-
is. babylon interp̄tat̃ cõfuſio. caldei adoraue
runt ignez. ⁊ figurãt hoies libidinoſos. q̃ per
ardorẽ ignis luxurie ducũt ſemetipſos in cõfu
ſionẽ infamie. Et iđ p̄ vltimo q̄ſi remedio do-
cet apl's. j. Cor. vj. Fugite fornicationẽ. q. d.
ſm Augi. ꝯ͂ reliq̃ vitia deo auxiliãte debem⁹
in p̄nti reſiſtere. libidinẽ ꝟo fugiẽdo ſup̄are.
Fuge ḡ ꝯ͂ libidinis impetũ apprehẽde fugam
ſi vis obtinere victoriã nec ſit tibi verecũdia
fugere. ſi caſtitat palmã deſideras obtinere.
hec Aug⁹. Scđo fugere debem⁹ carnalẽ volu C
ptatem. ſic̃ fugiũt hoies ꝟmiũ intoxicationez
null⁹ eñ libẽter habitat aut dormit vbi ſerpẽ
tes ⁊ colubri cõiter ꝟſant̃. ⁊ certe multo forti-
us mulieres intoxicant mẽtẽ q̄ colubri carnẽ
Nullũ eñ venenũ dr̃ inficere carnẽ p̄uſq̄ cuz
carne miſceat̃. Species aũt mulieris etiã a lõ
ge ſine tactu inficit mẽtẽ ſicut patet de viſu ip
ſius Dauid. ij. Reg. xj. Quia qui viderit mu
lierem ad concupiſcendum eam iam mechat⁹
ẽ eam in corde ſuo. Mat. v. Et ſatis bene po
teſt exponi de muliere q̃ eſt radix peccati. Ju-
xta illud Eccĩ. xxj. Quaſi a facie colubri fuge
peccata. Coluber dicit̃ quaſi colẽs vmbrã. et
mlr̃es nequã. taceo de bonis ⁊ honeſti cõmu
niter angulos ⁊ vmbrã ⁊ loca nõ patẽtia dili-
gunt. Nam Eccĩ. xxv. de iniqua femina dicit̃

Nō ē caput nequiꝰ ſup caput colubꝛi.nō ē ira
ſup irā mulierꝫ.Et parū añ dicit ꝙ oīs mali
cia nequitia mlierꝫ.De hͦ loquit̄ ſignant̄ Pe.
bleſenſis ad regē Henricū in expoſitiōe q̄daꝫ
ſup Job vbi cām exponit quare diabolꝰ qui
Job de oībꝰ bonis ſuis filijs ꝛ filiabꝰ ꝛ ſubſtā
tia expoliauit: vxoꝛē ſibi reliq̄t. hoc inq̄t nō
fuit ad ſolatiū viri.ſꝫ ad ſuā cōſūmationē ma=
licie.vt ꝑ feminā vinceret q̄ ꝑſecutiōe nō vice=
rat.ꝛ qꝺ verberibꝰ nō poterat. vbis mulieriſ
efficeret.Per feminā inq̄t ioſeph incarceratꝰ
ē.Naboth occiſus.Sampſon vinculatus eſt
Miphibozeth interfectꝰ.Salomon apoſta/
ta effectus.Syzara clauis confoſſus.p̄curſoꝛ
xp̄i baptiſta decollatꝰ.Per feminam moꝛs in
mūdū intrauit.Et cū ꝑ filiū dei oꝛdinata ē no
ſtra redēptio p̄ſentiens hoſtꝫ ꝙ in moꝛte chꝛi=
ſti nr̄e redēptiōis ꝑticipatio impleret̄.ſalutez
totiꝰ generis humani machinatꝰ ē ꝑ feminam
īpedire.In vxoꝛē nāqꝫ pilati viſiōes decepto
rias ꝛ fantaſticas illuſiōes īmiſit intm̄ ꝙ pila
to moꝛtē xp̄i diſſuadēdo mādauit. Nihil tibi
ꝛ iuſto illi.multa em̄ ꝑ viſum hodie paſſa ſum
ꝓpter illum.hec ille.Jdo volentes abijcere i=
mundiciā carnalis cōcupiſcētie neceſſaria eſt
fuga femine.Nā legit̄ Geñ.ij.ꝙ ꝓpter mulie
rem foꝛmādā coſta fuit aſſumpta de viro.Sꝫ
qualis fuit reſtitutio:certe ſicut ibi dicit̄.deuſ
repleuit ꝓ ea carnē.in ſignū ꝙtūcūqꝫ hō fue=
rit familiaris mulieri. q̄ntūcunqꝫ eam ad bo=
nos moꝛes p̄moneat.ꝛ ad vite rectitudinem
quod eſt q̄ſi ſolidū os p̄ſtare.nihil ab ea viceū
ſa recipit niſi carnē.i.carnales effectꝰ.Sic ptꝫ
de ſene in vitaſpa.li.iiij.c.lxxxj. qui quādam
mulierē ne a feris deuoꝛaret̄ nocte in cellā ſuā
recepit.ꝛ int̄ verba cepit ſenex valde ꝓpt̄ eiꝰ
cōcupiſcentiā toꝛqueri.Nō ille ſentiēs lucer/
nam accēdit ꝛ digitos vtriuſqꝫ manꝰ ſue com
buſſit.ꝛ p̄ ardoꝛe cādele om̄em libidinez in ſe
extinxit.Jlle idcirco ioſeph bonꝰ allectꝰ ꝛ in=
uitatꝰ ab vxoꝛe dñi ſui palliū reliq̄t ꝛ aufugit
Geñ.xxxix.De iſta ſi fuga loquit̄ Augꝰ.ꝺ co
habitatione mulierū.Graue inq̄t inimicū ſoꝛ
tita eſt caſtitas.cui nō ſolū aſſiſteudū.ſꝫ dimiſ
ſo freno longiꝰ fugiendū.nec eo minꝰ cauende
ſunt.quia religioſe vident̄.Quia q̄̄to religio
ſioꝛes.tāto citius alliciūt.qꝛ ſub textu pietatꝫ
latet viſcus libidinis.Et hͦ ꝺclarat ſcūs Gre.
iij.dialogoꝛū.de quodā ep̄o q̄ quandā ſancti
monialē in ſuo ep̄atu habitare ꝑmiſerat.con/
fidens de ſua ꝛ illiꝰ cōtinētia.quē diabolꝰ ſpe/
cie mulieris alliciēs ꝙ eā illicite in doꝛſo māu
tangeret.ꝛ in ſua cōcupiſcētia eſtuaret.ꝛ in tē
plo nocte vidit quidā iudeꝰ ſubito multitudi=
nem demonū ꝛ vnū ex eis q̄ſi p̄latū alioꝝ fa
cta ſciſcitantē.ꝛ dixit quidā ex eis epiſcopū ſe
in ſpecie mulieris ſiue ſanctimonialis. cito ad

conſenſum ꝑduxiſſe.ꝛ ſup om̄es cōmendatꝰ ē
ꝙ rem difficilem feciſſet.iudeꝰ hoc mane ep̄o
retulit.ꝛ eū ad penitentiā reduxit.ꝛ ab eo ſa/
crum baptiſma ſuſcepit.Jdeo dicit be.Amb.
li.j.de offi.Feminarū cū clericis nullo pacto
cōiuncta ꝯuerſatio ꝑmittat̄.ianua diaboli.vi
ta iniq̄tatis.ſcoꝛpionis ꝑcuſſio.nociuū genꝰ ē
femina dū ꝓximat ſtimulat ꝛ ignē accēdit Et
dicit Hol.vbi ſupꝛa.triplicit̄ ledit mlier voce
viſu ꝛ tactu.vox nāqꝫ mulieris naturalit̄ frā=
git virilē animū cū ſuauitate mirabili. Unde
Aug.de ſingl̄aritate clericoꝛū.li.j.c.vj.Mu
lier cū in riſum ſoluit̄ nūc blādicias exhibet.ꝛ
qꝺ ē venenoſiꝰ ſup cūcta pſallere delectatur.
cuiꝰ cantu tolerabilius ē audire baſiliſcū ſibi/
lantez.Uiſu ledit ſi videat̄.Jdeo dicit poeta.
Femina fax ſathane fetēs roſa dulce venenū.
Sꝫ tactu nocet maxime.de hͦ Aug.li.ſoli.c.j.
Nihil aliud ſentio qꝺ ex arte aīm virilē deij/
cit ꝙ blandimēta femine.coꝛpoꝛūqꝫ cōtactus
Jdeo dixit xp̄s Joh.xx.marie magdalene.no=
li me tangere cū ſola eēt.Tertio fugere debe= E
mus carnalē voluptatē ſicut fluminū inunda
tionē.q̄ fugiūt aquarū inundationē aſcendūt
montana.Moꝛalr̄ locꝰ montanꝰ eſt locꝰ reli=
gionis ſcē.ad quē fugere debēt q̄ carnis deli=
tias fugere volūt ꝑfecte.Exēplo Loth cui di
cebat angelus.Geñ.xix.Ne ſtes in oēm locuꝫ
circa regionē.ſꝫ in monte ſaluū te fac.Ois ſta
tus īmūdus ē circa regionē ſcꝫ voluptatis ſed
ſolꝰ mons religiōis ē locꝰ ſecurꝰ Lu.xxj.Qui
in iudea ſunt fugiēt ad montes.Judea inter/
p̄tat̄ ꝯfeſſio.ꝛ ſignificat verā pniam veterꝫ vi=
te carnalis.quā q̄cūqꝫ habere voluerit ad mō
tem religionis accedat.Et intellige hic religi
onē ab acceſſu ſcꝫ hoīm.ꝛ p̄cipue mulierū elō
gatā.vt ſunt religiones ſilueſtres vbi exitus
nulli pateāt.nec alicui mulieri acceſſus vel in=
greſſus.qꝛ vnaqueqꝫ talis religio dr̄ ſolitudo
ꝓpt̄ raritatē intrātiū.Et intrās hāc religionē
dicere pōt cū pſ̄.liiij.Ecce elongaui fugiēs.ꝛ
māſi in ſolitudine.Et poſſet aliq̄s dicere. ego
familiaritatē mulierū nō fugio.ꝛ tm̄ caſtitatez
cuſtodio.rn̄det Augꝰ.attēdas ꝙ infelix ꝛ pe=
riculoſa ſit p̄ſumptio. Multi em̄ cū putabāt
vincere victi ſunt.Et ſubdit poſt pauca.Vide
ne vñ putabas hr̄e triūphū et̄nū icurras ſup
pliciū.Inter om̄ia xp̄ianoꝛū certamia ſola du
rioꝛa ſunt caſtitatꝫ ꝓlia.vbi q̄tidiana pugna ꝛ
rara victoꝛia.Secūda medicina ad abijciēda
carnalia peccata eſt aſſumptio coꝛpalis aſpe/
ritatis.Refert em̄ magr̄ in ſcho.hiſto.ꝙ moy
ſes accepit filiā regis ethiopum noīe tharbis
in vxoꝛē.Cunqꝫ vellet reuerti in patriam ꝓhi
bitus eſt ab vxoꝛe.Jlle autez fec̄ ſibi duos an
nulos fieri ꝛ ſculpſit imagines in gēmis huius
efficacie.quarum vna eſſet imago memoꝛie.ꝛ

alia imagio obliuionis. Cūq₃ parib⁹ annulis
eas inſeruiſſet. vnū annulū videlicȝ obliuiōis
mulieri ꝓbuit. Aliū ỽo memorie ipe tulit. vx=
oꝛ ỽo ſtatim incepit amoꝛis viri obliuiſci. ⁊ ip
ſe cū gaudio i patriā remeauit. Moꝛalr̄ moy=
ſes interp̄taṫ attractās ⁊ ſignificat aīam que
attractat ſiue attrahit xp̄m ad ſe ꝑ dilectionē.
iuxta illud Cañ. j. Trahe me poſt te currem⁹
in odoꝛe vngentoꝝ tuoꝝ. ſed vxoꝛ ē caro que
ſemꝑ ꝑ malā cōcupiſcentiā nitiṫ aīam impedi
re ne in celeſtē p̄riam vñ oꝛta eſt poſſit ꝑueni=
re. iuxta illud Ariſtl. de pomo ⁊ moꝛte. ve aīe
peccatrici que nō habet redeūdi poſſe ad locū
ſuū. quia turpia opa ⁊ delectatiōes coꝛpis im
pediunt aſcenſum ei⁹ ſurſuȝ. ideo aīa debȝ fa
cere duos annulos. vnū memoꝛie. alium obli
uionis. annulus memoꝛie ſignificat oꝛationeȝ
quā debet aīa ꝓ ſe tenere vt in oꝛonibus ſuis
memoꝛiā habeat gaudioꝝ celi ⁊ toꝛmētoꝝ
iferni. videlicet q̄ ꝑparata ſunt his q̄ volupta
tem coꝛpis cōſequunṫ. qꝛ ſm̄ Gregl. Momē
taneū ē quod delectat. eternū ỽo qđ cruciat.
Sed annul⁹ obliuionis ſignificat ieiuniū ⁊ ca
ſtigationē quod facit obliuiſci voluptatl. et h̄
dandū eſt carni. debem⁹ em̄ carni caſtigatiōȝ
abſtinētiam. vigilias. ⁊ afflictiōes carnales.
vt dicit Hol. lec. xvij. qꝛ dicit caro ꝑ metriſtam
Si bñ ſum paſta dicit caro nō ero caſta. Ideo
dicit Apl's. j. Coꝛinth. ix. Caſtigo coꝛp⁹ meuȝ
⁊ in ſuitutē redigo. quia cū caro ꝑ abſtinētiā
fuerit caſtigata ad voluptatē nō erit pꝛona. eo
ꝙ diabol⁹ vict⁹ in gula nō temptat de libidie
ſm̄ Criſ. ſup Mat. Sic ꝙ nō ipedit ſpirituȝ
q̄n poſſit ad celeſtē patriaȝ redire. Tertia me=
F dicina ad abijciendū pctā carnalia eſt dilectio
tempalis aduerſitatis. Nā pugnatoꝛ clipeū di
ligit. ⁊ charū habet. qꝛ ipm̄ exponit ictib⁹. vt
illeſum cōſeruet coꝛp⁹. ſic caro aduerſitatib⁹ ē
exponēda. ⁊ piculis vt aīa ſeruet illeſa ⁊ indē
nis. Nā cum dauid eēt in aduerſitate inimicoꝝ
ſuoꝝ. ⁊ cōtra inimicos ſuos belluȝ gereret. a
vitio carnis imunis extitit. Sed cū in ſolario
poſt meridiē deambularet dū alij ad bellū ſo/
lent ꝓcedere in vitiū carnalis imūdicie ⁊ con
cupiſcētie lapſus fuit. ij. Regl. xj. de hoc vide
plura ſupꝛa dominica ſcđa. ſmone tertio. Z.
Et eſt notādū ꝙ ſunt ꝑncipaliṫ duo vitia car=
nalia. Pꝛimū eſt gula. q̄ ſm̄ Augl. ē imodera=
ta edacitas nature finibus nō cōtenta. ſed nō
pōt hec imūditia gule bñ abijci ⁊ expelli. eo ꝙ
ſolet ſe ſub triplici ſpecie ficta occultare. Pꝛi=
mo em̄ occultat ſe ſub ſpecie liberalitatl. quod
maxime apparet in illis q̄ gulā ſuā ficte coloꝛā=
tes dicūt. Sic de⁹ dedit oīa ad vſum homi=
nis. ⁊ oēs res cōmunes fecit ꝓpter hoīem.
Et iđo malū eſſet ꝙ res facte ꝓ hoīe humano
vſui deperirēt. Et h̄ tāgit b. Greg⁹. xxxj. mo.

cū dicit. Ventris ingluuies coꝛ deuictuȝ q̄ſi ex
rōne ſolet exhoꝛtari cū dicit. ad vſum de⁹ om
nia mūdi cōdidit ⁊ q̄ ſatiari cibo reſpuit. quid
aliud q̄₃ cōceſſo muneri cōtradicit. Secūdo ſe
occultat ſub ficta ſpecie neceſſitatl. de h̄ Gre.
xxxj. moꝛal'. Cum ſic ſe voluptas ſub ſpecie ne
ceſſitatis palliat. vix eā ꝑfect⁹ q̄ſq₃ dijudicat.
Tertio ſub ſpecie ficta abſtinētie ⁊ parcitatis
ſicut q̄ñ cibus vilis ⁊ abiectus imoderati⁹ ap
petiṫ ⁊ ſumiṫ. Nā ſm̄ Gregl. xxx. moꝛal'. Nec₃
em̄ cibus ſed appetit⁹ ſub vitio ē. vñ ⁊ latioꝛes
cibos plerūq₃ ⁊ ſine culpa ſumim⁹. ⁊ abiectio=
res nō ſine reatu cōſcientie deguſtam⁹. hinc ē
ꝙ Eſau ꝑ lenticulā pꝛimatū ꝑdidit Gen. xxv
Et helias carnes in heremo edendo mentl ỽ/
tutem cōſeruauit. Ad idē ꝑtinet ꝙ aliqui libē
ter itinerāt vt poſtea delectabili⁹ comedant ⁊
cum maioꝛi deſiderio cibū ſumāt. Sed remedi G
um ꝯ pꝛimā occultationē eſt cogitare ꝙ natu=
ra ſm̄ Augl. in paucis cōtenta ē. ſed conſuetu
do neceſſaria multū facit. qꝛ diciṫ Ecci. xxix.
Initiū hoīs panis ⁊ aqua. Etiā cōſiderare
debet ꝙ ꝓpter vnū hoīem de⁹ oīa nō crea/
uit. ſed etiā ꝓpter alios. nā ꝯtra oꝛdinē rerum
⁊ cōtra ꝓuidentiā diuine oꝛdinationis eēt. ꝙ
vnus hō vellet oīa deglutire. Scđm reme/
dium cōtra ſcđam occultationē eſt ꝙ hō acce=
dat ad ſumendū alimēta. ſicut ⁊ medicamēta.
vñ dicit Aug⁹. li. x. ꝯfeſ. hoc me docuiſti dñe
vt quēadmodū ad medicamēta ſic alimēta ſū
pturus accedā. ⁊ ꝙ nunq₃ accedat ad ſacieta/
tem. ſed ſemꝑ retrahat ſe circa appetitū. ⁊ non
ſinat pꝛeire cōcupiſcētiā ⁊ delectationē natu/
re. ſed econuerſo poti⁹ cōſideret q̄₃tū neceſſita
ti ſufficiat ⁊ ibi ſiſtat. Sed quia hoc ē difficile
obſeruare. ideo ſemꝑ frena gutturis ſunt tpa
te retinenda. quia dicit Aug⁹ li. x. ꝯfeſ. Et q̄s
eſt dñe qui nō rapiaṫ extra metas neceſſitatl?
Quis ē ille. magn⁹ eſt ⁊ gloꝛificet nomē tuum
Tertiū remediū cōtra tertiā occultationem ē
ꝙ q̄libet hō impꝛimat coꝛdi ſuo exemplo aplo=
rum qui ſuiebāt deo in fame ⁊ ſiti. in frigoꝛe
⁊ mēdicitate. ⁊ tñ ſcribiṫ de ipis ꝙ null⁹ egēs
erat inter eos. Actl. iiij. Quod ſic intelligitur
ſm̄ Augl. Nam in ꝑmitiua eccleſia tanta fuit
grē exuperātia ꝙ hoc ipm̄ quod habebāt. hoc
ſibi ſummas diuitias reputabāt. Et diciṫ ſm̄
Hugo. licet nihil habebāt tñ ex ſupabundan=
tia diuine grē ipam penuriā ſubeūtes diuiti/
as ⁊ delitias eſſe dicebant. Obſeruandū etiā
eſt ꝙ hō auiditatē ſumēdi cibum ſemꝑ teneat
in freno rōnis tam in cibis delicatis q̄₃ in vili
bus. qꝛ comedēdo nō ſolū poterit vitare rea=
tum. ſed etiā compare meritum. Secūdū viti=
um carnale eſt luxuria que ſm̄ Augl. nihil ali H
ud ē niſi ex imundis deſiderijs lubꝛica mentiſ
⁊ carnis ꝓſtitutio. hec em̄ ex gula. ſm̄ Gregl.

xxxj. moꝛal. frequẽter naſcit̃. Nã venter mero
eſtuans facile ſpumat in libidinẽ. Cui° rõ eſt.
quia ex ſupflua crapula natura inflãmatur. ex
cui° inflãmatione frequẽter inſurgũt deſide/
ria mala mentẽ obnubilantia. Illud eñ vitiuꝫ
difficulter põt abijci vel expelli. qꝛ etiã ſub tri
bus ſolet palliari. Primo ſub ſpecie affabili/
tatis ⁊ beniuolẽtie qḋ apparet in illis q̃ ſe alijs
nimis affabiles exhibent. Sunt eñ quidam.
qui ad hoc ſtudent vt oĩbus ſe affabiles exhi/
beant. ⁊ ſic oñib° affabilitate ſua placere de=
ſiderant. ⁊ ſic frequẽter ſe occultat viſcus vo
luptatis ſub ſpecie affabilitatis. ⁊ iſta occulta
tio eſt multũ ꝑiculoſa. qꝛ ſub ipſa puritas vir
tutis ⁊ ſinceritas diuini amoꝛis frequẽter infi
citur ꝑ occultũ amoꝛẽ carnalis voluptatis. et
hoc cõquerit̃ b. Aug°. li. iij. cõfeſſionũ dicẽs.
Venã igit̃ amicitie proch doloꝛ coinq̃nabam
ſoꝛdibus cõcupiſcẽtie. candoꝛẽq; ei° obnubi=
labam tartaro libidinis. Secundo occultat ſe
ſub ſpecie charitatis ⁊ amicitie qḋ maxĩe ap/
paret in illis q̃ dicũt ꝙ ideo ſingulari affectio=
ne ad aliquas ꝑſonas magis inclinant̃. vt ex
inde ꝓfectũ ſue ſalutis magis querãt. ⁊ earuꝫ
directionibus in deũ magis feruenter ⁊ ſolici
te inſiſtant. ⁊ iſti multotiens decipiunt̃. quia
in hoc caſu ſub ficta ſpecie charitatis ⁊ ſalutiſ
ꝓximi. viſcus carnalis cõcupiſcentie ſe occul
tat. Tertio ſub ſpecie ſanctitatis ⁊ benificẽtie
quod apparet in illis qui dicũt ꝙ ad hanc ꝑſo
nam vel ad aliaꝫ magis inclinant̃ rõne ſancti=
tatis. caſtitatis. ⁊ virtuoſitatis in ea relucẽtis
aſſerẽtes ꝙ ad hoc familiaritatẽ eius frequẽ/
tãt vt bonis exemplis ei° edificent̃. ⁊ iſti plerũ
q; decipiunt̃. quia ſub ſpecie ſanctitatis ſepe
latet viſc° libidinis. vt dicit Aug. li. de coha.
J cle. ⁊ mu. Primũ eñ remediũ cõtra primã oc
cultationẽ eſt q; homo diligent̃ cõſideret mẽ/
tem ſuã ⁊ attente diſcutiat vtrũ ſub ſpecie af=
fabilitatis ⁊ beniuolentie quã exercet aliqua
cõcupiſcẽtia vel inclinatio ꝑuati amoꝛis laten
ter ſe abſcondat ⁊ ſi quid taliũ deꝑhẽderit ſe=
curius tunc erit ꝙ ſe poti° exhibeat ſingularẽ
⁊ maturũ q̃ꝫ ꝙ ſua affabilitate malã inclinati/
onẽ in ſeipſo ſuſtineret. vel in alijs ꝑſonis ip=
ſam ꝓcuret. ⁊ optimũ remediũ ẽ ad idẽ ꝙ hõ
tanta magnanimitate ⁊ tanta coꝛdis altitudi=
ne mentis pudicitiã amplectat̃. vt etiam dedi
gnet̃ ſe cuicũq; familiarẽ exhibere. vnde poſ=
ſit ſue mẽtꝭ puritas inq̃nari. Hec magnanimi/
tas ſiue coꝛdis ſublimitas nequaq̃ꝫ ab elatiõe
ſed potius ab amoꝛis ꝟtute dinoſcit̃ emana/
re. Scḋm remediũ ad repellendũ coꝛꝑis laſci
uiã cõſiſtit in hoc ꝙ hõ diligenter conſideret.
q̃ta vtilitas illi ꝑſone ꝓuenire poſſit. ꝑ cuiuſ
ꝓfectu ſingularẽ ad ipſam affectionem gerit.
Etiã cõſideret ſi talis ꝑſona directiõe vel ſtu=
dio multũ indigeat. Nam ſi hõ ſeipſuꝫ aut eti
am aliam ꝑſonã adeo mollẽ cognoſcat. ꝙ ve=
riſimiliter timeat ꝙ ex eius ſtudio ſibi vel illi
mentis occupatio vel noxia amoꝛis inclinatõ
ꝓueniat. fugiat eam quia tunc tuti° eſt homi=
ni ꝙ ſe ab oñib° illis actib° reſtringat ex q̃b°
poſſit ſibi vel alij aliqḋ noxiũ ꝓuenire. Unde
ſm̃ Gregꝭ. quotienſcũq; quis ꝑ geſtus proca
ces vel leues diuinũ amoꝛẽ in coꝛde ꝓximi di
minuit. totiens in mẽte ſua ſeipſum ſpũalit̃ oc
cidit. Si quis ãt ſcire voluerit. an ex ſuo amo
re coꝛ ꝑſone alteri° occupet̃. illud ex h̃ cogno=
ſcat ꝙ ſi illa ꝑſona velit ⁊ aſſerit ꝙ amoꝛ tuus
in coꝛde ſuo ſupmũ locũ teneat. vel ſi familia/
ritatẽ tui cũ alia ꝑſona moleſte ferat. H̃ eñ ſũt
ſigna ⁊ indicia noxie inclinatiõis ⁊ ꝑuate dile
ctionis a quib° quiſq; ſumme caueat laſciuiaꝫ
ſi voluerit euitare. Tertiũ remediũ cõtra ter/
tiam occupationem cõſiſtit in hoc ꝙ hõ virili
animo illos act° quos alicui ꝑſone ꝓ ſua ſan/
ctitate impẽdit nõ ꝓpter ꝑſone cõplacentiam
ſed ſolũ amoꝛe diuino exerceat. ⁊ illos act° fe=
ſtinanter expediat ſine magna moꝛa ⁊ longo
cõiunctu feminarũ ⁊ illud remediũ docet Au
guſtin° in li. de ſingularitate clericoꝝ dicens
Ubicũq; ex neceſſitate geſtanda ẽ cũ mulieri=
bus nõ cõtinuãdo ꝑñtia. ſed magis q̃ſi tranſe
undo feminis ẽ exhibẽda ꝓ ſalutarib° cauſis
acceſſio. ⁊ quodãmodo fugitiua. Etiã ſaluta=
re remediũ ſm̃ Augꝭ. ibidẽ vbi ſubdit. ꝙ ꝑoc
cupet̃ adit° cunctis inſidijs ne hoſtis ipugnã
do ſubrepat im ꝓuidis. omiſq; familiaritas ꝑ
uata ⁊ ſuſpecta caueat̃. hec oĩa ſi diligenter
obſeruent̃. facile oẽm laſciuiã a coꝛdis hoſpi=
tio poterim° extirpare. ⁊ tm̃ de peccatꝭ carna=
libus que ſunt a coꝛꝑe nr̃o fundit° abijcienda
ne coꝛꝑa nr̃a polluant̃. De peccatis aũt ſpũa=
libus q̃tũ ad pñs ſubſedeo. dicã aũt ḋ eis do
volente in loco opoꝛtuno. Quãtũ ad ſcḋm ꝑn K
cipale hoꝛtat̃ nos apl̃s ad dei ꝟboꝝ ſuſcepti
onem cũ dicit. in manſuetudine ſuſcipite inſi/
tum verbũ qḋ põt ſaluare aĩas vr̃as. Pro q̃
notandũ ꝙ coꝛ hoĩs ad ſuſcipiendũ ꝟbuꝫ dei
habet ſe ſicut ſtomach° ad cibũ recipiendum.
Sunt etiã alique ꝓprietates ſtomachi ad ci/
bum. Prima ꝓprietas ꝙ ẽ ciboꝝ receptiuus
nã ſtomachus dicit̃ a ſtomos grece qḋ vocat̃
a latine. eo ꝙ ſit hoſtiũ vẽtris ad cibũ. vt dicit
Iſaac. Eſt eñ ſtomach° figure rotunde fact°
⁊ in ſupioꝛi ꝑte ſtrictus. in iferioꝛiq; lat°. Naꝫ
cũ hõ inter cetera aĩalia ſit erectus cib° ei° ſꝑ
ad inferioꝛa deſcẽdit. ideo vtilis fuit inferioꝛ
latitudo. vt in eã recipi poſſit cibi multitudo.
q̃ oĩa oſtẽdũt ſtomachũ eẽ receptaculũ ciboꝝ
Sic moꝛalit̃ coꝛ hoĩs debet ſpũalẽ cibũ. ſ. ver
bum dei. de quo Mat. iiij. Nõ i ſolo pane vi=
uit hõ ſ; in omi ꝟbo qḋ ꝓcedit de oꝛe dei. dili=

genter ſuſcipe cũ p̃dicatur. quia cõuertit ſe et
cõfortat. Juxta illud Actl. ix. Cũ accepiſſet ci
bum cõfortatus eſt. Cõfortat em̃ cib⁹ ille ſalu
taris nõ corp⁹ ſ; cor. nõ ventrẽ ſed mentẽ ab er
rore auertit. Sicut refert Valeri⁹ de quodã
iuuene q̃ adeo deditus erat delitijs vt etiã in
infamia gloriaret̃. quia de vitijs ſe iactabat.
Cũq; em̃ ſemel p⁹ ortũ ſol' ſurrexiſſet vino gra
ui vngẽtiſq; optimis delibut⁹ veſteq; nec non
ꝑlucida amictus. ꝛ ſerto capite redimit⁹. do/
mum remearet. viſa ſchola zenocratis iã aper
ta ad docendũ introiuit nõ ob ſtudij cauſã ſ;
vt prudentiſſima p̃cepta magiſtri temulentie
laſciuijs eleuaret. cũq; oẽs vidẽtes grauaren
tur. zenocrates vultu maturo loq̃ cepit Poli
mo adoleſcente audiẽte. qui tã diligenter ſu/
ſcepit ꝟba moralitatis ꝛ doctrinationis ma/
giſtri ꝙ grauitate ipſorũ inſtigat⁹ detractã de
capite coronã in terram proijceret. totaq; exu
ta luxuria vitã melioraret. Jta legit̃ de q̃dã
comite. qui in vna p̃dicatione audiuit h̃ ꝟbũ
Ezech. xviij. Jn quacũq; hora pctõr ingemu
erit ſaluus erit. Sicq; mãſuetus in cor ſuũ ſu=
ſcipiens in corde cõpunct⁹ ẽ ꝛ ſaluat⁹. ido dici
tur Deutꝰ. xj. Ponite ꝟba hec. ſ. ſancti euan=
gelij in cordib⁹ veſtri. Et Sapiẽs. Fili inq̃t a
iuuẽtute tua accipe doctrinã ꝛ vſq; ad canos
inuenies ſapientiã. Ecc̃i. vj. Et h̃ apl's. in mã/
ſuetudie ſuſcipite glo. i. cũ magno deſiderio ꝛ
honore inſitũ verbũ ſcʒ in cordib⁹ veſtris. qđ
põt ſaluare animas vr̃as. Sic ſurcul⁹ inſerit̃
arbori. ita ꝟbũ dei cordi. Surcul⁹ em̃ licet ſit
modic⁹ q̃ñ tñ trunco inſerit̃ vel fuerit inſert⁹.
tũc q̃cq̃d de trunco orit̃ naturã ſurculi ſortit̃.
Sic etiã ſi ꝟbũ dei cordi inſertũ fuerit. tũc to=
ta cogitatio locutio ꝛ opatio ei⁹ ſapore cõdie=
L tur. Scđo ſtomach⁹ ẽ ciborũ retentiu⁹. Et hic
ẽ ꝙ ſtomachus interi⁹ eſt aſper ꝛ piloſus vt ci
bum melius retinere poſſit. Nã ſi eſſet lubric⁹
ꝛ in ſupficie plan⁹ cib⁹ ab eo indigeſt⁹ rediret.
ſic cor noſtrũ debet verbũ dei nõ ſolũ cũ man
ſuetudine ſuſcipe ꝑ audientiã ꝛ intelligentiã
ſ; etiã retinere ꝑ memoriã. Nã ſicut nõ ꝓdeſt
corpi ꝙ ſtomachus cibũ recipiat. ſi receptum
ſtatim euomat. ſic nec ꝓdeſt cordi ꝟbũ dei qđ
eſt cib⁹ aĩe recipe niſi homo velit h̃ retinere.
Quod ꝓbat Sen̄. Nõ ꝓdeſt cibus nec acce/
dit corpi. qui ſtatim ſumpt⁹ euomit̃. ſimiliter
nec ꝟbũ auditũ ꝓdeſt ſi obliuioni ſtatim tra/
dat̃. Jđ dicit dñs Joh. xv. Si ꝟba mea in vo
bis manſerit. qđcũq; volueritis petetis et fiet
vobis. de hoc pulchre b. Greg⁹. in omel'. Ver
ba dei que aure ꝑcipitis mẽte retinete. cibus
em̃ mẽtis ſmo dei eſt. ꝛ q̃ſi recept⁹ cib⁹ ſtoma=
cho languente reijcit̃ q̃ñ ſmo audit⁹ in vẽtre
memorie nõ retinet̃. Si q̃s alimẽta nõ retinet
debui⁹ ꝑfecto vita deſperat̃. eterne ĝ mortis
ꝑiculũ formidate. ſi ꝟba vite ꝛ alimenta iuſti
cie que aure ꝑcipitꝭ memoria nõ retinetis. hec
Greg⁹. Vt ĝ cor nr̃m ſit aptũ ad retinendũ ꝟ=
bum dei debet eſſe aſperũ ꝑ deuotã attentio/
nem. ꝛ piloſum ꝑ aſſiduã humiliationẽ. quia
Maria mater dñi que erat humilima que de
hũilitate ſua gloriat̃. Luc̃. j. Reſpexit humi/
litatem ancille ſue. ꝟba dei retinebat. Luc̃. ij.
Maria mr̃ inq̃t ei⁹ ꝯſeruabat oĩa ꝟba hec cõ
ferens in corde ſuo. Nec debet eẽ cor nr̃m lu=
bricũ ꝑ luxurioſas cogitatiões. q2 ab eo cibuſ
ꝟbi dei recedit indigeſt⁹. Vñ dr̃ Ecc̃i. xxj. Au
diuit luxurioſus ſcʒ ꝟbũ dei de cõtinẽtia vel
caſtitate vel alijs ad ſalutẽ ꝑtinẽtib⁹ ꝛ diſpli=
cebat ei. ꝛ ꝓiecit illud poſt dorſuʒ. Sʒ certe ſi
nõ vult retinere ꝛ ſe emẽdare ꝟba h̃ ſalutꝭ au=
diendo. audiet h̃ ꝟba Apoc̃. xviij. Quãtuʒ ſe
glorificauit ꝛ in delitijs fuit. ſ. luxurie. tm̃ da=
te ei tormentũ ꝛ luctũ. ſicut ipletũ legit̃ đ vdo=
ne epõ lubrico magdeburgen̄. q̃ poſt terribile
factũ ſue decapitatiõis deducta ẽ in aĩa ſua in
puteũ ardẽtis inflãmationis. deinde eſt extra
cta in modũ ferri candẽtis vt ꝓ corꝑalib⁹ de=
litijs caperet recompenſam. Eſt tñ notandũ ꝙ̃= M
uis ꝟbũ dei in corde nõ retineat̃. attñ ꝑ ipſuʒ
cor mũdat̃. Sicut ptʒ in vitaſpa. li. iiij. c. ccvj.
Quidã frater dixit ad ſenẽ. Ecce abba freq̃nt
iterrogo ſeniores patres vt dicãt mihi admo
nitionẽ ꝓ ſalute aĩe mee. ꝛ quicq̃d dixerit mi=
hi nihil retineo ex ipĩs. erãt aũt ſeni duo vaſa
vacua. ꝛ dixit ei. vade affer vnũ de ipſis ꝛ mit
te in aquã. ꝛ laua illud. ꝛ effunde ꝛ pone illud
madidũ ĩ locũ ſuũ. Fecit ĝ ita frat̃ ſemel ꝛ bis
Et dixit ſenex vtraq; vaſa ſemel affer. ꝛ cũ at=
tuliſſet. dixit ei. Quale ẽ ex vtriſq; mũdi⁹. rñ=
dit frat̃. vbi aquã miſi ꝛ laui. Tũc ſenex dixit
ei. ſic ẽ ꝛ aĩa fili. q̃ freq̃ẽter audit ꝟbuʒ dei. et
ꝙ̃uis nihil retineat ex his q̃ audit vel interro
gat. tñ pl⁹ mũdat̃ ꝙ̃ ille q̃ nõ audit vel nõ int=
rogat. attñ beati ſunt qui audiũt ꝟbũ dei ꝛ cu
ſtodiũt illud. Tertio ſtomach⁹ ẽ ciborũ dige=
ſtiuus vñ ſtomach⁹ fact⁹ ẽ in fundo carnoſus
vt cõfortet̃ in eo digeſtio. Caro em̃ humida ꝛ N
calida ex q̃b⁹ qualitatib⁹ maxie ꝯfortat̃ ꝑ di=
geſtionẽ aũt corꝑalem nutrimẽtũ trãſmutat̃
ꝛ alterat̃ vt efficiat̃ ſimile nutrito vt dic̃ phs
li. de aĩa. Sic cor nr̃m cibũ dei ſuſceptũ a p̃di
catore ꝛ retentũ debet in ſe ꝑ meditationẽ cõ=
tinuã digerere. Exẽplo cameli de q̃ dic̃ Ariſ.
li. aĩaliũ. ꝙ hʒ m'tos vẽtres. in primo cibũ re/
cipit penit⁹ indigeſtũ. in ſcđo incipit digerere
in tertio meli⁹. in q̃rto digeſtio penit⁹ cõplet̃.
Sic hõ debet cibũ ſpũal' doctrine p̃mo recipe
re in aure attẽte audiẽdo. q2 Joh. viij. Qui ex
deo ẽ ꝟba dei audit. Scđo ĩ corde memoriter
retinẽdo. vt nõ ſit auditor obliuioſus factus.
Jaco. j. ꝛ ibi incipit digerere ꝑ affectionem q̃

digeſtione nõ trãſmutaꝛ ꝟbũ ſꝫ trãſmutat mẽ
tem in ſilitudinẽ ꝟbi dei. interdũ etiã ꝟbũ dei
eſt diſſimile ꝛ ꝯriũ. Nã ꝟbũ hũilitatis menti
ſupbe ꝯriaꝛ. mẽti luxurioſe ꝟbuꝫ caſtitatis.
ꝛ mẽti crudeli ꝟbũ pietatis. Nũ ꝙ ꝟbũ audi/
tum ẽ tante efficacie vt poſſit mentẽ alterare ꝛ
ad ſe cõuertere. puta vt mens ſupba efficiatur
humilis. luxurioſa. caſta. crudelis pia. tũc di=
geſtio verbi facta ẽ. Ad hanc digeſtioneꝫ ſub
O ſimilitudine hortaꝛ dñs Mat. v. Eſto cõſen
tiens aduerſario tuo. dum es in via cuꝫ eo. ne
forte tradat te aduerſari⁹ tu⁹ iudici. iudex tra
dat te miniſtro vt incarcereris. Aduerſarius
eñ iſte vt exponit Aug⁹. ſermo diuin⁹ eſt. qui
peccatori aduerſaꝛ iniuſticiã ꝓhibendo ꝛ iu=
ſticiã ſuadendo aut ꝑcipiẽdo. cui pctõr cõſen
tire debet ꝛ obedire. ſi nõ vult ineternuꝫ pire.
Tertio in manu. i. in ope adimplẽdo. Iux il/
lud. Eſtote factores verbi dei ꝛ nõ auditores
tñ fallẽtes voſmetipſos. Iac. j. Et hoc modo
meli⁹ digeriꝛ. qꝛ factor boni opis beat⁹ in fcõ
ſuo erit. Iaco. vbi ſ. Quarto in ore recipiꝛ ſa
pienter alios docẽdo. ꝛ hec ẽ cõpleta ꝟbi di/
geſtio. i. vtilitas cõis cũ pficit docentẽ. Quia
Mat. v. dr̃. Qui fecerit ꝛ docuerit h magnuſ
vocabiꝛ in regno celorũ. Et dictũ eſt notanꝛ
ſupius ꝙ ſtomach⁹ in fundo ẽ carnoſus ꝛ ca=
ro eſt calida ex q̃ digeſtio maxime cõfortatur.
Quia ſm phm. digeſtio corpalis cibi fit medi
ante calore naturali. ꝓpter quod diciꝛ in lib.
methe. Digeſtio ẽ cõplexio humidi a ꝓpo na
turali calore facta ex cõtrariantib⁹ paſſionib⁹
que ſupabundãt in ipõ humido. Sic digeſtio
ſiue trãſmutatio ſpũalis cibi ipſi⁹ aĩe fit medi=
ante amore ipſi⁹ ꝟbi auditi. qꝛ niſi hõ afficiaꝛ
ad ea que audiuit nõ trãſmutaꝛ ab eis. verba
eñ que nõ placẽt. animũ nõ mutãt nec mouẽt
Iõ btũs Aug⁹ in li. de doctrina xpiana. dicit
ꝙ doctor illud agere debet vt nõ ſolũ itelliga=
P tur ſed etiã libenꝛ audiaꝛ ꝛ obedienꝛ Quarto
ſtomach⁹ eſt ſm diuerſam cõplexionẽ diuſo/
rum cibariorũ appetitiuus ꝛ diuerſimode di/
geſtiuus. Nã ſm cõſtantinũ ſi ſtomach⁹ fue/
rit naturaliter calid⁹ cibos groſſos bñ digerit
delicatos ꝟo cõſumit ꝛ pl⁹ digerit q̃ꝫ ei⁹ appe=
titus ſit. Et ꝓpꝛ ſilitudinẽ cibos calidos appe
tit. nec famẽ ſuſtinere põt. Ecõtra ꝟo ſtoma=
chus frigid⁹ nõ bñ cibaria groſſa digerit. ſed
grauaꝛ ex eis ꝛ ea in humores corruptos ꝛ aci
dos cito cõuertit. Stomach⁹ ꝟo ſiccus cito ſi=
tit. ꝛ parũ ei aque ſufficit. vñ ſi ſupfluuꝫ bibit
rugitũ ei in ventre facit. Si aũt ſtomach⁹ fue/
rit humid⁹ cibũ appetit. ſꝫ parũ digerit. Mo=
raliter ꝙ ille q̃ hꝫ ſtomachũ calidũ calore natu
rali. ſ. q̃ hꝫ aĩm feruidũ amore ſpũali ille groſ=
ſa ꝛ ſolida cibaria. i. alta ꝛ difficilia dogmata
bñ capit. ꝛ intelligit q̃ ſũt pfectorũ cib⁹ Iuxta
illud Heb. v. Perfectorũ ſolid⁹ ẽ cib⁹. delicã=
ta ꝟo ꝛ facilia ꝓ nihilo deijcit. ſed ſemp ſimi/
lia ſibi. i. feruentia ꝛ ignea eloquia cõcupiſcit
Eo modo habuit animũ amore feruidum da=
uid qui ait Pſ. cxviij. Ignitũ eloquiũ tuum
vehemenꝛ ꝛ ſu⁹ tuus dilexit illud. ſed illi ha
bent ſtomachũ frigidũ qui in amore dei ſunt
frigidi. ꝛ illis neceſſe ẽ vt deꝛ doctrina leuis.
de quib⁹ dicit apl̃s ad Heb. v. Facti eſti qui/
bus lacte opus ẽ nõ ſolido cibo. Nam ſi diffi=
cilia talib⁹ apponanꝛ grauanꝛ audire ea q̃ nõ
intelligunt. Iõ plerũqꝫ talia documẽta ꝟtun
tur eis vel incorruptionẽ erroris vel accidiaꝫ
mentis. Anim⁹ ꝟo ſicc⁹ ab humore deuotiõis
ſi aliqñ forte ſitierit aquã ſalutaris doctrine.
cito tñ cũ audierit in modico cõtentaꝛ. Sed ſi
talib⁹ ꝑdiceꝛ forte ꝓlixius rugiũt murmurã/
do. q̃ ꝟo hꝫ hũiditatẽ carnalis cõcupiſcentie
cibum ꝟo interdũ appetit doctrine ſpũalis. ſ
tñ eã nõ digerit. qꝛ ꝟbũ dei audiẽdo ſpernit. Q
Quinto ſtomachus eſt multipliciꝛ paſſiuus.
patiꝛ eñ euomitionẽ. indigeſtionẽ. abomina=
tionẽ. inflationẽ. eructationẽ. ꝛ multa hmõi.
ſic animus aut cor interdũ cõtra ſcientiam do
ctrine patiꝛ euomitionẽ cũ ipſam p memoriã
nõ cuſtodit. indigeſtionẽ cũ ipſam nõ diligit.
abominationẽ cũ ipſam audire refugit. Infla
tionẽ ꝟo patiꝛ qui cõtra ipſam indignaꝛ. vel
qui de ipſa qñ diſcit vel docet ſupbit. quia ſci=
entia inflat. j. Cor. viij. Sed eructationẽ pati
tur. quia ex ipſa ventũ ꝯtentiõis querit. pati=
tur aũt ſtomach⁹ illa qñqꝫ ex maligna cõple/
xione. ꝛ qñqꝫ ex nimia repletiõe. qñqꝫ ex vigo
ris defectione. qñqꝫ ex ꝟtutis expulſiue debi=
litatiõe. Moraliter aũt inordinata cõplexio R
humorũ in ſtomacho ẽ inordinatio paſſionũ.
puta amoris vel gaudij odij aut ire ꝛ ſimiliũ.
Ex quib⁹ frequẽter accidit. ꝙ hõ eſt male di=
ſpoſit⁹ ad audiendũ ꝟbũ dei. Quia ſm phm
paſſionũ ſecutores ſunt inutiles phie audito/
res. Et hoc ꝓbat venerabilis Boeti⁹ li. j. d cõ
ſo. me. vl. in trib⁹ exemplis. Primũ tangit cũ
dicit. nubib⁹ atris. cõdita nullũ. fundere pñt.
ſidera lumen. Et eſt ſenſus ſicut ſidera cõſue=
ta nobis lucere ꝛ terrã illuminare ceſſant hoc
facere ꝓpter nubis obſcurã interpoſitionem.
Sic intellectus qui eſt lumẽ qđ de⁹ aĩe nr̃e in=
fudit. iij. retho. ꝛ ſimiliꝛ rõ qꝛ videlicꝫ itellect⁹
ꝛ ratio illuminat hominẽ in cognitione ſcptu=
rarũ ꝛ ꝟitatis. impediunꝛ a cõturbatiõe paſſi
onum ꝛ dolorũ. Scđm exemplũ tangit cũ dic.
ſi mare voluens. turbid⁹ auſter. miſceat eſtuꝫ
vitrea dudum. parqꝫ ſerenis. vnda diebus.
Mox reſoluto. ſordida ceno. viſibus obſtat
Et eſt ſententia. ſicut aqua maris clara manẽ
te ad modũ vitri viſus eaꝫ põt penetrare. ꝛ vi
dere ea que ſunt ſub aqua. Sꝫ ſi turbaꝛ p ven

tum tūc obſtat viſui diſꝑgendo radios vſua-
les ne valeāt ꝑfecte res ſub aqua videri. ſic ſi/
milr̄ animꝰ hoīs quietꝰ ab oīm paſſionū tur-
batione nō impedit̄ in iudicio rōnis. ſed clare
videt ⁊ iudicat de ꝟo ⁊ falſo de bono ⁊ malo.
Sꝫ ſi paſſionibꝰ ⁊ affectionibus moueat̄ ⁊ tur
bet̄ ſtatim impedit̄ ratio in iudicio ſuo vt nō
poſſit clare diſtinguere verū a falſo bonum a
malo. Tertiū exemplū tangit cū dicit. Quiqꝫ
vagat̄. montibꝰ altis. defluꝰ amnis. Sepe re
ſiſtit. rupe ſoluti. obice ſaxi. Et vult ꝙ aq̄ cur
rens de altis montibꝰ libere ⁊ recto tramite et
ſine impedimēto ꝓcedit directe ſed ꝑ obſtacu
lum lapidis rupti de mōte ipſa impedit̄ ne re-
cte ꝓcedat. Sic ⁊ ipſa rō libera non impedita
obſtaculo alicuiꝰ affectionis vel paſſionis re/
cte iudicat. Si aūt afficit̄ rupe affectionū im/
peditur in iudicio ꝟitatis ⁊ bonitatis. Vel aq̄
currens de altis montibus. i. ſacra ſcriptura.
que de celo ē ſanctis doctoribꝰ inſpirata. hec
quidē ſine aliquo obſtaculo currit in cor hois
ꝙ nō eſt impeditū paſſionū obſtaculis. Ideo
cōcludit Boe. Tu quoqꝫ ſi vis. lumine claro.
Cernere verū. tramite recto. cape callem. gau
dia pelle. pelle timorē. ſpemqꝫ fugato. nec do
lor aſſit. nubila mens ē. vincta qꝫ frenis. h vbi
G regnant. hec ille. Itē patit̄ animꝰ ex nimia ex
inanitione vel repletione. Moralr̄. nimia exi
nanitio fit reſpectu pauꝑtatis ſed nimia reple
tio ex diuitiarū collatiōe que duo retrahunt
multos ab auditu ꝟbi dei Impoſſibile eſt em̄
indigentē opari bona. inq̄t phus ⁊ idē. j. me/
thaph. Sacerdotes inq̄t in egypto. i. antiqui
phi habitis vite neceſſariꝭs ceperūt philo/
ſophari. ꝓpter qd̄ petit Salomon dominum
Prou. xxx. Mendicitatē ⁊ diuitias ne dede
ris mihi. i. nimiā pauꝑtatē ⁊ ſuꝑfluas diuiti-
as. tribue tm̄ victui meo neceſſaria. Quidam
etiā ſunt qbꝰ ⁊ ſi aſſit ſollicitudo. deficit tm̄ vi
gor ad illud qd̄ audiūt oꝑe ad implendū Aliꝭ
ꝟo ad audiendū verbis dei cū magna deuo-
tione auditis dū ꝯtie tēptatōes inſurgunt. qꝛ
in ꝟtute expulſiua ipſarū temptationū defici-
unt. ſic venit diabolꝰ ⁊ tollit ꝟbū dei de cordi
bus eorū. vt dicit̄ Luc. viij. Et fortaſſis ſignū
eſt ꝙ tales cibū ꝟbi dei appetebāt. Nā em̄ hō
habet appetitū ad cibū corꝑalez. tūc talis cibꝰ
ſumptꝰ manet in ſtomacho ad corpꝰ ꝯfortan/
dum. ſic cibus ꝟbi dei appetitꝰ aut deſideratꝰ
ab hoīe vtiqꝫ manet in corde ad aīam nutriē/
dam. Sic appetebat Daniel cibuꝫ ſpūalis do-
ctrine. quia ꝓpter appetitū vehementē ſciēdi
vocatꝰ eſt vir deſideriorū Dan̄. ix. Et ſponſa
in canticis. Cantꝭ. ij. Hūc cibū ſpūalem appete
bat cum dicebat. Sonet vox tua in auribꝰ me
is. vox em̄ tua dulcis. Sic appetijt hunc cibū
dauid q̄ dixit ps̄. cxviij. Qꝫ dulcia faucibꝰ me

is eloq̄a tua ſuꝑ mel ori meo. Sed ſic nos non
hunc cibum appetamus. neqꝫ cū faſtidio capi
amus. Et certe qui hunc cibū faſtidit ad mor
tem tendit. ſcḋm illud ps̄. cvj. Oēm eſcā abomi
nata eſt aīa eorū. ⁊ appropinquauerūt vſqꝫ ad
portas mortis. Suꝑ quo dicit Augꝰ. Sicut no
xium ē corꝑi corporeas eſcas nō poſſe ꝑcipe.
ita ꝑiculoſum eſt aīe ſpūales eſcas faſtidire. ⁊
tm̄ de ſecundo.

De eadem dn̄ica. Sermo ſcḋs.

Ille arguet mū-
dū de pctō. de iuſticia. ⁊ de iudicio A
Joh. xvj. Dicūt expti agriculture.
Si arbor q̄ facit fructū acetoſum vel amaruꝫ
ꝑforet̄ ita ꝙ foramē ꝑ arborē trāſit. ⁊ ip̄m fo-
ramen aqua mellita ꝑfundat̄. ⁊ cū clauo q̄ ſit
eiuſdem generis vicꝫ arboris ip̄m foramē ob-
ſtruat̄. tales inquiūt arbores faciunt fructus
bonos ⁊ dulces. Moralr̄ ꝑ arborē ad pn̄s in
telligo peccatorē q̄ facit fructū acetoſum pcī
Ideo Anſ. li. ix. c. xvij. exponēs hoc de arbo
re naturali dicit. quid ē arbor faciens fructuꝫ
acetoſum vel amarū niſi pctōr faciēs opꝰ ma-
lum? quod tandē amarā conſcientiā ⁊ amare
pene reatū inducit. hec inquit arbor vicꝫ pec-
cator hō ꝑforari debet cū clauo aſpere corre/
ctionis. ⁊ ſtatim debet īfundi aqua mellita le-
nitatis. qꝛ dicit idē vbi ſ. Supra eiꝰ foramen
tunc aqua mellita ꝑfundit̄ cū blanda eius au
ri correptio adhibet̄. que tunc clauo obſtruit̄
cū trore pene ⁊ cōminatiōe cohibet̄. Jō btūs
Augꝰ. de ꝯflic. vi. c a. ix. inducit manſuetudi-
nem ꝓteruie rn̄dentē. Proteruia em̄ dic̄. nun
quid ſtultis. nunquid inſenſatis hoībus. acſi
brutis aīalibꝰ leuia ꝟba ⁊ nō magis aſperria
vt tales decet ſunt obꭍcienda dū delinquunt?
⁊ rn̄det māſuetudo. nō tua in his ꝑſuaſio. ſed
apl̄i ſequēda eſt p̄ceptio. que de hac ſcā ſentē-
tia diſcipuluꝫ āmonet dicens. ſeniorem ne in-
crepaueris ſed obſecra vt patrē. iuuenes vt fra
tres. anꝰ vt mr̄es. iuuēculas vt ſorores i oī ca
ſtitate. j. Thim̄. v. Et rurſū. ij. Thi. ij. Seruū B
inq̄t dn̄i n̄ opꝫt litigare. ſꝫ māſuetū eē ad om/
nes. docibilem. i. ad docendū abilem. patien/
tem cū modeſtia corripientē eos q̄ reſiſtūt ve/
ritati. Et rurſum inq̄t. ij. Thimo. iiij. Argue
obſecra. icrepa in oīni patiētia ⁊ doctrīa. q. d.
argue peccātes ex ignorātia obſecra peccātes
ex infirmitate ſcꝫ vt abſtineant ꝓpter reueren
tiam rei ſacre ſcꝫ dn̄ice paſſionis eis in baptiſ
mo cōicate. increpa verbis duris peccantes.
ex certa malicia qꝛ talis correptio arborē. id ē
hoīem īmutat. vt q̄ primo faciebat poma ace-
toſa vel amara. i. oꝑa praua vel corrupta. pro
ducat ecōuerſo ſuauia ⁊ dulcerota. i. de cete/
ro faciat oꝑa gratioſa ⁊ honeſta. ⁊ illo modo

ſpūſſcūs arguet mūdanos pctõꝛes vt dicunt
verba thematis ꝑlibata hodierni ſancti euan
gelij. in quo q̄dē euangelio duo tāgunt̄. amoꝛ
fidelis aie ad ſuū ꝓncipiū reuertētis. bonitas
diuine clemētie pctõꝛes coꝛrigētis. Quantuȝ
B ad ꝓmū tangit̄ amoꝛ fidelis aie ad ſuū ꝓncipi=
um reuertentis cū dicit aia quo ad ſenſuȝ mo
ralem vado ad eum q̄ me miſit. Circa qđ notā
dum fuerūt quidā heretici. qui dixerūt aiam
hoīs eſſe moꝛtalē. ⁊ fuerūt hi de quibꝰ Sap. ij
dicit Salomon. dixerūt impij apud ſe non re/
cte cogitātes exiguū ⁊ cū tedio ē tps vite nr̄e.
⁊ nō eſt refrigeriū in fine hoīs. ⁊ nō ē agnitus
qui eſt reuerſus ab inferis. quia ex nihilo nati
ſumus. ⁊ poſt h̄ erimꝰ tanq̄ȝ nō eſſemus. In q̄
tangūt tres ꝓpoſitiões. Primā ibi. exiguum
ē tps vite nr̄e. ⁊ hec vera ē q2 cõfirmat̄ Sap.
ix. hō infirmus exigui tpis. Scđam tangunt
ibi. nō eſt refrigeriū in fine hoīs. q. d. q̄ātūcun
q̄ȝ hō bn̄ vixerit ⁊ iuſte ⁊ a delectationibꝰ ab/
ſtinuerit. nihil ſibi poſt moꝛtē retribuet̄ ꝓ me
rito. ſed h̄ eſt falſum q2 dicit̄ Hiere. vj. Am=
bulate in via recta vel iuſta ⁊ inuenietis req̄/
em aiabus vr̄is. Et Sap. iiij. Juſtꝰ ſi moꝛte ꝑ
occupatꝰ fuerit in refrigerio erit. ⁊ in Ps̄. lxv
dicūt boni ⁊ electi. Trāſiuimus ꝑ ignē ⁊ aq̄m
⁊ eduxiſti nos in refrigeriū. Tertiā ꝓpoſitio/
nem tangunt ibi. nō eſt agnitus. in qua negāt
locū pene ⁊ toꝛmentoꝛū. q. d. Si aliq̄s eſſet lo
cus talis illi q̄ ſunt ibi puniti aliq̄n reuerterēt̄
ad nos ⁊ nobis de ſuis penis nunciarēt. Sed
fatue dicunt nō aduertentes illud. Luc. xvj.
Chaos magnū firmatū ē inter nos ⁊ vos. vt q̄
volūt hinc tranſire ad vos non pn̄t neq̄ȝ inde
huc tranſmeare. ⁊ hoc de lege cõmuni falſe lo
quunt̄. quia xp̄s ab inferis reſurrexit. ⁊ laza=
rus ſimiliter. Joh. xj. Sed vn̄ traxerūt hunc
erroꝛē dicētes aiam eē moꝛtalē rn̄de. ꝙ ex his
v̄bis Eccs. iij. Vnꝰ eſt interitus hoīs ⁊ iumē
C toꝛum ⁊ eadē vtriuſq̄ȝ cõditio. Sȝ dicͭ Gregꝰ.
ꝙ ſalomon in li. Eccs. diūſas ꝑſonas in ſe ſu=
ſcipit. ⁊ q̄nq̄ȝ dicit ꝙ mens impita ſentit illud
iam dictū. Q̄nq̄ȝ v̄o ꝙ rõ bn̄ diſpoſita diſcer/
nit. ideo q̄ātū ad rõnem nō innuit aiam cū coꝛ=
poꝛe moꝛi vel ꝑire. Et h̄ ꝓbat̄ verū autoꝛita/
te phoꝛū. dicit em̄ Pla. in thim̄. c. xlv. ꝙ ani/
ma eſt imoꝛtalis ⁊ ſm̄ ꝙ vicerit paſſiões ⁊ ab
eiſdem victa fuerit ꝓmiat̄ vel punict̄ pꝰ moꝛ
tem. ⁊ in hoc verū dicit. Sed in hoc qđ ſubdit
falſum dicit. ait em̄. ſi aia exiſtēs in coꝛpe viri
li vincat̄ a coꝛpis paſſiõibꝰ poſt ſeꝑationeȝ a
coꝛpe virili in coꝛpꝰ mulieris mittet̄. Et ſi ſe
ibi male habuit in coꝛpꝰ pecoꝛis trāſibit. ⁊ pꝰ
moꝛtē in penā ⁊ ſm̄ ꝙ male vel peius ſe habu
erit in deteriꝰ pecus reuertet̄. Finalit̄ tn̄ oīnes
redibūt ad oꝛiginalē iuſticiā ⁊ innocentiam ⁊
dignitatē cū fuerit ꝑ penas ſufficient̄ expiate.

ſed hoc eē falſum erroneū q̄ȝ oñdit papa in ex=
trauagante dicēs. Diffinimꝰ ꝙ ſm̄ cõem dei
oꝛdinationē aie decedentiū in actuali moꝛtali
pctō mox poſt moꝛtē ad inferna deſcendunt
vbi penis infernalibꝰ cruciant̄. Et ſubdit. q̄/
cūq̄ȝ ſcienter ⁊ ꝑtinaciter temere aſſerere ꝓdi=
care docere ⁊ defendere verbo vel ſcripto ꝑ/
ſumpſerit. cõtra eū ſicut cõtra hereticū modo
debito ꝓcedat̄. ergo aie ficte ī carnalibꝰ deſi/
derijs ſeꝑate a coꝛpibus nō mittēt̄ in alia coꝛ=
poꝛa ſed deputent̄ ſupplitijs. In h̄ tn̄ dicto ꝓ
bat Plato imoꝛtalitatē aie. ⁊ in li. quē fedro=
nis noīe intitulauit. dicit ꝙ ſupueniēte nece ī
hoīe quod moꝛtale eſt ipſiꝰ defungit̄. ſ. coꝛpꝰ.
qđ v̄o imoꝛtale integrū ⁊ incoꝛruptibile auo/
lat. Et ibi etiā ponit q̄n hoīes defungūt̄ ducū
tur in chaos. ⁊ q̄ digne ⁊ ſancte vixerūt ꝓmiā
tur. q̄ vero iniuſte puniunt̄. Et calidius in co
mento ſup timeo platonis in v̄ſibꝰ aureis dic̄
Coꝛpe dpoſito cū liber ad ethera ꝑges. Eua
dens hoīem factus etherꝰ alter. De h̄ etiam
dicit Seneca in ep̄la. v. Mors quā ꝑtimeſci
mus ⁊ recuſamus nutrit vitā nō eripit. Veni
et iterū qui nos in lucē reponet dies. Et h̄ ſci=
ens quelibet fidelis aia cū ꝑegit tps ꝑegrina=
tionis mundialis ⁊ ꝑ moꝛtē diſcedit vel ſeꝑa=
tur a coꝛpe cõfidenter dicit v̄ba hec ſci euāge=
lij hodierni. vado ad eū qui me miſit. Et quā=
do ſic aia reuertit̄ feliciter ad creatoꝛē ſuū. tūc
implet̄ Geñ. viij. vbi legit̄. Noe emiſit colum
bam ꝑ feneſtrā que cū nō inueniſſet vbi requi
eſceret pes eiꝰ reuerſa ē in arcam. Noe interꝓ B
tatur quieſcēs. ⁊ ſignificat deuȝ p̄rem q̄ ſemꝑ
ab eterno q̄euit in ſeipſo. Et ꝑ h̄ ſolue queſtio
nem hanc temerariā qua querit̄ vbi fuit deuſ
anteq̄ȝ creauit celū ⁊ terrā. quia quieuit in ſe/
ipſo ⁊ ſine ſui mutabilitate oīa mutabilia ꝓ
duxit. Arca in qua fuerūt oīa genera aialiū
ſignificat mentē paternā in qua oīa genera
entiū ſm̄ rões ſuas hydeales ⁊ cās vitales
ab eterno extiterūt in quibꝰ poſtmodū in eſſe
ꝓfluxerunt. Feneſtra que ē ſupioꝛ ps arce de
ſignat rõnem illā hydealē ceteris ꝑfectioꝛem.
ſm̄ quā aia ceteriq̄ȝ ſpūs intellectuales in eſſe
ꝓfluxerūt. Ab hac feneſtra colūba emiſſa. id
ē ſpūs rõnalis nō inuenit vbi pes eius requie
ſceret ex q̄ nō habemꝰ hic manentē ciuitatem.
ſed futurā inquirimus. Ad Heb. xiij. Jō non
quieſcit fidelis donec iterū reuertit̄ in arcā vn̄
exiuit. Et hoc etiā ē qđ dicit b. Augꝰ li. ꝯfeſſi.
Feciſti nos a te ⁊ inquietuȝ eſt coꝛ nr̄m donec
requieſcat in te. Et quare ſic anhelat fidel̄ aia
ire ad ſuū ꝓncipiū. ſ. deum qui eā in hūc mun
dū miſit: ad h̄ rn̄de. mali in pn̄ti floꝛēt ⁊ ꝓmia
hn̄t. ſubleuant̄ ⁊ ꝓſperant̄ intm̄ ꝙ etiā q̄dam
ſci de h̄ murmurabāt. ſic̄ Job. xxj. Quare im
pij viuunt ſubleuati confoꝛtatiq̄ȝ diuitijs: Et

Hiere.xij. Quare via impiorū ꝓſperaꝛ.bñ ē
omib⁹ q̄ p̄uaricanꝛ ⁊ inique agunt: Et dauid
in pſ̄.xciij. Uſq̄ꝫ q̄ pctōres gloriabunꝛ: ſed bo
ni in hac vita eque areſcūt ⁊ p̄mijs carēt. ⁊ p̄=
munꝛ ⁊ aduerſa patiunꝛ. Et quia retributio
nō fit in p̄ñti. ⁊ ideo erit in futuro ꝓpꝛ qđ an/
helat ad hunc locū in quo p̄mia ſua inuenire
ſperant. ſic anhelauit ad deū dauid q̄ ait in pſ̄
xlj. Sicut ceru⁹ deſiderat ad fontes aquaruꝫ.
ita deſiderat aīa mea ad te de⁹. Et hugo ve/
nerabilis doctor in li. de charitate. Ad te inq̄t
me cōuerto dulcis amor ieſu a q̄ totū bonū aīe
mee dependet. in quocūq̄ꝫ tu es dulcis amor
ſemꝑ cogitat qñ mūdū exeat ſꝑ cogitat qñ ve
ram pacē inueniat. Si qñ ambulet. ſi qñ ſede=
at. ſi qñ q̄d agat. ſi qñ reqeſcat vt q̄cq̄d i corpo
re geraꝛ a te nō recedat. ſemꝑ cor ſurſuꝫ habꝫ
⁊ deſideriū in ſupna eleuās. tacēſ deū cogitat
E loquēs nihil p̄ter deū ⁊ qđ ad dei amorē perti
net loq̄ deſiderat. hec ille.. Sꝫ.d.a.ꝑ q̄s vias
aīe fideliū vadunt ad deuꝫ qui eas miſit: ad h̄
rñde. ꝙ neceſſe habēt ire ꝑ has vias ꝑ quas
xp̄s iuit ad ſuū p̄rem. ⁊ harū viarū ſunt tres.
que accipiunꝛ ſm̄ triplicē viam ſcꝫ paſſiuam.
actiuā ⁊ cōtemplatiuā. Prima ergo via ꝑ q̄m
xp̄s iuit ad patrē eſt via paſſiōis. ꝑ quaꝫ iuit i
tota vita ſua ab infantia vſq̄ꝫ ad morteꝫ. quia
optebat chriſtū pati. ⁊ ita ire i gloriā ſuā Lu.
vlti. Ideo poſtq̄ꝫ cū diſcipulis ſuis cenaſſet ⁊
cito imineret paſſio ſua. ait illis. vado ſcꝫ per
paſſionē cito inſtantē ad eū ſcꝫ p̄rem q̄ me mi=
ſit. Sic ⁊ nos ꝑ eandē viā oportet ire niſi vo=
lumus ad gl̄am venire. q2 dicit Aug⁹. Neq̄q̄ꝫ
ad regnū celoruꝫ ſe ꝑtinere iudicet. qui hic in
area triture nō cōdiꝛ tribulatione. nec mēbra
xp̄i ſe iudicēt. qui caput ſuū ſpinis coronatuꝫ
in paſſionib⁹ nō ſequūꝛ. Et b. Hiero. Uis in=
quit regnare cū xp̄o patiaris cū xp̄o. Si do=
minū oportuit pati quā fiduciā nos habem⁹ i
trare ſine labore: O q̄ꝫ ſtulti ſum⁹. volumus h̄
cū ſeculo gaudere ⁊ poſt cū xp̄o regnare. q.d.
nō ſic fiet. Et ſbdit. Nudus dñs ingrediꝛ. ſu⁹
ſupfluitate onuſt⁹ veſtib⁹ auro ⁊ gēmarū itra
bit: q.d. nō. Ille ieiunijs. ⁊ iſte crapula ⁊ luxu=
ria plen⁹. Ille in cruce ꝓ nob̄ moriēs. ⁊ iſte in
lecto delicato dormiēs. q.d. ñ ſic itur ad aſtra.
Ita neceſſe ē vt vel corꝑaliꝛ patiamur vel i mē
te paſſiones xp̄i ſedule meditemur. Iux̄ illud
qđ dixit ſponſa Cantl. j. Faſcicul⁹ mirrhe di=
lectus me⁹ mihi inter vbera mea cōmorabitur
vbi dicit glo. Faſcicul⁹ mirrhe ē cōgeries paſ
ſionū ex multis colligata qualē faſciculuꝫ aīa
deuota ſibi colligit qñ ſingula q̄ xp̄s paſſus ē
recolit. ⁊ inꝛ vbera ſua. i. in cordis ſui memo=
ria reponit ne vnq̄ꝫ a memoria excidant. taleꝫ
faſciculū elegit ſibi btūs Berñ. dicēs ſuꝑ Cā
ti. iiij. ſ. liij. Ego f̄res ab ineūte etate mea cō=
uerſatiōe ꝑ meritorum q̄ mihi deeſſe ſentiebā
hunc mihi faſciculū colligere ⁊ inꝛ vbera mea
collocare curaui. collectū ex oīb⁹ anxietatib⁹
⁊ amaritudinib⁹ dñi mei. Primū videlicet in
fantiliū illarꝫ neceſſitatum. deinde laboruꝫ q̄s
ꝑtulit p̄dicando. fatigationū i diſcurrēdo. vi
giliaꝝ i orādo. tēptationū in ieiunādo. lachry
marū in cōpatiendo. iſidiarū i colloquēdo. pe
riculorū in falſis fratrib⁹. cōuitiorū ſputoruꝫ.
colaphorū. ſubſannationū. ⁊ exprobrationuꝫ
horūq̄ꝫ ſilia. q̄ in ſalutē hūani generis copio/
ſiſſime noſciꝛ ꝑtuliſſe. hec Berñ. Secunda eſt F
via actiōis ꝑ quā xp̄s etiā iuit in tota via ſua
ſpecialiterq̄ꝫ a tꝑe p̄dicationis ſue q̄ꝫtū hꝛ ex
euāgelio ⁊ nō eſt dubiū q̄n añ fecit multa bo=
na opa q̄ꝫuis nō ſunt ſcripta. iux̄ illud Jo. vl.
Multa quidē ⁊ alia ſigna fecit ieſus q̄ nō ſūt
ſcripta. q̄ ſi omīa ſcriberenꝛ nō poſſet ea cape=
re tot⁹ mūd⁹. Iuit etiā ꝑ viā actionis iſirmos
curādo. mortuos ſuſcitando. eſurientes cibā=
do. ⁊ ſic de alijs. Per eandem etiā viam actio
nis ⁊ nos debem⁹ incedere. q2 ꝑ eā in monteꝫ
celi aſcendim⁹. Dicit eñ Anſ. li. j. c. iij. ꝙ vita
actiua aſſilaꝛ colli. ⁊ collis ē pes montꝫ vł mon
tiū. Nā p̄mo ꝑ collē aſcēdem⁹. q2 ꝑ viā actiuā
ad hunc montē aſcēdem⁹. de q̄ dicit pſ̄. xxiij.
Quis aſcendet in montē dñi. Et alibi. lxvij.
mons dei mons pinguis. Qꝫ aūt aīa fidelis ꝑ
viā actiuā ꝑuenit ad viſionē dei figuratuꝫ eſt
Geñ. xxix. vbi legiꝛ ꝙ iacob q̄ ſuiuit pro ra=
chel accepit primo lyam. deinde ꝑuenit ad ra
chel q̄ erat pulchra. Jacob interp̄tatur ſupplā
tator ⁊ ſignificat quālibet fidelē aīam q̄ ſupplā
tat vitia. ⁊ h̄ debet p̄mo accipe lyam q̄ interp̄=
taꝛ laborās vel laborioſa q2 debet p̄us labo/
rare in vita actiua. vt cibare paupes potare ſi
tientes. opire nudos. viſitare incarceratos. et
liberare captiuos. aliaq̄ꝫ opa facere ꝟtuoſa.
Quibus pactis venit ad rachel que interp̄ta
tur vidēs p̄ncipiū vel deū. q2 ꝑ vitā actiuaꝫ ꝑ
uenit ad ſuū p̄ncipiū vñ exiuit ad clare viden=
dum. iō xp̄s inuitauit eā Cañ. ij. Surge ꝓpe=
ra amica mea ⁊ veni. Surge inq̄t a torpore et
deſidia ꝓpera ꝑ actionis viā ad operū exerci
tia ⁊ veni ſequēdo mea veſtigia. Audiēs g̊ h̄
ſpōſa. ſ. aīa fidelis xp̄i ſponſi ſui inuitationem
dicit Cañ. iij. Surgā. ſ. a lectulo torporis ⁊ cō
modi corꝑaꝉ. ⁊ circūibo ciuitatē ꝑ viā pie acti
onis. ⁊ ſic tandē inueniēs dilectū dicit. Te/
nui eū nec dimittā donec introducam. Tertia G
ē via cōtēplatiōis. ꝑ hāc iuit xp̄us ab inſtanti
ſue ↄceptionis. ⁊ fuit ſtatim nō ſolum ↄtēpla
tor. ſꝫ etiā cōprehēſor. In q̄ via etiā poſit⁹ ſe=
pe i orōne ꝑnoctauit i mōte ab oīm hoīm ſtre
pitu ſemotus. Et hāc viā in aſcenſiōe cōſum=
mauit veniēdo ad terminū ſui motus. ⁊ ꝑ hāc
viā felix aīa dꝫ icedere q̄ ad ſuū terminū nitiꝛ

ꝑuenire. Eſt em̃ via cõtemplatiua cella vina-
ria i qua celeſtis rex deuotã aiam introduxit.
Sicut de hoc gloriat̃ Cañ. ij. Introduxit me
rex in cellã vinariã. Sed nota palladius in li.
de agricultura dicit. ꝙ cella vinaria a quinq̃
deb3 eẽ remota. in q̃bus notant̃ quinq̃ a qui
bus debet cõtẽplatiu⁹ abſtinere. Primo cel-
la vinaria debet eẽ remota a calore. q2 debet
eẽ frigida. ſic ꝯtemplatiuus vir vel mulier de
bet eẽ frigidus ab eſtu cõcupiſcẽtie vel ab ar/
dore libidinis remot⁹. q̃ oculũ mentis obtene
brat ⁊ excecat. iuxta illud pſ̃. l vij. Supcecidit
ignis ⁊ nõ viderũt ſolẽ. Scd̃o cella vinaria d̃
bet eẽ a luna remota. quia debet eẽ quaſi ob/
ſcura. Moralr̃ hec obſcuritas fit in viro con-
templatiuo vel muliere ꝑ hũilitatẽ. ꝑ quã nul
lus reputat ſe q̃i aliq̃d ſcire vl̃ audire vl̃ vide-
re. vel hec obſcuritas r̃fert̃ ad fidẽ. q̃ nunc vi-
detur de⁹ a cõtemplãtib⁹ ſub quadã obſcuri/
tate. Iuxta illud. j. Cor. xiij. Videm⁹ nunc ꝑ
ſpeculũ in enigmate. ⁊ q̃re hoc. quia lucẽ h3 in
acceſſibilẽ. quam nemo hoĩm videre poteſt. j.
Thimo. vj. Iõ dixit Thob. v. c. In tenebris
ſedeo ⁊ lumẽ celi ñ vid̃o. Iſta tenebra fit i ſcis
ꝓꝑe q̃ñ ꝯſiderãt ꝓꝓos d̃fect⁹ diuũ iudiciũ for
midãtes. id̃o dicit dauid i Pſ̃. liiij. Timor et
tremor venerũt ſup me. ⁊ cõtexerũt me tene/
bre. vel forte cõtemplatiui timẽt ⁊ fugiunt ni/
miã celeritatẽ mũdane ꝓſperitat̃. Sicut timu
it dauid cũ dixit pſ̃. l v. ab altitudine diei. id ẽ
ꝓſperitatis timebo. ⁊ ideo nõ recuſant noctẽ
aduerſitatis. ſicut dicit in pſ̃. cxxxviij. Nox il
luminatio mea in delitijs meis. Et dicit in de
litijs quia interdum cõtemplatiui in magnis
delitijs ⁊ gaudijs in ſua ſpeculatione. replen
tur. quia dicit Caſſian⁹ in li. collationũ. Tan
to p̃ſto eſt nũc ſanctis iocũditas mẽtis ſue q̃-
tum nulla rõ eſtimare aut lingua aliqua vale-
at enarrare. Sed ibidẽ idem Caſſian⁹ mouet
hanc queſtionẽ abbati Danieli. querẽs q̃ cau
ſa ſit ꝙ mẽs diuinis meditatiõib⁹ intẽta q̃ñq̃
gaudio tanto repleat̃. ⁊ tantis diuinis chariſ
matibus exuberet. ꝙ orõ ꝓmpta. actio expe/
dita. ⁊ feruida meditatio ad deũ mittat̃. ⁊ ibi/
to tã irrõnabili torpore reꝑmat̃. ꝙ nec oratio
nec lectio vel meditatio ſapiat. ſed oẽs act⁹ ſpi
h rituales deſipiant. Ad qd̃ rñdit abbas Dani
el. ꝙ ſup hanc mẽtis ſubtilitatẽ ſancti patres
tradunt triplicẽ rõnẽ. Aut em̃ iſte torpor ⁊ de
ſidia vel ſterilitas deſcẽdit de nr̃a negligentia
aut de impugnatione diaboli. aut de diſpẽſa/
tione dei ꝓ nr̃a ꝓbatione. De negligẽtia q̃dẽ
cũ tpe p̃cedẽti min⁹ circũſpecti ⁊ ignauiam ⁊
deſidiã noxijs cogitatiõib⁹ paſcimur. ⁊ terrã
cordis nr̃i tribulos ⁊ ſpinas facim⁹ germina-
re. quib⁹ in ea pullulantib⁹ efficimur ſteriles.
⁊ ab om̃i fructu ſpũali vacui ⁊ inanes. De im

pugnatione diaboli. q̃m̃ q̃ñq̃ bonis actib⁹ dẽ
diti callid⁹ hoſtis mentẽ nr̃a3 diſtrahẽs nos a
bonis cogitatiõib⁹ ignorãtes abſtrahit vel in
uitos. Diſpẽſatiõis aũt dei ⁊ ꝓbationis du/
plex eſt cã. Prima vt cũ a deo parũ derelinq̃-
mur. fragilitatẽ mẽt hũilit̃ ītuẽtes. d̃ p̃cedẽte
cordis puritate que nobis ſuo munere dona-
ta nobis nequaq̃ extollamur. ⁊ p̃teritã cordiſ
alacritatẽ nõ merito nr̃o obtinuiſſe ſed mune-
re accepiſſe cognoſcam⁹ ⁊ ꝓ eius recupatiõe
feruenter exorem⁹. Scd̃a cauſa ꝓbationis vt
mentis nr̃e deſideriũ cõꝓbet̃ cũ quãta vide
licet deuotionis inſtãtia gr̃am ꝑditã requira-
mus. ⁊ cũ hoc cognoſcẽtes ꝙ amiſſam gratiã
cũ tanto labore recupare oportet. rurſus inuẽ
tam ſollicite cuſtodire ac tenere attenti⁹ ſtude
amus. Nã illud qd̃ facile credit̃ recupari. ple
rũq̃ ſolet negligenti⁹ cuſtodiri. hec ille. Ter/
tio cella vinaria debet eſſe remota a ſeptẽtrio
ne. i. debet eẽ oppoſita ſeptẽtrioni Septentrio
dicit̃ antarticus ſiue vrſa. Et dicit̃ a. vij. ſtel/
lis frigidis a natura. in quo moraliter ſignifi-
cat̃ ſeptenari⁹ vitiorũ quib⁹ ſancti ⁊ contem/
platiui viri oppoſiti ſunt eis reſiſtẽtes. ⁊ cõtra
ea pugnantes. iux̃ exhortationẽ Sene. Pacẽ
cũ hoĩb⁹ habebis ⁊ bellũ cum vitijs. Quarto J
cella vinaria debet eẽ remota ab humore. ſ. a
ciſternis ⁊ aquis. he autẽ aque ſunt doctrine
ꝓhie quarũ ciſterne ſunt ꝓhorũ libri. a q̃b⁹ hõ
cõtemplatiu⁹ ab alijſq̃ que ad fidẽ nõ ꝑtinẽt
debet remoueri. quia fides nõ habet meritu3
ſm̃ Greg. in omel̃. vbi hũana rõ p̃bet experi-
mentũ. Et dicit Amb̃. Tolle argumẽta vbi fi
des querit̃. de his ciſternis dicitur Hiere. ij.
Duo mala fecit ꝓꝓl̃s meus. quia dereliquerũt
me fontẽ aque viue. ⁊ foderunt ſibi ciſternas
diſſipatas. que cõtinere nõ valent aq̃s. he ci/
ſterne diſſipate ſunt ꝓhorũ libri errantium. vt
auerrois. ⁊ quorũdã aliorũ cõtra fidẽ loquẽti
um quorũ etiã vn⁹ vocat̃ hermes tremegiſt⁹
ad aſclepiũ p⁹ mediũ libri dicẽs. Cũ aie fuerit
a corpe diſceſſio. tũc ad examẽ meritiq̃ ei⁹ ar-
bitriũ tranſiet in ſummi demonis ptãtem. Iſ/
q̃ cũ eã piã iuſtãq̃ ꝓuiderit in cõpetentib⁹ lo
cis ꝑmanere dimittit. ſi aũt delictorũ ip̃a3 ma
culis vitijſq̃ obligata3 viderit. deſup ad ima
ꝑturbãs ꝑ cellã ignis ⁊ aque ſepe diſcordanti
bus tradet. vt ſic int̃ celũ ⁊ terrã mũdanis flu
ctib⁹ in diuerſis ſp eternĩſq̃ venis agitata ca/
piat̃. Ecce ille tradit ptãtem demoni ſup aĩas
penis deputãdas. que tñ iure deo debẽt̃ ⁊ an
gelis ei⁹. Nõ pt3 Mat. xxij. vbi legit̃ ꝙ rex
ſc3 xp̃s dixit miniſtris ſuis. ſc3 ſuis angelis. li-
gatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ mittite eu3 in tenebras
exteriores. vel miniſtri dei ſunt demões. xxiij
q. v. c. nõ ſolũ. vbi dicit̃. Nõ ſolũ hoĩes mini-
ſtri ſunt ⁊ vltores ire dei his q̃ malũ opantur.

ꝫ etiã ɔtrarie fortitudines.i.demões ſm Bar
tho.brictieñ. Et patz ex illo ꝙ p̄mo aie dãnã/
de trãſeunt in dei ꝛ nõ in demõis ꝑtãtẽ. dein/
de tradanꝫ miniſtris etñalit̃ puniende. ideo
has ciſternas pħorũ errantiũ diſſipatas.non
debent ſcʒ viri cõtemplatiui fodere ne forte ſƀ
ducti oberrẽt a fide. Quinto cella vinaria de/
bet eſſe a fetore remota longe a balneis ſtabul̃
ꝛ ſterq̃linijs. Moral̃r in balneis intelligũtur
volupt atis delitie.in ſtabulis dignitatꝭ excel=
lentie.qꝛ viri magni ꝑcipue delectanꝫ in mł̃ti
tudine equitũ pompa equorũ q̃bꝰ ſtabula re/
plenꝫ. Nã de Salomõe dicit̃.ij. Paral̃.ix. ꝙ
habuit quadraginta milia equorũ in ſtabulis
In ſterq̃linijs aũt intelligunt̃ hũane diuitie.
de q̃bꝰ apl̃s ad Phil̃.iij. Oia detrimentũ feci
ꝛ arbitratꝰ ſum vt ſtercora. Hec em̃ q̃ munda
nis redolẽt ſanctis fetent.q̃ celeſtiũ odorem ꝑ
olfactũ iudicio diſcretiõis ꝛ ɔtẽplatiõis ꝑci/
piunt. Ideo ab his tribꝰ iã dictis tanq̃ʒ a tri/
bus fetidis longe fiũt. Iuxta illud pſ̃.liiij. Ec
ce elongaui.ſ.a fetore mũdi.ꝛ mãſi in ſolitudi
K ne. Ctũ ad ſcđm tangit̃ bonitas diuine cle/
mentie pctõres corrigẽtis.cũ dicit.ille argu/
et mũdũ de pctõ.ꝺ iuſticia ꝛ ꝺ iudicio De pec
cato quidẽ infidelitatꝭ.qꝛ nõ crediderũt in me
Ubi notandũ infideles qui in xp̄m nõ credũt
ſunt multiplices. Primi ſunt deũ negãtes. et
hi q̃ ſunt in errore iſto mõ ſunt indigni omĩ bo
no ꝛ ſunt quodãmodo deteriores demonibꝰ.
qꝛ illi credũt deũ eẽ. Iac̃.ij. Tu credis qm̃ de=
us ẽ ꝛ bñ credis ꝛ facis ꝛ demões credũt ꝛ cõ=
tremeſcũt. deũ em̃ eẽ multis mõis oſtẽditur.
Primo ħ fides recta teſtat̃. Nã fides catholi
ca credit deũ credit deo ꝛ credit in deũ Crede
re deũ ẽ ip̄m credere eẽ. Credere deo ẽ crede/
re ṽbis eiꝰ. Sʒ credere in deũ ẽ credẽdo ama
re deũ.credẽdo in eũ ire ac mẽbris eiꝰ incorpo
rari. Primũ ꝛ ſcđm malorũ ꝛ bonorũ ẽ. ꝫ tm̃
bonorũ ẽ tertiũ. vt dicit Tho.in cõpen.lib.j.
c.j. Et mgr̃.li.iij.diſt.xxiij. Scđo deũ eſſe ſcri
ptura loquit̃.pſ̃. Ab eterno ꝛ vſq̃ʒ in eternuʒ
tu es deꝰ. Tertio ſancti ꝑdicãt quorum vnus
Aug.in ſoli. Credimꝰ te dñe eẽ aliq̃d q̃ nihil
maiꝰ cogitari poſſit. Quarto deũ eẽ oẽs crea/
ture clamãt. Nã oia pulchra teſtant̃ ip̄m pul=
cherrimũ dicẽtes cũ pſ̃.xcix. Ipe fecit nos et
nõ ipi nos. Omia dulcia teſtant̃ eum dulciſſi
mũ ſublimia altiſſimũ.pura puriſſimũ. et ſic
de alijs. Jõ Augꝰ.li.x.ɔfeſ̃. Interrogaui in=
quit de deo meo celũ.ſolẽ lunã ꝛ ſtellas. neq̃ʒ
nos ſumꝰ deꝰ quẽ queris inq̃unt. Et dixi oibꝰ q̃
circũſtant carnẽ meã.dicite de deo meo aliq̃d
ꝛ exclamauerũt voce magna. Ipe fecit nos.
Ita ꝛ in alijs creaturis vt floribꝰ.gẽmis ꝛc̃.no
ſcit̃ creator.iux̃ illud Sap̃.xiij. A magnitudi
ne em̃ ſpeciei ꝛ creature cognoſcibilit̃ poterit
creator horũ videri. Quito deũ eẽ rõ natural̃
dictat. Jõ Dama.dicit. Cognitio exiſtẽdi de
um nob naturaliter inſerta ẽ. de ħ vide ſ̃.ꝑte
j.dñica.letare.F.ij.Z.A. Scđi infideles ſunt
idola adorãtes.q̃rũ aliq̃ adorãt ſolẽ.lunam ꝛ
ſtellas.alij q̃tuor elemẽta.alij irrõnabilia.alij
q̃ʒ demões. Sic illi ſacerdotes.iij. Regl.xviij
qui inuocabãt nomẽ baal de mane vſq̃ʒ ad me
ridiẽ.dicẽtes. Baal exaudi nos. ħ q̃dẽ idola=
tria ẽ magnũ pctm̃.qꝛ deo ſuũ honorẽ aufert
ꝛ creature cui nõ debet̃ cõfert. ꝛ equat creatu
ram creatori. Et de talibꝰ loquit̃ Paulus ad
Ro.j. Mutauerũt gloriã incorruptibilis dei
in gloriã volucrum quadrupedũ ꝛ ſerpentuʒ
Sup q̃ dicit Amƀ. Qta ẽ ſtulticia eorũ. apđ
quos plꝰ põt imaginatio q̃ʒ ṽitas ꝛ potiores
ſunt mortui q̃ʒ viui. Tales ergo faciũt ſe infe/
lices.maledictos.deriſione dignos. De q̃ Sa
pieñ.xiij. Infelices ſunt ꝛ inter mortuos ſpes
illorũ ẽ.q̃ appellauerũt deos oꝑa manuũ ho/
minũ. De ſcđo Deutꝭ.xxvij.maledictꝰ hõ qui
facit ſculptile ꝛ cõflatile abominationẽ domi
opꝰ manuũ artificũ.ponetq̃ʒ illud in abſcõdi=
to. de tertio Hiere.x. Non ẽ ſp̃us in eis.vana L
ſunt ꝛ opꝰ riſu dignũ. Hic orit̃ vna dubitatio
an xp̄ianis liceat imagines aliq̃s adorare.ꝛ vi
det̃ ꝙ nõ.qꝛ Exo.xx.dr̃. Nõ facies tibi ima/
ginẽ neq̃ʒ oẽm ſĩlitudinẽ. Si em̃ nõ licʒ facere
mł̃to fortiꝰ nõ licʒ adorare. Ad oppoſitũ aũt ẽ
ritus eccl̃e Ad iſtã dubitationẽ rñdet Tho.in
iij.ſcꝑ.ſen.diſt.ix.ꝙ imago dupl̃r põt cõſide=
rari.vel ſm ꝙ ẽ res q̃dã.vl̃ ſm ꝙ ẽ imago.pri
mo modo nullꝰ debet̃ ſibi honor ſic̃ ligno vl̃ la
pidi.ſcđo mõ honor nõ fit imagini.ꝫ illi cuiꝰ ẽ
imago. Sʒ Hol.lec.clv.dicit.ꝙ nulla adora/
tio debet̃ imagini nec hʒ hõ imaginẽ adorare
vna em̃ ẽ adoratio in ſpũ deuotionis ꝛ amore
ſũmo.ꝛ iſtã nullo mõ debemꝰ in aliã creaturã
dirigere.qꝛ tñ ꝓpt̃ imaginẽ xp̄i excitamur ad
adorãdũ xp̄m.ꝛ corã imagine orõnẽ nr̃aʒ faci
mus deũ large loquẽdo q̃ſi imaginẽ adoramꝰ
Et ſƀdit.mihi videt̃ dicendum. ꝙ nec adoro
imaginẽ xp̄i qꝛ lignũ.nec qꝛ imago xp̄i.ꝫ ado
ro xp̄m corã imagine xp̄i.qꝛ ẽ imago xp̄i ꝛ ex=
citat me ad adorandũ xp̄m. Cũ aũt dic̃ Dam.
li.xlviij. Scđoꝝ imagines dicunt̃ adorari.ħ in
telligo ſic̃ dic̃ Hol.ꝙ ꝓpt̃ imaginis repñtatio
nẽ lʒ mihi corã illa imagine ſcm̃ cuiꝰ ẽ adorare
Sʒ.d.ſi debeo ex cõmemoratiõe imagĩs.mul
to magis ex cõmemoratiõe imagĩs verioris.ꝫ
verior imago ẽ in hoie ſm aiam.iux̃ illđ Geñ.
j. Faciamꝰ hoiem ad imaginẽ nr̃am. Et veri=
or ẽ imago viui hois.q̃ʒ imago lignea vel lapi
dea.ꝰ lʒ adorare deũ vl̃ xp̄m in hoie potiꝰ q̃ʒ i
imagine. Ad ħ dicẽdũ ꝙ hõ nimis magnã hʒ
nobilitatẽ. vñ ſi adorat̃ poſſet ꝑſumi ꝙ ꝓpt̃ ſe
adoraret̃.imago aũt lignea nihil hʒ bonitatis

vel momētanei. q̄re corā ea adoratio dʒ fieri.
Et ideo ſtatuit eccl'a ꝙ poti⁹ corā imagine ta=
li fieret adoratō q̄ȝ hoīe. q̄uis ꝗ ſic deū adora
ret exercitat⁹ ꝑ hoīem q̄eīn⁹ ē imago dei i nul=
lo peccaret. niſi forte ꝑ accidens rōne ſcādali
qꝺ alij poſſent inde ſibi vēdicare. h̄ Hol. ꝰ Vñ
nota vſum imaginū in eccl'a introduxerīt apl'i.
q꞉ dicit Dama. li. iiij. c. viij. ꝙ rumor ad eū ꝑ=
uenerat. ꝙ b. Lucas pinxit imaginē tā xp̄i q̄ȝ
marie mr̄is ſue. ⁊ ꝙ ille imagines habebātur
in rhoma. ⁊ ſ̄m illas alie fuerūt depicte ꝗ oliȝ
hieroſolymis habebant̄. imo narrat̄ etiā in ec
cleſiaſtica hiſtoria. ꝙ xp̄s abagaro regi ꝗ pi/
ctorē ſuū miſit ad eū imaginē ſuȷ̈pſi⁹ tranſmi
ſit.. Cū em̄ pictor nō poſſet in faciē xp̄i aciē vi
ſus ſui defigere ꝓpt̄ claritatē choruſcationem
xp̄s deuotionē regis attēdēs ſuū veſtimentū
faciei applicauit. ⁊ ſic ſuȷ̈pſi⁹ imaginē ei miſit
hec Dam̄. Fuit aūt triplex cā iſtitutiōis ima
ginū in eccl'a. p̄ma ad inſtructionē laicorū ꝗb⁹
imagines adhibent̄ loco librorum. ſc̄d̄o vt in
carnationis myſteriū. ſc̄ōꝫ exēpla nob̄ frequē
tius infigerent̄. tertio ad excitandum deuoti=
onis affectū. ꝗ magis ex viſis q̄ȝ auditi cauſat̄
Sʒ vſus ſimulacrorū ſ̄m Iſid̄. viij. eth̄. ca. v.
exortus ē ex nimia affectiōe ad mortuos. con=
ſtituebantur effigies vel imagines vt mortu/
os viuos repn̄tarēt. poſt h̄ demōes illa ſimu=
lacra ſunt ingreſſi ⁊ rn̄ſiones dederūt. ⁊ ſe co=
li a malis ⁊ ꝑditis hoib⁹ ꝑſuaſerūt. Iudei autē
dicūt ꝙ iſmael p̄mo ſimulacrū fecerit ex luto.
Gentiles xͦo dicūt ꝓmetheū ſimulacra hoim
p̄mo finxiſſe ex luto. ⁊ ab eo dicūt artē faciēdi
O ſtatuas adinuētā Tertij infideles ſūt arti ma
gice inſudantes. ⁊ illi derident̄. p̄mo a demo=
nib⁹ fallacib⁹ ꝗb⁹ ſacrificāt ⁊ q̄s colūt. vt dicā
infra deo annuēte. feria. iij. penth̄. F. ꝗ non in
trat ⁊c̄. de gerberto ⁊ ꝗdā alio ep̄o ꝗ ꝑ artem
magicā in ꝑlaturā intrauerūt ⁊ ouile. q̄re a de
monib⁹ decepti fuerūt. Sc̄d̄o deridēt̄ ab hoi
bus ſicut refert Hol. lec. clxxxix. de ꝗdā cleri=
co ſcriptore nigromātico. cui demon apparēs
ꝓmiſit ꝙ fieret rex anglie ⁊ ꝙ cū tanta militia
duceret̄ in mediū regni anglie ſic vnq̄ȝ edunū
dum filiū henrici viderat eq̄tare. ſ̄ tādē ſuſpē
ſus fuit q̄ȝdiu oſſa oſſibus adherebāt. ⁊ ſic ab
hoib⁹ deriſus fuit ꝗ diabolo credidit. ⁊ rex eē
voluit. ideo oēs tales dicere pn̄t illꝺ pſ̄. xliij.
poſuiſti nos obprobriū vicinis nr̄is. ⁊ ſubſan
nationē ⁊ deriſum his q̄ in circūitu nr̄o ſunt.
Sicq̄ȝ helias ꝓph̄a baal deriſit. ⁊ ait. clamate
voce maiori de⁹ vr̄ forſitā loq̄t̄ cū alijs. aut in
diuerſorio ē. aut i itinere. aut certe dormit. iij.
Reg. xviij. Tertio derident̄ ab angel' qꝺ ptʒ
Nūe. xxij. de nigromātico balaā cui obuiauit
angel⁹ gladio euaginato. ſatē in dijs ſuis cōfi/
dentē deriſit. qn̄ aſinā ſuā ad maceriā collide=
re impauit. Quarto derident̄ a deo finalit̄. iu
xta illꝺ pſ̄. lviij. ⁊ tu dn̄e derideb̄ eos ⁊ ad ni=
hilū deduces oēs gētes. i. oēs gētilit̄ ſe demōi
bus ſubmittētes. Sʒ h̄ orit̄ dubitatio vtrum N
ars magica ſit hoib⁹ totalit̄ inꝺ̄icta. ad h̄ dici
tur ꝙ ſic. rō ē. q꞉ ars magica dr̄ eē ſuꝑſticioſa
obſ̄uātia q̄liſcūq̄ȝ ſuīt. an auxilio vel ꝯſilio d=
monū ad h̄ ꝑ̄cib⁹ vl' pactiōib⁹ vocatorū cōple
ta. iō dic̄ b. Aug. de doc. xp̄iana. ꝙ ad ſuꝑſti=
tionē ꝑtinēt volumia artiū magicarū ⁊ liga/
ture. ⁊ ꝗ medicorū diſciplina ꝯdēnat ſiue imꝑ̄
catiōib⁹ ſiue in q̄cūq̄ȝ voce q̄s caracteres vo/
cāt. Ex his elice p̄mo ꝙ h̄ ē ſuꝑſtitioſuʒ qꝺ ait
palladi⁹ li. de agricultura. Colūbe nō parāt ne
q̄ȝ locū deſerūt ſi ꝑ oēs feneſtras aliq̄d ꝺ ſtrā=
gulato hoīe vl' de vincl'o vel de fune ſuſpēdat̄
h̄ em̄ ſpectat ad ꝗdā pacta antiq̄t⁹ int̄ demōes
⁊ hoīes ꝯſtituta. Sc̄d̄o elice ꝙ nulla vis natu
re corꝑe lapidis metalli ligni vl' herbe p̄t ꝺmo
nē ad aliqꝺ cōpellē q̄q̄ȝ fingat ſe cōpelli. ⁊ ho
mini aliꝗ mō ſubdi. vt ꝑ h̄ familiaritatē cū ho
mine ꝯhat. vt finalit̄ eū fallat. Tertio ex h̄ elice
de incātatiōib⁹ ſ̄pētū ꝙ ex ꝗ nulla cā tal' appa
reret q̄re voces tales q̄leſcūq̄ȝ fuerit faciāt ſer
pētes expectare. vl' ſ̄pēs itelligat qꝺ ꝓfertur
vident̄ t'les icātatiōes ꝑ demōes effectū ſorti/
ri. Quarto elice ꝙ icātatiōes q̄s faciūt vetule
ꝓ morb̄ curādis ꝑ noīa barbarica vl' ex̄nea. et
obſ̄uatōes tales īfinite ſortilegia ſūt q̄uis ad
miſceat̄ ꝗdā de deo vl' euāgelio. vn̄ dic̄ Holc.
vbi ſ̄. Quito ptʒ ſuꝑſticioſū. ſi aliꝗs vidit ve
ſtes a ſoricib⁹ corrodi. tiet de aliꝗ fortuitu euē
tu. vn̄ dic̄ Aug⁹. de doc. xp̄iana. c. xxv. ⁊ poit
exēplū. vn̄ inq̄t legit̄ Cato quēdā bn̄ deriſiſ=
ſe ꝗ ſibi ꝓ mirabili ſigno iſortūato nūciauit ca
ligas eē ꝑ ſorices corroſas. Certe inq̄t n̄ ē mi=
rabile. ſ̄ fuiſſet mirabile ſi calige ſorices corro
ſiſſent. Sexto ptʒ eē ſuꝑſticioſū h̄ qꝺ int̄dū ſit
his dieb⁹ ꝙ venatores in eūdo ſ̄rib⁹ obuiant
⁊ illo die ꝓ expeditione diffidūt. vt dic̄ Aug.
vbi ſ̄. Cū em̄ nulla rō poſſit eē q̄re occurſ⁹ bo=
norū virorū venationē īpediat. qn̄ ē licita et a
ꝑſonis cōuenīētib⁹ exercet̄. manifeſtū ē ꝙ cre=
dere ſuꝑſticioſū ē ⁊ erroneū. Septio h̄ ptʒ eē
erroneū ꝙ ꝗdā īfideles dicūt. qn̄ pice garriūt
ſignificat hoſpitū aduētū. Ex ꝗ iſta ſignifica=
tio nō ē a deo inſtituta. dicūt doctores ꝙ tales
obſ̄uationes horū ſignorū ſūt introducte ab
hūana vn̄itate demonū malicia cooperāte. ꝗ
gaudēt implicare hoīes in vanitatib⁹ ⁊ erron
bus ⁊ in principio caſus accidit ꝙ talis euen=
tus tale ſignum ſequebat̄ ⁊ poſtea qn̄ ceperāt
hoīes talibus credere ⁊ indulgere multa ſeq̄=
bant̄ ꝑ coopationes demonum vt magis fie/
rent curioſi ⁊ arti⁹ in talib⁹ ſuꝑſtitionib⁹ radi
carent̄. vt dic̄ Holc. lec. clix. Sed contra hoc O
poſſit aliquis dicere. Irrationabile eſt illud

ꝓhibere qđ a diuerſis ē exptū. ſ; diuiſi ſūt exp
ti. ꝙ q̄dā negocia malos euēt⁹ denūciāt. ſicut
obuiare lepori ſignificat malū. obuiare bufo=
ni bonū. Et iterū ꝟbis cōferr̄ ꝟtus naturalis
ꝛ caracterib⁹ et ſignis a ſtellis celeſtib⁹. ſ; cuʒ
re naturali vti lʒ applicādo ad effectū cōſequē=
tem. ğ irrōnabilit̄ talia ꝓhibent̄. Ad pmū ob
iectū rn̄det robert⁹ Hol. lec. clxxxix. ꝙ t̄les ob
ſeruantie ſunt antiq̄t⁹ a demonib⁹ tradite. nō
eīn ſunt cāe taliū euētuū ſ; ſigna tm̄ ꝛ nō natu=
raliter inſtituta nec a deo. ſ; ab hoie vel ab an
gelo nō bono ſ; malo. Ad ſcđm rn̄det ꝙ figuri
ꝛ caracterib⁹. nulla ꝟtus actiua a ſtellis pōt i
pmi cū nō ſint res diſtincte a reb⁹ figurati. Si
aūt dicat̄ ꝙ ipis reb⁹ impmit̄ ꝟtus ꝑ figuras
ꝛ caracteres. h̄ nō ē niſi ꝑ pacta demonū ordi
nata. ideo oēs tales de his pctis infidelitati a
deo finalit̄ pena et̄na nūq̄ꝙ finitura niſi peni
teant arguent̄ iux̄ illđ pſ̄. xlix. Arguā te ꝛ ſta
tuā ꝫ te faciē tuā. q. d. ſm Aug. Quid tibi fa=
ciā vt te videas? q: ſi videres te diſpliceres ti
bi ꝛ placeres mihi. q: ꝟo te nō vides placuiſti
tibi. ꝛ diſplicebis mihi ꝛ tibi. mihi cū iudica=
beris. i. cōdemnaberi. tibi aūt qn̄ ardeb̄. h̄ ille
Sʒ q: benign⁹ ē ſpūſſcūs Sap. j. Et non vult
tales infideles pire. ſ; ad cognitionē ꝟitati per
uenire qua ꝑpt̄ arguit eos in pn̄ti dupl̄r. pmo
interi⁹ ꝑ ꝯſciam accuſantē. q: ꝯſcia ē accuſatō
ꝓprie trāſgreſſiōis vt hēs s̄. pte. j. feria. vj. le
ctarc. Z. R. de h̄ etiā dicit̄ Hiere. ij. Arguet te
malicia tua. Alit̄ eīn nō eē pōt q̄n taliū īfideli=
um ꝯſcie ſp ſūt inq̄ete ꝛ murmurāt ꝫ ipos ꝙ
creatorē ſuū dimittūt. ꝛ ad illa vana ꝛ erronea
ꝯuertūt̄. Scđo arguit eos ꝑ ſcpturā exteri⁹ i=
crepantē. q: ois ſcriptura diuinit⁹ inſpirata
vtil̄ ē ad docendū ꝛ arguendū. Sʒ vbi argu=
it ꝑ ſcripturā talia vana ꝛ mēdoſa ſpūſſanct⁹?
certe pſ̄. iiij. Ut q̄d diligiti vanitatē. ſ. incāta/
torū. ꝛ q̄riti mēdaciū. ſ. ſortilegorū. q̄ dicūt ſe
vera dicere. vt certe mlr̄ieres q̄ apud vulgū di
cunt̄ ſapiētes. ꝛ tn̄ ſm rei ꝟitatē ſunt īſipien=
tes ꝛ mēdaceſ. q: illđ qđ dicūt hn̄t a dmōe q̄ ē
mēdax ꝛ pr̄ ei⁹. ſ. mēdacij. Joh̄. viij. iđo tales
nō ſūt viſitande. q: h̄ inhibet Aug⁹. lxxxviij.
diſt. c. qm̄. vbi dic̄. incātatiōes ꝛ ligaturas ma
tres q̄rētes īfideles reputant̄. pueri ſuis capi=
ta dolētib⁹ vl̄ alia īfirmitate laborantib⁹. pter
pr̄ nr̄ ꝛ credo. q: tales incātatiōes nihil reme=
dij ꝯferūt. ſ; irā dei vt habes s̄. pte. j dn̄ica re
miniſcere. ſ. ij. U. Z. Hec inq̄ʒ peſſime menda=
ces nō ſolū nō ſunt viſitāde. ſ; ſunt ꝑ penas a
lege taxatas fugāde ꝛ extirpande. q: vbi nr̄a
biblia hʒ maleficos ne patiari viuere ſup t̄rā
Exo. xxij. Ibi biblia hebreoꝝ hʒ ſic. ſortilegā
ne patiari viuere. ſ; licʒ expmat mulierē tm̄ tn̄
intelligit̄ de hoie ſortilego. ſicut expmit tranſ
latio nr̄a. Sʒ ſcptura expmit illđ qđ cōmuni⁹

accidit. ſ. ꝙ mlr̄ieres ſūt ſortilege. Sʒ. d. q̄ ē pe
na taliū. rn̄de ꝙ ignis. q: igne ſūt cremāde vt
C. đ maleficijſ. ꝑ totū. ꝛ. xxvj. q. v. ꝑ totū. Se
cūdo ſpūſſcūs arguet mūdū de iuſticia q̄m fa=
cere neglexerūt vel q̄m nō hn̄t. Circa qđ nō q̄
libet hō dʒ hr̄e iuſticiā ꝛ eā nō negligere. ꝑpt
h̄ q̄ iuſticia hʒ. Primū q: ē munimētū ꝑſliant̄
ꝛ q̄ ad h̄ cōpat̄ lorice q̄m hō dʒ hr̄e idutā. iux̄
exhortatiōeʒ apl̄i ad Eph̄. vj. State iduti lo=
rica iuſticie. Eſt eīn lorica gen⁹ armorū defen
ſoriū ꝛ diſponit hoiem ad ſuſtinēdū iuaſiōes
aliorū ſine leſiōe vulnerū Iſto mō iuſticia mu
nit hoies int̄ ꝑſecutores vt nihil eis noceant.
ſi iuſticiam habeant. ſʒ bti pdicant̄ Mat. v.
Beati q̄ ꝑſecutionē patiunt̄ ꝑpt̄ iuſticiā. Iſta
lorica hō dʒ indui vt oīe op⁹ ſuū iuſticia re/
gulet̄. ſic̄ arma lorice valēt ad caput. ad tibiaſ
pedes ꝛ totū corp⁹. ſic iuſticia valet ad oīa.
nā nihil ſine ea vtile reputat̄ qn̄ ipſa amittit̄.
vn̄ ſup illđ pſ̄. lxj. Rapinas nolite ꝯcupiſce/
re dicit glo. O lucra dānoſa iuenis ꝛ ꝑdis iu=
ſticiā. Juſticia eīn a malo pene i futuro cuſto=
dit. ſic̄ lorica a vulnere corp⁹ munit. q: dicitur
Dan̄. vj. Cōcluſit ora leonū ꝛ me nō ꝯtamina
uerūt. q: iuſticia inuēta eſt in me. Scđo iuſti=
cia ē ornamentū triūphātis. ꝛ q̄tū ad h̄ ꝯpat̄
corone i ludis agoniarū ſiue paleſtra aut cur=
ſu cū ꝓponit̄ brauiū in fine ſtadij. ꝛ illđ ē pmi
um certāti. ſic̄ tāgit apl̄s. j. Cor. ix. Neſciti ꝙ
hi q̄ in ſtadio currūt oēs q̄dē currūt. ſ; vn⁹ ac=
cipit brauiū: ſtadiū in q̄ currim⁹ ē vita pſens.
cui⁹ t̄min⁹ ē mors. In iſto t̄mino illđ ponitur
merces nr̄a finalis iuſticia. de q̄ apl̄s. ij. Thi/
mo. iiij. bonū certamē certaui. curſū ꝯſūmaui
fidē ſuaui in reliq̄. i. in futuro repoſita ē mihi
corona iuſticie quā reddet mihi dn̄s i illa die
morti mee iuſt⁹ iudex. Iđ quēlibet exhortatur
Sap̄. Ecci. iiij. vſq ad mortē certa ꝓ iuſticia
Certe ꝯtingit hoib⁹ ipedimētū in currēdo ꝓ=
pter qđ deficiūt i triūpho. Sic̄ ꝯtigit athlāte
ꝟgini ꝑ hypomenē. de q̄ ſcribit Ouidi⁹. x. me
tha. ꝑpe finē. q̄ tāte agilitati extitit in currēdo
ꝙ a nullo vinci potuit. nec aliquē virū digna=
bat̄ hr̄e niſi q̄ eā pmo curſu viciſſet. ꝛ ſimil̄ cuʒ
hoc fuit tante venuſtatis ꝛ pulchritudinis ꝙ
ab oib⁹ nobilib⁹ amabat̄. Currunt multi nu=
ptias affectātes. ſ; deficiūt oēs ꝛ capitibus ple
ctunt̄. Tandē iuuenis q̄dā informat⁹ a vene=
re nuptias poſtulabat. Athlanti offert ſe cer=
tamini. Cui venus tria poma aurea dedit vt
ea extra ſtadia ꝓijceret. ꝛ ſic a curſu ſuo face/
ret ꝟginē deuiare. Currūt agilime hinc ꝛ inđ
ꝛ incipit hypomenes fatigari ꝓiecit pomum
aureū. illa videns pomū aureū diuertit a ſta=
dio. ꝛ hypomenes illam pterijt. ꝛ pcucurrit il
la deuiationē ſuā velociter cōpēſās celeriter
eum attigit. ꝓiecit ſcđm. de quo conſimiliter

illa fecit. Tandē cūceſſent ꝓpe metā fortiꝰ ꝓie
cit tertiū. ꝛ longiꝰ a ſtadio ꝙ̄ prius fecerat. illa
auiditate allecta cucurrit ad pomū. ꝛ interim
hypomenes metā attigit. ꝛ ſic de ꝟgine victo=
R riā reportauit. Moraľr. iſta ꝟgo ē aīa q̄ ē velo
ciſſima ꝛ mire agilitatis. qꝛ affectiōibꝰ ꝛ cogi/
tatiōibꝰ nūc eſt rome. nunc pariſiꝰ. nūc in celo
nūc in terra. nūc in inferno. de q̄ pſ̄. cvj. Aſcē/
dunt in celos ꝛ deſcendūt abyſſos ſcꝫ cogitan
do de celi gaudijs ꝛ de inferni penis. Eſt ma/
xime pulchritudinis ꝛ venuſtatis. ſicut teſta=
tur de aīa ſua Hugo. ꝛ de aīa cuiuſlibet deuo
ti hoīs in ſoli. de arra aīe dicēs. O ꝙ̄ ſuauis ꝛ
decora facta es aīa mea. q̄d tibi tantꝰ honor ꝛ
talis ornatꝰ voluit niſi qꝛ idē ip̄e q̄ te iduit ſpō
ſam ſuo thalamo p̄parauit. Iſta q̄dē ꝟgo agi
lis ꝛ decora. hꝫ currere a ſtadio p̄ntis vite ad
brauiū finalis iuſticie. ſicut āmonet apoſtolꝰ.
j. Cor. ix. Sic currite vt cōprehendatis. ſꝫ vnꝰ
ē diabolus. ſ. velociſſimꝰ. q̄ ſimul conaꝰ cū ea
currere. quia currit aduerſus eā erecto collo.
Job. xv. Iſte vidēs ꝙ ꝟtute ꝛ velocitate nō
pōt eā vincere. ꝛ ideo cautelis vtiꝰ ꝓ virtute.
nā habet tria poma aurea vicꝫ tres delectati=
ones quas ꝓijcit iuxta viā huiꝰ vite. vnū cito
poſt aliū. aliud in medio. tertiū ꝓpe metam.
Primū iuuenibꝰ. ꝛ h̄ pomū ē delectatio laſci=
uie. ad quā iuuenes ſtatim inclinanꝰ. Nꝛ dici
tur. xx. q. iij. c. ꝓcliuus. Procliuus eſt curſus
hoīs ad voluptatē ꝛ natura voluptatum imita
trix. ꝛ. xij. q. j. c. omīs. diciꝰ ꝙ adoleſcētia ꝓ/
na eſt ad malū. ſ. laſciuie. nā dicūt iudei ꝙ Sa
lomon adeo fuit inclinatꝰ ad delectationē vo
luptatis ꝙ in vndecimo anno filiū de filia pha
raonis generaret ꝛ certe ad quid aſſuetꝰ eſt in
iuuentute nō dimiſit ſenectute. qꝛ q̄d noua te=
ſta capit inueterata ſapit. vt diē metriſta. Nā
cū ſenuiſſet deprauatū ē cor eiꝰ ꝑ mulieres ali
enigenas. iij. Regꝫ. xj. Sicqꝫ impeditꝰ fuit in
S curſu ꝛ fortaſſis ꝑdidit p̄miū ꝛ coronā. Secū
dum pomū ꝓijcit viris. ꝛ eſt pomū ſupbie. q̄a
hoīes in virili etate vt cōiter ſunt ſupbi. Sic
dr̄ de dauid. ij. Reg. xxiiij. qui ex ſupbia po=
pulū numerare fecit. ꝙ aūt ex ſupbia h̄ māda
uit Joab videꝰ. qꝛ in li. Reg. dr̄. ꝙ erāt octin
genta milia virorū fortiū de iſrľ. ꝛ de iuda q̄n
genta milia pugnatorū. Sꝫ. j. Paraľ. xxj. hr̄.
numerꝰ mille milia. ꝛ. c. milia. ꝛ ſic qꝛ Joab i=
uitus exequebaꝰ h̄ mādatū. ꝛ ideo non curat
multos omittere vt de tribu leui ꝛ beniamin.
ꝛ quia videbat regē ex ſupbia moueri. iō tra/
didit ſibi minorē numerū ꝙ̄ eēt in ꝟitate neni
mis ſupbiret vt dicit glo. Sꝫ ꝙ̄uis ꝓiecit ſibi
pomū ſupbie in viā cū tn̄ vltimo nō potuit im
pedire q̄n acquirēt coronā vite. Tertium po=
mū ſcꝫ auaricie iactat ſenibꝰ. Quia ſm Sen̄.
cū om̄ia vitia ſeneſcūt ſola auaricia iuueneſcit

ꝛ ſic cōtingit ꝙ ſi aliq̄s nō impediꝰ duobꝰ pri
mis vix tn̄ tertiū euadere poſſit. ꝛ ſic ꝑdiꝰ co/
rona finalis iuſticie. Et ideo neceſſe ē certare ꝛ
currere viriliter ꝛ ꝑ ꝟtuoſam cōtinentiā a ta/
libus abſtinere. iuxͣ illud. j. Cor. ix. Ois qui i
agone cōtendit abſtinet ſe ab om̄ibꝰ ſcꝫ tribus
p̄dictis. ideo diciꝰ Eccl. xv. Qui cōtinēs ē iu
ſticie apprehendet illā. Tertio iuſticia ē inſtru
mentū iudicātis. ſine em̄ illa iuſticia nullꝰ ſu/
perior iudicat bene vel diſponit ꝛ iō compaꝰ
regule. Sicut lathomꝰ lapidē cedēs ꝛ cōpla/
nans duo ſemꝑ habet in ꝓmpto. regulā vide
licet ꝛ martellū. cū martello ꝑcutit. ꝛ cū regu/
la dirigit ꝛ examinat planiciē. ita bonꝰ iudex
vel p̄latus debet hr̄e in manu malleū ad corri
gendū delicta. ꝛ regulā legis ꝛ iuſticie ne fiat
exceſſus in vindicta. Quia dicit dn̄s Eſa. xx=
viij. Ponā iuſticiā in mēſura ꝛ iudiciū in pō/
dere. Sunt em̄ multi iudices iniq̄ q̄ h̄ inſtru/
mento regulandi nō vtunꝰ. Ido tales merito
arguenꝰ a ſpū ſcō. Deut. xxvij. Maledictus
qui ꝑuertit iudiciū aduene ꝛ pupillo. ꝛ ꝑ ſapi
entem Prou. xvij. Qui iuſtificat impiū ꝛ q̄ cō
demnat iuſtū abominabilis ē vterqꝫ apd̄ deū
Et ſimiliter ꝑ Eſa. arguit eos. c. v. Ve q̄ iuſti
ficatis impiū ꝓ mūeribꝰ. ꝛ iuſticiā iuſti aufer=
tis ab eo. Vtinā aduerterēt has correctiōes ter
re huiꝰ rectores ꝛ iuſte vnicuiqꝫ iudicarēt. ne
a filio cui datū ē oē iudiciū audirēt illd̄ Ezech.
vij. Iudicabo te iuxta vias tuas ꝛ ponā ꝯ te
oēs abominatiōes tuas ꝛ nō parcet oculꝰ meꝰ
ſuꝑ te ꝛ nō miſerebiꝰ. Sic ꝯtingit huic aduo=
cato iniuſto de q̄ legiꝰ ꝙ in extremis laborās
cū iā videret demones. cepit a deo petere idu
cias. ſꝫ dn̄s nō ē miſertꝰ ſui. nā q̄ in cauſis idu
cias nō dabat. niſi vt cām ꝓtraheret ꝛ adūſa=
riū grauaret. iō ille a deo non potuit obtinere
q̄d petiuit ſꝫ miſerabiliter obijt ꝛ dānatus eſt.
Ita debet eē de hoīe iudicāte. ſic de triangu/ T
lo naturaliter cōſtat. Nullꝰ em̄ triangulꝰ plēs
triangulos hr̄e pōt. ſꝫ tm̄ vnū. ꝛ tm̄ ab iſto vno
angulo totꝰ denoīaꝰ triangulꝰ. Et diciꝰ trian
gulꝰ q̄ſi rectangulꝰ. vt pꝫ ꝑ Euclidē q̄ſtiōe pe=
nulti. j. eucli. Iſto modo eſt moraliꝰ de anima
humana que triangularis eſſe dinoſcitur pro
pter memoriā. intelligentiā. ꝛ voluntatem. vt
dicit Augꝰ. x. de ciui. dei. ca. xxvij. Et a nulla
iſtarū potentiarū ſeu viriū diciꝰ eſſe recta niſi
a ſola voluntate. que videlicet velit vnicuiqꝫ
recte iudicare. ex charitate. que eſt voluntas
a qua ſola diciꝰ homo iuſtus. Et ideo rōnabi
liter cōcludit Anſ. de libero arbitrio ꝙ iuſti/
cia eſt rectitudo voluntatis. Eſt ergo magna
vanitas ꝙ homo velit illas partes vel niti/
tur eas totis viribus rectificare que non ſolū
poſſunt eum rectum facere. ꝛ iſtaꝫ potentiam
dimittere incultā. a qua ipſiꝰ tota cōdependet

rectitudo.ſ.iuſticia.Habêt em̃ hoies curioſi
cõiter vel vt multarũ ſcientiarum varietates
memoriter teneant.vel vt eas p intelligentiaʒ
diligenter diſcutiãt.ſed voluntatẽ eorum ad
amorẽ dei ꝛ ꝓximi inflãmare nõ curant a qua
ſola dicit̃ hõ rect⁹.ideo nõ imerito plangit ꝓ-
pheta Miche.vij.PeriJt ſcũs de terra et re-
ctus in hoibus nõ eſt.q.d.valde pauci ſunt q̃
habeãt voluntatẽ rectã ad iuſte iudicandum.
ideo notanter dicit̃ cuilibet iudici.Pſ.lxxj.
Judicare ꝑl'm tuũ in iuſticia.Et Leuiti.xix.
Nolite facere aliquid iniquũ in iudicio.regl'a
põdere ꝛ mẽſura.Tertio ſpũſſcũs arguit mũ
V danos hoies de iudicio qđ nõ timuerunt.vbi
nota iudiciũ dei eſt timendũ ꝓpter mlta.Pri
mo ꝓpter iuriſdictionis generalitatẽ.xp̃s em̃
oẽs gentes iudicabit.quia om̃e iudiciũ dedit
pater filio Joh.v.Qꝫ aũt om̃es gentes iudica
bit ꝓbat xp̃s p Johelẽ ꝓphetã.iij.Cõſurgãt
ꝛ aſcendẽt gentes in vallẽ ioſaphat.quia ibi
ſedebo vt iudicẽ om̃es gentes.Nõ tñ ſic intel
ligendũ ꝙ oẽs poſſit vallis ioſaphat cõtinere
nam tota terra ꝓmiſſionis nõ poſſet oẽs iudi-
candos cap̃e.nec etiã intelligendũ ꝙ xp̃us in
illã vallem deſcẽdit.qꝛ mgr̃ li.iiij.diſt.xlviij.
reputat hoc q̃ſi friuolũ ꝛ puerile.ſed ſic eſt in-
telligendũ.ꝙ xp̃us cũ electis erit in aere circa
eandẽ vallem eleuat⁹.reprobi aũt erũt ſuper
terrã circũ ꝛ circa ex om̃i pte.de h̃ etiam dic̃
apl'us.ij.Cor.v.oẽs nos manifeſtari oportet
añ tribunal xp̃i.vt r̃ferat vnuſquiſqꝫ ꝓpa cor
poris ſui ꝓut geſſit.ſiue bonũ ſiue malũ.Su/
per q̃ dicit Aug⁹ in epl'a ad comiteʒ.expectat̃
dies ꝛ aderit ille equiſſim⁹ iudex q̃ nulli⁹ potẽ
tis pſonã accipiet.cui⁹ palatiũ auro argẽtoqꝫ
nullus ep̃s nullus abbas corrumpe põt.aſta-
bunt tunc oẽs aie vt referat vnaqueqꝫ ſ̃m illđ
quod in corpe geſſit ſiue bonũ ſiue malũ.p̃ſto
etiã erit aduerſari⁹ nr̃ diabol⁹ ꝛ recitabit om-
nia v̓ba ꝓfeſſionis ꝛ obijciet nob̃ in faciem in
qua die peccauim⁹.ꝛ in quo loco.ꝛ q̃cq̃d bo/
ni opis tũc tpis facere debebam⁹.ꝛ ſi tales in
uenti fuerim⁹ exultabit aduerſari⁹ ille in con/
ſpectu p̃ijſſimi iudicis ſupiorẽ ſe nob̃ eẽ decla
rans.agẽs talẽ cãm apud talem iudicẽ.hʒ em̃
dicere ille diabol⁹.Eq̃ſſime de⁹ iudica illũ me
um eẽ ob culpã q̃ tu⁹ noluit eẽ p grãm.tu⁹ ẽ p
naturã.me⁹ p miſeriã.tu⁹ ob paſſionẽ.me⁹ ob
ſuaſionẽ.tu⁹ inobediẽs ꝛ mihi obediẽs.Acce
pit a te imortalitatis ſtolã a me pannoſam q̃ i
dutus ẽ tunicã.tuã veſtẽ amiſit.qꝛ in tua ve/
ſte huc ñ venit.ideo iudica illũ meũ eẽ ꝛ mecũ
damnãdũ.hec Aug⁹.Scđo iudiciũ dei ẽ eui/
tãdũ ꝓpt̃ appellatõis ieuitabilitatẽ.Jſte em̃ iu
dex ẽ a q̃ nõ põt appellari.qꝛ altiſſim⁹.corã illo
nulla fiet reuocatio.nulla excipit̃ excuſatio.
nulla pſone acceptio.iđo dicit Criſ.Opis ip
fecti.omel'.xix.Jn illa die qñ in maieſtate ſua
veniet iã nemo ẽ auſus garrula ꝯtẽtione ſ̃mo
nũ.aut mẽdacioſe ſe defendere.aut v̓itati ꝯdi
cere.Nõ qñ os loq̃t̃ ꝛ op⁹ abſcondit̃.ſic̃ i hoc
tpe.Sʒ ecõtra opa ſingulorũ loquũt̃ ꝛ ora ta-
cebunt.nõ qñ pſona interogat̃ ꝛ ꝯſcia nõ vide
tur.Sʒ ecõtra ꝯſcia diſcutit̃ ꝛ p oĩa ꝯfundit̃.
qꝛ nemo excuſat pctõrẽ ſʒ oẽs accuſant.nec al
ter ꝓ altero inuenit.ſed ſinguli ſibijpſi time/
bunt.qꝛ in illo iudicio nõ erũt teſtes adulatio
nis.ſ̃ angeli veraces.Nõ erũt iudicãtes pſo/
narũ acceptores hoies.ſ̃ de⁹ q̃ iuſt⁹ eſt reddet
vnicuiqꝫ iuxta opa ſua.h̃ Criſ.Narrat Oui
dius.xv.li.meth.ꝙ moris erat antiquit⁹ ſen-
tentiã ꝓferre nõ voce ſ̃ ſigno.qꝛ ſi accuſatus
debebat abſolui fundebant̃ de vrna corã toto
ꝑl'o lapilli albi.ſi debuit dãnari nigri.Eodeʒ
mõ in iudicio generali q̃libet fundet de vrna
ſua.i.de ꝯſcia ꝓpria lapides q̃les ipſemet imi
ſit.i.opa dura ꝛ in ppetuũ pſeuerãda q̃tũ ad
meritũ vel reatũ.Et ſi fundet opa alba ſalua-
bit̃.ſi nigra cõdemnabit̃.nã Naum.ij.dicit̃ đ
dãnatl.facies oim ſicut nigredo olle.Tertio ꝓ
pter iuſticie inflexibilitatẽ.Sic̃ em̃ dic̃ Jſiđ. X
de ſum.bo.ꝛ ponit̃.xj.q.iij.q̃tuor modis.vbi
dr̃.q̃tuor modis hũanũ puertit̃ iudiciũ.timo
re.cupiditate.odio.ꝛ amore.de⁹ aũt nullo il-
lorũ corrũpi põt modorũ.nõ timore.qꝛ om̃ipo
tens eſt ꝛ nulli⁹ hʒ metũ.iux̃ illđ Job.xxij.nũ
quid timẽs arguit te.ꝛ venit tecũ ad iudiciuʒ
q.d.nõ.ſ̃ q̃to potentiores tãto ꝯ eos ſniam ꝓ
fert duriorẽ.iux̃ illud Sap̃.vj.potẽtes poten
ter tormẽta patient̃.Et ibidẽ.fortiorib⁹ forti/
or inſtet cruciat⁹.Fingit̃ em̃ ꝙ leo ſemel tenu
it curiam beſtiarum in qua debuit vnaqueqꝫ
in ſemetipſam proclamare de culpis ſuis corã
leone.Aſinus ait.ſequebar inquit dñe aliquã
do plenum plauſtrum feno ꝛ feni manipul⁹ ce
cidit de plauſtro quem accepi ꝛ comedi.Cui
leo male inquit egiſti et contra legem fidelita/
tis feciſti.debebas ei qui perdidit reddidiſſe.
ergo de precepto leonis aſinus verberatur ad
mortem.Acceſſit lupus ꝛ ait.domine circum
iui aliquãdo greges ouium et armentorum ꝛ
rapui aliquãdo agnum tenerem.et ſtrangula
ui aliqñ pinguẽ vitulũ qñ eũ attingere potui.
qñqꝫ ouẽ qñqꝫ hedũ.Cui leo.dimittas inq̃t ta
lia põderare chariſſime nimis ſtrictam ꝯſciaʒ
hẽs.nat̃ale ẽ tibi h̃ facẽ.Et nẽo faciẽs qđ nat̃a
dictat peccat.ꝛ ſic a falſo iudice lup⁹ iuſtificat̃
ꝛ aſin⁹ inocẽs ꝯdẽnat̃ ꝛ v̓berat̃.ita etiã in t̃dũ
dñi ꝛ iudices t̃reni iuſtificãt ipios ꝛ dãnãt pi
os.Nõ ãt ſic ẽ đ iudice xp̃o q̃ nullũ tiet.ſ̃ iudi
ciũ duriſſimũ his fiet q̃ p̃ſũt Sap̃.vj.Nec po
terit cupiditate corrũpi.qꝛ ditiſſim⁹.nã ſ̃ʒ pſ.
cxj.gl'a ꝛ diuitie i domo ei⁹.nec odio.qꝛ opti-
m⁹ ẽ.nec amore.qꝛ iuſtiſſi⁹ ẽ.iđo dic̃ iob.xxxiiij.

Uere em̄ de⁹ nõ cõdemnabit fruſtra. nec om̄i
potens ſubuertet iudiciũ. Et ꝓpter illa tria iu
diciũ illud compaꝛ arcui ſicut dic̄ glo. ſup illõ
pſ. lix. Dediſti metuentib⁹ te ſignificationem
y vt fugiant a facie arc⁹. Primo em̄ arc⁹ anteq̄
feriat timores incutit. vñ glo. iſte arc⁹ iam ex=
tenſus ē. iam minaꝛ ſed nõdũ ferit. q2 nos iu/
diciũ terret. ſ; nõdũ dãnat. Sic t̄ruit dauid q̄
ait pſ. cxviij. A iudicijs em̄ tuis timui. Et dic̄
notanꝛ iudicijs. q2 ē iudiciũ ſpēale vniuſcuiuſ
q; hois in morte ſua. ⁊ ē generale in q̄ oẽs ap/
parebũt. ⁊ hec ambo ſunt timenda. Et hec ti=
mebãt illi de q̄b⁹ ꝰ. dñica. ij. ꝑ. ij. vij. Ex duo
milites ex deuotiõe iuerũt vltra mare loca ſcã
viſitare accidit aũt ꝙ intrauerunt vallē Joſa
phat. vn⁹ eorũ aũt ex ſolatio poſuit ⁊ aptauit
magnũ ſilicē. ⁊ ait ſocio ſuo. volo mihi p̄para
re ſedē ꝓ iudicio generali ⁊ volēs ꝓbare ſi ap
tus eſſet ſeſſioni. poſuit ſe ad ſedendũ. Sedēs
ḡ ⁊ ad celu3 vñ iudex apparere debet aſpexit.
cui ſubito tant⁹ timor ⁊ tremor in eius mēbris
miſſus ē ꝙ vix p ſociũ potuit eleuari ⁊ abdu/
ci aſſerēs poſtea ꝙ extunc velut antea audito
iudicio generali tremor in oſſib⁹ ei⁹ nõ irrue=
ret. Scdo ſilꝛꝛ arcui iudiciũ. q2 q̄to corda ar
cus forti⁹ trahiꝛ. tãto magis ꝑcuſſus lediꝛ. ſic
q̄to iudiciũ dei magis differꝛ a pctõre. ⁊ q̄to
ipe diuti⁹ expectaꝛ. tãto duri⁹ferieꝛ. Sic pro
bat Bern̄. li. medi. c. ij. Quãto diutius nos ex
pectat de⁹ vt nos emēdem⁹. tãto iudex diſtri/
ctius iudicabit. ſi neglexerim⁹. Jõ dicit apl̄s
ad Ro. ij. Tu aũt ſm̄ duritiã tuã ⁊ cor tuũ im
penitēs theſaurizas tibi irã in die ire ⁊ reuela
tionis iuſti iudicij dei. Et ſicut videris ꝙ ſicut
tenſio arcus ⁊ reflexio ex ſua naturali habitu
dine ⁊ ſua naturali figura dure emittit ſagittã
ita xp̄s i iudicio cũ naturaliꝛ ē miſicors. q2 fi=
lius m̄ris miſcdie ex ꝑte vna. p̄ris miſicordi=
arũ ex alia flecteꝛ quodãmõ ꝑ arcũ rigoris et
iuſticie ⁊ emittet ſagittã diuine ſnie dicēs Ite
maledicti in ignē eternu3. Mat. xxv. Jõ Iſi
do. in li. ſinonimoꝝ de hoīe ⁊ rõne. vbi hõ ſic
dicit. Metuo dic̄ iudicij. dic̄ tenebrarũ. diem
amarũ. ꝑpendo quidē malũ qd̄ tollero. ſ; ãpli
us q̄d reſtat formido. lugeo q̄ in hac vita tam
patior. ſ; poſt hãc ne grauiorē patiar ſniam ꝑ=
timeſco. grauia ſunt que ſuſtineo. grauiora in
ꝑpetuũ timeo. de p̄ñtib⁹ penis timeo. ſ; de fu/
turis amplius ꝑtimeſco. Succurre mihi deuſ
me⁹ ãñq̄ p̄ueniat mors. anteq̄ tenebre me in=
uoluent. ſubueni p̄us anteq̄ ad tormēta ꝑpe=
rem. p̄uſq̄ ſine termino crucier. de⁹ em̄ terro/
re tui iudicij terreor. pauore pcti irã tuã formi
do. Si em̄ vix iuſt⁹ ſaluabiꝛ ipi⁹ vbi apparebo?
Quid faciã cũ venerit tremēdi iudicij formi/
do? cũ examen iudicij aduenerit q̄d rñdebo?
q̄d ero dictur⁹ cũ ãñ tribunal xp̄i fuero p̄ñtat⁹?

Et loq̄ꝛ h̄ de iudicio ſpēali. qñ vnuſquiſq; p̄/
ſentabiꝛ p⁹ mortē xp̄o ad iudicandũ qd̄ vtiq;
valde timēdũ ē. Et certe q̄ h̄ illud nõ timet in
futuro argueꝛ grauiꝛ. Sic ꝯtigit illi p̄poſito d̄ z
q̄ ſcribit Apiari⁹. c. lxij. dicēs. Monaſteriu3
ſci iacobi apud leodiũ notũ ē mult̄. Jſtõ q̄dã
adoleſcēs cõſobrin⁹ maioris p̄poſiti cã deuo=
tionis ⁊ religiõis ē ingreſſus. qd̄ audiēs p̄po
ſit⁹ egre tulit. mãdauit cõſobrinũ eijci ꝑ cleri/
cos. rēnuit ille. tũc p̄poſit⁹ forti manu collecta
ſatellitũ intrat violenꝛ cenobiũ. rapit iuuenē
⁊ nudatũ ſcõ habitu induit ſecl̄ari. Abbas er=
go monaſterij collect̄ p̄matib⁹ ciuitat̄ ep̄o ꝯq̄
riꝛ. ⁊ totũ clerũ ꝓ tãt̄ iiurijs inꝛpellat. h̄ cũ in
dignanꝛ audire vellet vix ep̄s ⁊ abbatē poti⁹
ipeteret dur̄ v̄bis Flexis abbas genib⁹ cũ mo
deramine dixit. verum iudicē ꝯ te p̄poſite in
ꝛra h̄re nõ poſſum. iõ ꝯ te ſummũ iudicē inter
pello. ⁊ infra. xl. dies vterq; nr̄m cõpareat co
rã illo ſniam ꝓ meritis accepturi. Ad h̄ p̄ſul
cachinnãs cũ ſuis irriſit hoīem atq; ſpreuit ⁊
repulit exprobratũ. Quid plura dic. xl. mor/
tu⁹ ē abbas noīat⁹ circa nonã horã. ⁊ cũ ꝓ eo
ſolēniꝛ pulſareꝛ ſedēs in balneo p̄poſit⁹ de di
uino iudicio nihil curãs q̄ſiuit a circũſtãtibuſ
q̄d h̄ eēt. Mox q̄dã ingreſſus rñdit abbatem
ſci iacobi iã defunctũ. ⁊ ꝓ eo pulſatione3 fieri
tam ſolēnē. Jlico recordat⁹ p̄poſit⁹ q̄drageſi=
mã dic̄ eē q̄ ſe citatũ corã ſummo iudice audie
rat ab abbate. ⁊ cõſternat⁹ aio dixit ſuis. Ci=
to videte q2 moritur⁹ ego ſũ q̄d faciã. cõpare=
re me hodie ſũmi iudic̄ ꝯſpectui oꝑtebit? nec
mora p⁹ v̄ba h̄ cũ balneũ egredi vellet ⁊ feſti=
naret inꝛ man⁹ aſtãtiũ diro eiulatu ⁊ voce ex=
pirauit. ibi ꝓ culpis rñdere cõpulſ⁹ ē vbi cãꝝ
ceſſat ſtrepit⁹. iuriſperitorũ aduocatio ꝯtice/
ſcet. vbi nec p̄ces nec p̄ciũ liberabũt. vbi nec i
terlocutoria iudic̄ ſniam ꝓtelabũt. ſ; ſola iu=
ſticia hoīem ab ira libabit. Terreat h̄ ꝛribile
fcm̄ aduocatos ⁊ dños ꝛrenos ⁊ ꝑ h̄ ſint ãmo=
niti ſiue cauti. Q2 felix quē faciũt aliena ꝑicu=
la cautũ. ⁊ nõ iferãt violētiã cleric̄ ſecl̄arib⁹ ⁊
religioſ. q2 q̄ eos violauerit pupilla3 ocl̄i dñi
ledit. ⁊ ſecure dicam ꝙ ſi fecerit ⁊ eos i ꝑſonis
vl̄ reb⁹ leſerit abſq; dubio ipuniti ñ trãſibũt.
Et ſi p̄ũitio h̄ differꝛ. tñ nõ auferꝛ. q2 dic̄ dñs
i pſ. lxxiiij. Cũ accepero tp̄s. ego iuſticias iu=
dicabo. Tertio arc⁹ d̄2 ſm̄ Jſid. ethi. ca. ix. vt
arceat hoſtes. Sic i iudicio fit q2 ibi vndiq; ar
cenꝛ hoſtes xp̄i. Sic de h̄ dic̄ Anſ. i me. ſu. O
anguſtie hinc erũt accuſanda pctã. inde re⁹. a
dextris iuſticia. a ſiniſtr̄ demonia. ſubt⁹ hor=
rendũ chaos iferni paratũ. deſup iudex irat⁹
interi⁹ ꝯſcia vrēs. foris mũd⁹ ardēs. pctõr ḡ
ſic dep̄hēſus in quã ꝑte ſe diuertit ſic ꝯſtrict⁹
vbi latebit? Et ideo ãñ iudiciũ para iuſticiam
Ecci. xviij.

¶ Dñica q̃nta poſt octauas paſce. Sermo .j.

Eſtote factores

ꝟbi ⁊ nõ auditores tm̃ fallẽtes voſ
A metipſos. Iaco. j. Dicũt medici et
ꝑcipue Auicẽna cibus ſuauis ⁊ ſaporabilis ſi
ne maſticatione deglutit⁹ minime nutrit. ſ; in
corruptionẽ ꝑmutat᷑. quia in dentib⁹ ꝑma di
geſtio celebrat᷑. Moral'r ꝑ cibum corpalez in
tellige doctrinã ſpũalem. quia ſicut ad cibum
corpalem octo requirunt᷑. videlicet ꝑparatio
maſticatio. in loco digeſtionis receptio. ei⁹ in
liquorẽ cõuerſio. liquoris in humorẽ mutatio.
ipſi⁹ ꝑ mẽbra diſtributio. ipſi⁹ cũ mẽbris aſſi/
milatio ⁊ incorpatio ſiue in naturã cõuerſio.
Sic cib⁹ ſpũalis doctrine. Primo a ꝑdicato/
re ꝑparat᷑ dũ legit᷑. debẽt em̃ ꝑdicare volẽtes
ſacras ſcripturas ſemꝑ legere. quia ſunt ſicut
colũbe que reſident circa fluenta pleniſſima.
Debẽt em̃ ſedere circa fluẽta euãgeliorũ ⁊ ſa=
cre ſcripture. ideo dicit᷑ diſt. xxxvj. c. Qui ec/
cleſiaſticis. vbi dicit᷑. Predicatores q̃bus ec=
cleſia circũfert᷑ ſacris litteris ſꝑ debẽt inſiſte/
re. ne tunc querãt diſcere cũ ex officio alios de
bent docere. Scd̃o cib⁹ ſpũalis maſticat᷑ dum
in meditatiõe diſcutit᷑. Sic maſticauit dauid
doctrine ꝟbũ cũ pſ. cxviij. dixit. meditabor i
mãdatis tuis q̃ dilexi. Et iterũ in pſ. xxxviij.
In meditatione mea exardeſcit ignis. videlȝ
charitatis. qȝ dũ doctrina lecta in corde medi
tat᷑ tũc charitas magis augmẽtat᷑. Tertio in
loco digeſtionis recipit᷑ dũ in memoria recon
dit᷑. iuxta illud Threñ. iij. Memoria memor
ero ⁊ tabeſcet in me aĩa mea. Quarto in liq̃rẽ
mutat᷑ dũ diligent᷑ exponit᷑ ⁊ ꝑpl'o ꝑ ipm̃ do/
ctrinat᷑. Quia dicit᷑. xxxvj. diſt. c. qui eccleſia
ſticis. §. ex q̃b⁹ oib⁹ ꝙ nõ ſufficit ꝑlat' bona cõ
uerſatio nec morũ honeſtas niſi addat᷑ ſciẽtie
doctrina. Quinto in humorẽ cõuertit᷑ dũ de/
uote ꝑdicat᷑ ⁊ hũiliter dr̃. nã cibũ ſpũalẽ ꝑpo=
nens indiget ſpũſſancti gr̃a. ⁊ h̃ nõ requieſcit
in cord̃ ſupborũ ſ; hũiliũ. Iux̃ illd̃ Eſa. vltio.
Sup quẽ requieſcit ſpũs me⁹ niſi ſup hũilem
id̃o dȝ eẽ hũilis. Sexto ꝑ mẽbra diſtribuit᷑ cũ
diuerſꝭ auditorib⁹ ſm̃ eorũ indigẽtiã ꝑdicat᷑.
Iux̃ illud Mat. vl. Ite docete om̃es gẽtes.
Marc. vlti. Predicate euãgeliũ om̃i creatu=
re. Septimo tũc mẽbris aſſimilat᷑ cũ attente ⁊
mãſuete ab auditorib⁹ ſuſcipit᷑. Iux̃ illd̃ Iac.
j. In mãſuetudine ſuſcipite inſitũ ꝟbũ. Octa
uo tunc incorpat᷑ ⁊ in naturã corpis cõuertit᷑
dũ in opeꝑ ꝑficit᷑. de q̃ dicit̃ aplꝰs. Chariſſimi
eſtote factores ꝟbi ⁊ nõ auditores tm̃. qȝ niſi
ſm̃ ꝟba dei bona fecerim⁹ q̃ſi cibũ nõ maſti/
catũ deglutim⁹. q̃ nihil nutrit. ſic nec cib⁹ ſpiri
tualis. Ideo eſtote factores ⁊c̃. In q̃b⁹ ꝟbis
hortat᷑ nos ad duo. ꝑmo ad ꝟbi dei opationẽ
ibi. eſtote factores ꝟbi dei. ſcd̃o ad ꝟitat' locu
tionez. ibi. ſi q̃s aũt putat. Circa ꝑmũ nota aũ
dit⁹ ꝟbi dei q̃lis eẽ debeat oſtẽdit᷑ ex ipſis au=
rib⁹. Primo quia ipſe aures ſunt apte. nõ em̃ B
aliq̃ñ claudunt᷑ ſicut oculi vel os. In q̃ morali=
ter oſtẽdit᷑ ꝙ hõ ſꝑ debet eẽ parat⁹ ad audien
dum ꝟba dei. qȝ dicit Richard⁹ de ſcõ victo=
re. Audit⁹ ꝟbi dei ꝑncipiũ ẽ penitentie. cõſo=
latio aĩe. dulcedo iocunditatis. cauſa oĩs acti
onis ſacre. origo toti⁹ felicitat' beatitudiniſq̃
eterne. Et nota q̃uis ꝟbũ dei ſꝑ ẽ audiẽdum
attñ dñicis dieb⁹ ad audiendũ illud ex prece=
pto obligamur. ideo tunc debet audiri cũ re=
uerentia ⁊ auiditate. nã cum magna reueren=
tia ac deſiderio iret infirm⁹ ad reliquias ſcõrũ
ꝑ quas crederet ſe ſanari. Tales em̃ reliq̃e ſũt
verba dei. que expellũt ⁊ ſanant oẽm languorẽ
ſcȝ ſeptẽ peccatorũ mortaliũ. ſicut habes ſupe
rius ꝑte ꝑma dñica Iudica. ſ. ij. A. A. A. Id̃o
dr̃ Sapieñ. xvj. Neq; herba neq; malagma
ſanauit eos dñe. ſȝ ſmo tuus q̃ ſanat vniuer/
ſa. ſȝ qȝ verbũ dei non eſt minoris efficacie q̃
ſanctorũ alique reliquie. mirabile ẽ q̃uo aliq̃s
infirmus in animo remaneret a ſermõe niſi cu
raret᷑. quia qui ex deo eſt ꝟba dei audit. Io.
viij. Scd̃o aures ſunt cartilaginoſe. qȝ duab⁹
de cauſis fuit hoc neceſſariũ. Primo ꝓpt᷑ de=
fenſionẽ. defendit em̃ ne nocumentũ decidat
in auditum. Scd̃o ꝓpter iuuamẽ. qȝ vox per=
cuſſi aeris cũ ad cartilaginẽ ꝑuenerit fortit' ad
iuuat᷑ intra foramina audit⁹. Moral'r ꝑ h̃ ꝙ
aures ſunt cartilaginoſe ſignificat᷑ ꝙ illud qd̃
audit hõ in ſermõe ne poſtea ꝑ obliuionẽ per=
dat᷑ debet in carta ſcribere ſi lrat⁹ ẽ. Quia dicit
metriſta. Vox audita perit lr̃a ſcripta manet.
Stultũ eſt em̃ ꝓpter cõfidentiã memorie non
ſcripture cõmendare. Id̃o dicit Sapiẽs. Scri
be ſapientiã in tempe vacuitat'. Eccĩ. xxxviij.
Si autẽ auditor ꝟbi dei eſt illiterat⁹ debet ea
ſcribere in libro cordis ſui. Iux̃ illud quod ca
nit eccl'ia. Audi iſrael ꝑcepta dñi. ⁊ ea in cord̃
tuo quaſi in libro ſcribe. ⁊ dabo tibi terrã fluẽ
tem lac ⁊ mel. Sicut ꝟgo maria ſcripſit om̃ia
ꝟba hec cõferens in corde ſuo Lu. ij. Ita etiã
iſte ſcripſit in corde ſuo ꝟba dei. de quo legit᷑
in vitaſpa. li. ij. c. clviij. Qui fuit multo tꝑe forni
cationibus deditus mente ⁊ corpe ⁊ ingreſſus
eccleſiã audiuit verba Eſa. j. Lauamini ⁊ mũ
di eſtote. auferte malũ cogitationũ ab oculis
meis. ex quib⁹ cõpunct⁹ igemiſcẽs intra ſe di
xit. Dñe ieſu qui veniſti ſaluare pctõres. ecce
amodo ex toto corde cõfitebor. ⁊ vlteri⁹ mala
nõ faciã ſed ſeruiã tibi in ꝯſcia mũda. Et q̃a h̃
ꝟba in corde ſuo inſeruit ⁊ ꝓpter illa penituit
id̃o paulus abbas ipm̃ cũ clara facie egredi ec=
cleſiã ꝯſpexit lȝ añ niger itraſſet. de h̃ vid̃ exẽ
plũ clari⁹. j. ꝑte poſitum. dñica. lx. ſ. ij. B. A.

C Tertio aures ſunt ꝑforate. ſ ſunt h̄ foramina
ſic trāſfuſa ne frigidꝰ aer nimiſ cito ītrās iterio
res panniculos ledat. ⁊ ne nociuū aliqđ acce=
dat. qđ auditū impediat. vt dicit Cōſtantinꝰ.
In quo ſignificat̄ moraliter ꝙ q̄ v̄ba dei audi=
unt debēt ſe trāſuertere meditādo. ⁊ ea freq̄n/
ter recitando. vel v̄ba dei audita trāſiūtūt. qꝛ
ea corde ꝑſcrutādo diſcernūt. ⁊ in affectū ope
ris ꝑducunt videlicet ſm̄ ea faciēdo. Nā qui
v̄ba dei audiūt ⁊ nō faciūt. ſed vt ſciant loqut.
ſiles ſunt lecatoribꝰ guſtantibꝰ plura vina nō
vt emāt. ſed vt poſſent dicere alijs illud bonū
iſtud meliꝰ. vel ſunt ſiles militibꝰ vel clericl̄ eū
tibus ad nūdinas nō vt emāt vel vendāt. ſed
vt tm̄ loquant̄. vl̄ etiā ſiles ſunt cribro quod
ſi ponat̄ in aqua ſtatim replet̄. ſed nihil rema=
net cū extrahit̄. Sic cū ſmonē audiūt aq̄ com
punctionis ⁊ deuotionis ſunt pleni. ſed cū re
ceſſerint ſunt vacui ⁊ auditorū memoriā n̄ ha
bent: de hoc etiā dicit̄ Eccl̄i. xxj. Cor fatui q̄ſi
vas cōfractū oēm ſapientiā nō tenebit. ⁊c̄. Et
certe ſi nō retinent minꝰ ſm̄ ea faciunt. ideo cō=
querit̄ dn̄s Ezech. xxxiij. Audiūt ſmōes me=
os ⁊ nō faciunt eos. Vel talis hō qui auditor
eſt v̄bi dei ⁊ nō factor compat̄ viro cōſideran
ti vultū natiuitatis ſue in ſpeculo. cōſiderauit
D em̄ ſe ⁊ abijt ⁊ oblitus ē qualis fuerit. Mora
liter ꝑ ſpeculum ſignificat̄ ſacra ſcriptura in q̄
nō ſolū videmus deū. ſed etiā mores nr̄os ſcʒ
quales eſſe deberemꝰ. qui ſm̄ legē dei viuere
deberemus. vel doctrina ideo compat̄ ſpecu/
lo quia docet quid ſit purgandū in facie cor/
poris. Ideo dicit Hiero. in ep̄la ad demetria=
dem virginē. vtere lectiōe diuina. vtere ſpecu
lo. vl̄ vide ſpeculū feda corrigēda. pulchra cō
ſeruāda. ⁊ pulchra facienda. Scriptura enim
ſpeculū eſt feda oſtēdēs ⁊ corrigi docens: cui
alludit b. Gregꝰ. iij. moral̄. c. j. Sacra ſcriptu=
ra quaſi ſpeculū quoddā mentis oculis oppo=
nit̄ vt interna nr̄a facies in ip̄a videat̄. Ibi em̄
feda. ibi pulchra nr̄a cognoſcimꝰ. ibi ſentimꝰ
q̄ntum ꝓficimꝰ q̄ntū ve a ꝓfectu diſcedamꝰ. h̄
ille. Sunt em̄ quidā q̄ ſicut in ſpeculo ſic in ſa=
cra ſcriptura vel v̄bo dei vidēt defectꝰ ſuos ⁊
ad horā cōpungunt̄. ſed cuʒ receſſerint a loco
ſtatim obliuiſcunt̄ ⁊ agunt vt ꝑus. ac ſi nunq̄ꝫ
audiſſent vel vidiſſent ſe eē in magnis peccatl
Sunt ⁊ alij qui habēt in faciebꝰ aiarū ſuaruʒ
maculas manifeſtas pctōrū ⁊ tn̄ nolunt acce/
dere ad ſpeculū ſacre ſcripture. recte ſicut ille
qui habet in facie ſua corpali aliquā maculaʒ
corpalem ⁊ notabilē abhorret ſe in ſpeculo vi
dere. ⁊ ſi interdū ſpeculū inſpexerit. tn̄ nulluʒ
ſibi placebit. ſicut narrat̄ de quadā deformi ⁊
turpi puella. Iſta em̄ vt dicit Hol. lec. cj. diſtor
tam habuit faciē ⁊ elongatam. ⁊ quotiens re=
ſpexit ſpeculum doluit ⁊ offendebatur. defor=
mitatē aūt ſuā ſemꝑ ſpeculo imputauit. ideo
plura ſpecula fregit quaſi omnino deprauan=
tia mulieres. Ita etiam eſt in eccleſia de homi
nibus multū vitioſis. nec vitā ſuā volentibꝰ
emendare. nullus ſermo bonꝰ eis placʒ. ꝑ quē
libet bn̄ ꝑ̄dicantem offendunt̄. ſemꝑ perpen/
dunt in iſto ſpeculo vitā ſuam eſſe turpē et di=
ſtortam. nō tamen ſe corrigunt ꝑ penitentiam
ſed quātūcūq̄ꝫ bene audierint de ſcripturl ſta/
tim ꝓpter veterem conſuetudinē obliuiſcunt̄
quales in ſpeculo deſcribuntur. de talibus be
ne dicit̄ hic. Si quis eſt auditor verbi et non
factor. Et ideo bene ꝑ̄mittit eſtote factores v̄
bi ⁊ nō auditores tm̄. Nam legimꝰ Exo. xxx
viij. ꝙ moyſes de mandato dn̄i quoddam fe/
cit lauatorium quod ponebat̄ inter taberna/
culum ⁊ altare. in cuiꝰ margine ſupius erant
ſpecula. intertꝰ cōtinebat̄ aqua vt ſacerdotes
anteq̄ꝫ ad altare accederent inſpicerent ſi ali/
quam maculam ad abluendū haberent. Sic
dicit magiſter in hiſtorijs. ⁊ ſi eā haberet ab/
luēdo deleret anteq̄ꝫ accederet ad altare. Iſto
modo moraliter in ſcriptura ſacra eſt interius
aqua gratie ⁊ deuotionis. ⁊ exteriꝰ in v̄bo do
ctrine ſunt ſpecula informatiōis ſincere vt oīſ
homo inſpicere poſſit ſeipſum ⁊ emendare qđ
fuerit defectiuum. Quarto aures ſunt multi= E
pliciter paſſiue. Nam aliquādo patiuntur ex
apoſtematione ⁊ exinde venit eis ſordiditas
innaturalis. Si autem vis curare ⁊ hoc apo=
ſtema maturare dant medici talē doctrinam.
vt patiens apoſtema auris recipiat folia ebu=
li. raphani maioris camomille centauree ⁊ be
tonice ⁊ decoquant̄ illa ſimul in vino vel ace=
to ⁊ fiat emplaſtrū ſuper aurē vel recipiat ſter
cus columbinum mixtum aceto ⁊ hoc ſoluit.
Moraliter per apoſtema auris intelligit̄ odi
um vel rancor cordis quod audiens concipit
ex auditu verbi dī. Sicut dicit̄ de illis Amos
v. Odio habuiſti corripientē in porta ⁊ loq̄n=
tem ꝑfecte abominati eſtis ſcʒ doctrinā eoruʒ
ſpernēdo: ſi aūt vis curare hoc ſpirituale apo
ſtema odij vel rancoris contra ꝑ̄dicatores cō
ceptum ꝑpende amaritudinem mortis. que i=
telligit̄ ꝑ amaritudinē foliorū herbarū ꝑ̄dcā/
rum. h̄ inquā amaritudo mortl quā cōiter ꝑ̄di
catores patiūt̄ odiētibꝰ ⁊ eis detrahētibꝰ ē de
coquēda i aceto amare pene iferni. vt vicʒ co=
gitādo ꝙ amare morierl ⁊ dire in iferno cruci
eri. Sic ille de q̄ refert Vincē. in ſpe. hiſto. li.
xxij. c. cxx. cū ſcūs Amādꝰ traiectē. vrb ep̄s ī
vaſconia v̄bū dn̄i ꝑ̄dicaret. lubricꝰ quidā io/
culator ⁊ leuis cōtra ip̄m odiū cōcipiens ver/
bis eius detrahere cepit. q̄ ſtatim a demōe cor
reptus ꝓprijs dētibꝰ ſe diſcerpēs. ⁊ ꝙ iniuriā
viro dei fecerat cōfitens ſtatim amare expira
uit ⁊ fortaſſis amariorē penam inferni iuenit.

Si em̄ hoc pones ſup aures interiores anime
F tue vtiq; tunc curaberis ab odio ⁊ rācore. Se
cundo auris patit̄ ex vermiū intratione ⁊ ſm̄
medicos cura eſt vt imponant̄ amara ⁊ aceto
ſa. nam coloquintida que ē herba amara de-
bet coqui in aceto cū eleboro. ⁊ debet fieri va/
poratio in aurē. ⁊ necant̄ om̄es vermes. Per
vermes moraliter intelligunt̄ diabolice cogi-
tationes vel cōcupiſcentie carnales q̄ vermes
hic non moriunt̄. Juxta illud Eſa. viti. ꝟmis
eorū nō morietur. quia quādiu homo viuit i
hoc mundo a diabolo temptat̄ ⁊ a carne ſua i
pugnat̄. Jſti vermes ſpirituales impediunt
verbi dei auditores. quia dicitur Luc. viij. ꝙ
diabolus venit ſcꝫ ꝑ temptationē. ⁊ tollit ver
bum de cordibꝰ eorū ne credētes ſalui fiant. ꝺ
carnalibꝰ aūt dicit ſapiēs. Audiuit ſcꝫ luxuri-
oſus. ſcꝫ verbuꝫ dei de caſtitate ⁊ diſplicebit
ei ⁊ ꝓijciet illud poſt dorſum ſuum. Ecci. xxj
Si ergo vis vt hi vermes aliqualiter morian
tur recipe coloquintidam per quam intellige
mortem ratione amaritudinis. de q̄ Ecci. xlj.
O mors q̄ꝫ amara ē memoria tua. hanc decoq̄
in aceto ſupplitij infernalis. ⁊ euapora ꝑ medi
tationē in aure mentis. quia dicit Amādꝰ li. j.
c. x. luxurioſi ⁊ qui in delitijs ſuis carnē nutri
unt ⁊ in obſtinatiōe ſua ꝑdurauerint. a ſerpē-
tibus deuorabunt̄. a bufonibus ignitiſq; acu
leis vſq; ad viſcera torquebunt̄. Tertio auris
patitur ex mala neruí cōtractione ſeu diſpoſi-
tione. ⁊ hoc fit qñ aliq̄s volens audire ꝟbum
dei retrahit̄ a malis ſuggeſtionibus aliorum.
vt ſic a bono ꝓpoſito deſiſtat. ⁊ cum eis ad ta
bernā ⁊ gētacula vadit. vt deo ſuo. ſcꝫ ventri
diligēs miniſteriū faceret. Eſt em̄ taberna tē-
plum iſtiꝰ nephandi dei turpiſſimi. in q̄ culto
res ventris inueniunt̄ aſſidui a mane vſq; ad
meridiem in comeſationibus. in impudicitijs
occupati. de quo tēplo verificat̄ illud. ij. Ma
chab. vj. Templū luxuria ⁊ comeſationibus
erat plenum ⁊ ſcortantium cum meretricibus.
nō ſolum aūt a mane vſq; ad meridiem. ſ; etiā
vſq; ad mediam nocteꝫ. iſti deo ſeruiūt in tem
plo ſuo vt verificat̄ illud Eſa. vij. Seruiēt ei
die ac nocte in templo ſuo. quis fructꝰ vt que-
rit Hol. lec. cxl. ꝓuenit eis inde: certe directiſ-
ſime cōtrariū illius quod intendunt. Naꝫ per
cibum. potum. ludum. prolongare reputāt vi
tam ⁊ cum manibus vel opibus ꝓprijs ſe oc/
cidunt. Figura iſtiꝰ habet̄. iiij. Regl. xix. vbi
legit̄ Sennacherib dū adoraret in templo de
um ſuum a ꝓprijs filijs occiſus fuit. Senna/
cherib interpretat̄ alleuans defectionem. ⁊ ſi
gnificat potatorem quemlibet qui timet ſi in/
traret die dominica ad eccleſiam ad verbū dei
audiendum ⁊ diuina officia ꝙ in corpe ſuo de
ficeret. dicunt em̄. ꝑ̄dicator diu ꝑ̄dicat ⁊ miſſe

ꝓtrahunt̄. quare ob illam defectionē releuan
dum ad tabernas vadūt ⁊ ibidem a ꝓprijs fi-
lijs. id ē. opibus ſuis malis occidunt̄. tam in
corpe q̄ꝫ in anima. quia plures ꝓpter crapulā
gulam ⁊ ebrietatē pereunt. q̄ꝫ gladio fame ſi/
ue peſte. vt dicit Galienus. Ecce illud ē tem-
plum inſolentie quod deus vēter habet. Se-
cundo deus iſte habet altare affluentie quod
in menſa ſua de qua exponit illud. pſ̄. lxviij.
Fiat menſa eorū corā ipſis in laqueū. Eſt em̄ ꝺ
diabolo ſicut de aucupe. hic em̄ vbi maiorem
copiam cibi ſpargit. ibi laqueū abſcondit. vt
dum aues auidius comedāt citius capiātur
ꝑ pedem vel per collum. Eodem modo inter
fercula ⁊ pocula que ſup menſam ponunt̄ col
locat diabolꝰ laqueū gule vt exceſſiuos ⁊ vo-
races ſimiliter cōprehendat. Jux̄ illud Eccꝭ.
ix. ſicut cōprehendunt̄ aues laqueo. ſic capiū
tur homines aliqui ꝑ caput. quia forte loqui
nō poſſunt. nec ſenſibꝰ alijs bñ vti. alqui ꝑ pe-
des qui licet garrulare valeant. inceſſu tñ pri-
uant̄. vt de hoc altari verificatur illud Pſ̄. l.
Tunc imponent ſup altare tuū vitulos. Ter-
tio iſte deus habet ſabbatū ſomnolētie. Sab-
batum idē eſt ꝙ requies. ⁊ certe cultores ven
tris cuꝫ in templo deo ſuo ſeruierunt fatigati
a ceruiſia vel vino neceſſe habēt ꝓfunde dor-
mire. ⁊ craſtino die tarde ad eccleſiam dei ve
nire. ſabbata eius cuſtodire vt ſic de quolibet
exponat̄ illud. Joh. ix. Nō eſt hic hō a deo. q̄
ſabbatū nō cuſtodit. Quarto habet deꝰ iſte ſa- G
crificia ſupfluitatis que ſunt diuiſa fercula ſū-
ptuoſe ⁊ curioſe parata. que magis nocent q̄ꝫ
ꝓficiunt. nam nocent anime. quia ipſam dam
nant. quod probat̄. xliiij. diſt. c. nō liceat. §. ſi
ergo. vbi dicit̄. Si comeſationes damnabiles
ſunt laicis multo magis ſacerdotibus impu-
tantur ad gehennam. vt dicit glo. comeſatio-
nes facere. ſcꝫ de confectis peccatū mortale ē
quod credit Hugo quādoq; nō vero ſemper.
ſcꝫ tunc ſolum cum deducunt̄ in conſuetudi-
nem. vt ait Hiero. xxxv. diſt. c. ab exordio. et
de conſecra. diſt. v. ne tales. Jtē nocent natu-
re. quia infirmitatē cauſant. Quia vt ait Boe
tius li. ij. ꝓſa. v. paucis minimiſq; natura con
tenta eſt. Cuiꝰ ſacietatem ſi ſuperfluis vrgere
velis. quicquid ſupinfundere velis aut inio-
cundum fiet aut noxium. multos eni morbos
multa fercula fecere. De iſtis ſacrificijs dicit̄
Eſa. j. Ne offerat̄ vltra ſacrificiū fruſtra. Qui
to habet oblationes iniquitatis. Jſte oblatio-
nes ſunt ſcortationes ⁊ ſimbolizationes quas
libentius faciunt in taberna q̄ꝫ oblationes in
eccleſia. de hac oblatione dicitur Ecci. xxiiij.
Jmmolantis ex iniquo oblatio eſt maculata.
Sexto habet incenſum voluptatis. hoc ē ſpe
cies confectiōis ⁊ electuaria odorifera palatū

inflamātia vt potibus delectent̄ ⁊ impcepti=
bilit̄ ingrediantur De h̄ incēſo dr̄ p ꝓphetā
Eſa.j. Incenſum abominatio ē mihi. Septio
habet ſacerdotes laborioſos. hi ſunt venato=
res. piſcatores. coci ⁊ ceteri ſubſuiētes q̄z to
ta ſollicitudo ē pare ſacrificia deo vētrꝭ. d̄ his
ſacerdotibus dr̄ in pſ̄. xxviij. Moyſes ⁊ aa/
ron i ſacerdotibus ei⁹. Moyſes interp̄tat̄ aſ
ſumptus de aq̄s. ⁊ ſignificat piſcatores. aarō
q̄ vitulos ⁊ arietes iugulauit macellariū ſigni
ficat. ⁊ hi ſunt int̄ ſacerdotes dei vētrꝭ. Octa
uo h̄z cantatores luxurioſos q̄ cātilenas ⁊ la=
ſciuias vocibus effeminatis ⁊ geſtu meretri/
cio cum muſicis inſtrumētis decantāt. de his
dr̄ Eſa. v. Ve q̄ ꝯſurgitꝭ mane ad ſectandam
ebrietatē. ⁊ potandū vſq̄ ad veſpam vt vino
eſtuetis ⁊ cythara ⁊ lyra ⁊ tympanū i ꝯuiuijs
veſtris. ⁊ opus dn̄i nō reſpicitis. Nono hab̄z
iſte de⁹lectores ſuos mēdoſos. ⁊ hi ſūt hiſtri=
ones. ioculatores. adulatores ⁊ mēdaces can
tatrices ꝑmentes illum ſonū a quo lucrāt̄ vi/
h ctū ſibi. Quarto auris patit̄ ꝓpter nature de
fectiōez. vel ꝓpter inobedientiā materie. ⁊ ſic
aliqñ auditus nō h̄r ex defectu foraminis qd̄ in
principio neglexit ꝑforare. Sic moraliter ali
qñ deficit aliq̄s circa auditōz verbi dei. q̄a il=
lud qd̄ audit nō penetrat cor eius. ⁊ h̄ vel eſt
ex defectu naturalis intellectus vicꝫ q̄ hō nō
intelligit qd̄ audit. ſicut dn̄s dixit diſcipulꝭ ad
huc rudib⁹ Math. xv. Adhuc ſine intellectu
eſtis. vel q̄ nō recipiat̄ cū affectu ⁊ volunta/
te obediēdi vel faciendi. Contra qd̄ dicit hic
apl̄s. Eſtote factores verbi ⁊c̄. Quito q̄a au
res hoīs ſunt parue. Nā ſicut dicit ph̄s lib. j.
aīalium. hō inter omnia aīalia h̄z aures im=
mobiles ⁊ breuiores. ſ ad audiendū maxime
efficaces. ⁊ hoc ē ꝓpter bonitatē ꝯplexionis. in
quo moraliter ſignificat̄ q̄ hō in audiendo ver
bum dei debet eſſe firmus ⁊ quietus. ſicut ma
ria magdalena que ſedebat ſecus pedes dn̄i.
⁊ audiuit verbū illius Luce. x. et hoc ſignifi=
cat auriū immobilitas Sed breuitas auriū ſi=
gnificat q̄ homini delectabilis ⁊ competēs ē
non ꝓlixa ſed doctrina breuis. vnde p̄dicati=
ones nō debēt eſſe longe ſed breues ⁊ ſuccin/
cte que auditū delectēt ⁊ animū nō grauent.
vn̄ Hugo de ſanc. vic. in didaſ. lib. v. dicit. q̄
lectio duobus modis faſtidiū animo ingere=
re ſolet ⁊ affligere ſpm̄. qualitate vicꝫ ſi obſcu
rior fuerit. et quantitate ſi ꝓlixior extiterit. in
quo vti moderamine magno oportꝫ ne quod
ad refectionē queſitū eſt ſumat̄ ad ſuffocatio=
I nē. hic cōclude ſermonē. ¶ Quantū ad ſcd̄m
principale hortat̄ nos apl̄us ad veritatis lo=
cutionē cum dicit. Si quis aūt putat ſe religi
oſum eſſe ⁊ nō refrenās linguā ſuā. huius va=
na ē religio. Circa qd̄ nota hō d̄z linguā ſuā

refrenare a multis. Primo a mēdacio. Dicit
em̄ Aug. li. xiiij. de trini. c. xv. Eo quippe mēs
imago dei ē quo eius capax ē. eiuſq̄ ꝑticeps
eſſe pōt. Et ideo ſicut in trinitate paterna pſo
na gignit verbū quod ē veritas. ita mens hu
mana nullū verbū aliud gignere deb̄z niſi ve
rax. iuxta illud Eccī. xxxvij. Añ omīa opa v̄= 1
bū verax p̄cedat ⁊c. de hoc quere plura parte
j. feria. vj. poſt Judica. A A. J. Narrat. n. hi
ſtoria q̄ cū Guilhelm⁹ dux normānie regnū
ānglie acquiſiuiſſet. deliberauit quō linguam
ſaxonicā deſtruere poſſet. ⁊ angliā ⁊ normani
am i lingua ꝯcordare. id̄ ordinauit vt nullus
in curia regis placitaret niſi i gallico loquere=
tur. Et iterꝫ q̄ quilibꝫ puer poſitus ad lr̄as diſ
ceret gallicū. ⁊ ꝑ gallicū latinū. que duo adu
q̄ obſeruant̄. Iſto modo moraliter princeps
hui⁹ mūdi diabolus eſt. Joh. xvj. Princeps
huius mūdi iā iudicatus eſt. ſed verꝫ ē q̄ prin
cipatū ſuū nō habet i hoc mūdo hereditaria
ſucceſſione ſed violēta opp̄ſſione. ⁊ id̄ nō ē he
res ſ ꝯquiſitor. idioma ſuū in ꝓuincia infer=
nali eſt mendaciū. quia dicit̄ Joh. viij. Cum
loquit̄ mendaciū ex ꝓprijs loquit̄. ⁊ id̄ vt cō
cordet mōs cū ꝓuincia infernali in idiomate
ordinauit q̄ omnia ſecularia in ꝯuētionibus.
imitationibus ⁊ ꝯmutationibus vtant̄ men=
dacijs. id̄o dicit Criſ. di. lxxxviij. c. eijciens.
Mercator ſine ꝑiurio ⁊ mēdacio eſſe nō pōt.
Et ſicut puer docendus i ſchola primo diſcit
gallicum. ita puer applicādus ſeculo cum ſtu
dio ⁊ labore addiſcit loqui mendaciū. iuxta il
lud Hiere. ix. Docuerunt linguā ſuā menda- k
cium. Et nota ad refrenandū linguā ab h̄ pec
cato ꝑmo pn̄t valē v̄ba ſacre ſcp̄ture q̄ diſſua
dent nobis mēdaciū. ꝑmū verbū ponit̄ Ecci
iiij. Ne accipias faciē aduerſus faciē tuā. nec
adūſus aīam tuā mēdaciū. dicit glo. faciē ad=
uerſus faciē ſuā accipit q̄ v̄itate excluſa a cor
de ſuo q̄ eſt dei ſimilitudo. falſitatē q̄ eſt diaboli
facies aſſumit. Scd̄m verbū qd̄ diſſuadꝫ mē/
daciū ponit̄ Ecci. vij. Noli amare mendaciū
Et in eodē. Noli velle mētiri omne mendaci=
um. Tertium ponit̄ Leuitꝭ. xix. Nō mētiamī
neq̄ decipiat vnuſquiſq̄ ꝓximū ſuū. Secun= 2
do poteſt valere ad refrenādū linguā ab hoc
vicio. q̄ pctm̄ eſt diabolicum. Primū. n. mē=
daciū dixit diabolus Gen̄. iij. Nequaq̄ mo
riemi. ideo dicit̄ de ipſo Joh. viij. Mendax
ē ⁊ pater eius. Ipſe eſt pater mendacij. q̄ pri
mus ē. ⁊ ideo pr̄ homīs q̄ mentit̄. nā hō men=
dax filius ē diaboli imitatione. iuxta illd̄. vos
ex patre diabolo eſtis ⁊ deſideria patrꝭ veſtri
vultis facere Joh. viij. Sꝫ d. a. videt̄ q̄ oēs
hoīes ſunt diaboli filij ⁊ imitatores. eo q̄ om=
nes ſunt mēdaces. iuxta illud pſ̄. cxv. Omīs
hō mēdax. Et Ro. iij. Eſt aūt de⁹ verax. oīs

hõ mẽdax. rñdeť hõ ex ſe põt eẽ mẽdax. qꝛ vo
lũtas ſua mutabil' eſt. ꝟ ex deo verax. Sed ad
dictũ dd dꝛ q ꝟ dixit iuxta illd dictũ. ij. elenč.
Cõturbati nimis ꝑuident. iõ dixit. Ego dixi
i exceſ. meo. i. ꝑuent' turbatõe. Nã i hebr. hꝛ
Ego dixi i feſtinatõe vel ſubitatõe mea. qꝛ ex
turbatõe mentis ꝑcipitãter locut' fuit oĩs hõ
mendax. Tertio põt valere ad ꝟ q pctm̃ illd
mẽbꝝ inqnat in q magl indecẽs eſt immũdicia
vicz os. reddit. n. illud abominabile deo. iux̃
illud Proũ. xij. Abominatio ẽ dño labia mẽ=
dacia. Quarto põt valere ad ꝟ q pctm̃ illud
hoiem falſum reddit. Quãtũ. n. ꝑualet dena=
rius bon' denario falſo. tantũ ꝑualet hõ ve=
rax hoi falſo ⁊ mẽdaci. vnus bon' denari' cẽ/
tũ ꝑualet falſos. ⁊ vn' hõ verax centũ mẽda=
ces. vñ multo melioꝛareť aliqs ſi remoto pec
cato mẽdacij vera d cetero loqreť. Quito põt
valẽ ad hoc. qꝛ mendaciũ ẽ qddã gen' veneni.
qd tãte efficacie ẽ q i ipſo oꝛe ꝯſiſtẽs ipm ho/
minẽ occidit. Sap. j. Os qd mẽtiť oc. ani. Et
certe mirꝝ eſt q miſeri hoies nõ timẽt cũ vene
nũ illud in oꝛe ſentiũt. peius ẽ venenũ illd ma
teriali veneno ſicut cã ſolet deterioꝛ eẽ ſuo ef/
L fectu. Scdo refrenanda eſt lingua a multilo=
quio. quia multiloquiũ hoiem odioſum red/
dit. pauciloquiũ vo amabilẽ. Nã interrogat' q=
dã phs quõ qs poſſet placere hoibus ait. Si
geſſeris optima ⁊ locut' fueris pauca. Jõ dič
ſapiẽs Ecci. ix. Terribilis ẽ i ciuitate ſua hõ li
tigioſus. ⁊ temerarius in vbo ſuo odibil' erit.
Jõ nota q huic vitio opponiť ſilentiũ ⁊ taci=
turnitas. Eſt. n. ſilentiũ virtuoſũ ꝑmo cuſtos
ꝯſcie. Nã Proũ. x. dꝛ. In multiloquio nõ de
erit pctm̃. ſ. falſitatis. q aũt moderať labia ſua
Slo. ꝟm moderamen recte rõnis. dicendo di
cẽda. tacendo tacenda. tpe. loco ⁊ alijs circũ/
ſtãtijs debitis. prudẽtiſſimus ẽ. Vñ credo di
cit Hol. lec. cc. q qcũqꝫ eſt ꝓnus ad loquẽdũ.
illius ꝯſcia cito lediť. Et ſic nullus theſaurus
ſecurus reponiť in ciſta que nõ habet ſerã ita
nec virtutes diu manẽt in ꝯſcia hois q immo
derat' ẽ ad loquendũ. Jõ taciturnitatẽ cõmen
dãs Orig. dicit. Taciturnitas eſt ꝑfecte cha/
ritatis acqſitio. vere pacis ꝯſeruatio. amico=
rũ multiplicatio. eterne btitudinis adeptio. ⁊
oim virtutũ ꝯſummatio. Quapropť antiqui
phi ſilentiũ docuerũt ⁊ tenuerũt. Nã Pitago=
ras docuit diſcipulos ſuos vt ꝑ quinquenni
um tacerent. ⁊ interim ſufficiẽter inſtructi tã=
qꝫ eruditi ſapia loqrenť. Et idez dixit. loq ig̃=
rat q tacere neſcit. Et itez. Qui inqt multum
loquiť ſignũ ẽ q parꝝ intelligit. Sil'r ſimonia=
des phs docuit ſilentiũ. tuti' eſt inqt tacere qꝫ
loq. neminẽ tacendo. multos aũt loqndo cog=
uim' circũuentos. Abbas etiã agathõ lapidẽ
ꝑ trienniũ i os poſuerat vt diſceret taciturni=
tatẽ. vt legiť i vitaſputꝝ. Inueniť de qdã mi
lite potẽte q voluit intrare religiõz. ⁊ miſit qn
dã vaſallũ ad abbatẽ iniungẽs ei q dicẽt ab=
bati ſe velle iſtã religiõz intrare. Addidit etiã
q diceret ſe mutũ. ꝑatũ tñ i omib' ſe obedire
Qd iõ fecit. qꝛ ſepe i lingua offenderat. ⁊ cogi
tauit q niſi caueret ſibi. lingua auferret bona
q ibi faceret. ⁊ recept' miles ille in religiõe illa
credebať mutus. Exiẽs aũt qdã vice cũ abba
te ad quendã militẽ q laboꝛabat i extremis vi
dit aiam eius cũ ipſe moꝛereť miſerabiliter a
demonib' trahi. ⁊ ꝯpatiens clamauit. ⁊ diſce
dẽtes inde obuiũ aliũ militẽ habuerũt q ꝓmi
ſit abbati q abꝛenũciaret ſclo. ⁊ cũ ꝑcederet i
quodã põte. tẽptãs viaz coꝛã abbate decidẽs
de põte ſubmerſus ẽ. cui' aiam vidit miles ab
angelis i ſpecie monachi in celũ deferri. ⁊ ſo=
lutus ẽ i gaudiũ. Ecce illa dignat' eſt ſibi dñs
ꝓpter ſilentiũ demõſtrare. Cũ aũt abbas ve=
niſſet ad clauſtꝝ adiurauit militẽ i vtute obe=
diẽtie vt ſibi diceret ſi loq poſſet cur i moꝛte il
loꝝ duoꝝ ſe taliť habuiſſet. Cui inquit miles
Male feciſti qꝛ ꝯtra ꝓpoſitũ meũ me loq fe=
ciſti. ꝟ tñ tibi indicabo. ⁊ oĩa ei ꝑ oꝛdinẽ enar=
rauit. deinde petijt vt aliquo recludereť loco
vbi taciturnitatis ſue ꝓpoſitũ poſſet ſeruare.
Et quare ſic ſilentiũ dilexerũt: certe dico. qa
hoies tpe belli libẽtius manẽt i ciuitatib' mu=
ratis qꝫ extra. qꝛ ibi ẽ maioꝛ foꝛtitudo. ita bo/
ne ꝑſone in ſilentio munite ſunt magis qꝫ foꝛ=
tia caſtra. iuxta illud Eſa. xxx. In ſilẽtio ⁊ in
ſpe erit foꝛtitudo veſtra. Secundo ſilentiuz ẽ M
frenũ inſolentie. Nobiles. n. equi frenanť. ſed
viles ⁊ nullius valoꝛis frenis nõ vtũtur. Eo
dẽ mõ moꝛaliter ſancti viri qui xpm ferunt ꝑ
obedientiã frenanť ꝑ ſilentiũ a ſermonib' in=
diſcretis ⁊ piculoſis. iuxta illud Ecci. xxviij.
Verbis tuis facito ſtaterã ⁊ frenos oꝛi tuo re
ctos. Pro his frenis petit Dauid in pš. cxl.
Pone dñe cuſtodiã oꝛi meo. ⁊ oſtiũ circũſtan
tie labijs meis. vbi dič mgr i glo. Per os itel
ligit os coꝛdis. ſic petijt coꝛdi ⁊ oꝛi apponi cu=
ſtodiã ne ſtulta ꝓmat. Tertio ſilentiũ ẽ decoꝛ
innocentie. Nam. j. Pol. dꝛ. Silentiũ mulie/
ris pꝛeſtat oꝛnatũ. Unde quidã phus dicenti
ſibi mala dixit. Talia nõ curo. qꝛ audit' debet
eſſe robuſtioꝛ lingua cũ hoibus ſingul' ſit vna
tñ lingua. ⁊ aures bine. Quarto ſilentiũ eſt ſi
gnũ ſapie. qꝛ Ecci. xx. Sapiẽs tacebit vſqꝫ ad
tps. Et Proũ. xvij. Stult' quoqꝫ ſi tacuerit
ſapiens reputabiť. ido dicit Señ. Taciturni=
tas hois ſtulti ſapia ẽ. ſ. reputãda. Nã quidã
phs cuidã ruſtico i ꝯuiuio tacenti ait. Ex do=
ctis hoc ſolum habes. Propť ꝟ ait Job. xiij.
Utinã taceretl vt putaremi eẽ ſapiẽtes. aq qn
to ꝓfũdioꝛ tãto qetioꝛ. Eodẽ mõ ſapiẽtes qn=
to ꝓfũdi' ſciũt tãto qetius ſilent. Proũ. xviij.

Aq̃ ꝓfunda v̓ba ex oꝛe viri ſapientis. Pauper mercatoꝛ tranſiens ꝺ villa plura hꝫ v̓ba q̃ʒ vadēs de patria. ita eſt ꝙ ſciens pauciſſima ſp̄ ē iactās de nihilo. iō dr̄ Prouer. xiiij. vbi plurima ſūt verba ibi freq̄nter egeſtas. Et ꝑ oppoſitū habentes diuitias ſapie ⁊ prudentie cum modeſtia ⁊ in ſilentio exprimunt animū ſuuꝫ. iuxta illud Eſa. viij. Aque ſiloe currunt cum ſilentio. ⁊ interp̄tatur ſiloe miſſus. ⁊ ſignificat quemlibet doctorē vel p̄dicatorē q̄ miſſus ē a deo immediate vel a ſupioꝛibus ad docēduꝫ cuiꝰ q̄dē aque vicꝫ ſapie currere debēt cū ſilētio ⁊ non magno ſupbie ſtrepitu. Quia Eccēs ix. Verba ſapientū tunc audiunt̄ cū ſilentio. iō metrice dr̄. Scire loqui decus ē et ſcire tacere. Hec duo ſi ſcire poteris ꝑitꝰ eris. Tertio refrenanda eſt lingua a detractione. iuxta illud Sap̄. j. Cuſtodite vos a detractione ⁊ parcite lingue. Dicit̄. n. ꝙ aues habentes linguas partitas nunq̄ʒ bñ loquūtur. Aues moraliter ſignificant homies. iuxta illud Job. v. Auis naſcitur ad volandū. ⁊ hō ad laboꝛem. Iſti q̄ dē hñt linguas ꝑtitas q̄ in eadē narratiōe verboꝝ de pſona dicunt quedā bona ⁊ quedam mala. mala ꝓferūt ꝑ ſe ⁊ p̄ncipalit̄. bona v̓o ꝑ accidens et ſcd̓ario. vel hñt ꝑtitas linguas q̄ blandiunt̄ in p̄ñtia ⁊ moꝛdent in abſentia. Et ideo de ipſoꝝ linguis notabiliter dicit pſ̄. v. Sepulcꝝ patēs eſt guttur eoꝝ. liguis ſuis doloſe agebāt. Ille q̄ in ludo ſcacoꝝ nouit bñ ludos ꝑtitos ꝺ facili pōt circūuenire ⁊ mattare ſocium. ⁊ ita iſti doloſi detractoꝛes a tergo ⁊ adulatoꝛes in facie facile circūueniūt imprudentē. Sic diabolus decepit Euā Geñ. iij. ne quaq̄ʒ moꝛiemi. ſcit. n. deus ꝙ ĩ q̄cunq̄ʒ die comederitis ex h̓ apient̄ oculi vr̄i ⁊ eritis ſic̄ dij ſciētes bonū ⁊ malū. Ecce ꝙ ibi fuit detractō ꝯ deū iponēs ſibi inuidiā. ⁊ alia adulatio mulieris ꝓmittens ei immoꝛtalitatē ⁊ omnē ſciaꝫ Sic adhuc ſunt multi hoies ſil̓es diabolo qui vt decipiāt ꝓximū alijs detrahūt q̄ ſūt abſentes ⁊ laudāt p̄ñtes. de his dicit Eſa. lxj. Pro ꝯfuſiōe vr̄a duplici ⁊ ruboꝛe laudabūt ꝑtem eoꝝ. Iſti figurant̄ ꝑ ammō regē ammonitaꝝ de q̄. ij. Reg. x. Qui tulit ſeruos dauid ⁊ raſit dimidiaꝫ partē barbe eoꝝ. ⁊ p̄ſcidit veſtes eoꝝ vſq̄ʒ ad nates. et dimiſit eos cōfuſos turpiter valde. Iſto mō detractoꝛes q̄ ſignificantur ꝑ ammō q̄ interp̄tatur pplˀs iniquus. vnā partē radunt ꝑ adulatiōes ſuaues ⁊ aliaꝫ dimittunt reſeruantes in memoꝛia vt ĩ abſentia detrahant. ⁊ veſtes p̄ſcidūt vſq̄ʒ ad nates. Veſtis. n. hominis ē fama bona ⁊ honeſta. iſtam veſtem p̄cidunt vſq̄ʒ ad nates. i. vſq̄ʒ ad denudationē illoꝝ de quibus hꝫ verecundari ⁊ cōfundi. iō ſatis ꝯueniēter deſcribit eos Dauid pſ̄. v. Sepulcrū patens eſt guttur eoꝝ ⁊c̄. q. d. Detractoꝛes ſunt immūdicie receptiui. q꜡ ſepulcruꝫ patens. Iniuſticie effectiui. quia linguis ſuis doloſe agebant. Nequitie infectiui. q꜡ venenū aſpidū ſub labijs eoꝛum. De p̄mo videndū ꝙ ſepulcrum patens recipit indifferenter coꝛpus moꝛtuū cuiuſcunq̄ʒ. ⁊ q꜡ nō eſt clauſum eo ꝙ eſt patens. ideo fetoꝛes ⁊ hoꝛroꝛes illius quē recipit omnibꝰ cōicat. ⁊ oēs accedētes inficit ⁊ coꝛrumpit. Iſto mō quidam ſunt exploꝛatiui criminū ⁊ defectuū ꝓximoꝝ ⁊ eoꝝ q̄ eis ꝯuiuunt quocūq̄ʒ mō ſiue ſint iuſti ſiue iniuſti. q꜡ nemo ſine crimine viuit. dicit Cato. quos quidē defectus cū notauerint omnibus publicant vbi p̄ñt nocere. ⁊ quia carent opculo nihil p̄ñt celare. ideo tales immūdi ſunt. q꜡ in veteri lege vas qꝺ caruit opculo immundū erat Nūeri. xix. vñ honoꝛate pſone ꝓpe talia ſepulcra nō accedūt. q꜡ ſunt fetētia. hoꝛribilitatē aūt fetidoꝝ fugiunt. vñ et ipſimet remanēt ꝯfuſi eoꝝ immūdicia oſtēſa. Quia dicit Ariſt. Qualis vnuſq̄ſq̄ʒ ē talibus delectat̄. Sicut. n. rabidi iuxta talia nō verētur ſedere ⁊ qui in ſoꝛdibus ē ſoꝛdeſcat adhuc Apoc̄. xxij. Per oppoſitū viri ſancti et electi defectus fratꝝ ſuoꝝ q̄ʒtū bona ꝯſcia ꝑmittit. ſepeliūt ⁊ occultant. apponētes mirrhā ꝯpaſſionis ⁊ inuoluentes illos in ſindone charitatis. q꜡ charitas opit delicta vniūſa Prouer. x. Et vngentes illos balſamo hōeſte excuſationis q̄ʒtum ꝯſcia bona ꝑmittit. ponūt ĩ ſepulcro nouo ꝑ diſcretū moduꝫ oꝛdinate increpationis. exciſum in petra ꝑ ꝯſenſum bone cogitatōis. Scd̓o ſunt iniuſticie effectiui. quia linguis ſuis doloſe agebant. cōiter. n. ſub ſpecie charitatis ⁊ ꝯpaſſiōis ꝓponunt venenū malicioſe intentōis. Et de talibꝰ dr̄ illud pſ̄. xlix Os tuū abundauit malicia. Tertio ſunt oīs iuſticie infectiui. q꜡ venenū aſpidū ſb̄ linguis eoꝝ. Iſtud venenū ē valde nociuū. q꜡ ſic intoxicat ꝙ nullo remedio curari valeat. leſus. n. infamia ꝑ detractōem vix vel magna difficultate ſanatur. q꜡ eſt venenum aſpidum inſanabile Deut̄. xxxij. Et ē notandū ꝙ detractoꝛ ꝑ illā beſtiam figurat̄ quaꝫ vidit Daniel q̄ erat ſil̓is vrſo. ⁊ tres oꝛdines dentiū erant ĩ oꝛe ipius. ⁊ dictū eſt ei. Surge comede carnes plurimas Dañ. vij. In tribus oꝛdinibus dentiū figurant̄ tres modi artificialit̄ detrahēdi. Primus modꝰ ē bona que hō facit diminuere vel male exponere tanq̄ʒ ex coꝛrupta ſint facta intentiōe vel ꝯpatiōe ad alium oſtendere ꝙ nō ſint ita v̓tuoſe vel excellēter facta vt decebat. Scd̓s modus eſt defectus veros ⁊ occultos ꝯtra legē charitatis publicare vel ꝓponē ſub intentiōe famā ledendi. Terciꝰ modꝰ ē q̄ peſſimꝰ ē. falſa crimia ꝯfingere ⁊ innocētibꝰ imponere. Iſti tres ſūt oꝛdines dētiū q̄ in q̄buſdaꝫ

abundāt. ꝫ quos .ij. Pe. ij. deponētes inquit oēm maliciā ⁊ oēm dolū ⁊ ſiīatōes ⁊ inuidias ⁊ omnes detractōes q̄ſi mō geniti infātes lac ꝯcupiſcite. Signāter docꝫ deponere oīs de tractōes. i. tres modos ꝑdictos. qꝛ omne ⁊ to tū ſup tria ponimus q̄ ſignanꝶ ꝑ tres ordines ī oꝛe vꝛſi. Et ꝯñter depoſitis illis dentibꝰ ma/ licioſis eſſe debemus ſic̄ infātes q̄ carētes dē= tibus moꝛdere neſciunt. ⁊ lac dulcis ⁊ ſuauis affabilitat ſine dolo ⁊ malicia deſiderare. vt ꝺ vnoquoqꝫ nr̄m verificeꝶ illud Cant. iiij. Fa/ uus diſtillans labia tua mel et lac ſub lingua tua. ⁊ hoc q̄ꝫtum ad ſcōm.

¶ De eadē dn̄ica poſt octauas paſ. Ser. ij.

A ⁊ MEn amen dico vobis ſi q̄d petieritis pr̄em meuꝫ in noīe meo dabit vob Joh. xvj. Plini. in ſpec. natu. Foꝛtis odoꝛ rute ꝯſueuit roſas aperire cū ipſa fuerit inter roſas plātata. q̄ꝓpter h̄ ſcientes oꝛtulani ſagaces qui in maio cito ma turas roſas hr̄e volentes ꝑ crinalibus ſiēdis plantant rutas infra roſas. ⁊ cuꝫ velint vt ro ſe apiantur mouent rutam. ex cuius motione odoꝛ aſcendit ⁊ facit roſas apiri. Moꝛaliꝶ ꝑ rutam intellige oꝛōem ꝓpter tria. p̄mo ratiōe ignitiōis. qꝛ ruta ē nature feruentiſſime ⁊ plꝰ agreſtis q̄ꝫ domeſtica. habet. n. virtutem cali dā ⁊ ſiccā. vt inq̄t Pli. in ſpe. natu. Sic oꝛatō debet eſſe feruida ꝑ deuotionē vt mentē cale= faciat ⁊ inflamet ad dilectōem et deſiccet hu= moꝛē. i. fluxuꝫ cogitationū malarum. vt dicit Anſel. li. ſimilitudinū. iij. c. xliiij. Scd̄o ratio= ne nutritōis. qꝛ ruta gaudet ſiccitate. ⁊ nutri= tur cinere vt erucis poſſit carere. Amicitia q̄/ dē magna ē ſibi cū ficu. ſic oꝛo gaudet abſtinē tie ſiccitate ⁊ nutriꝶ cinē hūilitat. ꝓpꝶ primū dic̄ Criſ. ſup Mat. ꝙ antiq̄ pr̄es q̄tiens oꝛa re voluerūt ieiuniū cū oꝛōne iunxerūt. Quia Tob. xij. bona ē oꝛo cū ieiunio. ꝓpter ſcd̄ꝫ dꝶ Eccī. xxxv. Oꝛo hūiliant ſe celos penetrabit ⁊ donec appꝛopinquet nō ꝯſolabiꝶ. ⁊ non di= ſcedet donec aſpiciat altiſſimꝰ. Ibi dicit glo. Quāto hūilioꝛ ē oꝛo tāto maioꝛē effectū habe bit apud deū. diligit etiā ſocietatē ⁊ amicitiā ficꝰ. Per ficū intellige elȳnā. qꝛ ſicut ficꝰ ē fru= ctus mitꝭ ⁊ dulcis. ſic elemoſyna dꝫ dari cū mi titate ⁊ dulcedine pietatis. iō dicit moꝛaꝉ. Di te tribue ꝑ laude xp̄i petēti. Si tibi res deſūt. da v̓ba benigna roganti. Et autē oꝛatio debꝫ eſſe ſocia cū elemoſyna. dicit Criſ. ſup math. Infirma ē oꝛatio que elemoſynaꝝ largitōi eſt inimica. Tertio rōne munitōis. quia ruta mu nit ⁊ defendit ꝯtra animalia venenoſa. Et iō dicit Pli. i ſpe. na. ꝙ antiqui romani bibebāt muſtū rutarū ꝯtra venenū ⁊ venenoſa ⁊ alias paſſiones. ſic oꝛo munit ⁊ defendit ꝯtra ſ̓pē=

tes infernales. quia ſ̓m Aug. Oꝛatō eſt dia= bolo ſuppliciū. Iō dicit Hiero. in quadā epi= ſtola. Egrediētes ꝺ hoſpitio armet oꝛo. egre= diētibus ꝺ platea occurret oꝛatio. ⁊ iō ꝯgrue ꝑ rutam intelligiꝶ oꝛatio. Sed ꝑ roſam intel= lige virginale coꝛ xp̄i dn̄i nr̄i. qꝛ ſicut roſa ſua pulcritudine viſuꝫ paſcit. ſic virginale coꝛ pa ſcit viſum mentis noſtre. iuxta illud. Qui pa ſcis inter lilia. Illud quidē virgineū coꝛ chri= ſti ieſu apit odoꝛ foꝛtis noſtre oꝛōnis. ⁊ intan tū ſibi placꝫ nr̄a deuota feruidaqꝫ oꝛo. vt q̄c= q̄d petierimus patrē in noīe ipſiꝰ h̄ dabit nob vt dicūt v̓ba p̄aſſumpta. Amē amē dico vo= bis. In q̄bus p̄ncipaliꝶ duo tanguntꝶ. vicꝫ ex auditōis ſecuritas. ibi. Amē amen dico vob. petētis abilitas. ibi. Si q̄d petie. pa. Pro q̄ ē B notandū. expientia docuit in multis ꝙ apud liberales dominos ſecurus ē paup in ſuis pe titionibus vt exandiatur citius. Nam refert Suetonius de Titho impatoꝛe ꝙ adeo beni gnꝰ fuit ⁊ liberalis vt neminē a ſe ſine ſpe aut munere dimitteret abire. Et cuꝫ aliq̄n admo nereꝶ ne tanta petētibus ꝓmitteret. nō opoꝛ= tet inquit a ſ̓mone principis quēq̄ꝫ triſtē ab= ſcedē. ⁊ licet aliq̄n dn̄i ſint adeo liberales vt ſe cure poſſit ad eos quiſqꝫ accedere ſpe exaudi tionis. videmus tn̄ ꝙ quilibꝫ volēs ab eis ali q̄d impetrare aliquos de familia dn̄i ꝯſueuit ſecū ſumere. q̄bus habitis abilis p̄catoꝛ acce dat. Sp̄ualiter deus pater ē dominꝰ omniuꝫ liberaliſſimus. cuius quidē liberalitatis aliq̄ ſunt ſigna. Primū ꝙ plus reddit homi q̄ꝫ ab ſtulit. quod patꝫ in Job. c. j. Cui deus abſtu lit tā ꝓlē q̄ꝫ ſubam. vicꝫ. vij. filias ⁊ tres filios ⁊. vij. milia ouium. ⁊ tria milia cameloꝝ. qui= gēta iuga boum. ⁊ q̄ngentas aſinas. ⁊ cum ꝑ baſſet patiam eius. addidit q̄qꝫ ei duplicia ꝑ/ ter filios Job vlꝶ. qꝛ diciꝶ. fuerunt ei. vij. filij ⁊ tres filie. Ex q̄ pꝫ ꝙ ꝓles nō fuit duplicata. qꝛ tot habuit quot an̄. Scd̄m ſignū diuine li/ beralitatis ē ꝙ tribuit plus ꝓmiſſum implen do q̄ꝫ exp̄ſſit ꝓmittendo. ſicut pꝫ Nume. xvij. vbi dn̄s ꝓmiſit Moyſi cum eſſet diſſenſio de ſacerdotio ꝙ virga illius quē elegiſſet ꝓ offi/ cio ſacerdotij in craſtino poſt allationē i tem= plū germinauit. ⁊ plꝰ tribuit. qꝛ virga nō ſolū germinauit ſ̓ floꝛuit. ⁊ folijs dilatatis amig/ dala ꝓtulit. Tertiuꝫ ſignū ē ꝙ plus tribuit q̄ꝫ rogaꝶ. ſicut patꝫ. iij. Reg. iij. ⁊. ij. Paraꝉ. j. de Salomone q̄ cū ꝓmotus eſſet in regeꝫ. ⁊ oſti= as deo immolaſſet. ⁊ nocte ſeq̄nti apparuit ſi= bi dn̄s di. Poſtula quid vis vt dem tibi. Cui rn̄dit. Domine deus ego ſum puer paruulus ⁊ ignoꝛans ingreſſū meū ⁊ exitum meuꝫ. ⁊ tu elegiſti me regē ſup ꝑplm̄ tuuꝫ qui innumera bilis eſt ſic̄ arena maris. da ergo dn̄e mihi coꝛ docile vt diſcernē poſſiꝫ inꝶ bonū ⁊ malū. ⁊ ſe=

quiſ ꝙ placuit iſta petitio. ⁊ rñdit ei ꝑ ſeipm
q꞉ poſtulaſti verbū h̄ ⁊ nō petiſti dies multos
nec diuitias nec aīas inimicoꝝ tuoꝝ ſ̄ ſapiaʒ
ad diſcernendū iudiciū. ecce feci tibi ſ̄m ſmo
nes tuos. ⁊ ꝯceſſi tibi cor ſapiēs ⁊ intelligens
ita ꝙ nullus añ te fuerit ſiſ̄is tui. nec poſt i fu=
turo ſit. Inſuꝑ q̄ nō petiſti ꝯceſſi tibi diuitias
⁊ ſubam ⁊ gl'iam. Et ſi in p̄cept' meis ambula
ueris longos ſtatuā dies tuos. Ex hac hiſto/
ria ptʒ liberalitas dei ꝙ benigne dat qñ peti=
mus iuſte. imo dat ampli⁹ q̄ꝫ petam⁹. ꝓpt' qđ
ſecure poſſum⁹ accedere ad ipm ⁊ rogare i no
mie ieſu xp̄i q̄ dicit h̄. Amē amen dico vob̄ ꝙ
q̄cq̄d petierit' iuſte p̄rem i noīe meo dabit vo=
bis. Sed licet deus p̄r ſꝑ petitiōem nr̄am au/
diat ex ſua liberalitate cuʒ iuſte petim⁹. nc̄cio
tñ aliq̄ habem⁹ nobiſcū ſumere q̄ diligit ip̄e. ⁊
q̄bus habitis q̄libet abilis ⁊ idoneus p̄cator
ad ipm accedet. p̄mū ē pcti immunitas. Om=
ne. n. pctm̄ mentē aggrauat. ſicut figuratū eſt
Zach. v. vbi vidit mulierē ſedentē i amphora
habentē in ore ſuo maſſam plumbi. Et dictuʒ
ē pphete. Hec eſt impietas. in ſignū ꝙ oīs im
pietas ſeu iniquitas grauis ē. iuxta illud ps̄.
xxxvij. Qm̄ iniquitates mee ſupgreſſe ſūt ca
put meū. ⁊ ſic on⁹ gra. gra. ſūt ſu. me. Sed ecō
tra dicit Dam̄. ꝙ oro ē acceſſus intellectus in
deū. nā q̄ vult orare p̄mo dʒ defectus ſuos cō
ſiderare. deinde aſcēdere ad eius liberalitatē
q̄ hoc pōt ꝯplere. Nam ſicut legitur. iij. Reg.
viij. ꝙ Salomon edificato tēplo dixit. Si q̄s
cognouerit plagam ſui cordis. ⁊ extēderit ma
nus ſuas in domo hac tu exaudies in celo do
mine. ideo aliter deſcribiſ oro. Oro eſt pius
mētis affectus in deū directus. Et iſte quidē
affect⁹ deſideriū eſt. Nā glo. ſuꝑ illđ. j. Theſ.
vl. ſine intermiſſione orate. dicit. Ipm deſide
riū bonum oro eſt. ⁊ ſi ꝯtinuū ē deſideriū ꝯti=
nua ē oro. affectus qui eſt oro in deū dr̄ dirigi
ad modū nuncij. q꞉ eſt velut nūcius ab hoīe i
deū miſſus. Quod etiā ꝓbat glo. ſuꝑ illđ ps̄.
lxxxvij. Intret oro mea in conſpectu tuo. di/
cens. Virtus magna pure orationis hic nota
tur que quaſi ꝑſona quedam ad deum intrat
⁊ mādata ꝑagit quo caro ꝑuenire neq̄t. Mō
ad ꝓpoſitū oro eſt aſcenſus mentis in deum.
Et ꝑ Aug. in li. de ſpū ⁊ aīa. Oro eſt ment' cō
uerſio in deū ꝑ purum ⁊ humilē affectum. ſed
pctm̄ grauat ⁊ deprimit. pʒ ergo ꝙ pctīs gra=
uati non pñt aſcendere in orone. quia ſimilan
tur auibus volare cupientibus mole corpor'
aggrauatis. quaꝝ vna ē ſtrucio. de q̄ dic̄ ma/
giſter li. xij. ꝓprietatū ꝙ ad volatū alas erigit
ſ̄ ꝓpt' ponderoſitatē corpis a terra nullaten⁹
ſe ſuſtētat. q꞉ paucis pennis induiſ ⁊ magno
C corpe p̄grauatur. Sic ſunt aliqui pctīs gra/
uati. ⁊ tamen ꝑ orationē ſe in altum erigunt.

lō talibus dr̄ Jac. iiij. Petitis ⁊ non accipit'.
eo ꝙ male petatis. ⁊ hoc primo ex pte oratio=
nis. ſecūdo ex parte acceptationis eius q̄ pe/
titur. Nā vt dicit Greg. iij. q. vij. c. in grauib⁹
Cū is qui diſplicet ad intercedendū mittitur.
irati animus ꝓculdubio ad deteriora ꝓuoca=
tur. Et Prouer. xv. dr̄. Victime impioꝝ abo
minabiles domino. ⁊ vota iuſtoꝝ placabilia.
Et Criſ. Qui orat ⁊ peccat non honorat de=
um ſed deludit. nam tales ſimilanſ militibus
qui genua chriſto flectebant. ⁊ alapas ſibi da
bant Joh. xix. Sed diceret aliq̄s. Nunquid B
orantes pctōres deus exaudit? Et videtur ꝙ
non. ex dicto ceci nati Joh. ix. qui ait. Scim⁹
q꞉ pctōres nō exaudit deus. Sed ꝯtra hoc ar
guit Gorra ſuꝑ Joh. dicēs. Nōne exaudiuit
publicanū. Lu. xviij. alexandꝝ paganū. đ. x.
tribubus iudeoꝝ. q. đ. ſic. de alexādro vide s̄.
parte. j. feria. vj. Judica. D. D. D. Ad h̄ rñ=
detur ex glo. dupl'r. Primo deus nō exaudit
pctōres ad ſaluteʒ. Alio modo deus exaudit
pctōres ꝓpter triplicē rōem. Primo ꝓpter eo
rum faciliorē ꝯuerſionem. Scđo ꝓpter ꝓſpe=
riorē ſucceſſum rerum tꝑalium ita vt eis eo ꝓ
ſperius ſuccedat in tempalibus. ⁊ ꝑ hoc p̄ua=
buntur eternis. Tertio ꝓpter maiorem allevi
ationē eterne damnationis quam habebunt i
futuro. Ex hoc elice ad quid ꝓſit malis oratō
ſua. vicʒ vt facilius ꝯuertantur. vt bona tem
poralia augmentētur. vt pene in futuro allo=
uienſ. Dʒ. s. Tho. ſcđa ſcđe. q. lxxxiij. ar. xvj
dicit. ꝙ deus orōnem pctōris ex bono nature
deſiderio ꝓcedentē audit. Quia in pctōre ſūt
duo ꝯſideranda. ſ. natura quam diligit deus
⁊ culpa quā odit. Si ergo pctōr orando aliq̄d
petit vt pctōr. i. ſ̄m deſiderium peccati hoc a
deo nō exauditur ex miſcđia. ſed q̄nq꜃ exau/
ditur ad vindictā qñ ꝑmittit deus pctōrē ad=
huc amplius viuere in pctīs. deus. n. negat q̄
dam ꝓpitius. quedā ꝯcedit ꝓpitius. vt dicit
Aug. Orōem vo pctōris ex bono nature ꝓce
dentē de⁹ exaudit nō quaſi ex iuſticia. q꞉ pec=
cator hoc nō mereſ. ſed ex pura miſcđia. obſ̄=
uatis tñ quatuor ꝯditionibus. vt vicʒ ꝓ ſe pe
tat ad ſalutē neceſſaria pie. deuote ⁊ pſeuerā=
ter. vñ Aug. Deus nō hortaſ nos vt petere/
mus niſi dare vellet. Et Criſ. Nunq꜃ oranti
bñficia denegat qui vt orantes nō deficiāt ſua
pietate inſtigat. Ad dictuʒ ceci nati dicit glo.
ꝙ ipſe nondum inunctus erat nec interius il=
luminatus. ⁊ ideo falſum dixit. licet ſe crede=
ret veꝝ dixiſſe. Vel ſic ꝙ ineffabiliter veꝝ eſt
ꝙ deus pctōres nō exaudit inq̄ꝫtū ſunt pctō/
res. iuxta illud quod dicit Iſido. Sicut nul=
lū ꝓficit vulneri medicamentū ſi adhuc ferꝝ i
eo ſit. ita nihil ꝓficit oro illi⁹ cuius adhuc pec=
catum in mēte vel odiū manet i pectore. Pec=

cator aũt orãs deũ ꝓ remiſſiõe pctõꝝ ſuoꝝ cũ
ↄtritõne iã eoipſo nõ eſt pctõr. iuxta illud pſ.
xxxj. Dixi ↄfitebor aduerſũ me iniuſticiã me-
am dñ. ⁊ tu re. im. pcti mei. ⁊ vt ſic pctõres ſe
pe exaudiunt. Sꝫ di. qs. ex quo dicit ſupius
Cris. Qui orat ⁊ peccat ⁊c. videt ꝙ pctõres
orãdo peccẽt cũ deludere deũ graue ſit pctm̃.
Rñde. verbũ Cris. intelligendũ ẽ de ꝑſiſten-
tibus in pctõ cum ꝓpoſito ꝑſiſtendi ⁊ d̃ oran/
tibus ꝓpter honores ⁊ ꝓpter queſtum illi de-
ludunt deum. iõ eſt documentuꝫ ꝙ qui orare
voluerit debet prius in corde d̃ peccatis com
pungi ſaltẽ contritione generali. De hoc i col
la. patꝝ dr̃. Si volumus orõne in celum aſcẽ-
dere ⁊ ſupcelestia penetrare. curemus vt mẽ-
tes noſtre ab omnibus terrenis ⁊ carnalibus
depurẽtur ita vt noſtra orõ ad deũ poſſit aſcẽ
E dere nullo vitioꝝ põdere ꝑgrauata. Secũdũ
quod facit hominẽ idoneum ꝓcatoreꝫ eſt ani-
mi humilitas que ornat oratõeꝫ. quanto .n. ſe
homo magis humiliat ⁊ nccitates ſuas decla
rat. tanto facilius impetrat qd̃ implorat. Sic
qñ nos corã deo fragilitatẽ noſtrã ⁊ defectus
noſtros humiliter fatemur facile expedimur.
Exemplũ habemus Geñ. viij. de Abraam. q̃
ſupplicare dño ꝓponẽs ꝓmiſit humilitateꝫ ſe
pulueri ſimilãdo dicẽs. Loquar ad dñm deũ
meum cum ſim puluis ⁊ cinis. In huius ĝ fi/
guram iudei orare volẽtes ſe prius humilia/
uerunt. ⁊ cineres ſup capita eoꝝ ſparſerũt. ſi-
cut in multis locis ſacre ſcripture repitur. ideo
exauditi fuerunt. iõ dicit. b. Grego. iij. mora.
Ille deo veram orõnem exhibet qui ſeipſum
q̃ſi puluis ſit videt. qui ſibi nihil virtuti tribu
it. qui bona q̃ agit eſſe de miſcdia creatoris co
gnoſcit. Quod attendẽs Iudith dixit. ix. ca.
Tu domine cui humiliũ ⁊ manſuetoꝝ ſemꝑ
placuit depcatio. Et pſ. cj. Reſpexit in orati
onẽ humiliũ ⁊ nõ ſpreuit precẽ eoꝝ. Vñ tã p-
nus ẽ deus ad exaudiendũ tales hũiles ꝙ eo
rũ ꝓces nõ expectat. ſꝫ etiã ad ſola eoꝝ deſide-
ria inclinat. iuxta illud pſ. ix. Deſideriũ pau
peꝝ exaudiuit dñs. Et intelligitur paupeꝝ. i.
humiliũ. Quia dicit Aug. Paupes ſpũ ſunt
homines humiles ⁊ timẽtes deum ⁊ nõ habẽ
F tes inflantem ſpm̃. Sed. d. a. ex quo dicit pſ.
Deſideriuꝫ paupeꝝ. nũquid tenẽtur homies
humiles vocalit̃ orare. vel an ſufficit eis ſolũ
deſiderare? Ad qd̃ dixerunt quidaꝫ ꝙ ſufficit
eis deſiderare. immo impfectõis eſſet vocali-
ter orare. ſumentes ꝓ ſe illud pſ. ix. prelibati.
Deſiderium paupeꝝ. Et talibus nõ eẽt dicen
dũ ora ꝓ me. ſꝫ deſidera ꝓ me. Sed hoc ẽ erro
neum eo ꝙ xp̃s legit̃ vocalit̃ oraſſe. ⁊ apoſto-
li poſt repletõꝫ ſpũs orõnibus inſiſtebant. ſꝫ
verum ẽ ꝓ illo inſtanti quo mens rapit̃ in cõ/
tẽplatõem ⁊ guſtum diuine dulcedinis tũc li-

gua ↄquieſcat. ⁊ poſtea rediẽs ad ſe debꝫ ora
re in voce. ſicut Dauid qui ait. Voce mea ad
dñm clamaui ⁊ exaudiuit me. pſ. iij. Dicit. s.
Tho. ſcda ſcde. q. lxxxiij. Vox adiũgit orõni
tripl̃r. Primo ad excitandũ interiorẽ deuoti/
onẽ. qr mẽs in deũ eleuat oratĩ. Scdo ad red-
dendũ rõem debiti. vt vicꝫ homo deo ſeruiat
ſm illud totũ quod habet. i. non ſolũ mente ſꝫ
ore. iuxta illud Oſee. xiiij. Omnẽ aufer a me
iniq̃tatẽ ⁊ accipe bonuꝫ. ⁊ reddemus vitulos
labioꝝ nr̃oꝝ. Tertio ex quadã redundãtia ab
aĩa in corpus ⁊ ex vehemẽti affectione. vnde
pſ. xv. Letatũ ẽ os meum ⁊ exultabit lingua
mea. Tertiũ quod facit idoneum ꝓcatorẽ eſt G
verbi dei ſedulitas. Congruũ eſt vt qui vult
a deo in oratione exaudiri ꝙ ipſe libẽter audi
at deũ. quia dicit Prouꝰ. viij. Ego diligentes
me diligo. ſic a ſimili ipſe audiẽtes ſe audit. qr
ipſe dixit ꝓdicatoribus Luc. x. Qui vos au/
dit me audit. Et econtra q̃ verba dei non au-
dit nec orõ eius a deo exaudit. teſte ſapiente
Prouꝰ. xviij. Qui declinat aurẽ ſuam ne audi
at legẽ oratio eius erit execrabilis. Habitis ĝ
illis q̃bus hõ fit idoneꝰ ꝓcator. querit̃ q̃d de-
beat petere vt a deo audiat? Ad hoc rñdetur
primo ꝙ in orõe petẽda eſt glĩa eterna grã dei
ſiue regnũ ⁊ iuſticia regni. Et hoc innuit dñs
in hoc. Si q̃d petieritis prẽm. quod vicꝫ pon
derãs Aug. i originali dicit. Illud .n. dicit̃ eẽ
q̃d quod ẽ aliq̃d. tale aũt ẽ res ſpũalis. Tpa/
lia .n. ⁊ corpalia reſpectu ſpũalium q̃ſi nõ ſũt.
Sic ĝ vult dñs dicere ꝙ ſi ſpũalia petierimus
ↄſeq̃mur. ideo dicit Math. vj. Primũ queri
te regnũ dei ⁊ iuſticiã eius. ⁊ hec oĩa adijcien
tur vobis. Non monet dñs vt tpalia queran
tur ꝓpter tria. Primo qr nõ ſunt digna peti. H
bona .n. infima ſunt. ⁊ incuruant̃ qui amant ⁊
querunt ea. que incuruatio demonibus placꝫ
iuxta illud Eſa. lj. Incuruare vt tranſeamus
Sup quo dicit Berñ. Noli acquieſcere dicẽ-
ti incuruare vt tranſeamus. non .n. ẽ tranſitu
rus. ſꝫ grauiter te opp̃ſſurus. Sed certe qui ſi
bi acquieſcunt in hoc pñt dicere ſeorſuꝫ illud
pſ. xxxvij. Miſer factus ſum ⁊ curuatus ſũ
vſq꜄ in finẽ. ideo dicunt verba apl̃i ad Col. iij
Que ſurſum ſunt querite. nõ que ſup terram
Secũdo qr tpalia debẽtur his qui hñt iuſtici
am regni. iuſticia .n. regni filios facit. filijs .n.
debetur ꝓuiſio. vnde ſup illud. ⁊ hec omia ad
ijciẽtur vobis. dicit glo. ꝙ omnia ſunt filioꝝ
Luce. xv. Omnia mea tua ſunt. ⁊ iõ h̃ omnia
adijciẽtur etiã nõ petẽtibus ⁊ querẽtibus. q̃/
bus ſi ſubtrahãtur ad ꝓbationem ꝓſunt. ſi ad
dantur: ad gratiarum actõꝫ. Tertio neſcit ho I
mo vtꝝ expediat tpalia hr̃e cũ frequẽter poſ-
ſeſſoribus ſuis nocent. Quia dic̃ ſapiẽs Pro-
uerb. j. Vſq꜄quo ſtulti que ſibi noxia ſunt cu-

pient. Et ſup illud .ij. Coꝛ. xij. Uirtus ĩ infir-
mitate ꝑficit. dicit glo. Aug. Cũ ea q̃ dñs lau
dat ⁊ ꝓmittit petitis. ab illo ſecure petite. illa
eñ ꝓpitio deo conceduntur. Cum aũt petitis tẽ-
poꝛalia cum modo petite. et cum timoꝛe illud
ꝯmittite vt ⁊ ſi proſint det. ſi ſcit obeſſe nõ det
Quid .n. proſit vel obſit medicꝰ nouit nõ egro
tus. Ideo etiam dicit .s. Tho. ſcḋa ſecũde. q.
lxxxiij. Si loquamur de bonis ſpũalibus vt
de virtutibus. gratia ⁊ gloꝛia quibus nec po
teſt hõ male vti. nec de ſe malũ euẽtuȝ ꝑñt ha
bere. talia abſolute ſancti petunt. ſicut illḋ oñ
de nobis faciẽ tuam ⁊ ſalui erimus. Et iterũ.
Deduc me in ſemita mandatoꝝ tuoꝝ. Sed ſi
loquamur de tꝑalibus dicendũ ẜm Aug. ad
ꝓbãdc oꝛando deũ. hoc licȝ oꝛare qḋ licet de-
ſiderare. tꝑalia aũt licet deſiderare nõ quidẽ
pꝛincipaliter vt in eis finẽ ꝯſtituamus. ẜ ſicut
quedã amminicula quibus adiuuamur ad tẽ
dendum in beatitudinẽ. inq̃ꝝtum ꝑ ea vita ſu
ſtentatur, et inq̃ꝝtum nobis oꝛganice deſeruiũt
ad actus ꝟtutũ. vt phs dicit .j. eth. ⁊ iõ ꝑ tꝑa-
libꝰ licet oꝛare. Scḋo rñdet ad hoc ꝑ glo. ſup
illud Mat. xxvj. oꝛauit tertio eundẽ ſmoneȝ
dicit tria a nobis petẽda. tribus .n. vicibꝰ oꝛa
uit xp̃s vt ⁊ nos a p̃teritis peccatis veniam ⁊
p̃ñtibus malis tutelam. ⁊ a futuris ꝑicul' cau
telaȝ oꝛemus. De pꝛimo Ecci. xxxviij. Fili in
quit in infirmitate. ſ. ſpũali ne deſpicias teipꝫ
Glo. negligendo q̃rere remedium ſicut negli-
gunt aliqui. ſȝ oꝛa deum deuote ⁊ ipſe curabit
te. ſ. vngento gratie. De ſcḋo Mat. xxvj. Ui
gilate ⁊ oꝛate ne intretis in temptatiõem. De
tertio Lu. xxj. Uigilate omni tꝑe oꝛantes vt
digni habeamini fugere. Tertio ad hoc rñde
tur ꝙ ĩ oꝛõne petere poſſumus vt deus cuſto
diat nos ab occaſione peccãdi. exemplo Sa/
lomonis dicẽtis Prouer. xxx. Mendicitatẽ
⁊ diuitias ne dederis mihi. tribue tñ victui
meo neceſſaria. ne foꝛte ſatiatus ad negandũ
illiciar. ⁊ dicã quis eſt dñs? Et egeſtate ꝯpul
ſus furiam ⁊ ꝑiurẽ nomen dei mei.

¶ De eadẽ dñica. Sermo .iij.

Usqȝ modo non petiſtis quicq̃ȝ petite ⁊ accipietis vt
gaudium vr̃m plenuȝ ſit. Joh. xvj. Naturale
eſt ꝙ animalia larga largiũtur impartiũtur ab eis
rapta. ſicut aquila ⁊ leo qui p̃dam raptã alijs
animalibus diuidunt. Sic ergo etiã largi ho-
mines larga dant munera. ſicut patet de Ale-
xandro magno. quẽ cũ quidã mẽdicus petiſ/
ſet ꝑ elemoſyna. dedit ei vnã ciuitatẽ. ⁊ redar
gutus cur hoc faceret? rñdit. Nõ attendo q̃d
ei recipe competit. ſed quid dare ꝯuenit. Iſte
quidẽ liberalis rex non ſolum petentibꝰ dedit
ſed etiam ad petẽdum monuit. ſicut ḋ hoc ha

betur in vitas phorum. Cũ quodã tꝑe Dio-
genes occureret Alexandro. ⁊ eum tanq̃ȝ ſp-
nẽs ꝑtrãſiret. dixit ei Alexãder. O diogenes
cur me ita deſpicis quaſi mei nõ indigeas? rñ
dit ille. Ad q̃d inq̃t indigeo ſuo mei ſui. Ale
xander rñdit. Quõ ſum ſeruus tui ſerui? rñ/
dit. Ego refrenãs cupiditates ſubijcio eas vt
mihi ſeruiant. tibi aũt cupiditates dñantur ⁊
ſuis eis. g̃ ſeruus es his qui mihi ſuiũt. Cui
Alexãder. Pete a me q̃d vis ⁊ dabo tibi. rñ-
dit ille. Qualiter inq̃t a te petã cuȝ ſim ditioꝛ te
nã modicũ quod habeo magis ſufficit mihi q̃ȝ
tibi multũ quod habes. Spũaliter Alexãder
interp̃tatur alleuans tenebꝛas. ⁊ ſignificat xp̃m
q̃ ꝑ ſuã bñdictam paſſionẽ alleuauit vel abſtu
lit tenebꝛas pctõꝛum ⁊ illuminauit lymbũ ele
ctoꝝ. vt impleretur illud Eſa. ix. Pplꝰs gẽtiũ q̃
ambulauit in tenebꝛis vidit lucẽ magnaȝ. Et
qꝛ ꝑ interp̃tatõem aſſilatur alexãdro. ⁊ iõ eti-
am ꝑ largitatis imitatõȝ. Nã q̃ dixit Act. xx.
Beatiꝰ ẽ dare q̃ȝ accipe ⁊ hoc qḋ dixit ope im
pleuit. Nã ipſe dat eſcã oĩ carni. vt inquit pſ.
cxxxv. ⁊ ĩ pſ. cxlvj. dicit. Qui dat iuñ. eſ. ip.
⁊ pul. coꝛ. inuo. eũ. Nã vt dicit glo. pulli coꝛ/
uoꝝ qꝛ añ plumatõȝ albi ſunt nõ nutriũtur a
parẽte ẜ ſpernuntur. Deus aũt roꝛe celi ĩ oꝛe co
rũ miſſo nutrit eos. Et deus nr̃ ieſus xp̃us ex
ſua liberalitate magna dat etiã ĩ ſimilitudinẽ ale
xãdri ⁊ ad petendũ inſtigat ⁊ infoꝛmat. ſicut
pȝ in ꝟbis ſcti euãgelij p̃ſſũpti. vſq̃ȝ mõ non
petiſtis ⁊c̃. In his ꝟbis ſaluatoꝛ tria tãgit p̃n/
cipaliter. p̃mo negligentiã petitõis ibi. vſq̃ȝ mõ
ſcḋo ꝯfidentiã exauditionis. ibi. petite ⁊ acci-
pietis. tertio finẽ intẽtionis. ibi. vt gaudiũ ve
ſtrũ. Circa pꝛimũ notandũ eſt ꝙ homines ne-
gligentes ſunt in diſcẽdo moꝝ ſanctitatem. in
diſcutiẽdo ꝓpꝛiã ꝑuerſitatẽ. ĩ ſufferẽdo ꝓxio-
rum nccitatẽ. in reuerendo dei maieſtatẽ. ⁊ in
petendo neceſſariã ſalubꝛitatẽ. Pꝛimo g̃ ſunt
negligentes in addiſcẽdo moꝝ ſanctitatẽ. vñ
inueniuntur quidã aſſidui ad diſcendũ artiũ ſb
tilia ꝓpter curioſitatẽ ⁊ vanitatẽ. de his dicit
ꝓpha Hiere. c. ij. Ambulauerũt poſt vanita-
tẽ ⁊ vani facti ſunt. Et .b. Hiero. loquẽs ḋ ſb-
tilitate artiũ. In his inq̃t nulla ſecuritas veri
tatis. nulla iuſticie refectio reperitur. Qui .n. ĩ hu
manaꝝ ſciarum ſtudio vacat. in infamia ꝑſe/
uerat. hec ille. Quidaȝ etiã inueniuntur aſſidui
ad diſcenduȝ iura ciuilia ꝓpter vtilitatẽ. q̃ tñ
ſũt mobilia ⁊ hũana tumultuoſa ⁊ inflatiua ⁊
ſine refectione. ciuilia eñ iura ſiliter ⁊ canonica
mobilia ſunt. qꝛ ꝑ ſilitudines remotas pꝛoce-
dũt. ꝓpter qḋ dicit Augꝰ. Leges nr̃e ſũt tela
araneaꝝ q̃ foꝛtia aĩalia trãſmittũt. minus foꝛ-
tia ⁊ debilia retinẽt. ad hanc mobilitatẽ refer
tur illud Hiere. ij. Duo mala fecit populꝰ me
us. dereliq̃rũt me fontẽ aque viue. ⁊ foderũt

ſibi ciſternas diſſipatas q̄ aq̄s ꝯtinere non va
lebāt. Moralit̄ fons aq̄ viue ē ſcriptura ſac̄ i
qua ꝯtinet̄ viua aqua vicȝ bn̄ viuēdi ꝛ ſuiē/
di deo quā dimittunt quidā ꝛ fodiunt ſibi ci=
ſternas ꝛc̄. Ciſterna nō valens ꝯtinē aquas ē
ius ciuile ꝛ decretuȝ q̄ hodie aq̄s ſapie ꝯtinēt
ꝛ cras nō ꝯtinebūt. qꝛ cras abrogata erunt. ꝛ
ſic nō ſūt ꝺ lege diuia. de q̄ dauid i pſ̄. cxviij.
Juſticia tua iuſticia ineternū. ꝛ lex tua veri/
tas. Terrena etiā eſt ſcia iuris ciuilis ꝛ cano=
nū. ꝛ ſicut terra aque ꝯmixta impedit ne cla=
re p eā videat̄. Jta terrenitas multos vtriuſ
qꝫ iuriſpitos impedit ne recte iudicēt ꝛ vitam
ſuā negligāt. qꝺ nō fit in lege dei ꝛ ſacra ſcptu
ra. iō dr̄ illi qui tales lucratiuas ſcias ſtudet ꝛ
ſectatur Hiere. ij. Quid tibi vis in via egypti
vt bibas aquam turbidam? Eſt etiaȝ ſcia illa
tumultuoſa ꝛ inflatiua. naȝ intelligit̄ p ſiliq̄s
porcoꝝ q̄bus filius pdig᷒ ſaturare cupiebat
ventrē ſuū Luc̄. xv. naȝ ſilique porcoꝝ inflāt
Quidā inſup aſſidui ſunt ad diſcendū artem
bellandi ppter ſtrenuitatē ꝛ neſciūt q᷑ varius
eſt exitus belli. ij. Reg. xj. Quidā artē negoci
andi ppter paupṫatē. ſ ibi abundāt mēdacia
L piuria ꝛ furta. De primo ꝛ ſecundo dicit Cri
ſoſ. lxxxviij. di. c. eijciens. Mercatoꝛ ſine mē
dacio ꝛ ſine piurio eſſe nō pōt. Et eadē diſ. q̄=
niam non cognoui. dicit Aug. Sed ait merca
toꝛ vel negociatoꝛ. affero ex lōginquo merces
mercedē laboꝛis mei vnde viuam peto. qꝛ di=
gnus ē mercēnarius mercede ſua. reſpondet
Aug. ꝺ mēdacio ꝛ piurio agit̄ nō de negocio
ego. n. mentioꝛ nō negocium. hec ille. Tertio
ſcȝ ꝺ furto quod fit pꝛecipue p fraudes quas
faciunt circa ſtateras. pōdera ꝛ mēſuras. Cō
tra quod Prouer. xj. Statera doloſa abomi/
natio ē apud deum. ꝛ pondus equū voluntas
eius. ꝛ ſic habes q᷑ quidam inueniunt̄ aſſidui
circa artium ſubtilia ppter curioſitatē. iura ci
uilia ppter vtilitatē. artē bellandi ppter ſtre/
nuitatē. artē negociandi ppter paupṫatē. que
ad vite pn̄tis pmotōeȝ ꝛ admiſtratōȝ ſpectāt
ſ ad diſcendū artē bn̄ viuēdi. ꝛ artē deo ſuiē
di. artē pctā cauendi. oīs q̄ſi ſe exhibēt negli
gentes. ꝺ q̄bus Bern̄. li. meditationū in pꝛin
cipio. Multi multa ſciūt ꝛ ſeipſos neſciūt. ali
os inſpiciunt ꝛ ſeipſos deſerūt. deū querūt p
iſta exterioꝛa deſerētes ſua interioꝛa in q̄bus
ē deus. idcirco ab exterioꝛibus accedā ad in/
terioꝛa. ab interioꝛibus ad ſupioꝛa aſcendam
vt poſſim cognoſcē vn̄ venio. aut quo vado.
q̄d ſum. vn̄ ſum. ꝛ ita a cognitiōe mei puenio
ad cognitōeȝ dei. hec Bern̄. Et talib᷒ q̄ negli=
gūt diſcē bn̄ viuē dicit apl̄us. j. Thi. iiij. Noli
negligere gratiā q̄ i te ē. Figura habet̄ Gen̄.
xlij. Audiēs Jacob q᷑ alimēta vēderent̄ i egy
pto dixit filijs ſuis. q̄re negligit̄? audiui q᷑ tri

ticū venūdet̄ in egypto. vult figurare q᷑ vbi/
cunqꝫ alimenta aīe ſunt venalia q̄ ppter nul/
lā difficultatē dȝ hō negligere. qꝛ ſcia ſalut̄ nō
eſt niſi in egypto. Egyptus interp̄tat̄ tenebꝛe
ꝛ ſignificat theologiā tenebꝛoſam ꝛ obſcurā.
ꝺ qua pſ̄. xviij. Tenebꝛoſa aqua in nubib᷒ ae
ris. vbi dicit glo. i. obſcura doctrina in pphe/
tis ꝛ p̄dicatoꝛibus. Sed hanc doctrinā quaſi
null᷒ petit ꝛ addiſcit. ideo pōt dicere dn̄s. vſ/
qꝫ mō nō petiſtis quicqꝫ. q. di. artes ſubtiles
leges vobis vtiles. bella ꝛ negociatōes petit̄
q̄ tn̄ quaſi nihil ſunt. ſed artē bn̄ viuendi q̄ re=
perit̄ in theologica doctrina q̄ aliquid eſt nō
petitis. Scd̄o ſunt homines negligētes in di= M
ſcutiēdo ppꝛiam pūerſitatē. Et ſimiles ſūt cui
dam optimo ſenaſcalco in oꝛdinādo familiaȝ
alienam ꝛ magnoꝝ dominoꝝ. ſed peſſime ſci=
uit ꝺ regimine domus ſue. vt dicit Holc̄. lec.
xxxviij. et ſubdit. Tales ſunt pleriqꝫ. ꝛ tn̄ ſp
negligunt ſeipſos. quātas inq̄t ſollicitudines
hēmus ad diſcutiendas ꝯſcias alienas p qui
bus nō hēm᷒ rn̄dere niſi ſim᷒ eoꝝ p̄lati. ꝛ quā=
tā pigritiā ad diſcutiēdas ppꝛias ꝯſcias. con
ſcias nr̄as diſcutimus vno die in q̄dragelima
ꝯſcias vō primoꝝ p multos annos. qꝺ tn̄ ni=
hil ē. qꝛ pctm̄ eſt qꝺ ē nihil. iō dn̄s dicit nobis
i v̄bo p̄allegato. vſqꝫ mō nō pe. q̄c. q. d. qꝛ ſo=
lū ꝯſcias alioꝝ petit̄ ꝛ diſcutit̄. ſ vr̄as diſcu/
tere negligit̄. iō nolite negligere. nolite ceſſa/
re Judic̄. xviij. q. d. nolite negligere ꝯſcias p
pꝛias. nolite ceſſare ppꝛiā pūerſitatē expurga
re. Tertio negligentes ſunt hoīes i ſufferēdo
pximoꝝ nccītatē. ꝯtra q̄s dr̄ Deut̄. xxij. ꝺ oi
re fratris tui ſi perierit ſi inueneris eā nō negli
gas q̄ſi alienā. dicit. n. glo. Res fr̄is nr̄i perit
ſi incidit i latrones. ſi eſt depaupat᷒ foꝛtuna.
ſi indiget p amoꝛe xp̄i. vn̄ nullo mō negligere
tales debēt q̄ eos iuuare pn̄t. Sed rn̄dent ſe=
culares ſe tales iuuare poſſe ſ nō ſine damno.
Sȝ nūquid de᷒ nō ē potens recōpenſare dam
na ꝯſtatqꝫ q᷑ iuſt᷒ ē. Sȝ certe puer. xij. Qui ne
gligit damnū ppt̄ amicū iuſtus ē. ꝯ̊ talē iuſtū
nccio de᷒ remūerabit. qꝛ dicit pſ̄. xxxvj. Non
vidi iuſtū derelictū nec ſemen eius q̄rēs panē
Sȝ qꝛ nōnulli ſūt negligentes i ſubuentiōe p
ximoꝝ q̄ aliq̄d eſt ꝛ apud deū magna. iō dicit
h ſaluatoꝛ. vſqꝫ mō nō petiſtis. i. deſideraſtis
q̄cqꝫ. i. vitā et̄nā. ſ. dādo elȳnā. qꝛ p elȳnaȝ p=
uenit̄ ad vitā eternā. qꝛ ſm̄ Amb. ſola elemo=
ſyna eſt comes defūctoꝝ. Quarto ſunt homi N
nes negligentes in reuerēdo dei maieſtateȝ. ꝛ
hoc hn̄t timere curati ꝛ ſpāliter p̄lati ꝛ quicū=
qꝫ alij in miſterio dediti. cuiuſmodi ſunt oīs
clerici ꝛ quicunqꝫ religioſi ꝛ tn̄ ſi ꝯſideremus
hi ſunt q̄ negligētius agunt. iuxta illud. ij. pa=
ral̄. xxiiij. Leuita ꝛ ſacerdos egerūt negligen
tius. Jſtis tn̄ p̄cipit̄ Deut̄. viij. Obſua ꝛ ca/

ue ne aliq̄n dn̄i dei tui obliuiſcaris. ⁊ negligas
mādata eius atq̄z iudicia. Negligētiaʒ cauſat
i iſtis nimia frequētia aſſiſtendi deo. q: nimia
familiaritas ꝯtemptū parit. Attn̄ cōtra tales
dr̄. ij. Paraly. xxix. Nolite negligere filij mei
vos elegit deus vt ſtetis corā eo. Et nota ꝙ nō
ſolū clerici ſūt negligentes i reuerēdo dei ma-
ieſtatē imo ⁊ laici. iō negligentiā talē expellit
dn̄s aliq̄n flagello ꝑcuſſiōis. aliq̄n ſbtractōne
ſube tpalis. Dicit. n. Ariſ. li. vj. de aīaliū. ꝙ aq̄-
la pullos ſuos iā adultos ꝓuocat ad volāduʒ
ſup eos volitādo. ⁊ ſi ad exeundū pigritaue-
rint eos roſtro ꝑcutit cibū ſubtrahēdo ⁊ exire
eos d̄ nido ſic ꝯpellit. Sic aq̄la xp̄s q̄ ꝓuocat
ad volandū pullos ſuos. Deut. xxxij. Pulli
em̄ ſui ſunt hoīes a ſe creati vel fideles baptiſ
mate regenerati. quos tā v̄bis q̄z exemplis ꝓ
uocat ad volandū. i. ad deū reuerendū ⁊ amā
dū. verbis q̄dē cū dicit. vſq̄z mō nō pe. q̄c. q.
d. vſq̄z mō nō reueriti eſtis prēʒ meū. ⁊ h̄ etiā
nobis obijcit pr̄ Malach. j. Si ḡ pr̄ ego ſum
vbi ē honor me⁹? ⁊ ſi dn̄s ego ſū vbi eſt timor
me⁹? Q: aūt negligētes hacten⁹ fuim⁹ i reuerē
do dei pr̄is maieſtatē. pʒ ex illo ꝙ dicit nō pe
tiſtis q̄cq̄z. Nā reuerentia q̄d ē. i. aliq̄d. q: glī-
ficatōʒ acq̄rit. ſm̄ illud. j. Reg. ij. Quicunq̄z
honorificabit me glīficabo eū. ⁊ q̄ ꝯtemnit me
erit ignobilis. ⁊ hanc glīficatōʒ verēdo prēm
hucuſq̄z nō petiuim⁹. iō xp̄s nos inf̄dū flagel
lo infirmitatis vel adūſitatis ꝑcutit ⁊ bona tpa
lia ſubtrahit. vt q̄ deū in ꝓſpitate reuereri no
luim⁹ ſaltē in aduerſitate reueremur. Quinto
hoīes ſūt negligētes i petendo nccīaʒ ſalubri-
tatē. Cū ſeru⁹ aliq̄s ſuit alicui dn̄o liberali q̄
ē ꝓnus ad petita audiēda. tal' nō dʒ eſſe negli
gens i petēdo. ⁊ p̄cipue debʒ h̄ facē i meridie
poſtq̄z dn̄s prāderit ⁊ iā q̄euerit iocūdiq̄z ani
mi fuerit. q: tal' hora ē ꝯgruētior ad petendū.
⁊ ſi tūc n̄ petierit ſ; negligēter ſe habuerit i dā
nū ſuū cedit. Moralit' q̄libet hō a deo creat⁹
ē ſeru⁹ dei fact⁹ ad deo ſuiendū. ſic de h̄ dicit
mgr̄ li. ij. di. j. Et ſi inq̄t q̄rit' ad q̄d. i. ꝓpt' quā
cām finalē creata ſit rational' creatura? r̄ndet'
ad laudandū deū. ad ſuiendū ei. ad fruendū
eo. Et infra. Factus angel⁹ ſiue hō ꝓpt' deuʒ
dr̄ eſſe. nō q: creator de⁹ ⁊ ſūme btūs. alt'utri-
us. i. angeli vel hoīs indiguerit officio. q: bo-
noꝝ nr̄oꝝ nō eget. ſ; vt ſeruiret ei ⁊ eo frueret'
cui ſuire regnare eſt. in hoc. n. ꝓficit ſeruiēs.
nō ille cui ſeruit'. Et dauid hoc ꝑpendens ait
i pſ̄. cxviij. Seruus tu⁹ ego ſum da mihi intel
lectū dn̄e. Iſte inq̄ ſeruus vicʒ hō ſuit lar-
go dn̄o vicʒ deo glīoſo. de quo loquēs Criſ.
xxvj. q. vij. Alligant. vbi pr̄familias larg⁹ eſt
diſpenſator nō dʒ eē tenax. vbi ꝑ prēmfamili
as pōt intelligi deus pr̄. Sed ꝑ diſpenſatorē
xp̄s ieſus. q. d. Ex quo pater largus eſt ⁊ fili-
us largus eſt. quia ſequit' patrē ſuā ꝑ ples. mō
q: ille dn̄s eſt largus. ſequit' ꝙ ad dandū ē ꝓ-
nus. ⁊ certe ꝓnior ad tribuendū q̄z nos ad pe-
tendū. quare nō debemus eſſe negligentes in
petitionibus ne nos arguat quaſi negligētes
⁊ dicat. Vſq̄z modo nō petiſtis quicq̄z. Acce-
damus ergo ad dn̄m glorie ⁊ petamus in me
ridie. Moraliter ꝑ meridiē i quo ſol lucʒ fer-
uentius intelligit' tp̄s grē in quo ver⁹ ſol ſplē
det nobis clementior. In hoc meridie grē de
bes veniā petere. q: iā dn̄s ab ira ſua q̄euit ⁊
iocūdi animi exiſtit. iō ſapiens hortatur Eccī
xxxviij. quēlibet vt in pn̄ti deū ꝓ curādis pec
catis petat cū dicit. Fili i tua īfirmitate. ſ. ſpū
ali q̄ infirm⁹ es a pctīs tuis in aīa. non deſpici
as. ſ. negligere teipm̄. ſ; ora dn̄m ⁊ curabit te.
Et. h. Hiero⁹. xiij. q. ij. c. in pn̄ti. In pn̄ti inq̄t
ſclo ſcim⁹ ſiue orōnibus ſiue ꝯſilijs inuicē nos
poſſe adiuuari. Cū aūt añ tribunal xp̄i veni-
mus. nec Iob nec daniel nec Noe rogare poſ
ſe ꝓ quocūq̄z. ſ; vnūquēq̄z portare onus ſuuʒ.
Per Iob intelligit glo. ꝯiugatos. ꝑ danieleʒ
virgines. ꝑ Noe p̄latos eccleſiaruʒ. q. d. neq̄z
coniugati neq̄z virgines neq̄z p̄lati poſſūt iu-
uare quēq̄z poſt morteʒ orationibus ſuis ſi in
pctō mortali abſceſſerit. Et certe illis q̄ hic ꝓ
pctīs ſuis delēdis dn̄m nō petūt ſ; in eis dece
dūt. dicit dn̄s vſq̄z mō nō petiſtis q̄cq̄z. iō nūc
petētes nō exaudiā. ite maledicti in ignē et'nū
iō petamus hic potius curari ⁊ pctā nr̄a ꝑ tri
bulationē ablui q̄z ibi et'no ſupplicio damna-
ri. Sic quidā impator noīe Maurici⁹. ſicut
refert Vinc. in ſpe. hiſto. li. xxiij. c. xviij. ⁊ hu
go floriaceñ. Mauricius auguſtus inquiunt
mallebat i hoc ſclo facinoꝝ ſuoꝝ corꝑali ſup-
plicio vindictā ꝑſoluere q̄z tormētis inferna-
lib⁹ ſeu gehēnalib⁹ cruciari. ⁊ h̄ quotidie i orō
nibus ſuis p̄cabat' Quadā nocte dū in ſtratu
ſuo eſſʒ vidit ꝑ ſomniū añ ſe ſtare eneā ſalua-
toris effigiē q̄ erat añ portā palatij. ex q̄ miſſa
eſt vox. date Mauriciū. Et exhibuerunt euʒ
quidā iudiciarij miſtri. tūc ait ad eū ſaluatoris
imago. Vbi vis reddā tibi mala q̄ meruiſti: h̄
an in futuro. Et ille. O curator inq̄t hominū
dn̄e hic potius q̄z i illo. Tūc iuſſit diuina vox
tradi eū ⁊ ꝯſtantiā eius vxorē ⁊ oēm cognati
onem eoꝝ foce militi. Expgefactus aūt miſit
ad accerſiendū Philippū geneꝝ ſuuʒ. Cui di
xit. Scis inter agmina noſtra aliquē militem
noīe Focam. Et ille. ſcio vnū. Et impator. cu
ius ē qualitatis. Qui ait. Iuuenis ē tumidus
⁊ temerarius. ⁊ ſic reſerauit philippo ſomni-
um q̄d viderat. poſt h̄ maurici⁹ i hoſtili terra
poſit⁹ cū milites ſuos a rapīs abſtinere ꝯpelle
ret focā rogare ceperūt vt imperij regimē ſup
eos acciperet q̄ regalē purpurā aſſūpſit. Quod
audiens Mauricius ceſſit ⁊ in quādā ſiluam

mari ↄtiguā fugit. in q̄ cū vxore ſua ⁊ q̄nq̄ fi/
b lijs iuſſu Foce ceſaris ē interempt⁹. ¶ Quan
tū ad ſcðm ponit ↄfidentiā exauditōis cū hoꝛ
taẗ ad petendū. ⁊ ꝓmittit petitores exaudire
di. Petite ⁊ accipietis. i veritate ſic ē ꝙ vnuſ
q̄ſq̄ hoīm libētius faceret laboꝛē iſtuȝ quem
poſſet ↄplere vna hoꝛa ſine graui ſudoꝛe de q̄
dareẗ ſibi vnus groſſus q̄ȝ illū laboꝛē graueȝ
quē vix poſſet ꝑficere integra die de q̄ ſibi da
reẗ dimidius groſſus. Moꝛaliter inẗ coꝛpa/
lia opa exterioꝛa oratio ē facillima. qꝛ facili⁹ ē
oꝛare q̄ȝ ambulare. fodere vel arare. Si autē
ꝑuareẗ quis lingua adhuc poſſet mentaliẗ pe
tere vel oꝛare. Sic licet inter coꝛpalia ſit opus
facillimū. habet tñ maius pꝛemiū. Quod pȝ
ex verbis Berñ. qui ſic ait. Quid oratione ꝑ-
cioſius que deo eſt ſacrificium. angelis oꝛga/
nū. ſanctis conuiuiū. oꝛantibus ꝑſidium. con
tritis vngentū. reis ſcutū. penitētibus reme-
dium. hoſtibus iaculū. ⁊ intellige tā viſibili-
bus q̄ȝ inuiſibilib⁹. qꝛ hoſtes viſibiles etiā fu-
gāt deuote oꝛōnes vt triūphent oꝛātes. Naȝ
Exo. xvij. oꝛāte moyſe ⁊ man⁹ deuote eleuā-
te vicit ppl's iſrl'. Sic etiā Joſaphat rex iuda
videns ↄtra ſe filioꝝ Moab multitudineȝ ⁊
amon venientē timoꝛe ꝑterritus ſe ad oꝛōneȝ
ↄtulit. ⁊ victoꝛiaȝ obtinuit. ij. Paral'. xx. Sic
ſancta mulier Judith intendēs vincere ⁊ de-
capitare Holofernē pꝛincipem: iudeoꝝ hoſtē
pꝛius oꝛauit ꝓ victoꝛia. Confirma inquit me
dñe deus iſrael. ⁊ reſpice in hac hoꝛa ad opa
manuū meaꝝ. ⁊ hoc qð credēs ꝑ te fieri poſſe
cogitaui ꝑficiam. Et pꝛopter hanc orationem
dñs ſibi victoꝛiā dedit. ⁊ hoſti ſuo caput ſuū
amputauit Judith. xiij. vt ergo ⁊ nos hoſtes
noſtros ſupemus. docet nos dominus in ver
bis pꝛedictis vt oꝛemus vel' petamus dicens
Petite ⁊ accipietis. In quo quidē verbo ad
duo hoꝛtatur. Pꝛimo ad inſtantiā orationis.
ibi petite. ſecundo ad fiduciam impetratiōis.
ibi. ⁊ accipietis. De pꝛimo ē notandū. Holc.
ſup li. ſap. lec. ccij. Oꝛatio deuota eſt moꝛali-
ter ſcala noſtre aſcenſionis. ſcutū noſtre defē/
ſionis. nūcius noſtre legationis. ⁊ reddit⁹ no/
ſtre ſubiectionis. Pꝛimo. n. eſt ſcala nr̄e aſcē-
ſionis. ꝑ hāc. n. aſcēdimus ad deū. ⁊ a terenis
ad celeſtia nos eleuamus. de hac. b. Aug⁹. in
tractatu de oꝛ̄one. in fine. Quid oꝛ̄one ꝑclari-
us. quid vite nr̄e vtilius. quid i tota religiōe
nr̄a ſublimius. Oꝛ̄o ē que nos xp̄ianos ꝓuo/
cat. oꝛ̄o qua cū deo loquimur. q̄ pꝛ̄eȝ dicim⁹.
q̄ vniuerſa deſideria nr̄a in ↄſpectu maieſtatl
eius effundimus. Oꝛ̄o eſt que celos penetrat
nubes tranſit. dei aures attingit. Jō dicit ſa-
piens Eccl. xxv. Oꝛ̄o humiliātis ſe celos pe-
netrat. Sed dubium pōt eſſe q̄d intēdim⁹ cuȝ
P deuȝ oꝛam⁹: rñdet Tho. ſcða ſcðe. q. lxxxiij.

deū oꝛau⁹ vt nō diuinā diſpoſitōȝ imutemus
ſ3 ꝙ impetrem⁹ qð de⁹ diſpoſuit ꝑ oꝛ̄oes ſctō-
rū eſſe implendū. ſ. ꝙ hoīes poſtulādo mere-
anẗ accipe qð eis oīpotēs deus diſpoſuit añ
ſc'la dare. Et ad h̄ ſonat Rober. ꝙ nō intendi
mus diſpoſitōem diuinā immutare ſȝ magl in
ſtare vt ↄpleaẗ. nō g̊ cū oꝛamus deū mutare
ꝓponim⁹ vel ad nos inclinare ſed magis nos
ad deū leuare. ⁊ noſtrā voluntatē ſuo bñpla/
cito ↄfoꝛmare. Et h̄ pulcre declarat diony. de
diui. noībus ſub duobus exēplis. ꝑmū ē tale.
ſi imaginamur vnā cathenā lumis d̄ celo pen
dentē ⁊ nos extēdamus man⁹ ⁊ nitamur illaȝ
ad nos trahere. nō faceremus eā deſcendē ad
terrā qꝛ ſurſū eēt ⁊ deoꝛſum equaliẗ. ſed ꝑ eā
noſmetipſos ad ſupna traheremus. Sic eſt i
ꝓpoſito de oꝛ̄one. Secundū exemplū eſt tale
Si eſſemus in naui exn̄te in aqua ⁊ teneren⁹
funes foꝛtes ex quadaȝ petra imobili ad nos
extēſos ⁊ ſic nob in auxiliū nō ad nos petraȝ.
ſed noſipſos ⁊ nauē ad petrā traherem⁹. Sic
cū oꝛamus nō trahim⁹ ad nos immobilē dei v̓
tutē. ſed nos potius trahimur ad deū. Secun C
do oꝛ̄o eſt ſcutū nr̄e defenſionis. Narrant hi-
ſtoꝛie britonū ꝙ rex arcturus illuſtrl depictā
habuit infra ſcutū imaginē virginis Marie
bñdicte filiū ſuum in bꝛachijs baiulanteȝ. ad
hanc ergo imaginē quotiens in pꝛeſſura belli
incipet fatigari reſpexit. ⁊ ex eius intuitu ſta-
tim recenter vires reaccepit. Nam in li. vij. c.
v. dr̄. ꝙ clype⁹ pꝛeſten vocabaẗ in quo imago
ſācte dei genitricis depicta habebaẗ. Moꝛa
liter iſto mō dȝ ſcutū nr̄e oꝛ̄onis oꝛnari vt vi-
deaẗ intrinſecus hr̄e imaginē v̓ginis Marie
bñdicte. Si. n. imaginemur v̓ginē Mariam
bñdictā in interioꝛi parte ſtantē ipſa videẗ q̄
ſi ſcutū deferre. hoc eſt q̄ſi ſcutū oꝛ̄ois ſibi im
ponere vt ipſa digneẗ oꝛōem nr̄am poꝛtare ⁊
xp̄o p̄ñtare. Nam quicq̄d ipſa filio ſuo offert
ncc̄io ē acceptū Jō dicit. b. Berñ. ſup miſſus
ē. Certe frater quicquid eſt illud quod deo of
ferre putas marie ↄmendare memento vt eo-
dē alueo ad largitoꝛem gratie ſupꝛacedat q̄ ti
bi influxit. Et addit Rober. hol. oꝛatōem no
ſtrā duo debēt complere. vicȝ xp̄s ⁊ Maria.
qꝛ dicūt grāmatici ꝙ inter ꝑteſ oꝛ̄onis ꝑ̄ncipa
lioꝛes ſunt nomē ⁊ verbū. Inter nomē ⁊ ver-
bū talis drñtia eſt. quia nomē ſignificat ſub-
ſtātiā cū q̄litate ⁊ ſine tpe. v̓bū aūt ſignificat
ꝑſonā agē vel pati aliq̄d cū tpe. d̄ natura etiā
nois ē reddere ſuppoſitū ipſi v̓bo. de rōne v̓-
bi ē nomē regere ſibi in oꝛ̄oe ſupponēs. Mo
raliẗ ꝙ nr̄a oꝛ̄o inueniaẗ ↄgrua ⁊ ꝑfecta ncc̄e
ē ꝙ ex noie ⁊ verbo ↄponaẗ. Verbū autē qð
nr̄e oꝛ̄oni ↄiūgi dȝ eſt illud verbū qð caro fa-
ctū ē Joh. j. Iſtud verbū ꝑſonā ſignificat. ſ.
filij dei. Signat etiā cuȝ tpe qꝛ cū venit pleni-

tudo tpis miſit deus filiũ ſuũ. ad Gal'. iiij. Et
mgr̃ idẽ ponit. iij. ſen. di. j. Sič illud vbũ taz
actionẽ q̃z paſſionẽ importat. Iſtius. n. ver=
bi actione ſunt cũcta creata. ꝟ ipſius paſſione
ſunt oia reformata. Nomẽ aũt etiã nr̃az orõz
ingredi dz. Sed quid ẽ illud nomẽ quod ver
bo in noſtra orõne dz ꝯiungi. Reuera nõ in/
uenit nomẽ ſub celo qđ iſti vbo ꝯueniẽti⁹ cõ=
iũgi poſſit q̃z illud de quo Luč. j. Et nomẽ v=
ginis maria. Maria ecce ſba. vgo ecce quali
tas. ꝛ ſignificat ſine tp̃e. cuius cã ẽ iſta. qꝛ Ari
ſto. iiij. phiſ. dicit. ꝙ tp̃us ẽ cã corruptiõis. ꝛ
oia corrũpunt ꝛ labunt i tp̃e. Iſte. n. mlieres
q̃ pmo ſũt vgines ꝛ poſtea ſiũt mr̃es. ꝟ nõ ſine
corruptõe ꝛ generatõe. certe iſte ſũt vgines i
tp̃e. Sed h̃ bñdicta ꝛ ſingularis vgo q̃ virgo
pepit ꝛ poſt partũ vgo pmãſit ipm̃ quẽ genu
it adorauit. Reuera ipſa ẽ virgo ſine tẽpe. ſic
teſtat metriſta. Tendit ad ethera virgo puer
pera virgula ieſſe. Nõ ſine corpore ꝟ ſine tp̃e
trãſit ad eſſe. Hẽmus g̃ nomẽ ꝛ vbũ ꝑ noſtra
orõne formãda. Sz vt inter hoc nomẽ ꝛ vbũ
om̃imoda ꝯgruitas oñdat. reſtat videẽ quõ ꝛ
qñ illud nomen huic vbo ſuppoſitũ reddit. ꝛ
quõ nomẽ ab eodẽ vbo regimẽ recipit. Reue
ra chariſſimi qñ iſta bñdicta virgo maria ab
et̃no p̃deſtinata ꝛ ſctificata ꝛ dei filio ꝯſecta.
ꝛ cũctis creaturl p̃poſita ꝛ ab angelo extitit ſa
lutata. ꝛ h̃ nõ obſtãte ipſa q̃ſi vniũſis ſuppo/
ſuit ſemetipſã. ꝟ tũc reddidit ſuppoſitũ qñ di=
xit. Ecce ancilla ꝛc̃. Et certe eadẽ hũilitate q̃
ſic ſuppoſitũ reddidit. regi a vbo ꝯuenienter
petiuit qñ ſubdidit. fiat mi. ſm v. tu. Ex iſtis
hr̃ ꝙ xp̃s ꝛ maria tãq̃z nomẽ ꝛ verbũ cõplent
orõez. iõ ſtatim poſt xp̃z cũ dr̃. Saluator mõi
adiuua nos. ſbdit. Sãcta maria ora ꝑ nobis.
R Tertio orõ ẽ nũcius nr̃e legatõis. iuxta illud
Aug. ſup. pš. orõis pure magna ẽ vtus. ꝛ ve/
lut nũcius fidel' mãdatum pagit. ꝛ illuc pene=
trat q̃ caro neq̃t ꝑuenire. h̃ Aug⁹. Et qꝛ orõ ẽ
nũci⁹. iõ aliq̃ ſũt nccia q̃ cuilibet nuncio nccia
etiã eẽ vident. pmũ ẽ familia dñi ad quẽ mit/
tit dilectio. ſi. n. failia dñi diligit nũciũ facili⁹
ducit eũ ad dñm vt ſuũ expediat negociũ. ſic
ptz de familia impatoꝝ. regũ p̃ncipũ atq̃z ba=
ronũ. Moralit familia regl ſũt paupes. ſm il
lud pš. ix. Tibi. n. derelictus ẽ paup. ſ. i fami=
liã. Qui. n. illis dat munera el'ynaꝝ facile per
ducit ad deũ. qm̃ ipſoꝝ ẽ regnũ celoꝝ Mat.
v. ꝛ ſic facile in orõne ſua exaudit. iđo hortat
nos Eſa. lviij. di. Frãge eſuriẽti panẽ tuuz. ꝛ
egenos vagoſq̃z induc in domũ tuã. Cũ vide
ris nudũ opi eũ. ꝛ carnẽ tuaz ne deſpexeris.
tunc inuocabis ꝛ dñs exaudiet. clamabis ꝛ di
cet. ecce aſſum. Econtra dr̃ Prouer. xxj. Qui
obturat aurẽ ſuã ad clamorẽ paupeꝝ ipe cla=
mabit ꝛ nõ exaudiet. Sup quo dicit Pe. ra=
uãneñ. Quis immiſericors miſcõie dign⁹ aut
quõ miſcõiam ꝯſequit q̃s q̃ hãc nõ exhibue=
rat miſerãdis. Scđm eſt cyrographi allatio.
qꝛ legit Tob. v. ꝙ Tobias iunior quẽ mitte=
bat pr̃ quaſi nunciũ in rages ciuitatẽ medoꝝ
ad Gabelũ accepit ſecũ cyrographuz ꝑ pecu=
nia repetẽda. Moralit tobias interp̃tat du/
ctus ad luctũ. ꝛ ſignificat quẽlibet xp̃ianũ hõ
minẽ q̃ duct⁹ ẽ i luctũ hui⁹mõi vbi riſus dolo
re miſcebit. ꝛ extrema gaudij luctus occupat
Prouẽ. xiiij. Hic inquã mittit orõem ſuã qua=
ſi nũciũ ad gabelũ q̃ interp̃tat vall' dñi vl' coll'
diuin⁹. ꝛ ſignificat celũ. iõ recipe dz ſecũ cyro
graphũ. ꝛ iſte cyrograph⁹ ẽ innocẽtia baptiſ=
mal' vl' pctõꝝ imunitas. de q̃. š. N. C. Et hãc
ſi habuerim⁹ cito exaudimur al's nõ. Quia ſic
dicit pš. lxv. Iniquitatẽ ſi aſpexi i corde meo
nõ exaudiet deus. ſ. orõem meã. iõ dič Aug⁹.
Orõ ſi pura fuerit celos penetrat ꝛ vacua nõ
redibit. Tertiũ ẽ pacis certitudo. qꝛ ſi cũ nun
cio etiã mitteret diſcordia palã eſt ꝙ petitõ ꝑ
ceſſum nõ habebit. Sic etiã ſi homo habet di
ſcordiã cũ ꝓximo. ꝛ mittit ad dñm orõem ſu=
am q̃ſi nunciũ. notũ ẽ ꝙ deus ipm̃ nõ exaudit
qꝛ dicit Hugo de ſanc. vic. Ibi omnis aufert
gr̃a vbi ſcelerata regnat diſcordia. iõ dz hõ cõ
cors eſſe cũ ꝓximo vt ſic ꝯcordet cũ deo. et ſic
exauditõis ſpes ẽ. Iõ dicit ſapiẽs eccĩ. xxviij
Dimitte ꝓximo nocenti te. ꝛ tũc dep̃cãti tibi
pctã ſoluent. Et Marč. xj. dixit dñs. Dum
ſtabitis ad orandũ dimittite ſi q̃d habetl adũ
ſus aliquẽ vt pr̃ vr̃ q̃ in cel' eſt di. vo. pctã ve.
qđ ſi nõ dimiſeritis. nec pr̃ vr̃ q̃ in celis eſt di.
vo. pec ve. iõ i orõe dñica Mat. vj. dicimus
orãdo. dimitte nobis debita nr̃a ſič ꝛ nos di.
de. no. q. d. dñe ſi ꝯcordamus bñ cũ ꝓrio no/
ſtro. ꝛ ex ꝯñti cum deo. iõ dimitte nobis debi
ta nr̃a. Quartũ ẽ petẽdi ꝛ iſcre io. Si. n. nũci=
us diſcrete petit. dñs eũ ad quẽ miſſus eſt eo
citi⁹ exaudit. ſic ſi nũcius nĩ e leg atiõis iuſte ꝛ
diſcrete peteret: eũ altiſſimus vtiq̃z exaudiret
Si aũt indiſcrete petit deus nõ exaudit. ſicut
patz d' petitõe filioꝝ zebedei q̃ petierũt ꝑ ma
trẽ vt vn⁹ ſederet ad dextrã ꝛ alius ad ſiniſtrã
in regno ſuo. ſ. tp̃ali. idcirco nõ ſunt exauditi
ſz merebantur audire neſcitis quid petatis. ſi
cut patet Math. xx. Similiter habet d' pau=
lo. ij. Corinth. xij. qui petijt vt auferret ab eo
ſtimulus carnis ſue. ꝛ quia indiſcrete petijt.
ꝛ ſaluti ſue contrariũ. iõ non fuit exauditus.
ſz dixit ſibi domin⁹. Sufficit tibi gr̃a mea. iõ
dicit Grego. Digne in ſua petitiõe non exau=
ditur qui hoc petit quod ſaluti ſue ñ expedit.
Quapropter dixit ſaluator in p̃ñti euãgelio.
Si q̃d petieritis pa. me. i noie meo dabit vo=
bis. qđ exponit Greg. i noie xp̃i petit q̃ ſalu/
ti ſue neceſſaria petit. ꝛ q̃đ hoc ſit innuit cum

dicit. vt gaudiũ vrm̃ plenũ ſit. vbi dicͭ Greg.
Qui gaudiũ plenũ deſiderat illud petat qđ ſi
nē nõ hꝫ. ⁊ cui nullꝰ meroꝛ appꝛopiat. Quitũ
ē petitõis ↄtinuatio. ſicͭ fecit chananea Mat.
xv. q̃ totiēs repulſa clamare nõ ceſſabat. et ſic
xp̃s tãdē eã exaudiebat di. O mulier magna
ē fides tua. fiat tibi ſicͭ vis. Jõ dicit dñs Luc.
xj. Si pſeuerauerit pulſãs dico vobis. ſi non
dabit illi ſurgens eo ꝙ amicꝰ eius ſit. ppͭ im-
pꝛobitatē tñ eiꝰ ſurget. ⁊ dabit illi q̃tq̃t hꝫ ne-
ceſſarios. Sup̱ quo dicit Augꝰ. Ne deficias i
orõne. deus qđ ↄceſſurus ē nõ negat ſi differt
§ Quarto iõ ē petendũ ⁊ oꝛandũ. qꝛ orõ eſt red
ditus nr̃e ſubiectõis. Cadit. n. orõ ſb̃ p̃cepto.
Et di. vlricꝰ ꝙ ad orõem mentalē hõ tenetͭ ex
iure naturali qđ artat hoiēꝫ vt diſponat ſe ad
ea ſine quibus nõ ē ſalus. Et ad h̃ ius accedit
auc̃tas xp̃i dicētis Lu. xviij. Opoꝛtet ſp̱ oꝛa-
re. Sup̱ q̃ dicit Criſ. Opoꝛtet nc̃citatē dicit.
ad vocalē ṽo orõnem ſeu cũ cãtu nõ tenetͭ q̃s
ex p̃cepto diuino, ſꝫ ex ſtatuto ecc̃lie q̃ miſſas
⁊ hoꝛas canõicas indixit miſtris ecc̃lie. vel ex
iniũctõe ↄfeſſoꝛis p̱ ſatiſfactõe pnie. ↄcoꝛdat
Tho. i. iiij. di. xv. Et dicit Hol. vbi. ſ. ꝙ orõ
cadit ſub p̃cepto detͭminate q̃dē q̃tũ ad mini
ſtros ecc̃lie q̃ ad hoꝛas canonicas obligãtͭ. qꝛ
ſm Guil. idcirco a laicis dãdi ſunt redditus
clericꝭ vt i officio ipſas vices ſuppleãt laicoꝝ.
⁊ iõ bñficiati tenentͭ ad hoꝛas nõ ſolũ ex ſtatu
to ecc̃lie ſ etiã ex obligatõe iuſticie. Et qꝛ oꝛ/
dinē ſacꝝ nulli dꝫ ↄferre niſi bñficiato. vel ei
q̃ ad ſuũ p̃rimoniũ loco ecc̃liaſticoꝝ redditu-
um voluerit oꝛdinari. extra de p̃bē. ep̃s. ⁊ c.
cũ ſcõm. ideo q̃libet hñs oꝛdinē ſacꝝ tenetͭ ad
hoꝛas canõicas. qꝛ ecc̃lia oꝛdinãdo ip̃m intē-
dit eũ ad h̃ miſteriũ obligari. ⁊ ex h̃ ſequitͭ. ꝙ
ois oꝛdinatꝰ oꝛdinibꝰ maioꝛibꝰ tenetͭ ad hoꝛas
etiã ſi bñficiũ nõ hꝫ. ex q̃ recepit oꝛdines ⁊ ptã
tē ſp̃ualē. tenetͭ etiã ex ſpeciali deo ſuire ⁊ mi
ſtrare. h̃ aũt facit dicēdo hoꝛas niſi habuerit
legitimũ impedimentũ. puta ppͭ defectũ vi-
ſus vel infirmitatꝭ vel paup̱tatē. qꝛ libꝛo caret
recõpēſet tñ p̱ equalēs p̱ pſalmos vel orõem
dñicã. Et ſi nullũ impedimētuꝫ hũerit peccat
moꝛtalr̃ ſi omiſerit hoꝛas cano. vt dicͭ Innocͭ.
extra de cele. miſ. c. dolētes. Et addit. p̃ſbr di
aconꝰ vl ſb̃diaconꝰ vel q̃cũq̄ bñficiatꝰ tenetͭ di
cē hoꝛas cano. Et dr̃ bñficiatus ſm aliquos
qñ cũ effectu p̱cip̱e põt fructus bñficioꝝ ſuo-
rũ in toto vel in p̱te. ſm ṽo alios intelligitͭ qñ
ius hꝫ repetendi. hec Innocͭ. Cõcoꝛdat etiaꝫ
Hēricus đ gandauo in quotlibeto. ꝙ tales te
nentͭ dicere. al̃s peccãt moꝛtalitͭ omittēdo. ni-
ſi rõe infirmitatis vel alterius cauſe legitime
impediti. qꝛ in. c. dolētes diſtricte p̃cipitͭ cum
dr̃. Diſtricte p̃cipimus in virtute obedientie
vt diuinũ officiũ nocturnũ paritͭ ⁊ diurnũ. q̄

tũ dñs eis dederit ſtudioſe ⁊ deuote celebrẽt.
p̃ceptũ aũt obligat ad moꝛtale. Sed. d. vtruꝫ
clerici tenentͭ has hoꝛas dicere deuote? Ad h̃
dicunt doc. deuotio tripl̃r põt intelligi. Uno
mõ ſuauitas mentis eleuate in deũ p̱ cogniti/
onē ⁊ feruentē dilectõem. ⁊ hanc generat cha
ritas vel donuꝫ ſapie. ⁊ hec eſt rara. Alio mõ
dr̃ habitual̃ relatio boni op̱is in deũ. vt cum
q̃s faciens aliqđ bonũ ↄſiderat vt illđ faciat
ppter deũ. Tertio mõ dr̃ habitualis relatio i
deũ. vt cũ q̃s nõ cogitãs đ deo facit aliqđ bo-
nũ. req̃ſitꝰ tñ q̃lr̃ h̃ facẽt diceret ꝙ ppter deũ.
Prima deuotio ē p̱fectõis. ſcđa ē ↄgruitatꝭ. t̃
tia nc̃citatꝭ. vñ q̃ tenentͭ hoꝛas dicere tenētur
eas dicere deuote. ſaltē loq̄ndo đ tertia deuo-
tiõe. ⁊ ſic itelligi põt ly deuote i. c. dolētes. Et
lꝫ clerici i ſacrꝭ oꝛdinibꝰ bñficiati ſiue nõ bñfici
ati tenētͭ ad hoꝛas canõicas detͭminate. oẽs
tñ laici tenentͭ ad oꝛãdũ indetermiate. q̃a ois
hõ tenetͭ ſuã ſalutē p̱curare qđ ſine orõe adul
to nõ ↄceditͭ. ⁊ iõ oꝛare vocaliter vel mētalitͭ
ē de iure nature. ⁊ reducitͭ ad tertiũ p̃ceptuꝫ
p̱me tabule. Memento vt diē ſabbati ſancti-
fices. Xp̃s ṽo oꝛãdi inſtituitͭ laicis ex ſtatutꝭ
canonũ diebus feſtiuis. qñ tenentͭ diuinis of
ficijs intereſſe vt miſtris p̱ populo oꝛantibꝰ ſu
am intētõꝫ ↄfirmēt. vt dicͭ Tho. i. iiij. diſ. xv.
Et qꝛ orõ eſt ſcala nr̃e aſcēſionis. ſcutũ nr̃e de
fenſionis. nũciꝰ nr̃e legatõis. ⁊ redditꝰ nr̃e ſub
iectõis. idcirco dñs hoꝛtatͭ hic ad orõem cum
dicit petite. Sed hic queritͭ vbi ſit oꝛãdũ? Ad
hoc dicũt doc. ꝙ vbiq̄ oꝛandũ ē cũ vbiq̄ ſũt
p̱icula. ⁊ vbiq̄ dei indigemus auxilio. ppter
quod dicit ap̃ls. j. Thi. ij. Uolo ğ viros oꝛa-
re in omni loco leuãtes puras manꝰ. Sp̃uali-
ter tñ locus idoneꝰ ad oꝛãdũ ē locꝰ ſacratꝰ. qꝛ
dicit Iſiđ. de ſũ. bo. Orõ p̉uatis locis opoꝛtu
nius dr̃. Jõ dicit dñs Mat. vj. Tu autē cum
oꝛaueris intra in cubiculũ tuũ. et clauſo oſtio
oꝛa p̃rem tuũ. ⁊ hoc qđ xp̃s de loco orõis do-
cuit exemplo ⁊ op̱e oñdit. Nam Mat. xiiij.
hr̃. ꝙ ipſe dimiſſa turba aſcendit in montē ſo-
lus oꝛare. ⁊ Marc. j. dr̃. ꝙ abijt in deſertũ lo
cũ ibiq̄ oꝛabat. Et Luc. xxij. auulſus eſt a di
ſcipulis quantũ ē iactus lapidis. ⁊ poſitis ge
nibus oꝛauit. Sed magis ſp̃ãlis locus ⁊ ido-
neus ad oꝛandũ eſt templũ materiale dedica-
tũ. iuxta illud Eſa. lvj. Mat. xxj. Domꝰ mea
domꝰ orõis vocabitͭ. Et. ij. Paral̃. vij. Oculi
mei erunt apti ⁊ aures mee erecte ad orõnem
eius q̃ oꝛauerit in loco iſto. elegi. n. ⁊ ſanctifi-
caui locũ iſtũ vt ſit ibi nomē meũ i ſempitͭnũ.
Sed di. aliquis. que ⁊ quot ſunt impedimen- T
ta orõnis? Rñde ꝙ ſunt multa. Primũ ē pec
catũ oꝛãtis. Eſa. j. Cũ multiplicaueritis orõ-
nes vr̃as nõ exaudiã. manus. n. vr̃e ſũt plene
ſanguine. vbi p̱ ſanguinē intelligit peccatuꝫ.

Verſus. Sāguis pctm̄. ſāguis q̄z dr̄ humoꝛ.
Et Eſa. lix. Pctā vr̄a abſcōderūt faciē eius a
vobis ne exaudiret. Et Treñ. iij. Nos inique
egimꝰ ⁊ ad iracūdiā ꝓuocauimꝰ. idcirco tu in
exoꝛabilꝭ es. Scḋm ē oꝛātis dubietas. qꝛ ꝺ du
bio dr̄ Iac. j. Nō eſtimet ꝙ̄ hō ille ꝙ accipiet
aliq̄d a dño. Nā Bern̄. dicit. Indignꝰ celeſti
bn̄dictōe ꝯuincit̄ q̄ deū querit dubio affectu.
Ideo ꝯſulit Iaco. j. Poſtulet in fide nihil he
ſitās. Tertiū quod impedit eſt indignitas. vñ
dicit Hiere. vij. ⁊ .ix. dñs. Noli oꝛare ꝑ popu
lo iſto. nec aſſumas ꝑ eis oꝛationē. quia nō ex
audiaꝫ te. Et Hiere. xv. Si ſteterit Moyſes
⁊ ſamuel corā me non eſt anima mea ad popu
lum iſtū. In vitaſpatꝝ etiā legit̄. Quidā fra=
ter patiebat̄ moleſtiam a ſpū foꝛnicationis. ⁊
abijt ſepe ad ſenioꝛem vt ꝑ ſe oꝛaret. Cūq3 fre
quēs oꝛo ſenioꝛis nō iuuaret. dñs nocte oſtē=
dit ſenioꝛi negligentiā fratrꝭ eſſe in cā q̄re non
exaudiret̄. vidit ſenioꝛ monachū ſedentem ⁊
ſpm̄ foꝛnicationis ī diuerſis foꝛmis mulieruꝫ
ludentē apud ipm̄ cū eiſq3 delectari. vidit eti=
am angelū dñi aſtantē ⁊ grauit̄ ꝯ eundē frēm
indignatuꝫ qꝛ nō ſurgebat. nec ſternebat ſe in
oꝛonibus añ deū. ſ3 magis delectabat̄ in cogi
tatōibus ſuis. Cognouit ꝙ̄ ſenioꝛ culpā fratrꝭ
eſſe ꝙ ipſe nō exaudiebat̄ ꝑ eo. Et dixit fratri
Impoſſibile eſt a te diſcedere ſpm̄ foꝛnicatio=
nis alijs ꝑ te oꝛantibus niſi tuipſe laboꝛē aſſu
mas. ieiunijs. oꝛationibus ⁊ vigilijs oꝛās do
minū cum gemitu. Audiēs frater ſmones ſe=
nioꝛis ꝯpūctꝰ eſt coꝛde. ⁊ ꝑ afflictionē coꝛpis
meruit miſcōiam dei. Ad hoc idē refert qḋ le
git̄ ibidē. ꝙ q̄dā frater dixit. b. anthonio. oꝛa
ꝓ me pr̄. Ad qḋ dixit Anthoniꝰ. Ego nec tui
miſereoꝛ nec deꝰ niſi ꝑ teipſo ſollicitꝰ ſis ī oꝛo=
nibꝰ. Qui. n. ꝓ ſeipis nolūt oꝛare ſiles ſūt cui
dā q̄drigario cuiꝰ q̄driga cū cecidiſſet. ⁊ ipe ſe
dēs in luto a trāſeuntibꝰ petijt adiutoꝛiū. q̄dā
nobilis manū extendēs vt ipm̄ iuuaret. ſ3 cuꝫ
miſer nec vellet ſurgere nec ad q̄drigā leuan=
dā manū attingere. ſ3 differebat. receſſit nobilꝭ
indignās di. Ex quo tu miſer nō iuuas te. nec
ego curo de te. Moꝛalit̄ iſte q̄drigariꝰ ē quili
bet hō ex aīa ⁊ coꝛpe ꝯpoſitꝰ. cuiꝰ quadriga ē
coꝛpꝰ ex q̄tuoꝛ elemētis ꝯpoſitū tāq3 ex q̄tuoꝛ
rotꝭ. ⁊ h̄ interdū cadit in lutū pcti luxurie vel
gule. Nō vidēs ſpūs petit vt alij ꝑ eo oꝛent ⁊
eū ſubleuent. ſ3 qꝛ nec ꝓ ſe oꝛat. nobilis ille hō
xp̄s q̄ abijt in regionē lōginquā accipe ſibi re
gnū. Quis alꝭ ſibi apponeret manū ſui auxi/
lij. auxiliū ſubtrahit. ⁊ ipm̄ iacere in luto pec
cati ꝑmittit. Quia ſm Aug. qui te creauit ſi/
ne te nō te iuſtifica. ſine te. Quartū ē deſiderij
ꝑuitas. de quo dicit Aug. Seruat tibi deꝰ qḋ
nō vult cito dare vt diſcas magna magis de/
V ſiderare. V Quantū ad ſcḋm articulū ſubiun
git̄ fiducia exauditionis cū dicit̄. ⁊ accipietis
vbi nota hec fiducia dat̄ nobis ex tribꝰ. Pri=
mo ex dei ad nos pia dignatōe q̄ maxime relu
cet ex hoc ꝙ ipſe incitat ad oꝛanduꝫ. ⁊ ſi dare
vel exaudire nollet nullo mō ad petēduꝫ inci=
taret. dicit. n. in p̄nti euāgelio. Si q̄d petieritꝭ
patrē in noīe meo dabit vobis. Et iteꝝ. Peti
te ⁊ accipietis. Scḋo hec pia dignatio relucꝫ
ex hoc vicꝫ qꝛ in oꝛone ꝯceſſit ſe patrē noian=
dū Mat. vj. ſic oꝛabitis. Pr̄ nr̄ q̄ es in celis.
vult ꝙ̄ a nobis oꝛari tanq3 pr̄ a filijs qḋ ē maxi
me dignatōis. de q̄ Aug. ī ſermo. dñi ī mōte.
Magna inq̄t p̄ſūptio data ē. q̄a puſq3 aliq̄d
petimꝰ tā magnū donū recipimꝰ vt dicē pr̄ nr̄
audeamꝰ. Quid. n. filijs petentibus nō dabit
cū h̄ añ dedit vt pr̄ eſſet. gr̄a eius nimia hoc a
nobis exigit vt pr̄ noſter ſit. quod nullo ſum=
ptu compari pōt ſed ſola bona volūtate. Ter
tio hec dignatio ex hoc lucet ꝙ deuote oꝛātes
extollit ad clarificandū. ſicut hoc declarat̄ de
quodam nobili. Nā legitur ꝙ erant duo ger=
mani nobiles ſed fide nobilioꝛes vidētes mul
tas mundi fallacias dixerunt. Ecce pater no/
ſter magnus fuit in auro. ſeruis ⁊ ancillꝭ. ⁊ ta=
men moꝛtuus ē. eamus ⁊ ſeruiamꝰ deo q̄ nob
hec dona ꝯferet que nō deficiūt. ⁊ iuerunt ad
quendaꝫ abbatē q̄ ſanctus ab omnibus dice=
bat̄ petentes oꝛdinē. Sed abbas fratꝝ vſus
ꝯſilio indixit eis vt irēt ad heremū. ⁊ ibi vno
anno manerēt victū de opibus manuū que/
rētes. volēs eos ꝓbare ſi in ꝓpoſito vellēt ꝑ=
manere. qui humiliter iuſſa exequentes ad lo
cū ſibi oſtenſū tranſierunt. poſt annū reduxit
abbas ad memoꝛiā ipſoꝝ petitionē. ⁊ ait. Va
do ⁊ videbo ſi in ꝓpoſito ꝑdurauerunt. ⁊ dū
iuiſſet inuenit eos in oꝛto laboꝛantes. humili
ter eoſq3 ſalutauit. ⁊ deuote eum receperunt.
⁊ nocte illa miniſtrabant ei de his q̄ habebāt.
Cum autē crederent abbatē doꝛmire ſurgunt
⁊ ſm ꝯſuetudinē ſuā deuote oꝛabāt. Et poſt
noctis mediū vidit abbas ſenioꝛem lucentem
tanq3 ſolem. ⁊ angelos deſcendere ad eum. et
eleuare a terra adeo alte vt vix poſſit euꝫ ab=
bas videre. Ecce quāta dignatio dei erga de
uote oꝛātes extat vt adhuc ī terra poſitos cla
ritate coꝛpoꝛis clarificauit. Sup minoꝛeꝫ xō
vidit multitudinē demonū deſcendere in ſpe
cie vermiū qui volebant in os oꝛantis intra=
re donec multitudinē demonū effugauit. Se
nioꝛē aūt angeli in locū priſtinū repoſuerunt
⁊ lux mox receſſit. Facto mane feſtinauerunt
ambo ad ꝯfeſſionē. ⁊ cognouit abbas ꝙ ſeni=
oꝛ deuicerat potent̄ tēptamēta demonū. ac ꝓ
pter ipiꝰ ꝯtēplatōꝫ eleuabat̄ a t̄ra vt recreare
tur de auditu angelice armonie. Iuuenis xō
adhuc nō deuicerat ſ3 viriliter reſiſtebat. ⁊ ac
cepit eos in ꝯgregationē q̄ deo ſuiētes mul/

toꝝ factores miraculoꝝ exñtes i dño quieue-
runt. Sed. d. a. ex q̄ ↄſurgit h̄ paterna digna
tio dei ad nos. Dicunt doc. ꝙ ↄſurgit ex affi/
nitate nr̄e nature ad filiū ſuum vnigenitū. q̄a
caro ⁊ frater noſter eſt Gen̄. xxxvij. Qui in-
quā poſtq̄ꝫ a mortuis reſurrexit apparuit ma
rie magdalene. dignatus eſt diſcipulos ſuos
fratres nominare et dicere. Uade ad fratres
meos ⁊ dic eis. aſcendo ad patrē meū ⁊ ad pa
trē veſtꝝ. deum meū ⁊ deum veſtrū Joh. xx.
Accepta ḡ hac fiducia deo patri audemus di
cere. Pr̄ nr̄ qui es in celis. vnde etiā ipſe vni-
genitus docet nos orare p̄rem in noīe ipſi⁹ di-
cens. Si quid petieritis patrē in nomie meo.
h̄ attendēs ſancta mater eccl'ia oīs oratōnes
ↄcludit. p dñm nr̄m ie. xp̄m. vel al's i noīe ei⁹.
Scdo fiducia orōnis dat̄ ex orātis debita in/
tentiōe. q̄ quidē intētio dꝫ triplici eſſe modifi/
cata circūſtātia. vicꝫ vt ſit pura. ↄcors atq̄ꝫ re
cta. Primo dꝫ eſſe pura. dicunt. n. naturales.
ſaphyr⁹ maxime oriētalis q̄ eſt purus ⁊ ꝑluci
dus ſup omnia ſordes oculorū purgat. iuxta
illud metriſte. Tollet ex oculis ſordes de frō-
te dolorē. Et vt dicit Hermes. in honore exal
tat. corā rege et principibus gratificat. Mo-
raliter p ſaphyꝝ orientalē puꝝ ⁊ ꝑlucidū in/
tellige orōem que debet eſſe oriētalis. q̄ꝛ debꝫ
referri ad deuꝫ. de quo dr̄ Zach. vj. Ecce vir
oriens nomen eius. Et Luce. j. Uiſitauit nos
oriens ex alto. vel debet eſſe de rebus q̄ ſemp
oriunt̄ ⁊ nunq̄ꝫ moriunt̄ q̄ꝫtum ad petendoꝝ
honeſtatē. Itē debet eſſe pura ⁊ ꝑlucida. Ut
aūt oratio fiat pura iuuant principaliter duo.
Primo tributio elemoſynaꝝ. Luce. xj. Date
elemoſynā ⁊ omnia munda erūt vobis. Ideo
dr̄ Tob. xij. Bona eſt orō cū ieiunio ⁊ elemo
ſyna. Sup q̄ dicit Iſid. Qui ieiunio corp⁹ ſu-
um macerat dū miſeriā aſſumit dei miſcdiam
ꝑuocat. ⁊ ſic orōem iuuat ⁊ purificat. Et quia
nō ſolū elemoſyna ſed ⁊ ieiuniū orōem puraꝫ
reddit. iō ſtatutū fuit de ↄſe. di. iij. c. rogatio-
nes. ꝙ ieiunandi ſunt tres dies rogationū an̄
dñi aſcenſionē. Et q̄re h̄: vt ex ieiunio xp̄ifide
liū orōnes fierēt puriores ⁊ cito exaudibilio/
res. q̄ꝛ ſm Aug. i ſer. ij. d orōne. Orō pura ce
loꝝ altitudinē penetrat. ⁊ vſq̄ꝫ ad ↄſpectū di-
uine maieſtatꝭ aſcēdit. Iō. b. Greg. in col. quā
fecit romanis tp̄e peſtis inguinarie dicit. mu
tem⁹ ḡ corda ⁊ ꝑſumam⁹ nos iā ꝑcepiſſe qđ pe
tim⁹. citi⁹ ad pietatē iudex flectit̄ ſi a prauita/
te ſua petitor corrigat̄. Sꝫ. d. tñ nō ē ieiunan-
dū tp̄e paſcali vſq̄ꝫ ad pēthecoſtē. vt hr̄ diſt.
lxxvj. c. ieiuniū. §. nō aūt. vbi dr̄. A die reſur
rectōis vſq̄ꝫ i diē pēthe. nō indicūt̄ ieiunia. ⁊
q̄re tūc dictū ē ꝙ tres dies rogatōnū ſūt ieiu-
nādi: Ad h̄ dicit glo. Bart. brix. d ieiunio. ꝙ
h̄ ſtatuit̄ nō p̄cipit̄ ſ ſuadet̄. nā tp̄e illo. ſ. ro/
gationū q̄ꝫ ꝑuicia abūdat i ſuo ſenſu. vt dic̄
Hiero. lxxvj. di. c. vtinā. q. d. vbi ē ↄſuetudo
ꝙ illi tres dies ieiunant̄ debēt hoīes morē in
ieiunio obſeruare. ſed vbi nō eſt ſeruet̄ volū/
tas ieiunātis. q̄ꝛ vt dicit Guilh. in ratiōali di
uinoꝝ li. vj. h̄ ieiuniū nō eſt neceſſitatis ſ vo/
luntatis. videt̄ tamē h̄ eſſe nccīum vt p ieiuni
um triū dieꝝ hō fieret purior. ⁊ orō eius exau
dibilior a deo. iō ↄſonū eſt ⁊ ↄgruū vt his di-
ebus hoīes ieiunarēt. Sed hic incidit vna du
bitatio. ex q̄ p orōem ⁊ ieiuniū ⁊ elemoſynam
ſatiſfacimus p offenſis ⁊ pctīs. p̄cipue his tri
bus diebus rogationū q̄ iſtaꝝ ē potior ad ſa-
tiſfactōꝫ p peccatis ad mitigandū irā oīpo-
tentis dei. ad h̄ dixerunt aliq̄ ꝙ orō eſſet effi/
catior. Sed. s. Tho. i. iiij. di. xvij. dicit ꝙ ele-
moſyna ē potior. q̄ꝛ includit i ſe ieiuniū ⁊ orō-
nē. ⁊ h̄ facit dupl'r. q̄ꝛ elemoſyna hunc cui tri-
buit̄ ↄſtituit ad orandū. ieiunandū ⁊ aliorum
bonoꝝ opeꝝ debitorē. etiā q̄ꝛ elemoſyna ꝑp̄t
deū data ē quaſi quedā oblatō deo facta. Nā
dicit phus. iiij. eth. Dona habēt ſimile aliqđ
dijs ſacratꝭ. oblatō aūt deo facta vim hꝫ orō/
nis. Idē tenet Rober. hol. lec. ccij. ꝙ elemoſy
na ↄtinet in ſe virtutē tā orōnis q̄ꝫ ieiunij. Et
iō ſicut aīa intellectiua ē nobilior ſēſitiua ⁊ ve
getatiua q̄s virtualit̄ ↄtinet. ita elemoſyna ē
efficatior ad ſatiſfaciendꝫ q̄ꝫ ieiuniū vel orō
de natura ſua ceterꝭ paribus. Scdm qđ iuuat
puritatē orōnis eſt effuſio lachrymaꝝ. quia la
chryme lauāt delictū. vt dicit Criſ. de pe. di.
j. mēſurā. ⁊. §. lauāt lachryme. Sed effuſio la-
chrymaꝝ ꝑuenit ex ↄſideratōe culpaꝝ. iuxta
illud Iſid. Pctōꝝ redargutio merorē gignit.
luct⁹ xō mentē puriorēꝫ reddit. ⁊ ſic valet ad
h̄ vt orō exaudiat̄. Iō dicit Aug. Munda tm̄
cubiculū cordis intus ē q̄ exaudiet. Et ſup il/
lud pſ. lxv. Iniq̄tatē ſi aſpexꝭ i corde meo nō
exaudiet dñs. dicit glo. Puritas orōnis au-
dit̄. Et nota ꝙ hec pura orō multa bona fac̄
homi. p̄mo purgat ſordes interioꝝ oculoꝝ. ſ.
intellect⁹ ⁊ affect⁹ q̄ꝫtū ad puritatē. d qua dicit
Bern̄. admonēdū ē q̄nta puritate cordis pōt
intēdere i eū cui ſacrificiū orōis offert̄ ſeipꝫ in
tēdē q̄ offert. intelligereq̄ꝫ dꝫ q̄d offert. q̄ꝫtū ei
videt vel intelligit illū cui offert tm̄ ei valet q̄i
affectu ē. ſicut ſm ligna ſilue exardeſcit ignis
Eccl. xxviij. Sic ſm diuſas meditationes de
deo ſequūt̄ diuſe affectōnes. Scdo orō pura
ↄfirmat hoīeꝫ i bono p ↄſtātie ſtabilitateꝫ. ſic̄
pꝫ d pura orōne Anne vidue q̄ adeo ↄſtans ⁊
ſtabil' facta fuit ꝙ nō diſcedebat d tēplo ieiu/
nijs ⁊ orōib⁹ ſuiēs deo die ac nocte Lu. ij. ita
⁊ pura orō apl'oꝝ adeo fec̄ eos ſtabiles ꝙ erāt
ꝑſeuerātes vnanimit̄ in orōnib⁹ cū mulierib⁹
⁊ maria mr̄e ieſu Actu. j. Ex h̄ trahe ꝙ hoīes
qui non pn̄t in eccleſijs manere p vnā miſſam

in oꝛonibꝰ. ꝙ oꝛo eoꝝ nō ē pura nec deo acce-
pta. ⁊ h̄ fit coopatōe diaboli. Sic refert greg.
li. ij. dial. de q̄dā monacho q̄ erat i oꝛdie. s. bn̄
dicti. q̄ nō potuit in oꝛone ⁊ choꝛo ꝑſiſtere. et
multotiēs coꝛreptꝰ ab abbate ſe nō emēdauit
ſꝫ ſp inſtabil' fuit ⁊ de choꝛo exiuit. Et ait ab/
bas. Nunq̄d videt' q̄s hunc monachū exhat
ab oꝛone. dixit ḡ. s. Bn̄dictꝰ abbati pōciano
⁊ mauro vt oꝛarent deū vt eis reuelaret cāz ⁊
impedimēta. ⁊ poſt biduanas oꝛoes vidit. s.
Maurus abbas ꝙ dictꝰ monachꝰ extrahebā
tur ꝑ fimbꝛiā veſtimēti a quodā puulo ethio-
pe. ⁊ finita oꝛone cum. s. Bn̄dictus egrederē
tur ⁊ vidiſſet dictū monachū extra oꝛatoꝛiuz
diuagari ꝑcuſſit euz virga. ⁊ extunc in choꝛo
manſit. Sic ſunt aliqui adhuc inſtabiles i oꝛa
tionibus ꝙ nō pn̄t manere in eccl'ijs dn̄icl' die
bus. ſed vadunt ad tabernas. agros ⁊ cāpos
cum tn̄ haberēt his diebus pꝛincipaliter oꝛa-
re ꝑ ſancta matre eccl'ia ꝑ oīmꝗ xp̄ianoꝝ de-
fectibꝰ. ꝯtra q̄s. b. Greg. i colla. vbi. ā. Nullꝰ
nr̄m ad terrena opa ad agros exeat. nullꝰ qd̄-
libet negociū agere p̄ſumat q̄tenꝰ ad ſācte dei
genitricl' eccl'iam ꝯueniētes. q2 ſil' oīs pecca/
uimꝰ ſil'ꝗ oīs mala q̄ geſſimꝰ deploꝛemus vt
diſtrictꝰ iudex dū culpas nos nr̄as penituiſſe
ꝯſiderat. ipſe a ſn̄ia ꝓpoſite damnatōis ꝑcat.
Tertio oꝛo pura exaltat hoiem ꝑ deſiderij ſb̄
limitatē. vt hō vna hoꝛa ⁊ momēto ſit in celo
⁊ i terra. Pꝛopt' qd̄ dicit Greg. Magna ē v̄-
tus oꝛonis que i terra fuſa i celo opat'. Quar
to gratificat eū apud ſumīnū regē ⁊ apud no-
biles p̄ncipes. ſ. angelos ⁊ ſāctos ꝑ gr̄e ama/
bilitatē. Sic. b. Martinꝰ moꝛiēs ſpm̄ ab oꝛo
ne nō relaxabat gratꝰ ⁊ amabil' deo factus eſt
Sic ⁊. b. Johēs i vtero mr̄is ſctificatꝰ. q̄ ex aſ
ſiduitate oꝛādi quā ꝯtraxerat i ſuis genibus du-
riciā cameloꝝ gratificatus eſt ꝑ oꝛōem. Quin
to oꝛo pura facit pacē ⁊ ꝯcoꝛdiā ꝑ amicitie fa
miliaritatē. q2 oꝛo figurat' ꝑ colūbā quā emi-
ſit Noe d̄ arca Gen̄. viij. q̄ attulit ramuz oli-
ue virentē. ſup quo dicit glo. Oꝛatio ē colum
ba. ſ. ſpūſſancti que ramū attulit oliue duz pa
cē hominibus impetrat. nā oꝛo vincit inimicos
vt pacē habeant. Ideo dicit. b. Aug. i ſermo
ne. ij. d̄ oꝛone. Oꝛationibus liberamur nō ſo-
lū a vitijs ſed etiam a penis eternis. oꝛationi-
bus noſtris ꝓſternunt' inimici. et fideles deo
efficiunt' amici. oꝛationibus vincunt' tempta
menta diaboli ⁊ eterne btitudinis dona acq̄-
runt'. ꝑ oꝛōnes omnia nobis vtilia tribuunt'.
⁊ cūcta nobis noxia ꝓcul effugant'. Secundo
oꝛo debet eſſe ꝯcoꝛs. nā intētio debet eſſe con
coꝛs cū verbis. ſ. oꝛōnis vt cum quolibet ver
bo oꝛōis fiet ꝯcoꝛs ſenſus oꝛōnis. vt dic' Hie-
ro. de ꝯſe. diſt. v. nunꝗ. Ideo Cypꝛianus di
cit. ⁊ ponitur de ꝯſe. diſt. j. c. qn̄. Qn̄ oꝛōni in-
cumbitur nequaꝗ tūc animꝰ aliud cogitat ꝗ
illud ſolū qd̄ p̄cat'. Et Hugo de ſanc. vic. Se
pe inq̄t oꝛe oꝛamꝰ ⁊ alibi coꝛde intēdimus nec
ip̄m qd̄ dicimus recolimus. ſꝫ illā oꝛōez deus
nō exaudit cui ipſe qui oꝛat non attēdit. Sed
hic oꝛit' dubitatio vtrum in oꝛōne vagatō mē
tis impediat virtutē oꝛationis? Anteꝗ ꝑue/
nit' ad reſponſū queſtionis ſciendū ꝙ hō ra-
ro vel nunꝗ pōt oꝛōnes ſuas ꝯplere ſine im-
pedimento ⁊ extranea cogitatiōe. nā diabolꝰ
nullū opus tantū conat' quantū deuotā oꝛo-
nem interrumpe. Nam legit' ꝙ. b. Bern̄. qua
dā vice iumento inſidens cuidā ruſtico obui-
anti d̄ coꝛdis inſtabilitate in oꝛōne ꝯqueſtus
eſt. qd̄ ille audiens mox eū deſpexit. ⁊ in oꝛa-
tiōibus coꝛ firmū ⁊ ſtabile ſe habere dixit. vo
lens aūt. b. Bern̄. eum cōuincere dixit. Seq̄-
ſtra te pauliſper a nobis. ⁊ tota qua poteri' in-
tentione oꝛationē dn̄icam inchoa. quaz ſi ſine
aliq̄ coꝛdis euagatiōe finire poteris. iumentū
meū ſine dubitatiōe habebis. Tu autē in fide
tua mihi ſpōdeas ꝙ ſi aliq̄d ibidē cogitaueri'.
h̄ mihi nullatenus celabis. Letat' ille ⁊ q̄ſi lu
cratus reputans audacter ſeceſſit. ⁊ ſeip̄m re-
colligens oꝛōnē dn̄icā dicere cepit. vix oꝛati-
onē dimidiā expleuit. ⁊ ecce impoꝛtuna cogi-
tatio coꝛdi ſuo ſe ingerit vtꝝ ſellā habere de/
beat cū iumento. Quod ille aduītēs ꝯcito ad
bern̄. reūtens. ⁊ q̄d i oꝛōne ip̄e cogitauerat in
dicauit. ⁊ de ſe vt pꝛius temere nō p̄ſumpſit.
His ergo p̄miſſis dicitur ad dubitationem
ſc̄m. s. Tho. ſc̄da ſc̄de. q. lxxxiij. Si quis ex ꝓ
poſito in oꝛōne mente euagetur peccatū eſt et
impedit oꝛatiōis fructum. Et cōtra hoc dicit
Aug. in regula. Pſalmis ⁊ hymnis cum oꝛo/
tis deuz hoc verſetur in coꝛde qd̄ ꝓfertis oꝛe.
Euagatio v̄o q̄ fit p̄ter intentionē. oꝛatiōis
fructum nō tollit. Et hoc eſt qd̄ Baſilius di-
cit in hexameron. Si debilitatus a peccato fi
xe nequieris oꝛare quantū potes teip̄m exhi-
beas ⁊ deus ignoſcet. eo ꝙ nō ex negligētia ſꝫ
ex fragilitate nō potes vt opoꝛtet aſſiſtere co-
ram deo. Tertio intētio oꝛatōis debet eſſe re/
cta. ⁊ hoc tunc fit qn̄ ad deum eſt erecta. Ex q̄
ergo oꝛatio eſt ſc̄m Dam̄. aſcenſus mētis i de
um. opoꝛtet ꝙ mens oꝛando recto tramite tē/
dat in deū. Pꝛopt' quod dn̄s docēs nos oꝛa/
re. Pater noſter. adiunxit qui es in celis. do
cens nos ꝑ h̄ ut cū oꝛamus mētes nr̄as a ter-
renis abducamus ⁊ celeſtibus affigamꝰ. vt di
cit Criſ. Et h̄ remediū p̄lbr ante p̄fationē ca
nonis dicit. Surſū coꝛda. ⁊ hr̄ de ꝯſe. di. j. qn̄
Ideo dicit Bern̄. Cum ad oꝛandū eccleſiam
intraueris fluctuātium cogitationū tumultū
interius relinque. curam exterius penitꝰ obli
uiſcere vt ſoli deo poſſis vacare. fieri. n. nō po
teſt vt cum deo aliqn̄ loquat' qui cū toto mū-

do etiā tacēs fabulatᷓ. Intēde illi q̄ intēdit tibi
Audi illū loquentē tibi vt exaudiat te loquē-
tē ſibi. Qualiter aūt a ſordibus diuerſaꝝ co/
gitationū ⁊ vagationū depurari debeat oran
tis intētio. docet pulcre Joh. caſſianus in lib.
colla. patꝝ. collatᷓ. x. Jſaac abbatis dicēs. vt
ea puritate qua d꜊ emitti poſſit orō. hec ſunt
nobis penitus obſeruanda. ꝓmo eñ ſollicitu-
do reꝝ ē penitus abſtinēda. ſcd̄o vt nulliꝰ ne-
gocij curā immo nec memoriā admittamꝰ. ter
tio ut detractiones ⁊ vaniloquia ⁊ oms̄ ſcur-
rilitates ſimul amputemus. quarto ire ⁊ triſti
cie tribulatio ſiue turbatio ē fūditꝰ eruēda. q̄n
to vt fomitē carnalis ↄcupie a corde nr̄o radi
citus euellamus. ⁊ ita q̄buſlibet vitijs penitꝰ
abſciſis iaciēda ſunt ꝓmū fundamēta humili-
tatis que turrim illā ꝑcelſam celos penetran-
tē. feruorē. ſ. ⁊ deuotionē orōnis valeat ſuſti/
nere. deinde ſupponēda eſt v̓tutū ↄſtructio ꝑ
quā mēs ab omni euagatiōe ire lubrica poſſit
cohiberi. ⁊ ad ↄtemplatiō꜊ diuinā ⁊ exceſſus
theoricos incipiat ſublimari. Quicq̄d. n. mēs
noſtra añ orōem ↄcepit. neceſſe ē vt nob orā-
tibus ꝑ recordatō꜊ occurrat. Quapropᷓ qua
les volumꝰ i orōne inueniri tales nos añ orō-
nis tp̄s ꝑparare debemus. Tertio fiducia ex-
auditōis datᷓ ex rei petite ſalubri rōe. Qui. n.
petūt ꝓ remiſſione pctōꝝ vel ꝓ q̄cūq̄ cā ſalu-
bri exaudiūtᷓ. ſicut p꜊ de niniuitꝭ quibꝰ mina
batᷓ dn̄s ꝑ Jonā ꝓphetā di. Poſt. xl. dies ni/
niue ſubuertetᷓ. Nō illi audientes ad orōne꜊
ſe ↄuerterunt ⁊ exauditi fuerūt Jone. iij. Jta
Suſanna i ſua tribulatione flens aſpexit i ce-
lū ⁊ orauit. ⁊ exaudita fuit Dan̄. xiij. S꜊ ſunt
pleriq̄ꝫ qui petūt qd̄ eſt contra rōem ſalutis ⁊
tunc deus pie nō exaudit. qꝛ illicite petunt. ⁊
ſic ſunt indigni exaudiri. De illis dicit Jſid̄.
Multi orantes nō exaudiūtᷓ. ꝓuidet. n. de-
us meliora dare q̄ꝫ peterēt. Sic Dauid nō fu
it exauditus. Nā legitᷓ. ij. Reg. xij. ꝙ dn̄s ꝑ/
cuſſit pueꝝ quē dauid cū berſabee extra mr̄i-
moniū pepit. Qd̄ videns dauid deꝑcatus eſt
dn̄m ꝓ puero. nec eū dn̄s exaudiuit. licet val-
de deuote oraret ieiunādo ⁊ ſe affligēdo. qꝛ ꝑ
tūc nō erat dignꝰ vt eū exaudiret ꝓpter pctm̄
adulterij ⁊ homicidij. Sic nec pueri i ſcholis
qui ne vapulēt deū orāt. nō exaudiūtᷓ. qꝛ talᷓ
exauditio nō eēt eis ad ꝑfectū. ꝭ etiā eccl̓ia nō
freq̄nter exauditᷓ petēdo amotionē tribulati-
onū. ideo dicit tota trinitas. pater ⁊ filiꝰ ⁊ ſpi-
ritusſanctus Eſa. xxvj. Miſereamur impio.
⁊ nō diſcet iuſticiam. q. d. nō. Unde. s. Aug.
ſermo. ij. de orōne dicit. Tribus modis orati
ones impediūtᷓ. aut cu꜊ quis a deo petit qd̄
ſue ſaluti reſiſtit. vel cu꜊ orat ⁊ ab iniq̄tate nō
ceſſat. aut i ſe delinquēti debita nō relaxat. qd̄
triplex malū dū a ſe vnuſq̄ſq̄ꝫ ſtudioſiꝰ abſter
ſerit ſecurius ſtudio orōnis incūbet. ⁊ ea q̄ pe
tit ꝑcibus ſe impetrare libera mēte ↄfid꜊. Un̄
legitᷓ in legēda. s. Seruacij epi ꝙ tp̄e illo q̄ ru
mor erat hunos i galliā vēturos apd̄ tūgros
b. Seruacius oppido vigilijs ⁊ orōnibus ſtu
duit. crebro lachrymaꝝ fonte dei implorans
miſcd̓iam ne vnq̄ꝫ gentē hanc incredulam. ſi-
biq̄ꝫ ſemꝑ indignā venire ꝑmitteret. Sed per
ſp̄m ſanctum ſentiens pctā hominū ſue petiti
oni repugnācia. romā petijt. ſperans patroci
nio btōꝝ aplōꝝ a deo exaudiri. Veniēs
ergo ad limē beati Petri triduo ſe a cibo ab/
ſtinuit. Cūq̄ꝫ miſericordiā dei ſedule deꝑcari
non ceſſaret. tale reſponſū a beato Petro fer-
tur accepiſſe. Quid me vir ſancte inq̄etas. ec-
ce deliberatiōe apud deū ſanxitū ē hunos in
galliā vēturos. nullāq̄ꝫ vrbē illeſā futurā ex-
cepta vrbe metēſi reliq̄as ſācti ſtephani mar-
tyris ſeruāti. Ecce ꝙ petitio ſācti huiꝰ viri ꝓ/
pter pctā ppl̓i nō exaudita fuit ideo debēt ho
mines vitā ſuā emēdare vt orōnes eccl̓ie ⁊ bo
noꝝ poſſint eis ſubuenire.

In diebus Rogationū. Sermo.

Petite et dabitur

vobis Luc. xj. Narrat Solinus in A
li. de mirabilibꝰ mdi. ꝙ i india erat
mons magnus ⁊ altꝰ. ⁊ in illo erat fons d̓ quo
exibant riuuli aquaꝝ ad irrigandā totā terrā
in circuitu. ⁊ ſi aliquādo ↄtingeret ꝙ terra ꝓ
pter ariditatē aqua indigēt. habitatores val-
liū miſerunt ad montē pulcram puellam q̄ co
ram fonte cantaret. ⁊ fons talis erat virtutis
ꝙ ſtatim ad vocē puelle riuos ſuos abundan
ter emanaret. ⁊ tantū terra꜊ quantū ncēe erat
irrigaret. Sp̄ūaliter mons iſte ſignificat celū
de quo pſ̄. lxvij. Mōs dei mōs pinguis. Et
iteꝝ. mōs in q̄ bn̄placitū ē deo habitare in eo
Et in pſ̄. xxiij. Quis inquit aſcēdet in montē
dn̄i: aut quis ſtabit in loco ſancto eius? Et ſe
quitur. Innocēs manibus. Jſte mōs celi ma
gnus ē ⁊ altus. de eius magnitudine miratur
Baruch. iij. dicēs. O iſrael q̄ꝫ magna eſt do-
mus dei. ⁊ ingēs locus poſſeſſionis eius. De
ipſius altitudine dicit dauid in pſ̄. xc. Altiſſi-
mū poſuiſti refugiū tuū. Et ab hoc mōte alto
ipſe deus ſolus altiſſimus noiatᷓ in pſ̄. lxxxij.
Tu ſolus altiſſimus ſuꝑ oēm terra꜊. Et Ecc̄i
xij. Altiſſimus odio habet pctōres. Et eode꜊
c. xxxviij. Altiſſimus de terra creauit medici
nā. In hoc quidē mōte erat ab etn̄o. ⁊ ē ⁊ erit
in ꝑpetuu꜊ fons bn̄dictus ſancte ⁊ indiuidue
trinitatis. d̓ quo ſcaturiūt riuuli ſp̄ūalis vite
⁊ grāarum ↄtinue exauditōis ⁊ indulgētiarū.
ꝓpter quod dauid loquēs d̓ mōte celi dicit i
pſ̄. xxxv. Apud te ē fons vite. Aq̄ iſtius fōtꝭ
irrigant terrē aridā cordis noſtri. ⁊ ſine ea eſt

aīa nr̄a ſicut terra arida. iuxta illud pſ̄. cxlij.
Aīa mea ſicut t̄ra ſine aqua tibi. Idcirco cum
aḡ grāꝝ eius q̄tidie indigemus. ꝛ principalit̄
qn̄ ꝑ totius eccl'ie vtilitate ꝛ auerſione peſtiū
ꝛ ꝯſeruatōe frugū ꝛ datione pluuiaꝝ poſtula
mus. mittere debemus ad hunc montem celi
pulcrā puellaꝫ. ꝑ hanc intellige orationē que
debet eſſe ornata cum virtute abſtinentie ſeu
ieiunij. ſeu cum virtute largitatis ꝛ elemoſy/
ne. nā his decorata v̄tutibus puella hec ē ora
tio pulcra. Eſt ꝛ bona iux̄ illud Tob. xij. Bo
na ē orō cū ieiunio ꝛ elemoſyna. Addas inſu=
per ei veſtē nigrā humilitatꝭ. nā habito h̄ de=
core aſcēdit montē ſublimitatꝭ ꝛ dulcit̄ cantat
añ fontē deitatis. ꝛ non deſcēdet donec impe
tret hoc quod optat. ꝛ hoc teſtat̄ ſapiēs Eccī
xxxv. Oratio humiliantꝭ ſe nubes penetrat ꝛ
donec appropinquet ad deū. ꝯſeq̄ndo effectū
ſcꝫ orōnis. nō ꝯſolabit̄. ꝛ non diſcedet donec
aſpiciet altiſſimus. vicꝫ oculo miſcḋie. ꝛ dn̄s
nō elongabit̄. Ideo legit̄ Iudith. vj. ꝙ filij iſ
rael cū tribularent̄ ab Holoferne miſerūt ad
celi montē illā pulcrā puellam. qꝛ dr̄ ibidē ꝙ
orauerūt ad dn̄m dicētes. Domie deus celi ꝛ
t̄re intuere ſupbiā illoꝝ ꝛ reſpice ad hūilitatē
ꝛ faciē ſctōꝝ tuoꝝ attēde ꝛ oñde. qꝛ nō dereli
quis ꝺ te p̄ſumentes. Et ſequit̄. c. xiij. ꝙ dn̄s
miſcḋiter eos exaudiuit cū Iudith caput ho=
lofernis amputauit. Moralit̄ holofernes in
terp̄tat̄ infirmitas diſcretōis. ꝛ ſignificat dia
bolū vel p̄ſertim oms̄ hereticos vel alios ma
los hoies eccl'iam dei tribulātes. vel etiam ſi=
gnificat infirmitatē peſtilētie ꝛc̄. Nā mali in/
firmā hn̄t diſcretionē. quādo tribulant eccl'ie
ſancte congregationē. cū ḡ ab eis tribulamur
vel forte timemus eorū inuaſionē. ꝛ terre de=
uaſtationē vel frugū annihilationē. Mitta/
mus cū filijs iſrl' oratōem ad dn̄m. pulcrā. or=
natā abſtinētia. largitate ꝛ humilitate. ꝛ peta
mus vt oculo miſcḋie ſue intueat̄ nr̄am hūili=
tatē ꝛ inimicoꝝ elationē. ꝛ faciē ſctōꝝ ſuorum
quos in his tribus diebus ſp̄aliter implora=
mus attendat. ꝛ ꝑpter ipſoꝝ dignas noſtraſ=
ꝙ indignas orōnes oīa mala aīe ꝛ corpis be/
nigne auͣtat. ꝛ tūc certe dn̄s grāꝫ ſui auxilij et
exauditōis nobis mittet. q̄ in p̄dictis verbis
thematꝭ ad orandū nos monet ꝛ inſtigat cum
dicit. Petite ꝛ dabit̄ vobis. i quo breuit̄ ver
bo duo tāgunt̄. p̄mo petēdi p̄rna exhortatio.
ibi. petite. ſcḋo largiēdi benigna ſecuratio. ibi
ꝛ dabitur vobis. Circa que notandū. licet pa
ter carnalis hortatur pueros ad petēdum. nō
tn̄ ſemꝑ pronus eſt ad tribuendum niſi petita
eis videant̄ expedire. Sic pater celeſtꝭ q̄uis
monet nos petere. attn̄ non ſemꝑ vult tribue
B re. niſi quatuor conditiones orationis habea
mus. Unde refert commētator Iuuenalis ꝙ

oratio depingebat̄ ad modū homis q̄ habuit
corp⁹ ꝛ caput ꝟſum ad celū. imago ꝟo homis
fultiebat̄ q̄tuor angelis. ꝛ q̄libet tenebat rotu
lā in manu eius. picture prime erat iſte v̄ſus.
Terre igni mari vento peto dn̄ari. Scḋs ha=
buit hunc ꝟſum. Uir peto ſim p̄ſto. ſi plagas
cominus eſto. Tertius habuit. Cum p̄cor ac=
cedo nō poſtulor inde recedo. Quart⁹ habu=
it. Adiuuo ꝯſtanter non deſero pugno liben=
ter. Moraliter ꝙ imago oratōnis habuit cor
pus ꝛ caput aduſus celū. ſignificat̄ ꝙ petitor
dꝫ ponere i oratione ſua ſpē in deū. nā ſpes ē
iuxta fontē miſcḋie. ideo miſcḋie diuine bn̄fi=
cia non ceſſant ei influere. ideo petit ꝛ ſperās
in domino pōt orare cum pſ̄. xxxij. Fiat miſe=
ricordia tua dn̄e ſuꝑ nos ꝛc̄. Orō. n. cū ſpe li=
berat hominē a tribulatōe. ſicut pꝫ de Suſan
na que flens ſuſpexit in celum et orauit. erat
ꝙ cor eius fiduciam hn̄s in dn̄o. Idō ſuſcita=
uit dn̄s danielē qui eam a tribulatione mortꝭ
liberauit Dañ. xiij. Patꝫ etiā ꝺ patribus an=
tiquis ꝺ quibus pſ̄. xxj. In te ſpauerūt p̄res
noſtri ſpauerunt ꝛ liberaſti eos. Deus. n. cuꝫ
ſit ſumme bonus ꝛ miſericors non min⁹ vult
miſeros a miſeria liberare q̄ ipſi liberari. Nā
Aug. loquēs de illo verbo Ioh. xvj. Non in
quit tm̄ hortaretur vt peterem⁹ niſi dare vel=
let. Erubeſcat humana pigritia. plus vult il/
le dare q̄ nos accipe. pl⁹ vult ille miſereri q̄
nos a miſeria liberari. Ideo idē in li. confeſſi=
onū. Dn̄e ſpes vna. vna fiducia. vna firma ꝑ
miſſio tua miſcḋia. ꝛ dauid. dn̄e i tua miſcḋia
ſpaui. Sꝫ nota poſt xp̄m ſpes noſtra ē bn̄di/
cta virgo Maria. quia in ea ē omnis ſpes vie
ꝛ veritatis. ꝛ omnis ſpes vite ꝛ virtutꝭ Eccī
xxiiij. Idō dicit. b. Bern̄. Securū habes o ho=
mo acceſſum ad deum vbi hēs filiū añ p̄rem.
ꝛ añ filium matrē. Filius oſtendit patri cica/
trices ꝛ vulnera. mater oñdit filio pect⁹ ꝛ vbe
ra. nec vlla pōt eſſe repulſa vbi tot charitatis
incurrūt inſignia. q. d. nō pōt petētibus dene
gare qui in ſpe volunt fiducialiter orare. Sed C
di. a. Orationes noſtras debemus cum tota
ſpe ꝛ fiducia ad deum dirigere. nunquid poſ=
ſumus etiam ad ſanctos dirigē orationes pe=
tēdo eos vt orēt pro nobis. R̄ndet Tho. i. iiij
diſt. xv. ꝙ illud quod orando petimus ē bea=
ta vita. vt dicit. b. Aug. quia omnia alia q̄ pe
timus non petimus niſi f̄m ꝙ ad btām vitam
ordinant̄. vitam autē beatā ſolus deus habꝫ
dare. Sācti ꝟo pro nobis poſſunt coopari ꝑ
p̄ces ſuas vt merito nobis donētur q̄ orando
petimus. Oratio ḡ ꝑprie ꝛ directe fit ad ſoluꝫ
deum. fit tn̄ oratio ad ſanctos vt eoꝝ p̄cib⁹ vi
tā et̄nā poſſideam⁹. idō dr̄ Iob. v. Uoca ſi ē q̄
tibi reſpōdeat. ꝛ ad aliquē ſanctoꝝ cōuertere
ipſum rogans vt oret ꝑ te. Quapropter in le/

tanijs orat̄. Sctā Maria. ora ꝓ nob. Sctē io
hānes baptiſta. ora ꝓ nob. ⁊ ſic đ alijs petit ec
cleſia oīs ſctōs vt orēt ꝓ nobis nō ſolū maio
res ſ; etiā ⁊ miores. ⁊ q2 dic̄. s. Tho. i. iiij. di.
xlv. Quāuis ſupiores ſci ſint deo accepti vti
le tñ ē miores aliqñ inuocare. q2 aliqñ hȝ ali
quis maiorē deuotionē ad minorē ſanctuȝ q̄ȝ
ad maiorē. Ex deuotione autē maxime depē
det orationis effectus. etiā ppt̄ faſtidiū tollē
dum. aſſiduitas. n. vnius rei faſtidiū parit. ꝓ
pter qđ qñ diuerſos ſanctos oramus q̄ſi i ſin
gulis nouus feruor deuotōis excitat̄. Sȝ ite
rū. d. a. nunq̄d ſcti audiūt vel intelligūt orō
nes nr̄as? Ad hoc dicūt doc. q̄ duplex ē eorū
cognitio. vna veſptina ſiue naturalis rerū in
ꝓprio genere. et hac rōne nō vident ea q̄ cir
ca nos agunt̄ aut q̄ petimus. Alia ē cognitio
matutina. ſ. rex in v̄bo. hac vidēt ea ⁊ intelli
gūt q̄ ad eoꝝ gl̄iam ptinēt ⁊ ad laudē. Hoc au
tē ptinet ad eoꝝ laudē vt indigentib9 auxiliū
p̄beant ad ſalutē aiaꝝ. Et ſic cognoſcūt in v̄
bo vota. orōnes ⁊ deuotōes hoim. q̄ ad eorū
ꝯſiliū ꝯfugiūt. Simile ē hoc qđ dicunt alij. q̄
ſancti qui ſunt in patria ſcire pñt ea q̄ fiunt in
terra aſpiciēdo i ſpeculo diuine claritatis. Cū
eñ ad btām virginē vel aliū ſanctū p̄ces no
ſtras fundimus. vel elȳnas in honore eorum
damus. mox elemoſyne ⁊ orōnes nr̄e deſide
ria ⁊ vota nr̄a in ipſo ſpeculo relucēt. btā aūt
v̄go maria ⁊ oēs alij ſancti iuxta ſpeculū aſſi
ſtūt. ⁊ ſic oia iſta aſpicientes ibidē ꝓ nobis ad
deū int̄cedūt. Sȝ. d. a. nunq̄d ſp in ſuis peti
tiōibus exaudiunt̄ ꝓ nob? Rñdet̄. ſctoꝝ orō
ꝓ nobis duplr̄ fit. vno mō ſpālit̄ ⁊ expſſe. illo
mō q̄cq̄d petūt obtinent. q2 nihil expreſſe pe
tūt niſi qđ ſciūt deū velle dare. Alio mō inter
p̄tatiue q̄ eſt p modū meriti. ⁊ ſic etiā ſp exau
diunt̄ q̄ȝtū de ſe ē. q̄ȝtū eſt ex parte meritoꝝ. ſ;
nō ſp exaudiunt̄ ꝓpter nr̄a demerita. ſicut pa
tuit ſupius ſer. p̄cedēti in fine de ſancto Ser
uatio qui petiuit ꝓ pplo ſuo. ſ; ꝓpter eoꝝ de
merita nō fuit exauditus. Sed iteꝝ d. a. nun
quid xp̄s ſit exorandus vt oraret ꝓ nobis pa
trē? Ad hoc rñdent doc. q̄ hoc non eſt ſimplr̄
faciendū. q2 xp̄us ē diuina pſona ſeu ſuppoſi
tū diuinū ⁊ humanū. Si g̊ diceret̄ orādo. xp̄e
ora p̄reȝ ꝓ nobis nihil addēdo. tūc hmōi orō
videret̄ referri ad pſonam xp̄i. ⁊ hoc ꝯſona
re videret̄ errori neſtorij. q̄ diſtixit pſonā xp̄i
filij hois a pſona filij dei. ita vt pſona filij ho
mis rogaret pſonā filij dei aut ad deum p̄rem
Vel errori Arrij. q̄ poſuit pſonā filij minorē i
diuis p̄re. vñ ad errores hos euitādos eccl̄ia
nō dic̄ xp̄e ora ꝓ nobis. ſ; xp̄e audi nos vel mi
ſerere nob. Si aūt aliq̄s ſic dicēt. xp̄e ſm hūa
nitatē ora ꝓ nob tuā deitatē. hoc poſſet quidē
eē. ꝓpter ſimplices tñ cautius eſt dimittere q̄

neſciūt diſtinguere. Scđo depingebat̄ orōis D
imago cū angelis. in hoc denotabat̄ moralit̄.
q̄ angeli aſtant orantibus p̄ntantq̄ȝ eoꝝ ora
tiones deo. Sicut pȝ de angelo Tob. xij. qui
dixit. Qñ orabas cū lachrymis ⁊ ſepeliebas
mortuos ego obtuli orōem tuā corā dn̄o. Nō
debet ergo homini eſſe oneroſum exeniū illđ
mittere qđ angelus nō dedignat̄ deo offerre
vel deferre imo qđ plus ē xp̄s q̄ eſt angel9 ma
gni ꝯſilij q̄ ⁊ inq̄ȝtuȝ hō ē ſumm9 ſacerdos ſm
ordinē melchiſedech illud offert deo patri. qđ
figurat̄ in hoc q̄ diaconus tradit thuribuluȝ
ſacerdoti. ⁊ ſacerdos thurificādo offert deo.
Sic poſtq̄ȝ orō nr̄a oblata eſt ab angelis xp̄o
xp̄s offert eā deo p̄ri. q̄ oblatio multū facit va
lere orōnes noſtras. Et quō a deo ꝯtemnerē
tur cū ab angelis ⁊ a xp̄o tāq̄ȝ magno media
tore deo p̄ri p̄ntētur. Tertio depingebat̄ cuȝ E
quatuor angelis. in hoc ſignificabat̄ q̄ quatu
or ſunt ꝯditōes orōnis. Prima q̄ i orōne res
q̄ petit̄ ſit expediēs. ideo ſcribit̄ in primo ver
ſu quē tenebat imago p̄mi angeli. Terre igni
mari ⁊c̄. Ex hoc primo verſu elicit̄ q̄ expedi
ens fuit orō Moyſi. q2 terra ſe aperuit ⁊ mur
murātes ꝯtra dn̄m deglutiuit. de hoc legitur
Nūeri. xvj. q̄ Chore. dathan ⁊ abiron mur
murauerūt ꝯ dn̄m ſeu moyſen ⁊ aarō dicētes
Sufficiat vobis. ſ. q̄ ſitis ſicut alij ⁊ nō maio
res. q2 oīs multitudo ſanctorū eſt. i. electoruȝ
ad dei cultū. quia tote multitudini locutus ē
dn̄s in monte ſynai. vt Exo. xx. Et in ipſis eſt
dn̄s. cur eleuami ſup pplm. q. d. hoc eſt ex ve
ſtra p̄ſumptione ⁊ non ex diuina ordinatione
Sicq̄ȝ murmurantes thuribulum ſumpſerūt
⁊ ſacrificare voluerunt. Moyſes autē ait ad
dn̄m orādo. Ne reſpicias ſacrificia eorum. tu
ſcis q̄ nec aſellū q̄dē vnq̄ȝ acceperim ab eis. ſ.
ppl̄is q̄bus p̄ſum. nec afflixerim quēq̄ȝ eorū.
q. d. nō iō eleuatus ſum ſup pplm vt rapereȝ
eoꝝ bona ab eo vt vos eſtimatis. Cūq̄ȝ oraſſ;
ad dn̄m. dixit ei dn̄s. p̄cipe vniuerſo populo
vt ſepetur a tabernacul' Dathan chore ⁊ aby
ron. Cūq̄ȝ populus receſſiſſet a tabernacul' eo
rum dirupta ē terra ſub pedibus eoꝝ. ⁊ apu
it os ſuū. deglutiuitq̄ȝ eos cū tētorijs eoꝝ ⁊ ſb
ſtātia vniūſa. Ecce qualit̄ orō dominat̄ terre
⁊ expediēs fuit ipſa. ⁊ alij contra dn̄m ammo
do nō murmurabant. Scđo elicitur q̄ oratio
Helye fuit expediens ⁊ neceſſaria qua orauit
ignem de celo deſcēdere. ⁊ holocauſta concre
mare. vt populus cognoſceret verum deuȝ ⁊
a pphetis Baal nō deciperetur. Naȝ legit̄. iij.
Reg. xviij. Cū pphete baal ad ſeducēdū po
pulū incēſum poſuiſſent. ⁊ noia deoꝝ ſuoꝝ in
uocaſſent vt ignem de celo mitterēt ⁊ incēſuȝ
cōcremarēt. nec tamē exauditi fuiſſēt. poſuit
helyas holocauſtū ſup altare qđ fecerat ⁊ ait

dn̄e de⁹ Abraā. Iſaac ⁊ iſrl̄ hodie oſ̄de ꝙ tu
es de⁹ ego ſeru⁹ tuus exaudi me dn̄e. vt diſcat
ppl̄s tuus qꝛ tu es deus ſolus. Orōne igiꝛ fi-
nita cecidit ignis dn̄i ⁊ vorauit holocauſtum
Qđ cū vidiſſet ppl̄s ait. dn̄s ipſe ē deus. dn̄s
ipſe ē deus. Ecce qualiꝛ orō igni dn̄aꝛ. Et fu
it hec orō populo dn̄i neceſſaria. iō fuit exau-
dita. Sic etiā legiꝛ. iiij. Reg. j. ꝙ ad oratiōem
helye ignis deſcēdit đ celo. ⁊ ꝯſumpſit quin
quagenariū principē quē miſerat Ochozias
ad capiendū helyā. Nā legiꝛ ibidē cū ochozi
as cecidiſſet đ ambl̄atorio cenaculi ſui ⁊ egro-
taret. miſit nūcios ſuos ad ꝯſulēdū deū acha
ron vtꝝ viuere poſſʒ. Quibus occurrēs hely
as dixit. Quāobrē. i. ꝓpter hanc infidelitatē.
ꝙ queſiuit rex veſter deos alienos de lectulo
ſuo nō deſcēdet ſʒ morieꝛ. Qđ cum nūciaſſent
hi ei miſit qnquagenariū pncipē ⁊ qnquagin
ta q̄ cū eo erāt ad helyā ſedentē i v̄tice mōtis.
q̄ ait. hō dei pcepit rex vt deſcēdas. helyas
orans dixit. Si hō dei ſum deſcēdat ignis de
celo. deuoret te ⁊ qnquagita tuos. quod ⁊ fa-
ctū eſt. Simile ꝯtigit ſcđo qnquagenario ⁊ ſu
is. Sʒ. d. a. videꝛ ꝙ iſta orō q̄ petiuit ignē de
celo deſcēdere ⁊ iſtos ꝯburere fuit inexpedi/
ens. qꝛ facta ē in vltionē inimicoꝝ. Quod eſt
ꝯtra illud Math. v. Pro pſeq̄ntib⁹ vos ora-
te ⁊ calumniantibus vt ſitis filij patris veſtri
qui in celis eſt. Ad hoc dicēdum eſt ex glo. ꝙ
helyas cognouit ꝑ reuelationē diuinā ꝙ de-
riſorie vocabant eū hominē dei. ⁊ ꝙ cōſenta/
neus erat regi in peccato idolatrie ⁊ punitiōe
helye ⁊ ſimiliter illi qui cum eo erant. ex hoc
ex ſnīa dei erant puniendi. ꝓpter quod diui-
nam ſnīam orauit impleri vt eā pnūciauit di-
cēs. Si hō dei ſū vere ⁊ nō irriſorie deſcēdat
b ignis đ celo. Tertio ex hoc patʒ ꝙ orō Moy
ſi ⁊ filioꝝ iſrl̄ expediēs erat. qua facta tranſie-
rūt mare rubꝝ. ꝓpter qđ de⁹ eos exaudierat.
Nam legiꝛ Exo. xiiij. Cū nunciatū eēt Pha-
raoni ꝙ fugiſſʒ iſrl̄: oēʒ populū ſuū aſſumpſit
ſecū. tulitqꝫ ſexcētos currus ⁊ duces toti⁹ ex/
ercitus. ⁊ pſecutus eſt filios iſrl̄. Quē cum vi
diſſent timuerūt valde. ⁊ clamauerūt ad dn̄m
ſcʒ depcātes ꝓ auxilio Quib⁹ moyſes. Noli-
te inq̄t timere. ſtate. ſ. in orōne ⁊ videte mira-
bilia que facturus ē hodie dn̄s. Egyptios. n.
quos nūc videtꝭ nequaqꝫ vltra videbitꝭ. dn̄s
eī̄m pugnabit ꝓ vobis ⁊ tacebitꝭ. Dixit. n. dn̄s
ad Moyſen. Quid clamas ad me orādo. loq̄
re filijs iſrl̄ vt ꝓficiſcanꝛ. Tu aūt eleua virgaʒ
tuā ⁊ extēde manū tuā ſup mare ⁊ diuide illđ
vt gradianꝛ filij iſrl̄ i medio mari ꝑ ſiccū. ⁊ fa-
ctū eſt diuiſum ē mare ⁊ ingreſſi ſunt filij iſra-
el ꝑ medium ſicci maris. Sed poſtqꝫ ingreſſi
ſunt egyptij. regreſſe ſunt aque ⁊ operuerunt
eos. ⁊ h̄ ꝯmēorat moyſes exo. xv. Ingreſſus
ē. n. pharao cū curribus ⁊ eq̄tibus ei⁹. ⁊ redu
xit ſup eos dn̄s aquas marꝭ. Filij aūt iſrl̄ am-
bulauerūt ꝑ ſiccū i medio maris. Ecce ꝙ orō
dn̄aꝛ mari. Quarto ex hoc eliciꝛ ꝙ orō helye
expediēs fuit q̄ orauit vt nō plueret ſup terrā
in diebus achab. vt patet. iij. Regū. xvij. Et
rurſum orauit ⁊ pluuiā copioſam impetrauit
Quia vt legiꝛ. iij. Regū. xviij. ꝙ nubecula ꝑ-
ua deſcendebat de mari ⁊ facta ē pluuia mag̃
ſup terraʒ qua multis annis priuata fuit. Et
hāc orōem ꝯmendat Iacob⁹. c. v. vbi legiꝛ in
epl̄a hodierna in qua dicitur. Orate ꝑ inuicē
vt ſaluemi. multū. n. valet depcatio iuſti aſſi-
dua. helyas. n. erat hō ſilis nobis paſſibilis.
⁊ orauit vt nō plueret ſup terram annos tres
vicʒ ꝓpter maliciā achab ⁊ mēſes ſex. ⁊ rurſū
orauit ⁊ celum dedit pluuiā ⁊ terra dedit fru-
ctum ſuum. Secunda ꝯditio ꝙ oratio fiat cū h
lachrymis ⁊ dolore. de hoc habentur exēpla.
qꝛ. j. Reg. j. cuʒ Anna eſſet amaro animo ora
uit dn̄m flens largiꝛ. Secundū exemplū legi/
tur. iiij. Reg. xx. Cū Ezechias rex egrotaret.
⁊ mors ſibi ꝑ Eſaiā nūciata eſſet cū dixit. Di
ſpone domui tue. morieris. n. tu et nō viues.
Qđ cū audiſſet v̄tit ſe ad parietē. ⁊ flens ora-
uit dicēs. Obſecro dn̄e memēto quō coraʒ te
ambulauerim in veritate ⁊ corde ꝑfecto. ⁊ qđ
placitū eſt coram te feceri. ⁊ anteqꝫ egrederetꝛ
Eſaias mediaʒ partē atrij. factus ē ſermo dn̄i
ad eum dicens. Reuertere ⁊ dic Ezechie du-
ci populi mei. Audiui orationem tuam ⁊ vidi
lachrymas tuas. ⁊ ecce ſanaui te. ⁊ addā die/
bus tuis. xv. annos. ⁊ đ manu regis aſſyrio/
rum liberabo te. Tertiū exēplū Iudith. viij.
vbi legiꝛ. Indulgentiā eius fuſis lachrymis
poſtulem⁹ ⁊c̄. Quartū exemplū ē xp̄i ad He-
bre. v. Preces ſupplicatōeſqꝫ cū clamore va/
lido ⁊ lachrymis offerēs exauditus ē ꝓ ſua re
uerentia. Nam tales orationes cū lachryma-
rum effuſionibus deus nō deſpicit. iuxta illđ
Ecci. xxxv. Nō deſpicit preces pupilli nec vi
duam ſi effundat loquelaʒ gemitus. Et ibidē
ſubditur. de lachrymis vidue q̄ a maxilla vſ-
qꝫ ad celū aſcēdunt. Tertia ꝯditio ꝙ oratio ſit
ꝯtinua. iuxta illud apl̄i Col. iiij. ⁊. j. ad Theſ. i
vlꝛ. Sine intermiſſione orate. Nā legiꝛ Exo.
xvij. ꝙ Moyſes ꝯtinuo orauit leuādo man⁹
ad celum. et tunc Ioſue ꝯtra amalechitas tri-
umphauit. cū aūt ceſſauit ab oratione ⁊ man⁹
dimittebat amalech vincebat. iō de hoc ꝯme-
morat Iudith. iiij. c. Mēores eſtote Moyſi
ſerui dei q̄ amalech nō ferro pugnādo. ſʒ pci/
bus ſācꭓ deiecit. dicit vna glo. ſup Exo. Pl⁹
valet vnus ſanct⁹ orādo qꝫ innumeri pctores
preliando. Si. n. oratio ſancti penetrat celos
quō in terris hoſtes non vincat. Sed diceret
aliquis. videtur ꝙ non ſit orandū. q̄ nō ē ꝯti-

nue orandū. Q̄ nō ſit orandū videt̃ p̄mo ex h̃.
q̄r oratio nō videt̃ neceſſaria niſi ad hoc ꝙ in
timemus ei a quo petimus illud quo indige/
mus. Sꝫ ſicut dicit Math. vj. Scit. n. pater
veſter ꝙ his omnibꝰ indigetis. Et Aug. Cur
petere. querere ⁊ pulſare nos compellit q̄ no=
uit quid nobis ſit neceſſariuꝫ priuſq̄ꝫ petamꝰ.
non ergo eſt conueniens orare deum. Sꝫ con
tra hoc dicitur Luc. xviij. Oportꝫ orare ⁊ nō
deficere. Ad hoc dr̃ ſm. b. Tho. ſc̄da ſc̄de. q.
lxxxiij. Orō ſm ſe ꝯſiderata nō poteſt eſſe ꝯti
nua. quia oportet ⁊ alijs opibꝰ occupari. ora=
tio aūt conſiderata ſm cauſam ſuam que ē de
ſiderium dilectionis dei ex charitate ex q̄ ora
tio debet ꝓcedere. tale aūt deſideriū in nobis
debet eſſe ꝯtinuum. vel actu vel v̾tute. manet
tn̄ virtus talis deſiderij in omnibus q̄ ex cha=
ritate facimus. Oia. n. debemus in gl̾iam dei
facere. vt dr̃. j. Cor. x. Loquēdo ḡ d̾ oratōne
ſm cām ſine int̾miſſiōe ē orādū ⁊ ꝯtinue. q̄r ſi
ne int̾miſſione ⁊ ꝯtinue dꝫ i nobis eē deſideri
um dilectōis dei ex charitate ꝓcedēs. Et hoc
ē quod dicit Aug. ad ꝓbā. In ipſa fide. ſpe ⁊
charitate ꝯtinuato deſiderio ſp̄ oramus. Ad
obiectiōem dr̃ ꝙ deus nō ē orādus a nobis vt
ei nr̃as indigētias vel deſideria manifeſtemꝰ
q̄r oia nuda ⁊ apta ſunt oculis eius. ad Hebr̃.
iiij. Sed orare debemus vt illud ꝯſequamur
qd̾ ipſe nobis ꝑ orationes donare diſpoſuit.
Jd̾ dicit Grego. j. dialog. ꝙ homines debent
orare qd̾ poſtulādo mereantur accip̄e. qd̾ eis
omnipotēs deus an̄ ſecula diſpoſuit donare.
Quarta conditio orōnis eſt ꝙ orō debet fieri
cum ꝑſeuerantia. Jd̾ dicitur i n q̄rto v̾ſu. Ad
iuuo ꝯſtanter. Exemplū habes in p̄nti euāge
lio de illo q̄ media nocte venit ad amicū accō=
modandū ſibi tres panes ⁊ dixit. Amice accō
moda mihi tres panes. qm̄ amicꝰ meus venit
ad me de via. ⁊ non habeo quid ponā an̄ illū.
Et ille intus rn̄dit ⁊ dixit. Noli mihi moleſtꝰ
eſſe cum oſtium meū clauſum eſt. ⁊ pueri mei
mecū ſunt in cubili. non poſſum ſurgere ⁊ da=
re tibi. Et dic̄ dn̄s. Et ille ſi ꝑſeuerauerit pul=
ſans dico vobis. ⁊ ſi non dabit illi ſurgens eo
ꝙ amicus ſuus ſit. ꝓpter improbitatē tamen
eius ſurget ⁊ dabit quotquot habet neceſſari
os. Et ego vobis dico. petite ⁊ dabit̃ vobis.
q̄ fuerunt v̾ba ſermonis ꝑlibata.

In feſto aſcēſionis domini. Sermo.

Conſurge domi

ne in requiē tuaꝫ. ij. Paralipo. vj.
K Mare vt dicit mgr̃ ꝓpriet. li. xiij.
ē tempeſtuoſum ſiue ꝓcelloſum. tumultuoſū
⁊ inquietum. vn̄ et fretum vocatur a feruore
motuum. vt dicit Iſid. ethymo. li. xiij. Eſt eti
am mare ꝑiculoſū valde. ſm illud Ecc̄i. xliij.
Qui nauigāt mare enarrāt ꝑicula eius. ⁊ au=
diētes auribus noſtris ammirabimur. ⁊ ideo
mare nauigantes frequēti labore p̄munt̃ ſm
illud pſ. cvj. Qui deſcēdunt mare i nauibus
facientes operatōem in aq̄s multis. Sic itaq̄ꝫ i
mari requies haberi non pōt. Uolenti igitur
requiē inuenire neccium ē vt conſurgat ⁊ ter/
ram aſcēdat. quam quanto altius conſcende=
rit quis. tanto maiorē requiē inueniet. ꝓpte/
rea montes altiſſimi mediā regiōꝫ aeris tran/
ſcēdentes aptiores ſunt ad ꝯtēplandū aut d̾e
ſcendū. eo ꝙ ibi nulla ē ꝯmotio ventoꝝ vel ali=
arū impreſſionū. Cuius ſignū adducit Ariſ. i
j. metheoroꝝ. Sacrificātes. n. in montibus ill̾
inuenerūt cineres ibidē dimiſſos anno reuo/
luto illeſos ⁊ immotos. Refert etiā mgr̃ in hi
ſtorijs. ꝙ ph̄i curſus ſyderum inuenire ⁊ ꝯtē/
plari cupiētes. olympū altiſſimuꝫ macedonie
montē aſcendebāt. veruntn̄ ꝓpter aeris ſubti
litatē ⁊ quieteꝫ aſcēdere nō poterāt. niſi allat̾
ſecū ſpōgijs aqua replet̾ ꝑ quas aerē virtute
aque ingroſſatū attrahendo reſpirarent. Di=
cit̃ p̄terea ꝙ lr̃as pulueribꝰ illic inſcriptas eis
redeūtibus poſtea inuenerūt illeſas. qd̾ certū
indiciū eſt quiet̾ aut tranquillitat̾ ibidē. Jdō
ſaluator noſter xp̄s volēs inſtruere diſcipu/
los ſuos vidēs turbas aſcēdit i mōtē. ⁊ cū ſe=
diſſꝫ docebat diſcipulos ſuos Math. v. Sic
etiā cū volebat reficē turbas ⁊ ſpūalibꝰ ⁊ cor/
poralibꝰ alimēt̾. ſubijt i mōte Joh. vj. Jtē vo
lēs orare ⁊ ꝯtemplari. dimiſſa turba aſcendit
ſolꝰ in montē Mat. xiiij. Preterea volēs mani
feſtare claritatē glorie ſue. aſſūpſit Petꝝ Ja=
cobū ⁊ Johēm. duxit eos i montē excelſum ⁊
transfiguratus eſt an̄ eos Mat. xvij. poſt re=
ſurrectionē quoq̄ꝫ manifeſtaturus ſe diſcipu=
lis. ꝯſtituit eis mōtē i galylea. ⁊ ibi eis appa/
ruit. Tādē deniq̄ꝫ ad prēꝫ reuerſurꝰ. duxit di
ſcipulos ſuos foras in bethaniā i montem oli
ueti Luc. vlt̃. de quo monte in celuꝫ aſcendit
Act. j. Spūaliter ꝑ mare hic mūdus intelligi L
tur. ſm illud pſ. ciij. Hoc mare magnū ⁊ ſpa/
cioſum. ⁊ in quo ē magna inquietudo ⁊ com/
motio. Mat. viij. Factus ē motus magnus i
mari. Un̄ ⁊ Daniel videbat i viſiōe ſua qua/
tuor ventos celi qui pugnabant cōtra ſe i ma=
ri magno. vt habetur eiuſdē. vij. Uentū vide
licet auſtralem p̄ntis ꝓſperitatis. ventū bore
alē imminētis aduerſitatis. ventum orienta/
lem inſpirationis gratie. ventū occidentalem
ſuggeſtionis malicie. Hoc mare magnū mul=
tū tempeſtuoſū eſt. bellis. guerris. litibꝰ. iur/
gijs. ꝯtētionibꝰ. ⁊ ceteris hmōi. multuꝫ ꝑcel=
loſum infortunijs. tribulatōibus. aduerſitati
bus. afflictōibus. multū quoq̄ꝫ tumultuoſuꝫ
iniquitatibus. vitijs. ſceleribus ⁊ crimibus.
teſtāte ſcp̄tura Sap. xiiij. Omnia inq̄t cōmi=

ꝯta ſunt. ſanguis. homicidiū. furtum ⁊ fictio.
corruptio ⁊ infidelitas. turbatio ⁊ ꝑiuriū. tu/
mult⁹. bonoꝝ dei immẽoratio. aīaꝝ inq̄natio
natiuitatis immutatio. nuptiaꝝ incōſtātia. in
ordinatio mechie ⁊ impudicitie. Que ſi q̄s lu
culentius cape velit audiat. b. Cyprianuz ad
Donatū ita ſcribentē. Pauliſper inq̄t te cre/
de ſubduci in mōtis ardui verticez celſiorem.
Speculare inde reꝝ infra te iacentiū facies. ⁊
oculis in diuerſa porrect[ı]. ipſe a terrenis ꝯta/
ctibus liber fluctuātis mūdi turbines intuere
Jā ſeculi ⁊ ipſe miſereberis tuiq̄ȝ admonit⁹ ⁊
plus in deū gratus maiore leticia ꝙ euaſerī ḡ=
tulaberis. Cerne tu itinera latronibus clauſa
maria obſeſſa p̄donib⁹. cruēto horrore caſtro
rū bella vbiq̄ȝ diuiſa. incidet orb mutuo ſāgui
ne. ⁊ homicidiū cū admittūt ſinguli crimen ē.
ꝟtus vocat cū publice gerit. impunitatē ſce=
leribus acq̄rit nō innocētie rō ſ ſeuicie magni
tudo. Jam ſi ad vrbes ipſas oculos tuos atq̄ȝ
ora ꝯuertas. celebritatē offendas cū ſolitudi/
ne triſtiorē. parat gladiatori⁹ ludus vt libidi
nez crudelium luminū ſanguis oblectet. Im=
plet in ſuccū cibis fortioribus corpus. ⁊ arui=
ne thoris mēbroꝝ moles robuſta pingueſcit.
vt ſaginatus in penā carnis ꝑeat. hō occidit
in hois voluptatē. ⁊ vt q̄s poſſit occidere ꝑi=
tia eſt. vſus ē. ars eſt. Scelus non tm̄ geritur
ſ docetur ⁊c̄. Et paulo poſt. Sȝ tibi poſt hec
foꝝ fortaſſe videbit immin̄ē. ꝙ ab iniurijs la=
ceſſentibus libeꝝ nullis maloꝝ cōtactib⁹ pol=
luat. Illuc aciē tuā flecte. plura illic q̄ deteſte
ris inuenies. magis oculos tuos inde diūtes.
Inciſe ſint licet leges. xij. tabul. ⁊ publice ere
p̄fixo iura p̄fixa ſint. inter leges ipſas delinq̄/
tur. inter iura peccat. Innocētia nec illic vbi
defendit reſeruat. Seuit inuicē diſcordanti/
um rabies. ⁊ int̄ togas pace rupta forum liti=
bus iungit inſanū. Haſta illic ⁊ gladius ⁊ car
nifex p̄ſto eſt. Quis inter hec vere ſubueniat
patronus. ſed p̄uaricat ⁊ decipit. Iudex. Sȝ
ſniam vendit. qui ſedet crimina iudicatur⁹ ad
mittit. ⁊ vt reus innocens pereat fit nocēs iu/
dex. flagrant vbiq̄ȝ delicta. ⁊ paſſim multifor
mi genere peccādi ꝑ improbās mentes nocēs
virus operatur. hic teſtamentum ſubducit. il
le falſum capitali fraude conſcribit. hic arcen
tur hereditatibus liberi. Illic bonis donant
alieni. inimic⁹ ſimulat. calūniator impugnat.
teſtis infamat. vtrobiq̄ȝ graſſatur in mendaci
um criminū ꝓſtitute vocis. venalis audacia
cum interim nocentes nec cum innocētib⁹ pe=
reunt. Nullus de legibus motus eſt. de queſi
tore. de iudice. pauor nullus. quod pōt redi/
mi nō timetur. Eſſe taȝ inter nocentes innoxi
um. crimen eſt. malos quiſquis non imitatur
offendit. Conſenſere iura pietatis. ⁊ cepit eſſe
licitū quod publicū ē. Quis illic reꝝ pudor. q̄
eſſe poſſit integritas. vbi qui damnent impro
bos deijcit. Soli tibi q̄ damnent occurrunt.
hec Cyprianus. Ecce ꝙ̄ tēpeſtuoſum. ꝓcello
ſum. tumultuoſum ⁊ inquietuȝ ē mare huius
ſeculi. Eſt preterea hoc mare ꝑiculis plenum B
Illic. n. dicente ꝓpheta pſ. ciij. reptilia hoc ē
mali ſpiritus quorum inſidie ſerpunt. quorū
non ē numerus. Illic animalia puſilla cū ma=
gnis. id eſt animales ⁊ beſtiales homines ma
gni ⁊ parui. Illic draco qui formatus ē ad il=
ludenduȝ homini. In hoc mari piſces magni
⁊ potētes deuorāt minores ⁊ innocētes. Sic
eñ ſtatim ab origine mundi factum eſt. vt ad
Fortunatū Cyprianus ſcribit. Naȝ Abel iu=
ſtus a fratre primus occidit. Jacob fugat. et
Joſeph venūdat. ⁊ Dauid miſericordē ſaul
rex ꝑſequit. ⁊ Helyā maieſtatē dei ꝯſtāter ac
fortiter aſſerentē rex Achab opprimere cona=
tur. Zacharias ſacerdos interficit i medio tē
pli ⁊ altaris. tot deniq̄ȝ martyria iuſtorū ſepe
celebrata. Tres pueri Ananias. azarias. mi=
ſahel etate compares. dilectione ꝯcordes. fi/
de ſtabiles. virtute conſtātes. flāmis ⁊ penis
vrgentibus fortiores in caminum ignis miſſi
ſūt. Sic Daniel. ſic Tobias. ſic innumeri alij
ꝑſecutiones ꝑpeſſi ſunt. Nec ſolum hec ſed ⁊
alia plurima in hoc mari ſunt ꝑicula. Vn̄ Ro
bertus holcot lectione. lxiiij. poſt ꝑicula ma=
ris rationis ſcopulorum. fluctuum ⁊ voragi=
nū. tria cōmemorat precipue metuenda. q̄ ſūt
ſyrenarum cantica. circis pocula. ⁊ ceti fallax
inſula. ꝑ que vt idem exponit figurant illece=
bre corꝑales. ſeculi cupiditates. honores ⁊ di
gnitates. Albertus v̄o magnus ď laudib⁹ vir
ginis li. xj. quinq̄ȝ dicit eſſe ꝑicula principalia
maris hui⁹ mūdi. hec ſūt ſyrtes auaricie. ſcil=
la luxurie. acroceraunia aduerſitatis ⁊ detra
ctionis. ſyrene voluptatis. ꝓſperitatis ⁊ adu
lationis. caribdis gule ⁊ voracitatis. Pericu
loſitatem huius maris Bernardus in quodā
ſermone ꝓbari dicit ex tranſeuntium raritate
⁊ ꝑeuntium multitudine. In mari inq̄t marſi
lie de quatuor nauibus non perit vna. in ma/
ri huius mundi de quatuor animab⁹ vix eua=
dit vna. Unde Chryſ. i quodā ſermone. Cū
mare quis inquit nauigaturus ingreditur. ti=
mēt omnes qui diligunt illum ⁊ amare plorāt
cum tamen ei nullum ꝑiculum niſi vnū ſolum
ex hoc negocio videatur imminere. ſ. naufra=
gium. Quanto magis timendū ⁊ dolēdum ē
ꝓ eo qui mundū iſtum ingredit. quod fit cuȝ
quis naſcitur in hunc mundū. Fieri. n. poteſt
vt ingrediens mare pericula marina euadat.
Impoſſibile eſt autem vt mundū ingrediens
euadat pericula mundana. Que quot ſint. q̄s
enumeret? vbi ſignāter videri pōt infelicitas

hoīm. Cū.n. volūt ꝑicula fugere. a ꝑiculis ſe
reſeruāt. Qui.n. putat febrē euaſiſſe. paraliſi
vel podagra vel alio quocunq̧ morbo cruci-
andus reſeruat. hec ille. Propter hmōi iſti⁹
maris ꝑicula nemo in eo quietus ꝯſiſtere pōt
neceſſe ē igit ſi quis quieſcere velit. vt hinc in
montē conſurgat. hortāte propheta Mich.
ij. Surgite inquit ⁊ ite. quia non habetis hic
N requiē. Per montē myſtice celeſte regnum ſi-
gnificatur. ſm illud pſ. xiiij. Dñe ꝗs habita/
bit ī tabernaculo tuo. aut ꝗs requieſcet ī monte
ſācto tuo. Et pſ. xxiij. Quis aſcēdet in mon-
tē dñi. Hic eſt mons pinguis ī quo dominus
exercituum omnibus populis faciet ꝯuiuiū
pinguiū. conuiuiū vindemie. ꝯuiuiū pingui-
um medullatoꝝ. vindemie defecate Eſa. xxv
In iſto mōte ſedebit ppl's dñi in pulcritudīe
pacis ⁊ in tabernaculis fiducie. ⁊ in requie opu
lenta. codē. xxxij. Iſte ē mons vere ⁊ ſempit-
ne requiei. Nam ibi vt dicit. b. Aug. in manu
ali. eſt vita vitalis. vita ſempiterna. ⁊ ſempit-
ne beata. ibi gaudiū ſine merore. requies ſine la
bore. dignitas ſine tremore. opes ſine amiſſio
ne. ſanitas ſine lāguore. abundantia ſine defe
ctione. vita ſine morte. ꝑpetuitas ſine corru/
ptiōe. btitudo ſine calamitate. Ibi nō ē paupꝫ
tatꝭ met⁹. nō egritudis imbecillitas. ibi nemo
ledit. nemo iraſcit. nemo inuidet. cupiditas
nulla exardeſcit. nullū cibi deſiderium. nulla
honoris ⁊ ptātis pulſat ambitio. null⁹ ibi dia
boli met⁹. inſidie demonis nulle. teror gehēne
ꝓcul. mors neq̧ corpis neq̧ aīe. nulla ibi ma-
la. nuſq̄ diſcordia. ſꝫ cuncta ꝯſona. cūcta ꝯue
niētia. quia oīm ſanctorū vna concordia. pax
cuncta ⁊ leticia ꝯtinet. tranquilla ſunt omnia
⁊ quieta. Ad hunc montē vt ꝑducat. ⁊ ab il/
lo mari vt eripiat idē Aug. xp̄m ꝓcatur in ſo-
liloquijs ita dicens. O patria noſtra inq̄t pa-
tria ſecura. a longe te videm⁹. ab hoc mari te
ſalutamus. ab hac valle ad te ſuſpiram⁹. ⁊ ni
timur cū lachrymis ſi quomō ad te ꝑueniam⁹
Spes humani generis xp̄e. deus d deo refu-
gium noſtꝝ ⁊ virtus guberna nauē noſtram
dextera tua ne ꝑeamus ī fluctibus. ne nos de
mergat tempeſtas aque. neq̧ abſorbeat nos
ꝓfunduꝫ. ſed virtute crucis tue trahe nos ab
hoc pelago. En ad te clamamus redēpti tui ſꝫ
⁊ nunc exules tui. Exaudi nos deus ſalutarꝭ
noſter. ſpes oīm finiū terre ⁊ in mari longe. in
mari turbulēto verſamur. tu ī litore ſtās aſpi
cis ꝑicula noſtra. Saluos nos fac ꝓpter no/
mē tuum. Da nobis domine inter ſcillā ⁊ ca-
ribdim ita tenere mediū. vt vtroq̧ ꝑiculo eui
tato ſalua naue ⁊ mercibus. ſecuri ꝑueniam⁹
ad portum. hec Aug. In illud impetuoſū ma
re xp̄s ſaluator noſter pro noſtra ſalute deſcē
dēs. ⁊ ab eius tempeſtatibus ſemel dimerſus

per amantiſſimā ſibi ſponſā ſanctā ⁊ imma/
culatā eccl'iam reuocatur dum clamat. Con/
ſurge domine in requiē tuam. In quibus ver O
bis eccleſia ſponſum xp̄m quem ad dexteram
patris in regno ſuo conſeſſurum videre deſi/
derat. ad duo hortatur. primū vt conſurgat.
ſcdm vt requiē intret. Sunt autē duo neceſſa
ria in omni motu. ſ. receſſus a termino a quo.
⁊ acceſſus ad terminū ad quē. Circa aſcenſio-
nem igitur xp̄i tria occurrunt ꝯſiderāda. Pri
mum vnde aſcenderit ꝗtum ad terminum a
quo. Secundū cur ⁊ quomodo aſcēderit ꝗ/
tum ad ipſum motum. Tercium quo aſcende
rit ꝗtum ad terminū ad quem. Pro quibus
omnibus ꝓnotanduꝫ. ꝙ ſicut omne agēs agit
ꝓpter finē. ij. phiſicoꝝ. ita omne agēs agit ꝓ/
pter quietē. ⁊ omne mobile ꝓpter quietē mo/
uetur. Habito nāq̧ fine ceſſat motus ⁊ quie/
ſcit. Nec valet inſtātia de corꝑibus celeſtib⁹.
qr ſm veritatē catholicā poſt diē extremū q̇e
ſcēt. vt habet ex glo. Ambro. circa illud Ro-
ma. viij. Oīs creatura īgemiſcit ⁊ parturit vſ
q̧ adhuc. Oīa inquit elemēta cū labore ſuo
complēt officia. ſicut ſol ⁊ luna nō ſine labore
ſtatuta ſibi implēt ſpacia. qd ē cā noſtri. vñ q̇
eſcēt nobis aſſumptis. inde ē ꝙ quēadmodū
omnia appetūt vltimū finē. ita ⁊ omnia appe
tunt quietē. in qua vt Aug. narrat. xix. d ciui
tate dei. multi phoꝝ felicitatē poſuerunt. ꝫ
autē ꝑ ſingulorum inductionē demōſtrari po
teſt. Nā ꝯditor nature deus poſtq̄ opus ſuū
ꝑfecit requieuit. vt habetur Gen. ij. Sic ſal-
uator noſter xp̄s ex itinere fatigatus ſedebat
ſupra fontem ⁊ quieuit Joh. iiij. Sic conſola
tor ſpūs domini ſuper eum deſcēdit ⁊ manſit
ac quieuit. codē. j. Sic ſapiētia diuina in om-
nibus requiē queſiuit Ecci. xxiiij. Sic ſponſa
querit d dilecto vbi cubet ī meridie Cantic. j.
Sic ſpūs immūdus cū exierit de hoīe ambu-
lat ꝑ loca inaquoſa querēs requiē. Sic ſācta
eccl'ia ꝓ filijs ſuis defunctis requiē precatur.
Requiē inquit eternā dona eis dñe. Sic eti
am pro viuentibus. Feſſa inquit corpora no/
ctis quiete recrea. Et alibi. Sit nobis in tere
quies quietā noctē tribue. Sic ſancti viri re
quiē deſiderauerūt. vt Job. Putaſne ſaltem
inq̄t ibi erit requies mihi. codē. xvij. ⁊ Dauid
In pace in idipſum dicit. dormiā ⁊ requieſcā
pſ. iiij. ⁊. cxv. Conuertere inquit anima mea
in requiē tuam. Et. xxvj. Vnā petij a domio
hanc requiram. vt inhabitē in domo domini
ad quieſcēdum ſcꝫ. Sic omnia grauia ⁊ leuia
loca ſua appetūt vt ibi quieſcāt. Sic arbores
⁊ plante hyeme quieſcūt. Sic oīa alia quādo
q̧ ſomnū querūt vt quieſcāt. Sic etiā ī gene/
re hūano ſinguli requiē querūt. vt negociato
res. naute. ꝑegrini. māuartifices. opari. re/

liq. ⁊ ſiſr om̄s filij adā. Ois.n.laborans vt di
p cit Ariſto.viij.politicoꝝ.indiget reqe. Quā=
ꝙ̄ autem omnes mortales appetant requiem
ſicut ⁊ beatitudinē ⁊ finē vltimū.tamē quem=
admodum magna reperitur diuerſitas que/
rentium beatitudinē quantū ad ea in quibus
conſiſtere putatur ita etiā maxima diuerſitas
inuenitur eorum qui requiē querunt ⁊ cupi=
unt. Circa quod notandum ꝙ duplex ē requi
es.vna vana ⁊ falſa.altera vera. Falſa eſt aut
corpis in ocioſitate.aut mentis in voluptate.
aut vtriuſqꝫ i vtroqꝫ.de q̄ Hiere.xlviij. Mo
ab requieuit in fecibus ſuis. Vera duplex eſt
prima tēporalis ⁊ impfecta. vt cum corpus a
tumultibus ſeculi vel animꝰ a ꝯmotione ille/
cebraꝝ cōquieſcit.de qua Math.xj. Venite
ad me om̄s qui ꝯcupi.⁊c̄.⁊ inuenietis requiē
aīabus vr̄is. Secūda ē eterna et pfecta. de q̄
Eſa.lxvj. Erit ſabbatum ex ſabbato. vbi ſab
batum requies interp̄tatur.⁊ eius vbi.ſ̄. Se
debit populus meus in pulcri.pa.⁊c̄.⁊ in re=
quie opulēta. Requiē vanā ac falſā filij huiꝰ
ſeculi ⁊ filij pditionis querūt i rebus tranſito
rijs ⁊ p̄ntis vite.ſed tñ dr̄nter. Quia quidam
in diuitijs vt ille qui dū ager eius vberes fru
ctus attuliſſet.cogitabat intra ſe dicēs. Quid
faciam ꝙ non habeo quo congregē fructꝰ me
os:⁊ dixit. Hoc faciam.deſtruaꝫ horrea mea
⁊ maiora faciam.⁊ illuc congregabo omnia q̄
nata ſunt mihi ⁊ bona mea.⁊ dicā anime mee
Anima habes multa bona poſita i annos plu
rimos.requieſce.comede.bibe.epulare Luc.
xij. Quidā ṽo in delicijs.vt ille q̄ dixit in cor=
de ſuo. Vadam ⁊ affluam delicijs ⁊ fruar bo
nis.⁊ infra.feci mihi cātatores ⁊ cātatrices ⁊
delitias filioꝝ hoim. Et paulo poſt. Nec phi
bui cor meū q̄n omni voluptate frueref ⁊ ab
lectaret ſe i eis q̄ p̄parauerā.⁊ hāc ratus ſū p=
tē meā Eccs.ij. Sic ⁊ illi qui dixerūt cogitan
tes apud ſe nō recte. Exiguū ⁊ cū tedio ē tem
pus vite noſtre. Et ifra. Venite ḡ ⁊ fruamur
bonis q̄ ſunt. Et paulopoſt.vbiqꝫ relinq̄mus
ſigna leticie.qm̄ hec ē ps noſtra.⁊ hec eſt ſors
noſtra Sap̄.ij. Alij autē requiē illam i hono/
ribus querunt vel gloria.vt rex ille ſup vniu=
ſos filios ſupbie qui dicebat in corde ſuo. In
celum conſcendā.ſup aſtra dei exaltabo ſoli=
um meuꝫ.ſedebo in monte teſtamēti ⁊c̄. Eſa.
xiiij. Hi prochdolor ꝙ̄ plurimos habēt imita
tores.nec mirum.quoniā omne quod ē i mun
do concupiſcentia carnis ē.⁊ concupiſcentia
oculorum.⁊ ſuperbia vite.j. Johānis.ij. Sꝫ
q omnes iſti errant ⁊ multipliciter fallunt. Pri
mo quidē.q: requiē querunt in carcere p̄ſen=
tis vite vbi non pōt inueniri. Homo nāqꝫ ad
laborē naſcit̄ Job.v. Et militia ē vita eiꝰ ſup
terrā.eodē.vij.nec habetur hic reqes Mich.
ij. Vñ contra illos beatꝰ Aug.iiij.confeſ.ita
ſcribit. Redite inquit p̄uaricatores ad cor.⁊
inherete illi qui fecit vos.requieſcite in eo ⁊ q̄
eti eritis. Que vobis adhuc ⁊ adhuc ambula
re vias difficiles ⁊ laborioſas.nō eſt requies
vbi queritis eam. Queritis quod querit̄.ſed
ibi nō eſt vbi queritis. Beatam vitam queri=
tis in regione mortis.non ē illic. Hoc etiam te
ſtatur.b. Gregoriꝰ.xxiij.moraliū. In hac in/
quit vita homo poſitus in cuiuſlibet ordinis
loco.in cuiuſlibet ſecreti ſeceſſu.viuere ſine tē
ptationibus nullatenus pōt.plerūqꝫ in eo qđ
ad requiē conſtruitur maior dolor temptatio
nis inuenitur. His ſcriptura conſonat Eccle=
ſiaſtes.ij. Quid inquit proderit homi de vni=
uerſo labore ſuo ⁊ afflictione ſpūs qua ſub ſo
le cruciatus eſt: Cuncti dies eius doloribus
⁊ erumnis pleni ſunt.nec p noctem mente re/
quieſcit. Et Ecci.xl. Occupatio magna crea
ta ē om̄ibus hominibus.⁊ iuguꝫ graue ſup filios
ada die exitus de ventre matris eoꝝ vſqꝫ i di
em ſepulture in matrē oim.cogitatōes eorū ⁊
timores cordis.adinuentio expectatōis ⁊ di=
es finitōis. Et paulopoſt.furor.zelus.tumul=
tus.fluctuatio ⁊ timor mort̄.iracūdia pſeue=
rās ⁊ ꝯtētio.⁊ in tp̄e refectōnis in cubili ſom
nus noctis immutat ſciam eius.modicū autē
tanqꝫ nihil in requie. Scđo errant.q: requiē
querunt in illis rebus in quibus inueniri nō
pōt. Neqꝫ.n.diuitie neqꝫ delitie neqꝫ honores
huius ſeculi animū quietare p̄nt.cum nō poſ=
ſint eum ſatiare.quod ꝺ diuitijs naturali per
ſuaſione oſtendi poteſt. Sic nāqꝫ res diuerſa
rum naturaꝝ ſe habent ad inuicē ꝙ vna alte=
ram ſatiare ⁊ implere nō poteſt.vñ ſicut cor/
pus nō paſcitur nec ſatiatur ſpiritu vel aura.
ſic neqꝫ animꝰ corpe.quod declarat Johānes
ſaltſberiēſis de nugis curialiū.libr̄.vij.c.xvj.
Cum em̄ inquit natura ſpūalis virtute ꝓpria
ſic corpalia comp̄hendat vt nulla quantitate
diſtendat̄.nec res vna loco p̄occupato alteri
us impedimēto ſit quominus illa comp̄hen=
datur.⁊ quo plura concipiunt̄.eo pluribꝰ lo/
cus ē.luce clarius ē ꝙ res corpalis aīam que
ſpūs ē implere nō pōt. Totus.n.mundꝰ angu
ſtus ē ad anime quantitatē. Ex quo patet ꝙ i
eo toto anima nō quieſcit. Vñ Eccs.v. Aua=
rus non implebit̄ pecunia.nec ſatiātur oculi
eius diuitijs.eodem.iiij. Et Augꝰ. Diuitias
inquit inueniſti.requiē pdidiſti.cum.n.vigi=
las eas augere deſideras.cum dormis latro/
nes ſomnias.in die ſp ſollicitus.i nocte paui
dus.⁊ ſemp ⁊ vbiqꝫ mendicus. Item rez di/
uerſarum figurarum vna alteram replere nō
poteſt. Anima autem humana triangularis ē
eo ꝙ ad imaginē ⁊ ſimilitudinē beate trinita=
tis creata ē.totꝰ aūt mundus.celū.aſtra ⁊ ele=

R mēta ſunt ſperice figure. De diuitijs ſil' ⁊ deli
cijs ac honoribus pꝫ.q꜄ aīa i ſolo bono ꝗetari
pōt. Iſta aūt bona nō ſūt. vt oñdit Señ.epl'a
lxxvj. Aut.n.inꝗt iſta bona nō ſūt.aut hō feli
cioꝛ deo ē.qm̄quidē ꝗ pata ſunt nobis nō hēt
in vſu deus. Nec em̄ libido ad illū.nec epula=
rū leticia.nec opes nec quicꝗ̄ ex his hoīeꝫ in=
eſcātibus. ⁊ vili voluptate ducentib⁹ ꝑtinet.
Ergo aut incredibile eſt bona deo deeſſe.aut
hocipm̄ argumentū eſt bona nō eſſe ꝗ deo de=
ſunt. Adijce ꝙ multa ꝗ bona videri volūt aīa
libus plenioꝛa ꝗ̄ꝫ hominibus ꝯtingunt. Illa ci
bo auidius vtunᷣ. venere nō eque fatigātur.
viriū illis maioꝛ eſt ⁊ equalioꝛ firmitas. ſequi
tur vt multo felicioꝛa ſint homine. Nā ſine ne
quitia ſine fraudibus degūt.fruunᷣ volupta
tib⁹ ꝗs ⁊ magis cupiūt ⁊ ex facili ſine vllo pu=
doꝛis ⁊ pnie metu.hec ille. Ad idē Aug.in ſo
liloquijs. Aīa inꝗt cuꝫ creaturā deſiderat cō-
tinuo ſanieꝫ habet.q꜄ licet quod deſiderat de
creaturis adipiſcaᷣ.vacua tñ remanet.ꝗa ni/
hil ē qḋ eaꝫ impleat niſi ad cui⁹ imaginē facta
ē. Cuius rōem inſinuat ibidē. Anima nāꝗ̄ ita
facta eſt vt ſit capax diuine maieſtatis. ꝗ infi/
nitū bonū eſt.vñ conſtat ꝙ nullo bono finito
ſatiari ⁊ ꝗetari pōt. Addi pōt ⁊ hec rō.qḋ em̄
caducum ⁊ tranſitoꝛiū eſt ꝗetare ⁊ ſatiare nō
pōt id quod ꝑpetuo manſurum eſt. ea autē ꝗ
ꝓpoſuimus cum tempoꝛe tranſeunt. Anima
aūt immoꝛtalis eſt ⁊ ſemꝑ victura. Unde iaꝫ
patet tertius erroꝛ ꝑdictoꝛum. Multū.n.er=
rare ꝯuincunᷣ qui ꝓpoſitis ſibi veris ac ꝑpe=
tuis bonis ⁊ cum his tempoꝛalibus ⁊ apparē
tibus ſoluꝫ bonis vtpote vera ⁊ ꝑpetua reꝗe
⁊ tempoꝛali falſa ac apparēti quiete eligunt ⁊
querunt apparentiā ſolum veris bonis con/
tēptis. Auguſtino teſte in libꝛo de triplici ha=
bitaculo ita ſcribente. Quid inquit ſtulti⁹.ꝗd
inſanius eſt ꝗ̄ꝫ vmbꝛa ⁊ imagine ⁊ ſimilitudi=
ne vere gloꝛie ⁊ vere delectationis. vere pul=
critudis.veri decoꝛis.veri honoꝛ' moꝛe infā/
tum accipi ⁊ ſuꝑari.⁊ ipſā gl'iam nō ꝗrere. nō
deſiderare? Quis imaginē auri in aꝗ ipſo au=
ro neglecto eligeret.⁊ nō ſtatim a cūctis fatu=
us ⁊ inſan⁹ crederetᷣ? Quis oꝛbē ſolis i ſpecu=
lo redditū.vel i qualibet materia foꝛmatū pl⁹
diligeret ꝗ̄ꝫ ipſum ſolē.⁊ nō ab omnibus deri
deretᷣ? Sic irridēdus. ſic extimādus eſt quiſ=
quis mundi huius caducā fragilitatē ⁊ inuti-
lē carnis voluptatē diligit.ꝗrit.ꝯtendit.eter=
na gloꝛia contempta.⁊ neglectis regni celeſti
ineffabilibus gaudijs. Hoc ꝯmertiū inſipien=
tiū valde eſt ⁊ miſeroꝝ.⁊ coꝛ nō habētium ſa=
num.etiam ſi plage inferni nō ſeꝗrentur. que
nec dici nec cogitari poſſunt.hec ille. Quarto
errāt.q꜄ dato ꝙ quantulacunꝗ̄ requies in ꝑ=
dictis inueniatur.tamē iuēta nihil ꝓderit.ꝗn

inmo oberit plurimū. Uaniſſimū aūt ē hmōi
ꝗrere. Uñ de nugis curialiuꝫ.li.j.c.v.is ꝗ ſu=
pꝛa. Nihil inꝗt infelicius ꝗ̄ꝫ in eo in ꝗ minuꝫ
ꝓficias plurimū laboꝛare. Eſt.n.inutilis im=
poꝛtunitas deꝑcanti ꝗ inutilia acꝗrunᷣ.⁊ ꝗ/
rendi inanis ē diligētia cū inueniſſe non ꝓde=
rit. Qꝫ aūt reꝗes in illis nō pꝛoſit ꝑ ſingula po
teſt oſtendi. De diuitijs nāꝗ̄ dicit ſcriptura.
Qui amat diuitias fructum nō capiet ex eis. b
Eccēs.v.⁊ Pꝛouͤ.x. Nil ꝓderūt theſauri im/
pietatis.⁊ eodē.xj. Nō ꝓderūt diuitie in die
vltōis.⁊ infra. Qui ꝯfidit i diuitijs coꝛruit.⁊
pš.xlviij. Relinquēt alienis diuitias ſuas.⁊
Apoč.iij. Incipiaꝫ te euomere ex oꝛe meo.ꝗa
dicis ꝙ diues ſum ⁊ locupletat⁹ ⁊ nulli⁹ egeo.
⁊ neſcis q꜄ tu es miſer ⁊ miſerabilis ⁊ pauꝑ.⁊
cec⁹ ⁊ nud⁹. De delicijs apl'us Ro.vj. Quem
fructū inꝗt habuiſtis in illis in ꝗbus nūc eru=
beſcitis? De honoꝛibus ⁊ gl'a Eſa.xl. Oīs ca
ro fenū.⁊ oīs gl'ia eius ꝗſi flos agri.exiccatuꝫ
ē fenū ⁊ cecidit flos.q꜄ ſpūs domini ſuperfla/
uit in eo. Ecce quomodo non ꝓſunt iſta.⁊ ita
neꝗ̄ reꝗes in eis. Sed ꝙ etiā plurimuꝫ obſit c
hmōi reꝗes patet pꝛimo de diuitijs. Eſt eniꝫ
inquit Eccl'iaſtes alia infirmitas peſſima quā
vidi ſub ſole.diuitie conſeruate i malū domi
ſui. peunt.n.in afflictione peſſima. Et Ariſt.
j.ethič. Pꝛopter diuitias multi pierūt. Un/
de ſaluatoꝛ eternū ve eis ꝯmīatur Luce.vj.
Ue inꝗt vobis diuitibus ꝗ h habetis conſo/
lationē veſtraꝫ. Et Iacobus in canonica ſua
miſeriā coꝝ exꝑſſius deſcribit. Agite nūc in/
quit diuites.ploꝛate vlulantes in miſerijs ve
ſtris ꝗ aduenient vobis. Diuitie vr̄e putrefa
cte ſūt.⁊ veſtimēta vr̄a a tineis comeſta ſunt.
aurū ⁊ argentum veſtrum eruginauit.⁊ eru/
go eoꝛum in teſtimoniū vobis erit.⁊ mandu/
cabit carnes veſtras ſicut ignis. Theſauriza=
ſtis vobis irā i nouiſſimis dieb⁹. De delicijs
claꝝ eſt. Nā ſicut riſus doloꝛe miſcebitur.ita
⁊ quies in illis timoꝛe ⁊ languoꝛe,⁊ quemad=
modū extrema gaudij luctus occupat. ita ex/
trema illius quietis laboꝛ ⁊ doloꝛ. Finis.n.il=
lius moꝛs ē Roma.vj. Unde de delicioſa ba
bylone in Apocalyp.ſcribitur. Quantuꝫ glo
rificauit ſe ⁊ in delicijs fuit.tantū date illi toꝛ=
mentū ⁊ luctum. Et paulopoſt. Et flebunt in
quit ⁊ plangent ſe ſuꝑ illam reges terre ꝗ cuꝫ
illa foꝛnicati ſunt ⁊ in delicijs vixerūt. Nō eſt
autē exiſtimandū ꝙ equalis ſit mēſura pena/
rum ⁊ delitiarum quo ad durationē quin po=
tius pꝛo delicijs vnius hoꝛe ꝑpetua toꝛmēta
irrogantur. Pꝛopterea beatus Aug.illoꝛum
erroꝛē ac ſtulticiaꝫ expꝛobꝛat vbi ſupꝛa ita di
cens. Quis cum ſano ſenſu ꝑ vnius diei deli/
cijs centū annoꝝ penā eligeret?⁊ miſeri tamē
⁊ ſine vlla ſapientia voluptatē carnis ſeque/

tes. nõ vitãt. nõ effugiũt intolerabiles penas
non centũ annoꝝ. nõ millies mille. ẜ omniũ ſi=
ne fine ſeculoꝝ pro. xl. vel pro. lx. annoꝛuꝫ de=
licijs. vel qualibet coꝛruptibili delectatione.
Quantum aũt eſt inter vnum diem ⁊ centum
annos. non tantum vtiq; ſed plus inter. xl. vł
lx. vel centũ annos ⁊ eternitateꝫ. ſiue in bono
ſiue in malo futurã. Unus. n. dies aliq̃ poꝛtio
ẽ centum annoꝝ ſpacio q̃uis modica valde.
At vo centum annoꝛum ſpaciũ nulla poꝛtio ẽ
ĩ illa eternitate. Si em̃ verbigratia centeſima
vel milleſima pars eſſet eternitatis. predictuꝫ
eius ſpaciũ poſt centumplũ eius ſpacium vel
milluplũ eternitas eſſe deſineret. hec ille. De
gloꝛia apoſtolus Philippeñ. iij. Gloꝛia inq̃t
in confuſione eoꝛum qui terrena ſapiunt. Et
Johes in Apocal'. vbi ſupꝛa. Quantũ gloꝛi/
ficauit ſe ⁊ in delitijs ⁊c̃. Quantũ itaq; illa no
V cent tantum etiam quies in eis. Ex q̃bus om=
nibus concluditur ſtulticia atq; inſania coꝛũ
qui vanam atq; falſam requiem in pꝛedictꝭ q̃=
runt. qđ pp̄ꝛijs ipſoꝝ exemplis omnibus ma=
nifeſtum fieri põt. Querenti nanq; requiẽ in
diuitijs ⁊ dicẽti anime ſue. Anima hẽs multa
bona poſita ĩ annos plurimos. requieſce ⁊c̃. di/
xit dñs deus. Stulte hac nocte repetent ani/
mã tuam. que autẽ paraſti cuius erũt? Sic eti
am diuiti epuloni ſepulto in inferno ⁊ miſeri=
coꝛdiaꝫ poſtulanti. dictum eſt. Fili recoꝛdare
q: recepiſti bona in vita tua. nunc vo crucia/
ris. Ille vo q̃ requiẽ queſiuit in delicijs dicẽs
Uadã ⁊ affluã delicijs. confeſſus ẽ vanitateꝫ
eſſe in iſtis. Cum inquit conuertiſſẽ me ad vni
uerſa opera que fecerant manus mee ⁊ ad la=
boꝛes in quibus fruſtra ſudauerã. vidi in om
nibus vanitatẽ ⁊ afflictionẽ animi. Similit̃ ⁊
illi q̃ dixerunt. Uenite fruamur bonis ⁊c̃. po
ſtea erroꝛem ſuum confeſſi ſunt gemẽtes p̄ an
guſtia ſpirit' ⁊ itra ſe dicẽtes. Ergo errauim'
a via veritatis. ⁊ iuſticie lumen nõ luxit nob.
⁊ ſol intelligentie non oꝛtus ẽ nobis. Laſſati
ſum' in via iniquitatis ⁊ ꝑditionis. ⁊ ambula
uim' vias difficiles. viã autem domini igno=
rauim'. Quid nobis pꝛofuit ſupbia? aut diui
tiarũ iactantia quid contulit nobis? Sap. v.
At de illo q̃ gloꝛiabat̃ dicendo in celũ ↄſcen=
dã ⁊c̃. ſcriptũ eſt. Detracta ẽ ad inferos ſup=
bia tua. ↄcidit cadauer tuũ. ſubt̃ te ſternet̃ ti=
nea ⁊ opimentũ tuũ erũt vmes. quõ cecidiſti
đ celo lucifer q̃ mane oꝛiebaris? coꝛruiſti ĩ ter=
rã q̃ vulnerabas gẽtes. q̃ dicebas ĩ coꝛde tuo
in celũ ↄſcendã ⁊c̃. Et đ eodẽ Ezech. xxxviij.
Eieci te de monte ſancto tuõ ⁊ ꝑdidi te o che
rub. ꝑdidiſti ſapientiã tuã in decoꝛe tuo in ter
ram pꝛoieci te. ante faciẽ regum dedi te vt cer
nerent te. producã ergo ignẽ đ medio tui qui
comedat te. ⁊ dabo te in cinerẽ ſup terraꝫ ⁊c̃.

Et ſaluatoꝛ Luce. x. Uidebam inquit ſatha=
nã ſicut fulgur de celo cadentem. Ecce finem
illoꝝ qui vanam falſamq; requieꝫ hic in illis
caducis ⁊ tranſitoꝛijs querunt. Propterea fi=
lij lucis ⁊ regni non iſtam nec in illis requiem
querũt. ẜ a d verã ꝑfectãq; ꝑuenire ↄtẽdũt. ĩ
qua ſponſa vt dixim' ſponſũ xp̄m ↄſpicere cu
piẽs ãmonet vt ↄſurgat. ⁊ ab iſto mũdo rece=
dat. Ubi notandum q nõ fuit ↄueniens xp̄m X
manere ĩ hoc mũdo ꝓpter quatuoꝛ rationes.
pꝛima q: non fuit de hoc mũdo. Johis. xvij.
Ego inq̃t nõ ſum de mũdo. ⁊ eodẽ. xviij. Re=
gnũ meũ nõ eſt de hoc mũdo. ſed venit ĩ mun
dũ tanq̃ ꝑegrin' ⁊ legatus. iõ ↄueniens erat
q expleta legatiõe ſua ad eum rediret a q̃ miſ
ſus fuit. Hãc rõem ipſe inſinuauit Joh. xvj.
dicẽs. Exiui a patre ⁊ veni in mđm. Iteꝝ re/
linquo mundũ ⁊ vado ad p̄reꝫ. Hoc ꝓpha lõ=
ge añ p̄nũciauit ps. xviij. A ſummo celo inq̃t
egreſſio ei' ⁊ occurſus ei' vſq; ad ſummũ ei'.
Vñ ⁊ ſancta mater eccleſia de eo cãtat. Egreſ=
ſus ei' a patre. regreſſus eius ad patrẽ. Secũ=
da ratio. quia locus conueniens alicui debet
eſſe ꝓpoꝛtionatus ei. ſed mundus iſte nõ fuit
ꝓpoꝛtionatus xp̄o. Nam hic eſt locus gene=
rationis et coꝛruptõis. Chriſt' aũt poſt reſur
rectionẽ habuit vitã immoꝛtalẽ ⁊ incoꝛrupti=
bileꝫ. nõ fuit igit̃ cõueniens vt in hoc mundo
maneret. Tertia rõ. q: nõ expedit aliquẽ ma=
nere apud illũ a q̃ odio habet̃. mđs autẽ xp̄m
odio habuit. ẜm illud Joh. xv. Si mũd' vos
odit. ſcitote q: me pꝛioꝛẽ voƀ odio hũit. Cau=
ſam hui' ipſe allegat Joh. vij. dicẽs. me autẽ
odit. q: teſtimoniũ ꝑhibeo đ illo. q: oꝑa eius
mala ſunt. Ueritas. n. odiũ parit. vt comicus
dicit. chꝛiſtus autẽ veritatẽ mundo dicebat.
Quarta rõ: quia decebat q chꝛiſt' p' tot labo
res. fatigatiões ⁊ doloꝝ ꝑpeſſiones haberet
locũ gaudij ⁊ requiei. ẜm q p ſponſã ammo=
net̃ vt ↄſurgat in requiẽ. In hoc auteꝫ mũdo
nõ eſt locus gaudij ⁊ q̃etis ẜ triſticie ⁊ turba=
tiõis. nõ igit̃ ↄueniebat xp̄o vt ĩ h̃ manet̃. q̃n
poti' ↄſurgẽt ⁊ recederet. Moꝛalit̃ h̃ inſtrui Y
mur q ſi velimus ſequi xp̄m et ad veram re=
quiẽ peruenire. neceſſe eſt vt etiam mundũ re
linquamus et ab eo recedamus exemplo xp̄i.
nõ ſolum ꝓpter vltimas duas ratiões. ẜ et ꝓ=
pter alias ſeptẽ. Quaꝝ pꝛima ẽ. Quia mun=
dus ipſe a chꝛiſto odio habet̃. totus em̃ mun=
dus in maligno poſitus eſt. j. Joh. v. Iniq̃s
autẽ chꝛiſt' odio habet ps. cxviij. vñ quicun=
q; vult eſſe amicus hui' ſeculi inimicus dei cõ
ſtituit̃. vt dicit̃ Jacobi. iiij. Talis igitur non
põt habere hereditatẽ in regno chꝛiſti et dei.
Secunda ratio. quia chꝛiſto recedẽte mũdus
fuit diuino interdicto ſuppoſit' ⁊ excõmuni=
cat'. q: pꝛiuatus ſacramẽtis. quod ex hoc pa=

tet.q2 nemo pticipat ſacris niſi ſpiritūſanctū
accipiat.ſed mundus ſpiritūſanctū accipe nō
poteſt.ſm illud Johānis. xiiij. Ego rogabo
patrē ꝛ alium paraclytum dabit vobis vt ma
neat vobiſcum in eternū. ſpiritū veritatis quē
mundus non poteſt accipere. quia non videt
eum.nec ſcit eum. Ex quo ſequitur tertia ra/
tio.quia.ſ.pro mundo nō eſt rogandum.pro-
ut notat̄ in his verſibus. Si pro delictis ana
thema q̄s efficiat̄. Os.orare. vale. cōmunio.
menſa negant̄. vn̄ nec xp̄s ꝑ mūdo voluit ro-
gare. vt habet̄ Joh.xvij. Ego inq̄t ꝑ eis ro-
go nō ꝑ mūdo rogo. Ecce magnā excōmuni-
cationē.xp̄s ꝑ crucifixoribus orabat p̄rem di-
cēs. Pater dimitte eis. ꝛ ꝑ mūdo noluit roga
re.nec etiā in ſuo receſſu oſculum pacis mun/
do dedit. Pacē meā inquit do vobis Johis
xiiij. nō dixit mundo. neq3 valedixit mundo.
immo maledixit ꝛ ve dixit mundo.hoc ē mū-
di amatoribus. ve inq̄t mundo ab ſcandalis.
Mat.xviij. ꝛ Lu.vj. ve inq̄t vobis diuitib9
ve vobis qui ſaturati eſtis. ve vobis q̄ ridetis
ve vobis cu3 bn̄dixerint vobis hoies ꝛc̄. ꝛ ꝑ
Joh.in apoc̄. Ve ve ve habitātib9 i t̄ra.eodē
viij. Quarta rō. q2 mūdus peſſimo dominio
ſubiectus ē.ſm illud Job.ix. Terra poſita ē
i manus impij q̄ ē rex ſuꝑ vniūſos filios ſuꝑ-
bie.eodē.xlj. Et Joh.xiiij. Venit p̄nceps mū
di hui9. ꝛ Eph.vj. Non eſt nobis colluctatio
aduerſus carnē ꝛ ſanguinē. ſed aduerſus p̄n-
cipes ꝛ ptātes ꝛ mundi rectores tenebrarum
harū. Quinta quia mundus deū nō cognoſcit
Joh.j. Mund9 eū nō cognouit. ꝛ eodē.xvij.
Pater iuſte mūdus te nō cognouit.q̄ aūt de-
um nō cognoſcit nō cognoſcet̄ ab eo. na3 qui
ignorat ignorabit̄.j.Cor.xiiij. Sexta q̄a om-
nes ſuos amatores fallit. Refert.n. Fulgen-
tius ꝙ antiqui mundū deſcripſerint ſb̄ forma
pauonis cū cauda recuruata faciē ornantē. ꝛ
poſteriora turpiter nudantē.cuius cā fuit. q2
viderunt ꝙ hoiem in principio ornat.ditat ꝛ
honorat. ꝛ i fine ſpoliat ꝛ denudat. Fallit aūt
multipl'r. Primo ad modū vmbre que ſequē-
tē fugit ꝛ fugientē ſequit̄. frequenter.n. vide
mus ꝙ illi q̄ plus ſūt dediti mūdo q̄nto ei ma
gis ꝯplacere nitunt̄ .tāto peiores gratias re-
portāt. ꝛ ita ſequētes ſe fugit. ꝛ viceuerſa q̄n/
to aliqui mundū plus fugiunt tāto magis ad
ip̄m trahunt̄. ꝛ ita fugiētes ſequit̄. Scđo ad
modū aſtuti tabernarij qui potatoribus facit
p̄rogatiuā dando eis carnes ſalſas vel alia q̄
ſitim ꝓuocāt vt eo plus bibāt. ꝛ nihil petit do
nec bibere ceſſent.tūc aūt valde care ꝯputat.
Tertio ad modū nebularij qui ſuꝑ conuiuan
tes intrans nebulas ꝓijcit ſuꝑ menſam quaſi
gratis dare velit.ſed tamē valde care vendit.
Sic mūdus amatoribus ſuis videt̄ honores

delectatōes. ꝛ alia hmōi gratis velle dare. ſꝫ
fine care vēdit. q2 ꝑ animabus illoꝝ. ꝓpterea
fallit. Quarto ad modū iude ꝓditoris. faciēs
pactū cū demonibus q̄ ſunt mūdi rectores. ſi
cut iudas cū miſtris principū dicēs eis. Quē
cūq3 oſculatus fuero dignitate aliqua.ſ. vl' ꝓ
ſperitate.ipſe eſt quē trado vobis vt veſtru3
tenete eum ꝛ ducite eū caute.ne ſi eū moleſta-
ueritis vobis euadat. Unde beatus Auguſti
nus in iſtum fallacē mundū in ſermone quo-
da3 ad fratres heremitas ita exclamat O mū
de inquit immūde qui homies illaqueari nō
deſinis. quieſcere non ꝑmittis. ve qui tibi cre
dit. beatus qui tibi reſiſtit. q̄a ꝑmittis gaudi-
um ꝛ largiris merorē. nō es diligēdus. ꝑmit-
tis.n. ſtare ꝛ caſum miſtras. dicant omnes.lo
quant̄ vno ore. Surgat venerabilis p̄r Adā
cū filijs ſuis ꝛ oēs vno ore loquant̄. vtꝝ i hac
vita habuerint gaudiū ſine merore. q̄etē ſine
metu vel labore. pacē ſine diſcordia. ſanitatē
ſine infirmitate. lumē ſine tenebris. riſū ſine fle-
tu. O fallax ꝓditor nunq̄d ꝑiculoſior blādus
q̄3 moleſt9: nunq̄d magis timēd9 q̄n allicis q̄3 q̄n
ſpernis: nunq̄d magis odiēdus dū diligē diſ-
ſimulas q̄3 dū odire oñdis: In te habitare ꝛ nō
dolere difficillimu3 eſt. in te ſꝑare ꝛ nō timere
vanū eſt. in te tua amare ꝛ nō ꝑiclitari impoſ-
ſibile eſt. hec ille. Septima ratio. quia mund9
ſniam eterne damnationis expectat. In ean-
dem em̄ ſententiā incidunt princeps ꝛ ei9 ſub
iecti ſponte ſibi adherentes. Sed in principē
mundi q̄3tum ad damnationē lata eſt ſenten-
tia ꝛ expectat adhuc iudiciū quoddā. vn̄ Job
xl. de behemoth dicitur. vidētibus cunctis p̄
cipitabit̄. ꝛ.ij. Petri.ij. rudētibus inferni de-
tractos in tartarum tradidit cruciādos in iu-
diciū reſeruari. Igitur ꝛ mundus ꝛ omnes q̄
ſunt ex parte eius ſniam eandē expectant ſm
illud Math.xxv. Diſcedite a me maledicti i
ignē eternum qui paratus eſt diabolo ꝛ ange
lis eius. Quantū ad ſcđm principale conſide 2
rādum eſt primo cur xp̄us aſcēderit. Ubi no-
tande ſunt alique cauſe ex parte congruentie
chriſti aſcendētis. ꝛ alique ex parte noſtre vti
litatis. Ex parte chriſti quatuor aſſignantur
cauſe. Prima fuit corporis ſui dignitas. cū em̄
locus debeat eſſe ꝓportionat9 locato. vt.ſ. di
ctū eſt. ꝛ corpus chriſti fuerit glorificatū ꝛ in-
corruptibile. decuit vt a loco corruptōis aſcē
deret in locum incorruptibilitatis. Scđa in-
ſuꝑabilis eius ptās. Ipſe em̄ ē cui data ē om
nis poteſtas in celo ꝛ in terra Math.vlt. Cū
itaq3 oſtenderit ſe eſſe dn̄m terre in motu ipſi-
us tempore paſſionis ꝛ aquarū cum ſuꝑ eas
ambulauit. ꝛ inferni cū ip̄m ſpoliauit. decuit
vt in aſcenſione ſe dn̄m aeris ꝛ celoꝝ oſtēde-
ret. Tertia retributiōis p̄mij ſibi debiti iuſti-

cia ⁊ equitas. Juſtuꝫ.n. ⁊ equū ē vt q̄nto q̄s ſe
plus hūiliauerit. tanto amplius exaltet̄ ſm iſtā
regulā xp̄i Luc. xiiij. Oīs q̄ ſe humiliat exal/
tabit̄. Cū itaq̄ꝫ xp̄s maxime humiliauerit ſe/
ipſum factus obediens vſq̄ꝫ ad mortē crucis.
debuit merito exaltari in celuꝫ. ſm illud ap̄li
Eph. iiij. Qui aūt deſcēdit ipſe ē ⁊ q̄ aſcendit
ſup omnes celos. Itē dignū ⁊ iuſtū eſt vt qui
multos labores ⁊ dolores ꝑtulerit. ꝑ illos ad
requiē ⁊ leticiā ꝑueniat. Xp̄s aūt plurimū in
hoc mūdo laborauit ⁊ maximos dolores ꝑtu
lit. debuit igitur aſcendere ad leticiā ⁊ quietē
ſm illud p̄s. xv. Delectatiōes in dextera tua
vſq̄ꝫ in finē. vbi dicit glo. Delectatio ⁊ leticia
erit mihi i ꝯſeſſu tuo humanis obtutibus ſbtra
cto. Quarta. diuina ipſius maieſtas. decuit .n.
vt q̄ verus deus erat ſuā diuinitatē in celum
A ſcandēdo manifeſtaret. ſm illud Eſa. lij. Ex-
altabit̄ ⁊ eleuabit̄ et ſublimis erit valde. Ex
ꝑte aūt noſtri. x. reddunt̄ cāe. Prima vt fidē
noſtrā q̄ eſt de nō viſis augmētaret. vñ ipſe di
xit Jo. xvj. ꝙ ſpūſſctūs adueniēs arguet mū
dū de iuſticia eoꝝ. ſ. qui credūt vt Aug. dicit
Ipſa q̄ppe fideliū compatio. infideliū vt ē vi-
tupatio. vñ ſubdit. q: ad patrē vado. ⁊ iaꝫ nō
videbitis me. beati nāq̄ꝫ qui nō viderūt ⁊ cre
diderūt. erit igit̄ vr̄a iuſticia de qua mūdus ar-
guit̄. q: in me quē nō videtis creditis. Scd̄a
vt ſpem noſtram ſubleuaret. Vñ ⁊ ipſe dixit
Joh. xiiij. Si abiero ⁊ p̄parauero vobis lo-
cū. iterum veniam ⁊ accipiā vos ad meipſuꝫ.
vt vbi ego ſuꝫ ⁊ vos ſitis. ꝑ hoc.n. ꝙ xp̄s hu
manā naturā aſſumptā in celo collocauit. de-
dit nobis ſpeꝫ illuc ꝑueniēdi. quia vbi fuerit
corpus illuc ꝯgregabunt̄ ⁊ aq̄le. vt dr̄ math.
xxiiij. Tertia vt charitatē inflāmaret. ſm illō
ap̄li Col. iij. Que ſurſuꝫ ſunt querite vbi xp̄s
ē in dextera dei ſedens. q̄ ſurſum ſunt ſapite.
nō que ſup terrā. Ut.n. dicit̄ Math. vj. vbi
ē theſaurus tuus ibi ē ⁊ cor tuū. Et q: ſpūſſcūs
ē amor in celeſtia nos rapiens. ideo chriſtus di-
xit diſcipulis Jo. xvj. Expedit vobis vt ego
vadam. Si.n. nō abiero paraclytus nō veni-
et ad vos. ſi aūt abiero. mittam eum ad vos.
Quarta vt ꝑ hoc reuerentiā noſtrā ad ipſum
ampliaret. dum.n. in celum aſcendit iam non
exiſtimamus eum ſicut hominē terrenū. ſed ſi
cut deum celeſtē. ad maiorē ſibi reuerentiā ex
hibēdam ꝓuocamur. Quinta vt viam eundi
in celum nobis demonſtraret. ſm illud mich.
ij. aſcēdit iter pandens añ eos. Sexta vt celū
nob reſeraret. Deutro. xxviij. Apiet tibi do-
minus theſauꝝ ſuum optimū. i. celuꝫ. Septi-
ma vt locū nobis i regno patris ſui p̄pararet
ſm ꝙ ipſe ꝓmiſit Johan. xiiij. Vado inquit
parare vobis locum ⁊c̄. vt vbi ego ſuꝫ ⁊ vos
ſitis. In ſignuꝫ cuius animas ſanctoꝝ quas

de inferno eduxerat in celū traduxit. ſm illō
Eph. iiij. Aſcendēs xp̄s in altum captiuā du
xit captiuitatē. quia. ſ. eos qui fuerunt a dia/
bolo captiuati ſecū duxit in celū q̄ſi in locū ꝑe
grinū humane nature. bona captōe captiuos
vtpote ꝑ victoriā acq̄ſitos. Octaua vt p̄rem
ꝓ nobis interpellaret. ſm illud. j. Jo. ij. Ad/
uocatū hēmus apud p̄rem ieſū xp̄m. ⁊ ipſe ē ꝓ-
piciatio ꝓ pctīs noſtris. Sicut.n. pontifex in
veteri teſtamēto intrabat ſanctuariuꝫ vt aſſi-
ſteret deo ꝓ pp̄lo. Ita ⁊ xp̄s intrauit in celuꝫ
ad interpellandū ꝓ nobis. vt dicit̄ Heb. vij.
Ipſa.n. rep̄ſētatio ſui ex natura hūana quam
in celū intulit. ē quedā inꝑpellatio ꝓ nobis. vt
ex quo deus hūanā naturā ſic exaltauit i xp̄o.
etiā eoꝝ miſereat̄ ꝓ q̄bus filius dei humanaꝫ
naturā aſſūpſit. Nona vt i celo ſedēs q̄i deus
⁊ dñs nobis inde ſpiritūſanctū ⁊ diuīa dona
donaret. vñ dixit Johā. xvj. Niſi ego abiero
ꝑaclytus nō veniet ad vos. ⁊ dū aſſūptus fue-
ro mittā eū vobis. Et ap̄ls Eph. iiij. Aſcēdit
ſup oīs celos vt adimpleret oīa. ſ. donis ſu-
is ſm glo. Decima vt ipſe aſcendēs in celum
deſideriū noſtꝝ poſt ſe traheret ⁊ ꝓuocaret. ſi
cut aquila ꝓuocat pullos ſuos ad volandum
poſt ſe Deutro. xxxij. Aquila nāq̄ꝫ ſm phiſi/
cos. vt notat glo. ibidem. pullos plumeſcētes
alis verberat ⁊ ad volandū ꝓuocat. Sic xp̄s
dictis ⁊ exēplis exhortans ad alta ꝓuehit vt
ſeq̄mur quo p̄ceſſit. Dicit̄ etiā d ea ꝙ ad ꝓuo
candū pullos ad volādū. p̄mo aſcēdit ſup ali
quā arborē añ eos. deinde eleuat ſe in aera v̄ſ-
ſus celū. ⁊ tunc pulli eā ſequunt̄. Sic xp̄s pri
mo aſcēdit ſup arborē crucis. deinde i altū ae
ris vſq̄ꝫ ad celū. vt nos ad ſequendum ꝓuoca
ret. Qd̄ ſi facē voluerimus. oportet vt aſcenda
mus primo arborem pnīe ⁊ deinde cordibus
ſurſuꝫ moueamur. Aq̄la deniq̄ꝫ vt notat glo.
vbi. ſ̄. (ab acumine oculoꝝ vocata) taꝫ acute
videt ꝙ cū ſup maria immobili pēna feratur
nec hūanis viſibus pateat. piſciculos i mari na
tare videt. ad inſtar lapidis deſcendens rece/
ptā pēnis p̄dā ad littus ꝑtrahit. Sic xp̄s ſup
celos exaltatus ⁊ hūanis ſubtractus aſpecti/
bus. in mari huius mūdi natātes ocul' miſcdīe
videt ⁊ pēnis amoris ꝑtrahit ad litus eternē ſecu
ritatis. ipſo teſtāte qui dixit. Ego ſi exaltatus fu/
ero a terra omnia trahaꝫ ad meip̄m Joh. xij.
Unde Aug. iiij. confeſ. Chriſtus inquit nolu
it nobiſcum diu eſſe. ⁊ tñ non reliquit nos. ab
ſceſſit.n. ⁊ eecce hic eſt. ⁊ diſceſſit ab oculis vt
redeamus ad cor ⁊ inueniamus eū. Aſcenda-
mus igitur ⁊ ſi nondū corpe. corda tñ leuemus
ad dominū. Hec eſt.n. cauſa p̄cipue cur xp̄s
ꝑpter nos celum aſcendit. Quāq̄ꝫ autē xp̄us B
tam amoroſe nos ꝓuocare ſtuduerit vt eū ſeq̄
mur. heu pauciſſimi tñ eū ſequi conant̄. pro-

ꝑter duo q̄ maxime aſcēſū impediūt. Primū
ē vitioꝝ abundantia. hec. n. cor aggrauant ne
ſurſū leuari poſſit. nullū nāqꝫ vitiū cum medi
co nr̄o aſcēdit. vt dicit Aug. Scd̄m ē amoris
penuria. amor. n. ſurſū trahit. vn̄ aug. Amor
meus pōdus meū. eo feror quocūqꝫ feror. do=
no tuo dn̄e accēdimur ⁊ ſurſuꝫ ferimur. Cuiꝰ
cā i natura fundata ē. Videmꝰ nāqꝫ ꝙ res ar=
dent̄ dilecta trahit ad ſe cor ⁊ cogitatōes amā
tis. ſicut ſol calore ſuo vapores ſurſū trahit. ⁊
lumē in lāpade oleū ad ſe aſcendere facit. Vn̄
cū parētes vel amici ſe elongāt. filij ⁊ amātes
eos corde ſequūt̄ freq̄nter ꝺ eis cogitādo. ru=
mores libent̄ audiēdo. eos videre ⁊ cū eis lo=
qui deſiderando. Vbi ḡ deficit amor. deficit ⁊
conatꝰ ſequēdi feruor. ꝓpterea q2 pauciſſimi
xp̄m toto corde amāt quaſi nulli eū ſequūtur
Qui aūt ꝑfecte eū diligūt. etiā eū ſeq̄ ꝯtēdūt.
Sic ſecutus ē eū miles ille q̄ in ꝑtibus vltra=
marinis oīa loca i quibus ſaluator noſter fue
rat ſollicite cū lachrymis viſitauit. ⁊ dum oīa
loca ſancta deuote ꝑquiſiſſet. venit in montē
oliueti vn̄ xp̄s celū aſcēderat. vbi poſt longā
orōem cū lachrymis dixit. Ecce dn̄e vbiqꝫ te
diligēter q̄ſiui vſqꝫdū venerim ad locū vn̄ ce=
los aſcēdiſti. neſcio vbi ampliꝰ te requirā. iu/
be ḡ ſp̄m meū ſuſcipi. vt ad dexterā patris vi
deā te ſedentē in gl̄ia. qui his dictis ſine dolo
re ſtatim ſp̄m celo reddidit Ita nos eū ſeq̄ de
bere. b. Greg. in hodierna omel̄. tractās illud
Salomonis Cant̄. ij. Ecce hic venit ſaliēs in
montibus trāſiliēs colles. hortat̄ dicēs. Vul
tis inq̄t fratres chariſſimi ipos eiꝰ ſaltꝰ cogno
ſcere? De celo venit in vterꝫ. de vtero venit in
ꝑſepe. de ꝑſepio venit in crucē. de cruce in ſe/
pulcrꝫ. de ſepulcro redijt i celum. Ecce vt nos
poſt ſe currere faceret quos ꝓ nobis ſaltꝰ ma=
nifeſtata ꝑ carnem veritas dedit. quia ⁊ exul
tauit vt gygas ad currendū viaꝫ. vt nos ei ex
corde diceremus. trahe me poſt te. curremus
i odore vngentoꝝ tuorum. Vn̄ fratres chariſ
ſimi oportet vt illuc ſequamur corde vbi eum
corꝑe aſcēdiſſe credimus. Deſideria terrena
fugiamꝰ. nihil nos delectꝫ i infimis qui p̄rem
habemus i celis. Et hoc nobis magnoꝑe ē ꝑ=
pendendū quia is qui placidus aſcēdit terri=
bilis redibit. ⁊ q̄cquid nobis cū manſuetudi=
ne ꝑcipit hoc i nobis cū diſtrictiōe exiget ⁊c̄.
⁊ paulo poſt. Ecce in celū inq̄t aſcēdiſſe dn̄m
audiuimꝰ. Hoc ḡ ſeruemꝰ i meditatōe qꝺ cre=
dimꝰ. ⁊ ſi adhuc h̄ tenemur i īfirmitate corꝑis
ſeq̄mur eū tn̄ paſſibꝰ amoris. hec Grego. Ab
hac ſeq̄la nō terreat nos difficultas aliq̄. faci=
le nāqꝫ ſeq̄ poterimꝰ ſi nos mēbra fuerimꝰ capi
ti nr̄o xp̄o charitatis vinculo colligati. qꝺ eſt
vinculū ꝑfectōis. Coll̄. iij. Exemplū huiꝰ ha=
bemus a. b. Ambro. i hexame. Dic̄. n. inq̄t aq̄
in tantā altitudinē in ꝯductu aſcēdit a quāta
ꝓncipiū trahit. ⁊ ſi aliq̄d leue vt pēna vl̄ lana
vel ſil̄e hmōi in ea ponat̄ illud etiā ſecū aſcen=
dere facit. Ita xp̄s natura diuina (de q̄ Ecci
xxiiij. Sicut aqueductus exiui de ꝑadiſo) ad
eundē locū redit portās ſecū leues ponderoſi
tate pc̄ti nō grauatos. Ecce xp̄i aſcēſiōis cā.
Secundo circa illā ꝯſiderandus eſt aſcenſio=
nis modus. Vbi notandū ꝙ xp̄us multiplici
mō aſcēdit. Primo nāqꝫ aſcendit potēter. q̄a
ꝓprijs viribus. Paulus. n. fuit raptus in ce=
lum. vt dr̄. ij. Cor. xij. Enoch tranſlatꝰ. Ecc̄i
xliiij. Helyas ꝑ currum igneuꝫ eleuatus. iiij.
Reg. ij. Sed xp̄s ꝓpria virtute. vn̄ circa illud
Joh. iij. Nemo aſcēdit in celū niſi q̄ deſcēdit.
dicit glo. virtute ꝓpria. Et iō ꝟtutē ſuam ad=
mirātes angeli dicebāt illud Eſa. lxiij. Quis
ē iſte q̄ venit de edō. i. de mūdo. Edom. n. in=
terꝑtat̄ ſāguineus. ⁊ ſignificat mōm. i quo vt
hr̄ Oſee. iiij. maledictū ⁊ mendaciū ⁊ furtū et
homicidiū ⁊ adulteriū inundauerūt ⁊ ſāguis
ſāguinē tetigit. Querebāt archāgeli. Quis ē
iſte q̄ venit ꝺ edom tinctis veſtibus. i. mēbris
corꝑis aſꝑſis ſanguine. Et iterꝫ. Quis ē iſte q̄
venit de boſra. i. ciuitate firma ⁊ munita. ſ. in
ferno. vbi anime firmit̄ detinebant̄ ita ꝙ nul=
la egredi poterat. et ſequit̄. Iſte formoſus in
ſtola ſua gradiēs i multitudīe ꝟtutis ſue. Et
rn̄det ipſemet ibidē. Ego inq̄t qui loquor iu=
ſticiā. ⁊ ꝓpugnator ſum ad ſaluādū. Secūdo
2 aſcēdit patēter ⁊ manifeſte. vn̄ Act. j. dr̄. Vi=
dētibus illis eleuatus ē in celum. ⁊ Joh. xvj.
Vado ad eū qui me miſit. ⁊ nemo ex vob̄ int̄=
rogat me quo vadis. dicit glo. Ita palā aſcē=
dā vt nemo interroget qꝺ viſu corporali cer=
nat. Iō aūt illis vidētibus aſcendere voluit.
vt ipſi aſcēſionis teſtes exiſterēt. ⁊ naturā hu
manā ferri in celū gauderēt. Tertio aſcēdit le
3 tanter. ſm̄ illud pſ̄. xlvj. Aſcendit deus in iu
bilatōe. ⁊ dn̄s i voce tube. Vn̄ Augꝰ. Aſcen=
dente xp̄o pauet oīe celū. mirant̄ aſtra. plau
dunt angeloꝝ agmina. tube ſonant. ⁊ let̄ im=
miſcent blanda modulamina chori. Fuit au/
tē aſcenſio eius iubiloſa ⁊ leta. primo ſibi ip̄i ꝓ
pter opis ſui conſummationē. Solent. n. ho=
mines letari multū qn̄ oꝑa magna laudabilit̄
ꝑfecerunt. Sic xp̄s opus maximū a patre ſi=
bi ꝯmiſſum fortiter ⁊ magnifice expleuerat. ꝺ
quo Joh. xvij. Opus ꝯſūmaui qꝺ dediſti mi
hi. Et eodē. xix. Conſūmatū ē. Mundū nā=
qꝫ ꝑ pauꝑtatem vicerat. Joh. xvj. Ego vici
mūdū. diabolū ꝑ humilitatē expulerat. ibidē
ꝓnceps huius mūdi iā iudicatus ē. hoiem ꝑ=
ditum ꝑ amaritudinē mortis redimerat. Lu.
xv. Congratulamini mihi q2 inueni ouē ꝑditā
merito igitur letanter aſcēdit. Secūdo fuit le
ta angelis ꝓpter ruine ſue repatiōem. de quo

Eph.iiij. Xp̄s q̄ deſcēdit ipſe ē q̄ aſcēdit ſup
om̄s celos vt adimpleret oīa.i.oēm ruinā an=
geloꝝ.ex oibus.n.choꝛis aliq̄ ceciderūt luci=
fero ꝯſentiētes. Hāc xp̄s i ſua aſcenſiōe repa=
re cepit.ſm illud pſ̄.cix. Judicabit i natōib⁹
implebit ruinas. Cum igit̄ gaudiū ſit angelis
ſup vno pctōꝛe pniam agente. quantū gaudi
um ipſis fuiſſe exiſtimandū ē cū tot milia ſan
ctoꝝ cū xp̄o aſcenderūt? Tertio leta fuit pr̄i/
bus captiuis quos de lymbo eduxerat pꝑter
infernalis carcerl ereptōez. pꝑter regni celeſtl
adeptionē. ꝛ pꝑter ipſoꝝ ꝛ angeloꝝ delectabi
lē aſſociatōz. vñ Eſa.lij. Leuauerūt vocē ſuā
ſcȝ pꝑter carceris euaſionē.ſimul laudabūt pꝛo
pter regni celeſtis adeptionē. qꝛ oculo ad ocu
lū videbunt.dei.ſ.angeloꝝ ꝛ hoim delectabi
lē aſſociatōz. Quarto fuit leta apl'is ꝛ ceteris
fidelibus. vñ Joh.xiiij. Si diligeretl me gau
deretis vtiqꝫ qꝛ vado ad patrez. Aſcendit.n.
pꝛo noſtra vtilitate. vt ſupꝛa dictū eſt. Si nāqꝫ
duo fratres eſſent in exilio ꝛ vnus reuocaret̄
ad patriā altero in exilio remanēte. frater ex/
ul vtiqꝫ rogaret fratrē reuocatum vt oꝛaret pꝛo
eo.ſic xp̄s nobiſcū fuit i exilio.pſ̄.cxix. Habi
taui cū habitātibus cedar.i.in tribulatōe.ſed
hodie reuocatus ē ad patriaz.ſm illud Joh.
xx. Aſcendo ad patrē meū ꝛ ad patrē veſtrū.
meū quidē p natură. vt dicit Grego. veſtruȝ
aūt p gratiā. Vñ ſperandū eſt vt pꝛo nobis in/
terpellet.ſm illud.j. Joh.ij. Aduocatum ha=
bemus apud patrē Jeſū chꝛiſtū iuſtū. Quar
to aſcendit feſtināter. vñ pſ̄.xvij. Aſcēdit ſu=
per cherubin et volauit. volauit ſup pennas
ventoꝝ.ſup cherubin potuit aſcēdere ꝛ vola
re.qꝛ ferebat̄ nō ꝟtute nature ſicͭ vēti.ſꝫ virtu
te gloꝛie.p quā coꝛpus ſuū habebat dotē agi/
litatis. Q̄ aūt feſtinus ꝛ velox fuerit ei⁹ aſcen
ſus patet ex hoc quia vt dicit rabi Moyſes.
a terra vſqꝫ ad celū ſupꝛemū tantū ſpaciū eſt
quantū vnus trāſiret ꝺ via plana in.vij. mili
bus ꝛ ſeptingētis annis. ita tñ q̄ quolibȝ die
iret.xl.miliaria. Et.b. Bernard⁹ dicit tantaȝ
eſſe diſtantiā a celo empyreo ad terrā q̄ in q̄n
gentl annis vix lapis p ipſā deſcēdere poſſȝ.
Quinto aſcēdit honoꝛant̄. qꝛ cū magno ꝛ ho
neſto comitatu .honoꝛ.n.regl multitudo ppl'i
Pꝛouer.xx.cū honeſto etiā obuiatu. vñ Hie
ro. Om̄s ꝟtutes angelice xp̄o venerūt obuiā
decātantes gl'iam deo. ꝛ p̄cedentes eū ad ali/
as ꝟtutes celeſtes clamabāt.pate viā dño ve
niēti. ꝛ illi occurrite.reſerate celeſtes adit⁹. et
et̄nalis egreſſus pateat.apiāt̄ etheree ianue.
ꝛ eternaꝝ ediū value. ꝛ introibit rex gloꝛie, et
queſierūt angelice ꝟtutes, quis ē iſte rex glo=
rie? ꝛ rñderunt alij, dñs virtutū ipſe ē rex glo
rie. Circa hunc articulum de cauſis ꝛ mō aſcē
ſionis xp̄i moꝛaliter pꝛimo docemur q̄ ad ha
bēdam requiē cū eo nō ſatis eſt nob vt mūdū
relinq̄mus.ſꝫ ꝛ nccīium eſt vt ſicut ipſe ambu=
lauit ꝛ ad quietē p̄uenit. ita ꝛ nos ambulem⁹
Ipſe aūt p laboꝛes ꝛ doloꝛes ad requiē aſcen
dit ꝛ p̄uenit.ſm illud Luce.xxiiij. Nōne hec
opoꝛtuit xp̄m pati ꝛ ita intrare in gloꝛiā ſuaȝ?
Ideo ꝛ nos p multas tribulationes opoꝛȝ in
trare in regnū dei Act.xiiij. Ad gaudiū nan= laborē
qꝫ p doloꝛē. ꝛ ad requiē non niſi p doloꝛē p̄ue
nitur. Pr̄ nāqꝫ familias fecit vocare nō ocio=
ſos ſꝫ op̄arios ꝛ illis reddere mercedē Mat.
xx. vñ ſcriptuȝ ē. Nemo coꝛonat̄ niſi q̄ legiti=
me certauerit.ij. Thimo.ij. ꝛ qui nō vult op̄a
ri nō mādu cet.ij. Theſ.ij. Ex q̄bus hec regu
la iuris ſumpta ē. Qui ſentit onus ſentire de/
bet ꝛ commodū ꝛ econuerſo. de re.iu.lib.vj.
Sic creatoꝛ oim deus poſtq̄ ſex diebus op̄a=
tus fuit q̄euit die ſeptimo Sic laboꝛat agrico
la expectādo fructū poſt laboꝛē Jaco.v. Sic
currit athleta vt accipiat bꝛauiū. ꝛ ꝯtēdit ago
niſta vt hēat coꝛonā.j. Coꝛ.ix. Sic nauta fert
foꝛtunas ꝛ tēpeſtates vt ad poꝛtum p̄ueniat.
Sic pugnat miles ꝛ vulnera ac plagas ñ hoꝛ
ret vt p̄miū conſequat̄. Sic arboꝛes ꝛ plante
eſtate laboꝛāt.folia.floꝛes ꝛ fructus pꝛoducēdo.
vētos.pluuias ꝛ tempeſtates patiēdo.vt hye/
me quieſcant. Sic qui ꝯgregat i meſſe fili⁹ ſa=
piens ē.qui aūt ſtertit eſtate filius eſt ꝯfuſio/
nis Pꝛouer.x. Propterea vt in fabulis fert̄.
facete deriſa fuit a foꝛmica alauda. Nā cuȝ in
hyeme hec veniſſet ad foꝛmicā rogās vt gra=
na eſtate collecta ſibi imptiret̄. q̄ſiuit foꝛmica
Tu quid eſtate feciſti. ꝛ rñdete allauda. Can
taui.concluſit foꝛmica. Si eſtate cātaſti nunc
ergo ſalta ꝛ tripudia.nā granis q̄ eſtate labo=
rioſe collegi: hac hyeme ſola fruar delicioſe.
Narrat Juli⁹ ſextus q̄ Cyr⁹ rex pſaꝝ volens
animos exercitus ſui ꝯcitare ad bellū contra
medos.tali vſus eſt cautela. Duxit.n.exerci/
tū ſuū in quādā ſiluā. vbi maximis eū fecit ve
xari laboꝛibus i arboꝛuȝ ſucciſione. i craſtino
ꝟo fecit lautiſſimas epulas p̄pare. ꝛ exercitū
cū gaudio ꝛ tripudio ꝯuiuari. quo facto ipſe
trāſiēs p ſingulas turmas inꝛrogauit q̄s iſto=
rū dieꝝ eis magl placeret? q̄ om̄s rñderunt q̄
longe plus ſcd̄s dies placeret q̄ p̄mus. Qui=
bus ipſe ſubiūxit. Sicut inq̄t p heſternū labo
rē ad hodiernū ꝯuiuiū p̄ueniſtl.ſic felices be=
atiqꝫ eſſe nō poteritis niſi p̄us omnes inimi/
cos vr̄os viceritis. Sic moꝛaliter ſi ad veraȝ
requiē p̄uenire voluerimus. nccē ē vt cuncta
nobis aduerſa pꝛius laboꝛādo ꝛ ſufferēdo vi=
camus. Figura habet̄.iiij. Reg.ij.in aſcēſiōe
helye p turbinem p quem tribulatio p̄ñtl vi= F
te ſignat̄. Docemur ſcd̄o q̄ ſi ad terminū veli
mus p̄uenire. nccē eſt nos modū xp̄i i aſcēſio
ne ſuare.potēter nāqꝫ foꝛtiter ac ꝯſtanter la=

laborandū eſt. ſm illud .ij. Thi.ij. Labora ſic
bon⁹ miles ieſu xp̄i. Itē patent. Sic inq̄t ſal/
uator luceat lux vr̄a corā hoībus vt videant
op̄a vr̄a bona ⁊ glīficent p̄rēʒ vr̄m q̄ in celis ē
Math. v. Tertio letant. Seruite inq̄t ꝓphe
ta dn̄o i leticia. introite in ꝯſpectu eius in ex/
ultatione. pſ̄. xcix. Sicut fecerunt illi ꝺ q̄bus
Gen̄. xl vij. Reſpiciat inq̄unt nos tm̄ dn̄s no
ſter ⁊ leti ſeruiemus regi. Quarto feſtināter.
Vn̄ ſaluator Luc̄. xiij. Contēdite inq̄t intra=
re ꝑ anguſtā portā. Et apl's Hebr̄. iiij. Feſtine
mus inq̄t ingredi in illā requiē. Quito hono=
rant multos vbis exemplis nr̄is ad aſſocian=
dum nos ꝓuocādo. dicētes illud Eſa. ij. Ve=
nite aſcēdamus ad montē dn̄i ⁊ ad domū dei
G Jacob. Circa tertiū principale. ſ. terminū ad
quē xp̄s aſcendit tria ſunt notāda. Primū ꝙ
xp̄s aſcēdit ſup oīs celos. ſm ꝙ dr̄ Ephes.
iiij. aſcendit ſup oīs celos. vt adimple. om.
Scḋm ꝙ aſcēdit ſup omnē creaturā ſpūalem
Eph. j. conſtituens illuʒ in celeſtibus ſup om
nē principatū ⁊ poteſtatē ⁊ virtutē ⁊ dn̄atio
nē ⁊ omne nomē quod noiat. nō ſolū i hoc ſe=
culo ſꝫ etiam in futuro. Tertiū ꝙ ſedet ⁊ quie=
ſcit ad dexterā dei p̄ris. ſm illud Mar. vlti.
Dn̄s q̄dē ieſus poſtq̄ȝ locut⁹ ē eis. aſſumpt⁹ ē
in celū ⁊ ſedet a dextri dei. Rō p̄mi eſt. q: quā
to aliq̄ corpa ꝑfecti⁹ ꝑticipāt bonitatē diuinā
tāto ſunt ſupiora corpali ordine qui ē ordo lo
calis. Vn̄ videmus ꝙ corpa q̄ ſunt magis for
malia ſūt naturalit ſupiora. vt patʒ ꝑ ph̄m in
iiij. phicoꝝ. ⁊ in. ij. de celo. ꝑ formā. n. vnūq̄ḋ
q̄ȝ ꝑticipat diuinū eſſe. vt ptʒ ex. v. phiſicoꝝ.
plus aūt ꝑticipat ꝺ diuina bonitate corpus ꝑ
gloriā q̄ȝ q̄ḋcūq̄ȝ corpus naturale ꝑ formā ſue
nature. ⁊ inter cetera corpora glioſa. Mani=
feſtū eſt aūt ꝙ corpus xp̄i maiori refulgʒ glo=
ria. vn̄ maxime ſibi ꝯuenit ꝙ ſit ſup oīa corpa
ꝯſtitutū in alto. Iō circa illud Eph. iiij. aſcen
dens in altū. dicit glo. loco ⁊ dignitate. Ratō
ſcḋi eſt. q: quāto res aliq̄ nobilior ē tanto alti
or ſibi locus debet. ſicut videm⁹ h̄ i curijs p̄n=
cipū obſeruari. Corpus aūt xp̄i licet ꝯſiderā=
do ꝯditionē corporee nature ſit infra ſpūales
ſbas. ꝯſiderādo tn̄ dignitatē vnionis q̄ ē pſo=
naliter deo ꝯiunctū excellit dignitatē oim ſpū/
aliū ſubaꝝ. Et iō ſm hoc loc⁹ ſibi debet altior
vltra oēm creaturā etiā ſpūalem. Vn̄ Greg⁹.
in omel. aſcenſiōis. Qui fecerat inq̄t oīa. ſu=
per oia ſua virtute ferebat. Rō tertij. q: noie
ſeſſionis q̄es intelligit. ſm illud Luc̄. vl. Se=
dete hic in ciuitate. vn̄ ſeſſio debet alicui poſt
laborē. Xp̄s aūt vt. ſ̄. dictū eſt. q̄ȝ diu fuit in
hoc mūdo multū laborauit. Vn̄ Eſa. j. Labo
raui ſuſtinēs. Et iō modo ſibi quies debet in
celo. Vn̄ ⁊ ipſe dicere pōt illud Eccī. lj. Mo
dicū laboraui ⁊ inueni mihi multā requiē. Li
cet. n. labor paſſionis ſue rōne acerbitatis pe=
naꝝ fuerit maximus. modicus tn̄ dici pōt rō=
ne durationis ꝑ compatōem ad eternitatem.
Sed multā requiē inuenit in ſeſſiōe ad dexte
rā p̄ris. ſm illud pſ̄. xj. delectatiōes in dex. t.
vſ. in fi. Vn̄ Aug. i ſymbolo. Sedet ad dexte=
rā p̄ris. Sedere inq̄t habitare intelligite quō
dicimus ꝺ quocūq̄ȝ hoīe. i illa patria ſedet ꝑ
tres ānos. ſic ḡ credite xp̄m h̄itare i dexṫa dei
patris. Beatus. n. eſt ⁊ ipſius beatitudis no=
men eſt dextera patris. Ibi ē requies illa ad
quā ſponſa xp̄m hortata eſt vt aſcendat. con=
ſurge inquiens domine i requiē tuā. Ubi no= h
tandū ē oīmibus cum xp̄o in eternū requieſcē
cupiētibus ꝙ ibi ſolū querenda ſit reqes vbi
xp̄s eſt in dextera dei ſedēs. Vn̄ Aug. in con
feſ. Quis ē apud te deus me⁹ valde magna ⁊
impturbabil' vita qui intrat in te. intrat i gau
diū dn̄i ⁊ nō timebit. ſꝫ habebit ſe optie i opti=
mo. Cū. n. mens humana ꝑ nullā creaturā ſa=
tiari poſſit nec in aliq̄ quietari. reſtat vt i ſolo
ſūmo ⁊ vero bono poſſit h̄re quietē. Qḋ pʒ ꝑ
mo rōne inclinatiōis naturalis. Vnūq̄ḋq̄ȝ. n.
naturalit inclinat ⁊ appetit ꝯiūgi ſuo princi=
pio ⁊ ſue origini. vt declarat Boeti⁹ i de ꝯſol.
Repetunt inq̄t ꝓprios queq̄ȝ recurſus. Re/
ditūq̄ȝ ſuo ſingla gaudēt. Nec manet vlli tra=
ditus ordo. niſi q̄ fini iunxerit ortuʒ. ſtabileq̄ȝ
ſui fecerit orbē. Igit cū aīa a ſolo deo immedi=
ate habeat originē. ſequit ꝙ in eo ſolo quieta
ri poſſit. Cui⁹ ſignū iuenit i motu cordis hūa
ni. Illud nāq̄ȝ ꝯtinue mouet abſq̄ȝ oi intpola
tione. innuēs ꝙ quieſcere nō valeat q̄ȝ diu agi
tur ſpū naturali creato. Vn̄ ſi de⁹ interroga=
ret aīam recta rōne vtentē. cur cor eius ſic ꝯti
nuo pulſu moueret. rn̄dēt dicēs. q: i nullo p̄=
terq̄ȝ in te poſſum quietari. iō ꝯtinue ad te an
helo. quod ꝓpheta teſtat pſ̄. xxvj. Tibi inq̄t
dixit cor meū. motu. ſ. ſuo hoc indicādo. ⁊ q̄d
exquiſiuit te facies mea. faciē tuaʒ dn̄e requi=
raʒ. vbi. b. Aug. Quicquid inquit mihi p̄ter
deū eſt. dulce mihi non eſt. Quicq̄d mihi vult
dare dn̄s meus auferat ⁊ ſe mihi det. Rōem
aſſignat in. j. ꝯfeſ. Inquietū eſt inq̄t cor nr̄m
donec requieſcat in te. Figura hui⁹ h̄r Gen̄.
viij. in columba ꝑ Noe emiſſa. Illa nāq̄ȝ i toto
orbe nō inuenit vbi q̄eſceret pes ei⁹. donec re=
uerſa fuit in arcā vn̄ receſſerat. Scḋo ptʒ hoc
rōne pōderoſitatis aīe. Ponderibus nāq̄ȝ ſu
is agunt ⁊ loca appetūt ſingula. vt dic Aug.
xiij. ꝯfeſ. ⁊ ſubdit poſt pauca. Pondus meū
amor meus eo feror quocunq̄ȝ feror. Sic igi/
tur grauia non ſunt quieta niſi ſint deorſum.
nec leuia niſi ſint ſurſū. ita nec aīa niſi ſit i deo
Vn̄ Bern̄. Oīs inquit creatura ſiue corpo
ralis ſiue ſpūalis. ⁊ certū locū hʒ q̄ fert. ⁊ cer
tū hʒ pōdus quo naturalit fert. vn̄ in homie

corp⁹ fert̃ deorſũ ⁊ ſpũs ſurſũ. nã t̃ra locus ẽ
corpis. vñ ſcptũ ẽ Gen̄. iij. puluis es ⁊ in pul.
re. De ſpũ vͦo Eccĩ vl. qꝛ reu̇. ſpi. ad do. q̄ de.
il. Tertio pꝫ rõe capacitat̃l. vt. ſ. tactũ ẽ. Cuꝫ
eñi aĩa capax ſit infiniti boni nõ põt q̄etari ni=
ſi i bono infinito. vñ Aug. i ſoli. c. xxx. ad deũ
ita loquit̃. Aĩa. n. inq̄t quã creaſti. nõ d̃ te ſꝫ p
v̓bũ tuũ. nõ ex q̄libꝫ elemẽtoꝝ mat̃ia ſꝫ ex ni/
hilo. q̄ q̄dẽ rõnal̃. intellectual̃. ſpũal̃. ſp viuẽs
ſp i motu. quã ſignaſti lumĩe vult⁹ tui. ⁊ ꝯſec=
ſti v̓tute lauachꝛi tui. ita facta ẽ capax maie/
ſtat̃l tue ꝙ a te ſolo ⁊ a nullo alio poſſit iplerĩ.
Cũ aũt te hꝫ plenũ eſt deſideriũ ei⁹. ⁊ iã nihil
aliud q̄d deſideret̃ exteri⁹ reſtat. h. ille. Quar=
to pꝫ rõne dignitat̃l. vñ Aug⁹. i manuali. Coꝛ
inq̄t hũanũ i deſiderio et̃nitat̃l nõ fixũ nunq̄
ſtabile põt eẽ. ſꝫ oĩ volubilitate volubilius. de
alio i aliud trãſit q̄rens requieꝫ vbi nõ eſt. In
his aũt caducl ⁊ trãſitorijs i q̄bus ei⁹ affect⁹ ca
ptiu⁹ tenet̃ verã requiẽ inuenire nõ valet. q̄m
tãte ẽ dignitatis vt nullũ bonũ p̃ter ſummuꝫ
bonũ ei ſufficẽ poſſit. Quĩto pꝫ rõne vniũſali
tat̃l ipſi⁹ q̄etis. Solũ ibi nãqꝫ ẽ req̄es vniũſal̃.
omnẽ excludẽs ꝑturbationẽ ⁊ inquietudinẽ.
I Primo. n. ẽ ibi requies ab oĩ vano amoꝛe. q̄a
charitas non excidit. j. Coꝛ. xiij. vñ ſolũ ẽ ibi
amoꝛ caſtus ⁊ ver⁹. Scd̃o req̄es ab om̄i labo
re. ſm illud Apoc̃. xiiij. Ammodo dicit ſpũs
vt req̄eſcant a laboꝛib⁹ ſuis. Tertio ab oĩ do=
loꝛe. Apoc̃. xxj. nec vll⁹ doloꝛ. Quarto ab oĩ
meroꝛe. Eſa. vl. videbit̃l ⁊ gaudebit coꝛ vr̃m.
⁊ oſſa vr̃a q̄ſi herba germinabũt. Quinto ab
oĩ clamoꝛe. Apoc̃. xxj. neqꝫ clamoꝛ. Sexto ab
oĩ erroꝛe. qꝛ agnus q̄ i medio thꝛoni ẽ reget il=
los. ⁊ deducet eos ad vite fontes aq̄ꝝ Apoc̃.
vij. Septĩo ab om̄i caloꝛis feruoꝛe. ibidẽ. ne/
qꝫ cadet ſup eos ſol neqꝫ vll⁹ eſt⁹. Octauo ab
omni hoꝛroꝛe. qꝛ videbũt regẽ in decoꝛe ſuo.
Eſa. xxxiij. Nono ab omni rãcoꝛe. qꝛ ſedebit
ibi pp̃lus in pulcritudine pacis. eodeꝫ. xxxij.
Decimo ab omni timoꝛe. Primo inimicoꝝ.
Tob. viij. excluſiſti a nob̄ inimicũ ꝑſequentẽ
nos. Scd̃o tribulationũ. qꝛ flagellũ nõ appꝛo
pinq̄bit tabernac̃lo tuo. ps̃. xc. Tertio demo=
num. qꝛ nõ timebis a timoꝛe nocturno. ibidẽ.
Quarto mort̃l. qꝛ moꝛs vltra nõ erit Apo. xxj
Quinto amiſſiõis req̄ei. qꝛ ibi ſecuritas vſqꝫ i
ſempiternũ Eſa. xxxij. Vñ. b. Cyp̄an⁹ ad Do
natũ. Vna ẽ igit̃ inq̄t placida ⁊ fida tranq̄lli=
tas. vna ſolida ⁊ firma ⁊ ꝑpetua ſecuritas. Si
q̄s ab his inq̄etãtis ſc̄li turbinib⁹ extract⁹. ſa/
lutar̃l poꝛtus ſtatõe fundat⁹. ad celũ oc̃los tol
lit a terr̃l. ⁊ ad dñi mun⁹ admiſſus. ac deo ſuo
mẽte iã p̃rim⁹. q̄cq̄d apud ceteros i rebus hu
manis ſublime ac magnũ videt̃. intra ſuã con
ſciam tacere gl̃iat̃. nihil appetere. iã nihil deſi
derare de ſc̄lo põt q̄ ſeculo maioꝛ eſt. q̄ ſtabi=
lis q̄ inconcuſſa tutela eſt. q̄ ꝑhennib⁹ bonis
celeſte p̄ſidiũ implicãtis mũdi laqueis ſolui i
lucẽ immoꝛtalitat̃l eterne de terrena fece pur=
gari. hec ille. O vtinã dñe ieſu xp̄e tecũ i iſtaꝫ
requiẽ tuã ꝯſurgamus.

Dñica infra octauas aſcẽſiõis. Sermo. j.

Eſtote pruden=
tes ⁊ vigilate i oꝛõnib⁹. añ oĩa aũt
mutuã i vobiſmetipſis chari͛. cõti=
nuã hñtes qꝛ charitas opit multitudinẽ pctõ
rũ. hoſpitales inuicẽ ſine murmuratõe. j. Pe.
iiij. Scholares aut ſtudẽtes i ſtudijs vl̃ i ſcho
lis p̃uilegiat̃l q̄ exiſtũt. ſi lectões mgr̃oꝝ bñ re
tinẽt vel bñ ſtudẽt in baccalarios eo citius ꝓ=
mouent̃. ⁊ a mgr̃is diligũt̃. ⁊ ſi ibidẽ ꝑſeuera
uerit ⁊ prudẽt̃ ſe hũerint exaltãt̃ deinceps in
mgr̃os. ⁊ adepto magiſterio infoꝛmant alios
doct̃nis q̄s a mgr̃is didicerĩ. Cui⁹ ꝓbatõ hr̃ i
geſt̃l phoꝝ. Scribit. n. Eudox⁹ d̃ ariſtotele. q̄ K
cũ eẽt. xviij. annoꝝ duct⁹ ẽ athenas vt ibi lite
ras diſceret. Exñs. n. iuuenis doctrinã eloq̄n
tie didicit. ⁊ Socrati trib⁹ annis adheſit vſqꝫ
ad moꝛtẽ ſiue terminũ ipſius. a q̄ tantã ẽ ade=
ptus ph̃ie diligentiã vt eũ multũ diligẽt ⁊ do
mũ eius domũ lectoꝛ̃l vocaret. et ſepe diceret
plato. eam⁹ ad domũ lectoꝛ̃l. ipſo vͦo abſente
dicebãt. intellectus abeſt. ſurdũ eſt auditoꝛiũ
Et qꝛ lectões mgr̃oꝝ bñ retinuit in mgr̃m im
mo i doctoꝛẽ eximiũ ⁊ ph̃m ꝓmot⁹ fuit. Et vi=
gintitrib⁹ annis viuens poſt moꝛtẽ platonis.
multos docuit has lectões quas a mgr̃is acq̄
ſiuit. Spũaliter xp̄s dñs noſter habꝫ duo ſtu
dia vel duas ſcholas. Vnã in celo in qua ſũt
ſtudẽtes ⁊ ſcholares eximie intelligẽtie ⁊ ſcie
qꝛ ipſi oĩa ſciunt q̄ ad eoꝝ btitudinẽ vident̃ ꝑ
tinere. Et q̄ ad h̃ dicit Greg. iiij. dialo. Quid
eſt q̄d nõ vident bti⁹ q̄m videntẽ oĩa vident⁹
q. d. nihil. Jõ legit̃ i legenda. s. Bern̄. ꝙ idẽ
s. Bern̄. cuidã abbati in monaſterio apparu=
it. eũ vt ſeq̄retur admonuit. Qui cũ ſeq̄ret̃ di=
xit ei. Ecce ad montẽ lybani venimus. ⁊ tu h̃
manebis. ego aũt illuc aſcendã. Interrogat⁹
aũt ab eo ad q̄d vellet aſcendere⁹ ait. Diſcere
volo. Miratus ille. q̄d inquit vis diſcere cui
hoiem in ſcia nulluꝫ credimus eſſe ſcd̃m⁹ Cui
Bern̄. Nulla h̃ ſcia. nulla cognitio. ſurſuꝫ ſcie
plenitudo. ſurſũ vera noticia v̓itat̃l. Scd̃am
ſcholã hꝫ in mũdo. in q̄ ſpũſſanct⁹ ꝑ ſuã gr̃aꝫ ſũ
mus mgr̃ eſt ⁊ doctoꝛ. Quia dicit Remigi⁹ i
omel̃. niſi gr̃a ſpũſſancti doceat interius. fru=
ſtra oĩs magiſter exterius docet vel laboꝛat.
In hac q̄dẽ ſchola xp̄s olim ꝑ ſe fuit mgr̃ ha
bẽs p̃ncipalit̃. xij. ſcholares. ſ. Petrum ⁊ an=
dreã ⁊c̃. quib⁹ ꝯtinue lectões legit ⁊ doctri/
nas. int̃ dũ prudẽtiã. Mat. x. Eſtote pruden
tes ſic̃ ſpẽtes. Nõnũqꝫ aũt d̃ vigilia. Math.

xxiiij. Vigilate ğ qꝛ neſ. qñ do. ve. Et Mat.
xxvj. Vigilate ⁊ orate. Nñqꝫ legit eis lectiõꝫ
ꝺ charitate Joh. xiij. Mandatũ nouũ do vo
bis vt dili. in. Interdũ ꝺ hoſpitalitate Mat.
xxv. Hoſpes erã ⁊ collegiſtis me. Inẽduꝫ de
hũilitate Mat. xj. Diſcite a me. ſ. humilitatẽ
qꝛ mitis ſũ ⁊ hu. cor. Has lectiões ⁊ doctrĩas
b. Petrus inẽ ceteros retinuit. ⁊ ꝓmotus po
ſtea in mgr̃m ⁊ doctoreꝫ ſãcte ecc̃lie eas alios
docuit cũ in ꝟbis ep̃le dixit. Eſtote prudẽtes
quo ad ꝓmã lectionẽ. ⁊ vigilate quo ad ſcd̃aꝫ
⁊ ſic ꝺ alijs. Et ſic q̃ꝫtum ad ꝓpoſitum ſufficit
hortaẽ diſcipulos ad aliq̃s virtutes. ꝓmo ad
prudẽtie diſcretõꝫ. ibi. eſtote prudentes. ſcd̃o
ad or̃onis deuotõꝫ. ibi. vigilate ĩ or̃onibꝰ. ter
tio ad charitatꝪ ꝑfectõꝫ. ibi. añ oĩa mutuã cha
ritatẽ ꝯtinuã. q̃rto ad hoſpitalitatis ſectatõꝫ
L ibi hoſpitales inuicẽ. Quãtũ ad ꝓmũ dicit. b.
Aug. li. ij. ꝺ trini. Adeo ẽ admirãda ĩ brutꝪ q̃
dã prudẽtia ĩ quibꝰ cũ nulla ſit ꝓprie loquẽdo
ſcia. q̃dã tñ in eis ſĩlitudo ſcie inueniẽ. Et ſub
dit. Euidentẽ. n. hñt ſolertiã ĩ fetuũ educatõe
ĩ nutrimẽtoꝝ acq̃ſitõe. ĩ vulneꝝ medicatõe. in
mutatõis tẽpoꝝ ꝓcognitõe. ⁊ ĩ ſuoꝝ ꝯpariuꝫ
dilectõe. Primo hñt bruta prudentiã ĩ fetuũ
educatõe vel nutritõe. qꝛ valde ſolerter nutri
unt eos ⁊ cuſtodiunt. Et h̃ ſolertia pꝫ ꝙ cibis
ꝯgruẽtibꝰ paſcũt eos. qꝛ colũba paſcit pullos
ſuos paucꝪ granis. Sꝫ ciconia qꝛ ẽpentibꝰ pa
ſciẽ ex eis gratiſſimã eſcã defert pullis ſuis vt
dicit Iſi. li. xij. Alia etiã iſtruũt pullos ſuos
vt q̃rãt ſibi cibos. ĩ hoc hiſtorialiẽ docẽt parẽ
tes carnales prudẽtes eſſe ĩ nutritõe filioꝝ car
naliũ vt q̃bus dederũt nature fũdamẽtũ dent
etiã eis vite alimentũ. Sꝫ duplices ſũt parẽ/
tes. boni ⁊ mali. boni ſignificanẽ ꝑ columbas.
qꝛ ſicẽ colũbe ꝑ ſe pura grana legũt. ⁊ pullꝪ ſu/
is deferũt nutrimentũ. ſic boni parẽtes ⁊ ho
mies q̃rũt nc̃c̃ia vite pura ⁊ iuſta q̃bꝰ nutriũt
pueros ſuos. Sic legiẽ Tob. j. ꝺ tobia ſenio
re. q̃ diuidebat vnicuiqꝫ ꝓut potuit ꝺ faculta
tibus ſuis. ſ. iuſte acq̃ſitis. nõ raptꝪ. nõ furatꝪ
vel vſura acq̃ſitis. Nã ⁊. c. ij. legiẽ. poſtq̃ꝫ ipe
excecatus eẽt ex ſtercore hyrũdinis. anna vx
or eiꝰ ibat ad textrinũ opus q̃tidie. ⁊ ꝺ labore
manuũ ſuaꝝ victũ quẽ ꝯſeq̃ potuit deferebat.
vñ factũ ẽ vt hedũ capraꝝ accipiẽs detuliſſet
domi. Cuiꝰ cũ vocẽ balãtꝪ vir eiꝰ audiſſꝫ. dixit.
Videte ne forte furtiuus ſit ẽ reddite euꝫ dñis
ſuis. nõ. n. licꝫ nobis edere aut ꝯtingere aliq̃d
ex furto. Ecce iſte ad inſtar colũbe voluit fili
um ſuũ ex bñ acq̃ſitis nutrimẽtis velut ex pu
ris granis enutrire. Inſuꝑ iſti boni parentes
velut hoĩes prudẽtes ſi nõ hñt vñ pueros ſu
os enutriant vt ſe ſaltẽ enutrire in futuꝝ poſ/
ſint artificio eos inſtruant. iuxta ꝓceptũ Ca
thonis cum dicit Cũ tibi ſint filij nec opes tũc

artibus illos Inſtrue. vt poſſint inopẽ defen
dere vitam. Sed. d. a. In quibus artibus ſunt
filij inſtruendi? vult Egidius romanus ĩ ꝺ re M
gimie ꝓncipũ. ij. ꝑte. li. ij. c. vj. ꝙ oĩs homies
decet cognoſcere lr̃as vt ꝑ eas prudentiores
effecti poſſint illicita ꝓcauere. ꝑ hoc videẽ vel
le ꝙ pueri ſunt inſtruendi in artibꝰ liberalibꝰ.
Et ſubdit. Videnẽ tñ aliqui licitã hr̃e excuſa
tionẽ ſi ſtudio lr̃arum non inſudant. hmõi ſũt
paupes nõ hñtes nc̃c̃ia vite. hi videnẽ eſſe ex
cuſabiles ꝓpter pauptatẽ. Quia dicit ph̃us.
Impoſſibile ẽ lr̃e vacare nõ exñtibꝰ ꝓuẽtibꝰ.
nobiles aũt ⁊ diuites ⁊ maxime reges ⁊ ꝓnci
pes ĩ diuitijs abũdãtes oĩno exiſtũt irrephen
ſibiles circa regimen filioꝝ ſi ab ipſa infantia
artibus aut diſciplinis liberalibꝰ imbuantur.
Et. c. vij. dicit. ꝙ olim ſolũ filij nobiliuꝫ artes
liberales addiſcebãt. hec ille. Sed certe quod
olim ſolũ erat cõe nobilibus ⁊ diuitibꝰ. ſ. ſtu/
dere artes. h̃ nũc datũ eſt paupibus. etiã non
ſolũ nobilibꝰ. qꝛ tã paupes q̃ꝫ diuites ⁊ nobi
les artes ſtudẽt liberales. Si tñ parentes nol
lent ꝙ filij eoꝝ has artes ſtuderẽt libales pru
denẽ agerent vt eos ad alias artes mãciparẽt
qꝛ legiẽ de octauiano impatore. q̃ cũ poſſet fi
lijs ſuis ſufficere hereditaria poſſeſſiõe vꝪ ꝑor
tiõe. voluit tñ eos inſtrui. vt ſi bona ſua retine
re nõ poſſẽt. ⁊ aliena neq̃q̃ꝫ acq̃rere ſcirẽt. tñ ſi
bij pſis ſuo labore ſbuenirent. vñ eos ad q̃duꝫ
militarẽ. ad curſũ. ſaltũ. ad vſũ natãdi. ⁊ iaci
enda miſſibilia ⁊ lapides manu vel fũda fecit
exerceri. Quia vt plato diẽ ĩ ſuis ꝓūbijs. Si
pr̃ nõ ſtudet inſtruere filiũ artẽ vel ſciam q̃bꝰ
alaẽ. ꝓficiaẽ vel lucreẽ. filiꝰ nõ teneẽ ĩ nc̃c̃ita
tibꝰ pr̃i ꝓuidere. Sꝫ. d. ĩ q̃bus artibꝰ ſũt filie in
ſtruende vt ſibi poſſint nc̃c̃ia ꝓuidere? Rñdꝫ
Egidꝰ. vbi. ſ. c. vij. Oportet ĩ talibus dñẽ lo
qui ẽm diuerſitatẽ ꝑſonaꝝ. Texere. n. ⁊ filare
⁊ opari ſericũ ſatis videnẽ opa ꝯpetentia fe
mis. Jõ ſcribit Valeriꝰ ĩ policẽ. li. vj. ꝙ Octa
uianꝰ filias ſuas lanificio fecit inſtrui. vt ſi eas
ad extremã neceſſitatẽ vel pauptatem nubila
fortuna ꝓijceret ſe ſaltem ꝑ artẽ poſſent enu
trire. Et ſubdit Egidius. Si femina inſtruen
da eſſet in tã alto gradu ꝙ nõ eſſet dignuꝫ vel
ꝯſuetũ vt ſe circa talia exerceret adhuc nõ eẽt
admittenda ꝙ viueret ocioſa. ẽ tradenda eẽt
ſtudio lr̃arum vt ſic nõ vacaret ocio. ſꝫ ſepiꝰ li
brũ accipiens ſe lectõibus occuparet. legiẽ tñ
ꝙ ꝯſtãtinus impator ꝓcepit vt filie ſue artẽ ⁊
conſuetudinẽ manibus opandi hr̃ent vt ꝑ ex
ercitia opis vitia vitarent. vt ſi fortuna eis ñ
arrideret. ſcirent laboribus manuũ victũ ſibi
q̃rere ⁊ amictũ. hec. n. omnia ad prudentiã ꝑ
tinent. ⁊ innuunẽ in hoc ꝙ quedam animalia
bruta filios ſuos inſtruunt vt cibos ſibi q̃rãt.
Sed ꝑ ciconiã q̃ immundis veſciẽ. ⁊ h̃ immũ N

da q̄ſi gratā eſcā pullis ſuis defert. ſignificāt
mali parētes q̄ immūdis cibarijs vt p rapinā
furtū vel vſurā acq̄ſitꝭ vtūt ꝛ filijs ſuis illa de
ferūt ꝛ relinquūt q̄ ꝟtūt eis in venenū aſpidū
inſanabile eterne videlꝫ maledictōis. Nā vſu
rarij ꝛ filij eoꝝ ſe inuicē i inferno maledicūt iu
xta illud ſapiētꝭ De p̄re ipio q̄rūt filij. qm̄ ꝓpt
illū ſūt i obprobꝛiō Ecci. xlj. De h̄ h̄r exēplū d
q̄dā heremita q̄ p̄ri ꝛ m̄ri noluit ſuccedē i ma
le acq̄ſitis. ꝯfugit ad heremū. Sꝫ his mortuis
orauit ad deū vt ei ſtatū illoꝝ dignaret̄ reuela
re. q̄ ductus ad infernū ꝛ eos ibi nō inueniens
ad vltimū exierūt de quodā puteo in flāma ig
nis mordētes ſe inuicē. p̄r d filio dixit. Male
dictus tu qꝛ ꝓ te vſurari⁹ fact⁹ fui. Rndit filius
p̄ri. maledict⁹ tu ſis. qꝛ ſi tu iniuſte nō acq̄ſiuiſ
ſes ego nō tenuiſſem. Jō chariſſimi q̄rite cū co
lūba grana pura iuſte ꝛ pure ſbe. ꝛ de illis fili
O os filiaſq̄ vr̄as enutrite. Moralit̄ aūt paren
tes dn̄t grana pura cū colūbis colligere et fili
is ſuis deferre. Per gnū puꝝ vno mō intelli
git̄ humanitas xp̄i. iux̄ illud Joh. xij. Niſi g
nū frumenti cadēs in terrā mortuū fuerit. ipꝫ
ſolū manet. Hāc q̄dā tūc colligūt qn̄ articulos
fidei de humanitate xp̄i. de cophino p̄dicato
rum addiſcendo aſſumūt. & eos filijs deferunt
qn̄ eos in illis inſtruūt. ꝛ articuli d humanita
te xp̄i ſunt. vij. vt dic̄ glo. ſup. c. firmit̄. d ſum.
tri. ꝛ fi. catho. ſ. icarnatio ꝛ natiuitas. baptiſm⁹
paſſio mors. deſcenſus ad inferos. reſurrectō.
aſcenſus ad celū. aduēt⁹ ſcōs ad iudiciū. ꝛ po
nit̄ h̄ incarnatio ꝛ natiuitas ꝓ vno articulo. ꝛ
paſſio xp̄i ꝛ mors etiaꝫ ꝓ vno. ꝛ ſic erūt. vij. hi
articuli ſunt quaſi. vij. grana pura tritici. ſ. hu
manitatis xp̄i. quos dn̄t parentes filijs defer
re ꝛ eos cū eiſdem ſpūaliter enutrire. Aliomō
p granū intelligit̄ verbū dei. in q̄ mores boni
diſcunt̄. ꝛ h̄ ideꝫ parentes dn̄t a p̄dicatoribus
colligere et filijs deferendo dicere. ꝛ eos medi
antibus illis inſtruere. qꝛ dic̄ Bern̄. Sicut te
nent̄ filijs parentes in educatōe corpali. ſic eti
am in diſciplinis moꝝ. et ſi hoc nō ſeruāt ꝛ fid
litatē naturalem deſerunt. ſunt deteriores eis.
q̄ licet nō ſint ſub lege gr̄e. tn̄ ſuant illud inſti
ctu legis nature. vn̄ apl's. j. Timo. v. Si quis
ſuoꝝ et maxime domeſticoꝝ curā nō habet fi
dem negauit. ꝛ eſt in fideli deterior. Et ponit̄
di. xlvij. c. ſicut hi. §. neceſſe ē. Sꝫ d. a. Jn q̄ eta
te dn̄t filij ꝛ filie inſtrui i moꝝ diſciplinis: rn̄dꝫ
Egidius vbi ſ. ex dicto Ariſt. ꝙ a. xiiij. anno.
qꝛ tunc pfectius incipiunt h̄re vſum rōnis. et
tūc videdū eſt ꝙ ſint prudentes. ꝛ ꝙ bn̄ illumi
natum intellectum habeant. Et extunc pn̄t in
ſtrui in illis ſcientijs p quas pn̄t fieri ꝓuidi et
prudentes: vt ſunt ſcie morales. qꝛ p eas ſcire
poterit quō ſe et alios pn̄t gubernare. Sꝫ an
te hanc etatem. ſ. xiiij. annoꝝ iuuenib⁹ qui ſūt

paſſionū ſecutores ꝛ non ſunt ſufficientes mo
ralium auditores. non ſunt moralia dicenda.
Sed p⁹ hos annos vt ſe refrenent ne paſſiōes
ꝛ laſciuias inſequātur. Scdō bruta aīalia ſūt P
prudentia in latibuloꝝ edificatione. ꝛ h̄ patet
p̄mo de apibus que miro mō edificāt regi ſuo
ſiue apiaſtro domūculā in aluear in q̄ debeat
habitare. ꝙ etiā vix manus hoīm ſufficerꝫ ad
hāc parandā. Deinde faciunt domus in q̄bus
habitant alie apes vt dic̄ Ariſ. li. x. de aīalib⁹
Eo mō moraliter ꝛ nos xp̄iani ſm̄ exhortatō
nem apl'i. Eſtote prudentes. vt p̄mū ꝛ p̄ omni
bus regi pio ꝛ benigno ih̄u xp̄o domū regi cor
dis nr̄i edificem⁹ de cera virginea vicꝫ ꝯtinen
tie caſtitatis. ꝛ de melle dulciſſime charitatis.
qꝛ q̄ voluerit xp̄m in ſuo ſacro ad futuꝝ tp̄us
pentecoſtes i domū cordis ſuſcipe. neceſſe ha
bet domū p̄mo p̄parare. et hec p̄paratio fit p
ꝯtinentiā a vitijs ꝛ charitatē q̄ opit vt h̄ dicit
apl's. multitudinē peccatoꝝ. ꝛ etiā hoīem cum
deo vnit. qꝛ dr̄. j. q. j. c. mlt̄e aūt opatōes. cha
ritas q̄ opit multitudinē pctōꝝ. ꝓprium donū
eſt catholice vnitatis. Scdō patꝫ hoc de irū
dinibus que nidū taꝫ artificioſe ꝯponūt ꝙ vix
ſufficeret humana induſtria de q̄uis materia
facere qd facit irundo ſolo roſtro d argilla. ꝓ
pter qd quidā crediderunt eas h̄re intellectū.
Sic ph's dicit. ij. phiſ. qd licet nō ſit verū do
cent tn̄ nos eſſe prudentes vt vicꝫ domū ꝯſcie
ꝟtutibus ꝯſtruamus in q̄ reſideat ꝛ ihabitet
deus: qꝛ dicit̄ Sap. viij. Jntrans in domum
meā quieſcaꝫ in illa. Nō em̄ habet amaritudi
nem cōuerſatio illius. Ubi p domum glo. in
telligit ꝯſciam in qua ſi munda ē requieſcꝫ de
us. id hanc tenemur ei edificare p ſanctam cō
uerſationē. qꝛ domum tuam dn̄e decet ſancti
tudo in longitudine dierum. De ſecuritate cō
ſcientie ꝛ tranq̄llitate loquitur b. Greg. ſuper
Ezech. ome. ix. Jn oī inq̄t qd dr̄ ſp recurrē de
bemus tacite ad mentē interiorē teſtē ꝛ iudicē
req̄rere. Quid em̄ ꝓdeſt ſi hoīes laudēt. ꝛ cō
ſcia accuſat: aut q̄d poterit obeſſe. ſi oēs dero
gent ꝛ ſola ꝯſcia defendat: q. d. nihil. Qualis
aūt ſit bona ꝯſcia docet Hugo d ſan. vic. li. ij.
c. ix. Trāq̄lla ꝯſcia eſt dulcis nulli g̃uis. vtens
amico ad gr̄am. inimico ad patientiā. cunctis
ad beniuolentiā. quibus pōt ad bn̄ficentiam.
Cui de⁹ nec ſua pctā imputat. qꝛ nō fec̄. nec a
liena. qꝛ nō approbauit. nec negligētiam. qꝛ nō
tacuit. nec ſupbiam. qꝛ in humilitate pmāſit.
Hec ille. Jſtā domū ꝯſcie debem⁹ bn̄ fundare
aut edificare. aut honeſte mundare. qꝛ irundo
domunculam ſuam nō ſolū ſolerter edificat ſꝫ
etiam ſepius mundat. et hec mundatio dꝫ fie
ri p freqnentē ꝯfeſſionem. q̄ mundata pōt i ea
quieſcere tā deus q̄ꝫ hō. Sed dicit holkot lec.
cxiij. Jn iſta domo ꝯſcie male parant ſibi req̄

em multi hoies mundani. qꝛ illud qđ duriꝰ po
nūt ſibi ſub capite. ⁊ qđ molliꝰ eſt ponūt ſb pe
N de. Moralit̄ ↄſcia eſt in mente ſicut caput in
hoie. ⁊ ſenſualitas eſt ſicut pes. qui ergo poit
in ſenſualitate dilectionē ⁊ pctm̄ i ↄſcia q̄ mur
murat ꝫ pctm̄ dure reclinat caput ſuū. Et ſub
dit. Iſtā domū fundant q̄dā ſup aquas volup-
tatis. q̄dam ſup arenas cupiditatis. ⁊ ideo cō
ſcientie taliū ſtare nō pn̄t eo ꝙ carēt ſolido fū-
damento. de h̄ etiā dr̄ Math. vij. Vir ſtultuſ
edificat domū ſuā ſup arenam. ⁊ deſcēdit plu
uia ⁊ flauerunt venti et cecidit domus. Iđo vt
idem dicit. Domus cōſcie vt bene edificet̄ de
bet h̄re quattoꝛ. primum eſt ſolidum firmamē
tum. ſcđm honeſtū oꝛnamentū. tertiū frequēs
purgamentū. de his tribus viđ p̄ma pte feria
quarta Iudica. A A. T. V. X. quartū ē aptū
tegumentuꝫ. cooperimentū em̄ conſciētie bōe
eſt honeſtas conuerſationis ꝟtuoſe vt ſic bo-
ni viri quod dicerent interius oſtendant exte
rius: vt dr̄ Math. v. Et ſic luceat lux eorum
corā hoi. vt vi. o. v. b. ⁊ glo. patrē vr̄ꝫ q̄ i celis
eſt. iđ dr̄ Math. x. Qđ in aure audiſtis p̄dica
te ſup tecta. i. p honeſtā ↄuerſationē. Sꝫ ſunt
certe q̄dā hoies q̄ de domo ↄſcie ſue ⁊ eiꝰ edi-
ficatiōe quaſi p totū annū nihil curant. ſ; eam
permittunt ruere in diuerſa pctā vt exponat̄
de ipis illud Prouerb. ij. Inclinata ē ad moꝛ
tem. i. ad moꝛtale peccatū domꝰ eius ⁊ ad infe
ros ſemite eiꝰ. qꝛ domꝰ q̄ nō inhabitat̄ nec ↄti
nue refoꝛmat̄ ad caſum tendit. ⁊ ibi multitu-
do vermiū venenoſoꝝ ↄquieſcit. Sic eſt đ do
mo ↄſcie q̄ ſi nō inhabitat̄ p frequentē pctōꝝ
meditationē. nec refoꝛmat̄ p ſedulā ↄtritionē
⁊ confeſſionem. talis ad moꝛtē eternā cōtinue
ruit. ⁊ multitudo pctōꝝ que quaſi ꝟmes moꝛ
dent ibi cōquieſcit. Sed tn̄ hō h̄ nō pcipit niſi
cū in quadrageſima ad pniam venerit. ⁊ ↄſci-
entiā ſuā bn̄ examinauerit. tūc inueniet remoꝛ
ſuꝫ pctōꝝ veteꝝ. Et certe adhuc btūs ille erit
cui tūc dn̄s ſua pctā dat cognoſcere vt ea poſ-
ſit p ↄfeſſionē expellere ⁊ deflere. ſ; ecōtra ine
ternū infelices erūt. q̄ pctā ſua nō cognouerūt
nec ea ↄfeſſi fuerūt. qꝛ vermis eoꝝ non moꝛie-
R tur. ⁊ ignis eoꝝ nō extinguet̄. Eſa. vl. Tertio
aialia bruta ſunt ſolertia in nutrimenti ꝓcura
tione. qđ patet in foꝛmicis q̄ docent nos pru-
dentiam. Primo in ꝓuidendo neceſſaria. Nā
ſm̄ Iſi. li. xij. foꝛmice ꝓuident ſibi in futuruꝫ
Nā in eſtate ↄgregāt vn̄ in hyeme viuāt. Cō-
gregat āt triticū ⁊ nō curat oꝛdeū. đ hac dic̄
phiſologus. h̄ frumenta legit ſi reperit oꝛde
um ſpernit. Moꝛalit̄ p tp̄s eſtatis itellige tē-
pus gr̄e in pn̄ti. Sed p hyemem intelligit̄ tp̄s
tribulationis et iudicij futuri. In tpe g̊ gr̄e in p̄
ſenti ꝓuidere debemꝰ nob nc̄cia in futuꝝ con-
gregando ſpūalia et eterna vicꝫ ꝟtutes ⁊ ꝟba
dei audiendo q̄ cibat̄ aia. ⁊ nō curare debemꝰ
tpalia. qꝛ ſpiritualia ſunt velut triticū qđ eſt i
hoꝛreū celeſte p̄mittendū. iux̄ illud Mathei.
xiij. Triticum cōgregate in hoꝛreū veſtrū. Sꝫ
tpalia ſunt velut oꝛdeum et ſunt cōtēnenda:
niſi q̄tū ad vſum vel non ſunt deſiderāda: q̄a
di. Aug. oꝛando deum hoc licet oꝛare qđ lꝫ de
ſiderare. Sed hoc magis diſtinguit ſanc. tho.
dicens. Tpalia deſiderare nō quidem p̄ncipa-
lit̄ vt in eis finem ↄſtituamus. ſ; ſicut quedam
aminicula q̄buſ adiuuamur ad tendēdum ad
btitudinem inq̄tum p ea ſuſtentat̄ vita coꝛpa
lis. ⁊ inq̄tum nobis inſtrumentalit̄ deſeruiūt
ad actus virtutū. Sed phiſologus p triticum
intelligit nouū teſtm̄. ſ; p oꝛdeum vetꝰ. cū dic̄.
inde nouam legem collige non veterem. q. d.
colligendū eſt euangeliuꝫ xp̄i in armario coꝛ-
dis recondendū p meditationē. Sed vetꝰ lex
q̄ eſt figura noue legis eſt ſpernenda. qꝛ ſi litte
raliter intelligit̄ occidit. iuxta illud apl̄i. ij. Co
rinth. iij. Littera occidit ſpūs aūt viuificat. Ex
h̄ habes ꝙ ſpiritualia potius q̄ꝫ tpalia ⁊ legeꝫ
euangelij debemus eligere magis q̄ꝫ legē moy
ſi. qꝛ ſpiritualia et lex euangelij ſunt cibus aie
quē cibū colligere exemplo foꝛmice dꝫ prudēſ
q̄libet in h̄ tpe gratie. Iđ ſapiens dirigit q̄cli-
bet noſtrū ad foꝛmicam ad diſcendum eius ſa
pientiā cum dicit Prouer. vj. Vađ ad foꝛmi-
cam o piger et ↄſidera vias eius. ⁊ diſce ſapi-
entiam. q̄ cum nō habeat nec ducem nec p̄cep-
toꝛem tn̄ in eſtate ſibi cibum ↄgregat q̄ in hy
eme comedat. q. d. In hoc ſunt hoies q̄dā ipru
dentioꝛes q̄ꝫ foꝛmica. qꝛ h̄nt p̄dicatoꝛes q̄ eos
ad hoc hoꝛtant̄ ⁊ tn̄ negligūt ꝓfectū ꝓprium
⁊ ſalutē. Scđo foꝛmice docent nos prudentiā S
neceſſaria cōſeruando. Nā dicit ſolinꝰ. de mi
ra. mūdi. ꝙ foꝛmice grana q̄ colligūt ſolent̄ de
coꝛticant et in ſecretis locis domunculaꝝ cau
tiſſime reponūt ne ab auibus rapiant̄ vel a vē
to diſpgant̄. Moꝛaliter grana ſūt bona opa
vt elemoſyne. ieiunia. orationes ⁊ ſic de alijs
q̄ tunc decoꝛticant̄ cū qua intentione fiant in-
ſpiciant̄. qꝛ aliqua eſt intentio puerſa fauoꝛe
hoim ⁊ amoꝛe carnali alia mercennaria q̄ fit p
pter vite neceſſaria. altera recta qua tendit in
deū. Iđ dic̄ Bern̄. ſ. iiij. ſup Cant. Si amans
turpia appetit intentio. turpis eſt ⁊ fedās faciē
aie et coꝛpus. Sed ſi honeſta appetit intentio
ſua erit honeſta. Ideo decoꝛtica opa tua q̄ facꝭ
⁊ vide qua intentione ea pficis. qꝛ intētio ma-
la facit opus bonum non valere. vt. xxiij. q. v.
cum miniſter. cum ſe. Decoꝛticatis igit̄ bonis
opibus et inſpectis. ſi bona intentiōe fiant ab-
ſconde ea per humilitatem in domuncula coꝛ
dis tui ne a đmonibus rapiant̄ qui dicuntur
aues celi que partem ſeminis quod in viaꝫ ce
cidit comederunt. Luce. viij. Vel ne a vento

iactantie diſpgant. q2 dicit Aug⁹. ꝯ fauſtum.
Quicq̃d ḡ bonũ fuerit de q̃ te iactaueris totum
fruſtra friuolũ ⁊ inane eſt in oculis oim ꝯdito
ris. Cui ꝯcordat Sixtus pitagoric⁹. Quantũ
cunq̨ inq̃t q̃s bñ egerit. ſi tñ ſe ſic pacto opere
iactat vel eleuat nullã inde mercedẽ meritũq̨
reportat. De h̃ q̃re plura s̃. pte pma feria. vj. i
T q̃nq̃geſima. F. ij. S. T. Tertio docẽt nos pru
dentiã q̃na deſiccando. q2 dic̃ Iſi. li. xij. quan
do pluit ſup triticũ coaceruatũ eijcit ⁊ ſoli ex
ponit vt iteꝝ exiccet. Moralit̃ pluuia eſt tẽp
tatio vel dyabolica cõrũptio. iux̃ illd̃ Ma
thei. vij. Pluuie venerũt ⁊ flauerũt vẽti. q. d.
venerũt tẽptatões ⁊ mouerũt ꝓpoſitũ infirmi
hois. Hec quidẽ tẽptatio qñ in nobis accidit q̃
triticũ. i. nutrimentũ noſtrũ ſpũale corrũpere
⁊ prodere poſſit. debemus illa repare calor̃ ſo
lis ⁊ feruore ꝯtritionis vel manifeſtatõe ꝯfeſ
ſionis. q2 illud qd̃ ſoli exponit̃ in lucem ꝓgre
dit̃: vt dicit Anſ. lib. v. c. cij. Quarto formice
ſunt prudentes in cuſtodiendo. dicit em̃ Pli.
in ſpe. natu. ⁊ Ariſt. quedã ſunt formice in in
dia magne ⁊ cornute q̃ mira auiditate gẽmas
⁊ auꝝ cuſtodiunt. Sed hoc indi furant̃ eſtiuo
tempe qñ formice in cumulis ꝓpter feruorem
nimiũ abſcondũt. Sed formice ſunt odore ſol
licite. puolãt em̃ ⁊ aurũ deferre cupientes cre
bro lacerant. Tantaq̨ eſt in eis pnicioſa feri
tas amore auri q̨ auferentes grauiter ledunt.
Moraliter p aurũ intelligit̃ fulgor celeſtis pa
trie. iux̃ illud Apoc. xxj. Ipſa ciuitas ex auro
mundo ꝯſtructa eſt. Uel p aurũ virtus chari
tatis intelligit̃. iuxta illud Apoc̃. j. precinctũ
ad mãmillas ſona aurea. i. ligatuꝫ in interiori
bus vinculo charitatis. vel p auꝝ ṽtus patie
deſignat̃. iuxta illud Job. xxiij. Probauit q̃
ſi auꝝ qd̃ trãſit p ignem. Illud inq̨ auꝝ ſplen
doris celeſtis patrie charitatis ⁊ patie ad in
ſtar formicaꝝ q̃libet hõ dꝫ diligenter cuſtodir̃.
vt p ṽtutem charitatis ⁊ patie poſſit venire ad
ſplẽdorẽ celeſtis patrie. Sꝫ notabile eſt q̨ idi
furant̃ formicis aurũ. q2 dyabol⁹ cuius mens
obſeſſa eſt duob⁹ vitijs. ſupbia vicꝫ ⁊ inuidia
vt di. Bonauẽ. ſup mgr̃m. ij. ſentẽ. nitit̃ fura
ri hoi charitatẽ ⁊ patiam ne poſſit veire ad ce
leſteꝫ quã ipe pdidit patriã. iõ cũ magna ſolli
citudine h̃ auꝝ cõſeruare debemus et cuſtodi
re. q2 dic̃ dñs Apoca. iij. Ecce venio cito. ſ. ad
puniẽdũ. tene qd̃ hẽs ne alius accipiat coronã
V tuã. Quarto aialia bruta ſolertia ſunt i vulne
rũ medicatõe vel curatiõe ſic̃ patet d̃ cane qui
cum vulnerat⁹ fuerit lingua ſua vulneri adhi
bet medicamen. q2 dicit Ambro. in exameron
Lingua canis lingendo vulnus corruptioneꝫ
vulneris ſibi attrahit ⁊ imbibit. ⁊ Auicẽ. li. vj
medicinaliũ. Lingua inq̃t canis medicinal̃ dr̃
nõ q̨ aliquã vulneri ꝯferat medicinã. ſ3 q2 vul
neris extrahit putredinẽ. Moralit̃ hõ vulne
ratur p pctm̃ in aia ſua. ſicut figuratũ eſt Luc̃
x. de illo q̃ trãſiẽs ab hieruſalẽ i hiericho inci
dit in latrones. q̃ vulnerauerũt eũ. ⁊ ſemiuiuo
relicto abierũt. Hieruſalẽ interp̃tat̃ timor pfe
ctus. hiericho ṽo luna. Tc̃ ei trãſit hõ ab hie
ruſalẽ i hiericho qñ a timore expellit peccatũ:
Ecci. j. vadit ad ſtulticiã mundi q̃ ſignificatur
p lunã. Iuxta illud Ecci. xxvij. Stult⁹ vt lu
na mutat̃. ⁊ tunc incidit in latrones. de quib⁹
dicit Greg. in omel̃. q̨ iter noſtrũ quaſi q̃dam
latrunculi obſident ⁊ hi vulnerãt ipm p pecca
tũ. vñ bñ dicere p̃t illud Canti. v. Percuſſer̃t
me ⁊ vulnerauerũt me. Si ḡ vult mederi hoc
vulnus diſcat prudentiam canis qui median
te lingua vulnus lingit et curat. Sed quid eſt
vulnus lingua lingere niſi peccatũ p ꝯfeſſionẽ
detegere: Tunc em̃ vulnus peccati lingere vi
detur. cum illud coram ſacerdote detegẽdo cõ
fitetur. iuxta illud Boe. li. j. de ꝯſola. ꝓſa. iiij.
q̃d fles q̃d lachrymis manas. cõfitere mihi ſcꝫ
tua mala nõ abſcõdas. q. d. nihil ꝓſunt lachri
me niſi ſequat̃ cõfeſſio. Si em̃ opam medican
tis expectaſ. optet q̨ vulnus tuũ detegas. Sꝫ
ꝯ hoc diceret aliquis. Videtur q̨ valent lachri
me ſine ꝯfeſſione ad delendũ pctã. q2 diſ. j. de
pe. c. menſuram. dicit Criſoſt. lachryme lauãt
delictũ qd̃ pudor eſt ꝯfiteri. Ad h̃ dicit Bart̃.
brix. in glo. q̨ hoc nõ eſt intelligendũ ſine con
feſſione q̃ ſp neceſſario req̃ritur vbi copia poſ
ſit hr̃i ſacerdotũ. Sed ſic intelligẽdũ eſt. ſi pec
catum adeo graue eſſet vt cum pudore confite
atur. vt pctã carnis ſodomitica ⁊ ꝯ naturã nõ
ideo eſt deſperandũ. q2 lachryme lauant deli
ctũ. q. d. vbi lachryme ꝯcurrunt cũ confeſſiõe
ibi eſt ſpes venie. Quinto animalia habẽt pru X
dentiam in mutationis temporꝫ cognitione. p̃
cognoſcunt em̃ tempus ſui aduentus ſuiq̨ re
ceſſus ſicut patꝫ d̃ irũdinibus ciconijs gruib⁹
vulturibus atq̨ miluis. Iuxta illud Hierem̃.
viij. Miluus in celo cognouit tp̃s ſuum. po
pulus aũt meus nõ cognouit iudicium meum
Moraliter aũt debem⁹ hãc prudentiã diſcer̃
vt cognoſcamus mutationes tpm. vicꝫ ꝓſpe
rorũ vel aduerſoꝝ vt in illis nos prudẽter ha
beam⁹. ne vicꝫ in ꝓſperis exaltemur vel in ad
uerſis ꝺprimamur. iux̃ illud Catonis. Reb⁹ i
aduerſis anim ſubmittere noli. Spem retine.
q. d. Spera in deo q2 oia p̃t cito in ꝓſpera trãſ
mutare: q2 Ecci. xj. Facile eſt in oculis eius ci
to paupem honeſtare. iõ idẽ Ecci. ij. dic̃. Cre
de d̃o ⁊ recupabit te. dirige viã tuã ⁊ ſpera i il
lum. ⁊ fuᷓ timorẽ illi⁹. ⁊ in illo veteraſce. Vł
alio mõ prudent̃ optet mutatões cognoſcẽ tẽ
poꝝ q2 Eccẽs. iij. dicit ſapiẽs. Eſt tp̃s plantan
di. ſ. in ṽe. ⁊ euellendi. ſ. qñ plantatũ eſt vicꝫ i
autũno. Et iteꝝ eſt tp̃s occidendi. glo. aduer

ſarios iuſticie vel reipublice. ⁊ eſt tp̄s ſanādi.
Eſt tp̄s flendi. ⁊ ē tp̄s ridēdi. ē tp̄s amplexan
di. i. vacandi generatiōi. ⁊ ē tp̄us lōge fieri ab
amplexib⁹. ſ. qñ ē cōis afflictio p̄pl'i. Tūc ei de
bēt prudētes hoīes ſe a delitijs retrahē ⁊ ma-
xime venereorū vt dei mīa citi⁹ impetret̄. Ut
eñ dicūt hebrei ꝙ tp̄e diluuij homīes ⁊ bruta
aīalia in arca exn̄tia ꝯtinuerunt ſe a coitu. ⁊ ſa
tis innuit̄ ꝙ egreſſis de arca dixit dñs. Creſci
te ⁊ multiplicamī. Geñ. ix. Et iterū eſt inquit
tp̄s ꝑdēdi et tp̄s acq̄rēdi. q̄r mercatores vno
tp̄e ꝑdūt. alio mō lucrant̄. ⁊ iterꝝ dic̄. Eſt tp̄s
cuſtodiendi. ſ. res in naui qñ nō imminet ꝑicu
lū. ⁊ ē tp̄s abijciēdi. ſ. qñ imminet maris ꝑicu
lū ſubmerſionis. tūc nauta ꝓijcit merces ī ma
re ne ſb̄mergat̄. Et ſic legit̄ Jone. j. ꝙ facta eſt
tēpeſtas ī mari. ⁊ timuerūt naute ⁊ miſert̄ va
ſa in mare. In his omnibus mutationib⁹ tem-
poꝝ prudētes dn̄t eſſe hoīes vniūſi. iux̄ exhor
tationē apl'i. Eſtote prudētes. Ut tertio diſce
re debem⁹ brutoꝝ prudētias in cognoſcendo
tp̄s aduēt⁹ nr̄i. vicȝ vñ aduenim⁹ tā ſ̄m aīam
q̄ȝ ſ̄m corp⁹. Ubi nota q̄libet hō q̄ ad animā ē
a deo. nō ꝙ aīa ſit de ſb̄a vel eſſentia dei. q̄r di.
Aug. ſup illud Geñ. ij. inſpirauit in faciē eius
ſpiraculū vite. Nō ſunt inq̄t audiēdi q̄ putāt
aīam eſſe p̄tē dei. Si eñ hoc eſſet nō videret̄ a
ſe nec ab alio decipi poſſe nec ad malū faciēdū
vel cōpelli patiendū nec in meli⁹ nec ī deteri⁹
mutari. Idē in li. lxxxiij. q̄ſtionū. Aliud inq̄t
eſt veritas. aliud aīa. veritas eñ falſitatē non
hȝ. aīa aūt falſitatē hȝ. nō eſt g̊ veritas. nec de
veritate lȝ a veritate ſit. h ille. Et ſic p̄ȝ ꝙ aīa
nō eſt ſb̄a dei vt quidā dixerūt. ſ̄ eſt a deo per
creationē. q̄r ſ̄m Aug. aīa creando infundit̄ ⁊
infundēdo creat̄. ⁊ q̄r ſ̄m aīam ſum⁹ ex gene-
re dei cognoſcim⁹ nos eſſe nobiles. q̄r dr̄ Act.
xvij. Ipius eñ gen⁹ ſum⁹. g̊ non debem⁹ nos
facere ꝑ pctm̄ degeneres vel ignobiles. nobi-
litas nō eſt niſi bonitas moralis. nā oīs v̄tuo-
ſus eſt nobilis. ⁊ oīs vitioſus degener ⁊ igno-
bilis: ſic̄ teſtat̄ Boe. li. iij. d̄ ꝯſo. me. vj. Quid
gen⁹ ⁊ ꝓauos ſtrepit̄. Si p̄mordia vr̄a. auto-
remqꝫ deuȝ ſpectes. nullus degener extat. Ni
vitijs peiora fouēs. ꝓpriū deſerat ortū. Cuȝ g̊
ſumus nobiles ex p̄te p̄ris nr̄i. eſſe debem⁹ ta-
les in moribus vt nō mentiamur. cuȝ dicimus
Pater nr̄ qui es in celis. Math. vj. Et vt de
nobis dici poſſit illud. j. Pe. ij. vos eſtis gen⁹
electū regale ſacerdotiū gens ſancta. Ecce qñ
cognoſcis aduentū tuū quo ad animā. certe ſ̄
uare debes in te patris tui nobilitatē. Quātum
ad corpus v̄o de terra ſumus. iuxta illud ter-
ra es ⁊ in terrā reuerterl. Geñ. iij. Naȝ ſ̄m pli.
terra eſt mater noſtra. Et ſi cognoſcim⁹ aduē-
tū noſtrū ex parte matris que eſt terra. ſerue-
mus humilitatem. faciamus g̊ vt brucus de q̄
narrat Ualerius li. vj. c. iij. Qui vt romanuȝ
aſſequeretur imperium terram cōmunē ma-
trem omnium oſculatus eſt. Iſto mō mora
raliter q̄cunqꝫ ad regnum celeſte aſpirant ne-
ceſſe habent in p̄ſenti ſe humiliare et terrā ma
trem ꝑ frequentem recordationeȝ oſculari vt
ſciat quilibet cuius generis ſit ex p̄te matri q̄r
non celeſtis ſed terreſtris vt dicat ſibipſi illud
Sap. vij. Sum quidem et ego homo mortal'
ſimilis omnibus ex genere terreno illi⁹ q̄ prior
factus eſt. ſ. ade. q̄r Act. xvij. Fecit ex vno ſcȝ
adam omne genus hominū. Sexto animalia
bruta docēt nos prudentiā in ſuoꝝ ꝯpariū di
lectione. Nam diligunt ſuos compares. ſic p̄ȝ
de cigno turture ⁊ gallo. Nam gallus zelat et
diligit vxores ſuas ⁊ inuento cibo eas conuo
cat ⁊ ſibi ſubtrahit. vt eas reficiat. Hanc pru-
dentiam dn̄t addiſcere viri vt cōpares. ſ. vxo
res ſuas diligāt. iuxta illud Ephe. v. Uiri di-
ligite vxores veſtras. ſicut xp̄s dilexit eccleſi
am. Et poſt pauca. Uiri inq̄t dn̄t diligere vx-
ores ſuas ſic̄ corpora q̄ ſua. vxorē ſuaȝ diligit
ſeip̄m diligit. nemo eñ vnq̄ȝ carnē ſuam odio
habuit. ſ̄ nutrit ⁊ fouet eā ſicut xp̄s eccleſiam
Econtra aūt ſunt quidā viri ſimiles taxo. dic̄
eñ phiſologus eſt quedam ſpecies taxi q̄ ſol-
licite cibū contra hyemen colligit. vna cum fe
mina reponit. veniente aūt algore hyemis ti-
mēs cibos collectos ſibi deficere maſculus fe-
minā ab eſu reprimit. et ip̄am ad ſaturitatē co
medere nō ꝑmittit. q̄ paceȝ ſimulās ⁊ quaſi ta-
xo maſculo cedens cauernam latenter exit. et
ꝑ partem oppoſitam latibulum intrans igno-
rante maſculo fauces aperit ⁊ diu aggregatoſ
cibos cōſumit. Sic fit interdum de viro ꝙ ſua
bona ⁊ cibaria nō ſolū ꝑ ſe ſed per vxorem cō-
portata abſtrahit ei atqꝫ negat nec eam ſinit e-
dere ad ſaturitatē. ſicqꝫ fit ꝙ vxor ꝑ aliam vi-
am viro neſciente bona conſumit vt ambo ad
vltimā deueniant pauꝑtatem. ⁊ ſic patet vlti-
mate ꝙ prudentiā brutoꝝ in condilectione cō
parū nō habuerunt. Ideo illos hic docet apo
ſtolus. Eſtote prudentes. ſ. dilectionem inui-
cem demonſtrantes. Septimo aīalia nos do-
cent prudentiam in temporꝫ diuiſione. Sicut
ꝓbat Ariſt. de vulture q̄ venat̄ a meridie vſ-
qꝫ ad noctem et ab ortu ſolis vſqꝫ ad meridiē
in ſilentio requieſcit. ſic et tp̄a requietionis et
venationis diuidit. Sic prudens homo tem-
pora diuidit. quia partem quieti mentis. par-
tem contemplationi ⁊ orōni. ⁊ p̄tem neceſſita
ti corporis ꝑ actionis laborem diſtribuit et cō
cedit. vt dicit Ant. lib. iij. c. lxxiiij. Sic refert
Uinc. in ſpecu. hiſto. li. vij. Q prudentiſſima
v̄go genitrix prudenter tp̄s ſuum diuidebat.
⁊ ſibi regulam ſtatuerat vt a mane vſqꝫ ad ter
tiam orationi inſiſteret. a tertia vſqꝫ ad nonā

in textrino ope ſe occuparet. ⁊ a nona iterum
ab oratione non recedebat vſq₃ dū ei angelus
dñi appareret. d̄ cuiꝰ manu eſcā recipet. ita ⁊ q̄
libet prudēs hō dꝫ diuidere tp̄s ſuū vt de ma
ne oret. q2 dic̄ dñs Math. vi. Primū q̄rite re
gnū dei. ⁊ p̄ncipalr̄ ē mane orādū. Prou. viij.
dic̄ dñs. Qui mane vigilauerint ad me inueni
ent me. Et Job. viij. Si diluculo ꝯſurrexeris
ad deū oipotētē ⁊ dep̄catus fueri ſtati vigila-
bit ad te ⁊ placatū reddet habitaculū tuuꝫ. Et
Sap. xvi. Optet p̄uenire ſolē ad bn̄dictōneꝫ
tuā ⁊ ad ortū ſolis te adorare. Diuites em̄ an-
tiq̄tus primo pauperi qui eis occurrit ꝯſueue
rūt elemoſynā dare. Sic dñs libētius exaudit
eos ⁊ dat eis id qđ petūt q̄ valde mane eū exo
rant. iō btā ỽgo Maria mane orauit. deinde
opibꝰ manuū inſudauit vt ⁊ nos pꝰ matutias
ōrones eamꝰ ad manualia opa ⁊ labores. Ita
⁊ Paulus doctor egregius tp̄a ſua diuidebat
vt ſcribit hyamo đ ipo. ꝙ a mane vſq₃ ad horā
v. labori manuū inſiſtebat vt inde victū acq̄re
ret. ⁊ inde vſq₃ ad veſpam publice diſpoſitiōi
intēdebat. Sic narrat q̄dā expoſitor ſup iuue
nalē. li. vi. ꝙ nobiles Romani ſic diſpoſuer̄t
actus ſuos p ſingl'os dies ꝙ ſummo mane om
nes ſil' petebāt vl' adibant arcꝰ triūphales in q̄
bus anceſſores ſui pingebant cū armis ⁊ cau-
telis q̄bꝰ deuicerāt ſuos hoſtes. vt ſic iuuenes
viſis illis accederent ad ỽtutes p imaginatio
nē geſtoꝝ. deinđ tēplū Apollinis petebāt. po
ſtea iudices ad foꝝ. ſenatores ad capitolium
deſcendebāt. iudices vt cauſas tractarēt. Se-
natores vt de cōmuni vtilitate rei publice de-
liberarent. ⁊ ſic tp̄s vſq₃ ad horam nonā expē
debāt. et ne iuuenes a bonis occupationibus
impedirent p totū tp̄s an̄ nonā ordinatū erat
ꝙ meretrices ꝓſtibulū nullo modo egrederen
tur an̄ nonā. ne iuuenes a ſuis informationibꝰ
⁊ viri a cōſilijs reipublice p delectatōes libidi
noſas aliqualiter detraherent. Et iō ſm̄ hug.
meretrices apud romanos nonarie vocaban-
tur q2 ad horā nonā licuit eis egredi đ ſuis do
Z mibus ⁊ nō an̄. Octauo bruta docent nos i ex
emploꝝ inſpectione. dicit em̄ Iſi. li. xij. đ ſtru-
tione q̄n̄ veit tp̄s ꝙ ponat oua ad pliades ocu
los leuat. nō em̄ oua ponit niſi iſta cōſtellatio
aſcendit. Cum aūt hāc ſtellā oriri viderit are-
nam fodit. oua ponit ⁊ ſabulo opit ⁊ ſtati ob-
liuiſcit vbi ea poſuerit ⁊ nūq₃ ea vlterius q̄rit
Sed calefacta arena calore ſolis. oua excoq̄t.
⁊ in ipis ꝓducit pullos. q̄ cū fracta teſta educ
ti fuerint. tūc mr̄ eos recolligit ⁊ tanq₃ filios re
cognoſcit. Sic moralit̄ p pliades intelligūtur
exempla btōꝝ que debet q̄libet prudēs homo
inſpicere. q2 di. btūs Greg. in cōmentario ſup
Ezech. Exempla bonoꝝ ſepe q̄rimꝰ vt in mo
ribus ꝓficiamus. Et ſubdit. Si mentis mun-
dicia cū ꝯiugali copula querit enoch dꝫ imita
ri qui in coniugio poſitus ambulabat cuꝫ deo
et non inueniebat: q2 tranſtulit euꝫ dominus
Si ſubire obedientie virtutem nitimur abraā
debemus aſpicere. qui relicta domo cognatō
ne patria obediuit exire in locum quem accep
turus eſſet in hereditatē. ⁊ exiuit neſciēs quo
iret. Si conamur carnis illecebras vicere Jo
ſeph ad memoriam redeat qui temptante ſua
domina ſtuduit carnis ꝯtinentiā cum vite pe
riculo cuſtodire. Manſuetudinem atq₃ pati-
entiam obtinere ſi querimus Moyſen an̄ ocu
los deducamus q̄ exceptis puulis ac mulieri-
bus ſexcēta milia armatoꝝ regens mitis fuiſ-
ſe deſcribit ſup oēs hoies q̄ hitabant ſup faci
em vniūſe terre. Rectitudineꝫ zeli cōtra vitia
ſi attendamus phinees an̄ oculos deducatur
q̄ coeuntes cum gladio tranſfigens caſtitatem
pp̄l'o reddidit irā dñi iratꝰ placauit cum ſubijt
Cum mortis appetitum diſponere volumꝰ. ad
uerſa cōtemnere Paulum an̄ oculos deduci-
mus q̄ nō ſolū alligari. ſed ⁊ mori ꝓ chriſto pa
ratus fuit nō faciēs p̄cioſiorē aiam ſuam q₃ ſe.
Succendi cor noſtrū igne charitatis ſi q̄rimus
Johannis verba penſemus cuius os qđ loq̄-
tur charitatis igne vaporatur. Hec Gregoriꝰ
Nō etiā exempla beatoꝝ inſpicere debeamꝰ.
⁊ ea imitari hortat apl's. j. Cor. xij. Emulami
ni inquit. i. ſequamini vl' deſiderate chariſma
ta meliora. i. exempla vtiliora ſanctoruꝫ. quia
eorum exempla ſunt clara more pliadum ſtel-
larum fulgentia. Hec inq₃ cum viderimus vel
de ipſis audierimus tunc ad ſimilitudinē ſtru
tionis qui ponit in arena maris oua ſua debe-
mus in penitentia graui et amara pficere opa
noſtra. ⁊ ea operire ſabulo. i. humilitate cuſto
dire. ⁊ nō vlterius illa videre. i. ad ſupbiendū
vel oſtēdēdū aſpicere calefacta arena. i. ferue-
ſcente pnia. calor ſolis. i. amor dei incēdit ⁊ fe-
tus inde meritoꝝ ꝓducit. q̄ cum teſta fracta. i.
carne facta an̄ ꝯſpectū diſtricti iudicij ⁊ exami
nis fuerint ꝓducta. tunc ea mr̄. i. aīa penitenti
colligit. i. clarius recognoſcit tanq₃ ſuos fru-
ctus glorioſos.

De eadem dñica. Sermo. ij.

Vigilate in orati
onibus. j. Pe. iiij. Dicit mgr̄ ꝓp̄et A
ꝯtra cetū pugnat q̄dā piſcis ſerpen
tinus ⁊ venenoſus q̄ dr̄ cocodrillus. ꝙ viden
tes alij piſces fugiunt ad caudam ceti: q̄ ſi de-
uictus fuerit piſces moriūtur. ꝙ ſi nō poterit
piſcis ille peſtifer deuincere cetum. a faucibus
ſuis fumoſis odorem fetidiſſimū mittit i aquā
cetus ỽo odorifero fumo de ore emiſſo pellit
odorem fetidum. ⁊ ſic ſe ſuoſq₃ ꝓtegit ⁊ defen
dit. Moraliter. p cetum ſignificat q̄libet ho-

mo bonus qui adhuc natat in aquis marinis pnie vicȝ ſalutari vt dicat̃ ð eo illud abachuc. iij. In mari indignatio. qꝛ i mari pñie exñs in dignat̃ ꝛ iraſcit̃ ꝯ pctã cõmiſſa ꝛ in futuꝝ com mittenda. Sȝ p cocodrillũ ſpentẽ ꝛ venenoſũ intellige dyabolũ q̃ pugnat ꝯ penitẽtes ꝛ hoc duplici manu. vt dicit Hol. lec. cxxxv. Demõ inq̃t pugnat ꝯ vos duplici manu. ſ. occlta ſug geſtiõe ꝛ apta impugnatione. Primã manuȝ euadem⁹ p prudentiã q̃ exitus reꝝ metit̃ vt di Boe. li. ij. pſa. j. Scðam p patiam q̃ eq̃nimit̃ tribulatio tollerat̃. Per piſces aũt alios ſigni ficant̃ opa viua ꝛ meritoria hoĩs penitẽtis vt ſunt ỽtutes q̃ cũ vidẽt q dyabol⁹ pugnat con tra hoĩem dñt fugere ad caudã. i. ad humilita tẽ. qꝛ ibi tuta ſunt. qꝛ vt di. Aug. Humilitas ẽ ꝯſeruatrix bonoꝝ opm ꝛ ỽtutũ. Nã ſic piſces ſuant̃ ſecure circa ceti caudã. ſic ỽtutes circa humilitatẽ infimã. Vidẽs g̃ demon q vincere nõ p̃t hoĩem penitentẽ. tũc emittit i aquã pnie ſue odorẽ fetidiſſimũ. ſ. carnalis cõcupie ꝛ mẽ talis luxurie. De q̃ Job. xlj. De narib⁹ ei⁹ p̃cedit fum⁹ ſic olle ſucceñſe. ꝛ h̃ iõ fac̃ vt hoĩem cũ opib⁹ ſuis bonis inficeret ꝛ ſpũalr̃ necaret. Sȝ cũ hõ ſentit hũc odorẽ fetidũ carnis emit tere dȝ ecõtra ð ore ꝛ corde ſuo odorẽ odoriſe rũ orõis ſue deuote q̃ hũc fetidũ odorẽ carna lis ꝯcupie repellit. Sicut ptȝ i vitaſpa. li. ij. c. xij. de fratre q̃ moleſtiã ſuſtinuit a ſpũ fornica tionis. ꝛ dep̃cat⁹ eſt aliũ ſenem ꝓbatiſſimum vt ꝓ eo oraret. nec tñ fuit ille exaudit⁹. qꝛ frat̃ ille nec p ſe orauit. ſ; in cogitationib⁹ malis de lectabat̃. Jðo ſenex dicit ad eũ. Impoſſibile eſt a te diſcedere ſpm̃ fornicatõnis niſi ꝛ tu cũ ge mitu dep̃catus fueris dñm. Cũ aũt ille cũ ie iunijs ꝛ orationibus ſe affligeret ſpũs fornica tionis inuid⁹ ab eo receſſit: vt hẽs etiam idẽ ꝯ dñica p̃cedẽte. J. S. T. Et qꝛ in h̃ tpe vt cõit̃ oĩbus immittit hũc fetidũ fumũ cõcupiſcẽtie carnalis dȝ econtra hõ emittere odorẽ orõnis diligent̃. ad quã hortat̃ nos apl's cũ dicit. vi gilate. in q̃bus duo facit p̃ncipalit̃ vel ad duo hortat̃. primo ad vigilie frequẽtiã. ibi. vigila te. ſcðo ad oratõis diligẽtiaȝ ibi. in orationib⁹ vr̃is. Primo g̃ hortat̃ nos ad vigilie frequen

B tiã cu dicit. vigilate. Pro q̃ nota triplicib⁹ ho minib⁹ neceſſe eſt vt vigilẽt. p̃mi ſũt in bellĩ ex iſtentes. Qñ em̃ dñs aliq̃s intrat bellũ contra hoſtes talis nõ dormit nec populũ ſuum dor mire p̃mittit. ſed ad vigiliam ſollicitat ꝛ indu cit ne forte ab aduerſarijs opprimatur. Naȝ le git̃. j. Regũ. xxvj. Cum rex ſaul eſſet in cam pis volens pſequi Dauid. accidit vt vna no cte dormiret in tentorio. ꝛ oĩs populus ſu⁹ in circuitu. qð vidẽs abiſai. dixit ad dauid. Con cluſit hodie dñs inimicũ tuum in manus tuas. nunc ergo pfodiam eum lancea. ꝛ dixit dauid.

ne occidas eũ ſed tolle haſtam eius q̃ eſt ad ca put eius ꝛ ciphũ aque ꝛ abeamus. Ecce q nõ vigilantem regem cum toto populo potuiſſet opprimere ꝛ necare. quare in bellis exiſtentib⁹ neceſſe eſt vt vigilent in toto vel in pte. Mo raliter nos ſumus dñi noſtraruȝ opatõnum a principio vſq; ad finem. vt dicit phs. iij. Ethi coꝝ. Sed intramus in campum huius mundi cõtra hoſtes tres ſeuiſſimos pugnaturi. Pri mus hoſtis eſt caro noſtra. Secundus eſt mũ dus q̃ pugnat ꝯtra nos duplici manu videlicȝ ambitõe honoris ꝛ amore diuitiarũ. Tertius eſt dyabolus qui pugnat ſimiliter duplici ma nu. vt patuit in arenga. iðo nõ eſt nobis negli genter dormiendũ ſed ſobrie vigilandũ. vt vi gilando his hoſtibus reſiſtamus ꝛ eis manus quibus contra nos pugnãt amputemus. Nam primam manum carnis que eſt gula amputar̃ debemus p abſtinentiam. Scðam que eſt lux uria p continentiam. Sed illa manus qua pu gnat ꝯtra nos mundus. ſ. ambitio honoꝝ am putanda eſt per timorẽ iudicij cogitantes við licet q qui in honoribus alijs p̃ponuntur iſ ne ſtrictius iudicabunt̃. Juxta illud Sap. vj. Judicium his qui p̃ſunt duriſſimuȝ fiet. Ali am aũt manũ amputemus p xp̃i amorẽ. conſi derando eius paupertatem naſcendo viuẽdo moriendo. Qualiter autẽ manus tertij hoſtis amputet̃ dictum eſt ſ. Hũc hoſtem dyaboluȝ oportet vigilando ſupare. qꝛ. j. Pe. v. dicitur Sobrij eſtote et vigilate qꝛ aduſarius vr̃ tãq̃ leo rugiẽs circũit querens quem deuoret. Sȝ quem nos ſuperamus vigilando ipe nos vin cit dormiendo. ꝓpterea facit nos dormire vt nos poſſit ſupare. Eſt em̃ de iſto nr̃o aduerſa C rio ſicut de duce quodã carthaginenſi de quo refert Juli⁹ ſext⁹ li. ix. ca. v. qð eſt de inſidijs. Dux em̃ iſte habuit bellum contra quoſdã de africa q̃ carthaginẽſibus rebellabãt. Fuerunt aũt iſti de africa nimis auidi ad bibendum vi nuȝ. quod intelligens dux ille vſus eſt contra illos tali cautela. accepit ml'ta dolia vini ꝛ mi ſcuit cum vino ſuccum cuiuſdã herbe que dici tur mãdragora que quidẽ herba eſt ml'tũ ſom nifera. ſicut di. Ariſt. in de ſomno ꝛ vigilia. fa cit em̃ hoĩes ita ꝓfunde dormire q fiunt inſẽ ſibiles. ꝛ ideo ſolȝ dari hominibus q̃ propter aliquã infirmitatem ſunt ſecãdi vt poſſint ſine infirmitate ſecari. Dolia ergo vini ſic infecti di miſit ille princeps in tentorijs ſuis. ꝛ fugit ad cautelaȝ tentoria relinquens. Africi ergo gau dentes inuaſerunt tentoria. et inuenientes vic tualia cuȝ vino in abundantia ꝛ comederũt ꝛ biberunt de iſto vino infecto. ꝛ ſtatim ſic oppſ ſi ſunt ſomno q nullo modo iuuare ſe poterãt hoc explorans dux p̃dictus de nocte redijt ſu per eos. ꝛ miſeros vt voluit cruciauit. Nota

liter cartago interp̃tatˀ ſuſcitatio inde cartagi
nenſis dux ſignificat demonē q̃ ſuſcitauit diu
ſa p̃lia ⁊ pctã in hoie. h̃ vtitˀ tali cautela ɔ̃ ho=
mines. Vinũ em̃ qḋ letificat pſ̃. ciij. ⁊ Ecci. xl.
ſignificat leticiã vel laſciuiã ſecularē. q̃ non eſt
ꝑmanens eo ꝙ h̃ riſus dolore miſcebitˀ ⁊ extre
ma gaudij luctus occupat. ꝓuer. xiiij. Iſtã q̃=
dem leticiã ſiue mũdi iocũditatē dyabolus ſic
cõmiſcuit cũ ſucco mandragore. i. dilectiõe lu
xurie. ꝙ hoies ex eo bibentes fiũt quaſi inſen=
ſibiles. Eſt em̃ mãdragora herba hñs maſcu=
lum et femellam ⁊ oia lineamẽta hũani corpiſ
in ſe p̃fert. ⁊ ad generatõis fecunditatē ɔfert.
iõ merito voluptatē carnis ſignificat. qꝛ g̃ to=
ta humana iocũditas inter hoies his diebꝰ dy
abolo ꝓcurãte. q̃ nos ſp̲ cauteloſe debellat de
ſucco voluptatl eſt iſecta. iõ hoies vitioſi dor
miunt i pctis ⁊ ad correctionē p̃latoꝝ ⁊ p̃dica
tiões doctoꝝ repiuntˀ inſenſibiles. vt dicat q̃=
libet ꝓuer. xxiij. Verberauerũt me ⁊ nõ dolui.
traxerũt ⁊ nõ ſenſi. ⁊ ſic vltĩate cruciabit eos
dyabolus ꝓ ſua volũtate. Nã di. Amandꝰ li.
j. c. x. ꝙ in ſpũ vidit penas dãnatoꝝ. ⁊ ibidem
vidit ꝙ hi q̃ carnali ac terreno amori dediti e=
rant vtriuſqꝫ ſexus terrã infernalem p̃ dolore
mordebant. qm̃ eos demões nimiũ affligebãt
Nã ſpiculã igneã hñtes ⁊ eſtu vehemẽtiſſimo
eos inſequẽtes vulneribus ſeuiſſimis repleue
rũt. Ideo ncc̃iũ ē valde nob̃ vt in caſtitate vigi
lemꝰ ne dyabolo ꝓcurãte i dilectiõe carnali fi=
nalitˀ obdormiamꝰ. Sꝫ q̃libꝫ roget dñm cũ pſ̃
xij. Illumina oculos meos ne vnq̃ obdormiã
in morte. i. i mortali pctõ carnalˀ voluptatl ne
qñ dicat inimicꝰ meꝰ p̃ualui aduſ̃us eũ. Sed i
q̃bus ncc̃e eſt vt vigilent ſunt ꝑp̃lis p̃ſidentes. D
vt ſũt p̃lati eccl̃ie ⁊ dñi terreni. Nã dr̃ in li. de
naturl reꝝ. ꝙ ſi leo dormiat i naui trãſeunte in
mari. nauis incipit piclitari ⁊ ſubmergi. cũ vo
vigilat. trãq̃llitas redditˀ mari. Moralr̃ p̲ le
onē q̃ grece dr̃ rex latine. eo ꝙ rex ſit oim aiali
um. ſm̃ Iſi. xij. ſignificat quẽlibet p̃latũ eccl̃e
vel ꝑp̃lis p̃ſidētē. Sꝫ p̲ nauē intellige ſctãm ec
cleſiã. q̃ nihil aliud eſt q̃ ɔgregatio oim fideli=
um. Qñ aũt p̃latus dormit p̲ negligentiã in fi=
deliũ ɔgregatõe. tũc ɔgregatio incipit piclita
ri. iux̃ illud ꝓuer. xj. vbi nõ eſt gubernator na
uis ꝑp̃ls corruet. glo. ſicut nauis carẽs gubna.
tore piclitatˀ. Salꝰ aũt ꝑp̃li vbi multa ɔſilia. et
dicit Paſcaſius in glo. vbi nõ eſt gubernator
ſcꝫ p̃latus doctor vel ɔſiliariꝰ vbo ⁊ ope. ꝑp̃ls
corruet i pctã multa. iõ tali p̃lato dr̃ ꝓuer. xx=
iij. Eris ſicut dormiens i medio marl. ⁊ ſic gu=
bernator amiſſo clauo. Ad h̃ g̃ vt ſalꝰ ɔgrega
tioni fideliũ reddatˀ optet talē p̃latũ vigilare.
Cuiꝰ figurã habemꝰ Math. viij. vbi legitˀ ꝙ
xp̃o in naui dormiente tantas ſuſtinuit nauis
tẽpeſtates vt cepit piclitari. ꝙ diſcipuli cõpel
lebãtˀ dñm excitare et dicere. dñe ſalua nos pe
rimus. Eccleſia eſt in mũdo ſicut nauis in ma
ri. vñ etiã vocatˀ nauicula Petri. qñ in iſta na
ui dormit p̃latus p̲ negligentiam et remiſſiõeꝫ
excitandus eſt vt populũ ſuũ regat ne in pec=
catuꝫ cadat. Sed p̲ q̃d eſt excitandus: ad hoc E
rñde. ꝙ malitia ſubditoꝝ ꝓ maiori p̲te vertetˀ
in caput p̃latorũ vel malorũ dñorum. iuxta il
lud Sap. iiij. Ex iniquis em̃ om̃es filij qui na=
ſcentur teſtes ſunt nequicie aduerſus parẽtes
in interrogatiõe ſua. Ideo notabilitˀ b. Augꝰ.
nõ ſolũ p̃latos. ſ; ⁊ dños laicos monet vtuoſe
curare. de ſubditis in quadã ep̃l̃a ad comitem
chariſſimũ ſic dicẽs. Queſo mi frater q̃ſo om=
nibus ſubiectis et bone volũtatis i domo tua
a maiore vſqꝫ ad minimũ amorē et dulcedinē
regni celeſtis. ⁊ amaritudinē ⁊ timorē gehẽne
annũcies. ⁊ de eoꝝ ſalute ſollicitus et vigil ex
iſtas. qꝛ de oibus ſubiecti tibi q̃ in domo tua
ſunt rõneꝫ dño reddes. Hec ille. Sed d. a. Suf
ficit mihi ſoli ꝓuidere de me redditurꝰ ſum rõ
nem nõ ſalutē alteriꝰ querẽs piclitari. nõ ſuꝫ e
ruditꝰ i ſcripturl nec expeditꝰ in vbis modicũ
ſcio. iõ corripe nõ ſufficio. Audi q̃cũqꝫ es non
ſufficˀ tibi ad ſalutē ſoli ꝓuidere. qꝛ dicˀ Augu.
xxiij. q. iiij. duo. Cuicũqꝫ regēti apta et accom
modata eſt diſciplina. videlꝫ ep̃o regēti plebē
ſuã. paupi regēti domũ ſuã. pr̃i ꝓlem ſuam di
uiti regēti familiã ſuã. marito ɔiugē ſuã. iudi=
ci ꝓuintiã. regi regēti gētē ſuã. Nulli inq̃t hoi
claudenda eſt mia. nulli peccatori impunitas
relaxanda. Iõ dr̃ i allegoria hiſtoriarũ ſup̲ illo
Math. xxv. hõ q̃dã pegre ꝓficiſcẽs. O prela
te audi et rector q̃libet nãqꝫ q̃tũ ad ſe p̲tiet p̃t
ꝓdeſſe ſue familie ⁊ vicinis. Nã q̃ mlt̃a nouit
multa dicat. q̃ pauca nouit pauca dicat ⁊ q̃tũ
q̃ſqꝫ nouit tm̃ q̃ſqꝫ dicat. Qui ſcit vel vnũ euã
geliũ vel vnũ vtutis exemplũ. q̃tq̃t ſcit p̲ cog
nitionē alijs tribuat p̲ p̃dicationē. nõ cõſiderꝫ
ſexũ etatē. vel p̲ſonã. tp̃s. ⁊ locum. ſed p̃dicet
omnibus vbiqꝫ maſculis. feminis. ſenibus. iu
uenibus. diuitibꝰ. paupibus. in ꝓſperitate in
aduerſitate die ac nocte. meridie. veſpe. in ec=
cleſia. in platea. in via. in agro. in mari. in tra.
in oibꝰ ſp̲ vbiqꝫ bonũ dicat qḋ nouit. ſi aſſit q̃
audire poſſit. ⁊ ifra. Erubeſcãt g̃ eccl̃iaꝝ recto
res ⁊ miniſtri inſcij iutiles ⁊ ignari torporē ex
cutiant. libros legant. talentũ impendãt. tem/
pus redimãt qm̃ dies mali ſunt. Ad Eph. v.
Iõ illis etiã dicit b. ap̃l̃s. Vigilate. Tertij q̃bꝰ F
neceſſe eſt vigilare ſunt peccatl reſiſtentes. Iõ
ad vigiliã hortatˀ Cato ſapiens. Plus vigila
ſp̲ ne ſomno deditꝰ eſto. Nã diuturna q̃es vi
tijs alimẽta miniſtrat. Et nota ꝙ in ſomno p̃n
cipalitˀ tres paſſiones accidũt. Prima eſt alto
rũ aſcenſio ⁊ in ſomnis deambulatio. Nã dicˀ
Ariſ. in li. ꝓbleumatũ. Multi dormientium

ſurgẽtes in ſomnis ac ſi vigilẽt ambulãt. aſcẽ-
dũt ſcalas. altaq3 domoꝝ. ⁊ deſcẽdũt. ꝫ ſi ab a
liq̃ excitant̃ ꝯfeſtim q̃dã cadũt Per hos ſigni
ficant̃ ſupbi q̃ in ſomno pcti ſp alta aſcendũt.
vt ſic grauiꝰ cadãt. qꝛ di. Alanꝰ i anticlaudia-
no. Jma tollũt̃ i altũ vt caſu g̃uiori ruãt Jſti
eñ q̃ ſic petũt alta ſupbie. ſi a pdicatoribꝰ ex-
citent̃. vł a ſuis ꝯfeſſoribꝰ exhortent̃ vt a ſup
bia dimittãt ſepe i deſpatione labunt̃ ⁊ corri-
gi nolũt. ⁊ ſic tãdẽ cadũt i abyſſũ. ſic ꝺ ipſis lo-
q̃t̃ b. aug. i ep̃la ad voluſianũ. Peruſi q̃dẽ ho
mies ſup ſuo ſcelẽ i ꝯfeſſiõe correpti i deſpati
onẽ ſepe ruũt ſalutꝭ ꝓpe. iocũditatẽ illaꝫ nihil
penitꝰ affectãtes btitudinis ſempit̃ne. Et pci
pue dictũ ẽ ꝺ ſupbis q̃ raro ꝺ ſupbia ſua curã
tur. qꝛ di. Job. xv. Cũctꝭ diebꝰ ſuis ſupbit im
piꝰ. qñ eñ aliq̃s pctõr infirmat̃. ſi ẽ in peccato
odij inuidie ipe ꝯfitet̃ ⁊ dimittit illꝺ. pctm̃ xo
ſupbie nec ꝯfitet̃ nec ꝓponit dimittẽ. iõ ꝺ. Sa
piens. Synagoge ſupboꝝ ñ erit ſanitas Eccĩ
iij. Jõ talibꝰ ſũme nccẽ foret vt ſp i humilitate
vigilarẽt ne i ſomnũ pcti ſupbie caderẽt a q̃ g̃-
uiter aut nũq3 reſurgũt. Scd̃a paſſio ẽ pectoꝝ
ſuffocatio. ⁊ hãc paſſionẽ i ſomno accidetẽ vo
cat Aug. in li. ꝺ ſpũ ⁊ aĩa. ephialtes. quã pub
lica pſuaſio q̃deſcẽtes opinat̃ inuadere ac põde
re ſuo pͥſſos ac ſentiẽtes g̃uare. qꝛ eſt talis paſ
ſio faciẽs hoĩem i ſomno apparere ꝙ aliq̃s euꝫ
oppͥmere videꝛ ſiue nitit̃ ſuffocare. Nã illis qui
hãc paſſionẽ patiũt̃. videt̃ ꝙ vna vetula incũ
bat ſup eos ⁊ eos nitat̃ ſuffocare. ⁊ ſic nihil a-
liud ẽ vt di. Aug. vbi ſ. q3 q̃dã fumoſitas a ſto
macho vł a corde ad cerebrũ aſcẽdẽs ⁊ ibi viꝫ
aĩalẽ oppͥmẽs. ⁊ hͦ euenit vt dicũt medici quã-
do hõ pͥmo dormit ſup latꝰ ſiniſtrũ. nã ex q̃ i il
lo latere eſt cor tũc ſanguis ⁊ alij hũores groſ-
ſi ad cor ꝯcurrũt ipꝫ aggrauãdo ita ꝙ qñq3 ex
tali aggrauatione apparet magnũ põdꝰ iacer̃
ſup pectꝰ qꝺ laici ꝓpe vocãt ephialtẽ. idõ ꝯſu
lũt vt hõ pͥmo ſup latus dextꝝ. dinde ſup ſini
G ſtrũ dormiat aut q̃eſcat. Moralit̃. p hũc mor
bũ aut paſſionẽ ſignificat̃ luxuria q̃ ẽ velut ve
tula ex carne corrupta ꝓcedens. ⁊ q̃ſi totũ mũ
dũ pͥmens ⁊ ſuffocãs. Nã pͥmit tã religioſos q3
ſacerdotes ſeculares q3 ẽt laicos q̃ſi vniuerſoſ
reges. pͥncipes. ac barones. iuxta illud Gregꝰ
Jn ſerico ⁊ pannis libido eadeꝫ dominat̃. nec
regis purpuras. nec mẽdicantiũ ſpernit ſqua
lorẽ. de hac muliere ⁊ vetula loq̃t̃ Prouͤ. vij.
Multos vulneratos deiecit. ⁊ fortiſſimi q̃q3
ab ea interfecti ſunt. q̃cunq3 eñ nõ vult ab hac
vetula. i. luxuria finalit̃ occidi ⁊ oppͥmi moue
at linguã i ꝯfeſſione. qꝛ di. Conſtan. de natur̃
morboꝝ docẽs q̃liter pdicta ſuffocatio pecca-
toꝝ curet̃. Quidã inq̃t i nocte dũ dormiũt q̃ſi
dã ſuffocationẽ atq3 g̃uedineꝫ pectorꝭ patiũt̃.
q̃bus q̃dẽ talis ſui cordis ſuffocatio vitã exti-
gueret niſi ipĩ in ſomnis linguã mouerẽt aut a
liquẽ ſibi loq̃ntẽ audirẽt. ⁊ rõ motiõis eſt qꝛ q̃
dã lacerti arterie q̃ꝫ ſubtiles tendũt̃ de regiõe
lingue p iſophagũ verſus pectoris regionem
qui vtiq3 lacerti ⁊ arterie motu lingue laxant̃
q̃bus laxatis mox patebit ingreſſus virtutꝭ et
caloris naturalis. ⁊ tunc p conſequens talꝭ ſuf
focatio cordis pellitur ⁊ fugatur. ⁊ hoc eſt qꝺ
dicũt laici ꝙ cum lingua crux eſt faciẽda vt ſic
ephialtes ꝓpellat̃. Sed moralit̃. in hoc ſigni-
ficat̃ ꝙ ad fugandã luxuriã pͥmentẽ duo ſunt
facienda. primũ vt in cõfeſſione lingua moue-
atur. qꝛ niſi q̃s in ꝯfeſſiõe pcti luxurie recorde
tur neq̃q3 remittet̃. Scd̃m eſt vt aliq̃s loquẽs
ſibi bonũ ⁊ vtile audiat̃. Et q̃s eſt ille q̃ loqui
tur luxurioſis bonũ et vtile. hͤ ẽ certe b. Pau.
j. Coꝝ. vj. Qui dicit eis vtiliſſimũ qꝺ põt hr̃i
fugite inq̃t fornicatõnẽ. ſup q̃ di. Amb. Cum
alijs nẽpe vitijs põt expectari ꝯflictus hãc fu
gite ne approximetis qꝛ nõ põt alit̃ meliꝰ vinci
Et b. Hiero. rete inq̃t dyaboli luxuria eſt. ſi q̃ſ
hmõi capit̃ nõ cito ſoluit̃. in iſto tam graui et
piculoſo pͥlio nemo põt vincere niſi fugiat Et
metriſta. Si vitare velis venerem loca tpa vi
ta. Nã locus ⁊ tp̃s pabula pͥbent ei. Proſeq̃t̃
ſi tu ſequeris fugiendo fugat̃. Si cedis cedit.
ſi fugꝭ ipa fugit. Ergo fuge tactũ ne res cẽdat
in actũ. Jõ legit̃ Gen. xxxix. de ioſeph ad queꝫ
cũ dixiſſet dña ſua vxor phutifarꝭ pͥncipis doꝛ
mi mecũ ⁊ tenuiſſet eiꝰ palliũ. Jpſe in mãu eiꝰ
relicto pallio fugit ⁊ egreſſus eſt foras. h ergo
ſiquis luxurioſus de fuga audierit ab hac tur
pi vetula videlꝫ carne corrupta oppͥmi ⁊ exti
gui nõ valebit. Eſt aũt fugiẽda vt igniũ ꝯfla-
gratio. vermiũ intoxicatio. ⁊ fluminũ inunda
tio. de hͦ vide ſ. dñica q̃rta pꝰ paſca. J. L. B.
Tertia paſſio que euenit in ſomno eſt litargia H
⁊ eſt morbus inducens obliuioneꝫ ꝓpt̃ oppſ-
ſionem cerebri ex continuo ſomno facto. ⁊ dr̃
alio mõ litargus. ꝺ quo loq̃bat̃ ꝓphia ꝺ boeꝰ
li. j. de cõſo. pſa. ij. litargũ patit̃ cõmunẽ illu-
ſarũ mentiũ morbũ. p hũc morbũ moraliter ſi
gnificat̃ auaricia que inducit obliuionẽ dei et
ſuijpſius ⁊ paupis. Nã auarꝰ ñ recordat̃ dei.
qꝛ dicit glo. ſup. lxij. pſ. Deus deus meꝰ ad te
ꝺ luce vigilo. Ad dñꝫ vigilat q̃ xe dei memor
eſt ad dñm dormit q̃ deum obliuiſcit̃. Jtẽ ſui-
ipſius obliuiſcit̃ qꝛ non curat ꝺ ſalute ſua. ſed
ſolum vt pecuniã in detrimẽtũ aĩe ſue p phas
⁊ nephas poſſit congregare. nec recordat̃ pau
peris ſic ille diues. Luc. xvj. cuiꝰ cor iduratũ
fuit q̃ſi lapis Job. xlj. ⁊ j. Reg. xxv. Et idẽ ꝺ
nabal ſtulto hͦ dr̃. Jõ dr̃ ꝺ auaris. amos. vj. Bi
bẽtes i phialis ⁊ optimo vnguẽto ꝺlibuti. nec
cõpatiebãt̃ ſup cõtritiõe ioſeph. Jdõ q̃ volue
rit has tres infirmitates euitare. dꝫ ſm̃ exhor
tationẽ apłi vigilare cũ dicit. vigilate.

¶ De eadem dñica. Sermo tertius.

Hoſpitales inui=
J cē ſine murmuratōe. j. Pe. iiij. Iſi.
li. xij. dic꜃ miluuſ eſt auis pia erga
aues aliene ſpeciei. Nā cuculos in ſpatul' ſuis
ſuſcipit ꝛ ne deficiāt in via ꝓpt' longa itineris
ſpatia a ptibus hiſpanie ſecū ducit. Moralit'
h auis docet nos vt pegrinis ꝛ alijs paupib⁹
pietatē exhibeam⁹ ꝛ eos nobiſcū i hoſpitia no
ſtra inducam⁹. iuxta illud Eſa. lviij. Frange e
ſurienti panē tuū et egenos vagoſ꜃ induc in
domū tuam. q. d. Si milui auibus illis hoc fa
ciunt que ſecū eiuſdem ſpeciei nō ſūt. ꝙto ma=
gis debet facere hoi hoc homo ꝛ xp̄ian⁹ xp̄ia
no vt videlꝫ hoiem xp̄ianū portet ſecū de hiſ=
pania exemplo milui. Hiſpania iterp̄tat' vno
mō actio et ſignificat opus bonum pegrinatō
nis. qđ cum pegrinus vno die exegerit hoſpi=
tio indiget. q꞉ dicit Sen̄. in ep̄la ad Lucillum
Peregrini multa hn̄t hoſpitia et nullas amici
cias. iō dn̄t boni xp̄iani tales in domibuſ ſuis
recipe. ꝛ ꝓpter deū hoſpitare. ad qđ hortatur
nos b. Greg. in omel'. euangelij qđ legit' ſcđa
die paſce. Penſate fratres ꝙta hoſpitalitat'
virtus ſit ad mēſas vr̄as xp̄m ſuſcipite vt voſ
ab eo ſuſcipi ad ꝯuiuia eterna valeatis. prebe
te domū pegrino xp̄o vt vos in iudicio nō ꝗſi
peregrinos ſuſcipiat. ſed vt ꝓprios ad regnū
recipiat. Quod aūt xp̄s in pegrino ſuſcipit' ꝓ
bat idē Greg. in omel'. ꝓdicta ꝙ ꝗdā pr̄familī=
as multū fuit hoſpitalis. cū autem quadā die
pegrinos ſuſcepiſſet ꝛ aquā dediſſet manibuſ
eoꝝ ex humilitate. vnus fuit inter eos cui⁹ ma
nui ex humilitate aquā fundere voluit ꝛ cū re
uerſus vrceum accepiſſet eū nō inuenit. Cū꜃
h factū apud ſe miraret' eadē nocte dn̄s ei ꝑ vi
ſionē dixit. ceteris dieb⁹ me etiā in mēbri meiſ
ſ̄cepiſti. heſterno āt die meipꝫ ſuſcepiſti. Alio
mō hiſpania interp̄tat' expeditio et ſignificat
quālibet licitā legationē q̄ iniūgit' nūcijs quā
cū vna die expedierint i hoſpitijs a bonis xp̄i
anis recipiendi ſunt. vt xp̄s q̄ fuit nūci⁹ ſūmi
pr̄iſ quē miſit in mūdū. Joh. xvj. eos in hoſpi
tio celeſti recipe digneť. iō ad talē hoſpitalita
tē hortat' b. Pe. in v̄bis p̄aſſūptis. cū dic' ho=
ſpitales inuicē. in quib⁹ duo facit. p̄mo monet
ad hoſpitationeꝫ. ibi hoſpitales. ſcđo inhibet
k murmurationē. ibi ſine murmuratōe. De qui
bus notandū ꝙ inter omnia miſcđie ꝛ pietat'
opa magis gratum eſt deo ꝛ placitū opus ho
ſpitalitatis. quia ꝑ hanc q̄dam placuerunt an
gelis hoſpitio receptis. Ad Heb. xiij. vnde ꝙ
hoſpitalitas grata ſit deo quattuor dꝫ hr̄e cō=
ditiones. Primo qđ dꝫ hr̄e hilaritatē ſiñ mur
muratiōe. nā miles hilarē ſe oñderet ſi rex ad
ſuā māſionē declinaret Rex noſter xp̄s hoſpi
tio recipit' q̄tiens q̄liſcū꜃ i noie ei⁹ recolligit'.
iux̄ illud math. x. qđ dixit dn̄s diſcipul'. Qui
recipit vos me recipit. Et eiuſdē. xviij. Statu
it xp̄s puulū i medio diſcipl'oꝝ ꝛ dixit Qui ſu
ſcipit vnū puulū talē in noie meo me ſuſcipit.
Et Joh. xiij. Amen amen dico vobis q̄ acci=
pit ſi quē miſero me accipit. q̄ āt me accipit ac=
cipit ꝛ eū q̄ me miſit. Ecce o hoſpitalis ꝙ ma=
gnos accipis hoſpites vicꝫ xp̄m ꝛ pr̄em cū in
noie xp̄i hoſpitas paupem. gaude ḡ ꝛ letare ꝛ
cū hilaritate vtere hoſpitalitate. Nā xp̄s i no
uiſſimo iudicio dicet oibus hoſpitalib⁹ math.
xxv. Hoſpes erā et collegiſti me. ꝛ quō eis de
negabit māſionē in celis. q̄ dederūt ei habita=
tionē i terris. Vn̄ dicet eis. Venite bn̄dicti pa
tris mei ꝑcipite regnū qđ vobis paratū eſt ab
origine mūdi. Ad tam glorioſum igit' regnum
acquirendū cuius dn̄atio nō hꝫ finem nec regi
men ſollicitudinē qđ acq̄rit' ꝑ pegrinoꝝ ꝛ pau
perū ſuſceptionē nō ſolū ſunt ipi hilarit' ſuſci=
piendi. ſed etiā trahendi. q꞉ ſup illud Luc' vl.
qđ dr̄ de duobus diſcipul' euntibus i emaus q̄
coegerūt xp̄m dicentes. Mane nobiſcuꝫ dn̄e
dicit glo. quo exēplo docemur ꝙ pegrini non
ſolū ad hoſpitiū ſunt vocandi ſed etiā trahēdi
ꝛ rogandi. Exemplo etiā Loth Gen̄. xix. qui
ſedebat in forib⁹ domus ſue pegrinos expec=
tando. ꝛ cū vidiſſet duos angelos i ſpē hōmū.
cōpulit eos oppido vt diuerterent ad eū dicēs.
Obſecro dn̄i declinate in domū pueri veſtri.
et manete ibi. Et certe nō dūtaxat ſunt trahen
di. ſ̄ tracti ꝛ coacti cum reuerētia ſuſcipiendi.
Quidā ei vir religioſus dicebat fratres adue=
nientes adorari debere. cū certū ſit aduentum
eoꝝ eſſe dn̄i nr̄i ihu xp̄i aduētū. Et h habem⁹
exemplo illius magni patris Abrae. Geneſis
xviij. Qui vidēs tres angelos credidit eē ho=
mines. occurrit eis obuiam de hoſtio taberna
culi ſui ꝛ adorauit ꝓnus in terra. Sic ꝛ Loth
xix. Cōtra qđ iā dictū inueniunt' multi. q̄ nul/
lū pegrinū recipiūt nec egenū niſi ab eis habe
ant emolimentū. Sunt etiam multi q̄ licet ſo=
lent eos ſuſcipe. mala tn̄ videnť facere volun
tate. vt vicꝫ poſſint eos reb⁹ ſpoliare. Sunt et
alij q̄ ꝙuis ſoliti ſint eos hoſpitio recipe. tn̄ re
ceptos laborib⁹ ſolent affligere. ꝛ hi oēs ſiľes
ſunt incredulis egyptijs. de q̄b⁹ Sap. xix. dr̄
Juſte eñ patiebant' ſ̄m ſuas neq̄tias. etēm đ
teſtabiliorē hoſpitalitatē inſtituerunt. Alij qui
dam ignotos non recipiebant nec aduenas.
Alij aūt bonos hoſpites in ſ̄uitutem accipie=
bant. iō oēs tales regnuꝫ celoꝝ nō poſſidebūt
q꞉ dic' eis xp̄s Math. xxv. Hoſpes erā ꝛ non
collegiſtis me. vicꝫ vt decet ꝓpter deū. iō Ite
maledicti in ignem eternū. q̄ ꝑparatus eſt dy=
abolo ꝛ angelis ei⁹. Scđo hoſpitalitas debet L
hr̄e ſecuritatem ſine turbatiōe. defendebāt eū

homines antiquitus hoſpites ſuos ſub peri/
culo proprio. Sicut narratur in policra.lib.
viij.ca.xiij.vbi dicitur.ꝙ notam criminis in=
currebant qui hoſpiti.id eſt peregrino huma=
nitatis hoſpitiũ denegabant. Ideo legiť geñ.
xix. Poſtq̃ʒ angeli ingreſſi ſunt in domũ loth
viri ciuitatis eos concupierunt domum eius
vallauerunt dicentes. Educ eos vt cognoſca
mus eos ſcʒ concubitu nephario. Egreſſuſqʒ
ad eos Loth ac poſt tergum claudens hoſtiũ
gloſa.ne intrarent domum et raperent hoſpi=
tes ſuos quos adhuc credebat eſſe homines ⁊
illi vim faciebant ſibi. Quibus dixit. Habeo
duas filias his abutamini. hoc ſm glo.dixit.
vt euitaret maius malum ſcʒ peccatum cõtra
naturam et violentiam hoſpitum ſuorum.hic
dicit glo.ꝙ illicitum fuit ſibi concedere abuſũ
filiarum ſuarum.charitas enim eſt ordinata.
Et ideo nullus debet committere aliquod in=
ordinatum vt precaueat maiori peccato alteri
us Et dicit Holkot lectione.ccix. Quãuis ex
pietate animi nõ ſano tamen vſus cõſilio hoc
dixit.ideo nec in hoc imitandus eſt. Quia ſm
apoſtolũ Ro.iij.⁊ ſm ſanc. Tho.ij.ij.q.lxiiij
Non ſunt facienda mala vt eueniant bona. ß
tamen ido fecit quia mos erat fidelium hoſpi
tes ab omni iniuria defenſare.vt dicit magiſť
in hiſto. Sed d.nũquid peccauit hic Loth ꝙ
tradidit filias ſuas ſodomitis: dicit gl.ꝙ erat
peccatum de genere non ſolum veniale ß mor
tale tamen exoneratus fuit a tanto.⁊ ſi nõ a to
to.tum ratiõe perturbationis mentis.tum q̃a
vitio peſſimo in ſuis cõciuibus et violentie in
ſuis hoſpitibus occurrere intendebat.tenetur
eñ quilibet hoſpites ſuos tueri q̃tum poteſt
p modum licitum.non debet tamẽ peccare ad
eorum tuitionem ꝓpter ordinem charitatis.ß
Nico.de lyra. Tertio hoſpitalitas debʒ habe
re ſaturitatem ſine diminutiõe.vt oia neceſſa=
ria homini miniſtrẽt.vñ legiť. Leuita quidaʒ
dixit cuidam ſeni nulla re indigem⁹ niſi hoſpi
tio.reſpondit ſenex.gabaonita ego ſũ prebeo
omnia que neceſſaria ſunt tibi.tm̃ queſo vt in
platea nõ maneas Iudic.xix. Exempluʒ in ß
de hoſpitalitate mulieris.iiij. Reg.iiij.que di
xit viro ſuo.animaduerto ꝙ vir dei ſanct⁹ eſt
iſte.q̃ pertranſit nos frequenter. faciam⁹ ei ce
naculum paruum.⁊ ponamus ei in eo lectulũ
menſam et ſellam ⁊ candelabrũ. Ecce ꝙ omĩa
nccĩa ei miſtrabãt vt cũ venerit ad nos mane=
at ibi. Ita legitur in vitaſpa.ꝙ quidã ſenex in
ſtiria multũ hoſpitalis faciens mãducare oẽs
ad ſe veniẽtes.⁊ eis id qđ habebat miſtrabat.
venitqʒ ad hũc quidam ſolitari⁹ volens refici
dicẽs ſe ieiunare. Cui ſenex. Exeam⁹ inq̃t vt
oremus ſb arbore.et cui fuerit arbor inclinata
ipm ſeq̃mur. Orante ſolitario arbor nõ eſt in=
clinata. Orante hoſpite arbor inclinata eſt.et
ſic ille ſecutus eſt hoſpitẽ ⁊ comedẽs ſe refecit
Illud aũt eſt ꝯtra multos qui faciunt ſuis ho
ſpitibus pulchrũ vultũ ſm dictuʒ moraľ. Ho
ſpitib⁹ letũ debes oñdere vultũ. vultus eñ le
tus dandi duplicat tibi cultũ. Sʒ de peiori po
tu quẽ hñt eis admiſtrãt. Sũt etiã q̃ v̈bis ho=
ſpites alliciũt.⁊ eis bñ facere ꝓmittũt. Sʒ vt
di. Sap̃.vbi v̈ba plurima ibi frequeť egeſtas
Prouer.xiiij. Quarto hoſpitalitas dʒ hr̃e pi=
etatẽ ſine negatione.vt fiat ꝓ dei amore ⁊ non
ꝓ nũmo vel lucro.tales eñ habebũt mercedẽ
ſuam. Nam refert Apiari⁹ in li.apũ.c.lij.ꝙ ꝑ=
or fratrũ p̄dicatoꝝ in traiecto Humãdus noĩe
domũ hoſpitis poſt prandiũ introiuit dicens
cellerario. Vade in cellariũ affer fratribus ci=
phum vini ſi potes. At ille. vere tres dies ſũt
ꝙ eleuato dolio vinum totaliter eſt extractuʒ
quid plura. Iubente priore redit ad doliũ celle
rarius et repletum inuenit. Et vltra ſpem fra
tribus diu poſtea miniſtrauit. Idem refert đ
alio viro quodam nomine Iordano q̃ fuit i re
bus tenuis. ſed elemoſynis deditus ſuper vi=
res.anno dñi Millesimoducenteſimotriceſi/
moprimo.ſup renum et muſellam in teutonia
chariſtea habebatur.et accidit vt duo fratres
ordinis predicatorum ad dicti viri hoſpitiuʒ
declinaſſent. quibus hilariter introductis fili
um cũ lagũcula ꝓ vino miſit. Quo reuerſo di
xit filio mater.defectum cordis frequenť ima
ne patior.tu autem nocte hac hauſtũ vini ſer
ues de laguncula.his dictis conſederũt ad ce
nam oẽs qui erant in domo. Ebibito aũt vino
fere de laguncula filius in aure pr̃i matris ver
ba ſuſurrat Sed ille diſſimulans cũ hoſpitib⁹
vinũ ebibit.mane illis recedentibus.cepit mu
lier defectũ cordis pati ⁊ vocato filio ſuo que=
ſiuit ſi q̃d eſſet in vaſculo: nihil inq̃t ille: Cui
mr̃.verſa igitur inq̃t in manu mea. vt ſaltẽ in
trib⁹ guttis ſumpta bucella panis cordis mei
debilitas releuetur.acceſſit itaqʒ puer ⁊ vaſcu
lum plenum inuenit. Ibidem narrat idẽ đ ve=
nerabili alheyde de Bolonieñ.q̃ ꝓpter ſuam
hoſpitalitatem tale miraculum dignata eſt vi
dere. Recedente q̃ viro ſuo nobiliſſimo milite
nõ quaſi diebus plurimis redituro petente le=
proſo hoſpitiũ eſt receptus.illo ergo gemente
cauente infirmitate cordis fatigatus petijt in
lectũ ſuauiſſimũ ſe deponi. dñ̃a aũt nullũ cer=
nens vel credens lecto ſui dñi molliorẽ.in eo
leproſum hoiem mox deponit.nec mora ex in
ſperato dñs rediens petit ſe in thalamum in=
tromitti.diſſimilante ergo dñ̃a ꝯiecturauit il=
le aliquẽ eſſe in lecto.⁊ irruptione facta ß hye=
mali tp̃e lectũ ſuũ roſis fragrantiſſimis coop=
tum inuenit.ammirat⁹ q̃rit q̃d factum ſit.indi
cat vxor.nec mora in laudẽ xp̄i ambo cũ lachri

mis reſoluūt. Ex his miraculis pʒ ꝙ etiā dn̄s
dignat̄ hoſpitalitatibꝰ mercedem h̄ dare i ter=
ris ⁊ multo maiorē tūc i celis. Jō apl̄s hortat̄
nos ad hoſpitalitatez. ad Heb. xiij. Charitas
fraternitatis maneat in vobis ⁊ hoſpitalitatē
nolite obliuiſci. talibꝰ em̄ hoſtijs ꝓmeretur
deꝰ. hoc eſt dictū de hoſpite actiuo q̄ ꝑegrinū
recipit vel egenū. Nunc de hoſpite paſſiuo .ſ.
N q̄ recipit̄. hec ſunt notanda. Primo dʒ eſſe cō
tentus acceptatiōe vicʒ acceptando q̄ ſibi ſpō
tanee afferunt̄. Hanc curialitatem docuit xp̄s
diſcipulos ſuos. Luc. x. In quācunqʒ domū
iutraueritis in eadem manete edentes ⁊ come
dentes q̄ apud illos ſunt. dignus eſt em̄ mercē
narius mercede ſua. Et iterū. In quācunqʒ ci
uitatem intraueritis et ſuſceperint vos mādu
cate que apponunt̄ vobis. Eo mō cōtentus fu
it princeps clarus thimotheus ciuitatis athe
nis q̄ cum apud platonē ph̄m athenienſem ce=
naſſet eiuſqʒ cōuiuio delectatus fuiſſet. qꝛ cuʒ
moderamine fuit pactum ait (vt ſcribit Tulli
us) ei poſt triduū. Tene tue nō ſolū in p̄ñtia ſ
etiam in poſtero die ſunt iocunde. q. d. Ex ce=
nis tuis hoīes nō ſūt grauati crapula nec ebri
etate impediti. Sunt aūt ecōtra quidā qui ho
ſpitibus ſuis improperant ⁊ de cibarijs appo=
ſitis murmurāt. ſicut refert Sen̄. Cū ſocrates
hoſpites ſuos ſatis cibo tenui refeciſſet amicꝰ
eius hoc ſibi improperauit. r̄ndit Socrateſ. ſi
boni ſunt equanimiter ferent. Si mali tūc cru
ciabūtur. Jō dicit Tullius moralis. noli cl'pa
re dapes quas ſumere d̄bes. Nec q̄d ꝑponat
inuitans tu tibi queres. De hoc etiā dic̄ apl̄s
O hoſpitales inuicem ſiue murmuratiōe. Scd̄o
dʒ hoſpiti ſuo eſſe gratus. Sicut d̄ hoc narrat
Dares frigius de bello troiano ꝙ thelaphus
impediuit sociū ſuum Achillem ne regem teu
trat̄ occideret. memor eſto A. ꝙ tu cum patre
ſuo Hercule teutāreo olim hoſpitatus fuiſti=
In hiſtoria etiā eccleſiaſtica. c. xxxiij. narrat
magiſter. ꝙ cū Gregorius ep̄s vrgente tp̄is ⁊
ꝓcelle anguſtia in alpibus i phanū appollinis
diuertiſſet a ſacerdote licet ꝓphano officioſiſ
ſime eſt receptus. poſt cuius digreſſum acceſ=
ſit ſacerdos ex more poſcere cōſilia ⁊ reſpōſuʒ
ſed nullo mō reſpōſionem inueniebat. iterum
et iterum ſacerdos victimas offerebat. ſed ni=
hilominus ſilentium permanebat. Cūqʒ ſacer
dos ſtupore maneret ꝑ noctem inſomnis. de=
monium aſſiſtens dixit ſe nihil poſſe. percūtā=
ti cauſam. ait ſe ꝑ aduentum Gregorij ep̄i eē
expulſum. Et cuʒ req̄reret ſacerdos q̄d ſibi re
medij deberet exhibere. r̄ndit. aliter nō ſibi in
gredi licere niſi Gregꝰ. ꝑmiſiſſet. Quibus au=
ditis ſacerdos ſecutus eſt btm̄ Greg. ad eūqʒ
ꝑueniens expandit ex ordine humanitatē ſue
atqʒ hoſpitalitatis adiecit querelam expulſi.

⁊ facultatem ſui queſtus deplorat. atqʒ reddi
ſibi omnia in priſtinum ſtatū depoſcit. Scrip
ſit ḡ epl'am btūs Greg. in hac forma. Gregori
us appollini. ꝑmitto te redire in locum tuum ⁊
agere que conſueuiſti. quare cum ſacerdos iu
xta ſimulachrū affuit demon poſcenti reſpōſa
p̄buit. Quod ille admirans ⁊ dicēs intra ſe ꝙ
Gregorius maior eſſet dijs ſuis clauſis ianuiſ
phani audiuit Gregoriū et ſe ꝓſtrauit ad pe=
des eius rogans vt deo ſe offerat cuius v̄tute
Gregorius dijs gentiū imperabat. Ad cuʒ fe
ciſſet Gregorius. cathecuminus prius factꝰ ē
ab ip̄o. ⁊ poſtea ab ip̄o baptiſmi gr̄am eſt cōſe
cutus in tātū vite merito ac fidei virtute ꝓfec̄
vt ip̄e beato gregorio in epiſcopatu ſucceſſor
extitit. Et dicit Hol'. lec. ccix. Laudanda eſt ḡ
hoſpitalitas ſacerdotis infidelis. veneranda
eſt ſanctitas pontificis. Cōmendanda eſt mi=
rifica pietas ſaluatoris. ſacerdotem iuſtificās
infidelez. Ecce ꝙ beatus gregorius ſuo hoſpi
ti fuit fidelis et gratus. Econtra ſunt quidam P
ſuis hoſpitibus ingrati. Sicut narrat Senec̄.
lib. iiij. de beneficijs. miles quidam naufragꝰ
littori eſt appulſus et in hoſpitō cuiuſdam per
triginta dies refocillatus tandem licentiaʒ re
cipiens ait. Gratias tibi referam ſi imperato=
rem me videre contingat. venīēs ad Philip=
pum regem macedonū predia illius apud quē
fuit hoſpitatꝰ popōſcit. annuit Philippꝰ. Vir=
ille expulſus non vt iners vel ruſticus illō tu=
lit. ſed ad curiā imperatoris acceſſit. et militis
ingratitudinem expoſuit. Philippus hoc au=
diens iuſſit vt improbiſſimo militi et ingratiſ=
ſimo hoſpiti ſtigmata infigerentur. que eius
ingratitudinem perpetue teſtarētur. et hoſpi=
ti omnia redderentur. Et ſic ſtatutum fuit vt
hoſpitibus ingratis ſtigmata infigerentur vt
dicit Seneca. Tertio caueat hoſpes nimiam
dominationem in domo vel familia ſui hoſpi
tis exercere. ſʒ minimo domeſtico ſtudeat ob=
temperare diligenter. Eſt enim nimis rep̄hen
ſibile ſi ordinatum dominium domus hoſpes
p̄ſumſerit reprobare. qui tenet̄ omnibus mo=
deſtiam obſeruare. ideo metrice dicitur. Cum
facis ingreſſum ſtudeas ſic eſſe modeſtus. Vt
poſt diſceſſum rumor d̄ te ſit honeſtus. Quar
to caueas nimiam frequētationē. iux̄ illō ꝓu.
xxv. Subtrahe pedem d̄ domo ꝓximi tui. ne
forte ſaturatus oderit te. Et ꝓpter eandē cau
ſam cauenda eſt magna mora. iuxta illō Poſt
tres ſepe dies vileſcit piſcis ⁊ hoſpes. Ni ſa=
le conditus vel ſit ſpecialis amicus. Simili= Q
ter conſiderandum eſt ꝙ hoſpitalitas diligen
ter exercenda eſt propter quattuor emolimē=
ta. Primum ꝙ diſponit ad dei cognitionem.
Sicut patet de illis duobus diſcipulis eunti=
bus ab hieruſalē in emaus qui coegerūt domi=

num vt cū eis in hoſpitiū declinaret dicentes
Mane nobiſcū dn̄e q̄m adueſperaſcit ⁊ incli-
nata eſt iam dies. Et factū eſt cū ederet cū eis
cognouerūt eū i fractiōe panis Luc. vl. Sicn̄
nūq̄ꝫ diuina cognitio alicui infundit occaſiōe
vicꝫ i hoſpitio ſuſcepti. Secundum emolimē
tū ꝙ ꝯfert temperaliū multiplicatōnē. Sic pꝫ
iij. Reg. xvij. de vidua que Heliā in hoſpitio
ſuſcepit cui farina nō defecit. nec lechitus olei
diminutus eſt. Idē pꝫ in annulo. c. xxiiij. d q̄-
dam fabro q̄ gratia hoſpitalitatꝭ nulli panem
vel hoſpitiū denegabat. ⁊ iuxta magnū fluui-
um reſidebat. Iuxta eandē aquā ditiſſim⁹ mo
rabat tenax et auarus. Cōtigit ⁊ vxorem mit
teret vbi pecuniā ſuam poſuerat ⁊ audiuit vo
cem terribilē dicentem. Diſcedite qꝛ hec pecu
nia non eſt nec erit veſtra. territa vxor marito
narrauit. Sepiuſq̄ꝫ talia audierunt. nec vltra
accedere audebant Hec pecunia in trunco ad
domum fabri natauit. et ibidem longo tempo
re latuit. Tandem truncus pro incude parat
⁊ pecunia inuenitur. ⁊ faber ditatur. Quodā
autem tempore contigit auaruꝫ venire ad do-
mum fabri. et narrat euentum de pecunia. Fa
ber conſcientiam habēs. in quodam pane ma
gnam ſummam pecunie ſibi dedit. Sed ille of
fert eum ſutori. pro ſuorum calciamentorū re-
formatione aliud non habens. Poſtea defici-
ente pane in domo fabri predictus panis a ſu
tore ſibi remittitur. ⁊ ſic dei nutu ad verum ce
dit poſſeſſorē. De hoc quere exemplum ſupra
valde notabile. parte prima. dominica prima
R poſt epiphanie. ſermo. j. M. L. Tertiū emo-
lumentum. quia excludit diuinam vltionem.
Sicut patet Joſue. vj. de Raab de qua dicit
Sola raab meretrix viuat ⁊ vniuerſa que cuꝫ
ea in domo ſunt eo ꝙ exploratores in hoſpitō
recepiſſet et eos cum quererent abſcōdiſſet di
cens. Fateor venerunt ad me. ſcꝫ tanq̄ꝫ ad ho
ſpitalariam communem. cunq̄ꝫ porta claude-
retur pariter exierunt. Sed nota ꝙ hoc nomē
meretrix eſt equocū ⁊ ſignificat meretricem et
vēditricē victualiū qd ꝓpriū eſt hoſpitalaria
rum nec fuit actu meretrix publica. nec fuit aū
vt q̄dā dicunt. qꝛ ipa mulier fuit poſtea ꝯiun-
cta m̄rimonio ipi Salmon q̄ fuit princeps no
bilioris trib⁹ iude ꝓpter qd non eſt veriſile ꝙ
accepiſſet in vxorē talem mulierē que eſſet ac-
tu infamis vel fuiſſet. ⁊ iō tranſlatio caldaica
vbi nos habemus meretricis hꝫ mulieris ho-
ſpitelarie. ⁊ ſic dicūt ea hebrei. Quarto ꝙ me
retur dei ⁊ angeloꝝ ſuſceptōnē. ſicut patꝫ hoc
Math. x. Qui vos recipit me recipit. Et ſ pꝫ
in arenga. ⁊ Gen̄. xviij. de Abraam. ⁊. xix. de
Loth q̄ propter hoſpitalitatem angelos ſuſci
pere meruerunt.

Dn̄ica poſt aſcenſionē dn̄i. Sermo quart⁹

Abſq̄ꝫ ſynagogis
faciēt vos. Joh. xvj. Dicūt naturaleſ S
expti ꝙ cultello pforatio ⁊ aque colorate infu
ſio immutat fruct⁹ arboꝝ. Nā ſi eſſet arbor in
fructifera fruct⁹ malos faciēs. h ita poſſit im-
mutari vt fruct⁹ dulces ꝓduceret ⁊ coloratoſ
Faciēdū ē foramen cū cultello in arbore ⁊ quē
cūq̄ꝫ odorē vel ſaporē vł colorē vis inducē di-
ſtempera cū aqua ⁊ infūde ⁊ colorabit fruct⁹
eodē colore vł ſapore. Sic ēt di. Petr⁹ de cre-
ſcen. li. v. ꝙ arbor dꝫ pforari vſq̄ꝫ ad medullā
⁊ ſpēs aromatice dn̄t imponi. vt ſinziber mu/
ſcatū. vel quaſcūq̄ꝫ ſpēs voluerꝭ. ⁊ foramē dꝫ
obſtrui clauo d ramo facto. ⁊ ſic fruct⁹ ꝯhunt
odorē ab alijs ſpecieb⁹. ⁊ ſaporē ⁊ fructus aro
matici nūcupāt. Moralit p arborē q̄ ad pn̄s
intelligo malū hoiem fruct⁹ maloꝝ opm affe-
rentē. d q̄ di. dn̄s Mat. vij. Mala arbor fru-
ctus malos fac̄. Et infra. Nō pōt arbor mala
fruct⁹ bonos facere. vbi dic̄ glo. p malā arbo-
rē intelligitur hō radicatus iniq̄tate. p cultel-
lum aūt vno mō intellige excōicationē q̄ intel-
ligit p cultellū quē petr⁹ habuit in cena cuꝫ q̄
agnus diuidebat. Et dr̄ alio noie gladi⁹. Lu.
xxij. Ecce duo gladij h. Alio mō p cultellū ſb-
audi ꝓſcriptionem quā faciunt reges et iudi-
ces ſeculares trāſgreſſoribus ⁊ inobedientib⁹
que ſimilis eſt excommunicationi. quia dic̄ li-
ber feudorum. ꝙ bannitus a rege vel excōmu
nicatus equiparatur ⁊ ſignificatur per ſecūdū
cultellū vel gladium quem Johannes in cena
habuit. Igitur ſi talis homo malus debet de
ſua malicia vel contumacia immutari ⁊ fruct⁹
bonorum operum ferre. Neceſſe eſt vt vel per
prelatos eccleſie perforet cultello excōicatio/
nis q̄ penetrat vſq̄ꝫ ad medullā. qꝛ ferit aīam.
et magnā ei afert penā. qꝛ dicit lex. C. ne ſanc-
tum baptiſma iteret .l. hi q̄ ſanctū. ꝙ maioris
pene viſum eſt nō verſari inter hoies ⁊ homi-
num carere ſuffragijs q̄ꝫ eijci extra ciuitatē pu
ta in exiliū deſerti nemoris. vł p reges aut pn̄-
cipes ⁊c̄. pforari debet cultello ꝓſcriptiōis vł
alias iuſte punitionis. Et poſtq̄ꝫ homo maluſ
ita eſt excōmunicatione pforatus vel mulcta-
tus. debꝫ ſibi infundi aqua colorata que nihil
aliud eſt niſi predicantis vel exhortantis do-
ctrina diſcreta qua debet moneri ne in tali ex-
communicatione diu maneat. ſed obedire ſtu
deat et pro abſolutōe laborare feſtinet. Quia
dicit beatus Auguſtinus de verbis apoſtoli.
Omnis chriſtian⁹ qui a ſacerdote excommu-
nicatur ſathane traditur. et ponitur. xj. q. iij.
c. Omnis. Et ſi hoc ꝑpendit homo malus. de
malo fit bonus. ⁊ faciet fruct⁹ coloratos .i. opa

honeſta ⁊ v̄tuoſa. Ideo de talibus malis quõ
ſeparant̄ a communione xp̄ifideliũ. dicit dñs
ad ſenſum moralē abſq̧ ſynagogis faciēt. In
q̄bus v̄bis duo tangunt̄. p̄mo excluſio excõi-
catoꝝ. ibi. abſq̧ ſynagogis. ſc̄do iuſſio p̄latoꝝ
ibi facient vos. Circa qđ nota. dicunt natura-
les. canes patiunt̄ boliſmũ ꝯtinuũ. i. appetitũ
immoderatũ. ⁊ tñ aliqñ p̄ voraginē cruciāt̄ ꝙ
īſaniūt ⁊ rabidi fiūt. ⁊ oīa animalia que ab eis
mordent̄ infuriam rapiunt̄ p̄ter hominē. qui
aliqñ euadit bñficio medicine. Eſt aūt medici
na ꝯtra eiꝰ morſum alleũ cũ ſale ⁊ nucibꝰ addi
ta herba rute hec em̄ q̄ttuor ad inuicē terant̄
ad quātitatē magne nucis et patienti ſepiꝰ of-
ferātur. ⁊ hoc cũ vino. Eadē aūt confectõ ſu
per morſum exterius ponat̄ vulnus em̄ ſanat
⁊ venenū extrahit ⁊ ꝯſumit. ⁊ a periculo libe
rat ⁊ p̄ſeruat ita efficaciter ſicut tiriaca. vt dic̄
mgr̄ li. p̄prieta. xvij. Aliam curam ponit Iſa
ac in dictis dicēs. caſtanee cum modico ſale vl̄
cũ melle trite ⁊ temperate rabidi canis vel ho
mis morſus ſunt optime ſanatiue. Cauſā au-
tem quare canis fit rabidus ponit ꝯſtanti. di.
quia naturaliter eſt frigidus ⁊ ſiccus ⁊ nigra
colera ipſi dominat̄ ⁊ ſup̄abundans. ⁊ putre-
facta. ⁊ h̄ ip̄m rabidum facit. ⁊ hoc contingit
maxime in autumno et in vere. ⁊ Pli. li. xxx.
dicit ꝙ ſub lingua canis iacet aliqñ vermiculꝰ
q̄ grece dr̄ licta q̄ fac̄ canes rabidos quo extra
cto ceſſat morbus. Moraliter excommunica
ti vt di. Anſel. li. v. c. xl viij. aſſimilant̄ morſui
canis rabidi. q̄ȝ oīa aīalia morſa a cane rabido
efficiunt̄ rabida ⁊ furioſa. Sic oēs p̄ticipātes
excommunicato in caſibus non ꝯceſſis efficiū
tur excommunicati ſaltem minori excõmuni-
tiõe Et hec peſtis ſp̄ũalis. ſ. excõicatõis maio
ris p̄cedit vel infligit̄ p̄ ꝯtumacia: vt ptȝ. xj.
q. iij. Si ep̄i. ibi glo. ⁊ hec ꝯtumacia ſignificat̄
p̄ vermiculũ qui eſt ſub lingua canis faciēs ip
ſum rabidũ. Sic ⁊ ꝯtumacia facit excommuni
catũ. Et nota ꝙ aliq̄s fit ꝯtumax multis mõis
vel q̄ȝ vocatus nõ venit. vel q̄ȝ malicioſe ſe oc-
cultat. vel q̄ȝ impedit ꝙ citatio nõ pōt ad eum
venire. Alio mõ ſi venit nõ vult iudicio parer̄
Tertio ſi illicētiatus recedit. illa patent. xj. q.
iij. certum. Quarto qñ offenſa eſt manifeſta et
iuſſus a iudice nõ vult ſe emendare: vt ex̄ vt li
te nõ ꝯte. c. qm̄ frequent̄. Nñcũq̧ aliq̄s voca
tus fuerit ⁊ admonitus tribꝰ edictis vl̄ vno p̄
emptorie p̄ omnibus pōt ſi cõtumax fuerit ex
communicari. nõ diſtinctē vtꝝ p̄ modica vel
magna cauſa fuerit ⁊ fiebat vocatõ: q̄ȝ ſemper
eſt eadem ꝯtumacia. vt di. Raymundꝰ. Tol-
le ḡ vermiculū a cane ⁊ nõ erit rabidus. tolle
ꝯtumaciā ab hoīe ⁊ nõ erit excõmunicatꝰ. Et
ſicut canis rabidus quecũq̧ aīalia momorde-
rit rabida fiunt. Sic excõmunicatꝰ omnibꝰ q̄-

bus cõicat excõmunicatos fac̄. ſed differenter
Quia ſic diſtiguēdũ eſt. aut ille q̄ cõicat alicui V
q̄ erat excõicatus cũ omnibus fautoribꝰ. ſ. qui
ip̄m defendunt ⁊ fouent in crimine. aut cõmu
nicant in locutione aut ſalutatõe. đ q̄bꝰ metri
ſta. Si p̄ delicto anathēa q̄s efficiat̄. Os ora-
re valē cõmunio mēſa negat̄. vt. xj. q. iij. ſi q̄s
⁊. c. excõmunicatos. ſi p̄mũ tũc erūt excõiaati
maiore excommunicatiõe ſibi cõicātes. vt. xj.
q. iij. Rogo. et ex̄ de ſen. excõ. Quod i dubijs
Aut erat excõmunicatus ſimpliciter nõ adie-
cto aliquo de fautoribus vel ſibi cõicantibꝰ. ⁊
tunc ſi cõmunicant excõicato in crimine pro q̄
eſt excõicatus idem eſt. Si v̄o non communi-
cant ei in crimine ſed ſolū in locutione oſculo
ſimplici oratione vl̄ menſa contrahitur minor
excõmunicatio: vt dicit Berñ. in glo. Excipi-
untur tñ alique perſone que ſi excommunica-
tis ꝯmunicant nõ ꝯtrahūt excõicationē. p̄ma
perſona eſt vxor que pōt cõmunicare cum vi-
ro in menſa. Si tñ vir vocat aliũ excõmunica
tũ ad menſam ſuam debet vxor talē vitare vt
dicit Guil. Secunde p̄ſone ſunt filij et filie ſi ñ
ſunt emancipati. ſi autem ſunt tenentur vitar̄
Tertie autem ſunt familie mancipij et ruſtici
q̄ colunt terras dñorum. qui habent reddē ra
tionem de preceptis et ſeruiētes qui ſunt đ fa-
milia excõicatoꝝ. ⁊ per h̄ excluduntur vaſalli
dñoꝝ qui tenent̄ eos vitare ſi ſunt excommu-
nicati. vt. xv. q. vj. Nos ſanctorū. Similiter
excludunt̄ clerici qui tenentur vitare p̄latos
ſuos excõmunicatos. xciij. di. miratus. ⁊ đ ex
ceſ. prela. c. fi. Quarte perſone ſunt ignorātes
excõicatos. Si ignoranter communicant eis
non ꝯtrahunt excommunicationem. Quinte
perſone ſunt peregrini qui hñt licētiam emen
di ab excõicatis ſi al's nõ hñt. De h̄ õ. vide me
tra. Utile lex humilis res ignorata neceſſe. hec
anathema quidē faciunt ne poſſit obeſſe. per
vtile excuſant̄ illi qui loquūtur cum excõmu-
nicato de his que pertinent ad ſalutem eorum
Et lȝ alia verba incidentaliter p̄ponāt nõ no
cent. vt de ſen. ex. reſpõſio. ⁊. c. cũ voluntate.
xj. q. iij. cũ excõmunicato. Et addit lex. ſ. ꝯiu-
gij que etiam excuſat. Per humile intelligit ſ̄
uientes. In alijs caſibus tenentur vitare ex-
communicatos. Quia ſic̄ canem rabidum fu-
giunt alij canes tanq̄ȝ peſtem. vt dic̄ Conſtan
tinus. Sic oēs hoīes fugere dñt excommuni-
catum ne ab eo maculentur vel inficiantur. et
debent ipſum excludere a ſuis communita-
tibus ⁊ congregationibus propter multas ra
tiones propter quas excommunicatio valde
timenda eſt. Prima q̄ȝ eſt ictus gladij ſp̄ũalis X
qui magis eſt timēdus q̄ȝ materialis. quia dic̄
Augu. de illo qui eſt excommunicatus ꝙ gra
uius ſit hoc illi q̄ȝ ſi feriret̄ gladio. ſi a feris de

nozareꝶ.ſi in flāmis exurereꝶ. Scḋa eſt qꝛ ex=
cōicatꝰ ē hō valde infirmꝰ ꝙ nullū remediū vl
medicinā pōt hr̄e.naꝫ ſepatꝰ eſt a ſacris eccl̄ie
ꝙ ſunt ꝗſi medicine aīe languide.ꝙbꝰ medicꝰ di
cit Sap. Ecci.xxxviij. Unguētariꝰ faciet pig
menta ſuauitatis ⁊ vnctiones ſanitatꝭ ꝯficiet.
Tertia qꝛ excōicatꝰ eſt velut hō captꝰ ab hoſti
bus ſuis oī auxilio deſtitutꝰ ⁊ oī ſuccurſu.ꝗa
ꝓuatꝰ eſt cōione fideliū nec ptē hꝫ in aliquibꝰ
bonis ꝙ fiūt ab eccl̄ia. Jpe ei ſiīs eſt illi ꝙ ceci
dit i foueā vel ſb onere.nec hꝫ ꝙ ſubleuet.ideo
bn̄ dr̄ Eccs.iiij. Ue ſoli qꝛ cū ceciderit nō ha=
bet ſbleuantē. Quarta qꝛ excōicatꝰ ē velut in=
firmus hn̄s morbū infectiuū ꝙ a ꝯſortio homi
nū excludiꝶ.qꝛ excōicatio eſt ſiīs lepre infecti
ue qꝛ eſt lepra ſpūalis figurata in lepra marie
Num.xij. Et vere multi ſūt ꝙ dicūt.alias infir
mitates det mihi deus ſi placuerit ſibi.a lepra
aūt me cuſtodiat. Jn h̄ ptꝫ ꝙ excōicatꝰ deteri=
or ē ceterꝭ pctōribꝰ.qꝛ ſi alij peccatori loquar:
vl alteri cōico qualiſcunqꝫ ſit.ex ꝙ nō eſt excōi
catus nō eſt mihi piculū. Si aūt cū excōicato
cōmunicoꝭ vel comedo vl bibo piculū eſt i mo=
ra.qꝛ i veritate meliꝰ eſt comedere cū porco ꝙꝫ
cū excōicato. Nā deterioris in h̄ ꝯditōis ē ex=
cōmunicatꝰ ꝙꝫ infidelis qꝛ cū infideli licꝫ come
dere. Juxͣ illud.j. Coꝛ.x. Siꝗs infideliū vo=
cat vos ad cenā ⁊ vultis ire.omne qḋ vob ap
poſitū fuerit manducate. Sꝫ cū excōicato nul
liꝰ lꝫ māducare i caſu nō ꝯceſſo. Sꝫ dicēt aliꝗs
ꝗd ſi inuitatꝰ ſum ad mēſam i aliꝗ domo ⁊ ſup
uenit excōicatus ⁊ iungat ſe menſe nūꝗd tene
oꝛ fugere: rn̄det Huil. Si eſt publice excōica=
tus teneor fugere nō obſtante cuiuſcunqꝫ ſcā=
dalo. Si xͦo occultus et non poſſum ſine eius
nota fugere non teneoꝛ. Quinta quia excom=
municatus eſt velut canis immundus cui nō
licet intrare eccleſiam ⁊ in veritate magꝭ offen
ditur deus qn̄ ipe intrat eccleſiaꝫ dei.ꝙꝫ ſi vnꝰ
canis intraret.qꝛ legitur ꝙ vnus excommuni
catus ⁊ cōtumax eccleſiā beate marie virginiſ
intrauit.quē fulgoꝛ mox ceteris illeſis interfe
cit. De ſacerdote etiā cōcubinario legiꝶ.ꝙ cō=
tempſit ſuſpenſionem et excōmunicationem ⁊
ꝙꝫcito acceſſit ad celebrandū dyabolus ſuffo/
cauit eum. Jdeo dr̄ de excommunicatꝭ Apoc.
vl. Foꝛꝭ canes ⁊ venefici.qꝛ dr̄ Ecci.xiij. Que
cōmunicatio ſancto homini ad canem.q.d.nꝭ
la. Sexta quia excōmunicatus eſt velut mem
brum abſciſum a coꝛpe qḋ nullius valoris eſt
Quid em̄ valet manꝰ abſciſa a coꝛpe.certe ni=
hil. Et certe ſicut ſup omnia timenda eſt abſci
ſio mēbri a coꝛpe eius. Sic nihil debet timeri
magis xp̄ianus ꝙꝫ a coꝛpe xp̄i ſepari.qḋ eſt ec
cleſia. Jdeo dicit Aug.ſup Joh. Nihil ſic de=
bet formidare xp̄ianus ꝙꝫ ſepari a coꝛpe xp̄i.
Si em̄ ſeparetur a coꝛpe xp̄i iam nō eſt mēbꝛ
eius. Si non eſt membrū eius.nō vehiꝶ ſpiri=
tu eius. Jdē Aug.xxiij.q.iiij.c.ſiꝗs ab eccle=
ſia dicit. Siquis a catholica eccl̄ia fuerit ſepa
ratꝰ ꝙꝫtumlibet laudabiliter viuere ſe eſtimet
quia a chꝛiſtianitate ſeiunctus eſt vitam non
habebit.ſed ira dei manet ſuper eum. Jdeo re
fert Petrus damiani. ⁊ Uincē.in ſpeculo hi=
ſto.li. xxvj.c.liiij. Qꝫ quidam nobilis genere
ſed degener moribus duxit conſanguineaꝫ ſu
am in clamomoto regno.excommunicatuſ eſt
ab epiſcopo. ſed ille contempſit. at diuine ire
et indignationis iudicium contigit vt panes
de nuptialibus menſis in plateas ante canes
proiecti non tangerentur ab eis.nō multo ille
poſt in cubiculo doꝛmiens fulminatus eſt Ec
ce ꝙꝫ manifeſte venit ira dei ſuper eum. Nam
fulminationem epiſcopi ſi non timuit a deo in
coꝛpoꝛe grauiter fulminatus eſt ⁊ exuſtus ful
minationem eternam non euaſit. Septima qꝛ
ille qui excōmunicatur ſathane traditur. Si=
cut enim eccleſia hereticos conuictos relinꝗt
ſeculari poteſtati. Jta ⁊ illos qui excommuni
cātur poteſtate ſathane tradit. Sicut teſtatur
beatus Augu.xj.q.iij.c. Audi. ⁊.ca. Omnis.
Et tactum eſt ſupra. Sed quomodo traditur
ei qꝛ extra eccleſiaꝫ ē dyabolꝰ.ꝙ ergo ab eccle=
ſia diuiditur per hoc dyabolo traditur. Sicut
patet de quodam foꝛnicatoꝛe qui vxoꝛem pa=
tris ſui habuit queꝫ apoſtolus tradidit ſatha=
ne eum excommunicando.j. Coꝛ.v. Octaua
quia peccato iſto dyabolus multos lucratur.
Nam legitur ꝙ dyabolus locutus eſt de quo=
dam demoniaco poſt multas coniuratiōes ꝗ=
dam bonus vir queſiuit ab eo. per quod pec=
catum plures anime lucretur reſpondit ꝙ per
excommunicatos.quia vnus excommunica=
tusꝰ vno die quandoqꝫ facit peccare centū per
ſonas.dum facit eas ſibi communicare ꝓpter
quod nullus homo ſane mentis deberet cū ex
communicato cōmunicare.quia qui ei cōmu=
nicat peccat in ſe ⁊ in eum cui communicat et i
eum pro cuius iniuria lata eſt ⁊ in matrem ſu=
am eccl̄iam. ⁊ in patrem ſpiritualem ꝙ fert ſen
tentiā ⁊ in p̄rem celeſtem. Jn ſe peccat qꝛ n̄ ca
uet ab eo ꝙ moꝛbū habet contagioſum. Jn eū
etiā cui cōmunicat peccat.qꝛ cū ipe ſit infirmꝰ
ad moꝛtē ipe aufert ei remediū.vel ſaltem mi=
nus efficax reddit dum confuſioneꝫ ſuam mi=
nuit ꝑ quā coꝛrigi debēt l debuit.ꝗa dr̄ Ecci.
iiij. Eſt ꝯfuſio adducens gloꝛiam ⁊ gratiā.iō
petit Dauid in pſ̄.lxxxij. Jmple facies eoꝛuꝫ
ignominia et querent nomen tuum domine.
Jn hoc enim quia tales coram populo excom
municantur.ipſi confunduntur et de ciuitati=
bus expelluntur per quod cruciantur. Sicut
pꝛobat Miche.iiij.loquens ḋ excommunica
to. Egredieris de ciuitate ⁊ venies in babylo

nē.i.i ꝯfuſionē ibiqꝫ curaberis Peccat etiā in
eum ꝑ cuius iniuria eſt excōicatio lata. q: au-
fert rem ſuā. Peccat etiā in eccl'iam quā malo
exemplo corrūpit ⁊ cuius ſocietati ꝑponit ſo-
cietatē coꝝ q̄ ſūt quaſi leproſi. imo vt canes et
porci. Peccat etiā in patrē ſpiritualē cui⁹ ſen-
tentiā ꝯtemnit. Peccat in deū quē in miniſtro
ſuo ſpernit. q: dic̄ xp̄s Luc̄.x. Qui vos ſper-
nit me ſpernit. Ecce in quot peccat q̄ excōica-
to cōmunicat. Jō ꝑ hoc pctm̄ multa lucraꝛ di
abolus ⁊ ſtultioꝛ hō cōmunicans excōmunica
to aīalibus irrationabilibus reputaꝛ. Naꝫ le-
gitur ꝙ b. papa Greg. quendā ciuem excōmu
nicauit. q̄ excommunicationē contempſit quē
ſtatim ciconie vitauerūt cum nidos ſuos d̄ do
mo illi⁹ trāſtulerūt ad aliā domū. ⁊ poſtq̄ꝫ hu
militer petijt abſolutōem rediert. Nona q: ex
cōmunicatus celeſti paradiſo expoliaꝛ. ſic̄ te-
ſtaꝛ Beda ſup math. ⁊ pōiꝛ. xxiiij. q.j.c. Qui
cunqꝫ ab vnitate fidei ſeip̄os ſegregauerint. ſ.
ꝑ ſuā ꝯtumaciā. tales nec viculis pctōꝝ abſol
ui. nec ianuā p̄nt regni celeſt' ingredi. iō dicit
Anſ. li. viij. c. xxij. ꝙ excōicat⁹ aſſilaꝛ Ade q̄
fuit expulſus d̄ paradiſo ⁊ ſepat⁹ ab angeloꝝ
ꝯſortio ⁊ p̄uat⁹ eoꝝ colloq̄o. ⁊ etiā p̄uatus eſt
Z eſu ligni vite Geñ. iij. Per p̄muꝫ ſignificaꝛ ꝙ
excōicatio excludit a regno celoꝝ. q: ſi recte fe
raꝛ ligat q̄ ad deū q̄ dixit Math. xvj. Petro
Q̄cūqꝫ ligauer' ſup terrā erit ligatū ⁊ i celis
Ex eo v̄o ꝙ ſepat⁹ fuit ab angeloꝝ colloquio
oñdiꝛ ꝙ excōmunicatio ſepat ab hoim̄ cōſoꝛ-
tio. vt. xj. q. iij. Nemo. ⁊ etiaꝫ a qualibet licita
actiōe. q: excōmunicatio nihil aliud eſt q̄ꝫ a q̄-
libet licita cōmunione ⁊ legitimo actu ſepatio
xj. q. iij. c. ad menſam. §. euidenꝛ. Cui⁹ due p̄n
cipaliter ſunt ſpēs. vna qua ſepat a ſacramen
tis ⁊ ab ingreſſu eccleſie. ⁊ a cōmuniōe fideliū
⁊ hec d̄r maioꝛ excōmunicatio vel anathema:
d̄ qua intelligiꝛ thema. abſqꝫ ſynagogis faci-
ent vos. q. d. ꝑ excōicationē maiorē ſepabunt
vos ꝯtumaces ⁊ iobediētes a ꝯſortio xp̄iano
rū. lꝫ h̄ ad l'ram xp̄s dixit d̄ diſcipul' ſuis q̄s iu
dei cū p̄dicarent fidem xp̄i de ſynagogis ſuis
expulerūt. Alia eſt que ſeperat a ſacramentis
tātū ⁊ cōtrahitur pctō mortali aut participa-
tiōe cum excōmunicatis. ⁊ d̄r minoꝛ. de qua ñ
intelligitur verbū thematis aſſignatum. et fi-
gurata eſt hec in h̄ ꝙ adaꝫ priuatus fuit eſu li
gni vite. per qd̄ intelligitur ſacramentum coꝛ-
poris xp̄i et alia ſacramenta a quibus ſeparat
excōmunicatō tam maioꝛ q̄ꝫ minoꝛ: vt pꝫ. xj.
q. iij. Nemo. Et nota ꝙ timenda ſit excommu
catio poteſt in exēplis demonſtrari. Nā legi-
tur cū quidā comes excōicationeꝫ contēneret
quidam abbas in aſpectu illius excōicauit pa
nem albū ⁊ ſtatim niger ⁊ muſcidus eſt effect⁹
Quidam etiam epiſcopus excōmunicauit paſ
ſeres qui eccleſiam ſancti Vincentij macula-
bant. ⁊ ſtatim paſſer moriꝛ q̄ꝫ cito ab aliq̄ im-
portatur. Cum etiam nobilis domina mater
ducis burgundie emiſſet viridariū valde pul
chrum a quodam ſacerdote. cum eſſent arbo-
res pulchre ⁊ terra bona ⁊ pinguis nullum ta
men fructū faciebat. cū autē quereret ab incol'
que poterat eſſe cauſa. dixerunt ei. ꝙ cū ſacer
dos in dñicis diebus celebraret miſſaꝫ tempe
fructuum iuuenes relicta miſſa et eccleſia col-
ligebāt fructum ⁊ clauſuras ⁊ arboꝛes diſſipa
bāt. cūqꝫ ſacerdos de hoc monuiſſet nec vellēt
ceſſare excōicauit viridarium ne de cetero fru
ctuꝫ ferret nec ferebat. Tūc p̄dicta duciſſa fe-
cit viridariū p̄cipiēte p̄dicto ſacertote abſolui
⁊ deinde fecit fructū cōſuetū. ⁊ pōt eſſe exem-
plū ꝙ homines qui ſignificantur ꝑ arboꝛes ſi
a prelatis ſuis excōmunicāꝛ. nullum fructum
dignum faciunt ad vitam. niſi ecōtra ab eiſdē
prelatis vel iuſſu ipſoꝝ a ſacerdotibus inferi-
oꝛibus abſoluanꝛ.

In die ſancto Pentecoſtes. Sermo .j.

Ignem veni mit
tere in terram Luc̄. xij. Ptolome⁹ A
almageſti primo dicit. ignis quidē
regionis etheree nequaq̄ꝫ deſcendit in oꝛizon
tem emiſperij mundani niſi videlicet roꝛe ⁊ lu
mine mediāte ſicut patet de igne fulminis. q̄a
dicit Auerrois ſuper. iij. methe. Sicut ignis
materialis aquis extinguitur. ſic ignis celeſt'
humoꝛe roris et nubis validius inflammatur
Et eadem de cauſa vt dicit architatarenti⁹ in
li. euen. in natura Fulmen accēdit retia piſca-
torum ſubter aquas. extra aquas vero mini-
me. Nam nutrimentum fulminis vapor eſt et
aqua. nanqꝫ a ph̄o ꝓpria fulminis regio nun-
cupaꝛ. In regione ergo ſua vigoꝛoſioꝛ omnis
actus. Moꝛaliter per rorem intellige ſpirit⁹ ſ-
cti gr̄am ꝓpter certas cauſas. Prima q: ros
ex alto manat. generaꝛ eñ ros in alto flāte au-
ſtro vento calido. Sic gr̄a ſpirituſſancti gene
ratur in alto et infūdiꝛ nobis a ſpirituſſancto
Scd̄a q: ros tempericꝫ ⁊ ſerenitateꝫ amat. q:
niſi in ſereno ⁊ tꝑato aere generaꝛ Sic gratia
ſpirituſſancti nequaq̄ꝫ in aīa niſi ſit a peccato
pura et ſerena inueniꝛ. Tertia q: ſicut ros ter-
ram inebriat ſic gr̄a ſpirituſſancti mētes a ter-
renis delitijs alienat. Quarta ſicut in ſemini-
bus ros medullā ampliat et augmentat. ſic ḡ-
tia ſpūſſancti omnia bona noſtra mollificat.
Quinta ſicut ros in mari oſtreas et piſces im-
pinguat. ſic gr̄a ſpūſſancti mentes noſtraſ per
amorē charitatis dilatat. Sexta ſicut ros dul
cedinē cauſat. ſic ⁊ gratia ſpirituſſancti. q: di

cit Oroſi⁹ ſup Cantꝭ. Nullus hō i hac vita ex
cogitare poterit veriorē felicitatē. ſuauitatem
dulciorē. q̄ꝫ dū mens ſibi p grām ſpūſſcti ad=
ueniſſe ſenſerit creatorē. iō di. Aug. li. ſoli. Tā
tam interdū i aduētu ſpūſſancti dulcedinē de=
guſtaui ꝙ p̄gaudio ienarrabili qđ int⁹ habui
me fore hoiem penit⁹ ignoraui. Sꝫ p ignē ſub
audi ſpm̄ſctm̄. vt i pceſſu ſmonis patebit. ille
q̄dē ethere⁹ ignis vicꝫ ſpūſſctūs nūq̄ꝫ deſcen=
dit i corda hūana niſi mediāte rore grē q꞉ q̄ꝫci
to ſpūſſctūs menti aduenerit grā ſua mox ade
rit ⁊ q꞉ ſine grā di hō nihil p̄t. iō miſit xp̄s ho
die ſpm̄ſctm̄ vt eo veniente parit̄ veniret grīa
ſua. q̄ ppter dixit. Ignē veni mittere i terrā i
q̄ ponit duo p̄ncipalit̄. p̄mo ſpūſſcti grām q̄ in
flāmamur. ibi. ignē veni mittē. ſcđo ei⁹ miſſio=
nis influētiā q̄ mūdamur. ibi. ⁊ q̄d volo niſi vt
accēdat̄. Prio ponit ſpūſſcti grām q̄ inflama=
mur cū dic̄ ignē Pro q̄ notādū ſpūſſctūs appa
ruit i linguis igneis hodie diſcipul̄ ſuis. ſic̄ hr̄
Actꝭ. ij. Apparuer̄t illis diſptite ligue tanq̄ꝫ ig
nis. ſeditq̄ꝫ ſupra ſinglos eoꝝ ſpūſſctūs. q꞉ vt
dic̄ mgr̄ i hiſto. ꝙ ocul̄ corpalib⁹ vider̄t q̄ſdā
radiolos igneos ad modū linguaꝝ ⁊ habētiū
colorē igneū. ⁊ iō ſpūſſctūs aſſimilat̄ igni. p=
B pter q̄ttuor. Primo ppt̄ ſeptē donoꝝ gratiā.
hꝫ em̄ ignis. vij. ỽtutes. vij. dona ſpūſſcti deſi
gnātes. Prima p̄petas ignis ē ꝙ alta cōburit
humiliat. ⁊ incliat. ſic ſpūſſctūs p donū timo=
ris altos in potētatib⁹ hūiliat. alijſq̄ꝫ coequat
Sic̄ figuratū ē đ ſupbo nabuchodonoſor q̄ ſe
vltra deū extulit qn̄ dixit Dan. iij. trib⁹ puerꝭ
q̄s miſit i fornacē ignis. Quis eſt ds̄ q̄ eripiat
vos đ manu mea. q. d. nō ē talis neq̄ꝫ i celo ne
q̄ꝫ i terra. ſ adeo p⁹ humiliat⁹ fuit. ꝙ ab hoib⁹
erept⁹ in ſilua vt bos fenū comedit. Dan. iiij.
Iō dr̄. iij. Re. xix. Ecce dn̄s trāſit ⁊ ſpūs grā
dis ⁊ fortꝭ ſbuertēs mōtes et conterēs petras
Per mōtes intelligit i dignitatibus eleuatos
Sed per petras ſuperbos et induratos qui p
ſpm̄ſctm̄ etiā vſq̄ꝫ ad vltimū humiliant̄. Nō=
ne ſupb⁹ ⁊ indurat⁹ fuit rex antiochus q̄ ſup=
be ꝯ deū loq̄bat̄. ⁊ tn̄ hūiliauit eū intm̄ ꝙ ait.
Iuſtū ē ſbditū eſſe deo. ij. Mach. ix. Scđa p
prietas ignis ē ꝙ dura emollit vt ē đ glacie. q̄
cū appoſita fuerit igni. ſtati liqueſit. Sic etiam
đ cera quā ignis liquefacit. Quid moralit̄ per
glaciē niſi mūdi gl̄iam. ad quā multi aſpirant
intelligo qui ad inſtar glaciei indurāt̄ vt nulli
paupib⁹ p miſcđiam inclinent̄ ꝙ ꝯgrue expo=
nit̄ đ eis illud qđ dr̄ Iob. xlj. Cor eoꝝ indura
bit̄ q̄ſi lapis. Sꝫ cū venerit ſpūſſctūs cū dono
pietatꝭ liq̄fac̄ coꝛ taliū ad cōpatiendū primis
ſic̄ pꝫ đ Petro thelonario ſ. pte. j. dn̄ica in. lx.
F. ij. K. L. Sꝫ q̄d p cerā niſi peccatorē. iux̄ il
lud. ps̄. lxvij. Sicut fluit cera a facie ignis. ſic
pe. pec. a facie dei. Sꝫ iſti pctōres p donū ſecū

dū ſpūs vicꝫ pietatꝭ ita liquēt̄ ꝙ etiā i lachry=
mas reſoluūtur. Sicut patꝫ de Petro q̄ pctā
trine negatōis fleuit amare Math. xxvj. Et
maria Magdalena. vij. demonia de cord ſuo
lachrymis expurgauit. Lu. vij. h̄ n̄ niſi ex do=
no pietatꝭ ſpiritusſancti proceſſit. ideo dici po
teſt đ ipis et alijs illud ps̄. lxxiiij. Liquefacta
eſt terra ⁊ omnes qui habitāt in ea. Tertia p=
prietas ignis. ꝙ obſcura illuminat. ſic ſpiritus
ſanctus p tertiuꝫ donuꝫ ſcientie illuminat cor
interius ad cognoſcendum viam veritatꝭ. Si
cut illuminatus fuit hoc dono Tobias qui li=
cet excecatus fuit tn̄ filium ſuū viaꝫ vite docu
it Tob. iiij. Si multū tibi fuerit multū tribue.
Iō dicit b. Aug. li. iiij. cōfeſ. O lux quā vide=
bat Tobias qn̄ oculis clauſis docebat filium
vite viam ⁊ ei p̄ibat pede charitatis nunq̄ꝫ er
rans. Quarto ignis reſtringit fluida. ⁊ hoc fa C
cit ſpiritusſanct⁹ p donū conſilij quia ſic̄ ignis
fluidam pellem conſtringit. ſic ſpiritusſanctus
viam guloſam diſſuadet Luc. xxj. Attendite
ne corda veſtra grauentur in crapula ⁊ ebrie=
tate. Et ratio eſt quare reſtringit gulaꝫ. q꞉ cor
hois tēplū eſt ſpūſſancti. ⁊ iō illud nō vult eſſe
fluidū p gulā. q꞉ dicit Gen. vj. Nō pmanebit
ſpiritus meus in homine. q꞉ caro eſt. id eſt. car
naliter viuens. Sup quo dicit Hiero. ab exor
dio ꝯditiōis humane. nec carnaliter veſceba=
mur nec dabam⁹ repudiū. nec p̄putia nob̄ cir
ciebant̄ in ſignū ꝙ hoc curſu vſq̄ꝫ ad diluuiū
peruenimus. Poſt diluuium autem cum da=
tione legis quā implere nullus potuit. carnes
indigeſte ſunt ad veſcendum ⁊ repudia cōceſ
ſa. ⁊ p̄putia et cultellus circumciſionis appo=
ſitus. q̄i dei munus plus i nobis creauit q̄ꝫ ne=
ceſſe eſt. poſtq̄ꝫ xp̄s venit in fine tpm o reuola=
uit ad a. ⁊ extremitatē retraxit ad principium
nec repudiū nobis dare pmittit̄. nec circumci
dimur. nec comedimus carnes dicēte apoſto=
lo. Bonū eſt vinū nō bibere ⁊ carnes nō come
dere. glo. ex gula. vinū em̄ cū carnibus p⁹ dilu
uium dedicatū eſt. i. in vſum aſſumptū. Quin
ta p̄prietas ignis eſt ꝙ mollia cōſolidat. ſicut
patet de teſta limoſa. Sic ſpiritusſanctus per
donum fortitudinis fructificauit et conſolida
uit electos ſuos. ſicut patet de ſampſone queꝫ
adeo confortauit ⁊ fortificauit vt ambas colū
nas dom⁹ in qua erāt philiſtei nomen dei blaſ
femantes apprehenderet et domum deijceret
⁊ ſe cum ipſis interficeret. Iudicuꝫ. xvj. vt di
cit beat⁹ Aug⁹. li. de ciui. dei. Et habet̄. xxiij.
q. v. c. Si non licet. Non Sampſon aliter ex=
cuſatur ꝙ ſeipm̄ cū ruina domus hoſtib⁹ op=
preſſit. niſi quia ſpūſſanctus latēter hoc iuſſe=
rat q̄ p illū miracula faciebat. Sexta ỽtus ig=
nis. q꞉ metalla clarificat. ſic̄ đ auro vel electro
tollendo rubiginē. Sic ſpūſſctūs p donū itel=

lect⁹ clarificat aīam vt ſcire poſſit q̄ta ſit rubi
go.ſ.luxuria corrodēs ⁊ maculās eā qꝛ int̄ oīa
pctā luxuria eſt magꝭ infamis. Sꝫ hanc tollit
ſpūſſctūs p̲ intellectū q̄ fit p̲ auditionē v̄bi.ſic̄
pꝫ d̄ palemone d̄ q̄ refert Ual.maxim⁹ li.vj.
c.vl.q̄ p⁹ multā voluptatē carnis ſcholā itra
uit ſeꝭ Xenocratꝭ q̄ vultū in eū ꝯtinuit ⁊ omiſ=
ſa re quā deferebat d̄ modeſtia ac tp̄antia loq̄
cepit. Cui⁹ ḡuitate ſmonis coactus reſipiſce=
re palemon p̄mū coronā detractā de capite de
iecit paulopoſt brachiū intra palliū reduxit.
p̲cedēte tp̄e oris hilaritatē depoſuit. ad vlti=
mū totā luxuriā exuit vniuſq̄ orōnis ſaluber
rima medicina ſanat⁹.ex infami gamone max
imus ph̄s euaſit.iō interrogat pſ̄.cxviij. In q̄
corrigit adoleſcētior viā ſuā. Et inſpirat⁹ ſpi=
ritusſancto rn̄det. in cuſtodiēdo ſmōes tuos
Septima p̲p̲etas ignis eſt q̄ ſurſuꝫ tendit.ſic
ſpūſſctūs p̲ donū ſapie q̄ di. Eccl̄i.xxiiij. Ego
ſapia in altiſſimis habito.ſp̲ facit aſcendere ⁊
altiſſima cōp̄hēdere. ⁊ h̄ ꝯ irā q̄ motu irratio=
nabili ꝯturbat ſenſitiuā.intellectiuā ⁊ rōnabi
lē ne ſapiat qd̄ velit ſpūs ſ intima detrahit.qꝛ
impedit ira animū ne poſſit cernere verꝫ.vt di
cit Cato. Scd̄o ſpūſſctūs igni aſſilat̄ p̲pter ex
cellentiā.ignis em̄ excedit oīa elem̄ta i trib⁹.i
ſpecie.i altitudie ⁊ i v̄tute. In ſpecie q̄dē.i.in
pulchritudine rōne lucis i aſpectu. in altitudi
ne rōne ſblimitatꝭ in ſitu. Et i v̄tute rōe v̄tutꝭ
i actu. Silr̄ ſpūſſctūs in his trib⁹ excedit. Pri
mo in pulchritudine lucis.q̄ q̄dē pulchritudo
lucis eſt ornamētū celi.iō dic̄ Job.xxvj. Spi=
ritus eius ornauit celos Scd̄o in altitudie ori
ginis.qꝛ d̄ alto celorꝫ venit.iuxta illud Thren̄
j. De excelſo miſit ignē in oſſib⁹ meis ⁊ erudi=
uit me. Tertio i altitudie v̄tutꝭ.qꝛ di.pſ̄.xxx=
ij. Spiritu oris eius omnis virtus eorū. Ter=
tio aſſimilatur igni propter violentiaꝫ. Nam
ignis ex violentia ſua hꝫ alta inclinare.ḡuia e
leuare.⁊ fluida coadunare. Et h̄ tria fac̄ ſpūſ=
ſctūs:qꝛ inclinat excelſos ad hūilitatē. eleuat
infimos p̲ ſup̲iorē auiditatē. coadunat vniū/
ſos p̲ ꝯformitatē. De p̄mo patuit s̄. d̄ Nabu=
chodonoſor q̄ ex ſpū ſuo fuit eleuat⁹ cū dixit.
Nōne h̄ eſt citas babylon quā edificaui in do
mū regni i robore fortitudinis mee ⁊ in gloria
decoris mei. Dan̄.iiij. Sed p̲ ſpm̄ſctm̄ fuit ad
humilitatē inclinat⁹ qn̄ ab hoib⁹ fuit eiect⁹ do
nec ꝯfiteret̄ hūiliter q̄ ſolū altiſſim⁹ dn̄aretur
ſicut pꝫ ibidē. De ſcd̄o dic̄ Fontoni⁹ in deſcp̄=
tiōe vniuerſi q̄ lumē ſolis ſurſum eleuat ⁊ tra
hit pulueres athomos ⁊ vapores. Cui⁹ rō eſt
Nā v̄tus attractiua ⁊ eleuatiua in oī lumie la
titat ex natura: vt dic̄ ꝯmētator. Spūalr̄ p̲ lu=
men itelligit̄ ſpūſſctūs.q̄ dr̄ lumē cordiū. vt d̄
ipo canit eccleſia. O lux btiſſima reple cordis
intima tuorꝫ fideliū. Et Greg. ſup̲ Job dicit.

Spūſſctūs cor humanū illuſtrat ſubito ⁊ imu
tat ⁊ abnegat homo repente quod erat:et ex=
hibet repente quod nō erat. Illud beatiſſimū
lumen eleuat ſurſum ad celeſtem patriam pul
uerē et vaporē.q̄d p̲ puluerē aut vaporē intel
ligit niſi hoiem.qꝛ de ipo dr̄ Gen̄.iij. Puluis
es.⁊ i puluerē reuerterꝭ. ⁊ Jaco.iiij. Que in=
q̄t eſt vita v̄ra vapor ad modicū parēs.i.valđ
cito trāſiens ⁊ deinceps exterminabit̄. iō dic̄
Fort̄.i ome. Eos q̄dē q̄s ſpūs humiles iuene
rit ſurſuꝫ ad alta felicitatis btitudiniſq̄ ſuſtu
lit. De tertio v̄o canit eccl̄ia de ſpūſctō. Ueni
ſancte ſpūs reple tuorꝫ corda fideliū ⁊ tui amo
ris in eis ignē accēde.q̄ p̲ diuerſitatē linguarꝫ
cūctarꝫ gētes i vnitate fidi ꝯgregaſti. Quarto
aſſilat̄ igni p̲p̄t munificētiā.eſt ei ignis muni=
fic⁹ ⁊ liberalꝭi cōicando ſe ⁊ ſua.nā cōicat ſuaꝫ
formā.i.igneitatē. ⁊ ſic ſpūſſctūs p̲ grām q̄dā
mō cōicat ſuā deitatē. Nā q̄ ſpū dei agūt̄ hi fi
lij dei ſunt.ad Ro.viij. Itē ignis cōicat ſuam
potētiā.i.caliditatē q̄ eſt v̄tus actiua. Et ſpūſ
ſctūs cōicat ſuā charitatē.p̲ quā mag̃ opat̄ in
nob.iō di.ad Ro.v. Charitas dei diffuſa ē in
cordib⁹ nr̄is p̲ ſpm̄ſctm̄ q̄ dat⁹ eſt nob. Itē ig
nis nob cōicat ſuā opationē q̄ eſt multiplex. ⁊
ſpūſſctūs cōicat nob ſuas opatiōes q̄ multe ſt̄
De q̄b⁹.j. Cor.xij. Unicuiq̄ dat̄ manifeſta=
tio ſpūs ad vtilitatē. Alij q̄dē p̲ ſpm̄ dat̄ ſapi=
entie ſmo. Alij ſmo ſcie ſm̄ eūdē ſpm̄. Alij fi=
des i eodeꝫ ſpū. Alij gr̄a ſanitatū in eodē ſpū.
Alij opatio v̄tutū. Alij diſcretio ſpirituū.alij
p̲phetia. Alij genera linguarꝫ.ſic̄ d̄ aplis q̄ ho
die loq̄bat̄ varijs linguis Act̄.ij. Alij interp̄=
tatio ſmonū.hec oīa opat̄ vn⁹ atq̄ ideꝫ ſpūs
diuidēs vnicuiq̄ p̲ut vult. Et nō q̄ ignis hꝫ
diuerſas opatōes q̄ ſpūſctō adeq̄nt̄. Pria q̄
hꝫ alterare.ſ.calefaciēdo.deſiccādo.denigrā=
do. ⁊ multꝭ alijs modis trāſmutādo p̲ v̄tutem
ſuā actiuā. Et ſilr̄ ſpūſſctūs ſm̄ diuerſas q̄lita
tes ſiue v̄tutes hoies i q̄s venit alterat ⁊ trāſ=
mutat.ſic̄ legit̄.j. Reg.x.poſtq̄ ſamuel vnxiſ
ſet ſaul i regē ſup̲ iſrl̄ dixit ſibi int̄ cetra. Cū ab
ieris hodie a me venies i collē vbi ē ſtatio phi
liſtinorꝫ ⁊ cū ingreſſus fuerꝭ ibi vrbē obuiū ha
bebis gregē p̲phetarꝫ deſcēdentiū d̄ excelſo. ⁊
an̄ eos tympanū.pſalteriū. ⁊ tybia. ⁊ cythara
ipſoſq̄ p̲phetātes ⁊ inſiliet in te ſpūs dn̄i ⁊ p̲=
phetab cū eis.i virꝫ alterꝫ mutaberꝭ. Et ſequit̄
p⁹ pauca q̄ p̲uenit i p̄dictū collē. Et ecce cune
us p̲pharꝫ obuius ei.inſilijt ſpūs dn̄i i eū ⁊ p̲
phetauit i medio eorꝫ. vidētes aūt q̄ nouerant
q̄ eēt cū p̲phetꝭ ⁊ p̲phetaret dixerūt ad iuicē
Que nā res accidit filio cis. Nū ⁊ ſaul int̄ pro
phetas. Ecce q̄ ſbito ſpūſſctūs d̄ hoie ignaro
fec̄ p̲phetā eū i virꝫ alterū trāſmutādo. Scd̄a
opatio ignis q̄ hꝫ renouare:ſicut pꝫ p̄ncipali
ter de Salamandra. d̄ qua refert mgr̄ li.xiiij.

ꝓꝑetatū. ꝙ eſt genꝰ ſalamandre cuiꝰ pellis eſt
filoſa et piloſa ſic̄ pellis vituli marini ex q̄ fiūt
aliqn̄ cinguli ad vſus regū q̄ poſt longā vetu-
ſtatē in ignē ꝓiecti nō exurunt̄. Sʒ pꝰ diutur
nā inflāmationē illeſi ꝛ renouati extrahuntur
Sic ſpūſſanctꝰ ad quēcū҃ꝗ ꝑuenerit aīam eiꝰ
renouabit. iux̄ illud Ezech. xxxvj. Ecce dabo
vobis coꝛ nouū ꝛ ſpm̄ nouuʒ. iō petebat ps̄. l.
Spm̄ rectū innoua in viſceribꝰ meis. ꝛ in ps̄.
ciij. Emitte ſpm̄ tu. ꝛ cre. ꝛ re. fa. terre. Tertia
opatio ignis ē ꝙ hʒ augmētare. nā ignis vt di
cit phs ꝑ appoſitionē cōbuſtibiliū creſcit in in-
finitū. iō di. Dyoniſius. c. vl. celeſtꝫ hierar. ꝙ
ignis eſt latent̄ augmentatiuꝰ ſuiꝑius ꝫ h in-
tellige addito cōbuſtibili. Sic ꝛ ſpūſſanctꝰ q̄ꝗ-
uis ex ſe naturā nō habeat vt creſcat vel minu
atur tm̄ in nobis creſcere dr̄ qꝛ ad quoſcū҃ꝗ ve
nerit creſcere in gr̄a fac̄. Sic̄ dr̄ de xp̄o Lu. ij.
Puer aūt creſcebat ꝛ ꝯfortabat̄ ſpū. Quarta
qꝛ ignis hʒ ſegregare. Nā dicit Diony. vbi s̄.
ꝙ ignis eſt diſtinctiuus. diſtinguit em̄ ꝛ ſegre
gat i metallis puꝝ ab impuro. ꝛ groſſum a ſb-
tili. plūbū ab argēto. Aſſumit ei ſubtilia ad ſe
ſimilia ſibi ꝛ reiic̄ groſſioꝛa. cōgregat ei homo
genea ſibi. vn̄ pʒ ꝙ ignis hʒ ꝯgregare ꝛ ſegre-
gare. hʒ em̄ ꝯgregare ſilīa ꝛ diſſimilia diſgre-
gare. vtra҃ꝗ aūt opatō ſpūiſctō attribuit̄. Nā
illos q̄s ſibi elegit hos ſegregare ſolet ab aliis
ſicut pʒ Act̄. xiij. ꝙ dixit ſpūſſāctus Segrega
te mihi paulū ꝛ barnabā i opus miniſterij ad
qd̄ aſſumpſi eos. Quinta opatio ignis qd̄ ha-
bet penetrar̄. Nā ſm̄ Diony. li. celeſtꝫ hierar.
Ignis ē acute ꝑgens. illud em̄ qd̄ eſt acutū ꝑ
git penetrādo. vn̄ ſm̄ Greg. i omel̄. Ipe ſpūſ-
ſanctus amoꝛ eſt. amoꝛ āt facit penetrare amā
tē ad intima amati ꝛ eiꝰ diſcretioꝛa ꝑſcrutari.
iō dr̄. j. Coꝛ. ij. Spūs oīa ſcrutat̄ etiaʒ ꝓfūda
dei. i. intima. Sexta ꝙ ignis hʒ ſe aliis icoꝛpa
re ſiue alia ſibi vnire ſic̄ pʒ in ferro ignito ꝛ car
bone inflāmato in q̄bus ignis ſm̄ oēs ſuas ꝑ-
tes ꝑtibus carbonis ſiue ferri cōiungit̄ ꝙ int̄
vnius ꝛ alterius ſbam ſenſibilis dr̄ia nō habe
tur. vn̄ ꝛ talia coꝛpa dicunt̄ ignis materia. vt
di. phs. iiij. meth. Sic etiā ſpūſſctūs q̄s ꝑ ſuā
gratiā ad ſe trahit ſecū vnū facit. iō dicit apl̄s
j. Coꝛ. vj. Qui adheret deo vnꝰ ſpūs eſt cuʒ
eo. Septima opatio ꝙ hʒ eleuare. qꝛ di. Dyo
niſiꝰ. ꝙ ignis eſt ſurſum ferēs. ſ. alia. ꝛ h inq̄n
tū cogit aliqua in q̄bus hʒ victoriā ſeq̄ motuʒ
ſuū. Sic ꝛ ſpirituſſanctꝰ q̄bus formā ſue gra-
tie tribuit. leuat ꝛ pꝰ ſe trahit. Iux̄ illud Eze.
j. Quocū҃ꝗ ibat ſpūs illuc eunte ſpū ꝛ rote pa
riter leuabant̄ ſequētes eū. ſpiritꝰ ei vite erat
in rotis cū euntibꝰ ibat. ꝛ cū eleuantibꝰ a terra
pariter eleuabat̄. vn̄ attende ꝙ ſpirituſſanctꝰ
facit ire ꝓficiendo. ſtare ꝑſeuerando. ꝛ leuari
F a terra celeſtia cōtemplando. Extū ad ſecūdū

ponit eiuſdē miſſiōis influētiā qua ꝯſolamur:
cū dicit. Ueni mittere in terrā. Pro q̄ nota ꝙ
ſpūſſanctus miſſus eſt ꝓpter multa. Prio vt
lachrymantiū ꝯſolatoꝛ. Qn̄ em̄ nutrix recedit
a puero. puer triſtat̄ ꝛ ploꝛat. ꝛ lʒ ipa puerum
hoꝛtet̄ ꝛ moneat ꝙ nō ploꝛet nec doleat. puer
tm̄ cū receſſerit ſtatim ploꝛat ꝛ clamat. q̄ntūcun
ꝗ ipa ſe cito rediturā ꝓmittit nec ceſſat a fletu
donec nutrix mām̄illā i os eꝰ ponat vel mittat
Iſto mō moꝛaliter xp̄s fuit nutrix aploꝝ ſuo-
rū quos tan҃ꝗ filios iuuenes ꝛ teneros dilige-
bat ꝛ nutriebat. d̄ dilectōe dr̄ Joh. xiij. Cū di
lexiſſet ſuos qui erāt i mūdo i finē dilexit eos.
Sʒ d̄ nutritione dr̄ Oſee. xj. Ego quaſi nutri
tius effraym poꝛtabā eos i brachiis meis. Ef-
fraym frugifer interp̄tatur. ꝛ ſignificat aplos
qui fruges doctrine ferebant q̄bus totus mū-
dus fuit poſtea ſaturatus. iſte nutritiꝰ. ſ. xp̄s
recepit licentiā ab aplis et dixit eiſ҃ꝗ non tur-
barent̄ de receſſu ſuo. Joh. xiiij. Nō turbetur
coꝛ vr̄m ne҃ꝗ foꝛmidet vado et venio ad vos
ꝛ iterū modicū ꝛ nō videbitis me. Et multa ta
lia dixit eis. ꝛ tm̄ illis oībus nō obſtantibꝰ non
poterant ſe a triſticia ꝯtinere aut a fletu Joh.
xvj. Sʒ qꝛ hec locutus ſū vob triſticia imple-
uit coꝛ vr̄m. Et. j. i. e. c. ꝑdixit fletū dicēs. Plo
rabitis ꝛ flebitꝫ vos. mūdꝰ aūt gaudebit. vos
aūt ꝯtriſtabimini. ꝛ iō xp̄s volēs eos ꝯſolare
ꝑfecte mām̄illā ſue dulcedinis viꝫ ſpm̄ poſuit
i oꝛe eoꝝ. ſic̄ d̄ h ꝑdixit Eſa. lx. Lac gētium ſu
ges ꝛ mām̄illa regū lactaberꝫ. mām̄illa regū ē
ſpūſſctūs vt di. Holc̄. lec. cxxiij. q̄ ē mammilla
dulcedis clemētie ꝛ ſuauitatꝫ totiꝰ trinitatis.
Iſta mām̄illa hʒ in ſe lac dulciſſimū nutrimēti.
Oia em̄ dulcia nutriūt ſm̄ phm̄. Et d̄ ſpūſctō
ſcribit Ecc̄i. xxiiij. Spūs em̄ meus ſuper mel
dulcis. Sed inter ſuggētes iſtaʒ mām̄illā dr̄ia G
magna eſt vt dicit holkot. vbi s̄. Quidā na҃ꝗ
ſicut pueri diſſoluti. poſt҃ꝗ ſurrexerit moꝛdēt
dentibus. quidam polluunt manibus. quidaʒ
lacerant vnguibus. hi omnes ingrati ſunt xp̄i
ani qui poſt҃ꝗ ſpiritūſanctū receperunt per ſa
cramentum penitētie. redeūt ꝑ ingratitudinē
in pctm̄ quoꝝ quidā moꝛdēt ꝑ detractioneʒ ꝛ
ledūt charitateʒ que eſt amoꝛ ſpirituſſancti. d̄
hoc moꝛſu dicit apl̄s ad Gal̄. v. Si inuicē moꝛ
detis ꝛ comedetꝫ videte ne ab inuicē conſuma
mini. q. d. aduertere debetis. ꝙ ad hoc ſequit̄
detractio veſtra in coꝛpoꝛe et anima. Ideo de
tractionis coꝛroſionem diſſuadet moꝛaliſ. cuʒ
dicit. oblique nullum debes coꝛrodere dente.
vbi inhibet detractionem. quia dicit Raymū
dus. Detractio eſt cum quis vitam vel moꝛes
bonoꝛum alioꝛū nitit̄ coꝛrodere. minuere. vel
coꝛrūpere qd̄ eſt valde graue peccatū. ꝛ a deo
grauiter punitū. Nam legit̄ Numeri. xij. De
maria ſoroꝛe Moyſi q̄ detraxit ei dicens. Nū

p Moyſen ſolum locutus eſt dñs: nõne ⁊ no-
bis ſimiliter eſt locutus. Qđ audiens dñs ira
tus eſt valde. eo ꝙ vir erat moyſes mitiſſimus
ſup oẽs homies q̄ in terra morabãtur. ⁊ dixit
ad mariam ⁊ aaron. Quare nõ timuiſtis đtra
here ſuo meo Moyſi. ⁊ ꝑcuſſit eã dñs lepra
que apparuit candens ſicut nix. ⁊ iuſſit eam do
minus manere. vij. diebus extra caſtra. Qui-
dam aũt polluunt ꝑ rebellionem qui eccl'ie re-
ſiſtunt ⁊ doctrine verbi dei quales fuerunt iu
dei. Actꝰ. vij. qbꝰ dixit Stepha. Vos ſp ſpiri
tuiſancto reſtitiſtis ſicut et patres veſtri ita et
vos. Et ꝓpter hanc rebellionis reſiſtentiã in-
dignos regni dei ſe fecerũt. iuxta illđ Act. xiij
dicit Paulus. Vobis. ſ. iudeis oportebat pri
mũ loqui verbũ dei. Sed qm̃ illud ſpreuiſtis
et indignos vos iudicaſtis ecce ↄuertimur ad
gentes. Alij lacerant vnguibus ſic raptores q̄
bona eccl'ie auferunt rapiũt ⁊ ꝑdant. ⁊ iſti ſũt
mali militares q̄ ꝑ iſtã beſtiã deſignant. Dañ
vij. q̄ erat terribilis nimis dẽtes ⁊ vngues eiꝰ
ferrei comedebat ⁊ cõminuebat ⁊ reliq̃ pedibꝰ
ſuis ↄculcabat. Et dicit notant ſupius ꝙ ſpi-
rituſſanctus eſt lachrymantiũ cõſolator. Ubi
b nõ ꝙ lachrymãtes ſt in triplici dña ſm tripli-
cẽ ſtatũ fideliũ. Oẽs em̃ fideles cuiuſcũq₃ ſta
tus q̄diu in h̄ ſeculo viuunt ſp lugent ⁊ triſtã
tur. Incipientes em̃ ſunt ꝑmi q̄ h̄ lachrymant
⁊ triſtant de peccatis q̄ cõmiſerũt. de q̄z triſti
cia di. apl's. ij. Cor. vij. Que ſm deũ eſt triſti-
cia pñiam in ſalutem ſtabilem opat. vbi dicit
glo. Dũ pctõr triſtis eſt q₂ peccauit. dum do-
let q₂ fecit qđ deus odit. talis triſticia eſt in ſa-
lutem eternã hos ↄſolat ſpũſſanctꝰ a peccatis
purgando ⁊ cõpunctionem cordis infundẽdo
vñ ipis dr Actꝰ. j. Johes q̄dem baptizauit aq̄
vos aũt baptizabimini ſpũſancto. i. purgabi-
mini et abluemini. Nã ꝑ ſpm̃ſanctũ ſordes ab
luuntur. iuxta illud. j. Cor. vj. Sz abluti eſtis
ſanctificati eſtis in noie dñi ⁊ in ſpũ dei noſtri
Scđi ſũt ꝓficiẽtes. et iſti h̄ lugent et ↄtriſtant
q₂ ꝓpter infirmitatem carnis nõ tm̃ bonũ ope
rant q̄tũ libenter vellent. ſicut cõqueritur apl's
ad Ro. vij. Velle adiacet mihi. ꝑficere aũt nõ
valeo. Et b. Aug. in ſoli. idem conqueritur Qđ
magis ꝑ me poſſe credidi minus ſp potui. di-
cebã em̃ hoc faciã. illud ꝑficiã. fiebatq₃ pꝰ nec
h̄ nec illud. aderat voluntas ſ₃ defuit facultas
⁊ Math. xxvj. dixit dñs. Spũs q̄dẽ ꝓmptꝰ
eſt. caro autem infirma. Hos etiã ↄſolat ſpiritꝰ
ſanctus ipis auxiliũ ⁊ robur p̄ſtando. iuxta il
lud Eſaie. xliiij. Noli timere ſue meus iacob
effundam ſup te ſpm̃ meũ. Jacob interp̄tatur
luctator ⁊ ſignificat eos qui contra carnem lu-
ctant qđ maxie ꝑtinet ad ꝓficientes. Semen
iacob ſunt illi qui eũ in hoc imitant. ⁊ iſti ꝑmit-
tit ſpirituſſanctus vt in luctu roborent. iđ dic
apl's ad Ro. viij. Ipe ſpũs adiuuat infirmita
tem nr̃am. Tertij ſunt ꝑfecti q̄ etiã h̄ lugent et
triſtant. ꝙ tãdiu exiliũ eoꝝ ꝓlongat. ſic luxit
dauid ps. cxix. q̄ dixit. heu mihi q₂ inco. m. ꝓ
eſt. Et ps. xlj. qñ veniã ⁊ appa. añ fa. dñi fue-
runt mihi lachryme. Sic lachrymabat Aug.
in ſoli. cũ dixit. heu mihi q̄diu dr mihi vbi eſt
deus tuꝰ. q̄diu dr mihi expecta ⁊ reexpecta ⁊
nunc q̄ expectatio mea ẽ. nõne dñs pr dñs filiꝰ
dñs ſpũſſanctus: qui oẽs eũ expectãtes ⁊ deſi
derantes ↄſolat. q. d. ſic. Aliter etiã lachrymãt
⁊ lugent ꝑfecti ⁊ cõtemplatiui qñ vicz eis ↄtẽ
platio diuina ſubtrahit. ⁊ tũc ſp lugẽt donec re
deant in ipam. Hos etiã cõſolat ſpũſſanctꝰ. et
h̄ tripl'r. ꝑmo eos in virtutibus ⁊ bonis opibꝰ
ↄfirmando. q₂ dr Ro. v. Tribulatio cõpaciẽ
tiam operatur. patientia ꝟo ſpem. ſpes autez
non cõfundit. q₂ charitas dei diffuſa eſt in cor
dibus nr̃is ꝑ ſpm̃ſanctũ qui datus eſt nob. iđ
dauid orat in ps. Spiritu ꝑncipali ↄfirma me
ps. l. Scđo cõſolatur eos vitam eternã ipoꝝ
eſſe teſtificando. iuxta illud Ro. viij. Ipe ſpi-
ritus reddet teſtimoniũ ſpiritui nr̃o ꝙ ſumꝰ fi
lij dei. ſi autem filij et heredes. Tertio conſola
tur eos celeſtes eis delectatiões immitẽdo. iđ
dicit Haymo ſup Apoc. v. mihi ↄſolatio ad-
uenit ꝑ aduentum ſpũſſancti ⁊ influxum h̄ nũ
q̄ mea lingua exprimere nec mens cõcipe po-
terit ineternũ. Scđo ſpirituſſanctꝰ miſſus ẽ ſi I
cut ignorantium informator. Xp̄us em̃ filiꝰ dei
p̄dicauerat iudeis verba ſapientie ſue ita ꝙ fa
tebant. Joh. vij. Nunq̄ ſic locutus eſt homo
ſicut h̄ hõ. Fecerat etiã inter eos opa potentie
ſue Joh. xvj. Si opa nõ feciſſem in eis que ne
mo alius fecit pctm̃ nõ haberẽt, dederat inſu-
per exempla eis ſanctitatis ⁊ bone vite Math.
xj. Diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis cor-
de. Et iſtis non obſtantibus verba dei ſapien
tie dicebãt iudei eſſe falſa. Joh. viij. Tu de te
ipſo teſtimonium dicis. teſtimoniũ tuum non
eſt verum. Miracula ſue potentie dicebãt fie
ri virtute dyabolica Mathei. xij. h̄ non eijcit
demonia niſi in beelzebub principe demonio-
rum. Exempla ſue ſanctitatis dicebãt facta eẽ
hominis peccatoris. Joh. ix. Nos ſcimus q̄a
homo hic peccator eſt. Ihs ergo viſis quan-
do xp̄us dixit diſcipulis Marc. vlt. Euntes
in mundum vniuerſum predicate euangeliuz
oi creature. poterãt ipi rñdẽ. dñe quõ nos de-
relinq̄s ⁊ ad iudeos trãſmittis. q̄ ꝟba tua fal-
ſa dixerunt qui miracula tua demoibus aſcri-
pſerũt. qui tuam ſanctitatem in ſcandalum ꝑ-
uerterunt: Quid inter eos facere poterimus
nos ignari. q̄ habemus paruã ſapiam. nos in
firmi qui habemus paruam potentiam. realr
peccatores qui habemus leſam ↄſcientiam: ⁊
ideo miſſus eſt ad eos ſpũſſanctus pro omibꝰ

ſſtis. ſicut ignorantium informator Joh. xiiij.
Paraclitus ſpiritusſanctus quē mittet paẗ in
nomīe meo ille docebit vos omnia ⁊ ſuggeret
K vobis omnia quecunq̄ dixero vobis. In hu-
ius figuraȝ miſſus eſt ſpiritusſanctus in trina
ſpecie ignis. lingue. ⁊ columbe. In igne conſi
ſtit relucentia claritatis. i lingua eloquētia ve
ritatis. in columba patientia ſuauitatis. Jux
ta illud Sapien. xij. O q̄ bonus et ſuauis eſt
ſpūs tu⁹ in nob. In igne igiẗ deſignaẗ poten-
tia. quia inter omnia elementa nullū eſt ita ac-
tiuū. ⁊ hoc pȝ p calorem qui in igne deſigna
tur ⁊ ſplendore. In lingua deſignatur eloquē
tia per vocem ⁊ clangorem. Modo ita fuit q̄
licet apoſtoli habuerunt predicare principib⁹
qui fidem impugnabant per potentiā. philo-
ſophis que tam impugnabant per ſapientiaȝ
⁊ populis qui apoſtolos non intelligebant p
pter idiomatis differentiam. ideo chriſtus de
dit eis ſpm̄ſanctū in ſpecie ignis vt vincerent
eos per ſpiritusſancti potentiam In ſpecie co
lumbe vt vincerent eos per pacientiā. In ſpe
cie lingue vt inſtruerēt eos p ſapientiam. ⁊ ha
berēt oīs idiomatis differētiam. Nā dr̄ Actu.
ij. Ceperunt loqui varijs linguis put ſpūſſan
ctus dabat eloqui illis. De iſta etiam informa
tiōe edixit xp̄s. Joh. xvj: Cuȝ aūt venerit ille
ſpūs veritatis docebit vos omnem veritatem.
Eſt aūt triplex veritas quam docet ſpiritſſan/
L ctus. Prima eſt veritas iuſticie quā credim⁹
⁊ hec eſt ipē deus qui dixit Johan. xiiij. Ego
ſum via veritas et vita. hanc veritatē qualiẗ
credere debeamus ignoramus niſi p ſpiritum
ſanctū doceamur. iō de ſpūſctō dixit xp̄s Jo-
hannis. xvj. Ille me clarificabit qꝛ de meo ac-
cipiet ⁊ annunciabit vobis. Secunda v̄itas ē
doctrine quam loq̄mur que cōſiſtit in adequa
tione ſermonis ad intellectū. vt. ſ. que ſentim⁹
in corde pferamus ore. Juxta illud Math.
v. Sit ſermo veſter eſt eſt. nō non. hanc veri-
tatem doctores hr̄e nō pñt. niſi eis a ſpiritusſā-
cto infundaẗ. iō doctoribus eccleſie cōuenit il
lud Math. x. Nō em̄ vos eſtis qui loquimi-
ni. ſed ſpūs patris vr̄i qui loquitur in vobis.
Sed hūc. ſ. ſpm̄ veritatis non habent heretici
falſam doctrinā ſeminantes. Sicut de quibuſ
dam dicit apl̄s. j. Thimo. iiij. Attendētes ſpi
ritibus erroris ⁊ doctrinis demoniorum. hūc
etiam ſpiritum nō habent hypocrite ſanctita-
tem ſimulantes. quia diciẗ Sap. j. Spirit⁹ em̄
ſanctus diſcipline fugiet fictum. Hic inciden-
taliter incidit vna dubitatio an ſpiritusſanct⁹
fugiat oēm fictionē. ⁊ videẗ q̄ nō. qꝛ dr̄ Luce
vl. q̄ finxit ſe longius ire. ⁊ tñ pposuit cum eiſ
manere. ḡ ſimulauit vnum exterius ⁊ aliud p̄
tendebat interius. ad oppoſitū eſt ſacra ſcptu-
ra hⁱ. Ad iſtā q̄ſtionē aliẗ r̄ndendū ſm vſū loq̄n

di modernoꝝ ⁊ aliẗ ſm modū loquendi ſctōꝝ
Apud modernos em̄ ex cōi vſu loquendi iſte
termin⁹ fictio d̄ ordinatiōe importat falſificati
onē ⁊ ſm h̄ notū eſt q̄ ſpūſſanct⁹ effugiet oēm
fictionē. ſ; ſm vſum loquēdi ſctōꝝ ille termin⁹
fictio nō nccīo importat ſiue cōnotat falſitatē
ſiue deordinatōnē. ſ; poſſibile eſt q̄ fictio ſigni
ficat ſicut eſt. tūc fictio nō eſt falſum. ⁊ ſm hūc
modū dicit Aug. li. de queſtionib⁹ euangelij.
Nō oē qd̄ fingim⁹ mendaciū eſt ſ; qñ illud qd̄
fingimus nihil eſt tūc mēdaciū eſt. Cū āt fictō
nr̄a referaẗ ad aliā ſignificatōȝ nō ē mendaciū
ſed aliqua figura veritatis. hec ille. Ideo dicē-
dum eſt ad queſtionem q̄ ſpiritusſanctus q̄m
libet fictionem deordinatā fugit ⁊ non aliam.
Ad argumentū aūt dr̄ q̄ illa fictio nō fuit d̄or
dinata ſed fuit figura ſignans quales fuerunt
illi diſcipuli amando et dubitando. ſm Greg
Tertia eſt veritas vite quam facimus que cō-
ſiſtit in vite ſanctitate ⁊ opum luminoſitate d̄
qua Joh. iij. Qui facit veritatem venit ad lu-
cem. hanc etiam veritatem habere non poſſu-
mus niſi ſpirituſancto docente. De his iā di/
ctis dic̄ Bern̄. in ſmo. pētecoſtes. Porro ad
faciendum bona que in nobis ſpiritusſanctus
opaẗ. pfecto monet. docet et mouet. Monet
memoriā. docet rationē. ⁊ mouet voluntatem
In his em̄ tribus tota conſiſtit noſtra anima.
Memorie ſuggerit bona in ſanctis cogitatio
nibus atq̄ ita ignauiam noſtram torporemq̄
repellit. pptterea quotiens huiuſmodi ſugge-
ſtionem ſenſeris in corde tuo da honorē deo ⁊
age reuerentiaȝ ſpirituiſancto. cui⁹ vox ſonat
in auribus tuis. ipſe namq̄ eſt q̄ loquiẗ iuſtici
am. ⁊ h̄ q̄tum ad primam veritateȝ. ſ. iuſticie
Et ſubdit. docȝ rōnem. multi ſiquidem monē
tur vt bñ faciant. ſed minime ſciunt quid agē-
dum ſit. niſi aſſit denuo gratia ſpiritusſancti q̄
inſpirat et cogitationem doceat in opus pfer
re. ne ſit vacua in nobis gr̄a dei. ⁊ hoc q̄tū ad
ſcd̄am veritatem. ſ. doctrine. Et ſubdit. Siq̄d
ſcienti bonū et nō facienti peccatum eſt illi. p-
pterea non ſolum moneri ⁊ doceri. verū etiaȝ
moueri affici bonum neceſſe eſt ab eo vtiq̄ ſpi
ritu qui adiuuat infirmitatem noſtrā p quam
charitas dei in cordibus noſtris difundiẗ que
eſt bona voluntas ad opus. ⁊ hoc q̄tū ad ter- M
tiam veritatem. ſ. vite. Tertio ſpiritusſanctus
miſſus eſt ſicut vacillantium confirmator. q̄a
de ipō dicitur Job. iiij. Vacillantes confirma
uerunt ſermones tui et genua trementia cōfor
taſti. Vas em̄ quando eſt recens ⁊ non habet
aliam qualitatem q̄ȝ luti cedit om̄i tactui ⁊ om
ni impulſui. Sic apl̄i et ſimiliter omnis homo
q̄ eſt vas luteū p naturaȝ. Juxta illud Job. x.
Memento queſo q̄ ſicut lutum feceri me. nul
lo modo poteſt pfecte reſiſtere temptatiōibus

ſeculi ex ſua ꝓpria qualitate. Sȝ ſi vas exicce
tur ⁊ cōburatᷣ ad ignem fit ſolidū. durū. et ſo/
noroſum. ⁊ ita apoſtoli ſe habebant ⁊ alij viri
ſancti ſe habent in eccleſia qñ accendunt igne
ſpūſſancti fiūt firmi. ſolidi ⁊ ſonoroſi. ⁊ hoc pa
tuit i beato Petro qui adeo mollis fuit. ꝙ ad
vocem ancille a ꝓpoſito receſſit ⁊ chriſtuȝ ne
gauit. nec chriſtianum ſe eſſe affirmabat. Sed
poſtq̄ʒ ſpm̄ſcm̄ accepit quaſi ex igne firmatus
⁊ ſolidatus ⁊ ſonoroſus. ꝙ impatorē ⁊ dn̄m
totius mundi nō timuit. ſed chriſtū eē redem/
ptorem generis humani conſtantiſſime aſſeru
it. de hoc dicit Bern̄. in quodam ſmōe. In/
dutos ꝟtute ex alto eſſe qui de tanta puſillani
mitate ad tantā venerūt cōſtantiā. deniq̄ȝ mu
tationē illam dextre excelſi manifeſte ꝺclarat
ꝓnceps apoſtolorū in quo ꝑus inᷣ ancille ver
ba formido poſtea inᷣ principum verba forti/
tudo aderat. quis dubitat nō adueniſſe ſpiri/
tum vehementē. qui mētes eorū inuiſibili po=
tentia illuſtrauit. Jdō dicitᷣ Actꝫ. j. Accipietꝫ
virtutē ſpūſſancti in vos ⁊ eritis mihi teſtes i
hieruſalē. In teſte ſm̄ Iſid̄. tria cōſiderantur
ſcȝ natura. cōditio. ⁊ vita. Natura vt ſit vir ⁊
nō mulier. quia ſexus ille falſitatē ⁊ inſtabili=
tatem ſolet annexā habere. Cōſideratᷣ ꝯditio
vt ſit liber nō ſeru⁹. quia ſeruus metu dn̄i ſui
facile ſolet a ꝟitate abduci. Cōſideratᷣ vita. ne
ſit infamis. ꝓpter iſta tria prelati eccleſie q̄ vᷣ
ſunt effeminati libidinoſe viuendo. vel ſuilis
cōditionis mūdo vel mām̄one ſeruiendo. vel
ſunt leſi in bona opinione publice delinquen=
do. nō ſunt cōuenientes teſtes xp̄i niſi ſint ſpiri
tuſancto cōſecrati. Sed apl̄i fuerūt viri ꝓpᷣ
cordis cōſtantiā. liberi ⁊ ſine timore ꝑ ꝟtutis
abundantiā. Famoſi ⁊ bone opinionis ꝑ ſan/
ctitatis redolentiā. ⁊ ideo de eis ſcribitᷣ Actꝫ.
iiij. Uirtute magna reddebāt apl̄i teſtimoniū
reſurrectiōis ieſu xp̄i. Et iſta tria tāgit Aug⁹.
Talis ē inq̄t gr̄a ſpūſſcti ꝙ ſi triſticiā iuenerit
diſſoluit. ſi deſideriū ꝑnitioſū ꝯſumit. ſi trepi
datiōeȝ abducit. i h̄ āt ꝙ diſſoluit triſticiā dat
cordis firmitatē. i h̄ ꝙ deſideriū ꝑnitioſū ꝯſu
mit. dat vite ſanctitatē. i h̄ ꝙ trepidationē ab
ducit. dat cōſtantiā ⁊ libertatem. Un̄ Greg⁹.
ſuꝑ Ezech. Cōſidero p̄res noui ⁊ veterꝫ teſta
menti. dauid. daniel. amos. pe. paulū. mathe=
um. aptis oculis intueor fidem. Impleuit eñ
gr̄a ſpūſſancti puerū athletam ⁊ pſalmiſtā fecᷣ
Impleuit abſtinentē ⁊ iudicē ſenū fecit. Im/
pleuit paſtorē armentariū ⁊ ꝓphetā fecit Im
pleuit piſcatorē ⁊ ꝓncipē apoſtolorū fecit Im
pleuit ꝑſecutorē ⁊ doctorē gētiū fecit. Imple=
uit publicanū ⁊ primū euāgeliſtā fecit. h̄ Gre
gorius. Ideo ſignanᷣ petiuit dauid pſ̄. l. Spū
ꝑn. ꝯfir. me. ⁊ tūc cōſtāter docebo iniq̄s vias
h tuas ⁊ impij ad te cōuer. Quarto miſſus ē ſpi
rituſſanctus ſicut errantiū ꝑceſſor. dicit enim
Baſili⁹ in examerō. ꝙ nimia diſtātia facit er/
rare circa tria Primo circa quātitatē. ⁊ ponit
exēplū de ſole qui ꝓpter magnā diſtantiā no=
bis apparet vix pedalis in diametro. ſcd̄o cir/
ca qualitatē. ⁊ ponit exemplū de velis nauiū
que ſi ſint alba apparēt multū diſtantib⁹ nigra
Tertio circa figurā. quia quadrata ꝓpter di=
ſtantiā apparent eſſe rotunda. Iſto mō pecca/
tores elonganti a celeſtib⁹ errāt circa futuram
gloriā tripliciter. Primo circa eius quātitatē
nō cōſiderātes q̄ʒ magna ſit ⁊ inenarrabilis.
Sic ⁊ eam miratᷣ dauid in pſ̄. xxx. q̄ʒ magna
multitudo dulcedinis tue dn̄e quā abſcondi/
ſti timētibus te. Secūdo circa ei⁹ qualitatem
nō cōſiderātes. ꝙ nec auris audiuit. nec ocul⁹
vidit. nec in cor hoīs aſcendit. videlicet glori=
am quā deus p̄parauit diligētib⁹ ſe. Eſa. lxiiij
Tertio circa eius figuram nō cōſiderantes q̄ʒ
ſtabilis ſit ⁊ eterna. Eſt eñ in quadro poſita.
Apoc. xxj. vbi dicitᷣ. Ciuitas in quadro equi
latere poſita eſt. ipſi aūt credūt eā eſſe volubi=
lem ⁊ rotundam. Et quia circa ipſam errant.
ideo ad eam nō ꝑuenient niſi ſpūſſcūs veniēs
eos p̄ceſſerit. ⁊ viam ad hanc gloriam mōſtra
uerit. quia iſte figuratus eſt ꝑ columnā nubis
que p̄cedebat filios iſrael de egypto exeūtes.
Exo. xiiij. ⁊ Sap. xviij. Ignis ardentē colū/
nam ducē habuerūt ignote vie. Ideo dic̄ da=
uid pſ̄. cxlij. Spūs tu⁹ bon⁹ deducet me i ter=
ram rectā. via aūt ꝑ quā ducet eſt obſeruātia
mandatorū. iuxta illud Mat. xix. Si vis ad
vitam ingredi ſerua mādata. hec ē via breuis
⁊ facilis. de qua dicit ſpūſſanct⁹. Prou. iiij. Vi
am ſapiētie monſtrabo tibi ⁊ ducaȝ te ſemitas
equitatis quas cū ingreſſus fueris nō artabū
tur ingreſſus tui. q. d. nō ē difficilis via iſta p̄=
ceptoruȝ. ⁊ currēs nō habeb offendiculū. q. d.
Si ambulabis in vijs p̄ceptorū ⁊ in ſemitꝫ cō=
ſiliorum recto greſſu ꝑuenies in regnum celo=
rum. ad qd̄ ꝑducatᷣ nos deus pater.

De eodem. Sermo ſecundus.

Spiritusſanctus A
diſcipline effugiet fictū Sap. j. Aug.
refert ꝙ mos antiquit⁹ erat ꝙ corda
impatorum aut regū poſt mortē ipſorū cōbu/
rebanᷣ ⁊ cineres in eminentiori loco colloca/
banᷣ. Cōtigit aūt ꝙ q̄dā moriebatᷣ cui⁹ cor nō
potuit cōcremari. multis aūt ſuꝑ h̄ mirantib⁹
oēs ſapientes ꝓuintie citauerūt ⁊ ab eis cām
queſierūt. Tandē cām inuenientes dixerunt.
ꝙ impator fuiſſet intoxicat⁹. ⁊ ꝓpter latēs ve
nenū cōburi nō poſſet cor ei⁹ nec accendi. tūc
illi cor de igne extraxerunt ⁊ tiriacam appoſu=
erunt. ſic veneno fugato cor in igneȝ poſitum
mox in cinerem eſt redactū. Moraliꝰ ꝑ reges

aut impatores intelligi poſſunt chriſtiani ho-
mines. De quibus dicit .j. Pe.ij. Uos eſtis ge
nus electū ꝑ baptiſmū. regale ſacerdotiū gēs
ſancta ꝑplus acquiſitionis ſcȝ ꝑcioſo ſanguie
chriſti. Sed ꝑ ignē in quo cor horum regū de-
bet comburi. ſpiritualiter ſignificat amor ſpi-
ritusſancti ꝓpter aliquas proprietates ignis.
quia ſicut ignis eſt ꝑncipiū omīs leuitatis. vt
dicit cōmētator ſup. iiij. metha. Sic amor ſpi
ritusſancti eſt ꝑncipiū ⁊ cauſa leuitatis ad ope
ra bona in agendo. quia neſcit tarda molimia
ſpūſſancti gratia. vt inquit Amb. i omel. Itē
ſicut ignis corpora dura mollificat ⁊ mollia in
durat. Sic amor ſpūſſancti induratos ⁊ obſti
natos in peccatis ꝑ penitentiā mollificat. im/
becilles ⁊ infirmos corroborat ⁊ confirmat.
Ideo petit pſ. lxvij. Confirma hoc deus qđ
opatus es in nob. Item ſicut ignis omē corpꝰ
a putrefactione ꝑſeruat vt dicit Auerrois ſu-
per li. de pomo ⁊ morte. Sic ignis diuini amo
ris vel ſpiritusſancti preſeruat animā ab omi
corruptione mortis ꝑpetue ⁊ a putrefactione
penalitatis eterne. Sed ꝑ cor veneno infectū
ſignificat cor mortali peccato infectum. ⁊ hoc
quidem nō poteſt comburi ꝑ amorē ſpūſſan/
cti niſi a peccato fuerit purgatū. quia ſicut ignis
naturaliter inimicat veneno. Sic ſpūſſanctꝰ
veneno prauitatis. Ido appone tali cordi tiri
acam penitentie que confici debet ex tribꝰ ꝑti
bus ſcȝ contritione. confeſſione. ⁊ ſatiſfactiōe
⁊ tunc comburi poteſt ab amore diuino. pec-
cato ꝑ penitentiam a deo fugato. Quia Sap.
j. dicit. In maliuolā aīaȝ nō introibit ſpiritus
ſapientie. nec habitabit in corde ſubdito pec-
cati ⁊ hoc eſt qđ dicit Sapiens in verbo alle-
gato. Spūſſanctus diſcipline effugiet fictum
id eſt hypocritam ⁊ pctōrem. qui bonū pretē-
dit exterius ⁊ maliciam gerit interius. in quo
duo tangunt. primo ſpūſſancti varia opatio.
ibi. ſpūſſanctus diſcipline. ſecūdo peccatoruȝ
ꝑ dona effugatio. ibi. effugiet fictum. De pmo
eſt notandū ꝙ diuerſe ſunt opatiōes ſpūſſan-
cti ſm diuerſa noīa que appropriant ſibi. quo
rum duo ponunt hic. Alia habent Sap. vij.
vbi dicit. Eſt eñ ſpūs intelligentie ſanctꝰ vni
cus multiplex ſubtilis diſertus. mobilis. inco
B inquinatus. certꝰ ſuauis. amans bonum ⁊c.
Primo eñ dicit ſanctus. ⁊ ſanctus idem ē ꝙ
mundus firmus eleuatus ſeu ſine terra Et ſpi
ritusſanctus dicit mundus. quia ꝑ ipm a pec-
catis mūdamur. ideo de ipſo canit in pſa. Sā
ctiſpiritꝰ aſſit nobis grā. que corda noſtra ſibi
faciat habitaculū. Expulſis inde cunctis vi/
tijs ſpiritalibus. ⁊ infra. Tu purificator om/
nium flagitiorū ſpūs purifica noſtri oculū in/
terioris hominis. Dicit etiā firmus. quia ꝑ ip
ſum in bono confirmamur. Et dicit ſine terra

Nam ſanctus in latino idē eſt ꝙ agyos ī gre-
co. ⁊ agyos ſine terra dicit. ⁊ ꝓ tanto dicit ſan
ctus ſine terra. qꝛ ꝑ ipſū a terrenis ad celeſtia
eleuamur. Uel vt dic Pol. lec. xcix. dicit ſcūs
ꝓ tanto. quia eos quos ſanctificat ⁊ ab amore
terrenorum purificat ⁊ transfert. coniūgit ad
amorem celeſtiū. Et conuenienter miſſus fuit
nō in ſpecie aque vel aeris que elementa in di
uerſis ꝑtibus ſupficiei terre coherēt. ſed in ſpe/
cie ignis qui imediate corporibꝰ celeſtibus cō
tiguat. ſicut patet. j. metha. circa ꝑncipiuȝ. in
ſignū ꝙ illos quos incendit amore facit neceſ-
ſario terrena paruipendere ⁊ ad celum aſcen/
dere. vl vocat ſpiritus ſanctificatiōis. Rho.
j. quia nos ſanctificat ſanctitate. de qua dicit
Dionyſ. de diui. no. Sanctitas eſt ab omi im
mundicia ꝑfecta ⁊ libera ⁊ ab omi immundi-
cia immaculata. Secundo dicit ſpūs diſcipli
ne. quia ad quācunqȝ ꝑſonā venerit ipſam in
moribus diſciplinataȝ facit. Que aūt ſit diſcipli
na docet hugo dicens. Diſciplina eſt conuer-
ſatio bona ⁊ honeſta cui ſatis nō eſt maluȝ nō
facere. ſed ſtudet etiā in his que bene agit per
cuncta irreprehenſibilis apparere. diſciplina
eſt omniū membrorū ordinatꝰ motus ⁊ diſpo
ſitio decens in omi habitu ⁊ actiōe. ⁊ de eadē
dicit Bern. in quadā epiſtola. O ꝙ̄ compoſi-
tum reddit homini corpis ſtatum necnō ⁊ mē
tis habitū diſciplina. ceruicem ſubmittit. de/
ponit ſupcilia. componit vultuȝ. ligat oculos
cachīnatus cohibet. linguaȝ prohibet. frenat
gulam. ſedat iram. Tertio dicit multiplex ꝓ-
pter multiplicia dona que ꝑſtat. ⁊ ſunt ſepteȝ
que figurant Gen. xlj. vbi legit ꝙ pharao vi
dit ſe ſtare ſup fluuium de quo aſcendebāt ſe-
ptem boues pulchre ⁊ craſſe nimis ⁊ paſcebā
tur in locis paluſtribus. Moraliter. hoc ex/
ponit Anſ. lib. vij. c. xij. ꝙ iſte fluuius eſt ſpi-
ritusſanctus. De quo Apoc. vltimo. Oſten-
dit mihi dñs fluuium aque viue ſplendidum
tanq̄ criſtallum procedentem de ſede dei ⁊ ag
no. id eſt. de patre ⁊ filio. iuxta illud quod di-
citur in ſymbolo Nice. Qui ex patre filioqȝ ꝓ
cedit. Ex hoc reprobat error grecorū qui di/
cunt ſpiritūſanctū ꝓcedere a patre ⁊ nō a filio
quorū error reprobat ꝑ magiſtrū lib. j. ſentē-
tiarū diſt. xj. Etiā ꝑ doctores grecorū cirilluȝ
Dindimū. ⁊ Criſ. Et ꝙ etiaȝ procedat a filio
probat per illud Ioh. xvj. quod dixit chriſtꝰ.
Ille me clarificabit. quia de meo accipiet. De
hoc quidem fluuio aſcendunt ſeptem boues
id eſt ſepteȝ dona ſpiritusſancti que dicuntur
aſcendere ⁊ deſignantur in bobus. quia faci/
unt nos bonorum operum fructibus abunda
re. Et dicunt craſſi nimis eo ꝙ animā mirabi
li dulcedine ⁊ virtutum abundantia replent.
Et paſcunt in locis paluſtribus. Loca auteȝ

paluſtria ſunt corda humilium. corda in qui/
bus requieſcunt dona ſpiritusſancti. iuxta illō
Eſa. xj. Requieſcet ſuꝑ eum ſcʒ humilē. ſpūs
ſapientie ⁊ intellectus. ſpūs ſcientie ⁊ pietatis.
ſpūs conſilij ⁊ fortitudinis ⁊ replebit eum ſpi
ritus timoris dn̄i. Hec ſeptem dona a ꝓphe/
D ta enumerata ſunt ſeptē ſtelle in chriſti dexte/
ra. Nam Apoc. j. ⁊. iij. ſcribit btūs Johānes
ꝙ vidit in medio candelabrorum aureorum ſi
milem filio hominis ⁊ habebat in dextera eiꝰ
ſeptem ſtellas. Et quidem dici poſſunt ſtelle.
quia noctem illuminãt ꝑ̄ſentis vite. Preſens
vita nox dicit̄ videlicet ꝓpter aduerſitates q̄
bus plena eſt. ⁊ ꝓpter tenebroſitatez culpe et
ignorantie que in ea abundãt. In dextera em̄
chriſti ſunt he ſtelle. quia chriſtꝰ donationem
horū donorū ad manū ſuam retinuit. ⁊ ea in
miſſione ſpūſſancti ſuis fidelibus condiuiſit.
Hec inſuꝑ dona ſunt figurata ꝑ ſeptem lucer=
nas. de quibus Exodi. xxv. Facies lucernas
ſeptē ⁊ pones eā ſuꝑ candelabrum. vbi dicit
glo. Lucerne ſeptem ſunt ſeptē dona ſpiritus=
ſancti que in chriſto cuncta ſemꝑ fuerunt vel
manſerunt ⁊ fidelibus ſm̄ voluntatē eiꝰ diſtri
buta ſunt. hec ſuꝑ candelabrū ponunt̄. quia
requieuit ſuꝑ chriſtum ſpūs ſapientie ⁊ intel=
lectus ⁊c̄. hec dona ſunt ſeptē lampades ardē
tes ante thronū. que ſunt ſeptē dona ſpūſſan=
cti. Apocal. iiij. Hec ſunt reuera ſeptem oculi.
Apoc. v. vbi vidit Johēs agnuʒ ſtantē tanꝙ̄
occiſum habentē cornua ſeptē ⁊ oculos ſeptē.
qui ſunt ſeptē ſpūs dei. Et Zach. iij. Suꝑ la=
pidē vnū ſeptē oculi ſunt. exponit glo. de xp̄o
qui ē lapis angularis cōiungens duos parie=
tes in vnū. ſuꝑ quē lapidem ſeptē oculi ſunt.
Eſa. xj. Suꝑ eū requieſcet ⁊c̄. Hec dona ſpūſ
ſancti ſignant̄ ꝑ ſeptē crines ſampſonis. Ju=
dic̄. xvj. quibus caput ſponſe chriſti debet eē
ornatū. hos crines conant̄ abradere philiſtei
qui interꝑ̄tant̄ cadentes. ⁊ ſignificant demo=
nes qui de celo ceciderūt. Luc̄. x. vidi ſatha=
nam tanꝙ̄ fulgur de celo cadentē. Et illis ab=
latis hō debilis efficit̄ ⁊ remanet vt ſampſon.
Jſta dona ſunt cōtra mala ſeptem que enume
rat Gregꝰ. ſuꝑ illud Job. j. Uētus vehemēs
irruit a regione deſerti. his verbis Spūs qui
mētem añ om̄ia prudētia. fortitudine iuſticia
firmat eandē ꝯtra ſingula temptamēta inſtru
it. cōtra ſtulticiā ſapientia. cōtra ebetudinem
intellectu. cōtra p̄cipitationē cōſilio. cōtra ti=
morē fortitudine. cōtra ignorantiā ſciētia. cō=
tra duriciā pietate. cōtra ſuꝑbiā timore. Tria
em̄ illorū malorū ad effectū vident̄ pertinere.
Unum eſt reſpectu dei ſcʒ ſuꝑbia que eſt inor
dinata excellentia animi. Aliud reſpectu pro=
ximi ſcʒ durities. Tertiū reſpectu inimici ſcilʒ
timor vel puſillanimitas. Contra ſuꝑbiaʒ eſt

donū timoris. quia dicit Gregꝰ ſuper Ezech.
Per timorem humiles ſumus. Pietas ē con=
tra duriciem. iuxta illud Greg. ſuper Ezech.
Per pietatē ſumus miſericordes. Sed forti=
tudo eſt cōtra puſillanimitatē. Quatuor vero
mala vident̄ ꝑtinere ad intellectū. Primuʒ ē
ſtulticia que eſt quādo intellectus ſapore ter=
renorū impedit̄ a guſtando saporē eternoruʒ
Scd̄m ē ebetudo que eſt groſſicies intellectꝰ q̄
impedit̄ ne penetret interna myſteriorū ⁊ ne
cognoſcat creatorem in creaturis. Tertiū eſt
ignorantia que eſt defectus diſcretionis. q̄tū
ad ea que ſunt cōiter agenda. Quartū eſt pre=
cipitatio q̄tum ad deliberationē eorum que
ſunt ardua ⁊ que ꝑtinent ad ꝑfectionem ſalu=
tis. Cōtra hec quatuor ſunt donū ſapientie. ⁊
donū intellectus. donū ſcientie. ⁊ donum con
ſilij. Donū ſapientie lumē eſt quo agnoſcunt̄
ſuꝑiora. donū intellectus lumē eſt quo agno=
ſcunt̄ interiora. Donū ſcientie eſt lumen quo
agnoſcunt̄ exteriora. Donū cōſilij lumen eſt
quo agnoſcunt̄ periculoſiora. Sʒ nota ꝙ no= E
tanter ſubiungit̄ in figura Geñ. xlj. ꝙ alie. vij
boues egrediebant̄ de fluuio fede. confecteq̄ʒ
macie ⁊ paſcebant̄ in ipſa ãmnis ripa in locis
vberrimis. deuorauerūtq̄ʒ eas quarū mira
ſpecies ⁊ habitudo corporū erat. Moraliter
ꝑ ſeptē boues tenues ⁊ fedas. intelliguntur ſe
ptem vitia que ſignant̄ in bobus qui terram
vertunt. quia hec vitia cor depꝛimunt. ⁊ terre
nis actionibus inuoluunt. hec emergūt de flu
mine. id ē. de inſtabilitate mentis humane. qꝛ
ſenſus ⁊ cogitatio humani cordis prona ſunt
ad malum ab adoleſcentia ſua. Geñ. viij. Di=
cunt̄ aūt fede quia mentē hominis maculant
⁊ cōuerſationē deformant. ⁊ ſunt confecte ma
cie. quia euacuant pinguedinē gratie ⁊ virtu=
tum. paſcunturq̄ʒ in ripa amnis continue fluē
tis. Amnis continue fluens eſt vita humana
que cōtinue fluit ad mortē. ij. Reg. xiiij. Om=
nes morimur ⁊ ſicut aque in terrā dilabimur
Cuius due ripe ſunt ſpiritꝰ ⁊ caro in quibus
ſunt loca vberrima et virētia videlicet diuer=
ſe potentie anime. ⁊ diuerſe ꝑtes corporis in
quibus viror ⁊ vigor ⁊ virtus vt in intellectu
virtus cognoſcitiua. in voluntate virtus appe
titiua. ⁊ ſic de alijs. In ꝑtibus corporis ſunt vi
res vt in oculis vis viſiua. In auribꝰ vis au=
ditiua. ⁊ ſic de alijs. Nec eſt aliqua particula
corporis in qua nō ſit vis anime. ideo iſta ſunt
loca virentia. id eſt viribus ſpiritualibꝰ plena
Sunt etiam loca vberrima per abundantiam
actionum. Nam in intellectu abundant cogi=
tationes. in voluntate affectus. ⁊ ſic de alijs.
Jn iſtis ḡ partibꝰ ſeu viribꝰ paſcunt̄ ſeptē vi=
tia. qꝛ auaricia paſcit̄ in viſu. ideo ⁊ vocat̄ con
cupiſcentia oculorū. j. Joh. ij. Gula paſcit̄ in

guſtu.luxuria in tactu.ſupbia.in appetitu. Eſt
em̄ ſupbia appetit⁹ ꝓprie excellētie. ꝛ ſic ꝯ aliiſ
hec vitia deuorant boues ſpecioſas.id eſt.do
na ſpūſſancti. Nā plenitudinē ſapiētie deuo/
rat luxuria.qꝛ facit ſpūalia deſipere.qꝛ aīalis
ꝛ carnalis hō nō ꝑcipit ea que ſpūs dei ſunt.i.
Cor.ij. Donū ꝟo intellect⁹ deuorat gula . qꝛ
generat ebetudinē ſenſus. circa intelligibilia
vt dicit Greg⁹.xxxj.mora. Deuorat auaricia
donū ſciētie q̄ ꝑuertit rectū iudiciū.dū auar⁹
iudicat tempalia eſſe eternis ꝓponēda.in eis
finē ſuū cōſtituēs. Donū pietatis deuorat in=
uidia beniuolentiā excludēs. Donum aūt cō=
ſilij deuorat ira.que ad oīa ꝑcipitant̄ ducit
quod ē cōtra cōſiliū. Sed donū fortitudinis
deuorat accidia.que reddit mentē debilem et
grauē. Donū aūt timoris excludit ꝛ deuorat
ſupbia que ꝓſumptuoſū ꝛ audacē facit . vt di
cit Anſ. vbi ſ. Sꝫ ſm Greg.x.moral̄.ſapien=
tiā deuorat ſtulticia.intelectū ebetudo.ſciētiā
ignorantia.pietatē duricia mētis.cōſiliū pre=
cipitatio.fortitudinē timor.timorē ꝟo ſupbia
ſiue ꝓſumptio. Quarto ſpūſſcūs dr̄ vnic⁹ vi/
delicet formaliter ꝛ effectiue.qꝛ nos vnit deo
fide ſpe ꝛ charitate. Iuxta illud Eph.iiij. Sol
liciti ſeruare vnitatem ſpūs in vinculo pacis.
F Quinto dicit̄ ſubtilis.quia ſcōs viros aut eti
am mulieres facit ſubtiles meliorando.docē/
do.ꝛ faciendo dona.quib⁹ ſanctos ſuos exor
nat.vt dicere poſſit ad quēlibet illud Ezech.
xvj. Indui te ſubtilib⁹.ꝛ ornaui te ornamētis
Sexto dicit̄ modeſtus quia ad quos venerit
hos modeſtos facit. Quia dr̄ ad Gal̄.v. Fru
ctus aūt ſpūs eſt charitas.gaudiū ꝛ pax . Et
infra.modeſtia continentia ꝛ caſtitas. Eſt au=
tem modeſtia vt dicit Tullius in.i.retho. per
quā pudor honeſtatis puram ꝛ ſtabilem com
parat auctoritatē. Et hec quidē modeſtia in
decentiam cauet in verbo.in riſu.in motu cor
poris ꝛ membrorū ſitu in habitu vel cultu ꝛc̄.
vt habes ſ.parte.i.dñica.iiij.poſt epiphanie
ſermo.i.P.I. Septimo ſpirituſſanctus dici
tur diſertus. quia diſertos facit de balbutien
tibus ꝛ infantibus quēadmodum hodie fecit
apoſtolos qui ante ſpirituſſancti miſſionē fu=
erant valde rudes. Sed veniente ſpirituſan=
cto adeo diſerti ꝛ ſapientes facti ſunt vt loq̄/
rentur varijs linguis magnalia dei. Iuxta il/
lud Act.ij. Repleti ſunt oēs ſpūſcō ꝛ cepe=
runt loqui ꝓut ſpūſſanctus dabat eloqui illis
id eſt.elegant̄ loqui. Quia dicit Beda.nō ſo=
lum apoſtoli loquebantur ꝛ intelligebant om
nia idiomata. Sed illis etiā loquētib⁹ in vno
idiomate quocunq̄ tūc oēs audiētes q̄tū=
cūq̄ erāt diuerſorū idiomatū ſuū idioma in=
tellexerunt diuina virtute hoc faciente. Nā ſi
cut ꝑ rebellionē ad deū in edificatione turris
Babel diuiſe ſunt lingue. vt habet̄ Gen̄.xj.
Sic ꝑ infuſionē ſpūſſancti vnite ſunt .tūc imple
tū ē illud Sap.x. Sapiētia apuit os mutorū
ꝛ linguas infantiū fecit diſertas.i.eloquētes.
De iſta diſertione.loquit̄ Aug⁹.lib.i. de na/
tura ꝛ origine aīe aſſerēs q̄ valde ꝑiculoſa ē
eloquētia ſi nō comitet̄ ſciētia.ideo dicit Tul
lius in prologo rethorice. Sicut ſapiētia cum
eloquētia multū ciuitatib⁹ profuit.ita eloquē
tia ſine ſapiētia ꝯſtat plurimū nocuiſſe. Octa G
uo ſpūſſanct⁹ dicit̄ mobilis.qꝛ illos ad q̄s di=
gnat̄ venire facit moueri ꝓmpte ꝛ obediēter
q̄uis in ſe imobilis eſt neceſſario ſicut ꝓbat̄.
viij.phiſi. Iſto modo fecit ſpūſſcūs aplōs mo
biles q̄ in oēm terrā diſꝑſi ſunt . Iuxta illud
pſ.xviij. In oēm terrā exiuit ſonus eorum.
ꝛc̄. Nā tūc impletū eſt illud Luc.xxj. Virtu=
tes celorū mouebūt̄ . Et Ioh.xv. Poſui vos
vt eatis ꝛ fructū afferatis ꝛ fruct⁹ veſter ma=
neat. Argentū em̄ viuū ē ſatis mobile. Si aūt
mortificat̄ ſtatim ſiſtitur . Ita predicatores vi
ui vita grē diſcurrunt ꝛ circūeunt ꝓ ſalute ꝓ=
ximi ꝓcurāda. Iuxta illud Prou.vj. Diſcur
re feſtina ſuſcita amicū tuū. Nono dicit̄ inco=
inq̄natus ꝛ hoc ē verū tā formaliter q̄ effecti=
ue.honeſta em̄ ꝑſona nō ihabitat loca turpia
ꝛ imunda.nec ſpūſſanctus mentes turpes gu
loſas ꝛ libidinoſas dignat̄ inhabitare.qꝛ Sa
pien̄.i.dicit̄ .de ſpūſancto q̄ nō habitat in cor
de ſubdito peccatis.ideo de apoſtolis canit̄.
q̄ inuenit in eis habitacula munda ꝛ tribuit
eis chariſmatū dona. Decimo ſpūſſcūs dicit̄
ſuauis.iux̄ illō. O q̄ ſuauis ē dñe ſpūs tu⁹ in
omīb⁹ nob. Sap.xij. Nā ſuaues ꝛ mites facit
q̄s ihabitare dignat̄.nō ipatiētes.nō auaros
nō turbidos.nō ipetuoſos. Famuli em̄ mini=
ſtrātes dñis facilime recipiūt mores dñorū. ꝛ
iō qn̄ ſuiētes alicui⁹ ſūt bn̄ educati.ſignū ē q̄
ſuierūt alicui nobili. Vn̄ metriſta. Eſt dñi fa
cies famli ſpeculū q̄ mgr̄. Diſcipulo mōſtrat
ſignū moderamina regl̄. Si ḡ ſuaues fuerim⁹
ad inuicē ſignū ē q̄ ſum⁹ de familia ſpūſſci. iō
dicit apl's.ij. Cor. vj. In oīb⁹ exhibeam⁹ nos
ſicͭ dei miniſtros.in mlta patiētia in longani=
mitate ꝛ in ſuauitate in ſpūſcō. Vndecimo dr̄
amās bonū actū.facit em̄ hoīes de ꝑfectu ali
eno gaudere. ꝛ hoc ꝯ inuidos eſt qui de boniſ
alienis triſtant̄.charitas ꝟo ecōuerſo de bo=
no actu letat̄. Et hec charitas dat̄ ꝑ ſpm̄ſcm̄
Rhoma.v. Charitas dei diffuſa eſt in cordi=
bus noſtris per ſpiritū ſanctū qui dat⁹ ē nob. H
Duodecimo ſpirituſſanctus eſt talis q̄ nihil
vetat bene facere.imo hortat̄ bene facere. ꝛ h
contra negligentes ꝛ accidioſos. ꝛ ſimiliter ꝯ
malos cōſiliarios qui dños ſuos aliq̄n ipedi=
unt a bono ꝓpoſito quod intendunt in elemo
ſynis ꝛ in opibus pietatis. Cōtra quos dicit̄

Prouͦ.iij.Noli ꝓhibere bñ facere eũ ꝙ poteſt
quia talis omiſſio tibi imputat̃.Si potes ipe
bñ fac.Tredecimo dicit̃ hũanus ꝓpter duo.
Primo quia homines diligit ⁊ cuꝫ eis libẽter
exiſtit.Iux̃ illud Prouͦ.viij.Delitie mee eſſe
cum filijs hoim.Scdo qꝛ hoies humanos fac̃
nõ auſteros.nõ bellicoſos.Iuxta illud Sap.
xij.Docuiſti aũt ꝑplm tuũ talia.quia oportet
iuſtũ eſſe ⁊ humanũ.Decimoquarto dicit̃ be
nignus quaſi bñ ignitus.qꝛ benigne ignitos
efficit.quos bñ diſponit.Ideo dicit̃ de ſpiri=
tuſancto.Sapieñ.vij.Benign⁹ eſt em̃ ſpirit⁹
ſapiẽtie ꝓpter quod dicit aplus hoibus ne ꝑ
iracundiam cõtriſtent̃ ſpm̃ſcm̃ dicẽs.Nolite
cõtriſtari ſpm̃ſcm̃ in quo ſignati eſtis Ephe.
iiij.⁊ infra.Eſtote aũt inuicẽ benigni miſeri/
cordes donãtes inuicẽ ſicut ⁊ deus in chriſto
donauit nobis.Decimoquinto dicit̃ ſtabilis
quia ꝗs inhabitat ſtabiles facit.⁊ pſeuerãtes
in bono ꝓpoſito.nec obſtat ꝙ prius mobilis
dicebat̃.qꝛ ſm Rabanũ Spũs quidem ꝗ im
pleuit om̃ia mobilis ſimul ⁊ ſtabilis dicit̃.hõ
em̃ ꝗ vbiqꝫ diſcurrit.vbiqꝫ obuiã venit.⁊ re/
pente vbi nõ credit̃ inuenit̃.Om̃ipotens em̃
ſpũs vbiqꝫ eſt.vt ſignant̃ ſtabilis ſimul ⁊ mo=
bilis dicat̃.hec Raban⁹.Similiter facit ſan=
ctos ꝑficere in bono de virtute eundo in vir
tem.⁊ ido mobilis dicit̃.iuxta illd̓.j.Cor.xv
Itaqꝫ fratres mei dilectiſſimi ſtabiles eſtote ⁊
imobiles.abundantes in ope dñi ſemꝑ.Deci
moſexto dicit̃ ſecurus.qꝛ ſecuros nos facit ꝑ
ſpem que eſt certa expectatio future beatitu/
dinis veniẽs ex gratia ꝓcedẽtib⁹ meritl.vt dic̃
Aug⁹.⁊ magiſter lib.iij.diſt.xxvj.c.j.Credi=
tor qñ habet pign⁹ ſufficiẽs a debitore ſecur⁹
eſt de ſuis debitis.dñs aũt volẽs nos eẽ ſecu
ros de futura beatitudine dat nobis ſpm̃ſcm̃
loco pigneris.ſm illud Eph.j.Credentes ſi=
gnati eſtis ſpũ ꝓmiſſiõis qui eſt pign⁹ heredi
tatis noſtre.Decimoſeptimo dicit̃ oẽm virtu
tem habẽs.quia eſt prĩ filioqꝫ coequalis ⁊ cõ/
ſubſtantialis.ideo canit̃ in ſymbolo.Qui cuꝫ
patre ⁊ filio ſimul adorat̃ ⁊ cõglorificat̃.Deci
mooctauo ſpũſſanctus dicitur om̃ia ꝑſpiciẽſ
quia om̃ia nuda ⁊ apta ſunt oculis eius.Ad
heb.iiij.Vel quia om̃ia ſcrutat̃.j.Corinth.ij
Vel quia ſpũſſanctus facit hoiem prudenter
ꝑſpicere.quia de ꝓteritis dat cautelã.de pre=
ſentib⁹ circũſpectionẽ.de futuris ꝓuidentiaꝫ
I Iuxta illd̓.j.Cor.ij.Spũalis homo iudicat
om̃ia.Decimonono dicit̃ mũdus ⁊ quidẽ mũ
dus ẽ in ſe.⁊ mũdos facit quos inhabitare di
gnat̃ pſ.l.Cor mundũ crea in me de⁹.⁊ ſpiri/
tum rectum innoua in viſcerib⁹ meis.Et dici
tur notanter ſpm̃ rectũ.Om̃es em̃ recte linee
ſunt ſup rectã lineam ſtantes duo vtrobiqꝫ an
guli aut recti ſunt aut duobus rectis equales

Recta linea ſpũſſanctus eſt.iuxta illud Pſ.
Spm̃ rectũ innoua in viſceribus meis.Item
alia linea eſt mẽs ſiue anim⁹ Eccſ.vij.Solũ/
modo hoc inueni ꝙ fecit de⁹ hoiem rectũ vi/
delicet ſm mentẽ.Cũ ergo ſpũſſanctus deſcẽ
dit ſup iſtã lineam rectã neceſſario duo angu/
li.id ẽ.ratio ⁊ volũtas ſunt formaliter recti ꝑ
innocentiã.iuxta illud pſ.xxiiij.Innocentes
⁊ recti adheſerũt mihi.vel fuit equalis duo/
bus rectis ꝓpter penitentiã.Status em̃ peni
tentie equiparat hoiem ſtatui innocẽtie.⁊ ido
licet ratio ⁊ voluntas nõ ſint recte formaliter
ꝑ innocentiam.ſunt tñ recte ꝑ penitentiaꝫ.de
qua rectitudine dicit̃ Prouerb.xxj.Qui re=
ctus eſt corrigit viam.Per has inqꝫ opatio/
nes poteſt quis cognoſcere an habeat ſpiritũ
ſanctũ ꝑ gratiam.Sunt aũt ⁊ alia tria ſigna. K
Et accipiunt̃ iſta tria ſigna ſm triplicẽ ſpeciẽ
in qua ſpiritũſſanctũ legimus apparuiſſe.Ap
paruit em̃ in ſpecie nubis ſupra chriſtum trãſ=
figuratũ.In ſpecie colũbe ſup chriſtum bapti
zatum.In ſpecie ignis ſup apoſtoloꝝ collegi
um cõgregatũ.Primũ ergo ſignũ eſt abũdan
tia lachrymarũ.⁊ ideo apparuit in ſpecie nub.
Nubes em̃ fundunt pluuias ſup terrã et ſpi=
ritus irrigat mentẽ deuotã quã inhabitare di
gnatur fluuio lachrymarũ.vnde Geñ.j.Spi=
ritus dñi ferebat̃ ſup aquas.Et in pſ.cxlvij.
Flauit ſpũs eius ⁊ fluent aque.Ideo dic̃ apo
ſtolus ad Rhoma.viij.Ipſe ſpirit⁹ poſtulat
ꝓ nobis gemitibus inenarrabilibus.id ẽ.po=
ſtulare facit ſm glo.Sed quare ſpirituſſanct⁹
rigat mentẽ fluuio lachrymarũ:reſpondet̃ vt
mediantibus lachrymis deleat culpas.qꝛ cũ
nubes fundunt pluuias.tũc mundant plate/
as.Sic ſpũſſanctus fundit in homine lachry=
mas vt mediantib⁹ lachrymis purget culpas
quia dicit Berñ.Spũſſanct⁹ odit ſordes.nec
habitare poteſt ĩ corde ſubdito peccatis.Cui
em̃ ꝓprium eſt peccata repellere.ipi ⁊ ꝓpriũ
eſt peccata odire.nec in vno domicilio pariter
morabunt̃ tanta mũdicia ⁊ tanta immũdicia.
Exemplũ de luce ⁊ tenebra que nõ ſe cõpatiũ
tur in vno emiſperio.ſed mutuo ſe expellunt.
vel ideo mentẽ lachrymis irrigat vt angelos
letificet.quia dicit Berñ.ſup Cañ.Lachry/
me penitentiũ vinũ ſũt angelorũ.quia ĩ illis ẽ
calor vite.ſapor gratie.guſtus indigentie.ſua
uitas redeuntis innocẽtie.recõciliationis io/
cunditas.⁊ ſerenate conſcientie ſuauitas.Se
cundũ ſignũ eſt dimiſſio iniuriarũ.⁊ ido appa
ruit in ſpecie columbe que felle caret.vnd̓ qñ
hõ inuenit ſe paratũ ⁊ benignum ad remitten
dum iniuriã ſibi factã.euidens ſignũ eſt ꝙ ſpi
ritũſanctũ habet ſub quo nullum odiuꝫ ſtare
poteſt ſed amor.Odiũ nãqꝫ animũ iſlammat.
amaricat ⁊ indurat.ſ ſpũſſanct⁹ per oppoſitas

cõditiões deſcribit. Nam compaꝛ rori vncti
oni ⁊ melli. Inquãtũ eñ coꝛ odio inflãmatuꝫ
refrigerat dicit ros. Eccl. xviij. Nõne ardoꝛẽ
refrigerat ros: ideo petit eccl'ia. Coꝛda noſtra
ſancti ſpũs mundet infuſio. ⁊ ſui roꝛis intima
aſperſione fecũdet. Inq̃tũ ꝟo coꝛ odijs indu
ratũ mollificat dicit vnctio. de qua. j. Ioh. ij.
Vnctionẽ habetis a ſcõ ſcꝫ ſpũ. ⁊ noſtis om̃ia
ſcꝫ neceſſaria ad ſalutẽ. Et infra Vnctio eius
docebit vos de oib⁹. Qñ ꝟo coꝛ amaricatuꝫ
dulcoꝛat dr̃ mel. de q̃ Eccl. xxiiij. ſpũs meus
ſup mel dulcis. Terciũ ſignũ eſt deſideriũ ſu-
ꝑnoꝛũ. ⁊ iõ ſpũſſanctus apparuit in ſpẽ ignis
Sicut eñ ignis naturaliter tendit ſurſum ⁊ ſe
celo ꝯiungit. ita ſpũſſanctus coꝛda illoꝛuꝫ q̃s
accendit ſurſuꝫ eleuat. vt terrena faſtidient ⁊
celeſtia deſiderẽt. Iuxta illd̃ Ezech. viij. Ele-
uauit me ſpũs int' celũ ⁊ t'rã. Nõ eñ dixit po/
ſuit me in celo. quia ibi tm̃ ſunt boni. nec di/
xit. poſuit me in terra quia ibi manẽt auari. ſꝫ
dixit eleuauit me iter celũ ⁊ terrã. quia ibi de-
bent eẽ fideles chꝛiſtiani. Cui⁹ rõ eſt. qꝛ aliq̃n
habẽt aſcẽdere verſus celum celeſtia cõtẽplã-
do. ⁊ aliq̃n verſus terrã proximoꝛũ vtilitateꝫ
miniſtrãdo. Sꝫ hic oꝛit vna dubitatio. vtruꝫ
1 gr̃a ſpũſſancti det neceſſario homini ſe q̃tuꝫ
poteſt ad gr̃am ꝑparãti: reſpondet neceſſitas
eſt duplex. quedã ẽ neceſſitas infallibilitatis. et
quedã neceſſitas creationis. Neceſſitas creat
tionis nullo modo cadit in deũ. Neceſſitas ãt
infallibilitatis cadit in deo ex ꝓmiſſo ſuo ⁊ pa
cto ſiue lege ſtatuta. vñ nobis conſtat cuꝫ lege
ſtatuta. qꝛ viatoꝛ fac̃ qd̃ i ſe ẽ diſponẽdo ſe ad
gr̃aꝫ ꝙ habeat gratiã. poſſet tñ de⁹ mutare le-
gem circa illã ꝑſonã ſi vellet. Et talis quantũ-
cũq; ſe diſponeret nõ haberet. quia diſpoſitio
hois nullã cauſalitatẽ habet reſpectu gr̃e de
neceſſitate. que gr̃a excedit om̃em oꝑationem
naturalem. nec eſt poſſibile ꝙ hõ mereat per
quodcũq; opus naturale primã gr̃am de con
digno. Hec Hol. lec. cxlv. Et addit ꝙ in hac q̃
ſtione magis pie q̃ȝ logice ẽ loquẽdu. q. d. ma
gis credendũ ẽ ꝙ gr̃a det ꝑparanti ſe ad eam
Et ad hoc ſonat glo. Aug. ſup illud Rhoma.
v. Iuſtificati ꝑ fidẽ pacẽ habeam⁹ dicẽs. De⁹
reſpicit ꝯfugientes ad ſe aliter eſſet iniq̃tas in
eo. Sꝫ impoſſibile eſt ꝙ iniquitas ſit in deo. g̊
impoſſibile eſt ꝙ de⁹ nõ recipiat cõfugientes
ad ſe. g̊ cõfugiens ad deũ neceſſario cõſequit
gr̃am. Et chꝛiſtus dixit Apoc. iij. Ego ſto ad
oſtium ⁊ pulſo. ſi q̃s aꝑuerit mihi introibo ad
eũ ⁊ cenabo cũ eo. Sꝫ iſte q̃ diſponit ſe facien
do q̃tũ in eo ẽ apit ſibi. g̊ neceſſario itrat. Cõ/
firmat iſta rõ. quia iſte apienti ſibi aut intrat
aut nõ intrat. Si nõ intrat g̊ fruſtra pulſat qd̃
impiũ eſt dicere. Sed ſi intrat g̊ gr̃am dat. ido
dicit Anſ. ꝙ illa eſt cã. quia de⁹ nõ dedit gra-
tiã diabolo ⁊ ꝑſeuerãtiã quã ipſe accipere nõ
luit. vñ rõ ñ. accepit diabol⁹ gratiã ⁊ ꝑſeuerã/
tiã quia de⁹ nõ dedit. Sed ideo nõ dedit deus
quia ipſe nõ accepit. g̊ quicũq; ſe ꝑparat vt ac
cipiat neceſſario accipit gratiã. Sed contra h̃
d. a. Quibuſcũq; de⁹ dat gratiã gratis dat li/
bere et ex ſola miſericoꝛdia. g̊ quãtũcũq; ſe hõ
diſponat ẽ in libera volũtate dare ſibi gratiaꝫ
vel nõ dare. Item ſic hõ compat ad deũ ſicut
lutum ad figulũ. Hiere. xviij. Sicut lutum in
manu figuli ſic nos in manu dei. Sꝫ lutũ q̃tũ-
cũq; ſe ꝑparat ñ recipit a figulo foꝛmã ex neceſ
ſitate. ergo nec hõ gratiã quãtũcũq; ſe ꝑparat
Ad primã rõnem dic. ꝙ deus dat ex miſcdia ⁊
gratia ſua ꝓ tanto ꝙ talẽ legẽ miſericoꝛdit ſta
tuit ⁊ obſeruat. Sed ſtãte lege neceſſario dat
gr̃am neceſſitate cõmuni. Ad ſcd̃am q̃uis ſu/
mus tanq̃ȝ lutũ ꝑ compationẽ ad deuꝫ aliquo
modo. nõ tñ ſimilitudo currit in om̃ibus nec ẽ
pactum inter artificẽ ⁊ lutum. dato ꝙ eẽt arti
fex poſſit frangere legem pacti. lege manente.
nec lutũ põt aliquid apud artificẽ promereri.
nec de cõgruo. nec de cõdigno. Qr̃tũ ad ſcd̃m
ponit peccatoꝛũ ꝑ dona effugatio cũ dicit. ef-
fugiet fictũ. Circa quod notandũ filij iſrael d̃
terra ſancta ſeptem gentes fugauerũt quaruꝫ
noia ponunt Deut. vij. Prima vocabat ger
geſeus. ſcd̃a amoꝛre⁹. tertia eueus. q̃rta ethe⁹
q̃nta chanane⁹. ſexta iebuſeus. ſeptima phere
ſeus. Sed ꝑ filios iſrl' ſignificant xp̃iani q̃ vi/
dent deũ ꝑ fidẽ. ꝑ ſeptẽ ꝑdictas gentes figurã
tur ſeptem peccata moꝛtalia ſeu capitalia que
debẽt boni xp̃iani de coꝛdib⁹ ſuis effugare vin
cere ⁊ expugnare. ſi terrã ꝓmiſſionis velint fe
liciter ſubintrare. ⁊ hec fugatio debet fieri per
ſeptẽ dona ſpũſſancti. Prima gens vocabat
gergeſeus. interꝑtat aũt gergeſe⁹ colonũ eyci
ens ⁊ ſignificat ſuꝑbiã que primũ angeluꝫ de
celo eiecit. Sicut declarat magiſter li. ij. di. vj
c. ij. ꝙ ꝓpter ſuꝑbiã merito de celo empirreo i
quo cũ alijs fuit eiectus ẽ in iſtũ caliginoſum
aerem cũ om̃ib⁹ ſue prauitatis cõſoꝛtib⁹. hin-
quã nõ ſolũ angelũ ſed colonũ paradiſi de ſua
poſſeſſiõe eiecit. ſ. adã Gen. iij. hec quidẽ vt et
nos de poſſeſſiõe celi excludat ſe ſb̃ triplici ſpe
cie ꝟtutũ fingit ⁊ occultat Primo ſub ſpẽ zeli
alioꝛũ dicta ⁊ facta temere repꝛhẽdẽdo Tales
eñ in quib⁹ ſe fingit ⁊ occultat ſuꝑbia in ſe cõ
fidentes tanq̃ȝ iuſti. ceteros aſpernant moꝛe
pharisei q̃ facta publicani redarguit ⁊ ſeipſuꝫ
melioꝛẽ falſe iudicauit. Lu. xviij. Scd̃o ſe fin
git ⁊ occultat ſub falſa ſpecie ſpũalis ꝓfectus
ꝓximi. ⁊ iſta fictio eſt longe ꝑiculoſioꝛ prima.
quia ſicut dicit Aug⁹. x. li. ꝯfeſ. Hic pene nul
la dat facultas homini ſeipſum explorãdi vi-
delicet vt cũ in illis actibus quos facit quis ꝓ
ſalute alioꝛũ aliqua ſe imiſceat elatio vanitat

⁊ h frequẽter accidit vl' eueñit i illis q ꝓ ſalute alioꝝ
aliq̃ bona opa i publico faciũt vt ipos laudari
ↄtingat. Qd euidenter oñdit Gre. in ſeipſo aſſe
rẽs in fine moral. ꝙ quãq in ſua doctrina ꝓ ho
nore diuino ſinceriter inchoata quedã elatio
ꝓprie cõplacentie ſe imiſcuerit quã ſtatim vt
ꝑpẽdit viriliter expulit dicẽs. Pro te nõ ince
pi nec pro te dimittã. Tertio ſe fingit ⁊ occul/
tat ſub ſpecie humilitatis ⁊ ſingularis ſancti=
tatis. quia ſm Aug. maxime apparet in his q
de mũdi cõtẽptu ⁊ de ſordidis veſtibus in ſe/
ipſis gloriant. Nam ſicut ipſe dicit. ij. confeſ.
Sepe homo de ipſo contemptu vane glie va/
nius gloriat. Et iſta fictio ſeu occultatio ſup=
bie tanto eſt piculoſioꝛ quãto ſub ſpecie ſcita/
tis ⁊ religionis decipit. vt dicit Aug. Sed h
fictum fugit ſpũſſanctus. ideo debet homo il=
lud fugare a ſe ⁊ vincere ꝑ donum ſpiritusſan
N cti qd dicit timoꝛ. Nam dicit Aug. lib. xiiij.
de ciui. dei. Timoꝛ ẽ amoꝛ fugiẽs qd ei aduer
ſatur ſcꝫ ſupbiam. vel timoꝛ eſt ſpecialis fuga
mali. ne pdat hõ qd amat. Et hec deſcriptio
ſumpta eſt de glo. Aug. ſup Joh. x. vbi legit
de mercenario. Iſte quidez timoꝛ malũ culpe
quod inuenit in hoie expellit. iuxta Ecci. j. Ti
moꝛ dñi expellit peccatũ ſcꝫ ſupbie ꝙ eſt pec=
catum maximũ. Ps. xviij. Emũdaboꝛ a deli=
cto maximo. ideo dicit Ecci. xxiij. Nihil meli
us videlicet ad fugandum ſupbiam. q̃ʒ timoꝛ
dñi. Et Bern. ſup Canti. In veritate didici ni=
hil eque efficax eſſe ad ꝓmerendũ gratiam re=
tinendam ⁊ recupandã q̃ʒ ſi omni tempe coraʒ
deo inueniaris nõ altum ſape ſed timere. Ti=
moꝛ eñ ſpiritusſancti hoiem humiliat. vt glo=
riã eternã ſuſcipiat. quia dicit Prouerb. xxix
Humilẽ ſpiritu ſuſcipit gloria. Et Ecci. j. Ti=
moꝛ dñi gloria ⁊ gloꝛiatio. ⁊ Ecci. x. Semen
hominũ honoꝛabit hoc qd timet dñm. Sʒ d.
que poſſunt homini timoꝛẽ incutere? reſpond
conſideratio culpabilitatis ſue. Si eñ tantuꝫ
timet aliquis cum ſe ſcit reũ eſſe vni⁹ criminis
in curia alicui⁹ terreni iudicis ⁊ pꝛincipis. q̃/
tum timere poteſt qui tot ⁊ tantoꝛũ criminum
ſcit ſe eſſe reũ apud iudicẽ ſtrictiſſimum. Legi
tur de quodã rege nobiliſſimo qui fuit in gre/
cia qui memoꝛ maloꝛũ ſuoꝛũ ⁊ diuini examis
ſemp timidus erat. etiam cum ſolennitates cũ
ſuis pncipibus celebꝛaret. qui interrogatus a
quodã fratre ſuo cur timeret ⁊ triſtaret? Uo=
luit cãm ſue triſticie oſtendere. miſit buccina/
toꝛes ſuos añ poꝛtas eius qd ſꝫ ↄſuetudinẽ il
lius regni certiſſimũ erat ſignũ moꝛtis. ⁊ cum
frater regis ad regem eẽt adductus ⁊ nõ mo/
dicum timeret ⁊ valde triſtis eſſet. inquiſiuit
rex quare nõ gauderet. cui cũ frater reſpõdiſ=
ſet quõ i ſtatu iſto poſſet gaudẽ. indicauit ⁊ ei
rex cãʒ triſticie ſue. Si eñ tñ timebat ille q ſci
ebat regem eſſe fratrẽ ſuũ. ⁊ qui i nullo ſe ſcie
bat eſſe culpabilẽ apud eũ. quia aliqua ſigna
offenſe audierat. merito timere põt q tot ⁊ tan
tis ſcit ſe eẽ culpabilẽ apud deũ maieſtatis. Jõ
dicit Hiero. in epl'is. Si tanta cura primeſcit
iudiciũ pulueris. q̃ta intentione cogitandũ ẽ
qua foꝛmidine ꝑuidendũ ẽ iudiciũ maieſtatis
Scda gens dicit amoꝛreus ⁊ interptat ama
ricans vel amara loquẽs ⁊ ſignificat inuidiaꝫ
que tota ẽ fellita intrinſec⁹ q in ſe ſemp ẽ ama=
ricata ſemp amara diffundit. Dicit em Ariſt.
lib. ij. de aialib⁹ ꝙ coꝛuus ẽ aial qd cõtra na/
turam oim alioꝝ animaliũ habet fel in aure ſi
mile felli hominis in coloꝛe. ⁊ eſt animal ama
rum ⁊ voꝛax nimis Et hoc aial ſignificat inui
dum vel inuidiã que fel in aure gerit. qꝛ qcq̃d
audit in amaritudinẽ offenſionis ↄuertit ⁊ na
ſcitur ex ſupbia vt dicit Greg. quia ſupb⁹ in
uidet vt ſibi ali⁹ coequet. Et hec inuidia ſub
triplici ſpecie virtutũ ſe fingit ſeu occultat pꝛi
mo quidẽ ſub falſa ſpecie zeli ⁊ rectitudinis. ⁊
hoc maxime ↄtingit in illis q dicũt ſe ſolũ odi
re vitia hominũ. ⁊ tñ ſi diligẽter ſe reſoluerẽt
inuenirẽt ſe nõ vitia odiſſe ſed naturã. qꝛ inui
dẽt alijs in hoc. ꝙ ſibi parificant vel ꝙ ipſos
excellunt in his qbus ipſi ſingulares appetunt
apparere. Et iſta fictio ſm Greg. ẽ nimis peri
culoſa. quia ẽ difficilis ad cognoſcendũ ⁊ etiã
ad repellendũ. Nam vt dicit idem. xxxij. mo/
ral. Erroꝛ dũ virtus credit difficile emendatur
quia ſepe dũ homo credit ſe exercere virtutis
actũ potius exercet vitioſum. Secũdo ſe fin/
gendo ſub falſa affectione fraterne charitatis
occultat. qd maxime apparet in illis qui ſũt ex
ſpeciali affectu ad aliquas pſonas vl' ad oꝛdi/
nem aliquẽ inclinati qui moleſte ferũt ꝙ alijs
oꝛdinib⁹ aliq̃d cõmodi ꝓueniat aut honoꝛis.
⁊ iſti frequẽter extenuãt bonũ qd relucet in ꝑ
ſonis alioꝛũ oꝛdinũ ſiue in ↄuerſatiõe exẽpla/
ri ſiue doctrina ſalutari qd exinde ↄtingit. qꝛ
timẽt ꝙ vtilitati ⁊ ſtatui alioꝝ depereat ad qd
magis iclinat ex affectiõe ſingulari. Et iſta oc P
cultatio ſingularis affectiõis nimis ẽ piculoſa
qꝛ ꝑ eã hõ triplex diſpẽdiũ incurrit. Primũ ẽ
ſui amoꝛis incertitudo. qd ptꝫ ex h. nã ille qui
ad aliquẽ priuato amoꝛe afficit. in h quãq põt
decipi. qꝛ vel ille ad quẽ afficit nõ ẽ ita bon⁹ ſi
cut eſtimat. vel ſua priuata diffinitio facili⁹ in
amoꝛẽ carnalẽ degenerat quoꝛũ neutruꝫ põt
cõtingere in amoꝛe cõmuni quo hõ ad oẽs ſta
tus bonoꝛũ hoim cõiter afficit. Scdm diſpen
dium eſt eterne mercedis extenuatio. nullum
eñ opus eſt meritoꝛiũ vite eterne niſi ſit infoꝛ
matũ charitate. ꝓpter qd q̃to amoꝛ illud bo=
num cauſans ẽ reſtrictioꝛ tanto valoꝛ opis eſt
minoꝛ. hoc aũt amoꝛ habet cõmunis ꝙ auget
meritũ boni operis. Quia certum eſt quanto

magis amor diuin⁹ ad plures bonos act⁹ ex=
tendit̃ p̱ beneficentiã. tãto meritũ illius actus
multiplicat̃. Tertiũ diſpẽdiũ ẽ extenuatio di
uini honoris. Per amorẽ eñ cõmunẽ diuin⁹
honor augetur. ⁊ om̃es ꝟtutes multiplican=
tur q̃d nõ fit p̱ amorẽ priuatũ. Tertio ſe occul
tant ſub ſpecie amoris falſe p̃tendẽtis ſalutez
ꝓximi. quod maxime apparet in illis qui ſub
ficta ſpecie amoris hũane ſalutis alijs iuidẽt
de bonis ſibi diuinitus cõceſſis aſſerẽtes ꝙ h̃
ideo faciũt. quia timent ꝙ talia bona ſaluti eo
rũ nõ expediant ⁊ ꝙ nõ moueant̃ ad h̃ ex amo
re. ſed plus ex fomite odij vel rancoris. et iſta
fictio tanto eſt periculoſior duab⁹ p̃mis. quan
to latẽti⁹ hoiem decipit ſub ſpecie diuini amo
ris ⁊ ſub ficto appetitu humane ſalutis. Iſtud
fictum fugit ſpũſſanctus. ideo debet quilibet
hõ illud fugere ⁊ vincere p̱ ſcd̃m donũ ſpiri/
tuſſancti videlicet intellectus quo hõ adũtat
p̃ncipiũ nature ſue ⁊ cõparticipẽ ⁊ dulcẽ ſe ꝓ=
ximo p̃beat. ⁊ nõ ſolũ ad aliquos ſpecialit̃ af=
fectionẽ habeat. ſed ad om̃es exemplo chriſti
qui charitatẽ ad oẽs habuit. ſicut ⁊ hoc patet
ex tribus. Primo quia tanta ſolicitudine ⁊ di
ligentia omniũ noſtrũ ſalutẽ queſiuit. ac ſi to=
tus honor ſuus ⁊ eterna ſua felicitas ex ea de
pendiſſet. Scd̃o quia tanto feruore charitatis
nr̃am ſalutem ſitiens ad opus redemptionis
noſtre tãto accelerauit ꝙ corã Pilato interro
gatus noluit rñdere. Ioh. xix. ne opus nr̃e ſa
lutis p̱ momentũ tempis differret̃. Tertio li=
cet minima gutta ſui p̱cioſi ſanguinis ad nr̃az
recõciliationẽ ſuffeciſſet. ex amoris tñ plenitu
dine quem habuit ad om̃es generaliter. totũ
ſanguinẽ ſuũ ꝓ nobis effundere voluit. ita vt
nihil penitus remaneret. q̃d patet p̱ hoc quia
totũ ſanguinẽ intercutaneũ effudit in flagella
tione. totũ ſanguinẽ venarũ effudit in crucifixi=
one que fuit facta in manib⁹ ⁊ in pedibus. qꝛ
ibi vene toti⁹ corpis cõcurrũt. Sanguinẽ ꝟo
cordis miraculoſe poſt mortẽ effudit in lateris
apertione ꝓpter quã effuſionẽ vt teſtat̃ ꝓphe
ta in ps̃. cj. oſſa ſua ſicut cremiuz aruerũt. Et
N tñ notandũ ẽ ꝙ intellect⁹ p̃ncipaliter valet ad
fugationẽ inuidie ſe ſub his ſpeciebus virtu/
tum occultantis. Nã ad fugandũ ſeu ad curã
dum p̃mũ pctm̃ inuidie ſe ſub falſa ſpecie zeli
occultantis duplex eſt remediũ. Primũ ẽ iſti
us vitij cognitio vel reſpicit iſtius vitij cogni
tionẽ ſm̃ eius curationẽ. Nã qui intelligẽ de=
ſiderat an ipſum hoiem aut potius ipſi⁹ vitiũ
odiat hõ ſeipſum p̱ſcrutet̃ ⁊ diligenter inten=
dat vtrũ ſincero corde ⁊ dulciter ad illũ affici=
atur cui⁹ vitiũ p̱ſequit̃. ⁊ ſi inuenerit ꝙ illum
hoiem dulci corde amplectit̃ ſignũ eſt ꝙ ſolũ
ipſius vitiũ deteſtat̃. quia dicit Gregori⁹. v.
moral̃. Affectus interne dilectionis excludit
amaritudinem odioſi liuoris. Si ergo erga il
lum aliquã amaritudinẽ ſui cordis dep̃hẽde=
rit nouit ⁊ intelligat ſe nõ ipſius vitiũ ſed na=
turã ſub falſa virtutis ſpecie deteſtari. Et h⁹
inuidie Greg⁹. triplex ſignũ ponit. Primum
eſt facies hois ex eo palleſcit ꝙ ipm̃ cui iuidet
intuet̃. Scd̃m ꝙ oculos ſuos deprimit nec ip
ſum delectabiliter valet intueri. Tertiũ ſignũ
ꝙ intus ſepe p̱ inuidiã tanto amaricat̃ ꝙ p̃ in
terna amaritudine dentes quadã preſſiõe ſtri
dent ⁊ mẽbra exteriora frigeſcunt. Scd̃m re/
mediũ curatiuũ hui⁹ vitij in hoc cõſiſtit ꝙ hõ
diſcretiõis oculo dulciter penſet ꝙ ꝓſperitas
proximi bonũ ſuũ in nullo diminuit. ⁊ ideo ſi=
bi cõgaudere debet in bonis ſibi diuinit⁹ con/
ceſſis. Ad curandũ ſcd̃am ſpeciẽ inuidie ſe oc
cultantem ſub ſpecie fraterne dilectiõis reme
dium in hoc cõſiſtit ꝙ hõ cõmunẽ amorẽ ha/
beat ad oẽs bonos ⁊ diligenter fugiat omnez
amorẽ ſingularẽ ⁊ priuatũ ac oẽm acceptionẽ
p̱ſonarũ. ⁊ ꝙ p̱ ſuum amorẽ ad nullũ ſe incli/
net niſi in quãtũ p̱ hunc ad eternam beatitudi
nem dirigi poterit ⁊ iuuari. quia p̱ hoc om̃ino
excludit om̃e odiũ quod ſe occultare conſue/
uit ſub ſimulata ſpecie ficte dilectionis frater=
ne. Ad curandum aũt ⁊ fugandum tertiã ſpe
ciẽ inuidie que occulat ſe ſub ſpecie amoris hu=
mane ſalutis. conſideret ꝙ ſi ipſe maius bonũ
in ſe haberet q̃z ſit illud de quo inferre ſolet p̱
quãto timeret hoc eſſe impedimentum ſue ſa
lutis. an tunc ſibi videat̃ ꝙ illo bono vti poſ/
ſit ſine ſue ſalutis diſpendio. ⁊ cum hoc inue=
nerit ⁊ ſi de hoc fratri inuidet. tunc certus ſit
ꝙ talis ex fomite odit p̱ſonam ⁊ non odit viti
um. et iſta inuidia potiſſime p̱ hoc expellitur
ꝙ homo ſincere deſideret ꝙ quilibet hõ poſ=
ſit vti bonis ſibi diuinitus conceſſis ad lau/
dem dei. ⁊ pro ſue ſalutis augmento ⁊ ꝙ circa
diſpendium ſalutis alterius nullatenus occu
petur. ⁊ tunc p̱fecte fugabit illam inuidiã que
ſub ficta ſpecie amoris humane ſalutis ſe con
ſueuit occultare. Tertia gens dicit̃ eucus ⁊ i=
terpretat̃ lapides colligens. ⁊ figurat iracũdi R
am ⁊ rancorẽ que colligit petras cõfuſionis ⁊
lapides ſcandali vt iurgia iaciat cõtra proxi=
mum. ſicut patet de iracundia ſemei q̃ egredi=
ebatur ⁊ mittebat lapides contra Dauid. ij.
Regũ. xvj. Iſta quidẽ ira fingit ſe ⁊ occultat
ſub triplici ſpecie virtutum. Primo ſub ſpe=
cie zeli iuſticie. De h̃ Greg⁹. xxxij. mora. Ple
rũq₃ in vlciſcẽdis vitijs crudelitas agitur et
iuſticia putat̃ atq₃ imoderata ira zeli iuſticie
meritum credit̃. Secũdo ſub ſpecie charitatis
ꝓximi ⁊ vtilitatis eius quod apparet in illis q̃
dicunt nõ ſe iraſci ꝓximo niſi ꝓ tanto. qꝛ res
ꝓ ipſo geſta eſt ꝯtra ſalutez facientis. Tertio
ſub colore manſuetudinis ⁊ patientie quod in

illis maxime cõtingit qui ſe graui⁹ vlciſcun
tur tacendo ⁊ nihil loquendo. quia ex hoc tē/
dunt ſibi vtilitatē tacendo veritatē ſubtrahe-
re vt ex hoc ꝓximus graui⁹ incurrat nocumē
tum. Hoc fictū quo ad primū malū eſt. ad ſecū
dum peius. ad tertiū peſſimū. ideo ſpūſſanct⁹
fugit illud. Quobrē ſi ſuſcipe vis ſpm̄ſanctū. fu
gare ⁊ vincere debes tale fictū. ⁊ h̄ fugatur et
vincit̄ ꝑ donū cõſilij cõſequēdo videlicȝ chri-
ſti cõſilia de patientia ⁊ tolerātia iniuriarum.
Juxta illud Mat. v. Ego dico vobis nolite
reſiſtere malo. Sed ſi q̄s te ꝑcuſſerit in vnam
maxillā prebe ei ⁊ alterā. quia ſic ꝑ patientiaȝ
vincit oīem irā. Et certe conſilia dei in h̄ ſeq̄
debet homo ⁊ p̄ oīmbus cõſiliarijs ipē eſt eli
gendus. Juxta illud Ecci. vj. Multi pacifici
ſint tibi ⁊ cõſiliarius ſit tibi vnus de mille. et
ille vn⁹ eſt ſpūſſanctus. De q̄ Thob. iiij. Om
nia cõſilia tua in ipſo ꝑmaneāt. Et ſine illo cõ
ſilio nihil debes facere. Juxta illd̄ Ecci. xxxij
Fili ſine cõſilio nihil facias ⁊ poſt factū nõ pe
nitebis. Quarta gens dicit̄ etheus q̄ interpre
G tatur ſtupor vel fortitudo. ⁊ ſignificat accidiā
que facit hoīem ſtupidū ⁊ formidantē opa v̄-
tuoſa. hec etiā ſe fingit ⁊ occultat. Primo ſub
ficta ſpecie diſcretionis quod maxime apparet
in illis qui dicūt ꝙ libēter exercerent ſe in ope
ribus ſtrenuis niſi hoc metā diſcretiōis ⁊ na/
turalis v̄tutis excedere ſe timerēt Et ſic vitiū
accidie ſub ficta ſpecie diſcretionis latenter ſe
occultat. Scḋo ſub ſpecie humilitatis qḋ ma
xime apparet in illis qui dicūt ꝙ libēter feruē-
tius orarēt ⁊ crebrius elemoſynis ⁊ opib⁹ pie
tatis inſiſterēt. ſi exinde fauorē humane lau/
dis ⁊ ꝓpriā complacentiā incidere nõ timerēt
Et ita vitiū accidie ſe occultat ſub ſpecie ficte
humilitatis. Tertio occultat ſe ſub ſpecie de-
uotionis ⁊ ſpūalis feruoris qḋ maxime appa/
ret in illis, qui dicūt. ideo ſe p̄termittere quo-
rundā v̄tutū exercitiū. ad quod requirit̄ exte
rior occupatio. vt intime cõtemplationi ⁊ fer-
uori deuotionis eo ampli⁹ in deū inardeſcant
⁊ ſic torporē ſue accidie ſub ficta ſpēcie deuoti
onis occultant. Sed h̄ fictū fugit ſpūſſanct⁹.
ideo ſupare vel fugare debet hõ eam ꝑ quar-
H tum donum ſpūſſancti quod dicit̄ fortitudo.
Nam cõtra primā fictionē vel occultationem
cõſideret ꝙ forte multi debiliores eo magl ar
dua ꝑ cooperamē diuinū opant̄. ⁊ firmit̄ ſpe-
rant in dei adiutorio q̄ ipſos ꝑ ſuā gratiā i bo-
nis actibus poterit vigorare. ⁊ confortare. ⁊
ſic dicat cum aplo. Omia poſſuȝ in eo qui me
cõfortat. ad Phil. iiij. Cõtra ſcḋam occultati-
onē qn̄ homo timet qḋ ſibi de v̄tutis exercitō
aliquid incidat cõplacentie ꝓprie vel humāe
tūc diligēter debet penſare. vtrū ad talia opa
exercenda in publico aſtringat̄ ex neceſſitate

vel charitate. Et ſi ex neceſſitate. puta qꝛ ꝑti-
nent ad v̄itatē vite ſicut doctori incūbit veri-
tatis doctrinā in publico docere. tūc ꝓpt̄ talē
timorē cõplacentie incidēdo. non dimittat ea
in publico frequētare. qꝛ dato ꝙ ſibi de hoc il
labat̄ cõplacentia. ab illa debet viriliter ⁊ for
titer mentē auertere ⁊ dicere cuȝ Greg. in fine
moral. ꝓpter te nõ incept nec ꝓpter te dimit/
tam. Si aūt ad talia opa ſolū ꝯſtringat̄ ex cha
ritate vel voluntatis arbitrio. tūc debet tam
diu frequētare in priuato donec ex frequētia
actuū animus eius tm̄ firmet̄ in bono virtu-
tis ⁊ amore diuino ꝙ poſſit illos actus etiā in
publico ⁊ ſine ꝑiculo hūane cõplacētie exerce
re. Cõtra tertiā fictionē cõſideret ꝙ aliud eſt
tempus quo ꝯtemplationi debet vacare. ⁊ ali
ud quo virtutū exercitio debet inſiſtere. Naȝ
ſunt quedā opa ad que hõ obligat̄ ex neceſſi/
tate diuini p̄cepti vel ſtatuti eccleſie q̄ p̄termit
ti nõ poſſunt ꝓpt̄ quācūqȝ ꝯtēplationē ſic ꝙ
hõ orat vocalit̄ ꝓ bn̄ficio paſſionis dn̄i noſtri
laudes debitas ꝑſoluēdo vl̄ ꝙ corpi chriſti re
uerentiā exhibeat. cū loc⁹ ⁊ tps h̄ exigunt. qꝛ
ex horū trāſgreſſiōe hõ faciliter poſſit incide/
re in articulū dānatū in cõcilio vienn̄. ꝑ clemē
tem q̄ntū de heretic. ad dn̄m. Quint⁹ ppl's dr̄ I
chananeus ⁊ interp̄tat̄ poſſeſſor vel negocia/
tor. ⁊ deſignat auariciā vel auarū q̄ poſſeſſio/
nes mediātib⁹ negociatōib⁹ ⁊ cū alijs iniuſtis
acq̄ſitiōib⁹ bona tpalia auget vel acq̄rit mō
quocūqȝ poſſit. Cõtra qḋ dicit btūs Aug⁹ de
v̄bis dn̄i. ſmo. xv. Que ē iſta auiditas concu
piſcētie ⁊ cū ipſe belue habeāt modū. ꝙ tūc ra
piunt qn̄ eſuriunt. parcūt v̄o p̄de qn̄ ſentiunt
ſaturitatē. Inſatiabilis ē ſola auaritia diuitū
ſemp rapit ⁊ nunqȝ ſatiat̄. nec deuȝ timet. nec
hominē veret̄. nec patri parcit. nec matrē no/
ſcit. nec fratri obtempat. nec amico fidē obſer
uat. viduā opprimit. pupillū inuadit. liberos
in ſeruitiū reuocat. teſtimoniū viliū ꝓfert. reſ
mortui inique occupat. h̄ oīa facit q̄ſi ⁊ ipſe
nõ moriat̄. h̄ Aug⁹. Iſta q̄dē auaricia occul-
tat ſe ſub triplici v̄tutū ſpecie. Primo ſb̄ ficto
colore ꝓuidētie ⁊ neceſſitatl. qḋ oñdit Greg⁹.
xxxj. moral. ſic dicēs. Auaricia quoqȝ diuinū
aīm q̄ſi ex rõne ſolet exhortari p̄tendēs ſibi ꝙ
ſine culpa ſit. ꝙ quedā habēda cõcupiſcat eo
p̄textu potiſſime qꝛ eas nõ multiplicare appe-
tit. Sȝ eger ꝑtimeſcit ⁊ qḋ ali⁹ male retinet ip/
ſe in actib⁹ pietatl vtili⁹ expēdat. Et illud vi-
tium eſt ſollicite reprehendendum. Quia ſm
Gregorium. Nemo poteſt ſincero corde ⁊ fer
uido amore ad bonum diuinum affici niſi cu-
piditatē auaricie. que radix eſt omnium malo
rum a corde ſuo ſtudeat fundit⁹ extirpare. Et K
eſt ſciendum tria genera hominum cadunt in
hoc vitiū ⁊ ſub virtutū ficta ſpecie occultātur

Primi ſunt qui ſolum ſiſtunt in interiori deſi
derio cupiditatis nec eam in exteriori ope exe
quunt᷑ quia forte aduertunt ꝙ res ipas quas
deſiderant adipiſci nō poſſunt quas ſi ſpera/
rent ſe conſeq̄ libenter cupiditati in exteriori/
bus actionibus inhiarent. ⁊ iſta cupiditas in
terior eſt peccatū mortale. licet infimū graduꝫ
teneat in gradibus interiorib9 cupiditatꝭ. Se
cundi ſunt qui nō ſolum res cōcupiſcunt fer/
uenti deſiderio concupiſcentie. verū etiam ꝓ
ipſarū executione diligēs ſtudiū exterius im=
pendunt q̄uis res illas nūq̄ in effectu minie
conſequunt᷑. Et iſta cupiditas ſcd̄m gradū te
net in actibus peccati mortalis. Tertij ſunt q̄
nō ſolū terrena feruenti deſiderio cōcupiſcūt
verū etiā eis aſſequēdis tanto ſtudio aſſiſtūt.
ꝙ nō aduertunt vtrū eas iuſto vel iniuſto ex
titulo cōſequant᷑. ⁊ iſta cupiditas ſummū te/
net gradū peccati mortalis. Talib9 ſꝫm Aug.
nunq̄ ex quacūq̄ ꝯtritiōe peccatū remittitur
niſi ablata ſꝫm facultatem reſtituāt. Et ponit᷑
xiiij. q. vj. c. Si res. Si res aliena ꝓpter quaꝫ
peccatum eſt reddi poteſt ⁊ nō redditur. peni=
tentia nō agit᷑ ſed ſimulat᷑. Si aūt veracit᷑ agi
tur nō remittit᷑ peccatū niſi reſtituat᷑ ablatum
ſi reſtitui poteſt. et ſunt v̓ba Auguſtini. in epi
ſtola ad macedonium. Secūdo ſe occultat ſb̄
ſpecie pietatis ꝙ maxime apparet in illis qui
credūt ꝙ ꝓpter nihil appetāt tp̄alia. niſi vt ha
beant vnde ſuis paupibus vel ſuis cognatis
indigentibus vel etiā eccleſijs vberius ꝓui/
deant. ⁊ ſub hoc ꝑ̄textu multi cuꝫ magna aui=
ditate ſupflua congregāt. Et in illud vitiū ſi=
militer incidunt tria genera hoim. Primi qui y
non ſolum res ex auaritia iniuſte acquirunt.
verum etiam acquiſita male ⁊ ꝓdigaliter con
ſumunt. puta in voluptatibus. in pompis. et
huiuſmodi. Secundi ſunt ꝑſone eccleſiaſtice
⁊ religioſe q̄bus ꝓ tanto crines radunt᷑ in ca/
pite. vt ꝑ hoc deſignet᷑ ꝙ mens ipſorum ꝑ fer
uens deſideriū libere debet eleuari in deum ⁊
nequaq̄ deprimi ad hec temporalia. ⁊ ſi tem=
poralibus augendis intendant vltra q̄ neceſ
ſitas exigit vel ipſorum ſtatus requirit totiēs
graui diſpēdio ſalutis ſe exponunt. Tertij ſūt
qui nō ſolum res tempales cupide conquirūt
verū etiā ipſas cupide cōſeruant. Tertio aua
ritia ſe fingit ⁊ occultat ſub ſpecie liberalitatiſ
quod apparet in illis qui ſub ſpecie curialitatꝭ
⁊ ficte liberalitatis intentione cupida largiun
tur alijs vt ipſis poſtmodum maiora redonē/
tur. quidam etiā ſe occultant ſub ſpecie paup=
tatis. ꝙ apparet in illis qui fiūt paupes mino/
ra in ſeculo dimittendo vt in religione diuitia
rum maiora obtineant vel melius viuant. illō
fictum fugit ſpiritusſanctus. ideo fugiendum
eſt ⁊ vincendum ꝑ donum pietatꝭ que mouet

tribuendum ꝓpter deum. ⁊ non cupide reſer/
uandum. Narrat Julius ſextus ſtategrama/
ton. li. j. c. iiij. Q cum cimilius Paulus luca/
nus iuxta littus anguſto itinere exercituꝫ du=
ceret ⁊ Tharentini ei claſſe inſidianti agmen
eius ſcorpionibus ſunt aggreſſi captiuis late
ra euntium obtexit. quorū reſpectu hoſtiū in=
hibuerat tela. Jſto modo moraliter. Sic ſi di
uites tela demonum vel etiam vltiones diui/
nas euadere volunt. ponant iuxta latus ſuuꝫ
paupes nutriendo ⁊ eis elemoſynas dando ⁊
circumdent latera ſua paupibus quibus fre=
quenter parati ſunt nocere. ⁊ demones ceſſa/
bunt vlciſcendo. vt dicit Hol. lec. cciij. Sexta z
gens dicit᷑ gebuſeus. que interp̄tat᷑ preſepe ⁊
ſignificat gulam ⁊ ſuadet homini ſemꝑ ad pre
ſepe ſtare. ſicut aſinus vel iumetum. ⁊ iſte eti=
am fingit ſe occultando ſub tribus. vt habet᷑
ſupra dn̄ica quarta. ſermone. xiiij. F. Sed ta=
le fictum fugit ſpiritusſanctus. ideo ꝑ donum
ſcientie eſt fugiendum ⁊ vincendum. qua ſcia
mus viuere tempate. Juxta illō apl̄i ad Phi
lipen̄. iiij. Scio abundare. ſcio ⁊ penuriam pa
ti. Septimus populus dicit᷑ fereſeus qui in/
terpretat᷑ diſſeminans terram ⁊ ſignificat lu/
xurie illecebris deditū. qui illicite ſeminat ſe=
men ſuum ⁊ metit in preſenti momentaneam
delectationē. in fine vero eternam penam. Ju
xta illud ad Gal᷑. vj. Qui ſeminat in carne de
carne quoq̄ ⁊ metet corruptionem. Jſta qui/
dem luxuria etiam occultat ſe ſub triplici ſpe=
cie virtutum. vt patuit ſupra ſermōe. xiiij. h.
Sed hoc fictum etiam fugit ſpiritusſanctus.
ideo fugandum eſt ⁊ vincendum per ſeptimū
donum ſapientie. id eſt per ſaporem celeſtiuꝫ
quibus guſtatis vileſcit om̄is dulcedo carna
lis. Juxta illud Gregor᷑. Guſtato ſpiritu deſi
pit om̄is caro.

Feria ſecunda pentecoſtes. Sermo. j.

Loquente petro

verba hec cecidit ſpiritusſanctus ſu=
per om̄es qui audiebant verbū. Jta
ſcribitur in epiſtola hodierna Et habet᷑ Act. a
x. Conſuetudo eſt hominum in aliqua cōmu=
nitate cōmorantium ſemꝑ in curijs regum vl᷑
aliorum prelatorum ſuum habere aduocatuꝫ
vt cum ab aduerſarijs impugnent᷑. ille ꝓ eis
aduocet ⁊ cauſas ipſorum apud reges vel pre
latos fideliter tractet ⁊ pro eis interpellet. Sic
ſpiritualiter chriſtiani homines in communi=
tate eccleſie ſancte ſimul cōmorantes cōtinue
impugnant᷑ a tribus hoſtibus. diabolo mun/
do. ⁊ carne. quoruꝫ quilibet hoſtium pugnat
duplici manu. vt patuit ſupra. F. xxj. B. ideo
habēt aduocatū ſuū in curia ſūmi regꝭ dei pa=

tris ⁊ p̄lati nostri videlicet ſpūſcī. q̄ a Joh.
xiiij. dicit̄ paraclitus qđ idem eſt qđ aduoca/
tus vel cōſolator. q: ipe poſtulat ꝑ nobis ge/
mitibus inenarrabilib⁹. vt dicit̄ Roma. viij.
Qđ intelligendū ē ſm Aug. nō ꝙ ſpūſſcūs an
guſtiet̄ vel gemat. ſ; ꝙ gemere nos facit inſpi
rando nobis gemendi affectū. ⁊ ſic qđ ipo mo
nente nos facimus ipe facere dicit̄. Sic dies
dr̄ leta qn̄ nos letos facit. Scđm glo. itaq; ſpi
rituſſanct⁹ aduocat⁹ noſter ē apud patrē ⁊ in
corde patris ſubſtantialiter. ſed eſt in cordib⁹
noſtris actualiter. poſtulat ergo ꝑ nob in pa-
tre. ⁊ poſtulat ꝑ nobis in nobis. ſ; aliter ⁊ alit̄
in nobis poſtulat qn̄ nobis poſtulādi affectū
inſpirat. Sed in patre poſtulat qn̄ hoc qđ po-
ſtulamus idem ipe donat. ⁊ hūc ſenſum expli
cat btūs Bern̄. in ſmōe de feſto penteco. tra/
ctans allegatū verbū. Ipſe inquit ſpūſſanct⁹
poſtulat ꝑ ſanctis gemitib⁹ inenarrabilibus.
⁊ hoc in corde nr̄o. Sed quid in corde patris.
ſicut in nobis interpellat ꝑ nobis. ita in patre
delicta condonat cū ipſo p̄re. Aduocatus no/
ſter in cordib⁹ noſtris ad p̄rem dn̄s noſter in
corde p̄ris. itaq; qđ poſtulam⁹ ipe donat qui
donat vt poſtulem⁹. Et ſic̄ nos erigit pia qua
dam fiducia. ita deū inclinat ad nos magi mi-
ſericordia ſua. hec Bern̄. Et ſic patet ꝙ ſpiri/
tuſſanctus ē aduocat⁹ noſter ꝑ nobis pie po-
ſtulando ⁊ nihilomin⁹ ē cōſolator noſter deū
ad nos miſericorditer inclinādo. Quod etiā
aliter pōt ſic ꝓduci. Aduocat⁹ noſter ē ſpiri/
tuſſanctus in corde inq̄tū ꝓponit anime diui
nam iuſticiā vt incutiat timorē. Et ex alia pte
ꝓponit anime culpā ꝓpriā vt incitet ad dolo/
rem. Sed iſte aduocat⁹ eſt cōſolator etiā quia
nunq̄ dimittit aiam deſolatam. ido vt tempe
ret rigorē diuine iuſticie ꝓponit anime diui/
nam miſericordiam vt erigat eā ad ſpē ⁊ vt tē
peret dolorē culpe ꝓponit gratiā. ⁊ ſic in ani/
ma reliquit pacē ⁊ gaudiū. Et he ſunt quatu-
or affectiones q̄s infundit ſpūſſanct⁹ ꝓpt̄ qđ
appellat̄ paraclitus. i. aduocat⁹ q̄ cauſam ſtrē
nue ꝓ pte ſua poſtulat. qui rigorē iudicis mi-
tigat. qui cauillatiōes ptis aduerſe ſcʒ diabo/
li annihilat ⁊ qui cām ꝑditam reparat ⁊ refor
mat. Talis eſt iſte noſter peritiſſim⁹ aduocat⁹
quare ē merito ad noſtrā cām inuocandus di
cēdo. Ueni ſancte ſpūs ⁊c̄. Et ſic iuocat⁹ ē ho
die ꝑ ſanctū Petrum vt eſſet aduocat⁹ genti
lium. vt dicāt verba ꝓmiſſa loquente Petro
verba hec. cecidit ſpūſſanctus. ⁊c̄. In qb⁹ ver
bis duo p̄cipue tangunt̄. Primo ferues Pe/
tri p̄dicatio. ibi. Loquēte Petro verba hec.
Secūdo ſpūſſancti datio. ibi. Cecidit ſpiritus
ſanctus ſup oīes. Circa primum eſt notādū
B dicit Greg⁹. Nubes ſuis guttis terram rigat
ſed irrigando ſe conſumit. ⁊ dum alia hume/
ctat ſe diſſoluendo annihilat. Spiritualiter ꝑ
nubes intelligunt̄ peccatores. iuxta illđ Eſa. p̄dicatores
lx. Qui ſunt hi qui vt nubes volant. Illi inq̄
irrigant terrā aridā cordis humani infundē-
do pluuiam ꝑ quā intellige ſpūſſancti gratiā
quia dum p̄dicator aquam ſcripture ſacre fū-
dit iterim ſpirituſſanctus ſua gratia corda au
dientium irrigat. ſicut patet in epiſtola hodi-
erna cum petrus p̄dicaret gentibus dicens.
In veritate comperi quoniā nō eſt ꝑſonarum
acceptor deus ⁊ diſcernens inter gentes ⁊ iu-
deos q̄tum ad vitā eternā. Sed in oīni gente
qui timet deum ⁊ facit iuſticiā acceptus eſt il-
li ⁊c̄. Et cum hec ⁊ alia verba loqueret̄ ceci/
dit ſpūſſanctus ſuper oīes ⁊c̄. Ex quo patet
ꝙ ad ſuſceptionē ſpūſſancti p̄mo ⁊ p̄ncipaliter
valet multū verbi dei auditio ⁊ retentio. Iux
illud Joh. xiiij. Si quis diligit me ſmonē me
um ſeruabit. ⁊ pater meus diliget eum. ⁊ veni
emus ad eum ⁊ manſionē apud eum faciem⁹.
In quo verbo habemus ꝙ per retentionem
verbi dei ⁊ nō ſolum auditionē tota trinitas
venit ad animā ſanctificandam. Specialit̄ tn̄
hoc attribuit̄ ſpirituiſancto. quia ipſe ē amor
vel dilectio eius quo vnimur deo ⁊ ipſe nob.
Quia dicit Bern̄. in ſmōe penteco. Sicut pa
ter ⁊ filius vnum ſunt. ſic ⁊ nos ꝑ ſpiritumſan
ctum ſumus in ipſis. ⁊ in hac vnione conſiſtit
ſanctificatio noſtra. Sed hoc perpendēs dia/
bolus ꝙ ꝑ auditionē ſcʒ verbi dei ſuſcipimus
ſpiritumſanctum. ⁊ ꝑ ſpiritūſanctum deo pa-
tri ⁊ filio vnimur ⁊ ſanctificamur. ideo m̄ltos
ſubtrahit ab auditione verbi dei. Quod pro-
bat ex illo geſto romanorū. Nam legit̄ ꝙ qui
dam imꝑator tiberius melodiā multum dile/
xit. accidit aūt vna dierum ꝙ cum ad venan/
dum perrexiſſet quandā cytharā in tanta dul
cedine audiuit ꝙ quaſi extra ſe raptus ad lo/
cum melodie eq̄tauit. cūq; ad locum veniſſet
quandā aquā reſpexit ⁊ iuxta aquam quidā
pauper ſedebat q̄ cytharam manu tenebat. ꝺ
iſta cythara ꝓceſſit tanta melodia ꝙ imꝑator
oīni gaudio replet⁹ ē. Cūq; imꝑator eū intro-
gaſſet. ait ille. dn̄e ꝑ viginti annos ⁊ ampli⁹ iu
xta iſtā aquā manſi. ⁊ dedit mihi deus tantā
grām in cythara ꝙ q̄ꝺcito chordas tetigero tā
ta erit melodia ꝙ piſces iſti⁹ aque ad hamum
meū veniūt ꝑ q̄s meipm̄ ſuſtineo tota die. Sʒ
heu infra paucos dies ex alia pte aque venit
q̄dā ſibilator q̄ cū tāta dulcedine ſibilat ꝙ pi/
ſces me dimittunt ⁊ ad eū veniunt ⁊ vadunt.
Et quia eſtis dn̄s ⁊ imꝑator toti⁹ terre contra
ſibilatorem mihi auxilium prebete. Cui impe
rator. Chariſſime in hoc vnico poſſum te iu-
uare habeo hamum aureum illum tibi dabo.
⁊ in ſummitate vͥge hunc liges ⁊ deinde cytha
ram ꝑcuties ad cui⁹ tactū piſces mouebunt̄. ⁊

ſtatim p̱ hamū ad terram eos trahe. ⁊ ſic ſibi/
latoꝛ de loco recedet cū confuſione. Spiritua
liter ille īpatoꝛ eſt chꝛiſt⁹ cui⁹ imperiū ſup̱ hu-
merum eius. Eſa. ix. Hic valde diligit melodi
am cythare. Per cytharā intellige ſuauitatē
locutiōis p̄dicantis. Juxta illud. j. Reg. xvj.
Pſallebat dauid cythara ⁊ refocillabat̄ ſpūs
Saul. quia p̱ dulce v̄bū p̄dicantis. recreatur
ſpūs audientis. Et quia dixit chꝛiſtus dul/
ce verbū p̄dicantiū. illud in certo equo huma
nitatis eq̄tauit in hunc mundū qui p̱ aquā in-
telligit̄ quia tribulatione ē plen⁹. circa hūc in
uenit quēdā cytharedū p̱ quem intellige vno
modo beatū Johannē baptiſtam de quo cani
tur. Cytharā carnis p̱cuſſit in domo dn̄i. de
hac cythara p̱ceſſit dulcis melodia cū p̄dica-
bat Mat. iij. Penitentiā agite appꝛopinqua-
bit em̄ regnum celoꝝ. ⁊ p̱pter hanc dulcē vo
cem multos traxit de aqua hui⁹ mūdi piſces.
id eſt homines conuertit ad deum. quia dicit
Mat. iij. Tunc exibat ad eum om̄is hieroſo-
lyma ⁊ om̄is turba ⁊ baptizabant̄ ab eo in ioꝛ
dane cōfitentes peccata ſua. Uel alio modo p̱
B paupem cythariſtam intelligit̄ vniuerſitas p̄
dicatoꝝ qui debent eē paupes. quia p̄mis
p̄dicatoꝛibus. ſ. ap̄lis dicit chꝛiſtus Mat. x.
Nolite poſſidere aurū. hi ſedent circa aq̄s ſa/
cre ſcripture eā prius addiſcēdo. deinde tan/
gunt cytharam ꝑ ſe p̄dicando. Sicq̧ m̄ltos
de mari hui⁹ mūdi extrahentes in poꝛta ſalu-
tis eos ponunt. ſ. his diebus p̄ncipaliter cum
p̄dicatoꝛ incipit p̄dicare ⁊ tangere cytharam
ſacre ſcripture. Sibilatoꝛ ille diabol⁹ incipit
etiam ſibilare tam dulciter q̄ quaſi p̱tem ma-
ioꝛem ſubtrahit a p̄dicationibus. quoſdā v̄o
trahit ad foꝛum vt in mulieribus pulchꝛis ad
eccleſiā euntibus delectent̄. Alios alicit ad ta
bernam. vt vino ⁊ ceruiſia adimpleant̄. Non
nullos ducit ad amenitatē pꝛatoꝝ vt roſis co
ronent̄. Reliq̄s vero ad amaſias. vt cum eis
collocent̄. Et quātū ad p̄mos dicit̄ Sapien.
ij. Uenite vtamur bonis ⁊ fruamur creatura
tanq̄ in iuuentute celeriter. Quātū ad ſecūdos
dicit vino p̄cioſo ⁊ vngentis nos impleamus
Quātū ad tertios non inquiunt pꝛetereat nos
flos campi. coꝛonemus nos roſis anteq̄ mar-
ceſcant. Quo ad quartos dicit. Ubiq̧ relinq̄
mus ſigna leticie noſtre q̄m hec eſt p̱s noſtra.
quaſi diceret. nihil plus habere poſſumus de
bonis eternis. Ideo bn̄ pōt conqueri p̄dicatoꝛ
q̄ hoīes eum dimittunt. ⁊ poſt diabolum va/
dunt. petat ergo p̄dicatoꝛ auxilium a deo pa-
tre vt ſibi gratiam loquendi dirigat ⁊ populū
inſtruat. quia dicit Haymo ſuper Mat. Niſi
gratia dei aſſit coꝛdi auditoꝛis ocioſus eſt ſer
mo om̄is doctoꝛis. Cūq̧ ſic petierit auxilium
p̄dicatoꝛ a deo tunc dat ſibi hamum aureum

id eſt ſpm̄ſanctū mediante cui⁹ gr̄a popul⁹ do
cetur ⁊ in ſermone eius retinet̄. Quia dic̄ Cri
ſoſto. ſup̱ Mat. Niſi gratia ſpūſſancti intus
nos doceat lingua noſtra exterius inuanū la
boꝛat. Secūdo ad ſuſceptionem ſpūſſancti di E
ſponit dilectio. quelibet em̄ res cōgaudet ſibi
ſimili. Et ſpirituſſanct⁹ amoꝛ ē vel dilectio vt
dicit Greg⁹. in omel̄. igit̄ vbi eſt dilectio ibi ē
ſpūſſanctus. Spūs aūt ſanctus ignis ē. qꝛ dic̄
glo. ſup̱ illud. Ignem veni mittere in terram
Luc̄. xij. Ignis habet quatuoꝛ naturas. vrit.
purgat. calefacit. ⁊ illuminat. Sic ſpūſſanct⁹
vꝛit peccata. purgat coꝛda. toꝛpoꝛem excutit.
⁊ ignoꝛantiā illuminat. Ignis etiam coꝛpoꝛe⁹
inuiſibilis eſt in ſua natura. Sed aſſumpto ali
quo coꝛpoꝛe videt̄ diuerſi coloꝛis apparēs p̱/
pter materias in quib⁹ ardet. Sic ſpūſſanct⁹
videri nō pōt niſi p̱ creaturas in quibus opa-
tur. hec glo. Et quia ſpūſſanctus ignis ē. Ui-
demus q̄ ignis latere non poteſt q̄n erumpat
vel extinguat̄. Sic dilectio vbi ē ibi erumpit
in opus vel extinguit̄ in ſeipſa. Et hoc eſt q̄d
dicit Greg⁹. Dilectio opat̄ magna ſi eſt. et ſi
opari renuit dilectio nō eſt. dicit em̄ ſic. nunq̄
eſt amoꝛ dei ocioſus. opatur em̄ magna ſi eſt.
⁊ ſi opari renuit amoꝛ nō eſt. Et nota q̄ dile-
ctio que diſponit ad ſuſceptionē ſpūſſancti eſt
tam dilectio dei q̄ p̱ximi. quia dicit̄ p̄me Jo.
iiij. Hoc mandatū habemus a deo vt qui dili
git deū diligat ⁊ fratrem ſuū. ⁊ qui nō diligit
fratrem quē videt. deū quē nō videt q̄uo pōt
diligere. Et illud mandatū habet̄ Joh. xiij.
Mandatū nouū do vobis vt diligatis inui/
cem. Sup̱ quo dicit Aug⁹ ponēdo exemplū.
Quis eſt inquit qui dicit diligo impatoꝛem.
ſed odio legem ſuam. impatoꝛis noſtri lex eſt
mandatum nouum do vobis vt diligatis in-
uicem. Si ergo dicis te deum diligere manda
ta eius obſerua ⁊ fratrem tuū dilige. Si autē
fratrem odis q̄uo deum diligis cui⁹ mandata
contemnis. Nam legit̄ in vita beati Johānis
euangeliſte q̄ cum ipſe deueniſſet ad vltimā
ſenectutem ⁊ vix inter diſcipuloꝝ manus ad
eccleſiam deferret̄ cum nō poſſet plura ver
ba dicere. ad quēlibet paſſum dicebat. Filioli
diligite alterutrum. Tandem diſcipuli ⁊ fra-
tres qui aderant audientes q̄ eadē verba ſp̱
dixerat dixerūt. magiſter hoc nobis ſemp̱ loq̄
ris. reſpondit. quia pꝛeceptum dn̄i eſt ⁊ ſi hoc
homo ſolum facit ſuficit. Nā legit̄ etiā Act.
ij. q̄ diſcipuli poſt dies. l. quādo erant inuicē
coniuncti ⁊ vniti ſpm̄ſanctū acceperunt. Sic
etiam chꝛiſtiani fideles cupientes accip̱e ſpm̄
ſcm̄ cōplere debēt dies pentecoſtes p̱ manda-
toꝝ dei obſeruantiam vt ſint om̄es pariter
in vnum per dei et pꝛoximi dilectionem. pro
culdubio venit eis ſpirituſſanct⁹. Tertio ad F

ſusceptionē ſanctiſpūs diſponit cordis corpo
riſq; humiliatio. Quia dicit deus pater Eſa.
ulti. Sup quē requieſcit ſpūs me⁹. ⁊ reſpon/
det. ſup humilē. Jdō legit̄ Gen̄. xviij. q̄ domi=
nus apparuit abrae in ꝯualle mābre. Cōuallis
mābre ē duplex hūilitas cordis ⁊ corpis. In=
terp̄tat̄ aūt mābre claritudo. quia in hac hūi/
litate duplici clare videtur deus ſpūſſanctus
Jdō dic̄ Bern̄. Supbo oculo ⁊ inſatiabili cor
de de⁹ nō videt̄ ſ; ſincero corde. Nō ptz de di=
ſcipulis q̄ erāt hūiles q̄ patet ex eo q̄ erāt ſe=
dentes ⁊ receperūt oēs ſpm̄ſcm̄. Juxta illud.
Repleti ſūt oēs ſpiritusancto. q: dicit ps̄. ciij.
Qui emittis fontes i cōuallib⁹. glo. id ē. dona
ſpūſſci das hūilib⁹. Quarto diſponit ad ſuſce
ptionē ſpūſſancti orō. Nā orōne dilect⁹ ē ad=
uocand⁹. tenend⁹. ⁊ reuocandus. Juxta illud
ps̄. cxviij. Os meū apui ⁊ attraxi ſpm̄ ſcz per
deuotionē vel orationē deuotam attraxi ſpm̄
Vn̄ dicit Bern̄ ſup Cantica. Dicā vbum dei
deū ſponſum anime ⁊ venire ad aiam. Et ite=
rum dimittere eā tm̄ vt ſenſu aie nō verbi mo
tu iſta fieri ſentias. vbi gr̄a cū ſentiat gratiam
agnoſcat p̄ſentiā. Cū vero nō abſentiaz intel/
ligat. ⁊ rurſum preſentiā querit vbo abeunte
vna interim ⁊ cōtinua aie vox ē ſcz orō ad cō=
tinuū deſideriū eius. ideo ſubtraxit ſe vt aui/
dius reuocaret̄ teneret̄ fortius p̄teriēs teneri
vult abiēs reuocari. Et idem Bern̄. Cm̄ inq̄t
ex motu cordis intellexi p̄ſentiā ei⁹. cepit eniz
euellere ⁊ deſtruere. edificare ⁊ plātare. riga=
re arida. illuminare tenebroſa. clauſa reſerare
frigida inflāmare. ⁊ hoc mihi ſignū acceſſiōis
eius. Triſtis neceſſe fit aia mea donec iterū re
G uertat̄ ⁊ recaleſcat cor meū. Quinto diſponit
ad ſuſceptionē ſpūſſancti pctōꝝ euacuatio. ⁊
hoc fit p cōtritionē verā. ⁊ cōfeſſionē humilez
q: tantus hoſpes mundus nō dignat̄ venire
ad corda imūda. Si em̄ apes virginee nolunt
aluearia imunda inhabitare. ſed q̄citō efficiū
tur fetida relinquunt ea. q: odores fetidos et
fumos valde odiunt ⁊ fugiūt. ⁊ in reb⁹ odori=
feris delectant̄. vt dicit Ariſt. xviij. de aiali=
bus. Si em̄ taxus foramē ſuū a vulpe p vrinā
defedatū dimittit. nec ampli⁹ reuertit̄ ad ip/
ſum. vt dic̄ Pli. in ſpecu. natu. lib. viij. Mul
to magis ſpūſſanct⁹ qui ē mundiſſimus dedi/
gnat̄ ad pctōrem venire q̄ eſt ex pctō fetidus
effectus. ſ; fugit ipm̄ ſicut figuratū ē Gen̄. viij
q̄ noe miſit columbā de arca. que cū nō inue/
niſſet vbi pes ei⁹ requieſceret ꝑpter inundati
onē aquarū. reuerſa eſt ad arcā. Per noe itel=
ligit̄ de⁹ pater. ſ; p colūbam intellige ſpm̄ſcm̄
quia legit̄ Mat. iij. Cū baptizat⁹ erat xp̄s in
Jordane a Johe apti ſunt ei celi. q: ineſtimabi
lis ſplendor fact⁹ ē circa eū. ac ſi celo reſerato
ſplendor ei⁹ infunderet̄ terri. vt dicit Vinc. in

ſpe. hiſto. lib. viij. c. viij. ⁊ vidit ſpm̄ſcm̄ deſcē
dentē ſicut columbā venientē ſupra ſe. Et aſſi
milat̄ idō ſpūſſanct⁹ colūbe ꝑpter benignita=
tem. Quia Sap. j. dicit̄. Benignus ē ſpūs ſa=
pientie. Sup q̄ dicit Hol. lec. vj. q̄ ē benign⁹
iuſtos exaudiēdo. malos reducēdo. ⁊ cūctos
recte regendo. De p̄mo in ps̄. lxviij. Exaudi
me dn̄e. qm̄ benigna eſt miſc̄dia tua. De ſcd̄o
ad Rhoma. ij. An ignoras qm̄ benignitas di
ad penitētiā te adducit. De tertio Lu. vj. Be
nignus ē ſup ingratos ⁊ malos. hūc benignū
ſpm̄ emittit pater de arca. i. de regno celorum
Juxta illud verbū chriſti Joh. xiiij. Paracli
tus ſpūſſcūs quē mittet pr̄ in noīe meo ille voſ
docebit oīa. ſed cū nō inuenit vbi requieſceret
ꝑpter diluuiū aquarū. i. peccatorū reuertitur
ad arcā. i. ad celū. nō em̄ imergebat ſe colum=
ba aquis diluuij. nec ſpūſſanct⁹ vbi ē diluuiū
peccatorū. Jdō dicit̄ Sap. j. Spūſſanct⁹ di=
ſcipline effugiet fictū. ⁊ aufert ſe a cogitatiōi/
bus q̄ ſunt ſine intellectu. vbi p fictū intelligit
Hol. lec. v. hypocritā ⁊ peccatorē. q̄ bonū pre
tendit exteri⁹. ⁊ maliciā gerit interi⁹. quem fu
git ſpūſſanct⁹ ⁊ ſimul effugiet cogitatiōes ei⁹
beſtiales ⁊ libidinoſas. Et inſup talis q̄ ſic re=
pellit vel fugat ſpm̄ſcm̄ a ſe. nō manet ipunit⁹
Quia dicit̄ Sap. j. Nō corripiet̄ a ſupueniē=
te mētis iniquitate. i. ꝑpter iniquitatē q̄ eius H
cōſciētiā opprimit ſicut onus graue. Sexto ad
ſuſceptionem ſpūſſancti diſponit corpis affli=
ctio. ⁊ h̄ fit p ieiuniū. quia ap̄li vt mererentur
accipe credunt̄ hoc tempe añ aduentū ei⁹ ie/
iunaſſe. qd̄ pōt patere ex vbis xp̄i Mat. ix.
Nunq̄d poſſunt filij ſponſi lugere q̄diu ſpon=
ſus cū eis eſt. quaſi diceret. nō. Venient aūt di
es cū aufere t̄ ab eis ſpōſus tūc ieiunabūt. idō
ꝑpter ieiuniū meruerūt accipe ſpm̄ſcm̄. Ne/
ceſſe eſt em̄ vt nos p ieiuniū caſtigem⁹. q: ſpi/
ritusſanct⁹ ignis ē ⁊ nos ſum⁹ quaſi lignū. Ju
xta illud ps̄. j. Erit tanq̄ lignū qd̄ plantatū ē
ſecus decurſus aquarū ⁊c. Scim⁹ aūt q̄ cum
ligna exiccant̄ ⁊ humiditates in illis cōſumū=
tur apta fiunt ad ſuſceptionē ignis atq; flāme
ita hoies cū p ieiuniū exiccant̄ ⁊ humiditates
peccatorū in eis cōſumunt̄ ad ſuſceptionē ſpi
ritusſancti adaptant̄. ideo dicit Guilh. in rati
onali diui. li. vj. d̄ ieiunio. Licet a die reſurre=
ctionis vſq; in diē pentec̄. nō indicant̄ ieiunia
in vigilia tm̄ pentecoſtes ē bn̄ ieiunandū vt p
ieiuniū mūdati ſpm̄ ſuſcipe mereamur ſanctū
Et certe hec vigilia nō de cōſilio ſed de ſtatu/ I
to ⁊ mādato eccleſie ē ieiunāda. Septimo di=
ſponit ad ſuſceptionē ſpūſſancti hoim̄ cōcors
cōgregatio. qd̄ patet ex illo Act. ij. Cū cōple/
ti eēnt dies pentecoſtes erāt oēs diſcipuli pa/
riter in eodē loco. q: erāt vnanimes ⁊ concor=
des. Et ꝑpterea fact⁹ ē repente de celo ſonus

Nn

aduenientis ſpũs vehementis ₇c̃. Sequitur.
repleti ſunt oẽs ſpiritu ſancto. ita ₇ nos ſi ſpi=
ritũſcm̃ volum⁹ accipe odiũ vel diſcordiã de=
bemus a nobis remouere ₇ cõcordes eẽ. Sic
eñ ſpũs hoĩs nõ viuificat mẽbra niſi fuerint
vnita. Sic nec illos in myſtico corpe eccleſie
ſpũſſanct⁹ viuificat qui ſunt p diſcordiã ſepa=
ti. ſed ſolũ illos qui ſunt p cõcordiã cõgregati
vł adunati. Sic etiã ignis p diuiſionẽ extiguiť
ſic ſpũſſanctus qui ignis ẽ p diſcordiã effuga
tur. qꝛ ſolũ in pace factus ẽ loc⁹ eius. vt iquit
Ps̃. lxxv. Jð dicit Greg⁹ in paſtoꝛ. Sicut ni
hil ẽ pcioſius deo ꝟtute dilectionis. ita nihil
eſt deſiderabili⁹ diabolo extinctiõe charitatꝭ.
Et Berñ. dicit. Parũ timet diabol⁹ vigilan=
tes. ieiunãtes. aut cõtinẽtes. quia de iſtꝭ omi/
bus multos traxit in laqueũ ruine. ſed cõcoꝛ/
des ₇ vnanimiter viuẽtes in domo dñi. cõiũ=
cti deo ₇ ſibi p vinculum charitatis. hi dolo/
rem. hi liuorẽ. hi timorẽ diabolo inferũt. Hec
Berñ. Et ſicut ꝯcordia diabolo diſplicet. ita
placet ſpiritui ſancto. Juxta illud Ecc̃i. xxv.
Jn trib⁹ bñplacitũ ẽ ſpiritui meo que ſunt ꝓ/
bata corã deo ₇ hominib⁹. cõcordia fratrum.
amoꝛ ꝓximorũ. vir ₇ mulier ſibi bñ ꝯſentien/
tes. Octauo ₇ vltimo diſponit ad ſuſceptiõeꝫ
ſpũſſancti ꝯtemplatio. qð patet ex illo. qꝛ cuꝫ
eẽnt diſcipuli in ſupioꝛi cenaculo, qð erat Ni/
codemi ₇ erat illud ſtratũ cenaculũ in quo ce/
nam cũ chꝛiſto mãducauerũt. tũc receperunt
ſpm̃ſanctũ in ſignũ ꝙ illi qui volũt recipe ſpi=
ritũſanctũ debẽt cõtemplatiõe coꝛ leuare ſur/
ſum. ideo hortať nos apl̃s ad cõtemplationẽ
celeſtiũ. ad Col. iij. Si cõſurrexiſtꝭ cũ chꝛiſto.
que ſurſum ſunt querite. i. bona celeſtia deſi/
derate vbi chꝛiſt⁹ ẽ in dextera dei ſedẽs. Hꝫ con
K clude. Nuc ad ſcðm tangiť ſpũſſancti datio
cũ diciť. ſpũſſanct⁹ cecidit ſup oẽs qui audie=
bant verbũ. Dicit Hugo in dida. li. iiij. Ven=
tus ſedul⁹ ſi pflauerit ipam terrã. conſtat vt hꝫ
ãno fertilitas cõſequať. Et rõ quia poros ter
re apit. vel terra tunc omnes ventos emittit.
Moꝛalr̃ p terrã ſignificanť hoĩes. generaliť
eñ poſſunt om̃es hoĩes vocari terra. vt dicit
Holc. lec. ij. Tum qꝛ de terra ſuã originẽ ſunt
ducentes. Juxta illud. Om̃es gentes de ter/
ra ₇ ſole ſunt vñ creatus ẽ adam. Tum quia
ſunt terrã inhabitantes. Sicut teſtať in Ps̃.
cxviij. Jncola ego ſum in terra. Tũ qꝛ ex ter/
ra ſunt exeuntes. Juxta illud Ecc̃i. xvij. Om
nis hõ eſt terra ₇ cinis. Tum qꝛ ſunt in terraꝫ
reuertẽtes. Ecc̃i. xl. Que de terra ſunt in ťraꝫ
reuertenť. Spũaliter aũt vento aſſimilať ſpi/
ritusſanct⁹ ꝓpter tria. Primo ꝓpter origineꝫ
occultã. de qua Joh. iij. Spũs vbi vult ſpirat
₇ neſcis vnde veniat aut quo vadat. Et hꝫ Cri
ſoſto. exponit de vento. ₇ tangit dñs primo
venti ptãtem cũ dicit. Spũs vbi vult ſpirat.
id ẽ. flat quo vult. Et ſi dicas ꝙ vent⁹ nõ ha/
bet voluntatẽ. dicendũ ꝙ voluntas ſumiť p
appetitu naturali qui nihil aliud ẽ q̃ꝫ inclina/
tio naturalis. Scðo tangit venti iudiciũ. cuꝫ
dicit. vocẽ eius audis. ſcꝫ ex pcuſſione ad aliꝺ
coꝛpus. Tertio ponit ei⁹ originẽ cũ cõcludit.
₇ neſcis quo vadat. Et ſi obijceret q̃s ꝙ de q̃li
bet vento ſcim⁹ vñ veniat aut quo vadat. Nã
auſter venit a meridie. ₇ vadit ad aquilonem
boꝛeas venit ab aquilone ₇ vadit ad meridiẽ
₇ ſic de alijs. Rñderi poteſt. ꝙ pncipiũ venti
põt fieri dupliciter. Primo modo in generali
₇ hoc modo ſciť ꝙ auſter venit a meridie. ₇ va
dit ad aquilonẽ. Alio modo in ſpeciali. ₇ hoc
modo neſciť vñ venit. i. a qua plaga determi
nate incipiat aut quo vadat. i. ad quã plagaꝫ
determinate termineť. Sic ẽ de ſpũſancto de L
quo in generali ſcim⁹ vñ venit. quia de p̃re et
filio venit. Qð ꝓbat mgr̃ li. j. ſentẽ. diſt. j. Hic
inq̃t dicendũ ẽ ſpm̃ſcm̃ eſſe a patre ₇ filio ₇ ꝓ=
cedere a p̃re ₇ filio. qð multi heretici negaue/
runt. Et ſubdit. ꝙ aũt ab vtroqꝫ ꝓcedat mul=
tis diuinoꝛũ eloquioꝛũ teſtimonijs cõpꝛobať
dicit eñ apl̃s ad Gał. iiij. Miſit eñ de⁹ ſpiri=
tum filij ſui in coꝛda vr̃a. Ecce hic diciť ſpiri/
tus filij. Et ad Rhoma. viij. Qui aũt ſpirituꝫ
xp̃i nõ habet hic nõ eſt ei⁹. Jpe eñ filius dicit
Joh. xv. de ſpũſcõ. Cũ venerit paraclit⁹ quẽ
mittã vobis a patre ſpm̃ ꝟitatis qui a p̃re ꝓ=
cedit. Et Joh. xiiij. Paraclit⁹ ſpũſſanct⁹ quẽ
mittet pater in nomine meo. Et cõcludit mag
ſter his etiã alijſqꝫ plibus autoꝛitatib⁹ oñdiť
ꝙ ſpũs a patre ₇ filio pꝛocedit. Hꝫ mgr̃. ₇ ſic ſci=
mus in generali vñ ſpũſſanct⁹ venit aut ꝓce=
dit. Sed in ſpẽali qñ venit ₇ ad quẽ determi/
nate termineť certitudinaliter ſcire non poſſu
mus. Nã quo ad hꝫ aduẽtus ei⁹ eſt nob occul=
tus. quia vbi vult ſpirat. Cõiecturaliter autẽ
poſſum⁹ ſcire p aliqua ſigna. Primuꝫ ẽ doloꝛ M
de culpa p̃terita. qꝛ Berñ. in ſmõe de om̃ib⁹
ſanctꝭ. Spũſſanctus odit ſoꝛdes. nec habitare
põt in coꝛde ſubdito peccatꝭ. Scðm ſignum ẽ
firmũ ꝓpoſitũ cauendi pctã futura. Qð nul/
laten⁹ põt haberi conatu ꝓpꝛio ſine ſpũſcõ in
firmitatẽ nr̃am adiuuãte. Jðo dicit b. Aug⁹.
in li. retracta. Volũtas nõ niſi gr̃a ſpũſſancti
liberaliter aſſiſtente liberať a ſeruitute. que ſa
cta ẽ ſerua pcti. aliter pie ₇ recte viuere a moꝛ=
talibus peccatis nõ põt. Tertiũ ſignũ ẽ pꝛom
ptitudo boni. Nã ſm Gregꝭ. Amoꝛ dei. i. ſpi/
ritusſanct⁹ nunq̃ꝫ ẽ ocioſus opať eñ magna ſi
ẽ. ₇ hec ſunt tria ſigna q̃ ad incipiẽtes. Quar=
tum ſignũ eſt freq̃ẽs ꝯſcie examinatio nõ ſo=
lum de pctis moꝛtalib⁹ imo ₇ venialib⁹. cui⁹
rõ eſt. qꝛ ſic ſpũſſcũs opponiť pctõ moꝛtali. ita
feruoꝛ charitatꝭ q̃ ẽ a ſpũſcõ opponiť pctõ ve/

nall. ⁊ ipm ab aia expellit. ne ſpirituiſcō pla=
ceat. qꝛ oīes aie officinas mūdificat. nec mi=
nimā peccati paleā intra coꝛ qd poſſidet patiṫ
reſidere. ſed ſtatim igne ſubtiliſſime circūſpe/
ctionis exurit ſpūs ſuauis ⁊ dulc. vt dic̄ Gre
goꝛ in moraľ. Quintū ſignū eſt cōcupiſcētie
diminutio. q̄to em̄ charitas magis augeṫ tā/
to coꝛa tpalib' magis eleuaṫ. qꝛ dicit beatus
Greg'. ſup Joh. omeľ. viij. Charitas omniū
bonoꝝ radix eſt. ⁊ radix oim maloꝝ cupidi=
tas eſt. ⁊ ſimul ambo eē nō poſſunt. quia vbi
vna radicit' nō fuerit euulſa alia plantari nō
pōt. Sine cauſa aliq̄s conaṫ ramos incidere:
ſi radicē nō intēdit euellere. Charitas ḡ robo=
rata nō ceſſat cōcupiſcentiā radicitus extirpa
re. Idē Aug'. li. lxxxiij. q̄ſtionū. q. xxviij. dic̄
ꝙ charitatis venenū eſt cōcupiſcētia tpalium
⁊ nutrimentū charitatis eſt diminutio cupidi
tatis. Sextū ſignū eſt ſtudioſa mādatoꝝ ob=
ſeruātia. Cui' rō ē. quia obſeruatio mādatoꝝ
ſine vera dilectiōe eſſe nō pōt. Iux illd Joh.
xiiij. Si q̄s diligit me ſmonē meū ſeruabit. et
h quo ad pficientes. Septimū ē diuine vita=
tis manifeſtatio. Cū em̄ ſpūſſcūs ſit ſpūs ve/
ritatis Joh. xv. propꝛiū eſt docere ſibi oīem
vitatem. Quare in quocūq̄ fuerit ſpūſſcūs p
aliquas reuelationes diuinoꝝ ſecretoꝝum ſe
pandit ⁊ h conuenit ei ex propꝛietate amoꝛis.
Amoꝛ em̄ ē cauſa cōmunicatiōis. ⁊ ideo reue
lat ⁊ cōmunicat quis ſecreta amico ſuo quem
N credit ea nō pandere extra ſe. Octauū ſignū
eſt nihil timere niſi deū. qꝛ. j. Joh. iiij. dicitur.
Perfecta charitas foꝛis mittit timoꝛē. Qd ex
ponit Gilbertus ſup Cañ. ſ. xviij. Charitas
pfecta ē carere timoꝛe. hec em̄ nihil penale ha
bet. timoꝛ aūt habet penā. Et ſubdit interrogā=
do. q̄d em̄ habet timere charitas veteres offē=
ſas. nō? quia charitas opit mltitudinē pctōꝝ
infirmitatē ꝓpꝛie cōſcientie vt cadat vel deci=
dat. quia foꝛtis ē vt moꝛs dilectio. Tpales p
chꝛiſto timebit moleſtias. n̄? cū etiā nec ſi eter
ne ſint defatigari poterit dilectio pfecta nō tā
amat charitas ne pereat. ſed magis vult foꝛis
in eternū pire penaliter q̄ intus fruſtrari vſu
charitatis eternaliṫ. hec ille. Ad h facit illud
ps. xxij. Si ambulauero in medio vmbꝛe moꝛ
tis. i. diaboli ſm Caſſio. non timebo mala ⁊c̄.
Et quia charitas facta ē nobis p ſpm̄ſcm̄. Iu
xta illud Rhoma. v. Charitas dei diffuſa eſt
in coꝛdib' noſtris p ſpm̄ſcm̄ qui dat' eſt nob.
⁊c̄. patz ꝙ ſignū ſpūſſancti ē nihil timere p̄ter
deū. Ad hoc facit idem. ij. Coꝛ. iij. Vbi ſpūs
dn̄i ibi libertas. ſed libertas nō ſtat cū timoꝛe
ſeruili. igiṫ vbi ſpiritus ibi null' timoꝛ niſi dei
Et inde eſt ꝙ ſancti apl'i ⁊ alij martyres ſpiri/
tuſcō repleti oēs timoꝛes regum. p̄ncipum. ty
rannoꝝ amoꝛe dei p nihilo habuerūt. Nonū

ſignum ē deſideriū diſſolutiōis vt videlicz hō O
ex vehementia diuini amoꝛis cupit diſſolui ⁊
eē cū chꝛiſto. Nā ſpūſſanct' aiam ſuā quā re/
plet ſemp ſurſum trahit ad locū ſuum. i. ad ce
lum. quia facit eā p amoꝛē. i. deſideriū ſurſum
tendere. Quod pulchꝛe declarat btūs Aug'.
xiij. ꝯfeſ. ptractans illud Gen̄. j. Spūs domi
ni ferebaṫ ſup aq̄s. ponderib' inq̄t ſuis agun
tur coꝛpa ⁊ petūt loca ſua grauia deoꝛſum vt
lapis. leuia ſurſum vt ignis. h extra loca ſua
ſunt inquieta. Sed qd eſt pond' in coꝛpibus
eſt amoꝛ in ſpiritib'. amoꝛ me' pond' meū eo
feroꝛ quocūq̄ feroꝛ. dono tuo dn̄e accēdimur
⁊ ferimur ſurſum inardeſcim' ⁊ nimis aſcēdi=
mus. aſcenſiōes in coꝛde igne tuo bono iarde
ſcimus ⁊ ſurſum ferimur ad pacē hieruſalem
hec Aug'. Ex q̄b' patet ꝙ ſpūſſcūs leuat mē/
tem ad deſideriū ſupnoꝛum. Qd etiā pulchꝛe
oſtēdit Richard' in plogo. lib. de trini. Ad h
chꝛiſtus aſcendit in celū vt puocaret ⁊ poſt ſe
trahēt deſideriū nr̄m. xp̄us aſcēdit ⁊ ſpūſſcūs
deſcendit. Ad hoc xp̄s miſit ſpm̄ſctm̄ nob vt
ſpiritū noſtrū leuaret poſt ipſum. chꝛiſt' aſcen
dit coꝛpe. nos aſcendim' mente. Aſcēſio itaq̄
illius fuit coꝛpalis. noſtra aūt ſpūalis. Ad q̄d
em̄ aſcenſionis nr̄e doctoꝛē atq̄ ductoꝛē ſpm̄
exhibuit niſi qꝛ aſcenſum noſtrū interim ſpiri
tualem eſſe voluit. hec Richard'. ⁊ hoc q̄ ad
pfectos. Secundo ventus habet impulſionē
inquietā. Eſt em̄ mobilis ⁊ tot' inquietus. et
hoc ſpirituiſcō cōpetit p effectū inq̄tū mētes
mouet ad bonū. ⁊ nō pmittit quieſcere p ociū
Sic mouit coꝛ Eſa. qui ait. vij. c. Cōmotū eſt
coꝛ meū ſicut lignū añ faciez venti. Et nota ꝙ
vent' ē multiplicis effectus. qui etiā effect' cō P
uenit ſpirituiſcō. Primo em̄ ē maris excitati/
uus. Sed q̄d p mare niſi impi' pctōꝛ intelligi
tur Eſa. lvij. Coꝛ impij q̄ſi mare feruēs quod
quieſcere nō pōt. hūc excitat ſpūſſcūs ad pe/
nitentiā ſicut patz de maria magdalena q̄ erat
plena ſeptē peccatis moꝛtalib' q̄ deſignantur
in ſeptē demonib'. Mar. vlt. Quā ſpūſſcūs
adeo ad penitentiā excitauit ꝙ ſe ad pedes ie
ſu humiliter pſtrauit ⁊ veniā poſtulauit Lu.
vij. Ideo caniṫ de ipa. flauit auſter ⁊ fugauit
aquilonē qn̄ lauit coꝛ marie imber ſpūſſancti.
Secūdo vent' eſt pluuiarū pductiu'. ſic ſpūſ
ſanct' pducit pluuias lachꝛymarū. Sicut ptz
in Petro q̄ poſt trinā negationē exiens fleuit
amare Mat. xxvj. Ido dicit aplūs ad Rho.
viij. Q ſpūſſcūs poſtulat p nobis gemitibus
inenarrabilib'. qꝛ ſm glo. facit poſtulare ⁊ ge
mere. vt patuit ſ̄ in themate ſ. xxiiij. A. Ter
tio vent' ē ignis inflāmatiu' ⁊ accenſiu'. ſic ſpi
ritusſanct' inflāmat coꝛda ad q̄ venit. eaq̄ i di
uino amoꝛe accendit. ſicut pbat btūs Greg'.
in omeľ. pente. Hodie inquit ſpūſſcūs repētio

ſonitu ſup diſcipulos venit. mēteſq; fidelium
in ſuo amore pmutauit ⁊ foris apparētib⁹ lin/
guis igneis intus facta ſunt corda flāmantia.
quia dū deum in ignis viſione ſuſcipiunt per
amorē ſuauiter arſerūt. Jdo petēdo eccl'ia ca/
nit. Veni ſancte ſpūs reple tuorū corda fideli=
Q ⁊ tui amo. i eis ig. ac. Tertio habet opationē
fructuoſam. Sunt eñ duodecim vēti quoruʒ
q̄libet habet aliquid fertilitatis ⁊ vtilitatꝭ in
mūdo. ppter quod ſicut dictū ē ſupius. ven/
tus ſedulus ſi pflauerit ipam terrā conſtat ꝙ
fertilitas anno illo cōſequit. Sic etiam ſi ſpūſ
ſanct⁹ ſua grā pflauerit corda hūana ⁊ terrēa
que ſignificant p terrā. vt ſupra patuit. fiunt
fertilia ⁊ fructuoſa p duodecim fruct⁹ q̄s enu
merat apl's ad Gal. v. Fruct⁹ aūt ſpiritus eſt
charitas gaudiū pax patientia longanimitas
benignitas bonitas māſuetudo fides. mode/
ſtia cōtinentia ⁊ caſtitas. hi duodecim fruct⁹
quos ſpūſſanct⁹ facit in nobis poſſunt ꝯgrue
duodecim vētis adaptari. Prim⁹ vent⁹ dicit
ſubſolan⁹. quaſi ſb ſole nat⁹. qꝛ naſcit ſub tor=
rida zona. ſub qua ſemp mouet ſol. ⁊ hꝰ cōpe/
tit pmo fructui ſpūſſancti. ſ. charitati. que na=
ſcit ſub ſole. i. ſpūſcō qui vt canit dicit igne⁹
ſol. vt in hymno. Jā ſol recedit igneus. ido di
cit Aug⁹. in lib. xiij. de trini. c. xvij. De⁹ ſpūs
eſt qui pcedit ex deo cū dat⁹ fuerit homini ac
cendit eū ad diligendū deū ⁊ primū ⁊ ipſe di
lectio ē. Vñ eñ habet hō vt diligat niſi ex deo
Jdē Aug⁹. in eodē lib. cōmendās charitateʒ
dicit. Nullū eſt iſto dono excellenti⁹ ſolum eſt
qd diuidit in filios regni ⁊ filios pditiōis. Et
ſubdit. dant ⁊ alia p ſpm̄ munera ſed ſine cha
ritate nihil pſunt. Et dicit mgr̄ lib. xj. pprie/
tatū. Licet ſubſolanus a calida venit regione
ſcʒ ab oriēte. tñ ad nos cōtingit tempate. Sic
q̄uis charitas a ſpiritu ſcō pcedit q̄ eſt amor
increatus ⁊ immēſus. tñ ipa q̄ nobis infundit
ē creata ⁊ limitata. ⁊ q̄diu ſum⁹ in via poſſet
R ſemp augeri charitas intenſius. Hic mouet q̄
ſtionē magiſter lib. j. ſentē. diſt. xvij. Querit
inquit ſi charitas ſpūſſanct⁹ ē cū ipſa augeat ī
homine ⁊ minuat ⁊ magis ⁊ min⁹ p diuerſa tē
pora habeat vtrū cōcedendū ſit ꝙ ſpūſſanct⁹
augeat vel minuat in hoie ⁊ magis vl' minus
habeat. Et ſubdit. his itaq; rñdemus dicen/
tes ꝙ ſpūſſanct⁹ ſiue charitas penit⁹ imutabi
lis ē nec in ſe auget vl' minuit. nec in ſe recipit
magis vel min⁹. ſed in homine. vel potius ho
mini auget vel minuit ⁊ magis vel min⁹ dat
vel habet. Sicut de⁹ dicit magnificari ⁊ exal
tari in nobiſ. qui tñ in ſe nec magnificat nec ex
altat. Et declarat hoc p pō lxiij. Accedat hō
ad cor altū ⁊ exaltabit deus. nō in ſe. ſed in cor
de hominis grandeſcit. Sic ſpūſſanct⁹ homi/
nibus dat⁹ amplius dat. id ē. augetur ⁊ magꝭ

ac magis habet. ⁊ tñ immutabilis exiſtit. Et
infra. c. iij. dicit. Spūſſanct⁹ eſt charitas q̄ nō
habenti dat ⁊ in habēte auget ⁊ proficit. imo
vt verius ⁊ magis pprie loquar in ea proficit
⁊ deficit aliquādo. ⁊ tunc ipa dicit pficere vl'
deficere que tñ nec pficit nec deficit in ſe quia
deus eſt. ⁊ declarat hoc p Augſti. omel'. ix. ſu
per epiſtolā Joh. qui dicit. probet ſe quiſq; q̄
tum in illo pfecerit charitas. vel poti⁹ q̄tum
ipſe in charitate pfecerit. Nam ſi charitas de
us eſt nec pficit nec deficit. Sic ergo dicit pro
ficere charitas. quia tu in ea pficis. Secund⁹ S
ventus dicit vulturn⁹ qui eſt a dextris ſubſo
lani verſus ſeptētrionem. Et dicit vulturnuſ
eo ꝙ alte tonat. Juxta illud Lucretij poete.
Alit tonans vulturn⁹ ⁊ auſter. Et hoc cōpetit
caſtitati que alte tonat adeo ꝙ vix ab vno in=
ter mille ſeruat ⁊ valde ſublimis eſt ad ſuan=
dum. quia dicit Hiero. in carne pter carnē vi
uere nō eſt humanū ſed angelicum. ido domi
nus loquēs de ipſa ait Mat. xix. Qui poteſt
cape capiat. Et ſicut ille vētus habet aerꝭ hu/
morē deſiccare. qui ē ventus calidus ⁊ ſiccus
ſic charitas reſtringit humorē. id ē. lubricita=
tem cōcupiſcētie carnalis. Terti⁹ vent⁹ a ſini
ſtris ſubſolani v'ſus auſtrū dicit eurus. ⁊ cō=
petit fidei. quia ſicut iſte vent⁹ venit ab orien=
te. ſic fides venit a chriſto. d' quo Zach. vj. Ec
ce vir oriens nomen eius. Et Lu. j. Viſitauit
nos oriens ex alto. iſte etiā ventus generat nu
bes que lucem ſolis obumbrāt. qꝛ p ipſaʒ fidē
nō omnino clarā ⁊ aptam ſed vmbraticā d' deo
cognitionē habemus. Juxta illud. j. Cor. xiij
Videmus nunc p ſpeculū in enigmate. Quar
tus ventus pncipalis dicit fauonius eo ꝙ fo
ueat ea que naſcunt in terra ſm Jſido. ⁊ hꝰ cō
petit cōtinētie. quia caro nr̄a de terra ſumpta
fouet ⁊ cōſeruat in mūdicia ⁊ ſanctitate. Jſte
quidē vētus hyemē reſoluit gramina floreſq;
pducit. Moraliter. p hyemē ſignificat vno
modo abundātia iniquitatꝭ. iuxta illd' Mat.
xxiiij. Orate ne fuga vr̄a fiat in hyeme. i. mori
amini in abundantia iniq̄tatis. Alio modo ē
idē ꝙ malicia Joh. x. Facta ſunt encenia hie/
roſolymis ⁊ hyems erat. id ē. malicia inter iu=
deos. hanc hyemē iniquitatis vētus cōtinen
tie reſoluit ⁊ gramina v'tutū pducit. quia dic
fortunat⁹ in omel'. Eſt aūt cuſtos om̄is v'tutꝭ
effectrix. quia toti⁹ humane ſalutis ipſa mun
dicia mētis ⁊ corpis. Quint⁹ ventus a dextrꝭ
fauonij v'ſus auſtrū dicit zephyr⁹. qꝛ gramia
⁊ flores ei⁹ flatu viuificant. zoe idē eſt ꝙ vita
⁊ cōpetit gaudio qd vitā cōſeruat ⁊ plongat
qd teſtat Plato in fedrone Reuelamē toti⁹ hꝰ
ſtātie ipm eſt v'tuoſum gaudiū ⁊ tpatuʒ hui⁹
vite Ar di. philaret⁹ i tractatu de natura mor
borū. Gaudiū ſubtiliat ſpm̄ ⁊ alleuiat ipſum

pectus. iſte vētꝰ ꝓducit flores. qꝛ animꝰ gau/
dens floridā facit etatē. ſed ſpūs triſtꝭ exiccat
oſſa. Prouerb. xvij. Sextꝰ vētꝰ ꝗ a ſiniſtrꝭ fa/
V uonij eſt v̄ſus aquilonē dicit̄ circius eo ꝙ co/
ro ſit cōiunctꝰ. hic cōpetit patiētie ꝑ quā hō in
regno celorū choro angelorū cōiungit̄. Juxta
illud Math. v. Beati qui ꝑſecutionē patiun
tur ꝓpter iuſtitiā. qm̄ ip. ē reg. celo. idō dixit
abbas effrem. patiēs hō merebit̄ cōſortiū an/
gelorū. In iſto vēto fiūt pluuie. fulgura. ꝛ to-
nitrua. Nā ꝛ purgat pluendo. illuſtrat fulgu-
rando. ꝛ terret tonando. ꝛ hec om̄ia facit tri-
bulatio anime ſi ſit patienter tollerata. Nā ꝑ-
mo purgat. quia dicit Gregꝰ. Si ꝗs plene ap
petit vicia vincere ſtudeat humilit̄ purgatio-
nis flagella tollerare. vt tanto plus ad iudicē
mūdior veniat q̄to nunc eius rubiginē ignis
tribulationis purgat. Itē illuminat. quia dic̄
Amandꝰ li. j. c. xiij. ꝙ tribulatio cōſciētie con-
fert ſerenitatē. Et idē dicit ibidē. ꝙ multi pro
pter tribulationē opa tenebrarū abiecerūt. et
armis lucis ſunt induti. Septimꝰ ventꝰ prin/
cipalis a meridie veniēs dicit̄ auſter ab hau-
riendo. qꝛ aquas haurit ꝛ pluuias fundit. et
hic cōpetit bonitati hoīs que aquas gratiarū
quas a deo hauſit alijs abundant̄ cōicat ꝛ ef-
fundit. Juxta illud Prouerb. v. Deriuentur
fontes tui foras ꝛ aquas tuas in plateis diui-
de. Quia ſicut auſter gignit flumina ꝛ prebet
aquas largas. Sic bonitas homīs gignit flu-
mina ſcꝫ ſpūſſancti dona. de quibꝰ Joh. vij.
Flumina de vētre eiꝰ fluent. ꝛ prebet pluuias
largas lachrymarū. Quia bonū vt dicit Dio
nyſiꝰ ē ſuiꝑſiꝰ diffuſiuū. Octauꝰ vētus qui eſt
X a dextris auſtri verſus orientē dicit̄ africꝰ. eo
ꝙ in africa frequēter ꝑncipiū accipit flandi. h̄
cōpetit benignitati. Nā hic vētus ē calidꝰ. ꝛ ē
a dextris auſtri. In calore deſignat̄ amor In
dextera amoris rectitudo. Idō ſignificatꝭ afri
cus verū amorē ad ꝓximū. ꝛ talis amor ē qui
benignū facit. quia dicit Sene. in lib. de cle/
mentia ad Neronē. ꝗ benignus ē ꝛ blandꝰ fu-
erit cunctorū ſibi hominū amicitiā acꝗrit. Nā
dicit̄ benignus ꝗ eſt bn̄ ignitꝰ ſcꝫ amore bono
igne amoris ad bn̄faciendū ꝓximo. Nonus
ventus ꝗ ꝓcedit a ſiniſtris auſtri v̄ſus occidē
tem dicit̄ notus qui licet ſit tempatus. tamen
aliqn̄ peſtilentias inducit. ꝛ cōpetit māſuetu/
dini cuiꝰ eſt irā tpare ꝛ cohibere licꝫ nihiloni-
mus etiā māſuetꝰ ꝑlatus zelo iuſticie coactꝰ ꝑ
cuſſiones ꝛ correctiōes exercet cum digna ſe/
ueritate. Vn̄ Moyſes qui erat mitiſſimꝰ po-
puli ꝗ vitulum adorauerūt zelo iuſticie accen
ſus vno die quaſi. xxiij. milia occidit de popu
lo. vt habet̄ Exod. xxxij. In hebreo habetur
tria milia. Sed aliqui cōcordāt illud dicētes.
ꝙ in Hebreo numerant̄ tm̄ illi qui erāt in trāſ
greſſione ꝑncipatus ꝛ alios inducētes. Sꝫ cū
iſtis fuerūt de alijs tot occiſi ꝙ numerꝰ ad. xx
iij. aſcendebat. vt dicit Nicolaꝰ de lyra. Deci Y
mus ventꝰ ꝗ eſt ꝑncipalis veniēs a ſeptētrio/
ne vocat̄ aquilo qui aq̄s ſtringit ꝛ ligat ꝛ con
gruit lōganimitati que ligatas ꝛ firmas tenet
aquas gratiarū ꝛ virtutes in anima. quia lon
ganimitas ē v̄tus qua patienter vite eterne ꝑ
mium expectat̄. Undecimus vētus ꝗ eſt a de
xtris aquilonis dicit̄ corus. qui circulū ven/
torū quaſi claudit ꝛ ad ſe trahit. hic competit
paci que om̄es v̄tutes ꝑ appetitū ſui ad ſe tra-
hit. quia om̄ia pacē exoptant. Jō dicit Augꝰ
lib. xix. de trini. Et Dionyſiꝰ. c. ix. de diuinis
noibus. hec velut finis claudit circulū omniū
v̄tutū ꝛ affectionū anime. ꝛ Ps̄. cxlvij. Qui
poſuit fines tuos pacē. Iſte quidē ventus in/
frigidat. quia pax iracundie accenſionē repri-
mit. ꝛ irato cordi refrigeriū t̄buit Duodecimꝰ Z
ventus qui ꝓcedit ab aquilone dicit̄ boreas
ab iperboreis montibꝰ a quibus flat. ꝛ hic cō
petit modeſtie qui vētus generat niuē ꝗ ca-
dēs pulchritudinē habet. ſm̄ illud Ecci. xliij
Pulchritudinē candoris eiꝰ admirabit̄ ocu/
lus. Et modeſta exteriorū motuū hoim cōuer
ſatio reddit̄ pulchra ꝛ grata oculis intuentiū
vicꝫ quādo aliꝗs exteriores mores ſuos ſiue
motus moderat̄ ſm̄ continentiā ſuam ꝛ nego
ciorum ꝛ locorū ꝛ aliarū ꝑſonarū. De hac dic̄
Amb. lib. j. de officijs. Hec eſt pulchritudo vi
uendi bene cōtinentiā cuicūqꝫ ſexui ꝛ perſone
reddere. h̄ ordo geſtorū optimus. hic ornatuſ
ad omniū actionē accōmodꝰ. Ex iſtis duode-
cim v̄tutibꝰ aut fructibꝰ cognoſcit ꝗlibet ho-
mo an venit ad ſe ſpūſſanctus.

De eadem Sermo. ij.

Sic deus dilexit
mundū vt filiū ſuū vnigenitum da
ret. Joh. iij. Magr̄ lib. xv. ꝓprieta A
dicit de ꝓuintijs ꝙ in hybernia eſt quedā inꝭ/
ſula in qua hoies nō moriunt̄. ſed nimio ſenio
affecti vt moriant̄ extra inſulā deferuntur. Et
forte cauſa illiꝰ ē bonitas aeris ꝛ nutrimenti
quia ibi nō eſt ſerpēs. nec rana. nec aranea ve
nenoſa que inficere poſſunt aerē. ſed tota t̄ra
adeo cōtraria ē veneno. vt terra inde lata ꝛ ſu
per ſerpētes aſperſa eos punit ꝛ occidit ꝛ ſi bu
fones in hyberniā deferant̄ ſtatim moriūtur.
Spūaliter ꝑ hanc inſulā intelligit̄ patria cele
ſtis in qua nullus ibi exiſtēs pōt mori. Quia
Apoc. xxj. Neqꝫ mors erit ibi. ſ ibi erit vita
eterna. quod teſtat̄ Augꝰ lib. ſolilo. Ibi ē eter
na refectio. ꝑpetua dilectio. iocunda poſſeſſio
trāquillitas ſine labore. leticia ſine merore. di
es ſine nocte. vita ſine morte. Et Bern̄. in lib.
de cōditione humane miſerie loquens de illa

patria dicit. ꝙ ibi eſt ſummū bonū. ſumma fe=
licitas. ſumma iocunditas. vera libertas. per
fecta charitas. eterna ſecuritas. ⁊ ſecura eter/
nitas. verſus. Et ibi pax. pietas. bonitas. lux
virtus. honeſtas. Gaudiū. leticia. dulcedo. vi/
ta perennis. hec Bern̄. Ecce ꝙ in celi p̄ria nō
eſt mors ſed vita ꝑpetua. Sʒ quia homo pec/
cauit alit̄ niſi chriſtꝰ moreret̄ redimi nō potuit
Sicut dicit Anſ. in lib. Cur deꝰ homo ſuper
illud. Si nō poteſt tranſire calix niſi bibam il=
lum. Nō inquit potuit tranſire calicem niſi bi
beret. non quia mortē vitare nequiuerat. ſed
quia aliter mūdus ſaluari nō poſſet. Cum au
tem chriſtꝰ in celeſti patria ꝓ homine mori nō
potuit. ideo extra eam ꝑ paternā dilectioneʒ et
ſuū infinitū amorem delatus fuit in hunc mū=
dum vt ſatiſfaceret moriendo. ideo dicit beatꝰ
Bern̄. vbi ſupra. Filius cū eſſet in ſinu patris
a regalibus ſedibꝰ ꝓ anima hominis deſcēdit
vt eam a poteſtate diaboli liberaret ⁊ de h̄ di=
cunt verba hec euāgelij. Sic deꝰ dilexit mun
dum. in quibꝰ duo tangunt̄. p̄mo dilectio pa=
ternalis. ibi. ſic deꝰ dilexit mundū. ſecūdo miſ
ſio filialis. ibi. vt filiū ſuum vnigenitum daret

B Circa quod nota ꝙ om̄ipotens deꝰ ſuam dile
ctionē ad nos oſtendit in multis. Primo qui=
dem in hoc ꝙ p̄uenit tarditatē noſtre beniuo=
lentie. Iuxta illud. j. Ioh. iiij. in hoc apparuit
charitas dei in nobis qm̄ filiū ſuum vnigeni/
tum miſit deus in mundū. vt viuamus ꝑ ip̄m
In hoc eſt charitas nō quaſi nos dileximus
deuʒ. ſed quoniā ip̄e prior dilexit nos. ⁊ miſit
filiū ſuum ꝓpitiationē ꝓ peccatis. Et quia ip
ſe prior dilexit. dicit Bern̄. ꝙ dulcis deꝰ ē pri
mus in acceſſu ⁊ vltimꝰ in receſſu. Et ideo con
uenienter cor humanū exigit ſibi dari. Iuxta il
lud Prouer. xxiij. Prebe fili mi cor tuū mihi
Sicut em̄ ip̄e primꝰ eſt in acceſſu preueniēdo
voluntatē vt ad deū cōuertat̄ ⁊ vltimus in re
ceſſu. Quia primꝰ natura ⁊ cauſalitate homo
recedit a deo ꝑ peccatū ⁊ deus eū reliquit ſub
trahendo gratiā. Ita cor humanū primuʒ eſt
inter ꝑtes corꝑis quod viuificat̄ ⁊ vltimū qđ
morit̄. In cuiꝰ figura dicit̄ Exod. xiij. Sancti
fica mihi om̄e primogenitū. id ē. cor humanū
quod int̄ mēbra humana p̄mogenitū dicitur.
Et hoc ē qđ p̄cipit̄ Matth. xxij. Diliges do/
minū deū tuū ex toto corde tuo. Et dicit̄ notā
ter Prouerb. xxiij. fili mi p̄be mihi cor tuum.
Ubi nota ꝙ deus exigit ſibi cor humanū dari
tripliciter. Primo vult ꝙ p̄beas ſibi cor tuuʒ
liberaliter ꝙ nō mutues nec ꝙ vendas. quia
hoc nō liberaliter eſſet. Illi em̄ ſibi mutuāt q̄
ſibi ſeruiūt ꝓ tempali ꝓſperitate cōſequēda.
⁊ quando eis ſubtrahit̄ ꝓſperitas ſubtrahūt
cor ſuū. Sicut ille de quo Dauid in pſ. xlviij
Confitebit̄ tibi cū bene feceris ei. Illi aūt ven

dūt qui diligunt eum ꝓ mercede. qui tm̄ de
deo cogitant quātū iam de bn̄ficijs ab ipſo ſe
ꝑcepiſſe cognoſcūt. Primi em̄ mutuāt ſb ſpe=
cie futuri cōmodi. Secūdi aūt vendūt ꝓ mer
cede accepta. De quibus dicit̄ Eſa. xxix. ppl's
iſte ore ſuo ⁊ labijs ſuis glorificat me. cor autē
eorum longe eſt a me. Sʒ illi cor ſuum donant
deo qui merā dei bonitatē ⁊ beneficia ſpiritu=
alia cogitantes. necnō ⁊ amore patrie celeſtis
cor ſuū cuſtodiūt. ⁊ regendū in manibꝰ dei po
nunt. ⁊ illud exigit ſibi dari dicēs. p̄be fili mi
mihi cor tuum. quaſi di. Fili mi ꝑ creationem
p̄be ꝑ donationē. cor ꝑ dilectionē. tuū per cō=
paſſionē. mihi ꝑ deuotionem. Secundo vult C
deus: vt des ſibi cor tuum integraliter. Iu/
xta illud prius allegatū. Diliges dn̄m deū tu
um ex toto corde tuo. ⁊ ex tota anima tua. ⁊c.
Eſt em̄ deus ſicut homo zelotipus qui nō di=
mittit vxori ſue alios diligere. Iuxta illđ Ex
odi. xxxiij. Noli adorare deū alienum. domi/
nus em̄ zelotes nomen eiꝰ. dn̄s em̄ emulator.
Nec mirū ſi cor requirit. quia ille ſolus nos re
demit. Auis generoſa cū diu volauerit ſe fati
gando ⁊ p̄daʒ ceperit. merito cor prede ſue re
quirit. chriſtꝰ em̄ generoſus ille falco ꝓ te pre
da ſua capienda volauit de celo in vterū virgi=
nis. de virginis vtero in patibulum. de pati/
bulo ad infernū. de inferno ad mundū. de mū
do ad celū. ⁊ ideo merito vendicat ſibi cor tuū
Parare ergo debemꝰ ei cor noſtrum ſicut aui
predali parat̄ cor prede ſue. Primo extrahit̄
lauat̄. cōprimit̄. ⁊ in ꝑtes diſcindit̄. Sic mo=
raliter extrahit̄ cor noſtrū ꝑ peccatorū occul
torum recordationē. Iuxta illud Pſ. lxj. Ef=
fundite corā illo corda veſtra. Lauet̄ ꝑ lachry
marū ſupinfuſioneʒ. Hiere. iiij. Laua a mali=
cia cor tuū vt ſalua fias. Cōprimat̄ ꝑ contriti
onem. quia cor contritū ⁊ humiliatū deꝰ non
deſpiciet. Et ſanguis. id ē. peccatū exp̄mat̄ ꝑ
cōfeſſionē. fac vt de corde tuo exeāt cogitatio
nes male ſcʒ furta ⁊ adulteria ⁊ alia que nar=
rant̄ a ſaluatore. Matth. xv. ⁊ tandē diſcin=
dat̄ ꝑ penoſam ſatiſfactionē. ⁊ tunc debet ſibi
dari ꝑ deuotionem. Sicut ip̄e dn̄s petit Io=
he. ij. Cōuertimini ad me in toto corde veſtro
Tertio vult deꝰ vt des ſibi cor tuū ꝑpetualit̄
Solent em̄ hoies quādo volunt ſimpliciter ⁊
ꝑpetue aliquid dare alicui facere ſibi cartam
bene ſcriptā ⁊ poſtea illā ſignant ſigillo. ⁊ tan
dem ponunt eā in poſſeſſionē. ⁊ tenet. ⁊ tūc de
dn̄o ſuo perpetuo eſt ſecurus. Sic ⁊ nos faci
mus deo cartam de corde noſtro ſcribēdo in il
la mandata ac p̄cepta ſua. Iuxta illud Prou.
vij. Scribe illam videlicet legem in tabul' cor=
dis tui. et iterum ſicut canit̄. Audi iſrael pre=
cepta dn̄i ⁊ ea in corde tuo quaſi i libro ſcribe.
Et poſtea ſignet̄ ſigillo humanitatis ſcʒ xp̄i

quod ſculptum fuit in multis locis ⁊ in lr̃is in
paſſione hoc applicemꝰ ꝑ deuotã ꝯtemplatio
nem mẽti noſtre memoriã illiꝰ paſſiõis. ⁊ hoc
deuote cõmemorãdo. Juxta illud Cantl. viij
Pone me ſicut ſignaculum ſup cor tuũ. ⁊ tũc
pone in ſcrinio. id ẽ. in mẽte vt ꝑ gratiam illic
habitare dignet̃. Sicut optauit Apoſtolꝰ ad
Ephes̃. iij. Det vobis deꝰ ſc̃m diuitias glorie
ſue virtutẽ corroborari ꝑ ſpiritũ in iteriori ho
mine chriſtũ inhabitare ꝑ fidem in cordibꝰ ve
D ſtris. Secũdo oſtẽdit nobis deꝰ ſuam dilecti/
onem in hoc ꝙ abluit feditatẽ ingrate cõſcien
tie. dleuit em̃ peccatũ originale ⁊ actuale. Ori
ginale deleuit peccatũ ꝑ ꝓprij ſanguinis effu
ſionem. Sed delet peccatũ actuale ꝑ ſacramẽ
talem penitẽtie lotionẽ. ⁊ hoc ẽ qđ nobis com
memorat Joh. Apocal̃. j. Dilexit nos ⁊ lauit
nos in ſanguine ſuo. Sanguis eniꝫ ſignificat
amorẽ. ⁊ iđo ſanguinee complexiõis ſunt na/
turaliter amatiui ⁊ iuuenes ſunt magis ama/
tiui q̃ꝫ ſenes ꝓpter ſanguinis effuſionem am/
pliorẽ. Narrat Hiero. cõtra Jouinianũ. lib. j.
allegans xenofonteꝫ hic ſcripſiſſe de infantia
cyri maioris. Scribit em̃ Hiero. xenofon. oc=
ciſo metridato viro quẽ pẽthea[r] vxor miro di
lexerat collocaſſe ſe iuxta corpꝰ lacerũ ⁊ cõfoſ
ſo pectore ſanguinẽ ſuum mariti vulneribꝰ in
fudiſſe. Jſto modo moralit̃ anĩe deuote ſpon=
ſe fideles chriſti videãt cõtemplando maritũ
ſuũ occiſum nõ caſualiter. ſed ꝓ eorum amore
defunctũ ſponte. collocẽt ergo ſe iuxta corpuſ
lacerũ crucifixi. ⁊ illud tam volũtate q̃ꝫ intelle
ctu quaſi duobꝰ brachijs amplectent̃. Confo
diant pectus ſuũ gladio doloris. cõtritionis.
⁊ cõpaſſionis vt inde ſanguis amoris erũpat.
⁊ in vulnera ſaluatoris irrũpat. vt dicit Hol.
E lec. clxxxiiij. Hic incidit queſtio cũ dicit aplˢ.
Sine ſanguinis effuſione nõ fit remiſſio pecca
torũ. ad Heb. ix. Et quia chriſtꝰ ex vera dile=
ctione ſanguinẽ ſuũ total̃r effudit. ⁊ quare tũc
peccatũ originale in poſteris nõ fuit remiſſuꝫ.
Et ſic etiã querit Archidiaconꝰ in roſario ſu/
per decretũ. Quare venia ꝑſtita Ade ⁊ Eue
de peccato remãſit originale in poſter̃l ex quo
damnant̃ eternaliter pena dãni. Et reſpõdet
ꝙ ex peccato priorũ parentũ fuit caro corru/
pta ⁊ illã carnis corruptionẽ tranſmiſerunt in
poſteros ⁊ quotidie trãſmittũt patres i filios
vt. j. q. iiij. Jam itaqꝫ. Unde cũ originale na/
ſcit̃ ⁊ trahit̃ ex cõmuniõe anime ad carnẽ cor=
ruptam cũ illa corruptio ſublata nõ fuerit nec
originale. Tertio deus oſtẽdit ad nos ſuã di=
lectionem in hoc ꝙ ſuperat quãtitatẽ nr̃e ſuf=
ficientie. plura em̃ tribuit q̃ꝫ ꝑfecte intelligere
vel deſiderare ſciamus nec ſuficimꝰ ſuũ amo=
rem recõpẽſare. ꝓpter qđ apoſtolꝰ vocat cha
ritatẽ eiꝰ nimiã dicens. ꝓpter nimiã charita/
tem ſuã qua dilexit nos. Sicut em̃ dicit Criſ.
de reparatione lapſi nemo amicorũ carnaliuꝫ
etiã ſi ſit in hoc ſupra modũ inſaniens ita exar
deſcere poteſt in amorẽ dilecte ſue ſicut deꝰ ef
fundit̃ in amorẽ animarũ noſtrarũ. Eſt notã/ F
duin ꝙ quatuor defectꝰ in dilectiõe hoim con
tingit repire a quibꝰ amor diuinꝰ totaliter eſt
alienꝰ. Sunt em̃ aliqui q̃ licet ament̃ nõ tamẽ
reamãt amatores. ſicut ſunt ingrati. Econtra
diligit illos deus qui ip̃m amant. Juxta illud
Prouerb. viij. Ego diligẽtes me diligo. Sũt
aliqui qui diligunt. ſed ꝓpter ꝓpriã vtilitatẽ
indigent em̃ bñficijs amicoꝝ. ⁊ ſi nõ indigerẽt
eos nõ amarent. de quorũ amicitia dic̃ Sen.
in quadã epl̃a. negociatio eſt amicitia q̃ ad cõ
modũ attendit. Et ſc̃m Ariſt̃l. viij. ethic̃. Cum
ſit amicitia ꝓpter vtile ꝓpter delectabile pro
pter honeſtũ. Diligentes ꝓpter vtile ſunt mi
nimi amici inter om̃es. hoc etiã plangit Oui=
dius lib. ij. de ponto. Si tibi turpe quidẽ ſed
ſi modo vera fatemur. vulgꝰ amicitias vtile
ꝓbat. Per oppoſitũ aũt deus non diligit nos
ꝓpter ſuã vtilitatẽ. q̃ nr̃is bonis nõ idiget. te/
ſte dauid in Pſ̃. xv. Bonorũ meorũ nõ indi=
ges. ſed diligit nos ad fructũ noſtrũ. Juxta il
lud ad Ephe. j. Gratificauit nos. id ẽ. gratos
nos ſibi fecit in ſuo filio. Jux̃ illud Oſee. xiiij
Sanabo cõtritiones eorũ diligã eos ſponta=
nee. Tertio ſunt qui diligunt homines. ſed nõ
niſi in ꝓſperitate ⁊ felicitate. ⁊ de quolibet il=
lorum verificat̃ illud Boetij. ij. de conſolatio.
Quẽ amicũ felicitas inimicũ infortuniũ facit
vnđ dixit quidã. Exẽplo didici ꝙ ꝓſperitate
amici. res amplectant̃ nõ nos. ſed nr̃a ſequun
tur. Et alius dixit. nõ ſunt ꝑſone ſed ꝓſperita
tis amici. quos fortuna tenet dulcis adũſa fu=
gat. ꝑ oppoſitũ deus ẽ qui maxime diligit. tũc
quãdo homo a mũdo deſerit̃ ⁊ a malis homi=
nibus agitat̃. Quia dicit ꝑ Pſ̃. ix. Cum ipſo
ſum in tribulatione. Jdeo conſulit hoc Augꝰ
cuilibet homini vt deuꝫ amicũ ꝑ alijs diligat
dicẽs. Elige illũ amicũ pre om̃ibꝰ amicis tuis
qui cũ om̃ia ſubtracta fuerint. tibi ſoli fidẽ ſer
uabit in die ſepulture tue. cũ amici tui recedẽt
a te ille nõ reliquit te. ſed tuebit̃ te a rugiẽtibꝰ
ꝑparatis ad eſcã ⁊ ꝑducit ad ignotã regioneꝫ
atqꝫ ad plateas celeſtis hieruſalẽ. vbi colloca
bit te cũ angelis añ faciẽ ſue maieſtatis. vbi ẽ
cumulꝰ felicitat̃l. ſupeminẽs gloria. abundãs
leticia. ⁊ om̃ia bona. Quarto in mũdanis ami
cis inuenit̃ defectꝰ. quia multi diligũt viuẽtẽ
ſed mortuũ odiũt ⁊ ꝑſequunt̃. cuiuſmodi ſũt
filij vxor ſeruus ⁊ executor. cũ em̃ fuerit defũ=
ctus tũc illi qui eũ de bonis ſuis iuuare debe/
rent. ſpoliant ⁊ dep̃dant̃ ⁊ ſibi appropriãt q̃c=
quid poſſunt. Uñ metrice dicit̃. Poſt mortis
morſum vertit dilectio dorſum. Finita vita ſi

nit ⁊ amor ita. Ideo mortui cõquerunt̃ p̃nci=
G paliter de trib᷒. Primo de malis executorib᷒
quorũ quidã legata diminuũt ⁊ defalcant. q̃/
dam diferunt ⁊ ꝓlongant. quidã totaliter au
ferũt ⁊ vſib᷒ ſuis appropriãt ⁊ ꝑmittunt miſe=
ros ſpũs eiulare ⁊ clamare in purgatorio. duꝫ
ipſi tripudant ⁊ cantãt in cõuiuio. ecce qualis
dilectio ipſorũ ad mortuos. idõ poſſunt dice/
re illud Eſa. xxviij. Poſuim᷒ mendaciũ ſpem
noſtrã. Similiter illđ Threñ. iij. Perijt ſpes
mea ⁊ finis me᷒. Scđo cõquerunt̃ de ꝑuerſis
ſacerdotib᷒. qui defunctꝭ nocẽt tripliciter. pri
mo eos defraudãt debitis orõnibus. ſecũdo
abutunt̃ eorũ legatis ⁊ oblationib᷒. tertio ma
le viuẽdo faciũt ſe indignos dei ⁊ ſanctorũ ex
auditionib᷒. Joh. ix. Scim᷒ qm̃ deus pecca=
tores nõ exaudit. ſed ſi quis dei cultor eſt ⁊ ei᷒
voluntatẽ facit hũc exaudit. vnde iſti poſſunt
dicere Eſa. xx. Heccine erat ſpes nr̃a ad quos
ꝯfugim᷒ in auxiliũ vt liberarẽt. quaſi diceret
ſed nõ liberãt. Tertio ꝯquerunt̃ de ingratis
heredibus qui eorũ bona ꝑ labores ⁊ tedia q̃=
ſita iã occupant in iocũditate. filijs fratribus
vxorib᷒ filiabus cõſanguineis ⁊ extraneis aſ=
ſignatis qui om̃es illos obliuioni tradiderũt.
ac ſi eorũ bona nunq̃ vidiſſent quorũ aliq̃ bo
na parentum expendunt in luxurijs. aliqui ea
mutuãt ꝓ vſurꝭ. Sꝫ de viliorib᷒ ⁊ de minimis
dant forte vnũ fruſtũ vix nigri panis ad ma=
gis ſemel in hebdomada. Aliqui ſunt peſſimi
qui nec eos habẽt in memoria. vñ de defunctꝭ
ſic dolẽtib᷒ deceptis exponi poteſt illđ Zach.
ix. Dolebas nimis acharon quoniã cõfuſa ẽ
ſpes eius. Acharon interp̃tat̃ tribulatio ſpi=
ritus. ⁊ ſignificat ſpirit᷒ in purgatorio exiſtẽ=
tes quorũ ſpes quã habuerũt de amicis cõfu=
ſa eſt. Sed ꝑ oppoſituꝫ de᷒ facit q̃ ſatis diligit
viatorem dũ viuit. ſed longe ampli᷒ poſt mor
tem Joh. xiij. Cum dilexiſſet ſuos q̃ erant in
mundo. in finem. id eſt. in ꝑpetuũ dilexit eos.
Hiere. xxxj. In charitate ꝑpetua dilexi te. Et
ideo vt inquit pſ̃. xxxix. Beatus vir cui᷒ ẽ no
men dñi ſpes eius ⁊ nõ reſpexit in vanitates
⁊ inſanias falſas. Et iteꝝ Eccĩ. xxxj. Beatus
vir qui nõ ſperauit in theſauris pecunie vide
licet quos ꝑ manus amicorũ relinqueret poſt
mortẽ diſꝑgendos. ſed ſperauit in deũ q̃ eum
in tribulatione liberauit ⁊ nõ dereliq̃t. Quar
to oſtẽdit deus dilectionẽ ſuam in h̃ ꝙ nobis
tempat voluptatẽ plurime affluentie. vnđ. ij.
Theſſal̃. ij. Dilexit nos ⁊ dedit cõſolationem
eternã. q̃ ⁊ q̃nta ſit ſancti exprimere nitunt̃ ⁊
nõ poſſunt. Aug᷒ đ morib᷒ eccl̃ie. Quanta in
quit ẽ pulchritudo iuſticie. tanta ẽ iocũditas
leticie ⁊ lucis. hoc ẽ imutabilis veritatꝭ atq̃ ſa/
pientie vt etiam ſi nõ liceret in ea manere am
plius q̃ vni᷒ diei hora. ꝓpt̃ h̃ ſolũ innumera

biles anni hui᷒ vite pleni delitijs ⁊ circũfluen
tia bonorũ tꝑaliũ recte meritoq̃ cõtemneret̃.
Et Criſ. de reparatione lapſi. Et cõtinue in/
quit oportet tormẽta ꝑferre ſi ipſam gehennã
ꝑuo tꝑe tolerarẽ ꝓ eo vt chriſtũ poſſem᷒ vide
re in gloria venientẽ numero ſanctorũ ſociari
nõne erat dignũ pati om̃e qđ ẽ triſte mõ. vt tã
ti boni tãteq̃ glorie ꝑticipeſ haberemur. q. d.
ſic. Ad quã gloriã ꝑducat.

Feria tertia penteco. Sermo p̃m᷒.

SPiritus tu᷒ bo
nus deducet me in terrã rectã. Pſ̃.
cxlij. Plini. in ſpecu. natu. lib. viij. c. v. Si ele H
phas hoiem errantẽ ſibi obuiũ viderit in ſoli
tudine. p̃mũ ne ipſm terreat aliquãtulũ de via
ſe ſubtrahit ⁊ tũc gradũ figit ⁊ paulatim ipſm
p̃cedẽs viã ei oñdit. ⁊ ſi draco ei occurrerit ꝓ
hoie defendẽdo cũ eo pugnat ⁊ viriliť ſe oppo
nit. ⁊ h̃ potiſſimũ dr̃ facere qñ habet iuuenes
timet em̃ ꝙ hõ q̃rat fetus ſuos. ⁊ idõ ſe de ho
mine p̃mo expedire đſiderat. vt ſic ſecuri᷒ poſ=
ſit filios ſuos ⁊ eo cauti᷒ cuſtodire. Moraliť
ꝑ elephantẽ qđ ẽ aĩal magnũ intellige p̃latum
q̃ ẽ magn᷒ in dignitate. q2 dicit Innoc̃. terti᷒
de maio. ⁊ obediẽtia. ad cõſtantinũ impatorẽ
c. Solite. Quãta int̃ ſolẽ ⁊ lunã tanta int̃ põ=
tifices ⁊ reges differẽtia cognoſcat̃. vbi dicit
glo. Cũ terra ſit ſepties maior luna. ſol aũt oc
cies maior terra. reſtat vt pontificaľ dignitas
quadrageſies ſepties ſit maior regali dignita
te. In q̃ glo. laurẽtij notat̃ maioritas p̃latorũ
Iſti em̃ p̃lati ſi viderint errare hoies in ſolitu
dine hui᷒ mũdi. debẽt eos benigna monitiõe
p̃cedere. ⁊ in viã rectã reuocare. vel eis viam
v̾itatis oſtẽdere. Quia dicit Inno. di. lxxxiij.
c. error. Error cui nõ reſiſtit̃ approbat̃. ⁊ veri=
tas cũ minime defenſat̃ opprimit̃. Sꝫ ſpũaliť
ꝑ elephantẽ ſubaudi ſpm̃ ſcm̃ ꝓpt̃ ꝓprietates
eius Eſt em̃ elephas animal valđ benignum I
q2 caret felle vt dicit Ariſtꝭ. ita ſpũſſanct᷒ ẽ be
nign᷒. Sapiẽ. j. Spũs ſapiẽtie benign᷒ ẽ. Nã
licet in p̃ncipio nob̃ cũ quodã terrore appareat
tñ ſtatim poſt vľ in eodẽ momẽto nobis ſuam
p̃ſentiã ſpũ benignitatis atq̃ lenitatꝭ cõtempe
rat. Sic figuratũ eſt Heſter. xv. Ex heſter cun
cta ingreſſa ꝑ ordinẽ hoſtia vbi ille ſedebat in
ſolio regni indut᷒ veſtib᷒ regijs auro fulgens
eratq̃ terribiľ aſpectu. cũq̃ eleuaſſet rex faci=
em ⁊ ardentib᷒ ocľis furorẽ pectoris indicaſ/
ſet. regina h̃ vidẽs corruit i pallorẽ colore mu
tato laſſum ſuꝑ ancillã caput inclinauit. Con=
uertitq̃ de᷒ ſpm̃ regis in mãſuetudinẽ ⁊ feſti/
nãs exiliuit đ ſolio ⁊ ſuſtẽtãs eã vlnis ſuis blã
diebat̃ ei. Tũc illa ait. vidi te dñe q̃ſi angeluꝫ
dei ⁊ cõturbatũ ẽ cor meum p̃ timore glie tue.
ac rex ꝯſolabat̃ eã Per reginã hãc põt itelligi

q̄libet fidelis aīa ſpūſſci cōſolationē poſtulās
que in p̄ncipio ſue viſionis p̄ timore diuinita
tis glorie aliq̄ terrore cōcutit̄. Sȝ mox blāda
lenitatē diuinit⁹ cōſolat̄ ⁊ imutat̄ in elephan
tem quia via ſe ſubtrahit ne hoīeȝ terreat. Et
ſicut elephas p̄cedit hoiem ⁊ viā ei oñdit Sic
⁊ ſpūſſcūs ſua benignitate nos p̄cedit ⁊ viam
ſaluti oſtēdit. nā ſignat̄ ꝑ colūnā nub̄ q̄ p̄ceſſit
filios iſrl̄ in deſerto. de q̄ Nee. ix. Colūna nu/
bis nō defuit eis ꝑ dies vt duceret eos in viā.
Et nō ſolū p̄cedēdo nos viā ꝟitatis mōſtrat. ſ
etiā more elephātis cōtra draconē infernalem
ꝓ nob̄ pugnat. q꞉ nō ē ali⁹ q̄ pugnat ꝓ nob̄ ni
ſi tu de⁹ nr̄. vt canit̄. Et ideo q̄libet xp̄ian⁹ di-
cere pōt ad deū p̄rem. Spūs tu⁹ bon⁹ deducet
me in terrā rectā. In q̄bus ꝟbis duo tāgit. p̄/
mo ſpūſſancti bonitatē. ibi. ſpūs tu⁹ bon⁹. ſe/
cundo eiuſdē ſpūſſancti vtilitatē. ibi. deducet
me in terram. Quo ad p̄mū ē notandū. boni/
K tas ſpūſſci apparet in multis. Primo ex aīe vi
uificatione. q꞉ abſq꞉ ſpūſcō aīa viuere nō pōt
etiā ad momentum. ſic nec ſine aīa viuere pōt
corp̄ nr̄m. Qꝫ āt ſpūſſcūs viuificet ſpūalit̄ oñdit
Ezech. xxxvij. vbi legitur ꝙ ſpūs eduxit Eze
chielē in medio campi plenū oſſib⁹ mortuorū
⁊ erāt ſicca vehement̄. ⁊ dixit ei. fili hoīs pu/
taſne viuēt oſſa iſta. Et ſubdit̄. Ecce ego mit
tam in vos ſpm̄ ⁊ viuetis. ⁊ dabo ſuꝑ vos ner
uos. et ſuccreſcē faciā ſuꝑ vos carnes. ⁊ ego
extendā ſuꝑ vos cutē ⁊ dabo vob̄ ſpm̄ ⁊ viue
tis. ⁊ fact⁹ eſt ſonit⁹ ꝓphetāte Ezechiele. ⁊ ec
ce cōmotio ⁊ acceſſerūt oſſa ad oſſa vnūq̄dꝙ
ad iuncturā ſuā ⁊ ſuꝑ ea nerui ⁊ carnes aſcen-
derūt ⁊ extēſa ē in eis cutis ⁊ ſpm̄ nō habebāt
Et dixit dñs ad ezechieleȝ vaticinare ⁊ dices
ad ſpm̄ a quatuor vētis veni ſpūs. ⁊ īſufla ſu-
per interfectos iſtos. ⁊ reuiuiſcāt ⁊ ingreſſus ē i
ea ſpūs ⁊ vixerūt. Moralr̄ h̄ tangunt̄ aliq̄ ne
ceſſaria vt ſpūaliter aīa viuificet̄. Primū eſt
tribulatio ⁊ afflictio quā imittit ſpūſſcūs. ⁊ h̄
tangit̄ cū dicit̄. dabo ſuꝑ vos neruos. vbi ꝑ
neruos intelligit tribulatōes. Iuxta illud. ij.
Paral̄. xvj. ⁊ Hiere. xx. Iuſſit eū mitti in ner
uum. i. in durā tribulationē vel afflictionē. et
h̄ iuuat ad viuificationē aīarū. ſicut pulchre d̄
clarat deuotus Amand⁹ in ho. ſap̄. li. j. c. xiij.
O q̄ inumeri ſumno pctōꝝ ꝓfundiſſimo ob
dormierūt ⁊ morte ſpūali pierūt. q̄s īfelix ob-
ſorbuerat iniquitas q̄ adueniente grā diuine
correctionis velut de ſomno graui ac mortis
imperio excitati vitā in meli⁹ cōmutauerunt.
Secundū eſt corꝑalis corruptio ⁊ hec tangit̄
cum addit. ⁊ ſuccreſcere faciā ſuꝑ vos carnes
vbi ꝑ carnes intelligunt̄ corruptiones carna-
les. que etiā faciunt ad viuificationē aīarum.
Cum em̄ homo pctōr cogitat ſe moriturum ⁊
corp⁹ ſuū a vermib⁹ corrūpēdū a pctō q̄d mor
tem aīe infert vtiq꞉ reſurget. Iux̄ illud q̄d dic

Bern̄. in floribus. Si nō timor dei ſaltem me/
tus mortis tue dolorq꞉ gehenne retrahit a de
licto. ido dicit Sap̄. Ecci. vij. Memorare no
uiſſima tua ⁊ in eternū nō peccab̄. Tertium ē
virtutum indutio. ⁊ hec tangit̄ cum dicit̄. et
ego extendam in vobis cutem. vbi per cutem
intelligit quālibet virtutē. quia ſicut corꝑa or
nant cutes. ſic ⁊ ꝟtutes ornant animas. vt di
catur de qualibet anima ꝟtutib⁹ induta vl̄ or
nata. illud Ps̄. xliiij. Aſtitit regina a dextris
tuis in veſtitu deaurato circūdata varietate.
id ē. ꝟtutū multiplicitate. Et cū hec tria habu
it noſtra aīa videlicet neruos tribulatiōis. car
nes corꝑalis corruptiōis. ⁊ cutē ꝟtualis indu
tionis. tunc dat̄ ſpūs ei vt ſpūaliter viuat Et L
nota ſpirituſſanct⁹ dat⁹ anime quattuor in ea
facit. que facit aīa corpori. Primo em̄ anima
p̄ſeruat corporis decorē. quia videm⁹ ꝙ ſine
anima corpus ē palidū nigrum ⁊ deforme. ſic
anima nō habet decorē cōſcientie nec coloreȝ
cōuerſatiōis ſancte ⁊ honeſte ſine grā ſpiritu
ſancti. Sed ꝑ eius aduentū renouat̄ ⁊ ornat̄.
ideo petit dauid in Ps̄. ciij. Emitte ſpiritum
tuū ⁊ creabunt̄. ⁊ renouabis faciē terre. id eſt
hoīs terreni. cui⁹ facies poteſt dici aīa ad
imaginē dei facta. imo verius creata. Secun
do aīa nutrit naturalē calorē quia q̄diu ē in
nobis anima nr̄a tamdiu ē calor ibi. ſed aīa re
cedēte corp⁹ frigeſcit. ita ſpūſſanct⁹ nutrit in
nobis calorē diuine charitatis Iuxta illud ad
Rhoma. v. Charitas dei diffuſa eſt in cordi-
bus noſtris ꝑ ſpiritūſanctum qui datus ē no-
bis. Tertio anima cōfortat ꝟtutem corꝑalem
quia ſine anima ſubſiſtere corp⁹ nequaq꞉ pōt
ſic ⁊ ſpūſſanct⁹ cōfortat infirmitateȝ noſtram.
Quarto corp⁹ ſine anima motu caret. ſic aīa
ſine ſpirituſancto nec moueri in ꝟtutib⁹ pōt
nec eas operari. Sed adueniente ſpirituſan/
cto exibit homo de virtute in virtutem donec
videbit deum deorū in ſyon. Ideo Ps̄. lxxx/
iiij. di. dñs dabit benignitatē. id eſt bonam ig
nitatem ſiue ſpiritūſanctum ⁊ terra noſtra da
bit fructū ſuum. Secūdo apparet bonitas ſpi- M
rituſſancti ex ſua cōſolatione. ⁊ hec fit triplici-
citer. Primo temptationem mitigando. quia
ſi ſpirituſſanctus nō fuiſſet cuȝ martyribus et
temptationes eorū penales mitigaſſet. nullus
ipſorū tantā penā ſuſtinere potuiſſet. ſed in tē
ptatione defeciſſent. Sed ille erat cuȝ eis qui
ait Eſa. xliij. Cū tranſieris ꝑ aquas tecū ero ⁊
flumina non operient te. cum ambulaueris in
igne nō combureris. Sicut patet de trib⁹ pue
ris. Daniel̄. iij. et de multis alijs martyribus
qui licet in igne animas deo reddiderunt. cor
pora tamē ipſorū inuſta ꝑmanſerūt. Secūdo
ſpirituſſanctus cōſolat̄ virtutem temptationi
bus reſiſtendi tribuendo. Quia. j. Corinth. x

dicit. fidelis deus qui non patiet̃ vos tempta=
ri ſup illud qđ poteſtis. ſed faciet cum tempta
tione ꝓuentũ vt poſſitis ſuſtinere. id eſt. tem/
ptationibus p̃ualere. Et Aug⁹. ſup Pſ̄. dia=
bolus inq̃t plerũq; vult nocere. ſed nõ poteſt.
quia poteſtas ei⁹ eſt ſub poteſtate dei. Naꝫ ſi
tantũ poſſet nocere q̃tũ vellet. nec aliquis iu=
ſtorũ remaneret. Cui cõcordat illud Iſiđ. de
ſum. bo. Nõ ampli⁹ temptat electos diabolus
niſi q̃diu volũtas dei pmittit. Ideo dixit chri
ſtus diſcipulis ſuis Luc. vlt. Sedete in ciui/
tate donec induamini ṽtute ex alto. ſcꝫ ex ad/
uentu ſpũſſancti. Tertio cõſolat̃ ſpũſſanctus
dulcedinẽ infundẽdo. quia Eccl. xxiiij. dicit̃.
Spirit⁹ me⁹ ſup mel dulcis. Et Sapien̄. xij.
O q̃ ſuauis ⁊ bonus eſt dñe ſpũs tuus in no=
bis. Si q̃s hanc dulcedinẽ ſemel guſtauerit đ
dulcedine mũdi nõ curabit. Iuxta illud Gre.
Guſtato ſpiritu deſipit om̃is caro. Ideo dicit
Bern̄. quẽ nõ temptabit dulcedo illa q̄ mortẽ
facit dulciſſimã. Et Richard⁹ đ ſancto victo
re. Nõ ẽ cor tam lapideũ vł durũ q̄ diuina p̃=
ſentia benignitate nõ emolliat ⁊ ſua dulcedĩe
N nõ alliciat. Tertio bonitas ſpũſſancti ẽ ex gr̃e
infuſione. q̄ ipſe ẽ torrẽs inebrians electos ſu
os pleniudine gr̃e. Sicut patet de apoſtol' q̄s
adeo adimpleuit ſua gratia vt a iudeis muſto
pleni putarent̃ Act. ij. ⁊ hoc p̃dixit dauid pſ̄
xxxv. Inebriabunt̃ ab vbertate domus tue ⁊
torrẽte voluptatis tue potabis eos. Nõ expo
nit Amb. dicẽs. Dom⁹ hec eccleſia ẽ vberta/
tis dom⁹. redundãtia gratiarũ. torrens volu=
ptatis ſpũſſancti. quaſi diceret. hi q̄ ſunt in ec=
cleſia dei inebriant̃ ex vbertate gratiarũ ⁊ ſpi
rituſſanct⁹ potat eos torrẽte voluptatis. Et ſb
dit Amb. ceſſauit h̄ torrẽs in p̃p'o iudeorꝫ. q̄
erat illa plebs fide arida. ſterilis opib⁹. capti/
ua peccatis. quid em̃ flueret nõ bibẽtib⁹. ſ; con
taminantib⁹ ſacros meat⁹ cũ ipm fontẽ nega=
rent? Torrẽs ille iſtis ceſſauit vt nobis abun/
daret. ⁊ ſitim humane captiuitat̃ auerteret ſi=
cut torrẽs in auſtro. Et ſubdit. hic ẽ ille torrẽſ
voluptatis quẽ in Gen̄. legim⁹ fontem q̄ inun
dat paradiſum. ⁊ diuidit̃ in quatuor flumina
que circũeunt totã terrã. Ex hoc etiã fonte ṽ=
tutes ꝓfluunt ſpirituales. prudẽtia temperã=
tia. fortitudo. ⁊ iuſticia. Bon⁹ fons gr̃e ⁊ ſplẽ
doris eiuſdẽq; nature. cui⁹ ⁊ illud flumen eſt.
de quo in pſ̄. xliij. dicit. Fluminis impet⁹ leti
ficat ciuitatẽ dei. hec Amb. De hoc fonte ſpi=
rituſſancti ex q̄ haurimus aquas gr̃aruꝫ dicit
pſ̄. xlj. Queadmodũ deſiderat ceru⁹ ad fon=
tes aquarũ. ita deſiderat aĩa mea ad te deus.
Ad hunc fontẽ debet quilibet noſtrũ currere
quaſi ceru⁹ nõ ſitiens veneno ſerpentũ. ſed vi
uam aquã gratiarũ qua mẽtis iterna inundã=
tur. peccata lauant̃. ⁊ occultorũ errores mun=

dant̃. Quarto apparet bonitas ſpũſſancti ex O
gr̃e ſubtractiõe. Sicut em̃ ex bonitate ſua no/
bis gr̃am infundit. ſic ex eadẽ bonitate nobis
gratiã interdũ ſubtrahit. ⁊ h̄ facit ꝓpter mul/
tas cauſas. Prima vt ꝓpria cõfidẽtia euitet̃.
ſi em̃ homo ſp haberet gr̃am ſpũſſancti poſ=
ſet de ſua ſanctitate ꝯfidere. ⁊ ſic cũ nihil ſit ali
q̄d eẽ reputare cũ dicat pſ̄. viij. Quid eſt ho=
mo q̄ memor es ei⁹ aut fili⁹ hominis q̄ repu=
tas eũ. q. d. nihil ẽ niſi cinis ⁊ puluis. Qui er=
go reputat ſe aliquid eẽ cũ nihil ſit ſeipm ſedu
cit. ideo ſancti ⁊ electi hoĩes quanto pfectiores
ſunt tanto humiliores exiſtunt. Sicut abraaꝫ
qui dixit. Gen̄. xviij. Loquar ad dñm cũ ſim
cinis ⁊ puluis Et ſanct⁹ paul⁹ q̄ ait. j. Cor. xv
Gr̃a ei⁹ ĩ me vacua nõ fuit. i. carẽs bonis ope=
rib⁹. poſtea dixit ſe p̄mũ int̃ pctõres. j. Thim.
j. chriſt⁹ ieſus venit in hũc mũdũ peccatores
ſaluos facere quorũ p̄m⁹ ego ſum. intellige int̃
illos q̄ de peccato ad gratiã reuocant̃. quia h̄
reuocatio fuit in paulo valde mirabilis ꝓpter
quod eccleſia eã ſolẽnizat. ⁊ ſic li p̄mus excellẽ
tiam notat vocationis. ⁊ ſimiliter legit̃ de be/
ato Franciſco q̄ dixit ſe eẽ maximũ peccatorẽ
toti⁹ mũdi. ⁊ h̄ cõtingit ex eo q̄ q̃to ſeipos re
cognoſcũt. tãto magis ſe indignos dep̄hende
dunt. iuxta illud Gregi. iij. moral'. Sancti viri
quo alti⁹ apud deũ ṽtute dignitatis ꝓficiunt
eo ſubtili⁹ ſe indignos eẽ dep̄hendũt. quia dũ
ꝓpinqui luci fiunt quicq̄d eos in ſeipſis late/
bat inueniunt. ne ergo bon⁹ hõ cadat in ſpiri=
tualẽ ſupbiam que aliq̄n peior ẽ ⁊ magis no=
ciua q̃ ſecular̃ põpa. ideo de⁹ aliq̄n ſbtrahit ſi
bi gr̃aꝫ ſpũalẽq; ꝯſolationẽ. Et etiã ne hõ cre
dat a ſeipo h̄re illã gr̃am vel ex merit̃ ſuis. ſed
vt cognoſcat q̄ illa gr̃a det̃ ſibi ex ſola ſpũſſci
bonitate ⁊ liberalitate ⁊ non ꝓpt̃ ſua merita.
nã minimã guttã bonitat̃ dei nõ poſſum⁹ me=
reri a nobiſmetipſis. Scđa cã vt hõ cõprobet̃
vult em̃ ſpũſſcũs int̃dũ gr̃am ſbtrahẽ ab hoĩe
volẽs eũ ꝓbare vtrũ velit abire ⁊ cõſolatiõeꝫ
a creatur̃ q̃rere q̄n ꝯſolatiõeꝫ ñ põt ab eo h̄re
ſicut ꝓbat ſponſus fidẽ ⁊ dilectiõeꝫ ſue ſponſe
ṽbi gra. vt mercator ſiĺaret ſe ire ad nũdinas
⁊ abſconderet ſe in domo volẽſ videre q̄ vxor
faciat eo abſente vł q̄d loq̄ de eo velit. vel ſi đ
receſſu ei⁹ doleret. vel de reditu gauderet. Sic
ſpũſſanct⁹ aliq̄n tardat venire cum dulcedine
gr̃e ſue vt ſic ꝓbet ꝯſtantiã fidelis aĩe an velit
aliũ virũ accipere eo abſente. vel velit ſe pro=
pter eum ab adulterio ſpirituali continere. id
eſt. an velit cõſolationẽ alienam a creaturis q̄
rere vel ſi velit libenter ſine conſolatione eſſe.
vel vtrum velit firmiter ſtare ⁊ nõ ab eo rece=
dere. Si aut querit anima conſolationẽ a cre=
aturis poſtq̃ diuinã amiſit facit ſicut mulier
q̄ abſente viro ꝓprio ad aliũ ſe transfert. ideo

debet facerere ſicut turtur. de quo dicit phi/
ſolog⁹. Turtur inane neſcit amare. amiſſo nã=
q̄ pare nõ vult habere parẽ ſed ſemper gemit
Sic ⁊ hõ grã ⁊ cõſolatione ſpũſſancti ꝓuatus
debet ſemꝑ gemere donec redeat ſemꝑ expe/
ctare. Tertia cauſa vt hõ in timore cõfirmet̃.
timere eñ debet ne forte ſponſum ſuũ ſc3 xp̄m
vel ſpm̄ſcm̄ offenderit ꝑ aliquã cãm vel negli=
gentiã ꝓpter quã ei cõſolationẽ ſpũalem ſub/
trahat. ſ; tñ ille timor debet eẽ moderat⁹ ne de
ſperet. debet eñ timor eẽ filialis nõ ſuilis. ſic̃
puer timet p̄rem ⁊ tñ cũ hoc ip̄m diligit. vñ di
cit btũs Greg⁹. ſuꝑ Cañ. ſponſus qñq̃ abſcõ
dit ſe ab anima vt ardenti⁹ eũ ecõuerſo querat
⁊ dũ inuenerit ecõuerſo diligẽti⁹ ⁊ cauti⁹ eum
cuſtodiat. Quarta cauſa ne hõ nimiũ deſtrue
ret̃. quia ſi ſemꝑ haberet illã gratiã vel dulce
dinẽ ſpũalem ſemꝑ vellet orare. ieiunare. vigi
lare ⁊ alios labores facere. quia q̄cquid in ta/
li grã faceret. ſemꝑ ſibi dulce ⁊ delectabile eẽt
⁊ ſic ſe hõ deſtrueret. vt ergo hoĩs obſequiu3
ſit rõnabile. de⁹ aliquãdo ſubtrahit homi dul
cedinẽ gratie ne nimiũ debilitet̃ Sũt eñ aliq̄
in ꝓncipio adeo feruẽtes q̄ nimiũ deſtruũt ſe
⁊ faciũt ſibi capita debilia ⁊ fatua q̄ poſtea ni
hil poſſũt. Et de illis neceſſe ẽ vt aliq̄ñ gratia
ſubtrahet̃. Quinta cauſa ne ꝓrim⁹ ↄtemnat̃
Sunt eñ aliqui qñ deus eis facit aliquã gra=
tiam ſtatim iudicãt ⁊ deſpiciũt alios. q̄ ſi for/
te haberẽt illã gratiã plus facerẽt q̄3 ipſi. ſ; tali
bus min⁹ ꝑfectis deberẽt compati. Quia ſ; m
Gregi. vera iuſticia cõpaſſionẽ habet. Sexta
cauſa vt hõ nõ tediet̃. Sunt eñ aliq̄ qui data
grã nõ vtunt̃ ad bonũ ſed tepidi fiunt ⁊ tedio
ſi. Cõtra q̄s dicit apl̄s. ij. Cor. vj. Hortamur
vos ne in uacuũ gratiã dei recipiatis. Et hi ex
quo volunt inutiles eẽ neceſſe ẽ vt grã eis da/
ta ſubtrahat̃. Sicut factu3 ẽ ſeruo illi pigro q̄
cũ talẽto dñi ſui nihil opat⁹ ẽ ſed fodit in trã.
ꝓpter qd̄ talentũ ab eo fuit ablatũ ⁊ illi q̄ ha/
buit decẽ talenta datũ Mat. xxv. Septimo
ſi cõſolatio mũdana admittat̃ qñ eñ hõ que/
rit conſolationẽ ⁊ delectationẽ mũdanã ſeu in
delectabilib⁹ mũdi tũc ſubtrahit̃ ei grã ⁊ cõſo
latio ſpũſſancti. Quia dicit Berñ. Delicata ẽ
diuina grã ⁊ cõſolatio ⁊ nõ dat̃ admittentib⁹
alienã. Exemplũ hui⁹ patet in trib⁹ regib⁹ q̄s
ſtella abduxit ab oriẽte. q̄ dũ hieruſalẽ intra/
uerũt querẽtes de iudeorũ rege vbi nat⁹ eſſet
ſtellã ꝑdiderũt Mat. ij. Suꝑ quo dicit Gre.
q̄ dum magi queſierũt cõſiliũ humanũ perdi
derũt cõſiliũ diuinũ. Quidã eñ in mũdo iſto
volunt delectari in cibo. in veſtib⁹ p̃cioſis. in
amicis. in vxore. in filijs. ⁊ in gaudijs munda=
nis. ⁊ cũ hoc etiã querũt delectatiões ⁊ conſo
lationes diuinas. ⁊ hi nõ ſolũ eas ꝑdunt ſ; eti
am ſeipſos decipiũt. Quia dicit Aug⁹. v. con

feſſionũ. Gaudiũ diuine dulcedinis nõ degũ
ſtas ſi carnali delectatiõe cor maculas. Octa/
uo igitur ſubtrahit̃ gratia ſpirituſſancti. ſi in
his terrenis nimium occupet̃. Na3 beat⁹ Gre
gorius cõquerebat̃ quãdo fuit in monaſterio
diſtractus a negocijs ſecularibus ⁊ quãdo fu
it liber in corde ab illis tunc magis fuit quiet⁹
in corde ⁊ pacificus cum deo q̄3 añ fuit in offi/
cio cure paſtoralis. ſed quãdo fuit ſublimatuſ
in papam tunc fuit inquietus ideo petit in ps̄.
liiij. Quis dabit mihi pennas ſicut columbe ⁊
volabo ⁊ requieſcam. Nona cauſa ſi gratia ſi
bi data alijs reuelet̃. quãdo eñ homo reuelat
grãm ſibi datam a deo vel iactat ſe inaniter ꝺ
donis diuinis tunc amittit eam. Sicut pt3 de
quodam fratre cõuerſo qui poſt multos labo
res ieiunia ⁊ oratiões meruit q̄ in ſuſceptione
venerabilis ſacramenti ſuſciperet inenarrabi
lem dulcedinem ⁊ delectationem in ore ⁊ in to
to ſuo corpore. ita q̄ illa dulcedo ⁊ delectatio
fuit ſuꝑ omnem delectationem ⁊ dulcedinem
mundi. qui veniens ad quẽdam fratrem peti=
uit ſibi dari oſculum ab eo putans q̄ ille etia3
deberet ſentire illam dulcedinem. Tunc ſtati
illa dulcedo euanuit ⁊ poſtea nunq̄3 eam reha
bere potuit. idcirco quãdo homo ſentit dulce
dinem diuine gratie tunc debet ſe humiliare ⁊
in humilitate cordis gratiarũ actiones referre
quia ſuꝑbia ⁊ elatio ſpũalis valde eſt nociua
Quare dicit Jſidorus de ſummo bono. Non
te arroges. nõ te iactes. non te inaniter extol/
las. vl̓ de te preſumas. nihil boni tibi tribuas.
Nam legitur in vitaſpatrũ. Fuit quidam fra
ter in quodam monaſterio multum verboſus
⁊ ſemel accidit q̄ loquẽdo de nõ ſibi cõmiſſis
diceret ſibi abbas vade ⁊ tace. qui recedẽs ab
abbate cordi ſuo verba abbat̓ impreſſit ⁊ am
plius ſilentium tenuit. Cunq̄3 ſic taceret tunc
ab intra tantũ ꝓfecit vt ſibi deus quedam ſe/
creta reuelaret. accidit vt quidam heremita ñ
longe a monaſterio infirmaretur qui miſit ad
abbatem q̄ ad eum veniret ⁊ ſacramentu3 eu
chariſtie ei miniſtraret. Eunte autem abbate
ſumpſit ſecum illum taciturnum. Jn via autẽ
quidam latro audiens campanam eos ſecut⁹
eſt vſq̄3 ad cellam heremite manens foras. re=
putans ſe indignum q̄ ad cellam ſancti viri in
troiret. poſtq̄3 autem heremita confeſſus eſſet
ſtans ꝓpe ianuam cum humilitate cordis ſui
dixit. O ſi eſſem talis qualis tu es. Et heremi
ta in elatione mẽtis ſue dixit. hoc libẽter debe
res velle q̄ eẽs talis q̄lis ego ſum. Tũc ille fra
ter taciturn⁹ cepit amare flere. Poſtq̄3 aũt fra
ter ⁊ abbas recederẽt ille latro a remot̓ cucur
rit poſt eos ⁊ inuocauit deũ vt ſibi daret ↄtri
tionẽ ⁊ vite emẽdationẽ. q2 iã ꝓpoſuit abbãti
illi ↄfiteri ⁊ ãpli⁹ nunq̄3 peccare velle. ⁊ in cur

ſu veloci cecidit ⁊ mortu⁹ ē. qđ ille frater videſ
cepit letanẽ ridere. Cū aūt abbas ad monaſte
rium rediſſet queſiuit a fratre quare ſic tace/
ret: rñdit. pater ſemel dixiſtı mihi. vade ⁊ ta/
ce. ab illo die ſemꝑ tacui niſi fuiſſem īterroga/
tus. Et abbas. quare fleuiſti cū illū ſcm̄ homi
nem heremitā cōicaui: ⁊ quare riſiſti cum ille
mal⁹ latro poſt nos cucurrit volēs nos ſpolia
re vel forte necare. ⁊ cadendo in ſuis obijt pec
catis: Rñdit ille. pater cauſa flet⁹ mei fuit iſta
quia cū cōmunicaſti heremitā iſtū infirmū. la
tro ſtetit foris ianuā dicēs in humilitate cor/
dis. O ſi eēm talis qualis es tu. ⁊ heremita re
ſpondit in elatione mentis. hoc poſſis libēter
velle. ⁊ ſic mortuus ē ⁊ damnat⁹. Sed latro il
le q̄ poſt nos cucurrit habuit ꝓpoſitū cōfiten=
di. nō nos ſpoliandi nec occidēdi. ⁊ ſic currēs
cecidit ⁊ obijt. ⁊ angeli aiam ei⁹ receperunt. ⁊
ad celū cū gaudio adduxerūt. q: cōtritio eius
fuit tanta ꝙ deleuit penā ⁊ culpā. ⁊ ideo riſi.
ićo nos in humilitate mētis gratiā nobis da/
tam occulte cū gratiarūactiōe teneamus. nec
ſupbe eam alijs reuelemus. vt cum latrone ce
leſte gaudiū habeam⁹. hic cōclude. Artuz ad
ſcđm tangit in verbis p̄miſſis ſpūſſancti ſubti
litatē. cum dicit. Deducet me in terrā rectam.
Circa quod nota. hoies diuerſimode deducū
tur in hac vita. quidā eñ ducunẽ a ſpiritu ille
cebro ſeu ſenſualitatis. hi ſunt q̄ nō ſm̄ verita
tem ſed ſm̄ paſſionē viuūt qui nō quod hone
ſtum eſt ſed delectabile in oīb⁹ cōſequunẽ.
ſicut duct⁹ fuit ille iuuenis vecors quē mulier
meretrix ſermonib⁹ ⁊ blandicijs labiorū ꝓtra
xit ⁊ irretiuit. de quo dicit Salomō Prouer.
vij. De feneſtra domus mee ꝑ cācellos ꝓſpe/
xi iuuenem qui trāſiuit ꝑ plateas iuxta angu/
lum. ⁊ mulier in habitu meretricio occurrit ei
⁊ dixit. veni fruamur cupitis amplexib⁹. ⁊ ſe=
cutus eſt eā ſicut bos q̄ ducit ad victimā. ſed
ille ſpūs nō ducit in terrā rectā celeſtis patrie
ſed eterne miſerie vbi null⁹ ordo ſed ſempiter=
nus horror īhabitat. Job. x. Quia ſm̄ apl̄m
j. Cor. vj. Fornicarij adulteri molles maſcu=
lorū cōcubitores regnum dei nō poſſidebunt
glo. niſi peniteant ⁊ a fornicatiōe ceſſent. Nā
refert Petrus damiani. ⁊ Vincen. in li. xxvj.
ſpe. hiſto. ꝙ vmbertus quidā ep̄s retulit ꝙ in
monaſterio ſancti Silueſtri quidā monachus
obijt. ⁊ ab incipiente gallicantu nocturnal ar=
ticuli vſq₃ ad ſcđam diei horā cadauer exani=
me (fratrib⁹ circūquaq₃ pſallētib⁹) iacuit. Cū
q₃ ad miſſam agn⁹ dei ꝓ eo diceret ſurrexit ⁊
maledictiones ⁊ cōtumelias in deum incepit
euomere. ⁊ i crucē que ſibi oblata erat vt oſcu
laret cōſpuere ⁊ btām virginez Mariā igno
minioſis obprobrijs lacerare. ⁊ dixit. q̄re pro
me pſallitis: nā ego in iferno fui ibi mgr̄ meuſ

lucifer coronā ſuā ereā inextinguibili ardore
ardētē mihi impoſuit. eiuſdēq₃ metalli clami/
dem qua induebat veſtiuit. Eratq₃ h̄ clamis
tā feruenẽ ignita vt guttas videret emittere.
cū fratres eū vt penitentiā ageret admonerēt
ille anathematizabat ⁊ oīa redēptoris nr̄i ore
ſacrilego cōdemnabat myſteria. Tunc mona=
chi toto corde ꝓ eo orātes exutis veſtibus ſe
ꝟberātes ⁊ pugnis pectora tundētes oībus
q̄b⁹ valebant p̄cū generib⁹ inſudabāt. Et ec
ce deſperat⁹ ille ad ſe redijt ſaluatorı oipoten/
tiam laudat. ſathane ludificatiōib⁹ abrenūci/
at. crucē adorat. penitentiāq₃ flagitat. Confeſ
ſus eſt aūt ꝙ poſt abrenūciationē ſeculi in for
nicationē inciderat. qđ hacten⁹ celauerat lau
danſq₃ ⁊ bn̄dicēs deū vſq₃ ad alterā diē vixit
⁊ in ſcā cōfeſſione migrauit. Ecce ꝙ iſte ſpūs
ſenſualitatis ⁊ fornicationis hunc ad terram
miſerie finaliter duxiſſet niſi p̄cibus illorū ele=
ctorū liberat⁹ fuiſſet. Jđo ſcribit Fulgenti⁹ in
martilogio ꝙ admeth⁹ rex alceſcā duxit i vxo
rem. cōtigit aūt Admethū infirmari cōſuluit
appollinē q̄uō poſſit de īfirmitate curari. rñſuz
ē ei ab appolline ꝙ curari nō poſſet niſi aliq̄ ꝑ=
ſona de ſuis ꝓpinq̄s volūtarie ꝓ eo moreret.
Quo intellecto alceſca mortez ſponte ſubijt ⁊
ad inferna deſcēdit. quā cū hercules inueniſſ₃
ei cōpatiens eā ab inferis liberauit. Moralr
h̄ exponit Hol. lec. ccvj. dicens. Mēs huma
na ⁊ ſenſualitas ad inuicē copulanẽ ſic̄ ſpon/
ſus ⁊ ſpōſa. vir ⁊ vxor. īfirmaẽ ſpūs q̄ſi vir qñ
tēptatiōib⁹ varijs angiẽ. clamās cum pſ. vj.
Miſerere mei dn̄e qm̄ infirmus ſuz. ſana me
dn̄e. ⁊ ſic orare qñ mens tēptaẽ ē deū ſapiētie
ꝓ cōſilio petere vł requirere. rñdet aūt de⁹ ꝙ
oporteat ſi ſpūs debet ꝯſeq̄ ſalutē vnū de pro
pinquis ſuis mortē volūtariā ſubire h̄ eſt car
nē volūtarijſ penis mortificare. quia niſi caro
moriaẽ ſpūs vitā gr̄e nō hēbit. Et h̄ ē ꝙ dr̄ ad
Ro. viij. Si ſm̄ carnē vixeritı moriemı. ſi aūt
ſpū fcā carnis mortificaueritı viuetı. ſ. vita gr̄e
⁊ gl̄ie. Caro āt ꝑ pniam rōnabilē tādē deſcēd₃
ad iferos qñ i tr̄ā đ q̄ fcā ē etnalr reuiẽ. Sz ꝑ
herculē ꝟtuoſū. i. xp̄m i reſurrectiōe generali
reſuſcitabiẽ ⁊ viro ſuo. i. ſpū ꝑpetue cōiūget
Caro eñ i hac vita ductrix nr̄a eē ñ dꝫ. nec ſen
ſualitas ne i illecebrı ducamur. ſ₃ magı ſm̄ ſpm̄
debem⁹ ābulare. iux̄ illā hortationem apl̄i ad
Gal. v. Spū ābulate ⁊ deſideria carnis ñ ꝑfi=
cietı. ⁊ ita ſi ſpū deducemı ñ eritı ſb lege carnis
⁊ ꝯcupie q̄ ſpūi repugnat. Sic̄ dr̄ ad Ro. vij.
Video aliā legē i mēbrı meis r̄pugn̄tē legi mē
tis mee. Scđo q̄dā ſunt q̄ ducūẽ ſpū ꝑnicioſo
familiaritatı. ⁊ h̄ familiaritas cū vitioſ vitio=
ſa ē. ⁊ rō ē illi⁹. vt dic̄ Hugo i ſoli. đ arra anie.
Ea ē vis amoris vt talē te eē ncc̄e ſit q̄le eſt id
qđ amas vt cui ꝑ affectū cōiungeris in huius

ſimilitudinē quodāmodo dilectiōis ſocietatē
trāſformeris. nec mirū quia ſm Dionyſiū de
diui. nomi. Amor habet quādā vim extractā
vniformiter ⁊ trāſformatā q̄ nō dimittit ama=
tores ſuipſiꝰ eē ſed amatorū. ⁊ ideo ſub cōdi=
tionibus illiꝰ q̄ amat pōt q̄libet hō deſcribi ve
riſimiliter ſi tñ eiꝰ ꝯditiōes cognoſcat. Sꝫ iſte
ſpūs ꝑnitioſe familiaritatis nō ducit in viam
rectā ſed ꝑiculoſam ⁊ tandē ducit ad mortē tē=
G poralem videlicet ⁊ eternā. Nā dicit Petrus
alphonſus ꝙ cum duo clerici trāſirent ante ta
bernā in quadā ciuitate in qua erāt dulces cā
tus ⁊ ſolatia mlta. inuitati ſunt ab illis q̄ erāt
ibi ad potū. vnꝰ dixit nō intrabo. qꝛ dic̄ phus
nō eſt tranſeundū ꝑ ſedem gentis inique. illo
vero recedēte alter intrauit. ⁊ cū eſſet ibi. ecce
ꝑ̄poſitus querēs illos q̄ erant ibi quia homi=
cidiū fecerūt in illo loco. ⁊ tam clericū q̄ȝ alios
ducere iuſſit ad ſuſpendiū. Cūq̄ȝ ducerent̄ ait
clericus modo ſcio. ſed tarde. qꝛ fatuꝰ eſt ille q̄
nō credit phō de vitando malorū cōſortio. ꝓ
pter ſocietatē em̄ malā hec patior. ideo ſignan=
ter ſcribit Ualerius ad Rufum. Ethicū ē vi=
deto cui des. vult dicere ꝙ hō videat cui det
bona ſua. illud em̄ eſt ethicū. i. ad v̓tutē mora
lem ꝑtinēs. ſicut ad quādā eiꝰ ꝑtem videlicet
ad liberalitatē. Sed videto cui hō dat ſeipm
ꝑ amorem ⁊ familiaritatē ⁊ coniūctionē. h̓ eſt
ethicū. nō q̄ſi ꝑs ſ̓ tota v̓tus moralis. Iſtud
v̓bū ſūme eſt iuuenibꝰ imprimēdū. Un̄ q̄daꝫ
ſenex filiū ſuū informans ne familiaritatē cuꝫ
vitioſa contraheret meretrice ſibi dixit. Talē
nāq̄ȝ foue qualē ſibi nectit amorē. Sermo ve=
ridicus vt ſit ipſe alter amicꝰ. ⁊ cōſequēter ex=
planat ſenex quē vocat turpē dicens. Turpē
tetra cutis nullū faciet noiari. Sed mens pol
luta facti cupiēs maculari. Sꝫ in fine alloquēs
filiū dixit. Ergo caue fili turpatos crimine vi
li. Ne tu cōſimili turperis fine ſenili. Circa h̓
notandū Ariſtl. ix. ethi. c. iij. mouet tres nobi
T les q̄ſtiones ad ꝓpoſitū ꝑtinētes. Prima eſt
iſta. ponamꝰ ꝙ aliquis cōtrahat amicitiā cuꝫ
aliquo viro ꝓbo. ⁊ iſte poſtea mutet̄ ⁊ fiat ma
lus. queſtio ē. vtrū amicitia ad talē ſit ſoluen=
da. Scōa eſt illa. dato ꝙ ſic vtrū ſtatim ſit ſol
uenda. vel vtrū hō debeat talem diſſolutionē
differre. Tertia q̄ſtio vtrū ad talē poſt ſoluti=
onē amicitie debet ſe hō habere ſicut alienus.
ac ſi nunq̄ȝ fuiſſet amicus. Ad ꝑ̄mā queſtionē
r̄ndet dicēs duo. vnū quod ē impoſſibile ꝙ il
le amet̄ a v̓tuoſo cuiꝰ malicia eſt manifeſte vi
tioſa. Scōo ꝙ nō debet amare talē. rō ē. quia
nō eſt poſſibile ꝙ cōſeruet̄ amicitia ad maluꝫ
vbi nō cauſat̄ aliq̄ ſi͞litudo amicitie. Ad ſecū/
dam queſtionē diſtinguit. qꝛ talis factꝰ malꝰ
vel omino iſanabilis ē ꝙ nō pōt reduci ad ſta=
tum ſalutis vel v̓tutis. Uel pōt reduci ad vir
tutis ſtatū. ſi ſcōm. nō debet hō abijcere ſtati
amicū. ſ̓ exhortare ad h̓ ꝙ recuꝑet bonos mo
res. Et multo magis debet amicꝰ talē iuuare
recuꝑando eū q̄ȝ recuꝑando diuitias. qꝛ v̓tuſ
eſt magis bonū q̄ȝ aliq̄ ſubſtātia tꝑalis. ſi vero
ſit omino inſanabilis ſicut ſunt inueterati die
rum malorū. ſtatim debet amicitia ad talē diſ
ſolui. nec eſt icōueniēs hoc facere ꝙ nō ſit vni
tus tali vitioſo virtuoſus. qꝛ dic̄ Ariſtl. in eo=
dem. c. ꝙ illi q̄ ſe ſimulāt v̓tuoſos vt amicitiā
cōtrahāt cū v̓tuoſis ⁊ tñ ſunt latent̄ mali. ſūt
minus accipiēdi q̄ȝ illi q̄ corrūpūt nūmiſmata
quia q̄ȝto horribiliꝰ eſt vitiū q̄ȝ falſa pecunia
tāto qui falſe ſimulāt v̓tutes maligniores ſūt
q̄ȝ qui fugiūt monetā falſam. Ad tertiā queſti
onē r̄ndet. ꝙ aut fit amicitie diſſolutio ꝓpter
minorē bonitatem. aut ꝓpter abundantē ma=
liciā. Si ſcōo mō nihil debet hō familiaritatiſ
exhibere tali q̄ſi cuicūq̄ȝ extraneo qꝛ eū dece=
pit ⁊ verecūdū fecit. Uerecundū em̄ v̓tuoſo
nō eſt amicū vitioſum fugiſſe. ſi ꝑ̄mo modo fi=
et diſſolutio amicitie ſicut fit de duobꝰ quorū
vnꝰ ſtat in gradu remiſſe v̓tutis. ⁊ aliꝰ ꝓficit
ad gradū intenſum. tūc em̄ nō ē poſſibile ꝙ ꝓ
ficiens ſm amicitiā ad nō ꝓficientē iungatur.
ſm Ariſtl. quia nō de eiſdē gaudēt ⁊ triſtātur
qd̄ eſt ꝓpriū amicorū. Et in tali caſu debet hō
ſe magis exhibere beniuolū ꝓpt̄ ꝑ̄teritā ami/
citiā q̄ȝ ſi nunq̄ȝ fuiſſent amici. Illi v̓o inſana=
biles ſunt omino abijciēdi a cōmunione beni/
uolorū vel v̓tuoſorū q̄ȝtū poſſibile ē ⁊ nō curā
dū eſt ꝙ eis diſpliceāt vel eos offendāt. Quia
v̓tuoſo ſꝑ debet eē ꝓpoſitū peſſimis diſplice=
re. Sic dicit Boetiꝰ. j. de ꝯſola. Hoc eſt q̄ ſm
Ariſtl. qd̄ maxime v̓tuoſo vitandū ē tam pro
pter cōſcientiā q̄ȝ ꝓpter famā. ſ̓ familiaritas
ad ꝑſonas corruptas ⁊ infectas. ꝑ quas mul=
ti innocētes corrupti ⁊ abominabiles facti ſūt
⁊ abducti a v̓tute ⁊ tandē a ſerenitate cōſcien
tie ſue quorū q̄libet pōt dicere illud Hiere. xx
xviij. Seduxerūt te ⁊ ꝑ̄ualuerūt aduerſum te
viri pacifici tui demerſerūt te in ſceno ⁊ i lubri
co pedes tuos ⁊ receſſerūt. de tali etiā ꝑūſo du
ctore dic̄ Salomō Prou. xvj. Uir iiquꝰ lactat
amicū ⁊ ꝑducit eū ꝑ viā nō bonā. De vitāda
etiā ſocietate malorū q̄ ducūt hoīes ad viā ma
licioſam loquit̄ Sene. ad Lucilluꝫ epm. xvj.
Si vis ꝑegrinatōes tuas hr̄e iocūdas comitē
bonū ſume. ſane habebit te auaricia q̄ȝdiu aua
ro ſordidoq̄ȝ cōuixeri. habebit te timor q̄ȝdiu
ſupbo cōuerſaberis. Tertio quidā deducun/ V
tur ſpiritu ꝑ̄ſumptuoſe temeritatis ſicut ſunt
plerīq̄ȝ imperiti qui ꝓprio ſenſui ſtatim adhe
rent. Quia dic̄ Uegetiꝰ de re militari. li. j. Im
perita ruſticitas ꝑ̄lima ꝑmutat ⁊ credit diſſe/
rere qd̄ neſcit. ⁊ ideo ꝓpt̄ inexꝑientiaꝫ paſſio
iuuentutis eſt preſumptio. Timiditas vero ē

paſſio ſenectutis. ſicut dicit Ariſto. xi̅j rethoꝛice ſue. de talibus verificatur illud Matth. xv. Ceci facti ſunt duces eoꝝ. Tales etiã ſũt qui ꝓpꝛie foꝛtitudini vel virib⁹ innitẽtes non recõmendãt ſe deo. nec diuinũ imploꝛãt auxiliũ. ſicut eos docuit chriſt⁹ Matth. vj. Et ne nos inducas in temptationẽ. Tales ſunt q̃ ſe ingerunt ꝑiculis temptationũ. male ſociati ſe imiſcẽt. ſuſpecta cõſoꝛtia nõ refugiũt. ⁊ ideo cito cadunt. hoꝛũ figurã geſſit Petr⁹ qui ꝓpꝛie infirmitatis ignar⁹ dixit xp̄o. ⁊ ſi opoꝛtuerit me moꝛi tecũ nõ te negabo. Mat. xxvj. Iſte ꝟo eadem nocte ſe ingerẽs male ſocietati curialiũ ⁊ mulierũ chꝛiſtũ ter negauit. Tales ſunt multũ ſe iactantes de caſtitate ⁊ ꝯtinẽtia ⁊ alios q̃ cadũt cõtemnẽtes. ⁊ ipſimet i modica tẽptatione temptati ⁊ vexati facillime capiunt.

Sed boni ⁊ ſancti homines deo ſe cõtinue recõmendant. ſciẽtes ꝙ diuina bonitas ẽ ⁊ non ſua. ſi cõtra temptatiões reſiſtũt. ⁊ ideo ſignãter dicit Job. xxxj. Si oſculat⁹ ſum manũ meam oꝛe meo q̃ ẽ iniq̃tas maxima ⁊ negatio cõtra dñm altiſſimũ. vbi gloſa dicit. oſculari manum ẽ bonũ nature vel grẽ a deo conceſſũ meritis humanis tribuere. vñ qui oꝑa bona faciunt ⁊ illa deo nõ attribuũt. ſed ꝟtute naturali ⁊ pꝛudẽtie ꝓpꝛie. hi deũ qui ẽ bonitas a q̃ omne bonũ deriuat negant. Tales etiã ſunt q̃ inualitudinẽ ſuã minime ꝑpendẽtes ſpiritu pꝛeſumptionis in altũ dignitatis ſũme ſe extollũt ⁊ tandẽ deficientes cadunt. ⁊ ſe in aĩa letaliter cõfringũt. Cui⁹ ꝓbationẽ ponit Quadripartitus lib. ij. c. iiij. dicẽs. Eleuat⁹ ſtrucio pedis officio cũ aſcẽdiſſet in montẽ cernẽs volucres in liquidũ aerem ale pennate agilitate ſe diffũdere p̄ſumptionẽ ſũmens ex penna. idipſũ voluit attemptare. cũ anhelationis ſpiritu pararet ſe mittere. id gallina ꝓſpiciẽs ſic fert ei dixiſſe. tene locu tuũ chariſſime ⁊ caue ne penna p̄ſumptionis tue tibiã amittas ꝟtutis. Cuius vilipendens humilis ſcꝫ galline ſalubꝛe conſiliũ mox rñdit. Tace miſerrima q̃ cum poſſes validitate pennarũ altis ⁊ lucidis ꝑfrui. grauitate paupis pectoꝛis lutuꝫ colis. Quo dicto coꝛdis vigoꝛe p̄ſumptuoſe ſe cum impetu mouit ſic emittẽs flatũ alarũ mentiẽtẽ. ſtatere ꝟo pondere coꝛruit ⁊ ſui oneris deſcenſu rapido totũ ſe cõfregit. tũc ad vlulatũ dolentis gnara rei gallina deſcendens ad eũ pede tuto venit ⁊ dixit ei int cetera. Nõ attendiſti ꝙ p̄ſumptio dum nimis extendit diſiungit dum erigit dirruit. cũ añponit poſtponit. ⁊ infra. Ita tue valitudinis metas age. vt extra metã tue longitudinis te nolis extendere. Vn⁹ ſume quod poſſis ferre. ⁊ id bibe qđ poſſis digerere. Crepat enĩ im ꝓpoꝛtionatũ ſuis viribus pond⁹ leuiore q̃ nitit. ⁊ caput inebꝛiat. ſi imoderate vinum bibat. Moꝛalit ſtrucio elat⁹ aſcẽdens i montẽ ſignificat p̄ſumptuoſum peccatoꝛeꝫ in montẽ celi aſcẽdentẽ ⁊ alta diuine excellentie ſcrutari volentẽ. Cõtra illud Ecci. iij. Altioꝛa te ne queſieris ⁊ foꝛtioꝛa te ne ſcrutat⁹ fueris. ſꝫ que p̄cepit tibi de⁹ cogita. ⁊ in plꝛib⁹ ei⁹ opibus ne fueris curioſus. Nõ enĩ neceſſariũ eſt ea que in abſcondito ſunt videre oculis tuis.

Per gallinã aũt intellige xp̄m qui dic Mat. xxiij. Quotiẽs volui cõgregare te ſicut gallĩa cõgregat pullos ſuos ſub alis ⁊ noluiſti. Iſta quidẽ gallina xp̄s dñs noſter diſſuadet homini p̄ſumptionẽ. Per h̃ p̄mo ꝙ tamdiu diſtulit incarnari vt p̄ſumptio in hoĩe deſtrueret. Secũdo ꝑ hoc ꝙ aliq̃n viros ſanctos cadere ꝑmittit in aliquod manifeſtũ pctm̃ moꝛtale. ne de ſe p̄ſumant. De h̃ etiã dicit Aug⁹. Audeo dicere ſupbis eſſe vtile cadere in aliqđ manifeſtum ⁊ aptum pctm̃. vñ ſibi diſplicẽãt qui ſibi placẽdo ceciderãt. Salubꝛi⁹ enĩ Petr⁹ cũ fleuit diſplicuit q̃ placuit q̃n p̄ſumpſit. Tertio ꝑ hoc ꝙ p̄ſumẽtibus auxiliũ ſuũ ſubtrahit. et ſubtracto eius auxilio hõ in bono nõ ꝓficit. et tandem in malũ coꝛruit. Ad p̄mũ ꝑtinet illud Judith. vj. Preſumẽtes de ſe ⁊ de ſua ꝟtute gloꝛiãtes humilias. Ad ſcđm ꝑtinet illđ Auguſt. ſup illud verbũ Pſ. lxvij. Infirmata ẽ tu ꝟo ꝑfeciſti eam. Nõ inq̃t infirmaret anim⁹ ſi nõ firmaret. Per hec tria xp̄s ſuadet homine p̄ſumat. ſi aũt hõ ipſe audire noluerit ⁊ pꝛeſumptuoſe alta maieſtatis ſcrutari voluerit in anima ſua ſe frãgit ⁊ collidit. quia dicit Prouer. xxv. Qui ꝑſcrutatoꝛ ẽ maieſtatis opꝑimit a gloꝛia. Et ſicut gallina pꝛeſumptionem ſtrutionis irridebat. ſic chꝛiſtus pꝛeſumptuoſos ſubſannabit. Iuxta illud Pſ. ij. Qui habitat in celis ſubſannabit eos. Quarto quidam deducunt ſpiritu malicioſe ſeueritatis ſicut nobiles ⁊ potentes. qui latera ſua ſtipant maliciosis conſiliatoꝛibus quoꝛũ inſtigatiõibus ad iniurias varias pauperũ agitant. nunc ad ipſoꝛum deꝑdationes. nunc ad iniuſtas exactiones. nunc ad iniquas ſeditiones. ꝑ quas reſpublica diſſipatur. ⁊ pax ciuilis perturbatur. ideo verificat illud Eſa. v. Propterea captiu⁹ ductus eſt popul⁹ meus quia nõ habuit ſcientiam ⁊ nobiles eius interierũt fame. ⁊ multitudo eius ſiti exaruit. ⁊c̃. Et hec eſt ꝓphetia tam de culpa pꝛeterita q̃ de vltione futura.

Hoc quidẽ ſpiritu malicioſe ſeueritatis deducunt etiam quidã parẽtes pueros ſuos nimis ſeuere coꝛrigentes quoꝛũ vnus dict⁹ fuit brucus. qui duꝫ debebat filios ſuos caſtigare eos ad palũ alligauit ⁊ ſeuere ⁊ imiſericoꝛdit verberauit. Ali⁹ fuit dict⁹ Caſſio qui filiũ ſuũ coꝛrigere volens necare pꝛecepit. vt recitat Valerius in policraton. lib. v. c. vj. Iſte ſpiritus

maliciose ſeueritatis non ducit ad terrā rectā
ſcꝫ bone vite. ſed interdū malicioſe. Sic de h
legit in geſtis Anſel. et idē refert Uincentius
in ſpe. hiſto. lib. xxvj. c. vij. Cũ quidā abbas ſe
mel cōferebat cū Anſelmo q̄d fieret de pueris
in clauſtro enutritis. nō ceſſam⁹ inquit abbas
die ac nocte eos verberare ⁊ ſemꝑ fiūt deterio
res. Ad quē Anſ. q̄ꝫ bñ nutrimētū vr̄m expē=
ditis qui de hominib⁹ beſtias facitis. dic mi=
hi queſo abbas. Si plantā in orto tuo planta
res ⁊ mox illā ex omī pte ꝯcluderes vt ramos
ſuos nullaten⁹ extendere poſſet qualis arbor
inde ꝓdiret ꝑfecto inutilis ⁊ cū ramis ꝑple=
xis. Sic vos tm̄ minis ⁊ terrorib⁹ pueros co=
artatis vt null⁹ ex eis liceat penit⁹ potiri liber
tate. vñ fit q̄ nihil amoris pietatis ⁊ dulcedi=
nis circa ſe in vobis ſentiūt. nec illi alicui⁹ bo=
ni in vobis poſtea fidē habebunt. Accidit vt
ſicut creſcunt in corpe ſic ⁊ in modo ſenſuali ⁊
ſuſpitione mala creſcūt. Cūq̄ꝫ a nullo fuerint
in vera charitate enutriti. nullum niſi deꝑſſis
ſupcilijs oculorū aliquo vultu valeāt intueri
hec Anſ. ideo dicit etiā Caſſian⁹ libro collati
onū. vidi em̄ q̄ ruinā ſepe intulit multorū ni=
mia aſperitas ꝓlator. Quinto deducunt qui
daꝫ ſpiritu vigoroſe benignitatꝭ. Sicut hi qui
erāt in deſerto videlicet iudei de egypto exeū
tes quos dn̄s ex ſua benignitate vigoroſe pre
cedente colūna nubis deduxit ꝑ deſertū. De
quo Exod. xiij. dn̄s aūt p̄cedebat eos. ad oſtē
dendū viā ꝑ diem in colūna nubis ⁊ in colum
na ignis ꝑ noctē vt dux eſſet vtroq̄ꝫ tpe. Ad
cōmemorat dauid Pſ. ciij. Expandit nubeꝫ
in ꝓtectionē eorū ⁊ ignē vt luceret eis per no=
ctem. Moraliter ꝑ filios iſrl̄ intellige homies
xp̄ianos. Sꝫ ꝑ nubē que eos p̄cedebat ſubau
di ſpm̄ſcm̄. pmo quia nubes in terra vel i ma=
ri eleuat. Iux̄ illud. iij. Reg. xviij. Ecce nube
cula pua aſcendebat de mari. ſic ⁊ ſpūſſanct⁹
quos repleuit eleuat a terrenis ⁊ ꝯtemptu ter
renorū ad cōtemplationē eternorū ⁊ ſupnorū
Iuxta illud Ezech. viij. Eleuauit me ſpūs in
ter celū ⁊ terrā. ideo dixit fortunatus in omel.
Eos q̄s ſpūſſanct⁹ humiles inuenerit. ad alta
felicitatis beatitudiniſq̄ꝫ ſuſtollit. Scd̄o ſicut
nubes refrigeriū p̄ſtat. ſic ſpūſſanct⁹ refrige=
rat cōtra incētiua vitiorū. vñ angel⁹ dixit ma
rie Luc. j. Spūſſanct⁹ ſupueniet in te. ⁊ v̄tus
altiſſimi obumbrabit tibi. i. ab omī eſtu vitio=
rum te refrigerabit. Tertio ſicut ex nube plu=
uie generant. ſic ſpūſſanct⁹ reſoluit aīam i ab=
undantiā lachrymarum ſiue in cōpunctioneꝫ
ſiue in oronem. Iuxta illud ad Rhoma. viij.
Nos pmitias ſpūs habētes. i. ſpiritūſanctum
in maiori plenitudine ⁊ ipſi intra nos gemim⁹.
Modo ad ꝓpoſitum ſicut deus deduxit fili=
os iſrael ꝑ columnā nubis de egypto exeun=
tes verſus terram promiſſionis. Sic de⁹ pat
⁊ deus filius deducit nos in egypto hui⁹ mun
di ad terram que fluit lacte chriſti humanita=
tis ⁊ melle ſuauiſſime deitatis precedēte nos
ſpiritusſancto. Ipe em̄ ſpiritusſanctus dedu=
cit egredientiū animas ne in infernum cadāt
eas tenendo. Iuxta illud Pſ. lxxij. Tenuiſti
manum dexterā meā. ⁊ in voluntate tua dedu
xiſti me ⁊ cū gloria ſuſcepiſti me. deducet eas
deniq̄ꝫ ne purgatoriū circūeant ipſas benigne
dirigendo. Iuxta illud Pſ. xxij. Deduxiſti
me ꝑ ſemitas iuſticie. vbi dicit glo. per ſemitas
iuſticie ducit qui ad regnum ſine purgatorio
tranſit. deducit ipſas vltimo ne in via diabo=
lum videant eas pie cuſtodiendo. vellet eniꝫ
diabolus animas ſanctas in via deterrere ſi
nō in pace ſpiritusſancti deducerentur. Ideo
dixit Eſa. lv. In leticia egrediemini de corpo
ribus veſtris. o anime ſancte. Et in pace de=
ducemini ſcilicet in vitam eternā. ad quā nos
perducat. ⁊c̄.

¶ Feria tertia pentecoſtes. Sermo. ij.

AMen dico vobis
qui non intrat per oſtium in ouile. ſed
aſcendit aliunde hic fur ⁊ latro ē. Qui
aūt intrat per hoſtiuum paſtor eſt ouiū. huic
oſtiarius aperit ⁊ oues vocē eius audiūt. Io=
hannis. x. Eſt cōmune prouerbiū. non omne
quod ſplendet in igne eſt aurum. quia cuprū
in igne diſſolutum ſplendet. ⁊ tamē aurum nō
eſt. Sic etiam. non omne quod in mari vide=
tur inſula vel mons eſt. Quia refert autor ꝓ=
prietatum. libro. xvj. c. de piſcibus. Cũ cetus
poſtq̄ꝫ ſenuerit nititur in mari quieſcere et ex
quiete ſine motu facta per multos annos ex
ebulitione maris ⁊ puluerib⁹ maſſa terre ſu
per eo congregatur. ⁊ tūc ibi frutecta creſcūt.
Quod naute videntes ſperant ibi bonuꝫ fun
dum haberi ⁊ montem eſſe. applicant ſe cū na=
uibus ſuis. ⁊ ignem componūt ad cibaria de=
coquenda. quem quidem ignem cetus ꝑ maſ=
ſam terre preſentiens cedit ⁊ omnes ſubmer=
git. Et q̄ hoc ſit verum. ſcribit Uincentius in
ſpeculo hiſtoriali li. xxij. c. lxxxxviij. Dū ſan=
ctus Brandanus alias dictus Matures in
mari nauigaret accedente die paſce vidit quā
dam inſulam ſuper cetum ⁊ nauim applicauit
ibiq̄ꝫ miſſam celebrauit. cunq̄ꝫ miſſam caneret
⁊ ad dominicam orationem perueniſſet. tota
inſula commota eſt. belua illa ſe mouente. ti=
mentes igitur ſe mergendos clamauerūt. vir
aūt dei ſtans imperterritus finiuit miſſam. et
poſt ſocios confortare cepit. tūc diffugientib⁹
cūctis ad nauim ſtās in oratione ſe proſtrauit

rogãs dñm vt cetũ illũ imobilẽ faceret. q̇uſꝗ
cõgregatio fratrũ euaderet. qď ⁊ factuꝫ ẽ. Ex
his pꝫ ꝙ aliqñ videt̃ aliquid ſplendere tãꝗ
aurũ. ⁊ eſſe velut mons. cũ tñ neꝗ aurũ. neꝗ
mons extet. Ita etiã eſt moraliter in ſancta ec
cleſia. in qua quidã apparẽt magni velut mon
tes ꝑ fictã ſanctitatẽ. ita vt in iudicio humano
videant̃ electi. cũ tñ in cõſpectu altiſſimi ſunt
reprobati. Quia dic̃ Greg⁹. ⁊ ponit̃. xj. q. j. c.
Sacerdotib⁹. Multa inquit ſunt que hoies
de iudicio dei ignorant q: fortaſſis q̃ vos lau
datis ille reprehẽdit. ⁊ q̃ vos rephendiſtis ille
laudabit. Et hoc ꝓbat̃ in figura. j. Regl. xvj.
vbi legit̃ ꝙ dñs miſerat Samuelẽ inungere
regẽ vnũ de filijs Iſai. veniens ergo heliab vi
dit primogenitũ ꝓcerũ corpore ⁊ p̃ alijs pul
chrum quẽ in regem vngere voluit quaſi ele
ctum. ⁊ dñs ad Samuelẽ. nõ inquit reſpicies
vultũ eius neꝗ altitudinẽ ſtature eius qm̃ ab
ieci eũ. Ex quo patet ꝙ iudiciũ humanũ inter
dum fallit̃ quo ad electionẽ. Sꝫ nouit de⁹ ſol⁹
qui intuet̃ cor qui digni ſunt ⁊ quib⁹ voluerit
miſericorditer reuelare. Ponit tñ dñs in p̃ſen
ti verũ ſignuꝫ ꝑ qď cognoſcere põt q̇libet ele
ctum videlicet q̇ intrat ꝑ hoſtiũ. i. xp̄m in oui
le ouiũ. qui aũt aſcẽdit aliunde elect⁹ a deo nõ
videt̃. Et h̄ eſt ꝙ dicũt v̄ba p̃aſſumpta. amẽ
dico vobis q̇ nõ intrat ⁊c̃. In q̇ quidẽ euãge
lio duo tangunt̃. Primo parabole ꝓpoſitio.
ibi. q̇ nõ intrat. ſcďo ipſi⁹ expoſitio ibi. ego ſuꝫ
B hoſtiũ. Circa hoc notandũ. ꝙ ꝑ ouile de quo
euangeliũ facit mentionẽ intelligẽ debes quã
libet eccleſiã bñficia ⁊ p̃bendas continentẽ in
qua diuerſi diuerſimode intrãt, tanꝗ ꝑ varia
hoſtia. Quidã eñ intrant in ouile eccleſie per
demonũ ꝓcurationẽ. Sicut refert Robertus
Hol. lec. clxxxix. de duob⁹ quorũ primus fuit
papa Silueſter qui pri⁹ dicebat̃ Gerbertus.
hic p̄mo fuit monach⁹ floriacenſis cenobij et
poſtea apoſtatauit ⁊ diaboli obſequijs ⁊ arti
magice ſe penit⁹ obligauit. itm̃ ꝙ fecit ei oma
gium tali pacto. vt omia ei ad nutũ venirent.
ꝓcuratione igit̃ diaboli eiuſꝗ auxilio ꝓmot⁹
⁊ ſuffult⁹. factus ẽ primo archiep̄s remenſis.
⁊ poſtea rauanent̃. ⁊ tandẽ papa romanus et
demũ queſiuit a diabolo q̃diu viueret in pa
patu. rñſum ẽ ei ꝙ q̃diu nõ celebraret in q̇daꝫ
loco rhome qui hierl̃m dicit̃. ⁊ ẽ in lateraneñ.
cõtigit vt ibi celebraret ⁊ ex ſtrepitu demonũ
mortẽ ſibi ſenſit adeſſe. Suſpirauit g̊ ⁊ igemu
it. ⁊ lꝫ ſceleratiſſim⁹ fuit nullaten⁹ tñ deſpera
uit ⁊ in h̄ valde ſapiẽter egit. quia dic̃ Celeſti
nus papa. xxvj. q. vj. c. Cognouim⁹. Horrẽ⁹
inq̇t fateor tante impietatis aliquẽ reperiri vt
de dei bonitate deſperet. igit̃ corã omib⁹ pec
catũ cõfeſſus ẽ ⁊ mẽbratim diuidi corp⁹ ſuum
iuſſit ſeu ordinauit vt omia illa mẽbra ampu
tarent̃ q̇bus demones adorauerat. Truncuꝫ
v̄o mortuũ ſuꝑ bigam iuſſit imponi. ⁊ vbicũ
ꝗ illa aialia currentia ſiſterẽt ſepeliri deberet
deo v̄o ſignũ euidens oſtendẽte aialia corp⁹
illud ĩ eccleſiã lateranenſem trahũt. In cui⁹ ſe
pulcro adorato ratũ habet̃. ꝙ tumultu oſſiũ ⁊ ſu
dore pape p̄bet̃ p̃ſagiũ morituro. ⁊ hec habẽ
tur in cronica fratris Martini. Secũd⁹ q̇ eti
am intrauit in ouile eccleſie ꝑ demonis ꝓcura
tionẽ nõ noiat̃ qui ſe ꝓpter honores cõſequẽ
dos arti magice dedit. tandẽ ꝓcurante diabo
lo factus ẽ ep̄us. hic cũ m̄ltos haberet aduer
ſarios ⁊ eſſet in quodã caſtro ſuo de q̇ multuꝫ
confidebat ⁊ cũ plimũ timeret cõſuluit demo
nem ſuum ſub hac forma. fugiã vl̃ nõ. reſpon
dit demõ, Nõ ſta ſecure. veniẽt inimici tui ſua
uiter ⁊ tibi ſubdent vr. Accedũt g̊ hoſtes ⁊ ca
ſtrum rapiũt ⁊ ſuccendũt. Inuocauit g̊ demo
neꝫ in extrema neceſſitate q̇ſiuit q̇d faceret et
q̇re eũ ſic finaliter fefelliſſet. rñdit demõ ꝙ eũ
nõ decepit ſed verũ dixit. ſi dictũ ſuũ itellexiſ
ſet. dixi inq̇. nõ ſta ſecure. i. fugias. veniẽt ini
mici tui ſuauiter ⁊ ſubdent tibi vr. i. ignẽ. Et
ſic ip̄m vltimate deceperũt q̇ ꝑ hoſtiũ diabo
lice ꝓcurationis in ouile ſancte eccleſie peſſi
me intrauit. Secũdi intrant in ouile eccl̃e per C
munerũ largitiones. vt oẽs q̇ mediante pecu
nia intrãt in religiones. quia ſimoniacũ ẽ ⁊ ꝑ
uerſum. ideo dicit̃ extra de ſtatu mo. c. mona
chi. Monachi nõ p̃cio recipiant̃ nec peculiũ
ꝑmittant̃ habere. Si q̇s eñ exactus ꝓ ſua re
ceptione aliq̇d dederit ad ſacros ordines nõ
aſcendat. Is v̄o qui eũ recipit officij ſuſpenſi
one mulcet̃. dicit eñ Raymũd⁹. Si monaſte
rium eẽt adeo tenue ⁊ pauptate depſſum. vt
puta ꝙ redditus nõ ſufficerẽt ꝑſonis p̃ſentib⁹
nõ ſolũ poſſunt intentionẽ habere. ſ etiã pñt
dicere nõ ſufficiunt nobis tp̄alia libenter tere
ciperem⁹ ad ſp̄ũalia ſed ad temꝑalia non niſi
haberem⁹ plures poſſeſſiões ⁊ tũc ille offerat
ſe ⁊ ſua. Sed decretalis allegata videlicet mo
nachi. põt intelligi cũ monaſteriũ abundat. et
tunc nõ debet recipe quẽꝗ ſub illa forma. re
cipim⁹ te in fratrẽ ſi attuleris vnde viuas. q̇a
eccleſie bona nõ ſufficiũt niſi nobis. vt extra ď
ſimo. c. tua. In monaſterijs etiã monialiũ nõ
mendicantiũ nõ debẽt recipi niſi que poſſunt
de ꝓuentib⁹ monaſterij ſuſtẽtari abſꝗ penu
ria alias nulla eſſet receptio. vt extra de ſtatu
mona. ⁊ canoni. regula. ꝑiculoſo. §. Sane. li.
vj. Item clericus ſecularis dans pecuniam ꝓ
eccleſie p̃benda male itrat ⁊ ſimoniã cõmittit.
vt. j. q. iij. ꝑ totũ. Ideꝫ intellige ſi pater daret
pecuniã vt filius bñficiũ habeat. Sꝫ diceres.
quid ſi pater emit bñficiũ filio ignorãte nũq̇d
ſimonia reputat̃. rñdet Hugo. j. q. j. Conſtat.
Si filius ignorat ꝙ pater dedit pecuniaꝫ aut

aliqḋ aliud mun⁹ ꝓ eccl'ia vel altari nō peccat
nec ei iputaꝛ quātū ad reatū. ⁊ ſi ſtatim vt co/
gnoſcat dimittit excuſaꝛ ⁊ ex miſ'icordia tolle
raꝛ. Si aūt poſtq̄ȝ ſciuerit nō dimittit peccat.
⁊ tanq̄ȝ ſimoniac⁹ directe ſm canones ē depo
nend⁹. Itē p̄lati qui dant potentiā ⁊ vſuȝ cla
B uiū eccleſie ꝓ mūerib⁹ ⁊ tempali mercede fre=
quēter ⁊ dn̄i terreſtres q̄ eccleſiā vnicā ſpon/
ſam xp̄i ⁊ bn̄ficia vendūt multū deū offendūt
Nō patet ex illo qḋ dicit Holc.lec.cxxxj. Ip=
ſe em̄ in ſuo aduētu venit in carne iudicari nō
iudicare. venit peccata tollere non punire. ad
oſtendendū clemētiā nō vindictā. tn̄ ꝯtra pec
catū ſimonie ita fremebat ꝙ q̄ſi oblitus inna/
te māſuetudinis nō examinās cām ſed obiur=
gans ſtati ad puniendū ſe dedit Nā Joh.ij. ⁊
Mat.xxj. dicit. ꝙ facto flagello de funiculis
eiecit emētes ⁊ vēdētes de tēplo ⁊ mēſas nu=
mulariorū. es ⁊ cathedras vendentiū colum=
bas euertit q̄ ſimoniacos figurabāt. Et dixit
eis. Scriptū ē em̄. dom⁹ mea dom⁹ orōnis vo
cabiꝛ. vos aūt feciſtꝭ eā ſpeluncā latronū. nec
mirū ſi cōtra tales ſic exarſit. Nā ipi chriſtum
expellunt de ſuo officio. chriſt⁹ em̄ hic oſtiū ſe
dic. ego ſū hoſtiū. nolēs ꝙ aliquis in eccleſiaȝ
id ē. eccl'iaſticā dignitatē intret niſi ꝑ chriſtū.
Iſti ḡ p̄lati mali q̄ expellūt chriſtū de ſuo offi
cio faciētes pecuniā eſſe hoſtiū ⁊ nō chriſtum
filēs ſunt ſimoni mago. Cui dixit Petr⁹ Act.
viij. Pecunia tua tecū ſit in ꝑditionē. q꞉ exi/
ſtimaſti donū dei pecunia poſſideri. nec ē cer/
te aliq̄ ꝑſona ita ꝑui valoris q̄n ſibi magnā cō
tumeliā iudicaret inferri q̄ ſi duceret de foro
ad forū ⁊ vbiq꞉ offerret venalis. q̄nto magis
ſponſa xp̄i eccl'ia. ido chriſt⁹ ꝓ ſponſa offendi
tur q̄ viliſſimis ribaldis ad emēdū offerꝛ. nūc
in foro pape. nūc in foro regis ſiue p̄ncipis vl'
alteri⁹ dn̄i ſecularꝭ. talis merito fur ⁊ latro de
bet vocari. ſi em̄ vocaꝛ ille fur vel latro ⁊ ſa/
crileg⁹ q̄ furaꝛ calicē vel librū ſacrū de eccleſia
multo magis ille qui totā furaꝛ eccleſiā. ⁊ om
nia bona ei⁹ dn̄o ei⁹ inuito. Quātū cōtemptū
⁊ damnū faceret aliq̄s regi q̄ in camerā intro=
duceret ſerpētes. bufones. ⁊ ꝟmes imundos
Sed certe iſti venditores in eccleſiā dei intro
ducūt callidos. verſutos plenos veneno pec=
cati. adulatores p̄dones ⁊ latrones q̄ reptilia
vermes magꝭ q̄ȝ hoies nūcupanꝛ ſeu dici poſ=
ſunt. Et ſic maximū damnū fieret hoi ſi ſpōſa
ſua ſic ꝑ artē magicā incantareꝛ ꝙ loco prolis
hūane ꝓduceret talpas ſerpētes ⁊ aſinos cor=
nutos. Ita fit ex ꝑte iſta (irrecōpenſabile dā/
num eccl'ie) ꝑ eccl'ie venditores. Qn̄ em̄ aliq̄s
auarus q̄ tot⁹ inheret terrenis in eccl'ia cano/
nicaꝛ vel p̄ficiꝛ in cura. poſſunt filij eccleſie di
cere mater nr̄a ꝓ fratre nr̄o pepit nob̄ talpam
Qn̄ poniꝛ in eccl'ia maxim⁹ rixator vel bella/
tor poſſunt dicere maꝛ nr̄a genuit nobis vnuȝ
ſerpentē. Et qn̄ p̄ficiꝛ vn⁹ ep̄s illr̄at⁹ vel laic⁹
poſſunt dicere merito ꝙ eccleſia pepit vnum
aſinū cornutū. dicit em̄ btūs Aug⁹. ꝑ. lxx. an=
nos babylonice captiuitatꝭ durauit fax ignis
quā Hieremias abſconderat q̄ tūc p̄mo extin
ctus ē qn̄ antioch⁹ vendidit ſacerdotiū Jaſo=
ni. vt patȝ. ij. Mach. iiij. De illis malis vēdi
toribus exponi pōt illud Johel'. iij. Poſuerūt
puerū in ꝓſtibulo ⁊ puellā vendiderūt ꝓ vi/
no vt biberēt. Per puerū ſubaudi xp̄m. De q̄
Eſa. ix. Puer nat⁹ ē nobis. h̄ poniꝛ in proſti/
bulo qn̄ eccl'ia ſancta cōferꝛ vni lubrico ⁊ luxu
rioſo. Et ꝑ puellā intellige eccl'iam q̄ ē ꝟgo ſi=
ne ruga ⁊ hec vendiꝛ ꝓ vino qn̄ honor eccl'ie
cōferꝛ vni guloſo. Tertij intrāt ouile ſcē eccle E
ſie ꝑ ꝓcuratorū reſignatiōes. pōt em̄ curatus
quilibet cū ſit ſenex vl' debilis renūciare eccl'e
vt extra de renū. Niſi cū pridē. ⁊ hāc eccleſiā
pōt cū licētia patronorū alij idoneo reſignare
videat aūt ille q̄ bn̄ ad tale regimē ītrat. ne cir
ca h̄ negligēs exiſtat. quia legiꝛ in lib. apum.
c. ij. ꝙ Bruno in ꝑtib⁹ theutonie in opido ma
gno qḋ mons martis diciꝛ. bon⁹ p̄ſbyter exti=
tit ⁊ caſtus h̄ cōſobrinū habuit noie Bruno/
nem virū ſciētia ⁊ morib⁹ approbatū. hūc auū
culuȝ p̄ſbyter bruno ſepi⁹ deuote rogabat vt
dicte prochie curā ſuſcipet ⁊ ip̄e tā ſenex reli/
gionē intraret. annuit ille poſt ml'tas p̄ces in=
uit⁹ tn̄. eo ꝙ regimē tāte prochie formidaret.
hic vt obtinuit. Bruno p̄ſbyter religionem in
trauit. ⁊ cito ab hac vita poſt h̄ migrauit diffe
rente Brunone iuniore regimen attēptare. eo
ꝙ aliud bn̄ficiū capellanie viginti marcarū in
caſtro teneret vicariū ꝓcurauit. brunone vna
nocte iuniore in lecto quieſcēte apparuit ei ſe=
nex bruno in cappa nigra iā defunct⁹ ⁊ dixit ei
In grege cōmiſſo male te regis. ⁊ pede ſciſſo
Claud⁹ es inſpicio que pena futura reduco. h̄
dicēs eleuauit cappā q̄ indut⁹ videbaꝛ ⁊ ſe gra
uiter affligi demōſtrauit. ad h̄ Bruno expge=
fact⁹ recolit viſionē atq꞉ verſus ⁊ mox iterum
reſoluiꝛ in ſoporē cui eodē ſcemate defunctus
apparēs dixit Tu pene cā req̄es ꝑ te mihi clau
ſa. ardeſcit vncin⁹ ignis ⁊ eſca futuri. Et hoc
dicēs illi tormētū ignis oſtēdit iterato Cui ter
tio apparēs dixit ſoporato. Mūdi delitijs in=
terdū ſeria miſce. Et his p̄mitijs cape ꝑtes ac
reſipiſce. Ad cui⁹ ꝟba Bruno reſurrexit ⁊ fle
xis genib⁹ ſe impleturū qḋ auūculo viuēte ꝓ
miſerat. nec mora cū ſplendore nimio ꝺfunct⁹
apparēs manifeſte cōgaudēs vouēti. letatus
ſum inq̄t in his que dicta ſunt mihi in domuȝ
dn̄i ibim⁹. ⁊ h̄ dixit i ſublimi. Et ꝯcludit Api
arius vide quāti periculi ſit curā animarū ſu/
ſcipere ⁊ in man⁹ relinquere negligētis quod
in brunone ſeniore potes aduertere qui curaȝ
Do

neglıgent̄ deſeruit ⁊ in brunone iuniore q̄ ſu-
F ſceptā alteri cōmiſit incurate. Sed. d. a. nūq̄d
pōt p̄ſbyter aliū ſubſtituere curā q̄ ei cōmitte
re. ⁊ ſe ab ouib⁹ ſuis abſentare: ad hoc r̄ndet.
Bartho. brix. dicēs. q̄ iura p̄mittunt abſenti
am cōtinue vel ad temp⁹. ſi ip̄e ſua cura impē-
ſis p̄uidet. q̄ eccleſia decent̄ officiet̄ ⁊ popu-
lus ſufficiēter regat̄ ⁊ ip̄e exēplū bonū popul̄
oſtēdat ⁊ interdū p̄ ſe ad locū accedat. ⁊ de p̄-
dictis certificet̄. ⁊ q̄n̄q̄ p̄ ſe officiū p̄ſoluat. et
hoc q̄ ad forū cōtentioſum videt̄ ſufficere ad
ſalutē. Sed an hoc ad forū cōſciētie ſufficiat.
videt̄ certe q̄ non. quia ſi ſufficeret bruno ſe
nior p̄pt̄ abſentiā auūculi ſui punitus non fu
iſſet. aut nec a celeſti gaudio retardat⁹ eēt. ip̄o
addit Bar. tuti⁹ ē vt cōtinue p̄ ſe faciat ⁊ apō
G oues ſuas reſideat. Quarti intrāt in ouile ſan
cte eccl̄e p̄ p̄cū oblatiōes. ⁊ he p̄ces ſi ſint car/
nales ſymoniā cōmittūt. vt p̄tz. j. q. j. Sūt nō-
nulli. Quia tales p̄ ſp̄ūali obtinēdo manus a
lingua offerūt. diſtinguūt t̄n̄ hic doc. vl̄ aliq̄s
porriget p̄ces p̄ indigno. Sz p̄ inde p̄ces offe
runt̄. tā ille q̄ offert. tā ille etiā qui eos exaudit
ſimoniā cōmittūt. vt patz. j. q. j. de ordinatio-
nib⁹. Si aūt p̄ces porrigant̄ p̄ digno nō eſt ſi
monia. vt. j. q. j. latorē. pōt t̄n̄ eē in intentione
q̄n̄ habet̄ reſpect⁹ ad fauorē humanū n̄ ad di-
gnitatē p̄ſone. vt extra d̄ eta. ⁊ q̄. ordinā. tuā.
Sz. d. a. nūquid p̄ces porrigēs p̄ ſeipſo pec/
cat. r̄ndet Raymūd⁹. q̄ nō pōt petere eccl̄am
vel b̄n̄ficiū h̄n̄s curā aīarū q̄ītūcūq̄ ſit dign⁹.
vt patz. j. q. j. ordinādos. Sz b̄n̄ficiuz ſimplex
ſi ſentit ſe eē dignum petere pōt abſq̄ metu ſi
monie. ex̄ de ſimo. c. tua nos. cōcordat Tho. ij
q. c. ij. ⁊ in. iiij. diſt. xxv. ⁊ hoſti. Quidā t̄n̄ di-
cunt. q̄ licz rogare etiā b̄n̄ficiū qd̄ h̄z curā aīa-
rū ſi ē dign⁹ ⁊ indiget etiā ⁊ ſi nō indiget ſi pe-
tit b̄n̄ficiū ſimplex peccat ſm̄ ſcm̄ Tho. vbi ſ.
Quinti intrāt p̄ parentū collatiōes. vt ſunt il-
li q̄b⁹ parētes cōferūt eccl̄as a ſe fundatas qd̄
t̄n̄ ē inhibitū. ex̄ d̄ iure patro. Cōſuluit. p̄ Ale
xandrū. iij. vbi idē dicit. Patronus nō pōt p̄
p̄ria autoritate eccl̄am quā fundauit dare filio
ſuo. nec fili⁹ pōt occupare. ⁊ dic̄ notant̄ p̄p̄ria
autoritate. pōt t̄n̄ ſm̄ Hoſti. p̄r̄ filiū vel nepo-
tem p̄n̄tare. dūmō ſit idone⁹. q̄r poti⁹ videt̄ p̄
ſentād⁹ q̄̄ ali⁹. ar. ex̄ de cohab. cleri. ⁊ muli. c.
j. Et ex̄ de cenſi. cū ap̄l̄s. §. inhibem⁹. Concor
dant Innoc̄. Goffre. ⁊ Bern̄. Sexti intrāt in
ouile eccl̄e p̄ potētū intruſiōes. Nā ſūt nōnul-
li potentes ⁊ dn̄i q̄ interdū p̄ vim intrudūt ſu-
os familiares aut ſuitores ad eccl̄aſticas di-
gnitates ⁊ alijs illas auferūt q̄ in illis mai⁹ius
vident̄ rōne electionis obtinere. Et oēs iſti q̄
ſic intrāt ſunt fures ⁊ latrones. Fures p̄ tan-
to. q̄r auferūt eccl̄iam vel aliud b̄n̄ficium dn̄o
ſuo inuito. Sz latrones ſunt. q̄r vi auferunt.

Et tales habēt timere qd̄ core cōtigit Numē.
xvj. qui ſuggeſſit datan ⁊ abyron vt ipſi ha-
berēt p̄ncipatū ⁊ ip̄e ipſorū p̄tāte h̄r̄et ſacerdo
tium. ſed terra eos abſorbuit cū tabernaculis
corū. Septimi ⁊ vltī intrāt p̄ collegiatorꝫ ele- H
ctiōez. q̄r electio d̄ iure cōmuni ſpectat ad col
legiū. etiā ſi duo vel tres fuerint. vt ex̄ de ele/
ctio. c. j. Et. lxiij. diſt. Adrian⁹. Et q̄ ſic intrāt
in eccleſiā ſanctā itrāt p̄ hoſtiū xp̄m. ſicut ſan-
ctus Matthias q̄ p̄ collegiū ap̄lorū in ap̄l̄m
fuit elect⁹ Act. j. Sic elect⁹ fuit Salomon qui
dicit Sap̄. ix. Tu me elegiſti regē p̄p̄lo tuo ⁊ iu
dicē filiorū tuorū iſr̄l ⁊ filiarū iuda. Hic vt dic̄
Hol. in lec. cxix. informat̄ q̄libet p̄nceps ⁊ p̄/
lat⁹ circa ſtatū ſuū quatuor cōſiderare. Prio
q̄ non ſit immiſſus p̄ intruſionem. ſed vt vere
poſſit dicere. tu me elegiſti. Forma em̄ p̄lato-
rum eligendorū ē ip̄e chriſt⁹ in trib⁹ in ſua cō-
ceptione. in ſua natiuitate. ⁊ in ſua cōuerſatio
ne. Fuit em̄ ſp̄ūaſſn̄cti cōcept⁹ op̄atione. nat⁹
ſine matris corruptiōe. cōuerſat⁹ fuit in mun-
do ſine ambitiōe. quod patet ex illo q̄n̄ popu-
lus voluit eum in regē eligere fugit ille ⁊ renu
it rex fieri. Joh. vj. iſto modo q̄ debet ſtatū in
trare prelature debet cōcipi mētib⁹ electorum
p̄ ſp̄ūſſancti inſpirationē. debet naſci de m̄re
que ē cōgregatio fideliū. debet p̄eſſe ſine cor-
ruptione. ita q̄ nec ſit corrupt⁹ p̄ce vel p̄cio vl̄
blanditijs aut minis potentū. debz etiā elect⁹
accip̄e ſtatuz ſine ambitiōe vt velit ſi poſſit ex
corde fugere ⁊ inuit⁹ obedire. Sed timenduz
ē vt dicit Hol. vbi ſ. q̄ nōnulli hodie in ſcā ec
cleſia indebite ⁊ male eligunt̄ p̄pter p̄tiales
affectiōes. q̄dā p̄pt̄ mūdiales poſſeſſiōes. ⁊ q̄
dam p̄pt̄ curiales int̄poſitiōes. Cōſiderāt nō
nulli electores nō quis ſit melior vita. clarior
ſciētia ⁊ celebrior fama. Nō q̄s velit in benefi
cijs eē ſb̄tilior ⁊ ſubuēctionib⁹. q̄s velit ſuā vi-
tam ampli⁹ emēdare. Sed quis velit crimina
magi̇ diſſīl̄are. Cōſiderāt alij q̄s ē in reb⁹ opu-
lentior ſeu locupletior in b̄n̄ficijs pinguior i ex
penſis p̄fuſior. in conuiuijs blandior. in ocio
ſacq̄ familia locupletior. Alij cōſiderāt q̄s ē re
gi aut regalib⁹ p̄ſonis gratior. ⁊ acceptior. q̄s
parentū nobilitate generoſior. q̄s mūdane va
nitati abilior ⁊ vſitatior inuenit̄. Iſti non eli-
gunt p̄ ſp̄m̄ ſcm̄ ſed p̄ ſp̄m̄ ſuū nequā. Contra
quos dicit̄. iiij. Reḡ. x. Eligite meliorē ⁊ euz
q̄ vobis placuerit de filijs dn̄i ⁊ ponite eū ſup
ſoliū p̄ris ſui. Sed certe hoc iā nō faciunt. ido
legit̄ quēdā dixiſſe regi Ludouico q̄renti cur
nō fiūt miracula p̄ ep̄os ſic olim: dn̄e inq̄t oliz
fiebāt electi ⁊ electores p̄ ſp̄m̄ ſcm̄ cui⁹ ē facere
miracula modo faciūt p̄ reges ⁊ p̄ncipes q̄ mi
racula facere nō p̄n̄t. Hic incidūt dubia. Pri- I
mū an electores debeant eligere poti⁹ l̄ratū q̄
nobilē. r̄ndit Hol. lec. lxxviij. Quāuis l̄ratu-

ra ſimplicit̄ loquēdo reddit hoiem magꝭ ido/
neum ad ꝓmotionē in eccleſia. In caſu tn̄ vbi
nobilitas fulcita ē bonis moꝛib⁹ pl⁹ pōt ex
dire eccľie in reſiſtēdo rebellib⁹ ⁊ lupis inua/
dentib⁹ q̄ꝫ poſſit lr̄atura. ⁊ in h̄ caſu debet pre
poni nobilitas litterature. Scdm dubiū vtrū
in electiōe magis debet p̄ferri iuriſta q̄ꝫ theo/
logus in ep̄atu. rn̄det idē ꝙ in collatiōe ep̄at⁹
nō ē acceptio ꝑſonarū dimittere videlicꝫ vnū
theologū ⁊ ꝓmouere vnū bonū iuriſtā vł ca/
noniſtā vbi negocia eccľie ſunt litigioſa vt ille
ꝑ iura ſua defendat meli⁹ eccľie libertates. q̄ꝫ
uis ſimpliciter loquēdo theologia magis di/
gnificet hoiem ad regimē aiarū. Canones ṽo
hoiem dignificant magis ad defenſionē deci=
marū ⁊ exactionē earundē. Tertiū dubiuꝫ an
electoꝛes teneant̄ eligere melioꝛē. idē reſpon=
det diſtinguēdo. aliter inq̄t ē loquēdū de ele/
ctione apud foꝛū iudiciale. ⁊ alit̄ apud foꝛum
cōſcientie. apud foꝛū publicū nō notat̄ electio
vitioſa ſi nō eligat ſimplicit̄ melioꝛē. q꞉ ſic oīs
electio de facili pateret̄ calūniā. ⁊ idō ſufficit
eligere bonū ſ̄m iura nec ad eligendū melioꝛē
ſ̄m iura obligant̄ eo ꝙ dicit decretalis vna.
Sufficit eligere bonū nec neceſſe ē eligere me=
lioꝛē. de hoc etiā habet̄ de elec. in. c. cū nobis
olim. §. illi⁹. Sed q̄tū ad cōſcientiā elegentis
neceſſe ē vt eligat illū quē reputat melioꝛem ⁊
aptioꝛē ad iſtā dignitatē. ⁊ ſ̄m h̄ loquitur iſta
autoꝛitas. iiij. Regꝭ. x. Eligite melioꝛē. Quar
K tum dubiū mouet Ariſtꝭ. ij. polic̄. An melius
ſit hr̄e reges ꝑ electionē vel ꝑ hereditariā ſuc
ceſſionē. Et arguit ꝙ nō ꝑ generationē. q꞉ cō/
tingeret filiū boni regis eē malū. mal⁹ aūt de/
ſtrueret cōitatē. Si ṽo dicat̄ ꝙ pr̄ vidēs filiū
malū daret alteri regnū q̄ eſſet bon⁹ dic̄ Ariſt.
ꝙ eēt incredibile. imo difficile eēt. ⁊ q̄ſi contra
humanā naturā. q꞉ cū tradit regnū magis di=
lecto. ⁊ filius ē q̄ſi alter ip̄e neceſſariū videtur
ꝙ tradat illud filio. hoc dubiū Ariſto. non ſol
uit. Sed dicūt expoſitoꝛes ꝙ meli⁹ ē ꝑ ſe loq̄n
do ſimpliciter cōtinuare regnū ꝑ electionem.
quia tūc ſemꝑ pōt ṽtuoſus in regē eligi. ideo
refert Soli. de mira. mūdi. ꝙ apud tratiaꝫ in
regis electione nobilitas nō p̄ualet ſed ſuffra
gia vniuerſoꝛū. pp̄ľs em̄ eligit p̄ncipē moꝛibus
inueteratū ⁊ clemētia ⁊ annis grauē. Sed h̄ i
eo querit̄ ꝙ nulli ſint ei liberi. nā q̄ pat̄ fuerit
etiā ſi ſcꝫ vita polleat nō admittit̄ ad regēduꝫ
Et ſi foꝛte dū regnet genuerit exuit̄ ptāte. idō
q̄ꝫ maxime cuſtodit̄ ne fiat hereditariū regnū
hec ille. Per h̄ vult ꝙ meli⁹ ſit hr̄e reges per
electionē q̄ꝫ ꝑ hereditariā ſucceſſionē Attn̄ vt
dicūt p̄dicti expoſitoꝛes. ꝑ accidēs meli⁹ eſt in
caſu cōtinuare regnū ꝑ generatiōis ſucceſſio/
nē. Scdo cōſideret p̄latus q̄ ē elect⁹ vel prin/
ceps ꝙ nō ſit remiſſus ꝑ diſſolutionē. Eſt em̄
p̄latura tā nomē onerꝭ q̄ꝫ honoꝛis. idō tenetur
exemplū dare ſubditis moꝛalit̄. vt dicat cum
gedeone illud Iudic̄. ix. Quid me videritꝭ fa
cere facite. plus em̄ mouēt egregia facta prin/
cipū q̄ꝫ iuſta impia. Debēt em̄ p̄ire ſb̄ditos in
bonis opib⁹. q꞉ dicit̄ de ſaul. j. Regꝭ. xij. Con
ſtitui vob regē. Et nūc rex gradit̄ an̄ vos. Et
dicit hic xp̄s de paſtoꝛe q̄ ꝑ ip̄m intrat in oui=
le ouiū. cū ꝓpꝛias oues emiſerit an̄ eas vadit
⁊ oues eū ſequunt̄. quia ſciūt vocē ei⁹. Quid
ē em̄ an̄ eos ire niſi in bonis opib⁹ p̄cedere In
quib⁹ inq̄ꝫ opib⁹ oues illū ſequunt̄ faciendo
ſ̄m opa ipſoꝛū bona. Idō p̄cipit̄ cuilibet p̄lato
extra de voto ⁊ vo. redē. c. Magne. Prela/
tus inquit Innoc̄. iij. debet facere illud qd̄ ex
pediat. qd̄ em̄ agit̄ a p̄latꝭ. a ſubditꝭ facile tra/
hit̄ in exēplū. Narrat ſext⁹ Iuli⁹ ſtategrama
ton li. iiij. c. v. de quodā duce q̄ dicebat̄ Po=
ſtius. hic cū interrogat⁹ eēt a militib⁹ quid im
peraret vt ſe imitarent̄. rn̄ditq̄ꝫ ꝙ nihil aliō fa
ceret niſi ꝙ accepto ſigno hoſtes p̄us inuade/
ret. talis rn̄ſio debet eē p̄lati vt poſſit dicē cuꝫ
apl̄o. Imitatoꝛes mei eſtote fratres chariſſi/
mi ⁊ obſeruate eos q̄ ita ambulāt ſicut habetꝭ L
foꝛmā nr̄am ad Philꝭ. iij. Tertio cōſideret p̄/
lat⁹ ne ſit neglectoꝛ culparū inquirēdo. diſcu=
tiendo. puniēdo. ita vt ſubditi ſint ſibi obediē
tes. ⁊ hoc vult dn̄s h̄ in euāgelio. Et oues vo
cem ei⁹ audiūt. ⁊ oues ꝓpꝛias vocat noiatim
Ex illa em̄ noiatione patꝫ cognitio ſubditoꝛū
que valet ad iuſte iudicādū. q꞉ dic̄ Ariſto. v.
ethi. Unuſquiſq̄ꝫ ē bon⁹ iudex eoꝛū q̄ cogno/
ſcit. ⁊ idō ad bonū iudiceꝫ requirit̄ inq̄ſitio ⁊
cognitio ne hō ꝓcedat ex mēris ſuſpicationi=
bus ex vna pte. ⁊ ex alia debet req̄rere ne ma/
la ſurrepāt ⁊ augmētent̄ ꝑ defectū coꝛreptio=
nis. Cum em̄ crimina ſunt cognita cōtinue ſi
poſſibile ē fiat coꝛrectio ꝑ iudicē q̄ debet eē iu
ſtus aiat⁹ ſicut patꝫ. v. Ethic̄. vt mēs ſua bo=
na ſit a iuſticia occupata. ⁊ idō ꝓpľus accedat
ad iudicē ſicut ad iuſticiā animatā vt oib⁹ red
dant qd̄ iuſtū ē. ideo inhibet̄ Eccī. vij. Noli q̄
rere fieri iudex niſi valeas ṽtute irrūpe iniq̄/
tates. idō Hugo de. xij. abuſionib⁹. Tres ſūt
ſpēs negligētie p̄latoꝛū. Quidā ſunt q̄ bn̄ vi=
uunt ⁊ ſubditos male viuere ꝑmittūt. q̄dā em̄
male viuūt ⁊ ſubditos bn̄ viuere cogunt. qui
dam ṽo male viuūt ⁊ ſubditos male viuere ꝑ
mittūt aut volunt. Qui aūt bn̄ viuunt ⁊ male
viuere ꝑmittunt. exēplo p̄cedūt ſ̄ nō increpā
do delinquūt. licet em̄ bn̄ viuāt. necē eſt tn̄ de
grege ſibi cōmiſſo vt dn̄o rōnē reddāt. Illi ve
ro q̄ male viuūt ⁊ ſubditos viuere bn̄ cogunt
errātes reuocāt. ſ̄ rectos ⁊ foꝛtes occidunt. re
uocant ṽbis ⁊ exēplis occidūt. De tertia ſpe=
cie nō opoꝛtet facere mentionem. hec Hugo.
Quarto infoꝛmat̄ p̄lat⁹ ne ſit ꝑſonarum acce

ptoꝛ. videlicet ne tm̄ diuites diligat. ſ; ⁊ pau/
peres foueat ⁊ paſcat. Jō dic̄ Berñ. ſup cañ.
Diſcite ſubditoꝛū mr̄es vos eē nō dños. ſtu/
dete magis amari debere q̄ȝ metui. Si inter̄duȝ
ſeueritate opus ē. paťna ſit nō tyrānica. mr̄es
fouēdo pr̄es coꝛrigēdo vos exhibētes ſuſpen
dite ṽbera. ꝓducite vbera. pectoꝛa lacte pin/
gueſcāt nō cibo turgeſcāt.

In feſto ſcē Trinitatis. Sermo. j.

Trinitati laus ꝑhennis vnitati ſit decus ꝑpeti. Ita
canit̄ in matutinali officio. Reges M
terreni licet cōtinue a ſuis p̄ncipib⁹ militibus
ceteriſq̄ȝ ſuis ſubditis honoꝛent̄ ⁊ laudent̄ ſi-
cut ⁊ dignū ē. iuxͣ illud. j. Pe. ij. Regē hono/
rificate. tm̄ ſpēalē habēt diē in anno in q̄ ſolen
nitatē faciūt ſubditis ad quā nō ſolū illos qui
ſunt in curia ſua inuitant. ſ; vniūſalit̄ oēs ⁊ ſin
gulos qui de ſuo exiſtūt p̄ncipatu. Hic figura
tum ē de pharaone q̄ fecit ſolēne cōuiuiū pue
ris ſuis. in qua q̄dē ſolēnitate recoꝛdat⁹ ē ma/
giſtri pincernarū ⁊ piſtoꝛ. Alterū ſcȝ pincernā
reſtituit in officiū vt ei vinū miniſtraret. alteꝝ
ſcȝ piſtoꝛē in patibulū ſuſpēdit ⁊ a ſolēnitate
reꝓbat. vt patet Gen̄. xl. Spūalr. rex celoꝛuȝ
de⁹ oīpotēs. trinitas bn̄dicta ⁊ vnitas īdiuiſa
paṫ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſcūs q̄ȝuis in om̄i tp̄e a p̄nci-
pib⁹ celeſtib⁹ honoꝛant̄ ⁊ laudant̄ cuȝ cantāt
Eſa. vj. Sanct⁹. ſcūs. ſcūs dn̄s de⁹ ſabaoth.
Et Joh̄. vidit h̄ in Apoc̄. iiij. ꝙ q̄tuoꝛ aīalia
nō habebāt req̄em die ac nocte dicētia. Scūs
ſcūs ſcūs dn̄s de⁹ oīpotēs q̄ erat ⁊ q̄ ē ⁊ q̄ ven
tur⁹ ē. ⁊ idē vidit ꝙ vigintiq̄tuoꝛ ſenioꝛes pro
cidebāt an̄ ſedē in throno ⁊ adoꝛabāt viuentē
in ſecl'a ſecloꝛū. ⁊ mittebāt coꝛonas ſuas ante
thꝛonum dicētes. Dign⁹ es dn̄e de⁹ nr̄ accipe
gloꝛiā ⁊ honoꝛē ⁊ ṽtutē q2 tu creaſti om̄ia ⁊ ꝓ
pter voluntatē tuā erāt ſcȝ in diſpoſitione tua
ab eterno. ⁊ creata ſunt. id ē. ꝓducta ſunt ī ef/
fectu. Et nō ſolū iſte rex om̄ipotēs honoꝛat̄ a
p̄ncipib⁹ ⁊ militib⁹ ſupnis. ſ; etiā a militib⁹ ter
renis q̄tidie laudat̄ cū canūt. Gl'ia pr̄i ⁊ filio ⁊
ſpūiſcō. ⁊ licet om̄i tp̄e hoc ſibi valde dignum
ē exhiberi. voluit tm̄ ſpēale feſtū hr̄e ꝑ annuȝ
in q̄ ſibi laus fieret ſpēalis. nā feſtuȝ trinitatis
olim ab eccl'ia nō fiebat. ſed q2 ꝑ ip̄am mľte he
reſes ſuccreſcebāt. Jō karolus xp̄ianiſſimus
impatoꝛ alquinū magiſtrū ſuū rogauit vt hi/
ſtoꝛiā de ſancta trinitate cōponeret. ꝑ quā er/
roꝛes eliminaret ⁊ fidē catholicam roboꝛaret.
Qua cōpoſita deo inſpirāte oꝛdinatū ē vt fe-
ſtū illud ab eccl'ia ſolēniter celebraret̄. ꝓpter
qđ quidā celebrāt illđ in octaua pentecoſtes
que octaua ē p̄ncipiū dn̄icarū ſequētiū ad de-
monſtrādū ꝙ ipſa beata trinitas ē cauſa p̄ma
oīm creaturarū in eſſe ꝓductarū. Quidaȝ ṽo
celebrāt hoc feſtū in vltima dn̄ica que ē an̄ ad
uentū dn̄i. ad oſtēdendū ꝙ ē finis oīm. Juxta
illud Apoc̄. j. Alpha ⁊ o. p̄ncipiū ⁊ finis. Illi
aūt qui celebrāt h̄ feſtū in octaua penteco. ſic
hodie bn̄ faciūt ſicut dicit Guil. in rōnali di-
uinoꝛū. li. vj. Quia poſtq̄ȝ celebram⁹ feſtū pa
tris in die natalis xp̄i in q̄ dignat⁹ ē filiū ſuuȝ
mittere in terris ex miſcđia magna ⁊ incarna-
ri ꝓ nobis. Et feſtū xp̄i filij in die reſurrectio-
nis. feſtū aūt ſpūſſancti ſolēnizam⁹ in die pen-
tecoſtes in quo oſtēdim⁹ trinitatē ꝑſonarum.
Hodie ṽo ſolēniter agim⁹ ſimul feſtū triū per
ſonaruȝ. ad deſignandū eſſentie vnitatem. Et
hoc etiā nob̄ deſignat eccl'ia in his ṽbis q̄ ho/
die decātauit in matutinis. Trinitati laus pen
nis vnitati. ⁊c̄. que fuerūt verba vr̄e ꝓpoſita
charitati in q̄b⁹ p̄ncipalit̄ duo tangit eccleſia
p̄mo ꝑſonarū trinitatē. ibi. trinitati laus pen-
nis. ſecūdo eſſentie vnitatē. ibi. vnitati decus
ꝑpetim. Pro q̄ ē notandū q̄ȝtū ſufficit ꝓpoſi/ B
to triplex ē trinitas. prima dr̄ foꝛmatiua. ſcđa
inflexiua. tertia defoꝛmatiua. Quedā trinitas
ē in diuinis foꝛmās ⁊ creās om̄ia. Et dicit̄ iō
foꝛmatiua quia ſub certis foꝛmis ꝓducit om-
nia in eē. ⁊ hec in eēntie vnitate ē in trib⁹ ꝑſo/
nis. hec trinitas ſūma ⁊ ineffabilis icreata dr̄.
cū ſit inexplicabilis a qua tanq̄ȝ a fonte ⁊ p̄n/
cipio om̄ia ſumūt eē. Et idō ſ̄m Greg⁹. h̄ ſum
ma trinitas magis ē fide venerāda q̄ȝ curioſe
rimāda. quia dic̄ Augͥ. ſup pſ̄. lxxxv. De⁹ in
effabilis ē. idō facili⁹ dicim⁹ q̄d nō ſit q̄ȝ quid
ſit. ſi terrā cogitas nō ē h̄ de⁹. mare cogitas n̄
ē h̄ de⁹. Oēs que ſunt in terra hoīes ⁊ aīalia n̄
eſt h̄ de⁹. Quicq̄d lucet in celo ſtelle. ſol. luna.
nō ē hoc de⁹. āgelos cogitas archāgelos thꝛo
nos dn̄ationes cherubin ſeraphin. nō ē h̄ de⁹
Et q̄d ē hoc ſolū potui dicere q̄d nō ſit. queris
q̄d ſit nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit nec ī coꝛ
hoīs aſcēdit. Queris vt aſcēdat in linguam.
qđ in coꝛ nō aſcēdit. Circa hanc ſcām ⁊ indiui
duā trinitatē pꝛimo querit̄ an in diuinis tres
ꝑſone ſint vna eſſentia? Ad hāc queſtionē ſim
pliciter rn̄det̄ ꝙ ſic. q2 trinitas ꝑſonaꝝ ſit vn⁹
⁊ ſol⁹ ⁊ ver⁹ de⁹. ⁊ vni⁹ eiuſdēq̄ȝ ſubſtātie ⁊ eſ
ſentie. dicit̄. credit̄. ⁊ intelligit̄. vt ait beatus
Aug⁹. j. lib. de trinitate dicēs. h̄ aūt ſcē trini/
tatis myſteriū purgatiſſimis cernit̄ mētibus.
Juxͣ illud. Beati mūdo coꝛde q̄m ip̄i deū vi-
debunt. Mat. v. Mētis em̄ hūane acies īua
lida in tam excellēti lumine nō figit̄ niſi ꝑ iuſti
ciam fidei emūdet̄. vt inducit mgr̄ li. j. diſt. ij.
Quo circa dicit ſcriptura. niſi credideritis nō
itelligitis Eſa. vij. vt em̄ ait Aug⁹ vbi ſ̄. Oēs
catholici tractatoꝛes q̄ de trinitate q̄ ē de⁹ ſcri
pſerūt. h̄ intenderūt ſ̄m ſcripturā dicere ⁊ doce
re ꝙ paṫ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſcūs vni⁹ ſint ſubſtātie et
iſepabili eq̄tate vn⁹ ſit de⁹. ⁊ ſic vnitas ī eſſen

tia ⁊ in pſonis pluralitas. Ex quib⁹ clare col/
ligiť q̄ tres pſone in diuinis ſunt vna eēntia.
Scđo queriť an diuine eſſentie vnitas ⁊ pſo=
narū pluralitas poſſint aliq̄ ſilitudine p crea/
turas explicari? Ad hāc q̄ſtionē rn̄deť q̄ ſic.
q2 vt diċ apl's ad Ro.j. Inuiſibilia dei a crea
tura mūdi p ea q̄ facta ſunt intellecta ꝯſpiciūť
ſempiťna quoqȝ ei⁹ v̓t⁹ ⁊ diuinitas. Ecce qđ
dicit apl's. Inuiſibilia dei.ſ. vnitas eēntie ⁊ p
ſonarū pluralitas a creatura mūdi.i.ab hoīe
p ea q̄ facta ſunt.ſ.p rōnē ⁊ intellectū cōſpiciū
tur. De hoc btūs Amb. in exameron ſup illđ
Ro.j. de⁹ manifeſtauit ſe illis diċ vt de⁹ q̄ na=
tura inuiſibilis ē etiā a viſibilib⁹ poſſet cogno
vel ſciri op⁹ fecit qđ ex ſua viſibilitate opificē
manifeſtaret. vt p certū ⁊ incertū poſſet dici
Et ille q̄ de⁹ oīm eē crediť q̄ fecit qđ ab hoīe i=
poſſibile eſt fieri. Accedat eīn hō aut quecūqȝ
vis creatura ⁊ faciat tale celū ⁊ talē terrā ⁊ di=
cam q2 de⁹ ē. dij q̊ q̄ nō fecerūt celū ⁊ terrā pe=
D reunt Hiere.x. Mod⁹ aūt cognoſcēdi trini/
tatē duplex ē vicȝ p veſtigiū creaturarū et p
imaginē in mēte hūana. p veſtigiū in creaturi
ſic cognoſciť ſcā trinitas. q2 om̄e illđ qđ crea/
tum ē trinitatis ē quodāmō repſentātiū. Pri=
mo quidē in celis cōputanť ab apl'o tres celi.
quia dicit ſe raptū ad tertiū celū.ij. Corint.xij
Propť qđ in ſperis celorū triplex eſt differen
tia. Nā aliqđ celū diciť mobile ⁊ ſtellatū ſicut
firmamētū cū q̄ etiā cōputanť ſeptē orbes pla
netarū q̄ ſunt ſb eo. Aliqđ celū ē mobile ⁊ nō
ſtellatū ſicut cryſtallinū. Tertiū aūt qđ nec ē
mobile nec ſtellatū vicȝ empirreū qđ ē beato/
rū loc⁹. Spūaliter aūt ſignificať p hos tres ce
los trinitas pſonarū. Nā p celū empirreū qđ
nō eſt mobile ſignificať deus pať q̄ om̄ino eſt
imobilis. ppť qđ diciť p Boetiū. ſtabilis .li.
iij. de cōſo. metrō. ix. vbi loquēs de deo patre
dicit. O q̄ ppetua mūdū rōne gubernas. Ter
rarū celiqȝ ſator. i. creator qui tps ab euo Ire
iubes. ſtabiliſqȝ. i. imobilis manēs das cūcta
moueri. Per celū aūt mobile ſcȝ firmamentū
intellige filium q̄ mobilis fuit qn̄ a pr̄e exiuit.
⁊ in hunc mundū ppter nos homines venit.
Sicut caniť in ſimbolo niceno. Qui ppť nos
hoīes ⁊ ppť nr̄am ſalutē deſcēdit de celis. p=
pter quod dicit Ioh̄.xvj. Exiui a patre ⁊ ve=
ni in mūdum. Et p tertiū celum qđ ē mobilē
ſcȝ cryſtallinū intellige ſpm̄ſcm̄. De q̄ Sapiē.
vij. Spūs intelligētie ſpūs vnic⁹ ⁊ mobiľ. Ec
ce dicit ſpm̄ſcm̄ q̄ ē tertia in trinitate perſona
mobilem nō quidē in ſe q2 imobilis ē om̄ino ⁊
neceſſario. vt dicit Ph̄s. viij. phiſi. Sed dici=
tur mobilis in hoībus ſanctis ad q̄s venire di
gnať. nā hos facit moueri pmpte ⁊ obedīēter
ſicut patuit in apl'is ad quos hodie octo dies
venit mobiles adeo fecit q̄ in om̄em terrā exi
uit ſonus eorū Pſ̄.xviij. Ex his patet q̄ de⁹
in creatione celorū voluit oſtēdere trinitatē p
ſonarū. Secūdo angeli ſanctiſſimā repſeniāt
trinitatē. nā om̄es p tres diſtinguunť hierar=
chias ⁊ q̄libet adhuc tres ordines cōtinet hie
rarchia. ſicut hierarchia ſupior habet tres or
dines. thronos. cherubin. ⁊ ſeraphin. p qđ ſi
gnať deus glorioſus. in thronis vt maieſtas
in cherubin vt v̓itas. in ſeraphin vt charitas
Primū ſcȝ maieſtas referť ad pr̄em cui p̄nci/
paliter attribuiť vt caniť in p̄fatione. maieſta
tem tuā laudāt angeli. adorant dn̄ationes. tre
munt ptātes. Scđm ſcȝ v̓itas referť ad filiuȝ
qui dicit Ioh̄.xiiij. Ego ſum via v̓itas ⁊ vita
Tertiū puta charitas cōuenit ſpūiſcō. q2 ipſe
charitas ē vel amor quo pater a filio ⁊ filius a
pr̄e diligiť. ſicut teſtať mgr̄ lib.j. diſt.x. alle/
gando Hierony. q̄ dicit ſup Pſ̄.xiiij. Spūſ/
ſanctus nec ē pať nec fili⁹. ƀ dilectio quā habȝ
pater in filium ⁊ fili⁹ in pr̄em. Siliter adducit
Aug⁹. li.vj. de trini. c.iiij ⁊.v. q̄ pbat q̄ ſpūſ/
ſanctus talis ē quo pať ⁊ fili⁹ cōiūgiť. quo ge=
nitus a gignēte diligiť ⁊ genitorē ſuū diligat
⁊ cōcludit mgr̄. ecce h̄ habes ſpm̄ſcm̄ eē q̄ fili⁹
diligiť a pr̄e ⁊ pater a filio. ⁊ q̄ illi duo ſeruant
vnitatē pacis. Tertio altiſſima trinitas repre
ſentať in aqua. Nā vna ē aqua fons riu⁹ ⁊ la/
cus. a fonte generať riuus. ⁊ tam a fonte q̄ꝫ ri
uo pcedit lacus. Per fontē ſpūaliter itellige
patrē. De q̄ caniť. fons bonitatis pať ingeni=
te a q̄ bona cūcta pcedūt. Et ingenit⁹ quia ſiċ
fons ē a ſeipſo ⁊ a nullo generať. ſic pať ha/
bet eē eternū ⁊ a nullo ē fact⁹ nec creat⁹ nec ge
nitus. vt dicit athanaſi⁹ in ſimbolo. Per riuū
ſubaudi filiū. q2 ſicut riuus imediate gigniť a
fonte. ſic fili⁹ ab eterno genit⁹ ē a pr̄e. Siċ atte
ſtať athanaſi⁹. fili⁹ a pr̄e ſolo ē nō fact⁹ nec cre
atus ſed genit⁹. qđ teſtať Aug⁹. in lib. de fide
ad Pe. c.iij. Pater inq̄t. de⁹ de nullo genit⁹
de⁹ ſemel de ſua natura ſine initio genuit filiū
deū ſibi equalē. ⁊ eadē q̄ ip̄e naturaliť eťnus
diuinitate coeternū. Sȝ fuerūt q̄dā heretici q̄
hoc negare auſi ſunt. quorū p̄cipu⁹ fuit Ma=
ximin⁹. ꝯ quos ſcribit b. Aug⁹. lib.ij. ꝯ maxi/
minuȝ dicēs. Carnalib⁹ cogitatiōib⁹ pleni ſb
ſtantiā dei de ſeip̄a gignere filiū nō putatis ni
ſi hoc patiať. qđ ſubſtnatia carnis patiť qn̄
gigniť. Errātes nō ſciētes ſcripturas neqȝ v̓/
tutē dei. Nullo eīn modo verū dei filiū cogita
tis ſi eum natū eē de ſubſtātia pr̄is negati Nō
eīn iā erit hoīs filius ⁊ deo donāte fact⁹ ē dei fi
lius. ex deo nat⁹ gr̄a nō natura. hec Aug⁹. Sȝ
hec generatio ē inenarrabilis. iuxta illđ Eſa.
liij. Generationē ei⁹ q̄s enarrabit. q.d. nullus
hō. Sȝ p lacū intellige ſpm̄ſcm̄. q2 ſiċ lacus p
cedit tā a fonte q̄ꝫ a riuo. ſic ſpūſſcūs pcedit tā
a pr̄e q̄ꝫ a filio. Sicut atteſtať Athanaſi⁹. Spi

rituſſanct⁹ a p̄re ꝛ filio nō fact⁹. nec creat⁹ nec
genit⁹. ſ̄ ꝑcedēs. de h̄ vide s̄. ſ̄. xxvj. L. Et di
cit mgr̄ li. j. diſt. xiiij. Preterea diligent̄ adno
tandū ē ꝙ gemina ē ꝑceſſio ſpūſſci etn̄a vide-
licet q̄ ineffabilis ē q̄ a p̄re ꝛ filio etn̄alit̄ ꝛ ſine
tp̄e ꝑcedit. ꝛ tp̄alis qua a p̄re ꝛ filio ad ſancti
ficandā creaturā ꝑcedit. Et ſicut ab eterno cō
muniter ac ſimul ꝑcedit a p̄re ꝛ filio ita ꝛ in tē
pore cōiter ꝛ ſimul ab vtroq̄ ꝑcedit ad crea/
turā nō diuiſim a p̄re in filiū. ꝛ a filio in creatu
ram. ꝛ declarat h̄ dicto Aug. xv. li. de triniꝫ.
c. xxvij. Spūs inq̄t ſcūs nō de p̄re ꝑcedit in fi
lium ꝛ de filio ꝑcedit ad ſanctificandū creatu
ram. ſ̄ ſimul de vtroq̄ ꝑcedit. Quis h̄ pater
filio dedit. vt ſicut de ſe ita etiā de illo ꝑcedat.
hec Aug⁹. Fuerūt āt q̄dā heretici dicti neſto-
riani. q̄ dixerūt ſpm̄ſcm̄ tm̄ ꝑcedere a p̄re ꝛ n̄
a filio. vt dicit mgr̄ lib. j. diſt. xj. Et hoc idō di
xerūt. q̄ ꝟitas in euāgelio. ſ. Joh. xv. fidē in-
tegram cōtinentē de ꝑceſſiōe ſpūſſci loquens
ſolū p̄rem cōmemorat dicēs. Spūs q̄ a patre
ꝑcedit. hūc errorē dānat mgr̄ ibidem. c iij. di
cens. Cū dicat in eo ſcꝫ euāgelio. ꝟitas ſpiri/
tūſanctū a p̄re ꝑcedere nō addit ſolo. Et ideo
etiā a ſe ꝑcedere nō negat. ſed ideo tm̄ patrem
noiat. quia ad eū ſolet referri. etiā qd̄ ipſi⁹ eſt
q̄ ab illo habet. Quarto btā trinitas in h̄ ver
P bo aue rep̄ſentat̄. volēs em̄ de⁹ oſtēdere om̄i
potens trinitatē ꝑſonarū in arcano diuinitatꝭ
h̄ verbū cōpoſuit qd̄ ad ꝟginē ſalutandā mi-
ſericordit̄ trāſmiſit. vt videlicet daret intelligi
ꝙ tota trinitas pater ꝛ fili⁹ ꝛ ſpūſſcūs ſaluteꝫ
humanā oparet̄. Per p̄mā ğ lr̄am q̄ ē a deſig-
tur ꝑſona ſ̄m ordinē originis q̄ ē pater. Circa
qd̄ notandū ꝙ pater duplicit̄ accipit̄ in ſcp̄tu
ra. vno mō eſſentialit̄. alio mō notionalit̄. Eſ-
ſentialiter q̄dem accipit̄ Mat. vj. cu dic̄ xp̄s
ſic orabitis. Pat̄ nr̄ q̄ es in cel̄. Notionalit̄ āt
accipit̄. Joh. x. ego ꝛ pater vnū ſum⁹. ita hoc
elementū a q̄nq̄ accipit̄ eſſentialit̄. ꝛ p̄ q̄libet
ꝑſona ſupponit. q̄nq̄ aūt notionaliter ꝛ ſoli pa
tri debuit. Eſſentialit̄ aūt p̄ q̄libet ꝑſona vi/
det̄ accipi a ꝑpheta Hiere. j. A a a dn̄e de⁹ ne
ſcio loq̄. p̄ h̄ ꝙ triplicat h. a. trinitatē ſiḡt ꝑſo/
narū. p̄ hoc ꝙ ſemel ſubiūgit dn̄e de⁹ indicat
vnitatē. idō tota trinitas dic̄ Apoc. j. Ego ſū
alpha ꝛ o. p̄ncipiū ꝛ finis. Alpha grece dr̄ a la
tine. Q̄nq̄ notionaliter accipit̄. ꝛ ſic ſoli ꝑſo-
ne p̄ris debuit Joh. xvj. Exiui a p̄re ꝛ veni in
hūc mūdū. ꝛ ſic canit eccl̄ia. a p̄re vnigenitus
ad nos venit p̄ ꝟginē. Scdō p̄ h̄ elementuꝫ u
qd̄ ē ſcd̄a vocalis deſignat̄ vni⁹ ꝟbi ꝟitas. ſ.
fili⁹ q̄ dicit̄ ꝟbū p̄ris. Et notandū ꝙ illud ele-
mentū q̄nq̄ ē vocalis. q̄nq̄ cōſonās. q̄nq̄ nō
mirabilis. Vocal̄ dr̄ p̄ ſe vocē efficit ſ̄m Pri-
ſcianū in maiori volumine. Cōſonās quia cū
alio ſonat. Sed certe iſto modo verbū diuinū
fuit quaſi vocalis ante incarnatiōe. cōſonans
in incarnatiōe. nota mirabilis in ſua paſſiōe.
dicit̄ an̄ incarnationē quaſi vocalis ſola q̄ nō
habuit niſi nature vni⁹ diuine ſoliū. Iux̄ illd̄
Joh. j. In p̄ncipio erat ꝟbū ꝛc̄. Sed poſtea i
incarnatiōe illd̄ verbū factū eſt cōſonans. q̄n
cum humana natura cōicauit ſonū ꝛ idioma-
ta. Iuxta illud Joh. j. Verbū caro factū eſt ꝛ
habitauit in nobis. ꝛ hoc factū ē p̄ illud ꝟbuꝫ
aue. ꝛ u. manet ibi cōſonans ꝛ nō vocalis. ꝛ tā
dem factū ē illud elementū u. nota mirabilis i
ſua paſſione. ꝛ h̄ ꝑpter ei⁹ numerū q̄nariū vi
delicet ꝑpt̄ q̄nq̄ vulnera. Tertio p̄ illud ele/
mentū e eterne emanatiōis extremitas deſiḡt
vicꝫ ſpūſſcūs q̄ ē vltima ꝑſona ſ̄m origineꝫ in
emanādo. ſicut eſt in h̄ vocabulo aue. e ē vltia
in ſonando. ꝛ ꝙ in hac notabili ꝛ myſtica di/
ctione in qua multo plura ſunt ſacramenta q̄
elemēta. vnū videlicet p̄mū elemētuꝫ ſtat p̄ ſe
ꝛ duo alia ad inuicē ſillabicant̄. ad exp̄mēduꝫ
modū emanatiōis ꝛ originis ꝑſonarū. q̄ pat̄
eſt a ſe ꝛ a nullo alio. due alie ad inuicē ſillabi-
cant̄ ſpūaliter ꝑpter duo. ſ̄m ꝙ in h̄ cōueniūt
ꝙ vtraq̄ ē ab alia. q̄ vna ab vno ꝛ alt̄a a duo
bus. Et ſolū int̄ vocales ꝑprie format̄ in gut
ture. vn̄ illa deſignat de quo canit eccl̄ia. Lu
rite ꝑmiſſo patris ſ̄mōe ditans guttura. Sic
ergo hoc notabile ꝟbū aue vt ſub vna dictio-
ne ꝑnūciat̄ diuine eſſentie notificat vnitatem
Sed quia ex trib⁹ litterꝭ integrat̄. ꝑſonarū ſi/
gnificat trinitatē. vt dicit Hol. lec. cxciij. De
hac trinitate canūt p̄ncipaliter ꝟba p̄ſſūpta.
trinitati laus pennis vnitati ſit dec⁹ ꝑpetim.
Quia ſancta ꝛ indiuidua trinitas ē laudāda ꝛ
nō temerarie ſcrutāda. quia dicit Aug⁹. ſ̄. de
trini. Lutum ꝛ vas de creatore diſputat. ꝛ ad
nature ſue rōnē nō pōt ꝑuenire. Et curioſe q̄/
rit ſcire de myſterio trinitatis qd̄ angeli in ce
lo nō p̄nt ſcire. Quid em̄ dicūt angeli in celo.
Quis ē iſte rex glorie dn̄s ꝟtutū ipſe ē rex glo
rie. Similiter in Eſa. Quis eſt iſte q̄ venit de
edom cādida veſtimēta ei⁹. vide quid dicūt.
pulchritudinē predicāt ꝛ de natura tacent. er-
go ꝛ nos ſimiliter dicam⁹. vis ſcire naturā dei
hoc ſcito ꝙ neſcias. nec in hoc contriſteris q̄a
neſcias. quia ꝛ angeli neſciūt ſimiliter ꝛ om̄is
creatura. idō in fine ſ̄monis cōcludit. Rogo
vos hoc magis certamē ſit int̄ nos q̄uo aduer
ſarium ſupemus. q̄uo ieiunemus. Q̄uo pecca
ta nr̄a plangamus. q̄uo ꝑ tanto ſcelere ſatiſfa
ciamus. Q̄uo elemoſynis inſiſtam⁹. q̄uo cogi
tatio noſtra nō nos in libidinē trahat. q̄uo cō
tra om̄em iniuriā patientiā habeamus. quo/
modo fratri iniuriā facienti nō reſiſtam⁹ Sed
vincamus in humilitate eum. Nā a xp̄o didi
cimus qui cū pateret̄ nō cōminabat̄. Et ſub-
dit Aug⁹. q̄n venit cogitatio ꝛ ꝑpoſuerit q̄d

ſit deus ꝛ que ē rō trinitatis nob ſufficiat cre/
dere quia eſt. Et nō temere rōnē querere. ſ; ti=
mere ꝛ orare ſemꝑ debem⁹ dn̄m ꝛ ei ſoli ſciam
nr̄am in hac ꝑte exhibeam⁹ ꝛ dieb⁹ ac nocti/
B bus ei laudes canam⁹. hec Aug⁹. Scd̄o trini/
tas dicit̄ influxiua defluēs ꝛ deſcēdēs in nos
miſericorditer a diuina pietate. ꝛ hec trinitas
eſt gr̄a creationis. redēptiōis. ꝛ ſpūſſci miſſio
nis ꝛ huic ſilr̄ ſit laus ꝑennis. quia cū oi de
uotione cordis ē ſemꝑ laudāda. cogitanda. ru
minanda ꝛ nunq̄ ab oculis cordis deliman/
da. De hui⁹ trinitatis ꝑma gr̄a ſcʒ creatiōe di
cit Bern̄. Memēto hō quis te fecit: q2 deus
vt eū timeas. de quo: quia de terra vt nō ſuꝑ
bias. qualē: quia ad imaginē ſuā vt eū diligas
ad quid: vt ad debitū finē eterne beatitudinis
tendas ꝛ vt hic caduca reſpuas. idem Bern̄.
dic̄ de illa gr̄a. O mira dei dignatio o ineffabi
lis dignitas hoīs ſuꝑ quē tota cura ē deo vt n̄
ſolū creationis officiū ſibi exhibeat i creando
ſed ipm̄ ad imaginē ſuā fecit diuine trinitatis
ſignaculū imꝑmendo. In hac gr̄a creationis
pre ceteris creaturis nos q̄druplici gr̄a preſi=
gnauit. Primo liberum arbitrium nobis tri=
buendo. iuxta illud Eccī. xv. De⁹ ab initio cō
ſtituit hoīem ꝛ reliquit illū in manu cōſilij ſui
adiecit mādata ꝛ ꝑcepta ſua. De h̄ etiam dicit
Aug⁹. de fide ad petrū. Firmiſſime tene ꝛ nll'a
tenus dubites ꝑmū hoīem. i. adam ꝛ mulierē
eius bonos ꝛ rectos cū libero arbitrio (q̄ poſ=
ſent ſi vellēt deo ſemꝑ humili ꝛ bona volūta=
te fuire atq; obedire) peccaſſe ꝛ nō neceſſitate
ſed ꝑpria volūtate. illoq; pctō ſic in deterius
mutatā humanā naturā. hec ille. Scd̄o ad ima
ginē ꝛ ſilr̄itudinē ſuā nos creādo. ſic teſtat̄ ſcri
ptura Gen̄. j. De⁹ creauit hoīem ad imaginē
ꝛ ſilr̄itudinē ſuā. vbi dicit glo. Imago dei con=
ſiſtit in aīa q̄ntū ad ꝑprietates naturales. ſcilʒ
memoria. intelligētiā. ꝛ volūtatē. Silr̄itudo āt
dicit̄ in gratuitis. ꝛ ido ſilr̄itudo ē q̄dā ꝑfectio
imaginis. q2 gr̄a ꝑficit naturā. de hac dr̄ Eccī
xvij. De⁹ creauit de terra hoīeʒ ꝛ ad imaginē
ſuā fec̄ illū. Tertō ꝑpetuitatē viuēdi nob tribu
ēdo vl' cōicādo. iuxta illud Sap̄. ij. Deus fec̄
hoīem inexterminabilē. Inuidia aūt diaboli
mors intrauit in orbē terrarū. Dicūt em̄ doc.
q̄ parēs prim⁹ in ſtatu innocētie habuit poſ=
ſe mori ſi peccaret. ꝛ habuit poſſe n̄ mori ſi pec
catū vitaret. Et ideo q̄ntuʒ fuit ex ꝑte dei ipſe
creauit hoīem inexterminabilē ſm corpus vt
tractat̄ de hoc. ij. ſen. diſ. xix. Sʒ diabolus p⁹
ſuū lapſum vidēs hoīem ad vitā eternā crea=
tum ad quā ipe creat⁹ fuit. ꝛ quā ꝑ ſuꝑbiā ꝑ=
didit hoī iuidit ꝛ ipm̄ ad pctm̄ tēptauit. vt ꝑʒ
Gen̄. iij. Hō āt hn̄s ꝑceptū vt nō peccaret q̄ ſi
peccaret morerēt. illo atteſtāte q̄ ait. Quacūq;
hora comederitis ex eo morte moriemi. vt patʒ
Gen̄. iij. peccauit ꝛ mortalitatē omi hūano ge
nere acq̄ſiuit. qd̄ ſub illa lege ligni vetiti ꝑhi=
bitionē accepit. Sʒ h̄ orit̄ dubitatio. vtrū cor=
pus ꝑmi hoīs fuiſſet icorruptibile dato q̄ i ſta
tu innocētie ꝑſtitiſſet: ad dubitationē rn̄dēdū
ꝛ dicēdū q̄ fuiſſet icorruptibile. tn̄ nōnda ſūt
duo. Primū ē q̄ imortalitatē n̄ habuit a natu
ra ſ; a diuia gr̄a. Sʒ ſm Diony. de diui. no. c.
iiij. Nat̄alia etiā data ſunt demōib⁹. iō ꝑmanſerūt
ꝑpt̄ pctm̄. Sʒ ſi fuiſſet naturale hoī non mori
etiā ꝑpt̄ pctm̄ nō ꝑijſſet. reſtat ḡ q̄ non fuit a
natura imortal'. Scd̄m ē q̄ hoī fuiſſet ex ſpāli
gr̄a ꝯditori imortalitas corpal' ꝯceſſa. Cui⁹ rō
ē. q2 hō fuiſſet ordinat⁹ ad finē ſuꝑ naturā ſuā
corporeā. iō decuit i ipa ꝯſtitutiōe nat̄e. q̄ ali
q̄d eēt ſibi collatū ſuꝑ facultatē ꝑncipiorū na=
turaliū q̄ ſūt corp⁹ ꝛ aīa. Habuit ḡ aīa ꝑ donū
gr̄e ſuꝑnatural'. q̄ q̄ndiu ſuaret ordinē obedi=
entie ad deū corp⁹ viuificare poſſet iꝑpetuum
Et iō corp⁹ hoīs ſi nō peccaſſet corruptū n̄ fu=
iſſet. vt dic̄ ſcūs Tho. ſuꝑ. ij. ſen. di. xix. Itē ē
nōndū q̄ i corruptibilib⁹ reb⁹ corruptiōis mo
dus q̄druplex iuenit̄. Vn⁹ ē general' vicʒ q̄ oēs
res hn̄t ſue duratiōis ꝑiodū. vt dr̄. ij. d̄ gene/
ratiōe. Scd̄s ē ꝑpt̄ dn̄iū exceſſiuū vni⁹ ꝯrioꝝ
ꝛ h̄ dūtaxat in mixtis. Terti⁹ ē q̄ calor q̄ ē iſtru
mentū aīe vegetatiue cōſumit humidū in qd̄
agit. ꝛ cū nō poſſit illd̄ hūidū reſtaurari natu/
ralit̄ in ſua puritate ſꝑ admiſcet̄ cū hūido nu/
tribili. ꝛ ſic fit ipuri⁹ vt vinū mixtū aq̄. ſic. j. d̄
generatiōe dr̄ i fine. ita hūidū radicale ꝯſumi=
tur finalit̄ ꝛ aial morit̄. Cōſilr̄ fit i plāta defici
ēte iſta reſtauratiōe. ꝛ h̄ ē mors nat̄alis. Quar
tus mod⁹ corruptiōis ē ꝑ violētiā ab aliq̄ ex=
trinſeco agēte gladio vl' igne vl' alio. Cōtra ꝑ=
mos duos modos datū fuit aīe q̄ ſm cōditio
nē ſue imortalitatis corp⁹ ꝑficeret ꝛ ꝑpetuitatē
cōplexionis ꝯferret. Cōtra t̄tiū modū corru=
ptionis habuit iſtud donū. vt ꝑ eſum ligno/
rum in paradiſo ꝯceſſorum. fieret reſtauratio
deꝑditi ad certū tp̄s. Et q2 iſta reſtauratō cū
admixtiōe extranei humidi debilitātis hūiduʒ
radicale magis ac magis ipurat̄. iō hō hūit vſū
ligni vite cui⁹ ꝟtus erat alimētū totum aſſum
ptum i ꝑfectā aſſilr̄atiōeʒ adducere ꝛ facere hu
midū radicale ita recēs ſicut fuit a ꝑncipio na
ture vite cōdite. hoc tn̄ lignū vite non habuit
ex ſua virtute nat̄ali; dare hoī ꝑpetuitatē viuē
di. q2 cū eſſet res creata ꝟtus finita fuit in du=
rabilitate. ꝛ ideo nō cōtulit fortitudinē natu=
re radicalis niſi ad certū tp̄s. quo lapſo hō ite
rum comedere debuiſſet. ſi ita ꝑſtitiſſet. Con=
tra q̄rtū modū corruptionis q̄ eſt ꝑ violentiā
cōſeruat̄ hō ꝑ diuinā ꝑuidentiā ꝛ ꝑ ꝑpriam
prudētiā ab extrinſeco nil' potuit pati corrup
tiuum. Sed cōtra hoc poſſet aliq̄s inſtare ſic.
Omē cōpoſitū ex cōtrarijs de neceſſitate na/

ture eſt corruptibile. vt patet .ij. de generatio-
ne. Sed corp⁹ hois in ſtatu innocētie fuit cō/
poſitū ex cōtrarijs ſicut nūc eſt ⁊ eiuſdē ſpeci-
ei ꝑ oīa ꝗ fuiſſet corruptibile. Ad h̄ dicēduz
ꝙ fuiſſet corruptibile ꝓpter cōpoſitionē ex cō
trarijs niſi fuiſſet diuinit⁹ ꝯſeruatū ab intrin-
ſeco ꝑ grām originalis iuſticie. ⁊ ab extrinſe-
co ꝑ ſubſidiū diuine ꝓuidētie. Quarto homi-
nē hac grā inſigniuit dominiū ſibi ſuꝑ omnes
creaturas cōferēdo. cū dixit Gen̄. j. Domina-
mini piſcib⁹ maris ⁊ volatilibus celi ⁊ vniuer
ſis animātibus que ſunt ſuꝑ terrā. Et h̄ domi
niū ſm̄ glo. datū eſt eis q̄diu eēnt ſubditi deo
quia talis fuit hō in ſtatu nature cōdite vt q̄/
diu ſtaret hō in obediētia dei inferiora obedi
rent ei. Et ſic dominium eſt homini naturale
ꝓpter tria. vt dicit Nico. de lyra. Primo q2 i-
ꝑfectiora ſunt ꝓpter ꝑfectiora vt plante ꝓpt̄
animalia. animalia vero ꝓpter hoiem. Secun/
do quia ꝑfectiora gubernant inferiora. vt an-
geli homines. regimē vero eſt ꝑ prudentiā que
ꝓprie eſt in hoie in quo eſt prudentia generalr̄
In aialibus vero ſunt quedā prudētie ꝑticu-
lares tm̄. vt in aranea ad faciendū telā. ⁊ ſic de
alijs. de q̄bus habes s̄. dn̄ica īfra octauā aſcē
ſionis. F. xx. L. Jō aialia ſunt homi ſubiecta.
Tertio quia hō factus ē ad imaginē dei. ideo
iuſtū eſt vt obediāt ei inferiora ſm̄ naturā in-
ſtitutā. Sed in penā peccati iſta obediētia eſt
ei ſubtracta. ⁊ hec grā creatiōis p̄ncipalit̄ re/
fert̄ ad ꝑſonā pr̄is. Scd̄a grā hui⁹ trinitatis eſt
grā redemptiōis. ⁊ hec ꝑtinet ad ꝑſonaz filij.
quia de ipſo canit̄. Hic eſt ſal⁹ noſtra ⁊ redem
ptio iſrael. Jp̄e em̄ filius ꝑ mortē ſuā nos re/
demit ex libera voluntate. Sicut teſtat̄ Aug.
in lib. de baptiſmo. ⁊ allegat̄ a mgr̄o. li. iij. di.
xix. vbi inſinuat cām̄ ⁊ modū nr̄e redemptio-
nis dicēs. Nihil inuenit diabol⁹ in chriſto vt
moreret̄. Sed ꝑ voluntate pr̄is chriſt⁹ mori
voluit nō habēs mortis cām̄ de peccato. Sed
de obediētia ⁊ iuſticia mortē guſtauit ꝑ quaz
nos redemit de ſeruitute diaboli. Et ſb̄dit In
cideramus em̄ in p̄ncipē hui⁹ ſeculi qui ſedu-
xit adam ⁊ ſeruū fecit. cepitq3 nos quaſi verna/
culos poſſidere. Sed venit redemptor ⁊ vict⁹
eſt deceptor. Et quid fecit redemptor captiua
tori noſtro. tetendit ei muſcipulā crucē ſuā po
ſuit ſibi quaſi eſcā ſanguinē ſuum. Hec Aug⁹
Et ſūmoꝑe eſt hoc memorie imprimendū. q̄a
vt chriſt⁹ nos redimeret triplici miſerie ſe inſe
ruit. ſcz pauꝑtatis. laboris. ⁊ doloris. de p̄mo
⁊ ſcd̄o in pſ̄. lxxxvij. dicit̄. Pauꝑ ſum ego et
in laborib⁹ a iuuētute mea. De tertio dic̄ xp̄s
ꝑ Hiere. Dolor me⁹ ſuꝑ oēm dolorē Thren̄. j
O vos oīes qui trāſitis ꝑ viā attendite ⁊ vi-
dete ſi eſt dolor ſil̄is ſic̄ dolor me⁹. Nam chri/
ſtus habuit dolorē exteriorē ꝓpter ſaluādos.

dolorē interiorē ꝓpter damnādos. ⁊ ꝓpt̄ do-
lorem mr̄is. L u. ij. Tuā ipſi⁹ ꝑtrāſi. ⁊c̄. Et fu
it dolor ei maxim⁹ q2 in tactu ſuſtinuit clauo/
rū aſpitatē. Et auditu ob ꝓbrioꝝ cōfuſionem
In odoratu ſputorū feditatē. in guſtu fellis ⁊
aceti amaritudinē. in oculis lachrymarū effu-
ſionē. in corde timorē ⁊ cōpaſſionē. Timorem
ꝓ ſeipſo anxi⁹ de crudeliſſima morte ad cuius
ſolā memoriā ſanguinē ſudauit. cōpaſſionē ꝓ
ſua matre dulciſſima cui⁹ aīam ſciuit gladiuz
doloris ꝑtrāſire. iō dic̄ Bern̄. Quis vnq̄ au-
diuit tale aut quis huic vidit ſile. vix em̄ q̄s ꝓ
iuſto morit̄. ip̄e ꝓ iniuſtis ⁊ inimicis mortu⁹ ē
eligēs exulari de celis vt nos reportaret ad ce
los. Sz. d. q̄s. Nō potuit xp̄s nos alit̄ redime
re ſine tāta ſui iniuria. Ad h̄ dicūt doc. ꝙ po/
tuit. ſ3 tm̄ maluit tantā iniuriā ſuſtinere ꝓpter
duas cās. Prima vt charitatē ſuā ad hoiem
copioſe demōſtraret. Scd̄a vt ampli⁹ nos ob
ligaret. ideo dicit Aug⁹. Sufficeret ad redem
ptionē nr̄am vna p̄cioſiſſimi ſanguinis gutta
Et licet ſuffeciſſet. data tm̄ ē copia vt vir⁹ diligē
tis in bn̄ficij redūdātia clareſceret. De hac eti
am charitate dicit Bern̄. Erat charitas in cor
de dei multa nimis q̄nq3 cumulāda ſuꝑ filios
hominū. Sed hec latuit quouſq3 fracto vaſcu
lo ꝑ q̄nq3 ꝑtes corpis emanauit. Jdē dic̄. Je-
ſus in cruce mori voluit. nō in ſtrato ſericeo de
cumbens vt qd̄ multū fuit pudoris ſignū eſſet
ſūmi amoris. hec ille. Et quia xp̄s tantā cha/
ritatē nobis demōſtrauit. ꝑ hāc nos certe ad
ſe diligēdū inuitauit. idō dicit mgr̄. lib. iij. ſen
ten. diſt. xix. Exhibita tante erga nos dilecti-
onis arra ⁊ nos monemur. accēdimurq3 ad di
ligendū deum q̄ ꝓ nobis tanta fecit. Nam et
ideo tāta ſuſtinuit vt nos ad dilectionem obli
garet. de q̄ dicit Bern̄. Quāto ſūt hūiliora q̄
ꝓ me ꝑtulit deus tanto illi ad dilectionē plus
obligarer. Tertia grā hui⁹ ſancte trinitatis ē R
grā ſpūſſancti emiſſionis. Vn̄ ſpūſſctūs duo/
bus modis mittit̄ vt dicit mgr̄ li. j. di. xvj. Si
cut inquit fili⁹ duob⁹ modis dr̄ mitti Vno mō
q̄ viſibilit̄ apparet. Altero q̄ inuiſibilit̄ caſtimē-
tib⁹ ꝑcipit̄. ita ⁊ ſpūſſcūs a pr̄e ⁊ filio ac a ſeip
ſo duob⁹ mōis ꝓcedē ſiue mitti ⁊ dari dr̄. vno
mō viſibiliter. alio mō inuiſibilit̄ dat⁹ ē em̄ vi
ſibiliter creature demōſtratiōe. ſic̄ in die pen/
teco. vt patet Act. ij. In linguis igneis. Aliſ
q3 vicib⁹. ſ. Joh̄. xx. in flatu. Et Mat. iij. i co
lumbe ſpecie. Et dat̄ inq3 q̄tidie inuiſibilit̄ il-
labendo mētib⁹ fideliū. Sed poſſit alīq̄s dicē
q̄uō poſſum cognoſcere ꝙ ſpūſſcūs inuiſibili-
ter miſſus ſit in mentē meā. Ad h̄ rn̄det mgr̄.
j. lib. di. xvij. Tūc em̄ nob̄ mitti vl̄ dari dr̄ cuz
ita ī nob̄ ē vt faciat nos diligē deū ⁊ primum
ꝑ qd̄ manem⁹ in deo ⁊ de⁹ in nob̄. Et adducit
q̄dem ibidē Aug. li. xv. de trini. c. xvij. Deus

ſpūſſcūs ē q̄ ꝓcedit ex deo cū datꝰ fuerit homī
accēdit eū ad diligendū deū ⁊ ꝓximū ⁊ ipſe ē
dilectio. Ecce ex dilectiōe quā habes ad deuꝫ
⁊ ꝓximū ꝑpendis inuiſibilit̄ ad te miſſū ſpm̄ =
ſcm̄. Eſt tn̄ notādū ꝙ ſpūſſcūs miſſus in nos
triplicē in nobis grām opat̄. Prio docet rati=
onē vt intelligat bonū. Scđo mouet volunta
tem vt bonū intellectum velit. Tertio mouet
memoriā vt volitū cōpleat. iō dic̄ Bern̄. Spi
ritusſcūs ſuggerit memoriā bonā in cogitatio
nibꝰ ſanct̄. ꝓpterea q̄tienſcūq3 hmōi ſuggeſti
onē boni ſenſer̄ in cord̄ tuo. da honorē deo. et
da reuerētiā ſpūiſcō. cuiꝰ vox ſonat in auribꝰ
tuis ⁊ docet rōnē. Sꝫ multi mouent̄ ⁊ minime
ſciūt q̄d ſit agēdū ſi nō aſſit ſpūſſcūs q̄ inſpirat
cogitationē memoriā mouēdo doceat ī opꝰ ꝓ
ferre ne ꝑma gratia vacua in nob̄ ſit. Sꝫ qꝛ ſci
enti bonū ⁊ nō faciēti pctm̄ ē illi. Iō nō ſolum
moueri ⁊ doceri. ſꝫ etiā moueri ⁊ affici ad bo/
num ē neceſſariū ad ſalutē. iō ſpūſſcūs nō ſolū
mouet ⁊ docet nos. verū etiā dona ſua nobis
impartit̄ mediantibꝰ quibꝰ ad incremēta vir=
tutū altiora poſſumꝰ ꝑuenire. Quis em̄ ſupiꝰ
dcm̄ ē de donis ſpūſſci. qꝛ tm̄ adhuc hodie eſt
octaua dies penteco. iđo aliq̄ de donis eiꝰ ſe=
G ptem ſunt addēda.. Eſt ḡ ꝑmū eiꝰ donū timor
⁊ h̄ mlta bona in hoīe opat̄. Primū ꝙ dat ſi=
bi de futuris ꝓuidentiā. de hoc vide s̄. dn̄ica
ij. pꝰ paſca. f. x. M. Scđm bonū ē ꝙ cauſat ī
hoīe pniam. Eſt em̄ ſicut tiriaca q̄ repellit ve=
nenū efficiturq3 de ſerpente. et ē nihilominus
antidotū ꝯ venenū. ita timor de peccatis orit̄
et tn̄ pctā expellit. Iux̄ illud Ecci. j. Timor
dn̄i expellit pctm̄. Et Bern̄. Timor dn̄i ē an=
tidotū expellēs malos hūores Nā q̄ ſine timo
re ē nō poterit iuſtificari. hinc ē ꝙ tā ſci q̄ phi
int̄ oēs paſſiōes ꝑcipue cōmēdāt verecūdiam
q̄ ē q̄dā timor ⁊ ſignificat pniam de aliq̄ defe/
ctu. dic̄ em̄ Ariſt̄. iij. ethic̄. in fine. Verecūdia
ē timor inglīatiōis. i. tremor cōfuſiōis. de q̄ ꝓ
bat q̄tuor. Primū ꝙ vᵉrūdia nō ē vtꝰ ſꝫ paſſio
qđ oñdit ꝑ diffinitionē verecūdie ⁊ ꝑ effectuꝫ
verecūdie. Per diffinitionē q̄dē q̄ ē ꝙ vᵉecun=
dia ē timor inglōriatiōis. Ois aūt timor ē paſ
ſio iraſcibilis ⁊ nō vtꝰ. ꝑ effectū ꝓbat ſic. Om
nes paſſiōes appetitꝰ ſenſitiui cauſant̄ in cor=
pore ꝑ mutationē. ⁊ h̄ facit vᵉecūdia. Sic eniꝫ
hō ꝑ timorē mortis palleſcit. ita ꝑ verecundi=
am q̄ ē timor inglōriatiōis hō rubeſcit. Rō ꝺi
uerſitatis int̄ timorem ⁊ vᵉecundiā eſt iſta. qꝛ
timor ē ꝓprie de ꝑiculo mortis vel alicuiꝰ īno=
centis vite hōis. Sedes aūt vite eſt in cord̄. ⁊
ideo qn̄ incipit cor deficere ꝑ timorem natura
mittit illuc ſpūs ⁊ calorem. ⁊ ſic retrahit̄ color
cū ſanguīe a facie timētis ⁊ ſic palleſcit. honor
aūt ē in exteriorībꝰ. ⁊ iō qn̄ hō timet ꝑ vᵉecūdi
am honores ꝑdere. ſpūs et calores tribuit ad

exteriora. ⁊ ſic cōcurrēte exteriꝰ ſanguine hō
rubeſcit. Scđm ꝙ ibi ꝓbat Ariſt̄. de verecū=
dia ē. ꝙ ē paſſio laudabilis in iuuene. vn̄ dicit
Laudamꝰ iuuenes q̄dē verecūdos. Tertium
oſtendit ꝙ nō conuenit etati ſenili. Quarto ꝙ
nō ſtudioſo ꝯuenit qꝛ neq3 ſenex neq3 ſtudioſꝰ
aliq̄d debet cōmittere vn̄ debeat vᵉecundari.
Sꝫ certe ſi ſenex aliq̄d turpe vel ſtudioſꝰ illau
dabile cōmittat vn̄ nō verecūdet̄. illaudabil̄
obſtinatiōis ſignū ē ſi nō vᵉecūdet̄ de turpibꝰ
Quātū vᵒ ſci vᵉecūdiā cōmēdāt. oñdit Bern̄.
ſuꝑ Can̄. ſ. lxxxvij. Neſcio ſi q̄cq3 in moribuſ
hoīm gratiꝰ depħēdi q̄at vᵉecūdia. Verecun/
dia em̄ ē oīm ornatꝰ vtutū vel etatū. Sꝫ in te=
nera etate ampliꝰ pulchriuſq3 eniteſcit. Quid
amabiliꝰ verecūdo adoleſcēte. q̄ pulchra hec
q̄ ſplendida gēma morū in vultu adoleſcētis
q̄ vera in nimie dubio nuncia bone ſpei. bo=
ne indolis index. vᵍga diſcipline. expurgatrix
malorū. ꝓpugnatrix puritat̄. glīa ꝯſcie. fame
cuſtos. vite decꝰ. vtutis ſedes. ꝑmitie noſtre
laus ⁊ inſigne totiꝰ honeſti. hoc ē timoris nun
cius. Ecci. xxiij. Nihil meliꝰ q̄ timor dn̄i Ter
tiū bonū qđ facit donū timoris ē ꝙ cauſat in
agendis diligentiā. Iux̄ illud Ecc̄s. vij. Qui
timet dn̄m nihil negligit. Et Ecci. xv.. Qui ti
met deū faciet bona. Et iterū Ecci. ij. Qui ti=
ment dn̄m inq̄rūt que beneplacita ſunt ei. Et
idem. Qui inq̄t diligūt dn̄m cuſtodiūt mādā=
ta eiꝰ. ⁊ patientiā habebūt in aduerſis. Quar
tū bonū ꝙ cauſat in ꝑiculis cōfidentiā. multi
reputāt ſe debiles q̄ ingruēte timore ⁊ cogēte
ardua ⁊ difficilia fecerūt. vbi grā. ꝙ multi eſti
mauerūt ſe debiles ad ordinis ingreſſum ⁊ ea
que ſunt ordinis ad ſeruandū q̄ timore mortis
vel interdū ſuſpendij cōpulſi religionē itraue
rūt. ⁊ in ea ardua opa fecerūt. Qꝛ dic̄ Bern̄.
ſuꝑ illđ Ecci. j. Timor dn̄i ē ſcie religioſitas.
h̄ inq̄t grāꝝ ꝑma totiꝰ religiōis exordium eſt.
Nā ſine hac nullū bonuꝫ pullulare poſſit. oīm
vtutū edificiū ilico vtit̄ in ꝑcipitiū ſi huiꝰ grē
amiſerit fundamētū. Et q̄d plura ꝯnexa ſunt
timor ⁊ religioſitas. nec alteꝝ ſine altero poſſit
remanere. qꝛ ꝑ timorē vniūſa dſerimꝰ. mūdo
abrenūciamꝰ ⁊ noſmetipſos abnegāꝰ. ſic̄ dicit
ſaluator. Nolite timē eos q̄ occidūt corpꝰ. nec
ā pliꝰ hn̄t q̄d faciēt. Sꝫ timete eū q̄ cū corpꝰ oc
ciderit ptātē hꝫ aīaꝫ mittē in gehēnā. Iō dicit
Gre. ij. moral̄. In via dī a timore īcipit̄ vt ad
fortitudinē veniat̄. Qꝛ dr̄ Prou. xiiij. In ti=
more dn̄i fiducia fortitudis. Scđm donū ē pi= T
etas ſine q̄ nihil valet timor. Qui em̄ primo
miſeri īgrat. q̄ eiꝰ tribulatiōi cōpati diſſimlat
hꝰ timor an̄ oclos dei nullꝰ ē. cū dcm̄ ſit s̄ Qui
timet dn̄m faciet bona. iō ſpūſſcūs q̄ ē t̄tia ī tri
nitate ꝑſona aduenīēs cordi nr̄o affert ſecū pi
etatē. Eſt aūt triplex pietas. Prima ad deum

de qua Bern̄. Pietas ē cult⁹ dei ⁊ h̄ cult⁹ dei
in memoria dei ꝯſiſtit in fiducia de miſericor-
dia dei ſperāda q̄ neceſſaria ē cū timore vt ſi ti
mor ꝑcipitat pietas eleuet. hec duo dona ſimł
cōiūcta tāgit Bern̄. cū dicit. Ego q̄ꝺdiu reſpi
cio in me in amaritudine morat̄ ocul⁹ me⁹. et
h̄ ꝑ donū timoris. Si aūt ſuſpiro ad diuine mi
ſeratiōis auxiliū videlicet ꝑ donū pietatꝭ mox
amarā viſionē meā tpat leta dei miſcḋia. Se-
cūda pietas ē ad noſmetipſos qḋ cōtingit quā
do cōſciētia nr̄a trāquilla ē ⁊ ſerenata ꝑ remiſ
ſionē pctōꝝ nihil mali nihil amari nihil tribu
latiōis poſt ſuſpicari. de q̄ Prou. xv. Secu-
ra mēs q̄ſi iuge cōuiuiū. Iō dic̄ Sap. Ecci. x-
xx. Miſerere aīe tue placēs deo. Tertia pietaſ
h̄r ad ꝓximū quā tūc exhibem⁹ q̄n̄ in oīb⁹ ma
lis eoꝝ cōpatimur ex affectu oīa eoꝝ facta
pie iudicātes. Quia dicit Bern̄. Caue fr̄e dei
aliene ꝯuerſatiōis eē curioſus explorator aut
temerari⁹ iudex. Et ſi depr̄hēdis ꝑpetratū actū
tn̄ nō ſic iudices ꝓximū ſ; excuſa intentionē ſi
op⁹ excuſare nō potes. ſcꝫ qḋ illḋ fecit ꝑ igno
rantiā vel ex ſurreptione vel ex caſu. Et ſub-
dit q̄ ſi neutrū poſſum⁹ ſaltē debem⁹ obuiare
ꝑpt̄ g̃uē tēptationē ⁊ dicere. O q̄ꝫ vehemēs
C fuit nimis h̄ tēptatio q̄d in me feciſſet ſi in me
hanc ptātē ſilr̄ accepiſſet. Tertiū donum ē
ſcia ⁊ h̄ nccr̄ia ē ad pietatē ſubleuandā vt q̄d
ex miſcḋia puniat. aut q̄d ex miſcḋia dimittat
ſciat̄. Iḋo ſpūſſcūs in cordib⁹ nr̄is adueniēs
tertio apportat ſecū donū ſciētie ꝑ qḋ illumia-
ti ſcirem⁹ quid ſit faciendū. q̄d dimittendum
q̄d diligēdū. quid odio habēdū. q̄d ſperāduꝫ
q̄d cōtemnendū. ⁊ q̄d deſiderandū. q̄ꝛ bonuꝫ
faciendū ⁊ malū dimittendū. Iux̄ illḋ pſ̄. xx-
xiij. Declina a malo ⁊ fac bonum. Et Eſa. j.
Quieſcite ꝑuerſe agere ⁊ diſcite bn̄ facere. Si
militer de⁹ diligēd⁹ ⁊ diabol⁹ ⁊ mūd⁹ odiēd⁹.
Mat. vj. Vnū ſcꝫ diabolū odio habebit ⁊ al
terū ſcꝫ xp̄m diliget. Et nota q̄ h̄ donū ſcien/
tie docet nos ſcire gen⁹ nr̄m ex pte quadrupli
ci. Primo ex pte pr̄is qui ē de⁹. ⁊ q̄ ad h̄ fue/
mus rōne pr̄is nobilitatē. de h̄ vide ſ̄. dn̄ica i
fra octauā aſcēſiōis. ſ. xx. Z. Scḋo ex pte ma
trꝭ que ē terra. Quia dicit̄ Eccs. iij. De terra
facta ſunt ⁊ in terrā parit̄ reuertent̄. Et Iob.
xxxiij. Ecce me fecit ⁊ te dn̄s ⁊ de eodem luto
formatus ſum. q̄ꝛ dicit̄ Sap. vij. Nemo ex re-
gib⁹ habuit aliqḋ aliud initiū natiuitatꝭ. q. d.
q̄ꝫtūcūq̄ꝫ refulgeāt ornamētꝭ veſtiū miniſterio
militū ⁊ munimēto fortiū tale fuit eoꝝ initiū.
vn⁹ ẽ introit⁹ ē oīb⁹ ad vitā ⁊ ſilr̄ exit⁹. Iḋo
dic̄ Bern̄. in quodā ſmone. de paſſiōe domi-
ni. Graue iugū ſuꝑ oēs filios ade a die exitus
de vētre mr̄is eoꝝ in ſordib⁹ generamur in te
nebris cōfouemur in dolorib⁹ ꝑturimur. ante
exitū miſeras mr̄es oneram⁹. i exitu more vi/

pere laceram⁹. h̄ ille. Et ſi h̄ ꝑ ſciam ſpūſſci ꝑ-
pendet hō merito ſuat rōne mr̄is hūilitatem.
Tertio ſcire debem⁹ gen⁹ nr̄m ex pte fratrū q̄
ſunt angeli vt ſuem⁹ in bono ſtabilitatē. dicit̄
eīm hūana natura eē mana angeloꝝ. vn̄ cum
Thobias ſenior ab angelo Raphaele vellet
gen⁹ inquirere. Rn̄dit gen⁹ q̄rꝭ mercēnarij an
ipm mercēnariū q̄ cū filio tuo eat. Sed ne for-
te ſollicitū te reddā. Ego ſum Azarias ananie
magni fili⁹. ⁊ rn̄dit Thobias. ex magno gene
re es tu. Thob. v. Verū dixit angel⁹ ſm nois
interptationē. azarias nāq̄ꝫ interptat̄ adiu-
tor. ananias gloria dei. Erat eīm adiutor gl̄ie
filij dei. Qn̄ eīm ſcim⁹ vel recogitam⁹ fr̄es no/
ſtros eē in tāta gl̄ia ⁊ nos ad eā nō poſſe ptin-
gere niſi fr̄ib⁹ nr̄is aſſimilemur conari debem⁹
totis virib⁹ iſtos fr̄es imitari. In iſti⁹ fratni-
tatis ſignū Raphael ⁊ q̄ azarias dr̄ ⁊ Thobi
as fratres ſe viciſſim nomīaſſe legunt̄ Thob.
vj. Obſecro te azaria frat̄ vt dicas mihi qḋ re
mediū habebūt iſta q̄ ḋ piſce ſuare iuſſiſti. Et
Thob. ix. Azaria frat̄ peto vt auſcultes v̄ba
mea. Et angel⁹ ad eū viceūſa dixit Thob. xj.
Frat̄ ſcis queādmodū reliq̄ſti pr̄em tuū. Sūt
eīm tam hō q̄ꝫ angeli parētele diuine. Sꝫ certe
hō multiplici⁹. Cū eīm ſit triplex cognatio ſcꝫ
legalis ꝑ adoptionē. ſpūalis ꝑ ſacramenti ſu/
ſceptionē. ⁊ carnalis ꝑ ꝓpagationeꝫ. Angeli
tn̄ attinēt deo ꝑ legalē adoptionē qua ꝑ gr̄aꝫ
ſūt adoptati. hō aūt attinet dō triplici cogna-
tione legali. q̄ꝛ ē adoptiu⁹ dei. Eph. j. Prede-
ſtinauit nos in adoptionē filioꝝ. Eſt etiā fili⁹
dei ſpūalis. q̄ꝛ ꝑ baptiſmuꝫ nos regenerauit.
Ioh. j. Dedit eis ptātē filios dei fieri. Eſt eti
am carnał frat̄. q̄ꝛ de nr̄a ꝓgenie naturā aſſū-
pſit. Ad Heb. ij. Nuſq̄ꝫ āgelos apprehēdit ſed
ſemē abrae. iō poſſum⁹ dicē āgelo illḋ Zach.
vij. Noli putare gen⁹ nr̄m a deo eē derelictū.
Quarta ſi ꝑ donū ſcie recolligi⁹ gen⁹ nr̄m ex p
te filioꝝ ſuem⁹ i opib⁹ vtilitatē. Filij eīm ſunt
opa nr̄a Ecci. xj. Añ mortē ne laudes hoīem
quēq̄ꝫ. qm̄ i filijs ſuis agnoſcit̄ vir. i. i opib⁹ ꝑ
fectꝭ ſm glo. In iſtꝭ ẽ filijs ſuem⁹ vtilitatem vt
ſit nob meritoria ad gl̄iam non ad penā qḋ fit
q̄n̄ op⁹ ꝓducit̄ a gr̄a diuia ⁊ a libero arbitrio.
Qn̄ v̄o ꝓducit̄ a diabolo carne vł mūdo. ē q̄ſi
ſpuriū gen⁹. ⁊ nō pōt ſeq̄ hereditatē celeſtem
Et iḋo ꝓhibet̄ pontificib⁹ veterꝭ legꝭ ſub figu
ra Leuitꝭ. xxj. vt nō cōmiſcēt ſtirpē generꝭ ſui
vulgo gētis ſue quia ego dn̄s ſanctifico eam.
Quartū donū ē fortitudo. ⁊ hec ē nccr̄ia vt h̄ Z
hō qḋ ꝑ ſcientiā accipit ꝑ mentis fortitudinē
agere poſſit. Quia ſcienti bonum ⁊ nō operā-
ti peccatum eſt illi Iac. iiij. vbi dicit gloſa. Si
ſit bonum neceſſitatis eius omiſſio peccatum
eſt mortale. Si aūt bonuꝫ erogatiōis pctm̄ eſt
veniale. ⁊ q̄n̄q̄ꝫ nullū. Et Lu. xij. Seru⁹ ſciēs

volũtate dñi ſui ⁊ nõ faciẽs plagis vapula/
bit multis. vt ergo ſciẽtia ſit efficax ad ſe iuuã
dam fortitudinẽ inꝑpellit. Et nota ꝙ h nõ no=
tat fortitudo corpis. ſ aĩe. ⁊ illa ẽ triplex. Nã
quedã ẽ fortitudo magnificẽtie. qdã cõfidẽtie
⁊ qdã cõſtantie. Magnificẽtia nanqꝫ magna
audet ſumẽs hanc ꝑſumptionẽ vel audaciaꝫ
nõ ex ꝑſumptiõe ꝓpriorũ meritorũ. ſ ex largi
tate ⁊ facilitate accipit largitoris. ſicut Tho=
mas q credere reſurrectionẽ noluit niſi vulne
ra pedũ ⁊ manuũ cõtrectaret habuit illã forti
tudinẽ Joh. xx. Hãc etiã habuit Philipp⁹ qui
de benignitate pij mgr̃i ꝯfiſus audebat petere
vt ſibi oſtẽderet pr̃is maieſtatẽ. Joh. xiiij. cũ
dixit. Oſtẽde nobis pr̃em ⁊ ſufficit nob. ideo
de ipſis ⁊ ſilib⁹ dicit Berñ. Sũt qdã aſcẽden
tes ad cor altũ de maiori ſpei libertate ⁊ ſcien=
tie puritate magna cõſueuere audire hi pro fi=
dei magnitudine digni inueniunt ⁊ inducant
ad om̃em plenitudinẽ gratiarũ. Tales em̃ ma
gna audẽt q2 magni ſunt ⁊ q audẽt obtinẽt iu
xta ꝓmiſſionẽ eis ꝑ deũ factã. Quecũqꝫ locũ
calcabit pes vr̃ veſter erit. Deut. xj. Secũda
fortitudo vocat cõfidentie q ſic ſe habet ꝙ ꝑo
ri cognita om̃ia q audere poterũt ſemꝑ ſperãt
ſine heſitatiõe a dño acceptura. ⁊ hãc cõfiden
tiã docuit b. Jacob⁹ in. c. j. Poſtulet aũt in fi=
de nihil heſitãs. Et q2 exauditio nr̃e petitiõis
diu ſepe ſuſpẽdit. vel ꝓpt fidẽ ꝓbatiõis vel
meriti augmẽtationẽ vel copioſam exauditi=
onẽ. idõ neceſſe eſt vt accedat tertia fortitudo
ꝑ quã petimus ſtrenue ⁊ ꝑſeuerant. ⁊ h ẽ for=
titudo ꝯſtãtie ꝑ quã petim⁹ qrẽda petẽdo pul
ſando donec accipim⁹. Certi em̃ ſum⁹ de exau
ditione. Jux illud Ps̃. xc. Clamabit ad me ⁊
ego exaudiã eũ. Sꝫ incerti de exauditiõis ac=
celeratione. Quia dic Greg⁹. ꝙ in pleriſqꝫ cõ
cito petim⁹. ſ tarditas ꝓſperat. iõ ꝯſtãtia ne=
ceſſaria ẽ q nõ eſt aliud niſi effect⁹ vſqꝫ in fineꝫ
ꝑſeuerãtia. Quintũ donũ ẽ cõſiliũ ⁊ illud ne=
ceſſario ſequit fortitudinẽ. q2 ſi fortitudo im/
prouida vel nimis ĩpetuoſa vl min⁹ circũſpe=
cta fuerit. ⁊ vt ĩpa ſui ꝑſumptiõe in caſu ruat
cõſcẽdat ad ꝯſiliũ vt ꝓuidẽdo ꝑmiũ ⁊ alta for
titer agere poſſit. ⁊ idõ ſpũſſcũs cordib⁹ nr̃is
aduenĩes dat nob qntũ donũ cõſilij ꝑ qd ĩpe/
tus fortitudinis gubernatur. De hoc cõſilio
duo tangunt. ꝑmo qliter exhibet. ſcdo qd ſpi
ritusſcũs ꝯſulet. De ꝑmo notandũ ꝙ ſpũſſan
ctus qtuor mõis exhibet nob ſua cõſilia. ꝑmo
ꝑ ſe imediate. ſecũdo ꝑ ꝑlatũ. tertio ꝑ bonos
hoies. qrto ꝑ cõſciẽtiã ꝓpriã. ⁊ ab his quatu
or oia nr̃a cõſilia ſũt inqrẽda. Et primo a deo.
Jux illud Thob. iiij. Om̃i tpe bñdic deo ⁊ pe
te ab eo vt vias tuas dirigat ⁊ oia ꝯſilia in ip
ſo ꝑmaneant. Cui cõſonat illud Eccĩ. xxxvij.
In om̃ib⁹ deꝑcare cõſilia altiſſimi. vt dirigat

in ꝟitate viã tuã. Et h ẽ qd cõſulit Sap. Eccĩ
vj. Cõſiliari⁹ tibi ſit vn⁹ d mille. ſ. de⁹. cui⁹ no
men ẽ. vt dicit Eſa. ix. conſiliari⁹. Scdo req/
rendũ ẽ cõſiliũ vicarij. ſ. ꝑlati ſm qd iubemur
Deut. xvij. Facies qcũqꝫ dixerint q ꝑſunt lo
co qs elegit dñs ſequeriſqꝫ ſn̄ias eorũ nec de/
clinab ad dexteraꝫ neqꝫ ad ſiniſtrã. Et ſubdit
penã. q aũt ſuꝑbierit nolẽs obedire ſacerdotl
impio q eo tpe miniſtrat dño deo tuo moriat
hec ille. Et dñs Mat. xxiij. ideꝫ iubet. Sup
cathedrã Moyſi ſederunt ſcribe ⁊ phariſei.
om̃ia qcũqꝫ dixerint vob ſcꝫ cõſilia dando fa=
cite. Tertio reqrat cõſiliũ a bonis hoib⁹ ⁊ ſa/
ſapientib⁹ ſm ꝙ hortat Thobias filium ſuuꝫ
c. iiij.. Cõſiliũ a ſapiẽte reqre. Et dicit notant
a ſapiente. q2 cũ fatuis nõ ẽ cõſiliandũ. Juxta
illud Eccĩ. viij. Cũ fatuis cõſiliũ nõ habeas.
nõ em̃ poterũt diligere niſi q eis placẽt. Sed
etiã cõſilia ſunt querẽda ab humilib⁹ quibus
deus ea inẽdũ reuelauit que ſapientib⁹ occul=
tat. Juxta illud ꝟbũ xp̃i Mat xj. Cõfiteor ti
bi pat celi ⁊ terre q2 abſcondiſti ea a ſapienti/
bus ⁊ prudẽtib⁹ ⁊ reuelaſti ea ꝑuulis. Et d ill
dicit btũs Bñdict⁹ in regl'a. Sepe reuelat de⁹
illis quod melius eſt. Quarto quere conſiliuꝫ
a conſcientia tua. Juxta illud Sapieñ. Om̃ia
fac cum conſilio ſcꝫ conſcientie tue. ⁊ poſt fa/
ctum nõ penitebis. Eccĩ. xxxij. De ſecũdo ſci=
endum ſcꝫ quid conſulit ſpiritusſanct⁹. nam li
cet multa nobis in ſacro cõſilio ꝓponant tria
tñ ex om̃ib⁹ ꝓponunt. nã tres ſunt habit⁹ rez
quos poſſidet om̃is homo. ſcꝫ res. corpus. et
anima. de his nobis cõſulit vt ea in ſupremis
exercitijs deo offeram⁹. vñ res in ſuꝑmo offe=
rimus ſi eas om̃es relinquim⁹ ⁊ nudã paupta
tem induim⁹. iuxta cõſiliũ xp̃i. Mat. xix. Si
vis ꝑfect⁹ es vade ⁊ vende om̃ia que habes ⁊
⁊ da paupib⁹. ⁊ veni ſequere me. Secũdo cor
pus in ſupremo offerim⁹ ſi om̃i volũtati abre=
nunciam⁹ ⁊ mũdiſſimã caſtitatem induimus.
ſicut cõſulit aplus. j. Cor. vij. de ꝟginib⁹ pre
ceptũ dñi nõ habeo cõſiliũ aũt do. ⁊ Matth.
xix. Qui põt cape ſcꝫ caſtitatem capiat. Ter/
tio aĩam in ſuꝑmo offerimus cũ inimicos no/
ſtros affectu ⁊ effectu diligimus. Hoc conſili/
um cõſulit dñs Matth. v. Diligite inimicos
veſtros ⁊ benefacite his qui vos oderũt. Se=
xtum donũ dr intellect⁹. ⁊ illud donũ merito
ſequit. q2 dic Gre. Cõſiliũ ẽe nõ põt ſi intelle=
ctus deeſt. q2 q nõ intelligit malum qd grauat
quõ põt bonũ ſolidare qd adiuuat. vt g cõſili
um diſponat prudent. ſpũſſanct⁹ veniẽs dat
nobis donum intellect⁹ vt ꝑ eum priora opa
ſalubriter diſponam⁹. ꝑ hoc donũ intelligim⁹
deum in nobis ⁊ creaturã. iuxta illud Apl'i ad
Rhoma. j. Inuiſibilia dei ꝑ ea q facta ſunt in
tellecta ꝯſpiciũt Nã ꝑ magnitudinẽ ⁊ latitudi

nem mūdi potentiā dei agnoſcim⁹. Sȝ ꝑ deco
rē celi ⁊ mūdi ⁊ creaturarū ſapiētiā dei intelli=
gim⁹. ꝑ bonitatē aūt ⁊ vtilitatē creaturarū bo
nitatē dei intelligim⁹. Et ḡ qñ vides aliq̄ pul/
chra ⁊ dulcia guſtas. ꝑ hec intelligere ⁊ cogi=
tare debes celeſtia. Quia dicit Berñ. Dulce/
do omniū creaturarū ad eternā dulcedinē noſ
inuitat. Sed. d. a. Si ex abſentia ſpūſſancti in
tellectū nō habem⁹. tñ q̄nq̄ȝ habem⁹ a natura
Cui rñdet. ꝙ licet habem⁹ intellectū a natura
attñ ē informis ſi nō ꝑ ſpūſſancti grām infor/
mat. Quō aūt hoc fiat. dicēdū ē ꝙ in itellectu
ſunt tres vires aīe. ſcȝ vis iraſcibilis. cōcupi/
ſcibilis. ⁊ rōnalis. he tres vires ꝑ ſpm̄ſcm̄ illu
ſtrant. fortificāt. ⁊ ſanctificant. vt ſua officia
efficacit̄ exequant. Vbi grā. intellect⁹ a ſua na
tura res ſimplicit̄ intelligit. ꝟ illuſtrat⁹ gratia
eaſdē res nō vt res ꝟ ſub rōne boni ⁊ mali itue
tur. Vñ vis iraſcibilis nō ſolū omi malo ꝟ om
ni ſpeciei male ⁊ omi malo fortiſſime idignat.
Vis aūt cōcupiſcibilis ome qđ fortit̄ rōnē ve
ri boni fortiſſime cōcupiſcit. ⁊ tāto forti⁹ q̄to
magis ad rōnē ſūmi boni accedere cognoſcit.
vis aūt rōnal duas reglas ꝓores ē informans
Iraſcibilē iubet vt ſe ab omi ſpē mali penitus
alienet ⁊ eādē occaſionē mali ſibi ſbtrahat ne
ſe ex pñtia male rei aliq̄ occaſiōe mala inq̄net
⁊ imūdet. Silit̄ iubet cōcupiſcibilē vt bonum
qđ deſiderat fortit̄ ꝯcupiſcat ⁊ ꝓhs ſtudijs bo
Z norū operū mereat. Septimū donū ē ſapien=
tia. ⁊ iuuat intellectū. qꝛ dic̄ Greg⁹. ꝙ ſi intel=
lectus magno acumine vigilet ⁊ moderare ſe
neſciat ꝑ magnā maturitatē tūc ab intellectu
ad ſapiētiā aſcēdat. vt h̄ qđ itellect⁹ acute iue
nit ſapiētia mature diſponat. ⁊ ḡ ſpūſſcūs vi/
tam nr̄am ꝑficiens dat nobis donū ſapientie
qđ oia dona ꝓora añcedit. ⁊ iđo ꝙ ad pñs đ ip
ſo ſunt q̄tuor attēdēda. Primo q̄s ſit mod⁹ ſa
pientiā acq̄rēdi. vbi nō ꝙ ipa non acq̄rit̄ ſine
amore. De h̄ Aug⁹. de morib⁹ eccl̄e ⁊ maniche
orū. lib. j. c. xix. Sapia ſi nō toti virib⁹ cōcupi
ſcit̄ inueniri nō pōt. amore q̄rit̄. amore releua
tur. amore in ea ꝑmanet. Et Sap. viij. Hanc
amaui ⁊ exq̄ſiui a iuuētute mea. Vñ metrice
dicit̄. Diſce libēs ⁊ eri ſapiēs ⁊ honore frueri
Nō ſi q̄ri diſce libēs ⁊ eri. Scđo non acq̄rit̄ ſi
ne labore. Vñ Hugo in didaſ. parte. ij. dic̄. ꝙ
apđ vet̄es lecticā ꝓhorū q̄ttuor ꝑſone porta=
bāt due in ſpē iuuenū ꝓcedentes. ⁊ due in ſpe
cie puellarū ſequētes. iuuenes dicebāt amor
⁊ labor puelle cura ⁊ vigilia. In amore eſt vt
agas. in labore vt ꝑficias. in cura vt ꝓuideas
in vigilia vt attēdas. Vñ narrat Valeri⁹ i po
lic̄. li. iiij. ꝙ gētiles veteres ſapientiā q̄ſi omni
um deorū ꝓncipē coluerūt ⁊ ei⁹ imaginē ꝑ fori
bus oim tēplorū depinxerūt ⁊ iux̄ imaginē ei⁹
iſta v̄ba ſcripſerūt. Vſus me genuit. memoria
me tenuit. zophiā me vocāt greci. nos ſapiam
ego odio ſtultos hoies ⁊ ig̃ua oꝑa ⁊ friuolas
ſñias. Et h̄ ē ꝙ Prouꝰ. ij. dr̄. Si ſapiam iuoca=
ueri ⁊ iclinaueri cor tuū prudētie. ⁊ ſi q̄ſieri eā
tāq̄ȝ pecuniā ⁊ ſic theſauros foderi illā. tūc i/
telliges timorē dñi ⁊ ſapiam dei inuenies. qꝛ
dñs dat ſapiam ⁊ ex ore ei⁹ ſapia ⁊ prudentia.
Tertio nō acq̄rit̄ ſine hūilitate. đ iſta loq̄t b.
Aug⁹. li. iij. de natu. ⁊ origi. aie. ad Vinc. i ꝓn
cipio. Mtū inq̄t apparet ex donis igenij ſapia
quā iā largit⁹ ē de⁹. ꝑfecte ſapiēs eri ſi te eē nō
crediderí. ſ. aliq̄đ magni. ꝟ te hūiliaueri Iō di
cit Hugo. i didaſ. Cū q̄dā ātiqu⁹ đ mō diſcen=
di iterrogaret rñdit. Sit mēs hūil ſtudiū q̄rē
di vita q̄eta. Scrutiniū tacitū pauꝑtas t̄ra re
mota Hec reſerare ſolēt cuiq̄ȝ obſcura legēdo
ꝓpt̄ qđ dic̄ Salomō Prouꝰ. xj. Vbi ē hūilitas
ibi ē ſapia. Quarto ñ acq̄rit̄ ſine ſtabilitate. re
q̄rit̄ em̄ ſtabilitas ꝑſeuerātie i addiſcēdo. Vñ
ātiq̄s ꝓhos legim⁹ ſtuduiſſe vſq̄ȝ ad mortem.
Nā refert Hiero. xxiij. epl̄a. ꝙ Permenides
ꝓhs int̄ cet̄a ſue cōtinuatiōis tpa. xv. ānis in
rupe egyptiaca legit̄ cōſediſſe. deide demoſte
nes ꝓhs expleti cētū ⁊. vij. ānis cū ſe mori cer/
neret fert̄ dixiſſe multū ſe dolere. ꝙ tunc egre
di đberet đ vita cū ſape cepiſſet Anaxagoras
ꝓhs vt legit̄ in geſti ꝓhorū Athenis claruit
vbi. xxx. ānis ꝓhie iſudauit. h̄ vt ait Valeri⁹
cū adeo diues eēt dereliciī poſſeſſiōib⁹ ſtuden
di grā diutinā ꝑegrinationē aſſūpſit. Demo/
crit⁹ etiā ꝓhs cui⁹ pr̄ adeo ditiſſim⁹ fuit ꝙ ex/
ercitui regis Xerſis epulū de facili dare poſſȝ
ꝑua ſūma retēta. pr̄imoniū ſuis ciuibus relin
quēs athenas ꝑfect⁹ ē ibi oc̄los ſibi eruit vt ve
getiores hr̄et cogitatiōes. Tertulian⁹ tñ dicit
ſibi iō oc̄los eruiſſe qꝛ ml̄ieres ſine ꝯcupia nō
potuit inſpicere. ⁊ ſic đ ꝑſeuerātia circa ſapie
ſtudiū ml̄torū ꝓhorū ē dicēdū. Scđo qđ ſit ſi=
gnū ſapiētiā cognoſcēdi. vñ nota apđ ſtoicos
ſignū ſapientiā cognoſcēdi fuit patiētia. Sic
dic̄ Sen. ꝙ in ſapientē nō cadit iniuria. ⁊ pro=
bat ꝑ exēpla h̄ ſic. Eſto ꝙ aliq̄s rē quā de vil/
la mea ſurripuit i domo mea ponat. ille furtū
fecit ego nihil ꝑdidi. Si q̄s cū vxore cōcubat
tanq̄ȝ cū aliena adulter ē q̄uis illa adultera ñ
ſit. Aliq̄s mihi venenū dedit ꝟ vim ſuā imixtā
cibo perdidit ſceleri ſe obligauit. ⁊ ſi nō nocu=
it. Eodem modo licet aliq̄s inferat iniuriā ſa/
pienti ſapiēs eā nō recipit. ml̄ta em̄ habȝ que
iniuriam ſubmouere poſſunt. ponit em̄ exem=
plū Boeti⁹ li. ij. de cōſo. pſa. vij. de quodaȝ q̄
ſibi nomē ꝓhi falſe aſſumpſerat. ad iſtū quidā
acceſſit ⁊ dixit ſe velle experiri an eſſet ꝓhus.
ſi illatas iniurias leuiter patienterq̄ȝ ſuſtine/
ret. Ille aūt patientiā pauliſper aſſumpſit ac=
ceptaq̄ȝ contumelia velut inſultans. i. crude/
lis exiſtens. Iō tandē inquit. intelligis ne me

eſſe pħm. Cui ille. inmiuz mordacit̃ intellexe-
rā inq̄t ſi tacuiſſes. Et inde venit hoc vulgare
ꝓuerbiū. Si tacuiſſes pħus fuiſſes. Ideo di-
cit ſapiens Eccl. xx. Homo ſapiēs tacebit vſ/
q̄ ad tp̄s. laſciuus aūt ⁊ imprudēs non ſerua
bit tp̄us. Tertio videndū quid eſt opus ſapi
entiā exercēdi. Unde notandū tres ſūt actus
ſapiētis. informare mores. reprobare errores
⁊ ordinare inferiores. Et ideo dicit Ariſto. j.
elenco. Eſt autē ad vnū ſic dicere op⁹. ſcienter
non mētiri. de quibus nouit mentientē mani/
feſtare poſſe. Primū ꝑtinet ad informatōem.
Secundū ad reprobationē. Dicit. n. pħus. j.
metha. q̄ inter ea que hoīes de ſapiēte ꝯcipi/
unt ꝯmuniter vnū eſt quod ad eum ꝑtinet or
dinare. ⁊ ideo olim in ſeculo ſoli ſapiētes gu-
bernauerunt. ſicut dicit Seneca in epl̄a.. q̄r ⁊
Joħ. in ſuo policrato. lib. iiij. Romanos inq̄t
duces aut p̄ncipes dū eoꝝ reſpublica viguit.
non memi extitiſſe illr̄atos. ⁊ neſcio quō acci/
dit ex quo in p̄ncipibus lāguet v̄tus lr̄arū. ar
mate militie infirmata ē manus. vn̄ quidā rex
romanoꝝ ſcribēs epl̄am cuidā regi francoruz
quatenus in lr̄is erudiret filiū ſuum iſtū inſe-
ruit. Rex inquit illr̄atus eſt aſinus coronat⁹.
Hinc ē q̄ Karolus trāſtulit ſtudiū de roma i
pariſius. de quo dicit̃ q̄ oīs artes liberales
habuit in palatio ſuo miro mō depictas. De
dauid legit̃ q̄ habuit ſapiam ſicut angel⁹ dei.
nulla. n. multitudo ſiue ꝯmunitas ſine ſapiēti
bus pōt regi. Quia Sap. vj. dicit̃. Multitu
do ſapientū ſanitas ē orbis terraꝝ. Sup quo
dicit glo. q̄ ad bonū regimē requirit̃ ſapien-
tie. etiam multitudo. q̄r ſi deſit ſapiētia. tunc
ſicut d̄ Roboā contingit. iij. Reg. xij. Reſpō
dit. n. populo dura derelicto ꝯſilio ſeniorum
quod ei dederant. ⁊ locutus ē eis ſm̄ conſiliū
iuuenuz dicens. Pater meus aggrauauit iu/
gum veſtrum. ego autē addam iugo veſtro.
pater meus cecidit vos flagellis. ego autē ce/
dam vos ſcorpionibus. Multitudo autē ne
ceſſaria ē. quia in nullo vnq̄ȝ poſt xp̄m poſu/
it deus ꝑfectōez ſapiētie. ideo nullus p̄nceps
vnius conſilio ꝯtentari debet. Naȝ legitur. j.
Mach. viij. de Machabeis. q̄ iudei macha
bei fecerant ſibi curiā. ⁊ quotidie conſulebāt
trecentos viginti ꝯſiliuz agentes ſemꝑ d̄ mul
titudine. vt que digna eſſent agerēt. Quia di
cit̃ Prouerb. viij. Ego ſapientia habito ī cō-
ſilijs ⁊ eruditis interſum cogitationibus. Et
Prouer. xj. Ubi nō ē gubernator corruet po-
pulus. Glo. Sicut nauis carēs gubernatore
ꝑiclitatur. Salus autem vbi multa conſilia.
Quarto videndū ē quis ſit fructus ſapientiā
poſſidendi. de hoc ſatis dicit̃ Eccl̄s. vj. Quid
habebit amplius ſapiens a ſtulto. ⁊ quid pau
per niſi vt pergat illuc vbi eſt vita. Et Sap.
vj. Concupiſcentia itaq̄ȝ ſapientie deducȝ ad
regnū perpetuum. ad quod nos pater et fili⁹
⁊ ſpirituſſanctus.

¶ De eodem. Sermo ſecundus.

Ex ipo ⁊ ꝑ ipſum
⁊ in ipſo ſunt omnia Roma. xj. Di
cit Ariſtot. vij. aīaliuȝ. et idē alle- A
gat Auicenna. q̄ eſt quoddā aīal quod eſt di-
ctū fertuleo (al's nuncupatū leopardus) qđ ē
huius nature q̄ ſi aliq̄d ſentit ſibi gratū adeo
ardenter ꝯcupiſcit. q̄ p̄ nimio amore illius ex
cellētiſſime ſaltat donec illud habeat aut acq̄-
rat. venatores aūt ſcientes eius naturam hoc
ipȝ qđ diligere ſciunt. ad aliquā arborē ſuſpē
dunt. ſ; adeo altius q̄ cape nō poſſit. Cum igi
tur ſaltat volēs illud apphēdere deficit. ſicq̄ȝ
venatoribus p̄da fit. Moraliter ꝑ leopardū
intellige quēlibet curioſum. Sed ꝑ illud gra-
tū quod diligit. dic q̄ ſancta trinitas intelligi
poſſit que ē omnibus chriſtianis gratiſſima ⁊
ſuꝑ omnia que in celis ⁊ i terris ſunt ſūmope
diligēda. Quia. n. dicit Aug. li. ſoli. c. j. Quiſ
q̄ȝ. n. cognoſcit te diligit. ſe obliuiſcit̃. te amat
pluſq̄ȝ ſe. reliquit ſe. venit ad te vt gaudeat de
te. Hic ē dn̄e q̄ nō tm̄ diligo q̄ntū debeo. q̄r n̄
plene te cognoſco. vt aūt diligam⁹ vnū ſolum
veꝝ deū docet Aug. li. viij. de tri. c. xvj. ꝑ ſex
grad⁹ cog̃ſcere deū. Quia q̄nto diligibile co-
gnoſcit̃ tāto magi diligit̃. Prim⁹ g̊ gradus eſt
qn̄ q̄s aliq̄d ex diuina reuelatōe d̄ deo cogno-
ſcit qđ modū ꝓprie intelligētie excedit. Sicut
aliq̄bus pħis datū ē aliq̄ de deo cognoſcere q̄
ſunt vltra capacitatē natural' intelligētie vt d̄
ideis. Et ſilr̄ dicit̃ hoc reuelatū platoni d̄ deo
In p̄ncipio erat v̄bū vſq̄ȝ ad illū paſſū. ⁊ ver
bū caro factū ē. ſicut in libri ſuis inuenit̃ ver.
licet aliq̄liter variat. vt dicit Aug. li. vij. con-
feſ. c. ix. ⁊. x. d̄ ciui. dicit de quodaȝ platonico
q̄ dicebat v̄ba illa aureis lr̄is ꝯſcribēda. ⁊ in
omnibus eccleſijs in locis eminētiſſimis ꝓpo
nenda. Scđs gradus ē cognitio fidei q̄ ſupat
naturalē intelligentiā vel induſtriā. Tertius
grad⁹ cognitōis dei ē reuelatio ſenſualis ſicut
filijs iſrael in exitu de egypto deus viſibiliter
apparuit in columna ignis Exo. xiij. Quar/
tus gradus ē reuelatio intellectualis. ꝑ ſpēs
tn̄ ſenſibiles q̄lis data fuit Johi i Apoc. Eze
chieli ⁊ ceteris. Quint⁹ gradus ē reuelatio in
tellectualis ꝑ ſpēs intelligibiles. ⁊ hec fit ꝑ oc
cultā inſpiratōem. ⁊ nō dat̃ niſi intellectualit̃
viuētibus. Hic g̊ gradus ꝯpetit angelis ꝑ na
turā. Sextus gradus diuine cognitōis eſt ſu
perintellectualis. q̄r eum plus cauſat amor ſu
pernaturalit̃ infuſus q̄ȝ intelligentia. de h̊ hu
go ſuꝑ angelica hierarchia. c. vij. dicit. Intel
ligis quanta ſit virtus veri amori. inq̄ȝtū ſuꝑ-

eminet dilectō ſcie vel intelligētie. pl⁹ em̄ dili-
git q̄ȝ itelligit. ⁊ itrat dilectio vbi ſcia foris ſtat
Cui alludit illud Bern̄. vbi intellect⁹ caligat
dilectio ipetrat. vbi ille repellit̄ iſta admittit̄
h̄ ille. Per hos. n. grad⁹ cognoſcere poſſum⁹
deū ⁊ eo cognito diligē. Sed ſūt nōnulli curi-
oſi qui ad inſtar leopardi ſaliūt alti⁹ ⁊ occulta
trinitatis ſcrutari cupiūt. q̄ i ſcrutinio deficiūt
⁊ p̄curātib⁹ venatorib⁹ inferni i errorē cadūt.
Quia dicit Aug. li. j. ō tri. c. vij. v̄ſus finē. vbi
querit̄ vnitas trinitatis p̄ris vic; ⁊ filij ⁊ ſpūs
ſācti. nec piculoſius alicubi nec laborioſi⁹ ali-
q̄d querit̄. nec fructuoſius aq̄lid inuenit̄. Jō
dicit mgr̄ li. j. di. ij. De hac ḡ re ſumma ⁊ excel
lētiſſima cū moderamine ⁊ timore agendū ē ⁊
attentiſſimis auribus atq̄ȝ deuotis audiēdum.
Et dicit notāter cū moderamine ꝯ curioſos ⁊
timore ꝯtra temerarios. q: nūc ſācta trinitas
nō ē curioſe inq̄rēda nec temerarie ſcrutāda ſ;
cū deuotōe diligēda ⁊ pie credenda. vic; t̄ni-
tas p̄ſonaꝝ ⁊ vnitas eētie. Et h̄ docet ap̄ls i
v̄bis p̄libatis. Ex ip̄o. ſ. p̄re. ⁊ p ip̄m. ſ. filiū. ⁊ i
ip̄o. ſ. ſpūſctō ſunt oīa. ecce trinitas p̄ſonarū.
Sed cū ſb̄dit. ipſi honor in ſcl'a. tāgit̄ eſſentie
vnitatē. In q̄bus v̄bis p̄ncipalit̄ tria tāgit. p̄
mo p̄ris potentiā. ibi. ex ip̄o. ſcd̄o filij ſapiam
ibi p ip̄m. tertio ſpūſcti clementiā. ibi. ⁊ i ip̄o

B Circa hāc materiā ō ſācta trinitate ē notādū.
dicit hugo in poſtill' ſup illud pauli. Videm⁹
aūt nūc p ſpeculū. Ecce eſt inq̄t vt in hac vita
mortali ⁊ corruptibili ſolū credamus ſumme
incognite trinitatis vnitatē. In futura aūt pa
tria p eterna retributōe accipiem⁹ vt vnitateȝ
dei facieten⁹ videam⁹. Jdcirco ad ꝯfirmandā
n̄raȝ certitudinē. dicit mgr̄ li. j. di. ij. Propo-
namus in mediū veteris ⁊ noui teſta. auc̄tes
q̄bus diuine vnitatis atq̄ȝ trinitatis v̄itas demō
ſtret̄. ac p̄muȝ legis ipſa exordia occurrāt vbi
Moyſes ait Deut̄. vj. Audi iſrl' dn̄s de⁹ tu⁹
de⁹ vn⁹ ē. Et deutro. v. ⁊ Exo. xx. Ego ſū dn̄s
de⁹ tuus q̄ eduxi te ō terra egypti nō erūt tibi
dij alieni p̄ter me. Ecce inq̄t mgr̄ hic ſanctifi-
cauit vnitatē diuine nature. De⁹ em̄ ⁊ dn̄s vt
ait Amb. i. j. li. ō tri. nomē eſt nature. nomē eſt
p̄tātis. Et alibi loquens deus p Moyſen ait
Exo. iij. Ego ſum q̄ ſum. ⁊ ſi queſierint nomē
meū vade et dic eis. Qui eſt miſit me ad vos.
Dicit. n. ego ſū. nō nos ſum⁹. ⁊ q̄ eſt nō qui ſu
mus. aptiſſime declarauit vnū ſolū eſſe deuȝ.
In cantico etiā Exo. xv. dicit̄. Dn̄s omnipo
tens nomen ei⁹. nō ait dn̄i. vnitatē volens ſi-
gnificare. ⁊ ſubdit mgr̄. Pluralitatēq̄ȝ p̄ſona
rū ⁊ nature vnitatē ſimul oñdit dicens Gen̄.
j. Faciamus hoiem ad imagineȝ ⁊ ſimilitudi-
nem n̄ram. dicens. n. faciamus. ⁊ noſtrā plu-
ralitatē p̄ſonarum oſtendit. dicens v̄o imagi
nem vnitatem innuit eſſentie. Ut. n. dic̄ Aug.

in li. de fide ad Pe. c. ij. Si i illa natura p̄ris ⁊
filij ⁊ ſpūſcti vna eſſet tm̄ p̄ſona non diceret.
Faciam⁹ hoiem ad imaginē ⁊ ſilitudinē n̄raȝ.
Cū. n. dicit imaginē oñdit vnā naturā eſſe. ad
cui⁹ imaginē hō fieret. Cū v̄o dicit n̄raȝ. oſten
dit eundem deū nō vnā ſ; plures p̄ſonas eſſe.
Jdem p̄bat dictū p̄s. lxvj. cū dicit. Bn̄dicat
nos deus de⁹ n̄r bn̄dicat nos deus ⁊ metuant
eū om̄s fines terre. vbi dicit glo. Trina cōfeſ-
ſio dei trinitatē exp̄mit p̄ſonaꝝ. vnitatem v̄o
eſſentie apit cū ſingularit̄ ſubiūgit. Jdē p̄bat
Eſa. c. vj. q̄ ait ſe audiuiſſe ſeraphin clamātia
Sctūs ſāct⁹ ſāct⁹ dn̄s de⁹ ſabbaoth. Per h̄ q̄
dicit ter ſāctus. trinitateȝ ſignificat. Per h̄ q̄
dicit dn̄s deus. vnitatē eſſentie. Ad idē p̄bā- C
duȝ autoritatibus noui teſtamenti dicit dn̄s.
Math. vl. Jte baptizate om̄s gentes in noie
patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Et addit Aug. in li.
j. de tri. In noie aūt ait nō in noibus vt eſſen-
tie vnitas oſtēdat̄ p noia tria q̄ ſupponit tres
eſſe p̄ſonas declarat. Jdē oſtendit Joh. xiiij.
Paraclytus aūt ſpūs quē mittet p̄r i nomine
meo. Et Joh. xv. Cū venerit paclytus queȝ
mittā vobis a p̄re. vbi notat̄ trinitas p̄ſonaꝝ
Jdē p̄bat̄. j. Joh. v. Tres ſunt qui teſtimoni
um p̄hibēt i celo. p̄r ⁊ verbū ⁊ ſpūſſctūs. Ec
ce trinitas p̄ſonaꝝ. ⁊ hi tres vnū ſūt. ecce vni-
tas eſſentie. Et in verbis thematis manifeſte
p̄bat ap̄lus idem cū dicit. Ex ipſo ⁊ p ipſum
⁊ i ipſo ſunt oia ipſi gl'ia. Ex ipſo ait vt Aug.
li. j. ō tri. c. xv. dicit. p̄pter p̄rem. Per ip̄m di
cit p̄pt̄ filiū. In ipſo p̄pter ſpm̄ſanctū. Per h̄
v̄o q̄ nō ait ex ipſis ⁊ p ipſos nec ait ipſis gl'ia
ſed ipſi. inſinuat hanc trinitatē veꝝ deuȝ eſſe.
Et eſt notādū q̄ quemadmodū Aug. dicit q̄
om̄s creature ſūt veſtigiū ſctē trinitatis. vic;
li. xv. de trinita. Recte. n. ſicut in veſtigio co-
gnoſcit̄ cuiuſmodi aial aut creatura ibi tranſi
uit. ſic cognoſcit̄ i oibus rebus veſtigiū trini-
tatis. Primo i arbore. In codē. n. ligno arboris
eſt radix q̄ſi parens. ſtipes q̄ſi fili⁹. ram⁹ quaſi
ſpūſſanctus. Scd̄o p̄bat̄ in igne i q̄ ſunt ſimul
ſplendor. calor ⁊ ardor. ita q̄ vbi ⁊ quando ē
ignis ſtatim ibi ſint hec tria. et hec nō confuſe
vnū nec diſtincte tria. ſed tria vnū ſunt ſimul
⁊ inſepabiliter opantur. Tamen aliud attri-
buit̄ ſplendori vic; q̄ oculū illuminat. Aliud
calori. ſ. q̄n manus calefacit. Aliud ardori ſc;
q̄ cremat candelā. nō tm̄ ſunt ibi tres ignes. ſ;
vnus ignis tm̄. Et ex q̄ ignis incipit eſſe conti
nue gignit ſplendorē. nec ignis an̄ ſplendorē.
nec ſplendor poſt igneȝ. Tertio oſtendit̄ hoc
exemplo trium ordinū electoꝝ. Sicut. n. p̄r a
nullo eſt. ipſeq̄ȝ vnigenitus filius a patre ſolo
genitus. ⁊ ſpūſſanct⁹ ab vtroq̄ȝ p̄cedens. Sic
ordo ꝯiugalis a nullo eſt. Ordo aūt clericalis
ab ordine ꝯiugali ſolo genitus. Ordo v̄o reli-

gioſoꝝ ꝓcedens ab vtroq̃z. Et ſic pr̃ ꝛ filius ꝛ
ſpũſſctũs tres ſũt pſone diſticte ſuis ꝓprieta-
tib⁹. tñ ꝓpt̃ hoc nõ ſunt tres dij ſ; vn⁹ de⁹. Sic
pdicti tres ordines diſticti ſũt ſuis ꝓprietati-
bus. ꝛ ꝓpt̃ hoc nõ ſunt tria corpa myſtica ſed
vnũ ſolũ corpus myſticũ dñi noſtri ieſu xp̃i.
Quarto idẽ ꝓbat̃ i capite. dicit. n. Ariſtot̃. ꝙ
tres ſũt cellule capit̃. Pria eſt i occipite q̃ eſt
mẽorie. ꝛ iõ malũ ẽ ꝑcutere pueros i occipite
q2 vident̃ mẽoriã amittere. Scd̃a i medio ca-
pit̃ q̃ ẽ intelligẽtie. Tertia ẽ i ſincipite q̃ ẽ vo-
lũtat̃. p hoc oñdit de⁹ veſtigiũ trinitat̃ i vna
eſſentia. Sicut. n. caput eſt vnũ cũ trib⁹ potẽ-
tijs. ita deus vn⁹ eſt i trib⁹ pſonis. Per mẽo-
riã intelligit̃ pr̃. p intellectuz fili⁹. ꝛ ſicͭ mẽoria
eſt mr̃ intelligẽtie. ſic ꝛ pr̃ celeſt̃ genuit ex ſe fi-
liũ velut mẽoria itel lectũ. Spũſſcũs aũt intel
ligit̃ p volũtatẽ. q2 ſicͭ volũtas ꝓcedit a mẽo-
ria et intellectu. ſic ſpũſſanct⁹ a pr̃e ꝛ filio. vt
dicͭ Athanaſi⁹ i ſimbolo. Et ſic illa tria iter ſe
differũt. q2 aliud ẽ memoria. aliud intellectus
aliudq̃z volũtas. ſic alia eſt pſona pr̃is. alia fi-
lij. alia ſpũſſancti. ꝛ tñ ſũt i vno capite. ſic pſo
ne i vna deitate. Itẽ eſt notãdũ ꝙ trinitas p-
D ſonaꝝ ꝛ vnitas eſſẽtie i miracul̃ declarãt̃. Pri
mũ legit̃ i ſcho. hiſt. ꝛ idẽ teſtat̃ Euſebi⁹ i cro
nica ꝙ circa natiuitatẽ xp̃i tres ſoles apparu
erũt i oriente q̃ paulatim ad ſe ꝓpinquãtes in
vnũ ſolẽ ſunt introducti. p qd̃ ſignificabat̃ ꝙ
cognitio trinitatis pſonaꝝ ꝛ vni⁹ dei toti orbi
imminebat. Scd̃m miraculuz narrat Eutro-
pius. Cũ quidã ſacerdos arrian⁹ quendã ba-
ptizaret. ꝛ formã trinitat̃ immutaret dicens.
Baptizo te in noĩe pr̃is p filiũ ꝛ ſpm̃ſctm̃ pr̃i
eq̃lem nõ eſſe. ſubito aq̃ diſparuit ꝛ baptizan
dus ad ecc̃liaz catholicã ꝯfugit. Tertiũ mira
culũ ſcribit Sigiſbert⁹ i cronica. Cũ in gallia
arriana hereſis pullularet q̃ filiũ ꝛ ſpm̃ſanctũ
minores pr̃i affirmãs vnitas eſſentie et trini-
tas pſonaꝝ euidenti miraculo ẽ mõſtrata. nã
circa annos dñi q̃ngenteſimũ q̃nq̃geſimũ i vr
be nataſcẽſi. dũ ep̃s eiuſdẽ vrbis miſſam cele-
braret. vidit tres guttas clariſſimas eq̃lis ma
gnitudinis d̃ celo ſup altare emiſſas q̃ ibi pau
latim approping̃ntes vnã gẽmã pulcerrimaz
effecerũt quã cũ i medio cuiuſdã crucis auree
poſuit. alie gemme q̃ ibi erãt tantã ei⁹ excellen
tiã nõ ferẽtes ſubito ceciderũt. h gemma im-
mũdis hoib⁹ videbat̃ terribil̃ ꝛ obſcura. mũ-
dis aũt ꝛ pijs amabil̃ ꝛ clara. Infirmis mult̃
dabat ſaĩtatẽ. ꝛ adorãtib⁹ ipaz crucẽ augebat
ꝟtutẽ. Circa hec ꝯſequent̃ occurrũt aliq̃ que
E ſtiones. Primo q̃liter pr̃i attribuit̃ potẽtia. fi
q̃ſtio lio ſapia. ꝛ ſpũſſctõ clementia. cũ tñ oẽs tres
pſone habeãt eandẽ potentiã. ſapiaz ꝛ clemẽ-
tiã? Rñdet Aug. i li. de tri. In creaturis ſolz
notari defect⁹ potentie. ſ. in pr̃e ꝓpter antiq̃ta

tez. in filio ſolet notari ignorantia ꝓpter iuuẽ
tutem ꝛ inexꝑientiã. ꝛ ſpũſſanct⁹ videt̃ ſona-
re i vehemẽtiã. Eſa. ij. Quieſcite ab hoĩe cui⁹
ſpũs i narib⁹ eius. Ne g̃ putet̃ ſilr̃ eſſe i diuis
ſicͭ in creatur̃ tũc pr̃i nõ ſolũ attribuit̃ poten-
tia. ſ; etiã oĩpotentia ne videat̃ ſenior. ꝛ ꝓpt̃ h̃
dr̃ i ſymbolo aploꝝ. Credo in deũ pr̃em oĩpo
tentẽ. Et filio nõ ſolũ attribuit̃ ſapia ſed etiaz
oĩs ſapia ꝛ ſcia ne videat̃ min⁹ ſciens ac min⁹
exꝑtus. Et ſpũſſctõ attribuit̃ clemẽtia ne pu-
tet̃ crudel̃ ꝛ vehemens. q2 dr̃ de eo Sap̃. xij.
O q̃̃ ſuauis ꝛ bon⁹ eſt dñe ſpũs tu⁹ i nob. Et
i pſ. cxlij. Spũs tu⁹ bonus dedu. me i ter. re.
Et eſt notandũ licet deus pr̃ ſit oĩpotens duo
tñ ſunt i ipſo ꝛ duo i nobis q̃ ipm̃ vincere vi-
dent̃. Primuz ex pte ipſius eſt ſua pietas vi-
ſceroſa q̃ miſeret̃ pctõris ꝛ q̃ſi dolet de dãna-
tiõe ipſi⁹. De pmo h̃r̃ Hiere. xxxj. ꝛ Treñ. ij.
Cõturbata ſũt oĩa viſcera mea ſup eũ. ſ. pctõ-
rez. miſerans miſerebor eius. De ſcd̃o Eſa. j.
Heu ꝯſolabor ſup hoſtibus meis. Id̃o dicit
Aug. Tardius inq̃t videt̃ a deo pctõr veniã
accipe q̃̃ velit dare. libentius dat veniã deus
q̃̃ petit eã re⁹. Sic. n. feſtinauit abſoluere reũ
a tormento ꝯſcie ſue q̃ſi plus euz cruciauit cõ-
paſſo miſereri q̃̃ ipm̃ miſerũ miſeria ſua. Se-
cundũ ex pte dei ſua charitas affectuoſa que
ipm̃ vicit vt filiũ ſuũ vnigenitũ ad terrã mit-
teret. Ioh. iij. Sic deus dilexit mundũ vt fi-
liũ ſuum vnige. da. Ideo dcit Aug. O chari
tas q̃̃ magnas vires habes. deũ d̃ celo ad ter
rã poſuiſti. ꝛ ipm̃ in crucẽ aſcendẽ feciſti. Pri
mũ autẽ ex pte nr̃i eſt orõ nr̃a lachrymoſa. vt
cũ Eſaias ꝓpha ezechie regi mortẽ nunciaſſz
Eſa. xxxviij. Diſpone domui tue. morier̃ em
tu ꝛ nõ viues. Ezechias ꝯuertit faciẽ ſuaz ad
parietẽ orãs cũ fletu dixit. Memẽto quõ am
bulauerim coraz te in ꝟitate ꝛ corde pfecto. ꝛ
qd̃ placitũ ẽ corã te fecerim. fleuitq̃z fletu ma-
gno. Et iſta q̃dẽ orõ lachrymoſa vicit deũ vt
ſue mortis effectũ mĩme ſortiret̃. ſ; dixit ſibi p
ꝓphaz. Audiui orõem tuã ꝛ vidi lachrymas
tuas. ecce adijciã ad dies tuos. xv. annos ꝛ d̃
manu regis aſſyrioꝝ eruã te. Quia dicͭ bern̄.
O humilis lachryma tuũ ẽ regnũ. tua eſt po-
tentia. añ ꝯſpectũ iudic̃ intrare nõ verer̃. ſo-
la ſi intrauer̃ nũq̃̃ ſola redibis. q̃cq̃d petieris
obtineb. vinc̃ inuincibilẽ ꝛ ligas oĩpotentez.
Scd̃m eſt ex pte nr̃i hũilitas grõſa q̃ etiã vin-
cit deũ. ſicut patuit. iij. Reg. xxj. d̃ Achab cui
dñs dixit p helyã. Ecce inducã ſup te maluz.
ꝛ interficiã de domo Achab mingentẽ ad pa-
rietẽ. Cum audiſſet achab ſermones ſuos ſci-
dit veſtimenta ſua. glo. in ſignũ pnĩe ꝛ hũilia
tionis. ꝛ cooꝑuit cilitio carnẽ ſuam. ieiunauit
ꝛ dormiuit i ſacco. Et ſmo dñi ad helyã. Nõ
ne vidiſti achab humiliatũ coram me. quia g̃

hūiliat⁹ eſt mei cā nō inducā malū i dieb⁹ eius qꝛ dicit Bern̄. O felix hūilitas q̄ dei ad ſe tra
F hit clementiā ꝛ ligat ei⁹ oipotentiā. De filio ħ notanduꝫ licet ſit ſapiētiſſim⁹. tn̄ ſcient̄ mittit ſe decipi i trib⁹. Primo i venditōe. qꝛ vendē do regnū celoꝝ ꝑmittit ſe a nobis decipi ifra dimidiū iuſti p̄cij. Vēdiderat. n. apl̄is ꝑ reti bus ꝛ ꝑua nauicula q̄ reliquerūt Math. iiij. Propter qđ ꝯfident̄ dixit petrus Math. xix. Ecce nos reliq̄mus oia et ſecuti ſum⁹ te. q̄d ḡ erit nobis: q. d. q̄d dabis nobis p̄mij? Rn̄dit xp̄s. Amen dico vobis centuplū accipietis ꝛ vitā eternā poſſidebitis. Ecce dat eis vitā et̄nā ꝑ parua nauicula. Zacheo dedit regnuꝫ ꝑ dimidia ſubſtātia ſua. cū dixit Luc. xix. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dn̄e do paupibus. Et dn̄s. Hodie ſalus domui huic facta eſt. eo ꝙ ipſe ſit filius Abrae. Vidue dedit regnū ꝑ du obus minutis Luc. xxj. Quibuſdā ꝑ calice aq̄ frigide. Mat. x. dixit xp̄s. Quicū q̄ꝫ potū de derit vni ex minimis iſtis calicē aque frigide in noīe diſcipuli. amen dico vobis nō ꝑdet mer cedē ſuam. Quibuſdā dat regnū celoꝝ ꝑ ſola voluntate bona. qꝛ dicit Hiero⁹. Que offeri mus nō ſui pōdere ſꝫ offerentiū penſent̄ volū tate. idcirco dicit Aug⁹. Regnū celoꝝ tantuꝫ valet quantuꝫ habes. Scđo ꝑmittit ſe decipi in emptione. quia vilē noſtram carnem p̄cio magno emit. de quo. j. Coꝛ. vj. Empti. n. eſtis precio magno. glorificate ꝛ portate deū in cor pore veſtro. Et. j. Petri. j. Non. n. corruptibi libus auro vel argento redempti eſtis. ſed p̄ cioſo ſāguine agni immaculati. Tertio ꝑmit tit ſe decipi in ꝯmutatiōe. qꝛ res noſtras a no bis datas centuplū reſtituet. Math. xix. Cē
G tuplū accipietis. De clemētia ꝛ bonitate ſpūſ ſancti dicit̄ ꝙ eſt tanta ꝙ nullus ab ea ſe poſ ſit abſcondere. iuxta illud pſ̄. xviij. Nec ē q̄ ſe abſcondat a calore eius. Nā in celo eſt clemē tia letificans. in purgatorio eſt clemētia eius liberās. Eccl. lj. Cōfitebor tibi dn̄e rex ꝛc. q̄a liberaſti me a flāma ignis que circūdedit me. In inferno eſt ipſius clemētia mitigās. qꝛ ibi punit citra condignuꝫ. Quia dicit pſ̄. lxxvj. Aut obliuiſcet̄ miſereri deus. aut ꝯtinebit in ira miſcđias ſuas. quaſi diceret nō. In mūdo mō eſt miſcđia ꝛ clementia conſeruās q̄ꝛtū ad iuſtos. de q̄b⁹ Joh. xvij. Pr̄ ſcte ſ̄ua eos i no mie tuo q̄s dediſti mihi vt ſint vnū ſic ꝛ nos. Mō ē miſcđia expectās q̄ꝛtuꝫ ad malos. de q̄ dic̄ ad Ro. ij. An ignoras q̄m benignitas dei ſcꝫ tolerās ꝛ expectans ad pn̄iam te adducit. Mō eſt clemētia trahēs q̄ꝛtū ad duros. qꝛ ꝑ bn̄ficia ꝛ flagella trahūt̄. đ q̄ Joh. vj. Nemo pōt venire ad me niſi pr̄ me. q̄ mi. me. trax. cū Mō ē miſcđia ſuſcipiēs q̄ꝛtū ad reūtētes. đ q̄ pſ̄. cvj. Suſcepit eos đ via iniq̄tatis eoꝝ. Jđo

poſſum⁹ dicere cū pſ̄. xxxij. Miſcđia dn̄i ple na ē tra. Scđa queſtio ē q̄re feſtū trinitatis ē in ſtitutū cū tn̄ feſtū pr̄is i die natiuitatis. ꝛ feſtū filij i die reſurrectōis. ꝛ feſtū ſpūſcti i die pen thecoſtes ſit ſolenpit̄ celebratū. Ad ħ rn̄dent doc. ponētes cās. Pria vt oēs fideles agno ſcāt trinitatē ꝑſonaꝝ ꝛ eſſentie vnitatē. q. d. ec cleſia i hodierna feſtiuitate. Ecce filij mei iſte tres ꝑſone. ſ. pr̄is ꝛ filij ꝛ ſpūſcti nō ſunt tres dij ſꝫ vnus verus de⁹. Scđa cā inſtitutōis eſt vt hō mortalis ꝯtemplet̄ q̄ntū bn̄ficiū recepit ꝙ ad imaginē creat⁹ eſt ſctiſſime trinitatis. Jđ dicit Bern̄. i ſermone q̄drageſimali. Cogita qualē te fecit deus. nempe ſ̄m corp⁹ egregiaꝫ creaturā. ſed ſ̄m aiam magis vtpute ſ̄m ima ginē creatoris. Sed diceres. quō hō ad ima
b ginē dei creat⁹ eſt? Rn̄dent doc. quo ad tria. Primo q̄ ad immortalitatē. qꝛ ſic̄ de⁹ eſt imor talis. ſic ꝛ anima. vt ꝓbatū eſt ſupius ſer. xv. Idē ꝓbat Ariſt. ij. topicoꝝ. Aia homis ē im mortalis. Jđ dicit Aug. Aia ē ſuba creata. in uiſibilis. incorporea. immortalis. deo ſimilima. nullā imaginē hn̄s niſi creatoris ſui. Et nō ſo lum ſ̄m aiam hō eſt immortalis. imo ſ̄m cor pus creatus fuit vt eſſet immortalis. vt teſta tur Greg. iij. mora. Ad hoc inq̄t in ꝑadiſo hō poſitus erat vt ſi ſe ad ꝯditoris ſui obedienti am vinculis charitatis aſtringeret. ad celeſtē patriā ꝛ ſocietatē angeloꝝ quādoq̄ꝫ ſine mor te carnis trāſiret. Sic nāq̄ꝫ immortalis condi tus fuit vt ſi nō peccaſſet mori etiam nō potu iſſet. Scđo q̄ꝛtum ad dn̄atiōnē. qꝛ ſicut de⁹ eſt dn̄s omniū. ſic ꝛ homo omniū creaturarū. ſic̄ patuit ſupius ſer. iij. Q. Si. n. homo i ſtatu in nocētie ꝑſtitiſſet. oēs creature ei ſubiecte fu iſſent. ſicut volucres celi ꝛ piſces maris ꝛ aia lia i terris. ꝓpter qđ dixit pſ̄. viij. Oia ſubieci ſti ſub pedib⁹ eius. Sꝫ qꝛ hō ſuo creatori fuit inobediēs. iđ obedientiā creaturaꝝ ꝑ magna ꝑte amiſit. Eſt tn̄ notandū ꝙ oia q̄ in celo ꝛ in terra ſunt ꝓpt̄ hoiem exiſtūt. Nā angeli ſui unt hoibus. ſil̄r celi luminaria. nā ſol deſcri bit nob̄ dic̄. luna illumiat nobis nocteꝫ. ignis tꝑat frigiditatē. aer dat nobis ſpiramē. aqua mundat fetorē. terra ꝑfert nobis fructū. ſ. fru mentū ꝛ vinū. aq̄ piſces. ouis lanaꝫ de q̄ tegi mus corp⁹ nr̄m. Et ex q̄ hō ē dn̄s oim creatu raꝝ. idcirco tenet̄ deū laudare p̄ oib⁹ creaturis. Tertio hō creat⁹ ē ad imaginē trinitatis q̄ ad tres potentias aie. ſ. ſ̄m mēoriā. intelligentiā ꝛ volūtatē. vt mēoria ſit camera patris in q̄ bitꝫ ſ̄m potētiā. intelligentia ſit camera filij i q̄ ha bitet ꝑ fidei cognitioneꝫ. volunt as ſit camera ſpūſſancti i qua habitet ꝑ amorē vt hō i vera charitate voluntatē ſuā ꝯformet diuie volun tati. Tertia cā inſtitutiōis hui⁹ feſti eſt vt ho mies incitent̄ ad gr̄arūactiōes. ipiq̄ꝫ deo qui

talē nob̄ gl̄iaꝫ reuelauit i fide. ſ. dādo nob̄ co-
gnitōꝫ ſācte trinitatꝭ. ⁊ i futuro nobis reuela-
bit i ſpecie. vn̄ merito dicē debem⁹ ipſi honoꝛ
in ſcl̄a. iō ſctā eccl̄ia heri i veſpis incepit a gl̄ia
trinitatꝭ cū cantauit. Gl̄ia tibi trinitas ⁊c̄. Et
iteꝝ. Laus ⁊ pḣēnis gl̄ia. Tertia q̄ſtio eſt q̄d
valet nobis xp̄ianis ꝯfeſſio ſctē trinitatꝭ? Ad
h̄ dicūt doctoꝛes. q̄ꝫ valet q̄ ad tria. Prio ad
demonū expulſiōꝫ. qđ patuit i q̄dā fideli ſuo
apud ꝯſtātinopoli. de q̄ legit̄ q̄ꝫ cū q̄dā mag⁹
ad quēdā locū eū duxiſſet vbi multitudo de/
monū reſidebat. vn⁹ eoꝝ i throno ſedēs inro
gauit eū ſi ſeru⁹ ſu⁹ vellet eē. At ille ſignit ſe ſi
gno ſctē crucꝭ. oīs demōes aufugert̄. cū q̄ ad
eccl̄aꝫ. s. ſophie iuiſſet. imago q̄ erat ibi oclos
ad ip̄m i eccl̄ia q̄cūq̄ꝫ pgebat cōuertebat. ac ſi
ipo facto d. xp̄s. q̄ꝛ ꝯfeſſus me fuiſti coꝛā de/
monib⁹ i terrꝭ ego te ꝯfitboꝛ coꝛā pr̄e meo i ce
lis. Sic audeo dicē ꝯfident̄ q̄ꝫ ꝯfeſſio ſancte ⁊
indiuidue trinitatꝭ ꝓtegit quēlibꝫ hoīeꝫ i ho/
ra exit⁹ ſui de oī falſa deceptōe. ⁊ pducit vnū-
quēq̄ꝫ illuc vbi fruat̄ btifica viſiōe. Scđo va-
let ad tribulationū ꝓpulſiōꝫ. Nā ſic refert Jo
hā. dama. cū ꝯſtātinopoli peſtilētia ḡuis eēꝫ
⁊ letaīe fierēt. quidā puer i celū rapt⁹ e medio
cāticū ſctē trinitatꝭ ab angel̄ e edoct⁹. vicꝫ ſctē
de⁹. ſācte fortꝭ. ſācte ⁊ imoꝛtal̄ miſerere nobis
Qui rediēs coꝛam pplo h̄ cāticū decātauit. ⁊
ſtati oīs peſtilentia ē fugata. iō dico q̄ꝫ ppt̄ cō
feſſiōꝫ ſcē trinitatꝭ de⁹ oīpotēs ꝓpellit a nobis
oēꝫ tribulatōꝫ. ⁊ p̄cipue i moꝛte ⁊ p⁹ moꝛtē cū
iminet ḡuis tribulatio cuilibꝫ ꝺ rōe reddēda
ꝓ oīb⁹ pctis ſuis. iō i exequijs defūctoꝝ etiaꝫ
canit̄ cāticū ſcē trinitatꝭ qđ ſonat ſācte de⁹. ſā
cte foꝛtꝭ. ſācte ⁊ miſicoꝛs ſal. ama. moꝛ. ne tra.
nos. vt ppt̄ h̄ caticū auferat de⁹ a defūctꝭ oēm
tribulatōꝫ ⁊ miſeriā. ⁊ donet eis et̄nā leticiaꝫ
Tertio ꝯfeſſio ſācte trinitatꝭ valet ad maloꝝ
ꝯfutatōꝫ ⁊ ꝯuerſiōꝫ. Sicut. n. refert Benzo. i
lib. quē ſcripſit ad comitiſſā marcudā. cū ar/
chieps ebꝛodiēſis ſymoniacus eſſet. ⁊ omnes
teſtes pecunia coꝛrupiſſet. quidaꝫ ligatus vir
ſanctus p̄cepit ei vt iſtū v̄ſiculū ſācte trinita/
tis gl̄ia pr̄i diceret. rogās deū vt ſi ſymoniac⁹
eēt ſpm̄ſctm̄ cui iniuriā fecerat noiare nō poſ-
ſet. qđ ⁊ factū ē. nā q̄tiens v̄ſiculū inchoabat.
totiens ſpm̄ſctm̄ noiare non potuit. Et ſic iſte
deꝓhēſus pctm̄ ſuū hūilit̄ ꝯfeſſus eſt ⁊ pniaꝫ
egit. Quarto q̄rit̄. ex q̄ dictū ē q̄ꝫ i q̄libet crea-
tura lucet veſtigiū trinitatꝭ an de⁹ ſit i qualibꝫ
creatura? Ad h̄ dicūt doc. q̄ꝫ ſic. ⁊ ꝓbant h̄ di
cto crīſ. ſic dicētꝭ. De⁹ eſt vbiq̄ꝫ ſit̄. ſ quō ē vel
ſit vbiq̄ꝫ intellectu nō capim⁹. Sꝫ ꝯtra h̄ poſ/
ſet aliq̄s inſtare. ſi de⁹ eſt i oībus creaturꝭ. tūc i
q̄libet creatura eſſet adoꝛādus. q̄ꝛ i q̄libet eēꝫ
eēntial̄. ⁊ ſic legit̄ Exo. iij. q̄ꝫ Moyſes adoꝛa
bat dn̄m i rubo. Et Gen̄. xviij. Abꝛaā adoꝛa/
uit dn̄m in angelo. Ad hoc rn̄det Thol. lect̄. c.
q̄ꝫ deus nō eſt eſſentialiter adoꝛādus in quoli
bet ſuo ſigno. ſ tm̄ in ꝓꝓꝛio vt eſt aliq̄ res ad
hoc oꝛdinata vt deus in ea honoꝛet̄. ſicut fu-
it rubus ardens ſine ꝯbuſtione ⁊ angelus.

In feſto coꝛpis xp̄i. Sermo. j.

In leticia egredi
emini ⁊ in pace deducemini. mōtes
⁊ colles cātabūt coꝛā vobis laudes
Ita ſcribit̄ Eſa. lv. Ambꝛo. in hexame. dicit. R
Apes tantā reuerentiā exhibēt regi ſuo. ſ. api
aſtro. q̄ꝫ nulle de domibus ſuis exire audeāt.
nec ad aliq̄s pdere paſtus niſi rex fuerit egreſ
ſus ⁊ volat⁹ ſibi vēdicauerit pꝛincipatū. ⁊ q̄n̄
ꝓcedūt ſingule ſe regis obſeq̄o offerunt ⁊ ei ꝓ
xime eſſe volūt. ⁊ rege viſo tot⁹ animat̄ exer/
cit⁹. Et dicit Ariſtotꝭ. li. aīaliū. Qn̄ ſunt circa
ip̄m ꝯducēdo eū. ⁊ ſi fuerit viuus mares erūt
in vna parte ⁊ femine in alia. Si v̄o moꝛtuus
mares erūt cū feminis in domibus. Myſti-
ce p regē apū ſeu apiaſtrū intelligere debem⁹
dn̄m nr̄m ieſum xp̄m ſub ſpecie panis occul/
tatū. non tn̄ ibi eſt panis ſed deus ver⁹. ſicut
de hoc dicit. b. Aug. in li. ſnīaꝝ ꝓſpert. ⁊ poni
tur de ꝯſe. diſt. ij. c. Nos aūt. In ſpecie panis
⁊ vini quā videmus res inuiſibiles. i. coꝛp⁹ ⁊
ſanguinē honoꝛamus. nec ſilit̄er pēdimus. i.
pōderamus ⁊ ꝯp̄hendimus has duas ſpēs ſi
cut an̄ conſecrationē pēdimus cū fideliter fa-
teamur an̄ ꝯſecratōem panē eſſe ⁊ vinū quod
natura foꝛmauit. poſt ꝯſecrationē v̄o carneꝫ
xp̄i ⁊ ſanguinē quod bn̄dictio ꝯſecrauit. iō di
cit Amb. li. de ſacris. c. ij. Panē iſtū quem ſu
mimus in myſterio illū intelligo qui manu. id
ē poteſtate ſācti ſpūs foꝛmatus ē in vtero vir-
ginis ⁊ igne paſſionis decoctus eſt in ara cru
cis. Sed p apes moꝛaliter intellige xp̄ianos
fideles. q̄ꝛ ſicut apes naturali inſtinctu regem
ſuū egreſſum de aluearī circūdant ⁊ obſequū
tur laudib⁹ cantuq̄ꝫ ꝯducūt. ſic xp̄m ſummuꝫ
regē de aluearī virginis egreſſū hodie ſpecia-
li deuotione circūdant eiq̄ꝫ ſeruiūt. ⁊ euꝫ lau/
dis pꝛeconijs circūdant fideles xp̄iani. Quia
dicit Clemens. v. de reli. ⁊ vene. ſancto. in cle
men. ſi dn̄m. Si dominū in ſāctis eius lauda-
re iubemur. dignū ꝓfecto iuſtū ⁊ ſalutare no-
bis exiſtit vt ſibi in ſit quo nos quotidie ſpū-
aliter memoꝛiā reficit coꝛpis laudes feſtiue ve
nerationis ⁊ grās referamus. hec ille. Nā au/
teꝫ xp̄iana religio vel deuotio dimiſſo hac ve
nerāda die quolibet negocio excedit domus
ſuas ⁊ eccl̄ias vbi xp̄s rex noſter in ſacro ſin/
gulariter honoꝛat̄ ingredit̄ cū leticia et ei ex-
hibet laudū ſeruitia ad indulgentias ꝓmerē
das. quod p̄uidit Eſa. ꝓpheta cū p̄dixit non
iudeis ſed xp̄ianis. In leticia egredīemi vicꝫ

in occurſuꝫ xp̄o ꝯducendo eū̃ venerabilit̃ ad
diuerſa loca in ſuo excellētiſſimo ſacramento
ꝛ i pace deducemi.ſ. ab ipſo ne impediamini
ab inimicis i ſuo ſeruitio.mōtes ꝛ colles.i. ſa-
cerdotes ꝛ ſcholares cantabunt coram vobis
laudes vicꝫ xp̄o cū incipiunt ſacerdotes. Te
deū laudamus ꝛc̄.ſicq̄ȝ alternatim finiendo i
laudē xp̄i ſaluatoris coram laico populo xp̄i-
ano. vt ꝛ ipſi pariter in laudē ꝛ venerationeꝫ
viuifici ꝛ adorandi ſacramenti excitent̃. pro/
pter quod in verbis allegatis duo tangūtur.
Primo egreſſio gaudioſa.ibi. In leticia egre
diemi. Secundo iubilatio ſonoroſa ibi. Mō
tes et colles cantabunt. Primo igitur tangit̃
in his verbis egreſſio gaudioſa. cum dicit ꝓ-
L pheta. In leticia egrediemini. Vbi notandū
multiplex eſt egreſſio. Prima a ſede patnali.
de qua ipſemet dixit xp̄us Joh.xvj. Exiui a
patre ꝛ veni in mundū. venit inquā vt humi-
litatē aſſumeret. ꝛ homines a ptāte demonuꝫ
liberaret.ſicut canitur i ſimbolo niceno. Qui
ꝓpter nos homines ꝛ ꝓpter noſtrā ſalutē de-
ſcendit de celis. Et h̄ quidē egreſſio fuit gau-
dioſa Dauid atteſtante qui ait pſ̄.xviij. Ex/
ultauit vt gygas ad currendaꝫ viam. ſ̄m glo.
dum letus ꝛ nō inuitus tanq̄ȝ pugil fortiſſim⁹
naturā humanā ſuſcepit.et ſubdit. A ſummo
celo egreſſio ei⁹. Scd̄a egreſſio fuit a ſinu mr̃/
nali.d̄ q̄ canit̃. Et exiuit ꝑ aureā portā v̄ginis
lux ꝛ dec⁹ vni.fa.mū. De hac etiā intelligit̃ il
lu d Mich.v. Tu bethleeꝫ ephrata neq̄ȝ es
mima i milib⁹ iuda.ex te ei egrediet̃ q̄ fiet dux
ꝛ dn̄ator in iſrl̄. Quare ḡ egreſſus ſit de vtero
mr̄is oñdit ꝓpheta Hieremias.xiiij.di. Qua
ſi colon⁹ futurus es in terra. ꝛ quaſi viator de
clinās ad manēdū. Iſta aūt egreſſio fuit flebi
lis ꝛ doloroſa. q̄ȝ ad inſtar alioꝝ pueroꝝ fle/
tū emiſit.ſic̄ teſtat̃ ꝑ ſapientē.ꝑmā ſimilē vocē
plorās emiſi Sap.vij.iō canit̃ de ipſo in hym
no. Vagit infans inter arta poſit⁹ p̄ſepia. De
hac ſcd̄a egreſſione nō pōt intelligi verbū the
matis p̄libatū. In leticia egrediemini. niſi q̄ȝ
tū ad angelos qui egreſſi de thronis ſuis gau
dioſe canebāt hic in t̃rl. Gloria i excelſis deo.
Luc.ij. Tertia egreſſio xp̄i nr̄i ſaluatoris fuit a
ꝯmunitate ſociali.ſ. Lazari. Marie magda.
marthe ꝛ alioꝝ. Et h̄ egreſſio fuit a bethania
in hieruſalem i die palmarum quādo equita-
uit in aſina ꝛ multa turba cum gaudio exiens
de ciuitate ei obuiauit. vt verificet̃ verbū the
matis aſſumptū. In leticia egrediemi ꝛ in pa
ce deducemi. Hanc quidē leticiā quidā oſten
derūt in veſtimētoꝝ proſtratione. q̄ȝ Math.
xxj. ꝛ Marc̄.xj. Plurima autē turba ſtraue-
runt veſtimēta ſua in via. Alij in ramoꝝ inci
ſione. q̄ȝ alij cedebāt ramos de arborib⁹ ꝛ ſter-
nebant in via. Reliq̄ v̄o in laudū decantatōe
q̄ȝ turbe q̄ p̄cedebāt et q̄ ſeq̄bātur clamabant
dicētes. Oſāna filio dauid. bn̄dict⁹ q̄ venit in
noīe dn̄i. Recte q̄dē hec ſolennitas hodierna
ꝯductōi xp̄i iā p̄dicte corn̄det. q̄ȝ ſic illi tunc
letant̃ de ciuitate exierūt ꝛ xp̄m in hierl̄m ad-
duxerūt. ſic nūc fidelis populus xp̄ianus ſp̄a
li gaudio aiatus exit de domibus ſuis. ꝛ cat-
uatim ruit in domū dei. i qua xp̄s in ſacramē
to adorādo veracit̃ ꝯtinet̃ ꝛ ip̄m hodie ꝑ pla
teas honorifice ꝯducit. ꝛ in eccl̄iam vſq̄ȝ ꝑdu
cit. vt in veritate dicat̃ de eis. In leticia egre-
diemini ꝛ in pace deducemi. Et hoc facit po-
pulus xp̄ian⁹ ex inſtitutione ꝛ inductu pij pa
tris Vrbani pape quarti. qui vt habet̃ in cle-
mē. de reli. ꝛ vene. ſanc. ſi dn̄m. p̄ntem diē in/
ſtituit vt in ea turbe fidelium ꝓpter hoc ad ec
cleſias affectuoſe ꝯcurrant. ꝛ tam clerici q̄ȝ po
puli gaudentes in cantica laudū ſurgāt. ꝛ ſb-
dit ad laudādū eos incitādo dicēs. Tunc cor
da oīm ꝛ vota. ora ꝛ labia hymnos ꝑſoluant
leticie ſalutaris. ꝛ nūc pſallat fides. ſpes tripu
diet. exultet charitas. deuotio plaudat. iubi-
let chorus. puritas iocundet̃. tunc ſinguli ala
cri aio ꝑnaq̄ȝ volūtate ꝯueniant. ſua ſtudia
laudabilit̃ exequēdo tāti feſti ſolēnia celebrā-
tes. ꝛ concludit. Et vtinā ad xp̄i ſeruitiuꝫ ſic
hmōi fideles ardor inflāmet. vt ꝑ h̄ ꝛ alia ꝓfi-
ciētib⁹ ip̄is meritoꝝ cumul⁹ apud ip̄m q̄ ſe de-
dit ꝑ eis i p̄ciū. tribuitq̄ȝ ſe ipſis i pabulū. tan
dē p⁹ hui⁹ vite decurſū eis ſe i p̄miū largiat̃. h̄
ille. Et ē notādū q̄ȝ ſicut illi xp̄m ꝯducētes ve-
ſtimēta ꝛ frondes in via pſtrauerūt. ita ꝛ nos
q̄ xp̄m in venerabili ſacr̄o hodie cum honore
ꝯducimus veſtimenta ei in via ſternere debe
mus. Per veſtē naq̄ȝ primo intellige charita- O
tem. q̄ȝ ſicut veſtis tegit turpitudinē corp̄is ꝛ
pudorē. ſic charitas op̄it pctōrum maculas ꝛ
infectionē. iuxta illō Prou.x. Charitas op̄it
delicta vniuerſa. Et idē aſſumit.b. Petrus.j.
Petri.iiij. cū dicit. Charitas op̄it multitudi-
nē pctōꝝ. Et allegat̃ a Gratiano.j.q.j.c. mul
te ſūt opatōes. Hāc veſteꝫ dꝫ quilibet xp̄ian⁹
hac die induere. ꝛ eā xp̄o i viaꝫ ſternere. hanc
aūt tūc in viā ſternit. cū ei q̄ nos prius dilexit
charitatē verā repēdit. Vt aūt eius charitatē
erga nos habitā animadūtam⁹. dicit idē Vr-
banus papa vbi.ſ̄. O diuini amoris imēſitas.
diuine pietatis ſupabūdātia. diuine largitatis
affluētia. Dedit em̄ nob dn̄s oīa ꝛ ſbiecit ſub
pedib⁹ nr̄is. et ſuꝑ vniuerſas terre creaturas
ꝯtulit nobis dominiū̃ p̄ncipatū ꝛc̄. Et cū tā co
pioſa fuerit erga nos ei⁹ munificētia volēs ad
huc ip̄e in nob ſuā exuberantē charitatē p̄ci-
pua liberalitate mōſtrare. ſemetip̄m ꝓ nobis
exhibuit ꝛ trāſcēdēs oēm plenitudinē largita
tis. oēm modū dilectōnis excedens attribuit
ſe in cibū. hec ille. Hac igit̃ charitate inſpecta

q̄s ē q̄ xp̄m nō rediligat. cui⁹ tā magna bñficia
charitat̄ erga ſe vidit. iō dicat q̄libet cum .b.
Aug. li. ſoli. c. xvij. Diligā te dñe virt⁹ mea di
ligā te ineffabilis exultatō mea. ⁊ viuat iā nō
mihi ſ tibi tota vita mea que pierat ī miſeria
mea. q̄ ſuſcitata ē a miſcdia tua. q̄ es de⁹ miſe/
rator ⁊ miſicors ⁊ multe miſcdie ī milia his q̄
N diligūt nomē tuū. Scdo p veſtimenta intelli=
gē bona exēpla. q̄ debēt p̄ncipalit̄ ſacerdotes
ī via ſternere vt ex his pp̄ls vulgar̄ aut laica
lis poſſit inde modū bñfaciēdi ſumere. q̄a eis
p̄cipue dixit dñs Mat. v. Sic luceat lux ve=
ſtra cora hominibus vt videāt opa vr̄a bona ⁊
glorificēt p̄rem vr̄m qui in celis ē. Tunc autē
ſacerdotes veſtimenta bonorū exemplorū in
via ſternūt cū in hac feſtiuitate tremēdi ſacra
mēti p totā octauā diligētes in oibus hor̄ exi
ſtunt. vt viſa ipſorum diligentia populus cō=
munis eo attētius ɔcurrat deuotiorq̧ exiſtat
q̄ quod ab eis vicȝ ſacerdotibus agit̄ a ſub=
dit̄ facile trahit̄ in exemplū. vt ex̄ de voto ⁊
vo. redē. Magne deuotōis. Ipſi. n. ſunt tan
q̄ ſignū poſitū ad ſagittā. vn̄ inferiores vitaȝ
coꝝ reſpiciūt. vt de accu. c. q̄liter ⁊ q̄n. Et no
ta q̄ q̄uis hoc p̄cipue ſpectat ad ſacerdotes.
tn̄ ſcdario etiā ptinet ad oēs xp̄ianos fideles
vt vicȝ ad ɔfūdendū pfidiam iudeoꝝ ⁊ negli
gentiā oñdat̄ hodie ⁊ p totā octauā ipſoꝝ fi/
des ⁊ diligētia ⁊ celebrior habeat̄ huius ſacri
memoria. de q̄ ī clemen. ſi dñm dr̄. licet. n. hoc
memoriabile ſacr̄m in q̄tidianis miſſaꝝ ſolē=
nijs frequentet̄. ɔueniens quoq̧ arbitramur
⁊ dignū. vt de ipſo ſaltē ſemel ī anno ad con/
fundendū ſp̄aliter hereticoꝝ pfidiā ⁊ inſaniā
O memoria ſolēnior ⁊ celebrior habeat̄. Secun
do ramos palmaꝝ pſternere debem⁹. Mo/
raliter p ramos q̄nq̧ intelligunt̄ ſancte doct̄
ne vel ſcīe que debēt cedi de arboribus. id eſt
ſumi de ſanctis patribus ⁊ debent ſterni ī via
in ſanctis p̄dicationibus principaliter d̄ lau=
de huius ſanctiſſimi ſacri. Scindat ergo p̄di=
cator ramos doctrine de arboribus p̄rm vicȝ
antiquoꝝ. ⁊ p̄cipue deuotiſſimi p̄ris Urbani
quarti ſumat ramuſculos doctrine et laudis
hui⁹ ſacri venerabilis. ⁊ ſternat in via ſacre p̄
dicationis ⁊ inſtructiōis dicens. vt habetur ī
clemē. vbi. ſ̄. Hic eſt cibus qui vere nutrit ve
re reficit. ſumineq̧ impinguat. nō corp⁹ ſ cor.
nō carnē ſed animaȝ. nō ventrē ſed mentē. Et
iteꝝ ſumat aliū ramuſculū laudis ⁊ dicat. O
excellentiſſimū ſacr̄m. o adorandū. venerādū
colēdum. glorificandum precipuis magnificā
dum laudibus dignis preconijs exaltandum
cunctis honorandū ſtudijs. deuotis pſequē/
dum obſequijs. ⁊ ſinceris mentibus retinēdū
O memoriale nobiliſſimū intimis ɔmendan=
dum precordijs. firmiter animo alligandum ⁊

diligenter in corde xp̄o reſeruandū ⁊ meditati
one ac celebratione ſedula recenſenduȝ. Hos
ramuſculos laudis ſtrauit ī via xp̄i deuotus
papa Urbanus. quos ⁊ hodie debet quilibȝ
p̄dicator ad laudē huius venerabiliſſimi ſac/
mēti aſſumere. ⁊ in viā p̄dicādo pſternē. In/
ſup frangāt ramuſculuȝ laudis a ſanctiſſimo
Hieronymo qui velut arbor lata ⁊ alta nobi/
liſſimos pduxit ramos laudis de virtute hu=
ius ſacramēti. ⁊ pſtrauit in via cum dixit. vt
ſcribit Euſebius dāmaſo portuenſi ep̄o. Tu
inquit panis angeloꝝ. tua viſione angelos re
ficis ⁊ glorificas. tu eſca es aīe ⁊ nō corporis.
impinguas mentē nō ventrē. Tu mādueantē
vt ɔdecet in te trāſmutas. vt tui pticipatōe ef
ficiat̄ deus. nec tn̄ ī illū trāſmutaris velut alia
eſca facit corporea. Sed ve te indigne ſumen
tibus. certe ad tui penā ⁊ reatū te iterū crucifi
gunt. Et iteꝝ alium ptulit ramū cum ait. Tu
certe vita es vitalis. dulc̄. amabilis ⁊ iocūda
Tu vita es qua viuit oīs creatura. ⁊ ſine qua
morit̄. odoris tui ſuauitas egros recreat ⁊ de
biles q̄ſq̧ tuus facit ſapor ſalubres ⁊ fortiſſi/
mos. Tu lux illa incomp̄henſibilis es q̄ oēm
illuminat hoiem venientē ī hunc mūdū. Tua
mi dñe ē omnis potētia. tuū omne regnuȝ. aň
te curuabit̄ omne genu. Oīa q̄cunq̧ vis fa
cis in celo ⁊ ī terra ⁊ ī abyſſis. Tue nihil ē qd
poſſit reſiſtere volūtati. In te. ex te ⁊ p te ſūt
oia. ⁊ ſine te nihil. Eya ḡ fidelis anima gaude
⁊ exultare ne morer̄ his paſci delicijs. ne pi/
griteris hoc frui ɔuiuio ī quo nō carnes hir/
coꝝ ⁊ thauroꝝ vt olim in lege. ſed ſaluatoris
tui corpus ſumenduȝ p̄ponitur. hec ille. Hos
ramos ſanctarum doctrinaꝝ debet ſumere p̄
dicator ⁊ in viā pſternere. ſed debēt eſſe d̄ pal
mis. Palma moraliter ſignificat rectā intenti P
onē. iuxta illud Cāti. vij. Statura tua aſſimi=
lata ē palme. ad deſignandū q̄ laus que fit cir
ca hoc ſaluificum ſacramentum debet fieri re
cta intentione. Sed tunc fit recta intentione.
primo cum illud quod p anni circulum omiſ=
ſum eſt circa hoc ſacramentū. in hac feſtiuita
te reſtaurat̄ vt cuȝ paſſio xp̄i deuote mēorat̄.
De primo dr̄ in clemē. vbi. ſ̄. Potētiſſime er=
go exequendū circa hoc viuificū ſacr̄m corpo
ris ⁊ ſanguinis dñi nr̄i ieſu xp̄i qui ē ſanctoꝝ
omniuȝ gloria ⁊ corona vt feſtiuitate ac cele=
britate p̄fulgeat ſpeciali. quaten⁹ in ea quod ī
alijs miſſaꝝ officijs circa ſolennitatē eſt forſi/
tan p̄termiſſum deuota diligētia ſuppleatur.
Et fideles feſtiuitate ipſa inſtāte intra ſe p̄te=
rita memorātes id quod in ipſis miſſaꝝ ſolen=
nijs ſecularibus forſitan agēdis implicati. ali
quid al̄s ex negligentia vel fragilitate hūana
min⁹ plene geſſerint. tūc attēte ī hūilitate ſpi=
rit⁹ ⁊ animi puritate reſtaurēt. De ſcdo apo/

ſtolus.j.Cor.xj.Dñs ieſus in q̃ nocte trade-
bat̃ accepit panē grãs agēs fregit ⁊ dixit.hoc
ē corpus meū qđ ꝓ vobis tradet̃.hoc fa.i me.
ꝯme.Qđ exponit Urbanus papa in bulla q̃
ponit̃ in clemē.Trãſiturus ď mōdo inquit ad
p̄rem ſaluator dñs noſter ieſus xp̄s cū tēpus
ſue paſſionis inſtaret ſumpta cena in memori
am mortis ſue ⁊ paſſionis inſtituit ſummuz ⁊
magnificū ſui corpis ⁊ ſanguinis ſacr̄m.corpꝰ i
cibū.⁊ ſanguinē i potū tribuēdo.nã quotiens
hūc panē mãducamꝰ ⁊ calicē bibimus mortē
dñi annūciamꝰ.⁊ ſubdit.In inſtutōe q̃dē hu
ius ſacri dixit ipſe apl̃is.Hoc facite i meã cō-
mēorationē.vt p̄cipuū ⁊ inſigne mēoriale ſui
amoris eximij q̃ nos dilexit eēt nobis h̄ p̄celſuz
⁊ venerabile ſacr̄m.Quarta egreſſio fuit ď ci-
uitate ꝓphetali.ſ.hierl'm q̃ eſt dicta ciuitas ꝓ
phetaꝝ.eo ꝙ ꝓphete in ea ꝓphetabãt vt Eſai
as.Hieremias ⁊ ceteri.⁊ fuit duplex.Prima
a cena in montē oliuaꝝ.de qua Math.xxvj.
Et hymno dicto exierūt i montē oliuarū.hec
egreſſio fuit ſero i bona q̃nta feria pꝰ eſū agni
paſcalis ⁊ inſtitutōem ſacri venerabilis.h̄ fu-
it triſtis.Sicut figuratū eſt.ij.Reg.xv.ď Da
uid ⁊ his qui cū eo erãt.qꝛ dr̃ ibidem.Dauid
aſcēdebat cliuū oliuaꝝ.⁊ ſcãdens ⁊ flens op/
to capite ⁊ nudis pedibus incedens.⁊ omnis
populus qui cū eo erat opto capite aſcende/
bat plorãs.Spūaliter Dauid interp̄tat̃ aſpe
ctu deſiderabilis.⁊ ſignificat xp̄m q̃ adeo ha
bet aſpectum deſiderabilē ꝙ in ipſum deſide-
rãt angeli ꝓſpicere celeſtis curie ⁊ omnes di-
uites plebis.De p̄mo.j.Pe.j.In quē deſide
rãt angeli ꝓſpicere.De ſecūdo pš.xliiij.Uul
tū tuū dep̄cabunt̃ oēs diuites plebis.Iſte
inquã verus Dauid xp̄s poſtq̃ꝫ cenauit cū di
ſcipulis ſuis egreſſus ē a Hieruſalez triſtis in
montē oliuarū ad ꝓbãdum veritatē aſſumpti
hoīs.ſicut Hierony.ſup illo verbo Mat.
xxvj.Cepit ꝯtriſtari ⁊ meſtus eſſe vt verita/
tē inquit ꝓbaret aſſumpti hoīs.vere contri
ſtatus ē.Sed ꝑ illos q̃ erant cuz dauid triſtes
exierūt.⁊ in ſignū iſtius p̄ triſticia dormierūt
q̃n in ortuz in quo captus ē Ieſus deuenerūt
Quia dr̃ Luce.xxij.de chriſto.Cum ſurrexiſ
ſet ab oratione ⁊ veniſſet ad diſcipulos ſuos.
inuenit eos dormientes p̄ triſticia.Sed con-
tra hunc triſtabilē egreſſum in montē oliuaꝝ
⁊ in ortum egreſſus eſt heri ad veſpas.ſ.chri-
ſtus de ſacriſtia vel ciborio in ſuo venerabiliſ
ſimo ſacramēto.ad quã egreſſionē populꝰ le/
te conuenit.⁊ ip̄m cum gaudio vſq; ad altare
conduxit in hoc paſſionē xp̄i ⁊ triſticiã memo
rãdo.de q̃ ꝯmemoratione dicit ſacꝝ conciliuz
viēnenſe approbãdo bullã Urbani quarti in
clemen.vbi.š.Hec inquit ē ꝯmemoratio glo-
rioſa.q̃ fideliū animas replet gaudio ſalutari.

⁊ cū infuſione leticie deuotōis lachrymas ſb-
miſtrat.Et ſubdit.Exultemꝰ nimirꝫ nr̃az mēo
rãdo liberatōem.⁊ recolēdo paſſiōez dñicã ꝑ
quã liberati ſumꝰ.vix lachrymas ꝯtinemus.
Et iteꝝ.In hac inq̃t ſac̄tiſſima ꝯmunione aſ/
ſunt nobis ſuauitatis gaudiuz ſit̃ ⁊ lachryme.⁊
in ea ꝯgaudemꝰ lachrymãtes ⁊ lachrymamur
deuote ꝯgaudētes letas h̄ñdo lachrymas.⁊
leticiã lachrymãtē.nã ⁊ cor ingenti ꝑfuſū gau
dio,dulces ꝑ oculos ſtillat guttas.hec ille.Et
ſicut xp̄s in orto in triſticia poſitus p̄rem de/
uote adorauit.ita populus deuotꝰ heri ad ve
ſperã ꝯueniēs ſigna leticie adorando xp̄m de
monſtrauit.dicēdo hanc orōnem vel conſimi
lē que ponit̃ ſup decretali in glo.Honorij ter
tij.Sane tñ olim.extra de cele.miſ.⁊ ſacramē
to eucha.⁊ de ſũ.offi.q̃ talis eſt.Uerſus.Sal
ue lux mundi verbuz patris hoſtia vera.Ui
ua caro deitas integra verus hō.Et hãc ſalu
tatōz pōt q̃libet xp̄ifidelis dicere cum viderit
corpus ꝑ ſacerdotē de ciborio vel ſacriſtia re-
uerēter deportare.Iſtã quidē triſtē xp̄i egreſ
ſionē ꝑ totam iſtã octauã ꝯmemorat ſancta ec
cleſia.cum ad veſpas vndiq; populus cōflu-
it.⁊ xp̄m gaudioſe conducit.vt ꝯgrue ď ipſis
dicat̃ verbū thematis allegatū.In leticia egre
diemini.domus vicꝫ veſtras ad horã relinq̃n
do.⁊ dñm vniuerſoꝝ ieſum in eccleſijs iubilo
mentis cū leticia conducēdo.Secunda egreſ-
ſio xp̄i de domo Pylati ē in montem caluarie
Ioh.xix.Suſceperunt aūt Ieſū ⁊ eduxerūt
⁊ baiulãs ſibi crucē exiit in eū qui dicit̃ calua-
rie locum.Hec egreſſio xp̄i ſimiliter fuit triſtis
⁊ lamentabilis.qꝛ ſaturatus ineffabilibus ob
probrijs ⁊ iniurijs .iuit ad locuz ignominioſe
paſſionis vbi opus nr̃e redēptionis ꝯſumma
uit.ſicut de hoc ſ̄m vnaꝫ glo.ꝓphetauit pš.
ciij.Exibit homo.ſ.xp̄s.qui eſt verus homo
ad opus ſuū.ſ.noſtre redēptionis.vſq; ad ve
ſperã.qꝛ quaſi de veſpe expirauit.⁊ opus ſi/
bi iniunctū ꝯſummauit.Et hunc egreſſuz p̄n-
cipaliter hodie recolit eccl'ia ſancta in hac ſan
cta ꝓceſſione.in qua ad laudē viuifici ſac̄mē/
ti multa fiunt.Et primo quidē cantica hono-
ris que fiunt in ſexta.ſignificãt diuerſa obpro
bria que xp̄o obtulerunt anteq̃ꝫ eum ad cruci
figēdum deduxerūt.Nã aliqui euz falſe accu
ſabant.⁊ hi fuerunt principes ſacerdotū.ď q̃
bus Luc.xxiij.dicit̃.Stabant etiã principes
ſacerdotū ꝯſtãter accuſantes eū.Alij ſibi blaſ
phemias imponebãt.ſicut cayphas Math.
xxvj.qui ſcidit veſtimēta ſua dicēs.Blaſphe
mauit quid adhuc egemꝰ teſtibus? ecce nunc
audiſtis blaſphemiã.Alij ei alapas dabãt.ſi/
cut miſter pontificis Ioh.xviij.qui dedit ala
pã Ieſu dicēs.Sic reſpondes pontifici? Alij
eum regē ſuum negabãt.ſicut iudei qui dixe-

runt. Regē non habemus niſi ceſarē. ꝛ ſic de
alijs Joh. xix. Et ſicut tūc tam ſacerdotes ꝙ̄
populus laicalis inductus ꝑ ſacerdotes xp̄o
obꝓbꝛia inferebāt. ita nunc om̄s deuoti ſa-
cerdotes ꝛ omnis generalit̄ populus laudes
ei canebāt. vnde impletur illō pſ̄. cxl viij. Se-
nes cū iunioꝛibus laudent nomen domi. Ubi
ꝑ ſenes intelligit ſacerdotes qui debēt eſſe ſe/
nes tā in moꝛibus ꝙ̄ etate. Sed ꝑ iuuenes ſi-
gnificat aliū populū qui tanꝙ̄ iuuenes debēt
ſacerdotibus obtēperare. et doctrinas ab eis
cape. iuxta illud. j. Pe. ij. Quaſi mō geniti in
R fantes lac. i. doctrinā concupiſcite. Secundo
interim ꝙ̄ ſexta canit̄ crinilia diſponūtur ꝛ ca
pitibus imponunt̄. ꝛ hoc ad literā fit memo/
riale ſignū coꝛonatōis xp̄i. ō q̄ habes Jo. xix
Milites plectentes coꝛonā de ſpinis impoſu
erunt capiti eius. Et ſicut illi xp̄m cuꝫ coꝛona
ſpinea inhonoꝛabant. ſic chꝛiſtiani coꝛona ro
ſea hunc honoꝛant videant tm̄ homies xp̄iani
ne talia ſerta ferāt ad laſciuiā cū tali die gau-
dioſa ꝯſueta ſūt poꝛtari ad gloꝛiā xp̄i. Et licꝫ
ad coꝛp̄is xp̄i honoꝛeꝫ in hac feſtiuitate ſerta
ad poꝛtādum ſunt admiſſa. nō tamē ſalubꝛe ē
ſemꝑ poꝛtare eā. Quia legit̄ i li. apū. c. xxvij.
ꝙ̄ quidā frater nomine Johānes in bononia
populo p̄dicauit. viditqꝫ ꝙ̄ ſertis ex roſis fe/
re totus populus ſedebat coꝛonatus. Finito
ſermone dixit. Pudeāt mēbꝛa fidelis ppl'i ro
ſis aut floꝛibus ſub ſpinato xp̄i capite coꝛona
ri. Et addidit. excōmunico ſerta roſaꝝ. nō po
pulū quibus ille vtit̄ in pctm̄. Deſtitit ḡ ppl's
a maioꝛi vſqꝫ ad mimū poꝛtare ſerta. poſt nō-
nullos dies ſolennes nuptie celebꝛant̄ i vꝛbe.
aderat ꝛ puer iunioꝛ q̄ ſertū ex roſis tm̄ poꝛta
bat in manu. Quod vt vidit adoleſcēs ſupb'
rapuit ſertū ex manu pueri. ꝛ ꝯtumax ſuppo
ſuit capiti. nec moꝛa flāma edax ſertū inuaſit.
ꝛ anꝙ̄ ille adoleſcens deponere poſſet. om̄es
crines capitis eius exuſſit. Conuerſus popu/
lus in ſtupoꝛē ſancti viri verba timere cepit ꝛ
S didicit ꝛ deum benedixit. Sed moꝛaliter ſer-
ta que hac die glorioſa homines poꝛtāt diuer
ſoꝝ coloꝝ ſignificāt coꝛonas accipiēdas p̄mi-
oꝛum ꝓ diuerſis exercitijs virtutū aut operū
virtuoſoꝝ. Nā quidā recipiunt aureolā. que
vt ait Tho. de argen. in compē. theo. lib. viij.
ca. xxix. eſt mentis ſpeciale gaudiū veniēs ex
ope p̄cellēti ꝛ priuilegiato. Et debet̄ trib' ge-
neribus hoim. Verſus. Aureolā doctoꝛ. vir-
go martyrqꝫ meretur. Quod patet ex opibus
excellētiſſimis triū potētiarum anime. Excel
lētiſſimū. n. opus rōnalis ē p̄dicatio veritat̄.
Excellētiſſimū opus ꝯcupiſcibilis ē obſerua-
tio virginalis caſtitatis. Excellētiſſimū opus
iraſcibilis ē ꝑpeſſio moꝛtis. vnde patet ꝙ̄ p̄di
catoꝛibus. virginibus ꝛ martyribus debetur

aureola. Quantū ad p̄dicatoꝛes q̄bus debet̄
dicit apl's ad Phil'. iiij. Chariſſimi ꝛ deſidera
tiſſimi gaudiū meū ꝛ coꝛona. ſ. in futuro. glo.
ꝑ quos non ſolum in p̄nti letificoꝛ. ſed in futu
ro coꝛonaboꝛ. Et dicit mgr̄ in glo. Diſcipul'
in agone victoꝛ dignus erit coꝛona mgr̄i. Qō
verbū magiſtri ſm̄ Alanū ſic ē intelligendū.
ꝙ̄ ſi diſcipulus ſit victoꝛ vehemēs pugnādo
ꝯtra mundū. carnē ꝛ diabolum. apparet ma-
giſtri exhoꝛtatio. ꝛ ita apparet ꝙ̄ magiſter ſit
coꝛona dignus que dicitur aureola. Alij aūt
hoies qui ſunt ad vitā eternā p̄deſtinati acci-
piunt aureā q̄ eſt p̄miū q̄ metaphoꝛice coꝛo-
na dicit̄. tum ex parte meriti. quia nō reſpon-
det generi opis ſ; radici charitatis. tuꝫ ex par
te p̄mij. q2 in hoc efficit̄ homo ꝑticeps diuini
tatis. ꝛ ꝑ conſequēs regie ꝑtātis. tum etiā ra-
tione ꝑfectōis. qō ſignificat figura circularis.
Sunt. n. aliq̄ inter p̄deſtinatos qui accipiunt
palmā q̄ ē p̄miū accidētale qō nec opi nec ra/
dici ſ; voluntati debet̄. Et tale p̄miuꝫ habuit
ſāctus Martinus ex eo ꝙ̄ martyriū deſidera
uit. licet nō fuit ope ſubſecutū. iō canit̄ ō ipſo
O ſanctiſſima aīa quā ꝛ ſi gladius ꝑſecutoꝛis
nō abſtulit. palmā tm̄ martyrij nō amiſit. Et h
diuerſitas p̄mioꝝ ſignificat̄ in diuerſitate cri-
nalium ſeu ſertoꝝ. De his p̄mijs p̄dixit Eſa.
xxviij. In die illa erit domin' exercituū coꝛo-
na gloꝛie ꝛ ſertuꝫ exultationis reſiduij populi
ſui. Ubi ꝑ coꝛonam gloꝛie pōt intelligi p̄miū
aureole. Sed ꝑ ſertū intelligit̄ aurea q̄ ē eſſen
tiale p̄miū quod datur omnibus ſaluādis.
Tertio fit proceſſio taꝫ viroꝛum ꝙ̄ mulieꝝ in
qua coꝛpus ſaluificū noſtri redēptoꝛis cū ma
gna laude circumfert̄. ꝛ econtra ad eccleſiam
depoꝛtatur. ideo illa ſolennis proceſſio olim
figurata eſt. ij. Reg. vj. vbi legit̄ ꝙ̄ dauid ac-
cinctus ephod lineo deduxit arcam dn̄i cum
gaudio in ciuitatem ſuam. ꝛ erant cum eo ſe/
ptē choꝛi. Cumqꝫ tranſiſſent qui poꝛtabant ar
cam ꝑ ſex paſſus. immolabāt bouē ꝛ arietē. et
dauid ꝑcutiebat in oꝛganis. i. ad armū ligat̄.
ꝛ ſaltabat totis viribus an̄ dn̄m. ipſeqꝫ ꝛ oīs
populus ducebant arcam teſtamenti domini
cum iubilo ꝛ clāgoꝛe buccine alijſqꝫ inſtrumē
tis muſicis. Et ſequit̄ ꝙ̄ Michol filia ſaul ꝓ-
ſpiciēs ꝑ feneſtrā vidit regē Dauid ſaltanteꝫ
coꝛā dn̄o deſpexit eū. ꝛ introduxit arcā. ꝛ de-
poſuit eā in loco ſuo. ꝛ obtulit holocauſta da
uid. ꝛ partitus ē vniuerſe multitudini toꝛtaꝫ
panis ꝛ aſſaturā carnis. ſimilā frixā oleo ꝛ di
miſit populū ire in ꝓpꝛia. Moꝛaliter ꝑ arcaꝫ T
que decoꝛata fuit auro ꝛ i qua māna ſuabat̄
i memoꝛiale ꝑpetuū cibatōis ppl'i iſrl'itici i de
ſerto ſignificat̄ mōſtrātia in qua coꝛpus chꝛi-
ſti veꝝ ꝯtinet̄ quod cibat populū chꝛiſtianū
ſm̄ ꝙ̄ canitur. Ecce panis angeloꝛum factus

cibus viatoꝝ. Uel p arcā in q̄ manna occulta
baẗ ſpēs ⁊ accidentia ſub q̄bus latet veruʒ et
naturale corpus xp̄i figuratur. que quidē ac/
cidentia vt dicit mgr̄ li. iiij. di. xij. remanent p
ſe ſubſiſtentia ad ipſius fidei fundamentū. ad
myſterij rituʒ. ſ. ne infidelis irrideat. ad guſtꝰ
id ē ne crudā carnē abhorreat. fideiq̄ʒ ſuffragi
um. ſ. vt fides habeat merituʒ quibus corpus
xp̄i habens formā ⁊ naturā ſuaʒ tegiẗ. Dicit
eñ magiſter ibidē. Non. n. corpus xp̄i talem
in ſe habet formā. ſ qualis in iudicio appare-
bit. ſ. in gl'ia. Tertio p arcā in qua erat māna
ſignificaẗ veꝝ corpus ſumptū de Maria vir-
gine continēs i ſe māna diuinitatis. de q̄ arca
dr̄ Exo. xxv. Facies ⁊ arcam de lignis ſethi.
vbi moraliter p arcaʒ ſignificatur corpus xp̄i
Sed p ligna ſethim que ſunt incorruptibilia
ſignificaẗ Maria virgo ppetua incorrupta.
de qua corpus xp̄i ſanctiſſimū coopante ſpūſ
ſancti gr̄a ē factū. ſicut teſtaẗ apl's ad Gal. iiij
Ubi venit plenitudo temporis. i. xp̄i tempo/
ris. vel tp̄s ab eterno a deo prē diffinitū. miſit
deus filiū ſuū factū ex muliere. ſ. q̄ʒtuʒ ad cor-
pus ſumptū de v̄gine. Sed p dauid qui inter
p̄taẗ aſpectu deſiderabilis p̄ncipaliẗ ſignifica
tur papa Urbanꝰ q̄ magnū deſideriū ad cor/
pus xp̄i habuit qñ feſtū illud inſtituit ⁊ idul/
gentijs dotauit. vt xp̄ifideles magis ad tātuʒ
feſtum colendum ⁊ celebrandum donis ſpūa
libus animaret. omnibus vere penitētibus ⁊
confeſſis q̄ matutinali officio feſti eiuſdē in ec
cleſia in qua idē celebrabitur interfuerint. cen
tum vicʒ dies indulgentiaruʒ dedit. Qui v̄o
miſſe totidem. qui aūt in primis veſpis ipſius
feſti interfuerint ſimiliter centū. Qui v̄o ſecū
dis totidem. Illis v̄o qui prime. tertie. ſexte.
none ac ꝯpletorij officijs interfuerint. p qua-
libet horaꝝ ipſaꝝ quadraginta dies. Illis v̄o
qui p octauā ipſius feſti matutinalibus. veſp
tinis. miſſis. ac p̄dictaꝝ horaꝝ officijs inẗfue-
rint. centū dies ſingulis octauaꝝ ipſaꝝ diebꝰ
de omnipotētis dei miſc̄dia ⁊ beatoꝝ apoſto-
loꝝ Petri ⁊ pauli autoritate confiſus de iniū
ctis ſibi penitentijs relaxauit. vt habeẗ in cle-
men. de reliq̄. ⁊ veneratione ſanctoꝝ. ſi dñm.
Alio mō p Dauid ſignificaẗ papa Martinꝰ
qui ad hoc ſacramentū maiori deſiderio affe-
ctus ſingulis vere penitentibus ⁊ cōfeſſis de-
dit quotiens in ipſius pfeſto ieiuniū vl' aliud
piū iuxta conſilia confeſſoꝝ opus fecerint cen
tū. Et qui p̄miſſis in eccleſijs quibus illa cele
brare contigerit officijs interfuerint. p matu-
tinalibus ducētos. pro miſſa totidem. ac pro
qualibet veſparum etiā ducentos. Reliqua-
rū vicʒ p̄me. tertie. ſexte. none ac ꝯpletorij fe-
ſti. lxxx. Rurſus aūt i q̄buſlibet octauaꝝ die
bus p ſingulis matutinaꝝ. miſſaꝝ ac veſpaꝝ.

ſimiliter centū necnō reliquaꝝ horaꝝ officioꝝ
quadraginta. Illis p̄terea qui pceſſiones i q̄-
bus ip̄m viuificuʒ ſacramentū dicto feſto iux̄
ritū eccl'iarū defertur continue ſecuti fuerint.
⁊ quibuſlibet in feſto ſacramentuʒ deuote ſu-
mentibus etiā centuʒ. vt in bulla ſua ſup hoc
edita plenius contineẗ. Tertio p dauid intel-
ligitur quilibet alius papa. epiſcopus vel p̄-
latus qui hodie indutus veſtibus ſacerdota-
libus defert ipſā monſtrantiā in qua veꝝ cor-
pus xp̄i contineẗ. Et ſicut dauid totis viribꝰ
ſaltabat añ arcā ⁊ cytharizabat. ſic ⁊ quilibet
prelatus corā dominico ſacramēto totis viri-
bus iubilādo cātat in aliquibus ciuitatibus.
O ieſu pie nos illo pane celi dignos effice ⁊c̄.
Et alibi etiā dicit verſiculum ⁊ collectā. Sed
p ſeptē choros qui erāt cum dauid arcā dedu
centes. ſeptē ordines fideliū deſignātur q̄ bn̄-
dictā arcā corpus vicʒ xp̄i ad eccleſiā condu-
cunt. Primꝰ ordo ē ſacerdotū ⁊ clericoꝝ. Se-
cundus religioſoꝝ ⁊ monachoꝝ. Tertius v̄/
ginū. Quartus pueroꝝ vicʒ ſcholariū. Quin
tus viduaꝝ. Sextus continentiū. Septimus
ꝯiugatoꝝ. Et hi. vij. ordines ſignificari pn̄t p
vij. cādelabra aurea. in quoꝝ medio vidit. b.
Johānes ſimilē filio homis Apoc̄ j. Debent
eñ hac die ſolenni tam clerici q̄ʒ religioſi q̄ʒ ⁊
alij ordines nominati eſſe cādelabra p lumino
ſā ꝯuerſationē. ⁊ aurea p verā dilectioneʒ. q̄
in medio eorum eſt xp̄s qui fuit ſimilis cuili-
bet filio homis pp̄ter defectus hois quos aſ/
ſumpſit. De quibus mgr̄ lib. iij. diſt. xv. vt in
quit pbaretur verum corpus habere ſuſcepit
defectꝰ corpis. famē. ſitim. ⁊ huiuſmodi. Sʒ
diceret aliquis. i quibus apparet hominū lu-
cida conuerſatio ⁊ vera dilectio? Reſpōde q̄
in hoc apparet cum poſt circuitum etiam au/
diunt integre miſſe officium pp̄ter indulgen-
tias trecentorū dierum pmerendas. Nā cen/
tū dedit Urbanꝰ ⁊ ducētos d̄ miſſa papa mar
tinus. Ex q̄ eliciẗ q̄ illoꝝ ꝯuerſatio nō eſt lici
ta nec dilectio vera qui ſtatim poſt circuitum
vadūt in q̄buſdā ciuitatibus ad ꝯmunē potū
vbi a mane vſq̄ʒ ad meridiē. ⁊ a meridie vſq̄ʒ
ad mediā noctē ſedēdo ſe ingurgitāt. vt ſic in
dulgētias tot dieꝝ negligāt. Sʒ vtinā illa ma
la ꝯſuetudo a fidelibus poſſet aboleri. vt poſ-
ſint in vera dilectione indulgentias pmereri.
Per ſex paſſus poſt quos filij iſrl' ouē. bouē ⁊
arietē immolabāt ſignificaẗ noſter ſpiritualis
pceſſus inductione vere arce xp̄i corpis. Pri
mus paſſus ē fides recta. vt vicʒ ſine heſitati-
one credamꝰ ⁊ nullatenus dubitemus q̄ i ſpe
cie panis que in mōſtrātia videẗ veꝝ corpus
xp̄i de virgine natū. ⁊ in ara crucis immolatū
veraciter occulteẗ. Jō dicit Aug. in li. ſenten
tiaꝝ pſperi. ⁊ de ꝯſe. di. ij. Nos autē. In ſpe-

cie panis ⁊ vini quē videmus res inuiſibiles.
id ē carnē ⁊ ſanguinē honoꝛamus. Et.b. Am
bꝛo.in li. de ſacramētis dicit. Añ bñdictionez
a lia ſpēs nominat. poſt ꝯſecratōnem coꝛpus
xp̄i nominat. Scd̄s paſſus eſt ꝯſcia pura. q̄a
dicit beatus Aug. in ſermone hodierno. Ne=
ꝗ eſt em̄ nec fuit aliquando tam grandis na=
tio que habeat deos appꝛopinquantes. ſicut
adeſt nobis deus noſter. ſicut in ſuo ſaluifico
ſacramento. quicūꝗ ergo vult ſibi ſimilit̄ ap=
pꝛopinquare debet conſciam ſuam purificare
Jdeo dicit.b. Jacobus in ſua cano.c.iiij. Ap
pꝛopinquante deo.ſ.ꝑ puram conſciam ⁊ di=
lectionē. ⁊ appꝛopinquabit vobis.ſ.ꝑ gratie
dationē. Qualit̄ aūt debemus ei appꝛopinq̄=
re oñdit. Emūdate manus .i. opa. pctōꝛes. et
purificate coꝛda duplices animo. Et iō debet
hr̄e quilibet xp̄ianꝰ purā conſciaz vt poſſit ꝓ=
mereri hodiernā indulgentiā q̄ ſolūmō datur
ꝯtritis ⁊ ꝯfeſſis. vt habetur in bullis taz Vr=
bani ꝗ̄ Martini. Tertius paſſus eſt opera=
tio bona que ſequitur bonam conſciam. quia
non poteſt arboꝛ bona fructus malos facere.
Math.vij. Debet.n. homo xp̄ianus magis
frequēs eſſe in bonis opibus in iſta die ⁊ ꝑ to
tam octauam pꝛopter pn̄tiam diuiniſſimi ſac̄
menti. Quartus paſſus eſt diuinoꝝ pꝛecepto
rum obſeruatio. ⁊ hic vicz paſſus ducit in vi=
am diuīe charitatꝭ. iuxta illud Joh.xiiij. Qui
habet mandata mea ⁊ ſeruat ea ille ē q̄ diligit
me. Et.ī.c.xv. Si p̄cepta mea ſeruaueritꝭ ma=
nebitꝭ in dilectōe mea. Jſte.n. paſſus ducit ad
gaudia celeſtis ciuitatꝭ. Mat.xix. Si vis ad
vitā ingredi ſerua mādata. Quintꝰ paſſus eſt
recta intētio. qꝛ om̄s actus nr̄os ī finē debitū
ducit. eo ꝙ intentio opi nomē imponit. vt.xlj
di.c. Quiſquis. Sextus paſſus ē deuota oꝛa
tio que hodie p̄ ceteris diebus debet in oꝛe fi=
deliū reſonare in veneratiōnē ſacramenti. iu=
xta illud qđ canit. Tantū ergo ſacr̄m venere
Y mur cernui. Poſt iſtos ſex paſſus debēt offer
re triplicē oblationē.ſ. ouem. bouem ⁊ arietē.
Per bouem quo terra aratur. ſignificat vita
actiua que ꝯſiſtit in opatione ſex opeꝝ miſeri
coꝛdie in quibus debent ſe incipiētes exercē.
Per ouē qđ eſt animal innocēs ⁊ quietū vita
ꝯtemplatiua ſignificat in q̄ debēt ſe offerre ꝓ=
ficiētes. Sed ꝑ arietē coꝛnutū qui gregem du
cit ſtatus p̄lature deſignat. in quo exercent ſe
ꝑfecti. Sz cū hec agerētur a dauid ⁊ a popu=
lo iſrael valde notabile fuit ꝙ eū Michol de=
riſit. Michol interp̄tatur aqua omnis. ⁊ aq̄
in ſcriptura ſignificat populum. Apoc.xvij.
Aque multe populi multi. Dis.n. aqua ē om
nis iudaicus populꝰ ꝑ Michol deſignatus.
qui deridet populū xp̄ianum cū tam ſolenni=
ter ꝯducit hoc venerabile ſacramentū. iō cuz

eccleſia ꝑagit paſſionem xp̄i vt in die paraſce
ues vel alꝭs ꝑ annum. p̄cipitur iudeis vbi ha/
bitant cum xp̄ianis vt teneāt oſtia ſua clauſa
⁊ feneſtras. vt habetur de iudeis ⁊ ſaracenis
Quia ſuꝑ his.li.v. Et dicit ibidē glo. Bern̄.
Conſueuerunt tunc deridere xp̄ianos in con
tumeliā creatoꝛis. Poſtꝗ ergo dauid cuz le=
uitis ⁊ vniuerſo iſrael arcam in locum ſuū de
duxiſſet compleuit ſacrificia populū bn̄dicen
do. ⁊ dedit vnicuiꝗ toꝛtam panis ⁊c̄. Sic ad
pn̄s cū quilibet p̄latus vel plebanus poſt cir
cuitum cū clericis ⁊ vniuerſo populo reducit
coꝛpus xp̄i in eccl̄iam in ſuū locū incipit miſ=
ſe officiū in quo offert ſacrificia oꝛationū que
offert deo patri. ⁊ verū ſacrificium coꝛpis xp̄i
immolat deo patri ꝓ pace ⁊ ſalute totiꝰ popu=
li. ⁊ poſt bn̄dictionem dat vnicuiꝗ qui ſe ad
hoc digne diſpoſuit toꝛtā panis. i. coꝛpus xp̄i
igne paſſionis coctū ſiue aſſatū. quibuſdā ſac̄
mētaliter. ⁊ illi centū dies indulgentiaꝝ ꝓme
rent. vt patet in bulla pape Martini. q̄buſ/
dam autem ſpiritualiter. quo facto populus
ad ꝓpꝛia redibit. Alio mō hec ſolēnis ꝓceſſio Z
figurabatur in ꝓceſſione xp̄i noſtri redempto
ris quam fecerat in montē caluarie. vt etiā ta
ctū ē ſupꝛa. Et pꝛimo quidē. ſicut in hac ꝓceſ
ſione flebili fuit cū xp̄o multitudo iudeoꝝ cuz
gladijs ⁊ lāceis alijſꝗ defenſibilibus inſtr̄is.
ita ⁊ in iſta ꝓceſſione leta ē cū xp̄o multitudo
xp̄ianoꝝ cum candelis alijſꝗ muſicis inſtr̄is
ip̄m laudātiū. Et hec q̄dē ſimphonia excitat
ad deuotionē noſtras pigras mētes. Et iple=
tur illud pſ̄.cl. Laudate eū in ſono tube. lau=
date eū ī choꝛdis ⁊ oꝛgano. laudate eū in tym
panis ⁊c̄. ōis ſpūs laudet dn̄m. Secundo ſic̄
ſuꝑ xp̄m ī domibus iudeoꝝ irriſoꝛie canebāt
cū vinū bibebant. Quia dicit glo. ſuꝑ illđ pſ̄
lxviij. Jn me pſallebant qui bibebant vinum
Sicut de crucifixione chꝛiſti tanꝗ de re inſo=
lita ⁊ notabili fuerunt facte cantilene deriſo=
rie in fauoꝛē ſacerdotū qui eius moꝛtem ꝓcu=
rauerunt tanꝗ de falſo ꝓpheta volēte regna
re ⁊ nō potente. que decantabant ꝑ tabernas
Sic nūc in domibus xp̄ianoꝛum cum xp̄s cō
ducit ꝑ plateas deuote oꝛationes ſonāt oꝛga
na. ⁊ ſic accēdunt lumina. vt ꝯtra deriſionem
iudeoꝝ oſtendāt xp̄iani ſuam piam deuotōz.
Et ꝑ hec lumina que in domibus ſuis accen=
dunt xp̄m oſtendūt qui ē lumē ad reuelatōez
gentiū Luc.ij. Tertio in hac ſolenni ꝓceſſiōe
xp̄iani floꝛes ſpargūt. qꝛ iudei xp̄o in trāſitu
ad ſuam crucifixionē oēm maliciā oſtēderunt
⁊ foꝛtaſſis lutū ī via eiꝰ (licz euāgeliſte nō ſcri
bāt) malicioſe piecerūt. iuxta illud pſ̄.cxxxix
Juxta iter ſcandalū poſuerūt mihi. Et ꝙ xp̄i
ani xp̄o floꝛes in via ſpargunt ip̄m. floꝛē eccl̄e
⁊ gl̄am celi eſſe oſtendūt. Quia ipſe dicit Cā=

tico.ij. Ego flos cāpi. Quarto ſicut iudei xp̄3
ad crucifigendū duxerūt in locū aptū ⁊ altu3
vt ab omībus videret̄.ſic deuoti xp̄iani du/
cunt xp̄m econtra in publicu3 foꝝ vbi menſa
ſtat alta ⁊ bn̄ ornata ſup̱ quam xp̄s ponit̄ vt
ab omībus fidelibus honoret̄. Et hec quide3
menſa mūdo mēſali tegit̄ floribus adornatur
lumēq3 ſupraponit̄. Quia mōs in q̄ crucifixꝰ
eſt xp̄s fuit albis caluarijs plenꝰ.a floribꝰ nu=
dus.⁊ ſole illuſtratus.vt ex p̄ntia caluariarū
horrorē.ex defectu graminū ⁊ floꝝ rigore3 ex
illuſtratōe ſol̄ ardorē hr̄et.vt dicēt xp̄s cū pſ̄
xxj. Aruit tāq3 teſta ꝟtus mea. Et ideo ī recō
penſā menſa illa que ſignificat mōtē caluarie
adeo decent̄ adornat̄. Quinto ſicut iudei cru
cifixo xp̄o ei amara pocula obtulerūt.q2 ſcri/
bit̄ in quodā libro q̄ intitulat̄ ꝯdemnatus iu/
dicio.ꝗ ꝓpter verbū Salomonis Prouerb.
xxxj. Date ſicerā.i.potū iebriatiuū merētibꝰ.
⁊ vinu3 his qui amaro ſunt animo.ſapientes
iudeoꝝ ordinauerūt ꝗ ꝯdēnatis ad mortē da
ret̄ plenus ciphus cū vino forti vt magl hila=
riter ſuſtinerēt mortē. Et illud vinū acceptu3
fuit ꝑ xp̄o ⁊ ꝑ duobus latronibus crucifigen
dis cū eo.ſed iudei vinū illud biberūt ⁊ acce/
perūt cū deriſiōe xp̄i.⁊ loco vini p̄dicti acetū
felle mixtū poſuerūt. Moraliter vinū ſignifi
cat leticiā ex amore ꝓcedentē.iuxta illud Cā
ti.vlt̄. Dabo tibi poculu3 de vino condito.i.
amorē ex leticia vera mixtū. Et hoc vinū leti=
cie xp̄o hodie ꝓpināt q̄ ip̄3 ex leto corde amo=
roſe collaudāt. Sed hoc vinū quidā xp̄o aufe
rūt ⁊ acetū infidelitatis ⁊ rancore3 ſui cordis
ponūt.vt illi q̄ non credūt veꝝ deum ibi eſſe ⁊
murmurādo ī corde ſuo ꝯdicūt. De his dicit
xp̄s in pſ̄.lxviij. In ſiti mea potauer̄t me ace
to.q.d.ego ſitiui fidem eoꝝ ⁊ ipſi potauerunt
me aceto.i.infidelitate.⁊ illud acetu3 miſcent
felle.i.pſuaſione ⁊ malicia demonū.q2 ex eo=
rum pſuaſione talis infidelitas hominū ꝓce=
dit.de qua Job.xx. In felle aſpidu3 intrinſe=
cus.i.in perſuaſione demonu3 in morte. Se=
xto ſicut iudei xp̄m crucifixū multipl̄r deriſe=
runt.vt ſcribit Mat.xxvij.ꝗ p̄tereūtes blaſ
phemabāt eū mouentes capita ſua dicentes.
Vah q̄ deſtruis templū dei ⁊ ī triduo reedifi=
cas.ſalua teip̄m ſi filiꝰ dei es deſcendēs nunc
ð cruce.⁊ p̄ncipes illudētes ei cū ſcribis ⁊ ſe/
nioribꝰ dicebāt. Alios ſaluos fecit ſeip̄m non
pōt ſaluū facere.ſi rex iſrael es.quaſi dicerēt.
nō es rex.deſcēdas nūc de cruce. Idē habet̄
Mar.xv. Sic ecōuerſo homies xp̄iani mul=
tipl̄r xp̄m honorant.nam ꝯtra ꝯmotionē ca/
pitū iudeoꝝ humiliter inclināt capita ſua cu3
eleuat̄ ſacramentū Sed ꝗ illi negabant xp̄m
filium dei nos confitemur dicētes. Tu patris
ſempiternus es filiꝰ. Et aūt ipſi negabāt eū re-
gē nos canendo ꝓteſtamur. Tu rex glie xp̄e.
Sed ꝯtra hoc ꝗ iudei dicebāt ſeip̄m ſaluū fa
cere nō pōt.nos petimus ab eo ſalutē.dicen-
tes genibus flexis. Saluu3 fac populū tuum
domine ⁊ benedic hereditati tue.quaſi dice/
remus. Ex quo nos poteſt ſaluos facere.mul
to fortius ſeip̄m ſaluū feciſſet de cruce deſcen
dendo ſi voluiſſ3. Tertio hec ꝓceſſional̄ egreſ
ſio ſacerdotū vt q̄dā dicūt cū tā ſolenni cantu
ſignificat exitū apoſtoloꝝ ī omnes gentes ad
p̄dicandū.de quo Mar.vl. Euntes in mun=
dū vniuerſu3 predicate euangeliū omni crea=
ture. Et hic quidē exitus apoſtoloꝝ vt quidā
volūt fuit anno tredecimo poſt dn̄i aſcenſiō3
in celū. Sed diuerſa loca ad que itur cum ſa=
cramento diuerſas terraꝝ nationes ⁊ manſio
nes ſignificāt ad quas apoſtoli ꝓcedebant.ð
quibus habet̄ latius in ſermone. Jam nō eſtiſ
hoſpites.in diuiſione apoſtoloꝝ. Cantus cle
ri ſignificat gaudiū eccleſie primitiue.nā tunc
multitudinis credentiū erat coꝛ vnū ⁊ anima
vna.i.erant ad inuicē coniuncti Actuum.iiij.
Et hec adunatiua charitas erat gaudiu3.iu=
xta illud pſ̄.cxxxij. Ecce q̄3 bonu3 ⁊ q̄3 iocun=
dū habitare fratres in vnū ⁊c̄. Sonus aūt in
ſtrumentoꝝ muſicaliū ſignificat iocunditate3
mentiū ⁊ concentū angeloꝝ xp̄o obſequenti=
um.ſm illud pſ̄.lxvij. Preuenerūt p̄ncipes
ꝯiuncti pſallen.in medio iuuenculaꝝ tympa=
niſtriarum. Principes ſunt angeli.pſallētes
ſunt pſalmos decātantes in eccleſia. Iuuēcu
le tympaniſte ſunt homies deuoti q̄ pſallunt
xp̄o. Luminaria ꝟo fulgentia ſpiritū ſanctu3
in ſpecie ignis ſup̱ credētes miſſum ſignificāt
qui corda eoꝝ illuminat ⁊ accendit.vt ꝑ ſan=
ctā ꝯuerſationē in orbe lucerēt. Sz viridia g̃=
mina q̄ ſternunt̄ in via virorē virtutū ipſoꝝ
fidelium demonſtrant.

De eodem. Sermo ſecundus.

Caro mea vere ē
cibus et ſāguis meus vere ē potꝰ.
q̄ māducat meā carnē ⁊ bibit meu3
ſan.ī me ma.⁊ ego ī eo Joh.vj. Johānes me= A
ſue in yſagogis de regi.ſani.dicit. Cibus ali=
q̄s nō ē ſumendꝰ niſi p̄us p̄ceſſerit aliq̄lis ap=
petitus. Cuius rō ē.q2 cibus ſūptꝰ cū deſidia
nihil penitꝰ nutrit. Cibus aūt ſūptꝰ cū eſurie ⁊
appetitu ꝯueniētiſſime nutrit.vt dicit phila=
retꝰ ī tractatu de dietl. Sic ſp̄ūaliter cibꝰ ſctiſ=
ſimi corpis xp̄i ſemp̱ debet cū appetitu ſumi.
Nā ⁊ xp̄s agnū paſcalē qui ſolum fuit figura
huius ſacramēti cum deſiderio ſumpſit q̄ndo
dixit Luce.xxij. Deſiderio deſideraui hoc pa
ſca māducare vobiſcū anq̄3 patiar. Et ſi agnū
illū paſcalē cum tāto deſiderio cū diſcipul̄ mā
ducauit.multo magis corpus ſuū ſactiſſimu3

qͦ poſt cenā ꝯſecrauit. ⁊ ſe diſcipuloſq̃ ſuos
cōicauit. Habeť figura Judic̄. xiiij. de Sam=
ſone de quo legiť. cū occidiſſet leonē. ⁊ alia vi
ce ꝑteriens vidit ꝙ apes in oꝛe leonis mel cō
fecit. comedit ipſe ⁊ fecit. xxx. ſodalib⁹ ſuis ꝓ=
bleumata di. qͦ ſi ſolueritis dabo vobis. xxx.
ſindones ⁊ totidē tunicas. qͦ ſi nō ſolueritis.
mihi dabit͛. Et illi. ꝓpone inquiunt. ⁊ ait. ꝺ co=
medēte exiuit cibus. ⁊ ꝺ forti egreſſa eſt dulce
do. ħ nō potuerūt ſoluere ꝑ. vij. dieꝝ ſpacia. i
his diebus inſtigabāt vxoꝛē eius vt quereret
ab eo. illa aūt quesito ꝓbleumate eis manife=
ſtauit. ⁊ tūc illi ſoluentes dixerūt. Quid dul=
cius melle. ⁊ q̄d fortius leone. Quibus Sam
ſon. Si nō araſſetis in vitula mea. i. ſi nō tātū
ſtimulaſſetis ſponſā aut vxoꝛē inquirendo nō
inueniſſetis. Et dedit eis duplicia mutatoꝛia
Spiritualiter ſamſon interpꝛetať illuminans
eos. ⁊ ſignificat chꝛiſtum qui illuminat omnē
hominē venientē in hunc mundū Joh. j. Hic
inquā in vltima cena videlicet bona q̄nta fe=
ria dedit ꝓbleumata. i. ſacr̄m ſui ſctiſſimi coꝛ=
poꝛis ſub ſpēbus panis ⁊ vini occultatū. ⁊ ħ
ꝓbleuma fuit. ꝺ comedente exijt cibus. vbi ꝑ
comedentē xp̄s intelligiť qui cum diſcipulis
comedit. iuxta illud. Rex ſedet in cena turba
cinctus duodena. Se tenet in manibus ſe ci=
bat ipſe cib⁹. Igiť diciť ꝙ de illo comedente
exijt cib⁹ euchariſtie quo diſcipulos cibauit.
⁊ de forti. i. de xp̄o qui ē foꝛtitudo nr̄a. egreſ/
ſa eſt dulcedo. i. mellifluū ſacramentū. de quo
Sap̄. xvj. Panē de celo p̄ſtitiſti eis. omne de
lectamentū in ſe habentē ⁊ omnis ſapoꝛis ſu=
auitatē. Quia dicit Bern̄. in epiſtola ad car=
thuſienſes. Qui ſanctā euchariſtiā digne ſu/
mit nunq̄ꝫ maius gaudium ⁊ refrigeriū in to=
ta vita ſua expꝫtus fuit. Hoc inquā occultatū
ſacramentū tanq̄ꝫ ꝓbleuma dedit ſuis fideli=
bus ꝑ ſeptē dies. i. ꝑ ſpaciuꝫ huius vite quod
ꝑ. vij. dies reiteratur. Et quicunq̄ꝫ ſcit ſolue=
re ⁊ monſtrare ꝑ veram fidē ⁊ guſtare digne.
vult ſibi dare duplicia mutatoꝛia. vicꝫ quatu
oꝛ dotes coꝛpis. agilitatem. ſubtilitatem. im/
paſſibilitatē ⁊ claritatem. Et tres dotes ani/
me ꝓ tribus virtutibus theologicis. Pꝛo fi
de diuine faciei viſionē. Pꝛo ſpe eternam ſe/
curitatē ⁊ compꝛhenſionē. Pꝛo charitate eter
nam amati fruitōeꝫ. Sed ſicut illi trigita ado
leſcentes nō potuerunt ſoluere ꝓbleuma niſi
a ſponſa ſamſonis edocti. ſic nemo poteſt rati
one vel ſenſibus hoc ꝓbleuma occultati ſac̄=
menti diſcernere niſi inſtructus ꝑ fidē ſponſe
xp̄i videlicet eccleſie ſancte p̄cipue romane. q̄
inſtituit illud feſtum digne ob reuerētiam hu
ius digniſſimi ſacramenti celebꝛandum. quia
in die cene in quo chꝛiſtus hoc ſacramētū in=
ſtituit vniuerſalis eccl̄ia ꝓ penitētiū recōcilia
tiōe. ſacri chꝛiſmatis ꝯſecratōe. adimpletione
mādati circa lotionē pedū ⁊ alijs plurimis oc
cupata plene vacare nō pōt celebꝛationi hui⁹
maximi ſacri. vt dꝛ̄ in clemē. de reli. ⁊ vene. ſā
cto. Si dn̄m. Jō aſſignat hunc ſpecialē diem
in q̄ incitat ad appetitū hui⁹ cibi ⁊ dicit. Quid
dulcius melle. i. hoc ſacramento mellifluo. q.
d. nihil. qꝛ ſm̄ Bern̄. ſup mel ⁊ omnia dulcis
eius p̄n̄tia. Et quid foꝛtius leone. i. xp̄o qui ē
leo de tribu Juda Apoc̄. v. Ipſe. n. foꝛtes fa
cit digne ꝑticipantes contra diabolū. mundū
⁊ carnē. cuius foꝛtitudine ambulant cum H
lya vſq̄ꝫ ad montē dn̄i. De hoc cibo loquiť p̄
ſens verbū euangelij huiuſmodi allegatum.
in quo quidē circa hūc p̄cioſiſſimū cibuꝫ duo
ꝓponit. p̄mo eius v͛itatē. ibi. Caro mea vere.
ſcd̄o ipſi⁹ vtilitateꝫ. ibi. q̄ mādu cat. Circa pꝛi= B
mū ē notandū. multi erroꝛes erāt olim circa ħ
ſacr̄m. Dixerunt quidā coꝛpus xp̄i tm̄ foꝛe i
ſacr̄o tanq̄ꝫ in ſigno. dicunt. n. nō plus dixiſſe
xp̄m ꝑ iſta verba Math. xxvj. Hoc eſt coꝛ=
pus meū q̄ꝫ apoſtolū quādo dixit. petra autē
erat xp̄s. j. Coꝛ. x. aſſerunt ibi coꝛpus chꝛiſti
tm̄ eſſe in ſacramento. i. in ſigno manducari a
nobis. Et vlterius dicunt ꝙ non eſt ver⁹ chꝛi
ſtus in ſacramento. quoniā chꝛiſtus diciť eſſe
leo. petra. lapis angular͛ ⁊ cetera huiuſmodi
⁊ ſic ſm̄ eoꝝ opinionē nō eſt veraciter ⁊ reali=
ter coꝛpus chꝛiſti in ſacramento. ſed tm̄ ſigni=
ficatiue. vt ſic intelligať ꝙ xp̄s dixit hoc ē coꝛ
pus meū. ac ſi dicēt. hoc ē ſignū vel figura coꝛ
poꝛis mei. ſm̄ quē modū ap̄lus dixit. Petra
erat xp̄s. i. figura xp̄i. Dicunt. n. ſicut ille pa/
nis triticeus ꝺ quo coꝛpus chꝛiſti conficiť eſt
ꝺ puriſſima farina granoꝝ tritici confect⁹. ſic
coꝛpus xp̄i de puriſſimis ſanguinibus virgi=
nis glorioſe ſpū̄ſſancti virtute ē foꝛmatū. ⁊ ſic
ſolum eſt xp̄s in ſac̄mento vt dicunt iſti ſicut
in figura ⁊ in ſigno. De hoc erroꝛe ꝯmemoꝛat
magiſter li. iiij. di. x. Et dicit mgr̄ ꝙ errādi oc
caſionē ſumūt a v͛bis veritatis. vn̄ pꝛima he/
reſis facta eſt in diſcipulis xp̄i. cum. n. diceret
Joh. vj. Niſi q̄s manducauerit carnē filij ho/
mis ⁊ ſanguinē eius biberit nō habꝫ vitā eter
nā. Illi nō intelligētes dixerūt. Durus ē hic
ſermo. ſ. ad intelligendū. quaſi diceret. Quis
pōt comedere carnes crudas humanas. quis
pōt inquiunt eū audire. ⁊ abierunt retro. Ill͛ autē
abſcedentib⁹ inſtruxit duodecim q̄ remāſerāt
Spūs eſt inq̄t qui viuificat. i. ſpūalis intelli/
gentia confert vitā ſpūalē vel deitas vl̄ ſpūſ=
ſanctus. caro vͦo nihil pꝛodeſt. ſ. inq̄tuꝫ caro
verba autē que locutus ſum vobis ſpiritus ⁊
vita ſunt. i. ſpiritualiter ſunt intelligēda. Eti=
am illi ſumunt ſui erroꝛis fundamentū ex di=
cto. b. Auguſtini ſup p̄s. iiij. Et poniť de con
ſe. diſt. ij. c. pꝛimo inquit. §. Item donec. Do=

nec inquit ſeculuꝫ finiaꝫ ſurſum eſt dñs. q.d.
ad finem iudicij ſedebit ſemꝑ ad dexteraꝫ pa-
tris. ſed tamen etiā hic nobiſcū eſt veritas de
us. corpus.n.i quo reſurrexit in ea forma i q̄
apparet ſanctꝭ qui in celo ſunt in vno loco eſſe
oportet. veritas autem eius vbiqꝫ diffuſa eſt.
Item ꝓbatur ꝑ hoc ꝙ chriſtus dixit Math.
xxvj. Paupres ſemꝑ habebitis vobiſcum.
me autē ſemꝑ nō habebitis. Ex quo dicto be
ati Aug. voluit arguere ꝙ quia xp̄s ſm̄ ꝙ hō
vſqꝫ ad ꝯſummationē ſeculi manet in celo. ꝙ
nō eſt veraciter in ſacramēto. Sed dicit magi
ſter vbi ſupra.c.ij. Non his.ſ.dictis negatur
verū corpus a fidelibus ſumi vel in altari eſſe.
Sed in his veritas apoſtolos ⁊ in eis nos in-
ſtruxit ꝙ ipſiꝰ corpus nō ꝑ partes diſcerptuꝫ
vt putauerūt illi diſcipuli qui retro ierūt. ſed
integꝝ. nec viſibiliter i forma humana. ſed in
uiſibiliter ſub forma panis ⁊ vini corpꝰ ⁊ ſan-
guinem nobis traderet. Et adducit ibi magi-
ſter Hugo.li.iiij.ſen.c.xxxiij.dicentē. Ita in/
telligendū corpus xp̄i eſſe in vno loco.ſ. viſi/
biliter in forma humana. veritas tñ eius vbi-
qꝫ eſt.ſ.diuinitas. Veritas etiaꝫ eius.i. corpꝰ
verū in omni altari eſt vbicunqꝫ celebraꝫ. Sic
etiaꝫ illud intelligendū eſt. Paupes ſemꝑ ha
bebitis vobiſcum.ſ.viſibiliter. me autem nō
ſemꝑ habebitꝭ vobiſcū.ſ.ꝑ corporalē ꝑſentiaꝫ
qua cum eis conuerſabaꝫ. Similiter illud ꝙ
hō ē in celo.ſ.viſibiliter. ē i altariꝭ inuiſibilr. qꝛ
nō in forma humana apparet. ſed forma pa/
nis ⁊ vini operiꝫ. Ex his iam dictis patet er-
ror illorū ex verbis etiā xp̄i ꝓ themate allega
C tis. Caro mea vere eſt cibus. Scd̄s error cir-
ca hoc ſacramentū eſt quorundā dicentiū. ꝙ
ſubſtantia panis annihilaꝫ. ⁊ ſub illis accidē
tibus pacta conſecratione incipiꝫ eſſe chriſtꝰ.
⁊ hanc hereſim ſtudent tali ratione colorare.
Poſt cōſecrationē nec materia nec forma pa-
nis manet. Cum ergo nihil de eis remanet. vi
deꝫ ꝙ tota ſubſtātia panis ſit annihilata. hoc
patet vt dicunt. quia nihil aliud eſt rē annihi
lari q̄ꝫ ſm̄ ſe totā deſinere eſſe. Sed ꝯtra iſtaꝫ
opinionē erroneā arguit Altiſiꝫ ſuꝑ ſniarum
li.iiij. diſt. viij. ſic. Si hec opinio eſſet vera. ſe
quereꝫ ꝙ nō magis fieret panis in corpꝰ. ⁊ vi
ni in ſanguinē xp̄i conuerſio q̄ꝫ cū vnus ſucce
dit alteri in loco vel in ſede. ⁊ ſic potius eēt di
cendū. hic ē corpus meū. q̄ꝫ hoc ē corpꝰ meuꝫ
qꝛ demonſtraꝫ locus vbi prius ſubſtātia pa/
nis fuiſſet. ⁊ poſt ꝯſecratiōꝫ corpꝰ xp̄i veraciꝫ
exiſteret. Iſte error remoueꝫ ꝑ determinatōꝫ
eccl̄ie. qꝛ materia panis ⁊ vini i xp̄i corpꝰ ⁊ ſā
guinē ſubaliter ꝯuertunꝫ. ⁊ determinaꝫ ex̄ d
ſū.tri. ⁊ fi.ca.c.firmiter. vbi dr̄. Una vo eſt fi-
deliū vniuſalis eccl̄ia ſine qua nullus oino ſal
uabiꝫ. In qua ipſe idē ſacerdos eſt ſacrificiū

xp̄s ieſus. cuius corpus ⁊ ſanguis in ſacr̄o al
taris ſub ſpeciebus panis ⁊ vini veraciꝫ ꝯti-
neꝫ. tranſſubſtātiatis pane in corpus ⁊ vino i
ſanguinē poteſtate diuia vt ad ꝑficiendū my
ſteriū vnitatis accipiamus ipſi de ſuo qd̄ ipſe
accepit de noſtro. idcirco ſi alicubi inueniꝫ ex
dictis doctoꝝ ꝙ ſubſtātia panis trāſit ab eſſe
in nō eſſe ſeu annihilaꝫ vel deſinit eſſe hoc de
bet ſumi in bono intellectu. ſic ꝙ ſubſtātia pa-
nis prius fuit ibi ammodo nō ē ibi nec aliqua
eius ꝑs. ⁊ hoc eſt verū. doctores tñ negant eā
annihilari. ſꝫ dicunt ꝯuerti eaꝫ in corpus xp̄i.
Tertius error ē quorundā dicentiū ſubāꝫ pa-
nis conuerti in corpus xp̄i. ⁊ ſolā carnem ſine
anima fore ⁊ deitate in ſacramēto. hi i ſui erro
ris malicia dicunt hoc ſonare verba ꝯſecrati-
onis. Cū.n.diciꝫ. hoc ē corpus meū. dicūt ꝙ
iſta verba indicāt ꝙ ſuba panis i corpus xp̄i
ꝯuertiꝫ. ſic ꝙ ſolum corpꝰ ibi exanime exiſtit.
Secūdo in adiutoriū ſui erroris aſſumunt di
ctū Ambro. qd̄ poniꝫ de ꝯſe. diſt.ij.c.omnia.
Quia licet inquit figura panis ⁊ vini videtur
nihil tamen aliud q̄ꝫ caro et ſanguis xp̄i poſt
conſecrationē credenda ſunt. ⁊ ſic credendū ē
nihil aliud eſſe q̄ꝫ caro et ſanguis. ideo videꝫ
ꝙ ibi ſit caro exanimis et ſolus ſanguis. Iſte
error reprobaꝫ ꝑ beatū Ambro. in li. de ſacra
mentis. ⁊ poniꝫ d̄ conſe. diſt.ij.c.ſicut. Sicut
verus chriſtus dicit. Ego ſum panis viuus q̄
de celo deſcendi. ſed caro nō deſcendit de ce-
lo. quō ergo deſcēdit de celo panis viuꝰ? Re-
ſpondet Ambro. Quia idem dñs ieſus chri/
ſtus ꝯſors eſt diuinitatis ⁊ corpis. ⁊ tu qui ac
cipis carnē diuine eius ſubſtantie in illo par/
ticipas alimēto. Ex quo patet nō ſolū i ſacra-
mento fore corpus chriſti. ſed verū dei filiū ie-
ſum xp̄m d̄ virgine natū. ⁊ ſic eſt ibi corpus ⁊
anima ⁊ verbū. que in ſe inſepabilem habent
vnionē. Quartus error eſt quorundā dicēti-
um ſubam panis ⁊ vini remanere poſt ꝯſecra
tionē. ⁊ ibidē corpus chriſti fore ⁊ ſanguineꝫ.
⁊ hac rōne illā ſubſtantiā panis ⁊ vini dicūt
eſſe ſacramentū. Et mouenꝫ ex verbis ſalua-
toris dicentis Joh. vj. Ego ſum panis viuus
qui de celo deſcendi. licet ipſe eſt panis viuꝰ q̄
de celo deſcendit. tamen iſte panis de celo nō
deſcēdit. ſꝫ remanet ibi cū deo viuo qui de ce-
lo deſcēdit. Cōtra quē errorē dicit Ambro. in
li. de ſacramētis. Et allegaꝫ a mgr̄o li.iiij.di.
xj. Panē illū quem ſumimus in myſterio illū
vtiqꝫ intelligo q̄ manu ſpūſſācti formatus ē i
vtero xginis ⁊ igne paſſionis decoctus eſt in
ara ſācte crucis. Panis angeloꝝ factus eſt ci
bus hominū. Ex his iam dictis patet ꝙ mul- D
ta mirabilia ſunt in hoc ſacramento. vt dicit
Thomas d̄ argen. in ꝯpēdio theolo. verit. li.
vj. Primum eſt ꝙ ibi eſt corpus xp̄i in tanta

quantitate ſicut fuit in cruce. ⁊ ſicut iam eſt in
celo nec tamen excedit terminos illius forme.
Secundū ꝙ ibi ſunt accidentia ſine ſubiecto.
Tertiū ꝙ conuertit̄ ibi panis in corpus xp̄i
nec etiam annihilat̄. Quartum ꝙ corpus nō
augetur ex multaꝝ hoſtiarum conſecratione
nec minuit̄ ex multarum hoſtiarū ſumptiōe.
Quintū ꝙ idē corpus i numero eſt in loc̄ plu
ribus ſub omnibus hoſtijs conſecratis. Se/
xtum ꝙ qn̄ diuiditur hoſtia nō diuidit̄ corpꝰ
chriſti. ſed ſub qualibet parte totus eſt xp̄us.
Septimū quando tenetur hoſtia in manibus
⁊ videtur oculis. corpus chriſti nec tangitur
nec videtur. ſed hec tm̄modo circa ſpēs ſunt.
Octauuꝫ ꝙ ſtatim cū deſinunt eſſe iſte forme
tunc ſtatim etiam ibi deſinit eſſe corpus ⁊ ſan
guis xp̄i. Nonum ꝙ cū non ſit ibi panis ⁊ vi/
nū. tn̄ accidentia habēt effectum eundē vt pri
E us. ſ. inebriare. ſatiare. ⁊ huiuſmodi. Et nota
ꝙ dominus noſter ieſus chriſtus dicit notan
ter caro mea vere eſt cibꝰ. genere nobiliſſimꝰ
ſapore ſuauiſſimus. continētia digniſſimus.
⁊ efficacia mirabiliſſimus. Primo ē cibus ge
nere nobiliſſimus. quia ē panis angeloꝝ. pa=
nis celicus. panis deificus. panis ſupſubſtan
tial̄ ⁊ non humanus. ꝓpter quod dicit̄ Sap.
xvj. Angelorum eſca nutriuiſti pplm̄ tuum. ⁊
panē de celo p̄ſtitiſti eis ſine labore. qui figu/
ratur Exo. xvj. Vere panis angelicus. quia
ipſum comedunt angeli in celo. nec pn̄t viue=
re ſine iſto cibo ⁊ pane. nec celū ſtaret ſi hunc
panē vel cibū nō māducarēt. qꝛ ſup oēꝫ ſbam
oia ꝯtinet viuificat. cibat ⁊ ſatiat. hūc panem
dedit nobis dn̄s ſine labore q̄ nimiꝝ a ſancta
trinitate i vtero virginali igne ſpūſſcti ē deco
ctus. hic panis q̄ fuit in v̄ginis vtero ē mō ſꝑ
ſub ſacr̄o ⁊ in deliciaꝝ fidelis aīe hortulo. vn̄
Aug. ſermone d̄ natiuitate xp̄i dicit. Chriſtꝰ
impleuit in celo menſā angeloꝝ. ⁊ impleuit in
terra p̄ſepe nr̄m. plenitudo mēſe ipſoꝝ ꝙ i p̄n
cipio erat verbū ⁊ verbū erat apud deū. ⁊ de
us erat verbū. plenitudo p̄ſepis noſtri ē qꝛ ca
ro factū ē ⁊ habitauit i nobis. Et vt hō man-
ducaret panē angeloꝝ creator angeloꝝ factꝰ
eſt hō. illi comedūt eū videndo. nos credēdo
illi fruēdo. nos ſpando. illi capiēdo. nos amā
do. illi intuendo. nos ꝯtemplando. illi intran
do. nos deſiderio pulſando. Secūdo corpus
aut caro xp̄i eſt cibus ſapore ſuauiſſimꝰ quod
notat̄ i māna cū dr̄. Omne delectamentuꝫ i ſe
F habentē ⁊ omnis ſaporis ſuauitatē. Dicūt q̄
dam expoſitores ꝙ iudei i deſerto veſcentes
iſto cibo. ſ. māna aut cogitabant cū deſiderio
d̄ aliquo genere cibi ꝓtunc vel nō cogitabant
Si cogitabant vel deſiderabāt aliqd̄ genus ci
bi ſtatim māna in eis talē ſaporē cauſabat mi=
rabilem tam in bonis q̄ꝫ in malis. Si vō non
habebāt actuale deſideriū alicuiꝰ alteriꝰ cibi.
tunc nō cauſabat in comedentibus cibi ſapo=
rem generalē ſed ſilem oleo ꝯſpſum. Ad ꝓpo
ſitū aūt ſapor ⁊ odor attrahunt deſideriū. cō/
fortāt cerebꝝ. ⁊ corpi dāt incremētū. Sic cor=
pus xp̄i ſuo odore ⁊ ſapore delectat angelos
i celo. recreat ſuſtētatq̄ꝫ iuſtos i terr̄. ⁊ ꝯſola=
tur ⁊ liberat captiuos i inferis. i. i purgatorio
degentes. iō q̄libet iſtoꝝ triū pōt dicere illud
Cant. j. Trahe me poſt te curremꝰ i odore vn
gētoꝝ tuoꝝ. Iſte cibus fidelit̄ comeſtꝰ ſua ſa/
poris ſuauitate ꝑfecte reficit mentē. cibat. cō=
fortat ⁊ letificat. Cuiꝰ exemplū pꝫ i natura. di=
cit Ariſ. i ꝓbleumatibꝰ. Hoīes cibati ⁊ bn̄ pa=
ſti poſt cibū ſunt i vultu ⁊ i ceteris mēbr̄ ame
niores ⁊ delectabiliores ⁊ floridiores ⁊ rubi/
cūdiores. Sic deuote mentes hoim paſte cor
pore xp̄i ſunt ameniores celeſti iocūditate. de
lectabiliores int̄na quadā dulcedine ⁊ ſapore
molliores ⁊ flexibiliores. in oīni greſſu ⁊ gra=
du et̄ne ſalut̄ floridiores. i oi ope bono ⁊ v̄tu
te rubicūdiores. h̄ videns Hiere. ꝓpha dixit
Candidiores niue. nitidiores lacte. rubicūdi
ores ebore antiq̄. pulcriores ſaphyro. Thre/
no. iiij. Hoc figuratū ē in colore māne. de quo
Exo. xvj. ⁊ Nū̄. xj. qd̄ erat albuꝫ ſilē grano
puro pilo tuſū ⁊ bdellio pruine ſemis choriā=
dri. Albꝰ color ſignificat claritatē myſterij. int̄
oīs. n. colores albedo magꝭ hꝫ de luce. ⁊ idō
infirmꝰ viſus debilitat̄ p ipm̄. Sic in clarita/
te corporis xp̄i carnalis aīa heſitando non cre=
dendo diſgregat̄ ⁊ confundit̄ dicens. Quo/
modo pōt hic dare carnē ſuam ad manducan
dū Ioh. vj. Tres. n. nature in xp̄o ſunt. cor/ G
poralis. ſpūalis et diuinalis. Corpalis quaſi
granū pilo tonſum. Ioh. xij. Niſi granū fru=
menti cadens in terrā mortuū fuerit ⁊c̄. Per
granuꝫ intelligit xp̄m qui tuſus eſt ⁊ attritus
in corpore ſuo. iuxta illud Eſa. liij. Attritꝰ eſt
ꝓpter̄ ſcelera noſtra. Spūalis natura eſt ad mo
dum bdellij. ⁊ eſt arbor cuius gūmi lucidū ē ⁊
amaruꝫ. Sic anima chriſti fuit lucida quo ad
rati onē. qꝛ diuino lumini vnita. Amara vō q̄
ad ſenſualitatē. De ratōne dicit Eſa. xlij. Nō
erit triſtꝭ neq̄ꝫ turbulētus. De ſenſualitate di=
cit xp̄s. Triſtis eſt anima mea vſq̄ꝫ ad mortē
Math. xxvj. Sed diuia natura ē ad moduꝫ
pruine ſemis choriādri. Pruina hꝫ refrigera
re. ſemē choriādri ifirmitatē ſedare. Eſt ei qd̄
dā olus qd̄ ē cibꝰ infirmoꝝ. q̄ ḡ ifirmꝰ ē h̄ olus
māducat. Sic corpꝰ xp̄i habet refrigerare cō
cupiſcentiā ⁊ ſuſtētare infirmitatē. Sapor au
tē māne eſt vt dicit̄ Exo. xvj. ⁊ Num. xj. qua
ſi panis oleati ⁊ ſimile cum melle. Panis em̄
chriſti eſt quaſi panis oleatius. q̄a diuinitus
oleo vnctꝰ. pſ̄. xliiij. Vnxit eū oleo leticie ⁊c̄.
imo totus gratia reſperſus. ideo dicit̄ eucha-

riſtia q̄ſi bona gr̄a. Anima vo xp̄i dr̄ ſimila. q̄
ē farina purgata a furfure. Sic aīa xp̄i ꝓpter
ſubtilitatē nature ⁊ puritatē gr̄e immunitatē
ꝗ ab omni defectu. qꝛ plena gratia ⁊ veritate
Natura v̄o diuina ſignificat̄ i dulcedine mel
lis. de q̄ pſ̄. xxx. Quā magna multitudo dul-
cedinis tu. d. ⁊c̄. Tertio corpꝰ vel caro xp̄i eſt
cibus i ꝯtinētia digniſſimꝰ. de hoc Sap̄. xvj.
Subam. n. tuā ⁊ dulcedinē tuā quam i filios
hēs oñdiſti. q. d. Ille cibus ꝑ māna figuratꝰ ē
tue dilectionis indiciū ⁊ tue ſube contentiuū
⁊ eſt tue dulcedinis effuſiuū. Q tue dilectiōis
ſit indiciū patet. qꝛ illā eternā charitatē quaꝫ
hēbas ad filios hoīm i hoc declaraſti. vñ pro
pter nimiā charitatē inq̄t apl's ad Ro. viij. q̄
dilexit nos deꝰ filiū ſuū miſit in ſilitudinē car-
nis pcti. q̄ quidē filiꝰ ē ſuba pr̄is. Nā q̄cq̄d eſt
pr̄ hoc ē filiꝰ. Et qꝛ tota ſuba pr̄is ē i filio i dā-
do nobis filiū. Q dedit nobis pr̄ totaꝫ ſubam
ſuā pꝫ. qꝛ xp̄s ſꝫm diuinā naturā ē v̄bū vel fi-
liꝰ dei. q̄ ex tota ſuba pr̄is gignit̄. vt dic̄ Aug.
xv. de trini. c. xiiij. ⁊ addit. Nō. n. integre ꝑfe
cteq dixiſſet ſe pr̄eꝫ ſi i eius filio vel v̄bo ma-
gis minuſue aliq̄d eēt q̄ꝫ i ipſo. g̊ ⁊c̄. Unde ad
Ro. viij. Qui. n. dedit nob filiū quō nō etiaꝫ
donauit oīa nobis cū illo. q. di. vtiq. Ex hac
ſba etiā fluit dulcedo ſua q̄ ē ſpūſſancti ꝑſona
q̄ eſt ſuauitas. dulcedo. vnitas. vl' amplexus
patris ⁊ filij. Et ſic in hoc xp̄i ſacro ꝯtinet̄ to-
ta trinitas. filius ꝑ ſubaꝫ ſui corꝑis ꝑfecti. pa
ter ⁊ ſpūſſanctus ꝑ inuiſibilē nature vnioneꝫ
Quapropter hoc ſacramentū ē vas p̄cioſiſſi-
mū ſanctiſſime trinitatis. Eſt vas auri ſolidū
diuine maieſtatis. ⁊ arca intus ⁊ foris deau-
rata in qua ſunt tabule Moyſi. virga aaron.
H ⁊ celeſte manna. Quarto dico breuit̄. ꝙ man-
na noſtrū. id eſt corpus xp̄i eſt cibus efficacia
mirabiliſſimus. ꝓpter hoc dicit̄ Sap̄. xvj. de
māna. ꝙ erat deſeruiēs vniuſcuiuſq volūta-
ti. ⁊ ad quod quiſq volebat cōuertebat̄. cuiꝰ
rō eſt. qꝛ manna licet eundē i omnibꝰ ſaporem
v̄tualiter haberet. tñ ſꝫm diuerſitatē volūtat
deſiderij ⁊ affectꝰ diuerſū cuilibet p̄bebat ſa-
porē. qꝛ actꝰ actiuoꝝ ⁊c̄. vt pꝫ i cibo q̄ cuilibet
placet ſꝫm diſpoſitionē palati. Sic lux ſolis in
ſe dulcis ⁊ clara nō in om̄ibus eque aſpiciēti-
bus ē amabilis. vt pꝫ ꝑ Augꝰ. q̄ ſenſit ⁊ exꝑtꝰ
eſt ꝙ palato nō ſano pena eſt panis q̄ ſano eſt
ſuauis. ⁊ oculis egris odioſa lux que puri eſt
amabilis. Sic corpus xp̄i diuerſis diuerſimo
de placet vel ſapit. Alijs ſiquidem dulcꝭ. alijs
amarꝰ. alijs vita. alijs mors. quia mors ē ma-
lis vita bonis. vt canitur. Alijs plus alijs mi
nus. Sicut. n. vas latū. amplū. magnū ⁊ ꝓfū
dū plus capit de liquore. ſic cor altū ꝑ liquo/
rem. latū ꝑ dilectionē. longum ꝑ continuā de
uotionē. ⁊ ꝓfundū ꝑ celeſtiū myſterioꝝ ſpecu
lationē. plus haurit gr̄e ſaluatoris ⁊ dulcedi-
nis celeſtis d̄ fonte corꝑis chriſti q̄ꝫ corda ſtri
cta ⁊ occupata formis terrenis. veruntamen
nec oculis bonis eodē modo ſapit. ſed diuerſi
mode cuilibꝫ ꝑ ſua vtilitate. quod ꝓbat bern̄.
ſuꝑ cantica. Oportet inquit ꝓ varijs affecti-
bus diuine p̄ntie guſtū variare ⁊ infuſum ſa-
pientie ſupernū dulcorē diuerſis appetitibus
anime aliter atq aliter oblectare palatuꝫ. Et
exponit dicēs. Sapit ergo infirmis vt medici
na. ⁊ medicis itinerātibus vt comes ⁊ termi-
nus. pauꝑibus vt rex diues ⁊ theſaurus. eſu
riētibus vt pr̄familias. ⁊ cibus ſapit amātibꝰ
vt amor ⁊ ſpōſus. dicant ergo omnes chriſto.
Indica mihi vbi paſcas. vbi cubas i meridie
Rn̄det Bern̄. Quis nō cupiat vehement̄ ibi
paſci ꝓpter cenā. ꝓpt̄ adipē. ⁊ ꝓpter ſatietatē
vbi nihil formidat̄. nihil faſtidit̄. nihil deficit
tota hitatio i xp̄o ꝑadiſus. dulce pabulū. ver
bū opulentiſſimū. vita et̄na. Et hoc ē ꝙ dicit
ſe paſcere i meridie. i. i cordibus electoꝝ. i qui
bus velut manna qđ ad ſolis calorē liqueſcit.
qꝛ eos ſue dulcedinis liquore ꝑfundens facit
liqueſcere deſiderium ad eius plenitudinem.
Sed ad ignē humane cupiditatis penitus in
durat̄. quia cibus ⁊ panis angeloꝝ vertit̄ eis
in fel draconū ⁊ venenū aſpidum inſanabile.
Cibus vitalis efficit̄ eis cauſa mortis Panis
refectionis efficitur eis occaſio eterne damna
tionis. ſicut ſcriptū eſt in pſ̄. lxviij. Fiat men
ſa eorum corā ipſis in laqueū ⁊ i retributiōes
⁊ in ſcandalū. Et addit notāter xp̄s in verbis
p̄libatis. Et ſanguis meus vere eſt potꝰ. Hic I
quereret aliquis cur ſacerdotes accipiūt ſub
ſpecie bina. vicꝫ panis ⁊ vini. cum tamen ſub
vtraq ſpecie corpus ⁊ ſanguis contineat̄ ex
naturali ꝯcomitantia. vt declarat doctor egi-
dius in tractatu de corpore xp̄i. l. propoſitio-
ne. Et Thomas in ſumma contra errores gē-
tilium. li. iiij. c. lxix. Dicit. n. Egidius. Cū cor
pus naturaliter ſit ꝯiunctū ſuo ſanguini ⁊ ſue
anime. etiam ipſi verbo quod habet inſeꝑabi
lem vnionē ad carnem ⁊ animā. Sic licꝫ ex vi
ſacramenti ſit tm̄ corpus chriſti ⁊ ſanguis. ta-
mē ex naturali ꝯcomitantia ſunt ibi cetā. Ex
quo patet ꝙ ſub corpore chriſti eſt verus ſan
guis. ⁊ ſub ſanguine verꝫ corpus concomitat̄
Ad hoc reſpōdēt doctores ꝙ materia huius
ſacramēti debet correſpondere vſui. ſignifica
tioni ⁊ effectui. Nam vſus materie huius ſa/
cramēti eſt refectio. ꝑfecta aūt refectio ē cibꝰ ⁊
potus. Et ideo huic ſacramēto duplex mate-
ria competit. vicꝫ panis ⁊ vinū. ⁊ hec ē ratio
hugonis. Secūdo debet correſpōdere ſignifi
catōi. Significatio autē talis triplicē habꝫ re
ſpectuꝫ. ſ. ad preteritum. preſens ⁊ futurum.
Ad p̄teritum vt ad paſſionē chriſti i qua ſan-

guis xp̄i a coꝛp̄e ſeꝑatus fuit. ⁊ ad hoc ſigni-
ficandū diſtincte ꝯſecraẜ ad vtrūqꝫ. Secūdo
ad pn̄s ſic. ſicut panis ad coꝛpꝰ. ita ſāguis ad
aīaꝫ opaẜ. Q aūt panis ad coꝛpus ⁊ ſanguis
ad aīam ꝑtineat. teſtaẜ Moyſes di. ꝙ caro ꝓ
coꝛpe. ſanguis aūt offertur ꝓ anima. qꝛ vt di-
ciẜ Leuiti. xvij. Aīa carnis ī ſanguine ē. Naꝫ
in ſanguine ſedes ē anime vt dicunt phiſici. ⁊
rō Ariſto. eſt. qꝛ coꝛ ē fons ſanguis in quo aīa
ꝓmo viuit ⁊ vltimo moriẜ vel diſcedit. ne igi-
tur hoc ſacr̄m ad vnā tm̄ ſubſtantiā ꝑtinē vi-
deaẜ in ſalutē vtriuſqꝫ. ſub vtraqꝫ offerẜ ſpe-
cie. Tertio ad futuꝝ. nā ſicut in pn̄ti coꝛpus ⁊
aīa cibaẜ. ita in futuꝝ vtrūqꝫ ſaluabiẜ. ſic̄ ſcri-
ptū ē Joh. x. Siue egrediaẜ ſiue ingredian-
tur paſcua inuenient. q. d. ſm̄ Aug. Siue aīa
egrediaẜ ad ꝯtemplatōꝫ diuinitatis. ſiue coꝛ-
pus ad ꝯtemplationē humanitatis ſemꝑ pa-
ſcua inueniēt eterne iocunditatis. Effectꝰ du-
plex ē. Vnus in xp̄o ē aſſumptio humane na-
ture. qꝛ non ſolū coꝛpus nec ſolū aīam vt mul-
ti dixerunt heretici xp̄s aſſumpſit. ſ3 totaꝫ hu-
manā naturā. Alius ē effectus vt ſicut totā aſ-
ſumpſerat ⁊ totā redimerat. ita ⁊ totaꝫ ſalua-
ret. ⁊ in ſignū huiꝰ ſub bina ſpecie ꝯſecratur ⁊
K tradiẜ nobis idē ſacr̄m ⁊ vnum. Sed diceret
aliquis. cū vnū ſit tm̄ ſub vtraqꝫ ſpecie ſacr̄m
cur nō daẜ vtrūqꝫ in eccl'ia cōicantibus? Rn̄-
deẜ ꝙ olim ī ꝓmitiua eccl'a pene omnibus da-
baẜ xp̄ifidelibus cū coꝛpe ſanguis ſed nūc nō
daẜ. ⁊ hoc ꝓpter duo que etiā Tho. bꝛeuiter
tangit in compē. theo. verit. li. vj. Primo ad
tollendū erroꝛis materiā. ſ. ne aliqui crederēt
nō eſſe ſanguinē in coꝛpe. et duo viderētur eē
in ſacramēto realiẜ diſtincta. ⁊ ꝑ conſequens
nec coꝛpus crederēẜ viuere. eo ꝙ vita homis
in ſanguine ē. nec ſanguis poſſet habere vitaꝫ
ſine coꝛpe. Cum ergo ſub vtraqꝫ integꝝ ⁊ ꝑ-
fectū ſit ſacramētum. i. coꝛpus ⁊ ſanguis xp̄i.
ſufficit ſub ſpecie vna ſumere totū. Secundo
ad ꝓcauendū effuſionis ꝑiculum. cuꝫ. n. ꝑtes
ſanguinis maxime ſint fluxibiles ⁊ cito effuſi-
biles. ille leui motu aut funderēẜ. aut liquere-
tur foꝛis in oꝛe. ⁊ ſic ꝑiculum grauiſſimū inci-
deret quod de coꝛpe xp̄i cū partes ſint ſolide
fieri cito nō pōt. ideo ſoli ſacerdotes ſāguineꝫ
ſumūt. in quibus tanta cautela eē debet ⁊ di-
ſcretio ꝙ nequaqꝫ etiā mimā guttulam ꝑ ma-
gnā penā debēt effundere. de qua pena hēs ď
ꝯſe. di. ij. ſi ꝑ negligētiam. vbi diciẜ. Si ꝑ ne-
gligētiam ſanguis xp̄i. i. de ſacramēto ſangui-
nis ſtillauerit ſuꝑ terrā ſtilla lingua lambaẜ.
⁊ tabula vel terra radaẜ ne locus ꝯculcetur ⁊
igne ꝯſumaẜ. ⁊ cinis intra altare abſcōdatur
⁊ ſacerdos. xl. diebus peniteat. Et dicit Bar-
tho. brix. gloſatoꝛ. ꝙ hec pnīa erit vt tot die-
bus ieiunet. ⁊ tot diebꝰ abſtineat a cōione ſa-

croꝝ. Et addit Guilh. Cū nō dicat ꝙ debꝫ ie-
iunare in pane ⁊ aqua. credo ꝙ ſufficiat ieiu-
nare in cibo q̄drageſimali. vel etiaꝫ ſicut ſolet
ieiunari in ſextis ferijs. Si vo ſuꝑ altare. glo.
nō inꝑpoſita palla ſtillauerit calix. ſoꝛbeat mi-
ſter. glo. ipſe ſacerdos ſtillās ⁊ tribus diebus
peniteat. Si ſuꝑ lintheum altaris. ⁊ ad aliud
ſtilla ꝑuenerit quatuoꝛ diebus peniteat. Sꝫ
ſi vſqꝫ ad tertiuꝫ. nouē diebus peniteat. ⁊ lin-
theamina que tetigerat ſtilla. tribus vicibus
miniſter. i. ſacerdos abluat calice ſuppoſito ⁊
aqua ablutionis ſumaẜ. ſ. ī calice. Si vſqꝫ ad
quartū quadraginta diebus peniteat. ⁊ cum
ablutione faciat vt ſupꝛa. Et dicit Guil. Cre-
do ꝙ ſiue ſtilla ſāguinis ceciderit ſuꝑ coꝛꝑale
ſiue pallaꝫ ſiue ſuꝑ aliud indumentū ſacerdo-
tis ſufficit facere quod hic diciẜ. niſi apud il-
los q̄ habent p̄ceptum ſynodale qui foꝛmā ſu-
per hoc traditā ſequi debēt. hec Guilh. Ex h̄
pꝫ abuſus quoꝛundā ſacerdotū q̄ veſtimenta
etiā p̄cioſa incidūt vt caſulas. ſuꝑ quas inter-
dū ex negligētia coꝛpus xp̄i vel ſanguis ſtilla-
uerit. quod tm̄ non ē faciēdum. ſed ſufficit fa-
cere ſicut eſt p̄dictū. Quod etiā ꝯfirmat Tho-
mas ď argen̄. in compē. theo. veri. lib. vj. Si
inquit coꝛpus xp̄i vel ſanguis ſuꝑ pallā alta-
ris ceciderit. vel ſuꝑ aliud veſtimentū. nō in-
cidaẜ. ſed vino lauetur ⁊ a miniſtro ſumatur.
Quantū ad ſcōm poniẜ cibi huius ſaluberri- L
mi vtilitas cuꝫ dicit. Qui manducat meā car-
nē. Pro quo nota coꝛpꝰ xp̄i quatuoꝛ modis
manducaẜ vel ſumitur. Quidā vo ſumūt ſpi-
ritualiter tm̄ vt qui accipiunt rē ſacramenti ⁊
grāꝫ. ⁊ nō ipm̄ ſacr̄m coꝛpis xp̄i. Et dicit ma-
giſter lib. iiij. di. ix. Spūaliter manducat qui
in vnitate chꝛiſti ⁊ eccleſie. i. in charitate dei ⁊
ꝓximi quā ſacramentū ꝑſignat manet. Et al-
legat ibi Aug. in lib. ſen. Pꝛoſpi. c. cxlj. Nam
qui diſcoꝛdat a chꝛiſto nec carnem chꝛiſti mā-
ducat. ſ. ſpiritualiter. nec ſanguinē bibit. quia
ſm̄ glo. nō incoꝛpoꝛaẜ ſpirituali coꝛpi chꝛiſti.
Et idē beatus Aug. in libꝛo de remedio peni-
tentie. Et poniẜ de conſe. diſt. ij. ca. Vt quid.
ſpiritualē manducationē diſtinguens a ſacra-
mentali ait. Vt quid paras dentē ⁊ ventrē tā-
tum crede. ſ. fide foꝛmata charitate. ⁊ mandu-
caſti. in qua manducatione efficimur coꝛpus
xp̄i myſticū. omnes ſimul efficimur vnū. ma-
gnā p̄deſtnationis habemus arrā ⁊ priuilegi-
um. ⁊ ꝙ filij dei ſumus quoddā expimentum
vnde apl'us. Vnus panis ⁊ vnū coꝛpus mul-
ti ſumus. qui de vno pane ⁊ de vno calice ꝑti-
cipamus. Et iſta pn̄t taliter ꝑſuaderi ſicut di-
ctū fuit Aug. Cibus ſum grandium. crede ⁊
manducabis me. nec tu mutabis me ī te ſicut
cibū carnis tue. ſed tu mutaberis in me. xp̄us
ē indiuiſus. ergo qui veraciter recipit ipſum.
Qq

mutaꝝ mente ⁊ ſpū i ipm. ⁊ quicunqȝ ita fuerint
mutati i ipm oms ſunt vnus hō i xp̄o ⁊ vnus
xp̄s indiuiſus. ⁊ ſicut xp̄s ē immortalis ⁊ re/
gnat in celis. ita tales ſūt immortales ſpūalit
⁊ certi quodammodo de vita eterna. qꝛ vita coꝝ
ē vita xp̄i abſcōdita cū deo. ⁊ dicūt cuȝ aplō.
Viuo ego iā nō ego. viuit auteȝ i me xp̄s. ad
Gal. ij. De hac mādueatiōe dicit h xp̄s. Qui
māducat meā carnē ⁊ bibit meū ſanguinē. in
M me manet ⁊ ego i illo. Et nota ꝙ quatuor gene/
ra hoim ſumūt ſpūaliter hoc ſacꝝm. Primi q
i infirmitate ꝯſtituti ſunt ſic ꝙ nō retinēt cibū
ex debilitate ſtomachi. tales nō ſūt corpe xp̄i
cōicādi. qꝛ dr de ꝯſe. diſt. ij. c. Si qs p ebrieta
tē. Si cā infirmitatis euomuerit quis hoſtiaȝ
vij. diebus peniteat. ⁊ debet vomitus crema
ri ⁊ cineres iuxta altare recōdi. Si tm̄ tales ex
corde deſiderent. licet ſacꝛaliter nō accipiant
ſpūaliter tm̄ māducant. Unde legiꝝ d quodā
qui magnā habuit deuotionē ad ſacꝝm altarꝭ
nā omni die cū potuit miſſaȝ audiuit. cū mori
deberet. ⁊ tm̄ ꝓpter vomitū cōicari nō poſſꝫ d
hoc multū doluit. petijt ſibi latus ſuū lauare.
⁊ in mūdo pāno corpus xp̄i ſupponi. quo fa=
cto mox vt corpus xp̄i nudam carnē eius teti
git. vſqȝ ad cor cunctꝭ videntibus penetrauit.
Secūdi qui ſpūaliter māducant ſunt illi qui
ſe ſm poſſe ſuum ad hoc ſacꝝm ꝑparant. ⁊ ſa/
cerdotes aliqn̄ ꝓpter maiorē reuerentiā ⁊ de=
uotionē excitandā eis negant. ac illi de obedi
entia ſacerdotis a ꝯmunione abſtinēt. qꝛ de/
bēt interdū parochiani de ꝯſilio ſuoꝝ ſacer/
dotū a ꝑticipatione ſacramēti abſtinere. ſicut
ꝑcipiꝝ cuilibet qui ꝑuenerit ad annos diſcre=
tionis vt ad minus i paſca euchariſtie ſuſcipi
at ſacꝝm niſi forte de ꝓprij ſacerdotꝭ ꝯſilio ob
aliquē rōnabilē cām ad tp̄s ab eius ꝑceptiōe
duxerit abſtinēdum. d peni. ⁊ remiſ. Omnis
vtriuſqȝ. Tertij qui ſpūaliter manducāt ſunt
qui in agone conſtituti libēter vellent ꝯfiteri.
cōicare. ſ ſacerdotē hr̄e nō pn̄t. ſi illi i tali con
tritōe decedunt. ſpūaliter ꝓpter deſideriū qd
ad hoc ſacꝝm hn̄t māducauerūt. Quarti ſunt
q ex puro corde deo ſeruiūt. ⁊ tm̄ ex reuerētia
⁊ humilitate nō audent ad hoc ſacꝝm accede/
N re. hi vidētur ſpūaliter manducare. Scd̄o q=
dam accipiunt hoc ſacꝝm corpis xp̄i ſacm̄en=
taliter tm̄. vt qn̄ ꝯmunicātes ſunt i pctō mor/
tali ſicut Judas. ⁊ licet verum corpus chriſti
quod d virgine traxit ⁊ i cruce pepēdit. quod
fuit mortuū ⁊ reſurrexit atqȝ in celū aſcendit
veraciter ⁊ realiter ſumunt ſub ſpēbus viſibi
libus. nō tamē fructum ꝑcipiunt ſacꝝi. d hoc
dicit mgr̄ lib. iiij. diſt. ix. A malis ſumitur tan
tum ſacꝛaliter. i. ſub ſacꝛo. i. ſub ſpecie viſibili
carnem xp̄i de virgine ſumptam ⁊ ſanguineȝ
ꝓ nobis fuſū ſumi. ſed nō myſticā q eſt tm̄ bo

norū. Et ꝓbat hoc teſtimonijs doctoꝝ. Pri=
mo Gregorij qui dicit in li. dialogoꝝ. Eſt qui
dē i pctōribus ⁊ indigne ſumētibus vera xp̄i
caro ⁊ verus ſanguis. ſ. eſſentialiter non ſalu
bri efficientia. id eſt nō remiſſione peccatoruȝ
Secundo beati Auguſtini de verbis euange
lij ſup Johem. omel. lxij. Multi indigne ſu/
munt corpus chriſti. de quibus dicit aplꝰ. j.
Coꝝ. xj. Qui manducat corpus domini. ſ. ve
rum. indigne. iudiciū ſibi māducat et bibit. ꝑ
quod inquit Aug. docemur ꝙ ſit cauēdū ma
le accipe bonum. Ecce. n. factum eſt maluȝ. i.
penale cum male accipiꝝ bonū. Circa quod ē O
notandum ꝙ indignitas tā celebrādi qȝ ſumē
di ſacꝝm euchariſtie poteſt contingere tripli/
citer. Primo mō ex ipſa celebratione. vt ſi qs
non obſeruat ritum a chriſto inſtitutū offeren
do aliū panē qȝ de tritico. vel aliud vinū qȝ d
vite. qꝛ dicit. s. Tho. in ſumma contra genti/
les li. iiij. c. xlix. Panis ꝓprie nō dr niſi qui ex
granis triticeis ꝯficiꝝ. iō ſi nō ſuaret aliqs in=
ſtituta xp̄i ⁊ eccl'ie circa ꝯſecrationē euchari/
ſtie indigne celebraret ⁊ ſumēt. Quod teſtaꝝ
Alanꝰ ſup illud. j. Coꝝ. xj. Aliꝝ celebrare my=
ſteriū euchariſtie qȝ a xp̄o ſit traditū ⁊ nō de/
uota mēte accedere. ē ipm ſacꝝm irreuerēt tra
ctare. ⁊ ex ipſa irreuerēti tractatōe pctm̄ ꝯtra
here. hec ille. Alio mō ſumiꝝ indignitas ex ꝑ=
te celebrātis vel ſumentis euchariſtie ſacꝝm.
Sumēdo in volūtate peccādi mortaliꝝ d futu
ro vel impenitēs de ꝑterito indigne ſumit. et
reus erit corpis ⁊ ſanguinis dn̄i. j. Coꝝ. xj. di
cit glo. ꝙ talꝭ penas mortꝭ xp̄i exoluet. i. punie
tur ſic ac ſi xp̄m occidiſſet. qd tm̄ nō eſt intelli/
gendum ſm eq̄litatē. ſed ſm quandā ſilitudi=
nē. maius ē. n. pctm̄ agēdo in hūanitatē xp̄i
ꝓpria ſpecie qȝ i aliena. qꝛ hoc ē ꝯtēptibiliꝰ ⁊
horribiliꝰ. Aliꝝ exponit Alanus. indigne ſu/
mēs corpꝰ xp̄i puniēꝝ ac ſi xp̄m occidiſſet ſm nō
tm̄. ſ qſi imitatōe occidētiū xp̄m. Alio mō ſu
miꝝ indignitas ex ꝑte ſumētꝭ ex ꝑte deuotōis
vtputa diſtracte mediāte occupatōe tpaliū ⁊
accedit ad hoc ſacꝝm habitualiꝝ tm̄ retinet de
bitā reuerentiā. ⁊ talis indignitas nō facit ſu=
mentē reum corpis ⁊ ſanguis dn̄i. impedit tm̄
fructū ſaltē in ꝑte. Si tm̄ talis defectus deuo=
tionis tm̄ duraret ꝙ nō doleret de tali diſtra=
ctione ⁊ occupatione tpalium grauiter pecca
ret. ⁊ indigne ſumeret euchariſtie ſacm̄entuȝ.
Ex iā dictis colligūtur tria ſigna ꝑ que ſacer= P
dos poteſt ſcire ſi indigne celebrat. ⁊ vnuſqſ/
qȝ ſi indigne māducat. Primo ſi nō curat con
ſuetudinē circa hoc ſacꝝm obſeruare. vt de of
ficio miſſe vel circa horas canonicas prius di
cendas. Secundū ſi ſacerdos in pctō vꝉ volū
tate peccādi ꝑſumit celebrare. de q dicit mgr̄
i glo. j. Coꝝ. xj. Judiciū ſibi māducat ⁊ bibit

q̄ i volũtate peccãdi ꝑmanet ⁊ i crimīe eſt vo
lẽs. Sed dicũt aliq̄ ſacerdotes ⁊ etiã alij ꝙ exi
ſtẽtes in pctõ poſſunt licite accedere ad hoc ſa
crm̃. ⁊ mouent̃ ex tribus. Primo ex eo ꝙ illð
ſacrm̃ eſt ſpũalis medicina. ergo exñtes i pec
cato mortali debẽt ad illud ſacrm̃ accedere ſi/
cut infirmus ad medicinã. Scðo mouetur ex
dicto. b. Ambro. in li. de ſacra. ⁊ ponit̃ ð con=
ſe. di. ij. Nõ iſte eſt. vbi dicit. Iſte panis quo
tidianus ẽ accipe quotidie quod tibi q̄tidie ꝓ
deſt. vbi. b. Amb. nullũ excipit. Tertio oſten
dunt ꝑ illud Joh. vj. Qui mãducat me ipẽ vi
uet ꝓpter me. Et arguunt ſic. Peccatores lici
te tãgebant corpus xp̄i i ꝓpria forma ⁊ ꝯſecu=
ti ſunt veniã maloꝝ. vt Luc. vij. ð peccatrice
Maria. Et Marci. vj. dr̃. Quicũq̧ tetigert̃
fimbriã veſtimẽti eius ſalui facti ſunt. igit̃ q̄li
bet pctõr põt licite tãgere corpus xp̄i ſiue ſu/
mere in ſacramẽto vt veniã pctõrum ꝯſequa=
tur. Ad illa faciliter rñdet̃. Ad primũ ꝙ licȝ il
lud ſacrm̃ ſit ſpũalis medicina. tñ nõ ꝓdeſt ni
ſi viuis vita grẽ. Mortuis ꝟo. i. in pctis mor
talibus exñtibus non ꝓdeſt. ⁊ hoc volũt Am
bro. ⁊ Aug. Sicut alimentũ corꝑale nõ ꝓdeſt
mortuis ſ; ſolũmodo viuis. ſic illud vitale ſa=
cramentũ ⁊ ſpũale alimentũ nõ ꝓdeſt mortu=
is pctõ mortali. ſ; ſolum viuis vita grẽ ⁊ infir
mis morbo pcti veniał. Ad ſcðm dr̃ ꝙ. b. Am
bro. vult dicere ꝙ ille eſt panis quotidianus.
⁊ ille meretur panẽ illum quotidie accipe ſeu
ſumere qui viuit vita gratie. ⁊ habet vitã im=
maculatã. iõ dicit ſic. Viue bñ q̄tidie vt quo=
tidie merearł accipe. Ad t̃tiũ dr̃ ꝙ ſaluator il/
lud dictũ intelligit ð digne mãducãtibus q̄ ſi
ne mortali pctõ accedũt ad illud ineffabile ſa=
crm̃. qui. n. cũ pctõ mortali accedũt iudicium
ſibi ſumũt. Ad rõez dr̃ ꝙ nõ eſt ſimile ð tactu
corporis xp̄i in ꝓpria ſpecie ⁊ ſumptione cor
poris in ſacramento. Quia corpus xp̄i in ſac̃
mento ſumit̃ in ſignũ ſpũalis vnionis cũ xp̄o
in ꝓpria ſpecie. ideo exhibuit ſe pctõribus tã=
gendũ in ꝓpria ſpecie. ⁊ iõ ex hoc nõ ꝯtrahe/
bãt crimẽ. ſ; ꝯſequebãtur anime ſanitatẽ. Vel
põt dici ꝙ xp̄s in ꝓpria ſpecie gerebat ſimili=
tudinẽ carnis pcti. ideo ꝯuenic̃ter ſe exhibuit
pctõribus tangẽdum. Sic̃ remota ſimilitudi/
ne carnis ꝑ gloriam reſurrectionis ſe tãgi ꝓhi
buit a muliere que defectũ fidei circa ipm̃ pa=
tiebat̃. Joh. xx. Noli me tãgere. nõ. n. aſcẽdi
ad p̃rem meũ. glo. in toto corde tuo. vt expo=
nit Aug. ⁊ tñ poſtea miſit ſe tãgi ab ea cum re
ſurrectõez credidit. ſic niſi formata fide nemo
põt licite ⁊ laudabiliter accedere ad corporis
xp̄i ſacramentũ. Tertium ſignũ eſt ſi non cu=
rat ꝯſciam ſuã diligẽter examinare. Si. n. ali=
quis defectũ deuotõis in ſeipſo repiret pro/
pter mentis diſtractõem quã patit̃ ex diſtra/
ctione tẽporalium. debet diligẽter examinare
ꝯſciam ſuam an de illa diſtractione qua impe
dit̃ in deuotione ſua doleat an nõ. Si repit ſe
dolere ð tali. licet ſit indignus tñ non indigne
accedit ad illud ſacrm̃. Si non repit ſe dolere
de tali defectu deuotiõis. nõ ſolum ẽ indign⁹
accedere. ſed indigne accedit. Similiter debȝ
examinare ꝯſciam ſuam an ſit in aliquo pctõ
mortali. Et ſi nõ inueniat ſe fore in aliquo pec
cato mortali timere ſe tñ debet fore in aliq̄ pec
cato. qꝛ nõ põt i eo eſſe aliquod occultũ pctm̃
ſuꝑ quo eum ꝯſcia nõ accuſat. quia piaꝝ mẽ=
tiũ ẽ culpã timere vbi culpã non hñt. vt dicit
Aug⁹. diſt. v. c. ad eius. Et ſi tunc accedit ad
ſacramentũ q̄uis accedat cuȝ aliquo defectu
deuotõis ⁊ indignus. non tñ accedit indigne
Quia dicit doctor Alanus in glo. j. Chor. xj.
Aliud ẽ indignus accedere. ⁊ aliud ẽ indnige
vñ põt bñ eſſe ꝙ aliquis indignus accedit et
ſumat. non tamẽ ex hoc peccabit. ſed quicũq̧
indigne accedit peccat. hec ille. Tertio q̄dam Q
accipiunt aut manducãt hoc ſacramentũ ſpũ
aliter ⁊ ſac̃mentaliter. vt qui accipiunt rem ⁊
ſacrm̃. vt ꝯmunicãtes in gr̃a. ⁊ i illis pene om
nia miracula que xp̄s in mundo fecit corpora
liter hoc corpus xp̄i facit ſpũaliter. Primum
miraculũ ꝙ xp̄us in mundo ð virgine natus
eſt. ſic eucbariſtia digne ſumpta facit nos na=
ſci ex deo ſpũaliter. iuxta illud Joh. j. Quot=
quot autez receperunt eum dedit eis poteſta=
tẽ filios dei fieri ⁊c̃. Et beatus Johannes in
prima canonica. c. iij. Scitote qꝛ omnis qui fa
cit iuſticiam ex deo natus ẽ ⁊c̃. Et Origenes.
Sicut inquit ſplẽdor naſcitur ex ſole. ſic iuſt⁹
ꝑ ſingula opera bona ex deo naſcit̃. Nã nati=
uitas ſpũalis felicior ẽ natiuitate xp̄i. q̄a cor=
pus naſcẽtis ſeꝑabatur a corpore genitricis.
ſed in natiuitate noſtra ſpũali manem⁹ in deo
⁊ de⁹ i nobis. ſicut dicũt ꝟba themat̃. In me
manet ⁊ ego i eo. Quia ſm̃. s. Tho. i. iiij. diſt.
xij. ꝓprius effect⁹ eucbariſtie ẽ ꝯuerſio hois i
deũ. Jõ dicit Aug. de ꝟbis euãgelij. Quid ẽ
xp̄m mãducare nõ ẽ hoc ſoluȝ in ſacr̃o ei⁹ cor=
pus accipe. multi. n. accipiunt indigne. glo. q̄
non ſunt in corpe xp̄i myſtico. ſ; in ipſo mane=
re. ſ. ꝑ gr̃am ⁊ charitatẽ. ⁊ hr̃e ipm̃ in ſe manẽ
tem. Scðm miraculũ. ſicut xp̄s naſcẽs matri
ſue ꝯſeruauit integritatẽ. ſic eucbariſtia ꝯſer=
uat in nobis integritatẽ fidei ⁊ virtutũ. Quia
dicit Beda. ꝙ omne donũ celeſtis gratie ſan=
cta attribuit̃ eucbariſtia mediante. Tertium
miraculũ ꝙ claritas dei circũfulſit paſtores. R
quia dr̃ Lu. ij. ꝙ impleti ſunt dies Marie vt
pareret. ⁊ peꝑit filium ſuũ primogenitũ. ⁊ ſta
tim claritas dñi circũfulſit paſtores. ſic poſt/
q̄ xp̄s naſcit̃ ſpũaliter i corde hois ꝑ ꝯdignã
ſumptiõem ſtatim lumẽ grẽ ⁊ intelligẽtie aīaȝ

circũfulget. ⁊ oĩs vires aie vt ratiõalis acu-
tioꝛ claret ad bonũ eligendũ ⁊ malũ reprobã/
dũ. iuxta illud Eſa. vij. Mel comedet vt ſci
at reprobare malũ, ⁊ eligere bonuꝫ. vbi ꝑ mel
intelligit̃ xp̃us. q̃ ẜm Berñ ẽ mel in oꝛe ⁊ me
los in aure. Iteꝫ ꝯcupiſcibilis fit ferũtioꝛ ad
bonum deſideranduꝫ. traſcibilis diſcretioꝛ ⁊
foꝛtioꝛ ad malũ deteſtanduꝫ. In cuius figura
legit̃. j. Reg. xiiij. cũ Jonathas quaſi tota die
ꝯtra philiſteos pugnaſſet fere ꝑ laſſitudie nõ
videbat. extẽditq3 ſummitatẽ virge quã i ma
nu tenebat. ⁊ intinxit i fauuꝫ mellis. ⁊ ꝯuertit
manũ ſuã ad os ſuuꝫ comeditq3. ⁊ illuminati
ſunt oculi eius. Per Jonathã q̃ interp̃tat̃ co
lumba pulcra intellige animã deo dilectã que
ex pn̄ia fit candida ⁊ pulcra. vt dicat ſibi xp̃s
Tota pulcra es amica mea ⁊ macula non ẽ in
te. ſ. moꝛtalis culpe Canti. iiij. Hec pugnat cõ
tra philiſteos qui interp̃tãt̃ cadẽtes. ⁊ ſignifi
cant demones q̃ de celo ceciderunt Eſa. xiiij.
⁊ Luc. x. ⁊ hec pugna durat vſq3 ad veſpam
id ẽ vſq3 ad moꝛtẽ. in qua quidem pugna aia
laſſat̃. iõ recurrere debet ad refectõnis ſacr̃m
dulce ſup mel ⁊ fauũ. tũc illuminant̃ oculi eiꝰ
vt poſſit intelligere aſtutias diaboli ⁊ demo/
S nũ. ⁊ eis viriliter reluctari. Quartũ ꝙ angeli
nato xp̃o ſunt ad laudandũ deũ excitati. ⁊ ad
referẽdum gratiarũactiones qꝛ ſubito facta ẽ
cum angelo multitudo celeſtis laudãtiuꝫ ⁊ di
cẽtium. Gloꝛia i excelſis deo Lu. ij. Sic quili
bet homo poſt ſumptionẽ coꝛpis xp̄i debꝫ ad
gratiarumactionẽ excitari. iuxta illud pſ̃. xxj
Edent paupes ⁊ ſaturabuntur. ⁊ laudabunt
dominũ. quaſi di. Humiles et contemptoꝛes
mundi edere hoc ſacramentũ ſunt digni. in q̃
oſtendit quales eſſe debeant vt ad mẽſaꝫ xp̄i
accedere p̃ſumant. videlicet humiles ⁊ mun/
di contẽptoꝛes ⁊ chriſtum regẽ ſup omnia dili
gentes. ⁊ omnes affectus ſuos in ipſum oꝛdi-
nantes. ita vt nihil curent ⁊ cupiant. nihil ha
bere deſiderẽt p̃ter ipſũ vel in oꝛdine ad ip̄m.
T Quintuꝫ miraculũ ꝙ ſtella perduxit tres ma
gos ad p̄ſepe domini. qui tria munera auruꝫ.
thus ⁊ myrrhã offerebant ei. Math. ij. Per
ſtellã intelligitur chꝛiſtus. qꝛ ipſe eſt ſtella ma
tutina que dabit̃. vt dicit̃ Apocal̃. xxij. ⁊ hec
ſtella chꝛiſtus cũ accipit̃ in ſancta eucharistia
adducit homini tres virtutes. ſ. mundiciã coꝛ
dis. ſapiam oꝛis. ⁊ induſtriã oꝛationis. mun-
dicia coꝛdis offert aurum charitatl. dicens cũ
pſ̃. xvij. Diligã te domie foꝛtitudo mea. Sa-
piẽtia oꝛis offert thus deuotionis. iuxta illud
pſ̃. cxl. Dirigatur domine oꝛatio mea ⁊c̃. Sꝫ
induſtria operationis offert caſtigationẽ coꝛ-
poꝛis dicens cum paulo. Caſtigo coꝛpus me
um ⁊ in ſeruitutẽ redigo. j. Coꝛinth. ix. Sextũ
miraculum ꝙ chꝛiſtus conuertit aquam in vi
nuꝫ in nuptijs Johãnis. ij. Sic xp̃s i nuptijs
ſp̄ũalibus quãdo ꝑ ſumptionẽ ſui ſanctiſſimi
ſacramẽti anime vnitur deuote ꝯuertit aquã
tribulationis in vinum dulcedinis ⁊ maxime
conſolationis. qꝛ dicit Bernardus in epiſto/
la ad carthuſien. ꝙ nunq̃3 maius in tota vita
gaudiũ ⁊ refrigeriũ exꝑtus fuit q̃3 cuꝫ in ſum
ptione coꝛpoꝛis ⁊ ſanguis xp̄i feliciter degu/
ſtauit. Septimũ miraculum ꝙ chꝛiſtus i ma/
ri ſedauit ventos Math. viij. Mar. iiij. Lu
ce. viij. ſic coꝛpus chꝛiſti i coꝛde homis quod
eſt quaſi mare feruens quod quieſcere nõ po-
teſt Eſa. lvij. ſedat quatuoꝛ ventos pꝛincipa/
les vicioꝝ. ſ. ſupbie. auaricie. gule ⁊ luxurie.
Si. n. conſiderat homo ꝙ immẽſus deus vni
uit ſe humanitati humili foꝛmã ſerui acciplẽs
ad philippen̄. ij. ⁊ dignatur ſub foꝛma panis
modica latere immenſus deus vt in cruce pe/
pẽdit ꝑ ſupbiam certe eum dilatare pudebit.
Si conſiderat eius immẽſa largitatis benefi/
cia populo xp̄iano exhibita que ineffabilẽ ei
ꝯferunt dignitatẽ ẜm Aug. i hodierno ẜmõe
vicꝫ ꝙ ſe nobis totalit̃ ꝯdonauit pctm̃ auari/
cie ſedauit. Si aũt ꝯſiderat ꝙ de ꝟgine mun-
diſſima natꝰ ẽ. ⁊ ꝙ ip̄e de mũdo pane fit panis
xp̄i. aboiabilis ois luxuria fit illi. Si v̓o conſi
derat ꝙ xp̃s ſeip̄m in cibũ tradidit vite et̃ne.
iuxta illud Amb. li. de ſacr̃is. Nõ ẽ iſte panis
q̃ vadit in coꝛpus. ẜ panis vite eterne. qui aie
nr̃e ſubam fulcit. d̓ cõſe. di. ij. c. nõ ẽ iſte. tunc
vtiq3 pudebit ſe ſup cibum coꝛruptibilẽ effũ-
dere indet̃minate ⁊ intempate. ſicq3 iſte cibus
regalis xp̄i vicꝫ coꝛpus ſedat hos quatuoꝛ vẽ
tos peccatoꝝ. Octauũ miraculum. ſicut chꝛi- V
ſtus intrans in domũ Zachei contulit ei gra-
tiã ſatiſfaciendi ⁊ reſtituendi vt diceret. Ecce
dimidiũ bonoꝝ meoꝝ dñe do pauperibꝰ. ⁊ ſi
q̃d aliq̃uẽ defrauda. reddo quadru. Lu. xix.
Sic eucharistia dat penitẽti gr̃am ſatiſfacien
di ꝑ pctis. ⁊ ꝓficiendi de virtute in virtutem.
Ideo. ij. Reg. vj. dr̃. ꝙ dominus bñdixit do-
mui ꝓpter arcã in qua erat mãna. Arca ẽ coꝛ-
pus xp̄i verum. in qua manna diuinitatis eſt
occultatũ. ⁊ hoc quidem coꝛpus xp̄i ſi in do/
mo coꝛdis tui fuerit. deꝰ pater huic domui bñ
dicit. Et hec bñdictio eſt ꝑfectus virtutũ. q̃a
dicit Berñ. ꝙ homo ꝑ coꝛpus chꝛiſti fit man
ſuetioꝛ ad coꝛreptõꝫ. patiẽtioꝛ ad laboꝛẽ ardẽ
tioꝛ ad amoꝛẽ. ſagatioꝛ ad cautelã. ad obediẽ/
tiã ꝓmptioꝛ. ad gr̃arumactõem deuotioꝛ. Nonũ
miraculũ ꝙ xp̃us eiecit demones ab obſeſſis.
Nã Math. viij. legit̃. ꝙ expulit demones ab
obſeſſis q̃ intrauerunt poꝛcos. Et Math. ix.
obtulerũt ei hoiem mutũ hñtẽ demonẽ. ⁊ eie
cto demone locutꝰ ẽ mutus. ⁊ ſic i multis alijs
loci. Sꝫ q̃d ꝑ demones ſp̄ũalit̃ niſi pctã. iuxta
illud Mar. vl. vbi dñs legit̃ eieciſſe a maria

magdalena.vij.demõia. Quod exponit Gre
gorius ĩ omel. Quid ĩ ſeptē demonijs niſi vni
uerſa vicia deſignantur. hec quidē vitia eijcit
euchariſtia. iuxta illud Ambro. in libro de of
fi. Qui manducat corpus xp̄i fiet ei remiſſio
peccatoꝝ. Sed hoc intellige principaliter de
peccatis venialibus que delētur ꝑ hoc ſacra=
mētum. vt dicit ſanctus Tho. in. iiij. diſt. xij.
⁊ ſubdit. Nõ tamē oportꝫ ꝙ ſꝑ omnia venia/
lia deleātur. ſꝫ ſm mēſuram deuotionis. poſſꝫ
tñ feruor tātus eē ꝙ om̄ia pctā venialia dele/
ret. Sꝫ nunq̄d eijcit vel delet mortalia? Rñ/
det Tho. vbi. ſ. ꝙ nõ niſi oblita. ⁊ quoruꝫ q̄s
nõ hꝫ ꝯſciam. Si aūt q̄s inſtaret ꝑ hoc qd le/
git ĩ ꝯplēda de hoc venerabili ſacr̄o. ſit ablu/
tio ſcelerꝫ. dr̄ ꝙ dupl̄r põt intelligi. ſ. vel ꝙ dr̄
ſic crimia abluere inq̄ꝫtū ea impedit. vel d̄ his
q̄ nõ ſunt in hoīs ꝯſcia. Nā corpus xp̄i ĩpedit
ingreſſū pctõꝝ. ⁊ ē ꝯtra tēptatiões hoſtiuꝫ
munimētū. Sicut. n. caſtrꝫ munit̄ tripl̄r. vicꝫ
victualiū abūdantia. armoꝝ copia. ⁊ militūꝫ
ꝯſtantia. ſic hoc ſacr̄m dat aĩme triplex mu=
nimētū. dat. n. victus abūdantiā. ſicut optat
Dauid pſ. cxxj. Fiat pax ĩ v̄tu. tu. ⁊ abun. in
tur. tuis. Dat armoꝝ copiā. Per arma intel=
lige v̄tutes q̄ adminiſtrat vt patuit. Dat inſuꝑ
militū cuſtodiā ⁊ hi milites ſunt angeli q̄ poſt
ꝯmunionē cuſtodiunt homĩes ne tā cito labā
tur ĩ pctā. Sed di. a. quomõ debeo me hr̄e vt
poſſim hoc ſacr̄m digne ſumē? Ad hoc dicūt
doc. ꝙ homo dꝫ ſpūalit̄ facere quod fecerunt
iudei corꝑalit̄. Primo. n. iudei anq̄ꝫ venerūt
ad māna exierūt egyptū. Egypt⁹ tenebre int̄=
ꝑtatur. ⁊ ſignificat tenebras vitioꝝ quas dꝫ ꝑ
us hõ exire q̄ vult digne hoc ſacr̄m ſumere ⁊
comedere. Nā dicūt naturales. ĩ tenebris oīs
cibus comeſtus generat melācoliā q̄ corp⁹ cor
rumpit. ſic ⁊ iſte cibus ſanctus generat mētis
corruptionē ſi fuerit ĩ tenebr̄ vicioꝝ comeſt⁹.
Exi ḡ a tenebris ⁊ pulcritudo cibi ⁊ color da=
bit tibi v̄tutē. Scd̄o filij iſrl̄ intrauer̄t mare ru
brū. Quid ꝑ mare niſi pnīa que videtur qua=
ſi amara. hanc debēt intrare qui volūt eucha
riſtiā māducare. Et recte pnīa mare rubrum
dr̄ ꝑpter amaritudinē contritõis. ⁊ ꝑpter liq̄
rem effuſionis in lachrymis in quibus homo
vt filij iſrael de nouo baptizatur et renouatur
in chriſto. Tertio pnīa dr̄ mare ꝑpter ꝓfundi
tatē diabolice ſubmerſionis. quia ſicut Pha=
rao cum ſuo exercitu ſubmerſi fuerunt in ma=
ri rubro. ita diabolus cum omnibus bonis ſu
is ſubmergitur in pnīe exercitio ⁊ mens aſſe=
curatur de celeſti regno. In cuius ꝓceſſu gr̄a
ꝑcedit ĩ die ꝓſpitatis ꝑ nubem refrigeratõis.
⁊ in nocte aduerſitatis ꝑ columnā ignis diui=
ne dilectõis. ⁊ omnes reges aduerſantes con
uertit in fugam. Tertio debꝫ contēnere omne
terrenū. ⁊ cū filijs iſrl̄ intrare ĩ deſertū. Quia
dicit Caſſianus lib. collationuꝫ. Impoſſibile
q̄ppe eſt eum qui facultatibus innititur hui⁹
ſeculi ĩ his que dei ſunt aliqualiter delectari.
⁊ q꞉ tria ſunt ꝑ que homo ſolet alligari mun/
do. ſ. amor poſſeſſionis. voluptas carnis ⁊ cu
piditas honoris. iuxta illud. j. Joh. ij. Omne
quod ē ĩ mundo aut ē concupīa carnis. aut cõ
cupīa ocl̄oꝝ. aut ſuꝑbia vite. ꝑpter quod ad
hec deſerēda dixit Moyſes filijs iſrael. Ibi=
mus viā trium dierū ꝑ ſolitudinē vt immole=
mus domio deo noſtro Exo. iij. ad ſignifican
dum ꝙ hec tria ſunt penitus dimittēda qua=
ſi tres dies mūdi q̄ lucēt vniuerſo orbi. Quar
to dꝫ conuertere amaritudinē ſue cruc̄ ⁊ paſ=
ſionis ĩ oblectamentū. Et hoc figuratū fuit in
filijs iſrl̄ q̄ venerunt ĩ marath ad potū amariſ
ſimū. quē cum ꝑ amaritudine ſumere nõ poſ=
ſent. iuſſit deus illuc mittere lignū. ⁊ conuer=
ſe ſunt aque in dulcedinē Exo. xv. Sic ⁊ tu ſi
angariaris ĩ pnīa ⁊ abſtinētia ⁊ bonoꝝ operū
frequētia. mitte lignū crucis ĩ memoriā tuam
⁊ ſtatim reuertētur tibi in dulcedinē. Nā vbi
crux xp̄i ibi ⁊ xp̄s. q꞉ ipſe ē vera crux viuēs ⁊
ꝑcioſa quā adoram⁹. quā deſideramus. ĩ qua
ſatiamur. Vñ Aug. li. ſol. c. xij. Hoc inq̄t ſcio
dñe deus meus vbicūq̄ꝫ ſum ſine te malū mi=
hi ē ꝑter te. nõ ſoluꝫ extra me ſed ĩ me. Et om=
nis copia que deus meus non ē. egeſtas mihi
ē. ſatiabor cū apparuerit gloria tua. Quarto
q̄dam nec manducant ſacr̄aliter nec ſpūaliter
vt qui nec rē nec ſacramentū accipiunt. vt ſūt
q̄dam ſacerdotes q̄ nunq̄ꝫ vel raro celebrāt ⁊
vt ſpūaliter manducēt ſe ꝑparant ⁊ dicunt. ꝙ
poſſunt licite abſtinere a ſacramenti celebra/
tione. Contra quos dicit Merkelinus ĩ tra=
ctatu d̄ inſtructõe ſimpliciū ſacerdotū. c. xxv.
Si ſacerdos legitimū impedimētum nõ hñs
poſſꝫ licite a celebratõe miſſe abſtinē. tunc ſa/
cerdos q̄ntūcunq̄ꝫ ſāctus poſſꝫ ſꝑ a celebrati=
one abſtinere. cū non ſit maior rõ quare ſacer
dos nõ impeditus rõnabilit̄ poſſet ꝓ vna ab=
ſtinere die q̄ꝫ ꝓ alijs. ⁊ q꞉ nõ põt licite ſꝑ abſti
nere. videt̄ ꝙ ſacerdos nõ rõnabilit̄ impedi=
tus nõ põt ſine culpa a celebratõe miſſe abſti=
nere. Quia dicit Greg. ĩ omel. Cū creſcūt do=
na creſcūt ⁊ rõnes donoꝝ. Et cū ſacerdoti do
nū nobiliſſimū ſit a deo datū vicꝫ ptās conſe=
crādi panē ĩ corpus ⁊ vinū ĩ ſanguinē dñi no
ſtri ieſu xp̄i. merito negligētie re⁹ erit. ſi iſta n̄
vtit̄ ptāte ad honorē dei ſalutēq̄ꝫ ſuā ⁊ alioꝝ
viuoꝝ atq̄ꝫ mortuoꝝ vtilitatē. ſm illd̄. j. Pe.
iiij. Vnuſq̄ſq̄ꝫ ſicut accipit gr̄am. ſ. a dño libe
ralit̄ ĩ alterutrꝫ illā adminiſtrātes. ſ. alijs cõican
do grat̄ ſicut boni diſpēſatores. Ex q̄ patꝫ ꝙ
male dicūt q̄ excuſāt ſacerdotē a pctõ q̄ ſine ra
tionabili ĩpedimēto dimittit miſſe celebratõꝫ

vbi pplm̃ habeat ſibi ſubiectũ: ⁊ ↄmiſſum. vel
ex obediẽtia tenet̃ celebrare. iuxta illđ Mat.
xxvj. ⁊ Luc. xxij. Hoc facite i meã ↄmẽorati/
onẽ. p̃cipitur ſacerdotibus celebrare ſi nõ ha
buerint rationabile impedimẽtũ. vt q̃daʒ ma
gni doc. tradiderunt. Sed contra hoc quidã
ſic arguunt. Sacerdos accipit a xp̃o maximã
poteſtatẽ vicʒ abſoluẽdi Math. xvj. ⁊ Joh.
xx. Similit̃ baptizandi Math. vl. ⁊ populũ
docendi a quibus poteſt licite abſtinere. ſi nõ
tenet̃ ex obedientia vel rõne bñficij. ergo cele
brare poteſt etiam ſine culpa ⁊ licite abſtinere
a celebratione. Preterea in vitaſpatꝝ legitur
q̄ q̃dam ſanctus pater in ſacerdotem ordina-
tus nũq̃ȝ celebrauit. ſimiliter apoſtoli raro le-
guntur celebraſſe. ergo a ſimili videt̃ q̄ ſacer-
dos quando voluerit poteſt licite a celebrati-
one abſtinere. Ad primũ dr̃ q̄ non ẽ ſimile de
alijs actibus p̄ quibus exercẽdis ſacerdos a
deo recipit poteſtatẽ. ⁊ đ celebratione. nã alij
actus ſicut ẽ baptizare. abſoluẽ. docere. ſic p/
tinẽt ad corpus myſticũ. q̄ ſi ſacerdos non te
netur ad eos exercẽdos vel ex p̃latura vel ex
obediẽtia põt ab illis actibus licite abſtinere
niſi in neceſſitate. quia tũc obligaretur bapti-
ʒare. abſoluere ⁊ docere euchariſtiamq̃ȝ mini
ſtrare. niſi aliquis iſtoꝝ ab eccleſia eẽt interdi
ctus. ſicut religioſis mẽdicãtibus p̃cipit̃ ne ſi
ne licẽtia curati ſacr̃m alicui conferre p̃ſumãt
vt in clemẽ. đ p̃uil. ⁊ exceſ. p̃uilegiatoꝝ. Reli-
gioſi qui clericis vel laicis ſacramẽtum vncti
onis extreme ⁊ euchariſtie miſtrare vl̃ matri-
monia ſolẽnizare p̃ſumpſerint excõmunicati
onis incurrant ſniam ipſo facto. duntaxat p
ſedẽ apoſtolicã abſoluẽdi. hec ibi. Celebrare
x̃o ideo tenet̃ ſacerdos vt deo ſacrificiũ red/
dat. etiam ſi nulli hominũ teneat̃. Ad ſcđm đ
illo patre ſancto q̃ nunq̃ȝ celebrauit dr̃. q̄ hoc
fecit ex ſingulari inſtinctu ſpũſſancti. ⁊ iõ cele
brare nõ debuit. q̄ꝛ dicit vrbanus papa. Qui
lege p̃uata ducit̃ nulla rõ exigit vt a publica
lege ↄſtringat̃. xix. q. ij. c. due. Et dr̃ ibidẽ q̄
lex p̃uata ẽ q̃ inſtinctu ſpũſſãcti i corde ſcribit̃
Et p hoc põt rñderi ad illud đ apl̃is q̄ nunq̃ȝ
omiſerũt celebrare, niſi rõnabilit̃ impediti. ⁊
ex ſpũſſancti inſtictu ſpeciali. In p̃mitiua. n.
eccl̃a raro miſſe celebrabant̃. q̄ꝛ apl̃i inſtinctu
ſpũſſancti magis circa doctrinã fidei ⁊ ↄuerſi
onẽ infidelium q̃ȝ circa celebrationẽ miſſaruʒ
inſiſtebant. ꝫ poſtq̃ȝ p doctrinam fidei fideles
fuerant inſtructi. tanta fuit deuotio fideliũ q̄
omni die ſacr̃m accepeꝛũt đ manibus apl̃oꝝ
vel alioꝝ deuotoꝝ ſacerdotũ. Quia apl̃i p̃us
populũ docebãt ⁊ baptiʒabant. ⁊ ſic hoſtiam
ſalutarem offerebant ⁊ populo miſtrabant. ſi
cut factũ legit̃ Actuũ. ij. ipſo die pẽthe. quan
do multi receperũt ſmonẽ ſancti Petri apo/
ſtoli. ⁊ baptiʒati ſunt ⁊ numero fideliũ ſũt ap-
poſiti circit̃ tria milia hoim. Et poſt hoc erãt
pſeuerãtes in doctrina apl̃orum ⁊ cõicatione
fractionis panis. Quod exponit mgr̃ hyſto.
dupl̃r. Uno modo đ ↄmunicatõe fractõis pa-
nis quotidiani. q̄ꝛ ſingulis diebus ab apoſto
lis frangebat̃. nihil. n. hẽbant p̃priuʒ. ꝫ p̃dia
vẽdebant. ⁊ poſuerunt p̃cia añ pedes apoſto
lorum q̃ ſingulis diebus mane aſcẽdebant in
templũ ad orationẽ. poſtea redeuntes ſinguli
panẽ diſtribuebãt p̃ut opus erat. Alio mõ ex
ponit đ ↄmunicatione fractõis panis eucha-
riſtie. q̄ꝛ in p̃mitiua eccl̃ia crebro vnanimit̃ cõ
ueniebant ad pcipiẽdam euchariſtiam. ⁊ ille
modus ſeruabatur adhuc tp̃e Anacleti pape
qui fuit quartus poſt beatum Petrum q̃ ait.
Peracta ↄſecratione om̃s ↄmunicẽt q̃ nolũt
eccl̃iaſticis carẽ limibus. Sic. n. apoſtoli do-
cuerunt ⁊ ſancta romana eccl̃a tenet. đ conſe.
diſt. ij. c. pacta. Ex iam dictis colligitur ⁊ ar/
guitur etiam negligẽtia quorundã laicoruʒ q̃
nunq̃ȝ vel ſaltẽ ſemel in anno ex mãdato eccle
ſie nõ ſumũt hoc venerabile ſacr̃m ne eccl̃iaſti
ca careãt ſepultura. extra đ peni. ⁊ remiſ. om/
nis. Et iſti timere habẽt iſtud x̃bum dñicum
Niſi manducaueritis carneʒ filij homis ⁊ bi/
beritis eius ſanguinẽ non habebitis vitam in
vobis Joh. vj. ⁊ hoc intellige. niſi ſtatuto tẽ/
pore manducẽt carnẽ filij homis ⁊ bibãt eius
ſanguinẽ. nõ ſub p̃prio ſigno ꝫ ſub ſpẽbus pa
nis ſub quibus ẽ verum corpus xp̃i ⁊ ſãguis
verus. quod innuit ſacerdos cum porrigit eu
chariſtiã ſub vna ſpeccie. ſ. panis ſm̃ ſanctuʒ
Tho. Corpus ⁊ ſanguis dñi nr̃i ieſu xp̃i p̃ſi/
ciat tibi i vitam eternã. Et idẽ dicit q̄ laicĩ dʒ
dari ſimplex vinũ non conſecratũ vel aqua p
ablutione. nõ tñ p̃pter myſteriũ aliquod. ꝫ vt
lauẽtur ora ſumẽtium ne remaneãt alique re/
liq̃e euchariſtie infra dẽtes. ⁊ dans tale vinũ
põt dicere. In nomie dñi noſtri ieſu xp̃i amẽ
Et dico notant̃. niſi manducent tẽpore ſtatu-
to. q̄ꝛ põt quilibet laicus interdũ a ↄmunione
ad tẽpus abſtinere. Quia dicit Tho. đ argẽ-
tina i compẽ. theo. veri. li. vj. q̄ abſtinẽt q̃daʒ
p̃pter culpã p̃priã. ⁊ aliq̃ ſine culpa mortali,
ꝫ p̃pter ſacri reuerẽtiam. ſicut qui ſe ſentiunt
minus mundos mẽte vl̃ carne vel etiã deuo/
tos. et iſti bñ faciunt dummodo poſſent iuſte
⁊ ſine ſcandalo alioꝝ ſupſedere. vñ vbi nõ in
ſtat nc̃citas ↄſulẽduʒ ẽ talibus vt đ cõione ex
pectent q̃uſq̃ȝ pati ⁊ deuoti ac circũſpecti p̃nt
accedẽ. nulla tñ nc̃citas dʒ ↄpellere vt quis i
pc̃õ mortali cõicet. h ille. Dʒ nota q̄ illa x̃ba
ſupius allegata. niſi mãducaueritis carneʒ filij
hois ⁊c̃. ſunt ſpũalit̃ intelligẽda. iõ Hugo po
ſtillator ſup Joh. ſic exponit. Niſi mãducaue
ritis carnẽ filij ho. ⁊c̃. i. niſi vniti fueritis p cha-

ritatē filio dei q̄ ē fili⁹ hoīs.ſ.Marie.nō hēbi
tis vitā i vobis. q꞉ mēbra ſepata a corꝑe non
pn̄t viu ere. Et ſic hanc auc̄tē exp̄ſſe doctores
ſup.iiij. ſniarum.diſt.ix. generalit̄ ad ſen ſuꝫ
Z ꝑdictum exponunt. Sed econtra quidā here
tici ꝑnitioſi verba hec lr̄aliter accipiētes dixe
runt neceſſe fore populum laicalē ſub duplici
ſpecie ꝯmunicari debere.quod tamē nō ē ne=
ceſſe. Et talis ꝯmunicatio laicalis ſub dupli=
ci ſpecie illicita ē.ſicut ꝓbatur.q꞉ eſt ꝯtra ſcri=
pturā.figuram ꝛ naturam. Q̄.n.ē contra ſcri
pturam ꝓbatur Joh.vj. vbi dn̄s dicit. Hic ē
panis d̄ celo deſcēdens. vt ſi quis ex ipſo mā=
ducauerit nō moriat̄. Ego ſum panis viuus
qui d̄ celo deſcēdi.ſi quis māducauerit ex hoc
pane viuet ineternū. Et iterum. Panis queꝫ
ego dabo caro mea ē ꝓ mōdi vita. Ecce facit ſo
lum mentionē d̄ pane dans intelligere mādu=
catōem ſufficere ſub vna ſpecie tm̄ pro vita et̄
na capeſcēda. Et Luc̄.xv.legit̄ q̄ pater occi=
dit filio ꝑdito ꝛ reinuēto vitulum ſaginatū ꝑ
quē xp̄s intelligit̄ ꝓpter gr̄e pinguedinē.vbi
nulla fit mentio de bibitione. Q̄ aūt eſt contra
figuram dicit mgr̄ in.iiij.diſt.viij. q̄ quatuor
ſunt figure euchariſtiā figurātes.ſ.ſacrificiuꝫ
Melchiſedech.agnus paſcalis.manna.ſan=
guis ꝛ aqua q̄ d̄ latere xp̄i fluxerunt. Quo ad
ſacrificiū Melchiſedech dicit. Huius ſacra=
mēti ritū Melchiſedech deſignauit vbi panē
ꝛ vinū Abrae obtulit Gen̄.xiiij.vbi innuitur
q̄ ſolū ſacrificātes debēt ſub duplici ſpecie eu
chariſtiaꝫ ꝑcipe.quia dicit Ambro.ſup illud
Math.xxvj. Accipite ꝛ comedite. Xp̄s ſuis
diſcipulis obtulit i cena quod melchiſedech
repn̄tauit i figura. Jō dicit Alexāder d̄ halis
i ſcp̄to ſuo ſup Joh. q̄ ſolus ſacerdos ꝯmuni
cat corꝑe ꝛ ſanguine.reliqui v̄o nō conſecrā=
tes tm̄ corꝑe. Sacerdotes aūt non conſecran
tes debēt cōicare ſub vna tm̄ ſpecie. ꝛ dꝫ hu/
milit̄ quilibet petere.j. Regū.ij. Dimitte me
obſecro ad vnā partē ſacerdotalē vt comedaꝫ
buccellā panis. Sic.b. Hiero.ſacr̄m euchari=
ſtie ſub ſpecie panis tm̄ accepit. vt dicit Euſe
bius. Sic etiā ipſe Euſebius accepit in extre=
mis vt d̄ eo ſcribit cyrilli⁹ i ep̄la ad Aug. Hoc
mō cōicauit.b. Aug. d̄ manibus honorij ep̄i.
Sic etiā dr̄ d̄ immolatōe agni paſcalis Exo.
xij.vbi nulla fit mētio d̄ potatōe. ſic ꝛ d̄ māna
Exo.xvj. Q̄ aūt eſt ꝯtra naturā ꝓbat̄.q̄a repi
unt̄ aliq̄ homies q̄ ex natura nō pn̄t bibere vi
num vel etiā odorare. ꝛ ꝑ ꝯſequēs etiā nec ſb̄
ſpēbus vini cōicare. Jō dicit Alexāder d̄ ha=
lis i.iiij.ꝑte ſue ſumme. Quia xp̄s integre ac=
cipitur ſb̄ vtraq̄ꝫ ſpecie ſufficit chriſtum ſume
re ſub ſpecie panis tm̄. Sed diceret aliquis.
tn̄ videt̄ q̄ fideles nō debēt ſumere corp⁹ xp̄i
ſine ſanguine. Quia dicit Gelaſius papa d̄ cō

ſe.diſt.ij.c.comꝑimus.q̄ quidam ſumpta tm̄
modo corꝑis ſacri portione a calice ſacri cruo
ris abſtinent q̄ ꝓcul dubio neſcio qua ſupſtiti
one docētur aſtringi. aut integra ſacramenta
ꝑci piāt.aut ab integris arceant̄. quia diuiſio
vnius eiuſdēq̄ꝫ myſterij ſine grādi ſacrilegio
non pōt ꝑuenire. Rn̄detur q̄ ille canō loqui=
tur d̄ ꝯficiēte.ſ.ſacerdote.qui ſi ꝯficeret ꝛ ſan=
guinē nō ſumeret a ꝯmunione ꝑ integꝝ ann ū
repelleret̄ ſm rigorē iuri. Aliter rn̄det̄ ſm.s.
Tho.parte vlti.q.lxxx.arti.xij.q̄ circa vſum
ſacramenti duo pn̄t conſiderari.vnū ex par/
te ipſius ſacramenti.alud ex ꝑte ſumentium
Ex parte quidē ſacr̄i conuenit q̄ vtrunq̄ꝫ ſu/
matur.vicꝫ corpus ꝛ ſanguis.q꞉ in v troq̄ꝫ cō
ſiſtit ꝑfectio ſacramēti. ꝛ idō quia ad ſacerdo
tē ꝑtinet hoc conſecrare ſacramentū ꝛ ꝑficere
nullo mō debet corpus xp̄i ſumere ſine ſāgui=
ne. Ex parte aūt ſumentiū req̄ritur ſumma re
uerentia ꝛ cautela ne aliq̄d accidat qd̄ v̄gat i
iniuriā tanti myſterij quod p̄cipue poſſet acci
dere in ſanguinis ſumptōe.q̄ dum incaute ſu
meretur d̄ facili poſſet effundi. Et q꞉ creſcēte
multitudine ppl̄i xp̄iani i qua ꝯtinet̄ ſenes ꝛ
iuuenes quoꝝ q̄dā nō ſunt tāte diſcretiōis vt
cautelā debitā circa vſum huius ſacr̄i adhibe
rēt.iō ꝓuide obſuat̄ vt populo laicali ſāguis
nō det̄ ſumēdus.ſ; ſolū a ſacerdote ſumatur.
Sꝫ d.a.nunq̄d ſalubre ſit q̄tidie celebrādū vl̄
cōicandū꞉omiſſis ḡ argumentis dicit Bona=
uen.i principali.ij.q.ij. Si aliq̄s videat ſe eſſe
i ſtatu ꝑmitiue eccl̄ie laudandū ē quotidie ce=
lebrare ꝛ coicare. Si aūt in ſtatu finalis eccl̄ie
vtpote frigidus ꝛ tardus. conſulēdum eſt vt
raro. Si aūt medio mō ſe habet debꝫ ſe habē
medio mō. ꝛ aliquando debꝫ ceſſare vt diſcat
reuereri. ꝛ aliq̄n accedere vt inflāmet̄ in amo
re.q꞉ tali hoſpiti debet̄ amor ꝛ honor. Et ſub
dit. Om̄s rōnes q̄ vident̄ ſonare ad q̄tidianā
cōionē intelligunt̄ ſalua p̄pationeq̄ i pauciſſi
mis eſt vt ſp.vn̄ credo q̄ maiorē efficaciā reci
pit hō i vna miſſa vel cōione cū bona p̄pat̄oe
q̄ꝫ i multis ſi nō p̄paret ſe diligent̄. Et ſubdit
Uterq̄ꝫ.n.dabit gl̄iam deo ꝛ q̄ māducat cum
reuerētia. ꝛ q̄ ex reuerētia dimittit.

¶ Dn̄ica ꝑma poſt feſtū Trinitatis. Ser.j.

Homo quidam

erat diues q̄ induebat̄ purpura ꝛ
byſſo. ꝛ epulabatur quotidie ſplē
dide. Jta ſcribitur Luce.xvj. Narrat Fulgē A
tius ꝛ Homerus in ſcrutilario poetaꝝ.q̄ ſta
tus diuitiaꝝ depingebat̄ vt mulier vaga co=
ronam habēs in capite.oculis velata ſceptrū
regale tenēs.i manu pauonē habēs. veſtimē
tis varijs induta.ſedēs in curru quem trabe=
bant quatuor leones. Moraliter ꝑ primum

ſcꝫ mulierē vagã diuitiaꝝ fortune iſtabilitas deſignatur. quia ſicut mulier inconſtãs multos habet amatores quos tamē nõ diu amat. ſic diuitie nũc vni. cito alteri ꝯiungunť. ⁊ tñ i fine vtrũqꝫ derelinquũt. Jõ dicit Ariſ. viij. ethic. Quanto maior fortuna tanto minus ſecura. Et Egeſippus dicit. Poete fortunam i cauda ſerpẽtis locauerunt tanꝗ̃ ꝑ hoc intendẽtes demonſtrare ꝙ fortuna in fine venenoſo acumine ledit. quos ꝑus in vita tam dulciť delectabať. Per ſecundũ. ſ. coronã in capite. datur intelligi ꝙ diuites volunt honorari. iuxta illud phi. iiij. ethic. Potentatus ⁊ diuitie propter honorem delectabilia ſũt. habentes etiã ipſa honorari volunt ꝓpter ipſa. Per tertium võ ꝙ erat oculis velata innuitur ꝙ omnis diues auarus cecus ē nõ ꝓuidens mala q̃ ſibi imminēt. ⁊ hec cecitas figurata ē in cecitate ceci nati Joh. ix. q꞉ dñs volens illuminare eũ liniuit oculos ei⁹ luto inſinuãs eē cãm cecitatis illius lutũ iſtoꝝ tꝑalium. De hac cecitate legiť Tob. ij. ꝙ Tobias fuit excecat⁹ ſtercorib⁹ hyrundinũ calidis q̃ ſuꝑ oculos eius ceciderũt. Hyrũdo. n. garrula ⁊ depicta felicitatē deſigñt hui⁹mõi q̃ eſt q̃daꝫ pulcritudo depicta ⁊ tumultuoſa. q̃ calida ſtercora ꝓijcit ſuꝑ oculos cordis. i. tꝑalia iſta vt deũ nõ videant. q̃a dicit glo. ſuꝑ illo verbo pſ̃. v. Mane aſtabo tibi ⁊ videbo. Deũ nõ videt q̃ tꝑalibus adheret. Per quartũ võ ꝙ ſceptꝝ tenet i manu. figurať ꝙ diuitijs obediunt oĩa ſicut ⁊ regẽ ſceptrũ tenẽti. iuxta illud Eccẽs. x. Pecunie obediunt omnia. Per quintũ ꝙ pauonē habꝫ in manu. qui dũ caudã eleuat anteriora ornat. ⁊ poſteriora deturpat. ſignificať ꝙ diuites q̃ꝫdiu viuũt oĩa bona ſunt bñ ornata. Sꝫ reſpiciẽdo caudã vicꝫ mortis nudus ⁊ ſpoliat⁹ turpiter ad infernũ vadit. iuxta illud. j. Thimo. vj. Nihil intulimus i hũc mundũ. Haud dubiũ q꞉ nec auferre q̃d poſſumus. Per ſextum ꝙ varijs veſtimẽtis erat induta ſignificať ad lr̃aꝫ ꝙ diuites varia hñt veſtimẽta. ⁊ õ nuditate pauꝑꝝ nulla eſt eis cura. ꝓpter qð dicit eis Jacobus apl̃s. c. v. Agite nũc diuites plorate vlulantes in miſerijs veſtris. diuitie vr̃e putrefacte ſũt. ⁊ veſtimẽta vr̃a a tineis comeſta ſunt. Per ſeptimũ ꝙ ſedebat in curru in q̃ illud qð nũc ē in rota ſuꝑius cito fit inferi⁹. ſignificať ꝙ hõ qui nũc eſt in alto diuitiaꝝ ⁊ honoris cito cadit i infima pauꝑtatis. q꞉ ſm pſ̃. lxxiiij. hunc hũiliat ⁊ hũc exaltat. Et iõ cũ admiratiõe exclamat metriſta. O bona fortuna cur nõ es oĩbus vna. Rñdet ipſa. Si nõ mutarer fortuna nõ vocarer. Per octauũ ꝙ hũc currũ trahebãt q̃tuor leones. ſignificať ꝙ currũ diuitiaꝝ trahũt q̃tuor pctã. vicꝫ ſuꝑbia gula. imiſc͛dia ⁊ negligẽtia. Hec oĩa ꝑdicta patẽt in diuite õ quo dicit euangeliũ. Nã i mundo fuit honoratus. habuit multa veſtimenta fuit ſuꝑbus. q꞉ purpura indut⁹. fuit guloſus. q꞉ epulabať quotidie ſplẽdide. fuit immiſericors. q꞉ pauꝑi nõ dabat õ micis q̃ cadebant õ menſa ſua. ⁊ fuit negligens. q꞉ ꝓpriã neglexit ſalutē. Et hec ꝓtendũt v̾ba allegata i quibus diues iſte õ triplici pctõ vel macula reꝑhẽditur. vicꝫ õ impietate in retinẽdo. ibi. erat quidã diues. õ vanitate in veſtiendo. ibi. q̃ induebať purpura ⁊ byſſo. de guloſitate i comedendo. ibi. ⁊ epulabať quotidie. B Quantũ ad primũ reꝑhendiť iſte diues õ impietate i retinẽdo cuꝫ dicit. hõ quidã erat diues. Ex quo patet ſua impietas ꝙ diues fuit ⁊ pauꝑi nihil dedit. ſ꞉ diuitias auare retinuit. Pro q̃ notãduꝫ tria ſũt genera diuitiaꝝ. vt dic Hol. lect. cvij. Tẽꝑales ꝑiculoſe. ſpũales v̾tuoſe. ⁊ etn̄ales gl̾ioſe. Prīe diuitie ſũt tꝑales ꝑculoſe. ⁊ dicũtur ꝑiculoſe ꝓpť tria. q꞉ repellunt v̾itatē a cognitõe. ſecuritatē ab eſtimatõe. vnitatē ab affectõe. Diuites. n. nõ pñt hr̃e verã dei cognitionē. nec ſui. nec ꝓximi. Primo q꞉ nõ hñt cognitionē dei. q꞉ fallacia diuitiaꝝ verbũ ſuffocat eis. ⁊ ſine fructu efficiunť Math. xiij. In cui⁹ figurã legiť Mat. ij. ꝙ dñs regib⁹ ꝓncipibus i ſomno. pauꝑibus võ paſtoribus i vigilia perfecta ſe oſtendit. in ſignuꝫ ꝙ pauperes clariorē cognitionē õ deo q̃ꝫ diuites ꝯſequũtur. Quod figuratũ etiã fuit in Zacheo q̃ fuit ꝓnceps publicanoꝝ ⁊ diues. ⁊ tñ ſtatura puſillus erat. ⁊ nõ poterat ꝓ turba videre Jeſũ donec arborē aſcẽdiſſet. Sic diuitijs cõſtipati ⁊ familijs ſunt parui i ſtatura v̾tutũ. ⁊ comprimunť ſollicitudinibus ⁊ ꝑſſuris negociorũ ⁊ officioꝝ ꝙ nõ vacat eis cogitare õ ieſu niſi valde raro ꝙ ſemel forte in anno circa q̃drageſimã vel circa paſca arborē aſcẽdunt ꝑnie ⁊ ꝯtẽplatõis deuote. ⁊ inuitãt illũ i domũ ſuaꝫ cito tñ deſcẽdunt ⁊ deficiũt. Et iõ diuitie ſũt i pluribus excecantes oculos ſpũales. vt cuilibet dici poſſet illud Apoc. iij. Dicis ꝙ locupletatus ⁊ diues ſũ ⁊ nullius indigeo. ⁊ neſcis q꞉ tu miſer es ⁊ miſerabiľ ⁊ pauꝑ ⁊ cec⁹ ⁊ nud⁹. Sic etiã iſte diues de quo dicit pñtis thematis v̾bũ fallacia diuitiaꝝ ſuffocat⁹. verã cognitionē dei nõ habuit cũ i hoc ſcľo vixit. ſ꞉ cuꝫ eſſet mortuus oculos cognitiõis aꝑuit. cum abraam ⁊ Lazaꝝ i ſinu eius vidit. Et ſil'is fuit hic diues talpe que ē beſtiola parua odiens lucē. ⁊ fugiēs radices ſub t̾ra comedēs ⁊ i ea ſemꝑ manēs. de hac dicit Ariſt. li. aĩalium. Omne animal generans ſibi ſimile habꝫ oculos ꝓter talpã. nõ ꝙ careat oculis ſ꞉ eos habꝫ nõ apparẽtes. Si q̃s aũt inciderit choriũ ſubtiliť inueniet interius veſtigia latẽtiũ oc'loꝝ. Et dicũt aliq̃ ꝙ illud choriũ rumpiť ꝓ anguſtia q̃ndo

ſncipit mori. ⁊ tūc incipit oculos apire i morī-
endo que eos clauſos habuit i viuendo. Hic
iſte diues (ſicut ⁊ multi adhuc ſūt) fuit ꝑuus
i ꝟtutibus. quia paucas ⁊ nullas habuit. q̄a i
vitijs magnus fuit. Quia Eccī. xj. Si fueri di
ues nō eris immunis a pctō. xp̄m etiā veꝝ ſo-
lē fugit. ⁊ i terrenis cupiditatibus ſemꝑ fuit.
ꝑpter qđ deū non cognouit. q̄ꝛ dicit pſ̄. lvij.
Supcecidit ignis. ſ. ꝯcupie terrene. ⁊ non vi-
derunt ſolē. ſic q̄ non videt viuēs videt mori
ens. Quia dicit Grego. i omel. Oculos quos
culpa claudit pena apit. Et idē dicit i moral.
⁊ ponitur diſt. xxxviij. c. q̄ ea. Quicunq̄ ſtul
C tus eſt i culpa ſapiens erit i pena. Secunndo
nō habēt cognitionē ſuijpſius ꝑpter duo im/
pedimēta que coīter diuites impediunt ne ſe-
ipſos cognoſcāt. Primū ē vera dicentiū rari-
tas. nam pauci ſunt q̄ diuitibus dicunt veri/
tatem. q̄ꝛ ſm Saluſtium i iugurtino. veritas
apud diuites ⁊ magnates odiū parit. Jō dic
Sen̄. Mōſtrabo tibi q̄d omnibus poſſidēti
bus deſit. ſ. ꝙ veꝝ dicant. Nemo. n. audet di
cere q̄d facis hoc ꝯtra deū ē ⁊ ꝯtra ꝑpriā ſalu
tē. Scđm eſt adulantiū falſitas. tot. n. ſūt adu
latores diuitum de familijs. de amicꝭ. de vici
nis. de extraneiſq̄ ꝙ ꝑprios defectus nō pn̄t
aduertere. Naꝫ dicit ſapiēs Eccī. xiij. Diuiti
decepto multi recuꝑatores. Locutus ē ſuper
biā. ⁊ multi iuſtificauerunt illū. Et infra. Di-
ues inq̄t locutus ē ⁊ omnes tacuerūt. ⁊ verbū
illius vſq̄ ad nubes ꝑducēt. Et hec duo im/
pediuerūt hūc diuitē ꝙ ꝑpriā nō cognouit ſa
lutē. Cū aūt apparuerit veritas dn̄i adijciens
penas ⁊ ſublatꝭ adulatoribus decipiētibꝰ aias
ſe cognouit. ſed tarde fuit. Nā Lu. xvj. dr̄. ꝙ
cuꝫ eſſet i tormentꝭ eleuans oculos vidit abra
am ⁊ Lazaꝝ a longe. ⁊ bn̄ a longe. q̄ꝛ longe ē
dn̄s ab impijs Prouꝰ. xv. Et pſ̄. cxviij. Lōge
a peccatoribus ſalus. ⁊ q̄ꝛ vidit eos a lōge. iō
clamauit. Pr̄ Abraam miſerere mei. clama/
uit. n. p̄ dolore. iuxta illud Eſa. lxv. Clamabi
tis p̄ dolore cordis. ⁊ p̄ contritōe ſpūs vlula-
bitis. Sed ꝙ clamans petijt ſibi miſereri ſtul-
ta fuit petitō. q̄ꝛ iam fuit extra ſtatum merēdi
⁊ miſcđie. ⁊ hoc innuit cum dicit. Inter nos ⁊
vos chaos magnū firmatū eſt. vt hi q̄ volunt
hinc tranſire ad vos nō poſſūt. neq̄ inde huc
trāſmeare. Et chaos hoc magnū ponit̄ ꝑ im-
poſſibilitate merēdi quo ad damnatos. ⁊ pro
impoſſibilitate ꝯpatiēdi quo ad btōs. q̄ bti in
gr̄a confirmati non pn̄t compati damnatꝭ. q̄a
de dei iuſticia non gaudēt. nec damnati mere
ri pn̄t beatꝭ cōſociari. q̄ꝛ ſunt obſtinati ⁊ extra
ſtatū merēdi. ⁊ hoc eſt obſtaculum impediēs
ne poſſint ad inuicē ꝑuenire. Simile ponit ma-
giſter in. iiij. diſ. xl. dicens. Quid ē chaos int̄
bonos ⁊ malos niſi hinc iuſticia inde iniq̄tas

q̄ nullo mō ſociari valent. Adeo. n. ſancti dei
addicti ſunt iuſticie vt nulla compaſſione ad
reprobos trāſire valeāt. ideo hortat̄ ſapiens
quemlibet q̄ vult vt ibi miſcđiam habeat ꝙ hꝫ
anime ſue miſcđiam facit cum dicit. Miſere-
re anime tue placens deo Eccī. xxx. Tertio hꝫ D
diuites non habent cognitōem pauperis pro
ximi. nolunt. n. cognoſcere defectus ipſorū in
platea degentiū ⁊ clamantiū. vt congrue con
ueniat eis illud Hiere. Thren̄. iiij. Denigrata
eſt facies eoꝝ ſuꝑ carbones. ⁊ nō ſunt cogniti
in plateis. q̄ꝛ vidi in pluribus chariſtie necnō
alijs anni temporibus incedere paupes in ſo-
lis ardoribus. ⁊ iacere i platearū pulueribus
vt facies eoꝝ quaſi denigrata videret̄. Pau
ci tn̄ diuites hoc attēdere voluerunt vt eoruꝫ
inopiam p̄bendo hoſpitia releuaſſent. et for-
taſſis illꝰ contigit ⁊ quibuſdam adhuc contin-
get ſicut accidit huic diuiti ad cuiꝰ ianuā pau
per Lazarus mēdicus vlceribus plenus iace
bat. cupiēs ſaturari de micꝭ que cadebāt đ mē
ſa eius ⁊ nemo illi dabat. ſꝫ ⁊ canes mitiores hꝫ
diuite veniebāt ⁊ lingebant vlcera eiꝰ. Sꝫ q̄d
ſeq̄tur attēde. Factū eſt inq̄t vt moreret̄ men
dicus. ⁊ portatus ē ab angelis i ſinuꝫ Abrae.
Mortuus ē aūt ⁊ diues ⁊ ſepultus eſt i infer
no. Sꝫ vide mirabile. diues q̄ hic Lazaꝝ co/
gnoſcere nolebat. ipm̄ ibi i req̄e cognoſcebat.
⁊ cui micā panis denegabat aque guttam ab
ipo poſtulabat dicēs. Pr̄ Abraā mitte Laza
rū vt intingat extremū digiti ſui i aquaꝫ vt re
frigeret linguā meā. q̄ꝛ crucior i hac. ſ. lingua
flāma. Jō dicit. b. Grego. i omel. ſuꝑ illđ Lu-
ce. xvj. Diues iſte qui Lazaro pauperi menſe
ſue mima dare noluit i iferno ad querēda mi-
ma peruenit. Secundo ideo iſte diuitie tēpo/ E
rales ſunt ꝑiculoſe. q̄ꝛ repellunt ſecuritatē ab
eſtimatōe. Cū. n. diues ꝑ diuitias ſuas eſtiat
ſecuritatē inuenire ſtatim incipit timorē habe
re. Sꝑ. n. ſunt in timore ꝑdendi pecunias. ter
ras ⁊ theſaurum. Et cum ſunt ſine ſecuritate.
ſunt ⁊ ꝑ conſequens ſine intrinſeca iocundita
te. Vn̄ Aug. li. vj. confeſſionū. narrat ꝙ tran-
ſiens ꝑ quendam vicum vidit paupem iacen
tē ⁊ iocundantē. ⁊ ingemuit loquēs ad ſocios
ſuos. Omibus inq̄t conatibꝰ q̄bus laboramꝰ
nihil vellemꝰ niſi ad ſecurā leticiaꝫ ꝑuenire q̄
nos iſte mēdicus p̄ceſſit. Et ſubdit. Iſte leta-
bat̄. ⁊ ego anxius erā. iſte ſecurꝰ. ego trepidꝰ.
Refert̄ etiā i ānulo ꝑte. ij. c. lxxxviij. ꝙ apud
mōtēpeſſulanū fuit q̄dā paup noīe Rubinus
q̄ morabat̄ ſb gradu cuiuſdā diuitꝭ viri ſꝫ aua-
ri. Iſte pauꝑ habebat vigellā quā poſt labo-
rē in cōi ſtrata tetigit. ⁊ aliquādo quatuor. ⁊
aliquādo quinq̄ denarios lucratus ē. de q̄bꝰ
ſolatiū magnuꝫ fecit. Ecōtra ꝟo dn̄s ſuꝰ aua-
rus diues nunq̄ letabatur. Cui vxor. dn̄e mi

Rubinus nihil habet ⁊ ſemꝑ iocundat̄ ⁊ vos
abundatis ⁊ ſemꝑ triſtis eſtis. Cui ille. Ego
auferam leticiam illam. vnaq; dierum ſaccuꝫ
plenum pecunia ꝑ feneſtram latēter ī camerā
Rubini ꝓiecit. ille inuēta pecunia tota die co
gitauit q̄d agē poſſꝫ ⁊ exꝑere ⁊ cantū penitus
dimiſit. Poſt aliq̄t dies dixit auar⁹ vxori. q̄=
re modo nō cātāt Rubinus? ⁊ vxor neſcio in
q̄t. qꝛ iam diu non cantauit. dixit ille. reddam
ei cantū. Et deſcēdit ad eum petijt pecuniā. q̄
non audēs negare reſtituit. ⁊ accepta vigella
vt ꝑ̇us vigellauit. Et diues vxori. Ecce inq̄t
Rubinus iteꝝ cātat ⁊ ſeriē ei narrauit. Ideo
notant̄ in cantu ſuo dixit Maria Luc. j. Eſu
riētes ī pleuit bonis. ⁊ diuites dimiſit inanes
Illud ē inane quod apparet eſſe repletū ⁊ eſt
vacuū. ita diuites vidētur exterius ſine metu
ſine turbatione ⁊ ſine ſollicitudine. ⁊ tamē in=
terius ſunt triſt icia pleni ⁊ timore. Jdō dicit
Sen̄. Quiſq; inq̄t volet agere tutam vitam.
iſta viſcata bn̄ficia deuitꝫ. Et ꝑ bn̄ficia viſca/
ta intelligit bona tp̄alia. qꝛ ſm̄ Aug. bona tē
poralia ſunt bona viſcata. Et .b. Greg. Nihil
eīm ꝑiculoſius ⁊ laborioſius terrenis deſide/
rijs eſtuare. nihil quietius q̄ȝ in hoc mūdo ni=
F hil appetere. Tertio diuitie iſte tēporales re/
pellunt vnitatē ab affectōe. cauſant .n. inuidi=
as ⁊ turbatōes. bella ⁊ rixas ⁊ diſcordias. vt
Gen̄. xiij. d̄ Abraā ⁊ Loth ꝯſanguineo ſuo. d̄
quibus dr̄. Erat .n. ſubſtantia eorum multa ⁊
neq̄bant habitare ꝯmuniter. ideo diuitie ſūt
paruipēdende. iuxta illud Cathonis. Deſpi=
ce diuitias ſi vis animo eſſe btūs. Et Seneca
epiſt ola. xviij. Nemo alius ē deo dignus niſi
q̄ contempſerit diuitias ſeu opes. Qui autꝫ
voluerit eas contemnere debꝫ attendere q̄ ni
hil ſecum ī hunc mundū portauit. nec q̄cq̄ ſe-
cum aſportabit. Jō dicit Ambro. ⁊ hr̄. xlvij.
di. c. Sicut hi. Diuitias nihil ſic facit contem
ni ſicut recordatio pauꝑis finis ⁊ ꝓ̄ncipij. Sꝫ
nota q̄ diuitie ſunt ſic contēnende q̄ nō ſunt
nimiū amande niſi quo ad vſum. Jō dicit be=
atus Hieronym⁹. xij. q. ij. c. duo. Laici inquit
licet tp̄alia poſſidere. ſed non niſi ad vſum. ni
hil .n. miſerius q̄ȝ ꝓpter nūmū ꝯtēnere deum
Et di. xxx. c. hec ſcripſimus. dr̄. Nō eſt pctm̄
hr̄e diuitias ſi aſſunt bona oꝑa. Inno. etiaꝫ d̄
vi. hu. ꝯdi. lib. ij. c. xj. Ceteꝝ. inquit. Abraam
diues fuit. Job locuples. Dauid opulētus. ⁊
tn̄ d̄ Abraā dicit ſcp̄tura. Credidit abraā ⁊ re=
putatū eſt ei ad iuſticiam Gen̄. xv. De iob dr̄
Nō erat ſimilis illi ī terra. c. j. De Dauid. In
uenit dn̄s viꝝ ſm̄ cor ſuuꝫ. Ac iſti fuerūt qua
ſi nihil hn̄tes ⁊ omnia poſſidentes. Nos autē
ſumus oia poſſidentes ⁊ quaſi nihil habētes.
iuxta illud pſ̄. xxxiij. Diuites eguerunt ⁊ eſu
rierūt. h̄ ille. Et de xp̄o dicit Aug. c. habebat

xij. q. j. Habebat dn̄s loculos a fidelibus obla
ta ꝯſeruās. ⁊ ſuoꝝ nccītatibus alijſq; indigen
tibus tribuebat. Sc̄dē diuitie ſunt ſp̄ūales ⁊
virtuoſe. ⁊ he ſunt gr̄e ⁊ oꝑationes virtutū ⁊
boni mores. De his diuitijs dicit Greg. ome
lia. xv. ſuꝑ illud Luc. viij. Exijt qui ſeminat
⁊c̄. Diuitie vere ſunt q̄ nos virtutibus diui/
tes efficiunt. Si ergo fratres diuites eſſe cupi
tis veras diuitias amate. ſi culmē veri hono=
ris q̄ritis ad celeſte regnū tendite. Si gl̄iaꝫ di
gnitatis diligitis ī illa ſuꝑna angeloꝝ ſocieta
te aſcribi feſtiate. Ad has etiā diuitias cumu=
landas hortatur apoſtolus. j. ad Thimo. vj.
Diuitibus aūt huius ſcl̄i p̄cipe nō ſublime ſa
pere. i. non ꝑ ſuꝑbiam eleuari. nec ſꝑare in in
certo diuitiarum. ſ. ponēdo finem in eis. qua=
ſi di. ſed p̄cipe diuitibus bn̄ agere. diuites fi/
eri in oꝑibus bonis. facile tribuere. communi
care. theſaurizare ſibi fundamentū bonum in
futuꝝ vt apꝓ̄hendant veram vitam. Sed no
ta. homines q̄ ſunt diuites ī his ſp̄ūalibus di
uitijs induunt̄ purpura ⁊ byſſo. ⁊ epulant̄ q̄=
tidie ſplēdide. Quid ꝑ purpurā niſi ſplendor
charitatis ſine qua alie v̄tutes nihil proſunt.
Quia dicit Tho. d̄ argen̄. ī compē. theo. veri
ta. li. v. Charitas ē bonoꝝ principiū. qꝛ a deo
ipſa eſt bonoꝝ mediū. qꝛ ꝓpter deum. Vel ali
ter. Charitas dr̄ bone oꝑationis principium.
quia manet ad illud. iuxta illud Grego. Cha=
ritas oꝑatur magna ſi eſt. dr̄ ⁊ mediū. qꝛ ope=
ra informat. Dr̄ quoq; finis. quia opera diri/
git. ⁊ ad finē debitum ꝑducit. Et ſubdit. quo
modo charitas dr̄ finis? Sciendū autꝫ q̄ fi/ E
nis eſt triplex. conſumptōis. conſummatōis.
⁊ terminatiōis. Primo charitas dr̄ finis pec=
catorū. qꝛ ipſa conſumit. Secundo mō ē finis
p̄ceptoruꝫ. quia illa. ſ. ꝑficit. Tertio modo. qꝛ
ipſe deus qui eſt vita eterna eſt finis noſtri la
boris. Sꝫ ipſa vita eterna debꝫ eſſe terminus
in quo quieſcitur. Charitas dr̄ forma virtu/
tum. primo qꝛ mouet omnes virtutes ad ope
ra exteriora ꝑ que ꝑficiuntur virtutes et me=
rētur augeri. Secundo modo. quia omnes v̄=
tutes mouētur ad finē charitatis. ſ. ad bonuꝫ.
Charitas .n. habet bonum pro fine ⁊ obiecto.
Alie aūt virtutes habent bonum nō pro obie
cto ſed pro fine tm̄. ⁊ ille finis virtutū ꝑfectio=
nē denotat. Tertio qꝛ charitas augmētat vir
tutum delectationē. ⁊ tollit faſtidium. ⁊ alle/
uiat onera ꝓpter ipſius deſiderium. Quarto
qꝛ replet animā ⁊ ꝑficit. non quidꝫ in eſſe na=
ture. ſ; in eſſe gratuito ⁊ meritorio. hec ille. Jō
neceſſe ē vt homines in virtutibus diuites ſi=
ant q̄ purpuram charitatꝭ habeant. Quia di
cit Aug. in quodā ſermone d̄ charitate. Cha=
ritas eſt dulce ⁊ ſalubre vinculuꝫ ſine q̄ diues
pauper. ⁊ in qua pauper diues eſt. Sed quid

H p byſſū pmo iuſticia itelligit. q2 dr̄ d̄ ſpōſa agni. Apoc. xix. Venerūt nuptie agni ⁊ vxor ei᷒ .ſ. fidelˀ aīa pparauit ſe. ⁊ datū ē illi vt coope/
riat ſe byſſino ſplēdenti ⁊ cādido. Et exponit
q̄d ſit byſſus. Byſſini. n. ſunt iuſtificatōes ſā/
ctoꝝ. hec veſtis alba iuſticie hoīem diuitez in
virtutibus exaltat. iuxta illud Ecci. xx. Aut
opatur iuſticiam ille exaltabit. Et Prouer.
xiiij. Juſticia eleuat egentē. Econtra v̄o dr̄ d̄
quibuſdam in pſ̄. cvj. Propter. n. iniuſticias
ſuas humiliati ſunt. Secūdo p byſſum intelli
gitur virginitas. iuxta illud Prouerb. xxxj.
Byſſus ⁊ purpura indumentū eius. ⁊ pcipue
debēt pollere ī virginitate q̄ vere volūt diui/
tes eſſe in virtute. Quia ſm Amb. li. d̄ v̓gini
tate. v̓ginitas eſt extirpatrix vitioꝝ ⁊ au ctrix
ſola ſpūaliū meritoꝝ. Sʒ q̄d p quotidianam
epulatōʒ certe conſcie intellige iugē iubilatio
onē. nā conſcia exonerata vitijs ⁊ repleta vir
tutibus ſp eſt leta ⁊ delectabiliter viuit ſic ho
mines ī ꝯuiuio quotidiano. iuxta illud ſapiē=
tis. Secura mēs quaſi iuge ꝯuiuiū. ⁊ coꝛ gau
dens in bona conſcia ſm intellectū exhilarat
I faciē. ſ. interioꝛē Prouerb. xv. Tertie diuitie
ſunt et̄nales ⁊ gl̓ioſe. ī iſtis. n. ppetuitas ſine
trāſitōe. ſecuritas ſine fatigatōe. iocūditas ſi/
ne affectōe. ſocietas ſine defectōe. d̄ q̄bus ī pſ̄
cxj. Gloꝛia ⁊ diuitie in domo eius. Et in alio
pſ̄. xxxvj. Spera in dn̄o ⁊ fac bonitatē. ⁊ pa=
ſceris in diuitijs eius. De iſtl diuitijs dic̄ mgr̄
Albertus. He ſunt pclare diuitie indefectibi=
leſq̧ thezauri q̄ ditant animā mentēq̧ pficiūt
⁊ omnē congeriē continent dignitatuʒ. he ſūt
opes non terrene ſed ſupne quibus nō incoli=
tur humana poſſeſſio. nō mundana facultas
habet. quibus nō pferunt arua tribulos. nec
campi ſpinas tribuunt. nec pcioſa gignunt ti
neas. nec depoſita timēt fures. nec doꝛmiētiū
curāt ſomnia. nec vigilias cogitata pducunt.
ſ oim quietū afferūt plenitudinē cū diues de᷒
poſſidet. h Albert᷒. Jlli diuites induunt ve=
lut reges celeſtes purpura ⁊ byſſo. ⁊ quotidie
epulant ſplēdide. Purpura nāq̧ ē veſtis ru/
bea ī ſāguine cuiuſdā piſcis tincta. ⁊ conuenit
oīmibus martyribus q̄ venerūt ex magna tri=
bulatōe. ⁊ lauerūt ſtolas ſuas ī ſāguine agni.
Apoc. vij. Sʒ byſſus ē veſtis cādidiſſima ⁊ al
biſſima. ⁊ ꝯuenit oīmibus ꝯfeſſoꝛib᷒ ⁊ v̓gibus
q̄ ī caſtitate dn̄o hic ſuierūt. ⁊ ibi ambulāt ſe=
cū ī albis. q2 digni ſunt Apoc. iij. Sʒ quotidi
ana ipſoꝝ epulatio nihil aliud ē q̧ et̄na exul/
tatio. iō dicit deuotus doctoꝛ Amādus in ho
ra. ſap̄. li. j. c. xj. O q̧ felix ciuitas vbi iugl ſo/
lēnitas. ⁊ q̧ iocunda curia omnis cure pſus
neſcia. beati pinde ⁊ felices qui ad dictū con=
uiuiū ſunt inuitati. Et ſubdit. O vos celeſtes
pncipes. o nobiliſſimi reges. o impatoꝛes. o fi

lij dei excelſi oīs diuine conſoꝛtes nature. q̧
immēſa hilaritate facies vr̄e videntur pfuſe.
coꝛda vr̄a q̧ copioſe ⁊ ſupeminēter cernūtur
ſupefluere p exultatōne. ſerta d̄ ſertis aurea
ineffabilit micātia. facie choruſci. ⁊ idumēto
ſplēdidi. ⁊ cātu iocūdi. ⁊ ſertl redimiti. Quā=
tum ad ſcd̄m iſte diues rephēditur d̄ vanita/
te in veſtiēdo cum dr̄. qui induebat purpura
⁊ byſſo. Circa quod notandum diuites mul= K
tiplicit excedunt in ſuis veſtibus. Primo ī ſu
perfluitate ⁊ hec ſupfluitas pōt eē ī veſte vna
vel in pluribus. ⁊ aduerti vel ppendi in vna
qn̄ veſtis eſt nimis ampla aut nimis longa. in
qua ſupfluitate ꝯmunit excedūt plati. ſacer/
dotes ⁊ mulieres. Primo quidē ſacerdotes p
lati q̄ longas habēt veſtes cū q̄bus t̄raz pur/
gant. Contra quod inhibitū ē eis extra d̄ vi/
ta ⁊ hone. cleri. c. clerici ne deferāt nimis bre
ues nec nimis longas cum dicit. Clerici clau
ſa deſup deferant indumēta nimia breuitate
vel lōgitate nō notāda. Scd̄o excedūt in hoc
mulieres q̄ longas trahunt poſt ſe caudas lō=
gis veſtib᷒ terrā tegētes. Et d̄ nuditate xp̄i in
paupib᷒ nō curātes. caudis ſuis pulices col=
ligūt ⁊ pulueres hominibus mouent. Tōm v̄o
quē in tot paupibus nudū vidēt nō operiunt
valde. n. ē rephenſibile q̧ tales caudas ſi[illegible] aſ
ſumunt cuʒ tn̄ natura homini denegauit. De
caudatis veſtibus mulieꝝ vide etiā ſupra ſer
mone. iiij. Y. Jn pluribus etiam fit exceſſus.
Sunt etiā nonnulli tā clerici q̧ ciues ⁊ mulie=
res qui volunt habere diuerſa paria veſtium
⁊ potius volūt veſtimēta ſua comedi a tineis
q̧ inde veſtire nuditatē paupis. nā ſm bern̄.
clamant nudi ⁊ clamant famelici ⁊ conq̄runt
nobis. fame ⁊ frigoꝛe miſerabilit laboꝛantes
q̄d ꝯferunt tot mutatoꝛia vel extēſa in ptitis
vl̓ implicata māticis. quaſi di. nihil conferūt
eis ad ſalutem. ſed faciunt eos fures. ⁊ et̄naʒ
afferūt damnatōʒ. De pmo q̧ tales ſūt fures
pʒ ex hoc. q2 furantur illud qd̄ debet paupe=
ribus ſi ſeruant aliq̄d quod nō ē neceſſarium
ſuis vſibus. Quia dicit. b. Ambꝛo. diſ̄. xlvij.
c. ſicut hi. Nō minus criminis eſt habēti tolle
re q̧ cū poſſes ⁊ abūdas indigētibus denega
re. Eſuriētiū eſt panis. i. debitus eſuriētibus
quē tu detines. nudoꝝ indumentuʒ qd̄ tu re=
cludis. ⁊ miſeroꝝ eſt redēptio ⁊ abſolutio pe=
cunia quā tu ī t̄ra defodis. Tātoꝝ ergo te ſci=
as bona inuadere quantl poſſis pſtare qd̄ ve=
lis. id ē velle debes. Sed alia lr̄a hēt quod va
les. De ſecūdo dicit btūs Jacobus. c. v. Agi
te nūc diuites ploꝛate vlulantes in miſerijs q̄
euenient vobis. ſ. in eterna damnatione diui=
tie vr̄e putrefacte. ⁊ veſtimēta vr̄a a tineis co
meſta ſunt. Refert. n. Cyrillus in epiſtola ad L
Auguſtinū. Quidaʒ pſbyter cardinalis An=

dreas nomine glorioſiſſimi Hieronymi deuo
tiſſimus cultor i romana vrbe expirauit. q̄ cū
in eccleſia eſſet pactis exequijs que ſolēt fide-
lium tumulandis exhiberi corporibus aſſiſtē
te ſummo pontifice cum pene toto clero ⁊ po-
pulo romano. qui ad eundē Andreā venerāt
honorandū. dum emiſſis vlulatibus ⁊ crebri
gemitibus i feretro cunctis ſtupētibus ⁊ ve-
luti amētibus effectis tanq̄ſi a ſomni dormi-
tione excitaret mirabiliter exurrexit. Cunq̄
a romano pontifice remoto de eccleſia maiori
bti Petri apoſtoli vniuerſo populo clauſiſq̄
foribus interrogaret. intulit illa verba. Du3
ſtarē i diuino examine iudicandus. ⁊ iam p-
pter veſtium ⁊ cibor quibus hactenus vſus
eram nimiam ſupfluitatē. tarthareis cruciati
bus condemnarer. ſubito veniens q̄dam ſole
ſplēdidior. niueq̄ candidior. quē fuiſſe glori-
oſum Hieronymū ad ſeinuicē referentibus q̄
aſtabant intellexi. pſidenti iudici flexis geni/
bus animā meā corpori meo iteru3 iungi por-
recti pcibus impetrauit. Quibus finitis vbis
i ictu oculi anima inde recedēs corpi ē coniū/
cta. Quod audiēs ſumm⁹ pōtifex ⁊ ceteri q̄ ex
tra eccleſiā expectabāt fracti eccleſie forib⁹ ec-
cleſiā ptinus intrāt oēs magnis vocibus de
um ⁊. b. Hieronymū collaudātes. Et ibidem
venerabilis Cyrillus affligit de q̄buſda3 cle-
ricis q̄ veſtimētor de die i diē ſupfluitatibus
vtuntur. De paupibus vo quor mercedē ra
ptam manu latrocinij deuorant fame moriēti
bus ⁊ frigore non curantes. Et ponit adhuc
ſibi exemplū terribile. q in ſupioribus egypti
partibus. quidam monachus Helyas nomi/
ne degebat magna radiās vite ſanctitate. hic
incumbēs ſolitis orationibus ſomno repenti
no adueniēte aliquātulum obdormiuit ⁊ ecce
in viſione i quoda3 palatio mire ineffabiliſq̄
pulcritudis ⁊ a mortalibus nūq̄ viſū vt ſibi
videbat erat. Cū p palatiu3 illud p horā huc
illucq̄ gradiēs. eius pulcritudineq̄ āmirare-
tur tā vehemēter. vidit quoddā pparī tribu-
nal a q̄buſdā nimie pulcritudis iuuenib⁹. ſtra
tis tapeti ⁊ veſtibus auro. gēmis ⁊ multa arti
ficij varietate decorari circūquaq̄. In q̄ poſt
modū rex q̄dam maximus ⁊ decorus ei⁹ aſpe
ctus tāte erat ſuauitati vt nihil vellet aliud q̄s
hr̄e. ſole lucidior comitatus ſocietate veniēs
ſe poſuit vt iudicia exerceret. int hec cuiuſdā
aīa (qua3 fuiſſe anthonicanū pſulem ab aliq̄-
bus ibidē exn̄tibus poſtmodu3 intellexit) ne-
quā ſpirituu3 cathenis igneiſq̄ vinculis vin-
cta inſtar fornaci flāmā erumpēs ſulphuream
deportata. maieſtati regie pn̄tat. q̄ priuſq̄ de
aliquo interrogaret. cepit diri vocib⁹ ſe inferna
libus manſionib⁹ digniſſimā acclamare. hanc
inter ceteras maxime aſſignās pncipalē cām.

qm̄ vanis mūdi pompis intētus in ꝯuiuijs ⁊
veſtibus hmōi ſtulticijs delectabat. Quib⁹ fi
nitis lata p iudicem ſnīa. vt penis infernalib⁹
traderetur donec corpori iuncta duplices pe-
nas i ppetuum ibi ſuſtineret. mox illum ſecu3
ferens illa nequam ſpirituū turba inde cū di-
ris clamoribus receſſit. Secundo excedit ali- B
quis i veſtium precioſitate. Nam ſicut habet
ex li. Geñ. iij. c. q materia veſtium quas fecit
dñs pmis parētibus fuit vilis multū. quia de
pellibus aīalium mortuor. quia dr̄. Fecit de-
us eis tunicas pelliceas. Deinde proceſſum ē
ad lanam pura3 que leuior ē q̄ pellis. Tertio
pceſſum eſt ad corticē herbar vic3 ad linum.
Quarto ad ſtercora vermiū. vic3 ad ſericum.
Quinto ad aurum. argentū ⁊ ad lapides pci-
oſos. ⁊ ad tunicas colorum pcioſorum. de q̄/
bus pcioſe veſtes veniunt vt purpura. que ē
veſtis impialis ⁊ regalis. ⁊ ſi alius q̄ rex vel
imperator purpura vteretur excedit ſtatum ſu
um ⁊ offendit deum. In ſignu3 iſtius legitur
q iſte q̄ inter romanos pmus purpura vteba-
tur a fulmine pcuſſus ē. ⁊ ſic ſubitanea morte
interijt in terrorē ⁊ exēplū ſeq̄ntibus ne vnq̄
aliq̄s audeat ſe ꝯtra deū ſupbe i veſtibus eri-
gere pcioſis. Et ex illo q ille diues q̄ ad literā
vt vult Ambro. fuit ciuis i Hieruſalem. ⁊ ve
ſte purpurea ſuo ſtatui ñ ꝯgruēte vtebat fuit
rephenſibilis. Ideo dicit Gregor. in omelia.
Si cultus pcioſarum veſtium culpa non eſſet
ſermo dei tam vigilanter nō exprimeret q di
ues q̄ torquebatur apud inferos byſſo ⁊ pur-
pura fuiſſet indutus. hec Grego. Sed eſt val
de notabile q non legitur d iſto diuite q diui
tias ſuas male. ſ. p rapinam vel vſuram acq̄/
ſiuiſſet. ⁊ tamē q̄ ſe forte de bn̄ acquiſitis inor
dinate veſtiuit damnatus fuit. quid dicā tūc
d illis q̄ d re iniuſte acq̄ſita ſe veſtire volūt. ſi
cut ſunt ciues vſurarij. militares. pdones. et
ipſorum vxores qui d lachrymis pauper ve-
ſtes deferūt pcioſas q̄s dicere poſſū magi ſan
guinolētas. iuxta illud Hiere. ij. In alis tuis
inuētus ē ſanguis aīarū. vbi dic glo. Guilh.
Ale intelligi pn̄t extremitates ſupbor pallio
rū. q̄bus alis volat i infernū nō in celū. ⁊ ſub-
dit. In alis iſti inuenit duplex ſāguis paupe
rū. Spolia. n. pauper ex q̄bus ē veſti illa pci-
oſa compata iudicio ſcpture ſunt ſāguis pau
per ⁊ vita eor. iuxta illud Ecci. xxxiiij. Pa-
nis egentiū vita eor. ⁊ q̄ defraudāt illu3. vir
vel hō ſanguis ē. Alius ſāguis q̄ i alis illis in
uenit ē ſanguis ipſius hōis ſiue viri ſiue mu
lieris q̄ vel q̄ defert veſtē pcioſam de re iniu-
ſte acq̄ſita emptā. mors. n. ſua iacet ibi cu3 ad
damnatōem ſuā defert illa3. Ideo nota q hō
q̄ vult ſe a talibus veſtimētis pcioſis cohibe-
er. debet ſui corpis vilitatē attendere. Quid

em̄ ē corpus noſtrū niſi cinis de terra factum.
⁊ cito in terrā puluerē q̄ʒ redigendū. Jdo ſm
Grego. indignū ē vili cineri purpureū indu/
mentū. Jō dic̄ Jnno. de vi. hu. con. lib. ij. c.
xxxvj. Quid ē homo ꝑcioſis ornat⁹ niſi ſepul
crū foris dealbatū. intus aūt plen⁹ ſpurcicia.
Dicit. n. b. Aug. ꝙ corpus peccatoris aīe mor
tue ē ſepulcꝝ ⁊ certe. qꝛ homo taliter ornatus
ꝑcioſis ē ſepulcro dealbato ſimilis. ve ſibi. qꝛ
dicit dn̄s Mat. xxiij. Ve vobis ſcribe ⁊ pha
riſei hypocrite q̄ ſimiles eſtis ſepulcris dealba
tis q̄ foris apparent hominibus ſpecioſa. intus
vo ſūt oſſibus mortuoꝝ ⁊ omni ſpurcicia ple
na. Sed diceret aliq̄s. nunq̄d conſtituti in di
gnitatibus vel miniſtri altaris debēt vti ꝑcio
ſioribus veſtibus? Reſpondet. s. Tho. ſcd̄a
ſcd̄e. q. clxix. ꝙ nō ē in eis vitioſū. ſed potius
debitū. ad ſignificandū excellentiā ſui myſte/
rij vl' cult⁹ diuini. Diceret iteꝝ aliq̄s ex quo ꝑ
cioſis nimiū veſtibus nō ē vtendū nunq̄d vili
bus ꝯpetat vti? Rn̄det Tho. vbi. ſ. Peccat
q̄ vilioribus veſtibus vtit̄ q̄ʒ ceteri. ⁊ h̄ ſi faci
at ꝓpter iactantiā vel ſuꝑbiā vt ſe ceteris ꝑfe
rat. vitiū. n. ſuꝑſtitōis ē. Si aūt hoc facit pro
pter maceratōʒ corporis ⁊ hūiliatōem ſpūs. ad
ꝟtutē ꝑpantie ꝑtinet. ⁊ ꝑcipue ꝯpetit his vti
q̄ alios verbo ⁊ exemplo ad pniam hortātur.
ſicut fuerūt ꝓphe. de quibus apl'us ad Hebr̄.
xj. Circūierunt in melotis et pellib⁹ caprinis.
Et dicit glo. ſuꝑ illud Math. iiij. Qui peni/
N tētiam ꝑdicat habitū pnie pretendat. Tertio
excedunt aliqui in veſtium carnalitate quod
alio mō mollicies dr̄. de qua Math. xj. Qui
mollibus induunt̄ in domibus regū ſunt. Ad
hanc carnalitatē aut mollicīē ꝑtinet (vt dicit
phus. vij. ethic̄.) ꝙ aliq̄s trahat veſtitū ꝑ ter
rā vt nō laboret eleuando ipm̄. ⁊ hoc t'tio mō
ꝑpetrauit ⁊ exceſſit iſte diues qui ad nudam
carnem byſſo induebat̄ quod ē genus lini ni
miū candidi ⁊ nobiliſſimi. vt dicit Jſi. li. xix.
ethim. Sic aūt non debēt facere ſerui dei. q̄a
ſuꝑ illud Math. iij. Johānes habebat veſti
mēta de pilis cameloꝝ. dicit. Glorioſus ſeru⁹
dei nō debet hr̄e veſtimentū ad decorē vel ad
delectatōem. ſed ad tegēdum nuditatē. Jdeo
dicit Greg. Nemo exiſtimet in fluxu atq̄ʒ i ſtu
dio ꝑcioſaꝝ veſtiū peccatū deeſſe qꝛ ſi hoc cul
pa non eēt. nullo mō dn̄s Johēm de aſꝑitate
ſui veſtimēti laudaſſʒ. Quarto peccāt ⁊ exce/
dūt aliqui in veſtiū extraneitate. ſicut illi qui
volunt hr̄e veſtes extraneas veſtib⁹ alijs diſ
ſimiles. verbigr̄a. cū clericus militarē veſteʒ
vult hr̄e. vel religioſus ſecularē. mulier q̄ʒ vi/
rilē. ⁊ ꝑncipalit̄ cū ſacerdos vult habē veſteʒ
coloratā. vicʒ viridē. vel rubeā vel al's variā.
cum tn̄ inhibite ſunt clericis tales veſtes. ex/
tra ꝺ vita ⁊ hone. cleri. c. clerici. vbi dr̄. Pan
nis rubeis aut viridibus nec manicis vtantur.
Et pōt rō eſſe ſm Guil. Quia tales colores i
lana ouiū non inueniunt̄ naturalit̄. Si. n. de
us voluiſſet lanā ouiū taliū coloꝝ eſſe potuiſ
ſet depingere oues ſicut depixit aues. Et for
te a principio nō fuit facta tinctura huiuſmo
di abſq̄ʒ curioſitate ⁊ culpa. Et dicit Guil. au
diui virginē innocentē quā remordebat ꝯſciē
tia ſua de hoc ꝙ hēbat veſtē alterius coloris
q̄ʒ naturalis. allegantē contra ſe ꝙ ouis q̄ nū
q̄ʒ peccaſſet ꝯtēta fuiſſet naturali colore. Jpa
vo q̄ multū peccauerat ꝑcioſo colore vteret̄.
Et in veritate cū homo mēdicet veſtē ab oue
iuxta illud Aug. Quis mandatū euangelicū
implēs ꝺ duabus tunicis vnā dat homi non
habēti. Sufficere debēt homini mēdicanti co
lor ille qui ſufficit oui largienti. Sed ſuperb⁹
mēdicus ē cui non ſufficit quod illi ſufficit a q̄
mēdicat. Jō ꝺ illis dicit dominus Sophonie
j. Viſitabo ſuꝑ reges ⁊ ſuꝑ filios regis. ⁊ ſuꝑ
om̄s q̄ induti ſūt veſte ꝑegrina. ꝑ veſtē ꝑegri
nā intelligunt̄ om̄s veſtiū noue adiuētōes q̄s
moderni nūc inuenerūt q̄ ab antiq̄ nō fuerūt.
Et ve illis q̄ taliū veſtiuʒ nouitates ⁊ ſpālita
tes inueniūt. Sicut. n. laudabil' ē q̄ nouū vi/
uēdi bonū inueniret. qꝛ ꝑ hoc a deo ⁊ ſctis oī
bus in celo honoraret̄ ⁊ ꝑticeps eſſet oīm me
ritoꝝ hoꝝ hominū qui ipm̄ i bono imitarent̄
⁊ gaudiū ſuū i celo accidētale vſq̄ʒ ad nouiſſi
mū diē augmentaret̄. ſicut patuit. ſ. de corpo
re xpi. ſer. xxxij. S. Jta vituꝑabilis ē ille qui
vitium nouū vel nouas inciſiones veſtiū ad
īuenit. qꝛ ex hoc irā dei grauit̄ erga ſe excitat.
⁊ reus erit omniū pctōrum illoꝝ qui eū in his
imitātur. ⁊ ſi damnātur tunc pena ſua accidē
talis augmētabit̄ vſq̄ʒ ad nouiſſimū diē a q̄li
bet homine qui ipm̄ imitatus fuerit in hoc vi
tio vel i hac noua veſtiū adinuētiōe. Circa h̄ D
queritur. vtrum mulieri liceat vti veſte virili
Rn̄det. s. Tho. ſcd̄a ſcd̄e. q. clxix. nō licʒ Nā
cultus exterior competere debet conditiōi ꝑ
ſone ſm ꝯſuetudinē ꝯmunē. Et ideo de ſe eſt
vitioſum ꝙ mulier vtat̄ veſte virili. q̄a genti
les tali habitu vtebant̄ ad idolatriā. Pōt ta/
mē hoc fieri qn̄q̄ʒ licite ſiue ꝓpter aliquam ne
ceſſitatē vel cā occultādi ab hoſtib⁹. vl' ꝓpter
defectū alteri⁹ veſtimēti vel hmōi. Sed dice
ret aliq̄s. an clerici pn̄t veſtes vel habitū trāſ
formare? Rn̄detur ꝙ clerici nō debēt deferre
veſtes inciſas vel ꝟgatas neq̄ʒ ꝺ ſerico ſʒ ꝺ la
na nō nimis ꝑcioſas vel viles. vt. xlj. di. §. j. ⁊
ꝑcipue i habitu debēt ſe trāſformare quantū
pn̄t inter illos int̄ quos viuūt ſuata ſꝑ hone
ſtate. vt ꝓbat̄ di. iiij. c. erit. ⁊. xxx. di. c. ſi quis
viroꝝ. Et nō debent tranſformare veſtes ſu
as niſi cauſa ꝑegrinationis. timoris vel alio ſi
mili. vt. xxj. q. iiij. epi. extra de vi. ⁊ hone. cle.

c.clerici. Quicunq̃ aũt ꝟgata vel partita ve/
ſte publice vtitur ſine cã. ſi bñficiatuſ extiterit
ſuſpẽſus a fructuũ ꝑceptione ꝑ ſex mẽſes eſt
ipſo facto. Si nõ ẽ bñficiatus ⁊ eſt in ſacris ci
tra ſacerdotium. ꝑ idẽ tempus eſt inabilis ad
bñficium obtinendũ. Idẽ de clericis alijs ve=
ſtẽ talẽ ſimul ⁊ tonſurã publice deferentibus
clericalẽ. ſi habent dignitatẽ vel bñficium cũ
cura. vel eſt ſacerdos aut religioſus ẽ ſuſpen=
ſus ꝑ annũ a bñficio. ⁊ ꝑ idem tẽpus ſunt ina
biles ad quodcunq̃ bñficium eccl'iaſticũ ob=
tinendũ. vt de vi. ⁊ ho. cle. in cle. Cũ qui ab=
iecti veſtibus. Sed. d. a. nũquid laico licz vti
veſte monachi? Rñdeť q̃ in ncc̃itate licz qui=
dẽ. vt ſi hõ quereret ad occidendũ põt vti ve
ſte tali ad euadendũ. q: ncc̃itas facit licitũ. vt
vij. q. j. mutationes. Si aũt q̃s vtiť tali veſte
ad vanitatẽ vel ad ordinis deriſionẽ. vt faci=
unt vani hoĩes in carniſpriuio. peccãt et ſunt
puniendi. quia dr̃ extra de vi. ⁊ ho. cle. cũ de=
corẽ. in glo. ſup illo verbo. monſtra laruarũ.
Prohibitũ ẽ inq̃t etiã cã ludibrij vti hitu mo
nachali vel alio religioſo. ⁊ grauiť puniť q̃ h
facit. vt i auť. de ſã. epi. §. fi. col. ix. Et ar. C. d
ep̃ali audiẽtia. li. j. ti. iiij. neminẽ. Quito exce
dunt aliq̃ in veſtiũ decoroſitate. Circa qđ no
ta. decor veſtimentoꝝ vel ornatus corpis po=
P teſt eſſe pctm̃ mortale multis modis. Primo
ꝑpter intẽtionẽ. vt cũ quis ſe ornat tali inten
tione vt velit ab alijs ꝯcupiſci. Quia vt dicit
Aug. nõ ſolũ appetere. ſ; etiã appeti velle cri/
minoſum ẽ. Jõ dicit Chryſ. i li. de ꝯpunctio=
ne. Si mľier ſe decorauerit ⁊ ad ſe viſus hoĩm
ꝑuocauerit extremã vindictã ſuſtiebit. ḡ mu
lieres vel ꝟgines q̃ ſe ornant. vel facies ſuas
decorãt vel colorãt vt ab alijs ꝯcupiſcãť pec=
cãt grauiť. q̃uis etiã nõ habent ꝯſentiẽdi vo
luntatẽ eis ſi eas ꝯcupiſcãt. dicit tñ Guilh. in
ſum. viti. Multiplex ẽ intentio mulieꝝ ornã=
tiũ ſe. Quedã ſe ornãt vt ꝯcupiſcanť ab alijs
q̃ꝫ a viris ſuis. quod ꝯſtat eſſe mortale pecca=
tũ. vt ſtatim ſupra patuit. Alie ornãt ſe ex ſu
perbia. vt excedant alias i pulcritudine vt ſal
tẽ nõ excedãť ab alijs. vel ex amore vane glo=
rie vel laudis vt dicatur q̃ ipſe fuerint pulcre
⁊ tales ſic ſe ornãtes peccãt ꝯtra multos. Pri
mo ꝯtra ſeip̃as q: decorẽ anime ſue deturpãt
⁊ ſeipſas in anima mortificant. ⁊ h volũtarie.
q: diċ Aug. Mors corpaľ neceſſaria ẽ. mors
autẽ anime volũtaria. vñ corpus mulieri pec
catrici ſupbe ornatũ. ẽ anime mortue ſepulcꝝ
Et quãto plus corp⁹ ab extra ornať ⁊ colora=
tur. tãto magis aĩa denigrať. Scđo peccãt ꝯ
xp̃m. q: ſãguinẽ ei⁹ d nouo effundũt. q: ſic de
ſano corpe hũano nõ põt abſcindi mẽbꝝ ſanũ
ſine ſanguis effuſiõe. ſic nec bonus i gr̃a exñs
põt abſcidi ꝑ occaſionẽ pcti mortalis a corpe
xp̃i myſtico ſine myſtica ipſius xp̃i ſan guinis
effuſione. q: oĩs hoĩes in gr̃a exñtes ſut mẽ=
bra xp̃i. ⁊ xp̃us ẽ corpus. ⁊ q̃ntũcunq̃ ꝑ orna
tũ corpis alliciũt aliquẽ ad malam ꝯcupiam.
tunc vnũ membꝝ a corpe xp̃i abſcindũt. de/
nuo ipſius ſãguinẽ effundũt. ideo diċ Bern.
in ſer. Nõne tibi videť grauiorẽ ab eo xp̃s ſu
ſtinere ꝑſecutõꝫ q̃ ſuggeſtõe maligna. exẽplo
ꝑnitioſo. ſcãdali occa ſione ab eo ꝑuertit aĩas
quas redemit q̃ꝫ a iudeo qui ſanguinẽ illi⁹ fu=
dit? q. d. vtiq̃. Tertio peccãt ꝯtra omnes ſan
ctos. q: dr̃ Luc. xv. Gaudiũ eſt angelis ſuper
vno pctõre agente penitentiã. ⁊ hoc gaudio
eos priuant qui aliquẽ hominẽ ꝑ ornatũ ſup=
bum ad ꝯcupiam trahunt. ideo diċ Ambro.
An nõ angelos ingemiſcere credimus cũ hõ
penitẽs ad pctm̃ reuertiť. quaſi di. ſic. Quar=
to peccant ꝯtra ꝓximos quos ſpiritualiter oc
cidunt. nam diabolus vtitur eis tanq̃ꝫ gladio
ad occidendũ filios dei. Et ſi dicat aliqua ſe
nõ hr̃e malã intentionẽ. rñdeo q̃ nec gladius
malã intentionẽ habet qñ illo aliquis occidi=
tur. ſed vtens eo habet malã intentionẽ. h eſt
diabolus qui vtitur mulieribus his ornati tã
q̃ꝫ gladio habet ibi malam intentionẽ. Et licꝫ
etiã nullus haberet ibi malã intentionẽ nihi
lominus mortuus eſſet qui occiſus fuiſſꝫ ⁊ eẽt
Et ſm leges qui occaſionẽ damni dat dãnũ
dediſſe videť. vt extra d iureiur. ⁊ dam. dato
Si culpa. Ideo dr̃ Exo. xxj. Si quis aperue
rit ciſternã ⁊ foderit ⁊ nõ operuerit eã. cecide
ritq̃ bos vel aſinus in eã dñs ciſterne reddet
p̃ciũ iumẽtoꝝ. Ciſterna habet aquã ad reme
diũ ſitis. incautis aũt põt eſſe p̃cipitij occaſio
Sic vxor alicuius que viro ſuo ẽ remediũ for
nicationis euitãde. alij occaſio mortis. poteſt
hec eſſe ciſterna apta quãdo mulier ornatur.
In eã vo nõ optã bos vel aſinus cadit qñ oc=
caſione pulcritudinis quã mulier incaute oñ=
dit aliq̃s perit. et in h caſu de manu mulieris
anima requiriť viri ꝑeuntis. Tertie ſe ornãt Q
vt viris ſuis placeãt. qđ licite põt fieri. q: diċ
s. Tho. ſcđa ſcđe. q. clxix. Mulier in matri=
monio conſtituta licite põt operã dare q̃ viro
ſuo placeat. ne ꝑ eius ꝯtemptũ in adulteriũ ꝑ
labať. cum dicit apoſtolus. j. Cor. vij. Mu=
lier q̃ nupta eſt cogitat que mũdi ſunt quõ vi
ro ſuo placeat. Sed de talibus mulierib⁹ acci
dit interdũ. q̃ cũ viros ſuos cuſtodire volũt
qñq̃ ſpũaliter occidunt. q: occaſionẽ eis pre=
bẽt q̃ nimis eas amãt. Quia oĩs amator vehe
mẽs vxoris ſue adulter ẽ. vt dicit Hiero. xxxij.
q. iiij. origo. Sed hoc glo. intelligit inq̃ntũ re=
cedit ab amore dei. vel ſi hõ huiuſmodi p̃po=
niť amori dei pctm̃ eſt mortale. Scđo peccãt
tã viri q̃ꝫ mulieres cũ ſe ornant ex ſupbia. ex=
tollẽdo ſe ſup alios homines eos vicꝫ qui nõ

bſit talē ornatū ꝯtemnēdo. De hoc dicit In⸗
noc. de vili. hūa. ꝯdi. Supbus vt magnificus
videat̄ ſatagit veſtiri mollibus. duplicibꝰ in/
dui. ꝓcioſis ornari. ⁊ de quolibet tali dr̄ Lu.
xiiij. Qui ſe exaltat humiliabitur. Tertio pec
cāt in ornatu corpis facies ſuas colorando in
ꝯtemptū ſui creatoris. Quia dicit Ambroſi⸗
us. Deles picturā dei ſi vultum tuum natura
li colore obnubilas. ⁊ exquiſito rubore ꝑfun⸗
dis. Et tales ſimiles ſunt Lucifero quem de⸗
us adeo pulcrum creauit vt omnis lapis ꝓci⸗
oſus opimentū diceretur ſuum Ezech. xxviij
Attamē voluit pulcrior eſſe. cum deo attēpta
uit ſe adequari. Eſa. xiiij. Aſcendā in celum, ⁊
ero ſimilis altiſſimo. Sic ⁊ multi volunt ſe fa⸗
cere pulcriores ꝙ̄ deus eos fecit et plaſma /
uit. ſicut illi qui habent facies pallidas volūt
eas facere rubeas atqꝫ albas. ⁊ qui habent ni
gros crines volunt hr̄e glaucos. ⁊ q̄ habēt cri
nes planos volunt hr̄e criſpos. ⁊ ſic de alijs.
⁊ his cuꝫ apparuerint an̄ tribunal diſtricti iu
dicis xp̄i dicet xp̄us querendo Math. xxij.
Cuius eſt h̄ imago? quaſi diceret. nō eſt mea.
quia ſe aliter fecerūt ꝙ̄ ego eos creaui. Et re/
ſpondēt angeli. Hec eſt imago ceſaris. ſ. dia⸗
boli qui ē rex ſup omnes filios ſuperbie Job
xlj. tunc dicet xp̄s. Date ceſari que ſunt ceſa⸗
ris. ⁊ hoc ſemp intellige de his qui ſe ex ſup⸗
bia ita colorauerūt ⁊ impenitētes diſceſſerūt
Dicit. n. s. Thomas ſcd̄a ſcd̄e. q. clxix. huiuſ
modi fictiones ſine peccato eſſe non poſſūt nō
tamen ſemp eſt mortale. ſed ſolum quando fit
propter laſciuiā vel in dei ꝯtemptū. Et ſb̄dit.
Aliud eſt fingere pulcritudinē ⁊ aliud ē occul
tare turpitudinē ex aliqua cauſa ꝓuenientem
puta ꝑ egritudinē vel huiuſmodi. hoc. n. eſt li
citum. quia ſm̄ apoſtoluꝫ. j. Corinth. xij. que
putamꝰ ignobilia eſſe mēbra corpis. his abū⸗
dantiorem honorē circūdamus. Quarto pec
cant in ornatu ꝑpter nimiā complacentiam ⁊
amorē ⁊ ſollicitudinē ad ornatū corporis. Et
talis amor tantus pōt eſſe ꝙ pōt eſſe peccatū
mortale ⁊ damnat. ſicut refert Humbertus ꝙ
fuit quedā mulier in frācia deuota que ſemel
fuit in raptu. vidit in ſpū magnā comitiſſaꝫ q̄
fuit ei familiaris. ⁊ tamē animā eius demōes
traherent ad infernū. ipſa comitiſſa eiulando
exclamauit. Heu me miſeram. quia ſat̄l caſta
fui ⁊ abſtinēs ⁊ clemens. nec pro alia re dam⸗
nor niſi ꝑpter ornatū veſtium queꝫ dilexi ni/
miū. ⁊ ammonita non ceſſaui. Itē legit̄ d̄ alia
que ꝑpter ornatum veſtiū ⁊ corporis nimiuꝫ
in morte non recipe meruit eucharistie ſacra⸗
mentum. ſed duo pulcerrimi iuuenes aſſiſten
tes acceperunt hoſtiam d̄ manu ſacerdotis. ⁊
ipſa obijt ſine ſacm̄ento. ⁊ tantū de ſecundo.
Quantū ad tertiū iſte diues repr̄hendit̄ d̄ gu⸗
loſitate i edendo cū ſubiūgit̄. ⁊ epulabat̄ quo
tidie ſplēdide. Circa qđ nota ꝙ multi̇ modis R
excedūt diuites i guloſitate edēdi i quibus ⁊
iſte diues exceſſit. p̄mo in ciboꝝ varietate. ſic̄
de multis mundi diuitibus expꝰtuꝫ ē ⁊ q̄tidie
expit̄. q̄ nō in quatuor vel in q̄nqꝫ fercul̄ ꝯtē⸗
tantur ſed aliq̄n fercula eorum adeo multipli
cant̄. ꝙ etiā comedētes in ſedēdo attediātur.
⁊ talis multiplicitas ciboꝝ ⁊ varietas agit ꝓ
magna pte ad vite ipſoꝝ breuitateꝫ. Quia dr̄
Eccl̄i. xxxvij. In multis eſcis nō deerit infir/
mitas. Diſputat. n. Macrobius. ij. ſaturna⸗
liū. vtꝝ difficilioris digeſtionis ſit cibus ſim⸗
plex vel cōformis vel multiplex ⁊ deformis.
Et rn̄det ad illam queſtionē Richardus ph̄s
ꝙ ſimplex cibus ⁊ vniformis ſit facilioris di⸗
geſtionis. Primo. n. videmus ꝙ pecudes q̄
ſimplici alimento veſcunt̄ ſemp ſana ſunt. et
alique pecudes infirmātur potiſſime ille q̄ ho
minū voluptas ꝑ varietates ciboꝝ nitit̄ ſagi
nare. Scd̄a rō. q2 ſimplex cibus cito digerit̄.
in cuius ſignū om̄is medicus ſimplici cibo re
ficit infirmū vt natura. ſ. debilis facilius ſim⸗
plicē cibū in ſui naturā ꝯuertat. Tertia rō. q̄a
ſic̄ citiꝰ nocet vini diuerſitas ꝙ̄ idē vinū in eq̄
li q̄ntitate. ita varietas ciboꝝ i aliqua q̄ntita/
te plus reſiſtit nature ꝙ̄ vnus cibus ſimplex
i ꝯſili q̄ntitate. Quarta rō eſt. q2 qui ſimplicē
cibū ſumit. ſi poſtea infirmet̄ facilius cām ſue
infirmitatis ꝑpendit. ⁊ ꝑ ꝯſequēs pōt ſe faci⸗
lius ꝓcauere. vel a tali cibo ſe abſtinere. vl̄ mi
nuendo q̄ntitatē. q2 ſi multis ⁊ varijs vteret̄.
tūc neſciret cui deberet imputare igit̄ ſimplex
dieta ſalubrior ē inſectāda ꝙ̄ multiplex. Qui
ta ratio eſt talis. diuerſoꝝ ciboꝝ receptorū in
ſtomacho diuerſa ē natura. ⁊ iō agēte natura
vniformiter ex pte ſui quedaꝫ citiꝰ digerūtur
alijs manētibꝰ adhuc crudis. Illud aūt qđ ꝑ⸗
us ifra ſtomachū manēs ꝯuertit̄ cū expectat
ibidē illud qđ poſtea digerendū ē ⁊ corrūpit̄
⁊ areſcit. ſicut in eructationibus ſatis ptꝫ. igi⸗
tur q̄n cibus iſte vniformis ⁊ ideꝫ vniformit̄
digerit̄ vitatur talis putrefactio in ſtomacho
vnde relinquit̄ ꝙ cibus ſimplex facilioris ſit
digeſtōnis ꝙ̄ cibus multiplex. hec ille. Quia
ergo potentes ⁊ diuites multis ferculis ⁊ va
rijs veſcunt̄ ciboꝝ generibꝰ frequētiꝰ infirmā
tur ⁊ citius moriunt̄. Quia dicit Sen̄. in ep̄la
Multas inq̄t multas multa fercula fecerūt
Refert. n. Helmādus. ꝙ ep̄s q̄dā interroga⸗
uit quendā adoleſcentē. Cur inquit contingit
ꝙ ſanior ⁊ pulcrior eſſet i clauſtro ꝙ̄ eſſe ſole/
bat in ſeculo. ille ait. q2 vniformit̄ viuo. i ſecu
lo aūt deformiter ⁊ multiformiter viuebam.
Cui episcopus. Quid inquit comediſti hodie
Satl̄ ait ille. Quid heri? ſimilit̄ ſatis. At ille.
non q̄ro inq̄t de q̄ntitate. ſ3 de qualitate. quid

comediſti hodie q̃d heri. Heri inquit comedi
piſa ⁊ olera. hodie olera ⁊ piſa. ⁊ deiceps pul
cro circuitu eadẽ verba replicauit vt oſtende
ret ſe vti dieta vniformi que ſanitatez p̄ſtat ⁊
decorẽ. Refert etiã Endoxus in geſtis pħoꝝ
de Platone qui fuit pħus athenienſis. ⁊ fuit
in cibis moderatus. idcirco nõ laboribus fra-
ctus. ſ vita ſanus extitit ⁊ lõgeuus. Ait. n. de
ipſo Tullius. ꝙ cũ Timotheus clar⁹ athenis
atq; princeps ciuitatis apud Platonẽ cenam
pegiſſet. eiuſq; ꝯuiuio fuiſſet delicatus. quia
cũ moderamine fuerunt oĩa parata. poſt tri-
duũ p̄nceps dixit Platoni. Cene tue non ſo/
lũ in p̄ñtia. ſed ⁊ poſtera die ſunt iocũde. quia
nõ varietatẽ vel diuerſitatẽ appoſuit ferculo
rum. ſicut faciunt potentes mundi ꝓpter ſup
bie oſtenſionẽ. Quia Seneca ad Lucillũ. vbi
inq̃t diuſa ſunt cibaria inquinãt ⁊ non alunt.
S Secũdo excedũt aliqui in ferculoꝝ delicioſi/
tate. ſicut Nume. xj. de filijs Iſrael qui in he-
remo carnes deſiderabãt. Et iſte diues epu-
labat̃ quotidie ſplẽdide. Ecõtra dicit Sene/
ca. Palatũ tuũ fames excitz nõ ſapores. Tri
plici aũt rõne vt dicit Guilħ. nõ debet homo
q̃rere cibaria delicata. Primo ꝓpter naturaz
vaſ̃ cui cibos quos ſumit infundit. corrumpi
tur. n. q̃cquid infundit̃. Si quis haberet ali-
quod vas quod corrumpet vinũ qđ eẽt infu-
ſum ipſe nõ infũderet ibi đ meliori qđ hr̃et ſed
de viliori. Ad hoc patet qđ dicit Iohel ꝓphe
ta. c. j. Vlulate qui bibitis vinũ in dulcedine.
perijt. n. ab ore veſtro. Ad hoc. n. dicit Inno
cen. de vilita. huma. condi. lib. ij. c. xviij. Gu-
la chaꝝ tributum exigit. ſed viliſſimũ reddit.
q; quãto ſunt delicatiora cibaria. tãto fetidio
ra ſunt ſtercora. ⁊ turpius egerit quod turpi/
ter ingerit. Secũdo ꝓpter hoc nõ ſunt querẽ-
da delicioſa. q; cum delectabilia tibi dãtur ci
baria in adiutoriũ carni aduerſus ſpm̃ concu
piſcenti: erunt duo cõtra vnũ et vincit̃ ſpũs
vñ Berñ. de ꝯdimẽtis. Sufficit vt comeſtibi
les fiãt non concupiſcibiles. ſufficit. n. ꝯcupie
malicia ſua q̃ vix aut nullo mõ ꝑtrãſire poſſet
ad finẽ explendũ nc̃citatis niſi ꝑ abſtinentiaz
vbi q̃ntũcunq; delectatõis cepit hr̃e irritamẽ
ta. fiunt duo ꝯ vnũ. piclitat̃ q; ꝯſcia. Tertio ꝑ
pter hoc cũ carni delicie dant̃ poſt vult eas ex
ꝯſuetudine hr̃e. iuxta illud Prouẽ. xxij. Ado-
leſcẽs iuxta viã ſuã gradit̃. ⁊ cum ſenuerit nõ
recedet ab ea. q̃re hoc: q; ꝯſuetudo ẽ alt̃a na-
tura. i. alterat naturã. ij. ethic̃. Iõ refert Hie-
ro. đ epicuro pħo. ꝙ licet eẽt tãte voluptatis.
ꝙ in ipſa ꝯſtitueret felicitatẽ. cibos tñ ſuos re
pleuit oleribus. pomis ⁊ cibis vilib⁹. determi
nãs eſſe ſic viuẽdũ. eo ꝙ epule exq̃ſite maiorẽ
hẽant penã inq̃rẽdo q̃ȝ voluptatẽ abutendo.
nec poſſe nos vacare ſapie ſi abũdantiã ⁊ fre-
quentiã mẽſe cogitem⁹. Refert. n. Valerius i
polic̃. li. iiij. đ Alexãdro. q̃ in itinere extño pa-
nẽ comedebat. nec delicioſa fercula curabat.
Narrat. n. in geſt romanoꝝ. ꝙ auguſt⁹ ceſar
mimi cibi erat. panẽ ⁊ piſciculos minutos bu
balũ manu p̄ſſam ⁊ ficos virides appetebat.
Tertio excedunt aliqui in cibi auiditate ſicut
q̃ nimis auide vel ardent̃ ſumũt cibũ illũ quẽ
admodũ Eſau Geñ. xxv. qui veniẽs de cam-
po erat valde laſſus. vẽdidit p̄mogenita plẽ-
ticula rubea. Cõtra qđ dicit ſapiẽs Ecc̃i. xxx-
vij. Noli auid⁹ eſſe i oĩi epulatõe. ⁊ nõ te effũ
das ſuꝑ oẽm eſcã. ꝓpter crapulã. n. multi ꝑie
runt. qui aũt abſtinẽs eſt adijciet vitã. Et dic
Guilħ. Signũ auiditatis i ſumẽdo cibũ ẽ tre
mor manuũ. ciphũ vel bolũ tenentiũ effuſio.
Iõ dicit Innoc̃. đ vilit. hu. cõdi. li. ij. c. xviij.
Gula padiſũ claudit. p̄mogenita vẽdit. ſuſpẽ
dit piſtorẽ. ⁊ decollat baptiſtã. Et infra. c. xix
Quid turpi⁹ ebrioſo cui fetor in ore. tremor in
corꝑe. q̃ ꝓmit ſtulta. ꝓdit occulta. cui mẽs ali
enat̃. ⁊ facies trãſformat̃: Quarto excedunt
aliq̃ i ciboꝝ aſſiduitate q̃ frequẽter aſſumunt
cibũ cũ tñ ſufficiat homini bis ad plus i dieſu
mere cibũ. freq̃ns. n. ſũptio cibi multũ nocaua
ẽ corpi. Scdm̃. n. artẽ medicine. de deteriori-
bus rebus vna eſt cibũ addere ſuꝑ cibũ inde-
coctũ. Vñ metriſta. Tu nunq; comedas ſto-
machũ niſi noueris añ Purgatũ. vacuũq; ci
bo quẽ ſumpſeris añ. Idcirco ad frenãdũ gu
lã vide aliq̃ remedia ſpũalia ſupra dñica. iiij.
ſmo. xiiij. H. Sunt et alia remedia generalia T
toti⁹ gule expulſiua. Primũ ẽ ꝯſiderare vilita
tes gule. prima q; guloſi vincũt voraciſſimo-
rũ aĩaliũ voracitatẽ aut edacitatẽ. Nã ſicut di
cit Seneca in epiſtola. xcviij. Thaurus pau/
coꝝ iugeꝝ paſcuis impletur. vna etiam ſilua
pluribus elephantibus ſufficit. homo aũt vix
aere. terra. mari paſcit̃. itaq; ventri obedien/
tes animaliũ loco numerẽtur nõ hominũ. Se
cunda vilitas. q; turpe eſt ꝙ homo inter om-
nia animalia bruta ſtomachi ſui menſurã non
cognoſcat. Unde Seneca. O q̃ȝ turpe eſt ho-
mini rationali plus cibi ingerere q̃ȝ natura cu
piat. ⁊ ſtomachi ſui nõ noſſe mẽſuraȝ. Tertia
vilitas ꝙ ipſoꝝ guloſoꝝ de⁹ vẽter ẽ. ad Phi-
lippẽ. iij. Quod pulcre ꝓbat Hugo lib. ij. de
clauſtro anime ſic dicẽs. Solẽt dijs tẽpla eri-
gi. miſtri ad ſeruiendũ ordinari. pecudes imo
lari. thura cremari. Siquidẽ deo vẽtri tẽplũ
ẽ coq̃na. altare menſa. coci miſtri. pecudes ſũt
cocte carnes. fumus aũt incenſoꝝ eſt odor ſa-
poꝝ. Tales. n. ſunt qui nullũ feſtum credunt
niſi quando bene comedunt. Secundũ reme-
dium eſt ꝙ bñ ⁊ diligenter nocumẽta ꝯſiderẽ
tur que homini ꝑ gulam inferunt̃. ⁊ hec ſunt
tria. Quia p̄mo infert mortez nature. iuxta il-

lud Ecci.xxxvij. Propter crapulaꝫ multi pe
rierunt. Et Galien⁹ dicit. Plures occidit gu
la ꝙ̄ gladius. Item morte anime.j. Thimot.
v. Uidua in delitijs viuens eſt mortua. Ido
dicit Job.vj. Aut guſtare quis poterit quod
guſtatū affert mortē. Item ꝑditionē vite eter
ne que ē mors eterna. quia diues epulo ſepul
tus ē in inferno. Secundū nocumentū. qꝫ gu
la excludit hominē a paradiſi gaudijs. vt pa
tet in Adā. Itē priuat hominē dignitate ſpū
ali. vt patet in Eſau qui primogenita ꝑdidit
ꝓpter lenticulā. de quo ſupra. Itē in corde di
ſponit ⁊ preparat locum aduerſarijs Math.
viij. Si eijcis nos hic mitte nos in porcos .i.i
eſt i guloſos ⁊ voluptuoſos. Tertium nocu
mentuꝫ eſt ꝙ hominē ſubiecit omnibus cala
mitatibus pñtis miſerie. quaꝝ nullam homo
ſenſiſſet ſi ꝑ gulam ꝑ̄uaricatus Adaꝫ dei ꝑ̄ce
ptuꝫ nō fuiſſet. Tertiū remediū ē ꝙ homo ſꝑ
ſequat̄ rōnis ductum cū aplo Philippen.iiij
Scio ſatiari ⁊ eſurire. ſcio abundare ⁊ penuri
am pati. Quod v̾bum ꝑtractans Grego. i li
bro moral. dicit. Qui acceptis alimentis non
ad ingurgitatōem vētris vtit̄. ſed ad repara
tionē v̾tutis. nec plus carni tribuit ꝙ̄ nccītas
exigit ſcit ſatiari. Qui alimētoꝝ inopiam ſine
murmure tolerat. nec ꝓ nccītate vict⁹ agit ali
quid vñ anima laqueuꝫ peccati incurrat. ſcit
eſurire ⁊ ſitire. Quē v̾o ſuꝑbia ī abundantia
nō eleuat vel in nccītate cupiditas nō irritat.
A nouit abundare ⁊ penuriā pati. Sūt ⁊ alia re
media ꝑ̄ter illa tria contra guloſitatē. Primū
ē elongatio ab his q̄ dant occaſiōꝫ excedēdi i
cibo ⁊ potu. ſicut ē delectabilitas vl̾ varietas
aut nimietas ciboꝝ. licet .n. illud Ecci.xxj. q̄ſi
a facie colubri fuge peccata. ⁊ ſi acceſſeri ad
ea ſuſcipiēt te. videat̄ generalit̄ dictū d̾ omni
pctō. ſpāliter tamē pōt referri ad iſta peccata
in quibus tēptat ſanitas vel voluptas. In ill̄
eñi i quibus tēptat aduerſitas melius pōt ex
pectari ꝯflictus. Sꝫ nō ē ſecuꝝ accedē ad mē
ſam vbi nimia varietas ⁊ ꝑdelicata appoſita
ſunt homi qui vult curari ab hoc vitio. Hoc
inſinuatur Geñ.iij. vbi legit̄. Uidit mulier li
gnū ꝙ eēt bonū ad veſcēdū ⁊ pulcꝝ ocul̾ aſpe
ctuq̄ꝫ delectabile. tulit d̾ fructu illi⁹ ⁊ comedit
Iō dicit Grego. Nō licꝫ intueri qđ nō licꝫ cō
cupiſci. Et Eſa.xxviij. loquēs d̾ flore exulta
tōis glorie dicit. Qđ cū aſpexerit vidēs ſtatiꝫ
vt manu tenuerit deuorabit illud. quare nō ē
ſecuꝝ videre delectabilia. Scōm remedium ē
freq̄nter conſiderare qualis poſt mortē ſit ca
ro futura q̄ modo ꝑ guloſitatē impinguatur.
hoc remediū dicit Grego⁹. Nihil .n. valet ad
domandū carnis deſideria ſicut cogitare qua
lis ſit caro futura mortua. Tertiū remediuꝫ ē
meditatō et̾ne vite ſiue cene ad quam inuita
ti ſum⁹. Hoc remediū docuit nos dñs vbi ad
cenā illam nos inuitatos eē docuit Luc.xiiij.
Aliter meditat̄ ad cenam delicatam inuitat⁹.
q̄ ergo inuitatus ē parum comedat in prādio
ne cenā amittat magnā. ad hanc cenā ꝑducat
nos pr̄ ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus.

De eadem dñica. Sermo.ij.

Mortuus ē diues

⁊ ſepultus ē i inferno. eleuans autē
oculos ſuos cuꝫ eēt i tormētis. vidit
Abraā a longe ⁊ Lazaꝝ in ſinu eius. Ita ſcri
bitur Luc. vbi ſupra. Plinius in ſpeculo na A
turali dicit. Cecos catulos parit canis q̄ quā
to longiori t̄pe nutriunt̄ lacte tanto tardi⁹ vi
ſum accipiunt. Idē dicit Ariſtot. viij. anima
liū. Catuli inq̄t canis om̄es ceci naſcūtur ⁊ añ
nonum diē nihil vidēt. ⁊ ſi hoc tēpore paſcun
tur lacte pingui. tunc aut nihil aut male vide
re poſſunt. Si aūt macro lacte nutriunt̄ tunc
clare vidēt ⁊ fortiores erunt. ⁊ quādo eis par
ce dat̄ cibus. vt dicit Plinius. optimus eſt fe
tus q̄ nouiſſime cernere incipit. vl̾ quē primo
mater defert i cubile. Moraliter omnes ho
mines generalit̄ generātur ceci nō hñtes ocu
los fidei. ſed vt gentiles nati ſumus ⁊ i ira dei
iuxta illud apoſtoli ad Ephes.ij. Eramus na
tura filij ire ſic̄ ⁊ ceteri.ſ. gētes. Sed cū ꝑ gra
tiam in baptiſmo renati ſumus. ⁊ ad etatē ad
ultam iam ꝑuenimus adhuc in cecitate mane
mus ꝙ mala nobis imminētia non videmus.
Ideo dicit dñs Eſa.xlij. Quis cecus niſi ſer
uus meus? Et ratio huius cecitatis ē. q̄a nu
trimur in lacte pingui delitiaꝝ huius mundi.
quo impediunt̄ oculi multoꝝ ne videant gau
dia electoꝝ aut penas damnatoꝝ. Qui auteꝫ
nutriunt̄ lacte macro tribulationū cognoſcūt
ſeipſos ⁊ deū. ſicut factum eſt ad lr̄am de his
duobus. vicꝫ diuite auaro ⁊ Lazaro mēdico
Nā diues i delitijs excecatus fuit. nec eſt ma
la ſibi futura contēplatus. ideo finaliter i in
ferno ē ſepultus. Sed paup ꝑ ſuam miſeriam
in requie ē trāſlat⁹. Quia dr̄ i hodierno euan
gelio. Factū ē vt moreret̄ mēdicus. ⁊ portat⁹
ē ab angelis in ſinū abrae. Sꝫ d̾ diuite dicunt
v̾ba ꝑ̄libata. Mortuus eſt diues ⁊c̄. In qui
bus verbis deſcribitur pena damnati diuitis
dupl̄r. ab inferiori in ꝓfunditate tormentorū.
⁊ ſuperiori in viſione electoꝝ. Quantuꝫ ad pri
mū deſcribitur pena ipſius ab inferiori i ꝓfū
ditate tormentoꝝ cum dicit euāgeliſta. Mor B
tuus eſt diues ⁊ ſepultus eſt i inferno. Circa
quod notandū mors eſt triplex. Prima ē cor
poralis. ⁊ fit quādo a corꝑe anima ꝓpter defe
ctum caloris naturalis ⁊ humidi radicalis ſe
paratur. iuxta illud Ariſtot. i de mor. ⁊ vita.
Mors eſt corruptio in omnibus .ſ. aīalibus

ꝓpter calidi defectum. ⁊ hec mors ē ꝯmunis
ſingulis viuentibus. ſm illud. ij. Regū. xiiij.
Omnes morimur. ⁊ ſicut aqua in terrā dilabi
mur. Hec mors eſt ſemꝑ cogitanda. Quia di=
cit Bern. in quodā ſermone. vbi non cogitan
tē de morte reꝓhendit dicens. Miſer homo
quare nō omni hora ad mortē te diſponis. co=
gita te iam mortuū cum ſis de neceſſitate mo/
riturus. diſtingue qualiter oculi vertent̄ i ca=
pite. vene rumpent̄ in corꝑe. ⁊ cor ſcindet̄ do
lore. hec Bern. Hanc mortē iſte diues nō co/
gitauit. quia ſi eam cogitaſſet in ſuꝑbia ⁊ gu=
loſitate nō peccaſſet. Quia dicit Plato in fe=
drone. Mortis meditatō ē quaſi frenū homi
nū affectus refrenās. ne affluāt et diſcurrāt ꝑ
latitudines ambitionū ⁊ libidinū. Scḋa autē
mors eſt ſpūalis. et nihil aliud eſt niſi receſſio
dei ab hoīe. Tunc. n. aīa morit̄ cū deus qui ē
vita eius ab ea recedit. Sicut. n. recedente lu
ce occupāt nos tenebre. ſic recedēte aīa a deo
ꝑ pctm̄. morte ſpūali tanq̄ noctis tenebris oc
cupat̄ ſiue i tenebris ſepelit̄. ſicut ille epūs ec
cleſie ſardis. ꝺ quo Apocal. iij. Scio oꝑa tua
q꞉ nomen habes ꝙ viuas ſed mortuus es. Et
hec mors ſpūalis cauſat̄ ꝑ quolibꝫ pctm̄ mor
tale. dicente Salomone Sap. xvj. Hō ꝑ ma=
liciā occidit animā ſuam. Et ꝺ peni. di. j. c. om
nis. ⁊ diſt. iiij. ꝑ totum. Per peccatū mortale
aīa occiditur. Et. xxvj. q. ij. Qui ſine. Aug⁹.
Hec. n. mors eſt timenda exēplo Dauid ꝗ ait
in pſ. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdor=
miā in morte. quaſi diceret ſm glo. Illumina
oculos meos. dans mihi intellectū verum ne
torpeā ⁊ delectatōnem in pctō habeā. Tertia
mors ē eternalis ſeu gehēnalis. ꝺ q̄ pſ. xlviij.
Quaſi oues i inferno poſiti ſunt. mors depa/
ſcet eos. De hac etiā de pe. di. vlt̄. De iſtꝭ tri=
bus mortibus dicit Linconienſis dicto. xxv.
Eſt itaq̄ triplex mors. ſ. diuiſio aīe ⁊ corporꝭ.
⁊ diuiſio voluntatis hoīs a voluntate dei.
⁊ immanitas gehēnalis pene que detinet dā/
natos homines velut ſemꝑ moriētes. et nūq̄
tamē penitus extinctos. ſed ꝑpetue a domini
iocunditate ſeꝑatos. His tribus mortibus ē
iſte diues mortuus qui eſt in inferno iā ſepul
tus. Et dicit notanter. Mortuus eſt diues.
C Ubi nota. ꝙdam diuites de diuitijs gloriant̄
⁊ iactant ſe. ſed fatui ſunt. ſicut ꝓbat Hol. lec.
vj. Fatuus inq̄t eſt ſemnarius ꝗ ſe iactaret ꝺ
onere qḋ portat cuꝫ inde nihil lucret̄ niſi dor=
ſuꝫ excoriatū ⁊ corpus fatigatū. ⁊ cū tota die
portauit onus ſuū i fine diei ducit̄ ad ſtabulū
⁊ onus ſuū ducit̄ ad thalamū ⁊ ab eo elonga
tur. Sic malus diues ē quaſi equus ſemnari=
us ꝗ portat theſaurꝫ dñi ſui ꝗ eſt mūdus. vl̄ ꝗ
nihil inde lucrat̄ niſi remorſum conſcie ⁊ fati
gationē corꝑis ⁊ aīe. ⁊ i fine vite ſue ducit̄ ad
ſtabulū iferni. ⁊ theſauri ſui aut diuitie repo=
nunt̄ i thalamo mūdi. ſicut ptꝫ de Balthaſar
rege Dañ. v. qui in diuitijs ſuis gloriabat̄ fa
ciens magnū conuiuiū optimatibus ſuis. ⁊ p̄
cepit vt afferrēt vaſa aurea ⁊ argētea ꝗ aſpor
tauerat auus eius de Hieruſalem vt biberēt
ex eis. ⁊ eadē nocte interfectus eſt Balthaſar
⁊ miſſ⁹ i ſtabulū iferni ⁊ diuitie ſue ſūt ab alijs
capte. Sic etiā patuit de iſto diuite ꝗ hic epu
labat̄ q̄tidie ſplēdide. ⁊ poſt mortē ſepultus ē
i inferno. Et ideo hi ⁊ oīs diuites ꝺ diuitijs
ſuis ſe iactantes aut gloriātes ſunt peiores q̄
ſemnarius. q꞉ ſemnarius aliquā requiē habꝫ
in ſtabulo. ſed malus diues nullā requiē ha/
bebit i inferno. Quia de talibus dicit Hiere.
vj. Seruietꝭ dijs alienis qui nō dabūt vobis
requiē. Ideo dicit ſapiēs Eccſ. v. Eſt ⁊ alia
ifirmitas peſſima quā vidi ſb ſole. diuitie ꝯſ=
uate in malū domini ſui. Secundo fatuus fo
ret qui gloriaretur vel ſe iactaret ꝙ ſpinā por
taret in pede. quia ſpine diuitie ſunt Lu. viij.
Pes affectio cordis. Fatuum ē igitur de di/
uitijs gloriari. Quia dicit Seneca in epiſtola
liij. Nemo alius eſt deo dignus q̄ qui diuiti/
as contempſerit quarum poſſeſſionē tibi non
interdico. ſed efficere volo vt illas intrepide
poſſideas. Tertio fatuus foret ꝗ ꝺ tali re glo/
riaret̄ ⁊ ſe iactaret. q̄ res leticia ⁊ ſecuritate ꝓ=
uaret. hoc autē faciunt diuitie. ꝗa auferūt ab
homine tria. vicꝫ liberalitatē. hilaritatē. ⁊ ſe/
curitatem. Unde Sen. i epiſtola. lxxvij. Ter
rena acquiſita libertatē veſtrā extorſerūt. Di
cit etiaꝫ Holcot vbi ſupra. ꝙ omnis diues ſu
ſpitioſus ē. ſi videt pauꝑem eſtimat eum eſſe
furē. ſi diuitē putat eum eſſe p̄donē. ⁊ hi diui/
tes ꝺ ſuis diuitijs gloriantes ſepeliētur in in=
ferno ſi diſcedunt impenitentes. Alij ſunt di= D
uites qui diuitias ſuas cum vſuris. fraudib⁹
alijſq̄ iniurijs lucrantur ⁊ ꝯgregant. vt ꝑ ini=
quam emptionē vel venditionē. vt ꝗ vēdunt
res ſuas longe charius ꝓpter dilationeꝫ q̄ ſi
eis incontinēti ſoluerēt. vt extra ꝺ vſuris. cō=
ſuluit. vel qui ꝓmpta pecunia emunt ⁊ imme
diate ꝓpter dilationē vendunt foro chariori.
vel qui cum iniquo ludo pecunias cumulant
aut cum iniq̄s ponderibus vel menſuris. De
iſtis omnibus dr̄ Eſa. v. Ue qui coniungitis
domū ad domuꝫ. ſ. ꝑ auariciam. Et in epiſto/
la Jude. Ue his qui in viam Caym abierūt.
Principiū caym fuit auaricia. Uñ in viā Ca
ym abierūt ꝗ auariciā ſecuti fuerūt. Et Apo=
cal. viij. Ue ve ve habitātibus i tra. habitan
tes i terra ad modū talpaꝝ ſunt auari. Tertij
diuites ſunt ꝗ licꝫ habeāt diuitias iuſte acq̄ſi
tas. tamē eas i ſuꝑbia expēdūt. nec aliq̄d pau
peribus impartiuntur. cum tamē dicit Chry=
ſoſ. ſuꝑ Mat. Nō ꝓpter hoc diuitias accepi=

ſti vt in laſciuia conſumas. ſed vt in elemoſy/
nas expēdas. Et Baſilius dicit. Eſt panis fa
melici quem tu tenes. nudi tunica quam i con
claui ſeruas. diſcalciati calcei q̄ penes te mar=
ceſcunt. indigētis argētum quod poſſides hu
matū. Ideo de vnoquoq; talium diuitū po/
teſt dici verbum p̄miſſuȝ. Mortuus ē diues
ꝛ ſepultus ē i inferno. qꝛ diuitie dep̄mūt om̄s
tales. Iō Cap. vij. compant̄ luto cū dr̄. Tan
q̄ lutū eſtimabit̄ argētum i ꝯſpectu illius. Et
E merito compat̄ luto argētuȝ. Primo qꝛ dicit
Hol. lec. xcj. q̄ ē deturpatiuū cuiuſcūq; quod
tangit ꝓpter ſuam feditatē. Vn̄ qui cadit i lu
tum totaliter i corpore deturpatur. Iſto mo=
do qui cadit in amorē argenti vel pecunie ne=
ceſſario maculabit̄. Probat̄ etiam i alio. ſi p̄=
trahatur argētum ſup̄ albiſſimū p̄gamenum
relinq̄tur ab argēto vna linea nigra in perga=
meno. ꝛ tamē argētum ē albū ꝛ etiam p̄game
nū. Eodē mō licȝ aīa ſit innocēs ꝛ mūda. ꝛ ar=
gentū ſit res in ſuo genere bona. qꝛ oīs creatu
ra dei ē bona bn̄ ea vtētibus. tamē ſi fortit̄ in
primat̄ aīe p̄ amorē relinq̄t lineā nigram pc̄ti
cuius vlteri⁹ pūctus ē caſus ad infernū. Iob
xxj. Tenēt tympanū ꝛc̄. ꝛ ducūt i bonis dies
ſuos. ꝛ i puncto ad inferna deſcēdūt. De iſto
luto dr̄ Abacuc. ij. Ve qui ꝯgregat non ſua
vſq; quo ꝛ aggrauat ꝯtra ſe denſum lutū. Se
cundo lutū ē tenax ꝛ retētiuū. vn̄ hō non am=
bulat i ꝓfundo luti niſi cū magno labore ꝛ fre
quent̄ infigit̄. ꝛ ſtat immobilis niſi ſibi caue/
at. Ita ē d̄ ambulante i amore pecunie. retine
tur. n. mēte ꝛ infigit̄ ne hō poſſit ꝑficere meri/
to ſpūalis vite. In cuius figura rex Pharao
egypti opp̄ſſit filios iſrl̄ ſuitute luti ꝛ lateris.
ne eſſent liberi in regno ſuo Exod. v. Ita dia=
bolus exn̄s i mundo nitit̄ opprimere ſuitute
argenti ꝛ diuitiaꝝ. ſciens q̄ nemo poſſit duo=
bus dn̄is ſeruire. Math. vj. ꝛ Luc. xvj. Nō
poteſtis deo ſuire ꝛ mām̄one. Et q̄ ſuiūt mā
mone infigunt̄ in luto q̄ non pn̄t ꝑficere. Iō
orat pſ̄. lxviij. Eripe me d̄ luto vt nō infigar.
F Recitat Ariſtotl̄. in poetria ſua q̄ poete ara/
bici vocarūt dona ꝯpedes. qꝛ ſicut ꝯpeditus
nō pōt incedere ſicut vellet ꝛ poſſet ſm̄ moti/
uā ṽtutē corpis ſui. ſ restringit̄ ꝛ retrahit̄ ad
ambulandū ſm̄ mēſuram quā compedes ſibi
limitāt ꝛ ꝯcedūt. Ita reſpiciētes dona quan=
tūcunq; ſint diſcreti ꝛ fortes i iuſticia. ſentiūt
tn̄ ſe conſtrictos ꝛ retētos. ꝛ quaſi q̄dammo=
do compeditos ne liberi exerceāt quod iuſti/
cia eis ſuadet. Tertio ſicut de luto decocto fi=
unt lateres durabiles contra ignē. ſic amato=
res luti. i. pecunie fiūt apti vt ponant̄ i igne in
fernali imꝑpetuū. Ideo dr̄ hic. Mortuus ē
diues ꝛ ſepultus ē in inferno. Legitur etiaȝ d̄
alio diuite pecuniaꝝ nimiū amatore. q̄ tempo
re famis ne audiret voces q̄rulosas pauperū
ad quandā ſuā hereditatē iuxta p̄dium ſe trā
ſtulit. ibi p̄ nimia fame paup̄ popul⁹ clamans
ꝛ eum ſequēs ꝓpter ſuſtentatōem. quorū vo=
ces audiēs dixit. Nō durabo cū canibus iſtꝭ.
ꝛ ſic fecit menſam ſuā locare retro in aliam ca
merā vbi tales voces paupeꝝ audire nō poſ/
ſet. ꝛ ſtatim q̄dam armatus pulſauit in porta
dicens. Nuncius dei ſum. ꝛ volo loq̄ cum do
mio tuo. Sȝ cū ſeruitor d̄ mandato dn̄i ſui eū
aſſeruit ibi non eſſe. rn̄dit iuuenis. Nam in il=
lam camerā ideo ſe tranſtulit ne clamorē pau
peꝝ audiret. ꝛ nunc ex parte dei ego eum cito
vt compareat corā deo reddere rōem de tēpo
ralibus om̄ibus ſibi ꝯmiſſis. Qui diues mox
ad mortē infirmatus a charis ſuis ad pn̄iaȝ ꝛ
confeſſionē exhortatur attētius. quos ille au=
dire renuit ſed dixit. Ego ad iudiciū citat⁹ cō
parui. ꝛ ad eternā mortē iam iudicatus ſuȝ ſi=
ne omni ſpe ſalutis. Quia ſicut nō exercui mi
ſericordiā ꝛ compaſſiōȝ ad paupes. ſic eadem
diſcretione ſine miſericordia ſentētiatus ſum
ꝛ ſic infelicē animā expirauit. ꝛ res. corpus ꝛ
animā amiſit. Quantuȝ ad ſcd̄m deſcribitur
pena iſtius damnati diuitꝭ a ſupiori i viſione
electorum cum dicit. Eleuans aūt oculos cuȝ
eſſet in tormētis. Pro quo nota. magiſter lib. G
iiij. ſniarum. diſ. vlt̄. dicit. Tradunt ſancti q̄
boni malos ꝛ mali bonos vidēt vſq; ad diem
iudicij. poſt iudiciū ṽo boni videbunt malos
ſ non mali bonos. Et allegat ibidē. b. Grego
rium ſup̄ Lucā. omel̄. iiij. Infideles inquit in
imo poſiti ante diem iudicij fideles ſup̄ ſe po=
ſitos in requie contēplant̄. quoꝝ gaudia poſt
contemplari nō poſſunt. Sȝ hoc lucidius ex=
planat. s. Tho. p̄ma ſcd̄e. q. vj. arti. iij. dicēs.
Damnati nō cognoſcūt qualis ſit gloria bea=
torum. ſ ſolummō cognoſcunt eos eſſe in gl̄ia
quadaȝ ineſtimabili. ꝛ hoc an̄ diē iudicij. ꝛ ex
hoc turbabunt̄. tum ꝓpter inuidiam. tum q̄a
gl̄iam amiſerunt. Sed poſt diē iudicij p̄uabū=
tur illa viſione. ꝛ ex hoc pena eorum augebit̄
qꝛ memoriā habebūt gr̄e beatoꝝ quam vide=
runt i iudicio vel an̄. Et vlterius affligent̄ ex
hoc q̄ videbūt ſe indignos reputari vidē glo
riam ſanctorū quam ſancti merentur hr̄e. Ex
his ṽbis ſancti Thome clare lucet. q̄ iſte di=
ues qꝛ gl̄iam electoꝝ ꝯtēplat̄ ex hoc pena ſua
ſibi ꝛ alioꝝ damnatoꝝ augmētatur. Quia di
cit pſ̄. cxj. Peccator videbit ꝛ iraſcet̄. denti=
bus ſuis fremet ꝛ tabeſcet. Quod ṽbum tra=
ctat Bonauētura p̄te. j. q. iij. Damnati tunc
dentibus ſuis frement ꝛ tabeſcent. quādo vi=
gebit odiū in eis ꝛ inuidia vehement̄ triſtabū
tur ꝛ tabeſcēt in gl̄ia electorū dei. ꝛ qꝛ nec ipſi
ad btitudinē poſſunt p̄tingere nec alios pn̄t a
ſtatu btitudis amouere. iō in ſeipſis tabeſcūt

H ⁊ ꝯfundunt᷑. Et dicit notant᷑. eleuãs oculos ⁊
vidit. Ubi nota. Holcot ſup li. Sap. ſup illo
ṽbo videamus ſi ſermones eius veri ſũt. lec.
xxvj. dicit ꝙ humane ꝯditõis ⁊ cognitõis cõ
ſideratio q̃ in ſenſibus exteriorib9 ꝑ oculuꝫ
deſignatur ad quatuoꝛ debet ſe extẽdere in ꝑ
ſenti vita noſtra vt bñ ⁊ virtuoſe regatur que
tamẽ iſte diues hic non ꝓuidit. Si. n. bñ ⁊ vir
tuoſe viuere velimus. opoꝛꝫ vt videam9 q̃d
ſupꝛa nos patet. quid intra nos latꝫ. quid cir-
ca nos cernit᷑. q̃d ſub nobis ſternit᷑. videam9
ergo ſupnã ꝓmioꝝ affluẽtiam. videamus int᷑
nam ꝯmiſſoꝝ conſciam. videamus fraternaꝫ
ꝓximoꝝ indigẽtiam. videamus eternoꝝ toꝛ/
mẽtoꝝ vehemẽtiã. Primo igit᷑ videam9 ſup/
noꝝ ꝓmioꝝ affluẽtiam recolẽdo iocunditatẽ
illius btitudinis q̃ nobis ꝓmittitur in celis. ⁊
ſtatim vileſcit q̃cquid ꝑcioſum inuenit᷑ i ter-
ris. Dicit iõ pſ. viij. Uidebo celos tuos opa
digitoꝝ tuoꝝ. lunã ⁊ ſtellas q̃ tu fũdaſti. Sed
notandũ ꝙ ille qui in ꝓfundo puteo circa me-
ridiẽ videt ſtellas. ⁊ ille q̃ ſtat i ſupficie t̃re in
lumie nullã videt ſtellã. eodẽ mõ ille q̃ ponit᷑ i
ꝓfũdo humilitatꝭ. tribulatiõis ⁊ anguſtie ſu-
ſpirat in celũ ⁊ clamat ad deũ. qui ṽo ſtat i lu
mine mũdi ⁊ claritate mũdane laſciuie ⁊ ſup/
bie ſtellas videre nõ põt. Eſt. n. vnũ expimẽ-
tum ꝙ ſi denarius ponatur in vna ſcutella va
cua recedaturq; a ſcutella donec denari9 deſi-
nat videri. ſi aqua ſup ipſum infundat᷑. ſtan-
te oculo in eadẽ diſtantia denari9 iterũ appa-
rebit ꝓpter aquã ſupinfuſam denario. Mo-
ralit᷑ denarius iſte vitã et̃nã deſigt. Mat. xx
Nõne ex denario diurno ꝯueniſti mecũ. Iſte
denarius nõ videt᷑ a q̃buſdã hoĩbus in hac
vita dũ i dignitatib9 ⁊ voluptatib9 ⁊ honoꝛi/
bus elõgantur a deo. quales fuerunt ſacerdo
tes d̃ quibus dr̃ Dañ. xiij. Declinauerũt ocu
los ſuos ne viderẽt celum. neq; recoꝛdarẽtur
iudicioꝝ iuſtoꝝ. qualis etiã fuit iſte diues q̃ i
dignitate diuitiaruꝫ ⁊ ſupfluitate poſitus ſu-
pernam ꝓmioꝛum affluẽtiaꝫ non ꝓuidit. ⁊ iõ
ad illa cum eſſet in toꝛmẽtis oculos eleuauit.
ꝗ tarde fuit. ſed ſi ponãtur i infirmitate. tribu-
latione ⁊ ꝑſecutione. tunc bñ recoꝛdabũtur d̃
I deo ⁊ d̃ celo ad quod facti ſũt. Hic nota ꝙ ve-
ſptiliones hñt debiles oculos. Cauſa ẽ. quia
humoꝛ chꝛyſtallinus qui ẽ neceſſarius oculo
ad vidẽdum tranſit in ſubſtantiã alaruꝫ. ideo
habẽt alas curiales. ⁊ ſic ꝓpter volatum ami
ſerunt viſum. quia ſubtractũ ẽ oculis qđ po-
ſitum ẽ in alis. Hi ſignificant ſupbos q̃ quan
to magis volare nitũtur tanto magis grã di/
uini luminis pꝛiuãtur. quia tota intẽtio eoꝝ
que deberet eſſe in conſiderando celeſtia tran
ſiuit in pẽnas ambitionis. quia tota eoꝛuꝫ co-
gitatio ẽ quomõ poſſint gradatim aſcẽdere d̃

dignitate in dignitatẽ. Cã aũt quare ꝓ celeſti
bus ꝓmijs nõ laboꝛamus ẽ. qꝛ ipſa non vide/
mus. ſicut homo q̃ tranſit ꝑ mercimonia coo-
perta q̃ nõ põt videre nõ tẽptatur ea emẽ. Sꝫ
in nũdinis quãdo ea plane videt ſtatim incli/
natur ad emẽdum. Sic ẽ ex pte iſta. vñ Act.
vij. Stephanus cuꝫ vidit celos aptos ſtatim
volebat emere dicẽs. Domine accipe ſpiritũ
meũ. Iõ dicitur Pꝛouer. xxxj. d̃ foꝛte mulie/
re. conſiderauit agrũ ⁊ emit eum. ⁊ infra. Gu
ſtauit ⁊ vidit q̃ꝛ bona ẽ negociatio eius. Sꝫ d̃
multis euenit ſicut d̃ Moyſe qui aſcẽdit i mõ
tẽ qui dicit᷑ Nebo qui ẽ in terra Moab in ṽ-
tice phaſga contra Hiericho. d̃ quo monte
notur. vt habet᷑ Num. xxvij. vidit terram ꝓ/
miſſionis. ꝗ eam non intrauit. quia ibidẽ moꝛ
tuus fuit vt dicit Hiero. Sic quidaꝫ lr̃ati qui
aſcẽdũt montes dignitatum. videt celeſtia ꝑ
ſacraꝫ ſcripturã. ꝗ eam nunq̃ꝫ intrant. ſicut di
cit. b. Aug. Indocti rapiunt celum. ⁊ nos cuꝫ
ſciẽtijs noſtris ad infernuꝫ dimergimur. Se- K
cundo videamus internã commiſſoꝝ conſciẽ
tiam. diſcutiamus peccata noſtra cogitantes
ṽba ſacre ſcripture. Scriptoꝛ. n. ſi oculos ſu-
os auertit a libꝛo peſſimã lr̃am ⁊ turpiſſimuꝫ
libꝛum facit. qꝛ bona ſcriptura diligẽtiſſimaꝫ
requirit viſioneꝫ. Moraliter libꝛi noſtri ſunt
conſcie. ſm illud Dañ. vij. Iudicium ſedit et
libꝛi apti ſunt. conſciẽtiarum vicꝫ ſm gloſaꝫ.
Et Apoc. xx. Liber. ſ. vite aptus ẽ. ⁊ iudica/
ti ſunt moꝛtui ex his q̃ ſcripta erant i libꝛis vi-
delicꝫ ꝯſciarum ſm opa eoꝝ. Aduertam9 er/
go quid ſcribamus. quod falſum ẽ coꝛrigam9
dũ poſſumus ꝑ pniam. Et hec ẽ conditõ ocu-
li ꝙ optime videt alia q̃ directe ſibi opponun
tur. ꝗ ſemetipm nullo mõ põt videre niſi i ſpe
culo repñtante ſe. ita ẽ de nobis. Alioꝛum de
fectus optime notamus. ⁊ ꝓpꝛios nõ videm9
niſi foꝛte ꝑ ſpeculum. hoc eſt ꝑ coꝛrectionẽ ali
cuius ſancti ⁊ honeſti viri. iuxta illud apl̃i. j.
ad Coꝛ. xiij. Uidemus nũc ꝑ ſpeculũ. Et ta/
lẽ quẽlibꝫ arguit ſaluatoꝛ Math. vij. Uides
feſtucam in oculo fratris tui. ⁊ trabẽ in oculo
tuo nõ conſideras. hypocrita eijce primũ tra-
bẽ d̃ oculo tuo. ⁊ tunc videbis eijcere feſtucaꝫ
d̃ oculo fratris tui. Uñ pſper d̃ vita ꝯtẽplati-
ua li. ij. Tãdiu inquit q̃s pctã ſua q̃ noſſe ⁊ fle
re deberet ignoꝛat q̃ꝛdiu curioſe ꝯſiderat alie
na. ꝙ ſi moꝛes ſuos ad ſeipm ꝯuerſus aſpici/
at nõ requirit qđ i alijs rephẽdat. ꝗ qđ in ſe lu
geat. Iõ ſignant᷑ dicit ſaluatoꝛ Mar. xiij. vi
dete voſmetipſos. Sup quo dicit Baſilius i
hexame. li. iij. Reuera oim̃ creaturaꝝ difficili
mũ eſt conſiderare ſemetipſum. vñ ſolus ocu
lus q̃ extrinſec9 habet᷑ inſpiciẽs ſemetipm nõ
valet intueri. Sic etiã ipſa ꝯſcia ſat' acute alie
na delicta ꝯtẽplans tardioꝛ ẽ erga ſuoꝛuꝫ vi/

tioꝝ cognitionē. Et ſignanť dicit vnicuiqꝫ no
ſtrū Hiere.ij. Uide ꝙ malū ⁊ amaꝝ ē te dere
liquiſſe dn̄m deū tuū. te inquit ⁊ nō alios tm̄.
Ex his iā patet ꝙ iſte diues internā ꝯmiſſorū
conſciam nō vidit. q: ſi vidiſſet eā vtiqꝫ corre
L xiſſet. ⁊ nō ad locū tormentoꝝ ꝑueniſſet. Ter
tio videamus fraťnā ꝓximoꝝ indigentiaꝫ. q̄a
hoc mandat dn̄s cuilibet diuiti Gen̄. xxxvij.
Uide ſi cuncta ꝓſpera ſint apud fratres tuos
Sed reuera multi viderunt fratres ſuos indi
gētes. ſicut ſacerdos. ⁊ leuita viderunt vulne
ratū. Luc̄. x. Leuita cum eſſet ſecus locū ⁊ vi
deret eū ꝑtranſijt. Sed an̄ dr̄ ꝺ ſacerdote. Ac
cidit vt ſacerdos quidā deſcēderet eadē via ⁊
viſo illo p̄teriuit. Similiť iſte diues omni die
vidit paupem Lazarum iacentē ad ianuā ſu/
am. ſed immiſericors p̄teriuit. nec ei micaꝫ pa
nis prebuit vel prebere iuſſit. Jō de vnoquo=
qꝫ talium dr̄. j. Johis. iij. Qui habuerit ſub/
ſtantiā. i. diuitias huius mūdi. ⁊ viderit ncc̄i=
tatē hr̄e fratrē ſuuꝫ. ⁊ clauſerit viſcera ſua ab
eo. ſ. ſubuentōꝫ denegando ſibi. quō charitas
dei manet i eo. q. di. nullo mō. Jdeo videamꝰ
nos paupeꝝ indigētiā ſicut ſamaritanꝰ q̄ vul=
nera ſauciati alligauit. ⁊ i ſtabulū ſuū duxit ⁊
curā eius egit. Lu. x. q: dicit Hiero. i epiſtola
Non memi me legiſſe morte mala mortuū q̄ li
bēter opa pietatꝭ exercuit. habꝫ. n. multos in=
terceſſores. ⁊ impoſſibile ē p̄ces multorū non
exaudiri. Sed ꝺ iſto diuite dicit Chryſ. Hic
diues damnať. nō q: diues erat. ſ q: paupis
miſertꝰ nō fuit. Et. b. Greg. Hinc colligēdum
ē q̄ pena multcādus ſit q̄ aliena diripuit ſi in=
ferni damnatōe ꝑcutitur. q̄ ꝓpria nō largitur
B Quarto videamus eternam tormētoꝝ vehe=
mētiam. homo q̄ nō diligēter ꝓuidet ſibi ꝺ pu
teo cadet in eum. ſic qui non ꝓfunde ⁊ frequē
ter imaginať ꝺ penis putei infernalis. nō bn̄
ꝺ eis ſibi cauet. Jō dicit pſ. xc. Ocuľ tuis cō=
ſiderabis. ⁊ retributōꝫ pctōruꝫ videbis. Et q̄
cunqꝫ hoc videret ſe infallibiliť retraheret a
pctis ſatis cito. Naum. iij. Om̄is q̄ viderit te
reſiliet a te. Un̄ Richar. ꝺ ſanc. vic. li. ij. ꝺ aīa
Jnfernus lacꝰ ſine mēſura. ꝓfūdus ſine fūdo
plenus ardore incompabili. plenꝰ fetore into=
lerabili. plenus dolore innumerabili. ibi miſe
rie. ibi tenebre. ibi ordo nullꝰ. ibi horror ſem/
piť nus. ibi nulla ſpes boni ⁊ deſpatio mali. h
ille. Et iō videte. vigilate ⁊ orate Marc̄. xiij.
⁊ Eph. v. Uidete itaqꝫ fr̄es quō caute ambu
letis nō q̄ſi inſipiētes. ſ vt ſapiētes redimētes
tp̄s. q̄m dies mali ſunt.

Dn̄ica ſcd̄a poſt feſtū. s. Trini. Sermo. j.

HOmo quidam

fecit cenā magnaꝫ ⁊ vocauit mul
tos. ⁊ miſit ſeruū ſuum hora cene
dicere inuitatis vt venirēt. q: iam parata ſūt
omnia Lu. xiiij. Jſido. in hiſto. natura. dicit. A
Tigris ē beſtia velociſſima ad modum ſagit=
te. ⁊ ē varijs coloribus diſtincta ⁊ macuľ. cir=
ca ignē autē ⁊ circa aquam ⁊ ſpeculū ita tar/
dum efficitur ꝙ etiā cremať et a venatoribus
capiť. iō conſueuerunt venatores p̄dicto ani=
mali ſpecula i via ſternere aut ignē facere. fo=
ueaſqꝫ aquaruꝫ fodere. circa que cū moratur
venit venator cum canibus ⁊ animal capitur
et necatur. Moraliter hoc animal ſignificat
omnes mortales qui i magna velocitate ſunt
poſiti ad btitudinis quietē. q: omnes ad eam
nitūtur ꝑuenire. ſicut ꝓbat Boe. lib. iij. ꝺ con
ſoľ. phie. pſa. ij. Omnis mortaliū cura quā. ſ.
curā multipliciū ſtudioꝝ labor exercꝫ diuer/
ſo quidē calle ꝓcedit. ⁊ ad vnū tamē beatitu=
dinis finē nitiť ꝑuenire. Et h ꝑ fineꝫ btitudis
intelligit cauſā finalē omnis boni. ſ. deū glori=
oſum. qui ſm phm i ꝓhemio metaphyſ. ē ve=
re omniū cauſa ⁊ principiū quoddā. Ad hūc
tanqꝫ ad btitudinem finalē omnes ſm deſide=
rium ſunt veloces. q: ⁊ mali cum bonis mori
deſiderant. vt ad verā beatitudinē ꝑueniant
Et q̄libet dicet cum malo ꝓpheta Balaā Nu
me. xxiij. Moriať anima mea morte iuſtorū.
vbi dicit gloſa. Mali licet nolunt viuere vi=
ta iuſtoꝝ. appetunt tamē mori morte eorum.
Sed licet omnes tam boni qꝫ mali nituť ad
hunc finē btitudis currere velociſſime. tamē
circa ignē praue concupie. ⁊ circa aquā volu=
ptatis immunde. ⁊ i ſpeculo felicitatꝭ munda=
ne adeo accidioſi ⁊ tardi ſunt ſeu efficiuť. iō
venator diabolus i vijs eoꝝ vel ponit ſpecu
la ſupbie. vel ignē auaricie aut aquā luxurie.
Quia. j. Joh. ij. c. Omne quod ē i mundo. i. i
hominibus mūdanis. concupia carnis ē ⁊ con=
cupia oculoꝝ aut ſupbia vite. Prima ſm glo
ſā viget i voluptuoſis. ſecūda i auarꝭ. tertia in
ambitioſis. Et ꝑ hec tria multi impediuť in
velocitat ſui curſus ne veniant ad btitudinē
p̄dictam que eſt deus. De his dicit euangeli/
um. Homo q̄dam fecit cenā magnā ⁊c̄. Et in
his verb tria tanguť. Primo dei magna li=
beralitas. ibi. homo q̄dam fecit. ſcd̄o ferculo=
rū multiplicitas. ibi. magnā. tertio inuitatoꝝ
pluralitas. ibi. et vocauit multos. Primo er=
go tangiť dei magna liberalitas cū dicit. Ho=
mo q̄dam. vbi notat. b. Grego. i omeľ. habita
i baſilica beatoꝝ Philippi ⁊ Jacobi. Quis in
quit eſt iſte homo niſi ille ꝺ quo ꝓpheta dicit.
homo eſt ⁊ q̄s cognoſcet eū? Cui ꝯcordat Au
guſ. i lib. de verbis dn̄i. Quis ait eſt hō iſte ni
ſi mediator dei ⁊ hoim homo xp̄s ieſus? Jpe
em̄ bene dr̄ homo q̄dam ratione ſingularitatꝭ
ꝑſone. Hic xp̄s ieſus homo ex nimia charita=
te q̄ ꝑpetue dilexit genus hūanū de ſinu pr̄is

in hunc mundũ deſcendẽs parauit nobis du
B plicẽ cenã. ⁊ vtrãq̃ʒ valde magnã. Prima ce
na ẽ ſancta eucharistia qua paſcimur in terra
ꝓ ſtatu vie. et vocat̃ cena ꝓpter tria. Primo
quia hanc parauit in vltima cena priuſq̃ʒ pa/
teret̃ quãdo corpus ſuũ in cibum. ⁊ ſanguinẽ
in potum diſcipulis ſuis miſtrauit. vt dr̃ i cle
men. de reli. ⁊ vene. ſanc. ſi dominũ. Et eãdeʒ
cenam etiã poſteris celebrandã inſtituit cũ di
xit. Hoc quotiẽſcunq̃ʒ feceritis i mei memori
am facietis Math. xxvj. ⁊ Luc. xxij. Secũdo
dr̃ cena ex ꝓprietate vocabuli. q2 dr̃ cena a ce
non grece qđ eſt nouũ latine. q2 dixit dñs. hic
calix noui teſtamenti ẽ in meo ſanguine Luce
xxij. Et dr̃ noua cena. q2 innouat hominẽʒ ab
omni vetuſtate. Tertio dr̃ cena a cenõ qđ eſt
vmbra. q2 quaſi ſub vmbra accidentiũ panis
⁊ vini veram carnẽ ⁊ ſanguinẽ veꝝ xp̄i man=
ducamus. Iſta quideʒ cena dr̃ magna ꝓpter
tria. p̄mo ꝓpter cibi nobilitateʒ. q2 nõ q̃cunq̃ʒ
cibus hic parat9 ẽ. ſed ipſemet xp̄s q̃ dat eſcã
omi carni. q̃ eſt panis angeloꝝ viſione ſua an
gelos letificãs ⁊ ſuauitate ꝯfortãs. Idõ dicit
beatus Hiero. vt ſcribit Euſebius in epiſtola
ad Damaſuʒ. O nobile conuiuiũ in quo ſub
panis ⁊ vini ſpecie totus xp̄s deus ⁊ hõ ſumi
tur. ⁊ ita totus in panis ſpecie ⁊ i qualibet ei9
ꝑticula. ⁊ i vini ſpecie ⁊ i qualibet gutta. ſicut
i panis totius ⁊ vini ſpecie ſimul. nã totus ꝑ/
fectus ⁊ integer ſb panis ſpecie. ⁊ ſub q̃libʒ vl̃
quacũq̃ʒ mīma ꝑticula. ⁊ idẽ totus i vini ſpe=
cie. ⁊ in q̃cunq̃ʒ vel qualibet gutta ꝑmanet. h
Hiero. Secũdo dr̃ magna ꝓpt̃ ferculoꝝ mul=
tiplicitatẽ. Si. n. ꝯuiuia dñoꝝ terreſtriuʒ ma=
gna dicunt̃ in q̃bus fercula multiplicia appo
nunt̃ q̃bus ſolũmõ corꝑa reficiunt̃. ⁊ interdũ
etiã grauant̃. ex quo in multis eſcis nõ deerit
infirmitas Eccĩ. xxxvij. quãto magis hoc no
bile ꝯuiuiũ dei ⁊ cena ſacratiſſima dr̃ magna
C qua nõ corpus grauat̃ ſed reficitur. Eſt ergo
primũ ferculũ remiſſio pctõꝝ. nã dicit Berñ.
In ſacro altaris pctm̃ veniale delet̃. homo in
gr̃a roborat̃. ⁊ anima celeſti dulcedine inebri
atur. Idõ cũ oramus in orõne dñica q̃ ponitur
Math. vj. Panẽ nr̃m quoti. da nobis hodie
ſtatim ſeq̃tur. ⁊ dimitte nobis debita nr̃a. q̃ſi
hec duo ꝯſequẽter ſe habeãt vt ſumpto pane
eucharistie pctã dimittant̃. ⁊ intellige hoc de
pctis venialibus ⁊ nõ mortalibus. Si. n. ali/
mentũ naturale ꝓdeſt viuẽti nõ autẽ mortuo.
ſic hoc alimentũ ſpũale ꝓdeſt exñti in gratia.
⁊ nõ exiſtenti in pctõ mortali. Ideo dicit Am
bro. Eucharistie ſacramentuʒ indigne ſumũt
q̃ ſunt in criminalibus pctis vel ſine penitẽtia
venialium. q. di. Si ex quadã ſecuritate ⁊ ne=
gligẽtia nolunt de venialibus cõfiteri. Secũ/
dũ ferculũ qđ ꝓponit̃ nobis in hac cena ẽ fo/
mitis mitigatio. Sicut. n. calor ignis natural̃
extinguit̃ vel remittit̃ ꝑ infuſionẽ aque. ſic cõ
cupia que fouet̃ in carne ſicut ignis in cinere
extinguit̃. vel ſaltẽ mitigat̃ in ſumptione ſan=
cte eucharistie. Nõ ſciens pſ. xxij. dixit. Su=
per aquã refectõis educauit me. ſic hoc ſacr̃m
carnalis concupie feruorẽ qui ẽ ex fomite mi=
tigat. Et hoc figuratũ eſt i viſione Gedeonis
q̃ vidit q̄ panis ſubcinericius ſubuertebat ca
ſtra madian Iudic. vij. Madian interpreta/
tur contradictio. ⁊ ſignificat fomiteʒ carnis q̃
ſpũi ſemꝑ ꝯtradicit. cuius caſtra ſunt deſide=
ria mala hominẽ impugnãtia q̃ vtiq̃ʒ ſubuer/
tit panis ſubcinericius. i. panis eucharistie ſb
cineribus mortis xp̄i detectus. ⁊ igne paſſio/
nis decoctus. Tertiũ ferculũ ẽ bonoꝝ operũ
ꝑ peccatũ mortificatoꝝ reuiuificatio. ſicut. n.
ꝑ cibum naturalẽ fit reſtauratio deꝑditi. ſic ꝑ
iſtũ cibum ſpũalẽ. Idõ dicit Aug. Illđ ſacr̃m
dr̃ vitale alimentũ. eo q̄ vitã aie ammiſtrat. ⁊
q̃cquid ꝑ pctm̃ mortificatuʒ fuerit reſtaurat.
Cuius exemplũ aptum ẽ in ſole qui tp̄e vna/
li aſcendẽs ſuꝑ nr̃m emiſꝑium ſua naturali in
fluẽtia viuificat omia terre naſcẽtia q̃ ꝑ frigus
hyemis fuerũt mortificata. Silr̃ virtualis in=
fluentia huius ſacri omnia in anima viuificat
q̃ ꝑ pcti gelicidiũ fuerũt arefacta. quod intel=
ligendũ ẽ de bonis opibus añ pctm̃ i gr̃a per=
petratis q̃ reuiuiſcunt. Secus ẽ de iſtis quei
peccatis geſta ſunt. q̄m nõ reuiuiſcũt que nũ=
q̃ʒ viua fuerũt. ſicut habet̃ đ hoc i glo. ſuꝑ de=
creta. qđ quidã. đ pe. ⁊ remiſ. Illa reuiuiſcũt
q̃ mortificata fuerũt. Viuere nõ poſſũt q̃ mor=
tua nata fuerunt. vt mgr̃ i. iiij. diſt. xiiij. dicit.
Quartũ ferculũ ẽ bonoꝝ opeꝝ ⁊ vtutũ fructi
ficatio. Sũt. n. menti rõnabili multa virtutuʒ
ſemina naturalit̃ ꝯplantata q̃ ꝓpter deſideria
hoim nõ pullulãt foris ad opis exercitiuʒ. vñ
xp̄s cũ i hoc ſacro ẽ ꝯpat̃ ligno qđ plantatũ ẽ
ſecus decurſus aquaꝝ qđ fructũ ſuũ dabit in
tp̄e ſuo. pſ. j. qui pſ. ad lr̃am exponit̃ de xp̄o
qui bñ compatur ligno ꝓpter lignũ crucis in
quo ſalutẽ nr̃am ꝯſtituit. Hoc lignũ plãtatuʒ
eſt ſecus decurſus aquaꝝ. i. defluentiam oim
gr̃aꝝ q̃ in eo pleniſſime exuberãt. ⁊ ideo dedit
fructũ ſuũ in tp̄e ſuo. ſ. tp̄e paſſionis. reſurre/
ctõis. aſcenſionis. ⁊ ſpũſſancti miſſionis. ⁊ ad
huc in omni tp̄e ꝯmunionis dat fructũ ſuum
largiẽdo fidelib9 corp9 ſuũ i edulium. q̃ fructu
mens digne ſumẽtis ita fecundat̃ vt vtutuʒ et
bonoꝝ opeꝝ ſemina pullulẽt ad effectũ. Quẽ
fructũ guſtauit ſpõſa Cant̃. ij. cuʒ dixit. Fru=
ctus eius dulcis gutturi meo. Plerũq̃ʒ. n. v/
tutũ opa q̃ prius homĩ erant inſipida ⁊ faſti/
dioſa ſumpta coione fiunt ſapida et delitioſa
Vñ Geñ. xlix. dr̃ de Aſer qui figuram geſſit
xp̄i. pinguis ẽ panis. ſ. xp̄i. ⁊ prebebit deliti/

as regibus. Panis.n. xp̄i i hoc ſacro piguis
dr̄ ꝓpter oim̄ virtutū ⁊ donoꝝ exuberantias
⁊ hic ꝑbebit delitias regib⁹.i. deuotꝭ hoībus
regnū aīe debite regentibus. talibus.n. ſapit
deliᵗioſe fructus huius ſacr̄i. Quintū fercu/
lum ē deuotionis ⁊ gr̄e augmentatio. Nunꝗꝫ
eñ hoc digne ſumit̄ q̄n aliqua ſpūalis gr̄a eti
am ꝑceptibilit̄ inſtillet̄. Hō figuratū eſt Nu=
me.xj. vbi dr̄. ꝙ deſcendēte manna deſcēde/
bat pariter ⁊ ros. Quia ad ſumptionē eucha
riſtie accreſcit homi ros gr̄e. iuxta illud Pro
uerb.iij. Nubes rore ꝯcreſcūt. Nubes ſūt vi=
ri deuoti q̄ vt nubes volāt. hi roꝛe gr̄arū con=
creſcunt quotiēſcunqꝫ huius ſacramēti man/
na accipiunt. Sextū eſt xp̄i myſtica incoꝛpo/
ratio. non q̄dem cibus ille ꝯuertit̄ i ſumentez
ſicut cibus naturalis. ſ; potius ipſū ſumentez
in ſe ꝯuertit. ꝓpter quod dictū fuit Aug. li.j.
confeſ. Nō tu me mutabis i te ſicut cibū coꝛ/
poꝛis tui. ſ; tu mutaberis i me. ⁊ hec incoꝛpa=
tio fit ꝑ amoꝛis trāſformationē. Amoꝛ.u. ꝟm
Diony. habet virtutē tranſformatiuā. tranſ=
foꝛmat.n. amantē in amatū. ⁊ hanc tranſfoꝛ=
matōem myſticam mentis in xp̄m innuit illa
tranſformatio ſupnaturalis que fit i hoc ſac̄=
mēto. i quo. ſ. virtute verboꝝ vna ſubſtautia
i aliam tranſuertit̄ realit̄ vicꝫ panis i coꝛpus
xp̄i. ita mēs deuota virtute huius ſacramēti
ꝑ amoꝛē ſic xp̄o intime incoꝛpoꝛat̄ vt fiat vnū
coꝛpus xp̄i ſpūaliter ita vt viuat ammodo vi
ta xp̄i ⁊ ꝺ ſpū xp̄i. Quia dicit Aug. ꝺ ſpū xp̄i
nō viuit niſi coꝛpus xp̄i. Tūc aūt q̄s viuit de
ſpū xp̄i q̄ñ in ſuis actōnibus mouet̄ ⁊ agitat̄
ſpū xp̄i. ⁊ totam vitā ſuā ꝯformat exempl̄ vi=
te xp̄i. ſicut ap̄lus q̄ ait ad Gal.ij. Viuo autez
iam nō ego. viuit autem i me xp̄s. Ideo dixit
Joh.vj. Qui mādu cat meā carnē ⁊ bibit me=
um ſanguinē i me manet ⁊ ego i eo. Septimū
ferculū quod dat̄ i hac cena ſacr̄ali ē vite et̄/
ne acq̄ſitio. Joh.vj. Qui manducat meā car=
nē ⁊ bibit meum ſaguinē habet vitā eternam.
nō dicit habebit. ſed habet vitam eternā qua
ſi in p̄nti. ⁊ hoc ꝓpter certitudinez. ſicut alibi
dr̄ Math.v. Beati paupes ſpū. q̄m ipſoꝛū ē
regnū celoꝛū. nō ait erit. ſ; eſt ꝓpter certitudi=
nē. q: tales ita certi ſunt de regno celoꝛuꝫ ac ſi
iam haberēt. Vel aliter dicit habet. q̄a iſti in
p̄nti inchoant vitam eternā. ꝑfecti.n. homies
virtute huius ſacramēti quādoqꝫ tāto dulco
re diuine ſuauitatis ꝑfundunt̄ ꝙ ab oībus
naturalib⁹ deſiderijs abſtrahunt̄. Quod in=
nuit̄ i trāſmutatoe ſupnaturali q̄ fit in hoc ſa
cramēto i quo facta ꝯuerſiōe remanet ſola ap
parētia p̄oris ſub e ſine eius reali ſubſiſtentia
Sic i ꝓpoſito mēs deuota ꝑ internū dulcoꝛez
huius ſacr̄i plerunqꝫ ita in deū rapit̄ ⁊ tranſ=
foꝛmat̄ amoꝛe: vt extrinſecus ſolū habeat ap=
parētiam homis. ſ; intrinſecus habet exn̄tiaꝫ
diuinitatꝭ. hoc ē licet ꝓpter neceſſitatē coꝛpo/
ralis indigētie appareat ducere vitaꝫ huma=
nā. i ſpū tñ ⁊ mente ducit vitam ſpūalē. celibē
⁊ diuinā. vt vere dicere valeat cum apoſtolo
Nr̄a conuerſatio eſt i celis. ad Phil.iij. Exē/
plū ꝺ ſancta Monica ſancti Augꝭ. mr̄e. de q̄
legit̄ ꝙ quadā die poſt ſumptionē huius ſac
mēti ad cubitū vnuꝫ a terra eleuata in ſpū ra=
pta clamauit. Volemus ad celū volemus ad
celū xp̄ifideles. q̄ poſtea reūſa ad ſe interroga
ta ab Aug. ⁊ ab alijs q̄ aderant q̄d nam ei ac/
cideri t tacuit. Sed demū quaſi ꝯpulſa rn̄dit.
Coꝛ meū ⁊ caro mea exultauerūt i deuꝫ viuū
Tertio iſta cena dr̄ magna ꝓpter eius durabi
litatē. Si.n. conuiuiū Aſſueri grāde fuit ⁊ ma
gnū fuit dictū ꝙ ſolū.vij. diebus durauit He
ſter.j. quāto magis hec cena magna dr̄ q̄ iam
mille quadringētis ⁊ lxxxviij. annis durauit
⁊ vſqꝫ ad conſummationē nō ceſſabit. iuxta il
lud Math. vltꝭ. Ecce ego vobiſcū ſū oībus
diebus vſqꝫ ad ꝯſū. ſe. Ad iſtā magnā cenam
vocauit xp̄s multos. q: totā multitudinē fide
liū. Et p̄mo quidē vocauit ꝑ ſeruū ſuū Salo=
monē Prouerb.ix. Venite inq̄t comedite pa
nē. ⁊ bibite vinū qđ miſcui vobis. deinde vo=
cādo ꝑ ſeipm. Venite ad me oēs q̄ laboratꝭ ⁊
onerati eſtis. ⁊ ego reficiā vos Mat.xj. Sed
ab hac cena excuſant ſe aliq̄ ⁊ nolūt venire. ſ.
gētiles. heretici et iudei. Quia dicit Ambꝛo.
Tria ſunt genera hominū q̄ a cena dn̄i exclu=
dunt̄. gentiles. iudei ⁊ heretici. In gētilibus
eſt amoꝛ t̄palium. q̄ quilibet ipſoꝝ dicit. Vil/
lā emi ⁊ delectoꝛ in t̄palibus. Math.vj. hec
oīa. ſ. t̄palia. gentes inq̄runt. In iudeis ē iu
gum legis moſayce que i q̄nqꝫ libꝛis ꝯtinetur
retinēs eos ne ad fidem xp̄i ꝯuertant̄. iō qui=
libet eoꝝ dicit. Juga boū emi q̄nqꝫ hoc ē libꝛꝝ
q̄nqꝫ libꝛoꝛum Moyſi. In hereticis ꝟo ē in/
tellectus lr̄alis. ⁊ quilibet dicit. Vxoꝛem du=
xi. i. lr̄alez intellectū accepi. quē ſemp volo te
nere. ideo ꝺ talibus hoꝛrendā dn̄s ſubiungit
ſn̄iam dicēs. Dico vobis ꝙ nemo viroꝝ iſto=
rum q̄ vocati ſunt. vicꝫ ad cenā ſancte eucha=
riſtie ⁊ nō venerūt. guſtabit cenaꝫ vicꝫ gloꝛie
Secūdo cena ē beatitudo celeſtis gloꝛie quaꝫ
parauit nobis xp̄s vt ea fruamur in celis pꝛo
ſtatu gloꝛie. de qua Luce.xxij. Ego diſpono
vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnū
vt edatis ⁊ bibatis ſup menſam meā in regno
meo. De hac cena eſt illud Apocal.xix. Bea= B
ti qui ad cenam agni vocati ſunt. Eſt aūt no=
tandum ꝙ multa ſunt que magnificāt cenam
coꝛpoꝛalez ex quibus cognoſcimus cene cele=
ſtis magnitudinē. Pꝛimuꝫ qđ magnificat ce=
nā coꝛꝑalē vt dicit mgr̄ li.vj. ꝓpꝛietatū. eſt tē
poꝛis congruitas. vt nec nimis tēpeſtiue. nec

nimis mane. nec nimis tarde fiat cena. ſic cenā
celeſtē magnificat tpis ꝯgruitas. et hoc tp̄us
ꝯgruū fuit tp̄us grē i quo deus ad hanc cenā
electos inuitauit. Mat. iij. Pniam agite. ap
propinquabit. n. regnū celoꝝ. qꝛ añ hoc tp̄us
talis inuitatio gaudioſa fuit iaudita niſi a be=
ato Johāne q̄ modico tpe elapſo ⁊ hoc verbū
eructauit Math. iij. Penitentiā. n. inq̄t agi=
te appropinquabit. n. regnū dei. Et tp̄us grē
fuit valde congruū tp̄s huius cene. quo vicꝫ
tpe xp̄s eā nobis fecit. Quia ⁊ aſſuerus q̄ int̄
p̄tatur beatus. ⁊ ſignificat xp̄m fecit t̄tio an
no regni ſui grāde ꝯuiuiū cunctꝭ p̄ncipibus ⁊
pueris ſuis Heſter. j. Et q̄d ꝑ annū tertiū ni=
ſi tertiū tp̄s vicꝫ grē i quo xp̄s carnē aſſumēs
ꝺ virgine mediāte ſua paſſione nobis eternaꝫ
refectionē p̄pauit. ⁊ mittēs tunc nūcios ſuos
oīs ad eā inuitauit. vel tpis ꝯgruitas i h̄ at=
tēdit̄. qꝛ ſicut poſt cenā nulluꝫ eodē die reſtat
ꝯuiuiū. vt dicit Grego. ſic i die et̄nitatꝭ nullū
reſtat prandiū. ſ. fidei cū fides tūc euacuabit̄.
Sed cena illa eterne btitudis durabit. Quia
dicit Eſa. lj. Leticia ſempit̄na ſuꝑ capita eoꝝ
gaudiū ⁊ leticiā obtinebunt. ⁊ fugiet dolor et
gemitus. Scðm qꝺ magnificat cenā corꝑalē
ē loci oportunitas. q̄ntū ad ſpacioſitatē. ame=
nitatē ⁊ ſecuritatē. Jdeo legit̄ Heſter vbi. ſ.
ꝙ Aſſuerus ꝓ ſuo ꝯuiuio habuit ortū ſpacio
ſum. amenū ⁊ ſecuꝝ. i quo vt dicit ſchola. hy=
ſto. erat vitis cuius ſtipites argētei erāt. pal=
mites xͦo aurei. ⁊ botri ex gēmis ⁊ auro inſer
tis. Et idē dicit Petrus māducator i ſchola.
hyſto. ꝙ ꝯuiuiū aſſueri fuit etiā i quadam do
mo mirabili h̄nti columnas argēteas ⁊ teſtu/
dinē ad ſīl'itudinē celi gēmis lucētibus ador/
natā q̄ omnia declarant loci amenitatē. Et ſic
h̄r ex euangello Luc. xxij. xp̄s cenā ſuam vl/
timā in loco ſpacioſo bn̄ ornato cum diſcipu/
lis ſuis celebrauit. Nā ibidē dixit de patrefa=
milias apud quē cena erat p̄paranda. ipſe oñ
dit vobis cenaculū grande ſtratū. i. magnū ⁊
honorifice p̄paratū. Sic ad ꝓpoſitū cenam ce
leſtis glorie ⁊ rfectōis et̄ne magnificat etiā lo=
ci oportunitas. qꝛ ibi eſt locus ſpatioſus. ame
nus ⁊ ſecurus. De ſpatioſitate mirat̄ ꝓpheta
duꝫ ait Baruch. iij. O Jſrael q̄ꝫ magna ē do
mus dei ⁊ ingēs locus poſſeſſiōis eius. Hanc
etiā ſpacioſitatē innuēs ſaluator di. Joh. xiiij
Jn domo pr̄is mei māſiones multe ſunt. De
ſcðo vicꝫ amenitate huius loci dicit deuotus
Amādus i ho. Sap. li. j. c. xj. loq̄ns ꝺ ciuitate
celeſti. Ciuitas illa glorioſa atqꝫ ſublimis ex
auro gēmiſqꝫ mirabilit̄ rutilans. ꝺ cuiꝰ portis
odor nimiꝰ recreatiuꝰ emanat. platee eiꝰ ꝯſtra=
te ſunt auro puriſſimo tāqꝫ vitro ꝑlucido ip̄a
viuis ex lapidibus ē conſtructa. floribꝰ ꝯſtra=
ta. margaritꝭ lucētibus ꝑornata. O amenitas
inq̄t cunctis admiranda. O qualis ibi verna
lis amenitas. autumnalis fecunditas. ſereni=
tas eſtiualis. iocunditas nuptialis. ibi vallis
gaudioſa et viſio amoroſa. hec ille. De tertio
vicꝫ ſecuritate dicit ipſe dñs ꝑ Eſa. xxxij. Se
debit populus meus in pulcritudine pacis in
tabernaculis fiducie ⁊ requie opulēta. Et ꝺ ci
uitate celeſtis hierl'm loquēs Dauid ps̄. cxl/
vij. dicit. Qui poſuit fines tuos pacē. Tertiū
quod magnificat cenam corporalē eſt inuitan
tis liberalitas quo ad vultus hilaritateꝫ. Si
eñ hoſpes ē liberalis ⁊ vultum hilarē oſten=
dit inuitatꝭ. iuxta illud moralis. Hoſpitibus
letū debes oſtēdere vultū. Et ſic legit̄ Heſter
j. ꝙ rex Aſſuerus ſeptima die cōuiuij cū inca=
luiſſet mero factus ē hilarior. ⁊ miſit ꝑ vaſthi
regina vt oñderet cunctꝭ p̄ncipibus pulcritu/
dinē eius. Jta xp̄s hilaritatē ſuaꝫ oſtendit in
multis. Primo i cene notificatōe. qꝛ cenā illaꝫ
notificauit ⁊ nō occultauit. Jn antiq̄ lege no=
tificauit eā ꝑ ꝓphetas ſuos. quorū vnus fuit
Dauid q̄ admirās dulcedineꝫ huius cene di=
cit ps̄. xxx. Quā magna multitudo dulcedīs
tue dñe. quā abſcōdiſti timētibus te. Aliꝰ fuit
Eſaias q̄ dicit. c. xxv. Dñs exercituum faciet
omnibus populis ꝯuiuiū i mōte hoc. ſ. celi. ꝺ
quo ps̄. xiiij. Quis req̄eſcet i monte ſācto tuo
Jn noua aūt lege hanc cenā notificauit i xͦbis
thematis allegatis. Hō q̄dam fecit cenaꝫ ma=
gnā. ⁊ Luc. xxij. Ego diſpono vob̄ ⁊c̄. Apo=
cal'. xix. ꝑ ſeruū ſuuꝫ Johannē. Beati inq̄t q̄
ad cenā nuptiaꝝ agni vocati ſunt. vt etiā. ſ. al
legatū eſt. Secūdo oſtēdit ſuā liberalitatē i ce
ne magna p̄paratōe. ⁊ hec magnitudo attēdi
tur vno mō reſpectu faciētis. ⁊ hic ē magnus
dñs ⁊ laudabilis nimis. ps̄. xlvij. Alio modo
quo ad edētes. qꝛ oēs ſunt reges. quia xp̄s
dr̄ veniſſe a regalibus ſedibus. Sap. xviij. A
regalibus inq̄t ſedibus omnipotēs ſermo tu/
us. i. filius venit. Jdeo Gen̄. xlix. Aſer q̄ int̄=
p̄tatur beatitudo ſignificans xp̄m pinguis
ē panis. ⁊ p̄bebit delitias regibus. Tertio oñ
dit dñs ſuā liberalitatē in multoꝝ vocatōe. qꝛ
in p̄nti euangelio dicit̄ ꝙ vocauit multos. Et
Math. xxij. Multi ſunt vocati. Quarto oñ
dit liberalitatē ſuā i non veniētiū ꝯmotōe. q̄a
dr̄ hic cū nūciaſſet dño ſeruꝰ ſuꝰ excuſatōeꝫ in
uitatoꝝ. iratus ē paterfamilias. ⁊ dixit ſeruo
ſuo. Exi cito i plateas ⁊ vicos ciuitatꝭ. ⁊ pau/
peres ⁊ debiles cecos ⁊ claudos introduc huc
Quinto oſtēdit hanc liberalitatē i intrantiuꝫ
vel inuitantiū ꝯpulſione. qꝛ cum ſeruus iuſſi=
onē dñi ſui impleſſꝫ i paupeꝝ ⁊ debiliū intro=
ductōe. ſic ait dñs. Exi i vias ⁊ ſepes ⁊ ꝯpel/
le intrare vt impleat̄ domꝰ mea. Quartuꝫ qꝺ
magnificat cenā corꝑalē ē ferculoꝝ multiplici
tas. nā multa fercula cenā aſſueri regꝭ magnifi

cabāt Heſter.j. vbi dr̄. ꝙ alijs atqꝫ alijs vaſis
cibi inferebant. vinūqꝫ vt magnificētie regie
dignū erat. ita ⁊ cenā celeſtē magnificāt mul=
ta fercula ſpūalia cū ibidē nō indigēt corꝑali/
F bus. Primū ergo quod iu celis hn̄t omnes ſā
cti ⁊ electi de menſa dei ferculum eſt ſuauitas
abſqꝫ īfirmitate. Quia dicit pſ̄. cij. Qui ſanat
omnes infirmitates tuas. Et Eſa. idem teſta=
tur. lx. Occupabit ſalus muros tuos. Et anſ=
el. in pſologion. Cur inquit ꝑ multa vagaris
o homuncio querēdo bona creata: ama vnū
bonū ī quo ſunt omnia bona. ⁊ inter cetera di
cit. Si delectat lōga ⁊ ſalubris vita. i. ſanitas
eterna. Ibi. n. vt dicit. s. Tho. ſup. iiij. ſniarū
diſt. xliiij. corꝑa ſanctorū erunt impaſſibilia.
Et ratio huius ē victoria aīe quā habebit ſu=
pra corpus. q2 corpus ꝑfecte ſubijciet anime.
Gaudēt ḡ hi omnes ꝙ hic ſemꝑ patiunt cor=
poꝝ infirmitates ⁊ aīarum tribulatōes. ꝗa in
futuro hec oīa auferētur. ⁊ ſanitates eťne eis
ꝯferētur. Scōm ferculū qđ ꝓponit electis in
hac regali cena ē iuuētus ſine ſenectute. q2 di=
cit mgr̄ i. iiij. di. xliiij. c. j. ꝙ omnes ī eadē etate
id ē ſenio reſurgēt. Glo. ad ꝑfectōem corꝑoꝝ
non menſurā. in qua. ſ. etate xp̄s mortuus eſt
⁊ reſurrexit cuiuſcunqꝫ etatis mortui fuerint.
Et dicūt ꝯmuniter doctores ꝙ chriſt᷒. xxxiij
annis ⁊ tribus menſibus vixit. ⁊ deinde ꝓ ſa=
lute noſtra mortuus fuit ⁊ reſurrexit. Idcir/
co ⁊ omnes in etate eadem reſurgent. licet ali
qui vixerunt nongētis annis. vt Adā ⁊ Ma
thuſalē. in xp̄i tamē ſenio reſurgent. Et ratio
q2 homo debet reſurgere ī ſtatu ꝑfectiori. Et
etas illa xp̄i eſt ꝑfectior. ergo erit ibi iuuētus
ſine ſenectute. Quia dicit pſ̄. cij. Renouabit
vt aquile iuuētus tua. quia ī etate. xxx. anno=
rum ſemꝑ erūt ⁊ manebūt. Si ḡ o homo affe=
ctas iuuentutē ibi nunqꝫ ſenueris quia ibi eſt
fons iuuētutis xp̄s deus qui renouat iuuētu
tem tuam. Audiſti nōnunqꝫ de fonte iuuentu
tis. deputaſti eum eſſe ī terris. ⁊ neſciebas eū
eſſe in celis. Et vere credo ſi talis fons ī terris
repiri poſſet. homo vt vitā mortalē renouare
poſſet. oīmi poſtpoſito tedio ⁊ labore itineris.
ad ip̄m q̄nto citius poſſet ad mille miliaria fe
ſtinaret. Sed hic a nullo ē inuentus. q2 ſenuit
Adā. ſenuit Abraā. Iſaac. ⁊ omnes p̄res no/
ſtri ſenuerunt. niſi qui an̄ tempus conſtitutū
ꝑuenti fuerunt. idcirco huc ambulare debuiſ
ſes vbi hunc fontē repire potuiſſes. ꝓpter qđ
dicit Anſ. Hanc vitā amplecti debuiſſes vb
iuuētus ſine ſenectute. Tertiū ferculū eſt ſati
etas ſine faſtidio. quia Eſa. xlix. dr̄. Nō eſuri
ent neqꝫ ſitient vltra. Et Grego. dicit. Satia=
ti deſiderabimus. nec ſatietas generat faſtidi
um. deſiderantes ſatiabunt. vt cum ſatietate
ſit deſideriū. Sed hic non ſatiat oculus viſu

nec auris auditu Eccs. j. Nā ſi oculus omnia
bona mundi videret ⁊ oīa ꝯcupiſceret. his tn̄
habit' appetitus eius mīme ſatiaret. Sed q̄/ G
re ē hoc: q2 aīa ſm̄ deū facta eſt. ergo nō pōt
ſatiari vł impleri niſi veniat ad exemplar ſm̄
qđ facta ē. hoc eſt ipſe deus. ⁊ quādo hoc at/
tingit tunc quieſcit. iuxta illud pſ̄. xvj. Satia
bor cum apparuerit gloria tua. verbigrā. ſi ce
ra imprimat ſigillo. ⁊ poſtea deferat ꝑ totum
mundū et oīmibus ſigillis aptaret. nec ꝑfecte
adaptari poſſit niſi ꝑmo. ſic ē de aīa ad imagi=
nē dei facta. de qua dicit Bern̄. Ad imaginē
dei ꝗppe ē facta aīa rōnalis. ceteris oībus occu
pari pōt. impleri oīno nō pōt. capax. n. dei eſt
⁊ ꝗcquid deo minus ē eā implere non pōt. Et
ꝯſequēter hoc ꝓbando dicit Inno. de vi. hu=
ma. condi. ꝑte. ij. c. viij. Cupide vis ſcire qua
re es vacuus ⁊ nūqꝫ implearis. aduerte nō eſt
plena mēſa tua quātūcunqꝫ detineat adhuc ē
capax amplioꝝ. ſꝫ animus humanus capax ē
dei. quantūlibet ergo detineat auarus nunqꝫ
ē plenus niſi deū habeat cuius ſemꝑ ē capax.
hec ille. Ideo hō vt ſatieris cenā celeſtē nō ne
glige. nā ibi omniū rerum abundantia ꝑfrue/ H
ris Deutro. viij. Quartum ferculū ē pulcritu
do abſqꝫ deformitate. q2 corpora electoꝝ ha=
bebunt clara indumenta. iuxta illud Math.
xiij. Tunc iuſti fulgebūt ſicut ſol ī regno p̄ris
mei. Et Sap. iij. dicit Salomon. Fulgebunt
iuſti tanqꝫ ſcintille ī arūdineto diſcurrēt. Su=
per quo dicit Holc. lec. xxxiij. Viri iuſti meri
to debent ꝓ xp̄o exponere ſe actibus ꝟtuoſis
ī pn̄ti. ⁊ ſi eis tribulatōes occurrant illas eq̄ni
miter ſuſtinere. habita ꝯſideratōe ad ꝑmium
qđ ſeq̄tur. Armigeri. ē. ꝗ ſuiūt dn̄is magnis.
ꝓ tꝑibus diuerſis anni ꝯuenientes robas ꝑ/
cipiunt. vnā ꝓ hyeme ⁊ aliā ꝓ eſtate. Illa que
ꝓ hyeme datur eſt d̄ groſſo panno. Cauſa. q2
modo vult exponi pluuijs. mō ventis. modo
niuibus. modo igni. Sed roba que dat ꝓ eſta
te ordinatur de panno ſubtili ⁊ delicato. Iſto
mō ꝓuidet deus bonis hominibus. vita pn̄s ē
hyems. vita futura eſt eſtas. tempus anime ē
ſicut roba. Job. x. Pelle et carne veſtiſti me.
ergo in pn̄ti ē tēpus tribulationis. anguſtie ⁊
penitētie. ideo corpus noſtꝝ ꝓnūc eſt ſicut ro
ba de groſſo ⁊ vili panno. Sed tempus futu=
rū vite eterne eſt tempus eſtatis ⁊ glorie ⁊ ho
noris. ⁊ tunc anima habebit robā valde glo
rioſā q̄n corpus eſt clarius ſole ⁊ ſubtile. Iō
Thomas de argeñ. in compen. theo. veritatis
lib. vlti. Corpora tunc erūt ſepties clariora ſi=
cut nūc ſol ⁊ lux. q2 teſte Eſa. xxx. Erit lux lu
ne ſicut lux ſolis. ⁊ lux ſolis ſeptempliciter ſi/
cut lux. vij. dierum. nō tamē erūt corꝑa equa
liter clara. quia melior anima corp᷒ habebit
lucidius. Unde licꝫ corpus chriſti ſupra mo=

dum excellet claritatẽ alioꝝ. tamẽ in compa/
ratione ſanctoꝝ poteſt claritas eius aſſimila=
ri claritati ſolis. ſm illud Malach. vlt. Vo=
bis timẽtibus nomen meũ orieẽ ſol iuſticie .i.
xp̃s. Sed claritas ſanctoꝝ reſpectu chriſti po
teſt compari lumini ſtellaꝝ. iuxta illud .j. Co=
rinth. xv. Alia claritas ſolis. alia claritas lu=
ne. alia claritas ſtellarum. Et dicit glo. ꝑ cla/
ritatem ſolis intelligitur claritas xp̃i. ꝑ lune
Marie claritas. ꝑ ſtellarum intelligitẽ clari=
tas alioꝝ ſanctoꝝ. Et hec claritas adhuc dif=
fert ſm magis ⁊ minus. quod innuit apoſto=
lus cũ ſubdit. Stella differt a ſtella ĩ claritate
hoc ẽ ꝙ ſancti plus vel minus lucent ſm diffe
rentiam meritoꝝ. Et idem doctor venerabi=
lis Tho. vbi ſupra reſpõdet vni queſtiõi qua
poſſet queri de pulcritudine pueroꝝ ⁊ ð clari
tate ipſoꝝ poſt baptiſmũ decedentiuꝫ. ⁊ dicit
claritas pueroꝝ qui poſt baptiſmũ moriũtur
anteq̃ꝫ ꝑueniunt ad annos diſcretionrs cõpa
rari poſſunt lumini lune. quia luna non habꝫ
lumẽ a ſe ſed a ſole. ita iſti non habẽt merituꝫ
a ſe .ſ. gloriã ex merito ꝓprio. ſ; ex merito xp̃i.
baptiſmus .n. ex merito xp̃i habet efficaciam.
Ideo dicit ap̃lus ad Philip. iij. Saluatorem
expectamus dñm noſtrũ Jeſum xp̃m qui re=
formauit corpus humilitatis noſtre configu=
I ratum corpi claritatis ſue. Quintũ ferculum
quod ꝓponitur ſanctis in cena eſt impaſſibili
tas cũ immortalitate. ⁊ hec impaſſibilitas re=
ſultat ex virtute anime corpus ſuuꝫ potenter
continẽtis ita vt a nullo exteriori agente vale
at immutari. Ideo dicit Eſa. xlix. Nõ cadat
ſuꝑ eos ſol neq̃ꝫ vllus eſtus. De immortalita
te dicit idem. xxv. Precipitauit mortẽ ĩ ſem=
piternũ. Sextũ ferculũ eſt abundãtia ſine in=
digẽtia. Judic. xviij. Tradet vobis dñs locũ
ĩ quo nulli⁹ rei erit penuria. Et declarat hoc
beatus Greg. Nihil exterius erit qð appeta=
tur. nihil interius quod faſtidiaẽ. Septimũ ẽ
pax ſine ꝑturbatõe. de hac pace dicit Aug. ð
ciui. li. xix. Pax ciuitatis celeſtis ẽ ordinatiſſi
ma ⁊ ꝯcordiſſima ſocietas fruendi deo ⁊ inui
cẽ in deo. Et ſubdit. Tantũ aũt ẽ pacis bonũ
⁊ etiã ĩ rebus terrenis aut mortalibus nihil ḡ
tius ſolet audiri. nihil deſiderabili⁹ ꝯcupiſci.
nihil poſtremo poſſit melius inueniri. Adeo
pax omnibus chara vt ſit nemo qui ð ea gau=
dere nolit. nam ⁊ ipſi q̃ bella volunt nihil ali=
ud q̃ꝫ vincere aut repugnãtes ſubijcere volũt
qð cũ factũ fuerit pax erit. Octauũ eſt ſecuri/
tas ſine timore. iuxta illud pſ̃. cxlvij. Qui po=
ſuit fines tuos pacẽ. Nonũ ẽ cognitio ſine ig=
rantia. nam ſm Aug. anime in celo habẽt tri=
plicem cognitionẽ. meridianã. matutinã ⁊ ve
ſpertinaꝫ. Prima cognitione anime beate co=
gnoſcunt verbũ in ſeipſo ſiue diuinã eſſentiaꝫ
quã clare vident facie ad faciẽ. De hac cogni
tione dicit ap̃lus .j. Cor. xiij. Videmus nunc
ꝑ ſpeculum in enigmate. tunc autẽ facie ad fa=
ciem. Secunda cognitione cognoſcunt crea/
turas ĩ verbo. Tertia cognitiõe coḡſcũt crea=
turas in ꝓprio genere. ⁊ hec tertia cognitio fit
ꝑ ſpẽs. Et ideo dicunt aliqui doctores ꝙ ani
me beate cognoſcunt omnia que fiunt in hoc K
mundo in verbo. ⁊ hoc eſt ꝓbabile. Decimuꝫ
ferculũ quod daẽ in cena celeſti eſt gloria ſine
ignominia. Quia dicit apoſtolus ad Col. iij.
Cũ xp̃s apparuerit vita noſtra. ⁊ vos appa=
rebitis cum xp̃o in gloria. Undecimuꝫ ẽ gau=
diuꝫ ſine triſticia. vbi dicit Bonauẽtura. Sã
cti in patria celeſti de triplici gaudent cauſa.
Primo ꝙ taꝫ horribiles ⁊ impios ⁊ crudeles
hoſtes ſuperauerunt ꝑ diuinam ſapientiam.
Scðo ꝙ omnes defectus ⁊ peccata ꝑ diuinã
potentiam euitauerunt. vel iam dudũ cõmiſ=
ſa correxerũt. Tertio ꝙ tã horrendũ chaos ⁊
tã lamẽtabiles ⁊ interminabiles cruciat⁹ eter
nos ꝑ diuinã clemẽtiã euaſerũt. De hoc etiaꝫ
gaudio dicit .b. Grego. In eterna vita omnia
ſunt ꝯmunia ꝓpter euꝫ qui in omnibus ẽ om=
nia. ibi .n. vgo gaudet ð ſancto viduitatꝭ meri
to. ibi vidua exultabit ð caſto vginitatis ꝑui=
legio. ibi confeſſor de martyꝝ iocundabiẽ tri
umpho. ibi ꝓpheta laudabit de pia patriar=
charum conuerſatione. ibi patriarcha exulta
bit de ꝓphetaꝝ fide ⁊ ſpeculatiõe. ibi apoſto=
li ⁊ angeli gaudebũt ð merito oĩm inferioꝝ.
ibi omnes inferiores letabunẽ ð gloria ⁊ coro
na ſuꝑiorum. Ex illius .n. ſancte ⁊ ꝑfecte cha
ritatis merito fiet vt vnuſq̃ſq̃ꝫ habitur⁹ ſit in
alio quod nõ habet in ꝓprio merito. hec Gre=
go. Duodecimũ ferculuꝫ ẽ libertas corum ad
quã faciunt corpis agilitas ⁊ ſubtilitas. Cor=
pus .n. nõ detinebitur vel ꝓpria grauitate vel
alterius oppoſitione. ſed vbi volet ſpiritus.
ibi erit protinus ⁊ corp⁹. Hec ſunt duodecim
fercula que in generali omnibus electis in ce=
na celeſti apponunẽ. Eſt tamẽ notãdũ ꝙ que
libet diuinaꝝ ꝑſonarum ſpecialia fercula om L
nibus btis ãponit. Nã ꝑmo pr̃ ãponit tria
fercula. Primũ ẽ faciei ſue clara ⁊ iocũda vi/
ſio. Sicut .n. ꝓuerbialiẽ dr̃ ꝙ ferculũ melius
boni hoſpitis eſt iocũda facies. ſic deus pr̃ ꝑ
ꝑmo ferculo exhibet ſctis iocundiſſimã faciẽ
ſuã ĩ quaꝫ etiã angeli ꝓſpicere deſiderabãt .j.
Pe. j. B .n. ferculo indeſinẽter reficiũẽ angeli.
Mat. xviij. Dico .n. vobis ꝙ angeli in celꝭ ſp
vidẽt faciẽ patris. vbi ſm Rabanũ. more hu
mano facies poniẽ ꝓ viſione ⁊ agnitiõe certiſ
ſima. hoc etiã ferculo reficiunẽ angeli in celo.
quia ſm Aug. vlti. ð ciuitate dei. ſicut angeli
nũc vident deũ. ſic ⁊ nos ſum⁹ viſuri facie ad
faciẽ. hoc .n. ferculuꝫ tãti ſaporis ẽ ſm Augu.

li.iij.de libe.arbi. vbi tangit illud pſ̃. lxxxiij.
Melioꝛ eſt dies vna. Tanta eſt inquit iocun
ditas lucis eterne vt etiam ſi non liceret in ea
amplius manere ꝙ̃ vnius diei hoꝛa. propter
hoc ſolū innumerabiles huius vite dies ple/
ni delitijs ⁊ circumfluentia bonoꝝ tempoꝛali
um recte merito contemnerent̃. tā.n.pulcra ē
⁊ ſuauis vt ea viſa nō poſſit amplius delecta=
ri.omnē vincit dulcedinē. omnē exupat con/
cupiſcentiaꝫ. Hic pꝛimo querit̃ an in illa eter
na beatitudine videatur deus oculo coꝛpali?
Et videt̃ ꝙ ſic.qꝛ dicit iob.xix. In carne mea
videbo dominū meū.ergo videbit̃ oculo coꝛ
poꝛali. In contrariū eſt Ambroſ̃.qui dicit ꝙ
nec coꝛpalibus deus cernitur oculis. nec cir/
cumſcribitur viſu nec tactu tenetur.ergo coꝛ/
poꝛali oculo deus ibi nō videbitur. Etiā dicit
Hiero.ꝙ res incoꝛpalis oculo coꝛpoꝛeo vide
ri non pōt. Ad hoc dicūt doc. ꝙ deus ꝑ ſe nō
eſt viſibilis.etiam in eterna beatitudine ocu/
lo coꝛpali quo ad naturā diuinitatis. ſed qđ/
ammodo ꝑ accidens.ſ. in aſpectu creaturarū
quas regit. Ad obiectionē dicūt ꝙ autoꝛitas
intēdit ꝙ deus videbit̃ ab intellectu in carne
ſ̃ nō ꝑ oꝛganū i carne. Scđo querit̃ an oēs be
ati deū equalit̃ videbūt? Ad hoc dicūt ꝙ non
oēs beati eq̄liter deū vident. ꝙ̃uis deꝰ ſit idē
obiectū omnes letificans. quia homines i et̃=
na beatitudine aſſumentur ad diuerſas man=
ſiones vel conſoꝛtia angeloꝝ. Si angeli ſupi/
oꝛes melius vident deū ꝙ̃ inferioꝛes ſ̃m Di/
onyſ̃.ergo ⁊ homines ſupioꝛes quo ad meri=
tum melius vident deū. Sed ſi inſtaret aliq̄s
ꝑ hoc dictū.j. Johānis.iij.ꝙ beati vident de
um ſicut eſt.ſed nō poteſt melius videri ꝙ̃ ſi/
cut eſt.ergo omnes videbūt equalit̃. Ad hoc
reſpondēt doctoꝛes ꝙ ꝑ ipſam autoꝛitatē Jo
hannis inſinuatur modus videndi dominuꝫ
ꝙ̃tum ē ex parte obiecti quod videt̃. nō autē
modus ex parte vidētiū.quia diuerſus ē mo
dus videndi ſicuti eſt per eſſentiam. Quia ꝙ̃
uis ſit ꝑfectiſſimus modus in genere.tamē in
illo genere ſunt diuerſi gradus. Tertio queri
tur.an beatitudo eterna conſiſtat pꝛincipalit̃
in viſione? Ad hoc dicunt doctoꝛes. ⁊ deter=
minat hoc extrauagans Bñdicti. ꝙ beatitu/
do eterna foꝛmalis beatis exiſtēs conſiſtit in
duobus actibus.ſ. in actu intellectus qui eſt
viſio.⁊ in actu volūtatis qui ē fruitio ſiue in-
heſio ꝑ amoꝛē. Et dicit̃ notant̃ beatitudo foꝛ
malis ad drñtiam beatitudinis obiectualis q̄
eſt deus.quia deus eſt obiectū vnitū oīs be
atificans. Secundū ferculū quod anteponit
pater eſt omniū bonoꝛuꝫ plena poſſeſſio. hoc
eñ ꝑtinet ad largum patrēfamilias nihil ce/
lare commenſalibus ſuis eoꝝ bonoꝛum q̄ ha=
bet. Et quia tunc deus pater erit omnia i om=
nibus.relinquit̃ ꝙ cōmenſales illius cene ha
bendo deū habebunt omnia bona. Quia di=
cit Auguſtinꝰ libꝛo.xij.de ciuitate dei. In illa
eterna beatitudine quicquid amabit̃ aderit.
nec deſiderabit̃ quod nō aderit Omne quod
erit ibi bonū erit. Ideo qui habet eternā bea=
titudinē pōt dicere illud Sap.vij. Venerunt
mihi omnia bona pariter cū illa.ſ. beatitudie
Tertium ferculū patris eſt voluntatū ⁊ deſi=
derioꝝ omniū impletio. Si.n.illud manna fi=
gurale reddebat in oꝛe cuiuſlibet ſapoꝛē queꝫ
volebat. vt dicit Oꝛigeñ.ſup Exo.omel̃.vij.
quod Auguſt.in libꝛo retractat̃. dicit eſſe ve=
rum de illis quoꝛum voluntas erat cōfoꝛmis
voluntati diuine.nō autem in illis qui cibum
faſtidiebant: dicētes. Anima noſtra nauſeat
ſup cibo iſto leniſſimo.quia appetebāt cepas
⁊ pepones.⁊ ſedere ſup ollas carniū quas di=
miſerāt in egypto. quāto magis deus pater i
illa cena celeſti replebit bonis deſideriū cuiuſ
libet beati.qꝛ oīs ibi ꝯfoꝛmes ſūt oīmode
diuine volūtati. Ideo dicit pſ̃.cij. Replebit i
bonis deſideriū tuū. Hec tria fercula dei pr̃is
apl̃us Paulus in raptu qđammodo ꝓguſta=
uerat cuꝫ dicebat.j. Coꝛ.ij. Oculus nō vidit
nec auris audiuit nec i coꝛ hoīs aſcēdit quā
ta ꝓparauit dñs diligētibus ſe. Oculꝰ nō ſuf=
ficit videre tante viſionis claritatē. nec auris
audire tantā bonoꝝ oīm veritatē.nec coꝛ cogi
tare tantā voluptatē ⁊ deſiderioꝝ ſatietatem
Scđo filius ſit̃r apponet tria fercula. Pꝛimū
ē caro mūdiſſima.de qua Joh.vj. Caro mea
vere ē cibus. Hanc carnē ſpūaliter ſācti man
ducāt vt vitam eternā in ſe habeāt. iuxta illđ
Joh.vj. Niſi mādugaueritis carnē filij hoīs.
nō habebitis vitā in vobis. Secunduꝫ fercu=
lū eſt anima ſāctiſſima que eſt oīm pulcritudi
ne plena que ſumme ſāctos recreabit. Tertiū
ferculū eſt diuinitas infinita.⁊ hec eſt q̄ſi pul=
mentū delicatiſſimū ⁊ ſuauiſſimuꝫ q̄ miro mō
reficiunt̃ ſācti.pulmentuꝫ hoc eſt de quo dñs
poſt reſurrectōꝫ int̃rogauit diſcipulos Joh.
xxj.dicēs. Pueri nūquid pulmentariū habe
tis? ⁊ illis dicētibꝰ ſe nō hr̃e. dñs parauit eis
cū magna copia piſcium multitudinē.ſignifi=
cās illud pulmētū qđ ipſe erat eis i et̃no cōui=
uio largiturꝰ. Tertio ſpūſſanctꝰ apponet etiā
eis tria fercula i celeſti cena. Pꝛimū eſt dulce
do diuine fruitionis.de q̄ Eccl.xxiiij. Spūs
meus ſup mel dulcis. Et i pſ̃.xxx. Quā mag̃
multitudo dulcedis tue dñe.hec dulcedo oēꝫ
dulcedinē creatā facit inſipidā.iuxta illđ Cry
ſoſ. Nō habet ſup terrā quod amet q̄ donum
celeſte guſtauit. Scđm ferculū ē vinuꝫ eterne
letificationis.de quo pſ̃.ciij. Vinum letificat
coꝛ hoīs. Tertiū ferculum eſt fructꝰ ſuauis
deguſtationis.qui ſūt charitas.gaudiū.pax

⁊ bonitas. ad Galath. v. Et qui hos fructus
ſpũſſancti habent. hic in quadam ꝑguſtatio-
ne ⁊ inchoatione future beatitudis. illic autẽ
in cena beatitudis plena fruitiõe deguſtabũt
h ⁊ tantũ de ferculorũ multiplicitate. Quintuz
quod magnificat cenam corporalẽ eſt miſtro-
rum vrbanitas ⁊ honeſtas. quia dr̃ Heſter. j.
ꝙ rex Aſſuerus prepoſuit menſis ſingulis de
principibus ſuis vt ſumeret vnuſquiſq; quod
vellet. ita celeſtẽ cenaz magnificant honeſtas
⁊ vrbanitas miſtrorum. nã verus Aſſuer⁹ de-
us pater beatitudo omniũ electoruz preponit
mẽſis ſuis xp̃m qui eſt princeps pacis Eſa. ix
Qui precinget ſe ⁊ faciet illos diſcumbere. et
trãſiens miſtrabit eis Luce. xij. Et non ſoluz
ꝓpoſuit xp̃m principẽ menſis ſuis. ſed etiam
principes apoſtolos. ꝓphetas. martyres ⁊c̃.
de quibus dicit Cyprianus in lib. de morali-
tate. Qualis inquit illic celeſtiũ voluptas ſi-
ne timore moriendi ⁊ cũ eternitate viuendi q̃
ſumma ⁊ ꝑpetua felicitas. illic apoſtoloꝝ cho
rus glorioſus. illic ꝓphetarum exultat nume-
rus. illic martyrũ innumerabilis populus ob
certamis ⁊ paſſionis victoriã coronatus. illic
triumphantes v̓gines. illic remunerat miſeri
cordes. Ad hos autez fratres dilectiſſimi nu-
da cupiditate ꝓperem⁹ vt cũ his cito ad chri-
ſtum ꝑuenire cõtingat. hec ille. Ecce q̃ vrba-
nos ⁊ q̃ honeſtos deus pater i ſuis mẽſis ha
bet miſtros. Sextũ quod magnificat cenã cor
poralẽ eſt cantoꝝ ⁊ muſicorũ inſtrumentoruz
iocunditas. quia legit̃ Luce. xv. ꝙ pater filio
prodigo fecit prandiũ mactans vitulũ ſagina
tum. ordinãs ſymphoniã ⁊ choꝝ. ſic celeſtem
cenã magnificat cantorũ iocunditas. ibi vigi-
tiquatuor ſeniores i conſpectu throni tenẽt cy
tharas ⁊ cantant canticũ nouum Apocal̃. v.
Ibi angeli iugiter cantant. Sanctus ſanctus
ſanctus domin⁹ deus ſabaoth Eſa. vj. Et nõ
ſolum cantãt hoc angeli. ſed omnes innocen-
tes. ⁊ qui fuerunt hic penitẽtes. ſicut teſtatur
Bonauẽtura dicẽs. Quid putas tũc erit gau
diũ de triumpho. cum poſt deuictũ munduz
ſubmerſo Pharaone cũ exercitu ſuo in mari
rubro tenentes omnes electi tympanũ ⁊ cho/
rum cũ Maria pſallentes ⁊ cantãtes laudan
tes ⁊ bñdicentes dominũ vna voce dicentes
Cantemus domino glorioſe. n. magnificatus
eſt. Tunc cõſtituent̃ duo ſeraphin. hoc ẽ duo
chori electorũ. ſcz innocentes ⁊ penitẽtes cla/
mantes alter ad alterũ. Sanctus ſanctus ſan
ctus dominus deus ſabaoth. quaſi dicerent.
Sãctus deus pater qui nos a mundo ⁊ a car-
nis ferculo ⁊ a diabolo tã potenter liberauit.
Sãctus deus filius qui i nos a pena et a culpa
tam ſapiẽter iuſtificauit. Sanctus deus ſpũs
qui nos tã clemẽter ab eternis tormẽtis ꝑſer-
uauit. plena eſt omnis terra gloria eius q̃ nos
de mũdi miſeria ad celeſtis regni gaudia euo
cauit. Et ſubdit. O anima inq̃t qualis erit ti/
bi dies illa cum ad hanc tã felicẽ choreã fueris
aſſumpta. ⁊ cũ omne quod i terra pie ſuſtinui
ſti conuertet̃ in eternũ iubiluz. tunc de omni/
bus his laudabis dñm deũ labijs exultatio-
nis dicens. Miſcdias dñi in eternũ cantabo
hec ille. De cantoꝝ hoꝝ iocunditate vide plu
ra vbi dixi in opere de ſanctis. videlicz ſermo
ne. iij. de omnibus ſanctis. Vidẽs Jeſus tur
bas. Septimũ qð magnificat cenã corpalẽ eſt
luminariũ ⁊ cereoꝝ copioſitas. nã in tenebris
cenare nõ decet. ꝑiculoſumq; ẽ ꝓpter muſcas
ita celeſtẽ cenam magnificãt multa luminaria
ſpũalia quoꝝ ꝑncipalius ẽ deus. ex cui⁹ lumi-
ne om̃s recti illuminant̃. ꝓpter quod dicit. b.
Johes in Apoc. xxj. Ciuitas illa nõ eget ſole
neq; luna. vicz illuminatõibus corpalibus vt
luceant in ea. q2 claritas dei illuminabit eam.
⁊ lucerna eius ẽ agn⁹. Sũt ⁊ alia infinita lumi
naria. nã quot ibi ſunt ſancti ⁊ iuſti. tot ſunt il
lumioſi cerei. q2 quilibet ſpũs lucet i cena dñi
vt patuit ſupra. Octauũ quod magnificat ce- o
nam corpalem eſt appoſitoꝝ ſumma delitioſi
tas. nam in prãdio dant̃ groſſa. in cena v̓o de
licatiora. ita celeſtẽ cenã magnificat appoſito
rũ ſumma delitioſitas. q2 in illa cena vt dicit
Hiero. cibus intererit ille agnus btiſſim⁹ mũ-
dus. delicatus Jeſus filius dei pr̃is. ⁊ Ma-
rie virginis. de quo ſctis ſpiritibus miſtrabit
ad omnẽ ſufficientiã fercula nobiliſſima ð ipi-
us cãdidiſſima hũanitate ⁊ excellẽtiſſima ſua
diuitate. O q̃ beati ſunt q̃ ad cenã agni voca
ti ſunt. Ibi. n. inebriabunt̃ ab vbertate dom⁹
dei. ⁊ torrẽte voluptatis eius potabunt̃. ⁊ nõ
ſolũ xp̃s apponet ſummã delitioſitatẽ. ſꝫ etiaz
Maria mater eius ⁊ om̃s ſancti angeli ⁊ ele-
cti. Nã de Maria dicit Bonauẽ. ꝙ cum ſua
iocũda atq; delitioſa viſione mirabiliter oim
ſpirituũ mẽtes letificat. ⁊ miro atq; ineffabili
gaudio oẽm beatã creaturã inebriat videre il
lius celeſtis regine claritatẽ. Et idẽ tractans il-
lud Job. j. Septẽ filij Job cõuiuia faciebant
q̃libet in die ſuo. vult ꝙ. vij. ordines ſanctoꝝ
vicz angeli. pr̃iarche. ꝓphete. apoſtoli. mar/
tyres. ꝯfeſſores. virgines. faciunt conuiuia ⁊
apponunt delitioſa. ⁊ dicit. Filij hi conuiuia
vnuſq̃ſq; i die ſuo faciũt. qñ ſeinuicẽ ſuis cele
ſtibus gaudijs paſcunt in quo ð meritis ſuis
ſinguli iuxta ſibi datã gloriam fercula delitio
ſa ſibi ꝓpinãt. Et ſubdit hoc ſpecialiter ð an-
gelis. Prima inquit die p̃mogenitus. hoc eſt
ille celeſtiũ angeloꝝ numer⁹ q̃ nõ imerito no-
mie p̃mogeniti nũcupat̃ q̃ priores ſũt creatõne
⁊ ꝯuerſione ad deuz a quo nunq̃ receſſerunt
ꝑ peccatuz. ſed ſemp immobili charitate deo

patri adheſerunt. ⁊ illam beatam hereditatē
celeſtis regni omnibus põres poſſederũt. Iſti
enĩ in conuiuio ſuo diuerſa fercula ⁊ delitio/
ſa propinant. vnuſquiſq; ordo eo ꝙ excellen=
tius acceperit in numero gaudia ſpũalia am/
miniſtrat. Et ſubdit oſtendēs hoc ꝺ ſingulis
ordinibus. Iã inq̃t o anima cogita quale fer/
culũ tibi ꝓpinant illi ſummi ſpũs ſeraphici or
dinis. q: adeo vicini illi eꝛ̃no patri ſunt. ꝙ in-
ter ipſos ⁊ hũc nulli alij ſpũs inſ̃unt q̃ ipſum
immediatius ꝯtēplanꝛ̃. ⁊ ſuis bonis eꝛ̃nis ꝑ/
fectius ꝑfruanꝛ̃. quale putas ꝓpinãt gaudiũ
ꝺ nature ſue nobilitate. quale ꝺ contēplatiõis
claritate. quale ꝺ dilectõnis ſinceritate. hi ꝯ̃ q̃
ſeraphin noianꝛ̃ illud ꝯuiuiũ ordinãt ardore
diuine charitat̃. Cherubin ſplẽdore eꝛ̃ne cla=
ritatis. Throni eq̃tate diuie maieſtatis. Do=
minatões ꝺ dñandi ſuꝑ eos excellẽtia. Prin=
cipat⁹ de ꝑcipiẽdi inferioribus magnificẽtia.
Ptãtes de auc̃te malignos ſpũs coercendi.
Virtutes ꝺ ptãte miracula faciẽdi. Archãge=
li ꝺ dignitate ſuꝑiora nũciandi. Angeli de di=
gnitate minora diuine ſcie ſecreta reuelãdi. h
ille. Nonũ quod magnificat cenã corꝑalem ē
cene diuturnitas. nã a labore expediti cenã ꝓ
trahũt. Cibus. n. cito ſumptus nocet ꝯtra no
cẽ. Iõ dr̃ Heſter. j. ꝙ ꝯuiuiũ aſſueri durauit
vij. diebus. ſic ⁊ cenã celeſtē magnificat diu=
turnitas. q: nunq̃ hẽbit finē. q: bti qui habi/
tãt i domo tua dñe in ſcl'a ſcl'oꝝ laudabunt te.
Iõ dicit Anſ. in ꝓſologion. Si delectat ſecu
ritas ⁊ certitudo. ibi oim temꝑoꝝ eꝛ̃na longi=
tudo. Decimũ ⁊ vltimũ quod magnificat ce=
nã corꝑalē ē quietis ⁊ ſoporis ſuauitas. Poſt
cenã ꝯ̃ eſt quieſcendũ. iõ lecti eburnei ⁊ aurei
erãt i horto Aſſueri Heſt. j. Sic i illa cena cele
ſti erit quietis ſuauitas. q: dicit Aug. ad Ia/
nuarium li. ij. Ineſt in illa requie nõ deſidio=
ſa ſegnities. ꝫ quedã ineffabilis tranquillitas
agnitõis ocioſe. Sic ergo ab huius vite opi=
bus i fine requieſcit vt in alterius vite actiõe
gaudeatur. ⁊ hoc ad pmũ ⁊ ſecundũ. Quã=
tum ad tertiũ ſubiungiꝛ̃ inuitatoꝝ pluralitas
cum dr̃. Et vocauit multos. Vbi nota Holc.
lec. cxliij. ſuꝑ li. Saꝑ. c. xj. dicit ꝺ diuis voca
tionibus. Et ē ſciendũ. ꝙ tres ſunt i genere. ⁊
tres i ſpecie. In genere quidē logico vocat v̾
bo. vocat ſigno. vocat nũcio. ſicut volens ali=
quē ad ſe vocare vocationē ſuã põt facere tri=
bus modis. vicȝ ꝑ verbũ. ſignũ ⁊ nũciũ. Pri
mo vocat nos ꝑ verbũ in filij ſui incarnatõne
qñ verbũ caro factũ ē ⁊ habitabit i nob Ioh.
j. Miſit verbuȝ ſuũ ait pſ. cvj. ⁊ ſanauit eos
Sȝ ad hanc vocationē multi venire contēpſe
runt. i quo ruſticitatē ſuã oñderunt. Naȝ ma=
gna foret ruſticitas ſi rex frãcie mitteret filiuȝ
ſuũ ad vocandũ aliquē pauꝑem. ⁊ ille venire
contēmneret. ſic maior fit iniuria ſi hõ vilis ⁊
pauꝑ v̾bo dei qꝺ ē filius pr̃is inuitãte venire
ꝯtẽnit. quod tñ freq̃nter videm⁹. vt merito di
cat xp̃s Iob. xix. Seruũ meũ vocaui ⁊ nõ re=
ſpõdit mihi. ore ꝓprio deꝑ̃cabar illũ. Os dei
v̾bũ ē dei. iuxta illꝺ Cant. j. Oſculeꝛ̃ me oſcu
lo oris ſui. Secundo vocat nos ſigno. ⁊ ſignũ
illud fuit corpus ſuum extēſum i cruce. ⁊ exal
tatũ in monte. ⁊ rubricatum ꝓprio ſanguine.
Sicut volens reclamare falconē ſtat i loco ap
parẽti cũ clamatorio rubricato. ita chriſt⁹ vo=
lens hoiem reclamare qui a ꝑadiſo euolaue/
rat in infernũ. in montē caluarie aſcẽdit ſeu ꝓ
ceſſit. in lignũ crucis aſcendit. latus ſanguio=
lentũ oſtendit. voce magna clamauit. vt ſic ꝺ
ipſo facto ſigno hominē reuocaret. ⁊ tñ iſtis
viſis ingratiſſimi homines ad deũ venire cõ=
temnunt. ſicut conqueritur dñs Prouerb. j.
Vocaui ⁊ renuiſtis. ſ. venire. extendi manus
meas in cruce. ⁊ nõ erat qui aſpiceret. Tertio
vocat nos ꝑ nuncios. id eſt p̃dicatorũ officio
cuiuſcunq; fuerint conditionis ſiue p̃lati ſiue
ordinarij ſiue alij ab eccl'ia ad p̃dicandũ miſſi
vel deputati. De iſto nũcio dicit in p̃nti euan
gelio. miſit ſeruũ ſuũ hora cene dicere inuita=
tis vt venirẽt. q: parata ſunt oia. Quē locũ ex
ponēs Grego. dicit. Seruũ illũ omnē p̃dica=
torem deſignare debemus. Vñ licȝ tales mul
ti ſunt ſꝫm diuerſitatē ꝑſonaꝝ. tñ vnũ debent
eſſe fidei ⁊ v̾itatis vnione. Per hanc horã in
tellige finē ſeculi ⁊ vltimã etatē quando chri=
ſtus filius apparuit in carne. De illa dicit be=
atus Iohes. j. cano. ij. Filioli mei vltima ho=
ra ē. In hac hora miſit ſeruũ ſuũ hora cene di
cere inuitatis vt venirent. nõ greſſu pedũ. ſed
bonis opibus ⁊ moribus. Nã ⁊ ſi i alijs etati=
bus homines ad cenam inuitabanꝛ̃. null⁹ ta=
men ad eam recipiebatur. ſed ad lymbuȝ om=
nes deſcendebant. nũc aũt vocati ſunt. ſi veni
unt recipiunꝛ̃. quia parata ſunt omnia. ſ. que
requirebanꝛ̃ ad ſalutē. vt dicit Chryſ. Totũ
repletũ eſt ⁊ adimpletũ in ſcripturis. q: intro
itus regni celeſtis eſt aptus ꝑ paſſionē xp̃i q̃
añ fuerat clauſus. Sed in ſpecie vocat etiam
xp̃s tripliciter. oſtenſionibus exemploꝝ. pro
miſſionibus p̃miorum. ꝑcuſſionibus flagello
rum. Primo vocat nos oſtenſione exemploꝝ
Quotquot. n. nos ꝑ viam potẽtie p̃ceſſerunt
vicȝ quot milia martyꝝ. quot milia confeſſo=
rum. quot milia virginũ. tot ſunt milia vocã=
tium. De hac vocatione dicit dñs Iohis. x.
Proprias oues vocat noiatim ⁊ adducit eas
Hãc vocationē animaduertēs b. Paulus di
cit ad Philippeñ. iij. Ea que retro ſunt obli=
uiſcens. ſ. legalia ⁊ terrena ñ dimiſi. Ad ea v̾o
q̃ ſunt priora. i. ad exempla martyꝝ ⁊c. me ex
tendens ad deſtinatũ ꝑſequor. i. ad premium

a deo mihi ordinatum fideliter conſequẽduz
ad brauium ſupne vocationis dei in chriſto ie
ſu.i.ꝑ chriſtum ieſum. Secundo vocat nos ꝑ
miſſionibus premiorũ. Math.xj. Venite ad
me omnes qui laboratis ⁊ onerati eſtis.⁊ ego
reficiam vos. Ecce eternã ꝓmittit refectionez
venientibus ad ſe.ſicut diues vocat pauperẽ
oſtendẽdo ſibi denariuz.ſic vocat nos chriſtꝰ
tanq̃ȝ pauperes qui ẽ diues in omnes. oſten=
dendo nobis denariũ eťne beatitudinis. Jõ
dicit beatus Petrus.j.canoñ.iij. In hoc vo
cati eſtis vt bñdictionem hereditate poſſidea
tis. Tertio vocat nos ꝑcuſſionibus flagelloꝝ
ſicut Saulum q̃ cadens in terraz dixit. Quid
me vis facere? Actu.ix. Sic ⁊ nos quotiẽs in
firmitatibus fatigamur vł aduerſitatibus fla
gellamur ⁊ tribulamur totiẽs a deo vocamur
⁊ hoc etiã dicit glo.ſup pſ̃.cxviij. Dũ flagel=
lat deus inuitat ad hereditatẽ. noli eẽ iniquo
⁊ puerili ſenſu vt dicas. Cur pr̃ meus ꝑmittit
fratrẽ meũ facere q̃cquid vult pluſq̃ȝ me? q: ſi
modicũ me ꝯtra iuſſionẽ eius mouero.ſtatim
flagella inuenio.ſ; potius gaude q: tibi ſerua=
tur hereditas.ad tp̃s.n. ꝑcit quos ineternuz
damnabit. Sed ſm̃ Greg͂.mala q̃ nos h̃ pre=
Q munt ad deum ire compellũt. Quantũ ad q̃r=
tum ponit̃ ꝑuerſitas excuſatoꝝ cuz dicit̃. Et
ceperunt ſinguli excuſare ſe. Ubi notandum
ſicut vocantur quidam in genere. quidã i ſpe
cie.ſic etiã q̃dam ſe excuſant i genere. ⁊ q̃dam
in ſpecie. In genere excuſant ſe in pctis ſuis
quadruplicit̃ peccatores. vt dicit holcot ſup
libꝝ Sap̃.lect.clxxvj. Quidam ꝑ laſciuã ſo=
cietatẽ.quidam ꝑ diuinam voluntatem .qui=
dam ꝑ carnalem fragilitatem.⁊ quidam ꝑ fi=
nalem vtilitatem. Primi dicunt ꝯmunit̃ quã
do dep̃hendunt̃ peccaſſe. Mala ſocietas me
compulit ad hoc maluz.ſicut Adam Geñ.iij.
quando eum dominus de peccato rep̃hendit
inobedientie ⁊ pomi fractionis. ait. Mulier
quam dediſti mihi ſociam.dedit mihi ð ligno
⁊ comedi. Cunq̃ȝ diceret ad mulierẽ dominꝰ.
Quare feciſti hoc? illa excuſauit ſe ꝑ ſerpentẽ
dicens. Serpens decepit me ⁊ comedi. Sȝ ta
lis excuſatio fatuiſſima reputatur apud iudi=
cem ſecularem cum concedat facinus ⁊ alios
coaccuſat. multo magis apud deũ non valet
qui mouit humani arbitrij voluntatẽ. Jõ di=
cit Señ.in prouerbijs. Omitte excuſationez.
nemo peccauit inuitus.fatua etiam eſt excuſa
tio multorum ſocioꝝ allegatio.ſicut multi di=
cunt. Quare mihi non licet ſic facere? ſic.n.fa
cit talis ⁊ talis. Contra quos dicit.b. Hiero=
nymus in quadã epiſtola. Multitudo ſocio=
rum impunitatẽ non tollit criminũ. omnes ta
les qui ſic ſe excuſãt ⁊ impenitẽtes manẽt .ad
cenã celeſtẽ nõ ꝑueniũt. Sed vbi tũc manẽt?

certe in inferno. vbi cũ multis ſocijs nõ minꝰ
ardebũt.teſte.b. Auguſ.ij.q.j.c. Multi. Ne
inquit gaudeant q: plures inuenient̃ eis ſimi
les.nã ꝓpterea non minꝰ ardebunt ⁊c̃. Secun
do q̃dam ſe excuſant ꝑ diuinam voluntatem.
quorum quidam dicunt deũ ſciuiſſe peccatu=
ros.⁊ velle eos tales eſſe nec eis eſſe imputan
dum.ſed diſpoſitioni diuine et conſtellationi
corpoꝝ celeſtium aſcribunt. Et ſimilit̃ dicunt
ſicut deus voluit peccare Adã ⁊ Euam.ſic ⁊
nos.⁊ ſic volunt deũ eſſe auctorẽ pcti.⁊ ipſuz
i hoc blaſphemãt. Contra quos dicit.b. Au/
guſtinus i de fide ad Petrũ. Firmiſſime inq̃t
tene ⁊ nullatenus dubites primũ hominẽ.id
ẽ Adam.⁊ Euã mulierẽ eius bonos ⁊ rectos
⁊ ſine peccato creatos cuz libero arbitrio quo
poſſent ſi vellent deo ſemꝑ humili ⁊ bona vo
luntate ſeruire atq̃ȝ obedire.quo arbitrio eti=
am poſſent ſi vellẽt ꝓpria voluntate peccare.
eoſq̃ȝ non nc̃citate ſ; ꝓpria voluntate peccaſſe
Illoq̃ȝ peccato ſic in deterius mutatã huma=
namq̃ȝ naturã.hec Aug. Ex q̃bus vbis elice
tu dei blaſphemator ꝙ ipſe nõ vult vt tu pec=
ces.ſ; dedit tibi liberꝝ arbitrium quo mediãte
potes facere bonũ vel malũ. Et ſi facias malũ
ex volũtate ꝓpria facis ⁊ nõ dei.nec etiam po
tes te excuſare ꝑ inclinationẽ ꝯſtellationũ.nã
licet aſtra inclinãt te ad pctm̃.nõ tñ te neceſſi=
tant. Et ſapiens dominat̃ aſtris.vt dic̃ Pto=
lomeus in almageſtis. Et nota ꝙ iſti qui ſe ex
cuſant ꝑ voluntatẽ diuinam figurãtur aliquo
modo ꝑ Jacob volentẽ decipe patrẽ ſuũ cuz
pater inquireret.quomõ taz cito inuenire po=
tuiſſet vñ ſibi cibum optatũ pararet.reſpõdit
Volũtas dei fuit vt taz cito occurreret quod
volebam Geñ.xxvij. Iſto mõ ſunt nõnulli ſa
piẽtes mundi iurꝭ ciuilis ꝑfecti.et i iure t̃reni
regni triti.q̃cq̃d faciũt ſciũt colorare legibꝰ et
munire rõibꝰ vt nihil maneat inexcuſatuz. Si
hõ velit credere eis. Tales aſſimilant̃ Diony
ſio tyrãno.de q̃ narrat Valeriꝰ li.j.c.j. Iſte in
greſſus tẽpla deoꝝ aureũ amictũ deo ioui ab
ſtulit.⁊ panno eũ laneo circũdedit.⁊ miranti=
bus alijs q̃ aderãt ꝙ ſic ſine timore deos ſuos
ſpoliare p̃ſumeret.rñdit ꝙ ad dei ſui ꝯmodũ
hoc faceret.nã dixit aureũ amictũ grauẽ fore
in eſtate ⁊ in hyeme frigidũ. laneũ quoq̃ȝ pro
vtroq̃ȝ tp̃e aptũ. Idẽ refert ꝙ eſculapeo q̃ fu=
it barba aurea redimitꝰ iuſſit demi et auferri.
Cuiꝰ rõez aſſignauit ꝙ appollo pr̃ ſuꝰ imberb
eẽt.⁊ nõ deceret patrẽ barba carere ⁊ filiũ ap=
parere barbatuz. Idẽ dicit ꝙ victorias aure=
as ⁊ coronas quo ſimulacꝝ porrectꝭ manibus
ſuſtinebant̃ tollebat ⁊ ſe eas accipe ⁊ non au=
ferre dicebat.ſtultũ eſſe affirmans a q̃bus bo
na p̃camur ab his porrigẽtibus nolle ſumere
Iſto mõ prudẽtes ſeculi quãtũcunq̃ȝ flagiti=

oſa habuerint ꝯtra deū ꝛ eccleſiā ſemꝑ colora
tis rōnibus ſe excuſant. ꝛ tales etiā minime ad
R cenā dei ꝑueniunt. Tertio q̄dam ſe excuſāt ꝑ
carnalē fragilitatē. ꝛ dicūt plane blaſphemā/
tes ſe nō poſſe a libidibus abſtinere complexi
onē ſe talem hr̄e dicētes. Cōtra quos dicit. b.
Hiero. i explanatōne fidei. ꝛ allegat̄ ꝑ magi/
ſtrū li. ij. diſt. xxxvj. c. iiij. Execramus inquit
coꝝ blaſphemiā q̄ dicunt impoſſibile aliquid
homi a deo eſſe p̄ceptum. ꝛ mādata dei nō ſin
gulis ſed ab omnibꝰ i ꝯmuni poſſe ſeruari. Et
paulo poſt. Et tam illos errare dicimus q̄ cū
Manicheo dicūt hoiem pctm̄ vitare nō poſ=
ſe. q̄ꝫ illos q̄ cum Jouiniano aſſerūt homineꝫ
nō poſſe peccare. Et dicit mgr̄. Ecce hic Hie=
ro. dicit errorē eſſe ſi q̄s dicat hominē vitare
pctm̄ non poſſe. Sed diceret aliq̄s. tn̄ Augꝰ.
dicit quedam neceſſitate fidei nō poſſe vitari.
ergo ꝛ libidinē quidā nō poſſunt vitare. ꝛ cū
illud Aug. dicit videt̄ illud eſſe erroris quod
tradit. aut nō eſſe verū quod Hiero. ait. Rn̄/
det magiſter vbi. ſ. ad quod pōt dici q̄ Aug.
dicit ſm̄ ſtatum huius miſerie ad quem perti
nēt ignorantia ꝛ difficultas. vt idē ait i lib. de
libero arbitrio. que ex iuſta damnatōe deſcen
derunt illud tradidit. vbi ꝛ venialia incluſit.
Hiero. xo tm̄ ꝺ mortalibus pctis loq̄tur que
vnuſq̄ſq̄ꝫ gratia illumiatus vitare poteſt ſeu
valet. nam pctā venialia vitari nō poſſunt. ꝑ
pter quod dicit. b. Johannes i ꝑſona apoſto
lorum. j. canon̄. c. j. Si dixerimus q̄ pctm̄ nō
habemus noſipſos ſeducimus. ꝛ veritas i no
bis non eſt. Ideo dicit Aug. quedā vitari nō
poſſe. non autē dixit hoc de libidine fornicati
onis quod ē peccatū mortale ꝛ damnabile. iu
xta illō apoſtoli. j. Coꝝ. vj. Nolite errare fra=
tres. q̄m neq̄ꝫ fornicarij neq̄ꝫ adult̄i neq̄ꝫ mol=
les regnū dei poſſidebunt. Et ad Hebr̄. xiij.
Fornicatores ꝛ adulteros iudicabit dn̄s. id ē
condemnabit ſm̄ glo. Ideo ſi dicis te nō poſ=
ſe abſtinere a libidine. ſcias te ꝓpter h̄ penas
et̄nas pati debere. nec ad cenam celeſtē poſſe
S ꝑuenire. Quarto quidam ſe excuſant ꝑ fina/
lem vtilitatē. ꝛ tales inueniunt̄ nōnulli p̄do=
nes. raptores ꝛ iniuſti ꝑquiſitores q̄ auferūt
a diuitibus bona ſua ſine ꝯſciētia colligunt ꝛ
recondunt. ꝛ elemoſynas dare p̄tendunt. vel
illi qui inimicis vt iudeis vel gētilibus bona
ſua auferunt. ꝛ cauſam finalē elemoſynā ꝯſti=
tuunt. Cōtra quos dicit Hugo. ꝺ ſanc. victo.
Tantū peccat qui rapinā infert iudeo quātū
ſi cuilibꝫ xp̄iano. Et Juſtinianꝰ i digeſto ve/
teri. Nō excuſabit̄ q̄s a delicto lꝫ rapiat a ma
ligno. Et ſbdit. Sicut. n. quis peccat ſi rapit
ſubſtantiā paupis. ſic ꝛ peccat ſi quis abſtu
lerit quod fuerit peccatoris. hec ille. Sunt eti
am diuerſi qui diuerſas in peccatis excuſatō=
nes inueniunt. vt cum pctōres exiſtant. ſe ta=
mē ꝯtra deum a pctis defendūt. De quibꝰ di=
cit Grego. xxij. moral̄. Uſitatū generis hūa=
ni vitiū ē libido. pctm̄ ꝯmittere. ꝯmiſſū negā=
do abſcondere. ꝛ conuictū defendēdo excuſa
re. Sꝫ dicit Holcot lecti. clxxvj. q̄ tria ſunt q̄ T
reddunt homines pctōres inexcuſabiles ꝛ pe
na dignos oſtēdunt. ꝛ ꝑ conſequēs a cena ce=
leſti excludūt. vicꝫ magnitudo ſcie i peccante
ſimilitudo culpe i iudicante. ꝛ ineptitudo cau
ſe in allegante. Primo g̊ reddit hoīeꝫ inexcu=
ſabilē magnitudo ſcie in peccāte. quāto. n. ali
quis maiorē ꝛ clariorē ꝺ deo hēt noticiā. tāto
magis peccat ceteris paribus. Et iō de ph̄is
dicit apl̄s Rom̄. j. q̄ inuiſibilia dei eis ꝑ ſcri=
pturas innotuerūt. ꝛ tamē i ſuis cogitatiōibꝰ
euanuerūt. ꝛ obſcuratū ē inſipiēs cor eoꝝ in/
tantū vt idola colerēt. nec ſuꝑ hoc i aliquo ex
cuſant̄ q̄ſi ꝺ deo nullā noticiā habuiſſēt. q̄ꝛ in
uiſibilia dei ꝑ ea q̄ facta ſūt itellecta ꝯſpiciūt̄.
ſempit̄na quoq̄ꝫ virtus ꝛ diuinitas ita vt nec
ſūt excuſabiles. Quid aūt ꝺ xp̄ianis q̄ nunc ꝺ
deo clariorē habēt noticiā ex p̄dicationibus
quas quotidie audiunt. ꝛ tamē ad deū veni=
re negligunt. ſic excuſationes p̄tendunt. Sed
ꝺ ipſis dicit ſaluator Joh. xv. Si nō veniſſē ꝛ
locutus eis fuiſſē. ſ. ꝑ me ꝛ p̄dicatores meos.
pctm̄ nō haberēt. nūc aūt excuſationē nō hn̄t
ꝺ pctō ſuo. Scd̄o reddit hoiem culpabilē ſili=
tudo culpe i iudicāte. q̄n aliq̄s iudex dep̄hen
dit̄ i crimine ꝑ quo ſolet alios punire. nullam
pōt excuſationē p̄tendere. ſicut patꝫ de falſis
iudicibus q̄ volebant condēnare Suſannam
Dan̄. xiij. Jō ſignant̄ dicit apl̄s ad Rom̄. ij.
Inexcuſabilis es o hō om̄is q̄ iudicas. i quo
eīn iudicas alterum teipm̄ condēnas. Tertio
reddit hoiem inexcuſabilē ineptitudo cauſe i
allegante. quādo. n. cā allegata manifeſte nul
la ē vel conficta ꝑ mēdaciū. nō ē excuſatio ſed
aggrauatio ad p̄cedēs delictū. Exemplū de
iſtis hic inuitatis ad cenā. q̄ꝛ qui falſas fictaſ=
q̄ꝫ excuſatōnes p̄tēdebāt a cena fuerūt repro=
bati ꝛ excluſi ꝛ alij eorū loco vocati ſūt. ꝛ idō
ꝯ tales excuſationes malicioſas petit pſ. cxl.
Nō declines cor meū i v̄ba malicie ad excuſā
das excuſatōes i pctis. Et iſte ſūt excuſatōes
i genere. Sunt ꝛ alie excuſatōes i ſpecie qui/
bus ſe homies q̄ vocant̄ tripl̄r excuſāt. Sup
bi ſe excuſant ꝓpter ſublimitatem dn̄ationis.
Auari ꝓpt̄ difficultatē t̄rene occupatōis. Lu
xurioſi ꝓpter voluptatē carnalis voluptatis
et delectationis. Et iſti tres figurant̄ ꝑ illos
quos enumerat hic euāgeliſta. Quoꝝ pmꝰ di
xit. Uillā emi. ꝛ neceſſe habeo exire ꝛ vidē il/
lam. rogo te habe me excuſatū. Iſte ſignificat
ſuꝑbos q̄ ꝑ ambitiōꝫ t̄reni dominij amittunt
gl̄iā celeſti regni. Iſte in ſua excuſatione hn̄

fatuũ fuiſſe ſe fatet̃. q̃ꝛ prius villã ſe dicit emiſ
ſe q̃ꝫ vidiſſe. Faciliter. n. q̃libet fallit̃ q̃ñ illud
emit quod ab eo abſcondit̃. Et certe ſi hõ vi-
deret ⁊ ꝯſideraret quid eſt de dignitate domi
nij ſecularis illud nõ emeret vel raro. Primo
eñ ſi videret illius ſollicitudinẽ. d̃ q̃ dicit Jn-
noc̃. papa de vili. hu. ꝯdi. lib. ij. c. xxviij. Sed
eſto vt ſublimet̃ quis in altũ. ꝓuehat̃ ad ſum
mũ. ſtatim cure ſuccreſcũt. ſollicitudines cu/
mulant̃. extẽdunt̃ ieiunia. vigilie ꝓducũtur.
ex q̃bus natura corrumpit̃. ſpũs infirmat̃. de
ſtruit̃ ſomnus. amittit̃ appetitus. debilitatur
corpus. v̓tus attenuat̃. ⁊ ſic ipſe i ſeipſo defi-
ciens nõ dimidiat dies ſuos. ſed miſerabilẽ vi
tam miſerabiliori fine concludit. Scd̃o ſi con-
ſideraret ſublimitatẽ dñationis ſtatim inueni
ret mentis elationẽ. de qua idẽ dicit Jnno. li.
vbi. s̃. c. xxix. Statim vt ſupbus ꝓmotus eſt
ad ſupbiã extollit̃ in iactantiã ⁊ effrenat̃. nec
curat ꝓdeſſe ſed gl̃iatur p̃eſſe. preſumit ſe me-
liorem qui cernit ſe ſupiorem. ⁊ ſubdit. Viſũ
extollit. ceruicẽ erigit. faſtuꝫ oſtendit. grauia
loquitur. ſublimia meditatur. ſubeſſe non pa-
titur. p̃eſſe molit̃. Tertio ſi videret ipſius bre
uitatẽ. Quia Eccĩ. x. dr̃. ꝙ om̃is potẽtat⁹ bre-
uis vita. Quarto ſi videret caſus grauitateꝫ.
quia quanto gradus altior tanto caſus graui
or. Cecidit petrus ſ; de infimo ideo ſtati reſur
rexit. Cecidit Dauid ſ; de plano. q̃ꝛ ſe in altuꝫ
nõ extulit. iuxta illud pſ̃. cxxx. Dñe nõ ẽ exal
tatũ cor meũ. Cecidit Adã de alto q̃ꝛ de paradi
ſo. ideo cũ difficultate ſurrexit. Cecidit Luci/
fer. ſ. d̃ celo altiſſimo. ideo nunq̃ꝫ ſurrexit. nec
ſurgere poteſt. Secundus ſe excuſando dixit
Juga bouꝫ emi quinq̃ꝫ ⁊ eo ꝓbare ea. rogo te
habe me excuſatũ. ⁊ hic figurat auaros. qui i
his ſe tm̃ occupant que ꝑcipiunt̃ quinq̃ꝫ ſenſi
bus. que intelligunt̃ ꝑ quiq̃ꝫ iuga boũ. Quia
ſm̃ Augꝰ. cuiuſlibet ſenſus inſtrumenta com
binant̃. Duo. n. ſunt oculi. due aures. due na
res. duo inſtrumenta guſtus. lingua ⁊ palatũ
due manus. in quibus precipue patet tactus
Sicut ergo boues circa terrã verſant̃. ſic ſen-
ſus auari continue circa terrena delectantur.
eius oculi videndo maſſã auri magis delectã
tur q̃ꝫ videndo in eccleſia corpus xp̃i. in aure
etiã auari dulcior ẽ auri narratio q̃ꝫ verbi dei
p̃dicatio. Jdeo dic̃ Ambro. ⁊ ponit̃ di. xlvij.
c. ſicut hi. Mens auari ſemel vinculis cupi/
ditatis aſtricta ſemꝑ aurum. ſemꝑ argentum
videt. ſemꝑ redditus cõputat. ⁊ gratius auꝝ
q̃ꝫ ſolem intuet̃. Et ſimiliter oſtendit ſe eſſe fa
tuũ in excuſatione. quia prius debuit iuga ꝓ/
baſſe boum q̃ꝫ emiſſe. Nã qui ꝑicula q̃ ex aua
ricia eueniunt videret vel ꝓbaret nõ vtiq̃ꝫ eã
ita ſtudioſe amaret. Vbi nota aliqua ſunt ꝑi-
cula ⁊ mala que facit cuilibet auaro ipſa iniq̃

auaricia. Primo ꝙ inquinat amatores ſuos.
ꝓpter quod compatur luto. Abachuc. ij. Vſ-
q̃quo aggrauat contra ſe denſum lutum. Et
Eccĩ. xj. Si diues fueris non eris immunis a
peccato. Et Prouerb. xxviij. Qui feſtinat di-
tari non erit innocens. Scd̃o ꝑiculũ ꝙ obli
uionẽ dei inducit. Quia dr̃ Geñ. xlviij. Effra
im ⁊ Manaſſes dicunt̃ fuiſſe germani. Effra
im interp̃tatur fructificans. ꝑ quẽ intelligun-
tur diuitie. Et Manaſſes interpretatur obli
uio. quia abundantia diuitiarũ ⁊ dei obliuio
ſocietatẽ habent ad inuicẽ. Tertium ꝑiculuꝫ
ꝙ poſſeſſores ſuos ſpoliat. quia cor homi non
relinquit. Vbi. n. theſaurus tuus ibi ⁊ cor tu
um Mathei. vj. Multa enim pericula mala
ponit Jnnoc̃ papa. iij. de vili. hu. ꝯdi. li. ij. c.
ix. q̃ꝫ mł̃tos inq̃t ſeduxit cupiditas. q̃ꝫ plures
ꝑdidit auaricia. Balaã aſella redarguit. ⁊ pe
dẽ ſedẽtis attriuit. q̃ꝛ captus cupiditate ꝓmiſ
ſoꝝ diſpoſuit maledicere iſraeli. Achor popu
lus lapidauit q̃ tulit auꝝ ⁊ argentũ d̃ anathe-
mate hiericho. Naboth interempꝰ ẽ vt achab
vineaꝫ obtineret. Giezi lepra ꝑfudit. q̃ꝛ rece-
pit argentũ ⁊ veſtes ſub noĩe Heliſei. Judas
ſe ſuſpẽdit. q̃ꝛ ꝓ argẽto xp̃m tradidit. Anani-
am ⁊ zaphyrã ſubitanea mors extinxit. q̃ꝛ de
p̃cio agri defraudauerãt apl̃m. Si vis videre
has hyſtorias. vide eas i locis ſuis. Prima d̃
Balaã ponit̃ Nume. xxij. Scd̃a d̃ achor po-
nit̃ Joſue. vij. Tertia ponit̃. iij. Reg. xxj. de
Jeſabel. Quarta d̃ Giezi habet̃. iiij. Reg. v.
Quinta de Juda Math. xxvij. Sexta d̃ ana
nia ponitur Actu. v. Tertius qui excuſando
ſe dixit vxorẽ duxiſſe. ⁊ ideo nõ poſſum veni-
re luxurioſos deſignat q̃ excuſant ſe ꝓpter vo
luptatẽ carnalis delectatõis. Per vxoreꝫ v̓o
intelligit̃ voluptas carnalis. nõ. n. coniugati
ꝑ coniugiũ excludunt̃ a cena. licꝫ aliqualiter
retardãtur. quia dr̃ d̃ ſum. trini. ⁊ fide catho.
c. firmiter. Nõ ſolũ aũt virgines ⁊ continẽtes
verumetiã coniugati ꝑ fidẽ rectam ⁊ opatio-
nẽ bonã placẽtes deo ad eternã mereãtur be-
atitudinẽ ꝑuenire. Jdcirco ille dr̃ vxoreꝫ du-
xiſſe q̃ cum affectione tradidit ſe voluptati in
qua viuere ꝓponit. ⁊ talis ad cenaꝫ celeſtẽ ve
nire non põt. nec debꝫ eſſe dignus. Primo. n.
nõ poteſt. q̃ꝛ pedibus alligatus eſt ꝑ delecta-
tionẽ que dr̃ mulier. Eccſ̃. vij. Jnueni mulie
rẽ morte amariorẽ q̃ laq̃us venatoruꝫ eſt. Jn
cuius ſignũ Samſon Judic̃. xvj. in ſinu Da-
lile fortiſſime ligatus eſt funibus philiſtino/
rũ. Sic q̃ in voluptate quieſcit fortit̃ funibus
pctõꝝ ꝯſtringit̃. vt dicere poſſit cũ pſ̃. cxviij.
Funes pctõrum circũplexi ſũt me. Secundo
venire nõ debet. q̃ꝛ fetidus eſt. Johel. j. Com
putruerunt iumẽta in ſtercore ſuo. Sup quo
dicit Grego. Jumẽta i ſtercore putreſcere eſt

hoies in fetore luxurie vitam finire. Tertō ve
nire nō eſt dign⁹. q2 ſordida veſte indutus eſt.
Si eñ indignus fuit ſtare in nuptijs q̄ nō ha=
buit veſtem nuptialē Math. xxij. Mltomi=
nus eſt indign⁹ q̄ habȝ veſtē vituperabileȝ. hi
ſunt q̄ ſe excuſant a cena celeſti ⁊ q2 tot ſunt iō
pauci veniūt. lȝ multi ſūt vocati. Iō legimus
Num. xxxj. Q̄ d̄ ſedeci milib⁹ aiabus hoim
Z nō ceſſerūt i ptē dñi. niſi. xxxij. aie. Reſtat nūc
videre que ſunt excuſantiū punitiones. ⁊ ſunt
tres. Prima eſt ſegregatio a ꝯſortio btōꝝ. Et
hanc ponit dñs in fine euāgelij dicens. Dico
vobis ꝙ nemo viroꝝ illoꝝ q̄ vocati ſūt guſta=
būt cenā meā. Scd̄a eſt ſubſannatio pctōꝝ q2 i
iudicio deus et angeli ⁊ hoies ⁊ demones ſb=
ſannabūt et deridebūt fatuos pctōres. q2 di=
uinas vocatōes neglexerūt. iuxta illud ꝓuer.
j. Vocaui ⁊ renuiſtis ⁊c̄. Et infra. Et ego q̄qȝ
i interitu veſtro ridebo et ſubſannabo vos cū
vobis qđ timebatis euenerit. Tertia eſt cruci
atio ꝑpetua tormentoꝝ. Eſa. lxvi. Eligam illu=
ſiones eoꝝ et q̄ timebant adducā eis q̄ vocaui
⁊ nō erat q̄ rñderet. Nō ſic de bonis ⁊ iuſtis q̄
deū vocantē audiūt. Audiunt inquā ꝑ obedi
entiam p̄ceptorūq; obſeruantiā. hi in cena po
nenť lucentes ſicut ſtelle in ꝑpetuas eternita=
tes. Baruch. iij. Stelle vocate ſunt ⁊ dixerūt
ecce aſſumus. ⁊ luxerunt ei in iocunditate qui
fecit illas.

Dñica ſcd̄a p⁹ feſtū ſctē Trini. Sermo. ij.

Vxorē duxi et iō

A nō poſſū venire Lu. xiiij. Experiē=
tia q̄ eſt rerū magiſtra ſepe oñdit ꝙ
mus qñ itrat ꝓ̄ptuariū macilēt⁹ ibiq; inueit
lardū carnes vł caſeū ⁊ hmōi comedit ⁊ impi=
guať. cūq; dñs venit querens murem vult fu
gere ꝑ foramen artū ꝑ qđ intrauit ſed p̄ ping=
uedine nō pōt exire. ſicq; capiť ⁊ necať. Mo
raliter. per mures h̄ ad pñs intelligunť hoies
q2 ſicˀ mus ab humo dr̄ eo ꝙ ex hūore terre na
ſcatur. Nā humus terra dr̄. Sic etiā hō ab hu
mo eſt dictus. eo ꝙ de limo terre eſt formatus
Geñ. ij. Ideo dr̄ de hoibus Eccs. iij. De ter=
ra facta ſūt ⁊ in terrā pariter reuertenť. Et q2
ſunt de terra que eſt viliſſimū ⁊ infimū elemen
tum. iō ridiculoſum eſt ꝙ querūt dñium terre
nū. Sicut ille de quo dr̄ in hodierno euāgelio
qui villā dñij mūdani chare emit ꝓpter quod
de talib⁹ dicit Boe. lib. ij. de ꝯſo. phi. pſa. vj.
Que eſt iſta expetibilis. i. valde deſiderabilis
vr̄a ac p̄clara. i. nobilis potētia. q. d. nulla. nō
ne aialia terrena ꝯſideratis quib⁹ p̄ſidere vi͛
amini. ſi eñ inter mures videres vnū aliqueȝ
ius ſibi atq; ptātem p̄ ceteris vendicantem. i.
vſurpantem ſup alios mures. q̄to moueremis
cachinno. i. riſu q2 deriſibile eſſet. ⁊ talis pote
ſtas terrena. ſ. deriſibilis que non extendit ſe
niſi ad corpus. Quid xo ſi tu corpus ſpectes
hominis eſt ibecillius. i. d̄bilius in hoie. q. d.
niť. quos. ſ. hoies muſculaꝝ ſepeq; morſus i ſe
creta. i. in interiora hois queq; reptantium. i.
ſerpentiū necat introit⁹. In q̄ declarat ꝙ hō ē
mure debilior. imo paruiſſimo mure q2 muſcu
lus ē diminutiuū a mure. Iſte q̄dē hō ad iſtar
muris macillent⁹ ⁊ nud⁹ intrat in ꝓmptuariū
h⁹ mūdi. Iuxta illud Iob. j. Nudus ingreſſ⁹
ſum in hūc mūdū ⁊ nudus reuertar illuc. Cui
alludit apl̄s. j. Thi. vj. Nihil intulim⁹ in hūc
mūdū. haud. i. nō dubiū q2 nec auferre q̄d poſ
ſumus. nā quo ad corpus nudi ⁊ macilenti in
mūdū intramus qđ notū eſt. Silr̄ q̄ ad animā
q2 aia in p̄ncipio ſue creatiōis eſt tanq̄ tabula
raſa in q̄ nihil ē depictū. vt di. ph̄s. Cū in hūc
mdm̄ hō intrauerit iuuenit carnē. i. carnalem
voluptatē q̄ ſe tm̄ impinguat atq; replet ꝙ ad
deū. vñ q̄tū ad aiam venit ꝑuenire nō pōt. iō
di. Ariſto. de pomo ⁊ morte. Ve aie peccatri=
ci q̄ nō hȝ poſſe redeūdi ad locū ſuū vñ itrauit
q2 turpia opa et delectatōes corpis impediūt
eius aſcenſum. Sic pȝ de iſto q̄ h̄ duxit vxorē
carnalē voluptatē q̄ nō potuit venire ad cenā
celeſtē vt patuit ex verbis ſuis vxorē duxi. et
iō nō poſſum venire. In quibus duo fac̄ p̄nci
paliter. p̄mo gloriať de carnali voluptate. ibi.
vxoreȝ duxi. ſcd̄o ſepatur a celeſti hereditate.
ibi. nō poſſum venire. Vbi nota q̄tū ſuffic̄ ad B
ꝓpoſitū vxor duciť trib⁹ modis. viȝ actu for
nicario. dānato adulterio. ⁊ licito mr̄imonio
aut cōiugio. Primo ḡ duciť vxor in actu for=
nicario. cū viȝ ſolut⁹ cū ſoluta carnaliť ſe con
iungit. ⁊ h̄ ꝯtingit vel ꝑficiť ex tribus cauſ vł
circūſtantijs viȝ ex locali amenitate ex ſocia=
li cōmunitate. ⁊ ex diſſoluta iocunditate. Pri
mū pȝ Sap. ij. ꝙ loci amenitas fuit quibuſdā
cā luxurie cū dicebant nullū pratū ſit qđ nō ꝑ
tranſeat luxuria noſtra. q. di. nullus locus de=
lectabilis ſit et amenus in quo nō luxuriemur
vt amenitas cōferat delectationē vt dicit Ro
bertus Holc̄. lec. xxj. Ideo dicit metriſta Si
venerem vitare velis loca tp̄a vita. Nam loc⁹
et tp̄s pabula prebent ei. Scd̄m patet ꝙ ſi ali
quis eſt ſocialis feminis et continuus de faci=
li labiť in peccata fornicatiōis. ſicut ponit exē=
plū beatus Greg. iij. dial. de Andrea fothna=
ne ciuitatis ep̄o. q̄ lȝ vitā plenā virtutibus du
ceret ſeſeq; ſub ſacerdotali cuſtodia in arto cō
tinentie cuſtodiret. Sed qm̄ ſanctimonialem
feminam cōfiſus de ſua cōtinentia ſecuȝ ꝑmi=
ſit habitare. antiquus hoſtis hunc ad amoreȝ
illicituȝ hui⁹ femine cepit inſtigare q̄ ⁊ nephā
da cepit cogitare. ⁊ niſi poſtea diuina miſeri=
cordia fuiſſet ꝑ quendam iudeū premonit⁹ in
peccatū nephandi libidinis corruiſſet. ⁊ ideo
Sa

non ſolū illā ſanctimonialē. ſ; et oēm feminam
quā in obſeqo eius habuit expellebat. Jō be=
atus Greg. ibidē dicit. Qui corpus ſuū ↄtinē
tie dedicant habitare cū mulierib⁹ nō p̄ſumāt
ne ruina tanto mentē repentina ſurripiet q̄nto
ad hoc qđ male ↄcupiſcit etiā p̄ſentia cōcupi=
te forme famulatur. idē di. lxxxj. c. Volumus
dicit Simacho epo. volum⁹ vt ſacerdotes ꝓ=
hiberi debeant ne cū mulieribus ↄuerſent. ex
cepta dūtaxat matre vel ſorore. ꝓpter qđ etiā
dicit poeta de muliere iniqua. Proſequitur ſi
tu ſequeris fugiendo fugatur. Si cedis cedit.
ſi fugis ipſa fugit. Ergo fuge tactū. ne pes ꝓ=
cedet in actū. Tertiū patet Judith. xij. de Ho
loferne qui cum eſſet in diſſoluta iocunditate:
et bibiſſet vinū multum nimis. captus amore
Judith iuſſit eam ad ſe in cubiculum introdu
C ci. Et patet ꝙ ex illis tribus integrat fornica/
tio. Sed hic incidit et orit vna dubitatio. vtꝝ
fornicatio ſit peccatū mortale. Ad hanc dubi=
tationem ſimpliciter dicit ꝙ ſic. qꝛ apl's eā nu=
merat inter mortalia. ad Gal. v. Manifeſta
ſunt opa carnis. que ſunt fornicatio. ſcꝫ ſoluti
cum ſoluta. immūdicia. ſ. q̄ꝫtum ad vitiū cōtra
naturā. impudicitia q̄ꝫtū ad exteriorē in hone
ſtatem in aſpectu et tactu ⁊ luxuria ⁊c̄. Et ſeq
tur. qui talia agunt regnū dei poſſidere ñ pñt.
⁊ b. Aug. di. xxv. §. Alias. fornicatiōeꝫ nume
rat inter mortalia cū dicit. ſacrilegiuꝫ. homici
diū. piurium. adulteriū. ⁊ fornicatio. Et ſub=
dit. Si quis de illis peccatis in ſe dominari p=
miſerit igne nō purgatorij. ſed eterna illuꝫ flā
ma cruciabit. Sed gloſa hoc intelligit. ſi ꝺ eis
nō cōtritus et cōfeſſus fuerit. Si hic autē ꝺ il=
lis cepit penitere et nō pficit penitentiā. h pfici
et eam in purgatorio. Ideo fornicationeꝫ eſſe
illicitā ꝓbat apl'us. j. Cor. vj. quattuor ratio
nibus. Prima rō ē iſta. fornicatio impedit ne
corpus fornicatoris ſuſcitetur in forma glori=
oſa vt ↄformet corpi claritatis xpi. ergo nō ē
licita. ꝓpter qđ dicit alibi. Qui ſeminat in car
ne de carne et metet corruptionē. ⁊ ſic non ha=
bebit glorificationē ⁊ incorruptionē. ad Gal.
vlti. Scđa rō eſt alia peccata inficiūt ſolū ani=
mam. qꝛ nō pficiūtur. ſ. delectatōne carnis ſic
auaritia. inuidia. odiū ⁊ hmōi. Fornicatio nō
ſolū animā ſed ⁊ corp⁹ coinq̄nat. qꝛ pficit dele
ctatione corpali intantū vt intellect⁹ abſorbet
⁊ hō ſic equus ⁊ mul⁹ efficit. Gula ei lꝫ pficit
in delectatiōe corpis. illa tñ delectatio nō ē ita
vehemēs ꝙ abſorbeat intellectū. Pōt tñ dici
cū apl's dicat. Omē pctm̄ eſt extra corp⁹ p̄ter
fornicationē ꝙ i fornicatōe itelligit gula eo ꝙ
gula luxurie p̄parat materiā. Tertia rō ē. qꝛ ſi
cut p baptiſmū q̄libet fit membꝝ xpi myſticuꝫ
ſic p fornicationē q̄libet fit meretricis mēbruꝫ
igit nō eſt licita ſed horrenda. ꝓbat ei Geñ. ij.

Erūt inq̄t duo in carne vna. qđ dr ꝺ actu mri=
moniali. Et ſile ē de actu fornicatorio ſ; nō i to
to. Quarta rō ſicut p grām baptiſmalē q̄libet
fidelis fit templū ſpiritusſcti. ſic p fornicatōnē
fit tēplū dyaboli. igit ſūme eſt cauenda ⁊ magi
q̄ꝫ alia vitia. nā i alijs vitijs q̄ꝫto pl⁹ deſcendit
hō ad cogitanduꝫ pticulares cōditiones. tāto
pl⁹ inuenit vñ pctm̄ ſibi diſpliceat ⁊ ſe ab illo
retrahat. in fornicatōe xͦo q̄nto plus deſcēdit
ad cogitandū pticulares ↄditiōes ⁊ cogitatō
nes i ocul' et tactib⁹ ⁊ ſitib⁹ tāto pl⁹ inualeſcit
tēptatio ꝓpt qđ h pctm̄ vincit occaſiōes vitā
do ⁊ cogitatōes fugiendo. iō di. apl's. j. Cor.
vj. Fugite fornicationē. ⁊ idē apl's ad Eph. v
cuꝫ dixiſſet oīs fornicator aut imūd⁹ aut aua/
rus qđ eſt ydolorū ſuit⁹ nō hꝫ hereditatē xpi
⁊ dei. ſtatim ſubiungit. Nemo vos ſeducat in
anib⁹ xͥbis. di. glo. dicēs fornicatōꝫ aut imun=
diciā ⁊c̄. eſſe naturalia ⁊ ↄñr nō puniēda. Nā
h q̄dā dicebāt Beguthardi ⁊ begine. ſ. ꝙ mu=
lieris oculū cū ad h inclinat natura nō eſt mor
tale pctm̄. Act⁹ aūt carnal' ad hunc natura in=
clinat. pctm̄ nō eſt. maxime cū tēptat exercēs
Quorū error reprobat in clemen. de here. ad
noſtrū. Sꝫ ↄ iā dicta inſtaret aliq̄s. vidꝫ ꝙ for
nicatio nō ſit pctm̄ mortale. qꝛ nullū pctm ca=
dit ſub diuino p̄cepto. Sed Oſee ꝓphete pre
ceptum fuit. c. j. Vade ſume tibi vxorem forni
cariam ⁊ fac tibi filios fornicationū. Et beat⁹
Amb. ſup illo verbo. j. ad Thimo. iiij. Exer/
ce te ad pietatem. Ois ſumma diſcipline xpia
ne in miſericordia et pietate eſt quā ſi aliq̄s ſe=
quens lubricū carnis patiat ſine dubio vapu
labit. ſ; nō pibit. Ecce dic nō pibit. g mortale
nō eſt. quia nō niſi p pctm̄ mortale hō peribit.
Ad primū de Ozea di. Rober. Holkot lecti.
xxj. ꝙ diſpoſitio dei p̄cipienti fec ꝙ nō eēt pec
catum qđ al's peccatū fuiſſet. ſicut de homici=
dio qđ abraam voluit in filio cōmiſiſſe. Geñ.
xxij. Alij aūt dicūt ꝙ dñs p̄cipiēdo fecit ſuam
que p̀us nō erat ſua. Ad ſcđm dicendū ꝙ Am
broſi. nō negat ꝙ fornicatio ſit peccatū morta
le. ſed vult ꝙ pietas iuuat hoīem vt liberetur
a pena eterna. ſi tamen ꝺſiſtat et peniteat. Itē D
poteſt eſſe dubiū vtrum i fornicatōe ceteri pa=
ribus plus peccat vir vel mulier. dic ſan. tho.
in li. iiij. di. xxxv. q. v. ar. iiij. ꝙ vir. Et ratō eſt
qꝛ plus de bono habet ratōnis. licꝫ mulier ha
bet plus de materia temptatōnis qꝛ magis eſt
fragilis. Sed cōtra iſta videt eſſe btūs Aug⁹
de adulterio cōiugatoꝝ. ⁊ ponit. xxxij. q. vij.
c. indignant. Indignant inq̄t mariti ſi audi=
unt adulteros viros pendere ſimiles adulte=
ris feminis penas cum tanto grauius eos pu
nire oportuerit q̄ꝫto magis ad eos ptinet ⁊ xͥ
tute vincere ⁊ exemplo regere feias. Ad iſtud
dicit Robert⁹ Holkot. lec. xl. ꝙ licet vir q̄ꝫtū

ad vnā circumſtantiā grauius peccat puta q̄ꝫ
tum ad hoc ꝙ magis tenet̄ vigere ratiōe ⁊ vir
tute cōpenſando. tn̄ ſm oēs circūſtantias mu
lier magis peccat. beatus Aug⁹. nō loquitur i
dicta autoritate niſi de ſola circumſtantia ⁊ v
tute rationis que in viro debet p̄eminere. hāc
tamen viā vicꝫ ꝙ vir plus peccat. tenet Petr⁹
de tarento. di. xxij. q. iiij. Peccat tn̄ plus mu
E lier cōtra bonū matrimonij. Scd̄o ducitur vx
or in damnato adulterio. ⁊ hoc tripliciter. pri
mo cū legitima peccat cū ſoluto. ſcd̄o cuꝫ legi
tim⁹ peccat cū illegitima. tertio ſi legitim⁹ pec
cat cuꝫ legitima. primū graue. ſecundū graui
us. tertiū grauiſſimū. Circa hoc querit̄. vtrū
in actu adulterij peccat plus vir q̄ꝫ vxor. ⁊ vi
detur ꝙ non plus peccat. qꝛ ad penā adulterij
diuortiū vtrorūqꝫ celebrat̄ ergo a pari ratiōe
cū pena adequari debent in pctō ⁊ videt̄ ꝙ e
qualiter vterqꝫ peccet. antecedens patet in ca
none. xxxij. q. v. p̄cepit. vbi dicit̄. apud nos
qd̄ nō licet feminis eque nō licet viris. ⁊ eadē
ſeruitus pari conditiōe cēſeat̄. ⁊ Inno. papa.
xxxij. q. v. chriſtiana. ⁊ allegat magiſter in. iiij
di. xxxv. chriſtiana religio adulteriū in vtro
qꝫ ſexu pari rōne condemnat. ergo pari pecca
to peccant. Ad queſtionē dicendū ꝙ ceteri pa
ribus plus peccat vxor ſimpliciter. qꝛ dic̄ ſan
ctus Tho. in. iiij. di. xxxiij. ar. iiij. Ipſa addit
ſup malū fidei malū ꝓlis. qꝛ ex peccato vxori
cauſat̄ incertitudo prolis Sed aliter dicendū
eſt in fornicatione ſimplici ceteris paribus pl⁹
peccat vir. tum qꝛ habet plus de bono ratiōis
tum qꝛ mulier plus habet de humido inclinā
te ad hoc ⁊ magis ꝑ conſequens excuſabilis.
Sed in matrimonio addit̄ hoc ad peccatū vx
oris quod eſt malū ꝓlis. Sed quātū ad bonū
fidei qua vterqꝫ alteri equaliter inclinat̄ vter
qꝫ equaliter peccat. Inſup eſt notandū ꝙ q̄n
tum ad bonū fidei qua vterqꝫ alteri obligatur
equaliter peccant. quia equaliter obligantur.
Sed vlterius q̄ꝫtum ad bonū prolis plus pec
cat mulier. quia cauſat incertitudinē ꝓlis. vn̄
ſimpliciter loquendo plus peccat vxor adulte
ra q̄ꝫ vir adulter. Ad argumentum in oppoſi
tum concedendum eſt ꝙ ad paria dicant̄ i cau
ſa diuortij. qꝛ illud ꝓpter qd̄ faciendum eſt di
uortium eſt fractio fidei. ⁊ q̄ꝫtū ad hoc equali
ter peccāt in actu adulterij nō tn̄ ſimplicit̄ eq̄li
ter. Unde dicendum ꝙ ad equalem penam iu
dicant̄ ſed nō ex equalibus cauſis. Sicut duo
fures quorū vnus in duplo peior eſt alio ad e
qualem penā iudicant̄. nō ſequit̄ ꝙ equaliter
peccent. quia mulier peccat contra bonū fidei
⁊ bonū ꝓlis. vir aūt ſolū cōtra fidei bonū. id̄o
cauſa diuortij in muliere eſt maior cauſa. licet
in vtroqꝫ cauſa ſit ſufficiens. Ex his duobus
modis ducem vxorem nō poteſt venire ad ce
nam celeſtem. Tertio ducitur vxor in licito cō F
iugio ⁊ qui ſic vxorē duxerit ad beatitudineꝫ
celeſtis cene ꝑuenire poterit. vt patuit ſupra.
ſermo. xxxvj. U. Eſt tn̄ circa hoc notandū vt
vir ad cenam agni ꝑueniat circa vxorē ducen
dam quattuor iſta nota. qualiter ſit eligenda.
qualiter corrigenda. qualiter dirigenda. ⁊ q̄li
ter diligenda. Eſt em̄ vxor eligenda diſcrete.
corrigenda ſecrete. dirigenda manſuete. ⁊ di
ligenda complete. vt ſit electio per diſcretā de
liberationem. Directio per manſuetaꝫ guber
nationem Correctio ꝑ ſecretam informationē
⁊ dilectio ꝑ completam cōmunicationē. Pri
mo ergo eſt eligenda vxor diſcrete. nō ſubito
nec precipitāter capienda. qꝛ talis feruor i ꝑn
cipio facit penā in futuro. Exempluꝫ habem⁹
Gen̄. xxxiiij. de Sichen filio Emor qui ad pri
mū aſpectū Dyne filie Iacob rapuit eā ⁊ mo
ri voluit niſi eam ducere poſſet ⁊ fecit in tanto
feruore ꝙ ꝓ eius amore ſe ⁊ populum ſuuꝫ to
tum circumcidi permiſit. ⁊ ob eius facti preci
pitationem interfectus eſt cuꝫ populo ſuo per
fratres Dyne. Nō ergo in ducendo vel eligē
do vxorem habebatur totaliter reſpectus ad
formam vel ſpeciem mulieris. qꝛ vt dicit Bo
etius li. iij. de conſo. pſa. viij. Forme vero ni
tor vt rapidus. i. valde tranſitorius eſt vt ve
lox eſt et vernalium florū mutabilitate fugaci
or. Et dicit Gen̄. Si laudas pulchritudinē ex
pecta modicū ⁊ nihil erit. Et dicit Sap̄. Pro
pter mulierū ſpeciem multi perierūt. Ecci. ix.
Alij gladijs. alij ſuſpendijs. alijqꝫ veneficijs.
Idcirco nō eſt forma vel ſpecies principaliter
in muliere cōſideranda vel reſpicienda. nec de
bet haberi reſpectus ad diuitias. quia di. Au
guſti. de verbis domini. ſermo. xlix. Si vxor
amat maritum quia diues eſt nō eſt caſta. non
enim amat marituꝫ ſed aurū mariti. idē eſt de
viro. Sed ad mores debet habere precipue re
ſpectū. Nam ſi intantū eſt gratioſum negociū
bene nubere. ꝙ teſte Salomone. donuꝫ dei ꝓ
prie reputatur. Prouerb. xix. Domus ⁊ diui
tie dantur a parentibus. a domino autē vxor
prudens. Diſtinguit autem Ariſto. viij. ethi. G
c. iij. tres ſpecies amicitie. videlicet ꝓpt̄ bonū
vtile. ꝓpter delectabile. ⁊ ꝓpter honeſtum. i.
ꝓpter bonos mores. et iſta eſt ꝑfecta amicitia
⁊ quicquid boni eſt in duabus primis ſpecie
bus totum eſt in vna iſta. vnd̄ iſta eſt ſola ami
citia manſura. non autem amicitia ꝓpter vti
le que eſt ꝓprie ſenum et mercatorū. ⁊ talium
amicitia tranſit bn̄ficio vtilitatis ceſſante. ami
citia ꝓpter delectabile que eſt ꝓprie iuuenum
et ceſſabit velociter delectatōne tranſeūte. Et
ideo dicit Ariſto. ꝙ amicitie iuuenum ſunt de
facili ꝑmutabiles ꝓpter duo. Primo propter
etatem variatur delectatio. nō eniꝫ delectatio

placet adoleſcenti que placet puero. ſecundo
quia incipiũt amare nõ ex perfecto iudicio ra
tionis. ſed ex paſſione. paſſio autem cito tran-
ſit. ⁊ ideo velociter amant ⁊ velociter ab amo
re ceſſãt. Sed tertia amicitia que eſt ꝓpter bo
num honeſtũ habet iſtas conditiões. quia eſt
manſura et rata qꝛ fundatꝰ ſup bonos mores.
qui virtuoſis ſemper manent. Rata autez eſt
qꝛ pauci ſunt virtuoſi. Et indigꝫ hec amicitia
longo tempore et cõuictu ⁊ experientia morũ
Unde dicit ibidẽ Ariſto. Nõ ſcire eſt ad inui
cem dilectionẽ verã donec modius ſalis come
datur. ⁊ conſumetur. Cum ergo viri et vxoriſ
debeat eſſe amicitia maxima non poterit fun-
dari ſupra pulchritudinez corpalem quia illa
tranſibit Prouerb. xxxj. Fallax gratia et va-
na eſt pulchritudo Nec poterit fundari ſuper
diuitias. qꝛ illa amicitia ẽ propter vtile ⁊ ami
citia ꝑ accidens. quia bona diligũtur non pſo
na. Unde hierony. contra Jouinianum li. j.
Marchia inqt cathonis filia minor cum que-
reretur ab ea. cur poſt amiſſum maritũ nõ nu-
beret: rñdit ſe non inuenire virum qui ſe magiſ
vellet ꝙ ſua. quo dicto inquit hierony. elegã
ter oſtendit diuitias magis eligi ſolere ꝙ pu-
dicitiam. hec ille. Certe modernis temporibꝰ.
nec pudicitia nec honeſtas moruz ad nuptias
ſed tantũ diuitie ⁊ libido. ⁊ ideo non perſeue-
rat amicitia nec ꝓuenit ꝓles apta vt frequen-
ter inter coniuges. Unde Criſ. ſup Mathe-
um omelia. j. exponens illud. Salmon autem
genuit Boos de Raab. Qui inquit ſꝫm impe
rium dei accipit vxorẽ a deo ꝓuiſam. in ꝟtute
generat filios ⁊ in ſeipſos virtutem habentes.
Boos eñ robur interꝑtatur Qui autem acci
piunt vxores ex ꝓuiſione dyaboli in infirmita
te generãt filios nec valentes nec fortes niſi in
malo vt ad penã ſue irregularitatis nõ ad gau
dium ⁊ ꝯſolationẽ videantꝰ filios genuiſſe. Et
infra Boos genuit obeth ex Ruth. q̃ interꝑ-
tatur ſbditꝰ. Nũc aũt q̃dã diuitias eligũt et ñ
mores pulchritudinẽ ⁊ nõ fidẽ. Et q̃d in mere
trice ſolet queri hoc i cõiugijs optãt. ꝓpterea
nõ generãt filios ſubditos vel ſibi vel deo. ſed
ꝯtumaces ꝯtra ſe ⁊ cõtra deũ vt filij eoꝝ ñ ſint
fructꝰ iuſte cõmixtionis eorũ. ſed pena condi-
h gna irregularitatis eoꝝ. hec Chriſ. Exẽplum
habemus expſſe Tob. vj. vbi legitur ꝙ zara fi
lia Raguelis ſeptẽ viris tradita fuit q̃s ſingu
los prima nocte demon aſmodeus noĩe ſuffo-
cauit manente ꝟgine intacta. Et iõ cũ Rapha
el ſuggereret iuniori tobie dixit ita. Audi me
⁊ oſtendã tibi qui ſunt q̃bꝰ ꝓualere pt demon
hi nãꝗ q̃ cõiugiũ ita ſuſcipiũt vt deum a ſe ⁊ a
ſua mente excludant et ſue libidini ita vacent
ſicut equus ⁊ mulꝰ in q̃bꝰ nõ eſt intellectꝰ. ha-
bet ptãtem ſup eos demon Taleſꝗ bñ poſſũt

dicere verbũ allegatũ. vxorẽ duxi. ſ. ꝓpter li-
bidini vacandũ. ⁊ iõ nõ poſſũ venire. qꝛ multi
ꝓpter vxores a regno dei excludũtꝰ. Et ſbdit
angelus. Tu aũt cũ receperis eã ingreſſus cu-
biculũ per tres noctes cõtinens eſto ab ea ⁊ ni
hil aliud niſi orationibus vacabis cũ ea. tranſ
acta aũt tertia nocte accipies ꝟginem cũ timo
re dei ⁊ magis amore filioruz ꝙ libidinis duc-
tus vt in ſemine Abrae in filijs benedictionez
ꝯſequeris. Et notanduz ꝙ fuit prima occaſio
quare filij Zech receſſerũt a deo. ⁊ quare dilu
uium inundauit. Geñ. vj. Cuz cepiſſent homi
nes multiplicari ſup terrã et filios procreaſſẽt
vidẽtes filij dei. i. Zeth filias hominum ꝙ eſ-
ſent pulchre acceperunt ſibi vxores ex omni-
bus quas elegerãt. Sic ergo primo volẽti vx
orẽ ducere dꝫ eã diligere diſcrete. Exemplum
quõ Abraam adiurauit Eleazar ſeruũ ſuũ ꝙ
nõ accipet vxorẽ filio ſuo Iſaac de filiabꝰ cha
naan Geñ. xxiiij. Et Jacob cũ matura delibe
ratione ſibi de vxoribus ꝓuidit ſuiens ꝑ eis.
xiiij. annis. Geñ. xxix. Incidentaliter hic inci J
dit vna dubitatio ſeu queſtio. Ex quo dictuz
eſt ꝙ Jacob prouidit ſibi de vxoribus. vtruz
licitũ fuit aliqñ habere plures vxores. dicunt
doctores ꝙ nunꝗ licitum fuit vni viro pluresſ
vxores habere abſꝗ diuina diſpenſatõne. q̃a
indicta fuit homi a primeua inſtitutiõe ſingu
laritas. ita ꝙ vnus vir eſſet cõiugio copulatuſ
vxori vni Geñ. ij. Adherebit vxori ſue et non
dicit vxoribus Sꝫ ꝙ abrahã ⁊ Jacob plures
habuerunt vxores fuit ꝓpter multiplicatiõez
cultus diuini q̃ ſꝫm doctores fuit cauſa diſpẽ-
ſandi. ſꝫm ꝙ di. Aug. ſup Geñ. Et poitꝰ. xxxij.
q. iiij. Obijciũtꝰ Jacob quattuor vxores ꝙ qꝛ
mos erat crimen nõ erat. Idem in li. de virgi.
dicit. antiquituſ iuſtis nõ fuit peccatũ ꝙ pluri
bus feminis vtebantꝰ nec ꝯ naturaz faciebant
cum nõ laſciuandi cauſa ſed gignendi hoc fa-
ciebant. ⁊ ſi q̃s obijceret de Lamech Geñ. iiij
qui primꝰ habuit duas vxores ⁊ ſꝫm gl. primꝰ
cõtra morem et naturã adulteriuz introduxit.
Et ſi ille fuit adulter quare nõ ⁊ alij qui plurꝭ
vxores habuerũt: Ad hoc dicunt doctores ꝙ
Lamech autoritate ꝓpria ſine diuina diſpẽſa
tione plures vxores habuit. ⁊ ꝓpter hꝰ dr̃ ad-
ulteriũ introduxiſſe. qꝛ de iure diuino debuit
ꝑme vxori fidem ſeruaſſe. Sꝫ alijs patribꝰ lici
tũ fuit hr̃e plures vxores ex diuina diſpẽſatõ
ne ꝓpter generationis officiũ. Scdõ vxor cor K
rigenda eſt ſecrete nõ cũ cõfuſiõe vel verecun
dia publice arguẽda. Uñ Uarro in quadã co
media Uitiũ cõiugis aut eſt tollendũ aut ferẽ
dũ. q̃ tollit vitiũ ꝯmodiorẽ ꝯiugẽ efficit. q̃ fert
ſeipm efficit meliorẽ ⁊ iõ multũ arguenda fuit
ſeuera auſteritas trium virorũ. de quibus nar
rat Ualeriꝰ. li. vj. c. iij. quoꝝ vnus vocabatur

Sulpitius gall⁹. ħ publice vxorē repudiauit
qꝛ in publicū ꝓdierat diſcooꝑto capite. Secū
dus vocabatᷣ Sexinus ſophna. al's ſeuus. hic
ſiſt vxorē ſuā repudiauit qꝛ auſa eſt ludo expe
ctare ipſo ignorante. Tertius dicebatᷣ metelli
us ħ vxorē eo ꝙ vinū bibiſſꝫ fuſte ꝑcuſſit ⁊ in
teremit nō ſic factus Job lꝫ vxorē peſſimam
habuerit arguebat. ſ; ſecrete et modeſte. Naꝫ
cū diceret ad ipſum bn̄dic. i. maledic deo ⁊ mo
rere. ait quaſi vna de ſtultis mulieribus locu-
ta es Job. ij. Nec dixit ꝙ fuit ſtulta. ſed qua-
ſi vna de ſtultis loq̄batᷣ. Tertio dirigenda eſt
manſuete nō tn̄ tyrannide cū ꝟborū auſterita-
te nō cū cordis amaritudine. qꝛ dicit ap'lus ad
Col. iij. Viri diligite vxores veſtras. ⁊ nolite
amari eſſe ad illas. iō formata fuit mulier non
de capite nec de pede. ſ; de coſta ⁊ aſſumpta ꝺ
latere. in ſignū ꝙ nec dꝫ eſſe dn̄a nec ancilla ſ;
ſocia viro. ſicut notat mgr̄ li. ij. ſniaꝝ di. xviij.
Et ſunt ꝟba hugonis li. j. ꝑte. vj. c. xxxv. Cū
facta ſit mulier de viro nō de qualibet ꝑte cor
poris viri. ſed de eius latere formata eſt vt oñ
deretᷣ. qꝛ i cōſortiū creabatᷣ dilectōis. ne forte
ſi fuiſſet de capite viri facta viro ad dominati
onem videretur ꝓferenda. aut ſi de pedib⁹ ad
ſeruitutē ſubijciēda. qꝛ ġ viro nec dn̄a nec an
cilla parabatᷣ ſed ſocia. nec de capite. nec ꝺ pe-
dib⁹ ſed de latere fuerat faciēda vt iuxta ſe po
nendā agnoſceret quā de ſuo latere ſumptam
didiciſſet. hec hugo cū mgr̄o. Sed ꝙ dicit ꝙ
viro parabatᷣ ſocia hoc veꝝ eſt an̄ pctm̄. Sed
poſt pctm̄ dictū fuit mulieri. Sub viri ptāte e
ris ⁊ ip̄e dominabitᷣ tui. Gen̄. iij. vt iam vir ſit
mulieri dn̄s qui an̄ pctm̄ fuit ei ſocius. dꝫ tam̄
vt dictū eſt vir eam manſuete regere ⁊ ꝯcordi
ter. qꝛ tale regimē cū ꝯcordia placet deo. iuxta
illud Ecci. xxv. In tribus bn̄placitū eſt ſpiri/
tui meo que ſunt ꝓbata corā deo ⁊ enumerat
ea ꝯcordia fratrū. amor ꝓximoꝝ. vir ⁊ mulier
ſibi bn̄ ꝯſentiētes. Quarto vxor diligenda eſt
cōplete. Iſtā cōpletionē charitatis ⁊ amicitie
q̄ dꝫ eſſe inter viꝝ ⁊ vxorem ap'ls mēſurat tri-
pliciter. Primo mō ꝑ dilectionē chriſti ad ec-
cleſiam que fuit maxima. Alio mō ꝑ dilectiōꝫ
viri ad corpus ꝓꝓum. Tertio mō ꝑ dilectōeꝫ
ad ſeip̄m. De primo ad Eph. v. Viri diligite
vxores ſicut chriſtus dilexit eccleſiam ⁊ tradi
dit ſeip̄m ꝓ ea. De ſcdo. Viri dn̄t diligere vx
ores ſicut corpora ꝓꝓa. De tertio. Vnuſq̄ſq;
diligat vxorē ſuā ſicut ſeip̄m. Ita dilexit vxo
rē ſuā quidā romanus vt potius mori vellꝫ q̄ꝫ
eā mori ꝑmitteret. De quo refert Valerius li.
iiij. c. v. dicēs. Gratus romanus duos appre/
hēdit Angues. ſ. maſculū ⁊ feminā. certificat⁹
fuit ꝑ aruſpicē ꝙ dimiſſo maſculo vxor ſua ce
leriter moreretᷣ. dimiſſa ꝟo femina ip̄emet mo
reretur. ille ſtatiꝫ feminā dimitti iuſſit. ſuſtinu

itq; ibi in cōſpectu ſerpētis ſeip̄m interitu ſer-
pētis occidi. Et merito ſunt vxores diligende L
ꝓpter tria. qꝛ ſunt grate in cōuiuēdo. condolē
do ⁊ cōmoriēdo. Grate in conuiuēdo. ſicut re
fert Valerius vbi ſ̄. ꝺ regina vxore Metria
dis q̄ intantuꝫ effuſis charitatis habenis viꝝ
amauit ꝙ tonſis capillis habitu virili aſſum-
pto equis ⁊ armis ſe aſſuefecit vt virū fugien-
tē continue ꝑ terras extraneas ſeq̄retur. Sūt
ſcdo grate ⁊ pie in condolēdo. ſicut ibidē nar-
rat Valerius ꝙ lacedonij a ſpartanis eſſēt ca-
pti ⁊ ad decollādum in carcere reſeruati cōiu-
ges eorum allocuture viros ꝑterritos intraue
rūt carceres impetrato a cuſtodibus aditu cō
mutataq; veſte ꝑ ſimulatōnē doloꝝ. velatꝭ ca
pitibus eos abire paſſi ſunt ⁊ ita ip̄i liberabātᷣ
⁊ ip̄e ſaluabantᷣ. Tertio ſunt grate in cōmoriē
do. Narrat hiero. cōtra Iouinia nū li. j. In
di necnō pene oīs barbari vxores plurimas
habēt. apud indos lex eſt vt vxor chariſſima
cū marito defuncto crcouetᷣ. nā iuxta cadauer
vxor accubat amplectēs illud ⁊ deoſculans et
ſuppoſitos ignes pudicitie laudē contemnens
Idcirco vnuſquiſq; vxorē ſuā diſcrete eligat.
manſuete regat. ſecrete corrigat ⁊ complete di
ligat vt cū ea penas eternas euadat. ⁊ cenā ce
leſtis beatitudinis feliciter apprehēdat.

¶ De eadem. Sermo tertius.

Homo quidaꝫ fe

cit cenā magnā ⁊ vocauit multos ⁊
miſit ſuum ſuū hora cene dicē inui
tatis vt venirent qꝛ parata ſunt omnia. Luce M
xiiij. Conſuetudo ē dominorū magnorū mun-
di ⁊ principum ⁊ reguꝫ interdum ſuis ſubditꝭ
facē conuiuiuꝫ vt eos faciant beniuolos ad ſ-
uiendū ſibi. ſicut legitur figura Gen̄. xl. ꝺ pha
raone rege egypti qui in die natiuitatis ſue fe-
cit conuiuium pueris ſuis. i. ſuis ſuis. ⁊ hoc ē
ꝙ dicit textus biblie. Exinde dies tertius na-
talicius Pharaonis erat q̄ fecit grande cōui-
uium pueris ſuis. ſicut etiam legitur Marci
vj. ꝺ Herode antipa. qui etiam talē conſuetu/
dinē ſuauit quia de ip̄o dicitᷣ. Cū dies optu-
nus accidiſſet Herodes in natali ſuo cenam fe
cit principibus ⁊ tribunis ⁊ p̄mis galilee. Sꝫ
notabile ē valde ꝙ in cōuiuio Pharaonis oc
ciditᷣ piſtor. ⁊ in cena Herodis Johannes ba-
ptiſta. quia dicitᷣ Gen̄. xl. in fi. ꝙ in tali conui-
uio pharao recordat⁹ pincerne ⁊ piſtoris vnū
reſtituit in locū ſuum priſtinuꝫ. ſ. pincernā vt
ei poculū miniſtraret. Alterum ꝟo in patibu/
lo vt coniectoris. ſ. Joſeph veritas ꝓbaretur
De herode dr̄ Marci. vj. vbi ſ̄. ꝙ miſſo ſpi-
culatore ꝓcepit amputare caput eius ⁊ ferre i
diſco. Moraliter ꝑ hos duos reges dyabol⁹
ſignificatur ratione interꝑtationis. Nā pha-

rao interpretatur nudauit virum et ſignificat
antiquū ſerpentē qui Adā virū in ſtatu inno=
centie nudauit et ſpoliauit v̓tutibus ſibi a do
datī: vt di. beatus Aug. ⁊ allegatꝰ a magiſtro
li.ij.ſniarum.di.xxix. Princeps vitiorum cū
vidit adam d̓ limo terre formatū ad imaginē
dei factū pudicitia armatum. temperantia cō
poſitū.charitate ſplendidū.primos parentes
illis donis ac tantis bonis expoliauit pariter=
qꝫ peremit. Sed herodes interp̄tatur pellibuſ
glorians ⁊ ſignificat iterū malignū ſpiritum q̄
gloriatꝰ in pellibus.i. reprobis et damnatis q̄
ſignificantꝰ p pelles Abachuc.iij. Turbabun
tur pelles terre madian.i. igni damnabuntur
Iſte inqꝫ rex egypti.id eſt inferni fecit hic con
uiuiū famulis ſuis vt ſibi eo fidelius famulen
tur ⁊ in inferno facit eis cenam ⁊ in vtriſqꝫ taꝫ
p̄ſenti conuiuio qꝫ in futuro dat eis ferculorū
multitudinē. ⁊ in his conuiuijs occidit eoſ hic
ſpiritualitꝰ ⁊ ibi eternaliter. qꝛ dꝰ in pſ̄. xlviij.
Quaſi oues in inferno poſiti ſunt.ſ. poſt mor=
tem culpe ⁊ mors.ſ. gehēne depaſcet eos.i. af=
fliget eos ⁊ ruminabit ſicut vermes corrodūt
cadauer in ſepulchro. De cena quā ibi ſuis fe=
cit vicꝫ in inferno qꝫtū ad ſenſum allegoricum
poſſunt exponi verba p̄ntis euangelij allega=
ta que prius in ſmone.j. ad ſenſuꝫ anagogicū
ſunt de cena celeſti breuiter ⁊ curſim explana=
ta. Ad ſenſum autē allegoricum in verbis the
matis tria tanguntur. primo ꝯuiuiorū magni
tudo.ibi. homo quidam fecit. ſcđo inuitatorū
multitudo.ibi. ⁊ vocauit multos. tertio ſuorꝫ
h ſollicitudo.ibi. ⁊ miſit ſuū ſuū Circa hoc ē no
tandum homo iſte allegorice ſignificat dyabo
lum qui Math.xiij. dicitꝰ. inimicus homo q̄
ſupſeminauit zizaniā peccatorū in agrū huiuſ
mūdi. ⁊ dicitur quidam.i. ſingularis hō. Pri
mo ꝓpter malicie multiplicitatē. ſicut em̄ xp̄s
dꝰ q̄dā hō ꝓpter pctī imunitatē. iuxͣ illđ.j. pe=
tri.ij. Qui peccatū nō fecit. ita ⁊ dyabolus di=
citꝰ ecōtrario quidā ꝓpter pctī multiplicitateꝫ
qꝛ dicit Diony. de diui.no.c.iiij. Oīs malicia
⁊ omnis immundicia a dyabolo exercitata eſt
intellige hoc indirecte ⁊ occaſionalitꝰ. qꝛ ip̄e in
ſtigauit ⁊ induxit Adā p̄rem noſtrū ad peccā
dū ex cuius pctō ꝯſecuta eſt in toto genere hu
mano quedā ꝓnitas ad peccandū. Si aūt itel
ligatꝰ hoc directe ⁊ effectualitꝰ tunc dyabolus
nō eſt cā oīs pctī nec oīs malicia ab eo excitatꝰ
qꝛ dicit Orige. Etiā ſi dyabolꝰ nō eſſet homi=
nes appetitū haberent cibi ⁊ venereorū circa q̄
inordinatio multa cōtingit. Iō etiā di. Augꝰ.
de eccl̄iaſticis dogmatibus. Nō oīs cogita=
tiones male excitantꝰ a dyabolo. Scđo dꝰ qui
dam ꝓpter nature ſubtilitatē. adeo em̄ ſubtilꝰ
eſt demon in ſua natura qꝫ p̄cellit oēs homies
mortales. Ideo di. magꝰ li.ij.di.vij. Nam li=
cet mali angeli ita p maliciā ſunt obſtinati vi=
uaci tm̄ ſenſu.i. ſindereſi vel ſubtilitate ingenij
nō penitus priuati ſunt. Et allegat mgꝰ ad p
bationē ſui dicti Iſi. de ſum. bo.li.j.c.ix. Tri=
plici inq̄t acumine ſcientie vigēt demones ſcꝫ
ſubtilitate nature. Glo. quo ad ſciētiā innataꝫ
Experientia tpm.ſ. acquiſita ſcīa. ⁊ reuelatōne
ſupnorꝫ ſpirituū.i. angelorꝫ. Tertio dꝰ quidā
ꝓpter nature ptātem. Nā nō eſt ptās ſup ter=
ram que comparatꝰ ei qui factus eſt vt nullū ti
meret Iob.xlj. Dyabolus hāc ptāteꝫ habuit
an̄ paſſionē xp̄i que modo ē ablata ei. Iō dicꝰ
magiſter li.iij.di.xix. Licet nos temptet poſt
xp̄i mortem quibus modis an̄ temptabat non
tamen vincere pōt ſicut an̄ vincebat. Et decla
rat hoc in petro. Nam petrus qui an̄ mortem
xp̄i voce ancille territus negauit. poſt morteꝫ
an̄ reges ⁊ p̄ſides ductus non ceſſit. Quarꝰ qꝛ
fortior.i. xp̄s veniēs in domū fortī.i. in corda
noſtra vbi dyabolus hitabat alligauit fortem
.i. a ſeductione compeſcuit fideliū vt temptati
onē q̄ ei adhuc pmittitꝰ nō ſequatꝰ ſeductō. hec
ille. Iſte igitꝰ dyabolus ad ſimilitudinē cuiuſ=
dam hoīs fecit ſuis famulis duplicem cenam.
vnā in mundo furioſo aliā in inferno erumno
ſo. Prima cena quā fecit in mundo furioſo fi=
gurata eſt.ij. Reg.xiij. vbi legitur qꝫ Abſalō
fecit cōuiuium quaſi regis conuiuiū. Abſalō
interp̄tatur quaſi patriſ mei amaritudo. Et fi
gurat dyabolum qui qꝫtum in eo eſt patrē ſu=
um deū omnipotētē amaricare nititꝰ. p pecca=
tū. Iſte fecit conuiuiū regis qꝛ ipſe eſt rex ſup
omnes filios ſupbie Iob.xlj. In quo quidem
ꝯuiuio appoſuit ſuis cōuiuis multa fercula ex
quo multos vocauit. Primo q̄dem dat i iſto
conuiuio ſuo pauones ſupbie. Dicit em̄ Aug
xxj.li.d̓ ci.dei.c.j. qꝫ caro pauonis bn̄ decocta
iterū deuenit cruda ſicut ip̄e expertus eſt poſt
anni ſpatiū iā tranſactū. Sic ſupbia quātūcū=
qꝫ vincatꝰ ſemp crudeſcit ⁊ recrudeſcit. qꝛ nūc
ſupbimꝰ d̓ naturalibus bonis vt ſanitate pul
critudine ⁊ naturali induſtria. nunc de fortui
tis bonis vt d̓ vitijs honoribus ⁊ hmōi. nunc
qꝫ de ſpiritualibus bonis vt caſtitate. humili=
tate. ⁊ morꝫ honeſtate. ceteris virtutibꝰ quas
a nobis hr̄e nō poſſumus ſed a ſolo deo. Ideo
di. Aug. d̓ natura ⁊ gratia. cetera vitia in ma=
lefactis. valēt ſupbia etiā in rectefactis eſt ca=
uenda. Scđo dat in iſto cōuiuio pdices auari
cie vel iniuſticie. Perdix em̄ vt dicit Ambro.
in lib. exameron. cum oua ſua perdiderit. oua
alterius perdicis furatur atqꝫ capit. Sed pul
li ꝓcreati ad vocē matris relinquunt falſā nu
tricem ⁊ ſequuntur matrem. Ita mali domini
cum bona ſua male pdiderint p inutiles expē
ſas ⁊ conſumptōnes. bona pauperuꝫ auferūt
per iniuſtas extorſiones ⁊ exactiōes ⁊ cū iam

deficiunt bona pauperū attēptat ⁊ rapе bona
clericoꝝ. Sicut legit᷑ de quodā tyranno ꝗ dū
diu paupes ſuos ꝑ iniuſtas exactiōes oppreſ-
ſiſſet quadam nocte ſibi in ſomnis videbatur
ꝙ comederet brachiū ſiniſtrū pueri quem vir
ginis imago tenebat ſup altari. Tunc ꝙ pre fa-
mis anguſtia brachiū dextrū comedere attem
ptaret. puer eleuata manu ꝑcuſſit eū ⁊ occidit
añ altare. Et cū ex illo cāu euigilaſſet ⁊ ſōniuz
vxori ⁊ familie enarraſſent ſubito expirauit.
Quid ꝑ manū ſiniſtrā pueri niſi paupes ſbdi-
ti ꝗꝝ ſbam rapiūt dñi terreni ⁊ inutilit᷑ conſu-
munt. Et vnicuiqꝫ tali di. Sap. Qui aufert in
ſudore. ſ. acqſitū panē quaſi ꝗ occidit ꝓximuz
ſuū. Ecci. xxxiiij. Sed quid ꝑ manū dexteraz
pueri niſi ſacerdotes ⁊ clerici ꝗ dñt eſſe immu-
nes ab omni exactione ſeculari. vt ꝓbat᷑. xxiij
q. vl. c. Couenior ⁊. §. Quis. C. de ſacroſan. ec
cle. Ad inſtructōes. ⁊. l. placꝫ. xj. q. j. Si tribu
tū. xvj. q. j. in canonib⁹. extra de cē. ⁊ exact. c.
j. C. ꝺ epi. ⁊ cle. l. de his. ff. de publicanis. Im
peratores. Sꝫ tñ hos canones ⁊ leges ſanctas
ꝗdā dñi ⁊ ꝯſules ciuitatū ⁊ rectores ⁊ alij qui
ptātem hr̄e vident᷑ nō curāt nec aduertūt. Sꝫ
tot onera eccleſijs ⁊ clericis ipoꝝ imponūt vt
deterioris conditiōis factū ſub ipis ſacerdoti
um videat᷑ ꝙ ſub Pharaone fuerit ꝗ legis di
uine noticiā nō habebat ⁊ tñ omnib⁹ alijs fui-
tuti ſubiecti ſacerdotes ⁊ eoꝝ poſſeſſiones ip-
ſtina libertate dimiſit ⁊ de publico eis alimo-
nias miniſtrauit vt Gen. xlvij. vt ex̄ ꝺ re. eccl.
Nō min⁹. Jō ibidē ſub anathemati diſtrictio
ne ſacrum cōciliū lateranenſe fieri ꝓhibet. ⁊ ſi
talia de cetero cōmiſerit ⁊ cōmoniti deſiſtē no
luerint tam ipi ꝙ fautores eoruz excommuni-
cationi ſe nouerint ſubiacere, nec communiōi
reddant᷑ donec ſatiſfactionem fecerint compe
tentem. Et nota ꝙ etiā ciues et mercatores ad
inſtar ꝑdicis iniuſte furant᷑ alioꝝ bona. quia
ꝗcꝗd iniuſte eſt acqſitum totū eſt furtū. Vide
mus em̄ tā de ciuibus ꝙ de mercatorib⁹ ꝙ eti
am interdū de nobilibus ꝙ per viam vſure vl
etiā aliā cōuentionē iniuſtas emūt terras red-
ditus. ⁊ maneries que aliquando ꝓcurauerit
⁊ occupant ad tempus. Sed certe poſt mortē
ſuam omnia ab eis ⁊ heredibus eorū recedūt
vt frequenter. qꝛ dicit metriſta. de male acqui
ſitis vix gaudet tertius heres. Et tunc verifi-
catur illud Hier. xvij. Perdix fouet que non
peperit. fecit diuitias. ⁊ nō in iudicio. Tertio
dat eis dyabolus in ſuo ꝯuiuio qꝺ h̄ in mūdo
fecit columbas luxurie. Nam columbe multū
venerijs vacant. Jdeo ſm Jſi. Columba dici
tur quaſi colens lumbos. Dicit ei Ariſt. ꝙ co
lumba eſt auis voluptuoſa ⁊ ouat omni tpe et
faciunt pullos cum fuerit eoꝝ manſio calida ⁊
fuerit eoꝝ cibus paratus. ſic etiam heu multi
vacant luxurie ⁊ faciunt fructus peſſimos vel
luxurie naturalis que commixtiōe vtriuſqꝫ ſe
xus ꝑficitur. vel luxurie innaturalis que abſ-
qꝫ feminеo tactu ꝑficitur que in ſacra ſcriptu-
ra immunditia nominatur. Ad Gal. v. Ma
nifeſta ſunt opa carnis que ſunt immundicia.
fornicatio. Glo. ꝙtū ad vitia cōtra naturā. vl
luxuria ſpiritualis que ſolo animo concipitur
de qua dominus i euangelio ait. Qui viderit
mulierem ad concupiſcendum eaz iam mecha
tus eſt eā in corde ſuo Mathei. v. vbi mecha
tus eſt idem quod fornicatus. Mechus eniz
eſt idē qꝺ fornicans cū meretrice. vel adulter.
mechia em̄ eſt adulterium. De hac ſpirituali
fornicatione dicit Baſilius ceſarienſis epus.
Mulierē nō noui ⁊ tñ non ſum virgo. Quod
ideo ſm Johem caſſianū dicit. qꝛ licet integri
tatem corpori ſeruauerit ꝑ cogitationes tamē
animū allicientes qñqꝫ ꝑdidit integritatē mē-
tis. Quarto dat eis de apris iracundie. Nam
aper eſt animal ſeuū ⁊ tante feritatis ſm Aui-
cen. ꝙ etiam mortem paruipendens cōtra ve-
natores ferro intrepide ſe infigit. Et etiā tam
tranſfixus contra ſibi inſiſtentez vires recolli-
git ⁊ nimia audatia mortē non timens contra
hoſtis venabulū ſe opponit. Sic iracund⁹ hō
vt vindictam de inimicis reportet ex ipa ira ꝑ
iculum mortis paruipendens etiam in tela fer
rea ſe immittit intrepidus nec vulneratus re-
fugit. Sꝫ maiori furore in ſuos vulneratores
inſurgit. Jdeo dicit Job. v. Virum ſtultum
interficit iracundia. Quito dat ſeu anteponit
de ceruis gule. nam cerui vt dicit Plinius in
specul. natu. auide pabula petunt ⁊ cuz nimis
ſe pingues ſentiunt latebras petunt. Sic gu-
loſi in ſumendis cibis ſunt auidi. quod eſt cō-
tra illud Sapientis Noli auidus eſſe in omni
epulatione nec te effundas ſup omnem eſcam
Ecci. xxxvij. Et tales guloſi latebras querūt
tabernarum in quibus ſeruiūt dyabolo die ac
nocte cum deberent chriſto dominicis diebus
deſeruire et eius mandatis obedire que ꝟe cō
tempnunt ꝓpter gulam. Dicit enim Herma-
nus de ſoldis. Quādo aliquis inordinate gu-
le vel concupiſcentie inheret tanꝙ vltimo fini
ita ꝙ talis quaſi deum contemnens parat⁹ ſit
dei precepta et eccleſie tranſgredi vt delectati
ones gule aſſequatur. et talis grauiter peccat.
Sexto apponit dyabolus ſuis conuiuis fercu
lum de vrſis inuidie. Nam ſm naturales idif-
ferent᷑ vrſus comedit mel vl carnes. Et dicit
Ariſt. li. vj. aialiū. ꝙ ꝓpt magnā fortitudinez
comedūt carnē. Sꝫ mel comedūt ꝓpt dulcedi
nez. Et intm̄ diligūt mel ꝙ ēt arbores aſcēdūt
⁊ ꝓpt dulcedinē mellis aliqñ vrſus cadit ⁊ ſe
ꝯfringit. Sic inuidia ad inſtar vrſi comedit car
nes cuz facit detractiones ⁊ libenter audit de-

trahentes contra qđ dicit̃ Prouerb. xxiij. no-
li eſſe in cõuiuijs potatoꝝ nec in comeſatiõib⁹
eoꝝ q̃ carnes ad veſcendũ ꝯferũt vbi di. glo.
ordinaria. Carnes ad veſcẽdũ ferre eſt in col-
latione detractionis vel derogationis viciſſi
vitia ꝓximoꝝ dicere. Et nõ ſolũ inuidia come
dit carnes detractionis. ſed etiam mel come-
dit qñ dulcẽ famã hoĩs annihilat ⁊ ꝑuipẽdit
q᷑ adeo corruptus eſt inuidus ꝙ ei redolẽs fa
ma feteat ⁊ fetens redoleat. Amara ſunt ei eti
am dulcia ⁊ dulcia amara. Ideo ad inuidos di
cit dñs. Eſa. v. Ve qui dicitis bonũ malum ⁊
malum bonum Iſti in ꝗ inuidi adeo diligunt
mel bone fame deuorando cõſumere ꝙ etiã in
arbores. i. in fide perfectos homines nõ veren
tur aſcendere ⁊ famã bonam ꝟtuteſq̃ eoꝝ ex-
tinguere cũ tñ dicit dñs. Apoc. vij. Nolite no
cere terre neq̃ arboribus. i. hominibus perfe-
ctis neq̃ imperfectis fame ipſorum nocendo.
Septimo ⁊ vltimo apponit in hoc cõuiuio fer
culum de cetis accidie. q᷑ ſm naturales cetus
eſt piſcis multũ tardus quia in eo dominatur
materia terreſtris pluſq̃ aque ⁊ eſt multe cor-
pulentie ⁊ pinguedinis. Et preſertim in ſene-
ctute fit ita accidioſus ꝙ ſtat ꝑ aliquot annos
quaſi immobiliter vt i dorſo ei us coadunatur
puluis et condenſatur intantũ ꝙ herbe et fru-
tices ibi creſcunt ita vt ſimilis inſule videatur
vt di. Iorath. Sic accidioſi homines ſunt mł
tum tardi ad bona opera vt in eis interdũ co
adunatur puluis malarũ cogitationũ aut pec-
catorum ⁊ herbe carnalium voluptatũ. iuxta
illud Prouerb. xxiiij. Per agrum pigri hoĩs
tranſiui ⁊ ꝑ vineam viri ſtulti ⁊ ecce totum re
pleuerunt ṽtice ⁊ operuerunt ſupficiem ei⁹
ſpine. Hec ſunt fercula ſepte que preparauit
dyabolus in cena huius mundi ⁊ mittit ſuos
ſuos ad omnia mala inuitare homines ſic pa-
tet in legenda ſancte Iuliane que temptantem
demonem cum depħendiſſet qui venit ad eã
in ſpecie angeli monens eã vt dijs ſacrificaret
⁊ queſiuit ab eo ad qđ veniſſet: rñdit ad ipſam
decipiendam pater ſuus eũ miſiſſet. Cui cum
Iuliana diceret. Et quis eſt pat̃ tuus: ait ille
beelzebub qui ad omnia mala nos dirigit ⁊ fa
cit nos grauit̃ verberari quotiẽs a chriſtianis
fuerimus ſupati. Ideo legit̃ in vitaſpa. li. iij.
c. lxvj. Quidam monachus filius ſacerdotis
ydolorũ cũ paruulus eſſet ⁊ ſederet in templo
ydolorum vidit ſathanã ſedentẽ ⁊ oẽm militi-
am illius aſtantẽ. Et ecce repente vn⁹ ꝺ princi
pibus eius veniẽs adorauit eũ. Cui dixit. vñ
venis: rñdit. fui in illa ꝓuincia ſuſcitans bel-
la ⁊ effuſiones ſanguinis. dixit ad eũ ſathan.
quanto tempore hoc feciſti: rñdit in trigita di
ebus. ⁊ iuſſit eũ flagellari dicens. tanto tempe
nõ plus feciſti. Et ecce veniẽs alius adorauit

eũ ⁊ ab eo interrogat⁹ vñ veniret: rñdit. i ma
ri fui ⁊ feci cõmotiões ſubmergẽs naues cum
hominib⁹. Cui demõ. q̃nto tpe h̃ feciſti. rñdit
in vigiti dieb⁹. ⁊ hũc ſilr̃ iuſſit flagellari. Ter
tiuſq̃ venit nunciauit ei dicẽs. ꝙ ꝑ decẽ dies
in quibuſdã nuptijs ſeditiões cõmouiſſet ⁊ ꝙ
in illis multi vulnerati ſunt ⁊ ſponſus interfe
ctus ⁊ hunc ſimiliter iuſſit flagellari eo ꝙ tan
tũ tempus expendiſſet. Tandem vnus venit
⁊ adorauit eum dicens. ecce in quattuor ãnis
impugnaui monachũ i heremo ⁊ vix i illa no-
cte p̃ualui et feci eum fornicari. Quod audiẽs
princeps demonioꝝ ſurrexit ⁊ oſculatus ẽ eũ
tollenſq̃ coronã quam habuit in capite poſu-
it in capite illius ⁊ fecit eũ ſibi ꝯſidere. dixit ꝙ
maximũ q̃d feciſſet. Ecce quõ mittit ſathanas
ſuos ſuos vocare inuitatos ad fercula ſui cõ-
uiuij. Sed quilibet hõ ſane mẽtis nõ debꝫ ad
h̃ ꝯuiuiũ accedere. q᷑ nõ fit cauſa refectiõis. ſꝫ
cauſa perditionis. quia legitur. ij. Regũ. xiij.
Sic abſalon illud conuiuium grande fecit vt in
eo poſſit occidere fratrẽ ſuũ Amon dicens ſer
uis ſuis. obſeruate eum cum temulentus fue-
rit amon in vino ⁊ dixero vobis percutite eũ:
⁊ occidete nolite timere ego ſum q̃ p̃cipio vob
Et ſequitur. fecerunt pueri Abſalon aduſus.
Amon quod preceperat eis Abſalon. ſic dya
bolus ad conuiuium inuitat nos pctõres. iam
dictorũ vt nos intoxicatos ⁊ inebriatos occi-
dat qui ſumus fratres angeloꝝ. In cui⁹ figu-
ra legit̃ Iob. j. Dũ filij Iob ꝯuiuarent in do-
mo fratris ſui p̃mogeniti. repẽte vẽtus vehe-
mẽs irruit a regione deſti ⁊ ꝯcuſſit quattuor
angulos dom⁹ ⁊ oẽs opp̃ſſit ⁊ mortui ſũt. Sꝫ
nota ꝙ cũ abſalon inuitaret ad conuiuiũ aliq̃
venire recuſauerũt. q̃dã ꝟo venerũt. Nã Da
uid noluit cum ſuis venire. Sicut legit̃ Reg.
vbi ſ. ꝙ abſalon vocauit oẽs filios regis. ſ. da
uid. venitq̃ ad dauid ⁊ ait. veniat oro rex cũ
ſuis ad ſuum ſuum. Dixitq̃ Dauid ad Abſa
lon. noli fili mi rogare vt veniamus omnes et
grauemus te. Cũ aũt cogeret eum ⁊ noluiſſet
venire ait abſalon. Si nõ vis veire veniat ob
ſecro ſaltem nobiſcum Amon ⁊ oẽs filij regis.
Moraliter ſicut Abſalon oĩs filios regis in
uitauit. ſic ⁊ dyabolus omnes ad cõuiuiũ ſuũ
inuitat. ſed tñ nõ omnes veniunt. Nã Dauid
interp̃tatur manu fortis. ⁊ ſignificat oẽs xp̃ia
nos q̃ fortiter dyaboli ꝑſuaſionibus reſiſtunt
ſm doctriuã apl̃i. j. Pe. v. q̃ dicit. Aduerſari-
us veſter dyabolus tanq̃ leo rugiens circuit
querẽs quẽ deuoret. ſ. incorpando ſibi ꝑ mor-
talem culpam cui reſiſtite fortiter in fide. ſ. for
mata charitate. Ideo reſiſtendo ei poſſunt di
cere cum Dauid. Noli rogare tu dyabole. id ẽ
optare vt veniamus ad tuũ conuiuiũ oĩs vt
grauemus te. quaſi dicerent. Si oĩs vl̃ ſaltẽ

multi ſunt conſentiunt ⁊ damnant̄ ex hoc pe=
ne tue aggrauant̄. qꝛ nō minus ardebunt. ſed
magis vt dicit Augu. ij. q. j. multi. Quia om=
nis damnatus eſt vna teda in igne infernali. ⁊
quanto plures ibi erunt tāto magis penas ſu=
ſtinebūt. ꝑpter quod diues ille in inferno pe=
tijt ne fratres ſui venirēt in locū tormētorum:
quia ſciebat ex aduētu eorum penas ſuas au=
gmētari. Et quia fideles chriſtiani fortes in fi
de nolūt dyabolo conſentire ⁊ ad eum venire
quare optat vt ſaltē veniat ad eum Amon qui
interꝑtatur populus iniquus vel inutilis ⁊ ſi=
gnificat oīs ſupbos auaroſ ⁊ luxurioſos qui
ſunt populus iniquus ⁊ inutilis ⁊ hi veniunt
quia ſe a cena dei excuſando excuſauerūt. Se
cundo cenā parauit dn̄s famulis ſuis in infer
no erumnoſo. de qua poteſt hoc ꝟbum intelli=
gi fecit cenam magnam. Ubi nota hec cena di
citur magna ꝑpter multa. Primo ꝑpter loci
oportunitatē. ⁊ iſte locus eſt infernus qui val
de congruus ⁊ oportunus ē ꝑ illa cena. qꝛ di=
cit Auguſti. li. xij. ſup Geñ. declarans ꝙ infer
nus ſit ſub terris. Ideo inquit ſub terris cre=
dūtur inferi. quia congruēter ꝑ illas corpora=
lium ſimilitudines rerum ſic demonſtrant̄: vt
qꝛ defunctorū corꝑa inferi digne carnis amo=
re peccauerunt. hoc illis ꝑ illas corꝑalium re=
rum ſimilitudies exhibeatur qđ ipi carni mor
tue ſolet exhiberi vt ſub terra recōdat̄. Scđo
iſta cena miſerabilis dicitur magna ꝑpter tē=
poris congruitatē vicȝ quando ad hanc cenā
damnati veniēt. Et ē duplex. ſ. ſpāle ⁊ genera
le. Tempus congruum ſpeciale ē quando ani
ma damnandi exit a corꝑe tunc ſtatim ad hāc
cenam conducetur. ſicut ponit Bn̄dictus pa=
pa in quadam extrauagante. diffinimus inq̄t
ſm communē deordinationē anime deſcēdē=
tium in actuali mortali peccato mox poſt mor
tē ad inferna deſcendunt. vbi penis infernali/
bus cruciantur. Tempus generale congruuȝ
erit poſt diē iudicij. Mathei. xiij. Exibūt an=
geli ⁊ ſeparabunt malos đ medio iuſtorum. et
mittent eos in caminum ignis ibi erit fletus et
ſtridor dētium. Tertio iſta cena dicit̄ magna
ꝑpter inuitantis liberalitatē. iſte inuitans eſt
dyabolus quia inuitat ad hanc cenam. Apoč
xix. et ꝓmittit ſuam liberalitatē. venite ⁊ con=
gregamini ad cenaȝ dei magnam vt manduce
tis carnes regum ⁊ carnes tribunoꝝ ⁊ carnes
fortium ⁊ carnes liberorū ac ꝟuorū puſillorū
ac magnorum. qꝛ ibi quilibȝ qui damnat̄ đ pe
na cuiuſlibȝ ⁊ eius cuius ē ſatiabit̄. Nam ſi ſa
tiabitur rex đ pena ꝟui ⁊ ꝟuus đ pena regis ħ
eſt manducare carnes regum ⁊ ꝟuoruȝ. vł iſte
inuitās ideo dicitur liberalis quia đ penis ni=
hil minuit. iō đ hoc mirat̄ Auguſti. in quadaȝ
ꝺratōne. Quid eſt deus quid eſt quod aniad=
uerto. quid ē ꝙ in terra miſerie ⁊ tenebrarum
horror. q̄d ē ꝙ ibi intueor. ibi nullus ordo ſed
ſempiternus horror inhabitat. heu ꝯfuſio vlu
lātiū. tumult⁹ dentiū ſtridētiū. inordiata mul=
titudo gemituū. ignis ſulphureus. flāma tar=
tarea quam terrifico rugitu video vos rotari.
vermes in igne viuentes. quos mira auiditas
rodēdi hos ſic accēdit q̄s ignis ille igniū nō ac
cendit. ſed demones coardentes fremētes ar/
dore. frendentes furore. Et ſubdit đ ipoꝝ cru
delitate mirādo. Cur inq̄t ſic crudeles eſtis his
q̄ volutāt̄ int̄ vos. oīmoda tormēta iuſticia mo
derata ad ſuſtinendū immoderata. heccine nł
lus ordo null⁹ mod⁹ nullū remediū. nullus fi=
nis tꝑabit. heccine magne pene ſunt o de⁹ q̄ ꝓ
parate ſūt fornicatorib⁹. ⁊ cōtēptoribus tuis.
Hic incidit vna dubitatio. ex q̄ dicit doctor il
le. ꝙ ibi erūt magne pene. vtrū ille pene debe=
ant dici corꝑales. ad hoc dr̄ ꝙ ſic. qꝛ oīs pena
quā corpus patit̄ eſt corporea. Sed corꝑa dā
natorū ibi patient̄ poſt diē iudicij. qꝛ ſicut bea
ti gaudebūt ⁊ in corpore ⁊ anima gloriabunt̄.
ita damnati triſtabunt̄ in anima et punientur
in corꝑe. Ideo dicit Aug⁹. xxj. de ciuit̄. dei. c.
x. Gehenna que ſtagnū ignis ⁊ ſulphur dctm̄
eſt corpore⁹ ignis eſt ⁊ cruciabit corpora ⁊ ani
mas damnatorum. Item Greg⁹. dicit. iiij. dy
alo. Ignem gehenne corporeū eſſe non ambi=
go. ⁊ ideo non ſolū ꝑ ignem punient̄ damnati
Sed ſic dič. Baſili⁹ ſup illud pš. xxviij. Uox
domini intercidētis flammā. Ignis in vltima
purgatione mūdi fiet quedam ſeparatio in ele
mentis puri ab impuro. vt q̄cq̄d eſt puruȝ vel
nobile remeat ſupius ad gloriam electorum et
q̄cq̄d fetulentū vel turbidū deſcēdat ad infer=
num ad penā damnatoꝝ. Et ſicut oīs creatu=
ra erit in gaudiū electis. ita ex omnib⁹ creatu=
ris dānatis pena fiat ſeu tormentum. Quarto
iſta cena dr̄ magna ꝑpter ferculoꝝ multiplici
tatē. ⁊ ħ fercula nihil aliđ ſūt niſi pene magne
ſič fercula cene celeſtis nihil aliud ſūt niſi ſpeci=
alia gaudia ⁊ delitie imēſe. Sūt ḡ ibi nouē pe=
ne q̄ dānati ꝑ ferculis apponūt̄. Et has enume
rat Aug. in ſmone đ aduētu dn̄i ad iudiciū ſu
per illo Apoč. xvj. Et facta ē ciuitas magna i
tres ꝑtes. Prima ē ignis q̄ extingui nō pt̄. eti
am ſi mare totū int⁹ mitteret̄. iux̄ illud Eſa. vl
ti. Ignis eoꝝ nō extinguet̄. De ħ igne i diuer
ſis locis loq̄t̄ ſcriptura. Primo Judith. xvj.
Dabit eis ignem ⁊ ꝟmes in carnes ſuas et vt
vrant̄ ⁊ ſentiāt vſq̄ i ſempiternū. Scđo Job
xx. Deuorabit eos ignis qui non ſuccendetur
Tertio Eccl. vij. Uindicta carnis impij ignis
et vermis. Et Eccl. xxj. Stuppa collecta ſyna
goga peccatorū ⁊ cōſummatio illorū flamma
ignis. Quarto Apoč. xx. Qui non eſt inuent⁹
in libro vite ſcriptus. miſſus eſt in ſtagnum ig=

nis. Quito Math. xxv. Diſcedite a me male
dicti i ignẽ eternũ. Sʒ diceres q̃re dãnati pa-
tiunt̃ ignẽ. rñdet Aug. vbi ṡ. q2 arſerũt h̃ i cõcu
piſcẽtijs ſuis. Et b. Hiero. q̃ inq̃t ardet h̃ i cõ-
cupiſcẽtia ardere dʒ eternalit̃ i gehẽna. Scd̃a
pena q̃ cibant̃ dãnati. eſt frig⁹ qd̃ nemo p̃t ſu-
ſtinere etiã ſi igne⁹ mons immitteret̃ nihil ca-
lefacere poſſet. ꝛ ꝓpter iſtas penas dic̃ dñs in
euãgelio Math. xxij. Ibi erit fletus ꝛ ſtridoꝛ
dẽtiũ. flet⁹ nãq3 ꝛ liq̃factio oculoꝝ ex caloꝛ̃ na
ſcit̃. ſtridoꝛ vͦ dẽtiũ ex frigoꝛe. iõ di. Job. xx-
iiij. Ad nimiũ caloꝛẽ trãſeũt ab aq̃s niuium. ſʒ
q̃re ſuſtinebũt glacialẽ penã. rñdet Aug. q̃a h̃
frigidi i charitate fuerũt. Sʒ dubitat̃ h̃ ð fletu
an ſit coꝛp̱alis. rñdʒ Pe. iiij. p̃ncipali. q. j. Du
plex eſt flet⁹ vn⁹ ſp̃ũalis. ſ. doloꝛ interioꝛ ꝛ iſte
erit i dãnati. Ali⁹ coꝛp̱alis vicʒ doloꝛ exterioꝛ
Et i illo duo ↄſiderare. quoꝝ vnũ ẽ lachꝛima-
rum reſolutio. ꝛ illa nõ erit ceſſante motu celi
Alterũ eſt capit ꝛ oculoꝝ turbatio ꝛ obnubi-
latio. ꝛ h̃ erit in eis q2 affliget̃ nõ tantũ ab agẽ
te exterioꝛi. ſ3 a paſſiõe aĩe interioꝛi. vñ delecta
tioni ſenſuali nõ rñdʒ lachꝛymaꝝ effuſio. imo
magi interioꝛ turbatio. verũtñ ſtridoꝛ erit coꝛ
poꝛalis q2 nõ h3 reſolutionẽ. Tertia pena eſt
de vermibus q̃ nũq3 moꝛiunt̃. Eſa. vlti. Ver-
mis eoꝝ nõ moꝛiet̃ vt ſerpẽtes ꝛ dꝛacones in
fernales q̃ ita viuũt in igne vt piſces i aq̃. Cã
aũt quare moꝛdent̃ vmib⁹ eſt. q2 h̃ inuidiã ↄ
p̱ximos habuerũt ꝛ cõgruũ eſt vt moꝛdeãtur
vmib⁹ ſic felicitate p̱ximoꝝ p̱ inuidiã h̃ moꝛð
bant̃. vt di. Aug. Sed d. q. nũq̃d iſti vermes
erũt coꝛpoꝛales. rñdet Pe. vbi ṡ. arti. ſequẽti
Poſt reſurrectionẽ nõ remanebit aliqd̃ anial
irrationale cũ nullũ tale habeat oꝛdinẽ ad in-
coꝛruptionẽ p̱petuã. Iõ vmis quẽ dñs nomi
nat nequaq3 materialis ſed immaterialis erit
coꝛrodens aĩam ꝛ coꝛpus. Et dicit̃ vermis il-
le cõſcie remoꝛſus ſm̃ ſanct. Tho. qui oꝛit̃ ex
putredine peccati ꝛ animã affligit ſicut vmis
coꝛp̱alis ex putredine oꝛtus pungit ꝛ hec ẽ ve
ritas. Volunt tamen aliqui opinatiue ſuper il
lud Eſa. vlti. Ignis eoꝛum non extinguet̃ ꝙ
ibi ſunt vermes coꝛp̱ales. q2 dicũt ſicut ignis
eoꝝ eſt coꝛpoꝛeus ſic ꝛ vermes ſunt coꝛpoꝛei.
ſed opinio nõ eſt vera. Si aũt a. d. tamẽ Aug.
dicit in li. ij. de ciui. dei. In penis maloꝛũ inex
tinguibilis eſt ignis atq3 viuaciſſim⁹ vermis.
reſponde ꝙ ad coꝛpus refert ignẽ ꝛ ad animã
vermen. Quarta pena inferni eſt fetoꝛ quaſi
ſulphuris ꝛ iſtũ ſuſtinebũt propter fetoꝛeʒ lu-
xurie. vñ pſ. x. Ignis ſulphur ꝛ ſpirit⁹ pꝛocel
larũ p̱s calicis eoꝝ. Et Eſa. xxx. Flat⁹ domi-
ni q̃ſi toꝛrẽs ſulphuris ſuccẽdẽs eã. Apo. xxj.
Pars illoꝛum erit in ſtagno ardẽte igne ꝛ ſul-
phure. Quinta pena ſunt flagella p̱cutientiũ
que feriunt ad inſtar malleoꝝ. hec p̃cipue ſũt
contra tyrannos alios iniuſte flagellãtes. De
his flagellis Prouerb. xix. Parata ſunt deri
ſoꝛibus iudicia ꝛ mallei p̱cutientes ſtultoꝛum
coꝛpoꝛibus. Sed dicit Tho. de argen. in com
pen. theo. veri. li. vi. Iſtud nõ intelligit̃ ð mal
leis materialibus. ſed diuerſitate penarũ qui-
bus impij malleãt̃. Sexta pẽa ſũt tenebre ita
ſpiſſe vt ſicut arena maris poſſunt pugillari. i.
pugillo apprehendi. quia dicit Gregoꝛi. in mo
ral. Ignis infernalis concremationem habet
Sed lumen nõ habet. ꝛ hanc penã patient̃ q̃
in tenebꝛis pctõꝛum finaliter p̱ſtiterũt. Et dic̃
ſanctus Tho. q. vij. arti. iiij. ꝙ aliqui cauſam
aſſignant tenebꝛarũ vicʒ ex cõmaſſatõe ꝛ com
p̱reſſione coꝛpoꝝ damnatoꝝ qui propter mĺ-
titudinem ita replebunt locũ inferni ꝙ nihil ð
aere remanebit. ꝛ ſic nihil erit diaphanum qd̃
poſſit eſſe ſubiectũ lucis. Sed contra hoc poſ-
ſet aliquis dicere. ſicut patet p̱ phm̃. ij. de aĩa.
Nihil videtur ſine lumine. ſed damnati vide-
bunt mutuas ſuas penas q2 viſus in eis eſſet
aliter ocioſus ꝛ ſup̱fluus. g̊ ibi erit lumen. ad
hoc rñdʒ Holkot lec. lxxij. ſup li. ſap̃. ꝙ diſpo
ſitio inferni erit talis qualis eſſe poterit maxie
ad afflictionẽ damnatoꝝ. viſio g̊ ſm̃ ſe eſt de-
lectabilis. ſicut patet. j. Metha. p̱ accidẽs vͦ
eſt triſtabilis ſm̃ ꝙ aliquod moꝛtuũ viſu app̱
henditur. g̊ diſpoſitio inferni talis eſt ꝙ nihil
p̱ſpicui ibi videt̃ ſed ſub q̃daʒ vmbꝛoſitate vt
illa videantur que aĩe infligere p̃nt afflictiõeʒ
In h̃ cõcoꝛdat Tho. vbi ṡ. ꝛ addit ꝙ ſimplici
ter loquẽdo ibi eſt locus tenebꝛoſus ſed ex di
uina diſpoſitõe ibi erit aliq̃d lumis qd̃ ſufficit
ad illa q̃ aĩam toꝛq̃re p̃nt. Et rõ eſt. Naturalis
ſitus inferni ẽ in medio terre vbi nõ p̃t eẽ ignis
niſi fetulẽtus turbidus ꝛ fumoſus. Septima
pena eſt verecũdia q2 ibi videbunt̃ hoꝛroꝛes
ꝛ pctã eoꝝ nec poterũt occultari. Et h⁹ cãm al
legat Aug. in ſ. de aduẽtu xp̃i ad iudiciuʒ di-
cens. q2 noluerũt ad ↄfeſſionẽ venire nec peni
tentiã agere p̱ pctis. Octaua pena ẽ timoꝛ ma
gnus qñ videbũt demones emittẽtes flãmas
igneas ꝛ audient clamoꝛes miſeroꝝ. q2 crucia
bunt̃ expectabũtq3 ſe p̱ acrius cruciari. Et hoc
eſt ideo. q2 h̃ timoꝛe dei poſtpoſito peccauerũt.
Iõ dicit Greg⁹. ſup̃ Job. Sempiternus hoꝛ-
roꝛ inhabitat. q2 eius ignibus traditi ꝛ in ſup
plicijs doloꝛem ſentiunt ꝛ in doloris anguſtia
pulſati ſemp̱ pauoꝛe feriunt̃. vt qd̃ timent tol
lerent. rurſum qd̃ tollerãt ſine ceſſatiõe p̱time
ſcant. Nona pena eſt cathena ignis. q2 p̱prijs
p̱ctis receſſerunt irretiti ꝛ quaſi vna cathena
ligati. ideo dicit̃ Mathei. xxij. Ligatis mani
bus ꝛ pedibus p̱ijcite eum in tenebꝛas exteri
oꝛes. Has nouẽ penas ſuſtinnbũt q̃ penitẽtiã
non egerunt de peccatis ſuis vt eſſent conſoꝛ-
tes nouẽ oꝛdinibus angeloꝛum. Sed decimaʒ

penam ponit beatus Aug. In li. qui vocatur ð triplici habitaculo ⁊ eſt ſepatio a xp̄o. Dic̃ ei q̄ hec pena erit illoꝝ ſpālis abſentia xp̄i p⁹ viſionem eius. q̄ pena ſola oīa p̄dicta ſupat ⁊ eſt oībus penis intollerabilioꝛ ſupradictis. Hoc etiā ꝯfirmat Chriſ. de repatiōe lapſi. Nōnulli imperitoꝝ ſibi ſatis eſſe credūt ⁊ optabile videri ſi gehēna tātūmō careāt. ego multo ḡuiores gehenne eſſe dico cruciatus ab illa gloria remoueri ⁊ arceri a ꝯſpectibus xp̄i. Idē cōfirmat Amb. Excidi inquit a gloria ḡui⁹ fortaſſis eſt q̄ȝ ignis gehēne. Et Chriſ. ſup Math. Horrēdū inq̄t illud eternale gehēne ſuppliciū ⁊ res intollerabilis. tñ ſi. x. milia gehēne pōat aliq̄s nihil tale dic̃ quale eſt a btē illius glorie ꝓpellere honore ⁊ xp̄m exoſum eſſe. Idem ꝓbat Greg. nazanzen⁹ ð plaga grandinis. His inq̄t q̄ a regno celoꝝ indigni habebūt̃ erit hec maioꝛ oīm pena q̄ a deo ꝓijcient̃. ⁊ pudoꝛ ac ꝯfuſio cōſcie cuius finis ac remediū nunq̄ȝ inuenitur. hec ſunt fercula q̄ magnificant cenā gehennalem. Quinto iſta cena dr̃ magna ꝓpter ferculoꝝ diuerſitatem quoꝝ aliqua enumerat Moyſes. Deut. xxxij. Uua eoꝝ vua fellis ⁊ botrus amariſſimus. fel draconū vinū eorum ⁊ venenū aſpidū inſanabile. Sexto hec cena dr̃ magna ꝓpter miniſtroꝝ deformitatē ⁊ horribilitatem Job. xx. Uadūt ⁊ venient ſup eos horribiles. vñ legit̃ q̄ q̄dā religioſus in nocte cepit clamare horribiliter. ⁊ cū cōuentus cōueniſſet videbāt fixis oculis immobilit̃ aſpicientē parietē nec aliq̄d rñdētē. Sed mirabili horrore percuſſum. In mane aūt requiſit⁹ a priore q̄d habuiſſet: rñdit. ſe nō poſſe deſcribē. Sȝ hoc dico ait ſi eſſet furn⁹ ardēs ex vna pte ⁊ figura illa ex alia quā vidi magis eligerē intrar̃ in furnū q̄ȝ videre figurā illā. Iō dixit ſenex q̄dam in vitaſpa. Credo q̄ ſi q̄s videret demones in ea forma qua viſuri ſunt damnati ñ poſſet viuere. iō refert Greg. iiij. dialo. de criſāto q̄ ea hora qua exiturus erat a corpe aptis oculis vidit teterrimos ðmones ⁊ nigros ⁊ cepit clamare inducias vſq̄ȝ mane. ⁊ ſic dū clamaret p̄ timore mortuus eſt. O ſi tm̄ horrorē hȝ homo q̄ñ vidit in p̄nti vnū ðmonē. q̄ȝtus horroꝛ erit ibi vbi tot horribiles apparebunt ⁊ magis horribiles videnẗ quā appareant in p̄nti. Septimo hec cena dr̃ magna ꝓpter cantoꝝ lamētabilitatē. Nam cantant ibi ve ve ⁊ cant⁹ eoꝝ eſt maledicere ⁊ blaſphemare. Iō dicit deuotus amandus in ho. ſa. li. j. c. x. q̄ dānati dicūt lamētando ve ve nobis iā nūc et ineternuȝ ve q: nati ſumus nec vltra mori valemus. ve q̄a male torquemur nec a tormētis vnq̄ȝ libamur. Uñ legit̃ q̄ duo ſcholares in dilectiōe mutua viuebant in magnis delitijs ⁊ frequent̃ i peccatis, tādē vnus eoꝝ miſerabilit̃ morit̃. ſuper illo tñ alter nō correct⁹ ſed delitijs comeſatiōibus ⁊ ebrietatib⁹ ⁊ immūdicijs vacabat. Cōtigit ḡ ipō quadā nocte de taberna recedēte cepit ebrius deuiare ⁊ ipē ignorabat quo ſe diuiteret. Sicq̄ȝ venit in ſiluaȝ magnā vñ audiuit lamentabilē ⁊ miſerabilē voceȝ ⁊ eiulatum ad quā cū plurimum miraret̃ cepit appropinquare q̄d nā eſſet tūc vidit beſtiā quandā ⁊ ſup eā vnū ſedentē ac baculū ferreū tenentē in manibus ⁊ in frontē beſtiā ꝑcutientē tā crudelit̃ q̄ cerebrū cū ſanguine in terrā fluebat. ⁊ intollerabili cruciatu ipſum afficiebat. ad q̄d ſtupens miraret̃ quidnā eſſet. beſtia cepit loqui dicēs. Heu ego ſum miſer ſocius tu⁹. q̄ aūt ſup me ſedet eſt dyabol⁹ cui dat⁹ ſum in ꝑpetuū cruciādus. q̄d cū ille audiſſet valde timuit ⁊ fec̃ votū deo q̄ vellet intrare religionē vt eū a demone liberaret. ⁊ poſtea votū adimpleuit. Octauo dr̃ mag̃ ꝓpter luminariū defectibilitatē. nā vt ēt dictū ē ð ſexta pena q̄ ibi ſunt tenebre ſpiſſe ⁊ dēſe. ſic̃ ⁊ h̄ reuelatū fuit cuidā viro ſctō qui cū rapt⁹ eēt ad vidēdū penas iferni. vidit int̃ alias penas iferni. ſ. tenebras dēſiſſimas et in medijs tenebri voces lugubres dicētes. ve ve q̄nte ſūt tenebre. Et nō ſi dānati hn̄t aliq̄d lumē h̄ nō ē eis ad ꝯſolationē. q: di. Iſi. de ſum. bo. li. j. Ignē aūt gehēne ad aliq̄d lumē hr̄e dicim⁹. ad aliq̄d ñ hr̄e h̄ ē hr̄e lumē ad dānatōeȝ vt videāt ipij vñ doleāt ⁊ nō hr̄e ad ꝯſolatōeȝ ne videāt vñ gaudeāt. Nono iſta dr̃ mag̃ cena ꝓpt̃ ſuppliciōꝝ ꝑpetuitatē. Et h̄ ꝑpetuitas affligit dānatos multū. Satiſ facile ē iacere i vno lecto molli mūdo ⁊ ſuaui ⁊ tñ ſi alicui poſito i tali lecto diceret̃. iace ⁊ q̄eſce q: oportebit h̄ iacere. xx. ānis. ipē rñderet poti⁹ vellȝ eſſe mortu⁹. Quid ḡ erit ð illo q̄ in igne ardēti ⁊ in lecto penoſo vbi ſibi ſbſternent̃ tinee ⁊ vermibus operietur: ſicut dicit Eſa. xiiij. Subter te ſternetur tinea et opimentum tuū erunt vermes. et ſcit ſe manſuꝝ ibi non ꝑ. xx. annos vel ꝑ cētū vel per mille. ſed ꝑ infinita ſecula ſeculorum. Ideo Amandus in. ho. ſap̄. li. j. ca. x. audiuit in ſpū aīas dānatoꝝ ſic clamantes. O eternū nunq̄ȝ finem habiturum perpetuum morti ſuppliciū. o finis ſine fine mors grauioꝛ om̄i morte ſemꝑ mori et tñ mori non poſſe. Et infra. O pia corda iſtud interminabile ⁊ crudele ꝑpetuum inſpicite et lugete et flete. O montes cadite ſuper nos et colles operite nos. heu cur hec maxima mala nobis futura nō p̄uenimus. cū nobis robur affuit cū tempus aderat oportunum. vtinā de tpe illo toto inutiliter expenſo ſupeſſet nobis vel vna horula tante pene i remediū conceſſa. ſed heu ſententiati diuina iuſticia precluſa eſt nobis via ſalutis. negata miſericordia ſpeſq̄ȝ omnis ablata. Sed diceres ex quo pctm̄ eſt tranſitoriū. quare pena ē per-

petua. rñdet Tho. de argeñ. in compen. theo. veri. li. vi. ꝙ hoc multiplici fit rõne Prima qꝛ hõ peccat in ſuo eterno. ideo punieṫ in eterno dei. Scḋa qꝛ materia ignis infernalis eſt eterna. ſ. peccati macula. iḋ ⁊ pena. Tertia qꝛ peccatũ eſt ꝯtra illũ qui eſt infinitus. iḋ ⁊ pena debet eſſe infinita. nõ quidem acerbitate ſed duratiõe. Quarto qꝛ hõ ꝑ pctm̃ perimit in ſe bonũ qḋ poſſet eſſe eternũ. Quinto qꝛ mala voluntas reproboꝝ eterna eſt. vellent em̃ ſi poſſent in pctõ ꝑpetuo delectari. ⁊ iḋ ꝑpetuo dñt puniri. Sexto qꝛ in infinitũ erat rõnalis cũ in iudicio ꝑponit finitũ infinito. ſiľr cõcupiſcibiľ in appetendo et iraſcibilis in adherẽdo vnde ⁊ merito pena erit infinita. Septimo qꝛ damnatus de peccato ꝑpetrato nunq̃ꝫ habebit veraꝫ pniam. ideo deus nunq̃ꝫ mutat illius punitionis ſententiã. Ad hoc etiã probandũ talia ponit exempla. Videmꝰ em̃ ꝙ emptio momentanea dat ius poſſidendi ꝑpetuum. Et vulneratio momentanea mortem inducit ꝑpetuã Itẽ caſus in foueã eſt detentio perpetua Item crimen leſe maieſtatis eſt ſeruitus ꝑpetua. Ideo legitur in annulo pte. ij. c. cciij. Pariſius duo ſocij pariter viuentes turpiter cum vnus moreretur ⁊ alter poſt mortẽ eius quadam die ſolus ad campos ibat ſpatiãdo clamorẽ audiuit miſerabileꝫ. Accedit ꝓpiꝰ vidit caminũ ignis ⁊ duos nigerrimos ethiopes q̃ quendã quem nõ videbat ſed horribiliter clamantẽ indeſinẽter cruciabãt. hic aũt qui folles calcabat ſic inquiebat ſemꝑ. ve mihi vndiq̃ꝫ Cũ ergo quereret quis ibi cruciareṫ. reſpõdit malleator. anima ſocij tui eſt. certius ille queſiuit quanto tpe illa pena durare deberet Calcator ait. ſemper ⁊ ſemꝑ turbatur ille. petit tamen vt ad modicam horã ꝑmittant quieſcere. ſed nõ profecit. Tandem querit quare ſemꝑ puniri deberꝫ reſpondit calcator. iuſto dei iudicio ſemꝑ punietur. qui ſemꝑ peccare elegit. quo dicto illa viſio diſparuit. Ex his dictis patet ꝙ illud eſt erroneum ꝙ in quibuſdã apocriphis inuenitur de reuelatione facta cuidã ꝑſone. ꝙ anime dãnatorum ab hora nona in ſabbato vſq̃ꝫ ad horam nonã in dñica vel vlteriꝰ neſcio q̃ꝫdiu refrigeriũ habent vel obtinẽt. quod nihil eſt. Si em̃ pena non ſemꝑ duraret non eſſet perpetua quicquid em̃ ꝑpetuum eſt continuũ eſt ⁊ eternum. ⁊ ideo omnes tales narrationes ꝓ fictione ſunt habende. Sicut ⁊ eſt illa Sedulij i carmine paſcali Sint ⁊ ſpiritibꝰ ſubſtige iacentibus celebres ferie vt illa ſacra nocte qua dominus redijt a ſtagnis achirontis ⁊c. z Decimo ⁊ vltimo hec dyabolica cena dicitur magna ꝓpter inuitatorum innumeroſitatem. licet enim multi ſunt vocati ad vitam. ſ. eternam. pauci tamen ſunt electi. Mathei. xxij. Ideo plures damnantur q̃ꝫ ſaluanṫ. ⁊ hoc non eſt mirũ. qḋ ꝓbatur ex multis. Primo qꝛ viliuꝫ eſt maior multitudo q̃ꝫ ꝓcioſoꝝ. vt ferri. plumbi. ⁊ auri ⁊ argenti. ⁊ lapidum cõmunium q̃ꝫ gemmarũ et quercuum q̃ꝫ cedrorum. vel palmarũ. Sicẽ maior numerus ſtultoꝝ q̃ꝫ ſapientũ. iuxta illḋ Eccs. j. Stultoꝝ infinitus eſt numerꝰ. Scḋo cũ in tãta mľtitudine hoĩm pauci ſũt reges tẽporales quare nõ mirum ſi pauci ſunt habituri regnũ celoꝝ. Tertio cũ pauci ad regnũ celorũ veire curẽt q̃d mirũ ſi pauci ꝑueniũt. Quõ em̃ ꝑuenient ſi venire nolunt. Quarto q̃d mirũ ſi pauciores aſcẽdũt in celũ q̃ꝫ deſcẽdũt i infernũ cum faciliꝰ ſit deſcẽdere q̃ꝫ aſcẽdere. ⁊ ſi pauciores itrãt ꝑ anguſtã portã celi. q̃ꝫ ꝑ portã inferni latã Math. vij. Intrate ꝑ anguſtã portam. qꝛ lata eſt porta ⁊ ſpatioſa eſt via que ducit ad ꝑditionẽ et multi ſunt q̃ intrant ꝑ eã Sed anguſta porta eſt ⁊ arta q̃ ducit ad vitaꝫ ⁊ pauci ſunt q̃ intrant ꝑ eã. Ideo legiṫ i annulo vbi ſ. duo ſtudentes ſe mutuo diligẽtes in pctis viuebãt quadã die dũ tractarent ⁊ optarent hanc vitã miſerã ſꝑ duraturã in h̃ ꝯuenerũt ꝙ qui prior moreretṫ infra mẽſeꝫ appareret Mortuꝰ eſt igiṫ alter eoꝝ et ſocio apparẽs dãnatũ ſe eſſe aſſerẽs veſtẽ pulcherrimã qua veſtebaṫ ponderoſiſſimã ardẽtiſſimã ſibi eſſe dixit. Tunc vnius qualitatẽ penaꝝ ⁊ numerꝝ dãnatorũ queſiuit. Ad ꝓmã queſtionẽ de qualitate penaꝝ dãnatus manũ excipiẽs eiecit tres guttas in facieꝫ eius ⁊ ſtatim cecidit q̃ſi mortuus ⁊ ille ne timeas talis ego ſum totꝰ. ꝓpṫ ſcḋam q̃ſtionẽ de numero dãnatoꝝ extraxit lr̃am d ſinu ſuo ⁊ dedit ei legere. ⁊ ſic legit. Omẽs ꝓncipes inferni et rectores tenebraꝝ vniuerſis eccleſie ꝓlatis thartareã ſalutẽ. Nã optime que nr̃a ſũt ſentitis nobiſcũ ⁊ tot animas mittitis ad infernum ꝙ via ſpatioſa ⁊ lata vix eas capit. Sciatis vos dignam apud inferos retributionem habituros. Cum ergo ille ſtupidus ⁊ tremens legiſſet pꝰ hoc religioneꝫ intrauit. Quapropter dicitur hic de illo qui fecit cenam magnam ⁊ vocauit multos. Q̃tum ad tertiũ ponitur ſathane ſollicitudo cum dicitur. miſit ſnum ſuum hora cene dicere inuitatis vt venirent. quia parata ſunt omnia Per hũc ſeruuꝫ poteſt vniuerſitas demonũ deſignari. Sed ꝑ horã cene ſpecialẽ finẽ cuiuſlibet pctõris Sed ꝑ generalẽ horam cene finẽ vltimi iudicij cõuenit deſignari. Mittit ḡ princeps tenebrarum multitudinẽ ſuoꝝ ſuoꝝ in hora mortis cuiuſlibet pctõris vt adducant ad cenã ſuã oĩs inuitatos. ⁊ hoc fit iuſto dei iudicio q̃ ad h̃ dat ꝯſenſum Sicut legiṫ in vitaſpatrũ de quodam qui vidit ꝙ aĩa cuiuſdã hypocrite educta fuit a corpore. ⁊ cũ nollet exire facta eſt vox ad demones. extrahite eã velit nolit. ⁊ ſicut non de

dit mihi requiem in peccatis que fecit aſſidue
coram me ita nec vos detis ei requiẽ. O vtinã
omnes chriſtiani chriſti precioſo ſanguine re=
dempti ſe ab hac erũnoſa cena excuſarent nec
pctã digna huius cene perpetrarent vt verifi=
caretur illud de ipis qđ ſequit. Primus dixit
villam emi ⁊ neceſſe habeo exire ⁊ videre eaꝫ.
Per villã intelligit maſſa reproborũ. Iuxͣ il=
lud Luc. xv. de filio ꝓdigo. miſit illũ ad villaꝫ
vt paſceret porcos. i. ſatiauit eũ impiorum cõ
uenticulis vt ſpiritus nutriret imundos. Hãc
villã quidam ere pctõꝝ emerũt qñ in nuptijs
fuerunt vt manaſſes q̃ plateas hieruſaleꝫ ſan=
guine ꝓphetarum purpurauit. iiij. Reg. xxj.
Matheus qui in theloneo ſedit. Mathei. ix
Zache⁹ q̃ ꝑnceps pctõꝝ ⁊ publicanoꝝ extitit
Luc. xix. Petrus q̃ xp̃m negauit Saulus qui
eccleſiam dei ꝑſecutus fuit. Actuũ. ix. ⁊ xxij.
Maria magdalena q̃ ſeptẽ peccatis plena fu=
it mortalibus. Luc. vij. ⁊. viij. Et mlͭi alij pec
catores. Sed ipi exierunt qñ penituerũt ⁊ per
ꝯfeſſionẽ ⁊ cũ lachrymis pctã deleuerũt petẽ=
tes dñm vt a cena inferni excuſati haberentur
Sic ⁊ tu hõ fac. Scđs dixit. Iuga boum emi
quinq; ⁊ eo ꝓbare ea. Moraliter ꝑ boues in=
telligit omne opus bonũ. Iuxta illud Deut.
xv. Nõ opaberis in primogenito bouis. i. nõ
exercebis in publico primordia boni operiſ. Il
le ergo iuga boum emit quinq; qui omne op⁹
bonum in quinq; virtutibus intellectualibus
ſcꝫ ſapientia. ſcientia intellectu. arte ⁊ pruden
tia que enumerant. vj. ethic. ꝑficit. iuxta illud
metriſte. Quicquid agis prudenter agas ⁊ re
ſpice finẽ. Nã idem optat Moyſes hoib⁹ om
nibus Deut. xxxij. Vtinã ſaperent et intelli=
gerent ac nouiſſima ꝓuiderẽt. q. d. vtinam ſa=
perent que dei ſunt ⁊ prouiderent que inferni
ſunt. ſ. penas iam dictas ꝑfecto deum timerẽt
ſuperna appeterent. munduꝫ contemnerẽt. in=
fernum horrerẽt. ⁊ ſic de peccatis ſuis exirent
ſicut factum eſt đ multis quorum quilibet po=
teſt dicere verba p̄dicta. Iuga bouꝫ q̃nq; emi
id eſt opera mea bona in quinq; predictis vir
tutibus perfeci. ⁊ neceſſe habeo exire. ſ. a pec=
catis ⁊ a malorum conſortijs ⁊ ꝓbare ea. ſ. per
opera bona an ſint digna vita eterna. Terti⁹
dixit. vxorem duxi ideo nõ poſſum venire ſcꝫ
ad cenaꝫ dyaboli. Moraliter per vxorẽ intel=
ligitur vno modo ſancta eccleſia. Iuxta illud
Apoca. xxj. Veni oſtendam tibi ſponſam vx=
orem agni. i. eccleſiam ſponſam chriſti. Et iſta
eccleſia nihil aliud eſt niſi omnium fideliuꝫ in
gratia gratum faciente exiſtentium congrega
tio cuius chriſtus ſm ꝙ eſt homo eſt caput.
Eph. v. Vir eſt caput mulieri. Sicut ⁊ chriſt⁹
eſt caput eccleſie. Et qui hanc vxorem ducit ⁊
finaliter cum ea ꝑſeuerat ad cenam inferni ve

nire recuſat. quia nullus qui eſt in congregati
one fidelium ⁊ in ea finaliter permanet damna
bitur ineternuꝫ. Nam peccatores non ſunt in
eccleſia fidelium ſed malignantiuꝫ. Secundo
ꝑ vxorem intelligitur ſapientia ſanctorum. iu
xta illud pſ. cxxvij. Vxor tua ſicut vitis abũ=
dans. quaſi diceret. Sapientia ſanctorũ inter
ne gratie humore ditatur. Et qui hanc vxorẽ
ducit verſutias atq; fallacias dyaboli appre/
hendit. quibus apprehẽſis ad cenam eius ve=
nire contemnit. quia ſapiẽtiaꝫ hanc aſtutie dy
aboli nõ ſupant. Iuxta illud Eſa. xj. Non no
cebũt ⁊ non occident in vniuerſo monte ſãcto
meo quia repleta eſt terra ſciẽtia domini. vbi
ꝑ terrã intelligit homines de terra formatos.
Audiẽs ergo dyabolus ſathanas ꝙ hi tripli=
ces hoies đ cena ſua ſe excuſarẽt ⁊ iđ omnino
venire recuſarẽt. iraſcitur et mittit ſeruos ſu=
os ad vicos ⁊ plateas vt introducant paupes
debiles cecos ⁊ claudos. Per plateas ⁊ vicoſ
que clauduntur intelligit ſynagoga iudeorũ.
in qua ſunt pauperes defectum bone virtutis
habentes debiles defectus bone operationis
habentes. ceci in vera cognitione. ⁊ claudi in
vera intentione vel ratione. ⁊ hos omnes in=
troducit dyabolus ad ſuam cenam. q꞉ hi clau
dunt legalib⁹ obſeruantijs que modo obſer=
uantie dominant. q꞉ niſi q̃s renatus fuerit ex
aqua ⁊ ſpũſancto non poteſt intrare regnum
dei. Joh. iij. ⁊ Marci vlt. dixit domin⁹. Qui
crediderit et baptizatus fuerit ſalu⁹ erit. Qui
vo non crediderit condẽnabit. Et licꝫ oĩs iu
dei ſine baptiſmo decedentes condẽnent. nec
tamẽ đmones in eis contẽtantur. ſed dicũt ad
principẽ ſuũ. domine factum eſt vt impetraſti
quaſi dicẽnt mlͭos đ iudeis introducimus in
cenam tuam. ſed adhuc eſt locus ſcilꝫ ꝑ gẽtili
bus ⁊ malis chriſtianis in inferno. quia infer=
nus eſt vnum đ inſatiabilib⁹ q̃ enumerat Sa=
lomon Prouerb. xxx. Tria ſunt inſatiabilia
⁊ quartũ dicit nunq; ſufficit. Et ſubdit. infer=
nus. i. dyabol⁹ q̃ ſemp ad ſe nitit trahere pec=
catores. Ideo dicit Exi in vias ⁊ ſepes ꝑ q̃ in
telligunt gẽtiles quaſi aggreſtes in vijs ⁊ ſepi
bus ſunt diſperſi. ⁊ hos compellũt intrare ad
cenã infernalẽ. q꞉ non habent fidem ſine qua
impoſſibile eſt placere deo. Ad Heb. xj. Iđo
legitur ꝙ quidam decanus bone vite deceſſit
⁊ epõ ſuo cum magna gloria apparuit qui q̃ſi
uit ab eo quot anime i hora mortis ſue ex hac
vita emigraſſent et quot ex eis ſaluate. ⁊ quot
ꝑdite fuiſſent. rñdit. ꝙ triginta milia emigraſ
ſent ex quib⁹ inq̃t ego ⁊ btũs Bern. ⁊ ſchola
ris vn⁹ euolauim⁹. ⁊ tres ad purgatorium ꝑ=
ducte ſunt. ⁊ relique oẽs deſcẽderũt i infernũ
Nec đ hoc mireris homo q꞉ tot ſunt infideleſ
in mũdo q̃t ſunt arene in ꝓfundo q̃ oĩs dam

nantur niſi aliqui ad vnitatẽ eccleſie redierint
⁊ ſe baptizari pmiſerint. q̄ extra vnitatẽ eccle
ſie nullus ſaluaṫ. Iuxta illud ꝺ ſum. trini. ⁊ fi=
de catho. c. firmiter. Vna eſt fideliũ vniuerſa=
lis eccleſia extra quã nullus omnino ſaluatur
Et recte ſicut omnes qui nõ erant in arca per
ierũt. Sic oẽs qui nõ ſunt in eccleſia ſancta dã
nabunṫ. Quid eñ deſignat arca niſi eccleſiaʒ
catholicã? q̄ ſicut arca erat tantũ vna vnũ ha
bens gubernatorem ſcʒ Noe. Sic ſancta eccle
ſia eſt tantũ vna Cañ. vj. vna ẽ columba mea:
pfecta mea electa mea quã viderũt filie ſyon.
id eſt virtutes angelice ⁊ beatiſſimã p̄dicaue=
rũt. ⁊ hʒ vnũ rectorẽ videlʒ xp̄m ſummũ pon
tificẽ vt ptʒ in extrauaganti Bonifacij octaui
q̄ incipit. vnã ſanctã eccleſiã. Ex iã dictis patʒ
ſicut tp̄e diluuij extra arcã nihil reſeruabatur
ita extra eccleſiam nulla eſt ſalus. ideo nullus
iudeoꝝ vel gentiliũ ſaluaṫ. O ſi tot extra eccle
ſiam nõ ſaluanṫ quot tunc ꝺ chriſtianis dam=
nãtur. Quot eñ ſunt chriſtiani qui in vijs pre
ſentis delectationis ambulãt quos demones
finaliter ad cenã ſuã ire compellunt vt domus
dyabolica impleatur.

¶ De eadem dñica. Sermo quartus.

A IVga bouʒ emi
quinqʒ ⁊ eo probare ea Luce. xiiij.
Contigit multotiens q̄ dñi terreni
habentes ꝑplos ⁊ ſubditos neceſſitate compul
ſi vendũt populos ⁊ terrã alijs dominis ſe di=
tioribus ⁊ hi ſub ſuo dominio ad longũ inter=
dum temp⁹ vtunṫ populo ⁊ terris quoſqʒ ſuc
ceſſor ditior venit ⁊ terras cũ populo vẽditas
a p̄deceſſore ſuo redemerit ⁊ ſup populũ reſũ=
pſerit principatũ. Sic ad lr̄am factũ eſt ꝺ adã
quẽ cõſtituit domin⁹ dñm ſup omnem terram
cõmittendo ei beſtiarũ volatilium et piſcium
maris dominatuʒ. cum dixit ſibi et ſuis ſequa
cibus. Geneſ. j. Dominamini piſcibus mariſ
⁊ volatilibus celi ⁊ vniuerſis animantibus q̄
ſunt ſuper terram ⁊ non ſolum fuiſſet domin⁹
creaturarum irrationabilium ſed etiam homi
num q̄diu ſtetiſſet deo ſubiectus. ille autẽ nul
la neceſſitate compulſus. ſed libera voluntate
peccando vendidit nõ ſolũ populũ ſed ſe cum
populo dyabolo ere peccatoꝝ de quo põt ex=
poni illud pſ. xliij. Vendidiſti populũ tuũ ſi=
ne p̄cio. q̄ peccatũ nihil eſt ſm Aug. ſup Io=
hannẽ. iõ dicit ſine p̄cio. Et extũc primũ dya=
bolus cepit hr̄e poteſtatẽ ſup omne genus hu
manũ. Ideo dicit Ambroſi. de beata vita. Et
hr̄. xv. q. j. c. Nõ eſt. Neminem iugo ſuitutis
aſtrictũ poſſidet niſi ſe ei prius ere pctõꝝ ven=
diderit. Sic q̄ p longũ tp̄s dyabolus tãq̄ di
ues ſibi populũ ere pctõꝝ vẽditũ tenuit vſus
eſt ⁊ poſſedit vicʒ p quinqʒ milia et ducentos
annos. quouſqʒ venit chriſtus diues in omẽs
in cuius domo ſunt diuitie et gloria. ſm pſ.
cxj. Et redemit populũ venditũ de manu de
monis effuſione proprij ſanguinis in ſua mor
te. Sicut de hoc dicit magiſter. li. iij. ſententia
rũ di. xix. in prin. Nunc ergo queramus quo=
modo per mortẽ chriſti a dyabolo ⁊ a pena et
a peccato redempti ſumus? A dyabolo ergo ⁊
a pctõ p xp̄i mortẽ liberati ſumus. quia vt ait
apoſtolus ad Roma. v. In ſanguine ipſius iu
ſtificati ſum⁹. ⁊ in eo q̄ ſumus iuſtificati a pec
cato ſoluti. et a dyabolo liberati. qui nos vin=
culis peccatorũ tenebat. idõ congrue poſſunt
eſſe hec verba p themate allegata verba chri=
ſti. Iuga boum emi quinqʒ, vbi per quinqʒ iu
ga boum intelligiṫ vniuerſitas hominũ. eo q̄
ſm beatum Aug⁹. in quolibet homine duo et
duo ſenſus combinanṫ. Nam duo ſunt oculi.
due aures ⁊c̄. Ideo in p̄dictis verbis duo do
minus ieſus xp̄s inſinuat. primo redemptõeʒ
noſtrã precioſam ibi Iuga boũ emi. ſcd̃o pro=
bationem ſuaʒ ſtudioſam ibi. ⁊ eo probare ea.
De primo eſt ſciendũ q̄ rex vel princeps terre
nus habens dilectã ſibi deſponſatã et ſi illa ab B
alio rege reparetur ⁊ vt ita dicam violaretur.
rex qui violentiam in ſua dilecta paſſus eſſet:
nec dumtaxat cõmoueret erga raptorem illũ.
ſed p liberatione ipſius ſe daret in mortem. et
pprium effundere ſineret ſanguinẽ. Sicut p
bat Dareſfrigi⁹ in li. iiij. hiſto. troiane ꝺ Me
nelao rege grecoruʒ. Cui paris filius Priami
regis troie. quodã tempe pgens p gratiaʒ de
templo Veneris rapuit Helenã vxorem pul=
cherrimã. ⁊ poſtea tenuit eam adulterã ppter
qꝺ Meuelaus inuocato auxilio fratris ſui q̄
dicebaṫ Attrides cuʒ machinis ⁊ alijs armis
bellicis troiã circũdedit. ſeqʒ vſqʒ ad mortẽ p
dilecta ſua dedit ⁊ troiã cepit. eamqʒ cõbuſſit.
Et hanc hiſtoriã tangit Alexander in tertia p
te. in his metris. Urit amor paridẽ nuptã ra
pit. armat attridẽ. Ultio pugnatur. fit machi=
na. troia crematur. Spiritualiter p regẽ intelli=
gitur et ſignificaṫ deus omnipotens. De quo
Eſa. xxxiij. Regẽ in decore ſuo videbunt. Et
Apoc̄. xix. Rex regũ ⁊ dñs dñantium. hic rex
⁊ dñs dñantiũ habuit ſponſaʒ vicʒ animã hu
manã quã dilexit ex ppetua charitate. Iuxta
illud Hie. xxxj. In charitate ppetua dilexi te
ideo attraxi te miſerans tui. Sed venit dya=
bolus qui eſt rex ſup omnes filios ſupbie Iob
xlj. ⁊ rapuit ſponſam xp̄i qñ adaʒ p peccatum
conſenſit. nã cũ mulier ſeducta eſſet a dyabolo
⁊ de pomo manducaſſet. dedit viro vt ſimiliṫ
ederet. ⁊ ille noluit eam contriſtari, quam cre=
debat ſine ſuo ſolatio tabeſcere. ⁊ a ſe alienatã
omnino interire. comedit de pomo. vt dic̄ ma
giſter. li. ij. diſtin. xxij. Sicqʒ dyabolus tenuit

xp̃i dilectã quaſi adulterã. ita vt chriſtus dice
ret ſibi Hiere. iij. Fornicata es cuȝ multi ama
toribus tuis. tamen reuertere ad me et ego ſu/
ſcipiã te. Sȝ qꝛ aĩa hoĩs eſt ſpũs vadens liber
a deo ⁊ nõ rediens. vicȝ de ꝑ ſe ad ipm̃: vt dic̃
Pſ̃. lxxvij. Ideo d̃s factꝰ eſt hõ ⁊ ſe pro dile=
cte ſue liberatione vſqꝫ in mortẽ dedit ſangui=
nẽ ſuũ fudit. ⁊ dilectã ſuã redemit. d̃ hoc dicit
beatus Aug. in li. de bapti. ⁊ allegatur a magi
ſtro li. iij. di. xix. Nihil inquit inuenit dyabo=
lus in xp̃o vt moreret̃. Sed pro voluntate pa
tris xp̃s mori voluit. nõ hñs mortis cauſaȝ d̃
peccato. Sȝ d̃ obediẽtia ⁊ iuſticia mortẽ guſta
uit. ꝑ quam nos redimit de ſeruitute dyaboli
Incideramus em̃ in principem huius ſeculi q̃
ſeduxit adam. et ſeruuȝ fecit. cepitqꝫ nos qua=
ſi vernaculos poſſidere. Sed venit redẽptor
⁊ victus eſt d̃ceptor. Et quid fecit redemptor
captiuatori noſtro: tetendit ei muſcipulã cru=
cem ſuam poſuit ſibi quaſi eſcam. ſanguinẽ ſu
um fudit vt pctã nr̃a deleret. Unde ergo dya=
bolus tenuit nos deletuȝ eſt ſanguine redem=
ptoris. Nõ em̃ tenebat nos niſi vinculis pctõ
rũ nr̃oꝝ. iſte em̃ erãt cathedre captiuoꝝ. Ueit
ille. ſ. xp̃us alligauit fortẽ. i. dyabolũ vinculo
paſſionis ſue. intrauit in domũ eiꝰ. i. in corda
eoruȝ vbi habitabat ⁊ vaſa eius. ſ. nos rapuit
que ille impleuerat amaritudine ſua. i. peccati
deus aũt noſter vaſa eiꝰ eripiẽs et ſua faciens
efudit amaritudinẽ et impleuit dulcedineȝ ſcȝ
gratiarũ ꝑ mortẽ ſuã a peccatis redimẽs ⁊ ad=
optionẽ largiẽs. hec ille. Ecce qualit̃ xp̃s nos
emit omnes a dyabolo ſanguine ſuo p̃cioſo. ⁊
hoc p̃dixit pſ̃. cxxix. Ipſe redimit iſrael. glo.
vendituȝ pctõ ſuo ex omnibꝰ tribulationibus
ſuis. qꝛ. ſ. apud eum eſt copioſa redẽptõ. Idõ
dixit beatus Paulus. j. Coꝛ. vj. Empti eniȝ
eſtis p̃cio magno. glorificate ⁊ portate deũ in
cordibus veſtris. Et beatus Petruſ. j. Petri
j. Scientes quoniã nõ corruptibilibꝰ auro vel
argento redempti eſtis de vana veſtra cõuer=
ſatione paterne traditionis. ſed precioſo ſan=
C guine agni immaculati ieſu chriſti. Sed dice=
res. quare noluit nos aliter redimere niſi ſan=
guinis ſui effuſiõe: Ad hoc dr̃ qñ totũ corpuſ
eſt infirmũ vt tunc corpus ſanet̃ inciditur bra
chium. qꝛ vt dicũt medici. in brachio fit minu
tio ſanguinis ꝓ totius ſanitate corporis. Naȝ
in toto corpe humani generis non fuit ꝑs aliq̃
tota ſana. iuxta illud pſ̃. xxxvij. Non eſt ſani=
tas in carne mea. niſi in brachio. i. in xp̃o. d̃ q̃
Eſa. xxxiij. Eſto brachiũ noſtrũ in mane et ſa
lus nr̃a in tpe tribulatõnis. Idõ in iſto brachio
facta eſt minutio totius corpis inciſa ſanitate.
Et ſicut brachiũ qd̃ debet minui debet prius
calefieri. Sic iſtud brachiũ fuit per motũ qui/
dem certi itineris. xxxiij. annorum in quo ſpa
tio legimus fatigatũ. Iohis. iiij. Ieſus fatiga
tus ex itinere ſedebat ſupra fonteȝ. Per ignẽ
ẜo calefactũ qñ imminente tpe paſſionis cir=
cũdederũt eũ iudei facibus et lucernis. ⁊ ligatũ
fuit brachium. ſed in lanceatione fuit valde ꝓ
funde ꝑcuſſum in flagellatione. ſed hũit valdẽ
malũ potũ in ſua minutione. Dicit̃ em̃ in Pſ̃
lxviij. Dederũt in eſcam meã fel. ⁊ in ſiti mea
potauerunt me aceto. datur etiam potus hoĩ
minuto, vt ſanguis fortiter exeat. Sic ⁊ chri=
ſto datus fuit potus vt ſanguis eiꝰ omnis exi
ret vt nobis medela ſaluti foret. Ideo di. Au=
guſti. Effuſus eſt ſanguis medici et factus eſt
medicamentum frenetici. Et pſ̃. lxxvj. Rede
miſti in brachio tuo populũ tuũ filios Iacob
et Ioſeph. Ubi per Iacob intelligit iudeos.
per Ioſeph gentiles electos qui ante conuer=
ſionem velut boues arabant in terra cupidita
tis quos redemit quo ad efficatiã. qꝛ oĩs xp̃i
ani vel fuerunt ex gentilibus vel ex iudeis. il/
los aũt qui nõ credunt redemit q̃ꝫtum ad ſuffi
cientiam. Ideo dicit Berñ. Iuga boum emi
quinqꝫ. Utrum ad ſecũdũ inſinuat probatõeȝ
ſuã ſtudioſaȝ cũ dicit. ⁊ eo ꝓbare ea. Circa qd̃ B
notandum ꝙ quilibet electus ꝓbatur a chri=
ſto quadrupliciter. vt dicit Holkot ſup librũ
Sap̃. c. xxxij. ſuper illo verbo tanq̃ꝫ auruȝ in
fornace ꝓbauit electos ſuos dñs. Sap̃. iij. ꝓ=
bat eos primo ſicut ꝓbatur clericus añ ꝓmo=
tionem. nam omnes clerici ordinandi ſunt di=
ligenter examinandi cum ordinatori nõ lȝ ma
los miniſtros hr̃e. extra de etate ⁊ quali. ordi.
Cum ſit ars artiuȝ. Et principaliter examinã
tur an ſint digni vt habetur extra de ſcruti. in
or. fa. ex ꝑte tua. ait Innocentius tertius. Cũ
aliquem in dyaconũ vel preſbyterum promo=
uemus prior dyaconorũ. i. archidiaconuſ qui
nobis aſſiſtit dicit. poſtulat ſancta mater eccle
ſia. hunc dyaconũ vel ſubdyaconum ad onus
preſbyteratus aſſumi et nobis interrogantibꝰ
ſi eum cognouerit eſſe dignũ. reſpondet ꝙ q̃ꝫ=
tum fragilitas humana noſſe ſinit ⁊ ſcit teſtifi=
catur illum ad huiuſmodi onus officij eſſe di=
gnum. Sed ad hanc dignitatẽ vt dicit Ap̃lus
j. Thimo. iij. requiritur ꝙ cleric9 aut ſacerdos
ſit irrep̃henſibilis. ſobrius. prudens. pudicuſ
ornatus. hoſpitalis. non litigioſus. neqꝫ cupi
dus. Spiritualiter omnes ſumus ꝓmouendi
ad ordines. qꝛ omnes erimus in futuro ſacer=
dotes Iuxta illud Apoca. v. Feciſti nos deo
noſtro regnuȝ. i. regni eius participes ⁊ ſacer=
dotes. i. hoſtias laudis d̃o offerentes ⁊ regna
bimus ſup terram. i. in celo. ſic exponit Lyra.
Et quia erimus ibi oĩes ſacerdotes. hoſtias
laudis deo offerentes. idcirco ꝓbat nos chri=
ſtus an ſumus digni qꝛ nullus indignꝰ ibi ad=
mittetur. Sed tunc quilibet erit dignus cum

fuerit irrepħenſibilis vicȝ ſine crimine. ſobri⁹
prudens ⁊c. ⁊ principalit̄ miſericoꝛs ⁊ hoſpi/
talis. Nam xp̄s nos p̄monet de quib⁹ nos ꝓ-
bare vel examinare velit. Magnus ei fauoꝛ
fieret clerico ſi poſſit premoneri de quo paſſu
vel qua materia deberet examinari qꝛ tūc poſ
ſet ſibi prouidere. iſte fauoꝛ fit nobis. Oꝛdies
eñ generales fient in die iudicij qñ iuxta meri
ta noſtra ad oꝛdines angeloꝝ recipiemur pro
ſpere. Et dicet̄ in generali omnib⁹ illud. j. Pe
tri. ij. Vos eſtis genus electū. regale ſacerdo-
tiū. p̄ꝑls acquiſitionis. gens ſancta. Sed i ſpe-
ciali dicet̄ vnicuiqȝ illud. Tu es ſacerdos ī e-
ternū ſm oꝛdinē melchiſedech. Et mō ſumus
p̄moniti de quibus examinabimur ⁊ certe nō
d̄ difficilibus. ſed de cōmunibus. ſ. de donato
⁊ partib⁹ nr̄is. i. de opib⁹ nr̄is. ſic p3 Math.
xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi manducare ⁊c. ⁊
totū eſt de donato. Illi q̄ inueniunt̄ neſciuiſſe
de donato deficiēt de oꝛdinibus et depellētur
ſicut laici. ⁊ ponent̄ illuc vbi eſt vmbra moꝛtꝭ
⁊ nullus oꝛdo Job. x. Quādo dicet̄ illis. Ite
maledicti in ignē eternū. Sed boni ⁊ recti qui
bñ rñderunt de oꝛdie ſecuri erūt. Juxta illud
Tob. iij. hoc h3 ꝓ certo omnis hō q̄ colit te. qꝛ
vita ei⁹ ſi in ꝓbatiōe fuerit coꝛonabit̄. Et Ja-
cobi. j. c. Beatus vir q̄ ſuffert tēp. qꝛ cū ꝓ. fue.
E ac. co. vite. Sc̄do ꝓbat xp̄s electos ſuos. Si-
cut ꝓbat̄ nouicius añ ꝓbationē ⁊ cōfeſſionez
vñ tp̄s nouiciat⁹ eſt tp̄s ꝓbatōis nr̄e. licet eñ
nouici⁹ gerit interdū habitū ꝓfeſſoꝛis. tñ i vo
luntate ſua eſt ꝓ̈ijcere habitū infra tp̄s ꝓbatō
nis qñcunqȝ ſibi placuerit. et ideo nō h3 habi-
tum inſeꝑabiliter. Moꝛalit̄ habitus ⁊ oꝛnat⁹
anime ē gr̄a. p̄ñs vita eſt nouiciatus ⁊ tp̄s pro
bationis in quo dicet̄ nobis Rom̄. xij. Reno-
uamini i nouitate ſenſus vr̄i vt ꝓbetis que ſit
voluntas dei bona. l3 eñ in hoc tp̄e geramus
habitū ꝓfeſſoꝝ. i. bonoꝝ q̄ eſt gratia conſum
mata. tñ non ſumus ꝓfeſſi. Sed habitū poſſu
mus ꝓ̈ijcere ꝑ peccatū moꝛtale qñ placet. Ex
his iam dictis ſoluit̄ queſtio qua querit̄. vtrū
charitas ſemel habita poſſit amitti? Et habet̄
q̄ ſic. nam quibuſcūqȝ modis charitas ꝑfecta
ſit. in hac vita pōt amitti. Sed illa que habet̄
in patria eſt ꝑfectiſſima q̄ cū ſemel fuerit habi
ta amitti nō pōt. vt d̄ pe. di. ij. Charitas ē. Eſt
tñ notandum q̄ nouicij interdū ꝓbant̄ aut ex
aminant̄ generalit̄ de quinqȝ. ſ. an ſint ſeruilis
ꝯditionis. an ſint alterius ꝓfeſſionis. an muli-
eri coniugati. an ratiocinijs obligati. an occul
tam habeant infirmitatē. Si vero aliquē iſto-
rum habuerint defectū ⁊ ſciatur. a ꝓfeſſiōe ꝓ-
F pellentur. Primo queritur an ſit ſeruilis ꝯdi-
tionis. quia nullus ſeruus ſiue priuati ſiue ec-
cleſie oꝛdinari deb3 niſi prius manumittatur.
vt. liiij. di. c. ij. ⁊. iij. Et ratio eſt. quia ſuilis vi

litas atqȝ clericalis dignitas. vt. liiij. diſt. non
equiparant̄. extra de ſer. nō oꝛ. de ſuoꝝ. in fi-
ne. Et hoc intellige verum in omni genere ſer-
uoꝝ. ſiū ſint aſcripticij ſiue oꝛigenarij. S3 mo
raliter ſignificat̄ ꝑ hoc q̄ deus ꝓbat omes q̄s
aſſumit ad ſuā ꝓfeſſionem an ſit ſuilis condi-
tionis. i. an ſit totus datus mūdi ſuitijs ꝓ di-
uitijs ⁊ honoꝛibus conſequēdis in hac vita. ⁊
ſi ſic. nō admittit eu3 ad ꝓfeſſionē. qꝛ nemo pt
duobus dñis ſeruire. Math. vj. Vñ legit̄ q̄
ph̄s quidā noluit aſſurgere adueniente pri-
pe alijs eū honoꝛātibus ⁊ aſſurgētib⁹. Et rati
onē reddidit. ſuit eñ ſuo meo. qꝛ ego cōtēno
moꝛ3 ⁊ mōs mihi ſuit ⁊ ip̄e ſuit ei. q̄re ñ aſſur
go. iſte nō fuit ſuilis cōditionis. ſ3 valde nobi
lis. Sc̄do querit̄ a nouitio an ſit alteri⁹ ꝓfeſſio
nis. qꝛ di. ſan. Tho. ij. ij. q. vlti. Trāſire d̄ vna
religione ad aliā niſi ꝓpter magnā neceſſitatē
vel vtilitatē nō eſt laudabile. tum qꝛ ex h̄ ple-
rumqȝ ſcandalizant̄ illi q̄ reliquūtur. tu3 quia
etiā facilius ꝓficit aliq̄s in religiōe quā cōſue-
uit ceteris parib⁹. Vñ in collatōne patru3 ab-
bas Neſtori⁹ di. Vnicuiqȝ vtile eſt q̄ ſm pro
poſitū quod elegit ſummo ſtudio ac diligētia
ad operꝭ incepti ꝑfectionē ꝑueire feſtinet. ⁊ ne
quaqȝ a ſua quā ſel̄ elegit ꝓfeſſione diſcedat.
ideo req̄ritur nouici⁹ an ſit alteri⁹ ꝓfeſſionis.
Sed i hoc moꝛaliter denotat̄ q̄ ille q̄ eſt radi-
catus ⁊ habituatus aliqua ꝯſuetudine viuen
do i pc̄tis ip̄e quaſi alterius ꝓfeſſionis teneat
ſibi qꝛ l3 recipi poſſit a xp̄o. tñ cum magna dif
ficultate. Tertio req̄ritur an ſit mulieri coniu-
gatus. qꝛ vir cōtinentiā vouere nō pōt inuita
vxoꝛe nec ecōuerſo. Nam di. Aug. ſup p̄s. lx-
vj. Si dicat vir cōtinere iam volo. nolit aute3
vxoꝛ. nō poteſt. Quid eñ tu vis illa nō vult.
nunq̄d ꝑ cōtinentiā tuam illa fieri d3 foꝛnica-
ria? Si alij nupſerit te viuo. adultera eſt. non
vult tali lucro deus tale damnū recompenſa-
ri. redde debitū. ⁊ ſi non exigis. redde ꝑ ſan-
tificatione ꝑfecta tibi computabit deuſ. ſi non
qđ tibi debet̄ exigis. ſed reddes qđ debes vx
oꝛi. S3 moꝛaliter intellige q̄ xp̄s ꝓbat ſeu ex-
aminat omnem quē ad ſuā ꝓfeſſionem recipit
an ſit opib⁹ carnis deditus. ⁊ ſi ſic. eum non re
cipit. qꝛ talis nō ꝑuenit ad eū ꝑfecta volūtate
qꝛ Luc. xiiij. di. Vxoꝛē duxi ⁊ ideo nō poſſu3
venire. Quarto queritur a nouicio. an ſit rati G
ocinijs obligatus qꝛ obligati reipublice. ñ ſūt
in religiōes recipiendi. liij. di. c. j. Et ſi obliga-
ti ſunt ad ratiocinia ꝑuatoꝛum honeſtum ē q̄
ꝑ̄us d̄ ratiocinijs ſe expediant ⁊c. Moꝛaliter
quilibet homo tenetur ad compotū ⁊ reſtituti
onem. ſi fuerit vſurarius ⁊ de pecunia vſura-
ria ſit debitus. ⁊ nō vult reſtituere. xp̄s nō cu
rat d̄ eo. qꝛ ip̄e eſt ratiocinijs obligatus. Sed
cui vſura eſt reſtituēda? rñdet Hoſti. generali

ter debet reddi ei a quo quis extorſit vel here
di ei⁹. Et ſi nō inueniret paupib⁹ eſt erogāda
extra ð vſur l. cū tu. Nð ſi abſens ē eo ꝙ vſura
rius tranſtulit ſe ad locū aliū. tenet ei mittē ſu
is ꝓprijs expenſis. Nð ſi ille q̄ debeat recipe=
re ab vſurario vel hēs trāſtulit ſe alibi. tēc mit=
ti ei ſumptib⁹ illi⁹ cui mittit. niſi expenſe exce
derent totā ſummā. tūc em̄ dꝫ paupib⁹ eroga=
re. ij. q. v. Anterioꝝ. ⁊ extra de iudeis. Cuꝫ ſit
⁊c. Si clericus ſimoniace intrauit eccl'iam. oc
cupauit bona ꝑ amicos. ⁊ nō eſt parat⁹ reſig=
nare ⁊ reſtituere. Iſte eſt obligat⁹ ad ratioci=
nia. ⁊ xp̄s eū ad ꝓfeſſionē donec ꝑſoluerit nō
ꝑmittit. q꞉ tenet renūciare bn̄ficio ⁊ reſtituere
oēs fructus ꝑceptos. ⁊ q̄ ꝑcipi potuiſſet. xiiij.
q. vj. Si res. de reſt. ſpo. Grauis. niſi illos fru
ctus expendiſſet in vtilitatē eccleſie. Itē ſi ſpo
liaſſet paupem ꝑ potentiā vel falſum iudiciuꝫ
vel teſtimoniū ꝓhibitū cōtra eū. ⁊ nō feciſſꝫ re
ſtitutionē tūc ē obligat⁹ ad ratiocinia. ⁊ eū cri
ſtus ad ſuā ꝓfeſſionē nō admittit. q꞉ peccatuꝫ
nō dimittit niſi reſtituat ablatū. vt dicit regu
la iuris li. vj. Et de his oibus dic. pſ. cxxiiij.
Declinantes aūt in obligatiōes. adducet dn̄s
cū opātib⁹ iniq̄tatē. Quinto requirit ſi habe=
at aliquā occultā infirmitatē. Sic ⁊ xp̄s ꝓbat
quēlibꝫ ⁊ querit ab eo ſi cōmiſit aliq̄ð peccatū
vile. ð quo nō eſt cōfeſſus ⁊ illud celat ⁊ occul
tat infirmitatē ſpiritualē ⁊ ſic eū non admittit
niſi curet. idcirco omiſſis ⁊ excluſis iſtis impe
dimentis. vnuſq̄ſq꜒ curet ſe ꝓbabilē nouiciuꝫ
exhibere. ne a ꝓfeſſiōe dei cōfuſibiliter repro
bet. Iuxta illud. ij. Thimo. ij. Sollicite cura
teip̄m ꝓbabilē exhibere deo opariū incōfuſi=
bilē. recte tractādo v̄bū veritatis. Et qui fal=
ſus inventus fuerit faciet ſuā ꝓfeſſionē finali
iudicio terminato. dicēs illð Deu. xxvj. Pro
b fiteoꝛ hodie corā dn̄o deo ꝙ ingreſſus ſuꝫ i ter
rā ꝑ qua iurauit patrib⁹ nr̄is. Tertio probat
deus hoies quos emit ſanguine ſuo p̄cioſo ſi/
cut ꝓbat baccalari⁹ an̄ magiſtrationē. Iſte ei
anteq꜒ accipit magiſteriū ꝓbat tribus modis
vicꝫ in legendo. oppōnēdo. ⁊ reſpōdēdo. habꝫ
em̄ neceſſe legere curſorie aliq̄ð vnū volumen
ſue facultatis admin⁹. Sic ⁊ nos p̄mo debem⁹
legere an̄ ꝓfeſſionē volumē ꝯſcie nr̄e. Stolid⁹
eſt ſcholaris ⁊ cleric⁹ q̄ neſcit legere ſcripturā
ſuā ⁊ opus ſuū. Sic fatu⁹ cēſend⁹ eſt hō q̄ ne=
ſcit in libro cōſcientie ſue legere ſcripturā pec=
catoꝝ ſuoꝝ ⁊ opus ſuū malū. ideo dicit ap̄l'us
ad Gal. vj. Opus autē ſuū vnuſq̄ſq꜒ ꝓbet. et
ſic in ſemetip̄o tantū habebit gloriā. Scðo de
bemus opponere ⁊ arguere ꝑ iuſtā correctiōeꝫ
primoꝝ ⁊ p̄ncipalit ad p̄latos ꝑtinet ⁊ i caſu
ad oēs. iuxta illud Mathei. xviij. Si pecca/
uerit i te frater tu⁹. vade corripe eū int te ⁊ ip
ſum. ſed cuilibꝫ dr̄ Sap̄. j. Probata v̄tus cor
ripit inſipientes. Tertio debemus reſpōdē ꝑ
gratiarūactionē. iuxta illud. j. Theſſal. v. In
oibus gratias agite ⁊ q̄ h̄ cōpleuerit dign⁹ eſt
gradu magiſtrali. exēplo Tob. qui in ſe fortit
⁊ deuote cōpleuit pctā ſua cōfitendo. vxorem
corrigēdo ⁊ deo ꝓ cecitatis flagello gr̄as agē=
do Et ideo ſibi dictū eſt q꞉ acceptus eras deo
neceſſe fuit vt tēptatio ꝓbaret te. Quarto ꝓ= J
bat xp̄s redēptos ſicut ꝓbat denari⁹ an̄ ſolu=
tionē. qui alteri mutuat denariū diligenter an̄
ſolutionē quātitatē pondus ⁊ imaginē penſat
Et ſi in aliquo loco defecerit nō eſt moneta re
galis nec recipienda. Moraliter quātitas eſt
equitas. pondus eſt charitas. imago eſt veri=
tas. Equitas ad ꝓximū. charitas ad deū. ve=
ritas āt ad ſeip̄m. vnuſquiſq꜒ a deo accipit de
nariū mutuo. i. animā rōnalē habētē imaginē
regis. ⁊ in die mortis eſt tp̄s ſolutiōis tūc op=
tet denariū reddere ⁊ xp̄o offerre. Iuxta illud
qð dicit angelis Math. xxij. Afferte mihi de
nariū. Et certe niſi hec tria p̄dicta. ſ. q̄titatem
pond⁹ ⁊ imaginē in eo inuenerit. reprobat. iu
xta illud Hiere. vj. Argentū reprobū vocate
eos q꞉ dn̄s ꝓiecit eos. Si v̄o illa habuerit di=
cit xp̄s illud Gen̄. xliij. Pecuniā quā dediſti
mihi habeo ꝓbatā. Et tūc verificabit de nr̄o
denario illud pſ. xj. Argentū igne. ſ. charita/
tis examinatū. ꝓbatuꝫ terre. i. terra nihil hn̄s
terrene cupiditatis. purgatū ſeptuplū. i. a ſep=
tem peccatis capitalibus vitijs que ſunt radi=
ces vniuerſe iniquitatis. Tale argentū conce
dat nobis ſancta trinitas. pater et filius et ſpi=
rituſſanctus. Amen.

Dn̄ica tertia poſt trinitatis. Sermo. j.

Sobrij eſtote et k
vigilate. Ita ſcribit. j. Pe. v. Di=
cunt naturales. Orex eſt piſcis a=
deo magnus ꝙ vix eū pn̄t eq̄. x. portare. ⁊ iſte
piſcis ðlectat in vino qð ſi multū bibit ex h̄ le=
ueſcit. ideo prudētes piſcatores qui hoc ſciūt
cū ceperint ip̄m dant ei vinū bibere ⁊ ſic intan
tum bibit ꝙ inebriat ⁊ a paucis deinceps ba=
iulat. Moraliter ꝑ piſces ſignificant genera=
liter hoies. Iuxta illud Math. xiij. Simile ē
regnū celoꝝ ſagene miſſe in mari. ⁊ ex omni ge
nere piſciū ꝯgreganti. vbi ꝑ mare intelligit p̄=
ſens ſeculū ꝓpter multa ꝑicula. Sed ꝑ oia ge
nera piſciū intelligit bonos ⁊ malos. diuites
⁊ paupes. Sed tn̄ ſpūalr ꝑ hunc piſcem q̄ di=
citur Orex. ⁊ qui eſt magnus intelligunt bo=
ni ⁊ magni hoies in virtutib⁹. qui adeo mag=
ni et firmi ſunt in ſuo bono ꝓpoſito. ꝙ m̄lti eq̄
id eſt ðmones quoꝝ quilibꝫ dicit fallax equ⁹
ad ſaluteꝫ. ſm pſ. xxxij. non pn̄t eos falſis de
ceptionibus ducere ⁊ portare ad peccatū. Sꝫ
cū biberint vinū ⁊ inebriati fuerint. adeo leuet

Et

ſiũt vt eo facilius ſentiũt in oĩ malũ. Exẽpluʒ
ptʒ ⁊ figura in Loth Geñ. xix. Qui adeo ma-
gnus fuit ĩ ꝟtutib⁹ vel ꝟtute hoſpitalitatis ꝙ
oẽs pegrinos recepit. ⁊ intãtũ fuit caſt⁹ ꝙ inẽ
zodomitas manſit ꝯtinens ⁊ pudicus. Sed il
lũ quẽ zodoma nõ vicit vina vicerũt. Nã filie
ipſius eũ vino inebriauert̃ dicentes vna ad al-
teraʒ. paẽ nr̃ ſenex eſt. q. di. cito deficiet ei vir-
tus generãdi ⁊ null⁹ viroꝝ mãſit in terra qui
poſſit ingredi ad nos. Credebãt em̃ vt di. glo.
ſicut p diluuiũ oẽs mortui fuerant ita ⁊ incen
dio ideo habuerũt piã intentionẽ. ſ. ꝯſeruatio
nẽ generis humani. lʒ malo medio ad hoc vel
lent venire. ſ. p inceſtũ cũ p̃re qð eſt deteſtabi-
le. veni inq̃t vna ad aliã ⁊ inebriemus eũ vino
qð ẜm glo. nobiſcũ portam⁹. Et dicũt aliq̃. ꝙ
in iſto vino miſcuerũt aliqua q̃ habebãt virtu
tẽ inebriãdi ⁊ ꝓuocandi ad coitũ ignorãte p̃re
⁊ ſic dormierũt cũ eo ⁊ ille nõ ſenſit. qꝛ di. glo.
Loth euigilans de nocte bñ aduertit mulierẽ
iuxta ſe ⁊ cognouit eã carnaliẽ. Sʒ ꝙ eſſʒ filia
ignorauit. qꝛ calefactus vino nõ recoluit ꝙ vx
or ſua eſſet mortua. ⁊ ideo credebat ſe eſſe cuʒ
ea. ꝓpter qð dr̃ in canone. Sane. xv. q. j. Sa-
ne inq̃t dixerint ebrietatẽ vitandã. p quaʒ cri-
mina cauere nõ poſſum⁹. Nã ſobrij cauem⁹ p
ebrietatẽ ignorãtes cõmittim⁹ neſciunt q̃d lo-
quunẽ q̃ nimio vino indulgẽt iacẽt ſepulti. iõ
apl̃s in ꝟbo ꝓpoſito ad ſobrietatẽ nos induc̃.
cũ dicit. ſobrij eſtote ⁊ monet ad duo. p̃mo ad
ſobrie viuẽdũ. ibi ſobrij eſtote. ſcðo ad ſollici-
te vigilãdũ ibi. ⁊ vigilate. Qtũ ad p̃muʒ mo-
N net ad ſobrie viuẽdũ. Pro q̃ nota. mgr̃ li. xvj.
ꝓprietatũ. Bartho. di. ꝙ amethiſtus ẽ lapis
indicus inter gẽmas purpure obtinet p̃ncipa-
tũ. Nã ꝯtra ebrietatẽ facit vigilem. malã r̃pel
lit cogitationẽ. bonũ affert intellectũ ⁊ mollis
eſt ad ſculpẽdũ. Iſte lapis moraliter ſignifi-
cat ſobrietatis ꝟtutẽ q̃ ꝯtra vitiũ ebrietatꝭ fac̃
hoiem vigilẽ. repellit malã luxurie cogitatõʒ
⁊c̃. Et ita in ſacra ſcriptura repitur triplex ſo
brietas neceſſaria hoi virtuoſo. dʒ em̃ h̃re ſo-
brietatẽ vt ſit ſcia ſine p̃ſumptõe in pte intelle
ctiua. vt ſit cõtinentia ſine ſolutõe in pte ſenſi
tiua. vt ſit abſtinẽtia ſine ingurgitatione in p-
te nutritiua. vt di. Robert⁹ Holc̃. ſup li. ſap.
lec. cxxj. Primo g̊ neceſſaria eſt hoi ꝟtuoſo ſo
brietas vt ſit ſcia ſine p̃ſumptiõe in pte intelle
ctiua. ⁊ hãc ſuadet apl̃s ad Ro. xij. Dico eniʒ
p gr̃am que data eſt mihi oibus q̃ ſunt inẽ voſ
nõ pl⁹ ſape q̃ȝ opteat ſape. ſ. ad ſobrietatẽ. vñ
dicit Sen. ad Lucillum epl̃a. cxv. Plus ſcire
velle q̃ȝ ſatis eſt. intpantie genus eſt. ⁊ epiſto.
xix. di. Queãdmodũ aliarũ reꝝ ita lr̃aꝝ intẽ-
perantia laboram⁹. Sʒ nota huic ſobrietati ẽ
cõtraria ebrietas p̃ſumptõis qua q̃s ſententiã
ſenſus ꝓprij nimis approbat. ⁊ eã p̃ponderat

ſentẽtijs melioꝛib⁹. Cõtra qð di. Sap̃ Prou.
iij. Ne inniteris ꝓprie prudẽtie tue. ne ſis ſapi
ens apud temetipm̃. vbi di. glo. prudentie ſue
innitiẽ q̃ ea que ſunt agenda ⁊ dicẽda videnẽ
patruʒ decretis p̃ponit. Et eſt glo. Hiero. Et
poniẽ extra de ꝯſti. c. Ne itineris. Sʒ ſapiens
eſt apud ſe q̃ in illis q̃ ex patrũ magiſterio po-
tuit recte cognoſcere ſe p̃ ceteris quaſi doctio-
rẽ extollit. Et talis hois p̃ſumptuoſi ſigna do
cet Hugo li. ſuo de. xij. gradibus humilitatis
Primus inq̃t in cõuentu reſidet ĩ cõſilijs. pri- O
mus r̃ñdet. nõ vocat⁹ accedit. nõ iuſſus ſe in-
tromittit. reordinat ordinatos. reficit facta. q̃c
q̃d ipẽ nõ fecerit nec ordinauerit nõ recte fcm̃
eſtimat ordinatuʒ. iudicat iudicãtes p̃iudicat
iudicaturos. Iſti⁹ etiã ꝯditiões docet Ariſt.
vij. ethi. c. xiij. vbi dicit ꝙ q̃dã ſunt nimis mã
ſuri in ꝓpria opinione. ⁊ ſũt ita ptinaces ꝙ nl̃
lo mõ a ſuis opinionib⁹ euellunẽ. Et tales gre
ce vocat hyſtrignomõ. ab hiſtrion grece qð ẽ
fortis latine. ⁊ gnomon qð eſt cognitio. qꝛ for
titer opinioni vel cognitiõi intẽdũt. Et iſtꝭ at-
tribuit quattuoꝛ cõditiones. Primo ſe habẽt
ad ꝯtinẽtẽ ſicut ꝓdig⁹ ad liberalẽ. ⁊ audax ad
fortẽ. Continẽs em̃ vocaẽ ẜm Ariſt. q̃ ꝯ paſſi
ones manet fix⁹ in ꝟtute ẜm rectã intẽtionem
ſp imobilis. Hiſtrignomon hʒ tñ de ꝯtinente
qð ſibi manet ⁊ immobiliẽ adheret. h̃ aũt nõ ẽ
ꝟtuoſum ẜm ſe. ẜ qñ fit ẜm rõnẽ. vñ ſicut ꝓdi
gus liberalẽ excedit. qꝛ pl⁹ dat q̃ȝ optet et vbi
nõ optet. ita p̃ſumptuoſus excedit cõſtãtẽ vir
tuoſe. quẽ vocat ph̃s ꝯtinentẽ. qꝛ adhẽt plus
q̃ȝ optet ſenſui ſuo ꝓprio. Sed di. Ariſt. de ta
lib⁹ ꝙ ſunt indiſciplinati. qꝛ nolũt ab alijs in-
ſtrui. Tertio ſunt aggreſtes qꝛ cũ ſp volũt ſeq̃
ꝓpriũ ſenſum nõ pñt de facili cõmorari cũ ali-
is. ⁊ iõ neceſſe hñt fieri ſolitarij paꝝ ꝯſtãtes cũ
alijs. Ois hõ q̃ amicabiliẽ vult cũ alijs cõuer-
ſari multipliciter ſe dʒ eis cõformare. Et h̃ do
cet beatus Aug. di. xij. c. Illa. Nð em̃ inq̃t ne
q̃ȝ ꝯ fideʒ nec cõtra bonos mores eſſe cõuinciẽ
indifferenẽ eſt habẽdũ ⁊ p eoꝝ inẽ quos viui-
tur ſocietate ẜuandũ. Ideo legiẽ in hiſto. Ale
xandri. Cũ adeptus fuiſſet regnũ pſarũ ſtatiʒ
relicta forma macedonũ ĩ habitu ⁊ veſte ſe cõ
formauit vt eoꝝ beniuolẽtiã captaret. ois em̃
ſingularis fit coip̃o odioſus. ſicut ꝓbat Vin-
cen. ĩ ſpe. hi. li. xxiiij. de Coſdroe rege pſarũ q̃
adeo ſingularis fuit ꝙ cũ hoib⁹ habitare no-
luit. ſed elatus inſolentia auſus eſt ſe deũ deo-
rũ ⁊ dñm dñantiũ ⁊ regẽ r̃gũ appellare. pp qð
fecit ſibi turrim argenteã in q̃ vt de⁹ reſedit. lʒ
cũ Eraclius impatoꝛ terrã ſuã intraſſet. ⁊ taʒ
filiũ Coſdroe q̃ȝ populũ ei⁹ ſibi ſbiugaſſet ille
exitũ belli ignorabat. quia cum ab oibus odi-
retur a nemine ſibi intimabatur. iõ de terra fu
it eiectus. quare dicit Saluſtius. vt recitat al-

bertus i ll. politicoꝝ iſtos verſus. Conſulo q̃ſi
q̃s eris q̃ pacis federa queris. Cõſon⁹ eſto lu-
pis cũ q̃b⁹ eſſe cupis. hec eſt ğ ſobꝛietas pꝛima
dicta ſcia. vicȝ ſine p̃ſumptiõe in p̱te intellecti
ua. ꝛ hanc docet ħ apl'ꝯ cũ dicit. Sobꝛij eſtote
N Scd'a ſobꝛietas eſt ꝯtinentia ſine diſſolutõne
in p̱te ſenſitiua. ꝛ iſta ſobꝛietas ē oꝛdinata mo
deſtia ſenſuũ exterioꝝ vt nihil vage menti ap-
pareat. nihil libidinoſum ſ3 totũ ſit religioſum
Hãc ſobꝛietatē habuit maria mater dñi De q̃
ſcribit Vincen. in ſpe. hiſto. li. vij. ꝙ oĩs ſ'mo
eius ita erat gr̃a plen⁹ vt in lingua ei⁹ cogno-
ſceret̃ de⁹. ſp̱ in oꝛatione ꝛ in p̱ſcrutatiõe legi
dei p̱manebat. illã etiã ſobꝛietatē ſenſus viſus
habuit ille. de quo legit̃ in vitaſpa. li. iiij. cap̃.
ccxxix. ꝙ abbas ſiluanus habuit diſcipuluȝ q̃
ſuit rigare oꝛtũ ꝛ dũ ibat ad mittendũ aquã te
gebat fatiem cucullã tm̃ ad pedes ſuos inten/
dens. Cõtigit aũt vt q̃dã frater ſup̱ueniret. et
conſiderans eũ a longe q̃d feciſſet. dixit ei. dic
mihi abbas vt quid tegebas faciē tuã ꝛ ſic ada
quabas oꝛtũ: dixit ei. fili ne viderēt oculi mei.
ꝛ occuparet̃ anim⁹ me⁹ ne in bono op̱e ſuo in
ꝯſideratiõe eaꝝ impediret̃. Sed hui⁹ ſobꝛieta
tis ꝯtrariũ eſt ebꝛietas diſſolutiõis que ē vna
inſolētia geſtus ꝛ oꝛnat⁹ in hoĩe exteriori. iſtã
ſobꝛietatē in geſtu monet et hoꝛtat̃ apl'ꝯ. j. Ti
mo. ij. Sic volo viros oꝛare in omni loco leuã
tes puras man⁹ ſine ira ꝛ diſceptatiõe. Simi
liter ꝛ mulieres oꝛare volo. ſ. in habitu oꝛnato
cũ verecũdia ꝛ ſobꝛietate oꝛnãtes ſe. ſ. nõ curi
oſe. ꝛ nõ in toꝛtis crinib⁹. i. in criſpatis aut au
ro. i. oꝛnamētis aureis. aut margaritis. ſ. affi-
xis auro vel argento vel veſtib⁹ cõſutis. ſ. cir-
ca collũ ſuũ vel man⁹ vel veſte p̃cioſa. vicȝ vl
tra modũ ſtat⁹ vel p̱ſone. Sed hr̃e veſtes ſim
plices ꝛ honeſtas qꝺ mulieres decet p̱mitten
tes pietatē p̱ op̱a bona. q. d. ita ꝙ pecunia nõ
expendat̃ in talibus vanis ꝛ curioſis ſed i opi
bus pietatis. hec oĩa ad ſobꝛietatē iſtã vident̃
p̱tinere. Jõ di. Aug. in regula. In omnib⁹ mo
tibus nihil fiat qꝺ cuiuſq̃ offendat aſpectum.
ſ3 qꝺ veſtrã decet ſanctitatē. Et Amb. ꝺ offi. li.
iiij. Sermones inq̃t p̱ferimus libꝛa iuſticie ex
aminãtes. vt ſi grauitas in ſenſu. tm̃ in ſermo-
ne pondus ac i verbis modus t̃p̱antia coꝛdis
habeat animi mũdiciã. iuſticia miſericoꝛdiaȝ.
p̱udētia pacē. foꝛtitudo manſuetudinē. hec il
le. Illa ſobꝛietate carēt diſſoluti ꝛ voluptuoſi
hoĩes q̃diu ſunt incolumes ꝛ ſani q̃ p̱pter coꝛ
poris caliditatē ꝛ animi leuitatē infra ſemetip
ſos nõ p̱ñt cõſiſtere. Sed ſi febꝛe coꝛripiant̃ p̱
vnã hebdomadã vl' duas ſtatim fiũt ſobꝛij ſal
tem ad t̃p̱s. iõ ſignanter dic̃ ſapiēs. Ecci. xxxj
Infirmitas grauis ſobꝛiã facit aĩam Tertia
O ſobꝛietas eſt abſtinentia ſine ingurgitatiõe in
p̱te nutritiua. Et ſic de ea loquit̃ Sapi. Ecci.
xxxj. Equalis vita oĩb⁹ vinũ in ſobꝛietate ſi bi
bas moderate eris ſobꝛius. Idem Ecci. xxix.
Initiũ vite hoĩs aqua et panis. glo. i. cibus et
potus moderat⁹. De iſto etiã loquit̃ apl'ꝯ ad
Titũ. ij. Juuenes hoꝛtare vt ſobꝛij ſint. adole
ſcentulas vt viros ſuos ament. diligant filios
ſuos p̱udētes. caſtas ꝛ ſobꝛias. ſ. in cibo ꝛ po
tu dom⁹ curã hñtes. De hac etiã Orige. ome.
xxxvij. Sobꝛietas oĩm v̾tutũ mater eſt Circa
ħ notandũ ꝙ hec virtus ſobꝛietas ad m̃lta va
let. Primo ad coꝛp̱is ſanitatē. Iux̃ illꝺ Ecci.
xxxj. Sanitas eſt anime ꝛ coꝛp̱is ſobꝛius po-
tus. Cui cõcoꝛdat Chꝛyſ'. ſup̱ epl'a ad Hebꝛe.
Et allegat̃ de ꝯſec̃. diſ. v. c. Nihil. Nihil inq̃t
ſalutē ſic vel ſenſuũ acumē op̱atur. nihil egri-
tudinē fugat ſicut moderata refectio. Et infra
fames inq̃t in paucis dieb⁹ aufert hominem ꝛ
liberat eũ ex hac vita penali. exceſſus v̾o cibo
rũ cõſumit ꝛ putreſcere facit coꝛp⁹ humanum
ꝛ macerat egritudine diuturna ꝛ tũc cũ moꝛte
crudeli cõſumit. Scd'o ad vite diuturnitatem
Iuxta illud Ecci. xxxvij. Qui aũt abſtinēs ē
adijciet vitã. Et hec fuit vna cã quare ſcti pa-
tres tamdiu vixerũt. ſ. abſtinētia cibi ꝛ potus
Tertio valet ad ſpiritualē ꝛ coꝛp̱alē iocũdita
tē. Iuxta illud Ecci. xxxj. Exultatio coꝛp̱is ꝛ
aĩe vinũ moderate potatũ. De hac etiã Criſ'.
vbi ſ̃. Sufficiētia inq̃t cũ nutrimēto ꝛ ſoſpita
tē ſimul etiã p̱curat et voluntatē. i. hilaritateȝ
ſ'm glo. abũdãtia v̾o moꝛbũ facit. ꝛ moleſtias
ingerit. ꝛ egritudinē generat ꝛ facit. Cui cõſo
nat Greg. in moꝛal'. Si a carne hoc qꝺ liꝫ ab-
ſcindim⁹ mox in ſp̱ũ hoc qꝺ delectat inuenim⁹
hõ em̃ ſobꝛius delectabiliter viuit doꝛmiēdo
ꝛ vigilando. Ecci. xxxj. Somnus ſanitatis in
hoĩe parco doꝛmiet vſq̃ mane. ꝛ aĩa ip̃ius in
ip̃o delectabit̃. Quarto ſobꝛietas rõnis ſ'uat P
libertatē quã ei⁹ oppoſitũ. ſ. ebꝛietas cõſueuit
impedire. q2 di. Hiero. in epl'is. Qui inebꝛiat̃
moꝛtuus eſt et ſepultus. Jõ dicit ſapiēs Ecci
xxxj. Ne cõprimaris in cõuiuio vini. Hic oꝛit̃
dubitatio vtrũ quelibet ebꝛietas ſeu quilibet
exceſſus in cibo vel potu virtutē ſobꝛietatis de
ſtruat Quod ſi verum ſit. omnis exceſſus i ci-
bo vel potu moꝛtale pctm̃ erit. Ad hoc dicen-
dũ ꝙ duplex eſt mod⁹ ſiue mēſura p̱tinēs ad
ſobꝛietatē. vnus attendit̃ in cõmenſuratõe na
ture. vñ menſurate ſumit cibũ et potũ q̃ ſumit
qꝺ neceſſariũ eſt et ſufficit nature. immodera-
te v̾o qui ſumit plus q̃ neceſſariũ eſt. ꝛ iſte ex
ceſſus p̱t eſſe venialis ꝛ moꝛtalis. Vñ nõ oĩs
exceſſus deſtruit virtutē ſobꝛietatis. Ali⁹ mo
dus attendit̃ in cõp̱atione boni t̃p̱alis ad eter
nũ. vñ ſ'm hũc modũ ſ'uat quis in ſumēdo ci/
bũ ꝛ potũ menſurã qñ t̃p̱ale bonũ nõ p̃fert vel
equat bono eterno. Immoderate v̾o ſe habet
ſumendo cibũ ꝛ potũ cũ t̃p̱ale bonũ p̃fert vel

Q equat' eterno. Et talis exceſſus mortale ē pec=
catū ⁊ deſtruit virtutē ſobrietatis. Ꝯtū ad ſe
cūdū hortat̄ apl's ad ſollicite vigilādū dū dic̄
⁊ vigilate. vbi nota qm̄ hō in nocte vbi ſibi im
minet piculū ambulat nō dat ſomnū oculis ſu
is ꝟ ſollicite vigilat ne aliqđ dānū capiat. ⁊ ho
ras noctis numerat attente atq; pēſat. vt ſic ſe
ſolerter cuſtodiat. Moraliter nox eſt pn̄s vi=
ta. ꝟm illud Eſa. xxvj. Anima nr̄a deſiderat te
in nocte. i. in pſentis vite obſcuritate. In iſta
ḡ nocte pn̄tis vite ambulam' in q̄ multa picu=
la demonū nobis aduerſantiū habem'. Sicut
teſtat̄ Greg. i omel'. In pn̄ti inq̄t vita quaſi in
via ſum' q̄ ad patriā pgim'. maligni aūt ſpiri
tus quaſi q̄dā latrūculi iter nr̄m obſidēt. iō ne
ceſſe eſt vt vigilem' ꝟm illud pſ. cxx. Ecce nō
dormitabit neq; dormiet q̄ cuſtodit iſrl'. i. ani=
mā que videt h̄ deū p fidē. vel h̄ videt eū i ſpe.
ibi aūt in re. i. in veritate. vn̄ pn̄s vita ad iſtar
noctis diſtinguit̄ in tres vigilias. quaꝝ queli
bet h3 tres horas. Prima vigilia eſt mūdi cō
temptus. In hac d3 hō ſollicite vigilare ⁊ vi=
dere. q2 p multas tribulatōes docet nos mun
dus ſeipm̄ cōtēnere. ſicut di. Greg. Ipe mun=
dus cū tot amaritudines nobis initiat. cū tot
calamitates ingemiat. q̄d aliud niſi vt n̄ amet̄
clamat? Iſta vigilia h3 tres horas q2 tres ſūt
res quas affectat homo mūdan'. De h̄ Inno.
de vi. ⁊ hu. cōdi. li. ij. c. j. Tria ſunt q̄ ſolēt ho=
mines affectare. opes. voluptates ⁊ honores
đ opibus praua. de voluptatib' turpia. de ho
R noribus vana pcedūt. Prima ḡ hora eſt cōtē
ptus opū aut diuitiaꝝ. dn̄t ḡ diuitie cōtēni q2
nihil ſunt Sap. vij. Diuitias nihil dixi eſſe in
cōpatione illius. ſ. ſapie. ſup q̄ dicit Holc̄. lec.
lxxxix. Vn̄ dicūt̄ diuitie nihil. q2 p eis ſe ho=
mines annihilāt. irritādo. inſidiando. machi=
nando. ⁊ bellando. Nā ppter diuitias vnuſ=
q̄ſq; annihilare nitit̄ aliū. Scđo dicunt̄ nihil.
q2 in maxima neceſſitate. ſ. i morte ⁊ in iudicio
nō iuuāt. qn̄ hō maxime indiget. tūc dn̄m ſuū
derelinquūt. Iuxta illud pſ. lxxv. Dormiert
ſomnū ſuū. ſ. mortis oēs viri diuitiaꝝ et nihil
inuenerūt in manib' ſuis. Et Iob. xxvij. Di=
ues cū dormiēit nihil ſecū auferet aperiet ocu
los ſuos et nihil inueniet. Tertio dicūt̄ nihil.
q2 nō ſatiant animū poſſident. ſicut vacuū dr̄
nihil Eccſ. j. Nō ſatiabit̄ ocul' viſu. nec auri
auditu implebit̄. nec miruz. q2 omnia terrena
ſunt vacua Hiere. iiij. Aſpexi terrā ⁊ ecce va=
S cua erat et nihil. Scđa hora eſt cōtēptus volu
ptatū. q2 di. Chryſ. in li. de repatiōe lapſi. q̄d
pfuit illis qui in luxuria corpis ⁊ in pn̄tis vi=
te voluptatib' vſq; ad diē vltimū pmanſerūt
intuere nunc ſepulchra eoꝝ. ⁊ vide ſi eſt in eis
aliq̄d iactantie ſue veſtigiū. Si aliqua luxuri=
arū vel diuitiaꝝ ſigna cognoueris. req̄re nūc

vbi veſtes ⁊ ornamēta pegrina. vbi ſpectacu=
lorū voluptas. vbi et ſecutorū turbe. cōuiuio
ceſſit opulentia riſus ioc' ⁊ immoderata atq;
effrenata leticia quo abijt quo abſceſſit. vbi il=
la nūc vbi ipi. q̄s finis vtrorūq; ? intuere dili=
genti' ⁊ accede ad ſinguloꝝ ſepulcra. et recor
dare hūc eſſe corpoꝝ finē etiā ſi in delitijs ⁊ le=
ticia. ſi in labore et ꝯtinētia trāſierūt vitam. h̄
Chryſ. In illa hora ſi iſta cogitaueris volup
tatē nō amabis. Tertia hora eſt cōtēptus ho=
noꝝ. vn̄ dic̄ Robert' Holc̄. ſup li. ſap. lec. lx
xix. Honor mūdi eſt quaſi equus eleuās ho=
minē a terra ⁊ portās eū ſuauit̄. Quia delecta
re eſt hoi honorari p myſteria hoim adulatio
nes inclinatiōes genuflexiōes ⁊ vocari dn̄e ⁊
mgr̄. Sed caueāt iſti honorati. q2 iſte equus ē
valde doloſus. Iuxta illud pſ. xxxij. Fallax
equus ad ſalutē. q2 in fine ſuos aſſeſſores ḡuit̄
pcipitat. iō dicit Bern̄. in li. de ꝯtēptu mundi
Eya q̄ꝫ duriſſimū iudiciū his q̄ pſunt fiet. aſcē
de ſupbia tua ſp ſequere regē tuū omne ſubli=
me videāt oculi. feſtina multiplicare pbendaſ
deinde ad archidiaconū euola. deinde ad pla
turā aſpira. qm̄ ſic itur ad aſtra vt altiori gra=
du grauior caſus ſit. neq; em̄ ſic paulatim de=
cides. ſed tanq̄ꝫ fulgur impetu vehemēti qua=
ſi alter ſathanas deijceris. Scđa vigilia ē ap=
petitus virtutū. ⁊ certe multū dn̄t hoies vigi
lare circa virtutes ⁊ appetere illas. q2 v̄tutib'
nihil eſt vtilius hoibus in hac vita Sap. viij.
Diuitie etiā corpales auferri pn̄t. ꝟ nō ſpiritu
ales vicʒ virtutes. Iō ꝟm phm̄. virtus bonū
noſtrꝝ eſt. ppzie tn̄ bona fortune ſunt nob alie
na. Sed bonū ppzie nulla vis a nobis excutit
Iuxta illud Sen̄. Nō pōt auferri ab hoib' v̄=
tus. nec in vita nec morte. cui ꝯſonat Tullius
Omnia inq̄t alta caduca ſunt virtus vna ē al
tiſſimis defixa radicib'. Iſta vigilia circa vir
tutes tres h3 principales horas. Prima ē pu= V
ra oratio. De qua dicit Caſſiodorus ſup illud
pſ. lxxxvij. Intret in conſpectu tuo orō mea.
Virtus magna h̄ pure orationis notat̄. q2 p=
ſona q̄dē ad deū intrat ⁊ mādatū pagit q̄ caro
neq̄t puenire. Eſt em̄ quaſi quedā auicula ad
linis pēnis celū penetrās ⁊ vſq; ad ſedē dei p=
tingēs. Et velut apis đ fauo ſecreti cordis mu
nerata recedit đ flore. ſic oratō fecūda reuerti=
tur nec inde floris ſb̄a minuit̄ de ip̄a. Etiā dic̄
effrem in li. de luctatiōib' ſeculi. Sancte ⁊ pu=
re oratiōes ⁊ cōfabulatiōes ⁊ colloq̄a deſup ⁊
magna exultatiōe ad deū aſcēdūt angeli ⁊ ar=
changeli eis occurr̄t ⁊ ſuſcipiētes eas vſq; ad
thronū glorie dei ſancti pducūt. Scđa h' vigi
lie appetitus vicʒ virtus eſt lachrymaꝝ effuſio
De illis Rabanus ſup Mat. Propetates la
chrymarū ſunt quattuor Sunt em̄ humide vt
ſordidū cor abluāt. calide vt frigidū calefaciāt

Falſe vt fetidū cōdiant. amare vt delectatiōȝ
cordis temperent. vno ꝙ momento deum pul
ſant: ſcelus rigant. animā lauāt. ignē īferni ex
C tinguūt qđ nō faceret tota aqua maris. Ter=
tia hora eſt elemoſynarū largitio. qꝛ dicit Leo
papa in quodā ſermōe. Delitie noſtre ſūt opa
pietatis illiſqꝫ cibis impleamur qbus ad eter=
nitatē inuitamur. Sentiant om̄s paupes hūa
nitatem in qbus iuuādis nemo eſt q nō poſſit
aliquā exequi beniuolentie portionē. Tertia
vigilia eſt eternoꝝ deſideriū. in hac vigilauit
pphēta qñ dixit pſ. xlj. Sicut dſiderat ceruꝰ
ad fontes aquaruȝ. ita deſiderat aīa mea ad te
deus. Hec vigilia habet tres horas. Prima ē
obliuio tpalium ad quā hortatꝰ xp̄s pſ. xliiij.
quālibet animā. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina au
rē tuā ⁊ obliui. populū tu. ⁊ do. pa. tui. Et po=
nit rōnem. Et. i. qꝛ cōcupiuit rex decorē tuum
qm̄ ipſe eſt dn̄s deus tuꝰ. Et hoc dic̄ ꝯtra illos
q ꝓ pecuniā ⁊ tpalia colunt ꝓ deo. Scda ho=
ra eſt cōtemplatio celeſtiū. in hac hora vigila=
uit Hiero. qñ ſcripſit ſup pſ. Si fieri poſſet ꝙ
aliquis vno die tantū in regno celoꝝ eēt ⁊ po=
ſtea ꝓcipitatus ꝺcideret recte qȝ dicere poſſit.
Melius eſt dies vna in atrijs tuis ſup milia.
In iſta etiaȝ hora vigilauit Anſ. in ꝓlogio
ſic dicens. Quid ꝑ incerta vagarl o homūcio
querendo bona creata: ama vnū bonū in quo
ſunt omnia bona. Si delectat pulcritudo ful=
gebūt iuſti vt ſol. Si libertas aut fortitudo ſi=
miles erunt angelis dei in celo. Si longa et ſa
lubris vita. ibi ſanitas eterna. Si ſatietas aut
ebrietas ſatiabunt de gloria dn̄i ⁊ inebriātur
ab vbertate domus dei. Si melodia ibi canūt
angeli. ſi ſocietas ⁊ amicitie. ibi beatorū ſocie=
tas ⁊ oim̄ vna voluntas. Si honores et diui=
tie. qꝛ gloria et diuitie in domo eius. Si ſecuri
tatis certitudo ibi omniū tempoꝝ erit longitu
do. O cor humanū cor indigens cor expertuȝ
erūnas. imo obrutū erūnis quātū gauderes ſi
in his omnibus abundares. interroga intima
tua. ſi caperē poſſent quātū gaudiū ſuū de tan
ta beatitudine foret. Hec ille. Ecce qualiter ce
leſtia cōtemplatus eſt. ⁊ hec ſi quilibet hō con
templaret pn̄tia nō tantū quereret aut amarȝ.
Tertia hora eſt ingreſſus in regnū. in hac vigi
lauit dauid cū dixit. Letatꝰ ſuȝ i his q dc̄a ſūt
mihi: in domū dn̄i ibimꝰ pſ. cxxj.

Dn̄ica tertia poſt trinitatis. Sermo. ij.

Erāt appropin=
quātes ad ihm̄ publicani ⁊ peccato
res vt audierēt illū. Luc. xv. Tria
A ſunt ꝓpter que vnaqueqꝫ res alteri appropin=
quat. Primū eſt inclinatō naturalis Secūdū
neceſſitas corꝑalis Et tertiū vtilitas ſpālis. ꝓ
pter primū lapis appropinquat ad funduȝ. qa
dicit Ariſto. in de celo ⁊ mūdo. Omne leue ſur=
ſum. ⁊ omne graue deorſuȝ. ꝓpter ſcdm neceſ
ſitas vrgēs famellicos facit appropinquare ad
cibū ⁊ facit infirmos ad medicū ꝓperare. De
primo legiꝰ Joh. vj. de multitudie maxia que
neceſſitate cōpulſa venit ad chriſtum quos il=
le vſqꝫ ad ſatietatē pauit. De ſecūdo Math.
viij. legiꝰ ꝙ cēturio acceſſit ad medicum xp̄m
petens pueri ſui ſanitatē. Propter tertiū mer
cator audiens foꝝ in aliqua ciuitate ad ipȝ vt
aliqd lucreꝰ appropinquat. Moraliter ꝓpter
hec tria debet qlibet pctōr ad ihm̄ appropinq=
re. Primo ꝓpter inclinatōem naturalē. Nam
qlibet homo cū peccat a deo ſe elōgat. ſic teſta
tur mgr̄ li. ij. ſniaꝝ. di. xxxv. Ab eo ſe inqt elō
gat ꝑ pctm̄ nō loci diſtantia qꝛ vbiqꝫ totus eſt
⁊ pn̄s eſt oibus ⁊ oia in ipo ſunt. vt ait Augꝰ.
in li. de. lxxxiij. qſtionibus. ⁊ ipſe locus non eſt
locus tn̄ dei abuſione dr̄ templū dei. non ꝙ in
eo ꝯtinetur. ſed ꝙ ei pn̄s ſit ⁊ inhabitans. ꝑ il
lud aūt anima mūda intelligiꝰ. ꝑ peccatū igiꝰ
nō ſolū ſm̄ locū aliqs longe fit a deo. ſed in eo
longe fit a deo ꝙ ab eius ſimilitudie recedit. et
tanto lōgius quāto ſit diſſimilior. Et propter
hunc receſſum a deo ait Ariſt. de pomo ⁊ mor
te. Beata aīa que nō eſt īfecta prauis opibus
hꝰ mūdi. lȝ tamē hō ꝑ peccatū ſe a deo elonga
uerit. tn̄ natura ipm̄ iclinat vt ad ſuū creatorē
reuertaꝰ auertēdo ſe a bono cōmutabili ad bo
num icommutabile. qꝛ di. Boe. de cōſo. li. iij.
pſa. ij. Eſt em̄ mentibus hoim̄ veri boni. ſ. be
atitudis que xp̄s eſt naturaliter iſerta cupidi=
tas ſed ad falſa. ſcilȝ bona deuius error abdu
cit. Secundo dȝ hō appropiquare ad Ihm̄ ꝓ=
pter neceſſitatem corꝑalē. vn̄ Amb. i li. ð ꝟgi=
nitate. Ois aīa accedit ad xp̄m. qꝛ ipſe oia nob
eſt. Si vulnus curare deſideras medicus ē. ſi
febribus eſtuas fons eſt. ſi iniqtate grauarl iu
ſticia eſt. ſi auxilio idiges ꝟtus eſt. ſi morteȝ ti
mes vita ē. ſi celū deſideras. via ē. ſi tenebras
fugis lux ē. ſi cibū qris alimentū ē. Tertō dn̄t
hoies ad xp̄m appropinqre ꝓpꝰ vtilitatē ſpālē
qꝛ ipſe mercator eſt venale habens rgnū celoꝝ
ſicut teſtaꝰ Augu. i pſona xp̄i. Venale inquit
habeo. qd: celū. Quo emitur: rn̄dit. labore re
qes. gloria ignominia. ꝓpter hec iā dicta ho=
mines appropiquant ad xp̄um q ſe elongauerꝰ
ꝑ pctm̄. vt dic̄ euangeliū. Erant appropiquā=
tes ⁊c. In quo ꝓncipaliter tria tāgit. pmo pec
catoꝝ ad xp̄m neceſſariā appropinquatiōȝ. ibi
Erāt appropinquantes. ſcdo eoꝝ ab ipo beni=
gnam receptōnē. ibi. Hic pctōres reci. tertō ex
emploꝝ debitam allegationē. ibi. quis ex vob
Circa primum eſt notandū ꝙ Phiſologꝰ dic̄ B
de panthera. vn̄ verſus. Eſt animal panther
quo non eſt pulcrior alter. ſ. panther. q niger.
ex albo conſpergiꝰ orbiculato. huiꝰ natura eſt

cū comederit ⁊ ſaturatus fuerit ſe recondit in
ſpelunca ⁊ dormit cōtinue fere ꝑ tres dies. pꝰ
triduum vero a ſomno ſurgēs emittit vocē ⁊ ab
ore eius exit odor aromaticꝰ ſupra modū ſua=
uis. ꝓpter cuiꝰ ſuauitatē ipm oīa aīalia ſequū
tur. ſolus aūt draco audiēs vocē eiꝰ timore ꝑ=
territus fugit in cauernā neqꝫ ferēs odorē i ſe=
metipo deficit, ⁊ torpeſcit. odorē eñ eius reputa=
tat ꝓ veneno. Myſtice ꝑ pantherā ſignificat
xp̄s. iux illud phiſologi Eſt āt xp̄s pāther al=
legorice dictus. Qui ſupat hoies forma colla
tus. i. cōpatus ad oñs. Nā ſicut panther ē or
natꝰ ex albo ⁊ nigro colore. Sic xp̄s decoratꝰ
eſt ex nigro humilitatis ⁊ ex albo puritatꝭ. Et
ſicut panther excellit oīa aīalia in ſpecioſitate
ſic xp̄s excellit hoies cūctos in formoſitate. qꝛ
nunqꝫ formoſior eſt eo viſus. nec vnqꝫ formo=
ſior gignet. Quod dauid aiaduertēs ait pſ̄.
xliiij. Specioſus forma p̄ filijs hoim. h̄ ḡ xp̄s
ihs dñs noſter ad ſimilitudinē panthere tunc
ſaturatus fuit qñ angelos bonos elegit. ⁊ i ḡ=
tia ꝯfirmauit. malis peccantibꝰ ⁊ cadentibus
ſpōtanea volūtate. Nā xp̄i ſaturatio nihil ali=
ud eſt qꝫ bonoꝝ electio ⁊ cōfirmatio. Ad h̄ ſo/
nat hoc metrū phiſologi. Et ſatur ille fuit q̄a
quod vult tot ſibi ſumit. i. recipit. eligendo bo
nos ⁊ reprobando malos. de hoc dicit Hugo
li. j. pte. ij. c. xxj. ⁊. xxij. Et allegat a mgr̄o ſen=
tentiaꝝ. li. ij. di. v. Poſt creationē inquit ſpō=
tanea voluntate. alij. ſ. boni eligerunt bonū. ⁊
alij malū. ⁊ ita decreuit. i. diuiſit deꝰ lucē a te=
nebris. ſicut dicit ſcriptura Geñ. j. i. bonos. ſ.
angelos a malis ⁊ lucē appellauit diē. tenebras
vero noctē. qꝛ bonos angelos gr̄a ſua illumina=
uit. malos vero excecauit. Solo nō effectiue. ſed
ꝑmiſſiue. hoc ergo facto quieuit xp̄s fere tres
dies. p̄ma dies fuit tpe nature. ſcd̄a tpe legis.
tertia fuit initium tpis gratie qꝛ in illis tpibus
C nō eſt vox ſua audita. Sed qd̄ dr̄ Exo. xxxiij.
loquebat dñs ad moyſen facie ad faciē ſic loqꝫ
ſolet hō ad amicū ſuū. Et Eſa. vij. Locutꝰ eſt
dñs ad Achaz dicens. Pete tibi ſignū ⁊c̄. di=
cūt doctores. ꝙ hoc fecit ꝓpter angelos. ad h̄
verba mgr̄i li. ij. di. viij. Illa oīa que patribus
viſa ſunt. cū deꝰ illis p̄ſentaret. ꝑ creaturā fa=
ctū eſſe maifeſtū eſt. Et ſi nos latet. quō ea mi=
niſtris angelis fecerit deꝰ. ꝑ angelos tñ fc̄a eſ=
ſe credimus. Hec ille. Et dr̄ xp̄s quieuit fere
ad tres dies. qꝛ in tpe gr̄e nō ſtatim p̄dicauit.
Sed vſqꝫ ad. xxxiij. annū expectauit. Naz di.
Chryſ. Cū xp̄s baptizatus fuit erat. xxx. an=
noꝝ. ⁊ incepat. xxxj. ⁊ ſtatim ductus fuit i de
ſertū. ⁊ ibi ieiunauit. xl. diebus. ⁊. xl. noctibꝰ.
poſtea temptatus fuit a dyabolo Exinde cuz
traditus eſſet Jobēs baptiſta. ſ. ad mortē. ſe=
ceſſit ihs i galileā. ⁊ relicta ciuitate Nazareth
venit ⁊ habitauit in ciuitate Capharnaū ⁊ ce

pit p̄dicare et dicere. Penitentiā agite appro=
pinquabit eñ regnū celoꝝ. vt hr̄ Math. iiij.
manifeſte. Ecce qꝫ dulcē odorē ab ore ſuo emi
ſit panther noſter ihus xp̄s. Et Math. v. le=
git ꝙ aperuit os ſuū ⁊ miſit odoriferā vocem
in diſcipulos ſuos cū octo beatitudīes edocu
it dicens. Beati paupes ſpū. Et ꝓpter tales
dulces voces quas emiſit xp̄s ab ore ſuo ſem=
per multitudo hoim ad eū veniebat. ita et hic
cum ipe diceret. vt hr̄ Luce. xiiij. Qui hz au=
res audiendi audiat ſequit. c. xv. ꝙ erant ap/
propinquātes ei publicani et peccatores vt au
dierēt illū. Sed hic poſſet aliqs dicere ex quo
dicit euangeliſta Luce. xix. Venit eñ filiꝰ ho
minis querere ⁊ ſaluū facere qd̄ perierat ⁊ q̄re
ipe nō appropinquauit ad pctōres: ad hoc di
citur dupliciter. Primo qꝛ nō erat neceſſe xp̄z
ad peccatores appropinquare. quos ad ſe po=
tuit virtute diuina attrahere. Nā dicūt natu=
rales de magnete ꝙ attrahit ⁊ eleuat grauia.
Sunt eñ montes in mari ex hmōi lapidibꝰ. q̄
naues ferro compactas attrahunt ⁊ diſſoluūt
Quid ꝑ naues niſi hoies in mari huiꝰ mundi
natantes qui ſunt cōpacti ferro peccati quos
dñs ad ſimilitudinez magnetis ad ſe trahit. et
duritiā peccati diſſoluit Ideo di. Hiero. Ful
gor et maieſtas diuinitatis occultꝰ q̄ etiā i hu=
mana facie relucebat ipo aſpectu poterat ad ſe
attrahē intuētes. Scd̄o qꝛ ipi erāt ceci frigidi
⁊ infirmi. De primo dr̄ Sap. ij. Excecauit eos
malicia eoꝝ. ⁊ ſopho. j. Ambulabūt vt ceci q̄a
dño peccauerūt. De ſcd̄o Hiere. vj. Frigidaz
facit pctm̄ aiam peccatoꝝ. Sz qꝛ xp̄s lumē eſt
Joh. viij. Ego inq̄t ſū lux mūdi. Et qꝛ ignis ē
Deut. iiij. Deus noſter ignis cōſumens ē. ideo
ad ipm peccatores merito acceſſerūt vt illumi
narent ⁊ accenderent pſ̄. xxxiij. Accedite ad
eū ⁊ illuminamini. Sed ſic dicit de panthera D
ꝙ oīa aīalia ad eā veniunt dū vocē eiꝰ odori=
feram ſentiunt. ſic ꝺ xp̄o fuit. nā cōmunit om=
nes ipm ſequebant hoies tam deuoti qꝫ etiaz
pctōres p̄ter ſolos dracones. ꝑ quos intellige
phariſeos q̄ ſalubrem ⁊ redolētem doctrinam
xp̄i audire nō poterant. Sed cōtra xp̄m mur=
murabant ⁊ ei detrahebāt. qꝛ dicit Pliniꝰ in
ſpe. na. ꝙ lingue draconū ſemꝑ vi veneni eri=
gunt ⁊ qñqꝫ ex veneni calore inflāmāt aerem
ita vt videant ex ſe ignem ſpirare. Ita lingue
phariſeoꝝ ex veneno detractiōis. maledictio
nis. ⁊ murmurationis. ſemꝑ erāt erecte cōtra
xp̄m ꝙ ignem inuidie ⁊ iracūdie ſemꝑ ꝺ ſe ſpi
rabāt De quibus p̄dixit dauid pſ̄. v. Sepul/
chrū patens eſt guttur eoꝝ linguis ſuis dolo=
ſe agebāt venenū aſpidū ſub labijs eoꝝ. quoꝝ
os maledictione ⁊ amaritudine plenū eſt. Jō
dicit euangeliſta. murmurabāt phariſei ⁊ ſcri
be dicentes. qꝛ h̄ pctōres recipit ⁊c̄. Moralit

aūt panthera vt dictū eſt ſignificat xp̄m cuius
os ē omnis p̄dicator. Juxta illud Hiere. xv.
Si ſepaueris p̄cioſum a vili quaſi os meū eris
vbi dicit gl. p̄dicator p̄cioſum a vili ſeperat q̄
p̄cioſitatē virtutū ⁊ vilitatez tpalium oſtēdit
⁊ animam ab amore tpaliū ſeiungit ⁊ ad amo-
rē v̄tutū iducit. ⁊ talis quaſi os dei eſt. Illud
inquā os apit xp̄us nūc tpe gr̄e. cū p p̄dicato
res annunciat omnibus hoīb9 dulcia verba
ſalutis eterne. Et ſicut panthera emittēte dul-
cem vocē ⁊ odorē ad ip̄m oīa animalia preter
draconē currunt ⁊ ſequunt̄. ſicut leones et ele
phantes tigrides ⁊ hirci ſilueſtres vulpes ⁊ le
pores. ⁊ ſic de alijs. Sic ēt ad p̄dicatores v̄bū
dei dulce eructantes ɔcurrūt hoīes beſtijs e-
quales q2 ſm ps̄. xl viij. Homo cuz in honore
eſſet nō intellexit comparatus eſt iumentis inſi
E pientibus ⁊ ſilis factus eſt illis. Primi igitur
qui ſequūtur p̄dicatores ſunt dn̄i terris preſi-
dentes. Et hi ſil'ant̄ leonibus. De q̄bus dicit
Pli. in ſpe. natu. ⁊ magiſter li. ꝓprietatū. c. xij
Quando ſemel ſatiantur duob9 vel trib9 die-
bus cibis carent Et ſi aliquo caſu eis fugiēdū
ſit cibos ad fauces reijciūt ⁊ cū vnguibus eos
extrahunt vt leuiores fiant ⁊ ſint ad fugā Sic
ſunt dn̄i. p̄ncipes reges. barones ⁊ milites. et
populi rectores ſimiles leonibus. Cum em̄ ſe-
mel in anno ſatiant̄ cibo verbi dei interduz ad
duos vel ad tres annos carēt cibo ſalutari. cō
tra quos dicit dn̄s Prouerb. viij. Beatus hō
q̄ audit me ⁊ vigilat ad fores meas quotidie.
vbi p fores intelligit p̄dicatores p quos veni-
tur ad xp̄m. Et forte tales terre dn̄i nō ſolū v̄-
bum dei quod eſt cibus anime raro audiunt ſ
etiā auditum reijciunt Jdeo p̄ceptum fuit eis
Deut. xvij. Poſtq̄ ſederit rex in ſolido regni
ſui deſcribet ſibi deut. legis huius in volumi-
ne. accipiens exemplar a ſacerdotibus leuitice
tribus et habebit ſecū legetq3 illud omnib9 di
ebus vite ſue vt diſcat timere dn̄m deum ſuū.
⁊ cuſtodire verba et cerimonias que i lege ei9
p̄cepta ſunt. Et Sap. vj. dicit̄ eis. Audite re-
ges ⁊ intelligite. ſ. aure corpis ⁊ mentis et di-
ſcite iudices finiū terre. q. d. vos eſtis q̄ ſapiē-
tiam ⁊ iuſticiā ſubditis veſtris tenemini miſtra
re. ⁊ quō miniſtrabitis qui non didiciſtis. Et
ſubdit. p̄bete aures vos. ſ. ad audiendū q̄ cōti
netis multitudinē ⁊ placetis vobis in turbis:
qm̄ data eſt ptās vobis a dn̄o. ⁊ v̄tus ab altiſ
ſimo qui interrogabit opa vr̄a ⁊ cogitationes
ſcrutabit̄. Sed q2 multi ſunt qui exhortatiōez
iſtaz ſapientis nō curant legere. nō audiūt nec
ſeipos nec ſubditos recte regūt ⁊ iudicāt. Jdō
apponit cōminationē cū dicit. qm̄ cū eſſetis mi
niſtri nō recte iudicaſtis neq3 cuſtodiſtis legē
iuſticie neq3 ſm voluntatē dei iudicaſtis ⁊ am
bulaſtis. horrende ⁊ cito apparebit vobis. qm̄
iudiciū duriſſimum his qui preſunt fiet. Exi-
guo em̄. i. ei. q̄ peccat ex ignorantia vel fragili
tate cōcedit̄ miſcdia. i. minor pena. potētes au
tē potent̄ tormenta patient̄. q2 ad ſciaz obliga
ti ſunt. ⁊ q2 eque audire vel diſcere noluerunt
ideo abūdant punient̄ cū penas ſubditoꝝ me
rerent̄. Scdi ſunt mulieres vane ſe ornantes. F
⁊ he aſſimilant̄ tigridib9 q̄ vt inq̄t Iſi. in hiſt.
naturali. ſunt aīalia velociſſima. tn̄ circa ſpe
cula adeo tarda efficiunt̄ q3 etiā capiunt̄. ideo
venatores cū receperint catulos tigridū ⁊ ab
eis pſequūt̄ ponunt eis ſpecula magna in via
in quibus ſe ſup pulcritudine ſua contemplāt̄
venatores fugiūt ⁊ catulos pdunt. ita quedā
mulieres taz generoſe q̄ ciuiſſe lз in alijs ſuis
actiōib9 ſint veloces. tn̄ circa ſalutē aīarū ſua-
rū ſunt pigre et tarde. Nā tarde ad eccl'iam ve
niunt ſic q3 magnā ptē p̄dicatōis negligūt vel
amittūt. ⁊ hoc facit venator infernal' dyabol9
aut ꝓcurat. Nā ſpecula etiā corpalia aut mo-
nilia ponit eis i via. vt in illis ſe cōtēplent̄ pe-
pla recte colligando ⁊ collocādo. faciē colorā
do faciē abluendo. ⁊ rugas cōtegendo. ⁊ ſic tē
pus ꝓrogat̄ v̄būq3 dei negligit̄. Cōtra quas
dicit apl's Jac. c. j. Sit oīs hō velox ad audiē
dū. ſ. verbū dei. qd̄ tales mulieres nō faciūt iō
impunite nō pmanebūt. iō legit̄ in ānulo pte
ij. cxix. c. de quadā muliere ſeculari q̄ in ſpeclo
ſe ornādo multotiēs ſmones ⁊ eccl'iam negle-
xit. Jdō in vltima hora qua ab hac recedē de-
bebat vita. cū multi adeſſent clara die cunctis
cernētibus aries terribilis int̄ cornua ſua ſpe-
cula gerens. domū ingreſſus. ſup lectū ad pe-
des ſe locauit vel ſtrauit. mulieri oñdēs i quo
illa que geſſit ſcelera diuino iudicio compulſa
vidit nec auertere ſe in ptāte ſua fuit. Et ſemp
qn̄ illud intuebat̄ miſerabilit̄ vlulabat. p̄dict9
v̄o aries nullo mō ab aliquo poterat remoue-
ri. Sed tandē egreſſus diſparuit ⁊ mulier ſpi-
ritum exalauit. Et rectuz fuit in hoc iudicium
dei: vt q̄ antea in ſpeculū intuita ē pulcritudi-
nem vanitatis. videret ⁊ in egreſſu ſuo iniqui
tatis deformitatē. ⁊ que prius in ſua pulcritu
dine gloriabat̄ poſtea in pctōꝝ enormitate pu
niret̄. vt verificaret̄ illud Sap. xj. p que quiſ
peccat p hec ⁊ puniet̄. Quare regia hec domi-
na Maria magdalena poſtq̄ fuit conuerſa a
deo velox fuit ad verbū dei audiendū q2 ſem-
per prima erat ſedens ad pedes xp̄i. Nā ſi tar
da extitiſſet ad pedes dn̄i venire p̄ multitudi-
ne audientiū nō potuiſſet. Jdeo laudat eā ſcri
ptura Luce. x. Intrauit ih̄s quoddā caſtelluз
⁊ mulier quedā Martha noīe accepit illū in
domū ſuā. ⁊ huic erat ſoror noīe Maria. que
etiā ſedens ſecus pedes dn̄i audiuit verbū illi
us. Tertij qui ſequūt̄ p̄dicatorē q̄ eſt os ⁊ vox
veri panthere xp̄i ſunt curioſi noua cupiētes. G

et hi ſimilant̃ ceruis. De q̃b⁹ ſcribit Plini. in
ſpe. na. ꝙ tante ſũt ſimplicitatꝭ ꝙ oẽm mirant̃
⁊ ſtupeãt nouitatẽ. Nã equo vł bubalo ad eoſ
accedente. ita in ipm̃ reſpiciũt ꝙ pri⁹ hoiẽʒ iu
xta ſe veniẽtẽ ⁊ ſagittis impetere volẽtẽ nõ at
tendũt. Sic adhuc multi ſũt curioſi ſimplices
hoies q̃ oẽm mirant̃ nouitatẽ ſmonũ ⁊ nouis
fabulis pluſq̃ʒ in ſolidis ſcripturis delectant̃.
Sicut p̃dixit apl̃s. ij. Thimo. iiij. Erit em̃ ĩ no
uiſſimis tp̃s cũ ſanã doctrinã nõ ſuſtinebũt ſ
ad ſua deſideria coaceruabũt ſibi mgr̃os. ſ. lo
q̃ntes tm̃ placẽtia prurientib⁹ aurib⁹ ⁊ a verita
te quidẽ auditũ auertent ad fabulas cõuertẽ=
tur. Sed contra hoc dicit Ariſtote. ꝙ conſue=
tudo audiẽdi apologos id eſt fabulas magnũ
eſt impedimentum in cognitione veritatꝭ. Id
circo fabulas iouis aut grammaticam. nõ de=
bet predicator in ſua predicatiõe exponere po
pulo. nã hoc tanq̃ʒ graue nephandum ⁊ irreli
gioſum ꝓhibuit Greg⁹ expſſe. lxxxvj. diſt. c.
Cũ multa. vbi dr̃. In vno ſe ore cũ laudib⁹ io
uis xp̃i laudes nõ capiũt. Et dixi ꝙ iſti miran
tur ĩ nouitate ſmonũ. cũ tñ nihil ſit nouũ ſb ſo
le. nec q̃ſq̃s valet dicere. ecce h̃ recẽs ẽ Eccõs. j.
Et ſm ph̃m. Noſtꝝ ſcire eſt antiq̃ꝝ reminiſci
h Quarti q̃ ſequũt̃ p̃dicatores ſũt doloſi detra=
hẽtes. ⁊ hi ſilẽs ſũt hienis. Sunt em̃ hiene be
ſtie crudeles ĩ africa. caꝝ doloſitas apparet ĩ h̃
ꝙ circũeunt domos p noctes ⁊ hũanas prout
pñt fingũt voces vt putent̃ eſſe hoies. vt dicit
Iſi. Intrãt etiã domos vt deludãt hoies ⁊ ca
piũt canes ⁊ deuorãt eos. ⁊ cauãt ſepulturas
⁊ carnes comedũt mortuoꝝ. vt refert Bar. in
li. xij. ꝓp̃. Ita doloſi detractores fingũt ſe ho=
mines v̾bis mãſuetꝭ. ⁊ intrãt domos dei cum
alijs hoibus q̃ putant ipſos eſſe bonos. ſ eos
deludũt. ⁊ canes. i. p̃dicatores q̃ ſilẽs ſũt cani=
bus capiũt in ſmone ſuo. ſic illi fuer̃t q̃ inier̃t
ꝯſiliũ vt ih̃m caperẽt ĩ ſmõe Math. xxij. Et
dũ in aliq̃ eos ceperint deuorãt eos. fame ipo
rũ bone ⁊ doctrine ſalutari detrahẽdo. ſicut re
fert Vinc. in ſpe. hiſto. li. xx. c. xix. Bũ. ſ. amã
dus traiecteñ. vrbis ep̃s in vaſconia v̾bũ dñi
p̃dicauit. q̃dã lubric⁹ ioculator ⁊ leno verb̃ di
detrahere cepit q̃ ſtati a demone correptus ꝓ
prijs dẽtib⁹ ſe diſcerpens ⁊ ꝙ iniuriã viro dei
fecerat ꝯfitẽs. ꝓtin⁹ expirauit. Itẽ refert tho.
ĩ li. apũ. c. lxxv. ꝺ vno mgr̃o q̃ detraxit ſmoni
bus xp̃i ⁊ moyſi di. Mgr̃ Symõ ꝺ tornato pi
ſius ĩ theologia regebat. ⁊ erat excellẽs ille in
tpe ſuo. Sʒ ꝯ decẽtiã talis officij ſupra moduʒ
incõtinens ⁊ ſupbus. h̃ cũ ſup doctores oẽs ci
uitatis auditores hr̃et. ⁊ in ſchola corã oibus
ꝺ humilitate altiſſime doctrine xp̃i queſtionẽ
p̃habita diſputatiõe terminaret In fine tamẽ
dat⁹ in reprobũ ſenſũ ĩ execrãda ꝯ xp̃m verba
blaſphemie ꝓrupit. Tres ſũt inqt q̃ mũdũ ſe=

ctis ſuis ⁊ dogmatib⁹ ſbiugauer̃t. Moyſes le
ſus ⁊ machomet⁹ Moyſes p̃mo iudaicũ pplm̃
ſbinfatuauit. Scd̃o ih̃us a ſuo noie xp̃ianos.
Tertõ gẽtilẽ pplm̃ machomet⁹. ꝺ moyſe ⁊ xp̃o
falſum dixit. q2 niſi veriſſima docuerũt. ıđo in
hac hora cũ h̃ dixiſſet euerſis oculis ꝓ hũana
voce mugitũ fecit ⁊ emiſit. ⁊ epilẽtia ſtatim eli
ſus ĩ terrã. tertio eiuſdẽ morbi vĩdictã accepit
Plaga iſanabili ꝑcuſſit q̃ eũ oipotẽs in omi
ſcia vſq̃ʒ ad p̃ma lr̃aꝝ elemẽta p̃uauit. ⁊ ꝯuior
q̃dẽ ĩ aĩa plaga hac ꝑcuſſus eſt. cũ vſq̃ʒ ĩ diem
mortꝭ ſue q̃ſi mutis cõpat⁹ eſt iumẽtꝭ inſipiẽti=
bus. ⁊ ĩ luxurie ꝑmãſit feditate. ⁊ vide ſup ad
miratiõis miraculũ. alendã fornicariã ſuã ꝯcu
binã noiare poterat ⁊ ſciebat. Boetiũ ꝺ trinita
te q̃ iuxta eũ ad ſpectaculũ ponebat̃ quẽ olim
cordeten⁹ ſcierat. p⁹ inditã plagã nec nomiare
poterat nec valebat. Quiti q̃ ſequũt̃ p̃dicato= i
res ſũt obliuioni audientes. ⁊ hi ſilẽs ſũt ſtru=
tõib⁹. Nã ſtrutõ eſt aĩal graue ſm corpus licʒ
pẽnas hʒ vt auis tñ ĩ aere nõ eleuat̃ ⁊ eſt valꝺ
obliuioſum. Nã di. Greg. ſup Iob. xxix. Qñ
venit tp̃s vt pariat ad ſtellas q̃ vocat̃ pliades
oculos eleuat q̃b⁹ viſis. fodit arenã ⁊ ibi poit
oua ⁊ ſabulo ea coopit. cũ aũt liquerit ea ſtati
obliuiſcitur vbi poſuerit. ⁊ nunq̃ʒ ad ea redit.
Sʒ calefacta arena feruore ſol̾ abſcõdita oua
decoq̃t. ⁊ ex illis pullos ꝓducit. Cũ aũt fracta
teſta pulliculus ꝓductus fuerit. tũc eũ mat̃ re
colligit atq̃ʒ nutrit ⁊ quẽ in ouo cõtẽpſit. egreſ
ſum ꝺ ouo recognoſcit. Moralit̃ ꝑ ſtrutioneʒ
obliuioſum intellige hũc q̃ obliuioſe audit v̾=
bũ dei. De q̃ Iac. j. Si q̃s eſt auditor v̾bi dei
⁊ nõ factor. h̃ cõparabit̃ viro ꝯſiderãtꝭ vultuʒ
natiuitatꝭ ſue ĩ ſpeculo cõſiderauit ſe ⁊ abijt. ⁊
ſtatim q̃lis fuit obliuiſcit̃. ꝑ oua aũt ſignificat̃
ſpes ſalutis. q2 ſicut ex ouis pulli ꝓcreant̃. ſic
ex ſpe ſalutis v̾tutes q̃ ſũt pulli aĩe generãtur.
q2 ſup illo pſ. xxxvj. Spera ĩ dño. di. gl. ſpes
eſt introitus fidei Sʒ ꝑ ſtellas pliades ſignifi=
cant̃ pctõres. iux̃ illđ dañ. xij. Qui ad iuſticiã
erudiũt multos q̃ſi ſtelle in ꝑpetuas eternita=
tes. ꝑ arenam intellige. ſ. inſtabilitatẽ cordis.
Mathei. vij. Qui edificat domũ ſuã ſup are=
nã. i. mentẽ ſuã ſup inſtabilitateʒ. ⁊ tũc aplica
ſic. Cũ venerit q̃ tp̃s ſpei ſalutis vt dies dñic⁹
⁊ feſtiuus in quib⁹ dñt hoies querere ſalutẽ ꝓ
priã in eccleſijs verbũ dei audiẽdo. eleuãt ocu
los ſuos ad p̃dicatores. iux̃ illud ſapiẽtꝭ Tul=
lij. Cũ q̃s tibi loq̃tur in faciẽ cerne loquẽtẽ. i.
attente audiẽdo. Sed q2 ſpem ſuã fodiunt in
arenã. i. in inſtabilitatẽ cordis. iõ obliuiſcunt̃
hoꝝ q̃ audierũt. nec pñt ea retinere Sʒ tñ non
dñt tales ab auditiõe ceſſare. ſicut q̃dã faciũt
dicẽtes. q̃d nobis ꝓdeſt audire cũ nõ poſſum⁹
tenere? Quibus dicẽdũ eſt ꝙ auditio talis ad
huc ꝓdeſt. q2 di. Eſa. lv. Verbũ qđ egredit̃ ꝺ

ore meo nõ reuertet̃ ad me vacuũ. Nã propt̃
ſpem quã tales hoĩes hñt de ſalute ſua verus
ſol iuſticie xp̃s de⁹ ꝑducit pullos ex inde ope
rũ ỽtuoſoꝝ q̃ fracta teſta corpis ſequũt̃ aĩam
K quaſi matrẽ ſuã. Sexti ꝛ vltimi q̃ ſequũt̃ p̃di
catores ſicut aĩalia pantherã. ſunt deuoti deũ
ꝗ timentes. ꝛ hi ſiĩes ſunt leporib⁹. Eſt eñ le
pus ꝭm Iſi. animal velox ꝛ timidũ melioris ẽ
audit⁹. potiſſime qñ aures ſunt erecte. eius au
res ſunt longe ꝛ flexibiles. ꝛ eſt aĩal ita fecun/
dũ vno fetu naſcente. ſtatim altero nouo fetu
vterus grauidat̃. ita deuoti hoĩes veloces ad
verbũ dei optimi exiſtunt audit⁹. q꞉ audiunt
cũ attẽtione ꝛ cuſtoditõe. De quibus Luc. xi.
Bti q̃ audiũt verbũ dei ꝛ cuſtodiũt illð. Nã
aures hñt erectas ꝯ ſoĩnolẽtos q̃ aures decli
nãt p̃dicatore p̃dicante. Cõtra q̃s dr̃ Prouer.
xxviij. Qui declinat aurẽ ſuã ne audiat legem
oratio ei⁹ erit execrabilis. Habẽt etiã iſti duo-
ti longas aures ꝛ flexibiles. q̃ de longis ꝭmo-
nibus nõ attenuant̃ nec de correctionib⁹ agg̃-
uant̃. Sed oĩa verba p̃dicatoꝝ exponũt ꝛ flec-
ctũt in bonũ. ꝛ ſi ſe nouerint culpabiles. vitã
meliorãt. ſicut illi publicani ꝛ pcõres q̃ chriſto
appropinquauerũt vt verbũ eius audirẽt. Et
hoc fecerũt ex cordis deſiderio. ꝛ hoc magnũ
fuit in eis ſignũ. Nã ſicut deſideriũ cibi corpa
lis ſignũ eſt corpalis ſanitatis. Sic deſideriũ
verbi dĩ qð eſt cibus anime. euidẽs ſignũ ẽ ſpi
ritualis ſanitatis. Nã cũ hõ eſt in peccatĩ mor
talibus tũc obſtinatus eſt morbidus ꝛ mortu⁹
Si aũt deuote verbũ dei audierit. ſanus eſt et
viuus fieri põt. Nã verbũ dei hab; tres vires
que reſpiciũt ſtatum peccatoꝝ ꝯuertendorũ ꝛ
ſanandoꝝ. Primo ergo verbũ dei habet vim
contritiuã. q꞉ corda obſtinata in peccatis frã-
git ꝛ cõterit. Iuxta illud Hiere. xxiij. Nonne
verba mea quaſi ignis ardens ꝛ quaſi malle⁹
ꝯterens petrã? O quanti indurati peccatores
ex p̃dicatiõe ỽbi dei ſunt ꝯuerſi. ſicut patet de
publicano Matheo. Mathei. ix. ꝛ de Ma
ria magdalena Luce. vij. ꝛ de omnib⁹ q̃ erant
cũ Cornelio gentili qui in ceſaria in p̃dicatiõe
petri ſunt conuerſi Actuũ. x. Scðo verbũ ha-
bet virtutẽ ſanatiuã. q꞉ animã in peccatis ſor-
didam ꝛ mordidã ſanat. Iuxta illud Pſ. cvj
Miſit verbũ ſuum ꝛ ſanauit eos; ꝛ hoc q̃tuz
ad ðfect⁹ culpabiles citra mortales. q꞉ q̃ ĩ pec
catis mortalibus exiſtũt nõ morbidi ſed mor-
tui cenſentur. Tertio habet vim viuificatiuã
quia ſuſcitat ad vitam grẽ. ſicut patet de pec-
catoribus iſtis ꝛ publicanis qui mortui erant
in peccatis. Sed p chriſti verbũ ad vitam gra
tie ſunt ſuſcitati. Ideo cuilibet peccatori dicit
Bern. Si mortuus fueris in peccatiſ. viues ſi
vocem dei viui audieris. ꝛ alludit ei quod di-
cit Iobis. v. Venit hora qñ mortui. ſ. ĩ pctis

quo ad animã audient vocẽ filij dei. ꝛ q̃ audie
rint viuent. Sed notandũ eſt licet omnia ani- L
malia audientia vocẽ ꝛ odorem ſuauẽ ſentien
tes appropinquant panthere. tamẽ ſoli draco-
nes ab eo ſe elongant. ꝛ in antris ſe abſcondũt
Sic licet multi veniunt predicatore predican-
te. tamen dracones ſpirituales ab auditõe ei⁹
ſe elõgant. Sed qui ſunt hi dracones? Primĩ
ſunt apud ſe ſapientes ꝛ predicatores ſimpli-
ces ſpernentes. Nam dicunt nõ poſſum inter
eſſe p̃dicationi. nam intẽdo ſcripturarũ lectio
ni. ꝛ hoc quod iṗe p̃dicauit prius audiui ꝛ me
lius eo noui. ꝛ ſic ſe p̃ferunt in ſcientie magnĩ
tudine doctrinis p̃dicatoꝝ. Sicut draco ẽ ma
ximus ſerpentũ cunctoꝝ ꝭm Iſi. li. xij. Sꝫ da
to ꝙ tales lectionibus inſudent. melius ſciant
ꝛ etiam prius audierint. adhuc vtile eſt eis vt
audiant. q꞉ dicit Ualerius in policrate li. viij
Plus prodeſt docentẽ audire q̃ in libris ſtu
dere. quia vehementior fit impreſſio in menti-
bus audientium ex viſu doctoris ꝛ auditu q̃
ex ſtudio ꝛ libro. Unde vix enim eſſe poterit
quin ex ꝭmone audito emendatior fias. ſi attẽ
te audieris. ꝛ ſi forte eadem prius ſciuiſti. non
tamen aduertiſti vel cordi imp̃ſſiſti. Ideo dic̃
Chryſo. Frequẽter eadẽ audire. etiã ſciẽtib⁹
prodeſt. Quod enim nouimus ſi audimus ſe-
pius amplius compungimur. ꝛ ad hoc multũ
facere credendũ eſt gratiã diuinam. que in p̃n
cipio ſermonis ex cõſuetudine impetratur qð
vix eſſe poteſt. q̃n illa cõmunis oratõ tantoruz
fidelium effectum aliqualẽ operetur ĩ aliquo au
ditorum. ſicut oratio ſcti Stephani effectum
operabatur ĩ beato Paulo. ꝛ ſi nõ ĩ oĩbus euz
lapidantibus. Unde di. beatus Augu. li. viij
confeſſionum. de beato Anthonio ꝙ ipſe au-
diens. vade ꝛ vende oĩa que habes ꝛ da pau-
peribus. ꝛ veni ſequere me. Math. xix. Ipſe
reputans verbum illud ad ſe dictum. ꝯfeſtim
ad deuz conuerſus fuit. lꝫ eñ pluries euange
lium legerit vel audierit. nõ tamen cordi imp̃ſ
ſerat. ſicut tunc. Nemo ergo vilipendat ꝭmo
nes ſimplices ꝛ communes. q̃a in ſimplicitate
verborum eſt edificatio animarum. Uñ euan
gelia ꝛ tota ſacra ſcṗtura ĩ ſimplicitate verbo-
ruz ſunt fundata. propter quod nõnulli ſacrã
ſcṗturam vilipendentes. appellant eam eſſe fa
bulam propter ſimplicem loquendi modum.
Contra quos di. Hugo ĩ didaſco. lib. iij. ꝙ ta
les non intelligunt. ꝙ deo iniuriam faciũt. cu-
ius verba pulchro vocabulo ſimplicia ſed ſen
ſu prauo inſipida predicant Non enim elegit
chriſtus Philoſophos et Rhetores. Sꝫ ſim
plices piſcatores indoctos qui in ſimplicitate
fidei totum mundum illuſtrauerunt. Ac vbi.
id eſt quando ab hac ſancta ſimplicitate re/
ceditur faciliter ad hereſim quis prolabitur:

M ꝓpter qđ docet aplꝰs ad heb.xiij. Doctrinis
varijs ⁊ pegrinis nolite abduci. Secđi q̄ ſignā
tur p dracones ſunt potatores tabernis inhe-
rentes. qꝛ ſicut dicit Hiero. ſup Leui. xiiij. ꝙ
draco eſt animal valde ſitibundū intantum ꝙ
vix pōt in aqua ſatiari. ⁊ facit hoc ardor quo
abundat. Nā aperit os vēto. vt ſic extinguat
ardorem ſitis. ita ⁊ illi potatores ſunt adeo ſi-
tibundi ex bibitione frequenti. ꝙ nec vna do-
minica in anno pñt ſermoni intereſſe. Sed va
dūt ad gētacula ad tabernas q̄ ſunt eccl'ie dya
boli ⁊ ibi ſuiūt ei die ac nocte. vt s̄. ſatis patu
it ſmo. xvj. F. Et talibus optat Dauid in pš
xxxj. In chamo ⁊ freno maxillas eorum con-
ſtringe q̄ nō approximāt ad te. Nō appropiq̄n-
tes ad deū. dicit glo. ſunt homies cibo ⁊ potu
ſe replentes. q̄bꝰ optat Dauid. magis ac ma-
gis maxillas cōſtringi. ⁊ parcius potagia ⁊ vi
ctualia dari vt ſaltim cogant ad deū ⁊ p̄dica-
tōes approximare: ſicut accipit famelicꝰ ad do
minū ſuum. Et certe audeo dicere ⁊ ſic eſt i ve
ritate. ſi talia gentacula p̄ſertim in ciuitatibuſ
an̄ diuina officia ꝓhiberent dari. tales mane
bibuli ad eccleſias appropinquarēt. ⁊ ſmones
nequaꝗ̄ negligerent. vn̄ i oibus pctis q̄ illi in
taberna p̄cepta eccleſie cōtēnendo. maledicen
do. ludendo cōmittūt. iſti q̄ deberent attēdere
⁊ ꝓhiberre ꝑticipes fiūt. ⁊ nō ſolū iſti ſed ⁊ illi
q̄ talia gētacula faciūt. qꝛ dr̄ extra đ ſen. excō.
quante. li. v. Agētes ⁊ ꝯſentiētes par pena cō
ſtringit. Et ſubdit ibidē. Ille aūt cōſentit qui
cū poſſit maifeſto facinori deſinit obuiare Le
git de quodā hoſpite q̄ indifferent omēs bibu
los recepit. ⁊ alios malos hoies de eccleſia nō
curātes. ⁊ apud ſe nō ſolū feriatl ſed feſtiuis ēt
⁊ diebꝰ dñicis ludere ꝑmiſit. Et cuꝫ talis ſepe
monitus ceſſare noluiſſet. infirmare cepit. tūc
ſe fecit deportari ad mediū domꝰ vt bibulos ⁊
luſores audire poſſet ⁊ videre. In meridie aūt
venerūt demones in forma ethiopū ⁊ vnꝰ por
tauit aſſerem. ⁊ alter taſſeres. ⁊ dixit vnꝰ alte-
ri. ꝓiciamus cuiꝰ ille erit hoſpite đmōſtrato.
⁊ ſic fecerūt. ꝑmꝰ eñ demō ꝓiecit baſſardum.
cui ſcđs ait. ve qꝛ ꝑdidi. qꝛ multa cogitaueraꝫ
facere đ ipo. Rn̄dit ꝑmꝰ. ⁊ ego ſil'r faciā. ſ ro-
go te adiuua me. Ductus eſt ergo hoſpes ꝑ te
ctū cepitꝗ̄ oibꝰ audientibus ⁊ videntibꝰ dicē
heu deꝰ q̄d erit de aia mea? Sicꝗ̄ de aere ſuꝑ
agrū cadere ꝑmiſerūt. ⁊ tandē miſerabilit de-
functus eſt. Et nota ꝙ nō illi q̄ tales i domos
ſuas recipiunt bibulos vel luſores p̄cipue dñi
cis ⁊ feſtiuis diebꝰ infra diuina officia ſoli pu-
niunt. Sed ꝓpter coꝝ pctā q̄ ſic cōmittūt iter-
dū tota cōmunitas luit ⁊ punit. Et hꝰ ꝓbatur
Joſue. vij. de Achor q̄ ſolꝰ peccauit. ⁊ qꝛ non
ſtatim puniꝰ fuit. ira dei in totā multitudineꝫ
deſeuit. Ideo di. Augꝰ. xxiij. q. iiij. c. ſi ea. Si

ea đ q̄bꝰ vehement offendit deꝰ inſequi vl' vl-
ciſci differimꝰ. ad iraſcendū vtiꝗ̄ diuinitatis
patientiā ꝓuocamꝰ. Et. xl v. diſ. c. Sed illud.
dicit Hierony. Vno peccante ira dei ſup oēm
ꝑplm veit. Et ſubdit Hiero. Hoc inq̄t accidit
qn̄ ſacerdotes q̄ populo p̄ſunt erga delinquē-
tes beniuoli videri volūt. ⁊ ferētes peccantiū
linguas ne forte de eis male loquant ſacerdo-
talis ſeueritatis immemores. nolunt complere
qđ ſcriptū eſt. Peccantē corā oibus argue vt
ceteri metum habeant. hec ille. Sed quid vl-
tra dicā cū ſacerdotes ⁊ predicatores hoc pec
catum videlicet cōtemptus p̄ceptorum dei et
eccleſie dei corrigunt in populo publice đ am-
bone. dicentes eis vt diebus ſaltē dominicis ⁊
p̄cipue beate virginis ⁊ apoſtolorū feſtiuita-
tibus ante miſſarū ſolennia ceruiſiaꝫ nec vina
initient vl' propinent. nec ſic homies alliceant
ad peccandum ⁊ p̄ceptum eccleſie frangendū
nunquid ipſi .ſ. ſacerdotes amodo a peccatis
eorum excuſant? Ad hoc rn̄de ꝙ ſic. Sic tra-
hitur ex verbis domini ſic loquentis ꝑ os Ez
chiel. c. iij. ad quemlibet predicatorem. Si di-
cente me ad impium morte morieris nō annū-
ciaueris ei neꝗ̄ locutus fueris ei vt auertatur
a via ſua ipia ⁊ viuat. ipe impius in impietate
ſua morietur ⁊ ſanguineꝫ eius de manu tua re
quiram. vbi p̄ ſanguinem intelligit peccatum
⁊ ſeq̄t. Si autē annunciaueris impio ⁊ ille nō
fuerit cōuerſus ab impietate ſua mala. ipe qui
dem in iniquitate ſua morie. tu auteꝫ animaꝫ
tuam liberaſti. Et ſic ſacerdotes curati vl' eoꝝ
predicatores ſic corrigendo ſaluent aias ſuas
⁊ domini ciuitatum cōſules ⁊ precōſules eorū
dem. Ad hoc dicunt doct. ꝙ ꝓhibendo ne ta-
lia fiant animas ſuas ſaluant. ⁊ ſi a talibus nō
deſiſtāt. ab eis emendā etiam ſatis grauē acci
piant vel pecunialem vel corporalem. quia ad
hoc leges facte ſunt quas ipſi defendere ⁊ exe
qui tenent. quia dicit Iſi. diſ. iiij. facte. Facte
inquit ſunt leges vt eorum metu humana co-
erceatur audacia tutaꝗ̄ ſit inter improbos in
nocentia.

De eadem dñica. Sermo tertius.

HIc pctōres reci-
pit ⁊ manducat cum illis Luce. xv
Nota dicit Ariſto. li. aialium ꝙ aq̄ N
la eſt valde acuti viſus adeo ꝙ ſolē irreuerbe-
ratis oculis intue ⁊ minimos piſciculos i ma
ri cōtemplat. Illius eſt nature ꝙ pullos ſuos
obijcit radijs ſolis. ⁊ ſoleꝫ aſpicere cōpellit. et
ſi alicuiꝰ oculus lachrymet ipm tanꝗ̄ degene
rem interficit vel de nido abijcit ⁊ contemnit.
Et hūc pullū quē aquila abijcit. herodius ac
cipit ⁊ nutrit. qꝛ dicit Ambro. in exameron eo
dē ſedulitatis officio quo ꝓprios fetus paſcit

pari ſubminiſtratiōe pullū ab aquila abiectū
ſiue nō agnitū ſuſcipit ⁊ nutrit. Spiritualiť ꝑ
aquilā intellige deū patrē q̄ eſt adeo acuti vi-
ſus ⁊ ꝯtēplatiuꝰ. iux̄ illud pſ. cxij. Quis ſicut
deꝰ nr̄ q̄ i altꝭ hītat. hūilia reſpicit i celo ⁊ i t̄ra
Et aplſ ad heb. iiij. Oia nuda ⁊ apta ſunt ocu-
lis eiꝰ. Hic inq̄ꝫ aq̄la celeſtis deꝰ pr̄ oīpotens
habuit vnū pullū vicꝫ genꝰ hūanū qḋ i Adaꝫ
fuit degener factū. Sꝫ ꝑ ſolē intelligiť patria
celeſtis. huic obiecit deꝰ pr̄ Adā nr̄m ꝓthopla
ſtū vt eā intuereť q2 i eandē de ſtatu bono eēt
trāſferēdꝰ ſi i innocētia ꝑmaneret. vt diť. mgr̄
li. ij. ſniaꝝ. di. xx. ḋ ſta. ſ. bono trāſferendꝰ erat
cū vniūſa poſteritate ſua ad meliorē ⁊ dignio-
rē ſtatū vbi celeſti ⁊ eterno bono. ſ. in celis ſibi
ꝑparato frueret Et ſūt v̄ba Hugo. li. iij. ſum.
c. xiij. Oculi aūt eiꝰ lachrymati ſūt. ꝑ ocl'os in-
telligiť iterioꝝ aſpectꝰ q̄ vidit mulierē ꝑ come-
ſtionē pomi p̄uaricaſſe mādatū dei cui cōpati-
ens p̄uaricatꝰ eſt ⁊ ipē. q2 di. mgr̄ li. ij. di. xxij.
Poſtq̄ꝫ mulier ſeducta māducauit. eiq̄ꝫ dedit
vt ſimul ederet noluit eā ꝯtriſtare Ecce cōpaſ-
ſio q̄ capiť h̄ ꝓ lachrymatiōe quā credebat ſiń
ſuo ſolatio cōtabeſcere. ⁊ a ſe alienatā oino in-
terire. Jō ds̄ pr̄ tanq̄ꝫ degenerē abiecit eū a ni-
do ꝑadiſi. Sil'r negauit ei ingreſſū celi cū oībꝰ
ſuis poſteris. Sꝫ regia auis herodiꝰ. i. xp̄s al-
tiſſimi regi filꝰ vnigenitꝰ ⁊ coeternꝰ. veniēs in
hūc mūdū vidit pullū hūani generis tā miſe-
rabiliť ꝓpter p̄uaricationē ſuā abiectū. ꝓpter
infinitā miſericordiā ſuā ipꝫ reaſſumpſit vt di-
cūt v̄ba themat' p̄libati. h̄ pctōres recipit. in q̄-
bus euāgeliſta duo tāgit. p̄mo pctōꝝ benignā
receptionē ibi. h̄ pctōres reci. ſcd̄o ipoꝝ gratā
recōpēſationem. ibi. ⁊ māducat cū illis. Circa D
qḋ notandū ꝯſuetudo eſt in abbatijs vt cū ali-
q̄s recipi in fratrē debeat. Primo neceſſe ē vt
porrigať deuota ſupplicatio abbati. Scd̄o fit
recipiendi ſtudioſa examinatio Tertio moue-
tur impedimentorū interrogatio. Quarto fit
veſtimentoꝝ mutatio. Quinto cōuiuioꝝ cele-
bratio. Sexto tp̄is ꝓbationis aſſignatio. Se-
ptimo fit voti ꝓmiſſiōis emiſſio ⁊ ratificatio.
Spiritualiť abbatia in qua eſt vnio fratruꝫ et
oia eis cōia nulluſq̄ꝫ defectꝰ eſt btitudo celeſt'
ciuitatis. in q̄ oēs ſūt vnanimes. Iux̄ illḋ pſ.
cxxxij. Ecce q̄ꝫ bnnū ⁊ q̄ꝫ iocūdū habitare fra-
tres i vnū Jn iſta celeſti abbatia ſūt eis oia cō-
munia q2 beatꝰ Johes baptiſta apparēs beato
Augꝰ. vt idē Aug. ſcribit in epl'a ad Cyrilluꝫ
ſibiq̄ꝫ ſic ait. Quilibet ſctōꝝ ita alteriꝰ gaudet
gloria ſicut ſua. qn̄ etiā vellet quiſq̄ꝫ maioꝛ vt
quiſq̄ꝫ minoꝛ eſſet equalis ⁊ pene maioꝛ q2 eiꝰ
gloria ſua eſſet. ita minoꝛ maioris gloria gau-
det ſicuti eā haberet. imo potiꝰ de ſua ſi ꝓbās
eſſet impartireť. Ecce ꝙ celeſtibus fratribus
oia ſunt cōia. ibiq̄ꝫ nullus eſt defectꝰ qḋ patet

ex verbis glorioſi Hiero. qui poſt obitū venit
ad beatū Augꝰ. vt ipē ſcribit in epl'a vbi ſ. Et
dixit ei. Unū Auguſtine noueris ꝙ nemo no-
ſtrū fraudať ſuis deſiderijs. q2 nihil p̄ter deū
aliq̄s noſtrū optat. qm̄ ſꝑ vt deuꝫ volumꝰ ha-
bemus deū nr̄a deſideria ſꝑ veriſſime ſunt ad-
impleta. Jdeo b. Bern̄. in ſuis meditatōnibꝰ
loquens de hac celeſti abbatia dicit ſic. O ciui-
tas celeſtis manſio ſecura patria totū cōtinēs
quod delectat. populus ſine murmure. q̄ꝫ glo-
rioſa dicta ſunt de te ciuitatas dei. Sicut letā-
tium omniū habitatio eſt in te. hec ille. Jn iſta
q̄dem deſiderabili abbatia deus nr̄ eſt abbas.
iux̄ illud Mar. xiiij. ꝙ orabat filꝰ xp̄s i horto
an̄ paſſiōeꝫ ſuā. abba inq̄t pr̄. oia tibi ſūt poſſi-
bilia. transfert calicē hūc a me Sꝫ prioꝛ illiꝰ ab-
batie xp̄s ſummi pr̄is filꝰ eſt. De quo Eccī. j.
Prioꝛ oim. ſ. angeloꝝ creata. i. genita eſt ſapi-
entia. i. xp̄s q̄ eſt ſapia patris. Magiſter aūt
nouitioꝝ in iſta abbatia eſt ſpiritusſanctꝰ q̄ do-
cet oēs illuc veniētes de omnibꝰ ad btitudinē
ꝑtinentia. ſicut em̄ nō oportet ꝙ fratres in ali-
quo ordine oia ſciāt ſed ſolū q̄ ad religionē or-
dinis ꝑtinēt. Sic nec illos in celeſti ordine ne-
ceſſe eſt oia ſcire. ſꝫ ſolū illa q̄ ad ipoꝝ beatitu-
dinē videnť ꝑtinere Nā ⁊ dictū eſt btō Greg.
iiij. dialogo. Quid inq̄t eſt qḋ nō vident beati
qm̄ videntē oia vidēt. q. d. nihil. Jntelligiť ḋ
his q̄ ꝑtinēt ad btitudinē. nō aūt vniuerſaliter
de oībꝰ vt dicūt doc. ſuꝑ. iiij. ſniaꝝ. Quis igi-
tur ad talē abbatiā ſiue clauſtrū nō anhelaret
vbi v̄a cōcordia ⁊ oia cōia nulla deficientia et
oim ſcia. Jdeo dicit btūs Bern̄. in li. medita.
Que nos angit veſania vitioꝝ ſitire abſinthi-
um. hꝰ mḋi ſeq̄ naufragiū. vite labētis pati in-
fortuniū. impie tyrānidis ferre dn̄ium ⁊ n̄ ma-
gis cōuolare ad angeloꝝ ſocietatē. ſctōꝝ ſplen-
dorē. regis potētis honorē. ſuꝑne glorie iocū-
ditatē. Sed ad hec oia q̄s idoneꝰ. ꝓfecto verꝰ
penitens. bonꝰ obediens. amabilis ſociꝰ. fideľ
ſuus. h̄ ille Sꝫ notādū ſi volumꝰ ad hūc ordi- P
nem hꝰ abbatie celeſtis recipi. ncc̄e eſt p̄mo vt
porrigať ad deū pr̄em q̄ eſt abbas illius ordi-
nis deuota ſupplicatio. q2 dicit glo. ſuꝑ illud. j.
Joh. iij. Si coꝛ nr̄m non rep̄hendit nos. q̄cq̄d
a deo petierimus accipiemus ⁊ ſi nō ad volū-
tatem ſemper tamen ad ſalutē. Jdeo b. Aug.
in lib. ſol'. c. xl. petens pro celeſti ordine petiuit
ꝓ venia peccatoꝝ cuꝫ ait. O vtinā cōceſſa mi-
hi peccatoꝝ venia. mox hac carnis ſarcina de-
poſita. in tua gaudia verā requiem habiturus
intrarē ⁊ tue ciuitatis p̄clara atq̄ꝫ ſpecioſa me-
nia coronā vite de manu dn̄i accepturus igre-
derer. et illis ſanctiſſimis choꝛ' itereſſeꝫ. vt cū
beatiſſimis ſpiritibus glorie conditoꝛis aſſiſte-
rem vt et preſentem xp̄i vultū cernerē. ⁊ illud
ſummū ⁊ ineffabile ⁊ incircūſcriptū lumen ſꝑ

aſpicerẽ. Sicq̃ nullo metu mortꝪ affici. ſ ꝺ icor
ruptiõe ꝑpetue glorie letari poſſem ſine fine. h
Aug. Scdo circa recipiendũ i ordine abbacie
fit ſtudioſa examinatio vicꝫ i ſcia. i moribus ꝛ
in fama. Sic etiã q̃ recipi dꝫ in ordine celeſtis
abbacie i his trib⁹ etiã examinat. Primo i ſci
entia. ꝛ h dꝫ eſſe circa tria. vt di. holcõt lec. cix.
Q Prima ſcia dꝫ eſſe circa noticiã noſtroꝝ flagi-
cioꝝ vt illa diſcutiam⁹ ꝛ noſmetipſos paruipẽ
dam⁹ ꝛ nõ ſupbiam⁹. Et argumẽtũ ad cauſã-
dã iſtã noticiã vel ſciam offert nobis ꝯſcia nr̃a
murmurãs ꝛ leſa qͦdamodo de malicia ſuoruꝫ
factoꝝ. vñ ſignant di. hiere. ij. Arguet te ma
litia tua ꝛ auerſio tua increpabit te. ſcito ꝛ vi-
de q̃ malũ ꝛ amaꝝ ẽ dereliqͥſſe te ꝺ ñm deum
tuũ. Sꝫ defectũ h⁹ ſcie multi hñt q̃ꝝ ꝑmi hñt
cõſciam dilatatã q̃ nunq̃ põderãt niſi grauio-
ra pctã q̃ꝝ ꝯſcia ẽ ſicut rete hñs larga forami-
na vbi nõ cõprehendũtur niſi maiores piſces
ſ minores ſp euadũt. tales nõ põderãt ocioſa
iuramẽta. imo nec mẽdacia nec piuria niſi for
te fuerit corã iudice ſup librũ. Mẽdacia nulli
us ſũt momẽti niſi cedãt in defamatiõeꝫ. Fur-
tũ ñ eſt magni põderꝪ de bonis diuitis vel alte
ri⁹ magni hois. ſ tñ ſi fiat ꝺ bonis paupis Et
ſi fit de bonis paupis remordet cõſcientia. ſed
ſi fit de bonis regis vl̕ ciuitatꝪ nõ remordet ſed
dilatãt ꝯſcias ſuas dicẽtes illõ Geñ. xliij. Nõ
eſt in ꝯſcia nr̃a q̃s eã. ſ. pecuniã poſuit i marſu
bijs nr̃is. Scdi hñt ꝯſciaꝫ nimis firmã ꝑ oppo
ſitũ q̃ nõ ſolũ magna pctã ſ etiã pua põderant
pl⁹ iuſte ꝛ nõ ſicut dñt q̃ nõ ſunt pctã iudicant
eſſe pctã. Et hec ꝯſcia freq̃nter a cogitatõe dy
aboli generat q̃ ſic inducit hoies ad ꝑplexita-
tẽ peccãdi ꝛ q̃cq̃d fit ꝯ ꝯſciaꝫ etiã ſi ſit erroneũ
edificat ad gehẽnã. Et hec ẽ infirma ꝯſcia quã
ꝓhibꝫ apl̕s. j. Coꝝ. x. Omne qꝺ in macello ve
nit. i. vendit manducate. ſ. tanq̃ licitũ nihil in
terrogantes ꝯ ſciam. Tertij hñt ꝯſciam ꝑtur-
batã q̃ ꝓpter cõmiſſa deſperãt. ꝯ q̃s Berñ. ſu
per CantꝪ. ſmo. lxj. Quid inq̃t efficati⁹ ad cu-
randũ cõſcientie vulnera. necnõ ad purgãduꝫ
aciem mentis q̃ xp̃i vulnerũ ſedula meditatõ
Et ibidẽ turbabor. ſed nõ ꝑturbabor xp̃i vul-
nerũ dũ recordabor. De iſta ꝯſcientia dr̃ ſap.
xvij. Semꝑ eñ preſumit ſeua ꝑturbata cõſci
entia. q. di. ꝑconcipit ſibi euentura penalia et
crudelia. Quarti habent cõſcientiaꝫ cauteria-
tã hi põderãt parua ꝛ de magnis nihil curant
tales fuerũt phariſei decimantes mentã et ru-
tã ꝛ omne olus ꝛ grauiora legis ꝑtermiſerunt
Mathei. xxiij. ꝛ hi ſunt hypocrite. De quib⁹
ꝓphetauit apl̕s. j. Thimo. iiij. q̃ in nouiſſimiſ
venĩẽt quidã loquẽtes mendacia ꝛ cauteriatã
cõſcientiã habentes. Sed illã conſcientiã ꝺpo
nere debemus. ſi ad ordinẽ celeſtem recipi vo
lumus. Et faciam⁹ ſicut ſcribit Hebreo. x. Ac
cedamus cũ xͦo corde in plenitudine fidei ſcꝫ
omniũ que credit eccleſia auerſo corde a cõſci-
entia mala. Item defectũ huius ſcientie multi
habent qui in reb⁹ mundanis ꝛ in defectibus
aliorũ perpendendis ſunt prudentes ꝛ circa ſe
metipſos negligentes. Sicut oculus omnia vi
det ꝑter ſe. Contra quos dicit Berñ. in princi
pio medi. Multi multa ſciunt ꝛ ſeipſos neſci
unt. alios inſpiciũt. ꝛ ſeipſos deſerũt. Ideo ſi-
gnanter dicit apl̕s. j. Theſſal̕. iiij. Sciat vnuſ- R
quiſq̃ vas ſuũ. i. cõſcientiã ſuã aut corpus ſu-
um poſſidere in ſanctificatõe ꝛ honore. Scda
ſcientia debet eſſe circa noticiã beneficioꝝ que
reportauimus. inter que ꝑcipuũ eſt redemptõ
quã recepimus ꝑ paſſionẽ xp̃i. in qua xp̃s fec̃
nobis vnũ demõſtratiuũ argumentũ ſue dile-
ctionis maxime qñ ꝓ nobis mori voluit vehe
mentiſſimo dolore in ligno crucis Tria aũt re
quirunt ad demõſtrationẽ. ſicut docet. j. Po
ſterioꝝ Subiectũ paſſio ꝛ diffinitio que fit me
diũ ad ꝯcludendũ ꝓpriã paſſionẽ de aliq̃ ſub-
iecto. Subiectũ aũt iſti⁹ demõſtratiõis fuit fi-
lius dei qui lꝫ equalis eſſet pr̃i ſm diuinitatẽ.
multipliciter tñ ſeipm exinaniuit ꝛ ſe ſubiecit
fact⁹ obediẽs vſq̃ ad mortẽ. ad Philip. ij. iõ
j. Thoꝝ. xv. Filius inq̃t erat ſubiectus ei q̃ ſb
iecit ei oia Paſſio aũt cõcluſa ad hoc ſubiectũ
fuit paſſio mortis. Iuxta illud Heb. ij. Vide-
mus ihm ꝓpter paſſionem mortis dotatũ. me
diũ ad cõcludendũ hanc paſſionẽ de hoc ſub-
iecto fuit diffinitio ſubiecti. i. ꝑordinatio ipſi⁹
filij qui tradidit ſemetipm ꝓ nobis vna cũ pa-
tre ꝛ ſanctoſpiritu Luc. xxij. Filius qnidẽ ho
minis ſicut diffinitũ eſt vadit. hec fuit diffini-
tio ꝑfecta ꝓ nobis in figura crucis cauſans in
nobis tãtã ſciam vt in cõpatiõe illi⁹ oĩs alia
ſcia cõtẽnat. vñ Paul⁹. j. Coꝝ. ij. Nõ me eniꝫ
iudicaui aliq̃d ſcire inter vos niſi xp̃m ihm et
hũc crucifixũ. Tertia ſcia eſt circa noticiã ſup-
plicioꝝ que meruim⁹. ꝛ hãc habem⁹ ꝑ demon
ſtrationẽ penarũ infernaliũ que ſunt diuerſis
patrib⁹ reuelate. Et in verſibus duob⁹ tãgũ-
tur. Sitis et eſuries ſimul ignis fetor ꝛ horror
Tenebre deſperant vincti vermes ve roden-
tes. Et ꝺ iſta ſcia di. pſ̃. ix. Cõuertãt peccato-
res in infernũ oĩs gẽtes q̃ obliuiſcunt deum
Et cito poſt Vt ſciant gẽtes qm̃ hoies ſunt. i.
mortales. ꝛ puniendi ſi delinquãt Quarta ſci
entia põt ſupaddi q̃ eſt circa fidẽ quam in bap
tiſmo ꝓmiſimus ꝛ hãc ſi habuerim⁹ in celũ ra
piemur. ſicut patet de Petro Math. xvj. aq̃
q̃ſiuit xp̃s. quẽ dicunt hoies eſſe filiũ hoĩs rñ
dit recte credẽs. Tu es xp̃s filius ꝺi viui. Et
hac fide ſtatim receptus eſt cũ ei dictũ fuit. Ti
bi dabo claues regni celorum. Si ḡ has q̃tu-
or ſcias habuerimus i celeſtem ordiem recipi
digni erimus. Secundo examinatur in mori- S

bus.niſi eñ qs eſſet ꝯuerſatõis honeſte lꝫ eẽt
cõpetẽtis litterature de facili nõ recipeř ad oꝛ
dinẽ. Sic q dꝫ recipi ad oꝛdinẽ celi. dꝫ eſſe cõ=
uerſatiõis bone tã corã deo q̃ꝫ corã hoib⁹. Ju
xta illud.ij.Corinth.viij. Prouidem⁹ bõa nõ
ſolũ corã deo. ſ etiã corã oib⁹ hoib⁹. Jdeꝫ ad
Gall.vj.Si ſpũ viuim⁹ ſpũ ⁊ ambulem⁹.q.d.
ad inſtinctũ ſpũſſcti ꝯuerſatonẽ ſanctã ⁊ bonã
ſctoꝝ imitari debem⁹. Juxta illud.imitatoꝛes
mei eſtote ſic ⁊ ego xp̄i.j.Coꝛ.xj. Jõ di.Gre.
in moraľ.xv.q boni i hac vita ſctoꝝ patꝝ p̄ce
dẽtiũ exẽplis paſcũť qb⁹ refici debem⁹ donec
p̄ñti moꝛtalitatl vmbras trãſeam⁹.vt ſic ſp ho
neſte ambulem⁹ Quã honeſtatẽ qlibꝫ in ꝯuer
ſatione exterioꝛi rep̄ñtat. nõ eñ ſufficit bonaꝫ
vitã i occulto hr̃e.niſi etiã qſqꝫ ſtudeat ſe exẽ/
plarẽ exteri⁹ exhibere. vt di.Greg. Juxta illð
Luceat lux vr̃a corã hoib⁹ Math.v. Nõ ver
bũ tractãs hugo i de clauſtro aie. Hoc inqt fit
cũ apparet miſcðia i affectu. benignitas in vul
tu.humilitas in habitu.modeſtia i cohabitati
one.patiã i tribulatiõe. Jdcirco oia honeſte fi
ant in vob.j.Coꝛ.xiiij. Quia pl⁹ facit famo=
ſum moꝛũ nobilitas q̃ꝫ generi dignitas. vt dič
Greg⁹.di.xl.Nos. Tñ merito qlibꝫ pl⁹ debꝫ
gaudere ð moꝛum nobilitate q̃ꝫ ð generis ſeu
locoꝛum dignitate. Et plus dolere de coꝛru=
ptione moꝝ q̃ꝫ dignitatum. Nam multum di=
ſtãt dãna moꝝ a dãnis tp̄aliũ rez cũ illa extra
nos ſint.illa ṽo i nob.vt dicit Greg. Et poni=
C tur.vj.q.j.c.ſunt plurimi.§.vez. Tertio q pe
tit recipi ad oꝛdinẽ examinať in fama.qꝛ dicit
b.Aug.in ſ.de cõi vita clericoꝝ. Et poniť.xij
q.j.Nolo. Propť nos ſcia nr̃a nccia eſt.bona
aũt fama ꝑpter alios. Jõ hoies infames nõ ð
facili recipiunť.ita a ſiti recipiẽd⁹ ad abbaciã
celeſtẽ dꝫ hr̃e famã bonã.hãc aũt fač hũilitas
qꝛ multũ redolet i ꝯſpectu dei. Jux illð Cãt.
Cũ eſſet rex in accubitu ſuo nardus.i.humili=
tas mea dedit odoꝛẽ ſuũ. Et qꝛ bñ redolet hu
militas añ deũ.de facili recipiť humilis in ce=
lum.iux illud Prouẽ.xxix. Humilẽ ſpũ ſuſci
piet gloꝛia. Tertiũ qð ꝯſiderãdũ eſt circa oꝛdi
nis ingreſſum eſt impedimẽtoꝝ interrogatõ q
rũ ſunt qnqꝫ vt s̃.dñica p̄ce.ſ.ij.E.F. Et qui
habuerit aliqð iſtoꝝ impedimentoꝝ nõ de fa=
cili recipiť. Sed xp̄us nullũ refutat recipe ad
ſuum oꝛdinẽ ſi p pniam verã ad ip̄m accedat.
Quia dicit Joh.vj. Omne qð venit ad me nõ
eijciã foras. Et in ſignũ q oẽs benigne recipit
dicit Hiere.iij. Reuertere ad me ⁊ ego recipi=
am te. Jpe eñ manumittit ſuos ſuos ⁊ abſol
uit debitis obligatos.⁊ curauit infirmos. De
primo ad Gall.iiij. Fratres nõ ſumus ancille
filij.i.ſupbie.auaricie ⁊ luxurie ⁊c.quarũ qli=
bet facit ſeruire nos peccatis.ſed libere.i.mili
tantis eccleſie qua libertate xp̄s nos redemit

ſeu liberauit. Et poſtq̃ꝫ eos manumiſit ipſos
benigne recepit. Hoc figuratũ eſt.j.Reg.xxx
de Dauid q ſeruũ amalechite quẽ in via inue
nit benigne recepit ⁊ iurauit ei q nõ traderet
eum in manus dñi ſui ⁊ refecit eũ.qꝛ nõ come=
dit in tribus diebus. Moꝛaliter p triduum ſi D
gnificať pnia que habet tres ptes.ſ.cõtritõnẽ
ꝯfeſſionẽ et ſatiſfactionẽ.poſt qð triduũ ſuſci=
pit quẽlibꝫ hoieꝫ verus Dauid xp̄s ⁊ iurat ei
q nõ tradat eũ in manus amalechite q interp̄
tatur popul⁹ ſanguinẽ lingẽs vel gens brutaľ
⁊ ſignificat dyabolũ cui ſuiuit p̄us p peccatũ
⁊ reficit eũ pane ſui venerabiľ ſacramẽti. ⁊ de=
mũ recipit eũ in oꝛdinẽ celeſtis paradiſi De ſe
cũdo hr̃ Luč.vij.de duob⁹ debitoꝛib⁹ q erant
xp̄o obligati ⁊ cũ nõ haberẽt vñ redderẽt do=
nauit vtriſqꝫ ⁊ nõ ſolũ ſoluit a debitl.ſed etiaꝫ
in ſuam ſocietatem recepit. Sicut figuratũ eſt
.j.Regũ.xxij. vbi legiť q venerũt ad Dauid
omnes qui erãt in anguſtia cõſtituti ⁊ oppreſ
ſi ere alieno ⁊ amaro aio ⁊ factus eſt eorũ p̄n=
ceps. De tertio legiť Luč.iiij. Cum ſol occu/
buiſſet oẽs q habebãt infirmos varijs languo
ribus ducebãt illos ad ihm. Jlle ſingulis ma=
nus imponẽs curabat eos. Legiť etiã.j.Re.
xxx.de Dauid q ſignificat xp̄um q infirmos q
eũ ſeq nõ poterant.ſed laſſi ſubſiſterant quos
reſidere iuſſerat i toꝛrente beſoꝛ.⁊ pacifice ſal=
uauit ⁊ eos ad equalẽ poꝛtõem de ſpolijs rece
pit dicens. Equa eñ erit ps deſcendentl ad p̄
liũ ⁊ remanẽtis ad ſarcinas. Quartũ eſt veſti
mentoꝝ mutatio.ſicut eñ volentẽ intrare oꝛ=
dinem optet ſeculares veſtes deponere.⁊ reli
gioſas induere. Sic volens ingredi oꝛdĩes an
geloꝝ debet deponere veſtes vitioꝛum. Tres E
ergo ſunt ſtatus hoim.vt habeť de ſum.tri.et
fide catho.c.firmiter.q perueniunt ad eternaꝫ
btitudinem ſeu merentur puenire. Prim⁹ ſta
tus eſt virginuꝫ in quo dñt eſſe ſacerdotes.ex
q eñ exiſtunt angeli dñi exercituũ Malach.
ij. Jdeo dñt eſſe vt angeli puri vt ṽgines vt q
libet poſſit dicere cũ Job.xxxiij. Mund⁹ ſuꝫ
ego.ſ.a vitio carnis ⁊ abſqꝫ delicto.i.peccato
omiſſionis. Sed heu timendũ eſt q vix inter
mille vn⁹ ad ſacerdotiũ accedit ṽgo. Ex q to=
tus mũd⁹ i maligno poſit⁹ eſt.j.Joh.v. Ut q
i ſacerdotio ſaluenť debẽt deponere deturpa=
tã veſtẽ luxurie ⁊ induere veſtem pnie. Quia
dič Holč.ſup li.Sap.lec.cciiij. Primũ veſti=
mentũ vel oꝛnamentũ quo ſe veſtire debet p=
ſona eccleſiaſtica eſt pudoꝛ continentie vt to=
tum coꝛpus a motibus petulãtie laſciuie ⁊ iſo
lentie cõpeſcať. Scðm quo dñt ſe induere eſt
rõnale ſcie. Jn iſto ratõnali ſcribebať doctri=
na ⁊ veritas.qꝛ omnis intentio clerici debꝫ eſ
ſe principalis vt poſſit vera addiſcere et vera
docere. Jn vitaſpa.ſic dixit palladius abbas

ꝙ aīa ſꝫm volūtatē xp̄i ꝯuerſans aut fidelit̄ in
q̄rit q̄ neſcit aut manifeſte nouit q̄ nouit. Si āt
vtrūqꝫ cū poſſit nō vult facere inſanie morbo
laborat. initiū em̄ recedēdi a deo faſtidiū doc
ctrine ē cū n̄ appetit illud qđ aīa ſꝑ eſurit q̄ deū
diligit. De iſto ornamēto dr̄ Eccī. xxj. Orna-
mētū aureū prudētis doctrina. Tertiū ornam̄
tuꝫ q̄ ſe dꝫ induē ꝑſona eccl'iaſtica ē dyadema
charitatꝭ. Eſt em̄ dyadema ſignū regale ⁊ cer
te ſola charitas diuidit int̄ filios ꝑditiōis ⁊ fi-
lios regni ſꝫm Aug⁹. vn̄ heſter. vj. dr̄ i figura.
hō quē rex honorare cupit dꝫ indui veſtib⁹ re
gijs. ⁊ poni in eq̄ q̄ ē đ ſella regꝭ. ⁊ accipe r̄gni
dyadeda ſuꝑ caput ei⁹. Veſtes nr̄i regꝭ. ſ. xp̄i
fuerūt ꝟtutes q̄s ēt ph̄s vocat habit⁹. Equꝰ
đ ſella regꝭ fuit crux. dyadema regni fuit chari
tas. ⁊ ꝑ h̄ tria nos honorabiles facim⁹ apđ de
f um ⁊ hoīes. ꝟtutib⁹ pnia ⁊ charitate. Scđus
ſtat⁹ ꝯtinētiū eſt viduaꝝ q̄ dn̄t deponē veſtes
varij colorꝭ. ſ. dlitiaꝝ. Nā. j. Thi. v. dr̄ đ vidu
is. Nā q̄ i delitijs viuēs ē. ſ. mollit̄ ſe veſtiēdo
⁊ iacēdo mortua ē. i. ꝓpīq̄ morti ſpūali. ⁊ dn̄t
īduere veſtes nigras hūilitatꝭ i q̄b⁹ multū pla
cēt deo. Nā iſte ſūt veſtes q̄b⁹ intrat̄ i regnuꝫ
celoꝝ. Job. xxij. Qui hūiliat⁹ fuerit erit i glīa
Et Math. xviij. Niſi efficiamini ſic̄ ꝑuuli nō
intrabitꝭ i regnū celoꝝ. Terti⁹ ſtat⁹ ē ꝯiugato
rū ⁊ hi dn̄t induere veſtē ꝯſutilē charitatꝭ. Nā
dꝫ vir diligere vxorē ⁊ vxor viꝝ ne aliqn̄ veſtꝭ
charitatꝭ deſerat̄. qꝫ dr̄ Eccī. xxv. In trib⁹ bn̄
placitū ē ſpūi meo q̄ ſūt ꝓbata corā deo ⁊ hoī-
bus. ꝯcordia fratrū. amor ꝓximoꝝ. vir ⁊ mu-
lier bn̄ ꝯſentiētes. Quītū ē ꝯuiuioꝝ celebratō
Solet em̄ nouiti⁹ i ingreſſu ſuo ſi hꝫ fratribuſ
ſuis facere vnū ꝯuiuiū vl' abbas. Spūalr̄ fra-
tres nr̄i ſūt angeli q̄b⁹ ꝯuiuiū facim⁹. ſ. gaudij
cū pniam facim⁹. qꝫ gaudiū ē angelis ſuꝑ vno
pctōꝛe pniam agente. vel abbas vicꝫ pr̄ celeſtꝭ
facit cōuiuiū nouitijs penitētib⁹. ſic̄ figuratuꝫ
hr̄ Lu. xv. đ pr̄e q̄ filio ſuo ad ſe reūtenti. poſt
benignā receptionē fecit ꝯuiuiū dicēs ſuis ſu
is. Adducite vitulū ſaginatū. ⁊ occidite vt mā
ducem⁹ ⁊ epulemur. vbi ꝑ vitulū ſaginatū in
telligit̄ xp̄s q̄ dr̄ vitul⁹ ꝓpter naturā paſſibilē
⁊ ſaginat⁹ ꝓpter gratiaꝝ plenitudinē. De iſto
ḡ vitulo a iudeis occiſo ⁊ i cruce immolato. fa
cit pat̄ celeſtis cōuiuiū pctōꝛi quē ꝑ pniam r̄ce
pit. Sextū eſt tp̄is ꝓbatōis aſſignatio. Nā aſ
ſignat̄ oī nouitio ann⁹ vn⁹ ad ꝓbandū ordis
g auſteritatē. Moraliter annus iſte nobis aſſi-
gnatus eſt annus placabilis ⁊ gratioſus tota
vita pn̄s in qua pōt q̄libet eligere bonū vl' ma
lū. Nā dr̄ Eccī. xv. Ante hoīeꝫ vita. ſ. gratie ⁊
mors. ſ. culpe bonū vicꝫ meritoꝝ qđ voluerit
dabit̄ illi. In iſto anno ꝓbant̄ oīs qui debēt
recipi ad ordinē celeſtē. Iuxta illud Sap. iij.
Tanqꝫ aurū in fornace ꝓbauit electos domi-
nus. ⁊ quaſi holocauſti hoſtiam accipit illos.
Septimū eſt voti ꝓfeſſionis emiſſio ⁊ ratifica
tio. qꝫ oīs q̄ recipit̄ ad ordineꝫ celeſtē ꝓfitebit̄
regulā amoris dicēs cū btō Aug. li. ſoli. c. xlij.
Diligā te deū meum ex toto corde meo totiſqꝫ
medullis p̄cordioꝝ meoꝝ hn̄s te in corde meo
⁊ in ore p̄ oculis meis ſemꝑ ⁊ vbiqꝫ ita vt nul-
lus i me adulterinis amorib⁹ pateat loc⁹. poſt
hanc amoris ꝓfeſſionē dabit̄ vnicuiqꝫ locus
eterne fruitionis vt edat ſuꝑ menſam dei. Lu
ce. xxij. Ego diſpono vobis. ſ. ſꝫm exigentiam
meritoꝝ vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ menſam meā
in regno meo. qꝫ legit̄ Gen̄. xliij. Sederūt co-
rā Joſeph primogenit⁹ iuxta p̄mogenita ſua.
⁊ minimus iuxta etatē ſuā. Vltimo aſſignabi-
tur ſibi loc⁹ i choro āgeloꝝ. nā q̄libꝫ ſꝫm ꝙ ma
gis vel min⁹ hꝫ meritū ſortiet̄ apud ſummos
angelos medios vel infimos locū vbi deū lau
dat ſine fine. dicēs cū pſ. Adiutor me⁹ ti. pſal.
qꝫ deus ſuſceptor meus es. Pſ. lviij.

De eadē dñica. Sermo quartus.

Gaudiū eſt ange A
lꝭ ſuꝑ vno pctōꝛe pniam agēte Lu
ce. xv. Ad experientiā videm⁹. ꝙ celū
aliqn̄ ꝓfert ſtellas triſtes vt galaxiam palladi
am aut cometā peſti hominis quaſi cōdolens
Et etiā ꝓfert ſtellas claras ⁊ lucidas letie q̄ſi
congaudens. Nam in aduentu peſtilentie ce-
lum triſtia profert ſigna vel ſtellas iam dictas
quibus grandis peſtilentia dinoſcit̄ mūdanis
regionibus p̄uentura. Ideo dicit Hugo. i dy
aſco. li. iiij. Celuꝫ ſemꝑ in ſe ꝓfert indicia atqꝫ
ſigna peſtilentie in mundanis vtpote acſi in-
ſtar hominis peſti ꝯdoleat miſerieqꝫ humane
Spiritualiter ꝑ celū intelligitur celū ſuꝑnoꝝ
ciuiū. De quib⁹ in pſ. xviij. Celi enarrāt glo-
riaꝫ dei. illud inquā celū ciuiū celeſtiū profert
in ſe ſtellas. i. angelos ſanctos qui condolent
peſti noſtre. i. peccatis. que ſunt peſtes anime
noſtre. ⁊ de ſerenitate nr̄e ꝯſcie que fac̄ eos le-
tos gaudēt ⁊ letant̄. Et hoc teſtat̄ beatus Au
guſti. li. ſoli. c. xxvj. Quotiens inq̄t bn̄ agim⁹
gaudent angeli. triſtant̄ demones. Quotiens
em̄ a bono deuiamus dyabolū letificamus. et
angelos ſuo gaudio defraudam⁹. De hoc le-
gitur in vitaſpatrū li. ij. c. lvij. ꝙ abbas paul⁹
quodā die vidit homines clara facie ad eccle-
ſiam. ⁊ leto animo ingredientes ⁊ angelos ip-
ſorum cum ipſis gaudentes. vnum tamē vidit
nigerrima facie ad modū ethiopis et demōes
inde gaudentes. et miſſo in naribus freno euꝫ
trahentes et angelū eius a longe ſequentē tri-
ſtem. cum autem omnes exirent de eccleſia vi
dit et illum clara facie egredi ⁊ demones a lon
ge abominantes eum. ſanctumqꝫ angelū eius
hilarē ⁊ gaudentē. nā iſte q̄uis fornicator fue

rat tñ ad vba p̄dicatoris q̄ ait. lauamini τ mũ
di eſtote. cõuerſus fuit τ penitẽtiã egerat. ido
angelis gaudiũ fecerat. iuxta illud verbũ alle
gatũ. gaudiũ erit angelis ſup τc̃. In quo tria
tangunt̃. primo gaudentiũ ſtat⁹ τ cõditio. ibi
angelis dei. ſcd̓o qualitas gaudij τ diſcretio.
ibi. gaudium. tertio gaudendi cauſa et ratio.
ibi. ſup vno peccatore. vt ſic dicat̃. angelis di
B erit gaudiũ. Ubi nota Aug. de miraculis ſa=
cre ſcripture dicit. Qui p penitẽtiam peccata
diluit angelice felicitatis cõſors ineternũ erit.
hinc eſt q̇ ſup cõuerſionẽ peccatoris velut de
ſuo ꝯſorte angeli i celo gaudere dicunt̃. Nam
nos vt dicit Orige. angelis in celis occaſionẽ
gaudij p̄bemus cũ ſup t̃rã ambulantes cõuſa
tionẽ habem⁹ i. celis. Vñ ãgeli ſũt q̃druplices
ꝯſubſtãtiales deitat̄. intellectual̄ mobilitatis
ſacerdotal̄ dignitat̄. τ mentalis puritat̄. Pri
mus ḡ angelus eſt xp̄s q̄ cõſubſtãtialis deita=
tis eſt cũ patre. ſicut canit̃ in ſimbolo niceno.
Genitũ nõ factũ ꝯſubſtãtialẽ p̄ri. i. vni⁹ ſb̄ſtã
tie ſeu eſſentie. τ hoc eſt ꝯtra Arrianũ qui ait.
q̇ nõ ſit vna cũ patre natura. H eſt angel⁹ mag
ni ꝯſilij Eſaie. ix. Ip̄e em̃ xp̄s media in trini=
tate pſona velut angel⁹ miſſus eſt de ſinu pa=
tris in vterũ matris vt nobis cõſilia pfectõis
daret. τ doctrinã noui teſti nunciaret De quo
p̄dixit Malach. iij. Stati veniet ad tẽplũ ſan
ctũ ſuũ dñator quẽ vos queritis. τ angel⁹ teſti
quẽ vos vultis. Iſte angel⁹ gaudet ſup ꝯuer
ſione pctõris ꝓpter duo. Primo q: ꝓpter pe=
nitentiã ira ſua placat̃. Añ peccat hõ de⁹ odit
eũ. Iuxta illud Ecci. xij. Altiſſim⁹ odio habꝫ
pctõres. Cũ aũt p pniam ꝯuertit̃ miſeret̃ ei. τ
placat̃. iõ ſubdit̃ Ecci. xij. Et miſertus eſt pe=
nitentib⁹. hꝫ em̃ dñs ſe ad modũ hois q̄ cũ ira
tus eſt turbat̃. τ cũ placabit̃ letat̃. iõ dic̄ Hie=
re. xviij. Si pniam egerit gens iſta a malo ſuo
ago τ ego penitentiã ſup malo qd̓ cogitaui vt
facerem eis. Scd̓o gaudet xp̄s de pctõre peni
tente. q: preciũ ſanguinis ſui in eo nõ fruſtrat̃
De h gaudio dr̄ Prouerb. xxiij. Exultat gau
dio p̄r iuſti. Pat nr̄ xp̄s eſt q̄ nos genuit ſan=
guine ſuo τ pturiuit in dolore τ pauptate cru
cis. Deh Aug. in quodã ſer. multos filios d̓s
fec. vnic⁹ dei fili⁹ emit ſibi multos fratres ſan
guine ſuo. ꝓbauit reprobatos. redemit vendi
tos. honorauit iniuriatos. viuificauit occiſos
Hec ille. ergo ne ſua emptio fruſtraret̃ in nob
aſſumamus crucẽ pnie. vt ip̄e de nobis poſſit
gaudere. quia dicit Orige. ſup lib. numerorũ.
omel̃. xxiij. puto q̇ ſup ſingulos fideles q̄ con
uertuntur ad deuꝫ τ in fide ꝓficiunt feſtiuitas
gaudioſa dei orit̃. letificat eũ qui fuerat impu
dicus vt ſic ſit caſtus. Qui erat iniuſtus iuſti=
C ciam colit. agit feſtũ. Hec Orige. Eſt eniꝫ tm̃
gaudiũ xp̄o de cõuerſione peccatoꝝ q̇ ſi ñ ſuf
ficeret ſua paſſio. rurſus mori et pati parat⁹ eſ=
ſet. Ad hoc eſt exemplũ quod ſcribit Dioniſi.
in ep̄la ad demophilũ. q̇ cũ q̄dã infidelis quẽ=
dã fidelẽ a fide ꝯuertiſſet. Carpus q̄dã vir ma
gne ſctitatis. adeo hoc moleſte ferebat vt vtꝝ
q̇ igni cõburi deum rogaret. Cui circa noctis
mediũ apparuit chriſtus in aere cũ multitudi/
ne angelorũ. In terra v̓o apparuit fornax cuꝫ
ſerpentibus incenſa ad quaꝫ trahebantur illi
duo homines. Carpo ergo petenti magno de
ſiderio vt mitterent̃ in fornacem τ moleſte fe=
rebat dilationẽ. Ecce chriſtus miſertus deſcẽ
debat a ſolio in terraꝫ τ extẽſis manibus illos
eripiens eleuataq̄ꝫ manu dixit. Carpo iteruꝫ
pcute me lancea parat⁹ ſum rurſus pati τ mo
ri pro hominibus ſaluandis. Item q̇ chriſtus
gaudet d̓ conuerſione peccatoris τ eius ſalua=
tione pꝫ de duobus in pabolis hodierni euã=
gelij de oue pdita et inuenta τ de dragma Nã
prima parabola eſt iſta. Quis ex vobis homo
qui habet centũ oues. τ ſi perdiderit vnam ex
illis nonne dimittit nonaginta nouẽ in deſerto
τ vadit ad illã que perierat donec inueniet il=
lam: τ cũ inuenerit eaꝫ imponit ſup humeros
ſuos gaudens et veniẽs domũ conuocat ami
cos τ vicinos dicens. cõgratulamini mihi. q:
inueni ouẽ meã que perierat. Iſta pabola re=
cte chriſtũ reſpicit qui eſt homo ex nobis. τ ca
ro ex carne noſtra quia ſm pſ̃. lxxxvj. Homo
natus eſt in ea. ſ. virgine maria cuius centeſi=
ma ouis eſt humana natura. q: numerus cen=
tenarius eſt numer⁹ pfectus deſignans pfecti
onẽ humane nature. hãc ouẽ pdidit quãdo eã
dyabolus pomi fractiõe decepit Sed hoc itel
lige principaliter de Eua quã ſeduxit dyabo=
lus vt crederet verũ eſſe qd̓ dixit. Eritis ſicut
dij. Geñ. iij. Sed Adã nõ credidit. ſed d̓ peni=
tentia τ dei miſericordia cogitauit. tamẽ vxo=
ri morem. i. voluntatem gerens eius pſuaſio=
ni cõſenſit nolens eã cõtriſtari τ a ſe alienataꝫ
relinquere ne periret. arbitratus eſt illud veni
ale τ nõ mortale delictũ. vt dicit magiſter lib.
ij. di. xxij. Et ponit ibideꝫ dictũ ap̄li. j. Timo.
ij. Adã nõ eſt ſeduct⁹. Et ponit q̇ vtrūq̄ꝫ ita ac=
cipi poteſt vt intelligatur nõ eſt ſeductus pri=
or vicꝫ vel in eo in quo mulier vt. ſ. crederet il
lud eſſe verũ. eritis ſicut dij. ſed putauit vtrũ=
q̄ꝫ poſſe fieri vt τ vxori morẽ gereret τ p peni=
tentiã veniã haberet. Hec ille. Et q: hec cente
ſima ouis perijt. idcirco chriſtus reliquit no=
uem choros angeloꝝ in celo qd̓ ſignificat̃ per
deſertũ. i. derelictũ erat ab angelis apoſtat̄ et
venit in mundũ p ſuã bñdictã natiuitatẽ. τ di=
ligenter queſiuit ſua p̄dicatione donec inueit
quã cũ inueniſſet in humeris ſuis poſuit gau=
dens quãdo peccata nr̄a in corpore ſuo porta=
uit. j. Pe. ij. Nã ſm naturã diuinã τ ſimilr̄ in

natura humana ꝗ̄tū ad ptē anime ſupiorem
que eſt intellectiua in qua xp̄s ab inſtanti ſue
conceptionis fuit cōprehēſor ſummo gaudio
fruebaꝭ. ideo diciꝭ. accepit eaꝫ in humeris ſu-
is gaudēs. licet ad ptē anime inferiorē que dr̄
ſenſitiua id eſt in organo corpali ĩ qua fuit vi-
tator triſtareꝭ Math. xxvj. Triſtis eſt aĩa
mea vſq ad mortē. Jdeo Aug⁹. li. v. in pſona
xp̄i dicit ↄtra hereſes. Te cum eſſes inimicus
patri meo recōciliaui. cū eſſes longe ego inue
ni te vt redimerē te. Cumq inter montes et ſil
uas errareſ. queſiui te. humeris meis portaui
te patri meo r̄ddidi te. laboraui ſudaui caput
meū ſpinis apoſui. manus meas clauo adieci
lancea latus meū aperui. totis vt ita dicā iniu
rijs ⁊ aſperitatibus laceratus ſum. ſanguineꝫ
meū fudi. animā meā poſui vt ↄiungerē te mi
hi. ⁊ tu diuideris a me. Scd̄a parabola eſt q̄ñ
mulier habēs dragmas. x. ⁊c̄. i. nouē ordines
angeloꝝ ⁊ humanā naturā q̄ erat decima dra-
gma. Nā dragma eſt nūmus viſualis hn̄s ima
ginē imperatoris. ⁊ ſignificat humanam natu
ram ad imaginē dei factā. iuxta illud Auguſ.
Feciſti me dn̄e ad imaginē ⁊ ſimilitudinē tuā
feciſti nos nūmum tuū. mitte radiū ſapientie
vt expellat tenebras noſtras ⁊ effulgeat in no-
bis imago tua. Hāc etiā dragmā diuina ſapiē
tia pdidit. q̄ñ Adā prim⁹ parens de paradiſo
expulſus fuit. ſed eū reinuenit cū naturaꝫ hu-
manā aſſumpſit ⁊ angelicas ptātes ad cōgra-
tulandū ſibi inuitauit. Scd̄i angeli ſunt intel-
lectualis mobilitatis. De quib⁹ ĩ pſ̄. ciij. qui
facis angelos ſuos ſpūs. Nō x̄bū tranctans
Damaſce. li. ij. c. iij. Angel⁹ inq̄t eſt ſubſtātia
intellectualis ſp mobilis arbitrio libera incor
porea. deo miniſtrās. immortalitatē ſuſcipiēs
gratia nō natura. Et hi angeli gaudent de pe-
nitentia peccatoris ꝓpter tria. Primo q2 vi-
dēt ſue cuſtodie tam glorioſum fructuꝫ Nam
Orige. ſup li. numeroꝝ tractās illud verbum
Math. xviij. Angeli eoꝝ ſemp vident facieꝫ
patris mei qui eſt in celis. Adeſt em̄ vnicuiq
noſtrū ⁊ minimis qui ſunt in eccl̄ia dei angel⁹
bonus. angel⁹ dn̄i qui regat. q̄ moueat qui gu
bernat. qui ꝓ peccatis noſtris corrigendis. et
miſerationib⁹ expoſcēdis. quotidie videat fa
ciem patris qui in celis ē. hec Origenes. Igi-
tur q̄ñcunq hō ↄuertiꝭ ad bonum ⁊ recedit a
malo p penitētiā tunc angeli gaudēt. Sic etiā
ecōuerſo q̄ñ hō peccat dolēt eodeꝫ mō quo do
lor cadit in angelū. de hoc dicit Orig. ſup lib.
numeroꝝ. omel. xxiij. Sicut inq̄t boni act⁹ no
ſtri ⁊ vĩtutū ꝓfectus gaudiū deo ⁊ angelis gi-
gnūt. ita vereor ne mala ↄuerſatō nr̄a nō ſolū
terris ſed ⁊ celo lamentatōes inducat ⁊ luctuſ
Et ad h̄ ꝓbandū inducit illud Gen̄. vj. Peni
tet me feciſſe hoiem. et plura alia ſcripture ſa-

cre loca ſubdens. hec inq̄t oīa in quibus luge-
re vel gaudere vel odire vel letari dr̄ de⁹ tro-
pologico ⁊ humano more accipiēda ſunt. Ali
ena quippe eſt diuina natura ab omni alienati
onis affectu. In illo ſemp beatitudinis apice
immobilis ⁊ incōcuſſa pſeuerans. Hec Orig.
ꝙ em̄ ſancti angeli letanꝭ de opibus noſtri bo
nis. ⁊ triſtanꝭ d̄ malis. patuit ſ. in arenga. Et
in exēplo qd̄ hr̄ in vitaſpa. li. ij. c. xxxij Fuit q̄
dā magnus de iſtis ſenioribus qui talē habu-
it gratiā vt videre poſſet qd̄ alij nō videbant.
vidit em̄ aliq̄ñ plures ſedentes fratres ſimul-
q loquentes de ſcripturis ſanctis que ad ſalu
tē ptinent animaꝝ. cumq hoc facerent ſtabāt
circa eos ſancti angeli letantes ⁊ delectabanꝭ
de eloquijs dei. cū aūt verba ocioſa colloque-
renꝭ tūc angeli indignātes recedebāt ⁊ venie
bāt porci ſordidiſſimi voluētes ſe iter eoſ. De
mones em̄ in ſpecie porcoꝝ delectabanꝭ vani
loquio eoꝝ. Scd̄o gaudent angeli illi de con-
uerſione pctōris eo ꝙ vident ex eoꝝ pfectu ad
impleri ruinā ⁊ numerū eoꝝ. q2 dicit mgr̄ lib.
ij. di. ix. In hoibus reſtaurabiꝭ qd̄ in angelis
lapſum eſt. Et addit q2 ſm̄ numerū eorū q̄ p-
māſerīt hoies ad beatitudinē admittūꝭ. q2 ſcri
ptū eſt Deuꝭ. xxxij. Statuit terminos populo
rū. i. ſaluandorū iuxta numerū angelorū dei.
vbi trāſlatō nr̄a hꝫ iux̄ numerū filioꝝ dei. i. an
gelorū. q2 ⁊ angeli ſunt filij d̄i dicti Job. j. vbi
dr̄. quadā die cū veniſſent filij dei vt ſiſterent
corā dn̄o. vbi glo. exponit. i. ſancti angeli mi-
niſtri ad p̄ñtandū corā deo merita hominū. i.
filioꝝ dei ⁊ angeloꝝ. ⁊ addit mgr̄. tn̄ a q̄buſdā
putaꝭ ꝙ hoies reparanꝭ iux̄ numerū angeloꝝ
q̄ ceciderūt. vt illa celeſtis ciuitas nec ſuorum
numero ciuiū priueꝭ. nec maiori copia regnet
Et illius opinionis eſt Aug⁹. in Enchiridion
c. xxiiij. Si g̊ tot aſcendēt de hoib⁹ quot remā
ſerūt vel ceciderūt notū eſt ꝙ ruina eoꝝ p ho-
mines repeꝭ. iō multū gaudēt. Et hoc gaudi-
uꝫ primū manifeſtabāt cū ĩ natiuitate xp̄i gau
denter cantabāt. Luc̄. ij. Gloria in excelſis do
q2 tūc natus erat in terra p quē eorū ruina re-
parari debebat. ideo dr̄ Apoc̄. xix. ꝙ audita ē
vox dicentiū. Gaudeam⁹ ⁊ exultem⁹ ⁊ redda
mus gloriā deo. q2 venerīt nuptie agni. Hu
ptie ſunt ↄiūctio filij dei ⁊ eccleſie. vt dicit gl.
Harū ſponſalia ſunt cōtracta in incarnatione
Sed ſolennitas celebrata eſt in paſſiōe p cau-
ſam. In aſcenſione aūt p affectū. De his nup-
tijs gaudent angeli. q2 p eas hoies ſocianꝭ an-
gelis. Tertio gaudent de ↄuerſione peccatori
q2 vident in laudando deū ſe habere conſorti-
um. q2 ſicut angeli ſemp laudāt deū in celis et
nunq ceſſant clamare. Sanctus ſanct⁹ ſanct⁹
dn̄s deus ſabaoth. Eſa. vj. ſic ⁊ homies boni
de peccatis conuerſi laudant deū in terris. q2

ad ꝙ creati ſunt tā angeli ꝗ̄ hoīes. iuxta illud
mgr̄i li. ij. di. j. Si inq̄t querit̄ ad q̄d creata ſit
rationalis creatura. r̄ndet̄ ad laudādū deum.
Idcirco ille deuot⁹ Amand⁹ orauit ī hora. ſa
pien. li. ij. c. v. Amantiſſima ſapiētia bonitas
eterna te dep̄cor vt oī mane diluculo cū ad te
ſurrexero ⁊ oculos aperuero ſimulq̄ʒ cor meū
in laude tua apiat̄. ꝙ hec laus tā ſuauit̄ ⁊ blā-
de reſonet ī corde tuo paterno. ſicut ſonare cō
ſueuit ſuo mō oīm cythAredoꝝ ⁊ muſicaliū in-
ſtrumentoꝝ ſuauis modulatio in corde iocun
F do ſtatu iuuentutis florido. Tertio ſunt ange
li ſacerdotalis dignitatis. Nā ſacerdotes ſūt
ſil̄es angelis in multis. Primo in eſuriētiū nu
tritiōe. Sicut em̄ angel⁹ dn̄i detulit panē ſbci
nericiū aquāq̄ʒ ad heliā dormientē ⁊ famelicū
dicēs. Surge ⁊ comede grādis tibi reſtat via
iij. Reg. xix. Iſto mō officiū ꝓpriū ſacerdotū
eſt nutrire ⁊ paſcere ꝑp̄l'm dn̄i verbo ⁊ exēplo.
⁊ corꝑali ſi poſſet cibo ꝓpter qd̄ dixit dn̄s Pe
tro p̄mo p̄lato ⁊ p̄ncipi ſacerdotū ter. paſce o-
ues meas. Joh. xxj. Bis ei dictū eſt. paſce ag-
nos meos. ⁊ ſemel. paſce oues meas. ad innuē
dū dr̄iam int̄ doctrinā neceſſariā iuuenibus ⁊
ſenib⁹. ſenib⁹ em̄ ſimplex monitio ſufficit. Ju-
xta illud. j. Thim̄. v. Seniorē ne increpaueris
ſcʒ arguendo eū verbis duris ſ; obſecra vt pa
trem. ſ. vt caueat ab indecētibus ſue ſenectuti
ꝙ tn̄ nō eſt de illis in malicijs obſtinatis q̄a ta-
les ſunt dure increpandi Dan̄. xiij. In iuueni
bus vo. ſ. op⁹ eſt tā v̄bis ꝗ̄ verberib⁹ vt debi
te doceant̄. Scd̄o ſacerdotes ſil̄es ſunt angel̄
in negligētiū exhortatiōe. Nā ſicut angel⁹ ex-
hortatus eſt Joſeph cū dixit. Surge ⁊ accipe
puerū ⁊ matrē ei⁹ ⁊ fuge in egyptū Math. ij.
Ita ſacerdotes exhortant̄ negligētes eis ſana
cōſilia tribuēdo. Jō dr̄ di. xciij. c. Sacerdotes
Sacerdotes dicebat b. Pe. ſal terre. i. ſapiam
mūdi. Etiā dicebat eas lumē mūdi docēs eos
in ſplendore bonoꝝ glorificare deū. ſ. in bonis
exhortationib⁹. Tertio in morientiū deducti
ne. Nam boni angeli ducūt aīas morientiū in
celū. Luc̄. xvj. d̄ lazaro. Sic ſacerdotes ange-
lici de terrenis deſiderijs ad mortē celeſtium
transferunt penitētes qui eis cōfitentes. pecca
tis priſtinis moriunt̄. j. Petri. ij. Peccatī mor
tui iuſticie viuam⁹. Quarto in dormientiū ex
citatiōe. Nā Act̄. xij. legit̄ ꝙ angel⁹ dn̄i aſtitit
⁊ lumē refulſit in habitaculo carceris. ꝑcuſ. q̄ʒ
la. pe. excita. eū dicēs. Surge velocit̄. Mora
liter Pe. dormiēs ī carcere eſt pctōr irretitus
mala ꝯſuetudine q̄ iacet inter duos milites. vi
ctus cathenis duab⁹. ⁊ duo cuſtodes an̄ hoſti
um cuſtodiebant. duo milites mors ⁊ demon
mors inſidiat̄ corꝑi. demon anīe. due cathene
amor delitiandi ⁊ pudor reuelandi. duo cuſto
des ne hō hoſtiū ꝯfeſſiōis exeat. p̄ſūpto venie

⁊ ꝯfidētia ꝓlixe vite. Huic aſtare dʒ ſacerdos
angelic⁹ ⁊ eū corrigēdo excitare ꝑcutere ⁊ nō
palpare. Sic moralizat ꝙ holc̄. ſup li. ſap̄. lec.
lxxxij. Iſti angelici ſacerdotes etiā gaudēt de
ꝯuerſiōe pctōꝝ ⁊ pn̄ia ipoꝝ ꝓpter duo. Pri-
mo q2 penitētib⁹ pctōrib⁹ exhortatōe ſacerdo
tū ipi. ſ. ſacerdotes a dānatōe liberāt̄. q2 dicit
Iſi. de ſum. bo. li. iij. Sacerdotes ꝓpt̄ ꝑplorū
iniq̄tatē dānant̄. Si eos aut ignorātes n̄ eru-
diāt. aut peccantes nō arguāt dicēte dn̄o ꝑ ꝓ-
phetā Ezech. iij. ⁊ xxxiij. Speculatorē dedi
te domui iſrl̄. ſi n̄ fuerī locut⁹ vt cuſtodiāt ſe a
via mala. Et ſi impi⁹ in iniquitate ſua moriet̄
ſanguinē ei⁹ de manu tua requirā. Scd̄o ideo
gaudēt q2 d̄ pn̄ia pctōꝝ p̄miant̄. Teſte Cryſ.
de dignitate ſacerdotali li. iij. Bene agēte po-
pulo vnuſq̄ſq̄ʒ ꝓ merito ſuo remunerat̄. ſacer
dos aūt ꝓ bonis oīm. habebit em̄ ꝓ bonis ꝓ-
prijs aureā. ꝓ acq̄ſitiōe alioꝝ aureolā. Qd̄ tn̄
p̄ncipalr̄ intelligit̄ d̄ p̄dicatorib⁹. Quarti an- G
geli ſunt mentalis puritatis vicʒ hoīes iuſti ⁊
ſancti angelice puritatis ſectatores. q̄ in terra
celū hoc corꝑale in corporibus mūdis ⁊ caſtis
adhuc poſiti p̄ter carnē viuētes angelicā du-
cūt vitā. q2 ſm̄ Hiero. In carne p̄ter carnē vi
uere angelica vita poti⁹ ē ꝗ̄ hūana. tales poſ-
ſunt dicere cū apl'o. Noſtra ꝯuerſatio eſt in ce
lis. ad Phil. iij. Vn̄ Amb. ī li. d̄ viduis. Sup
gredit̄ inq̄t virginitas cōditionē hūane natu-
re ꝑ quā hoīes aſſil̄ant̄ angelis. Maior tn̄ vi
ctoria virginū ꝗ̄ angeloꝝ. Angeli em̄ ſine car
ne viuūt. v̄gines aūt in carne triumphāt. Iſti
angelici hoīes de pn̄ia pctōꝝ gaudēt ꝓpt̄ tria
Primo ꝓpter dei honorē. ſm̄ illud Baruth.
vj. Gaudētes ī honore dei Cū em̄ angeli oīs
affectiones ⁊ actōes ſuas ordināt ad deū. hinc
eſt ꝙ in q̄cūq̄ʒ facto relucet honor diuinus ſu-
per illo gaudent ⁊ de cōtrario ꝯtriſtant̄ Et q2
ꝯuerſio pctōris eſt ad honorē dei. Sic et eius
auerſio eſt in honoratione ipſius ⁊ cōtēptū. ſi
cut patʒ Joh. viij. dn̄s dixit iudeis ip̄m blaſſe
mantib⁹. ego honorifico patrē meū ⁊ vos iho
noraſtis me. Idcirco iſti angeli digne gaudēt
de ꝯuerſione pctōris ad deū. ſicut gauiſus eſt
btūs Paul⁹. ij. Coꝝ. vij. d̄ ꝯuerſiōe Corinthi
orū. Multa mihi fiducia eſt apud vos. ſ. d̄ ꝑ-
fectione boni inchoati. Multa mihi gloriatō
ꝓ vobis. ſ. d̄ opib⁹ vr̄is bonis. Et ifra. Qm̄ ſi
ꝯtriſtaui vos ī ep̄la. ſ. dure r̄cipiēdo nō me pe
nitet. ⁊ ſi me peniteret. ſ. prius vidēs ꝙ ep̄la il
la ⁊ ſi ad horā. i. tranſitorie vos cōtriſtauit. nc̄
gaudeo nō q2 cōtriſtati eſtis. ſ; q2 ꝯtriſtati eſtī
ad pn̄iaʒ gl. Sicut medicus nō gaudet d̄ ama-
ritudine medicine quā infirmo ꝓpinauit. ſed
de ſanitate plena ꝯſecuta. Scd̄o gaudēt ꝓpt̄
dei infinitā bonitatē. Cū ē min⁹ bonū eligitur
ꝓ optimo bono. tunc illud optimū vilipendit̄

Sic cõtingit qñ creatura ꝑcreatore eligit̃ ⁊ di
ligit̃ ⁊ ꝯuertit ſe ad delitias corpis ⁊ ꝑponit il
las deo ⁊ gaudijs celi. Ergo pctõꝛ q̃tienſcũq
peccat mai⁹ dedec⁹ exhibet deo q̃ꝫ iudei q̃ aliq̃
liter ignorant̃ peccauerũt xp̃m crucifigẽdo qꝛ
ſcient̃ peccat nõ ex infirmitate vel ignorantia.
ſed ſepius ex certa malicia. qñ aũt cõuertit̃ et
penitet tũc honorat deũ penitẽdo. quẽ ihono-
rauit ꝑus peccãdo. Jõ de h̃ merito gaudẽt an
gelici hoĩes Tertio ꝑpter ꝑximi charitatẽ. qꝛ
q̃lꝫ fidelis cõgaudet ꝑximo d̃ ſuo bono quia
ſm apl̃m. Oẽs vnũ corp⁹ ſum⁹. ſinguli aũt al-
ter alteri⁹ mẽbra. Si gaudet vnũ membꝛũ cõ-
gaudent oĩa mẽbꝛa. ⁊ ſi patit̃ vnũ mẽbꝛũ ꝯpa
tiunt̃ oĩa. Sic in corpe myſtico q̃libet fidel̃ ex
charitate ꝯgaudet alteri in bono ſuo. ⁊ cõpati
tur i malo. j. Coꝛ. xij. Sic fecit apl̃s ad philit̃.
ij. Gaudeo inq̃t ⁊ cõgratuloꝛ oĩb⁹ vobis. idip
ſum aũt ⁊ vos gaudete. ⁊ ꝯgratulamini mihi.
⁊ h̃ de bonis i gr̃a dei acceptis. Jn malis autẽ
qualit̃ omnib⁹ cõpatiebat̃ apparet. ij. Corint.
xj. Quis infirmat̃ ⁊ ego nõ infirmoꝛ q̃s ſcãda
lizatur ⁊ ego nõ vroꝛ:

Dñica quarta poſt trinitatis. Sermo. j.

Non ſũt cõdigne

paſſiones h⁹ tpis ad futurã gloriaꝫ
ad Ro. viij. Cõſueuerũt ſtructores
tẽploꝝ ⁊ regaliũ palatioꝝ ꝑus ꝑ man⁹ lapici-
darũ lapides aptare. ⁊ ſubtilit̃ polire q̃ debe-
bant in ſtructurã tẽpli aut palatij regalis poni
vel locari ne edificatiõis tpe ſon⁹ aliq̃s audia
tur. ſicut legit̃. iij. Reg. vj. feciſſe Salomon q̃
cũ vellet edificare tẽplũ dño de lapidib⁹ q̃dra
tis ⁊ politis prius iuſſit lapides parari. ⁊ ſic in
edificatõe nõ audiebat̃ ſon⁹ malleoꝝ. qꝛ extra
tem plũ lapides fuerũt ſecti ⁊ politi. Spiritu-
aliter ſtructoꝛ celeſtis tẽpli ⁊ palatij regij xp̃s
eſt. lapides ad hoc edificiũ celeſte ſũt homies
electi. De q̃b⁹. j. Pe. ij. Jpi tanq̃ꝫ lapides vi-
ui ſupedificami domos ſpirituales. Et apoc.
xxj. Fundamenta muri ciuitatis oĩ lapide p̃ci
oſo ornata. Sꝫ ꝑ lapicidas moralit̃ intelligun
tur oĩs mali ⁊ tortores bonoꝝ electoꝝ. qꝛ ſic
illi ſecant lapides ⁊ expoliũt eos q̃ debeãt po-
ni in edificiũ materiale. Sic ⁊ mali varijs per
cuſſionib⁹ ⁊ paſſionib⁹ aptãt bonos vt fiãt ap
ti in ſtructurã celeſtẽ. De q̃b⁹ canit̃ in hymno.
Tunſionib⁹ p̃ſſuri expoliti lapides ſuis aptã-
tur locis per manũ artificis. ſ. xp̃i diſponun/
tur ꝑmãſuri ſacri edificijs Et h̃ facit ille celeſti
ſtructoꝛ xp̃s idõ. ne ibi ſon⁹ tribulatõis aut paſ
ſionis ab electis audiat̃ qꝛ abſterget de⁹ oẽm
lachꝛymã ab oculis ſctõꝝ ⁊ moꝛs nõ erit vltra
neq̃ꝫ luct⁹. neq̃ꝫ clamoꝛ. neq̃ꝫ doloꝛ erit vltra q̃
ꝑma abierũt Apoc. xxj. Jõ di. pe. rauẽ. Jn
edificatiõe tẽpli oẽs lapides ꝑus ſecabant̃ ne i
illoꝝ poſitiõe ſon⁹ audiret̃ malleoꝝ. nec i hor
reo ponit̃ granũ donec flagellis aut tribulãti-
um pedibus ſit excuſſuꝫ. Sic ⁊ viui lapides q̃
ponendi ſunt in illa celeſti hieruſalẽ que edifi-
catur vt ciuitas. varijs infortunioꝝ excuſſioni
bus poliunt̃ anteq̃ꝫ in edificio celeſtis hieruſa
lẽ collocent̃. Et b. Bern̄. li. medi. Jn regione
inq̃t tua amaritudo locũ nõ hꝫ. Nõ eſt aduer-
ſarius impugnãs. nulla rixa. nullũ impedimẽ
tũ. nullus timoꝛ. nulla inquietudo. nulla pena
nulla moleſtia. nulla diſcoꝛdia. ſꝫ pax ſumma
⁊ laus dei ſecura ſine fine. Poliũt̃ etiã lapides
h̃ q̃ imponi in illo edificio dñt. qꝛ ſãcti viri q̃s
ꝑuidentia dei elegit ad ꝑcipiendũ celeſte reg-
nũ. prius h̃ examinant̃ tribulationib⁹ ⁊ penis
vt cũ iracũdi ⁊ impatiẽtes ac etiã deficiẽtes ſb
diuino examine in gehennã ꝓijcient̃. pulchri
xp̃o politi in loco celeſtis edificij honorabiliter
reponent̃. Attamẽ tales tribulatiões ⁊ paſſio
nes quas h̃ electi patiunt̃ ad futura gaudia q̃
ꝑ illis dabunt̃ nihil omnino reputant̃. qꝛ dic̃
haymo. ſi q̃libet hoĩm oĩa p̃cepta veteri ⁊ no
ui teſti potuiſſet impleuiſſe ⁊ poſſet implere. ⁊
oĩa genera tormentoꝝ ꝑferre. carceres. ſaltus
aculeos. vngulas. vſtiones. lapidatões. cruci
fixiões. in ſartagine frixiones. ꝑ multa curri-
cula tempoꝝ nequaq̃ꝫ adhuc eſſꝫ dign⁹ gloria
quã ꝑcepturi ſunt electi. Jõ apl̃s in verbis al
legatis dicit. Nõ ſunt cõdigne paſſiones ⁊c̃.
Sꝫ q̃re: qꝛ iſta tp̃alia ⁊ illa eterna ſũt. Jn his
verbis tria innuit. ꝑmo preſentis tpis paſſio-
nes. ibi. paſſiões hui⁹ tpis. ſcđo ingentis glo/
rie reuelationes. ibi. ad futurã gloriã. tr̃tio am-
boꝝ ad inuicẽ cõpatiões. ibi. nõ ſunt cõdigne
vt ſic dicat̃. paſſiões hui⁹ tpis ad futurã glori
am que reuelabit̃ in vobis. ſ. cõpando nõ ſũt
cõdigne Pro q̃ notandũ paſſiões huius tpis J
ſũt triplices. innate neceſſarie. illate ꝓbatorie
⁊ aſſumpte voluntarie. Prime paſſiões inna
te ncc̃ie ſunt fames. ſitis. caloꝛ. frigus. laſſitu-
do. egritudo. ⁊ moꝛs. has paſſiões Adã in ſta
tu innocentie nõ ſenſit. ſicut declarat Tho. de
argeñ. in ꝯpẽ. the. verita. li. ij. c. lxij. vbi loq̃ns
de ꝓthoplaſto. fuit inq̃t ſine penalitatibus qꝛ
nec eſuriuit nec ſitiuit. frigus vl̃ eſtus laboꝛ vl̃
infirmitas eũ nõ leſit nec moꝛtẽ expectauit. q̃a
viuẽs erat ad gloriã trãſferendus. veſtib⁹ non
indiguiſſet. ⁊ verecundiã nudus nõ ſenſiſſet.
Natura q̃ꝫ in eo ad defoꝛmitatẽ mẽbꝛoꝝ nõ er
raſſet. hec ille. Sed cũ ꝑ pctm̃ cecidit extra in-
nocentie ſtatũ. ſtati illas paſſiones ſenſit. qꝛ fa
mes ſitis ⁊ alia ſunt defectus ⁊ pena ſui pecca
ti vt di. mgr̃ li. ij. di. xx. Et hugo. j. li. pte vj. c.
xxvj. Jdeo di. Tho. ſup. ij. ſniaruꝫ. Quã cito
hõ ꝑ inobedientiam peccauerit ſublata eſt ab
eo originalis iuſticia que nõ põt auferri niſi p̃-
us rõne a deo auertente. ⁊ tũc ſubtracto vigo

iuſticie oꝛiginalis. vires inferioꝛes facte ſunt
rebelles rōni. iō ſequūť in hoie moꝛs ⁊ alij de
fectus naturales. iō di. ſan. Tho. in ſcripto. q
K ij. Prima ergo paſſio vel defectus eſt fames. d
qua mgr̄ li. ij. di. xx. Eſt em̄ immoderat⁹ appe
titus edendi cui nō ſubiacuiſſet hō ſi non pec/
caſſet. Sed ꝓculdubio peccaret niſi hūc defe-
ctum cibo ꝑueniret. habebat em̄ naturalē ap-
petitū ⁊ immoderatū cui ita ſatiſfaciendū erat
ne defectus fame ſentireť. ⁊ ſunt verba hugo-
nis lib. j. vbi ſupra. Sicut enim fames ex ꝑmo
rum parentum peccato ꝓuenit ita adhuc ex
peccato hominuȝ fames ꝑ mūdū homīes an-
git. qꝛ legiť. ij. Reg. xxj. ꝙ facta eſt fames i di
ebus dauid tribus annis ⁊ dixit dn̄s. ꝓpter
Saul ⁊ domū eius. qui occidit gabaonitas qꝛ
ſaul fecit irritū iuramentū qđ ſtatuit Joſue cū
gabaonitis Joſue. ix. et occidit eos. ob hanc
cauſam miſit dn̄s famem ad vltionē. Ad idem
legiť. iiij. Reg. vj. ꝙ fames eſt facta i ſamaria
⁊ tādiu obſeſſa fuit donec venderet caput aſi-
ni. lxxx. argenteis. ⁊ quarta ps cadi ſtercoꝛis
colūbarū. v. argenteis. vbi dicit gl. caput h ac
cipiť ꝓ toto animali ſm aliq̄s qꝛ h eſt modus
loquendi ſm emptoꝛes. Scđm aliq̄s ꝟo acci-
piť ꝑ pte. Sed cad⁹ eſt quedā menſura deter-
minata. Nā ſm Iſi. xvj. ethimoľ. Amphoꝛa ē
vas ꝯtinens vrnas tres. Sterc⁹ aūt colūbarū
nō accipiť h ꝓprie. qꝛ nō eſt comeſtibile nec re
fectiuū. ſed magis coꝛruptiuū. ſ accipiť ꝓpꝛo/
prie ꝑ gutture vbi cōgregātur gn̄a a colūbis
comeſta ⁊ illō ꝓijciť in fimo cōiter. Sed tūc fa
me inualeſcēte coci diuitū illud reſeruabāt. vt
gn̄a ꝓ ſo fame piclitāti venderēt. Et q̄s dubi-
tat talē famē etiā ꝓpter pctā hoim accidiſſe qꝛ
dič dn̄s Ezech. xiiij. Terra cuȝ peccauerit mi-
hi extendā manū meā ſup eā ⁊ ꝯterā panē ei⁹
⁊ immittā in eā famē. Recoꝛdoꝛ ⁊ ego nōdum
ſenioꝛ aliq̄t fames ꝑ munduȝ generales. ⁊ foꝛ-
taſſis iō venerūt qꝛ elemoſyna fraudati ſūt ip
ſi paupes. qꝛ dicit Hiero. doctoꝛ glorioſus ſu-
per malach. ⁊ hr̄ allegatiue. xvj. q. j. c. Reuer
timini. Si qn̄ fames ⁊ penuria ⁊ rerū oim ege-
ſtas oppimit mūdū. ſciam⁹ hoc ex ira di deſcē
dere q̄ ſe in paupib⁹ q̄ nō accipiūt elemoſynaȝ
fraudari loq̄tur Hec Hiero. Sed vt de gene-
ralib⁹ taceā. de ſpecialib⁹ videm⁹ ꝑ expientiā
quotidianā. Nā ſi hō iā ſaturať cito facta di-
L geſtione fame angariať. Nā ⁊ xp̄s poſtꝙ̄ ieiu
naſſet. xl. dieb⁹. ⁊ totidē noctib⁹ poſtea eſuriit
Scđa paſſio eſt ſitis quā electi hoīes ꝑpť deū
libenter ſuſtinēt. ſicut legiť de abbate macha-
rio. Quotiens cū fratribus facta charitate re-
ficiebať. hoc in ꝓprio coꝛde ſtatuerat vt quan
tos calices vini habuiſſet. tot diebus nec ipaȝ
aquā guſtaret omnino. Cū fratres ei⁹ vinum
poꝛrigerent cū gaudio ſuſcepat ⁊ ſumebat vt

poſtea ſe ſiti maceraret. Qđ cū diſcipul⁹ ei⁹ vi
diſſet patefecit ſenibus. ne ei vinū poꝛrigerēt.
⁊ ſic amodo nō fecerūt ne ſe nimiū maceraret.
vt hr̄ in vitaſpa. li. ij. c. xlix. Sed ſunt nōnulli
q̄ h paſſiones has ⁊ defectus omnino ſuſtineť
nec vna die quidē ſuſtinere pn̄t. Sed eas tan-
ꝙ̄ vincula quedā dirūpūt. ꝑmā videlȝ famē ꝑ
quotidianā crapulā. ſcđam. ſ. ſitim ꝑ ebrietatē
iō ibi famē patiēť vt canes nec aquā vni⁹ gut-
te pn̄t impetrare. Sicut ꝓbat duoꝝ doc. amā
dus in ho. ſap̄. li. j. c. x. Bibuli inq̄t crapuloſi
⁊ q̄ vētri ſuo ſuiecrant velut lupi famelici fame
incredibili ac ſiti intolerabili affligenť cupien
tes guttā aque minimā ꝓ refrigerio lingue ſue
flāmatā incendio aduſti recipe. ⁊ nemo illꝰ da-
bat. Sȝ ⁊ demones teterrimi cū ſitulis arden-
tibus iuxta eas ſtabūt ⁊ potū quendā ſulphu
riū plūbo liquefacto ſilem. nimio caloꝛe eſtuā-
tem in os eoꝝ foꝛtiter infundebāt. Tertia paſ
ſio eſt caloꝛ quē multi ſancti patres in deſertis
locis ꝓ futura gloꝛia habenda ſuſtinuerūt. ſic
b. Hiero. qui in vaſta ſolitudine que exuſta ſo
lis ardoꝛibus hoꝛridū monachis p̄ſtabat ha-
bitaculū ꝑ quadriennīū cōmoꝛatus eſt. vt ha-
betur in legenda ſua. Quarta eſt frigus qđ eti
am multi electi paſſi ſunt ⁊ adhuc ꝓpter deuȝ
patiunť. ſicut b. Paulus q̄ dixit ſe fuiſſe in fri
goꝛe ⁊ nuditate. ij. Coꝛ. xj. Sed hec duo vin-
cula paſſionū rumpūt moderni. ꝑmum vide
licet caloꝛē. ꝑ veſtiū ſubtilitatē. ſcđm. ſ. frigus
ꝑ veſtiū nimietatē. Et ideo in futuro habebūt
caloꝛem nimiū ⁊ ſtridoꝛē dentiū. qꝛ ad caloꝛeȝ
nimiū tranſeūt ab aq̄s niuiū Job. xxiiij. Qui-
ta paſſio eſt laſſitudo quā ⁊ xp̄s aſſumpſit. vt
hr̄ Joh. iiij. ꝙ fatigatus eſt ex itinere ſedebat
ſupꝛa fontē. Fatigatus em̄ fuit ⁊ laſſus ꝓpter
ſalutē nr̄am. ⁊ vere beatus erit qui exēplo xp̄i
fatigatur ꝓpter ſalutē ſuā ꝓpriā. Et ſunt non
nulli q̄ laſſanť in multitudie pctōꝝ quales ſūt
illi q̄ dicunt Sap̄. v. Laſſati ſumus in via ini
quitatis. ⁊ bn̄ dicūt ſe laſſos ⁊ laſſatos. nec mi
rū. qꝛ ſcitis ꝙ graue onus impoſitū viatoꝛi fa
cit eū cito laſſum. Iniq̄tatis noſtre ſunt graue
onus. iuxta illud ps. xxxvij. Sicut onus gra-
ue grauate ſunt ſup me. Igiť volum⁹ nolum⁹
ſi iniqua agimus in via laſſamur. Et dič Hol-
kot ſup p̄dicto verbo. Laſſati ſum⁹ in via ini
quitatis q̄ aſſumit ꝓ lectione. lxj. Iſta laſſatō
occulto experimēto verificať in oi genere pec-
catoꝝ puerſoꝝ ꝙ hoim. qꝛ inter nobiles ⁊ mi
lites quidam ſunt q̄ ꝓ vanitate ⁊ fama volan-
ti in oꝛe hoim ſe exponūt totaliter Nam mani
feſtū eſt ꝙ plus ſuſtinent de pena in vno toꝛm
to vel bello. ꝙ̄ ſctūs monach⁹ in decem annis
Siĺr mercatoꝛes q̄ mare trāſeūt pſonaliť. paſ
ſus piculoſos. latronū inſidias. ⁊ inuidias ſo-
cioꝝ vere experiunť vias mūdi eſſe difficiles.

Sīr clerici vel laici q̄ curias magnoꝝ regū vł
comitū vel ep̄oꝝ ingrediunt̄ ad ſuiendū. ſci=
unt q̄ꝫtū iſta via habeat vbi p̄ decē vel ſeptem
annos ſuiūt cū remorſu ꝯſcie ſi nō ſunt deſpa
ti/vel omnino fatui q̄re dicere bn̄ p̄nt. Laſſati
ſum⁹ in via iniq̄tatis ⁊ p̄ditionis ⁊ ambulam⁹
vias difficiles. viā aūt dn̄i ignoramus. Nam
frequent̄ vt dicit glo. Plus laborant homīes
mali ad p̄ficiendū pctā ſua q̄ꝫ iuſti laborant ad
p̄ficiendū op̄a iuſticie. Sic patet de fornicato
re vł fure q̄ maioribus laborib⁹ ⁊ p̄iculis ſe ex
ponūt vt habeāt intētū. lꝫ frequent̄ deficiant:
q̄ꝫ iuſtus religioſus ad matutinū ſurgēdo de=
ocꝫ ꝓ futura gloria ſuiendo. ⁊ q̄ꝛ h. ſ. laſſātur
ſolūmō ꝓ inani gloria ⁊ terrenis. iō laborabūt
⁊ laſſant̄ ibi in ſupplicijs eternis q̄ꝛ de quolibꝫ
tali dicit pſ̄. xlviij. Laborabit in eternuꝫ ⁊ vi=
N uet adhuc ī finē. Sexta paſſio eſt egritudo nec
iſtā Adā in ſtatu innocētie ſenſiſſet. ſi ī ea p̄mā
ſiſſet. q̄ꝛ di. Aug. in li. de queſtionib⁹ veteris ⁊
noui teſti. q̄ arbor vite oīno oēm corruptionē
ꝓhibebat ⁊ valebat vſcꝫ ad determinatū tp̄s
quo finito erat hō trāſlatus ad ſpūalē vitā vel
iterū indiguiſſet ſumere de ligno vite. hec ille
Sed poſt pctm̄ corrupta eſt adeo hūana natu
ra. q̄ multis ſubiacet infirmitatib⁹. q̄ꝛ di. Jn=
no. de vili. hu. cōdi. li. j. c. xxviij. Subito cum
nō ſuſpicat̄ infortuniū. calamitas irruit. acci/
dit morbus. inuadit mors. Attn̄ egritudo q̄ꝫ=
uis irritari non poſſit ſi hāc q̄s patient̄ tulerit
vitā eternā mereri poterit. q̄ꝛ infirmitas ḡuis
ſobriam facit aīam Eccī. xxxj. Jō legit̄ q̄ qui
dā miles rogauit ſanctū virū vt eū a morbo li
beraret. Sed audito ab eo q̄ melior eſſet ī egri
tudine q̄ꝫ ī ſanitate. dixit vir ſctūs. ora deū vt
ſuet te in ſtatu in quo magis humilieris Sed
hanc egritudinē quaſi vinculū ſalubre rūpūt
q̄dā p̄ medicinā. vt dicit dn̄s p̄ pſ̄. cxv. Diru=
piſti vincula mea ⁊c̄. Septima paſſio eſt mors
q̄ oīm terribiliū eſt terribiliſſima. iij. Ethi. hec
etiā inflicta eſt ꝓ pctis primoꝝ parētū. vt dixi
ſ̄. feria. ij. paſce. ſmo. iiij. N. Jdeo di. Jnno.
vbi ſ̄. c. xx. Morimur cū viuim⁹ ⁊ tūc deſide
ram⁹ mori cū deſinim⁹ viuere. Et iterū. mors
inq̄t inſtanter occurrit ⁊ impediri nō valꝫ Sꝫ
tn̄ nota. ſi mors lꝫ timoroſa equanimit̄ fert̄ hō
p̄ eā purgat̄. ſicut ꝓbat Greg. iij. dial̄. de q̄dā
viro ſcō q̄ mirabilit̄ timuit in morte. poſtea ap
paruit cuidā in ſplēdida veſte dicens ſe illo ti
more purgatū He ſunt ſeptē paſſiones innate
nccīe q̄ iā vitari nō p̄nt. qđ pꝫ ex v̄bis mgr̄i li.
ij. di. xxxij. vbi dicit. Jllud aūt nō immerito q̄
ri pōt. vtrū peccatū originale debeat dici volū
tariū vel neceſſariū. Et rn̄det. ⁊ neceſſariū pōt
dici. q̄ꝛ vitari nō pōt. vn̄ ꝓpheta dicit. de ne=
ceſſitatib⁹ meis erue me. Et volūtariū nō icō/
grue appellat̄ q̄ꝛ ex voluntate p̄mi hoīs ꝓceſſit

Secōo paſſiones ſunt illate ꝓbatorie. q̄ꝛ p̄ eas
hō cognoſcit̄ ⁊ ꝓbat̄. vn̄ legit̄ in li. đ nug̃ phi O
loſophoꝝ q̄ multis ph̄is cōgregatis ceperunt
ꝯferre inter ſe quō cognoſceret̄ hō aut ꝓbare
tur. ⁊ diuerſi diuerſimode rn̄derūt. Unus di=
xit. hō ꝓbat̄ ad modū vitri. Alius dixit q̄ ꝓ=
bat̄ ad modū carbūculi. Terti⁹ dixit q̄ cogno
ſceret̄ ad ſilitudinē auri. primus bn̄ dixit. ſecū
dus meli⁹. tertius optime. Primus igit̄ dixit
q̄ ꝓbaret̄ ad modū vitri. q̄ꝛ vitrū pulchrū eſt
⁊ aſpectu p̄lucidū. ⁊ tn̄ nō ꝓbat̄ viſu an ſit inte=
grū ſed tactu. qn̄ em̄ tangit̄ tūc p̄ ſonū ꝓbatur
Si em̄ integrū eſt dat ſonū integrū ⁊ acutum.
Si v̄o eſt fractū reddit ſonū raucū ⁊ diſſonan
tē. ita eſt de hoīe. Jdeo dicit Greg⁹. j. dialog.
Qualis vnuſq̄ſcꝫ intra ſe lateat illate ꝯtume/
lie ꝓbant. Nam ſicut ſup̄bi honorib⁹. ſic ple=
rūcꝫ humiles ſui deſpectiōe gratulant̄. Jdeo
legit̄ de ph̄o Ariſcippo q̄ fuit diſcipul⁹ ſocratꝭ
⁊ claruit athenis. h cū vituperaret̄ verbis a q̄
dā ꝯtumelioſis fugit ab eo. Et cū ille inſeque=
ret̄ eūdē. rn̄de mihi: ait ph̄s. tibi data eſt pote
ſtas maledicendi mihi v̄o audiendi Jlle inq̄t
erat vitrū integrū ⁊ incorruptū. Sic adhuc re
periunt̄ boni hoīes q̄ cū maledicunt̄ ⁊ iniuri=
antur. rn̄dent maledicentib⁹ verū dicis. peior
ſum q̄ꝫ dicis. ⁊ tales qui ſic ꝓbant̄ ⁊ nō remur
murant. digni ſunt celeſti gloria. q̄ꝛ dicit Pe.
damiani Cū hō facit bona ⁊ mala tollerat tūc
ſe ꝓculdubio numerari inter mēbra xp̄i deſiđ
rat. Quiſcꝫ em̄ recte viuens flagellis atterit̄.
Sic xp̄i nūc in vtrocꝫ veſtigia imitat̄. ita poſt
modū eius cōſortio nō priuat̄. hec ille. Sicut
mali hoīes cum tangunt̄ tribulatiōibus. fran
gunt̄ p̄ impatientiā ⁊ remurmurationem. De
his loq̄tur b. Aug. in ſmonib⁹ cōmunib⁹. ſer.
xviij. Nimis dolendū eſt q̄ cū ap̄li nec horro=
ribus nec tormentis potuerūt a charitate di ſe
perari. ⁊ nos interdum ocioſis fabulis ⁊ ſepe
ob paruiſſimū vitiū. imo q̄nq̄ꝫ ꝓpter ſignum:
ita delinquimus charitatē vt nō ſolū multi di
ebus ſed etiā menſibus nec loq̄ poſſumus nec
amicitiā habem⁹ nec attendim⁹. q̄ꝛ dū nos in=
uicē odio habem⁹ muros ciuitatis ſctē hieru=
ſalē ſic ꝯ nos claudimus. vt null⁹ nobis rema=
neat aditus p̄ quē intrare poſſumus. Secōo āt P
meli⁹ dixit. q̄ꝛ ſm Jſi. li. ethimol̄. Carbuncu=
lus lꝫ in ſe ſit ſplendidus ⁊ clarus ꝓiect⁹ tamē
in ignē velut inter mortuos carbones extigui
tur. ſed aqua p̄fuſus exardeſcit. Sic bonus et
elect⁹ cū extat in ſocietate bonoꝝ viroꝝ p̄ ſcti
tatē lucētiū. ipe lucꝫ ſic ſanctus tn̄ ex humilita
te occultat lucē ſue ſanctitatis. ſed cū p̄fundit̄
aqua tribulatiōis on̄dit ſuā ſanctitatem ſe am
plius humiliando. ſicut ꝓbat Greg. j. dialog.
đ ꝯſtantino monacho q̄ erat puſillus valde et
exili forma ac deſpecta. quē tn̄ multi ei⁹ ꝓpter

eius ſanctitatē videre ꝺ multis ꝓuincijs anxie
ſitiebāt. Quadā ꝟo die ex longinquo loco ad
videndū eū q̄dā ruſticus venit. cūq̸ ꝑ viro ꝺi
inquireret. q̄ſnā eſſet ille. tūc hora eadē ſtetit i
ligneis gradibꝰ reficiendiſq̸ lampadibꝰ deſer
uiēs. hi aūt q̄ eū nouerāt q̄s eēt. ruſtico demō
ſtrabāt. Sed ſicut ſtulte mētes hoim meritum
ex qualitate corꝑis metiunt̄ eū puulū atq̸ de
ſpectū vidēs. hūc eſſe cepit omnino nō credere
in mente ruſtica int̄ hec q̄ audiebat ⁊ videbat.
Cui ipm eſſe dū a pluribꝰ fuiſſet atteſtatū de
ſpexit ⁊ deriſit dicēs. Ego hūc grandē hoiem
credidi. Iſte aūt de hoie nihil hꝫ. qꝺ vir ꝺi cō-
ſtantinꝰ audiuit lampades quas reficiebat ꝓ
tinus relinquens. concito letus deſcēdit atq̸
in eiuſdē ruſtici amplexus ruit. eūq̸ ex nimio
amore cōſtringere cepit ⁊ oſculari. magiſq̸ g̃-
tias agere ꝙ de ſe talia iudicaſſet dicēs. Tu ſo
lus oculos aptos ſuꝑ me habuiſti. Ecce quali
ter iſte ſanctus vir ꝓfuſus aqua deſpectionis
⁊ irriſiones luxit eū irridētē ſe amplexans ſin
Q cere dilexit. Tertius optime dixit. q̸ aurū i ig-
ne nō minuit̄ aut cōſumit̄ aut fumat. ſ; ſplēdi-
dius efficit̄. Sic bonus hō ſub igne tribulatō
nis ⁊ paſſionis nō minuit̄ in bonis ꝟtutibus
ꝺficiēdo nec ꝯſumit̄ ipatiētie ꝟba dicēdo. nec
fumat ꝟba blaſphemie euomēdo ſ; ſplēdidior
efficit̄. ſi q̄d hꝫ pcti expurgādo. ſic pꝫ ꝺ viro ſā
cto i vitaſpa. q̄ dū iniuſte dānatꝰ eēt ad mortē
fuſtigaret̄ dixit. ꝑcutite bn̄ hāc paleam vt gra
nū purū inde exeat. Ideo di. ſapiēs Salomō
Sap. iij. Tanq̄ aurū i fornace ꝓbauit illos. ſ.
electos ⁊ quaſi holocauſti hoſtiā accepit illos
Quāto em̄ aurū frequentiꝰ liqueſit ⁊ trāſit per
ignē tanto eſt purius charius ⁊ acceptabilius
Tribulatio ei ⁊ paſſio vite pn̄tis eſt ſic fornax
vel caminus in quo hoies depurant̄. ⁊ quāto
magis in illa fornace ponunt̄. tanto puriꝰ effi-
ciunt̄ vt ad futurā gloriam recipiant̄. q̸ dicit̄
Eccl. ij. In igne ꝓbatur aurū ⁊ argētū. hoies
ꝟo receptibiles in camino humiliatōis. Ergo
iuſti q̄to magis ꝓ xp̄o tribulant̄ ⁊ patiuntur.
R tanto ſunt magis precioſi ⁊ acceptabiles. Ter
tio paſſiones ſunt aſſumpte voluntarie. vt ſūt
vigilie. ieiunia. ⁊ oratōes ⁊ alie corꝑis caſtiga
tiones. De vigilijs di. b. Ambro. ſuꝑ beati im
maculati. ſuꝑ illo verbo. memor fui nocte no-
minis tui dn̄e. Si ſtudentes doctrinis ſecula-
ribus pparū ſomno indulgent. quāto magis
q̄ deū cognoſcere cupiūt ſomno corꝑis niſi q̄
tū nature ſatis impediri nō dn̄t. non g̃ tota no
cte dormiamꝰ. ſed maximā ꝑtem eius lectioni
⁊ oratiōi deputemus. De ieiunio dic̄ Hiero.
ſuꝑ ps̄. xviij. Tales milites q̄ ieiunio vacāt di
ligit xp̄s. q̸ in ieiunio victoria eſt. ⁊ i victoria
triumphus. Et Iſi. li. iij. de ſummo bono. Fa
cilius ꝑ ieiuniū orō penetrat celū. Tunc ei hō

ſpiritualis effectus angelis cōiungit̄. ⁊ eo libe
rius copulat̄. Pro ꝯcluſione hꝰ ſermonis ori- S
tur h̄ vna dubitatio. Utrū hō etiā adiutꝰ gra-
tia poſſit mereri vitā eternā. ⁊ videt̄ ꝙ nō. per
verbū apl̄i ꝓ themate allegatū. nō ſunt condi
gne paſſiōes ⁊c̄. Et q̸ ſctōꝝ paſſiones ſūt ma
xime meritorie. ⁊ ſi ille nō ſunt condigne. ergo
nulla oꝑa hois ſunt cōdigna ad vitā eternam
Et ad hoc di. Holc̄. ſuꝑ li. ſap̄. lec. xxxv. ꝙ ho
minem adiutū gratia mereri vitā eternā ex cō-
digno pōt intelligi dupl̄r. Uno mō ꝙ merita
hois tm̄ valent naturalit̄. puta ꝙ tanta ſit bo-
nitas ⁊ valor in natura ⁊ ſb̄a meriti. ꝙ ei debe
atur vita eterna. Alio mō ꝙ tm̄ valeat legalit̄
ex inſtitutiōe legis ſicut parua pecunia cupri
natura ſui ſiue naturali valore nō valet tantū
quātū vnus panis. ſed ex inſtitutiōe principis
tantuꝫ valet. Iſto mō oꝑa nr̄a ex ſuo naturali
valore et bonitate nō merent̄ vitam eternā de
cōdigno. ſed de ꝯgruo tm̄. q̸ cōgruū eſt ꝙ ho
mini faciēti bonū ſm̄ ſuā finitā potētiā. deꝰ re
tribuat p̄miū eterne vite ſm̄ potētiā ſuā infini
tā. Nā Alex. cuidā pauꝑi petenti denariū tri-
buit ſibi ciuitatē dicens. ꝙ ſibi cōueniebat fa-
cere tale donū. lꝫ non recipienti ſicut in ꝓpoſi-
to. Sed ſcdō mō poſſumus dicere ꝙ oꝑa nr̄a
ſunt condigna vite eterne ex gr̄a. ⁊ nō ex ſb̄ſtā
tia actus. ſtatuit em̄ deus ꝙ bn̄ oꝑans in gra-
tia habeat vitā eternā. ⁊ iō ꝑ legē ⁊ gratiā pn̄-
cipis noſtri meremur de cōdigno vitā eternā
Iuxta illud Hiere. xxxj. Erit merces oꝑi tuo
Et Ezech. vij. Scdm̄ vias eoꝝ faciā eis. Ex
quibus autoritatibus patꝫ ꝙ hō adiutus per
gr̄am de cōdigno meretur vitā eternā. que in-
compabiliter maior eſt merito. q̸ multo meli-
or et maior eſt ibi gloria q̄ hic labor. vt di. ma-
giſter Petrus lombardus ſuꝑ ꝟbo thematis
Ideo dicūt doctores. ſicut punit deꝰ malos ci
tra cōdignū. ita bonos p̄miat vltra cōdignuꝫ
Ad dictū aūt apoſtoli nō ſunt condigne paſſi-
ones huiꝰ tpis. ſ. naturaliter. ſed bene legalit̄
vt dictum eſt.

De eadē dn̄ica. Sermo ſcdō.

Eſtote miſericordes

Eſtote miſericordes ſicut ⁊ pr̄ vr̄ miſericors eſt. Luce
vj. Cōſuetudo ē hec int̄ mgr̄os ſcho- A
lariū qn̄ ipi mgr̄i ꝑ ſe legerūt aliquā lectionē
q̄ multū eſt ꝓ vtilitate ſcolariū hanc nō ſinunt
ſtatim tranſire ſine fructu. Et q̸ nō pn̄t eſſe cū
ſcholaribꝰ ſꝑ. iō ſtatuūt eis locatos intelligen
tes q̄ lectōes eis a mgr̄is lectas ruminent ⁊ re-
ſumant. Et hi locati cū velint recedere ad tp̄s
vel ad horaꝫ. deputant eis reſumptores vt ſic
ſcholares in lectionibꝰ eis lectis fiant ꝑfectio-
res. Spūal̄r dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s eſt ſumꝰ magiſter
q̄ dicit Math. xxiij. Nolite vocari Rabi vnꝰ

eſt em̄ mgr̄ veſter. om̄s aūt vos fratres eſtis. ⁊ poſt pauca. nec vocamini mgr̄i. q₂ mgr̄ veſt̄ vn⁹ eſt xp̄s. Et Joh. xiij. Uos vocatis me magiſter ⁊ dñe ⁊ bn̄ dicitis. ſum etem̄. Jſte mgr̄ olim habuit ⁊ adhuc h₃ vnā ſcholā in celo in q̄ ſchola ſunt tres angelici ſpūs. Aliā h₃ i mūdo in qua ſūt hoīes ignari. q₂ ſm phm ea. ſc₃ q̄ ſcim⁹ ſunt minima reſpectu eoꝝ q̄ ignoram⁹ Sꝫ q₂ angeli in celo erāt i ſcia pfecti. q₂ vt dic̄ Greg. iiij. dial. Quid eſt qđ nō vident qm̄ vident oīa videntē. iō xp̄us verus mgr̄ dimiſſa ſchola celi venit in ſcholā mūdi in qua dignatus eſt regimē acceptare. ignaros informare. nā valde vtiles lectiones legit. iux̄ illud Eſa. xlviij. Ego de⁹ tuus docēs te vtilia. inter ceteras legit vnā valde neceſſariā. vic₃ de miſc̄dia q̄ ſm Amb. eſt ſumma lectio. Et h̄ qn̄ dixit in ṽbis allegatis. eſtote miſericordes ⁊c̄. Et iterū. date ⁊ dabit̄ vob. Et Luc. xj. Quod inq̄t ſupeſt date elemoſynā ⁊ oīa mūda ſunt vobis Sed q₂ de hoc mūdo xp̄s mgr̄ veritatis trāſiturus erat. ꝑpter qđ ſtatuit eis vic₃ hoib⁹ intelligentes locatos vic₃ ſanctos apl̄os q̄ erant loco ſui. ⁊ hanc lectionē ſepius r̄ſumebāt. Nā b. Petrus q̄ principalit̄ fuit loco mgr̄i ſui xp̄i hāc lectionē reſūpſit. qn̄ dixit. j. petri. iij. Eſtote cōpatientes. fraternitatis amatores ⁊ miſericordes. Et. ij. Petri. j. Miniſtrate in pietate fraternitatis amorē. hāc b. Paul⁹ p̄ciſe reſumpſit etiā cū ait ad Ephe. iiij. Eſtote inuicē benigni ⁊ miſericordes. Et. ij. Coꝛ. viij. Ura abundantia illoꝝ ſuppleat inopiā. Cōtingit ei interdū ꝙ ſcholares ſint negligentes. nec lectiones aduertentes. ⁊ tūc aliq̄ inter locatos apponunt eis minas. ſicut ſanctus Jaco. minor in ſua lectōe cōminabat̄ negliḡetibus cū dixit Judiciū ſine miſc̄dia fiet illi q̄ nō fecerit miſericordiā Jaco. ij. Sꝫ q₂ illi apl̄i nō potuerūt ſemper eſſe cū hoib⁹. ⁊ hanc lectionem eis reſumere legēdo. iō decreuerunt poſt ſe reſumptores ſanctos doctores ⁊ p̄dicatores relinquere q̄ꝝ vn⁹ fuit ſanct⁹ Hiero. q̄ ait ſup pſ̄. xxxiij. Da paupi ⁊ gr̄as age dño q̄ dedit tibi vnđ dares fratrib⁹. Alius eſt Aug⁹. in quodā ſmo. De tuo ieiunio fames paupis ſatiet̄. aut ſi ieiunare nō potes paſcas paupeſ quoꝝ ſaturitate venia tibi cōcedat̄. Terti⁹ eſt leo papa. in ſmo. Sentiant om̄s paupes nr̄am hūanitatē. i quibus iuuandis nemo eſt q̄ non poſſit aliquā exequi beniuolentie portionē. Ecce quō ſc̄ti doctores reſumūt lectionē xp̄i ⁊ locatoꝝ apl̄oꝛu₃ ⁊ b̄ti ſunt hoīes q̄ hāc bn̄ ſtuduerint. q₂ cū magiſter ſum⁹ xp̄s in fine aduenerit. audiēt ab eo letā vocē. Uenite bn̄dicti patris mei poſſidete paratū vobis regnū an̄ ɔſtitutionē mūdi. q̄re q̄a lectionē bn̄ ſtuduiſtis ⁊ ipleuiſtis. Eſuriui em̄ ⁊ dediſtis mihi mād̄ucare. ſitiui ⁊ dediſtis mihi bibere ⁊c̄. Ue aūt illis q̄ p tot annos hāc leuē lectionē de miſc̄dia audierūt. nec eā didicerūt. nec ſm eā fecerūt. Nā a magiſtro eťnis ſupplicijs flagellāt̄ cū dicet eis Diſcedite a me maledicti in ignē eternū q̄ parat⁹ eſt ſathane ⁊ angelis eius. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi manducare ⁊c̄. Math. xxv. Ne ḡ hoc duꝝ verbū audiamus ⁊ flagellis eternis ſubijciamur dimiſſi ſunt nobis in ſchola h⁹ mundi ſubreſumptores ſeduli p̄dicatores q̄ quaſi in oībus p̄dicationibus ſuis reſumūt hāc lectionē de miſericordia ⁊ principalit̄ in hac quarta dñica cu₃ dicunt in verbo p̄aſſūpto. eſtote miſericordes Et duo facit. p̄mo mādando miſericordiā. ibi eſtote miſericordes. ſc̄do donando formā. ibi. ſicut pater veſter miſericors eſt. De primo eſt notandū ꝙ dñi terreni libenti⁹ ducūt in ſponſam ṽginē genere nobilē ſpecie decoram. diuitijs opulentā. cōuerſatiōe benignā ⁊ ꝓle fecūdā. Et primo quidē querūt ſponſam nobilem Ex quo em̄ ipi ſunt nobiles. iō ducendo tales vitāt imparitates. Dicit em̄ Egidius roman⁹ in de regi. p̄n. pte. j. li. ij. c. xij. ꝙ cōiugiū ordiatur ad debitā ſocietatē ⁊ pacificū eſſe ⁊ ſufficiētiā vite. Prout ordinat̄ ad debitā ſocietatem querenda eſt nobilitas ſui generis. Nā reges ⁊ p̄ncipes decet h̄re nobiles vt in eis ſit par ⁊ digna ſocietas. in oī em̄ cōiugio nimia imparitas eſt vitanda. q₂ talis ſiue ſit ſm nobilitate₃ ſiue etatē vt in plurimū eſt cā litis vel eſt cauſa ꝙ fidē ſibi nō ſeruāt. Sc̄do querūt libenti⁹ ſpecie decorē. q₂ pulcritudo numerat̄ inter bona coꝛpis de qua laudat rex Salomon ſpoſā ſuam. q̄ꝫ pulchra es amica mea q̄ꝫ pulcra. Et iterū. Tota pulcra es amica mea. Cant. iiij. Tertio optāt diuitijs opulentā. q₂ ſm phm. j. rhetoꝛ. Honoꝛabilitas generis pluralitas amicoꝝ ⁊ multitudo diuitiarū inter bona exterioꝛa cōputant̄. Magis tm̄ vt dicit Egidius vbi ſ̄. attendendū eſt in cōiuge honoꝛabilitas generi ⁊ pluralitas amicoꝝ q̄ꝫ multitudo diuitiaꝝ. prout tm̄ ordinat̄ cōiugiū ad eſſe pacificū querenda eſt multitudo amicoꝝ. Prout ṽo ordinat̄ ad ſufficientiā vite querēda eſt pluritas diuitiarū. Querūt̄ in cōiuge dotes ⁊ diuitie ad poꝛtandū onera cōiugij ⁊ ꝑpter ſufficientiā vite. Quarto cupiūt ɔuerſatiōe benignā q₂ mulier ſenſata et tacita nō ē imutatio erudite aīe. i. viri eruditi q₂ ꝓ nulla re vellet eā dare. Quinto deſiderāt ꝓle fecundā vt habeant heredes ne hereditas ad alienos ⁊ exteros deuoluatur. Moꝛalit̄ hoc intelligendo dicendū eſt ꝙ quilibet hō dñs eſt opeꝝ ſuoꝝ. ſic teſtat̄ Ariſto. ij ethic̄. Nos em̄ ſum⁹ dñi noſtraꝝ opationu₃ a p̄ncipio vſq₃ ad finē. ⁊ q₂ ſum⁹ dñi debem⁹ ducere talē virginē que hec q̄nq₃ habeat iā p̄dicta. Et hec eſt miſc̄dia q̄ ē nobilis. decoꝛa. opu

lenta.benigna.⁊ fecũda. primo dico qꝛ eſt no-
bilis.qꝛ filia regis altiſſimi dñi nr̃i ihũ xp̃i eſt.
De quo ⁊ canit̃.O ihũ xp̃e pater misericordi
arũ ⁊ deꝰ totiꝰ cõſolatiõis nos peccatꝭ ſolutos
⁊c.Et apl̾s dicit de ip̃o.ij.Coꝛ.j.Pater miſe
ricoꝛdiarũ ⁊ deus totius ꝯſolatiõis.Ecce no-
bilitas misericoꝛdie.hãc ḡ aſſume in ſponſam
ſpiritualē ⁊ eris filius altiſſimi.ſicut em̃ gener
alicuius patriſfamilias reputatur qui deſpon
ſat ſibi filiã ſuã.ſic gener dei ⁊ filius eſt qui de
ſpõſat ſibi filiã ſuã.Si ãt vis illã nobilē puellã
in ſponſam ducere opoꝛtet te miſerijs paupe-
rũ miſericoꝛdē eſſe.qꝛ dic̃ Damaſce.li.viij.in-
dignus eſt miſcđia clementiaqꝫ diuina qui nõ
auxiliat̃ aut miſeret̃ ſup miſeria aliena.Secũ
do hec puella nobilis etiã eſt decoꝛa ſicut oſtē
ſum eſt beato Johanni elemoſynario in viſio
ne.Nã idē iohẽs patriarcha alexandrinꝰ qua
dã nocte in oꝛatione ꝑſiſtens vidit quandam
puellam pulcerrimã ſibi aſſiſtentē ⁊ coꝛonam
oliuaꝝ in capite baiulantē.quã videns ille ni-
miũ ſtupefactus que eſſet inq̃ſiuit.Et illa.ego
inq̃t ſum miſcđia q̃ filiũ dei de celo adduxi me
ſponſam accipe ⁊ bñ tibi erit.Intelligens ḡ ꝑ
oliuã miſericoꝛdiã deſignari.Ab illo die ſic fa
ctus eſt miſericoꝛs vt elemon.i.elemoſynariꝰ
vocaret̃.paupes aũt ſuos dños ſp appellabat
Et inde hoſpitalarij hñt vt paupeꝛes ſuos do
minos vocent.Dñs ḡ famulos ſuos cõuoca
uit eiſqꝫ dixit.Euntes ꝑ totã ciuitatē cõſcribi-
te mihi vſqꝫ ad vnũ oẽs dños meos.Illis xo
nõ intelligẽtibus ait.Quos vos egenos ⁊ mē
dicos vocatis.illos ego dños ⁊ auxiliatores
ꝓdico.iſti em̃ auxiliarij nobis celeſte regnum
dare poterint.qꝛ ip̃oꝝ eſt regnũ celoꝝ Mat.
v.Ideo laudat miſericoꝛdiã quã puellã pul-
crã vocat Ecci.xxxvj.Specioſa miſericoꝛdia
in tp̃e tribulationis.Tertio hec puella miſeri
coꝛdia eſt opulenta.Et q̃cunqꝫ eã in ſponſam
D duxerit fit diues.Nã qui miſericoꝛdit̃ tribuit
paupibus multiplicabit̃ in opibus.Qđ pro-
bat Greg.in dialo.Terrene inq̃t ſbe ꝑ qđ pau
peribꝰ diſtribuũtur multiplicant̃.qꝛ ephe.ij.
dic̃ apl̾s.Deus diues in miſcđia.q.d.q̃ miſe-
ricoꝛs fuerit diuitias a deo recipit.Ad qđ ꝓ-
bandũ legit̃ iu vitaſpa.li.iiij.c.cclxix.Senex
quidã cũ alio fratre cõem habebat vitã.Erat
aũt ſenex ille miſericoꝛs.ꝯtigit aũt vt veniret
fames.venerũt q̃dã ab hoſtiũ eius vt accipe-
rent elemoſynã.Senex ille oibꝰ veniẽtibꝰ mi-
niſtrabat panē.vidẽs aũt frat̃ qđ fiebat dixit
ſeni.da mihi ꝑtē meã de panibꝰ ⁊ qđ vis de ꝑ-
te tua fac.Senex aũt diuiſit panes ⁊ faciebat
moꝛe ſolito de ꝑte ſua elemoſynã.vidẽs ãt de
us ꝓpoſitũ volũtatis eiꝰ bñdixit panes.frat̃
aũt ille cõſumpſit ꝑtē ſuã.⁊ dixit ſeni.modicũ
eſt qđ adhuc habeo,ſuſcipe me ad cõem vitaꝫ.

Et ille quõ vis inq̃t ſic facio.Et iterũ ceperũt
ſil̾ viuere.facta aũt iterũ victualiũ abundãtia
veniebãt iterũ indigẽtes vt accipent.contigit
vna die vt intraret frat̃ ille ⁊ videret qꝛ defece
rãt panes.venit paup poſtulans panē vl̾ aga
pem.Senex aũt dixit fratri.da ei ꝑtē.dixit ãt.
nõ habeo.pr̃ ille ait.intra ⁊ quere.Ingreſſꝰ ḡ
vidit repoſitionē plenã panibꝰ ⁊ vidẽs timuit
⁊ tollens dedit paupibꝰ ⁊ gloꝛificauit deũ.Jõ
dicit ſapiẽs.Alij diuidũt ꝓpꝛia ⁊ ditioꝛes ſũt
alij rapiunt nõ ſua ⁊ ſp in egeſtate ſuperſunt.
Prouerb.xj.Quod vtiqꝫ patuit in illo ſene et
in multis alijs miſericoꝛdibꝰ.Quapꝛopt̃ hec
ſpecioſa puella dicere põt ad quẽlibet miſeri-
coꝛdem.illud qđ dixit Jacob ad Laban Geñ
xxx.Modicũ habuiſti añqꝫ venirē ad te.⁊ nũc
diues effectꝰ es.bñdixitqꝫ tibi deꝰ ad introitũ
meũ.Cui miſericoꝛs hꝫ rñdere.inueni gratiaꝫ
in ꝯſpectu tuo ⁊ experimẽto didici ꝙ bñdixe-
rit mihi đs ꝓpter te.Quarto hec puella miſe-
ricoꝛdia ē benigna ⁊ mãſueta.Nõ em̃ ꝯtriſtat
ſpõſuꝫ ſuũ qꝛ di.pſ.cxvj.Jocũdꝰ hõ q̃ miſere E
tur ⁊ cõmodat.⁊ apl̾s ad Ro.xij.Qui inquit
miſeret̃.i.miſeriaꝫ alteriꝰ releuat in hilaritate
ſuppleꝫ fac.iõ Ecci.xxxv.đr.In oi dato hila
rē fac vultũ tuũ.⁊ rõnē ponit apl̾s.ij.Coꝛ.ix.
hilarē datoꝛē diligit deꝰ.vñ legit̃ in vita bea-
ti Johis elemoſynarij.ꝙ ad eum venit q̃dam
ep̃s noie Troylus vt emeret ibi vaſa aurea et
argentea quē vocans ep̃s Johẽs duxit eũ ad
hoſpitale dicens Quid dabis dñis meis q̃ de
dit cuilibet vnũ aureũ in ſũma.xxx.talẽta au-
ri.⁊ ex hac donatõe turbatus qꝛ auarꝰ erat in
cidit i febꝛes.Qđ vidẽs iohẽs ep̃us redidit ei
pecuniã ⁊ ſtati ſanatꝰ eſt troylus.Cũqꝫ idē ob
doꝛmiuiſſet nocte audiuit angelos dicẽteſ.Ec
ce palatiũ qđ edificauit troilꝰ pecuniaꝫ dando
paupibꝰ.⁊ cũ nimiũ in eo delectaret̃.venit ali
us angelꝰ dicẽs.Eijciat̃ troilꝰ.qꝛ palatiũ non
ē ſuũ.ſ3 ep̃i Johis.Euigilãs egit pniam coꝛaꝫ
ep̃o ⁊ poſtea piꝰ effectꝰ mlt̃a vt palatiũ recupe
raret paupibꝰ erogauit.iõ miſcđia exhibẽda
eſt cũ mentis iocũditate.nec poſtea eſt dolẽdũ
de datõe.iõ di.b.Aug.ſup pſ.Nõ dꝫ differri
elemoſyna cũ aſſit facultas tribuẽdi.qꝛ nec đs
pẽſat q̃titatē munerꝭ ſ3 deuotõnē coꝛdis.Nec
ꝑ irã paup eſt exaſperãdꝰ.ſ3 blãda placandus
locutõe.Qđ ḡ ꝑt tribuat munꝰ abſcõditũ.qui
xo nõ põt ſmo dei bonꝰ eſt ſup datũ optimũ.
Quinto iſta puella regia vicꝫ miſcđia eſt mul-
tũ fecũda.qꝛ multos fructꝰ ſpirituales de ſe gi
gnit.Primꝰ fructꝰ eſt pctõꝝ ꝓteritoꝝ excita- F
tio.ꝙ ꝓbat̃ ſic.diaſcoꝛides di.Quãuis vene-
noſa ſit arenã tñ de eiꝰ viſceribꝰ egredit̃ tela q̃
medicine vſibꝰ mire ē vtilis ⁊ neceſſaria.Tela
em̃ alba ⁊ mũda pulueruleñtis ſoꝛdibꝰ nõ admi
xta ſanguinē reſtringit a vulnere defluẽtē ⁊ ex

ſccat ⁊ ſuppoſita vulneri ꝓhibet fieri ſaniem ⁊
ſanat plagã recẽtẽ. ⁊ ꝓhibet inflaturã ſanitatẽ
vulneris retardãtẽ. Quid em̃ eſt aranea vene
noſa niſi pctõꝛ venenis pctõꝝ plen᷒. ſecuſ ſi ex
viſcerib᷒ pietatis egrediť tela elemoſyne h̓ re-
ſtringit ⁊ exiccat ſanguinẽ pctõꝝ. De q̃b᷒ peti
uit liberari dauid pš. l. Libera me ð ſang. de᷒
ðs ſalu. mee. ⁊ ſic ſanat vulnera pctõꝝ. qð pꝫ
ð Cornelio Act. x. q̃ erat gẽtilis ⁊ pctõꝛ. ⁊ tam̃
multas elemoſynas faciebat plebi cuꝫ familia
ſua ad quẽ angel᷒ hoꝛa. ix. introiuit ⁊ dixit ei.
orõnes tue ⁊ elemoſyne tue aſcẽderũt in cõſpe
ctu dñi. Qui poſtea cũ oi domo ſua a btõ Pe.
baptizat᷒ eſt vbi oia pctã ſua fuerunt dimiſſa
Jõ di. Leo papa i q̃dã ẜmo. Efficaciſſima eſt
orõ ꝓ pctis cum elemoſyna ⁊ ieiunijs. nihilo
ei᷒ tã ꝓpriũ q̃ꝫ qð impẽdit i ꝓximũ. Ad idem
Ambꝛo. ſup luc. ð ẜmone dñi. ita plurima ſb-
ſidia habem᷒ q̃b᷒ pctã nr̃a redimim᷒. nõ q̃deꝫ
venalis eſt dñs. ẜ tu venalis es peccatis tuis
venũdatus. ⁊ iõ redime te tuis opib᷒. Ad idẽ
gl. ſup Eccĩ. iij. Sicut aqua ſupfuſa extiguit
ignẽ. ſic elemoſyna p charitatẽ fuſa pcti flãmã
obꝛuit Eſt tñ notandũ ꝙ elemoſyna a peccatis
purgat ⁊ exiccat. tñ nolẽtes a peccatis ceſſare
ad vitã eternã nõ iuuat. qꝛ di. Grego. i moꝛal.
xviij. Diuites ſiq̃dem iniqua fruſtra quaſi p̃-
cium ꝓ ſuis iniquitatis tribuũt elemoſynas q̃
nequaq̃ꝫ aias ſuas redimũt q̃s a vitijs nũq̃ꝫ cõ
peſcunt. ⁊ beat᷒ Aug᷒. de ci. dei. li. xxj. Tales
elemoſynas que ad pctã delenda valent nõ di
cendi ſũt facere q̃ vitã nolũt a ſcelerum cõſue-
tudine reuocare. de᷒ em̃ nõ attendit quantum
G ſed quo aio deť. Scðs fructus eſt pctõꝝ futu-
rum declinatio. qð ſic ꝓbať. qꝛ dicit Johãni-
cius in de regi. ſanitatis. fontes q̃ large efflu-
unt coꝛruptionẽ in ſe nullam hñt. Cuius ratõ
eſt. nam coꝛruptio fontiũ ſiue a venis ſiue a fũ
do ꝓueniens ſurſum ferť. de fonte aũt qui ef-
fluit aque ſupioꝛ ps recedit. Per fontes mo-
raliter intelliguntur hoies. Juxta illud Eccs
. xij. Conteranť idria ſup fontem. i. caro hois
p mortẽ. Iſti inq̃ꝫ fontes q̃ large effluũt p ele
moſynaꝝ largitionem. peccatoꝝ in ſe non hñt
coꝛruptionem ⁊ pꝛincipaliter luxurioſe fedita
tis in qua multi coꝛumpunť ⁊ putreſcũt. iuxta
illud Johe. j. Cõputruerunt iumenta in ſter-
coꝛe ſuo. Quod exponit Greg᷒. Jumẽta i ſter
coꝛe putreſcere eſt hoies in fetoꝛe luxurie vitã
finire. Ecce ab illa putrefactiõe p̃ſeruat miſeri
coꝛdia. ſicut teſtať Ambꝛo. ſup illud. j. Thim̃
iiij. Pietas ad omnia valꝫ. Omnis ſumma di
ſcipline chꝛiſtiane in miſericoꝛdia ⁊ pietate eſt
quã aliq̃s ſequens ſi lubꝛicũ carnis patiať va
pulabit. i. ꝑcutitur aut coꝛripitur. ſed non per
ibit. ſed hoc non eſt intelligendum de illo q̃ ꝓ-
pter fiduciam quaꝫ habet in elemoſynis quas

faċ peccat. Tali em̃ dř Roma. ij. An ignoꝛas
qm̃ benignitas dei ad pniam te expectat vł ad
ducit. ẜm duriciã ãt tuã ⁊ coꝛ ipenitẽs theſau-
rizas. i. cumulas tibi irã. i. penã i die ire. i. vlti
onis ⁊ reuelatiõis iuſti iudicij dei q̃ reddit vni
cuiq̃ꝫ iuxta opera eius. Tertius fruct᷒ eſt me-
ritoꝝ augmentatio. Qð ꝓbať ſic. diċ phs. vj.
li. aialium. ꝙ man᷒ ⁊ bꝛachia que i ſedula fue-
rint actione ⁊ motu maioꝛa ⁊ foꝛtioꝛa eſſe ap-
pꝛobanť quẽadmodũ videm᷒ i curſoꝛib᷒ qui
maioꝛes ceteris hñt pedes. Cã eſt. qꝛ ad ea mẽ
bꝛa q̃ in exercitõ fuerit ſedule actiõis ſp cõcur
rit ⁊ cõfluit ipe ſanguis ex q̃ nimiꝝ in fluxu ſã-
guinis ⁊ humoꝝ mẽbꝛa hmõi intumeſcũt. per
man᷒ intelligũť opa miſcðie q̃ ſi ſedulo officio
frequẽtenť q̃ꝫtũ ad meritũ in dei oculꝭ augmẽ-
tanť. iõ di. de miſericoꝛdib᷒ apľs. ij. Cozin. ix.
Augebit incremẽta frugũ iuſticie vr̃e. glo. ẜm
lyrã. i. mercedẽ q̃ ex h̓ in patriã colligiť. Quar H
tus fruct᷒ eſt vniuerſoꝝ bñdictio. Nã miſeri-
coꝛdes bñdicit de᷒. Deuť. xv. Omnino indi-
gens ⁊ mendicus nõ erit inter vos ⁊ bñdicat
tibi de᷒. ⁊ bñdicit etiã ei populus Juxta illud
Prouer. xxij. Qui ꝓnus eſt ad miſericoꝛdiaꝫ
bñdiceť. miſericoꝛdes etiã benedicũt paupes
ſicut factũ eſt Job. xxix. Benedictio paupeꝝ
ſup me veniebat. quare aũt hoc? qꝛ ipe maxie
cibaria ſua cõmunicauit paupib᷒. ſicut teſtať
xxxj. c. Si comedi bucellã meã ſolus Et expo
niť ſi ꝓ nõ. qꝛ ab infantia creuit mecũ miſera-
tio ⁊ ab vtero mr̃is mee egreſſa eſt. qꝛ diċ glo.
ꝙ Job ex cõplexiõe ad miſericoꝛdiã ꝓn᷒ erãt
⁊ inclinatio p continuũ exercitiũ creuerat. Si
cut aliqui ex natura ꝓni ſunt ad libertatẽ aliq̃
ad caſtitatẽ ⁊c̃. Quintus fructus eſt eternorũ
gaudioꝝ poſſeſſio. qꝛ miſericoꝛdia vnicuiq̃ꝫ in
regno celoꝛũ locũ aſſignat. iuxta illud Eccĩ. x
vj. Omnis miſericoꝛdia facit vnicuiq̃ꝫ locum
ẜm intellectum pegrinationis illius. ⁊ ẜm me
ritum operũ ſuoꝝ. Ideo diċ Orige. in li. de ec
cleſiaꝝ ritu. Sola elemoſyna que nutu chari-
tatis xp̃i facta fuerit felicitatis beatitudiniſq̃ꝫ
eterne gaudia obtinebit Et Petrus rauẽn. in
quodam ſermone. manus inq̃t paupis eſt xp̃i
gazophilatiũ. qꝛ q̃cq̃d accipit paup hꝫ xp̃s ac
ceptũ. da ergo paupi terrã ⁊ accipe celũ. num
inũ vt accipias regnũ. ⁊ ꝓpter iſtos fruct᷒ p̃ci
pit dñs nos eſſe miſericoꝛdes. Sed eſt vna du I
bitatio. vtrũ aliq̃s poſſit ad ſeipm̃ miſericoꝛs
eſſe? Et videtur ꝙ ſic. qꝛ dicit Aug᷒. in enchi-
ridion. ſumens ꝓ ſe illud Eccĩ. xxx. Miſere-
re aie tue placens deo. Hic pmitus debeť ipſi
hoi miſcðia ⁊ elemoſyna qua mũdanť eius in
terioꝛa. nec tñ iſtas elemoſynas q̃ ſiũt de fruc-
tibus terre videť de᷒ reſpuere. qꝛ inq̃t hoc op
tuit facere ⁊ illa nõ omittere Math. xxiij. Sꝫ
in cõtrariũ eſt illud auguſtini q̃ diċ. x. de ciui.

dei deſcribendo miſcdiam. Miſcdia em̄ ē ali-
ene miſerie in nr̃o corde cōpaſſio. Cui concor-
dat Damaſ. di. ꝙ miſcdia eſt triſticia i alicuiꝰ
malis Et Iſid. li. ij. ethimol. dic̄ ꝙ miſericors
a cōpatiendo aliene miſerie vocabulū ſortituſ
eſt. Rn̄deſ ꝙ nullus pt̄ miſcdiam ad ſe habe-
re. q2 lꝫ ꝗlibet doleat ꝺ miſericordia propa na
tura. nō tñ ſibi miſereſ nec cōpatitur ꝓprie lo-
quendo. cum compati ſit cū alio pati. Iſte au-
tē ꝗ patiſ i corpe ſi ſit in charitate ⁊ patienter
ſuſtinet magnum ſibi meritū acꝗrit non tamē
ex ope miſcdie. ſed ex ꝟtute patientie vt eſt di
ctū ſapientꝭ dicentis. nullus miſeretur ſuipſiꝰ
prope loquendo. Sed inquātū eſt ſibi alienuſ
vt qñ caro ſe fecit alienam a ſpū recalcitrando
ſibi ac ꝑ hoc aīa cadit in miſeriam duplicē vi-
delꝫ culpe et pene. Unde recte ſapiens admo-
net ſpm̄ vt miſereaſ anime ſue ſubueniēdo mi
ſericordie ſue ne incidat i culpaꝫ. vel ſi incidit
ꝙ reſurgat ne gehenne penam incurrat. Unꝺ
Aug. x. de ci. dei tractans verbū ſapientꝭ Mi
ſerere aīe ſue dic̄. Quodlibet opus miſcdie ſi
ꝓpter deum fiat ſacrificium deo eſt. vnꝺ ſi ho
mo mūdo moriſ vt deo viuat qm̄ ⁊ hoc ad mi
ſericordiā ptinet ſacrificiū eſt. Cum etiam cor
pus noſtrū temperantia caſtigamus. Si hoc
quemadmodū debemus ꝓpter deuꝫ faciamꝰ
vt exhibeamus membra noſtra arma iuſticie
deo ſacrificium eſt. Hec Augꝰ. De hac miſeri
cordia improꝑe ſumpta dicit ſapiens etiaꝫ ali-
bi. Bene fac aīe tue vir miſericors. Prouerb.
xj. Per viruꝫ intelligitur portō ſupior anime
que tunt bene facit anime quando miſereſ ſu-
per miſeria portionis inferioris videlꝫ partis
ſenſitiue cohibendo eā ne trahaſ ad culpaꝫ et
ꝯſequenter nec ad penā.

De eadē dñica. Sermo tertius.

EStote miſericor-
des ſicut pater veſter miſericors ē. no
lite iudicare ⁊ nō iudicabimini. Luce
vj. Dicit Ariſto. li. j. metha. Humanū genus
arte ⁊ rōne viuit. ⁊ q2 hoīes viuūt ex arte. idō
quilibet pater diligens filiū docet eum artem
meliorem quā nouit ⁊ nullā ſubtilitatē i ea ab
ſcondit. Et hoc ideo facit vt filius per artem
hanc nutriaſ vel ipē in docendo ſapiens vide
atur. q2 di. idē Ariſto. vbi ſupra. Signū ſapiē
tis eſt poſſe docere. Ideo legiſ Tob. iiij. Ho-
norē habebis matri tue. Cū thobias mori de-
buit vocauit filiū ſuū ⁊ docuit eum artes ſuas
ꝗs ipē nouit ꝗꝝ vna fuit de honore mr̃is. ⁊ ne
dei obliuiſcereſ ꝗ alia fuit. ꝫ ſp eiꝰ memoretur
Tertō ne pctō ꝯſētiret. iter has tñ habuit vnā
ſbtilē artē ꝑ quā acꝗſiuit regnū celoꝝ i ſpe ꝗꝝ-
uis non i re. ⁊ hec fuit miſcdia ꝑ quā acꝗriſ re
gnū dei. q2 di. Pe. rauen̄. ſer. Ecce ꝺs amore
pauperū vēdit regnū. ⁊ vt illud oēs emere va
leamus ipm̄ ꝓ fragmēto panis expoſuit. ꝗs ḡ
excuſare nō emētē valeret quem tanta vilitas
vēditoris accuſat. Idō tobias hāc ſubtilē artē
ꝑ quā i breui magna lucrareſ docuit di. Quā-
tūcūqꝫ poterꝭ eſto miſericors. ſi multū tibi fue
rit multū tribue. ſi paꝝ. ſtude illud ipartiri. q.
d. eque ꝓ puo ſic̄ ꝓ magno acꝗriſ regnū. Sic
⁊ xp̄s ꝗ cōceſſit ſe noiare patrē. Math. vj. cū
dixit. Si orabitꝭ. pr̄ nr̄ ꝗ es i celis. habuit ſpe-
cialē artē. ſ. miſericordiā quā didicit ab eterno
Sꝫ tñ hac ꝟtute nō eſt manifeſte vſus niſi cuꝫ
de ꝟgine fuit natus ⁊ extūc ſm̄ Greg. ꝓpriū ē
ſibi miſereri ⁊ ꝑcere. ꝗ añ ſolebat punire et ꝑ-
cutere. idō hāc artē vicꝫ miſcdie tāqꝫ ꝟtutē ſpe-
cialiſſimā docuit filios ſuos ſanctos aplo̅s ꝗs
pre alijs dilexit cū dixit. Eſtote miſericordes.
In ꝗbus verbis pᷓncipaliter duo tangit. pᷓmo
diuie miſeratōis inuitationē. ibi. eſtote miſeri
cordes ſicut pater veſter. ſecundo humane iu-
dicatōnis ꝓhibitōeꝫ. ibi. nolite iudicare. Cir-
ca pᷓmum notandum. Holc̄. ſuper lib. ſap̄. lec.
cxxvj. dic̄ ꝙ miſericordia dñi fortis i hoīes eſt
intenſiue extēſiue ⁊ duratiue. Intenſiue q2 ꝑ-
cit hoi in peccato qꝺ eſt tāte malitie ꝙ hō nul-
lo modo poſſet ꝑ ſe ſatiſfacere. Ideo di. Anſ-
hel. li. ij. cur deus homo. c. vj. ꝙ oportuit hoi
nem deo dare aliqꝺ maius cū eo. qꝺ eſt deꝰ ad
ſatiſfaciendū ꝓ pctīs ſuis. Sꝫ cōſtat ꝙ hꝺ nul-
lo mō potuit facere. ⁊ ideo ꝺs miſericordiſ eſt
incarnatus. ⁊ vt ꝓ hoīe ſatiſfaceret factꝰ ē hō.
Ideo etiam di. aplꝰs ad Titū. iij. Nō ex opibꝰ
iuſticie que fecimus nos ſed ſm̄ ſuam miſeri-
cordiā ſaluos nos fec̄. Iſta ergo miſcdia fuit
fortis intenſiue. q2 dicit phꝰs. j. de celo. ꝙ for-
titudo potentie actiue terminatur per maxi-
mū in quod poteſt. vnde ſi aliqua potētia poſ
ſet in aliquod duplum vel triplū vel quadru-
plum. ⁊ ſic vſqꝫ ad infinitum. illa potentia di-
cereſ infinita intenſiue. ſed talis eſt miſericor-
dia dei. q2 nō eſt aliquod peccatū ita turpe vl̄
malitioſuꝫ ⁊ deforme quin miſcdia dei ſit ma-
ior ad dimittendum. Ideo di. beatus Auguſ.
O qualis dei pietas quaꝫ nulla poteſt ſupare
iniquitas vel impietas. Et Greg. ſup Ezech.
Sicut ſcintilla in medio maris. ſic oīs malitia
ad miſericordiam dei. Secundo miſericordia
dei eſt fortis in nos extenſiue: ⁊ hoc poteſt du
pliciter declarari. Primo a parte ſubiecti ipſi
us xp̄i. Scḋo ex ꝑte obiecti hoīs ſiue miſꝑicor
die. A ꝑte ꝗdē xp̄i. ſicut ſi aliꝗs omnibus vici
nis ſuis riuulos cōcederet de fonte ſuo vt ſibi
inde facerent aqueductus ꝓ ſuo libito magne
foret ſufficientie. Iſto mō deus pater habens
filiū ꝗ eſt verbum ⁊ fons omnis bonitatis. ꝗa
fons ſapientie verbum dei in excelſis. Eccī. j.
Miſit enim eum in mundum ⁊ miſit ſcaturiri

de terra virginalis ventris vt eſſet operoſus ꝛ
abundans oībus. ꝑmiſit cuilibet ſibi facere ſri-
uulū qñ oīm iudeoꝝ ꝛ gētiliū flagellatōi ꝛ cru
cifixiōi ſe dedit. ꝛ iō bñ dixit pluralit̄ ꝑ ꝓphe-
tā. dabo vobis miſericordias ꝛ miſerebor vr̄i
Hier. xlij. Secūdo apparet apte obiecti qđ eſt
hō cui deꝰ multiplicit̄ miſeret̄. Reſeruādo vt
caueat. expectādo vt redeat. cōdonādo ſi peni
teat. Jdeo di. Augꝰ. li. ij. cōfeſ. c. vij. Grē tue
deputo ꝛ miſericordie ꝙ pctā mea tanꝗ̄ glaci
em ſoluiſti. grē tue deputo ꝗcunꝗ; nō feci ma-
la. Jdē Aug. di. iteꝝ. Largiſſima miſcđia dei
multis ac varijs modis ſe humane aīe exhibꝫ
ꝛ impēdit. Nā peccatorē patient̄ expectat. be
nigne r̄uocat. hilariter ſuſcipit. plene ignoſcit
grām multiplicat. multiplicatā cōſeruat. ꝯſer-
uatā r̄munerādo coronat. Et b. Bern̄. enume
M rat ſeptē miſericordias dei. Prima ꝙ a multiſ
peccatis me eripuit ꝛ in ſeculū poſitū me a mľ
tis cuſtodiuit. Quis ei inq̄t nō videat ꝙ ſicut
in multa cecidi. ſic ꝛ in alia poterā incidiſſe niſi
me oīpotentis di miſericordia ꝑſeruaſſet. Jō
fateor ꝛ fatebor niſi dñs adiuuerit me paulo-
minus cecidiſſet in omne pctm̄ aīa mea. Scđa
miſericordia q̄ꝛ peccabā et ſtabam in ſcelerībꝰ
ꝛ tu abſtinebas a verberībꝰ ꝓlongabā iniq̄ta-
tem meā ꝛ tu ꝓlongaſti pietatē. Tertia miſeri
cordia. q̄ꝛ ipſe viſitauit cor meū. ꝛ ſic immuta-
uit vt fierēt amara q̄ priꝰ dulcia fuerūt. Quar-
ta ꝙ me penitentem miſericorditer ſuſcepiſti.
Quinta ꝙ mihi tp̄s penitēdi emēdandi viuē-
di ꝛ ne recidiuū paterer auxiliuꝫ tribuiſti. Jn
his quinꝗ; me a malis liberaſti. Jn alijs dua-
bus miſericordijs ſequentībꝰ bona largiris. ꝛ
ideo ſexta miſericordia ē. q̄ꝛ grām mihi ꝓme-
rendi dediſti. Septima q̄ꝛ mihi ſpem obtinen
di grām tribuiſti. Hec Bern̄. Tertia miſcđia
di eſt fortis in hoīes duratiue. q̄ꝛ q̄ñtūcūꝗ; hō
peccat ſi poſt infinita mala i fine tardiſſime pe
nitē velit. recipit eū ſtatī vtraꝗ; de latrone cui
tardiſſime ꝛ breuiſſime penitēti dictū ē. hodie
mecū eris i ꝑadiſo Lu. xxiij. Propt̄ qđ di. b.
Bern̄. ſup cañ. Dn̄o ꝓpt̄ māſuetudinē q̄ i te
ꝑdicat̄ currimꝰ pꝰ te dñe ihū xp̄e audientes ꝙ
nō ſpernis paupem pctōrē ꝛ nō abhorres. Nō
abhorruiſti latronē penitētē nō lacrimātē pec
catricē. nō chananeā ſupplicātē. nō dephēſam
i adulterio. nō ſedētē i teloneo. nō ſupplicātem
publicanū. nō negātē diſcipulū. nō ꝑſecutorē
diſcipuloꝝ. nō ip̄os crucifixores tuos. h̄ ille. ꝛ
Aug. Deꝰ inq̄t miſericors ē. pctā eni ꝯdonat.
ꝯuerſis patiēs ē. ſup pctōres donec ꝯuertant̄
expectat. q̄ñcūꝗ; ꝯuerſi ſūt eos benigne ſuſci-
pit. Sꝫ notandū ꝙ miſcđia hoīs ad hoīem iue
N nit̄ heu debilis ꝛ modica intenſiue extēſiue. et
duratiue. Jntēſiue q̄ꝛ vix aliq̄s modꝰ ad ꝯpa
tiendū cuicunꝗ; repit̄. q̄ꝛ adimplet̄ iā illud. ij.

Timo. iij. Erūt hoīes ſeip̄os amātes. Extēſi-
ue q̄ꝛ ſi aliq̄ ſit cōpaſſio hoīs ad aliuꝫ aut forte
ad ꝯſanguineū. nō ad extneū. ad amicū ꝛ ad fa
familiarē ꝛ nō vltra. iux̄ illud Ecci. xviij. Mi
ſeratio hoīs ad ꝓximū ſuū. miſcđia aūt di ſup
oēm carnē. Cōtra qđ dic̄ Hiero. ad demetria
dē ꝟginē. da paupībꝰ. nō diuitībꝰ. nō ꝓpinq̄s
nō ad luxuriā ſ; ad neceſſitatē. Neci eis aliq̄d
ꝯſideres niſi pauꝑtatē. laudēt te eſurientia vi
ſcera nō eructantiū opulēta cōuiuia. Sił q̄bꝰ
eſt miſerādū oñdit Amb. li. de offi. j. Sūt inq̄t
q̄dā q̄ malūt miſeria tacite egeſtat aſtrigi quā
publica petitōe cōfundi. hiꝗ; ſunt inueſtigādi
ꝛ ab occulta neceſſitate reſeruandi vt ꝑ h̄ am-
plius gaudeāt ꝙ pauꝑtati ꝯſulūt ꝛ pudori. et
Joh. Chryſ. ſup ep̄la ad heb. Qui amico bñ
facit plerūꝗ; nō ꝓpter deū benefacit. q̄ autē
ignoto vtiꝗ; ꝓpter deū bñfacit. h̄ Chryſ. Jtē
duratiue. q̄ꝛ miſcđia hoīs nō durat diutiꝰ q̄ñ
diu hō cernit̄ ocuł. ſicut porcꝰ compatit̄ ſocio
q̄ñdiu audit eū clamare. iō dr̄ Oſee. vj. Miſe
ricordia vr̄a quaſi nubes matutina et q̄ſi ros
mane ꝑtrāſiens. Nō ſic docuit tobias filiū ſu-
um. ſ; ait. quō poteris ita eſto miſericors. q. d.
nō ſolū in p̄ñtia paupis. ſ; etiā in abſentia illꝰ
Tob. iiij. ꝛ ap̄ls ad Coloſſeñ. iij. Jnduite vos
ſicut electi di ſcti ꝛ dilecti viſcera miſericordie
Multi eni ſermonībꝰ cōpatiunt̄. ſed opibus
pauci. tñ de ſolis opībꝰ miſcđie fit cōputatio i
iudicio generali. ſicut teſtat̄ Petrus rauen̄. in
tertio ſermone. Jn regno celi coraꝫ oībꝰ angeł
in ꝯuentu reſurgentiū. ꝙ Abel paſſꝰ ſit. ꝙ mū
dū r̄uauit Noe. ꝙ Abraam fidē r̄uauit Moi
ſes legē tulit. ꝙ Petrus reſupinꝰ crucē aſcen-
dit deꝰ tacet. ꝛ clamat. q̄d paup comedit. Eſu
riui ꝛ nō dediſtis mihi manducare ꝛc. Ergo q̄
miſericors eſt miſericordia eſt dignꝰ. Hec ille.
Jdeo hortat̄ nos dñs ad miſericordiam cum
dicit. Eſtote miſericordes ſicut pr̄ veſter. i. de
us miſericors eſt. nō q̄ñtitate ſm glo. ſed quali
tate. vt ſicut ip̄e miſericors eſt i diuinis donis
ꝛ vniuerſalit̄. ſic nos miſericordes eſſe dbemꝰ
in donis humanis ꝛ ꝑticulariter. q̄ꝛ creatura
morte finibilis ad infinitatē virtutū nō poteſt
contingere in hac vita. ſimus ergo miſericor-
des imitatione ex quo nō poſſumus ꝑfectōne
Et primo debet eſſe q̄libet miſericors ſibiip̄ſi.
q̄ꝛ Aug. in li. enchiridion. iiij. Qui vult ordi- O
nate elemoſynā dare a ſe debꝫ primū incipere
ꝛ eā ſibi primū dare. Eſt eni elemoſyna opꝰ mi
ſericordie. Et infra. qui ꝟo diligit iniq̄tatē ꝛ
odit aīam ſuā nō eſt ei miſericors ſed crudelis
Et idem Augꝰ. de verbis domini. ſmōe. vij.
Quomodo meſericors eſt alteri qui peruerſe
viuendo crudelis eſt ſibiip̄i. Jdeo quilibꝫ in-
pendat ſibiip̄i miſericordiam. peccatorum ſu-
orū contritionē ꝛ confeſſionem per que ſaluet

animam. Eſt tamen notandum quilibꝫ homo
debet miſereri anime ſue in q̄ttuoꝛ. Pꝛimo in=
firmā curando. Quādoq̄ꝫ em̄ aīa infirmat̄ ex
culpa. Nā in pſona pctōꝛis dicit pſ̄. vj. Mi=
ſerere mei dn̄e qm̄ infirm⁹ ſū. ſic ergo ē op⁹ mi
ſericoꝛdie infirmū coꝛpalit̄ viſitare. ⁊ ad ei⁹ ſa
nitatē curā impēdere. ita ē op⁹ ꝟe miſcdie ani=
mā ſpūalit̄ ꝑ ꝯtritionē ⁊ pniam ſanare ⁊ ſani=
tatē eius a celeſti medico imploꝛare. ſic fec̄ da=
uid in pſ̄. Sana aniam meā qꝛ pec. tibi. Scdo
dꝫ miſereri aīe ſue ipam nudā veſtiēdo. Eſt ei
op⁹ miſericoꝛdie nudū veſtire. Eſa. lviij. Cuꝫ
ꝑpendit hō aīam ſuā eſſe nudā a ꝟtutib⁹ dꝫ eā
cū ꝟtutib⁹ veſtire ⁊ oꝛnare. qꝛ ſic̄ veſtes oꝛnāt
coꝛp⁹ ⁊ cooperiūt turpitudinē ei⁹. ſic virtutes
oꝛnāt aīam. De his veſtimentꝭ aīe dr̄ Apoca.
xvj. Beat⁹ q̄ ſeruat veſtimenta ſua ne nudus
ambulet. ⁊ charitas q̄ eſt regina ꝟtutū operit
multitudinē pctōꝝ. j. Pe. iiij. Tertio dꝫ miſe/
reri aīe ſue ipam eſurietē reficiēdo Nōnūq̄ꝫ ei
aīa patit̄ famē ꝟbi dei. ⁊ tūc hō dꝫ pcurare ꝟ=
bū dei legēdo ſacrā ſcripturā vel accēdo ad p̄=
dicatōes. vn̄ pſ̄. cvj. Animā eſurietēꝫ ſatiauit
bonis. Quarto dꝫ miſereri aīe ſue captā ꝯcu/
P piſcentiaꝝ laq̄is redimēdo. vel ne capiat̄ tem=
ptationib⁹ ꝯſeruādo. ſic̄ ſara Tob. iij. mūdaꝫ
ſeruaui aīam meā ab oī ꝯcupia. Scdo dꝫ hō eē
miſericoꝛs ꝓximo q̄ ad q̄ttuoꝛ miſericoꝛdias.
Pꝛima ꝯſiſtit in nō iudicādo. ⁊ h̄ tangit̄ cū di
cit. nolite iudicare vt non iudicabimi. Ubi nō
di. Rober. ſup lib. ſap̄. lec. clxxvj. Sic̄ impiū
eſt pctā q̄ cōmiſim⁹ ptinaciter excuſare. ita vir
tuoſuꝫ ē valde pctā ꝓximi nō facilit̄ iudicare
ſed patient̄ aliqualit̄ excuſar̄. ꝯſiderātes cōis
fragilitatꝭ ꝯditionē. ſincerꝭ familiaritatꝭ cōmu
nionē ⁊ vere pietatis exercitatōnē Pꝛimo em̄
cōis fragilitas q̄ cōiter nos oēs erram⁹ moue=
re nos dꝫ aliq̄lit̄ ad excuſandū ⁊ nō facilit̄ iu=
dicādū. Nā ī vitaſpa. dixit q̄dā ſenex li. iiij. c.
cxxviij. Nō iudiceſ foꝛnicatoꝛē ſi caſt⁹ es qm̄
ſi̇̄ li lege ꝑuaricarꝭ. Etem̄ q̄ dixit. ne foꝛniceris
dixit etiā. nō iudices. ibidē. c. cxl. Uir q̄dā ſā/
ctus cū q̄ndā audiuiſſet peccantē fleuit amare
⁊ dixit. Iſte hodie ⁊ ego craſtino. verūtn̄ q̄lit̄
q̄s peccet añ te nō iudices eū. iudica magis te=
ipm peccatoꝛē eſſe q̄ꝫ illū Iō etiā dixit bern̄. ſu
per cañ. ſ̄. xlj. Noli iudicare ꝓximū. ſed magꝭ
excuſa intentionē ſi opus nō poſcit. ſ. ꝙ illō fe
cerit ex ignoꝛātia vel ex ſurreptōe vel ex caſu.
Scdo admonere nos dꝫ ſincere familiaritatiſ
cōmunio vt ſaltē de amicis nō credam⁹ facilit̄
mala. nec etiā de p̄latis vel etate ꝓuectis. Un̄
hiero. in epl̄a ad ruſticū. Nō eſt facile malū d̄
ꝑfecta etate credendū quā vita p̄terita defen=
dit ⁊ honoꝛat vocabulū dignitatis. Et ponit
exemplū de amico ſuo xenocrate. cū inq̄t q̄dā
platoni dixiſſet ꝙ dixerat de eo malū, Rn̄dit

nō eſſe ſibi credibile ꝙ nec ille quē tn̄ amabat
eū nō diligebat. Cūq̄ꝫ narrās dictū ſuū ⁊ ſe ꝓ=
batuꝝ aſſerēt. Nunq̄ꝫ xenocrateꝫ talia dixiſſe
niſi expedire iudicaſſꝫ. Tertio nos monere dꝫ
ne faciliter iudicem⁹ pctā alioꝝ vere pietatꝭ ex
ercitatio. piū eſt em̄ alienos defectus ſine leſio
ne iuſticie q̄ꝫtū fieri p̄t excuſare ⁊ famā ꝓxioꝝ
q̄ꝫtū poſſibile eſt illibatā ſeruare. qꝛ di. Oꝛige.
ſup Leui. xxxiij. Nō vult te dn̄s ſi foꝛte vide/
ris pctm̄ fratris tui cōtinue euolare ad publi=
cū ⁊ pclamare paſſim ⁊ diulgare aliena pctā ꝙ
eſſet vtiq̄ꝫ nō coꝛrigentis. ſed infamatis. Iđo
dixerūt beati apl̄i Symon ⁊ Judas. Nos in=
nocentes abſoluere. nocentes ꝟo pdere nō de
cet ꝓpter qđ dixit quidā ſenex in vitaſpa. vbi
ſ̄. c. cxxxvj. dictus paſtoꝛ quē cū interrogauit
frater dicens. Si video culpaꝫ fratris mei bo
num eſt celare eaꝫ. qua inquit hoꝛa tegim⁹ pec
catum fratris noſtri tegit etiā de⁹ noſtrū. Et q̄ Q
hoꝛa pꝛodiderimus culpā fratrū pꝛodet ⁊ de⁹
noſtram ſiꝉr. Scda miſericoꝛdia ꝯſiſtit in non
ꝯdēnando cū dic̄. nolite cōdēnare vt nō cōdē=
nabimini. q. d. ſi ex humana fragilitate cōtin=
gat foꝛte vos quēq̄ꝫ ſuſpitioſe iudicare nolite
tn̄ ꝯdemnare. i. dignū aliquē damnatiōe ōfer
re. Nā q̄ hodie eſt peccatoꝛ cras erit confeſſoꝛ
eo ꝙ facile ē ī oculis dn̄i ſubito honeſtare pau
perē. Ecci. xj. Quod tn̄ multi nō aduertūt ſed
faciliter nūc illū. nūc aliū cōdemnāt. Iō in vi=
taſpa. legit̄. ij. lib. c. xxvj. ſolebat dicere abbaſ
Johes paruā ſarcinā dimiſimus. i. noſmetip=
ſos rep̄hendere et grauem poꝛtare negligim⁹
id eſt ſi noſmetipos iuſtificem⁹ ⁊ alios cōdem
nemus. Ibidē etiā legit̄ dū patres de multoꝝ
vita ⁊ rebus plurimis loquerent̄ abbas q̄ pꝛi=
us tacebat. poſtea ꝟo egreſſus tollēs ſaccū im
pleuit eū arena ⁊ poꝛtauit eū in doꝛſo ſuo. ⁊ ite
rū in alio pāno paruo miſit alterā arenā ⁊ poꝛ=
tabat añ ſe. videntes aūt ceteri patres requiſi=
erunt ab eo q̄d hoc eſſet. dixit. iſte ſaccus q̄ h̄ꝫ
multā arenā pctā mea ſunt quāplurima ⁊ ecce
dimiſi ea p⁹ doꝛſum meū nolēs ea videre vt ꝑ
ipis doleā vl̄ plangā ⁊ pauca h̄ delicta fratris
mei ocul̄ añpoſui ⁊ crucioꝛ in ipis fratrē cōdē
nans Sꝫ nō opoꝛtet ſic iudicare. ſ̄ magis mea
añ me ducere ⁊ de ipis cogitare ⁊ rogare deū
vt indulgeat mihi. Hō audiētes patres dixe=
rūt. in veritate hec eſt via ſalutis. Tertia miſe
ricoꝛdia ꝯſiſtit in remittēdo cū dicit. dimittite
ſcꝫ iniurias vobis illatas a ꝓximis ⁊ dimittet̄
vobis pctm̄. iux̄ illud Ecci. xviij. Relinq̄ ꝓxi
mo nocenti te ⁊ tūc deprecāti tibi pctā tua ſol=
uent̄. Quarta miſcdia ꝯſiſtit ī largiēdo quā tā
git cū dicit. date. ſ. tp̄alia ⁊ dabit̄ vobis. ſ. bo= R
nū nature. foꝛtune ⁊ gloꝛie. De h̄ refert Uin=
centi⁹ in ſpecu. hiſt. li. xxiiij. c. v. ꝙ vir dei Io
docus qui rex erat britonum duꝫ eſſet in quo=

dā loco noīe brachiceū marnaro diſcip̄lo ſuo
S venit paup̄ ⁊ petiuit elemoſynā q̄ p̄cepit ſuo
vt vnicū quē habebat panē in duas ptes diui
deret ⁊ paupi daret. Quo facto nō multo poſt
venit alter ſilr̄ elemoſynā petēs. cui aliū paniſ
q̄drantē dari iuſſit. terti⁹ v̄o venit ⁊ ei tertiuꝫ
dari p̄cepit diſcipulo moleſte ferēte ⁊ dicente.
nō vis ſaltē vt nob̄ medietas panis ſuet? No
li inq̄t fili ſollicitus eſſe d̄ cibo. Sꝫ memēto qđ
dr̄ date ⁊ dabit̄ vob̄. paup̄ inde vix receſſerat
venit quart⁹ egen⁹ cui reſiduū panis dari iuſ-
ſit. iterū diſcipulo murmurāte ꝯfortauit eū in
fide. vixq̄ ſmonē cōpleuit. Ecce q̄ttuoꝛ naui
cule ſm numeꝝ paupeꝝ mittūt̄ ei cibo ⁊ potu
plene. Ecce vnū ⁊ p̄mū p̄miū hoim miſcdium
vicꝫ augmētū tpaliū. ⁊ hec eſt mēſura bona q̄
dat paupi nō indigebit. Prouer. xxviij. iō ad
miſcdiam hortat̄ vnūquēq̄ Pe. rauenen̄. in
ſmo. da paupi micā vt accipias tortā. da pau
peri tu vt des tibi. q2 q̄cq̄d dederi paupi tu ha
beb̄. ⁊ qđ a te n̄ accipit paup̄ hēbit alt̄. Et idē
Petr⁹ declarat q̄ de⁹ retribuit elemoſynā cū
fenoꝛe. de⁹ ad vſurā accipit vnū p̄ centū et ta-
men hoīes nolūt cū eo hr̄e ꝯtctū. Quare. q2 foꝛ
te ſolliciti ſūt d̄ cautiōe. Nōne exigue hō char
tule obligatiōe cōſtringit̄ de⁹ tot ⁊ tanti volu
minib⁹ canit ⁊ debitoꝛ nr̄ tenet̄? exiſtimo q̄ ſe-
ip̄m reſtituet exigēti. q2 nō p̄t ille mētiri. Ideꝫ
em̄ ip̄e eſt executoꝛ ⁊ debitoꝛ. nec erit in reddē
do durus. q2 largitoꝛ eſt p̄fuſus. Scđm p̄mi-
um eſt remiſſio iniq̄tatū. iux̄ illud p̄uerb̄. xvj
Juſticia ⁊ miſcdia redimit̄ iniq̄tas. Et Ecci.
iij. Quia ſicut aqua extinguit ignē ita pctm̄ ex
tinguit elemoſyna. iō hortat̄ Daniel nabuch.
Pctā inq̄t tua elemoſynis redie Dan̄. iiij. q̄a
elemoſyne ſunt p̄ciū redēptiōis aīe quā vendi
dit pctōꝛ ere pctōꝝ. ſicut declarat Aug. ſup̄ il-
lo v̄bo. p̄ciū redēptiōis aīe ſue. ps̄. xlviij. Illi
inq̄t p̄ciū hn̄t aīe ſue q̄ nō ceſſant elemoſynas
T facere. Et hec eſt mēſura ꝯferta. i. plena. Ter
tiū eſt liberatio penalitatū. Nā ppt̄ miſcdiam
quā q̄s facit paupi de⁹ miſeret̄ ſibi a penis et̄-
nis eū liberādo. q2 ſup̄ illo v̄bo ps̄. xl. Beat⁹
q̄ intelligit ſup̄ egenū ⁊ paupem i die mala ⁊c̄
di. Pe. rauen̄. In die mala de⁹ illi liberatoꝛ aſ
ſiſtet q̄ paupem a malis liberauit. nā ſine cau-
ſa pctm̄ accuſat̄ qđ paup̄ excuſat imo accuſa-
ri nō poterit quē ſatietas paupis excuſauit di
em v̄o malū videbit q̄ diē iudicij ſine aduoca
tiōe paupis intrabit. Deniq̄ q̄ audiuit egenū
rogantē audit toto oꝛbe terrarū eccliam ſic ro
gantē. de⁹ cōſeruet eū ⁊ viuificet eū. Cōſeruat
eū ne tradat̄ ad penā viuificat vt reſurgat ad
vitā. da ḡ paupi panē. da potū. da veſtimētū.
da tectū. ſi debitoꝛē nō iudicē vis hr̄e deū. hec
V ille. ⁊ hec eſt menſura agitata. Quartū p̄miuꝫ
eſt donatio celeſtiū voluptatū. Cōgruū eſt em̄
vt q̄ h̄ paupes voluptatib⁹ ſuis refecerūt q̄ ⁊
ibi voluptatib⁹ celeſtib⁹ reficiant̄ ⁊ q̄ h̄ eis ne-
ceſſaria negauerūt q̄ ibi apud inferos toꝛque
ant̄. iuxta illud qđ dixit Pe. rauen̄. in ſmo. lo
quēs d̄ diuite epulone ⁊ lazaro. Ob h̄ inq̄t di
ues ille toꝛquebat̄ apud infernuꝫ. q2 lazarum
nō fecerat ſibi amicū. q̄d ḡ ſunt paupes q̄bus
dam⁹ niſi lazari nr̄i p̄ q̄s de terra ad celū mig̃
mus. Ecce paup̄ cui das nō h̄ꝫ qđ tribuat. Sꝫ
cū p̄ te deū oꝛat. q̄ſi ad deū clamat. dn̄e mutu
um accepi ab hoīe fideiube p̄ me. iō ⁊ ſi nō te
nes paupem redditoꝛē idoneū. tn̄ habes fide-
iuſſoꝛē. q. d. Qui reſtituet tibi datū cētuplū. ⁊
hec eſt mēſura ſupfluens quā dabit in ſinū no
ſtrū. qđ nobis p̄ſtare dignet̄.

Dn̄ica q̄nta p⁹ feſtū ſctē trinitatī. Ser. j.

OMnes vnani-
mes i or̄one eſtote cōpatiētes fra
ternitatī amatoꝛes miſericoꝛdes
modeſti. hūiles. nō reddētes malū p̄ malo. vl̄
maledictū p̄ maledicto. ſ ecōtrario bn̄dicētes
q2 ad h̄ vocati eſtis vt bn̄dictiōem hereditate
poſſideatis ita hr̄. j. Pe. iij. Amb. i exameron
A dicit. Apes qn̄ p̄ſciunt celi tēperiem p̄futurā
cū agmine p̄cedūt ad opa de aluearío ſup̄ flo-
res ⁊ prata ⁊ alie floꝛes agregāt pedibus. alie
aquā oꝛe poꝛtant. ⁊ interdū ita ſe aggrauāt q̄
nō pn̄t ex grauedine ad aluearia reuolare. ve-
niunt ḡ alie apes ⁊ ſic onuſtas exonerāt ⁊ cum
eis ad alueare q̄ſi ꝯgaudētes ſtudēt cōuolare
Moꝛalit̄. p̄ apes in p̄poſito ſignificāt̄ immū
di pctōꝛes. iux̄ illud Eſaie. vij. Sibilabit dn̄s
api. i. immūdū pctōꝛē p̄ inſpirationē ad ſe vo-
cat. Iſti igit̄ cū magno agmine. q2 ſtultoꝝ infi
nitus eſt numer⁹ Eccs. j. p̄cedūt ad opa mala
vicꝫ ad floꝛes voluptatū ⁊ prata vanitatū. Si
cut illi q̄ dicūt Sap̄. ij. Venite fruamur bonis
⁊ vtamur creatura tanq̄ in iuuētute celeriter
bono vino vnguētis nos impleam⁹. ⁊ nō pte-
reat nos flos campi. i. amenitas tp̄is. coꝛone-
mus nos roſis anteq̄ marceſcāt. nullū pratuꝫ
ſit qđ nō ptrāſeat luxuria nr̄a. vbiq̄ relinqua
mus ſigna leticie. q̄m hec eſt ps noſtra. ⁊ ſic in
tantū ſe aggrauāt voluptatib⁹ ⁊ dulcedinib⁹
peccatoꝛum q̄ dicere pn̄t cum ps̄. xxxvij. Si-
cut onus graue grauate ſunt ſup̄ me. Ex taliq̄
grauedine impediti ⁊ tardati nequeunt ad al-
ueraria ſancte eccleſie aut regni celeſtis reuola
re. q2 ſm ps̄. lxxvij. Homo eſt ſpiritus vadēs
ſcꝫ in pctm̄ ⁊ nō rediens de p̄ ſe a pctō. Et idō
alie apes. i. hoīes humiles. de q̄bus dicit vni/
cuiq̄ ſeoꝛſuꝫ ip̄e ſapiēs. Ecci. xj. Breuis i vo
latilibus apis. i. humilis. inter ſupbos dn̄t cō-
pati eoꝝ aggrauationib⁹ ⁊ eis venire in adiu-
tutoꝛium eoſq̄ or̄onibus ſuis exonerādo. iux̄
illud ap̄li ad Gal̄. vj. Alter alteri⁹ onera poꝛ-

tatē. vt ſic poſſint ad aluear ſctē ecclīe vicʒ cō=
gregatiōis fideliū ꝑuenire. Ad h̄ etiaʒ hortat̄
apl̄s Petrꝰ i verbis p̄aſſūptis. Omēs vnani
mes in orōne eſtote vicʒ orātes ꝓ pctōribus et
eis cōpatiētes vt redeāt ad fideliū vnitatem.
In hac epl̄a ducit nos p̄mo ad multiplicē ꝟtu
tū ꝑfectionē ibi. oēs vnanimes. Scdo oñdit q̄
bus vult dare gl̄ie adeptionē. ibi. q̄ enim vult
Tertō ponit inualidā maloꝝ ꝑſecutōꝫ. ibi. q̄s
B eſt q̄ vob. Circa p̄mū introducit nos ad multi
plicē ꝟtutū ꝑfectionē cū dicit. oēs vnanimes.
Ubi nota Tuliꝰ. ij. rhetorice ſue dicit. Quidā
pictor volēs formare imaginē pulchrā vidēs
q̄ nulla eſſet ita ſpecioſa q̄n ibi eſſet aliqua im
perfectō admixta. cōgregauit. vij. ꝟgines ſpe
cioſiſſimas a quarum qualibet accepit qđ fuit
pulcrius ꝛ ſpecioſius. ꝛ dimiſit illđ qđ fuit de
formius. ſicq̧ fecit pulcram imagineʒ nullam
impfectionē hn̄tem. Myſtice pictor ille eſt q̄=
libet xp̄ianus hō. imago ꝟo eſt aīa. De q̄ dic̄
Augꝰ. in li. de ſpū ꝛ aīa. Anima eſt ſb̄a creata
immortalis deo ſilis imaginē hn̄s dei creato=
ris. Hāc aūt volēs hō xp̄ianus facere pulcraꝫ
nō iuenit aliq̄ ad cuius ſil̄itudinē faciat deco
rā. q2 om̄s declinauerūt ꝛ ſil̄ inutiles facte ſūt
ps̄. xiij. Et Ro. iij. Om̄s peccauerūt ꝛ egent
gr̄a dei. ꝛ ſic nō eſt aliqua adeo pulcra q̄n ha=
beat aliq̄d impfectōis. ꝛ dicere pōt cū Dauid
ps̄. cxxxviij. Impfectū meū viderūt oculi tui
Ideo cōgregare dʒ ſeptē ꝟgines ſpirituales.
ſcʒ. vij. ꝟtutes a quibꝰ qđ pulcriꝰ eſt dʒ ſume=
re ꝛ id qđ deformiꝰ dimittere vt ſic imaginem
aīe ſue pulcrā pingere ꝛ ornare poſſit. Prima
igit̄ ꝟgo vocat̄ cōcordia. ꝛ vt hr̄ in libello qui
dr̄ paradiſus aīe. concordia ad deū vera eſt ſe
vniri volūtati diuine in ꝓſperis ꝛ in aduerſiſ
ꝓpoſſe. ꝛ hʒ aliquid veritatis ꝛ aliq̄d falſitatī
Argumentū vere ꝯcordie eſt q̄ ad oēs tā ſan=
cte ſe habere dʒ hō vt nullus de eo querelam
moueat vel etiā verbum de ip̄o loqui valeat.
Ecce hec eſt pulcritudo quā ab hac virgīe ſu=
mere debes ꝓ aīa tua exornāda q2 dyobolus
nihil plus timet niſi verā cōcordiā. vt di. Hu=
go. q2 eo nihil iocundius. vt dicit Ps̄. cxxxij.
Ecce q̄ bonū ꝛ q̄ iocundum ꝛc̄. vbi di. glo. ha
bitare in vnū oībus xp̄ianis conuenit q̄ i vnū
dn̄t bitare mēte et fide. in cꝰ ſignū dicit Abra=
am ad Loth. Queſo ne ſit iurgiū inter me ꝛ te
et inter paſtores noſtros. fratres enim ſumus
Gen̄. xiij. Hanc ergo verā concordiam debe=
mus inuiolabiliter obſeruare. quia eſt vnū de
illis que placita ſūt ſapienti Ecci. xxv. In tri=
bus beneplacitum eſt ſpiritui meo que ꝓbata
ſunt corā deo ꝛ hoībus. cōcordia fratrū. amor
proximoꝝ. ꝛ vir ꝛ mulier bn̄ ꝯſentientes. q̄pro=
pter ſi occaſione quacūq̧ fuerit cōcordia vio=
lata ſtatim debet recōciliari. Iuxta illud. Ua

de recōciliare fr̄i tuo Matth. v. Cuiꝰ figura
p̄ceſſit in Ioſeph q̄ licet fuit a fratribus vēdi=
tus ꝛ in grauē ſeruitutē redactꝰ. tn̄ facilit̄ fuit
eis concordatꝰ ꝛ recōciliatꝰ in ſignū puriſſime
ꝯcordie ꝛ ꝟe oſculatus eſt eos Gen̄. xlv. Sed
ſignū falſe ꝯcordie inter deū ꝛ hoiem eſt qn̄ ali
quis nō ſollicite inueſtigat cōſciam ſuā. ꝛ ſic ꝑ
erroneā ꝯſciam credit ſe placere deo cū oībus
vere diſpliceat. vel argumentū falſe cōcordie
eſt qn̄ mali aduerſum bonos ꝯcordes fiunt ſic̄
Balaam ꝛ Balach ad maledicendū ꝓpl̄o dī fa
cti ſūt cōcordes Num̄. xxij. Et herodes. ſ. ꝛ pi
latus facti ſunt cōcordes ꝛ amici vt xp̄m mor
ti cōdemnarent Luc̄. xxiij. Et hoc eſt quoddā
deforme in hac virgine cōcordia. igit̄ pulcruꝫ
eſt ſumendū ꝛ deforme relinquendū ne imago
aīe tue ꝑ hoc deformet̄. Scd̄a ꝟgo a qua dēs C
ſumere pulcritudinē eſt orō que ſignificat̄ per
puellā quā hoīes indie regionis miſerūt i mō=
tem vt cantaret dulciter corā fonte. ꝛ hec cau=
ſa cantus vt fons daret aquas largiſſime ꝛ to
tam regionē ariditatis tpe irrigaret vt ſcribit
Soli. li. de mira. mūdi. q2 orō mittit̄ in montē
celi vt cantet corā fonte xp̄o vt aquas gratiaꝝ
nobis largiſſime largiat̄. Sed hec puella aut
virgo habet aliq̄d ſpecioſitatis ꝛ aliq̄d defor=
mitatis. dic̄ eñ Alanus in ſpeculo ſuo de arte
p̄dicandi. c. de oratione. Quedaʒ oratio eſt ꝑ=
nicioſa qua petimꝰ malū. qualis fuit oratō ꝓ
ditoris iude qua petijt proditionē ſaluatoris.
vn̄ in ps̄. cviij. Oratio eius fiat in petm̄. Alia
eſt oratio queſtuoſa qua petimus tpalia. qua
lis fuit oratio filioꝝ zebedei qui petierūt vt al=
ter ſederet ad dexteram. alter ꝟo ad ſiniſtram
xp̄i in regno ſuo quē credebāt tpaliter regna=
turū Math. xx. Tertia eſt ifructuoſa qua q̄s
obſtinatus petit ſalutē eternā de qua dn̄s dic̄
Non oīs qui dicit mihi dn̄e dn̄e intrabit in re=
gnum celoꝝ Math. vij. Quarta eſt fructuo=
ſa i qua cōtingentibus nihil omittit̄. de q̄ dr̄. q̄
cunq̧ petieritis p̄rem i noīe meo dabit vobis
Primas tres petitōes debemꝰ declinare tāq̄
deformes malas ꝛ ifructuoſas q2 deformant
aīas. Quartā ꝟo vnanimiter tenere debemuſ
vt illa oratione vnus alterius ſtudeat ſalutem
poſtulare. Iuxta illud Iaco. v. Orate ꝓ inui=
cem vt ſaluemini. quia vt dic̄ beatus Auguſ.
ſuper bti īmaculati. Nihil certe delectabilius
eſt i aure dn̄i q̄ pura oratō directa de corde fi=
deli. Ad exornādam ergo aīam tuam accipe đ
hac ꝟgine qđ eſt pulcrius. ſ. fructuoſum ꝛ di=
mitte quod deformius eſt. ſ. ꝑnicioſum. q̄ſtuo
ſum. ꝛ infructuoſum. q2 bona intentio orōnis
cor nr̄m ornat et ſerenat. ſicut teſtatur Augu.
i ſer. dn̄i li. v. Quid tibi inq̄t opus eſt ip̄a orō
ne ſi deus nouit q̄d nob ſit neceſſarium niſi q̄a
ip̄a orōnis intētio cor noſtrū ſerenat atq̧ pur=

gat. Et ad excipiēda diuina munera q̄ nob̄ ſpi
D rituali̾ infundunt̾ capaci⁹ efficit. Tertia ſpiri
tualis vgo a qua debem⁹ ſumere pulcritudie3
ad decorādā aīam eſt dilectio vl̾ fraternitatis
amor. ⁊ hec h3 etiā aliq̄d turpitudis deformi-
tatis vel falſitatis. ⁊ aliq̄d pulcritudis vel ve
ritatꝭ. Argumētū vere dilectōis ꝓximi vl̾ fra
tris eſt cōdolere cū amico vel inimico in q̄cun
ꝙ aduerſitate. vere ⁊ ex corde ꝯgaudere ex oī
ꝓſperitate. Argumētū aūt falſe dilectōis vel
odij ad ꝓximū eſt. qñ aliq̄s cū grauitate men-
tis ꝺ ꝓxio cogitat. qñ ⁊ triſtis eu3 videt qñ in
amaritudine aīe cū ipo loquit̾ vel de ipo loq̄t̾
vel audit de ipo loq̄ oē bonū ipius vel qꝺ ſibi
vtile eſt qñ pōt impedit qñ bonū qꝺ ī ipſo ē di
minuit ⁊ ꝑuertit. hec ex paradiſo aīe. Et certe
q̄ hāc falſa3 dilectionē h3 aut odiū ad ꝓximū
beſtialē h3 animū. q2 dicit glo. ſup illo verbo.
pſ̄. xl viij. Hō cū in honore eſſet. ꝙ hō ad ima-
ginem dei fact⁹ qñ ſtudet vanis cōꝑatus ē iu
mentis. ex eo ꝙ non agit ſm rōnē. Et dic̾ mgr̄
Holc̄. ſup eodē verbo ꝙ hō ſine charitate ſc3
vera viuens ⁊ cōtra rōnē agens merito aſſimi
latur beſtijs. q̄ g̊ vult aīam a beſtialitate defor
matā pulcrā facere d3 verā dilectōe3 ad proxi
mū hr̄e. ⁊ fraternitatꝭ amatorē eſſe. Vñ ſac̄ ſcri
ptura ponit tres modos fraternitatꝭ q2 xp̄s di
E cit math. xxiij. Oēs vos frēs eſtis. Primo ali
qui dicūt̾ vterini ab eiuſdē vteri egreſſione. h̊
mō fuerūt fratres Joſeph ⁊ bēiamin geñ. xl v.
Aliq̄ dicūt̾ fratres collactanei ab eiuſdē lactꝭ
ſuſceptiōe ſic̄ Manahen ⁊ herodes Act̄. xiij.
Tertio aliq̄ dicunt̾ fratres adoptiui ab eiuſꝺ
hereditatis ꝑticipatione ſicut moyſes fuit fili
us adoptiu⁹ filie pharaonis. Exo. ij. Sic mo-
raliter oēs ſum⁹ frēs de eodē vtero eccl̾ie ſpiri
tuſſancti ſemine ꝓcreati in q̄ vtero genuit nos
pr̄ vbo vitatꝭ. Etia3 ſum⁹ fratres collactanei
de eodē lacte manāte ab vberib⁹ ꝯſolatiōibus
eccl̾ie. iō di. dñs Eſa. vl. Gaudete in dño vni-
uerſi vt ſugatis ⁊ impleamini ab vberib⁹ ꝯſo
lationis eius. Ad cui⁹ lactis ſumptō3 vl̾ ſucci
onē ⁊ ſpiritualis dulcedinis ꝯſolationem inui
tat nos apl̾s. j. Pe. ij. Quaſi mō geniti infātes
ſine dolo lac ꝯcupiſcite vt creſcatis in eo ſalu-
tē. Tertio etiā ſum⁹ fratres adoptiui ad hēdi-
tatē eādē. ſ. eterne felicitatis gloriā adoptati.
Iuxta illud. Vocati eſtis vt hereditatē eternā
poſſideatis. j. Pe. iij. Jō merito debem⁹ in pa
F ce ⁊ fratn̄ali dilectōe eſſe vniti. Quarta virgo
dr̄ cōpaſſio. iſta etia3 h3 aliq̄d pulcritudis vel
veritatis vel aliq̄d deformitatꝭ vl̾ falſitatꝭ. Si
gnū vere cōpaſſiōis ad ꝓximū eſt cōdolere affli
ctionib⁹ ꝓximo2 ta3 corꝑalib⁹ q̄3 ſpūalib⁹ ſic̄
Moyſes q̄ tm̄ cōpatiebat̾ ꝓ ꝑplo iſrl̾ peccāti ꝙ
dicebat. dimitte eis hāc noxā. aut ſi nō facꝭ de
leme de libro in q̄ me ſcripſiſti Exo. xxxij. Sz
argumentū falſe cōpaſſiōis eſt cū aliq̄s verba
cōpaſſiōis ꝓfert ⁊ vultū cōpaſſiōis exhibet. ⁊
tm̄ de afflictōe in corde gaudet. ⁊ afflictiōe3 ei⁹
nō alleuiat vel affligētes eū cū pōt nō cōpeſcit
ſꝫ poti⁹ ad affligendū eum vbo. ſigno. ⁊ facto.
alios ꝓuocat ⁊ cōfortat. ⁊ illud eſt quoddā de
forme in cōpaſſiōe. Accipe g̊ qꝺ pulcrū ē ⁊ ve-
rū. ſ. verā cōpaſſionē. ſ. ad purificādū tuā ani-
mā ⁊ dimitte illud qꝺ eſt diſtortū. Jō di. Joh̄
Caſſi. in li. de colla. Filij ꝓximū habete quaſi
vnū de mēbris veſtris. Si videris in bonis ac
tibus cōuerſantē ꝓximū tuū cōgratulare ei et
illius gaudiū ad tuū gaudiū ducito. Si quid
aūt patit̾ aduſu3. cōpatere ei. ⁊ illius triſticiā
tuā triſticiā deputa. q. d. ſic ornatur aīa tua. ⁊
beat⁹ Greg⁹. vj. moral̾. ad cōpaſſionē hortat̾
verā. cū dicit. Viſitans ſpeciē ſuā non pecca-
bit vt quiſꝙ in altero cōſiderans ex ſeipo col-
ligat qualiter infirmitati alteri⁹ cōdeſcendat.
Quinta virgo a q̄ capienda eſt pulcritudo eſt G
miſcꝺia. ⁊ hec ſil̾r h3 aliq̄d pulcritudinis ⁊ ve
ritatis ⁊ aliq̄d deformitatis et falſitatis. Sig
nū vere miſericordie eſt cū aliquis ſibi ſubtra
here poteſt. Inſup cōtinuo laborans etiā ſup
vires. vt poſſit indigētib⁹ ſubuenire. Et vere
miſericors quādiu habet aliq̄d indigentibus
ſbminiſtrat qꝺ ſi nō faceret miſericordiā verā
nō haberet. Juxta illud Chryſ. Quādiu ali-
quid habueris oīb⁹ nō ſuffeceris nōdū op⁹ mi
ſericordie cōpleuiſti. Sed ſignum falſe miſeri
cordie eſt cū neceſſitatē cuilibet pro poſſe non
ſubleuat. vel cū tribuit vt laudē humana3 ha
beat. vel q̄ pauca dant vt maiora accipiāt. de
qua dicit Chryſ. ſup Math. li. j. Via que no
bis dat nō ſolū nobiſ. ſed ⁊ etiā alijs ꝑ nos dat
deus. vt ex eo ꝙ a deo accipim⁹ ꝑtē indigenti
bus faciamus. Qui ergo de laboribus indigē
tibus non dat prandiū non ſuum ſed alienum
manducat. De ſcꝺo dicit Aug⁹. ſup pſ̄. Sūt
plerꝙ quos ſi plerꝙ rogāt huc illucꝙ circū-
ſpiciunt niſiꝙ teſtem viderint pecuniā non tri
buunt. vel niſi ſolus teſtis fuerit in pn̄tia nō li
benter dant ſed manu cōtracta. O chriſtiane
ſi deū teſtem queris. humanos oculos cur req̄
ris. Cum ergo pauperi damus non quāſi de
noſtro. ſed quaſi de xp̄i dono tribuam⁹ ⁊ tol-
lamus man⁹ nr̄as ī ſancta q̄cq̄d faciam⁹ cā dei
De tertio dicit Hiero. ad nepocianum. Sunt
qui parū pauperibus tribuunt vt amplius ac
cipiant ⁊ ſub pretextu elemoſyne diuitias que
runt que magis venatio appellanda eſt q̄3 ele-
moſyna. ſic beſtie ſic aues capiunt̾ ⁊ piſces mo
dici in eſcam ponuntur vt matronarum in eo
ſacculi ꝓtrahant̾. Hec Hiero. de vita clerico-
rū. Jdcirco accipe de miſcꝺia tanq̄3 de virgi-
ne pulchra id qꝺ eſt pulchrius ⁊ dimitte qꝺ eſt
turpius vic3 exercendo oꝑa miſcꝺie ꝓpt deū

h vel corpalit̃ vel ſpiritualit̃. Corporalit̃ q̃dem
infirmoꝝ viſitatiõe. ſitiētiũ potatiõe. eſuriētiũ
cibatiõe. captiuoꝝ redēptõe. nudoꝝ veſtitiõe
pegrinoꝝ collectõe. aduenaꝝ hoſpitatõe. moꝛ
tuoꝝ ſepelitõe. Vl' ſpũal'r cũ moleſtãti ignoſci
tur. peccãs corripit̃. ignorãs docet̃. inſipiens
ꝯſilio dirigitur. meſt⁹ ꝯſolat̃. ꝓ ſaluteq; ꝓxi-
mi oĩs iniuria patient̃ ſuſtinet̃. ⁊ h̃ vltimũ nu-
merat̃ int̃ opa miſcðie. q꞉ ꝑ h̃ feruoꝛ irati hoĩs
mitigat̃. Jõ di. Jſi. de ſum. bo. quo ſꝑ impetra
ris ⁊ ſi nõ ſꝑ pecuniã ſaltẽ grãm. De his Albi
n⁹ di. xlv. c. Tria inq̃t ſũt genera elemoſynaꝝ
Vna corpalis vicʒ egenti dare q̃cq̃d poteris.
Alia ſpũalis dimittere a q̃ leſus fueris. tertia
delinquẽtẽ corrigere ⁊ errãtẽ i viã veritatꝫ in-
ducere. Sexta ꝟgo eſt modeſtia ⁊ eſt in dictis
vel factis. ſm Tulliũ. ij. rheto. temꝑare aium
ne immoderate tendat i excelſa. reꝑmere oĩs
delectationes ſupfluas. reformare appetitum
delitioſum. excludere oẽm ſollicitudinẽ ſup-
fluã. ⁊ in oĩb⁹ talib⁹ tenet modũ q꞉ ſꝑ timet de
um offendere ꝑcelſum. Jdeo inq̃t ſapiens.
Finis modeſtie timoꝛ dñi Prouerb. xxij. Ad
hanc hortat̃ nos apl'us. Modeſtia inquit ve
i ſtra nota ſit oĩb⁹ hoĩb⁹ Ad phil. iiij. Septima
⁊ vltima eſt humilitas q̃ eſt ꝯuerſatio oĩm vir
tutũ. iuxta illud Greg. Qui ceteras ꝟtutes ſi
ne hũilitate ꝯgregat puluerẽ in ventũ portat.
Jſti⁹ hũilitatꝫ ſũt ſig̃ aliq̃ pulcra ⁊ aliq̃ defor-
mia. Signũ vere ⁊ pulcre hũilitatꝫ ẽ q̃n hõ tm̃
ſe deijcit ꝙ oĩ grã indignũ ſe ſentit. vel q̃n q̃rit
infimũ locũ infimos ſocios infimũ officiũ ⁊ infi
ma veſtimẽta. ⁊ hẽt ſex grad⁹. Prim⁹ ẽ i oĩb⁹
ſe deo ſubijcere. Scðs ſe oĩb⁹ inferiorẽ iudica
re. Terti⁹ nulli iniuriã irrogare. Quart⁹ de il
lata iniuria nõ dolere. Quit⁹ nulli malũ ꝓ ma
lo reddẽ. Sext⁹ maledicẽtib⁹ bñdicere vel bñ
dicẽtib⁹ nõ maledicere. De ꝑmo di. Aug. lib.
xiiij. ꝺ ciui. dei. Pia inq̃t hũilitas facit hoiem
ſubiectũ ſupioꝛi. nihil em̃ ſupi⁹ deo. Jðo exal
tat hũilitas q꞉ hoiem fac̃ ſubiectũ ðo. de trib⁹
alijs dic̃ i ep̃la ad hilariũ. Tũc ꝟtutẽ hũilitatꝫ
haberem⁹. ſi oĩb⁹ nos minores iudicarem⁹ nec
vltra alicui iniuriã facerem⁹ nec illatã nob̃ gra
uit̃ dolerem⁹. ⁊ b. Pe. etiã tãgit q̃ntũ ſignum
hũilitatꝫ cũ dic̃. nõ reddẽtes malũ ꝓ malo. ſ. in
factis. nec maledictuʒ ꝓ maledicto. in verbis
tm̃. Tũc ſm Anſ. li. ſilitudinũ. hõ ꝟe ẽ humil̃
q̃n patient̃ ſuſtinet moleſtias ſibi illatas ſiue i
maledictis. ſiue in malefactꝫ ⁊ talis ꝯſeq̃t̃ mi-
ſericoꝛdiã a deo. qð oñdit idẽ ꝑ ſilitudinẽ. Si
aliq̃s ſuoꝝ alicui⁹ dñi diſcreti peccaſſet i eũ et
dũ mĩte ſibi fierẽt moleſtie ſi nõ reclamarʒ nec
ide murmurarʒ. ſʒ ſe poti⁹ iuſte talia pati dicẽt
citi⁹ apð dñm miſcðiam iuenirʒ. Nos itaq; ait
Anſ. q꞉ multa ꝯ creatorẽ nr̃m cõmiſim⁹ tanto
hũiliari ſtudioſi⁹ debem⁹ q̃to magꝫ indulgen-
tia nos idigere videm⁹. vt poſſim⁹ cũ pſ̃. dicẽ
Bonũ mihi q꞉ hũiliaſti me. h̃ ille. Et nõ ſoluʒ
nõ debem⁹ malũ ꝓ malo reddẽ. ſʒ ⁊ maledicẽti
b⁹ bñdicere. Ro. xij. Hoc ſignũ hũilitatis do-
cuit xp̃s ꝟbo ⁊ exẽplo cũ maledicẽti ⁊ ꝑcutiẽ
ti dixit. ſi male locut⁹ ſũ ꝺ malo ꝑhibe teſtioni
um Joh. xviij. Et q̃re debem⁹ maledicẽtibus
bñdicere. oñdit apl's petr⁹ rõnẽ dicẽs. q꞉ i hoc
vocati eſtis vt bñdictionẽ qua dñs bñdicet iu
ſtis Math. xxv. Venite bñdicti hereditateʒ
poſſideatꝫ. q. d. Qui vocati eſtis ad eternã he-
reditatẽ ⁊ expectatis eternã bñdictionẽ iuſtuʒ
eſt ꝙ ꝓ maledictõe bñdictõʒ reddatꝫ. Et h̃ ſũt k
ſigna vere hũilitatꝫ. Sʒ ſig̃ falſe hũilitatꝫ ſũt ꝑ
ꝯriũ. Cũ q̃s ſe nõ vult deo ſubijcere nec inferi
oꝛ apparere. ⁊ ſic de alijs. De tali di. ſap̃. Ecc̃i
xix. Eſt q̃ neq̃ter ſe hũiliat. glo. vt hoĩes ma-
gis decipiat ⁊ interioꝛa e⁹ plena ſũt dolo ⁊ in-
iuſticia Ecc̃i. xix. Accipe g̃ ab hac ꝟtute illud
qð ẽ pulchꝛi⁹ ad oꝛnatũ tue aĩe vt corã deo oꝛ-
natus in celeſti patria appareas. ad quã nos ꝑ
ducat pater ⁊c̃.

¶ De eadẽ dñica. Sermo ſcðs.

Aſcendẽs ieſus

i vnã nauim q̃ erat Symonis roga
uit eũ a t̃ra reducere puſillũ Lu. v.
Ariſt. in ꝓbleumatib⁹ dic̃. ꝙ nauis ꝓfundiꝰ l
aq̃ immergit̃ dũ appropinq̃t litoꝛi vł eſt circa li
tus q̃; i ꝓfũdo i medioq; aq̃rũ. Et rõ eſt. q꞉ in
medio aq̃ ꝯſueuerũt eſſe ꝓfunde in q̃b⁹ naues
min⁹ immergũtur. ſʒ ſec⁹ ẽ i litoꝛe. Moꝛalit̃ ꝑ
nauẽ intellige aiam hũanã. iux̃ illud ꝓuer. vl.
Facta ẽ q̃ſi nauis inſtitorꝫ ꝺ longe poꝛtãs pa-
nẽ ſuũ. Quilibʒ em̃ inſtitoꝛ ſpũalis ẽ hõ ⁊ mer
catoꝛ. iuxta illud Luc̃. xix. Negociamini duʒ
venio. ſup q̃ di. Bern̄. i ſmo. de ſpũali negoci
atione. Libent̃ amplectoꝛ negociationẽ tuam
q꞉ negociũ meũ eſt. Jn his negociatiõib⁹ ꝑci-
pis eſſe aiam meã vt ſit nauis inſtitoꝛis ꝺ lon-
ge poꝛtans panem ſuũ. Negociaboꝛ dũ veni-
as venienti letus occurrã ⁊ vtinã letus audiã
euge ſerue bone et fidelis. Hec ille. He inquit
naues vicʒ hũane aĩe q̃to pl⁹ accedũt ad litꝰ
beatitudinis ⁊ ſalutis tãto pl⁹ immergũt̃ aq̃s
temptationis ⁊ tribulationis vt interdũ deſpe
rare videant̃. iuxta illud Greg. in moꝛal̃. li. x.
Sepe nanq; tot temptamenta nos obſidẽt vt
ip̃a nos eoꝝ numeroſitas penitus ad lapſũ de
ſperationis inclinẽt. ⁊ hoc nonnũq̃; ꝓcurat di
abolus qui toto conamine nitit̃ fideles impe-
dire ne ad litus beatitudinis eterne poſſint de
via mundi ꝑuenire. ſicut figuratum eſt Num̃.
xxj. vbi legitur ꝙ Arad rex chananeoꝛum im
pediuit filios iſrael in tranſitu ad terram pro-
miſſionis et exiſtens victoꝛ duxit ex iſrael pre
dam. Nã Arad interꝑtat̃ deſcendẽs ⁊ ſignifi-

cat dyabolũ q̄ deſcẽdebat de celo empyreo in
q̄ creatꝰ fuerat in aerem caliginoſum. vt dedu
cit mgr̄ li.ij.ſniaꝝ.di.vj.⁊.ij. vt ſit cã exercita
tionis. Qui vidẽs fideles ꝑ filios iſrł̃ deſigna
tos ad terrã viuentiũ anhelare nitit̃ eos impe
dire aliqñ debellat eos. in pctis ſbmergit ⁊ ca
ptiuos eos abducit. Sed qꝛ variꝰ eſt euentus
belli. iõ fideles nõ dñt deſpare. ſ cũ adiutorio
dei fortius vires reſumere ⁊ ad nauẽ pnie ſctẽ
⁊ vnitatis alme matris eccleſie ꝯcurrere ⁊ eaꝫ
aſcẽdere vt ſic poſſint naufragiũ euadere. iux̃
verba thematis allegati. Aſcẽdẽs ihs in vnaꝫ
nauim. In h̃ dedit nob̃ xp̃s exemplũ duplex.
p̀mũ ſalutaris pnie ibi. aſcendẽs in nauim. ſe=
cũdũ ꝟtualis obediẽtie. ibi. que erat ſymonis
M petri. nã Symon interp̃tat̃ obediẽs. Circa qđ
notandũ ꝙ quadruplex eſt nauis. prima pnia
ꝟtualis. ſcđa eccl̃ia vniuerſalis. tertia crux tri
umphalis. quarta mẽs rõnalis. Prima ḡ na=
uis i quã aſcẽdere nos optet vt vnuſq̄ſqꝫ nau
fragiũ euitet eſt pnia ꝟtualis. vñ holc̃. ſuper
li. ſap̃. lec. lxiij. dic̃ ꝙ ſtatꝰ pnie quẽ iã inchoa=
mus cõpat̃ naui triplici rõne ꝓpt̃ figure q̃lita
tẽ. vecture cõmoditatẽ. iacture poſſibilitatem
Primo igit̃ ꝓpter figure q̃litatẽ qꝛ nauis figu
ra ſtricta ẽ in extremis ⁊ lata i medio. Iſto mõ
ẽ de pnia qꝛ in p̃ncipio difficilis ꝓpter defectũ
aſſuefactiõis ⁊ reſiſtentiã carnalis delectatio=
nis. qꝛ Math. vij. dr̃. Arta eſt via. ſ. pnie que
duc̃ ad vitã ⁊ pauci ambulãt ꝑ eã. Cõtra quẽ=
libet illoꝝ di. Chryſ. i ſmo. Quid igit̃ o hõ ti
mes pniam nihil i ea duꝝ eſt q̄n etiã refectiõeꝫ
habeat. cũ guſtauerl tũc p̃ſenties q̄ꝫ ſuauis eſt
odor eius naribꝰ ⁊ ſapor eius faucibꝰ. nõ ḡ eã
expaueas ſ eſto in ꝓceſſu eiꝰ ꝓmptior. i opere
paratior. i amore ꝓpẽſior. h̃ ille. In fine etiam
pnia eſt anguſta. qꝛ dyabolꝰ inſidiat̃ fini iuſti
cuiuſcũqꝫ. Nã fini xp̃i inſidiatus eſt vt di. glo
ſa ſup Tob. vj. Exiuit piſcis immanis ad de=
uorãdũ eũ. dño inq̄t i cruce paſſo dyabolus q̄
moriente crucifixꝰ erat. aduenit vt ſi q̄d pcti in
eo inueniſſet. vñ mors eſt illa anguſta porta. d̃
q̄ dr̃ Luc̃. xiij. Cõtẽdite intrare ꝑ anguſtã por
tã. Iſta porta eſt ita ſtricta ꝙ nullꝰ oneratꝰ di=
uitijs. nullus impinguatꝰ delitijs. nullꝰ ador=
natus veſtibꝰ p̃cioſis poterit ꝑtranſire donec
oĩa deponat ⁊ nudꝰ euadat Iuxta illud Iob.
j. Nudus egreſſus ſuꝫ d̃ vtero mr̃is mee nudꝰ
reuertar illuc. i. in terrã q̄ eſt mater oĩm terre=
noꝝ. In medio eſt pnie via aliquãtulũ ampla
Vñ Gregꝰ. Via dñi nõ niſi in arto itinere in=
choat̃. ſed in amoris dulcedine dilatatur. De
his vijs dr̃ Prouerb. iiij. Ducaꝫ te ꝑ ſemitas
eq̄tatl q̄s cũ ingreſſus fuerl nõ artabunt̃ greſ=
ſus tui ⁊ currẽs nõ habeb̃ offendiculũ. vbi di.
glo. ſemite eq̄tatis cũ inchoant̃ arte vident̃ et
anguſte. cũ ꝟo ꝑfectũ ſtatũ capiũt iã ex cõſue=
tudine ſpatioſe vident̃ ⁊ late. iõ ꝓ diuerſo tp̃e
dicebat dauid pſ̃. cxviij. Viã mãdatoꝝ tuoꝝ
cucurri cũ dilataſti cor meũ. Et iteꝝ ꝓpt̃ ꝟba
labioꝝ tuoꝝ cuſtodiui vias duraſ. E cõtrario
mali hoĩes ingrediunt̃ latã viã in p̃ncipio. po
ſtea in ꝓceſſu artabunt̃. iuxta illud Iob. xviij
Artabunt̃ greſſus ꝟtutis eiꝰ. Nã ſic vna ꝯdi
tio figure ipiꝰ nauis eſt ꝙ ẽ ſtricta i extremis ⁊
lata i medio. Alia ꝟo ꝯditio eiuſdẽ figure ẽ ꝙ
eſt clauſa ꝟſus mare ⁊ apta ꝟſus celũ. ſic aĩa
penitẽs dꝫ claudi ad mũdũ ⁊ aperiri ad celuꝫ.
Facta eſt em̃ nauis ad ꝯculcãdũ mare ⁊ ſepan
dũ ⁊ ñ ad recipiẽdũ. ita aĩa penitẽs dꝫ nec mũ
dũ tangẽ ad delectandũ ſ ad ꝯculcãdũ et diſſi
pandũ. Scđo pnia cõpat̃ naui ꝓpter vecture
N ꝯmoditatẽ. facilit̃ em̃ merces ⁊ q̄cunqꝫ necc̃ia
deportant̃ d̃ terra ad t̃rã ꝑ naues. Silr̃ exñs i
inſula nullo mõ p̃t eã exire niſi mediante naui
Sic ꝑ nauẽ pnie portat̃ merces ꝟtutũ d̃ terra
miſerie ad terrã celeſti glorie. qꝛ mediãte pnia
ꝟtutes noſtre fiũt meritorie vt ad deum aſcen
dãt. qꝛ di. Greg. in moral̃. Cũ em̃ reatu culpe
dep̃mimur ad deum cordis faciẽ leuare vere=
mur. Cũ ꝟo pnia ꝓ culpis iã agit̃ ⁊ ꝑpetrata
plangunt̃ vt plãgẽde minime ꝑpetrẽt̃ magna
fiducia mentis naſcit̃ ⁊ ad ꝯſpiciẽda eterne tri
butiõis gaudia cordis nr̃i facies leuat̃. h̃ Gre
gori. Et ſic ꝑ pnie nauẽ merces operũ merito=
rioꝝ dirigũtur de terra ad celũ. Etiã nos qui
O ſumꝰ i inſula mũdi nullo ſenſu exire poterimꝰ
ad celũ niſi ꝑ nauiculã pnie. qꝛ dic̃ xp̃us Luce
xiij. Niſi pniaꝫ egeritis oẽs ſimul ꝑibitis. ideo
iſtã nauem pnie xp̃s ⁊ diſcipuli eius p̀mũ aſcẽ
derũt vt nobis exemplũ pnie darẽt ⁊ ſecuros
efficerent. Iſti em̃ qui nõ ſunt experti nauigiuꝫ
cum timore intrant. experti em̃ ⁊ mãſueti cũ dif
ficultate. In cuiꝰ figura dr̃ Math. viij. Aſcẽ=
dente ihu in nauiculã ſecuti ſunt euꝫ diſcipuli
eius. Itẽ ſicut nauis ẽ cõis ꝓ p̃cioſis ⁊ vilibꝰ
oĩa recipit ⁊ ſaluat ad portũqꝫ optatum ꝑduc̃
Iſto mõ pnia nullũ reſpicit peccatorẽ q̄ꝫtũcũ=
qꝫ ſit turpis ꝓijciat ſe in nauim pnie ⁊ ſaluabi=
tur. Vnđ dicit Iohes ep̃s Cõſtantino. O p̃ı
cõſtantine talis eſt erga homĩes pietas dei vt
nunq̄ꝫ penitentiã ſpernat ſi ei ſimpliciter ⁊ ſin
cere offeratur. etiam ſi ad ſummũ quis ꝑueni=
at maloꝝ ⁊ tñ velit reuerti ad ꝟtutis viã. Ter
tio pnia cõpat̃ naui ꝓpter iacture paſſibilita=
teꝫ. Eſt em̃ nauis quaſi in cõtinuis ꝑiculis ꝓ=
pter ſcopulos. ꝓpt̃ fluctꝰ ꝓpter voragines. iu
xta illud Eccĩ. xliij. Qui nauigant mare enar=
rant ꝑicula eiꝰ. Et iõ naui ꝑiclitãti q̄druplicit̃
ſuccurritur vicꝫ ꝑ exonerationẽ. foraminũ ob
turationem. aque iectionem. ⁊ anchore fixio=
P neꝫ. De primo prudens nauta quãdo veit ad
paſſum periculoſum vbi timet ſubmergi exo=
nerat naueꝫ ſuã. Sicut dicit̃ Act̃. xxvij. ꝙ illi

qui cū Paulo erāt in naui armamenta nauis
eiecerūt. Iſto modo q̄ ſunt onerati diuitijs vl'
peccatis anteq̄ veniūt ad paſſum piculoſum
mortis exonerare ſe deberēt p cōfeſſionē ⁊ ele
moſynaꝝ elargitionē. Scd̄o iuuaꝛ nauis per
foraminū obſtructionē. ſenſus em̄ nr̄i ſunt q̄/
dam foramina aut feneſtre p q̄s aque tempta
tionū ingrediunꝛ. ⁊ iſti debēt obturari per cu
ſtodiā bonā rōnis. quia ſi intrauerint p expul
ſionē ſine nocumēto ſpe̅alis gr̄a dei reqrit. h
bñ cōſiderauit Ps̄. lxviij. cū dixit. Saluū me
fac de⁹ qm̄ intrauerūt aque vſq̄ ad aīam meā
Tertio aqua debet eijci. ita ſi aliq̄ delectatio
noxia ſubintrauerit debet eijci p ſalutarē con
feſſionē. Quarto debꝫ figi anchora in re firma
h̄ ē in deo q̄ nō mutaꝛ. Anchora ē ſpes Heb.
vj. Cōfugim⁹ ad tenendā ꝓpoſitā ſpem quaꝫ
ſicut anchorā habem⁹ aīe tutā ac firmā. Secū
da nauis ē eccl'ia vniuerſalis. hec figurata eſt
p nauē Noe vicꝫ arcā. quia ſicut extra illā ni/
hil ſaluabaꝛ. ⁊ oīa aīalia q̄ nō intrauerūt in
hāc nauē mortua ſunt. q̄ aūt intrauerūt ſunt
ſaluata. Geñ. vij. Ita extra nauiculā eccl'e nul
la omino ē ſal⁹. vt de ſum. trini. ⁊ fi. catho. ca.
Firmiter. §. vna. Vna inq̄t ē fideliū vniūſalis
eccl'ia extra quā null⁹ omino ſaluabiꝛ. In q̄ q̄
dem ip̄e idē ſacerdos ſacrificiū ē xp̄s cui⁹ cor/
pus ⁊ ſanguis in ſacramēto altar' ſub ſpecieb⁹
panis ⁊ vini veraciter cōtineꝛ. Ido neceſſe fo/
ret q̄ oēs infideles intrarēt iſtā nauē vniuer
ſalis eccl'ie vt ſaluarēꝛ. Nā ⁊ xp̄s in ip̄aꝫ aſcē/
dit. qꝛ addit p̄ns euāgeliū vidit duas naues
ſecus ſtagnū. aſcēdit aūt in vnā nauē que erat
ſimonis. he due naues ſignificāt ſynagogaꝫ ⁊
eccl'iam. Sed xp̄s dimiſſa ſynagoga intrauit
eccleſiā dans intelligē q̄ volētes ſaluari opor
tet itrare in nauē ſancte eccl'ie. Quia dr̄. xxiiij
q. j. c. Alien⁹. Alien⁹ inq̄t ē ꝓphanus hoſti q̄
habere nō pōt deū p̄rem q̄ vniuerſal' eccl'ie nō
tenet vnitatē. Et vt Aug⁹. xxiij. q. iiij. c. Ipſa
pietas. Sicut p̄ciſus ram⁹ ab arbore nō viuit
ita p̄ciſus ab eccleſia nō habet vitā gr̄e. Iſti⁹
nauis gubernator xp̄s ē p̄ncipalis. s ſecūda/
rius papa. s gubernaculū fides. anchora ſpes
velum charitas. ideo nō pōt ſubmergi Sꝫ im
mobilis p̄ſiſtit. ſic̄ teſtaꝛ btūs Hiero. xxiiij. q
j. c. h̄ ē fides. Scā iquit romana eccl'ia q̄ ſp̄ im/
maculata p̄māſit dn̄o p̄uidēte ⁊ btō ap̄lo Pe
tro opem ferēte in futuro p̄manebit ſine vlla
hereticorū inſultatiōe atq̄ firma ⁊ imobilis i
oīni tempe p̄ſiſtet. intellige ſ̄m glo. q̄ inſulta
tione nō p̄ualente. qꝛ licet heretici inſultēt cō/
q tra eccl'iam. nō tñ p̄ualēt cōtra ip̄am. qꝛ fūda/
ta ē ſupra firmā petrā. Tertia nauis ē crux tri
umphalis. hāc nauē xp̄s aſcēdit in die paſſio
nis. ⁊ venit p eam ad portā celeſtis regionis.
Sic dicit Mat. ix. Aſcēdens ieſus in nauicu
lam. ſ. ſcē crucis ⁊ trāſfretauit vicꝫ p mare amā
riſſime paſſionis ⁊ venit in ciuitatē ſuā. quia
oportuit xp̄m pati ſcꝫ in cruce ⁊ ita intrare in
gloriā ſuā. Luc. vlti. Sic ⁊ nos neceſſe ē aſcē/
dere nauē paſſionis ſcē crucis ſi volum⁹ tranſ
fretare in habitationē celeſti ciuitatis. Quiā
ſicut nauis ducit ad portū mari. ſic ⁊ crux paſ
ſionis ad patriā eterne ſaluti. Jō dicit Hiero.
Sine crucis bñficio nemo ſaluari pōt. qꝛ dicit
glo. de ſum. trini. ⁊ fi. catho. c. Firmiꝛ. ſup illo
vbo Qui etiā p ſalute humani generi in ligno
crucis paſſus ē. Crux inq̄t ē ratis qua p mare
mūdi xp̄o regēte ſubuect⁹ ē cet⁹ ſanctorū. Et
allegat dictū Sap. q̄ dicit. Exiguo ligno cre/
dunt hoīes aīas ſuas ⁊ p mare trāſeuntes per
ratem liberati ſunt. Sapiē. xiiij. Verſ⁹. Crux
ratis in pelago anchora crux via porta. Rati
ſ̄m Iſid. xix ethim. c. j. fuit p̄mū ⁊ antiq̄ſſimū
gen⁹ nauigādi ex radicib⁹ tignis aſſeribuſq̄
cōfectū ad cui⁹ ſilitudinē naues facte ſūt. Ra
tem vō moderni grāmatici dicūt eē nauis la/
tus. Iux illud Eberhardi q̄ dic̄. Hic latus eē
ratem ventrē dic eſſe carinā. Et ſ̄m h̄ loquiꝛ
Sapiēs p ſinodochen ponendo p̄tem p toto.
Quarta nauis ē mens carnalis. De q̄ Iob. ix R
Dies mei trāſierūt ſicut naues poma portan/
tes. dies ⁊ naues ſunt mētes ⁊ aīe fideles. po/
ma ſunt opa ⁊ v̄tutes. Hec nauis valde in pe
riculoſis nauigat fluctib⁹. qꝛ eā quotidie ip̄e/
tunt q̄tuor pic'la notabilia ac magna. Primū
ē culpa actualis hec ſignificaꝛ p quedā piſcē
qui diciꝛ echinus. De q̄ dicit Amb. in exame
ron. Ariſto. Iſid. ⁊ Albert⁹. q̄ ē piſcis paru⁹
vix ſemipedalis q̄ q̄uis ſit exigui corpis ma/
gne tñ ē v̄tutis. Nauē em̄ magnā adherendo
ei retinet. nā nauis cui adheret licet ruāt ven/
ti ſeuiant ꝓcelle quaſi radicata in mare ſtare
videꝛ. nec p̄cedere pōt. nec ad lit⁹ venire. hūc
latini morā appellauerūt. eo q̄ magna nauigia
ſtare ⁊ morari cōpellat. Moraꝛ p hūc piſcē
culpa mortalis ⁊ actualis deſignatur que licꝫ
p̄ua eſtimeꝛ. ſi tñ aīabus nauigantib⁹ ad por/
tum eterne ſalutis adhereat. tante virtutis ē
vt eas ad celeſtia venire nō p̄mittat. Jō dicit
Greg⁹. Cū in aliq̄d graue pctm̄ miſer hō ex/
cecatus labiꝛ nec penitet nec cōfiteꝛ diabolus
leue peccatū. ⁊ modicū affirmat. deū mīſicor/
dem p̄dicat. longeq̄ vite ſpatiū p̄mittit dele/
ctari ⁊ p̄manere in peccatis ſuggerit quouſq̄
in cōtemptū dei. vel in deſperationē ſui indu/
cat atq̄ p̄dat. Et dicit Plini⁹ in ſpe. natu. q̄
iſte piſcis comedi nō pōt. s comeſtus homini
mortē infert. Sic culpa mortal' mortificat aīaꝫ
Iuxta illud Ezech. xviij. Aīa que peccauerit
ipſa morieꝛ. Jō dicit ap̄ls Iaco. j. c. Cōcupi/
ſcentia cū cōceperit parit pctm̄. i. p̄ducit ad p
fectum cōſenſum. Peccatū vō cū ꝯſummatū

Ex

ſcꝫ in exteriori ope fuerit generat mortem. Et
addit Plini⁹. ꝙ idẽ piſcis in mari nauib⁹ ſta/
bilimẽtũ dat qd ſibiipſi dare nõ põt. ſ ſibi vẽ=
dicat in lapillis. Nã vt dic Amb. in examerõ.
ꝙ ventorũ pſciens pcellas iaculũ vel lapideꝫ
arripit ⁊ tanq̃ꝫ anchorã ne excutiat fluctibus
trahit ⁊ nõ ſuis ſe liberat virib⁹. ſed alieno põ
dere munit. ⁊ contra futurã tẽpeſtatẽ ſtabilit
qd vidẽtes naue ſibi pcauẽt ne turbo eos pre
ueniat improuiſos Sic pctm̃ nihil ẽ p ſe. vt di
S cit Aug⁹. ſup illo vbo Joh. j. Sine ipo factũ
eſt nihil. i. pctm̃. Si aũt adheſit aĩe vl' vite hu
mane magnã in ducit ei ponderoſitatẽ. qꝛ tan
dem cadit in pfundũ inferni. quia dicit Hol.
ſup lib. Sap. lec. xxiiij. Quanto magis aliq̃d
graue ẽ tanto veloci⁹ diuidit mediũ ⁊ deſcen=
dit ad terre cẽtrũ ſi poſſit. quia oĩe graue ap=
petit qd mediũ ſui ſit. Sic peccator mortẽs de
ſcendit ad mediũ terre ſubito ⁊ in iſtanti qꝛ in/
fernus eſt in medio terre. Job. xxj. Ducũt in
bonis dies ſuos ⁊ in pũcto ad inferna deſcen=
dunt. Dicũt em̃ naturales. ꝙ q̃diu ferrũ ẽ cũ
magnete nõ erit ſibiipſi graui⁹ ⁊ nõ pl⁹ ponde=
rat ferrũ ⁊ magnes. q̃ꝫ magnes ſol⁹ Sic q̃diu
de⁹ ⁊ hõ ſe tenẽt inſimul ⁊ cõiungunt p grãm
⁊ charitatẽ. hõ nõ ẽ ſibiipſi grauis. Nã de⁹ ip
ſum ſupportat ⁊ cõfortat. Jux̃ illud ad Phil.
iiij. Omia poſſum in ipo qui me confortat Sꝫ
ſi ſeparet a deo ⁊ ponat in cõtrario appẽdicu/
lo p pctm̃ mortale ſtatim fit hõ ſibiipſi grauis
intm̃ ꝙ ſi moriat ſtatim ad infernũ deſcendit.
Jdo dicit Job. vij. Poſuiſti me cõtrariũ ti/
bi ⁊ fact⁹ ſum mihi metipſi grauis. cur nõ tolľ
pctm̃ meũ ⁊ quare nõ aufers iniquitatẽ meaꝫ
⁊ ſtatim ero iux̃ te ⁊ nullo mõ ero mihimetip/
ſi grauis. Scdm̃ piculum illi⁹ nauis eſt illece
T bra corpalis. Et hoc figurat p tres ſyrenes. d
quib⁹ legit in fabulis. ⁊ de hoc etiã ſcribit in
pte phiſolog⁹. Nã ſm fabľas ſyrenes tres fu/
runt ex pte vgines ⁊ ex pte volucres inhabi=
tantes in mari. Et dicebant ſyrenes quaſi tra
hẽtes. Syren em̃ grece trahere dicit latine eo
ꝙ p dulciſſimã armoniã hoĩes auſcultãtes ad
ſe trahebãt ⁊ attractos occidebãt. vna em̃ ca=
nebat voce humana. alia tibiis. alia in lyra ſo
nabat. vt recitat Alexãder i ſcintillario poeta
rũ Jdõ etiã recitat phiſolog⁹ h metra. Syreneſ
ſunt monſtra maris reſonãtia magnis. Voci/
bus ac modulis cant⁹ formãtia multis. Ad q̃ſ
incaute veniũt ſepiſſime naute. Que faciũt ſo
nitum nimia dulcedine vocuꝫ. Et mõ naufra
giũ mõ mortale piculũ. Quas q̃ viderũt has
tales eẽ tulerũt. Nd ab vmbilico ſunt vt pul=
cerrima vgo. Qdq̃ꝫ facit mõſtrũ volucres ſũt
inde deorſum. Vlixes trãſitur⁹ p eas tali cau
tela ẽ vſus. Aures ſuorũ ſociorũ obturauit ce
ra ne quid de armonia audirẽt ⁊ ſeipm̃ malo

nauis alligauit ⁊ ſic euaſit. Moralr vlixes ſa
piens interptat ⁊ ſignificat aĩam aut mentem
in qua ſapiẽtia inhabitare debet. Juxta illud
Mat. x. Eſtote prudẽtes ſic ſerpẽtes. Tres
aũt ille ſyrenes illecebras ſignificãt corpales
que p diuerſas laſciuias aĩas trahunt ad pec
catum nauigãtes p mare hui⁹ mũdi. Sꝫ mẽs
prudens aures ſociorũ ſuorũ. i. q̃nq̃ꝫ ſenſuum
corporeorũ obturare debꝫ cera nr̃e fragilitatis
⁊ ſeipſum alligare ad lignũ crucis qd ẽ maluꝫ
nauis ſcꝫ penitẽtie. ⁊ ſic euadet. Ps. cxxxvj.
Btũs qui tenebit ⁊ allidet puulos ſuos ad pe
tram. Tertiũ piculũ ẽ cupiditas mũdialis. h V
ſignificat p deam que ſirtis vel circe dicebat
Nam ſcribit Boeti⁹ lib. iiij. de ꝯſola. phĩe me
tro. iij. ꝙ Vlixes rediens de bello troiano de/
cennio errauit p mare vno vo tpe vidẽs quã
dam inſulaꝫ in qua ſirtis filia ſolis habitabat
ad eã ſe applicauit ⁊ intrauit. Jſta p incantati
ones ⁊ carmina miſcuit poculũ quedã p queꝫ
oĩes bibẽtes pmutauit ſicut voluit a huma=
na natura in beſtias. idõ ſtatim ſocijs Vlixis
porrexit de potione ſua ⁊ ſtatim vnũ mutauit
in aprum. aliũ in leonẽ. tertiũ in ceruũ. ⁊ ſic de
alijs. Vlixi vo dederat mercuri⁹ qui deus ar
chadis dicit vnũ florẽ cui⁹ vt⁹ fuit cõtra tľes
icantatiões reſiſtere. Quare nihil paſſus eua
ginato gladio magã inſequit ⁊ eam ad repa/
rationem ſociorũ coegit. Moralr iſta maga
eſt cupiditas mũdialis que p incantatiões ſu
as hoĩes trãſformat in beſtias nõ corpaliter
ſed mentalit cũ eos ſpoliet rõne ⁊ manſuetu/
dine p que duo hõ efficit beſtialis. Quod em̃
hoĩes in varias beſtias tranſforment p ſeculi
cupiditatẽ patere põt inductiue. Nam aliq̃ui
ſunt lupi rapaces. ſicut iniuſti milites q̃ ex cu=
piditate auferũt bona ſuorũ ſubditorũ ⁊ ſpoli
ant paupes. Jdõ de talib⁹ dicit Amand⁹ lib.
j. c. x. Raptores ⁊ pdones ⁊ eorũ cõplices. q̃
paupes dum adhuc viuerent ſpoliauerũt vel
p exactiões idebitas afflixerũt ad patibula q̃
dam infernalia ſup humanam eſtimationem
penalia rapti violenter ſuſpendebant ⁊ ibidẽ
torquebant. nec tñ moriebant Quidam ſunt
vulpes fallaces ſicut ſubdoli mercatores qui
nõ ſolum vulpibus ſed ⁊ coruis ſunt ſimiles.
Naꝫ coruus furat quicq̃d põt aſportare ⁊ ab
ſcondit ⁊ credit ſe alias inuenire. Sꝫ veniunt
beſtie ⁊ totũ comedũt ſi cibus ẽ. Sic mľti mer
catores auariſſimi ſunt ⁊ q̃cq̃d poſſunt lucra/
ri p phas a nephas totũ abſcondũt in arca do
nec moriant ⁊ totũ deuenit in man⁹ aliorum.
Jdõ de talib⁹ dicit Amand⁹ vbi ſ. ꝙ cupidi
⁊ auari in inferno ſup modũ torquebant ⁊ in
foueis metallis bulientib⁹ balneabant et exili
re cupiẽtes abſq̃ꝫ miſcdia reintingebant Qui
dam etiã ſunt canes mordaces. ſicut falſi iudi

tes ⁊ aduocati ⁊ placitatores. q̄ cōtra quelibꝫ latrāt niſi ab eo aliquid accipiāt. Jdo tłis mul titudo vrſorū infernaliū ⁊ audaces leones et noui generis aīalia ira plena ignite beſtie va- porē igneum expirātes morſu amariſſimo di- laniant. vt vidit in ſpiritu ſcūs Amād' in ho- Z ral.ſa. vbi ſupra. Quartū piculū eſt dignitas tempalis. ⁊ hoc figurat̄ p fallacē inſulā. Vñ dicit Phiſologus. Cete belua marina magna hec aliqñ colligit in dorſo lutū. ⁊ ſup illud cre ſcunt gramina ⁊ herbe vireſcūt. vñ quaſi mō- ticulus virēs nauigātib' apparere dicit̄ q̄ de- cepti applicāt vela ſoluūt ⁊ ibi naues affigunt. Cū aūt eſtimāt ſe in terra ſolida collocatos ig nem accendūt p neceſſarijs decoquendis. be- ſtia aūt calorē ſentiēs ſubito ſe ſubtrahit et in mare ſe ſubmergit ⁊ cū eo oēs illi ferunt̄ in pfundum. hec beſtia moralit̄ dignitatē tpalē ſignificat q̄ ad tps ſolū paruū durat. eo ꝙ ois potentat' breuis ē vita. Ecci. x. Hanc tñ ſim- plices nauigantes in mūdo deſiderāt eſtiman tes ibi eſſe locū ſolidū ⁊ quietū. Nā vn' deſi- derat epiſcopatū. ali' comitatū. alter abbatiā quart' priorātū putātes ſe fore felices ſi ſtat' hmōi cōſequant̄. Sed cū iocundi' ſe habue- rint pacē ⁊ ſecuritatē tm̄modo cogitātes ſtati repentinus interit' ſupueniet ⁊ multo veloci' deſcēdūt ad infernū q̄ſi nō aſcendiſſent talem gradū. Iſta ſunt quatuor picula que nauē mē tis videlicet rōnalis nōnunq̄ȝ ſubmergūt. Jō valde caute q̄libet prudēs debet ea declinare ⁊ dñm rogare vt poſſit ſecure ad portū eterne beatitudinis ⁊ quietis nauigare. Sic orauit b. Aug' in li. ſoli. c. xxxiiij. Felices ḡ q̄ de nau fraga vita pñti ad tanta iam gaudia puenire meruerūt. Infelices heu nos miſeri qui p hui' maris magni fluct' pcelloſaſq̄ȝ vorągines na uem trahimus. ignorātes an ad portū ſalutis puenire valeam'. Infelices inq̄ȝ quorū eſt vi- ta in exilio. via in piculo. finis in dubio neſciē tes finē noſtrū q2 oīa in futurū reſeruant̄ in certa. ⁊ adhuc in pelagi fluctib' verſamur ſu- ſpiramus ad portū. O pñia noſtra optima ſe- cura a longe te videm'. ab hoc mari te ſaluta- mus. ab hac valle ad te ſuſpiramus ⁊ nitimur cū lachrymis qūo ad te pueniam'. Spes hu- mani generis chriſte de' de deo refugiū nřm ⁊ ꝟtus cui' lumen a longe int̄ caliginoſas nebu las ſup maris pcellas quaſi mari ſtella radijs oculos irradiat vt dirigamur ad portū. guber na nauē nřam tua dextera. clauo cruci tue ne peamus in fluctibus ne nos dimergat tempe ſtas aque neq̄ȝ abſorbeat nos pfundū. ſed iū- cto crucis tue trahe nos ab hoc pelago ad te ſo latiū vnicū noſtrū quē a longe q̄ſi ſtellā matu tinā ⁊ ſolē iuſticie vix lachrymantib' oculis in litore celeſtī pñie nos expectantē videmus.

Exaudi nos de' ſalutaris nř ſpes oīm finium terre ⁊ in mari longe. In mari turbulento ver ſamur tu in littore ſtas. aſpicis picula noſtra. ſaluos nos fac pper nomē tuū. da nobis do- mine int̄ ſcillā ⁊ caribdim ita tenere mediū vt vtroq̄ȝ piculo euitato ſalua naui ⁊ mercib' ſe curi pueniam' ad portū qđ nob̄ ꝯcedat pat̄ ⁊ filius ⁊ ſpūſſcūs. Amen.

De eadem dñica. Sermo. iij.

Cum turbe irru

erent ad ieſum vt audirēt ꝟbū dei. Luc̄. v. Scđm naturales aliq̄ ſunt piſces qui A ſemp in aquis cōmorant̄ ⁊ nunq̄ȝ cōſueuerūt exire ⁊ cū exeunt ſtatim moriunt̄. vt ſunt alle- ca. q2 q̄tuor ſunt animalia que in puri elemen- tis ducunt vitā. vt talpa in terra. gamaleon ī aere. ſalamādra in igne. ⁊ allec in aq̄. Alij aūt piſces ſunt qui de die in aquis ſūt de nocte ad paſcua exeunt vt ſunt cancri ⁊ anguille. Sic moraliter loquēdo ſunt q̄dā pctōres hoies q̄ ſemp morant̄ in aquis voluptatū ⁊ dicunt ſe talib' nō poſſe carere. vt patuit ꝟ. xxxvj. R. Et tales intm̄ ſe in illis occupāt ⁊ inuoluūt ꝙ ab eis difficiliter reuerti poſſunt. Cū ſm phm difficile ē cōſueta relinquere. ⁊ cōſuetudo ē al tera natura. i. alterat eā ſic ꝙ interdum in his voluptatib' obeūt ⁊ decedunt. ſicut p̄dixit p pheta Johel. j. Cōputruerūt iumēta i ſtercore ſuo. Quid ſunt iumēta niſi luxurioſi ⁊ volu- ptuoſi pctōres q̄ ad ſimilitudinē irrōnabiliuꝫ viuūt i delitijs. cōtra q̄s dixit dñs in pſ. xxxj Nolite fieri ſicut equ' ⁊ mulus q̄b' nō eſt itel- lectus. qđ fit cū ſic in eis viuūt. Nā dic̄ Greg' in moral̄. exponendo p̄dictū verbū prophete Johel̄. Jumēta in ſtercore putreſcere ē hoies in fetore luxurie vitā finire. Alij aūt ſunt pctō res q̄ in die. i. in tempe pſperitati ſunt in aq̄s deliciarū. ſicut Salomon de q̄ Ecci. xlvij. Col legiſti quaſi auricalcū aurū ⁊ inclinaſti femo- ra tua mulierib'. Sed in aq̄s voluptatis non manēt in nocte aduerſitatis ſed exeunt ad pa- ſcua ſacre ſcripture ⁊ ꝟbi dei quia ſciūt dictū b. Gregorij. xvj. moral̄. c. vij. In verbis ſacre ſcripture epulis ſatiati tot delitias inuenim' quot ad pfectū noſtre intelligētie diuerſita- tes accipim' vt nos modo nuda paſcat hiſto- ria. modo ſub textu lr̄e velate medullitus noſ reficiat moral̄ allegoria. modo ad altiora ſu- ſpendat cōtemplatio inter p̄ſentis vite tene- bras iā de lūine eťnitati intenitas. hec Greg. p pter quod iſti hoies irruerūt ad Jeſum vt au- dirent verbū dei. vt dicūt ꝟba pāſſumpta. in quib' duo tangunt̄. pmo diligēs ꝓplī acceſſio. ibi. cum turbe irruerēt. ſcđo appropinquatio- nis cauſa ⁊ ratio. ibi. vt audirēt illum. De pri B mo eſt notandū. ciues alicui' ciuitatis ſi habēt

aliquẽ dñm honoroſum hunc viſitãt ad ipſuʒ
libent̃ appropiãt ⁊ accedũt. Si aũt ſe habeat ꝑ
cõtrariũ ad ipm accedere verent̃. Quis hono
roſior. quiſue amoroſior dño nr̃o ieſu xp̃o. cer
te null⁹. vt ait Robert⁹ Holc. ſup lib. ſapiẽtie
lectiõe. ccccxxiij. Nomẽ ei⁹ videlicet Jeſus ẽ
nomẽ honoris ⁊ excellẽtie. Nomẽ amoris ⁊ be
niuolentie. nomen valoris ⁊ om̃ipotẽtie ꝓpt̃
quod turbe ad ipm irruerũt. Primo igit̃ ẽ no
men honoris ⁊ excellentie. de q̃ dicit̃ ad Phi-
lippẽ. ij. Dedit illi nomẽ qd̃ ẽ ſup om̃e nomen
vt in noĩe ieſu flectat̃ om̃e genu celeſtiũ terre/
ſtriũ ⁊ infernorũ. Jllud aũt nomẽ ieſus cõpe/
tit chriſto triplici rõne. Primo rõne adepte di
gnitatis. Nã om̃is pſona q̃ creat̃ in papã eli/
git ſibi nomẽ. ⁊ tale inq̃ nomẽ qd̃ ỽtutẽ. boni
tatẽ. modeſtiam repñſentat. q. d. qualitercũq̃
fui ſub tp̃ib⁹ rigid⁹ retroactis vel iniuſtus ne
gligens vel ſeuerus ero deinceps pietate mo/
deſtus ⁊ ỽtute regulat⁹. ⁊ ſi pietatem poſtea
ope exerceat ꝑpl̃i multitudo ſedẽ romanã viſi-
tat vt indulgentiã ab eo accipiat peccatorum.
Spũaliter celeſtis pater dedit xp̃m in ſummũ
pontificẽ ⁊ papã vt p̃eſſet tam eccleſie militan
ti q̃ triũphanti. ſicut teſtat̃ apl̃s ad Epheſ. j.
Jpm dedit caput ſup oẽm eccl̃iam ſcʒ militan
tem ⁊ triũphantem que ẽ corp⁹ ſcʒ myſticũ ip
ſius. ideo decuit vt tale nomẽ haberet qd̃ cle-
mentiã oſtẽderet. ⁊ ꝑpl̃m ad ſe appropinquare
faceret ad indulgentiãq̃ peccatorũ petenduʒ
ꝓuocaret. ⁊ hoc ẽ nomẽ ieſus. i. ſaluator. Jpe
eñ ſaluũ faciet ꝑpl̃m ſuũ a peccatꝭ eorũ Mat.
j. Scd̃o rõne celãde ỽitatis. Solẽt nõnulli no
mina alia ſumere cũ volũt in ciuitatẽ illaʒ in q̃
dñant̃ inimici eorũ intrare vel extraneo noĩe
ſe nũcupare ne eorũ cõditio aliĳs inoteſcat. Et
tñ ſi quos dilectos q̃s habeat amicos ad ipm
veniũt. ita tñ q̄ ipm nõ manifeſtãt. Sic xp̃us
filius dei añ incarnationẽ diuerſa noĩa habu/
it. Nã Eſa. ix. dict⁹ fuit mirabilis cõſiliarius
de⁹ fortis pat̃ futuri ſeculi p̃nceps pacis. Sed
cũ itrauerat mũdũ iſtũ corꝑaliter in q̃ erãt de
mones q̃ grauiter inimicant̃ ⁊ in eo plurimuʒ
dñant̃. voluit ſe occultare ne ab eis depñhẽde-
ret̃ ⁊ nomẽ aliud ſcʒ ieſus aſſumpſit. ⁊ ſic adeo
celat⁹ inimicis ſuis demõib⁹ fuit. q̄ null⁹ an fi
L lius dei fuit veraciter agnouit. Siĩter phari-
ſeis ⁊ iudeorũ p̃ncipib⁹ ignot⁹ extitit. Juxta
illud. j. Cor. ij. Loq̃mur dei ſapiẽtiã. i. predi/
camus dei filiũ q̃ ẽ ỽtus ⁊ ſapiẽtia patris quẽ
nemo p̃ncipũ hui⁹ ſecl̃i cognouit. ſi eñ cogno
uiſſent nunq̃ dñm glorie crucifixiſſent. Actꝭ.
xiij. Qui inquit Paulus habitant hieruſaleʒ
ſcʒ q̃tũ ad vulgum ⁊ p̃ncipes q̃tũ vicʒ ad ma
iores eius hunc ieſum ignorantes petierunt a
Pilato vt interficerẽt eũ. Ecce eñ q̄ inimici
eum nõ cognouerũt quãtũ ad ſonum hui⁹ ſcri
pture. Sed deuoti ſui amici eum cognouerũt
⁊ ad ipm acceſſerũt. Siĩter turbe deuoti ꝑplĩ
ꝓpter ei⁹ ſalutiferã p̃dicationẽ ad ipm irrue/
runt. vt dicũt ỽba themat̃ꝭ. Sed cõtra h̃ vicʒ
de cognitione. d. a. videt̃ q̄ p̃ncipes ſacerdo/
tum cognouerũt xp̃m filium dei eſſe. Jux̃ illd̃
Matth. xxi. ⁊ Mar. xij. Hic ẽ heres. vbi dic̃
Hiero. ⁊ manifeſte ꝓbat dñs his ỽbis iudeo
rum p̃ncipes nõ ꝑ ignorantiã ſed ꝑ inuidiaʒ fi
lium dei crucifixiſſe. rñdet mgr̃ Nico. de lyra.
ſup Actꝭ. xiij. q̄ p̃ncipes q̃ fuerunt lr̃ati ꝑ ſcri-
pturas que p̃dicte erãt de xp̃o ⁊ ꝑ ei⁹ opa co/
gnouerunt. p̃mo de ieſu nazareno. q̄ ipe erat
chriſt⁹ in lege ⁊ ꝓphetis ꝓmiſſus. ſm̃ illud q̄
agricole dixerũt. hic ẽ heres. Sed quia icepit
p̃dicare cõtra eorũ vitia publice. ceperũt con-
tra eum inuidiã ⁊ odiũ ⁊ ſic in eis fuit ſubuer-
ſa dicta noticia q꞉ corruptio affectiõis corrum
pit iudiciũ rõnis. ⁊ in augmentũ ſue malicie d̃
ceperũt ſimplicẽ populũ inducẽtes vt peterẽt
mortẽ xp̃i Mat. xxvij. ad dictũ aũt apoſtoli
ad Corinth. dicit̃ q̄ nõ cognouerũt filium dei
tempe paſſiõis ſicut ante cognouerũt q꞉ĩn eis
obfuſcata fuit cognitio ſm̃ illd̃ pſ. lvij. Sup
cecidit ignis ſcʒ inuidie ⁊ odij ⁊ nõ viderũt ſo
lem iuſticie. ad dictũ aũt Actꝭ. vbi s̃. eodẽ mõ
reſpondet̃ q̄ p̃ncipes ignorãtes ieſum videli/
cet tempe paſſionis eẽ xp̃m verũ deũ. lʒ añ co
gnouerũt. nec tñ t̃lis ignorãtia eos excuſabat
ſʒ magꝭ aggrauabat eo q̄ ex malicia ꝓcedebat
Tertio h̃ nomen cõuenit xp̃o ſcʒ ieſu rõne pa D
trate ꝓbitatis. Nã ꝓpter certas ꝓbitates q̃s
aliqui faciũt nomẽ ſibi inde aſſumũt. ſicut legi
tur d̃ quodã romano noĩe Lucio manlio. hũc
quidã gall⁹ ad ſingulare certamen ꝓuocauit.
igit̃ cũ eo cõgreſſus ipm occidit ⁊ torquẽ au/
ream quẽ in collo geſtabat auferẽs ſibĳpi im-
poſuit. a quo facto nomẽ torquati ĩtã ſibi ſuiſq̃
poſteris acq̃ſiuit vt poſtea diceret̃ manli⁹ tor
quat⁹ ſic etiã ꝓpter auctã magnifice romanis
rem publicã Octauian⁹ auguſt⁹ dicebat̃. ſic
etiam xp̃us rõne patrate ꝓbitatis quam fecit
ſanguine ꝓprio redimẽdo gen⁹ ſcʒ humanuʒ
⁊ ſaluãdo nomẽ ieſ⁹ accepit q̃ p̃⁹ diuſis noib⁹
vocabat̃. Nam ſtatim effuſo modico ſanguie
in circũciſione q̃ fuit quaſi pign⁹ ⁊ arra cõple/
te redemptionis future impoſitũ fuit ſibi illd̃
nomen ieſus ſm̃ q̄ p̃dixit Eſa. lxij. Uocabit̃
tibi nomẽ nouum qd̃ os dñi noĩauit. ideo dic̃
euãgeliſta Lu. ij. Uocatũ ẽ nomẽ ei⁹ ieſus qd̃
vocatũ eſt ab angelo p̃uſq̃ in vtero cõcipet̃. ⁊
ꝓpter illud nomẽ ꝑpl̃i ad eum irruerũt vt ſal/
uarent̃. ſed quare ꝑpl̃i ad ipm irruerũt. quia ẽ
nomen amoris ⁊ beniuolẽtie. de quãto eñ q̃s
ẽ amoroſior ⁊ beniuolẽtior ꝑpl̃o ſuo. tanto ma
gis viſitat̃ ab eo. Sic fuit de ieſu erga populũ
pauperẽ. quare eũ deſiderabãt. Jux̃ illd̃ Eſa.

xxvj. Nomē tuū ⁊ mēoriale in deſiderio anīe.
aīa mea deſiderabit te in nocte ſcʒ peccati. q̄a
ſm̄ Bern̄. Hoc nomē ieſus ē mel in ore. meloſ
in aure iubilus in corde. hoc bene ſenſerat be-
atus Ignatius q̄ tormētis expoſit⁹ nomē iſtō
ſemꝑ ſonabat a quo cū pagani quererēt qua/
re ita inceſſanter illud nomē inuocaret ⁊ rn̄dit
ꝙ ſic in corde ſcriptū haberet ꝙ illud tradere
obliuioni non valeret. Cū igiť occiſus fuiſſet
cor de corꝑe extraxerūt ⁊ ſemꝑ in vna quaqʒ
ꝑticula hoc nomē ieſum ſcriptū inuenerūt. Il
lud nomen btūs Paul⁹ ita amauerat ⁊ ſibi im
preſſerat vt cū caput ei⁹ a corꝑe decollatū eēt
manifeſte ter voce clara ieſus ꝓclamaret. Ac
etiā nomen xp̄i ſub iſto termino ieſus vel xp̄s
in ſuis ep̄l'is q̄ngentis vicib⁹ replicauit. hui⁹
etiā nois amorē ſibi ap̄li impſſerāt ꝙ ꝓ eo cō/
tumelias ⁊ obprobria pati ſe gaudebāt. Act.
v. Ibant ap̄li gaudētes a cōſpectu cōſilij q̄m
digni habiti ſunt ꝓ noīe ieſu cōtumeliā pati.
Ita etiā ꝑp'ls cōmunis hoc nomē ieſus dilige/
bat vt etiā ad loca d'ſerta eū ſequebať. ſicut re
fert Luč. c. iiij. ꝙ ieſus egreſſus ibat in deſer/
tum locū ⁊ turba req̄rebat eū ⁊ irruerunt vſqʒ
ad ip̄m ⁊ detinuerūt illū ne diſcederet ab eis.
Et in p̄ſenti euāgelio diciť ꝙ circa ſtagnū ge/
nezaret nō reliquerūt eū. Tertio ideo irruerūt
ad ipſum. q2 ieſus ē nomē valoris ⁊ om̄ipotē-
tie. videm⁹ em̄ ꝙ cū aliq̄s dn̄s ⁊ potēs ⁊ vali-
dus multos habet ſequaces. q2 ſecuri⁹ defen/
dunť ab eo cōtra hoſtes. Sic xp̄s quia valid⁹
ē ⁊ om̄ipotēs ideo a turbis frequētabať vt eſ/
ſent cū eo ſecuri. q2 huic nomini nihil nociuuʒ
vel diabolicū vel fantaſticū pōt reſiſtere ſi di
gne cōtra demōes ꝓferať. vn̄ Mar. xvj. In
noīe meo demonia eijciēt. Vn̄ narrať ꝙ cū q̄
dam gentilis ad fidē nr̄am cōuerſus fuiſſet de
mones ſibi inuidētes eū mirabiliter infeſtaue
runt ⁊ viſibiliter frequēter verberauerūt. Iſte
ad doctrinā cuiuſdā ſancti viri in q̄tuor angu
lis lintheaminū ſuorū fecit nomē ſcm̄ ieſus in
ſcribi. Et extunc quotiēs camerā intrauerant
ſtantes a remotis dixerūt ha Ieſu. ſed ad lo-
cum nullaten⁹ appropinquare volebāt. Igiť
cōuerſus h' vidēs ſcripſit h' nomen ⁊ ad q̄ndā
lanceā appendit ⁊ quotiēs ad eū moleſtanduʒ
venerūt lanceā cū noīe eis obiecit. ⁊ ſic ab eis
extitit liberat⁹. Ideo ⁊ iſte turbe ad ieſuʒ irru
erunt vt ab eo a diabolo liberenť. vel ideo vt
ſaluarenť. Quia diciť Iohel. ij. Quicūqʒ in/
uocauerit nomen dn̄i ſalu⁹ erit. Illi⁹ nois vi-
ſa v'tute ſcūs Dionyſi⁹ ariopagita cōuerſ⁹ eſt
ad fidem. Refert em̄ mgr̄ in hiſto. ſuꝑ Act.
ap̄lorū. quēdā cecū corā Paulo ⁊ Dioniſio i
athenis trāſire. dixit ġ Dionyſi⁹ Paulo. Si
dixeris huic ceco in noīe dei tui vide. ⁊ vide-
rit. ego ſtatim credā. Sed ne vteris magici v'-
bis. quia forte v'ba ſunt que habēt talē effica-
ciā. ego p̄ſcribā tibi formā verborū. hanc inq̄
formā v'borū dicas. in noīe ieſu chriſti nati de
virgine crucifixi. mortui. q̄ reſurrexit. ⁊ aſcen
dit in celum vide. Sed vt om̄is tolleť ſuſpitō
Paul⁹ p̄cepit Dionyſio vt ip̄e eadeʒ ꝓferret
v'ba. q̄ facto q̄ fuerat cecus vidit. Et quia iſte
turbe erāt ſpūaliter ceci. ideo vt a ieſu illumina
renť ad ip̄m acceſſerūt ⁊ vt ab eo ſaluarentur
Quia Act. iiij. diciť. Nec em̄ ē aliud nomē ſb
celo datū hominib⁹ in q̄ oportet nos ſaluos fi
eri. ⁊ tm̄ de p̄mo. ſ. q̄ h' irruerūt. Ctū ad ſcōm
poniť in v'bis thematis appropinquatiōis cā
⁊ rō vbi diciť. vt audirēt v'bū dei. q2 hec fuit
p̄ncipalis cā ꝙ ad ieſum irruerūt. Circa quod G
notandū. v'bū dei exemplo illorū hoim̄ ē libē
ter audiendū. Primo quia v'bū dei habʒ vim
liquefactiuā. quia mentē frigidā ⁊ aridā in de
uotionē reſoluit. Sepe em̄ boni hoies frigidi
ſunt ⁊ indeuoti q̄ audiēdo v'bū dei liqueſcūt.
ſicut Cañ. v. dilecta xp̄o aīa inquit. Aīa mea
liquefacta ē vt dilect⁹ locut⁹ ē. Sic ⁊ multi p̄-
dicatores loquētes v'bū dei liquefiūt. ⁊ hi re-
ſoluunť in lachrymas. Ideo dicit Pſ. cxlvij.
Emittet v'bū ſuū ⁊ liquefaciet ea. Scđo habʒ
v'tutē mundatiuā. quia ſicut aqua corporalis
mūdat a ſordib⁹. ſic aqua ſpūalis vicʒ v'bum
dei hois aīaʒ mūdat a peccatis. de hac aqua ſa
lutari dicit dn̄s ꝑ Ezech. xxxvj. Effundā ſuꝑ
vos aquā mūdā. i. doctrinā verā nō falſitatis
luto ꝑmixtā ⁊ mūdabimini ab oib⁹ inq̄namē-
tis veſtris. Et hoc patet de ap̄lis electis q̄ per
v'bū xp̄i mūdati. teſtimoniū eis ferēte chriſto
Ioh. xv. Iam vos mūdi eſtis ꝓpter ſmoneʒ
quē locut⁹ ſum vob. Et ſicut hic hoies ꝑ v'bū
dei mūdanť. ſic ⁊ hic ⁊ ibi in futuro ſeclo bea-
tificanť Matth. v. Beati mūdo corde q̄m ip
ſi deū videbūt. Tertio habet v'tutē inflāmati
uam. accēdit em̄ ad maiorē amorē dei. vt diē
Amb. Ideo ignitū diciť. Pſ. cxviij. Ignituʒ
eloquiū tuū vehementť ⁊ ſu⁹ tu⁹ dilexit illud
Qui aūt ſui ſunt diaboli illud nō diligunt. ꝓ
pter qđ frigidi remanēt nec inflammanť. De
hac etiā v'tute v'bi dei dicit xp̄s Hiere. xxiij.
Verba mea quaſi ignis. Et hūc quidē ignem
venit mittere in terrā. Luč. xij. Ignē inq̄t ve/
ni mittere in terrā ⁊ quid volo niſi vt ardeat.
vbi dicit Glo. v'tit ſmo diuin⁹ vt cōſcias cor/
rigat pctōris. Sed nō v'tit vt ꝑdat. ſicut rub⁹
quē viderat moyſes vrebať ⁊ nō cōburebať.
Exod. iij. Hoc igne calefacti ſunt Cleophas ⁊
Almon ex v'bis xp̄i cū ambularet cū eis ⁊ ex/
poneret ipſis ꝓphetas ⁊ ſcripturas. Ideo di-
xerunt. Nōne cor noſtrū ardēs erat in nobis
dū loquereť nobis in via. q. d. ſic. Luč. xxiiij
Quarto v'bū dei habet v'tutē illuminatiuam
Iuxta illud Prouerb. vj. Mandatū dei lu/

cerna. ⁊ lex lux. ⁊ Pſ. Lucerna pedib⁹ meis
ꝟbũ tuum ⁊ lumẽ ſemitꝭ meis. cxviij. Verbũ
em̃ dei ẽ lucerna lucẽs pedib⁹ aie. ⁊ hi ſunt in-
tellectus ⁊ affect⁹. vt dicit glo. ſup Cañ. quia
his aia gradit̃ ⁊ aliq̃liter attingit eterna. Nã
ſicut ſtella lucida magos duxit ad inueniẽdũ
xp̃m. Sic ꝟbũ dei ducit hoiem ad inueniẽdũ
regnũ celorũ. Quinto ꝟbũ dei habet diſcipu-
H latus xp̃i ꝟtutẽ cauſatiuã. quia facit hoiez di
ſcipulũ xp̃i. iuxta illud Joh. viij. Si ſmonez
meũ ſuaueritis. ꝟe diſcipuli mei eritis. Sed
circa h̃ d. a. Ex q̃ ꝟbũ habet ꝟtutẽ mũdatiuã
inflãmatiuã. ⁊ illuminatiuã. vñ q̃ ẽ h̃ ꝙ mul-
ti accedẽtes ad audiẽdũ illud nõ mũdant̃ ñ in
flãmant̃. nec ſunt diſcipuli xp̃i. Rñdet̃ ꝙ hoc
nõ ꝓuenit ex defectu ꝟbi dei. ſ; ex defectu au
dientiũ. Sicut videm⁹ in igne materiali q̃ ſꝑ
calefacit q̃tũ in ſe ẽ. ſ; ſi calefactibile eſt nimis
elongatũ vel aliq̃d interpoſitũ vel forte cale/
factibile ẽ indiſpoſitũ tũc impedit̃ actio. Sic
in ꝓpoſito trib⁹ modis accidit impedimentũ
ne auditor accipiat ꝟtutes verbi dei. vno mo
do qñ ad ignẽ ꝟbi di debite nõ appropinquat
ſc; corpe. vl' ſaltẽ corde ſe ab eo elõgat. ſic ille
q̃ in corde paſſionib⁹ vel cogitatiõib⁹ grauat̃
ẽ inutilis ꝟbi dei auditor. De p̃mo dicit̃ Ethi.
j. Paſſionũ ſectatores ſunt iutiles phie audi/
tores. De ſcdo dicit Euſtraci⁹ ibidẽ. Vinculo
malarũ cogitationũ grauat⁹ ⁊ a paſſiõib⁹ de-
tentus ⁊ ad terrã aſpiciẽs ad bonũ aſpicere ñ
põt. neq; in cognoſcẽdo neq; in agẽdo. Scdo
qñ q̃s int̃ iſtũ ignẽ ⁊ int̃ ſe ponit magnũ obſta
culum ꝑ pctm̃ mortale. . ⁊ iſte nõ põt ꝑcipe ꝟ-
bi dei efficaciã ⁊ ꝟtutẽ. q2 dicit Criſ. Cecitas
ſpũalis ẽ malicia. ſicut aũt cec⁹ nõ põt inſpicẽ
in ſplendorẽ luminis. ſic nec põt hõ intellige/
re malign⁹ oꝑa pietatis. Quia dicit̃ Sapiẽ. j.
Jn maliuolã aiam nõ introibit ſapiẽtia. Ter/
I tio qñ ꝑ longã cõſuetudinẽ peccãdi hõ ẽ ita cõ
gelat⁹ ꝙ ad ignẽ ꝟbi dei liq̃fieri nõ põt. Ergo
ẽ notandũ ꝙ doctores ponũt triplicẽ differẽti
am inter hoies. Quidam ſunt in malicia indu
rati. Alij ſunt fragilitate hũana peccatꝭ impli-
cati. Tertij ſunt boni ſpũalib⁹ ꝓfectib⁹ intẽti
Primi nequaq̃; ad auditõnẽ ꝟbi dei ſunt ido
nei. q2 ſiũt duriores. Sic figuratũ ẽ in Exod.
d̃ pharaone. cui⁹ legit̃ cor induratũ fuiſſe. Et
ido qñ Moyſes ⁊ Aaron ei loquebant̃ ꝟba
dei ad lr̃am ſemꝑ deterior fact⁹ fuit ⁊ ꝑl'm dei
plus afflixit. Jõ de talib⁹ dixit dñs Matth.
vij. Nolite ſcm̃ dare canibus nec margaritas
ꝓijcite añ porcos vbi dicit Criſ. Canes ſigni
ficant hoies h̃ in ipietatẽ corruẽtes ſpemq; cõ
uerſionis om̃ino i meli⁹ nõ habẽtes. Porcos
ꝟo in luto luxurie cõmorãtes q̃s ſuꝑ hmõi do
ctrina ꝓnũciat indignos ſiũt q̃ppe peiores dũ
ꝟitatẽ audiũt vl' impugnãt vl' vilipẽdũt. Nã

dicit Aug⁹. ſuꝑ eodẽ ꝟbo. ꝑ canes ipugnato/
res ꝟitatꝭ intelligunt̃. ⁊ ꝑ porcos ꝯtẽptores.
⁊ vtrũq; aial imũdũ ẽ. Aialis em̃ hõ nõ perci
pit ea que dei ſunt. j. Cor. ij. Et ponit exẽplũ
Criſ. ſuꝑ Mat. xxij. Queãdmodũ inq̃t. ſi ali
quis agricole nõ hñti volũtatẽ pugnãdi expo
nit bellicã diſciplinã aut ecõtra viro bellatorꝭ
nolenti colere terras agriculturã exponit. Si
tota die audiat ꝟba expoſitiõis nihil itellige/
re aut cõprehendere põt. q2 nec h; deſideriu;
diſcipline illi⁹. Scdi aũt pñt ⁊ debẽt diligent̃
audire ꝟbum dei. Nã ẽ medicina cõtra mor-
bũ peccati. Iux̃ illud Sap. xvj. Neq; herba
neq; malagma ſanauit eos. ſ; ſmo tu⁹ dñe qui
ſanauit vniuerſa. ⁊ malagma ẽ tertie declina-
tionis. ⁊ ẽ medicamentũ ⁊ ſic dicit̃ q2 ſine igne
marcet̃. i. cõterit̃. q2 herbe vel ſpecies ex q̃b⁹
fit nõ decoquunt̃ ſed terũt̃. Vtile ẽ pctõribus
audire ꝟbũ dei. quia vt dicit Euſtraci⁹ cõmẽ
tator ſuꝑ j. Ethic. Neq; em̃ prauis om̃ino eſt
inutilis auditio ſciẽtie moral'. Si em̃ nõ confe
ſtim eis ex ipa ꝓfect⁹ obueniãt cognoſcent tñ
in q̃to malo dep̃heñſi ſunt ⁊ q̃; lõge ſũt a meli/
ori. Tertij etiã ſunt boni ⁊ debẽt audire ꝟbu; K
dei ⁊ cõſeruent̃ in bono ⁊ ad meliora dirigãt.
Sicut em̃ medicina corpalis vno mõ conſide
rat̃ vt ẽ curatiua egritudinis. alio mõ vt eſt ꝑ
ſeruatiua ſanitatis. Sic ꝟbũ dei qd̃ ẽ medici-
na aie. vno mõ curat pctõrũ egretudies. Alio
mõ habet conſeruare bonos in bono ⁊ eos ad
meliora dirigere. Iſti aũt boni ſunt in triplici
ſtatu. Quidã em̃ ſunt incipiẽtes. q̃dã ꝓficien
tes. q̃dã ꝑfecti. Incipiẽtib⁹ em̃ cõuenit ꝟbum
dei vt erudiant̃ ⁊ illis ꝟbũ ẽ vt lac. vt dic̃ apo
ſtol⁹ ad Heb. v. Quib⁹ lacte op⁹ ẽ non ſolido
cibo. Talib⁹ dic̃ apl's Petr⁹. j. Pet. ij. Quaſi
mõ geniti infantes ſine dolo lac cõcupiſcite. i.
ſimplicẽ doctrinã. Cui⁹ cõtrariũ faciũt q̃dam
ſimplicẽ doctrinã ſpnẽtes ⁊ ſb̃tilia audire q̃rẽ
tes q̃b⁹ plerũq; accidit ſic̃ iſãtib⁹ q̃b⁹ ſi miſtre
tur cib⁹ groſſus ⁊ ſolid⁹ ſtrangulant̃ poti⁹ q̃;
nutriant̃. Itẽ ꝓficiẽtib⁹ cõuenit audire ꝟbu;
dei vt dirigant̃ in via ꝑfect⁹ ſpũalis. vnde in
pſ. cxviij. in ꝑſona iuſti ꝓficiẽtis dicit̃. vtinã
dirigant̃ vie mee ad cuſtodiẽdas iuſtificatio-
nes tuas. ipſis cõgruit etiã dei ꝟbũ audire. q2
habet vim defenſatiuã ⁊ cõfortatiuã q2 ꝓfici-
entes indigẽt in bono ꝓpoſito defendi ⁊ con-
fortari. Primo em̃ habet ꝟtutẽ defenſatiuã ẽ
em̃ q̃ſi gladi⁹ aie ſm aplm ad Eph. vj. Sumi
te ſcutũ fidei ⁊ gladiũ ſpũs ſc; qd̃ ẽ ꝟbũ dei. ꝑ
hoc em̃ q̃ſi ꝑ gladiũ q̃s a ſe fugat hoſtẽ. Nam
ſaluator cu; tẽptaret̃ a diabolo hmõi gladio
vſus ẽ ꝟba ſacre ſcripture obijciendo dicens.
Scriptũ ẽ em̃. nõ in ſolo pane viuit homo. ⁊c̃
Mat. iiij. Et ideo dic̃ Berñ. Accipito gladi/
um ſpũs qd̃ ẽ ꝟbũ dei ⁊ in eo facile triũphab

Scd̄o habet etiā ỽtutē cōfortatiuā ⁊ refecti/
uam. quia reficit aīam. vnde Greg⁹. Plus ē
pabulo ỽbo dei victurā in ꝑpetuū aīam refi/
cere q̄ȝ ventrē moriture carnis terreno cibo sa
tiare. Itē ꝑfectis cōgruit audire ỽbuȝ dei vt
amplius ꝓficiant. Nā ỽbuȝ dei q̄ ad ꝑfectos
L triplicē habet ỽtutē. Primo habet vim sursū
tractiuā. quia mentē ab affectu terrenorū sur/
sum trahit ad amorē sup̄norū. vn̄ sp̄osa Can.
j. cū dixisset. oleū effusuȝ nomē tuū. nomē sp̄o
si vt oleū effusum ē ỽbū dei menti dulciter īfu
sum subdit. Trahe me post te ⁊c̄. de hoc Ps̄.
xxviij. Vox dn̄i p̄parātis ceruos. Ceruus sal
tat ⁊ ad fontē aque sitit p̄ quē intelligiẗ deuo=
ta aīa. que saltat eleuādo se a sordib⁹ ⁊ ỽb̄b⁹
terrenorū ⁊ sitit desiderio celestiū gaudiorum
Et signanẗ dicit p̄parantis ceruos. quia vox
dn̄i. i. ỽbū dei aīam sitibundā ad hūc saltū di
sponit ⁊ p̄parat. Talis ceru⁹ fuit ap̄ls qui di=
cebat ad Philippē. j. Cupio dissolui ⁊ eē cum
xp̄o. Et similiter btūs Aug⁹. in lib. medi. Fe
lix inquit aīa que terreno dissoluto corꝑe libe
re celū petit. Qn̄ videbo deū meū quē sitit aīa
mea qn̄ videbo eū in terra viuentiū. videri em̄
non pōt a mortalib⁹ oculis q̄d faciā miser ego
graui cōpede mortalitatis mee afflict⁹. q̄s da
bit mihi pēnas sicut columbe ⁊ volabo ⁊ req̄
escam nihil mihi dulce q̄ȝ cū dn̄o meo esse. Se
cundo ỽbū dei quātū ad ꝑfectos hȝ vim pene
tratiuā. quia penetrat mentē vsq̄ȝ ad diuisio/
nem aīe ⁊ sp̄us. iuxta illud Heb. iiij. Viuus ē
s̄mo dei ⁊ penetrabilior omi gladio ancipite
⁊ ꝑtingēs vsq̄ȝ ad diuisionē aīe ⁊ sp̄us. Quia
Aug⁹ in libro de spiritu ⁊ aīa. declarat quō h
diuisio fiat. In hac inq̄t diuisione aīe ⁊ quod
animale in imo remanet. Sp̄us aūt ⁊ qd̄ sp̄ua
le est ad sūma euolat ab īfimis diuidiẗ ⁊ ad sū
ma eleuaẗ ab aīa scindiẗ vt deo iungaẗ quō q̄
adheret deo vn⁹ sp̄us efficiẗ cū illo. j. Cor. vj
Felix diuisio mirabilis sep̄atio vbi qd̄ corpu
lentū ē ⁊ fetulentū deorsum remanet ⁊ qd̄ spi
rituale ⁊ subtile vsq̄ȝ ad speculationeȝ diuine
maiestatis sb̄limaẗ. Tertio habet vim illumi=
natiuā. Qn̄ em̄ mēs fuerit sursum tracta ⁊ spi
rit⁹ diuisus. s. aīa. tūc sp̄us ne in nubilo ꝓprij
luminis erret indiget illuminari lumine altio=
ri qd̄ fit p̄ ỽbū dei q̄ lumine illustrat⁹ dixit ꝓ/
pheta. Declaratio s̄monū tuorū illūinat. ps̄.
cxviij. ⁊ Ps̄. xviij. Preceptū dn̄i lucidū illu=
minās oculos.

De eadem dn̄ica. Sermo. iiij.

Laxate retia ve=
stra in capturā. ⁊ r̄n̄dens simon di/
xit illi p̄ceptor p̄ totaȝ noctē laborā
tes nihil cepim⁹. in ỽbo aūt tuo laxamus rete

Luc̄. vbi s̄. Aristo. lib. xij. animaliū. Delphi M
nes sunt pisces marini ad instar porcorum di/
spositi q̄ voces hoīm sequunẗ ⁊ ad vocē sim/
phonie cōgregatim conueniūt. quia in armo/
nia delectanẗ. habēt etiā quandā amicitiā ad
hoīes nec timēt eos imo sepe eis obuiāt ⁊ cir/
ca nauim natāt. Ideo refert Albert⁹ lib. xxij. d̄
aīalibus. de quodā puero qui sepe iuit ad lit⁹
maris ⁊ dū comederet panē venit delphinus
cui puer sepe ꝓiecit panes ⁊ delphin cepit di=
ligere querū intm̄ quocūq̄ȝ puer ibat in litore
eū sequebaẗ. ⁊ q̄si alios ꝑuulos ꝓuocauit ad
puerū. ⁊ sepi⁹ venerūt q̄ȝplures de mari ad li=
tus ⁊ expectabāt puerū. Cōtingebat quodaȝ
sero q̄ puer volebat ire domū. ⁊ delphin seq̄=
baẗ eum ⁊ tm̄ amorē cōcepit in puerū q̄ puer
ascendebat delphinū ⁊ portabat secū ad mare
puerū. Sed mox reportabat eū ad litus ⁊ mā
sit cū puero q̄ tandē capt⁹ ē. Ex h̄ patet amor
quē habent ad hoīes. Moraliẗ p̄ hos pisces
vicȝ delphines significanẗ boni ⁊ deuoti ho/
mines qui voces p̄dicatorū sequunẗ. in dul/
cedine ỽbi dei delectanẗ ⁊ ad ip̄m audienduȝ
cōueniūt. quia q̄ ex deo ē ỽba dei audit Ioh.
viij. Qualis fuit Dauid q̄ ait. Ps̄. cxviij. Q̄
dulcia faucib⁹ meis eloquia tua super mel ori
meo. Et sicut isti boni hoīes libēter audiūt ỽ
ba dei. sic etiā amicitiam ꝓximi. iuxta exhor/
tationē ap̄li Petri in ep̄la hodierna. j. Pe. iij.
Om̄es vnanimes fraternitatī amatores. Na
tant etiā circa nauē penitētie que ē scd̄a tabu=
la post naufragiū. vt habeẗ de pe. dist. j. Se=
cunda post naufragiū tabula ē culpā simplici
ter confiteri. Sup̄ hāc nauē currūt de ỽtute ī
ỽtutē. d̄ vno ope in aliō. Nā dicẗ Beda ī omel.
Nos cū oī studio ꝯtendē debem⁹ in bonis ꝑ
opib⁹ ali⁹ aliū p̄cedē cū om̄i hūilitate sic boni
fui in charitate nō ficta. in ỽbis ỽitatī. ī ỽtu=
tib⁹ scis. in inocētia. in ꝯtinētia. in castitate. in
ieiunijs. in vigilijs. in orōnib⁹. ⁊ ceteri ỽtuti/
bus. vt nob̄ dici pōt illō. Ibūt de virtute ī vir
tutē. sci ⁊ electi dei. h̄ Beda. Et tāl'ib⁹ iubȝ xp̄s
p̄dicare. q̄ faciliter a piscatorib⁹ verbi dei ca
piunẗ. Iō dicẗ. Laxate retia vr̄a in capturam
In p̄nti euāge. q̄ttuor p̄ncipal'r describūẗ. p̄mo
verbi dei virtualis efficacia. secūdo p̄dicato=
rum doctrinalis scientia. tertio auditorū filia
lis obediētia. quarto malorū dānabil' astutia.
In eo q̄ turbe irruerūt vt audirēt verbū dei. N
describiẗ verbi dī virtualis efficacia. Vbi nō
beat⁹ Augustī. j. q. j. c. Interrogo. declarat q̄
verbum dei non est minoris efficatie q̄ȝ sacra=
mentum eucharistie dicens. Interrogo vos
fratres ⁊ sorores dicite mihi quid vobis plus
esse videẗ corpus christi. an verbum dei. q. d.
quod horum est maioris efficacie quo ad sa/
lutem p̄dicatio que plures conuertit. et plus

facit cõpungi hoīes. Et ſubdit. Si vultis ve-
rum rn̄dere h̄ dicere debetis ꝙ nõ ſit minꝰ ver
bum dei. i. nõ minꝰ ꝓdeſt q̄ʒ corpꝰ xp̄i. Et ido
quãta ſollicitudine obſeruamꝰ qn̄ nob̄ corpus
xp̄i miniſtrat̄ vt nihil de manibꝰ nr̄is in terrã
cadat. Tanta ſollicitudine obſuemꝰ ne v̄bū
dei qd̄ erogat̄ nobis dū aliud aut cogitamus
aut loq̄mur de corde puro ꝑeat qꝛ nõ minꝰ reꝰ
erit q̄ v̄bū dei negligẽter audierit q̄ʒ ille q̄ ſua
negligẽtia corpꝰ xp̄i in terram cadere ꝑmittit
Et dicit archidiaconꝰ in roſario ſuꝑ eodẽ ver
bo. Nõ em̄ minꝰ ꝓdeſt p̄dicatio q̄ʒ corpꝰ chri-
ſti. de cõſe. di. j. Nn̄ aūt. Quia ꝑ p̄dicationeʒ
dimittunt̄ mortalia. Per corpꝰ aūt xp̄i ſolum
venialia. d̄ ꝯſe. di. ij. c. Iterat̄. Et ita videtur
plꝰ ꝓdeſſe. Et ponit archidiaconꝰ Guido i ro
ſario. ix. efficacias v̄bi dei. Verſus. Cõterit ⁊
frãgit liq̄ſit fert viuificatq̄ʒ. Vulnerat ⁊ ſanat
ebibit illuminatq̄ʒ. Primo ḡ v̄buʒ dei cõterit
ꝑ dolorẽ qui interdū fit ꝙ p̄dicatore p̄dicante
ꝑplˀs attẽdẽs exprobationẽ peccatorū ſuorum
in corde cõterit̄ ꝑ dolorẽ. ⁊ hūc dolorẽ oſten-
dit etiã ꝑ lachrymarū emiſſioneʒ. Hic figura-
tum ẽ Iudi. ij. vbi legit̄ ꝙ angelꝰ dn̄i deſcẽdit
de galgalis ad locū flentiū ⁊ ait ad filios iſrael
Eduxi vos de egypto ⁊ introduxi vos in ter-
ram ꝓ qua iuraui p̄ribꝰ vr̄is ⁊ pollicitꝰ ſuʒ vt
nõ irritū facerẽ pactū meū qd̄ pepigi vobiſcū
in ſempit̄nū. ita dūtaxat vt nõ feriretis fedus
cū habitatoribꝰ terre huiꝰ ⁊ aras eorū ſubūte
tis ⁊ noluiſtis audire vocẽ meã. cur h̄ feciſtis q̄ʒ
obrem nolui eos delere a facie vr̄a vt eos ha
beatis hoſtes ⁊ dij eorū ſint vobis in ruinam
Cūq̄ʒ loqueret̄ angelꝰ dn̄i v̄ba hec ad oēs fili
os iſrl̄. eleuauerūt vocẽ ſuã ⁊ fleuerūt ⁊ voca
tum ẽ nomẽ loci illiꝰ locꝰ flentiū ſiue lachryma
rum imolauerūtq̄ʒ hoſtias dn̄o. Ecce q̄uo ad
p̄dicationẽ angeli filij iſrl̄ cõtriti ſunt ꝑ dolo/
rem. Sʒ q̄ ꝑ angelū deſignant̄ ſunt p̄dicato/
res ⁊ ſacerdotes. q̄ ſepe in ſacra ſcriptura an-
geli noiant̄. Malach. ij. Labia ſacerdotis cu-
ſtodiunt ſciẽtiã ⁊ legẽ ex ore eiꝰ req̄rūt. qꝛ an-
gelus dn̄i exercituū ẽ. Et. j. Corinth. xj. Mu
lier debet h̄re velamẽ ꝓpter angelos. id eſt ꝓ
pter verecūdiã ſacerdotū. Cuʒ igit̄ iſti angeli
annūciant ꝑplˀo dei. qui vidẽt deū clarꝰ q̄ʒ in-
deles ꝑ fidẽ multotiẽs cõpungunt̄ corde ⁊ in
lachrymas reſoluunt̄. audiẽtes pctã ſua vt ſic
cor cõtritū ⁊ hūiliatū deꝰ nõ deſpiciet. Pſ̄. l.
Scd̄o v̄bū dei frangit corda nr̄a ꝑ timorẽ. Fi
gura Ione. iij. vbi legit̄ ꝙ dn̄s precepit Ione
vt iret ad niniuẽ ciuitatẽ magnã. ibiq̄ʒ p̄dica/
ret ꝑplˀo v̄bū dei. qd̄ ⁊ fec̄ dicẽs. Adhuc q̄dra-
ginta dies ⁊ niniue ſubuerteret̄. Et ꝑplˀs timu
it ⁊ credidit v̄bis eiꝰ ⁊ penituerūt ⁊ ſe ſaccis a
maiore vſq̄ʒ ad minorẽ induerūt ⁊ ieiuniū in-
dixerunt. Ionas interp̄tat̄ q̄ donatꝰ eſt a deo

⁊ ſignificat quẽlibet predicatorem qui dona/
ri debet populo ⁊ mitti a deo hic cū p̄dicat po
pulo penas futuras quas ꝓpter peccata pati
entur ſtatim timore frangent̄. ⁊ incipiūt peni
tere qui in peccatis diutius iacuere. quia dic
dn̄s ꝑ Hiere. xxiij. Nonne v̄ba mea q̄ſi ignis
ardẽs ⁊ q̄ſi malleꝰ cõterẽs petrã. i. durū pecca
torem cõterens cuiꝰ cor iduratū ẽ quaſi lapis
Iob. xlj. Tertio v̄bū dei liq̄facit ꝑ amorem ſi
cut patet de maria magdalena. de qua canit̄.
Liquefecit in lamentū v̄bū miſſum celitꝰ. ita
Can̄. v. dicit̄. Aia mea liquefacta ẽ vt dilectꝰ
locutꝰ ẽ. Ido etiã dicit pſ̄. xxj. Factum eſt cor
meū tanq̄ʒ cera liqueſcẽs. Et dicit Archidia-
conus ꝙ iſtos tres effectꝰ habet cõtra cordis
duriciam. Quarto aiam trahit ſurſum ꝑ deſi
derium. de hoc ſupra ſmone p̄cedẽte. xlix. R
Quinto v̄bū dei viuificat. iuxta illud Prou.
iiij. Cuſtodi v̄ba mea ⁊ viues. ſ. ſp̄ualiter in
anima. Et Ioh. viij. Qui ſmonem meū ſua-
uerit mortẽ ſcʒ ſp̄ualem ⁊ eternalẽ nõ guſtabit
Ido dicit Bern̄. ſuꝑ illo v̄bo Ioh. v. venit
hora qn̄ qui in monumẽtis ſunt. id ẽ. in pecca-
tis mortui audiẽt vocẽ filij dei ⁊ q̄ audierint vi
uent. Si inquit mortuꝰ fueris in peccatis vi/
ues ſi vocẽ filij dei audieris. Sexto vulnerat
aliq̄n vulnere timoris. aliq̄n vulnere amoris.
ꝑ p̄mū vt reſipiſcat a malo. ꝑ ſcd̄m vt opetur
bonū. Et iſte gladiꝰ penetrabilior ẽ om̄i gla/
dio ancipite in quo triūphat qui ip̄m accipit.
Ido dicit Bern̄. Accipe gladiū ſp̄us qd̄ eſt v̄
bum dei ⁊ facile triūphabis in eo. Septio ſa-
nat iux̄ illud Sapien̄. xviij. Omipotens ſmo
tuꝰ. Et Sap̄. xvj. Sermo tuus dn̄e ſanat oia
Idõ dic̄ pſ̄. cvj. Miſit v̄bū ſuū ⁊ ſanauit eos.
Octauo v̄bū dei ebibit delectatiões huiꝰ mū-
di vt hõ has nõ curat. ſed in eo delectet̄. ſicut
Dauid qui ait. Memor fui operū dei. ⁊ dele
ctatus ſum Pſ̄. lxxvj. Nono illuminat qꝛ fac̄
hoiem peccata ſua cognoſcere. Ido dicit Gre
gorꝰ. xliij. diſt. c. Sit rector. Clauis aptionis
eſt ſmo correctiõis vel interrogatiõis. Ctū
ad ſcd̄m ponit̄ in p̄ſenti euãgelio p̄dicatorum
doctrinalis ſciẽtia cū dicit̄ laxate retia vr̄a in
capturã. Ubi nota ꝑ retia ſignificat̄ ſacra ſcri
ptura que figurata ẽ. iij. Regl. vij. vbi legit̄ ꝙ
Salomon accepit hyram de thyro qui edifica
uit in templo duas columnas ⁊ ſuꝑduxit eas
capitellis ad modū retis ⁊ cathedraruʒ. Due
columne duo teſtamẽta ſunt vetus ⁊ nouū q̄
bus innitat̄ domꝰ dn̄i. Retia ſiue cathene ſūt
ſententie ſmones ⁊ autoritates. hoc rete laxa
re debet. i. extendẽ ad capiẽdos piſces totales
ſcʒ homies de quibus Abacuc. j. Facies ho/
mines quaſi piſces maris. Nã ſicut piſcis i ma-
ri natitat. ſic hõ in mūdo diuagat̄. Sed eſt no
tandū ꝙ piſcator q̄ vult piſces capere neceſſe

debet rete habere alias videt̃ inuanum labo-
rare. Sic p̄dicator q̄ ē ſpūalis piſcator homi-
nū rōnaliū debet habere retia ſcientie ⁊ ſacre
ſcripture p̄ncipaliter. Nā ſicut piſcator nō ha
bēs retia nō pōt cape piſces. Sic q̄ ſcientiam
nō habȝ aut ſacrā ſcripturā q̄uo capiet hoīes
p̄dicādo ac etiā cōfeſſiones audiēdo. q² in cō
feſſione ita bn̄ informādi ſunt hoīes ſicut in p̄
dicatione. ⁊ quia nihil dat qđ nō habet. vt ex-
tra de ſolu. c. Odardus. Q̄uo ḡ aliuȝ docebit
cū ipe qđ doceat nō didicit. Tales em̄ q̄ igna
ri ſunt alios nō cōuertunt. ſ; magis p̄uertunt
⁊ in errorē inducūt audiētes eo ꝙ lumen ſcien
tie nō habent. de quib⁹ dicit apl's. j. Thimo. j.
Volētes eſſe legiſdoctores nō intelligētes ne-
q̄ que loquunt̃ neq̄ q̄ affirmāt. Oportet ḡ p̄-
mo p̄dicatores ⁊ cōfeſſores ſapiētes fieri. ⁊ ſic
poſtea alios facere ſapiētes. ne cecus cecū du
cendo ambo in foueā erroris ⁊ eterne dānatio
nis cadant. Luc. vj. Jō dicit Greg⁹. in paſto.
lib. j. Nulla ars doceri p̄ſumat̃ niſi p̄us inten
ta meditatiōe diſcat̃. Quia dic̃ Gilbert⁹. Ri-
diculoſus imo p̄iculoſa res ē ſpeculator cec⁹.
P curſor claud⁹. p̄co mutus. ⁊ doctor inſci⁹. Itē
ſunt nōnulli q̄ habēt retia doctrinalis ſcientie
⁊ tn̄ nolunt ea p̄dicādo ad capturā piſciū vicȝ
hoīm laxare. Et de quolibet tali dicit apoſto-
lus ad Roma. j. Reuelabit̃ ira dei de celo ſu-
per om̄em impietatē ⁊ iniuſticiā eorū hoīm q̄
veritatē dei in iniuſticia detinēt. Et Richar-
dus de ſcō victo. Profectū p̄rimi retines do
nis ſi ſciētia ⁊ eloquentia ornat⁹ es. ⁊ h̄ ꝙ poſ
ſes p̄deſſe multis inutili atq̄ damnabili ſilen-
tio retines atq̄ ligas. Itē ſunt nōnulli qui ha
bent retia ſcientie ⁊ alios p̄dicando docent. et
hi magnā grām ſciētie a deo accipient. Quia
dicit btūs Greg⁹. in omel. xȷ. ſup Ps̄. lxxx.
Aperi os tuū ⁊ implebo illud. Tanto largius
doctrine grām a deo accipit. q̄to ſe labore p̄-
dicationis ampli⁹ ad p̄rimos oſtēdit. Nā vn̄
in alienis cordib⁹ tenebras ignorātie illumiat
miniſterio ſue locutiōis. inde eū ſup̄na gratia
in aliorū intelligētia exaltat. Jđo dicit domi-
nus talib⁹. Laxate retia vr̄a in capturā. Sed
nota ꝙ p̄dicatores in p̄mitiua eccl'ia fuerūt pi
ſcatores. quia extendētes aut laxātes retia p̄
dicationis in capturā vno tractu ceperant pi-
ſciū multitudinē. Sic btūs petr⁹ q̄ vno die ce
pit circiter tria milia hoīm ⁊ alio die q̄nq̄ mi-
lia. vt patet Act. ij. Predicatores aūt moder
ni veri⁹ dicunt̃ venatores. Sic em̄ venator cū
magnis clamorib⁹ vix vnā vl' etiā nullā ferā i
vna venatiōe aut pluribus capit. Sic p̄dica-
tor q̄libet cū longis p̄dicatiōib⁹ vix interduȝ
Q vnā aīam vel nullā venat̃. Q̄uātū ad quartū
omiſſo tertio ponit̃ malorū damnabilis aſtu-
cia. q² ſe p̄ v̄bum p̄dicatoris capi nō p̄mittūt.

Ubi nō dicit Jarach. ⁊ mgr̄ li. xiij. p̄prietatū
⁊ Phiſolog⁹ de ceto. Eſt inq̄t in mari belua q̄
de faucib⁹ ſuis reſpirat aquā vt vaporē odo-
riferū tanq̄ florū vel herbarū odoriferarum.
piſces v̄o ſentiētes odorē ſequunt̃ ipm ⁊ itrāt
fauces ei⁹ poſt odorē qui eos deglutiēs ab ip-
ſis cibat̃. Idē Jarach ſcribit de aliȷs q̄ dicūt̃
faſtides in q̄rū ore aqua dulceſcit hauſta quā
piſces iuniores ſentiētes ſequētes intrāt i ora
ipſorū quos ſubito deglutiunt ⁊ ꝯſumunt. ſic
ꝙ tales piſces ad retia piſcatorū nō accedunt.
Myſtice p̄ cetū intellige diabolū. Nā ⁊ Job
xlj. cōparat cetū ad diabolū cū dicit. Nō ē po
teſtas ſup terrā q̄ compet̃ ei q̄ fact⁹ ē vt nullū
timeat. Iſta belua diabol⁹ ē in mari hui⁹ mū-
di. p̄pter qđ dicit̃ Apoc. xij. Ue terre ⁊ mari
q² deſcēdit diabol⁹ ad vos hn̄s irā magnā ſci
ens q² modicū temp⁹ habet. Sȝ q̄d facit. Ex-
pirat em̄ de faucib⁹ aquā vicȝ voluptatis cuȝ
odore ſuauitatis. facit em̄ ꝙ voluptas huius
mūdi ſuauis videat̃ hoīb⁹. quia h̄ ē vox ſua
Sap̄. ij. Uenite fruamur bonis ⁊ vtamur cre
atura tanq̄ in iuuētute celeriter. non ſit aliqđ
pratū qđ nō p̄trāſeat luxuria nr̄a. Et median
te illa ſuaui voce multos attrahit piſces hūa-
nos qui ſentientes odorē ſuauitatis q̄ ē in vo-
luptate ſequunt̃ ipm quos ipe finalit̃ deglu-
tit. Sicut dic̃ Job. xlj. In mediū oris ei⁹ quis
intrabit. q. d. Omis hō q̄ ſequit̃ inſtinctuȝ ei⁹
ad voluptatē. Sic maria magdalena de q̄ ca-
nit̃ Armilla p̄forata ē leuiathā maxilla p̄ cui⁹
foramē ſubtracta es o Maria. Sed moralr̄ p̄
piſces q̄ dicunt̃ faſtides itelligūt̃ aliȷ malicio-
ſi hoīes q̄ v̄bis ſuauib⁹ trahūt dn̄icis diebus
⁊ feſtiuis hoīes ſimplices đ eccleſiȷs ⁊ p̄dica-
tiōib⁹ dicētes Sap̄. ij. Ueite vino p̄cioſo nos
ipleam⁹. Et Eſa. xxij. Comedam⁹ ⁊ bibamus
cras em̄ moriemur. q. d. nō ē vita alia futura.
ḡ nō moriamur ſine felicitate p̄ñtis vite. ⁊ ſic
pauci reſpectu malorū veniūt ad p̄dicatiōes
q̄m nō p̄nt capi rete ſacre ſcp̄ture. Jō dic̃ ſap̄.
Prouū. j. Fili mi ſi te lactauerint pctōres ne ac
quieſcas eis. veni nobiſcū iſidiemur ſanguini
abſcondam⁹ tēdicl'as ꝯ inſontē fruſtra. deglu
tiam⁹ eū ſic ifern⁹ viuētē. oēm p̄cioſam ſb̄am
reꝑiem⁹. impleam⁹ dom⁹ nr̄as ſpoliȷs. ſortem
mitte nobiſcū. marſubiū ſit vnuȝ oīm nr̄m. fili
mi ne ambules cū eis. Prohibe pedē tuū a ſe-
mitis eorū. pedes em̄ illorꝫ ad malū currunt ⁊
feſtināt vt effundant ſanguinē. Eſt tn̄ notādū R
ꝙ quattuor ſunt genera hominum qui ſe rete
ſacre ſcripture capi nō p̄mittunt. Primi ſunt
potētes ⁊ hi figurant̃ per magnos piſces qui
potentia rumpūt rete ⁊ exeunt ⁊ capi nō p̄nt.
q² potentes licet intrēt rete ſmonū cū tn̄ audi
unt tangi vitia eorū rūpunt rete ⁊ iracūdi exe-
unt ⁊ malū p̄dicatoribus machinant̃. Sic pa

ret de hircaco rege in legēda ſancti Matthei
apl'i q̄ cū argueret de p̄ſumptuoſitate q̄ vel/
let epigeniā ſponſam chriſti hr̄e in vxorē ira i
ſaniens abſceſſit imiſſo ſpiculatore. egregium
doctorē ante altare ſtantē ⁊ orantē interfecit.
O quot iſte habuit ⁊ adhuc habet iſecutores
qui cū placita audiunt diligūt p̄dicatores. Cū
ṽo vitia ipſorū arguunt eis detrahūt ⁊ oblo=
quunt. Sed tm̄ p̄dict⁹ rex impunit⁹ nō pman
ſit. quia leproſus effect⁹ cū ſe curari non ſenſit
ꝓpria ſe manu interemit. Et ṽe nec ſequaces
penas euadent. cū ſcriptū ſit. potētes potēter
tormēta patient Sap. vj. Jō bonū eſſet vt ſe
rete ſacre ſcripture cape pmitterent vt eterna
tormenta euaderēt. Sed timēdū ē q̄ pauci po
tentes mūdi ⁊ nobiles rete ſacre ſcripture ⁊ p̄
dicationis capiant. q: paucos nobiles legim⁹
xp̄m acquiſiuiſſe rete p̄dicationis niſi Paulū
qui dicit fuiſſe nobilis rhoman⁹ ⁊ btm Bar=
tholomeū. Jdō dicit btūs Hiero. ſicut ſcribit
btūs Euſebi⁹ ad Damaſum portenſē epiſco=
pum. Duodecim fatemur xp̄m apl'os elegiſſe
quorū oim ſol⁹ Bartholome⁹ origine fuit no
bilis. Matthe⁹ diuitijs anteq̄ apoſtolatū re
ciperet inſiſtebat. Ceteri ṽo erāt pauperrimi
piſcatores. Cur hoc retuli audiat. Si q̄ xp̄s
verax eſt ⁊ ſi om̄ia q̄ ex ore ei⁹ audim⁹ menda=
cia non ſunt. hmōi hoim vix vn⁹ aptus regno
dei repit ex mille. q. d. quia ſe rete p̄dicatiōis
cape nō pmittunt nec ad mēſam dn̄i apti ſunt
⁊ exiſtūt. Secūdi ſunt ſapiētes. multi em̄ ex q̄
S dam aſtutia diabolica vitant intrare rete p̄di
cationis. De quibus Rhoma. j. Dicentes ſe
eē ſapiētes ſtulti facti ſunt. Stulti quidē q: ſa
lutis ſue ṽba in p̄dicatione pcipere renuunt
nec audire aduertūt. Siles piſcib⁹ aſtutl q̄ ca=
uent ſe a retibus ⁊ hamis vt ſunt calumpi. qui
figunt caput in limū ⁊ caudā in altum erigūt.
⁊ ſic rete euadūt. Sic ⁊ iſti adeo figunt capita
multarū ſuggeſtionū in auaricie limū vt ad re
te nō veniāt p̄dicationis. ⁊ hoc faciūt ex q̄dā
mūdana ſapiētia. De qua. j. Cor. iij. Sapien
tia hui⁹ mūdi ſtulticia ē apud deū. Tales em̄
ſapientes ſunt vt faciāt mala. bn̄ aūt facē ne/
ſciunt. quia nō didicerūt q̄b⁹ dicit Eſa. v. Ue
qui ſapiētes eſtl in ocl'is veſtris. ⁊ corā vobiſ=
metipſis prudētes. Et ṽe eis ve erit. Quia dr
Job. v.. Apprehēdet ſapiētes in aſtutia eoruz
Licet modo non pmittunt ſe cape tm̄ in morte
velint nolint capiunt a deo. a diabolo. ⁊ a pec
cato. De⁹ em̄ eos capiet ⁊ diabolo tradet ⁊ di
abolus ipos carceri infernali includet. Pec=
catū ṽo ſic incluſos alligabit ⁊ inuoluet q̄ nū
q̄ inde exibibūt. idō ſalutarē doctrinā dat vni
cuiq̄ tali dn̄s Matth. v. Eſto cōſentiēs adū
ſario tuo. i. diuino ſermōi qui aduerſat multū
pctōribus dū es in via. ſcz merēdi cū eo ne for

te tradet te iudici. i. chriſto. ⁊ xp̄us. tradet te
miniſtro. i. diabolo. ⁊ in carcerē mitterl. Amē
dico tibi nō exies inde donec reddes nouiſſi/
mum quadrantē. i. donec ſoluas penā nō tm̄
ꝓ peccatis magnis. ſ; etiā puis. ⁊ q: hoc face=
re nō poteris. q: in inferno nulla ē redemptio.
ideo nunq̄ exibis. Tertij ſunt lubrici ⁊ incon T
tinētes ſiles anguillis que latitāt in limo pro=
fundo que capi n̄ poſſunt niſi facto magno to=
nitruo quo facto pmo exeūt. Et ſic a piſcatorl
bus capiunt vt dicūt naturales. Sic ⁊ q̄dā in
cōtinētes capi nō pn̄t q̄ in luto luxurie latitāt
⁊ ſi interdū capiunt ad horam tm̄ ad inſtar an
guillarū de manu capientiū lubricant. ſic̄ dici
tur de ipis. Threñ. iiij. Lubricauert veſtigia
nr̄a. Quia ex vno peccato in aliud cadunt. ſic̄
teſtat Greg⁹. xxx. moral. Peccatū q̄d nō per
penitentiā diluit mox ſuo pondere in aliō tra
hit. ſi tm̄ ſit tonitruū diuine cōminatiōis ⁊ p̄di
catiōis vicz fornicatores adulatores iudica/
bit dn̄s. Ad Heb. xiij. Tūc interdū exeunt de
limo peccati ⁊ luxurie ⁊ capiunt rete p̄dicatio
nis. Sicut patet de maria magdalena. Quar= Q
ti ſunt parui ⁊ timētes ſiles piſcib⁹ minimis q̄
exiliunt de foraminib⁹ retis. Sic quidam pu
ſillanimes nō intrāt ſmones ⁊ ſi intrauerint.
⁊ ibidem aliqua ardua que ꝓ peccatis facere
debēt audierint q̄ſi pui ⁊ puſilli timētes opuſ
penitētie aggredi exiliūt rete p̄dicatiōis. Cō
tra q̄s dic Criſ. ſup Mat. Tria ſūt genera p
ſonaruz que ꝓpt aduerſa nō timet agere opa
ſua bona. ſcilz agricola. miles. ⁊ negociator.
Nō debēt g̊ ſui dei timere cōtraria cū ſint mi
lites dei. iuxta illud. ij. Thimo. ij. Labora ſic̄
bonus miles ieſu xp̄i. Nec debēt opa bona ti=
mere ſeminare cum ſint agricole dei. Quia di
citur Eccs. xj. Qui obſeruat ventum ſcz adu=
ſtatl non ſeminat ſcz bona opera. Nec debēt
timere talentū. id ē. gratiā ſibi datam ad lucrā
das aīas impēdere. Sed ꝓ eis ſe exponere de
bent cū ſint negociatores Luc. xix. Negocia=
mini dum venio.

Dñica ſexta poſt trinitatis. Sermo. j.

IN nouitate vi=

te ābulem⁹. ad Ro. vj. experiētia do=
cet q̄ null⁹ habitat libent i domo il
la q̄ ē imūda penurioſa. ruinoſa tenebroſa. ſu=
ptuoſa. anguſta. obligata. ⁊ piculoſa. Sed cō
in domo lucida abūdanti noua ⁊ ſic de alijs.
Moralr ꝯſcia hois pctis ḡuata ē dom⁹ imū=
da. iux illō Eſa. lxiiij. Peccaui⁹ ⁊ fci ſu⁹ imūdi
Nā dic Hugo. li. iiij. d arca noe. Qdiu hō or= A
dinē ſue nature tenuit iuſt⁹ ⁊ inocēs fuit. ⁊ q̄
uis exterius ꝑ actionē variaret. intus tamen
per intentionem ⁊ amorē ſtabilis permanſit.
q: vnū intendebat ⁊ ꝓpter vnū omnia facie/

bat. vnū diligebat ⁊ oīm voluntatū atqꝫ acti-
onū ſuarū finē ad vnū referebat creatorē q̄ ſo-
lus ſufficiebat. Et rō ē. qꝛ anteqꝫ peccauit et a
iuſticia cecidit charitatē habuit ſine qua iuſtꝰ
⁊ innocēs eē nō potuit. vt dicit Augꝰ. ⁊ poni
tur de pe. diſt. ij. c. Nemo pōt. §. Si ſine chari
tate. Sed ſtatim ſicut Adā a dō ſe auertit cha
ritatē ꝑdidit ⁊ malꝰ inuētus eſt ⁊ imūdꝰ. vt di
cit Augꝰ. ibidem. ſic ⁊ nūc qui in iuſticia ⁊ in-
nocentia viuūt oēs opatiōes ſuas in deum
dirigūt i rectitudine ⁊ nouitate vite ambulāt
⁊ nō in vetuſtate. vt ſuadēt ṽba apli in thema
te allegata. Sꝫ q̄cito ſe a deo auertūt in vetu
ſtatē peccati cadūt. Jdō domꝰ cōſciētie meri/
to dicit̄ imunda. Jtē eſt penurioſa qꝛ peccatū
depaupat hominē expellēdo grām mediante
qua diues eēt. Jō dicit̄ Hiere. v. Pctā nr̄a ꝓ
hibuerūt bona a nobis. Tertio ē ruinoſa qꝛ d̄
bilitat aīam vulnerādo vt cito ruat de pecca/
to in culpā. Jdō dixit dn̄s Prouerb. viij. Qui
peccat in me ledat aīam ſuā. Quarto domꝰ cō
ſcientie ꝑ pctm̄ eſt tenebroſa. quia peccatū ob
cecat obnubilādo rōnē. Juxta illud Sopho.
j. Ambulauerūt vt ceci. quia dn̄o peccauerūt
Quinto ē cōſumptuoſa qꝛ cōſumit gloriā ſub
trahendo. Juxta illud Eſa. xxvj. Jn t̄ra ſcō/
rum iniqua geſſit nō videbit gloriam dn̄i. Se
xto domꝰ cōſciētie ꝑ pctm̄ fit anguſta. qꝛ coar
tat redeundi facultatē. Quia dicit Pſ. lxxvij
Hō eſt ſpūs vadens ſcꝫ libere in pctm̄ ⁊ nō re
diens de ꝑ ſe a pctō qꝛ pctā nr̄a ſuꝑ nos ſunt.
Ezech. xxiij. Septimo ē obligata. qꝛ obligat
ad gehennā. ad Rhoma. vj. Stipendiū pec/
cati mors. Octauo ē piculoſa. qꝛ periclitat du
cendo in cōſuetudinē. Juxta illud Grego. in
moral. Peccatū qd̄ nō ꝑ penitentiā diluit̄ ⁊c̄.
Jō in tali domo ſcꝫ cōſcie peccatricis q̄ tot ha
bet incōmoda nō debet hō inhabitare. ſ; debꝫ
eam ꝑ penitentiā inouare. ſm̄ qd̄ ſuadet apl's
in ṽbis p̄miſſis cū dicit Jn nouitate vite am
bulemꝰ ⁊ hortat̄ ad duo. pmo ad ṽtuoſam re
nouationē. ibi. Jn nouitate. ſcdo ad ſtudioſaꝫ
ambulationē. ibi. ambulemꝰ. q. d. Ambulare
debemꝰ de ṽtute in ṽtutē ⁊ nō ſtare qꝛ ſtare ē
B deficere. Circa qd̄ notādū. multe ſunt innoua
tiones creaturarū que nos informāt ad reno-
uationē ṽtuoſam. Prima ē aquile. de q̄ dicit
Augꝰ. ſuꝑ pſ. Aqla cū ſenuerit ita incuruat̄
eius roſtrū vt vix poſſit cape cibū. ⁊ contra h̄
incōmodū inuenit remediū q̈ petrā ſibi que/
rit cōtra quā fortius cōcutit roſtrū ⁊ allidit. ⁊
ſic deponit onꝰ roſtri ⁊ cibū capiēs reſumptis
viribꝰ iuueneſcit. Eodē mō debēt ſe innouare
pctōres. Primo oēs detractores adeo habēt
ora curuata q̈ raro vel nunq̄ꝫ recte de proxio
ſuo loquunt̄. ⁊ ſunt detractores illi q̄ aliquod
falſe dicūt de alio ea intētiōe vt ipſe minus ab
aliis appreciari vel amari poſſit. Et ſcūs Tho
mas. ij. ij. q. lxxiij. Detractionē contingit fieri
tripliciter. Primo qn̄ aliq̄s bona que facit hō
diminuit vel male exponit tanq̄ꝫ mala intēti o
ne ſint facta. Et hec detractio ē mala. De qua
Criſ. Sūt q̄dā ꝑuerſi hoīes ſil'es phariſei s q̄
de oīn̄i re quā vidēt falſe iudicāt ⁊ in peiꝰ int̄
ꝑtant̄. Uacat q̄s hūilitati dicūt hypocrita ē. ſi
recreatiōi dicūt guloſꝰ ē. ſi patie pauidꝰ eſt. ſi
ſiplicitati fatuꝰ ē. ſi ſapie ſuꝑbꝰ ē. ſi iocūditati
diſſolutꝰ ē. ſi rligiōi ſigularis ē. ſi ſocietati ſecl'aris
ē. ſi ſilētio ⁊ paci ſil'ator ē. ſi vigiliis ⁊ orōnibꝰ
indiſcretꝰ ē. ſi cōtēplationi ſomnolētꝰ ē. ſi p̄di
cationi ⁊ ſaluti aliorū appetitor laudis eſt. hec
Criſ. Ecce q̄ꝫ curua roſtra imo veriꝰ ora hn̄t
detractores tales. Scdo detractio fit qn̄ aliq̄s
defectꝰ alicuiꝰ veros ⁊ occultos tn̄ d̄ lege cha
ritatis celādos publicat ⁊ ꝓponit ſub intenti-
one famā ledēdi. ⁊ hec detractō eſt peior quia
nullo mō fieri debet. etiā dato q̈ quis ſciat tur
piſſimū ab aliq̄ ꝑpetratū nō debet eū infama
re. ſed ſuata fama debet eum corrigere vt ve
lit ſe emendare. Jdō dicit̄ Augꝰ. quid ē inquit
ſi in te peccauerit frater tuꝰ ⁊ tu ſcis qꝛ pecca/
uit in te. i. cōtra te corripias illū p̄mo in ſecre/
to ne ſi in publico corripias nō ſis correptor ſ;
criminis frat̄ni ꝓditor. Jō corripiēdꝰ eſt frat̄
ſeorſum ne ſi ſemel pudorē amiſerit ꝑmaneat
in peccato. Tertio detractio fit qn̄ aliq̄s falſa
crimina fingit ⁊ innocētibꝰ imponit. Et h̄ peſ-
ſima ē. ⁊ ideo oīs detractor figurat̄ ꝑ illā be
ſtiam quā vidit Danie. c. vij. q̄ ſimil'erat vrſo
⁊ tres ordines dentiū erant in ore eiꝰ. ⁊ dictuꝫ
eſt ei. ſurge ⁊ comede carnes plīmas. Sic de/
tractores tres modos detrahēdi habēt qui ſi
gnificant̄ ꝑ tres ordines dentiū vicꝫ bona ap
ta diminuēdo. mala occulta publicando. ⁊ cri
mina falſa imponēdo. quibꝰ carnes ꝓximorū
comedūt. Juxta illud Job. xix. Quare me ꝑ/
ſeq̄mini ſicut deꝰ ⁊ carnibꝰ meis ſaturamini.
Qd̄ Greg. xix. moral'. exponit dicēs. Qui alie
ne vite detractiōe paſcūt̄ alienis ꝓcul dubio
carnibꝰ ſatiant̄. Sed di. vñ detractio oritur: C
dicunt doctores q̈ maxime a duobus. Prio
ex ſuꝑbia. nam ſicut ex eleuatione vnius par/
tis ſtatere orit̄ depreſſio alterius. Sic ſuꝑbus
detrahit alteri ne equetur ſibi. A qua detracti
one apoſtolus Jaco. quēlibet fidelē volēs re-
trahere ait. c. iiij. Humiliamini in cōſpectu do
mini et exaltabit vos nolite detrahere. Secū-
do oritur ex inuidia. Nam ſicut oculus vidēs
rem a longe detrahit quātitati rei ipſam nō q̄ꝫ
ta eſt iudicādo. Sic inuidꝰ cum bonum alteri
us videt ꝓ bono quidem quo deberet eum di
ligere detrahit ſibi. idō dicit ꝓpha. ꝓ eo vt me
diligerēt detrahebāt mihi. Pſ. cviij. Sed. d.
q. quibꝰ rebꝰ cōparant̄ detractores: reſpōdet̄

ꝙ trib⁹ rebus malis. Pꝛimo ſepulcris moꝛtu
oꝛū. quia detractoꝛes ſemꝑ videnť hr̄e os ap=
tum ad modū ſepulcri fetidi. Nā ſicut ex ſepul
cro cū apiť exalanť vapoꝛes fetidi ꝛ intollera
biles. ſic eſt de iſtl. quia ſicut coꝛ eoꝛū ſꝑ plenū
ē malicia. ſic apiť os eoꝛū ſiue guttur ad loqn
dum. cum erūpunt verba detractoꝛia. Jō dicͭ
pſ̄. v. Sepulcrū patens ē guttur eoꝛū. linguiſ
ſuis doloſe agebāt. ideo petiuit eis penā diceſ
iudica illos deus. Scđo cōparanť ſerpētibuſ
venenoſis. malicioſis. ꝛ occultis. Eccl̄s. x. Si
cut ſerpēs moꝛdet in ſilentio nihil eo min⁹ ha/
bet q̄ ſecreto detrahit ꝓximo ſuo. q. d. ſed pci
ſe ſimilis ē ei. Quare dicͭ Bern̄. in lib. detra/
ctionū. Juſtū quidē ſerpentē ip̄m eē dixerim
detractoꝛē q̄ moꝛe lingue triplicate ſerpētine
tres ꝑcutit ꝛ occidit vicꝫ ſeip̄m dū ꝺtrahit. au
dientē dū ꝯſentit. ꝛ ip̄m cui detrahit quē tam
venenoſo iaculo lingue perimit. Unde detra
ctoꝛ eſt nō ſolū ille q̄ detrahit. ſed etiā qui de=
trahentē audit ꝛ cōſentit. vt patet. vj. q. j. Ex
merito. Et. xj. q. iij. Nō ſolū. Ubi dicit canon
Nō ſolū ille reus ē qui falſum de aliquo ꝓfert
ſed is etiā q̄ aurē cito criminib⁹ p̄bet. Et dicit
Bern̄. Neſcio vtrū mai⁹ pcm̄ ſit detrahē vel
detrahentē audire. Tertio cōparanť furibus
imo peioꝛes ſunt furib⁹. Nā ſicut meli⁹ eſt no/
men bonū q̄ꝫ diuitie multe. Pꝛou̇. xxij. Jdeo
detrahēdo peioꝛes ſunt q̄ furanť famā alioꝛū
q̄ꝫ qui ſubſtantiā eoꝛū auferūt. vt patꝫ. vj. q. j.
Ex merito. ꝛ. c. deterioꝛes. Deterioꝛes ſūt in=
quit qui vitā moꝛeſqꝫ alioꝛū auferunt ꝛ coꝛrū
punt his q̄ ſubſtantiā alioꝛū p̄diaqꝫ diripiūt.
ꝓpter qđ tales tenenť ad reſtitutionē fame ꝓ
ximoꝛū. Quia dicit Aug⁹. vt habeť de reglis
iuris. lib. vj. Peccatū nō dimittiť niſi ablatū
B reſtituať. Sed diceres. qn̄ ꝛ q̄uo reſtituenda
eſt fama. rn̄det ſcu̇s Tho. ij. ij. q. lxij. Aliquis
pōt auferre alicui famā tripliciť. Uno mō ve=
rum dicēdo et iuſte puta cū aliq̄s iuſte crimē
alicui⁹ ꝓdit ꝑuato oꝛdine. ꝛ tunc nō teneť ad
reſtitutionē fame. Alio modo falſum dicēdo.
ꝛ iniuſte tunc teneť ad reſtitutionē fame dicē=
do ꝛ cōfitendo falſum ſe dixiſſe ꝛ iniuſte. Ter
tio verū dicēdo ſed iniuſte puta cū quis ꝓdit
crimē alterius cōtra oꝛdinē debitū ꝛ tūc tene=
tur ad reſtitutionē inq̄ꝫtū pōt ſine mēdacio vt
ſcꝫ dicat ſe male dixiſſe vel ꝙ iniuſte eum diffa
mauit vel ſi nō poſſit ei famā reſtituere debet
ei aliter recōpenſare. vt ꝓbat. v. q. j. c. Quidā
ꝛ. xiiij. q. vj. Si res. Jō neceſſariuꝫ ē talib⁹ ꝙ
os curuatū ad detractionē pri⁹ ꝑcuterēt ad pe
tram xp̄m. de qua diciť. j. Coꝛ. x. Petra erat
xp̄s. Qui nulli detraxit. nec maledixit. j. Pe.
ij. Qui cū malediceret n̄ maledicebat. vt ſic ꝺ=
poneret onus hoc graue detractiōis ſui oꝛis ꝛ
E renouareť ad vitā grē. Secūdo mō deberent
ſe renouare ad modū aquile om̄es diſcoꝛdiaꝝ
ſeminatoꝛes qui habēt roſtra curuata ad faci
endū hoſtilitates aut lites. Nā dicit Ouidiuſ
methamoꝛphoſ. lib. ij. ꝙ Cadi⁹ rex grecoꝛuꝫ
ſerpentinos dentes ſeminauit in terrā ex q̄b⁹
ſuccreuerūt milites armati q̄ ſtatim in ſe inui=
cem irruentes acerrime cōflixerūt ꝛ ſe mutuo
ꝑimerunt. Jſto modo quidā mali hoīes ſemi
nant diſcoꝛdias inť illos q̄ debent eē amici q̄
dētes diſcoꝛdie ſtatim creſcūt in milites arma
tos. quia v̓ba cōcepta in coꝛdib⁹ hoīm ad effe
ctus hoſtilitatl ꝛ inimicitie ꝓcedūt ꝛ q̄nqꝫ ad
pugnā. Jō ſeminare diſcoꝛdias ſeptimū ē eo/
rum que odit de⁹. Prouerb. vj. ſex ſūt q̄ odit
de⁹ a ſeptimū deteſtať aīa eius oclos ſblimes
aiam mendacē. Manus effundentes ſangui/
nem innoxiū. coꝛ machinās cogitatiōes peſſi=
mas. Pedes veloces ad currendū in malū. te
ſtem fallacē. Et eū qui ſeminat inť fr̄es diſcoꝛ
dias. Jdo illis ſicut ꝛ detractoꝛib⁹ neceſſe eſt
vt ꝑ petrā xp̄m renouenť ꝛ mūdenť. Nꝛ dicit
Eſa. vj. Uenit ad me vn⁹ de ſeraphin ꝛ in ma
nu ei⁹ calcul⁹ quē foꝛpice tulit de altari ꝛ teti/
git os meū ꝛ dixit. ecce tetigi hoc labia tua et
aufereť iniquitas tua ꝛ peccatū tuū mūdabiť
Per iſtū calculū aut lapidē pōt intelligi chri=
ſtus ꝑ quē detractoꝛes ꝛ diſcoꝛdie ſemiatoꝛes
mūdanť vt cibus delectabilis ꝛ cōfoꝛtatiuus
de tp̄o eis fluat. Jux̄ illud Pſ̄. lxxx. Cibauit
illos ex adipe frumēti. i. de coꝛpe xp̄i vt dicit
magiſter in gloſa. Et de petra melle ſaturauit
eos. id ē. ſapiētia xp̄i. Nā myſtice ꝑ mel intel=
ligiť ſapiētia. Quia ſicut mel inter res coꝛpo/
reas p̄matū tenet dulcedinis. ita ſapiētia inť
dona ſpūſſancti. Et nō ſolū de iſta fluit eis ci/
bus cōfoꝛtās. ſed etiā poti⁹ mire recreationis
ꝛ recreatiuus. Juxta illud Pſ̄. lxxvij. Jnter
rupit petrā ꝛ adaquauit eos. vbi dicit magi/
ſter Petr⁹ lombard⁹. ꝙ hoc myſtice intelligi=
tur de petra que ē xp̄s cui lat⁹ irruptū fuit in
cruce. ꝛ h̄ in heremo hui⁹ ſeculi vt educeret ſi
tienti fidē fluētā ſpūſſancti ac cedēte ligno cru
cis q̄ſi v̓ga moyſi vt grā manaret credentib⁹.
Scđa inuocatio ē ſerpētis. de hoc dicit beat⁹
Aug⁹. in ſmōe de prudētia ad fr̄es heremitaſ F
Prudētia ſerpentis ē ꝙ veterē pellē ꝑ ſingu=
los annos exuere didicit quā depoꝛtās angu=
ſtum foramē ꝑquirit ꝑ qđ trāſiēs cum doloꝛe
pellē relinquit. ſciēs ꝙ depoſita pelle pulchꝛi=
oꝛ apparebit ꝛ ſubdit myſticationē. Per h̄ in=
quit fr̄es mei dať intelligi ꝙ ſi nos pellē vitio
rum deponam⁹ ꝛ paratā viā ſtigmatū xp̄i vi=
delicet ꝑ verā penitentiā tranſeam⁹ tunc pul/
chꝛioꝛes apparebim⁹. Per h̄ foramē diues il/
le Zache⁹ intrauit. qn̄ om̄ia ſua bona paupe=
rib⁹ erogauit. Jn h̄ foramine illa maria mere
trix in domo ſimonis habitū meretricl depo/

ſuit ⁊plorās ad veſtigia ſaluatoris veſtē ſibi
inouauit. h Augꝰ. Si ḡ volumus ab oīm pec-
cato in generali ꝑ penitētiā innouari q̄ ē arta
via q̄ ducit ad vitā. Mat. vij. Neceſſe eſt vt
prudētiā ſerpētis habeamꝰ. ad qđ hortat̄ nos
ſaluator Mat. x. Eſtote prudētes ſicͣ ſerpen-
g tes. Vel ꝑ pellē moraliter intellige motū car/
nalē. qui quotitidie mouet carnē nr̄am ad lu/
xuriā aut fornicationē. De q̄ Job. x. Pelle et
carne veſtiſti me. i. motibꝰ carnalibꝰ. ⁊iſti mo
tus carnalis fornicationis ⁊ cōcupiſcentie ex
pctō primorū parētuꝫ ꝓceſſerūt. ſicͣ ꝓbat ma-
giſter lib. ij. ſentē. diſt. xx. Et Hugo de ſacra/
mentis lib. j. c. vj. Si nō peccaſſent ꝑmi parē/
tes ſine oīm peccato ⁊ macula in ꝑadiſo carna
nali copula cōueniſſent ⁊ eēt ibi thorꝰ imacu/
latus ⁊ cōmixtio ſine cōcupiſcētia atqꝫ genita
libus mēbris ſicut ceteris imparēt vt ibi nullū
motū illicitū ſentirēt. ⁊ ſicͣ alia mēbra corpori
alijs ſcꝫ mēbris admouemꝰ vt manū ori ſine li
bidinis ardore. ita genitalibꝰ vterētur mēbris
ſine aliq̄ pctō carnis. Hec eīm letalis egritudo
mēbris humanis ex pctō inheſit. h mgr̄ cū Hu
gone. Idē teſtat̄ Augꝰ. ſup Geñ. ix. c. Si nō
peccaſſent ſcꝫ ꝑmi parētes illis mēbris ſicͣ pedi
bus imparēt nec cū ardore ſeminarent videlꝫ
viri nec cū dolore parerēt ſcꝫ mulieres. Sꝫ pꝰ
pctm̄ motū illū ſcꝫ carnis meruerūt quē. ſ. mo
dum nuptie ordināt. ſ. ad finē debitū. Sꝫ conti
nentia ſcꝫ ꝟginalis ⁊ vidualis cohibet. ſcꝫ ne
dñet. h ille. Quicūqꝫ eīm hanc pellē carnalis
motus deponere voluerit debet ꝑ artuꝫ fora-
men abſtinētie ire qꝛ motꝰ illicitꝰ illius carnis
frequēter ex gula naſcit̄ ⁊ ſurgit. vt dicit Gre
gorꝰ. xxxj. moral. Venter mero eſtuans ꝺ fa-
cili ſpumat i libidinē. Cuiꝰ rō ē. qꝛ ex ſuꝑflua
crapula nat̄a iflāmat̄ ex cꝰ iflāmatōe freqnt̄ in
ſurgūt deſideria mala q̄ tm̄ pōt hō extirpare ⁊
deponere ꝑ abſtinētiā ⁊ ieiuniū. qꝛ Amb. in ꝑ
fatiōe dicͣ. Abſtinētia ē inimica ꝺmonū. extir-
patrix vitiorū ſcꝫ carnaliū. nouerca cūctorum
malorū expers morborū ſcꝫ tam corꝑalium qꝫ
h ſpūaliū q̄ ſunt motꝰ illiciti carnis. Tertia ino-
uatio fit ab accipitre. De q̄ dicit Gregꝰ. Qñ in
ſenectute ſe ſentit alarū ⁊ pennarum pondere
grauari expādit alas ſuas cōtra ſolē flante au
ſtro. ⁊ ſic repente aura in calore reſoluēte ape-
riunt̄ pori qbꝰ aptis excutit alas. ⁊ ſic vetes
exiliunt ⁊ noue creſcūt. ⁊ ſic nouitas pennarū
efficit ipm̄ ad volandū aptiorē. Moraliter ꝑ
alas intelligit̄ crudelitas rapaciū. Juxta illđ
Zach. v. habebāt alas q̄ſi milui. qꝛ rapaces q̄
ſimilui res alienas rapiūt. Iſte ale multū gra
uant hoiem hic in cōſciētia ⁊ ibi grauabūt eū
in eterna pena. quia dicͣ apl's. j. Cor. vj. Noli
te errare fratres neqꝫ rapaces regnū dei poſſi
debūt. ⁊ ſi nō poſſidebunt dei regnū habebūt
demonis infernū. Qr aūt grauat̄ in conſciētia
dicit Augꝰ. Lucrū in arca damnū in cōſciētia
Tollit veſtē ſcꝫ vſurarius vel raptor ⁊ ꝑdit fi
dem. acq̄rit pecuniā ⁊ ꝑdit iuſticiā. Jđo dicere
pōt cū Dd. Sicut onꝰ graue grauate ſunt ſuꝑ
me. ſ. diuitie inique ꝑ rapinā occultā vl' aꝑtaꝫ
acquiſite. Cū ergo ſentis te grauatuꝫ his alis
expāde eas ad ſolē iuſticie vicꝫ xp̄m. Sicͣ Za-
cheus q̄ dixit ad ipm̄. Si q̄d aliquē defrauda
ui reddo quadruplū. Lu. xix. O vtinā hoies
grauati rapacitatis crudelitate redderēt ſim/
plum. Sed audeo certe dicere q̄ int̄ centū vix
vnꝰ excutit alas iniq̄tatis ḡuiſſimas. qꝛ nōdū
forte flauit auſter. i. inſpiratio leuis ſpū ſancti
q̄ flauit in cor grauatū zachei. qđ ꝓpter calo-
rem ſpū ſancti repēte excuſſit alas crudel' ra/
pacitatis. ⁊ innouatꝰ ē cū accepit alas miſcdie
⁊ pietatis cū dixit. Ecce dimidiū bonorū me-
orū dñe do pauꝑibus Lu. xix. Et dicit notā-
ter bonorū meorū. cōtra illos q̄ de rapinis vo
lunt pauꝑibꝰ tribuere ⁊ credunt ſe ſatiſfeciſſe.
Cōtra quos dicit btūs Augꝰ in libro de vita
xp̄iana. Quidā ꝑ hoc ſe iuſtificari exiſtimant
ꝺ ſubſtātia pauperū exiguā faciūt elemoſynā.
nam de eo q̄ plimis abſtulerūt vni modicum
quid largiunt̄. vt vñ plures eſuriunt vnus ci
bat̄ ⁊ multorū ſpolijs vix pauci tegūt̄. nō vti-
qꝫ talem elemoſynā req̄rit deꝰ nec vult vni pi
etatem de alteriꝰ crudelitate p̄ſtari. Et ſubdit
illam elemoſynā deꝰ cōprobat q̄ de iuſti labo-
ribus miniſtrat̄. Sicut ſcriptū ē Prouerb. iij
Honora dñm de tuis laboribꝰ. Illā aūt abo/
minat̄ ⁊ reprobat q̄ de lachrymis p̄ſtat̄ alie-
nis. Quid eīm ꝓdeſt ſi vnꝰ bñdicat ⁊ plurimi
maledicūt. Aut q̄d cōfert elemoſyna q̄ de alte
rius p̄ſtat̄ ſubſtātia. q. d. nihil. Jđo excutien
de ſunt ille ale crudelitatꝭ ⁊ rapacitatꝭ ⁊ quod
inique ablatū ē reddi debet dānificatis. Et ſic
anima innouat̄. Alio mō moralit̄ ꝑ alas quas i
debemus ad inſtar accipitrū excutere intelli/
gunt̄ cogitationes hypocrite. Jux̄ illud Job
xxxix. Cū tpꝰ fuerit in altum alas erigit. quia
hypocrita cū alas inuenerit cogitatiōes i pu/
blicū erigit vel demōſtrat. Nam multotiēs cō
tingit q̄ hypocrite ꝑ geſta ſe hūiles oſtēdunt
⁊ ꝑ hoc aliud ſe cogitant habere ſcꝫ laudē vel
fauorē humanū. Cōtra quos dicͣ btūs Hiero.
in ſmone. Perfacile ē veſtē habere ꝯtemptā
ſalutare ſbmiſſius. manꝰ oſculari ꝑlati. inclina
to capite ⁊ deiectis oclis hūilitatē ⁊ māſuetu-
dinē polliceri. leta voce ſmōes infringere cre
brius ſuſpirare ⁊ ad oīne ꝟbū ſe miſerū pecca
torem vocare. Sed aliā docuit chriſtꝰ humili
tatem qui cū malediceret̄ nō maledixit cū pa-
teret̄ nō cōminabat̄. Auferant̄ figmēta ꝟbo
ceſſent ſimilata geſta. virū humilē patiētia ꝓ-
bat ⁊ iniuria. Idcirco cogitatiōes illas hypo

critas debet hypocrita expandere tanq̃ alas
ad radios ſolis ſcʒ diuinitatis cui apte ſũt om
nes cogitatiões. Juxta illud Pſ. xciij. Dñs
ſcit cogitatiões hoim .i. hypocritarũ q̃m va/
ne ſunt. ⁊ ſic debet excutere eas a corde ſuo vt
poſſit innouari ⁊ in nouitate mẽtis ambulare
vt ſuadet apl's in ↄbis allegatꝫ. in nouitate vi
te ambulemus.

De eadem dñica. Sermo .ij.

NIſi abundaue=
rit iuſticia vr̃a pluſq̃ ſcribarum et
phariſeorũ nõ intrabitis in regnuʒ
K celorũ Matth. v. Dicit Plini⁹ in ſpe. natu. ⁊
Auicẽna q̃ ſymea ẽ beſtia lineamẽtis homis
ꝓpinqua. Nã extra habet q̃ſi eaſdẽ manus ⁊
pedes ⁊ põt duob⁹ pedib⁹ ambulare ſicut hõ
⁊ in lineamẽtis intrinſec⁹ etiaʒ ẽ hoi ſiꝉis ⁊ tñ
nõ eſt hõ. Et ẽ indomita quia ipſam oportʒ p
vincula vel trũci alicu⁹ obligationẽ domare
⁊ delectaꝛ in imũdis vermib⁹ ſcʒ pediclis q̃s
deuorat. Et ſm Amb. i examerõ ẽ leonis me=
dicina. Nam cũ leo infirmaꝛ ex induſtria na/
ture querit ſymeã cui⁹ ſanguine potat⁹ cõua=
leſcit apparet hõ ⁊ nõ ẽ homo. Moraliꝛ huic
aĩali ſimiles erãt ſcribe ⁊ phariſei q̃ exteri⁹ q̃ſi
legis obſeruatores ⁊ boni hoies apparebant.
intus tñ pleni ↄmib⁹ malarũ intentionũ. Ju/
xta illud q̃ ait xp̃s Matth. xxiij. Omĩa opa
eorũ faciunt vt audianꝛ ab hoibus. Nam de
ipſis dicit Nicola⁹ d ly. q̃ tempe ieiunij vittu
las habuerũt p capita vt appareret eos dolo/
rem capitis ex ieiunio acquiſiuiſſe p qd̃ nota=
tur eorũ mala intentio q̃ omẽ eorũ op⁹ damna
bat. ſm illud Mat. vj. Si ocul⁹ tu⁹ .i. intẽtio
tua neq̃ fuerit .i. nõ eſt bona totũ corp⁹ tuũ te
nebroſum erit .i. omĩa opa tua nulli⁹ ſunt pre/
mij ⁊ meriti vel ſalutis. Jdo dicit Grego. v.
moralꝛ. Si in ope bono intentio recta nõ teneꝛ
hocipſum opus qd̃ bonum crediꝛ amittiꝛ. Et
patet q̃ recte erãt ſymee. quia ſicut ſymea ha=
bet pedes vt hõ nõ tñ eſt hõ. Sic licet ipſi ha/
bebant pedes .i. intẽtiões nõ tñ erãt hũane q̃
prudẽs homo omĩa que facit debet facere ad
gloriã dei. ſm aplm .j. Corinth. x. qd̃ ipſi non
faciebãt idõ beſtiales ſm aiam fiebãt. Nã dicꝛ
Bern. ſup Cañ. Si amãs turpia appetit inten
tio turpis ẽ ⁊ fedans faciẽ aie ⁊ ſpũs. Et ſi ho
neſta appetit intẽtio honeſta erit. Jtẽ ſicut ſy=
mea habet man⁹. ſed nõ humanas. Sic q̃uis
phariſei habebant opa que deſignanꝛ p ma/
nus nõ tñ erãt humana. quia leuia faciebãt et
maiora omittebãt. Juxta illud Matth. xxiij.
Ve q̃ decimatis mentã ⁊ anetũ ⁊ relinq̃tꝭ que
grauiora ſunt legis. Jtẽ ſicut ſymea gloriaꝛ i
exteriori pulchritudine vt cũ induiꝛ interduʒ
tunica rubea vꝉ viridi. ita phariſei ſolũ exteri

orem mundiciã ⁊ ſanctitatẽ ad placenduʒ ho=
minib⁹ apparebant nihil de interiori pulchri/
tudine curãtes. idõ dñs aſſimilabat eos ſepul
chris dealbatis que foris apparẽt hoib⁹ ſpeci
oſa. intus aũt ſunt plena imundiciis Matth.
xxiij. Et iterum ibidẽ. Ve vobis ſcribe ⁊ pha
riſei q̃ mũdatis qd̃ foris eſt calicis ⁊ peropſi/
dis. intus aũt eſtis pleni rapina ⁊ imundicia.
Jtem ſicut ſymea polluit os ↄmib⁹ imundis
vt pediculis. ſic ipſi polluebãt ora ſua menda=
ciis cum dicebãt Matth. xxiij. Si fuiſſemus
in diebus patrũ noſtrorũ nõ fuiſſem⁹ ſocij eo=
rum in ſanguine ꝓphetarũ. Sed mentiebanꝛ
in ſanguine dñi oim ꝓphetarũ facti ſunt rei ⁊
martyres plures effecerãt ⁊ apoſtolos pſecu=
ti. ideo facti ſunt cibus leonis infernalis q̃ cir=
cuit querẽs quẽ deuoret .j. Pet. v. Noſtra ãt
opa bona debent eſſe pfectiora ⁊ abundantio
ra phariſeorum. Juxta illud Prouerb. xiiij.
Jn omĩ ope bono erit abundantia. Jdõ dicit
hic dñs. Niſi abundauerit iuſticia vr̃a pluſq̃
⁊c̃. Jn quib⁹ ↄbis pñcipaliter tria tanguꝛ.
Primo pfectio chriſtianorũ ibi. niſi abunda/
uerit. Scdõ defectio phariſeoruʒ ibi. iuſticia
vr̃a pluſq̃ phariſeoꝝ. Tertio clauſio regni ce
lorum ibi. nõ intrabitis in regnum celorũ. Cir L
ca quod notandũ licet iuſticia ꝓprie ſumatur
p ↄtute qua reddiꝛ vnicuiq̃ qd̃ ſuum eſt. lar
ge tñ ſumiꝛ p bonitate. Nam glo. ſup illo ad
Heb. j. Dilexiſti iuſticiã. dicit q̃ p iuſticiã in/
telligit omẽ bonũ. Et Hiero. ad demetriadeʒ
dicit q̃ omẽs ↄtutum ſpecies vno iuſticie no
mine cõtinenꝛ. Et ſm hoc dicit Aug⁹. duas
ptes eſſe iuſticie ſcʒ declinare a malo ⁊ facere
bonum. Et ſic iuſticia diſtinguiꝛ cõtra pctm̃.
⁊ ita dñs loquiꝛ hic de iuſticia. vñ ſicut ſũt va
ria dona gratiarũ dei. ita varij ſunt ſtat⁹ ⁊ cõ=
ditiones hoim. ꝓpter quã varietatẽ pleruq̃
accidit q̃ vn⁹ in vno ſtatu ſaluaꝛ q̃ ſi eẽt i alio
ſtatu damnareꝛ. quia quod ſufficit vni ad ſa=
lutem in vno ſtatu nõ ſufficeret ei in alio. ppꝛ
quod his qui ſunt in ſtatu maiorũ in compati=
one minorum apte põt dicit ↄbũ thematis aſ
ſumptum. Niſi abundauerit iuſticia ⁊c̃. vide
licet pluſq̃ minorũ nõ intrabitis in regnum ce
lorum. Et vlteri⁹ taceaꝛ deſcribis ⁊ phariſeis
qui ſunt in lege alia. ⁊ de eis tactũ eſt ſupra in
arenga. accipiende ſunt compationes in lege
chriſtiana in qua quidẽ aliqui ſunt plati. aliq̃
ſubditi. aliqui religioſi. quidã ſeclares. alij di
ſcipuli. alij doctores. ⁊ ſic de aliis. quibus ſin=
gulis in quadam compatione dici poteſt. niſi
abundauerit iuſticia veſtra pluſq̃ illoruʒ nõ
intrabitis in regnum celorum. Prima igitur M
compatio eſt inter prelatos ⁊ ſubditos. q̃ p/
latorum opa debent magis abundare q̃ ſub=
ditorum. ideo dicit Holc. ſup lib. Sapiẽ. lec·

cxcvj. ꝙ quibet ꝑlatus debet habere quattu/
oꝛ. zelum feruoꝛis ⁊ correptiõis. ſtatũ vigoꝛ
⁊ ſuppoꝛtatiõis. locũ amoꝛ ⁊ cõicatiõis. motũ
ꝓceſſoꝛ ⁊ ifoꝛmatõis. Prio dꝫ hr̃e feruoꝛ zelũ
⁊ correptiõis: vt ſit ardẽs nõ tepidꝰ ꝑ ĩguiaꝫ.
nõ fumãs ꝑ vanaꝫ gloriã. nõ extinctus per in
famiã. ſed ardẽs tanꝗ̃ colũna vt dicaꝶ de ſub
ditis ſuis illud Sapien̄. xviij. Ignis ardentẽ
columnã habuerũt duceꝫ. In cuiꝰ figura dici
tur de Helia Eccĩ. xlviij. Surrexit Helias q̃i
ignis ardens ſcꝫ ꝑ ſincerum zelum. Et nota ꝙ
aliquãdo igni thus adiũgitur aliqñ ſulphur.
Quãdo em̃ thus admiſceꝶ cũ igne tota domꝰ
redolet. quãdo vero ſulphur adiũgiꝶ igni ve/
hemẽter accendiꝶ ⁊ tota domus fetoꝛe repleꝶ
Sic aliqñ moꝛaliter eſt de ꝑlato. Cõtingit em̃
qñq; ꝙ ꝑlatus laterales conſiliarios ſibi aſſu
mit quaſi ꝑſonas ſulphureas ardẽtes ꝑ mali=
ciam ⁊ fetẽtes per infamiam. Et tunc ſic do=
mus plena eſt fumatione. tribulatiõe. ⁊ feto/
re. Eſa. xxxiiij. Cõuertenꝶ toꝛrẽtes eiꝰ in picẽ
⁊ humus eiꝰ in ſulphur ⁊ erit terra eius in pi/
cem ardentem die ac nocte. Cunq; vero con/
tingit ꝙ ꝑlatus cõſiliarios ſibi facit laterales
de perſonis ſanctis ⁊ deuotis ⁊ honeſte fame
⁊ tunc nulli dubiũ quin tunc tota domus re/
pleaꝶ dulcedine dilectionis ⁊ ſuauitate pacis
que ꝑ thus ſignanꝶ. Et figuraꝶ de tali pꝛelato
illud Eccĩ. l. Ignis effulgens de laterибꝰ ſuis
N quaſi thus ardens in igne. Scd̃o ꝑlatꝰ debet
habere ſtatum vigoꝛis ⁊ ſuppoꝛtationis vt ſit
columna foꝛtiter ſuppoꝛtatus onꝰ ſibi ſuppoſi
tum. ⁊ de hmõi ꝑlato diciꝶ Hiere. j. Dedi te
hodie in ciuitatem munitam ⁊ colũnam ferre=
am. Quãdiu em̃ colũna eſt recta foꝛtiter ſup/
poꝛtat onus ſuppoſitum. Sed ꝗ̃cito incipit i
curuari ad vnã ꝑtem vel ad aliã ſtatim fabꝛi=
cata tota cadit. Ita moꝛalr̃ ꝗ̃diu ꝑlatus ſuat
rectitudinem ⁊ iuſticiã ſequẽs iura ⁊ bonã cõ
ſcientiã meritoꝛie ſuppoꝛtat ⁊ exequiꝶ cãm ſuã
Cum em̃ declinat ad latus ꝑpter affectionem
vel offenſam nõ depꝛimẽdo defectus. ſed de/
fectiuos fouẽdo fabꝛica tota cadit. nã Iudic.
xvj. legiꝶ ꝙ ſampſon duas ꝯcutiẽdo colũnas
quibus tota domꝰ innitebaꝶ domuꝫ ꝓſtrauit
ſe ⁊ om̃es qui in ea erãt occidit. Iſto mõ ẽ de
diabolo. Affectat em̃ vnã cõgregationẽ deuo
toꝛũ ſubuertere ⁊ eos occidere. i. charitatẽ ab
eis que ẽ vita ſpũalis auferre ⁊ vt illud faciat
bꝛeuioꝛẽ viam nõ habet niſi colũnas iſtius cõ
gregationis cõcutere ⁊ allidere ꝑturbationeꝫ
⁊ cõmotiones. Iuxta illud Iob. ix. Terrã cõ
mouet de loco ſuo ⁊ colũne eius cõcutientur.
Ideo refert Petrꝰ comeſtoꝛ in ſcholꝶ. hiſto. ſu=
per Gen̄. ꝙ filꝰ Cham Noe ſeptem artes libe
rales in. xiiij. columnis deſcripſit quarũ ſeptẽ
erãt ēree ⁊ ſeptẽ latericie vt ꝯtra diluuiũ ignis

⁊ aque in ꝑpetuũ ꝑmanerẽt. In hoc figuraꝶ
ꝙ in ꝑlatis qui colũne dicunꝶ ſufficiẽtia ſcien
tie deeſſe nõ debet. Et ideo ſapiẽtia diciꝶ exci/
diſſe ſeptẽ colũnas Prouerb. ix. Quia vbi ꝑ=
lati alicuiꝰ eccľie imbuti nõ fuerint eccleſie fa=
bꝛica cito ruet. Tertio debet habere ꝑlatꝰ lo/ D
cum amoꝛis ⁊ cõmunicationis. vt ꝑ beniuolẽ
tiam ⁊ bonã affectionẽ ſubditos habeat. ⁊ ab
eis ſic habeaꝶ. debet em̃ haberi ab om̃ibus et
nõ quibuſdã quia om̃ibꝰ ⁊ ſingulis debet eſſe
cõmunis. Refert Helinãdꝰ in geſtis romano
rum de traiano ꝙ quodã tempe arguentibus
eũ amicis eo ꝙ ad ĩfimos erat nimis affabilis
⁊ vltra quã deceret impatoꝛiã dignitatẽ ꝑſo=
nas ſimplices ⁊ priuatas honoꝛaret. rñdit ſe
velle eſſe talẽ impatoꝛẽ ꝑſonis priuatis q̃les
ſibi impatoꝛ eſſe ꝑuatas optaret. Sic em̃ Iu
lius impatoꝛ amoꝛẽ militum ſuoꝝ meruit qui
eos nõ milites ſed cõmilitones appellauit. Si
cut de eo narrat Vegetius lib. j. de re militari
Idẽ in eodẽ lib. iij. c. xviij. dicit. ꝙ in exercitu
bñ oꝛdinato tres debẽt eſſe duces. ꝑmus. ſecũ
dus. tertius. Primus aũt qui ꝑcipuaꝫ habet
dignitatẽ ⁊ ꝑtãtem debet eſſe in ꝑte dextra in
ter equites ⁊ pedites ⁊ cõſilio regere ⁊ autoꝛi
tate vt taꝫ equites ꝗ̃ pedites poſſit ad pugnã
exhoꝛtari. Moꝛalr̃ ſic ꝑlatus debet eẽ cõmu=
nis ꝑſona vt maioꝛibus ⁊ minoꝛibꝰ ſue beni=
uolentie cõſtantiã ꝑſtet. nõ em̃ ſemꝑ cũ equi/
tibus acquirat honoꝛẽ. neq; ſemꝑ cũ peditibꝰ
ſubiectionis neglecto toꝛpoꝛe ſoꝛdeſcat. Chri P
ſtus em̃ i familia ſua. i. inꝶ apoſtolos ſic ſe ha
bebat. Nã aliqñ ſupioꝛem ſe ꝑtulit. Ioh. xiij.
Vos vocatis me magiſter ⁊ dñe ⁊ bñ dicitis.
ſum etem̃. Aliquãdo inferioꝛẽ Luc. xxij. Ego
ſum in medio veſtri ſicut qui miniſtrat. Aliqñ
equalem ſicut Ioh. xv. Iam nõ dicã vos ſer=
uos ſed amicos. Amicitia em̃ equalitatẽ req̃/
rit. viij. Ethic̄. Eodem modo ꝑlatus inꝶ ſub/
ditos debet aliqñ eẽ maioꝛ. aliqñ minoꝛ. ali/
quãdo equalis. Minoꝛ ꝗ̃tũ ad humilitatꝭ re
putationẽ ſm̃ illud. j. Theſſal. ij. Facti ſumꝰ
ꝑuuli in medio veſtri. Equalis ꝗ̃tũ ad amica
bilem cõuerſationẽ. Iuxta illud Eccĩ. xxxij.
Rectoꝛẽ te poſuerũt noli extolli. eſto in illis ſi
cut vnꝰ ex ipſis. Maioꝛ aũt quãtũ ad reuerẽ
tie dignitatẽ ⁊ autoꝛitatem. Iſta tria tãgit Au
guſtinꝰ in regula. honoꝛẽ coꝛã vobis timoꝛeꝫ
coꝛam deo. ſubſtratus ſit ſub pedibꝰ circa om
nes ſeipſum bonoꝛũ operũ ꝑbeat exemplum.
Cum dicit honoꝛẽ coꝛã vobis tangit reueren
tie autoꝛitatẽ. timoꝛẽ coꝛã deo ⁊c̃. reputatiõis
humilitatẽ. Sed cũ dicit circa om̃es. tangit cõ
uerſationis amicabilitatem. Dicit em̃ Ariſtꝭ.
de aĩalibus. Coꝛ eſt cõmune a quo om̃ia alia
mẽbꝛa ꝟtutem ⁊ motũ recipiũt. declinat tamẽ
magis in homie ad ſiniſtrã partẽ ꝗ̃ ad dextrã

ad ſitum ſuũ. Jſto modo p̄latus ē ſicut coꝛ in
myſtico coꝛpe a quo om̄es ſubditi recipe de/
bent ꝟtutē ⁊ cõſolationē ⁊ influentiã ſui mo/
tus. Sed tñ ad inferos debet magis cõpatien
N do fauoꝛabiliter declinare. Quarto debet p̄la
tus habere motũ pꝛeceſſoꝛis ⁊ infoꝛmatiõis.
boni em̄ p̄lati ⁊ ducis ē ꝟtuoſe ꝑ loco ⁊ tēpo-
re militare. ⁊ quod p̄cipit alijs interdũ factis
debet adimplere. Jdō dicit Hiero. ſup Exo.
Tanta debet eſſe cõuerſatio ⁊ eruditio ponti
ficis ⁊ prelati vt oēs motus ⁊ greſſus ⁊ vniũ/
ſa eius opa notabilia ſimul ꝟitatem mente cõ
cipiat ⁊ eam toto habitu reſonet ⁊ oꝛnatu q̄c/
quid agit quicq̄d loquit̃ doctrina ſit populo-
rum. Et Gregꝰ. in paſto. Tm̄ debet actionez
p̄ſli tranſcendere actio p̄ſulis q̄tuz diſtare ſo-
let a grege vita paſtoꝛis. Jdeo talibꝰ dici põt
hoc ꝟbum allegatũ. niſi abundauerit iuſticia
R veſtra pluſq̄ ſubditoꝛũ. Secũda compatio ē
inter religioſos ⁊ ſeculares. Ad multa em̄ ob
ligant̃ religioſi ad que nõ tenent̃ ſeculares vi
delicet p̄mo ad abdicationē ꝓprietatis. ad re-
nunciationē ꝓpꝛie voluntatis. ad ꝑpetuã ob
ſeruationē caſtitatis. vt de ſtatu monachoꝛuz
Cum ad monaſteriũ. vbi dicit Jnnoč. iij. Ab
dicatio ꝓpꝛietatis ſicut ⁊ votũ caſtitatis adẽo
annexa ſunt regule monachali ꝙ nec ſummuſ
pontifex poterit cuz his diſpẽſare. Et dič ſan
ctus Tho. ij. ij. q. lxxxvj. Uotũ religionis re/
ſpicit tria p̄ncipaliter ſcz pauptatē continēti/
am. ⁊ obediētiam. ⁊ hoꝛũ trãſgreſſio obligat
ad moꝛtale religioſos ſed nõ ſecl̃ares. Naz ſe/
culares laici bene poſſunt licite tempalia poſ/
ſidere. vt. xij. q. j. c. duo. vbi dicit Hiero. Lai
cis; licet tempalia poſſidere. ſed nõ niſi ad vſũ
nihil em̄ miſerius q̄ ꝓpter nũmũ ꝑdere deuz
Jtem poſſunt nubere. j. Coꝛinth. vij. Si nup-
ſerit ꝟgo nõ peccauit. Et etiam tã ſtricte nõ te
nent̃ ad obedientiã ſicut religioſi. Scdo tenē-
tur tanq̄ ad veſtitus aſperitatē ad victus te/
nuitatem. ad abſtinētie fragilitatē. ad oꝛatio-
num inſtantiam ad hoꝛarũ canonicarum fre/
quentiam ⁊ generalem ſtatutoꝛũ regule ⁊ cõ/
ſtitutionē ſui oꝛdinis obſeruantiã. ad que om
nia ſeculares minime tenent̃ qui tamē alias ſi
ſm cõmunia p̄cepta dei ⁊ eccl̃ie ſuo modo i fi/
de chꝛiſti viuãt ſaluãt̃. Si aũt regioſus ſic vi
ueret vt ipſi ⁊ nõ abũdaret iuſticia ſua pluſq̄
illoꝛũ. iuxta verbum dñi. nequaq̄ intrabit in
regnũ celoꝛũ. quia dicit Berñ. in quadã epl̃a.
Clauſtralis quaſi tot floꝛibꝰ vernat quot vir
tutibꝰ abundat. tales iuxta ꝟtutũ abundãtiã
abundantē accipiunt gloꝛiã. dicēte Greg. mo
ral. iiij. Nũo inq̄t electis in hac vita ē diſcretõ
operũ. i alia quoq̄ vita erit ꝓculdubio diſcre
tio dignitatũ vt q̄ hic aliꝰ alium ſupat in ope.
S alius aliũ in retributione trãſcēdat. Tertia cõ-
paratio ē inter doctores ⁊ diſcipulos. doctoꝛ
em̄ in doctrina ſua debet tria attendere. ſcz vt
inſtruat placeat ⁊ ad bñ agēdum moneat. de
hoc Augꝰ. in li. de doctrina chꝛiſtiana. Dixit
eloquēs. ⁊ bñ dixit. ita debere docē neceſſita-
tis ē eloquentē. vt doceat vt dlectet. vt flectat
deinde addit. docere neceſſitatis ē. delectare
ſuauitatl. flectere victoꝛie. Jdõ ſi nõ docet q2 ē
neceſſitatis regnũ celoꝛũ nõ intrabit. Quarta
compatio eſt int̃ p̄dicatoꝛes ⁊ auditoꝛes. Et
p̄dicatoꝛũ opa bona debēt plus abundare q̄
auditoꝛũ. Quia vt dicit Gregꝰ nazanzenꝰ ſu-
per Apocal. Mundari p̄us opoꝛtet ⁊ ſic ali/
os mũdare. ſapientē p̄us fieri ⁊ ſic alios face/
re ſapiētes. lumen fieri ⁊ ſic alios illuminare.
ad deũ accedere ⁊ ſic alios ad deũ ducere. Sã
ctificari ⁊ ſic alios ſanctificare. manus habere
rectas ⁊ ſic indigētibꝰ poꝛrigere manꝰ. ⁊ qui-
cũq̄ ſic fecerint regnũ celoꝛũ merebunt̃. Quia
vt dicit Gregꝰ. i quadã omel. Ad regnũ eter-
ne beatitudinis ꝑuenire nõ valet qui nõ vult
ope implere quod p̄dicat. Nam cuiꝰ vita de/
ſpicit̃ reſtat vt eiꝰ p̄dicatio cõtemnat̃. Quin- T
ta compatio eſt int̃ ſacerdotes ⁊ laicos. Et d̄
beut ſacerdotes plus in iuſticia abundare q̄
laici. quia ſunt ipſoꝛũ patres ⁊ mgr̃i. vt dicit
Gre. xix. moꝛal. di. Quis dubitet ſacerdotes
xp̄i reguz ⁊ p̄ncipũ omniũq̄ fideliũ patres et
mgr̃os cenſeri. q. d. nullꝰ. Jdõ ſicut p̄cellũt di
gnitate ſic ⁊ ſanctitate ⁊ bonitate. Dicit tamē
Archidiaconus Guido in roſario. ꝙ ſacerdo
tes nõ tenent̃ eſſe melioꝛes q̄ laici boni ſi laici
ſunt melioꝛes. Et ſubdit. ⁊ hoc dico ad ꝟtutē
nõ q̄tum ad ſcientiã docēdi p̄dicandi ⁊ faciē
di officia eccl̃iaſtica ⁊ diſtincte diſcernēdo ar-
ticulos. ⁊ ad hoc plus tenent̃ clerici q̄ laici. ſ
ſi in his ſunt inſtructioꝛes q̄ clerici nõ ē cleri-
cis imputandũ dũmodo ſufficiēter ſunt iſtru
cti in his. hec ille. Sexta compatio ē inter cõ-
templatiuos ⁊ actiuos licet enī bona ſit vita
marthe. melioꝛ tñ ps eſt Marie. quia ipſa op
timã ꝑtem elegit que nõ auferet̃ ab ea. Lu. x.
Ac ꝑ hoc plura requirunt̃ ad vitam contem-
platiuã q̄ actiuam. Quia vt dicit Pꝛoſper in
de vita cõtemplatiua Ad actiuam vitam per
tinet nulli iniurias irrogare. ad cõtēplatiuã ꝑ
tinet irrogatas eq̄nimiter ſuſtinere. Actiuus
em̄ oſtēdēdo primo opa miſericoꝛdie ſe ab ol
bus iniquitatibꝰ emũdat ⁊ vitã ſuam bonoꝛũ
operũ fructibus ditat. Contemplatiuꝰ ꝟo fa-
cultatibus ſuis in vſus pauperũ diſtributis ſi
mul ſe expoliauit mũdo. ⁊ totis viribus ſuis
adheret celo. Res mundi mũdo pꝛoiecit ⁊ ſe-
ipſum chꝛiſto deuota mēte reſtituit. hec Pꝛo
ſper. Patet ergo quomodo plus incumbit cõ
templatiuo q̄ actiuo. ꝓpter quod apte dicit̃
cõtemplatiuis. Niſi abundauerit iuſticia ve-

a ſtraplus q̄ȝ actiuorum. Sed diceret aliquis.
cū vita actiua ſit ſancta ⁊ bona ⁊ cōtemplati=
ua ꝑſupponat actiuā. Iux̄ illud Gregī. vj. mo
ral. Qui cōtemplationis arcē tenere voluerit
vel deſiderat ꝑus neceſſe ē vt ſe in cāpo actio
nis ꝓbet. quō ergo aliquis cōtemplatiuꝰ a re
gno dei excludit̄ cū ſaltem merito vite actiue
admittat̄. Ad hoc dici pōt diſtinguendo d̄ cō
templatiuis. Quidā em̄ ſunt q̄ vitā actiuā re=
ſpuentes ad cōtemplationis veſtigiū ambiti/
oſe anhelāt. Exemplū de nō nullis begardis
⁊ beginis qui laborē reſpuūt ⁊ vitam actiuaȝ
poſtponētes ad ociū cōtemplatiōis cōuolare
ꝑſumunt. ⁊ tales qui neutrā vitā tenēt ſic̄ de/
berent ꝓculdubio regnū dei nō intrabūt. qui
tm̄ ſi in humilitate vite actiue ſe tenerēt v̄e ſal=
uarent̄. Ideo dic̄ Gregꝰ. Sepe q̄ occupati hu
manis vſibꝰ bene viuerēt gladio ſue quietis ex
tincti ſunt. Et illud certe dicit Iſido. de ſum̄.
bo. lib. iij. Utiliꝰ ē ꝑ ſimplicē actionē ire ad vi
tam eternā q̄ȝ ꝑ cōtemplatiōis errorē mitti in
gehennā. Multos em̄ dn̄s ex carnalibus ſua
grā viſitat ⁊ ad cōtemplatiōis veſtigiū eleuat
multoſq̄ȝ cōtemplationi deditos iuſto iudicō
deſerit ⁊ lapſos in terrenis deſiderijs derelin
quit. Loth in ꝑuerſa ciuitate iuſtus fuit et in
monte peccauit. hec Iſido. Alij aūt ſunt q̄ in
actiua vita bn̄ exercitati ꝑ diuinā grām in al/
tum cōtemplatiōis ſuſtollunt̄. Sed vtriq̄ȝ vi
ce viciſſim deſeruiētes nūc ꝯtemplationi. nūc
actioni intendūt ad inſtar euāgeliſtarū aīaliū
de quibꝰ legit̄. Ibant ⁊ reuertebant̄ ꝑ actio/
nem. De his Bern̄. Bonū inq̄t acquirit gra/
dum q̄ bn̄ miniſtrauerit. meliorē qui bene va/
cauerit. optimū aūt qui ꝑfectus eſt in vtroq̄ȝ.
Ad hunc gradū ſponſus animā cōtemplatri/
cem vocat. Can̄. ij. Surge ꝓpera amica mea
⁊ veni. Surge inq̄t cōtemplatiōis poſtpoſiti
one. ꝓpera actiōis excitatione ⁊ veni contem
x plationis denuo reſumptiōe. Septima com/
paratio eſt int̄ ꝑfectos ⁊ ſimplices. Perfecti
em̄ tenent̄ ad om̄ia cōſilia vt patȝ ad abdica=
tionē temꝑalium. Matth. xix. Si vis perfe=
ctus eē vade ⁊ vēde oīa que habes ⁊ da pau/
peribus. Etiā tenent̄ ad ꝑfectā obedientiam
maiori. etiā in his que diſpoſitioni ꝓlati nō ſb
dunt̄. Iuxta illud Matth. xvj. Si quis vult
poſt me venire ⁊c̄. Etiā tenent̄ ad caſtitatem.
Matth. v. Audiſtis quia dictū ē antiq̄s. nō
mechaberis. Ego aūt dico qui viderit mulie/
rem ad cōcupiſcēdū eā iam mechatꝰ ē eā in cor
de ſuo. Itē tenent̄ ad dilectionē inimicorū nō
ſolū in affectu ſed etiā in effectu. Mat. v. Di=
ligite inimicos veſtros bn̄faci. ⁊c̄. Itē tenen=
tur ad ꝑfectā patientiā. Iuxta illud Matth.
v. Si q̄s te ꝑcuſſerit ad vnā maxillā ꝓbe ei al
teram. ⁊ hoc intelligit̄ ſm̄ ꝑparationē animi.

Item ad vitandū om̄em ſollicitudinē tempō
raliū. Matth. vj. Nolite ſolliciti eē. Et iterū
Nolite ſolliciti eſſe de craſtino. Itē tenent̄ ad
illud. Qui habet duas tunicas det vnā nō ha
benti. Et plura alia ſunt in euāgelio cōſilia ſi/
ne quibꝰ ſimplices boni chriſtiani ſaluant̄. ſ;
ꝑfecti ad ea tenent̄. ideo ꝓcipue pōt dici ad ta
les. Niſi abundauerit iuſticia vr̄a pluſq̄ȝ ipſe
ctorū. Sed diceres. q̄ ꝑfecti ad hec iam dicta Y
aſtringunt̄. Reſpondet̄ ꝑfecti ſunt in tripli=
ci differentia. Quidā em̄ dicunt̄ ꝑfecti ex ſta/
tu ⁊ voto ſpeciali vocatiōe diuina. vt apoſto
li fuerūt ad ꝑfectionē a dn̄o vocati. De q̄bus
Hiero. Tu qui ꝑfectū te eſſe pollicitꝰ es quid
aliud q̄ȝ ꝑfectā ſectatꝰ es vitā quā tenere de/
bes. hi ſi ea que ꝑfectionis ſunt ſuent. ꝓmiſſi
ones xp̄i quas ꝑfecti pollicitꝰ eſt ꝓculdubio
cōſequent̄. Alij ſunt qui eiſdē modis vt dictū
eſt ad ꝑfectionē aſtricti in eiꝰ obſeruatione ne
gligētes vel etiā ficti exiſtūt. de quibꝰ dicit̄ in
collatione piauionis. Sunt q̄ euāgelicā ꝑfecti
onem ſimulate potiꝰ q̄ȝ in v̄itate arripere vo/
lunt ⁊ humanis laudibꝰ ꝓuocati vniuerſ mū
di diuitijs xp̄i ꝓferunt nuditatē. facultatē vi=
delicet mūdi ſolū ad faciē hominū renūcian/
tes nequaq̄ȝ mādatis euāgelicis ſe ſubmittūt
ſed ſuas exercēt ꝓ libito voluntates. ſine du/
bio talibꝰ dn̄s ꝓſtringit viam ad domū ſuam
dicēs. niſi abundauerit. Tertij ſunt qui ſcō et
ſimplici ꝓpoſito ex deuotione ſtudēt ſe conſi=
lijs euāgelicis q̄ntū poſſunt dei adiutorio con
formare nō reputantes ſe ꝑfectos ſed ꝑfectio
nem attingere in ſpiritu humilitatis cupiētes
hi ꝓfecto ſi nō om̄ia que ꝑfectionis ſunt iple=
ant. credo hac ſentētia dn̄i eos nō ꝑcelli quin=
imo ſtudio ſuperogatiōis eos in retributione
a dn̄o ꝓmiari. Ideo de illis qui ſibi ſtatū ven
dicauerūt ꝑfectiōis nec in eo vt debuiſſent te=
nuerūt. patet quō a regno celorū iuxta v̄bum
dn̄i excludunt̄. hi aūt qui in ſimplicitate vixe
runt quō ad regnū celorū ꝑducunt̄. patȝ in vi
taſpa. vbi legit̄. Quidā frater in heremo que z
rens videre exitum anime iuſti ⁊ peccatoris di=
uino nutu lupo duce venit ante quādam ciui
uitatem vbi erat monaſteriū in quo erat q̄daȝ
ſolitariꝰ habēs magne ꝑfectionis nomen q̄ ia
cebat infirmꝰ expectans horā mortis ſue. frat̄
ille vidit multā ꝓparationē fieri cereorū ⁊ lam
padarū ꝓpter ſolitariū illum qui tante repu/
tationis habebat̄ quaſi ꝑ ipſum dn̄s ſaluaret
ciuitatē. ⁊ eo moriente om̄es ꝑituri eſſent. fa=
cta aūt hora exitus ipſiꝰ vidit frater ille tarta
reum quēdā inferni deſcendentē ꝓpter ſolita
rium illum habentē tridentem igneuȝ. Et au=
diuit vocem dicentē ſibi quaſi a deo. Hic aīa
iſta nō ꝑmiſit me in ſe quieſcere vna hora. ſic
nec tu miſerearis eius euellēs aīam. Ponēs

ergo tartareus ille tridentem in corde ſolitarij
⁊ ꝑ multas horas torquēs eum abſtraxit ani
mam ei⁹. Poſt hoc ingreſſus ille frater ciuita
tem inuenit hoiem ꝑegrinū iacentē egrotum
nō habentē qui eius curam haberet ⁊ manſit
cum eo vno die. Et cū veniſſet hora ſui exitus
vidit frater angelos gabrielē. michaelē. vnū
a dextris. ⁊ aliū a ſiniſtris infirmi. rogabātq
animā infirmi vt egrederet̄ ⁊ nō exibat quaſi
nolens derelinquere corpus ſuū. dixitq Ga/
briel ad Michaelem. aſſume tibi animā iſtā
iam eam⁹. Cui michael. iuſſi ſumus a dño vt
ſine dolore eijciat̄. ideoq nō poſſumus cū vi/
olentia eam euellere. Exclamauit ergo voce ma/
gna Michael dicens. Dñe quid vis de aīa
hac quia nō acquieſcit nobis vt egrediat̄. Cū
q deſcēdiſſent omēs angeli in circūitu anime
illius cum canticis ⁊ hymnis venit vox dicēs
Ecce mitto dauid cū cythara ⁊ omēs pſallen/
tes vt audiēs vocē ipſorū egrediat̄ anima iu
ſti hui⁹. Cū aūt deſcendiſſent cū cytharis et
cymbalis cantū angelorū cōcinētes ſancta aīa
cum gaudio exiliens ſedit in manib⁹ ſancti mi
chaelis ⁊ aſſumpta eſt cū gaudio magno in ce
lum. Ecce quō anima illius ſolitarij qui perfe
ctiſſimus in opinione hoim reputabat̄ quia nō
abundauit iuſticia eius vt debuit. ido a regno
celorū excluſa tartareis tortoribus tradita fu
it. Anima vero ſimplicis ꝑegrini cui pro ſtatu
ſuo ſuffecit iuſticia ſua ad regnū celorum cum
magna deducta fuit leticia. Quod ⁊ nobis p̄
ſtare dignet̄.

¶ Dñica ſexta poſt trinitatis. Sermo. iij.

Audiſtis quia di
ctum ē antiquis nō occides. qui autē
occiderit reus erit iudicio. ego autem
dico vobis omīs qui iraſcit̄ fratri ſuo re⁹ erit
A iudicio. Matth. v. Olla cum eſt plena aq̄ ⁊
in ſe aliquid habeat nō emittit ſed i ſe claudit
⁊ cuſtodit. Si aūt ad ignē ponat̄ ⁊ feruere in=
cipit quicq̄d intus latuit etiam minimū ſurſū
mittit ⁊ ſi que feces in fundo latebant ſupena
tant. ⁊ ſimul pinguedo cum fecibus exalant.
Moraliter ꝑ ollam intellige hominē ꝓpt̄ ma
teriam. quia ſicut olla fit de terra ſic ⁊ homo.
Iuxta illud Eccēs. iij. Homines de terra facti
ſunt ⁊ in terrā pariter reuertunt̄. Ideo dicit
apl̄us. j. Corinth. xv. Homo primus de terra
terrenus. Per aquā aūt intellige dona ſpiri/
tuſſancti. Iuxta illud Ioh. vij. Qui credit in
me flumina de vētre eius fluent aque viue. qr
de memoria credētis ꝓcedēt dona ſpūſſancti.
Sed ꝑ ignem intelligit̄ inuidia ira. Iux̄ illud
pſ̄. lvij. Supcecidit ignis ⁊ nō viderūt ſolem
Modo ad ꝓpoſitū quādo hō ad inſtar olle
eſt plen⁹ aquis videl3 donorū ſpūſſancti. tūc
nō emittit a cordis fundo quicq̄d ſit malū de
ꝓximo ſuo. Sed ſtatim cum poſitus fuerit ad
ignē ire accendit̄. quia ira eſt accenſio ſangui=
nis circa cor. iiij. Ethic̄. Tunc ſtatim quid ſcit
mali vel infamie ꝓximi totū ore ꝓfert q̄ntum
cūq illud ſit nociuū ⁊ omēs feces ⁊ blaſphe/
mias ⁊ iniurias que tempe quietis tacebat in
corde nō ſolum ore ſed omib⁹ mēbris ira du/
rante pandit. Et ſicut etiā olla feruēs cum fe=
cibus ſimul emittit pinguedinem. Sic homo
iracund⁹ ſimul cū veris falſa emittit ꝓdit ſiue
ꝓmit. Ido dixit Iob. xlj. De narib⁹ eius pro
cedit fumus ſicut olle ſuccenſe. ⁊ quid ꝑ fumū
qui ledit oc̄los hominū niſi v̄ba turpia ⁊ blaſ
phemie que ꝓferunt irati deſignant̄ q̄ ledunt
tam ꝓferentē q̄ audientē q̄ etiam illū cui ea
ꝓfert. ideo dñs in p̄ſenti euāgelio ꝓhibet irā
cordis ⁊ oris cū dicit. Qui iraſcit̄ ⁊c̄. In ver
bis ꝓpoſitis breuiter ꝑ ordinē tria tāguntur.
P̄mo impfectio phariſeorū. ibi. audiſtis q̄a di
ctum eſt antiq̄s. ſecūdo punitio iracundorū.
ibi. ego aūt dico. tertio ſatiſfactio iniuriatorū.
ibi. ſi offers munus tuū. Circa p̄mū dicit. au/ B
diſtis quia dictū eſt antiquis videlicet Exo.
xx. Nō occides. in quo quidē mandato ꝓhi/
bitionis omē homicidiū ꝓhibet̄. Ubi nō ho=
micidium eſt duplex corꝑale ⁊ ſpūale. Corpo
rale cōmittit̄ tripliciter. voluntate. ore. ⁊ ope
Uolūtate cōmittit̄ homicidiū tribus modis.
Primo ad mortem odiēdo. Exemplū de fra/
tribus Ioſeph qui oderāt eum nec poterant
quicq̄ ei pacifice loqui Gen̄. xxxvij. Nā qui
odit fratrem ſuum homicida ē. j. Ioh. iij. Et
ratio eſt. quia ille qui odit ꝓximū occidit ani=
mam ſuā. quia hō ꝑ maliciam occidit animā
ſuam. Sapien̄. xvj. ⁊ Pſ̄. xxxvj. Gladius co
rum intret in corda ipſorū. vbi dicit Auguſt.
Qui alteri nocere deſiderat ſimilis ē illi qui
gladio ſe tranſuerberat vt tunicam alteri⁹ ra=
piat. Deinde occidit ſpiritualiter ꝓximū ſuū.
Quia ſcḋm glo ſup ep̄la. j. Ioh. iij. Qui ex odio
ꝑſequit̄ fr̄em ſuum ⁊ ad iram ꝓuocat q̄ntū in
ſe eſt ipm in anima occidit. ⁊ talis eſt velut gla
dius ex vtraq pte ſcindens. de quo Eccī. xxj
Quaſi rōphea bis acuta omīs iniquitas. Se
cundo cōmittit̄ voluntate homicidium occi/
dere ꝓponendo. ſicut Eſau quādo dixit. Ue
nient dies luctus patris mei ⁊ occidam fratrē
meum Gen̄. xxvij. Et ꝓpter hoc ꝓpoſitū ma
lum non inuenit locum penitentie licet cum la
chrymis queſiuiſſet. ad Heb. xij. Tertio i mor=
tem conſentiendo. ſicut Achab cōſenſit i mor=
tem Naboth. iij. Regl. xxj. Uerbo cōmittit̄ C
homicidium tripliciter. Primo precipiendo.
ſic Herodes precepit occidere pueros Mat.
ij. Secundo ad mortem iudicando ordine iu=
ris penitus ꝑtermiſſo. ſicut fecit Pilat⁹ Luc.

xxiij. Nam quia iudex ordine iuris ſeruato p̄
cipit occidi malefactorē vt iuſticia ſeruet̄ pro
bono ſtatu reipublice non peccat. Quia dicit
Hieronimꝰ ſup Ezech. ⁊ ponit̄. xxiij. q. v. ca.
Qui malos. Qui malos inquit ꝑcutit in eo ꝙ
mali ſunt ⁊ habet vaſa interfectionis vt occi/
dat peſſimos miniſter dei eſt. Et Augꝰ in que
ſtionibꝰ Leui. Cū hō iuſte occidit̄ lex eū occi=
dit nō tu. Ex illo aūt patet ꝙ miniſter occidēſ
iuſſus a iudice nō peccat niſi hoc tam miniſter
q̄ꝫ iudex fecerint ex liuore vindicte vel ex dele
ctatione fundēdi ſanguinē hūanū. vt pōt de/
duci ex dictis Augꝰ. lib. j. ꝺ libero arbitrio. c.
iiij. ⁊ xxiij q. v. c. Miles. Tertio ꝟbo cōmit=
tit̄ homicidiū cūſulēdo. ſicut Cayphas q̄ ait.
expedit vobis vt vnꝰ moriat̄ hō ꝓ ꝑplo ⁊ non
tota gens. Ab illo die cogitauerūt interficere
eum. Joh. xj. Ope homicidium cōmittit̄ tri/
bus modis. Primo ad mortē tradendo ſic iu/
B das chriſtū Matth. xxvj. Secūdo neceſſaria
indigentibꝰ ſubtrahēdo. ſicut faciūt q̄ frumē=
tis abundāt ⁊ nō vendūt nec famis nec alio ne
ceſſario tempe nec erogant paupibus ſed ex/
pectant vt vendant chariꝰ. qꝺ nō fecit ioſeph
qui vēdidit frumēta tempe famis. ꝓpter qꝺ
dicꝰ eſt ſaluatore mūdi Gen̄. xlj. Jꝺo dic̄ Sa
piens de vnoquoq̄ꝫ taliū. Qui abſcondit fru/
menta malediceṫ in ꝑplis. benedictio autē ſup
caput vendentiū. Prouerb. xj. Quare etiā di
cit Ambro. diſtin. lxxxvj. c. paſce. Paſce fa=
me morientē. Si nō pauiſti occidiſti. de h̄ lati=
us ſupius ſmone. xxx. A. Tertio ope cōmitti
tur homicidiū ꝑcutiendo de q̄ dicit̄ Exo. xxj
Qui ꝑcuſſerit hoiem volens morte occidere
moriet̄. Sub hoc etiā genere includunt̄ ille ma
tres imiſericordes qui occidūt pueros ſiue ex
C tra vterū ſiue in vtero iā viuētes. Sed hic in
cidentaliter querit̄ vtrū tales pueri ſic a ma/
tribus occiſi ⁊ nō baptizati patiētur penā ſen
ſus. De hoc ſunt due opiniones. Vna ē beati
Augꝰ. qui vult dicere ꝙ poſt diē iudicij patiē=
tur penā ignis licꝫ minutiſſimā. Sicut de hoc
deducit lucidius merckelinus in tractatu ſuo
de inſtructione ſimpliciū ſacerdotū. c. lvij. de
hac opinione poſui in corpe de ſanctis videlꝫ
de ſancto Jacobo. ſmo. j. tertio ꝑncipali. Alia
ē opinio mitior que dicit ꝙ nō habēt penā ſen
ſus. ſed tm̄ damni. De hac opinione eſt Tho.
de argētina in cōpen. theolo. veri. lib. vlt. vbi
dicit. ꝙ poſt diē iudicij tria loca erūt inhabi/
tata ſcꝫ celū. infernꝰ. ⁊ lymbus ſcꝫ puerorum.
⁊ hoc dicit cōtra illos q̄ locū mediū nō ponūt
inter celū ⁊ infernū. de hac opinione ē etiā do
ctor ſubtilis in ſcripto ſup. ij. ſentētiarū. q̄ dic̄
ꝙ tales pueri nullā habebūt penā ſenſus exte
rioris puta ignis. quia nullā delectationē in/
ordinatā habuerūt cui rn̄det acerbitas ignis
affligētis. nec habebūt penā interiorē vt triſti
ciam. quia ſi de ſtatu ſuo triſtarent̄ inuolūta/
rie ſuſtinerēt ſtatū ſuū ⁊ vellent oppoſitū ⁊ ita
murmurarēt cōtra diſpoſitionē diuinā ⁊ ꝑ cō
ſequēs haberēt voluntatē inordinatā. qꝺ vi/
det̄ abſurdū. quia ſentētia diuina eſt diſp oſi=
tum ꝙ vbi ceciderit lignū ibi erit. ⁊ cōſequent̄
dicit ꝙ ipſi poſſunt addiſcere. multa in ꝓprio
genere ſicut ⁊ beati. Nō em̄ veriſimile ē ꝙ eſt
in eis impedimētū ꝓpter qꝺ nō poſſunt ſcien=
tiam acquirere. vnde videt̄ ꝓbabiliter conce
dendum ꝙ omniū naturaliter cognoſcibiliuꝫ
poterint habere cognitionē ꝑfectius ⁊ excellē
tius q̄ꝫ quicūq̄ꝫ philoſophi habuerunt ꝓ ſta=
tu ſuo vel iſto. Et ita aliquā beatitudinē natu
ralem de dei cognitiōe in vniuerſali poterit at
tingere. Sed de cognitiōe ꝑticulari dei dicit̄
vel quod nō dabit̄ eis quia eſſet eis ad triſti=
ciam quā nō demeruerūt vel ſi hmōi cognitio
nem habebūt nō triſtabunt̄. quia erūt cōten/
ti de ſtatu ſuo ſciētes deū ita de ſe diſpoſuiſſe
nec ſuo ſtatu aliqn̄ ꝺmeruiſſe. hec ille. Sācꝰ
Tho. in ſcripto. ij. ꝑncipali. q. ij. dicit. ꝙ pue=
ri illi nō habebūt triſticiā de carētia diuine vi
ſionis que nunq̄ꝫ debebat̄ eis cū facultatē na
ture excedat nec erāt in ſtatu merēdi ſicut nul
lus homo ſapiēs affliget̄ de hoc ꝙ non poſſet
volare ſicut auis vel quia nō eēt rex vel impe
rator cum ſibi nō eſt debitū. Ad idem Richar
dus in ſcripto tertio. q. ij. dicit ꝙ ipi ſciunt ex
naturalibꝰ deū ſe nō poſſe videre. nec ſe habu
iſſe vſum liberi arbitrij ꝑ quē ſe diſponere po=
tuiſſent ad merendū ⁊ ſciūt ſe in ꝑpetuum vi/
cturos ⁊ nullā penā ſenſibilem habituros. Et
de iſtorū cōſideratione. id ē. de carentia dei vi
ſionis nō dolent. ſed gaudent de bono qꝺ ha/
bent. ⁊ plus forte habent de gaudio de bonis
creatis q̄ꝫ mlti in hac vita q̄ tn̄ in tali ſtatu ſꝑ
ꝑmanere vellent. Et addit. nō credo tamen ꝙ
p̄dicta cōſideratio eſſet ſufficiēs cauſa q̄re nō
doleāt niſi adeſſet diuina ꝓuidētia que ab eis
excludit dolorem. Et ꝯcordat doctor ſubtilis
in ſcripto ꝙ etiā ex diſpoſitione diuina erunt
iſta corpora impaſſibilia licet nō ex dote ipaſſi
bilitatis. ita ꝙ nec ab intra nec ab extra patiē/
tur. ⁊ ſicut fames nullū inordinatum motū ſu
ſcitauit in eis in iſta vita. ita nec ibi ſuſcitabit.
Et idem doctor ſubtilis Scotꝰ gloſat verba
Augꝰ. que dicit in de fide ad Petrū tales pu=
eros eterni ignis ſupplicio puniendos. id eſt.
ſupplicio illo quod eſt in eterno igne cruciādi
ſunt. vel hoc locutꝰ eſt cōtra hereticos qui om
nino peccatū originale negabāt ⁊ penam ꝓ il=
lo peccato. ⁊ ideo exceſſiue locutus eſt. Et Ri
chardus dicit eum tempaſſe ſuum modum lo
quendi in Enchiridion. xxxiiij. vbi dicit ꝙ pe
na eorū erit minutiſſima. vel aliter poteſt dici

ſm Richar. ꝙ Aubuſtinꝰ accepit hoc ſuppli-
ciū ꝓ quacūqȝ pena eťna ſiue damni ſiue ſen/
ſus. Et ſanctꝰ Tho. i ſcripto ſcdo ꝑncipali di-
cit ꝙ frequēter noīe ignis in ſcriptura quelibȝ
pena ſignari cōſueuit nec debet mouere illud
quēcqȝ ꝙ dñs in iudicio nō daturꝰ ē niſi duas
ſentētias. vnā venite bñdicti. aliā ite maledi-
cti. Quia multi impij nō reſurgūt in iudicio.
F etiā ꝗ nō credit iā iudicatꝰ ē. Spūale ṽo homi
cidiū multis modis cōmittiť. Primo ꝑ detra
ctionē. de pe. diſt. j. c. Homicidiorū. vbi dicit
glo. ꝙ detractor diciť homicida. qꝛ ꝑuat aiaȝ
vita qꝛtū in ſe eſt dū negat eū hr̄e ṽtutes vľ il
las minuit qꝛ detrahere ē bona que alicui a do
ſunt collata minuere vel negare. Sic detrahe
re ē ſumma iniquitas. vj. q. j. c. Sūma. Secūdo
ꝑ mali ſuggeſtionē vt dicit btūs Augꝰ. ⁊ poni
tur vbi ſ. c. Noli putare te nō eſſe homicidam
qñ fratri tuo mala ꝑſuades dicēte. pſ. lvj. Fi-
lij hoīm dentes eorū arma ⁊ ſagitte. Ideo de
diabolo qui ſuggerit om̄e malū dicit Joh. Ille
homicida erat ab initio. Joh. viij. Quia non
ſolū ſeipm̄ occidit ſed etiā ſuggeſſit ꝓmis pa/
rentibꝰ ꝑuaricationē ⁊ nō eſt intelligenduȝ ꝙ
diabolꝰ creatꝰ eſt malꝰ ſicut ꝗdā dixerūt ex ṽ
bo creatoris ſuprius allegato. Sȝ ē malꝰ factꝰ
ſtatim poſt initiū. Et ſic exponit ṽba ſaluato/
ris magiſter ſentētiarū. lib. ij. diſt. iij. Tertio
ꝑ adulationē. iuxta illud pſ. liiij. Molliti ſūt
ſmones eiꝰ ſup oleū ⁊ ipi ſunt iacula. vbi dic
mgr̄ in glo. ꝙ vbi nos habemꝰ ſup oleū alia lit
ra habet adulando. Ideo dicit ꝓpha pſ. cxl.
Oleū aūt peccatoris nō impinguet caput me-
um. Hō ṽbū tractat b. Gregꝰ. in omeľ. dicēs.
Impinguat caput pctōris oleū cuȝ demulcet
mentē fauor adulātis. Et mgr̄ ſup eodeȝ ṽbo
dicit. oleū peccatoris. i falſa laus adulatoris
⁊ ſiťata dilectio ꝗ mētes a rigore ṽitatis emol
lit ad noxia nō impinguet caput meū. i. inten/
tio mea nō delecteť ď adulatiōe falſaqȝ laude.
Et ſubdit. amat ergo fidelis argui a viro iuſto
in miſicordia ⁊ nō laudari a pctōre cū irriſiōe
habeat ſecū oleū qđ ille prudentes ſecū porta
bant. ⁊ nō querat oleū pctōris. h Gregꝰ. Adu
latio eſt multū vitāda qꝛ ad modū iude ſb ſpe
cie oſculi ꝓditionē opať ⁊ ſub ſpecie amici in-
terficit. ſicut ď Joab ⁊ amaſa. Nā Joab dixit
ad eum. ſalue mi frater ⁊ tenuit manu dextera
mentū eiꝰ vicȝ amaſe ꝗſi oſculās eum qui cum
nō aduertiſſet gladiū quē habebat Joab per-
cuſſit eū in latere ⁊ effudit inteſtina eiꝰ in ťraȝ
⁊ mortuꝰ eſt. ij. Regl. xx. Et hec homicidia ꝓ-
G hibita ſūt in illo ṽbo. nō occides. Secūdum ad
ſecūdū poniť punitio iracūdorū cū dicit. ego
aūt dico vobis quicūqȝ iraſciť fratri ſuo. Ubi
nota. Ariſť. li. ij. de aialibꝰ dicit. c. iiij. Abaue
eſt animal de magnitudine quaſi cerui qđ cō/
tra naturam omniū animaliū aliorū habet fel
in aure ſimile felli hominis in colore qđ ē ama
rū valde creatiuū vehemēťi ire. Moraliť h
animal ſignificat hoīem iracūdum. Quia ira-
ti homīes videnť habere fel in aure. Quia ꝗn
tūcūqȝ cōponat ſe hō viuere cum eis pacifice
⁊ honeſte rationabiliterqȝ loquať. tamen vi/
detur ſemꝑ eis ꝙ ſit aliqualis lis vel iniuria.
vnde nihil placet eis ꝑfecte. Hij em̄ portant
fel iracūdie in aure. quia quicquid audiunt in
amaritudinē cōuertūt. Contra quos hic dicit
dñs. Quicūqȝ iraſciť fratri ſuo reus erit iudi
cio. vbi dicūt quidā. ꝗ iraſciť fratri ſuo ſine cā
Sed Hiero. dic. ꝙ fruſtra poniť ibi. qꝛ nulla
pōt eē cauſa iraſcendi in fratrē. ſed iuſte iraſci
tur aliquis culpe fratris. Nā vt dicit Augꝰ.
Iraſci fratri vt corrigať nullꝰ ſane mentis re/
prehendit. Gregꝰ. xxxij. moraľ. Si nobis ⁊ ꝓ
ximis delinquētibꝰ iraſcimur nō peccamꝰ. Si
em̄ ſic ꝓximos vt nos amare ꝑcipimur reſtat
vt ſic eorū erroribꝰ ſicut noſtris vitijs iraſcia-
mur. Unde nota ꝙ ira cōmendať qua iraſciť h
vitijs. Juxta illud pſ. iiij. Iraſcimini ⁊ noli/
te peccare. Iraſcimini inquit mgr̄ in glo. pec-
catis imo vobiſipſis de ꝑteritis peccatis ⁊ no
lite peccare. Cui cō cordat Gregꝰ. omeľ. vj. ſu
per Ezech. Uere penitēs bñ iraſciť dum ſecū
rixatur de his que ſe male geſſiſſe recolit. ⁊ ſi/
biipſi diſplicere incipit. cum illi placere inci/
pit qui illum creauit. reprehendit em̄ ſe de co/
gitationibus inſequiť de verbis talibus pu/
nit ſe flendo de factis ſupnis inhiat. om̄ia bo
na terrena ꝑ mentis deſpectionē calcat. h ille.
Item quedā ira tolerať ſicut infirmorū quē
ſubita vt cū hō ſm carnē iraſciť nec tñ vult fa
cere ad quod ira inducit. Iſta ira tolerať quia
rationē nō ſupat. de qua diciť. Nō te ſuperet
ira vt aliquē opprimas. Job. xxxvj. Quedam
ṽo ira vituperať ⁊ talis ē om̄is ira que rōnē
ſupat. Cuiꝰ ſm Gregl. quatuor ſunt gradus.
Quidā em̄ cito cōmouenť ad iram ⁊ cito rede
unt ad trāquillitatē. Alij ṽo tarde iraſcunť ⁊
tarde redeunt. ⁊ iſti peiores ſunt primis. vt di
cit beatꝰ Augꝰ. in regula. Alij aūt de facili ira
accendunť ⁊ tarde redeunt ⁊ ipſi peiores ſunt
om̄ibus. Sed alij tarde iraſcunť ⁊ cito irā de-
ſerunt qui inter om̄es ſunt minus mali. Item
ſunt nōnulli qui nō ſolū tenent iram in corde.
ſed etiā oſtēdūt verbis vt qui dic alicui racha
aut fatue grauius peccat. Nam ſm Augl. ⁊
Criſ. Racha nō ē vox aliquid ſignificās. ſed
ſolum motū indignantis animi. ſm Hierony.
ṽo in glo. eſt hebraicum. ⁊ idem eſt qđ cenos
grece ⁊ latine ianis ⁊ vacuus. i. abſqȝ cerebro
nūcupatꝰ quod ē cōtumelia. Qui ergo h dixe
rit fratri reus eſt cōcilio. i. cōſenſu iudicij ē da
da ſententia cōtra eum. Alij autem ꝓcedūt ad

ꝟba determinata dicēdo in ira fatue vel alia
cōuitia. ⁊ vnuſquiſq; talis erit reus gehenne
ignis. Quia dicit Criſ. Indignū eſt hominē
dicere fatuū qui habet in ſe ſpiritūſcm̄. Ꝙtuz
I ad tertiū ponit̄ ſatiſfactio iniuriatoꝝ cū ſub/
iungitur. Si offers mun⁹ tuuz ante altare ⁊c̄.
Ubi nota. dicit̄ notanter. Si offers mun⁹ tuū
ante altare. in q̄ innuit̄ ꝙ oblatio debet eē vo=
luntaria ⁊ de ratione oblationis eſt ꝙ volun/
tarie debet fieri ⁊ ſacerdotes nō debēt oblati/
ones recipe niſi volūtarie ⁊ ſponte offerātur.
Iuxta illud Exod. xxv. Ab omi homie q̄ of/
fert vltraneus accipiet͡l eas ſcȝ oblatiōes. Ad
illas tn̄ oblationes que fiūt in quatuoꝛ feſtiui
tatibus p̄ncipalibus vt in feſto paſce Pēthe=
co. Aſſumptionis ꝟginis glorioſe. ⁊ natiuita
tis chriſti om̄es ſunt aſtricte pſone ſaltem cō/
municātes vt quidā dicunt ⁊ ad iſtā cōſuetu/
dinem laudabilē tenendā vbi ſubditi reſiſtere
vellent ſunt cogendi p epiſcopum nō p pleba
num. Sicut patet p Innoc̄. iij. extra de ſimo.
Ad aplicā vbi dr̄. Ad aplicā audiētiā freq̄nti
relatiōe puenit ꝙ q̄dā clerici ꝓ exequijs moꝛ
tuoꝝ ⁊ bn̄dictiōe nubentiū. ⁊ ſimilib⁹ pecuni
am exigūt ⁊ extoꝛquēt. Et ſi forte eoꝝ cupidi
tati nō fuerit ſatiſfactū. īpedimēta ficticia frau
dulēter opponūt. Ecōtra vero quidā laici lau=
dabilem cōſuetudinē erga ſcām eccl̄iam ꝓ de=
uotione fidelium introductā ex feruoꝛe here/
tice prauitatis nitunt̄ infringere ſub pretextu
canonice pietatis. Quapropt̄ has prauas ex=
actiones fieri ꝓhibemus. ⁊ pias cōſuetudies
p̄cipimus obſeruari ſtatuētes vt libere confe
rant̄ eccleſiaſtica ſacramēta. Sed p epiſcopū
loci ꝟitate cognita cōpellant̄. qui pniciose ni=
tunt̄ malā ꝯſuetudinē imutare. Ex hac decre
tali habet̄ ꝙ offertoꝛia quatuoꝛ dierum predi
ctoꝝ de iure exigunt̄. ⁊ nō dātes ea p epiſco=
pum ad dandū cōpellunt̄. Et dicunt aliqui ꝙ
illud qḋ ad mādatū epi offert̄ nomē oblatio/
nis retinet. Nam licet in iſto caſu cogēdi ſunt
ad oblationē vt coacte offerant. tn̄ oblatio eſt
quodāmodo volūtaria q̄ꝫtū ad q̄ꝫtitatē vel ad
ſpeciē rei offerēde. Ex q̄ elicit̄ ꝙ grauiter pec
cant ſacerdotes curati qui ſubditū nō habētē
vnū denariū cogunt ad duplū offerendū. eti/
am ſi deberēt oſtiatim duos denarios mēdica
re. Et ſi humiliter petit ſuppoꝛtari allegando
maximā pauptatem nō meret̄ exaudiri. ideo
de illis ſacerdotib⁹ dicit Sapiens. Qui obtu
rat aures ſuas ad clamoꝛē paupis ⁊ ipe clama
bit ⁊ nō exaudiet̄ Prouerb. xxj. Sed diceres
K ꝙ ois xp̄ian⁹ vltra hos quatuoꝛ dies p̄tactos
adhuc tenet̄ ad altare in miſſarū ſolēnijs offer
re. Quia Greg⁹. papa. vij. ⁊ ponit̄ de ꝯſecra.
diſt. j. Ois. Ois inq̄t xp̄ian⁹ ꝓcuret ad miſſa
rum ſolēnia aliquid deo offerre ⁊ ducē ad me

moꝛiam qḋ dn̄s p moyſen dixit. Exod. xxiij.
Nō apparebis in cōſpectu meo vacuus. Ad h̄
rn̄det Diaconus in roſario ꝙ hoc intelligitur
de oblatione interioꝛi. vel bonoꝝ operū. vel
de cōſilio, nec alie oblationes poſſunt de iure
peti vt ait Hugo ⁊ Raymūd⁹. Sȝ omib⁹ pre
cipit̄ ne vacui. i. ſine orōne vel bonis opibus
ad miſſarū ſolēnia accedant. idō debēt deo cū
ſūma diligentia ⁊ orōnes ⁊ bona opa ꝓferre
⁊ offerre. vt dicunt doctores exponēdo illud
Exod. iam dictū. Nō apparebis. Et ne ſacer/
dotes habeant occaſiōes cogēdi ſubditos vt
quotidianas oblationes faciant ꝓuiſum ē eis
de decimis ⁊ p̄mitijs quas de iure petere pn̄t
vt extra de deci. in multis. ca. vbi ꝟo decime
nō dant̄. ſicut in multis locis alemanie ⁊ alibi
loco decimarū ſunt eis alia bona quib⁹ viuere
valeant aſſignata. Si vero ſacerdos prochia
lis adeo eſſet ſemp paup ꝙ nō poſſet quotidi=
anis oblatiōibus ſuſtētari ſubditi tenent̄ ad
honoꝛē dei p̄ncipaliter ⁊ cōſequēter ad ſuſten
tationē ſacerdotis munera offerre ad altare.
Quia dicit apl's. j. Coꝛinth. ix. Nemo cogitur
ꝓpijs ſtipēdijs militare. Et hoc intellige ſi ſb
diti pn̄t ſibi ſubuenire tenent̄ ad hoc. Si vero
nō poſſunt ꝓpter pauptatem nō ſūt cogēdi vt
dicit Inno. ſed poſſet eis ſacerdos ſbtrahere
diuina officia ad tps. vt dic̄ glo. j. q. j. ſup. ca.
Sacerdos. Et h̄ idō vt ncc̄itatē opib⁹ manuuȝ
ſuarū ſibi eo liberi⁹ poſſet acq̄rere. Exēplo b.
Pauli q̄ ſciuit artē ſcenofactoꝛiā ⁊ opat⁹ ē cā.
Act. xviij. et laboꝛauit manib⁹ ſuis ne quem
ğuaret. dic̄ em̄. ij. ad Theſ. iij. Nō inq̄eti. id ē
vagabūdi int̄ vos fuim⁹ neq; ğtͥ panē mādu=
cauim⁹. ſ. petētes nob miniſtrari ab aliq̄ in la=
boꝛe. ſ. coꝛpali ⁊ fatigatiōe die ac nocte opan=
tes. ſ. ad acquirēdū victū nr̄m ne quē vr̄m gra L
uarem⁹. Et dicit notant̄ dn̄s in euāgelio. Si
offers mun⁹ tuū ad altare ⁊ nō alienū. q2 ſolū=
modo oblationes illoꝝ ſunt recipiēde q̄ d̄ bo
nis a deo ꝯceſſis ⁊ bn̄ acq̄ſitis offerūt ad alta
vel oblationē impēdunt vt patet ex dictis b.
Gregͥ. xiiij. q. v. Elemoſyna. Et in. c. Scp̄tuȝ
eſt. dicit̄. Scriptum eſt inquit victime impio=
rum abominabiles deo vota iuſtoꝝ placabi=
lia neq; em̄ i oipotētͥ dei iudicio q̄d ſ̄ a q̄ det̄ i
ſpicit̄. hinc ē em̄ ꝙ ſcriptū ē. Reſpexit de⁹ ad
Abel ⁊ ad munera ei⁹. ad Cayn aūt ⁊ ad mu=
nera ei⁹ nō reſpexit. Et dicit notant̄ recoꝛda/
tus fueris q2 frat̄ tu⁹ hȝ aliq̄d aduerſum te et
hoc pōt intelligi de odiēte vel diſſidēte cuius
oblatio nō recipit̄ niſi fratri recōciliet̄. Sicut
patet ex cōcilio carthaginen̄ iiij. ⁊ habet̄ diſ.
xc. c. Oblatiōes. vbi dr̄. Oblatiōes diſſidētiū
fratrum neq; in ſacrario neq; in gazophilatio
recipiant̄. Et dicit glo. cū odiū eoꝝ aptum ē
⁊ notoꝛiū. oblationes eoꝝ nō ſunt recipiēde.

⁊ intelligiᵗ de oblatiōib⁹ volūtarijs nō de de-
cimis ⁊ oblationib⁹ debitis ⁊ pmitijs. Et ad/
dit pdictum .c. oblatiões. ꝙ dona eoꝝ qui op
primunt paupes ſimiliter ſunt refutāda. ideo
neceſſe eſt illis vt pus frībus ſuis recōciliētur
videlicet ꝗ odit odiū remittendo. Et ꝗ oppreſ-
ſit leſo ſatiſfaciendo. ⁊ idō dicit Criſ. Si cogi
tatiōe offendiſti cogitatiōe recōcilia .id eſt red
de amorē p odio quod aduerſus ꝓximū tuuȝ
habuiſti. Si vbo offēdiſti vbis recōcilia ſiue
i faciē ſiue p⁹ tgū. Si opib⁹ offēdiſti. opib⁹ re/
cōcilia ⁊ offeras deo mun⁹ tuū aliᵗ ñ recipiet
Quid eñ pderit tua oblatō ſi adūſū te erexe-
rit ſe tui fratris corā deo accuſatio. nunqd illū
ſpernet ⁊ ſe tibi placabiliem reddet. q̄ſi diceret
nullo modo.

¶ Dñica. vij. poſt trini. Serom .j.

Nunc liberati a

peccato ſui facti eſtis deo. Ad Ro
ma. vj. Quintilian⁹ in li. ſuo decla-
rationū ponit talem caſum. ꝙ quidā diues et
quidā paup erāt vicini hortulis ipſoꝝ coniū
ctis. Diues eñ in orto ſuo habuit flores. pau
per apes. cū aūt inimici eēnt ad inuicem diueſ
cōqueſt⁹ eſt flores ſuos diſcerpi ab apib⁹ pau
peris denūcians paupi vt eas trāſferret. pau-
pere vero apes ſuas nō trāſferente. diues ille
flores ſuos ſperſit veneno. apes vo pauperis
diſcerpētes flores oēs pierūt. Spiritualiter.
paup ille chriſt⁹ ē ꝗ adeo paup fuit ꝙ non ha-
buit vbi caput ſuum poneret Mat. viij. Lu.
ix. vbi legiᵗ ꝙ xp̄o dixit quidā. Sequor te q̄-
cūqȝ ieris. dixit aūt illi. vulpes foueas habēt
⁊ volucres celi nidos. filius aūt homis nō ha
bet vbi caput ſuū reclinet. ideo diciᵗ in Ps̄.
lxxxvij. paup ſum ego ⁊ in laboribus a iuuen
tute mea. ⁊ alibi. lxxxv. Inops ⁊ pauper ſum
ego. Iſte qdē paup xp̄s habuit ab initio mun
di ⁊ adhuc habet apes videlicet hoies quoꝝ
aliq̄ ſunt humiles ⁊ deuoti. de vno quoqȝ tali
dicit Sapiēs Ecci. xj. Breuis in volatilibus
apes. id eſt. humiles inter ſupbos. Aliq̄ autē
peccatores ⁊ imūdi. Iuxta illud Eſa. vij. Si
bilabit dñs api. i. imundū peccatorē p inſpira
tionem ad ſe vocat. Sed diues ille ſignificat
diabolum. Quia ſm ſanctū Tho. in glo. con-
tinua ſup Mat. Diabol⁹ preeſt diuitijs non
ꝙ ipas poſſit dare niſi quādo deus permittit.
Sed quia p eas homines fallit. hic reuera di-
ues habet flores qui ſunt oblectamēta mūdia
lia ⁊ carnalia. de quib⁹ Sapieñ. ij. Nō inquit
ptereat nos flos cāpi nec aliqd ſit pratū qd ñ
ptrāſeat luxuria nr̄a. Sicut ergo iſti videlicet
diues ⁊ paup habuerūt ortulos coniunctos.
Sic xp̄s ⁊ diabol⁹ habēt cōgregationes ſuas
ſimul cōiunctas. quia cōgregatio bonorum ⁊
maloꝝ ē ſimul in hac vita. ⁊ hoc ideo ſm bea
tum Augu. xxiij. q. iij. c. Tolerādi. Nā ſi mali
a bonis ſeparentur pax generalis eccl'ie pturba
retur ⁊ concuteretᵗ. Sed heu diues ille neqſſi-
mus ſcȝ diabolus aſpgit flores delectationuȝ
hui⁹ mūdi veneno iniquitat ⁊ peccati. Apes
vo chriſti inſedētes ⁊ guſtātes pereūt ⁊ mori-
unᵗ in anima ⁊ tandē morerenᵗ morte eterna
niſi p chriſtū a peccato liberarenᵗ. Sicut libe
rauit romanos qui exhibuerūt mēbra ſua ſer
uire imunditie. id ē. peccatis carnalib⁹. vt os
gule. renes luxurie. ⁊ oculos impudicitie. de
quibus aiunt vba plibata. nūc liberati a pctō
In qb⁹ vbis duo pponit. pmo liberationem
chriſti gratioſam. ibi. nūc liberati a peccato. ſe
cūdo ſeruitutē liberati ſtudioſam. ibi. ſui aūt
facti deo eſtis. De pmo eſt notandū. Rober/
tus Holc. lecti. cxxviij. ſup lib. Sapieñ. dicit.
Chriſt⁹ liberat homies tripliciᵗ. Liberat eñ
ſicut medicus egrotantes a morbis oppreſſos.
Sicut pnceps dimicātes in caſtris obſeſſos.
Sicut iudex allegātes ſe iniuſta ppeſſos. Pri
mo ergo liberat nos ſicut medic⁹ liberat egro-
tantes a morbis oppreſſos. Nā bon⁹ medicus
nō ſtatim ⁊ ſubito curat hoiem in caſu niſi ma
teria infirmitatis ſit magna ⁊ paulatim iuuat
naturam p medicinā vt ipa ſic adiuta purget
ſeipſam fortiorē vt purior cōualeſcat. Et licet
infirm⁹ ingemiſcat ⁊ ploret vt cito liberetᵗ. me
dicus tñ prudēter expectat ⁊ patiēter operaᵗ
⁊ ē meli⁹ p infirmo q̄ȝ ipemet intelligat. Mo-
raliter infirmitas a qua vult celeſtis medicus
nos ſua pietate liberare. Iuxta illud Ps̄. xl.
Dixi dñe miſere mei ſana aiam meā qꝛ pecca
ui tibi. Iſtā īfirmitatē ⁊ ꝯcupiſcētiā originalē
ꝗ in corpe nr̄o manet. ſp iclinās ē ad pctm̄ q̄lā-
guor mō vocaᵗ ſm Augu. ꝗ in hac vita minui
pōt extingui nō pōt. medicus nr̄ xp̄us noluit
curare ſubito. ſ p mediū ⁊ morā tpis. ⁊ iō reli
qt nob electuaria vnctionis. cibaria collatiua
ſanitat. ⁊ h ſūt ſacra eccl'ie q̄ſi qdā apoteca-
riuȝ vicȝ baptiſm⁹ ⁊ euchariſtia. pnia. ⁊ ſacra
vnctio ⁊c̄. p ꝗ liberamur a pctis. qꝛ ⁊ ipi ro/
mani d qb⁹ i pñti epl'a loqᵗ b. Paul⁹. libera-
ti ſūt a pctō p baptiſmat aquā. Et lȝ h ad tps
liberamur a pctis. tñ pfecte ñ curamur ab eis
ſȝ i reſurrectōe corpoꝝ i generali curabimur
ceſſante oi īfirmitate ⁊ ad peccādū pnitate. De
ꝗ Geñ. viij. Sēſus ⁊ cogitatio hois pni ſūt ad
malū ab adoleſcētia ſua. Ex. xx. q. iij. c. Pro/
cliuis dr. Procliuis ē curſ⁹ hois ad volupta-
tē ⁊ naᵗa voluptatū mutatrix ē. Ex. xij. q. j. c. P
Dis. dr ſic. Ois etas ab adoleſcētia ſua i malū
pna ē. iō i pñti ꝯtinue infirmi ſum⁹ di. ppha.
Miſere mei dñe qm̄ īfir. ſū. ſa. me. do. ⁊c̄ Di
latiōeȝ vo iſti⁹ ſanitat qdāmō moleſte fert ali
ꝗ qꝛ ē ꝯtra affectionē cōmodi. vñ diᵗ apl's ad

Rhoma.vij. Infelix ẽm̃ ego hõ q̃s me libera
bit de corpe morti huiꝰ. Et r̃ndet .gr̃a dei ꝑ ie
ſum xp̃m dñm nr̃m.glo.dicit.q̃ in p̃ſenti libe=
rat a lege ſuitutis iquãtũ ẽ culpa . In futuro
inquãtũ ẽ pena. Ip̃e aũt apl's cõſolat̃ ſe ⁊ ali=
os hoies ꝙ in breui cõſequẽtur ſanitatẽ pſcã3
licet nũc ingemiſcãt expectãtes dicẽs. Ipaq3
creatura liberabit̃ a ſuitute corruptiõis in li=
bertatẽ filiorũ dei. Aliq̃ libri ſic habẽt. Qm̃ et
ip̃e creaturã ſc3 humanã liberabit a ſeruitute
corruptiõis in libertatẽ glorie filiorum dei.ad
Rhoma.viij. Quod tunc erit qñ natura hu/
mana pfecte glorificabit̃ ⁊ erit ſanata ⁊ libera
ta ab omĩ iniq̃tate infirmitatis peccati Job.v
In ſex tribulatiõibꝰ liberabit te ⁊ in ſeptia nõ
tanget te malũ. Ido de illis qui ia3 ſunt apud
deũ dici põt cõuenient̃ illud ṽbũ apl'i paſſum
ptum.liberati ſc3 eſtis a pctõ ⁊ ſui eſti facti do
quia ſeruiẽt ei in templo ſuo die ac nocte Apo
P calip.viij. Scdo liberat nos xp̃s.ſicut liberat
p̃nceps milites ſuos in caſtris obſeſſos.⁊ hoc
figuratũ eſt in hac hiſtoria. Narrat ſextꝰ Juli
us.lib.iij.c.vj.de quodã p̃ncipe nomine Cle=
omio cuiꝰ p̃pl's in quadã ciuitate tenebat̃ ob=
ſeſſus volẽs ſibi caute ⁊ pp̃lo conſulere q̃d eis
vtiliꝰ expediret cũ eis lr̃as alit̃ nõ poſſet trãſ=
mittere ordinauit ꝙ vnꝰ de militibꝰ ſuis.de q̃
ſatis cõfidebat ad obſidionẽ accederet ⁊ cum
aduerſarijs obſidionẽ faciẽtibꝰ q̃ſi eos adiu=
uans fortit̃ inſultũ p̃beret.ordinauit etiam ꝙ
nulla tela mitteret̃ niſi illa q̃ ſibi traderet̃. Tra
didit ĝ ſibi telas lanceas ⁊ ſagittas in quibus
artificialiter ſculptũ erat. Cõfortamini ⁊ eſto
te fideles.ego ṽo cleomio vento obſidionẽ ci=
to a vobis remoueo. Iſte ĝ miles q̃ſi hoſtis ⁊
inimicꝰ ciuitati ad obſidionẽ acceſſit.⁊ ciuita=
tem obſidẽtibꝰ ⁊ expugnantibꝰ ſe immiſcuit ⁊
tela modo p̃dicto ſcripta vltra muros iecit.q̃=
bus acceptis ⁊ lecti illi q̃ ciuitatẽ defendebãt
plurimũ cõfortati hoſtibꝰ reſtiterũt ⁊ ciuita=
tem dño ſuo ſuauerũt. Moral'r p̃nceps iſte ẽ
xp̃s q̃ p̃nceps ẽ pacis Eſa.ix. Ciuitas ṽo ẽ ec
cleſia militãs in q̃ ſumꝰ.milites in ciuitate ſũt
fideles in eccl'ia q2 militia ẽ vita hois ſup t̃rã.
Job.vij. Hec ciuitas ẽ obſeſſa ꝑ circũitũ a de
monibꝰ ⁊ a malis hoibꝰ. De demone dic̃ btũs
petrus.j. Pet̃ v.⁊.hr̃.iij.q.j.c. Nulli dubiũ.
ꝙ circũit tanq̃3 leo rugiẽs querens quẽ deuo=
ret. Et dicit glo. ꝑ circũitũ innuit̃ ꝙ ſit aſtutꝰ.
Qui ẽm̃ vult cape caſtrũ nõ incedit ꝑ rectam
viam.ſ3 circũit vt videat ex qua parte faciliꝰ
capi poſſit. Sz ꝑ h̃ ꝙ dicit q̃rẽs quẽ deuoret.i
nuit̃ ꝙ ſit crudelis. Juxta illõ Hiere.vj. Cru
delis ẽ ⁊ nõ miſeret̃. De hoibꝰ ṽo malis dr̃ i
ps̃. In circũitu impij ambulãt. Id circo chri/
ſtus p̃nceps noſter volẽs nos liberare ⁊ cõfor
tare mittit nobis militẽ cũ lancea ſagittis ⁊ te
lis.hoc ẽ p̃latũ vl' p̃dicatorẽ ṽbi dei cuiꝰ ſagit
te ſunt acute. Jux̃ illud ps̃. Sagitte potentis
acute. Iſte accedit q̃ſi apparẽter ſit aduerſari=
us cũ tñ realis ẽ amicꝰ.nã mittit tela increpa/
tionis.rep̃henſionis.⁊ obiurgatiõis.in ciui/
tatem militãtis eccl'ie.cui q̃libet q̃dẽ debet cõ=
ſentire.⁊ eiꝰ increpationes libẽter audire. Ju
xta illud Mat.v. Eſto cõſentiẽs aduerſario
tuo cito dum es cũ eo in via.videas ĝ q̃d in te
lis ſuarũ increpationũ ſit ſcriptũ . ⁊ inuenies
ꝙ eſt miſſus a p̃ncipe tuo xp̃o nõ ad te finalit̃
expugnandu3.ſed de obſidione prudẽter li/
berandũ.quia ip̃e p̃dicator põt ſignari ꝑ hũc
virũ paupem. De quo dicit Eccs̃.ix. Parua
ciuitas ⁊ pauci viri in ea.venitq3 rex magnꝰ ⁊
vallauit eã.extruxitq3 munitiões ꝑ gyrũ.⁊ fa
cta eſt obſidio.inuẽtuſq3 ẽ in ea vir paup ⁊ ſa
piens ⁊ liberauit vrbẽ ꝑ ſapientiã ſuã. Mo/
raliter hec ciuitas pua ſignificat i generali to/
tũ mũdũ qui reſpectu celi puus ẽ q̃ſi punctus
vel in ſpeciali ſignificat etiã quãlibet ciuitatẽ
que pua dicit̃ reſpectu beatorũ hoim. Quia
dicit Dauid in ps̃. Vidi iniquitatẽ ⁊ cõtradi
ctionẽ in ciuitate. In ea etiã ſunt pauci ſc3 i ṽ=
tute.q2 heu oẽs declinauerũt ſimul iutiles fa=
cti ſunt.nõ ẽ q̃ faciet bonũ nõ eſt vſq3 ad vnu3
id ẽ.valde pauci. Contra hanc venit rex ma/
gnus.i.diabolus q̃ eſt rex ſup oẽs filios ſup=
bie Job.xlj. Et vallauit eã inſidijs ſuis. Quia
dicit Joh̃.papa.xvj.q.ij.c. Viſis lr̃is . habet
inquit mille nocẽdi modos nec ignoramꝰ aſtu
tiam eius.conat̃ nãq3 a p̃ncipio ruine ſue vni
tate3 eccl'ie reſcindere.charitatem vulnerare.
ſanctorũ operũ dulcedinẽ felle inuidie infice=
re.⁊ omĩbꝰ modis humanũ genꝰ euertere ⁊ ꝑ
turbare.dolet ẽm̃ ſatis ⁊ erubeſcit charitatem
quã nequit in celo habere homies cõſtãtes ex
lutea materia in terra tenere.hec ille. Ecce q̃lĩ
ter vndiq3 vallat ciuitatẽ.i.cõgregationẽ ho/
minũ. Extruxit etiã munitiões p̃ncipalit̃ tres
ꝑ gyrũ ſc3 ſupbiã.auariciã ⁊ luxuriã.in q̃bus
q̃ſi totũ mũdũ impugnat.q2 om̃e qđ ẽ in mun
do aut ẽ cõcupiſcẽtia carnis.aut cõcupiſcẽtia
oculorũ.aut ſupbia vite.j. Joh̃.ij. Ido neceſ=
ſe ẽ vt vir paup ⁊ ſapiẽs inueniat̃ ſc3 predica
tor qui debet eẽ paup renũciãdo diuitijs.⁊ ſa
piẽs in ſciẽtijs.vt ſua ſapia liberet ciuitate3.i.
animã hominis a p̃tãte demonis. Tertio libe
rat homines chriſtꝰ ſicut liberat iudex iniuſta R
ꝑpeſſos.diabolꝰ ẽm̃ hoiem ſeduxerat ad pec/
candũ.vt habet̃ Gen̄.iij. Et manifeſtiꝰ decla=
rat magiſter lib.ij.ſniarũ.diſt.xxj. Ideo ſb ṽ=
tute diaboli fuit homo detentus . iuſte q̃dem
quãtũ fuit ex p̃te hominis.ſed iniuſte ex par/
te demonis. Sicut declarat Anſ.in lib. Cur
deus homo.c.vij. Homo inquit meruerat vt
puniretur.nec ab aliquo conuenientius q̃3 ab

illo cui conſenſerat vt peccaret . diaboli vero
meritũ nullũ erat vt puniret imo tanto ꝭ dia/
bolus faciebat iniuſtiꝰ quãto nõ ad hoc amo/
re iuſticie trahebat͛ .ſed inſtinctu malicie ĩpel-
lebat͛ . Jdo ſ̃m eũ iuſtũ fuit ex pte hoĩs ꝙ ĩpe
a diabolo puniret͛ . Sed nõ fuit iuſtũ ex pte di
aboli vt ĩpe hoĩem puniret. Ab iniuſta puni=
tione iſta ⁊ ſ̃uitute liberauit nos xp̃us morte
ſua. quia ĩpe ſolus hoc facere potuit. Juxta il
lud Jaco.iiij. Vnꝰ eſt em̃ legiſlator ⁊ iudex ꝗ
põt ꝑdere ⁊ liberare. vñ liberauit nos eodem
modo ſicut Codrus rex athenieñ. de ꝗ tñ inſe
rui pte p̃ma huiꝰ opis vt patet regiſtrũ intuẽ
ti. tñ adhuc hic neceſſe illđ inſerere dignũ du=
xi . vt eo frequẽtiꝰ habeat͛ in memoria libera=
tio generꝭ humani. ⁊ paſſio recordet͛ ieſu xp̃i.
Refert em̃ Augꝰ. lib. xiiij. de ciui. dei. ⁊ Va=
lerius lib. v. c. iiij Nã cũ regio ſua ⁊ ciuitas in
genti hoſtiũ bello debilitata eẽt. humani auxi
lij diffidentia ad oraculũ appollinis cõfugit ac
ꝑ legatos ſciſcitatꝰ ẽ quõ tam graue bellum di
ſcuti poſſit. Rñdit appollo ita illi finẽ fore ſi ip
ſe hoſtiũ manu occubuiſſet. Qui cũ ad hoſtiũ
caſtra ꝑueniſſet. ordinauerũt ꝙ nullo mõ re/
gem athenieñ. occiderũt. vidẽs Codrus ꝙ ci=
uitas ſua nullo mõ pacẽ habere poſſet niſi ip=
ſe manu hoſtili occũberet . depoſuit regia inſi
gnia ⁊ habitũ paupem induit ⁊ caſtra hoſtiũ
ingreſſus ẽ. vbi quẽdã ad pugnã incitãs inter
fectus occubuit. ſicq; p̃riam liberauit . ꝓpter
qđ a ſuis ĩter deos cõputatꝰ ẽ. Applicatio pla
ne ptꝫ ꝙ xp̃s ẽ rex eccl̃ie militãtis. Aduerſarij
ſunt diaboli. Ciuitas ẽ eccl̃ia ſancta ex bonis
⁊ malis hoĩbꝰ cõgregata. ꝓphetatũ em̃ fuit ⁊
a deo ordinatũ ꝙ eccl̃ia. i. electi de genere hu/
mano nõ potuit h̃re pacẽ niſi rex eorũ interfi=
ceret͛ . xp̃s em̃ dei filiꝰ vidẽs hoc cum in forma
dei eẽt exinaniuit ſemetipm̃ formã ſerui acci /
piens in ſil̃itudinẽ hoĩm factꝰ vt hõ humilia=
uit ſe ⁊ obediens factꝰ ẽ vſq; ad mortẽ mortẽ
aũt crucis. ad Phil̃. ij. Et ſic nos a ſ̃uitute di
aboli liberauit . vt dicat apl̃us ad Gala . iiij.
Jta ꝙ non ſumꝰ ancille filij ſed libere ꝗ liberta
te nos liberauit. Sed. d. q. Cũ xp̃s nos ꝑ po= R
tentiã liberare potuit cur ſe ad liberandũ nos
tm̃ humiliare voluit. Ad hoc rñdet mgr̃ ſen .
lib. iij. diſt. xx. c. j. aſſumẽs ꝓ ſe dictũ Augꝭ .
Jdo potẽtia vicere noluit. qꝛ diabolꝰ vitio ꝑ
uerſitatis ſue amator ẽ potẽtie ⁊ deſertor op=
pugnatorq; iuſticie in quo hoĩes magis eum
imitant͛ qua neglecta vel etiã peroſa. i. odio=
ſa iuſticia potẽtie magis ſtudẽt eiuſq; vel ad=
eptione letant͛ vel cupiditate inflãment͛ . Jdo
placuit deo vt nõ potẽtia ſed iuſticia ⁊ humi=
litate vincens hoĩem erueret in ꝗ eum imitari
diſcederet. Et in fine dicit. Juſticia ꝰ humili=
tatis hoĩem liberauit quẽ ſola potẽtia equiſſi

me liberare potuit. vt dicit Amb. ⁊ allegatur
a magiſtro lib. iij. diſt. xviij. c. vltꝭ. Propter p̃
mum peccatũ hõ ſub poteſtate diaboli erat et
nõ potuit aliꝗ pura creatura inueniri que tm̃
potuit ſe humiliare quãtũ p̃mus hõ ſuꝑbiuit
niſi ſolꝰ chriſtꝰ ꝗ fuit deꝰ ⁊ hõ ꝗ in ſe impleuit
om̃em iuſticiã. i. ꝯſũmatiſſimã qua maior eſſe
nõ potuit. hec Amb. Jdẽ mgr̃ ꝗ ⁊ ſupra diſt.
xx. Jniuſte inꝗt quãtũ ad ſe tenebat diabolꝰ
hoĩem. Sed hõ iuſte tenebat͛ . quia diabolus
nunq̃ȝ meruit p̃tãtem habere ſuꝑ hoĩem. ſ; hõ
meruit ꝑ culpam pati diaboli tirannidẽ. Si g̊
deus qui vtriq; ꝑerat potẽtia hoĩem vellet li=
berare ſola iuſſionis v̽tute poterat rectiſſime
liberare. Sed ob hãc cãm p̃miſſaȝ iuſticia vti
humilitatis voluit. Qui duȝ in carne mortali
crucifixus ẽ iuſtificati ſumꝰ. i. ꝑ repromiſſiõeȝ
pctõꝝ eruti de p̃tãte diaboli. ⁊ ita a xp̃o iuſti
cia diabolꝰ victꝰ ẽ nõ potentia. Quãtũ ad ſecũ
dũ ponit ſ̃uiturẽ liberati ſcȝ hoĩs ſtudioſaȝ S
cũ dicit. ſerui aũt facti deo. Vbi nõ quãdo ali
quis dñs terrenꝰ aliquos hoĩes đ p̃tãte tiran
ni liberaſſet illi merito ſ̃ui ſui facti eſſent. Sed
dñs nr̃ ieſus chriſtꝰ liberauit nos a p̃tãte dia=
boli tiranni infernalis ꝗ totũ genus humanũ
vinctũ tenebat. q̃re merito ei ſ̃uire tenemur.
Et qualiter hec ſ̃uitꝰ fieri debeat oſtẽdit apo=
ſtolus Paulꝰ ſupra in ep̃l̃a hodierna. Sicut
inꝗt exhibuiſtis mẽbra veſtra ſ̃uire imũdicie
⁊ iniquitati ad iniꝗtatẽ. ita nũc exhibete mem
bra veſtra ſeruire iuſticie in iuſtificationẽ. q̃ſi
diceret. Sicut om̃ia mẽbra exhibuimꝰ ad ſer
uiẽdũ diabolo. ita exhibeamꝰ om̃ia mẽbra ad
ſeruiendũ deo. Exemplum de ſancta Maria
magdalena. de qua dic͛ Gregꝰ. in omel̃. Quot
in ſe habuit oblectamẽta tot de ſe inuenit ho=
locauſta. cõuertit ad numerũ v̽tutũ. numeruȝ
criminũ vt totũ ſeruiret deo in penitentia ꝗc=
quid ex ſe deũ cõtempſit in culpa. Nõ ſicut fa
ciunt multi qꝛ ⁊ ſi corꝑe ſ̃uierũt deo ieiunãdo
de poſſeſſiõibꝰ ſuis ſ̃uiũt diabolo auare cupi
endo. ⁊ ſic claudicãt in duas ꝑtes. qbꝰ dr̃. iij.
Regꝭ. xviij. Vſq; ꝗ claudicatꝭ in duas ꝑtes ſi
dñs ẽ deꝰ ſeꝗmini eũ. ſ. et tã corꝑe q̃ȝ rebꝰ ſ̃uiẽ
do. qꝛ nemo põt duobꝰ dñis ſ̃uire. Mat. vj.
Jõ dr̃. j. Regꝭ. vij. Preparate corda vr̃a dño
⁊ ſ̃uite illi ſoli Et Mat. iiij. Dñȝ deũ tuũ ado
rabis ⁊ illi ſoli ſ̃uies. Eſt tñ notãdũ ꝙ ſ̃uien= T
tes deo vt dicit Bern̄. in ꝗdã ſ̃mõe ſ̃m tripli
cem ſtatũ. ſ. icipiẽtiũ. ꝓficiẽtiũ. ⁊ ꝑfectorũ de=
bẽt ſe triplicit͛i v̽tutibꝰ exercẽ. P̃rio dic͛ ꝙ ſer
uiẽtes deo q̃ȝtũ ad ſtatũ incipiẽtiũ debẽt ſe ſic
in v̽tutibꝰ exercere ꝙ tpe temptatiõis a lapſu
peccati ſe teneant. Jux̃ illud Sapieñ. Fili ac=
cedens ad ſ̃uiturẽ dei ſta in iuſticia. Glo. er/
ga primũ ⁊ timore ante deũ ⁊ p̃para animaȝ
tuã ad temptationẽ videlȝ nõ conſentis tem=

ptationi vt redeas i pctm̄. Ecci. ij. Et hoc eſt
cis neceſſariū q2 nō ſolū ē temptationes ſuſti=
nere verū etiā poſt ſcām cōuerſionem fortio=
res cōflict⁹ temptationū ſuſtinebūt. Juxͣ illō
Criſ. in omel. Quiſquis poſt baptiſmū maio
res ſuſtinēs tēptatiōes nō turbet. etem̄ ꝓpter
hoc ſuſcepiſti arma nō vt vaces ſed vt ꝓlieris.
Jdō aūt temptationē nō ꝓhibet. primo vt di
ſcas qm̄ multo factus es fortior deinde vt ma
gnitudine donorū nō extollaris tertio vt dia=
bol⁹ experientia cognoſcat ꝙ ꝑfectior abſceſſi=
ſti. quarto vt ꝑ hoc fortior reddaris. q̄nto vt
crediti tibi theſauri ſignū accipias. Neqꝫ em̄
diabol⁹ ſupueniret tibi ad temptandū niſi ti=
bi in maiorē honorē effectū videret. hec Criſ.
Et pōt addi ſextū vt videlicet hō ꝑ temptati=
onem fiat deo magis accept⁹. iuxta illud. Fi=
delis aūt deus nō patiet vos temptari ſuper
illud quod poteſtis ꝫ faciet cū temptatiōe pro=
C uentū. j. Cor. x. Scdō dicit Bern. ꝙ ſuiētes
deo q̄ntū ad ſtatū ꝓficientiū debēt ſe ſic in ꝟtu
tibus exercere ꝙ in eis cōtinue ꝓficiant. Juxͣ
illud. Juſtorū ſemita q̄ſi lux ſplendēs ꝓcedit
ꝛ creſcit vſqꝫ ad ꝑfectū diē. Prouerb. iiij. Nō
ꝟbū tractās btūs Greg⁹. ꝛ allegat de pe. diſ.
ij. Preterundū. Jn eorū nāqꝫ aio ſcꝫ iuſtorū
bonorū deſiderꝫ luꝫ atqꝫ intellect⁹ lucis intime
iam ꝑs diei ē. Sed quia vſqꝫ ad finē vite in ꝟ=
tute ꝓficiunt ad ꝑfectā diē. tūc veniūt quādo
ad regna celeſtia ducti in ea luce quā d̄ſiderāt
iā min⁹ aliquid habebūt. Tertio vt diē Ber.
Seruiētes deo q̄ntū ad ſtatū ꝑfectorū debent
ſe ſic in virtutib⁹ exercere ꝙ tribulatiōes pro
xp̄o libenter ſuſtineāt exēplo apl̄i quem neqꝫ
mors neqꝫ vita potuit a charitate xp̄i ſeparare.
Ad Rhoma. viij. Sꝫ q2 null⁹ pōt ſic ſuire dō
ſine dono dei ꝛ gr̄a ſm̄ Augꝰ. lib. xiiij. de ciui
ta. dei. ca. xxij. ꝛ. xxiij. Jdō neceſſariū eſt dei
ſuitorib⁹ grām poſtulare de ſeipis nullaten⁹
cōfidētes. Juxta illud dictū Bern. Jncaſſum
laborat in acq̄ſitione ꝟtutū q̄ eas ꝓpria ꝟtu=
te nitit acquirere. ſꝫ aliūde eas querendo ſcꝫ a
dn̄o ꝟtutū q̄ ē chriſtus.

Dn̄ica ſeptima poſt trinitatis. Sermo. ij.

Miſereor ſup tur
bas. quia ecce iā triduo ſuſtinēt me
nec habēt qd̄ mādu cēt. ꝛ ſi dimiſe=
B ro eos ieiunos deficiēt in via. Mar. viij. Pli
ni⁹ in hiſto. natu. dicit. ꝙ int̄ oīa aialia aqui
la eſt maxime liberalis. Nā auib⁹ eā ſequenti
bus cōdiuidit p̄dā quā cepit. idō eam ſemper
alie aues ſolēt inſeq̄ ſperātes ꝙ de ipſi⁹ preda
eis d̄beat aliq̄ portio impꝑtiri. Moraliter per
aq̄lā q̄ ē regina auiū. ꝛ int̄ eas tenet p̄ncipatū
deſignant dn̄i terreni q̄ ad ſilitudinē aq̄le de=
bent erga ſuos ſubditos eē liberales q̄lis fuit

Tiberi⁹ ceſar. de q̄ refert Suetoni⁹ eū dixiſſe
boni paſtoris ē. i. ad eū ꝑtinet pecudes cuſto=
dire nō deglutire. Et b. Aug⁹. de ꝟbis dn̄i. ſ.
vj. loquēs de bono p̄lato dicit. Bon⁹ ſi fuerit
q̄ tibi p̄eſt nutritor tu⁹ eſt. ſi mal⁹ fuerit tortor
tu⁹ ē. Et p̄ncipaliter debet vnuſquiſqꝫ dn̄s ſi=
ue ſp̄ualis ſiue ſecularis ꝓuidere diligēter ſuis
ſubditis q̄n eū ſequunt in aliqua expeditione
q2 aquila p̄uidet alijs auib⁹ ſe ſequētib⁹. idō de
Dauid legit ꝙ ſemꝑ fecit ꝓuiſionē ſuis militi
bus qui ſecū erāt. Nā cū ſemel eēt in deſerto ꝛ
nō haberet neceſſaria miſit ſuos ad nabal ꝓ
victualib⁹ vt paſceret ſe ꝛ ſuos. j. Reg. xxv.
De ipō etiā legit ꝙ adeo fuit liberalis ꝙ poti
us voluit ꝑ ſe carere q̄ꝫ milites ſuos defectuꝫ
habere. Nā legit. ij. Reg. xxiij. Cū eēt in cā/
po pugnatur⁹ cū philiſteis deſiderauit habe/
re aquā de ciſterna bethleem dicēs. O ſi quis
daret mihi aquā de ciſterna q̄ eſt in bethleē iu
xta portā. qd̄ cū audirēt viri tres fortes irru/
perūt in caſtra Philiſtinorū ꝛ aquā ei attule=
runt que cū fuiſſet ei allata noluit bibere. ſꝫ di
xit nū ſanguinē iſtorū qui ꝓfecti ſunt ꝛ aiarū
periculū potabo. Et q2 nō ſuffecit iſta aq̄ etiā
alijs maluit ab ea abſtinere. Jta legit in hiſto.
regis Alexandri magni. cū q̄dā die ipē ꝛ exer
citus ei⁹ iter agerēt ceperūt habere ſitim ma/
gnam quā cū Alexander ſufferre nō poſſet q̄/
dam miles Zeuilus noīe inuenit aquā in pe
tra cauata de qua impleuit caſſidē ſuā ꝛ attu=
lit regi plus diligēs ei⁹ vitā q̄ꝫ ſuā. Jlle aūt cō
uocans exercitū corā oīb⁹ effudit ipām aquaꝫ
in terrā. ne dū videret exercit⁹ ꝙ ipē ſol⁹ bibe
ret pl⁹ ſitire inciperēt. ꝛ ſic q̄ pauit eos dū ha=
buiſſet. ideꝫ maluit cū eis carere dū defeciſſet.
Sic ad ꝓpoſitū xp̄s celica aquila adeo fuit li
beral ꝛ miſericors ꝙ ſequētē ꝑplm ſꝑ ſollicit⁹
ē paſcere. ſicut Joh. vj. Quinqꝫ milia hoim q̄
venerūt ad ipm̄ pauit de q̄nqꝫ panib⁹ ꝛ duo/
bus piſcibus. ꝛ hic q̄tuor milia de ſeptē pani/
bus. Et hāc ſuā liberalē miſcd̄iam oſtēdit i ꝟ
bis allegatis cū dixit. Miſereor ſuꝑ turbam
q2 ecce iā triduo ſuſtinēt me. Jn q̄b⁹ ꝟbis euā
gelij tria p̄ncipalr̄ tāgūt. ꝑmo de miſerēte libe
ralitas. ibi. miſe. ſu. tur. ſcdō mēſe redūdātis ſa
tietas ibi. acipiēs pa. t̄tio xp̄i augmētātis ꝑtās
ibi. ſuſtulerūt. Prio tāgit dei miſerētis liberali
tas. Nā dič. miſereor ſu. tur. Vn̄ reges ꝛ dn̄i B
terreni pr̄io ꝛ p̄npalr̄ ſūt miſcdes ꝛ lib̄ales erga
ſuos domeſticos. deīde ad alios ſb̄ditos ꝛ tā/
dē ſi ſūt mites miſcdes ſūt ad vniūſos. ſic ops
de⁹ miſicors fuit in p̄ncipio erga domeſticos
vicꝫ āgelos p̄ncipalr̄ i duob⁹. vno mō i creati
one q2 miſcdit eos creauit. Sič dič mgr̄ lib. ij.
ſen. di. ij. ꝙ celum empirreū mox vt fcm̄ ē āge
lis repletū ē. Et ptꝫ q2 ex mera bōitate ꝛ lib̄ali
tate eos creauit q2 ꝟpoꝝ n̄ idiguit. d̄ h̄ dič mgr̄

lib.ij.diſt.j. Cum ergo querit̄ q uare qũo ⁊ ad
quid creata ſit rõnalis creatura: breuiſſime re
ſponderi põt ꝓpt̄ dei bonitatē ⁊ ſue ſcȝ crea/
ture vtilitatē. vtile nẽpe ē ſibi ſuire deo ⁊ frui
eo. fact⁹ ḡ angel⁹ ſiue hõ ꝓpt̄ deum dr̄ eē. i. fa
ctus nõ q꞉ creator de⁹ ⁊ ſumme bon⁹ alterutri
us. i. homis ⁊ angeli indiguerit officio. q꞉ bo=
norũ nr̄orũ nõ indiget. ſed vt ſuiret ei ⁊ frue/
retur eo. cui ſeruire regnare eſt. Alio mõ miſe
ricors fuit angelis in cõfirmatione q꞉ mal̄ ca=
dentibus bonos cõfirmauit in gr̄a. quia dicit
magr̄ ſen. li. ij. di. v. Data ē gr̄a cooperãs an=
gelis q̄ ꝑſtiterũt ꝑ quã cõuerſi ſunt vt deũ ꝑ=
fecte diligerẽt. Et pauloañ dicit Bonos ãge=
los ſua gr̄a illuminauit. malos xõ excecauit.
ſcȝ ꝑmiſſiue nõ effectiue ptȝ ꝙ bonos in miſe=
ricordia illũinauit vt a bono qđ habebant ad
maius bonũ cõuerterent̄ qđ nõ habebãt. ma=
los aũt ex iuſticia excecauit. Jđo dixit Exo.
xxxiij. Miſerebor cui voluero. Ecce qũo ãge
C lis in celo miſert⁹ ē. De q̄ miſcđia dixit dauid
in pš Dñe in celo miſcđia tua. Scđo omĩpo/
tens deus miſericors fuit erga ſubditos. ſ. iu=
deos. Primo in ſpeciali electiõe quia ſibi ele/
git eos in ꝑplm peculiarẽ olim. iuxta illud Eſa.
xliij. Populũ iſtũ formaui mihi. laudẽ meam
enarrabit Alio modo in multiplici liberatiõe
nam pr̄es iudeorũ adorauerũt idola occiderũt
ꝓphetas ⁊ legẽ abiecerũt. ꝓpter que iniq̄ ma
la fuerũt in captiuitate. lxx. annis in babylo=
nia ⁊ poſtea misericordit̄ placat⁹ ē eis ⁊ redu=
xit eos in terrã ſuã. Et rõ ē. q꞉ penituerũt de
malis ſuis in cõtritione. in ꝯfeſſiõe. ⁊ ſatiſfacti
one. q̄ ſignificant̄ h̄ ꝑ tres dies cũ dic̄. Ecce iã
triduo ſuſtinent me. Sed de peccato qđ cõmi
ſerũt in xp̄m eũ crucifigẽdo ⁊ occidẽdo nõdũ
penituerũt quare miſcđiam ſuã hacten⁹ ñ ſen=
ſerũt quia iã ꝑ mille ⁊ q̄dringẽtos annos ⁊ vl=
tra fuerũt in ira dei ⁊ vſq̧ in finẽ mũdi i ea erũt
ita vt Daniel noiat illã đſolationẽ ſine fine. c.
ix. nec eis miſeribit̄ q꞉ oẽs adhuc manẽt in eo
dem peccato ex ſupbia qua ſe p̄ferũt toti mun
do. Et ideo dicit dñs ꝑ Amos. ca. ij. Sup tri=
bus ſcelerib⁹ iſrael cõuertã ſcȝ eis miſerendo.
D ſup quartũ nõ cõuertã. q꞉ vendiderũt iuſtum
ꝓ argento. Tertio de⁹ omĩpotẽs xp̄s dñs no
ſter miſeret̄ generaliter omĩb⁹ xp̄ianis in mul
tis. Primo in peccatorũ p̄ſeruatiõe. q꞉ i mul/
tis peccatis in q̄ cadere potuiſſet homo eum
miſecordia dei cuſtodiuit. Jđo dixit b. Aug⁹.
lib. ij. cõfeſſionũ. quare tue deputo miſcđie ꝙ
peccata mea tanq̧ glaciem ſoluiſti: gr̄e tue de
puto quecũq̧ nõ feci mala. Et dic̄ Bern̄. vid
ſ. ſ. xlvj. vbi dicit. Quis nõ videat: ⁊c̄. Secũ
do in pctõrũ diſſimulatiõe. Jux̄ illud Sap.
xj. Miſereris oim quia omĩa potes ⁊ diſſimu
las hoim peccata ꝓpter penitentiã. qđ intelli=
git̄ dupliciť. Diſſimlas. i. nõ punis pena eter
na ⁊ cõmutas eã in penã tp̄alem ꝓpter penitẽ
tiam verã ſupueniẽtẽ. quia qñ hõ peccat mor
taliter poſſet eũ ſtatim punire pena eterna ex
ſua iuſticia. Sed tñ diſſimulat hanc penaȝ ex
ſua ĩfinita miſcđia penitẽtiã expectãdo. Alio
modo diſſimulas. i. differs peccata ſcȝ punire
ꝓpter penitẽtiã. i. vt des hoi penitẽdi temp⁹.
Et ſubdit̄ cauſa. diligis em̄ omĩa que ſunt ſcȝ
cõſeruãdo ea in eē ⁊ nihil eorum odis q̄ feciſti
Diligit em̄ de⁹ naturã quã fecit. Jđ dic̄ Ber.
Miſeratio tua dñe ſup me q̄ nõ poterit expli
cari ſmõe q̧ benigna q̧ liberalis q̧ gratuita
fuit. Ego peccabã ⁊ tu diſſimulabas. nõ conti
nebã a ſcelerib⁹ ⁊ tu a xberib⁹ abſtinebas. ꝓ/
longaui ego multo tempe iniq̄tatẽ meam ⁊ tu
dñe pietatẽ tuã. Tertio in eorũ ſuſceptiõe q꞉
penitẽtes miſericordit̄ ſuſcipit cũ dicit. miſe=
reor ſup turbaȝ. ſ. penitentẽ quia triduo ſuſti=
nent me. vbi dicit glo. triduo ſuſtinent dñm q̄
cõtriti cõfeſſi ſatiſfaciẽteſq̧ ꝓ ſuo poſſe dei bo
nitatem expectãt quorũ miſeret̄ ⁊ paſcit eos.
ſeptẽ panib⁹. i. ſeptẽ donis ſpũſſancti ne defi=
ant in via. De donis ſufficiẽter dixi ſupra ſer=
mone. xxv. M. ⁊ ſmõe. iij. R. ⁊c̄. Q̄tũ ad ſe
cundũ ponit̄ mẽſe redundãtis ſatietas cũ dic̄
accipiẽs ſeptẽ panes gr̄as agens fregit ac de=
dit diſcipulis. Pro quo nõ ſicut dñs ſeptẽ pa E
nibus magnã turbã refecit. ſic ⁊ nos q̄tidie ſe=
ptem panib⁹ reficit. Prim⁹ panis ē xbuȝ dei
in quo vita hois exiſtit. Jux̄ illud Deut. viij
Dñs de⁹ afflixit te penuria. dedit tibi manna
in cibũ vt oſtẽderet ꝙ nõ in ſolo pane viuit hõ
ſed in omĩ xbo qđ ꝓcedit de ore dei. Ubi no=
ta xbũ dei egredit̄ de ipſi⁹ ore dupl̄r. vno mõ
ĩmediate qñ de⁹ loquit̄ ꝑ inſtinctũ ad cor ho=
minis inſpirãdo ei q̄d facere debeat. de quo ĩ=
ſtinctu vide ſupra q̄tuor ſigna in ſmone. viij.
P. Et de illo dicit̄ Ozee. ij. de aia ꝯuerſa. du
cam eam in ſolitudinẽ ⁊ ibi loquar ad cor eius
hoc modo ſepe loquit̄ de⁹ pctõrib⁹ ⁊ hoibus
mũdanis ad penitentiã eos inſtigando. iđ de=
beret dicere pctõr cũ pš. Audiã quid loquat̄
in me dñs deus. Alio modo loquit̄ de⁹ ꝑ aliũ
hoiem ſcȝ p̄latum vel p̄dicatorẽ qui dr̄ os dei
Hiere. xv. Si ſepaueris precioſum a vili qua
ſi os meũ eris. Precioſa eſt anima Prouerb.
vj. Mulier viro p̄cioſam rapit animã. Preci
oſe etiã ſunt xtutes. quia ſm Bern̄. Uerẽdi=
uitie nõ ſunt opes. ſed xtutes quas ſecũ cõſci=
entia portat vt in ꝑpetuum diues fiat. vile ve
ro eſt corp⁹. quia aie pondus ē ⁊ pena vt dic̄
Sene. Uilia etiam ſunt bona tempalia etiã q̄
p̄cioſa vident̄. Aurũ em̄ ⁊ argentũ terra ſunt
rubea ⁊ alba que ſolus error hoim facit preci
oſa vt dicit Bern̄. in ſmone de aduẽtu. Pre=
cioſum vero predicator ſua p̄dicatione a vili

ſeparat qm̄ ꝑcioſitatē ꝟtutū oſtēdit ⁊ tempa/
liū vilitatē ⁊ aīam a tempaliū amore ſeiūgit.
⁊ ad amorē ꝟtutū inducit. ⁊ talis quaſi os dei
ē. Et de h̄ ore ꝓcedit panis ꝟbi dei qd̄ ſanat
hoīem. Juxta illud pſ̄. Miſit ꝟbū ſuum ⁊ ſa
nauit eos. Iſte ē pm̄ꝰ panis ſm̄ Berñ. Scd̄s
F panis ſm̄ ipm̄ ē obediētia q2 nihil ꝓdeſt ꝟba
dei audire niſi qs velit eis obedire ⁊ ſm̄ ea vi
tā ſuā dirigere ſcȝ ꝑ obediētiā. q2 vt dic̄ Ber.
in ſmone de paſca. Obediētia dirigit greſſus
nr̄os ⁊ ſcē ꝯuerſatiōis grām ꝓmeret̄. ipſa eſt
q̄ vitā ordinare nouit. ipa q̄ penitentiā docet
⁊ donat. Et idō hūc panē, cōmendare dignatꝰ
ē nob̄ xp̄s Joh. iiij. Meus cibꝰ ē vt faciā vo/
luntatē eiꝰ q̄ miſit me. Tertiꝰ panis ē medita/
tio ſcā que ſm̄ Berñ. dicit̄ panis vite ⁊ intel/
lectus ⁊ h̄ bñ cōcomitat̄ duos ꝑcedētes. Nā
poſtq̄ꝫ ꝟba dei cōmēdata ſunt cordi. ⁊ eis hō
ſtatuit obedire. nccē ē hoi ꝯtinue meditari q̄li
ter vitā ſuā emēdet ⁊ in bn̄placitū dei diſpo/
nat vt de beato viro dicit̄ in Pſ̄. In lege dn̄i
meditabit̄ die ac nocte. Et h̄ ſcā meditatio vti
lis ē hoi. quia dicit Berñ. in lib. de ꝯſideratio
ne. Scā meditatio p̄mū q̄dē mētē de qua orit̄
purificat. deinde regit affectꝰ. dirigit actꝰ. cor
rigit exceſſus. cōponit mores. vitā honeſtat ⁊
ordinat. Quartꝰ ſm̄ Berñ. panis ē orantium
lachryme. de q̄ Pſ̄. Cibab̄ nos pane lachry=
marū. q̄ panis adiūgit̄ ꝑcedēti. Cū em̄ hō me
ditat̄ pctōꝝ ſuoꝝ ſarcinā p̄ſentis incolatꝰ vi
te miſeriā. ⁊ vite eterne gloriā. ſuā imbecillita
tem. ⁊ dei erga ſe bonitatē. in tali meditatione
exardeſcit ignis deuotionis ⁊ reſoluit̄ cor in
lachrīas cōpunctionis. ⁊ tunc recurrit ad p̄ſi
diuȝ orōnis. de h̄ pane Caſſio. ſup Pſ̄. Que
admodū deſiderat. ſup illo ꝟſu. Fuerūt mihi
lachryme mee panes die ac nocte ⁊c̄. Fletꝰ ci=
bus ē animarū. corroboratio ſenſuū. abſolu/
tio peccatoꝝ. refectio mentiū. lauacrū culpa=
rum. Vñ legit̄ de btō Aug. ꝙ poſt cōuerſio/
nem ſuā ⁊ baptiſmū flebat vberrime in hym/
nis ⁊ canticis recogitās p̄ſtinos errores nec ſa
tiabat̄ illis diebꝰ ⁊ noctibꝰ dulcedine mirabi=
li cōſiderare altitudinē conſilij dn̄i ſup ſalutē
generis humani. Quintꝰ panis ſm̄ Berñ. eſt
labor penitētie. de q̄ Pſ̄. Labores manuū tu
arum quia manducabis beatꝰ es. ⁊ hic panis
neceſſarius ē. quia vt dicit Augꝰ. de peniten/
tia. Nō ſufficit mores in meliꝰ mutare ⁊ a ma=
lis actibꝰ recedere niſi de his que facta deo ſa
tiſfacias ꝑ penitentie laborē ⁊ dolorē. Et licet
penitentionalis panis videt̄ eē durus ⁊ inſi/
pidus. amanti tamē anime dulcis ē ⁊ ſuauis.
quia dicit philoſophꝰ in ꝓbleumatibus. Pa
nis durus quādo ad ignē incaluerit mox intꝰ
molleſcit. exterius ꝟo indureſcit ⁊ eſibilior q̄/
dem fit. rubeſcit ⁊ fumeſcit. Sic eſt de pane pe
nitētie qui ad ignē penitētie calefactꝰ molleſcit
intus in anima vt hō cum gaudio agat penitē
tiam ⁊ exteriꝰ durreſcit ad ipſiꝰ tolerantiaȝ. q2
dicit Hiero. Nullus labor durus. nullū tem/
pus longū eſſe debet q̄ gloria et̄nitatis aquirit̄
tur Sextus panis ē iocūda vnanimitas ſocia
lis qua homīes in dilectiōe viuunt. de q̄ Pſ̄.
Ecce q̄ꝫ bonum ⁊ q̄ꝫ iocūdū habitare fratres
in vnum. Et hic bene dicit̄ panis. quia paſcit
⁊ cōfortat viuētes in cōmunitate eccl̄ie. De q̄
j. Corinth. x. Unus panis ⁊ vnū corpꝰ multi
ſumus om̄es qui de vno pane ⁊ de vno calice
participamus. vt dicit glo. licet multi ſumus
tamē ſumꝰ vnus panis vniōe fidei. ſpei. ⁊ cha
ritatis. ⁊ mutua opeꝝ dei exhibitiōe. Et quia
vnum ſumꝰ vnū ſentire debemꝰ. ex quo patet
totā congregationē cenſeri quaſi vnū panem
ex multis granis cōfectū. Et hoc myſteriū pa
cis ⁊ charitatis chriſtꝰ in ſua mēſa cōſecrauit.
vt dicit glo. ibidem. ꝙ videlicet cōmunicauit
ap̄l̄os om̄es de vno pane corporis ⁊ ſanguis
ſui. De hoc pane vnitatis dicit Augꝰ. in lib.
de ciuitate dei. Tale inquit bonū ē bonū vni=
tatis ⁊ charitatis vt rebꝰ creatis nihil gratio
ſius ſolet audiri. nihil delectabiliꝰ cōcupiſci.
nihil vtiliꝰ poſſideri. Et ſubdit. Sp̄us em̄ hu
manus nunq̄ꝫ viuificat mēbra niſi fuerint vni
ta pace. Septimus eſt panis euchariſtie. de q̄
Joh. vj. Panis quem ego dabo caro mea eſt
pro mundi vita. Et ibidem dic̄ chriſtus. Ego
ſum panis viuus qui de celo deſcendi. ſi quis
manducauerit ſcȝ digne ex hoc pane viuet in
eternū. Quātū ad tertiū ponit̄ chriſti augmē=
tantis poteſtas. ibi. ⁊ ſuſtulerunt quod ſupera
uerat de fragmentis ſeptem ſportas. Mora/ G
liter per ſeptem ſportas remanentes ſignificā
tur ſeptem dotes que reſeruantur dande poſt
hanc vitam. quarum tres ſunt anime. et qua/
tuor corporis. quibus ſponſa chriſti dotabit̄
quādo in domū ſponſi deducet̄. vt dic̄ Vinc.
in ſpecl̄o hiſtoriali lib. xxxij. cap. xxxiiij. Pri=
ma dos anime ꝓpter quā dicit̄ beata. eſt co=
gnitionis claritas. de qua dicitur Thob. xiij.
Beatus ero ſi fuerint reliquie ſeminis mei ad
videndam claritatem hieruſalē videlicet ce=
leſtis. Et Joh. xvij. dixit chriſtus. Hec eſt vi=
ta eterna vt cognoſcant te ſolum verum deuȝ
⁊ quē miſiſti Jeſum chriſtū. Cum igit̄ iſta co
gnitio ſit clara dei viſio. Jdō beatus Augꝰ. i
lib. de videndo deum mouet breues queſtio/
nes dicēs. Si queris vtrū deꝰ poſſit videri. re
ſpondeo pōt. Si queris. vñ ſciam. rn̄deo ꝙ le
git̄. Beati mundo corde qm̄ deum videbunt
Si queris. quomodo deus ſi ſit inuiſibil̄ pōt
videri. Rn̄deo eſſe inuiſibilem natura videri
cuȝ vult. ⁊ ſicut vult poteſt. ⁊ ſub quali ſpecie
placuit alicui apparere. Si queris quomō euȝ

vidit Cayn ſcelerat⁹ qñ de ſuo ſcelere repħen
ſus ⁊ iudicatus ē.ſi beati ⁊ mūdo corde deum
videt. Rñdeo nō q̄dē eſſe cōſequēs vt etiā vi
deant deū qui voces aliqñ ab eo audiunt nec
viderūt illi cū audierūt vocē. Clarificaui ⁊ ite
rū clarificabo. nec mirū ſi nō viderūt in tali ſpe
cie.cū mūdi ip̄m ſubiecta creatura viderunt.
Si queri vtrū etiā ſicuti ē poſſit aliqñ videri.
Rñdeo:filijs hoc ꝓmiſſum eē q̄bus dictum ē
Scimus cū apparuerit ſimiles ei erimꝰ. Si q̄ri
vnde eū videbimꝰ. Rñdeo vñ angeli eum vi=
dent q̄bus tūc erimꝰ ſimiles ⁊ equales. Si q̄/
ris q̄uō eſt viſibilis cū inhabitet lucē inacceſſi
bilem. Rñdeo q̄ꝛ ē natura iuiſibilis.pōt tñ vi
deri qñ vult.nunq̄ꝫ videt̄ vt totꝰ cōprehēdat̄
h sed vt videat̄ om̄ia mala ſunt tolerāda. h Au
guſtinꝰ. Sed circa hanc dotē poſſet dubitare
q̄s vtrū in ſola viſione aut cognitiōe diuinita
tis beatitudo cōſiſtat. Rñdet̄ ꝙ in ſola viſiōe
nō cōſiſtit beatitudo. Nā iuxta determinatio
nem Benedicti pape in extrauagāte de viſio=
ne animarū.beatitudo cōſiſtit eſſentialiter in/
fruitione dei. Ideo dicit btūs Augꝰ.li.v.con=
feſſionū ꝙ btūs ē q̄ fruit̄ ſummo bono. Sꝫ cō
tra h̄ inſtaret q̄s dic. Videt̄ ꝙ beatitudo con/
ſiſtit in viſione aut cognitione ꝑ dictū ſaluato
ris vbi ā. Hec ē vita eterna vt cog. ⁊c̄. Simili
ter ꝑ btm̄ Aug.lib.de trini.c.xxxiij. Viſio in=
quit dei clara ⁊ facilis ē finis oim̄ actionū nr̄a=
rum ⁊ ꝑfectio gaudiorū ⁊ fidei merces ⁊ vita
eterna. Et ibidē dicit. Viſio ē ſola ſumniū bo=
num ⁊ p̄miū ⁊ finis. Eſt aūt iſta cā ſm̄ eundez
ibidē.c.xxxvij.quare xp̄us in iudicio apparē⁹
bit om̄ibus tam bonis q̄ꝫ malis in forma hūa=
na.ſed in forma dei ſolū iuſtis nō impijs.ne vi
deant diuinitatꝭ gloriā in q̄ ſola beatitudo cō=
ſiſtit. Ideo dicit ꝓpheta. Tollat̄ impiꝰ ne vide
at gloriā dei Eſa.xxvj. Rñdet Egidiꝰ ſup.j.
ſen.li.j.ad dictū ſaluatoris . ꝙ ſaluator ñ vult
aliud dicere ꝑ iſta v̾ba niſi ꝙ cognitio ⁊ viſio
ē vita eterna in ordine ad voluntatē.q̄ꝛ ſic̄ in/
tellectꝰ cognoſcit diuinitatē.ſic voluntas dili
git ⁊ in vtroq̄ꝫ cōſiſtit beatitudo. vt dic̄ beatꝰ
Augꝰ.in lib.ij.de libero arbitrio.c.xxij.⁊.xx
vij. Sed ad dictū Augꝰ.inductū poſſet ꝑ iam
dicta rñderi.ſed tñ pōt breuiter dici qñ Augꝰ
dicit ꝙ viſio ē tota merces ꝙ nihil aliud vult
dicere niſi habita viſione habet̄ tota merces.
⁊ tota merces includit fruitionē ⁊ delectatio=
nem imortalē ⁊ certitudinē ſue ꝑpetuitatis. vt
dicit Augꝰ.lib.xiij.de trini.c.xvij.⁊.xix. Ad
quod dictū Auguſtꝭ.quare xp̄s nō apparebit
malis in iudicio in forma diuinitatꝭ.dicūt do=
ctores ꝙ licet deꝰ poſſit oſtēdere eis dilectōez
delectationis ⁊ gaudij.nō tñ ꝓpter hoc eſſent
beati totaliter tñ ne videāt gloriā ſuā quia ta=
i li viſione ſunt penitꝰ indigni Scd̄a dos ſigni
ficata ꝑ ſecūdā ſponſā ē cōprehēſionis ſecuri/
tas. Iuxͣ illud pſ̄.lxiiij. Btūs quē elegiſti ⁊ aſ
ſumpſiſti īhabitabit in atrijs tuis.ſ. celeſtibꝰ
ꝑ ſecurā ⁊ eternā cōprehenſionez . Vbi notat
glo.mgr̄i ꝙ dñs elegit btm̄ ꝑ gr̄az a maſſa pec
catorū quē videlicet elegit gr̄a p̄deſtinatiōis.
Vñ ait. Nō vos me elegiſtis ſed ego vos ele/
gi.i.aſſumpſit in ſortē ſuam.i.in eternā req̄em
quia xp̄s recipit quēlibet fidelē ⁊ btm̄ in adop
tionē filiorū. Et ſubdēs mouet queſtionē qua
re btūs dicit̄. Et rñdet. ꝙ ideo . q̄ꝛ habitabit
nō mouendꝰ in atrijs tuis hierlm̄. Hec gloſa.
Et quia btūs nō ē inde mouendꝰ ſecure ⁊ eter
naliter cōprehēdit ip̄am diuinā eſſētiam.⁊ ñ
ſumit̄ h̄ cōprehendere ꝓ penetrare ꝓfundita
tem īmenſitatis diuine.q̄ꝛ hoc cuilibet creatu
re īpoſſibile ē.ſed ꝓ attingere vt btūs attingit
ad cōtemplandū faciē diuinitatis eternaliter
Ideo dicit pſ̄.lxxxiij. Beati q̄ habitāt ī domo
tua dñe in ſecl'a ſe.lau.te. Et rō eſt ſm̄ Petrū
lombardū in glo.quia ibi nō ē timor ſeꝑatio/
nis.ſed potiꝰ ſecuritas eterne cōtemplatiōis.
Et tertia dos correſpōdēs tertie ſponſe ē dile=
ctionis ſuauitas.de qua dicit̄ Luc.xiiij. Bea
tus qui mādūcat panē in regno tuo. Vbi ſm̄
glo.beati ideo dicunt̄ manducare iſtū panē vi
uum q̄ de celo deſcēdit.quia viſa eiꝰ gloria eiꝰ
ſemꝑ dulcedine reficiunt̄. Vñ Augꝰ.lib.xij.d̄ k
ciuitate dei. Ibi tota virtus erit videre quod
amas.⁊ ſumma felicitas amare qd̄ videas.et
ibi beata viſio in ſuo fonte bibit̄ vbi eternita/
tis viſio clariſſime apit̄. Et ibidē lib.xxij.ī fi/
ne dicit. Ibi vacabimꝰ ⁊ videbimꝰ amabimꝰ
⁊ laudabimꝰ ſine fine. Et ille tres dotes ſunt
de p̄mio eſſentiali. Relique v̾o dotes corpis
vicꝫ claritas.īpaſſibilitas . agilitas ⁊ ſubtili=
tas ſunt de p̄mio accidētali q̄bus beatificatur
homo in corpe poſt reſurrectionē generalem.
Vñ dicit ꝓpheta Dauid pſ̄.lxxxiiij. Vt iha=
bitet gloria in terra nr̄a.i.in gloria imortalita
tis habita in corpe nr̄o mortali. Quod v̾bum
tractat etiā Bern̄.aſſignando quatuor dotes
corpis ſm̄ ꝓprietatē quatuor elementorū qui
bus hūanū corpꝰ componit̄.q̄s aſſignat iſto
modo. Terra habet groſſitatē ⁊ deſcēdit tan=
q̄ꝫ graue deorſum. Sic hō deſcēdit ad morta=
litatē cōtra quā ponit dotē imortalitatis. Aq̄
habet humiditatem que ē cā magne paſſibili=
tatis in hoie cōtra quā ponit impaſſibilitatē.
Aer habet in corpe inclinationē ad agilitatez
⁊ leuitatē.licet rōne terre ⁊ aque habeat tardi
tatem.cōtra quā ponit leuitatē ⁊ agilitatē. Ig
nis v̾o in corpe humano habet inclinationem
ad puritatē.⁊ tñ habet rōne aliorū elemento=
rum obſcuritatem.cōtra quā btūs Bern̄. q̄r=
tam dotē videlicet claritatez ponit. Hic iquit
Bern̄.inhabitat gloria in terra nr̄a vt habe/

at terra noſtra immortalitatē ne iam denuo ti
meat. reſurgens.n.corpus noſtrū iam nō mo-
ritur. mors illi vltra non dominabit. habeat
certe aqua omnimodā impaſſibilitatē. ab hu
moꝛib⁹.n.inoꝛdinatl aiūt phiſici ꝓcedere paſ
ſionis cauſas. Sʒ iam deſiderat corpus leui/
tatē etiā ſm eā nimiꝝ quā habʒ ex aere porti/
onē. Tanta futura credēda ē corpis leuitas ⁊
agilitas btōꝛum vt poſſint ſi velint abſqꝫ omi
moda difficultate ſeu moꝛa. ipſamqꝫ cogitati-
onū noſtraꝝ ſeq̄ ad omnia velocitatē. Quid
vltra deeſt ad pfectam corpis btitudinē. ſola
vtiqꝫ pulcritudo. hāc pfectiſſime habituri ſu
mus. iō nō immerito attribuere poſſum⁹ ei p/
tē quā ab igne habemus: Saluatoꝛē.n.expe-
ctamus vt ait aplꝰs. q̄ refoꝛmabit corpus hu
militatl noſtre configuratū corpi claritatl ſue.
exhibēs quod pollicitus ē. Tūc fulgebunt iu
ſti ſicut ſol. Sic.n.replebit maieſtate ois ter-
ra noſtra. cū fuerit corpus immoꝛtale. impaſ/
ſibile. agile ꝯfiguratū dei corpi claritatis ſue.
hec Bern̄. Iſtas etiā quatuoꝛ dotes tāgit ſa-
L lomon Sap̄.iij. cū dicit. Fulgebūt iuſti ⁊ tan
q̄ ſcintille i arundineto diſcurrēt. Cū.n.dicit
fulgebūt. notat claritas. cum dr̄ iuſti. tāgitur
impaſſibilitas. q2 dr̄ Sap̄.j. Juſticia aūt ppe
tua ē ⁊ immoꝛtalis. Cū vo dicit. ſcintille i arū
dineto. tangit ſubtilitatē. ⁊ cū dicit diſcurrēt.
tangit agilitatē. Jō erunt tūc corpa clara. im-
paſſibilia ⁊ agilia. Cuius rōnem ponit Holc.
ſup li. Sap̄. lec. xxxiij. q᷑ aia btā pfectū habet
dñium ſup corpus. ⁊ inq̄tū foꝛma ⁊ inq̄tum
motrix. inq̄tū btā ⁊ deo cōiūcta. inq̄tum btā
glia aie redūdat i corpus cauſabit i corpe im-
paſſibilitatē. Oē.n.corpus qd̄ patit paſſione
ꝓprie dicta pdit dñium foꝛme ſue ſup materi
am. alit.n. paſſio talis non foꝛet via ad corru-
ptōem foꝛme patiētis. vel ſolutio ad ſepatōeʒ
a materia. Et iō q2 aia incoꝛruptibiliter ⁊ pfe
cte ꝯtinebit ſuū corpus nullo mō poterit victo/
ria aie ſup corp⁹ diminui. Secus tn̄ fuit in ſta
tu innocētie qn̄ aia pfectū habuit dñium ſup
corpus. potuit illud dñiuʒ pdere. q2 potuit ſe
a deo auꝰtere p pctm̄ iō habuit impaſſibilitatē
ad tps. Sʒ q2 aia btā a deo nunq̄ poterit p pec
catū auerti. iō nūq̄ pōt dñium ſuū ſiue victo-
ria ſup corp⁹ diminui. ⁊ ideo nunq̄ pōt ꝓprie
loq̄ndo pati. ⁊ iō corp⁹ ſuū ē impaſſibile. Iteʒ
cum aia ſit nō ſolū foꝛma corpis ſed motoꝛ. vt
pʒ. iij. d̄ aia de motu aialiuʒ. iō mouebit corp⁹
ſuū p velocitatē. Et q2 hēbit pfectū dñiuʒ ſu-
per corpus. ideo aia glioſa inq̄tum btā moue-
bit omino ſicut volet corp⁹ mouere. ⁊ iō erūt
corpa ſatis agilia. Itē cū aia poſſit velle rōna
biliter q᷑ corpus ſuū ſit i eodē loco i quo ē ali/
ud corpus ſine amotōe illius corpis. ⁊ aia po
teſt regere corpus ſicut volet. ſeq̄tur q᷑ aia po
teſt corpus ſuū ponere in loco vbi ē aliud coꝛ
pus. ⁊ iſta virtus vocat ſubtilitas. ſic g̊ corp⁹
glioſum erit claꝝ. impaſſibile. agile ⁊ ſubtile.
Sʒ ꝯtra h̄ di. aliq̄s. videt q᷑ corp⁹ nō erit im-
paſſibile. q2 erit corp⁹ mixtū ex q̄tuoꝛ elemētl
⁊ ex q̄tuoꝛ hūoꝛib⁹. ⁊ p ꝯſequēs ꝯtraria erūt
ſibi approximata. ⁊ agent ⁊ patient ad inuicē
g̊ ⁊c̄. Ad qd̄ dr̄ q᷑ rectio corpm i futuro mira-
culoſa erit. ⁊ compando ſtatū glioſū ad natu-
ralē totū erit miraculoſū. Quicq̄d g̊ tūc ſup/
naturalit fiat q᷑ cōtraria approximata ſunt ⁊
nō agūt fieri pōt diuia vtute ⁊ nō alia. Itē di
ceres. corpus nō erit claꝝ. q2 coloꝛ ē extremi/
tas pſpicui i corpe tminato. lux aūt eſt extre-
mitas corpis pſpicui non terminati. Sed ſm
Aug. xix. d̄ ci. dei dr̄ pulcritudo corpis ꝯtinē
tia eſſe ptiū cū q̄uadā coloꝛis ſuauitate. g̊ erit
corp⁹ gloꝛificū ⁊ non lucidū ſiue claꝝ. Ad qd̄
dr̄ q᷑ aie pn̄t oñdere corpa ſua clara ſic volūt.
corp⁹ aūt claꝝ nō pōt apparere coloꝛatū. ⁊ iō
erunt clara coloꝛata q̄tum ad apparentiā.

Dñica. vij. poſt Trinitatis. Sermo. iij.

Quot panes ha

betis. q̄ dixerunt. vij. Marci. viij.
Iſid. li. xij. dicit q᷑ natura leōis ad M
homines ē magna. mirifica ⁊ miſericoꝛs. ⁊ ei⁹
miſcdia pōt ꝓpēdi aſſiduis exemplis. Nā leo
nes an̄ ſe ꝓſtratis parcūt. hoīem nō niſi i ma-
gna fame interimūt ⁊ occidūt. Et vt dic̄ So-
li. i li. de mira. mūdi. leo p̄daʒ quā rapit ſolus
comedere erubeſcit. ⁊ ideo a remotis ſeq̄ntib⁹
alijs beſtijs de ipſa liberalitatis grā aliq̄d re-
linq̄t. Spūaliter p leonē intelligit xps. d̄ quo
dr̄ illud Apocal. v. Uicit leo d̄ tribu iuda ra-
dix dauid. Nā leo grece dr̄ rex latine eo q᷑ eſt
rex oim aialiū. vt dicit Iſid. li. xij. Et xps dr̄
iō leo. q2 eſt rex magnus ſup oēm terrā vt in/
quit ps̄. Et recte ſeq̄tur naturā leonis chꝛiſt⁹.
q2 circa hoiem eſt miſericoꝛs. ſicut de mult ex-
emplis ſancti euangelij ꝓpendi pōt. Nā hūi/
liatis an̄ ſe pepcit. vt pʒ i Maria magdalena
q̄ an̄ pedes ei⁹ iacens grām ⁊ miſcdiam inue-
nit Luc̄. vij. Et adultera benignā ei⁹ vocē au
diuit. nec ego te ꝯdemnabo. vade ⁊ ampli⁹ no
li peccare Joh̄. viij. Jō dicit Amb. De beni-
gnitate nō ſufficio admirari eo q᷑ pōt tantū p
cere homi pctōꝛi. Et ſicut leo niſi i magna fa-
me hoiem non pimit et occidit. ita xps inuit⁹
hoiem pimit ſeu interimit moꝛte geheñe. q̄a
dicit Haymo ſup Apoc̄. Sp deus paratus ē
miſereri homis tā in moꝛte q̄ i vita. ſ nō ſem-
per eque idone⁹ aut dign⁹ eſt ſuſcipe dei grāʒ
pctōꝛ tā in moꝛte q̄ i vita. ideo quantū i ſe eſt
oſtendit ſuā miſcdiam ſup turbā humanā cuʒ
dicit. Miſereoꝛ ſup turbā. Et ſicut leo nō ſo-
lus comedit p̄daʒ quā capit. ſic xps d̄ panib⁹

quos ab oïbus hoïbus habuit ſolus cū diſci-
pulis comedere noluit. ſed nobis ĩ exemplū
turbis famelicis ſe ſequentibus diſtribuit. vt
dicit euangeliū. Ideo q̄ſiuit a diſcipulis xbū
allegatū. quot panes habetis. in q̄ ꝑncipalit̄
duo tāgunt̄. Primo xp̄i ſollicita q̄ſtio. ibi. q̄t
panes habet̄. ſcd̄o diſcipuloꝝ rñſio. ibi. q̄ re-
N ſponderunt. vij. Pro quo notandū ꝙ ſic xp̄s
ſeptē panibus turbā refecit famelicam. ſic ad-
huc quotidie paſcit turbā humanā. vij. pani-
bus. Primus panis ē vniuerſoꝝ. ⁊ hic panis
eſt q̄tidianus ꝓ quo petim⁹ Mat. vj. Panem
nr̄m quotidianū da nob̄ hodie. Iſto pane re-
ficit xp̄s tam bonos q̄ȝ malos. iuxta illud ps̄.
Qui dat eſcā oĩ carni. Et hic ꝑ panē pōt intel
ligi oĩs cibus. qꝛ dicit Nic. de ly. ſup illō Eccī
xxix. Initiū vite hoĩs panis ⁊ aq̄. Frequē-
ter inq̄t ĩ ſcriptura noĩe panis intelligit̄ oĩs ci
bus. Vñ. iiij. Reg. vj. Appone eis panē. ſeq̄-
tur. ⁊ appoſita eſt eis cibarioꝝ ꝑpatio. Et no
ta ꝙ iſte panis dȝ ſumi cū orōne. anteq̄ȝ cib⁹
ſumat̄ orō deuota ꝑmittat̄ exēplo xp̄i đ quo
hic dr̄ ꝙ ꝑus grās agens bn̄dixit panē. dein-
de iuſſit apponi turbe Mar. viij. ⁊ Ioh. vj.
ſicut legit̄ ĩ vitaſpa. li. ij. c. cxcvij. ꝙ abbas Ze
non egreſſus nocte cellā ſuā vt ambłaret here
mū. ⁊ ſic tribus dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹ orauit. et
cecidit fatigat⁹ vſq̄ȝ ad mortem. ⁊ aſtitit puer
añ eū. ⁊ habuit panē ĩ manu ſua ⁊ dixit ei. Ex
urge et comede. Et ille exurgens ꝑus orauit.
Cui infans. Bñ feciſti qꝛ oraſti. mō ſurge ⁊ co
mede. ⁊ ille nō q̄euit niſi ſecūdo ⁊ tertio oraſſȝ
⁊ puer eum laudauit qꝛ oraſſet. tūc comedit ⁊
diſparuit infans. Ex hoc apparet ꝙ laudabi
le ſit apud deum ꝑmittere añ cibum orōnem.
O Scd̄o panis ille debet ſumi cū laboratōe. iux̄
illud Geñ. iij. In ſudore vultus tui veſcer̄ pa
ne tuo. Et dicit notant̄. in ſudore vul. qđ ē cō
tra ocioſos qui volūt bñ comedere ⁊ bibere ⁊
nō laborare. Nō ſic fecit fortis illa mulier đ q̄
Prouer. xxxj. dr̄. ꝙ panē ocioſa nō comedit.
Vñ legit̄ ĩ vitaſpa. li. ij. c. cxcix. đ q̄buſdā fra
tribus q̄ etiam ſine labore manducabāt panē
ſuū. quos reꝑhēdit abbas Lucius. nā cū illi
ad eū veniſſent dixit eis ſenex. Quid ſoletis
manibus vr̄is opari. Illi dixerunt. nihil opa
mur. ſed ſm aplm ſine intermiſſione oramus
Quib⁹ ſenex. Nō māducat̄. Et illi ꝓfeſſi ſunt
ſe māducare. Et ſenex. Añ comedit̄ q̄s ꝓ vo
bis orat? Et illi tacuerunt. Et iteȝ inq̄t. Non
dormitis. ⁊ cum ſe dormire dixiſſent ait. Añ
dormitis q̄s orat ꝓ vobis. ⁊ nō inuenerūt q̄d
rñderent. Et dixit eis. Indulgete mihi ꝙ nō
facitis ſicut dixiſtis. ego aūt dico vob̄ q̄ñ ma
nibus meis opor ſine int̄miſſione oro. Sedeo
eñ mane vſq̄ȝ ad horā ꝯſtitutam ⁊ funiculos
opor ⁊ laboro. ⁊ iteȝ oro di. Miſerē mei de⁹

⁊c̄. Cōpletoq̄ȝ ope. ⁊ cū emero ex eo nūmos
x. duos do paupibus. ⁊ reliquū comedo. q̄ñ
aūt comedo aut dormio tūc illi ſine ceſſatōe ꝓ
pctis meis implēt orōȝ. Ecce quō ille añ cibū
laborabat. ⁊ đ labore ſuo etiā paupibus ero-
gabat ⁊ miſtrabat. ita ⁊ apłi xp̄i ꝓ cibo labo-
rauerunt. ſicut teſtat̄ apłs. ij. Theſſa. iij. Ipſi
aūt ſcitis quēadmodū oporteat nos imitari.
q̄m non quieti. i. vagabūdi. ⁊ ocioſi fuim⁹ in-
ter vos. neq̄ȝ grat̄ panē māducauim⁹ ab aliq̄.
ſ in labore. ſ. corꝑali. ⁊ fatigatiōe nocte ac die
opantes. ſ. ad acquirēdum cibū nr̄m ne quē
vr̄m grauaremus. Ideo dr̄. j. q. ij. Sacerdos
Laborabant apłi ne quē grauarent. ſ. in expē
ſis. Quod ē modo contra illos qui currūt hic P
inde ad ciuitates non laborātes. ſed dicunt ſe
voluntarios paupes. ⁊ fortaſſis ſub ſpē pau-
pertatis querūt opes. Tales ſunt ad labores
ꝑ ſubtractionē ſubuētoīs ꝯpellēdi. ⁊ đ cōita-
tibus eijciēdi. qꝛ dicit Ariſt̄. li. xviij. aĩaliū ꝙ
apes ſꝑ ſunt ꝓ victu ſuo ĩ labore. ⁊ eijciunt il-
las apes q̄ ſunt ocioſe ⁊ nolūt ꝓ cibo laborare
Et dicit Pli. ĩ hyſto. nat. li. xj. ꝙ ocioſas non
ſolū expellūt. ſ etiā occidunt. Et ſi hec bruta
faciūt vt a ſe ocioſas eijciūt. quāto magis ꝑſi
dētes ciuitatibus dñi vel ciues debēt hr̄e re-
ſpectū ad quoſdā ocioſos hoïes vt eos de vi-
ta ſua req̄rant. đ q̄ viuāt cū ꝓ cibo nō laborāt
nā ꝑſumit̄ ꝙ đ furtis vel de ludis illicitis aut
alijs iniuſtis ſe nutriāt. Quia dicit ſap. Mul
tā maliciā docuit ocioſitas Eccī. xxxiij. Et ſi
inuenerint eos q̄ ſunt tales. bonū ē vt eos de
congregatōe bonoꝝ expellant. ⁊ ſi ſunt digni
morte. đ medio tollant̄ et occidant̄. cum ſcri-
ptum ſit Exo. xxij. Maleficos ne patiaris vi
uere ſuꝑ terrā. Itē dicit. veſcer̄ pane ⁊ nō pa Q
nibus. quod ē contra guloſos q̄ querunt mul
ta cibaria. ⁊ in neceſſarijs nō ꝯtētant̄. cū tñ di
cit Boe. ĩ de ꝯſo. phie. li. ij. pſa. v. Paucis. n.
minimiſq̄ȝ natura contēta ē. cui ſatietatē ſi vrge-
re velis. aut iniocundū qđ infuder̄ fiet aut no
xiū. Etiā ē ꝯtra illos q̄ a mane vſq̄ȝ ĩ veſperū
plus diebus dñicis ⁊ feſtiuis q̄ȝ ceter̄ ſūt ĩ ta-
bernis. ludis. ⁊ malicijs blaſphemijſq̄ȝ inſiſtē
tes. ⁊ diuerſis potibus ſe ingurgitātes. horū
deus vēter eſt. ad Phil. iij. Sed vtinā iſte ab
uſiōes peſſime maledicteq̄ȝ a ciuitatibus pe-
nitus delerent̄. Et qꝛ timēdū ⁊ vere ſic ē ꝙ in
veritate deus ꝓpter maliciā taliū in totū ira-
ſcit̄ ꝯmunitatis ppłm. vt Ioſue. vij. vbi legi
tur ꝙ achor tulit đ anathemate hiericho vicȝ
palliū coccineū ⁊ ducētos ſiclos argenti ⁊ re-
gulam aureā. iō irat⁹ dñs cōtra filios iſrł. ⁊ cū
mitteret Ioſue viroꝝ tria milia pugnatoꝝ cō
tra Hay. ſtatim terga vertētes ꝑcuſſi ſūt a vi-
ris vrb̄ hay. ⁊ corruerūt ex eis xxxvj. hoïes.
⁊ reliq̄s ꝑſecuti ſūt. Ioſue aūt vidēs ſcidit ve

ſtimēta ſua ⁊ omſ miſerūt puluerē ſup caput
Et dñs ad Joſue. Peccauit inqt iſrl' ⁊ p̄uari=
catus eſt pactū meū. tulerūtq; de anathemate
⁊ furati ſunt. Miſit autem Joſue ſortes per
tribus. ⁊ cecidit ſors ſup Achor. q̄ dixit. Ego
peccaui. Et lapidauit eū oīs ppl's Et infra. c.
xxij. dicit Joſue cuidā pti filioꝝ iſrl'. Hodie re
liquiſtis dñm ⁊ cras ī vniuerſuz iſrl' ei⁹ ira de
ſcēdet. ⁊ poſt pauca. Nōne inqt Achor filius
zare p̄terijt mādatū dñi. ⁊ ſup oēm iſrl' ira ei⁹
incubuit. Deus. n. inſ'dū punit multos hoīes
ppt' trāſgreſſiōz vnius vel duoꝝ qui mādata
eius tam manifeſte trāſgrediunt'. Jō dicit. b.
Aug. xxxiij. q. iiij. Si ea ď q̄bus vehementer
offendit' inſeq̄ vel vlciſci differim⁹ ad iraſcen/
R dū vtiq; diuitatis patiam p̄uocamus. Jtē di
cit ſignāter ď pane tuo. nō alieno. qď eſt cōtra
luſores. fures. raptores. et p̄cipue vſurarios
maledictos qui ſe affirmāt manifeſte nō poſſe
nutriri niſi p vſurā. q̄ ↄcedūt. v. marcas vt di
midiā recipiāt annuati. ſed etiā multa alia col
libia ⁊ munera accipiūt ex mutuo pacto debi
ta vel exacta. q̄ ſm Ray. faciūt vſurā. q̄a ſm
ipm vſura ē lucꝝ ex mutuo pacto debituz vel
exactū. Jō dicit. s. Tho. ſcďa ſcďe. q. lxxviij.
Sicut ſi aliq̄s p pecuniā mutuatā vel p q̄cun
q; alia re q̄ vſu ↄſumit' accipit pecuniā ex pa=
cto exp̄ſſo vel tacito peccat ↄtra iuſticiaz. ita
etiā q̄cunq; ex pacto exp̄ſſo vel tacito accipit
quoddā aliud qď cūq; ei⁹ p̄ciū pecunia eſtiari
pōt ſile pctm̄ incurrit. ſ. vſure. et ſubdit. Sed
tn̄ ſi accipit aliq̄d nō q̄ſi exigēs. nec q̄ſi ex aliq̄
obligatōe tacita vel exp̄ſſa. ſed ſicut gratuitū
donū nō peccat. Ad hoc etiaz dicit Ray. Nō
puto vſurā ſi gratis oblatuz accipiat'. xiiij. q.
iiij. c. vſura. ⁊ di. xviij. c. de eulogijs. Et ſbdit
Tho. vbi. s̄. Quia vt an̄q; pecuniā mutuaſſz
licite poterat aliqď donum gratis recipe. nec
peioris ↄditōis efficit' p hoc q; pecuniaz mu=
tuauit. Sz di. q̄s. Ego accipio ď pecunia mea
cenſū licitū ⁊ nō vſurā. q: licitū ē p. x. marcis
vnā emere annuatim. Ad hoc dicūt iuriſte. ⁊
ī hoc cōiter ↄcordāt catholici ↄtractatores q;
ad cēſuz reemptōis q̄tuor req̄runt'. Primo vt
vendatur ſup certa re. ſ. ſup domo. agro. vel
hmōi bona q̄ ibi obligant' ⁊ non p̄ſona que ē
libera. Scďo req̄rit' q; cēſus hrī poſſit ī bonis
q: ſi quis vellet vēdere ī bonis certis. x. mar/
cas ⁊ vix hrī q̄nq; poſſint. ↄtractus ē illicit⁹.
Tertio q; ibi ſit iuſtum p̄cium quod ſit ſm cō
munē eſtimationē ⁊ terre ↄſuetudinē. vel cō/
muniter ī illis terris. x. vel. xj. marcas p vna.
⁊ ſi p minore p̄cio emerētur non ē licitus con=
tractus. Quarto req̄ritur iuris ſolēnitas ī vē
ditione ⁊ emptione tali ſeruanda. ⁊ ↄſuetudo
loci laudabilis vt fiat publice cuz decreto ſeu
autoritate dñi bonoꝝ. ⁊ hoc p publicam ↄfir=
matōem lr̄e vel ſigillo dñi roboratā. al's ē con
tractus illicitus. ⁊ hoc ē contra illos q̄ nūc ī ci
uitatibus ⁊ villis palliant vſurā mutuātēs. x
marcas p vna. ⁊ deſup ſumūt lr̄am a quodaz
ſeductore ſcp̄tā ſuo vel alio ſigillo ſignatā ſub
nomie cēſus reemptōis. q̄ tn̄ eſt vſura. ⁊ tenē=
tur ad reſtitutōem q̄cquid vltra ſortē acquiſi
uerint. Scďs eſt panis egenoꝝ q̄ eſt panis ele S
moſyne paupibus miſcďiter erogādus. iuxta
illud Tob. iiij. Panē tuū cum egenis ⁊ eſuri=
entibus comede. ⁊ noli ex eo manducare cum
pctōribus. Et dicit notāter panē tuum. q: ele
moſyna eſt facienda de tuo pane ⁊ nō alieno.
vt faciunt raptores q̄ rapiunt violēter res ali
orum. ⁊ volunt deinde facere elemoſynā. Cō
tra quos dicit Jſiď. de ſummo bo. li. iij. Non
inq̄t p̄batur largitas ſi alteri q̄s tribuat. alte/
ri extorqueat. De rapis. n. alienis facere ele/
moſynā nō eſt officiū miſeratōis. ſ3 emolimen
tum ſceleris. Cui ↄcordat Greg. ī regiſ. ⁊ alle=
gat'. j. q. j. Nō eſt putāda elemoſyna ſi paupi/
bus diſpenſet' qď q̄s ex illicit[is]. i. illicite acq̄ſit[is]
rebus acq̄rit. iō dr' notant' cū egenis. ⁊ nō cuz
diuitibus. qď eſt ↄtra diuites q̄ inuitāt alios
diuites vt ab eis reinuitent'. qď tamē p̄hibuit
dñs Luc. xiiij. Cum facis prandiū aut cenaz.
noli vocare amicos tuos. neq; cognatos. ne/
q; vicinos diuites. ne forte ⁊ te reinuitēt ipſi.
fiatq; tibi retributō. ſ3 cum facis cōuiuiū voca
paupes ⁊ debiles. claudos ⁊ cecos. ⁊ beat⁹ eri[s]
q: non hn̄t retribuere tibi. retribuet' q; tibi in
retributōne iuſtoꝝ. Et iō dicit Hiero. ad De=
metriadē virginē. Da paupibus nō diuitib⁹
nō p̄pinq̄s. nō ad luxuriaz ⁊ ſupfluitatē. ſ3 ad
ncc̄itatē. nec ī eis aliq̄d ↄſideres niſi paupta=
tē. laudent te eſurientiū viſcera. nō ructuātiū
opulēta ↄuiuia. De illis aūt q̄ dant diuitibus
⁊ abſtrahūt paupibus dicit Jſi. vbi. s̄. Ma
gnū ſcelus ē res paupeꝝ p̄ſtare diuitib⁹. ⁊ de
ſumptibus inopū acq̄rere fauores potētū. arē
tis terre aquā tollere. ⁊ flumina q̄ nō indigent
irrigare. Jtē dicit. noli mādncare cū peccato=
ribus. q: peccatoribus non ē dandū ne ī pec/
catis foueant'. iuxta illud Eccī. xij. Da bono.
⁊ ne recipias pctōrem. Dicit tamē. b. Grego.
in paſto. li. iij. Qui indigenti pctōri nō q: pec
cator ſed q: homo eſt tribuit. nō peccatorez ſ3
iuſtum nutrit. quia nō culpā ſed naturaz dili=
git. Tertius eſt panis ſeruoꝝ. ⁊ eſt panis pe/ T
nitētie. nā penitētes ſunt dño in labore penitē
tie ſeruiētes. quibus in pn̄ti datur panis non
vt domis ſed vt ſeruis. aſper et inſipid⁹ mi=
xtus cinere humiliationis ⁊ aqua deuotōnis
Quē panē manducauit Dauid qui ait in pš.
Cinerē tanq; panem manducabā. ⁊ poculuz
meū cū fletu miſcebam. Et dicit Dauid notā
ter cinerē tanq; panem manducabā. quia ipſe

peccauit. ⁊ deo reconciliari nō potuit niſi pa/
nem pnie manducaret. Hunc panem mandu=
cauit latro poſt multa ſcelera. Petrus pꝰ tri/
nam negationē. Manaſſes poſt ꝓphetarum
occiſionē. Filius ꝓdigus poſt ſubſtantie cuꝫ
meretricibus conſumptōem. iuxta illud Chri
ſo. in ſermone. Per te o pnia latronem ſubito
xp̄s rapuit ad regnū. Per te Dauid poſt fla=
gitia factus felix iteꝝ recepit ſpm̄ſc̄tū. Per
te Manaſſes receptabilis fuit. Per te petrꝰ
apl̄s q̄ ter negauit dn̄m recepit indulgētiam.
Per te filius ꝓdigus paternū amplexū adipi
ſci meruit. Per te Niniue ciuitas barbarorū
ſubito deum ſapuit. virtutē ſenſit. dulcedineꝫ
guſtauit. Ideo dicit Iſido. de ſum. bo. lib. v.
Pnia eſt medicamentū vulneris. ſpes ſalutꝭ.
ꝑ quā peccatores ſaluantur. ꝑ quam deus ad
miſericordiā ꝓuocatur. que nō tempore pēſa=
V tur. ſ; ꝓfunditate luctus ⁊ lachrymaꝝ. Quar
tus panis eſt infirmoꝝ. ſ. i tribulatōe laboran
tiū. ⁊ dr̄ panis conſolationis. Nā ſicut panis
materialis reficit eſurientē. ſic panis conſola=
tionis i tribulatione exn̄tē. Ideo legit̄ q̄ dn̄s
in tribulatione exn̄tem nobis in exemplū con
ſolatus ē iacob Gen̄. xxviij. vbi legit̄ q̄ fugi=
ente Iacob a facie Eſau fratris ſui multū tur
batus timens furorē eius. Qui cū veniſſet in
quēdā locū vt in eo quieſceret. conſolatus eſt
eū dn̄s. ⁊ vidit ſcalā cuius ſummitas celū tā/
gebat. ⁊ angelos vidit aſcēdentes ⁊ deſcēden
tes. ſic etiā vnuſquiſq; nr̄m debet hoīes i tri=
bulatōe poſitos ꝯſolari. q: abſq; ꝯſolatōe hō
interdū deficeret. ſicut Dauid q̄ ait i pſ̄. Per
cuſſus ſum ſicut fenum ⁊ aruit cor meuꝫ. quia
oblitus ſum comedere paneꝫ meū. q: ſicut fe=
num ardore ſolis exiccat̄ niſi bn̄ficio ſupueni
entis pluuie ſuſtentet̄. ſic aīa iuſti in aduerſi=
tate poſita exiccat̄ ꝑ tēptatiōis ardorē niſi ſu=
X ſtentet̄ ⁊ pane ꝯſolatōis nutriat̄. Quintus ē
panis filioꝝ. ⁊ ē panis doctrine vel ſapie. q̄ ſo
lū dei filijs eſt cōicandus q̄ doctrinā gratāter
ſuſcipiūt. q: ſapiam ⁊ doctrinā ſtulti deſpici/
unt Prouer. j. Et dicit notant̄ ſtulti pluralit̄
q: plures ſūt ſapiētibꝰ ſtulti eo q̄ ſtultoꝝ īfini
tus ē numerus Eccſ. j. Et. ij. eth. dicit Ariſtꝭ.
Praui homies ſunt vt i pluribus. boni vt in
paucioribus. Cui conſonat Ouidiꝰ i. iij. đ ar.
amādi. Pluraq; ſunt ſꝑ deteriora bonis. ⁊ hi
mali ſunt nec filij dei imitatiōe ſ; ſoli boni. Iō
nō eſt bonū ſumere panē filioꝝ ⁊ dare canibꝰ
ad mād ucandū Mat. xv. Doctrina ergo dr̄
panis. q: ꝑ illam vita ſpūalis ſuſtentat̄. Iō đ
quolibet bono dr̄ Eccī. xv. Cibauit illum pa=
Y ne vite ⁊ intellectus. Sextus panis ē amicoꝝ
⁊ hic eſt panis ſacri ad quem nullus accedere
debet niſi ſit amicus dei. quia ſolum amici ad
hunc panē inuitantur comedendū Canti. v.
Comedite amici mei. ⁊ inebriami chariſſimi.
Sed nota q̄ iſte panis ſancte euchariſtie con
grue ponit̄ poſt panē filioꝝ ſc̄te doctrine. q̄a
doctrina ſancta optime diſponit ad panē ſan
cte euchariſtie. ſicut figuratū eſt Ruth. ij. vbi
legit̄ q̄ Ruth paupcula ꝯſilio noemi ſocrus
ſue iuit ad agꝝ colligere ſpicas poſt tergū me
tentiū. quā vidēs Booꝫ ꝯfortās eā dixit. Ne
vadas ad colligendū aliū fructū. nec recedas
ab hoc loco. ſed iūgere puell̄ meis. ⁊ vbi meſ/
ſuerunt ſeq̄re. Spūaliter Booꝫ interp̄tat̄ for
titudo certantiū. Per ruth q̄ interp̄tat̄ defe/
ctio ſubaudi aīam peccatricē q̄ quotidie pati/
tur defectū gr̄e. Socrus ꝟo que ē conſcie in=
feſtatio infeſtat ipſam vt vadat ad agruꝫ xp̄i
id ē ſacre ſcp̄ture. ⁊ colligat ſpicas. i. documē
ta. Tandē Booꝫ. i. xp̄s dn̄s agri p̄ferens ani
me inſpiratōes vt illa audiens ſuſcipiat. ⁊ ſu=
ſcepta ope compleat cum venerit hora cibuꝫ
ſumēdi. i. corpus xp̄i poſſit ſumere cuꝫ alijs q̄
ſeruiunt deo. ſicut Booꝫ p̄cepit vt comederet
⁊ biberet cuꝫ ſeruis ſuis. i. meſſoribus. Septi Z
mus panis ⁊ vltimus ē beatoꝝ. ⁊ ē panis ſua
uitatis eterne. de quo dr̄ Luce. xiiij. Beatus
q̄ manducat panē in regno celoꝝ. Hunc panē
xp̄s nobis diſpoſuit ꝑ ſuam incarnationē. p̄/
dicatōem. ⁊ miraculorum operationē. paſſio=
nem. reſurrectionē et aſcenſionem. ſicut dixit
Luc. xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſu/
it mihi pater meus regnū vt edatis ⁊ bibatis
ſuꝑ menſam meaꝫ in regno meo. Ad quod re
gnū nos ꝑducat ⁊c̄.

Dn̄ica. vij. poſt Trini. Sermo. iiij.

Suſtulerunt qđ

ſupauerat de fragmentis. vij. ſpor
tas Marci vbi. ſ. Scđm natura/ A
les ⁊ Grego. vij. ſunt ſtelle in firmamēto ſimꝉ
ꝯiūcte q̄ ab aſtronimis plyades. ⁊ a vulgari=
bus ſeptiſtelliū ſiue vergilie vocitant̄. q̄ tēpo
re hyemali oriunt̄. ⁊ quāto aura ē ſerenior tā
to meliꝰ ab alijs diſcernunt̄. vna ꝟo int̄ ſeptē
latere videt̄ int̄ illas. Moralit̄ ꝑ firmamētū
eccl̄ia ſc̄ta figurat̄ ꝓpter duo. Primo ſic fir=
mamentū inter duos polos rotat̄. quoꝝ vnꝰ ē
ſeptētrionalis q̄ nobis nunq̄ occidit. ⁊ dr̄ po
lus articus. Alter aūt auſtral̄ q̄ antarticꝰ dr̄. ⁊
nūq̄ a nobis videt̄. ſic ſancta eccl̄ia ꝟſatur in
ter duo teſtamēta. ſ. vetus ⁊ nouū. quoꝝ vnū
ſcꝫ vetus bona. ſ. viſibilia ⁊ p̄ntia ꝓmittebat.
Leuitꝭ. xvj. ⁊ Deut̄. xj. Si mādata mea cuſto
dieritis dabo vobis pluuias tp̄ibus ſuis. ter
ra gignet ſemen ſuū. pomis arbores implebū
tur. panē comedetꝭ i ſaturitate. auferaꝫ inimi=
cos de finibꝰ vr̄is. Et Eſa. j. Si audieritis me
bona ter. come. Aliud ꝟo teſtm̄. ſ. nouū. inui=
ſibilia ⁊ futura ꝓmittit. Vn̄ Mat. iiij. Pniaꝫ

agite appropinq̄bit.n.regnū celoꝝ. Et math.
xix. Si vis ad vitā.ſ.eťnā ingre.ſer.mā. Se/
cūdo ſic̄ firmamentū i.xij.ſigna diſtiguiť que
ſūt aries.thaurꝰ ⁊c̄.ſic fides eccľie i.xij. articu
los. In iſto quidē̄ firmamēto ſācte eccľie ſunt
vij.ſacrā q̄ ſūt baptiſmus.ꝯfirmatio. euchari
ſtia.pnia.mr̄imoniū.ordo ⁊ vnctio ſacra.que
patēt i his metrꝪ. Abluo firmo cibo piat vxor
et ordinat vngit. Ordo volūtatꝪ thorꝰ ē dant
q̄n q̓ neceſſe. Ordo ñ iterat nec ꝯfirmatio nec
fons. Sed hec. vij.ſacrā ſignificanť p. vij.ſtel
las que plyades vocanť. q̓ ſicut p̄dicte ſtelle
tp̄e hyemali oriunť.ſic oīa ſacrā tp̄e paſſiōis
xp̄i.qd̓ tunc tp̄s p hyemē ſignificať orta ſunt
q̓ efficaciā hn̄t a paſſione xp̄i. Et ſic̄ vna ſtel/
la inť illas latere videť. ſic ſacr̄m euchariſtie
latet ⁊ occultať ſub accidētibus. q̓ ſacr̄m eu/
chariſtie nō poſſumꝰ videre in corp̄e gl̄ificato
vt dicit mgr̄ i.iiij.li.ſen.di.ij. Exemplū ď mo=
yſe in cuius faciē filij iſrl̄ nō poterāt ꝓpter cla
ritatē vultus eius videre Exo. xxxiiij. Et.ij.
Cor.iij. Ideo nobis velatū ſub accidētibus
miſtrať. Et licet ꝓpter iſtaꝫ cām nec boni nec
mali pn̄t intēdere in faciē.i. in corpus chriſti.
Singulariter tn̄ hoc a malis remoueť ꝓpť in=
dignitatē.cuius figura habeť in bethſamitis
qui poſtq̄ꝫ reuelauerunt arcā. ⁊ viderunt nu/
dā mortui ſunt de numero virorū.lxx.ď plebe
vo quinq̄ginta milia.vt pꝫ.j. Reg.vj. Et hec
q̄uidē ſacramēta que ſignanť vt iā dictū eſt p
vij.ſtellas in pn̄ti euangelio figuranť p ſeptē
ſportas.q̓ ſicut ſporte erāt plene fragmento/
rum.ita ſacrā eccľie ſunt plena gratiaꝝ. Et ſi/
cut ſporte exterius apparent.fragmēta autē
interius latent. ſic ſacramēta in rebus viſibili
bus danť. ⁊ interius habēt inuiſibilē gr̄aꝫ.q̓
dicit Aug.in li.ď doctrina xp̄iana.c.xj. Sac=
mentū ē inuiſibilis gr̄e viſibilis forme.ido dr̄
Suſtulerūt quod ſupauerat de fragmentis.
In quibus vbis duo tāgunť. Primo fragmē
toꝝ ſupfluitas a xp̄o multiplicata. Scd̓o ſac=
B mentoꝝ.vij.pluralitas in ſportꝪ figurata. Cir
ca quod notandū p̄ma ſporta ſignificat p̄muꝫ
ſacramentū.ſ.baptiſmū.quod ſm̄ mgr̄m lib.
iiij.di.ij.inter noue gr̄e ſacramēta primū ē.de
quo quatuor ſunt videnda.quid ſit baptiſmꝰ
que ſit forma.quādo inſtitutus. et que cauſa
inſtitutōnis. Primo ergo baptiſmus vt dicit
magiſter vbi.ſ.diſt.iij.diciť tinctio.i.ablutio
corpis exterior facta ſub forma vborꝫ p̄ſcri
pta.ſ.a xp̄o. Si.n.fiat ablutio ſine vbo.ſ.vo/
cali non eſt ibi ſacr̄m.ſed accedēte vbo ad ele=
mētum fit ſacramentū. Alia aūt ſicut ſal ⁊ ex/
orciſmus ſunt ad ſolennitatē ⁊ decorē ſacra/
menti. Et dicit glo.q̓ illa omittens ſine neceſ
ſitate peccat mortaliter.q̓ augent deuotōem
vel in ipſo ſuſcipiēte vel porrigente vel circū=
ſtantibus. Scd̓o de forma nota que ē h̄. Ego
te baptizo in noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſācti amē
Ideo dicit Alexander.iij.ď baptiſmo ⁊ eiꝰ ef=
fectu. Si q̄s puer ter in aquā merſerit in noīe
patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. ⁊ nō dixerit. Ego te
baptizo in nomie patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti.nō
eſt puer baptizatus. Dicūt tn̄ cōiter docto.q̓
ego ⁊ amē nō ſunt de neceſſitate ſacr̄i. Qui ta
mē ex certa ſcia omitteret peccaret. Sꝫ addit
ibidē decretalis de q̄bus dubiū ſit dicēs. De
quibus dubitať an ſint baptizati. baptizētur
his verbis. Si baptizatus es nō te rebaptizo
ſ̄ ſi non es baptizatus ego te baptizo in nomi
ne patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Et ſm̄ glo. ſi pri=
us baptizatus eſt nihil ſcd̓o additur. ſ̄ ad vo
cem referť talis iteratio. ⁊ eſt ſignū ſolummo
do q̓ ſit baptizatꝰ. vt.lxviij.di.§.q̓ ergo. Ter C
tio quādo baptiſmus ē inſtitutus. dicit magi
ſter li.iiij.di.iij.q̓ inſtitutio ē facta q̄n xp̄s ba
ptizatus fuit a Iohāne i iordane. q̓ tūc cōta=
ctu mūde carnis ſue vim regeneratiuā contu
lit aq̄s. vt q̄ poſtea immergerenť inuocato no
mie trinitatis a pctis purgarenť. Sꝫ q̄dā di/
cunt baptiſmū inſtitutuꝫ q̄n Nicodemo dixit
xp̄s. Niſi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpūſctō
⁊c̄. Ioh.iij. Alij dicūt inſtitutiōem factā cum
apl̄is dixit. Ite docete oms gētes baptizātes
eos i noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpūſſācti Mar.vl. Sꝫ
dic q̓ p verba que dixit ad Nicodemū ſolus
baptiſmus ē notificatus.ſed cū dixit apoſtoľ.
Ite docete.tūc vſus baptiſmi eſt inchoatꝰ vt
dicit glo. Quarto cā inſtitutōis baptiſmi ē in
nouatio mentꝪ. vt hō q̄ p pctm̄ vetus fuerat.
p gr̄am baptiſmi renoueť. qd̓ fit depoſitōe vi
tioꝝ ⁊ collatiōe vtutū. Sic.n.fit q̄ſquis nouꝰ
hō vt abſolutꝰ a pctis orneť vtutibꝰ. Abſolu=
tio pctōrum pellit feditatē. Glo.corpis ⁊ aīe.
Appoſitio vtutū affert decorē. Et hec eſt res
ſacr̄i.ſ.interior mūdicia.hec mgr̄ di.iij.c.vlť.
Nā in puulis mūdat originale pctm̄ intantuꝫ
vt ſi ante annos diſcretionis diſceſſerint veni
unt immediate ad xp̄m. In adultis vo fit re/
miſſio oim pctōrum.ſ.originaliū.actualiū.ve
nialiū ⁊ mortaliū.etiam totius pene debite p
pctis.ſi habeat ꝓpoſitū nō peccandi. ⁊ maluꝫ
diſpliceat ei. Circa hoc ſacramētū p̄mo queri D
tur. an pōt cōferri a malis miniſtris? Rn̄det
Petrꝰ de taren.iij.p̄ncipali.arti.j.q̓ bonitas
miſtri eſt de congruentia ſacr̄i. nō ď ſubſtātia
Nā ea que de ſubſtantia ſunt oportet eſſe cer
ta.bonitas vo miſtri ē incerta.ideo ſi deſit nō
minus eſt ſacramentū. Et infra arti.ij. Mini
ſter inq̄t nō ē agens p̄ncipale ſed inſtrumēta=
le. ⁊ iō nō oportet q̓ hēat apud ſe formā quā
imp̄mit ſicut agēs p̄ncipale.nā p malū miſtrū
pōt dn̄s dare bonū donū. vn̄ eque vtilis ⁊ bo
na ē ſuſcipiēti talia data p malū ſeruuꝫ ſicut ⁊

p̱ bonū. Et ſubdit artic̄. iiij. Qualꝰ miſter aut
baptizat cū ſolēnitate vt miſter eccl̄ie. aut ſim
pl̄r ī articulo nc̄citatis ſicut vetula ſolꝫ bapti=
zare. p̄mo peccat mortalit̄. ⁊ ſi pctm̄ ſuū reco/
lit ⁊ nō penitet. Scd̄o mō nō peccat ƀ Petrꝰ.
Et ſeq̄tur in toto. s. Tho. Jō dicit mgr̄ libro
iiij. di. vj. Quicūqꝫ ſit ſi baptizat ſi ſeruat̄ for=
ma a xp̄o tradita veꝝ baptiſmū dat. ⁊ iō q̄ il/
lū ſumit nō debꝫ rebaptizari. Dicit tn̄ doctor
ſubtilis. ſup̱. iiij. q. j. Si hereticus baptizat p̱
uulū in forma ⁊ intētione eccl̄ie. tunc nihil ob
ſtat p̱uulo q̄ꝫtum ad ſacr̄m: nec q̄ꝫtum ad effe=
ctū eius. Sed ſi baptizat adultū qui intendit
eſſe diſcipulꝰ ipſius nō ſuſcipit rē ſacr̄i. Si au/
tē baptizatus nō habet malū motū. puta con/
ſenſum ī hereſim [illegible] ſcipit ſacr̄m ⁊ rē ſacr̄i. Ve
rūtamen ab heret[illegible]is ab eccl̄ia p̄ſciſis nō ē ſu
mendū ſacr̄m niſi in cauſa neceſſitatis. in quo
etiā nō baptizati ƀm. s. Tho. ſi intendūt face/
re quod eccleſia facit conferunt ſacr̄m. Secū=
do querit̄ quid ſit faciēdū ſi ſacerdos nō vult
baptizare niſi ſymoniace p̱ pecunia? Dic̄ tho.
q. v. artic̄. v. In tali caſu petēs baptiſmū ſi eſt
adultus baptizet̄ baptiſmo flamis. ⁊ ſufficit ſi
bi tunc. nec dꝫ ſymoniaꝫ facere. Si autē puer
ſit baptizādus tunc debet ipſemet prius puer
baptizari q̄ꝫ ſacr̄i p̄cium dare. cū licitum ſit ei
aquā emere. ſi aliq̄s eā non poſſit hr̄e. Idē te=
net Petrus ⁊ doc. ſubtilis q̄ pōt emere aquā
a ſacerdote. eſto etiā q̄ ſit ꝯſecrata nō haben=
do oculū ad ꝯſecratōem. q꞉ tantū valet quan
tū nō ꝯſecrata. ſicut licet vēdere calicē conſe/
cratū. nō habēdo reſpectū ad ꝯſecratiōꝫ. Si=
militer ſi ſacerdos nitat̄ vēdere actū baptiza=
tionis pōt ille q̄ offert p̱uulū. tn̄ nō intendens
actum illum inq̄ꝫtuꝫ eſt ſacr̄alis. ſed laborē ſa
cerdotis in illo actu. ſicut conducūt hodie ſa/
cerdotes ad celebrandū miſſas non q̄ ipſi vē=
dant ⁊ aliȷ̄ emant actū celebratiōis inq̄ꝫtuꝫ eſt
ſacramentale. qd̄ abſit. ſed q̄ ipſi. ſ. vendūt la
borē. q꞉ oportet vnumq̄uēqꝫ de ſuo labore ta=
liter ⁊ qualiter victum acquirere vel victuale
E hec ille. Tertio querit̄. vtꝝ puer poſſit bapti=
zari in mr̄is vtero? Ad hoc rn̄det mgr̄ in. iiij.
ſniaꝝ diſ. vj. q̄ nullus ī vtero mr̄is baptizari
pōt etiā ſi mr̄ baptizet̄. Et rōem ponit Iſid. d̄
ſum. bo. ⁊ habet̄ de ꝯſe. di. iiij. Qui in mater/
nis ſunt vteris iō baptizari nō pn̄t. q꞉ q̄ natꝰ ī
lucē corp̱alē ƀm Adam. i. carnē nō ē. ƀm xp̄m
non pōt renaſci. neqꝫ regeneratio in eum duci
pōt in quē generatio nō p̄ceſſit. ſed hoc intelli
git̄ de baptiſmo fluminis. Ideo dicit doctor
ſubtilis diſ. iiij. par. j. q. iij. q̄ pōt baptizari ba
ptiſmo flamis. ſicut patet d̄ ſanctificat[illegible] in vte
ro. vt ptꝫ de Hieremia Hiere. j. de Johanne
Luc̄. j. Silr̄ baptiſmo ſanguinis ſi occidit̄ mr̄
grauida p̱ iuſticia. q꞉ ea de cā p̱ſequit̄ p̱uulū

ī vtero qua ⁊ matrē. Sed d̄ baptiſmo flumis
dicit. q̄ ſi puer ƀm oēs p̱tes ē ī vtero matris.
nō pōt baptizari. q꞉ non pōt immediate ipſuꝫ
aqua cōtingere. ſic nec pōt lauare. Si aūt ap/
parebit p̄ncipalis pars puta caput. tunc ſim/
pl̄r pōt baptizari. ītellige ſi timet̄ p̱iculū mor
tis. nō inquit ē veriſimile q̄ ī die pēthecoſtes
qn̄ baptizabant̄ tria milia hoim q̄ q̄libꝫ laua
ret̄ q̄ꝫtum ad totū corpus. ƀ p̄cipue q̄ꝫtum ad
faciē aſp̱gendo. vel q̄ꝫtum ad caput p̱funden
do. Si autē apparet p̱s minus principalis il=
la nō eēt baptizanda. q꞉ ī ea ē tota aīa licet nō
oēs ſenſus vt ī capite. ⁊ poſtmodū poſſꝫ ba=
ptizari ſi naſceret̄ viuus ſub ꝯditōe. vn̄ dicē/
do q̄ deus ſuppleret illud qd̄ impotētia impe
diret. Et talis puer ſi naſceret̄ mortuus ſepe/
liēdus eēt ī t̄ra bn̄dicta. hec Scotus. Et hoc
etiā tenet Pariſien̄. ī termis. di. vj. Sꝫ tn̄ no/
tandū q̄ p̄ſbyteri nō debēt accedere ad partū
mulieꝝ. ſi igit̄ contingit difficultas pariēdi. ⁊
ibi timet̄ mors pueri. debēt mulieres obſtet/
ces adeſſe ⁊ ī caſu ſi p̱s principalis vel minus
p̄ncipalis apparet vt in nc̄citate ne[illegible]deretur
anima hanc p̱tē baptizaret. Q[illegible]ia dicit Aug.
In quolibet mēbro tota ⁊ in[illegible]gra anima eſt.
ſicqꝫ totus baptizatus crederet̄. et in tali caſu
ſi ꝯualuerit puer tali mō debet hoc p̄ſbro mu=
lier publicare. ⁊ p̄ſbr debet formā ṽboꝝ ab ea
p̱latā audire cū teſtimonio p̱ſonaꝝ q̄ p̄ntes ī
baptizando extiterūt. q̄ ſi debitā formā audi
erit ſeruatā circa baptizatū in q̄cunqꝫ nc̄cita=
te tm̄ ꝯpleat ⁊ ſuppleat neglecta. Si ṽo circa
formā erratū fuerit. tūc ipm̄ cū debita forma
baptizet. Cautius tn̄ ē vt pueri nō plene nati
ſicqꝫ ī neceſſitate baptizati ſub ꝯditōne bapti
zent̄. vt ait doc. Scotus nominatus. Secun= F
da ſporta ſignificat ſcd̄m ſacr̄m qd̄ ē confirma
tio. vt ait Euſebius papa d̄ conſe. di. v. apl̄s.
ab aliȷ̄s p̱fici non pōt niſi a ſummis ſacerdoti=
bus. vel ƀm glo. hn̄tibꝰ autoritatē ipoꝝ. vicꝫ
ep̄is. Et dicit magiſter libro. iiij. diſt. vij. Vir
tus huius ſacramenti ē donatio ſpūſſancti ad
robur qui in baptiſmo datus ē in remiſſionē.
⁊ ideo confert hoc ſacr̄m cuꝫ ſigno crucis. vt
confirmo te criſmate ſalutis ī noīe pr̄is et filȷ̄
⁊ ſpūſſancti. Et hoc criſma conficit̄ ex oleo et
balſamo. Per oleū ṽtus ſpūſſancti deſignat̄
quo ⁊ xp̄s vnctus dr̄. ps̄. xliiij. Vnxit te deꝰ
deus tuus oleo leticie p̄ ꝯſortibus tuis. vt ſic
a xp̄o dicant̄ xp̄iani quaſi ſub ip̄o militantes
Per balſamū odor fame oſtēditur quā neceſ=
ſario ē habere eos qui inter mundanos ꝯuer
ſantur. Vnde Augꝰ. xij. q. j. c. Nolo. Due in=
quit ſunt res. conſciētia ⁊ fama. Conſcientia
ē neceſſaria tibi. fama p̱ximo. Eſt tamen fru=
ctus huius ſacr̄i q̄ dat prudentiam ⁊ conſtan
tiā roburqꝫ ad pugnādū. ⁊ dat augmētū gra=

tie cum plenitudine ſanctitatis.ſcie ⁊ v̾tutis.
G Ideo dicit Pariſieñ.q.j.ꝙ i hoc ſacr̄o confer
tur gratia ⁊ robur in confeſſione veritatꝭ con/
tra aduerſarios. Tertia ſporta ſignificat terti
um ſacramentū.videlicet euchariſtie.i. bona
gratia.quia i hoc ſacramēto non modo ē aug
mentum virtutis ⁊ gratie. ſed ille totus ſumi
tur qui ē fons ⁊ origo totius gratie.de quo ſa
cramento dictum ē ſupra parte.j.in bona q̄n/
ta feria.⁊ i iſta parte ſc̄da ſermo.xxxij. ⁊ ſmo
ne.xxxiij.ideo ad pn̄s p̄termitto. Pro infor/
matiōe tn̄ ſacerdotū ſimpliciū hic primo que=
ritur q̄d facere debeat ſacerdos qn̄ poſt ſum/
ptionē corpis chriſti ꝑcipit ſe ſolam aquā in/
fudiſſe.vel poſt ꝑceptionē calicis vertit ſe ad
ſolam aquaꝫ. Rn̄det doctor ſubtilis ſup.iiij.
ſniarum.q.iij.ꝙ dꝫ illam aquā caute effunde=
re ſup altare.⁊ d̾ nouo vinū cuꝫ modica aqua
infundere ſi nihil d̾ ea remanſit i calice.⁊ pote
rit redire a cornu altarꝭ. Et ſatis i breui tp̄e ab
illo loco canonis. Simili mō poſtq̄ȝ cenatuꝫ ē
⁊c̄.ꝯtinuare vſq; ibi.vn̄ memores ⁊c̄. Et illis
v̾bis ꝓlatis cum debita reuerētia ſumere ſan
guinē ne ſacr̄m ſumat̄ diuiſim. qꝛ diuiſio eiuſ
dem ſacri non pōt ſine grandi ſacrilegio ꝑue/
nire.de conſe.diſt.v.relatū. vbi etiam dr̄ ꝙ a
cōione vno anno repulſū ſe nouerit. Sꝫ ſi ob=
ijceres ꝙ hoc ſacramētū ē tm̄ a ieiunis ſumen
dum.⁊ ſi poſt ſumptionē aque pure ſanguinē
xp̄i ſumeret non eēt ieiunus. Dicit doctor ſb̄/
tilis vbi ſupra ꝙ non ita ſtricte ꝓhibet eccle/
ſia non ieiunū ꝑcipe. Et dicit.s. Tho.ꝙ p̄ce=
ptū de ꝑceptione ſacramēti ē maioris ponde/
ris q̄ȝ ꝙ a ieiuno ſumat̄. Non.n.ponit̄ i.c.re=
latū.ꝙ ſuſcipiens nō ieiunus reus ē domini=
ci corpis vel ſacramēti.neq; ꝙ ibi ē ſacrilegi/
um.neq; repellit̄ a ꝯmuniōe ꝑ annū ſicut hic
ſimpl̄r. Si iteꝝ obijcias ſcandalū eccl̄ie.ſi po=
pulus ꝑcipit illum non ꝯficere ſanguinē. Rn̄
det Scotus ꝙ hoc ſcandalū eſt phariſeoꝝ ac=
ceptum non datum Math.xv. Poteſt tamē
ſacerdos ſcandalum cauere ſi caute facit vt di
H ctum ē ſupra. Secundo queritur quid faciat
ſacerdos cui occurrit aliquod pctm̄ cum iam
ſit indutus vt habeat neceſſe ire ⁊ celebrare?
Reſpondet doctor ſubtilis Scotus ſup.iiij.
di. Nōne quis tenet̄ prius anq̄ȝ ſe induet cō=
fiteri ⁊ recōciliari nō tm̄ deo.ſ; ⁊ eccl̄ie ad hoc
vt digne recipiat ſacr̄m vnitatis eccl̄ie. Si au
tē non occurrat oportunitas penitēdi ⁊ confi=
tendi ſi poteſt ſine ſcandalo tenet̄ non cōmu/
nicare. Si autē occurrat ſcandalū niſi ꝯmuni
cet.vtpote ſi indutus ē vt poſtea occurrat ſi/
bi conſcia d̾ pctō mortali .poteſt cū contritōe
⁊ voluntate confitēdi tp̄e oportuno celebrare
vt ſcandalū euitet. Tertio querit̄ vtrum pol=
lutio nocturnalis impediat a celebratōe? Rn̄
detur ex glo.i ſum.di.vij. Si pollutio ex infir
mitate accidit non ꝓhibet a ſacri ꝑceptōe.ſed
a confectōe niſi inſtet nc̄citas. Si ex p̄cedenti
turpi imaginatōne accidat ab vtroq; ꝓhibet
Quarto queritur an ſacerdos in p̄paratione
calicis debet aquaꝫ vino apponere? Rn̄dent
doctores ſup.iiij.ſniarum diſt.vj. Aqua non
ē huius ſacramenti ꝓpinqua materia ſ; remo=
ta.ideo debet ita modicum apponi ꝙ i vinuꝫ
facilit̄ ⁊ totaliter conuertatur.⁊ a ſuis ꝓprie/
tatibus vinū non tranſmutet̄.⁊ ita credimus
xp̄m feciſſe.⁊ iſte ē vſus romane eccl̄ie. Et de
ſignat aqua illū populū fidelē virtute paſſio/
nis redemptū ⁊ xp̄o vnitū. Ideo dicit magi/
ſter li.iiij.di.xj. Aqua admiſcēda eſt vino.q̄a
aqua populū ſignificat qui ꝑ paſſionē chriſti
redemptus ē. Et hic notare debēt ſacerdotes
ꝙ vinuꝫ in ampulla a miſtro porrectū ſibi.nō
bn̄dicit.ſed ſolum aquā.quia dicit Guil.i ra/
tionali diuinoꝝ libro.iiij. ꝙ aqua bn̄dicit̄ qn̄
vino admiſcet̄.vinū v̾o non. Et hoc ideo.q̄a
vinū i hoc loco ſignificat xp̄m qui nulla eget
bn̄dictione.aqua v̾o populum qui in hac vi/
ta nequit eſſe ſine peccato.ꝓpter quod indigꝫ
bn̄dictione dei vt reddatur dignus ad vnio/
nē cum chriſto. Vel etiaꝫ qꝛ populus ꝑ aquā
ſignatus vnit̄ xp̄o ſolum ꝑ bn̄dictionis grati
am. Quinto querit̄ d̾ forma conſecratōis pa= I
nis ⁊ vini. Dicunt quidā ꝙ forma conſecrati
onis corpis cōſiſtit i his verbis. Hoc ē.n.cor
pus meū. Sed forma ꝯſecratōis vini eſt iſta.
Hic ē calix ſāguinis mei .⁊ nō plus.⁊ hoc cre
do verū. Et hoc tenet Petrus de tarēta. Alij
credunt ꝙ debet addi noui ⁊ eterni teſtamen=
ti myſterium fidei. Alij vltra hoc dicūt addē=
dum. Qui ꝓ vobis ⁊ pro multis effundetur i
remiſſionē pctōruꝫ. Et multi tenēt vltimā opi
nionem tanq̄ȝ ſecuram ⁊ ſecuriorē. Prima ta=
mē eſt omnino ſecura ex ſimilitudine ad for=
mā conſecrationis xp̄i vt planū ē.nihilominꝰ
tn̄ ſacerdos an̄ totam eleuationē calicis vl̄ in=
fra dꝫ om̄ia p̄miſſa ꝓferre vſq; ibi. Vn̄ ⁊ me=
mores. Et hec dubia dumtaxat inſerui ꝓ ſim
plicibus ſacerdotibus ⁊ nō ꝓ laicis.nec ē mul
tū ꝓ eis vt ipſis ꝓponat̄. Quarta ſporta ē q̄r= K
tum ſacr̄m vicꝫ pn̄ia.que ſm̄ Augꝰ. ē pctōruꝫ
maculam ⁊ reatū abſcindere.⁊ eoꝝ ſuggeſtio
nibus aditum nō iudulgere. Et hec deſcp̄tio
ſufficiēs eſt.qꝛ continet totā ſubſtantiā huius
ſacri. Quod patꝫ.quia pn̄ia eſt medicina con
tra mortale pctm̄. Et qꝛ i peccato mortali tria
ſunt. Primū ē culpa.ſecundū macula.tertiuꝫ
reatus obligans ad penaꝫ.ideo pn̄ia ſolet ha=
bere tres ptēs. Prima ē contritio cordis ꝯtra
culpā. Sc̄da ē confeſſio oris contra maculaꝫ.
Tertia ē ſatiſfactio opis contra reatū. Aliter
aūt doctor ſubtilis.q.iiij.diffinit pn̄iam put ē

ſacr̄m. Pnia ē ablutio hoīs penitētis facta
certis verbis cum debita intentione. ꝓlatis a
ſacerdote iuriſditionē habēte ex inſtitutōe di
uina efficaciter abſolutionē anime a peccatꝭ ſi-
gnificantibus. Et infra inquit. Non ē neceſſa
rium ꝙ ſint verba iſta p̄ciſe in hoc ſacramēto
q꞉ ſufficit ꝙ exprimat̄ actus ſuie abſolutōnis
Sicut.n. in iudicio publico non oportet eſſe li
mitata verba. cōmunit̄ tn̄ ſunt iſta v̄ba. Ego
abſoluo te. Et dicit Pariſienſ. ꝙ alia q̄ p̄mit
tunt̄ vel ſequūt̄ ſm̄ diuerſaꝝ eccleſiaꝝ diuer
ſam ꝯſuetudinē adijciunt̄. Idē Pariſien̄. q.
iij. Nec eſt de nc̄citate in nomine pr̄is ⁊ filij ⁊
ſpūſſancti. q꞉ non ē a xp̄o inſtitutū ſicut in ba-
ptiſmo. Quinta ſporta ē quintuꝫ ſacr̄m. ſ. ma
trimoniū. ⁊ eſt viri ⁊ mulieris legitima coniū
ctio indiuiduā vite conſuetudinē retinēs. xx/
vij. q. j. §. j. ⁊. c. cū ſocietas. Et dr̄ notāter virī
⁊ mulieris. ⁊ nō viroꝝ vel mulieꝝ. nec mulie-
rū ⁊ viri. q꞉ vnus vir plures mulieres. ⁊ vna
mulier plures viros hr̄e nō dꝫ. ſed fuit aliqn̄
licitū ex diuina diſpēſatōe. vt patuit. ſ̄. ſermo
ne. xxxvij. J. Et addit. s. Tho. ꝙ ꝑ inſpirati
onē internaꝫ p̄ncipaliter ſanctis pr̄ibus facta
eſt diſpenſatio. ⁊ ꝑ ipſos ad alios deriuata eo
tp̄e quo multiplicatio ꝓlis erat nc̄cia que ē fi-
nis p̄ncipalis matrimonij. d̄ hoc quere plura
parte prima circa dn̄icam. Nuptie facte ſunt
in chana galilee. Sexta ſporta eſt ſextū ſacr̄m
L vicꝫ ordo. Eſt aūt ordo ſignaculū quoddā ec-
cleſie ꝑ quod ſpūalis ptās tradit̄ ordinato vt
dicit magiſter lib. iiij. diſti. xxij. Et ſunt ſeptē
ordines vt tradit magiſter lib. iiij. diſt. xxiiij.
iuxta ſeptiformē ſpūſſancti graꝫ. Primus or-
do eſt oſtiarioꝝ. qui p̄eſſe debēt oſtijs. ne. ſ. in
fideles. excōmunicati. canes aut beſtie intrēt.
Et eis cum ordinant̄ claues dantur eccl'ie ab
ep̄o. ⁊ ſic dicit eis. Agite tanꝗ̄ deo rōem red-
dituri ꝓ rebus q̄ clauibus iſtꝭ includunt̄. hoc
officiū dn̄s impleuit i ſua ꝑſona qn̄ flagello q̄ſi
d̄ funicul' facto vendētes ⁊ emētes eiecit d̄ tē/
plo Joh. ij. ⁊ Math. xxj. Scd̄s gradus eſt le
ctoꝝ. q̄ lectores a legēdo ſicut pſalmiſte a pſal
mis canēdis dicti ſunt vel vocati. Hoc officiū
xp̄s adimpleuit cum in die ſabbati in ſynago
ga libꝝ Eſaie apiens legit. Spūs dn̄i ſuꝑ me
eo ꝙ vnxit me. euāgelizare paupib⁹ miſit me.
Luc. iiij. Tertius ordo ē exorciſtaꝝ q̄ dicunt̄
adiurantes in latino. Inuocare nāꝗ̄ hn̄t ſuꝑ
cathecuminos et ſuꝑ eos q̄ hn̄t ſpm̄ immūdū
ꝑ nomē dei iurātes ab eis. hoc officio vſus eſt
dn̄s ſepe cū demoniacos ſanauit. Quartus ē
ordo accolitoꝝ q̄ latine ceroferarij dicunt̄. q̄a
cādelas portāt qn̄ euāgeliū legit̄. et eas tenēt
qn̄ altarꝭ ſacr̄m eleuat̄. Hoc officiū teſtat̄ dn̄s
ſe hr̄e cū dixit. ego ſū lux mdi Joh. viij. Qui/
tus ordo ē ſbdyaconoꝝ. q̄ ita dicti ſūt. q꞉ dya-
coni p̄ceptis ſubiacēt. Ad eos. n. ꝑtinet calicē
⁊ patenā deferre ⁊ dyacono tradere. Hoc offi
cio vſus ē dn̄s qn̄ lintheo ſe p̄cinxit Joh. xiij.
Sext⁹ ordo ē dyaconoꝝ. ad quos ꝑtinet euan
geliū legere i miſſe officio ⁊ ſacerdoti aſſiſtere
⁊ i oībus q̄ ꝑ ſacerdotē agunt̄ miſtrare. H̄ offi-
cio vſus ē dn̄s qn̄ p̄dicauit. Septim⁹ ordo ē p̄
ſbyteroꝝ. Preſbr̄. n. grece ſenior ē latine. nō p
pter etatē. ſed ꝓpter honorē ⁊ dignitatē quaꝫ
adepti ſunt p̄ſbri. ideo ipſi ſunt ſemē cui bn̄di-
xit deus Eſa. lxj. Idcirco Eccl̄i. vij. dictū eſt.
Honora dn̄m ex tota aīa tua. ſtatim ſubiūgit
Honorifica ſacerdotes. Hoc officio vſus ē do
min⁹ cū ſeip̄m obtulit i ara cruci. Querit̄ hān
in ſacr̄o ordis charact' imp̄mat̄: Dr̄ ꝙ ſic. vn̄
charact' ē q̄dā indelebil' entitas quā hō cōſeq̄
tur cū ſuſcipit ſacr̄m eccl'ie qđ nō eſt licitū ite/
rare. Vbi gr̄a cū q̄s baptizat̄. ꝯfirmat̄ aut or/
dinat̄. īmp̄mit̄ aīe eius ſignū quoddaꝫ ſpūale
ꝑpetuū ꝑ qđ diſcernit̄ a nō baptizato. nō ꝯfir
mato vel nō ordinato. Septima ſporta ſignifi M
cat ſeptimū ſacr̄m quod ē vnctio extrema. q̄ ē
ſacr̄m quod dat̄ infirmis in diuerſis ptib⁹ cor
poris ad venialiū deletionē ⁊ morbi corꝑalis
alleuiatōem cum forma ad hoc inſtituta intē/
tione faciēdi qđ eccl'ia facit. Et hec eſt forma
ſm̄ doc. ſubtilē i p̄ncipali. Per iſtā ſctām vn/
ctōꝫ ⁊ ſuā piiſſimā miſcdiaꝫ ꝑcat tibi deus q̄c-
q̄d ꝑ viſū deliq̄ſti. ⁊ ſic d̄ alijs mēbris. vt nari
bus ⁊ manibus. Et dicit. s. Tho. q. iiij. ar. ij.
In q̄buſdā eccl'ijs dicunt̄ iſta v̄ba. In colore
hui⁹ ſacri vngo oculos tuos oleo ſanctificato
in noīe pr̄is et filij ⁊ ſpūſſcti amē. Sꝫ hec v̄ba
nō ſunt forma ſed q̄dā diſpoſitio ad formā. vt
ſ̄. Et dicit mgr̄ in. iiij. diſti. xxiij. ꝙ hoc ſacr̄m
vnctiōis īfirmoꝝ ab apl'is legit̄ inſtitutū. Ait
eīm Jacobus. c. v. Infirmat̄ q̄s i vobis indu-
cat preſbros eccl'ie vt orent ſuꝑ eum. vicꝫ. vij.
ps̄. vngentes eū oleo in noīe dn̄i. ⁊ alleuiabit
eum dn̄s. ſ. infirmitatē in eo mitigando. ⁊ ſi in
pctīs eſt dimittētur ei. In quo (dicit mgr̄) oſ̄n
ditur ſacramentū hoc duplici d̄ cauſa inſtitu-
tum fuiſſe. vicꝫ ad remiſſionē peccatorū. ⁊ ad
corporis infirmitatis alleuiatōem. Item Pe-
trus de tarenta. ij. principali. q. iiij. dicit. Hoc
ſacramentū iterari pōt. q꞉ characterē non im-
primit. Ideo homo pluries pōt inungi. etiā i
eadē infirmitate ſi ſit longa. ſi pluries incurre-
rit ſtatus ꝑiculoſos. ⁊ tantū ſit dictuꝫ de. vij.
ſacr̄is ꝑ ſportas hic deſignatis.

Dn̄ica. viij. poſt Trini. Sermo. j.

Attēdite a falſis

ꝑpphetis q̄ veniūt ad vos i veſtimē
tis ouiū. intrinſec⁹ aūt ſunt lupi ra- A
paces Mat. vij. Phiſolo. dicit d̄ pāthera. ꝙ
ē aīal ex albo et nigro mixtū. ⁊ ē pulcre forme

p̄cor̄p⁹ dempto capite qḋ ē diſtortiſſimū.ꝑ tri
duū.n.dormit cū ſaturat⁹ eſt.deinde ſurgens
emittit rugitū ⁊ odorē ſuauez. ſic attrahit ſibi
multas beſtias q̄bus veſcit̄.ſ; q: h; caput di=
ſtortiſſimū.iō ne alie beſtie ipm̄ accedē abhor
reāt abſcōdit caput ponēs.ſ.int̄ pedes anteri
ores ⁊ circūſpicit aīalia currētia. ⁊ aīal ꝯſide=
ratū velocit̄ capit ipm̄ deuorādo. Moralit̄ h̄
aīal gerit figurā oīm hereticoꝝ falſoꝝ ⁊ ꝓpha
rum.q̄ mixti ſunt ex albo exterioris apparen=
tie.⁊ ex nigro interioris malicie. volunt.n. ap
parere exterius ſancti ⁊ boni. cū tamen interi
us ſunt malicia pleni.de q̄bus dr̄ Mat.xxiij
Ve vobis hypocrite q̄ ſimiles eſtis ſepulcris
dealbatis q̄ foris apparēt hominibus ſpecioſa.
intus ꝟo plena ſunt oſſibus mortuoꝝ ⁊ omni
ſpurcitia.Sic ⁊ vos q̄dē foris apparētes ho=
minibus iuſti.intus aūt eſtis pleni hypocriſi et
iniq̄tate.Nā i eis ē vana gl'ia ꝓncipalit̄.q: di=
cit Aug.xxiiij.q.iij.heretic⁹. Heretic⁹ eſt qui
alicui⁹ tp̄alis ꝯmodi ⁊ maxīe vane gl'ie ꝓncipa
tuſq; ſui gr̄a falſas ac vanas opiniōes gignit
vl' ſequit̄. S; ſcd̄ario ē i ipis error vl' ꝯtūacia
q: dr̄.xxiiij.q.iij.q̄ alioꝝ. Heretic⁹ ē nō ſolū q̄
errat.ſ; q̄ errorē ꝯtūacit̄ defendit. S; ſic pan/
thera caput diſtortū abſcōdit ne ab aīalib⁹ vi
deat̄.ſic ⁊ iſti caput diſtortiſſimū elatōis ⁊ ſu
perbie ſue abſcondūt infra pedes hūilitat̄ fal
ſe aut ficte.ne eoꝝ elatio manifeſtet̄. S; q̄ pā
thera ꝑ triduū dormit ⁊ deinde ſurgit. ⁊ rugi
tū ⁊ odorē ſuauē emittit.denotat̄ q̄ heretici ⁊
falſi ꝓphe tp̄e nature ⁊ leḡ dormierūt.ſ; tertia
die.i.tp̄e gr̄e ⁊ euāgelij ſurrexerunt. ⁊ rugitū
falſe p̄dicatōis ⁊ doct̄ne emiſerūt. miſcentes
cas odore dulci alicui⁹ ꝟitat̄. q: dic̄ Beda in
omē.Nulla porro falſa doct̄na ē q̄ nō aliqua
vera int̄miſceat. Sicq; multos hoīes beſtia/
les ſibi attraxerunt ⁊ ſpūalit̄ deuorauerūt cū
ipſos i ſuā ſectā vſq; ꝑduxerūt.ſic wicleff an=
glicos ⁊ hus boemos. Jō dn̄s āmonet ſuos
fideles vt ab ill' ſe caute ⁊ diligent̄ caueant cū
dic̄. Atten.a fal. p. ⁊c̄. In q̄bus duo tāgunt̄.
Primo ſtudioſa p̄monitō ſaluator̄.ibi.atten
dite a fal. Scd̄o manifeſta cognitio deceptor̄
B ibi.q̄ veni.ad vos. Pro q̄ notādū q̄ ꝓphe ſūt
triplices. Primi ſūt a deo miſſi i veteri vel no
uo teſtō.⁊ illi nō ſunt a p̄dicatōibus ꝓhibēdi
Nam quo ad vetus teſtm̄ legit̄ Nume.xj. q̄
Heldad ⁊ Medad p̄dicarēt.⁊ dicit rabi Sa
lomō q̄ p̄dicabāt de morte Moyſi futura.et
q̄ Joſue introductur⁹ eēt pplm̄ in terrā ꝓmiſ
ſionis loco eius.ideo cucurrit puer.⁊ iſte fuit
Gerſon fili⁹ Moyſi ſc̄m hebreos ⁊ nunciauit
Moyſi di. Heldad ⁊ medad ꝓphetāt i caſtr̄
Statim Joſue dixit. Dn̄e mi moyſes ꝓhibe
eos.q: dicit rabi Salomō q̄ Joſue fuit mot⁹
ad hoc ne videret̄ appetere ꝓpriā gl'az ⁊ mgr̄i
mortē. S; expoſitores nr̄i dicūt cōiter q̄ mo=
tus fuit ex eo q̄ videbat̄ eſſe ꝯtra reuerentiaz
Myoſi q̄ i abſentia ꝓphetarent. Moyſes aūt
noluit ꝓhibē eos ſ; ait. Quid emularis ꝓ me.
q̄s tribuet vt oīs ppl's ꝓphet ⁊ det eis ſpm̄ſā=
ctū. Sed i nouo teſtō legit̄ Math.ix. q̄ Jo=
hānes dixit ad ieſū. Mgr̄ vidim⁹ in noīe tuo
demonia eijcientē ⁊ ꝓhibuim⁹ eū. Jeſus autē
ait illis. Nolite ꝓhibere eū.nemo eſt q̄ facit ꝟ
tutē in noīe meo ⁊ poſſit cito loq̄ mala de me.
Qui.n.nō eſt aduerſuz nos ꝓ nobis ē.⁊ tales
cognoſcūt̄ ꝑ hūilitatē.q: xp̄s ſiue i nouo ſiue
i veteri teſtō ꝓphas ⁊ ap'los elegit hūiles ⁊ ab
iectos.ne q̄s de ſcia vel nobilitate gener̄ ſup=
biret.ſicut de hoc dicit Aug.li.iij.d̄ ꝟbis dn̄i
ſermo.xxiij. Noluit prius eligere ſenatores.ſ;
piſcatores magna artificis miſcdīa. Sciebat
eīm ſi eligeret prius ſenatorē. diceret ſenator.
Dignitas mea electa eſt. Si eligeret diuitē di
ceret diues.opulētia mea electa ē. Si ꝑus eli=
geret imꝑatorē diceret imꝑator.ptās mea ele
cta eſt. Si ꝑus eligeret oratorē diceret orator
eloq̄ntia mea electa eſt. Si ꝑus eligeret ph'm.
diceret ph's.ſapia mea electa eſt. Jō infirma ⁊
ꝯtemptibilia mūdi elegit deus vt nō gl'iet̄ i cō=
ſpectu eius oīs caro. Scd̄i ꝓphe ꝑ hoīez mit=
tunt̄ aliquādo ꝓpter pecuniā. aliquādo pro/
pter ꝓmotiones. aliquādo ꝓpter ꝯſanguini=
tatez. Et tales ꝓpter queſtū ſe mitti ꝓcurant.
de q̄bus dicit̄ Michee.iij. Sacerdotes eius
in mercede docebāt ⁊ ꝓphete eius in pecunia
diuinabāt.⁊ tales ſūt velut locuſte q̄ generāt̄
a vēto auſtrali ⁊ a vento aq̄lonari moriūtur.
Cum.n.vent⁹ auſtralis ceſſat qui eos portat
tūc mox cadūt in flumina ſiue mare.ita iſti q̄z=
diu a vento ꝓſꝑitatis ferunt̄ tādiu i altis di=
gnitatibus volāt. Quācito ꝟo vent⁹ aq̄lona=
ris.i.adūſitas eos tāgit.mox i aquā tribulatī
onis ⁊ mare ſempit̄ne amaritudīs cadūt.locu
ſte etiā ſe iuicē deuorāt.⁊ oīa ꝯtacta corrodūt
Jſti ꝟo illo mō q̄cquid viriditatis vel ꝟtuoſe
ꝟtutis inueniūt venenatis dentib⁹ ex toto cor
rodūt. Hi ſūt q̄ i corpus diaboli trāſeūt ⁊ ſub
capite xp̄o nō militāt q̄uis ex eius p̄rimonio
viuāt. Et de vnoquoq; taliuz dicit̄ Prouer.
xxx. Regē locuſta nō habet ⁊ egredit̄ vniūſa
ꝑ turmas. Tertij ꝓphete ſunt q̄ ꝓpria virtute C
diſcurrūt.nec a deo ſimpl'r nec ab hoīe miſſi.
de q̄bus Hiere.xxiij. Nō mittebā ꝓphetas ⁊
ipſi currebāt.nō loq̄bar ad eos ⁊ ipi ꝓphabāt
Quod tn̄ eſt contra ap'lm ad Roma.x. Quo
modo p̄dicabunt niſi mittant̄. Et extra de he
ret̄.c.excōicamus dr̄. q̄ nullus debet p̄dica=
tōnis officiū publice aſſumere niſi ſit miſſus a
ſede ap'lica vel ep̄o loci ſub pena excōicatōis
S; ex illo dicēt q̄s.ſ; oēs p̄dicare pn̄t q̄ ha=
bent autoritatē domi pape aut ep̄oꝝ dioce=

ſanorum. Reſpondẽt doctores ꝙ tam ſm iu=
ra diuina ꝗ̃ humana in vna eccleſia nõ poteſt
eſſe niſi vnus rector. alioquin non eſſet ſponſa
ſed ſcortum. xxj. q. ij. Sicut in vno ⁊ eodez ho
mine non debent eſſe plura capita ne ſit mon=
ſtrum. extra de offi. ordi. inter cetera. Et cum
in eccleſiarũ regimine officium p̃dicatiõis exi
ſtat p̃cipuum. extra de heret. cum ex iniũcto.
Si dominus forte papa aliquibus pſonis po
teſtatẽ p̃dicandi conceſſerit vbiqz. eſt intelli=
gẽdum vbi ad hoc fuerint inuitati. Quia di=
citur de ſepul. dudu. in clemen. de fratribus
de ordine p̃dicantiũ. In eccleſijs vo parochi
alibus fratres ipſi nullatenus audeãt vel de=
beãt p̃dicare vel ꝓponere verbũ dei niſi a pa=
rochialibus ſacerdotibus inuitati fuerit aut
vocati fortaſſis extiterint. aut de ipſoꝝ bñpla
cito aut aſſenſu. ſeu petita licentia fieret ⁊ ob/
tẽta. niſi epũs vel p̃latus ſupior ꝑ eoſdem fra
tres p̃dicare mandaret. Et ſic ptꝫ niſi fuerint
inuitati nõ debent p̃dicare. qꝛ nec epi niſi ad
hoc fuerint inuitati vltra dioceſes ſuas debẽt
accedere ſuꝑ aliquibus eccl'iaſticis diſponen
dis. ix. q. ij. nõ inuitati. ⁊ de offi. ordi. Roma=
na. li. vj. Non. n. vult princeps ꝑ mãdata ſua
p̃iudicium iuriſditioni alterius generari. ex=
tra d̃ vſu pallij. Ex tenore. Etiã ſm apl'm nul
lus debet gl'iari in cõmiſſis alterius regimis.
ij. Coꝝ. x. Nõ gloriabimur in immẽſum vltra
mẽſuram regule quam mẽſus eſt nobis deus
id ẽ vltra menſuratũ mihi a deo populũ cui⁹
ego regula ſum vicꝫ ad dirigẽdũ vt dicit glo.
Ideo non ẽ veriſimile ꝙ papa contra doctri=
nam apoſtoli pſonis infinitis vel pluribus li=
cẽtiam ꝯcedat p̃dicãdi plebib⁹ alienis. niſi ad
hoc fuerint a plebanis inuitati. qꝛ dicit apl'us
Coꝝ. vbi. ſ. Nõ ſumus i immẽſum gl'iantes i
alienis laboribus. Glo. vbi alius fundamen=
tũ poſuit. Quare ſuꝑ hoc ꝯſtitutiões eccleſie
emanauerunt ꝙ monachi vt ſic vel laici vt ſic
quantũcunqꝫ ſcie noie gl'ient p̃dicare publice
nõ pñt. xvj. q. j. adijcimus. cũ ſuis ꝯcordãtijs
licet ad officiũ p̃dicatõis. ſ. ad epatum vel ple
banatũ ꝑ electõꝫ canonicã pñt aſſumi. vt. xvj
q. j. ſic viue. Et ſi tales regulares p̃dicatiõi ſe
immiſcẽt. ſubaudi niſi ad hoc inuitati fuerint
videt ꝙ nõ ſunt a deo miſſi. ⁊ iõ falſi ꝓphe ſũt
reputãdi. Iõ ab illis dicit hic xp̃s caute cauẽ
B dum cũ dicit. Attẽdite a fal. ꝓphe. Si. d. ali=
quis. quõ pñt hi falſi ꝓphete ⁊ deceptores co
gnoſci. aut vbi inueniant aut veniãt iſti ſedu
ctores? Ad hoc rñdent doctores ꝙ certuꝫ ẽ ꝙ
iſti deceptores nõ erũt de barbaris gẽtilib⁹ aut
iudeis. ſ; de xp̃ianis malis et ꝑuerſis. d̃ q̃bus
dixit apl's. ij. ad Thim. iij. Hoc aũt ſcito ꝙ in
nouiſſimis inſtabũt tp̃a ꝑiculoſa. glo. ꝓpt mł
titudinẽ ſeductoꝝ. ⁊ erũt ho. ſeip. amã. glo. ſe

quẽtes carnis d̃lectabilia. cupidi. elati. ſupbi
blaſphemi. parẽtib⁹ inobediẽtes. ingti. ſcele=
ſti. ſine affectõe bona. ſ. interi⁹ crimiatores. in
continẽtes. imites ſine benignitate. ꝓditores
ꝓterui. tumidi. voluptatũ amatores magis ꝗ̃
dei. hñtes ſpẽꝫ q̃dẽ pietatis. virtutẽ aũt eius ab
negãtes. ⁊ hos deuita. vbi dicit glo. ꝙ ꝑ ſpẽꝫ
pietatis intelligit apparentiã xp̃iane religiõis
quã tales oñdũt vt citi⁹ decipiãt. qꝛ dicit glo.
ſuꝑ illud. In charitate non ficta. ij. Corin. vj.
Pſeudo ſilant charitatẽ vt decipiãt. Et lꝫ ꝑi
us tales fuerũt cũ xp̃o. tñ poſtea erunt cũ dia
bolo. figurati ꝑ achitophel. ij. Re. xvj. q̃ p̃us
fuit cũ dauid. poſtea cũ abſalone. cui⁹ cõſiliuꝫ
fuit i diebus ſuis q̃ſi ſi quis ꝯſuleret deũ. Sic
iſti prius adherẽt vero dõ xp̃o. qꝛ eadẽ ſacra
xp̃i cũ xp̃ianis recipiẽtes ⁊ cito contrarij ſunt
xp̃o. quoꝝ ꝯſiliũ reputat p̃cioſum. maximũ ⁊
optimũ q̃ſi ſi q̃s ꝯſuleret deũ. Iõ dicit Greg⁹.
ſuꝑ illud Iob. xxx. Ad dexterã oriẽtis ilico ca
lamitates mee iſurrexerũt. ad dextraꝫ ilico in=
q̃t calamitates inſurgũt ꝙ hi ad pſecutiõꝫ ec=
cleſie ꝓſiliũt q̃ electa mẽbra redẽptõnis eccl'ie
credebant. hec Grego. Inueniunt ꝗ ſeducto
res falſi ꝓphe int xp̃ianos apparẽtes pio ſtu=
dio lr̃aꝝ ſꝑ deditos. aſtutos ⁊ ſciolos i ꝯſilijs
dãdis ſꝑ famoſos. ꝓpter qd̃ electa mẽbra re=
dẽptoris eſſe credunt. ⁊ iõ vehemẽt et ſubito
nocẽt eccl'ie. qꝛ nõ ſũt ab ea extranei. ſ; q̃ in vi
ſcerib⁹ eccl'ie reputatiõe oim ꝯſtituti. Sꝫ ſicut
queſitũ eſt ꝑ q̃ cognoſcunt? Rñdet ꝙ multa
ſunt ſigna ꝑ q̃ cognoſcunt falſi ꝓphete a veris.
Primũ ſignũ ꝙ falſi ꝓphe penetrant domos E
mulieꝝ ꝯ ſeducũt eas. quod oñdit apoſtolus
ij. Thimo. iij. Ex his inq̃t ſunt q̃ penetrãt do=
mos ⁊ captiuas ducũt. i. ſeducunt muliercu=
las oneratas pctis. vbi dic glo. Illi penetrãt
domos qui retro ingrediunt domos illoꝝ. re
gimen aiaruꝫ ad eos non ꝑtinet. ⁊ rimant pa
rietes. i. ſecreta illoꝝ. qd̃ nõ põt fieri niſi audi=
ant eoꝝ ꝯfeſſiões. Hoc. n. ẽ penetrare domos
hoim p̃dictoꝝ. ſ. rimare ꝯſcias eoꝝ q̃ appella
tur dom⁹. Ecci. xxxij. Precurre p̃or in domũ
tuã. Glo. i domũ ꝯſcie. Domũ aũt hãc intrat
verus apl's. i. rector ꝑ oſtiũ. qꝛ habet curã ab
eccl'ia ſibi ꝯmiſſaꝫ. Cui p̃cipit Prouer. xxvij
Diligẽter agnoſce vultũ pecoris tui. vt dicit
glo. Paſtori eccl'e dr. diligẽter attẽde de his
q̃buſte p̃eſſe contigerit aios actuſqꝫ ſingulo=
rũ ꝯſidera. ⁊ ſi q̃d vitij iuenies. ſtatim emẽda
re memẽto. Huic paſtori dꝫ oſtiũ domus api
ri ꝑ ꝯfeſſionẽ. iuxta illud. Boe. de ꝯſo. Si me
dicinã expectas optet vt vuln⁹ detegas. Alie
nus aũt q̃ curã nõ habet i hãc recipi nõ dꝫ do
mũ. iux illud Ecci. xj. Nõ oẽm hoieꝫ inducas
i domũ tuã. multe. n. ſunt inſidie doloſi. Et in
eodẽ. Admitte ad te alienigenam ⁊ ſubuertet

te i turbine. ⁊ alienabit te a vijs. ſ. fidei. Et cõ
ſeq̄nter dicit apl's. Et captiuas ducũt. i. ſedu=
cũt ad l'ram ſubdolis ⁊ ꝟſutis ꝟbis muliercu
las. ⁊ ꝑ eas viros eoꝝ ſicͭ ꝑus diabol' ſeduxit
euã. ⁊ ꝑ Euã adã viꝝ ſuũ. Sic iſte viros ſedu
cibiles ſeducũt. ⁊ ad ſe ſiue ad ſua ꝯſilia addu
cũt. Jõ dr̄ Mat. xxiiij. Multi pſeudo ꝓphe
ſeducent multos. Scõm ſignũ falſoꝝ ꝓpheta
rũ eſt. q2 decipiunt corda ſimpliciũ ꝑ dulcia ꝟ
ba ⁊ blanda. de quibus dicit dñs. Veniẽt ad
vos in veſtimẽtis ouiũ. Quod exponit Aug.
Veſtimenta ouiũ ſunt verba blanda ceteraq̄
religionis iudicia. Sed glo. dicit ꝙ veſtimen
ta ouiũ ſunt ſigna ſanctitatis ⁊ vere religiõis
exterius. ſed interius ẽ anim' lupi rapaci. idõ
tales ſunt vitandi. iuxta illud ad Roma. vlt.
Rogo vos vt obſeruetis eos. ſ. conſiderãdo
⁊ euitãdo eos q̄ diſſenſiones ⁊ offendicula fa=
ciunt. ⁊ declinate ab illis. Hmõi. n. xp̄o domi
no noſtro nõ ſeruiũt ſed ſuo vẽtri. ⁊ ꝑ dulces
ſermones ⁊ bñdictiones ſeducunt corda inno
centum. Glo. verbis ſuis compoſitis ⁊ equo/
cis traditiones ſuas cõmendãt. q̄bus ſimpli=
ciũ corda decipiunt. Adeo autẽ ſeducunt cor=
da ſimpliciũ ꝙ faciũt eos ingredi in ſectã ſu=
am quam religionẽ appellant. Et qui prius ĩ
ſimplicitate viuebãt. poſt ingreſſum aſtuti hy
pocrite ⁊ pſeudo ꝓphe ⁊ penetrantes domos
vna cũ alijs ⁊ qñq̄ peiores fiũt illis. ꝓpter q̄d
maledicit illis dñs Matñ. xxiij. Ve vob ſcri
be ⁊ pharisei ⁊ hypocrite qui circuitis mare ⁊
aridã vt faciatis vnũ ꝓſelitũ. ⁊ cũ fact' fuerit
F facitis eũ filiũ gehẽne duplo q̄ vos. Tertiũ ſi
gnũ. q2 veri ꝓphete ſi arguant̄ ſuſtinẽt patiẽ=
ter. iuxta illud. ij. ad Coꝝ. xij. Signa apl'atus
mei facta ſunt ſuꝑ vos ĩ omĩ patia. Suꝑ quo
dicit glo. Patientiã ꝯmemorat apl'us que ad
mores p̄dicatoꝝ ꝑtinet. qui ergo non ſuſtinẽt
apoſtoli veri nõ ſunt. immo oſtendũt ſe nõ eẽ
veros chriſtianos. Quia dicit. j. ad Corinth.
xij. apoſtolus. Nemo põt dicere Jeſus chri/
ſtus niſi in ſpũſancto. Glo. humiliari debent
xp̄iani ⁊ patienter argui. nõ adulationib' de=
liniri. Et in hoc illi ꝓphete falſi ꝙ nolunt ar/
gui oſtendunt ſe carnales. licet ſimulãt ſe ſpi=
rituales. Quia dicit glo. ſuꝑ illõ Galath. iiij.
Ergo inimicus vobis factus ſum veꝝ dicẽs.
Nemo inquit carnalis vult ſe argui errantẽ.
Ergo p̄dicatores vel alij qui non ſuſtinẽt cor
rectiones videtur eſſe falſi ꝓphete ⁊ carnales
Quartum ſignũ quia veri ꝓphete nõ cõmen=
dãt ſeipſos ſꝫ pſeudo. Vñ dr̄. ij. Coꝝ. iiij. Nõ
eñ noſmetip̄os p̄dicam'. ſ. tãq̄ auctores euã
gelij. ſꝫ Jeſum xp̄m dñm nr̄m. nos aũt ſeruos
vr̄os. Qui ĝ ꝯtrariũ faciũt dicẽtes ſtatũ ſuuz
aut traditiones ſuas eſſe meliores alijs ſi ſũt
p̄dicatores nõ ſunt veri ſed falſi. Quintuz ſi=
gnũ eſt ꝙ veri ꝓphete nõ indigent ꝯmendati G
cijs l'ris. nec faciunt ſe ab hominibus ꝯmẽdari
l'ris. iuxta illud. ij. Coꝝ. iij. Nunq̄d egem' ſicͭ
quidã. Glo. falſi p̄dicatores ⁊ apl'i ꝯmendati
cijs epl'is vicꝫ. ad nr̄am ꝯmendatõem. ad vos
aut ex vobis. ſ. miſſis. q. di. nõ. Tales. n. epi=
ſtolas impetrãt falſi apoſtoli ad magis extor=
quendũ queſtũ. Qui ergo ꝯmendari ſe faciũt
pſeudo ſũt ⁊ exiſtũt. Sextũ ſignũ ꝙ falſi pro=
phete gaudẽt ſe ꝯmendare plus q̄ doctrinã
dei. veri aũt ecõtrario. q̄a dicit apl's. j. Theſ.
ij. Neq̄ querẽtes ab hoibus gl'iam. q. di. ſed ĩ
futuro. Septimũ ſignũ q2 falſi ꝓphete nõ miſ
ſi vſurpãt ſibi ꝑtãtẽ p̄dicãdi. ſicut dicit glo. ſu
per illud. Et nõ audemus nos inſerere aut cõ
parare q̄buſdã. ij. Coꝝ. x. Pſeudo inq̄t nõ ac
cepta ꝑtãte a deo ſꝫ vſurpata dñari volũt no=
mini ſuo vẽdicãtes. Et iõ nõ licet q2 forte di/
cant ſe a deo miſſos ꝑ inſpiratõem ſicut dicũt
oĩs heretici nõ ſunt audiẽdi niſi ꝓbauerit ſu
am miſſionẽ ꝑ ꝓphetiã ſpecialẽ. ſicut Johan=
nes baptiſta q̄ ait Joh. j. Ego vox clamãtis ĩ
deſerto. Aut ꝑ miraculũ. ſicut Moyſes q̄ vir
gã ꝯuertit in colubꝝ. Et ſi nõ ceſſẽt a p̄dicati=
one debent excõmunicari. extra de heret. Ex
iniuncto. Attamẽ miracula nõ eſſent ſufficiẽs
teſtimoniũ miſſionis cũ fiãt frequẽter a malis
j. q. j. Teneamus. ⁊ maxime in finali eccleſia.
ideo ſuſpecta debent eẽ. q2 dicit dñs Math.
xxiiij. Surgent pſeudo xp̄i ⁊ pſeudo ꝓphete.
⁊ dabũt ſigna magna ⁊ ꝓdigia. ita vt ĩ errorẽ
inducant̄. ſi fieri põt ⁊ electi. illi aũt q̄ nomine
ſuo vendicant autoritatẽ cum a deo nõ habẽt
ſunt falſi ꝓphete. Octauũ ſignũ. quia pſeudo
ꝓphete cum nõ ſint diſpenſatores ſacrorum.
viuere tamẽ volũt de euãgelio. nõ de labore.
quod tamen non fecerunt apl'i. iuxta illud. ij.
Theſſal. iij. Neq̄ gratis panẽ manducamus
ſcꝫ petẽtes nobis miſtrari. ſed in labore ⁊ fati
gatione nocte ⁊ die operantes. ſ. ad acquiren
dum victũ noſtꝝ ne quẽ veſtꝝ grauaremus.
nõ quaſi non haberemus poteſtatẽ. ſ. accipiẽ=
di ſumptus a vobis ſꝫm euangeliuz. Luce. x.
Dignus ẽ oꝑarius cibo ſuo. Sed vt noſmet/
ipſi formã alijs daremus ad imitandũ nos. q̄
ſi diceret ſꝫm Lyrã. Si nos habentes poteſta
tem accipiẽdi ſumpt' abſtinuimus ab hoc vi=
uẽtes de labore. multomagis alij q̄ nõ hñt ta=
lem poteſtatẽ debent de labore ſuo viuẽ. Et
ideo dicit Aug. in lib. d̄ ope monachoꝝ. Jſti
aũt fratres noſtri temere ſibi arrogãt quantũ
exiſtimo ꝙ habeant poteſtatẽ. ſ. viuẽdi d̄ euã
gelio. ſi. n. euangeliſte ſunt. ſi miniſtri altaris
ſunt. diſpẽſatoreſq̄ ſacramentoꝝ ſi ſunt fate=
or habẽt. q. d. Si nõ ſunt quomõ habent ꝑtã=
tem viuendi de euangelio. q. d. ideo ſunt falſi
ꝓphe ⁊ deceptores. Nonũ ſignũ ꝙ veri p̄di=

catores ⁊ ꝓphete ꝓpter deū ⁊ ſalutē.ſ. aīarū
tm̄ ꝑdicant. ⁊ nō ꝓpter tp̄ale lucꝝ. iuxta illud
ij. Coꝛ.iiij. Nō ꝑdicamus noſmetipos.q.d.
ſm glo. Predicatio noſtra nō tendit ad glo=
riā vel in lucra noſtra ſed ad gloriā xp̄i. Sed
ꝑdicatio pſeudo ad contrariū tendit ⁊ ſentit.
Nā ſup illud ad Phil'.j. Siue ꝑ occaſionē ſi=
ue ꝑ veritatē xp̄s annunciet̄.dicit glo. Pſeu
do ex occaſione euangelizant. querentes cō=
moda ſua vel pecuniā aut honores. Nō non
fecit apoſtolus.ij. Corint.xij. Nō quero que
veſtra ſunt.ſ.diuitias veſtras in auro vel ar=
gento.ſed vos. Illi aūt ꝑdicatores qui ꝓpter
lucꝝ aut ꝓpter humanā gl'iam ꝑdicāt ſūt fal=
ſi ꝓphete. Sed quomō ſciet̄ quādo ꝑdicāt ad
ſuam gl'iam cuꝫ ipſi laudent deū? Rn̄detur ꝙ
ꝑdicant nō vocati. Contra quos dicit̄.ij. Co
rinth.x. Qui gloriat̄ in dn̄o glorietur. Quia
ſm glo.non poteſt ille qui nō habꝫ a domino
poteſtatē.talis niſi qui ꝑdicat querit gloriam
ſuā.⁊ conſtat ꝙ a domino poteſtatē nō habet
quia a deo vocatus nō eſt.i.ab eccleſia. Ideo
dicit̄ ad Heb.v. Nec ſumat ſibi quiſqꝫ hono=
rē. Si quis vocat̄ a deo tanqꝫ aaron. vbi di/
cit glo. A deo vocat̄ ꝗ ab eccl'ia rite accipit̄ vł
inſtituit̄. Decimū ſignū ꝙ pſeudo ꝓphete ſi/
mulant ſe hr̄e maiorē zelū aīarum qꝫ rectores
⁊ paſtores eccl'iaꝝ.cum tamē eoꝝ curā nō ha=
bent.cōtra illud quod dicit glo.ſup illud. Fa
cti ſumus paruuli inter vos tanqꝫ ſi nutrix fo
ueat filios ſuos.j. Theſſalo.ij. Alienos filios
nutrit mulier ꝓ mercede nō ex amore.ꝓprios
ꝟo ex dilectione.

¶ De eadem dñica. Sermo ſecundus.

A Fructibus eo=
rum cognoſcetis eos. Math.vij.
b Iſido.li.vij. ⁊ mgr̄ ꝓprie.lib.xiij.
⁊ Pli.lib.viij.na.hyſto.dicit. Ceraſtes ē ſer=
pens cornutus ex vtraqꝫ ꝑte capit' ad moduꝫ
arietis circūflexus.totū.n.corpus occultat in
harena vt nō cognoſcat̄ ſolis cornib' ſiue co=
ꝑculis derelictis.que videntes auicule cre=
dunt ꝙ ſunt ꝟmes.⁊ dū ea capenitunt̄ a do=
loſo ſerpente dolo capiunt̄. Et glo.ſup Gen̄.
penul.c.dicit.ꝙ latitare ſolet i ſemitis occult'
tendēs homibus ⁊ eq̄s inſidias. ⁊ tante vene
noſitatis ē ꝙ ſi tetigerit vngulas equi ſubito
ꝑimit equū ⁊ equitē occidit.iō ꝑdictū ē ꝺ dan
ꝺ quo naſcet̄ antichriſt' Gen̄.xlix. Fiat dan
coluber in via ceraſtes i ſemita mordēs vngu
las eq̄. Moraliter ꝑ hunc ſerpentē doloſū in
tellige quēlibet falſum ꝓphetā ⁊ hereticū ini=
quū. Sed ꝑ duo cornua intelligit̄ veter' ⁊ no=
ui teſta.ſcriptura. iuxta illud Apoc.xiij. Ui=
di aliā beſtiā aſcendentē de terra ⁊ hēbat cor=
nua duo. Quia deceptor ⁊ hypocrita ⁊ here=
ticus duo teſtamēta habet ꝓ defenſiōe ſue de
ceptōis. Per corpus aūt ſubaudi pctm̄ vł cor
ruptōem.quia ꝺ bonis dr̄ Ezech.j. Duabus
alis velabant corpus ſuum.quia timore ⁊ pe=
nitētia delebant peccatū ſuum ſm glo. Et ſic
peccatū vel malicia ſignificat̄ hic ꝑ corpus.et
hoc totum ſub harena humilitat' occultāt ſcꝫ
apparētis. Nā conuerſatiōes humiles habēt
tales vt ſcripturas veteris teſtamenti ⁊ noui
publicent ⁊ oſtendant ſimplicibus hoībus.ꝗ
hic intelligunt̄ ꝑ auiculas. vt ſic ipſos capiāt
⁊ in aīa occidāt.de ꝗbus pſ. Nō ē i ore eoꝝ ve
ritas.cor eoꝝ vanū ē. Nā vbiqꝫ inſidiant̄ ho=
mibus vt eos ſua falſa doctrina intoxicent ꝙ
quādoqꝫ equū ⁊ aſcenſorē.i.corpus ⁊ aīaꝫ in
mortem eternā trahant ⁊ ꝑducant.ideo tales
debemus cognoſcere ab eoꝝ operib'.vt dn̄s
hic dicit. A fructibus eorum cognoſcetis eos
quaſi diceret. Cuꝫ aliter ſint exterius conuer
ſatione.aliter interius in affectione. ideo diffi
cile cognoſcunt̄.tamē a fructibus eoꝝ.i.opi=
bus cognoſcetis eos.ſ.finaliter. q2 cū ſint ma
li in ſe opa bona nō pn̄t facere. In his verbis
docet ſaluator quō falſos ꝓphetas cognoſca=
mus.⁊ ſm hoc tāgit duo. Primo opeꝝ iniq̄=
rū pluralitatē.ibi.a fructibus. ſcđo oꝑantiuꝫ
relatōꝫ.ibi.eoꝝ.ſ.falſoꝝ. Pro quo eſt notan/
dū.arbor licet pulcre ⁊ apparenter floreat.tm̄
cognoſci non pōt niſi fruct' ꝓducat.⁊ his ma
turatis homo illos guſtat.q2 interdū poſt flo
res dulces ⁊ pulcros ſequit̄ fructus amarus.
Arbor ſignificat hoiem moraliter vt lucidius
patebit.i.ſer.ſequenti. Iſte quidē homo licet
interdū floreat ꝟtutibus.in caſtitate.obediē/
tia ⁊ humilitate.⁊ ſic ꝺ ceteris.tm̄ veraciter ex
his cognoſci nō pōt. q2 interdū mali ⁊ hypo=
crite ſiſant hūilitatē ⁊ alias ꝟtutes q̄s etiā fa
ciūt boni.ꝓpter qꝺ ab eoꝝ fructibus.i.opib'
debēt cognoſci. Et illoꝝ ꝗdē operū maloꝝ ꝗ
ꝓducūt a ſe mali deceptores ſunt mala. Pri= I
mū opus falſoꝝ ꝓphaꝝ ē ꝟboꝝ ꝯpoſitio.naꝫ
deceptores ꝯponūt ꝟba ſua ⁊ ſapient̄ loquū
tur.⁊ eloq̄ntes ſe on̄dūt vt ſimplices decipiāt
qꝺ nō faciūt veri ꝓphe.aut ſacerdotes.aut ꝑ
dicatores.q2 dicit apl's.ij. Coꝛ.xj. Nā ⁊ ſi im
perit' ſim ſermone ſ3 nō ſcia. Ubi dicit glo.nō
erāt eloquētes apl'i.ſed pſeudo verba compo
nūt. Ideo hoc dixit ad repellendū dictū ipſo
rū ꝗ ꝯtēnebant ei' doctrinaꝫ eō ꝙ plane doce=
bat. In hoc tm̄ faciebāt.q2 dicit apl's.j. Coꝛ.j
Nō me miſit xp̄s baptizare ſ3 euāgelizare.nō
in ſapia ꝟbi vt non euacuet̄ crux xp̄i.i.fides
paſſionis ei'.q.d.nō in lepore aut i ornatu ꝟ=
borū ſtat ꝑdicatio.quia religio xp̄iana nō in/
diget pompa aut cultu ſermonis. Iō dicit.j.
Coꝛ.ij. Predicatio mea nō eſt in ꝑſuaſioni/
bus humane ſapie ꝟbis.ſ.rethorice loq̄ndo.

ſed in oſtenſione ſpūs ⁊ virtutis vt fides nr̄a
nō ſit in ſapia hoim. ſ; in v̄tute dei. Scd̄m opꝰ
eſt adulatio. qꝛ pſeudo adulāt queſtus cā. iō
ſīles ſunt ſcorpionibus q̄ ſunt v̄mes t̄reni ha
bētes i cauda aculeū cū quo pungūt ferentes
mortale venenū. Jō dic̄ Ambr̄. i hexa. Scor-
pio vultū hꝫ blādientē. caudā aūt mortiferā;
letalit̄ꝙ pūgentē. Sic moralit̄ iſti falſi ꝓphe
ſūt hoīes t̄rena amātes. ⁊ ꝑ faciē blandā vocē
ꝙ adulatoriā defraudātes. Et ṗmū quidē ta-
les adulatores aſſociāt ſe dn̄is t̄renis ⁊ nobi-
libꝰ. qꝛ q̄ mollibus veſtiunt̄ i domibꝰ regū ſūt
Math. xj. Et hos decipiūt ſuis adulatiōibꝰ
dicendo eis. Uos eſtis ꝓpugnatores terrarū
vr̄az. veſtra deberēt eſſe bona eccl'iaꝝ q̄ cleri-
ci poſſident. ſicut i ṗmis fecerunt heretici pra
gen̄. q̄ eo mō nobilibꝰ ⁊ laic' adulātes eos ꝯtra
doctores ⁊ cleꝝ ꝯcitauerūt vt cleꝝ ꝯpellerent
⁊ bona eoꝝ poſſiderēt. Sꝫ i fide eos letalit̄ pu
pugerunt qn̄ multi i gladio ꝑierunt ⁊ ad infe-
ros deſcēderūt. Jō dicit apl's. ij. Coꝝ. vj. Jn
oīnibus exhibeamꝰ nos ſic̄ dei miſtros. q. di.
nō adulantes. qꝛ ſm glo. dei miſtri nō adulā-
K tur ſicut faciūt pſeudo. Tertiū opus falſoꝝ
deceptoꝝ eſt hominū circūuentio. nā ipſi de-
cipiunt ⁊ circūueniunt homīes vt dent eis bo
na t̄palia ſiue in vita ſiue in morte. Quibꝰ ma
ledicit dn̄s Math. xxiij. Ue vobis ſcribe et
pharisei ⁊ hypocrite q̄ comeditis domos vi-
duaꝝ i orōne lōga orātes. q. d. ſm glo. qꝛ vr̄a
pſuaſione nihil intendit' aliud niſi vt d̄ plebi-
bus ſatiemi ⁊ lucr'. nā tales vt dicit glo. vt re-
ligioſiores appareāt ꝓlixiꝰ orāt vt ab infirmis
q̄buſcunꝙ ⁊ pctōrum ſuoꝝ conſcia turbatis
quaſi patroni laudes ⁊ pecunias accipiant. ⁊
hmōi inueniunt̄ tā in clero ꝙ̄ in vulgo. Sed
orōo ipoꝝ fit eis i pctm̄. qꝛ nec ſibi nec alijs poſ
ſunt ꝓficere. imo ꝑ ipſis orōnibus cum ꝑ eas
alios decipiūt ſe ꝯdēnabūt. Per illud autē ꝙ
auꝝ ⁊ argentū accipiunt. apparet ꝙ nō eſt cā
ſalutis quādo p̄dicant vel orāt. ſed ē cā lucri.
qꝛ dicit xp̄s ſuis diſcipulis Math. v. ⁊ Hie-
ro. ſup Malach. dicit ꝙ q̄dā ꝓphete pecuni-
am accipiebāt. ⁊ ꝓphia illoꝝ facta eſt diuina-
tio. i. declarata ē n̄ eſſe a deo ſ; a diabolo. qua-
ꝓpter veri ꝓphe ⁊ p̄dicatores nemine; circū-
ueniūt. ſicut dicit apl'us in ꝑſona ipſoꝝ. ij. Co
rinth. vij. Neminē leſimus. nemine; corrupi-
mus. neminē circūuenimus. i. decipimꝰ frau-
dulentia ꝑ reꝝ ſuarum ablatiōem. ſicut pſeu-
do faciunt veſtra blāde auferēdo. Jdē ſanctꝰ
apl's Act. xx. Aurum aut argentū aut veſte;
nullius ꝯcupiui. q. d. q̄ iſta concupiſcūt ſūt lu
pi rapaces. Et infra dicit. Ad ea q̄ mihi opus
erant ⁊ his qui mecū ſunt miſtrauerunt manꝰ
iſte. ſ. exemplū; opandi. Tales. n. qui petunt
ab eis quibus p̄dicant aut alius ipſoꝝ nomi-
ne petit videt̄ ſymoniā ꝯmittere ad inſtar gie
ſi. de quo legit̄. iiij. Reg. v. qui petijt veſtes a
Naaman ſyro. cui dn̄s eius ⁊ mgr̄ Heliſeꝰ de
derat grām ſanitatis. Et ꝑ tanto dicit̄ Gieſi
grām ſanitatis vēdidiſſe Naamā ſyro. lic; pe
tiſſet illas veſtes dn̄o ignorāte. vt dic̄ Greg̃ꝰ.
nazanſenꝰ. j. q. j. Qui ſtudet. Sꝫ. d. q̄s. nonne
pōt p̄dicator ab alijs q̄bus p̄dicat ſūprꝰ pete-
re ſaltē mendicādo? Ad hoc doc. rn̄dēt. Si p̄-
dicat ex ptāte vt tanꝙ̄ verꝰ p̄dicator ⁊ paſtor
paſcat gregē ſuū; pabulo verbi dei ſūprꝰ pōt
recipe. ſed tunc nō eſt mendicitas ſed ptās. qꝛ
dicit apl's. j. Corinth. ix. ⁊. ij. ad Thi. ij. Labo
rantē agricolā opoꝝ ṗmū de fructibꝰ ꝑcipe.
Sed ꝙ p̄dicator valeat mendicare nuſꝙ̄ i ſa-
cris libris reꝑitur. Sed mēdicitas omni xp̄i-
ano ſaltem potenti laborare ꝓhibetur ab apo
ſtolo. a Salomone abhorret̄. ⁊ ab Auguſtio
ac alijs ſanctis doctoribus reprobat̄. Nā om
nes xp̄iani dū ſunt validi corpe debēt viuē d̄
labore. iuxta illud. j. Theſſa. iiij. Opami ma-
nibus vr̄is ſicut p̄cepimus vobis vt nullius
aliq̄d deſideretis. Et Aug. Dꝫ inq̄t ſeruꝰ xp̄i
corpaliter opari vn̄ viuat ne compellat̄ ege-
ſtate nccīa petere. Sed ſi queratur. cuiuſmo- L
di ꝑiculum ſit in petendo neceſſaria ſiue i mē-
dicando? Rn̄dent doctores. qm̄ illi qui men-
dicitate viuere volunt fiūt adulatores. detra
ctores. mendaces ⁊ fures. ⁊ a iuſticia declinā
tes. Aug. dicit ſup illud. ij. ad Theſſa. iij. Ut
noſmetipſi daremꝰ formā alijs dicit. Semet-
ipm̄ dabat formā apl's his q̄ tenues erāt ſub-
ſtantia in plebe vt diſcerent libertatē ſuā non
amittere. Et infra. Qui. n. ad alienā mēſā fre-
quent̄ cōuenit ocio deditus. aduletur neceſſe
eſt paſcenti ſe. Ecce ꝑiculum adulatōnis. Jtē
ſup. ij. Theſſa. j. dicit glo. Sic̄ diuitie negligē
tiā ſalutis pariūt. ita egeſtas dū ſaturari que
rit a iuſticia declinat. Et Prou. xxx. petit Sa
lomon. Mendicitatē ⁊ diuitias ne dederi' mi
hi. ne egeſtate ꝯpulſus furer ⁊ ꝑiure; nomen
dei mei. i. ne copia vel inopia reꝝ trāſeūtiū in
obliuiō; decidā et̄noꝝ. Sꝫ. d. q. Nōne opꝰ ꝑ- M
fectionis eſt relinquere oīa ꝓ xp̄o. ⁊ poſtea ꝓ
xp̄o mēdicare? Rn̄dent doc. ꝙ oīa ꝓ xp̄o reli
quere ⁊ ſeq̄ xp̄m imitādo bonis opibus opus
ꝑfectōis ē. iuxta illud Math. xix. Si vis ꝑfe
ctus eſſe vade ⁊ vende oīa q̄ habes ⁊ da pau-
peribus. ⁊ habebis theſaurū in celo. ⁊ veni ⁊
ſequere me. videlicet bn̄ opando ſm glo. non
dicit mendicando. quia chriſtus nunꝙ̄ mēdi-
cauit. ſed mēdicationē apoſtolis ſuis ꝓhibu-
it cum dixit Luc. x. Nolite tranſire de domo
in domū. ſ. panē mendicando. ſed in quācun-
ꝙ ciuitatē intraueritis ⁊ ſuſceperint vos mā-
ducate q̄ apponuntur vobis. Et dicit. ⁊ ſuſce
perint vos. vult ꝙ nō deberēt ꝓprio motiuo

intrare domos ⁊ mēdicare.ſicut faciūt nūc q̄=
dam ocioſi nolentes opari ⁊ laborare. Cōtra
quos dicit apl's.ij. Theſſal.iij. Audiuimꝰ int̄
vos quoſdā ambulare in q̄ete nihil operātes
curioſe agētes.his aūt q̄ ſunt eiuſmodi denū=
ciamus ⁊ obſecramꝰ i dn̄o ieſu xp̄o. vt cum ſi=
lentio.i.quiete nō vagabūdi opantes ſuū pa
nē manducent ꝓprio labore acq̄ſitū nō alienū
Sed diceres.q̄liter viuere debet vir ꝑfectus
poſtq̄ꝫ reliquerit oia? Rn̄detur aut dꝫ labora
re corpaliter manibus ſicut ap'li fecerunt qui
ꝓpter deū oia reliquerant.de hoc.ꝰ.ſermone
lvj.D.P. Aut dꝫ intrare religionē vbi habꝫ
nc̄c̄ia vite.qꝛ i religiōe debēt h̄ri oia ꝯmunia
Act.iiij.vbi dr̄. Erant illis omnia cōia ⁊ nul=
lus egebat inter eos. Sup quo edita ē ꝯſtitu=
tio eccl'iaſtica.xij.q.j.videntes. vbi dr̄. De re
bus eccl'ie.i.ꝯgregatōis fideliū q̄ dr̄ eccl'a epi
⁊ diſpēſatores fideles eoꝝ om̄ibus cōi vita de
gere volētibus miſtrare cūcta nc̄c̄ia debēt ꝓ=
ut melius poterūt vt nemo egēs int̄ eos inue/
niat̄.hec ibi. Sed ꝯtra hoc inſtaret q̄s ꝙ xp̄s
mēdicaſſet.⁊ certi hoc dicētes aſſumūt ꝓ ſe il=
lud Joh.iiij. vbi dn̄s dixit ad ſamaritanā.da
mihi bibere. Ad qđ rn̄det̄ ꝙ xp̄s mendicaue=
rit vel etiā diſcipuli eiꝰ nuſq̄ꝫ inuenit̄.⁊ nō cre
do ꝙ illud xp̄s ꝑ ſe fecerit qđ apl'is ꝓhibuit.
cū ip̄e p̄us cepit facere ⁊ poſtea docere Act.j.
Sꝫ ꝙ dixit.da mihi bibere.dicūt doctores ꝙ
nō fuit mēdicitas cū ſit vſus cōis aquaꝝ. nec
bibere volebat aquā corpalē cū nō comediſſꝫ
ſꝫ miſerat diſcipulos in ciuitatē vt emerent ci=
bos. Et dr̄ ibidē ꝙ petebat aquā ſpūalēꝫ.i.fi=
dē.⁊ ammonebat eā vt peteret ſpm̄ſanctū. vt
glo.ibidē vult. Itē ꝙ dn̄s Jeſus nō potuerat
mēdicare ab illis q̄bus p̄dicauit patꝫ ſic. Cō/
ſtat.n.ꝙ paſtor erat. Joh.x. Ego ſum paſtor
bonus.ſꝫ paſtorē ſiue p̄dicatorē ſumere ſūptꝰ
ab eis q̄s tanq̄ꝫ gregē paſcit nō ē mendicitas
ſꝫ ptās. vt dicit glo.ij.ad Timo.ij. Laborātēꝫ
agricolā primū opoꝛtꝫ de fructibus accipe. ⁊
j.ad Cor.ix. Quis inq̄t gregē paſcit ⁊ đ lacte
nō manducat. vbi dicit glo. Lac gregis dr̄ q̄c
quid a plebibus dat̄. Cū ḡ xp̄s eſſet paſtor et
miſſus ad p̄dicandū .relinquit̄ ꝙ ab illis q̄bꝰ
p̄dicabat nō poterat mēdicare. imo q̄ dicunt
eū mendicaſſe nō dicunt eū paſtorē fuiſſe miſ=
ſum a pr̄e. ⁊ ꝑ conſequēs nō extitiſſe Meſſiā
ꝓmiſſum in lege vt filium dei. ⁊ q̄ hoc dixerit
vel dicit deſtruit fundamentū xp̄iane fidei. ⁊
non eſt tm̄ hereticus ſed hereſiarcha. Ex dn̄s
dixit Luc.xix. Zachee feſtinās deſcēde ⁊c̄. nō
fuit mēdicitas ſed vrbanitas. Sciebat.n.dn̄s
ꝙ Zacheus ⁊ ſi nōdū inuitauerat eū.tm̄ inui/
tandi gerebat animū. Quia dicit glo. Nō in/
uitatus inuitat.qꝛ ⁊ ſi nō audierat vocē inui/
tātis.audiebat tm̄ affectū. Ex his dicti docto=
rū apparet ꝙ q̄ circūueniūt hoīes vt dent eis
bona tpalia ſiue mēdicādo ſiue alio mō nō ſūt
veri ꝓphete.ſed falſi deceptores a q̄bus hor=
tat̄ dn̄s caute cauendū cū dicit. Attēdite a fal
ſis ꝓphetis. Quartū opus falſoꝝ ꝓphetaruꝫ N
eſt veritatis impugnatio. Si.n.p̄dicat̄ eis ali
qua veritas q̄ inſolita et aſpa videt̄. irritāt ⁊
latrāt contra eos tanq̄ꝫ canes.nōne hec ē pla=
na veritas ꝙ omnis ppl's xp̄ianus die dn̄ico
p̄ſertim ex p̄cepto debet eſſe in eccl'ia ſua pa/
rochiali ⁊ ibi audire miſſā.nec egredi an̄ bn̄di
ctōem ſacerdotis.qđ ſi nō fecerit debꝫ ab ep̄o
publice ꝯfundi.i.grauit̄ corripi vel excōicari
niſi magna neceſſitas excuſet. vt dr̄ đ ꝯſe. di.
j.c. Miſſas.⁊.c.ſe.⁊.c. Ois fidelis. Attn̄ con
tra hāc veritatē quidā falſi ꝓphete ⁊ p̄dicato
res latrāt.nec hoc eſſe p̄ceptū affirmāt. ſed di
cūt. Sufficit omni xp̄iano mane audire miſſā
vel alibi.nec neceſſe ē miſſā ſūmā i eccl'ia paro
chiali expectare. Jđo dicit Archid.i roſario.
Peſſimꝰ vſus ē apud quoſdā i dn̄icis diebꝰ ſi=
ue i q̄buſdā feſtiuitatibꝰ mox miſſā celebrare.
quā q̄s ⁊ ſi ꝓ defūctꝭ ſit cū audierit abſcedit.⁊
ꝑ totū diē a p̄mo mane ebrietati ⁊ comeſtioni
potius q̄ꝫ deo ſeruiat. Admonēdus ē ppl's vt
an̄ publicū pactūq̄ꝫ officiū ad cibū nō accedat
ſed om̄s ad publicā ſanctā matrē eccl'iam miſ
ſaꝝ ſolennia ⁊ p̄dicationē audituri ꝯueniant
hec ille. Et ſicut hic dr̄ de quibuſdā falſis p̄di
catoribus contra veritatē latrātibus.ſic etiaꝫ
idē dr̄ de falſis auditoribus qui etiā cōtra ve=
ritatē iſtam latrant vt canes. ⁊ dimiſſis veris
p̄dicatoribus qui veritatē p̄dicant ad falſos
ꝯuertuntur.ſicut p̄dixit apoſtolus.ij. Timo.
iiij. Erit tempus cum ſanam doctrinā non ſu
ſtinebunt.ſed ad ſua deſideria coaceruabunt
ſibi magiſtros prurietes auribus. ⁊ a verita/
te quidē auditū auertēt ⁊ ad fabulas ꝯuertē=
tur.q.d. vadunt ad illos q̄ ea docēt que liben
ter audiunt.qꝛ veritas eis aſpa videt̄ vt dicit
glo. Illi ḡ p̄dicatores vel auditores q̄ latrant
contra hanc ſancte eccl'ie veritatē. vel quam=
cunq̄ꝫ aliā ⁊ ꝓcurant vt veritas taceatur falſi
ſunt ꝓphete a quibus hortatur dn̄s cauere cū
dicit. Attendite a falſis ꝓphetis. Quintū opꝰ
falſoꝝ ꝓphetarum eſt contētio.contendūt.n.
ꝑ lites quidam ſi ab hominibus nihil recipi
ant. vel niſi eos in hoſpitia ſuſcipiāt.qđ tm̄ ve
ri apoſtoli ⁊ p̄dicatores nō fecerunt. iuxta il/
lud.j. Cor.xj. Si quis aūt ꝯtētioſus videtur
eſſe.nos talem conſuetudinē nō habemꝰ. ne/
q̄ꝫ eccleſia dei.ſ.collecta de gentibus. Quare
aūt nō ſunt contentioſi veri p̄dicatores cauſa
ē ne videant̄ appetere aliquid terreni cūꝫ di=
xit dn̄s ad apoſtolos Mat.x. Quicunq̄ꝫ nō
receperit vos excutite puluerē de pedibꝰ ve=
ſtris.i.terrena de affectionibus vt oſtendatis

appetitũ terrenoꝝ nõ eſſe in vr̃is affectõibus
vt dicit glo. Sextũ opus ē dñoꝝ irritatio. nã
falſi ꝓphete nõ recipiũt ab his emolimenta q̃
bus ꝑdicãt. dños frenos eis fauorabiles con
tra eos interdũ ꝓuocãt aut irritãt. qđ tñ nõ fe
cerũt veri apl'i. Nã legiẗ d̃ ſctis Simone ⁊ iu
da. Cũ aũt rex iratus iuſſiſſet copioſũ ignẽ ac
cẽdi vt pontifices q̃ apl'os recepiſſent aut eis
reſtitiſſent ꝯcremaret. dixerũt apl'i. Obſecra-
mus dñe ne efficiamur cã interitus ipſoꝝ qui
pro ſalute hominũ huc miſſi ſumus vt viuifi-
caremus mortuos. viuẽtes ne occidere vide-
amur. Septimũ opus aut fructus eoꝝ ē arro
gantia ſiue ſupbia. Nã de fructu quẽ debent
d̃ eccleſia facere arroganẗ ſe iactant dicentes.
Nos illuminamus eccl'iam vniuerſã. vel do/
cẽtes. añ tpa noſtra erãt ceci ⁊ extinximus flã
mã pctõrum in eccl'ia dei. cum forte magis ꝓ/
mouerint hypocriſim. qđ tñ veri ꝓphete non
fecerunt. q² dñs de Ezechiele dixit. c. iij. Fili
hois dedi faciẽ tuam vt adamantẽ. Adamas
deſpecte forme ē. attñ attrahit ferrũ. ⁊ tñ non
inde ſe iactat nec extolliẗ. Silr̃ verus apl'us i
ꝑdicatione ſua attrahit duriſſimos pctõres.
quoꝝ cor induraẗ quaſi lapis Iob. xlj. nõ tñ
inde extolliẗ. q² dicit cuz alijs bonis illud pŝ.
cxiij. Nõ nobis dñe nõ nobis. ſed nomini tuo
da gl'iaz. Octauũ opus ē gl'ie ꝓprie acquiſitõ
nã pſeudo ꝓphe querũt gl'iam ꝓpriã non xp̄i
iuxta illud Ioh. vij. Qui a ſemetipſo loq̃tur.
gloriã ſuã q̃rit. q̃ aũt querit gl'az ei⁹ q̃ miſit illũ
id ē a quo dixit ſe miſſũ verax ē. illi g̃ q̃ q̃runt
ea q̃ ptinẽt ad gloriã mundi hui⁹. quoꝝ onus
ē regnãtibus aſſiſtere. iuxta illud Boe. d̃ con
ſo. Qui in pſona extolli cupiũt aut ipi regnãt
aut regnantibus adherere cupiunt ſeu conãẗ
Alteꝝ v̾o ē velle vincere vbi nõ ē p̄miũ apud
deum. vnde ſup illud Gal'. vj. Nõ efficiamur
inanis gl'ie cupidi. dicit glo. Inanis gl'ie ē vin
cere velle vbi nõ ē p̄miũ. q̃. n. talia querũt fal-
ſi ꝓphete ſunt. Nonũ opus falſoꝝ ꝓphetarũ
ē inimicoꝝ oditio. nã ſup illud Hiere. xxiij. A
ꝓphetis hierl'm egreſſa ē pollutio ſup omnẽ
terrã. dicit glo. Nõ ſufficit eis ꝓximos ledere
ſ₃ quos ſemel oderint p totuz orbẽ conanẗ dif
famare. Sed nõ ſic veri apoſtoli q̃ diligebant
inimicos ſuos iuxta mandatũ dñi Math. v.
Diligite inimicos.

De eadem dñica. Sermo tertius.

Omnis arbor q̃
nõ facit fructũ excideẗ. ⁊ in ignẽ
mitteẗ Math. vbi. ŝ. Dicũt na
turales ꝙ q̃lib₃ arbor ad ſuã fru
ctificatõem indiget triplici fomento exteriori
Primo indiget t̃ra cui⁹ humore nutriaẗ. ⁊ ſi i
vna t̃ra nõ ꝓficit i alia ꝯualeſcit. iõ videm⁹ ꝙ
prudẽtes hortulani trãſferũt d̃ loco ad locum
arbores ꝑuas ⁊ herbas euellẽdo eas radicit⁹
de t̃ra in q̃ ſteterũt ꝑus. ⁊ p talẽ trãſplãtatiõ₃
arbores fiũt fructuoſe q̃ prius fuerunt inepte
Scđo idigẽt ſole cui⁹ v̾tute humor q̃ i medul
la ē dirigeẗ ⁊ p̄paret ipm humorẽ decoq̃ndo.
vt ſic diſpoſitõ ad fructificãdũ emittaẗ. Ter-
tio indigẽt tpe. q² nõ om̃i tpe arbores plãtate
ſolẽt eque fructificare. nã dicit Cõſtãti⁹ ꝙ ar/
bores q̃ plãtanẗ i recti plenilunio min⁹ ꝯuale-
ſcũt. ⁊ ſi ꝯualuerint fructũ faciũt v̾miculoſu₃
⁊ fruct⁹ tũc plãtate arboris citi⁹ putreſcũt. Si
miliẗ arbores indigẽt hyeme ad humores re/
ſtringẽdos vt meli⁹ i vere ſint ꝑate ⁊ vnite ad
fruct⁹ ꝓducẽdos. ꝙ ſi ſparganẗ dicti hũores
p meatus terre ſuã amitterẽt v̾tutẽ. Indigẽt
etiã vere in q̃ arbores pullulẽt ⁊ diſſoluiẗ cõ-
glutinatio frigoꝝ v̾tute ſolari q̃ erat i humori
bus arboꝝ vñ fructificare d₃. Indigẽt inſup
eſtate ad fructuũ maturatõ₃. repletõ₃ ⁊ colle-
ctionẽ. Moraliter hõ iſto mõ vt fructific₃ in-
diget tribus. Primo indiget terra hũilitatis.
cui⁹ humore fructificet opa v̾tutis ⁊ pietatis.
nã ſine hũilitate nõ valẽt v̾tutes alie. Iõ diẗ
Aug. Hũilitas v̾tutũ oim ē caput q̃ velut fo-
uet ⁊ ſuſtinet bonoꝝ oim totũ corp⁹. Quapro
pter xp̄s ver⁹ hortulan⁹ quẽ maria mag. hor/
tulanũ eſtiauit Ioh. xx. trãſtulit multos ho-
mies de terra alte elatõis ad terrã valloſã hu
miliatiõis. vt Paulũ. auguſtinũ. ⁊ ſic d̃ alijs.
Et q̃ ꝑus infructuoſi extiterũt poſtmodũ fru
ctũ multiplicẽ ꝓduxerunt. Scđo indiget ſole
charitatis. q² dicit Greg. Nihil h₃ viriditatꝭ
ram⁹ boni opis niſi maneat i radice charitatꝭ.
Tertio indiget tpe. i. diſcretõe q̃ i omni ope ē
apponẽda. Quia dr̃. vij. q. j. c. pñtiu₃. Diſcre
tio mater eſt oim virtutũ. Et ſicut arbor quo
ad tẽpus tria requirit. ſic ⁊ homo ad bñ ope-
randũ tribus neceſſario indiget. videlic₃ hy-
eme tribulatiõis ⁊ anguſtie. nã multotiẽs de-
us immittit hyemẽ tribulationis et anguſtie.
⁊ ſic tranſfert eos p contritõem ⁊ confeſſionẽ
in hortũ eccl'ie. ⁊ facit eos fructiferos ⁊ ferti-
les q̃ prius fuerũt infecũdi ⁊ ſteriles. vt dicit
Hol. lec. xlix. Item indiget vere diuie gr̃e. q²
dicit dñs Ioh. xv. Sine me. i. gr̃a mea. nihil
poteſtis facere. Ite₃ indiget eſtate. i. vita pñ-
ti. q² in futuro nullus põt bñ opari. quia ꝑm
pŝ. ciij. Exibit homo ad opus ſuũ. i. ad opati
onẽ bonoꝝ. ſ. opeꝝ. vſq₃ ad veſpam. ſ. mortis
⁊ deinceps nõ. Itẽ dicit dñs i verbis allega/
tis ꝙ omnis arbor. i. homo. qui non facit fru-
ctũ bonũ. ſ. in pſenti vita. excideẗ. ⁊ in ignem
mitteẗ. in quibus verbis p̄ncipaliter tria inſi-
nuat. Primo homis ocioſitatẽ. ibi. omnis ar
bor. Secũdo mortis ineuitabilitatẽ. ibi. exci/
deẗ. Tertio ignis itollerabilitatẽ. ibi. ⁊ i ignẽ

Q Quantũ ad primũ ponit homis ocioſitatẽ cũ
dicit. Omnis arbor que non fert fructũ. Ubi
nota Holc. ſup li. Sap. lec. xlvj. dicit. q̄ i ſcri
ptura hõ arbori compat. iuxta illud Marc.
viij. Uideo hoies vt arbores. hñt. n. quandã
ſiĺtudinẽ viuẽdo. creſcẽdo. fructũ ferendo. ⁊
ſimiliter decidẽdo. Primo. n. habẽt ſimilitu=
dinẽ in viuendo. arbor. n. nõ viuit niſi p calo=
rem terreſtrẽ. ſic nec moraliter viuit homo vi=
ta gratie niſi p humilitatem ſuaʒ ⁊ charitatẽ.
humilitas orit̃ ꝺ terra. i. de ꝯſideratiõe q̄ ter=
reni ſumus ⁊ in terrã reuerſuri ⁊ ĩ breui. vñ ſi
cut ille arbores q̄ radices ſuas pfundius i ter
rã figunt diutius viuunt ⁊ ſtant ſtabilius. ita
illi homĩes q̄ ſe diligẽtius ⁊ aptius t̃renos eẽ
cogitant viuũt fortius vita grẽ. ⁊ firmiꝰ ſtant
contra temptatõẽs varias culpe. Arbores ſi=
milit̃ plãtate i planitie vel i vallibus minꝰ ex=
cutiunt̃ vel fatigant̃ a vẽtis q̄ȝ ille q̄ ſtãt i mõ
tibus. qꝛ dicit Ariſto. i. pbleu. ⁊ Pli. in natu.
hiſto. Alte nimiũ arbores ſbito exareſcũt. Et
rõ ẽ. qꝛ tales arbores ob ſui elongatõʒ a terra
humorẽ ſuũ difficult̃ ſurſũ trahũt. q̄re deficiẽ
te humore areſcũt. ita pſone hũiles refugien=
tes dignitates ⁊ ambitiõẽs huius mõi. Et q̄a
xp̄s fuit humil̃. idõ q̄ ſuas radices figit ⁊ fun=
dat i xp̄o viuet ⁊ creſcet ⁊ fructũ faciet. ſic do
cet Joh. xv. Ego ſũ vitis vos palmites. Et ſi
cut palmes nõ põt ferre fructũ a ſemetip̄o ni/
ſi manſerit in vite. ſic nec vos niſi i me manſe/
ritis. Scðo aſſiĺatur homo arbori in creſcẽdo
qꝛ q̄uis inferior ps terre adheret. potior tñ ⁊
pulcrior ps ſupeminet tendẽs verſus celũ. ſic
moraliter licet neceſſario oportet nos aliquaʒ
ſiĺtudinẽ circa t̃rena hr̃e. tñ põr ps voluntatꝭ
noſtre debet tẽdere verſus celum. iuxta illud
Eſa. xxxvij. Qð ſaluatũ fuerit de domo vr̃a
⁊ qð relictũ eſt mittet radices deorſũ. ⁊ faciet
fructũ ſurſuʒ. Tertio aſſiĺat̃ hõ arbori in fru=
ctũ ferẽdo. Sicut. n. arbores p̄mo germinant
ſcðo florẽt. tertio fructũ portãt. ita hõ primo
germinat bonis cogitatõibꝰ. floret deinde bo
nis volũtatibꝰ. ⁊ tertio fructificat bonis opa
tõibus. Quia dic̃ Chryſ. omel. xxxij. Germẽ
ſũt bone cogitatões. flores bone volũtates. ⁊
fructꝰ bone opatões. qꝛ arbor bona fructꝰ bo=
nos facit. Circa qð nota q̄ talis p̄ncipalit̃ fa=
R cit triplicẽ fructũ. Primꝰ ẽ fructꝰ moral' ſãcti/
tatis q̄ conſiſtit in opibus pnie. iuſticie ⁊ cul=
tus dei. ⁊ q̄ hunc fructũ non facit morit̃ mor
te turpiſſima. ⁊ punit̃ pena ignis eterni acer
biſſima iuxta v̄bũ themat'. Omis arbor que nõ
fert fructũ. q. di. que ſtat ocioſa occidetur ⁊c̃.
Quare dr̃ Lu. iij. Facite fructꝰ dignos pnie.
Eſt aũt de merito homis et de opibus pnie ⁊
elemoſyne ſicut ẽ de fructu palme. dr̃. n. ꝺ pal
ma q̄ eius fructꝰ eſt inutilis donec palma fue
rit centenaria. Nã legit̃ in hyſtoria Alexãdri
q̄ milites eiꝰ comedentes dactylos palmaruʒ
iuuenũ mortui ſũt. Moralit̃ iuſtꝰ ꝯpatur pal
me. iuxta illud pſ̃. Juſtus vt palma florebit.
Juſti aũt opa nõ apparẽt dulcia vſq̄ poſt cẽ=
tũ annos. i. poſt finẽ p̄ñtis vite. qꝛ vita homis
durat ad centũ annos. iuxta illud Ecc̃i. xviij.
Numerus dierũ homis centuʒ anni vt pluri=
mũ. Et ideo oportet inter: patient̃ expectare.
Jac̃. v. Patiẽtes eſtote fratres vſq̄ ad aduẽ=
tum dñi. Glo. qui reddet vobis mercedẽ. Ex
emplũ ponit. Ecce agricola expectat p̄cioſuʒ
fructũ terre patiẽter ferẽs donec recipiat tem
poraneũ. i. p̄mitiuũ fructũ ⁊ ſerotinũ. Sʒ do/
lendũ eſt de multis ſicut de illa ficulnea ꝺ qua
narrat Math. xxj. vbi dr̃ q̄ Jeſus mane re/
uertẽs in ciuitatẽ. ſ. feria ſecunda palmaꝝ eſu
rijt. ⁊ videns fici arborẽ vnam ſecus viã venit
ad eã. ⁊ nihil inuenit in ea niſi folia tm̃. male=
dixit ficui ⁊ ait. Nunq̄ȝ naſcet̃ ex te fructus in
ſempiternũ ⁊ aruit ſtatim. Jſta ficus vt dicit
hol. lec. xl. ſignificat diuites auaros q̄s deꝰ di
tauit vt fructificẽt p elemoſynã. xp̄s eſurit q̄=
tiẽſcunq̄ paup eſurit. ſicut ipſe dicit Math.
xxv. Eſuriui ⁊ nõ dediſtꝭ mihi mãducare. ve=
nit ad ficulneam qñ paup venit ad diuitẽ ⁊ ni
hil inuenit niſi folia. quia nihil ſibi paup reci=
pit niſi verba amara. Jndubitant̃ tali ficui de
us in die iudicij maledicet qñ eis dicet. Jte in
ignẽ eternuʒ. Et iõ ſignãter dicit ſapiẽs Eccſ.
v. Qui amat diuitias. vicʒ eo mõ quo auarꝰ.
fructũ nõ capiet ex eis. nõ dicit q̄ habet vel q̄
diſpẽſat. ꝫ qui amat ad ſeruandũ. nã ꝺ illo ad
ueniẽte morte dr̃ illud Dañ. iiij. Succidite ar
borẽ ⁊ diſpgite fructus. q. d. vos cõtrarij hu=
mores ſuccidite arborẽ. ⁊ vos executores di/
ſpergite fructꝰ eiꝰ. Naʒ humores repugnãtes
in corpe faciũt eius corruptionẽ. Et executo/
res diffinire faciunt opũ diſperſionẽ. ⁊ tunc p̄
mo expiretur q̄ qui amat diuitias fructuʒ nõ
capiet ex eis. Dicit Ariſtot' de vegetabilibꝰ.
q̄ arbores quedã plantate i diſtẽperatis locꝭ
faciũt p̄mo fructꝰ acidos. ⁊ poſtea dulces ⁊ tã
dẽ amaros. ⁊ fructus talis piramidat̃ i vtra/
q̄ extremitate. ⁊ i medio hʒ figurã latã. Mo
raliter paup homo datus omnino mũdo ⁊ to
tam intentionẽ ſuã extendẽs ad hoc q̄ tempo
raliter fiat diues facit in p̄ncipio fructũ valde
acidũ ⁊ acutũ ieiunat. vigilat. pcit. laborat et
ſeruit. ⁊ nihil dulcedinis eſt ptunc in opibus
ſuis. ſed poſtea cum factus fuit diues ad tp̄s
ludit ⁊ expẽdit ⁊ iocundat̃ ſolennit̃. ⁊ tũc eſt
fructus ſuus dulcis. ſed hec dulcedo non du=
rat. nã ſtatim tẽdit ad mortẽ. ⁊ tũc oportet di=
ſponere de teſtõ. et relinquere alienis diuiti=
as ſuas. Et ille fructꝰ nec appet ſibi acidꝰ nec
dulcis ſed amariſſimꝰ qñ dʒ dimittere terras

quas coluit. ꝑlē quā genuit. aulam ⁊ camerā
q̄s curioſe edificauit. filios ⁊ filias ⁊ vxorē q̄s
amauit. Et ꝺ talibus verificat̄ illud Sap. iij.
F Vacua ē ſpes illoꝝ. ⁊ labores ſine fructu. Se
cūdus fruct⁹ queꝫ faciūt boni hoīes eſt fruct⁹
doctrinal̄ fertil̄. ⁊ iſtū fructū exigit xp̄s a do/
ctoribus. p̄dicatorib⁹ ⁊ p̄latis. Quib⁹ loquit̄
Joh. xv. Poſui vos vt eatis ⁊ fru. af. ⁊ fruc.
ve. ma. Et Sap. xvj. Nō vanitatis fruct⁹ pa
ſcūt hoīes. ſed ſermones tui dn̄e hos q̄ i te cre
dunt ꝯſeruant. De iſtis aūt arboribus valde
dolendū ē ꝙ quedā areſcūt ꝑ nimiā ſiccitatē.
quedā fruteſcūt ꝑ nimiā curioſitatē. q̄dā mar=
ceſcūt ꝑ nimiā venti vrētis malignitatē. Pri=
mo q̄dam areſcunt ꝑ nimiā ſiccitatē q̄ nō hn̄t
humorē deuotionis nec zelū aiarum. ꝺ q̄bus
Oſee. ix. Radix eoꝛuꝫ exiccata ē. nequaq̄ fa=
ciet fructū. nō ſic fuit de p̄dicatoribus plātatꝭ
in eccl̄ia p̄mitiua. imo ipſi fuerūt irrigati ꝑ g̅=
tiam ⁊ contēplatōem inebꝛiati. Ecci. xxiiij. di
xit. Rigabo hoꝛtū plātationū. inebꝛiabo par
tus mei fruct⁹. Scd̄o quedā fruteſcūt ꝑ nimi/
am curioſitatē qn̄ parui ſurculi. i. ꝑui frutices
creſcunt circūquaq̄ circa arborē tūc ſbtrahūt
ab ea humorē. ita qn̄q̄ ſtudia. ſ. curioſa ⁊ ſub
tilia q̄ circūponunt̄ menti homis ſubtrahunt
ab eo deuotionē p̄dicandi verbuꝫ dei. Sed ꝑ
oppoſitū eſt ꝺ bonis. ꝺ quibus Oſee. x. Vitꝭ
frondoſa iſrl̄. fructus adequat⁹ eſt ei. Tertio
quedā marceſcunt ꝑ vēti vrentꝭ malignitatē.
⁊ ſunt tales q̄ dimittūt p̄dicare ꝑpt̄ obloquia
detractiones ⁊ odia. ⁊ hi vocant̄ in canonica
Jaco. nubes ſiue pluuia que a vētis circumfe
runt̄ arbores autumnales infructuoſe. Ter/
tius fructus ē fructus eternalis felicitatꝭ q̄ ꝑ/
cipiet̄ qn̄ xp̄s dicꝫ aīe de coꝛpe recedēti. Pro
uer. xxxj. Date illi ꝺ fructu manuū ſuaꝝ ⁊ lau
dent eū in poꝛtis opa eius. Jſtos fructus cō=
tēplando guſtare debem⁹ ſi ꝑ ipſis bn̄dis pu/
gnare velimus foꝛtit̄. Jn cui⁹ figura malogra
nata. ficus ⁊ vue filijs iſrl̄ oн̄ſa fuerunt ⁊ alla=
ti fructus ⁊ vue ꝺ terra ꝑmiſſionis anq̄ intra
rēt Nume. xiij. Quia al̄s tāte difficultatꝭ terrā
nō deſideraſſēt. Jſto mō. b. Andreas fructuū
celeſtiū dulcedinē guſtauerat. iō tantuꝫ ad il=
los anhelabat ꝙ ꝑ arborē crucis quaſi ꝑ ſca/
lā ad eos capiendos aſcēdit di. Cañ. vij. Aſcē
dā ad palmā ⁊ app̄hendā fructū ei⁹. Quarto
aſſiītatur arboꝛi i cadendo. arboꝛ. n. q̄ diu cre/
uit ⁊ vixit. ⁊ tandē ꝺ ſenio deficit. et ad illā ꝑ=
tē cadit ꝟſus quā viuendo ramos plures extē
dit. ſic hō moꝛiens ad illā partē cadit ad quaꝫ
plures cogitatōes ⁊ affectōes viuēdo trāſmi=
ſit. Si in terrā extendit ramos affectōis cadit
ad infernū. ſi in celū illuc etiā depoꝛtat̄. iuxta
illud Eccl̄s. xj. Si ceciderit lignū. i. homo qui
a phis dicitur antropos. hoc eſt arboꝛ euerſa
ſiue ad auſtrum. i. partē electoꝝ. ſiue ad aqui
lonem. i. ad partē reꝑ̄boꝝ. vbi ceciderit ibi
erit eternalit̄. Vbi tn̄ nota homo ē moꝛaliter T
ſicut arboꝛ. Sꝫ ꝙ dolendū eſt. multe arboꝛes
faciūt fruct⁹ inutiles ⁊ acerbos ad mādu cādū
ſic ⁊ hoīes. nā ſunt q̄dā fructus peccantiū ni/
mis mali ⁊ damnoſi pleni ꝟmibus coꝛroſiuis
Quidā pleni humoꝛib⁹ inflatiuis. Primi ſūt
fruct⁹ laſciuie ⁊ carnal̄ delectatōis. hi ſūt ple=
ni ꝟmibus. videmus interdū pomū pulcerri
mi coloꝛis exteri⁹ ⁊ ſuauiſſimi odoꝛis. ⁊ tn̄ in=
trinſecus latet ꝟmis. ⁊ inuenit̄ totū coꝛroſuꝫ
Jſto modo ſuggeſtio voluptatis apparet ex/
terius ſuauis ⁊ delectabil̄ tp̄e tēptatiōis. ⁊ cū
ſcelus fuerit ꝑpetratum inuenit̄ ꝟmis coꝛro=
dens ꝯſciam. q̄ niſi interficiat̄ i hac vita viuet
in eternū. Eſa. vlt. Vermis eoꝝ nō moꝛit̄. hic
eſt vermis q̄ momoꝛdit hederā ſub cuius vm
bꝛa Jonas delectabat̄ Jone. iiij. Letat⁹ eſt io
nas leticia magna. q̄ ſtatim poſt moꝛſuꝫ ꝟmis
aruit. Moꝛalit̄ hedera ē pax ꝯſcie ſub q̄ Jo=
nas q̄ interp̄tat̄ colūba. i. ſimplex ⁊ innocens
delectabat̄. ꝟmis aduenit ſub delectatione ⁊
ſtatim hedera aret. q꞉ ꝯturbat̄ ꝯſcia actu trā=
ſeūte ⁊ reatu manēte. iō valde fatu⁹ eſt q̄ iſtuꝫ
vermē nō interficit quāto citi⁹ pōt. Et ſic pu/
er frangens pomū pulcerrimū de quo ſpera/
bat ſe hr̄e bonū cibum. repit ſe deceptū cū in=
uenerit interius vermē turpē. ita tēptatus de
libidine delectatōe trāſacta. ⁊ verme i remoꝛ=
ſu conſcie apparente iudicat ſe fuiſſe deceptū
De quo loquit̄ apl̄s ad Rom. vj. Quē ꝗ fru=
ctum habuiſtis tūc in illis in q̄bus nūc erube=
ſcitꝭ. naꝫ finis illoꝝ moꝛs eſt. ſed abſit. q꞉ tales
ſunt peioꝛes q̄ꝫ Cayn q̄ obtulit deo ꝺ fructib⁹
terre ſpicas coꝛroſas ⁊ cōculcatas ⁊ a beſtijs
ꝯtritas Gen̄. iiij. Vtinā ſaltē iſti inueterati di
erū malaꝝ qui coꝛroſi ſunt ꝑ veꝛmes infinitos
in conſcientijs conculcati ꝑ beſtiales delecta=
tōes a iuuētute ſua ⁊ vſq̄ ad ſenectā ⁊ ſeniuꝫ
⁊ vellent tn̄ in fine dierū ſuoꝝ offerre ſe deo ꝑ
pniam ⁊ ſacrificiū veſꝑtinū. Sꝫ notandū ꝙ i
veteri lege ⁊ i pꝛimitiua eccl̄ia dabant̄ pꝛimi/
tie de fructibus. mō vix dant̄ decime. Jta oli
habuit eccl̄ia vouentes ꝯtinentiā in ſua iuuē=
tute. ⁊ dabant̄ deo p̄mi fructus. q꞉ ipſe eſt ve
rus papa ⁊ pr̄ paupeꝝ cui clamam⁹ abba pat̄
ad Gal̄. iiij. Et iō ſumite de optimis terre fru/
ctibus in vaſis vr̄is. et deferte viro munera.
Gen̄. xliij. Offeramus p̄mogenita terre nr̄e ⁊
p̄mitiua vniuerſi fructus Neemie. x. Secūdi V
fruct⁹. ſ. pleni ſapoꝛib⁹ amaricatiuis ſt̄ fruct⁹
auaricie ⁊ mūdial̄ poſſeſſiōis. Quicūq̄. n. ē il
le q̄ rebus mundi incūbit acq̄rendo. poſſiden
do vel exponendo freq̄nter amaricat̄ ⁊ ꝯtur=
batur qn̄ videat̄ i pace viuere. Eſa. xxxviij.
ecce i pace amaritudo mea amariſſima Aliud

etiam notandū ꝙ comedētibus poma cruda
⁊ fruct⁹ immaturos ſani cibi fiunt inſipidi. ſic
etiam qui delectant in diuitijs vel cōſeruan-
dis vl' diſponēdis aut diſpēſandis. cibus aie
qui nō perit ē cibus ꝟbi dei. cibus deuotiōis
⁊ ꝯtēplatōis apparet inſipid⁹. In cui⁹ figurā
legit Joſue. v. Quācito filij iſrl' inceperūt ve
ſci ꝺ fructib⁹ terre ꝓmiſſiōis ⁊ frugib⁹ ſtati de
fecit manna diuie diſpēſatōis. nec ampli⁹ de/
ſcēdit de celo. Jſto mō ē ꝺ diuitibus habētib⁹
conſolationē hic in trenis. deficit. n. eis ꝯſola
tio quaꝫ hñt ſancti de diuinis. Vñ Aug. j. de
trini. c. x. Contēplatio eſt illa ſpes q̄ rapit om
nē hominē deſiderio ſui. ⁊ tanto ardētiorē q̄n
to mundiorē. ⁊ tanto mundiorē quāto ad ſpū
alia ſurgentē. quanto carnalibus ⁊ trenis de-
ſiderijs aut affectiōibus morientē. Sꝫ ex quo
fructus admiſtratiōis tꝑaliū ē amarus. ⁊ ali-
quas ꝑſonas in eccl'ia dei opoꝛꝫ miſtrare tē/
poꝛalia quō poterūt iſti fruct⁹ dulcoꝛari: Cer
te dicēdū ſm Ariſt. li. ij. ꝺ vegetabilib⁹. Fru
ctus amar⁹ miſſus i ignē ⁊ aſſat⁹ efficit dulcis
ſicut pꝫ ꝺ pomis q̄ ſunt nimis acerba ad come
dēdū cruda. qñ aſſant ad ignē ſunt ſatis dul/
cia. Jſto mō vos qui eſtis occupati i vita acti
ua circa admiſtrationes tꝑalium freq̄nter gu
ſtantes amaritudies mūdi ⁊ occupationū cir
ca plurima. ſi vultis occupatōnes facere dul-
ces opoꝛꝫ ꝙ aſſent bñ igne charitatis ne ſint
crude. Quia dr. j. ad Coꝛ. xiiij. Oia opa vr̄a
fiant in charitate. Exo. xij. Nō comedetis ex eo
crudū nec coctū aqua. ſꝫ aſſatū tm̄ igni vñ om
nia opa vr̄a bona que habetis ad dei honoꝛē
⁊ ad vtilitatē pꝛoximi referatis. qꝛ q̄ ſine cha-
ritate amant diuitias fructū nō capiēt ex eis.
Et niſi hoc feceritis timere poteritis illud Hie-
re. xxij. Cōfundemini a fructibus vr̄is ꝓpt fu/
roꝛē dñi. Et Hiere. xxj. Viſitabo ſup vos iu/
X xta fructum ſtudioꝝ vr̄oꝛum. Tertij fruct⁹ in
utiles ſunt fructus ſupbie ⁊ ambitionis. ⁊ iſti
ſūt pleni humoꝛibus inflatiuis. ꝺ quo fructu
Eſa. x. Viſitabo ſup fruct⁹ magnifici coꝛdis.
licet. n. reuerētie ⁊ honoꝛes ſuauit ſapiant. ta
mē ꝑiculoſe inflāt. Nā in hyſtoria Alexandri
narrat ꝙ milites ſui i india inuenerūt ita dul
ces fructus ꝙ i comedēdo de eis nō poterant
ſatiari. vñ factum ē ꝑ nimiū eſum illoꝝ ꝙ ma-
gna oꝛiebat ſtrages ⁊ peſtis int eos. Sic mo/
ralit fructus honoꝝ ⁊ reuerētiaꝝ ſūt ita dul/
ces vt difficile ē ſatiari ꝺ eis. Bonū ē tm̄ cū ta-
libus fructib⁹ inflatiuis comedere ſal. ⁊ ita ex
pedit affectus honoꝛis ⁊ nobilitatis ſcl'i ſalſa-
re ſale diſcretionis ⁊ modeſtie. qꝛ dr Job. vj.
Nunq̄d poteſt comedi inſulſū qꝺ nō ē ſale con
ditum. ⁊ ſic vti ꝑuenit honoꝛibus ſeculi ꝟtu/
oſe. qꝛ fatuum eſſet ſubditos docē honoꝛare.
niſi eēt q̄ deberet honoꝛes recipe. Et iō dicit

Ariſt. vj. topicoꝝ. ꝙ oīs hoīes appetūt ho-
noꝛes. iō ambitioſus diffinit ſm euꝫ ſic ibidē.
Ambitioſus ē appetēs honoꝛes. Apponēdū
ē igit ſal ſapie ⁊ diſcretionis. ⁊ ſic vtēdum eſt
fructu honoꝛis laudabilit. Eccl'i. xxvij. Eſt ſa
pientia anime ſue fructus illius laudabilis. h
ſapia ē humilitas. quia Prouer. xj. vbi ē hu/
militas ibi ē ſapia. Et ſimilit Eccl'i. xj. Sapiē-
tia humiliati exaltabit caput ſuum. hoc ē ꝺ iu
ſto. Eſa. xxxvij. Mittet radices deoꝛſū. ⁊ fa-
ciet fructum ſurſum. Quantū ad ſecundū po
nit moꝛtis ineuitabilitatē cū dicit. Excidet. ſ. y
ꝑ moꝛtē arboꝛ. ſ. que ē ocioſa. ⁊ fructum nō ꝑ
ducit excidetur ⁊ concremetur. Sic et homo
qui non facit fructum bonoꝝ opeꝝ auferetur
ꝺ medio iuſtoꝝ. ſicut figuratum ē de arboꝛe fi
ci Luc. xiij. quam habuit quidā plantataꝫ in
vinea ſua. ⁊ venit q̄rēs fructū in ficulnea hac.
⁊ non inueniēs dixit. Succidite ģ illaꝫ. vt q̄d
etiam terrā occupat. Per quā figurā moꝛalit
innuitur ꝙ ocioſi pctōꝛes interdum expectan
tur a deo ꝑ tres annos. ſ. iuuētutis. virilitatis.
⁊ ſenectutis. ⁊ cū viderit ꝙ nolūt ferre fructū
excidit eos ꝑ moꝛtē tradēdo eos igni inferna-
li. ſicut factuꝫ fuit ꝺ diuite epulone Luc. xvj.
de quo dicit. Moꝛtuus ē diues ⁊ ſepultus i
inferno. Et hoc heu multi nō recogitāt q̄ hic
dies ſuos expēdunt in ocio. nec fructus bono
rum opeꝝ ferunt. Jō conqueritur. b. Bernar
dus. Nihil ꝓcioſius tempoꝛe. ⁊ heu hodie ni
hil vilius inuenitur. tranſeunt dies ſalutis. ⁊
nemo recogitat ſibi ꝑiri diē ⁊ nunꝗ̄ redituꝛū
cauſatur. Sꝫ ſicut capillus ꝺ capite non peri-
bit. ſic nec momētum ꝑibit de tēpoꝛe. hec ille.
Et hec ē pꝛima excíſio hominis inutilis i hac
vita ꝑ moꝛtē coꝛpoꝛalē. que ſm Ariſto. ꝺ po/
mo ⁊ moꝛte. nihil aliud ē ꝗ̄ receſſus aie a coꝛ-
poꝛe. Scđo excidet a cōſanguineitate huius
mundi delectatōnibus ⁊ diuitijs. Quia dicit
pſ. Homo cū interierit nō ſumet omnia. neq̄
deſcēdet cuꝫ eo gloꝛia eius. Et Luc. xix. dicit
dñs. Omni habēti dabitur ⁊ abundabit. qua
ſi di. Habēti ſpūale bonū dabitur eternū abū
dant. ⁊ qui non habet ſpūale bonū ⁊ virtutes
auferetur ab eo. ſ. tēpoꝛale. Et illa excíſio gra
uis erit illis pctōꝛib⁹ qui iſta trāſitoꝛia nimis
diligunt. Quia dicit phus. Seperari ab ami-
cis ⁊ conſuetis miſerabile ē. vt ab vxoꝛe. pue-
ris aut ꝯſanguineis. a domib⁹ vl' ab agris pecu
nijs. ⁊ ſic ꝺ alijs. Tertio excidet a ꝯſoꝛtio bo-
noꝝ tam in celo ꝗ̄ in tra. qꝛ Mat. xiij. exibūt
angeli ⁊ ſeparabunt malos ꝺ medio iuſtoꝝ. ⁊
mittēt eos in caminū ignis. O ꝗ̄ amaruꝫ erit
illis ſepari a creatoꝛe. a btā virgine Maria.
a virginibus. ab omnibus electis deiq̄ amicis
Quarto excidet a ſtatu miſcđie ⁊ pnie. ita ꝙ
amplius non poteſt penitere. nec miſcđiaꝫ in-

uenire. Quod teſtat̃ Aug. i de fide ad Petꝝ.
Tempus inquit acquirēdi vitam eternam in
iſta vita deus hominibus dedit vbi voluit eē
fructuoſam pniam. Hec inquit pnīa fructuo/
ſa eſt. quia poteſt hic homo depoſita malicia
bñ viuere. et mutata volūtate iniuſta. merita
ſimul opaqꝫ mutare ⁊ timore dei gerere q̄ deo
placet. Quod qui i hac vita non fecerit habe=
bit quidē pniam in futuro ſeculo de malis ſu=
is. ſ indulgētiam in conſpectu dei non inueni
et. hec Auguſtinus. Sunt aūt due cauſe qua
re pniam non conſeq̄ntur. Primo quia ſūt ex
tra ſtatum merēdi ⁊ pnie. quia tm̄ ē in hoc ſe=
culo. vt dicit Hieronymus. xiij. q. ij. In pſen
ti ſeculo. Scđo quia deus iurauit vt tales nū
q̄ miſericordiaꝫ conſequētur. Hiere. xv. Ui/
uit dominus ſi ſteterit Moyſes ⁊ ſamuel co/
ram me. non ē anima mea ad populū iſtū. eie/
ci. n. eum a facie mea. Et iteꝝ Math. xxij. Li
gatis manibus ⁊ pedibus ꝓijcite eos in tene=
bras exteriores. amē dico vobis. nō exibūt in
de Math. v. Jō dicit Grego. xj. mora. Quiſ
q̄s ad inferni mala toleranda deſcēderit neq̄/
q̄ vltra ad lumē redibit. quia nequaqꝫ miſeri
cordia parcētis liberat quē ſemel in locis pe/
nalibus iuſticia iudicātis damnat. Quito ex
cidetur a diuina viſione. ⁊ iſta exciſio omnū
ē amariſſima. de hac Chryſ. ſup Mat. Due
inquit ſūt pene eternales. excidi ⁊ in ignē mit
ti. Multi gehennā abhorrēt. ego vero caſū glo
rie multo maiorē fore dico. Et em̄ decēꝫ mille
melius eſſet ſuſtinere flāmas q̄ꝫ xp̄i faciē man
ſuetiſſimā eſſe auerſam in iudicio videre ⁊ ab
ipſa ſepari. Jtē Chryſ. i ſermone quodā. Ex
cludi inquit ab omnibus eternis ⁊ alienuꝫ ef=
fici ab alijs que p̄parata ſunt ſanctis tantum
cruciatū ⁊ tantū dolorē infert vt ſi nulla exte=
rius pena torqueret hec ſola ſufficeret. Jō di
cit Hugo đ anima lib. j. Quis tunc putas me
ror erit. q̄ triſticia qn̄ ſepabunt̃ impij a cōſor=
tio iuſtoꝝ ⁊ a viſione dei. ⁊ traditi i ptātē de=
monū ibunt cū ipſis i ignē eteruū. ibiqꝫ ſemp
erunt ſine fine in luctu ⁊ gemitu. ibi erit dolor
intolerabil̃. timor horribil̃. mors corpis ⁊ ani=
me. ſine ſpe venie ⁊ miſcđie. vbi nec q̄ torquēt
aliquādo fatigant̃. nec qui torquet̃ aliquādo
morit̃. ſed ſic moriunt̃ vt ſemp viuāt. ⁊ ſic vi=
uunt vt ſemp moriātur. ⁊ hoc ad ſcđm. Quā=
tum ad tertium ponit ignis intolerabilitatem
cum dicit. ⁊ in ignē mittetur. Circa quod no/
ta quadruplex eſt differētia inter ignē inferni
⁊ ignem pn̄tis ſeculi. Prima ſicut ſm Augu=
ſtinū habet ſe ignis depictus ad ignē nr̄m. ſic
ſe habet ignis noſter ad ignē inferni. Secūda
q꞉ ignis pn̄s ſolum adurit corpus. ſ ignis in/
ferni corpꝰ ⁊ animā. pſ. xx. Pones eos vt cly
banū ignis. Tertia dr̄ña vbi pn̄s iguis ardet
ibi lucet. ſed ignis inferni ardet ſed non lucet.
q꞉ ibi ſūt tenebre exteriores Math. xxij. Sꝫ
hoc intellige ꝙ nō lucet eis ad aliquā ꝯſolati=
onē. ſed lucet ad pene augmentatōꝫ. Ađ teſta
tur Jſido. lib. iiij. đ ſummo bo. Jgnis inferni
lucebit miſeris ad augmētuꝫ pene vt videant
vñ doleant. ⁊ nō lucebit ad ꝯſolatōꝫ vt vide=
ant vñ gaudeant. Cui conſonat Bern̄. Dam=
nati inquit vident vñ doleant. ſ. bonuꝫ quod
amiſerunt. ⁊ iuſti videbunt ⁊ letabunt̃ conſi=
derantes q̄d euaſerunt. Quarta dr̄ñtia ignis
pn̄s conſumit materiaꝫ quam incēdit. ſ ignis
inferni non conſumit. Job. xx. Luet omnia q̄
fecit nec tamē conſumet̃. Quinta q꞉ ignis no
ſter iſte eſt extinguibilis. ſed ignis inferni nō.
Eſa. vlt̃. Jgnis coꝝ nō extinguet̃. Et Mat.
xxv. Jte maledicti i ignē eternuꝫ. O deus q̄s
poſſet pati vt digitū ſuū teneret vno die i igne
materiali. ⁊ tm̄ oportet hominēꝫ malum in illo
eſſe cum corpe ⁊ ainma i eternū. De quo Eſa.
vlt̃. Jgnis eorum non deſtruetur in eternuꝫ.
Jō dicit Damaſcenus. Jmpij tradent̃ i ignē
eternū. nō mortalē qual̃ eſt q̄ apud nos eſt ſed
talis qual̃ ſm noticiā dei ē. Sꝫ hic oritur vna
dubitatio. ex quo hic dicit i ignē mittet̃. vtrū
ignis corpalis puniat i inferno dānatos? Ad
hoc dr̄ ꝙ ſic. vñ licet Aug. li. vij. ſup Geñ. ſen
tit ꝙ anime poſt mortē non p corpa ſed p cor=
porū ſimilitudines determinatas tm̄ i anima
affligunt̃. Et p hoc voluit ꝙ ignis ille ſpūa/
lis eſt ⁊ nō corpalis. Simile dixit đ loco infer
ni. ſed iſtud poſtea retractauit tenēs ꝙ locꝰ in
ferni eſt ignis corporeus ⁊ ſub t̃ra. ⁊ ignis eti
am corporeus q̄ ibi ardet. dictuꝫ ſuū quere ſu
pra ſermōe. xxxviij. S. etiam plura de igne in
ferni idē tenet Grego. iiij. dialogorū. ꝙ ignis
ſcꝫ inferni corporeus eſt cum dicit ignē gehen
ne corporeum eſſe nō eſt ambiguū i quo ē cer=
tuꝫ corpa cruciari. Et btūs Thomas dicit ꝙ
ignis infernalis eſt corporeus. ſed non agit in
corpora naturalit̃ ⁊ modo nature. ſed ſpūalit̃
⁊ modo anime. nec ignis ille calefacit corpora
damnatoꝝ. nec illa corpa fiunt calida p illum
ignē. Jtē dicit ꝙ ille ignis affligit vt inſtrumē
tū diuine iuſticie. ⁊ non ſicut p̄ncipale agens.
Sꝫ ꝯtra hoc diceret aliq̄s ⁊ p̄mo ſic. Si ignis
ille corporeꝰ eſt. ſequit̃ ꝙ calefaciat corpa dā=
natoꝝ. ⁊ cū ſit aliq̄s gradꝰ calori ſignabil̃ exce
dens ꝓportōꝫ conditōis humane. ſeq̄tur ꝙ p
calefactōēꝫ taliū corrumpetur corpus huma=
nū. ⁊ fieret ſepatio anime a corpe. Secūdo ſic
Si ignis affligeret illa corpa futura i inferno
ḡ cuꝫ ſit agens naturale nō voluntariū ageret
vniformiter p vniformē modum i omnia cor=
pora. ḡ equalit̃ affligeret corpus minꝰ mali ſi=
cut peioris. ſi ſint eidē eq̄lit̃ applicata. Tertio
ſic. Si erit ibi ignis erit ibi aliqđ lumē. conſe/

queꝰ eſt falſū. Mat. xxij. Ligatiſ manibꝰ ⁊ pe
dibꝰ ꝓijcite eos i tene. exte. Sup quo dicꝰ Gre
go. Si ignis ille lucē haberet i tenebras exte/
riores mitti nō diceretꝰ. Et Baſiliꝰ dicit ſup il
lud pſ. Uox dn̄i intercidentis flāmā ignis. ꝙ
ꝟtute diuia ſeꝑabitꝰ claritas ignis ab eiꝰ ꝟtu/
te aduſtiua. ita ꝙ claritas ignis cedet i gaudi=
um ſanctoꝝ. ⁊ vſtiuū ignis i tormentuz dāna=
toꝝ. ergo ibi nullū erit. Ad ꝓmuz ⁊ ſilr ad alia
reſpondet Holcot ſup lib. Sap. lect. cxcviij.
ꝙ ignis ille non alterat corꝑa materialiter ſed
ſpūaliter. ſicut ſubiectū immutat mediuz vel
ſenſum. ideo nunꝗ corrumpetꝰ. immo nec ſe/
mel corpus ab illa tranſmutabitꝰ diſpoſitiōe i
qua ponitꝰ i inferno. Ad ſecundū dr̄ ꝙ licet ſit
agens voluntariū. agit tn̄ vt inſtrumentū agē
tis voluntarie. ⁊ ideo punit ⁊ affligit ſm volū
tatem ipſius ⁊ non ſm naturā ꝓpriam ignis.
Ad tertiuz dicendū de lumine ⁊ igne ꝙ locus
ille ſic erit diſpoſitus ꝙ conuenit maxime mi=
ſerie damnatoꝝ. vn̄ erit ibi lumē aliqđ. ſ. vm=
broſū vt illa videantꝰ q̄ afflictōem augere pn̄t
⁊ tn̄ lumen illud nō delectat. Sz q̄reret aliq̄s
vbi eſt ignis ille q̄ affligit aīas. Rn̄det ſanctꝰ
Tho. ꝙ ex quo infernus eſt infra terram ita ⁊
ignis infernal. Sed contra. ſi ignis eſt ſub ter
ra hoc eſt ꝑ violentiā. ſed nullum violentū eſt
eternum. j. de celo. Reſpondetꝰ ꝙ licet nulluz
violentū ſit vel poſſit eſſe eternū ex ordine na
ture. pōt tamen ex ordine diuine iuſticie. Sz
diceret q̄s an ignis purgatorij ſit idē cuz igne
infernali? Reſpōdet. s. Tho. ꝙ ignis purga=
torij idem eſt ⁊ inferni.

De eadem dn̄ica. Sermo quartus.

Attēdite a falſis

ꝓphetis q̄ veniunt ad vos Mat.
A vij. ca. Iſidorus lib. xij. dicit ꝙ vul
pes ē animal inſidijs decipiens ⁊ doloſū. naz
cum non habuerit eſcā mortuaz ſe fingit. ſicqꝫ
aues deſcendentes tanꝗ ad cadauer rapit et
tranſglutit. In hoc etiā apparet eiꝰ doloſitas
ꝙ taxū expellit đ antro ſuo nō violētia ꝫ feto
re. Nā vt dicit Plinius ꝙ qn̄ exit taxꝰ domū=
culā ſuā intrat vulpes ⁊ immūdiciaz vrine ibi
ſpargit. cuiꝰ fetorē abhorrēs taxus inde exit.
⁊ latibuluz derelinq̄t. Moraliter ꝑ vulpium
fraudulentiā intellige quēlibet hominē dolo
ſum. ⁊ p̄ncipaliter tamē hereticū. Quia dicit
Bern̄. ſup Can. c. ij. vbi exponit. Capite vo/
bis vulpeculas que demoliuntꝰ vineas. Per
vulpeculas intelligūtur heretici qui demoli/
untur. i. deſtruunt vineā ſancte eccleſie. Naz
eoꝝ peſtifera natura ē ꝙ eſuriunt non corꝑa/
liter ꝫ ſpūaliter. cum animas ſimpliciū homi=
nū nitunꝰ decipe. ⁊ ſue ſecte ꝑfide incorꝑare.
⁊ ob hoc ſīlant ſe mortuos ſeculo cum tn̄ ſint i
medio eius deſiderio. ⁊ cū ceperit tales morti
ficant eos i anima. ⁊ tandez i corꝑe occidūtur
ſi i ꝑfidia ſua ⁊ ꝑtinacia moriunꝰ ⁊ ꝑmanſerit
ad fidē orthodoxam nō reuertēdo. Et idō di=
cit Grego. x. moral. ca. ij. Heretici vulgꝰ pau/
perum ſpoliant. qꝛ dū doctos non p̄ualēt. in/
doctos quoſqꝫ velamine fidei peſtifera predi
catione denudant. hec ille. Quia aquam feti=
dā. i. peſtiferā doctrinā hn̄t ⁊ venenoſam me
diāte qua expellūt humiles đ habitaculis ſu/
is ad ſe ſequendū. ſicut factū fuit nuꝑ i bohe=
mia vbi multi homīes ab hereticis venenoſa
doctrina decepti domos dimiſerunt ⁊ hereti=
cos fuerūt ſecuti ad mala pluria faciēda Idō
hortatur nos dn̄s in verbis p̄allegatis vt di/
ligēter tales deceptores fugiamus cū dic. At
tēdite a falſis ꝓphetis. In quibus ꝟbis ſpe=
cialitꝰ duo ponit. Primo falſoꝝ deceptōz. ibi.
Attēdite a falſis ꝓphetꝫ. Secundo ipſoꝝ co/
gnitōem. ibi. A fructibus eorum. Ubi notan B
dū ꝙ falſarij ſunt triplices. Primi ſunt falſa=
rij monetaꝝ. ⁊ ſunt omnes hypocrite q̄ falſifi=
cāt monetaz ſummi regꝫ. ⁊ hec moneta ſummi
regꝫ ⁊ eterni ſunt bona oꝑa. vt ieiunia. oꝛōes.
elemoſyne ⁊ oblatōes. ꝑ q̄bus regnū celoꝝ
emitur. Sed hec oꝑa hypocrite falſificāt. q̄a
i his honorē dei nō querunt. ſed laudē huma
nam. fauorē. mendaciuz ⁊ tꝑale lucrum. ſicut
teſtatꝰ Grego. viij. moral. Quid inquit in cun
ctis oꝑibus ſuis hypocrita ſꝑat niſi reuerēti=
am honoris ⁊ gloriā laudis a melioribus reue
reri ab homibus ſanctus vocari. Ideo ſigna
tur quilibet hypocrita Deutro. xiiij. ꝑ auez q̄
eſt alba minor miluo. ⁊ eſt de generibus vul=
turꝫ. ⁊ paſcitur cadaueribus mortuoꝝ. Quia
hypocrita ꝓpter laudem humanā p̄tendit ex
terius albedinē ſanctitatis. Ideo dixit domi
nus de ipſis Math. xxiij. Ue vobis ſcribe ⁊
phariſei ⁊ hypocrite q̄ ſīles eſtꝫ ſepulcrꝫ deal/
batꝫ. ſed intus pleni oſſibus mortuoꝝ. Un̄ di
cit Chryſoſt. O hypocrita q̄d a deo recipies
q̄ nihil deo dediſti. Nā quod ꝓpter deum fit
deo datur. quod autē ꝓpter homines fit i ven
tū ſpargitꝰ ⁊ a nullo ſperatꝰ. Quid. n. laus ho
minū niſi ſonus verboꝝ tranſeuntiuz. ceſſent
homīes laudare ⁊ hypocrita ꝑdet fructū ſuū
Sed diceres vnde hypocrite cognoſcūtꝰ? Re C
ſpondetur ꝙ cognoſcuntꝰ in quinqꝫ. Primo i
bonorum oꝑꝑſſione. naz hypocrite oꝑꝑmunt
bonos i eo ꝙ detrahunt eis. quia ipſi ſunt de=
tractores bonoꝝ ⁊ adulatores malorūz a qui
bus poſſunt habere lucꝝ. Interꝑtātꝰ. n. bona
facta bonorum i penis. ⁊ mala facta diuitum
excuſant ⁊ in bonum interꝑtantꝰ ꝓpter fauo/
rē atqꝫ lucꝝ. Idō loquitꝰ đ hypocritꝫ Bernar
dus dicēs. ꝙ ſup alios adulātes. detrahētes.
mēdaces vt canes. doloſi vt vulpes. ſuꝑbi vt

leones.intrinsec⁹ sūt lupi rapaces. Et iō vbi=
cūq3 cernis aliquē i habitu spūali q̄ detrahit
ꝓximis ⁊ libent̄ noua mala narrat ꝺ alijs hūc
ꝓpende eſſe hypocritā. Scōo cognoſcunt̄ in
aliorum repꝛhenſione.omnia.n.facta hominū
nitunt̄ repꝛhendere. ⁊ peccata eoꝝ aggraua/
re.⁊ hoc ideo faciunt vt videant̄ animas eoꝝ
zelare aut amare.ſed peccata ſua dicunt eē mi
nima. Contra quos dominus dicit Luce.vj.
Quid vides feſtucam in oculo fratris tui. tra/
bē autē in oculo tuo non vides.hypocrita eij=
ce p̄mū trabē ꝺ oculo tuo. Jdeo dicit Bern
ardus. hypocrite volūt eſſe ſine autoꝛitate iu
dices.ſine iuſſu teſtes.poſtremo falſi accuſa/
toꝛes.⁊ omni virtute carētes. Tertio cogno/
ſcunt̄ hypocrite ex contumeliaꝝ illatōe.quia
in aduerſis ſūt impatiētes.ſup omnes.n. mo
uētur ⁊ offendunt̄ ad cōtumelias ſibi illatas.
immo vnū verbū ipſis ꝯtrariū eos cōturbat.
Jdeo dixit dn̄s ad Ezech.viij. Fili homis fo
de parietē.⁊ dū fodiſſē apuit vnū oſtiū.⁊ di=
xit. Jngredere ad me ⁊ vide aboīatōes peſſi/
mas. Et ingreſſus vidi.⁊ ecce oīs ſilitudo om
niū reptiliū ⁊ aīalium abominatio ⁊ vniuerſa
idola depicta erāt i pariete ⁊ in circūitu intus
ꝑ totum.⁊.lxx.viri domus iſrl̄. Moꝛaliter ꝑ
parietē occultantē que intus ſunt ſignificat̄
hypocrita abſcondēs ꝑuauā intentionē i coꝛ=
de ſuo malicioſo. Jlle paries fodit̄ tunc quā/
do hypocrite iniuria aut contumelia infert̄.⁊
tunc apparet oſtiū oꝛis.quod cū apitur ꝑ cō
uiciū illatū ſtatim vidētur abominatōes peſ/
ſime. Nā nequitie ⁊ malignitates q̄ latebant i
coꝛde ſtatim ꝑ irā ⁊ impatiam pandunt̄ oꝛe ⁊
ibi videbūt̄ occulta pādere vel pateſieri. Tūc
videt̄ ſilitudo reptiliū ⁊ ſerpentū.ꝑ que intel
ligitur ſupbia.inuidia. Et brutoꝝ aīalium ab
ominatio. ꝑ quam intellige libidinē ⁊ crapu/
lā.videbunt̄ etiā vniuerſa idola iſrael.ꝑ que
intelligitur cupiditas ⁊ auaricia q̄ ſunt ſerui=
tus idoloꝝ. Et inter iſta apparent.lxx. viri
iſrael. Quia decē p̄cepta ⁊ ſex opa miſericoꝛ=
die ſolum ibi depicta ſunt ſm̄ quandā ſilitu-
dinē ⁊ hypocriſim.ſ; vere nō exiſtūt. ſicut pꝫ
ꝺ hac figura.quomō hypocriſis abſcōdit mlͣ=
ta mala q̄ ꝯtumeliaꝝ illatō manifeſtat. Jō di=
cit Grego.i moꝛal̄. hypocriſis ē ꝟtutū ſilatō
clauſū viciū abſcōdere ⁊ arte palliare. Nō ǧ
pōt cognoſci qual̄ interi⁹ lateat eo ꝙ hō ſolū
videt que apparēt.deus aūt intuet̄ coꝛ. Sed
ſi martello alicuius ꝯtumelie feriat̄ ſtatim ap
parebit quid intus lateat. Jdē dicit. Qualis
vnuſquiſq3 in ſe lateat illata cōtumelia ꝓbat.
Quarto cognoſcunt̄ in dei deſertōe. qꝛ deus
ꝑmittit tales q̄nq3 cadere i manifeſta pctā vt
ſic coꝛā hominibus confundant̄. Jō dicit Jſi/
do.de ſummo bo.li.iij. Plerūq3 vtile eſt arro

gantibus deſeri a deo quatenus ſue infirmita
tis conſcij ad humilitatē redeāt. vt hūiles p⁹
caſum exiſtant. Quito cognoſcunt̄ de humi/
liū de ſe locutōe.nā humilia ꝺ ſe dicūt.ſed ab
alijs eadē de ſe dici nolūt. ſicut dicunt aliqui.
Ego ſum malus immo peſſimus. Si aūt hoc
idē alius ꝺ ipſis diceret omino nō ſuſtinerent
ſed ꝟbis ꝓteruis ꝯtradicerēt. Jō legit̄ ꝺ qua
dā incluſa q̄ apparebat valde deuota.⁊ ꝯſue/
uit frequēter dicere ad ꝯfeſſoꝛē ſuū. Oꝛate ꝓ
me dn̄e.qꝛ ego ſum adeo mala ⁊ peſſima. ⁊ ti=
meo ne deus puniat alios homīes ꝓpter deli
cta mea. Tūc ſacerdos ſicut vir diſcret⁹ volu=
it expiri an ibi fundamentū vere humilitatis
eēt.alia vice quādo iteꝝ illa verba replicauit
ait. Hoc ego ſepius antea de te audiui dicere
Tunc illa ilico cōmota dixit. Vos mentimini i
collū vr̄m.⁊ quicunq3 vobis dixit ꝺ me talia.
ſilr̄ mentit̄.qꝛ nunq̄3 fui ſicut me aſſeritis. Tūc
ſacerdos humiliter rn̄dit. Nō ego intelligo
tuā hypocriſim.qꝛ tu loqueris hoc ꝺ teipſa qꝺ
ab alijs dedignaris audire. Quia dicit Greg.
i moꝛal̄. Supbie vitiū eſt vt q̄cquid de ſe fa=
teri quiſq3 quaſi ſpōte dignat̄ hoc ſibi dici ab
alijs dedignat̄. Vlterius ē notandū ꝙ hoc vi B
tiū hypocriſis ē fugiēdū.qꝛ oīs hypocrita ca/
ret vita gr̄e.eſt.n.ſilis idolo vt dicit Hol. ſu=
per li.ſap̄.lec.clxij. Sicut.n.idolū exteri⁹ hēt
effigiē homis viuētis.ſ; caret coꝛde intrinſec⁹
⁊ omibus ꝑtibus ſpūalibus.ita hypocrite vi
dent̄ viuere vita gr̄e.⁊ tn̄ interius moꝛtui ſūt
ꝑ pctm̄ i coꝛde. De tali dicit Hiero.in epiſto=
la. Jntus ꝟo ⁊ foꝛis totus ambiguus mōſtrū
velut quedā beſtia ꝯpacta q̄ chymera vocat̄.
Et qꝛ tales inueniunt̄ nōnunq̄3 i ſtatibus ⁊ di
gnitatibus eccleſiaſticis.iō merito conquerit̄
dn̄s ꝑ ꝓphetam Hiere.xxxj. Poſuerunt ido
la i domo in qua inuocatū eſt nomē meum vt
polluerent eā. Jdō dicit Chryſ.ſup Math.
omel̄.j. Tolle hoc malū.ſ. hypocriſim a clero
⁊ nō velit hoībus apparere. ⁊ ſine laboꝛe oīa
vitia reſecant̄. Et p̄ncipalit̄ ꝓpter penā h vi/
tiū eſt dimittendū. Quia dicit Amād⁹ i hoꝛa.
ſap̄.li.j.c.x. ꝙ ipſe vidit in ſpū ꝙ nōnulli q̄ ſb
habitu agnino mentē occultauerunt leoninā
qui velut canes rabidi ſeruos dei ꝑ maledicta
⁊ obpꝛobꝛia aut ꝑ ꝟba turbatiua moleſtaue=
rāt.⁊ ꝯfratres iniqua moleſtatiōe leſerāt.ibi=
dē a canibus infernalib⁹ impijſſimis moꝛſib⁹
coꝛrodebant̄. Jō dixit Job.xxiij. Nō veniet
i ꝯſpectu eius oīs hypocrita. Scōi ſunt falſa E
rij lr̄arum.⁊ hi ſunt heretici q̄ falſificant lr̄as
ſummi regis.ſ.ſacram ſcripturā quā male ex=
ponunt. Quia dr̄.xxiiij.q.iij.c.hereſis. Here
ticus eſt q̄cūq3 alit̄ ſcripturā intelligit q̄3 ſpūſ
ſancti ſenſus flagitat a q̄ ſcpta ē.licet ab eccl̄ia
nō receſſerit.⁊ ꝺ iſtis p̄dixit Hiere.xiiij. Viſio/

rem mendacẽ ⁊ fraudulentam ⁊ ſeductionez
cordis ſui ꝓphetizant vobis. Sed nota ꝙ iſti
falſarij cognoſcunt ex quinqꝫ. Primo ex an/
guloꝝ inquiſitione. nam cum p̄dicare volunt
angulos occultos querũt. qꝛ ſciunt ꝙ ſi publi
ce errorẽ zizanie ſeminarẽt. doctores catholi=
ci eis repugnarent. quare. qꝛ q̄ male agit odit
lucẽ vt nõ manifeſtent opa eius Joh. iij. Sꝫ
hoc nõ fecit xp̄s q̄ dicit Joh. xviij. Ego palã
locutus ſũ mundo. ego ſꝑ docui i ſynagoga ⁊
in templo vbi om̄s ꝯuenerant. ⁊ i occulto lo=
cutus ſuz nihil. Et ſicut ille publice p̄dicauit
⁊ diſcipulos ad publice p̄dicãdũ informauit
cũ dixit Mat. x. Nõ i aure audiſtis p̄dicate
F ſuꝑ tecta. Scdo cognoſcunt in dñoꝝ adheſi=
one. ꝓpter. n. reſiſtentiã catholicoꝝ domino=
rum querunt adherentiã dominoꝝ quibus p̄
dicant placita contra eccl'ias ⁊ eccl'iaſticas ꝑ=
ſonas dicẽtes. ꝙ nõ licet eis hr̄e bona tpalia
⁊ poſſeſſiões. ſed ipſi domi terreſtres talia de
bẽt poſſidere vel hr̄e. ⁊ licite poſſunt ab eis ꝑ
violentiã auferre mentientes. Nam ꝑſone ec
cleſiaſtice poſſunt licite temporalia poſſidere
ſm Raymundũ ⁊ alios doctores ad vſũ ſum
ptuũ. xij. q. j. c. duo. ibi dicit i glo. ꝙ capilli q̄
remanent poſt capitis raſionẽ deſignãt ꝙ ali=
quã retinere debemus ad ſuſtentatõnem. Et
dicit. s. Thomas ꝙ tẽporalia hr̄e poſſũt non
quidẽ principaliter vt in eis finẽ conſtituant.
ſed vt quedã admicula quib⁹ adiuuamur ad
tendendũ ad beatitudinẽ inq̄ꝫtum ꝑ ea ſuſtẽ=
tatur vita temporalis. ⁊ inq̄ꝫtuz nobis inſtru
mentaliter deſeruiunt ad act⁹ virtutũ. Et. xij
q. j. c. habebat. dr̄ de chriſto. Habebat domi/
nus loculos a fidelibus oblata reſeruãs ⁊ ne=
ceſſitatibus eoꝝ fideliuz ⁊ ſuoꝝ alijſqꝫ indigẽ
tibus tribuebat. vt dicit Aug. ⁊ beatus Am
bro. lib. ij. de offi. Et allegat a Gratiano i de/
creto. Qui ſine auro. xij. q. ij. Aurũ habet ec=
cleſia nõ vt ſeruet ſꝫ vt eroget ⁊ ſubueniat i ne
ceſſitatibus. iõ mẽtiunt heretici dicẽtes ꝙ ꝑ/
ſone eccl'iaſtice non debeant poſſeſſiones hr̄e
Similit in hoc mẽtiunt cum dicunt. Dñi tẽ/
porales poſſunt ꝑ violẽtiam ab eis tales poſ=
ſeſſiones auferre. quia dñi ſeculares ſm cano
nicas ſanctiones ⁊ impiales inſtitutões tenẽ
tur defendere eccl'ias ⁊ eccl'iaſticas ꝑſonas tã
in rebus q̄ꝫ in corporibus. vt ꝓbat. xj. q. j. xp̄i
anus. et. xxiij. q. v. c. Principes ſeculi deo ſe
debere reddituros rationẽ ꝓpter eccl'iaz quã
a xp̄o tuẽdam ſuſcipiunt. Naz ſiue augeatur
pax ⁊ diſciplina eccl'ie ꝑ fideles principes ſi=
ue ſoluat. ille rationẽ ab eis exigit qui eorum
poteſtati ſuam tradit eccl'iaz tuẽdam. hec ille.
Sed qꝛ dñi ſeculares int cetera vicia ſũt aua=
ri. diligunt. n. munera ⁊ ſequunt retributões
Eſa. j. Jõ ꝓpter hereticoꝝ p̄dicationẽ ſpoliãt

eccl'ias ⁊ eccl'iaſticas vilipẽdunt ꝑſonas atqꝫ
veritati p̄dicatores odiũt ⁊ repellũt. ⁊ ſuos fal
ſos p̄dicatores fouẽt ⁊ defendunt. Tertio co=
gnoſcunt heretici in p̄latoꝝ detractõe. detra=
hũt. n. pape. ep̄is. ſacerdotibus. p̄latis. pleba
nis. religioſis. ⁊ ſic ꝺ alijs lr̄atis. ⁊ hoc iõ faci=
unt vt laicos poſſint concitare contra clerum
⁊ hoc faciunt patrẽ eorũ vicz diaboluz imitã=
do. de quo dicit Gregl. vj. q. j. Sunt plurimi
. §. verum. Manifeſtũ ẽ diaboluz q̄ tanq̄ꝫ leo
rugiẽs circũit querẽs quẽ deuoret cordib⁹ ple
biũ ſuadere vt doctoribus atqꝫ paſtorib⁹ de=
tractores irrogãt vt plebes lãgueſcẽtes nõ te
nẽtibus paſtoribus frena eorum laſciuiãt at/
qꝫ in ima ruant. ſ. inferni. vt ſaltem ſic ꝑiclita/
ri poſſint. Quarto cognoſcunt i mulieꝝ adiũ
ctõe aut aſſociatõe. Adiungũt ſe nãqꝫ mulieri
bus ſimplicib⁹ cũ quibus loquunt allegãtes
frequẽter doctores ſãctos. Auguſtinũ vicz ⁊
Hieronymũ ⁊c̃. licz etiã ſint ſeclares. vt ſic nõ
intelligẽtes ſeducãt ⁊ defraudẽt. nã aſſerit ſim
plicẽ fornicatõz nõ eſſe pctm̃ mortale. quoruz
tñ dictũ ẽ falſũ eo ꝙ tal' fornicatio damnat. vt
declaratũ eſt. ſ. ſermo. xxxvj. R. ⁊. Y. ⁊ ſmo
ne. xxxvij. L. Quinto cognoſcunt i opeꝝ bo/
noꝝ oſtenſione. Oñdunt. n. ſicut faciunt libẽ
ter opa ꝑ que notẽtur eſſe ſãcti ⁊ boni ⁊ genu
flexõies ⁊ ſedulas oratões ſuas. Quia vnus
hereticus qñqꝫ ꝑ tres horas ꝓſtratus orat. ſꝫ
ſolum facit vt videat ab hominibus Math.
vj. Tertij falſarij ſunt ſigilloꝝ ⁊ ſunt ſymoni/ G
aci qui falſificant ſigilla eccl'iaſtica ſpũſſancti.
que ſunt eccleſiaſtica ſacramẽta que ſpũſſan/
ctus ſua gr̄a confirmat. Vñ Grego. nazanze=
nus. j. q. j. c. Qui ſtudet. et. q. iij. ſi q̄s obijcẽt.
Symonia ẽ ſtudioſa volũtas. i. ad actuz exte
riorẽ ꝓgreſſiua emẽdi vel vendẽdi ſpũale vel
ſpũali annexum. Et ponitur ibi pena vẽden=
tium ſpũale dicens. ꝙ talis ſi eſt clericus non
debet in ordine remanere. ſed ſm glo. eſt a cõ=
munione remouẽdus. Et dicit notant glo. ad
actum exteriorẽ ꝓgreſſiua. qꝛ ſola voluntate
ſymoniacus nõ ẽ excõicandus. qꝛ in volunta
te nõ ſcandalizat eccl'ia vbi volũtas nõ ꝓdie=
rit in actũ. xxiiij. q. iij. Deus qñ. Sꝫ di. quis.
quid de illis qui dant ſacerdotibus ꝓ triceſi/
ma vel anniuſario vl' ꝓ celebrãda miſſa ꝺ ſpũ
ſancto vel alioꝝ qui dãt denarios clericis pro
pſalterijs dicẽdis? Rñdetur in omnibus tali
bus caſibus dare vel accipe tempale ꝓ ſpũa=
li ſymoniacũ eſt ſiue detur ꝓ ſacramẽto ſiue ꝓ
officio ſiue ꝓ labore officij vel orõnis ſm ꝙ h
p̄poſitio pro notat appreciationẽ. Et ſi notat
cauſam motiuã non primã vel principalẽ. ſed
remotã ⁊ occaſionalẽ licitum ẽ temporale da=
re pro ſpũali. Eodẽ modo reſpondendũ ẽ ad
alias queſtiones ꝺ illis qui officiant eccleſias

ꝓ denarijs vl' anniuerſarijs. Sʒ ſi ꝓ notat ap
preciatōʒ vel cām ꝑmā motiuā vel finalē illici
tū ē. Si aūt cām admiculatiuā vel talia recipi
ūt i ſumptus officiantiū nō in ꝑcium officio/
rū licitū eſt. Et dicit Guil. Qñ ꝓ notat apꝑci
atōʒ nō eſt ꝯcedendū ꝙ tpale detᷣ ꝓ ſpūali. qꝛ
ſacra de iure vendi nō pñt. Qñ aūt notat cāʒ
finalē .i. vt iſte det denariū ꝓ ſacro .i. ꝓpter ve
neratiōnē ſacramēti. vel notat cām efficientē
vt ꝓ ſacramento .i. ꝓ deuotione quaʒ habuit
ad ſacrm̄ licite poteſt fieri. Et Raymundi ru-
brica d̄ ſymonia ponit quinqꝫ caſus i quibus
ſpūale pōt dari munus a manu. Prim⁹ ſi gra
tis offerat nō ꝓ ſpūali .j. q .j. q̄cūqꝫ inuiſibilis.
Scd̄s ſi dat ꝓ ſpūalibus opibus ad q̄ nō tene
tur quis ex officio. vt .xij. q .ij. charitatē. Ter-
ti⁹ ſi ē ꝓ q̄buſdaʒ ſpūalibus debitis puta cum
eṗs ꝯſecrat eccl'iam vel uiſitat eṗatuʒ pūt exi
gere ꝓcuratōʒ moderatā. extra d̄ ſymo. cuʒ ſit
romana .x. q .iij. relatū. Quartus ſi ē ꝓ vita et
na ꝛ remiſſione pctōꝝ. vt ſunt elemoſyne ꝛc̄.
Dañ .iiij. Pctā tua elemoſynis rd̄ime. nec de
bēt inde capē occaſiōʒ ſacerdotes vt niſi pecu
niā recipiāt abſolutōʒ ſibi ꝯfitētibus nō impe
diāt. qꝛ illi q̄ in cōfeſſione nolūt abſoluere niſi
detᷣ eis pecunia ſymoniaci exiſtūt. Sūt nāqꝫ
q̄dā falſarij q̄ dicūt. ꝓ tali pctō opoꝛtʒ te q̄re/
re autoꝛitatē papalē vel eṗalē ꝛ multa expen
dere i via. qꝛ grauitᷣ laboꝛare. da mihi intātuʒ
ꝛ ego te abſoluo. Ecce quō hi peſſimi ſymoni
aci ſpm̄ ſctm̄ ſine quo pctm̄ nō abſoluitᷣ vena-
b lē exponūt. Sed. d. q. nunq̄d parētes q̄ pactū
ꝓ filijs aut filiabus vt in oꝛdinē recipiantᷣ fa/
ciūt dando pecuniā vel etiā q̄ eā ex pacto reci
piunt ſymoniā ꝯmittūt? Rñde ꝙ ſic. quia taʒ
dans q̄ꝫ recipiēs ſymoniā ꝯmittit. .j. q. .j. quos
conſtiterit. Si aliq̄ dicunt volumus libentᷣ re
cipe eum. ſed eſt de conſuetudine ꝙ ſi vult in-
trare clauſtꝝ dʒ dare viginti marcas vl' decē.
Jſta non ē dicenda ꝯſuetudo q̄ inducit pctm̄
moꝛtale. ſ; potius dicēda ē coꝛruptela vel coꝛ-
rupta malicia ꝑ quaʒ palliatᷣ ſymonia. Quia
dicᷣ Leo papa .j. q. .j. Gr̄a ſi non gratis datᷣ vel
accipitᷣ gr̄a nō ē. Jō venerabil' Cyrill⁹ ſcribit
in libello ad Auguſtinū. ꝙ apud ſupioꝛē the/
baydā monaſteriū dñaꝝ erat i quo pene ducē
te domine vita ꝛ honeſtate religioſe reclusiōe
ꝯtinua decoꝛiſqꝫ moꝛibus ꝑmanebāt. Sʒ in/
ſtruēte diabolo in eiſdē dñabus hec obſerua-
batᷣ abuſio vt nulla i mōaſteriū māſura intra-
re poterat niſi certe pecunie quātitas ineſſet.
in hoc monaſterio erat ſāctimonial' q̄daʒ dña
etate grādeua q̄ ab infantia ſua ieiunijs ꝛ oro
nibus omni freno ſoluta ſceno deo vixerat q̄
vitiū illud q̄ꝫ plurimū abhoꝛrebat. Cui vice q̄
dā ſicut erat ſolita i orōne poſita gl'ioſus Hie
ronymus apparēs locū illū immēſo illuſtrās
lumine ꝑcepit eidē vt abbatiſſā ceteraſqꝫ mo-
niales mane ꝯgregaret. nūcians ꝙ niſi a pctō
iā inueterato manū extraherēt vltōʒ diuinaʒ
ſubito expectarēt. his dictꝭ diſparuit. Crepu-
ſculo diei veniēte om̄es i capitulo pulſato tin
tinnabulo ꝯgregauit. aſſurgens i medio q̄ vi/
derat ꝛ audierat om̄ibus patefecit. fit omib⁹
monialibus ſubito irriſio. ilico ex h̄ hāc excla
māt fatuā. ꝛ ꝑ nimia ebrietate illa foꝛtaſſis ſō
niaſſe. Jlla aūt patie ſcuto ſe muniēs accepta
ꝯtumelia gaudens redijt ad orōes ſupplicās
ne ꝯtinue qd̄ audierat eueniret. Trāſactꝭ igitᷣ
diebus .x. nocte media ꝑdicta moniali orōni
incūbenti gl'ioſus Hieronymus iteꝝ apparu
it. ꝛ q̄ ꝑus nūciauerat nūciauit. ad quē. Quis
es dñe talia mandans. Hiero. inq̄ens ille ego
ſum. ꝛ ab eius oculis euanuit. Jlla ꝟo ſciens
eaꝝ duriciā q̄d ageret q̄d ve diceret neſciens
Tandeʒ malens a monialibus inſana ꝛ ebꝛia
reputari q̄ꝫ diuinis ꝯtraire ꝑceptis. Congre-
gatis iteꝝ monialib⁹ q̄ viderat ꝛ audierat vo
luit intimare. At vt eā aſſurgere peſtifere cō-
ſpexerūt diuini iuſti iudicij ſibi d̄ ꝓximo affu-
turi añq̄ꝫ verba inciperet d̄ capitulo cū magnis
cachinnatōibus exierūt. Sʒ trāſactꝭ trib⁹ die-
bus dormiēti ſctimoniali gl'ioſus Hiero. inef
fabili quadā ſocietate quaſi vallatus angelo-
rū nocte apparēs media eā excitauit. eāqꝫ iuſ-
ſit ꝓtinus vt d̄ illo exiret monaſterio ne ſbito
diuinā ſniam expectaret. cū illa ꝟo multis la-
chrymis ſupplicaret ne hoc fieret. ait ei Hie/
ro. Ad abbatiſſā ꝛ ceteras moniales ꝑge om̄i
moꝛa poſtpoſita. nūciās eiſdē ꝙ niſi peniteāt
hac nocte diuinā ſentiāt vltōʒ. Si aūt i ſua ꝑ-
manebūt malicia vel duricia ſtatim exiēs am
plius i monaſterio nō moꝛerꝭ. his finitꝭ abſceſ
ſit. Hec ꝗ audiens ſāctimonial' anxiaqꝫ plena
triſticijs. capitulū adijt ꝛ campanā cepit ve/
hementᷣ vt ad capl'm accederēt reſōare. Quo
abbatiſſa a ſomno euigilās cogꝰſcenſqꝫ ab hac
foꝛe pulſatā campanā iracūda ad capl'm ꝓpe-
rat. At vbi illam vidit diris minis increpans
nullū voluit audire ꝟbū. ꝓmittēdo ꝙ niſi ceſ
ſaret hec agere ſecū amplius i monaſterio nō
maneret. Cui ſctimonialis. Ne tardes inq̄t q̄
ſo agere q̄ ꝓmittis ꝓfecto me cognoſcas i hoc
loco nō manſurā. glorioſus equidē Hierony-
mus tantū mihi hoc iudiciū futuꝝ ſtatim mo
naſterio patefecit. hec abbatiſſa audiēs deri/
dere cepit hanc eſtimās eā veſano capite iſta
fari. ꝛ oſtiariam aduocās iuſſit vt hāc ꝓtinus
d̄ monaſterio effugaret. mandās eidē vt aliq̄
hoꝛa ſic extra dimiſſā poſtmodū faceret intro
ire vt ſic ab inceptꝭ opibus iā ceſſaret. hac d̄ re
ſctimonial' dña q̄ꝫ citi⁹ potuit de monaſterio ē
egreſſa. Pene limen ſctimonial' illa exceſſerat
ſubito totū coꝛruit monaſteriū om̄s oppꝛmēs

virgines moniales. ita ꝙ ex his aliq̄ viua nõ
remāſit. Sʒ vtinā alia adhuc monaſteria hāc
abuſionē peſſimā dimitterēt. ⁊ omnia ſiml' cõ
munia haberent. quia felix quem faciunt ali=
ena picula cautum. ne ſimul cum illis eternaʒ
damnationē ſibi theſaurizarent. ſ; potius pie
viuēdo ſimul vitam eternā poſſiderēt. ad quā
nos ꝑducat ⁊c̄.

Dñica. ix. poſt Trinitatis. Sermo ꝑmus.

Edit popul' mā
ducare ⁊ bibere ⁊ ſurrexerũt lude=
re. Ita ſcribiẗ origiãliẗ Exo. xxxij.
Et tranſumptiue habeẗ i ep'la hodierna que
J ſcribiẗ. j. Cor. x. Dicũt naturales ꝙ arbores
que tempore floris ſui ꝑſcinduntur ꝟmeſcũt
⁊ ad edificia que diu ſtare debent nõ valebũt
Quod approbat Theophilus i breuiloquio
diuerſaꝝ artium dicens. Tunc q̄ʒ viroris ſui in
tēpore arbor ꝑſciſa fuerit ꝟmibus quidē i po
ſterum plena euenit. atq̄ʒ ad hoc ꝓ conſtruen
dis edificijs non valebit. cuius ratio ē. nā om
nis piguedo ad corruptõē ʒ magis tēdit. Sũt
aũt eo tp̄e arbores q̄ florēt magi pingues. vñ
⁊ Valerus refert d̄ his q̄bus d̄ aluo piguedo
in ꝟmes aut pediculos ꝓtinus tranſmutatur
Moraliter ꝑ arbores ad p̄ñs intellige homi=
nes. quia interrogat Innocētius d̄ vili. hũa=
ne conditionis. lib. viij. Quid inquit ē homo
Et rñdet. niſi quedā arbor euerſa cuius radi/
ces ſunt crines. cuius truncus caput cũ col o
ſtipes pect' cũ aluo. rami ſũt palme cũ tybijs
frõdes ſunt digiti cũ articulis. hec ille. Iſte q̄
dē arbores florēt hic i voluptatibus ⁊ carna=
libus cõmeſatõibus ⁊ ebrietatib'. Sʒ cũ dñs
dicit Luc. xiij. Succide arborē. vt q̄d terram
occupat: tunc erũt pleni ꝟmibus ꝯſciam cor=
rodētiuʒ vel inferni tormētoꝝ. De ꝑmo Eſa.
xiiij. Opimētũ tuũ erũt ꝟmes. q̄a voluptuo=
ſos ⁊ ebrios cruciabunt pene infernales. ſic ꝙ
tales nõ valēt ad edificiũ celeſte quod ꝯſtrui=
tur viuis ex lapidibus. ſed apti ſũt ad tormē=
tũ gehēnale. iuxta illud quod dr̄ i ſacra ſcp̄tu
ra. Quanto. n. q̄s in carne dulcior fuerit. tan=
to ꝟmib' eterne amaritudis plenior erit ⁊ et=
ne felicitati ieptior apparebit. ⁊ hoc figuratũ
ē d̄ iudeis Exo. xxxij. qui vacabant cõmeſati
onibus ⁊ ludis coraʒ idolis ſuis. ⁊ ſic vna die
ꝑſciſi ſunt d̄ terra vigintitria milia hominuʒ.
vt diciẗ Exo. vbi ſupra. ſed Numeri. xxv. dr̄
ꝙ ceciderunt trigintaquatuor milia. nec ē con
tra Exodũ. quia minor numerus includiẗ in
maiori. Et quod veꝝ ē d̄ maiori etiā verum ē
d̄ minori. Ex qua hyſtoria patʒ ꝙ iſti q̄ ſucciſi
ſunt d̄ terra virētibus corporibus i voluptati
bus facti ſunt pleni remordētis conſciētie ver
mibus penalibus. ⁊ hanc hyſtoriā tangũt ꝟ=
ba ꝑaſſumpta. Sedit pplus manducare ⁊ bi
bere. In quibus quidē ꝟbis duo tāgũẗ. Pri
mo voluptas corpalis in manducatione. ibi.
Sedit populus. Secũdo lud' inabil' in adora
tiõe. ibi. Et ſurrexerũt ludere. Primo igiẗ tā
gitur voluptas corporal' in manducatõe cum
dicit. Sedit pplus manducare ⁊ bibere ⁊ ſur=
rexerunt ludere. Ubi ſciēdum ſm naturales. k
Locuſta tota ſiue in maiori pte conſiſtit in vē
tre. ⁊ inſatiabil' eſt vnicũ habens inteſtinũ q̄d
ſanie ⁊ immundicia plenũ ē ſemꝑ. ⁊ q̄ʒdiu vi=
uit ſemꝑ eſurit. ⁊ os quadrangulatum gerit.
Moralit' ꝑ locuſtas intelliguntẗ homies vo=
luptuoſi ⁊ guloſi quoꝝ tota verſatio eſt circa
ventrē. de q̄bus ꝑdixit apoſtol' ad Phil'. iij.
Multi ambulāt. ſ. i via ꝑuerſa quos ſepe di=
cebā vobis. nunc aũt flens dico inimicos cru
cis xp̄i quorum finis interitus. quorum deus
venter ē. ⁊ gloria in confuſione ipſoꝝ. ⁊ iõ ta/
les miſerabiles ſunt q̄ʒdiu viuũt. Os etiā ha
bēt q̄drangulatũ. q2 quatuor modis peccãt in
manducãdo aut bibēdo. primo tp̄s ꝑueniēdo
nam ſicut famuli dei ſm doctrinā xp̄i Mat.
vj. primo querũt regnũ dei ⁊ iuſticiā eius. ſic
guloſi ꝑmo querũt regnũ dei ſui. ſ. vētris. cu/
ius regnũ ē eſca ⁊ potus. iuxta illud apoſtoli
Nõne eſca ⁊ potus eſt regnũ dei. ſ. vētris: q̄ſi
diceret ſic. ad Roma. xiiij. Sic vera lr̄a habʒ
Non eſt regnũ dei eſca ⁊ potus. ſed iuſticia ⁊
pax ⁊ gaudiuʒ in ſp̄ũſancto. qui. n. in hoc ſer/
uit ꝑmo placet deo. et ꝓbatus ē hominibus. q.
d. ecõtra. q̄ ꝑmo ſeruit vētri diſplicʒ deo. q2 d̄
talibus dr̄ Eſa. v. Ue q̄ conſurgitis mane ad
ſectandā ebrietatē. Merito rep̄hendi q̄libet
xp̄ianus debet q̄ ſpreto dei ſeruitio ꝑmuʒ ſer=
uit ventri ſuo. q2 q̄libet prudens hõ ꝑmo de/
beret aīam ſuā deuotis orõnibus ⁊ ſãctis me
ditatiõib' paſcē. q2 melior ē q̄ʒ corp'. Sʒ illi q̄
q̄ñq̄ʒ ꝑ multos dies vix dicũt vnũ pr̄ nr̄. val=
de piculoſe ſtāt. q2 ē ſignũ ꝑuipēſiõis. iuxta il
lud Ariſ. ij. retho. Obliuio ē ſignũ ꝑuipenſio
nis. ⁊ tales deũ nõ diligũt. nec ꝓpriā ſalutē q̄/
rũt. Et q2 dei obliuiſcunẗ dũ adhuc in tp̄e g̃=
tie viuũt. obliuiſceẗ eoꝝ deus dũ abinde rece
dũt. Quia dicit Aug. vt in fine obliuiſcatur a
deo. qui dũ viueret oblitus ē eius. Scd̄o ciba
ria delicata ⁊ vina querēdo. nā iudei q2 i deſ=
to carnes ꝯcupierũt Numeri. xj. idcirco iram
dei meruerũt. ⁊ h̄ cõmemorat ps̄. Adhuc eſce
erãt i ore ipſoꝝ. ⁊ ira dei deſcē. ſu. e. Sʒ incidit
hic vna queſtio. ex quo iudei habuerũt ſecum
multitudinē animaliũ ⁊ pecudũ quare deſide
rabãt carnes. ⁊ q̄re nõ comederũt carnes aīa/
liũ: Rñdet Lyra. ꝙ nõ deſiderabãt carnes pe
cudũ ſ; auiũ q̄bus erãt i egypto vſi ſeu ſatiati
nā nilus fluui' i litoribus ſaltē ſuis ⁊ paluſtri=
bus locis multa genera auiuʒ ⁊ talia q̄lia nõ

habenť in circũitu alioꝝ fluuioꝝ ⁊ illarũ car=
nes deſiderabãt. ſic adhuc inueniunť multi q̃
dũ habent carnes pecudũ volunt etiã habere
carnes auium. Et cum tanta occupatione cir
ca cibaria corpis ꝯſanť vt cibarioꝝ aĩe peni/
tus obliuiſcanť. Et ſi p ſe circa talia non occu
panť. tñ ancille ⁊ famule eoꝝ ad h̃ angarianť
⁊ intꝰdũ diebus dñicis ⁊ feſtiuis negligũt ſer/
mões ac miſſas cũ tñ q̃libet xp̃ianꝰ teneť ex p̃
cepto eccľie audire totã miſſã vt patuit. s. ſer.
lix. N. ⁊ taľ negligẽtia redũdat i dños ac do=
mias. vñ Hugo dicit ꝺ clauſtro aĩe ꝺ talibus.
2 Quidã ſupſtitioſius nimis i p̃parandis cibis
ſtudiũ adhibent farreoꝝ ⁊ condimentoꝝ ge=
nera excogitãtes mõ mollia. modo dura. mõ
frigida. mõ calida. mõ cocta. mõ aſſa mõ pipe
mõ ſale ꝯdita. ⁊ in ꝯſuetudinẽ p̃gnantiũ mu=
lieꝝ deſiderantes. Et cũ tanta ſollicitudine p̃
paranť vt deuoratis q̃tuoꝛ vel q̃nq; p̃ma non
impediãt nouiſſima. hec ille. Iſti colũt vẽtreꝫ
ſuũ ſicut deũ. Et licet cibaria eis delicata ꝯm
poſſe famuloꝝ vel intꝰdũ vxoꝝ p̃panť. tñ ad/
huc q̃dã viri in illis mĩme ꝯtẽtanť. Sꝫ q̄ ſint
nimis ſalſa aut nimis frixa aut mollia aut du=
ra murmurãdo ꝯq̄runť. ⁊ ſic nõnunq̃ ſcutel=
lã poſt capita vxorum aut ancillaꝝ ira pmoti
iactare nõ vereñť. Tales ppendere debent h̃
dictuꝫ. b. Hieronymi quod ſcribit Euſebius
eius diſcipulus in ep̃ľa ad Damaſum epiſco=
pũ. Ubi inquit conuiuia. vbi delicata fercu/
la. vbi veſtra p̃cioſa pocula melle mixta ⁊ eſce
aromatibus p̃parate. epulami ⁊ inebriami nõ
eñ poſt mortẽ facietis. ſꝫ cũ diuite q̃ quotidie
epulabať ſplẽdide in tormẽtꝭ gehẽnalibꝰ gut=
tã aque mĩnũ petẽtes p̃poptabitis. nec hr̃e po
teritis. Et quia poſt fercula delicata vt freq̃n
ter ſequiť luxuria. ideo ſubdit Hieronymus.
Agite ſolatia vr̃a in luxuria. explete volunta
tes. ſeminate i corruptõe vt ⁊ de corruptione
colligatis diuinã ſñiam quã dabit ille iuſtꝰ iu=
dex in magno iudicij die. Ite maledicti i ignẽ
eternũ qui p̃paratus ẽ diabolo et angeľ eiꝰ. h̃
Hiero. Unde legiť de quodã qui illo mõ im=
pleuit voluntates ſuas i ferculis delicatꝭ ⁊ in
delitijs ebrietatꝭ. ſꝫ de eccľa ⁊ indulgẽtijs nihil
curauit. Infirmatꝰ g̃ rogať a filia deuota vt ſi
deus annueret poſt mortẽ ei apparẽt. ⁊ ſtatũ
ſuũ indicaret. Triginta g̃ diebꝰ nondũ pactis
apparuit ei cruſibulũ i manu baiulãdo ⁊ igni
tus fuit ex toto. ⁊ filia ipſum vidẽs exterrita.
q̃s eſſet. ⁊ quid cũ cruſibulo vellet inquiſiuit.
Cui ille. Pater inquit tuus ego ſum. ⁊ in iſto
cruſibulo habeo potũ meuꝫ. de quo dicit pſ.
Ignis ſulphur ⁊ ſpũs procellaruꝫ pars calicꝭ
eoꝝ. Tunc illa magis tremula an poſſit i ali
quo iuuari req̃ſiuit. rñdit. Non potes me iu/
uare. immo nec oĩes ſancti in celo exñtes. q̃a

ſñia euãgelij data ẽ ſup me vbi dñs ait Mat.
xxij. Ligatis manibus ⁊ pedibus mittite eũ i
tenebras exterioꝛes. Quo dicto clamare cepit.
Ue ve ve. ve in amaritudine. ve i multitudie
ve in penaꝝ eternitate. Jõ dicit Grego. i mo=
raľ. Qui nũc ſe male i voluptatibus dilatat il
lũ poſtea pena i ſupplicijs anguſtat Eſt tñ cir
ca hoc notandũ. ſi q̃s p̃parare iuſſerit cibũ ſu
um ea intẽtione vt eũ poſſit ſumere. q2 aliť nõ
poſſit ex ꝯplexionis ſue ſubtilitate credo hũc
nõ peccare. Quia dicit Auguſtinꝰ ſup epiſto=
lam Johãnis. ⁊ ponitur diſ. xlj. c. delitie. De
litie inquit que abſq; deſiderio pcipiunť non
officiunt. i. nocent. ⁊ viles cibi appetẽter acce
pti impediunt pfectum abſtinẽtie. Idẽ ꝺ ver=
bis domini. ⁊ ponitur in eadẽ diſt. c. nõ cogã=
tur. Nõ coganť inquit diuites paupeꝝ cibis
veſci. vtantur conſuetudine infirmitatis ſue.
ſed doleant aliter ſe ſuſtentari non poſſe. ſi cõ
ſuetudinẽ mutant egrotant. vtantur ſupfluis
id eſt p̃cioſis. ⁊ dent pauperibus vilia. Tertio M
nimis comedẽdo. nam cibus nimis ſumptus
ſuffocat rationẽ ⁊ extinguit naturalẽ caloreꝫ.
Ideo dicit Hiero. in epiſtola ad Damaſum.
Ue miſeri quid facitis. corpus añ tempus de
ſtruitis. nõ agnoſcitis et aiam interficitis. vñ
infirmitates ⁊ mors tã intempeſtiua niſi ex ni
mia ciboꝝ crapula ⁊ copia. frequẽti vſu muli
eris. deuꝫ deludere creditis. i. certe deluditis
voſmetipſos. p corpe obliuiſcimi aiaꝫ. Et ec
ce ſimul animã cũ corpe deſtruitis añ tp̃s. Et
ideo gaudete ⁊ iocundami ⁊ letami i hoc bre/
uiſſimo tẽporis ſpacio quod habetis poſtmo
dum vt cum diabolo ſine fine lugeatis. h̃ Hie
ronymus. Sed nota ſemp in medio ẽ virtus.
⁊ mediũ in omnibus ẽ laudabile. vt habeť ex
lib. ij. ethi. Quare homo in comedẽdo ſp de/
bet hr̃e mediũ ⁊ obſeruare. Dicit tñ Aug. i li.
q̃ſtionũ euangelij. ⁊ poniť di. xlj. q̄ dicit dñs
Non intereſt omnino quid alimentoꝝ ſumas
vt ſuccurras neceſſario corpis dũmodo con/
gruas in generibus alimẽtoꝝ his cũ quibus
tibi viuendũ ẽ neq; quantũ ſumas. multũ inť
eſt cũ videamus ⁊ alioꝝ ſtomachũ citiꝰ ſatiari
cib. Quarto nimis auide edẽdo. Et ſignũ hu
ius auiditatꝭ ẽ q̃n animus hoĩs ad cibũ toto ar
dore trahiť vt nihil ſinat hoiem ꝺ deo neq; ꝺ
pauperibus cogitare. ſed effundit ſe ſup cibũ ſi=
cut animal brutũ. cũ tamẽ dicit ſapiẽs. Cuꝫ ſe
des i mẽſa p̃mo de paupe penſa. Tũc bñ prã=
deť cum xp̃s adeſſe videtur. Ideo vt hõ poſ=
ſit cogitare ꝺ deo ſedens in mẽſa ſua ⁊ ꝺ pau=
peribꝰ dicit ſapiẽs Eccl. xxxvij. Noli auidus
eſſe in oĩ epulatõe. ⁊ nõ te effundas ſup om
nẽ eſcã. Ecce os quadrãgulũ ipſius locuſte q̃
ſignificat guloſũ. ⁊ hoc quo ad p̃mũ. Quãtuꝫ
ad ſcðm tangiť ludus inabilis in adoratione

cum dr̃. ⁊ ſurrexerũt ludere. i. ludos facere. ſ.
idolatriã. q: idola adorauerunt. De adorati=
one idoloꝝ vide. ſ. ſermone. xv. K. L. Sꝫ ex
quo dicit hic. Surrexerũt ludere. notanduꝫ ẽ
circa ludũ ꝙ ad hoc ꝙ virtuoſe fiat tria requi
runt̃. vt dicit Holc̃. ſup li. Sap. lect̃. clxxiiij.
Primo condecentia honeſtatis. vt vicꝫ ludꝰ
talis deceat pſonaꝫ ludentẽ. deceat pſonas aſ
ſientes. Vñ alius ludus conuenit ꝑlato ⁊ cle=
rico ſeu viro religioſo. ⁊ aliꝰ militi. armigero
vel famulo. alius etiã decet ſenẽ. alius iuuenẽ
quia nõ omnibus oĩa decent. Fingit. n. eſo
pus de aſino ⁊ catulo ocioſo. quẽ cũ aſinus vi
dit mirabiliter acceptum ⁊ gratũ dño. delibe
rauit que poſſit eſſe cauſa quare dñs catuluꝫ
nihil operis optantẽ aut facientẽ tantuꝫ dili/
geret. ⁊ dep̃hendit ꝙ quotiens dominus do=
mũ redijt catulus ei occurrit. voce ⁊ modo ꝗ/
bus potuit domino ſemꝑ applauſit. Viſũ er/
go etiam expediens aſino effugare catuluꝫ. ⁊
ſic dñi gratiã ꝓmereri. Igitur dño domũ re=
deunti occurrit aſinus cũ impetu pedes ante
riores humeris dñi alliſit clamore valido ru/
dire cepit. Dominus turbatus ⁊ leſus auxili
um conuocat famuloꝝ ꝗ aſinũ validiſſime fu
ſtigatũ derelinq̃ntes abierũt. Iſto mõ mora/
lit̃ multi ſunt ꝗ reputãt ꝙ deceat eos oĩs lu
dus. attñ in rei ꝟitate ſepe inde diſplicent vñ
ſe placere reputãt. Narrat̃ fabuloſe ꝙ miner
ua inuẽtis tybeis cepit fiſtulare. cum ꝰ iuxta
quandã aquã ſufflãdo intenderet. ꝯſiderauit
buccaꝝ ſuaꝝ tumorẽ. ⁊ viſa indecẽtia vultus
ſui ꝓiecit tybias. ꝓpter qđ nec vnq̃ȝ poſtea vo
luit fiſtulare Conſideret ꝰ ludens ꝑmo pſone
ſue conditõem ⁊ honeſtatẽ ⁊ nihil attẽptet ni
ſi quod eũ vel ſtatũ deceat. ⁊ ſuꝑ oĩa turpia
caueat que aliquo mõ ad pctm̃ inclinãt. vt lu
dus choreaꝝ. ⁊ ſic đ aliis. Vñ Señ. de quatu
or virtutibus. Nia tolerabilia ꝑter turpitudi
nẽ crede. a ꝟbis quoq̃ȝ turpibꝰ abſtineto. q: li
centia eoꝝ impudentiã imitat. ſermones vti/
les magis q̃ȝ facetos affabiles ama miſcẽs in=
terdũ ſeriis iocos. ſꝫ tẽperatos ⁊ ſine detrimẽ=
to vel honoris vel dignitatis ⁊ verecũdie. nã
rep̃henſibilis riſus ẽ ſi ẽ immoderatus. h Se
neca. De iſta honeſtate ⁊ decẽtia i ludo ſuan
da dicit Ariſt. iiij. eth. ca. xvj. ꝙ ludꝰ liberal̃ et
diſciplinatꝰ differt a ludo ſuili indiſciplinato
in hoc ꝙ ludꝰ indiſciplinatꝰ exponit ſe duplici
danno. vicꝫ deriſionis ⁊ ſuſpitõis. vnde indi
ſciplinate ludentes in comediis ſm eũ aliquã
do patiunt̃ deriſionem. ſi videlicet aliquãdo
inepte dixerunt aliquam ſuſpitionẽ. ſi videli=
cet turpia dixerunt quod ꝓbabile eſt. quia de
turpibus ꝗ ludunt in turpibus delectant̃. Et
ideo ex ꝑmiſſis ſepe intelligimus ſicut docet
Tullius in rethorica. ex oculoꝝ intuitu. ex hi

laritate. riſu ⁊ huiuſmodi. Sicut dicit Tulliꝰ
libro. j. de officiis. pueris nõ omnẽ ludi licen/
tiam damus. ſed ea que ab honeſtis actõibꝰ
nõ ſunt aliena. ſic ꝙ i ipſa ſemꝑ aliquid ibi in
genij eluceſcat. Et Ambro. in offic̃. lib. primo
Timeamus nedũ animũ relaxare volumꝰ om
nẽ arundinem. i. honeſtatẽ quaſi contemptuꝫ
quẽdam bonorum operuꝫ. viſus. n. cito infle=
ctit naturaꝫ. vnde clericos nullo modo decet
mulierũ procationes vel meretricia effigiare
geſtu. habitu vel loquela. ne homies ſuſpicẽ=
tur eos in talibus ꝑcordialiter delectari. Itẽ
nec mulieꝝ ſaltationes clericos decet. Unde
Hieronymus ſuꝑ illud Math. xiiij. Die aũt
natalis Herodis ſaltauit filia herodiadis. ſic
dicit. Ubi ſaltatio ibi diabolus. nec. n. deꝰ de=
dit ad hoc nobis pedes vt cũ camelis ſic ſalte
mus. ſꝫ cuꝫ angelis choros faciamus. i ſaltibꝰ
exultẽt homies ⁊ letent̃ miſtri demonũ. hec il
le. Illam honeſtateꝫ bñ ſeruauerat illa virgo
Sara filia Raguel̃. que dicit Thob. iij. Nun
q̃ȝ cũ ludẽtibus miſcui me nec cuꝫ his ꝗ in le/
uitatibus ambulant ꝑticipẽ me ꝑbui. Secun
do ludus ꝓuidentiã requirit idẽtitatis. vt lu=
dens ſemꝑ ꝓuideat vt ludus ſuus ſit ſimplex
⁊ innocẽs ⁊ innoxius ne aliq̃s inde ledat̃. vñ
qui nihil in dictis ſuis ponderãt ⁊ riſũ faciũt
nec curãt quẽ ꝑ dicta ſua contriſtẽt deriſores
ſunt ⁊ homolchi ⁊ nõ eutropoli ſm Ariſ. iiij.
ethc̃. Et de vnoquoq̃ȝ tali dicit ſpiritusſſãctus
Prouerƀ. xxiiij. ⁊ habet̃ extra de ꝑſumptiõi=
bus. c. primo. Fraudulẽtus nocet amico ſuo.
⁊ cum dep̃henſus fuerit dicit ludens feci. Ta
les ludũt more Samſonis tam ſe q̃ȝ aſſiſtẽtes
opprimens Iudicũ. xvj. Sed nũquid ꝟtuo/
ſe ludens põt alteri conuitiari? Et ad hoc ſatꝭ
rñdet Ariſtot̃. iij. ethicoꝝ. ꝙ quedã conuitia
ſunt ꝯtumelioſa ⁊ quedã nõ. Dicere autẽ cõ=
tumeliam alicui eſt eum infamare. ⁊ idõ talia
ꝯuitia nullus ꝟtuoſe ludẽs dicere debꝫ. ſed ⁊
hoc apud gẽtiles leges ꝓhibebãt. Sũt auteꝫ
alia quedã ꝯuitia đ leuibus ꝗ põt ꝯuenienter
ꝟtuoſus dicere vel ꝓpter delectatõꝫ vl̃ ꝓpter
bonũ. ſicut exponit. s. Tho. ſcđa ſcđe. q. lxxij
di. Sicut licitũ ẽ aliquẽ verberare vel in rebꝰ
damnificare cauſa diſcipline. Sic etiã põt ali=
q̃s altri quẽ corrigere dꝫ verbũ ꝯpiculoſum
dicere. Et hoc modo dominus diſcipulos vo
cauit ſtultos Luc̃. vlt̃. Et apl's galathas inſen
ſatos. ad Gal̃. iij. Tertio ludꝰ req̃rit carẽtiam
ſuꝑfluitatꝭ ne nimis freq̃nter vl̃ ne nimis ꝯti=
nuet̃. dic̃. n. Tulliꝰ li. j. đ offi. Ludo ꝗdẽ et io=
co vti licet ſic̃ ſomno ⁊ quietibus ceterꝭ. Diſti
guit aũt Tho. triplex genus ludendi ſuꝑ. iiij.
ſen. di. xvj. q. vi. ar. j. Eſt. n. ludus turpis ⁊ in
honeſtus qui i ſe deformitatẽ importat. tales
fecerunt gentiles corã diis ſuis in theatrꝭ ⁊ tẽ=

plis. ⁊ ſimiliter corā vitulo iudei. Et iſte ſimiliter inhibitus ē xp̄ianis. de pe. di. v. §. j. in fine. ⁊ in multis locis. Alius ē ludus deuotōis ⁊ gaudij ſpūalis qualē faciunt in die corporis xp̄i chriſtiani. ⁊ qualē fecit Dauid corā arca. ij. Regl. vj. Tertius eſt ludus humane conſolationis. cuius medietas vocat̄ eutropolia. i. virtuoſa. Et illa ꝟtus dr̄ ab Ariſt. eutropol' que ē virtus ita neceſſaria humano conuictui ꝙ ſm̄ eū ꝓprium ē eutropoli eſſe epidoxiotē. ab epi quod ē ſupra. ⁊ doxios quod ē aptum. quaſi optime aptū conuictui humano. ⁊ d̄ tali ludo pōt exponi illud Zach. viij. Platee ciuitatis complebunt̄ i faucibus ⁊ puellis ludētibus. Et q2 ludus eſt nccīus in vita humana ideo quidā dixerūt felicitatē humanaꝫ ꝯſiſtere in operationibus ludi. vt dicit d̄ ipſis Ariſt. x. eth. c. xx. ⁊ ponit opinionē ipſoꝝ que ē iſta. Illud ꝗ diuites ⁊ potētes maxime indigēt in quo maxime delectātur ⁊ videntur potiſſime ad delectatōꝫ ptinere. ſed diuites ⁊ potentes maxie querūt delectatōes ludi. vn̄ ꝑſone conuenient̄ ludētes ſunt eis chare ⁊ p̄cioſe. ꝗ videt̄ ꝙ in talib⁹ felicitas ꝯſiſtat. Sꝫ ꝯtra hanc opinionē inuehit Ariſt. ſic. Si lud⁹ foret finis vite humane. ſeq̄ret̄ ꝙ hō ſtuderet negociaretur ⁊ laboraret ⁊ militaret ꝓpter ludū qđ eſt puerile. Sed econuerſo ſm̄ ſniaꝫ anatharſis bn̄ ſe habet dicere ꝙ aliquis ludat ad horā vt poſtmodum ſtudeat diligētius. q2 requies ē ꝓpter operationē. ⁊ non operatio ꝓpter requieꝫ. Secūdo cum felicitas ſit ſummū bonū neceſſe ē ꝙ in optimis conſiſtat. ſeria aūt ſunt ridiculoſis meliora. igitur felicitas magis circa ſeria ꝙ̄ circa ridiculoſa conſiſtit. Vn̄ Tulli⁹ lib. j. d̄ offic. Non. n. ita generati ſumus vt ad ludum ⁊ iocū nati eſſe videamur. ſed ad ſerioſitatē potius ⁊ ad quedā grauiora atq3 maiora Tertio q2 melioris partis aīe melior ē compatio. ⁊ ꝑ conſequēs i nobiliſſima parte poni debet felicitas. ſed nihil ꝓhibet hominē beſtialē corꝑales delectatōes maxime ꝑticipare. igit̄ in delectationibus talibus nō ꝯſiſtit felicitas Quāuis autē ludus nō ſit humane vite felicitas. ē tn̄ conueniēs ludus virtus quedā. Sicut. n. homo indiget a vexatiōibus corꝑis q̄eſcere. ita indiget intentionē animi a ſtudioſis ⁊ ſerioſis relaxare. ⁊ a ſollicitudinū anxietate pauſare. hoc aūt fit ꝑ ludū qui conſiſtit in colloquijs ⁊ collationibus ꝯuenientibus int̄ homines ordinatos ⁊ nō ad taxillos.

¶ De eadem dn̄ica. Sermo ſecundus.

Homo quidam erat diues q̄ habebat villicū ⁊ hic diffamatus ē apud illū ⁊c̄. Lu. xvj

Dn̄i terreni reges ⁊ p̄ncipes q̄ nō p̄n̄t oīa ſoli ⁊ regiminibus ſuis gubernare ⁊ expedire hn̄t ſb ſe ſuos ꝓcuratores. quoꝝ aliqui p̄ſunt ciuitatibus ⁊ aliq̄ villis. ⁊ ab eis exigūt rationē ſingulis annis. Q2 hoc ſit veꝝ ꝙ dn̄i terreni hn̄t ſuos ꝓcuratores qui etiā regūt ſubditos poſt dn̄os notū eſt. attamen ꝓbatur in natura ⁊ in figura. In natura legit̄ de ſole ꝙ ſm̄ Ambro. Q eſt dominus planetaꝝ. decor ⁊ ꝑfectio omniū ſtellaꝝ. Et vt dicit Macrobius. ſol tanꝙ̄ dominus medius eſt inter planetas. effectus eorū concilians. ⁊ etiā contra elemēta. q2 h̄ ſpectat ad dominos terrenos vt ꝯcordēt diſcordātes. ⁊ licet ſit dn̄s omniū ſtellaꝝ ⁊ regat omnia inferiora. tn̄ habet ſub ſe ſtellas alias q̄ etiam regūt inferiora. quia ſunt temporꝝ. annoꝝ menſium dierumq3 diſtinctiue. Nā ſm̄ Ariſ. ꝑmutatio tp̄is non eſt ꝑmutatio ſtellaꝝ in ſignis diuerſ ſup. vij. climata. aut ex ꝑmutatione lune ſingulis. xxviij. diebus. aut mercurij aut veneris in om̄ibus. x. menſibus. In figura ꝓbatur Gen̄. xlj. d̄ rege Pharaone qui habuit ꝓcuratorē Joſeph. Spūalit̄ dn̄s nr̄ ieſus xp̄s qui eſt rex regum ⁊ dn̄s dominantiū Apocalip. xix. qui ꝑ ſe poteſt omnia regere ⁊ regit. ſicut declarat Boe. lib. iij. de conſol'. metro. ix. cuꝫ dicit. O qui ꝑpetua mundū ratione gubernas. Terrarū celiq3 ſator qui tēpus ab euo Ire iubes. ſtabiliſq3 manēs das cūcta moueri. Et licet ꝑ ſe vniuerſa immutabilit̄ regat ⁊ diſponat. in mūdo tn̄ iſto hr̄e voluit ſuos ꝓcuratores. ſummū pōtificem. archiep̄os. ep̄os. p̄latos. inſuꝑ oēs p̄reſtailias q̄s poſuit ſuꝑ bona ſua. ſ. nature. gr̄e ⁊ fortitudis. q̄bus bonis interdū male vtunt̄. ⁊ principaliter bonis fortune mediātibus q̄bus pctā ſua augēt ſeu augmentāt ſectādo crapulā ⁊ auariciā vn̄ redimere debēt culpā. iuxta illđ dictū Iſido. d̄ ſum. bo. li. iij. c. lxiij. Grauit̄ inquit delinq̄t qui diuitijs ſibi a deo conceſſis nō in rebus ſalutaribus ſ; i vſibus prauis vtunt̄. ⁊ inde magis augent debita vn̄ ea redimere noluerunt. hec ille. Iđ om̄s tales grauit̄ xp̄m offendunt. ita grauē rationē corā deo reddēt ſicut factuꝫ ē d̄ illo villico cui dn̄s ꝯmiſit bona ſua ſed male diſſipauit ea. quare ad rōem grauē compulſus ē. vt dicit p̄n̄s euangeliū. Hō quidaꝫ. In quibus ꝟbis ſācti euāgelij tria tāgunt̄. Primo villici diffamatio in factoꝝ ꝯfuſiōꝫ. Scđo eiuſdē citatio ad reddendū rōem. Tertio cordis cogitatio ad futuroꝝ ꝓuiſiōꝫ. Quātū ad ꝑmū tāgit̄ villici diffamatio i factoꝝ ꝯfuſiōꝫ. cū dicit. Hō quidā erat diues. Circa qđ notā R dum iſte homo eſt xp̄s filius dei qui in tempore plenitudinis gratie factus eſt hō ꝓpter homies ꝑditos. vt dicit ſimbolū nicenū. Qui propter nos hoīes ⁊ ꝓpt̄ nr̄am ſaluteꝫ deſcendit d̄ celis. ⁊ incarnatus eſt de ſpūſācto natus ex

Maria ꝟgine ⁊ hō factus ē. Idē teſtat̄ ſacra
ꝯſtitutio de ſum. tri. ⁊ fi. ca. firmiter. Et tādez
inq̄t dei filius vnigenitus Jeſus xp̄us a tota
trinitate cōiter incarnatus. ex maria ſp̄ virgi
ne ſanctiſpūs coopatione ꝯceptus. verus hō
factus. ex aia rationali ⁊ humana carne ꝯpo-
ſitus. Et dicit. b. Aug. in de fi. ad Petrū dia-
conū. ⁊ magiſter in. iij. libro di. j. Licet ſolꝰ fili
us dei ſit incarnatus. hmōi tamē incarnatiōꝫ
tota trinitas eſt coopata bn̄dicta. Et dicit no
tanter homo ad damnandū hereſim eorū qui
dixerūt dei filiū non aſſumpſiſſe corpus verū
ſed fantaſticū. Contra quos etiā dicit Joh. j.
Verbū. i. dei filius. factū eſt caro. i. hō. Scdō
Augꝰ. querit̄ primo. ex quo dicit euangelium
Homo quidā erat diues. ⁊ ꝙ ille homo ſigni
ficat xp̄m. an xp̄s ſemꝑ fuit homo? Et videt̄
ꝙ non. quia in illo triduo non fuit hō. quod ꝓ
bat ſic. Quia hō mortuus nō eſt hō. xp̄s tunc
erat mortuus. vt dicit ſimbolū nicenū. ğ non
fuit hō in mortis triduo. Ad hāc queſtiōꝫ rn̄-
det̄ ꝙ de ipſa ē triplex modus loquēdi docto
rū. Primꝰ tenet ꝙ nō ſoluꝫ de xp̄o veꝝ ē ꝙ in
mortꝭ triduo fuerit hō. ſ; etiā verū ē de quoli/
bet hoīe mortuo cuius aīa ē btā. ⁊ iſte modus
dicēdi fuit Hugonis de. s. vic. q̄ ꝑ ſua intētio
ne ſic arguit. Quid ſtultius q̄ꝫ ꝙ hō tunc eſſe
deſinat qn̄ vere eſſe incipiat. Sed eſſe btm̄ eſt
veriſſimū eſſe. ğ qui hic morit̄ cuius aīa ē btā
iſte p̄mo incipit eſſe veracit̄. Igit̄ de quolibꝫ
tali concedendū eſt ꝙ poſt mortē ſit homo ⁊ a
fortiori ibi ꝯcedēdū eſt de xp̄o. Scdꝰ modus
loquendi ꝙ xp̄s in triduo mortis fuit homo.
ſed hoc nō eſt cōcedendū de quolibet homīe.
⁊ iſte modus dicēdi eſt mgr̄i in. iij. li. di. xxij.
vbi magiſter fundat ſe i hoc ꝙ xp̄us in illo tri
duo habuit corpus ⁊ aīam. ergo fuit hō. licet
anima non eſſet corpi vnita. et ſic concedit ꝙ
homo mortuus ſit homo. Tertius modus di
cendi eſt ꝙ xp̄s i triduo mortis nō fuit homo
ſicut nec q̄libet alius hō mortuus. ⁊ iſte modꝰ
dicēdi ē cōiter doctoꝝ modernoꝝ. vt dic̄ Bo
nauentura circa di. xxij. tertij libri. Quia ſi di
ligēter ꝯſideret̄ tūc q̄libet iſtoꝝ triū modorū
hꝫ aliq̄d veritatꝭ. Quia p̄mus modꝰ loquit̄ ꝺ
eſſe aptitudinali ⁊ parti actuali. ⁊ ſic ad vtrū-
qꝫ modū ſtat dictū ipſorū. quia i triduo mortꝭ
xp̄s erat in ꝑſona in actu hn̄s corpus ⁊ aīam
q̄ apta nata fuerūt ſibi inuicē vniri. Sꝫ tertiꝰ
modus loquit̄ de eſſe ſimpl'r actuali. Et qꝛ ad
hūc modū dr̄ ⁊ ꝯcludit̄ ꝓ xp̄s i triduo mortꝭ
nō fuit verꝰ hō. pꝫ. qꝛ hō mortuus nō ē hō ve-
rus. ſed xp̄s tūc erat hō mortuꝰ. ğ ⁊c̄. Et ſi fu-
iſſet hō ſicut illi dicūt. oporteret ꝯcedi ꝙ fuiſ-
ſet hō cecꝰ. ſurdꝰ mutꝰ ⁊ ſic ꝺ alijs. Sꝫ ad mo-
tiuū hugonis dicēdū. licet hō pꝰ mortē incipi-
at eſſe btūs ſ̄m aīaꝫ. nihilominꝰ tn̄ deſinit eſſe
hō ſ̄m naturalē vitā. Sed ad mgr̄m dr̄ ꝙ nō
ſequit̄ ꝙ xp̄s habet corpus ⁊ aīam. ğ ē hō. ſed
requirit̄ vltra hoc ꝙ aīa informās ſit corpi cō
iuncta. qđ nō fuit i triduo mortis. ⁊ aīa fuit a
corpe ſepata ꝑ mortē ⁊ erat i lymbo. corpꝰ ꝟo
ſine aīa iacuit i ſepulcro. Scdō querit̄. ex quo P
xp̄us ab eterno erat diues i tribus. Primo in
bonis tpalibus. iuxta illud ps̄. Domini ē ter
ra ⁊ plenitudo eius. Scdō in bonis ſpūalibꝰ.
vt ſapia. miſcdia ⁊ gratia. ⁊ ſic de alijs. Ter/
tio in bonis celeſtibus. ſ̄m illud ps̄. Glia ⁊ di
uitie in domo eius. Quare tunc elegit paup-
tatē in hoc ſeculo? Ad hanc queſtionē reſpon
det. s. Tho. ꝯtra gentiles. ꝙ hoc fecit duplici
de cā. Quia dn̄s voluit facere diuiſionē inter
homines mūdanos ⁊ abundantes huiꝰ ſeculi
vt relinquerēt mūdanas diuitias q̄ ſūt impe-
dimēta ſupnoꝝ ⁊ celeſtiū bonoꝝ. ⁊ hoc face-
re n̄ potuit niſi mediāte pauptate. q̄a ſi diues
fuiſſꝫ i huiꝰmōi diuitijs nihil vel parū fuiſſet
ſua p̄dicatio ꝯ̄ diuitias. ⁊ vt magꝭ retrahēt a
diuitijs. iō vitā paupeꝫ elegit. Scdō vt ſic cō
ſideret̄ ꝙ nō diuitijs ſiue potentia attraxiſſet
hoīes ad ſe. ſ; ſola diuinitatis potētia. ſapia ⁊
clemētia. ꝓpterea elegit iſcios ⁊ rudes apl̄os
vt etiā ꝑ illos ꝯfūderet mūdi potētiores ⁊ ſa-
piētiores. Jō dicit apl̄s. j. ad Coꝝ. j. Infirma
mūdi elegit vt fortia queqꝫ ꝯfūderet. Et. ij. ad
Coꝝ. viij. Factus eſt egenus cū eſſꝫ diues vt
ipſius inopia diuites eſſemꝰ. Tertio q̄rit̄ q̄s
ꝑ villicū ſignificet̄? Rn̄det̄ ſ̄m glo. interl̄. vil
licus ille ſignificat quemlibet hominē cui do/
minus credidit triplex bonū. Primū ē bonū
nature. ⁊ hoc ē duplex. Quedaꝫ. n. ſunt bona
corpis. vt ſanitas. fortitudo. agilitas. pulcri-
tudo. nobilitas ſiue libertas. Quedā aūt ſunt
aīe. vt rectitudo ingenij velocitaſqꝫ. memorie
bonitas. ptās tolerādi. exercitiū ſpūaliuꝫ. na
tural' diſpoſitio ad ꝟtutes ſiue ꝟtus natural'
Scdm̄ bonū ē fortune. ⁊ ſūt bona exteriora q̄
ſunt i ptāte hoīm q̄ pn̄t auferre vt ſūt diuitie.
Tertiū bonū ē gr̄e vt ſūt ꝟtutes. Et dic̄ Am-
bro. i omel̄. Cū nō exercemur in diſpēſatōe il-
loꝝ ad libitū dn̄i. ſed ad ꝓprias illecebras cō-
miſſis abutimur. criminoſi villici ſumus. ⁊ ſic
apud xp̄m diffamamur. Sed di. q̄ ſūt illi dif- T
famatores q̄ nos accuſant apud dn̄m? Ad h
rn̄det̄ ꝙ triplex ē diffamator. Primo q̄dē dif-
famat ꝓprioꝝ vitioꝝ ꝯſcia. Quia dicit Rob.
hol. ſuꝑ lib Sap̄. lec. cix. ꝙ conſciētia homis
eſt accuſatrix ſue ꝓprie praue tranſgreſſionis
Et declarat hoc in ſili. Sicut. n. puero dat̄ di
ca in qua defectus ſui ſignant̄ vt poſtea ver-
beretur ⁊ nullo modo licet ſibi abijcere dicaꝫ
ſuam. ſed ꝑ eam accuſabitur. ita cuilibꝫ homi
alligatur conſciētia i qua omnia peccata ſua
narrantur. vt ſ̄m ea in iudicio accuſetur. Au-

xta illud ad Roma.ij. Teſtimoniū reddēte il
lis conſcia eoꝝ ī die/cum iudicauerit deꝰ occul
ta hoim. Scđo accuſat aut diffamat maloꝝ
factoꝝ euidentia. de hoc accuſatore loquitur
b. Grego.x.moral.dicens. Dis inquit iniqui
tas apud ſecreta dei iudicia habet voces ſu-
as.q̄libet q̄ eam cōmiſit pctōꝛ accuſat ⁊ diffa-
mat. Et illoꝝ factorū q̄ ſic accuſant vnū ē clā-
deſtinū homicidiū. Nam Geñ.iiij.cū Chayn
occidiſſet fratrē ſuum abel dixit ad eum dñs.
Quid feciſti.ecce vox ſanguis fratris tui cla/
mat ad me ꝺ terra. Ad hoc etiā ꝓbāduꝫ refert
apiariꝰ.c.lvj.ꝙ anno dñi.Mcclj.i villa theu
tonie phortzen ꝯtigit ꝙ quedā vetula iudeis
familiaris puellaꝫ eis annoꝝ ſeptē orbatā pa-
rentibus vendiderat occidendā.hanc igitur i
omnibus mēbroꝝ iuncturis inciſionibus vul
nerauerunt.ſanguinē exprimētes ⁊ in linthe/
aminibus recipiētes. ⁊ eāꝫ defunctā i aquā flui
dā iuxta opidū ꝓiecerūt. Tertia die aut quar
ta ꝑ manū erectā in celū a piſcatoribꝰ ē inuēta
⁊ in opidū deportata.clamātibus popul'a iu-
deis tantū ſcelus ꝑpetratū. Erat aūt i vicino
marchio ꝺ Baden.q̄ mox audito tāto piacu-
lo ꝑuenit ad corpꝰ. Statimq̄ꝫ erectū reſidens
extēdit manꝰ ad ꝑncipē quaſi vindictā ſāguis
iplorāret. Poſt horā ꝟo dimidiā iteꝝ ſe depo
ſuit defuncti more ſupinū. Adducti ad h̄ ſpe-
ctaculū impijs iudeis ſtatim eruperūt oīa vi-
ſcera corpis in teſtimoniū nephāde necis ſan
guinē copioſū effuderūt. ⁊ quaſi vindictā cla-
mauerunt.ſicq̄ꝫ iudei cū vetula rotati ſūt. Ali
ud ē flagitiū ſodomiticū Geñ.xix. Clamoꝛ ſo
domoꝝ ⁊ gomorreoꝝ multiplicatus ē. ⁊ pec-
catū eoꝝ aggrauatū ē nimis. Tertiū ē fraudatō
mercēnarioꝝ aut oꝑarioꝝ quod multi iniuſti
dñi faciūt qui mercedē debitā certo tpe nō ꝑ-
ſoluūt.q̄ famulos ſuos furari compellunt. qꝛ
nunq̄ꝫ fidelis erit dño famulus quē infidelem
expitur in retribuēdo. De iſto clamore Jac.
v. Ecce inquit merces oꝑarioꝝ vr̄oꝝ q̄ meſſu
erunt regiones veſtras q̄ fraudata ē a vobis.
⁊ clamoꝛ eoꝝ in aures dñi ſabaoth introiuit.
Quarto accuſat oppſſoꝝ egenorū anguſtia q̄
clamant ad deum ꝓ vltione. Et hoc figuratū
eſt Exo.iij. vbi Pharao filios iſrl' oppreſſit. ⁊
clamorē ipſoꝝ audiuit dñs. Quia dr̄ ibidē.ꝙ
clamoꝛ filioꝝ iſrl' aſcendit ab opibus ad domi
num. Sed inter omnes oppſſiones clamātes
ad deū maxime vident̄ clamare oppſſiones ⁊
extorte exactōnes facte ꝯtra viduas ⁊ pupil-
los que ſūt ꝑſone indigētes auxilio. Jō figu-
raliter dr̄ Exo.xxij. Vidue ⁊ pupillo nō no-
cebit̄.ſi leſerit̄ eos clamabunt ad me ⁊ ego ex
audiā clamorē ipoꝝ. ⁊ indignabit̄ furoꝛ meꝰ.
ꝑcutiāq̄ꝫ vos gladio. ⁊ erūt vxores vr̄e vidue
⁊ pueri vr̄i pupilli. Ecce iſta ſūt q̄ pctōres dif

famant apud deū. Sꝫ tñ eſt notandū q̄dā dif V
famant eo ꝙ diſſipāt bona ſupiꝰ enumerata.
Et pmo bona nature. vt ſanitatē. fortitudinē
agilitatē q̄ ea ꝯſumūt in torneament̄. haſtilu
dijs.luctatōibꝰ ⁊ hmōi.q̄ ſūt martyres diabo
li. ⁊ plꝰſe fatigāt i his q̄ ꝓmouēt eos ad infer-
nū q̄ꝫ ad dei ſuitiū.q̄re tales i inferno eterna-
lit̄ cruciant̄.ſicut ꝓbat venerabilis Tho.bra
bātinus i apiario.c.lxxvj.ꝙ anno dñi.Mcc
xlij.iuxta nuſſiā ſup renū nobile opidū multi
nobiles ⁊ duces.comites et barones. milites
ꝯgregati ſūt. Quidā aūt frat̄ noie Eberhar-
dus ꝺ ordine p̄dicatoꝝ rogauit eos ut deſiſte
rēt ⁊ ꝯpaterēt xp̄ianitati q̄ tūc tpis i vngaria
a tartar̄ infeſtabat̄. Quidā aūt comes de ca-
ſtro dicto ſībſānauit frēm ⁊ ꝯgregatis turmis
militū ferale illud torneamētū inchoauit. ma
ne aūt vt plīmi referebāt q̄ viderēt q̄ſi gleba in
gēs ⁊ lata ſup aera videbat̄. ⁊ circa glebaꝫ ac
ſupra coruini gener̄ volucres crocitādo diuti
us volitare. ⁊ dic̄ doctoꝛ ille. nec credo aliud
q̄ꝫ demōes hos fuiſſe.nec mora cū torneamē-
tū fieret milites ac ſatellites i tāta ſtrage plīmi
i mortē.nōnulli i veſaniā.pleriq̄ꝫ etiā i lāguo/
res ꝑpetuos ceciderēt vt nullꝰ ambigeret ludū
hūc nō tm̄ hoim.ſ; veriſſime vltōe diuina de-
monū extitiſſe.oēs fere ad tricentos ⁊.xlvij.
cōputati ſunt.inter q̄s etiā primꝰ mortuꝰ ē co-
mes ꝺ caſtro illo. Sꝫ eadē nocte quo die hec
facta ſunt i ſpēbus militū armatoꝝ iuxta vil/
lā brabātie q̄ yſckamaioꝛ dr̄. ꝯgregatōes a de
monibꝰ p̄ſbro ville teſte fuiſſe. ⁊ hoc credo i ſi
gnū leticie tanti mali. hec Apiarius. Et notā-
dū ꝙ nō ſolū illi qui conſumūt ſanitates ſuas
⁊ fortitudines i haſtiludijs ⁊ torneamēt̄ diffa
mant̄.ſed etiā illi q̄ ſanitatē ⁊ fortitudinē con
ſumūt i potatōibus.comeſſatiōibꝰ ⁊ ebrietati-
bus. Quibꝰ maledictōꝫ imp̄cat̄ ꝓpha Eſa.v.
Ve q̄ mane ꝯſurgit̄ ad ſectandaꝫ ebrietatē. ⁊
potandū vſq̄ꝫ ad veſpaꝫ vt vino eſtuetis. Et
loquit̄ ꝑncipalit̄ de illis q̄ cū dñicis ⁊ feſtiuis
diebus debēt querere ſalutē aiaꝝ ⁊ recōcilia/
ri deo dimiſſis eccleſijs. neglect̄ ſermonibꝰ et
diuis officijs.ſtudēt ſe i tabernis vſq̄ꝫ ad ple-
nū ingurgitare ⁊ quaſi tota die ꝯtinuare. De
q̄bus etiā dicit dñs Eſa.v. Ve q̄ potētes eſt̄
ad potandū vinū. ⁊ fortes ad miſcēdū ebrieta
tē. Et vbi ſcptura ponit ve.ſemp eternū ve de
notare videt̄. His etiā annectunt̄ oēs luxu-
rioſi qui mediāte luxuria ꝯſumūt ꝟtutes cor
poris ſui. Quia ſm̄ Bern̄.luxuria corpꝰ ener
uat ⁊ aiam ꝯmaculat.iō apud deū diffamant̄
⁊ niſi peniteāt eternalit̄ cū guloſis ⁊ ebrijs dā-
nant̄.iuxta illud ad Heb.xiij. Fornicatores ⁊
adulteros iudicabit dñs.i. condēnabit. Naꝫ
refert Helimādus ⁊ Vincētius i ſpecu. hiſt̄.
li.xxx.c.vj.ꝙ anno domini.Mcliij.tempore

Frederici p̄mi ſauctus B̄n̄dictus duxit quē-
dam nouitium ad regionē vmbre mortis ⁊ ter
rā tenebroſā. ⁊ vidit ille quaſi turres horribi-
les. cui dictū ē ab angelo Raphaele ꝙ ille tur
res ſunt camini infernales ꝑ quos fum⁹ ⁊ flā-
ma ignis eterni exeūt. poſt hoc vidit hoiem i
ardēti cathedra ſedentē. ⁊ an̄ ſe ſtabāt pulcer
rime femie q̄ tenebāt cereos ardētes q̄s impi-
gebāt i faciē eius ⁊ i os. ⁊ ſilr retrahebāt ardē
tes. ⁊ ſꝑ hoc patiebat̃. et angelus. Hic inquit
amicus fuit carni ſue. ⁊ inimic⁹ aīe ſue. qꝛ gu-
loſus ⁊ luxurioſus. cathedra ſignificat ꝙ po-
tens fuit i malicia amādo mulieres. ⁊ iō mali
gni ſpūs i tali ſpecie torquent eū. His ḡ gulo-
ſis ⁊ luxurioſis adiūgendi ſunt chorizantes ⁊
chorizatrices q̄ fortitudinē ſuaꝫ infatigabilit̃
chorizādo ꝯſumunt ⁊ plus diebus feſtiuis q̄ꝫ
ferialibus h̄ faciūt. Iō a ſctis quoꝝ feſtiuita-
tes frāgūt chorizādo corā deo diffamāt̃. ⁊ p⁹
modicū tp̄s ad inferna deſcēdūt ⁊ damnant̃.
iuxta illud Iob. xxj. Tenēt tympanū ⁊ cytha
rā. ⁊ gaudent ad ſonū organi. ⁊ i pūcto ad in-
ferna deſcendūt. Scd̄o diffamant̃ q̄dā ꝙ diſ-
ſipant bona fortune. ſ. diuitias male eas cōſu
mendo ꝑ ſuꝑbiā. inanē gloriā ⁊ mūdi iactan-
tiaꝫ. Quia dicit Sen̄. Plus faſtus ꝯſumit q̄ꝫ
nccītas. Aliq̄ ꝯſumunt eas i ludo. alij i conui
uijs ſuꝑfluis. Cōtra q̄s Catho. Raro ꝯuiua.
Alij hiſtrionibus ⁊ mimis ſed nō egenis. Cō
tra quos dicit ſapiens. Mitte panē tuuꝫ ſuꝑ
tranſeuntes aq̄s. ⁊ poſt multa tp̄a inuenies il
lū Eccl̄s. xj. dicit glo. Aquā trāſeuntes ſūt po
puli mortales vicꝫ pauꝑes q̄bus dandus eſt
panis diuitū. iuxta illud Tob. iiij. Panē tuū
cū eſuriente comede. Tertio diffamant̃ q̄daꝫ
ꝙ diſſipant bona tp̄is q̄ dies ⁊ annos in vani
tate ꝯſumūt mundi ⁊ nō i ſeruitio dei. Sic il-
le q̄ conquerit̃ i horal̃. ſap̄. li. ij. c. iij. Nō inq̄t
curabaꝫ p̄cioſitatē tp̄is in menſa. dies i vani-
tate reducebam. p̄cioſitatē xpocius non atten
debam. ſed me quaſi onagꝝ libeꝝ natū puta-
bā. tunc aūt ſicut piſcis capit̃ hamo ⁊ aues cō
prehendunt̃ laqueo. ſic captus ſum i tp̄e ma-
lo qđ mihi exemplo ſuꝑueniet. Et Rich. i lib.
ſoli. Deus vite mee q̄ꝫ varia tp̄a conſūpta ſūt
q̄ꝫ fructuoſa elapſa ſūt a me. Tp̄a mea q̄ dedi
ſti mihi vt facerē voluntatē tuā i eis non feci.
quāti anni. q̄t dies. quot hore ꝑierūt apđ me
i q̄bus ſine fructu vixi corā te. ⁊ quō ſubſiſtā.
⁊ quomodo leuare potero oculos meos i faci
em tuā ⁊ in illo magno examine tuo. Si mēo-
rari iuſſeris ⁊ fructū req̄ſieris ſinguloꝝ patiē
tiſſime pr̄ non fiat hoc. Habe ḡ in obliuiōꝫ co-
ram te q̄ ꝑdidi vane tēꝑa mea. heu multa ni-
mis. Et ſi que te iuuante vtiliter ſeruaui quo
rū adeſſe breuis eſt numer⁹. ⁊ i mēoria eterna
fac ꝑmanere. Fiat amāde pr̄ h̄ ſaltē deſideriū
tp̄is mei fructuoſum ⁊ fructificatū in gr̄a tua
vt in die eternitatis inueniat locū ⁊ ꝯputabi-
le ꝑhenniter corā te. Hic poteris ſermonē ter-
minare. Quantū ad ſcd̄m ponit̃ villici citatō
aut vocatio ad rōem reddendā cuꝫ addit̃. Et
vocauit illū. ⁊ ait. Quid hoc audio đ te. Ubi
nota dn̄s vocat peccatores multiplr̃. Primo
bn̄ficijs euidentib⁹. qꝛ facit ſolem ſuū oriri ſu-
per bonos ⁊ malos. ⁊ pluit ſuꝑ iuſtos ⁊ iniu-
ſtos Mat. v. Benicꝫ extendit man⁹ largiflu-
as tā malos q̄ꝫ bonos paſcendo. ⁊ iniuſtos iu
ſtos faciēdo. Iō dicit Eſa. lxv. Expādi man⁹
meas tota die ad pplm̄ non credentē ſ ꝯtradi
centē mihi. Secūdo vocat flagellis multipli-
cibus. iuxta illud Sap̄. xij. Cū das nob diſci
plinā inimicos nr̄os multiplr̃ flagellas. Ter-
tio vocat interiorib⁹ monitiōib⁹. Iob. xxxiij.
Cū irruit ſopor ſuꝑ hoies ⁊ dormiunt i lectu
lo. tūc aꝑit aures viroꝝ. ⁊ erudiēs eos inſtru
it diſciplinā. Quarto vocat exteriorib⁹ voca-
tionib⁹. Luc. x. Qui vos audit me audit. ⁊ q̄
vos ſpnit me ſpnit. Ue ḡ illis q̄ deū i p̄dicati-
one vocātē negligūt ſeu audire ꝯtēnūt. q̄a ta-
les excōicādi ſūt. vt dr̃ đ ꝯſe. di. j. c. ſacerdoti.
vbi dr̃. Sacerdote in eccl'ia dei xbū faciēte q̄
egreſſus fuerit đ auditorib⁹. glo. quaſi minus
lr̃atū ꝯtēnens excōicet̃. Un̄ Bern̄. Quanta ⁊
hec iniuria ⁊ q̄ꝫ grauit̃ vindicanda cū viliſſi-
mus vermis clamantē audire dedignat̃ crea-
torē vniuerſitatis. His ḡ vocibus vocat dn̄s
quēlibet pctōrem. ⁊ ſi h̄ noluerit acq̄eſcere ⁊ đ
mal' ſuis penitere. dicꝫ vnicuicꝫ ſingularit̃ ⁊ i
extremo iudicio vniūſalit̃. Quid h̄ audio de
te. i hoc ꝙ nō ſtatim punit. ſ prius inq̄rit. ⁊ lo
cū defenſioni ſibi tribuit. oñdit ꝙ nemo puni
endus ē niſi p̄us ꝯuictus vel ꝯfeſſus. ⁊ ꝙ non
dꝫ facilit̃ credi cū aliq̄s diffamat̃ vel accuſat̃.
⁊ p̄ſertim ſacerdos. Quia dicit. b. Hierony. i
ep̄la ad Ruſticū. Aduerſus p̄ſbyteꝝ accuſa-
tionē non accipias cito. nihil. n. ſtatim vel fa-
cile de ꝑuecta etate credendū ē. Et. b. Grego.
ſcribit cuidam ep̄o. lxxxiij. diſ. ſi q̄s. vbi vult
ꝙ mala đ alijs non facile necꝫ cito credere de-
bem⁹. ⁊ Euariſt⁹ papa. ij. q. j. c. De⁹ dicit. De
us oīpotens vt nos a p̄cipitādē ſnīa plationē
ꝯpeſceret mala ꝫodome noluit audita iudica
re. vt nobis exemplū i hoc daret ne i diſcutiē-
dis p̄cipites negocijs eſſemus ad iudicandū.
⁊ ne mala ꝑrimoꝝ p̄us q̄ſcꝫ p̄ſumat an̄ crede
re q̄ꝫ probare. id ē examinare. hec ille. Iō ⁊ di
xit dn̄s ad villicū. Quid hoc audio đ te. red-
de rōem villicatōis tue. Et p̄mo oportꝫ vnū-
quēcꝫ nr̄m reddere rōem de cordis cogitatōi-
bus. iuxta illud Sap̄. vj. Cogitatōes noſtras
dn̄s ſcrutabit̃. Sūt. n. cogitatōnes malicioſe
ambitioſe. voluptuoſe. fructuoſe. Malicioſe
ſūt q̄ a malicia ꝑuerſa ꝓcedūt cū intētōe ⁊ ani-

ma nocēdi. ꝺ quo pſ̄. lj. Quid glřaris i milicia
qui potēs es i iniq̄tate. Tota die cogitat iniu
ſticias lingua tua. Ambitioſe q̄ꝛ i ipſis homo
ambit vt ſup alios extollat̄. de q̄bus Luč. ix.
Intrauit cogitatio in eos quis eoꝝ eēt maioꝛ
Voluptuoſe ſūt. q̄ꝛ voluptati deſ̄uierūt. ꝺ q̄=
bus Geñ. viij. Sēſus ꝛ cogitatio humani coꝛ
dis p̄na ſunt ad malū ab adoleſcētia ſua. In=
fructuoſe q̄ ſine vtilitate ꝛ fructu ſunt. de qui
bus pſ̄. Dñs ſcit cogitatiōes hoim q̄m vane
ſunt. De iſtis cogitatōibus oibus optet nos
ſi eas habuerimus i coꝛdibꝰ nr̄is reddē rōem.
ꝛ ſi pctm̄ mortale incluſerunt a deo ſepabunt
Sap. j. Peruſe cogitatiōes ſepant a deo. Jō
ad cauēdū cogitatiōes noxias ꝛ pueſas ſunt
aliq̄ cautele. Prima eſt timoꝛ dñi vt hō imagi
net deum vbiq̄ꝫ eſſe pn̄tē ꝛ videre ſecreta coꝛ
dis. Quia. j. Regū. xvj. dr̄. Hō videt ea q̄ pa
tēt. deus aūt intuet̄ coꝛ. Glo. q̄ꝛ ipſius ꝓꝛiuꝫ
ē ſcire ſecreta coꝛdiū. Et cū hō hoc ꝑpēdit co=
gitatōes pueſas nō admittit. Jdō dr̄ Prou̇.
xvj. In timoꝛe dñi declinet̄ a malo. ſ. cogitati
onū. Scđa cautela ē cuſtodia ſenſuū ꝛ p̄cipue
oculoꝝ. q̄ꝛ dr̄ Threñ. iij. Oculus meus dep̄=
datus ē animā meam. Et Hiere. ix. Intrauit
moꝛs p feneſtras nr̄as. Jō. b. Greg. ſup illud
Geñ. iij. Vidit mulier lignū ꝙ eēt pulcruꝫ ad
vidēdū ꝛ ſuaue ad veſcēdū. dicit. Non. n. eua
lignū contigiſſꝫ niſi prius incaute reſpexiſſet.
Tertia cautela ē fuga ocioꝝ. Quia dicit btūs
Hieronymus. Nō facile capit̄ a diabolo qui
bono vacat ex continuo. Ideo idē dicit ꝺ con
ſe. diſt. v. c. Nunq̄ꝫ. Semp aliquid opis faci/
to vt cū vener it diabolꝰ inueniat te occupatū
Scđo oportet nos rōem reddere ꝺ ocioſis lo=
cutionibus. iuxta illud Math. xij. Dico inq̄t
vobis ꝺ omi v̄bo ocioſo q̄ꝺ locuti fuerint ho
mines reddēt rationē ꝺ eo i die iudicij. vbi di
cit glo. Ocioſus ſmo eſt ille q̄ neq̄ꝫ ad illius q̄
dicit neq̄ꝫ ad illius qui audit ptinet pfectum.
Et. b. Grego. vij. moral̄. ca. xxiiij. Ocioſū in=
quit v̄bū ē quod aut rōne iuſte neceſſitatꝭ aut
intētione pie vtilitatis caret. Et ſimiliter bea=
tus Hieronymus. Quicquid nō edificat au/
diētes in piculū v̄titur loquētis. Idcirco. b.
Bern̄. in ſmone de gratia. Si ꝺ omni verbo
ocioſo quodcūq̄ꝫ locuti fuerint homines deo
ſunt rationē reddituri in die iudicij. quāto di
ſtrictius de v̄bo mēdacij ꝛ criminoſo. delato
ꝛ laſciuo. ꝺ adulterino aut detractoꝛio iudica
bunt̄. Noli inq̄t v̄bū q̄ꝺ riſum aut cachinnuꝫ
moueat loqui. vt dicit Aug. ad matrē ſpūalez
c. vſ. Sꝫ quid magis ad compunctiones ꝛ la=
chꝛymas animarū q̄ꝫ pfectum ptineat tuꝰ ſer/
mo ſit ſale conditus. Et infra. Ammodo iteꝝ
ammoneo vt linguā tuam cuſtodias. nulli de
trahas. nemi maledicas. nulli riſū mouētia v̄
ba pferas. cogita q̄ꝫ breuis ſit h̄ vita. ꝛ q̄ꝫ mi=
ſera in compatione etn̄e vite hec cogitatio. in
linguā tuā refrenando ſine dubio ad ſanctoꝝ
gloꝛiā venies. Tertio opoꝛꝫ nos reddere ra=
tionē ꝺ noſtris opibus. iuxta illud Eccl̄s. xij.
Cūcta q̄ fiūt adducꝫ deꝰ i iudiciū ꝓ omni oꝛna
tu ſiue bonū ſiue malū. Et ſm athanaſiū i ſim
bolo. Qui bona ege. ibūt i vi. eter. q̄ v̄o mala
in ignē eternū. Circa q̄ꝺ nota ꝺ opibus noſtrꝭ
rationē coꝛā deo reddemꝰ. Primo q̄ñ ea cum
tedio facimꝰ. Quia dicit ſapiēs Prou̇. xviij.
Qui mollis eſt ꝛ diſſolutus in ope ſuo ſupeſt
vt opa ſua diſſipētur. De tali dr̄ Apocal̄. iij.
Quia tepidꝰ es nec calidꝰ nec frigidus incipi=
am te euomere ꝺ oꝛe meo. Glo. dicit. Calidꝰ ē
q̄ feruēs eſt i opibus. Frigidus q̄ ſimpl̄r deſi=
ſtit a bonis opibus. Tepidus v̄o medio mō
hꝫ ſe. iō euomit̄ q̄ñ in deterioꝛa p̄cipitat̄. im=
penitēs moꝛit̄. ꝛ a conſoꝛtio ſanctoꝝ bonoꝛuꝫ
ſepat̄. Circa hec oꝛit̄ dubitatio vtꝝ tediū bo
ni ſit pctm̄ moꝛtale? Ad hoc rn̄det Hermānꝰ
ſoldis. Tediū boni poteſt conſiderari tripl̄r.
Vno mō ꝓut ē motus naturalis q̄daꝫ ex laſſi=
tudine coꝛpis p exercitiū ſpūale prouenien s.
ꝛ ſic non ē peccatū. Secundo mō ſm ꝙ ē mo=
tus appetitus ſenſitiui contriſtati ꝺ ope ſpū/
ali laboꝛioſo. ꝛ ſic pōt eſſe pctm̄ veniale. q̄ꝫuis
etiam ille appetitus ſit deliberatiuus ꝛ cōſen
ſus in veniale non ē niſi veniale. verbi gratia
ſicut cū canto vel oꝛo cū tedio tamē dimittere
ꝓpterea nolo. ꝛ ſic ē ſoluꝫ veniale. Tertio mō
cū hoc tediū redundat in omiſſiōeꝫ eoꝛundē q̄
ſunt nccīa ſaluti ad que neceſſario homo tene
tur. ꝛ ſic eſt moꝛtale. verbi grā. Sicut nō audire
miſſam die dñico vel nō implere pniam iniū=
ctā. de illo dr̄ Hiere. xlviij. Maledictꝰ q̄ facit
opus dñi fraudulēter aut negligent̄. Et quili
bet talis grauē reddet deo rōnem. Quare q̄li
bet opa ſua ad q̄ p̄ncipalit̄ tenet̄ facere dꝫ cuꝫ
diligētia. hilaritate ꝛ bona volūtate. iuxta il=
lud. ij. Paral̄. xix. Cū diligētia omnia facite.
quia diligētia in oculis dei plus valet q̄ꝫ opꝰ.
Et hec diligētia nihil aliud ē q̄ꝫ intenta deuo
tio. Sꝫ tūc intenta ē deuotio q̄ñ mentē nr̄am
infigimus i id q̄ꝺ tunc agimus omnē euagati
onē mentis ſm poſſibile reſtringēdo. Et h̄ di
ligentia multū placet deo. ſicut eius oppoſitū
diſplicꝫ. vn̄ q̄ꝺ anima ē i coꝛpe. hoc ē deuotio
in bono ope. ſ corpus ſine anima nihil eſt. q̄a
egrediēte aīa de coꝛpe coꝛpꝰ marceſcit ꝛ perit
ſicut dicit Ariſto. j. ꝺ aīa. ita nihil ē coꝛaꝫ deo
ſine diligentia opus bonū. Ideo dicit ſāctus
Hieronymus. Mallē pſalmū cuꝫ deuotione
ꝛ hilaritate mētis decātare q̄ꝫ totū pſalteriuꝫ
cū faſtidio ꝛ accidia. Scđo rationē de operi=
bus noſtris diſtrictaꝫ reddemus quādo ea ꝓ
lucro tēpoꝛali vel honoꝛe foꝛis hominibus ex=

bibem⁹.ſicut ille phariſe⁹ q̄ ait Luc̄.xviij. Je-
iuno bis i ſabbato.decimas do om.q̄ poſ. Cō
tra quod dicit dn̄s Math.vj. Attēdite ne iu
ſticiā vr̄am faciatis corā hoībus vt videami
ab eis.alioq̄n mercedē nō habebitl apud pr̄ez
vr̄m q̄ i cel'eſt. Hic querit̄ an ſit pct̄m morta/
le cū q̄s laudē humanā in opibus ſuis querit
Dicūt.n.docto.ꝙ ſic.vicȝ ſi laudē hanc vl' lu
crū quod querit p̄ponit ꝓprie ſaluti.qꝛ in om
ni ope bono honorē dei q̄ eſt alpha ⁊ o quere
re debem⁹. Ad hoc hortat̄ nos Grego.in mo
ralibus. Omne quod agimus bonū ꝑ intētio
nem ſꝑ ad celeſtia leuemus. vt vicȝ queram⁹
honorē dei ꝓpriamq̄ȝ ſalutē. Et.b. Hierony.
Quicquid agis inquit ꝓ eterna mercede age
vel nihil ſtudeas ꝓpter laudē vl' humanā opi
nionē.ſed ꝓpter vitaȝ eternā. Sed diceres an
licet deo ſeruire ꝓ regno celoꝝ ⁊ vita eterna?
Rn̄detur ꝙ nō.qꝛ qui ſolummō bonū ꝓpter
regnū celoꝝ opatur nunq̄ȝ illuc pōt ꝑuenire.
Et ratio eſt.qꝛ q̄cquid nō fit ex charitate non
eſt deo acceptuȝ.dicente apl'o.j. Coꝝ.xiij. Si
diſtribuero omnes facultates meas in cibos
paupeꝝ.ſi charitatē nō habeo nihil mihi pro-
deſt. Ideo dicit Bern̄. Charitas eſt bonū cuȝ
qua nec opus minimū deſpicit̄ ⁊ ſine qua nec
maximū acceptat̄. vn̄ homo debet deo ſerui-
re ⁊ bona opa facere p̄ncipaliter ex charitate
qua diliget deum. Sil'r mala dimittere ꝓpter
deū.⁊ habere ſpem ꝙ deus dabit regnū celo/
rū ſi ei ex charitate ſeruierit. Et inſuꝑ eū a pe
nis inferni liberabit vbi pctōres eternalit̄ cuȝ
demonibus puniunt̄. Tertio rōem ꝓ opibus
noſtris bonis corā deo reddemus ſi ea in pec-
cato mortali.vicȝ inuidia.ſuꝑbia aut luxuria
⁊c̄.faciemus. Quia dr̄ Leuit̄.xxj. Si maculā
habuerit.ſ.opus bonū.non erit acceptū deo.
Ideo dicit dn̄s Eſa.j. Non accipiaȝ a vobis
ſacrificium.qꝛ manus veſtre plene ſunt ſāgui
ne. Sed diceres.quis ē i peccato mortali? Re
ſpondet̄ ꝙ ille q̄ fecit peccatuȝ mortale.⁊ non
ē ꝯtritus.vel qui habet malū ꝓpoſitū peccan
di. Et dico notāter ſi nō eſt ꝯtritus.qꝛ licȝ pec
caſſet mortaliter ſi eſſet ſuꝑ illo ꝯtritus.⁊ ha/
bet diſplicentiā illius pcti nō eſt in pctō mor-
tali.licet adhuc nō ſit ꝯfeſſus.ſed habet ꝓpo-
ſitū confitendi. Quia dicit dn̄s Ezech.xviij.
Quacunq̄ȝ hora homo ingemuerit peccatoꝝ.
peccati ſui nō recordaboꝛ. Et etiā dicit Ceſa/
rius in dialogo. Pct̄m mortale ſi diſplicet fit
veniale ⁊ venia dignū. Quarto rōem de opi-
bus nr̄is bonis reddemus ſi ea an̄ finē dimit-
timus. Quia dicit dn̄s Ezech.xviij. Si auer-
terit ſe iuſtus a iuſticia ⁊ fecerit iniquitatē nū
quid viuet? oēs iuſticie eius q̄s fecit nō recor-
dabunt̄. Ideo dicit Bern̄. Tolle ꝑſeuerātiā
nec mercedē obſequiū habet. Ideo legit̄ i vi-

taſpatꝝ li.iij.c.cxx. Erat quidā adoleſcēs ſe/
cularē hn̄s p̄rem ⁊ ipſe ſecularis.ſed ipſe deſi
derauit fieri monachus.⁊ vix ſupplicādo pa-
tri hoc obtinuit.⁊ ingreſſus ē monāſteriū ⁊ fa
ctus eſt monachus.⁊ cepit deo feruēter ſerui
re in ieiunijs ⁊ orōnibus. Contigit poſt aliq̄d
tp̄s eūdē fratrē ſupplicare abbati dicēs. Ro-
go te abba dimittas me vt ad heremū vadaȝ.
dixit ei ille. Fili noli hoc cogitare.ignoras.n.
temptatōes diaboli ⁊ ꝯ̄ſutias eius.⁊ ſi tibi tē
ptatio venerit nō inuenies q̄ te conſolet̄. Ille
aūt cepit amplius rogare vt eū ꝑmitteret abi
re.⁊ abbas ꝯ̄ſenſit. Et poſtea rogauit abbatē
vt ꝯcederet ei q̄ oſtenderet ei viā. Et ordina-
uit vt cum eo duo fratres irēt. Ambulātibus
aūt eis ꝑ heremū vna die.altera defecerunt p̄
eſtu.q̄ ꝓ̄icietes ſe in terrā dormierunt. Et ec-
ce aquila venit ꝑcutiens eos alis ſuis. Euigi
lantes viderūt aquilā.⁊ dixerūt adoleſcenti.
Ecce angel⁹ tuus.ſurge ⁊ ſeq̄re illū.⁊ ſurgēs
valedixit fratrib⁹.⁊ ſeq̄bat̄ eā.⁊ veniēs vſq̄ȝ
dū ſtaret.q̄ mox ſurgēs volauit ad vnū ſtadi
um.iterūq̄ȝ reſedit. Sil'r ſequebat̄ eā frater.⁊
iteꝝ volauit ⁊ ſedit nō longe.⁊ factū eſt hoc ꝑ
tres horas. Poſtmodū aūt diuertit ſe aq̄la in
dextera parte.⁊ frater ſequebat̄ eā.reſpiciens
q̄ȝ vidit tres arbores palmaꝝ ⁊ fontē aq̄ ⁊ ſpe
luncā modicā di. Ecce loc⁹ quē p̄parauit mi/
hi dn̄s. Ingreſſus igitur cepit ſedere ſumens
cibuȝ ꝺ arboribus ⁊ ꝺ fonte aquā bibens.⁊ ꝑ
annos ſex neminē vidit. Ecce vna die venit
diabolus in ſpecie abbatis ſenis hn̄s vultum
terribilē.frater timēs ꝓcidit in orationē.⁊ de-
inde ſurrexit. Cui dixit. Quantū tp̄s hēs hic
rn̄det.ſex annos. Et demon.ecce inquit vici-
num meū neſciebā.nec cogitaui niſi an̄ dies q̄
tuoꝛ ꝙ hic habitares.⁊ cogitaui mecū dicēs.
Vadaȝ ad hominē dei conferēs cū eo quod ē
ꝺ ſalute anime noſtre.⁊ hoc dico frater.quid
ꝓficimus in cellis noſtris ſedētes.quia corp⁹
⁊ ſanguinē xp̄i nō ꝑcipimus.⁊ timeo ꝙ effici-
amur exteri ab eo ſi nos ab hoc miſterio elon-
gauerimus. Ecce hic ꝑ tria miliaria ſunt mo-
naſteria habētia p̄ſb̄ros.eamus ⁊ cōmunice-
mus die domico.⁊ reuertamur ad cellas no-
ſtras.placuit fratri ſuaſio diaboli.eūtes igreſ
ſi ad eccl'iam miſerūt ſe in orōneȝ. Exurgēſq̄ȝ
frater ille nō inuenit comitē ſuū di.vbi putas
ꝑrexit an ad cōem nc̄c̄itatē ambl'auit.⁊ cū diu
ſuſtinēt ⁊ nō veniret.exijt foras q̄rēs eū.⁊ cū
nō repiſſet dixit ad frēs illius loci.vbi eſt ſeni
oꝛ ille qui eccl'iam mecū ingreſſus ē. Qui dixe
rūt.nos aliū nō vidim⁹ niſi te tm̄. Tūc ille cog
uit qꝛ demō fuiſſȝ di.vide cū q̄ argutia diabo
lus me eiecit ꝺ cella mea.ſ3 tm̄ mihi nō nocȝ.qꝛ
ad opa bona exiui.ꝑcipiaȝ ḡ corpus chriſti.⁊
ſic reuertar ad cellā poſt miſſam. Facta ꝯmu-

nione reūti voluit. quē tenēs abbas mōaſterij
dixit. niſi reficiar[ ]nobiſcū nō te dimittem⁹ re
uerti. facta cibatōe reūſus ē ad cellā. Poſt ali
quot dies iteꝝ vēit diabolus ī ſpecie iuuenis
ſecularis cuiuſdā. ⁊ cepit eū inſpicere a ſūmo
capitis vſq; ad pedes dicēs. ipſe ē iſte aut nō?
Cui frat. Quid me ſic reſpicis? Cui ille. Ego
ſum vnicus. ſ. pater illius filij. Nōne pater tu
us ⁊ mr̄ tua habēt nomen tale? ⁊ ſic d̄ fratre ⁊
ſoꝛoꝛe. ⁊ tu ſic vocaris. ⁊ mancipia illa ſic ⁊ ſic
ſunt dicta. Mater tua ⁊ ſoꝛoꝛ tua añ tres an-
nos ſunt moꝛtue. pr̄ tuus vere defūctus ē ⁊ fe
cit te heredē dicens. Cui habeaꝫ dimittē ſub/
ſtantiā meā niſi filio meo viro ſctō q̄ reliq̄t ſe-
culū ⁊ abijt poſt deū. vadent aliq̄ q̄ eū requi-
rūt vt veniēs eroget eaꝫ paupibus ꝓ aīa mea
⁊ ſua. ⁊ p̄rexerunt multi q̄rentes te ⁊ mīme in-
uenerūt. ego aūt ex occaſiōe inueni te. cogno-
ſcēs te. ⁊ ne feceris moꝛā. ſ; veni ⁊ vende oīa. ⁊
fac voluntatē pr̄is tui. rn̄dit frat. Nō ncēe ha
beo reūti ad ſcl'm. Rn̄dit diabol⁹. Si nō vene
ris ⁊ deperit ſuba tua. tu exinde reddes ratio
nē. Quid. n. mali tibi d̄ eo vt venias? des ege
nis vt diſpēſatoꝛ bonus. ⁊ nō male ꝯſumat ⁊
poſtmodū reuerteris ī cellā tuā. Quid multa
Frater venit cū eo ī ciuitatē q̄ relict⁹ ē ab eo. ⁊
ille volens ingredi domū pr̄is ſui tanq̄ iā de-
functi. ⁊ ecce pr̄ ſuus viu⁹ egreſſus videns eū
nō cognouit. Qui dixit ad eū. Quis es tu? Il
le vo turbatus nihil potuit rn̄dere. Qui iterū
interrogās q̄s es? Cui cōfuſus dixit. Ego ſū
fili⁹ tuus. Cui pr̄. vt q̄d reuerſus es? Erubuit
aūt dicere qd̄ euenit. ſ; ait. Charitas fecit me
reuerti. q2 deſideraui te. ⁊ remāſit ibi. poſt ali
q̄t dies incurrit foꝛnicatōꝫ. ⁊ ſupplicijs multi
afflictus a patre infelix nō egit pniaꝫ ipſe. ſed
remāſit in ſeculo oīa bona ſua pdēs ⁊ dam-
natus ē. Ecce q̄ diſtrictā rōeꝫ deo reddidit q̄
Z poſtmodū ī multa peccata lapſus fuit. Quar
to opoꝛtet reddere rōnem de p̄lationibus. q̄a
dicit Holc̄. ſup lib. Sap̄. le. vij. q deus intro
gationeꝫ faciet de tribus. maxime ſi fueris dn̄s
vel p̄latus vel ī honoꝛe conſtitutus vel digni
tate. Dicet. n. tibi. Redde rōem villicationis
tue qualit̄ vixeris ⁊ qualiter bona expenderis
Primo qualit̄ vixeris lubꝛice. auare. ambiti-
oſe ⁊ ludificatoꝛie. Ideo de talibus dr̄ Sap̄.
vj. Pꝛebete aures vr̄as qui tenetis multitudi-
nē ⁊ placetis vobis ī turbis. qm̄ data ē pote/
ſtas a domino vobis. et virtus ab altiſſimo q̄
interrogabit oꝑa veſtra qui cogitatiōes ſcru-
tabit̄. Secundo interrogabit qualiter ſubdi/
tos rexeris. nam malicia ſubditoꝝ vertet̄ pꝛo
magna pte in capita dn̄oꝝ. ſm̄ illud Sap̄. iiij
Ex iniquis. n. oīs filij q̄ naſcent̄ teſtes ſūt ne
quitie aduerſus parētes ī interrogatōe ſua. ſ.
tam patꝝ q̄ filioꝛum q̄ ſubiectoꝝ ⁊ p̄latoꝛuꝫ.

Ideo beatus Aug. ī quadā epiſtola ad comi-
tem chariſſimuꝫ dicit exhoꝛtando. Queſo mi
frater vt oībus ſubiectis ⁊ bone volūtatis ī
domo tua a maioꝛe vſq; ad mīmum amoꝛeꝫ ⁊
dulcedinē regni celeſtis. ⁊ amaritudinē ⁊ tio-
rē gehēne annuncies. ⁊ de eoꝝ ſalute ſollicit⁹
ac vigil exiſtas. q2 d̄ oībus ſubiectis tibi q̄ in
domo tua ſunt reddes dn̄o rōem. Tertio int-
rogabit te deus qualit̄ tua expēderis. ſicut h̄
d̄ villico diffamato apud dn̄m ſuuꝫ quō diſſi/
paſſet bona ipſius. Quid h̄ audio d̄ te? redde
rōem villicatōis tue. Et iō p̄uidendū ē nobis
diligēter quō iſtum ꝯpotuꝫ reddemus. quia
Job. ix. dr̄. Si repēte interrogabit q̄s rn̄de/
bit ei. q. d. null⁹. Et. ī. dicit ibidē hol. le. lxxvij
ſuꝑ illud Sap̄. vj. Hoꝛrēde ⁊ cito apparebit
vobis qm̄ iudiciū duriſſimū his qui p̄ſunt fi
et. Nā inquit fiet duꝝ quia male intrauerunt
durius. q2 male rexerūt. duriſſimū q2 male vi
xerūt. Tūc. n. erit triplex queſtio. quomō in/
traſti. quō rexiſti. et quomō vixiſti. Quomō
intraſti ꝑ ſymonias ⁊ violentias ⁊ fraudes ſi
ue denarios. quō rexiſti ſpcialit̄. aīoſe. iniuſte
et diſſiłatoꝛie. Quō vixiſti ſicut xp̄ianus vel
paganus. ſicut ſacerdos vel ruſticus. ſicut hō
aut ſicut pec⁹. ⁊ ſubdit. Duꝝ iudiciū fiet ſecu
laribus. durius religioſis. ſed duriſſimū mał
⁊ ꝑuerſis p̄latis. Dura queſtio. q2 a paupib⁹
extoꝛſionē fecerūt. Durioꝛ. q2 bona pauperū
ꝯſumpſerūt. Duriſſima. q2 xp̄o ⁊ eccłie de ꝑ/
ceptis nō ſeruierūt. Dura queſtio. quia oues
xp̄i nō pauerūt ſubſidio coꝛpalis ſube. Duri-
oꝛ. quia nō pauerunt verbo doctrine. Duriſ/
ſima q2 nō pauerūt eos exēplo bone vite. Du
ra queſtio. q2 bonos nō infoꝛmauerūt. Duri-
oꝛ. q2 malos nō increpauerūt. Duriſſima. q̄a
ipſimet non bn̄ vixerūt. Sed di. licet rōem de
cogitationibus ⁊ locutiōibus facere opoꝛte-
at. tm̄ adhuc reſtat tp̄s ꝓlixum quādo hec fiāt
⁊ ibi ſupplebo quod hic ē omiſſum. Jdō dn̄s
hoc remouēdo ponit tria. Pꝛimo moꝛtis vici/
nitatē cū dicit iaꝫ. quaſi di. de ꝓximo erit moꝛ
tis terminus. q2 bꝛeues dies homis ſunt Job
xiiij. Scd̄o ponit māſionis impoſſibilitatē ibi
nō poteris. ſ. hic manere. q2 nō habem⁹ h̄ ma-
nentē ciuitatē. ſed futurā inq̄rimus. ad Heb.
xiij. Tertio bn̄faciendi nullitatē cū dicit villi-
care. ī. aliquod bn̄ facere non potes. quia non
opus. ſ. ad ꝓmerendū. nec ratio ad ſe excuſan
dum. nec ſapia. ſ. aliquid de eternis guſtādū.
nec ſcia ad bn̄ cōſiderandū erit apud inferos
quo ꝓperas tu Eccs. ix. Jdeo q̄tum ad terti
um pꝛicipale vbi ponitur coꝛdis cogitatio ad
futuroꝝ ꝓuiſionem quam fecit villicus ille
qui ait intra ſe. Quid faciam ⁊c̄. Debemus ⁊
nos ipſum nuitari. ⁊ pꝛimo in ſtat⁹ noſtri di-
ſcuſſiōe ad quā hoꝛtat̄ nos ſapiēs Ecci. xxxij

Precurre prior in domū tuā. ⁊ illic age conce
ptões tuas nõ in delictis ⁊ verbo ſupbo. et. c.
xviij. dicit idē. Añ mortē interroga te ꝑ omni
ſtatu vite tue. ⁊ inuenies ꝓpiciationē. ſ. pctõ=
rū tuoꝝ. Et Eccl. viij. dicit idē. Añ iudicium
interroga te. Et quõ debet fieri illa interroga
tio? debet. n. homo aiaȝ ſuā tanꝗ̃ reā ad iudi
ciū citare. qꝛ citatio ē iudiciarij ordinis funda
mentum. vt extra de ma. ⁊ obe. Inter quatu/
oꝛ. Et qꝛ nullꝰ dȝ iudicari aut fatigari ſine ac=
cuſatore ⁊ teſtibus. vt dꝛ extra de accuſa. ſi le
gitimus nõ fuerit accuſatoꝛ nõ fatiget accuſa
tus. Jõ cogitationes accedant tanꝗ̃ accuſa/
tores. ſed conſcientia teſtimoniū ꝓhibet. Ti/
moꝛ autē debet eum torquere a priſtina ꝯuer
ſatione peccatiꝗ̃ occidere. vt ſibi ſanguis exe
at pctõrum. De his dicit Aug. in li. de penit.
Aſcēdat hõ aduerſū ſe tribunal mētis ſue cõ=
ſtituat ſe añ faciē ſuā. atꝗ̃ ita ꝯſtituto i corde
aſſit accuſatrix ꝯſcie cogitatio. ꝯſcia teſtꝭ. car=
nifex timoꝛ. Inde quidā ſāguis q̃ſi excutit ꝑ
lachrymas. Ideo etiā dicit Berñ. Integrita
tis tue curioſus ſis exploratoꝛ. vitaȝ tuā quo=
tidiana diſcuſſione examina. Attende diligē-
ter quantum ꝓficias. qualis ſis in moribus. ⁊
qualis in affectibus. q̃ꝫ ſimilis deo ⁊ q̃ꝫ diſſimi
lis ⁊ q̃ꝫ ꝓpe ⁊ q̃ꝫ longe. non locorum interual
lis ſed motuū affectionibus ⁊ effectibꝰ. Ideȝ
Berñ. Ab inferioribus inquit ad ſupiora cõ=
ſcēdā vt poſſim cognoſcere vñ venio aut quo
vado. Ab interioribus ad exteriora redeā vt
videā quid ſim ⁊ vñ ſim. ⁊ ſic ꝑ cognitiõȝ mei
veniā ad cognitõem dei. ⁊ hoc fecit villicus ꝙ
dixit intra ſe. Quid faciam. glo. vt penas eua
dam aut euitē. Scdo ipſum imitari debemus
i mortis cogitatione aut recordatione. ꝗa di=
cit. Aufert a me villicatõȝ. i. hũane vite opa=
tionē ꝑ mortē que temporaneis finē imponit.
vt dicit Beñ. Ideo dicit beatus Gregoriꝰ. ix
moraꝭ. ca. iij. Ante prolationem irreuocabilis
ſnie prouidendum eſt reo. añ ianue clauſionē
feſtinandū ē ꝑegrino. añ vite terminū ſubue=
niēdum ē infirmo. quia poſt mortē non ē cul=
parum damnabiliū remiſſio. Et dicit notanꝭ
aufert in pñti ⁊ non auferet in futuro. ⁊ hoc ꝓ
pter moriendi continuitatē. Quia ex illa ho/
ra ex qua homo naſcitur ſtatim incipit mori.
iuxta illud. ij. Regl. xiiij. Oms morimur ⁊ q̃=
ſi aqua in terra dilabimur que nõ reuertetur.
Idcirco Beñ. In hoc fallimur. qꝛ mortē non
inſpicimus. pñtem. n. diē cuȝ morte diuidimꝰ
nec ipſa habet partē deteriorē. quia totū tem
pus vite noſtre quod tranſit ipſa rapit. noſtꝝ
non ē niſi pñs. Nullus raptoꝛ violentioꝛ ipſa
quicquid. n. temporis maioribus noſtris ve=
nerit ſtatim rapit. Et btūs Hiero. Quotidie
inꝗ̃t morimur. quotidie. n. ali qua ꝑs vite no=
ſtre deꝑmit. ⁊ tūc quoꝗ̃ cū nos creſcimus vi=
ta decreſcit. Ꝫ ꝙ cogitat ſe ſꝑ moritu ꝝ ꝗd mirū
ſi d vita futura bene diſponit. Tertio imitari
ipm debemus i impotētie recognitione. qꝛ ibi
erit hõ impotēs ad bonū opus. ꝗa tūc nõ erit
tps bñ opandi. qꝛ ammodo dicit ſpūs vt req̃
eſcant a laboribus ſuis Apoc. xiiij. Nec pote
rit ibi ab alijs bona opa mendicare. Quia dꝛ
Math. xxv. Cū ille ꝟgines ꝗ̃nꝗ̃ fatue q̃ vi/
dētur hre figuram damnatoꝝ peterēt a ſapiē
tibus dicētes. Date nobis de oleo vr̃o. quia
lampades noſtre extinguunt. Rñſum eſt eis.
Ne forte nõ ſufficiat nob ⁊ vob. ite potiꝰ ad vē
dē. ⁊ emi. vo. Jõ in pñti dȝ ꝗlibet opari bonū
ſm ꝯſiliuȝ apli ad Gal. vj. Dū tps habemus
opemur bonū. Et nolētes opari remittit Sa
lomõ ad formicā Prou. vj. Uade ad formicā
o piger ⁊ diſce ſapiam. Cõſiſtit aūt ſapia eius
in q̃tuoꝛ. Primo i granoꝝ ꝯgregatiõe. Nā in
eſtate grana tritici ꝯgregat. iuxta illud metri=
ſte. Cõgregat i meſſe qd̃ hȝ formica nccē. Ita
hõ i vita pñti ꝗ̃ meſſi ⁊ eſtati ꝯpaꝛ debȝ colli/
gere triticū bonoꝝ opeꝝ ⁊ merita futuroꝝ ꝓ/
mioꝝ. Quia dicit Beñ. Si que ꝑ laborē recte
feceritis laboꝛ cito recipiet bñficiū eternū. Si
ꝗ̃ ꝑ voluptatē praue feratis voluptas cito trā
ſit. Factū autē eternaliꝭ manebit. q. d. ꝗ̃re po
tius recta ⁊ bona debetis opari. Scdo ſapiē=
tia eius conſiſtit in congregatoꝝ ꝓforatione.
iuxta illd dictū philoſ. Granū qdꝗ̃ legit pru
dēs formica biptit. Et hoc id facit. ne ex aſp=
ſione pluuie pullulēt ⁊ annihilētur aut putre
ſcāt. Si hõ debȝ hic in pñti vita gr̃e bona opa
ſua gladio ꝟbi dei ꝑforare. de quo ad Hebr.
iiij. Uiuus ē. n. ſermo dei ⁊ efficax ⁊ penetra=
bilioꝛ oi gladio ancipiti. Et hoc dȝ homo idõ
facere ne pluuie tēptationū diaboli annihilēt
bona ſua ⁊ faciāt germinare pctā. quā quideȝ
germiatõȝ pctõꝝ ipedit iſta ꝑforatio. ſm pſ.
In corde meo abſcondi eloꝗa tua vt nõ peccē
tibi. Tertio ſapia formice ꝯſiſtit i ꝑforatoꝝ
decorticatõe vt ea. ſ. grana puriꝰ comedat. ſic
homo dȝ cortices mūdane delectatõis ab opi
bus remouere vt pura eius opa inueniant. ⁊
xps coꝝ puritate paſcatur. Quia dꝛ Cañ. ij.
Qui paſcit int lilia. Jdo dicit dñs Hiere. xv
Si ſepaueris puꝝ ab impuro quaſi os meuȝ
eris. Quarto conſiſtit eius prudētia ⁊ ſapia i
decorticati deſiccatõe. qꝛ ſi grana ſua fuerint
humectata ad ſolē ea ponit ⁊ deſiccat. ita mo
raliꝭ ſi aliqua opa noſtra ſint humectata aq̃s
pctõruȝ deſiccāda ſunt ad veꝝ ſolē xpm. quia
hũorē vitioꝝ ipſe exhit. ⁊ g̃na bonorū operū
ſana reddit. qꝛ dicit Eſa. xliij. Ego ſū ꝗ deleo
iniꝗ̃tates tuas ꝓpter me. ⁊ pctõrū tuoꝝ nõ re
cordaboꝛ. Quarto debemus imitari hūc villi
cū in diſcreta prouiſione. quia dixit. Scio ꝗd

faciã vt cũ amotus fuero a villicatõne recipi=
ant me i domos ſuas.q.d.volo miſcdiam fa=
cere paupibus vt poſt mortẽ recipiant me in
domos ſuas.vbi dicit glo.Regnũ celoꝝ ẽ do
mus miſeroꝝ.iuxta illud Math.v.Bti pau
peres ſpũ.qm ipſoꝝ ẽ regnũ celorũ.In hanc
domũ nullus põt ingredi niſi ꝑ opa miſcdie.
vel corꝑalia vel ſpũalia.In cuius figurã Sa
lomon i ingreſſu templi fecit duo oſtiola ð li/
gnis oliuaꝝ.iij.Regũ.vj.Oleũ aũt ſignificat
miſcdiam ꝑ quã niſi hõ ꝑtrãſierit.ad templũ
veri Salomonis ieſu xpi non poterit pueni/
re ſm illud dictũ Petri rauẽn.Sibi apud de
um pietatis ianuã claudit q̃ viſcera miſcdie ꝓ
ximo mẽdicanti non apit.

¶De eadẽ dominica.Sermo.iij.

Facite vobis a=

micos de mãmona iniquitatꝭ vt
cũ defeceritis recipiãt vobis i et̃
na tabernacula.Ita ſcribit Lu.

A vbi.s̃.Phus in ꝓbleuma.dicit.Cũ alicui ho
mini manus vel brachiũ detrũcata fuerit.fri=
gus in latere illo ꝑpetuo ſuſtinebit.Cuius rõ
nem Cõſtãtin⁹ ponit i li.ð naturis morboruꝫ.
nã effluẽte ꝑ contritõꝫ mundo ſãguine effluit
ꝛ coexpirat calidũ eiuſdẽ lateris vniuſuꝫ.vel
alia rõ.Cruor fundamẽtũ ẽ atqꝫ thezaur⁹ na/
ture paritqꝫ caloris.cum ꝗ cruore vel ſãguine
orbatus fuerit ipe calor ꝓtinus euaneſcit.ꝛ h
rõ eſt Galieni.Moralit̃ ꝑ manũ intellige qð
libet opus bonũ.vl̃ ꝑncipaliter opus miſcdie
qð exercet̃ i elemoſynaꝝ largitiõe.quã quidẽ
manũ ſi q̃s ſibi abſtulerit vicꝫ non dando ele=
moſynas egenis.frigus in ſe finalit̃ eterne pe
nalitatꝭ ꝛ miſerie ſuſtinebit.ſicut teſtat̃.b.Au
guſt.in lib.lxxxiij.queſtionũ.Illi autẽ i quo
charitas extincta fuerit erga ꝓximuꝫ ꝑpetue
ꝑfecto penalitatis imminebit ſuppliciũ ꝛ tor=
mentũ.Et hoc figuratũ ẽ de illo qui i nuptijs
inuẽtus fuit nõ habẽs veſtẽ nuptialẽ.ad quẽ
dñs ait.Amice quõ huc intraſti nõ habẽs ve
ſtem nũptialẽ.At ille obmutuit.Et dixit dñs
Ligatis manibus ꝛ pedibus ꝓijcite eum i te/
nebras exteriores.ibi erit fletus ꝛ ſtridor den
tiũ.ſ.rõne frigoris.Math.xxij.Quid eſt ve=
ſtis nuptialis niſi charitas apud ꝓximũ q̃ ſue
miſerie ſubuenit̃.quã ſi q̃s nõ habuerit i eter
nũ frigus mittet̃.vbi ab aq̃s niuiũ trãſeũt ad
calorẽ nimiũ Job.xxiiij.Jõ dñs in verbis ꝑ=
libatis hortat̃ nos ad charitatis oñſionẽ pro
ximis ꝑ elemoſynaꝝ largitiõeꝫ cũ dicit vobis
amicos.Et tria facit breuiter.Primo vt ami
cos nobis faciamus.ibi.facite vobis.Secun
do ð quo eos facere debemus.ibi.ð mammo
na iniquitatis.Tertio ad quod eoruꝫ indige=
mus.ibi.vt cuꝫ defeceritis.Primo ergo hor=
tat̃ vt amicos nobis faciamus cũ dicit.Faci/
te vobis amicos.Ubi nota i electõe amici tria B
ſunt attẽdenda.Primo vt ille q̃ eligit̃ ſit pru=
dens ꝛ diſcretus.qꝛ amicitie ſtultoꝝ ſolẽt eſſe
obnoxie.qꝛ qui cũ ſtultis verſat̃ ſimilis eis ef
ficit̃.Scdo vt ille ſit bonus.qꝛ amicitia bono
rum cũ malis eſt ꝑiculoſa.quia ipſi ex maloꝝ
familiaritate in vita ꝛ conſcia corrumpunt̃ ꝛ
in fama obfuſcant̃.Quod probat Chryſo.ſu
per Math.ꝑ duo exempla.Primũ ſi vinuꝫ
admiſcetur aceto vinum non corrumpit ace/
tum ſed acetum vinũ.Acetum ſignificat ma/
los qui deũ ſuis opibus malis exacerbãt.ps̃
atteſtãte qui ait.Exacerbauit dñm peccator=
Sed ꝑ vinum ſignificantur boni qui deum le
tificant ꝑ bonam conſcientiã.ꝛ ꝓximuꝫ ꝑ bo=
nam famã.Judicũ.ix.Nunq̃d poſſum dele/
rere vinum meũ.quãdo ergo boni miſcentur
cũ malis.licet mali interdũ ex hoc meliorẽtur
qꝛ cũ ſancto ſanct⁹ eris.ps̃.tñ boni ſepius i fa
ma corrũpunt̃.iuxta illud apl̃i.j.Corint̃.xv.
Corrumpũt bonos mores colloq̃a praua.Se
cundũ exemplũ ẽ ꝙ ſi admiſceat̃ farina luto.
farina nõ coinq̃nat lutũ ſ; lutũ farinã.Mora
liter boni ſunt farina qui mola.ſ.tioris ꝛ amo
ris ſe ꝯterũt.ꝛ ad candorẽ cor ſuũ deducũt.ꝛ
iõ ſuauẽ panẽ faciunt.Sed lutũ.ſ.ſunt mali i
conſpectu dei ſordidi ꝛ fetidi pedib⁹ demonũ
conculcati.ꝛ in cloacã inferni ꝓijciendi.cũ er=
go bonis ꝯmiſcent̃ q̃uis mali quãdoqꝫ deal=
bent̃.tñ ſepe in conſcia boni coinquinãtur.iu
xta illud.j.Coꝛ.v.Modicum fermentũ to/
tam maſſam corrumpit.Tertiũ exemplũ ad=
dit Grego.qꝛ ſi aurum argento miſceat̃.argẽ
tũ ad auri claritatẽ exurgit.aurũ aũt expalle=
ſcit.Auꝝ moralit̃ ſunt viri ſancti i fama fulgi
di ꝛ i vita ꝑcioſi.argentũ aũt ſunt mali q̃ bo/
nos denigrãt.Qñ ergo boni miſcent̃ cuꝫ ma=
lis.q̃uis mali videant̃ lucere.tñ boni viden=
tur palleſcere.Quia dicit Tullius ð amicitia
Hoc ſentio amicitiã niſi i bonis eſſe nõ poſſe.
quõ erit amic⁹ q̃ ſibi eſt inimic⁹.hec ille.Sepe
tñ cõtingit ꝙ boni admiſcent̃ cũ mal̃.ꝛ tñ nec
boni malos ꝯuertunt.nec mali bonoſ corrum
pũt.qð ꝑ tria exempla põt videri.Uinũ.n.ẽ
cũ fece.ꝛ fex nõ aufert vini dulcedinẽ.nec vi
nũ feci acedineꝫ.ſic roſe morant̃ cũ ſpinis nec
ſpine auferũt roſ̃ q̃n redoleãt.nec roſe ſpinis
q̃n pungãt.ſic auꝝ quãdo occultat̃ in luto.lu
tum nõ aufert auro ſuũ colorẽ nec auꝝ luto fe
torẽ.Sic ſepe mali morant̃ cũ bonis.nec ma/
li pñt auferre bonis ſanctitatẽ nec boni malis
iniq̃tatẽ.Tertio i electiõe amici vidẽdũ ne ſit
ſupb⁹.qꝛ null⁹ ꝯuenit cũ ei⁹ amicitia.qꝛ ſupb⁹
neſcit eſſe ſoci⁹.vult.n.eſſe dñs.Prouerb.xj.
Ubi fuerit ſupbus ibi cõtumelia.Ideo dicit
Ambro.li.iij.de officijs.Amicitiã ſupbia ne=

C ſcit. Et dicit notant᷑. facite vob̄ amicos. Ubi nota Robertus holc̄. ſup lib. Sap̄. lecti. cxx. dicit ꝙ inter omnia pñti vite neceſſaria maxime foret vtile diſcernere inter amicos ⁊ inimicos. Quia frequenter amicos credim⁹ illos q̄ ſunt realiter inimici. ⁊ illos inimicos aliqualiter eſtimam⁹ q̄ nobis realit᷑ ſunt amici. Et ſubdit. Sūt .n. duo genera hoim̄ q̄ apparēt amici ⁊ ſūt hoſtes ⁊ inimici. Et duo genera hoim̄ qui vident᷑ inimici ⁊ ſunt amici. Et idē. Quidā realit᷑ ⁊ quidā apparēter quadruplices habent inimicos. vicꝫ blandos adulatores. falſos ꝯſultores. detrahētes ⁊ pſecutores. corripiētes ⁊ correctores. Primi ſūt examinādi ꝑ ꝯſciaꝫ. Scđi ſūt repudiādi ꝑ prudētiā. Tertij ſūt tolerādi ꝑ patiaꝫ. Quarti ſūt acceptādi ꝑ beniuolentiam. Primi ergo qui vident᷑ amici ⁊ ſunt inimici a q̄bus nos cuſtodire debem⁹ ſunt blandi adulatores. Qui .n. ita ſuauit᷑ roderet vt guttur amputaret vel genaꝫ penetraret. vel vt oculuꝫ tuū erueret. merito foret inimicus dicēdus. ſed adulator iō tibi blādit᷑ vt te decipiat. vt oculū diſcretōis tibi eruat. Jō dicit Señ. in ep̄la. Adulatio q̄ ſimilis ē amicitie venit ad me ꝓ amico blādus inimic⁹. q. di. vt me laudādo decipiat. ſed tñ quaſi oēs adulatores libent᷑ audiunt. ſicut ꝓbat idē Señ. in ep̄la. xcv. Nos ſumus ꝯtenti modica laudatione. immo ſi quis nos ſapiētiſſimos. ſanctiſſimos. modeſtiſſimos p̄dicat. totū acceptam⁹ tanq̄ꝫ nobis debitū. ⁊ tñ nobis ꝯſtat ꝙ illi ſolent mentiri cōiter q̄ nos laudant in laudibus noſtris credimus eis. ⁊ iō nos nō corrigimus iō mutari nolumus. qꝛ nos aptius eſſe credimus. Sed dicit dñs ꝑ Eſa. iij. Populе meus q̄ te btm̄ dicunt ipſi te decipiunt. Ecce q̄ꝫ falſi amici ſūt illi. iō examinādi ſunt ꝑ ꝯſciam. Cōſiderem⁹ .n. defect⁹ nr̄os de q̄bus ꝯſcij ſumus tūc nō decipiemur. Et hoc ē quod docet nos Señ. i ep̄la p̄allegata inducēs exemplū đ alexandro magno q̄ i obſidiōe cuiuſdā vrbis dū circūiret muros ſagitta ꝑcuſſus ē. Et cū vulnus vehement᷑ doleret ait. Oēs iurāt me eē filiū Jouis. ſed vulnus hoc me eſſe hoiem clamat. Jdē ⁊ nos faciam⁹ dicit Señ. dicamus. vos dicit̄ me prudentē eſſe. ego video ꝙ multa inutilia ꝯcupiſcaꝫ. nec hoc qđ intelligo qđ aialis mōſtrat ſatietas q̄s cibo q̄s potioni de

D beat eē mod⁹. Scđi inimici ſunt falſi ꝯſiliatores q̄ nobis aliud ſuggerūt q̄ꝫ expedit animabus noſtris. Jō dicit Amb. in lib. de off. Nec habeas conſiliū cuꝫ his q̄ laq̄os innocētib⁹ p̄parāt. vñ ⁊ ꝑ Salomonē dr̄ Eccl. xj. Nō oēm hoiem inducas in domū tuā. Glo. ad contrahendā tecū familiaritatē ⁊ amicitiā. ſed ſolū i fidelitate ꝓbatū. multe .n. inſidie ſunt doloſi. nā ſm glo. freq̄nter querūt decip̄e ſub p̄textu amicitie. Et ſubdit Ambro. Cū viro pio aſſiduus eſto. quecūq̄ꝫ ſeruare noueris mandata q̄ ē in aia tua ſm animā ſuā. ⁊ ſi offenderis cōdolebit tibi. Tertij inimici ſūt detrahētes ⁊ ꝑſecutores. ⁊ iſtos vulgarit᷑ vocam⁹ inimicos q̄ ꝯditōes ⁊ ꝑſonas noſtras ledunt. ⁊ tñ ipſis v̄bis frequēter nob̄ ꝓficiunt. ſicut ꝓbat Boe. li. iiij. đ cōſo. ꝓſa. vj. Et .b. Greg. ſup Ezech. Peruerſoꝝ inq̄t derogatio vite noſtre approbatio ē. qꝛ tūc oſtēditur aliq̄d iuſticie nos habere ſi illis q̄ deo nō placent incipimus diſplicere. Non .n. ē derogatio ſꝫ cōmendatio lucis quā odiunt ⁊ fugiunt veſꝑtiliones. Sācti viri ſunt lux mūdi ꝑ lucidā famā ⁊ ſincerā conſciam. de quibus dicit ap̄ls. j. Theſſa. v. vos filij lucis eſtis ⁊ filij diei. Pctōres aūt ſunt veſꝑtiliones amātes ſp̄ opa tenebraꝝ. Jtē nō ē derogatio ſꝫ cōmendatio odoris. ſi cū ſerpētes fugiunt. viri boni ſūt bonus odor xp̄i ꝑ bonā ꝯuerſatiōem ſuā. iuxta illud. ij. Coꝛ. ij. Alijs q̄dē ſumus odor mortis i mortē. alijs odor vite i vitā. Pctōres aūt ſunt ſerpentes pleni veneno pcti. Tertio nō ē derogatio ſꝫ ꝯmēdatio coloris. ſi ceci de illo mentient᷑ ⁊ iudicent falſū. Pctōres ſunt ceci. Soph. j. ambulauerūt vt ceci. qꝛ dño peccauerūt. ⁊ Sap̄. ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. Jō male iudicāt đ ſanctis viris. ⁊ eoꝝ temeraria iudicia ꝯtēnenda ſunt Quarti inimici quos habemus apparent᷑ ſed tñ realiter ſunt amici corrigētes ⁊ correctores q̄ nos đ noſtris exceſſibus ⁊ errorib⁹ arguunt puniūt ⁊ emēdāt. Ueritas .n. errātibus ē odioſa q̄ꝫdiu in erroribus ſuis pſeuerant. Talis eñi fuit Paulus contra Galathas quibus dixit ad Gal. iiij. Jnimicus factus ſuꝫ vobis veruꝫ dicens vobis. Et Terētius i andria dicit Ueritas odiū parit. Et Aug. in omel. que legitur in feſto beati Johānis decollatōnis. videt᷑ dicere veritatē aliquos offendere ⁊ aliq̄s audire. ſed tāta eſt virtus veritatis ꝙ null⁹ eaꝫ vere audire pōt cum nullo modo in ſe habeat rōem mali. Nā cū quereret Eſdras ſcriba. ij. Eſdre. iij. ⁊ allegatur a Cypriano diſt. viij. c. conſuetudo. Que virtus ē maior? reſpondit quidā mulieris. alius regis. alius vini. alius v̄o veritatis. Et hanc vltimā reſponſionē Eſdras approbat dicēs. Ueritas valet ⁊ inualeſcit in eternum. ergo nō pōt odiri? Ad hoc reſpondet doctor Egidius in ꝓlogo libri ſniaꝝ ꝙ veritas nullo modo oditur i ſe ſed in ſuis effectibus inq̄ꝫtuꝫ malos ꝓdit vel corripit. ⁊ ſic correctores vidētur inimici cum tamē ſūt amici. Jſti aūt inimici apparenter ſūt acciptēdi ꝑ beniuolētiam. iuxta illud Math. v. Diligite inimicos veſtros ⁊ bñfacite his qui vos oderunt. i. malos mores veſtros. His habitis videre q̄s pōt quos amicos quilibet debeat face/

re.nō blandos adulatores.nō falſos ꝯſiliato
res ⁊c.ſ paupes.⁊ nō quoſlibet paupes dꝫ ſi
bi q̄s facere amicos.ſed eos q̄ pn̄t eū i eterna
tabernaculo recipe.Nā ſi ipſi debēt nos in re
gnū celoꝝ recipe opoꝛꝫ eos eſſe tales q̄ ⁊ illuc
valeant puenire.vt ſunt diſcreti.boni ⁊ hūi/
les quales ſunt paupes ſpū.veꝝ qꝛ nō ſp ta/
les paupes occurrūt ⁊ nc̄citas extrema alicu=
ius paupis interduꝫ aliud reqrit.idcirco non
ſp ad ꝯditōꝫ paupis reſpiciēdū ē ſ potius ad
nc̄citatē indigētis.Jō dicit Hiero.i quadam
ep̄la.Siue ille ſacerdos ſiue cognatus vl' affi=
nis nihil i illis ꝯſideres niſi pauptatē diſcre/
tōis.omnibus indigētibus ſupplicit' tribua=
mus nō q̄rentes cui ſ q̄re.Quiſq̄s.n.i quacū
q̄ nc̄citate morituro pōt ſuccurrere ſi nō fece=
rit occidit.h' eſt abſq3 dubio veꝝ etiā ſi ſit pec
catoꝛ.Sed.d.a.paupes quos etiā debem' fa
cere amicos debēt eſſe tales qui pn̄t nos i bea
tā vitā introducere.⁊ illi ſunt ſancti.ſicut de/
clarat.s.Aug.de verbis dn̄i omel'.qua dicit.
Qui ſūt qui habēt eterna tabernacula niſi ſā=
cti dei.⁊ qui ſunt q̄ ab ipſis recipiēdi ſunt niſi
q̄ eoꝝ indigētie ſubueniūt.⁊ q̄d eis opus ē hi
larit' ſubmiſtrāt.hec ille.Et qꝛ multi paupes
hic accipiētes elemoſynā ꝑpter eorum deme=
rita nunq3 veniūt ad regnū celoꝝ.⁊ plerunq3
etiā diuites eis dantes prius moriunt' q3 acci
piētes.⁊ quomō poterunt ipſi paupes recipe
alios ad eterna tabernacula q̄ nec ipſimet ha
bēt: Ad hoc dicunt doctores ⁊ principaliter
Chryſoſt.ꝙ ipſi paupes nō habent recipe ele
moſynarios ſuos ad eterna tabernacula.ſ oc
caſione eoꝛuꝫ ꝑ bonis opibus in eis exercita=
tis iſti recipiētur.Et ait Chryſoſt.Attendite
inq̄t ꝙ non dixit dn̄s vt ſuſcipiant in ſuis mā
ſionibus.non.n.ipſi ſunt qui ſuſcipiunt.Un=
de cū dixiſſet.Facite vobis amicos.iude ad/
didit.de mām̄ona iniq̄tatis.oſtendēs ꝙ non
ſimpliciter eorum amicitia patrocinabitur ni
ſi opa bona hos comitētur.Et ſm hoc id qđ
dicit.recipiant vos.nō refertur ad paupes ſ
ad ſanctos angelos ⁊ electos dei qui ex hmōi
opibus bonis fiunt amici largiētium elemoſy
nas paupibus.Et huic etiam ſnīe concordat
Ambro.dicens.Facite vobis amicos de mā=
mona iniquitatis.vel largiēdo paupibus vt
angeloꝝ ceterorumq3 ſanctoꝝ amiciciā com/
paremus.⁊ nō ſolum gratiā angelorū dando
elemoſynā paupibus acquirimus ſ veri ami
ci.de quo Prouerb.xxij.Qui diligit cordis
mundiciā ꝑpter gratiā labioꝝ habebit amicū
regē.Et iſte quidē amicus recipit nos in eter
E na tabernacula.Quantū ad ſecundū ponit đ
quo amicos facere debeamus vt cuꝫ dicit.de
mām̄ona iniq̄tat̄.Ubi nota ꝙ dr̄ mammona
iniquitatis.i.inequalitatis multiplici ratiōe.

Primo diuitie dicuntur inequalitat̄.qꝛ ine/
qualiter acquiruntur.Uno mō iuſto titulo.⁊
tunc de eis pōt fieri elemoſyna.⁊ iſta elemoſy
na multos habet fructus.Primus ē pctōruꝫ
extinctio.iuxta illud Eccl̄i.iij.Ignē ardenteꝫ
extinguit aqua.elemoſyna reſiſtit pctis.Su/
per quo dicit glo.Sicut aqua extinguit ignē.
ita elemoſyna pctm̄.Et Aug.in ſermo.Mul
ta inq̄t ſunt genera elemoſynaꝝ quas cum fa
cimus adiuuamur vt dimittātur debita nr̄a.
Sed ea nihil eſt mai' q3 ꝙ ex corde dimittim'
quod i nobis q̄ſq3 peccat.Jō dixit Daniel ad
Nabuchodonoſor regē.ca.iiij.Pctā tua ele/
moſynis redime.Secundus fructus ē vie ad
grām ꝑparatio.Sicut de Cornelio Actuū.x.
cui elemoſyne ſue quas quotidie faciebat ad
pniam ⁊ grām viā ꝑpabant.Jō dictū eſt ſibi
ab angelo.Orōnes tue ⁊ elemoſyne tue aſcē=
derunt i memoriā i conſpectu dei.Et rō illius
fructus pōt eſſe.qꝛ miſericoꝛs ē paupi deus ⁊
miſericoꝛs ē illi dādo grāꝫ ſibi.Ideo dic' Am
bro.lib.đ offi.Nihil ita ꝯmēdat xp̄ianā aīam
quēadmodū miſcđia immo non ſolū acquirit
homi grām.ſed etiam i homie cuſtodit eā.iu=
xta illud Eccl̄i.xvij.Elemoſyna viri quaſi ſac
culus cū eo.⁊ grām homis quaſi pupillā con
ſeruabit.Terti' eſt bonoꝝ temporaliuꝫ aug/
mentatio.Prouerb.iij.Honora dominuꝫ de
tua ſubſtātia.⁊ de ꝑmitijs frugū tuaꝝ da pau
peribus.⁊ implebunt' horrea tua.Et Lu.vj.
Date inq̄t dn̄s ⁊ dabit' vobis.Quartus fru= F
ctus eſt interceſſorū multitudo.qꝛ dicit Hie/
ro.ad Nepotianū.Qui opa pietat̄ libēter ex
ercet habet multos interceſſores.⁊ impoſſibi
le eſt multorū ꝑces nō exaudiri.dicit dn̄s hic
facite vobis amicos de mām̄ona iniq̄tat̄.da=
to.n.ꝙ paupes mali eſſent ⁊ peccatores.ad/
huc elemoſyna eiſ data orat ad deū.iuxta illđ
Eccl̄i.xxix.Conclude elemoſynā i ſinu paupe
ris.⁊ ipſa orabit ꝑ te vt eruaris ab omni ma/
lo.Quitus fruct' ē padiſi reſeratō.qꝛ elemo=
ſyna ē oſtiaria padiſi claudēs oſtium auaris
Quia dicit ap̄ls.j.Coꝛ.vj.Auari regnuꝫ dei
nō poſſidebūt.⁊ apit munificis Mat.v.Bti
miſericordes qm̄ ipſi miſcđiam ꝯſequēt'.De
illis fructibus ⁊ alijs elemoſynis loq̄t' Chry.
ſup Math.lib.ix.Elemoſyna amica dei con
ſiſtit.⁊ ſemp ei ꝓpinqua ē ꝑ q̄buſcunq3 volu=
erit đ facili mun' grē impetrabit.vincula pec=
catoꝝ ipa diſſoluit.fugat tenebras.extinguit
ignē.huic cū multa fiducia celi apiunt' ⁊ velu
ti regina intrāte null' ianitoꝝ.null' cuſtodū q̄
aſſiſtūt audēt dicē q̄ tu es vel vn̄ venis.ſ oēs
eā egregie ſuſcipiūt.virgo ē habēs alas circū
ſcriptas ꝑ omnia.venuſtateq3 ſuccincta.velū
habēs candidū atq3 manſuetū.pennata ē ⁊ le
uis ſemp añ ſoliū regale conſiſtit.hec Chryſ.

¶ Scđo diuitie acq̄runt titulo iniuſto. ⁊ hoc fit
multis modis. Primo de rapina. ⁊ de iſtis nō
ē elemoſyna danda ſed reſtitutio eſt facienda
extra de rapto. ſup eo. Et de hoc ſupra ſmo.
xj. h. Sed de nō reſtituētibus legit̄ ꝙ q̄dam
miles cuidā vidue vaccā vnā rapuit. que cuꝫ
fleret ⁊ inſtanter fleret ⁊ peteret vt ſibi eā reſti
tueret. reſpondit ille. ⁊ ſi ego illam non recipe
rē. alius ſequēs me recipet. ⁊ vaccā retinuit ⁊
receſſit. Poſt obitū vo eius punit᷒ ē a diuer/
ſis demonibus. quoꝝ vnus int̄ alios puniuit
eū inceſſant̄. Cui damnat᷒. cur me inq̄t tā aſſi
due ꝓſequeris atq̄ʒ punis. Rn̄dit. Si ego h̄ nō
facerē ⁊ hoc alter faceret. hec ſunt verba que
ꝓtuliſti dum vaccam a paupe vidua rapuiſti
Secūdo ꝑ vſuram. ⁊ qui ſic diuitias acq̄runt
non poſſunt elemoſynas facere. extra de vſu.
q꞉ i omnibus. Tertio ꝑ iniquam extorſioneꝫ.
ſicut faciunt dn̄i tyranni q̄ impij ſunt in ſuos
ſbditos. ⁊ ſine iuſta cā extorquēt bona ipſorū
inde nō faciunt nec facere pn̄t emeloſynā. ſ; te
nētur ſm̄ Ray. ad reſtitutiōem. De hoc vide
ṡ. ſermone. lvj. S. Quarto ꝑ ſymoniam. vt ſi
q̄s clericus venderet ſacra ⁊c̄. de ſymonia vi/
de. ṡ. ſermo. lxj. S. Quinto ꝑ furtū qđ fit pro
quacūq̄ʒ re parua. xiiij. q. vj. c. vlt̄. vbi dr̄ per
hiero. Furtum nō ſolum i maioribus ſed eti
am i minoribus iudicat̄. Non. n. quod furto
ablatū eſt ſed mēs furantis attēditur. iō tam i
maiori q̄ʒ i minori tenetur q̄s reſtituere. Ex il
lo patet ꝙ ſi decē ex vna auca comediſſent te/
netur q̄libet ad reſtitutiōem illius ꝑtis q̄ ipm̄
ꝯtingebat ſi vult indulgentiā ꝯſeq̄ pctōꝝum.
Silr̄ de his q̄ gramia d̄ pratis alioꝝ metūt. vl̄
q̄ cū pecoribus ſuis damna ꝑximis i ſegetib᷒
inferunt. vel q̄ fruct᷒ arboꝝ aut agroꝝ aut ra-
pas aut caſtaneas ⁊ ſic d̄ alijs ſubtrahunt. qđ
tm̄ nc̄cium eſtimauerūt. ⁊ om̄es tales nō ſunt
abſoluēdi niſi dān̄a reſtituant. ⁊ leſis ſatiſfaci
ant ꝯpetent̄. Quia dr̄. xxiij. q. vl. Inferēs dā
na ꝑximo nō ē abſoluēdus niſi damnū ſm̄ ar
bitriū leſi reſtituat̄. Refert. n. Ceſari᷒ i dialo-
go ꝙ ruſtico cuidā morituro diabol᷒ aſſiſtens
palū ignitū ori ei᷒ immittē minabat̄. ille culpā
nō ignorās quocūq̄ʒ ſe vtebat diabolū pn̄teꝫ
ſibi hēbat. palū ſiq̄dē vicino cuidā ſubtraxe/
rat d̄ agro ſuo vt ꝓpriū augmētaret. Cogente
aūt eū illa nc̄citate ad amicos ſuos miſit abla
tū reſtituere ꝓmiſit ⁊ veniā poſtulauit. Qui-
bus ille rn̄dit. nō ignoſco. ſinite eū torq̄ri. Ite
ruꝫ terret̄ a diabolo vt ꝑus mittit ſibi nūcios
veniā poſtulādo vt eā ꝯſeq̄ret̄. Tertio cū la/
chrymis veniētib᷒ ⁊ dicentib᷒ ꝙ miſer nō pōt
viuere nec mori ei liceret. rn̄dit. Iā bn̄ vindi-
cat᷒ ſū. mō remittā. ab illa hora oīs terror dia
boli receſſit. O ſi ille ꝑ vno palo ablato tantū
territ᷒ fuit a diabolo ⁊ punit᷒. q̄d tūc d̄ illis fi-

et q̄ totis deſtructis ſepib᷒ ꝑximoꝝ d̄ hortis au
ferunt. poma. pira. fructuſq̄ʒ eoꝝ. ⁊ certe au/
deo dicere ꝯfidēter ꝙ om̄s fructus illi q̄s fur
tiue aut cū violētia auferūt ab alienis aut vi-
cinis. igniti tradēt̄ eis a demonib᷒ i inferno. ſi
cut laico p̄dicto obtulerūt palū ignitū. q꞉ ꝑ q̄
q̄s peccat ꝑ hec ⁊ torquet̄. Sap. xj. Et ſicut il
li ꝑ fruct᷒ ablatos peccauerunt. iuſtū eſt vt ꝑ
eos puniētur. Sexto acq̄runt̄ diuitie iniuſto
titulo q̄n inuēta nō reſtituunt̄. de oībus illis re
bus vt raptis. furtis. ⁊ ſic d̄ alijs nō ē elemoſyna
faciēda. attn̄ ſi hmōi res paupibus ablate inte
gre reſtituant̄ eiſdē. ⁊ humilit̄ petat̄ remiſſio
iniuriaꝝ emendā ꝯdignā nihilomin᷒ offerēdo
Nō cū ratio fit nō dubito q̄n illi paupes letā-
ter fiūt amici reſtituentis. ⁊ meret̄ reſtituēs nō
q̄dē ex reſtitutōe rei nō ſue. ſ; ex hūilitate ⁊ be
niuolētia penitētis. ⁊ iſte ē vnus mod᷒ quo me
diāte debemus nobis facere amicos de mam
mona iniq̄tatis. Ali᷒ mod᷒ ē cuꝫ ignorat̄ cui ſit
reſtituendū. tunc de ꝯſilio ecc̄lie puta epi. ma
ioꝝ vl̄ etiā ꝯfeſſoris. d̄ minoribus rebus talia
ablata ſunt paupibus erogāda. vt. xij. q. ij. cō
ceſſo. extra de rapto. c. j. Si aūt eſt certum ⁊ ꝑ
ſona cui fieri debet reſtitutio ſcit̄. tūc cōfeſſor
nō pōt dare dilatōem. nec poteſt remittere in
toto vel i parte. ſ; debet debitor petere a ſpoli
ato dilatōem. ⁊ ſi ille remittit in toto vel in ꝑ/
te liberatur ille in foro conſcie. vt extra de ſo-
lu. c. Odardus. Tertius modus cuꝫ aliq̄s cō
tra ꝓhibitōem ecc̄lie vel de actu illicito lucra-
tur aliq̄d. vtputa laborādo diebus feſtiuis vl̄
d̄ meretricio. vel de ſilibus d̄ quibus nō tene/
tur ad reſtitutōem. d̄ talibus faciēda ſunt me-
dicamēta vn̄ facta ſunt vulnera. quod fit dan
do d̄ eis elemoſynā paupib᷒. Quia dicit Au/
guſ. xiiij. q. v. Non ſane. ꝙ meretrix poteſt fa
cere elemoſynam. ſed non ſup altare. Deutr.
xxiij. Nō offeres mercedē ꝓſtibuli. His trib᷒
modis d̄ mām̄ona iniq̄tatis. i. d̄ bonis inique
acquiſitis. paupes pn̄t acquiri amici. iuxta p̄
ceptum dicēns. Facite vobis amicos de mā/
mona ⁊c̄. Secūdo diuitie dicunt̄ iniq̄tatis. i.
inequalitatis. q꞉ inequaliter poſſident̄. nā vn᷒
poſſidet cū honore. alter cū dedecore. vn᷒ cuꝫ
bona. alter cum leſa conſcia. vnus vt paupeꝝ
adiutor. alter vt eoꝝ depſſor. vnus cū timore
dei poſſidet alt᷒ cū iactātia et tumore. Tertio
dicunt̄ iniq̄tatis q꞉ inequaliter acq̄runt̄ vl̄ ex
pēdunt̄. alij. n. expēdunt cū meretricib᷒. ſicut
ille Luc̄. xv. Alij cum luſoribus ⁊ hiſtrionib᷒
comeſatōibus ⁊ ebrietatibus. ⁊ ſic d̄ alijs. d̄ q̄
bus dicit Iſid. li. iij. de ſum. bo. c. lxij. Grauit
ter i deū delinquit q̄ diuitias ſibi a deo conceſ
ſas nō i rebus ſalutarib᷒ ſ; i rebus prauis de/
linquūt ⁊ vtunt̄ vt inde magis augeāt delicta
vn̄ ea redimere debuerunt.

¶ Dñica.x.poſt Trini.Sermo primus.

VIdens Jeſus ci
uitatē fleuit ſup illam dicens. ſi co=
gnouiſſes ⁊ tu.glo.fleres. Luc.xix
b Conſtantinus in libro ꝺ naturis liquidoꝝ di
cit.ꝙ ꝗ multū pollet humiditate cerebri magi
citius alijs lachrymat̃. Sed hec lachryma in
terdū accidētaliter i aliq̄bus hominibus impe/
dit̃.licet cerebrum humidū habeant.⁊ hoc ꝓ
bat fontinus in deſcriptione vniuerſi de int̃/
ficiēdis. Cum inquit quis ad mortem compel
lendus ducitur lachrymā emittere mīme pōt
⁊ rō eſt. Nam timore quidē valido totū humi
dum capitis ad cordis tranſmittit̃ regionem.
quo tranſmiſſo tales nō pn̄t flere. Moralit̃ ꝑ
illos ꝗ pollent cerebri humiditate pn̄t homi/
nes deuoti ⁊ cōpaſſiui merito intelligi. q̄a ta=
les magis vident̃ i lachrymis tam ꝓ pctīs ꝓ/
prijs ꝙ̄ etiā alienis humidare. quoꝝ vnus fu
it Hiere.ix. Quis dabit capiti meo aquam. ⁊
ocul'meis fontē lachrymarū ⁊ plorabo die ac
nocte int̃fectos ppl'i mei. Ali'fuit Job.c.xxx
flebā inq̄t ſup eo quondā ꝗ afflict'erat. Illo
etiā mō Dauid i humiditate deuotōis abun=
dauit cuꝫ mortē filij ſui abſalonis deplāxit.ij.
Reg.xviij. Fili mi abſalō q̄s det mihi vt mo
riar ꝓ te. Plangebat.n. vt dicit glo. mortē ei'
ſpūalē. q̄ꝛ mortuus erat in pctō mortali actu=
aliter pſequēdo patrē. Et ponit̃ hoc ſex vici/
bus. Abſalon fili mi. ꝓpter ſex ꝯditiones pe=
naꝝ que ſunt in gehēna. vicꝫ pena ſenſus. pe=
na damni. ſtridor dentiū ⁊ fletus ⁊ exteriores
tenebre. ⁊ duratio ſine fine. Sed ꝑ illos ꝗ du=
cunt̃ ad mortē. intelligunt̃ pctōres mortales
qui quotidie ducunt̃ ad mortē eternā queād=
modū bos ad victimā. ⁊ tales mīme flēt ꝓ pec
catis ſuis. ſed letant̃ cuꝫ malefecerint. ⁊ exul=
tāt i reb'peſſimis Prouꝰ.ij. Et licꝫ ꝺ fletu tali=
um interdū legit̃ vt ꝺ fletu Eſau. ad Heb.xij.
Non inq̄t inuenit pnīe locum ꝙ̄uis cū lachry
mis inquiſiſſet eaꝫ.non tn̄ fleuit ꝓ peccato. q̄a
dicit glo. ꝙ lachryme Eſau non ꝓcedebāt ex
dolore culpe ꝯmiſſe. ſed ſolum ꝓpter damnū
temporale eo ꝙ primogenita vēdidiſſet Gen̄.
xxv. Ita ad ꝓpoſitū xp̄s ꝗ abundauit i humi
ditate compaſſionis fleuit vberrime ſup inha
bitatores ciuitatis hieruſalē. Et ecōuerſo ipi
inhabitatores mīme flebant. q̄ꝛ ad mortē ꝑpe
tuam ducebant̃. ⁊ non ſolū ꝑpetuam. ſed etiā
temporaneā qua occidendi erant a romanis.
Ideo dicit euangeliū. Vidēs ieſus ciuitateꝫ
fleuit ſup illaꝫ. in quo duo tangūtur. Primo
dn̄ice paſſionis lachrymatio. ibi. Videns Je
ſus ciuitatē. Scd̓o iudaice deſtructōnis p̄di/
I tio. ibi. Et quidē. Circa p̄muꝫ notandū. xp̄s
ſaluator noſter nunꝙ̄ legit̃ hic i terr̄ riſiſſe. ſ

multis vicibus inuenit̃ fleuiſſe. Et p̄mo i ſua
generatione. ⁊ hoc ꝓpter tria. vt dicit Hol. ſu
per illud Sap̄. vij. Et primā vocē ſimilē om̄i=
bus plorās emiſit. lec.lxxxix. Primo vt ſeve
rū hoiem oſtēderet. vt q̄ꝛ verus deus ⁊ hō ſci
uit hereſes ſurgere ꝗ eum nō veꝝ corpus ſed
fantaſticū dicerēt aſſumpſiſſe. quoꝝ hereſim
volēs damnare ad inſtar veri homis dignat'
ē flere. Et ꝯtra hūc errorē dicit mgr̄ li.iij. ſnia
rum di.ij.c.iij. Veriſſime ⁊ abſqꝫ omni ambi=
guitate dr̄ ꝙ ex quo deus hoiem aſſumpſit ⁊
totū aſſumpſit ſimul ꝙ ſibi vniuit aiam ⁊ car
nem nec caro prius fuit ꝯcepta ⁊ poſtmodum
aſſumpta. ſ; i ꝯceptōe aſſumpta ⁊ i aſſūptione
ꝯcepta. Et.b. Effrē in quodā ſmone ꝺ tranſfi
guratōe ꝓbat xp̄m veꝝ deū ⁊ veꝝ hoiem di=
cēs. Si nō erat deus Gabriel quē deū vocet.
Et ſi nō erat hō Maria quē i vētre geſtabat.
Si nō erat deus magi quē adorabāt. Si non
erat hō Johānes quē baptizabat. Si nō erat
deus pctā q̄s relaxabat. Si nō erat hō i deſer
to q̄s ieiunabat aut eſuriebat. Si nō erat de'
mare ⁊ vēti cui obediebāt. Si nō erat hō i na
ui q̄s dormiebat. Si nō erat de' mortuos q̄s
ſuſcitabat. Si non erat hō cibos q̄s faciebat.
Si nō erat de' regnū celoꝝ q̄s latrōi donabat
Si nō erat hō i cruce q̄s pēdebat ⁊ flebat. Se
cūdo iō in ſua natiuitate flebat vt lachrymas
magis autēticas redderet. ⁊ principalit̃ peni=
tētibus cuꝫ ipſe ꝗ nihil mali fecit flere voluit.
Jō dicit ſup Can̄. Lachryme pnīe vinū ſunt
angeloꝝ. ⁊ in ipſis eſt odor vite. ſapor gr̄e, gu
ſtus indulgētie. ⁊ ſuauitas innocētie. Tertio
vt in ſe credituros in ſuū amorē accēderet. q̄a
iſte lachryme fuerūt ſignū ſue ꝯpaſſiōis quaꝫ
habuit ſup miſeriā gener̄ humani. Moralit̃
hic docemur ex quo oīs xp̄i actio nr̄a ē inſtru
ctio. vt dicit Aug. ſup Joh. q̄ꝛ xp̄us defleuit
noſtrā miſeriā i ſua natiuitate. ꝙ etiā nos eaꝫ
defleamus. q̄ꝛ hō nat' de muliere breui viuēs
tp̄e replet̃ multis miſerijs Job.xiij. Et ꝗ ſunt
ille miſerie oſtēdit Innoc. de vi.huma.cōdi/
tio. Hic inquit ſollicitudo moleſtat. victus ex
terret. tremor cōcutit. dolor affligit. cōturbat
triſticia. ⁊ ſeruus diues ⁊ dn̄s coniugat' ⁊ cō
tinēs. Deinde bonus ⁊ malus om̄s nāqꝫ mū/
danis cruciatibus affligunt̃. Scd̓o fleuit do= K
minus i Lazari ſuſcitatōe Joh.xj. vbi dr̄. Et
lachrymatus ē Jeſus. ⁊ h̔ fletus fuit amoris.
q̄ꝛ Lazaꝝ dilexit ꝗ mortu' fuit. In h̔ fletu xp̄i
docemur vt mortē aīe defleam'. q̄ꝛ dicit In/
noc. vbi.ſ̄.c.xxv. Sciat ſe culpabilit̃ durū ⁊
dure culpabilē ꝗ corꝑalē amici ſui mortē de/
plorat. ⁊ ſpūalē aīe ſue mortē nō deflet. Et nō
ꝙ aīa nr̄a recte lazaro mortuo ꝯpat̃. Primo
q̄ꝛ Lazarus lāguuit. Joh.xj. Erat quidaꝫ lā
guēs Lazarus a betania. ⁊ aīa nr̄a nūqꝫ mo=

ritur q̄n lãgueat p tepiditatẽ. ꝓpter defectuȝ
eĩ feruoꝛis charitatis ſic fit pigra ⁊ accidio/
ſa ad bñfaciendũ. Jõ dr̃ Apoc. iij. Quia tepi-
dus es. i. ocioſus. incipiam te euomere ex oꝛe
meo. i. a me te eijcere ſicut quoddaȝ abomina
bile. Secũdo quia ſicut Lazarus poſt lãguo-
rẽ moꝛtuus fuit. ita anima poſt languoꝛẽ tepi
ditatꝭ incidit in moꝛtẽ iniquitatis. iuxta illud
Jaco. j. Concupiſcẽtia cum conceperit. i. inuol
uerit. parit pctm̃. i. inducit ad ↄ̈ſenſuȝ pfectũ
peccatum autẽ cum conſummatuȝ fuerit. ſcȝ i
ope. generat moꝛtẽ. ſ. ſpiritualeȝ anime. Ter-
tio ſicut Lazarus moꝛtuus fuit ⁊ ſepultus. ſic
anima ſepelitur cum ſe nimiũ terrenis cupidi
tatibus implicat. Quarto ſicut Lazaro fuit la
pis ſuppoſitus. ita anime moꝛtue in peccatis
ſupponit diabolus lapideȝ obſtinationis di/
cens. vt dicit Aug. in libꝛo de conflic. vitioꝛũ
⁊ virtutũ. xiiij. Que ⁊ quanta o peccatoꝛ cõ-
miſiſti. q̄ȝ grauia crimina. q̄ȝ innumeroſa deli
cta. ⁊ pene in melius necdũ vitã mutaſti. nec-
dum conuerſationẽ vtiliter coꝛrexiſti. ecce. n.
vt cernis mala ſꝑ ↄ̈ſuetudine alligatus tenerꝭ
conaris exurgere. ſ; pctõꝛum oneribus ꝑgra-
uatus relaberis. q̄d ḡ agẽdum ẽ. q̄m de ꝑteri-
tis certa damnatio imminet. ⁊ de p̄ñtibꝰ emẽ-
datio nulla ſuccurrit niſi vt admittanꝛ reruȝ
tẽpoꝛaliũ voluntates dum conſequi nequeũt
futuri ſeculi oblatiões. Ecce qualiter diabolꝰ
ſupponit anime moꝛtue in pctis lapidẽ obſti-
nationis ⁊ deſpationis. ⁊ ſic fetet quadridua
nus. quia peccauit cogitatione. ↄ̈ſenſu. ope ⁊
L conſuetudine. Jdcirco debet ad conſuetudi/
nẽ Jeſu qui interꝑtatur ſaluatoꝛ ipſe pctõꝛ fa
cere. qui vult animã ſuam ſaluã facere a pctis
ſuis. Sȝ q̄d fecit ieſus? dicit ꝙ fremuit. triſta-
tus fuit. fleuit. clamauit. ⁊ grãs egit. vt patet
Joh. xj. Primo ḡ debȝ pctõꝛ fremẽ ꝓpꝛ pec/
cati vilitatẽ. vt dr̃ Hiere. ij. Quaȝ vilis facta
es nimis iterans vias tuas. Jta fremuit hu/
go in lib. ſoli ꝯ arra anime contra vilitatẽ cul
pe. Tam vilis ⁊ tã turpis facta es ꝙ ſpõſi hu-
ius amplexibus digna non es amplius. mere
trix facta es. ⁊ ꝑ nimijs foꝛnicatõibus tuis la
xata ſũt vbera tua. gene tue macide lãguẽtes
⁊ ſtupẽtes oculi tui. labia palloꝛe obducta. ex
ſiccata cutis. ꝟtus infecta. ⁊ ipſis q̄ȝ amatoꝛi/
bus tuis odioſa. Scdo dȝ ſe ↄ̈turbare ꝓpꝛ pe
ne acerbitatẽ q꞉ acerbas penas aĩa ſuſtinebit
q̄ ſe hic ꝑ pctõ turbare noluit. De his penis
loquiꝛ Bern̄. i ſpũali negociatõe. O gehẽna-
lis regio gehẽna fugiẽda ⁊ hoꝛrẽda terra mi/
ſerie ⁊ tenebꝛaꝝ. locꝰ letifer. ẽra obliuiõis vbi
ẽ ignis ardẽs. frigꝰ vrgẽs. ꝟmis immoꝛtalꝭ. fe
toꝛ intolerabilꝭ. mallei ꝑcutiẽtes. tenebꝛe pal-
pabiles. confuſio pctõꝛum. innodatio vincu/
loꝝ. hoꝛribiles facies demonũ. Tertio dȝ fle-

re ꝓpꝛ dãni multiplitatẽ. mꝉtiplex. n. dãnũ in
fert pctm̃ aie. ꝓpꝛ q̄d merito debẽt flere. Vñ
dicit Petrus damiani. Lachꝛymaꝝ q̄ppe ni
toꝛ animaȝ ab omni labe purgat ⁊ purificat. ⁊
ad ferẽdum virtutũ gramina miſcdiꝛ aruũ fe
cũdat. Sȝ ſunt nõnulli q̄ faciunt deflere dam
na tpis non pcti. ꝯ quibus dr̃ de pe. di. j. §. ite
rum opponiꝛ. i fi. Sciat ſe culpabiliꝛ durum
qui deflet damna tẽpoꝛis vel moꝛteȝ amici. ⁊
doloꝛẽ pcti non oſtẽdit in lachꝛymis. Nõ ita-
q̄ȝ ẽ vt quis ſe excuſet fontẽ hr̃e lachꝛymaruȝ
qui oſtẽdit nunq̄ȝ lachꝛymis doloꝛẽ amoꝛe tẽ
poꝛalium. Quarto debemus clamare ꝓpꝛ au
ditoꝛum pietatẽ. Quia dicit ps̄. Clamabit ad
me ⁊ ego exaudiam eũ. Et iſte clamoꝛ dȝ ꝑmo
⁊ pꝛincipaliꝛ coꝛam confeſſoꝛe fieri vt hõ cul-
pabilẽ ſe reddat. ⁊ peccata foꝛis moꝛtua ꝑdu-
cat ne diabolus coꝛaȝ ſummo iudice clamãdo
eũ accuſet. Jõ dicit Origẽ. ſup Leuiꝛ. Pꝛonũ
ciãs pctm̃ pcti remiſſiõȝ mereꝛ. ꝑuẽtus. n. di/
abolus ⁊ accuſatoꝛ vltra nos accuſare nõ po-
terit. Et ſi ipſi noſtri accuſatoꝛes ſumꝰ nob̄ ꝓ-
ficit ad ſalutẽ. Si ꝟo expectamꝰ vt a diabolo
accuſemur. accuſatõ illa accedit nob̄ ad penã
hẽbit nos ſocios gehẽne q̄s ↄ̈uicit ſocios cri-
minũ habuiſſe. h Origẽ. Quinto grãs deo dȝ
agere ꝓpꝛ gr̃e remiſſibilitatẽ. Nã culpa remit
tiꝛ cũ hõ pure ↄ̈fiteꝛ. Et h̄ remiſſio ꝑncipaliꝛ
ꝓcedit a deo. ꝓpter quã ſibi grãs reddẽ debe
mus. q꞉ dicit. b. Aug. contra Julianũ. ⁊ habe
tur ꝺ conſe. di. iiij. c. Nemo tollit pctã niſi ſolꝰ
xp̄s qui ẽ agnus tollẽs pctã mũdi. Tollit aũt
dimittẽdo que facta ſunt. et adiuuat ne fiant.
iuxta illud apl̄i. Gratias agite. hec ẽ. n. volun
tas dei in chꝛiſto ieſu i omnibus vob̄. j. Theſ
ſalꝭ. v. Tertio fleuit dñs ſup ciuitatẽ hieꝛl̄ȝ vt
in euangelio hodierno. ⁊ hic fuit fletus cõpaſ
ſionis. Quia futurã iudeoꝝ miſeriã deflebat.
in quo docemur vt miſerꝭ cõpatiamur. vt pa-
tet ꝺ elephãtibus ſmo. xij. E. Eſt. n. notãduȝ D
ꝙ ↄ̈pati debemꝰ q̄ntuplicibus. Et ꝑmo capti
uis eos liberãdo. Exẽplũ illius dedit nobis ꝑ
mo Abꝛaã. ꝺ q̄ Gen̄. xiiij. Qui cũ audiſſet ca-
ptũ Loth frẽm ſuũ nũerauit expeditos ꝟna/
culos trecẽtos. xviij. ⁊ ꝑſecutꝰ ẽ inimicos. ⁊ ir
ruit ſup eos nocte. ⁊ ꝑcuſſit. ⁊ reduxit Loth ⁊
ſubam eius. Scdo exemplũ dedit nobis To-
bias q̄ omnia q̄ hr̃e poterat captiuis imparti-
ebaꝛ Tob. j. Scdo compati debemꝰ tribulatꝭ
eos cõſolando. Quia legiꝛ Gen̄. xxxvij. ꝙ ru
ben compatiebatur Joſeph qui miſſus fuit a
fratribus in ciſternã. ad quã cum veniſſȝ ⁊ eũ
non inueniſſȝ compatiẽdo dixit. puer nõ ↄ̈pa
ret ⁊ quo ego ibo. ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua. Ter-
tio compati debemus pctõꝛibus vt reſurgãt
adiuuãdo. ⁊ ſic legiꝛ. j. Regũ. xv. ꝙ Samuel
ↄ̈paſſus ẽ Saul cũ mandatum dñi preteriſſet

vbi dr̄. ꝯtriſtatus ē Samuel cū audiſſet ꝟbū
dn̄i di. Penitet me ꝙ ꝯſtitui Saul regē. qꝛ de
reliq̄t me ⁊ ꝟba mea ope nō impleuit. Quar/
to ꝯpati debem⁹ infirmis eis miſtrādo. exem/
plo ſamaritani q̄ vulneratū ⁊ ſemiuiuū reli=
ctū aſſūpſit in iumētū ſuū ⁊ duxit eū in domū
ſuā ⁊ curā eius egit Luc. x. Quinto ꝯpati de=
bemus paupibus eis nccīa erogādo. ⁊ ē com
paſſio in tribus. vt dicit Hugo d̄ clauſtro aie
li. xij. Uera inq̄t ꝯpaſſio fit corde. oꝛe ⁊ opere
Corde qn̄ q̄s ſup miſeriā paupis compungit᷑
Oꝛe vt cū quis eū benigne conſolet᷑. Ope qn̄
paupi miſeret᷑ ⁊ tribuit ⁊ cōmodat. nec retri/
butōez ſpat. ſed ſolo pietatis affectu trahitur
ad munus. Quarto fleuit xp̄s poſt cenam in
N mōte oliueti qn̄ oꝛando ad patrē ſanguinē ſu=
dauit Lu. xxij. nec dubiū q̄n etiam largas la=
chꝛymas emiſit. ⁊ hic fuit flet⁹ natural' timoꝛl
In iſto fletu nos docet vt nūc terroꝛē ⁊ hoꝛro
rē inferni timēdi defleam⁹. iux̄ illud Jac. iiij.
Miſeri eſtote. i. ſtatū miſerie aſſumite recur=
rēdo nunc ad deū. Et lugete. riſus vr̄ i luctuꝫ
ꝯuertet᷑. ⁊ gaudiuꝫ i meroꝛē. Sꝫ hoc vbi fiet?
certe i inferno. de q̄ dicit Anſel. Ibi miſerie ⁊
tenebꝛe. ibi nullus oꝛdo. ois q̄ in eo ē odit ſe ⁊
oms alios. Ibi flet⁹ ⁊ ſtridoꝛ dentiū. ibi trāſi=
tus a frigoꝛe mō ad caloꝛē nimiū aut maximū
ad vtrūq̄ꝫ intolerabile. Ibi oms ꝯburet᷑ ⁊ ꝟ=
mibus ꝯſument᷑. nec tn̄ ꝯſument᷑. qꝛ ꝟmis eo
rū nō moriet᷑. nec ignis eoꝝ extinguet᷑. Quin
to xp̄s fleuit in cruce quādo aiam ſuā ſanctiſ
ſimā patri cōmendauit. d̄ quo ad Heb. v. Cū
clamoꝛe valido ⁊ lachꝛymis oꝛauit ⁊ exaudi=
tus ē ꝓ ſua reuerētia. ⁊ hic fuit fletus decoꝛis
in quo fletu xp̄i docemur vt dilatiōem celeſti
gaudij defleamus. ſicut fecit Dauid q̄ ait pſ̄.
cxix. Heu mihi qꝛ incolatus meus ꝓlōgat⁹ ē.
Quare autē debem⁹ flere ⁊ ſuſpirare ꝓ celeſti
patria? Ratio ē. qꝛ expectat nos tota trinitas
cū angelis ⁊ omnibus ſāctis. ſicut ꝯfirmat. b.
Bern. in lib. meditationū. c. vij. Curram⁹ nō
paſſibus curi! . ſed affectibus ⁊ deſiderijs ſup
nis. qꝛ non ſolū angeli. ſed ⁊ angeloꝝ domin⁹
⁊ creatoꝛ nos expectat. Expectat nos de⁹ pa=
ter tanq̄ꝫ filios vt nos heredes inſtituat ſuper
oia bona ſua. Expectat nos dei fili⁹ tanq̄ꝫ frēs
⁊ coheredes vt fructū ſue natiuitatis ⁊ p̄ciuin
ſui ſanguinis deo patri ꝓ nobis offerat. Expe
ctat nos ſpūſſāctus q̄ ē bonitas ⁊ benignitas
i quo ab eterno p̄deſtinati ſum⁹. nec dubium
q̄n p̄deſtinationē ſuā ab eterno adimplere ve
lit. q̄ ois curia nos expectat ⁊ deſiderat. hec il
le. Sed heu multi ſunt hoies in hoc mundo q̄
raro vel nunq̄ꝫ ꝓ celeſti gl'ia deſiderāt vl' ſuſpi
rāt. ſ; hic gaudia ſua habere deſiderant. ⁊ vel=
lēt ſi poſſent ħ i vanis leticijs ſp viuere. ⁊ deo
regnū ſuū vbi ſunt gaudia inexplicabilia ſine

fine ſp dimittere. Sed nō ſic impij nō ſic erit. ſ;
qn̄ mime putatis tunc moꝛs vos inde recipi=
et. Jō dicit Bern̄. in medit. Dic mihi vbi ſūt
amatoꝛes mūdi qui an̄ pauca tēpoꝛa nobiſcū
erant. ex eis nihil remāſit niſi cineres ⁊ ꝟmes
Attēde diligēter quid ſūt q̄d fuerūt. hoies fu
erūt ſicut ⁊ tu. comederūt. biberūt ⁊ riſert. du
xerūt i bonis dies ſuos. ⁊ i pūcto ad iferna de
ſcēderūt. Illuc coꝛpus eorū ꝟmibus. illic aia
eoꝝ ignibus cruciatur. Et ſubdit poſt pauca
Quid ꝓfuit ill' inanis gl'ia. breuis leticia. mū=
di potētia. carnis voluptas. falſe diuitie. ma=
gna familia. magna cōcupia. vbi riſus. vbi io
cus. vbi iactātia. vbi arrogātia? de tanta leti=
cia triſticia. poſt tantā voluptatē tāta miſeria
d̄ illa exultatione ceciderūt i magnā miſeriā. i
grandē ruinam. i magna toꝛmēta. hec Bern̄.
Jō ſi mō cognoſcerēt illa ipſi mūdani nō gau D
derēt. ſ; potius flerēt. ſic̄ hic dicit dn̄s. Si co=
gnouiſſes ⁊ tu. ſ. fleres. Quantū ad ſecunduꝫ
tangit iudaice deſtructōis ꝑditionē cuꝫ dicit
Et quidē in hac die tua que ad pacē tibi. Ubi
nota dies iudeoꝝ maloꝝ chꝛiſtiāoꝝ ē triplex.
mundialis ꝓſperitatis. coꝛpalis voluptatis.
⁊ culpabilis vanitatis. De quibus dicit dn̄s
Hiere. xvij. Diem homis nō deſideraui. Di=
es homis eſt in quo homo nō dei voluntateꝫ
nec ſuam neceſſitatē. ſed ꝑuerſam exequit᷑ va
nitatē ac ꝑiculoſam ꝓſperitatē. vt diebus do=
minicis ⁊ feſtiuis. qui heu iam non ſunt feſta
dei. ſed ꝑuerſoꝝ hominū. Requieſcunt. n. ab
ope coꝛpali ⁊ licito ⁊ laboꝛant criminali illici
to. ſicut in gula. auaricia. luxuria ⁊ choꝛea. et
ceteris ludis ſecularibus diabolo fideliter ſer
uiūt. Idcirco diabolus vellet ꝙ talia feſta ſp
eſſent. ꝓpter quod dicit᷑ Thꝛen. j. Uiderunt
eam hoſtes ⁊ deriſerunt ſabbata eius. Sic fe=
cerunt iudei in die mala ſue mūdialis ꝓſꝑita-
tis. de qua dn̄s dicit. Et quidē in hac die tua
que ad pacē tibi. Quia tunc iudei habuerunt
pacē tp̄alem que ſepius cauſat vanitatē. pro=
pter q̄ multa mala eis euenerunt. ſicut p̄dixit
eis chꝛiſtus. Uenient dies in te ⁊ circūdabūt
te inimici tui. ſ. Tytus ⁊ veſpaſian⁹ vallo. q̄a
dicit hyſtoꝛia ꝙ Tytus ⁊ veſpaſianus roma
ni pꝛincipes hieruſalē obſederūt. ⁊ circa eā fe
cerunt tres aggeres. ſup aggeres fecerūt val
luꝫ. i. cathenaturā de vallis. i. de palis. Capi
entes autē eam deſtruxerūt. ⁊ impletū ē illud
verbum Eſa. xxix. Circūdabo quaſi ſperā in
circūitu tuo. ⁊ iaciam contra te aggerē. ⁊ mu=
nimēta ponā in obſidionē tuam. Et infra. Et
erit quaſi puluis tenuis ml'titudo vallātiū te.
Et nota nō ſolū ciuitatē deſtruxerūt. ſ. muroſ
turres et loca munitoꝛia. ſ; etiā ppl'uꝫ occide=
rūt. Nā dicit Egeſippus vicinus illoꝝ tēpo=
rū libꝛo. v. ꝙ decies cētū milia interfecti ſūt a

ꝑncipio obſidionis vſqꝫ ad finē. ⁊ i captiuita-
tē nonagitaſeptē milia. ⁊. xxx. iudeos vno nū
miſmate vēdiderūt. Joſephꝰ etiā dicit ꝺ iudai
co bello qui fuit tp̄e obſidionis hierl'm et du-
ctus a romanis. romaniqꝫ i nocte ⁊ i die q̄ngē
ti i fuga ꝯprehenſi tādiu crucifigebanꝭ q̄uſqꝫ
deficerēt corꝑibus cruces ⁊ cruciatibus loca
Scribiꝭ etiā in cronicꝭ ꝙ aliq̄ auari auꝝ ⁊ gē/
mas glutiebant que inſidiatores oīa ſcrutabā
tur. Quidā. n. aſſyrius duoꝝ miliū hoim vi/
ſcera ſcrutatus vt thezauꝝ inueniret. Sꝫ q̄re-
ret aliq̄s vñ tot mala venerunt? Ad hoc dr̄ ꝙ
Tytus ⁊ veſpaſianus veniētes i terrā ſanctā
latitabāt vſqꝫ in diē paſce quouſqꝫ oēs nobi
les ⁊ diuites terre veniſſent in hieruſalē cau/
ſa orādi. ⁊ tunc ſubito i eos irruerunt ⁊ valla
uerūt hierl'm ⁊ eos occiderunt. aliquos vēdi-
derūt. vt impleretꝭ illud Deutro. xxviij. Uē-
derꝭ inimicꝭ tuis in ſeruos ⁊ ancillas. ⁊ nō erit
q̄ emat. Refert etiā Joſephꝰ ꝙ maria q̄dā lo/
cuples femina cū aliȷ̄s trās iordanē venit hie
ruſalē vt ibi merorē euaderet. ſpoliatꝭ diuitiȷ̄s
vnū tm̄ paruulū hēbat. q̄ dixit. Quid vis vt
faciā tibi ꝑuule cui te moritura tradā ſꝑabaꝫ.
Si adoleuiſſes me paſceres mr̄eꝫ aut defūctā
ſepelires. Sed q̄d faciā miſera mūdi mihi ⁊ ti
bi nullū pꝫ refugiū. vbi te reſuabo. aut vbi te
condā ſepulcro ne ſis p̄da canibus. auibꝰ aut
feris. O ſuauia viſcera p̄uſqꝫ penitꝰ vos ꝯſu-
mat fames reddite mr̄i qđ ex ea recepiſtꝭ. Nō
eꝭ nō habet patiam amoris nc̄citas pſuadet
doloris. auerſo aūt vultu gladiū immerſit in
pueꝝ. ⁊ partē comedit. inſequentibus aliȷ̄s ex
odore carnis eā interficere volentibus. dedit
eis reſiduā ptē. Sed Petrus mādu. in ſcho/
laſtica hyſto. dicit ꝙ fideles qui erant in hie-
ruſalē ſeu i iudea aduenietibus romanis mo/
nitōe angeli in quandā ciuitatē trās iordaneꝫ
ſe tranſtulerūnt ſicqꝫ euaſerūt. Multi etiam
iudei tp̄e pſecutionis in ſpeluncis ⁊ i ſiluis la
tuerūt. qui recedētibꝰ romanis redierūt ⁊ loca
ſācta venerari ceperunt. ⁊ ciuitatē reedificare
voluerūt. Sꝫ audiētes romani miſerunt he/
lyā ⁊ adrianū q̄ ciuitatē funditꝰ euertit. ita vt
lapis ſuꝑ lapidē nō remāſit. vt verificaretꝭ il-
lud xp̄i qđ dixit. Et nō relinquēt in te lapidē
ſuꝑ lapidē. Juxta tamē locū illū quandā ciui
tatunculā eis edificauit. ⁊ ſuo nomie helyaꝫ
vocauit. ⁊ hoc nomen poſtea diu obſeruabat
B Sꝫ diceret q̄s. ex quo iudei ꝓpter paſſiōꝫ xp̄i
tantū pſecuti ſunt ꝙ quaſi oēs ſunt deleti. q̄
re nūc eos eccl'ia ſuſtinet? Reſpondetꝭ ꝙ pro/
pter quinqꝫ cauſas. quarū quatuor tangūtur
in his metris. Lex. patres. extrema fides. me
moratio xp̄i. Quatuor ex cauſis iudeis parci
tur vt ſint. Prima cauſa. qꝛ ſunt fidei nr̄e con-
firmatio. quia habēt ſe iuxta libros veteris te
ſtamēti ex q̄bus teſtimoniū ꝓferimus de nati
uitate xp̄i et eius paſſione. De p̄mo Eſa. vij.
Ecce virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū. De ſcđo Hie
re. xj. Quaſi agnus māſuetus q̄ portatꝭ ad vi-
ctimā. Et Eſa. liij. Uere languores nr̄os ipſe
portauit. ⁊ nos reputauimus eū quaſi lepro/
ſū ⁊ ꝑcuſſū a deo ⁊ humiliatū. ipſe aūt vulne-
ratus ē ꝓpter iniq̄tates nr̄as. ⁊ attritus eſt ꝑ/
pter ſcelera nr̄a. ⁊ hec ē cauſa cuꝫ dr̄. Lex. Se
cunda ē ꝓpter honorē patriarchaꝝ ⁊ ꝓpheta
rum ex quibus populus ille ꝓceſſit. ⁊ hec tan
giꝭ ibi. Patres. Tertia cauſa ē vt ſit nob̄ me-
moriale domice paſſionis. quotiēs. n. iudeos
videmus totiens paſſionis xp̄i memores eri/
mus. Ideo dicit ps̄. Ne occides eos nequan
do obliuiſcanꝭ populi mei. Et tangiꝭ ibi cum
dr̄. Memoratō xp̄i. Quarta qꝛ omnes iudei
in fine mundi conuertenꝭ ad xp̄m. iuxta illud
ps̄. Conuertenꝭ ad veſꝑam. ⁊ ſic fiet vnū oui
le ⁊ vnus paſtor Joh. x. Ideo dicit dominus
Hiere. xxiij. In diebus illis ſaluabitur iuda.
⁊ hec tangiꝭ ibi. Extrema fides. Quinta pro/
pter reuerentiā chriſti ⁊ apoſtoloꝝ qui ex illo
rū patribus ſm̄ carnē ꝓceſſerunt.

De eadē dñica. Sermo ſecundus.

Uidens Jeſus ci
uitatem fleuit ſuper illam ⁊c̄. vt ſu-
pra ſcribitur. Cōmentator de ſom- A
no ⁊ vigilia dicit. Naturaliter. n. citiꝰ obdor-
mimus in calore q̄ꝫ i frigore exiſtētes. Cuius
ratio eſt. quia calor dilatat. frigus auteꝫ con-
ſtringit. Sicqꝫ calor dilatat duas venas q̄ ꝓ-
cedunt de corde ad caput. vt ſic ꝑ iſtas venas
fumi de cibo ſtomachi liberius ad caput aſcē
dant. a frigore repcutiuntur et ingroſſanꝭ il-
li fumi ſicqꝫ ingroſſati redeunt iterato deorſū
⁊ obſtruunt vias ⁊ meatus ꝑ quos habent di
rigi ſpiritus ⁊ calor ad organa ſenſuum exte/
riorum ſpirituū. in organo fit impotētia ſenti-
endi ⁊ cauſa ſōmni. Moraliter ꝑ calorē in p̄-
ſenti pōt intelligi ꝓſperitas aut mundana feli
citas. ſed ꝑ frigus aduerſitas. Sicut ergo i ca
lore homines citius obdormiunt q̄ in frigore
excitātur. ſic in ꝓſꝑitate et mundana felicita-
te homines obdormiunt in pc̄tis qui euigilāt
econuerſo tēpore aduerſitatis ⁊ diuine corre-
ctionis. ſicut de hoc dicit deuotus Amādus i
horalꝭ. Sapieñ. libro. j. ca. xiij. O q̄ꝫ innumeri
ſomno peccatoꝝ ꝓfundiſſimo obdormierūt ⁊
morte ſp̄uali perierūt quos infelix obſorbue-
rat iniquitas qui aduenietē gr̄a diuine corre-
ctionis velut ꝺ ſomno graui ac mortis impio
ſuſcitati vel excitati vitā i melius ꝯmutauerī
⁊ opa tenebraꝝ abȷ̄ciētes arma lucꝭ ſūt indu-
ti. ſi hoc figuratū ē de Manaſſe rege hierl'm
qui adeo i pc̄tis dormiuit tempore mundane

felicitatı vt multa mala ꝑpetraret. nam idola
adorauit. plateas hierl̃m ſanguine ꝓphetarũ
purpurauit. iiij. Reg. xxj. Sꝫ cũ eſſet i vincu
lis regis babylonie a ſomno pcti euigilauit ⁊
penituit cũ dixit. Peccaui ſup numerũ arene
maris. ⁊ non ſum dignus altitudinẽ celi vide
re. vt patꝫ. ij. Paral. xxxiij. Sꝫ iudei obſtina-
ti in pſpitate qͥdam in pctis obdormierunt. ⁊
in aduerſitate euigilare noluerũt. nam in his
quadraginta annis anteq̃ romani venerunt.
multa mira. ⁊ adũſa viſa ſunt. Nã vt dicit Jo
ſephus ꝙ ſtella p̃fulgida gladio p oĩa ſimilis
viſa ẽ p totum annum ardere flãmis ſup ciui-
tate. Jn quodã etiam feſto pẽthecoſtes cũ ſa
cerdotes templũ ad miſteria ingreſſi ſũt ſtre-
pitus ⁊ voces audierũt dicentiũ. Tranſeamꝰ
ab his ſedibus. nec tñ his ꝓdigijs penituerũt
⁊ dñs hoc p̃uidens. et mala que eis ſupueni-
rẽt ſciẽs fleuit ſup eos. ſicut dicũt ỽba euãge-
lij allegata. Videſ ieſus ciuitatẽ ⁊c̃. Tria tã-
guntur in hoc euangelio q̃tum ad ſenſuꝫ mo
ralẽ. Primo diuina pietas. ibi. vidẽs ieſus ci
uitatẽ. Scḋo humana cecitas ibi. ſi cognouiſ
ſes. Tertiõ diabolica crudelitas. ibi. qꝛ veniẽt
di. Circa pͥmũ notandũ. Holcot ſup li. Sap.
lec. lxxxviij. dicit. Xp̃s quater fleuiſſe legitur
vicꝫ i infantia. i reſuſcitatõne Lazari. ſup ciui
tatẽ hieruſalẽ. ⁊ in cruce. de q̃bus latius di/
ctum ẽ ſupra ſermone p̃cedẽti. Jn infãtia fle-
uit vt ſe veꝝ hoiem oſtẽderet. qꝛ omnes pue-
ri cum naſcunꝰ flent. ⁊ incipiũt pͥmã vocẽ a fle
tu. ſicut dicit Jnnocẽ. ꝺ vili. huma. condi. ca.
vj. Exclamãt e vel a quotquot naſcũꝰ ab eua
Si ſunt maſculi clamãt a. ⁊ conq̃runꝰ de pͥmo
patre Adã. Si ſunt femine clamãt e. ⁊ cõque-
runꝰ de pͥma matre Eua. Quia ꝓpter pecca/
tum Eue cũ pena ⁊ dolore ſunt i mundo victu
ri. Secundo fleuit ſup Lazaꝝ vt exhiberet ei
officiũ humilitatis. ⁊ daret ſignũ intime cha-
ritatı. vt ꝯpatereꝰ ei q̃ reuocabaꝰ ad ſtatũ mũ
dane calamitatı. Tertio fleuit ſup ciuitateꝫ vt
doctrinã quã docebat p pctõribus exorare cõ
firmaret. ⁊ vt ſe fontẽ pietatı demõſtraret. Sꝫ
nota ꝙ dñs non fleuit ſup lapides ꝟ ſup pctõ
res. Jdeo moraliter p ciuitatẽ deſignaꝰ quili
bet pctõr. qꝛ ſicut ciuitas dꝛ quaſi ciuiuꝫ vni-
tas. ⁊ i quacunq̃ꝫ ciuitate ẽ hominũ diſcordia
habitatõ eoꝝ nõ põt dici ciuitas. ſic ⁊ quilibꝫ
peccator dꝛ ciuitas cuius ciues principaliter
ſunt quinq̃ꝫ potentie que ſunt concordes i ma
lo. quas enumerat Albertus i quito libro ſue
ſumme que ſunt potẽtie anime vicꝫ ſenſus cõ
munis. imaginatio formatiua aut fãtaſia. eſti
matiua ⁊ memoratiua. Nam ſenſus cõmunis
indiget pñtia ſup qua imaginaꝰ ⁊c̃. quouſq̃ꝫ
pctm̃ i conſenſu ꝑpetraꝰ. Sed porte huiꝰ ciui
tatı ſũt q̃nq̃ꝫ ſenſus. p quas inquã portas im-
mittit pctõr omne pctm̃ malũ a quo tandẽ oc-
cidiꝰ. vt congrue dicere pñt ipſi pctõres illud
Hiere. ix. Jntrauit mors p feneſtras noſtras
Rex ỽo ciuitatı ẽ falſitas. qꝛ iã apud oẽs pec
catores regnat falſitas. ex quo ỽitas corruit i
plateis ⁊ eq̃tas nõ põt ingredi. Eſa. lix. Naꝫ
ſi q̃s caute pſpexerit apõ mercatores falſa põ
dera. apud tabernatores falſas mẽſuras inue
nire poſſit cũ tñ dicit ſapiẽs. Aboiatio ẽ apud
deũ põdus ⁊ pondus ⁊ ſtatera doloſa nõ ẽ bo
na Prouer. xx. Sed lex illiꝰ ciuitatis ẽ cupidi
tas. qꝛ inter pctõres a maiore vſq̃ꝫ ad minorẽ
oẽs auaricie ſtudẽt Hiere. vj. Et ꝓpt̃ea deo
nõ adherẽt. qꝛ dicit Grego. xlvij. di. c. Bono
rũ. Bonoꝝ inq̃t autori inherere aliꝰ nõ vale-
mus niſi cupiditatẽ a nobis que oim malorũ
radix ẽ abſcindamus. Sed felicitas huius ci
uitatı ẽ temporalis vita. qꝛ mallent pctõres ni
hil aliud niſi vt poſſent hic diutiꝰ viuẽ. ⁊ volu
ptates ſuas explere. ꝓpt̃ea ⁊ diuitias congre
gãt vt ſe lõgius i pñti vita ꝯſeruẽt. ſicut ille q̃
dixit Luc. xij. Aia hẽs multa bona repoſita i
annos plurimos. req̃eſce. comede ⁊ epulare.
Sꝫ iſta falſitas eoꝝ cito ẽ trãſitoria. qꝺ pꝫ i il-
lo diuite p̃libato cui dictũ ẽ eadẽ nocte. Stul-
te hac nocte rapiẽt aiaꝫ tuã a te. q̃ aũt paraſti
cuius erũt? Jdeo fleuit xp̃s ſcḋm humanitatẽ.
vicꝫ ſup pctõrẽ. ⁊ nõ fleuit ꝓtunc ſup ciuitatẽ
Sed etiã quarto fleuit i cruce. videns q̃a paſ-
ſio ſua bñdicta in multis pctõribus eſſet dep-
dita. Sed dicit Holc̃. vbi ſupra. ꝙ ideo i cru-
ce fleuit ꝙ acerbitates mortis ſue exprimeret.
vt nos ſibi ad ꝯpatiendũ excitaret. ⁊ vt p̃rem
ad miſerẽdũ hũano generi ꝓuocaret ⁊ hoc ad
pͥmũ. Quantũ ad ſcḋm tangiꝰ in pñti euange
lio humana cecitas cum dicit xp̃s. Si cogno-
uiſſes ⁊ tu. ſ. fleres. Nã dñs intantũ in lachry
mas ꝓrupit ꝙ integra ꝓferre nõ potuit verba
Vbi nota ꝙ ſi peccator cognoſcẽt hec que ſe-
quunꝰ peccatũ merito fleret. Et pͥmo propter
peccati deformitatẽ. deformat. n. pctm̃ homi-
nis imaginẽ in beſtiã transformãdo. Quia di
cit Aug. xiiij. lib. ꝺ trinitate. c. xiiij. Homo ad
imaginẽ trinitatis factus. quãto plus ſe auer
tit a deo p peccatũ. tãto magı imago eiꝰ defor
matur. Vñ Holcot ſup lib. Sapie. lec. cxlj. ſu
per. c. xj. vbi ponit ꝙ deus oĩpotẽs immiſit
hominibus inſenſatis ⁊ idolatris multitudinẽ
vrſoꝝ. aut audaces leones. aut noui generı ire
plenas ⁊ ignotas beſtias. aut vaporẽ igneum
ſpirãtes. aut odorẽ fumi ꝓferẽtes. aut horren
das ab oculꝰ ſcitillas emittẽtes. Per iſtas cru
deles beſtias. vij. notãꝰ genera pctõꝝ capita-
liũ. q̃ q̃i crudeles beſtie nos iuadunt ⁊ defor-
mãt. p vrſũ itellige gulã. tũ qꝛ vrſus ẽ aial vo
rax i melle quo ſpãliter delectaꝰ. tũ quia fetũ
ꝓducit iformẽ ⁊ turpẽ. qꝛ tradũt naturales ꝙ

vıſus maſſaꝫ carnis parit ſine lineamētꝭ ⁊ ptı-
bus organicꝭ inordinate diſtinctꝭ. ſic guloſi ⁊
voracitati dediti i delectabilibꝰ ⁊ dulcibꝰ ſpā-
liter delectanť. ⁊ qcqd opis faciūt ē carneū. ⁊
ad carnis cōmodū ordinať. Nā a talibꝰ nihil
patiť niſi carnalitas. Contra qđ apľs ad Ro.
xiij. Nō i comeſatōibus ⁊ ebrietatibus. non i
cubilibꝰ ⁊ impudicitijs. q. di. nolite talia opa
exercere q̄bus efficiami brutis ſiles ſed indui
mi dñm ieſuꝫ xp̄m. Idē dicit carnis curaꝫ ne
feceritis in deſiderijs. Per leonē intelligiť ſu
perbia. qꝛ ceteris aialibus diligit dñari. Vñ
Amb. in hexa. de ope ſexti diei. Leo inqt ſua
ferocitate ſupbus aliaꝝ feraꝝ qꝛ rex ꝯſortia
dedignať. Sed neqꝫ ei vlla fera ſociare ſe au-
deat cū eius vocꝭ cātus ſit terror naturaliť. vt
eo rugiēte ceteri formidēt. hec ē regula ſupbi
homis. qꝛ alij ſibi vereǹť accedere. ⁊ ipſe de/
dignať ſe alijs ſociare. ꝓpter qđ ꝯtra tales ſi
gnanť dř Eccī. iiij. Noli eſſe ſicut leo i domo
tua. ſ. crudelis euertēs domeſticos tuos ⁊ op
primēs ſubditos tibi. Per beſtiaꝫ ira plenā q̄
dř abaue ſignať ira. Que quidem abaue ſm
Ariſto. de aialibus. c. ij. eſt aial habēs fel i au
re. ď hoc quere. s. ſer. liij. S. Ideo cuilibꝫ tali
dici pōt illud Act. viij. In felle amaritudis ⁊
obligatōe iniq̄tatis video te eſſe. Et de illꝰ ve-
rificať illud Deuť. xxxij. Fel draconū vinum
eoꝝ. Et iteꝝ. Vua eoꝝ vua fellis. q. d. totum
eſt amaꝝ eis quod audiunt vel quod ab eis ꝓ
uenit. Per beſtiā ignaā. ſ. aſinū deſignať ac-
cidia. homo. n. pigritie datus nō pōt de facilı
cognoſci. qꝛ vult vnum nō aliud. iuxta illud
Prouerb. xiij. Vult piger ⁊ nō vult. q. d. ſm
glo. ordinariaꝫ. vult regnare cum dño. ⁊ non
vult pati ꝓ eo. vel vult obtinere bonuꝫ hone-
ſtū vtile. ſed nō vult laborādo hoc requiſituꝫ
ſuſcipe. Iō dicit ď pigro venerabilꝭ Boe. lib.
iiij ď ꝯſo. pſa. iij. Segnis ac ſtupidus. i. ſtoli
dus ⁊ ineptꝰ torpet. aſinū viuit. Et ſtat ly aſi/
nū aduerbialiť. ⁊ ē ſenſus. viuit aſinū. i. viuit
ad modū aſini. Et ē ꝓprietas aſini q̄ i anterio
ri pte verſus ſcapulas portat cruce. ⁊ in par-
te illa ē debilis ⁊ nihil pōt portare. ſ; in pte po
ſteriori ſatis ē fortis. ideo ibi cōiter poniť onꝰ
ſuū. Iſto mō inueniunť multi nimis accidio/
ſi ⁊ aſinini quo ad ea que ſunt crucis. pnie vel
religionis. ſed ad opa carnis ⁊ laſciuie ſecula
ris ſatis ſunt fortes. Et ď talibus verificať qđ
ď diabolo dř Iob. xl. Eius fortitudo i lūbis
eius. ⁊ ꝟtus illius i vmbilico vētris eiꝰ. Et ď
tali pigro dať regula Eccī. xxxiij. Cibaria ⁊ ꝟ
ga ⁊ onus aſino. panis ⁊ diſciplina ⁊ opꝰ ſuo
A Per beſtiā aūt ſpirantē vaporē igneū deno/
tať luxuria. ⁊ hec denotať et figurať ꝑ duos
dracones q̄ i duobus mōtibus armenie latitā
tes viā regiā inťmediā tāta peſtilētia infecerť

q̄ nullꝰ ꝑ eaꝫ trāſire potuit q̄n ſubito moreret
ſicut narrat Ariſt. li. ſuo ď ꝓprietatibꝰ elemen
torum. q̄ Socrates in quadam altiſſima fabri/
ca i loco multū diſtāte a mōtibus ⁊ ꝑ ſpeculū
factū ď calibe deꝑhendit. I quo ſpeculo vidit
manifeſte illos duos dracōes. vnū ď vno mō
te ⁊ aliū ď alio vaporeꝫ emittere quo aer infe-
ctus hoies inť mōtes ⁊ ꝑ viā regiaꝫ trāſeūtes
occidit. Et illud accidit tp̄e philippi p̄ris ale-
xādri magni. ſic ibidē narrať. Iſti duo draco
nes i mōtibus hitātes ⁊ igneū vaporē ſpiran
tes duos ſtatus i ecclia deſignāt. vicꝫ dños ſe
culares ⁊ p̄latos eccľaſticos. Iſti hincinde fu
mū fetentē ⁊ publica voluptate ⁊ carnis laſci
uia ſic diffūdūt. ⁊ ſimplices i via inferiori am
bulātes ꝑ fetorē exempli eoꝝ corrumpūt. lai-
ci adulteria publica ſine ꝯfuſione cōmittunt.
Clerici ꝯcubinas ſuſtētāt notorie. ⁊ ꝑ iſtū va
porē emiſſū hincinde ppľs totus inficiť ⁊ alli-
ciť ad pctm̄. Et de hoc intelligitur Iohel. ij.
Dabo. i. ꝑmittā dari. ꝓdigia. i. opa mōſtruo
ſa pcti. i celo. i. i ſtatu clericali. ſanguinē. ſ. ho-
micidij. ignē cōcupie. ⁊ vaporē luxurie. ⁊ iſta
i eccleſia ꝑmitiua fuiſſēt ꝓdigia. ſed nobis mo
do nō apparēt monſtra ꝓpter conſuetudinē.
qꝛ ita freq̄nter videmus talia ꝑpetrari q̄ nec
miremur vidēdo p̄latū. ſ. laſciuū ⁊ ꝯiugatum
adulteꝝ. ſicut nec Balaā expauit ad vocē aſi-
ni q̄uis mō mōſtruoſū eſſet. qꝛ i exercēdo ma
gicā artē ad vidēdū mōſtra fuit aſſuetꝰ. ſicut
mgř dicit i hyſto. ſup ca. Nume. xxij. Per be
ſtiā aūt vaporē fumi ꝓferentē q̄ natura ē liui-
dus deſignať inuidia. Eſt. n. ꝓpriū inuidi oc
cultas detractōes. damnatōes ⁊ diffamatōes
q̄ſi quēdā liuidū fumū emittere. vt claritateꝫ
fame bonorū denigrarēt. Hi ſiles ſūt vulpibꝰ
q̄ naturaliť ferēt ſicut beſtie inhoneſte. ⁊ ꝑ op
poſitū ſicut naturales dicūt taxus beſtia ho/
neſta. Cū ḡ taxus parat ſibi cauea. cuius labo
res ꝯſiderat vulpis volēs taxū expellere. feti
dū fumū ſuum corā ingreſſu cauee relinq̄t. re
diēs taxus ⁊ fetorē fumi vulpis abominans.
domū ſuā contēnit ⁊ vulpi dimittit. ⁊ ſic vul/
pes acq̄rit ſibi hoſpitiū nō laborioſe ſed poti/
us cauteloſe. Iſto mō nōnūq̄ faciūt inuidi ď
virꝭ bonis ꝯſiderātes eos hr̄e ſtatꝰ vel officia
dignitatū ſm q̄ i terra ſua req̄rūt inuidēt eis
ſtatim. ⁊ quō poſſint eos talibꝰ officijs ſpolia-
re recogitāt. ⁊ vbi nō recurrit vna via inq̄rūt
aliā. ſciūt. n. ꝟtuoſos tenaces eſſe ď fama ſua
⁊ ꝓ ꝯſeruatōe fame magnū ſtatū dimittē quē
cum infamia alioꝝ obſequijs occupare optāt
emittunt ergo fetentē fumū ſue detractōis ⁊
ſuſurratōis cōtra eos. ⁊ quos nō valuerūt ꝟ-
tute repellere cū iniurioſa inuidia ſibi cedere
cogunt. de illo fumo inuidie q̄ viri nobiliſſimi
ꝑ inuidos obfuſcanť exponi pōt illud Apoc.

ix. Aſcendit fumus putei ſicut fumus forna/
cis ardētis magni. ⁊ obſcuratus eſt ſol ⁊ aer.
Per beſtiaꝫ vero ſcintillas ab oculis emittētes
deſignaẜ concupia oculoꝝ. Ignis. n. creſcit i
infinitū ex appoſitōne combuſtibiliū. ſicut dr
ij. de anima. ⁊ Prouerb. xxx. Ignis nunꝗ̄ di
cit ſufficit. Et Ariſtot. j. politicoꝝ dicit ꝙ cō-
cupia creſcit vſqꝫ i infinitū. Cupidi ſcintillas
ab oculis emittunt. ⁊ quicq̄d viderint quātū
ſatis habeant concupiſcunt. Scintille ignee
ſunt concupie. affectiōes ⁊ deſideria plura ac
quirendi. Hec concupiſcētia figuraẜ p cattuꝫ
qui habet oculos igneos ⁊ ſcintillantes. Cat-
ter grece idē eſt qḋ ꝓuide latine. ⁊ inde dr cat
tus. eo ꝙ videt de nocte ſicut de die. Nam ita
venaẜ prudēter p̄dam ſuam in tenebris ſicut
i luce. Iſto mō moraliter prudētes huiꝰ ſeculi
venanẜ de luce. venanẜ in tenebris. de curia
clericali. ḋ curia laicali. a dextris ⁊ a ſiniſtris.
iuſte ⁊ iniuſte. De tali quolibꝫ verificaẜ illud
Job. xxviij. Om̄e p̄cioſum videt oculus eiꝰ.
Et Ecc̄s. j. Nō ſatiaẜ oculus viſu nec auris au
ditu. Et Ecc̄s. iiij. Laborare nō ceſſat ⁊ nō ſa
tianẜ oculi eius diuitijs. Ecce quantaꝫ defor-
mitatē inferūt pctā mortalia vt guloſos ſiles
vrſis. ſupbos leonibꝰ. iracundos a bzute aiali
ſeuo. ⁊ accidioſos aſino. luxurioſos draconi-
bus. inuidos vulpibꝰ. ⁊ auaros catt faciant.
q̄re merito vitāda extāt. Sꝫ q2 iſta hō nō co/
gnoſcit cū in aia ſua excecatꝰ a malicia ſua exi
ſtat. iō deformitatē pcti ⁊ feditatē vtiqꝫ fleret
de qua quidē feditate dicit dn̄s Baruch. iij.
Quid ē iſrl ꝙ in terra inimicoꝝ es. ⁊ coinqui-
nata in terra aliena? Et Hiere. ij. Maculata
es coraꝫ me iniquitate. Iſtam feditatē cogno
ſcebat Dauid cū dixit. Iniquitatē meam ego
cognoſco. Idō flebat vt ablueret ſe dicēs. La
uabo p ſingulas noctes lectū meūꝫ. i. ſingula
pctā. lectū meū. i. ſingulas conſciētias meas.
V Tertio ſi cognoſceret iudicij equitatem vtiqꝫ
fleret. hoc iudiciū cognouit Dauid qui ait ps
cxviij. Cognoui dn̄e q̄a equitas iudicia tua.
Sꝫ q̄ eſt illa equitas? Hec inq̄t eſt q̄ bona bo-
nis ⁊ mala malis retribuit. iuxta illud Atha-
naſij i ſymbolo. Qui bona egerūt ibūt in vitā
eternā. q̄ vero mala i ignē eternū. Cognoſce er-
go miſer homo iudicia miſcdie dei ſalubriter
i mundo. ne poſtea cognoſcas inutiliter in in-
ferno. Quia dicit Bern̄. Cognoſceẜ dn̄s iudi
cia faciēs qui nūc ignoratur miſcdiaꝫ querēs
O ſi peccator iudiciū equū cognoſceret h vti
qꝫ fleret ne in eternū occaſionē flendi haberet
Dicit. n. Apocal. xviij. Flebunt ⁊ plāgent ſe
ſup illam. ſ. culpam reges terre. qui cū illa for
nicati ſunt ⁊ i delitijs vixerūt cū videāt fumū
incēdij eius longe ſtantes ꝓpter timorē dicen
tes. Ve ve ve ciuitas illa magna Babylon ⁊
ciuitas illa fortis. qm̄ vna hora venit iudiciū
tuū. Babylon interp̄taẜ confuſio. ⁊ ſignificat
pctōrem q̄ eſt ciuitas cōfuſionis. q2 confunde
tur corā deo ⁊ angelis eius. ⁊ corā om̄ibus ſā
ctis. ⁊ corā om̄ibus ſaluādis. ⁊ tūc erit ſibi ve
ꝓ pctis cordis. ve ꝓ pctō oris. ⁊ ve ꝓ peccato
opis. Et ſi hoc pctm̄ hic cognoſceres ſine du-
bio fleres. Quarto ſi cognoſceret mortis cala X
mitatē merito fleret. q2 dicit Bern̄. li. medita-
tionū ꝙ cū magno metu magniſqꝫ doloribus
ſepaẜ aia. veniunt g̃ angeli aſſumere illam vt
eā pducāt ad tribunal xp̄i metuēdi. et tūc illa
memorās opa ſua mala ⁊ peſſima q̄ die noctu
qꝫ fecerat vel geſſit ꝯtremiſcit. ⁊ q̄rit illa fuge-
re induciaſqꝫ petere di. Date mihi vel vnius
hore ſpaciū. Tunc quaſi loquētia ſimul ei ſua
opa dicēt. Tu nos egiſti. tua nos opa ſumus
nō te deſerimꝰ. ſ; tecū erimus tecūqꝫ pgemus
ad iudiciū. Et dicit notanẜ Bern̄. ꝙ angeli ve
niūt ad eā aſſumere nō declarans an ſint boni
vel mali. Idō dicēdū ꝙ ſi hō mortuꝰ ſit bonus
tūc boni angeli lucis aduenīēt ad eiꝰ obitū pdu
cētes aiam eiꝰ ad iudicē xp̄m. Si vero ē malus.
tūc mali angeli. ſ. tenebrarū. veniūt ⁊ pducūt
animā eius an̄ iudicem diſtrictiſſimū. de quo
Bern̄. loquiẜ vbi. ṡ. Demones terribili ⁊ hor
ribili aſpectu eā terrebūt. ⁊ ingēti furore eam
pſequentur. ⁊ compħendēt eā terribiliter vo
lentes eā retinere ⁊ poſſidere niſi ſit q̄ eripiat
Tunc aia inueniens oculos ⁊ os clauſū aliosqꝫ
corporis ſenſus p q̄s egredi ſolebat ⁊ delecta
ri in his exterioribus. reuerteẜ ad eū. ⁊ vidēs
ſe ſolā ⁊ nudā ingēti horrore ꝯcuſſā deficiet in
ſe ⁊ ſub ſe cadet. Et q2 amore mundi ⁊ carnis
voluptate dei amorē dereliquerat. ideo dere-
linqueẜ a deo in miſera hora tāte infelicitatis
atqꝫ demonibus tradeẜ in inferno crucianda
hec Bern̄. Et hec quo ad ſenſum ſpūalē oſtē
dit dominus in p̄nti euāgelio. ⁊ ponit princi/
paliẜ tria q̄ faciēt demōes aie miſere in morte
Primū ē ipſius circūdatio. nā circūdant tam
malos q̄ꝫ bonos in morte. ꝙ aūt bonos circū-
dent patet de xp̄o qui eſt caput oīm electoruꝫ
ad quē venit diabolus. vt ipſe teſtatur Joh.
xiiij. Venit princeps huius mūdi ⁊ i me non
habet quicq̄ꝫ. venit etiā ad ſanctū Martinū
q̄ vt venit ait ad ipm̄. Quid h aſtas cruēta be
ſtia nihil i me funeſte repies. venerūt etiā ad
b. Euſebiū. vt ſcribit Cyrillus i ep̄la ad Aug.
ꝙ ante anime beate exitū beatus Euſebiꝰ taꝫ
terribiles actus cepit pagere ꝙ circumſtātes
monachi pterriti velut amētes i terra iacebāt
Nam quādoqꝫ trāſuerſis oculis manibus ſi/
mul iūctis facie terribili voceqꝫ dira q̄i ſe mo
uēs clamabat. nō faciā nō faciā. mētiris mēti-
ris. Poſt h i terrā rediēs faciē firmabat in ter
rā quantū poterat clamās. Adiuuate me fra/

tres ne pereã. Quod monachi vidẽtes lachry
mãtes ⁊ tremẽtes eũ interrogauerunt. Quid
hẽs pr̃: ad quos. Nõ videtꝭ demonũ agmina
q̃ me debellare cupiũt Et illi. Quid te factuꝝ
volebãt cũ dicebas: nõ faciã. ⁊ ille. conãt̃ nã-
qꝫ vt diuini nõis blaſphem⁹ inueniar. iõ hoc
me nõ factuꝝ acclamabã. at illi. Quare facieꝫ
pr̃ abſcõdebas i terrã: ⁊ ille. Ne eoꝝ aſpectuꝫ
cernerẽ q̃ tã turpis ⁊ terribil̃ ⁊ horribilis ẽ. ꝙ
oĩs pene q̃ i mũdo ſunt reſpectu ei⁹ nihil ſũt.
Ideo dicit hic dñs. Uenient dies i te. i. cõtra
te. ⁊ circũdabunt te inimici tui. ſ. demones. et
illi ſunt dies mortis in quibus veniẽt immit-
tere ſuggeſtiões diabolicas vt hõ nomen dei
maledicat. vel vt ꝺ dei miſcdia deſpet. aut de
fide que ẽ fundamentũ bonoꝝ opeꝝ dubitet.
iõ neceſſe foret vt moriẽs aliquos hoĩes deuo
tos ⁊ fideles pñtes hr̃et vt coraꝫ ipſo quilibet
Y ſymbolũ dicẽt. Scõm ẽ morientꝭ coanguſtia.
iuxta illud euãgelij. ⁊ coanguſtabũt te vndi-
qꝫ. iõ dicere põt tunc hõ. vt ſcribit Iſiõ. i li. ſi-
no. Aia mea i anguſtijs eſt. ſpũs meus eſtuat
cor meũ fluctuat. anguſtia aie poſſidet me ⁊ af
fligit me. Circũdatus ſũ etem̃ mal̃. circumuẽ-
tus erumnis. circũcluſus aduerſis. obſit⁹ mi/
ſerijs. optus infelicitate. oppſſus anguſtijs.
vbicunqꝫ fugero mala mea inſequuntur. vbi
cũqꝫ me cõuertero malorum vmbra comitat̃
velut vmbra corpis. ſic mala mea fugere non
poſſũ. Ecce q̃ntũ tunc hõ pctõr coanguſtat̃ q̃
nũc ꝑ pctis ſuis nõ lachrymat̃. vt dicere etiaꝫ
poſſet illud qꝺ dixit Suſanna Dañ. xiij. An-
guſtie ſũt mihi vndiqꝫ. ⁊ q̃d eligã ignoro. No
tãter dicit. anguſtie ſunt mihi vndiqꝫ. hẽt. n.
tunc pctõr anguſtias corpis dolore. ab vxorꝭ
⁊ filioꝝ dimiſſione. diuitiaꝝ amiſſione. mortꝭ
horrore. ⁊ penaꝝ exptione. ⁊ pncipalit̃ a pec-
catoꝝ recordatiõe. qꝛ demões oĩa pctã ſibi ad
memoriã reuocãt vt ipm̃ i deſpatiõem trahãt
aut inducãt. Et hoc ꝓbat Cyrillus ad Aug. i
epl̃a de quodã viro qui fuit a morte p. b. Eu
ſebiũ meritis beati Hieronymi ſuſcitatus. ad
quẽ venit p̃dictus Cyrillus cũ de varijs int̃-
rogãs. inter cetera. queſo inq̃t q̃d erga te pri-
die exeũte aĩa pactũ eſt breuiter innoteſce. ad
quod ille: Ueniẽte inq̃t hora mortꝭ mee. tanta
i loco quo migraturus iacebã nephãdoꝝ ſpi/
rituũ affuit multitudo vt p̃ multitudie oĩno
dinũerari nõ poſſent. quoꝝ ſpẽs talis erat ꝙ
ea nihil penoſi⁹ vel horribili⁹ poſſit excogitari
potius. n. quilibet hoĩm flãmis ardẽtibus ar-
ſurũ ſe exponeret q̃ꝫ eoꝝ formaꝝ ictu viſione
potiri. q̃ ad me veniẽtes oĩa q̃cunqꝫ ꝑpetraui
ꝯtra deũ ad meã memoriã reuocabãt. ſuaden
tes mihi vt amplius diuinã miſcdiam quã tã
grauiter offenderã modo aſpernarer Et ſcias
niſi qꝛ diuina miſcdia me adiuuiſſet eis reſiſte
re non valuiſſem. Et infra in eodẽ dixit ſibi ꝺ
egreſſione aie a corpore ꝙ ſubito aie corp⁹ re-
linquẽti tam graues ⁊ acerbe fuerũt anguſtie
ꝙ certe intellectu non capet mens hũana. niſi
vt ego expiẽtia didiciſſet. Si. n. oĩs humano-
rũ intelligẽtia quaſlibet aie anguſtias ⁊ dolo
res eſtimaret i anime diſſolutõe a corpe ꝯpa-
tiue ꝓ nihilo ꝯputaret. hec ille. Iõ bñ dic̃ hic
coanguſtabũt vndiqꝫ. Sup quo dicit Greg.
Maligni ſpũs aiam vndiqꝫ coanguſtant. q̃ñ
ei non ſolũ opis verumetiã locutiõis ⁊ cogi/
tatõis iniq̃tates replicãt. vt q̃ pus ſe p multa
dilatauit ſiue delectauit i ſcelere. ad extremũ
de oib⁹ anguſtiet̃ i tribulatõe. Tertiũ ẽ ad ter Z
rã ꝓſtratio. tũc. n. ꝓſternit̃ homo pctõr ad du
plicẽ terrã. Primo quo ad corp⁹ ꝓſternit̃ i t̃/
rã illã elemẽtarẽ. Quia dr̃ de corpibus hoĩm
Eccẽs. iij. De terra facti ſunt ⁊ i terrã parit̃ re-
uertunt̃. Sed anime ſtatim ꝓſternunt̃ i terrã
de qua Iob. x. Terra miſerie ⁊ tenebrarũ vbi
vmbra mortis ⁊ null⁹ ordo ſ ſempiternus hor
ror inhabitat. Si g̊ pctõres cognoſcerẽt que
pene ibi dantur aiabus infelicibus ꝯtinue eſ-
ſent i fletibus. ſicut ꝺ hoc refert Cyrillus vbi
ſupra ꝺ illo reſuſcitato de quo ſupra dictũ eſt
q̃ quaſi coactus importunitatib⁹ ipſi Cyrillo
interroganti ſic rñdit. Si q̃ p̃die exptus ſũ nõ
ignorares ſed ſcires tibi inceſſꝫ ſp fletus cauſa
Cunqꝫ Cyrillus q̃reret ab eo vt diceret ſibi q̃
apud inferos vidiſſet pauliſp tacẽs ait. Qua
les credis penas ⁊ tormẽta nõ ſolũ damnatis
ſed etiã in purgatorio exiſtẽtibus preparari.
Cui Cyrillus. vt. n. puto noſtris quibus affli
gimur penis eq̃ri non pñt. Ad qꝺ ille. Si om
nes que i mundo excogitari poſſunt pene. tor
mẽta ⁊ afflictões minori que hic habet̃ pene
compet̃ oĩs que hic vident̃ pene et tormẽta
ſolatia eſſent. Mallet. n. q̃libet viuentiũ ſi il-
las noſceret expientia penas vſqꝫ ad finẽ mũ
di his ſit̃ ſine r̃medio cruciari. penaſqꝫ q̃s oẽs
hoĩes ab adã hucuſqꝫ ſingillati ptulerũt adu
ri q̃ꝫ vno die i inferno aut purgatorio minori
q̃ hic habet̃ pena torqueri. ⁊ ideo cauſã ſi int̃-
rogas fletus timor penaꝝ ẽ q̃ pctõribus iuſte
dant̃. Scio ego me peccaſſe. ⁊ ipm̃ iudicẽ iu-
ſtũ fore nõ dubito. q̃ de re ne mireris ſi deplã/
go. cũ poti⁹ ſi nõ plangerẽ vehement̃ admira-
ri deberes. hec ille. Et ſi hec hõ cognoſceret.
vtiqꝫ ꝓ peccatis ſuis fleret. qꝛ ad terrã. ſ. miſe
rie ⁊ tenebraꝝ ꝓſternent. ſ. demones te ⁊ fili/
os tuos. i. opa tua que i te ſũt. eo ꝙ nõ cogno-
ueris tempus viſitatõis tue.

De eadem dñica. Sermo tertius.

Ingreſſus i tem

plũ cepit eijcere vẽdentes ⁊ emen-
tes dicẽs illis. Scriptũ ẽ Eſa. lvj.

Domus mea domus oratõnis vocabit̃ Luc̃.
A vbi.s̃. Iſido.lib.ethymol.ꝛ Ambro.in hexa
meron dicunt. Irũdo ẽ auis pẽnoſa mire agi=
litatis ꝛ velociſſimi volatus ꝛ certa cuſtodit
tpa aduentus ſui ꝛ receſſus.nam eius aduen=
tus indiciũ ẽ veris.ꝛ teſtimoniũ inſtãtis ſere
nitatis eſtiualis.hec pugnat contra paſſeres.
nidũ ꝛ domunculã ſuã ingredientes.ꝛ morſi=
bus ꝛ vnguibus fugat eos de nido ꝛ d̉ domo
ſua. Spũaliter p irundinẽ intellige xp̃m.p pẽ
nas ꝯo virtutes morales.iuxta illud ps̃. Pẽ=
ne columbe deargentate.q.d.habete ĩ virtuti
bus veſtris manſuetudinẽ ſimplicitatl ꝛ pru/
dẽtie claritatẽ. Sicut ergo irundo ẽ plena pẽ=
nis.ſic chriſtus ẽ plenus virtutibus ethicl.q̃a
in ipſo ſunt omnes theſauri ſapiẽ ꝛ ſciẽtie ab=
ſconditi.ad Coloſ.ij. In ipſo eſt charitas.qꝛ
Iohãnis.xv.maiorẽ charitatẽ nemo habꝫ vt
animã ſuaꝫ ponat quis ꝓ amicis ſuis. In ipſo
eſt miſericordia. Lu.vj. Eſtote miſericordes
ſicut pater veſter miſericors ẽ. In ipſo eſt hu
militas ꝛ mititas. Math.xj. Diſcite a me qꝛ
mitis ſum ꝛ humilis corde.ꝛ ſic d̉ ſingulis ꝟ=
tutibus. Ipſe etiaꝫ velociſſimi curſus fuit ad
nos redimẽdos.ps̃.xviij. Exultauit vt gigas
ad currendã viã.voluit tamẽ ĩ ſuo aduẽtu cer
tum tp̃s expectare.vicꝫ tempus grẽ.quod ſi=
gnificat̃ p tẽpus veris. Et dr̃ ab ap̃lo tp̃s ple
nitudinis. Vbi inquit venit plenitudo tẽpo/
ris in quo deus miſit filiũ ſuũ.qd̉ exponit ma
giſter lib.iij.diſt.j. Tempus inquit plenitudi
nis dr̃ tempus gratie.quod ab aduẽtu.ſ.i car
nẽ ſaluatoris exordiũ ſumpſit. Itẽ xp̃us con=
tinue pugnauit cũ paſſeribus q̃ ſunt aues gar
rule ꝛ inſtabiles.callide ꝛ libidioſe.ꝛ ſignifi/
cant phariſeos ſupbos ceteroſq̃ꝫ iudeos q̃ fu
erunt garruli contra xp̃m eius doctrine ꝯtra=
dicẽtes. Itẽ fuerunt inſtabiles ĩ verbis.quia
qui prius xp̃o teſtimoniũ dabant.ꝛ in verbis
gratie eius mirabant̃ Luc̃.iiij.poſtea euꝫ po
tatorem vini dicebant. Itẽ fuerunt callidi in
auaricia.quod patꝫ ex illo q̃ ꝓpter auariciaꝫ
vẽdebant ꝛ emebãt in tẽplo. Ideo eiecit eos
xp̃s d̉ domo ſua dicẽs. Domus mea domus
orationis ꝛc̃.vt dicunt p̃aſſumpta verba. In
quibus p̃ncipaliter duo tangunt̃. Primo in/
uincibilis ptãs xp̃i et zelus correctionis.ibi.
ingreſſus in tẽplũ.ſecũdo inextinguibilis ad
templũ feruor ꝛ virtus dilectionis.ibi.dom⁹
mea domus ora. Primo ĝ tãgitur inuincibil̃
ptãs chriſti ꝛ zelus correctõis cũ dicit.ingreſ
B ſus in templũ ce.cij.emẽ.ꝛ ven. Circa qd̉ no/
ta dicit Ariſ.j.eth. Sermões inq̃rẽdi ſũt ſm
materiã de q̃ ſunt. Sꝫ qꝛ hec ẽ materia d̉ vẽdi
toribus ꝛ emptorib⁹.iõ dicẽdũ eſt d̉ ipſis. Et
p̃mo de vẽditorib⁹ ꝛ hi ſunt multiplices. Pri
mi ſunt q̃ ſemp mentiẽdo in venditõe ſolẽt de

cipe.ꝛ hi ſũt peiores q̃ꝫ fures.iuxta illd̉ Ecci
xx. Potior eſt fur.i.minus malus ſm glo.q̃ꝫ
aſſiduitas viri mẽdacis. Talis.n.frequenter
dicit mendaciũ ꝑniciosũ quod eſt aliq̃n graui
us q̃ꝫ furtũ.vt q̃n p mendaciũ alterius deni=
grat̃ fama.quanto melius ẽ nomen bonuꝫ q̃ꝫ
res poſſeſſa que tollit̃ p furtũ.vt dicit Nico=
laus d̉ lyra. Sꝫ querit̃ de talibus q̃ nec emere
nec vẽdere nouerũt niſi cũ mẽdacijs aut iura=
mentis aut piurijs. Rñdet Raymũ. Quoti/
ens cã decipiendi peierãt vl̃ mentiunt̃ ſciẽter
peccãt mortalit̃ ꝛ tenent̃ ad reſtitutõꝫ. Si au
tẽ aliquis ignorant̃ dicit falſuꝫ credẽs dicere
vex.vel ſi ſciẽter nõ intendit ꝓximo nocere.ſꝫ
ſe indemnẽ ſeruare.nec ꝓpter hoc rẽ amplius
debito ſupuẽdit.tale mendaciũ põt dici veni
ale.ſed cũ iurat vel peierat eſt peccatũ morta
le. Quia vt dicit Tho.ſcd̉a ſcd̉e.q.xcviij.piu
riũ ex ſuo genere pctm̃ mortale ẽ. Iõ tales ſic
iurantes eijcient̃ de templo celeſti. Scd̉i ſunt
qui in ponderibus.ſtateris ꝛ mẽſuris p frau
dẽ ꝯſueuerũt delinquere. Et hoc fit triplicit̃.
Vno mõ cũ quis hꝫ diuerſa pondera ꝛ diuer
ſas mẽſuras.ꝛ vẽdit ad minorẽ alienigenis ꝛ
ignotl.ꝛ ad maiorẽ amicis ꝛ notis. Cõtra quẽ
dr̃ Nume.xxv. Nõ habebis ĩ ſacculo tuo di/
uerſa põdera maius aut min⁹.nõ erit ĩ domo
tua modi⁹ maior aut minor.pondus hẽbis iu
ſtũ.ꝛ modius equalis ꝛ verus erit tibi vt mul
to viuas tp̃e ſup terrã quã dñs deus tuus de
derit tibi.q.di.a ſenſu ꝯtrario. Si non habe=
bis iuſtũ pondus ꝛ modiũ breuiabit̃ tibi vita
tua. Et hoc damnũ eſt vnuꝫ tp̃ale. Aliud dã=
nũ tp̃ale eſt q̃ tales non ditabunt̃.iuxta illud
Michee.vj.qd̉ dicit dñs. Nũquid iuſtifica=
bo staterã impiã.aut ſaccelli pondera doloſa
quaſi di.non. Et ſequit̃ pena. Tu ſeminabis
ꝛ non metes.ꝛ calcabis oliuam ꝛ non vngerl
oleo. Tertiũ damnũ eſt ſpirituale.ꝛ ẽ ira dei.
d̉ hoc Michee.vj. Adhuc ignis eſt in domo
impij.ꝛ thezaurus iniq̃tatis ꝛ mẽſura minor
plena ira.vbi dicit glo. Quantũ mẽſure ſub=
trahit̃ tantũ ire ꝛ offenſionis diuie acquirit̃.
Et cũ ſcribit̃ Sap̃.xj. Per q̃ q̃s peccat p hec
ꝛ torquet̃. Et qꝛ tales peccãt ĩ ſtatera.iuſtũ ẽ
vt ĩ ſtatera Michael̃ puniant̃ vt mala eoꝝ ĩ
ea ſint magni põderis.bona ꝟo nulli⁹. Scd̉o
cũ quis habet iuſtã menſurã ꝛ iuſtũ põdus et
male inde ponderat vel menſurat.ſicut faciũt
caupones qui menſurã implẽt ſpuma.vl̃ qui
digitũ libre ſupponũt.vel pannicide q̃ cũ pol
lice vlnã retrahunt.ꝛ ſic de alijs. Tertio cum
quis ꝓcurat vt res quã ad põdus debꝫ vẽde=
re põderoſior ſit.vt qui lanã madefaciũt vicꝫ
in cellario madido ponẽdo.vel ĩ pluuia ſtare
pmittẽdo.aut q̃ piper vel alias ſpẽs ad cella=
riũ portãt.ꝛ d̉ vno latere in aliud vt põdero=

ſioꝛ fiat voluũt. vel qui vinũ quod vẏdere dʒ
cũ aqua limphãt. oms tales de regno ⁊ de tẽ/
plo dei eijciunt. Quia dr̃ Prouer. xj. State-
ra doloſa abominatio ẽ apud deũ. vbi innuit
C magnitudo huiꝰ fraudis. Tertij ſunt q̃ ꝓpter
dilatõem tempoꝛis conſueta ſolent ſua chari
us vẽdere. verbi grã. Si quis vellet equũ vẽ
dere ꝑ octo floꝛenis ꝑ ꝓmpta pecunia ⁊ vẽde
ret alteri petẽti dilatõʒ ſolutõis ad q̃rtale an/
ni vel dimidiũ annũ. ⁊ huic daret ꝓpter dila/
tionẽ ꝑ. ix. vel. x. floꝛenis. Tales vẽdẽtes cha
rius ad terminũ tenent reſtituere qđ vltra ac
ceperint eo ꝙ vſurã ꝯmiſerũt. Sed di. a. Nõ
poſſum vẽdere merces meas cũ dilatõe vel ſi
ne? Rñdetur ꝙ cum dilatione poteſt quis vẽ
dere. ſed ꝓpter dilationẽ non debet p̃ciũ aug-
mentare. qꝛ qui vẽdunt res ſuas longe chari
us ꝓpter dilatõʒ q̃ꝫ eis incõtinenti ſoluerent.
vſuram ꝯmittunt. vt extra de vſur. cõſuluit.
hi ſilr̃ a templo dei vſqꝫ in ꝓfundũ inferni eij-
cient. Quia cum pſ̃. quereret. Dñe q̃s habi/
tabit i tabernaculo tuo. Rñdit. qui pecuniaʒ
ſuã nõ dedit ad vſuraʒ. Quarti ſunt qui ſolẽt
vnũ oñdere ⁊ aliud poſtea vẽdere. vt ſunt illi
q̃ de vno vaſe i quo ẽ vinũ bonuʒ aut ceruiſia
bona dãt ad guſtãdũ. ⁊ cũ emptio facta ẽ vas
minus bonũ deputãt emptoꝛi ad depoꝛtãdũ
vl̃ q̃ occultãt malũ ſub bono. ⁊ ſupius ponũt
illud qđ bonũ eſt in aſpectu hoim. Sed in me
dio aut in fundo id qđ deterius ẽ. ⁊ dicunt ꝙ
totũ ſit bonũ. ⁊ hos etiaʒ eijcit dñs de templo
ſuo celeſti. Quia đ talibus dicit Eſa. v. Ve q̃
D dicitis malũ bonũ ⁊ bonũ malum. Quiti ſunt
q̃ vitioſum et defectuoſum ꝑ bono vendunt.
vbi nota. s. Tho. ſcđa ſcđe. q. lxxvij. dic̃. Cir-
ca rẽ que vendit triplex defectus conſiderari
debet. Unus quidẽ ſm ſpẽm rei. vtputa ſi vẽ
datur auricalcum ꝑ auro. aut vinũ mixtũ aq̃
quaſi purum. Alius defectus eſt ſm quanti/
tatẽ. vt ponderis vel mẽſure. vt ſi q̃s ſcienter
vtat deficiẽte põdere vel mẽſura. Tertiꝰ defe
ctus ẽ ex pte q̃litat. puta ſi aial infirmũ vẽda
tur ꝑ ſano. In his ğ tribꝰ caſibus ſi q̃s vendi-
toꝛ ſciẽter vẽdiderit fraudẽ cõmittit. ⁊ illicita
ẽ vẽditio. ⁊ venditoꝛ ad reſtitutõeʒ tenet. Si
vo eo ignoꝛãte aliq̃s p̃dictoꝝ defectuũ i re vẽ
dita fuerit. vẽditoꝛ quidẽ nõ peccauit. tñ cuʒ
ad noticiam ꝑuenerit. tenet recõpẽſare dam-
num exteri. Sed circa hoc querit. vtrum vẽ/
ditoꝛ teneat dicere vitiũ rei vẽdite. Rñdet ſã
ctus Tho. vbi. ſ. Si vitiũ eſt occultum. puta
cum vendit domũ ruinoſam ꝑ firma. vl̃ cibuʒ
coꝛruptũ ꝑ bono. ⁊ non detegat vẽditoꝛ. erit
doloſa ⁊ illicita vẽditio. ⁊ tenet ad damni re-
compenſatõem. Si vo vitiũ eſt manifeſtum.
puta equus ẽ monoculꝰ. vel cũ rei vſus ⁊ ſi nõ
ꝯpetat vni põt tñ ꝯpetere alteri. ⁊ vẽditoꝛ ꝓ-
pter hmõi vitiuʒ ſubtrahat de p̃cio quantum
opoꝛtet. non tenet ad manifeſtandũ vitiũ rei
quia foꝛte ꝓpter hmõi emptoꝛ vellet plus de
p̃cio ſubtrahere q̃ꝫ eſſet ſubtrahendum. ideo
venditoꝛ poteſt licite vitiũ reticere. Sexti ſũt
q̃ loca tenebroſa eligũt. ⁊ lucẽ ſolis dieiqꝫ ob-
tenebrant vt res aliter q̃ꝫ ſint appareãt vt faci
unt pãnicide. ⁊ i hoc ſe filios tenebrarũ oſten-
dũt. ⁊ ſicut hic tenebras dilexert. ita ⁊ ibi i te/
nebras exterioꝛes ꝓijcient. iuxta illđ mat. xxij.
Mittite eos i tenebras ex. ⁊c̃. De talibꝰ dicit
xp̃s Joh. iij. Omnis q̃ male agit odit luceʒ. ⁊
nõ venit ad lucẽ vt nõ arguant opa eius. Ta
les q̃ hec agũt añ oculos iudicis cũcta cernẽ-
tis arguent. vt dicit Boe. lib. v. ꝓſa vlt. in fi
ne. Septimi ſunt qui res aliquas vendunt q̃
non ſunt vtiles niſi ad peccata vt venena ſiue
taſſeres falſos. tales indubitãter peccãt faciẽ
do ⁊ vendendo. xxj. q. j. c. j. Et oia mala ſeq̃n
tia iſtꝭ venditoꝛibus imputabunt. qꝛ q̃ occaſi
onẽ damni dat damnũ dediſſe videt. extra đ
iniurijs. ſi culpã. Concoꝛdat Tho. ⁊ Hoſtiẽ.
Octaui ſunt q̃ in diebus feſtiuis merces ſuas
exponũt ⁊ vẽdunt. Et dicit doctoꝛ Guilhel.
Si aliq̃s hoc facit ex ꝯſuetudine ſeu lucrandi
cupiditate. ⁊ maxime ſe ſubtrahẽdo a diuis.
peccat moꝛtalit. maxime ſi hmõi mercata ꝓhi
bita ſunt ab illius loci p̃latꝭ Si aũt faciat hoc
nõ ex ꝯſuetudine ſ; de ſua nc̃citate. ⁊ añ audi-
uit diuina officia nõ peccat moꝛtalit. Scđo đ
emptoꝛibus dicendũ. ⁊ ſunt etiã multiplices.
Primi ſunt q̃ vilius ſolẽt emere q̃ꝫ res valeãt E
vt ꝯtingit in nc̃citate. vt cũ quis coactus ⁊ ne
ceſſitate vrgente opoꝛtet eum cuʒ damno ſuo
bona ſua vẽdere. Talis ſic emẽs ⁊ multo mi/
nus ꝑ eiſdẽ rebus q̃ꝫ valiture ſũt dãs tenet re
cõpẽſare damnũ ꝓximo. vbi grã. Si q̃s ꝑpe-
tuos redditꝰ ⁊ certos emerit vnũ floꝛenũ ꝑ. x.
niſi damnũ recõpẽſauerit damnatõʒ non eua
dit. Silr̃ dicit. s. Tho. ſcđa ſcđe. q. lxxvij. Cũ
vẽditoꝛ credit rẽ ſuã minus p̃cioſaʒ eſſe q̃ꝫ ſit.
vtpote vendit aurum ꝑ minoꝛi precio. qꝛ cre-
dit eſſe auricalcũ. aut animal firmuʒ qđ putat
eſſe infirmũ. Nã ſi emptoꝛ hoc cognoſcit iniu-
ſte emit ⁊ ad reſtitutõʒ tenet. Scđi ſunt q̃ ꝓm
pta pecunia emũt ⁊ incõtinẽti alijs vẽdunt. ⁊
ꝓpter dilatõʒ dant chariꝰ q̃ꝫ valet ⁊ nullũ la/
boꝛẽ vl̃ impẽſã in re habuerũt. ſed immediate
eodẽ tempoꝛe ⁊ loco ꝓpter dilationeʒ tẽpoꝛis
multo charius vendunt. verbi grã. ſicut qui
emũt auenã in bono foꝛo. ⁊ ꝓpter dilationeʒ
charius vẽdunt. Similiter q̃ emunt vinum ⁊
blada cum adhuc creſcunt ſup futuꝝ autum-
nũ nimis in bono foꝛo vt poſtea chariꝰ vẽdãt
nulla alia nc̃citate aut vtilitate penſata. ſed ꝓ
pter ſolã auariciã aut vt inducãt chariſtiã ita
vt hoies cogãt ab eo emere. ⁊ ipſe poſſit adli-

bitū vendere. Et talis quicūq3 eſt grauit̄ pec-
cat. vt di. Raymun. Guilh. Inno. ⁊ hoſtiē.
Et addit Guilh. ⁊ Raymun. ꝙ tales nō ſunt
cogendi ad reſtitutōnē certe pſone ſ paupib⁹
Itē q̄ emunt lanā vel pannū vt hmōi ꝓ ꝑm-
pta pecunia ⁊ immediate chari⁹ ꝑpter dilatō
nem vendūt. Et tales qn̄q3 plus lucrant̄ q̄3 il-
le q̄ talia duxit q̄nquaginta vel .lx. miliaria in
magnis laborib⁹ vel expēſis. Sʒ circa h̄ q̄rit̄
an mercatores poſſint licite d̄ re empta lucruʒ
accipe. Rn̄det Guilh. Cū laborēt ꝑ oib⁹ ⁊ q̄ſi
cōenegociū in mercibus gerāt poſſunt mode-
ratū lucrū recipe. ſecus de immoderato. vt ex
de emp. ⁊ ven. c. ſ. Hoc tn̄ intelligēdū eſt ſi ip-
ſe venditor rem meliorauerit. vt eſt cui p̄cium
rei mutatū eſt ſm diuerſitatē loci vel tpis vel
ꝑpter piculū cui ſe expoſuit transferendo rem
de loco ad locū pōt charius vendere dū tamē
moderate hoc faciat vt dictū eſt. Tertij ſunt q̄
emunt furtū vel rapinā. ⁊ tales q̄ ſciunt vel ꝓ
babiliter credūt rē eſſe furtā vel raptā. ⁊ tamē
emūt p̄mo tenet̄ rē reddere. etiā ſi alius moria
tur vel ſibi violent̄ auferat̄. ⁊ ſi an̄. x. annos e-
miſſet ⁊ eadē die mortuū fuiſſet aut ablata res
illa quecūq3 ſit ſi veraciter penitere velit. Se-
cūdo tenet̄ reſtituere oēs fruct⁹ inde pceptos
⁊ q̄ medio tpe pcipi inde potuiſſet. Tertio eſti
manda eſt res ſm optimū ei⁹ ſtatū puta ſi res
venditōnis fuiſſet melior q̄3 poſtea tūc nō pōt
nec ſufficit ꝙ ſimpliciter reſtituat̄ Quarto nō
pōt agere ↄtra venditorē de p̄cio ſoluto. quia
F obſtat ſibi ſua turpitudo. Ctū ad ſcōm tangi
tur extinguibilis ad tēplū feruor ⁊ virtus dile
ctōis ibi dom⁹ mea do. ora. eſt. Ubi nota. h̄ v̄
bū dom⁹ p̄t exponi triplicit̄. Primo i ſenſu al-
legorico ⁊ litterali vicʒ de domo materiali do
dedicata ⁊ diuino cultui cōſecrata. De qua ex
ponit̄ illō. ij. paral̄. vij. Elegi inq̄t dn̄s domū
iſtā vt ſit nomē meū ibi vſq3 in ſempiternum.
Et Gen̄. xxviij. in figura dom⁹ dicit̄. Uer̄ nō
eſt h̄ aliud niſi domus dei ⁊ porta celi. Hec do
mus eſt domus oratiōis. quare ibidē orare de
bemus ꝑpter tria. Primo. q2 hic habet deus
oculos aptos quibus deuotionē orationū cō-
templat̄ ⁊ deſideriū cordiū ſinguloꝝ. Secun-
do q2 hʒ ibi aures erectas q̄b⁹ diligent̄ auſcul
tat deuotionem ⁊ intentionē orantis vt exau
diat. Tertio q2 habet ibi cor ſuū. Nam diligē
ter attendit que ibi fiunt. Et hoc figuratū ē. iij
Reg. ix. Cū Salomon petiſſet vt orantes ex-
audirent̄ in tēplo. rn̄dit ei dn̄s. Exaudiui ora
tionem tuā ⁊ ſanctificaui domū hanc. erūt ocu
li mei ⁊ cor meū ibi cūctis dieb⁹. Et. ij. Para.
vij. addit̄. Oculi mei erunt apti ⁊ aures mee
attente ad orationes eius. qui orauerit in loco
iſto. Secundo exponit̄ hoc verbū in ſenſu tro
pologico ⁊ morali ꝑut domus dei accipit̄ ꝓ
anima rationali ⁊ fideli. Ubi nota ꝙ in omī re
creata quattuor cauſe cōcurrunt vicʒ efficiens
⁊ materialis formalis ⁊ finalis. Deus aūt ha-
bet ſe ſm omnia genera cauſaꝝ ad rationaleʒ
animaʒ. ideo ↄuenient̄ aīa dom⁹ ſua dicit̄ eſſe
ꝑpter inhabitationē. iuxta illud Ezech. xviij.
Omnes anime mee ſunt ſicut anima patris ſic
⁊ aīa filij. Et primo anima rationalis dicit̄ do
mus dei ſm rationē cauſe efficientis quia licʒ
deus multa opetur mediantibus cauſis ſecun
dis. animaʒ tn̄ rationalem ip̄e immediate per
ſe ꝓducit. Iuxta illud pš. Edificauit dn̄s ſyō
⁊ videbit̄ in gloria ſua. ip̄e em̄ per ſe edificauit
hanc nobilē domū animā vicʒ rationaleʒ que
domus dicit̄ ſyon ꝑpter ſpeculationem ⁊ hec
videbit̄ in gloria. ſ. in glorificatione ſanctoruʒ
de qua pš. gl'ia hec eſt omnibus ſanctis eius.
Secundo anima dicit̄ domus dei ſm rationē
cauſe materialis nō ꝙ anima a deo ſit tanq3 a
materiali p̄ncipio. Sed qm̄ deus in ea ſupplet
deficientiā materie ex qua res alie ſunt ꝓducte
Nō em̄ in omni natura creata inuenit̄ aliquid
dignū ex quo anima rationalis ꝓduci poſſit q̄
ſi a preiacente materia quare eaʒ oportuit cre
ari ex nihilo qd̄ eſt formalius deo. qd̄ multum
atteſtat̄ nobilitatē anime q̄3tum ad cauſaʒ ma
terialē. quia deus p ſuā potentiā infinitaʒ ſup
plet deficientiā omniū entiū creando animam
de nouo ⁊ ex nihilo pticipando ei actū purum
ſuij p̄i⁹ quo ip̄a anima ſubſiſtit in eſſe. De quo
Diony. de dini. no. c. iiij. dicit. Anime ratōna
les ꝑpter bonitatē dei ſunt bone habentes vi-
tam ſubſtantialē. i. p ſe ſubſiſtere pn̄t. ⁊ ꝙ eſſe
eoꝝ ⁊ p̄eſſe eſt inconſumptibile. i. immortale.
Tertio anima rationalis eſt dom⁹ dei ſm rati
onē cauſe formalis. Eſt em̄ formata ad imagi
nē ⁊ ſimilitudineʒ diuine trinitatis nec potuit
beata trinitas magis nobilitare aīam rōnaleʒ
q̄3 ꝙ ei ſuij p̄ſi⁹ formā imp̄ſſit. ad h̄ vtiq3 vt q̄a
ſimilitudo eſt cā dilectōis in ip̄m ↄuertere. cū
ſibi in reb⁹ creatis. vt ait Aug⁹. nihil ſiſe inue-
niret. Sed. d. a. nonne maior ſimilitudo eſt in G
angelo q̄3 in aīa humana. Ad hoc dicenduʒ ꝙ
natura diuina pōt cōſiderari quadrupliciter.
p̄mo in ſe. ſcdō vt hʒ pſonas diſtinctas ꝓprie
tate originis. tertio vt eſt exemplar vniuerſi.
quarto ꝑut cōpat̄ ad totū vniuerſū. Primo ē
in angelo exp̄ſſior ſiſitudo imaginis. ſ. q̄3tū ad
h̄ ꝙ ei⁹ natura eſt ſimplicior ⁊ ſubtilior. ſ aliis
trib⁹ modis hō magis eſt ad ſiſitudinē imagi-
nis. Nā inter oēs creaturas ſola natura hūa-
na hʒ pſonas diſtinctas rōne originis vn̄ ipſa
hʒ principiū cū oibus creaturis ꝑpter qd̄ dici
tur hō ois creatura. Mar. vl. Et. iij. d̄ aīa dr̄.
ꝙ hō eſt oīa. ſ. pticipatiōe. ⁊ ip̄a etiā aīa eſt to-
ta in corpe ⁊ tota in qualibet ei⁹ pte. Et bn̄ er-
go dictū eſt ꝙ q̄3tū ad ſiſitudineʒ imaginis aīa

eſt pfectiſſima creaturarū ⁊ nihil in creaturis
ſibi ſilr̄ repit̄. Et qm̄ hꝫ hoc a ſua forma natu=
raliter indita. vñ de ea dr̄ Cant. iiij. Pulchra
es et decora. hāc formoſitatē ſuā aīa ſi bn̄ adu̇
teret nūq̄ꝫ peccaret. qꝛ vt di. Orig. Nihil infe
lici⁹ q̄ꝫ nobilitatis ⁊ dignitatis obliuiſci. et iō
adiūge nobilitati ſue ↄſideratiōeꝫ q̄ ſpōſ⁹ hor
tat̄ aīam. Canti. j. Si ignoras te o pulcerrima
ſcꝫ q̄ꝫ nobiliter ad imaginē meā creata es egre
dere ab hac ignorantia. ⁊ abi poſt veſtigia gre
gū ⁊ cōſidera oēs creaturas mortales q̄ tantū
gerūt ſilitudinē veſtigij. Et cū p ↄſideratōem
inueneris te ſup oēs eſſe in ſimilitudinē imagi
nis mee nobiliter formatā tūc paſce hedos tu
os. i. laſciuos ⁊ illicitos motus cohibe ⁊ cōpe
ſce. qꝛ licet ſm menteꝫ in qua eſt imago ſis for
mata ⁊ ſurſum erecta ſm ſenſualitatē. tamē ha
bes pnitatē ad malū. Et ideo ad cōſiderandū
formoſitatem imaginis cohibe hedos ⁊ paſce
eos iuxta tabernacula paſtoꝝ p diligentē cu=
ſtodiā. Vñ Bernar. Si nobilitatē tuam atten
dis anima peccatū abominaberis. Et Augu.
de cōtempla. dñi. O inquit aīma inſignata di
imagine decorata ſilitudine capax beatitudis
q̄d tibi cū carne nunq̄d vilius ſterq̄liniuꝫ inue
niſti. q. d. non. Quarto anima rationalis dici
tur dom⁹ ſm rōnem cauſe finalis. ad hūc eniꝫ
finem deus edificauit hanc domū vt eā met in
habitet. Vñ pſ. Elegit dñs ſyon elegit eaꝫ in
habitationē ſibi. qꝛ ergo deus in eternitate p̄=
ſciuit ſibi hunc finem habitandi in domo ani=
me que p̄ſcientia falli nō pōt. ideo oportet euꝫ
īhabitare in anima fideli. Quare dixit zachee
in domo tua optet me manere. Luce. xix. Sꝫ
b dicere. q̄d cogit deū manere in domo anīe. qꝛ
dicit oportet. Dicendū q̄ triplex eſt coactō vl̄
neceſſitas. Vna diuine p̄ordinationis qꝛ dn̄s
ordinauit curſum nature quē inſtituit. Simi=
liter embrione diſpoſito cogit̄ dn̄s infundere
animā rationalē. ⁊ hoc mō cogit̄ deus manere
in anima fideli diſpoſita. qꝛ ipē hoc ab eterno
ordinauit. Alia eſt coactio pmiſſiōis vel obli=
gationis. hoc mō deus etiā cogit̄ cum ſit veri
tas infallibilis. Promiſit em̄ ſe habitaturū in
aīa iuſti. Zacharie. ij. Lauda ⁊ letare filia ſyō
qꝛ ecce venio ⁊ habitabo in medio tui. Tertia
coactio eſt dilectionis ⁊ hec eſt fortiſſima. Cā=
ticorū vltimo. Fortis em̄ eſt vt mors dilectio
Ad Roma. viij. Quis inq̄t apl̄s ſepabit nos
a charitate xp̄i ⁊c̄. hac etiā cogit̄ deus mane=
re in aīa pp̄ter amorē quē habet ad aīam. Iō
ipē petit ſibi ingreſſum dari. Canti. v. Aperi
mihi ſoror mea ⁊c̄. ⁊ Prouer. viij. Delitie mee
eſſe cū filijs hoīm. Et qꝛ xp̄s in anima rationa
li ⁊ fideli eſt. merito ipā dom⁹ orationis eſt i q̄
ip̄m adorare optet. Ideo ait apl̄s. j. Corinth.
xiiij. Orabo ſpiritu orabo ⁊ mente. Et Iohā.
iiij. Veri adoratores adorabunt patrem i ſpū
⁊ veritate. Tertio exponit̄ hoc verbū anago=
gico ſenſu vt p domum dei intelligatur dom⁹
celeſtis manſionis. Et dr̄ illa māſio celeſtis cō
uenienter domus dei pp̄ter maximam famili
aritatē ſanctoꝝ cū deo. Nam ſm Iſi. ix. ethi.
Domus dr̄ habitatio vnius familie. Et quo=
niā in beatitudine celeſti oēs ſancti ⁊ angeli ſe
habent ſicut familia ad dn̄m dom⁹. Domeſti=
ci etiā maxime familiares exiſtunt dño dom⁹.
ideo nō immerito pp̄ter intimam familiarita=
tem pp̄heta dauid in ſpū p̄noſcens ait. Beati
qui habitant in domo tua dñe. ⁊ bn̄ dic̄ beati.
Nam in hac domo ſunt tria cōmoda ineſtima
bilia. pp̄ter que in eadem habitātes dicūt̄ bti
Eſt em̄ ibi quies imperturbabilis. aſpect⁹ de=
lectabilis. ⁊ opulentia inhauſibilis. vbicunq̄ꝫ
ſunt hec tria i domo ibi pculdubio pōt eē gau
dium ⁊ leticia. Primo ḡ in hac domo eſt qui=
es imperturbabilis. Iuxta illud Eſaie. xxxij.
Sedebit popul⁹ meus in pulcritudine pacis
in tabnaculis fiducie ⁊ in requie opulenta. vñ
ſancti in illa celeſti domo habebunt quietē im
perturbabilē. vnūquodq̄ꝫ tunc habet quieteꝫ
qn̄ attingit finē ſuū vltimū. Sancti aūt qui in
illa domo ſunt attigerunt finem ſuū vltimum.
ideo habebunt ibi requiem imp̄turbabilē. q̄a
ſm pſ. Poſuit fines tuos pacē. dicit d̄ celeſti
hierl̄m. ⁊ dicit notanter fines pluraliter. quia
duplex eſt finis beatoꝝ. vnus extrinſecus qui
eſt btitudo creata que nos in domo illa beati=
ficat formalit̄. Alius eſt intrinſecus q̄ eſt bea=
titudo increata q̄ nos beatificat effectiue. ſ. ip=
ſe de⁹. Prima beatitudo eſt tanq̄ꝫ finis q̄ quie
ſcitur. Alia vo. ſ. increata eſt tanq̄ꝫ in quo q̄e=
ſcitur. qꝛ ergo in illa eſt tanta quies que a ne=
mine turbari pōt cū ſit ibi pax ſumma Feſtine
mus ingredi in illā requiem ſm cōſilium apo=
ſtoli. ad Heb. iiij. De hac quiete et pace dicit
Proſper de vita cōtempla. Futura vita bea=
te ſempiterna ⁊ ſempiterne btā. vbi certa ſecu
ritas ⁊ ſecura tranquillitas. tranq̄lla iocundi
tas. felix eternitas vbi eſt amor pfectus timor
nullus. dies eternus. alacriter motus ⁊ vnus
oim ſpūs. Scdo in illa domo celeſti eſt aſpect⁹
delectabilis. Quid em̄ delectabilius q̄ꝫ aſpicē
in illā faciē gaudioſam in quā deſiderāt ange=
li pſpicere. j. Pe. j. Sꝫ ſi d. cur inquit cernere
deſiderant cui⁹ faciē nunq̄ꝫ cernere ceſſant. rn̄
det̄ q̄ cōtemplatio diuine pn̄tie ita angelos ⁊
ſctōs beatificat vt eius ſp viſa gloria ſatiet̄ et
ei⁹ dulcedinē quaſi nouā inſaciabilit̄ eſuriāt.
Vñ. Aug. xij. de ci. dei. Ibi inq̄t tota vt⁹ erit
videre q̄ amas ⁊ ſumma felicitas amare q̄d vi
des ⁊ ibi btā vita i ſuo fonte bibit̄ ibi veritat̄
viſio clariſſime apit̄. Tertio in illa domo cele
ſti eſt opulētia inexhauſibilis. Vñ pſ. Gloria

et diuitie in domo eius. Et alibi. Inebriabuntur ab vbertate dom⁹ tue. Nec illa vbertas diuitiarū diminuet̃ ex numeroſitate inhabitātiū. Vñ Aug. ſup pſ. xlix. Hereditas xp̄i cuium coheredes ſum⁹ nō diminuit̃ copia poſſeſſoꝝ nec fit anguſtioꝛ numeroſitate coheredū. Sed tanta eſt multis quāta paucis. tāta ſingul' quāta oībus. Idē de ciui. dei. li. xxij. Ibi quidem amabit̃ nec erit nec deſiderabit̃ qđ non aderit omne qđ ibi erit bonū. ⁊ ſummus de⁹ ſummū bonū erit ⁊ qđ eſt omnino btiſſimū ita ſp fore certū erit. Iō cōcludit b. Berñ. Feſtinem⁹ inquit ad locū tutiorē vbi habitem⁹ ſine metu q̄ntū ad primū vbi epulemur ſine faſtidio q̄ntum ad ſcđm. vbi habitemus ſine defectu q̄ntuz ad tertium.

L Dñica. xj. poſt trinitatis. Sermo p̄mus

Duo hoīes aſcē- derūt in tēplū vt orarēt Luc. xviij. Albert⁹ in li. rez dicit q̄ in theſſalia

k ſunt duo flumina vni⁹ virtus ⁊ ꝓp̄etas eſt vt ex eo oues bibentes fiunt nigre. alteri⁹ aūt ꝓp̄etas eſt vt ex illo bibentes fiūt albe. Que vero ex vtroq̄ bibūt fiunt varie. Moralit̃ ſm hieronymū. Theſſalia interp̄tat̃ captiuitas ⁊ ſignificat eccl'iam militātē que in cōparatōe eccleſie triumphantis captiua eſt. q2 ap̄ſ loquens de eccl'ia triūphāti di. ad Gal. iiij. Illa āt que ſurſum eſt hieruſalē libera eſt que eſt mat̃ nr̄a In iſta q̄dē eccleſia militante que ſignificat̃ ꝑ theſſaliam ſunt duo flumina. Per primum ſignificat̃ ſupbia. de qua intelligit̃ illud pſ. poſuit flumina in deſertū. q. d. deus ſupbiam deſeruit vl' ſupbos et elatos legiſdoctores. Per ſcđm intelligit̃ humilitas. de qua intelligit̃ illud pſ. In flumine ꝑtranſibūt pede ibi letabūtur in ipō. q. d. in humilitate tranſeunt ab affectiōe ſua ⁊ poſt hanc vitā letabūt̃ in celeſti patria. Quid aūt ſunt oues niſi hoīes que ſt̃ ſm pſ. Popul⁹ dei ⁊ oues paſcue eius. Illi ergo hoīes qui bibūt ex flumine ſupbie nigri fiunt i peccatis. Juxta illud Ecci. xiij. Qui tetigerit picem inq̄nabit̃ ab ea. glo. eo q̄ eſt magne adherentie Et q̄ cōmunicauerit ſupbo induet ſupbiā. Nā vt di. glo. Hoīes ſunt ꝓni ad appetitum indebitū ꝓprie excellentie in q̄ ꝯſiſtit ſupbia ꝓpter qđ de facili adheret hoī. Illi xͦo q̄ bibūt ex flumine humilitatis erūt albi in puritate. ⁊ hec dicta manifeſte ſunt de phariſeo et publicano. Phariſeus eſt q̄ de flumine ſuperbie ⁊ iactātie bibit. Sz publican⁹ bibēs de flumine humilitat' meruit accipe ſtolā puritatis vt iuſtificat⁹ i domū ſuā deſcēderet. vt di. p̄ñs euangeliū. i quo tria p̄ncipnlit̃ ponit. p̄mo cōmunē amboꝝ actionē ibi. duo hoīes aſcenderūt. ſcđo diuerſam ipoꝝ cōditionē ibi. phariſeus aūt. tertio finalē cōcluſionē ibi. dico vobis. Q̄tū ad p̄mū ponit cōem amboꝝ actionē. cuz dic̃. duo hoīes aſcenderūt i templū. Ubi nota ad lr̄am. veꝝ eſt q̄ duo hoīes q̄ꝝ vn⁹ phariſeus alter extiterat publicanus. i tēplū octo ḡdibus. q2 iacebat in mōte aſcēdebāt. Et quo ad hunc ſenſum plana eſt lr̄a thematis allegata.

Sed vt p̄ñs thema ꝓpoſitū nobis cedat i doctrine exemplū Tunc moraliter reſtat exponēdū vñ iſti duo hoīes ſunt corp⁹ ⁊ aīa. ſ. hō exterioꝛ ⁊ interioꝛ. q2 di. Ariſ. p̄mo polliticoꝝ. q̄ aīal. ſ. hō cōſtat ex corpe ⁊ aīa. aīa ē regēs. corpus xͦo rectū. q2 ſm ipm Q̄ñcunq̄ ex plurib⁹ rebus cōſtituit̃ vnū. inter illa vnū erit regens aliud xͦo rectū. Quilibet eñ iſtoꝝ hoīm habz pedes ſuos. corpus vicz corpales. aīa xͦo ſpirituales. q̄ ſunt effectus ⁊ deſideria ⁊ q̄bus aſcendere p̄ncipaliter neceſſe eſt ad deū exorandū. q2 di. Aug. in ep̄l'a Ad deū qui ⁊ vbiq̄ p̄ſens vbiq̄ totus eſt nō corpis pedib⁹ lz ire. ſ moꝛib⁹. ⁊ Berñ. ſup Cant̃. ſmo. lxxxv. di. q̄ nō pedū paſſibus ſed deſiderijs accedit̃ ad deum. Circa qđ vlterius eſt notandū. quicunq̄ vult ad templū aſcendere ad deū dz hr̄e pedū diſpoſitionē ⁊ graduū rotationē Pedes ḡ aīe q̄bus itur ad templū dei ꝑ tria diſponūt̃. Primo quidē ꝑ lotionē. q2 affectus ⁊ deſideria debent eſſe mūda. Nā ſicut nullus intraret i templū dñi diebus dñicis ⁊ feſtiuis ſordidis pedibus corpalibus. Sic nullus dz intrare ad templū maculatis deſiderijs ⁊ affectib⁹. Et q̄a pedes aīe quādoq̄ tangūt terrā mediante ſenſualitate. vñ puluis terrenus eis adheret. Ideo indigent frequenti lotione. q2 di. dñs Jo. xiij. Qui lotus eſt nō indiget niſi vt pedes lauet. q. d. Qui ſine pctō mortali eſt nō indiget capitis lotione. Cui⁹ rō eſt. q2 caput mentis qđ eſt ſuperior ps rationis in hoībus ſctis ⁊ deuot' immediate cōiungit̃ deo. vt di. Aug⁹. in li. đ ſpū ⁊ aīa. ideo lotione nō indiget. Nec tales indigent lotione manuū. q2 opa eoꝝ que ſignificātur ꝑ manus ſunt mūda. Sed ſolū indigēt lotione pedū. q2 impoſſibile eſt hoīem aliq̄ñ nō peccare venialiter ⁊ nō hr̄e aliquā inordinatōnem in ſenſualitate ꝓpter ꝯtinuā ꝯuerſationē in terris vnde cōtrahit̃ aliquis puluis vel macula in affectu. Juxta illud Orige. Ego ipoſſibile puto nō coinquinari extrema aīe ⁊ intima eius. quō ḡ quis apud homines ꝑfectus reputatur Ideo dicit ſponſa Cant̃. v. Laui pedes meos. i. cogitationes meas quib⁹ aliq̄ñ terraz tangere ſolebā. quō ergo iterū coinq̄nabo eos Sed diceres. quibus lauant̃ pedes anime ut mundent̃. Rñdetur ꝑ duplicez aquā. Prima M eſt aqua materialis videlicz ꝑ aque benedicte aſperſionem. q2 di. Alexander terti⁹. de cōſe. di. iij. c. Aquam ſale aſꝑſam populis benedi-

cimus vt ea cuncti aſpſi ſanctificent̃ ⁊ purificẽ
tur quod et omnibꝰ ſacerdotibꝰ faciendũ eſſe
mandamꝰ.qꝛ ſterilitatẽ aufert reꝝ humanarũ
⁊ coinquinatos.ſ. venaliũ pctõꝝ tãtũ purgat
Dicunt tñ Petrus ⁊ Albertus ꝙ remiſſio ve
nialiũ que fit ꝑ aſpſionez aque benedicte nõ fit
ꝑ modũ ſacramenti ſed ꝑ modũ meriti. Ideo
in introitu templi ponit̃ aqua bñdicta vt illud
ingredientes ſe aſpergãt ⁊ immundiciã venia
lium abſtergant. Et hoc habet ortuz ex veteri
teſtõ. Exodi.xxxviij. vbi legit̃ ꝙ habebant la
uatoria in ingreſſu tabnaculi in quibꝰ erat aq̃
vt ingredientes ſe de immundicijs purgarent
Scdo lauant̃ ꝑ aquam ſpũalem videlꝫ ꝑ cor/
dis cõtritionem. Nã in cõtritione eſt aqua la=
chrymarũ.que multum valet nõ ſolũ ad lotio
nem venialium. Sed etiam mortaliũ peccato
rũ.qꝛ dicit Chryſo.de pe.di.j.c. Menſuram
.§.lachryme Lachryme inquit lauant delictũ
qḋ pudor eſt ꝯfiteri. Sed hoc ſm glo.nõ eſt in
telligendũ ſine cõfeſſione ſed ſic. Si peccatuz
adeo graue eſt.vt cum pudore cõfiteat̃.nõ eſt
ideo deſperandũ qꝛ lachryme lauant tale deli
ctũ cum pudore confeſſum. Sed huic aque la=
chrymarũ que ex cõtritiõe ꝓcedit addi debet
cinis.ſ.memorie ꝓprie mortis vel mortis xpi.
⁊ ꝑ hũc modum abſolutio fit efficax in quo eſt
bonũ homini ſe lauare anteq̃ʒ orationem ſuaz
N in templũ aſcendens deo fundat. Scdo diſpo
nũtur pedes anime.ſ.hominis interioris ꝑ ve
locem motionem vt hõ cito et velox fit in mo=
tione ad templa dei viſitanda.qꝛ di. Dionyſi.
li.xv.de cele.hierar.ꝙ pedes in ſcriptura ſig=
nificant virtutem ⁊ penetrantẽ actionẽ ⁊ velo
cem ſꝑ tendentẽ ad diuina. Tales veloces pe
des gloriat̃ ſe hr̃e Dauid in pſ̃.xvij. Qui pſe
cit pedes meos tanq̃ʒ ceruoꝝ ⁊ ſuꝑ excelſa ſta
tuens me. Quod exponẽs Greg.xxvj.mora.
dicit. Ceruus cum montiũ iuga aſcendit que=
q̃ʒ aſpa obiecta ſaltu tranſgredit̃ donec ad ſu=
periora eleuet̃ nõ ſolũ currit ſed et ſaltat. Ita
⁊ electoꝝ mentes oĩa que ſibi obuiare conſpi=
ciunt cõtemplatiõis ſaltu tranſcendunt donec
ad ſupna veniant. Hec Gregꝰ. Ita ad pñs ni=
hil aſperũ aut aduerſum dꝫ hoĩem impedire ĩ
aſcenſu ad templũ dei in quo ſe cũ deo cõtem=
plat̃.pſertim diebꝰ dñicis ⁊ feſtiuis. Sed de=
bet eſſe velox ⁊ agilis ad inſtar cerui ad eundũ
qḋ eſt cõtra multos q̃ eundo ad templa dei mi
ſcent ſermones longos cũ eis obuiantibꝰ ĩ pla
teis vt ſic interdũ tardent ꝑtẽ miſſe vel ſermo=
nis. Et certe ad diuina deberet hõ ita velox eſ
ſe ne etiã quẽq̃ʒ videret̃ ſalutare iuxta verbuʒ
dñi. Per viam neminem ſalutaueritis. Lu.x.
Et.iiij. Reg.iiij. Si occurrit tibi hõ ne ſaluteſ
cũ.q.d.ne ꝑ talẽ ſalutationẽ impediaris in bo
no oꝑe qḋ cepiſti.qꝛ di. Hilarius. Salutat̃ vi

atorem cum mora ex curioſitate nõ eſt bonũ ne
impediat̃ ab itinere ſuo vel fructu p̃dicatiõis
Itẽ hoc eſt etiã cõtra has mulieres que cũ vx
ore Pilati (que ait. Hodie multa paſſa ſum ꝑ
viſum.ſ.in ſomnis. Math.xxvij.) dormiunt
vſq̃ʒ in claꝝ diem. deinde ſurgentes anteq̃ʒ ſe
ornauerint ⁊ de domo ad tẽplũ iter ceperit iaʒ
ſmo finitus eſt et ps magna miſſe eſt pacta et
tales nõ ꝑpendũt illud Sap.xvj. Optet p̃ue=
nire ſolẽ.ſ.in ſurgendo.ſ.ad bñdictionem ⁊ ad
ortũ ſolis te adorare. Nec attendũt illud Job
viij. Si diluculo cõſurrexeris ad deum ⁊ om=
nipotẽtem depcatus fueris ſtatiʒ vigilabit ad
te ⁊ pacatũ reddet habitaculũ tuũ. Tertio di= O
ſponũtur pedes anime ad aſcendendũ in tem=
plum ꝑ rectificationẽ videlꝫ vt affectꝰ ⁊ deſiḋ
ria hoĩm nõ ſint ad p̃terita mala vel ad extra=
nea negocia domus retorta. Naʒ de ſctis euã=
geliſtis ⁊ alijs euangelice veritatis ſectatori=
bus dicit Ezech.j. Pedes eoꝝ pedes recti. ſu
per quo di. Grego. Hi pedes rectos nõ habẽt
q̃ ad mala mundi que reliquerunt inflectũtur
de quibus ſcriptũ eſt. Canis reuerſus ad vo=
mitũ ⁊ ſus lota in volutabro luti. Hec Gregꝰ.
Uel iſti etiã nõ habent pedes rectos quoꝝ af=
fectus aut deſideria cum ſint in templis ſẽ cir=
ca terrena negocia. Contra quos di. Auguſt.
in ſermo.quodã. Sicut orantis affectus.ſic et
erit exaudientis effectus. plerũq̃ʒ orantes ali/
unde cogitamus quaſi obliti añ quid ſtamus.
⁊ idẽ ſuꝑ pſ̃. Plerũq̃ʒ inq̃t corpus in oratõnẽ
ꝓſternis collũ erigis pctã cõfiteris.video vbi
iacet corpus.quero vbi volitet animus cogi=
tationibꝰ tanq̃ʒ eſtu maris arripit̃.⁊ tempeſta
te in aliud atq̃ʒ illud tollit̃. Quid aũt hõi ora
tione dꝫ affectare aut deſiderare. oñdit idẽ au
guꝰ.approbate ꝺ orãdo deo. Dirigar inq̃t ꝯſe=
quit̃ effectus ſi feruentior p̃cedat affectus. At
per hoc ꝙ ait apl̃s. Sine intermiſſione orate.
Quid dicit aliud q̃ʒ beatam vitam que nulla
niſi eterna eſt ab eo qui eam ſolus dare poteſt
ſine intermiſſione deſiderate. Scdo q̃ vult in
templũ dei aſcendere debet ⁊ oportet diligẽt
notare. Ubi nota templũ Salomonis edifica P
tum erat in monte moria. vt hr̃.ij. Paral.iij.
Cepit Salomon edificare domũ dñi in hieru/
ſalem in monte moria q̃ demonſtratus fuit da
uid patri eius. Et in hanc domũ vel templum
aſcendere habebãt hoĩes ꝑ octo gradus Et h
quidẽ templũ fuit figura noſtroꝝ templorum
in que aſcendere dñt hoĩes ñ ꝑ gradus corpa=
les.ſed morales. Primus ḡ gradus eſt tpaliũ
obliuio.cum ergo in domũ dei ad orandũ vis
aſcendere neceſſe eſt vt curas tpales a mente
tua ſtudeas reijcere. vñ Augꝰ. ſuꝑ illud Pſ̃.
Clamaui in toto corde meo. Nõ inq̃t aliḋ non
cogitat̃ in toto corde clamat̃. Nihil certe ẽ de=

lectabilib⁹ odori dñi q̄ꝫ oratio pura directa a
corde fideli. Et iteꝝ ibidē. Ecce iniuriā deo fa
cis quottidie q̄ꝫ ſi iudiceꝫ interpellas ꝛ ſubito
cū ad eum loqueris illū dimittas cū alio fabu
lari incipias. ꝛ ſbdit declarādo ꝑ q̄ hō fac̄ deo
iniuriaꝫ. vt inq̄t emittā dicere noxias aut per-
uerſas ꝛ deo inimicas ip̄as ſuꝑfluas cogitati
ones iniuria eſt eius cui loqui ceperas. oratio
tua locutio eſt ad deū. q̄n legis deus tibi loq̄t
q̄n oras deo loqueris. q. di. Ideo tu obliuiſci
debes alia exteriora ꝛ p̄ſertim cogitatiōes no
xias abijcere. qꝛ etiā di. Iſi. de ſummo bo. lib.
iij. Mens mea celeſtis eſt. ꝛ tunc orando bn̄
deū cōtemplat̄ q̄n nullis terrenis curis vel er
roribus impedit̄. Tunc ergo veraciter oram⁹
Q q̄n aliunde non cogitamus. Sed ſcd̄s gradus
quē poſt obliuionē debes aſcendere ē tuijpſi⁹
cognitio. cū em̄ hō tuā vilitateꝫ attendis cum
publicano de quo dicit euangeliuꝫ. ſuꝑ alios
te nō extollis. Ideo hortat̄ b. Bern̄. quelibet
ad ſui cōſideratione. cū dicit i li. meditationuꝫ
Attende hō q̄d fuiſti an̄ ortū. quid ab ortu vſ
q̄ꝫ ad occaſum: atq̄ꝫ q̄d eris poſt hāc vitā: p̄fe
cto fuiſti q̄d nō eras poſtea d̄ vili terra factus
ꝛ in viliſſimo panno inuolutus menſtruali pa
ne in vtero materno fuiſti nutrit⁹. tunica tua
fuit pellis ſecundia ꝛ indut⁹ ꝛ ornatus veniſti
ad nos ꝛ immemores q̄ꝫ ſit origo tua vilis Ni
hil ei aliud eſt hō q̄ꝫ ſperma fetidū. ſaccus ſter
corum. ꝛ cibus vermiū. Hec Bern̄. Hec de ſe
nō cognouit phariſeus q̄ ait. Nō ſum ſicut ce
teri hoim ꝛc̄. Hec etiā de ſe nō cognoſcūt q̄ pō
poſe ꝛ ſuꝑbe ornati ad tēplū dei vadūt. De q̄-
libet tali mirat̄ b. Bern̄. vbi ſupra. Vn̄ ſuꝑbit
hō cui⁹ ꝯceptio culpa. naſci pena. labor vita.
neceſſe mori. Et declarat ꝑ aliqua metra q̄ ho
minē retardant a cognitiōe ſua dicēs. Forma
fauor populi. feruor iuuenilis. opeſq̄ꝫ. Surri
R puere tibi noſcere q̄d ſis hō. Tertius gradus
quē poſt cognitionē tuijpſius neceſſe eſt aſcen
dere. eſt cordis humiliatio. Ex quo em̄ homo
q̄libet debet aſcendere in templū vt oret neceſ
ſe eſt vt ſe prius humiliet quatinus de⁹ oratio
nem ſuā miſericordit̄ exaudiat. qꝛ dic̄ ſapiens
Ecci. xxxv. Oratio humiliantis ſe nubes pe-
netrabit ꝛ donec appropinquabit nō ꝯſolabit̄
ſcꝫ orans ꝛ nō diſcedet ab oratōe donec aſpici
S at altiſſim⁹. ſ. oculo miſericordie. Quart⁹ gra-
dus quē p⁹ humiliationeꝫ dꝫ hō aſcendere eſt
cordis ꝯtricio dū cū ꝓpoſito cōfitēdi redit ad
deū peccator. Refert em̄ ſextus Julius li. iij.
c. j. de marco Cathone talē belli cautelā. cū eſ-
ſet in hiſpania ꝛ videret ſe quoddā oppiduꝫ ſic
poſſe occupare ſi illud ex in opinato inuaderꝫ
ſimulauit ſe quadriduo fugere. ꝛ ſubito in ho-
ſtes ꝯuerſus biduo ꝑ vias difficiles mōtes et
nemora reliq̄t. ꝛ hoſtes ſuos nihil tale metuē-
tes opp̄ſſit. Moralit̄ quaſi ꝑ q̄ttuor dies elō-
gamus nos a deo peccādo. cogitatiōe. locutio
ne ope. ꝛ omiſſiōe. ſicut cōiter ꝯfitemur. repu-
tant ḡ ſe demones ſecuros q̄ꝫ opidū celeſte no
bis intercluſerint q̄d tn̄ deſideramus acquire
re. Quid ḡ r̄ſtat facere. certe nihil aliud niſi fu
ga p̄dictoꝝ quattuor dieꝝ biduo recōpenſare
ꝛ ad deū redire. Quis an̄ quattuor dies. vide-
licet ꝑ cogitationē locutionē opus ꝛ omiſſiōeꝫ
receſſimus. poſſumus tn̄ ſi volum⁹ in duobuſ
dieb⁹ redire vicꝫ ꝑ ꝯtritionē ꝛ cōfeſſionē. Nā
ſatiſfactionē cōdignā neceſſario nō exigit. Sꝫ
ꝑ multiplices indulgentias ꝛ pietatis opa re-
dimere poſſumus ſi volumus. vt di. Holkot.
ſuꝑ li. ſap̄. lec. lj. Quint⁹ gradus quem optet T
aſcendere poſt cordis ꝯtritionē eſt elemoſyna
rū largitio. Nam nō ex noua. ſed ex antiq̄ con
ſuetudine paupes an̄ templa ſedere aut poni
cōſueuerant vt intrantes diuites pctā ſua dā-
do eis elemoſynā redimant. ſicut hr̄ Actu. iij.
de petro ꝛ Johanne cū aſcenderūt ad horam
orationis nonā. quidā qui erat claudus ex vte
ro matris ſue baiulabat̄. qꝛ ſm̄ gl. etiā erat cō
tractus quem ponebant quottidie ad portam
templi que dr̄ ſpecioſa vt peteret elemoſynam
ab introeuntibus in templū. Js cū vidiſſꝫ pe-
trum ꝛ Johanneꝫ incipientes introire in tem-
plum rogabat eos vt elemoſynam darēt. In-
tuens eum Petrus cū Johanne ad eū videli-
cet Petrus dixit. Reſpice in nos. q. d. cōſide-
ra nos paupes nihil tibi dare valentes. et ille
intendens in eos ſperans ſe aliquid accepturꝝ
ab eis. Petrus autem qꝛ nihil habnit eū tamē
meliori elemoſyna conſolari voluit. Ideo ait
Argentū ꝛ aurū nō ē mihi. quod auteꝫ habeo
hoc tibi do. In noie ieſu xp̄i nazareni ſurge et
ambula. quod eſt cōtra multos diuites ſatl ha
bentes q̄ tn̄ cum intrant eccleſias in nullo ꝯſo-
lantur paupes ꝛ quō deus p̄ces coꝝ exaudit
cū nec pauꝑ nec claudus conſolationem acci-
piat. certe nullomodo. qꝛ di. ſap̄. Prouer. xxj
Qui obturat aures ſuas ad clamorē pauperis
ꝛ ip̄e clamabit. ſ. in oratione ꝛ nō exaudietur.
Sextus gradus quem debes aſcendere p⁹ ele V
moſynaꝝ largitioneꝫ eſt ſenſuum exteriorum
clauſio. iuxta dn̄i vocem Tu aūt cū oraueris in
tra in cubiculū tuū ꝛ clauſo hoſtio ora patrem
tuū in abſcondito ꝛ pater tuus qui videt te in
abſcondito reddet tibi. vt dicit Tho. in gloſa
cōtinua. Per cubiculū cordis ſecretius men-
tis archanū intelligit̄. ꝑ hoſtiū auteꝫ carnales
ſenſus ꝑ quos cordis interiora improbe ſe ige
runt ꝛ intrat mors per feneſtras noſtras. qui-
bus eſt reſiſtendū vt oratio ſpiritualis ad deū
dirigat̄. hec glo. In quo vult dn̄s et etiā glo.
q̄ꝫ oculos ſuos ne videant illicita dꝫ diligēter
cuſtodire q̄ vult a deo in oratione ſua exaudi-

ri. Quod eſt contra multos tã viros q̃ȝ mulie-
res q̃ viſus ſuos hincinde diſpergunt ⁊ nunc
illũ tã illã impudice cernũt. ⁊ nõ credo ꝙ men
tes pudicas hñt cũ oculos impudicos non co
hibeant. qꝛ dicit beat⁹ Aug. in de fide chriſtia
na. ⁊ allegat̃. xxxij. q. v. c. Nec ſolo. Nõ dica-
tis vos habere animos pudicos ſi habetꝫ ocu
los impudicos. qꝛ impudicus oculus impudi
E ci cordis eſt nuncius. Septim⁹ gradus ẽ mur
muris poſtpoſitio ⁊ hic murmur fit ꝓ vͦba inu
tilia atqȝ riſus. cõtra que dicit Aug⁹. in regl̃a.
In oratorio nemo aliud agat niſi ad qd̃ factũ
eſt. ſ. orationẽ. qꝛ iſti duo hoies aſcenderũt in
templũ vt orarent ⁊ nõ murmurarẽt vel vane
riderent. vt dicit b. Hiero. in ep̃la ad Hebreoſ
omel̃. xiij. Riſu eccl̃a implet̃ ⁊ qd̃ miſerabile ẽ
in omni tp̃e orationis nõ quieſcũt multi a riſu
ſtat ſacerdos dei cunctoꝝ orationẽ offerens ⁊
tremens ⁊ tu rides nihil timens. In aulã qui-
dem intraturus regiã et habitu ⁊ oculis ⁊ inceſ
ſu ⁊ cũctis alijs te ornas ⁊ cõponis. huc auteȝ
ingreſſurus vbi eſt vera aula regia ⁊ celeſtis ri
des. Audi tñ qꝛ angeli vbiqȝ p̃ntes ſũt ⁊ maxi
me in domo di aſtant regi ⁊ oia corporeis illis
virtutibus plena ſunt. ⁊ tu q̃dem ſcio qꝛ nõ vi
des. Hec Hiero. Octauus gradus ⁊ vltimus
eſt deuota miſſarum auditio. qꝛ dr̃. nõ minuit
burſam eloys nec miſſa dietam. Refert eñ au
toꝛ apiarij. c. lxvij. ꝙ ſacerdos q̃dam de dacia
noie Johes. de villa que dr̃ ſclaueas cũ conui
caneis ſuis terrã ſanctã pegre adiuit. tranſito
ergo mare in vigilia paſce venerũt Hieruſalẽ
⁊ ſummo mane recedere voluerũt. Quibus ſa
cerdos dixit. Sanctiſſimus dies paſce eſt ⁊ lo
cus reſurrectionis dñice. audiatis prius miſ-
ſam. ⁊ euchariſtiã ſumite ⁊ poſtea recedemus
abeuntibus omnibus ⁊ recedẽtibus ſacerdos
manſit in vrbe. ⁊ dicta miſſa. factoqȝ prandio
ſolus incepit inſequi p̃cedentes. que vt attigit
quidã in equo ſedens Quid eſt ait ꝙ ſol⁹ ꝓpe
rans pegrinaris? ⁊ ille factũ narrans hac inq̃t
cauſa ſol⁹ a ſocijs ſum relictus. Tunc ille: aſcẽ
de inq̃t retro me ⁊ videbim⁹ ſi poteris aſſequi
p̃cedentes. Agit gratias p̃ſbyter ⁊ aſcendit. ⁊
poſt horã ſic reſidẽs obdormiuit. Circa veſpe
rã ꝟo cũ euigilaret, ⁊ circũſpiceret vbi eſſet. di
xit illi ductor ſuus. potes ne cognoſcere locuȝ
illũ. ⁊ ille p̃ timore maxio vix rñdere valẽs. vi
det̃ mihi inq̃t dñe ꝙ eccleſia hec que añ nos ẽ
eccl̃ia mea eſt ⁊ domus hec ꝓxima in q̃ manſi.
Cui ductor. recte tibi videt̃ xp̃m glorifica cui⁹
ſacr̃a venerat⁹ es. ⁊ q̃ꝝ cã in longinquas t̃ras
ſolitudieȝ nõ horruiſti. h̃ dicẽs ſubito diſparu
it. Sacerdos aũt intrãs eccl̃iaȝ oibus magna
lia dei enarrauit. Ecce q̃ȝ bonũ eſt audire miſ-
ſam cũ deuotõne ſp̃alit̃ diebus dñicis que eſt
dies letiſſime xp̃i reſurrectionis.

De eadẽ dñica. Sermo ſecũdus.

Phariſeus ſtans
hec apud ſe orabat. deus gr̃as ago
tibi. qꝛ nõ ſum ſicut ceteri hoim ra-
ptores iniuſti adulteri velut etiã h̃ publican⁹
ieiuno bis in ſabbato. decimas do oim̃ q̃ poſ-
ſideo Luc̃ vbi ſupra. Phs. vj. li. animaliũ di.
In cunctis mortuis corporib⁹ pect⁹ alti⁹ ſubi
to eleuat̃. Cui⁹ rõ eſt. qꝛ in morte tot⁹ ſanguis A
ad cordis tranſfluit regionẽ in auxiliũ ipſi vi-
te qꝛ cor eſt primũ viuẽs ⁊ vltimũ moriens. mľ
ta aũt ſanguinis cõfluxio intumeſcere fac̃ car-
nem ſiue pectus. vt aſſerit cõſtantin⁹. Mora
liter h̃ intelligendo dr̃ ꝙ ois peccator mortaliſ
mortuus eſt in aia cũ deus deſerit eũ qui ẽ vi-
ta. qꝛ dic̃ Aug. in li. de vera innocenc̃. Due vi
te ſunt vna corporis. alia aie. Sicut ergo aia ẽ
vita corpis ſic vita aie deus. ⁊ quõ ſi aia deſe-
rit corpus moritur ſic anima moritur ſi d̃ſerat
eã deus. ſicut igitur in mortuis corporibus pe
ctus altius eleuatur. ſic ⁊ cor in multꝭ mortuis
ſpiritualit̃ ꝑ ſupbiam ⁊ iactantiam extollit̃ vt
de ſe magna dicunt alios cõtemnendo ⁊ nõ ſo
lũ cõtemnũt hoies. ſed ⁊ deũ. De contemptu
hoim legit̃ Judic̃. ix. ꝙ Gaal ex ſupbia deſpe
xit Abimelech qñ dixit. q̃s eſt Abimelech ⁊ q̃
eſt Sychem vt ſeruiamus ei. nũquid nõ eſt ip
ſe filius Hierobaal. vtinam inq̃t daret aliquiſ
ꝓplm̃ iſtũ ſub manu mea vt auferã d̃ medio ab-
imelech. Ideȝ etiã patet de Goliad q̃ cõtẽpſit
Dauid q̃ ꝯtra ip̃m iniuit certamẽ ſingulare. j.
Reg. xvij. Sed de cõtemptu dei. legit̃. ij. ma-
chab. xv. de nicanore. q̃ cũ pugnaret cõtra iu-
deos. dixerunt ei. Deus potens eſt in celo qui
iuſſit ſabbatũ diẽ celebrare. reſpondit iactans
⁊ ego potẽs ſum in terra q̃ iubeo ſummi arma
Et rõ eſt quare tales ſic in iactantia ⁊ in ſuper
bia intumeſcunt. qꝛ multus ſanguis pctõꝝ flu
xit in cor ipoꝝ ꝓpter qd̃ ꝑ ſupbiã eleuant̃. q̃a
dicit Hiero. in li. de illuſ. viris. Quanto quis
morti. ſ. ſpirituali vicinior. tanto vana mundi
hui⁹ altitudine intumeſcit. et hoc ad p̃ns pȝ d̃
Phariſeo q̃ in multis fuit noxius et ſe tamen
vltra alios extulit cũ dixit. Nõ ſum ſicut cete-
ri hoim vt dicũt verba euangelij p̃libata. In
quibus duo facit. Primo mala de ſe remouẽ-
do ibi. Nõ ſum ſicut ceteri hominũ. Scd̃o bo-
na ſua p̃dicando ibi. Jeiuno bis in ſabbato. B
Circa hoc notanduȝ plura tangit euangeliſta
vitia de iſto phariſeo. Primum eſt ip̃ius ela-
tio ⁊ h̃ tangit ibi. Stãs. Et hoc ſ̃m Theophi
lum. elatũ eius animũ notat. debuiſſet eñ ge-
nuflexiſſe aut alia ſigna deuotiõis inclinando
ſe oñdiſſe. iuxta illud Eſa. xlix. Vultu in terrã
dimiſſo adorabunt dñm. Et b. Aug. i li. de cu
ra ꝓ mortuis faciẽda dic̃. Orãtes ãt q̃ȝuis itẽ-

tio cordis eoꝝ ꝛ voluntas inuiſibilis notatur.
ſic viſibiliter tm̄ de mēbris corpis ſui faciūt ꝙ
ſupplicantibus cōgruit vt cū genua figūt. ma/
nus extendunt. ſolo ſe ꝓſternūt. nō vt indicijs
animus pandat̄ humanus. Sed qꝛ ſe hic ma=
gis excitat ad orandū ꝛ gerendū ꝛ humilius ꝛ
feruentius. Hec Aug⁹. Eſt tm̄ notādū ꝙ genu
flexio in eccl̄ia non ſemꝑ eſt neceſſaria. ſed pre
cipue cū nomen ihū xp̄i vel virginis marie no
minat̄. aut corpus xp̄i eleuat̄. Juxta illō apl̄i
ad Phil. ij. Jn noīe ihū omne genu flectat̄ ce
leſtiū ꝛ terreſtriū ꝛ infernoꝝ. Et extra de emu
nitate eccleſia. li. vj. ca. Docet. dicet Gregori⁹
decimus in concilio Lugdunenſi. ꝑcipue cum
agant̄ miſſarū ſacra myſteria glorioſum illud
nomen qñcunqꝫ recolit̄ flectant genua cordis
ſui. qō vel capitis inclinatiōe teſtant̄. Et dicit
notant̄ genua cordis ꝛ nō corporis. qꝛ ſufficit
inclinatio capitis reuerentialis cum deuotiōe
cordis. Et dr̄ ſignant̄ ſupius ꝙ nō eſt neceſſa=
ria in oratione genuflexio. qꝛ di. Aug⁹. ad ſim
plici. li. ij. Dauid ſedens añ dn̄m orauit. Hely
as quoqꝫ ſedēs orauit qñ pluuiā orando impe
trauit. Quibus exemplis ammouemur nō eē=
ſeſcriptū quō corpus cōſtituat̄ ad orandū dū
animus pn̄s dn̄o pagit intentionē ſuā. Et ſub
dit. Nam ꝛ ſtantes oramus ſicut publicanus
et flexis genib⁹ ſicut in actibus aploꝝ legim⁹.
ꝛ ſedentes ſicut dauid ꝛ helyas. niſi aūt et ia=
centes oraremus nō eſſet ſcriptū i pſ̄. Lauda
bo ꝑ ſingulas noctes lectū meū. Hec ille. Ex h̄
dicto Auguſtini in fine autoritatis poſito ſol=
uitur querentiū queſtio in orandū ſit in lecto.
Jnde Caſſia. li. ij. de inſtitutiōe monachoruꝫ
dicit. Finito pſalmo nō ſtati ad curuationem
genuū currūt apud egyptū ꝓbatiſſimi mona=
choꝝ. ſicut faciūt nōnulli refectione poti⁹ laſſi
corpis cogitantes q̄ꝫ orationis comoda requi
rentes. Sed in ſupplicatione ſtantes maiorem
ptē tpis expendūt poſt humi puncto breuiſſi=
mo ꝓcedentes velut tantū diuinā clementiam
exorantes ſumma facilitate cōſurgunt. Humi
namqꝫ diutius ꝓcumbentes nō ſolū cogitatō
nibus ſed etiā ſomno impugnari aiūt. Ex qui
bus ꝛ exemplis pōt patere ꝙ ſiue ſtādo ſiue ſe
dendo aut genua flectendo oremus nō pecca=
mus dū humilitatē mentis ſeruem⁹. Sed iſte
phariſe⁹ q̄ ad orationem ſtetit humilitatē mē=
c tis nō tenuit. ḡ vicioſus fuit. Scdm̄ pctm̄ ipſi
us ordinis eſt ꝑuerſio. Nā ordinem in oratiōe
ꝑuertit. Nā ꝑmo gratias egit qō tm̄ iuſtus in fi
ne facere cōſueuit. Nā ſm̄ ſapientem. Juſtus
in ꝑncipio eſt accuſator ſui Prouerb. xviij. qꝛ
ꝑmo accuſat ſe corā deo mala feciſſe. Sed iſte
ſe excuſat. Nō inquit ſum ſicut ceteri hominū
raptores adulteri ꝛc̄. Cū tm̄ fuit raptor ſpiritu
alis. qꝛ gloriā que ſolius dei eſt ſibi rapuit. de
qua dominus Eſa. lxviij. Gloriā meam alteri
nō dabo. Jniuſtus erat. qꝛ humilitatē nō ha=
bebat ſine qua nullus pōt eſſe iuſtus ꝛ virtuo
ſus. qꝛ dicit Caſſian⁹ li. collationū. Nullo mō
poterit in anima noſtra virtutū ſtructura con
ſurgere niſi ꝑus iactatum fuerit vere humilita
tis fundamentū. ſiue qua nec purgatio pecca=
torum nec emendatio moꝝ nec cōſumatio vir
tutū poterit apprehendi. Jtē adulter erat qꝛ
cōtempto deo qui ſponſus eſt anime cū mūdo
amicitiam fecerat cuius fauorē querebat ꝛ de
talibus dicit apl̄s Jaco. c. iiij. Adulteri neſci=
tis qꝛ amicus huius mūdi inimicus dei conſti
tuitur. Jtē iuſtus debet in medio petere ꝙ de
us ſui miſereatur dicens cū Dauid pſ̄. l. Mi
ſerere mei deus ſm̄ magnā miſcdiam tuā aut
cū publicano. Deus ꝓpitius eſto mihi pecca=
tori. Sed vltimo cum ſperat ſibi a deo pctā di
miſſa debet gratias ei referre Et circa hāc gra
tiarūactionē tria ſunt notanda. vt dicit Hol/ D
kot ſuꝑ li. ſapiētie. lec. cxcv. Primo quare do
gratiarūactio eſt agenda. Secundo de quib⁹
materia eſt ſumenda. Tertio qualit̄ gratiarū
actio eſt explenda Primo ergo gratias agere
eſt multum commendabilis actus. quia eſt bo
norum opatio. ꝑceptoꝝ augmentatio diuini=
tatis ꝓteſtatō. Primo ergo deo regratiari eſt
bonoꝝ operatio que ad nihil aliud vocat niſi
ad deū laudandū et de collatis beneficijs ei re
gratiandū. Et ideo illud artificiū bene eſt ad=
diſcendū quo nos in ꝑpetuū oportet viuere.
Tranſituri ad curiaꝫ regis addiſcant domi cō
ditiones curie tempeſtiue. Eo mō nos conue
nit in pn̄ſenti gratiarūactiones addiſcere vt ſci
amus qualiter in patria debeam⁹ nos habere
de qua Eſa. lj. Gaudiuꝫ ꝛ letitia inuenit̄ in ea
gratiarūactio ꝛ vox laudis. Secūdo gratiaꝝ
actio deuota eſt bonoꝝ a deo ꝑceptoꝝ augm̄
tatio. Sic eñ deū maxime ꝓuocamus ad dan
dum maiora ſi de receptis gratias referimus.
Agricola eñ nimirū illā terrā colit diligētius
ꝛ ſeminat que vberius fructū reddit. ꝛ quāto
ager eſt fecundior. tanto meliori ſemine ſemi=
natur. Moraliter homo eſt ſicut ager dei. iux̄
illud. j. Corinth. iij. Dei agricultura eſtis. Jp
ſe xp̄o eſt ſicut agricola. Joh̄. xv. Pater meus
agricola eſt. Quanto ergo pſona maioreꝫ fru
ctū ꝑ gratiarūactionem rependit. tanto ei libē
tius dona ſua tribuit. ſicut figuratū eſt Gene.
xliiij. vbi legit̄ ꝙ filij Jacob iuſſu patris deſcē
derunt in egyptū vt emerent frumenta tpe fa=
mis portantes ſecū preciū frumenti. Jdeo Jo
ſeph ꝑcepit diſpenſatori domus dicens. Jm=
ple ſaccos eorum quātū pn̄t capere ꝛ pone ſin
gulorum pecuniam in ſacci ſummitate. Spiri
tualiter ꝑ Joſeph qui interp̄tatur augmenta=
tio. ſiue augmentum intellige xp̄m q̄ auget do

uum vltra p̄catū. Juxta illud Ambroſij. Vbe
rioꝛ eſt gratia q̄ꝫ p̄catio. Sēp ēm dñs plꝰ tri
buit q̄ꝫ p̄catur. Ad hunc ḡ ſi accedunt filij Ja
cob videlicet ſupplantatores vitioꝝ poꝛtātes
ſecū p̄ciū frumenti.i. gratiarūactionem plꝰ re
poꝛtant q̄ꝫ petebant Et ideo optimus modus
amplius impetrandi eſt grās agere de pceptl
Et ꝑ oppoſitū qui nō agit grās de pceptis me-
ret̄ puniri ⁊ priuari iam habitis aplo teſte. ad
Ro.j. De phariſeis. q̄ cū ꝯgnouiſſent dñm. n̄
ſicut dñm gloꝛificauerunt nec gratias egerūt.
Sed euanuerunt in cogitationibus ſuis ⁊ ob-
ſcuratum eſt inſipiens coꝛ eoꝝ. Tertio gratia
rūactio eſt quedam diuine maieſtatis ꝓteſta-
tio. In hoc ēm q̄ꝫ deo de ſuis beneficijs regra-
tiamur ipm dñm nr̄m capitaneū ꝓteſtamur:
In cuius figura adeps in ſpiritualibꝰ deo ſoli
offerri debuit Leu.iij. Omnis adeps dñi erit
iure ꝑpetuo. vñ ⁊ xp̄s volēs de ſeptē panibuſ
facere feſtū qđ nō fuit opus humanū ſed diui-
nū. gratias egit fregit ⁊ dedit diſcipul̄ ſuis vt
apponerent turbis. Marci.viij. Quarto gra
tiarūactio eſt noſtre neceſſitatis demonſtratō
Qui ēm regratiat̄ ſuā indigentiā demonſtrat
ſeu ꝓteſtat̄. Et hec eſt ratio moꝛalis quare de
cime inſtitute ſunt ⁊ deo ſpecialiter dedicate.
Eſt ēm decē limes ⁊ pfectio numeroꝝ ⁊ iō dū
nobis nouē retinemus ⁊ deo decimū damꝰ no
biſmetipſis impfectionē ineſſe fatemur. ⁊ pfe-
ctionem attribuimus ſoli dei. Eodeꝫ mō dum
deo de pceptis gratias agimus ꝓteſtamur q̄ꝫ
E nibil de noſtro munere poſſidemus Scđo ma
teriam gratiarūactionis ſumere debemꝰ de di
uinis beneficijs que ſunt potiſſime de ope cre
ationis. redēptionis. expectatōis. iuſtificatio
nis. conſeruationis. ⁊ premiatiōis. De opere
creationis dicit Bern̄. Conſidera deū in bene
ficio creationis qui creauit te ſine cōmodo ſuo
pš. Bonoꝝ meoꝝ nō eges Sine merito tuo q̄ꝛ
nibil añ ꝓmeruit q̄ penitus nō fuit. Cogita q̄-
lem te fecit ƀm coꝛpꝰ egregiā creaturā. Scđm
animā magis egregiā vtpote imaginē inſignē
rationis ꝑticipeꝫ. btitudinis ſempiterne capa
cem. De ope redēptionis dicit in alio ſermone
O bone ihu q̄d tibi ⁊ moꝛti nos debuimꝰ ⁊ ſic
tu ſoluis. nos peccauimus ⁊ tu luis opus ſine
exemplo. grā ſine merito charitas ſine modo.
Itē ꝑ bñficio expectatōis quo nos peccātes
expectat ad pniam gratiarūactōis magna ma
teria ſumi debet quotiens meruit peccatoꝛ vt
ei tempus pnie nō auferat̄ Conſtat ēm q̄ꝫ quo
tiens moꝛtalit̄ peccat totiens indignus ē vita
q̄ꝛ ſtatim fit ingratus autoꝛi vite. iō dī. Greg.
q̄ꝫ pctōꝛ ꝯſiderare hꝫ q̄tiens in ſtatu dānatōis
exñs in ꝑiculo moꝛtis fuit vl̄ ab infirmitate in
trinſeca veniente. Eſt ēm maius bñficiū ſi q̄s
adductus ſuſpendio ⁊ fune iā applicato ad col

lum vel ſi mutilandus membrū extendit muti
latoꝛi. ſi tūc talis ab aliquo liberet̄. maximum
beneficiū eſſe ſcitur quo tunc diuertiſſet pecca
toꝛ ſi tūc qñ peccat liberatus nō fuiſſet niſi ad
infernū. huiꝰ ergo liberationis bñficiū ſempi-
ternum vendicat ſibi amoꝛem humanum Caſ
ſiodoꝛus ponit exemplum de elephante. Ele-
phanti inquit ingeniū hōis cōparari pōt. cuꝫ
ēm arboꝛi inciſe ſe appodiauerit ⁊ arboꝛ fracta
ceciderit ꝑ ſe ſurgere nequit. Sic ⁊ hō nō ſolꝰ
ſurgit cuius ⁊ arte iacuit. Belua ſuis greſſibꝰ
reſtituta memoꝛ eſt beneficij. In magnū quip
pe beneficiū recipit cōe ſibi bñficiū recepiſſe cō
gruit ad ipſius arbitriū greſſus mouet ipiꝰ vo
luntate cibos capit. inuicem manꝰ ꝓmuſcidaꝫ
tendit ⁊ magiſtro ꝓ futura ḡtia tm̄ accipit q̄a
ſe ipſius cura viuere ꝓpoſſe intelligit. Sed be
ſtia rationē nō hñs tantas gratias agit q̄ ſe in
via lapſam ad greſſū reducit. longe magis bo
mo gratias referre tenet̄ illi qui plures lapſuſ
in inferni voraginē pluries liberauit Item de
bñficio ꝯſeruationis tam in eſſe nature q̄ꝫ in eſ
ſe gratie grates referende ſunt. de quo Augꝰ.
de ſancta virginitate. Quare inq̄t petā ſic ha-
benda ſunt tanq̄ꝫ dimittant̄ a quibus deꝰ cu-
ſtodit ne cōmittant̄ ⁊ a quo quiſq̄ꝫ ab initō pu
dicus ꝑmanet ab iſto regit̄ ⁊ quiſq̄ꝫ ab impu-
dico factus eſt ab illo coꝛrigit̄. Et quiſq̄s in fi
nem pudicus eſt ab iſto deſeritur occulto qui-
dem iudicio ſeu non iniquo Et ideo ſignanter
dr̄. qm̄ nō ledebant̄ gratias agebant. Nā ſan
cti viri nō ſolū đ ſibi dimiſſis grās agebāt: ſꝫ et
de his a quibus ꝑ ſuū adiutoriū ſunt p̄ſeruati
Vltima materia gratiarūactionis eſt premia-
tionis. in quo deus talia ꝓponit electl̄ que au
ris nō audiuit. oculus nō vidit. nec in coꝛ hōis
aſcēdit in pñti. Tertio qualiter gratiarūactio F
eſt cōplenda. debet ēm habere quattuoꝛ cōdi
tiones ſi debito mō fieri debeat videlꝫ magna
nimitatē. aſſiduitatē. pluralitatē. ⁊ hilaritatē.
Primo ergo debet habere magnanimitatē rō
eſt. q̄ꝛ hō plus accepit a deo q̄ꝫ aliqua alia cre
atura. ⁊ ideo decet magis magnifice grās age
re. Nam natura lucl̄ eſt talis. q̄ꝫ vbi plures ra-
dij ad aliquē locū dirigūt̄ ibi maioꝛ ē reflexio
⁊ maioꝛ ſplendoꝛis multiplicatō. vñ iuxta ter
rā maioꝛ eſt caloꝛ q̄ꝫ in medio inſtituto aeris:
ꝓpter maioꝛem ⁊ denſiorē radioꝝ ſolariū mul
tiplicationē. Sic moꝛaliter eſſe dꝫ quo naꝫ ho-
mo plures denſoꝝ bñficioꝝ radios recipit. iō-
q̄ꝫ ꝑ gratiarūactiones plures radios in deum
reflectere cōuenit. Scđo dꝫ habere aſſiduita-
tem. Juxta illud.j. Theſſal̄.v. Gratias agite
deo ſine intermiſſiōe. glo. omnibꝰ horis ad h̄
aptis. Et hec ratio eſt quare oēs hoꝛas cano-
nicas grās deo terminamꝰ in ſignū q̄ꝫ oīa opa
noſtra in eius gratiaꝝ actione dn̄t finiri. Ter-

tio dʒ habere pluralitatẽ vt ꝓ omnibus nõ ſo
lũ ꝓ placentibus ⁊ ꝓſperis. ſ etiã ꝓ aduerſis
Juxta illud ad Eph. v. Gratias agentes deo
ſp ꝓ omnibus. Ariſto. ij. Politicoꝝ ꝓpe finez
dicit. qꝺ plato inter leges ordinauit ꝙ ciues ſe
exercitarent ꝑ vſum ⁊ ſtudiũ vt fierent ambi-
dextri. i. vtraqꝫ manus fieret ipſis vtilis ad bel
landũ. Jſto mõ moralit̃ nos exercere debem᷑
vt ambidextri ſiamus vt patet. nõ ſolũ tempe
ꝓſperitatis ſed etiam aduerſitatis cõtra fortu
nã pugnare. ⁊ deo ſp regratiari ſciam᷑. dic̃ ta-
men Auicenna. ꝙ mulier vtraqꝫ dexteras ha
bens nõ ſicut vir q̃nqꝫ vtraſqꝫ vtit̃. Jta mora
liter effeminati vtrãqꝫ fortunã equanimit̃ ſu-
ſtinere nõ p̃nt. Sed tñ ꝓſperitate vti ſciunt.
Per oppoſitũ ꝟo viri ſancti omni fortuna bñ
vtunt̃ ad honorem dei ⁊ ad victoriã mũdi. ta-
lis fuit apl̃s Paulus qui dicebat. ij. Corin. ij.
Deo gratias ago q̃ ſp triũphat nos in xp̃o ie-
ſu. Quarto debet habere hilaritatẽ ſiue iocun
ditatem vt non fiat ex iuſticia aut neceſſitate.
Refert Soli. de miraculis mundi. ꝙ in alleſa
regione eſt fons ſemꝑ quietus. ad cantũ ꝟo vl̃
ad citharã ſiue ad tybiam ſtatim ad ſonitũ me
lodie intumeſcit. ⁊ alueuʒ ſuum excedit. Fons
omnis bonitatis deus eſt. hic ad letam gratia
rum actione ſtatim exuberat. ⁊ beneficioꝝ ſuo
rũ aquis inundat ⁊ ꝑ oppoſitũ ſubtrahit bene
ficia ab illo qui ſibi gratiarũ actiões letifice nõ
h rephẽdit. Tertiũ malũ ipſius phariſei aut pec
catori eſt ipſius ſocij ſui cõtemptio cum dixit.
velut hic publicanus. vbi di. glo. interlineal̃.
Ex vicino publicano maioris eſt ipſius tumo-
ris occaſio. Supbia eñ ex bonis ⁊ malis ꝓxi
mi ſui ſemꝑ facit malũ ſuũ ſi habet iuxta ſe mi
ſerũ magis inflatur. ſi felicem liuore torquet̃.
Ex aduſo ꝟo humilitas vbiqꝫ lucrat̃. Si ha-
bet iuxta ſe miſeꝝ cõpatit̃ ſi felicem magis hu
miliat̃. Duo ergo conſiderare debem᷑ vt hu/
miliemur nec alios cõtemnamus. Primuʒ eſt f
conſideratio ꝓpriorum defectuũ quibus ſub-
iacet homo. Nã di. in vitaſpa. q̃dã ſenex. quã-
do cogitatio ſupbie vel vane glorie te impug-
nat. ꝑſcrutare teipm̃. ſi om̃ia mãdata dei ſuã
ſti. Si inimicos tuos diligis. Si gaudes i glo-
ria inimici tui. Si ꝯtriſtaris in deiectione eiuſ
dẽ. Si cognoſcis te ſeruũ inutilem. Si cogno
ſcis te hoĩem pctõrem. Si faciebat abbas mo-
yſes q̃ fuit in ſeculo magn᷑ pctõr ⁊ poſtea ma-
gnus in penitentia. Cum eñ temptabat̃ ꝺ ele
ctione recurrebat ad ſeipm̃ pctã ſua recogitan
do. vñ facta eſt vox demonũ ad eũ. viciſti nos
cũ te exaltamus tu te humilias. Scꝺm eſt con
ſideratio alioꝝ ꝑfectuũ. Quid eñ nobis r̃ſtat
ſupbiendi occaſio de bonis ꝓprijs cũ ſint mul
ti plures ꝑfect᷑ in alienis. Si ergo q̃ſ ſint ope-
ra tua bona ꝑua in cõpatiõe alioꝝ hoim conſi
deras. nullo mõ de tuis ſupbis. Jdeo di. Gre
gorius. ſicut incentiuũ ſupbie ẽ reſpect᷑ dete-
rioꝝ. ita ad cautelã humilitatis eſt cõſideratõ
melioꝝ. Quartũ vitiũ illi᷑ phariſei eſt ꝟtutuʒ
iactitatio. cũ dixit. Jeiuno bis i ſabbato. vbi
cõmẽdauit ſe a duob᷑. Primo ꝺ ieiunio dicẽs
Jeiuno bis in ſabbato. i. in ſeptiana. Ubi no- h
ta. ieiuniuʒ eſt duplex. corporale ⁊ ſpirituale.
Corpale ieiuniũ eſt abſtinẽtia a cibo ⁊ potu tẽ
poraliter ſtatutis. Et ħ Petr᷑ Rauen̄. ieiuni
um ꝯmendat in ſmone de ieiunio. Freſcim᷑
ieiuniũ eſſe arcem dei. caſtrũ xp̃i. ſpũſſcti muꝝ
vexillũ fidei. caſtitatis ſignũ. ſanctitatis trop-
heũ. hoc Adã in paradiſo ſuauit. quẽ gula ex
traxit. hoc Noe in Arca cuſtodiuit quẽ in mũ
do ebrietas dimerſit. ꝑ hoc Loth incendiũ ſo
domoꝝ euaſit qui ꝑ ebrietatẽ incẽdio poſtmo
dũ inceſtus aduſtus fuit. Spirituale ieiuniuʒ
ſcꝺm Auguſti. ſup Johem. Et ponit̃ de cõſe.
di. v. c. ieiuniũ vbi dic̃. Jeiuniũ magnũ et ge-
nerale eſt abſtinere ab iniquitatib᷑ ⁊ ab illicitl
voluptatib᷑ ſeculi. qꝺ ꝑfectu eſt ieiuniũ ⁊ ſine
illo nõ valet corpale ieiuniũ. qꝛ dic̃ Grego. in
omel̃. Ductus eſt ihs. Jn caſſum caro atterit̃
ſi a prauis voluptatibus animus nõ refrenat̃
Et Jſi. de ſummo bono. li. ij. c. vl. Jeiunia in-
quit cũ bonis opib᷑ acceptibilia ſunt. Qui ãt
a cibis abſtinent ⁊ praua agunt demones imi
tantur quib᷑ eſce nõ ſunt ⁊ nequitia ſp adeſt.
tale fuit ieiuniũ iſtius phariſei q̃ licet corpora
liter ieiunauit nõ tñ a vitijs abſtinuit. Jdeo ie
iuniũ ſuũ deo ñ placuit ſ iactitauit ſe de datio
ne decimaruʒ cũ dixit. Decimas do ⁊c̃. Et ad
illas dandas tenent̃ reges et principes ⁊c̃. vt
ſupra ſmone. xl v. de remuneratione dãtiũ de
cimas ⁊ pctã non dautium dictum eſt ꝑte pri-
ma: vide de ħ locũ in regiſtro hui᷑ ꝑme pt̃is.

¶ De eadem dñica. Sermo tertius.

Publican᷑ ſtanſ
a longe nolebat oculos ad celũ leua
re. Sed ꝑcutiẽs pect᷑ ſuũ dixit. de᷑
ꝓpitius eſto mihi peccatori. Luc̃ vbi ſ̃. Aui/ i
cenna in li. de ſuo de quattuor diluuijs di. Jn
vallib᷑ ⁊ ſollitudinibus ꝓfũdis diluuiũ aque
accidit vt frequent̃. Cui᷑ rõ eſt. nã ob cõcaui-
tatẽ ſui valles ⁊ ob poroſitatẽ ſuã ſolitudines
de nubib᷑ violent̃ ad ſe trahũt aquas in ipſas
vt dicit cõmẽtator. Moralit̃ ꝑ valles quo ad
p̃ns intellige humiles ꝓpter tria: vt habet̃ in
li. ſimilitudinũ. Primo ꝓpter aquoſitatẽ. cuʒ
eñ ſit vallis depreſſa ⁊ int̃ mediũ duoꝝ mon-
tium collocata. ideo eſt aquaruʒ receptiua. ſic
humilis anima declinãs aut deprimens ſe vo
luntarie inter duos mõtes quoꝝ vn᷑ eſt extol-
li de ſpiritualib᷑. alius de corporalibus. quaſi
media tranſit: ⁊ aquas gratiaꝝ recipit. Jux/

ta illud pſ. Inter mediũ montiũ pertranſibũt
aque.ſ.gratiaꝝ. Quod etiã teſtaꝛ Caſſiodoꝛ⁹
ſup pſ. In vallibus quippe humiliũ animarũ
fontes manant ⁊ tranſeũt gratiaꝝ. Scdo fru=
ctuoſitatẽ. nã ꝓpter humoris copiã in herbis
floribus ⁊ frondibus fecundanꝛ ⁊ ornanꝛ. ſic
in humilibus abundãt herbe virtutũ. fructus
opm frondes ſalutiferoꝝ verboꝝ. ⁊ flores af=
fectionũ. iuxta illud pſ. Valles abundabunt
frumento.i. humiles vite merito. Tertio pro=
pter quietem. nam ſicut edificia in vallib⁹ con
ſtituta ⁊ arbores minus ventoꝝ impulſionib⁹
agitanꝛ ꝙ͂ que in montibus collocanꝛ. Sic hu
miles magis ſunt quieti a ventis pſecutionuꝫ
ꝙ͂ homies ſupbi. ſicut ergo dictũ eſt ꝙ in valli
bus diluuiuꝫ aque accidit vt frequenꝛ. Sic in
humilibus diluuiuꝫ celeſtis gratie accidit ma
ioris. qꝛ di. Aug⁹. Sicut aqua fluit ad valles.
ſic aqua ſpiritusſancti fluit ad humiles Sꝫ q̇d
talis aqua circa eos facit. certe ſordes pctõꝝ
purgat ⁊ impios iuſtificat. ſicut patet in xbis
allegatis de publicano q̇ ſe corã deo humilia=
uit. ideo iuſtificatus in domũ ſuã deſcendit. et
hec ſunt verba charitati veſtre ꝓpoſita. in qui
bus humilitas illius publicani a quattuor lau
datur. Primo ex timore offenſionis ibi. A lõ=
ge ſtans. Scdo pudore contritionis ibi. nole=
bat oculos. Tertõ dolore commiſſiõis ibi. ſed
ꝑcutiens pectus. Quarto feruore oratõis. ibi
K Deus ꝓpitius eſto mihi peccatori. Circa illa
eſt notanduꝫ dicit Theophil⁹ in breuiloquio
diuerſaruꝫ artiũ. in aſcendendo altos montes
totũ neceſſe eſt dorſum et corpus aliqualiꝛ in=
clinari. erectus em̃ quiſquis nõ aſcendit i altũ
montẽ. Moraliter ꝑ altũ monteꝫ intellige hu
militatẽ. qꝛ dicit Anſhelm⁹ in li. ſimilitudinũ.
Humilitas eſt mons magnus i cuius ſublimi=
tate lux eſt nõ modica ⁊ honeſtaꝝ pſonarũ .i.
ſanctarũ virtutũ pulcherrima turba. Sed per
dorſum intelligiꝛ mens hois. iuxta illud Pſ.
Diuertit ab oneribus dorſum eius. q. d. a pec
catis eleuauit mentem eius. Quicũqꝫ em̃ cum
illo publicano i mõtẽ humilitatis magnũ aſcẽ
dere voluit neceſſe habet mẽtẽ inclinare ab al=
to ſupbie. ⁊ gradus quib⁹ aſcendiꝛ attingere.
qꝛ nullus erectus in ſupbia põt ad montẽ hu=
militatis veraciter aſcendere. Ponunꝛ ergo i
verb thematis allegati aliq̇ gdus. Prim⁹ gd⁹
q̇ aſcẽdiꝛ in montẽ humilitatis eſt timor offen
ſionis. ꝙ vicꝫ deuꝫ pctis ſuis offendit. ⁊ iſte ti=
mor eſt quaſi radix humilitatis ⁊ q̃ſi pes mon
tis. iuxta illud Ecci. j. Timor dñi expellit pec
catũ. qꝛ g͛ ois pctõꝛ ſtultus eſt. ꝯuinciꝛ ex eo ꝙ
ſe a bono incõmutabili auertit ⁊ ad pcti turpi=
tudinẽ ſe ꝯuertit Qui g͛ ad ſapiaꝫ ꝑuenire de=
ſiderat optet ꝙ a timore dei incipiat. Cogitãs
g͛ pctõꝛ q̇ ꝓ pctis ſuis pena ⁊ q̇ ꝓ bonis meritꝭ

debeꝛ gr̃a ſempiterna. incipit euꝫ timere q̇ põt
corp⁹ ⁊ aiam ꝑdere in gehennã. Math. x. ⁊ h
quãtũ ad timorẽ ſeruilẽ vel etiã incipit timere
ne a diuino bono ſepeꝛ ꝙ͂tũ ad filialẽ timorem
Ex q̇ q̇dẽ timore naſciꝛ humilitas. ⁊ ſic timor
dr̃ radix humilitatꝭ. Et eſt iſte p̃mus grad⁹ ꝑ
quẽ ⁊ iſte publicanus ad humilitatẽ aſcendit.
qꝛ timuit dñm quẽ pctis ſuis offendit. ⁊ penã
quã ꝓ pctis ſuis meruit. qꝛ d. apl̃s ad Ro. xiij
Cũ malefecerꝭ time. Et hũc timorẽ oñdit i po=
puloqꝫ ſtetit ⁊ tãgiꝛ ibi. publican⁹ ſtãs. diu em̃
de pctõ i pctm̃ ꝓgreſſus fuerat. Sꝫ nũc dei ti=
more correpꝛ⁹ fact⁹ ẽ ſtãs nõ vltra ꝓgredi va
lens ad pctm̃. iõ de ipo exponiꝛ illud Jone. j.
Stetit mare a feruore ſuo Per mare intelligiꝛ
mẽs praua pctõris. iuxta illud pſ. Qui cõtur=
bas ꝓfundũ maris. i. cor pctõris i recordatõe
pctõꝝ. Et iſta mens feruet in ꝯcupiſcẽtia hũa
na. Juxta illud Job. xlj. Feruеſcere faciet q̃ſi
ollã ꝓfunduꝫ maris. loq̇ꝛ ſc͞m glo. de dyabolo
q̇ mentes prauas ꝑ illicitas ꝯcupias ꝑferuẽ fa=
cit. Jſtud mare i hoc publicano tũc ſtetit quã=
do timore dei correpꝛ⁹. feruor peccãdi in eo q̇=
euit. Sic etiã ſteterũt filij iſrꝭ qñ deſtiterũt a ne=
pharia ꝯũſatiõe alienigenarũ. de q̇b⁹ Nee. ix.
dr̃. Steterũt coram dño ⁊ cõfitebanꝛ pctã ſua L
Circa h nota ꝙ iniuſti h exemplo hu⁹ publica
ni dñt ſtare q̇ ad tria. Primo q̇ ad penitẽdum
qꝛ di. eis dñs Luc. xiij. Niſi pniam egeritꝭ oẽs
ſiꝛ ꝑibitꝭ. Scdo ad redimẽdũ. ſ. pctã Dañ. iiij.
Peccata tua elemoſynis redime. Tertio a re=
cidiuo cauẽdũ. j. Corin. x. Qui ſtat videat ne
cadat. Sꝫ iuſti vt dic Holkot lec. lvij. ſup illõ
Sap. v. Tũc ſtabũt iuſti. dñt ſtare ad q̃ttuor
act⁹. Primo ad vidẽdũ. Nã ille q̇ ſtat põt vi=
dere remoti⁹ ꝙ͂ ille q̇ ſedet Hiere. vj. State ſu
per vias videte ⁊ interrogate de ſemitis anti
quis q̇ ſit via bona et ambulate in ea Scdo ad
docendũ. Nã p̃co clamaturus edictũ regis aſ
cendit in altũ vt eminentius audiaꝛ. Jõ Nee.
.viij. legiꝛ. Stetit Eſdras ſup gradũ ligneum
quẽ fecerat ſibi ad loquendũ Et actuũ. v. dici
tur d̃ apl̃is. Stantes loquimini in templo om
nia verba vite hui⁹. Tertio ad teſtificandum.
Mar. xiij. Stabitis añ p̃ſides ⁊ reges ꝓpter
me. Quarto ad pugnandũ Eph. vj. Accipite
armaturã dei vt poſſitis reſiſtere in die malo ⁊
in omnibus ꝑfecte ſtare. Scds gradus q̇ aſcẽ=
dit quis in montem humilitatis eſt valor cog=
nitionis. Nam cuꝫ quis defectus ſuos cogno
ſcit valere ſibi hoc ad humilitatẽ poterit. quia
dicit Bernar. Humilitas ẽ virtus qua homo
veriſſime ſui cognitione ſibimetipſi vileſcet.
Nam qui ſeipſum cognouit nimis vilem. indi
gnũ ſe appropinquare deo eſtimat. vt di. The
ophilus. Ecce valorem cognitionis. Quanto
enim quis ſe viliorem cognoſcit. tanto ſe deo

appropinq̃re indignũ reputabit. ⁊ ſic citi⁹ gra-
tiã exauditionis reportabit. ⁊ patet h̃ in multi
exemplis ſacre ſcripture. Nã Luc. vij. de iſta
feliciſſima peccatrice legit᷑. q̄ ſtabat a lõge q̃a
retro ſec⁹ pedes dñi. recognouit eñ turpitudi
nẽ ſue vilitatis. ac ꝑ hoc indignã ſe eſtimans
dño apparere ad faciẽ. Sȝ q꞉ retro ſtare ꝑman
ſit. dñs eã reſpexit. q꞉ ꝯuerſus ih̃s ad mulierẽ
dixit. Fides tua ſaluã te fecit. vade i pace. Ali
ud exemplũ Luc. xv. d̃ filio ꝓdigo. q̃ cũ eſſȝ a
longe vidit eũ pater ⁊ miſc̃dia motus eſt ſuper
eũ. Aliud legit᷑ Luc. xvij. de decẽ viris lepro
ſis q̃ de longe ſteterũt ⁊ miſc̃diam ſaluatori cõ
ſecuti fuerũt. ſicut adhuc cõtingit. hi q̃ ſtant a
longe ab altarib⁹ in eccleſijs retro in angul᷑ ci-
tius miſericordiã q̄ꝫ ꝓpe ſtantes ꝯſequũt᷑. q̃a
publicanus q̃ a longe ſtetit iuſtificat⁹ i domũ
ſuã deſcendit. Phariſeus aũt q̃ temerarie ꝓ-
M pius acceſſit in peccatis ſuis manſit. Itẽ timẽ-
dũ ẽ de illis q̃ interdũ cũ enormib⁹ pctĩs ad ſa
croſancta audent temerarie accedere ⁊ ſtãtes
circa altaria cũ celebrant᷑ diuina faciẽ ſacerdo
tis nõ verent᷑ reſpicere. volẽteſq̄ꝫ geſta oĩa do
minice ꝯſecratiõis cõſiderare. qd̃ tñ ꝓhibet᷑ d̃
vi. ⁊ ho. cle. li. iij. c. vt laici. ſupple ſtatuim⁹ Ut
laici ſecus altare qñ ſacra myſteria celebrant᷑
ſtare vel ſedere int᷑ clericos nõ p̃ſumant. Sed
ꝑs illa que cancellis ab altari diuidit᷑ tantum
pſallentibus clericis pateat vt di. glo. Secus
altare laici ſtare nõ dñt. ſed tãtũ clerici vt libẽ
tius intendãt diuinis officijs. de ꝯſe. di. ij. Sa
cerdotes. Etiã mulieres incẽſum circa altaria
ferreñ dñt dũ agũt᷑ diuina myſteria. xxiij. di.
Sacratas. Sed hoc intellige ꝑ ſe nõ dñt acce-
dere ⁊ incenſum luminum ibi ponere. pñt tñ ꝑ
miniſtros h̃ facere. Sȝ lȝ h̃ dicat᷑ laicis publi-
ce de ambone q̄ altaria tp̃e miſſaꝝ nõ deberẽt
accedere. tñ d̃ h̃ nihil vident᷑ curare. quare de
berent publice cõfundi. ⁊ ab altaribus repelli
Exemplo bti Ambroſij q̃ imperatorẽ in cho-
ro ſtantẽ in loco clericꝝ publice repulit dicẽſ
Purpura te nõ facit ſacerdotẽ ſed principem
demonſtrat. Terti⁹ gradus humilitati eſt pu-
N doꝛ ꝯtritõis. Ubi nota duplex eſt pudoꝛ. vicȝ
bon⁹ ⁊ mal⁹. Pudoꝛ bon⁹ deo placet q꞉ impe
dit malũ. q꞉ dic̃ Berñ. i ſmone ſuꝑ cañ. Quã-
tũ deo diſplicet impudẽtia peccantis. tantum
placet ei pudẽtia penitentis. Et iſte pudoꝛ eſt
terti⁹ grad⁹ ꝑ quẽ mõtẽ humilitatis aſcẽdim⁹
Ad hũc gradũ publican⁹ iſte ꝑuenit. q꞉ d̃ ipſo
d̃r. q̄ hic nolebat oculos ad celũ leuare Reco
gnouit eñ ſe offẽdiſſe deũ celi ita vt dicẽt cũ fi-
lio ꝓdigo. peccaui pat᷑ in celũ ⁊ corã te. Et q꞉ i
celo eſt deus dicẽte pſ̃. Dñs i celo pauit ſedẽ
ſuã. Jõ nõ audebat oculos leuare i celũ p̃ pu-
doꝛe pctõꝝ. ⁊ ex illo multũ placuit deo. q꞉ dic̃
Ambro. li. de offi. In ipa nr̃a oꝛõne multũ ve
recũdia placȝ. multũ ꝯciliat apd̃ deũ. h̃ pretu-
lit publicanũ ⁊ cõmendauit. q꞉ nec oculos ſu-
os ad celũ leuare audebat p̃ ꝯfuſiõe ſceleꝝ ſu-
oꝛum. ita diceret intra ſe. j. Eſdre. ix. Dñe de⁹
ꝯfundoꝛ ⁊ erubeſco leuare faciẽ meã ad te q̄m
iniq̃tates mee multiplicate ſũt ſuꝑ caput meũ
⁊ delicta mea creuerũt vſq̄ꝫ ad celum. Sed pu
doꝛ mal⁹ deo diſplicet. q꞉ impedit bonũ. ſ. cõfi
teri. oꝛare. gratias. agere. cõmuniones facere
p̃dicatiões audire. ⁊ ſimilia. ⁊ hũc pudoꝛẽ ef-
ficit dyabol⁹. legit᷑ eñ cũ a dyabolo q̃reret᷑ q̃d
faceret apud hoĩẽ quẽ poſſederat. Reſpõdit
verecundiã aufero i ꝑpetratiõe ſceleꝝ. Quar O
tus grad⁹ eſt doloꝛ cõmiſſionis. ſ. de pctĩs. nã
ſm Anſhel. in li. ſimilitudinũ. Sunt nõnulli
q̃ ſe peccatoꝛes cognoſcunt. ſ nullũ inde dolo
rẽ hñt nec h̃ valȝ ad ſalutẽ. neceſſe eſt eñ vt do
loꝛẽ habeat quiſq̄ꝫ ꝓ pctĩs ꝑpetratis ſi veniã
deſiderat. Et ponit ſilitudinẽ aliquã. q̃ pecca-
ret in dñm ſuũ ⁊ nõ doleret ridiculũ eſſet ſi ve
niã peteret de h̃. ⁊ deinde ſe nõ dolere fateret᷑
Sed circa hoc querit᷑. vtrũ doloꝛ in penitente
põt eſſe nimius. Ad hanc queſtionẽ rñdet hol
kot. lec. lviij. q̄ in penitẽte eſt ꝯſiderare tripli-
cem doloꝛẽ. Unus eſt eſſential᷑ penitentie. ⁊ ẽ
in voluntate ipa vicȝ diſplicentia de pctõ pro
quanto pctm̃ eſt offenſa dei ⁊ iſta diſplicentia
eſt volũtatis eſſentialit᷑ cõtritio. Et q꞉ iſte do-
loꝛ directe cauſat᷑ in deũ ex charitate. q̃ ſm le-
gem datã intendi põt. ideo iſte doloꝛ nõ põt eẽ
nimius. Ali⁹ eſt dolor nõ eſſentialis penitẽtie
⁊ eſt in ſenſualitate. ⁊ ẽ paſſio appetit⁹ ſenſitiui.
⁊ iſte doloꝛ cauſat᷑ vno mõ ex redundantia do
loꝛis vel diſplicentie in voluntate ꝑ modum q̃
vires inferioꝛes obtemperant in ſuis actibus
virib⁹ ſuꝑioꝛibus. ſm q̄ dicit Ariſto. iij. d̃ ani
ma. q̄ intellect⁹ aliq̃ñ rapit appetitũ ſenſitiuũ
ſicut ſpera ſperã. Tertio põt accipi doloꝛ i pe-
nitente ꝓ afflictione coꝛꝑali. ⁊ de iſtis duob⁹
modis primis. impoſſibile eſt q̄ doloꝛ penitẽ-
tis nimius ſit ſm doctoꝛes multos. Sȝ d̃ iſto
tertio doloꝛe q̃ cauſat᷑ ex afflictõe coꝛꝑali con-
ſtat q̄ põt eſſe nimi⁹. q꞉ nõ lȝ inferre alicui ſibi
ipi ex intentiõe cãm moꝛti. q꞉ dic̃ apl̃s ad Ro.
xij. Obſecro vos ꝑ miſc̃diam dei vt exhibeati
coꝛpoꝛa veſtra hoſtiam viuentẽ. ſanctã. deo
placentem. ſit rõnabile obſequiũ veſtrũ. Sed
de ſecundo doloꝛe põt eſſe dubiũ. ex quo cau-
ſatur directe ⁊ naturaliter ex diſplicẽtia volũ
luntatis. ⁊ ipſa diſplicentia nõ põt eſſe nimia.
q꞉ nõ apparet eſſe talis q̄ põt eſſe nimia. iõ vi-
detur dicendũ. q̄ ſi penitens ex vehementiſſi-
mo amoꝛe ad deum tm̃ doleret de ſuo peccato
q̄ cauſaret᷑ doloꝛ in appetitu ſenſitiuo tãte in-
tentionis q̄ coꝛrumperet armoniã coꝛꝑis ne-
ceſſariam vite. ⁊ ſic induceret ad moꝛtẽ. nõ cẽt
iſte doloꝛ exceſſiuus in genere moꝛtis nec ſuꝑ

fluus.ſed virtuoſus ⁊ opus vere penitentie h
tñ pſuppoſito ꝙ voluntas ſic penitentis nõ fe
ratur directe in iſtã poſſionẽ cauſandã. Sꝫ tñ
ꝓpter diſplicentiã de peccato inquantũ offen
dit deũ. ⁊ ſic legim⁹ quoſdã cõmendatos ꝺ ꝑ
P ſectiõe ꝯtritionis. Hec Holkot. Ad hũc gduz
ꝑuenit publicanus. q2 in eo ꝙ pect⁹ ſuũ ꝑcuſ
ſit ſe dolere oñdit. In hoc eñ ꝙ pect⁹ percuti
tur dolor cordis intus oñditur. ſicut figuratũ
eſt. ij. Reg. vl. Dauid ꝑcuſſit cor ſuum poſtꝗ̃
numeratus eſt popul⁹ ⁊ dixit ad dñm. pecca
ui valde. in hoc facto ꝑcor dñe. vt transferas
iniq̃tatem ſerui tui q̃ ſtulte egi nimis. Percuſ
ſit g̊ publicanus pectus ſuum. q2 dolens ⁊ in
dignatus cõtra ſeipm. q2 dicit glo. pectus ſuũ
ꝑcutit ⁊ penas de ſe exigit ⁊ deus ꝑcit. Tun
ſio eñ pectoris vtilis eſt penitenti. q2 valꝫ ad
remiſſionẽ venialiũ. ſm Aug⁹. in li. de penitẽ
tia. Sunt aũt octo quibus venialia dimittun
tur. vt confeſſio. pectoris tunſio. aque benedi
cte aſpſio. crucis ſignatio. dñica oratio. ſacra
cõmunio. ⁊ iniuriarũ remiſſio. Verſus. Con
fiteor. tundo. aſpergo. conteror. oro. Signor.
edo. dono. ꝑ que venialia pono. Quod autẽ
h dicit̃ cõfeſſio. intelligi debet de cõfeſſiõe ge
nerali quã faciũt religioſi in penitentia. ⁊ com
pletio. quã faciunt homies diebus dñicis ⁊ fe
ſtiuis poſt finẽ ſermonis. De cõfeſſione autẽ
ſacramentali nõ dubiũ eſt quin ꝑ eam ⁊ morta
lia dimittant̃. Itẽ ꝙ dicit̃ crucis ſignatõ. ma
xime intelligit̃ de bñdictione epi. Item ꝙ di
cit̃ oratio intelligit̃ ꝑcipue de oratione domi
nica que fit in eccleſia dedicata. Itẽ ꝙ dr̃ ꝺ ſa
cra cõmonione extendit̃ vniuerſaliter ad om
nia ſacr̃a noue legis in q̃b⁹ ꝯfert̃ gr̃a. vt eſt eu
Q chariſtia. extrema vnctio ⁊c̃. Quintus et vl
mus gradus q̃ aſcendere poſſum⁹ montẽ hu
militatis eſt feruor orationis ꝑ quẽ ⁊ iſte pub
licanus in montem humilitatis aſcẽdit cũ dic̃
Deus ꝓpiti⁹ eſto mihi peccatori. In hac bre
ui oratione ꝑmo recognoſcit dei potẽtiã cũ di
cit de⁹. q. di. Nemo põt pctã dimittere niſi tu
deus. q2 dicit Aug⁹. cõtra iulianũ ⁊ hr̃ de ꝯſe
cra. di. iiij. c. Nemo tollit pctã niſi ſolus xp̃s q̃
eſt agnus tollens pctã mũdi. Et te ſolũ deum
inclinabo. te ſolũ timeo q2 pater deus miſit te
ſolũ ꝓpitiatorẽ ꝓ pctis noſtris. j. Joh. ij. Sed
diceret aliq̃s. ex q̃ xp̃s in dñica oratiõe q̃ poni
tur Math. vj. docuit nos orare. Pater nr̃ q̃
es in celis ſan. ⁊c̃. quare iſte publicanus ex in
ſtitutione diuina nõ dixit. pr̃ ꝓpiti⁹ eſto mihi
peccatori. ſ; dixit de⁹. Ad hoc dicũt doctores
ꝙ in omni dicto vel facto ipſius publicani ꝑ
tendit̃ humilitas vñ etiã totũ euãgeliũ cõclu
dit̃ i humilitate. quare nõ nomen pr̃is qꝺ dile
ctionis affectũ importat h exp̃ſſit. Etiã publi
canus reputauit ſe indignũ vocari filiũ. ſic fili

us ꝓdigus q̃ dixit. Nõ ſuꝫ dignus vocari fili
tu⁹ Luc̃. xv. Jõ nõ dixit pr̃ ſed de⁹. q̃ſi ſe totũ
in nihilũ redigeret corã deo. Scꝺo e⁹ expoſcat
miſcꝺam cũ dicit. ꝓpiti⁹ eſto. ſm glo. recogno
uit eñ ſe iuſte pati omĩa mala ꝓ pctis ſuis ſoli
miſcꝺie dei ſe ſubmiſit. Et hoc importat h no
men ꝓpiti⁹. qꝺ idẽ eſt qꝺ miſericors ⁊ benign⁹
⁊ dr̃ a ꝓpe ⁊ citius. q. d. ꝓpoſitius eſto. i. ꝓpe
citius eſto ꝓpter miſcꝺiam vt dimittas pecca
ta. Sed diceres quare iſte publican⁹ i templo
ꝓpiciationẽ dei poſtulauit. ad hoc dr̃ ꝙ ſciuit
Salomonẽ dixiſſe. iij. Reg. viij. Si q̃s agno
uerit plagã cordis ſui ⁊ expanderit man⁹ i do
mo hac tu exaudies in celo ⁊ ꝓpitiaberis. Et
ij. Paralip. vij. Si cõuerſus fuerit pp̃ls meus
ſuꝑ quo inuocatũ eſt nomen meũ deꝑcatuſq̃
me fuerit ⁊ exquiſierit faciem meã. ꝓpiti⁹ ero
peccatis eoꝝ. ideo ait ꝓpitius eſto. Tertõ oñ
dit ſuã indigentiã cũ ait. mihi peccatori. q. di.
Ego me oĩm peccatorum ſolum peſſimũ reco
gnoſco. plus idcirco alijs miſericordia idigeo
tua. ergo mihi peccatori ſubueias. primo pec
cata condonãdo vt Marie magdalene cui re
R miſiſti peccata multa. qm̃ dilexit multũ. Sed
circa hoc dubitat̃ quõ iſte publican⁹ petit ſibi
peccata cõdonari. cũ tñ nõ videt̃. confiteri cuꝫ
tñ dicat Greg⁹. xxij. moral̃. hec ſunt humilita
tis ſigna iniquitatẽ ſuam queq̃ cognoſcere et
cognita nota confeſſionis apire. Ad quod di
citur ꝙ iſte publican⁹ in eo ꝙ ſe peccatorẽ cog
nouit. et dixit omnia peccata deo generaliter
ꝯfeſſus fuit qꝺ ſufficiebat ꝓ iſto tp̃e. q2 adhuc
nõ erat generalis confeſſio inſtituta que ſi ne
ceſſaria fuiſſet ip̃e ſm diſpoſitionẽ animi diſ
poſitus fuiſſet ꝙ ſacerdotẽ adijſſet. Jõ bñ po
tuit dicẽ cũ pſ̃. Delictũ me. cog. ti. fe. ⁊ iiuſti.
me. a te nõ abſcõ. ⁊ h q̃ ad ꝯfeſſionẽ. ⁊ ſequit̃.
dixi ꝯfitebor vicꝫ hoi ſm ꝑparationẽ ani ⁊ tu
remiſiſti impietatẽ pcti mei. Et eſt notãduꝫ ꝙ
ꝯfeſſio eſt duplex. vna mẽtalis q̃ fit deo. ⁊ h in
re naturali. Et h ꝯfeſſio mẽtalis ſufficiebat an
xp̃i incarnationẽ q2 xp̃s nõ dũ erat hõ. adhuc
talis ꝯfeſſio ſufficeret vbi articul⁹ mortꝭ ꝯfeſſi
onẽ ſacr̃alẽ nõ admitteret. Alia ẽ ſacr̃al̃. ⁊ hãc
q2 de⁹ fact⁹ eſt hõ vult vt fiat hoi vicario xp̃i i
h ꝙ miniſtris ſacramẽtoꝝ dedit ptãtẽ ligandi
atq̃ ſoluendi ⁊ ſic cõfeſſionẽ inſtituit tacite cũ
dixit. Quoꝝ remiſeritꝭ pctã remittũt̃ eis Jo.
xx. Sed ap̃li eã ꝓmulgauerũt exp̃ſſe. q2 dicit
ap̃ls Jaco. c. v. Confitemini alterutrũ pecca
ta vr̃a. Sed diceres. ex quo in ꝯtritiõe remit
tunt̃ pctã. Juxta illud Ezechielis. xviij. Qua
cunq̃ die ingemuerit peccator ſaluus erit Ad
quid g̊ oris neceſſaria eſt cõfeſſio Ad quod di
cunt doctores. Quãuis ꝑ contritionẽ peccata
dimittunt̃ tñ vocalis confeſſio eſt iam in tem
pore gratie neceſſaria vel in re quando habe

tur oportunitas. vel in ꝓpoſito qñ eũ articul⁹
neceſſitatis excludit ⁊ nõ cõtẽptus religionis
Iſta tñ neceſſitas ↄfitendi poſt ↄtritionẽ no ẽ
ꝓpter neceſſitatẽ remedij. cũ pctm̃ iã ſit dimiſ
ſum. ſed ꝓpter obligationẽ p̃cepti. Confeſſio
eñ ⁊ ſatiſfactio nõ ſolũ neceſſitant in iudicõ di
ſed etiã in iudicio eccleſie ꝓpter obligationem
p̃cepti. Scd̃o dicit publicanus iſte ſubueniēs
mihi peccatori penã purgatorij in p̃nti cõmu-
tando. ſicut latroni cui dixiſti. Hodie mecum
eris in padiſo Luc. xxiij. Tertio tanq̃ ouẽ p-
ditã ad ouile regni reportãdo vt Lazar⁹ ꝑ mi
niſteriũ angeloꝝ eſt ad gloriã deportat⁹. Ecce
q̃ ſalutifera oratio ꝑ quã ↄſecut⁹ eſt pctõꝝum
oim̃ remiſſionẽ. rogemus ḡ dñm vt det nobis
exemplo hui⁹ publicani h̃ in terris humiliari
vt mereamur in celeſtibus exaltari.

¶ Dñica. xij. poſt trinitatis. Sermo. j.

Adducunt ei ſur
dũ ⁊ mutũ ⁊ dep̃cabant̃ vt ei manũ
A imponeret. Ita ſcribit Marci. vij.
Dicit Conſtan. in li. de natura morboꝝ dum
aliq̃s in languore poſitus nomẽ amici ſui quẽ
diligit audierit ↄtinuo ab ĩfirmitate ↄualeſcit
Et ponit rõnem. dũ quis in languore poſitus
nomen ſui p̃dilecti audierit poſiti in regiõe lõ-
ginqua triſticiã iam aliqualẽ cõcipit ⁊ merorẽ
tñ exhortatione ⁊ ↄſolatiõe ſibi aſtantiũ ⁊ cir-
ca ſe ſedentium in ſpem magnã ponit̃ vt vide
licet eum redituꝝ eſt viſurus. illa aũt ſpes va-
lida atq̃ cõſolatio ſanitatem vt frequent̃ infir
mo reſtituit et valorem. Ad qđ ꝓbandũ legit̃
Geñ. xlv. Jacob credidit filium ſuũ mortuuz
q: ei dictũ erat q̃ fera peſſima deuoraſſet eum
Quapropter lugens multo tp̃e conſolationez
recipe noluit. Sed dixit. deſcendã lugens fili/
um meum cum merore ad inferos. Tandẽ cuz
ei nunciaretur q̃ filius ſuus viueret. ille p̃ gau
dio quaſi reuixit dicens Suffic̃ mihi ſi adhuc
viuit vadam ⁊ videbo anteq̃ moriar. Ecce q̃
audito nomine amici p̃dilecti infirmus conua
leſcit Spiritualiter xp̃s ih̃s dominus noſter ẽ
amicus noſter chariſſimus qđ patet quo ad p̃
ſens principaliter in duobus. Ex chara vide-
licet redemptione. ⁊ omniũ cõmunione. De p̃
mo di. beatus Johes Apo. j. Dilexit nos ⁊ la
uit nos de peccatis noſtris in ſanguine ſuo. iõ
ipſe dicit Johis. xv. Maiorẽ dilectionẽ nemo
habet vt animam ſuam quis ponat ꝓ amicis
ſuis. q. d. ſicut ego feci ꝓ omnibus amicis me-
is. De ſecũdo. quia ſm̃ Ariſto. viij. ethi. Ami
corum ſunt omnia communia. quare ⁊ omnia
nobis communicauit ⁊ ſubiecit Juxta illđ pš
Omnia ſubiecisti ſub pedibus eius oues ⁊ bo
ues vniuerſas inſup ⁊ pecora campi volucreſ
celi et piſces maris. Et nõ ſolũ iſta nobis vt ve

rus amicus cõmunicauit. Sed corpus ſuũ in
cibũ et ſanguinẽ ſuũ in potũ nobis dedit vt in
clemen. de reli. ⁊ ve. ſancto. Si dñm. Iſtuz p̃
omnibus amicũ debes tibi o homo eligere. ſic
cõſuluit Augu. Elige inquit tibi amicũ illuz
p̃ amicis tuis vicz xp̃m q̃ cũ omnia ſubtracta
fuerint tibi ſolus fidẽ ſeruabit in die ſepulture
tue cũ amici tui recedent a te. ille te nõ derelin
quet. ſed tenebit te a rugientib⁹ leonib⁹ prepa
ratis ad eſcam ⁊ ꝑducit ad ignotã regionez ad
plateas celeſti hieruſalẽ vbi collocabit cũ te an
gelis ſuis añ faciẽ ſue maieſtatis vbi eſt cumu
lus felicitatis. ſupeminens gloria. ſupabũdãſ
leticia ⁊ oia bona. hec ille. Ecce qualis fidelis
eſt amicus dñs nr̃ Jeſus xp̃s. ſicut ḡ aliq̃s i lã
guore poſitus audierit nomen amici ↄualeſcit
Sic factũ eſt de iſto ſurdo et muto q̃ cũ audiſ-
ſet nomen ⁊ vocem dicẽtis. Effeta. qđ eſt aperi
re. ilico ſanatus eſt. de quo dicũt verba euãge
lij. in q̃ tria pricipaliter ꝑ ordinẽ tangunt̃. pri-
mo adducẽtiũ fidelis dep̃catio ibi. ⁊ dep̃cabã
tur vt ei. ſcd̃o xp̃i benigna exauditio ibi. ⁊ ap-
prehendens eũ de turba. tertio feruẽs miracu
li p̃dicatio ibi. quanto aũt eis precipiebat ⁊c.
Pro ſenſu morali dimiſſo litterali eſt ſciendũ B
q̃ moraliter ꝑ iſtum ſurdum ⁊ mutũ peccator
cõgrue ſignificat̃. Nã ſicut dicũt medici q̃ ſur
ditas corpalis ex quattuor cõſueuit ꝓuenire:
ſic ⁊ ſurditas ſpiritualis. p̃mo ergo ꝓuei t ſur-
ditas corpalis ex ſoni ⁊ v̓tutis auditiue diſꝓ
portõne. ſicut de tonitruo patz. vno mõ q̃ ſm̃
Ariſto. oia cõterit. cerebrũ mouet. ⁊ animum
terret. Alio mõ de aq̃ currente. ſicut refert Ba
ſilius in exame. ⁊ Ambro. q̃ de paradiſo alto
cacumine cadentes aque maximũ faciũt lacũ
⁊ in ſuo caſu tantũ faciunt ſtrepitũ q̃ oẽs inco
le iuxta p̃dictũ lacũ reddunt̃ ſurdi immodera
to ſonitu ſenſum auditus in paruulis corrũpẽ
te. Moraliter ꝑ tonitrũ intelligit̃ q̃libet pre-
dicator. iuxta illud pš. A voce tonitrui tui for
midabunt. q. d. Audito ſermone p̃dicationis
tue penitendo timebunt. Illi inquã predicato
res ſi nimis alte in p̃dicatione ſua tonant ſur-
dos ſuos auditores faciunt. Nam xp̃s p̃mus
in nouo teſtamento p̃dicator ſatis alte tonuit
cum Johis. vj. dixit. Niſi manducaueritis car
nem filij hois ⁊ biberitis eius ſanguinẽ nõ ha
habebitis vitã in vobis. Et ſequitur q̃ ex hoc
multi eius diſcipuloꝝ retro abierunt. ⁊ iã non
ambulabant cuz eo dicentes. durus eſt ſermo
hic q̃s põt eũ audire. Ecce quõ ſurdi facti ſũt
ex illo alto tonitruo predicationis q̃ ipſi ab-
ierunt. ſignum eſt q̃ xp̃m non intellexerũt. Si
eñ eum intellexiſſent fortaſſis apud ipm̃ audi
entes ſuam p̃dicationem permanſiſſet. Nam
Hugo predictum v̓bum ſic exponit. Niſi mã-
ducaueritis carnẽ filij hois ⁊c. i. niſi vniti fue-

rítis p̄ charitatē filio dei qui ſm carnē eſt fili⁹
hoīs nō habebitis vitā in vobis. q̄ꝛ mēbra ſe-
parata a corpe nō pn̄t viuere. Sic etiā hāc au-
toritatē exponunt expꝛ̄ſſe doctores ſup li. ſent.
di.ix. Sed diſcipuli Jeſu intellexerūt eā car-
naliter. q̄ꝛ di. Quis pōt comedere crudas car
nes humanas. Sed illis abeūtibus dixit ad il
los q̄ remanſerant. Uerba que ego locut⁹ ſuꝫ
vob̄ ſpūs ꝛ vita ſunt. i. ſpūalia. q. d. dicta mea
oportet vos ſpiritualiter intelligere. q̄ em̄ car
naliter intelligit nihil proficit. ſic adhuc fit cuꝫ
populo q̄ p̄dicatorem nō intelligit ſurdus ab
eius p̄dicatione recedit. Et iō dr̄. viij. q. j. ca.
Oportet. eſtq̧ canon beati petri. Oportet in-
quit q̄ docet ꝛ inſtruit aīas rudes eſſe taleꝫ vt
ꝓ ingenio dicentiū ſemetip̄m poſſit aptare et
verbi ordinē ꝓ audientis capacitate dirigere.
Hec ille. Uel alio mō p̄ tonitruū intelligit cō-
C motio p̄dicatoris vel nimia correctio. de q̄ dr̄
in pſ̄. Uox tonitrui tui in rota. i. vox cōmina-
tionis ꝛ correctiōis tue in ſacra ſcriptura. iſta
quidē cōminatio et correctō qn̄ nimia ꝛ exceſ-
ſiua erga populū exiſtit ip̄m nōnunq̄ ſurdum
facit. ita ꝙ p̄dicationē ſuā nō audit. Et eſt tal'
iuxta illud metriſte moralis. Tres ſunt ſtulti-
cie q̄bus inſipiens ꝓhibet̄. i. oñdit̄. Qui tm̄
loquit̄ ꝙ nll'a fides adhibet̄. Qui tm̄ terret ꝙ
nil terrēdo veret̄. Qui tantum tribuit ꝙ men-
dicare videtur. Ideo dicit aplus ad Gal'. vj.
Fratres ꝛ ſi p̄occupatus. ſ. p̄ aliquā paſſioneꝫ
inſurgentē fuit hō in aliquo delicto. vos q̄ ſpi
rituales eſtis. i. p̄fectiores ſcia ꝛ vita hmōi in-
ſtruite in ſpū lenitatis cōſiderans teip̄m. i. ꝓp̄
aīn fragilitatē ne ꝛ tu tēpteris. Et hec fuit cau
ſa potiſſima cur dñs Petruꝫ cadere p̄miſit vt
ſcꝫ peccatoribus miſericors exiſteret. de q̄ dic
Greg⁹. di. l. c. Conſiderādū. Illud factum eſt
magne pietatl diſpenſatiōe vt is q̄ futur⁹ erat
paſtor eccleſie in ſua culpa diſceret qualit̄ alijs
miſereri deberet. Sed p̄ aquā intellige ſciam
vl' ſapiam Eccl. xv. Aqua ſalutaris ſapientie
potauit illū. hec quidē ſi fluit de altis montib⁹
id eſt d̄ ſupbis doctoribus ſurditatē facit i au
ditoribus q̄ꝛ doctrina in eis nihil proficit. Si-
cut ꝓbat Beda in hiſto. anglorū de quodam
ep̄o litterato ꝛ ſubtili valde qui cū miſſus fuiſ
ſet vel eſſet de ſcotia ad cōuerſionē anglicoruꝫ
ſubtilitate vtens nihil ꝓfecit q̄ꝛ audit⁹ nō fuit
Et poſt hoc venit alter minoris litterature. v-
tens exemplis humilib⁹. ꝛ ſic totā angliam cō
uertit Alio mō p̄ aquā intelligit̄ voluptas car
nis. de qua pōt ꝯgrue exponi illud Johā. iiij.
D Ois q̄ biberit ex hac aq̄ ſitiet iterū. q. d. Quā-
to pl⁹ voluptas exercet̄ tātomagis deſiderat̄
Iſta reuera aq̄ carnal' voluptatl ſi cadat a mō
tibus ꝛ p̄latis ꝛ p̄dicatorib⁹ ſilr reddit ſurdita
tem auditoris. q̄ꝛ di. b. Hiero. ꝛ ſcribit ħ euſe-

bi⁹ in morte glīoſi Hiero. ad Damaſum ep̄m.
Uir luxurioſ⁹ quō p̄dicabit caſtitatē. ꝛ ſi p̄di-
cabit: q̄ audientib⁹ veniet vtilitas: q. d. nulla.
Nō p̄t dicē audiens q̄re ore p̄dicas q̄ ope dne
gas. bn̄ loqueris ore ꝛ male viuis ope. ſemet-
ip̄m damnat. plus tn̄ tacens valet talis predi-
catio q̄ꝫ loquens. Scdo ꝓuenit ſurditas cor-
poralis ex auris ꝯcauitate. ꝛ ex ventoſitatl in
cluſione. Quando em̄ hō multū vtit̄ d̄ cepis q̄
hn̄t in ſe multū ventoſitatl. tales ventoſitates
ad caput aſcendentes obſtruunt auriū conca-
uitates. quibus obſtructis accidūt ſurditates
Moraliter p̄ ventū intelligit̄ ſupbia vel ina-
nis gloria. q̄ꝛ ſicut ventus aerē cōcitat turbat
ꝛ obſcurat. Sic ſupbia aut inanis gloria intel
ligentias hoīm obſcurat. corda ad malum inci
tat. ꝛ parere cōturbat. ꝛ hoc cauſat dyabolus
Juxta illud Ezech. j. Uentus turbinis venie
bat ab aquilone. q. d. Supbia p̄turbatōis ve
nit a dyabolo. hec ſupbia aut vana gloria i ml'
tis hoībus cauſat ſurditatē. q̄ꝛ eſt tāq̄ꝫ vētus
tumultuoſus aures ꝛ corda obturat ne vocem
diuinitatis p̄cipiant. ꝛ hoc p̄cipue pꝫ in ſuper
bis tyrannis quorū vnus fuit Pharao. et fi-
gura alioꝝ de quo legit̄ Exo. v. Cui cū diceꝛꝫ
Moyſes ex p̄te dei vt populū iſrl' dimitteret
vt ſibi ſacrificaret. dixit ſibi Pharao vēto ſu-
perbie inflatus. Quis eſt dñs vt audiā vocem
eius. q. d. nullo mō audiā eum. Neſcio em̄ do
minū ꝛ iſrael nō dimittā. attamen qn̄ multipli
citer fuit plagatus. x. plagis. vt pꝫ. c. vj. vij.
viij. Tūc dixit moyſi. peccaui corā dño. roga
dñm vt indulgeat. Moralit̄ Moyſes interp̄
tatur vrgens liniens vel attractans. ꝛ ſignifi-
cat quēlibet p̄latū aut p̄dicatorē q̄ dꝫ vrgē in-
crepatōe ꝛ linire obſecratione ꝛ attractare ad
bonū ip̄os ſubditos ſana p̄dicatiōe. iuxta illō
ij. Thi. iiij. Predica vbū. inſta oportune. i. in
ſtanter facies. hec argue. obſecra. increpa. i oī
patientia ꝛ doctrina. q. di. inſta iportune. ſ. ill'
q̄ deſiderant audire. etiā illis q̄ nō recipiūt gra
tioſe ꝛ aliqn̄ eſt ibi ꝓfect⁹ magnus. ſic di. Au.
de ſeip̄o audiente p̄dicationē bti Ambroſij ex
curioſitate moꝝ ꝛ nō vtilitate. Cūq̧ inq̄t attē
derem q̄ꝫ pulcre diceret me inuito ꝙ veꝝ dice
bat. ꝛ ſic ad fidē cōuerſus multū ꝓfecit i eccl'ia
dei. Sed pharao interp̄tatur nudauit viꝝ vel E
diſſipauit eū ꝛ ſignificat quemlibet mūdi tyrā
nū q̄ nudat paupes ſuos ſubiectos ꝛ diſſipat
bona eoꝝ. Illis quidē tyrannis nihil ꝓdeſt p̄-
dicatio doctoꝝ aut p̄latorum q̄ꝛ ſurdi ſunt et
ventoſitate vane glorie ꝛ ſupbie. Sic ſe dicūt
deum nō noſſe. ſed a deo interdū p̄cuſſi ꝛ iudi
cio diuino plagati tunc clamant ad deum pro
medela. Juxta illud pſ̄. Cum occideret eos q̄
rebant eum. Sed nonnunquā querentes mi-
ſericordiam non merentur propter facta ſua

crudelia exaudiri. qꝛ dicit Jacobus in ca. c. ij
Judiciū ſine miſericordia illi q̄ nō facit miſeri
cordiā. Figura illius habet̄ de anthiocho re-
ge ſupbo. de quo. ij. Mach. ix. ꝙ adeo vento
ſupbie intumuit ꝙ ſibi videbat̄ ꝙ fluctibꝰ ma
ris imperabat ⁊ montiū altitudines in ſtatera
apenderet. Sic ex hoc vento ſupbie adeo ſur
dus factus extitit. ꝙ nec deū nec hoies audire
voluit. Sed templū hieruſalē ciuitatem ſepul
crumq̄ dn̄i accelerauit ſpoliare. Cū ḡ ſic acce-
leraret durus dolor viſcerū apprehendit euꝫ ⁊
de curru cadens grauiter corpus ſuum colliſit
vn̄ ſic humiliatꝰ in geſtatorio portabat̄ ⁊ ď cor
pore impij vermes ſcaturiebant ⁊ odores illi-
us ⁊ fetores exercitū grauabant ⁊ nemo tolle-
re poterat. In hac ḡ ꝑcuſſione poſitus ex gra
ui ſupbia ad agnitionem ſui ꝑuenit ⁊ cum ipſe
fetorem ſuū ferre nō poterat penituit et dixit.
Juſtū eſt ſubiectū eſſe deo ⁊ mortalē nō paria
deo ſentire. ⁊ dr̄ ibi ꝙ orabat ſceleſtus ⁊ nō fu
it exauditus. Sic ꝯtingit illis tyrannis q̄ nūc
ex vento ſupbie ſurdi effecti nolunt ſalutares
p̄dicatoꝝ exhortationes audire. Sed quid ta
les faciant vt auditū recupent? dic ꝙ hoc face
re dn̄t moraliter qđ faciūt ſurdi realit̄. Nā ex
traditione medicoꝝ recipiunt formicaruꝫ oua
⁊ cōtundunt ea ſimul colantq̄ ⁊ mittunt i au-
res vnam guttā et ſic curāt ſurditatē ex vento
ſitate venientē. Formice ſunt aialia pua ⁊ int̄
aialia ſue quātitatis ſapientiora. nā nō ſolum
cura eſt eis de pn̄ti. ſed prouident ſibi in futu-
ra tpa de frumentis vt di. Phiſologꝰ. ⁊ ſigni
ficant hoies ſctōs ⁊ ꝓuidos ꝑndētes q̄ atten-
dūt dictū Boetij de ꝯſo. li. ij. ꝓſa. j. Neq̄ em̄
qđ an̄ oculos ſitū eſt ſufficit intueri. veꝝ etiaꝫ
rerū exitus prudentia. i. hō prudens metitur.
id eſt menſurat. Iſtoꝝ quidē oua ſunt opa bo
na que faciunt ꝓ mercede eterna. ⁊ iſta prudē
tum opa dn̄t iſti tyranni inſpicere ⁊ ea in mor-
tariolo cordis ꝯterere. ſicq̄ auribꝰ mentis in-
fundere ꝑpendentes ſagaciter illud Athana-
ſij in ſymbolo. Qui bona egerunt ibūt in vitā
eternā. q̄ vo mala in ignem eternū. tūc ſpiritu
alem auditū recuparent aut p̄dicationibꝰ int̄-
eſſent ⁊ mala nō ꝑpetrarent. Alio mō ꝑ ventū
curioſitas deſignat̄. Nam ſicut ventoſitas ob
ſtruit aures corpales. ſic etiā curioſitas aures
ſpirituales. qꝛ hoies q̄ ſolū curioſis intendūt
verbū dei qđ ſimplicit̄ ꝓponit̄ audire nō pn̄t.
ſed ſꝑ noua ⁊ mirabilia audire cupiūt. de q̄bꝰ
ꝓponit apl's. ij. Thi. iiij. Erit tp̄s cum ſanam
doctrinam non ſuſtinebunt. ſed ad ſua deſide-
ria coaceruabūt ſibi magiſtros prurientes auri
bus. i. loquentes tm̄ nō ſibi placita ⁊ a verita-
te quidē. i. a doctoribus veritatis aures auer-
tent. vt videlicet reputātes eoꝝ doctrinam ni
mis durā. ad fabulas aūt ꝯuertet̄. i. doctrinā

humanitꝰ ꝯfictā. ⁊ veritate carentē. Ideo di.
Augꝰ. de vera religione. Miſeri hoies q̄bus
cognita vileſcunt nouitatibus gaudent. liben
tius diſcunt q̄ noſcant cū cuius cognitio ſit finis
diſcendi. Et Richar. de ſanct. vict. O quanti
veritatē querūt nō in veritate. ſed in vanitate
⁊ qđ miſerrimum eſt in verbis vite lucra mor
tis negociant̄. hoc fit ex iudicio dei. qꝛ ſic curi
oſitati intendūt ꝙ verbū dei nō ad ſalutē ꝑci-
piunt qꝛ di. Bern̄. Dogma ſpiritus nō curio-
ſitatē acuit ſed charitatē attendit. Tertio acci
dit ſurditas corpalis auriū ex alicuius rei im-
miſſe opilatione. qꝛ dr̄ de ſerpente ꝙ cū incan
tator voluerit eū incantare vnā aurē terra ⁊ a-
liā cauda ꝯſueuit opilare vt ſic ſurdus efficiat̄
De q̄ facto narrat ps̄. Sicut aſpidis ſurde ob
turantis aures ſuas que nō audit vocē incātā
tis. Moralit̄ ꝑ caudā q̄ q̄dā opilāt aures ſu-
as intelligit̄ ſpes longe vite q̄ adeo opilat au-
res multoꝝ hoim ꝙ nō audiūt vocē p̄dicātiū.
Predicatores egregij ⁊ doctores ſūt Ambro.
Augꝰ. Chriſo. Qui ſic ď breuitate vite dixert̄
Feſtinemꝰ inq̄t nr̄a colligere merita. breuit̄ ei
aducire noſcit̄ quo q̄s aut ꝑpetue letat̄ aut e-
ternaliter cruciat̄. Augꝰ. vo ſic inq̄t in quodā
ſmone. O hō q̄d lateſcis q̄d dormis breuis vi
ta. mors incerta. ꝑuenient te ⁊ illudent? Sed
Chryſo. ſup Math. Tantam inq̄t ineſſe huic
vite breuitatē cognoſcimꝰ vt q̄s i tota vita hac
vix ad mortē ſe poſſit diſponere tā celeriter ad
uolantē. Sꝫ has voces hoꝝ doctoꝝ ⁊ multoꝝ
alioꝝ hoies nō audiūt. qꝛ cauda longe vite au
res ſuas obſtruūt atq̄ claudūt. ⁊ h̄ dyabolꝰ ꝓ
curat vt ſe ad mortē nō diſponāt ⁊ improuiſe i
peccatl ſuis ab hoc ſeculo rapiant̄. ⁊ eternalit̄
dānent̄. Refert Apiariꝰ in li. apū. c. lxxxv. ꝙ
dyabolꝰ quendā ď longa vita ſecurauit dicēs
In Weſtphalie ptibꝰ q̄dā extitit nobil' qui q̄
dā nocte ꝑ quādā tranſiens ſiluā terribilit̄ au-
diuit ibidē mulierē dulcit̄ canentē. Nobil' aūt
inq̄t ad ſuos. Eſt ne aliq̄s volēs mecū ꝓpera-
re ⁊ videre mulierē canentē. cū em̄ oēs diſſimu
larēt ⁊ eū ꝓhiberent. ſolꝰ ille iuit ad videnduꝫ
q̄ cū venit ad locū inuenit dyabolū in ſpecie ni
gre monialis extēſis manibꝰ ſub arbore cātan
tē. quā q̄d ibi ageret inq̄ſiuit. deū inq̄t meū h̄
honoro. nobilis aūt quendā ſctōꝝ eſtimās ab
ea q̄d futuꝝ eſſet req̄ſiuit. illa eū de longitudie
vite ſecurauit dicēs eū vltra ꝑtes marinas trā
ſiturū ⁊ ibidē in ſuitio dei morituꝝ. Quid plu
ra. credidit miſer vbis deceptorijs eſtimās q̄
dixit eſſe vā. Tpe aūt nō lōgo ſuccedēte in fe-
brem accutiſſimā eſt illapſus qui cū a phiſicis
vt cōfiteret̄ rogaret̄. quia ei ꝑiculum immine
re viderūt. rennuit ille nullo modo ſe eſtimās
moriturum. Tandē frater ſuus carnalis q̄ ma
gne erat indolis clericus literatus aduocatur

Qui ſicut ⁊ illi vt cõfiteret̃ ſupplicauit quod il
le nullo modo annuens. Tu ſicut alij ſtulti mi
hi iſtaſ.ſcio optime adhuc nullo modo me mo
riturũ. Sed adhuc in terra ſancta ſcio me cru
cem accepturũ. Ecce q̃ ſurdus ille defect⁹ eſt
claudens aures ſuas cauda ꝓmiſſionis longe
vite ꝙ neq̃ phiſicos neq̃ fratrẽ carnalẽ de ſa
lute anime ſue voluit audire. Sed frater dya
bolicas ppendẽs inſidias dixit ei. vere frater
dyabolus tuo inſidiatur calcaneo q̃ ſuo mẽda
tio te decepit. qđ ille audiens concito p̃ſbyteꝝ
mandat aduocari. poſcit veniam. crimina cõ/
fitet̃. corpuſq̃ xp̃i accipiens ſtatim expirauit
Sicq̃ eũ ab inſidijs dyaboli liberauit. q̃ ſi euꝫ
audire noluiſſet laqueos eius minime euaſiſ
ſet. ⁊ ſic patet ꝙ p caudã ſignificatur ꝓmiſſio
G longe vite. Sed p terraꝫ qua ſerpens obturat
aures ſuas ne audiat incantantis voces auari
cia ſignignificatur que multoꝝ hominũ aures
obſtruit ne quiſq̃ illoꝝ de celeſtib⁹ audire poſ
ſit. Quod ꝓbat Greg⁹. Peccatũ auaricie mẽ
tem quã infecerit ita grauem reddit vt ad ap
petenda celeſtia attolli non poſſit. Ideo vt ta
les poſſint audire p̃cepta domi[illegible] dicit̃ eis hie
remie. xxij. Terra terra terra audi verbũ dñi.
de auribus anime tue remoue terrã cupidita
tis vt verba dei pcipere poſſis. Et dicit̃ notã
ter ter terra. quia auarus habet terrã in ore q̃
libentius loquitur de auro q̃ de deo. quia di
citur Ioh. iij. Qui de terra eſt de terra loquit̃
Habet terram in oculis. q̃ libentius videt au
rũ q̃ celũ. Item habet terrã in auribus. quia
libentius audet nominare aurũ q̃ euangeliũ.
Quare dicit̃ Eccliaſtes. j. Nõ ſaciat̃ ocul⁹ vi
ſu. nec auris auditu repletur. Quarto accidit
ſurditas corporalis ex humoribus impedien
tibus virtutem auditiuã influxione. p qđ mo
raliter ſignificat̃ ꝙ ſurditas ſpiritualis que ꝓ
uenit q̃tũ ad populũ ex fluxu carnalis volup
tatis quia luxurioſi ſurdi fiunt ad verbum dei
audiendũ. Iuxta illud Ecci. xxj. Verbũ ſapi
entis quicunq̃ audierit ſciens laudabit. audi
uit luxurioſus ⁊ diſplicuit ei ⁊ ꝓiecit poſt dor
ſum ſuum. Et hoc patuit de herode ⁊ Herodi
ade Marci. vj. Quia herodes noluit audire
verbũ ſolenniſſimi p̃dicatoris Iohannis ba
ptiſte. qui dixit. Non licet tibi habere cõiugẽ
fratris tui. Et dicitur ibidẽ. ꝙ Herodias pro
pter hoc verbũ inſidiabatur ei ⁊ volebat eum
occidere nec poterat. attamen poſtea diſpoſu
it vt puella peteret eius caput Ideo neceſſe fo
ret vt oĩs tales ſurdi a ſacerdotibus ſe ad do
minũ deferri pmitterent vt eis manũ ſuaꝫ de
niq̃ digitos ſuos in aures miteret. Dicit eniꝫ
Holkot ſup li. Sap. lec. xcvij. ꝙ man⁹ domi
H ni habet quinq̃ digitos Primus eſt pollex. ⁊
eſt poteſtas puniendi. dicit̃ eñ pollex ſcḋm Iſi.
ij. ethimo. c. j. eo ꝙ inter ceteros digitos polle
at virtute ⁊ ptãte. hui⁹ aũt pollicis tanta ẽ po
teſtas ꝙ cũ venerit tempus puniendi null⁹ p̃t
eũ euadere. Iuxta illud Iob. x. Nemo eſt qui
de manu tua poſſit eruere. Et paul⁹ ad heb. x.
Horrendũ eſt inq̄t incidere in manus dei viuẽ
tis. Ideo patebat Iob. c. xiij. Manũ tuã lon
ge fac a me ⁊ fortitudo tua nõ me t̃reat. O vti
nã iſte digitus vicꝫ ptãs puniendi poneret̃ in
aures carnaliũ p̃dicatoꝝ aut p̃latoꝝ vel mun
di tyrannoꝝ ſupboꝝ auaroꝝ aut luxurioſorũ
qui nolunt audire voces ſanctoꝝ doctoꝝ. for
taſſis ſurditas auferet̃ q̃ iã p̃dictos valde pu
niet ip̃e xp̃s cũ acceperit iudicandi tp̃s Iuxta
illud p̃s. Cum accepero tempus ego iuſticias
meas iudicabo. Scḋs digit⁹ eſt index eo ꝙ cũ
illo indicamus. ⁊ eſt ꝓprietas diſcernẽdi. iſto
digito oĩa demonſtrant̃ et indicant̃ nuda ⁊ a
perta tã bona q̃ mala in die iudicij. De h̃ ha
betur. ij. Machab. vj. Manũ omnipotentiſ
dei neq̃ viuus neq̃ defunct⁹ effugiã. Et apo
ſtolus. ij. Corinth. v. Omnes nos manifeſtar̃
oportet añ tribunal xp̃i vt referat vnuſquiſq̃
ꝓut geſſit Et reuera ſi iſte digitus dei mittere
tur aut poneret̃ in aures malorũ ſpiritualium
ſurdorũ aperirent̃. Tertius digitus eſt ceteri
longior ⁊ eſt medius. ⁊ iſte digit⁹ in manu dei
eſt benignitas differendi p quẽ expectat nos
vt ad pniam redeam⁹ ⁊ ſaluemur. De h̃ Gen.
xlvij. Salus noſtra in manu tua eſt dñe Et in
p̃s. Fiat man⁹ tua ⁊ ſaluet me. ⁊ ſicut iſte digi
tus extẽt⁹ ſup plano nec pollex nec index p̃nt
illud planũ contingere. Ita q̃diu benignitas
differendi extendit̃ nihil nobis ptãs p̃ot noce
re puniendi. nec aſperitas diſcernẽdi. iſtũ etiã
digitũ immittit ds in aures ſurdoꝝ cũ benigni
ter differt punire pctã eoꝝ. Quart⁹ digit⁹ dici
tur medic⁹. Eſt eñ man⁹ dei ptãs miſerẽdi. in
iſto digito. ſ. in manu iſta ſolet ãnul⁹ portari ⁊
iſte digit⁹ ꝯſueuit ãnulo coronari. q̃ pietas di
inter oĩa e⁹ opa debet coronari. q̃ ip̃a miſeris
ſapit dulcius. et hec pietas miſerendi a vulne
re xp̃i emanauit. p quaꝫ omnes virtutes ſp̃us
in nobis perfecte cõſummauit Iob. v. Incre
patione dñi nec reprobes. quia ipſe vulnerat
⁊ medetur. pcutit ⁊ manus eius ſanauit Ideo
petebant iſti in euangelio vt imponeret huic
ſurdo manus vt ſanaretur. Quintus digitus
eſt breuiſſimus ⁊ vocatur auricularis. hic digi
tus in manu dei eſt facilitas exaudiendi p̃ces
noſtras. de quo p̃s. Aperis tu manum tuam ⁊
imples omne animal benedictione Hos quin
q̃ digitos quotidie immittit deus i aures pec
catorum vt a ſurditate ſanetur hic a peccatis
⁊ tandem ſaluentur in celis. Sicq̃ potes ſer
monem concludere ne prolixitate videaris po
pulum onerare.

De eadē dñica. Sermo ſecundus.

I Adducunt ei ſur
dū τ mutū τc. Marc. vij. Experiē
tia ſcimus φ tpe nubiloſo ſi nubes
alteri nubi obuiauerit aut ad ipſam venerit mox
pluuia imminebit. τ h̄ cōfirmat cōmentator ð
impſſione aeris. Nubes inq̄t dū ad nubem ac
ceſſerit imber cōtinuo pſto erit. Cui⁹ ratiōem
ponit ſimplici⁹. q2 nubes nubi adueniens cōp
mit τ coartat. vel q2 nubes a ſe inuicē quendā
mutuo ſumunt humorē. quo humore ſumpto
pluuia cōtinue comitať. Spiritualiť p nubem
vno mō intelligiť diuina ɔſolatio. q2 ſicut nu=
bes tpe caliditatis nimis homini ambulāti p̄=
ſtet ſolatiū. Sic τ diuina conſolatio hominib⁹
in eſtu tribulatiōis mundane fert pſidiū. Ido
figurať p colūnaȝ nubis q̄ filios iſrl̄ a calore ſo
lis p diē ꝓtexit dū de egypto exierūt. de q̄ dič
pš. ciiij. Expandit nubē i ꝓtectionē eoꝝ τ ig=
nem vt luceret eis p noctē. q2 dř Exo. xiij. Do
minus aūt p̄cedebat ad oſtendēdā viā p diem
in columna nubis. vbi p nubem itelligiť diui=
na cōſolatio. Alio mō p nubem vita hoīs deſi
gnať. iuxta illud Sap. ij. Tranſibit vita nr̄a ſi
cut veſtigiū nubis. Sed p pluuiā innuiť inter
na gratia. Juxta illud pš. Pluuiā voluntariā
ſegregabis deus hereditate tua. q. d. De⁹ gra
tiam oībus infudit. mō ad ꝓpoſitū ſicut di=
ctū ē nubes accedēs ad nubē h̄ i ťris cauſat im
brē. ſic dīna ɔſolatio accedēs ad hoīeȝ īfundit
ḡtiā ſanitatꝭ τ iuuamē aut ſi hō ad deū accedit
gratiā eius deguſtababit. Juxta illud Augu.
in li. ſoli. Accedite ad eū hoīes mox patet iocū
ditas ſuauitatis interne. τ hoc pȝ clari⁹ de ſur
do τ muto cui cū xp̄s ſua cōſolatiōe diuina ap
propinquauit exiens de finibus tyri. mox gra
tiarū pluuiam ſenſit. cum ipm̄ audire loquiq3
fecit. vt dicit euangeliuȝ pńs. in quo principa
liter duo notanť. primo cuiuſdam homis infir
K mitas ibi. Adducunt ei. ſcđo curantis xp̄i or=
do et qualitas ibi. apprehendit eū. Pro q̄ ſciē=
dū moraliter p hunc ſurdū τ mutum intellige
peccatorē. De ſurditate peccatoris vide ſmo
ne p̄cedenti. Sed peccator dř mutus in tribuſ
principaliť. primo in cōfeſſionis dilatiōe. dif=
fert em̄ cōfeſſioneȝ ſuā ꝓpter quattuor cauſas
Prima eſt timor recidiuationis. In hoc em̄ φ
timet pctōr in pctā recidiuare ſolet confeſſiōeȝ
ſuā ꝓlongare. Sed ſtultus eſt h̄ timor. Si em̄
deus dedit tibi gratiā cōfitendi dabit τ gratiā
ſtandi atq3 pctis reſiſtendi. Ideo di. Gregoř.
in mora. Inuanū nobis deus bona tribuerȝ ſi
nō eſſe qđ dedit cuſtodiret. Cū aūt incaſſū bo
na ſua nō tribuat. patet. q2 om̄e qđ dederit dū
mō cooparis ꝗtū ad te ptinet cuſtodiet. Et ta
men circa hoc notandū. φ timor ille recidiuati
onis nullus eſt ſi tria aduerteris. Primū ē ho
ſtis debilitas. nulli em̄ hoſtis ille antiquus di
abolus nocere valebit q̄ ei volūtarie non obe=
dit. iuxta illud Greg. Debilis eſt hoſtis vince
re nō pōt niſi volētē. Nō em̄ potuit itrare por
cos Math. viij. niſi petita licentia τ obtenta
Dñe inquiunt. ſi eijcꝭ nos hic mitte nos i porcoſ
nec vnā ouiculā btī Job potuit auferre niſi p
miſſus. Job. j. Ideo diciť Jaco. iiij. Reſiſti=
te dyabolo τ fugiet a vobis. Et be. Bern̄. dič
Dyabolus excitare tēptatōes nitiť. ſ; in te eſt
ſi volueris dare vel negare cōſenſum. Ex quo
pȝ φ illi q̄ ſe excuſant dicētes. dyabol⁹ me fec̄
peccare male dicūt. q2 niſi hō velit ei ɔſentiř n̄
pōt eū dyabol⁹ in pctis implicare. q2 di. b. Au
guſti. ſup pš. Dyabol⁹ plerūq3 nocere vult ſ;
nō pōt. q2 poteſtas ei⁹ ſub ptāte dei eſt. nec eti
am pōt ipe quēquā in bonis opibus niſi occul
te τ malicioſe impedire. nō aūt manifeſte. Nā
di. Nicolaus de lyra ſup Nee. vj. φ demones
ſignanť p iſtos q̄ Neemiā τ ſocios eius nō po
tuerūt impedire manifeſte ab ope muri. quia
vna manu pugnabant τ alia murabant ꝓpter
qđ ɔuerterūt ſe ad malicias occultas vt ſic im
pedirent eos ſb̄ ſpecie pacis vt dř Nee. vj. Sic
videntes demones ſe ſanctos hoīes impedire
nō poſſe p aptas temptatiōes ab ope muri. ɔ=
tunt ſe ad malicias occultas τ ſub ſpecie boni
querunt hoc impedire. Exemplū de hoc in li=
bro colla. patrū abbatis Moyſi colla. j. ð ſcō
Johanne abbate quē dyabolus ſub ſpecie bo
ni ad immoderatū induxit ieiuniū intantuȝ φ
per hoc fuit a melioribus impeditus Ideo de
bemus ɔtra eos pugnare τ cū hoc merita cu=
mulare. q2 dicit Raban⁹ ſup li. machabeoruȝ
In edificatiōe hieruſalē patres noſtri vna ma
nu pugnabant altera murabāt. Per quod in=
telligitur qđ in edificatione celeſtis hieruſaleȝ
vna manu pugnare debemus ɔtra vitia et al= L
tera murare celeſtia. ſ. merita ɔgregando. Se
cundū qđ recidiuatiōis timorē nullū facit ē ſā
ctoꝝ cōmunitas. peccator em̄ in peccatis exi=
ſtens ſolus eſt τ ve ſoli ſi ceciderit in ampliora
pctā nō hȝ ſubleuanteȝ Eccleſiaſtes. iiij. Sed
poſt ɔfeſſionem ſanctoꝝ ſocietati ɔiungitur τ
cōmunitati. τ hoc nihil aliud eſt ꝗ ſpiritualiū
bonoꝝ p ſanctos acquiſitoꝝ congregatio. ð q̄
bus vnuſquiſq3 i eccleſia numero τ merito exi
ſtens intantū pticipat in quātū ſe capacē facit
mediāte adiutorio diuine gratie. vt ſic impar=
tiatur merito xp̄i adiutoriū τ meritū ſctōꝝ i ce
lo τ in terra. Ecce quātū tua ɔfeſſio valet vt te
tantis bonis aſſociet Ideo di. leo papa i ſmo
ne. pleniſſime obtineť remiſſio pctōꝝ. vbi toti
us eccleſie eſt vna oratio. quare dȝ quilibȝ hō
nō tardere τ cōmunitati bonoꝝ ſocieť. q̄a cō=
munitas eccľie oēs hoſtes ſpūales debilitat. ſi

cut figuratũ eſt Judic. xv. ꝙ principes filioꝝ
iſrael vno agmine ꝓcedentes debilitabãt om=
nes hoſtes quos poterãt inuenire. Quid ſunt
viri iſrl' niſi viri chriſtiani in vnitate fidei aſſo
ciati aut cõmunitas ſanctoꝝ in eccl'ia militãte
exiſtentiũ que ſꝫ hoſtib⁹ terribilibus eſt vt ca
ſtroꝝ acies ordinata Canti. vj. Eſt tñ notãdũ
ꝙ ad hoc ꝙ hõ capax ſit bonoꝝ q̃ ſũt in ꝯmu=
nitate ſctõꝝ tria requirunt. vicꝫ fides. obediẽ
tia. ⁊ charitas. ⁊ volens eſſe ꝑticeps fideliter
credat. humiliter obediat. ⁊ veraciter diligat.
Qui eñ rũpit fidẽ fit hereticus. Qui rũpit ob
edientiam fit ſciſmatic⁹. Qui rũpit charitateꝫ
fit excõmunicat⁹ ſaltẽ excõmunicatõe minori
⁊ a cõmunione ſanctoꝝ ſepat. Qui aũt predi=
cta tria debite ſeruat hꝫ triplicẽ funiculũ q̃ dif
ficulter rũpit Eccs. iiij. Triplex funicul⁹ dif/
ficulter rũpit. ⁊ cõſeruat tali funiculo in eccle
ſia vt ſit ꝑticeps oĩm bonoꝝ que ſũt i ea. Naꝫ
ſicut in eccleſia credentiũ eſt coꝛ vnũ ⁊ aĩa vna
Actuũ. iiij. Ita oĩa bona ſpũalia ſunt eis com
munia q̃uis vn⁹ ꝑticipet de illis pluſq̃ alter.
ſꝫm ꝙ ipe ſꝫm ꝑdicta tria ſe pl⁹ diſponit ad ca=
pacitatẽ applicando vires ſuas cũ maiore fer=
uore deſiderio ⁊ labore vt habeat fidẽ charita
te formatã. ⁊ obedientiã tã humilitate q̃ cha=
ritate armatã. Tertiũ qꝺ timorẽ recidiuatõis
nulluꝫ facit ⁊ diuini auxilij ſecuritas. ſecurus
eñ dꝫ eſſe ꝯfitens ꝙ a deo nunq̃ derelinquat
Quod ꝯſiderãs dauid ait pſ. Dñs adiutoꝛ ⁊
ꝓtectoꝛ eſt oĩm ſperãtiũ i ſe. Et i alio pſ. Dñs
defenſoꝛ vite mee a quo trepidabo. Ideo hoꝛ
tat quemlibet ꝯfeſſum b. Aug⁹. Proijce inq̃t
te in deũ qꝛ nõ eſt ita crudelis vt ſibi te ſubtra
hat ⁊ te cadere ꝑmittat. Scda cã ꝙ peccator
eſt mutus deferendo ꝯfeſſionẽ ſuã eſt nimia ꝑ
ſumptio diuine miſeratiõis. Qñ eñ hõ de mi
ſericordia di nimiũ ꝑſumit. ꝯfiteri pctã dimit=
tit. Cõtra qꝺ di. Sap. Ecci. v. Ne dixeris pec=
caui ⁊ q̃d accidit mihi triſte. q. d. Ita bñ vl' me
lius eſt mihi ſicut nõ peccanti. ⁊ hoc frequent
accidit quo ad bona tꝑalia. Et addit. Altiſſi=
mus eñ patiens eſt redditoꝛ. Nam ſꝫm gloſaꝫ
aliq̃n expectat ꝑ totã vitã. ⁊ tunc infert infer=
ni penã grauiſſimã. Et iterũ dicit ibidẽ. Non
adijcias pctm̃. ſ. ꝑ recidiuũ ſup pctm̃. ⁊ ne di=
cas miſeratio dei magna eſt glo. de dei miſeri=
cordia nimiũ ſperãdo peccatoꝝ meoꝝ miſere=
bit. Miſericordia eñ et ira ab ipſo cito ⁊ ap=
proximãt ⁊ in peccatores ꝓſpicit ira illi⁹. Jõ
di. Anſhel. in li. ſimilitudinũ. Tempe tẽptati
onis añ culpe ꝑpetrationẽ nunq̃ dꝫ dei miſeri
cordia cogitari. ſed iuſticia ⁊ iudiciũ eius ira ⁊
indignatio illius hec dñt penſari ⁊ añ oculos
mentis ꝑduci ⁊ reduci. Qm̃ q̃n quis tempta=
tur nõ debet dicere miſericordia dei magna ẽ
ſed dicere. horrendũ eſt incidere in manus di

viuentis. Quãdo appetitus luxurie quemlibꝫ
pulſat. nõ cogitet tũc quacunq̃ hora hõ pecca
toꝛ ingemuerit oĩa pctã eius obliuioni tradun
tur. ſed potius cogitando tractet. maledictus
eſt omnis ille q̃ in ſpe peccat. Et illud Eſaie. j.
Ue genti peccatrici ꝑplo graui iniq̃tati ſemini
neq̃ filijs ſceleratis. Si aũt ꝯmiſſio peccati fa
cta ẽ. tunc deinꝺ miſericordia dei ꝓpenſius co
gitanda eſt ne deſperatõ venie ſupueniat. hec
ille. Et q̃uis de dei miſericordia tũc eſt cogitã
dũ nõ tñ de hac eſt nimium ꝑſumenduꝫ ꝓpter
tria. Primũ eſt iuſticie dei inflexibilitas. Naꝫ O
eius iuſticia poſt hanc vitã erit inflexibilis cu
ius miſericordia nũc eſt placabilis. Nã ſꝫm ſa=
pientẽ prouer. vj. Zelus et furoꝛ viri non par=
cet in die vindicte nec acquieſcet cuiuſq̃ preci
bus nec recipiet ꝓ redemptõe dona plurima.
Iõ di. Sap. Ecci. v. Ne tardes ꝯuerti ad dñm
ſcꝫ ꝑ pniam verã. ⁊ ne differas de die in diem
ſubito eñ veniet ⁊ in tꝑe vindicte diſperdꝫ te
Et b. Greg⁹. Qui inq̃t mõ legit pater miſeri
cordiaꝝ ⁊ deus totius ꝯſolatõis. legit etiam.
Deus vltionũ. dñs iuſtus iudex terribilis ſu=
per filios hoim. Scdm eſt cõminatõis aſpitas
de qua in pſ. vij. Niſi cõuerſi fueritis gladiũ
ſuum vibrabit. ⁊ Luce. xiij. Niſi pniam egeri
tis omnes ſimul peribitis. Et b. Aug⁹. ſup il/
lud pſ. Arguã te ⁊ ſtatuã contra faciem tuam
Quid inq̃t faciã arguẽdo. nõ te vides. ſꝫ faciã
vt te videas. qꝛ ſi videris pctm̃ tuũ diſplicebꝫ ti
bi ⁊ placebꝫ mihi. cũ iudicaberis diſplicebꝫ mihi
⁊ tibi cũ ardebis Tertiũ ẽ diuine expectatõis
ſecuritas. vñ Eſa. xlij. Diu ſilui ⁊ patiens fui
⁊ nũc quaſi ꝑturiens loquar. q. d. ſꝫm Auguſ.
Securitatẽ meã diſtuli. patientiã meã prolon
gaui penitentiã tuã diu expectaui. Sed qꝛ mi
hi obedire noluiſti accipe qꝺ meruiſti. Et bea
tus Grego. inquit. Neceſſe eſt vt cũ expectare
nos diutius cõſpicimus. ipſa pietatis tꝑa q̃ſi
damnationis timeam⁹ augmenta. Tertia cau N
ſa quare peccatoꝛ eſt mutus nõ cõfitendo ẽ ru=
boꝛ cõfuſionis. qꝛ multos tardat cõfuſio ⁊ mu
tos facit ne ꝯfiteantur q̃uis añ ꝓpoſitũ habe
ant ꝯfitẽdi tñ pctõꝝ enormitatẽ inſpiciẽtes ſta
tim obmuteſcunt. De quib⁹ Eſa. xxxvij. Ue=
nerunt filij vſq̃ ad ꝑtũ ⁊ nõ pepererũt. Jõ di=
cit Augu. Confiteri erubeſcis ⁊ peccare preſu
mis. erubeſcis coram hoie ⁊ nõ erubeſcis corã
deo ⁊ oĩm ſanctoꝝ agmine. Et quedã glo. per
peſſimuꝫ eſt in his erubeſcere q̃ honorẽ confe=
rũt eternoꝝ. ⁊ i his audere que viã accelerãt ꝑ
ditoꝝ. Et notandũ ꝙ iſte ruboꝛ confuſiõis ni
hil eſt ſi tria conſiderent. Primum eſt conſciẽ
tie inquietatio. Peccatũ eñ qꝺ hõ ꝑ ꝯfuſione
nõ vult ꝯfiteri cõſciam non ſinit eſſe quietam.
Sed ſemꝑ in meroꝛe ꝯturbatã. atteſtante Se
neca. Bona conſcientia in multitudine libera

Mala aũt in multitudine ⁊ ſolitudine anxia
eſt. ⁊ ergo melius eſt ſemel erubeſcere ꝙ̃ ſemꝑ
pauere cũ nihil honeſtius poſſit eſſe ꝙ̃ bõa cõ
ſcientia. De cõſcientia etiã bona ſic loq̄r bernͣ.
Quid ditius in rebus. quid dulci⁹. q̄d omib⁹
ſecurius ⁊ quieti⁹ bona cõſcia. damna rerum
nõ metuit. verboꝝ cõtumelias ⁊ corpis cruci-
atus ſpernit. imo ipa mortua magꝭ erigitur ꝙ̃
deijciat̄. Scdm eſt pctõꝝ cõtemplatio. Nã ꝙ
deus ⁊ omnia agmina celeſtiũ ſunt cõtẽplato
res tuarũ ſordiũ multũ dñt peccatores horta-
re ad ꝯfitendũ. q2 di. Aug⁹. ſuꝑ pſ̃. Si confeſ
ſus fueris lates nõ confeſſus dãnaberis. Sed
hic oritur vna dubitatio ex quo dicit Augu. ſi
cõfeſſus fueris lates. vtrũ peccata ꝯfeſſa et ꝑ
pniam deleta in iudicio generali latebunt aut
erunt reuelãda? Ad hanc dubitationẽ beatus
Bernͣ. Anſhelmus de ſimilitudini. c. vj. Et te
xtus apli cum glo. ſanctus Tho. ⁊ alij theolo-
gi dicũt. ꝙ omnia tã bona ꝙ̃ mala nota erunt
omnibus. q2 di. glo. ſuꝑ illud. j. Corin. iiij. ma
nifeſtabit conſilia cordiũ. ꝙ geſta et cogitata.
bona ⁊ mala nota erũt omnib⁹ tunc. ⁊ b. bernͣ.
tractans illud verbum dicit. Cunctaq̄ꝫ cũcto-
rũ cunctis archana patebunt. Et ratio ẽ q2 oñ
ſio malorum in bonis eſt ad manifeſtatõez mi
ſericordie prius impenſe. oſtenſio ṽo bonorũ
eſt ad manifeſtationẽ iuſticie. E conuerſo i ma
lis erit oſtenſio maloꝝ ad manifeſtationem di
uine iuſticie tunc punientis. oſtenſio ṽo bono
rũ ad manifeſtationẽ diuine iuſticie parceutiſ
⁊ manentis. Hec tñ oſtenſio nec cedet in infa-
miam vel verecundiã. Sed ad gratiarũ actio-
nem in bonis ⁊ ad dei gloriã ſaluandis ⁊ libe-
randis. Sed diceres videt̄ ꝙ pctã erũt tũc te-
cta. Juxta illud pſ̃. xxxj. Beati quoꝝ remiſſe
ſunt iniquitates ⁊ quoꝝ tecta ſunt pctã. Item
j. Petri. iiij. Charitas operit multitudinẽ pec
catorũ. Ad pſ̃. dr̄ ſcdm ipm peccata dicunt̄ te
cta quo ad erubeſcentiã nõ quo ad conſcienti-
am. ꝙ̃tũ ad punitionẽ nõ ꝙ̃tũ ad agnitionem
Ad aliud dr̄. ꝙ peccata operient̄ ⁊ nõ reuela-
bunt̄ quo ad penã ⁊ ad diuine iuſticie ⁊ miſeri
cordie euidentiã Jſtud ꝑſuadet q̄dam doctor
ſic. Si rex remiſiſſet tibi centũ libras ꝓ obulo
vno. nonne ſi gratus eſſes narrares beneficiũ
regis omnib⁹ amicis et diceres regratiamini
regi pro me in tãto ſibi tenebar ⁊ pro tanto mi
hi dimiſit. Eodem modo pro peccato morta-
li merebaris penam eternam ⁊ remiſit tibi pro
pena temporali. que nullam ꝓportionem ha-
bet ad penam eternã. multomagis deberes iđ
bñficiũ valde manifeſtare. Ex alio ꝓbatur ſic
Ex quo cuilibet beato in deliberatõe tua a pec
cato magna materia gaudij a bonis ſubtrahe
retur. Si ignoraret gratiã ſibi factã. nec optet
de erubeſcentia ꝑtimeſcere. q2 ſi deus põt ig-
nem facere a primiori combuſtibili ſine com
buſtione põt facere noticiã pctõꝝ tuorum etiã
alijs ⁊ ꝙ idẽ ſciunt ſine erubeſcentia q2 cauſa-
litates reruꝫ ſuſpendit qñ vult. vt dicit Holc̄.
ſuꝑ li. Sap̄. lec. vij. Tertiũ ẽ peccatoꝝ expro-
bratio nã deus ⁊ angeli ei⁹ ⁊ oẽs demones pec
cata exprobrabũt. q2 dic̄ Ezech. xvj. Ecce con
gregabo oẽs amatores tuos q̄b⁹ cõmixta es ⁊
oẽs quos dilexiſti. ſ. dyabolos ⁊ pctã tua cum
vniuerſis q̄s oderas. ſ. angelos ⁊ ṽtutes ⁊ nu
dabo ignominiã tuã corã illis ⁊ dabo te in ma
nu hoꝝ ⁊ denudabũt te veſtimentis tuis et la
pidabunt te. Suꝑ quo dicit Bernͣ. Quid tũc
ꝯfuſionis ac q̄d miſerie q̄due doloris qñ diſꝑ-
ſis folijs vniuerſa nudabit̄ turpitudo ⁊ pctõ-
rũ ſanies apiet̄ qñ vermis cõſcientie cõſumet
im̃ortalẽ. nec tñ erit locus diſſolutiõis nec cõ
ſolationis. Quarta cã eſt oim peſſima q̄re pec
cator cenſet̄ mutus in cõfeſſiõe ⁊ malũ deſꝑari
onis. q2 iterdũ heu accidit ꝙ hõ poſt ml̄ta pec
cata in deſꝑationẽ dyabolo ꝓcurãte cadit. iu
xta illud ꝓuer. xviij. Jmpius cũ in ꝓfundum
pctõꝝ venerit cõtemnit. ſ. cõfiteri. ſed tñ nõ fa
ceret ſi tria ꝯſideraret videlꝫ longã expectatõ
nẽ. crebrã vocationẽ. ⁊ benignã receptionem.
Primo q̄dem ſi longã dei expectationẽ conſi-
deraret nullaten⁹ hõ deſꝑaret. q2 dr̄ Eſa. xxx
Preterea expectat vos deus vt veſtri miſerea
tur q2 deus iudicij dñs eſt. ⁊ Sapien. xj. Mi
ſereris oim q2 omnia potes et diſſimulas pec-
cata hoim ꝓpter pniam. ⁊ Ezech. xxxiij. No-
lo inquit dñs mortẽ peccatoris. Sed magꝭ vt
ꝯuertat̄ ⁊ viuat. Quare dicit Bernͣ. Magna
eſt miſericordia dei in nobis q̄ noſtram ꝯuerſi
onem dulciter expectat. nos ꝓlongam⁹ multo
tp̄e iniq̄tatem noſtrã ⁊ ipe ṽo ꝓlongat pieta-
tẽ ſuã. Scdo ꝑpende ei⁹ crebrã vocationem ⁊
poſtterga malignã deſꝑatõnẽ. Audi ꝙ vocat
te. Cañ. v. Reuertere ꝛuertere ſuna. re. reuer.
vt intu. te. q. d. ſm̃ Ray. O aĩa captiua quam
dyabolus delitijs mundi tenet reuertere ꝑ cor
dis cõtritionẽ. reuertere ꝑ oris ꝯfeſſionẽ. ꝛuer
tere ꝑ opis ſatiſfactionẽ. ꝑ bone vite cõtinua-
tionẽ. vt intueamur te. i. vt ſic poſſumus vide
re in te imaginẽ dei et ſimilitudinẽ quã fruen-
ti deſiderio optamus. ⁊ iterũ Hiere. iij. dic̄ do
minus. Fornicata es cũ amatoribus tuis reũ-
tere ad me ⁊ ego ſuſcipiã te. Jdo o pctõr ſi ad
tp̄s ꝓpter multitudinẽ pctõꝝ tuoꝝ deſperaſti
reuertere ad dñm ꝑ verã oim pctõꝝ tuoꝝ con
feſſionẽ. q2 dic̄ Johes Chriſoſtom⁹ de repati
one lapſi. Amplius letat̄ de⁹ de aĩa deſꝑata ⁊
aliqñ ꝯuerſa ꝙ̃ ea que nunꝙ̃ extitit ꝑdita. Si
cut de ꝑdito filio q̄ mortu⁹ fuerat ⁊ reuixit pie
rat ⁊ inuẽt⁹ ẽ. đ cui⁹ regreſſu fit gaudium ma-
gnũ pr̄i. nõ alit̄ niſi corã deo ⁊ angel̄ copioſius
eſt gaudiũ đ eo q̄ a ꝑiculo liberat̄ ꝙ̃ đ eo q̄ nũ-

q̃ nouit piculũ. ꝛ ſubdit. Quãtũ em̃ triſtať p-
dita. tanto magis letificat ſi fuerit inuenta. ſic
dñs in euãgelio ait. Paſtoꝛ ille exultauit q̃ p-
ditã ouem humeris ſuis gaudens repoꝛtauit
Et ſubdit iteꝝ. Null⁹ em̃ deſpare dꝫ veniã eti
am ſi circa finẽ vite ꝯuertať ad pniam. vnum
quẽq; em̃ deus de ſuo fine nõ ꝺ pterita vita iu
dicat. In vita hoĩs finis querend⁹ eſt q2 deus
nõ reſpicit quales antea vixim⁹. ꝫ quales cir-
Q ca finẽ vite fuerim⁹. hec ille. Tertio vide pecca
toꝛ xp̄i benignã receptionẽ. ne ſic labaris in de
ſperationẽ. Nã ꝺ filio ꝓdigo Luc. xv. ptꝫ. cui
redeunti occurrẽs paẗ benigne eũ recepit ꝛ in
amplexus eius ruit ꝛ obſculũ ei dedit. ſtolam
p̄mã ꝛ oĩa pdita ei reddidit ꝛ ꝯuiuiũ ſolẽne fe
cit. quare hoc. q2 di. Bern. Cõſueuit pi⁹ dñs
magis honoꝛare penitẽtes q̃ innocentes per-
manentes. q2 deuotioꝛ eſt feruid⁹ penitens q̃
tepidus innocens. Scd̃o pctõꝛ dr̃ mutus i coꝛ
reptionis dimiſſione ꝛ ſic p̄ncipaliť ſunt muti
p̄ſidentes ꝛ p̄lati q̃ deberẽt pctã ſuoꝝ ſubdito
rũ coꝛripe. Sꝫ ppter amoꝛẽ ꝛ feruoꝝ diſſimu
lant pctã ipoꝝ. De q̃bus Greg. in paſto. c. xv
ꝛ poiẗ diſ. xliij. c. Sit rectoꝛ. Sepe inq̃t recto-
res improuidi humanã amittere gr̃am foꝛmi-
dantes loqui libere recta ptimeſcũt ꝛ iuxta ve
ritatis vocẽ nequaq̃ in gregis cuſtodia paſto
rũ ſtudio ſed mercenarioꝝ vice deſeruiũt. q̃a
veniente lupo fugiũt dũ ſe ſub ſilentio abſcon
dũt. Hinc nãq; eos dñs p Eſa. increpat dicẽs
c. lvj. Canes muti nõ valentes latrare. hec ille
Et nota ſi ſubditi rõne taciturnitatis p̄latoꝛũ
peccauerint deo rõnẽ diſtrictus reddent. Qꝛ
dr̃ Ezech. iij. Si dicente me ad impium moꝛte
moꝛieris ꝛ nõ annunciaueris ei neq; locut⁹ fu
eris vt auertať a via ſua mala ꝛ impia ꝛ viuat
ꝛ ip̄e i iniq̃tate ſua moꝛiať. ſanguinẽ ei⁹ ꝺ manu
tua req̃ram. hec vide ſupꝛa ſmone. x. de Heli
qui punitus eſt eo q̄ filios ſuos nõ coꝛrexit. ꝺ
hac materia vide plura ſupꝛa ſer. xxix. K. L.
R ꝛ. liij. M. Tertio pctõꝛ dr̃ mut⁹ i iuſticie exp̄ſ-
ſione. multi em̃ iudices ꝓpter cupiditatẽ ſepe
fiunt muti ꝛ verũ iudiciũ obticent quales fue-
runt illi de q̃bus. j. Reg. viij. diciť. Ambula/
uerũt filij heli poſt auariciã ꝛ ceperũt munera
ꝛ puerterũt iudiciũ. Tales em̃ iudices ſi pro-
pter pecuniã recte etiã iudicãt nihilominꝰ pec
cant. ſicut di. Greg. xj. q. iij. Qui recte iudicat
ꝛ p̄miũ retributionis expectat in deũ fraudeꝫ
ꝑpetrat. q2 iuſticiã quã gratis impartiri debu
it acceptione pecunie vendidit. ꝛ dꝛ extra ꝺ re
ſcrip. Statutũ. li. vj. Si litigãtes fuerẽt notabi-
liter paupes etiã expẽſas nõ exigat. Sed h oꝛi
tur vna q̃ſtio vtꝝ iudex q̃ ſcit accuſatum ad pe
nã aliquã. ſ. capitis vel aliã coꝛã ſe immunem
penit⁹ a culpa que ſibi imponiť debeat tacere
ꝛ ſcd̃m dicta accuſatiuꝫ eũ cõdemnare. Ad h

dicendũ q̄ iudex ex officio debet teſtes volen-
tes peierare niti repellere a teſtimonio etiaꝫ ſi
accuſatus taceat. vel q2 ſunt ignoti vel iſameſ
vel grauis opiniõis. ij. q. vij. querẽdũ. Si xͦo
nõ ppendit q̃d velint dicere nec eſt ei obiectio
qua opponat. tũc teſtis debet eſſe pſona cõmu
nis ꝛ põt iuramentũ coꝝ recipe. ꝛ tũc ſi in nar
ratõne facti inuenerit eos deuiare a vero. ſimi
liter examinet ꝛ inueſtiget vel p pendentẽ iue
ſtigationẽ poſſet inuenire cãm expellendi eos
ſicut fecit Daniel. xiij. de duob⁹ ſenib⁹ ſuſan-
nam falſe accuſantib⁹. Si xͦo nullo mõ põt re-
pellere. et ꝓbant ſcd̃m foꝛmam iuris et ſuffici-
unt. h dicunt fere oẽs doctoꝛes catholici. q̄ de
terminare debet ſcd̃m allegata ꝛ ꝓbata. q2 ſe-
cũdũ cõſciam quã habet vt iudex dꝫ iudicare
q2 di. Ambꝛo. Iudex nõ debet iudicare ſcd̃m
ſuã priuatã conſciam quã appoꝛtauit de domo
ſed ſcd̃m iura allegata ꝛ ꝓbata coꝛã ipo dũ ſe-
derat ꝓ tribunali. vt ꝓbať. ij. q. vij. c. Iudicꝫ
Et. xxxv. q. c. Nullũ iudicantẽ. Dicit in Ala-
nus ꝛ hugo q̄ ꝯſulendũ eſt verius tali q̄ dele
gat alteri ſi fieri põt q̃ ſniam remittat ad ſupio
rẽ vt ſiue ille inferat ſiue p̄cipiat iſti allcuictur
ex hoc ꝯſcia ſua.

De eadẽ dñica. Sermo tertius.

ET deprecaban-
tur eũ vt illi man⁹ imponeret. ꝛ ap-
p̄hendẽs eũ de turba ſeoꝛſum miſit
digitos in auriculã ei⁹ Mar. vbi ſ. Plini⁹ in A
hiſto. natu. ſic dicit. Imber maioꝛes ſtillas im
mittit mari ꝛ alijs aq̃s q̃ terre. Cui⁹ eſt ſignuꝫ
Nã magis cõpluiť q̃ tranſit nauigio q̃ꝫ q̃ gdi-
tur circa t̃rã. q̄ aũt imber maioꝛes guttas im-
mittit mari rõ eſt. q2 oẽ ſile attrahit ſuũ ſile ꝛc̃
Aqua copioſi⁹ attrahit aquã ſicut ignis ignẽ.
terra terrã. aer q̃ꝫ aerẽ. vt refert Calcidi⁹ i thi-
meo. Spũalr̃ p imbꝛẽ intelligiť xp̄s deiq; ma
rie filius vnigenit⁹. ꝺ q̃ caniť. deſcendit in vte
rũ virginis ſic imber ſup gramẽ q2 ſicut imber
deſcendit ſup floꝛes ſine coꝝ leſione ſic xp̄s de
ſcendit in vteꝝ ꝟginis ſine virginali coꝛrupti
one. ꝛ h eſt etiã q̄ caniť. Ut vitrũ nõ lediť ſu-
le penetrãte. ſic illeſa crediť p⁹ ptũ ꝛ añ Sed p
mare vel p aquã intelligiť oĩs pctõꝛ. q2 ſic ma
re eſt in ſe amaꝝ ſic peccatoꝛ hꝫ in ſe amarã con
ſciam remoꝛdentẽ. Iuxta illud Eſa. lvij. Im-
pij coꝛ q̃ſi amare feruẽs qḋ q̃eſcere nõ pt. q2 ta
lis pctõꝛis amara ꝯſcia nunq̃ q̃eſcit. ꝫ ſp ꝯtur
baẗ dño volẽte. ꝛ pſ̃. atteſtãte q̃ inq̃t. In rcor
datiõe pctõꝝ coꝛ pctõꝛis. Modo ad ꝓpoſitũ
ſic imber ſp maioꝛes ſtillas immittit mari. ſic fili
us dei ſemp maioꝛes ſtillas gr̃aꝝ immiſit pec
catoꝛibus. ꝛ adhuc eis quotidie immittit. q̃a
tales adhuc nauigãt mare vite humane. Iõ ꝺ
talibus põt exponi illud pſ̃. Grãm ꝛ gloꝛiam

dabit dñs.ſ.grãm i p̄ſenti vt poſſint venire ad
pniam.ꝛ gl'iaȝ in futuro. Nobr̄e dñt ſacerdo
tes ꝑ illis deuȝ exorare. vt digneť eos a pctis
ſurditatis ꝛ ſilr̄ mutitatis liberare.ſicut feceřt
illi q̄ ꝑ illo hoie defectuoſo ſunt xp̄m dep̄cati.
de quibus dicit verbũ allegatũ. In q̄ quidem
verbo ꝛ euangelio vſq; ad finē tria euãgeliſta
tangit. Primo ſacerdotũ ſedulã exorationem
ibi. Et dep̄ca.eũ. Scd̄o pctōꝝ ieſu benignam
curationē.ibi. Et apꝓhendēs. Tertio ꝑplõrũ
deuotã laudationē.ibi.bñ oia fecit. Circa pri
B mũ notandũ Bernã.ſup Cañ.ſic dicit. Diſcur
rit angelus medi⁹ inter dilectũ ꝛ dilectã vota
afferens et referens dona excitat illã ꝛ placat
illũ. Sed moraliter ꝑ angelũ intellige quemli=
bet p̄ſbrm ꝓpter aliquas ꝓprietates aut actus
angeloꝝ qui continenť in his metris. Paſcit
ꝛ hortať ducit vehit excitat arcet. Orat ꝯ gau
det punit laudat ſine ſumptu. Primus ğ act⁹
angeli eſt paſcere. Quod ꝓbať.j. Re.xix. vbi
angelus detulit panē ꝛ aquã ad Helyã dormi
entē ꝛ famellicũ. ꝛ ait. Surge ꝛ comede gran
dis reſtat tibi via. Iſto mō moralit̃ ꝓpriũ offi
ciũ ſacerdotũ eſt paſcere verbo ꝛ exemplo po
pulũ ſuũ. ꝛ ip̄ȝ ſic ducere ad xp̄m. ꝛ ꝑcipue de
bent h̃ facere curati q̄bus d̄ iure cõpetit ꝓpo=
nere eis verbũ dei. vt ex̄ i cle.d̄ ſepul.c.duduȝ
.§.vex. Quis ğ ꝑpl's de iure ꝛ ex p̄cepto dȝ au
dire vt de ꝯſe.di.j.vbi dr̃. Sacerdote i eccl'ia
verbũ dei faciente q̄ egreſſus fuerit.glo.quaſi
cõtēnens audire excõmuniceť. Vbi ꝑ ſacerdo
tem intelligiť curatus q̄ ſemꝑ ſecurius ſũt au=
diendi q̄ȝ alij.qꝛ ius curatoꝝ in p̄dicando ē p̄=
ceptiuũ eo ꝙ teneñť p̄dicare. ꝛ ꝑpl's eos teneť
audire. Propter qđ Ioh.xxj. dixit dñs Pe=
tro tanq̄ȝ ſuo vero vicario ter. Paſce.bis em̃
dixit. Paſce agnos meos. ꝛ ſemel dixit. Pa=
ſce oues meas.ad innuendũ drĩam inť doctri
nã neceſſariã iuuenibus ꝛ ſenib⁹. Simplex em̃
admonitio ſen ibus ſufficit. Iuuenib⁹ v̄o op⁹
eſt verbis ꝛ verberib⁹ vt debite doceanť. Et
hunc actũ ſacerdotũ tangit euangeliſta cũ dic̃
Adducũt ei ſurdũ ꝛ mutũ.qꝛ ꝑ ſuas doctrias
C ſalutares dñt adducere ad xp̄m pctōres. Se=
cundus act⁹ angeli eſt exhortari. cui⁹ ꝓbatōȝ
legim⁹ Math.ij. Angel⁹ dñi apparuit in ſom=
nis ioſeph di. Surge ꝛ accipe puerũ ꝛ matreȝ
eius ꝛ fuge in egyptũ. Hunc actũ imitať ſacer
dos ſana cõſilia priuatim ꝯferendo. Ex q̄ em̃
ſacerdotes ſuꝑ alios hoies ſunt moꝝ honeſta
te ꝛ vite dignitate.ideo interduȝ ſanis pollent
ꝯſilijs ꝛ ab eis potius requirēda ſunt concilia
q̄ȝ ab alijs.qꝛ dicit b. Amb.li.de offi.c.j Adũ
tendũ eſt ꝙ in acq̄rendis cõſilijs plurimũ valȝ
vite ꝓbitas. v̄tutũ p̄rogatiua.beniuolētie vſ⁹
facilitatis gr̃a. Quis em̃ in ſceno fontē reqrit.
Quis d̄ turbida aqua potũ potauit? Itaq; v=
bi luxuria eſt ibi intp̄antia. ibi vitioꝝ cõfuſio
Quis em̃ inq̄t inde aliq̄d hauriendũ putat vl'
exiſtimet. Quis vtilē iudicet aliene cauſe quē
videt inutilē ſue vite. Quō potero eũ conſilio
iudicare ſupiorē quē video moribus inferiorē
ſupra me? An eũ idoneũ putabo vt mihi det ꝯ
ſilium q̄ ſibi nō dedit. An eũ mihi vacare cre=
dã q̄ ſibi nō vacat.cui⁹ animuȝ voluptates ac
cuſant.libido deuicit.auaricia ſubiugat.cupi
ditas ꝑturbat. Idem Ambro.dicit. Talis de
bet eſſe q̄ cõſiliũ dat vt ſeip̄m formã alijs ac ex
emplũ bonoꝝ exhibeat in doctrine integritate
vt ſit eius ſ̄mo ſalubris atq; irrep̄henſibil' ꝯſi
lium vtile. vita honeſta. ꝛ ſcia decora. Terti⁹ B
actus angeli eſt ducere qđ pȝ exemplo Thob
v.de raphaele q̄ ait. Ego inq̄t angel⁹ ducaȝ ꝛ
reducã eũ ſanũ ad te Sic ſacerdotes dñt duce
re ꝑ bonã ꝛ aptã ꝯuerſationē.qꝛ ſicut victoria
exercitus eſt gloria boni ducis.ita ſanitas ꝑpl'i
attribuiť merito bone ꝯuerſatōi ſacerdotis iō
dicit Chryſ.d̄ ſacerdotali dignitate li.iij. Bñ
agente ꝑpl'o vnuſq̄ſq; ꝓ merito ſuo remunereť
Sacerdos aũt ꝓ bonis ꝓprijs aureã ꝛ ꝓ acq̄=
ſitiōe alioꝝ aureolã. Et ibidē Chryſ.omel'.iij.
dicit. Sacerdos in ꝑpl'o eſt ſicut radix i herba.
Quēadmodũ cũ videris arborē pallentib⁹ fo
lijs marcidã.intellige qꝛ aliquã culpã hȝ circa
radicē.ita cũ videris ꝑpl'm indiſciplinatũ ꝛ ir/
religioſum ſine dubio cognoſce.qꝛ ſacerdotiũ
eius nō eſt ſanũ. Sed vñ venit iſta inſanitas i
ſacerdotibus. Rñde ꝙ a dyabolo.qꝛ di. Pli.
i hiſto.nat. ꝛ Iſi.li.xxj.ethim.c.iiij. Salamã=
dra eſt ſerpens q̄dã in cui⁹ veneno maxia vis
eſt. Hec ſi trunco vel radici irrepſerit arboris
oia poma intoxicat ꝛ oēs ramos. Moraliter
iſto mō dyabol⁹ q̄ ad inſtar Salamãdre ſemꝑ
in igne viuit.qꝛ vbicũq; venit penã hȝ ſibi an
nexam ſicut angel⁹ bonus ſuã leticiã. Iſte qui
dē ſ̄pens infernal' radices eccl'ie.ſ.ſacerdotes
ſic intoxicat ꝛ inficit his dieb⁹. qꝛ oēs rami ab
eccl'ia coꝝ pctōꝝ venenũ aſſumũt. Si em̃ ſacer
dotes eſſent boni forꝛaſſis ꝛ laici.qꝛ dic̃ aplus
ad Ro.xj. Si radix ſancta ꝛ rami. Per oppo=
ſitũ ſi radix eſt infecta ꝛ rami erũt nociui. ꝛ iſte
actus aut opatio etiã innuiť cũ dr̃. Adducunt
ei ſurdũ ꝛ mutũ. Et illa adductio fit veri⁹ per
eruditionē q̄ȝ ꝑ violētã tractiōȝ.qꝛ ſ̄m Sene.
Curioſus anim⁹ hois facili⁹ duciť.ſ.ſalubri e=
ruditiōe q̄ȝ trahiť. Quart⁹ actus angelic⁹ ē ve
here.i.tranſportare. vehũt em̃ ꝛ deferũt boni
angeli aias morientiũ i celũ.ſic ſacerdotes an=
geli de terrenis deſiderijs ad amorē celeſtium
trãſferũt penitētes.qꝛ eis ꝯfitēdo pctis moriũ
tur p̄ſtinis.iux̄ illud.j. Pe.ij. Peccatis mortui
iuſticie viuam⁹. Quit⁹ act⁹ angelic⁹ eſt excita
re Act.xij. Angel⁹ dñi aſtitit ꝛ lumen refulſit
i tabernaculo carceri ꝑcuſſoq; latere petri ex=

citauit eũ dicens. Surge velocit̃. Sic dʒ ſacer
dos excitare pctõres vt ſurgãt a pctis. ⁊ ſi no
luerint dʒ apponere duras correctões vt ſic ſal
tẽ ſeipm̃ ſaluet. q2 vt di. Iſi. li. iij. ď ſum. bo. c.
iij. Sacerdotes pploꝝ iniq̃tate dãnant̃. ſi eos
aut ignorãtes nõ erudiant. aut peccãtes nõ ar
guant dicẽte dño ad ꝓphetã. Speculatorẽ de
di domui iſrl̃. ſi nõ fueris locutus vt cuſtodiãt
ſe a via ſua mala. ⁊ ſi ille ĩ iniq̃tate moriat̃ ſãgui
nẽ ei⁹ ď manu tua req̃rã. ⁊ hoc p̃ncipalit̃ intel-
ligit̃ de curatis. Sext⁹ act⁹ angeli eſt arcere de
monũ ptãtez. ſicut raphael ď aſmodeo q̃ ſuffo-
cauerat ſeptẽ viros ſare. Thob. v. Sic ſacer-
dotes dñt arcere oẽs malos ꝑ cẽſuras eccl̃iaſti
cas. Nõ tñ principalit̃ ꝑtinet ad p̃latos. ſ. epi-
ſcopos ⁊ eoꝝ officiales. Etiã dñt arcere demo
nes ꝑ adiuratões ſacras ne noceant bonis vi-
E ris. Septim⁹ act⁹ angeli eſt orare. ſic̃ pʒ Act.
xvj. vbi viſio ꝑ noctẽ paulo oñſa eſt vir mace-
do q̃dã. i. ſilitudo viri habẽtis habitũ ⁊ effigi-
em macedonũ erat ſtãs ⁊ dep̃cans eũ dicens.
Tranſiẽs aũt in macedoniã adiuua nos. ſ. an-
nunciãdo nobis viã ſalutis. Ubi di. glo. ꝙ vir
fuit angelus macedonũ ꝓuocabat paulum vt
ad terrã ſibi cuſtodiẽdã cõmiſſaz trãſiret. vt ꝑ
v̈bũ dei hoies ſaluaret. ⁊ a dyabolo liberaret
Ita ⁊ ſacerdotes dñt orare ꝓ ꝑplo ſalutẽ eorũ
ſuis p̃cibus obtinendo. Ideo dixit Alexã. pa
pa. iij. q. j. Ipi ſacerdotes ꝓ ꝑplo interpellant
⁊ pctã populi comedãt. q2 ea ſuis orationibus
delent ⁊ ꝯſumũt. q2 quãto digniores fuerit tã
to facili⁹ in neceſſitatib⁹ ꝓ q̃bus clamant exau
diunt̃. Mobrẽ dñt dicere Iohel. ij. Parce do
mine parce populo tuo. ⁊ ne des hereditatem
tuã in ꝑditionẽ. Et iſte act⁹ tangit̃ cũ ď2. ⁊ de-
p̃cabant̃ vicʒ ſacerdotes xp̃m vt imponeret ei
ſcʒ pctõri manũ. vicʒ miſcdie. Et fuera dñs ex
audiuit orationẽ ipoꝝ. q2 legit̃ Num. xvij. cũ
filij iſrl̃ murmuraſſent ꝯtra Moyſen ⁊ aaron
eo ꝙ ſolus aaron ⁊ filij ei⁹ ⁊ nulli de tribu alia
ſacerdotio fungerent̃ ꝓpter qḋ ignis a dño ex
iuit ⁊ deuorauit eos. eo ꝙ perierũt ex eis. xiiij.
milia hoim. Cũ iacerent in terra dixit moyſes
ad aaron. Tholle thuribulũ ⁊ hauſto igne de
altãri mitte incenſũ deſup ꝑgẽſq3 cito ad ꝑplm
roges ꝓ eis. Qḋ cũ feciſſet ſtãs int̃ mortuos ⁊
viuentes ꝓ pplo dep̃cat⁹ eſt. ⁊ plaga ceſſauit.
F Sed poſſet aliq̃s q̃rere an ſacerdotes dñt ora
re ꝓ reprobatis: Ad qḋ dicẽdũ ꝙ reprobatio ẽ
p̃ſciẽtia iniq̃tatis quorũdã ⁊ p̃paratio dãna-
tionis eoꝝ vel reprobatio dei q̃ ab eterno non
eligẽdo q̃ſdã reprobauit. Et ꝓ illis nullo mo-
do dñt ſacerdotes orare vt effectũ p̃deſtinatio
nis ꝯſeq̃nt̃. vt dicũt doct. Quis em̃ ſacerdos
ꝓ oibus viatorib⁹ dʒ orare ſi nullam reuelatõ
nẽ de aliquo reprobato vel finaliter in peccato
mortali deceſſuro accipit. Si tñ reuelationem
accepit de aliquo reprobato vel in pctõ morta
li ꝑſeueraturo ꝓ eo orare nõ lʒ. q2 de tali popu
lo reprobato dicit dñs ad quẽlibet ſacerdotez
Hier. vij. Noli orare ꝓ populo h. nec aſſumas
laudẽ ꝓ eis. q2 nõ exaudiã te. ꝫ ꝯ h poſſʒ aliq̃s
inſiſtere p̃mo ſic. Quilibet tenet̃ diligẽ primũ
ſuũ ſicut ſeipm̃. g̊ tenet̃ ꝓximuʒ diligere ad id
ad qḋ ſeipm̃ diligit vicʒ vt v̈tuoſe opet̃ in pre
ſenti. ⁊ ĩ bono ꝑſeueret. ⁊ v̈tutis p̃miũ ꝯſeq̃t̃.
in futuro. q2 dicit be. Aug⁹. j. de doct. xp̃ia. ꝙ
ad hoc quilibet dʒ ſeipm̃ diligere vt ſic opet̃ q̃
tenus deus diligat̃ toto corde. tota aĩa. tota
mente. vt in btitudine ꝑfecte diligat̃ ⁊ eterna-
liter. Scḋo ſic. ꝓ omnib⁹ exiſtentib⁹ in gr̃a eſt
orandũ. Tertio ſic. ſi non eſſet orandũ ꝓ r̃pro
bato vt cõſequeret̃ effectũ p̃deſtinatiõis cum
põt reprobat⁹ eſſe in gratia. ſequeret̃ ꝙ aliq̃s
dignus eſſet vita eterna. ꝓ quo nõ eſſet orãdũ
vt deus daret ei vitã eternaʒ. Ad primũ dicũt
doctores ꝙ q̃libet dʒ ꝓximum ſuum diligere
ad id ad qḋ ſeipm̃. niſi ſciat deũ oppoſituʒ vel
le. Sed q2 ď s nõ vult reprobato dare ꝑſeuerã
tiã in charitate in via. nec beatitudinẽ ĩ patria
nullus dʒ quẽ ſcit reprobatũ a deo ad hoc di-
ligere vt beatitudinẽ cõſequat̃. Hoc oſtendit
Alanus ſup eplãʒ ad Ro. c. ix. ſic inq̃ens. Nõ
debeo orare ꝓ reprobato cum ſcio deum velle
cõtrariũ. Debeo em̃ diligere eo mõ quo illi q̃
ſunt in patria et angel⁹ q̃ eum cuſtodit. ſ. repre
hendendo ⁊ retrahendo ipm̃ a malo propoſſe
meo. ⁊ orando ꝓ eo ne grauius peccet. Etiã
dicit glo. mgr̃i ibidem ꝙ nõ eſt valde dolẽdũ
de reprobis quia lʒ ſit de eis cõdolendũ. nõ tñ
vt effectũ p̃deſtinationis cõſequant̃. ꝙ nullus
ſciens eſſe aliquẽ reprobũ debʒ ei optare vitã
eternã. Etiã di. Rabanus ſup Matheũ ſm̃
qḋ allegat eũ Alan⁹ ibidẽ. ꝙ iudas miſer ẽ ſed
non miſerabilis. debeo tñ dolere ſup hoc ꝙ eſt
reprobus. ſed nõ dolere optando contrarium
Sic dolore cõpaſſiõis xp̃s fleuit ſup illã. ſ. hie
roſolymã ꝓpter futuras calamitates ei⁹. ⁊ tñ
nolebat cõtrariũ. Sic iudex ſuſpẽdendo furẽ
cõpatit̃ ei. nõ tñ vult eũ liberare. Hec Alanus
Ad ſcḋm eſt dicendũ ꝓ omnibus exiſtẽtib⁹ in
gr̃a eſt orandũ vt finaliter habeãt vitã eternaʒ
niſi q̃s ſciat deũ velle cõtrariũ. Modo certũ
eſt ꝙ de⁹ nullo mõ reprobato vult dare vitam
eternã. Ideo ꝓ nullo reprobato q̃tũcunq3 ha
beat gr̃am eſt orandũ vt effectũ p̃deſtinatiõis
cõſequat̃. Ad tertiũ ď2 ꝙ aliquis poſſit eſſe di G
gnus vita eterna dupliciter. Uno mõ ſm̃ pre-
ſentem iuſticiam. ⁊ iſto mõ aliq̃s eſt dignus vi
ta eterna. cui deus nõ vult dare vitã eternã. li
cet ſit dign⁹. ꝓ tunc nec eſt iuſtũ illi dare vitaʒ
eternã nec dignũ. Si quis aut iſtaret dicto be
ati Aug⁹. in ſmone p̃deſtinati. cõtra pelagiũʒ
vbi dicit ꝙ p̃deſtinationẽ non ſolũ in apl̃is ſic

Pelagiani poñũt ponim⁹. ſed in omnib⁹ deo
ſeruientibus. Sed certũ eſt ꝙ qlibet exñs in ḡ
tia digne ſeruiat deo ⁊ conſequat̃ effectũ p̃de-
ſtinatiõis. Ad illud dictũ augl. dꝛ ꝙ ipe intel-
ligit ꝙ finaliter deo ſeruientes effectũ p̃deſtia-
tionis ꝯſequent̃. nõ aũt q̃ ſoli ſunt digni ſm p̃
ſentẽ iuſticiã. Hoc oñdit Alanus vbi s. di. do
min⁹ ſcit aliq̃s eſſe reprobos. ḡ nec vult nec vo
luit nec volet eis dare vitã eternã Et ita digni
ſunt aliq̃ ꝙ deus nõ vult. nihilominus tamen
rñdet vnicuiq̧ p meritis ſuis finalibus. qꝛ licz
nõ velit dare vitã eternã reprobis habentibuſ
grãm. tñ vult eis dare vitã ſi pſeuerabũt fina-
liter in grã. Et dicit idẽ doctoꝛ ꝙ quidã nullũ
dicunt eſſe dignũ vita eterna niſi i fine. Quod
pbant p ſimilitudinẽ laborantis in vinea qui
nõ eſt dignus denario niſi finito labore et die.
Eadẽ rõne cũ ſolis pſeuerantib⁹ pmittit̃ vita
nullus añ finẽ dignus eſt ea. Sed illud ſit̃e eſt
valde remotũ. Nam laboranti in vinea p̃ſcri-
bit̃ tps certũ. ſed nõ p vita eterna. imo p q̃cũ-
q̧ inſtanti decedat grãm hñs dign⁹ eſt vita e-
terna. Laborans v̾o in vinea ſi morit̃ die me-
dia nec ipe nec heres ei⁹ dign⁹ eſt denario. hec
ille. Hec igit̃ h̃ inſerta de reprobatione videat
q̃libet prudẽs p̃dicatoꝛ an ſint populo vulga-
ri p̃ponenda. Sic ḡ habito iſto ꝙ ſacerdotes
angelis aſſimilant̃. iõ dꝫ ad ſilitudinez angeli
q̃libet eſſe medius inter dilectũ vicz xp̃m ⁊ di
lectaz. i. quãlibet aiam ſibi cõmiſſam. ⁊ offerre
xp̃o vota ⁊ orationes ſibi cõmiſſorũ. ⁊ referre
dona remiſſionis pctõꝝ. ⁊ dꝫ excitare ⁊ placa
re. Nã ſubditos ſuos negligẽtes dꝫ excitare a
ſomno negligentie ⁊ placare deũ fideli p̃cami
ne. qꝛ dꝛ h̃. Et dep̃cabãt̃ eũ vt illi manũ impo-
neret. ⁊ tantũ de pmo. Qñtũ ad ſcđm tãgit euã
geliſta pctõꝝ curationẽ benignã. cũ dic̃. Et ap
b prehẽdens eũ d̃ turba ſeoꝛſum. Circa qđ nota
prudẽs medic⁹ q̃ tpe peſtilẽtie curã gerit hoiz
p̃ oib⁹ hortat̃ vt vitẽt moꝛboꝝ ꝯſortiũ. qꝛ val
de piculoſum eſt peſtilẽtiali moꝛbo infectis. ſi
ue viuis aut etiã mortuis ꝯuerſari. Sic ẽt pru
dẽs medic⁹ ⁊ corpoꝝ ⁊ aiaꝝ ihs xp̃s in h̃ ꝙ ſe-
pauit hũc infirmũ a turba ſeoꝛſum docuit ma
lã ſocietatẽ infectã moꝛbo pctõꝝ fugiendã. q̃a
di. b. Hiero. vt ſcribit. b. Euſebi⁹ d̃ moꝛte ipſi
us. Nihil certe tm̃ nocet hoi q̃ꝫ mala ſocietas.
⁊ ſepe hõ talis efficit̃ q̃li ſocietate potitur. Im
poſſibile puto hoiem in bonis opibus pmane
re q̃ malorũ aſſidua potit̃ ſocietate. De mala
ſocietate vide ſupra. ſ̃. xij. B. ⁊ ſermone. xliij.
B. ⁊ ſmo. xxviij. S. T. Scđo in h̃ ꝙ miſit di-
gitos i aures e⁹ docuit nos aures nr̃as obſtru
ere. Primo a vituperatõe xrioꝝ. qꝛ dixit dd̃
in ps. Fact⁹ ſũ tanq̃ꝫ vas pditũ. qm̃ audiui vi
tuperationẽ multoꝝ i circuitu Scđo a vanita
te garruloꝝ q̃ iã vbiq̧ ſũt imũdo. vt di. Clau-
dian⁹ i maioꝛi volumĩe. Nũc q̃ꝫ p t̃ras mẽtiri
garrula fama. Nulla q̃ꝫ mẽtio ſit d̃ his q̃ v̾a fu
erũt. ⁊ Iuuenal'li. viij. di. garrul⁹ ipe nocet ſi
bi cũ pdeſſe vid̾. A talib⁹ dꝫ auditũ auertere
ois hõ. qꝛ di. ps̃. Qui reqrũt mihi mala locuti
ſunt vanitates ⁊ dolos tota die meditabãtur.
Tertio a cantilenis ſaltatricũ. iuxta illđ Ecci.
ix. Cũ ſaltatrice ne ſis aſſidu⁹. ne andias illam
ne forte peas i efficatia illi⁹. Quarto a v̾b mẽ-
dacij. qꝛ dꝛ puer. xxix. Princeps q̃ libent̃ au-
dit v̾ba mẽdacij oẽs miſtros hꝫ ipios. Tertio I
in h̃ ꝙ expuit ⁊ tetigit linguã ei⁹ docuit nos vt
diuinã ſapiam i p̃dicatiõe libent̃ audiam⁹ Si
cũt ei medici ⁊ p̃cipue Cõſtã. Saliua ẽ humoꝛ
flegmaticus ex naturalib⁹ venis ligue genera
tus ⁊ p̃cipue a capite d̃ſcẽdit. ſaporẽ diſcernit
⁊ liguã humectare cõſueuit. Moꝛalr̃ p ſaliuã
intellige diñã ſapiaz. qꝛ di. Greg. omel. x. ſup
Ezech. Sputũ ẽ diuina ſapia q̃ ſoluit ignoꝛan
tiã humanã. Cũ ḡ ea ſapia q̃ ipemet ẽ ligua no
ſtra tãgit̃ tũc mox ad p̃dicãdũ formant̃ v̾ba.
Hec q̃dẽ ſapia pcedit a capite. ſ. a d̃o eſt caput
eccl'ie. iõ dic̃ diña ſapia Ecci. xxiiij. Ego ex oꝛ̃
altiſſimi pdij. ⁊ Iac̃. j. Si q̃s indiget ſapia po
ſtulet a d̃o q̃ dat oib⁹ effluent̃. Hec q̃dẽ ſapien
tia ad inſtar ſaliue diſcernit int̃ ſapoꝛes qꝛ oia
mãdata amara ⁊ ſpũalia dulcia demonſtrat. ⁊
ſic faciet effugẽ illđ Eſa. v. Ve q̃ ponitl amaꝝ
dulce. ⁊ dulce amaꝝ Quarto in h̃ ꝙ celũ aſpe K
xit docuit nos ꝙ libẽt̃ i celũ reſpiciam⁹. qꝛ hõ
libẽt̃ reſpicit tria Primo reſpicit fidelẽ amicũ
qꝛ dꝛ Ecci. vj. Amico fideli nulla cõpatio. ⁊ ñ
ẽ digna ponderatio auri ⁊ argẽti ꝯtra bonita-
tẽ fidei illi⁹. ⁊ ibidẽ dꝛ. Amic⁹ fidelis medicam
tũ vite Quis ḡ fidelioꝛ xp̃o? Nã ipe ẽ amic⁹ a-
deo fidelis ꝙ i nulla nos neceſſitate deſerit. vt
dicit Aug⁹. De q̃ Sap̃. Ecci. xvij. Omni tpe
diligit q̃ amic⁹ ẽ. Et di. notant̃ oi tpe. qꝛ i vita
a pctis nos cuſtodit. ac in moꝛte a demonibus
nos eripit. ⁊ poſt moꝛtẽ ad gliam pducit. vt q̃
libꝫ ſaluat⁹ dicẽ poſſit cũ ps̃. Tenuiſti manuz
deterã meã. ⁊ in voluntate tua eduxiſti me. et
cũ gloꝛia ſuſcepiſti me. Ecce iſte amic⁹ ẽ i celo.
iõ ad ipm̃ q̃libꝫ reſpicit merito. Scđo reſpicit
theſauꝝ ſuũ Math. vj. Ubi ẽ theſaur⁹ tuus
ibi ⁊ coꝛ tuũ. Ibi ḡ hẽm⁹ theſauꝝ nr̃m q̃ ꝯfici-
tur ex auro dilectõis dei. ⁊ argẽto amoꝛis pxi
mi. ⁊ lapidib⁹ p̃cioſis bonoꝝ opm̃. Tertio li-
bent̃ reſpicit auxiliũ ſuũ. ⁊ illud auxiliũ ẽ a ce-
lo. Iuxta illud ps̃. Leuaui oculos meos i mõ
tes vñ veniat auxiliũ mihi. Ideo ibi reſpicere
debemus. qꝛ. ij. Paral'. xx. cũ ignoꝛam⁹ quid
agere debeam⁹ hoc ſolũ habem⁹ ꝯſidui vt ocu
los noſtros dirigamus ad celũ. Quinto i hoc
ꝙ ingemuit oñdit tria. Primo nature vilita- L
tẽ. vñ Beda. ꝙ quaſi homo ingemuit ſed qua
ſi deus curauit. Scđo pcti grauitatez. qꝛ tam

graue ē pctm̄ ꝙ cū gemitu dei eſt curatū. Ter
tio gemēdi neceſſitatē. vñ Beda. Ingemuit ñ
vt opꝰ ipi eſſet cū gemitu aliq̄d petere a patre
qꝛ oībus petētibꝰ dat cū p̄re. ſꝫ ꝙ nobis gemē=
di daret exemplū cū ꝓ nr̄is vel noſtroꝝ proxi
moꝝ reatibꝰ ſupne ciuitatis p̄ſidia inuocemꝰ.
Sexto in hoc ꝙ dixit effeta qđ eſt apire docu
it nos ꝙ pctā nr̄a in cōfeſſione nō debemꝰ pal=
liare. ſꝫ oēs circūſtantias ꝑ ea maifeſtare. vt a
ſpirituali poſſimus liberare ſurditatē. Et ver
btūs hō erit illi cui oīa vincula lingue ſoluunt
vt pctā ſua ⁊ circūſtātias debite expmat. vt di
cat̄ d̄ ipo. Solutū eſt vinculū lingue eiꝰ. ⁊ loq̄
bat̄ recte. Ubi ſciēdū quadruplex eſt vinculū
lingue. quoꝝ q̄dlibꝫ niſi ſoluat hō nequaꝗ̄ re
cte ꝯfitet̄. Primū ē pudoꝛ ꝓpalādi. qꝛ cuilibꝫ
volēti cōfiteri obijcit ſe pudoꝛ q̄ hō ꝯfunditur
alteri hoī reuelare illud qđ ſolū notū eſt deo et
angelis demonibꝰ ⁊ ſanctis. ⁊ h̄ vinculo dya=
bolus ligat plurimoꝝ linguas ne ꝯfiteant̄. vñ
q̄dā ſanctꝰ vidit dyabolū inter penitētes ince=
dere. ⁊ facientē eos erubeſcere ī eccl'ia dū ſe ad
ꝯfeſſionē pararēt. Qui adiuratꝰ a ſctō ⁊ inter=
rogatꝰ q̄d inter penitētes faceret: r̄ndit reddo
qđ abſtuli. Cū ille interrogaret ⁊ q̄d h̄ eēt: r̄n=
dit. Verecūdiā eis abſtuli qñ peccauerūt ⁊ mō
eā reſtituo ne poſſint ꝯfiteri. ſicut em̄ lupꝰ ouē
ꝑ guttur accipit nō ꝑ pedē ⁊ vulpis gallinam
ita dyabolus guttur pctōꝛis ligat ⁊ cōſtringit
ne clamare in cōfeſſiōe poſſit. iō di. Augꝰ. ſup
pš. O hō q̄d times ꝯfiteri h̄ qđ ꝑ ꝯfeſſionem
ſcio quaſi illud qđ neſcio. Cur erubeſcis cōfi=
teri pctā tua ſū ſicut tu hō humanꝰ. nihil alie=
nū a me. ꝯfitere hō hoī. hō pctōꝛ hoī pctōri. et
M elige q̄d vis. Si cōfeſſus fueris lates. incōfeſ=
ſus dānaberis. Ad h̄ d̄s exigit ꝯfeſſionē vt li=
beret humilē. ad h̄ dānat nō ꝯfitentē vt puni=
at ſupbū. Scđm impedimentū aut vinculum
qđ ligat linguā hoīs eſt timoꝛ recidiuādi. facit
em̄ dyabolꝰ h̄ vinculū hoī volenti ꝯfiteri. quō
inq̄t tu ꝓponis d̄ cetero a pctīs abſtinere pote
ris tu in ꝑpetuū viuere ꝯtinent̄: ad q̄d tibi ꝓ=
derit hodie cōfiteri ⁊ poſt cras labi ī ſil'e: Hoc
vinculo volūtarie ligat̄ hō nō ꝯſiderās ꝙ iđo
d̄s inſtituit ſacr̄m p̄nie vt quotiēs recidiuemꝰ
totiens reſurgamꝰ. qꝛ ſepties in die cadit iuſtꝰ
⁊ reſurget. ſ. emendādo ſe ꝑ p̄niam. Impij au
tē corruūt ī malū. ſ. ſe ñ emēdādo. ꝓuer. xxiiij.
Cōtra timorē recidiuādi vide ſ. tria remedia
vicꝫ hoſtis debilitatē. ſctōꝝ cōitatē. auxilij ſe=
curitatē. ſ. lxxij. R. L. Tertiuꝫ vinculū eſt ar
doꝛ delectandi. recolit em̄ hō miſer delectatio
nē ꝓhabitā in pctō. ⁊ videt̄ ſibi ꝙ ſine ea nō pt
ducere vitā. ⁊ manēte tali affectōe impoſſibile
eſt vtilit̄ penitere. qꝛ Hoſti. in li. d̄ cōpunctiōe
cordis dic̄. ſicut eſt impoſſibile ꝙ ignis ī aqua
inflammet̄. ita impoſſibile eſt cognitionē cor=
dis ingerere delitijs. Cōtraria em̄ ſibiīpſis ſūt
⁊ pemptoria. Illa em̄ mater fletus. hec mater
riſus. Illa coꝛ cōſtringit. hec diſſoluit. Quar=
tū eſt fortiſſimū vinculū aut impedimentū pe
nitētie ⁊ torpoꝛ p̄ſtolandi q̄ orit̄ ex duplici p̄=
ſumptōe. ſ. ꝓlixe vite ⁊ finalis venie. ⁊ h̄ vīcu
lū quaſi oēs ligat. Confidūt em̄ de futuro. pre
mittūt in poſteꝝ. ꝓcraſtināt in longinquum ⁊
dicūt cū coruo. cras cras. donec morte ſubita=
nea ꝑclitent̄. ⁊ hoc ad ſcđm. Quātū ad tertiuꝫ N
tangit ꝑſoꝝ deuotā laudationē cū dr̄ Bñ oīa
fecit. Ubi nota ex h̄ v̄bo euangelij p̄nt cōfuta
ri multi diuerſa q̄rēte quare hoc vel h̄ factuꝫ
eſt cū tñ potiꝰ exclamare deberēt cū apl'o. Ad
Ro. xi. O altitudo diuitiaꝝ ſapie ⁊ ſcie dei ⁊c̄
Et p̄mo ſunt q̄dā curioſi querētes quare deꝰ ī
ꝑncipio fecit vnū ſolū hoīem. cū tñ multos an
gelos ſil' creauerat. Ad hāc queſtionē pōt dici
⁊ bñ ꝙ cōgrue h̄ factū ē. De h̄ di. Aug. ī li. cur
qñ ⁊ quō d̄s hō. Cū d̄ ſolo hoīe loq̄mur q̄dā
mirabile nobis occurrit. qꝛ cū d̄s oēs angelos
parit̄ fecerit vnū ſolū hoīem quare facere vo=
luerit d̄ q̄ ſolo oēs alij ꝓcrearent̄. ex q̄bꝰ illa ce
leſtis diminutio reformaret̄. ⁊ r̄ndet. verūta=
men hec fuit diuini ꝯſilij maxima pietas vt in
vno ſolo fragili hoīe tota poſteritas aut ſalua
ret̄ aut dānaret̄. qꝛ ſi oēs q̄ naſcituri erāt ſil' in
lucē veniſſent miſeri aut fragiles hoīes multo
deterius aut multipliciꝰ cecidiſſent q̄ angeli q̄
tā ſublimes ⁊ ꝑfecti erant. ⁊ infra. Cōgruū in
q̄t ꝯſiliū fuit vt ſolus hō ꝯderet̄. q̄ ſi ꝑ ſua fra=
gilitate aut alicuius ſuaſione ad malū tēderet
creatoꝛ ei manū mīme porrigeret. ⁊ lꝫ iuſticia
exigēte penā ꝓ culpa pateret̄. ei tñ aditꝰ miſe=
ricordie nō negaret̄. Scđo querūt aliq̄ temera O
rij quare d̄s fecit hoīes aliquos cū ſciret eos re
probandos. Quibꝰ r̄nderi p̄t ꝙ oīa bñ fecit ꝙ
eos plaſmauit. qꝛ ſicut pat̄familias hñs bonū
vinū ex certa ſcīa trāſfundit in vas illud qđ fa
cit quod mutabit̄ in acetū. ⁊ ad h̄ trāſfūdit vt
ibi corrūpat̄ ſciēs ꝙ valebit ei ad cōdiēda ſal=
ſamenta. Sic deus lꝫ ſciat aliq̄s eſſe malos ho
mines futuros. vult tñ viuere eos ad bona ex
ercēda ⁊ ad bonoꝝ merita ꝓmouenda. vt pa=
tet in martyribus ⁊ eoꝝ ꝑſecutoribꝰ. Itē ſicut
aliq̄s nutrit canes. feras ⁊ aues quas ſcit futu
ras eſſe rapaces. ⁊ ad hoc nutrit vt rapiāt. ter
reant et occidāt. ⁊ ſic̄ rex tenet lictores ⁊ alios
vt mutilēt vel ſuſpēdant vel aliter puniāt Et
ſicut beſtie nō ꝓpter ſe ſed ꝓpter hoīem create
ſūt Ita mali hoīes nō ꝓpter ſe ſꝫ ꝓpter bonos
creati ſūt ⁊ viuūt. ⁊ mala q̄ inferūt bonis ꝓſūt
vel ad emendāda vel demēda pctā. vel ad ex=
ercēdā iuſticiam. vel ad huius vite miſeriā de
monſtrandā vt di. quedā glo. c. firmit̄. de ſum
tri. ⁊ fi. ca. Tertio querunt aliq̄. quare deꝰ ele= P
git aliquos ad grām ſuā ⁊ gloriā plus q̄ alios

Rñdeť φ h faciendo nulli facit iniuriã τ volũ
tate ſua liberaliſſima τ optime facit vtiq3.i.ele
gitiſtos. τ poſtponit eligere alios Et q̃ taliter
querit pinde eſt ac ſi querat q̃re ds nõ dedit tã
tũ ſplendorẽ lune q̃ſtũ ſoli. vľ quare oẽs ſtelle
nõ ſunt eiuſdẽ claritatis vel q̃re nõ ſunt oẽs re
ges. vel quare nõ ſunt oms lapides p̃cioſi vel
ſmaragdi vel carbũculi:h glo. vbi ſ. Quarto
querũt quidã. quare ds iſta bona tpalia ita in
equaliť diſtribuit τ vni dat tm̃ φ.x. vľ.xx. aut
etiã centũ poſſent cõtẽtari τ alios ſinit mendi-
care. Ad hoc dr φ deus paupib⁹ nõ dedit tpa
lia i ſignũ maioris dilectõis pmittẽdo eis eter
na. Math.v. Beati paupes ſpũ qm̃ ipoꝝ eſt
regnũ celoꝝ. Sed alijs dat diuitias vt his me
diantib⁹ paupib⁹ bñfaciãt τ pctã ſua redimãt
Ideo cuilibet tali dicit aug. Redime te hõ cũ
viuis. redime teipm cũ poteſ. redime te cũ p̃ci
um i manu tenes. redime te nedũ te mors ama
Q ra pueniat. τ p̃ciũ ſimul τ vitã diſpdat. Qui-
to querunt aliq̃. quare deus tãta tpalia tribu-
it qui ſibi nõ ſeruiũt nec eũ emant. Ad qd dici
tur φ hoc facit primo vt ppter talia bñficia ad
ipm ɔuertanť. cũ em̃ nolũt timere penã gehen
ne vt a pctis ceſſarent. tũc ipſe ex ſua bonitate
bñfacit. vt ſic eos alliciat ad bonũ. iuxta illud
pſ. Dedit eis regiones gẽtiũ. τ labores popu
loꝝ poſſiderũt. q̃re. Vt iuſtificatiões cuſtodi-
ant τ legẽ ei⁹ req̃rãt. Scdo vt exemplũ nob be
nefaciendi inimicis nr̃is oñdat. q2 ſm Aug⁹.
ſuper Ioh. Ois xpi actio eſt nr̃a inſtructio. τ
ſic xps bñfacit inimicis ſuis. ſic τ nos. iux̃ illd
Mat.v. Diligite inimi. vr̃os. τ bñfacite his
q̃ vos oderũt. Tertiõ vt null⁹ xpo fuiat p tpa
lib⁹. q̃ cernit ẽt malľ elargiri. Sexto q̃rũt alij q̃-
re ds paupib⁹ interdũ dat mľtos pueros. τ di
uitib⁹ ſepe nullos. Ad h q̃ ad paupes fac h ds
in ſignũ dilectiõis. τ q̃ dat iumẽtl eſcã ipoꝝ. ẽt
paſcit pueros eoꝝ. vľ i ſignũ bñfactõis dicẽte
pſ. Labores ma.tu. q̃ mã.be.es τ bñ tibi erit.
Et infra. Filij tui ſicut nouelle oliuaꝝ i circũi
tu mẽſe tue. Sȝ φ diuitib⁹ interdũ dat nullos
vt regib⁹ vel p̃ncipib⁹ τc. Hoc iõ fac ne a ſbdi
tis ampli⁹ extorqueant habita multitudie pu
eroꝝ. Septimo querũt alij. q̃re interdũ de⁹ de
medio tollit iuuenes. ſinit viuere ſenes τ debi
les Ad h dr φ tales iuuenes ſi ſunt boni rapit
eos p mortẽ ne mali fiant. Iuxta illud Sapiẽ.
iiij. Raptus eſt ne malicia immutaret intelle-
ctũ eius. Si aũt ſũt mali rapiunť ne peiores fi
ant. q2 dicit Amb. ſup Luc. Melius eẽt pec-
catoribus male agẽtib⁹ mori q̃ȝ φ in pctis diu
verſenť. ne pena ipoꝝ augmẽtetur. Quia ſm
Auguſti. Tanto em̃ quiſq3 tollerabilioreȝ ha
bebit damnationem q̃ȝto minorem hic habuit
iniq̃tatẽ. Ideo dicit. Bene oia fecit. Et h quo
ad tertium.

Dñica.xiij. poſt trinitatis. Sermo p̃mus.

Lex propter trãſ
greſſionẽ poſita ẽ. ita ſcribiť in epľa
hodierna q̃ ſcribiť ad gaľ.iij. Dicit A
Amb.i.exa. φ apes rgi electo obediũt. vt qua-
ſi ſuis legib⁹ obtẽpent. Nã ita ſũt diſpoſite in
agmine ſuo vt nulla ẽ ocioſa. Nã q̃dã certãt q̃
ſi bello cãpeſtri ɔ alias apes. Alie inuigilãt ſu
per victũ. alie futuros explorãt ibres τ ſpecu-
lanť ɔcurſus. Alie ceras d floꝛib⁹ ſugũt. Alie
cellulas nũc rotũdas nunc q̃dratas mira cõne
xione τ equalitate ɔponũt. τ tñ inť diuſa opa
nulla raptu victuȝ q̃rit. ſ pꝛopꝛio volatu et la
boꝛe inť herbas τ floꝛes que ſibi ſunt conueni|
entia r̃colligit. Sȝ τ apes q̃ nõ obtpant regi p
pria ɔdẽnatiõe ſe ſtimulãt. τ aculei ſui vulne-
re moriũť. Moralr p apes intelligũť hoies q̃
ad ſilitudinẽ apũ elegerť τ adhuc eligũt ſibi re
ges. Nã legiť.j. Re.viij. φ pp̃ľs iſrľ petiuit ſa-
muelẽ vt ɔſtitueret eis regem. At ille dixit eis
ius regl di. Hoc erit ius regl q̃ impatur⁹ eſt vo
bis. Filios vr̃os tollet τ ponet i curribus ſuis
facietq3 eq̃tes τ p̃curſores q̃drigaꝝ ſuaꝝ. τ cõ
ſtituet ſibi tribunos τ cẽturiões. τ decuriões
τ aratores agroꝝ ſuoꝝ. τ meſſores ſegetũ τ fa
bros armoꝝ curruũq3 ſuoꝝ. multaq3 alia po-
ſuit ibidẽ. τ ſeq̃ť φ noluit pp̃ľs audire vocẽ ſa-
muelľ. ſ dixerť nequaq̃ȝ. Erit em̃ rex ſup nos τ
erim⁹ nos ſiť oẽs gẽtes. τ iudicabit nos rex nr̃
egrediet em̃ añ nos. τ pugnabit bella nr̃a pro
nob. τ audiuit ſamuel oia v̓ba pp̃li τ locuc⁹ eſt
ea i aurib⁹ dñi. Dixit aũt dñs ad ſamuelẽ. au-
di voces eoꝝ. τ ɔſtitue ſup eos regẽ Sicq3 ele
ctus fuit i regẽ ſaul. ſ. ab oi pp̃ľo Sic adhuc ele
ctio regũ dȝ eẽ vnanimis τ ɔcoꝛs ab oi pp̃ľo. ele
cto g̊ rege dñt pp̃ľi ſibi obedire. τ legib⁹ ſuis ob
tpare. τ dñt diligenť vidẽ illi q̃ regũt pp̃lm φ
nullus ſit ocioſus. q2 multã malitiã docuit oci
oſitas. vt dr Ecci.xxxiij. ſ ſic ſtatuẽt vt ad ſili
tudinẽ apum aliq̃ pugnẽt in bellis ɔ inimicos
vt rẽpublicã pturbantes vt ſunt milites τ mi-
litares. q2 dic Aug.xxiij.q.j. Apud Militia
enim hac intentione debet exerceri. vt mali co
hibeanť τ boni ſubleuenť. Item videat rex vt
alij inuigilent ſup victum querendum ſuis. ſ.
manibus vt ruſtici τ alij in ciuitatibus mecha
nici. Quia dicit pſ. Laboꝛes manuuȝ tuaruȝ
q̃ manducabis. btũs es τ bñ tibi erit. Item φ
alij explorent pluuias. i. ſalubꝛes doctrias vt
predicatoꝛes. ſacerdotes τ ſcholarium recto-
res. q2 non in ſolo pane viuit hõ. ſed in oi ver
bo quod pcedit ab oꝛe dei Math.iiij. Itẽ vi
deat rex φ aliqui ſint muratoꝛes τ carpentarij
qui faciant domos eccleſiaſticas. q2 dic Ariſ.
iiij. poli. Ciuitas nõ cõſtabit ex vna pte ſ plu
ribus. quarũ vna ps ſint agricole. ſecunda ps

artifices manuales.ſtia hi q̄ negociāt circa fo
rū.quarta mercēnarij.q̄nta pugnatores armi
geri q̄s neceſſariū eſt i ciuitatib⁹ exiſtere q̄ pñt
B reſiſtere inimicis Et ſi viderit rex aut rector ꝙ
aliq̄ ſint legis tranſgreſſores punit eos. qꝛ pp
tales forte ſunt p̄lature ⁊ rectores vt pulchre
declarat petr⁹ rauē̄.i ſuo epl'ari li. viij.epl'a.j
Ad extollēda inq̄t iuſtoꝝ p̄conia ⁊ ad repmen
das inſolētias trāſgreſſoꝝ pſpiciēs e celo iuſti
cia erexit i popul' regnātiū ſolia ⁊ diuerſorum
p̄ncipū ptātes. Caruiſſet nāq̄ libent' hūana ꝯ
ditio iugo dñij.nec libertatē a ſe quā eis natu
ra donauerat hoīes abdicaſſēt niſi ꝙ ipunita
licētia ſceleꝝ i euidētē pniciē hūani generis re
dundabat.⁊ ſic neceſſitate q̄dā oportuit natu=
rā ſbeſſe iuſticie.⁊ ꝑuare iudicij libertatē Sed
nec extriſec⁹ exq̄ri decuit aliā creaturā.ſed hō
p̄latus eſt hoī vt ḡtiorē p̄laturā efficeret iden=
ptitas ſpeciei.⁊ ſbdit. Potiſſime tñ dīna ſcia
p̄fecit ad ꝑploꝝ imperium dū oñdit ſibi figurā
nūmiſmatꝭ i redditiōe cēſus ⁊ ſolutiōib⁹ tribu
toꝝ p̄ ceteris regib⁹ ceſarie forme p̄ſignauit fa
ſtigiū cui ſubiecit omnimodas. nec ad h̄ ſoluꝫ
vt eis imperādo p̄eſſet ꝟ vt ipſi⁹ poti⁹ iuſticie
copiā miniſtrādo ꝓdeſſet.ne p impunitatē cri
minū cōualeſcat inſolētia trāſgreſſoꝝ. Ex his
v̄bis petri rauē̄.ſoluūt' tres ꝯditōes. Prima
quare neceſſe fuit regimē regis int' hoīes itro/
duci.cū hō naturalit' deſiderꝫ libertate gaude
re. Rñſio eſt ne impunita licētia ſcelerū iuſti=
ciā extirparet ⁊ oportuit libertatē ſubeſſe iuſti
cie. Scd'a quare nulla ſpēs alia creature aſſū=
pta ē i regimē hoīs.qꝛ vicꝫ hō ē aīal rōnale ha
bens i ſe imaginē trinitatis.⁊ iō nulli creature
ſbijci debuit corpali q̄ imagine tali careret nec
angelus ei p̄lat⁹ eſt.ꝟ hō hoī vt gratiorē effice
ret p̄lationē idēptitas ſpēi. Tertia q̄s inter re
ges regēdi tenet faſtigiū. Rñſio ꝙ impator ex
ſnia ſaluatoris Math.xxj. Reddite q̄ ſunt ce
ſaris ceſari.⁊ q̄ ſūt dei deo. Regna em̄ q̄ttuor
impialia p̄terierūt ꝟm cronicas ⁊ pphiaꝫ Da
niel'.vicꝫ grecoꝝ.pſaꝝ.aſſyrioꝝ ⁊ romanorū.
Imperiū em̄ romanoꝝ q̄d p ꝯſtantinū ad gre
cos fuit trāſlatū aut diuolutū trāſtulit roma=
na eccl'ia ad teutonicos i pſona karoli magni.
Pipini.tpe Stephani ſcd'i. vt ex̄ d̄ electi.⁊ ele
cti.poteſ. venerabilē. Et iſte impator romano
rū eſt rex regū cui oēs ſubſunt natiōes ⁊ ꝑpl'i.q̄
vicꝫ ab eo tpalia accipiūt. Sacerdotio tñ ⁊ ſū
mo pontifici dꝫ ſubeſſe. vt de maio.⁊ obe. So
lus em̄ pōtifex antecellit in ſpiritualib⁹ q̄ tāto
ſunt corporalib⁹ digniora q̄to aīa p̄fert' corpi
Bñ ḡ ſūm⁹ pōtifex p̄cellere impatorē d̄clarat'
autoritate duplici Una ē ꝙ dixit dñs p Hier.
q̄ fuit ſacerdos. Ecce ꝯſtitui te ſup gētes et re=
gna. Hier.j. Alia ē Geñ.j. vbi dꝛ ꝙ deus fecit
duo luminaria magna.i.duas ptātes inſtituit
q̄ ſunt pontifical' dignitas ⁊ regalis ptās. Sed
iſta q̄ p̄eſt dieb⁹.i.ſpūalib⁹ maior eſt. Que v̄o
nocti.i.tpalib⁹ ⁊ carnalib⁹ minor eſt.⁊ hi duo
vicꝫ papa ⁊ impator hñt ꝯdere leges ad puni
endū trāſgreſſores.de q̄ dicūt v̄ba apl'i allega
ta. Lex ꝑpter tranſgreſſionem poſita eſt Pro C
quo eſt notandum.requirūt em̄ leges ꝙ debito
mō fiant q̄ttuor. vicꝫ ſubtilitatē mature deli=
beratōnis. vtilitatē ſecure cohabitationis au
toritatē manſure obligatōis.equalitatē mēſu=
re diſtributiōis vt di. Holc.ſup li.ſap.lec.cx=
cviij. Primo ḡ leges vt debito mō ſtatuantur
req̄runt ſubtilitatē mature deliberatiōis.non
em̄ ſubito ⁊ ex rupto pñt lege vtiliter ſtatui.in
cui⁹ ſignū Moyſes cum deo quadragita die
bus fuit q̄ñ legē ſcripturā accepit. p q̄d tēpus
moyſes fecit cōuiuiū.ad deſignandū ꝙ legiſla
tores ſobrietati nō feſtis et conuiuijs vacar' de
bent p tpe quo leges cōdunt. Sunt em̄ leges
q̄ ordinant ad bonū anime p̄ncipalioribus ar=
tibus medicamtū. vt dicit Ariſ.vj.politicoꝝ
Cū ergo leges medicinales hominib⁹ nō den
tur ſine p̄meditatione et ſollicitudine matura
conſtat ꝙ nec leges morales ſine maturitate
dari poſſunt debita nec debent. Iō ſcribit Iu
ſtinianus in ꝓlogo inſtitutoꝝ.ꝙ cum ſūma di
ligentia ⁊ ſummis vigilijs p prudentiſſimorū
viroꝝ ſolertiam leges fecit et in illud volumen
compegit. Eſt em̄ lex poſita principalis pars
politie et maxime neceſſarium eſt cōmunitati
humane ꝙ aliqui fiāt boni legiſpoſitiui ſiue le
giſlatores. vt dicit Ariſ.x.ethi. Prebebat au
tem Ariſ.tribus vltimis capitulis iſtius libri
tres cōcluſiones. Prima eſt ꝙ ad faciēdū ho=
mines virtuoſos nō ſufficit ſolus ſmo pſuaſi
uus. Scd'a eſt ꝙ ad hoc neceſſaria eſt bona cō
ſuetudo. Tertia ꝙ bona ꝯſuetudo ſine legib⁹ D
haberi non poteſt. Prima cōcluſio patet ꝙ iu
uenū aliqui liberales ſunt qui apti nati ſūt fu=
gere turpes delectationes ex ſola verecundia
Degeneres ſunt ⁊ inobedientes.qui qualeſcū
q̄ delectatiōes ꝓſequūtur niſi p penā contra=
riam caſtigent'. Inſanabiles ſunt q̄ nec penis
nec pſuaſionibus a prauis delectationibus re
trahunt'. Bonus ergo iuuenibus ſufficit ſmo
pſuaſiuus.qꝛ ſtatim alliciunt' ad virtutē conſi
derata turpitudine vitioſa delectationis ⁊ ho
neſtate virtutis. Sed inobedientibus ⁊ rebel
libus nō ſufficit.ꝟ requirunt' pene ⁊ punitiōes
ꝓ inſanabilibus q̄s nō corrigibiles dicim⁹. re
quirit' exterminatio ſiue mors. Dicit em̄ Gali
enus.ſicut refert Auicen.in ſpec.c.c. Omne au
xilium medicine totius corporis triptitum eſt
vicꝫ q̄d medicamēto curari nō pōt ferro cure=
tur. Si autē nō ferro tunc igne. Q̄d aūt nullo
iſtoꝝ trium ſeperari poterit incurabile eſtime
tur. Moraliter medicamētū eſt occulta corre

ctio ⁊ charitatiua. ferrū exclamatio. ignis ex-
cōicatio. Et ꝙ iſtorū triū ē incurabil' inſanabil'
iudicat'. cui debet' mors vel exterminatio ſcḋm
Ariſ. x. ethi. Oportet bonos vocare ad ꝟtutes
ꝑ pmia. malos aūt ꝑ penas iſanabiles totalit'
exterminare. De h̄ em̄ dr̄ math. xviij. Si pec-
cauerit i te frat' tu⁹. vade ⁊ corrige euꝫ int' te et
ipm ſolū. ſ. occulte et charitatiue. ſi audierit te
lucrat⁹ es eū. Si aūt nō audierit te adhibe vnū
tecū vel duos. ſ. q̄ntū ad exclamatōꝫ aut aptaꝫ
correctionē. vt i ore duoꝝ vel triū teſtiū ſtet oē
ꝟbū. Qḋ ſi nec eos audierit dic eccl'ie. Si aūt
eccl'iam nō audierit ſit tibi q̄ſi ethnic⁹. ſ. q̄ntum
ad excōicationē. pꝫ ḡ ꝙ nō ſufficit ad humanā
ꝟtutē ſol⁹ ſmo ꝑſuaſiu⁹. Sc̄da ꝟo concluſio
vicꝫ ꝙ ad h̄ eſt neceſſaria bona ꝯſuetudo ſeq̄t'
ex ꝑdictis. Illud em̄ neceſſariū eſt ad ꝟtutem
ꝑ qḋ ⁊ ſine q̄ nō exterminat' paſſio inclinans
ad viciū. ſ; hm̄oi eſt bona ꝯſuetudo. qꝛ ſic' dcm̄
E eſt ſola doctrina nō ſufficit. Triplex ei fuit an-
tiquoꝝ ſnīa de eo qḋ eſt hoīes fieri virtuoſos.
Dixerūt aliq̄ ꝙ hoīes fierēt boni ꝑ naturā pu-
ta ex naturalib⁹ cōplexiōib⁹ cū impſſiōe corpo
rū celeſtiū. Alij dixerūt ꝙ hoīes fierēt boni ꝑ
exerciciū. Tertij dixerūt ꝙ hoīes fierēt bōi ꝑ
doctrinā. Et iſta dicta aliq̄l' oīa ſūt ꝟa. Naꝫ
q̄dā mox a natiuitate ſunt diſpoſiti ad fortitu
dinē vel ad tꝑantiā. Et hec diſpoſitio natural'
eſt ꝟtus impfecta. ſ; dr̄. vj. ethi. dū ad pfectōꝫ
requirit' doctrina q̄ eſt pfectio rōnis. ſ. q̄n ꝟtu
tes morales ſunt i appetitu. nō ſufficit cū natu
rali diſpoſitōe doctrina. ſ; vlteri⁹ req̄rit' cōſue
tudo ꝑ quā ipe inclinet' ad bonū. hꝫ em̄ cōſue
tudo q̄ndā bonā violētiā inclinantē ad bonū.
Ex ꝙ pꝫ ꝙ ad bonitatē moꝝ req̄rit' bona ꝯſue-
tudo. Tertia ꝯcluſio vicꝫ ꝙ ad bonaꝫ ꝯſuetu-
dinē req̄rit' bona lex ſeu req̄rūt' bone leges. ſic
oñdit'. ꝙ bona cōſuetudo iā eſt neceſſaria ad
bonos mores. qꝛ bona ꝯſuetudo induc' quādā
neceſſitatē ad bonū. ſ; hec neceſſitas ſine legib⁹
ordinatis nō hr̄. Hꝫ em̄ lex q̄ndā vim coactiuā
inq̄ntū ꝑ ſiliitudinē vl' ſaltē ꝑ aliquā ꝑſonā que
multitudinis vices gerit inſtituit'. ⁊ iō neceſſa
riū eſt hr̄e bonos legiſlatores. tū ꝓpt' iuuenes
q̄ ſine difficultate a paſſiōib⁹ nō retrahūt'. tū ꝓ
pter viros i pfecta etate vt ꝑ bonas leges bōe
icis ꝯſuetudies obſuent'. Et iō req̄rūt leges
q̄ntū ad ſui inſtitutionē ſbtilitateꝫ mature deli
F beratiōis. Sc̄do req̄rūt leges vtilitatē ſecure
cohabitatiōis. h̄ eſt legū cā final' vt hoīes poſ-
ſint ꝯcordit' ad inuicē cohabitare. vñ Ariſ. iiij
pol. ꝙ citas ⁊ cōicatio bonaꝝ actionū. ꝓpt' bñ
agere ex generib⁹ ⁊ domib⁹ grā vite pfecte ſuf
ficit. ⁊. viij. ethi. c. j. dic' ꝙ amicitia maxie vidꝫ
ꝯtinere citates. ⁊ legiſpoſitores magis ſtudent
circa eā q̄ꝫ circa iuſticiaꝫ. Cōcordia em̄ gl'ie ad
amicitiā vidꝫ eſſe. Hāc aūt maxie appetūt. ⁊ ꝯtē

tionē inimicā exiſtētē maxie expellūt. h̄ Ariſt.
Jō Iſi. ij. ethim. c. iiij. i deſcꝑtiōe ꝑpl'i cadat cō
cordia. dic' em̄. Popul⁹ ē hūane multitudinis
iuris ꝯſenſus ⁊ ꝯcordi cōioni ſociat⁹. ⁊ cōcor-
dat cū dicto bti Aug⁹. ḋ ꝟb dñi ſmo. xvj. vbi
ꝯmēdās vnitatē dic' ſic. Vnū cogitate fratres
mei ⁊ videte in ipa multitudine ſi delectat niſi
vnū ⁊ ꝓpitio ḋo q̄m multi eſtis q̄s vos ferret ni
ſi vnū ſperaret'. vñ ḋ multis q̄es illa dat vnū. et
ꝑpl's iſte tolle vnū ⁊ turba eſt. ⁊ tñ aug. ij. ḋ ci.
dei. c. xxxiij. docet q̄d ſit ꝑpl's ſcḋm ſnīam ſcipio
nis. Et dic' ꝙ reſpublica eſt res ꝑpl'i. Populuꝫ
aūt dicit ſcipio nō oēm cetū multitudis. ſ; cetū
iuris ꝯſenſu ⁊ vtilitatis ꝯſone ſociatū. Ex qua
diffinitōe liq̄t ꝙ nulla multitudo ſine ꝯcordia
ꝑpl's dici pt̄. Reſpublica ſine ꝑpl'o eē nō pt̄ eē ſi
cut nec reſpublica ſine ꝯcordia. iō di. aug. reci
tās ꝟba ſcipionis ḋ ci. dei. xxj. Qḋ ē armonia
i cātu. h̄ ē ꝯcordia i ciuitate. ſic' em̄ ex diſtinctis
ſonis in fidib⁹ ꝯcors concētus efficit'. ita ex ſū
mis ⁊ infimis ⁊ medijs iteriectis ordib⁹ h̄ vna
nimitas ⁊ dilectō mutua ē finis quē legiſpoſiti
uus intēdit. iux̄ illḋ ad Ro. xiij. Legis plenitu- G
do ē dilectio. Tertio req̄rūt leges autoritateꝫ
menſure obligatōis. Jta ſic' nō niſi cū ſummo
ſtudio ⁊ ꝯſilio iſtituūt'. Jta nec ſine cauſ' ma-
ximis abrogent' nec ifringant' nec a ſtatuētib⁹
nec a ſubditis. qꝛ dr̄ ex̄ ḋ ꝯſti. cū oēs. Qḋ q̄ſqꝫ
iuris i alterū ſtatuerit ipe dꝫ vti eo. Et ſapien
tis dictat autoritas. Patere legē quā ipe tule
ris. i. ſtatueris. iō refert Vale. in polic'. li. vj. ꝙ
Calempus vrb romane inſignis ſenator ſalu-
berrimis legibus romanos munierat. Int' q̄s
erat ius ab eo inſtitutum ꝙ deꝑ̄denſus crimi-
ne adulterij vtroqꝫ oculo priuaretur. At vero
cum eius filius eſſet in tali crimine depꝛehēſus
cū ciuitas in honorem patris neceſſitatem pe-
ne adoleſcentulo relaxaret pater diu repugna
uit. Ad vltimū tñ ꝑcibus ſupatus. Sed ne lex
pateret' leſionē ſibi primum. deinde filij eruto
oculo vſum videndi vterqꝫ retinuit vt debitū
ſupplicij nō dimitteret. ⁊ modo legi reddet eq̄-
tatem. ⁊ admirabili compamento legi ſatiſfe-
cit. ⁊ ſic inter miſericordem ⁊ iuſtum legiſlato
rem eſt partitus. Jdem refert Valerius etiaꝫ
de Tharundo thirio. qui legem ſtatuit ꝓpter
obſidioſas contentiones ciuium. vt ſi quis ſe-
natorum conſiliuꝫ intraret cum gladio aut fer
ro. continue interficeretur. Et interiecto tem-
pore e longinquo itinere domuꝫ veniēs gladio
cinctus ſubito in dicta cōtentione ſicut erat cū
ctus gladio ꝓceſſit. Et cū eſſet admonit⁹ de ſo
lutione legis ab eo qui proxime ſtabat. Jlle ꝑ-
mo ſe ꝑcinctū gladio conſiderans. Ego iquit
ſatiſfaciam legi. ⁊ gladio ꝓtinus extracto icu-
buit ſuper eo. licet licuiſſet diſſimulare culpaꝫ
vel errorem defendere. obligationē tamē ma-

luit reportare ne aliqua fraus legi fieret ab eo
edite ⁊ ſtatute. ſed his tꝑibꝰ vt dicit Uale.li.
vij. leges araneaꝝ telis cõpant̄ vt aiebat Sa-
lomon phs. Nã vt illa tela infirmiora aĩalia re
tinere dicebat. valentiora vero dicebat tranſuo
lare. His itaqꝫ legibus humiles ⁊ paupes cõ-
ſtringi. diuites vero ⁊ potentes nolle alligari.
Reprobat etiam Ariſto. leges Jpodomij. q̄
fuit vnꝰ de antiq̄s legiſlatoribꝰ. ij. pol. in mul
tis. Et ſpãlr in hoc ꝙ ſtatuit legẽ talẽ q̃tuꝫ ad
legiſlatores. ꝙ quicunqꝫ inuenirꝫ aliq̄d nouũ
expediens ciuitati. honorẽ aliquẽ reportaret.
Et qꝛ lex videt̄ habere bonã apparentiã. iõ oc
caſione iſtius legis diſputat iſtã queſtionem.
b Utrũ expediat ciuitati frequent̄ mutare ꝑmaſ
leges ꝓ melioribus legibus nouiter adinuẽtiſ.
Et apparet ꝙ ſic. qꝛ ſic eſt in alijs artibꝰ: vtpu-
ta medicinali ⁊ muſica. ꝙ quedã approbata ſ ab
antiquis doctoribus ſunt mutata. Cum quia
multe ꝺ talibus legibus ſunt valde barbarice
⁊ irrationabiles. ſicut ꝙ ciues poterant vxo-
res ſuas vẽdere ꝑ ferro. Cũ qꝛ hoies antiq̄ fu
erunt quaſi brutales inſenſati Cũ qꝛ leges ſũt
ſcripte vniuerſalit̄. Actus vero hoim ꝑticulares
ſunt. ⁊ verũ nec pñt regi ꝑ vnã legẽ. Ad iſtam
vero queſtionẽ vult Ariſ. dicere. ꝙ nullo modo
expediat ciuitati vt faciliter mutet vł abroget
leges antiquas ꝓ legibus nouis. etiaꝫ ſi aliq̄d
modicũ vtilitatis ciuitati ꝓuenit per leges no
uas. Et ideo dic̄ ꝙ illa lex Jpodomij nihil fu-
it. Quod pꝫ. qꝛ ſi inuenienti nouã legẽ ⁊ vtili-
tatẽ ciuitati aliquis honor daret̄. ex hoc q̄deꝫ
iuuenes ingenioſi inſiſterent multotiens circa
inuentiones nouaꝝ legũ ſpecie cõis in abroga
tionẽ veterũ legũ ⁊ ſic de facili inducerent mu
tationẽ totius politie. Jdeo di. Ariſ. ꝙ leges
antique dñt eſſe maioris reuerentie ⁊ ſtabili-
tatis. Uñ faciliter cõdere leges nouas ⁊ facili
ter immutare antiquas eſt multipliciter et mi-
rabiliter citati nociuũ. qꝛ hoc nihil aliud ẽ niſi
ad aſueſcere leges diſſoluendũ ⁊ ad ꝑuipen-
dẽdũ obligationẽ legis. Jdeo melius eſt ſuſti
nere quoſdã modicos errores ⁊ leues q̃ꝫ ſolue
re leges antiquas. qꝛ q̄ frequent̄ legeſ mutant
plus nocent q̃ꝫ ꝓficiant. qꝛ aſſuefaciunt ciues
ad nõ obſeruandũ ſtatuta principũ ⁊ precepta
Uñ tenet Ariſ. ꝙ q̄ faciliter legẽ mutãt legi v-
tutẽ debilitant. Nec eſt ſilr ſm eũ ꝺ artibꝰ ⁊ le
gibus. Nã virtus ⁊ efficatia artiũ ⁊ ſcientiaꝝ
fundat̄ ſup rationẽ. ⁊ ex naturali rõne habent
vim ſuã. Leges aũt poſitiue in multis nõ hñt
obligationẽ niſi ex ꝯſuetudine ⁊ obſeruatiõis
vetuſtate. ⁊ ideo mutare ꝯſuetudinẽ eſt debi-
litare legẽ. vt. ff. de legi. ⁊ cõſti. in longa cõſue
tudine. l. nõ oim. Nec eñ ad oĩa que maioribꝰ
ꝯſtituta ſunt rõ reddi põt. vt. c. ſe. Et ideo ra-
tiones eoꝝ que conſtituunt̄ inquiri nõ optet.

alioquin multa que certa ſunt ſubuerteremur
Si vero eſſent alique leges antique que manife
ſte ꝯtinerent ꝑniciem ciuitatis. de maturo ꝯſi
lio abrogari dñt. Jdeo etiã dr̄ di. x. Cõſtitutõ
nes cõtra canones ⁊ decreta ꝓſulũ romanorũ
nullius ſunt momenti. Quarto requirũt legeſ
equalitatẽ menſure ⁊ diſtributiõis vt. ſ. leges
ſint oibus cões q̄ ſunt eiuſdẽ conditõis. et q̄d
vni eſt licitũ oibus liceat ⁊ q̄d vni eſt interdic-
tũ omnibꝰ ſit illicitũ. Hoc tñ intelligi nõ dꝫ ſic
ꝙ ois lex equalit̄ oẽs ciues cõplectat̄ cũ ⁊ alie
leges debeant̄ militibꝰ. alie artificibꝰ. alie agri
colis. alie dñis. alie ſuis. ſ; oibus eiuſdẽ cõdi
tionis ⁊ ſtatꝰ dꝫ ipa lex data eſt cõis. Jdo qui
volũt aliã rẽpublicã ſeu cõmunitatẽ quãcũqꝫ
ꝯſtituere ex ꝑſonis nõ equalibꝰ neceſſario de-
ſtruũt ordinẽ ⁊ pulcritudinẽ reipublice q̄ ſtatꝫ
diuerſorũ graduũ cõuenienti ꝓportõe. Uñ dic̄
Aug. de ci. dei. li. xix. Pax oim reꝝ ẽ trãq̄lli-
tas ordinis. Ordo vero eſt pariũ diſpariũqꝫ re-
rũ ſua cuilibet loca tribuẽs diſpoſitio. Et ꝑ cõ
ſequens vbi eſt oimoda paritas ibi nullꝰ ẽ or-
do. Et ari. vij. pol. di. ꝙ lex eſt q̄dã ordo. ⁊ bo
na legiſlatio eſt bona ordinatio. Et. iij. pol. di
cit. ꝙ iuſtũ eſt ⁊ equale ſm virtutẽ equale reci
pit ⁊ inequale. Eſt ei vnitas ciuitatꝭ ſicut vni-
tas aĩalis que in bona ꝓportiõe cõſiſtit.

¶ De eadẽ dñica. Sermo ſecundus.

Beati oculi q̄ vi-
dẽt q̄ vos videtis. Dico eñ vobis
ꝙ multi reges ⁊ ꝓphe voluerũt vi-
dere q̄ vos videtis ⁊ nõ viderũt. ⁊ audire que
vos auditis ⁊ nõ audierũt Luc. x. Ariſ. in ꝓ/ I
bleu. ſic dic̄ Pueri i iuuẽtute reſpectu ſui cor-
pis maiores hñt ocłos q̃ꝫ i ſenectute. ⁊ cã illiꝰ
ẽ qꝛ hñt humidũ cerebrũ. qꝛ plꝰ abũdãt i humi
ditate cerebri i iuuẽtute q̃ꝫ i ſenectute. Et ꝓpt
eãdẽ humiditatẽ pueri ſunt ſomnolentiores ⁊
ꝓguiores in capitibꝰ eoꝝ q̃ꝫ ſenes. ⁊ ꝓmptiores
ad lachrymandũ i fletu. Sunt etiam acutioreſ
in viſu. quia oculi eoꝝ ſunt magis diſpoſiti ex
ꝑte organi q̃ꝫ in ſenio. ſi eñ ſenex haberet ocu
los vt iuuenis videret vt iuuenis. Moraliter
per pueros intelligunt̄ fideles homines. de q̄
bus pš. Laudate pueri dñm. Et principaliter
illi q̄ fuerũt i veteri teſtõ ⁊ in principio primi-
tiue eccleſie. que tempa intelligunt̄ ꝑ iuuentu
tem. Sicut ergo pueri in iuuentute habẽt ma
iores oculos ⁊ vidẽt acutius. ſic ipi fideles tan
q̃ꝫ pueri dei magnos habuerũt oculos nõ cor-
poris ſed mẽtis ⁊ acute viderũt ipm deũ ante
multa tpa. Illoꝝ pueroꝝ in antiquo teſtõ pri-
mꝰ fuit moyſes q̄ vidit xpm vẽturũ. vt habet̄
Deut̄. xviij. Prophetam inquit de gente tua
id eſt de iudeis ⁊ de fratribꝰ tuis ſuſcitabit do
minus deus tuus. ipm ſicut me audietis. Jſta

autoꝛitas ṗncipalit̃ intelligit̃ de xp̄o Act̃.vij.
q̄ fuit ꝓpha magn⁹ ad quē ꝓphetie antiq̄ꝝ p̄-
phetaꝝ fuerūt oꝛdinate. lꝫ hanc iudei ⁊ hebrei
intelligāt ṗncipalit̃ ꝺ ioſue q̄ ſucceſſit immedia-
te moyſi. Ali⁹ ꝓpha fuit Agge⁹. q̄ etiā ꝑ ocu-
los mētis ſue vidēs xp̄m ait. c.ij. Veniet deſi
derat⁹ cūctis gētib⁹. Terti⁹ puer i antiq̄ teſtō
fuit Eſaias q̄ acute vidit q̄ ait. c.vij. Ecce ꝟgo
ↄci. ⁊ pa. fi. Quart⁹ fuit Zacharias q̄ videns
xp̄m i ſpū incarnādū ait. c.ix. Ecce rex tu⁹ ve-
nit tibi māſuet⁹. ⁊ ponit ṗteritū ꝓ futuro ꝓpt̃
certitudinē ꝓphetie. Ecce q̄lit̃ iſti pueri i iuuē
tute antiq̄ teſti altos oculos mentis habuerūt.
⁊ deū acute vētuꝝ viderūt. ⁊ nō ſolū illi. ſꝫ etiā
hi i iuuētute ṗmitiue eccl'ie acute viderūt. ſicut
apl'i q̄ oculis coꝛpalib⁹ viderūt xp̄i humanita
tē. ſꝫ oculis mētalib⁹ viderūt ei⁹ diuinitatē. q̄rū
ṗncipalis fuit petr⁹ q̄ ait math. xvj. Tu es xp̄ſ
fili⁹ dei viui. Sup q̄ dic̄ leo papa i omel̃. petr⁹
apl's p reuelatiōes ſummi p̄ris coꝛpoꝛea ſupe-
rās ⁊ hūana transcēdēs vidit ocul' mētis filiuꝫ
dei viui. ⁊ ↄfeſſus eſt gl'iam diuinitatꝭ ⁊ deita
tis. iō dn̄s in p̄nti euāgelio beatificat ip̄oꝝ ocu
los q̄ videt ea q̄ ip̄i viderūt. cū dic̄. Bti oculi.
In q̄ ṗncipalit̃ tria deſcribūt̃. Primo viſio di
q̄ cōmendat̃ ibi. Bti oculi q̄ vidēt. Scd̄o dile
ctio q̄ꝫ neceſſaria ſit declarat̃ ibi. Diliges ꝓri-
mū. Tertio q̄s ſit ꝓrim⁹ manifeſtat̃ ibi. ſuſpi-
ciens aūt. Qt̄ū ad ṗmū viſio dei cōmendatur
cū dic̄. Bti ocl'i q̄ vidēt q̄ ⁊c̄. Pro q̄ nota q̄ vi
ſio xp̄i eſt quadruplex. coꝛpalis ⁊ penurioſa.
delectabilis ⁊ gl'ioſa. terribilis ⁊ foꝛmidoloſa.
mētalis ⁊ g̃tioſa. Prima fuit coꝛpal' ⁊ penuri-
oſa. ⁊ hec fuit i incarnatōne. q: i pauptate ſue
humanitatis viſus eſt. ⁊ cū hoībus ↄuerſatuſ
eſt a natiuitate ſua ſicut angel⁹ dixit paſtoꝛib⁹
Luce. ij. Inuenietꝭ infantē pānis inuolutum
vbi oñdit̃ ṗmo ei⁹ puritas ⁊ innocētia ↄ̄ luxu-
riā in illo q̄ iſte q̄ eſt ſapia increata infans fac-
tus eſt. Scd̄o ei⁹ pauptas ⁊ indigētia ↄ̄ auari
ciā. eo q̄ pānis vilib⁹ inuolut⁹ eſt. Tertio eiuſ
humilitas ⁊ obediētia ↄ̄ ſupbiā in eo q̄ in p̄ſe
pio eſt locatus. q: p h̄ xp̄us voluit extirpare h̄
tria pctā noīata q̄ꝝ heu mūdus plen⁹ ē. j. ioh.
ij. Omne qd̄ eſt i mūdo aut ē ↄcupia oculoꝝ. vt
in antiq̄s ⁊ auaris. Aut ↄcupia carnis. vt i iu
uenib⁹ ⁊ luxurioſis. Aut ſupbia vite. in oībuſ.
Et h̄ penuria durauit i xp̄o vſq̄ ad moꝛtē. iux̄
illud Luc̄. ix. Vulpes foueas hn̄t ⁊ volucres
celi nidos. fili⁹ aūt hoīs nō hꝫ vbi caput ſuum
reclinet. Iſta viſiōe viderūt eū apl'i. ⁊ ſūt bea
ti ſicut teſtat̃ Ioh. j. cano. c.j. Vidim⁹ ocul' no
ſtris cū ip̄o ↄuerſando. ⁊ p̄ſpexim⁹. i. pfectiuſ
inſpexim⁹. ⁊ man⁹ nr̄e ↄtrectauerūt de ꝟbo vi-
te. ⁊ p⁹ pauca. Vidim⁹ inq̄t. ſ. nos apl'i ceteris
k clarius teſtamur ⁊ annūciam⁹ vobis. Circa h̄
oꝛit̃ vna dubitatio. Ex q̄ xp̄s viſus eſt i ſua be
nedicta incarnatōe an ſcribe vel phariſei vl' ēt
demones viderūt. i. cognouerūt eū eſſe deū. Vi
det̃ q̄ ſic. Nā ṗncipes ⁊ maioꝛes ſciebāt eū eē
illū q̄ fuerat ꝓmiſſus in lege. vt di. b. Aug⁹. li.
q̄ſtionū noui ⁊ veterꝭ teſti. Sꝫ ſm ꝓphas de-
buit eſſe de⁹. Eſa. ix. q̄ dic̄ ſic. De⁹ foꝛtꝭ pat̃ fu
turi ſeculi. g̃ cognouerūt eū eſſe deū. Preterea
ſicut amare ita odire p̄ſupponit cognitionē. ſꝫ
audiebāt q̄ fuit d̄s. g̃ ſciuerūt eū eſſe deū. Nō
aūt audiebāt ip̄m vt deū pꝫ Ioh. xv. vbi dix-
it xp̄s. Ipi aūt viderūt me ⁊ oderunt me ⁊ pa
trē meuꝫ. Ad oppoſitū dicit apl's. j. Coꝛ. ij. Si
cognouiſſent eū nūq̄ꝫ dn̄m gl'ie crucifixiſſent.
Nō exponit̃ ſm glo. tā de oībus ſuggerētib⁹
moꝛtē q̄ꝫ de iudeis. Silr̃ xp̄s di. Luc. xxiij. P̄r
ignoſce ill'. q: neſciunt q̄d faciūt. Et Act̃. iij. di
xit petrus iudeis. Deus patrū noſtroꝝ glori-
ficauit filiū ſuū quē vos tradidiſtis. Et nc̄ ſcio
q: p ignoꝛantiā feciſtis ſicut ⁊ principes vr̄i.
Ad dubitatōnē dicit holkot ſup li. ſap. le. xvj
q̄ neq̄ꝫ demones neq̄ꝫ ṗncipes neq̄ꝫ ſimplices
cognouerunt eū eſſe deū. In hoc t̄n eſt differē-
tia. q: principes ⁊ maioꝛes inſtructi in lege ſci
ebant eū eſſe meſſiā. ſed nō ſciuerūt eū eſſe deū
minoꝛes ꝟo ⁊ ſimplices nec ſciuerūt eū eſſe ꝓ-
miſſum in lege nec filiū dei. Sed cōtra hoc poſ
ſet aliquis dicere qui legiſſet vel qui audiſſet
ſcripturas q̄ tam iudei q̄ꝫ demones ipſum de
um cognouiſſent. q: dixerūt demones Mat.
viij. Quid nobis ⁊ tibi fili dei ih̄u cur veniſti
ante tempus toꝛquere nos? Et Aug⁹. ſuper il
lud Mathei. xxj. Hic eſt heres venite occida
mus eū. dic̄. Hoc in illis impletū eſt q̄ viderūt
xp̄m ⁊ cognouerunt filiū dei. nihilominꝰ cru-
cifixerūt eū. Silr̃ Beda ſup illud Luce. xxiij.
Pater ignoſce illis. Nōndū inquit q̄ nō ꝓ eiſ
oꝛat q̄ eum vere filiū dei intellexerūt ⁊ crucifi-
gi q̄ꝫ cōfiteri maluerunt. Ad hoc dicit ſanct⁹
Tho. q̄ ſic debꝫ intelligi. Cognouerūt em̄ eū
eſſe filiū dei nō p naturā. ſed p quandā excellē
tiā gratie ſingularis q̄tū ad iudeos. Ad ſcd̄m
de demonib⁹ d̄r q̄ dixerūt illud ex ſuſpitione.
nō ex certa cognitiōe. ſicut opponit glo. j. Coꝛ.
ij. Si cognouiſſent ⁊c̄. Ad primū ṗcipale di-
cit̃ q̄ lꝫ ſcirent eū pfecte p ſigna q̄ fecit eſſe pro
miſſum in lege. nō t̄n omnes ꝓprietates ſciue-
runt q̄ fuit meſſias. Secunda viſio erit terribi l
lis ⁊ foꝛmidoloſa. ⁊ illa erit in extremo iudicō
omnibus manifeſta. quia dicitur Sap. v. Vi
dentes turbabunt̃ timoꝛe hoꝛribili. quia dicit
Greg. xxv. moꝛa. c.v. Oculos quos c'lpa clau
dit in preſenti maloꝛum iudeoꝛum ne videant
xp̄m veniſſe in ſua incarnatione. ſicut p̄dixit
Hiere. xix. Homo eſt et quis ſcit eum quaſi d.
valde pauci. ⁊ non ſolum claudit oculos cul-
pa perfidoꝛum iudeoꝛum ſed etiam maloꝛum
xp̄ianoꝝ ne videant veritatē. ſed ſtatim i moꝛ

te pena ſoluit oculos. ⁊ ſic vidẽtes ſe tales de
gloria mũdi transferendos ſtati ad penã pur-
gatorij vel inferni turbabũt ⁊ terrent. nec mi
rũ.qꝛ horrendũ eſt incidere in man⁹ dei viuen
tis.ad heb.x. Eſt tñ circa hoc notandũ di.ma
giſter ſen.li.iiij.di.xlviij.ꝙ xp̃s in forma ſerui
iudicabit.i.in eſſentia carnis quã ꝺ virgine aſ
ſumpſit oibus i iudicio apparebit vt videãt ma
li in quẽ pupugerũt vt Act.j. Zach.xij. Diui
nitatẽ ei⁹ nõ videbũt mali. Et allegat ibi mgr̃
dictũ Eſa.xxvj. Tollat impi⁹ ne videat glori
am.i.clarã eſſentiã diuinitatꝭ. ⁊ ſbdit. Huma-
nitatem videbunt vt timeant. diuinitatem ve
ro non ne gaudeant. diuinitas enim ſine gau-
dio videri nõ poteſt. Dicit tamen Tho. de ar-
gentina ꝙ poſſet alicui oñdere diuinitatẽ ſim-
pliciter. ⁊ tñ nõ frueret ea. Sed querit magiſt
ibidẽ. Cũ inqt i forma hũana cõſtat eũ apparu
iſſe querit an forma illa ĝtioſa appareat ſic ve
eſt. an in forma qualis in paſſione extitit. ⁊ rñ
det. Quidã putant a malis talẽ videri qualez
crucifixerũt.i.infirmũ.qꝛ dicit ſcriptura. vt vi
deant in quẽ pupugerũt. Sed apte di. Aug⁹.
formaȝ ꝟui glorificatã a bonis ⁊ a malis tunc
videri ſic inqens. Cũ in forma ſerui glorifica-
ta iudicantẽ viderint boni ⁊ mali tollet impi⁹
vt nõ videat claritatẽ dei.qꝛ de⁹ ẽ quẽ ſoli mũ
do corde videbũt.qđ erit eis vita eterna. For
ma ĝ humana i xp̃o glorificata videbit a cũctꝭ
⁊ apparebit terribilis impijs. ⁊ mitis iuſtꝭ. Erit
eñ terror malis ⁊ lumen iuſtis. Hec mgr̃. Ad
idẽ dicit ſan. Tho.q.ij. Sicut gloria amici eſt
delectabilis.ita gloria eius q̃ odio hȝ maxime
eſt ꝯtriſtatiua. Jdeo viſio xp̃i i gl̃ia erit inimi
M cis i ſupplicĩũ. Tertia viſio ẽ delectabil ⁊ glori
oſa. ⁊ illa erit viſio tm̃mõ bonoꝝ ⁊ electorũ in
patria vbi diuina eſſentia videbit ab omnib⁹
tota ſed nõ totalit ⁊ qb vno limpidi⁹ ꝙ ab alio
⁊ defect⁹ ille erit ex pte videntiũ nõ ex pte ob-
iecti viſibil qđ ẽ ds.nã qđã glo. ſup illud mat.
v. Bti mũdo corđ.dic. Quãto ocul⁹ ẽ cordis
puritate nitidior.tãto deũ i veritate videbit vi-
cinior. De hac viſiõe di.b. Bern̄.li.ſoli.c.iiij.
Videbim⁹ gl̃ie decorẽ.ſctõꝝ ſplẽdorẽ. ⁊ regis
ptãtis honorẽ. Cognoſcem⁹ pr̃is potẽtiã. filij
ſapiam.ſpũſſcti beniſſimã clemẽtiã. De h̾ etiã
di. Aug. O vita vitabil.dulcis ⁊ amabil. ⁊ ſp
memorabil. vbi ſũma ſecuritas ⁊ iocũda felici
tas.felix eternitas ⁊ btõꝝ ſine fine viſio et lau-
datio dei. De hac viſiõe di.pſ̃. Credo vi.bo.
do.in ter.viuẽ. Sup q̃ dic̃ Humbert⁹ i tracta-
tu ꝺ.vij.donis ſpũſſcti. Dr̃ iqt ꝺ iſta t̃ra ꝙ bo
na ẽ ꝑpt viſiõȝ iocũde ſocietatꝭ.melior ꝑpt vi
ſionẽ xp̃i hũanitatis.optia ꝑpt viſionẽ totiuſ
trinitatꝭ. ⁊ declarat h̾ i figura Num̃. vbi detu
lerũt ꝺ terra ꝓmiſſiõis vuas.fic⁹ ⁊ malograna
ta. Jn vna ex q̃ exꝓmit vinũ ſignificat gaudiũ

qđ habebũt ſancti de viſione verbi incarnati.
Jpſi hoies videbũt deũ. tñ angeli nõ videbũt
deũ angelũ ſup quos videbũt ſuã naturã exal
tatã. De q̃ gaudio Abacuc.iij. Ego aũt i dño
gaudebo. ⁊ exaltabo in deo ihu meo.qꝛ vt me
ſaluaret carnẽ meã aſſũpſit. ⁊ ſup choros ãge
lorũ exaltauit eã. Scđo in ficu q̃ a fecunditate
dr. ⁊ oibus eſt dulcior. Dulcedo illa quã ſãcti
toti⁹ trinitatꝭ viſiõe videbũt deſignat. de qua
pſ̃. Quã mag̃ multitudo dulcedinis tue dñe.
quã abſcõdiſti timentib⁹ te. Abſcondiſti inqt
vt freqnti⁹ q̃reret. q̃ſita inueniret. inuẽta dul-
citer amaret. amata eternalit poſſideret. ⁊ ite
rũ alibi. Paraſti in dulcedine tua paupi deuſ
Nõ dicit ꝙ parat.qꝛ illud nõ põt verbis expri
mi. vñ apl̃s.j. Corin.ij. Oculus non vidit nec
auris audiuit. qꝛ in eq̃tate eſt ⁊ dici nõ pt.nec
in cor hois aſcendit.qꝛ incõꝓhenſibil eſt. Ter
tio in malogranatis triũphãtis vnitas ⁊ diuer
ſitas ꝓmioꝝ deſignat. Malogranata dicunt
eo ꝙ intus grana hñt redolentia. Et ſic in ma
logranato oĩa grana latẽt ſub vno cortice. ⁊ tñ
quecꝫ grana ꝑ ſe hñt diſtinctas cellas. Sic in
vita eterna oẽs ſancti hñt vnã gloriã ꝟ ꝟm me
rita diſtincta.qꝛ in domo patris mei ait xp̃us.
Joh.xiiij.manſiões multe ſũt. Jgit ꝟm meri-
ta eoꝝ erũt eoꝝ ꝓmia. Eſt tñ notandũ ꝙ i hac N
terra vbi eſt viſio iocũda ꝑpt viſionẽ iocũde
ſocietatis ⁊c̃. vt ſupra electe aĩe nõ potant vi-
no puro. ꝟ cũ lacte mixto. De h̾ Bern̄. Aie car
ne exute iã pane doloris nõ cibant. ſed vinuȝ
amoris poſt cibũ plenius haurire ꝑmittuntur
nõ tñ purũ ſed cũ lacte mixtũ vt quelibet illaꝝ
dicere poſſit illud Cañ.v. Bibi vinũ meũ cuȝ
lacte meo. Vino eñ diuini amoris miſcent eti-
am dulcedinẽ lactis.i.naturalꝭ affectõis q̃rere
ſumere corp⁹ ſuũ glorificatũ deſiderãt. Et ſb-
dit Bern̄. Eſtuat aũt aĩa tũc vino ſctẽ charita
tis potata. ſed plena nõdũ ad ebrietatẽ celatã
qm̃ tpat interim ardorẽ diuine charitatꝭ ꝑmi-
xtio humani lactis.i.naturalis affectus. Jtem O
Bern̄. dicit. Ebrietas corꝑalis deniqꝫ ſolet
euertere mẽtes atqꝫ oino immemores reddere
ſui ꝟ nõ ex toto ẽ oblita ſũi q̃ adhuc ꝺ ꝓpo cor-
pore cogitat reſuſcitãdo. ꝑpt qđ deſiderium
aie ꝑfecte btẽ eſſe nõ pt. ſic poſt reſumptõȝ cor
poris ſui cũ cõſumabit. Cui ꝯcordat Aug.li.
iiij ſup Gen̄.circa finẽ. vbi dic̃ ſic. Anie ineſt q̃
dã naturalꝭ appetit⁹ corp⁹ amminiſtrãdi q̃ appe
titu recordat q̃dãmõ ne tota intẽtiõe ꝑgat il-
lud ſummũ celũ ꝙdiu nõ ſubeſt corpus cuius
adminiſtratiõe appetit⁹ ille acq̃eſcit nõ obſtan
te tñ illo deſiderio aĩa in patria eſt beata.hȝ nõ
conſummata. ⁊ tñ nullũ dolorem ſentit ex illo
naturali appetitu. Sed querit magiſter lib.iiij
di.xlix.c.vlti. vtrum beatitudo ſanctoruȝ ma
ior ſit futura poſt iudicium quam interim. Et

rn̄det. Sine oi ſcrupulo credēdū eſt eos habi=
turos maiorē gl'iam pꝰ iudiciū ꝙ añ. qꝛ ⁊ maiꝰ
erit eoꝝ gaudiū. ⁊ teſtat̃ Aug. ⁊ amplior ⁊ ma
ior erit eoꝝ cognitio. Et Hiero. ꝯſonat ſuper
Oſee. vj. Peracto inq̄t iudicio ampliorē glo/
riā ſue claritatis deꝰ miniſtrabit electis. Quar
ta viſio eſt mentalis ⁊ gratioſa. ⁊ fit in pn̄ti ꝑſi
dē rectā. quā grām dei ſm ſan. tho. cauſat. De
hac viſiōe di. dn̄s Joh. xx. Beati q̄ nō viderīt
glo. corꝑalē meā p̄ſentiā. ⁊ crediderūt. i. me ꝑ
fidē cognouerūt. Ergo fides eſt recta radix be
atitudinis. ſicut Augꝰ. ſup Joh. dicit. Sicut i
radice pꝛſus apparet pulcritudo nulla. ⁊ tamē
q̄cq̄d eſt in arbore pulcritudinis ⁊ decoris ex
illa ꝓcedit. Sic q̄cq̄d meriti q̄cq̄d btitudinis
aīa ſuſcipit ex fidei fundamēto ꝓcedit. qꝛ fides
vt dic̄ Aug. ꝯ fide ad petrū circa ꝑncipiuz. eſt
oim bonoꝝ fundamentū. fides eſt hūane ſalu=
tis initiū ſine qua nullus pōt ad numeꝝ filioꝝ
ingredi. ſine ipa in h̄ ſeculo nec iuſtificationis
grām ꝯſeq̄t̃. nec in futuro vitā eternam habe
bit. Hanc xp̄i viſionē ꝑ fidem etiā multi regeſ
⁊ ꝓphete veteris teſti habuerunt. De q̄bꝰ di=
cit Augꝰ. ſup Joh. Ante aduentū xp̄i ꝑceſſe=
rūt iuſti ſic in eū credētes futuꝝ. q̄uo nos i euz
credimꝰ q̄ venit. tpa variata ſunt nō fides. Et
Hiero. ꝯ fauſtū. Eadē inq̄t crediderūt. eadem
ſperauerūt oēs iuſti illoꝝ tempoꝝ que nos cre
dimus ⁊ ſperamꝰ. Idē dic̄ Nullus antiquoꝝ
ꝑter fidē xp̄i potuit ſaluari. Ideo ſancti p̄res
veteris teſti viderūt xp̄m viſione mentali ꝑ fi
dē ⁊ nō corꝑali ꝑ humanā p̄ſentiā. lꝫ hoc ſum=
me deſiderabant. vt dicit xp̄s ꝙ multi reges ⁊
ꝓphete voluerūt videre q̄ vos videtis. ſ. meā
p̄ſentiam. ⁊ audire. ſ. verba vite eterne q̄ audi
tis. Nonne dauid rex ⁊ ꝓpheta voluit videre
xp̄m qñ ait. Oſtende nobis faciez tuā. ⁊ ſalui
erimus. Nonne Salomon voluit videre ip̄m
cū dixit Cañ. viij. Quis mihi det fratrē meuz
ſcꝫ rōne humāitatis aſſumpte. ſugentē vbera
matris mee. ſ. virginis marie que nō ſoluz di=
citur mater xp̄i. ſed etiā totius eccleſie. vt dic̄
glo. vn̄ Eſa. volebat videre ip̄m xp̄m qui ait.
c. lxiiij. Utinā dirūperes celos ⁊ deſcenderes
Q̄tū ad ſcd̄m dilectioꝗ neceſſaria ſit declara
tur ibi Et ecce q̄dā legiſꝑitꝰ ſurrexit tēptās eū
. i. volēs eū temptare di. Quid faciendo vitaz
eternā poſſidebo? Cui ait ih̄s. In lege q̄ ſcp̄tū
eſt? quō legis. q. d. Quō doces diſcipulos tu=
os. cū adhuc neſcis quō ꝑueniat̃ ad vitā eter=
nā. At ille. ſ. legiſꝑitus rn̄dit Diliges dn̄m de
um tuū ex toto corde tuo. ⁊ ex tota aīa tua. ex
totis viribꝰ tuis. ⁊ ex oi mēte tua. ⁊ ꝓximū tu
um ſic teip̄m. Et dn̄s Recte rn̄diſti inq̄t. fac h̄
p et viues. Circa h̄ moralit̃ eſt ſciendū. vita eter
na deſignat̃ ꝑ terrā repromiſſionis q̄ fluxit la=
cte et melle. qꝛ in vita eterna eſt lac xp̄i huma=

nitatis mūdiſſime ⁊ mel diitatis dulciſſime Sꝫ
p̄ns mōs deſignat̃ ꝑ deſerta ꝑ q̄ filij iſrl' in t̃rā
ꝓmiſſiōis ꝑuenerūt ⁊ tranſiert. ⁊ di. holc̄. lec.
cxxxv. ꝙ trāſitus filioꝝ iſrl' ꝑ deſ̃ta v̾ſus t̃raꝫ
ꝓmiſſiōis tranſitū nr̄m deſignat ꝑ mōm v̾ſus
patriā celeſtē. Si ḡ interrogas cū iſto legiſꝑi=
to q̄d facere debeas vt vitā et̃nā poſſideas. vi
de q̄d fecert̃ filij iſrl' trāſeūtes ꝑ deſ̃ta i t̃raꝫ ꝓ=
miſſiōis ⁊ iuenies ꝙ q̄tuor. Ambulabāt vt vi
atores. pugnabāt vt pugnatores. honorabāt
deū vt cultores. diligebant ip̄m vt amatores.
Primo ḡ ambulabāt vt viatores. ⁊ h̄ tangit̃
Sap̄. xj. Iter fecert̃ ꝑ deſ̃ta q̄ nō inhabitāt̃. ⁊
in locis deſertis fecerunt ſibi caſas. Ubi notā
dum ꝙ filij iſrl' ab egypto v̾ſus t̃ram ꝓmiſſio=
nis ꝑ mlt̃a deſ̃ta trāſierūt. Nā int̃ egyptum ⁊
mare rubꝛū habuert̃ q̄ttuoꝛ māſiōes i deſ̃to. ⁊
trāſito mari rubꝛo habuert̃ deſ̃ta ſyn. ſur ⁊ ca
des: vt pꝫ Num̄. xxxiij. Cū ḡ veniſſent i cads
v̾ſus t̃minos amorreoꝝ miſit moyſes duode=
cim exploratores vt ꝯſiderarēt terrā ꝓmiſſio=
nis. ⁊ redeuntes ꝑp̄l'm animarent ex fertilitate
terre. vt dr̄ Num̄. xiij. Iſti nūcij reuerſi pꝰ q̄=
draginta dies q̄bꝰ t̃rā ꝓmiſſiōis explorauert̃
diſſenſert̃ int̃ ſe. Nā eis dixert̃ t̃rā eē peſſimaꝫ
⁊ ꝑiculoſaꝫ ad acq̄rēdū. ⁊ ibi hitarēt gigātes:
q̄bꝰ filij iſrl' cōꝑati q̄ſi locuſte videbant̃. Aſſe=
ruerūt etiā ꝙ t̃ra illa deuoraret hitatores ſuos
. i. tātū laborē exigit ꝙ hoies ꝑ exceſſū laboris
⁊ modicitatē fructꝰ ꝯſumūt̃. Soli v̾o duo de
xij. vicꝫ Joſue ⁊ caleph cōmēdauert̃ t̃raꝫ ſm
veritatē quā viderāt. Populꝰ ḡ maiorē ꝑtē ſe
cutus cepit murmurare ꝯ dn̄m ⁊ cogitauerūt
ſibi ordinare duces ⁊ voluerūt reuerti in egy=
ptū Q̄obrē dn̄s offenſus a ꝑp̄l'o iuſſit eos redi
re ad ſolitudinē de q̄ venerāt. vt illi. x. iux̄ nu=
merū. xl. dieꝝ q̄bus terrā ꝓmiſſiōis ꝯſiderauē
rāt quadraginta annis i deſ̃to viuerēt. ⁊ tan=
dē ibidē morerent̃ cū ꝑp̄l'o q̄ eis aſſenſerāt q̄ nu
merati erāt a. xx. annis ⁊ ſupra. Et ſic factū ē
ꝙ illi ⁊ exierūt de egypto viri fortes ⁊ robuſti
mortui fuert̃ i deſ̃to ⁊ filij eoꝝ. xl. annis elapſ
in t̃rā ꝓmiſſiōis intrauert̃ except̃ Joſue filio Q
Nū ⁊ Caleph filio Jephone. Sic moralr̃ nos
hoies i h̄ mōo velut i deſ̃to ſumꝰ viatores ⁊ ꝑ
egrini. Et p̄t q̄libꝫ dicere ad mōm illō pſ. Ad
uena ſū ego apō te ⁊ ꝑegrinꝰ ſic̄ oēs p̄res mei.
Iō nō debemꝰ ſtare. ſ; ꝯtinue ꝺ v̾tute i v̾tutē
ambulare. iuxta illud Joh. xij. Ambulate dū
lucē habetꝭ ne tenebre. ſ. pctōꝝ vos cōp̄hēdāt
Et ſicut filij iſrl' fecerūt ſibi caſas. nō caſtra. nō
palatia. ſ; parua tuguria ꝺ fragili materia. Et
eſt caſa ſm Iſido. xl. ethimol'. c. ij. agreſte tab
naculū palis atq; virgultis arundinibuſq; cō
textum quibꝰ homines ſe tueri ſolent vi calo=
ris. Sic nos hic non debemus edificare altas
domos altaq; palatia ad diu manenduꝫ. quia

nõ habem⁹ hĩ manentẽ ciuitatẽ. ſ futurã inqui
rimus. Ad Heb.xiij. In quo redarguit curio
ſitas illoꝝ.q̃ nimis exceſſiuis edificijs delectã
tur.q̃ plus circa lapides nõ viuentes ſollicitã
tur q̃ circa lapides viuos.ſ.paupes.ac ſi i et=
nũ forent manſuri. Sed vt cõmunit qui ſic ex
ceſſiue edificia fabricant breuiter ea inhabitãt
⁊ morientes alijs dimittũt.nec cogitantes d̃ ṽ
bis ſaluatoris. Mar.xiij.cui cũ quidam diſci
pulus dixiſſet. Magiſter aſpice quales lapi=
des ⁊ quales ſtructure.rñdit. Videtis has oẽs
magnas edificatiões. Amen dico vobis.nõ re
linquet vel remanebit lapis ſup lapidẽ q̃ non
deſcendet. Ideo di.b. Hiero.ad demetriadez
virginem. Alij edificant ecclias ⁊ veſtiũt pari
etes marmorib⁹ cruſtatis colũnarũ moles ad=
uehũt eoꝝq̃ deaurant capita. Sed tibi ad ꝓ=
poſitũ eſt.ſ.xp̃m.veſtire paupes.viſitare lan=
guentes.paſcere eſurientes.ſuſcipe hos q̃ te=
cto indigent.⁊ maxime in domeſticis fidei vir
ginum alere monaſteria. Fuoꝝ dei ⁊ pauperũ
ſpũ curã agere q̃ diebus ⁊ noctibus fuiant do
mino.q̃ in terra poſiti imitant angeloꝝ cõuer
ſationẽ.nec aliud loquunt niſi qđ ad laudẽ di
ptinet. Hec Hiero. Sed valde notabile eſt.q
illi q̃ terre ꝓmiſſionis detrahebant ⁊ murmu
rabant cõtra dñm q mortui ſunt omnes in de
ſerto.nec ad hanc terrã manantẽ lacte ⁊ melle
intrauerũt. Sic ⁊ illi hoies q̃ detrahũt celeſti
patrie ⁊ murmurãt cõtra dñm.ipam nõ intra
bũt nec poſſidebũt.q̃ di. Ciprian⁹ li.d̃ mona=
ſtica vita.murmure tñ hois meritũ pdit.⁊ vi=
ta validius infeſtat. Et Hiero.in epl̃a ad Ne
pocianũ. Expers eris conſolationis diuine.ſi
ꝯſolationẽ recipis a murmure. Iđ hortat Ri
char.de ſanc.vict. Dũ quis in vita dei gradit
añ oia neceſſe eſt vt murmur ⁊ impatiẽtia ani=
mi excludat. Scđo filij iſrl̃ tranſeũtes in terrã
ꝓmiſſiõis pugnabant vt bellatores. Nam le=
gitur Exo.xvij. Amalechite venerũt in deſer
R tũ raphidim ad pugnãdũ cõtra iſrl̃. Moyſes
ṽo mandauit ꝯtra hoſtes exire Joſue cũ pau
cis armatis. Ipe ṽo aſcẽdit in montẽ aſſumẽs
ſecũ aaron ⁊ vr.⁊ portans ſecũ ṽgam dei. Cũ
moyſes deuz orans manus eleuaret vincebat
iſrl̃.ſi aũt paululũ remiſiſſet vincebat amalech
Quo cõperto aaron ⁊ vr ſupꝑoſuerũt ei lapidẽ
⁊ ipi man⁹ ei⁹ ex vtraq̃ pte ſuſtentabãt. Et fa
ctum eſt q moyſes nõ remitteret man⁹ vſq̃ ad
ſolis occaſũ. Fugauitq̃ Joſue amalech in ore
gladij. Hec etiã hiſtoria tangit Sap.xj. Stete
runt ꝯtra hoſtes ⁊ de inimicis ſe vindicauerũt
Moraliter amalech interp̃tat gens bruta. et
ſignificant p hanc brutalẽ gẽtẽ tria q̃ nos q̃ti
die impugnãt.vicz dyabol⁹.mđs ⁊ caro.vt di
xi ſupius.f.xxj.iđo dz Joſue q̃ interp̃tat ſal/
uatio ſignificãs hoiez xp̃ianũ exire a corpe mẽ
tis.⁊ purgare viriliꝰ ꝯtra p̃dictos hoſtes. Sz
moyſes q̃ gerit figurã ſacerdotis dz orare p po=
pulo ne i pugnãdo ſuccũbat q̃ dr.iij.q.j. Ipi
ſacerdotes interpellãt p ppl̃o.⁊ q̃to digniores
fuerit tãto facili⁹ i neceſſitatib⁹ p q̃b⁹ clamant
exaudiunt. Tertio filij iſrl̃ trãſeuntes in terrã S
ꝓmiſſiõis honorabãt deũ vt cultores.quia dr
Sap.xj. Sitierũt ⁊ inuocauerũt te.⁊ data ẽ eis
aq̃ d̃ petra. h̃ hiſtoriã lati⁹ pz Exo.xvij.⁊ Nu
me.xx. Cũ eñ venerũt in raphidin defecit eis
aqua penit⁹.⁊ ceperũt murmurare ꝯtra moy=
ſen. Moyſes ṽo de mãdato dñi pcuſſit ſcl̃ pe
trã Oreb ⁊ egreſſe ſunt aq̃ largiſſime. Et voca
uit moyſes nomẽ loci temptatõ Num.xx. Cũ
eñ q̃dragesimo anno rediſſet i cades p⁹ mor=
tẽ ſororis moyſi marie.indiguit ppl̃s aq̃ ⁊ mur=
murauerũt ꝯ moyſen ⁊ aarõ.q̃ ambo deũ ora=
uerũt p remedio. De⁹ aũt moyſi dixit.q con
gregata multitudie pcuteret petrã corã eis ⁊ il
la daret aquas. Moyſes ṽo aliquãtulũ heſi=
tando pcuſſit petraz ſcl̃ ⁊ nihil emanabat ppt
diffidẽtiã. Percuſſit ſcđo ⁊ egreſſe ſunt aq̃ lar
giſſime.ita vt biberz ppl̃s ⁊ iumẽta. Et q̃ moy
ſes ⁊ aaron dicti dñi nõ crediderũt pfecte.dixit
eis dñs q ppl̃m i t̃rã ꝓmiſſiõis nõ duceret.⁊ iõ
ambo ſũt mortui aaron i mõte Hur q̃rto anno
egreſſiõis. Moyſes ṽo i mõte lobo.d̃ q̃ ꝯſide
rauerat pri⁹ terrã ꝓmiſſiõis.vñ vidit eã ſ; ñ eã
intrauit.ſic ẽ filij iſrl̃ ſe habuerũt vt cultores a
deo cũ indigerẽt potuz ſupplicit poſtulãdo.ſic
boni xp̃iani q̃ videẽ volũt diuinã eſſentiã apud
quã eſt fons vite.⁊ i cui⁹ lumine videbim⁹ lu=
men.dñt eſſe cultores dei ſe a pctis purgando
Dicũt eñ medici.⁊ ſic eſt.q hõ corpali purga
tione accepta efficati⁹ fit naturalit ſan⁹. Sic q̃
cũq̃ ẽ p ꝯfeſſionẽ purgat⁹.vitã iſtã faſtidit ⁊ e
ternã deſiderat ⁊ ſitit.ſic dđ q̃ ait i pš. Sitiuit
aia mea ad deũ fontẽ viuũ q̃n veniã ⁊ appare
bo añ faciẽ dñi.⁊ alibi. Sitiuit i te ania mea q̃
multipliciꝰ tibi caro mea. Iſta ſitis extigui nõ
põt donec xp̃s dixerit nob Canti.v. Comedi=
te amici mei ⁊ inebriami chariſſimi. Et cũ iple
atur in nobis illud pš. Inebriabunt ab vber=
tate dom⁹ tue.⁊ torrente voluptatis tue pota
bis eos. Quarto filij iſrl̃ volẽtes intrare terrã T
promiſſionis diligebant deũ vt amatores.⁊ h
nõ intelligit de oib⁹.q̃ de aliq̃bus dr. Dilexe
rũt eũ i ore ſuo. q̃ vt dicit glo. In exteriorib⁹
verbis p̃tendebant ſigna diuine dilectiõis. et
lingua ſua mentiti ſunt ei.q̃ nõ ſic habebant i
mente put p̃tendebant in ore. Et hoc eſt qđ ſe
quit. Cor aũt ipſoꝝ nõ erat rectuz cũ eo.glo.p
verã dilectionẽ. Sic ⁊ nos xp̃iani ſi volumus
poſſidere vitã eternã.neceſſe eſt nos eſſe ama=
tores dei. Diliges ẽ dñm deũ tuũ.⁊ p̃mo dñz
ꝓpter potẽtiã q̃ appropriat patri vt eius potẽ
tia ſe a peccatis retineat.q̃ ſummã potentiam

habet pctā puniendi. vt pꝫ Exo.xx. ⁊ extra ꝺ
renū.niſi cū p̀dē. p Inno.iij. Ego ſū dn̄s deuſ
tuus fortis zelotes viſitās iniq̄tates patrū i fi=
lios in tertiā ⁊ quartā generationē. ⁊ h̄ intelli=
giṫ de pena tp̄ali.qꝛ iuſte filij puniunṫ ꝑ iniq̄=
tate patrū. ⁊ etiā intelligiṫ de pena eterna ſi fi=
lij fuerit imitatores paterni ſceleris ⁊ tūc dicet
illis. Ite maledicti in ignē eternū. Mat.xxv.
Scd̄o diliges dn̄m deū tuū ꝓpter ſapiaꝫ que
appropriaṫ filio que ad bonū te exerceat. qꝛ ſū
mā ſapiam hꝫ agnoſcēdi qua intētiōe fiat. Ad
heb.iiij. Oia nuda ⁊ apta ſūt oculis ei⁹. Ter=
tio deū tuū diliges ꝓpter bonitatē q̄ aſſimilaṫ
ſpūiſctō. vt ei⁹ bonitas blādimēta h⁹ ſeculi cō
tēnere te faciat. qꝛ ſummā bonitatē hꝫ bonū re
munerando. qđ fit bona intētiōe Geñ.xv. ego
ero merces tua mag̃ nimiſ. Quarto diligeſ do
minū deū tuuꝫ ex toto corde tuo. Qđ exponit
Chryſ.di. Diligite dn̄m ex toto corde. ⁊ nulli
us rei dilectio magꝭ facit inclinatiuū cor tuum
q̄ꝫ dei. vt nō delecteris in oī ſpē mōi ampli⁹ q̄ꝫ
in deo. nō i honorib⁹ ⁊ diuitijs. nō in auro ⁊ ar
gento nō i poſſeſſionib⁹. nō i veſtiū ornamētis
nō i vxore.filijs.parētib⁹ ⁊ amicis. Si aūt i ali
quo iſtoꝝ ſit obligat⁹ ⁊ occupat⁹ amor cordis
tui. iam nō ex toto corde tuo diligis deuꝫ. Se
cūdo ꝺ dilectiōe ꝓximi quē dēs diligere ſic̄ te
ipm̄. Ad h̄ aūt dꝫ q̄libet ſeipm̄ diligere. vt ſic
opeṫ quaten⁹ de⁹ diligaṫ toto corde. tota men
te. tota aīa. ⁊ ſic ꝓxim⁹ eſt diligēd⁹. ⁊ ſilēm ſen
tentiā ponit aug.li.viij. de tri.c.xxix.di. q̄ꝫ q̄li
bet dꝫ ſeipm̄ diligere. vł qꝛ iuſt⁹ ē. aut vt iuſt⁹
ſit. q̄libꝫ dꝫ diligere ꝓximū ſuū ſic̄ apl's dilexit
ꝓxios ſuos ſic̄ ſeipm̄. qꝛ cupiebat fore ſic̄ ſeip=
ſum.j.Corin.vij. Q̄ etiā dilexerat ꝓxios hoc
mōꝫ ptꝫ ad phil.j. Teſtꝭ ē mihi ꝺs quō.i.q̄ affe=
ctu cupiā vos oēs eē i viſcerib⁹ ihū xp̄i.i. i in=
timo amore xp̄i. vł cupio vos eē ꝑticipes gau
dij qđ mihi dn̄s certitudinaliter ꝓmiſit. ad qđ
nos ꝑducat pater ⁊ fili⁹ ⁊ ſpiritusſanctus.

¶ De eadē dn̄ica. Sermo tertius.

A Beati oculi q̄ vi=
dēt ⁊c̄. Lu.x. Dicūt naṫales q̄ꝫ ocu
li humani naturaliter delectāṫ i tri
bus. In fontiū limpiditate. floꝝ viriditate. et
ſpeculoꝝ claritate. qꝛ di. metriſta. Fōs ſpec'lm
gramen oculis dāt alleuiamen. ſ̄ h̄ intellige ꝺ
oculꝭ ſanis. qꝛ oculi infirmi nō delectanṫ inſpi=
cere ſpecula neq̄ꝫ lucē. qꝛ di.b. Aug. Oculis e
gris odioſa ē lux q̄ ſanis ē amabilꝭ. Spūalꝛ p h̄
tria xp̄s deſignaṫ. ⁊ p̀mo p fontē. qꝛ ipē ē fonſ
a q̄ emanat oē gen⁹ graꝝ. nā in fonte iugiṫ ma
nante triplex ē ꝓꝑetas. ꝑpetuitas ſpecioſa. ſu
auitas ſaporoſa ⁊ cōitas copioſa Quicq̄d em̄
bonitatis vel copie inueniṫ in riuulo totū ema
nat ꝺ fonte. Ita etiā q̄cq̄d delectabilitaṫ vł bo
nitatis eſt in terra totū emanat de fonte xp̄o q̄
eſt fons ſapie v̄bū dei i excelſis Ecci.j. Itē in
fonte emanante ē ſuauitas ſaporoſa. Dulcior
em̄ aq̄ eſt fons q̄ꝫ i riuulo. ita dulcior eſt delec=
tatio i xp̄o q̄ꝫ i creatura aliqua Dulcedo enim
fontis eſt ſ̄m ꝯditioneꝫ terre ꝺ qua manat. vt
di. Ariſ. i li. ꝺ ſenſu ⁊ ſenſato. qꝛ aq̄ currens ꝑ
terrā amarā ⁊ ſulphureā. ſic emanās ē amara
naturaliṫ. ſ̄ aq̄ emanās ꝺ t̄ra pura ⁊ ſabuloſa
fit dulcis ⁊ clara In q̄ꝫtū igiṫ xp̄s ē fons ſapie
emanat ꝺ t̄ra pura ⁊ ſabuloſa. i. humili v̄gine
maria bn̄dicta. idō i eo nihil amaritudis inueiṫ
ſ̄ tn̄ ſepe ab ingr̄tis dimittiṫ ſ̄m qđ cōq̄riṫ hieṙ
ij. Me dereliq̄rūt fontē aque viue. Itē i fonte
emanāte inueniṫ cōitas copioſa. qꝛ eſt oib⁹ cō=
munis. paupib⁹. diuitib⁹ ⁊ iumētis. Iſto mō
cōis eſt xp̄s iuſtis ⁊ pctōrib⁹ Geñ.ij. Fons de
ſcendebat de terra irrigās ſupficiē terre vniu=
ſam. Scd̄o xp̄s ſignificaṫ ꝑ florē. ⁊ ſignanter ꝑ B
florē cāpi. Cañ.ij. Ego inq̄t flos cāpi. Dr̄ enꝫ
flos cāpi ꝓpt̄ tria Primo qꝛ flos horti vt na=
ſcaṫ terra apiṫ. flos cāpi ſine terre aptōe naſci
tur. Sic et xp̄s nat⁹ ē de v̄ginea terra ſine eiuſ
aptione. i. virginitatis violatiōe. Scd̄o diciṫ
flos cāpi ⁊ nō horti. qꝛ flos horti ē clauſ⁹. flos
v̄o cāpi eſt apt⁹. Sic xp̄us nulli claudiṫ ſ̄ pñt
oēs ad ipm̄ accedere ⁊ miſcdiam obtinere. Iu
xta illud Ecci.xxiiij. Tranſite ad me oēs q̄ cō
cupiſcitis me ⁊ a generatōib⁹ meis ⁊c̄. Tertio
dꝛ flos cāpi. qꝛ i ꝑtib⁹ vltromarinis dr̄ naſci q̄
dā flos q̄ dꝛ flos campi. q̄ hꝫ ſtipitē aſpeꝝ ⁊ q̄n
q̄ꝫ folia rubea. ⁊ ſignificat xp̄m q̄ ꝑtulit aſperi
tateꝫ crucis. ⁊ habuit q̄nq̄ꝫ vulnera paſſionis
ſue. Tertio ſignificaṫ ꝑ ſpeculū. qꝛ dr̄ candor
lucis eterne ⁊ ſpeculū ſine macula. vt di. gloſa
ꝓpter eius puritateꝫ. Et dicit Robert⁹ holc̄.
lec.cj. ſup li. ſap̄. Iſtud ſpeculū vicꝫ xp̄us fuit
planū plane docēdo. ſpeculū cōcauum humi=
liter moriendo. ſpeculū ꝯnexū potenṫ reſurgē
do. Ad ꝓpoſitū g̃ ſicut oculi corporales i his
tribus. vicꝫ fontis limpiditate. floris viridita
te ⁊ ſpeculi claritate delectanṫ. Sic etiaꝫ i xp̄o
qui eſt fons hortoꝝ. flos cāpoꝝ ⁊ ſpeculū cla/
rū merito hoim oculi corꝑales delectanṫ. et q̄
ad h̄ dixit ipē ad diſcipulos v̄bū euāgelij alle=
gatū. Beati oculi q̄ vident. ſ. meā p̄ſentiā cor=
poralē. In q̄ principaliṫ duo tāgit. Primo ne
ceſſarioꝝ ꝓuiſionem. ibi. Beati oculi q̄ vidēt. C
Scd̄o charitatū opationē ibi. Diliges ꝓximū
Circa p̀mū eſt notandū. q̄dlibet aīal irrationa
le ꝓuidet ea q̄ ſunt ſibi neceſſaria ſicut ⁊ notū ē
Et ſi fac̄ h̄ irrationale. multo pl⁹ dꝫ facere ho=
mo q̄ ē aīal rōnale. igiṫ bti oculi q̄ vidēt. Pri=
mo q̄d fugiendū. vicꝫ tenebroſitatē pctōꝝ. q̄a
q̄libet hō bon⁹ ⁊ prudēs fugit libenṫ tenebras
ꝺ luce. ſ. ꝓuidēdo. qꝛ vt di. holc̄. ſup li. ſap̄. le
ctiō. cxxiiij. Tenebre ſunt cā erroris ⁊ decepti

onis. cā horroris ꝛ ſtupefactiōis. cā languoꝛis ꝛ
deſolatiōis. cā torporis ꝛ dormitiōis. Sic mo
raliter eſt de pctis. Primo eñi ſunt cā erroris
ꝛ deceptiōis tenebre corꝑales. Qui eñi ambu
lant in nocte i tenebris facilit̃ deuiant ceſpitāt
ꝛ cadūt. qꝛ dicit dñs Joh. xij. Qui ambulat i
tenebris neſcit quo vadat. Et generalit̃ nullꝰ
artifex pōt ꝺ ſua arte in tenebris oꝑari ſine er-
roris ꝑiculo. Tenebre etiā decipiūt occaſiona
liter. qꝛ omnis ꝙ male agit odit lucē. eo ꝙ per
tenebras pōt malefactor ſe ꝓtegere. ꝛ alios im
prouiſos circūuenire. imo ipſam verecūdiā qꝺ
eſt naturale quoddā virtutis ꝓpugnaculū au
ferūt ꝛ expellunt. Et iō generalit̃ oīa vitia ex-
ercent̃ ꝛ fiunt ꝺ nocte crebrius ꝙ̃ in die. de no
cte Loth inceſtū cū filiabꝰ cōmiſit Gen̄. xix. ꝺ
nocte iudei xp̄m ceperūt Luce. xxij. Hec ē ho
ra vr̄a tenebrarū. In tenebris troia capta fuit
ꝑ dentibus antenore ꝛ enea. ſicut dares frigiꝰ
ſcribit in hiſ. troiana ꝟſus finē. Et ſic tenebre
corꝑales ſunt occaſiōes erroris ꝛ deceptiōis.
Ita cōſuetudo iacendi in crimine aut pctis au-
fert bonū lumen diſcretōis. ꝛ induc̃ eū in oīe
genꝰ pcti. Jō de peccatoribꝰ pſ̄. ait. Neſcierūt
neqꝫ intellexerūt in tenebris. Quare etiā dicit
Augꝰ. Tenebre metuende ſunt moꝝ nō oculo
rū. Sed ſi oculoꝝ nō exterioꝝ ſed interiorum.
vñ diſcernit̃ nō albū ꝛ nigrū. ſed iuſtū ꝛ iniu-
ſtū. Et ſignant̃ dicit apl̄s j. Theſ. v. Oēs voſ
filij lucis eſtis ꝛ filij diei. ꝛ noui teſti nō ſumus
D noctis neqꝫ tenebrarū. Fingūt poete ſicut tā-
git Claudianus in mora. li. j. ꝙ oēs piſces ifer
nales ꝙ dicunt̃ apud eos etiā vitia ꝛ ſupplicia
nati fuerūt de nocte in Achironte. Eſt autem
achiron fluuius infernalis. ꝛ ſic nominat̃ ab a
qꝺ eſt ſine ꝛ cheron gaudiū quaſi ſine gaudio
Uel ab a qꝺ eſt ſine. ꝛ chere ſalutatio. quaſi ſi-
ne ſalutatione. Eodē mō moralit̃ oīa vitia om
neſqꝫ piſces infernales generati ſunt ꝑ noctē
.i. dyabolū. Et Euā primā matrē. que merito
acheronta dici pt̄. i. ſine gaudio vel ſine ſalu-
tatione. Que nō ſolū nō ſalutata. ſed maledic-
ta fuit a dō Gen̄. iij. Multiplicabo erūnas tu
as et in dolore paries filios tuos. In cuius ſi-
gnū vocata eſt Eua. cuiꝰ noīs elementa cōtra
rio ordine diſponūt̃ ad iſtius ſalutatōis voca
bulū qꝺ eſt aue. ſub cuius maledictōnis ſuſpē
dio totū manſit genꝰ humanū donec illa veni
ret ꝙ nomen eue mutauit in aue. ꝛ veteris tene
bras teſti vertit in lucē Et dicit notant̃ ꝙ tene
bre ſunt cā erroris ꝛ deceptōis. Ubi nota ꝙ li
cet hoīes decipiant̃ cōiter circa oīa pctā. tñ p̄-
E ſertim circa quattuor. Primo in p̄ſumptiōe ꝓ
prie ꝑfectōis. neqꝫ eñi de facili bñ iudicamꝰ ꝺ
gratijs ꝓprijs. ſed gr̄as noſtras nimis magni
ficamꝰ. ꝛ culpas nr̄as attenuamꝰ Et iō vix eſt
aliqꝭ ꝙ bñ iudicet de ſeipō. Uñ Theren. in q̄-
dā comedia. Ita ferre cōparata eſt oim homi
nū natura vt aliena melius iudicet ꝙ̃ ſint. ꝛ ſic
decipit̃. Cōtra ꝗs dicit̃ coll̃. ij. Uidete ne quiſ
vos decipiat ꝑ inanem gl̃iam. Scdo in accep
tione nimie cōmendationis. De h̃ dicit Sene.
epl̄a. xcv. Illud p̄cipue impedit ꝙ nobis cito
placeamus ſi inuenimus ꝙ nos bonos dicant.
ꝙ nos ſanctos nō ſumꝰ modica laudatiōe cōtē
ti. ꝙcꝗd in nos adulatio ſine pudore congeſſit
tanꝙ̃ debitū ꝓuidos optimos non eſſe ſapiē-
tiſſimos. qꝛ aſſentientibꝰ credimus cū ſciamꝰ
illos ſepe multū mentiri. hec ille. Et qꝛ illa dce
ptio fit potiſſime ꝑ amicos vel viros vel parē
tes. ſignanter dicit̃ Thren̄. j. Uocaui amicos
meos. ꝛ ipſi me deceperūt Nā legit̃ ꝙ vrſus ex
cecatur ſi candens peluis oculis ſuis obijciat̃
Et cōſitr̃ ſi gratie hoīs. ſ. vere vel faciliter ſibi
attribute mentis oculis obijciāt̃ adulatoꝝ ad
ulatione ſtatiꝫ excecat̃ ꝛ decipit̃. Cōtra quod
Eſa. iij. Popule meus ꝙ te btm̄ dicūt ipſi te de
cipiunt. ꝛ viā greſſuū tuoꝝ diſſipant. Propt̃
hoc fuit ſn̄ia vt narrat Ualeriꝰ li. j. c. iij. ex di
ctis phorū. Homines ex inimicis magis ꝙ̃ ex
amicis ſibi ꝓficiūt. qꝛ inimici dū eis horrores
vel timores improperant exinde corriguntur.
Amici ꝟo eis ſuis nō oñdunt horrores ſed tol
lerant ꝛ occultant. Tertio decipiunt̃ in delec- F
tatione feminee affectionis aut dilectiōis. Lꝫ
aūt inuicē amare. ꝛ amari iuuenibꝰ ſit delecta
bile. ſicut dic̃ Aug. li. ij. ꝯfeſ. c. j. Quid erat qꝺ
me delectabat niſi amare et amari. Sed ꝙ̃uis
hec caliginoſa delectatio vel dilectio carnalis
voluptatꝭ multū delectet potiſſime tñ decipit
familiaritas feminea. In cuiꝰ figura philiſtei
Dalilā mediatricē fecerūt vt deciperet Sam-
pſonem dicentes. Decipe eū. ꝛ diſce ab eo vbi
habeat tantā fortitudinē. Judi. xvj. Ideo di-
xit daniel ſeni Dañ. xiij. Species decepit te. ꝛ
metriſta. Adā ſampſonē dauid r̃gē ſalomonē
Femina decepit ꝗs mō tutus erit Quarto de
cipiunt̃ hoīes in ſimulatiōe colūbine cōpoſiti
onis. ꝛ hec eſt hypocritaꝝ ꝛ aſſuetoꝝ ad falſā
ſeculi affabilitatē p̄tendētiū exterius ſanctita-
tem. ꝛ habentiū intrinſecus lupinā rapacita-
tē Prouer. xj. Similator ore decipit amicū ſu
um Scdo tenebre corporales ſunt cā horroris
ꝛ ſtupefactionis. iuxta illō Eſa. xxj. Tenebre
ſtupefecerunt̃. ꝛ Gen̄. xv. Horror magnꝰ et te
nebroſus inuaſit abraā Eodē mō pctā reddūt
hoīem ſtupidū ꝛ timidū vt dictet ꝯſcia ꝑpā ſe
a dō puniendā. Et ſicut in tenebris magis po-
tentes ſt̃ demones. malefici ꝛ latrones. ita ſup
peccatores plus pñt demones ꝙ̃ ſup iuſtos. ſi
cut pꝫ i legēda Jacobi maioris. vbi demones
no habuerūt ptātē ſup philetū iā cōuerſū. Nā
cū dixit apl̄s. Ecce philetꝰ añ vos ſtat. Dixerūt
demones illi nec formicā poſſe ſe ꝯtingere ꝙ in

i domo ſua erat. ſ hermogenē magū ligauerāt.
⁊ iracunde ad apl̄m duxerūt. Iā etiaʒ xp̄iana
veritate creſcēte p orbē .p maiori pte illuſiōes
g demonū ceſſauerūt. Tertio tenebre ſūt cā lan-
guoris ⁊ deſolatiōis. Ois q̄dē infirmitas pl⁹
nocte q̄ȝ de die affligit infirmū. ⁊ magis patiū
tur languidi in tenebris q̄ȝ in luce. q̄ȝ tenebre ⁊
nox ſunt frigide ⁊ humide. p humiditatē infir-
mitas augmentaṫ. ḡ ⁊c̄. Iō dixit Thob. c. v.
Quale mihi gaudiū cū in tenebris ſedeo et lu/
men celi nō video. Dixerūt em̄ antiq̄ q̄dam q̄
mediante quadā luce celeſti aīa itellectiua cor-
pori copulaṫ. Et iterū. q̄ ois ſpūs opaṫ q̄daȝ
luce. ⁊ Ariſt. i d̄ aīa. q̄ intellect⁹ agēs ē habit⁹
velut lumē. Et Aug. di. de diuerſis locis q̄ ve
ritas nō vid̄r niſi in quadā luce ſui generi| que
oia lucis nobilitatē oñdunt. Et iō ſicut in luce
eſt natura hois ſalus ⁊ ſolatiū ita in tenebris ē
diſſolutio ⁊ ois languoris augmentū. Sicut au
tē gr̄a lux eſt. ita abſentia gr̄e tenebre q̄ hoiem
in languorē deſpatōis inducūt. de q̄ Eccs. v.
Cūctis diebus vite ſue comedit i tenebris ⁊ in
curis multis ⁊ i erūnis atq̄ triſticia. Quarto
tenebre corpales ſunt cā torporis ⁊ dormitōis
Et h̄ mō abſentia gr̄e reddit potentias ſenſiti
uas ligatas vt nihil boni ad p̄miū vite eterne
poſſit hō interim opari. Sed. j. Reg. ij. d̄r. im
pij i tenebris 9ticeſcēt. q̄ȝ nō in fortitudine ſua
roborabiṫ vir. i. nō ſufficiūt bonis vires natu
rales ad pmerēdū vitā eternā ſine lumine gr̄e
coagēte. iō bti oculi q̄ vidēt q̄d fugiendū. ſ. tā-
h q̄ȝ neceſſario. vicȝ tenebroſitatē pctōꝝ. Scd̄o
beati ſunt oculi q̄ vidēt q̄d faciendū. vicȝ plu
ralitatē virtuoſoꝝ opeꝝ. q̄ȝ poſtq̄ȝ dauid vicȝ
ps. xxxiij. dixiſſet vbi docuit pctm̄ fugienduȝ
ſtatim ſubiunxit. ⁊ fac bonū. vbi docet op⁹ ſcȝ
bonū faciendū. q̄ȝ d̄r. xxij. q. v. c. deforma. nō
ſufficit mala nō agere. vel ab eis abſtinere niſi
q̄s faciat q̄d iuſtū eſt. Nā hō bon⁹ aſſimilaṫ ar
bori bone. Illa aūt iudicaṫ bona arbor in qua
eſt fructuū pluralitas et eoꝝ ſuauitas. ⁊ h̄ tan
gunṫ Math. vij. Bona arbor bonos fructus
facit. In eo q̄ dicit fruct⁹ tangiṫ fructuū plu/
ralitas. ſȝ q̄ dicit bonos innuiṫ eoꝝ ſuauitas.
Quedā aūt arbores ſūt ex q̄b⁹ null⁹ fruct⁹ na
ſciṫ. ⁊ hoc accidit ppṫ defectū humoris. Et ta
les ſunt hoies ocioſi. q̄ ex q̄ deficiūt in humore
deuotōis nihil boni ⁊ v̄tuoſi opanṫ. Et q̄ȝ ter
rā occupāt mandāṫ ſuccidi ⁊ in ignē mitti ⁊ cō
buri. Lu. xiij. Sūt aūt p̄ncipaliṫ due cē q̄re ar
i bores aliq̄ modicū fructū faciūt. Prima ē q̄ñ
ſūt nimis pcē. Tūc em̄ humor aſcēdēs d̄ radi-
ce p arbori altitudinē ad latitudinē ſe diffūdit ⁊
ad ramoſ trāſiēſ paulati euaneſcit. Sic moraṫr
pſōe i altis dignitatib⁹ 9ſtitute aliq̄ñ ſṫ adeo i
fructuoſe. vt null⁹ paupeꝝ aliq̄ñ fructū ſctārū
elemoſynaꝝ ⁊ opeꝝ pietati| poſſit ab eis cape.

q̄ȝ ea q̄ deberēt daṙ paupib⁹ i frenis aureis ſui
eq̄ ſb̄ dētib⁹ mādūt ⁊ alijs vanitatib⁹ ianiṫ expē
dūt. Cōtra q̄s di. b. Ber. ad ep̄m Zenoñ. cla-
mant nudi. clamāt famelici. dicite pōtifices in
freno q̄d faciat auꝝ. nūq̄d auꝝ a freno repellit
frig⁹ ſiue eſuriem. Et ſubdit loq̄ndo in pſona
paupeꝝ. Nobis inq̄t fame ⁊ frigore laboranti
b⁹ q̄d 9ferūt tot mutatoria vel extēſa i pticis.
vel plicata i manicis. noſtrū ē q̄d effūdit| . no-
bis crudeliṫ ſubtrahiṫ q̄d inaniṫ expēdit| . Et
nos em̄ fratres veſtri plaſmatio dei redempti
ſanguine xp̄i. Videte ḡ quale ſit oculos vr̄os
paſcere d̄ ſupna portōe. nr̄is detrahiṫ neceſſi-
tatib⁹ q̄cq̄d veſtris accidit vanitatib⁹. h̄ ber.
Et h̄ nō ſolū intelligiṫ de ep̄is. ſ. certe etiaȝ de
alijs i dignitatib⁹ ſecularib⁹ 9ſtitut| . q̄ ſupflue
cū eq̄s ſuis 9ſumūt d̄ q̄ m̄lti paupes paſci p̄nt
Scd̄a cā q̄re arbores modicū fructū afferūt eſt
q̄ñ arbor nō putaṫ. q̄ȝ tūc humor q̄ tūc deberȝ
9uerti i fructū 9uertiṫ i ramuſculos infructuo
ſos. Sic ēt eſt d̄ hoie q̄ a ſe nō reſecat ſupflua.
vt ebrietates ⁊ comeſatōes freq̄ntes creſcit in-
fructuoſus erga paupes. Nā quō p̄t paupib⁹
ſubueire ⁊ eis elemoſynā tribuere cū ſedule vi
deṫ q̄ ſua ſupflue 9ſumūṫ bona q̄ eſſent ēt pau
perib⁹ impartiēda. Iuxta illō moraṫ. Paupe-
ris i ſpē ⁊c̄. ſūt dānabiles tā clericis q̄ȝ laici| . p
baṫ di. xliiij. Nō lȝ. Si comeſatōes laicis ſunt
dānabiles. q̄ȝtomagis ſacerdotib⁹ imputātur
ad gehēnā. Si āt tales ſupfluitates hō a ſe r̄ſe
caret ⁊ a ſe putauerit. fructū bonoꝝ opm̄ face
re poterit. q̄ȝ ois q̄ fert fructū purgabit euȝ vt k
fructū pl⁹ afferat. Quare ſunt oculi bti nūc in
ſpe ⁊ i futuro in requie q̄ vidēt q̄d faciēdū. vi-
delȝ pluralitatē opeꝝ v̄tuoſoꝝ. Tertio bti ocu
li q̄ vident q̄d diligēdū. vicȝ vtilitatē ſpūaliū
bonoꝝ. Cū em̄ tria ſunt bona. ſ. gr̄e. nature. et
fortune. Bona fortune ſunt minima. Bōa na
ture media. Sȝ bona gr̄e maxia. vt di. Augu.
Et cū ſic ē. tñ mūdani diligūt pl⁹ bona fortune
q̄ȝ gr̄e. ſic ille diues Luc. xij. q̄ dixit aīe ſue. aīa
hēs multa bona repoſita i annos plurimos co
mede ⁊ epulare. Sȝ dic̄ ei d̄s. Stulte ac nocte
demones repetent aīam tuā a te. q̄ p̄paraſti c⁹
erūt. Et ſic ē ois q̄ theſaurizat. ⁊ nō eſt diues i
deo. i. in ſpūalib⁹. Iſte em̄ lȝ diues fuit i boniſ
nature. tñ ſtultus fuit diligēs ea tāq̄ȝ maxima
cū tñ ſpiritualia maxie diligere d̄buiſſet. q̄ȝ bo
nus hō d̄ theſauro ſuo bono pfert bona. math
xij. Cauſa aūt quare hoies diligūt pl⁹ bōa tpa
lia q̄ȝ ſpūalia. ſ. v̄tutes q̄ minima iudicāt ē illa
Cū ocul⁹ videt recte p medium diuerſaꝝ dia
phaneitatū cōiter valde male iudicat d̄ re. ſic
apparet de baculo. cui⁹ vnā ptē videt oculus p
mediū aereū. ⁊ aliā p mediū aqueū. ⁊ ideo iudi
cat q̄ bacul⁹ ſit curu⁹. Etiā cū ocul⁹ videns ē
in medio rariori ⁊ res viſa in denſiori. tunc res

viſa apparet maioꝛ ꝙ̃ in veritate ſit. Patet de
denario viſo ſub aqua. Qñ aũt oculus videnſ
eſt in medio denſioꝛi. ⁊ res viſa in rarioꝛi. tunc
res viſa apparet minoꝛ ꝙ̃ eſt. ſicut ſtelle que ſt̃
maxime parue nobis apparent. nõ ſolum pro-
pter diſtantiam ſed etiã ꝓpter ſubtilius medi-
um in quo ſituanť. ⁊ ꝑ qδ videm⁹ qδ eſt mlťo
ſubtilius ꝙ̃ ſit aer in quo ſituať ocul⁹ nr̃. Vi-
denť em̃ mediantib⁹ ſperis celeſtib⁹ que ſt̃ ma
ioꝛis dyaphaneitatis ⁊ trãſparentie ꝙ̃ aer ſit
Iſto mõ moraliť exterioꝛa bona q̃ ſunt corpa-
lia ⁊ delectatiões ab eis accepte ſunt corpales
puta q̃a ſunt in reb⁹ groſſioꝛib⁹ ꝙ̃ ſit ocul⁹ mẽ
tis q̃ eſt intellect⁹ pur⁹ ⁊ immaterialis. ſicut di
citur in de aĩa. ideo videnť nobis groſſiora et
maioꝛa ꝙ̃ ſint. Bona v̾o gr̃e cũ ſint ſpũalia ⁊
ꝯſolatiões ab eis accepte ſunt ſpũales. iõ vidẽ
tur breuioꝛa ⁊ minoꝛa ꝙ̃ ſint. vt di. Holč. lec.
iij. Quãobrẽ bti oculi q̃ vidẽt q̃d diligendum
L vicȝ vtilitatẽ ſpũaliũ bonoꝝ. Quarto g̊ bti o-
culi q̃ vidẽt q̃d timendũ. vicȝ hoꝛribilitatẽ in-
fernaliũ toꝛmentoꝝ. Nã q̃ mali fuerũt ambiti
oſi ad honores deijcienť in infernũ cũ cõfuſio
ne. Et hoc ꝓbat Greg. xxiij. moraľ. c. ij. expo-
nens illud Job. xl. Et vidẽtib⁹ cũctis p̃cipita
biť dicẽs. Eťno iudice terribiliť apparẽte aſtã
tib⁹ angeloꝝ choꝛis aſſiſtente cũcto miniſterio
celeſtiũ poteſtatũ atqꝫ electis oĩb⁹ ad hoc ſpec
taculũ adductis dyabol⁹ crudelis ⁊ foꝛtl̾ i me-
diũ captiuus duceť. ⁊ cũ ſuo exercitu. i. cũ re-
pꝛobis eterne gehenne incẽdijs mãcipabiť. cũ
diceť Ite a me maledicti in ignẽ eternũ. Secũ
do qꝛ fuerũt ꝯtumelioſi ꝑterritores. iõ affligẽ
tur cũ deſpectiõe. qꝛ dꝛ Sap̃. iiij. ꝙ erũt in ꝯtu
melia inť moꝛtuos in ꝑpetuũ. Ibi em̃ oẽ v̾bũ
importat circũſtantiã aggrauantẽ penã eoꝛuȝ
q̃a nõ erũt cõtũditi. q. d. ſapiens. Punienť nõ
ſolũ ꝓ malo ope. imo etiã ꝓ ſ̾mone. Nã q̃libȝ
repꝛob⁹ efficieť ab his cõtumelioſis maledicti
onib⁹ ⁊ improperijs Itẽ punienť nõ in loco vi
uentiũ vbi põt eſſe ſpes auxilij. ſ̾ i loco moꝛtis
Itẽ nõ punienť ad hoꝛã nec interpellati ſed in
ꝑpetuũ. De hoc Greg. vj. moraľ. exponens il
lud Job. xx. Luet q̃ fecit oĩa. nec tñ cõſumeť.
q̃a ſi cõſumereť vita moꝛientis pena etiã ipſiuſ
finereť. Sed vt ſine fine crucienť. viuere ſiñ fi
ne in pena cõpellunť. vt cui⁹ vita h̾ moꝛtua fu
it i culpa. illic moꝛs e⁹ viuat i pena. luet g̊ q̃ fec
oĩa ⁊ nõ cõſumeť. q̃a cruciať ⁊ nõ extinguitur
moriť ⁊ viuit. deficit ⁊ ſubſiſtit. finiť ſꝑ ⁊ ſine
M fine eſt. hec ſolo auditu ſunt valde terribilia ꝙ̃
to magis paſſione. Tertio q̃a repꝛobi fuer̃t ar-
gumentoſi cauillatores repellenť ſine rñſione
Et hoc di. Sapiẽs Sap̃. iiij. Dirũpet illos in
flatos ſine voce. ſ. cuiuſcũqꝫ excuſatiõis. ⁊ ẽ il-
lud valde notabile ꝓ iniuſtis legiſtis ⁊ falſ̾ ad
uocatis de quib⁹ frequenť viſum eſt ꝙ i moꝛ-

te tã in voce ꝙ̃ in lingua punianť. qꝛ di. Guil.
ꝙ cuidã aduocato moriẽti viſa eſt lingua cele-
rius aura moueri. q. d. ligua mea faciľ ⁊ velox
fuit ad peccandũ ſic̃ arũdo de facili vẽto. alijs
etiã exilijt lingua extra os. Alij etiã imminẽte
moꝛte amiſerũt vocẽ. linguã ⁊ ſenſũ ſicut exꝑ-
tũ eſt. Cui⁹ rõ hec ẽ. q̃a nõ ẽ iuſtũ ꝙ aliq̃s ven
dit aliq̃d alteri ⁊ ibidẽ retineat ſibi ipi. Iſti au
tẽ oẽs male ⁊ iniuſte viuẽdo linguã ſ̾m vocȝ
⁊ facũdiã vẽdũt falſe allegãdo. cõtra cõſciẽtiã
iudicãdo. malitioſe obijciendo. cauteloſe ſug-
gerendo. ⁊ iõ iuſtũ eſt vt qñ indigẽt voce ea ꝑ-
uenť. qꝛ ð ipis dr̃ Eſa. v. Venditi eſtis iniq̃ta
tib⁹ vr̃is. De iſtis ẽt loq̃tur Solin⁹ in q̃dã epi-
ſtola. Vidi inq̃t moꝛbũ incurabilẽ ad quẽ cu-
randũ nõ inueni medicos ſȝ nũq̃ȝ inueni adeo
cãm deſperatã q̃n ad eã tuẽdã nõ inuẽireť ad-
uocat⁹. Quarto q̃a repꝛobi fuerũt facinoroſi N
ſupportatores. ſoli deſtituenť ſine autenticati
one. vt g̊ hoc intelligať ꝙ q̃dã ꝯſiliatores dño
rũ ⁊ baliui q̃ q̃dã aucte fungunť. ſicut iuſticia
rij. caſtellarij cancellarij atqꝫ alij officiales mľ-
ti q̃ loquũtur ſꝑ in pſona p̃ncipũ aut baronuȝ
⁊c̃. Et iõ ſiue ſit iuſtũ ſiue iniuſtũ auctoritatȝ
hãc ſup fundamẽtũ toti⁹ fingũt eſſe p̃ncipis. ⁊
iõ quos volũt ſupportãt. ⁊ q̃s volũt ſuprimũt
⁊ cõdemnãt. ⁊ ſꝑ hñt ꝓ ſe regiã vel aliã ptãtẽ.
Sed i die iudicij deſtitueť iſta ptãte ⁊ autenti-
catiõe. qꝛ q̃libet hȝ rñdere ꝓ ſeipo. Iõ dꝛ ð ill̾
Sap̃. iiij. Commouebit illos a fundamẽtl̾. Sed
ꝑ oppoſitũ dꝛ ꝑ pſ̃. de viro iuſto. Nõ commoue-
bitur q̃ hitat in hierlm. qꝛ fundamentũ eius in
montib⁹ ſctis. i. ð doctrina ſctoꝝ ⁊c̃. Quinto
qꝛ repꝛobi fuerũt ꝑnitioſi pſecutores. iõ puni-
enť ſine ꝯſolatiõe. ⁊ hoc tangiť Sap̃. iiij. Vſ-
qꝫ ad ſupmũ deſolabunť ꝓ tanto. qꝛ punictur
citra cõdignũ. tñ nihil remitteť impunitũ. vij
Greg⁹. iij. diaľ. Sicut inq̃t i h̾ mũdo multi ſub
vno ſole cõſiſtũt nec tñ eiuſdẽ ſolis ardoꝛẽ eq̃li
ter ſentiũt. qꝛ alius pl⁹ eſtuat ali⁹ min⁹. Ita h̾
nõ eſt vn⁹ mod⁹ incẽdij in vno igne. qꝛ qδ h̾ di
uerſitas coꝛpoꝝ h̾ illic agit diuerſitas pctõrũ.
vt et ignẽ diſſimilẽ hñt. ⁊ cũ eiſdẽ ſingulos diſ
ſimiliť diſcruciat vľ excruciat. Sexto qꝛ repꝛo O
bi fuerũt voluptuoſi letatores. ⁊ iõ ꝯterenť ſi-
ne ꝯdonatõe. Et h̾ tangitur Sap̃. iiij. Et erũt
gementes. Eſt em̃ antiq̃ narratio ð iuuẽcula i
francia q̃ cũ ꝑ annũ vixiſſet lubꝛice cũ ſuo ama
ſio. Et cũ tandẽ impꝛegnata fuiſſet ⁊ ð relicta
cepit gemere ⁊ flere et incõſolabiliť triſtari. a q̃
cũ quidã queſiuiſſet q̃d tñ ipſa ploꝛaret. rñdit
g audiũ anni p̃teriti. Iſto mõ moꝛaliter ſatis
iuſtũ eſt vt illi q̃ ſine pñia in p̃nti ſe voluptati-
bus carnis tradũt gemant in futuro. Iuxta il
lud Luce. vj. Ve vobis q̃ nũc ridetis. ſ. in vo-
luptatib⁹ carnis. qꝛ flebitis. ſ. in futuro. ⁊ ſi cã
ab eis q̃rať rñſio bõa. qꝛ gemãt. ⁊ ploꝛẽt gau-

diū anni p̄teriti. De h̄ Naum.ij. Minabant
gemētes vt colūbe. Colūbe sūt aues valde lu-
brice. ꝛ naturalit̄ hn̄t gemitū p cātu i signū q̄
hoies q̄ se libidini mācipāt gemāt. iuxta illud
Sap̄.xj. Duplex illos accepat tediū. gemitus
P cū memoria p̄teritoꝝ Septio qꝛ reprobi fuerīt
obliuiosi cōtēptores. ideo merito supprimētur
sine recordatione. ꝛ tangit̄ Sap̄.iiij. Memo-
ria eoꝝ pibit. Et p oppositū di.ps̄. In memo-
ria eterna erit iust⁹. Mos erat antiq̄t⁹ apud
romanos q̄ noia senioꝝ ꝛ iudicū in tabul̄ ere-
is scribebant̄. ꝛ iō vocabant̄ p̄res ꝯscripti. qn̄
aūt cōtingebat q̄ aliq̄s delebatur fuit p maxi
mo scelere ꝛ ꝯfusiōe ppetua. Isto mō quidā
scribunt̄ ſm p̄ntē iusticiā in ecc̄lia militāte. q̄
dā sunt impatores. q̄dā reges. q̄dā epi. q̄dā re
ligiosi ꝛ solennes clerici. q̄dā rectores ꝛ curati
q̄bus maxima fiet irreuerātia. si in die iudicij i
libro vite nō inuenientur. ꝛ fiāt d̄ numero illo-
rū. de q̄b⁹ d̄r in ps̄. Perijt memoria eoꝝ cū so-
nitu. Et iter̄. Deleantur de libro viuētiū ꝛ cū
iustis nō scribāt̄. Et p ꝯ̄riū de sc̄tis. Apoc̄.iij.
Qui vicerit sic vestietur vestib⁹ albis ꝛ nō de
lebo nomē ei⁹ d̄ libro vite. s. eterne.

Dn̄ica.xiiij.p⁹ trinitatis. Sermo.j.

Cum ingredere

tur quoddā castellū occurrerunt ei
A decē viri leprosi Lu.xvij. Dic̄ Am
bro. in exa. Falco est auis que int̄ prede aues
multū piū h̄z affectū Eodē inq̄t affectu aut of-
ficio sedulitatis q̄ pprios fetus pascit pari sb-
ministratiōe pullos ab aquila abiectos susci-
pit atq̄ nutrit. Sp̄ūal̄r p falconē i hoc loco in
telligitur xp̄s dn̄s q̄ circa hoies valde piū af-
fectū h̄z. pietatē suā ōn̄dit p̄ncipalit̄ in tribus
in parcendo in recipiendo ꝛ nutriendo. De p̄-
mo di. Greg.xxix. moral̄. Misericors d̄s diu
pctā hoim tolerat. ꝛ cū iā vicinū finē respic̄ ple
rūq̄ mentes peccantiū immutat De sc̄do dici
tur Luc̄.xv. Hic pctōres recipit. ꝛ manducat
cū illis. De tertio Mar.viij. ōn̄dit pietatē cū
dixit Misereor sup turbā. qꝛ iam triduo susti
nent me. nec hn̄t qd̄ māducēt ꝛ si dimisero eos
ieiunos deficient in via. Istā pietatē ōn̄dit nō
solū ad filios intraneos s̄z etiā extraneos ꝛ ab-
iectos. s. decē leprosis q̄ abiecti erāt ab hoib⁹
eos benigne colligendo ꝛ sanando. vt dic̄ p̄ns
euāgeliū. In verbis allegatis duo tanguntur
Primo xp̄i in mūdū pgressus. ibi. Cū ingre-
de. Sc̄do pctōꝝ ad ip̄m accessus. ibi. occurre-
runt ei. Circa qd̄ notanduz qn̄ aliq̄s impator
vel rex pcedit in ciuitatē suā i qua pri⁹ nō erat
psonaliter occurrūt ei oēs hoies defectus ha-
bentes. ꝛ ille si amat ppl'm suū studet defectus
ipoꝝ successiue releuare. Sic xp̄s impator ce-
loꝝ. rex regū ꝛ dn̄s dn̄antiū veniēs in hūc mū

dū velut in suā ciuitatē in qua prius p carnis
assumptionē nō fuit defect⁹ multoꝝ hoim vt
pius rex releuauit. Nā mortuos suscitauit. et
cecos illuminauit. clausus gressum repauit. le
prosos mundauit. vt p̄z de istis leprosis q̄ eo i
grediente in castellū occurrerūt ꝛ misc̄diā pe
tierunt dicētes. Jh̄u p̄ceptor miserere nobis.
Quib⁹ stati misertus est eos mūdādo ꝛ ad sa-
cerdotes mittēdo. Ite inq̄t ōn̄dite vos sacer- B
dotibus. Sed moral̄r p hos.x. leprosos signi
ficantur.x. genera hoim q̄ spirituali lepra sunt
infecti. Primi sūt supbi. qꝛ sicut leprosi tumēt
in facie. sic supbi inflantur tumore supbie se vl
tra alios volentes eleuare. sicut osias rex qui
pontificalē dignitatē sibi vsurpare volēs acce
pit thuribulū ꝛ voluit offerr̄ i tēplo. pcussit eū
dn̄s lepra in fronte. q̄ cōfusus sedit domi vsq̄
ad mortē.ij. Paral̄.xxvj. Hac lepra sūt macu
lati omēs heretici q̄ ex supbia vel ptinacia nō
tenent de articulis fidei qd̄ sancta tenet ecc̄lia.
Sed di. Quid sunt pprie heretici? Rn̄det pe-
trus. Ad rationē heretici duo cōcurrūt. vnuz
est in rōne sicut error. Et hoc duplicit̄. vl̄ i vni
uersali vel in pticulari. In vniuersali tunc er-
ratur circa fidē qn̄ nō creditur fides vera esse
quā tenet ecclesia catholica. ꝛ hoc tūc est qn̄ p
tinaciter nō creditur aut discreditur. aut eius
ꝯtrarium creditur qd̄ ecclesia credit. ptinacia
igitur facit hereticū nō simpliciter error. In p
ticulari si vni ex articulis nō acquiescitur. vel
si ab eo ptinacit̄ dissentit̄ error pculdubio iu-
dicatur ꝛ hereticus d̄r q̄ ptinaciter deuiat. Al
terū est in volūtate qd̄ est heresis cōplementū
vt qꝛ dictū est ptinaciter a via deuiat veritatis
aut a fide. Et talis pprie d̄r hereticus. vt vult
Petrus. Cui concordat sanct⁹ Tho. sup.iiij.
sen. di.xiiij. addens q̄ si q̄s errans in his ad q̄
quis explicite credēda non tenetur nō eēt he-
reticus. vt si q̄s Jacob putaret patrem abrae.
ꝛ hmōi. ꝛ cum cognoscit hoc esse contra verita
tem fidei ꝛ sc̄pture credit ei. Sil̄r circa ea de q̄
bus introducte sunt opiniones donec p eccle-
siam sit determinatū. vt idē Tho. ponit p̄ma
pte. q.xxxij. Ex iā dictis sequitur q̄ q̄ ptinaci
ter discredunt vnū articulum fidei talis nō est
paratus seq̄ doctrinam ecclesie. nec talis inni-
titur p̄me veritati infallibili ſm qd̄ manifesta-
tur i sacris scripturis. ꝛ ideo nō habet habitum
formatū sed informē. nec pprie credit aliquē
articulum fidei. Et rōnem poit sanctus Tho.
ij.ij.q.v.ar.iij.di. Sicut peccatū mortale con-
trariatur charitati. ita discredere vnū articu-
lum contrariatur fidei. Sed charitas nō rema
net i hoie post vnum peccatū mortale. igit̄ nec
fides remanet ſm h̄itum postq̄ homo discre-
dit vnū articulum fidei. ex hoc seq̄tur vlterius
q̄ nullus hereticus habeat fidem catholicam

alicui⁹ articuli fidei. qꝛ fidei nõ pt̃ ſbeſſe falſuꝫ.
Et qlibꝫ hꝛetic⁹ reputat illð verꝫ i q̃ errat circa
fidẽ. ⁊ g̃ ille erroꝛ deſtruit ei⁹ fidẽ ſic pctm̃ mor
tale charitatẽ. ꝙ aũt fidei catholice nõ põt ſb=
eſſe falſũ ꝓbat Bonauẽ. ſup. iij. ſen. diſ. xxiiij.
di. Illi⁹ ſoli⁹ ẽ fides i via c⁹ erit viſio i patria.
ſ viſiõi i pr̃ia nõ pt̃ ſbeſſe falſũ. igit̃ nec fidei in
via. Nullũ g̃ falſũ credit̃ ꝓpe ſic nec ſcit̃ falſũ
C ꝓpe. ſ aliqs bñ opinat̃ falſũ. ⁊ hec ẽ lepꝛa pri=
ma. Scdi lepꝛoſi ſũt auari. ⁊ bñ auari cõpant̃
lepꝛoſis. qꝛ ſic lepꝛoſi freq̃nt̃ ſitiũt. ita auari in
ceſſant̃ diuitias cupiũt. ſic patuit ð iudeis qñ
vallati fuer̃t i hierl̃m a Tyto ⁊ veſpaſiano. qꝛ
auari erãt ꝑmiſit ds i ip̃os tantã famẽ et ſitim
ꝙ nõ hñtes ad comedẽdũ ⁊ bibẽdũ. ⁊ diligen=
tes adhuc diuitias ne ꝑderẽt eas deglutiebãt
auꝝ ⁊ gẽmas p̃cioſas. ꝑꝑ qð incidebant̃ eoꝝ
coꝛꝑa vt aurũ exciperet̃ atqꝫ gẽme. Ecce ſitis
lepꝛoſi auari. Silr̃ pꝫ h̃ i Ieſi pu͛o heliſei. q̃ ſiti
ens diuitias vt emeret poſſeſſiones accepit ꝓ
ſanatiõe Naamã auꝝ ⁊ argẽtũ ⁊ veſtes. ⁊ ex h̃
lepꝛã icurrit ip̃i⁹ Naamã. vt pꝫ. iiij. Re. v. vbi
lucidi⁹ h̃ hiſtoꝛia ꝯtinet̃ ꝙ naamã mũdat⁹ a le
pꝛa obtulit heliſeo munera di. Obſecro vt ac=
cipias a pu͛o tuo. At ille dixit. Viuit dñs de⁹
añ c⁹ ꝯſpectũ ſto qꝛ nõ accipiã. Cũqꝫ vim ei fa
ceret neq̃qꝫ acq̃euit. Idẽ legit̃ ð ip̃o. iiij. Reg.
viij. ꝙ ip̃e heliſe⁹ veit damaſcũ ⁊ benadab rex
ſirie egrotabat. nũciauer̃tqꝫ ei dñtes Veit vir
dei huc Ait rex ad azahel. Tolle tecũ munera
⁊ vade i occurſũ viri. ⁊ ꝯſule dñm ꝑ eũ di. Si
euadere potero ð hac infirmitate. Iuit g̃ Aza=
hel i occurſũ ei⁹ hñs munera ſecũ ⁊ oĩa bõa da
D maſci. xl. cameloꝝ. Sꝫ nõ ẽ credẽdũ vt di. hie
ro. eũ aliq̃d accepiſſe. ꝑ h̃ vult oñdere ꝙ ſacer
dotes ꝓ miſtratõe ſacroꝝ nullo mõ dñt pecu=
niã affectare. ⁊ nõ ſolũ ſacerdotes incurrũt vi=
tiũ ſimoniace prauitatꝪ ſi pecuniã ꝓ ammiſtra
tiõe ſacroꝝ recipiũt. veꝝ ſi p̃ſumũt q̃tũcunqꝫ
aliã rẽ recipe vel diabolica ſuggeſtiõe poſtula
re cũ noĩe pecunie q̃libet res alia intelligat̃. vt
di. b. Aug. ⁊ poit̃. j. q. iij. Totũ inq̃t q̃cq̃d ho=
mies hñt i t̃ra oĩa q̃ꝝ dñi ſũt pecunia vocatur
pu͛us. vas. ager. arboꝛ. pec⁹. q̃cq̃d hoꝝ ẽ pecu
nia dꝛ. Iõ ãt pecunia vocata ẽ. vt di. Aug. q̃a
antiq̃ qð habebãt i pecoꝛib⁹ habebãt. Sed di
cũt aliq̃ ſi malũ eſt vẽdere eccl̃iaſtica ſac̃ra cuꝫ
tñ ſepe ſiniſtra p̃ncipia ad feliceſ ꝑueniãt exit⁹
vt iacob ꝑ ſupplantatiõꝫ ꝑuenit ad bñdictionẽ
⁊ vt ſeges q̃ lepꝛoſa manu ſerit̃ mũda tñ meti=
tur. ⁊ ex illicito ꝯcubitu pulcra ſoboles naſcit̃
Sic ⁊ pecunia felicẽ exitũ hꝫ cũ paupib⁹ eroga
tur. Ad h̃ di. Hiero. j. q. j. Iudices. nihil hoꝝ
ſimoniaco patrocinat̃. vt di. Greg. ⁊ ponitur
vbi ſ̃. c. nõ eſt. Qui hac intẽtione male accipit
vt bñ diſpẽſet g̃uat̃ poti⁹ q̃ꝫ iuuet̃. ⁊ idẽ Gre.
xiiij. q. v. Elemoſyna ocul̃ redẽptorꝪ nr̃i illa ñ

placet q̃ ex illicitꝪ ⁊ iniq̃tate cõgerit̃. ſed q̃ ð re=
bus cõceſſis ⁊ bñ acq̃ſitꝪ expẽdit̃. ⁊ b. Aug. in
li. ð mẽdacio. ⁊ ponit̃. xxij. q. ij. faciat. Faciat
inq̃t hõ etiã ꝓ tp̃ali vita vl̃ ſalute hoim. qð pt̃
Cũ aũt ad h̃ vẽtũ fuerit vt ſaluti tali ñ niſi pec
cãdi ꝯſulere poſſit iã ſe exiſtiet ñ hr̃e q̃d faciat
.i. ſibi nõ licere ſm̃ glo. Pꝫ g̃ ex dictis doctoꝝ
p̃dictoꝝ ꝙ pecũia ſimoniace aut pctõ acq̃ſita
ñ põt paupib⁹ miſtrari. Iõ dꝫ q̃libet ſacerdoſ
ſũme cauere ſimoniacã hereſim ne incurrat le=
pꝛam ſp̃ualẽ. De h̃ di. Gre. nazan. j. q. j. Qui
ſtudet donũ di p̃cio mercari i ſacro oꝛdie nl̃la
rõe ð cet̃o dꝫ ꝑmanẽ. Nã Ieſi q̃ gr̃am ſanitatꝪ
Naaman ſyro vẽdidit eãdẽ gr̃am ſanitatꝪ He
liſeo vindicãte lepꝛoſus factus amiſit. Iudas
oim redẽptoꝛẽ vẽdidit. moꝛ laq̃o ſuſpẽſus eã=
dẽ gr̃am redẽptiõis nõ obtinuit. ⁊ merito. q̃a
nõ potuit retinere qð vẽdidit. Symon ẽt ma=
gus cũ eãdẽ gr̃am ſp̃uſſcti emere vellet dãnati
onis ſue ſniam a btõ Petro audiuit. Pecunia
tua ſit tecũ i ꝑditõnẽ. Hec ille. Sed heu iã oĩa E
ſũt venalia ſac̃ra ꝑ cõem ꝯſuetudinẽ conant̃ h̃
aliq̃ excuſare. Cõtra q̃s dꝛ extra ð ſimo. c. non
ſatis. ꝙ nec ſuo obtẽtu cuiuſcũqꝫ ꝯſuetudis re
atũ ſuũ quis teneat̃ qꝛ diuturnitas tp̃is nõ di=
minuit pctã ſ auget. ⁊ c. imediate ſequente dꝛ
Cũ i eccl̃ie coꝛꝑe. hoꝛrẽdũ inq̃t nimiſ eſt ꝙ i q̃=
buſdã eccleſijs locũ venalitatꝪ ꝓhibet̃ hr̃e. ita
ꝙ ꝓ ep̃is vel abbatib⁹ ſeu ꝓ q̃buſcũqꝫ ꝑſonis
eccleſiaſticis ponẽdis i ſede ſiue introducẽdis
p̃ſb̃ris i eccl̃iam necnon ⁊ ſepulturꝪ ⁊ exequijs
moꝛtuoꝝ ⁊ bñdictõis nubẽtiũ ſeu alijs ſac̃ris
aliq̃d req̃rat̃. putãt aũt plures ex h̃ licere. qꝛ le
ge moꝛtꝪ ð longa inualuiſſe ꝯſuetudĩe arbitrã
tur. nõ attẽdẽtes ꝙ g̃uioꝛa tanto diuti⁹ ſũt cri
mina q̃to diuti⁹ infelicẽ aĩam detinẽt alliga=
tã. Ne g̃ ꝓ ſac̃ro de cetero aliq̃d exigat̃ diſtri=
ctius ĩhibem⁹. Siq̃s ãt ꝯtraueire p̃ſumpſerit
poꝛtõꝫ cũ Ieſi ſe nouerit hituꝝ. ſ. lepꝛã ſp̃ualẽ
⁊ poſtea gehẽnã. iõ tales hoꝛrẽde ⁊ deteſtabi=
les ꝯſuetudines ſũt penit⁹ abolẽde. qꝛ conſue
tudo nunq̃ꝫ valet ꝯ ius ſcriptũ. qꝛ di. Aug⁹. li.
ij. ð vnico baptiſmo. ⁊ ponit̃ di. viij. Veritate
manifeſtata cedat ꝯſuetudo nemo ꝯſuetudĩꝫ
rõni ⁊ v͛itati p̃ponat. qꝛ ꝯſuetudineꝫ excludit
rõ ⁊ v͛itas ſp. Et Greg. ibið. c. Si ꝯſuetudinẽ
foꝛtaſſis opponas aduertẽdũ eſt qð dñs dixit.
Ego ſũ via ⁊ veritas. ⁊ nõ dixit. Ego ſũ ꝯſue
tudo ⁊ v͛itas. Et certe inq̃t vt bti Cipꝛiani vta
mur ſnia. Q̃uelibꝫ ꝯſuetudo q̃ꝫuis vetuſta. q̃ꝫ
uis vulgata v͛itati oĩno eſt poſtponẽda ⁊ vſuſ
q̃ v͛itati eſt cõtrari⁹ abolẽd⁹ ẽ. Tertij lepꝛoſi
ſt̃ luxurioſi. ⁊ certe luxurioſi lepꝛoſis cõpant̃.
qꝛ ſicut lepꝛa fetet coꝛꝑalis i lepꝛoſis. ita fetet
luxuria i libidinoſis. qꝛ ẽ q̃ſi ſterc⁹. iuxta illud
pſ. Diſperierũt i endoꝛ. facti ſũt vt ſterc⁹ terre
Endoꝛ int̃p̃rat̃ fons generatiõis. ⁊ eſt ꝑ illa

F q̄ opi carnali ꝛ generatōi deſeruit. Illi luxuri
oſi ſignificant̄ ꝑ leproſum quē Math. c. viij.
deſcribēs nō noīat ſ3 ait. Ecce leproſus veni/
ens adorabat eū dicens. Dn̄e ſi vis potes me
mūdare. ad innuēdū ꝙ lepra in nob eſt nullate
nus noīet̄. iux̄ illō apl̄i Eph. v. Fornicatio et
oīs immūdicia nō noīet̄ i vob ſic̄ dec3 ſctōs di
Et ꝙ dic̄ oīs imūdicia tangit om̄e pctm̄ perti
nens ad luxuria3 ꝛ pn̄cipalr̄ pctm̄ ʒodomiticū
qđ pcipue nō d3 noīari cū tn̄ vario mō ꝑpetre
tur. qꝛ ōꝛ pctm̄ mutū qđ non d3 reuelari ne ho
mies illō facerēt ſ3 vitarēt. Eſt em̄ adeo graue
pctm̄ vt di. aug᷒. ꝙ ōs ꝑꝑ illō pctm̄ diſtulit in
carnari. Jō i nocte xp̄i oēs ʒodomite int̄fecti
ſūt ꝛ dānati. vt dicūt doc. ſuꝑ illo v̄bo ps̄. In
matutino int̄ficiebā oēs pctōres t̄re. Et ō his
ꝛ alijs di. ps̄. Perdes oēs q̄ fornicant̄ abs te.
Qui ġ leproſus ē fornicatōe vel adulterio vel
alio pctō carnis faciat qđ ille leproſ᷒ fecit. Ca
dat an̄ pedes dn̄i lepi᷒ ꝛ dicat. Dn̄e ſi vis po=
tes me mūdare. q. d. Ego nō poſſū eē ſine te cō
tinēs ſiue mōs. Sap̄. viij. Tu ġ ſolus potes ſi
vis ꝛc̄. S3 forte ſepi᷒ mūdat᷒ es ſ3 dyabolus
iteꝝ atq3 iteꝝ fedauit te lepra luxurie. H ille le=
proſus nō fec̄. ſ3 ſel' ſanat᷒ i aīa ꝛ corpe amodo
G nō ꝓmeruit leprā. Quarti leproſi ſt̄ irati. ꝛ re
cte iracūdi leproſis cōpant̄. qꝛ ſic̄ leproſus eſt
accēſus intrīſecus ex feruēti calore ſanguis. ꝛ
ab extra calore ſol'. q̄ ō facili ſibi penetrāt cutē
Sic iracūd᷒ int᷒ ſanguie malo accēſus adurit̄
qꝛ ſm̄ phm̄ ira ē accēſio ſanguis circa cor. S3
ab extra calore aduerſitatꝭ. vel ꝯtrarietatꝭ vel
cuiuſcūq3 ita aduſt᷒ ē. vt nō ſit i eo ver᷒ color
neq3 cor neq3 ſanguis ſ3 mō pallet inuidia. mō
nimis rubet furore. ꝛ ita offuſcat̄ i eo itellect᷒
cordis vt neſciat an ſit iuſt᷒ vł iniuſt᷒. ſꝑ ſe ꝯ il
lū reputās iuſtū cui iraſcit̄. Hoc inuenit̄ i illo
ſimōe leproſo q̄ xp̄m iuitabat. vbi ꝛ maria ma
gdalena nobil' penitēs lauit lachrymis pedes
ihu. Lu. vij. q̄ in ſe indignat᷒ ꝯ xp̄3 q̄re eā ad=
miſiſſet. ꝛ ꝯ mulierē q̄re immunda veniſſet di
cens i corde. Hic ſi eēt ꝓpha ſciret ꝑfecto q̄ et
qualis eſſet mulier q̄ tāgit eū. qꝛ peccatrix eſt.
Ex indignatiōe em̄ offuſcat᷒ ꝛ aduſt᷒ fuit vt n̄
cognoſceret xp̄m q̄ pctā dimittebat. nec muli
erē q̄ tūc ex pn̄ia mūdabat̄. Jō xp̄s rep̄hende
bat eū dicēs. Symō intraui i domū tuā. aquā
pedib᷒ meis nō dediſti. oleo caput meū nō vn
xiſti. ac ſi diceret cuilibet irato. Si vis vt veni
am in domū cordis tui da mihi oſculū. i. ſignū
dilectōis habeas cū ꝓxio tuo. dimitte ira3 ſis
eius amic᷒. qꝛ meus eſſe nō potes niſi ſis ꝛ ſu᷒
Oleo caput meū vnge. i. miſcōia mētē ꝓximi
tui q̄ eſt caput iterioris hoīs vnge ꝛ impigua.
Aquā pedib᷒ meis. i. lachrymas ꝛ cōpaſſiōe3
miſeris q̄b᷒ iraſcerꝭ dimitte vt tibi dimittatur
Si ġ dimittis culpā ꝓxio mūdaberis a lepra.

Si āt dicꝭ Ego dimitto ſibi. ſ3 nolo ſecū loq̄. tē
nō vere dimittis ſibi ſ3 mētirꝭ. qꝛ ſi ſibi nō loq̄=
ris tūc leproſus in lingua exiſtis. ꝛ eſtimas ꝙ
a lepra ſis mūdat᷒ immunis qđ tn̄ nō es. qꝛ ſic̄
porc᷒ cognoſcit̄ eſſe leproſus tot᷒ qn̄ h3 leprā
in lingua. Sic tu cognoſcerꝭ irat᷒ cū ꝓximo ha
ctenus nō ſis locut᷒. qꝛ ō h̄ ꝯquerit̄ beat᷒ Au
guſti. in cōmunib᷒ queſtionib᷒. ſmone. xviij.
Nimis dolendū eſt ꝙ cū apl̄i nec horroribus:
nec tormentis poterāt a charitate dei ſepari. ꝛ
nos interdū ocioſis fabulis ꝛ ſepe ob paruiſſi
mū ꝯuitiū imo qn̄q3 ꝓpter ſignū ita dereliq̄=
mus charitatē. vt nō ſolū multis dieb᷒ ſ3 etiā
menſib᷒ loq̄ nec amicitiā habeam᷒ nec attēdi=
mus. qꝛ dū nos inuicē habem᷒ odio muros ci
uitatis ſctē hierl'm ſic ꝯ nos claudim᷒ vt null᷒
nob remaneat adit᷒ ꝑ quē intrare poſſumus.
Quinti leproſi ſunt inuidi. ꝛ bn̄ inuidi cōpan H
tur leproſis. qꝛ ſic̄ i leproſis apparet cutꝭ eē al=
ba. q̄ tn̄ naturalit̄ p̄t eſſe nigra. ita iuid᷒ videt̄
eſſe innocēs ꝛ alb᷒ circa ꝓximū. ſ3 i corde ꝛ ali
as varie coloratus. Et quo ad hoc comparat̄
colubro cuius nouiſſima mordebunt Prouer
bio. xxiij. Eſt em̄ coluber ſerpens valde vene=
noſus. ꝛ quot habet colores tot hab3 interius
dolores ꝛ eſt mordax nimis. latet em̄ in ſepib᷒
ꝛ iuxta viā inſidians viatorib᷒. Sp̄ualiter ꝑ
hūc ſerpentem ſubaudi venenoſum homine3
inuidū q̄ tot in ſe patit̄ dolores quot ꝓximoꝝ
ꝑcipit felicitates. De hoc loq̄t̄. Proſper li. ij.
de vitijs ꝛ morib᷒. Tantos inquit inuidus h3
pene tortores quantas eius cui inuidet audit
laudatiōes. mordet em̄ coluber om̄s quos p̄t.
Sic inuidus morſib᷒ detractionū ſuaꝝ bonos
viros lacerat q̄s videt. Et tanta eſt rabies in=
uidie eius vt ſepe ſuꝑ ſeip̄m redundet. Juxta
illud hiero. O inuidia p̄mū mordax tui. O ſa
thane calliditas ſꝑ ſctā pſequēs Iſte ġ ſerpēs
pſequit̄ viatores ꝛ inſidiat̄ tranſeuntibus. qꝛ
ꝑegrinantib᷒ v̄ſus celū ſua detractōne morda
ci inuidus p̄bet impedimentu3. Figura Gen̄.
xlix. vbi legit̄ ꝙ cū iacob filijs ſuis futura p̄di
ceret ait ipi Dan Fiat dan ſicut coluber i via
ꝛ ceraſtes in ſemitis. mordens vngulas eq̄ vt
cadat equ᷒ ꝛ aſſeſſor eius. Moraliter dan nō
legimus inter filios iſrahel parte3 habuiſſe in
terra ꝓmiſſiōis ꝑ quē bn̄ poſſum᷒ notare inui
dum q̄ int̄ ſanctos dei locū non obtiuet. Cum
em̄ Johēs trib᷒ iſrl' ſignaſſet. Apoc̄. vij. tribū
Dan nō nominauit. Mordet ergo hic colub
ſc3 inuidus vt ceraſtes q̄ eſt ſerpens minutiſſi
mus latens ſub arena vel puluere viatoribus
vite pn̄tis vngulas. i. opatiōes quibus gradi
untur ad celum vt retro cadāt qꝛ tam corp᷒ q̄3
ſpiritū interficiat. Uel q̄nti leproſi ſunt hypo=
crite ꝓpter diuerſitatem coloꝝ. quia ſic̄ lepro
ſus eſt diſcolor. ſic hypocrita oſtendit exteri=

us ſe bonũ.interi⁹ aũt necꝫ eſt.iõ matth.xxiij.
cõpat eos dñs ſepulchꝛis dealbatl q̃ exterius
apparẽt ƥcioſa.int⁹ aũt plena ſũt oſſib⁹ mortu
I oꝝ. Sexti leproſi ſũt guloſi.qꝛ ſic̃ leproſus im
pinguat̃.ƀ cauẽdũ eſt ſibi a tali impinguatiõe
ita guloſi frequẽt̃ impinguãt corp⁹ ſuũ.ƀ ꝺ aĩa
nihil curãt. Cõtra qꝺ di. Berñ.li.medit̃.c.iij.
Cur carnẽ tuã impiguas quã p⁹ paucos dies
ꝟmes deuorãt q̃ ſũt i ſepulcro. Aiam ꝟo tuaꝫ
nõ ornas bonis ꝟtutib⁹ q̃ deo ⁊ ſctis ei⁹ ẽ pñ/
tanda in celis.q.d. Poti⁹ deberes aiam deo p̄
ſentãdã exornare q̃ꝫ corp⁹ a ꝟmib⁹ deuorãdũ
impinguare. Iõ deberet guloſ⁹ ſibi aliq̃d ieiu
nio deponere ⁊ corp⁹ ſuũ abſtinẽtia macerare.
qꝛ ƥnceps expers pluries ꝓditoꝫ inimicoꝝ nõ
dꝫ eis ꝯfidere in eternũ. imo ſi videt eos erigi
ſtati deberet eos ſupprimere ⁊ totalit̃ ꝓſternet̃
ĩpugnatiõib⁹ hoſtilib⁹ ꝙ ꝯ ipm ampli⁹ nõ iſur
gãt. Moralr̃ iudiciũ rõnis dꝫ eſſe ƥnceps q̃ in
regno aĩe ẽ.totalit̃ dꝫ i ea regnare ⁊ reget̃. Sꝫ
hꝫ piculoſũ ꝓditorẽ vicꝫ corp⁹ ꝓƥum qꝺ ſecũ
portat qꝺ nõ p̄t fugere.ſicut ꝓbat b. Aug.lib.
ſol̃.c.vl. Corp⁹ cũ q̃ habito ẽ q̃ſi leo ſubuerſor
in domo mea.me vndicꝫ peſtifero morſu dila
niãs. Et berñ.li.medi.c.xij.loq̃ns ꝺ carne dic̃
Fugere illã nõ poſſũ nec fugare.circũfero illã
alligatã mihi ẽ.ꝑdere ⁊ pimere nõ lꝫ.ſuſtẽtare
cogor. Cũ hãc impiguo.hoſtẽ meum adũſum
me nutrio ⁊ irrito. h ille. Iõ ne aiam ꝑdat ad
mortẽ dꝫ rõ velut rex hũc ꝓditorẽ cõpmere ꝑ
abſtinẽtiã moderatã.ſic̃ figuratũ eſt Ioſue.x.
vbi legit̃ ꝙ obtẽta gabaon ꝑ Ioſue q̃ncꝫ r̃ges
cõgregatl exercitib⁹ ſuis.ſ.amorreorũ venert̃
deuaſtare eos. Sꝫ Ioſue ꝯ eos venit debellã
do eos pſecut⁹ eſt.⁊ facta orõne ad dñm ſtetit
ſol q̃uſcꝫ ꝓſtrauit magnã hoſtiũ q̃ntitatẽ. De-
inde grãdo celeſtis miſſa oẽs occidit q̃ euaſert̃
gladiũ ioſue. Spũalr̃ ꝑ Ioſue rõnis iudiciũ.
ꝑ q̃ncꝫ amorreoꝝ reges q̃ncꝫ corꝑales ſenſus
deſignant̃. Hi vidẽtes Gabaon.i.carnẽ rõni
ſubiectã quã ⁊ ſuã reputãt ꝯgregatl prauoꝝ de
ſiderioꝝ exercitib⁹ molliũt̃ ipam extermiare.
id ẽ ex̃ terminos ſuos.ſ.ex̃ obediẽtiã ſpũs ꝓij-
cere. Sꝫ Ioſue cõgregato exercitu dñi.ſ.ieiu-
nio abſtinẽtia.tꝑantia ⁊c̃. cũ his cõgrediũtur
carnalia ꝺſideria corpis.nõ eclipſat̃ diua gr̃a
q̃uſcꝫ pugna pnie.⁊ abſtinẽtie ꝯterat maximã
k prauoꝝ deſiderioꝝ ptẽ. Septimi leproſi ſ̃t ac-
cidioſi.⁊ recte ſignificant̃ ꝑ leproſos. qꝛ ſic̃ le/
proſus g̃uis eſt ⁊ põderoſ⁹ ⁊ tedioſus ⁊ piger
ad laborẽ.ſic accidioſus peccator ad bñ operã
dũ.qꝺ ſignificat Naaman ille ſyr⁹ ⁊ leproſ⁹ q̃
tediũ habuit ſepties lauãdi i iordane Sꝫ poſt
q̃ꝫ ſ̃ui ei⁹ dicebãt. Dñe ſi grãdẽ rẽ ƥcepiſſet ꝓ-
pheta vticꝫ facere debuiſſes.ex q̃ aiatus lauit
ſe ſepties i iordane ⁊ mũdat⁹ ẽ.iiij. Re.v. Sic
et ſi tu pigriterl bñ facẽ ⁊ tediũ hẽs.audi ſ̃uos

dei dicẽtes. Et ſi grãdẽ rẽ tibi ꝺs ƥcepiſſet.cer
te facere debueras q̃ntomagl debes mundata
dei q̃ ſũt leuia Math.xj. Iugũ em̃ meũ ſuaue
ẽ ⁊ on⁹ meũ leue. Octaui leproſi ſũt hypocrite
de q̃b⁹ parꝝ dictũ eſt ſupra ⁊ bñ ſignãt̃ ꝑ lepro
ſos.qꝛ ſic̃ lepra apparet lucida.⁊ tñ ſua luce vi-
ſũ abſcondit.qꝛ inficit ⁊ diſplicet intuẽti.ſic hi
pocriſis apparet q̃dẽ ſctã corã hoib⁹.ſꝫ tñ diui
ne maieſtatl offendit oculos.qꝛ peſſim⁹ eſt ꝺm
illud Senece. Tũc ẽ peſſimus cũ ſe ſimulat bo
nũ. Ideo hypocrite dñt facere ſic̃ moyſes iuſ-
ſu dñi Exo.iiij. Cũ dñs mitteret eũ ad phara-
onẽ ꝓ libationẽ ꝑƥli hebreoꝝ ꝓ ſigno vt ei cre-
deret̃ dixit. Mitte manũ tuã i ſinũ.⁊ cũ h fe-
ciſſet ⁊ manũ extraxiſſet apparuit leproſa. Cui
dixit iterũ dñs. Retrahe manũ. Qui retrahẽſ
eã in ſinũ ⁊ iterꝝ extẽdẽs eã apparuit ſana. Sic
q̃ñ dñs dixit hypocrite vt mitteret manũ.id ẽ
op⁹ ſuũ i ſinũ ſuũ.i.in abſcõditũ vt claudat̃ ab
inani gl̃ia ⁊ abſcõdat̃ ab hypocriſi.vt q̃cq̃d fa
ciat ne ab hoib⁹ videat̃. Si em̃ op⁹ ſuuꝫ tanq̃ꝫ
manũ corã hoibus ꝓpter vanã gl̃iam extende
rit apparebit lepra. ⁊ infectũ ẽ totũ negociũ vt
nullã aliã mercedẽ accipiat.qꝛ Math.vj.ꝺr.
Receperũt mercedẽ ſuã. Sꝫ dñs vidẽs h ite-
rũ ait ei. Retrahe iã manũ leproſaꝫ i ſinũ.i.ab
ſconde op⁹ bonũ vera luce corã hoib⁹ ⁊ nõ le-
proſa.tũc nõ ꝓpter gl̃iam ꝓpriã.ſꝫ gl̃iam ⁊ edi
ficationẽ alioꝝ extende manũ. ⁊ tũc apparebit
ſana ⁊ nulli⁹ oculũ inficiet. Noni leproſi ſũt in L
grati. ⁊ cõuenient̃ ingrati leproſis cõpant̃.q̃a
ſic̃ i leproſis eſt rubor fallax.qꝛ nõ eſt ꝺ ſangui
ne puro. Ita ⁊ ingrati vident̃ charitate rube-
ſcere. Nã interdũ gr̃as dicũt deo vel cantant
qꝛ tñ ab ope malo nõ ceſſant.iõ gr̃as nõ agũt.
⁊ robur nõ eſt ibi vere charitatl Ideo ingrat⁹
nũq̃ꝫ bñ ſanat̃.ſed ſꝑ manet leproſus. Et h le-
pra ſignata eſt i illis.x.leproſis.ꝺ q̃b⁹ euãgeli.
di. Nõne decẽ mũdati ſũt ⁊ nouẽ vbi ſũt: nõ eſt
inuẽt⁹ q̃ rediret ⁊ daret gl̃iam deo.i.gr̃as age
ret. Ecce lepra ingratitudis. Si q̃s q̃reret.vñ
fuerit illa cã ingr̃itudinis: r̃ñde ƥmo ꝙ ipi ſa/
cerdotes q̃ dixert̃ ipis ꝙ ex eis ⁊ ex lege ipoꝝ
mundati eſſent.iõ nõ eſſet neceſſe vt xp̃o gr̃as
agerẽt. Scꝺo ipimet i cã fuert̃. qꝛ nõ debebãt
ſacerdotib⁹ credere.ſed magl ſibimetipis.q̃a
di. Catho. Pl⁹ alijs ꝺ te q̃ꝫ tu tibi credere no-
li.qꝛ mũdati erãt dũ adhuc irent in via. Sedu
cti g̃ erãt qꝛ ſeducibiles fuerãt.ideo nõ p̄nt ex-
cuſari de ingratitudine.qꝛ b. Augu.q̃ñ ſedu-
ctus fuit a dyabolo nõ dyabolum ſed ſeipſuꝫ
accuſabat li.ij.cõfeſ. Calcabat me inuiſibil̃ ini
micus ⁊ ſeducebat.qꝛ ſeducibilis.i.apt⁹ ad ſe
ducẽdũ erã. Sic ⁊ tu q̃cũcꝫ es hõ nõ dicas cũ
adã Geñ.iij. Mulier decepit me.nec cũ muli
ere.ſ̃pẽs decepit me.ſꝫ dic ⁊ tu iniq̃tates tuas
nõ alienas vt iuſtificerl. Noli eẽ ſeducibil̃ tũc

nō ſeducerı .ſ3 ſtude cū ſamaritano ſic gratias
agere vt mūdat⁹ nō recidiues ad pctm̄ ſicē illi
nouē leproſi ad leproſitatē. Decimi leproſi ſtē
veri penitētes. q2 videtꝰ aliqn̄ hō eſt lepro⁹ cū
nō ſit. Sic verus penitēs videtur ſibi aliqn̄ ex
bona ꝯſcia ꝙ peccatoꝛ ſit cū tn̄ non eſt. q2 dicit
Greg⁹. Piarū mentiū eſt ibi culpā timere vbi
culpa nō eſt. Et hoc ſignificat ille ſamaritanuſ
ꝗ mūdatus in via adhuc. ſ. ad ſacerdotes iuit
ꝗ habebant diſcernere an eſſet mundat⁹ vł nō
ita ꝺ3 ipe hō l3 mūdat⁹ ſit a lepra pcti ingemi-
ſcere ꝛ grates deo reddere. ſeq3 ad pedes Jhu
cū ſamaritano ꝓſternere vt tandē ab eo audi-
at. Surge. ſ. ꝑfecte a pctis ꝛ vade q2 fides tua
te ſaluum fecit.

De eadē dn̄ica. Sermo ſecundus.

Vnus autē3 ex il

lis vt vidit q2 mūdatus eſſet regreſ
ſus eſt cū magna voce magnificans
M deū Lu. xvij. Emphiteota tenens agrū alicu
ius dn̄i ſꝑ tenetꝛ ſibi de agro reddere cenſū ſta
tutum tpe ſuo. ſi nō. pōt expelli ꝛ agrum ſuū3
alio locare. Idē eſt de domo cōducta. ſi nō ſol
uit cenſu3. vt extra de locato ꝛ cōducto. Mo
raliter aīa nr̄a eſt ager quē tenem⁹ a deo ī feu/
du3. q2 Gen̄. iij. inſpirauit in faciē eius ſpira/
culū vite. ꝛ factus eſt hō in animā viuētē. Ul-
tra poſſeſſionē anime recepimus etiam a dn̄o
ſemina verbi dei ꝛ doctrine ei⁹. ꝗ ſi in agro aīe
ſeminata rigarētur ꝛ cultarētur bonis opibuſ
naſcerētur fructus virtutū ꝑcioſi ꝛ chari qui-
bus obtineretur gloria eterna. Et ſi aliqn̄ aīa
nr̄a ſit arida ꝑ pctm̄ ſicut cōqueritꝛ dauid ī pſ.
Aīa mea ſicut t̄ra ſine aqua tibi. tunc dn̄s do
nando aquā gr̄aꝝ eā iterū rigat. vt virtutum
germinet ſemina. Ideo de his omnibus vult
dn̄s hr̄e cenſum. ſ. gratiarum actiōes ꝛ ſui no-
minis magnificatiō3. Figura illi⁹ hr̄ gen̄. xlvij
Tpe famis Joſeph terras ꝛ poſſeſſiones oēs
egypti regi obligauit. ꝓuidens oībus de cibo
ne moꝛerentꝛ. verumtamē ꝑdictas poſſeſſiōes
relinquebat illis in feudum tali pacto. vt acce
pto ſemine regi redderēt quintā ꝑtē naſcentiū
Spiritualiter an̄ tēpus xp̄i fuit fames ī terra
tam verbi dei ꝗ3 panis angeloꝛum. ſ. ſui ſacra
menti ꝛ miraculoru3. Ideo dixit Amos. viij.
Mittā famē in terrā. nō famē panis. ſed v̄bi
dei. Sed veniens ver⁹ Joſeph. ī. xp̄us refecit
nos verbo ſuo ſalutifero venerabiliꝗ3 ſuo ſa-
cramento necnō miraculoꝝ. ita vt aīa nr̄a mł-
tiplicē fructū attulit. Sed hoc ſibi ſolū retinu
it vt quintā ꝑtem. ſ. gratiarū actionē a nob̄ re-
cipiat. ꝛ hoc animaduertens iſte ſamaritanus
cū recepiſſet gr̄am ſanitatis voluit ei reddere
gratiarū actionem. vt dicunt verba allegata.
Unus aūt ex illis. ſ. decē mūdatis. In his ver
bis ꝑncipalitꝛ duo tangit Lucas. Primo r̄ſpe
ctū mundatōis. ibi. vt vidit q2 mūdat⁹ Scdo
debitum magnificationis. ibi. regreſſus eſt cū
ma. Pro quo notandū debitoꝛ cognoſcēs de- N
bitationem circa debiti ſolutionē ſollicitus et
ꝓmptioꝛ efficitur ad ſua mercimonia iterū lar
giendo. q2 di. Caſſianus li. iiij. Spem de futu
ris recipit qui tranſacta beneficia recognoſcit
Sp̄ualiter omnes nos ſumus ꝺbitores dei. ſi
cut doctoꝛ gentium atteſtatꝛ Ro. viij. rōne vi
delicet delicti. rōne bn̄ficij. rōne depoſiti. Pri
mo rōne delicti. Oēs ei ꝯ deū delinquim⁹. ſicꝰ
canitꝛ. Peccauimus tibi ꝛ mandatis tuis non
obediuim⁹. Et pt̄ dici cū pſ. l. Tibi ſoli pecca
ui dn̄e ꝛ malū corā te feci. Et iō oīs ei ꝓ offē-
ſa obligamur ad emendam. Exemplu3 hui⁹. ī
Reg. vj. de philiſteis qui arca3 dn̄i iniuſte de
tinuerunt. ꝛ ideo diuerſimode fuerunt afflicti
Que debetis reddite ꝓ peccatis ꝛ tunc curabi
mini. Illud debitum eſt pn̄ia quā multi male
ſoluunt ꝛ quidā nunꝗ3. Male ſoluūt qui ſuā
pn̄iam in ſenectutem differunt. Nunꝗ3 ſoluūt
qui ſine pn̄ia ꝛ charitate decedunt. Cōtra ꝗs
dicit in pn̄ti euangelio. Ite. ſ. inmediate. nec
ad finē ſpectate. ꝛ vos ſacerdotibus oſtendite
ſc3 faciendo corā eis vr̄am pn̄iam. ꝗa rōne hu
ius debiti qꝺ eſt pn̄ia ꝓ peccatis. ꝛ ip̄a pecca
ta debita nuncupatꝛ Mathei. vj. Et dimitte
nobis debita noſtra. Scdo ſumus debitores
deo rōne depoſiti. Hec em̄ oīa bona ꝗ videntꝛ
nob̄ collata. ꝺpoſita ſunt magiſꝗ3 data. ꝛ red
dituri ſumus de omnibus rationem Luc. vj.
Mittite eū in carcerē donec reddat vniuerſū
debitū. Tertio debitores deo ſumus rōne bn̄-
ficij. Recepimus em̄ a deo bona gr̄e. nature ꝛ
foꝛtune. Et illoꝝ debitū eſt duplex Primū eſt
ipſius ſeruitus. Si em̄ dn̄s tp̄alis dat vaſallo
ſedule ſeruitium eodem modo tenemur famu
latū deo Luc. xvij. Cū em̄ oīa feceritis dicite
ſerui inutiles ſumus. Scdm̄ debitum eſt gr̄a
rū actio. ꝗ em̄ ab aliquo aliquid tēpale accipit
ad gratiarū actōnē ſe ꝯſtringit. q2 dicit Greg.
Cum creſcunt dona creſcunt ꝛ donoꝝ rōnes.
Propter qꝺ iſte ſamaritanus ꝑpēdens dona
ꝗ ſibi dn̄s cōtulit in lepre curatiōe ꝛ pctōꝝ di
miſſione. noluit eſſe ingratus ſed ad xp̄m ē re- O
greſſus. ꝛ ipſum magnificauit. Sed nobis pro
doctrina eſt ſciendū. Chriſtus pro nobis mul
ta fecit ꝓ quibus ei quilibet merito gratus ex
iſtat. Nam victoriam contra dyabolum obti
nuit a fauce eius eripuit et a peccatis nos ſua
moꝛte liberauit. ꝛ ſic de alijs ꝗ cōmemorat be.
Aug⁹. in li. medita. dicens. Domine dilexiſti
me pluſꝗ3 te. q2 mori voluiſti ꝑpter me. de exi
lio reduxiſti me. nomine tuo ſignaſti me. ꝺ ſer-
uitio retraxiſti me. ſanguine tuo redemiſti me
vt memoꝛiale tuū ſꝑ eſſet apud me. ꝛ nunꝗ3 re

cederet a corde meo. qꝛ ꝓpt̄ me ꝺ̄ſcēdere ꝺ̄ cru
ce noluiſti. Et hec verba pōt q̄libet dicere ⁊ ſp
gr̄as agere deo. Figura illiꝰ hr̄. j. Reg. xviij.
ꝙ filie hierl̄m venerūt obuiaꝫ dauid redeūti a
ꝑlio philiſtinoꝝ cantantes in tympanis ⁊ cho
ris dixerūt. Saul ꝑcuſſit mille. ⁊ Dauid decē
milia. Moraliter filie hierl̄m ſunt liberate aīe
de manibꝰ philiſtinoꝝ infernaliū ꝑ victoriam
paſſionis xp̄i cognoſcentes in hoc bn̄ficiū de-
berent illi ire obuiā cantu et ſono. i. fide ⁊ ope-
re gratiarū actiōes reddentes. ⁊ deū cū iſto ſa
maritano magnificantes ꝓ decē milibꝰ ꝑcuſſo
rū. i. ꝓ liberatiōe ab iniurijs malis ⁊ ꝓſtratio
tione dyaboli. Sic b. Aug. bn̄ficiū dei cogno-
uit ⁊ ip̄m magnificauit i li. Sol. Ecce inq̄t dn̄e
gr̄as ago ne ſim ingratus tibi liberator meus
P qm̄ liberaſti me. Sed notandū eſt ꝙ ſunt qua
druplices hoīes nō deū ſed ſemetipos magni
ficantes in hac vita. vt iactatores pomposi. ſi-
mulatores doloſi. ꝑquiſitores pecunioſi ⁊ pec
catores mōſtruoſi. vt di. Holkot ſuꝑ li. Sap.
lectio. xvij. Primi qui ſe magnificāt ſūt iacta-
tores pomposi ⁊ hi ſunt qui ſibi attribuūt gra
tias quas nō hn̄t et nimis extollūt. hi ſc̄ q̄ ſibi
cōmendatores cōducunt. vt de eis talia diuul
gent qualia in ore ꝓꝓo credibilia forte nō eēnt
Hi ſunt q̄ teſtimonio ſpreto ꝯſcie ꝓprie viuūt
inanit̄ ꝯfidentes de ſua extollentia laudis alie
ne. Iactantia aūt nō eſt vitiū laudis humane
ſicut di. Augꝰ. xiiij. ꝺ̄ ciui. dei. c. viij. ſ3 eſt vitiū
aīe ꝑuerſe amantis humanā laudē ſpreto teſti
monio ꝯſcie. Tales ſunt nōnulli armigeri qui
ſtrennua facta de ſeipis ꝯfingūt. ⁊ attribuunt
ſibipſis q̄ ab alijs geſta fuerāt. Tales etiā ſunt
nōnulli pſeudo apl̄i. q̄. ſ. ſibi arrogāt ⁊ attribu
unt labores eoꝝ. ſ. queſtiones. tractatus cōpi
lationes ſtudioꝝ quos vix intelligūt in quibꝰ
nihil hn̄t ꝓpriū niſi ꝙ peius recitāt talia q̄ꝫ fu-
erunt ab autoribꝰ cōpilata. Talis fuit ille Fi-
dētinꝰ queꝫ deridet Marcial̄ Epygrama. li.
j. dicēs. ꝙ ip̄e fidētinꝰ libros q̄s ip̄e Marcial̄
edidit dū recētes erāt ſurripuit. ⁊ diſcipul̄ ſu-
is legit. ⁊ cū eos ꝑfecte nō itellexit. rep̄hēdēs
eū ſuꝑ hoc martialis ſcripſit ei dicens. Queꝫ
recitas meus eſt o Fidētine libellus. S3 male
cū recitas incipit eſſe tuus. Dicūt em̄ natura-
les. Int̄ illō qō maiorat̄ ꝑ rarefactionē. ⁊ illō
qō minorat̄ ꝑ augmentationē differentia eſt.
qꝛ illud qō in raro acquirit maiorē q̄ntitatem
occupat maiorē locū q̄ꝫ prius. et tm̄ nō plus eſt
de lb̄a in raro q̄ꝫ prius fuit in denſo. ſic p3. iiij.
phiſicoꝝ. c. de vacuo. Sed illud qō realiter au
gmentat̄ creſcit tā in ſubſtantia q̄ꝫ in q̄ntitate.
vn̄ ⁊ maiorē locū ⁊ etiā habet plꝰ de ſubſtātia
q̄3 p̄us. vt p3. ij. ꝺ̄ aīma. ⁊. j. ꝺ̄ generatōe. Iſto
mō moralit̄ de iſtis ampulloſis ſcholaribꝰ qui
ꝑ ſcholas cōmēdationes laicoꝝ non nomē cle

ricorum ſibi querunt. vn̄ acquirunt ſtatū ⁊ lo-
cū maiorem ꝑ mendoſas iactantias licet indi-
gne. De ꝑfectiōe em̄ ſciētie nō plus habent q̄3
an̄ vel prius. Aliud aūt eſt de addiſcentibꝰ ſo
li deo. ⁊ de his qui iactantie vitiū ꝑhorreſcūt
Hi em̄ ſicut creſcunt in honore ⁊ ſtatus ſubli-
matione. ita etiā creſcunt in valore ⁊ ſciētie au
gmētatione. Tales em̄ iactatores magnificāt
ſeipſos. Hi ſunt qui magis amāt vocari q̄3 eſ-
ſe. Appetunt faſtigiū ⁊ nō recipiūt fundamētū
De quibus Math. xxiij. Dilatāt phylateria Q
ſua ⁊ magnificāt fimbrias. De iſtis etiā q̄ ma-
gnificant nomen ſuum dicit Greg. xxj. moral̄.
c. xxv. Omnes qui in cogitatione terrena hu-
ic mundo conformant̄ ꝑ omne quod agunt in
hoc mundo relinquere ſui nominis memoriaꝫ
volunt ⁊ conant̄. Alij bellorum titulis. alij e-
dificiorum membris. Alij diſertis doctrinarū
ſecularium libris inſtanter laborant. ſibiq̄ꝫ no
men memorie edificant. Hec ille. Sed ꝙ fatue
faciunt oſtendit paulo poſt dicens. Quantuli
bet tamen quiſq̄ꝫ pro faciēnda gloria ſui nomi
nis laborat memoriam ſuam quaſi cinerē po-
nit. quia hanc citius mortalitatis vētus rapit
Hec Grego. Contra tales qui q̄runt fame glo
riam ⁊ celebritatem nominis arguit Boetius
ꝺ̄ conſo. li. ij. proſa. vij. declarans fame vani-
tatē ꝑ quinq̄ꝫ rationes. Primo ex terreni ſpa-
tij paruitate. Terra em̄ nō h3 niſi rōnem vniꝰ
puncti reſpectu celi. ſic Ptolomeꝰ ⁊ alforabiꝰ
de differentijs aſtrorum differentia tertia po-
nunt Sed de ſuꝑficie terre tm̄ quarta pars eſt
habitabilis nec illa tota Cum ꝓpter ꝑtes pro
pinquas equinoctiali ex vna ꝑte vbi eſt nimiꝰ
calor. Cū ꝓpter ꝑtes ꝓpiquas polo artico ex
parte boreali. Quid g̊ magnum eſt dato etiaꝫ
ꝙ hō ꝑ totum mūdum q̄ nō eſt pars pūcti poſ
ſet nomen ſuū diuulgare. qꝛ dicitur Job. xx.
Gaudium hypocrite ad inſtar puncti. Secun
do ſic ꝓbat. Impoſſibile eſt nomen ſuū diuul
gare ꝑ totū mundū. ⁊ hoc ꝓpter difficultatem
itineris et defectū communicationis et conui-
ctus. qꝛ nō oēs hoīes ſibi eadē corporalia cō-
municant. Tertio dato ꝙ poſſent ad gloriam
incedere vbiq̄ꝫ. qꝛ qō vna gens approbat alia
deridet ⁊ damnat. Quarto qꝛ hoīes moriunt̄
⁊ memoria hominis peribit. vn̄ q̄s habet me-
moriam fidelis Fabricij vel Cathonis. Iacēt
noīa eoꝝ in paucis litteris. nec tamen nos q̄ le
gimus lr̄as ꝑ lr̄as habemꝰ noticiam ꝑſonarū.
Quinto ſic. ille qui intendit ſic viuere in nomi
ne ſuo in memoriam hominum facit ſibi duas
mortes. vnam corporis ⁊ aliā ſui noīs. quia ne
ceſſario a memorijs hoīm cadat. Ad illud po-
nit idem Boeti. duas ratōes li. ij. ꝓſa. vj. Pri
ma illud quod falſa opinione confert̄ non de-
bet eſſe de iure magni ponderis apud hoīem.

Sed plures nomē falſe vulgi opiniōis obtinu
erūt. Scđo id qđ falſo iudicō deꝛ nō pſeuerat
diu. nō dꝫ eſſe magni pōderis apud animū vir
tuoſi. ꝯ fauoꝛ popularis nūq̄ꝫ ꝑuenit ꝑm verū
iudiciū. vel ſi ꝑueniat ꝑm verū iudiciū nō diu
durat. qꝛ ppl's nūq̄ꝫ pſeuerabit diu ī vno. ſꝫ qđ
iſti placet alteri diſplicet. igiꝛ fauoꝛ ppli nō dꝫ
hoiem multū mouere. Patet ḡ vanitas eoꝝ q̄
nomē ſuū pompoſe magnificāt ad oſtentatiōꝫ
De talib⁹ legiꝛ Geñ. xj. đ filijs Noe p⁹ diluui
um q̄ dixerūt. Celebremus nomē noſtrū añ q̄ꝫ
diuidamur in vniuerſas terras. ꝛ ceperūt edi
ficare turrim cuius cacumen attingeret celum
Et q̄d accidit. Certe volebant ſibi facere nom̄
honoris. ꝛ fecerūt ſibi nomē cōfuſionis. Et id
circo vocatū eſt nomen ei⁹ babel. i. ꝯfuſio. De
talibus etiā hꝛ exēplū. j. Mach. v. Joſephus
ꝛ Azarias ꝑncipes iudeoꝝ dixerūt. Faciam⁹
ꝛ ipi nobis nomen ꝛ eam⁹ pugnare ꝯtra gen=
teſ. Et ſeq̄ꝛ. Ceciderūt in die illa ad duo milia
viroꝝ. Ideo đ illis orat pš. Diſpdet dñs vni
uerſa labia doloſa. ꝛ liguā magniloquā. Qui
dixerūt linguā nr̄am magnificabim⁹ labia no=
ſtra ꝛc. et iteꝝ. Nō opponat magnificare ſe hō
R ſup terrā. Scđo magnificāt ſe ſimulatores do
loſi. cuiuſmodi ſꝛ adulatores. Iſti directe ma=
gnificant alios. ꝛ ex cōſequēti magnificāt ſeip
ſos. Nā p h̄ q̄ alijs adulantes eos magnificāt
ab eis ecōtrario magnificari ſperant. Jactato
res ꝛ adulatores ſp ſūt boni amici. Eſt em̄ ad
ulatio quaſi ſpeculū ſupbie. Senes quoꝝ ocu
li incipiunt caligare hn̄t q̄dā inſtrumētuꝫ qđ
tenēt inter oculū ꝛ lr̄am quā volūt legere ꝛ ſta
tim lr̄a que in ſe eſt valde gracilis apparet groſ
ſa ꝑpter denſitatē lapidis tranſparētis q̄ eſt ī
illo inſtr̄o. p cui⁹ mediū tranſit lr̄a ad oculum.
Iſto mō cōtingit aliq̄ñ q̄ hō paruus eſt et hu
milis in oculis ꝓprijs ſatis parū reputans de
ſeipo. Sed ſi accedit vn⁹ adulatoꝛ. ꝛ attribuit
ei gr̄as ꝛ ꝟtutes mirabiles quarū forſitan nl/
lā habet. vel ſi forte aliquā illā extendit ꝛ men
daciꝛ ampliabit ſe nobilē virū Señ. di. ep̄la. ij
Incredibile ē q̄n magnos viros dulcedo ora
tionis abducat. De his ſimulatoribus doloꝛ
loq̄ꝛ Alanus đ planctu nature. Adulatores a
voluntate vultū. ab aīo ꝟbū. a mente linguaꝫ
ab intellectu loq̄lam amplo defenſiōis intual=
lo diſſimulant. Plerūq̄ꝫ forinſeca de albatiōe
laudis arridēt q̄s interna mentis ſubſannatō
ne pleroſq̄ꝫ etiā exteri⁹ plauſib⁹ applaudendo
collaudāt. q̄s interius cōtradictoria deriſione
defraudant. foris q̄dē vultu applaudūt virgi=
neo. intus ꝟo ſcorpionis pungunt aculeo. fo=
ris adulatōnis mellicos cōpellūt imbres. int⁹
aūt detractionis euomunt tempeſtates. Hec
ille. Cōtra iſtos magnificatores dicit Sapiēs
Ecci. x. Gl'ia diuitū honoreorū ꝛ pauperū ti=
mor dei eſt. Nō deſpicere hoiem iuſtum ꝛ pau
perem. ꝛ nō magnificare viꝝ diuitē pctōrem.
Tertio ꝟo ſe vitioſe magnificant ꝑquiſitores S
pecunioſi q̄ vicꝫ dilatant horrea. pecora. armē
ta. ꝛ familiā multiplicant. ꝛ ſupuacuas habi=
tationes edificant. Sic magnificatus fuit Na
bal in monte carmeli. de q̄. j. Reg. xv. Hō ille
magnus nimis durus peſſimus ꝛ malitioſus
erat. Talis etiā fuit aliq̄ñ Salomon q̄ dicebat
Magnificaui opa mea. edificaui mihi domoſ
plantaui vineas. feci hortos ꝛ pomeria ꝛ cōſe
ui ea cūcti generis arborib⁹. Eccl's. ij. De iſta
magnificentia excuſauit ſe dauid in pš. cxxx.
Neq̄ꝫ inq̄t ambulaui in magnis neq̄ꝫ ī mirabi
libus ꝛc. Quarto ſe malitioſe magnificāt mon
ſtruoſi pctōres. Naturaliꝛ em̄ q̄ñ in aliquo in
diuiduo multe ſpecies cōcurrūt monſtrum dꝛ
in natura. ꝛ ſi vnū indiuiduū eſſet ex ꝑte por=
cus ꝛ ex ꝑte bos. monſtrū merito diceretꝛ. Et
quāto ſpēs ille magis diſtarēt ꝑm ꝑfectionem
nature. tāto magis eoꝝ vnio mirabilis appare
ret. Uñ turpius monſtrū eſſet cōpoſitū ex ho=
mine ꝛ boue. q̄ꝫ cōpoſitū ex aſino ꝛ boue. Re=
cte moraliꝛ pctōres dicūꝛ multiplr̄ mōſtruoſi.
vel exceſſiua magnitudie vni⁹ pcti vel ab agḡ
uatione magnoꝝ ꝛ grauiū pctōꝝ ꝑm ſpeciem
diſtinctoꝝ. imo quaſi contrariorum Sunt em̄
quedam vitia que q̄ꝫuis non ſunt contraria ꝓ
ꝓrie. verūtñ agunt vt cōmuniter ad diminutō
nem alterius. ſicut ſupbia ꝛ luxuria non ſunt
eiuſdē generis. tñ naturaliter luxuria habꝫ ex
ſua feditate corrumpere ſuperbiam. Unde ꝑ=
ſone multū date lubricitati inueniuntur quaſi
ſociales ꝛ nō multū ſuperbe. Similiter ſuper=
bia corrumpit luxuriam ex ſui nobilitate Sūt
em̄ nōnulli ex indignatione ſupbie feditatē lu
xurie deteſtantes. Si ergo aliquis inueniatur
qui ex vna ꝑte eſt lubriciſſimus. et ex alia par
te ſupbiſſimus. talis debet monſtrum reputa=
ri. vtputa qui eſt homo p naturā. demon p ſu=
perbiam. ꝛ thaurus p luxuriam. Narraꝛ. vſ.
Ene. Uirgilij. de minothauro filio phaſipha=
es vxoris Mynois quē ipſa cōcepit de thau=
ro. in bello marito morante. Iſte mynothau/
rus fuit ſemibos ꝛ ſemiuir. vnde ꝑpter vercū
diam ſui generis. excogitauit Dedalus labo=
rintum in quo minothaurus vitam finiuit. vt
patuit parte prima. ſer. AA. Y. Talia etiā mō
ſtra modernis tpib⁹ acciderūt. Eodem modo
etiam moraliter peccatoꝛ occiditur ꝛ vita eter
na priuatur ꝛ in laborinto perpetuo conſerua
bitur. De quo pš. xlviij. Laborabit in eternū
ꝛ viuet adhuc in finē. De tali turpiter magni=
ficato dicit dominus per Eſai. x. Uiſitabo ſu
per fructū magnifici cordis regis aſſur. Aſſur
interpretatur arguens ſiue conuincens. et ta=
lis arguitur ꝛ conuinciꝛ a ſeipo Hieꝛ. ij. Argu

⁊ te malicia tua ⁊ auerſio tua increpabit te. hi
ſunt quattuor genera hoim ſeipos magnificā-
tes nec deo grās agētes nec ipm magnificātes
q̄s nō debem⁹ imitari chariſſimi. ſed hūc alie-
nigenā aduertam⁹ ⁊ cū ipo xpm magnificem⁹
Juxta illud Lu. j. Magnificat aīa mea dñm
vt cū eo mereamur audire. Fides tua te ſaluū
fec̄ vade in pace. vicȝ hꝫ in grā ⁊ in futuro ī glo
ria eterna. Ad quā nos pducat ihs xps.

De eadē dñica. Sermo tertius.

Cum iret ieſus in hierl'm tranſibat p mediā ſamari
am ⁊ galileā Lu. vbi ſ. Dicūt natu
A rales q̄ inter alias arbores terre oliua dr̄ eſſe fe/
cūdior. ⁊ ſp retinet humorē. ⁊ ſp ī ipa folia vel
fruct⁹ inueniūt. ⁊ lꝫ fruct⁹ oliue ſit guſtui ama
rus. tn̄ reduct⁹ ad oleū ē vtil̄ ⁊ ſuauis. ꝯdit̄ ex
eo cib⁹. vngit̄ caput. ⁊ nutrit̄ ex eo lumē. Spi
ritualit̄ p oliuā ſubaudi diuinā grām ſiue mi-
ſericordiā p quā celū repletū ē ſaluādis. q2 nō
ex opib⁹ iuſticie q̄ fecim⁹ nos ſꝫ ſm miſcdiam
ſuā ſaluos nos fecit. ad Thitū. iij. Nā ⁊ ipa mi
ſericordia de ſe di. in ps̄. Ego quaſi oliua fruc
tificaui in domo dei. Null⁹ vnq̄ȝ celū intraſſet
niſi mia ipm induxiſſet. vn̄ ſicut oliua hyema-
li ⁊ eſtiuali tpe ſuū p̄bet vigorē. ſic pctōrib⁹ di
uina mia ⁊ iuſtis ſuū exhibet vigorē. de q̄ ps̄.
Hoies. i. iuſtos ⁊ iumēta ſaluabis dñe quēad
modū multiplicaſti miam tuā ds̄. Ubi p iumē
ta intelligunt̄ pctōres. Et ſicut fruct⁹ oliue eſt
amar⁹ guſtui. ſic miſcdia exigit ī pctōrib⁹ ama
ritudinē pnie ⁊ cōfeſſiōis. De hꝫ di. cañ. de pe.
di. j. §. ſerpēs di. Multiplex miſcdia di ita la-
pſib⁹ hoim ſubuenit vt nō ſolū p baptiſmi gra
tiā ſꝫ ēt p pnie medicinā ſpes vite reparet̄ eter
ne. vt q̄ regeneratōis dona volaſſent ꝑpo ſe iu
dicio dānātes ad remiſſionē criminū pueniret
Et p⁹ pauca. Mediator inq̄t dei ⁊ hoim ihs
xps hāc p̄poſitis eccl'ie tradidit ptātē vt ꝯfitē
tib⁹ pnie ſatiſfactionē darēt ⁊ eādē ſalubri ſa-
tiſfactiōe purgatos ad cōmunionē ſacramēto
rū pia recōciliatōis mia admitterēt. Sed lꝫ di
ctū eſt miſcdia exigit ī pctōrib⁹ amaritudinem
pnie. nihilomin⁹ tn̄ talis amaritudo vertit̄ in
dulcorē. q2 ex ipa ꝯdit̄ ois v̄tus. Niſi eñ miſe
ricordia acceptaret opera nr̄a ⁊ ſuo ſapore aut
pinguedine grata deo redderet. q̄cq̄d facē poſ
ſemus eſſet inſipidū. Ungitur ex eo caput no-
ſtrū. i. xps q̄ eſt caput eccleſie vt miteſcat vt cū
iratus fuerit miſcdie recordabit̄. Et hāc miſe-
ricordiā oñdit in his decē leproſis quos p ſu-
am miam a lepra mūdauit ⁊ ad ſacerdotes mi
ſit di. Ite oñdite vos ſacerdotib⁹ accipiendo
pniam vt ſic ſua mia etiā pniam exigeret. ⁊ de
hoc dicit euangeliū hodiernū. In quo quidē
euāgeliſta tria ponit. Infirmitatis narrationē
ibi. x. viri leproſi. Sanitatis petitionē. ibi. mi
ſerere nr̄i ihu. Bñficij recognitionē. ibi. vn⁹ āt
ex illis vidēs. Circa qd̄ ſciendū eſt. dicit Ma B
crobius. q̄ ſol eſt medius inter planetas effe-
ctus eorum cōcilians ⁊ etiam contraria elemē
ta. quia ad perficiendum celeſtem armoniam
hoc facit ſol ī ſuo circulo qd̄ facit chorda ī mu-
ſico inſtrumento. Spiritualiter p ſolem intelli
ge xpm ꝑpter hoc q̄ ſol eſt fons luminis ⁊ cā
caloris ⁊ vite corpalis in iſtis inferioribus. iu
xta illud. ij. phicorū. Hō generat hoiem et ſol
ita xps eſt cauſa luminis. i. noticie ſpiritualis
⁊ cā caloris. i. dilectōis. ⁊ cā vite. i. grē in oib⁹
creaturl'. vn̄ ſic̄ ſol radios vndiq̄ȝ ꝑijcit ſupra
pulchra ⁊ ſupra fetida. ita xps radios bonita
tis ſue extendit nō ſolum ad bonos ſed etiā ad
malos ad penitētiā alliciēdo temporalia largi
endo ⁊ penā debitā differendo. Juxta illd̄ ma
thei. v. Solem ſuum facit oriri ſuper bonos et
malos. Et hoc patet de hodiernis leproſis q̄s
radio ſue bonitatl' clement̄ aſpexit eoſq̄ȝ ad pe
nitentiā allexit cū dixit. Ite oſtendite vos ſa-
cerdotibus. Nñ aūt ita eſt q̄ ſol ꝑijcit radios
ſuos ſup niuē aut glaciem ⁊ nō liqueſcit. ſignū
eſt q̄ aliq̄s planeta frigid⁹ impedit radios ſo-
lis et eius effectū. Ita moraliter qñ xps proij-
cit radios ſue clementie ſup cor peccatoris cō
gelatū ſic q̄ faciat eū cogitare d̄ beneficijs xpi
⁊ ſue incarnatōnis noſtre redemptionis ⁊ pec
catorū remiſſionis. Si tunc nō liqueſcit cor il
lud p deuotionem ſignum eſt q̄ frigidus pla-
neta vicȝ dyabol⁹ p maliciā infrigidauit. hier.
vj. Sicut frigidam facit ciſterna aquā ſuaȝ ſic
frigidam facit malicia animā ſuam. Sic etiam
ad litteram ſol iuſticie chriſt⁹ extendit radios
miſcdie ſup illos decē leproſos. Sed noueȝ ex
eis non ſunt liquefacti in gratiarūactiōe ⁊ xpi
magnificatōe. quēadmodū decim⁹ vicȝ ſama-
ritan⁹ liq̄factus fuit. ⁊ ſignū fuit q̄ aliqui pla-
nete frigidi impediuerūt illud. Iſti planete fu
erunt legis ſacerdotes qui hos nouē impedi-
uerunt ne ad xpm redirent ⁊ grās ei agerēt di
centes. q̄ mundationē ſuam ex lege habuiſſēt
ꝑpter qd̄ dixit dñs. Nonne decē mundati ſūt
q. d. vtiq̄ȝ. ⁊ nouē vbi ſunt. non eſt inuentus q̄
rediret ⁊c̄. Ecce q̄ xpus ſoli compat̄. modo ſi
cut ſol eſt medius inter planetas effect⁹ eoꝝ cō
cilians. Sic ad lr̄am xps fuit medius inter ſa-
maritanos ⁊ iudeos ī quibus eſt diſcordia vt
eos ad fidei catholice pduceret vnitatē ⁊ eos
ꝯciliaret. Et vult euāgeliſta q̄ cū ihs iret ī hie
ruſalem tranſibat p mediam ſamariam ⁊ gali-
leam. in hoc habuit ſe ſicut lapis angular̄ qui
duos parietes ſil̄ cōbinat ⁊ cōnectit. ꝑpter qd̄
ipe eſt pax nr̄a q̄ vtraq̄ȝ facit vnū. Eph. ij. tūc
ponit infirmitatis narrationē dicens. Et cum
ingrederetur caſtellum occurrerunt ei decē vi

ri leproſi. Ecce infirmitas fuit lepra. Sed mo-
C raliter eſt notandū ꝑ leprā intelligiť peccatū
mortale ꝓpter duo. Primo ꝓpť pctī generati
onē. qꝛ ſicut lepra generat leprā. ⁊ omīs hō ab
horret leprā qđ inť alia ē maxima pena leproſ
eo ꝙ oīs ſanꝰ illos nimis abhorret ꝑꝑ qđ .ſ. le
proſus vellet oēs eſſe tales. Mō ſicut vna le-
pra generat aliā. ſic vnū pctm̄ generat alid. qđ
ꝓbať. ſicut ſupbia q̄ vult oēs alios p̄cellere do
let ſi ei aliq̄s equať. ⁊ ſic ex ea generať inuidia
Inuidia vo qꝛ đ facili iraſciť ei cui inuidet iā
ex ea ira generať. Ira vo cū ſe nō p̄t vindicare
triſtať. q̄re naſciť ex ea accidia. Accidia vo q̄-
rens ꝯſolationē tpalē generat auaritiā. Auari
cia vo qꝛ tpalibꝰ abundat pōt magl exercē gu
lā. Gula vo ꝓpter vētris repletionem đ facili
ſpumat in libidinē. ⁊ ſic luxuria generať. Se/
cūdo pctm̄ mortale ſignificať ꝑ leprā ꝓpť vbi
dei reiectionē qꝛ ſicut ꝑ infuſionē aque ſup cu
tem leproſi ſtati reijciť ⁊ labiť aqua. Habꝫ em̄
q̄dāmō corruptā pinguedinē inť cutē ⁊ carnē
qꝛ ſupficies cutl totaliť reddiť vnctuoſa. Ita
ꝙ aqua ſup cutē fuſa ſtati inde reijciť ⁊ labiť.
⁊ cuti nequaq̄ꝫ adheret. Sic in ꝓpoſito contin
git aīe pctō mortali ſubdite. Cū em̄ ſup illā in-
fundiť p̄dicatiōis aqua. tota inde labiť. nihil
remanet ibi. qꝛ corruptꝰ affectꝰ aīaꝫ occupat vt
nullū locuꝫ inueniat ibi ſmo dei. qꝛ đꝛ Sap. j.
In maliuolā aīam. i. i aīam cui placꝫ pctm̄ nō
introibit ſapia. ſ. verbi dei. nec hītabit in corđ
ſbdito pctis. i. in hoīe ſubdito carnalibꝰ vitijs
q̄ cauſāt ebetudinē mētis. Nā vita taliū ē bru-
taľ. j. Ethic. Nā animaľ hō nō ꝑcipit ea q̄ ſpūſ
ſūt. j. Corinth. ij. Si ğ volumꝰ ꝙ ſapia dei re-
gnet i nobis. nō regnet i nobis pctm̄ Sicq̄ꝫ pa
D tet ꝙ ꝑ leprā pctm̄ deſignať. Sꝫ notandum ꝙ
quattuor ſunt lepre principales. Prima ꝓue-
nit ex corruptiōe ſanguinis. ⁊ đꝛ elephantina
ab elephante magno aīali qđ crura hꝫ inflexi-
bilia. Scđa vo ꝓuenit ex corruptōe flegmatiſ
⁊ vocať tyria a tyro ſpente venenoſo ⁊ valde
nociuo. ⁊ eſt valde nociua. Tertia ꝓuenit ex
corruptiōe melancolie. ⁊ diciť vulpina ab ani
mali illo melancolico ⁊ aſtutiſſimo. Quarta di
ciť ꝓuenire ex corruptiōe colere. ⁊ vocať leo-
nina ab illo aīali fortiſſimo. ⁊ iſta poſtq̄ꝫ corpꝰ
occupanerit. vix aut nunq̄ꝫ ſanať. Sic moraľr
q̄ttuor ſunt pctā p̄ncipalia aīam leproſam effi-
cientia. Primū eſt ſupbia. ⁊ ſignificať ꝑ p̄maꝫ
leprā q̄ đꝛ elephantina. qꝛ ſupbia ꝓuenit ex ſā
guine corrupto vicꝫ qn̄ q̄s gl'iať i ſui ſanguis
nobilitate inaniť ſupbiens. cū tn̄ oēs pariť pu
tredo ⁊ vermes ſumꝰ. iō nō eſt ſupbienduꝫ de
ſanguinis nobilitate. vt ſufficient đ h poſui in
opuſculo de ſctis. de ſctā vicꝫ Heduige ſer. ij.
qꝛ etiā caniť đ ſctā Eliſabeth. Generoſi ſāgui-
nis ꝑuipendit titulū. Cōpať etiaꝫ ſupbia ele-

phanti crura habēti inflexibilia. ⁊ recte ſignifi
cat ſupbiā dyaboli. qꝛ a celo excluſus ē ꝓpter
illā inflexibili ꝑſeuerās obſtinatiōe. vn̄ Hugo
li. j. de aīa. Supbia inq̄t in celo nata eſt velut
immemor ꝑ quā viā inde cecidit. illuc poſtea
redire oīno nō potuit. Scđm pctm̄ eſt inuidia
⁊ ſignificať ꝑ leprā q̄ đꝛ Tyria. qꝛ ſicut illa in-
cipit corꝛ rodē ad mēbra exteriora ꝓcedēs. ſic
inuidia eſt p̄mū ſui autorl corroſiua. nā primo
cruciat dn̄m ſuū corde et mēte. qꝛ hāc punitōꝫ
iuſtꝰ đs iuſte intulit inuidioſo. vt p̄us i ſeipō ꝑ
maneat cruciatꝰ. vn̄ Sen̄. i li. de moribus. Uti
nā inuidi oculos i oībꝰ ciuitatibꝰ haberēt vt đ
oībus facultatibꝰ torq̄rent. Nā quāta feliciuꝫ
ſūt gaudia tāti ſūt gemitꝰ inuidoꝝ. Et hec ē ty
ri ſilitudo ⁊ inuidi. nā ſerpēs ille malicioſus et
q̄t hꝫ maculas exteriꝰ tot hꝫ dolores interius
qꝛ inuidus q̄t videt bona exteriora. tot interiꝰ
patiť tormēta. Tertiū pctm̄ vocať auaritia. ⁊ E
aſſimilať tertie lepre q̄ vocať vulpina. q̄ ex cor
ruptiōe melancolie cauſať. in q̄ terra p̄ ceteris
dominať. qꝛ ſicut vulpes multiplices hn̄t do/
loſitates ⁊ fraudes. ita auarus aſtutia ⁊ frau-
dibus plenꝰ eſt. Nā vulpes raro a canibus ca
pi pōt. Tanta eſt em̄ eius ſagacitas. vt cuꝫ ca-
pta videať ⁊ a canibꝰ p̄uenta reuoluit ſe ꝑ ar/
buſta ⁊ dirupta canes decipiens. Ita venato
res fodiunt foueas ⁊ tūc cū vulpes putat ſecu
re incedere ſubito in foueā cadit ⁊ capiť. Mo
raliter canes in ſacra ſcriptura aliqn̄ p̄dicato-
res ſignificant. vt Luce. xvj. Canes veniebāt
⁊ lingebāt vlcera eius. i. p̄dicatores ſanabant
vlceroſitatē peccatorum gentilis populi. Nā
ſicut lingua canis eſt medicinalis ⁊ latratꝰ eiꝰ
fures expellit. Sic p̄dicator lingēdo vulnera
pctōꝝ ꝑ p̄dicationē ſanat illa. ⁊ fugat fures et
latrones qꝛ minando penas gehenne peccato
ribus pellit ab eis demones ⁊ eoꝝ tēptationeſ
Igitur canes iſti inſequūtur vulpem cupidū
⁊ auarum vt reducant eum ad penitentiam et
capere eum nō valent. Quia cum videtur ali-
quando penitere tactus aliquali īfirmitate ſta
tim de eorum faucibus fugit recepta ſanitate.
aut recuperata. Sed venatores demōes hoc
videntes obſeruant vt cadant in foueaꝫ aut ſe
pulchrum cum credit ſe ſecuriorem eſſe ipſe a-
uarus. ⁊ ſic occidiť. nec poteſt ab hac vlla aſtu
tia liberari. nec ꝓſunt illi diuitie quicq̄ꝫ. ſicut
contingit illi diuiti. de quo Luc. xvj. mortuuſ
eſt diues. ⁊ ſepultus eſt in inferno. Quartum
peccatū eſt ira. ⁊ ſignificatur ꝑ quartā lepram
que dicitur leonina. quia ſicut illa ꝓueit ex co
ruptiōe colere. que ſi excedit nō obeſt. Sic ira
ex corruptiōe tunc ꝓcedit qn̄ relicta correctio
ne fraterna nō ad correctionē vitiorum. ſed ad
correctionē ꝑſonarum anhelat. Contra qđ di-
citur di. lxxxvj. c. odio. Odio habeantur pctā

non homines. corripiãtur timidi. tolerent̃ in-
firmi. ⁊ qđ ſeueri⁹ caſtigari neceſſe eſt nõ ſeuiẽ
tis plectat̃ aĩo ſed medẽtis. Hec ſunt quatuor
pctã ſignificata ꝑ q̃ttuor lepras iã dictas q̃ oĩa
curant̃ pnĩa. Figura h⁹ hr̃ in Leui. vbi lepro
ſus mũdatus radebat caput. ſupcilia ⁊ barbã
Deinde lotis veſtib⁹ ei⁹ introducebat̃ i caſtra
vt offerret ſacrificiũ. Sic pctõr qui vult ſanari
dʒ radere caput. i. ſupbiã deponere que ſigni-
cat̃ ꝑ caput. vel dʒ deponere hic peccata mor
talia ꝑ ꝯfeſſionẽ oris. cordis ⁊ opis. ⁊ dʒ laua
re lachrymis ꝯſciam ſuã. Ultimo dʒ offerre ſa
crificiũ ſatiſfactionis. ⁊ ſi h̃ pctõr agit ſanitatẽ
integrã ꝯſeq̃t̃. q2 di. Aug. li. đ pnĩa. Pnĩa lan
guores ſanat. leproſos curat. mortuos ſuſcitat
ſanitatẽ auget. grãm ꝯſeruat. ⁊ h̃ ad p̃mum.
F Scđm ad ſcđm ponit euãgeliſta ſanitatis petitõ
nẽ ibi. Qui ſteterũt a lõge ⁊ leuauerũt vocẽ di
centes. Jhu p̃ceptor miſerere nr̃i. Pro q̃ notã
dũ q̃libet bon⁹ citthariſta p̃parat ⁊ moderat ci
tharã ſuã p̃uſq3 citharizet corã magno dño. et
tũc intrat ad pulſandũ. Turpẽ em̃ melodiam
faceret ⁊ deformẽ niſi p̃us cithara eẽt modera
ta. Moralit̃ ꝑ citharã ſignificat̃ deuotuʒ cor.
iuxta illud. Cõfitemini dño i cithara. i. i recto
⁊ bono corde. De iſto q̃dem ꝓcedit dulcis me
lodia dum eſt bene preparatũ et moderatũ vt
dicat dñs Cañ. ij. Sonet vox tua in aurib⁹ me
is. Uox enim tua dulcis ⁊ facies tua decora.
Sed interdum contingit ꝙ diſturbatur ꝑ pec
catum. ita vt malum ſonum faciat oratiõis co
ram domino. Idcirco quilibet homo qui ſig/
nificatur hic ꝑ citthariſtam debet p̃parare cor
ſuum ⁊ mundare q̃ vult coram dño celorũ ſua
uiter orando citharizare. ſed tunc cor ſuum ꝓ
poſſe preparat cum a peccatis mortalib⁹ ceſſat
⁊ h̃ innuit̃ in p̃nti euangelio cũ dr̃ de his. x. le-
proſis qui ſteterunt. Per qđ moraliter ſignifi
cat̃ ꝙ ille q̃ vult ſalutẽ aĩe ſue impetrare orati
onibus dʒ a pctis ceſſare. q2 ſcimus ꝙ de⁹ pec
catores inq̃ztũ pctõres nõ exaudit Johis. ix.
G Eſt ğ p̃mũ qđ req̃rit̃ ad ſalutis impetrationeʒ
a pctis ceſſatio. ⁊ tangit̃ ibi. ſteterũt. Nã pec-
cator dʒ ſtare. i. a pctis ceſſare. Jđo dñs dixit
paralytico. Noli peccare. Joh. v. ⁊. viij. dixit
adultere. Uade ⁊ iã noli peccare. ſ. vt poſſiʒ te
ſaluare. Perſona em̃ ꝯſueta bona ſocietate et
fideli dũ tranſit ꝑ loca ꝑiculoſa nunq̃3 debet ſe
elongare a ſocijs. latent em̃ interdũ latrunculi
in nemoribus q̃ nequaq̃3 inuadere audẽt mul
tos ſimul Sed ſi ſolũ a ſocietate diſtantem re-
ꝑiunt. illũ capiũt. expoliant ⁊ aliq̃n occidunt.
Moralit̃ bona ſocietas eſt fideliũ ꝯgregatõ a
quib⁹ nõ dʒ hõ ſeparari ꝑ recidiuũ pcti. q2 dmo
nes latent in itinere mũdi. q2 ſm̃ Greg. i omel
Quaſi latrunculi iter noſtrũ obſidẽt. ⁊ ſi vide-
ant quẽpiam a ſocietate xp̃i ⁊ ſuoꝝ fidelium ꝑ

peccatũ ſeꝑatum ſpoliãt ipm omnibus bonis
ſpiritualibus. Et hoc figuratũ eſt geñ. xxxiiij.
ꝙ Jacob cũ Lya ⁊ ei⁹ familia fugiebat đ me-
ſopotamia fugiens a conſortio Laban q̃ vole
bat eius familiã captiuã detinere. Cũq3 iacob
tranſiret in Sychem vrbem ſychimoꝝ que ẽ
in terra chanaan Dyna filia lye relictis paren
tibus et fratribus ſola deſcẽdit vt videreʒ mu-
lieres regionis vt ſibi emeret iocalia more pu
ellarum. ⁊ capta a Sychen rege violata eſt ab
eo. ⁊ paſſa ſtuprũ omni tempore confuſa fuit.
Spiritualiter Jacob interp̃tat̃ ſuꝑplantator.
⁊ ſignificat xp̃m i humanitate oĩa vitia ſuꝑplã-
tauit. q2 peccatũ non fecit Eſa. liij. Lya inter-
pretatur laborioſa ⁊ ſignificat eccleſiam xp̃ifi-
delium que ſemper eſt in labore bono ꝓ vita e
terna acquirenda. Per dynam autem intelli-
ge aĩam quã verus Jacob xp̃s ducit de meſo
potamia que interp̃tatur eleuatio cuiuſdã vo
cationis. ⁊ ſignificat mundũ. videlʒ vt mũduʒ
ſpernat et ei⁹ peccata ⁊ vt ſequat̃ ipm in terrã
natiuitatis. i. ad celum. Si autem illa relique-
rit xp̃m ⁊ congregationem fidelium ⁊ vadit vi
dere iocalia. i. delectationes peccatoꝝ rapit̃ a
Sychen qui eſt ebrius. ⁊ ſignificat dyabolum
qui eſt violator. quia pudicitiã quã xp̃m ſeq̃n
do acquiſierat dyabolus conculcat ⁊ remanet
abiecta et expoliata gratijs ⁊ vulnerata pecca
tis. Et hoc tangit dictũ Augu. in li. ſol. quilo-
quit̃ de demonibus. Ipi dñe obſeruauer̃t me
et videntes ſine te deſpexerũt. diuiſerunt ſibi
veſtimenta mea quibus ornaueras me. fecib⁹
peccatoꝝ polluerunt templũ ſanctũ tuum. po
ſuerunt me deſolatum Quapropter debʒ qui
libet homo ſtare nec in peccata recidiuare. q̃2
qui ſemper recidiuat ⁊ nunq̃3 a peccatis ceſſat
blaſphemiam in ſpiritumſanctum committit.
quam neq3 h̃ neq3 in futuro ſeculo dñs remit-
tendam aſſeruit. vt dicit Aug⁹. de pe. diſ. j. §.
poteſt. Scđʒ quod requiritur ad ſalutis impe H
trationem eſt peccati vilitatis cõſideratio. q2
ſteterunt a longe quaſi verecundantes đ imũ
ditia Sic peccator debet conſiderare ſuoꝝ pec
catorum vilitatem que immũda ſunt ſuꝑ om-
nem immũdiciã corꝑalem. Nam immundicia
corꝑalis tm̃ fetet eis qui prope ſunt. Immun
dicia aũt ſpiritualis peccatorum non tm̃ fetet
angelis di qui ſunt circa nos. ſed etiã vſq3 ad
altiſſimũ dei conſpectũ. Ideo dicit Hugo i li.
de bono ꝯſcie. Tolerabilior eſt canis putrid⁹
fetens hominibus q̃3 anima peccatoris deo. iđ
propter erubeſcentiaʒ debet homo a longe ſta
re. quia ſm̃ Augu. de pe. di. j. §. quem penitet
Erubeſcẽtia eſt magna pena q̃ erubeſcit pctm̃
dignus eſt venia. Tertiũ eſt humil̃ deuotõ. q2
eleuauerũt vocẽ i altũ vicʒ ꝑ deuotioneʒ. Sic
pctõr clamat̃ dʒ ad deũ cũ deuotõe. q2 deuotõ

eſt clamoꝛ magnus in auribus dei. ita ꝙ ad ce
lum protenditur. Unde Exo. xiiij. dictum eſt
Moyſi. Quid clamas ad me: qui non clama
uit oꝛe. ſed cordis deuotione. Et h̃ exponit au
guſtinus. Clamat inquit qui mūdi vanitates
ſpernit. Clamat ad ꝓximum qui ſua dat ⁊ diſ=
ꝑgit paupibus ꝓ xp̄o. ⁊ iuſticia eius manz in
ſeculū ſeculi. Clamat ad xp̄m q̃ dicit nō tm̄ lin
gua. ſed vita. Mihi mundus crucifixus eſt ⁊
ego mūdo. Quartū eſt vocalis oꝛ̄o. qꝛ vocē le
uauerūt vicz ꝑ aptā oꝛationē. Hic pctōꝛ lepro
ſus debet ad deū clamare vt mund⁹ fiat dicen
do cū pſ̄. l. Coꝛ mūdū crea i me deus ⁊c̄. qꝛ pu
ra oꝛatio eſt peccatoꝝ purgatō. vt dicit canon
j. q. j. dicit. Quintū eſt diuine miſericoꝛdie im
ploꝛatio. qꝛ dixerīt. Jeſu ꝑ̄ceptoꝛ miſerere no=
ſtri. Et iſta oꝛatio fuit ſpūalis ⁊ non tꝑalis. vt
vicz peccatoꝛ potius ſpūalia q̃ꝫ tꝑalia petat ⁊
ſi petat tꝑalia vt cum moderamine fiāt. vt dic̄
Aug⁹. qn̄ a deo petitis tꝑalia cū modo petite
⁊ cū timoꝛe illi quē petitis committite vt ſi ſcit
J ꝓdeſſe det. ⁊ ſi ſcit obeſſe nō det. Sextū ē oꝛis
cōfeſſio qꝛ dixit dn̄s. Jte oſtendite vos ſacer=
dotibus. Sup quo dicit Augu. de pe. di. j. §.
Quem penitet omnino peniteat ⁊ doloꝛem la
chꝛymis oſtendat. repſentet vnaz ſuā deo per
ſacerdotē. ꝓueniat iudiciū dei ꝑ confeſſionem
ꝑ̄cepit dn̄s mundandis vt oſ̄nderēt ſe ſacerdo
tibus docens coꝛpoꝛalia ꝑ̄ſentia ꝯfitenda pec
cata. hec ille Ubi nota ꝙ ſine cōfeſſione nō pt̄
hō ad ꝯſoꝛtiū ſctōꝝ ꝑuenire. qꝛ indecēs ē ⁊ vi=
tuperoſum vbi oīa ſunt munda illuc cū ſoꝛdi/
bus appꝛopinquare. nā talis vt fedatoꝛ mundi
cie cū ruboꝛe eſt a cōſoꝛtio alioꝝ excludendus
Spūalr̄ in curia celeſtis regis oēs ſunt mūdi.
Nullus em̄ cū ſoꝛdibus ibi appꝛopinquare au
det ſeu moꝛari. Fedaret enim loca puriſſima ⁊
manſiones amenas quas ſcti in pulcritudine
inhabitant. De q̃bus Nume. xxiiij. Quā pul=
chꝛa tabernacula tua iacob. Inde eſt ꝙ ſtatim
excludit̄ ⁊ expellit̄ cū ruboꝛe. dicit ei dn̄s per
Eſa. lxv. Recede a me nō appꝛopinques mihi
qꝛ immūdus es. Jō ꝑ̄mo debem⁹ mundari ab
omni ſoꝛde. ſi cupim⁹ in atriū gloꝛie introire.
Figura Leui. v. Num̄. ix. vbi ꝑ̄cepit dn̄s pu
rificatōnē immundoꝝ fieri in hūc modū. Qui
em̄ tangebat rē immūdā aut moꝛtiferā vt ium̄
ta vel hoiem aut ferā occiſam immunduſ erat
Jdeo indigebat purificatōe. ⁊ fiebat iſta mō.
qꝛ offerebat̄ ſacerdoti agn⁹ ſine macula. duo
pulli turturū aut colūbaꝝ. ⁊ ſimila puriſſima
de qua panis fiebat. de q̃ ſolus ſacerdos ꝓ illo
die tm̄ edebat. reſeruari aūt in craſtinū nō po=
tuit ſine putredie. Moꝛalr̄ aūt tria ſūt in hoc
mūdo immūda quibus hō ſoꝛdeſcit ⁊ macula
tur in aīa. ſ. cōcupiſcentia carnis ⁊ oculoꝛuz. ⁊
ſupbia vite. De cōcupiſcentia carnis dic̄ In=
no. de vi. hu. cōdi. lib. ij. c. xxj. O extrema libi
dinis turpitudo que non ſolū mentem effemi/
nat. ſed coꝛpus eneruat. non ſolū maculat ani=
mam. ſed fedat pſonam Concupiſcentia vero
oculoꝝ ē res moꝛtifera. qꝛ auaricia ſuū poſſeſ=
ſoꝛē occidit. iuxta illud aug⁹. i q̃dā ſ̄. Auarus
inq̄t an̄q̃ꝫ fouet̄ ſeipm̄ ꝑdit. ⁊ an̄q̃ꝫ q̃cq̃ꝫ capit
capit̄. Supbia xo vite dꝛ fera peſſima q̃ occi/
dit dyabolū. ⁊ ſi q̃s hūc tetigerit q̃ hac fera oc
ciſus ē. ſ. diabolū imūd⁹ erit. q̃ xo immundos
ſe nouerit ſtudeāt ſe ꝑ ꝯfeſſionē mūdare. ſ̄ nō
ꝙ n̄ ſoꝛdidat̄ aīa niſi ꝑ tactū. i. cōſenſum reruz
imūdaꝝ. qꝛ di. aug⁹. i q̃dā libello. Cogitatō āt
⁊ tēptatio q̃ꝫtūcūq̃ꝫ turpis mentē nō polluit ſi
rō nō ꝯſenſit. In purificatōe aūt h⁹ imundicie
dꝫ offerri agn⁹ ſine macula. ſ. xp̄s q̃ ē agn⁹ tol=
lens pctā mdi Joh̄. j. Et ē oblat⁹ i cruce Eſaie
liij. ad purgādū imūdiciā ipoꝝ pctōꝝ. deinde
dꝫ offerri par turtuꝝ. ꝑ qd̄ ſignificat̄ par ocu=
loꝝ gemētiū. qꝛ di. Greg. ſup ezech. omel̄. viij
Holocauſtū eſt bonū op⁹ qd̄ lacryme ꝑfūdūt
Holocauſtū pingue eſt qn̄ h̃ qd̄ bn̄ agit̄ coꝛde
humili ꝑ lachꝛymas irrigat̄. Sꝫ offert̄ vltio ſi
mila puriſſima ⁊ rectiſſima de q̃ fiūt panes ad
eſum ſacerdotis tm̄. qꝛ ipe ſol⁹ dꝫ act⁹ ꝯfeſſio
nis meditari. ⁊ ꝓ illo die tm̄. i. ꝓ hoꝛa ſeu tpe
q̃ pctōꝛ ꝯfitet̄ pctā ſua. Tunc eniz cōfeſſoꝛ illa
meditet̄ vt cognoſcat qd̄ ⁊ q̃le impēdat pctōri
vtile remediū. Sed vltra tempus illud penit⁹
nō reſeruet. qꝛ ſi hmōi panes in craſtinū vellet
reſeruare ſentiret illos in arca aīe ſue pcti pu
tredinē generaſſe.

Dn̄ica. xv. poſt trini. Sermo. j.

NEmo poteſt du=
obus dn̄is ſuire. aut em̄ vnū odio
habebit ⁊ aliū diliget. aut vnum ſu
ſtinebit ⁊ alterū cōtēnet. Math. vj. Cum em̄ A
hō cum ſuo inimico pactū ſeu cōuentiōez neq̄t
inuenire niſi mediante gladio. vel totalit̄ ſe ſ=
uum ſui hoſtis tradere. poti⁹ ſe moꝛti debꝫ ex=
ponere ſe defendēdo q̃ꝫ ſic viliter ſe ſeruū tra=
dere inimico. De hoc dicit Tullius d̄ queſtio
nib⁹. Cū inq̄t tp̄s ⁊ neceſſitas poſtulat. decer=
tandū eſt manu ⁊ viribus. moꝛs ſuitutis tur=
pitudini eſt anteponenda Nā occidi pulchꝛi⁹
eſt q̃ꝫ ignominioſe viuēdo ſuire. Moꝛaliter
dyabolus eſt inimicus nr̄ crudeliſſim⁹. d̄ q̃ pſ̄
dic̄. Dixit inimic⁹ pſeq̄r ⁊ cōphendā. diuidaꝫ
ſpolia. ⁊ iplebit̄ aīa mea. De h̃ dic̄ Aug. li. ſol̄
c. xv. Nihil aliud deſiderat niſi vt me ꝑdat in
imicus ⁊ occidat. Inſuper illos q̃ ſibi ſeruiūt
peſſime tractat. Nunq̃ꝫ aūt ſibi ſuientibus re
quiem ꝑ̄ſtat. Juxta illa Hiere. xvj. Seruietis
dijs q̃ nō dabūt vobis requiem. Jō di. Greg.
i omel̄. Iniuſtū eſt ſuire dyabolo q̃ nullo pla=
cat̄ obſeq̄o. Ergo fideles potius ſe dn̄t moꝛti

exponere q̄ꝫ talē ſuitutē ſubire. q̄ꝫ fortit̄ dimi
cantes ipm poterint ſupare facilit̄ diuina gr̄a
coadiuti. Figura Num.xvj. vbi legit̄. Filij iſ
rael veniētes d̄ egypto. ⁊ euntes in terrā pmiſ
ſiōis oportuit eos neceſſario trāſire fines Se=
on regis amorreoꝝ.ad quē filij iſrl̄ miſſis lega
tis ⁊ datis pmiſſionib⁹ nihil tangi de ptinen
tib⁹ ad ipm. Sed nec tm̄ aq̄ guttā guſtare d̄ ci
ſternis ſuis. ſ ſolū viā regiā gradiētes nec de=
clinare ad dextrā nec ad ſiniſtrā . non potuer̄t
obtinere.nec Seon illis obtpauit vt ſic pmitte
ret eos trāſire.imo parato exercitu rex p̄dic⁹
amorreoꝝ obuiā aſcēdit filijs iſrl̄. ipoſq̄ꝫ cupi
ens ſpoliare ⁊ occidere. Et videtes filij iſrl̄ aſ=
cenderūt ⁊ virilit̄ dimicātes victoriā obtinue
rūt. ⁊ fugato rege atq̄ꝫ illi⁹ gente ciuitates eo=
rū cōbuſſerunt. Spiritualit̄.rex edom q̄ inter
p̄tatus elat⁹ ſignificat dyabolū. Nā ⁊ ipe dici
tur rex ſupborū ⁊ regnare dinoſcit̄ ſup oēs fi=
lios ſupbie Job.xlj. Filij aūt iſrl̄ xp̄ifideles ſ̄t
q̄ de egypto.i. d̄ tenebris pctōꝝ exierūt ⁊ p̄ñtl
vite illecebras in quib⁹ regnare dyabol⁹ dicit̄
neceſſe hn̄t tranſire. Sed attēde q̄ꝫ p̄mittimus
legatos cū pmiſſionib⁹ ⁊ iuramentis nihil de
ſuis tangēdi. q̄ꝫ i baptiſmate opib⁹ ei⁹ totalit̄
abrenūciam⁹. vel ille q̄ p puulo rn̄det.abrenū
cio.fidelit̄ gradiendo guttā culpe neq̄ꝫ tāge=
re. Sed nō eſt dyabolus hoc pacto ɔtēt⁹.imo
nō ſuſtinet vt vlterius trāſeam⁹.ſed vult ſpo=
lia capere ⁊ nos punire. Quid ḡ faciendū ē ni=
ſi aſcendere in aſan.nec ipum aliter vincemus
Aſan interp̄tat̄ mādati impletio. ⁊ denotat p=
fectā charitatē.nā p illud oē p̄ceptū adimple=
tur. q̄ꝫ q̄cq̄d latet aut pꝫ in diuinis ſmonibus
obſuat q̄ eā comitātē tenet in morib⁹. Ad illā
ḡ eius exercitū fugabimus ⁊ ipius refugimus
dn̄ium. q̄ꝫ deo ſuire ⁊ dyabolo nō poſſum⁹ vt
dicūt v̄ba euāgelij. Nemo pōt ⁊c̄. In q̄b⁹ tria
tangunt̄. diuerſe ſuitutis executio impoſſibil̄
Nociue ſolitudis phibito rōnalis. Chriſtiāe
informatiōis eruditio pbabilis. Nemo p̄t du
B obus dn̄is ſuire. Circa q̄d notandū Chriſ. di
cit duos dn̄os eos q̄ cōtraria ſuis ſuis iiūgūt
nō vtiq̄ꝫ duo erūt ſ vn⁹ ſi vnū vellēt. Sed q̄a
diuerſa volūt.iō duo ſūt q̄b⁹ nemo p̄t ſil̄ digne
ſuire. ⁊ ſunt illi multiplices. Primi q̄ ſūt ɔ̄rij
ſunt de⁹ ſaluās ⁊ dyabol⁹ cōdēnās. his ſil̄ ne=
mo pōt ſuire. Idcirco deo eſt dūtaxat ſuien=
dū.iuxta illud Math.iiij. Dn̄m deū tuū ado
rabis. ⁊ illi ſoli ſuies. ⁊ pſ̄.ij. Seruite dn̄o vi
delꝫ ⁊ nō dyabolo i timore ⁊ exultate ei cū tre=
more. Et ad h̄ ſuitiū dei d̄nt nos m̄lta māu=
ducere. Primū nature inclinatio. ad q̄d ei ali
q̄d creat̄. ⁊ hoc natura inclinat̄. nā ignis crea=
tus eſt vt ſurſum eleuet̄. iō hūc actū ſtati exer=
cet cū accēdit̄. Moral̄r hō creat⁹ eſt ad d̄o ſer
uiendū vt ſ̄.patuit ſ.xviij. N. Et hoc idē dic

mgr̄ li.d̄.vij.itinerib⁹ trinitatis.itinere.v.c.ij
q̄ꝫ rōnalis creatura ad h̄ creata eſt vt opatōes
exerceat ppaſ.p h̄ gr̄a mediāte ſuū finē eternū
⁊ vltimū ad quē creata ē pſequat̄. ppt̄ hūc ei
vltimū finē creat⁹ eſt hō. ⁊ ſi op⁹ ſuū ad q̄d fa=
ctus ē nō opet̄.i.ſi deo nō ſuiat nō ſolū a vita
eterna aut a ſuo fine excludet̄.ſed ſua naturali
pfectiōe p̄uat̄.i.eternalit̄ dānat̄. Natural̄ em̄
induſtria nos cogit vt deo ſuiam⁹. Nā ſic oēſ
creature an̄ nos create ſūt vt nob ſuiāt.ita noſ
a d̄o vt ſibi ſuiam⁹ ſum⁹ pducti in eſſe.iō dicit
dn̄s Eſa.xliiij. Seru⁹ me⁹ es tu iſrl̄.ſ.iure cre=
atiōis. ⁊ Judit ait.xvj. Tibi ſuiat ois creatu
ra. Scōm ē miſericors liberatio. Dic̄ em̄ phs.
ij.pol̄.duplex ē ſuus a natiuitate ⁊ captiuita=
te. A natiuitate nāq̄ꝫ q̄dā ſtati vt naſcunt̄ ſui
efficiunt̄. vt q̄ d̄ ancilla naſcūt̄. ⁊ iſti nō pn̄t ca
pere hēditatē pr̄is niſi fiāt liberi. ad gal̄.iiij.ñ
inq̄t apl̄s fili⁹ erit heres ancille cū filio libe. A
captiuitate q̄dā fiūt ſui q̄ i bello capiūt̄. Mo C
ralit̄ ḡ itelligēdo nos habuim⁹ duplicē ſuitu
tē. p̄ma fuit pcti original̄ q̄ naſcunt̄ ſui diabo
li. ⁊ ab illa ſuitute xp̄s dn̄s nr̄ liberauit nos i
baptiſmo q̄ hꝫ efficatiā ab eius poſſeſſiōe de q̄
dr̄ Ecci.xj. Facile eſt i ocul̄ dei ſbito honeſtar̄
paupem vicꝫ hoiem d̄ ſuo nato ad irā facē ſer
uum ſuū. Alia ē ſuitus a captiuitate.q̄ diabo
lus nos cepit cū p⁹ baptiſmū ad maiorē etateꝫ
puenim⁹. q̄ꝫ di.mgr̄ li.iiij.di.iiij. Grām opan
tē ⁊ coopantē cūctis puulis i baptiſmo dari in
munere i habitu nō i vſu. vt cū ad maiorē ve=
nerint etatē ex munere ſortiant̄ vſū.ſ. actualē
niſi p liberū arbitriū vſū muneri extinguāt pec
cando. Et ita ex culpa eoꝝ ē. ⁊ nō ex defectu ḡ
tie q̄ꝫ mali fiāt. q̄ꝫ ex dei munere valētes hr̄e v=
ſum bonū p liberū arbitriū rennuerūt vt vſuꝫ
prauū elegerīt.hec mgr̄. Et q̄ꝫ hoies prauū v=
ſum vicꝫ peccādo elegerūt.iō ſuituti ſe demo
nis ſubdiderīt. iux̄ illud Joh.viij. Qui fac̄ pec
catū ſuus eſt pcti. Et be. Petr⁹ i.ij.cano.c.ij.
idē teſtat̄. A q̄ q̄s q̄dē ſupat⁹ eſt h⁹ eſt ⁊ ſuus
Sed q̄ꝫ hoies ſupati ſūt a ɔcupia oculoꝝ ⁊ vi
tioꝝ ſm glo.ergo ⁊c̄. Ab hac ſeruitute chriſt⁹
nos miſericorditer liberauit p paſſionē ſuam
⁊ mortē. De hoc Augu.in li.de baptiſmo ⁊ al
legat magiſter li.iij.di.xix. vbi loquēs de xp̄o
De obedientia inq̄t et iuſticia mortem guſta=
uit per quam nos redemit a ſeruitute dyaboli
Incidebamus enim in principem huius ſecu=
li qui ſeduxit Adam ⁊ fecit ſeruum ſuuꝫ.cepit
q̄ꝫ nos quaſi vernaculos poſſidere Sed venit
redemptor et victus eſt deceptor. Et infra. ve
nit inquit ille. id eſt chriſtus.alligauit fortem.
id eſt dyabolū vinculo paſſionis ſue. intrauit
in domum eius.id eſt in corda eorum vbi ha=
bitauit.et vaſa eius.ſ.nos eripuit. que ille im=
pleuerat amaritudine ſua.i.peccatis. De⁹ aūt

noſter vaſa ei⁹ eripiēs ꝛ ſua faciēs fudit ama/
ritudinē peccatoꝝ. ꝛ impleuit dulcedine ſcilꝫ
gr̄e ꝑ mortē ſuā a peccatis redimēs ꝛ ad opti
onē filioꝝ largiēs. Hec Aug⁹. Et ꝓpter hāc
miſericordē liberationē merito ei ſeruiaꝫ. De
D hꝫ etiam q̄re ſupra ſ. liiij. G. Tertiū qđ nos de
bet manuducere ad ſuitiū dei eſt viciſſitudis
recōpenſatio. Nā legiẗ de aīalib⁹ certis q̄ ſibi
ſeruiētibus fecerūt recōpenſam. Sicut ꝓbat
Plini. in natu. hiſto. de panthera. que ſibi ſer
uienti olim extitit grata. Nā quidā tranſiens
ꝑ deſertū vidit catulos ſuos in foueā collap/
ſos eduxit eos. ſed in hoc fecit ſibi ſeruitium.
quē pāthera blandiēs de ſolitudine eduxit ꝛ
recōpenſam fecit. Sic refert Petr⁹ damiani
ꝛ Vinc̄. in ſpe. hiſto. lib. xxvj. ꝙ inſtitores ve
netiꝭ cū applicuiſſent viderūt leonē nō procul
a litore trahi a dracone violenẗ in ſpeluncam.
Qui repēte huic ſpectaculo cōuenerāt auda=
cter draconē inuadūt ꝛ occiderūt. ꝛ liberaue=
rūt leonē. Qui nō ingrat⁹ extitit. ſ ꝑ aliq̄t di/
es ſuiuit eis q̄b⁹ illic morati ſūt. ꝛ q̄tidie pel=
lē vnā aīalis a ſe capti eis adduxit. Ad pñs
xp̄s nobis ꝑ longū tp̄s ſuiuit vicꝫ. xxxiij. an/
nis ꝛ dimidio. ſicut diciẗ Mar. x. Fili⁹ hoīs
venit non vt ei miniſtreẗ ſed vt miniſtret. Et
Luc̄. xxij. inquit. In medio vr̄o ſum ſicut qui
miniſtrat. Cauſa aūt hui⁹ ſuitij a xp̄o nobis
exhibiti fuit ꝓpter pctā. De hꝫ Eſa. xliij. Ser=
uire me feciſti peccatꝭ tuis. p̄buiſti mihi labo/
rem iniquitatib⁹ tuis. Quaobrē nō ſim⁹ ingra
tiores aīalib⁹ irrōnalib⁹. ſed xp̄o qui humilia
uit ſeip̄m formā ſui accipiēs. Ad Phil. ij. hu
miliẗ ſuire debem⁹. vt dicat q̄libꝫ cū Thob.
ix. Si meip̄m tradā tibi ſuū n̄ ero ↄdign⁹ ꝓui
dentie tue. Quartū eſt ꝑpetua cōgregatio. ſe=
curū em̄ eſt vt dicit Holc. ſup libro Sapien̄.
lec. xxxiiij. ſuire illi dn̄o q̄ in ꝑpetuū regnabit
Seruiētes em̄ dn̄is mortalib⁹ ſunt in magno
ꝑiculo qn̄ dn̄i eoꝝ moriunẗ. nō ſolū ſeruitiuꝫ
eoꝝ ꝑdunt. imo q꞉ frequēter cōtingit ꝙ illos
quos paẗ familiares habuit. fili⁹ magis habe
bit odioſos ſic̄ hiſtorie tradūt multe ꝛ docēt.
Sꝫ ſic nō ē de deo cui ſm̄ Greg. ſuire regna
re eſt. Et q꞉ ip̄e ē imortalis. iuxta illud Sap.
iij. Regnabit dn̄s illoꝝ in ꝑpetuū. Ido qui
ſeruiūt ſibi in ꝑpetuū regnabunt. Sapien̄. vj
Diligite iuſticiā vt i ꝑpetuū regnetꝭ. Et Apo
calip. v. Redemiſti nos in ſanguine tuo. ꝛ fe/
ciſti nos deo nr̄o regnū. Quītū ē eterna remu
neratio. Multū em̄ remunerat dn̄s ſuos ſu/
os. Gen̄. xv. Ego ſum merces tua magna ni/
mis. Et Sapien̄. x. Reddet de⁹ mercedē iuſtꝭ
laboꝝ ſuoꝝ. Que aūt ſit illa merces ꝛ remu=
neratio oſtēdit dn̄s Eſa. lxv. Serui mei come
dent ꝛ vos eſurietis. ſerui mei bibēt ꝛ vos ſi=
tietis. Serui mei letabunẗ ꝛ vos cōfundemi/
ni. Ecce ſui mei exultabūt p̄ exultatione cor/
dis. ꝛ vos clamabitis p̄ dolore cordis ꝛ p̄ tri=
ſticia vlulabitis. Sed di. q̄liter ſit deo ſuien= E
dum. Rn̄de ꝙ ſuiēdū ſit ei letanẗ. iuxta illud
pſ. Jubilate deo oīs terra ſeruite dn̄o in leti/
cia. Et hoc intelligiẗ tam de illis qui ſūt in tri
umphanti eccl̄ia. qui ſuiūt dn̄o in leticia q̄ꝫ d
his q̄ ſunt in ſtatu merēdi in militanti eccleſia
quia de his qiu ſunt extra ſtatū merēdi vide=
licet in purgatorio nō intelligiẗ. ꝛ hoc patꝫ in
exēplo. Cū duo mgr̄i. vn⁹ doctor theologie re
patriare deberēt. in ſilua quadā errare ceperūt
ꝛ ad viā directā venire nō valuerūt. Et cum
nox appropinquaſſet. dixit doctor Magiſter
orem⁹ ſcm̄ Brandanū vt nos ad hoſpiciū per
ducat. Qđ cū feciſſent viderūt cenobiū ↄſtru
ctum. Tūc obliti meroris accelerare ceperūt.
Cū aūt ad illud veniſſent viderūt abbatēꝫ an̄
cenobiū eos expectātē. Qui lete eos ſuſcepit.
benigneq̄ꝫ eos tractauit. ꝛ poſt dormitū cōdu
xit. Cōſueuit aūt doctor ſurgere. ꝛ deo ſuien
do horas ſuas legere. Qui audiēs lamētabilē
cantū. vadit videre cantātes. ꝛ vidit in cho=
ro monachos diſtinctos dupl̄r ꝛ diuiſos me/
ſtos ꝛ lamētantes. nihil aliud cātātes niſi. vt
quid dereliquiſti me. Et cū vn⁹ chor⁹ eadem
v̈ba finiuit. alter lamētabili voce incepit vicꝫ
ſub octauo tono. Doctor igiẗ magiſtrū exci/
tauit. ꝛ ei lamētationē eoꝝ mōſtrauit. Et illi
maxime ex tali auditu ſunt triſtati. Mane āt
facto doctor petijt abbatē vt ſineret eū ſmo=
nem facere fratrib⁹. Qui admiſit. Et ille con=
uocatis fratrib⁹ cepit dicere. Seruite dn̄o i le
ticia. Et longū ſmonē fecit de cōſolatione. et
q̄ꝫto pl⁹ cōſolareẗ eos tanto magis triſtaban=
tur. ꝛ receſſerūt vn⁹ poſt aliū nolētes audire
ſmonē. Finito ſmone ꝛ mgr̄is bn̄ tractatꝭ va
ledixerūt abbati. q̄ ꝑ ſpatiū nemoris eos con
duxit. Tandē doctor abbatē interrogauit q̄re
ita lamētabiliẗ cātarēt ꝛ nūq̄ꝫ cōſolationē ac=
ciperēt. dixit abbas. Dn̄e doctor ſcitote hꝫ fuiſ
ſe cenobiū ꝛ iā diu deſolatum. ſ ꝓpter merita
Brādani oſtēſum ē vobis hodie ꝛ heri ſcōꝝ
ſuffragiū. ꝛ nos ſum⁹ in penis acerbiſſimis ne
ſciētes qn̄ exibimus. Hinc ē ꝙ frēs nō pn̄t cō=
ſolationē accipe nec audire ſicut ſtatim vide/
biẗ expientia. Qui cū valedixiſſent abbati. et
trāſeūtes modicū ſpatiū ita ꝙ abbas vix poſ=
ſit venire ad clauſtrū audierunt clamorē poſt
ſe. ꝛ reſpiciētes viderūt oīa edificia clauſtri ca
dere ꝛ i cinerē redigi ꝛ in fumū horribilē aſcē=
dere reſpexerūt. Jđ vos q̄ adhuc eſtis in ſta/
tu merēdi ſuite dn̄o in leticia mētali. Secūdo F
ſuiēdū ē deo diſcrete ꝛ prudēter. In q̄cūq̄ꝫ ei
hō deo ſuit ſiue in ieiunio ſiue in vigilijs aut
abſtinētijs ꝛc̄. ſp̄ debet in lumine diſcretiōis ꝛ
prudētie ꝓcedere. q꞉ diciẗ apl̄s Ro. xij. Rōna=

bile ſit obſequiũ veſtrũ. Sũt aũt nõnulli qui
indiſcrete deo ſeruiũt. ⁊ his frequẽter accidit
ꝙ ipſi innocẽtẽ crucifigũt ꝗ latronẽ crucifigere
debuerũt. vicʒ nouũ crucifigẽtes ꝗ crucifigere
veterẽ hoiem debuerũt. Nõ vetꝰ intelligit̃ ex
peccatis cõpoſitꝰ velut ex mẽbris. Nouus er
go tũc crucifigit̃ qñ ꝑpt̃ nimiã abſtinentiam
ỽtutes opari nõ pñt. ⁊ hʒ eſt magna ſtulticia.
Alia ſtulticia huiꝰ indiſcreti ſeruitij ꝙ ipſi ar=
ma aſſumũt nimis ponderoſa qua ponderoſi=
tate eos deijciũt. ⁊ que debuerũt eos ab hoſte
ꝓtegere potiꝰ eos cadere faciũt ſub hoſtibus
nõ attẽdẽtes quid fecit Dauid. j. Reg. xvij.
Qui arma ſaul nimis ponderoſa depoſuit. ꝗ/
bus depoſitis vicit Goliã. Sic aliꝗ vicerũt di
abolũ cũ mediocritate ieiunij. vigiliarũ ⁊ alio
rum ſeruitiorũ dei. ꝗ tñ in iuuẽtute p irã vł im
patientiã deuincunt̃. Tertia ſtulticia ꝙ cũ ip=
ſi habeãt dñm ditiſſimũ ⁊ liberaliſſimum. cre=
dunt tñ placere ei ſi ſeruiẽtes ipi adeo ſe fame
affligant ꝙ impotẽtes ad ſuiendũ ei fiant. cũ
tñ ſciant hoc nõ placere hoibus paupibus at=
ꝗ auaris. etiã de iumẽtis ſuis. Nullꝰ eñ vult
vt iumentũ ſuũ ieiunet ꝙ ei ſeruire nõ poſſit.
Quarta ſtulticia ꝙ cũ ipſi multũ velint dõ ſer
uire. ita tñ volũt ſuire ei ꝙ nõ pñt ei diu ſerui
re. de ꝗ Sapieñ. Quid ſtultiꝰ ꝗꝫ ꝙ libẽter faci
as curare vt diu facere nõ poſſis. Jdõ deo di
ſcrete ⁊ prudent̃ ẽ ſuiendũ. Tertio ſeruiẽduʒ
eſt deo pſeuerant̃. ſicut figuratũ ẽ Geñ. xxix.
de Jacob ꝗ ait ad Laban. Seruiui tibi ꝓ Ra
chel ſepteʒ annis. ⁊ ſequit̃ ꝙ videbãt̃ ei dies
pauci p̃ amoris magnitudine. Rachel interp̃
tat̃ viſio ⁊ ſignificat illã btãm viſionẽ ꝗ vide=
bimus regẽ ĩ decore ſuo. Eſa. xxxiij. Pro hac
debet ꝗlibet ſupplãtator vitiorũ ſuire deo to=
to tpe vite ſue. qđ in ſeptẽ annis includit̃. Jđ
dicit Aug⁹. Nulla vnꝗꝫ ſeruũ dei nõ dico di/
es. ſed nec hora inueniat ſine exercitij labore.
Sed ad hoc faciẽdũ quatuor ſunt neceſſaria.
vicʒ bona opatio. interna deuotio. ſcã cogita/
tio. ⁊ recta intẽtio. His ꝗtuor exercitijs hõ de
G uotus totã vitã ſuã cõtinuat. Hec Augꝰ. Sʒ
ſunt ꝗdã adeo inexpti ⁊ icõſueti bello ꝙ ſi au=
diant vociferãtes hoſtes ⁊ ꝯ̃ ſe veniẽtes impe
tuoſe. ⁊ de ipſis videant aliꝗs vulnerari ſtati
fugã arripiũt. ꝙ ſi al's audacter remanerẽt et
in acie citarẽt hoſtes triũphabiliter ſuparent
Siliter moraliter aliꝗ in ſuitio dei ſunt adeo
formidoloſi ſiue timidi vt ſi tẽptatiõibus aut
tribulationibꝰ videãt inimicos demones ſup
ſe irruẽtes ſtatim terga vertunt. neſciẽtes am
plius reſumptis viribꝰ cõtra diabolũ dimica
re. Nos aũt nõ ſic. nã ſi aliqñ pcutiat diabolꝰ
peccati impetu vt in nobis feriat charitatem.
nõ debemꝰ terga ỽtere deſperãtes. nam ſepe
hõ poſtꝗꝫ peccat vere penitẽs de pctõ pfectiꝰ

fugat diabolũ ꝗꝫ añ pctm̃. Figura. ij. Reg. xj
Cũ ioab obſediſſet filios ammon impetũ fece=
rũt ſup exercitũ ioab ⁊ occiderũt Uriam ⁊ ꝗſ=
dam alios. ⁊ miſit dauid ad ioab. Nõ inꝗt de
ficias. qꝛ variꝰ ẽ euẽtꝰ belli. fortiter dimica. Il
le ỽo finaliter pſeuerãs obtinuit victoriã ⁊ de
uaſtauit ciuitatẽ hoſtiũ ⁊ idola ꝺſtruxit. Spi
ritualit̃ p ioab ꝗ dux exercitꝰ erat dauid ſibau
di deo ſuientẽ ⁊ penitentẽ ꝗ eſt dux ỽtutuʒ ⁊
bonarũ opationũ. Hũc ꝗ̃ ammonite vidẽtes.
id ẽ. demões pcutiunt, Uriã qui interp̃tat̃ lu=
men verũ p quẽ notat̃ charitas ꝗ multum lu/
cet in cõſpectu dei. ſicꝗꝫ hõ in ſuitio dei ſi cha
ritatẽ nõ habet. ⁊ ſecũ pcutiunt̃ cetere ỽtutes
vt nulla remaneat ſana charitate pcuſſa. quia
dic̃ Proſp de vita cõtemplatiua. Charitas ẽ
vita ỽtutũ ⁊ ẽ mors vitiorũ. q. d. ſi charitas
manet viua. cetere ỽtutes nõ occidunt̃. Jdo
ille in quo ẽ charitas occiſa cõfortatꝰ a ỽo da
uid xp̃o ꝗ docet manꝰ ad p̃liũ. armis reſumptꝭ
penitẽtie debʒ diabolũ ⁊ pctã eiꝰ ſupare ⁊ ido
la ⁊ ciuitatẽ deſtruere. qꝛ deuicto diabolo oĩs
eiꝰ munitio ⁊ praua eiꝰ ſuggeſtio euaneſcit. iõ
nõ debemꝰ in ſuitio dei deficere. qꝛ dic̃ Aug⁹.
cõtra hereſes circa p̃ncipiũ. Donauit certan=
di victoriã ꝗ certãdi dedit audaciã. nõ ꝗ̃ ſuper
hoſtiũ turba. nõ bellãtiũ forma. Goliam ma/
gnũ ⁊ robuſtũ. armis terribilẽ igẽti turba mu
nitũ. Dauid ſolꝰ puꝰ inermis vno lapidis ictu
vicit atꝗꝫ pſtrauit. totaꝗꝫ Philiſtinorũ caſtra
turbauit atꝗꝫ fugauit. q. d. Sic̃ Goliã virtute
dei dauid ꝓſtrauit ꝗ figura fuit diaboli. ſic et
nos ipm poſſumꝰ ſupare. ⁊ ab ei⁹ dñio nos ſe= H
parare. Et nõ ſi diabolꝰ tãꝗꝫ dñs poſſidet ho
minẽ ⁊ videt ꝙ hõ ab eius dñio vult elõgari
ſtatim ardẽtius videt̃ ipm impugnare ⁊ ext/
minare. qđ pbat̃ in ſili. Tyrãnꝰ ꝗ poſſidet in=
iuſte aliquã ciuitatẽ ſp illã timet pdere. iõ cuʒ
aliquẽ ſcit fieri tractatũ a ciuibꝰ ſtatiʒ illos ꝗs
ſuſpicat̃ poſſe ſibi tollere ciuitatẽ extminat et
diſpdit. Moralr̃ diabolꝰ ẽ tyrãnꝰ. ꝗ ſua tyrã=
nide poſſidet aiam pctõris ꝗ tñ de iure ẽ tẽplũ
xp̃i ſaluatoris. iux̃ illud Ezech. xviij. Oẽs aie
mee ſũt. Jõ qñ videt ſcãs inſpiratiões ⁊ ỽba
dei libẽter in aia audiri. mox conat̃ extmiare
p̃ncipaliores aie ciues ꝗs ſuſpicat̃ aiam ſibi
poſſe ſurripe. ⁊ xp̃o cuiꝰ erat reddere. Et hi ci
ues ſũt mẽoria. itelligẽtia. ⁊ ſic ꝺ alijs. nã mẽo
riam excludit a xp̃i paſſiõe ⁊ eã exulare facit
p huiꝰ mũdi caduca. Intelligẽtiã ꝓhibet con
tẽplari ſupna. ⁊ eã iducit ad meditari ſupba.
Uolũtatẽ eleuat ab amore diuino. ⁊ ipam ſua
det amare pecuniã. Et ſic his extminatꝭ ciui/
bus diabolꝰ aiam ꝺtinet captiuã. Figura Ex
odi. v. Cũ moyſes p̃mo pplm de egypti exitu i
duxiſſet. pharao ſtati pplm̃ p egyptũ diſpſit. ⁊
ad lutum ⁊ ad paleas colligẽdas coegit. Per

pharaonē intelligiꝶ diabolꝰ.q̄ interp̄taꝶ nu/
dauit virū.qđ recte cōuenit diabolo q̄ hoīem
p̄mū gloꝛia ⁊ ſtola imoꝛtalitatꝭ nudauit. ſicut
ip̄e cōquerebaꝶ Job.xix. Spoliauit me glo/
ria mea ⁊ abſtulit coronā de capite meo. Sed
ꝑ moyſen ſubaudi p̄dicatoꝛē.ꝑlm xp̄ianū in-
ducentē ab exitu pcti qđ intelligiꝶ ꝑ egyptū.
Diabolꝰ ꝟo h̄ ſentiens diſpgit illū ꝑ varioꝛū
memoꝛiā ⁊ pomparū cōtemplationē.ꝑ diuiti
arūq̧ amoꝛē.ꝑ huiꝰ mūdi tenebꝛas. vt ſic ma-
neat in peccatis. Jō dic̄ Gregꝰ.x.moꝛaꝶ. An/
tiquꝰ hoſtis ex ꝓpꝛio certamine dū ſe ſuccum
bere cōſiderat ad alia tēptationū bella reſtau
raꝶ. Intueꝶ humani generꝭ vniuſcuiuſq̧ mo-
res cui vitio ſunt ꝓpinquioꝛes. ⁊ illa pōit an̄
faciē ad que citiꝰ nouit inclinare mētē. Jdcir/
co tali dn̄o imo crudeli tyrāno nō debet ſuire
hō.ꝫ ſe excutere ab eiꝰ dn̄ij iugo ſeruireq̧ dn̄o
ieſu xp̄o vt tādē poſſit cū eo viuē i regno et̄no
Ad qđ nos ꝑducat ⁊c̄.

De eadē dn̄ica. Sermo.ij.

Nemo poteſt duobus dn̄is ſuire. Mat. vbi ſ̄. Experientia docuit atq̧ docet q̧ gētes diuerſoꝛū moꝛū
habitare ſimul nō pn̄t.q꜠ qđ ſcꝫ vni placet al-
teri diſplicet. Jō cū xp̄s qui erat iudeꝰ petiſſꝫ
aquā a ſamaritana. dixit illi Joh.iiij. Quō tu
cū ſis iudeꝰ bibere poſcis a me q̄ ſum mulier ſa
maritana.nō em̄ coutunꝶ iudei ſamaritanis.
Moꝛalr̄ aīa fidelis q̄ data ē xp̄i ſuitioꝭ ſimul
cū diabolo habitare nō pōt.quia ſunt inter ſe
diuerſoꝛū moꝛū ⁊ cōtrarioꝛū. Nā aīa ex infoꝛ
matione xp̄i diligit charitatē.ſectaꝶ hūilitatē
⁊ oſtēdit mititatē.iuxta illud Mat.xj. Diſci-
te a me o vos aīe vicꝫ mititatē ⁊ hūilitatē. q̄a
mitis ſum ⁊ humilis coꝛde. Sꝫ diabolꝰ econ/
uerſo diligit inuidiā ⁊ ſectaꝶ ſupbiam.ſicut te
ſtaꝶ Bonauē.in ſcp̄to ſup.ij.ſen.q.j. Mens
diaboli q̄ ē p̄ncipalr̄ duobꝰ vitijs obſeſſa.ſ. ſu
perbia ⁊ inuidia vidēs hoīem in ſtatu in q̄ po
terat cadere ſub diaboli ptāte. ⁊ in q̄ poterat
aſcēdere ad ſupnā felicitatē a qua ip̄e cecide/
rat ex ſupbia motꝰ ē ex inuidia ad ip̄m tēptan
dum. Ex ſupbia nāq̧ vt euꝫ ſibi ſubijceret. ex
inuidia ꝟo. vt a ſupna felicitate ipediret. Su
perbia em̄ fuit ſicut mouēs p̄mū. iuidia ſic̄ mo
uens ꝓximū. Eſto em̄ q̧ non poſſet dn̄ari ſup
hoiem.adhuc ſtuduiſſet ip̄m a paradiſi gau/
dijs impedire. Ex q̄ dicto patꝫ q̧ diabolꝰ dili
git inuidiā ⁊ ſectaꝶ ſupbiā. Jō aīa fidelꝭ nunq̄
ē in pace cū diabolo habitādo ⁊ ei ſuiēdo. Sꝫ
ſuiēs xp̄o bn̄ erit in pace. iuxͣ illud pſ̄.iiij. In
pace in idip. doꝛ. ⁊ reqͥe. Debet ḡ diabolū to/
taliter dſerere. ⁊ ſe inq̄tū pōt ab eo eiuſq̧ ſer-
uitio elongare ſi vult xp̄o in pace ſuire.q꜠ ne-
mo pōt duobꝰ dn̄is ſuire vicꝫ xp̄o ⁊ diabolo
vt dicūt ꝟba p̄aſſumpta. In p̄nti euāgelio p̄n
cipalr̄ duo facit. Pꝛimo ipoſſibilitat ſuitutē
cōtrarioꝛū dn̄oꝛū ibi.nemo pōt duobꝰ. Scđo
diſſuadet ſollicitudinē nimiā terrenoꝛū ibi. iō
ne ſolli. Circa p̄mū notandū. Vinc̄.in ſpe.hi/
ſto.li.ij.c.lvij.dic̄. In duobꝰ filijs ade chayn
⁊ abel oꝛtū habuerūt due ciuitates ſm̄ Aug.
Vna ſcōꝛū que ꝑegrinaꝶ in terris ⁊ habitati/
onē expectat in celis.hec ē hierl̄m celeſtꝭ. Al/
tera repꝛoboꝛū que habitationē ſuāꝫ habet h̄
ſpem ꝟo futuroꝛū nō hn̄s. Hec ē babylon ſpi-
ritualis. hec ille. Et ſic̄ ſunt due ciuitates. ita
ſūt ⁊ duo dn̄i atq̧ reges. Scōꝛū dn̄s ⁊ electo-
rum ē deꝰ.dn̄s ꝟo repꝛoboꝛū ē diabolꝰ. q̄ eſt
rex ſup oēs filios ſupbie. Job.xlj. Illis dn̄is
nemo pōt ſimul ſuire.q꜠ ſunt cōtrarij. nā deꝰ
p̄cipit humilitatē.diabolꝰ ꝟo elationē.q̄re ſer
uiēdū ē deo.ꝑ cuiꝰ hūilitatē ꝑueniꝶ ad regnū
Quod ſm̄ Aureliū in lib.fontis vite.ē plenū
claritatis lucis.ſapiētie ⁊ glīe ⁊ honeſtatꝭ.dul
cedinis ⁊ melodie ⁊ leticie ꝑhennis. ⁊ oīs bo-
ni ieffabilis. qđ nec dici nec cogitari pōt. Ecō
tra ꝟo diabolo nō ē ſuiendū.q꜠ ſuientes ſibi
male remunerat eo q̧ oībꝰ bonis eos priuat.
Quod ꝓbaꝶ in ſili. Nā crudelis dn̄s ⁊ tyran-
nus victa ⁊ capta ciuitate vi. ipāꝫ deſtruit mu
nitioībꝰ ne ampliꝰ reſiſtere valeat. ⁊ ſic ꝓſtra
tam dimittit vt nō ad reſiſtendū ꝫ ad patiēdū
ſit apta. Moꝛalr̄ diabolꝰ ē ille crudeliſſimus
dn̄s ⁊ hoſtis imo ⁊ tyrānꝰ. Sed ciuitas ē ani-
ma cuiuſlibet hoīs cōtra quā ſi diabolꝰ pōt ha
bere victoꝛiā capiēdo ipām ꝑ pctm̄ hō ſit ſuꝰ
eiꝰ. Quo facto diabolꝰ tanq̄ dn̄s ad animam
intrat ⁊ oēs ꝟtutes exterminat. ⁊ h̄ figuratuꝫ
ē.iiij. Reg.xxv. Vbi legiꝶ q̧ Nabuchodono
ſoꝛ rex babylonis ⁊ exercitꝰ eiꝰ vi obtēta hie-
ruſalē expoliauit tēplū. ⁊ illa q̄ abſtulit h̄ fuiſ-
ſe dicunꝶ. candelabꝛū luminis.altare aureum
mēſa ꝓpoſitioīs. coꝛona faciei templi. vaſa i/
cenſi. vaſa aq̄ue ſacrificij. veſtes ſacerdotales
Et poſtmodū om̄i ſpurcitia repleuit tēplum.
Moꝛalr̄ diabolꝰ vincēs aīam.i.ſubijciēs ſibi
ipām intrat. ⁊ p̄mo extinguit candelabꝛū.id ē
excecat medicū rōnis. Scđo rūpit altare aure
um ꝑ qđ vera charitas denotaꝶ. Tertio men
ſam ꝓpoſitioīs euertit ꝑ quā ꝟbū dei figuraꝶ
quia ꝟbū dei ſp̄ūalis cibꝰ ē aīe. Matth.iiij.
Nō in ſolo pane viuit hō. Quarto remouet co
ronā faciei templi. quia delet auferendo vere-
cūdiā peccādi atq̧ ruboꝛē vt aīa velut effrōs
meretrix fiat. Quinto deſtruit vaſa incēſi.ꝑ q̄
notanꝶ deuote ōrones. Sexto ꝟo vaſa aque
ſacrificij q꜠ ꝑuertit oculos ne ibi inueniaꝶ la/
chꝛymarū cōtritio ꝑ quā fit nr̄m ſacrificiū ac/
ceptū deo. Vltimo lacerat veſtē ſacerdotaleꝫ
ſcꝫ innocētie palliū qđ xp̄s nobis acq̄ſiuit. et
qđ accepimꝰ in baptiſmo. His igiꝶ expoliatꝭ

miſer hõ qui ꝑus fuit templũ dei.efficit bruto
rũ.ſ.demonũ ſtabulum ⁊ receptaculũ gentiũ
babylonis.i.oim vitiorũ.De h Augꝰ.li.So=
liloq̃.Ipſi inquit vidẽtes me ſine te deſpexe=
runt me.diuiſerũt ſibi veſtimẽta mea q̃bꝰ ho=
noraſti me.fecerũt ſibi viã ꝑ me.ſub pedibꝰ ſu
is cõculcauerũt me.fecibus polluerũt tẽplum
ſcm̃.poſuerũt me deſolatũ tota die merore cõ
fectum.Ibã poſt eos cecus et nudus.⁊ illaq̃a
tus funibus pctõrũ me trahebãt poſt ſe in cir=
cũitu de vitio in vitiũ.de luto in lutũ.⁊ ibam
abſq; fortitudine ante faciẽ ſubſequẽtis.Fuꝰ
erã.ſeruitutẽ amabã.⁊ vinctus erã.⁊ vincula
nõ horrebã.amarũ dulce.⁊ dulce amarũ cre/
debam.miſer h nõ cognoſcebã.quia eraz ſine
te.Scdo figuratũ eſt Hiere.vlt.⁊.iiij.Regl.
xxv.poſtq̃ Nabuchodonoſor cepit hierl'm et
illam igne accẽdit.⁊ capto Zedechia rege int
fecit omes ꝑncipes Iuda ⁊ oẽs filios regis i
oculis regis occidit.Regem vo excecauit.de
tulitq; in babylonẽ ⁊ tenuit in carcere vſq; in
diem mortis ſue.Moralr Nabuchodonoſor
interꝑtat in anguſtia.⁊ ſignificat diabolũ q̃
in anguſtia et ne pene ſedet ⁊ põt finaliter dicẽ
Dañ.xiij.Anguſtie mihi ſunt vndiq;.Iſte er
go poſtq̃ pugnãdo vicerit hierl'm.id ẽ.aiam
homis.occidit omes ꝑncipes iudeorũ.Iudei
interꝑtant cõfeſſio.cuiꝰ ꝑncipes tres ſunt.cor
dis cõtritio.oris confeſſio.⁊ opis ſatiſfactio.
Hos em̃ ꝑncipes debellata aia ⁊ capta ea dia
bolus conat occidere.qm̃ ſi illi ꝑncipes vince
rent.cito aiam de manu diaboli ſua ꝓbitate li
berarent.Occidit vlteriꝰ omes filios regis.q;
omes aie fructus ⁊ vtuoſa opa extinguuntur
Excecat rex ſcz lumine rõnis.Et ſic pctõr tri=
ſtis de rege factus ẽ ſuꝰ.excecatꝰ ducit ad ba
bylonem.i.ad inferni cõfuſionẽ ⁊ ignominiã
vinculis peccatorũ.vbi ſm Aureliũ vbi ẽ eſt
locus plenꝰ tenebrarũ.miſerie ⁊ diſcordie.tur
pitudinis ⁊ amaritudinis.doloris.ſitis.et fa
mis inextinguibilis.triſticie.vindicte ghen/
nis.⁊ omis ineffabilis mali.quod nec cogita=
ri nec dici põt.Ecce q̃li dño ſeruis o pctõr.q̃
te hic remunerat talibꝰ malis ⁊ tandez tradet
penis eternis.quare deo potiꝰ ſuias.in cuiuſ
regno nihil aliud inuenit niſi qd placet.fouet
⁊ delectat.Dimitte diabolũ in cuiꝰ regno ni=
hil aliud iuenit ⁊ ſentit niſi qd diſplicet ⁊ offẽ
dit ⁊ cruciat.Famulare xp̃o in cuiꝰ regno om
ne bonũ inhabitat ⁊ nullũ malũ.⁊ odi diabo=
lum in cuiꝰ regno omẽ malũ abundat.Hi ſunt
duo dñi vicz deꝰ ⁊ diabolꝰ quibꝰ nemo ſuire
põt ſimul.Secũdi dñi ſunt ſpũs ⁊ corpus et
anima ⁊ caro.His etiã nemo põt ſuire.q; ſpi
ritus vult puritatẽ.caro vo voluptatem.Et
ſepe corpus aſſumit dñim ſupprimẽdo ſpiritũ
cum tñ debeat fieri oppoſitũ.Nõ ꝓbat in ſimi
litudine.Hereditario em̃ iure ſemꝑ regnũ de
bet filio legitimo.quia ſuccedit in omibꝰ bo=
nis parentis.vt in auten.Quibꝰ mo.natu.ef.
legit.§.qm̃.col.vj.Et extra qui filij ſunt legi=
timi.c.cõqueſtꝰ.⁊.c.tanta.Idõ ne ſit iurgium
poſt mortẽ patris cõſueuit pater morti appro=
pinquans filium regem inſtituere.Sed tanta
eſt aliquorũ ꝓteruitas q̃ q̃tũcũq; illis regnũ
nõ ſpectet vel ſuppetat.ꝑ phas ⁊ nephas illd
ſatagunt vſurpare.Moraliter regnũ ⁊ impe
rium debet ſpiritui ⁊ nõ corpi.quia ſpũs eſt fi
lius dei ad imaginẽ dei creatus.ſic dic Bern̄.
in lib.de contẽ.mũdi.Anima inſignita di ima
gine decorata ſimilitudine.deſponſata fid.do
tata ſpiritu.redẽpta ſanguine.deputata cum
angelis.capax beatitudinis.⁊ heres bonitatꝭ
Sz corpus ẽ filius terre Geñ.iij.Terra es ⁊ in
terrã reuerteris.Huiꝰ em̃ tãta ꝓteruitas.am
bitio ⁊ ꝑſumptio q̃ cõtra omia iura vult ſibi
ſpm̃ ſubijcere.⁊ ſuꝑ illũ regnare vt ſic hõ ſibi
famulet.Figura.iij.Regl.j.Ubi legit cũ rex
dauid ordinaſſet q̃ Salomon filꝰ ſuꝰ ſuccede
re deberet in regno.ſurrexit filꝰ Agith adoni
as ſumptis q̃nquaginta viris ſecũ dicẽs Ego
regnabo.Qd audiẽs Berſabee mat ſalomo=
nis.ꝑuenta ⁊ docta ꝯſilio Nathan ꝓphe con
queſta eſt dauid regi.q̃ Adonias frat Salo=
monis vellet ſibi regnũ vſurpare cõtra regis
decretum.Tunc rex dauid fecit vngi ſalomo
nem in regem.⁊ poni ſuꝑ mulã ſuã.⁊ ſic duci
ꝑ terrã clamante ꝑplo.Uiuat rex ſalomõ Spi L
ritualit ꝑ dauid intellige xp̃m ꝑ ſalomonẽ fili
um ſuũ humanũ ſpm̃ q̃ ẽ filꝰ berſabe que int=
ꝑtat puteꝰ ſatietatꝭ q; ſpũs ẽ capax ſatietatis
btitudinis eterne.iuxt illud pſ.xvj.Satiabor
cũ apparuerit gloria tua.Per adoniã q̃ interꝑ
tat dñator ſublimis ſignificat corpꝰ qd ſꝑ de/
ſiderat dñationẽ ſalomonis.q̃re ꝯgregatis.l.
viris.i.q̃nq; ſenſibꝰ cũ appetitibꝰ impugnãti=
bus decẽ ꝑcepta decalogi clamat.Ego regbo
q; cũ his corpꝰ ſolidũ vult impiũ ſurripe con
tra ſpm̃ cui regnũ de iure incũbit.Qd audiẽs
berſabe ꝑ quã h intelligit diuina ꝯtẽplatio
ducit ſalomonẽ.i.ſpm̃ ad verũ dauid xp̃m de
corꝑe cõquerẽdo.q̃ vngit illum vtutibꝰ ⁊ gra
tijs quibꝰ corpꝰ ſuũ ſubijcit ⁊ aſcẽdit ſuꝑ mu=
lam regis.i.crucẽ xp̃i ꝑ memoriã paſſionis.⁊
tunc clamant oẽs vires hois.Uiuat ſpiritus M
ſenſitiuis appetitibus depoſitis.Sed notabi
le eſt quod ſequit.iij.Regl.ij.q̃ poſtq̃ adoni
as coactus eſt regnũ fratri ſuo ſalomõi dimit
tere p̃re ſuo iubẽte.molitꝰ ẽ accipe Abiſag ſu
namitẽ p̃ris ſui miniſtrã cũ q̃ ipe pr dd dormi
ebat.ipam tñ nequaq̃ cognoſcẽs.Sed Salo
mon miſſo banaya fecit interficere adoniam.
Sic ſpũaliter poſtq̃ corpꝰ dimiſit ſpũi regnũ
⁊ dñium adhuc vult hr̃e carnalitatem ⁊ volu

ptatem q̄ p abiſag deſignat̄.tūc ſpūs mittere
debet banayā.qui interptat̄ rn̄ſio ei⁹.⁊ ſignifi
cat punitionē aut caſtigationē debitā q̄ rn̄det
corpi ſtulto iuxta ſtulticiā ſuā ne ſibi ſapiens
videat̄ Prouerb.xxvj.Occidit̄ ḡ p mortifi/
cationē mēbrorū.Quo facto ſalomon .i.ſpūs
regnat in pace fortiter dimicās cōtra corpus.
Vn̄ Greg⁹.Juſtorū fortitudo ē carnē vincē.
ſuis pprijs voluptatib⁹ ꝯtraire.delectatiões
vite pn̄tis extinguere.hui⁹ mūdi aſpa p eter/
nis pmijs amare.pſperitatis blandimēta cō=
temnere.aduerſitatis motū in corde ſupare.
h Greg⁹.Ad idē dicit Bern̄.in lib.de cōtem.
mūdi.Noli attēdere quid caro velit fieri ſ q̄d
ſpūs poſcit.q.d.carnē debes odire ⁊ ſpm̄ dili
gere.Sȝ di.h aliq̄s vt ſubdit Bern̄.Bur⁹ eſt
h ſmo nō poſſuȝ odio hr̄e carnē.ac ſi di.volo
ſuire ſibi ⁊ volūtatē ei⁹ ſeq̄ Audi q̄d iq̄t Ber.
ſi carnē ſequeris in carne punieris.delectaris in
carne torq̄beris in carne.Sȝ.d.a.ex q̄ corp⁹ taȝ
ſepi⁹ vult dn̄ari ſpūi q̄re tūc alligatū ē ſibi.Ad
h rn̄det Hol.ſup li.Sap̄.lec.cxxij.q̄ corp⁹ p⁹
pctm̄ aie aut ſpūi i triplex officiū alligat̄.Pri
mo em̄ aia habet ſibi corp⁹ cōiunctū ſic̄ iſtru=
mentū in adiutoriū ad ſuiendū.Vn̄ Ariſto.j
pol.q̄ hō cōſtat ex aia ⁊ corpe quorū h princi
pans ē aia.hoc aūt ſubiectū puta corpus.In
hoie aūt bn̄ diſpoſito corp⁹ ē ſu⁹ ⁊ aia princi=
pans ⁊ dn̄ans.In hoie penſtilentico corpus
dn̄at̄.aia famulat̄.Eſt aūt ſm eundē ibi du/
plex pn̄cipat⁹ vicȝ diſpotic⁹ vel ſuil̄.⁊ politi=
cus ſeu regalis.Aia.n.pn̄cipat̄ corpi pn̄cipa/
tu diſpotico.⁊ talis pn̄cipat⁹ q̄n̄ ſubiectū non
hȝ nō hȝ potentiā reſiſtēdi pn̄cipal̄r.ſ itellect⁹
pn̄cipat̄ appetitui politico pn̄cipatu ⁊ regali.
q̄ appetit⁹ hȝ aliq̄n̄ potētiā reſiſtēdi rōni.Patȝ
ḡ ſm eū q̄ corp⁹ ē ſuil̄ ꝯditōis ⁊ aia libere.Et
q̄ ſu⁹ delicate nutrit⁹ pteruit in dn̄m iux̄ illō
Prou.xxix.Qui delicate nutrit ſuū ſuū.id ē
corp⁹ qō rōni debuerat ſbiugari tāq̄ dn̄o ſuo
poſtea ſentiet eū cōtumacē.i.laſciuū ⁊ dānabi
lem vt exponit paſcaſi⁹.Jō ſtati a pueritia dȝ
iſte ſu⁹ domari ⁊ i ſuitutē redigi.Et h ſatis ad
uertit apl̄s cū ait.Caſtigo corp⁹ meū ⁊ in ſui=
tutē redigo.j.Cor.ix.Seruit⁹ aūt ſi ſit occl̄ta
ipedit mr̄imoniū cōtractū cū libera.vn̄ ſi ſu⁹
dicat ſe ingenuū ⁊ ꝯhit cū libera.⁊ ipa p⁹ea p
pēdit ſe deceptā pōt agē ad diuortiū faciēdū ⁊
obtinebit.xxix.q.ij.Si q̄s igenu⁹.ex̄ de cōdi.
ſui.pponſuit.⁊.ca.ad nr̄am.Moral̄r ſu⁹ iſte
vicȝ corp⁹ nr̄m fingit ſe eē liberū ⁊ nobile.⁊ ia
ctat totū mūdū eē ſuū ⁊ ppt̄ ſe ordinatuȝ.Et
iō frequēt̄ pariſicari pſumit rōni q̄ ē dn̄a ſua.
⁊ ingerit ſe ad mr̄imoniū p q̄ndā eq̄litatē cum
rōne ꝯhēdo.Sȝ certe aut rō aut ſpūs dȝ adū/
tere ⁊ ipm repellē tāq̄ nō maritū ſuū.Et nō q̄
corp⁹ nr̄m ē ſu⁹.iō debem⁹ nō ſuo ſuire.ſ ad

modum ſui tractare.Quis aūt mod⁹ ſit ſuuȝ
tractare docet Sap̄.Eccl̄i.xxxiij.Panis ⁊ di/
ſciplina ⁊ op⁹ ſuo.Patȝ ex illo q̄ ſibi tria cō/
ueniūt.ſ.educatio panis.caſtigatio diſcipline
occupatio opis.Educatio ſibi det̄ ne ſuccum
bat.⁊ caſtigatio ne ſupbiat.Vn̄ Greg⁹.ſuper
Ezech.pte.ij.omel̄.vij.Si pl⁹ corpi q̄ debē⁹
attribuim⁹ hoſtē nutrim⁹.⁊ ſi neceſſitati eius
q̄ debem⁹ nō reddim⁹ ciuē necam⁹.Ex q̄ ḡ cor
pus naturalit̄ ſbiectū ē ſpūi vt ſu⁹ q̄ vtilitas
ē huic ſuo ſuire.De h Sen̄.epl̄a.xlix.Fate/
or inſitā nobis nr̄i corpis charitatem.Fateor
hmōi nob gerē tutelā.Nō em̄ idulgēdū ē illi
nō ſuiēdū.Multi em̄ ſuiet q̄ corpi ſuiet.Se
cūdo corp⁹ datū ē aie ſic̄ indumētū ad ſe tegē=
dum.Job.x.Pelle ⁊ carne veſtiſti me oſſib⁹
⁊ neruis cōpegiſti me.Et Sen̄.epl̄a.ix.Cor/
pus vt q̄ndā veſtē aie circūdedit.De indumē
tis aūt ⁊ reb⁹ quas dn̄i diſtribuūt famil̄is ſuis
duo videm⁹.vt dic̄ Hol.Vnū ē q̄ dn̄s dat an
nuatim duplicē libratā.Vnā p hyeme aliā p
eſtate.⁊ ſic ſolēt ordiare q̄ illa q̄ ſuit p hyeme
ſit de pāno groſſiori.q̄ vo ſuit p eſtate de ſub
tiliori.Moral̄r tp̄s nr̄m totū diuidit̄ in duas
ptes.ſ.hyemē ⁊ eſtatē.Hyems eſt vita pſens
eſtas eſt vita futura.Dn̄s aūt nr̄ ē nob datu/
rus duplicē libratā.vnā accepim⁹ p tpe hui⁹
vite.⁊ iō ē de rudi pāno vicȝ corp⁹ nr̄m ſi adū
timus ē de rudi ⁊ turpi materia factū.Nō p/
bat Bern̄.in li.de ꝯtem.mūdi alloq̄ns aiam
di.Nihil aliud ē caro cū q̄ habitas.cū q̄ tibi tā
ta ſotietas niſi ſperma caro facta fragili veſti
tu decora.Sȝ ꝯſtat q̄ ē cadauer miſerū ⁊ pu=
tridū ⁊ vmiū cib⁹.Et tn̄ ſatis ſufficit p hyeme
hui⁹ vite.iux̄ illō Heb.ix.Corp⁹ autē aptaſti
mihi.i.aptū dediſti cōueniēs ipi in q̄ viuo.Sȝ
librata quā habebim⁹ in eſtate vite future i re
ſurrectiōe ē de pāno ſbtili.Erit em̄ tūc corpus
ſbtile ꝯ groſſiciē.clarū ꝯ opacitatē.agile ꝯtra
ḡuitatē.⁊ ipaſſibile ꝯ mortalitatē.Jux̄ illud.j
Cor.xv.Seminat̄ corp⁹ aiale ⁊ reſurget cor=
pus ſpūale.Dat ḡ dn̄s libratā ſm diuerſoruȝ
tpm cōgruentiā.Secdo videm⁹ in iſtis famulis
in curijs q̄ boni armigeri robas duplices pce
pturi nō pcūt in hyeme a laborib⁹.lacerāt ro=
bas nūc in pluuijs.nūc in niuib⁹ ⁊ ignib⁹ cum
dn̄o vbi placuerit.Jō ē differētia.q̄ ſciunt ſe
nouas robas in paſca recepturos.Cōſil̄r mō
xpiani boni moral̄r loq̄ndo nō pcūt opib⁹ pe/
nitētie.corpib⁹ ſuis ieiunāt.vigilāt.⁊ varijs
penitētijs corp⁹ macerāt.Quare h.certe q̄ no
uas robas expectāt i reſurrectiōe q̄n̄ veſtiunt̄
ſpūs corpib⁹ glorioſ.Jux̄ illō Phil̄.iij.Sal/
uatorē expectam⁹ dn̄m nr̄m ieſū xp̄m q̄ refor
mabit corp⁹ hūilitatis nr̄e ꝯfiguratū corpi cla/
ritatis ſue.Tertio corp⁹ datū ē aie ſic̄ tormētū
ad puniēdū.⁊ h ē ſm corp⁹ nat̄e lapſe.Ex q̄ ei

rō mētl hūane ſbtraxit do obedientiā quā debe
bat ſbtracta ē aie illa obedientia quā ſibi corp⁹
exhibebat. ⁊ ceperūt paſſiōes. mortes ⁊ corru
ptiones affligere aiam in corpe habitantē; in
tm̄ ꝙ clare cōquerebat̄ apl̄s ad Rho. vij. Infe
lix ego q̄s me liberabit de corpe mortꝭ hui⁹. Et
Sen. epl̄a. cj. Corp⁹ inq̄t h̄ animi pond⁹ ē ⁊ pe
na. Et infra. Maior ſū ⁊ ad maiora genit⁹ ꝙ̄
mancipiū ſim corpis mei. Equidē nō alit̄ aſpi
P cio ꝙ̄ vinculū aliq̄d libertati circūdatū. Ter/
tij dñi q̄b⁹ nemo pōt ſeruire ſunt de⁹ ⁊ mūd⁹ q̄
ſunt q̄damō oppoſitꝭ. Qd em̄ vni gratū ē alte
ri ē odioſū. ⁊ qd vni placet alteri diſplicz. Nā
deo placet pax. mūdi turbatio ⁊ p̄ſſura Joh.
xvj. In me pacē habebitꝭ. in mūdo aūt preſſu-
ram. Jō debes o hō odire amorē mūdi ⁊ ama
re xp̄m. q᷑ dic̄ Aug⁹. ſup Jo. Si in corde tuo
habitat amor mūdi n̄ ē q̄ itrat amor dei. Vas
plenū ē. effunde qd habes ⁊ recipies qd n̄ ha/
bes. effunde amorē ſeculi vt iplearꝭ amore dei
Sz di. in mūdo viuo. mūdū odire nō poſſum
aut ſpernere. Audi Bern̄. in lib. de ꝯtem. mū
di dicētē. Dic mihi vbi ſunt amatores q̄ ante
pauca tp̄a nobiſcū erāt. nihil ex eis remāſit ni
ſi cineres ⁊ v̄mes. Attēde diligent̄ q̄d fuerūt
hoies fuerūt ſicut ⁊ tu. comederūt. biberūt. ri
ſerunt. ⁊ duxerūt in bonis dies ſuos. ⁊ in pun
cto ad inferna deſcenderūt. Hic caro eoꝝ ver
mibus. ⁊ illic aia eoꝝ verberib⁹ deputant̄. do
nec reuerſi infelici collegio colligati ſempiter/
nis inuoluant̄ incēdijs q̄ ſocij fuerūt in vitijs
h̄ Bern̄. Jō ſeruitiū mūdi debet q̄libet relinq̄
re ⁊ ꝯtēnere. vt deo ſtudeat diligēter ſeruire.
Q Sz di. q̄uo pn̄t ſuitores dei a mūdi ſeruitori-
bus cognoſci. Ad h̄ rn̄de ꝙ p̄ aduerſitatē. tri-
bulationē ⁊ tēptationē cognoſcunt̄ ſerui dei a
ſeruis mūdi. iuxta illud Ecci. ij. Fili accedens
ad ſeruitutē dei ſta in timore ⁊ iuſticia. ⁊ p̄pa-
ra aiam tuā ad temptationē. Nā q̄s mūd⁹ po-
nit ad dexterā ꝓſperitatꝭ hos h̄ xp̄s ponit ad
ſiniſtrā aduerſitatis. ſic̄ figuratū ē Gen̄. xl viij
Cū iacob bn̄diceret filijs ioſeph Manaſſes ⁊
effraym ſtabat manaſſes ad dextrā. quia erat
maior. effraym aūt ad ſiniſtrā. Qui extendens
manū dexterā poſuit ſup caput effraym. ſini/
ſtrā aūt ſup caput manaſſes manib⁹ cācellatꝭ.
Qd cū vidiſſet ioſeph grauiter accepit ⁊ dixit
Nō ita cōuenit pater. q᷑ manaſſes maior ē ⁊ p̄
mogēit⁹. rn̄dit iacob. Minor maior erit. Mo
raliter p̄ iacob q̄ interp̄tat̄ ſupplātator xp̄s in-
telligit̄ q̄ bn̄dixit tā bonis ꝙ̄ malis mūdo de-
ditis. Nā bonis bn̄dixit bn̄dictiōe ſpūali dan
do eis v̄tutes. ꝫ malis bn̄dixit bn̄dictiōe tpa-
li dando eis diuitias. Jō ioſeph q̄ itep̄tatur
augmētū ſignificat mūdū q̄ ſemp̄ recipit auxi-
liū in malis. ponit manaſſes in dextera ꝓſpe-
ritatis. Nam manaſſes interp̄tat̄ obliuio. ⁊ ſi
gnificat malos diuites q̄ dei obliuiſcunt̄ in p̄-
ſenti vita ⁊ ſunt ſemp̄ ad dexterāꝭ ꝓſperitatis.
q᷑ ſm ps̄. Inimici ei⁹ terrā lingēt. i. poſſidēt
bona tp̄alia. Et effraym ponit ad ſiniſtrā adū
ſitatis. Effraym interp̄tat̄ creſcēs. ⁊ ſignificat
bonos ⁊ humiles q̄ ſemp̄ creſcūt in bonis vir
tutib⁹. q᷑ ibūt de v̄tute in v̄tutē donec videbi
tur deus deorū in ſyon ps̄. lxxxiij. ⁊ hi ſunt ſp̄
ad ſiniſtrā aduerſitatꝭ ⁊ pſecutiōis. iuxta illud
ij. Thim̄. iij. Oēs q̄ volūt pie viuere in xp̄o p̄
ſecutionē patiunt̄ ſcz a malis hoib⁹. Mali aūt
hoies ⁊ ſeductores ꝓficient. q᷑ ſm glo. freq̄nt̄
ales mūdani ꝓſperitate florēt. ꝫ nō ſic i futu-
ro. q᷑ tūc ver⁹ iacob xp̄s dexterā ſue pietatꝭ et
bn̄dictiōis eterne ponet ſup caput iuſtorū q̄ h̄
pſecutiōes ptulerūt ⁊ ibi magni erūt. Sz ma-
li diuites q̄ erūt h̄ ad dexterā ꝓſperitatis ibi
deijcient̄ ad ſiniſtrā tribulatiōis ⁊ penalitatis
q᷑ dic̄ Hiero. in epl̄a. Difficile imo ipoſſibile ē
vt pn̄tib⁹ ⁊ futuris q̄s fruat̄ bonis vt de deli-
tijs ad delitias trāſeat ⁊ in vtroq̄z ſeclo p̄m⁹ ſit
⁊ in t̄ra ⁊ in celo appareat glorioſus.

¶ De eadem dñica. Sermo. iij.

Deo dico vobis

ne ſolliciti ſitis anie v̄re q̄d māducetꝭ
aut corpi v̄ro q̄d induamini ⁊c̄. Mat.
vj. Scd̄m naturales ⁊ p̄cipue ſm Fontinū, in R
deſcriptione vniuerſi. Candela ardēs ſi v̄ſus
terrā nimiū inclinat̄ ꝓtin⁹ ſuffocat̄. rō. q᷑ ni-
mia pinguedo ⁊ hūiditas extinguit. ⁊ h̄ vult
Theophil⁹ i breuiloq̄o diuerſarū artiū. Mo
dica iquit pinguedine cādela accēſa limpidiſ-
ſime lucet. cū aūt ex toto oleo vel ſepo imergi-
tur ꝓtin⁹ ſuffocat̄. Moral̄r cādela ardēs eſt
hō accēſus in amore dei. q̄ ſi nimiū inclinatur
ad illa inferiora p̄ nimiā ſollicitudinē auaritie
extinguit̄ p̄ dilectionē ⁊ pinguedinē terreno-
ꝝ nulli paupi lucet p̄ cōpaſſionē ⁊ elemoſyna
rum largitionē. ꝫ occidit eos p̄ elynarū ſbtra/
ctionē. ⁊ tandē occidit̄ p̄ diuinā correptionē
⁊ ſic extinguit̄ h̄ in charitate. ⁊ in fine in aia et
corpe diuina ſeueritate. Figura Gen̄. iiij. legi
tur ꝙ Cayn occidit f̄rem ſuū quē Lamech po
ſtea occidit int̄ folia arborū ſagitta ſua putās
eſſe ferā. Moral̄r Cayn interp̄tat̄ poſſeſſio. ⁊
ſignificat mūdi auarū qui hz poſſeſſiōes mul-
tas. Sz q᷑ nō dat paupib⁹ eſuriētib⁹ eos occi-
dit. q᷑ dic̄ Amb. lib. de offi. ⁊ h̄r. lxxxvj. diſt.
paſce. Paſce iq̄t fame moriētē. q̄ſq̄s em̄ paſcē
do hoiem ſeruare poterꝭ ſi nō pauerꝭ occidiſti.
Et ſic occidit h̄ ſollicit⁹ auarus f̄rem ſuū vide
licet paupem. ideo occidit̄ a Lamech int̄ folia
Folia vmbrā ſolū faciunt. ⁊ in autūno depo-
nunt̄ ⁊ cadūt. q᷑ diuitie p̄ nimiā ſollicitudiē
acquiſite ſtatim tp̄e mortis ab auaro excludū
tur. quia dicit ps̄. Diues cū iterierit nō ſumit

oſa ꝑ panniculũ vilẽ. Et tũc ꝑcutit ſagitta lamech ꝗ iterꝑtat ꝑcutiens. ⁊ ſignificat xp̄m ꝗ dicit Deut. xxxij. Percutiam ⁊ ego ſanabo. Hic ꝑcutiet ſagitta vltionis ⁊ miſcḋie ipſum auarũ. eo ꝙ paupi miſcḋiam nõ fecit. qꝛ iudiciũ ſine miſcḋia fiet illi ꝗ miſcḋiã nõ fecit. Jac. ij. c. Et in fine excludet a luce eterna. Juxta illud Rich. de ſanc. vic. Mens ꝗ ꝑe hũana terrenis cupiditatibꝰ dedita luci ẽ felicitatꝭ eterne ⁊ gr̃e aliena. Jḋ dñs in p̄ſenti v̄bo ꝓhibet nimiã ſollicitudinẽ cupiditatis dicẽs. Jḋo dico vobis ⁊c̃. Jn ꝗ duo facit. Primo ſollicitudi-
S nem nimiã diſſuadẽdo. Scḋo exẽpla huiꝰ diſſuaſionis indicãdo. Circa qḋ notandũ ſollicitudo ẽ triplex. Prima ẽ ꝓuidẽtie ſp̄ual’ cõmẽdabilis. Et cõſtat ꝑncipal’r in tribꝰ. Primo in ſanctorũ famulatiõe vicꝫ vt hõ ſollicitꝰ ſit do ⁊ ſanctꝭ ſuis ſeruiẽdo de qua dicit ap̄ľs Rho. xij. Sollicitudine nõ pigri. ſpũ feruẽtes. dño ſeruiẽtes. Sꝫ hanc ſollicitudinẽ nõ habẽt aliqua genera hoim. Primũ genus ſũt homies voluptuoſi ꝗ ſuã iuuentutẽ vt frequẽter offerunt diabolo ⁊ mũdo ſeruiẽdo. qꝛ dic̃ Damaſcenus lib. viij. Ubi vnũ adoleſcentiũ virtutibus videris effulgiſſe ibi mille repies periſſe. ſed ſenectutẽ tm̃ offerũt deo. Sꝫ nõ ſic o iuuenis. ſed memẽto creatoris tui. vicꝫ ꝗ te fecit ex nihilo ad ſuã imaginẽ. ꝓpter qḋ totꝰ obligatꝰ es ad eius ſuitutẽ in diebꝰ iuuẽtutis tue. quia tunc potes ei ſm glo. ꝓmptius ⁊ melius ſuire anteꝗ̃ veniat tp̄s afflictiõis tue ſcꝫ ſenectutis Eccẽs. xij. Quia ſm Horaciũ in arte. multa ſenem circũueniũt incõmoda. Scḋm genꝰ ſunt diuites pecunioſi qui nõ deo ſed pecunie deſeruiũt. de ꝗbus Ezec. viij. Argentũ ſuum et aurũ ſuũ fecerunt ſibi idola vt interirẽt. hoc ẽ idolũ mammon qḋ adorãt auari. vñ ⁊ auaricia appellat idolorũ ſeruitꝰ Eph. v. Ubi dicit glo. Jllum auarũ ſignat cuiꝰ deꝰ nũmꝰ ẽ. talis nũmos adorat ⁊ colit vt deũ. diligit em̃ nummũ vt ſic plus ꝗ̃ ſe. ſic xp̄ianꝰ debet diligẽ deum verũ. h̄ ptꝫ. qꝛ aiaꝫ ſuã ponit ꝑ pecunia acquirẽda. Joh. xv. Maiorẽ hac dilectionẽ nemo hꝫ ꝗ̃ vt aiam ſuã ponat ꝗs ꝑ amicis ſuis. ꝓpter qḋ dicit Ecci. x. Nihil iniquiꝰ ꝗ̃ amare pecuniã. h̄ em̃ aiam venalẽ hꝫ. ⁊ de pecunia cõtinue meditat ⁊ cõtemplat Geñ. xlij. Contemplati ſunt pecuniã in oꝛe ſacci. ⁊ a pecunia ſua nunꝗ̃ ſepat ſponte. qꝛ Mat. vj. Ubi theſaurꝰ tuꝰ ẽ ibi ⁊ coꝛ tuũ. Sꝫ in fine ab ea ſepantur iniuſti ⁊ deſcẽdũt ad inferna decepti. Juxꝭ illud Amos. ij. Deceperũt eos idola ſua poſt
T ꝗ abierunt pr̃es eorũ. Tertiũ genꝰ qḋ deo ſollicite nõ ſuit ſunt vani ⁊ ſpecioſi. qꝛ heu diabolus ⁊ mũdꝰ cõiter pulchꝛiores ſumunt in ſuo ſeruitio ꝗ̃ deꝰ. ꝓpt pulchꝛitudinẽ em̃ ꝗdã nolunt ſuire deo. ⁊ neſciũt hi ꝙ pulchꝛitudo eorum ẽ bonũ defectiuũ. bonũ infectiuum. et bonum deceptiuũ. vt dicit Hol. ſup li. Sap̄. lec. xcij. Primo ei ẽ bonũ defectiuũ nã cõtinue fugit. cõtinue ꝑdit ⁊ diminuit. teſte Boe. li. iij. de ꝯſol. ꝓſa. viij. Forme nitoꝛ vt rapidꝰ vt velox ⁊ vernaliũ floꝛũ nũerabilitate fugatioꝛ. Et Ouidiꝰ de arte amã. Forma bonũ fragile ꝗ̃tũcũ ꝗ̃ accedit ad annos. Fit minoꝛ. ⁊ ſpatio capit ipſa ſuo. Nec viole ſp̄ nec florẽt lilia ſp̄ Sꝫ viget auulſa floꝛe relicto roſa. Et li. iij. dic̃ Quãcito me miſerũ laxant coꝛpa ruge. Et perit in nitido ꝗ fuit oꝛe coloꝛ. Jḋ dic̃ Sap̄. Ne laudes hoiem in ſpecie ſua. Scḋo ẽ bonũ infectiuũ. raro em̃ ꝯiũgũt mũdicia ⁊ pulchꝛitudo Dic̃ em̃ autoꝛ lib. de. varietate carminũ. li. ij. ꝙ pulchꝛitudo iuuenẽ ꝑdonẽ efficit caſtitatis Jḋ dꝛ Ecci. xxv. Ne reſpicias mulierꝭ ſpeciẽ. ⁊ ñ ꝯcupiſcas eã in ſp̄ẽ. Tertio ẽ bonũ deceptiuũ. Erigit em̃ hoiem i ſuꝑbiã aliꝗ̃tiẽs. ⁊ ſic ꝑ formã carnis ꝑdit hõ gr̃am mẽtꝭ. Jn cuiꝰ figura legit Mat. xiiij. Herodes i ꝯuiuio ſuo celebrãs diẽ natal’ ſue iuſſit occidere Johem bap. Herodes interꝑtat gloriãs in pellibꝰ. et ſignificat de ſpecie coꝛpis gl’iantes ꝗ tota ẽ in pellibꝰ ſeu in ſuꝑficie. igit hõ gloriãs in pellis ſue pulchꝛitudine celebrat ſuũ diẽ natalẽ duꝫ inaniter gloriat de bono tã vano qḋ ñ opãdo ꝫ naſcẽdo recepit. Et iſte ſtati occidit Johẽꝫ. id ẽ gr̃am ꝑ inanẽ gloriã deceptus. Dañ. xiij. Spẽs decepit te. Jḋ ſi hõ ẽ pulcer eo feruẽtiꝰ debet deo ſuire ꝗ voluit eum tali pulchꝛitudine fulcire. Quartũ genꝰ qḋ nõ hꝫ ſollicitu-
dinẽ deo ſuiẽdi ſunt erubeſcẽtes formidoloſi V
Multi em̃ ꝓpt erubeſcẽtiã ⁊ formidinẽ hoim nolũt deo ſuire. nec eũ cõfiteri. ⁊ tales male ſe habẽt ad dñm deũ ingr̃tũ pat ⁊ ingr̃tũ ſponſus aie. Jngr̃tũ ẽ dñs male ſe hꝫ dũ erubeſcit dñm ꝯfiteri. nõ aũt erubeſcit ꝯfiteri diaboluꝫ ſuitiũ eiꝰ manifeſte faciẽdo. Nulla em̃ ẽ certioꝛ dñi ꝯfeſſio ꝗ̃ ſeruitij redditio. Si aũt deuꝫ hꝫ ⁊ dñm nõ hꝫ eũ vt ꝑmũ dñm vel maioreꝫ ſꝫ ſcḋm. Solũ em̃ illũ cenſum vult ei reddere in ꝗ mũdꝰ p̄bet aſſenſum. nõ aduertẽs ꝙ deꝰ rex ẽ. ⁊ regal’r ⁊ libere vult dñari. Erubeſcentes adeo negauerũt xp̄m ꝙ etiã leui ſigno nolunt videri eiꝰ diſcipľi. Erubeſcẽs ſigna diaboli libere poꝛtat. vexillũ vero xp̄i nõ vult poꝛtare niſi occulte. nõ attẽdẽs illud qḋ dic̃ Hiere. iiij Leuate ſignũ in ſyon ⁊ cõfoꝛtamini. Et. c. vj. Leuate vexillũ. Jngr̃tũ pr̃ ẽ male ſe hñt erubeſcẽtes dũ eũ negãt. De h̄ Mat. x. Qui negauerit me corã hoibꝰ negabo ⁊ ego eũ coraꝫ patre meo. Jta accidit fatuo erubeſcẽti ſic̃ accidit cuidã ſcholari pariſius. ꝗ cũ indutꝰ eẽt ꝑcioſis veſtibꝰ ⁊ a ſocijs ſuis multũ honoꝛaret cũ viſitaſſet eum pat in humili habitu timens ne ſocij eũ cõtemnerẽt ſi ſcirẽt eũ h̄re talẽ pr̃eꝫ

rogauit patrez ſuū vt hoc nullo mō indicaret
ſimulās ipm eē de ſeruiētib⁹ pr̄is ſui fecit eum
comedere cū gerſone dom⁹. Nō pař patiēter
ſuſtinuit. Sz cū finito prādio ſcholarē duxiſſet
eū in camerā ſecrete q̄ſiuit ab eo q̄d attuliſſet.
oſtēdit ei pař denarios q̄s ſibi attulerat dicēs
Tu negaſti me fili. ꝛ ego te negabo. nunq̄ꝫ de
cetero comedes ꝛ bibes de aliq̄ qđ mittā tibi.
Inq̄tū ꝟo ē ſponſus male ſe h̄nt erubeſcētes
cū de tanto ſpōſo erubeſcūt. De cui⁹ nobilita
te dicit Sap̄. Prou. vlt. Nobilis in portē vir
ei⁹. O hō nō ē ignobilis ſponſus vt ei⁹ nobili
tatem debes erubeſcere. nō eſt ita deformis ꝙ
ei⁹ deformitatē debeas erubeſcere. quia ſpeci
oſus forma p̄ filijs hoim̄ Pſ. xliiij. Et candor
lucis eterne ꝛ ſpeculuz ſine macula Sap̄. vij.
Nō ē adulter o aīa ſpōſus tu⁹ vt de eo debeas
erubeſcere. Ipm nō erubuit b. Agnes que di-
xit. Ipſi ſum deſponſata cui angeli ſeruiunt. O
aīa ſponſus iſte te ſingulari pugna acquiſiuit.
Ipſe ē quē nō mors ab amore tuo potuit ſepa
re. Cañ. viij. Fortis ē vt mors dilectio. Ma-
le etiā ſe habet erubeſcēs ad bona opa duz ea
cōtemnit ꝛ facere erubeſcit. Valde iniquuz ē
bona opa inhonorare a q̄b⁹ hō tm̄ bonum ex
pectat. De h̄ honore loquiť Eccī. xiiij. Omne
op⁹ electū iuſtificabiť ꝛ qui opař illud hono-
rabiť in illo. Nā gloria hui⁹ mūdi deficiet tūc
gloria dabiť ꝓ bonis opib⁹. De p̄ſentis glīe
defectu dič pſ. Nā cū interierit nō ſumit oīa
neq̄ꝫ deſcēdet cū ea glīa domus ei⁹. Jđo null⁹
Z debet eū erubeſcere ſed ei diligēter ſeruire. Se-
cūdo ſollicitudo ꝓuidētie ſpūalis cōſiſtit ī me
ritorū cōgregatiōe. vicz vt q̄libet merita mul
ta cōgreget in p̄nti vita a quib⁹ p̄miceť in futu
ro. de quib⁹ Prou. vj. Vade ad formicā o pi-
ger ꝛ cōſidera ſemitas ei⁹. diſce ſapientiam q̄
cū nō habet ducē ꝛ p̄ceptorē. ſ. eā cogentē. nec
p̄ncipē vicz mandantē de diligētia ꝛ ꝓuiſiōe
ſui parat in eſtate cibū ꝛ cōgregat in mēſe qđ
comedat. q. d. Sic hō debet ꝯgregare cibū bo
norū meritorū. Jđo dicit Eccī. xiiij. Ante mortē
opare iuſticiā. qm̄ nō ē apud inferos cibuz in
uenire. Tertio cōſiſtit in ſubditorū regimine.
Debet ḡ p̄lat⁹ eē ſollicit⁹ circa ſubditos vt cor
rigat ipſorū exceſſus. De hac ſollicitudine di
cit ap̄ls ad Rom̄. xij. Qui p̄eſt ſollicitudine
ſꝑ p̄eſſe dz. Prelat⁹ em̄ qui nō corrigit ſollici-
tudine exceſſus ſibi cōmiſſorū compař idolo.
vt dicit Hol. lec. clxij. Idolū em̄ recipit hono
res ꝛ nihil valet. poniť in loco ſolēni ꝛ celebri
ꝛ nihil ꝟtutis hz portat gladiū vel haſtā ꝛ nū
q̄ꝫ ꝑcutit nec caſtigat. Eodem mō p̄lat⁹ negli
gēs recipit honores poniť in loco ſolēni. ꝛ ha
bet autoritatē corrigēdi defect⁹ ſubditorum ꝛ
nihil facit. imo videm⁹ ꝙ paſſeres ꝛ alie aues
vadāt ſuꝑ caput idoli. nō obſtāte ꝟſatili gla
dio ſuo. Ita nūq̄ꝫ diſſoluti ꝛ laſciui ſedent ꝛ re
quieſcunt ſuꝑ caput talis p̄lati. ſicut familia-
res ſeruientes ꝛ cōſilarij. ꝛ ab eo ſupportanť a
quo debēt argui ꝛ puniri. Vñ ipſi eū fecib⁹ ſu-
is fedant. q: culpis ſuis dānabilē eum ꝓbant
Tali p̄lato diciť Zach. xj. O paſtor ꝛ idolum
delinquēs gregē. Scđa ſollicitudo ē neceſſita Y
tis tp̄alis tolerabilis. de q̄ Geñ. iij. In ſudore
vult⁹ tui veſceris pane tuo. De hac ſollicitu-
dine dič egidi⁹ rhoman⁹ in de regi. p̄n. pte. ij
li. ij. c. xij. Decet inquit quēlibet volētē ſm̄ vi
tam politicā ꝓuidere indigētie domeſtice h̄re
curā de acquiſitiōe pecunie ſm̄ ꝙ exigit ſtat⁹
ſuus. Et ponit exemplū. Vidimus em̄ Frede
ricum imꝑatorē qui tante ſapiētie ſecularis p̄
dicabať q̄ſi nō fuiſſet ei ſiīis habuiſſe multas
poſſeſſiōes. ñ obſtāte ꝙ t̄ra erat fertiliſſima ī q̄
victualia modici p̄cij exiſtebāt nihilonim⁹ tn̄
ſemꝑ ex ꝓprijs alimēta carnium volebat aſſu
mere. ꝛ hoc tam in beſtijs q̄ꝫ in volucrib⁹. Et
ſubdit qui em̄ ſingula alimenta pecunia emit
magis viuit vt aduena q̄ꝫ vt ciuis. q̄re decz p̄n
cipes ꝛ reges habere homīes induſtrios tam
ſuꝑ cultura agrorū ꝛ vinearū q̄ꝫ ſuꝑ armētis
boum ꝛ ſuꝑ multitudinē ouiū ꝛ aliorū aīaliū
deſeruientiū ad indigentiā vite nō ſolū q̄dru-
pedum ſ; etiā volucrū. ſič alicubi eandē habe
re multitudinē columbarū vel aliarū auiū ex
quib⁹ alimēta domeſtica ſumunť. Sic etiā vt
ait ph̄s inſiſtēdū ē circa apum culturā ſi ptes
ille apte eſſent ad talē cultū. Ex apib⁹ em̄ ī ꝑti
bus cōuenietib⁹ tolliť mult⁹ fruct⁹ cū ꝑuis ex
penſis. Et nōndū ꝙ ph̄s circa finē primi poli-
ticorū diſtinguit diuerſos modos q̄b⁹ numiſ-
mata acquirūť. vt dič idez Egidi⁹ vbi ſupra.
Et h̄ cōtingit q̄nq̄ꝫ modis aut vijs. Vna via
diciť poſſeſſoria qñ q̄s poſſeſſiōib⁹ abundās
ex fructib⁹ eorū pecuniā acq̄rit. Scđa via vti
lis ad pecuniā acquirendā diciť eſſe mercātia
cum q̄s ꝑ mare aut terrā defert mercātias ali-
quas ſpe lucri. ꝛ h̄ via cōceſſa ē laicis. vt. lxxx
vj. diſt. ꝑuenit. Sed hac via clerici ꝓ pecunia
acquirenda ſollicitari nō debent. Quia dicit
ap̄ls. ij. Thimo. ij. Nemo militās deo impli-
cat ſe ſecularib⁹ negocijs. Et Hiero. lxxxviij.
diſt. Negociatorē clericū ꝛ ex inope diuitem
ꝛ ex ignobili glorioſum. q̄ſi quādā peſtē fuge.
Extra ne clerici vel monachi. ꝑ totum. Sz q̄a
laici interdū nimiū ſollicitanť circa mercatio-
nes ꝑcurrentes mare ꝛ terras ꝛ negligunt ꝓ-
priam ſalutē. Jđo arguit eos Amb. in tracta-
tu de Helya in ieiunio. c. iij. Sollicita vita. in
quieta cōuerſatio ꝛ quodāmodo ſemꝑ in tur-
binis ventis ipſis mobilior quib⁹ voluiť huc
atq̄ꝫ illuc iactať. Sepe vtiq̄ꝫ accuſatis crebra
naufragia qui vos nauigare compellit. vt ter
ras faciatis incultas. ꝛ ad latrocinium pluri-

mos excitetis. Mare nō ad nauigandū deus
fecit. ſed ꝓpter elementi pulchritudinem. Iac⁹
pelagi fudit equora terre vt freto icluderet ter
ras ne longius tu vagus ⁊ exul errares. ſꝫ tem
peſtate iactatꝰ mare tumēs. ergo nō vſurpare
debetis elemētū innocēs nihil delinq̄t temeri
tas humana ſibi ē ipſi diſcrimini. Deniqꝫ dixit
dn̄s. Dominamini piſcibus maris. non enim
dixit. nauigate in fluctibus. Tertia via dicitꝰ
dicitꝰ mercenaria vel cōductiua vt cū quis ſpe
mercedis vel p̄cij cōductus aliqua opatꝰ. Et
quia talis debet eſſe ſolicit⁹ in ſuo ſuitio. Dicitꝰ
em̄ Egidius in. iij. pte lib. ij. c. xvj. q̄ miniſtri
in duob⁹ deficere cōſueuerūt. Nam male exe-
quuntꝰ opus iniunctum. quia ſunt decipiētes
⁊ defraudantes iura ciuilia aut regalia. ⁊ ſunt
infideles dn̄is ſuis. de vno refert Apiari⁹. ca.
xxv. Erant inq̄t in flandria duo viri diuites
qui cōtra ſe grauiter erāt inimici. ⁊ oportuni-
tatem querebant qualiter vnus alterū cape-
ret ⁊ necaret. Erat aūt vnus nequiſſimus qui
vni⁹ ſeruus fuerat ⁊ nunc alteri ſeruiebat. Ad
hunc ergo cui olim ſeruiebat veniēs conque-
ſtus eſt de dn̄o cui⁹ ad p̄ſens ſuus erat. ſibiqꝫ
fore pfacile vt ei⁹ manibus illum tradat. Qui
gauiſus pact⁹ ē ei pecuniam. ⁊ exinde habita
oportunitate dn̄m tradidit in manus inimici.
Quo occiſo venit ꝓditor ille ad amicos ptis
aduerſe ⁊ ſimili dolo ad tradendū illis obtulit
occiſorem. Credebat em̄ ſcelus ꝓditionis la-
tuiſſe. Comp̄hensus ē ergo ⁊ tradit⁹ iudici et
ſuſpenſus. Amicorum vero precibus de pati-
bulo deponi pmiſſus eſt in terra ſepultus cuꝫ
de nocte ſepult⁹. fuit ignoti canes ſepulchruꝫ
⁊ ſepultum multis videntibus extraxerunt. ⁊
membratim inter ſe miſerabiliter deſerpſert.
Et ſubdit Egidius q̄ aliqui male exequuntꝰ
opus iniunctū. Sed hoc nō ex malicia volun-
tatis. quia ipſi de ſe bonū volunt. ſed hoc con
tingit ex ebetudine intellect⁹. Sunt em̄ ebeteſ
⁊ minus intelligētes ꝓpter quod ipſi licet nō
decipiant nec defraudēt decipiunt tamē ⁊ de-
fraudantꝰ. Cōditio ergo miniſtrantiū eſſe de-
bet q̄ ſint fideles ⁊ prudētes. fideles em̄ q̄tuꝫ
ad rectitudinē voluntatis ne defraudēt. pru-
dentes q̄tum ad induſtriam intellectus ne p
inſipientiam defraudentꝰ. Fidelitatem cogno
ſcere poſſumus p diuturnitatem tempis. Ip-
ſum em̄ cor hominis videre non poſſumus ſꝫ
tamen ſi p diuturna tempa in diuerſis officijs
cōmiſſis fideliter ſe geſſerit eſt fidelis iudican
dus. Prudentia vero cognoſci habet ſi aliq̄s
ſit memor prouidus. cautus. circumſpectus.
prudens eſt reputandus. Scribit enim Uale
rius libro. vj. c. viij. Et Sen̄. lib. iij. ca. xxxiiij.
de fidelitate Papionis. qui cum vidiſſet ali-
quos miſſos ad occiſionem domini ſui. ipſe ve

ſte mutata dominū ſuum clamdeſtine aliena-
uit ⁊ remiſit. ⁊ pro eo mortem ſuſtinuit. Nar-
rat Trogus pompeius libro. iiij. q̄ Anaxila-
nus poſt eius morteꝫ reliquit filios paruulos
⁊ eorundem tutelam cuidam ſeruo magne fi-
dei commiſit. ⁊ in quo fuit tanta ſollicitudo.
tantuſqꝫ amor. memor ſui domini. q̄ poti⁹ po
ſtea pueris ſeruire ⁊ mori voluit q̄ꝫ eos deſere
re. Refert etiā Ualerius libro. vij. q̄ rex Ar-
geas moriens reliquit puerum paruulum et
puſillum. Poſtea cum macedones bellū cum
inimicis intrarent. paruulum regem in cuna-
bulis ante aciem locabant. ſicqꝫ paruuli regis
innocentia ⁊ anguſtia fidelitatem ſubditoruꝫ
ad fortirer pugnandum mouebat. ⁊ ſic atten-
ta victoria macedones qui prius ſuccubuerūt
dixerunt macedonibus regem defuiſſe. nō au
tem virtutem eius. Ex his hiſtorijs patet fide
litas ⁊ prudentia ſeruorum predictorū. Quar Z
ta via pecuniam acquirendi dicitur experimē
talis. quia facile ē philoſophum ditari. quod
probat philoſophus duobus experimentis.
Unde Thales milleſius vnus de ſeptem ſapi
entibus qui primo philoſophari ceperūt. Ip-
ſe cum eſſet interrogatus cur philoſopharetꝰ.
⁊ ad quid valeret philoſophia. cum ſemper i
egeſtate degeret. ipſe vero non denarioruꝫ cu
pidus. ſed vt oſtenderet q̄ de facili eſſet philo
ſophos ditari ſi circa talia curam gerant. vi-
dens per aſtronomiam naſcituram eſſe ma-
gnam copiam oliuarum. ab omnibus incolis
regionis illius emit totum oleum in anno fu-
turo. Mutuata ergo pecunia ⁊ dato arrabo-
ne pro futuro oleo. et quia tunc nullus pote-
rat vēdere niſi ipſe. quia ei erat magna copia
olei multam pecuniam eſt lucratus. Secūduꝫ
particulare geſtum quod recitat philoſoph⁹
de quodam ferriſiclario qui emit totum ferruꝫ
et quia ipſe ſolus totum ferrum vendebat. lu
crabatur pecuniam vt volebat. Et dicit Egi-
dius vbi ſupra. c. xij. Uolentem pecuniam ac
quirere debet h̄ ⁊ ſilia pticularia geſta p que
aliq̄ ſunt pecuniā lucratꝰ in memoria hr̄e. vt ſi
occurreret oportunitas p ſilia geſta dum tn̄ il
la eſſent licita pecuniā lucrarentꝰ. Quinta via
dicitꝰ artifica qn̄ q̄s p artē ſuā aliqua exercꝫ p
q̄ pecuniā lucratꝰ. Nā licꝫ finis artis militaris
ſit victoria. ⁊ medicinal' ſit ſanitas. ſingule tn̄
artes quaſi ad pecuniā ordinantꝰ. cū ex ope et
artificio pecuniā intēdit. h̄ Egidius. De ſolli-
citudines tpal' necitati tolerabiles ſi ſaltē ſūt li
cite ⁊ ſine ꝓximi nocumēto. Tertia ē ſollicitudo
ſupfluitati vitupabil' q̄ pucit ex iordiato amo
re trenorū. de q̄ Cryſ. dic. Sollicitudo ē filia
deſperationis. De hac dicitꝰ Sap. Expectatio
ſollicitorum pibit. Prouerb. xj. Hanc prohi-
bet aplus. Nihil ſolliciti ſitis. Phil. iiij. q. di.

ſed ſollicitudinē vrām in deo ponite. Et quia
apl's Petr⁹ ponit rōnē q̄re ſollicitudinē nrām
debem⁹ in deū ponere. cui inq̄t ē cura de nob
Et licet ipi ſit cura de oīb⁹ cū ſit paṫ omniū.
quia puſillū ⁊ magnū ipe fecit Sap̄. vj. ſpeci/
aliṫ tñ curā hꝫ de ſuis fidelib⁹. quia ſingulari
ter ē paṫ xp̄ianorū. vt. xj. q. iij. Ad mēſaꝫ. Nō
cōſiderās pph̄a ait. Dn̄s ſollicit⁹ ē mei. Ps̄.
xxxix. Sup q̄ v̄bo pulchre loquiṫ Aug⁹. di.
Habet tui curā q̄ te fecit q̄ habuit tui curā cuꝫ
iam h̄ es qđ voluit vt eēs. Jā fidelis es. iā am
bulas in via iuſticie. curā tuā habebit qui faċ
ſolē oriri ſup bonos ⁊ malos ⁊ pluit ſuper iu/
ſtos ⁊ iniuſtos. Hec ille. Jſtā tertiā ſollicitu/
dinem ſupfluitatis vitupabilis dn̄s diſſuadꝫ
dicēs. Dico vobis ne ſolliciti ſitis. Et diċ Au
guſt. Etiam in hoc loco paiali vita poſitā no
uimus. Et ſm̄ Hiero. ⁊ Tho. in glo. cōti. qđ
hic diciṫ intelligiṫ de carnali cibo ⁊ veſtimen
to p q̄b⁹ nō ē nimiū ſollicitandū. quia ſi deus
dedit nobis maiora ſiċ aiam ⁊ corp⁹. dabit no
bis minora vicꝫ eſcā ⁊ veſtimētū. quia tūc in=
ducit exempla. ⁊ p̄miū eſt de volatilib⁹ qđ po=
nit cū dicit. Reſpicite volatilia celi que nō ⁊c̄
q. d. Si paſcit dn̄s aues irrōnales. multo ma=
gis v̄o vos q̄ eſtis rōnales q̄ filij eſtis dei. qui
bus pmittiṫ eṫnitas. ⁊ ē ratio talis. Magis
eñ curandū eſt de his q̄ ſunt maioris p̄cij q̄ꝫ d̄
his que ſūt minoris. Sed de⁹ curat de vola=
tilib⁹ puidēdo eis ſine eorū ſollicitudine. qꝛ ñ
ſerunt neqꝫ metunt. neqꝫ cōgregant in horrea
ḡ multo plus curat de hoībus. Moraľr hoc
exponit Nyco. de ly. in glo. morali q꜕ p volati
lia ſignificanṫ viri cōtēplatiui q̄ ſe negocijs ſe
cularib⁹ nō iplicant. ⁊ dn̄s p eis ſollicitaṫ ne=
ceſſaria eis miniſtrādo. De h̄ exemplū i vitaſ=
patrū lib. iiij. c. lxxx. Frontonius quidam ſer
uus verus dei ſollitudinē cupiens dixit frīb⁹
ſuis quorū erāt. lxx. Quid nobis cū mūdo dā
nabili pgamus ad heramū nihil nobiſcū ferē=
tes vt acquiramus celeſtē gloriā. Dicit enim
dn̄s. Nolite cogitare q̄d mādučeť aut q̄d bi/
batis ⁊c̄. ⁊ dn̄s adiuuabit ſuos ſuos. Cumqꝫ
ibi longo tpe morarenṫ. diabol⁹ aduerſarius
xp̄ianorū eos tēptare cepit vt de heremo egre
derenṫ. ⁊ ſic illi inſtigati dixerūt. Nūquid illi
in vrbib⁹ habitātes vidēt deū ⁊ videbunt. an
q̄ in heremo habitāt ſoli deū vidēt. Quis eñ
pōt cibo angelorū viuere. ecce morimur fame
Audiēs āt Frontoī⁹ eorū murmur dixit Quo
uſqꝫ irritatis deū. illud ſcitote qm̄ nō necabit
dn̄s fame aiam iuſtam. recordamini q̄d añ di
xit. Nolite cogitare quid māduceť ⁊c̄. Nouit
dn̄s cibum dare timentibus ſe. Angelus igiṫ
miſſus a deo venit ad quēdā diuitem nocte di=
cens. Tu epularis in diuitijs ſpēdide. ⁊ ſerui
mei in heremo indigent pane. Surge igiṫ di/

luculo ⁊ mitte ſeruis meis eſcas ex omnibus q̄
dedi tibi. procuratorem enim poſui te gregis
mei. Surgens ergo mane conuocauit amicos
exponens eis viſionem. querēs ab eis locum
vbi habitarent ſerui dei. Et nemo potuit indi
care. Jgiṫ altera nocte duriori comminatiōe
⁊ plagis corrigiṫ. Mane ſurgēs cū fletu oſtē
dit plagas ⁊ querens locum. Tandem vnus
amicorū dedit ſibi conſilium dicēs. Sunt tibi
ſeptuaginta cameli illos onera cibarijs. ⁊ mit
te eos nemine ducente. ⁊ ſi ex deo eſt imperiū
animalia tua ſalua reuertenṫ. Et placuit con/
ſilium ⁊ monuit. Animalia aūt venerunt vbi
habitabant ſancti cibos eis ferentes ⁊ octauo
die ad dominū redierunt. Idem diues quo/
libet anno notato tempe eis miſit neceſſaria.
Et alijs etiam diuitibus domin⁹ impauit vt
eis neceſſaria mitterent. Secundū exempluꝫ
ponit dn̄s. Conſiderate inquit lilia agri q̄uo
creſcunt ſcꝫ tam ſpecioſa. nō laborāt vicꝫ vt ſi
bi veſtimenta ſuant quod ptinet ad viros. ne
qꝫ nent quod ptinet ad mulieres vt dicit glo.
interlinea. Et dico vobis ſcꝫ ego qui mentiri
nō poſſum. Quia nec Salomon qui pre omni
bus regibus floruit in om̄i gloria ſua que fuit
triplex. ſcꝫ diuitiarū. ſcientiarum. ⁊ potentia/
rum coopertus eſt ſicut vnum ex iſtis ſcꝫ lilijs
Quia Salomon habuit veſtes alienas. liliū
aūt pprias. Jlle ab arte illud a natura que p̄/
cellit artem ope ſuo. Moraliter aūt ſm̄ Nico
laum de lyra p lilia vere caſtos intellige quoſ
debemus conſiderare vt ſimiliter caſtitatem
amemus q̄uo creſcunt nō ſolum labore ſuo ſꝫ
etiam dono dei. Sapieñ. xviij. Et cognoui qꝛ
nō poſſum eſſe cōtinens niſi deus det. Hec li/
lia ſpiritualia veſtit deus folijs ſex candidis.
Primū eſt ſobrietas ſed hoc folium lacerat in
quibuſdam exceſſus ciborū ⁊ potuum. Quia
⁊ Loth inebriat⁹ inceſtum cū filiabus ppetra
uit. Geñ. xix. Jdem ponit Auguſtin⁹ contra
Fauſtum. ⁊ poniṫ. xv. q. j. Inebriauerunt in=
quit Loth filie ei⁹. ⁊ ſe neſciente miſcuerunt.
Secūdū foliū eſt laborioſitas. quia decet ca/
ſtos hoīes vt ſint in labore licito. Juxta illud
Hiero. ad Ruſticū monachū. de cōſe. diſt. v.
Facito aliquid opis vt ſp diabol⁹ inueniat te
occupatum. Sed hoc ſolum lacerāt ocioſi. q̄a
hec fuit iniquitas Sodome ſaturitas panis ⁊
ocium Ezech. xvj. Tertiū folium ē veſtī aſpe
ritas q̄ ornat caſtitateꝫ quam econtra lacerat
veſtis pulchra atqꝫ mollis. Quia dicit metri=
ſta. Veſtis pulchra. cibus largus. ocium q̄qꝫ
ſomnus. Demergūt aiam. luxuriāq꜕ vocant.
Nō patet Nume. xxv. de filijs iſrael qui forni
cati ſunt cum mulieribus moabitarū bene ve=
ſtitis. Quartum folium eſt cuſtodia ſenſuū p̄
cipue illorum qui nobis remote oſtendūt. vt

viſus vel audit⁹. q̄ꝛ curioſitas vidē̄di lacerat
caſtitatē. vt patꝫ in Dyna filia Jacob q̄ egreſ
ſa vt videret mulieres illi⁹ regiōis corrupta ē
a Sychē filio emor Gen̄. xxxiiij. Silr̄ dauid p
centū paſſus vidēs Berſabe adulteriū cōmi=
ſit cū ea. ij. Regi. xj. Quintū ē modeſtia ſmo=
nis q̄ multū ornat hoīem caſtū. Sed turpitu/
do ſermōis ⁊ garrulitas lacerāt ſcꝫ caſtitatē.
ſic̄ de illa garrula mľiere Prouˉ. vij. q̄ occurrit
iuueni in habitu meretricio quā ſeq̄bať ille q̄ſi
bos ad victimā duct⁹. iđo dic̄ Gen̄. A turpib⁹
ꝟbis abſtineto. q̄ꝛ licētia corū impudētiā nu/
trit. Et btūs Hiero. ſic iq̄t. Sermo ꝟginis ſit
prudēs. modeſt⁹. rar⁹. nec tā eloquētia p̄cioſ⁹
q̄ꝫ pudore. Sextū ē fuga occaſionū peccandi.
Nā nimia domeſticitas lacerat caſtitatem. et
oportunitas peccādi ē via ad luxuriā. vt ptꝫ i
Thamar corrupta ab Amnon frē ſuo. q̄ꝛ ſo/
la cū ſolo fuit in thalamo. ij. Regi. xiij. Habēt
etiā lilia aliq̄ grana aurea. Grana igiť aurea i
lilio ħ myſtico vicꝫ hoīs caſti ſūt tres modi di
ligēdi deū q̄s diſtinguit Bern̄. di. Diſce ama
re dulciter. amare fortiter. amare prudenter.
Amare dulciter ne illecti. prudēter ne decepti
fortiť ne oppreſſi ab amore dn̄i auˉtamur. Ecce
q̄liter ſpūalia lilia a deo tā decenť ſunt exorna
ta ꝙ nec ſalomon q̄ fuit incaſt⁹ ⁊ amator muli
erū. iij. Regi. xj. ē ita coopt⁹ ſic̄ vn⁹ ex iſtl hoī=
bus caſtis. Tertiū exēplū ē. Si em̄ fenuꝫ agri
qđ hodie ē ⁊ cras in clibanū mittiť de⁹ ſic ve/
ſtit. quāto vos hodie magis modice fidei vicꝫ
veſtiet ⁊ in neceſſarijs ꝓuidebit q̄ eſtī rōnaleſ
⁊ imortales. q. d. ſm Cryſ. ſup Mat. Si flo=
rib⁹ ſrenis ſuccurrit de⁹ q̄ nati ſūt vt tm̄mō vi
deanť ⁊ ꝑeant quō hoīes negliget q̄s ſic crea=
uit. vt nō ꝑ tempe ſint ſeu videanť ſ vt ppe/
tuo maneāt. Nolite g̊ ſol. eē dicē. q̄d mādu ca=
bim⁹. aut q̄d bi. aut q̄ coopiemur. H oia gētes
iquirūt. ſ. nimia ſolicitudīe. q. d. ſ xp̄iani non
debēt illa ita q̄rere. Q̄ em̄ gētes pl⁹ curēt đ ve
ſtib⁹ q̄ꝫ ꝟtutib⁹ ꝓbat Inno. đ vi. hu. ꝯdi. ꝑte
ij. c. xxix. Cū q̄dā pħs in habitu ꝯtēptibili au=
lā p̄ncipis adijſſet. ⁊ diu pulſans ad oſtiū non
fuiſſet intromiſſus. ſed q̄tiēs tēptaſſet totiens
eū cōtigiſſet repelli. mutauit habitū ⁊ aſſum/
pſit ornamētū. Tūc ad p̄mā vocē aditus patu
it veniēti. Qui ꝓcedēs ad p̄ncipē palliū quod
geſtabat cepit venerabiliť oſculari. Sup quo
p̄nceps admirās inq̄t. q̄d ħ deſignaret. Phs
rn̄dit. Honorātē honoro. q̄ꝛ qđ iuſt⁹ nō potu=
it veſtis obtinuit. Et ſubdit Innoc̄. ꝯtra ħ ex
clamando. O vanitas vanitatū. honoris pl⁹
deferť veſtib⁹ q̄ꝫ ꝟtutib⁹. pl⁹ venuſtati q̄ꝫ ho=
neſtati. Artificialis ſpēs ſubduciť. ⁊ facies ob
duciť naturaľ. tanq̄ꝫ hoīs artificiū artē ſupe
rat creatoris. Moraľr aūt p fenū ſm Nicol.
de ly. intelliguntť vani glorioſi. ad tp̄s florētes
⁊ poſt ignē gehēne inſtituētes. q̄b⁹ dn̄s ħ tāta
bona tribuit vt tandē mittanť in ignē ⁊ in cli/
banū eterne cōbuſtionis. vbi cōburunť ⁊ nō
cōſumunť. Nđ ꝓbat Aug⁹. in lib. de ciuitate
multiplici exēplo. Primo quorūdā ꝟmiū di.
Unū gen⁹ vermiū in feruore calidarū aqua/
rū ſcaturire repiť. q̄rū feruorē nemo ipune re=
tractet. Illi aūt ſunt nō ſolū ſine vlla mortl le/
ſione ſ etiā extra has nō pn̄t viuere. Scđo po
nit exemplū pauonū q̄ cū mortue fuerit nō pu
treſcūt. Q̄ ſemel ħ auis ſi cocta erat allata ⁊ đ
pectore vſq̄ꝫ ad annū ſuari poſit. ⁊ nullā leſi/
onē incurrit niſi ꝙ aliq̄n corpulētie ſicciorl fit.
Tertio exēplo ſalamādre Salamādra iq̄t i ig
ne viuit. de cui⁹ etiā pellib⁹ corrigie p̄cioſe fi/
unt. q̄ vetuſtate cōſumpte ſi in ignē mittenť đ
veterib⁹ noue fiūt. Etiā ē aliud in ħ ꝓbanduꝫ
exēplū. ꝙ q̄dā ſunt altiſſimi mōtes ſicilie q̄ tā=
ta tp̄is vetuſtate vſq̄ꝫ nūc eſtuāt flāmis. ⁊ tn̄ i=
tegri ꝑſeuerant.

Dn̄ica. xvj. poſt trini. Ser. j.

Ecce defunctus

efferebať fi. vni. ma. ſue. Luc̄. vij.
Rex apū ſp circūdať multitudine apum tan/ A
q̄ꝫ rex a familia. ⁊ cū moriť ipe rex. apes velut
familia triſtes efficiunť ⁊ circa mortuuꝫ corp⁹
luctū nō minuūt. imo niſi ſubtrahanť. fame ⁊
dolore moriunť. Moraľr ſpūs vľ aīa hoīs eſt
velut rex ⁊ hꝫ triplicē familiā vicꝫ ſapiētes ad
cōſolādū. milites ad pugnādū. artifices ad mi
niſtrādū. Intellectuales g̊ ſenſus ſūt tāq̄ꝫ ſpi/
rit⁹ vľ aīe ꝯſiliarij dicētes ei. Time deū ⁊ mā=
data ei⁹ obſua. Et iſti etiaꝫ ꝓtrahūt ipm̄ ſpm̄
vľ aīam ad diuina. Rōnales aūt ſenſus q̄ di/
ſcernūt ⁊ ocl'o diſcretiōis. aſpnanť mala ⁊ eli
gunt bona ſūt milites q̄ hoſtes ꝯcupiſcētiarū
ipugnāt p arma iuſticie. Aīales ꝟo ſenſ⁹ ſiue
ſenſuales q̄ appetūt viſibilia ſūt tanq̄ꝫ artifices
⁊ ruſtici. q̄ corꝑalib⁹ rudimētl iſiſtūt ⁊ nec̄ria
corꝑi miniſtrāt. vt dic̄ Hūbert⁹ i tractatu de
ſeptē donis ſpūſci in ꝓlogo. c. iij. Nō ſic̄ rex
apum habet familiā ſuā in aluearı. ſic ⁊ ſpirit⁹
vel aīa hꝫ familiā in corꝑe fragili. Sꝫ ꝯtingit
interdū ꝙ ſpūs q̄ ē rex moriť p pctm̄. q̄ꝛ mors
ſpiritualis anime venit in quolibet pctō mor
tali vt de peni. diſt. iiij. c. Dicēs. Et Sap. xvj
dr̄. Hō p maliciā occidit aīam ſuam. Et Gen̄.
epl'a. lxxxij. ꝙ venenū malicie peius eſt q̄ꝫ ſer/
pentis. qđ q̄ꝫuis mortiferū ſit alteri. eſt tn̄ vita
ſerpenti. Sed venenū malicie p̄ncipaliter no/
cent habenti. q. d. q̄ꝛ occidit ipm̄ ſpiritualiter
ex quo ſpiritus moritur per peccatum. Iđ de
bet ad ſimilitudinem apum triſtari nec debet
minuere luctum niſi ſubtrahať ſpirit⁹ a morte
p pniam ne efferať in morte etiā corporis de
habitatiōe ⁊ dānetur. Quia dicit Auguſtin⁹

ſm̄ ſmōe. viij. de aduētu ad iudiciū .ꝙ i morte cō
ſiſtūt angeli tartarei a deo trāſmiſſi tūc ſi ipa/
rata fuerit aīa ꝯturbabit. ⁊ de ſtrato fugā pe/
tere nō poterit. ſꝫ tūc ocl'is miſerꝭ ⁊ vultu plo/
rabili rogās depcans ⁊ orās dicet. Miſerere
mei o piator hūani generꝭ. ⁊ vos miſereamini
angeli. nō me nudā ⁊ ſine fructu ad iudicē de=
portetꝭ. nō me pctōrē. ſ. ſpm̄ a corpe ſegregetꝭ.
Rogo pmittite ad modicū tps me penitē. ſu/
ſpirare. lamētari. elemoſynas facere. depcor
depcemini. rogo intcedite. male vitā expendi
Hec audiētes āgeli dicūt O aīa miſera omib⁹
dieb⁹ tuis in peccatꝭ vixiſti ⁊ nō vis penitere
Sol tu⁹ occubuit. finis tu⁹ aduenit. de⁹ iuſſit
egredi de corpe. ſepari ⁊ cruciari i eīno igne
ſm̄ opa tua. nō ē de cetero ſpes ſalutis ſꝫ eīna
damnatio. Et ſubdit Aug⁹. Illa ſciētes an̄ il=
lā horā curram⁹ ad pniam. ſuſcipiet em̄ nos q̄
ſuſcepit latronē. thelonariū. adulterā mulierē
Hec ille. De h' ad ſenſū myſticū dicūt v̄ba p̄li
bata de ſpū peccatis mortalib⁹ mortuo. Ecce
defunct⁹ efferebat. ſ. in morte a corpe In quo
euāgeliſta duo tāgit i ſenſu morali. Prio anie
mortē dteſtabilē ibi. Ecce defūct⁹. Scd̄o ei⁹ e
greſſionē mirabilē ibi. efferebat Circa qd̄ nō.
B mors ē q̄druplex. ⁊ ſm̄ h' q̄druplices moriun=
tur mortui aut defuncti. ſ. mors mētal' extincti
onis. mors carnal' reſolutiōis. mors clauſtral'
cōuerſatiōis. mors iſernal' amaricatiōis. Pri
ma ḡ mors ē mētal' extinctiōis. vicꝫ qn̄ mens
vl' aīa extinguit p pctm̄ mortale. Vn̄ Hol. ſu
per li. Sap. lec. xj. dic. pctm̄ vicꝫ mortale ſa
tis cōuenient vocat mors ꝓpt tres rōnes vi=
delicet ꝓpt ꝯſilem defectū. ꝯſilem effcm̄ ⁊ ꝯſi
milē aſpectū. De pmo ḡ moriēte corpe talis ē
ꝓceſſus in deficiēdo. Primo diſtpat ⁊ diſtra
bit. ſcd̄o infirmat. tertio morit. q̄rto effert ex
domū. q̄nto ſepelit. ſexto a v̄mib⁹ conſumit.
Iſto mō ſpūalr diſtpat ⁊ diſtrabit p tēptati/
onē ⁊ cogitationē de pctō. Scd̄o ifirmat p co
mitantē delectationē. tertio morit p cōſenſuꝫ
q̄rto aſportat ⁊ elongat ab hoib⁹ p culpe abo
minationē ⁊ diffamationē apd̄ hoies. q̄nto ſe=
pelit p malā cōſuetudinē. Sic em̄ t̄ra vl' lapis
ſuppoſit⁹ onerat ⁊ oppimit corp⁹ ne reſurgat.
ſic illa mala cōſuetudo ē q̄ſi q̄dā moles ḡuiſſi=
ma opprimēs ⁊ neceſſitās ad peccandū. qꝛ dic
Aug⁹. li. viij. ꝯfeſ. c. v. Lex pcti ē vitioſa con/
ſuetudo. qꝛ trahit ⁊ tenet int⁹ anim⁹ eo meri/
to q̄ in eā volēs illabit. Et i eodē ca. cito poſt
p̄ncipiū loquēs de ſeipſo ꝓ ſtatu pcti an̄ bap=
tiſmū ſuū. Suſpirabā inq̄t ligat⁹ nō ferro alie
no. ſꝫ mea volūtate. velle meū tenebat me⁹ ini=
micus. ⁊ inde mihi cathenā fecerat ⁊ ꝯſtrixe/
rat me. Ex volūtate q̄ppe pūſa fcā ē libido. et
dū ſeruit libidini facta ē ꝯſuetudo. ⁊ dū ꝯſue=
tudini nō reſiſtit fcā ē nc̄citas. Et de hac etiaꝫ

morte peccati pulchre loquit Iſido. lib. d ſū/
mo bono. Cogitatio inquit praua delectatio/
nem parit. ⁊ delectatio conſenſionē. ⁊ conſen=
ſio actionē. actio conſuetudinē. cōſuetudo ne
ceſſitatem. Sicq̄ꝫ his vinculis implicat⁹ qua/
dam cathena vitiorū tenet. ita vt ab ea neq̄q̄
vltra euelli valeat niſi diuina gr̄a manū iacen
tis apprehendat. Et ſubdit. Neq̄ſſimū ē pecca
re. ſꝫ pei⁹ ē cōſuetudinē peccādi facere. ab illo
facile. ab hac reſurgit cū labore. h ille. Et hec
cōſuetudo peccādi ſm̄ Augꝭ. de ſermone dn̄i
in monte lib. j. c. xiij. ſepulture Lazari compa
tur. ⁊ ſic videm⁹ chariſſimi ꝙ iſtꝭ magnis ⁊ no
bilibus fiunt ſepulture honeſtiſſime d marmo
re ⁊ alijs honeſtis lapidib⁹ ⁊ lignis cū picturꝭ
⁊ figuris q̄ ſimul onerāt ⁊ ornāt. In iſtis ma/
gnis ⁊ potētib⁹ mortuis p peccatū faciūt adu
latores ſepulchra dealbata ⁊ picta palliantes
⁊ diminuētes ⁊ excuſantes ⁊ cōmēdantes pec
cata potentū Quia ſm̄ Ps̄. laudat impius i
deſiderijs anime ſue ⁊ iniqu⁹ bn̄dicit. Et iſti
quidē vident eos honorare ⁊ ornare. ⁊ ſic or=
nant ⁊ opprimunt miſeros ne reſurgant p penī
tentiam de peccatis. Unde Greg⁹. iiij. moral.
c. xix. notat ꝙ chriſt⁹ tres mortuos ſuſcitauit
vicꝫ puellā in domo. iuuenē in porta. Lazarū
in ſepulchro. Quartū v̄o diſcipulo narrante
mouit. ſed tn̄ nō ſuſcitauit. qꝛ valdꝫ difficile eſt
vt is quē poſt vſum male ꝯſuetudinis adulā=
tium lingue excipiūt a mētis ſue morte reuoce
tur. de quo etiā bn̄ dicit. Sinite mortuos ſepe
lire mortuos ſuos. Moraliter em̄ ſuos mor=
tuos ſepeliunt cū peccatores peccatorib⁹ fa=
uoribus ſeruiūt. Sexto corpus mortuū a ver
mibus cōſumit vt patuit infra. Sic mens pri
uata vita gratie a verme cōſciētie ⁊ deſperati
onis corrodit ⁊ mordet. Sic igit cōuenienter
peccatū mors dicit ꝓpter cōſimilē defectū vl'
ꝓceſſum deficiendi. Sic em̄ peccatū intrat in
animā ſicut mors in corpus. Rhoma. v. Pec
catū intrauit in mundū ⁊ p peccatū mors. Se C
cūdo peccatū dicit mors ꝓpter conſimilem ef
fectum mors igit facit corpus rigidū. frigidū
⁊ putridum. horridum. terreuꝫ atq̄ꝫ pondero
ſum. Iſto modo facit peccatum aīam rigidaꝫ
p ſupbiam ⁊ inobedientiā ad deum. Iuxta il
lud Prouerb. xviij. Cum obſecrationib⁹ loq̄=
tur paup. ⁊ diues effabit rigide. glo. Supb⁹
efficit aīam rigidā. Scd̄o facit pctm̄ aīam fri=
gidam p inuidiā. quia in om̄i iuido ignis cha
ritatis extinct⁹ eſt. de q̄ igne Luc. xij. dic dn̄s
Ignem veni mittere in terrā. vt quid dolo ni=
ſi vt ardeat. Sup q̄ dic Cryſ. Qui non habet
ignē iſtū de quo dic dn̄s. ignē veni mittere. in
hyeme ē ⁊ ſi fuit in media eſtate Iō dr̄ Hiere.
vj. Sicut frigidā facit ciſterna aquā ſuam. ſic
frigidā facit malicia. ſ. inuidie aīam ſuā. Ter=

tio peccatũ facit aīam fetidā ꝑ luxuriaꝫ q̄ſi la=
trinā in qua porci infernales delectātur ⁊ vo=
lutanť. Unde demones nō petierunt mitti in
columbas que habēt ſimplicitatē. nec in oues
q̄ habēt innocentiā. nec in turťes q̄ hn̄t caſti=
tatē ſed in porcos q̄ diligūt imundiciā Mat.
viij. Dn̄e inquit ſi eijcis nos hinc mitte nos in
porcos. Sic demones nō habitāt in cordibus
ſimpliciū nec innocentiū. nec puritatē diligen
tium. ſed luxurioſorū. de quorū cadaueribus
aſcendit fetor Eſa. xxxiiij. Quarto facit eam
horridam ꝑ verecūdiā. de quo Gen̄. xv. Hor
ror magn⁹ ⁊ tenebroſus inuaſit abraā. Quin=
to facit eā putridā ꝑ gule imoderantiā ꝑ quā
ſenſus ⁊ ratio ſepeliunť. ⁊ homo in aſinum cō
mutať Hiere. xxij. Sepultura aſini ſepelietur
putrefact⁹ ⁊ ꝓiectus. Sexto facit eā terreaꝫ ꝑ
auariciā. cui nihil ſapit niſi ťreū. vt dicať tali
anime ſicut talpe dixit natura. ⁊ ſerpēti domi
nus Gen̄. iij. Terrā comedes oībus diebus
vite tue. Septimo facit eā ponderoſam ꝑ acci
diam. q2 nihil boni opať. iuxta illud Prouer.
xiij. Vult piger ⁊ nō vult. glo. vult obtinē bo
num honeſtū vel vtile. ſed nō vult laboreꝫ ad
hoc req̄ſitū ſuſcipe. Sed glo. ordinaria dicit.
Vult piger regnare cū dn̄o ⁊ non vult pati ꝓ
eo. delectant p̄mia cū pollicētur. terrent certa
mina cū iubenť. ⁊ ſic peccator fit piger ⁊ pon=
D derosus ꝑ accidiā. Tertio pctm̄ dicit mors ꝓ
pter cōſilem aſpectū. Quantūcūq̄ em̄ hō fuit
pulcer. amabilis ⁊ delicat⁹. ſtatim poſt mortē
ē horribilis. turpis ⁊ abominabilis. ⁊ a cōmu
nione hoīm ſepand⁹. Sic aīa an̄ peccatū pul=
cerrima ⁊ formoſa eē videť Can̄. iiij. Pulcra
es amica mea ⁊ macl'a nō eſt in te. Sed ꝑ pec=
catū vulnerať ⁊ ſpoliať gratuitis naturalib⁹.
⁊ fetida ⁊ abominabilis fit corā deo. vt dicat
ei deus illud Ezech. xvj. Abominabilē feciſti
decorē tuuꝫ. ⁊ tunc ſepať aīa miſera a cōione
fideliū ⁊ amicitia dei ⁊ angelorū bonorū. Jdo
dicit Prouer. xiiij. Miſeros facit ꝑpl'os pec=
catū. Fatuiſſim⁹ opari⁹ ē ille q̄ difficilib⁹ labo
ribus ſe fatigat. ⁊ nihil mercedis vel ſtipendij
in fine reportat. Quātis laboribus. ⁊ ꝑiculis
difficilib⁹ ſe exponūt hoīes ꝑ pctō. iſti ꝑ volu
ptatib⁹. iſti ꝑ vāitatib⁹. ⁊ qd̄ ē ſtipēdiū: certe
mortl ſtipēdiū ⁊ īfernale ſuſpēdiū. q2 dr̄ Ro.
vj. Stipēdia peccati mors. Quapropť dic̄ ſa=
lomon Sapien̄. j. Noli euāgelizare morteꝫ .ſ.
diligere pctm̄ mortale qd̄ ē cā mortis. Ex iam
dictis clare ptꝫ q̄ pctōr intelligiť ꝑ hūc mortu
um. Uiſo q̄s ſit ille defunctus videndū ē vlte
rius q̄ ſunt hui⁹ defūcti portatores. q̄ porta ꝑ
quā efferať ⁊ a qua vidua deplorať. ⁊ q̄liter a
xp̄o ſuſciteť. Primo ḡ ſunt quatuor portato=
E res q̄ portāt hoīem in pctīs .ſ. longe vite ꝓpo=
ſitio. aliene culpe intuitio. ꝓprie culpe impu/
nitio. ⁊ diuine miſcđie largitio. Prim⁹ porta/
tor ē longe vite ꝓpoſitio. Jn eo aūt q̄ ipſe hō
longam vitā ꝓponit ſibi. ideo in peccatl tanq̄
mortu⁹ ꝑſiſtit. Si aūt cōſideraret vite breui=
tatem excuteret a ſe iniquitatē. Cōſidera pec
cator q̄ vita nr̄a trāſitorijs cito reb⁹ compať.
Dicit em̄ Sap̄. ij. Umbre trāſit⁹ ē tps noſtꝝ
Compať etiā rori antelucano. Sap̄. xj. Talis
em̄ ros generať an̄ ortum ſolis. ⁊ orto ſole iam
exiccať. Sic eſt de hoīe q̄ adhuc in ſuo ortu ꝑ
mortē ſuccidiť. ſicut cōqueriť Ezechias Eſa.
xxxviij. Preciſa eſt velut a texente vita mea.
dū adhuc ordirer ſuccidit me. De hoc vide ex
emplū. Luc. xij. de diuite q̄ horrea dilatauit ⁊
longam vitam ſibi ꝓpoſuit. ⁊ eadē nocte mor
tuus ⁊ damnatus eſt. De hoc quere ſi placet
exemplum ſupius. ſmo. lxxj. F. Secūd⁹ por/
tator eſt aliene culpe intuitio. Jn hoc enim q̄
peccatores intuētes culpas aliorū dicētes. Jl
le ⁊ illi faciunt hoc pctm̄. ideo remanēt in pctō
Sed ſi hoc intueris nec a peccato ceſſauerl for
te teipſum decipis. quia vno pctō eodē modo
peccantes vnus poſſet cōſeq̄ gr̄am ⁊ ſaluari.
alter dimitti ⁊ damnari. quia dicit Matth.
xxiiij. Tunc erūt duo in agro. duo in mola. et
duo in lecto. ⁊ vn⁹ aſſumeť. ⁊ alter relinqueť
Ubi ſm̄ Remigiū his verbis tres ordines ec/
cleſie demonſtranť. Per duos in agro ordo p̄
dicatorū quibus cōmiſſus ē ordo eccl'e. Per
duos in mola ordo cōiugatorū. qui dum ꝑ di=
uerſas curas nunc ad illa flectunť quaſi molā
in circūitu trahūt. Per duos in lecto ordo cō
tinētium. quorū req̄es noīe lecti deſignať. Jn
his aūt ordinib⁹ ſunt boni ⁊ mali. iuſti ⁊ iniu/
ſti. Jdō ex eis q̄dā relinquenť .ſ. in pctīs ſuis. ⁊
quidā aſſumenť .ſ. ad pn̄iam ⁊ ad regnū celoꝝ
Jdō ſi videris alios bn̄facientes. alios vero pec/
cantes. ſeq̄re bn̄facientes. q2 ⁊ aſin⁹ ſi viderit ſo
cios ſuos an̄ ſe cadētes hanc viā nō graditur.
ſed per aliam incedere conſueuit. Terti⁹ por= F
tator eſt culpe proprie impunitio. Jn hoc em̄
q̄ culpe noſtre manent impunite. ideo eo au/
dacius conſueuimus peccare. iuxta illud Ec/
cleſiaſtes. viij. Quia nō cito contra malos ꝓ=
fertur ſentētia abſq̄ timore filij hoīm perpe/
trāt mala. Si em̄ de⁹ ita puniret Sodomitas
ſicut in vetere lege puniuit ꝑ aq̄s diluuij vni=
uerſum mūdum. vt dicit Gen̄. vij. Et quinq̄
ciuitates Gen̄. xix. ꝑ ignem. nō eſſent tam pro
ni ad hoc peccatū ⁊ ad alia peccata ihumana.
Sed aīaduertere debent q̄ nullum peccatuꝫ
manet impunitum. ſi hic nō punietur grauiſſi
me tamē in futuro. Nā quāto remoti⁹ hircus
exijt ex tāto forti⁹ trudit. Jdō dicit Aug⁹. in
ſermonibus cōmunib⁹. ſmo. xliij. Impunitū
nō pōt eē pctm̄. nō decet. nō oportꝫ. nō ē iuſtū
Et quia non pōt eſſe impunituꝫ puniatur a te

ne puniat̃ ab illo. Itē dicit in libro ad matrē
Firmiſſime crede ꝙ peccatum impunitū non
relinquat̃. Et Iob .xxiiij. Ne⁹ malū abire im
punitū ſeu inultū nō patit̃. Quart⁹ portator ē
diuine miſericordie largitio. In eo eñ ꝙ miſe/
ricors de⁹ facile miſcdiam ſuā pctōrib⁹ elargi-
tur eo diuti⁹ in peccatis pſeuerāt. qꝛ facilitas
venie icentiuū p̄bet delinquēdi. vt dicit̃ Amb.
lib. de offi. Et ponit̃ .xxiij. q. iiij. Eſt iniuſta.
Uidēt aliq̄ ꝙ de facili dimiſit ſeptē pctā mor/
talia marie magdalene Luc. vij. Et Petro tri
ne negationis pctm̄ Mat. xxvj. Et latroni ꝺ
p̄canti ait. Hodie mecū eris in padiſo. Lu. xxiij
Idcirco de eadē miſcdia ꝛ venia ſperāt conti
nue peccātes. Sꝫ q̄s ſcit ſi veniā penitēdi con
ſequent̃. qꝛ dicit Hiero. in ep̄la. Uix int̃ ducē
ta milia hoim quorū vita ſemp fuit mala vn⁹
meret̃ indulgētiam. Nec tñ ꝓpt̃ h̓ aliq̄s debꝫ
deſperare. qꝛ dicit Cryſ. de repatiōe lapſi ꝛ al
legat̃ a mgr̄o lib. iiij. ſen. diſ. xiiij. Talis mihi
crede. talis ē erga hoies pietas dei. nūq̄ꝫ ſper
nit pniam ſi ei ſincere ꝛ ſimplicit̃ offerat̃ etiaꝫ
ſi ad ſūmū q̄s pueniat malorū. ꝛ inde tñ velit
reuerti ad ꝟtutis viam. ſuſcipit ꝛ libēter am/
plectit̃. ꝛ facit oīa quaten⁹ ad p̄orē reuocet
b ſtatum. Scđo ꝑ portā effert̃. Ubi nota porta
dicit glo. viſus ē vel audit⁹ aut aliq̄s de q̄nqꝫ
ſenſib⁹. Si ergo videris mulierē ad cōcupiſcē
dū eā iā mortu⁹ effert̃ ꝑ portā viſus. Qui ve/
ro aurē detractionib⁹ ꝛ linguā litigijs accom-
modat extrahit̃ ꝛ effert̃ ꝑ portā audit⁹. Si au
tem cōſimilia fabulant̃. ꝑ portā oris mortuus
effert̃. Idō ad portā viſus pactio mutua ē po
nenda inter ip̄m videlicet ꝛ cor. vt cor nō diri
gat oculū ad aliqua illicita. nec ocul⁹ renūciet
cordi aliqua vana. ſicut fecit Iob. xxxi. Pe/
pigi inq̄t fedus cū oculis meis. i. firmit̃ in cor/
de meo ſtatui ſicut firmū pactū ꝙ vitarē oēm
aſpectū impudicū ne cogitarē quidē de virgi-
ne. i. ꝑ aſpectū inciderē in delectationē vel cō
ſenſum alicui⁹ virginis. Et ſubdit. Si eñ am
bulaui in vanitate. glo. p̄bens me aſpectibus
iuuēcularū. ꝛ feſtinauit pes me⁹ in dolo vide
licet querēs eas ad decipiendū. Si. i. nō ſecu/
tus ē ocul⁹ me⁹ cor meū. Idō dicit Amb. Au
tamus ocl̄os ab inanib⁹ ne qđ ocul⁹ videat cō
cupiſcat cor. vt teipſum inſpicias necē ē vt ab
oib⁹ oculos auertas. Qui eñ cuſtodit oculos
ab imūdicia cordis ſecurior erit. Ad portā au
ditus facienda ē ſeps ſpinea ꝑ quaꝫ intelligit̃
rep̄hēſio diuina. Et h̓ dicit̃ Ecci. xxviij. Se/
pi aures tuas. Glo. detractiones nō audiēdo
quod innuit̃ cū ſubdit̃ ſpinis. ſ. increpationē
pungentiū. ꝛ noli audire linguā nequā. et ſe/
ras. ſ. adhibe aurib⁹ tuis. vicꝫ ne intrēt verba
mala. quia dicit quidā doctor. Nulla differē/
tia ē inter mala loquētem ꝛ ea delectabilit̃ au-

dientem. vterqꝫ eñ duplicit̃ peccat Ille q̄ mā
le audit ꝛ inhis delectationē pcipit. ꝛ iſte qui
male loquit̃ ꝛ in his ſilr̃ delectat̃. Si ḡ au/
dierim⁹ doleam⁹ ꝛ ſic ſine peccato erim⁹. ꝛ di
centem cōticeſcere faciam⁹. Quia dicit̃ Hiero.
ad Ruſticum monachuꝫ. Sicut ſagitta ſi mit
tatur contra materiam duram nonnunq̄ꝫ in
ſagittantē reuertit̃ ꝛ vulnerat vulnerantem.
ita detractor dum triſtē viderit animū vel fa-
ciem audiētis ilico cōticeſcit. pallet vult⁹. he/
rent labia. ꝛ ſaliua ſiccat̃. Si ꝟo libenter et le-
tanter audieris fomitē detrahēdi tribuis. Ad
portas vero oris ponenda ē habena ferrea vt b
ab aſſeſſore tuo lingua regat̃. Difficile eſt eñ
regere linguā. Nam Iaco. iij. dicit̃. Lingua
modicū mēbrū ē ꝛ magna ꝛ mala exaltat. Et
cito poſt. Lingua noſtra ignis eſt vniuerſitas
iniquitatis lingua cōſtruit̃ in mēbris que ma
culat totū corp⁹. inflāmat rotam natiuitatꝭ no
ſtre. i. curſum vite nr̄e qui rote aſſilat̃. inflam
matur a gehenna. i. diabolo. Et īfra Linguaꝫ
nullus homo domare poteſt. Quod verbum
tractās Aug⁹. de natura ꝛ gr̄a. Nō inquit ait
apoſtol⁹ linguā null⁹ domare poteſt ſed null⁹
hominū. cum domat̃ dei miſericordia. dei ad
iutorio dei gratia fieri fatemur. Unde non eſt
expreſſio impoſſibilitatis ſed magne difficul/
tatis. In cui⁹ figura natura ſic ordinauit circa
linguā ꝙ q̄ſi duplici muro claudit̃ vicꝫ oſſeo
ꝛ carneo ad oſtendendū ꝙ duplex examinatō
fieri debet anteq̄ꝫ lingua ſuū op⁹ exercet. Pri-
mo eñ debet ꝯſiderare an ſit licitū. ſcđo an ſit
expediēs. ꝛ iſte ſunt due vie ꝑ quas debet trā
ſire. de quib⁹ in pſ̄. Dixi cuſtodiā vias meas
vt nō delinquā in ligua mea. Poſui ori meo cu
ſtodiam ꝛ oſtiū circūſtātie labijs meis. Unde
abbas Pafuncius ſic narrat̃ ex hiſto. tripar-
tita cum eſſet ſine litteris acceſſit ad quendaꝫ
vt addiſceret. Et cum veniſſet ad iſtum verſū
Dixi cuſtodiam vias meas vt non delinquā.
ꝛc. dixit ſe ſatis didiciſſe ſi iſtam lectionē poſ-
ſit ſcire. quia tunc eſſet beatus. Iuxta illud
Ecci. xxv. Beatus vir qui habitat cuꝫ mulie-
re ſenſata. ꝛ q̄ in lingua ſua nō eſt lapſus. licet
eñ iuſtus corripiat aliquādo. habet tñ mel et
lac ſub lingua. Sed lingua peruerſa ē que aut
peruerſa laudat aut recta reprehendit vt dicit
Gregori⁹. vij. moral̃. c. xxij. Idō dicit Sapiēs
Ecci. xxviij. Ori tuo facito oſtia ꝛ verbis tuis
facito ſtaterem. ꝛ frenos ori tuo rectos. Ter/
tio mortu⁹ a vidua deflet̃. dicit glo. Hec ē ſcā
eccleſia que ex ſponſi ſui abſentia viduata:
deflet filios mortuos ſpiritualr̃. iux̄ illō Mat
thei. ij. Rachel plorans filios ſuos noluit cō-
ſolari ꝛc. Et i perſona eccleſie plangit Hiere.
mortuos in peccatis. c. ix. diſt. Quis dabit ca
piti meo aquā ꝛ oculis meis fontē lachryma-

rum: ⁊ plorabo die ac nocte īterfectos populi
I mei. Quarto vidēdū ē qlit̄ pctōꝛ moꝛtuꝰ ſuſci
tet̄. Ad hāc ſuſcitationē reqͥrunt̄ qͣtuoꝛ. ſ. idu
ctiua. effectiua. oſtēſiua. cōſecutiua. que fuerūt
in ſuſcitatione huiꝰ defuncti. q̄ etiā ad ſuſcita
tionē cuiuſlibet pctōꝛis reqͥrunt̄. Qͣtū ad pri
mū inductiua ſunt duo. ſ. cōpaſſio vidue. ⁊ p̄
ſentia turbe. Primū induxit dn̄m ad multuȝ
miſerādū. qꝛ dr̄. Quā cū vidiſſet miſcdia mo
tus ſup illā. ſ. viduā. Hec vidua aīa nr̄a ē. que
ꝑ pctm̄ moꝛtale ē a xp̄o ſpōſo ſuo diuoꝛtiata
vt ſit iā ſolitaria. iux̄ illd Threñ. iij. Sedebit
ſolitariꝰ. i. ſine xp̄o ⁊ tacebit. vicȝ a laude eiꝰ
Ipſiꝰ filiꝰ ē animꝰ nr̄ q̄ m̄ltiplicibꝰ pctis ē moꝛ
tuus. Et merito moꝛtuo aſſilat̄. Hic ſi ſuſcita
ri debeat ncc̄e ē vt cōpaſſio xp̄i ⁊ miſcdia eius
cōcurrāt. qꝛ ſi herba in hyeme reſuſcitari de/
beat ncc̄e ē ſolē veri tp̄e cōcurrere. Sic in ſili ē
de hoīe qui nullo mō a moꝛte pcti reuiuiſcit ni
ſi verꝰ ſol iuſticie ſua gr̄a ⁊ miſcdia ad ip̄m ſe
cōuertat. Iō dic̄ dauid pſ̄. lxxxiij. Deꝰ tu cō=
uerſus. ſ. ad nos ꝑ paſſionē. gr̄am ⁊ miſcdiam
tuā viuificab nos. ſ. q̄ p̄us fuimꝰ moꝛtui ī pec=
catis. Scdm̄ inductiuū fuit p̄ñtia turbe. quia
multitudo erat cū vidua. ꝓpt̄ quā xp̄s īductꝰ
fuit. ⁊ fecit coꝛā eis miraculū vt illi crederent
⁊ iſtiꝰ miraculi teſtes eſſent. Sȝ ſpūalit̄ h tur=
ba ē electoꝛū. de q̄ Ioh. Apoc. vij. Poſt h vi
di turbā magnā quā nemo dinūerare poterat
Hec ſp ē p̄ñs diuino aſpectui inducēs xp̄m vt
reſuſcitet pctōꝛē. licet em̄ p̄ncipalit̄ ad ſuſcita=
tionē ptcōꝛi faciat dei mīa. tñ ſcdario etiā ad h
valēt ſcōꝛū ſuffragia. Iō dic̄ Iob ad quēlibet
peccatoꝛē. Uoca ſi ē ⁊ ad aliquē ſcōꝛū cōuerte
K re vt oꝛet ꝓ te. Qͣtū ad ſcdm̄ effectiua fuerūt
duo vȝ tactio loculi. ⁊ iuſſio p̄cepti. qꝛ acceſſit
⁊ tetigit loculū. tūc tāgit loculū qñ coꝛ duꝝ ad
pn̄iaȝ emollit. vl̄ īterdū t̄bulatiōibꝰ īducit. ſic̄
patet de Nabuchodonoſoꝛ Dañ. iiij. ⁊. xxiij.
q. iiij. c. Nabuchodonoſoꝛ penitentiā meruit
fructuoſam. Nōne poſt inumeras impietates
flagellatꝰ penituit. ⁊ regnū qd̄ ꝑdiderat rurſꝰ
accepit. Hec Augꝰ. Sȝ notabile ē ꝙ dn̄o locu
lum tangēte ad huc moꝛtuꝰ nō ſurrexit. quia
multi a dn̄o ad penitētiā emolliti vel tribulati
onibus inducti adhuc nō penitēt ſic̄ pharao.
de quo dicit. Augꝰ. vbi ſ. Pharao aūt in ip/
ſis flagellis durioꝛ ē effectus. Scdm̄ effectiuū
hꝰ reſuſcitati ē p̄ceptio. Nā oīs eiꝰ iuſſio eſt
p̄ceptū cū dicit̄. Adoleſcēs tibi dico ſurge. Sȝ
iſta iuſſio ſpūaliter ē diuina inſpiratio. de qua
Eph. v. Surge q̄ doꝛmis ⁊ exurge a moꝛtuis
⁊ illūīnabit te xp̄s. Qͣtū ad tertiū oſtēſiua ſūt
duo videlicet ſeſſio ⁊ locutio. De p̄mo dic̄. re=
ſedit q̄ fuerat moꝛtuꝰ. Nō dic̄ euāgeliſta ꝙ ſte
terit vel iacuerit. ſed reſedit. In ſtādo em̄ to/
tum coꝛpus laboꝛat. ſed in iacendo totū quie=
ſcit. In ſedendo aūt ꝑtim laboꝛat ⁊ ꝑtim q̄e/=
ſcit. Illi ſtant qui circa ſollicitudines tempo
rales nimis laboꝛant. Illi iacent qui in bonis
opibus toꝛpent. Nulli eoꝛū ſunt veraciter re/
ſuſcitati. Sed illi qui ſedēt ꝓ tempe deo ꝑ de=
uotam oꝛationē aut cōtemplationē. ⁊ ꝓrimo
ꝑ diligentē opationē laboꝛāt. Uñ bñ opꝰ ē vt
maria pie ⁊ ſublimiter ſentiat de deo. Mar/
tha minoꝛ dicit̄ vt benigne cogitat de ꝓrimo
Lazarus miſere ⁊ lachꝛymabiliter ſentiat de
ſeipſo. De ſcdo dicit̄ ⁊ cepit loqui. Peccatoꝛ
em̄ qui pꝛius cōſueuit loq̄ v̄ba mūdi vel pec/
cati ⁊ īcipit loqui verba dei oſtēdit ſe foꝛe ſuſci
tatum. quia dicit Berñ. Precioſa lingua que
nō niſi de diuinis rebus nouit diſerere verba
Quātū ad quartū cōſecutiua ſūt duo. lauda=
tio dei fides ⁊ recognitio. De p̄mo dicit̄. Ac/
cepit aūt oīs timoꝛ ⁊ magnificabāt deū Sic
peccatoꝛ ꝓpter bñficiū ſuſcitationis ſpiritua=
lis debet laudare chꝛiſtum. quia dicit Criſo.
ſuper Matth. Ad laudandum ſe me oīn tem
poꝛe incitat qui mihi omni tempoꝛe beneficia
pꝛeſtat. Sed certe ſunt multi hoīes qui ingra
ti ſunt de tantis beneficijs ſibi impēſis nec de=
um laudant. Iđo dicit in ꝑſona chꝛiſti beatus
Auguſtinꝰ. Si fueris iniquus nō me laudas
ſi lingua cum vita conſentit tūc me laudas Et
addit. Melius eſt tacere ⁊ bñfacere q̄ȝ me lau
dare ⁊ peccata cōmittere. De ſcdo dixerunt.
Propheta magnus ſurrexit in nobis. Sic et
tu ſi habueris cognitionē certum eſt quia reſu
ſcitatus es. quia vbi ſincera dei cognitio ⁊ ve
ra fides ibi nulla inferioꝛ delectatio ſeu adhe=
ſio. Ideo dicit beatus Auguſtinꝰ. Qui deuȝ
omnium largitoꝛem bonoꝛuȝ cognouerit que
ſibi delectatio in inferioꝛibꝰ erit. Si arboꝛ ſem
per pꝛeferenda eſt ſuo fructui. quid mirum ſi
dei intuitu vilipēditur bꝛeuis delectatio huiꝰ
mundi.

De eadē dn̄ica. Sermo. ij.

Ecce defunctus

efferebatur filius vnicus matris
ſue. Prudens agricola agrū pro/
pꝛium ocioſum exiſtere non permittit dū tem L
pus eſt germinis. Quando enim inde eleuat
frumentum interdum ſeminat rapas vel aliđ
quod naſcitur pꝛo illo tempoꝛe. Ideo ſollici/
tus eſt cum mature ſunt ſegetes ipſas metere
Iuxta illud Iohelis. iij. Mitte falcem quia
mature ſunt ſegetes Spiritualiter per agrico
lam intelligitur deus pater teſte chꝛiſto Io/
hannis quindecimo. Ego ſum vitis vera. et
pater meus agricola eſt. Ager eſt pꝛeſens ec=
cleſia catholica. Sed fruges q̄libet noſtruȝ q̄
in hoc agro debet fructificari. Uidemꝰ etiā ꝙ
ſemina in agro etiam ſi qua ſunt indigeſta et

acerba ſimꝉ cum maturis metunꝉ. Sic loquē
do ad ꝓpoſitū deus in pſenti vita tps merēdi
nobis cōcedit. vt dicit Hiero. xiiij. q. ij. c. In p
ſenti ſeculo ad maturā meſſem deueniētes re-
portamur in horreū dñi. ſ. in vitā eternā ⁊ nō
tradamur cū paleis ad cōburendū. Et niſi tē/
pore accepto ꝓducat ager ecclie fruges debi-
tas. ſi nō fructiferos nō ꝑmittit nos ampli⁹ di
uino in agro ecclie ſeu campo mūdi pſiſtere. ſꝫ
falce mortis nos de campo vite pñtꝭ abſcidet
ſiue dulces ꝓduxerim⁹ fruct⁹ ſeu acerbos. Et
hoc figuratū eſt Apoc. xiiij. vbi Iohes vidit
cuidā angelo pcipi vt meteret. q2 mature eēnt
meſſes. venit inquit hora vt metanꝉ. Et miſit
falcē ſuā in terrā ⁊ meſſuit. Et ſequiꝉ imedia
te ꝙ ali⁹ exiuit q̄ habuit falcē acutā. Et ange-
lus q̄ habebat ptātem ſuꝑ ignē ⁊ aquā dixit il
li q̄ hēbat falcē acutā. Mitte falcē. ⁊ vindēia
botros vinee. Qui fecꝉ ⁊ vidēmiauit. ⁊ miſit in
lacū ire dei. Spūaliter ꝑ falcē intellige mortē
humanā. Ratio ē. q2 ꝗuis ſpice dū ſūt i agro
vna alia maior atq3 longior ē vel ſit. tñ verſus
radicē ꝑ falcis deciſionē oēs inueniunꝉ equa
les. ſic facit mors humana. Nā in agro ecclie
atq3 pſentꝭ vite vn⁹ ē maior atq3 excelſior alio
nobilitate atq3 diuitiarū magnitudine. tamē
morte illos metēt e ſi q̄s aſpiciat oēs eq̄les re-
ſpiciet. Jō dicit Proſper in ſentētijs. Reſpi-
ce ſepulchra quis ſu⁹. q̄s dñs. quis diues. q̄s
pauꝑ. diſcerne ſi potes vinctū a rege. a debili
fortē. ⁊ pulchrū a deformi. q. d. ñ potes diſcer
nere. q2 oēs ſunt equales. Sed ꝑ pmā falcem
metentē meſſem ſubaudi mortē iuſtorū qui d̄
campo aduerſitatis vite pſentꝭ vbi eſtib⁹ mul
tarū afflictionū ꝓbati arentes venerūt ad per
fectā maturitatē metunꝉ ne ampli⁹ grandines
⁊ tempeſtates eos cōterant. ⁊ ne cadat ſuper
eos ſol neq3 vllus eſt⁹. Per aliū ꝟo angelum
falcē acutā tenentē cui angel⁹ ptātem habens
ſuꝑ ignē dicit vt vindemiaret botros ſubau/
di necē damnatorū q̄ peſſima ē ſm ps. Diabo
lus eñ qui habet ptātem ignis infernalis vel
ſupplicij dño ꝑmittēte iubet eos vindemiare d̄
vinea pſentis vite. qñ vic3 cōpleta eſt malicia
eorū. igiꝉ ꝓijciunꝉ in pdiū inferni vbi ↄculca
bunꝉ. i. pmenꝉ eternaliter. Et iam ampli⁹ me-
ritorū fruct⁹ ꝓducere nequiunt. quia h̄ facere
noluerūt. Jō dicꝉ Aug⁹. j. cōfeſ. Illa eſt pena
peccati iuſtiſſima vt amittat vnuſquiſq3 illud
qd̄ vti bñ nouerit. cū tñ ſine omi facultate poſ
ſet ſi vellet. ⁊ q̄d ſciēs non facit ⁊ amittit ſcire
qd̄ rectū ē. ⁊ qui rectū facere cū poſſet noluit
amittit poſſe cū velit. q. d. Damnati iam vel/
lent facere opa meritoria ſed nō pñt. quia cu3
poterāt facere noluerunt. S3 de iſtꝭ dānatꝭ nō
fuit iſte mortu⁹. q2 alias nō fuiſſet ſuſcitat⁹. ſꝫ
fuit de iſtis in purgatorio exiſtētib⁹ vel in lim-

bo. idō eū dñs ſuſcitauit a morte vt dicit euā-
gelium. in quo pncipaliꝉ tria tangit. Primo d̄
functi delationē ibi. defunct⁹ efferebaꝉ. Se/
cūdo fletus inhibitionē ibi. Noli flere. Tertō
mortui ſuſcitationem ibi. Adoleſcēs tibi dico
ſurge. Circa pſecutionē diuiſionis mortis in
pmo ſmōe facte hic dicā de alijs trib⁹ morti-
bus. videlicet carnalis reſolutiōis. clauſtralis
cōuerſatiōis ⁊ infernalis cruciatiōis. Mors
ergo carnalis reſolutiōis ē ineuitabilis. quia
omēs morimur ⁊ quaſi aqua in terra3 dilabi-
mur. ij. Regꝭ. xiiij. Et licet hoies interdū hic
diu viuunt. tñ ad mortis terminū neceſſe ē vt
ꝑueniāt. qd̄ ꝓbaꝉ in ſiſi. quia nulla ē via adeo
longa que aliqñ nō cōſummaꝉ ꝑ itinerantiu3
aſſiduitatē ⁊ ad ṫminū ꝑueniaꝉ ad quē Mo-
raliter pſens vita ē via quedā inter terminos
incluſa. vic3 inꝉ natiuitatē ⁊ mortē. Inter via
tores omēs ſum⁹ ⁊ oportet deuenire ad termi
nū ⁊ ad portā mortis que dicꝉ eē finis vite p
ſentis ⁊ initiū ſequētis. Jō aiaduertere debe-
mus aliqua q̄ cōtingūt hoi moriēti vic3 dimiſ
ſionē charorū amicorū. amiſſionē bonorū ter-
renorū. ꝑditionē dierū gratioſorū. priuationē
mūdanorū gaudiorū. cōſecutionē mortalium
peccatorū. occurſionē ſeuorū demoniorū. ⁊ in
greſſionē cōfiniū ignotorū. Primo enim aiad
uertere oportet dimiſſionē charorū amicorū.
ſolus eñ moriēs hinc recedit. null⁹ eñ amico
rum quib⁹ hic magnā amicitiā oſtēdiſti. et q̄s
mētaliter dilexiſti tecum vadit niſi forte ad ſe
pulchrū. ⁊ tunc ſtatim ipſorū obliuiſcunꝉ. Et
dicit Holc. ſuꝑ lib. Sapieñ. lec. clxxxiij. ꝙ ta-
les amici ſunt arguēdi de obliuiōe charorum
familiariū ſuorū ⁊ maxime cū fuerint diuites
Magna eñ ingratitudo ē tūc amicū deſerere
cū nrā amicitia pmo incipit idigere. Amici no
ſtri ꝗdiu viuūt pñt ſe iuuare in his que ſpe/
ctant ad meritū aut demeritū. S3 cu3 mortui
fuerint penit⁹ ſunt impotētes ad merēdum. ⁊
tunc nō habēt aliqd̄ refugiū niſi amicos ſi q̄s
in vita poſt ſe reliquerint. vt dicat q̄libet illd̄
Job. xix. Miſeremini mei miſemini mei ſal-
tem vos amici mei quia manus dñ tetigit me.
Et hi vt addit Holcot cōquerunꝉ de quattu-
or generibus hoim. Et ſunt iſti. Succeſſores
ꝓgenitorū hereditates. executores defraudā
tes defunctorū voluntates. profeſſores non
pulſantes fundatorū pietates. ⁊ mēdicatores
nō reciprocātes bñfactorib⁹ ſuis grates. Pri
mi ergo ſunt heredes ingrati q̄ ſuccedūt parē
tibus in certis bonis ⁊ redditib⁹. que illi ſum-
ptib⁹ vel ſtrenue queſierūt. iſti obtinēt ſine la-
bore. ⁊ tñ vix ſemel in anno dici faciūt vnam
miſſam. de quo Sap. Si genuerit q̄s centum
liberos. ⁊c. obliuioni daꝉ nomen ei⁹ Eccs. vj
Scđm genus de quo mortui conquerunꝉ ſūt

executores falſi ⁊ defraudãtes eorũ vltimas
voluntates. contra q̃s dicit̃. xiij. q. ij. Ultima
voluntas defuncti om̃ibus modis obſuet̃. h
aũt a iure notent̃ ꝓceſſum liberũ debet eẽ qđ
iterũ non redit ad arbitriũ. Hi g̃ fraudatores
vltimarũ volũtatũ ſacrilegi ſunt. fures ⁊ pau
perũ necatores. xiij. q. ij. clerici. ⁊. c. p̃cedenti.
Et q̃ pauperiores ſũt q̃ꝫ mortui q̃ ſe iuuare in
nullo poſſunt quorũ obliuiſcunt̃ cũ teſtata nõ
ſoluunt̃. vt q̃libet dicat cũ pš. Obliuioni da/
tus ſum tanq̃ꝫ mortu⁹ a corde. Sed felices pij
executores q̃ dicere poſſunt mortuo illud pš.
Nec obliti ſum⁹ te. ⁊ inique nõ egim⁹ in teſta/
mento tuo. Tertiũ gen⁹ de q̃b⁹ mortui cõque
runt̃ ſunt ꝓfeſſores nõ penſantes fundatorũ
pietates. Hi ſunt religiones poſſeſſionate va
rijs redditib⁹ ⁊ om̃ib⁹ bonis ditate nõ ſolum
ad neceſſitatẽ. ſed ad voluptatis ſupfluitatez
qui vix noĩa norunt ſuorũ fundatorũ. Quorꝫ
quilibet de eis dicere põt illud Ozee. xiij. Sa
turati ſunt ⁊ leuauerũt cor ſuũ ⁊ obliti ſũt mei
ſcꝫ ꝑ negligentiã. Quartũ gen⁹ hoĩm de q̃bus
cõquerunt̃ mortui ſunt mendicatores nõ reci
procãtes bñfactorib⁹ ſuis grates qui tempo/
ralia recipiunt. ⁊ ſpũalia nõ retribuũt. nõ de/
ſiſtũt bñfactoribus adulãtes donec receperīt
⁊ cũ receperint deuotiõib⁹ ⁊ oratiõib⁹ non cõ
penſant. Cõtra q̃s Eccĩ. xxxvij. Nõ obliuiſca
ris amici tui. ⁊ nõ ſis imemor illi⁹ in opib⁹ tu=
is. Sed qꝛ homĩes ⁊ amici carnales in morte
dimittũt. ideo facere debẽt ſibi amicũ chriſtũ.
⁊ ſanctos ei⁹ q̃ morientib⁹ aſſiſtunt. ⁊ vſq̃ꝫ ad
gaudia ꝑducunt. ſicut legit̃ q̃ q̃dam deuotus
hõ in hora ſui obit⁹ aſpiciẽtib⁹ circũſtantibus
cepit exhilareſcere. ⁊ pulcher cãdidusq̃ꝫ appa/
rere ⁊ in leta v̈ba ꝓrumpere. Et querẽtib⁹ illt̃
cui loq̃ret̃. rñdit. Nõ videtis ſcõs p̃riarchas.
Iterũ illo loquẽte. ⁊ eis interrogãtib⁹. Nõne
inq̃t videtis ſcõs ꝓphetas. Tertio dixit. Ec/
ce veniũt ſancti apľi. Quarto dixit. Ecce ve/
niunt ſancti angeli. Et vltimo. Ecce inq̃t veīt
Ieſus. Et int̃ hec v̈ba migrauit ad dñm. Iđo
dicit Greg⁹. Interdũ cõtingit iuſtis vt ī mor
te ſua ſanctorũ p̃cedentiũ viſiones aſpiciãt. ne
ipſam mortis ſue ſñiam ꝑtimeſcant penalem.
Sed dũ menti ciuiũ ſupnorum ſocietas oſten
dit̃. a carnis ſue copula ſine doloris ⁊ fortitu=
dinis fatigatiõe abſoluunt̃. Sc̃đo aiaduerte/
re debet hõ amiſſionẽ terrenorũ bonorũ. Om
nia em̃ bona ſua tempalia in morte amittit. et
in hoc ſua nõ oſtendit. cũ ſecuꝫ ferre nõ poſſit
vt dicit Amb. Iđo dicit apľs. j. Thim. vj. Ni
hil intulim⁹ in hunc mundũ. haud dubiuꝫ q̃a
nihil auferre poſſum⁹. Et pš. Relinq̃t alienis
diuitias ſuas. Diuitie ſunt velut iñdeles ami
ci. qui amatores ſuos ī extrema neceſſitate de
ſerunt. Un̄ quidã cũ a diuitijs in morte implo
raſſet auxiliũ. nec poſſet aliquã rñſionẽ ab eis
hr̃e ait. O fallaces diuitie toto corde vos ama
ui ⁊ honoraui. ⁊ nũc in tanta neceſſitate poſi/
tus nihil cõſilij vel auxilij a vob̄ habere poſſũ
Parate eſtis me deſerere. nec vultis me ſequi
Ego dimittã vos. Et his dictis ſtatim diſtri=
buit paupibus vniuerſa. Tertio in morte per
pendere debet ꝑditionẽ dierũ gratioſorũ. hic
ſunt dies gratie. dies ſalutꝭ. in q̃b⁹ põt homo
pctã ſua penitere ⁊ bona opari. Iđo dic̃ dñs
Ioh. ix. Opamini dũ dies eſt. veniet em̃ nox
cũ nemo opari põt. O ſi pctõres inde egredien
tes ꝑ mortẽ haberẽt a deo vel vnã horã grati=
oſe cõceſſam. vt adhuc agerẽt ꝓ peccatꝭ pniaꝫ
quia ibi hr̃e nõ poſſunt. quia dicũt in inferno
damnati vt recitat Amand⁹ in ho. ſa. li. j. c. x.
Utinã ⁊ de temp̃e illo toto inutiliter expenſo
ſupeſſet nob̄ vnã horula tante pene in remedi
um cõceſſa. Sed ſentẽtiati heu diuina iuſticia
p̃cluſa ẽ nobis ſalutis via. negata miſicordia
ſpes om̃is ẽ ablata. Iđo hortat̃ ſapiẽs quẽli=
bet hoĩem. Eccĩ. xiiij. An̄ obitũ tuũ opare iu/
ſticiam. q. d. qꝛ poſt mortem facere non potes
Quarto aĩaduertere debet p̃uationem hu/
manorũ gaudiorũ. in morte em̃ p̃uat̃ hõ om̃i/
bus gaudijs mũdi. Et fortaſſis a gaudijs trã=
ſit ad tormẽta. Quia dicit̃ Iob. xxj. Tenent
tympanũ ⁊ cytharã. Glo. nõ ſolũ breui ſʒ lon=
go. ⁊ gaudẽt ad ſonitũ organi. ⁊ ducunt in bo
nis dies ſuos. i. totũ curſum vite ſue. ⁊ in pun
cto ad inferna deſcendũt. i. ad ſepulturã. itaq̃ꝫ
inter ꝓſperitatẽ ⁊ inter ſepulturã maturã non
interuenit aliqua aduerſitas. vt dicit glo. Ly
re. Sꝫ meli⁹ eẽt ipſis hoĩbus vt cũ eẽnt adhuc
ſani interdũ gaudia mũdi abijcerẽt. ⁊ triſticiã
ꝓ peccatꝭ aſſumerẽt q̃ in morte hoĩs in gaudiũ
cõuerteret̃. Ioh. xvj. Triſticia vr̃a vertet̃ in
gaudium. Quinto habet aĩaduertere cõſecu/
tionẽ mortaliũ peccatorũ. Dicit Iſido. li. xij.
⁊ autor ꝓpri. lib. xiiij. Simea qñ duos habet
fetus. quẽ pl⁹ amat in brachio ſuo portat. quẽ
v̈o min⁹ diligit humeris geſtat ⁊ qñ ſibi iſtat
neceſſitas fugiẽdiꝭ ⁊ cũ artat̃ ab inſequenti. de
brachijs proijcere cõpellit̃. ⁊ alio in humeris
p̃ſſa ad fugã tardior reddit̃. ⁊ iđo a venatore
facili⁹ p̃uenit̃. Moraľr aũt diues habꝫ duos
fetus. vicꝫ diuitias ⁊ pctã que ſe vt ſemꝑ cõſe
quunt̃. iux̃ illud Eccĩ. xj. Si diues fuerꝭ. id ẽ.
diuitiarũ cupid⁹ imoderate. non erꝭ imunis a
peccato. Primũ g̃ fetũ. i. diuitias diligit ⁊ bra
chijs ſuis manibusq̃ꝫ portat eas ſemꝑ vniẽdo
Sed ſcđm fetũ ſcꝫ peccati portat in humerꝭ ea
raro inſpiciẽdo. vt ea ꝓijceret cõfitẽdo. Inſtã
te ergo neceſſitate mortis cogit̃ ꝓijcere diuiti
as ⁊ hic dimittere eas. ſed ſola peccata miſerũ
cõſequunt̃. quia opa illorũ cõſequunt̃ illos.
Apoc. xiiij. Tunc vt ait Bern̄. lib. đ contem.

mundi. Loquẽtia peccata ſimul ⁊ opa reſpon
debũt ⁊ dicet. Tu nos feciſti. opa tua ſumꝰ nõ
te deſerimꝰ ſed ſemp tecũ erimꝰ. tecũ ꝑgemus
ad iudiciũ. vitia quoq; aiam multis ⁊ multi/
plicibꝰ criminibꝰ accuſabũt. multaq; falſa te/
ſtimonia aduerſus eã inuenient. quorũ vnum
ad dãnationẽ eiꝰ poſſit ſufficere. h ille. Idcir/
co quilibet ſtudere debet hic pctã ſua veracit
deponere. ⁊ xpo cũ honeſtate ꝟtutũ in morte
occurrere. Si eñ cũ firmaꝭ fide charitate forma
ta veneris patriarchas obuios habeb. Si cuz
ꝟa ſapia ꝓphas. Si cũ voluntaria pauptate
apſtos. Si cũ patiẽtia martyres. Si cũ humili
tate cõfeſſores. Si cũ caſtitate Mariã ⁊ om/
nes ꝟgines. Si cũ charitate inimicoꝝ chriſtũ
obuiũ habebis qui dicet tibi. Intra in gaudi=
um dñi tui. Matth. xxv. Sexto aiaduertere
debes occurſionẽ ſeuorũ demoniorũ. de h dic
Bern. vbi ſupra loquẽs de aia. Demones in
quit horribili vultu atq; terribili aſpectu eam
terrebũt. ingẽti eam furore pſequent. ⁊ cõpre
hendent eam terribilit volẽtes retinere ⁊ poſ=
ſidere niſi ſit q eripiat. Et btũs Greg. vj. mo
ral. dicit. Antiquꝰ hoſtis ad capiẽdas anias
peccatorũ tempe mortis crudelitatis effrenat
violẽtia. ⁊ quos viuẽtes blanditijs decepit ſe
uiens moriendo rapit. Septimo aiaduertẽ de
bes ingreſſionẽ finiũ ignotorũ. de quo habet
figura Nume. xiiij. Filij iſrael in deſerto nolẽ=
tes in introitu terre ꝓmiſſiõis ſeq viã Moyſi
pierũt i deſerto ignoto ꝑ varia ſupplicia. Sic
moralit nolẽtes hic ſeq viã penitẽtie ꝑueniũt
ad paſſum ignotũ mortis horrẽde ꝑ ſolitudi/
nem ꝑ gentes vbi neminẽ cognoſcũt. plenam
feris peſſimis ⁊ latronibꝰ. Iõ dicit Bern. lib.
medi. O anima mea qs erit pauor cũ dimiſſis
omibꝰ quorũ tibi pſentia tã iocũda fuit ſola i/
grederis ignotã prorſus regionẽ. vbi occurũt
tibi cateruatim teterrima mõſtra. quis tuebit
te a leonibꝰ pparatis ad eſcã. qs cõſolabit et
quis deducet. Igit legit ꝙ quidã vnicꝰ filius
regis iacens in agone dixit. O qd ẽ mũdꝰ iam
cognoſco me moriturũ. Habeo in iſto mundo
magnas diuitias ⁊ multa caſtra ⁊ multas ciui
tates etiã multos poſſum hoſpitare hoies. Sz
ecce morior ⁊ neſcio vbi hac nocte manebo. ſic
q; aſtantes ad fletũ ꝓuocabat. Ido mors illa
corpalis reſolutiõis ſemp ẽ meditanda. Quia
dicit Hiero. Memẽto mortis tue ⁊ nõ pecca
bis. Qui ſe quotidie recordat eẽ moriturũ cõ
temnit pſentia ad futura feſtinat. Iſti mortui
olim ſepeliebãt foris extra ciuitatẽ eo ꝙ ſepul
ture nõ erãt in ciuitatibꝰ ꝓpter fetorẽ cadaue=
rum mortuorum. Iõ dicit. Ecce defunctus ef
ferebat. Scda mors eſt clauſtralis cõuerſatio
nis. Dicit eñ Robertꝰ Hol. ꝙ ſancta religio
figuratiue dicit mors. a qua vulgariter regu/
lares dicuntur mortui. ⁊ ſeculares viuentes.
Malus tñ ſecularis ẽ vere mortuꝰ. ⁊ bonꝰ re
gularis vere viuẽs. Nã malo ſeculari dicitur
Apoc. iij. Nomẽ habes ꝙ viues ſed mortuus
es. Sed ſanctis dicit. ij Corinth. vj. Nos qua=
ſi moriẽtes. ⁊ ecce viuimꝰ. mortui aũt peccato
viuentes aũt deo. Iuxͣ illud Rhoma. vj. Eſti
mate vos mortuos quidẽ eſſe pctõ. viuentes
aũt deo in ieſu chriſto dño nro. Quare autez
religioſi dicunt mortui pñt alique congruita=
tates induci. Primo eñ moriturus ꝯdit teſta
mentũ in quo legat aiam deo ⁊ corpꝰ tumulo
facultates alijs. et ſup hoc executores ſibi cõ/
ſtituit. Iſto modo religioſus ꝓfitẽdo dat ani/
mam ſuã deo. corpꝰ aſſignat monũmẽto ſcili=
cet clauſtro. in quo claudit ſicut mortuꝰ in ſe/
pulchro. facultates habitas ⁊ habẽdas reſigt
mũdo. Executores huiꝰ teſtamẽti cõſtituunt
platos ſuos quibꝰ quotidie tam corpꝰ ſuuz q;
aiam tradunt. Secundo moriturꝰ incipit amit
tere colorẽ ſuũ naturalẽ. Poſtea vſum ſenſuũ
exteriorũ ſicut viſus. auditꝰ ⁊ hmõi. Tandez
vltimo motũ ſuũ ꝓpriũ. ita ꝙ ſi moueri debe=
at oportet ꝙ h fiat ꝑ alios ⁊ nõ ꝑ ſemetipſum
pannꝰ ei attribuit breuis. ⁊ in terra mẽſura. ⁊
ſic finaliter cũ mortuꝰ fuerit abſcondit. Iſto
modo moraliter ingrediẽs religionẽ pmo amit
tit omem colorẽ hoc ẽ omem amorẽ carnalem
vel mundialẽ amicorũ vel parentũ qui poſſit
a mũdi cõtemptu ⁊ ſancta cõtemplatiõe recor
dari. Scdo amittit vſum ſenſuũ exteriorꝫ ꝑ
honeſtã ⁊ religioſam cõuerſationẽ ⁊ cuſtodiã
viſus. tactus. auditꝰ. Tertio ꝑdit quaſi loqlã
ꝑ ſilentiũ locis ⁊ tempibꝰ cõuenieter ſuatum
Silentiũ nanq; iuuat ad mẽtis recollectionẽ ⁊
grãm cõſequendã. In cuiꝰ figura Zacharias
mutꝰ genuit Iohannẽ. id ẽ. lucis graz. Quar
to ꝑdit motum ꝓpriũ vicz voluntatẽ. qr nuſq;
ſe mouet vel vadit niſi ꝑ obedientiã ⁊ licentiã
platorũ. Quinto tribuit ſibi pannus modicꝰ.
quia habitꝰ vilis ad neceſſitatẽ. nõ ad ſupflui
tatem. Et ſexto tandẽ abſcondit in ſepulchro
id eſt. in clauſtro ſuo. ne ꝑ ſeculi tumultꝰ a ſan
ctis pturbet occupatiõibꝰ. Iſtis mortuis di/
cit Col. iij. Mortui eñ eſtis. ⁊ vita veſtra ab
ſcondita eſt cũ chriſto. Iſti mortui etiã efferũ=
tur quatuor portatoribꝰ licet ſint vnici. i. vniꝰ
aie cuſtodes mrĩs ſue videlicet religiõis. Pri
mus portator ẽ dignitas epiſcopalis ad quaz
multi aſpirãt ⁊ religionẽ poſtergant. ⁊ hi ſunt
in piculoliſſimo ſtatu. vt patuit ſupra ſmone
xxxviij. Secũdus eſt voluptas carnalis. Ter
tius cupiditas mundialis. Quartꝰ ſollicitas
ꝓchialis. nam multi vt poſſent ꝓchias ſe
culares regere vident religiones dimittere et
relinquere. Tertia mors eſt infernalis crucia
tionis. ⁊ hec cõtrarie atteſtanda. de qua Ps.

Sic oues in iferno poſite ſunt mors depaſcet
eos. Quis ē ſtolidiſſimū animal ſeu pecꝰ. In/
ter alias cōditiōes hꝫ habet ꝙ ſi ſit in domo ac
cenſa nullo modo exit ab igne ſed magis inge
rit ſe igni. Sic damnati in iferno ita ſtolidi ef/
fecti ſunt ⁊ ꝑ maliciā obſtinati. ꝙ de inferno q̄
ē tanq̄ domꝰ accēſa nunq̄ exibūt. ⁊ ē mors ſe
cūda de qua pſ. Mors peccatorum peſſima.
Huic cōtrariat̄ illa vita de qua Amb. loquēs
dicit. Ibi ē vita ſine morte. feſtū ſine feria. di/
es ſine nocte. gaudiū ſine merore. trāquillitas
ſine labore. fortitudo ſine debilitate. rectitudo
ſine ꝑuerſitate. pulchritudo ſine deformitate.
veritas ſine falſitate. charitas ſine inuidia. fe
licitas ſine miſeria. Hāc nob̄ ꝯcedat pat̄ ⁊ filiꝰ
⁊ ſpūſſanctꝰ Amen.

De eadem dn̄ica. Sermo. iij.

Noli flere. Luce

vbi ſupra. Periculoſa res ē itinerā
tibus vias inaquoſas ꝑgere. Nam
labore itineris interioribꝰ mēbris calefacti. ſi/
tit hō. viribꝰ priuat̄ poſt refrigerij bn̄ficio pri
uatus. eſt in ꝑiculo nō ꝑuo. vn̄ cū quis talem
patit̄ ſitim inuēto fonte ad illū magna alachry
tate declinat. ⁊ refocillatꝰ totꝰ incedit hilaris
vias ſuas. Moralr̄ oēs ſumꝰ viatores ten/
dentes ad terminū vite nr̄e ſcꝫ ad mortē ꝑ q̄m
ſperamꝰ venire ad vitā feliciorē. Sꝫ i hac via
ꝓſentis vite magno eſtu. i. magnis tēptationi
bus diaboli ſucendunt̄ interiora membra ani
me ꝑ cōſenſum. Et niſi hoc incēdiū aq̄ viua
lachrymarū extinguamꝰ. languet aīa. Sꝫ re-
focillata dulcedīe lachrymarū icedit hilarit̄ ꝑ
viā timoris dei quouſq̄ ꝑuenit ad regna cōſo
lationis eterne q̄ lugentibꝰ ꝓmiſſa eſt. Mat.
v. Beati qui lugēt. qm̄ ipi cōſolabunt̄. Figu/
ra Exod. xvj. vbi legit̄ ꝙ ſitientē populū iſrl̄
moyſes ꝑcuſſa petra in oreb oēs potauit aq̄
largiſſima. ⁊ poſtea debellato amalech ꝑueit
ad montē ſinai. vbi deꝰ facie ad faciē ei locutꝰ
eſt. Spūaliter ꝑ moyſen qui inteꝑtat̄ aſſum/
ptus de aquis ſubaudi fidelē chriſtianuꝫ q̄ ex
aquis baptiſmi a deo aſſumit̄ in filiū adopti/
uum. Tendit igit̄ iſte cū populo aīe ſue ad ter
ram ꝓmiſſionis ſcꝫ eternā gloriā nobis ꝓmiſ-
ſam ⁊ a chriſto acquiſitā. Et iſte ꝑplus eſt itel-
ligentia mēoria ⁊ volūtas. Venit ergo i oreb
qui interꝑtat̄ ſiccitas. quia trāſeūtes vitā pre
ſentem neceſſe ē incēdio callidi hoſtis tēptati/
onibꝰ eſtuari. Tunc ḡ petra. ſ. ꝟga percuſſa ef
fluit aqua cū timore dei cor noſtrū contingit ⁊
effluunt lachryme quibꝰ ꝑplus huiꝰ confortatꝰ
ſtrennue ſupat Amalech q̄ interꝑtat̄ populꝰ
lingēs ſanguinē ſignificans demones q̄ ſemꝑ
lingunt ſanguinē peccatorum. ſicq̄ hilaris et
gaudens ꝑuenit ad montem ſinai. ⁊ interꝑtat̄
celſitudo. ꝑ quem ſignificat̄ celſitas glorie ce-
leſtis vbi dn̄s loquit̄ aīe lachrymāti benigne
⁊ ſe illi ꝓbet in ꝓmiū. Ideo dic̄ Bern̄. O humi
lis lachryma tua ē virtꝰ. tua ē potētia. tua eſt
poteſtas tuū eſt regnū. tu ante tribunal iudici
intrare nō vereris. quicq̄d petieritis impetra
bis. ſi vacua intrab̄ vacua non redibis. accu-
ſantibꝰ inimicis ſilentiū imponis. nō ē q̄ te ac-
cedere ꝓhibeat. magis diabolū crucias q̄ ge
henna. q̄d plus? vincis inuincibilē ⁊ ligas om
nipotentē. hec Bern̄. Hunc fletū non ꝓhibet
dn̄s cū dicit cuilibet aīe ad ſenſum moralem.
Noli flere. quia ille ē valde neceſſariꝰ. ſꝫ prohi
bet fletū imoderatū qui fit ſuꝑ morte defūcto-
rum amicorū. Pro diuiſiōe huiꝰ ſmonis dicā
de duplici morte. ſ. ſpūali aīarū. ⁊ corꝑali ami
corum. Primo de morte ſpirituali animoruꝫ
ſeu animarū notandū. ꝙ ipſa ē deflēda nimis
⁊ a ſordidis vitijs mediātibꝰ lachrymis aut fle
tibus purgāda. quia eum diabolꝰ maculauit.
Diabolꝰ ergo ſe habet erga aīam. ſicut carna-
les hoīes erga feminā. Carnalis ꝟo hō cū vi/
derit mulierē abiectā ⁊ ſordide veſtitē nō con
ſurgit in illiꝰ cōcupiſcentiā. Si aūt viderit eaꝫ
pulchrā ⁊ veſtibꝰ bn̄ decoratā appetit illam ſi-
cut patet de Berſabee vxore vrie q̄ erat pul-
chra. quia vidit eā Dauid lauantē ſe cōcupi/
uit ipſam ⁊ adulteriū cōmiſit. ij. Reg. xj. Si-
militer de Iudith ⁊ Holoferne carnali. Quia
Iudith erat eleganti aſpectu. ⁊ introducta an̄
Holofernis cōſpectū. placuit ei ſpeciē eius cō
cupiſcēdo Iudith. xij. Moralr̄ cum aīa hu/
mana coopta ē ſordidis veſtibꝰ vitiorum ⁊ di
ſtorta facta ꝑ peccatū nō multū temptat̄ a dia
bolo ⁊ mūdo. quia tēptare hos nō curat quoſ
pleno iure poſſidet. Sed dum videt aīam or/
natam ꝟtutibus vt ſit decora velut regina. d̄
qua in pſ. xliiij. Aſtitit regina a dextris tuis i
veſtitu deaurato. vicꝫ charitate. circūdata va
rietate. ſ. virtutū. tunc cōburit̄ cōcupiſcētie ca
lore ⁊ ardore ⁊ inducēs carnē ⁊ mūdū in ſubſi
diū ſue prauitatis. oīi ſtudio illā ad ſue volū
tatis cōſenſum inducere conat̄. Figura d̄ hoc
habet̄ Dan̄. xiij. de Suſanna. que ingreſſa po
meriū viri ſui vncta eſt oleo intm̄ ꝙ a duobuſ
iudicibꝰ eſt cōcupita ⁊ moleſtata vt ſententiā
mortis ſubijſſet. ſi nō Daniel ꝓphetico ſpiritu
illuſtratus eaꝫ liberaſſet. ⁊ tamē nihil moleſti
duo ſenes cōmiſerāt Suſanne ⁊c̄. Spirituali
ter Suſanna interꝓtat̄ gaudiū gratie. ⁊ deno
tat aīam ꝑ penitētiā deo cōiunctā. de hoc em̄ ē
magnū gaudiuꝫ corā deo ⁊ angelis eiꝰ Mat.
xv. Hec igit̄ intrat pomeriū viri ſui qn̄ intrat
viridariū ſacre ſcripture videlicet audiēdo ꝟ
bum chriſti qui eſt ſponſus anime toto cordis
affectu. ⁊ tunc inungit̄ oleo miſericordie ⁊ aq̄ſ
deuotiōis quibus anima tota fit decora ita vt

autoꝛ mali diabol⁹ crucieꝶ inuidia. ꝛ aſſumpto
ſecũ mũdo nitiꝶ om̄i ſtudio inducere eã ꝑ pec
catum. Producit nãqꜫ duo falſa teſtimonia.
Mũdus nãqꜫ ſuggerit ſuas exercere delitias
delectationib⁹ ꝑfrui ꝑ̄ponens vite p̄ſentꝭ de/
coꝛem. Sed diabol⁹ ſuggerit diuturnitatem
tempis vite ꝛ poſſe fieri penitẽtiã ſenectutꝭ tẽ-
poꝛe. ꝛ ſic ſuis diris conatibus velut lapidib⁹
obꝛuere feſtinat aiam. Sed illa lachꝛymis im
petrat ſubſidiũ Danielis qui interp̄taꝶ iudici
um dei qḋ amici timẽt. ꝑ quod cognoſcunꝶ te
ſtes p̄dicti fallaces ꝛ aia ab interitu peccati li-
beraꝶ ꝛ mũdaꝶ lachꝛymis ꝛ chꝛiſto ſpõſo ſuo
reddiꝶ incolumis ꝛ iocũda. Sed alique aie ad
inſtar Berſabee conſentiũt in adulteriũ ſpiri
tuale cũ diabolo quãdo cõſentiũt peccatꝭ. Et
talib⁹ ſimiliter neceſſe ẽ vt ꝑ fletũ emundẽtur
ꝛ ad deũ reuertanꝶ. Quia diꝶ Cryſoſtꝭ. ſuper
Matth. Nemo a deo aliquãdo flens abſceſ/
ſit q̄ nõ quod poſtulat accepit. null⁹ ab eo be-
neficia dolẽter optauit q̄ nõ impetrauit. cõſo-
laꝶ flentes. curat dolẽtes ꝛ penitẽtes cõfoꝛtat
hec ille. Et nota ꝙ peccatrix anima in peccatꝭ
moꝛtua nequaqꜫ ſine lachꝛymis poteſt eẽ vir-
tuoſa. Ex defectu em̄ aque terra ſterilis eſt a
fructib⁹ ꝓducit ſpinas tm̄ que nõ egent humi
do. Et ſic interdũ fructuoſe arboꝛes efficiunꝶ
ſteriles. ꝛ fruct⁹ eoꝛũ efficiunꝶ inutiles. agre/
ſtes ꝛ ſine dulcedine. Sic moraliꝶ ꝛ ſine aqua
lachꝛymarũ anima noſtra infructuoſa ẽ ꝛ pu-
nitiones peccatoꝛũ ꝛ malarũ cogitationũ ger/
minat ꝛ ꝓducit. Et ſi floꝛes interduꜫ bone co
gitationis ꝓducit. nõ tm̄ ꝑueniunt ad debite
maturitatis effectũ. quia ad p̄miũ eterne p̄rie
nõ attingunt. ſed ad interitũ retributionis ter
rene. Cui⁹ figura habeꝶ. j. Regꝭ. j. ꝙ Helcha-
na habebat duas vxoꝛes. quarũ vna ſterilis.
ſcꝫ Anna. ꝛ altera fecunda ſcꝫ Fenẽna. Feſto
ẏo ſacrificij Helchana Fenẽne dedit ꝑte opti
mam. Anne ẏo ſterili dedit ꝑtem vnã triſtis.
Quod vidẽs illa acceſſit ad templũ vbi nimi/
um lachꝛymata. ꝛ ibidẽ cauſam ſui doloꝛꝭ nar
rans ſacerdoti Heli accepit ſobolis ꝓmiſſio/
nem. q̄ poſtmodũ cõcepit de viro ſuo ꝛ pepit
Samuelẽ ꝓphetã dñi. vñ ip̄a gaudẽs fecit cã
ticũ. Exũltauit coꝛ meũ in dño. ꝛc̄. Spiritua-
liter Helchana interp̄taꝶ dei poſſeſſio ꝛ ſigni-
ficat chꝛiſtũ in quo cõſiſtit poſſeſſio beatitudi-
nis noſtre. nam in ipſo ẽ diuinitas ꝛ humani-
tas quas tot⁹ homo in patria poſſidebit. Ha-
bet em̄ duplicẽ vxoꝛem videlicet aiam iuſtaꜫ
ꝛ aiam peccatoꝛis q̄ ẽ ſterilis. Ambas eniꜫ in
baptiſmo deſponſauit. ambas creãdo ſua ima
gine deuoꝛauit. Sꝫ vna earũ fecũda h̄ ẽ aia iu
ſta. q̄ quotidie ꝓducit merita deo grata. ideo
ipſa optimã ꝑtem p̄ om̄ib⁹ recepit. quia eť ne
beatitudinis p̄mia ꝛ nihilonim⁹ in p̄ſenti re-
cepit diuinã gratiã. Sterili ẏo ꝛ impenitenti
peccatrici anime lachꝛymis cõtritionis caren
ti triſtis dat miſerã poꝛtionẽ vicꜫ bona tẽpoꝛa
lia. Sꝫ interdũ ad ſe ip̄as rediẽs ꝛ cõſiderans
ſue miſerie ſtatũ meroꝛe coꝛdis intrinſec⁹ ſau-
ciata lachꝛymas multas coꝛã ſacerdote ſiue cõ
feſſoꝛe effundit narrans ſue anguſtie cauſam.
id ẽ. culpam. mereꝶ cõcipe ꝛ parere Samuelẽ
ꝓphetam dñi. Samuel interp̄taꝶ exauditio
dei. quia anima ſterilis caligine peccatoꝛũ ob
nubilata. poſt lachꝛymarũ effuſionẽ lucida ef
ficiꝶ ꝛ fecunda. Quia diꝶ Cryſ. ſup Matth.
Sicꝫ poſt vehemẽtes pluuias aer purus effici
tur. ita ꝛ poſt lachꝛymarũ pluuias ſerenitas
mẽtis ſequiꝶ atqꜫ trãquillitas. ꝓpter quod fle
tum aut lachꝛymã quã facit anima poſt pctm̄
chꝛiſt⁹ nõ videꝶ inhibere vt ipſa poſſit reſur/
gere. ꝛ pꝛioꝛẽ oꝛnatũ acquirere ꝛ habere. Sꝫ
de ſecũda moꝛte coꝛꝑali amicoꝛũ eſt notandũ
circa modũ flendi amicos decedẽtes multipli
citer ſe habẽt hoies his diebus. Lugẽt q̄dem
amicos defunctos fallaciter ꝛ ſimulatiue ꝛ cũ
fictiõe. quidã ꝑtinaciter exceſſiue. ꝛ ſine cõſo-
latiõe. Quidaꜫ ſagaciter charitatiue ꝛ ex ſua
deuotione. vt dicit Robert⁹ Hol. ſup lib. Sa
pieñ. lec. clxiij. Primo lugent ꝛ flent interduꜫ
filij moꝛtem parentũ in quoꝛũ bonis ſuccedũt
vxoꝛes maritos a quoꝛũ ſocietate libẽter rece
dunt. legata inteſtatoꝛes q̄ eis bona ſua legan
do cõcedunt. Hi om̄es nigris veſtiunꝶ extrin
ſecus. ꝛ facies ſuas extmĩnãt. a tm̄ in mẽte ſatꝭ
gaudẽt. Sic foꝛte luxit Judas moꝛtẽ vxoꝛis
ſue. Geñ. xxxviij. vbi legiꝶ ꝙ poſt moꝛtẽ con-
ſolatione accepta aſcẽdebat ad tonſoꝛes ouiũ
ſuarũ ꝛ diuertit ad Thamar quã putauit me
retricẽ. Sic planxit p̄rem ſuuꜫ Hellia de qua
Marcialis epigramaton lib. j. Amiſſum non
flet cũ ſola eſt Hellia p̄rem. Si quis adeſt vi/
ſe ꝓſiliunt lachꝛyme. Et ſubdit. Illi dolẽt ve
re qui ſine teſte dolent. Illi figuranꝶ ꝑ malie-
rem thecuiteꜫ cui dixit Joab. ij. Regꝭ. xiiij.
Lugere te ſimula ꝛ induere veſte lugubꝛi. et
ne vngaris oleo vt ſis mulier q̄ſi plurimo tem
poꝛe lugẽs moꝛtuũ. Secũdo modo lugẽt imo
derate q̄ ſic moꝛtẽ plangunt amicoꝛũ q̄ſi pen/
niter et totaliter ꝑierũt ꝛ interierũt quoꝛũ fa/
tuitas ex multis declaraꝶ. Primo accipiꝶ ex
cõſideratiõe diuine volũtatis cui nullo modo
debemas eẽ contrarij. Unde Seneca ad Lu-
cillũ. Placeat homini q̄cquid deo placet. ob-
hoc ip̄m ꝙ deo placet. diuina em̄ voluntas p̄-
ma ꝛ ſumma cauſa ẽ omniũ que fiũt. cui⁹ alia
cauſa nõ eſt querẽda ſm̄ magiſtrũ ſenten. lib.
j. diſt. xlv. igiꝶ ſi amicũ quãtũcũqꜫ charũ moꝛ
tuum habeas cõſidera p̄mo hãc rõnẽ vult de⁹
Unde Aug⁹. de vera religione. c. xcij. Qui ꝑ
fecte deũ diligit nõ affligiꝶ moꝛte cuiuſqꜫ qui

toto animo deū diligit. nouit nec ſibi ꝑire qđ
deo nō perit. Deꝰ aūt ē deus viuorū ⁊ n̄ mor=
tuorū. Secūdo cōſidera ꝙ iuſtū ē ⁊ licitū vni=
cuiqꝫ reddere qđ ſuū eſt. Vñ hiero. in epiſto
la ad Marciū vel cyraſiū. Nihil abſtulit tuū
qui dignatꝰ ē recipe ꝓpriū. creditū ſuū decuit
creditorē. ⁊ nihil aliud decet ꝙ̄ creditori grãs
agere mutuatim. exemplo Job q̄ filijs orbatꝰ
⁊ tota ſubſtãtia ꝑuatꝰ dixit. Dñs dedit domi=
nus abſtulit ſicut dño placuit ita factum ē. ſit
nomē dñi bñdictum. Tertio ꝯſidera ꝙ neceſ=
ſitas moriēdi ē lex cōis oībꝰ. Si factū eēt ali
quid circa amicū tuū qđ nō fuit neceſſario cuē
turū iuſte cōqueri poſſes ⁊ flere. Jã vo nihil
factū eſt niſi qđ cōmuni vel qđ toti generi hu=
mano eſt ſtatutū ad heb. x. Statutū ē oībꝰ
ſemel mori. Amb. vo lib. ij. de morte fratrꝭ ſui
Satiri dicit. Quid abſurdiꝰ ꝙ̄ ꝙ idē qđ ſanctꝭ
oībꝰ ē ꝓſcriptū quaſi ſpeciale deplores. De
hac cōmuni lege dicit metrice. Paupis ⁊ re=
gis cōmunis ē lex moriēdi. Dat cãm flendi ſi
bene ſcripta legis. Guſtato pomo nullꝰ trãſit
ſine morte. Heu miſero lecto claudit oīs hō
Quarto cū flere amicū ꝓponis cōſidera quia
ꝑ mortē ſit liber. de ſuo dubio certꝰ. btūs ꝺ mi
ſero. Quia Job. xiiij. Hō natꝰ de muliere bre=
ui viuens tempe replet multis miſerijs. Vñ
Augꝰ. de miſeratiōe infirmorū lib. j. Quis nu
merare pōt pſentis vite moleſtias. eſurire. ſi=
tire. algere. calere. laſſari. ⁊ inumerabilia q̄ ex
ipſa cōſuetudine domeſtica ſunt. Deniqꝫ au=
dacter ꝓnuncio qꝛ pncipiū vite hoīs initiū
doloris eſt. Fuerūt philoſophi hoc nō igno=
rantes qui in ortu puerorū lugebãt. hoc ſcien
tes ꝙ homo ad laborē naſcit. ad requiē autē
morit. Cōſimiliter aūt fecit ſaluator q̄ mortē
Lazari nō plorauit qñ diſcipulis dixit. Laza
rus mortuꝰ eſt ⁊ gaudeo ꝓpter vos. In ſuſci
tatione aūt quãdo eū ad vitã reuocauit plora
uit. quia eū ad huiꝰ vite miſerias reuocauit. ⁊
paulo poſt dicit idē Augꝰ. O mors deſidera=
bilꝭ. o mors oīm malorū pſentiū finis. O mors
laboris clauſura. quietis principiū. quis cogi
tare poteſt tuarū vtilitatū beatitudinē. Nam
male mori chriſtianorū nō eſt dū mori cū chri
ſto viuere eſt. hec Augꝰ. Jdeo mors liberat.
Vnde Jſid. lib. iij. de ſum. bo. Jlli deploran=
di ſunt in morte quos miſeros infernꝰ ex hac
vita recipit. nō quos celeſtis aula beatifican/
dos includit. Quinto cōſiderãdo mortē ani=
me plangis quod deus ē omnia noſcens. Jp=
ſe eñ nouit quid vnicuiqꝫ potiꝰ expedit quã=
do morit ⁊ quãdo viuere nobis cōtingit ⁊ cō=
uenit. Sexto cōſidera ꝙ luctus tuꝰ imodera/
tus eū nō iuuat neqꝫ eū ad vitã poteris reuo/
care. nec ꝑ talem luctū a purgatorio liberare.
⁊ hoc ē quod allegauit Dauid. ij. Reg. xij. qñ
filius ſuꝰ chariſſimus languebat flebat ⁊ non
capiebat cibū. Cum aūt mortuus eſſet. ſurre/
xit. lauit ſe comedit. ⁊ cōſolationē accepit ⁊ ait
Nunquid potero eū reuocare amplius. Ego
vadam ad eū ille vero nō reuertet ad me. Et
dicit notanter ſupius quia imoderatꝰ fletus
mortuum nō iuuat. De hoc refert Apiariꝰ li/
bro apum. c. viij. ꝺ aīa ſua dicēs. Anima mea
filiū habuit pmogenitū indole inſignem in de
core pcipuum. quo mortuo incōſolabilit do/
luit nec forte ſine pſagio futuri mali. Nã poſt
illum aliū habuit. qui ⁊ ſi inſignis malicia fu/
it dilapidator tñ paterne hereditatis ꝓdiga/
liſſimus fuit. Matre ergo incōſolabiliter la=
chrymante apparuerūt ei iuuenes ⁊ vt viſū ē
ei ingēti gaudio gradiētes. Cūqꝫ meror filū in
ter illos nō eſſe videret ⁊ fleret. Ecce poſt ali/
os filium lento gradu ſubſequentē cognouit.
Cui mater cū graui clamore dixit. Et quid eſt
fili mi ꝙ ſolus ⁊ nō cum alijs graderꝭ retarda=
tus. Cui ille in toga laterali magnū aque pon
dus oſtendens. Ecce inquit mater lachryme
quas ꝓ me inaniter fudiſti quorꝫ pondere ab
aliorū ꝓſecutione retardor. Ad deum ergo la
chrymas cōmutabis. ⁊ in pſentia ſacri corpo/
ris chriſti cū elemoſynis pauperū ꝓ me cor pi
um ⁊ deuotū effundas. ⁊ tūc liberabor ab in/
cōmodo quo nunc premor. Et dicit ibidem au
tor ꝙ diſpenſatiōe diuina vel ad cōſolationē
matris dixiſſe mortuum iuuenē ſe inanibꝰ la/
chrymis a comitatu ſodaliū retardatū. quia
meritis quidē viuentiū defunctorū anime iu=
uari poſſunt. ſed nullis prorſus demeritis im=
pediri. Septimo cōſidera ꝙ luctus irrationa
lis tibi nocet ⁊ ſibi nō ꝓdeſt. Juxta illđ Eccl.
xxxviij. Repelle a te triſticiã. ⁊ memēto nouiſ
ſimorū. ⁊ noli obliuiſci. neqꝫ eñ ei eſt cōuerſio
⁊ huic nihil ꝓderis. ⁊ teipſum peſſundabis.
dum eñ a tali triſticia abſorbet animus non
habet liberum ad orandū ꝓ illo quem deflet.
Octauo cōſidera ꝙ aliquãdo nos amici ipe/
diunt in vtute a via ſalutis. Nam cor noſtrū
ad mundū alliciunt. ⁊ ad gerendū ſollicitudi=
nem circa ſtatū eorū. ⁊ ad minꝰ ad obediendū
deo in conſilijs ſuis. Vnde Augꝰ ſup Geneſ.
Sepe offendit deus ne offendat amicus. Et
ideo diſpenſatiōe diuina plerūqꝫ contingit vt
amici quos carnalit dileximus ſubtrahant q̄
tenus affectiones noſtre in deū liberiꝰ ⁊ inte/
grius extendant. De hoc legitur in Vitaſpa=
trū lib. iiij. c. vij. de quibuſdam bonis cōiuga/
tis. viro videlicet ⁊ muliere qui erãt valde ho
ſpitales anteqꝫ dñs eis puerum largiri digna
retur. Sed puero habito iam parētes manū
retrahebant ab alienis ⁊ puero oīa reſerua=
bant. Jdeo angelus ibidem nocte quadam cū
heremita hoſpitatus puerū ſuffocauit. Et cū

heremita quereret quare hoc feciſſet. Reſpō=
dit. Cum em̄ dom⁹ illa ſemꝑ fuiſſet dei in om̄i
bus pauꝑib⁹ recipiēdis. iuſſit dn̄s puerum oc
cidere cui⁹ anima in celū euolauit vt de⁹ gau=
deat ſua pacifica poſſeſſiōe qui dicit. Qui voſ
recipit me recipit. Nono cōſidera ſpem reſur
rectionis future. quia quē hic mortuuꝫ vides
alias rediuiuū videbis. Unde apoſtol⁹. j. ad
Theſſal. iiij. Nolum⁹ vos ignorare de dormi
entibus. Gloſa. i. defunctis qui dormiūt ſom=
num mortis a quo excitabunt tempe reſurre/
ctiōis quā infideles negant. vt nō cōtriſtemi/
ni ſicut ceteri qui ſpem nō habēt. Et Amb. li.
ij. de morte fratris ſui. Ceſſent inquit lachry=
me. quia debet aliq̇d inter fideles ⁊ ꝑfidos eē.
fleant ſuos qui eos in ꝑpetuū eſtimāt interire
qui ſpem reſurrectiōis nō habēt. Nobis vero
quib⁹ mori nō nature. ſed hui⁹ vite fin iſē. q̇a
ipſa natura in nobis repat. mortis caſus ob/
ſtergit. Decimo cōſidera ꝙ ſi viuēs fuerit ti/
bi grat⁹ gratior erit iam ſaluatus. Sic em̄ ami
ci noſtri in torrēte voluptatis diuine inebria=
bunt. nec tn̄ vllaten⁹ noſtri obliuiſcant vt di/
cit Aug⁹. lib. ix. cōfeſ. c. iij. His ergo decē cō=
ſideratiōib⁹ de mortuis exceſſu dolorem miti
gare debem⁹ cū amicos noſtros moriēdo ſub
trahi videm⁹. ſicut ſuadet Cyprian⁹ libro ſuo
de imortalitate aīe. Non ſunt inq̇t lugendi fra
tres noſtri acceſſiōe dn̄ica a ſeculo liberati. cū
ſcimus eos nō amitti ſed ꝑmitti. ⁊ occaſioneꝫ
nō dandā gentilibus vt nos merito reprehen
dāt. Quia quos apud deū viuere dicimus vt
extinctos ac ꝑditos lugem⁹. Nihil em̄ ꝓdeſt
ꝟbis ꝓferre ⁊ factis deſtruere ꝟitatem. Igit
cōtra iſtos exceſſiue lugētes nec iſtas decē cō=
ſiderationes attendentes ſignant dicit Eccl̄i.
xxij. Modicuꝫ plora ſuꝑ mortuū. quoniā re=
quieuit. videlicet a laborib⁹ a miſerijs huius
mūdi. Iuxta illud Apoc. xiiij. Amodo iā dic
ſpūs vt requieſcāt a laborib⁹ ſuis. Et dn̄s di=
cit hic. Noli flere ſcꝫ imoderate ⁊ exceſſiue tu=
Y os defunctos. Tertio ſunt qui lugent mortem
amicorū ſagaciter ⁊ charitatiue ex pia deuoti
one. Nihil em̄ triſtari in receſſu amici ingrati
tudinis ſignū eſt. nimis ꝟo triſtari deſperati/
onem arguit. Sunt aūt tres cauſe quare cum
ratione ⁊ dolore poſſum⁹ morientib⁹ bonis vi
ris flere. Primo quia pauci boni viri ſunt in
eccleſia militāti. Et ſic beatus Aug⁹. vt legit
ꝙ quotiēs de morte alicui⁹ boni ſacerdotis au/
diuit. fleuit. non ꝙ ſibi de ſtatu ſuo timuit. ſed
quia paucos tales in eccl̄ia reliquit. Ita etiaꝫ
legit de ſancto Ambroſio. vt cū alicuius ſan=
cti ſacerdotis vel epiſcopi obitus ſibi nuncia=
retur ſic amariſſime flebat. vt ſic vix conſola/
ri valeret. Cū aūt interrogaret cur viros ſan=
ctos ſic fleret, aiebat. Ne putes me flere qꝛ re=
ceſſit. Sed quia me ꝑceſſit. ⁊ qꝛ difficile inue=
nitur q̇ tali officio dignus habeat. Secūdo qꝛ
aliqua forſitan purgāda deferūt que in ꝑſen=
ti nō compleuerūt. Tertio ex cōſideratiōe mi=
ſerie naturalis. quia oportet nos ꝓpter pecca
tum ꝑmi parētis putreſieri ⁊ incinerari. Et ſic
ſanct⁹ Thobias mortuos ſepeliebat ⁊ lugebat
eos. Thob. ij. Ex. xiij. q. ij. dicit Cryſ. Pieta=
tis affectu humilitatiſq; ītuitu mortuos luge=
re nō ꝓhibemur. ſicut nōnullos ſanctorū alio
rum obſequijs pias lachrymas impendiſſe le=
gimus. Ideo Eccl̄s. vij. Melius eſt ire ad do
mum luctus q̄ ad domū ꝯuiuij. In illa em̄ ad
monetur finis oīm morientiū.

De eadem dn̄ica. Sermo. iiij.

Adoleſcens tibi
dico ſurge. Luc. vbi ſupra. Dicūt A
naturales ⁊ beatus Gregori⁹ ſuꝑ
Iob. Hec vna aquile ꝓprietas eſt. Quando
pulli ei⁹ recenter nati ad capiendū groſſiorem
cibū ſunt inualidi. tunc ipſa ſanguinē ⁊ liquo=
rem humidum prede in os ſuum attrahit. ⁊ at
tractum ſibi cibū in ore pullorū fouet. ⁊ ita re=
ficit eos cibo leuiori quouſq; conualeſcant ad
ſumendū cibum fortiorē. Et dicit Ariſto. quā
do iam aliqualiter ſunt adulti cōpellit eos exi
re de nido ad cibū querendū. Moraliter per
aquilā intellige quēlibet fidelem videlicet pa=
trem ⁊ matrē qui ad ſimilitudinē aquile debēt
ſollicitari circa filios ſuos vt poſt cibū corpo/
ralem etiā ſpirituali cibo videlicet ꝟtutib⁹ de/
bite nutriant. Et inter alias ꝟtutes docꝫ Egi
dius roman⁹ in de regi. ꝑnci. pte. ij. lib. ij. c. v.
ꝙ ab infantia in fide inſtruant vt eā aſſueſcāt
Et hoc ideo ſm̄ eū debet fieri. quia fides ē ſu=
pra rationē, et ea que ſunt fidei ratiōe compre
hendi nō poſſunt. Utile ergo eſt vt etati pro=
ponant ea que ſunt fidei. in qua ratio dictorū
nō querit ſed ſimpliciter dictis acquieſcitur.
Hmōi aūt eſt etas infantie. Infantes em̄ cum
eis a patre vel a matre ꝓponunt monitiones
nō querunt rationem dictorū. quia vſum rati
onis nō habent. ſed ſimpliciter dictis acquie/
ſcunt. Et ſubdit poſt pauca. ꝙ talibus pueris
nō debent ꝑponi ſubtiliter articuli fidei. ſed q̇
dam groſſa ꝑponantur eis in ſumma dicendo
Unus eſt deus om̄ipotens pater ⁊ filius ⁊ ſpi
ritusſanctus. Et ꝙ dei filius aſſumpſit carneꝫ
in Maria ꝟgine. ⁊ ꝙ ꝓpter peccata nr̄a fuit
paſſus. mortuus ⁊ ſepultus. ⁊ ꝙ deſcendit ad
inferos ⁊ eduxit ibi captiuas animas exiſten
tes. ⁊ tertia die reſurrexit a mortuis. ꝙ aſcen=
dit in celum. ſedet ad dexteram patris. ⁊ ſic d̄
alijs articulis fidei. Hec ille. Deniq; poſtq̄
venerūt ad annos diſcretionis debent cibare
eos ſolidioribus videlicet alijs virtutib⁹. Ma=

dicit Aristo.vij.politi. Peſſimū ē nō instrue/
re filios ad ꝟtutes ⁊ obſeruantiā legū vtiliuʒ
Et dicit Hol.ſup lib. Sapieñ.lectiōe.liiij.ꝙ i
omī republica ⁊ cōmunitate quacūqꝫ ſumma
cura debet eē de iuuentute vt in bonis opibꝰ
instruant᷑. Et ſi nolunt acquieſcere ꝙ etiā ad
hoc verberibꝰ inducant᷑.quod docet ſapiens
ſub methaphora. Eccli.xxx. Equꝰ indomitꝰ
euadet durus.⁊ filiꝰ remiſſus euadit preceps
Et infra. Ne des illi poteſtatē in iuuentute.et
ne deſpicias cogitatꝰ illiꝰ.curua ceruicē eiꝰ in
iuuētute.⁊ tunde latera eiꝰ dū īfans ē. Et vult
dicere ꝙ ſicut indomitꝰ equꝰ in iuuētute dure
vadit.⁊ ita labit᷑ in ꝑcipitiū in via recta ſicut i
via torta. Ita iuuenis dimiſſus volūtati ſue
nūqꝫ ſuauiter portabit alios in quacūqꝫ ſoci
etate.ſed leuiter ruet in vitia ſicut equꝰ īdomi
tus in precipitia. Equꝰ antiquus nō admittit
ſellā.nec calcar.nec frenū niſi ad talia ſit aſſue
factus in iuuētute. Ita nec adoleſcēs admittit
aliquā obedientiā niſi fuerit aſſuefactus in iu
uentute. Jdo dicit Aristo.ij.eth.c.xiiij. Iuue
nibus ſm̄ ſe opa ꝟtuoſa nō ſunt delectabilia.
Ideo oportet vt vtant᷑ legibus coactiuis. Et
ideo vt ibidem cōcludit neceſſariū eſt fieri q̄ſ/
dam leges ꝑ iuuenibus quibus compellātur
ad mores ꝙ cum pleni ſunt paſſionibus volu-
ptatum nō poſſunt delectari in virtutibus ni-
ſi ſm̄ bonas leges informent᷑.vbi aūt tales le-
ges ꝓ eis nō habent᷑ debēt diris verbis a vi-
tijs cōpeſci ad ꝟtutes ⁊ ad mores.⁊ dicat ad
quē ſpectat correctio. Adoleſcēs tibi dico ſur
ge.ſcʒ a via tua mala.⁊ aſſueſce ꝟtutibꝰ. In q̄
ꝟbo tria tangunt᷑. Primo humane lubricitat̄
cōditionis.ibi adoleſcēs. Secūdo diuine vti-
litas ꝑdicatiōis ibi.tibi dico. Tertio interne
vtilitas correctiōis.ibi. Surge. Primo.n.tan
B gi̇t humane lubricitas cōditiōis cū dicit ado-
leſcens.quia omīs adoleſcēs ad lubrica eſt in
clinatus. Iuxta illud Geñ.viij. Senſus ⁊ co-
gitatio generis humani in malū ꝓna ſunt ab
adoleſcētia ſua. Et ſup illud Eccēs.xij. Ado/
leſcentia ⁊ voluptas vana ſunt.dicit Amb.
libro de interpellatiōe Iob.c.vij. In princi/
pio adoleſcētia magis ad vitia lubrica eſſe cō
ſueuit. Habet em̄ puericia innocentiaʒ.ſene-
ctus prudentiā. Adoleſcētia ſola inualida eſt
viribus.infirma cōſilio.vitio calens.faſtidio
ſa monitoribus.illecebroſa delitijs. Quibus
aūt adoleſcētes vitijs magis ſint proni ponit
Aristo.ij.rethorice dicēs.ꝙ cōcupiſcitiui ſint
⁊ faciliter cōcubitꝰ ꝓſequētes. Et ſicut reue/
ra vehemēter quedā ꝯcupiſcunt.ita faciliter
a cōcupiſcentijs deſiſtunt. Sunt etiam acute
voluptatis ⁊ nō magne. Sunt animoſi ⁊ acu-
te ire faciliter irā ſuam ꝓſequunt᷑. Amant em̄
honorē ⁊ nō ſuſtinēt deſpici. Faciliter autem
ab ira deſiſtunt. Amant etiā victorias.q̄r iu/
uentus excellētiam cōcupiſcit.minus aūt his
amāt pecunias.quia expti quātū ad indigen-
tiam hominū. Sunt etiā magne ſpei ⁊ ꝓſum/ C
ptuoſi. Et illiꝰ ponit Aristo.vbi ſupra tres ra
tiones. Prima ratio aut ꝯditio ē obiectū ſpei
Obiectū aūt ſpei eſt bonū arduū ⁊ impoſſibi/
le. Quia em̄ iuuenes multū putant ſe habere
de futuro ⁊ parū de ꝑterito. Memoria aūt ē
ꝑterita. Spes aūt futura. Ideo multum ha/
bent de ſpe ⁊ poſſibili ⁊ parū de re ⁊ de actu.
vnde ſicut materia ꝑma dicit᷑ eſſe in potentia
ad formas.⁊ quāto magis actuat᷑ tanto magi
ꝑdit de poſſibilitate. Ita puer dū ē iuuenis ē
in potētia ad omēm ſtatū. Poteſt eē ſacerdos
poteſt eē epiſcopꝰ.⁊ poteſt eē papa. Sed cum
creuerit ad modicū vix ſufficit portare aquaʒ
benedictā ꝑ eccleſiā ⁊ parare mēſam dñorum
Secūda cauſa quare iuuenes ſunt ꝓſumptuo
ſi eſt caliditas nature. Habēt em̄ caloris ⁊ ſpi
ritum abundātiā ⁊ cor in eis ampliat᷑. Ex am-
plificatione aūt cordis hō tendit ad ardua Iu
xta illud pſ. Viā mandatoꝝ tuorū cucurri cū
dilataſti cor meū. Tertia cauſa eſt iexꝑientia.
Illi em̄ qui nōdum paſſi ſunt difficultates et
reſiſtētias in factis ſuis audaces ſunt ad tem-
ptandum omīa. Illi ergo qui iam frequenter
ſuſtinuerūt repulſam laborauerūt fruſtra ī co
natibus nō de facili temptāt ea que nō ſunt ex
perti. Hec quidē eſt cauſa q̄re iuuenes nō de/
bent fieri duces bellorum.ſicut dicit᷑ ſcdo to/
picorū. Nemo em̄ iuuenes eligit in duces eo
ꝙ nō cōſueuerunt eſſe prudētes. Quātuʒ ad
ſecundū tangit᷑ vtilitas diuine predicationis
cū dicit᷑. Tibi dico ſurge. Inter em̄ omēs eta
tes magis vtilis eſt predicatio adoleſcentibꝰ. D
quia quicq̄d illa etas capit ⁊ quo imbuit᷑ ꝑſi-
ſtit. Iuxta illō metriſte.. Quod noua teſta ca
pit inueterata ſapit. Ideo ꝑdicandū eſt eis vt
inſiſtant moralitati ⁊ aſſueſcant ſobrietati.ne
torpeant ocioſitatē.⁊ fugiant a mala ſocietatē
Primo ergo ꝑdicandū eſt eis vt inſiſtant mo
ralitati ⁊ nō vitijs.quia ſi inſiſtunt vitijs in iu
uentute incurabiles ſunt in ſenectute. Hypo
cras em̄ ponit talem amphoriſmū in ſecunda
ꝑticula. Epilentie q̄bus ante iuuentutē naſcū
tur mutationē habent.dū em̄ vigintiq̄nqꝫ fue
rint annorū.vt plurimum moriunt᷑. Iſto mō
eſt de peccatis ⁊ de moribus.quia licet in iu/
uentute eueniat. Iuxta illud pſ. Sepe expu/
gnauerunt me a iuuētute mea. Sed ſi in ſene-
ctute vt plurimū cum homine moriunt᷑. Ido
eſt inuentus in moribꝰ informanda. Iſtō eniʒ
fecerūt ſenes antiqui gentiles tripliciter vicʒ
ſcripturis librorū.picturis geſtorū ⁊ figuris ſi-
gnorum. Primo quidem ſcripturis librorum
Explorauerunt em̄ gentiles antiqui vbi meli

ores fuerunt magiſtri et illis filios tam litterĩ
ꝗ̃ moribꝰ imbuendos dederũt. Narrat Agel-
lius in libro architarum ꝙ eo tempe quo Ale
xander natus eſt ⁊ pater eius Philippus rex
macedonum valde letatus eſt. Et amicabilez
epiſtolam ſcripſit Ariſtoteli ſic. Philippꝰ ma-
cedo Ariſtoteli ſalutem. Filium meũ mihi ge
nitum de quo gaudio ⁊ dijs grates refero nõ
ſolum ꝙ natus eſt. ſed pro eo ꝙ naſci contigit
tempibus vite tue. Spero eñ ꝙ ꝑ te eruditus
excellẽtia regia erit dignus. Ita legit ꝙ Tra-
ianum Plutarcum. Varronem. Senecã ma-
giſtros habuerunt. Et ne a talibus magiſtris
aliquid diſſolutionis vel lubrice leuitatis ad-
diſcerent. ſumme cauebant. vt dicit Boetius
in prologo muſice ſecũdo. Docuerunt eos in
E picturis geſtorum. Dicit eñ Egidius in de re-
gimine principum. pte. ij. libro. ij. c. vj. ꝙ iuue
nes prohibendi ſunt ne turpia cõtemplentur.
Nam recte ſicut nõ decet eos turpia loqui. ſic
nec turpia videre. Et rationẽ ponit Philoſo
phus. vij. ethicorũ dicẽs. Omnia prima ama-
mus magis. ꝓpter quod licz ipſis extranea vi
dere. quia q̃ prima inſpiciunt cum maiori am
miratiõe cõſpiciunt ⁊ ergo magis ea memorie
retinent. ⁊ magis circa ea ſunt attenti mẽti cõ-
mendando. vnde ⁊ phus docet vt nõ ſolum ꝓ
hibeant iuuenes ad videndũ turpia in re. ſed
etiam in picturis vel in imaginibus vt ſi mu-
lieres eſſent picte vel ſculpte turpiter et nude
nõ eſſent iuuenibꝰ oſtendende. Nam illa etas
vt dictũ eſt de ſe ꝓuocat ad laſciuiam. ido nõ
oportet ipſam ꝑ viſionem turpiũ ad vlteriorẽ
ꝓuocare. Ido narrat expoſitor quidaz ſuper
Iuuenalem lib. vj. ꝙ nobiles rhomani ſic di-
ſpoſuerũt actus ſuos ꝑ ſingulos dies ꝙ ſum-
mo mane omẽs ſimul adibant actus triũpha-
les in quibus anteceſſores ſui pingebant cuz
armis ⁊ cautelis quibꝰ deuicerant hoſtes ſu-
os. vt ſic iuuenes adoleſcẽtes viſis illis acce-
derent ad virtutes per imaginationem geſto-
rum. Deinde templũ Apollinis petebant qđ
tunc erat domꝰ ſapiẽtie. poſtea iudices ad fo-
rum. ſenatores ad capitoliũ deſcẽdebãt. Iudi
ces vt cauſas tractarẽt. Senatores vt de com
muni vtilitate reipublice deliberarent. ⁊ ſic tẽ
pus vſqꝫ ad horã nonam expeuderunt. Et ne
adoleſcentes a bonis occupatiõibus impedi-
rent. ꝑ totum tempus ante horam nonam or-
dinatũ erat ꝙ meretrices nullo modo egrede-
rentur ante nonã. ne adoleſcẽtes aut iuuenes
a ſuis iformationibus ⁊ viri a conſilijs reipu
blice ꝑ delectatões libidinoſas aliquãtulũ tra
herent. Et hec eſt ratio ſm Huguitionẽ qua-
re meretrices apud rhomanos nonarie dice-
bantur. quia ad horam nonam licuit eis egre-
di a ſuis domibus. non ante. Hec etiam poſui
ſupra ſmone. l. v. Tertio docebant adoleſcẽ- F
tes ⁊ iuuenes bonos mores figuris ſignorum
Narrat Macrobius lib. j. ſaturnaliũ. ꝙ apđ
rhomanos pueri nobiliũ quadã vtebant ve-
ſte que dicit pretexta. ⁊ inde pueri nobiliũ vo
cabant ꝑtextati. Et habebant coram pectore
ſuo bullam quãdam aureã habentẽ figurã cor
poris humani. Bulla aũt fuit ſemirotunde fi-
gure q̃ſi medietas ſpere ad ſimilitudinẽ bulla
ruz que fiũt in aqua. ꝑtexta aũt erat de purpu
ra que eſt rubei coloris. vt pudore ſue nobili-
tatis a vitijs ſe ſubtraherẽt. ⁊ cordis imaginẽ
ante pectꝰ portabãt vt ſe inuicẽ intuẽtes ſe ho
mines cogitarent. Hec Macrobius. Sic igi-
tur iuuẽtus in moribus ẽ informãda. Iuxta il
lud Eccs. xij. Memẽto creatoris tui in diebꝰ
iuuentutis tue. Secũdo ꝑdicandũ ẽ adoleſcẽ- G
tibus ⁊ iuuenibꝰ vt aſſueſcant ſobrietati. ⁊ ꝑ-
ſertim debent eẽ moderati a vino ⁊ ſobrij. Ut
dicit Egidius vbi ſupra. Turbato cerebro ex
nimia ſumptione vini amiſſo vſu rõnis de fa-
cili ꝓrumpit in vba inordinata. ex quibꝰ con-
ſurgunt diſſenſiones ⁊ lites. quia ira cõſurgit
ex inflãmatione ſanguinis. ꝓpter quod vinũ
ſui caliditate inflãmat ſanguinẽ. reddit homi
nem animoſum ⁊ iraſcibilẽ. quo facto faciliuſ
ꝓuocat ad diſſenſiones ⁊ ad lites. Iuuenes g̃
quia ſunt amatores cõtumeliarũ. vt vult phs
ij rhetorice. a nimia ſumptione vini ſunt ꝓhi
bendi. Ideo dicit apſus. j. Thimo. ij. Iuue-
nes ſimiliter hortare vt ſint ſobrij. Unde nar-
rat Augꝰ. de quadã bona matrona lib. ix. con
feſſ. c. viij. que curã filiarum quarundã nobili
um habebat. Eratqꝫ in eis coercẽdis cuiꝰ opꝰ
eſſet tanta ſeuitate vehemẽs atqꝫ in docendis
ſobria. Nam eas ꝑter illas horas quibꝰ ad mẽ
ſam parentum moderatiſſime alebantur. ⁊ ſic
exardeſcerẽt ſiti aquã bibere ſinebat. ꝑcauẽs
cõſuetudinem prauã ⁊ malã. addens verbum
ſaluũ. Modo aquã bibatis. quia in poteſta-
te vinum nõ habetis. cũ ad maritos veniatis
facte dñe apotecarũ ⁊ cellariorum aquaz ſor-
bebitis. ſed mos potandi ꝑmanebit. Tertio ꝑ
dicandũ eſt eis ne torpeant vitio ocioſitatis.
Nam ſcribit Plinius in ſpeculo natu. Beda
⁊ Amb. in exameron. ꝙ accipiter pullos ſuos
cum fuerint apti ad volandũ extra nidũ proij
cit ⁊ verberat eos alis. cauẽs ne de tenera eta-
te pingueſcant ⁊ marceſcãt ocio ⁊ ſoluant de-
litijs. Sic moraliter cõuenit amico circa iuue-
nes ordinari vt extra nidum ꝓprie voluntati
eijciant. de erroribus aſtringant ⁊ caſtigẽtur
ad capiendũ predã ſuã ſtatim aſſueſcant. Sed
clerici debẽt eẽ ꝑda eorũ h̄ eſt intelligẽtia ſcri
pturarũ ideo cõpellẽdi ſunt ad libros. Sed ſi
milites ꝑda eorũ ẽ ſtrẽnuitas ⁊ victoria pugna
rum. ideo exerceant in bellis. Si mercatores

ꝑda eorum eſt lucrū. ⁊ idō exerceanᷣ in nundi
nis. ⁊ ſic om̄ino ꝙ null⁹ exiſtat ocioſus. vt q̄li
bet dicere poſſit cū pſ. Paup ego ſuꝫ ⁊ i labo
ribus a iuuētute mea. Et ſic debēt in ꝟtuoſis
ſemꝑ ꝓficere. ſicut dicitᷣ in lib. de natura rerū
Pullus aſini tanto turpior q̄nto ſenior. Et de
capris dicit Ariſtl. ij. animaliū. ꝙ fetus q̄ p̄mo
naſcitᷣ eſt fortior ⁊ melior. Et fetus q̄ poſtea ge
neranᷣ ſunt peiores. Tales etiā mores inueni
untur inter iuuenes. ꝙ in p̄ncipio ſunt deuoti
ꝟtuoſi ⁊ boni. ſed q̄nto magis adoleſcunt tan-
to magis vitijs ſe imiſcent. ⁊ fiūt turpiores. vt
dicit Robert⁹ hol. lec. cxj. Quarto ꝑdicandū
I eſt iuuenib⁹ vt fugiāt a mala ſocietate. Sicut
em̄ pueri inficiunᷣ a lepra corꝑali ita facillime
inficiunᷣ familiaritatibus vitioſis. ⁊ ꝑcipue
cū mulierib⁹ quarū blandicie etiā fortes emol
liunt ⁊ eneruant. Prouerb. vij. dicit Salomō
De feneſtra dom⁹ mee proſpexi iuuenē q̄ trā/
ſiuit ꝑ plateas iuxta angulū. Et ecce mulier in
habitu meretricio occurrit ei ⁊ dixit. Ueni fru
amur cupitis amplexib⁹. Et ſecut⁹ eſt eā ſicut
bos q̄ ducitᷣ ad victimā. Ideo dicit Egidius
vbi ſupra. c. xij. ꝙ parētes debēt inſtruere fili-
os vt ſe ꝓhibeāt a ſocietate malorum. quia iu
uenilis etas maxime ē prona ad malum ⁊ inſe
cutionē paſſionum. Nam de facili quis indu
citur ad aliqđ ad quod eſt pron⁹. ergo a ſocie-
tate mala que eos ad praua inducit bebēt ab/
ſtinere. Quātū ad tertiū tangitᷣ interne corre/
K ctionis agilitas cū dicit. Surge. Ubi nota In
adoleſcētibus ſanguis recens ē. ꝓpter qđ for
titer agunt. quicquid agunt. Et ſi deū diligūt
fortiter diligunt. Iuxta illud Cañ. j. Adole/
ſcentule dilexerunt te. Et addit eccl'ia. Sunt
em̄ nimis feruentiſſimi. ⁊ ideo ardor charita/
tis eis ſuadetᷣ vt ad magna magnanimiter ſur
gant. Unde ſurgere debēt p̄ncipaliter ad tria
videlicet ad obediētie ꝓmptitudinē. conſcien
tie rectitudinē. ⁊ continētie ſollicitudinē. Pri
mo ergo ſurgere debēt ad obediētie ꝓmptitu
dinem. quia iuuenis ſine obediētia abuſio eſt
ſm̄ Augl. Idō dicit Ariſto. iiij. ethico. Amici
tia inter ſenes ⁊ iuuenes vtriſq3 eſt neceſſaria.
Senibus vt eis quidē a iuuenib⁹ ſeruiatᷣ. ⁊ iu
uenibus vt impeccabiles fiant. ⁊ vt a ſenibus
a peccati occaſione ꝓſeruentᷣ. Timore em̄ ſeni
orum ⁊ reuerētia ſolēt ſe iuuenes a ſuis mole-
ſtijs refrenare. Job. xxix. Uidebant iuuenes
me ⁊ abſcondebantur. De iſta q̄dem obediē
tia iuuenū ad ſenes dicit Ualeri⁹ li. ij. ꝙ apđ
antiquos ſenectuti iuuenes ita generaliter cir
cūſpectū honorē reddebāt tanq̄3 ſeniores com
munes p̄res eſſent omniū iuniorū. Sic em̄ iu/
uenes facē ꝯſueuerūt. S3 hec cōſuetudo abo
lita eſt. Quia Eſa. iij. Tumultuabitᷣ puer cō-
tra ſenē ⁊ ignobilis ꝯ nobilē. Scđo dn̄t ſurge
re ad cōſcie rectitudinē. vic3 vt diſcāt ſua pec-
cata eorū circūſtātijs diligentᷣ diſcuſſis euide-
ter ⁊ integraliter exp̄mere. Nā ſi fuerit ꝯſcien-
tia larga in iuuentute ampliabitᷣ ſine menſura
in ſenectute. Idō dicit ſapiēs Eccl. vj. Fili mi
a iuuētute accipe doctrinā ⁊ vſq3 ad canos in
uenies ſapientiā. ⁊ q̄ in iuuētute nō congrega
ſti quō inuenies ea in ſenectute. q. d. nullo mō
Et idō dolorē hoīs merito plāgentl ꝑſumpti-
onē ſue iuuētutis in ocioſitate ⁊ inſolentia de
ſcribit Salomon Prou. v. Cur deteſtat⁹ ſum
diſciplinā ⁊ increpatiōib⁹ nō acq̄euit cor meū
nec audiui vocē docentiū me. ⁊ mḡris non in-
clinaui aurem meā. Et merito pōt plāgere ta-
lis. quia metrice dicitᷣ. Dāna fleo rerū pl⁹ fleo L
dāna dierū. Res poterint reb⁹ ſuccurrere ne-
mo diebus. Ideo refert Amand⁹ in hora. Sa
pień. lib. ij. c. ij. đ quodā iuuene morituro qui
defleuit ꝑditionē dierū ſuorū dicēs. O mi de-
us quare neglexi quare tardaui. q̄obrem diſ/
ſimulaui. cur tot gratioſos dies longiſſimos i
vaniſſimis locutiōib⁹ expēdi ⁊ quare nō tota
vita mea didici mori. Et ſubdit alios adoleſcē
tes exhortando dies ne ſuos inaniter tranſeāt
⁊ expendant dicēs. Eya vos om̄es qui adeſtl
q̄ meā miſeriā videtl. q̄ flore iuuētutis adhuc
gaudetis. ⁊ q̄ adhuc tp̄s aptū habetis me re/
ſpicite meas quoq3 miſerias cōſiderate. et in
meo ꝑiculo damnū vr̄m declinate. Quia ſm̄
Cathonē. felix ē quē aliena ꝑicula cautū faci-
unt. Et iō florē iuuētutis vr̄e cū deo expendi
te. cuſtodiētes fortitudinē ⁊ rōnē ad deū. tp̄s
ſacrl actiōib⁹ occupate ne ſilr̄ia facientes ſilr̄ia pa
tiemi. Et ſbdit exclamādo. Heu iq̄t q̄ta iuuē-
tus. q̄litᷣ te ꝑdidi. O de⁹ cur nec tibi cōqueror mi
ſeriā quā patior. Uerba icrepatiōis laſciuiēs
iuuēt⁹ odiuit. docentib⁹ em̄ acq̄eſcē nolui. ꝓſe
monētib⁹ aurē iclinare neglexi. Deteſtat⁹ ſum
diſciplinā. ⁊ icrepatiōib⁹ nō acq̄euit cor meū3
Ach mi de⁹ i foueā ꝓfundā cecidi. laq̄os mor
tis icurri. meli⁹ em̄ mihi erat ſi nat⁹ nō fuiſſem
vl' in vr̄o mr̄is ꝑiſſem q̄3 vt tp̄s mihi ad pniaȝ
ꝯceſſum tā inutilitᷣ expēdi. ipo iſuꝑ ſū abuſus.
Tertio iuuenes dn̄t ſurgē ad ꝯtinētie ſollicitu
dinē ꝓpt carnis ſue ipugnatiōes. Pſ. Sepe
expugnauerūt me a iuuētute me. vic3 volupta
tes carnales. Ita ſurrexit ad ſollicitudinē cō-
tinētie ioſeph adoleſcens. Geñ. xxxix. ꝙ fr̄es
ei⁹ decē vēdiderūt eū Iſmaelitl mercatorib⁹ ⁊
hi duxerūt eū i egyptū. ⁊ vēdiderūt eū. Putifa/
ri eunucho p̄ncipi militie regl pharaonis Iſte
em̄ vidēs Joſeph ingenioſū ⁊ gratioſū in agē
dis cōſtituit eū diſpenſatorem totius domus
ſue. vxor vero Putifaris ⁊ dn̄a Joſeph infa-
tuata de ipſius pulchritudine ſollicitauit eū3
de cōcubitu. q̄ ſe excuſauit. tū q2 ꝓditio fuiſſ3
ꝯ dn̄m ſuū. tū quia pcm̄ fuiſſet i deū ſuū. igitᷣ

cum quadam die Joſeph thalamum dñe ſue
itraſſet.ipa apphēſo ei⁹ pallio iqt.Dormi me
cum.Qui nequaq̈ acquieſcens operi nepha
rio fugit relicto pallio apud eā. Hec vidēs ſe
cōtemptā cōqueſta ē viro ſuo . accuſans Jo/
ſeph de auſu impudico.⁊ q̄ eā violēter volu=
it oppreſſiſſe. In cui⁹ argumētū oſtēdit ei palli
um derelictum. Putifar nimis credulus ver=
bis vxoris miſit eū in carcerē. Ecce q̄ ſurrexit
ad ſollicitudinē continētie.⁊ poti⁹ voluit car=
cerē ſuſtinere.q̈ mulieri nequā cōſentire.

¶ Dñica.xvij.poſt trinitatis. Sermo.j.

Cum intraret ie

ſus in domū cuiuſdā pncipis pha=
A riſeorū ſabbato māducare panē. ⁊
ipſi obſuabant eū. Luc.xiiij. Sol naturalit̃
dirigit radios ſuos indifferenter ſup fetida vt
cadauera ⁊ etiā ſup pulchra vt aurum ⁊ argē
tum nec tn̄ ex fetidis maculat̃.nec ex pulchris
pulchrior efficit̃.licet ſplendens in aurū radi/
os diſpargit clariores. Juxta illud Macha.
vj. Refulſit ſol in clipeos aureos ⁊ reſplēdue
runt montes ab eis. Spūaliter p ſolem intelli=
ge chriſtū pp̄ter duo.vicȝ rōne ſue incarnati=
onis ⁊ rōne ſanguinis effuſionis. Primo qui=
dem rōne feliciſſime incarnatiōis. Sicut enīȝ
ſol ſine leſione oculoꝝ reſpici nō ſolet ſed ſi nu
be tegat̃ que non eſt nimis groſſa delectabilit̃
ſā videt̃. Juxta illud Eccs.xj. Dulce lumē et
delectabile ē ſolem videre oculis.ita dei filius
in ſue nature puritate.videlicȝ deitate ab ocu
lis mortalib⁹ non potuit videri. Quia Joh.j.
deū nemo vidit vnq̈. Et magiſter lib.ij.diſt.
viij. De⁹ in ſpecie ſue eſſentie nūq̈ mortalib⁹
apparuit ſcȝ viſibilis. Ideo volēs ſe homini/
bus viſibilē exhibere nubē humanitatis nr̄e
de ꝟgine ſumptā ſe inuoluit cooperāte ſpiri/
tuſancto. ſic p pphetā fuerat dictuȝ Ezech.
xxxij. Solem nube tegā. Secūda rōne ſangui
nis effuſionis qn̄ eīn ita eſt q̄ ſol rubet de ma=
ne in ortu ſuo ſignū eſt tempeſtatis ſequentis.
Et qn̄ rubet in occaſu ſignū ē ſerenitatis. Ju=
xta illud Matth.xvj. Facto veſpe dicitis.ſe
renū erit.rubicundū eſt eīn celum. Et mane fa
cto. Hodie tempeſtas erit.rutilat eīn ⁊ triſte ē
celum. Hic circa xp̄m accidit. Nam poſt ortū
ſue natiuitatꝭ ſtatī rubor apparuit qn̄ die octa=
ua circūciſus fuit.⁊ ſanguinē roſeum effudit.
Luc.ij. Et iſtū rub orē tempeſtas valida ſeq̄/
bat̃ p diem vite ſue.nunc in ꝟbis cōtumelio/
ſis.nunc in inimicitijs ⁊c̃. Et hoc pdixit Ps.
In circūitu ei⁹ tempeſtas valida. In occaſu
etiā iſtius ſolis apparuit rubedo magna qn̄ to
tum corp⁹ effluxit ſanguine flagellatū.lancea
tum ⁊ ſpinis coronatū. Sed iſte rubor fuit ſi=
gnum future ſerenitatis in reſurrectiōe ⁊ trā=
quillitatis ppetue. Juxta illđ Thob.iij. Poſt
tempeſtatē tranquillū facis.⁊ poſt lachryma=
tionem ⁊ fletū exultationē infundis. Ecce ha
bes q̄ chriſt⁹ ſoli compat̃. Iſte quidē ſol ſpi=
ritualis licet ex ſua pietate radios ſue conuer=
ſationis direxerit ad peccatores vt eos lucra=
retur.nō tamē p iſtos maculā cōtraxit.nec cō
uerſationē habēs cuȝ bonis videlicet diſcipu
lis melior ē effectus. Hic in pſenti euāgelio le=
git̃ q̄ māducauit cū peccatorib⁹ ⁊ phariſeis i
quo tria pncipaliter tangit euāgeliſta. Sobri
am chriſti māducatiōnē ibi.māducare panē.
Piam hydropici ſanationē ibi.ipe apprehen=
dit ⁊ ſanauit. Impiā phariſeorū obſeruationē
ibi.⁊ ipſi obſuabant. Primo ergo tāgit chri= B
ſti ſobriā māducatiōnē cū dic̃. Cū intraret ie=
ſus in domū ⁊c̃. Ubi nota clibanari⁹ volens
furnū purgare ſcopā ponit prius in lutū.dein
de ponit ipſam ad madefactionē in furnū ne i
cendio cōcremet̃. Sic facit moralit̃ diabolus.
ponit eīn humanū corp⁹ in lutum crapule aut
gule vt facili⁹ ponat illđ in fornacē libidinis
vt ſic incendat.nō incendit qui in ſtatu abſti=
nentie ⁊ ſobrietatis viuūt ſed abhorret. Figu
ra eīn habet̃ Gen̄.xix.q̄ Loth exiſtens i Zo/
domis ppendit zodomitarū incendia ⁊ fugit.
Sed vino crapulat⁹ ⁊ inebriat⁹ in monte cum
pprijs filiab⁹ cōmiſit inceſtū.nam vt ibidē ha
bet̃.maior filia dixit ad minorē. Pater noſter
ſenex eſt.quaſi diceret. Cito deficiet ei ꝟt⁹ ge
nerandi.⁊ null⁹ virorū remanſit in terra q̄ poſ
ſit ingredi ad nos. Credebant eīn vt dicit Ni
colaus de lyra.q̄ ſicut p diluuiū oīnes pierūt
ita ⁊ incēdio. Ideo habuerunt piam intentio=
nem.vicȝ cōſeruatiōnē generis humani.licet
malo medio vellent ad hanc venire ſcȝ per in=
ceſtum cū patre quod ē deteſtabile. Ueni in/
quit maior.inebriemus eū vino. Gloſa.quod
nobiſcum portamus. Et dicunt aliqui q̄ filie
Loth in iſto vino miſcuerūt aliquid ſiue aliq̄
que habuerūt virtutem inebriandi ⁊ puocan
di ad coitū ignorante patre. Et ſic dormierūt
cū eo. Spūaliter aūt ſic fit q̄ homo inter cre=
bras demonū temptatiōes nō pōt incendijs li
bidinis maculari.ſi ſaltem ſobrietatꝭ clipeo ſe
defendat.⁊ tamen inebriatus vel alias depa=
ſtus bn̄ in luxuriā cadit. Sicut patet de q̄dam
heremita de quo ſcribit̃ in vitaſpatrū quē dia
bolus grauiter impugnauit vt heremū dimit
teret et ad ſeculum rediret ⁊ diu eum temptās
vincere non potuit. Tandem victus ad ſecu=
lum redijt. Cui dixit diabolus Hodie promit
te mihi facere quod volo et dabo tibi omnia q̄
optas bona mūdi. Qui promiſit. Et diabolus
hodie inquit mortalit̃ te peccare oportet Qui
dixit nequaq̈ ſe poſſe facere.quia diebus vite
mee nūq̈ mortaliter peccaui. Cui diabol⁹. Si

nō vis facere qđ volo iā peccaſti mortalit̃. qꝛ
voti factores. Ad ille audiēs dixit. Quid viſ
vt faciā. Ille ait. aut luxuriare aut inebriare.
aut homicidiū perpetra. Heremita cogitauit
quid faceret qđ min⁹ peccatū eēt. elegit iebria
ri. Poſtq̃ aūt ebri⁹ fact⁹ fuit deſiderauit luxu
riari cū hoſpita. Quod ꝛ factū eſt. Ueniens
igit̃ maritus volēs nephariū impedire. here/
mita in eū ꝓualuit ꝛ occidit. ꝛ ſic oīa tria pec
cata ꝑpetrauit. Ideo dñs nos ſua ſobria refe
C ctione in pñti euāgelio ad ſobrietatē exhorta-
tur. qꝛ intrauit in domū mādučare panez. vbi
nō fit mentio de alijs cibis aut potib⁹. Ad ſo-
brietatē hortat̃ apl's ad Tytū. ij. Sobrie iuſte
ꝛ pie viuam⁹ in hoc ſeculo. Sobrie ad noſmet
ipſos. Iuſte ad ꝓximos. Pie ad deū ꝛ ſctōs.
De hac ſobrietate loquit̃ Hiero. ad Euſtachi
um ꝟginē. O filia ſi apl's caſtigauit corp⁹ ſuū
ꝛ in ſuitutē redegit. quō tu iuuēcula adhuc in
feruore iuuētutis poſita. dapib⁹ ꝛ vino plena
de caſtitate eris ſecura. quaſi diceret. Debēs
eñ eē ſꝑ ſobria. Itē hanc etiā cōmendat Ori-
genes in omel̃. xxxvij. Sobrietas omniū ꝟtu
tum mater eſt. Ubi vlteri⁹ eſt notādū. duo di
ſtinguunt̃ officia ſobrietatis. Unū ē cauere ex
ceſſum in appetitu. Señ. Bibe iquit citra ebri-
etatē. Et ſaluator Luč. xxj. Attendite inq̃t ne
grauent̃ corꝑa vr̃a ebrietate aut crapula. Cra
pula qñq̃ ſumit̃ ꝑ exceſſu in cibo vel in potu
Uñ Ecci. xxxvij. Propter crapulā multi peri
erūt. Qui aūt abſtinēs ē adijciet vitā. Et i pſ
Tanq̃ potēs crapulat⁹ a vino. Similiter no-
men ebrietatiſ qñq̃ ſumit̃ ꝑ exceſſu in potu ſo-
lum. vt Rhoma. xiij. Nō in comeſſatiōibus ꝛ
ebrietatib⁹. Qñq̃ ſumit̃ ꝑ exceſſu in cibo ꝛ po
tu. Et notandū ꝙ ſobrietas nō ponit modum
vel mēſurā ſolū circa quātitatē cibi ꝛ pot⁹. ſed
ponit modo q̃tū ad omēs circūſtantias. Qui
eñ ſobrius ē ſumit cibū ꝛ potū q̃tum debet. ꝛ
D qñ ꝛ quō debet. Et ponūt doctores quinq̃ of
ficia ſobrietatis. Primū eſt ne ſtatim prāden/
di terminū ꝓueniam⁹. Qui eñ tp̄s ꝓuenit nō
expectādo donec ſalſa. i. fames preparata ſit.
Ideo inſipidū cibū comedit. Uñ Eccs. x. Be
ata terra cui⁹ rex nobil̃. ꝛ cui⁹ ꝑncipes come/
dunt tp̄e ſuo. Per oppoſitū dicit̃ ibidem. Ue
terre huic cui⁹ rex puer ē. Glo. morib⁹ ꝛ ſenſu
ꝛ cui⁹ ꝑncipes mane comedūt. i. iordinate. q̄a
in hoc cōtingit gula qñ hō debitā horā pran/
dendi ꝓuenit. ꝛ q̄ dieb⁹ dñicis ꝛ feſtiuis come
dunt ꝛ bibūt anteq̃ ꝑdicationē ꝛ miſſam au-
dierint. ſicut patz in Uitaſpatrū libro. ij. c. iij
Quidā frat̃ impugnabat̃ a demonib⁹ vt ſta-
tim hora diei ꝑma tantā famē ei faceret vt pe-
nitus non ſuſtinere poſſet. dicebat tñ in corde
ſuo. quia oportet me vſq̃ ad tertiā expectare.
ꝛ tunc cibū ſumere. Cunq̃ fuiſſet hora tertia

idem dicebat cogitatiōib⁹ ſuis. Etiā oportet
me ſuſtinere vſq̃ ad ſextā. Cunq̃ veniſſet ho
ra ſexta ponebat panē ꝛ aquā. ꝛ ſic ad nonam
expectauit. qua veniēte ſm̄ cōſuetudinē om-
nes horas cōpleuerat ꝛ ponebat vt comederet
Hoc ꝑ plures dies ſuſtinuit ꝛ q̄dā die cum ſic
ſuſtinuiſſet ad horā nonā. de ſportella in qua
panis iacebat exire fumū magnū egredi ꝑ fe/
neſtrā celle videbat. Itaq̃ ex illa die nō eſurijt
ſed cor ei⁹ roboratū in abſtinētia fuit. vtinam
etiā noſtri voratores ſic expectarēt. ꝛ ſic gulā
domarēt ne poſtea in iferno famē ſuſtinerent.
vt dixi ſupra ſmo. xliiij. L. Scđm eſt ne ciboſ
lautiores q̄ramus. quia chriſt⁹ mādučauit pa
nem. ꝛ nec đ lautis cibis curauit. quia dic̃ Sa
piens. Initiū vite homis panis ꝛ aqua. Ecci
xxix. Ubi ꝑ panē ꝛ aquā intelligit glo. cibum
ꝛ potū moderatū. Nam frequēter in ſcriptu/
ra panis nomie ꝛ aqua intelligit̃ oīs cib⁹ ge
neraliter ꝛ pot⁹. Unde. iiij. Regi. vj. dicitur.
Appone eis panē. Et ſequit̃. Et appoſita ē eis
magna ciborū ꝑparatio. Et ſic hic dicit̃ đ chri
ſto ꝙ intrauit ad phariſeū mādučare panem.
id ē cibaria ſibi appoſita ꝛ tñ moderate. Et idō
dicit Señ. Uict⁹ ſit tibi ex facili re nec ad vo/
luptatem. ſed ad cibū attende. Palatū tuū fa
mes excitet nō ſapores. Tertiū ē in ꝑparādo E
cibos ſtudioſitatē cauere. Studioſe cibos pre
parare ē hoſtis noſtri gladiū acuere. Cib⁹ eñ
delicat⁹ eſt gladi⁹ quo raro nitit̃ cōtra ſpm̄ et
ſic homo q̄ delicate comedit gladiuz in manu
ſerui ſui ponit vel tribuit cū quo ip̄m occidit.
ꝛ certe magna abuſio ē vt dñs tantā libertatē
ſeruo tribuat vt ip̄m ꝟberet ꝛ occidat. Mo/
raliter aūt ſpūs noſter dñs ē. Iuxta illud Ari
ſto. iij. eth. Nos inquit ſum⁹ dñi videlicet ſm̄
ſpiritū noſtrarū opationū a ꝑncipio vſq̃ ad fi
nem. Sed corp⁹ noſtrū eſt ſeru⁹. deberet enim
ſeruire deo ꝛ obedire ſpiritui. Quia dic̃ Aug.
lib. ſoli. Exteriora nāq̃ ꝑ corꝑe cūcta creaſti.
corpus ꝑpter aīam. aīaz ꝑpter te. Iſte igitur
ſeru⁹ ſi ſtudioſe ꝛ delicate nutrit̃ videlicz cor/
pus. dñm ſcz ſpiritum ꝑſequitur. Quia dicit̃
Prouerb. xxix. de corpore. Qui delicate. id ē
in delitijs nutrit ſeruum ſuum. id eſt. corpus.
ſm̄ Paſcaſium. poſtea ſentiet eum contuma/
cem. id eſt. rebellem ꝛ indomabilē. Ideo do-
mādū eſt corp⁹ moderate ꝑ abſtinētiā ne ſpm̄
ꝟberet ꝛ occidat. Figura Geñ. xvij. legitur ꝙ
Iſmael filius Agar male verberauit Iſaac fi-
lium Sare ſpōſe Abrae. qđ ip̄a Sara moleſte
ferēs ꝛ accepta ꝑtāte a viro ſuo afflixit Iſma
el ꝛ mr̄em ei⁹ pane ꝛ aqua. ꝛ vtrūq̃ repellens
tandem a ſede. Propt̃ qđ Agar humiliata ni
mis ſit̃ cū filio ſuo domui reſtituta eſt. Mora
liter ꝑ Saram que interꝑtat̃ oriētalis ſigni
ficatur aīa q̄ cū opus bonū ad conſummatio

nem deducit ipm̄ Iſaac qui interp̄tat̄ gaudi=
um genuit. quia gaudiū ē deo ꝛ angelis eiꝰ ſu
per vno peccatore penitentiā agente. Lu. xv.
Sed ꝑ Agar que interp̄tat̄ ſolēnitas vigilie
notat̄ corpꝰ vel humana caro que de feſto ſe=
quētis gaudij nihil curat. dūmodo tantū poſ=
ſet hic ſolēnizare vigiliā. Filius aūt appetitus
eſt carnalis. Et hic appetitꝰ inuadit filiuꝫ libe=
re. id ē. ſanctū aie ꝓpoſitū. nec ſunt aliquādo
in pace.. Sed carnalis appetitꝰ nitit̄ ſanctum
anime ꝓpoſitū tradere ſpirituali morti. Sꝫ hꝰ
anima ſpōſa chriſti nullatenꝰ debet ferre cum
poteſtatē ſuꝑ carnē ꝛ eiꝰ appetitū habeat. Iu=
xta illud Gen̄. iiij. Subter te erit appetitꝰ eius
ſcꝫ carnis dicit dn̄s ad animā. q. d. Tu potes
deuincere peccatū. quia nullus peccat niſi vo
lens. Affligat em̄ eam pane. ꝛ aqua moderate
reficiat. ꝛ interdū ꝑ ieiuniū caſtiget. vt depoſi
tis vitijs ſubdat̄ anime cū om̄i ſuo appetitu.
Quia dicit Amb. lib. j. de offi. Ieiunium eſt
F mors culpe. exiliū delictorū. remediū ſalutis.
radix gr̄e ꝛ fundamentū caſtitatis. Quartum
eſt nimiū appetitū cibi ꝛ potꝰ refrenare. Quia
dicit Augꝰ. Fieri pōt ꝙ ſine aliquo vitio cupi
ditatis voraciſſime p̄cioſiſſimo ſapiēs vtatur
cibo Inſipiens aūt feridiſſime gule flāma in
viliſſimū cibum accendit̄. Et ſacius q̄ſq; mo=
re dn̄i maluerit piſces veſci q̄ȝ lenticulā more
Eſau. Nō ꝓpter ea cōtinētiores ſunt nob ple
req; beſtie quia vilioribus eſcis vtunt̄. Quin
tum eſt menſurā refectiōis nō excedere. Quia
dicit̄ Ezech. iiij. Cibus tuꝰ quo veſceris erit
tibi in pondere. Circa hoc querit̄ vtrū ois ex
ceſſus in cibo vel potu deſtruat ꝩtutem ſobri=
etatis. Ad hoc dicit Guilh. ꝙ duplex ē modꝰ
ſiue mēſura ꝑtinens ad ſobrietatē. Unus attē
dit̄ in cōmenſuratiōe nature. vn̄ mēſurate ſu/
mit cibum ꝛ potū qui ſumit q̄d neceſſariū eſt.
ꝛ iſte exceſſus poteſt eē venialis ꝛ mortal'. Un̄
nō om̄is exceſſus deſtruit ꝩtutem ſobrietatis
Alius modꝰ attendit̄ in compatiōe boni tem=
poralis ad eternū. vnde ſꝫm hunc modū fuat
quis in ſumēdo cibū ꝛ potū quādo tempora=
le bonū nō p̄fert vel equat eterno bono. Im/
moderate ꝩo habet ſe ſumendo cibū ꝛ potum
cū tempale bonū p̄fert vel equat eterno. Et ta
lis exceſſus mortale peccatū ē. ꝛ deſtruit vir/
tutem ſobrietatis. Et hoc quo ad primū. Se/
cundo in ꝩbis p̄allegatis tangit impiā phari
ſeorū obſeruationē. id eſt. inuidiā vl' detracti=
onē cū dicit. Et ipi obſeruabāt eū. id ē. inuide
inſidiabant̄ ei ꝛ detrahebant factis ſuis. Di=
cunt naturales. Urſus cadens de arbore quā
vt capet poma aſcendit. iratus omnes quos
poterit ramos arboris ſatagit vngulis denti=
buſq; laniare. Moraliter ꝑ vrſum intellige iu
daicam ꝑuerſitatem ꝛ prauitatē. Iuxta illud
Thren̄. iij. Urſus inſidians factus eſt mihi.
Sꝫ ꝑ arborē ſubaudi fidē robuſtam. Iuxta il
lud Math. viij. vbi granū ſinapis creuit i ar
borē magnā. Quia fides catholica creuit q̄ ꝓꝰ
abiecta videbat̄ Ab hac arbore fidei ſolida ce
cidit iudaica gens. quia chriſto eis fidē p̄dicā
te credere ei noluerunt. Idcirco moti inuidia
vidētes chriſtū exercere oꝑa pietatis. videlꝫ
in reſ. ſcitatiōe mortuorum. illuminatione ce=
corū. expulſione demoniorū. mūdatiōe lepro=
ſorū. ꝛ ſanatiōe hydropicorū. ipſum velut ra=
mum viridē lacerare detractionibꝰ ſatagebāt
Ideo ipſorū inuidia ſignificat̄ Dan̄. vij. ꝑ be=
ſtiam que exibat de mari. ꝛ habebat tres ordi
nes dentiū in ore ꝛ lacerabat carnes. Quia in
uidia eorum ꝓceſſit ab amaritudine diaboli.
Quia ſuꝑbia ē primuꝫ peccatū diaboli. a qua
ſtatim nata eſt inuidia que ſꝫm Augꝰ. de ꝩbis
dn̄i eſt filia ſuꝑbie. Sed iſta mater neſcit eſſe
ſterilis vbi em̄ fuerit cōtinue parit. Suffocat
matrē ꝛ nō erit filia. Iſtam filiā beſtialem. ſ. in
uidiam diabolus phariſeis tempe chriſti de=
ſponſauit. que quidē habuit tres ordines den
tium. Primo quia eū adulatorie inuitabāt vt
ei inſiderent. vt hic ipi obſeruabāt eū. Secun
do eū detractorie diffamabant. vt ſcꝫ famam
eius corā vulgo denigrarēt. Tertio ꝩo eū nu
gatorie accuſabant. vt ipm̄ ad mortē cōdem=
narent. Sic moraliter his tribꝰ ordinibꝰ den/ G
tium ſimilit̄ adhuc multi inter chriſtianos (vt
taceam de phariſeis) vtunt̄. Primo quidem
dulci adulatione. Sed dicūt medici. q꞉ omne
dulce eſt opilatiuū. ꝛ eſt ratio. quia ſtomachꝰ
nimis delectat̄ in dulci. ido nimis diu in ſe re
tinet. ꝛ nō vult ſingulis mēbris ꝑticipare ido
obeſt corpi. Item optimū eſt oppoſitū eiꝰ ama
rum. quod purgat ſtomachū. Hinc ē ꝙ om̄is
medicina vt in plurimū ē amara. Moraliter
dulce ē audiēti de ſe audire bona dici ē ſibi ve
lut in ore ipſorū adulatorū. ſꝫ tn̄ viſcera eiꝰ re=
plent̄ languore. Quia dicit Gregꝰ. in omel'. ij.
ſuꝑ Ezech. Nihil ē ꝙ tā facile corrūpit mētes
hominuꝫ vt adulatio. Plus em̄ nocet lingua
adulatorū q̄ȝ gladius ꝑſecutorum. Quia dic̄
Beda ſuꝑ Lucā. Ipſa peccati nutrix eſt adu
latio ſicut oleum in lampadibus flāmis ardē=
tibus fomentū ſolet miniſtrare. Ideo fugien=
da eſt adulatio. ꝛ potius recipiēda ē correctio
q̄ lꝫ ſit auribus ſit amara. repellit tamen opi/
lationem peccati. Quare ſcriptum fuit Leui.
ij. vt in ſacrificiū ſal ponerēt ꝛ nō mel. Spiri=
tualiter deo ſacrificiū facimus qn̄ ob eiꝰ amo=
rem aliquid boni agimꝰ. In his ergo nec ipſi
gloriemur. nec hominū laudes recipere debe=
mus. ſed potius argui a peccatis ꝛ increpari
ꝓ noſtris multis delictis. ſicut beatus Augꝰ.
lib. v. de trini. Magis inq̄t optabo a q̄libꝫ re

ꝑhendi ꝙ adulatorie laudari. Null⁹ em̄ rep̄/
henſor eſt formidãdus amator ꝟitatis. Lau/
dator ꝟo errat ⁊ cõfirmat errorē. Et Petrus
rauen̄. in quadã ep̄la. Sal correctiõis in om̄i
ſacrificio reprobaṫ. Eſt aūt adulator ſilis fal=
ſo medico vel peſſimo q̄ peſſime facit ꝓ egro.
h videns vuln⁹ ſania plenum claudit illud ante
plenã purgatiõnē. licet h̄ videat aliq̄n place/
re egroto. Eſt em̄ dulci⁹ aliquãdo ſubire mor
tis piculum ꝙ ſuſtinere amarũ remediũ. Sic
moraliter adulator ē peſſimus vt dixi medic⁹.
Videt em̄ aliquãdo mundi diuites tumeſcere
vulnere ſupbie. Et remediũ de quo loquiṫ ꝓ
pheta dicēs. Increpaſti ſupbos. vult omitte=
re. Claudit em̄ vuln⁹ aliq̄n ꝑ adulatiõis em/
plaſtrũ. ⁊ ſic viſcera repleta elatiõis putredie
ad eterne mortis interitũ feſtinãt. Quia dicit
Eſa. iij. Popule me⁹ qui te btm̄ dicũt. ipſi te
decipiunt. Figura. iij. Regl. xxv. Achab rex
hieruſalē noluit credere Michee ꝓphete dn̄i
ſed adherēs ꝓphetis falſis ingreſſus ē preliũ
cõtra regē Syrie ꝑcuſſus ē inter ſtomachum
⁊ pulmonē ⁊ mortu⁹ ē veſpe. ⁊ canes lingebãt
ſanguinē eius. Spũaliter ꝑ Achab regem no
taṫ q̄libet hõ qui regnũ ſuũ regere deb3. Per
Micheam notaṫ ver⁹ correctoꝛ. vere viuere
cupiens debet appetere corrigi. debetq3 ipſius
increpationes patiēter ſufferre. di. cũ pſ. Cor
ripiet me iuſtus in miſicordia ⁊ icrepabit me.
Sed ꝑ falſos ꝓphetas intellige adulatores i=
plentes aures hoim laudib⁹ falſis. vt ſic dece
pti regi celi ſe apponãt. S3 ꝑcuſſi ſagitta diui=
ne ſententie corruũt in hora mortis. tũc canes
infernales multa auiditate ſanguinē ipſorum
bibent. ⁊ ſic cognoſcere poterint q̄liter dece/
pti ſint blanditijs laudatorũ. Dicit em̄ Sene=
ce ep̄la. xl. de Alexandro. Alexander em̄ cum
in obſidione cuiuſdã ciuitatis eēt ſagitta q̄dã
vulnerat⁹. cũ igiṫ reſperſo ſanguine ſicci vul=
neris doloꝛ creſceret ⁊ crus obſtupuiſſet. aſſi/
ſtenti ait. Om̄es monſtrãt me eſſe filiũ Jouis
ſed vuln⁹ hoc me eē hoiem claret. Ecce q̄ũo ꝑ
i cuſſus adulatorũ medicinã cognoſcebat q̄ an
vulnus nullaten⁹ aduertebat. Secũdo q̄dam
vtunṫ mordaci detractõe. Aliq̄ em̄ canes adeo
ſunt vt ſemꝑ turpib⁹ veſcanṫ. reſumētes vo/
mitum om̄em imundiciã comedũt ⁊ an̄ blãdi=
unt. Sic moraliṫ canes iſti imũdi ſignificãt de
tractores quorũ lingua ad turpia ſemꝑ proxi
morũ inueniṫ feſtina. Blandiunṫ in facie. ⁊ re
tro mordent detractiõe. ⁊ ſemꝑ replicãt mala
que pandunt. Nã legiṫ. iiij. Regl. ix. ꝙ canes
comederũt Jeſabel. Jeſabel interp̄taṫ ſterq̄li
nium. Nã impudici detractores ſtercorib⁹. id
ē. humanis peccatl ⁊ imũdicijs delectanṫ ve/
lut q̄ reguli dicunṫ latrinarũ purgatores. na3
illa ſtercora portant in ſpatulis. iſti ꝟo tm̄ in

lingua. Hi em̄ canes neminē illeſum ꝑmittũt.
Nõ em̄ ē q̄ eorũ morſus ſubterfugiat. Unde
Valeri⁹ lib. iij. Modeſtia felicitas ã que ma=
lignantes denies vitare poſſit. Nã xp̄s vita/
re nõ potuit q̄ omniũ ſanctiſſim⁹ fuit. Nã pha
riſei velut imundi canes ſibi detrahebant. nã
ꝓpterea ip̄m paſcebãt vt ſibi detrahere poſ/
ſent Et ſimiles ſunt auib⁹ imũdis que cadaue
ribus veſcunṫ. vt ſunt vultures. corui. q̄ a ſa/
crificio fuerũt ꝓhibite. vt patet Leui. iij. Sic
tales phariſei detractores ⁊ alij eis ſimiles car
nes ꝓximorũ comedentes ⁊ lacerãtes merito
dicunṫ imũdi. quia oim hominũ maliciã por=
tant in lingua. Nam ſi in vno homie cognoue
rint m̄ltas ꝟtutes nullã harũ capiunt. ſed ob=
ſeruant ſi q̄d vitij vel turpitudinis ſit in illo q̄
veſci poſſunt. ⁊ ſi quid apprehenderint. illō dē
tibus lacerãt. In illo quidē delectanṫ. ⁊ in il/
lo requies eorũ. vel ꝓferũt vel ampliãt ⁊ ꝑ il=
lud alia bona acta extinguere conanṫ. None
tales fuerũt iudei q̄ multas ꝟtutes in xp̄o vi/
derunt. ⁊ tm̄ nullã earũ bn̄ ſed ſꝑ malicioſe ob=
ſeruabant an poſſet aliq̄d reprehenſibile dep̄/
hendi. ſed nõ potuerṫ. q2 peccatũ nõ fecit. nec
inuentus ē dolus in ore eius. Prouerb. xxiij.
Noli eſſe in cõuiuijs potatorũ neq3 in comeſa
tionibus eorũ qui carnes ad veſcendũ confe=
runt. Que ꝟba exponēs Greg⁹. xix. moṙ. ait
Carnes inquit ad veſcendũ cõferre eſt in col=
lationibus viciſſim vitia ꝓximorũ eneruare.
hi imũdi munda ſpernũt ⁊ imũda amplexanṫ
figurati in coruo Geñ. vij. qui miſſus de arca
inuēto cadauere requieuit in illo comedēs et
fruens eo. nec eſt ampli⁹ reuerſus ad arcam.
Colũba vero etiã emiſſa reuerſa ē ad eã. Spi=
ritualiter ꝑ hanc vitã ſimplices volant ⁊ de=
tractores hinc inde. ſed detractoꝛ inuēta pu/
tredine alicui⁹ culpe reſidet illi. Illa veſcitur
⁊ illa paſciṫ. ⁊ ad cõſortiũ ſanctorũ venire cõ=
temnit ⁊ obliuiſciṫ. S; homo ſimplex fugit illa.
S; inuentus ſeu viſis virētib⁹ bonis opib⁹ vi/
rorem inde boni exempli aſſumens conaṫ ad
arcam diuine gratie bonorũ operũ alijs conci
tus volare. Tertio vtunṫ aliqui mendaci ac=
cuſatiõe. ſicut interdũ inuidi ⁊ mēdaces accu k
ſant bonos ⁊ innocētes. Et queriṫ circa h̄ vtr̄
falſe accuſat⁹ vel mendaciṫ poſſit accuſanti in
iuriã remittere. Rn̄det ſcũs Tho. ſcd̄a ſecũde
q. xlviij. Falſe accuſans ſpũaliter facit iniuri=
am accuſato. Et ſi accuſat⁹ innocēs fuerit po=
teſt iniuriã ſuã remittere maxime ſi ille nõ ca=
lumnioſe accuſet ſ; ex animi leuitate. Si aute3
accuſator ab accuſatiõe deſiſtat. ꝓpṫ aliqua3
colluſionē cũ aduerſario tunc facit iniuriã rei
publice. Et h̄ nõ põt ei accuſatus remittere. ſ;
hoc pertinet ad principem qui reipublice ge=
rit poteſtatem.

De eadem dñica. Sermo .ij.

Et ecce quidam

hydropic⁹ erat ante illũ Luc. vbi ſ.
A Inter oĩa que homi infirmo ſunt
neceſſaria vnũ eſt pcipuũ. in medicũ cõfiden/
tia quia talis cõfidentia dat medicine operam
quia diffidentia diſſipat medicinã. Ad quod
pbandũ ſcribit Seneca lib. declarationuȝ. ꝙ
fuit rhome quidã habẽs filium. ꝛ poſt primã
vxorẽ duxit aliã. que multũ exoſũ habuit hũc
filium. qḋ aduertẽs pater miſit eũ ad ſtudium
q̇ bñ pficiens in magnũ creuit medicũ. Me/
dicus ergo fact⁹ incidit pater in languorẽ. Igi
tur fili⁹ eius vocat⁹ ꝛ ab eo integre curat⁹. po
ſtea nouerca in eandẽ incidit infirmitatẽ. Ac/
cerſitus filius ad eaȝ. curare nõ valebat. Ac/
cuſatus ergo corã ſenatorib⁹ ꝙ nouercã cura-
re nollet. reſpõdit fili⁹ ꝙ ideo eã iuuare nõ poſ
ſet. quia in eo cõfidentiã nõ haberet. Spũalit
aũt chriſt⁹ eſt magn⁹ medicus q̇ ſm Augu. de
celo venit. eo ꝙ in terris magn⁹ egrotus vide
licet genus humanũ iacuit. Iſte medicus ſa/
nat ſolo vbo. ſm illud Sapieñ. xvj. Etenĩ ne
qȝ herba neqȝ malagma ſanauit eos. ſed tuus
ſermo dñe qui ſanat oĩa. Et debet legi mala
gma. matis. tertie declinationis. Et dicitur a
malo qḋ eſt malũ laxare. ꝛ cõprimere herbas
coctas cũ oleo vel cũ butyro vel aliquo gũmi
vel aliquas ſpecies cõmiſcere cuȝ emplaſtro.
Et cũ nullo tali ſanauit chriſt⁹ medic⁹ celorũ.
ſed ſolo vbo imperãdo ſicut patet de leproſo.
Matth. viij. qui venit ad chriſtũ. cui ait im/
perando. Volo. mũdare. vbi mũdare ẽ impe
ratiu⁹ vbi paſſiui. quaſi diceret. volo. ſis mũ-
dus. Quare aũt iſtos ꝛ alios infirmos ita leui
ter ſanauit. quia in eũ cõfidebãt. Sic ꝛ iſte hy
dropicus q̇ ad chriſtũ p ſanitate accedebat pa
tet qꝛ in ipm cõfidebat. Quia dic glosa. Ante
Ieſum ſtetit hydropicus. quia vtutẽ meden-
di cognoſcebat in eo. Ido corã ipſo ſtabat ei⁹
expectãs miſericordiã. Quẽ pius dñs vidẽs
eius cognouit affectũ. quẽ ppter metũ iudeo-
rum exprimere nõ audebat in die ſabbati. ideo
eũ ſanauit. de hoc dicũt vba euãgelij. de qb⁹
pñs erit ſmo. In quib⁹ duo tangit euãgeli-
ſta. Primo īfirmi pñtationẽ ibi. Ecce hõ hy
dropic⁹. Secũdo ipſi⁹ curationẽ ibi. Ipſe ap-
prehendit eũ ꝛc. Primo tangit infirmi pñta
tionem. Ipe eĩ hydropic⁹ ſe chriſto pñta/
uit ꝛ miſericordiã ei⁹ expectauit. ꝛ hoc ibi. Ec
ce quidã hydropicus erat añ illũ ſcȝ chriſtum
Ubi nota moralit p hunc hydropicũ ſignifi/
cant tria genera hominũ. videlicet tumentiũ
ſupborũ. fetentiũ luxurioſorũ ꝛ cupiẽtiũ aua-
B rorũ. Primũ ergo gen⁹ eſt tumentiũ ſupborũ
ꝛ recte hi ſignificant p hydropicos. Quia dic

Cõſtantin⁹ ꝙ hydrops ẽ error digeſtiue epa-
tis tumorẽ membrorũ generãs. dũ eĩ digeſti
ua debilitat in epate ſuperfluitates generant ī
corpe que vigore expulſiue exteri⁹ tranſmiſſe
mẽbrorũ inflationẽ generant. Sic ſupbia ẽ er
ror tumorẽ ꝛ inflationẽ cordis generans. ſicut
patet in pmo angelo q̇ errans a pma vitate q̇
eſt de⁹ in ſupbia eſt inflatus q̇ dixit Eſa. xiiij.
Aſcendã in celũ ꝛ ponam ſedẽ meã ad aquilo
nem. ꝛ ero ſimilis altiſſimo. Et ipſe ſic errans
in tumore ſupbie deiectus ẽ de celo. ꝛ qua via
illic reuertat ignorat. quia dicit Hugo ḋ clau
ſtro anime. Supbia inqt nata ẽ in celo. ſed ve
lut immemor qua via inde receſſerit. nec poſtea
illic redire poterit. Sic multi hoĩes errantes
hoc tumore ſupbie qua via ad celũ trãſire de-
beant penit⁹ ignorãt. Sed fortaſſis in pfũdũ
deſperãtes cadunt. Et ſunt pcipue duo gene-
ra hominũ. videlicȝ paupes eleuati. ꝛ diuites
indurati. Primi ergo ſunt pauperes eleuati.
Uidem⁹ eĩ ad experientiã ꝙ cineres eleuati
a terra a vento deſcendũt ad locũ inferiorẽ et
pfundiorẽ qȝ prior locus vñ eleuati ſunt foret
quia cadẽtes ſup aquã funditus cadunt. Sic
moraliter cinis eleuat⁹ ſiue puluis a vento cõ
turbat aerem ꝛ oculos ledit. Et recte denotat
paupes inflatos ꝛ eleuatos quos vẽtus fortu
ne eleuat ad aliquã dignitatẽ ſeu honoris ſta/
tum. Quo facto ſtatim tument in ſupbiam ſic
declarat ſanct⁹ Berñ. ſupmiſſus eſt. Uides i
quit pleroſqȝ de ignobilibus nobiles. de pau-
peribus diuites factos ſubito intumeſcere p-
ſtine obliuiſci humilitatis genus quoqȝ ſuum
erubeſcere ꝛ infimos dedignare parẽtes. Sȝ
vere quanto ſuperius eleuãtur per tumorem
tanto magis proijciuntur in profundum diui
na iuſticia exigente. Quod teſtat Gregorius
vij. moral. Omnis ſuperbia eo tempe ī imo ia
cet quo in alto ſe erigit. Ideo dicit paup Hen
ricus lib. iij. Ue tibi mortale genus ꝙ ſemper
ad alta niteris vt lapſu profũdiori cadas. Et
ponit multa exempla. Primum eſt de Pom/ C
peio quem fortuna multum exaltauerat: cui
alij ſenatores propter triumphos ſepius de/
celſis campulis obuiam exibant. Poſtremo
vero fata. i. mortẽ a pprio famulo Leſore ſic
dicto tulit. ḋ hoc ſic dicit. Aſpice cui totiẽs ca-
pitalia celſa triumphos. Obtulerunt famulũ
fata tuliſſe tuum. Secundũ exemplũ ponit de
Craſio. quẽ fortuna in principio in altum ex/
tulerat. ſed in fine peſſime deiecerat. Nam cuȝ
ipe Craſius fuit miſſus a romanis cum exer-
citu magno ad expugnandũ Babyloniã ipſe
veniens eam poſſiderat potenter ꝛ ſupbe. Cer
nentes autem babylonici ciues ꝙ ipſius pote
ſtatem euadere non poſſent. acceſſerũt ipſum
petentes ne ciuitatem deſtrueret. ſed ipſam pa

cifice intraret. ꝛ aurū ꝛ argentū caperet in ſi/
gnum triūphi. Qui cū ciuitatē intraſſet in ea
fuit firmiter cōcluſus. Ciues vō cōprehenſo
Craſſo aurū ꝛ argentū feruens in os ei⁹ fude-
runt dicētes. Bibe quia aurū ꝓ triūpho deſi-
deraſti. ꝛ ſic mortu⁹ eſt ex potatiōe auri. Et h̄
tangit paup̄ Heinricus in illo metro. Aſpice
quē Babylon cupido potauit in auro. Terti-
um exemplū ponit de Julio quē fortuna exal
tauerat. ꝛ tandē a ꝓprijs ſeruitorib⁹ mortuus
b ceciderat. De hoc ponit h̄ metrū. Facta quaꝫ
tulerat ceſar acerba ſuis. Secūdi ſunt diuites
indurati quoꝝ ſi ſupbia tangit̄ nō curant. qđ
ꝓbat̄ in ſimili de balena q̄ eſt piſcis grandis.
q̄ cū in pte pingui ferit̄ nō ſentit vuln⁹. Sed
vulnerat⁹ in macra pte. mox vuln⁹ ſentit ꝛ do
let. Hoc etiā dicit̄ de aliq̄b⁹ pinguiſſimis por-
cis. Sic moralit̄ ſupbus q̄ in magnitudine cu
pit oēs alios ſupare. ꝛ qui in putredine ela/
tionis iacet vt porc⁹ correctionē dei atq̄ȝ icre-
pationē ſacre ſcripture nō timet in pte pingui
hoc ē in ꝓſperitate ꝛ diuitijs poſit⁹. Nā pin/
guedo ꝓſpera nō ſinit ipm iaculū minantis ſcri
pture pcipere ꝛ nequaq̄ȝ vltionē putat eē ma
loꝝ. Sȝ cū in aduerſa de ꝓſperis cadit ſentit
vulnus ꝛ cognoſcit ꝛ tūc medelā querit. Figu
ratum ē Exod. v. de Pharaone cui cū Moy
ſes diceret ex pte dei vt pplm iſrael dimitteret
vt dn̄o deo ſuo ad ſacrificandū in deſerto iret
rn̄dit. Quis ē deus veſter vt audiā illū. deum
veſtrū neſcio. ꝛ populū nō dimittā. Ecce ꝙ in
ꝓſperitate tumuit ꝛ deū audire noluit. ſ pla/
gat⁹ multipliciter dixit Moyſi. Peccaui co-
ram dn̄o deo veſtro. verūtn̄ rogate vt mihi in
dulgeat. Et p hunc etiā moraliter intelligunt̄
ſupbi. mūdi tyranni q̄ in ꝓſperitate poſiti af-
fligunt populū dei. Illis nihil ꝓdeſt p̄dicatō
vt nō moleſtēt paupes. ſed eoꝝ ſupbia aſcen
dit ſemp. nec paupes poſſunt ſuſpirare nec re
ſpirare ſub iugo eoꝝ. ſed iterdū pcuſſi in pte
macra videlicet aduerſitatis quando plagan-
tur a deo tūc ſentiūt vulnera tūc clamāt ꝛ vo
ciferāt. tūc querūt a deo medelā. Quia dic̄ pſ̄
Cum occideret eos querebant eū. Sed intdū
querūt miſicordiā ꝛ non merent̄ inuenire. qꝛ
iudiciū ſine miſericordia fiet ei q̄ miſericordiā
D nō fecit Jaco. ij. Sic factū eſt Antiocho ſcđo
Machab. ix. Secūdū genus quod ſignificat̄
p hydropicū eſt fetentiū luxurioſoꝝ. ꝛ recte
ſignant̄ ipſi luxurioſi p hydropicos. quia ſic̄
hydrops ſcḋm glo. eſt morb⁹ aquoſus ꝛ veſice
vitio natus cū fetido anhelitu. qꝛ anhelit⁹ ta/
lium ē fetidus. ꝛ hoc cauſat intrinſec⁹ morb⁹.
Sic etiā luxuria eſt morb⁹ anime fetid⁹ coram
deo ꝛ angelis ei⁹ ꝛ hominib⁹. De primo ſcȝ ꝙ
luxurioſus fetet corā deo teſtat̄ Hugo lib. de
bono cōſciētie. Tolerabilius ē canis putrid⁹

fetens homib⁹ q̄ȝ anima peccatoris deo. Hoc cō
ſiderans Seneca dicit. Si ſcirē deos ignotu/
ros adhuc tamē peccare dedignarer ꝓpt̄ pec
cati vilitatem. Ecce quod peccatū vilificat tā
coram deo q̄ȝ hominib⁹ ſicut peccatū luxurie.
certe nullū. quia dicit glo. ſup illō. j. Cor. vj.
Oē peccatū quodcūq̄ȝ facit homo extra cor
pus eſt. qui aūt fornicat̄ in corp⁹ ſuum peccat
Cetera inquit peccata tm̄ animā maculāt. for
nicatio vō nō tantū aīaȝ. ſ et corpus cōtaminat
Ibi eīn nō ſolum ē imundicia ſpūalis ſ ꝛ cor/
poralis. De ſcđo vō ꝙ luxurioſus fetet coram
angelis patet in vitaſpatrū. ꝙ angelus tranſi
ens cū quodā heremita. ꝛ cū obuiarēt cadaue
ri. heremita ſed nō angel⁹ obturauit nares ſu-
as. Et deinde obuiū quēdā adoleſcentē luxu/
rioſum habuerūt. obturauit ſe angel⁹ ſed non
heremita. quia multū fetet ꝛ diſplicet luxuria
in oculis angeloꝝ. Quia ſi filia alicui⁹ regis
tue cuſtodie tradita vt eā cuſtodires nō parū
tibi diſpliceret ſi illa in tua cuſtodia fornicare
tur. Cū aūt traditus es ad cuſtodiendū ange-
lo. Juxta illud pſ̄. xc. Angelis ſuis mandauit
de te. ꝛc̄. quātū ergo putas diſplicet ei cuȝ tu
ſub ei⁹ cuſtodia fornicetis. Jđo dicit Bern̄. In
quouis angulo reuerētiā exhibe tuo angelo.
ꝛ ne audeas illo p̄ſente cōmittere qđ me p̄ſen-
te nō auderes. q. d. Ex quo nolles corā aliqua
pſona honeſta fornicari. minus corā angelo q̄
ſemp videt faciē dei Matth. xviij. De tertio
vō vicȝ ꝙ fetet luxuria corā hoībus dic̄ Guil
hel. ꝙ fetor eſt in pctō iſto. quia a viris ſpūalib⁹
interdū ſentit̄. Et ponit exempluȝ ꝙ quidam
ſcholaris p̄ſentiā ſcorti in domo ſua cognoſce
bat. Et quidā archidiacon⁹ ſentiebat ꝙ ſuus
ſu⁹ fornicat⁹ fuerat. Quarto pōt addi ꝙ h̄ pec
catum etiā fetet ſdemōib⁹. quia legit̄ ꝙ diabo-
lus p quēdam demoniacū cōfeſſus ē peccatū
illud ei multū feteret. Et cum interrogaretur
cur illud cū tāta diligētia ꝓmoueret reſpōdit
ꝓpter lucrū. ſicut cloacari⁹ fetorē cloace ratiōe
lucri intrat licet fetorē abhorreat. Jđo dicit q̄
dam glo. Quid fetidi⁹ luxurioſo qui deū mo
leſtat. angelum fugat. demones letificat. ſeip-
ſum ferit. ꝛ eterna luce priuatur. Sed diceres E
vnde procedit fetor luxurie. Reſpondetur ꝙ
p̄ncipaliter a fetore crapule ꝛ gule. Quia dic̄
Johes in Apocal. xxij c. Qui in ſordibus eſt
ſordeſcat adhuc. quaſi diceret. Qui in ſordib⁹
eſt crapule pronus erit in ſordibus luxurie. ſ
tamen homo non percipit fetorem. Quod pa
tet in ſimili. Quia poſtq̄ȝ veſtimentū multum
fetidū eſt noua ſuperueniens ſordes non per/
cipit̄. que tamē in candida veſte ſtatim appa/
ret. Hoc videm⁹ in atrio mūdo in quo vix po
teſt feſtuca cadere quin perpendat̄. Sed cum
eſt imundū grande lutum nō percipitur. Sic

moraliter hõ deditus crapule ſemp ẽ in ſordi-
bus.quia crapuloſi vt frequẽter habẽt ora et
anhelitũ fetidũ.⁊ fetentia.vt dicat illud Pſ.
Sepulcrũ patẽs eſt guttur eorũ.Jõ cũ ſordi/
dior efficit cadens in lutũ libidinis nõ pcipit.
Uadit em̃ de ſorde ad ſordẽ velut ſus que de
ſcendit ad ſordidũ ſtabulũ ipſorũ demonum.
Figura Matth.viij.q̧ q̃dam habẽs legionẽ
ſpirituũ imũdorũ habitauit in ſepulchris.vñ
xp̃o v̾tute diuina expulſi ſunt demones.⁊ ſpi-
ritus illi ingreſſi ſunt gregẽ porcorũ dñi pmiſ
ſione.⁊ imerſerũt eos in mari.Spũalit p ſpi/
ritus illos imũdos qui hoiem hunc tenebant
in ſepulchris.ſbaudi gule ⁊ crapule vitia que
viuentẽ hoiem tenẽt in ſepulchris.Adeo em̃
ſpũs grauat in nimietate cibi ⁊ potus vt ſit q̃ſi
ſepultus.Quia dicit Ozee.ix.Memphis ſe
peliet eos.Memphis interp̃tat ex ore nimie
tas cibi ⁊ potus ex oris vitio occaſionẽ habẽs
hoiem ſepelit.Uñ hiero.Qui luxuriat viuẽſ
mortuus ẽ.q̃ inebriatur viuẽs mortu⁹ eſt ⁊ ſe
pultus.Jõ crapula ⁊ gula mortuũ condũt ho
minẽ vt ſemp ẽ in fetore.ſemp putreſcit ⁊ feda
tur.Ducũt em̃ hmõi vitia ad libidinez q̃ ꝓpt
imundiciẽ anime ⁊ corpis quã inducit porcie
feditati compãt.Sed inde vicz de libidine d=
ſcendunt pmiſſione diuina in mari.i.in infer=
num ſtabulo igneo ⁊ imũdo cũ demonib⁹ de=
putandi quib⁹ ſe p imundiciã copulauerũt ze
laturi.Jdo dicit Berñ.Luxuria eſt peſtis que
cũ gehenna familiarẽ habet ſimilitudinẽ.Jn
gehẽna em̃ ſunt tria.odor fetidus.v̾mis con=
ſcientie.vrẽs flãma.Sic purens luxuria fetet
p infamiã.vrit p cõſcientiã.purit p cõcupiſcẽ
tiam.Et ſubdit.Luxuria ẽ peſtis om̃i mõſtro
damnoſior que corpus eneruat.aiam cõmacu
lat.famã pdit.primũ offendit.deum amittit.
R Tertiũ gen⁹ hominũ qđ ſignificat p hunc hy
dropicũ ẽ cupientiũ auarorũ.q2 hydropicus
quãto magis bibit tãto magis ſitit.Sic cupi/
ens auar⁹ quanto plus bibit de terrenis diui=
tijs tanto plus ſitit.Jõ dicit Egidi⁹ romanus
de regi.pncipũ.pte.iij.lib.ij.c.viij.q̧ nũq̃ cõ=
muniter homies ſatiant poſſeſſionib⁹ ⁊ diui/
tijs.⁊ nunq̃ põt quis tot habere q̃n plura vel
let.Et allegat ibi Phum.j.politicorũ qui aſſi
gnat duplicẽ cãm quare cõcupiſcẽtia diuitia=
rum ẽ infinita.Prima ſumit ex inordinatione
volũtatis.q2 hoies ſtudent circa viuere et nõ
circa bñ viuere.Quicũq̧ aũt ꝓpter ipm bene
viuere diuitias volũt.fruitiones corpales nõ
infinitas querũt.bñ em̃ viuere ẽ v̾tuoſe viue=
re.hoies ergo qui nõ curãt virtuoſe viuere ſ3
totũ eorũ ſtudiũ eſt vt viuãt ſm corpales vo/
luptates.⁊ cũ diuitie maxime videant vt per
eas quilibet poſſit qđ appetit.Jõ vt meli⁹ poſ
ſint homies explere qđ volunt diuitijs et poſ=
ſeſſionibus nõ ſatiant.Secunda cauſa ſumit
ex falſa eſtimatione finis.Nam vt diſtinguit
Phus.j.politi.Aliter appetit finis ⁊ alit ea q̃
ſunt ad finẽ.Nam finis petit in īfinitũ.Ea ve
ro que ſunt ad finẽ ſm modũ ⁊ mẽſuram ipſi⁹
finis.vt ſi finis medici eẽt ſanare nunq̃ poſſet
medicus tantã ſanitatẽ iducere.q̃n ſi eſſet poſ
ſibile vellet eam maiorẽ efficere.Medicus er
go ſanitatẽ quaſi appetit inducere infinitã.S3
potionẽ oportet dare ſm modũ ⁊ menſurã ſa
nitatis.Cõtra g̊.hoies habẽt falſam eſtimati
onẽ de fine.vt putant ipm finẽ eſſe in diuitijs
ponendum.ideo appetunt eas in infinitũ Sed
alia rõ poteſt eẽ moralis.vicz quia hoies non
habẽt charitatẽ ad eterna.quia videm⁹ q̧ mu
ſce nunq̃ ponũt ſe ſup ſcutellã dum cibus eſt
calidus ibi.ſed cũ tepeſcit ⁊ refrigeſcit reſidẽ=
tes in ipſa totũ quod eſt ibi fedant.ſic du3 cor
hũanũ ñ retinet charitatis calore3 ſemp come=
dit ab eo muſca cupiditatis.Ratio eſt.q2 op=
poſita ſe nõ cõpatiunt ſimul.charitas ⁊ cupi=
ditas ſunt ſibi oppoſita.Quia ſm Augu.in q̃/
dam ſmõe.radix oim bonorũ eſt charitas Et
radix oim malorũ eſt cupiditas.⁊ ambe ſimul
eẽ nõ poſſunt.niſi vna radicitus euellat.alia
plantari nõ poterit.Fruſtra g̊ conat ramos p̃
ſcindere niſi radicẽ ſtudeat extirpare.S3 heu
quia ſupabundauit iniquitas ⁊ refriguit cha
ritas multorũ Matth.xxiiij.ideo muſce cu=
piditatis ⁊ auaricie creuerũt q̧ q̃ſi totũ mun=
dum inſatiabiliter repleuerũt.Figura.Exo.
viij.vbi legit q̧ quarta Pharaonis plaga fu
it muſcarũ multitudo quarũ tãta erat infeſta=
tio vt vix poſſent hoies quicq̧ purũ ſiue mun
dũ comedere.ſic om̃ia fedauerũt Spũaliter p
has muſcas ſic infeſtãtes ſubaudi cupiditatis
⁊ auaricie actus q̃ adeo ſunt fedi ⁊ enormes q̧
om̃es mores humanos ꝓphanauerũt.Et no= S
tandũ ẽ q̧ ſunt multa genera hominũ.Primi
ſunt mercatores q̃ ꝓpter auariciã in mercãdo
multa vitia cõmittunt.Primũ eſt vendere q̃
tum poſſunt chari⁹ ⁊ emere quãtũ poſſunt le=
uius.Dicit tñ Guilh.Cũ mercatores laborẽt
ꝓ om̃ibus.⁊ quaſi negociũ cõmune gerãt poſ
ſunt moderatũ lucrũ recipe.ſecus de imode/
rato.vt extra de emp.⁊ ven.c.j.Scđm pecca
tum qđ in eis abundat ẽ mendaciũ in quibus
nõ ẽ parua culpa.Jdeo dicit Cryſ.lxxxviij.
diſt.c.eijciens.Mercator ſine mendacio ⁊ p=
iurio eſſe nõ põt.Jõ tertiũ peccatũ qđ in eis
abundat ſunt piuria in q̃b⁹ ſimiliter nõ ẽ par=
ua culpa.cum ſit cõtra illud Exod.xx.Nõ aſ=
ſumens nomẽ dei tui inuanũ.Et dic Raymũ
dus.quotiẽs ſciẽter vel cã decipiẽdi primu3
piurat vel mentit peccat mortaliter ⁊ tenetur
ad reſtitutionẽ inquãtũ decipit primũ illi ei=
dem decepto faciendã ſi ſcit quis ſit ille vl he=

redi eius. vt ſi neſcit pſonã tunc debet paupi
ſm̃ actoritatẽ eccleſie. Si vo ignorãter dic̃ fal
ſum vel ſciẽter intendẽs ſibi ꝓdeſſe ⁊ ꝓximo
nõ obeſſe. forte ẽ veniale. hec Ray. Quartuȝ
peccatuȝ ẽ ꝙ abundant in furtis que p̃cipue
fiunt circa ſtateras. pondera ⁊ mẽſuras. ⁊ hoc
tripliciter. Primo cũ quis diuſa habet põde/
ra vel mẽſuras. ⁊ emit ad maiorẽ ⁊ vendit ad
minorẽ. de q̃b⁹ ſ̃. ſ̃. lxvij. B. Scdo cum quis
habẽs iuſtã menſurã ⁊ pond⁹ iuſtũ ⁊ male mẽ
ſurat vel ponderat. ſicut faciũt tabernatores
q̃ mẽſurã implẽt ſpuma. Tertio cũ quis ꝓcu=
rat vt res q̃ debet vẽdi ponderoſior ſit. vt faci
unt q̃ lanã vel crocũ madefaciũt. Quod ꝓhi=
bet dñs Leuit. xix. Ego dñs de⁹ veſter. noli
te facere qđ iniquũ ẽ in iudicio ⁊ in regula. in
pondere ⁊ in menſura ſtatera iuſta ⁊ equa ſint
pondera. iuſt⁹ modi⁹ ⁊ equ⁹ ſextari⁹. Ego do
minus de⁹ veſter. Et bis dic̃ dñs deus veſter
vt tales timeãt fraudes facere ſciẽtes ſe habe
re dñm quẽ nullũ latere põt ſecretũ. Quintuȝ
ẽ vendere chari⁹ ꝓpt̃ dilationẽ ad terminum
qđ eſt ſpẽs vſure palliate. de quo ſupra ſmõe
lxvij. L. Sextum ẽ aliud oñdere aliud vendẽ
ſiue aliud vendere. et aliud exhibere. Septi/
mum ẽ celare defectũ. vt ſi aliq̃d malũ habeat
in ſe res quã vẽdat nõ reuelat ementi. De hoc
facto vide ſupra ſmo. lxvij. B. Octauũ eſt lo
ca tenebroſa eligere vt res venalis appareat al
terius modi ꝙ ſit in ỽitate. ſic̃ accidit his q̃ te
nebras faciũt in locis in quib⁹ vendere debẽt
pannos. in quo oſtendũt ſe eẽ filios tenebraꝝ
de quib⁹ Matth. xxij. Proijcite eos in tene/
bras exteriores. quia ꝑ h̃ ꝙ querũt tenebras
malefacere velle ſe oſtendunt̃ Joh. iij. Om̃is
q̃ male agit odit lucẽ vt nõ arguant̃ opa eius
C Secũdi ſunt exactores. vt reges. principes et
barones ⁊ ceteri q̃ exaccinant ſubditos ſuos i
iuſte. de q̃b⁹ ꝓphetauit Eſa. j. Principes tui
infideles. ſocij furũ om̃es diligũt munera. q̃a
tenẽt ⁊ fouẽt in curijs ſuis q̃ ꝓ munerib⁹ iuſti/
ficant impiũ ⁊ cõdemnãt iuſtũ. Om̃es inquit
ꝓpheta diligũt munera. ⁊ nõ ſolũ a diuitib⁹.
ſed etiã a paupibus xp̃ianis. ⁊ non dũtaxat a
xp̃ianis. ſed etiã a pfidis iudeis dñi noſtri Je
ſu xp̃i ⁊ cruci ei⁹ inimici nõ curãtes ſi cũ vſura
a chriſti mẽbris ꝑ iudeos fuit extorta. vt etiaȝ
a iudeis dona habere valeãt eis tãtas libera/
litates tribuũt. vt ab eis etiã fideles affligant̃
vel eis etiã ĩſẽdũ in ciuitatib⁹ publica officia
aſſignãt in quib⁹ grauiter chriſtianos affligũt
⁊ puniant ⁊ vltra debitũ extorqueant. quod
tñ ẽ ꝓhibitũ. extra de iudeis ⁊ ſaracenis. Cuȝ
ſit nimis. vbi habet̃ in ſũma. ꝙ iudei ſup xp̃i/
anos nõ ponant̃ in publicis officijs. Et domi
ni q̃ cõtra fecerint graui⁹ puniant̃. ⁊ iudeis ſic
poſitis tam diu xp̃ianoꝝ cõmunio ſubtrahit̃
donec totum q̃cq̃d occaſione hmõi acq̃ſierint
in vſum pauperũ ſit cõuerſum. Sed quia t̃les
dñi qui h̃ faciunt nolũt h̃ puniri. idõ in futuro
a demonib⁹ punient̃. Sicut ẽ punit⁹ quidã co
mes maſticoneñ. Hic cũ in ꝓprio palatio reſi=
deret ſtipat⁹ multis militib⁹ repẽte hõ ignot⁹
intrãs hoſtiũ palatij. vidẽtib⁹ cũctis ad ipſuȝ
vſq ꝑuenit. dicẽs ſe velle ei loq̃. imperãſ ei vt
ſurgeret. Qui nõ valẽs reſiſtere ſurrexit. ⁊ vſ=
q ad hoſtiũ ꝓrexit. vbi equũ paratũ inuenit.
Quẽ viſum ſtatim aſcẽdit. Cui⁹ habenas ille
accepit q̃ ꝓpter eũ venit velociſſimo curſu ꝑ
aera cũctis vidẽtib⁹ eũ ferre cepit. Ille autem
miſerabiliter clamauit. Succurrite ciues ſur/
currite. Sicq tandẽ ſubtractis viſib⁹ omniũ
hoim fact⁹ eſt ꝓpter ſuã exactionẽ ⁊ oppreſſio
nẽ pauperũ demonũ ſoci⁹. Tertij ſunt iudices
⁊ aſſeſſores q̃ ꝓpt̃ auariciã faciũt iudicia iniq̃
⁊ iniuſta. iuſtificãtes eos q̃ plus donant. de q̃=
bus Eſa. v. Ve vobis q̃ iuſtificatis impiuȝ ꝓ
munere. ⁊ iuſticiã iuſti aufertis ab eo. Et non
ſolum ve illis q̃ ꝓ munere iudicãt. ſed etiã illiſ
qui munera dant vt alios opprimãt. q2 ꝑ hoc
excecant oculos iudicũ ⁊ potentũ ne cauſam
agnoſcant iuſtã Juxta illud Eccĩ. xx. Exenia
⁊ dona excecant oculos iudicũ. Quarti ſũt ma D
ſi aduocati ⁊ ꝓcuratores q̃ ꝓpt̃ pecuniã aua/
riciamq ſuã falſe cõtra cõſtitutionẽ allegãt et
ỽitatem ſupprimũt. Deberent eñ eſſe ſic̃ dicit
Robert⁹ hol. lec. lv. vt ſtelle fixe mote tñ mo=
tu firmamẽti. i. ỽitatis. quia labiũ ỽitatis fir=
mũ erit in ꝑpetuũ. Prouerb. xij. Sed certe ꝓ
maiori ꝑte inueniunt̃ erratici. quia mouentur
duplici motu vicȝ cõtra ỽitatẽ ꝓpter munera
⁊ q̃ñq cũ ỽitate duplici cõſciẽtia. Et ideo de
eis dicit̃ Job. xxv. Stelle nõ ſunt mũde in cõ
ſpectu ei⁹. Jdõ lingue eoꝝ aſſimilant̃ ſtatere
que q̃ſi ad minimũ pond⁹ facit motũ. ⁊ ſe incli
nat ad grauiorẽ ꝑtem. Jta iſti q̃ñocũq ſit de
ỽitate ad illã ꝑtem magis inclinant̃ q̃ fiti dã/
do pecuniã magis ponderoſa. De quib⁹ dicit̃
in pſ̃. Mẽdaces filij hoim in ſtateris. Et me=
rito iſert̃ eis calãitas Job. vj. Calamitas q̃m
patior in ſtatera. Compant̃ etiã tales cheru/
bin q̃ tenet gladiũ flãmeũ atq verſatileȝ ad
impediendũ hoĩs reditũ in paradiſũ Geñ. iij.
Reuera iſti habẽt flãmeũ gladiũ. quia lingua
eoꝝ gladius acutus. ⁊ eſt valde ỽſatilis q̃ de
facili verti poteſt cõtra ỽitatem ⁊ ꝓ veritate.
Cherubin inp̃tat̃ plenitudo ſcientie ⁊ iſti dicũ
tur ſapiẽtiſſimi apud vulgũ. Sed q̃d deſerui/
unt. reuera vt cõiter ad cuſtodiendũ lignũ vi=
te ne aliquis accedat ad vite lignum. id eſt. ad
chriſtũ. Jſti eñ ſunt qui falſa ꝓcurant diuor/
tia. eccleſijs veris expoliant ꝓlatis. ⁊ ſimonia
cos copulãt. innocẽtes excõicant. verbis recõ
ciliant xp̃m. ⁊ eccleſiã ꝑſequẽtes. Jdeo legit̃

ſn tragedia q̄dā Senece' ꝙ quidā vidit in ſpi/
ritu Neronē apud inferos balneantē. Mini/
ſtri ꝯo vndiq; aurū bulliēs circa eum infunde
bant. cū vnaȝ cohortē aduocatorū vidiſſet ac
cedentem ꝓpe clamabat dicens. Venite huc
o venale hoim genꝰ. ⁊ aduocati amici accedi/
te. et in hoc vaſe balneamini mecū. Adhuc ſu
per ē locus quē vobis reſeruaui. Quinti ⁊ vl
timi ſunt vſuratores. Jā heu nullꝰ diuitū gra
tis vult pecuniā mutuare ꝓpter deum paupi
⁊ indigēti. ſicut p̄cepit chriſtꝰ Lu. vj. Mutu
um dantes nihil inde ſperātes. Sed concedit
ad tempꝰ vltra ſortē aliq̄d capiēdo. vt aſtutia
cogitat. vt aliquid ſub nomie cēſus capiat vl/
tra ſortē ac ſi ad vſurā mutuaſſet. cuius pena
eterna erit dānatio. Qđ inſinuat Ezech. xxij.
Vſuram ⁊ ſupabundantiā accepiſti. ⁊ auare
ꝓximos tuos calūniaris. Ecce cōploſi manus
ſup auariciā quā feciſti. vbi dicit gloſa. Com/
ploſa manu nō palma apte ꝑcutiet dñs vſura
rium. quia ipē manus cōploſas habuit ⁊ non
aptas ad egenos. Jdcirco hoc triplex genꝰ hy
dropicorū vicȝ tumentiū ſupborū. fetentiū lu
xurioſorū. ⁊ cupientiū auarorū indiget dñica
apprehenſione ſanatiōe ac dimiſſiōe. Primo i
digent dñica apprehēſiōe. ⁊ hec fit in cordis cō
tritione. Videmꝰ em̄ ad expientiā ꝙ radij ſo/
lares apprehendūt vapores. ⁊ ex materia ama
ra generant interdū nubes vicȝ de vaporibꝰ
eleuatis ex mari ⁊ in nubibꝰ cōdenſatis virtu
te celeſti. Nubes tn̄ ille in pluuiā redacte dul/
ciſſime ſunt ⁊ terrā fecundant. Spūalit radij
ſolis ſunt diuine inſpiratiōes. de quibus Ps.
Miſeratiōes eius ſup om̄ia opa eiꝰ. Sed per
mare intelligit cor peccatoris Eſa. lvij. Cor i/
pij quaſi mare feruēs qđ quieſcere nō poteſt.
Eſt igit cor peccatoris amariſſimū pcti amari
tudine. Sed de hoc corde radiorū ſolis. i. diui
ne miſeratiōis apprehendunt ⁊ eleuant vapo
res. i. cōſiderationes ꝙ vicȝ homo cōſiderat.
ꝙ peccatū tria damna facit ſibi niſi diuina mi
ſeratio obſtaret. vicȝ ꝙ cōcludit in iudicio. ex
cludit a regno ⁊ cōcludit in iferno. Primo igi
tur cōcludit in iudicio. ſ ecōtra diuina miſera
tio ſoluit argumētū ne hō in iudicio cōcludat
Argumētū quod facit iuſticia cōtra peccato/
rem ē demonſtratiuū. ſicut furtū inuentū inſi/
nuat furē. ⁊ iđo ſtatim iuſticia ſentētiat. ſ mi/
ſericordia ſentētiā ſuſpēdit ⁊ iudiciū ſicut p̄n/
ceps ſupior. Juxta illud Jaco. j. Miſericor/
dia ſuperexaltat iudiciū. Scđo peccatum exclu
dit a regno. ſic lepra excludit hoiem a ſanoruȝ
cōſortio. Sȝ illud ipedimentū tollit diuia mi/
ſericordia. ne homo a regno excludat ianuam
reſerādo ⁊ frāgendo. Chriſtꝰ em̄ dic Joh. x.
Ego ſum hoſtiū. Jſtud hoſtiū fregit diuia mi
ſericordia cū baculo cruci tāto impetu ꝙ vna

ps porte deſcēdit ad inferna. ⁊ reliq̄ vſq; in ſe
pulchrū. ⁊ ſic hoſtiū ē aptū vt q̄libet qui ſaltē
voluerit poſſit intrare in regnū Apoc. iiij. Vi
di ⁊ ecce hoſtiū aptū. Tertio pctm̄ includit in
iferno. ſicut debitū nō ſolutū detinet in carce/
re hoiem. Juſticia dicit. Amen dico tibi nō ex
ibis donec reddas nouiſſimū quadranteȝ ſeu
minutū Matth. v. ⁊ Luc. xij. Ecōtra miſeri/
cordia frangit ligamētū ne hō in inferno inclu
dat ſ redimendo eū ſicut orabat ps. Redime
me dñe ⁊ miſerere mei. Et Apoc. j. Redemi/
ſti nos deꝰ. Et. j. Corinth. vj. Empti eſtis pre
cio magno. Jtē dicit iuſticia ps. Cōuertantur
pctōres in infernū om̄es gentes q̄ obliuiſcunt
deū. Sed miſicordia dic. A porta inferi erue
dñe aīas eorum. Has igit cōſideratiōes appre
hendunt ⁊ eleuāt radij ſolares. vicȝ diuie mi/
ſericordie ſine qua hō nihil poteſt facere. ⁊ il/
le q̄dē cōſideratiōes cauſant nubes cōtritiōis
doloris ⁊ timoris. ⁊ he redacte in pluuiam la/
chrymarū dulciſſimā lauant lutuȝ culpe. ſicut
pluuia lauat feditatē platee ⁊ fecūdat aquam
animi. ⁊ ꝓducūt fructū opatiōis ſancte. ſicut
patȝ de Maria magdalena que fuit ſupba lu
xurioſa ⁊ auara. ⁊c̄. Quia ſeptē habuit pecca
ta mortalia deſignata ꝑ ſeptē demōia Mar.
vlt. Sed radij diuine miſicordie eleuauerūt
in ea vapores cōſideratiōis. ſ. peccatorū. Nā
ſm Gregl. in omel. Cōſiderauit em̄ quid fecit
ſcȝ pctā cōtra deum. ⁊ noluit moderare q̄d fa/
ceret. ⁊ ſic ille cōſideratiōes cauſabant cōtriti
ones ⁊ dolores que redacte ſunt in pluuias la
chrymarū quibꝰ pedes dñicos irrigaret Lu.
vij. Et ſic peccator hydropicus qui habet tu/
morē ſupbie. fetorē luxurie. ⁊ cupiditatē aua/
ricie indiget p̄mo dñica apprehenſione. i. cōtri
tione. Secūdo indiget ſanatione. ⁊ h̄ fit neceſ/
ſe ꝑ cōfeſſionē. q: ſola ꝯtritio nō ſufficit ad pec
catoris curationē. niſi ꝯfeſſio ſubſequat. Qđ
figuratū eſt. j. Machab. v. vbi legit ꝙ iudas
machabeus venit cōgregato exercitu obuiaȝ
Timotheo duci filiorū amon iuxta torrentem
Quē videns Timotheꝰ multū timuit cōuoca
tis diſcipulis ſuis ait illis. Si iudas vadens
torrentē inuadet. nos nō poterimus aduerſus
eum. Sȝ ſi timuerit ad nos trāſire. ibimꝰ nos
ad ipm ⁊ vincemus eū. Tunc iudas ordinato
notario qui om̄ia noīa ſciebat fecit om̄es ſuos
ꝓprio noīe ⁊ cognomine vocari. Quo fcō Ti
motheus ꝑterritus nimis fugatus ē ⁊ eiꝰ exer
citus ſimilit. Et iudas cōbuſta terra inimico/
rum aſcendit in montē ſanum ⁊ incolumē om/
nem exercitū ſuū ducēs. ⁊ ibi obtulit ⁊ ſacrifi/
cauit holocauſta. Spūaliter Judas interp̄ta
tur cōfeſſio ⁊ ſignificat penitentē aīam que p̄/
mo cōtra diabolum vſq; ad ꝯtritionem et la/
chrymarū effuſionē accedit fortiter pugnatu/

ra. ſ; ſi vult obtinere victoriā oportet eā ꝑgre
di. Nō em̄ ſufficit ꝓ peccatis tm̄ lachrymas fū/
dere ⁊ facere ⁊ cōteri. ſ; ⁊ neceſſe ē peccata etiā
cōfiteri. h̄ em̄ optime cognoſcit diabol⁹. idō cō=
gregato exercitu ſuaruȝ temptationū ad reſi=
ſtendū dicit. Si penitēs vltra non egrediat̄ ſ;
rubore pterrit⁹ nō cōfiteat̄ pctā ſua vincimus
eū ⁊ nō poterit cōtra nos ſed captiuus noſter
erit. Si ṽo audacter trāſeat torrētē lachryma
rum. ⁊ pctā ſua p cōfeſſionē manifeſtare nō ti
meat ſupabit nos ⁊ vincet. Tūc igit̄ locādus
ē notari⁹. i. memoria q̄ oia pctā habet in ſcptis
q̄tū ad nomē ⁊ q̄tū ad cognomē. i. q̄tum ad
peccati ſubſtantiā. ⁊ q̄tū ad om̄em ei⁹ circum
ſtantiā ⁊ ad verā cōfeſſionē requiſita. ⁊ ſic om
nia pctā legitime cōfitēdo conterit diabolū. et
diſſipat̄ om̄is ei⁹ habitatio quā p culpā habe
bat in aīa. Et tūc ipa anima hac obtenta victo
ria ſine aliqua leſione aſcēdit in montē ſyō ad
eternā beatitudinē ſpeculādo. ⁊ ſic ſecūdo pec
cator indiget cōfeſſione q̄ notat̄ in ſanatione.
Quia ſm̄ Augꝰ. lib. de penitētia. cōfeſſio lan=
guores ſanat. leproſos curat. mortuoſ ſuſcitat
E ſanitatē auget. gratiāq; cōſeruat. Tertio indi
get dimiſſione. Quia xp̄s hunc hydropicum
ſanatū dimiſit. ⁊ hoc fit p ſatiſfactioneȝ. q2 nō
ſufficit peccatori q cōtritionē habeat ⁊ pecca
ta corā ſacerdote dicat niſi etiā ſatiſfaciat. Nō
ꝓbat btūs Greg⁹. in paſtorali p tria exempla
Primū q̄ lr̄as vel aliquod falſum inſtrumētū
ſcripſit nō ſufficit q vlteri⁹ nō ſcribat. ſed qđ
male ſcripſit deleat. Peccata nr̄a om̄ia ſcripta
ſunt. iuxta illud Hiere. xvij. Peccatū meum
ſcriptū ē ſtilo ferreo. Nō ſufficit ḡ vt peccata
q̄s dimittat niſi q male fecit doleat. ſ; p ſatiſfa
ctionē reſtituēdo ſi quid male abſtulit. Quia
dicit btūs Aug⁹. xiiij. q. v. §. ſi res. Nō dimit
tit̄ peccatū niſi reſtituat̄ ablatū. Scđm exem=
plum ſi aliq̄s alicui blaſphemias dixerit non
ſufficit q vlteri⁹ nō dicat niſi de his que dixit
peniteat. Peccator deū blaſphemat int̄ gētes
nō ſufficit q a talib⁹ blaſphemijs deſiſtat niſi
de his culpabilē ſe reddat ⁊ ſatiſfaciat. Terti=
um exemplū q debitor nō abſoluit̄ a debitis q̄
cōtraxit ꝓ eo q alia nō mutuat niſi ea q̄ cōtra
xit pſoluat. Vn̄ peccam⁹ debitores dei ſum⁹.
ſicut patȝ Luc. vij. Duo debitores erāt cuidā
feneratori. i. deo. De his aūt debitis abſoluti
nō ſum⁹ ꝓ eo q alia nō cōmittim⁹ niſi de his q̄
cōmiſim⁹ ſatiſfaciam⁹. Eſt aūt ſatiſfactio ſm̄
Augꝰ. de pe. diſt. iij. in ca. ſatiſfactio ē cāſ pec=
catorū excidere ⁊ eorū ſuggeſtionib⁹ aditū nō
indulgere. Et p cauſas peccatorum intelligū/
tur radices vitiorum vel peccandi occaſiones
vel ōportunitates. vt de penitē. diſt. iij. Quia
radix.

¶ De eadem dñica. Sermo. iij.

Amice aſcende ſu
perius. ⁊ erit tibi gloria ⁊c̄. vbi ſupra
Dicit Ariſto. iij. metheororū. Si ani A
mal pcutit̄ a fulmine morit̄. ⁊ multi hoies p/
cuſſi a fulmine nō moriunt̄. quia hō eſt aīal ra
tionabilius. idō forte natura in hoc ſibi ꝑbuit
honorē. Spūaliter p fulmē intellige iudiciuȝ
extremū. quia ſicut dicit ibideȝ Ariſto. vbi ſ.
Fulmē aliq̄n liq̄facit gladiū in vagina ipſam
nō ledēdo. Sic extremū diſtrictū iudiciū liq̄/
faciet aīam peccatoris eā puniēdo corpe ma/
nente illeſo. Nam ſm̄ Cryſ. tollerabilius ē pe
nam inferni ſuſtinere q̄ ṽba irati iudicis qui
bus dicturus ē in finali iudicio Matth. xxv.
Ite maledicti in ignē eternū. Et b. Bern̄. ſup
pſ. Qui habitat dicit. q̄d tam cauendū q̄d tā
plenū anxietate ⁊ vehemētiſſime ſollicitudis
excogitari pōt q̄ iudicandū aſtare illi terrifi/
co ⁊ deifico tribunali. ⁊ incertam adhuc ſubi/
tamq; a diſtricto iudice expectare ſententiam
vbi iudex teſte nō indiget. ⁊ vbi ṽitas diſcu/
tit intentiones. Et in q̄dam epl'a idem ad Ro
bertū monachū. Veniet inq̄t q̄ male iudicata
iudicabit. Illicite iurata cōfutabit q̄ facit iu=
diciū ⁊ iniuriā patiētib⁹. Veniet inquā veni/
et dies iudicij vbi pl⁹ valebunt pura corda q̄
aſtuta ṽba ⁊ cōſcientia bona q̄ marſupia ple=
na. qm̄ iudex nō fallet̄ ṽbis nec flectet̄ donis
Idcirco iſtud fulmē diuini iudicij occidit eter
na morte om̄e aīal. i. om̄em hoiem beſtialeȝ q̄
magis ſequit̄ carnē q̄ ſpiritū aut rōnem Sed
porcit hominib⁹ iuſtis. iuxta illud pſ. In me=
moria eterna erūt iuſti ab auditione mala nō
timebūt. Nā auditio hec erit mala qua dicet̄
malis hominib⁹. Inimice deſcēde inferi⁹. Ab
hac nō habēt timere homies iuſti quib⁹ dice/
tur. Venite bn̄dicti pr̄is mei. Et vnicuiq; di/
cet ṽbum allegatū. Amice aſcēde ſupi⁹. His
aūt ṽbis vocabit dñs vnūquēq; electū ad glo
riam. In quib⁹ tria tāgunt̄. Primo fidelitas
ſe amantiū. ibi. Amice. Scđo prioritas ſe ho/
norantiū ibi. aſcēde. Tertio ſublimitas ſe ex/
altantiū ibi. ſupius. Circa quod notandum.
In nuptijs regalibus ſunt aſcēſus ⁊ grad⁹ di/ B
gnitatis. Nā altiſſime aſcendit rex ⁊ regina. al
tius ſui duces poſt ipſum. deinde alte domi ⁊
barones. ⁊ poſt illos ſedēt milites ⁊ militares
atq; ciues. ⁊ in quolibet gradu ac aſcēſu cōui=
uia ſua habēt. Sic ſpūaliter in nuptijs celeſti
regis chriſti dñi noſtri ſunt gradus ſcalares p
quos aſcēdit̄. Nā q̄ vult ad hos venire neceſ=
ſe habet ſp aſcēdere. q2 dic̄ Bern̄. in epl'a. ⁊ ſi/
milit̄ Aug⁹. in lib. de ṽbis dñi. Semp ambu=
la. ſp ꝑfice. noli in via deficere. noli retro ire.
noli deuiare. remanet q̄ nō ꝓficit. recedit qui
ad ea reuoluit̄ vn̄ iā receſſerat. deuiat aut apo

ſtatat. Qui aũt ſunt iſti grad⁹ emunerat Hũ/
bertus in ꝓlogo. lib. de ſeptẽ donis .c. vj. Pri
mus grad⁹ aſcendẽdi ẽ timoris amoroſi in om
nib⁹ agibilib⁹ ꝯtinuatio. Secũd⁹ pietatis ad ſe
ad deũ ⁊ primũ ſcã liquefactio. Terti⁹ ſcien/
tie oĩm bñficiorũ dei grata ꝑcognitio. Quar/
tus fortitudinis oĩm operationũ bonarũ execu
tio. Quintus cõſilij a deo oĩm elegendorũ tu=
ta electio. Sextus intellec⁹ oĩm ꝟitatũ neceſ=
ſariũ limpida cõtemplatio. Septim⁹ ſapientie
celeſtiũ delitiarũ ꝑguſtatio. Prim⁹ ergo gra=
dus quo aſcẽdit ad celeſtes nuptias ẽ timoris
amoroſi in omĩb⁹ agilib⁹ cõtinuatio. Dic ẽm
Gre. ſup Ezech. omel. xix. Nã qui a t̃ra ad ce
leſtia tẽdim⁹ eiuſdẽ grad⁹ aſcẽdẽdo miramur
ab infimo incipiẽdo .ſ. dono timoris. aſcẽden/
do vſq ad donũ ſapie ſapide. Rõnẽ hui⁹ aſcẽ
ſionis reddit Greg⁹. xxij. moral. dicẽs Nemo
infima ſdeſerens repẽte fit ſũm⁹. qꝛ ad obtinen
dũ ꝑfectionis meritũ dũ quotidie mẽs in altũ
ducit ad hoc ꝓcul dubio velut aſcenſiõis cu=
iuſdã gradu ꝑuenit. h ille. Quare aſcẽſiões in
corde nr̃o diſponere debemus in hac valle la=
C chrymarũ vt ad donũ ſapiẽtie ꝑtingam⁹. Eſt
ergo notandũ ꝙ timor orit ex amore. ſic dicit
Aug⁹. xiiij. de ciui. dei. Eſt amor fugiẽs q̃cq̃d
ei aduerſat. Et cũ h ꝯcordat glo. ſup Joh. x.
Timor ẽ fuga ne ꝑdat hõ qd̃ amat. igit timor
orit ex amore. Nam q̃diu hõ amorẽ ordinatũ
habuit in paradiſo. tã diu ſine timore inordia
to fuit in ſeipſo. Et q̃cito amorẽ inordinatum
admiſit tãcito iordiata affuit pena peccati qñ
ſe abſcondit dicẽs. Dñe audiui vocẽ tuã et ti=
mui Geñ. iij. Quare timuit quia inordinatuꝫ
amorẽ admiſit. ⁊ trãſgreſſor fuit. Quãto ergo
hõ a falſo ⁊ iordinato amore recedit ⁊ ad verã
charitatẽ accedit tanto oẽm iordinatũ amoreꝫ
euadit. In h quidẽ aſcenſu habẽt amici dei ſcõ
uiuiũ ſuũ. Quia dic Greg⁹. lib. j. moral. ꝙ ti/
mor filialis in die ſuo fac cõuiuiũ in mẽte hũa
na ⁊ ꝓponit dulcia. Jux illd ps. Quã magna
multitudo dulcedinis tue dñe quã abſcondi/
ſti timentib⁹ te. Que ẽ aũt illa dulcedo niſi dul
cis ſapor quẽ timor cauſat in aĩa. De h Berñ.
ſmõe. xxiij. ſup Cañ. Timor dñi bñ dicit ini/
tium ſapie. qꝛ tũc ꝑuidẽs anime ſapit cũ eam
ad timendũ afficit. nõ cũ ad ſciendum inſtruit
quia timor ſapor eſt. Porro ſapor ſapientẽ fa
cit. ſcientia. ſcientẽ. Sapia ẽm a ſapore dicit.
Igit timor initiũ ſapientie ſaporẽ ſapiduꝫ in=
timo ſecreto mẽtis multũ imittit. ⁊ ita mltipli
citer reficit totã mẽtis familiã. Qꝫ ⁊ totum re
gnum aĩe iuſtificat. pacificat ⁊ letificat. q̃ tria
ꝑficiũt cõuiuiũ timoris dñi. de q̃ aplʼs Rho.
xiiij. Regnũ dei non ẽ eſca ⁊ pot⁹ ſed iuſticia.
D pax ⁊ gaudiũ in ſpũ ſcõ. Ecce tria q̃ neceſſaria
ſunt in cõuiuio ſpũali timoris. Primũ igitur

ẽ iuſticia cõuiuãtes in omĩb⁹ rectificãs. ⁊ h iu
ſticia ex timore dñi naſcit. Quia dic Sapiẽs
Ecci. j. Qui ſine timore eſt non põt iuſtificari.
Quõ ãt erit iocũda ſocietas vbi deeſt iuſticie
equalitas. Dic ẽm Aug⁹. li. iiij. de ciui. dei. c.
iiij. Remota iuſticia q̃d ſunt regna niſi latro=
cinia. Et ſicut dr. iiij. eth. Sicut iuſticia conti
net oẽm ꝟtutẽ. ita iniuſticia cõtinet omnẽ ma=
liciam ſiue iniquitatẽ. vbi aũt abũdat iniq̃tas
quõ ibi vera amicitia ⁊ ſocietas erit. q̃ nec re/
gni nec cõuiuij vera trãquillitas ſiue trãquil/
la iocũditas manebit. ergo iuſticia. quia timor
dñi ex quo orit iuſticia expellit iniuſticiã. imo
talib⁹ cõuiuis põt dici Mat. v. Beati q̃ eſu/
riunt ⁊ ſitiunt iuſticiã qm̃ ipi ſaturabũt. Se/
cundũ eſt pax cõuiuantes in oĩb⁹ cõcordãs et
quietans ⁊ naſcit ex iuſticia vt dicit Ceſarius
⁊ Aug⁹. ſup ps. xl viij. Due ſunt inq̃t amice.
iuſticia ⁊ pax ipe ſe oſculant. ⁊ ſi iuſticiã ami/
cam pacis nõ amaueris. nec ipa pax te amabit.
nec ad te veniet. Niſi ergo pax aſſit nõ erũt ex
uuie. ſ aſſidua lis. Vera aũt pax ẽ vt nihil re/
pugnat ⁊c. Tertiũ ẽ gaudiũ cõuiuantes letifi=
cans ⁊ ex iuſticia ⁊ pace generat. Vñ Berñ.
Juſticiam quã deo exhibes ⁊ pacẽ quã proxi
mo debes noli cõtemnere. Sic ẽm ꝑcedentib⁹
erit gaudiũ i ſpũ ſcõ. nõ q̃dẽ gaudiũ carnale. ñ
gaudiũ ſeculare. nõ gaudiũ cui⁹ extrema occu
pat luct⁹. ſed in quã magis triſticia vertit. ⁊ h
gaudiũ nemo tollat a te donec intres in gaudi
um dñi tui. h Berñ. Jſtud gaudioſum conui=
uium in timore dñi paulatim inchoat. ꝑficien
do cõtinuat. ⁊ in beatitudine eterna cõſũmat
De primo Ecci. j. Timor dñi gloria ⁊ gloria/
tio. leticia ⁊ corona exultationis. de ſecundo
Ecci. j. Timor dñi delectabit cor. ⁊ dabit leti/
ciam ⁊ gaudiũ in longitudine dierũ. i. in et̃nũ E
De tertio Ecci. j. Timẽti deũ bene erit i extre
mis. Scd̃s gradus quo aſcendit ad celeſtes
nuptias eſt pietatis ad ſe ad deũ ⁊ primũ ſan
cta liquefactio. Et recte ſequit pietas timoreꝫ
in aſcẽdendo. ſicut dicit Anſ. libro ſimilitudi
num circa finem. Huic deniq dono timoris ſpi
ritusſanctus ſupimponit pietatẽ cuꝫ menti ſic
timenti ſuꝑpſius aſpirat cõpaſſionẽ. pieq re/
colere facit. q̃ miſera erit ſi a deo ſepata in in=
ferno cum diabolo torta fuerit. Jdo rationa=
biliter de dono timoris aſcendit ad donũ pie=
tatis. qd̃ ⁊ ꝑcepit dñs cũ dicit. Amice aſcẽde
ſupius videlicet de timore ad pietatem que a
deo dat ⁊ ad inimicos extendit Mat. vj. Di
ligite inimicos vr̃os. In iſto q̃dem aſcẽſu ha=
bent amici dei etiam cõuiuium. quia ſm Gre
go. j. moral. Pietas cõuiuiũ facit. mentiq ex=
hibet quãdo cordis viſcera miſericordie ope=
ribus replet. opus aũt bonuꝫ eſt cibus anime
Quia dicit Greg⁹. xxij. moral. c. vij. ⁊. xij. Co

medere aie eſt bonis opibus ſatiari. p̄parãdo
igiẗ conuiuiũ aie ⁊ oib⁹ virib⁹ eius pietas ex-
pellit p̄mo a cõuiuio ſuo impietatẽ ⁊ om̄em fa
miliã eius. q꞉ om̄ia fercula mẽtis inficit ⁊ inſi-
pida facit. Nã vt ait Aug⁹. in ſmõe. Etiã iu/
ſticia que ẽ ꝟtus generalis ⁊ dulce ferculũ mẽ
tis. pie ſine pietate crudelitas ẽ. In crudelita-
te aũt nulla dulcedo ẽ amaritudo impietatꝭ ni
mia regnat. quare cibaria a ſe nullo igne cha/
ritatꝭ decoquit. ſed cruda ⁊ iſipida relinq̄t Iõ
dicit Sen̄. lib. de morib⁹. Reſpue crudelitatẽ
⁊ matrẽ ei⁹. irã cũ om̄i familia ſua. Hec em̄ hu
mane rationi maxima inimica ẽ. pietas autez
amica ẽ. Scd̃o inuitat om̄es vires mẽtis tan-
q̄̃ incolas regni ⁊ etiã exteriores laborantes.
Matth. xi. Venite ad me om̄es q̄ onerati eſtꝭ
⁊ ego reficiã vos. Tertio eos multitudine re-
ficit dũ eis diuerſa fercula apponit. Terti⁹ gra
dus quo aſcẽdiẗ ẽ ſciẽtie oim beneficiorũ dei
F grata ꝓcognitio. ⁊ recte ſequiẗ pietatẽ in aſcẽ-
dendo. Quia dicit Greg⁹. i. moraꝉ. Nulla ſciẽ
tia eſt ſi vtilitatẽ pietatis nõ habet. Et Anſ. li
bro ſilitudinũ circa finez. Spũs inquit ſanct⁹
donũ ſciẽtie ſupimponit pietati cũ mens ſic te
net ſibi ⁊ cõpatiẗ vt q̄uõ valeat modo ſaluari
ſcrutaẗ. eiq꞉ ſpũſſcũs hui⁹ rei cognitionẽ lar/
giaẗ. Eſt aũt ſcientia duplex. Una ſecularis q̄
ſm̄ Bern̄. ſup Cantica. inebriat nõ charitate
ſed curioſitate. implet ſed nõ nutrit. inflat. ſ;
nõ edificat. ingurgitat ſed nõ ꝯfortat. Eſt alia
que ſm̄ Augꝭ. lib. xiiij. de trini. c. v. nõ ẽ rerũ
vanarũ nec curioſarũ. ſed de his q̄b⁹ fides ſa-
luberrima. q̄ ad verã beatitudinẽ ducit. gigni
tur ⁊ nutriẗ. defenſaẗ ⁊ roboraẗ. Et h̄ eſt do/
num ſpũſſancti ad quod aſcendere iubet xp̄s.
cũ diẗ. Amice aſcẽde ſupius de pietate ad ſci-
entiã. In hoc aſcẽſu inueniat q̄libet amic⁹ dei
cõuiuiũ. quia ſciẽtia mẽti humane p̄parat con
uiuiũ in die ſuo. Dicit em̄ Aug⁹. li. de verbis
dñi. Sicut ꝟtus ẽ cib⁹ aie ⁊ illa ſterilitas. et il
la fames cauſat quodãmodo ieiunium ſpũale
in aia. q̄ꝺ donũ ſciẽtie expellit ab aia. iuxta il/
lud Grego. i. moraꝉ. Sciẽtia in die ſuo ieiuni/
um facit. quia in vẽtre mẽtis ignorantie ieiu/
G niũ ſupat. Eſt tñ notandũ Greg⁹. ſuper Iob.
xvi. moraꝉ. innuit triplicẽ mẽſaz ſacre ſcriptu-
re in quib⁹ aie ſtudioſe mediante dono ſciẽtie
diuerſimode ⁊ dulciẗ reficiunẗ. Prima ẽ men
ſa hiſtorie in q̄ ſimplices cibanẗ ferculis groſ/
ſioribus fidẽ roborantib⁹ dũ legunt in ſacra ſcri
ptura q̄ aqua in vinũ mutaẗ. lazar⁹ ſuſcitaẗ.
cecus illuminaẗ. leproſus mũdaẗ ⁊ hmõi. Se
cũda mẽſa ẽ allegorie in qua cibanẗ doctores
ferculis ſubtiliorib⁹ dũ eis panis ver⁹ de celo
ꝓmittiẗ ⁊ daẗ. vita eterna ſperaẗ. ianua cele/
ſtis regni apiẗ. mẽſa eterne refectionis p̄para
tur. corp⁹ chriſti vere manducaẗ. in qua nob

diuinitas p̄paraẗ ⁊ ꝓpinaẗ. Und̄ Hugo ſti̇̄. . .
c. ſup euãgelicã hierarchiã. Carnẽ inq̄t ieſus i
eduliũ prepoſuit vt p cibum carnis ad guſtuz
intraret diuinitatꝭ. Tertia mẽſa ẽ anogogica i
qua pfectiores cibanẗ ferculis dulciorib⁹. Ut
dicit Hugo vbi ſupra. Anagoia ẽ aſcẽſio vel
eleuatio mẽtis in cõtemplationẽ ſupnorũ. Iõ
aſcẽdẽdo tranſcẽdit narrationẽ mẽſe hiſtorie
Sed cõtemplando trãſit vltra velamina mẽ/
ſe allegorie. Plana aũt aſcẽſio ⁊ pura contem
platio in mẽte mirã ⁊ dulcẽ generat dulcediez
⁊ delectationẽ ⁊ refectionẽ vt dicit Greg⁹ lib.
i. ſup Ezech. pte. ij. omeẗ. ij. Cõtẽplatio ama-
bilis valde dulcis ẽ q̄ ſup ſeipſam aiam rapit
celeſtia apit. terrena aũt debere cõtemni oſtẽ/
dit. ſpũalia oculis mẽtis patefacit. corporalia
abſcondit. vt talis cõtemplatrix aia dicat illꝺ
Can̄. v. Ego dormio ⁊ cor meũ vigilat. Quar H
tus grad⁹ quo aſcendiẗ ſupius eſt donũ forti
tudinis q̄ꝺ ſpũſſanctus ſupponit dono ſcien/
tie. Cui⁹ ratio ẽ. q꞉ dũ mens pauida timẽs ſi/
biq꞉ dono pietatꝭ cõpatiẽs ⁊ iã quid agere de
beat dono ſciẽtie ſciẽns oportet q̄ ſit fortis ad
opandũ que didicit. ⁊ quibus ſe ſaluari poſſe
cõfidit. vt dicit Humbert⁹ lib. de ſeptẽ donis
de dono fortitudinis. c. i. In illo aſcẽſu quo ꝺ
ſcia ad fortitudinẽ itur inuenit amic⁹ dei cõui/
uiũ. Quia ſm̄ Gregꝭ. i. moraꝉ. Fortituꝺo in die
ſua cõuiuiũ facit. quia dũ aduerſa nõ metuit
tripudianti cibos mẽti cõfidẽtie apponit. Diẗ
em̄ Tulli⁹ lib. i. rhetorice. Fortitudinis vt eſt
ꝟtus moralis quattuor ſunt ſpẽs. ſ. cõfidentia
magnificẽtia. patiẽtia ⁊ pſeuerãtia. Cõfidẽtia
ſiue fiducia cõuiuãtes de cõuiuio vſq꞉ ad finẽ
ſpe aſſecurat ⁊ dulciẗ reficit. Quia ſecura mẽs
quaſi iuge cõuiuiũ. Prouerb. xv. Hec expel/
lit cõuiuantib⁹ oẽm diffidẽtiã iuxta illud Pſ.
Qui cõfidunt in dño ſicut mons ſyon nõ com
mouebũẗ in eternũ. Magnificẽtia ꝟo vt decz
p̄cioſa in cõuiuio aministrat. Quia diẗ Tul I
lius vbi ſupra. Magnificẽtia ẽ magnarũ rez
ſplendida ãminiſtratio. Patiẽtia aũt cõuiuã/
tes cõfortat ⁊ quietat. quia ſm̄ Caſſiodoꝛ ſu
per pſ. Patiẽtia vincit aduerſa nõ colluctan-
do ſed ſufferẽdo. nõ murmurãdo ſ; grãs agen
do. Hec inquã ꝟtus expellit a conuiuio vitia
oppoſita vt inpatiẽtiã. diſcordiã. rixam. ſedi/
tiones ⁊c̃. que mẽtis cõuiuiũ moleſtant ⁊ per
turbant ⁊ h̄ patiẽtia pfecti⁹ aiam reficit. quia
pfectum op⁹ habet Luc. xxi. In patiẽtia vr̃a
poſſidebitis aias vr̃as. Sup quo Gregorius
Quid eſt inquit aias poſſidere niſi pfecte i oi-
bus viuere cũctiſq꞉ mẽtis morſib⁹ quaſi ex ar
te ꝟtute dñari quod vtiq꞉ animã valde conſo
latur ⁊ reficit. Sed pſeuerãtia cõuiuantes ad
ſtabilem manſionẽ trahit ⁊ inuitat. Quia ſm̄
Tulliũ. pſeuerãtia eſt refectio dulciſſima Ma

Aug⁹. exponens illud Matth. xxiiij. Qui pſ/
ſeuerauerit in finē. ꝛc. Cū pueneris inquit ad
tres panes pſeuerādo. hoc eſt ad cibū ꝛ intel/
ligentiam trinitatis. habes em̄ viuos. Nō em̄
panis ille finieꝫ. ſed om̄em indigentiā tuam fi
K niet. Quint⁹ grad⁹ quo ſupius aſcendit ami/
cus dei ē donū conſilij. Quia dicit Anꝫ. lib. ſi
militudinū ſupedificat. quia cū mēs iam fortꝭ
eſt ad operandū neceſſe ē quid cōſulere debe=
at. Quia dicit Greg⁹. j. moraꝉ. Qui ſine ꝯſilio
viuūt ſe pcipitationi ꝛ fortune tendūt. vitā ſu
am negligunt dū tranſitoria incōſulte appetūt
dum eterna nō intelligunt vel intellecta ꝯtem
nunt. dum exiliū ꝛ miſeriā ſuam nō cognoſcūt
quia ceci. ideo nec cōſiliū habere ſciunt. Et iō
tales merito in inſipiētia ſua pibūt. In h̄ aſcē
ſu iueniet amicus dei ꝯuiuiū ſuū. ꝛ hoc nuſq̄
cōuenietius celebraꝫ ſicut in ſecreto mētꝭ vbi
cōſilia in ſilentio tractanꝫ. Et h̄ figuraꝫ in lib.
Numeri. c. ij. vbi moyſes in rebus dubijs cō=
ſulendū dn̄m relictis turbis crebro reuerteba
tur ꝛ intrauit in tabernaculū vbi dn̄m cōſulu
it ꝛ ꝯſiliū accepit quod pplo poſtea dixit Quā
figurā exponens Greg⁹. xxxij. moraꝉ. di. Ad
tabernaculū redire ꝛ intrare ē poſtpoſitꝭ exte
riorib⁹ tumultib⁹ ſecretū mentis intrare. Ibi
em̄ dn̄s cōſuliꝫ ꝛ quod foris agendū eſt publi
ce intus ſilēter audiꝫ. ꝛ tunc vocē dei quaſi p
occultam inſpirationez audiūt dū in medita
tione mētꝭ ſe a carnalib⁹ meditatōib⁹ abſtra/
L hunt. Sciás nāq̄ ꝙ donū conſilij reficit ē mo
dum. ſ. cōſiliarios ſacris cōtemplatiōib⁹. duz
eos in tabernaculo. i. in ſecreto mētis facit di/
uina cōſilia audire. Et hi ſunt memoria intel/
ligentia. ꝛ volūtas. Nā memoria ab om̄ibus
purgata ingrediaꝫ ſecretū mentis. ꝛ dicat cuz
pſ̄. Audiā quid loquaꝫ in me domin⁹ de⁹. Po
ſtea ingrediaꝫ intelligētia vt ꝟitatē iudiciorū
diſcutiat. ꝛ inter cōſilia a quo ſpiritu pcedant
diſcernat. Quia ſm̄ Bern̄. dn̄i ſpirituū diuer
ſa ſunt genera. ideo neceſſaria ē nobis eorū di
ſcretio. Nā ſpūs carnis ſuggerit mollia. ſpiri/
tus mūdi vana. ſpūs malign⁹ amara vt iras.
rixas ꝛ hmōi. Si aūt ſpūs ſuggeſtio ſit de cor
pore caſtigando. de corde humiliādo. de ſuā=
da virtute ꝛ habēda charitate ſine dubio ſpi=
ritus ſanctus ſuggerit hec. deinde ingrediatur
volūtas vt diſcuſſa amplexeꝫ ſi eſt ſuggeſtio
a ſpiritu ſcō. ꝛ clamet cū ſponſa Can̄. v. Aīa
mea liquefacta ē vt dilectus locut⁹ eſt q̄ſiui et
nō inueni ꝛc. Quod exponit Origenes dicēs
Diuine cōſolationis vt audio feliciſſim⁹ effe/
ctus ē liquefactio. liqueſit em̄ aīa deuotione.
molleſcit vt dilectus me⁹ ſuauiter cubat. Se=
cūdo reficit cōuiuātes medios. ſ. vigores ani=
me naturales ꝛ ſenſus aīe rationales ꝛ milites
ſiue virtutes morales ſacris ꝟtutibus. dū fa=
cit eos diuina cōſilia in ſecreto ꝟe intelligere.
Tertio reficit cōuiuātes inferiores. vt ſenſus
animales ꝛ corpales tam interiores vt imagi=
nes q̄ exteriores. vt viſum. auditū. guſtuz. ta
ctum ꝛc. qui ſunt tanq̄ artifices vt ruſtici ne=
ceſſaria corpi adminiſtrātes. vt diciꝫ in libro
de ſpiritu ꝛ anima. Sed nūc eos reficit dū eoſ
diuina cōſilia adimplere facit. Sextus grad⁹
quo aſcēdiꝫ ſupius eſt intellectus qui ptinet M
ad vitā contemplatiuā. In iſto aſcēſu inuenit
quilibet cōuiuiū ſuum. Quia vt dicit Greg⁹.
lib. j. moraꝉ. Intellect⁹ in die ſua conuiuiū pa=
rat. qꝛ in eo qđ audita penetrat reficiēdo pene
trat cor. tenebras eius illuſtrat. ergo in pene=
tratione ipſorū auditorū inuēta ꝟitate mentiſ
reficiꝫ. Cum ergo ſm̄ Gregꝭ. intellectus pene
trat diuina velamina ꝟitatis diuine tam i ſcri
pturis q̄ doctrinis. tam figuris q̄ ſacramētis
vſq̄ ad intimā ꝛ nudā ꝟitatem intelligendaz
ꝛ deguſtandā quadā intellectuali expientia p
tingat. quod pfectiſſimorū eſt vt dicit Bern̄.
ſup Can̄. Ideo dulciſſime mētē reficit. Septi
mus gradus eſt ſapiētia. Quia dicit Aug⁹. li.
ij. de doctrina xp̄iana ꝙ a timore vſq̄ ad ſapi=
entiā que ē ſeptima in donis ꝛ vltima p grad⁹
aſcendiꝫ ꝛ pueniꝫ. ꝛ ſic ſapiētia nō deberet p
gradu reputari. ſꝫ quaſi p termino ad quē eēt
aſcendendū. Quia dicit Aug⁹. ibidē ꝙ ſapiē=
tia ē ſumma ꝛ vltima. ꝛ ea habita anim⁹ pota=
tus trāquilluſq̄ pfruiꝫ ꝛ delectaꝫ in ea. ergo
eſt vltima in qua ē cōſummatio. Cum ḡ amic⁹
dei ad ſapientiā aſcēderit cōuiuia inuenire po
terit. Dicit ergo Bern̄. lib. de diligēdo deum
Sapiētia triplex cōuiuiū donat. Cibat em̄ in
hac vita laborātes. potat poſt hanc vitā quie
ſcentes ꝛ eterna vita regnantes. Ad quā nos
pducat ieſus xp̄s dei filius ꝛc.

Dñica. xviij. poſt trinita. Sermo. j.

Gratias ago deo

meo ſemp pvobis in gr̄a dei q̄ data
eſt vobis in xp̄o ieſu. quia diuites i
oēs facti eſtꝭ in om̄i ꝟbo ꝛ in om̄i ſciētia. j. Co
rinth. j. Cōſuetudo hec fuit apud rhomanos A
ꝙ victoribus triumphantibus ꝛ rhomam re
deuntibus triplex honor impēdebaꝫ. Prim⁹
honor fuit ꝙ victori pplſ cū iubilo ꝛ leticia ob
uiauit. Secūdus ꝙ om̄es captiui ſequebātur
currū eius. Terti⁹ ꝙ victor indut⁹ tunica io/
uis ſedebat in curru quē trahebant quattuor
equi albi. ꝛ ducebaꝫ vſq̄ ad capitoliū. Aliam
conſuetudinem narrat Iſidor⁹. xviij. ethimo.
ij. c. allegans tranquillum. ꝙ triumphans cū
vrbem ingrediebaꝫ tripito iudicio honora/
batur. Nam primo de triumpho duci conce=
dendo iudicabat exercitus. ſecundo ſenatus.
tertio populus. Erat aūt rhomanorum mos

ꝙ triumphans quadriga veheret̄. coloꝛe ruf
ſo pliniret̄. purpura ⁊ polymita longa indue
ret̄. palma aurea ⁊ laurea coꝛonaret̄. ⁊ hec oīa
oſtenderūt ꝙ ſuis victoꝛib⁹ grati fuerūt. Spi
ritualiter xp̄s fuit ꝓpugnatoꝛ nr̄. ad ſaluādu
nos ip̄e victoriā maximā obtinuit cōtra inimi
cos nr̄os. ⁊ nos liberauit de duriſſima ſuitu/
te. ideo ire debem⁹ ei obuiā cū cantico gratia=
rūactiōis laudātes eū decacoꝛdo mādatoꝛum
eius ope ⁊ ſmone. Et ip̄m debem⁹ ponere lau
reatum in curru. quia poſitū in nr̄a mēoꝛia de
bemus cōtemplari eū coꝛonatū ſpinea coꝛona
cōfixū clauis pforatū lancea. potatū aceto. pē
ſum in patibulo. Et h̄ faciendo iugiter exem/
plo b. Augꝰ. in lib. ſoli. dicētis. Dn̄e dilexiſti
me plus q̄ꝫ te. quia moꝛi voluiſti ꝓpter me taꝫ
charo p̄cio redemiſti me. de ſupcilio vocaſti
me. nomie tuo ſignaſti me. de ſeruitio retraxi/
ſti me ſanguine tuo vt memoꝛia tua ſemp eſſet
apud me ⁊ nunq̄ꝫ recederet a coꝛde meo. quia
ꝓpter me de cruce noluiſti deſcēdere. Figura
j. Reg. xvj. Filie hierl̄m venerūt obuiam da
uid redeunti a p̄lio philiſtinoꝝ cantātes i tym
panis ⁊ choꝛis dicebāt. Saul pcuſſit mille. et
Dauid. x. milia. Moꝛal̄r filie hierl̄m ſūt libe=
rate aīe a demonibus philiſtinoꝛū infernaliū
p victoriā paſſionis xp̄i. Cognoſcētes igit̄ h̄
bn̄ficiū deberēt illi ire obuiā cū cantu ⁊ ſono.
id ē. fide ⁊ ope gratiarūactiōes reddētes ꝓ. x.
milib⁹ pcuſſoꝛū. i. ꝓ liberatiōe ab innumeris
malis. ⁊ pſtratione diaboli. q̄ꝛ meli⁹ nō habēt
qd ei reddant ꝓ tantis bn̄ficijs q̄ꝫ gratiarum/
actiones. Quia dicit glorioſus doc. Aug⁹. in
ep̄la ad marcellinū. Quid meli⁹ aio geramus
⁊ oꝛe ꝓmamus ⁊ calamo exp̄mam⁹ q̄ꝫ deo gra
tias agere. hoc eñ dici breui⁹ nec audiri leui⁹
nec intelligi grati⁹. nec agi fructuoſius poteſt
Qualis aūt debeat eē hm̄oi gratiarūactio do
cet Bern̄. in quodā ſmōe di. Nō tm̄ ỽbo nec
lingua ſed ope ⁊ ỽtute exhibeamus noſmet/
ipſos gratos. nō eñ gratiarūdictiōeꝫ. ſ3 gra/
tiarūactionē exigit a nobis dn̄s de⁹ noſter. Et
qui vult vere grat⁹ eē nō ſolū debet gratiarū
actiones referre deo de ſibi collatꝭ bn̄ficijs. ve
rum etiam alijs qui in ỽbo allegato agit gra/
tias ꝓ beneficijs alijs collatis cū dicit. Grati/
as ago deo meo ſemp. i. oīb⁹ hoꝛis ad oꝛādū
deputatis. ꝓ vobis in gr̄a dei ⁊c̄. In qua qui
dem ep̄la cōgratulant̄ ꝓximis ꝓpter tria bn̄/
ficia eis collata. ſ. Sufficientiā bonoꝛū collato
rum. Affluentiā meritoꝛū pfectoꝛū. Perſeue
rantiam bonoꝛū agendoꝛū. Primo igit̄ gratu
lat̄ p ſufficientiā bonoꝛū collatoꝛū cū dicit. q̄ꝛ
B diuites facti eſtis in oēs. Pro quo notandum
diuitie quo ad pn̄s ſunt duplices. p̄me ſunt tē
poꝛales. ſecūde ſp̄uales. Prime quidē nō ſūt
adaugende nimiū. ex q̄ habem⁹ iter ire breue

Fatuū ē eñ laboꝛē magnū habere ⁊ ꝓuiſionē
ꝓ victu habētib⁹ iter breue. Moꝛal̄r non ha
bemus iter breuiſſimū vite vicꝫ p̄ſentis quod
paucis dieb⁹ cōſummat̄. Iuxta illd̄ Iob. xiiij
Breues dies hoīs ſunt. nō ē ergo ꝓuiſio ma/
gna faciēda ꝓ tempalib⁹ reb⁹. ꝓ tam breui vi
te curſu. ⁊ p̄cipue cū ille nō ad ꝓfectū ſ3 ad de/
trimētū tendāt. Nam ille qui cōgregabat mul
ta bona in annos plīmos fatuus iudicabat̄ di
cente dn̄o. Stulte hac nocte recipiēt. ſ. demo=
nes aīam tuā. ⁊ q̄ cōgregaſti cui⁹ erūt. Lu. xij.
Ideo illas res tempales moderate ferre debe
mus nobiſcū vt ſic ad terminū veniam⁹. Le/
git̄ Exod. xvj. ꝙ filij iſrael exeuntes de egyp=
to nō receperūt manna p deſertū ambulantes
niſi qn̄ conſumpta fuit farina quā ſecū tulerāt
de egypto. Sed illa cōſumpta venerūt de he=
lym. xxx. die. ⁊ ibi fixerūt tabernacula ſue mā=
ſionis vt dicit magiſter. ⁊ ceperūt edere man/
na. Qui ſunt filij iſrael exeuntes de egypto ni
ſi fideles xp̄iani p cōfeſſionē exeuntes de tene
bꝛis peccatoꝛū. Hi igit̄ volētes ad terram ꝓ/
miſſionis. i. ad celum p hui⁹ vite deſertum ire
nō debēt de farina egypti. i. de diuitijs p̄ſentꝭ
vite magnā gerere ſollicitudinē eo ꝙ via bre/
uis ſit. Quid abſurdi⁹ dici pōt q̄ꝫ q̄ minus re=
ſtat via eo plus viatici querere. ⁊ via deficien
te viaticū augere. q. d. nō debēt fideles curare
d̄ coꝛruptibili ſubſtātia. qm̄ in breui expectāt
eternā beatitudinē a chꝛiſto in ipſo figētes no
ſtri coꝛdis māſiones manna celeſtis cōſolatio
nis accipiemus. ⁊ h̄ poſt. xxx. dies. Nā terde
na tria ſunt triginta. ad ſeruandū ſi relinq̄m⁹
opa moꝛtua. ocioſos ſmones ⁊ prauas cogita
tiones erim⁹ diſpoſiti ad eterna aut ſupna q̄ n̄
patiuut̄ ſecū caduca. iuxta illud Bern̄. ſmōe
lxxvij. p̄occupatū quippe ſecl̄arib⁹ deſiderijs
animū declinatio ſancta declinat. nec miſceri
poterint vna veris. eterna caducis. ſpiritua/
lia coꝛruptibilibus. ſumma imis vt pᵢter ſapi
as ⁊ que ſurſum ſunt ⁊ q̄ ſup terram. Hec ille. C
Uidem⁹ tn̄ ad expientiā ꝙ interdū fiunt in ali
quo funiculo nodi adeo foꝛtes ⁊ duri ꝙ poti=
us frangunt̄ q̄ꝫ ſolui poſſunt. Sic ſp̄ualit̄ adō
nodat̄ anim⁹ ⁊ affectus coꝛdis humani cuꝫ di
uitijs ꝙ poti⁹ anima ſepat̄ a coꝛpoꝛe p ipſam
moꝛtē q̄ꝫ affect⁹ coꝛdis ab amoꝛe diuitiaꝝ poſ
ſet abſolui. Et rō ē. q̄ꝛ coꝛ trib⁹ funiculis ligat̄
ab illis. nā coꝛ innodāt in acquiſitiōe ꝓpꝛio fu
ne cupiditatis. Stringūt retinēdo laqueo te/
nacitatis. ⁊ vrgēt in poſſidēdo ſapoꝛe maligni
tatis. ⁊ ille funicul⁹ nō facile pōt rūpi. iux̄ illd̄
Eccl̄. x. Funicul⁹ triplex difficile rūpit̄. Sic ḡ
ligatū hoīem ducūt inſolubiliter in interitū. Si
cut figuratū ē Iudic̄. xvj. de ſampſone q̄ ſedu
ctus a Dalila ligat⁹ ē a philiſteis. ⁊ excecat⁹
duct⁹ ē ab eis captiu⁹. Tūc ei ſp̄ual̄r ſampſon

ſeducit a Dalila qñ hō ſeducit a pecunia Ja-
cens eñ in eius gremio ꝑ nimiū affectū ligat
a demonib⁹. ⁊ excecatus intētiōis lumine aut
intellect⁹ q̄ ē lumen qđ deus aie īfudit. iij. eth.
captiuat peccato in q̄ miſerabilit moꝛit ſine
medio ⁊ damnat. ſicut patet de quadā vſura
ria. Nā legit ꝙ due ſoꝛoꝛes ſimul habitabant
⁊ moꝛtua mr̄e hereditatē diuiſerūt. altera ſta-
tim affectu pecunie poꝛtionem ſuam dedit ad
vſurā ⁊ faciēs firmā ciſtam in eā multā pecu/
niam cōgregauit. ⁊ non cōpatiebat ſoꝛoꝛi nec
alicui egeno. Cōtigit vſurariā īfirmari ad moꝛ
tem. que vocauit ſuā ſoꝛoꝛē vt ei miniſtraret.
Qđ ⁊ illa fecit ſperās ſe aliquid accepturam.
Illa vidēs ſe euadere nō poſſe. ſoꝛoꝛe emiſſa
ad ciſtam acceſſit tollēs ex ea duas crumenas
plenas denarijs. ⁊ cinxit eas ad nudā carnem
ſub veſtib⁹ tegēdo. Ecce q̄ȝ foꝛtiter ligata fuit
iſta predicto triplici funiculo. ꝙ nullo mō nec
in moꝛte potuit ſolui. Soꝛoꝛe igit reuerſa ait.
Rogo te vt cū moꝛtua fuero a nullo ꝑmittas
me nudari. ſed in eiſdē veſtib⁹ in quib⁹ nūc ia
ceo me ponere ſinas ad ſepulchꝛū. moꝛit illa
⁊ vt rogauerat ſepelit. Quo facto dcm̄ ē dño
ville de moꝛte vſurarie q̄ aduocās aduocatū
ſuum miſit vt pecuniā vſurariā appoꝛtaret. At
ille veniēs accepit claues. ⁊ ciſtā apiens nihil
inuenit. Qui cū exigeret pecuniā a ſoꝛoꝛe ⁊ toꝛ
queret eā. cepit illa de petitiōe ſoꝛoꝛis cogita-
re. ⁊ de pondere moꝛtui coꝛpis hr̄e ſuſpitionē
recitat h̄ aduocato. Ille ꝟo rogauit ſacerdo/
tem vt liceret ei apire ſepulchꝛū vſurarie ⁊ cō-
ceſſit. Et apto ſepulchꝛo viderūt ambo. ſacer
dos vicꝫ ⁊ aduocat⁹ coꝛp⁹ nudatū ⁊ maximo
cinctum ſerpēte. mittēs in os ꝓiecit denarios
mulieris extractos. Quo viſo territi valđ cla-
mauerūt. Reijce terrā velocit. Diabolus eñ
vas ſuū punit ⁊ illudit. Ideo dic venera. Se-
neca in q̄dā ep̄la. Foꝛtiſſima peſt ē cupiditas
q. d. Foꝛtiter inheret homini etiā vſq̄ ad moꝛ
tem. que ſolet egenos facere q̄s capit dū frau-
dem q̄rēdi nō inuenit. Nā alteri⁹ cupiditas ex
alterius fine naſcit. Jđ foꝛtioꝛ ē qui cupidita/
tem vincit q̄ȝ q̄ ſubijcit hoſtē. hec ille. Pꝛopt
quod nō eſt credendū ꝙ apoſtol⁹ cōgratulaba
tur ⁊ referebat gratiarū actiones. ꝙ Coꝛinthi
diuites facti fuiſſent diuitijs tꝑalib⁹. Quia di
cit Greg⁹. in moꝛal. Carnales inq̄t hoīes cū đ
rerū abūdantia ⁊ diuitiarū affluētia extollun-
tur hoꝛa q̄ naſcūt ſbito rapiunt. Et dū pedes
affigi credūt repētino interitu ad ima dſcēdūt.
B Scđe diuitie ſūt ſpūales. vt ſūt ꝟtutes de q̄-
bus dicit Greg⁹. in omel. Sole diuitie ꝟe ſūt
q̄ ꝟtutib⁹ diuites faciūt. Et ſubdit. Si g̊ frēs
chariſſimi diuites eē cupit ꝟas diuitias ama
te. Una igit int ꝟtutes ē ſapia. de q̄ Eſa. xxx-
iij. Diuitie ſaluti ſapia ⁊ ſcia. De ſapia dic Sa
lomon Sap. vij. Infinit⁹ eñ theſaur⁹ ē hoib⁹
q̄ q̄ vſi ſunt ꝑticipes facti ſūt amicitie dei. q. d.
ſapiēs. Hec ē cā q̄re theſaur⁹ iſte vicꝫ ſapia nō
ē abſcondēda ſꝫ liberaliter cōicāda. q2 ē theſau
rus īfinit⁹. i. nūq̄ȝ deficiēs ſꝫ ſp ꝓficiēs. q2 q̄to
magis cōicat tanto magis creſcit ⁊ augmētat
Nā legit in vita phoꝝ ꝙ Solon interrogat⁹
eſt a diuite vtrū thezauros hr̄et q̄ paup eſſe vi
debat. Rñdit. Tu ⁊ ego thezauros habem⁹
ſed int meū ⁊ tuum hr̄e ē differētia. q2 de meo
nullus me inuito pōt attingere. Et ſi alijs di/
ſtribuero diminutionē nō patit. q. d. ſꝫ auget.
tuus aūt quotidie diſcrimē amiſſiōis patit te
inuito Et ſi alteri modicū tribueris minoꝛat.
De h̄ etiam pulchꝛe alloquit Alanus in anti-
cladiano lib. j. vbi narrat q̄uo freneſis ⁊ ſapiē
tia ⁊ prudētia virū ꝟtuoſum ſuis ditat mune
ribus dicēs. Aſſiſtēs freneſis donat dona oia
phie. Nō illas largit opes q̄ ſepe potentū. Ex
cecant aios ⁊ maieſtatis honoꝛes. Inclinant.
minuūt q2 legis iura retardāt. Sꝫ potius do/
nat thezauros mēt ⁊ oēs diuitias animi. q̄s q̄
ſimul accipit vltra no eget. imo ſimul ditatus
ſupabūdat. qm̄ rect⁹ amoꝛ poſſeſſio nobil. vſ⁹
vtilis. vtilioꝛ largitio. fruct⁹ abūdans. Hec ē
gr̄a poli thezauros celi inūdās Om̄ia que do
ctos ditat. q̄ ꝓdiga largos amat poſſeſſoꝛes
⁊ dedignat auaros. Clauſa petit. diffuſa red-
dit niſi publica fiat. Labit ⁊ multas vires cō
querit eundo. Nō iſtas expaſcit opes rubigo
nec ignis. Deuoꝛat. nec fur minuit. ſubiectio
mergit. Naufragiū tollit p̄do depaupat ho/
ſti. In iſtis ꝟſib⁹ dicit dr̄am thezauri diuitia-
rum ⁊ ſciarum. Q2 thezaur⁹ diuitiarū excedit
diſcretionē: ⁊ decliat ad īmūdiciā vitioꝝum. ⁊
retardat iuſticiā legū ⁊ ſtatutoꝝū. Thezaurus
aūt diuitie mēt q̄ ē thezaur⁹ ſcie ⁊ ſapie ē tlis. E
ꝙ ei⁹ amoꝛ ē rect⁹ dū appetit. poſſeſſio nobilis
dū habet. vſus nobilis in bene viuēdo. vtili/
oꝛ in docēdo. fruct⁹ abundās in p̄mio ꝑcipien
do. Et de iſtis diuitijs ſpūalib⁹ cōgratulabat
ap̄ls Coꝛintheis gr̄as deo agēdo cū dic Diui
tes facti eſtis. ſ. in ꝟbo doctrine ⁊ p̄dicatiōis.
hn̄tes modū. q̄uo minoꝛes. mediocres ⁊ perfe
cti ſiue incipiētes ꝓficiētes ⁊ cōtēplatiui ſunt
ꝟbo p̄dicationis infoꝛmādi. Et tunc ap̄ls di/
rigit ꝟbū ſuū ad ꝑfectiōes q̄ alios hꝫ ꝟbo do
ctrine infoꝛmare cū dicit. In om̄i ſciētia. i. itel
ligentia ſcripturarū ad ſalutē ꝑtinētiū. Et di-
cit notant in om̄i ſcia. Quia opoꝛtꝫ p̄dicatoꝛē
euāgelice ꝟitatis eē talē vt ꝓ ingenio diſcen/
tiū ſemetipſum poſſet aptare ⁊ ꝟbi oꝛdinē ꝑ
audiēti capacitate dirigere. vt ꝓbat. viij. q. j.
c. opoꝛtet. Qui eñ eandē doctrinā om̄ib⁹ p̄di
cant ſunt q̄ſi impiti medici volētes vno colli/
rio oim ocłos curare. vt dic Hiero. ⁊ ponitur
xxix. diſt. Neceſſe ē g̊ ꝙ ap̄ls intelligat ꝟbum

ſuū de diuitijs ſpūalibꝰ.ſ.ſapia ⁊ ſcia q̄ ſunt li
beraliter a doctoribꝰ ⁊ p̄dicatoribꝰ cōicanda.
⁊ h̄ ꝓpt̄ duo. Primo ꝓpt̄ euidēs augmentuȝ
⁊ excreſcētiam. Dum em̄ ſapie thezaurꝰ alijs
cōicat̄.euident̄ augmētat̄. De iſta loquit̄ Au
guſtinꝰ lib.j. de doc.xpi.c.v.iuitans homies
ad docendū liberalit̄ ea que ſibi a deo cōceſſa
ſunt.q2 ſi docere curarēt plura ſcirēt. Non eſt
inq̄t metuendū ne dare deſinat cetera cuȝ ea q̄
data ſunt cepimꝰ impēdere. Et adducit Augꝰ
duas pulcherrimas figuras de duobꝰ feſtis q̄
fecit xp̄s paupibus q̄ euȝ ſequebant̄ vt ab eo
docerent̄. Primū feſtū fecit q̄nqȝ milibꝰ ho-
minū de quinqȝ panibus ⁊ duobꝰ piſcibꝰ. Et
illis ſaturatis ſupabundauerūt duodecim co
phini fragmentorū. Matth.xiiij. Secunduȝ
feſtum fecit q̄tuor milibꝰ hoim de ſeptē pani-
bus ⁊ piſciculis paucis. Quibꝰ ſaturatis ſup
abundauerūt ſporte ſeptē plene fragmentis.
Iſtis miraculoſis hiſtorijs alludēs Auguſtī.
ibidē dicit. Illi q̄nqȝ ⁊ illi ſeptē panes anteq̄
inciperēt dari hoibus eſurientibꝰ.qui vt fieri
ceperāt cophinos ⁊ ſportas ſatiatis tot milibꝰ
hoim impleuerūt. Sicut ille panis dū frange
ret̄ accreuit.ſic qn̄ doctor liberalit̄ incipit dan
do q̄d de dono dei accepit.multiplicat̄ ⁊ auge
tur in docēte. Secūdo ē liberaliter cōicandus
ꝓpter ſequēs emolimētū ⁊ ſufficiēs. Maxi-
mum em̄ emolimentū ē ꝙ hō fiat pticeps ami
citie dei. Hoc aūt facit bonus vſus ſapie. Nā
de ſapia dicit̄ Sap̄.vij. Amicos dei ⁊ ꝓphe-
tas ipa cōſtituit. Et ibidē dicit̄ paruȝ ē. Quo
ſcȝ thezauro ſapie q̄ vſi ſunt.vicȝ faciēdo quo
ad ſeipſos.⁊ docēdo q̄ ad alios.pticeps facti
ſunt amicitie dei. Et dic̄ Robertꝰ Holc.ſuper
F lib. Sap̄.lec.xcvj.ꝙ tria ſunt genera hoim q̄
thezauro ſcie ſiue ſapie nō vtunt̄ ad meritum
quia ſunt ſapie oppreſſores.ſubuerſores ⁊ abu
ſores. Primi em̄ ſunt ſapie oppreſſores. Oppri
munt em̄ ſapiam quā a deo acceperūt ⁊ ad ꝓ-
ximorū edificationē nō exponūt. Et hi ſimileſ
ſunt illi ſuo maligno ⁊ pigro qui acceptū talē
tum fodit in terrā ⁊ abſcondit pecuniam dn̄i
ſui. Mat.xxv. Et cū ſocij ſui ⁊ cōſui ſui vene
runt cū ſuis lucris ad dn̄m duplicatis.ipe ac-
ceſſit cū talēto ⁊ ait. Dn̄e ſcio q2 durꝰ es.⁊ me-
tis vbi nō ſeminaſti.⁊ cōgregas vbi nō ſparſi
ſti.timēs abij.abſcondi talentū tuū in terra.⁊
ait. Ecce habes quod tuū ē. De iſto loquens
Cryſ.omel.xix.opis ipfectio dicit ꝙ hec ex-
cuſatio ē falſa. Dic inq̄t.ſuꝰ nequā vbi non ſe
minat metit. Quis em̄ hoim eſt vel gentilium
vel iudeorum quem non ſpiritualiter ſenſibuſ
adornauit.cui nō dedit ſcientiam boni et mali
⁊ cui non dedit poſſe fugere malum.⁊ apprehē
dere bonū ſi velit. Sic inquit nullus ē homo
cui ſit minus aliquod mēbrū corporis ad vſū
corporalem.ſic nō eſt cui ſit minus aliquis ſen
ſus vel potentia ad intelligentiam boni ⁊ ma
li ad omne opus bonum faciendū quodcunqȝ
voluerit.hec Cryſ. Et vult expreſſe dicere ꝙ
deus nulli homini deficit concedendo ſibi ſci-
entiam neceſſariam ad ſalutem ſi non abuta-
tur gratia ſibi a deo ꝯceſſa.⁊ non opponat obi
cem per peccatum. Sunt ergo quidam q̄ ſub
terra abſcondunt talentum.quia ſcȝ noticiaȝ
ſcripture ſacre ⁊ eccleſiaſtice diſcipline ſub ſol
licitudine terrenarum occupationum recon-
dunt.vel ſub delitijs ⁊ pigritia carnis ſue de-
coquunt. De tali dicit̄ Ecc̄i.vj. Si vixerit ho
mo multis annis.⁊ nō vtat̄ bonis ſubſtantie
ſue ⁊c̄. De hoc dicit. Ego ꝓnuncio ꝙ melior
ſit illo abortiuus. Quia Ecc̄i.xx.dicitur. Sa-
pientia abſcondita ⁊ thezaurus inuiſus q̄ vti
litas in vtriſqȝ.quaſi diceret nulla. Et hoc eſt
verū ad alienā ſ3 nō q̄tū ad ꝓpriā. Thezaurꝰ
ei inuiſꝰ nō ſibi ſed alijs valet.ſ.ſapiētia abſcō
ſa valeat habēti quātū ad actus vite cōtēpla-
tiue.licȝ non valeat alijs ꝑ opera vite nr̄e acti-
ue.vt dicit Nicolaus de lyra. Secundo ſūt q̄
dam ſapientes ⁊ tamē ſapientie ſubuerſores.
quia quicquid verbis edificant moribꝰ expu-
gnant. Et dato ꝙ interdū edificent proximos
tamē in nullo ꝓmouent ſeipſos. Cum em̄ dic̄
Ariſto.viij.de animalibus.ꝙ apes cum fece-
rint magnā copiam mellis in fauis ſuis ſugūt
de melle illo ⁊ ſe recreaut de eodem. Et ſi non
facerent mel illud corrūperetur.⁊ de fauis fie-
rent aranee. Sic moraliter pſona eccleſiaſtica
habet magnam copiam mellis.id ē.ſcientiā ſa
cre ſcripture que melli comparat̄ Ps̄.cxviij.
Quā dulcia faucibus meis eloquia tua domi
ne ſup mel ori meo neceſſe habet alere ſeipſuȝ
de melle ſuo. quod ſi nō fecerit mel ſuum cor-
rumperet̄.quia ſcientia in diſplicentiam ⁊ pe
nam conuerteret̄.⁊ de fauis fierent aranee.id
eſt.de habitibus ſcientialibus venoſe curioſi-
tates ⁊ vane.⁊ dicere poſſet quiſqȝ talis cū ps̄
Tabeſcere feciſti ſicut araneā aiam meam. Et
in alia ps̄. Anni eius ſicut aranee meditabant̄
vel operabantur ſ3m gloſam.que dicit. Me-
ditabantur anni.id eſt operabantur.quia ſi-
ne fructu et vtilitate boni operis tranſierunt.
Et ideo primo ⁊ principaliter debet litteratuſ
vti ſapientia ſua aut ſcientia ad deuotionem ⁊
recreationē ꝓpriaȝ ⁊ poſtea ad alienā. Et hoc
eſt quod ſignant̄ dicit Eccs̄.ij. Hanc ratus ſū
ptēȝ meā ſi vterer labore meo. Dic̄ em̄ Ariſtl.
j.de generatione ꝓpe fineȝ.ꝙ es ⁊ ſtannū non
bene miſcent̄ ad inuicē. Sed ſicut littere re cō-
iunguntur.⁊ in ore balbutiētis vna littera ſo
nat ⁊ alia euaneſcit.ſic ſtānū fluit.⁊ es manet
Moralr̄ es qđ ē metallū ſonorū deſigt̄ p̄dica.

tionis eloquẽtiã. ꝛ es qḋ apparet argẽtũ ꝛ nõ
ẽ ſignificat cõuerſatiõis falſam apparẽtiaꝫ. Et
iſta duo nimis male cõmiſcent̃ in pſona q̃cun
ꝙ. ꝛ ideo cũ ad examen dei puẽtũ fuerit nihil
apparebit niſi ſon⁹ doctrine ſine vtilitate. ꝟ cũ
argento bñ miſcet̃ es. q꞉ vite claritas ꝛ verbi
ſonoroſitas delectabilẽ efficiũt mixturaꝫ. In
cui⁹ figura legit̃ Exo. xxxj. ꝙ dñs impleuit be
ſeleel ſpiritu ſapiẽtie ꝛ omĩ doctrina ad facien
dũ opus in auro ꝛ argento ꝛ ere in omibus q̃
requirebant̃ ad ſanctuaria tabernaculi. Hoc
eſt moralitatis. ꝙ pſona eccleſiaſtica ſemp̱ de-
bet eſſe inſtructa ꝙ opari ſciat in auro deuote
cõtemplationis. argẽto honeſte cõuerſatiõis
ꝛ ere ſonoroſe p̃dicationis. Tertio ſunt q̃daꝫ
ſapientes ꝛ ſapiẽtie abuſores. ꝛ hi ſunt hoies
bñ inſtructi. quia ſcientiã applicãt ad nocendũ
colorãt falſa. excuſant mẽdacia. impugnãt ve
ra. Et de vnoq̃ꝙ tali dicit̃ Eccĩ. xx. Qui mul
tis vtit̃ ꝟbis ledit aiam ſuã. Omẽs iſti male
vtunt̃ diuitijs ſapiẽtie. Conſimiliter ꝛ hi qui
mendaciũ ꝓbant ꝛ falſas autoritates allegãt
ad ꝓpriã oſtẽtationẽ ꝛ oẽm p̃dicationẽ diffa/
mant. Talis ſic querit cũ aplo. ij. Cor. j. Nun
q̃d leuitate vſus ſum. aut q̃ cogito ſcḋm carnem
cogito vt ſit apud me. Et dico cõſidẽter ꝙ ta=
lis vtit̃ leuitate. carnalitate. vel falſitate. Nõ
ſic fecerũt ſancti pr̃es q̃ nos p̃ceſſerũt. ꝟ habẽ=
tes theſauros ſapiẽtie ꝛ ſciẽtie ſancte vixerũt
recte docuerũt. ꝛ vera defenſauerũt. ꝛ iõ pri=
cipes facti ſunt amicitie dei.

De eadem dñica. Sermo. ij.

Acceſſerũt ad ie=
ſum pharifei. ꝛ interrogauit eũ vn⁹
ex illis legiſpitus temptãs eũ. mgr̃
quod eſt mandatũ magnũ in lege. Mat. xxij.
Expientia quotidiana hactenus oñdit ꝙ lu/
b pi accedunt ad oues nõ bona intentiõe ꝟ mala
Malã intentionẽ ſuã in hoc oſtendũt quia ſi
poſſent totũ gregem ouiũ dilaniant ꝛ occidũt
quia ſcḋm Ariſto. li. aialiũ. tota natura luporꝝ
toti nature ouiũ inſidiat̃. Et idẽ dicit ſe legiſ=
ſe in libro quodã. ꝙ cordula facta de iteſtinis
lupi adiuncta corde cythare facte de inteſtiniſ
ouis eã deſtruit ꝛ corrũpit. Sicut pluma aq̃le
adiũcta plumis columbe eas decoriat ꝛ corro
dit. ſi diu in vno loco dimittunt̃. Spũalit̃ qui
dem p̱ lupos ſubaudi ſcribas ꝛ phariſeos qui
ſemp̱ apparebãt in veſtimẽtis ouiũ. i. blandis
ꝟbis ſed intrinſec⁹ erãt lupi rapaces Math.
vij. Sꝫ p̱ oues intellige xp̃m ꝛ diſciplos. quia
xp̃s tanꝙ ouis ad occiſionẽ duct⁹ ẽ ꝛ nõ ape=
riens os ſuũ Eſa. liij. Iſti igit̃ rapaces lupi. ſ.
phariſei nunꝙ acceſſerũt ad xp̃m bona inten=
tiõe. ꝟ ſp̱ mala. vt vl̃ ſaltẽ dilacerarẽt famã ei⁹
ꝟbis detractiõis. vl̃ vt q̃rerẽt occaſionẽ occiſi

onis. Nã vt habet̃ Mat. xv. acceſſerũt ad eũ
ab hieroſolymis ſcribe ꝛ phariſei di. Quare
diſcipuli tui trãſgrediunt̃ traditiões ſeniorũ.
nõ em̃ lauãt man⁹ ſuas cũ panẽ mãducãt. Ecce
q̃lis cã ad eũ fuit accedẽdi vbi iuenert̃ occaſio
nẽ eũ ḋ pctõ trãſgreſſiõis arguẽdi. q̃ ait Quis
ex vob arguet me de pctõ Joh. viij. q. d. nll̃s
Et iterꝫ Mat. xv. dr̃ ꝙ acceſſerũt phariſei et
ſaducei tẽptãtes eũ vt ſignũ ḋ celo oñdẽt eis.
Quare ãt mala ſp̱ itẽtiõe acceſſerũt ad ieſũ cã
fuit ꝯrietas. q꞉ ſicͭ lupi ſp̱ ſunt ꝯrij ouib⁹. ſic ꝛ
phariſei xp̃o ꝛ diſcipl̃is ei⁹. iõ dixert̃ Sap. ij.
Circũueniam⁹ iuſtũ. qm̃ iutil̃ ẽ nob. ꝛ ꝯri⁹ eſt
opib⁹ nr̃is. ꝛ iproperat nob pctã legi. ꝛ diffamat
i nos pctã diſciplie nr̃e. ꝓmittit ſe ſciam ḋi hr̃e
filiũ dei ſe noiat. fact⁹ ẽ nob i ꝯdictionẽ cogita
tionũ nr̃aꝝ. grauis ẽ nob ad vidẽdũ. qm̃ diſſil̃is
ẽ alijs vita illi⁹. Quare in p̃nti euãgelio dr̃ Ac
ceſſerũt ad ip̃m vt tẽptarẽt eũ. q꞉ acceſſert̃ cũ
m̃ltitudine tẽptatiue ꝛ doloſe vt ex h̃ eũ terre
rent. ſicͭ dicͭ Cryſ. Cõuenerũt in vnũ phariſei
vt multitudine vincerent quẽ rõne ſupare nõ
poterant. In q̃ euãgeliſta duo tangit. Primo
acceſſionẽ populoſam. ibi acceſſerũt ad ieſum
Scḋo q̃ſtionẽ fraudulosam ibi. Interrogauit
Circa p̃mũ tãgit acceſſiõeꝫ ꝓploſam. nã cuꝫ
m̃ltitudie ꝓpl̃i acceſſerũt ad ip̃m. vt ſicͭ dc̃m eſt
ip̃m terrerẽt. Sꝫ xp̃s terreri nõ potuit. q꞉ iuxͣ
ꝟbũ Sapiẽtꝭ. Labiũ ꝟitatis, firmum erit in p̱
petuũ Prou. xij. Et. ij. Eſdre. iij. Ueritas om
nia vincit. Sed ꝓ inſtructione nr̃a moral̃r eſt b
ſciendum in lib. de ſpũ ꝛ aia parũ poſt p̃ncipi=
um dicit ꝙ anima nobilis ẽ creatura. nãꝙ eſt
dei ciuitas de qua ſcḋm pſ̃. glorioſa dicta ſunt.
quia ad imaginẽ ꝛ ad ſimilitudinem dei facta
Sed q꞉ nulla ciuitas abſꝙ ꝓplo eſt iḋo diſpõit
in ea cõditor noſter populum triplicem. vide=
licet ſapientes ad cõſulẽdũ. milites ad pugnã
dum. artifices ad miniſtrandum. Ciues hui⁹
ciuitatis ſunt naturales ꝛ ingentes anime vi/
gores quarũ diſtincti ſunt gradus. Alij enim
grad⁹ ſunt ſupiores. alij medij. ꝛ alij iferiores
Supiores quidem ſunt ſenſus intellectuales
Medij rationales. Infimi ſunt animales cuꝫ
ſua familia. De hoc ꝓplo vide etiam ſupra ſer=
mone. lxxxiij. A. Debet igit̃ aoima nobil̃ crea
tura cum iſto ꝓplo accedere ad ieſum duobus
pedib⁹ charitatis vicꝫ dei ꝛ ꝓximi. Quia ſicͭ
quis vno pede non poteſt icedere. ſic nec vna
charitate poteſt quis ad deum accedere. quia
dilectio dei nõ põt eẽ ſine dilectiõe ꝓximi. nec
ecõuerſo. ſicͭ teſtat̃ b. Aug⁹. li. viij. de trini. c.
xxxj. Cũ duo ſint p̃cepta charitatis. dei vicꝫ ꝛ
ꝓximi ꝓ vtroꝙ vnũ nõ imerito ponit̃. q꞉ nec
de⁹ ſine ꝓximo nec ꝓxim⁹ ſine deo glorificari
põt. iõ dicͭ apl̃s ad Ro. xiij. Nemi q̃cꝙ debea
tis niſi vt iuicẽ diligati. q̃ em̃ diligit ꝓximũ le=

gem adīpleuit.q.d. Neceſſario p̄ſupp̄oīt vt di
ligatis deū. ⁊ ſic in dilectione dei p̄ſupponitur
dilectio p̄ximi. Exemplū ponit Aug⁹. Quis
eñ iīquus ē q̄ dicat. diligo imꝑatorē ſed odio
legē ei⁹. Imꝑatoris lex ē Mandatū nouū do
vob̄ vt diligatis inuicem Joh. xiij. Si ergo di-
cas te deū diligere mādata ei⁹ obſerua. ⁊ frēm
tuū dilige. Si aūt fratrē tuū odis quō deū di-
ligis cui⁹ mādata cōtemnis. Ecce hi duo ſpi-
I rituales anime pedes vicʒ charitas dei ⁊ p̄xi
mi quib⁹ ad Jeſum accedere potes. Sed dili-
genter ē notandū q̄ ꝑ duo media aīa cum ſua
familia aut ꝑſo ad ieſum debet accedere. p̄mo
ꝑ aſſiduā peccatorū explorationē. Quia dicit
Ariſt. in p̄bleumatib⁹. Naute cū accedūt ad
litus diligent̄ explorant fundū. q̄ ſcḋm ipſum
nauis p̄fundi⁹ aque imergit̄ dū eſt in litore q̄
in fundo in medioq̄ȝ aquarū. Sed quid ſpiri-
tualiter ꝑ nautas niſi aīas humanas que i na-
uib⁹ corporū ferūt aut ducūt ſe ꝑ mare huius
mūdi ꝑiculoſum. Per lit⁹ aūt intellige xp̄m. q̄
eſt litus eterne beatitudinis ad quē oēs nitun
tur ꝑuenire. Cū igit̄ ad hoc litus accedūt ani
me humane diligēter debēt fundū peccatorūʒ
explorare. de quo p̄fundo dicit Sapiēs Pro
uerb. xviij. Impi⁹ cū in p̄fundū peccatorum
venerit cōtemnit. Glo. omnem correctionē. pe-
ne cōminationē. deū vel ſeipſum. q̄ ꝑ q̄libʒ re
dat ſe. vt auarus p̄ obulo. luxurioſus p̄ mo/
mentanea delectatiōe. Scḋo ꝑ timorē ⁊ circū
ſpectionē. Quia dicit Plini⁹ in hiſto. natura.
Accedētibus nauibus ad litus maris maior ti-
mor ⁊ circūſpectio erigit̄ ipſis nautis. Cui⁹ rō
ē. q̄ nauis v̄t̄ frequēter p̄pter p̄fūditatē aq̄rū
circa litus in fundū īpingēs frangit̄. ⁊ ſic nau-
fragiū comittit̄. Etiā dicit Phus in p̄bleuma
tibus. Accedēs ad lit⁹ aliq̄ nauis cōfeſtim ve-
lociusq̄ȝ vehit̄ ad littora q̄ȝ de litore ad aquaʒ
q̄ litus ē naturalit̄ aque ⁊ eorū q̄ in aqua ſunt
attractiuū. ⁊ ſic fractio nauis interdū cōmitti
tur. Sic moraliter accedētib⁹ nob̄ ad xp̄m por
tum ſalutis ꝑpetue ſemꝑ maior req̄rit̄ timor ⁊
ꝑſpectio aīe nr̄e ne offendat ocl'os maieſtatis di
uine. Jō dicit ſapiēs Eccī. iij. Fili accedēs ad
ſeruitutē dei. Glo. ꝑ cōceptuʒ melioris p̄poſiti
ſta in iuſticia. ſ. erga p̄ximū. ⁊ in timore. ſcʒ er
ga deū. Et Jſido. de ſūmo bo. dic̄. Quāto eñ
K aditus mētis deo vicinior fuerit. tāto maior ti
mor de cauēdo ſcelere iminebat. Et iſte timor
poteſt dici initialis quo quis timet nō ſolū pe
nam. ſed etiam a deo ſeꝑationem. idō ſemꝑ bo
nus ē. ⁊ habet duos oculos. ſ. dextrū ⁊ ſiniſtꝝ
Dextro reſpicit ſurſum timēs a deo ſeperari.
Siniſtro dorſum timens incurrere penas. Et
iſte ſunt due ale que date ſunt mulieri ſcʒ anie
ad volandū in deſertum penitētie Apocal. xij
Qua p̄dicti duo timores. videlicet timor iſer

ni ⁊ ſeꝑatio dei mſt̄as faciunt animas ad chri
ſtum ⁊ ad peni tentiā cōuolare. Uel iſte timor
pōt dici filialis ꝑ quem anima reddit̄ abilis ⁊
bn̄ mobilis ad inſpiratiōes ſpūſſancti. quare
ꝑ talē timorē ſe ſpūiſancto omnino ſubijcit ⁊ in
nullo repugnat p̄ut ē poſſibile i via. vt dic̄ Hu
go li. ij. de ſacra. p̄te. xij. ca. v. De hoc timore
dicit Gilbert⁹ porritan⁹. q̄ timor ille filialis ni
ſi amor eſſe conat̄ qui iā neſcit officiū timoris
⁊ pene timor eē deſijt. Sʒ quia diceret aliquis
que ē vtilitas acceſſiōis ad xp̄m. rn̄det̄ q̄ de/
guſtat aīa aerē ſuauitatis ſue. Quia dicit Ari
ſto. lib. de p̄bleumatib⁹. Accedens q̄s ad pa/
rietē in tenebris cū ad parietē attigerit aere cōti
guo parietem mox p̄ſentit. Cui⁹ ratio ē. nam
aer inquietior quodāmodo ē circa mōtes. cir-
ca litora ⁊ circa ꝑietes. vt recitat cōmentator
Spūaliter ꝑ parietem ſubaudi xp̄i humanita
tem. ſub qua occultata fuit ei⁹ diuinitas. Jux̄
illud Cañ. ij. En ipſe. ſ. deus ſtat poſt parietē
noſtrū. i. humanitatē de carne nr̄a aſſumptaʒ
ſcʒ v̄ginis marie glorioſe. Ad hūc ꝑietem ſcʒ
xp̄m cū ꝑ penitentiā accedimus aīe pedib⁹ ae-
rem quotidie ſue natiuitatis atq̄ȝ dulcedis in-
finite p̄ſentimus. Quod teſtat̄ Alan⁹ in dulce
dine aīe. Mox eñ dum q̄s ad xp̄m ſua mente
acceſſerit infinitā eius dulcedinē eternalit̄ de-
guſtabit. Et hoc patet p̄cipue de btō Augꝰ. q̄
poſt cōuerſionis acceſſum ad xp̄m ſtatim ſen/
ſit dulcedinē ei⁹. ſicut teſtat̄ in lib. ſoli. Mox
in ipſo puncto acceſſus de quo mirā ineſtima/
bilemq̄ȝ ſenſi ſaporē refrigerij gaudijq̄ȝ ſempi L
terni. ⁊ h̄ ad p̄mū. Quātū ad ſcḋm tangit euā-
geliſta queſtionē fraudulosam cū dicit. Et in/
terrogauit eū vnus ex eis legiſdoctor tēptās
eum. Magiſter qd̄ ē mādatū maximū in lege
Nam dicit Cryſ. q̄ dicebāt doloſe cogitātes
vn⁹ loquat̄ p̄ oīb⁹ vt oēs loquamur per
vnū. vt ſi vn⁹ vincit oēs viciſſe videamur.
Si aūt fuerit vict⁹ ſol⁹ videat̄ eē cōfuſus. Sʒ
circa h̄ notandū. q̄ſtionē quā feci i fraudē nos
v̄tere debem⁹ in vtilitatē. Et p̄mo ſi q̄ramus
xp̄m. Mgr̄ qd̄ ē mā datū magnū in lege. Re
ſpondere hʒ q̄ h̄ ē mādatū magnū vt vnū de/
um ꝯfiteamur ⁊ credam⁹. Jux̄ illd̄ Deut. iiij.
Dn̄s ipe ē de⁹. ⁊ nō eſt ali⁹ p̄ter ipm̄. Sʒ ꝯtra
hoc ſunt tria genera hoīm q̄ nō ꝯfitent̄ ſed ne-
gant ſe noſſe deū. vt dic̄ Holc. lec. cliij. Primi
ſunt auari ⁊ tenaces. Chriſt⁹ eñ apparet in for
ma pauꝑis oſtēdēs indigētiā ⁊ petēs charita
tem. ⁊ ipſi pauꝑem cōtemnūt. non poterint ſe
excuſare. dn̄e apparuiſti in aliena effigie. nō po
tuimus tuam noticiam habere. Sciūt enim q̄
chriſtus in preſenti tali roba veſtitur. Iſti ſūt
de quibus dicit chriſtus. Non poteſtis deo ſer-
uire et mammone. Matth. vj. De iſta nega/
tione pulchre ſe excuſat Job. xxxj Si. id ē. nō

negaui quod nõ volebant paupib⁹. ⁊ ocl'os vi
due expectare feci. Sed attẽde. Sicut iſti ne/
gant xp̃m modo. ⁊ chriſt⁹ eos negabit in iudi=
cio futuro Matth. xxv. Neſcio vos. Secun=
do negãt xp̃m p̃ſumptuoſi ⁊ audaces. Tales
ſunt q̃ ꝓpria fortitudine vel reb⁹ innitẽtes nõ
recõmendant ſe deo. nec diuinũ implorant au
xilium. ſicut xp̃us eos docuit Matth. vj. Et
ne nos inducas in temptationẽ. Tales ſe inge
runt piculis temptationũ. male ſocietati ſe im
miſcẽt. ſuſpecta cõſortia nõ refugiunt. Et idõ
cito cadũt. Horũ figurã geſſit Petrus qui ꝓ=
prie infirmitatis ignar⁹ dixit xp̃o. Et ſi opor=
tuerit me mori tecũ nõ te negabo. Mat. xxvj
Iſte xỹo ſe eadẽ nocte ingerens male ſocietati
curialiũ ⁊ mlierũ xp̃m ter negauit. Tales ſũt
multi iactãtes ſe de caſtitate ⁊ cõtinẽtia. ⁊ ali=
os qui cadũt ꝯtemnẽtes. ⁊ ipſimet ex modica
temptatiõe vexati facillime capiunt̃. Idcirco
ſancti viri ſe quotidie recõmendãt deo. ſcien/
tes quia diuina bonitas ẽ ⁊ nõ ſua. ſi cõtra tẽ=
ptationes deſiſtant. Et ideo ſignant̃ dic̃ Job
Si oſculatus ſum manũ meã ore meo q̃ ẽ iniq̃
tas maxima ⁊ negatio cõtra deũ altiſſimũ. pa
tet. c. xxxj. vbi dicit glo. Oſculari manũ ẽ bo=
num vel nature vel gr̃e a deo cõceſſum meritꝭ
humanis tribuere. vñ q̃ bona opa faciũt ⁊ il=
la deo nõ attribuũt. ſed xỹtuti naturali ⁊ pru=
dentie ꝓprie. hi deũ qui ẽ bonitas a quo om̃e
bonũ deriuat̃ negant. Tertio ſe negant noſſe
deũ malicioſi ⁊ fallaces. cuiuſmodi ſũt falſi te
ſtes. falſi iudices. falſi aduocati. qui ſcient̃ ve
ritatẽ negant qui ẽ xp̃s Joh. xvj. Falſis em̃ te
ſtib⁹ a iudicib⁹ imponit̃ ꝙ de materia de q̃ fit
inquiſitio xỹitatẽ dicãt. fidẽ p̃ſtant ⁊ volunta=
rie a xỹitate nõ recedant. ſed int̃dũ recedant a
cognita xỹitate. Et tales nõ ſolũ xp̃m negant.
imo vendunt vt dicit glo. Mat. xxvj. Exinð
querebãt oportunitatẽ qũo eũ traderẽt. Mul
ti em̃ hodie ſunt qui fcm̃ iude exequunt̃ ⁊ idẽ
faciũt. Nã cũ ꝓ munere falſum dicũt deum q̃
xỹitas eſt vendunt. Horũ figurã geſſerũt iudei
q̃b⁹ Petr⁹ dixit. De⁹ glorificauit filiũ ſuũ Je=
ſum chriſtum quẽ vos q̃dẽ tradidiſtis ⁊ nega
ſtis añ faciẽ Pilato iudicante illũ dimitti. Ta
les ſunt falſi iudices qui ſciẽter xỹitatẽ ſubuer
tunt ⁊ iudicãt ꝓ munerib⁹ id qð faciũt falſum
vel ꝓ timore nimis a iuſticia recedunt ſic̃ fec̃
Pilat⁹ q̃ audito iſto xỹbo a iudeis. Si hũc di=
mittis nõ es amic⁹ ceſaris. timuit. ⁊ a dictami
ne ꝓprie cõſciẽtie receſſit. Scðo ſi queramus.
Nõ ẽ mãdatũ magnum rñdere hꝫ xp̃s h̃ ẽ. ne
nomẽ dei ĩuanũ piurem⁹. qꝛ piur⁹ ẽ deteſtan=
dus ꝓpt̃ tria. Primo ẽ ꝓditioſus p̃ ĩfidelita=
tem q̃ ad deũ. Dicit em̃ Robert⁹ Hol. lec. clx
vij. ꝙ ꝓditio foret magna ſi ille q̃ haberet cu=
ſtodiã ſigilli regꝭ ſignaret lr̃am pactiõis quam

rex maxime deteſtaret̃. ⁊ ſi h̃ faceret de ſigillo
pape eẽt excõicat⁹ ip̃o fcõ. ⁊ brachio ſeculari
tradẽd⁹. Nomẽ dei ẽ cõmiſſum nob̃ q̃ſi qðdã
ſigillũ ad teſtificandũ xỹitatẽ ⁊ ad cõfirmandũ
fidẽ. Deutꝭ. vj. Dñm deũ tuũ timeb̃ ⁊ illi ſoli
ſeruies. ⁊ p̃ nomẽ ei⁹ nõ iurabis. Et ideo dicit
ap̃ls ad Heb. vj. ꝙ om̃is cõtrouerſie finis ad
cõfirmationẽ eſt iuramentũ. Falſitas aũt eſt il
lud quod de⁹ ſũme odit tanq̃ꝫ ſit cõtrariũ que
ẽ xỹitas. Et idõ q̃ nomẽ dei ſumit ad ꝯfirmãdũ
falſitatẽ dei ꝓditor ẽ. Hoc idẽ patꝫ ſcðo ſic. qꝛ
q̃ caſtrũ dñi vel regis ſue fidelitati cõmiſſũ tra
deret hoſtib⁹ regis ꝓditor regꝭ eẽt. Caſtrũ eſt
nomen dei ad quod refugimus in om̃i neceſſi
tate ⁊ qð inuocam⁹. iuxta illud Prouer. xviij
Turris fortiſſima nomẽ dñi. ad ip̃az currit iu
ſtus ⁊ ſaluabit̃. Iſtud caſtrũ tradit̃ hoſti quã
do demonib⁹ ⁊ malis hominib⁹ ⁊ falſis cõmit
tit̃ ad ꝓbationẽ falſitatis. Hoc idẽ patet tertiõ
ſic. qꝛ q̃ dñm ſuũ diffamat malicioſe ⁊ volue=
rit in crimen ꝓditor ẽ ſuus. ſic q̃ deum inducit
tanq̃ꝫ falſitatis teſtẽ ⁊ inuoluere nititur euꝫ in
crimen. ⁊ auferre ſibi nomẽ bonũ quo vocat̃
⁊ eſt ſũma xỹitas. ergo proditor ſu⁹. vñ quãtuꝫ
in eo ẽ plus cõtemnit xp̃m q̃ꝫ crucifixores eius
Nã ip̃i nõ intulerũt xp̃o niſi malũ pene. et iſte
nit̃ eũ inuoluere in malo culpe. Diabol⁹ adiu
ratus in nõie dei dicere xỹitatẽ nõ mentit̃. ⁊ cõ
muniter nec addit ſuis mẽdacijs iuramẽtũ cũ
ip̃e licꝫ ſit mẽdax ⁊ pater ei⁹. Joh. viij. Jõ nõ
ẽ mirũ ſi de⁹ ei⁹ velocẽ vltionẽ ꝓmittit. Ma=
lach. iij. Ero teſtꝭ velox maleficꝭ. adulterꝭ ⁊ piu M
ris. Scðo piur⁹ ẽ p̃nicioſus ad falſitatẽ q̃ ad ꝓ
ximũ. Decipit em̃ iudicẽ. ⁊ ſpoliat ſuo iure bo
ne fidei poſſeſſorẽ. ⁊ iõ reſtituere tenet̃. Jõ le=
git̃ Joſue. ix. de dolo gabaonitarũ q̃ ſimulan
tes ſe lõge veniſſe obtinuerũt a filijs iſrl' vite ꝓ
miſſionẽ. Hãc aũt ꝓmiſſionẽ eis poſtea ſerua
uerunt nõ obſtãte eorũ dolo. Reſeruent̃ inquit
ioſue ⁊ viuãt ne ꝯ̃ nos ira ꝯcitet̃ ſi piurauerí=
mus. Tertio piur⁹ ẽ p̃nicioſus p̃ iniq̃tatẽ q̃ ad
ſeip̃m. Ille em̃ q̃ ſcient̃ piurat manũ libro ſup
ponit q̃ tãgit euãgeliũ. ⁊ iaꝫ diabolo cõmẽdat
ſe niſi dicat ver. vnð illa man⁹ efficit̃ diaboli
poſtea. ⁊ mãu diabolica ſig̃t cibat ⁊ opat̃. vñ
p̃ iſtã manũ tenet eũ diabol⁹ donec peniteat.
In miſſali xỹo q̃ iurat q̃tuor ſcp̃ta ſũt. Conſe=
cratio corpis xp̃i ⁊ ſanguis ei⁹. ſuffragia ſcõꝝ
btitudo bonoꝝ. ⁊ dãnatio repꝓboꝝ. Eſt g̃ ſen=
ſus iuramẽti ſui Niſi veꝝ ſit qð iuro alias me
nõ iuuat miſſaꝝ celebratio. nec ſcõꝝ dep̃catio
veniet ſup̃ me repꝓbatio aut maledictio repro
boꝝ q̃ põit̃ Mat. xxv. Ite maledicti i ignem
et̃nũ q̃ parat⁹ ẽ diabolo ⁊ ãgel' ei⁹. Sup genua
flectẽdo abrenũciat oib⁹ bonis greſſib⁹ q̃s pe=
dibus fecit. Propter quod dicitur Ecci. xxiij
Vir multũ iurãs replebit̃ iniquitate. ⁊ ñ rece=

Nõ det de domo eiꝰ plaga. Tertio ſi q̄ram⁹ quod ē mandatū magnū ĩ lege. r̄ndere habet xp̄us. Hoc eſt mādatū magnū ĩ lege. vt diem dn̄icū celebrēt obſuem⁹. Iux̄ illō Exo. xx. Memē to vt diem ſabbatū ſcificès. i. ſcm̄ ⁊ ſacratū habeas ſm̄ mgr̄m in hiſtorijs. Huic ſabbato ſucceſſit ⁊ ſuccedit dies dn̄ica ĩ noua lege nō q̄dē ex vi p̄cepti. ſed iſtitutiōe eccl'e ⁊ ꝯſuetudine ꝑli xp̄iani. Et h̄ ꝓp̄ duo p̄mo ꝓp̄ bn̄ficium creatiōis ⁊ alias dignitates. quarū ſunt multe. Prima qꝫ ĩ die dn̄ica creauit de⁹ celū ⁊ terrā ⁊ āgelos Gen̄. j. Scd̄a qꝫ die dn̄ica ſtetit arca noe poſt diluuiū ſup mōtes armenie. Gen̄. vij. Tertia quia die illa eripuit dn̄s ꝑlm̄ iſrael de egypto in manu potēti ⁊ brachio excelſo Exo. ij. Quarto quia eadē die pluebat dominus māna de celo in eſcā filiorū iſrael exiſtentibus in deſerto. Quinto qꝫ eadē die chriſt⁹ natus eſt de v̄gine maria Luc. ij. Sexta quia eadem baptizat⁹ ē in iordane a Iohe. Mat. iij. Septia qꝫ chriſt⁹ illa die cōuertit aquas in vinum Ioh. ij. Octaua hac die ſatiauit dn̄s q̄nqꝫ milia hoim de q̄nqꝫ panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcib⁹ Ioh. vj. Nona quia in ip̄a dn̄ica honorat⁹ fuit dn̄s palmis Matth. xxj. Scd̄o dn̄ica dies ſucceſſit ſabbato ꝓp̄ gaudiū dn̄ice reſurrectionis vt dicit Innoc̄. de cōſe. diſt iij. Sabbato idcirco honorifice celebrāda ē a nobis dies dn̄ica. Sed ꝯtingit celebritatē dn̄ice ⁊ aliarū feſtiuitatū trāſgredi. p̄mo manualit̄ laborando. Contra quod dicit Greg⁹. in regiſtro. In die dn̄ico a labore terreno ē ceſſandū atqꝫ omnino oꝛonib⁹ inſiſtendū. vt ſi quid negligētie ꝑ ſex dies agit̄ ꝑ die reſurrectiōis dn̄ice expietur. hec ille. Et quicūqꝫ diē dn̄icū laboꝛe violat mortaliter peccat. niſi in q̄tuoꝛ caſib⁹. Primo igit̄ ꝓpter laboꝛis modicitatē q̄ quietem mētis nō ipedit. Scd̄o ꝓpter laboꝛis neceſſitatem. vt ſi meſſib⁹ q̄n̄ timet̄ incurſus hoſtiū aut inundātia pluuiarū ⁊ ſic de alijs. Tertio ꝓpter publicā vtilitatē. puta cū q̄s laboꝛat ꝓ ponte vel via vel eccleſijs. ita tn̄ q̄ laboꝛ iſte n̄ fiat vſqꝫ ad vltimā fatigationē. vt ꝓpter h̄ diuinū officiū dimittat̄. Quarto ꝓpter paupeꝝ vel coꝛdis pietatē. quia licet arare agrū pauperum vel ſeminare ⁊c̄. Secūdo cōtingit celebritatē trāſgredi iudicialit̄ iudicādo. Iō dicit̄ extra de ferijs. c. conqueſt⁹. Iſte ſunt ferie quibus a ſtrepitu iudicij eſt ceſſandū. Natale dn̄i cū ſuis. paſca pentecoſtes cū eoꝝ octauis ſeptē dieb⁹ aſcenſionis cū trib⁹ dieb⁹ p̄cedētibus. oēs dies dn̄ici ⁊ feſta p̄cipue q̄ coluntur. Dicit em̄ Guilh̄. in gloſa. q̄ illis dieb⁹ poteſt ꝓ pace tractari vel ꝓ pace firmāda iuramētū preſtari vel agitatione miſerabiliū ꝑſonarum Ita de alijs mādatis aut p̄ceptis. Quare poſſet p̄dicatoꝛ ſi expedire videret.

De eadem dn̄ica. Sermo. iij.

Diliges dominū

deū tuū ex toto coꝛde tuo ⁊ in tota mēte tua ⁊ in tota aīa tua. hoc ē maximū ⁊ p̄mū mādatū. Scd̄m aūt ē ſimile huic. Diliges ꝓximū tuū ſicut teipſum. Mat. xxij. Hyemali p̄te in domib⁹ nobiliū ignis nūq̄ꝫ extinguit̄. ⁊ h̄ ꝓ tāto vt veniētes hoſpites madefacti aq̄ vel niuib⁹ calefiāt. Moꝛalr̄ tēpus hyemale ē p̄ns vita in qua ſunt hoīes in frigore iniquitatis vel hyemis. h̄ ē abundātia iniq̄tatis. de q̄ Matth. xxiiij. ait dn̄s. Orate ne fuga vr̄a fiat in hyeme. i. q̄n̄ abūdātia iniq̄tatꝭ fuerit. h̄ igit̄ exiſtēte in peccatoꝝ coꝛde dꝫ tunc in domibus nobiliū. i. in coꝛdib⁹ fideliū hominū ⁊ deuotoꝝ ſꝑ eē ignis charitatiu⁹. videlicet dei ⁊ ꝓximoꝝ. Quia ibi habitat pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſcūs. ſm̄ illud Ioh. xiiij. Ad eū veniem⁹ ⁊ manſionē apud eū faciem⁹. Et ſic ſemper ſpūalis ꝑſona habet̄ ſup nutritione ignis ſpūalꝭ ⁊ materialis in domib⁹ magnoꝝ. ita ſimilit̄ in domo aīe debet aliq̄ v̄t⁹ eē ignē charitatis ꝯſeruās. Et h̄ figuratū ē Leuitꝭ. xj. vbi p̄cepit dn̄s filijs iſrael. Ignis in altari meo ſꝑ ardebit quē nutriet ſacerdos ſubijciēs ligna. Spūaliter altare dn̄i ē coꝛ hoīm deuotoꝝ in quo debet offerri deuotiōis holocauſtū. ⁊ in hoc debet ignis charitatis ſemꝑ ardere ꝑ feruoꝛē dilectionis quē nutriet ſacerdos. i. ſpūſſcūs q̄ dr̄ ſacerdos. i. ſacra dans. qꝫ dat ſacra dona ſubijciēs ligna. i. diuina bn̄ficia ⁊ ſcōꝝ exēpla ad dei dilectionē ⁊ ꝓximi inflāmatiōē q̄ ſubijcit ſpūſſcūs ĩ altari coꝛdis nr̄i nob̄ h̄ ad memoriā reducēdo ſm̄ illud Ioh. xiiij. Spūſſcūs docebit vos oīa. ⁊ ſuggeret vobis omnia quecūqꝫ dixero vob̄. Sic exponit Nyco. d̄ ly. in glo. moꝛal'. Vel ſacerdos q̄ dicit̄ ſacra dans ē memoꝛia q̄ debꝫ ligna crucꝭ ſꝑ colligē. Nā his lignis optime ꝯſuat̄ charitas xp̄i in coꝛde. Aug⁹ doctoꝛ glorioſus h̄ ligna colligebat ſepe memoꝛās tā paſſionis op⁹ q̄ꝫ alia bona nob̄ exhibita vt ignē iſtū iugit̄ mitteret in coꝛd̄ ſuo cū dicebat li. ſoli. c. xviij. O ignis q̄ ſꝑ ardes ⁊ nūq̄ꝫ extinguerꝭ. o amoꝛ q̄ ſꝑ feruet ⁊ nūq̄ꝫ tepeſcꝭ. accēde me inq̄ꝫ totū a te vt te totus diligā ſol⁹ te. Non te amat q̄ tecum aliq̄d amat. Diligā te dn̄e q̄m̄ tu prioꝛ dilexiſti me. ⁊ oſtēde mihi verū vt explicē ſigna dilectiōis tue maxime erga me ꝑ inumera bn̄ficia tua q̄bus a p̄ncipio educaſti me. poſt bn̄ficiū nāqꝫ creationis que in p̄ncipio de nihilo ad imaginem tuā creaſti honoꝛificās ⁊ exaltās me inter eas creaturas q̄s feciſti. ⁊ nobilitās lumie tui vultus qd̄ ſignaſti ſup luminare coꝛdis mei. ⁊ ab inſenſibilibus pariter ⁊ ſenſibilib⁹ brutꝭ me ſecreuiſti. ⁊ paulominus ab angelis minuiſti.

parũ hocfuit añ cõſpectũ bonitatis tue.qñ q̃
tidianis ⁊ ſingularibus magniſq; donarijs be
neficiorũ tuorũ me ſine intermiſſiõe nutrires.
⁊ q̃ſi filium tuũ puulũ tenellũ vberib⁹tue con
ſolatiõis lactaſti ⁊ cõfortaſti vt ego totus tibi
ſeruirẽ. Om̃ia q̃cũq; feciſti in meũ ſeruitium
tradidiſti.hec ille. Si hec om̃ia deuot⁹ homo
ſimul colligeret deũ ex toto corde diligeret.iu
xta illud v̈bũ allegatũ. Diliges dñm deũ tuũ
In quo p̈ncipaliter tria facit. Primo cõmen=
dat nobis dilectionẽ ibi.diliges. Scd̃o ponit
dilectionis rõnẽ ibi.dñm deũ tuũ. Tertio oñ=
Q dit eiuſdẽ qualitatẽ ibi.ex toto corde. Refert
phiſologus de fenice aue vnica. que cũ ſentit
defectũ ſuũ q̃rit ligna aromatica ⁊ ex eis fac̃ ſi
bi nidũ q̃ ex feruore ſolis in eſtate flante fauo=
nio ſiue auſtro qui ẽ vent⁹ calid⁹ accẽdũt.qui
bus accenſis fenix ingredit̃ ibidẽ in ligna ar=
dẽtia ⁊ incinerat̃ ⁊ renouat̃. Moralr̃ fenix h̃
gerit figurã cuiuſlibet hoĩs q̃ in vita gr̃e in p̃/
ſenti q̃ ſignificat̃ p eſtatẽ debet querere ligna
aromatica q̃ ſunt bñficia a xp̃o nobis exhibi/
ta. vt creatiõis.redẽptiõis ⁊ poſſeſſiõis.d̃ qui
bus Moyſes Deut.xxxij. Nũquid nõ ipſe ẽ
pater tu⁹ qui poſſedit te fecit ⁊ creauit te.q.d.
vtiq;. Et de his debet ſibi facere nidũ in cord̃
ſuo in eis iugit̃ imorãdo ⁊ freq̃ter memorã=
do.⁊ tũc veniẽte calido vento auſtro p quem
deſignat̃ vera dilectio dei accẽdat illa benefi
cia vt hõ magnã dilectionẽ habeat ad deũ rõ=
ne creationis.redemptiõis ⁊ paſſiõis. Et pri=
mo quidẽ debet eẽ magna dilectio ad deũ ra/
tione creatiõis.quia creauit hoĩem bonũ pul=
R chrũ ⁊ diuitẽ. Primo q̃ creauit ip̃m bonũ q̃a
v̈tuoſum.⁊ v̈tutes faciũt hoĩem bonũ. Sunt
em̃ quidã q̃ dicunt q̃ hõ p̈m⁹ vicʒ Adaʒ ante
lapſũ nõ habuiſſet v̈tutes.⁊ pbant ſic vt pro=
bat mgr̃ lib.ij.ſen.diſt.xxix. Iuſticiã inq̃t non
habuit.qꝛ p̃ceptũ dei cõtempſit.nec prudẽtiã
qꝛ ſibi nõ puidit.nec tempantiã qꝛ aliena appe
tijt.neq; fortitudinẽ.qꝛ praue ſuggeſtiõi ceſſit
Quib⁹ rñdet mgr̃ ibidẽ ⁊ dicit Adã q̃dẽ tunc
nõ habuiſſe has v̈tutes qñ peccauit ſed ante ⁊
tũc amiſiſſe.⁊ adducit teſtimonia ſanctorum.
Ait em̃ Aug⁹.in q̃dã omel̃. Adã pdita chari=
tate mal⁹ inuẽtus ẽ.q.d. Fact⁹ ẽ mal⁹ q̃ prius
fact⁹ fuit bon⁹. Et Amb.ſup pſ.xl.dic̃.q̃ hõ
ante pctm̃ beatiſſimus. Gloſa.a priuatiõe oĩs
mali aurã carpebat ethereã.i.ſubtilem aerem
paradiſi. Et dicit notanter Aug⁹.vbi ſupra.
Adam pdita charitate malus inuentus ẽ. Nã
dicit Greg⁹. Sicut de⁹ eſt vnũ ſimplex ⁊ pfe=
ctiſſimũ bonuʒ om̃ia bona cõtinens in ſe. Sic
charitas eſt v̈tus om̃es v̈tutes in ſe cõtinens
Et hoc declarat ſic. Cũ charitas ſe extẽdit ad
diligendũ deũ charitas eſt. id eſt chara vnio
Cum vnio ad pximũ dilatat̃ eſt dilectio.id ẽ.

duorũ ligatio. Cuʒ aũt pximi miſerie compa
tit̃ miſericordia eſt. Cum aũt bonis cõgaudet
vocat̃ congratulatio. Cuʒ aũt aduerſa ppter
deũ equanimiter tollerat patientia vocatur.
Cum aũt benefacit odientib⁹ retribuẽs bona
p malis benignitas eſt. Cum nõ extollit̃ hu/
militas ẽ. Cum obtempat ſupioris mandato
obediẽtia eſt. Cum execrat̃ turpia caſtitas eſt
Cum refrenat ſupabundantiaʒ ſobrietas eſt.
Cũ aũt diſcernit bonũ ⁊ malum prudentia eſt
Cum in duris nõ triſtat̃ fortitudo eſt. hec ille
Et ſic patet q̃ charitas habet om̃es v̈tutes in
ſe.qui eam habet bonus eſt. Qui v̈o eam per
dit malus eſt ⁊ efficit̃.eo q̃ om̃ibus v̈tutibus
priuat̃.⁊ ſic factum fuit de Adam. nam bon⁹
fuit creatus. Quia Geñ.j. Vidit deus cuncta
que fecerat.⁊ erant valde bona. Et dicit ibidẽ
in glo.q̃ ſummũ bonũ nõ decuit aliud facere
niſi bonũ.ideo merito deũ diligere debuiſſet.
Scd̃o quare eũ diligere debem⁹ vt dñm.quia S
nos pulchros creauit.quia ad imaginẽ ſuam.
ſicut dicit mgr̃ lib.ij.diſt.xvj. Fact⁹ ẽ ergo ad
imaginem ⁊ ſimilitudinẽ ſm mentẽ qua irra/
tionabilia antecellit.ſ.quãtũ ad naturalia. Et
ſubdit hoc declarãdo. Ad imaginem inq̃t ſm
memoriã.intelligentiam ⁊ dilectionẽ. Ad ſimi
litudineʒ ſm innocentiam.ſ.qua declinatur a
malo ad iuſticiam ſcʒ qua opatur bonum.que
in mente rationabili ſunt naturaliter. vel ima
go cõſideratur in cognitione v̈itatis. Simili=
tudo in amore virtutis. Vel imago in om̃ib⁹
alijs ſcʒ naturalib⁹ ⁊ gratuitis. Similitudo in
eſſentia qua imortalis ⁊ indiuiſibilis. Et alle=
gat ibidem Aug⁹.in li.de quãtitate anime.c.
iij.in p̈ncipio. Anima inquit ſimilis facta ẽ do
quia imortalẽ ⁊ indiſſolubilẽ fecit eaʒ de⁹. Et
ſubdit magiſter. Factus ẽ ergo homo ſm ani
mam ad imaginẽ.nõ patris.ſ.tm̃.⁊ filij tantũ.
⁊ ſpũſſancti tm̃.ſed toti⁹ trinitatis. Quia per
memoriam ſimilis eſt patri.per intelligentiaʒ
filio.per dilectionem ſpiritui ſancto. Et ſũt v̈=
ba beati Aug. In quib⁹ patet q̃ in p̈mo hoĩe
creato fuit om̃is pulchritudo creatoris. Fuit
et in eo pulchritudo creature.quia om̃es crea
turas excedit in decore.⁊ hoc q̃ ad corp⁹ Ido
dicit̃ Ezech.xxviij. Tu ſignaculum ſilitudis
plen⁹ ſapiẽtia quo ad animam.et pfectus de
core quo ad corpus. Ideo merito dñm talem
qui nos ita pulchros fecit quo ad aĩam ⁊ quo
ad corpus diligere debemus.iuxta illud. Di=
liges dñm. Tertio diuites nos fecit.quia om
nia nobis ſubiecit.oues ⁊ boues vniuerſas ⁊c̃
Et conſtituet nos dominos domus ſue. Ido
dicit Hugo in ſoliloquio de arra anime. Ani=
ma mea reſpice mundum.⁊ conſidera ſi quid
in eo ſit quod tibi nõ ſeruiat. Dilige illũ a quo
tãtũ dilecta es.dilige illum in donis ſuis que

tibi ab ipſo data ſunt. h ille. Ecce homo ex his
tribus ꝙ bon⁹. pulcher ⁊ diues fact⁹ es. effica
tiorē rōnem dilīgēdi dn̄m tuū habes. Secun=
do debet eſſe dilectio maioꝛ quo ad deū ratio=
L ne redemptiōis. Et h in trib⁹. Quia noſtram
naturā aſſumpſit. multos in ea defect⁹ ſuſtinu
it. ⁊ tandē moꝛtē ſubijt. De pꝛimo dicit mgr̄ li
bꝛo. iij. diſt. ij. quia in homie tota humana na
tura. i. caro ⁊ aīa. vitio. i. fomite vel pctō coꝛ/
rupta erat totā aſſumpſit. i. aīaȝ ⁊ carnē. vt to
tam curaret ⁊ ſanctificaret. hec magiſter. Hoc
q̄dem ꝓceſſit ex magna dilectiōe vt ſūm⁹ oīm
factus ē infim⁹ ergo nihil pōt homo meli⁹ ſibi
reimpēdere niſi verā charitatē. De ſecūdo vi
delicet ſuſtinuit in carne aſſumpta multos de=
fectus ſcȝ infirmitatē. fatigationē. eſuriem. ſi/
tim. frigiditatē. caliditatē. ⁊c̄. Nā dicit mgr̄ li
bꝛo. iij. diſt. xv. Suſcepit ergo xp̄s ſicut verā
naturā homis. ita ⁊ veros defect⁹ homis. ſed
nō oīes. Et ſubdit declarādo magis. Aſſum
pſit inq̄t defectus pene ſed nō culpe. nec tamē
oīes defectus pene ſe oīes hos q̄s homi eū
aſſumere expediebāt. ⁊ ſue dignitati nō dero=
gabant. Jdo dicit btūs Amb. Infirmitas tua
dn̄e ſanitas mea eſt. fatigatio tua refocillatio
mea. laboꝛ tu⁹ requies mea. Eſuries tua ſatie
tas mea. ſitis tua ebꝛietas mea. De tertio dicᷓ
mgr̄ lib. iij. diſt. xix. Fact⁹ eſt igitᷓ moꝛtalis vt
moꝛiēdo diabolū vinceret. niſi eīn hō eēt qui
diabolū vinceret nō iuſte ſ₃ violēter homo ei
tolli videtᷓ q̄ ſe ſponte illi ſubiecit. Et ꝙ xp̄s
ꝓ nobis moꝛtē ſubijt ex magna dilectiōe ꝓceſ
ſit. Jdo dicit Greg⁹. in cantu paſcali. O ieſti=
mabilis dilectio charitatis vt ſeruū redimēs
filiū tradidiſti. ſ. in moꝛtē. Tertio debet eē dile
ctio maxima ratione poſſeſſionis in eo qđ dicᷓ
tuū. Quia dicit Aug⁹. In pꝛ̄ia tot⁹ tuus erit.
māducabis eū ne eſuries. Bibes eū ne ſitias.
Illuminaberis ab eo ne āmodo cec⁹ ſias. ful=
cieris ab eo ne deficias. poſſidebit te totuȝ vt
tuus tot⁹ erit. Jdo diliges deū tuū. Quantū
ad tertiū ponit dilectiōis modū ⁊ qualitatem
cū dicit. Ex toto coꝛde. Ubi nota diligere de=
V um ex toto coꝛde ē eū diligere dulciter. ꝓ cui⁹
dilectiōe alia oīs dulcedo ꝑuerſa eſt euacu=
anda. Uñ Bern̄. Diligere deū ex toto coꝛde
ē diligere eū dulciter vt homo ex ꝓpꝛia cōcu=
piſcētia ⁊ dilectiōe ſit abſtractus. Secūdo di=
ligere deū ex tota aīa eſt diligere eū ſapienter
vt ꝑ talē dilectionē oīs mūdialis ⁊ diaboli=
ca pꝛudētia euacuetᷓ. Uñ Bern̄. Diligere de=
um ex tota aīa ē diligere eū ſapiēter. vt ꝑ tlēm
dilectionē hō ꝯtra aſtutias demonum redeat
Tertio diliges dn̄m deū tuū ex tota mēte tua
id ē. foꝛtiter. vt mēs tua nullaten⁹ ab eo auer/
tatᷓ. Sed mgr̄ lib. iij. diſt. xxvij. ſic exponit cū
dicit. Dilectiōis dei mod⁹ inſinuatᷓ cū dicitᷓ.

ex toto coꝛde. i. ex toto intellectu. Ex tota ani=
ma. i ex tota volūtate. Ex tota mente. id ē. ex
memoꝛia. vt oīes cogitatiōes ⁊ oēm vitam ⁊
oīem intellectū in illū conferas a quo habes
ea que cōfers. h dicēs. nullā ꝑtem vite nr̄e re/
linquit que vacare debeat. ſed q̄cq̄d venerit ī
animū illuc rapiatᷓ quo dilectiōis impet⁹ cur=
rit. hec mgr̄. Iſtud mādatū ē maximuȝ ꝓpter
tria. Uno modo ꝓptᷓ dignitatem vicȝ obiectī
dei q̄ eſt maximū ⁊ infinitū. Naȝ ſi amoꝛ tēdit
in rem fedā ē fedus ſi in rem dignā ē dignus.
Si in rem digniſſimā ē digniſſim⁹. vt dicᷓ Au/
guſtin⁹. Si terrā diliḡ terra es. Si celū amas
celum es ſ₃m illud pſ̄. Ego dixi dij eſtis. Se/
cūdo eſt maximū ꝓpter diuinā volūtatem. qꝛ
nullū mādatū a filio dei eſt tam ſepi⁹ replicatū
ſicut hoc mādatū. Unde Aug⁹. Repetit ſepi
us ex toto coꝛde. ex tota aīa. ex tota mente. vt
ꝑ crebꝛā repetitionē tanq̄ȝ malleoꝝ ꝑcuſſioni
bus hoc mandatū foꝛti⁹ ⁊ ꝓfundius nobis in
cuteret. ſicut clau⁹ nō vna ꝑcuſſiōe indiget ſi
durā rem debet petrare. Sic de⁹ volens ꝑ h
mandatū coꝛdis noſtri duriciē penetrare mul
tis ictibus hoc impſ̄ſit. Tertio ē maximum ꝓ
pter vtilitatē. quia cetere ꝟtutes cū ip̄a valēt
⁊ ſine ip̄a nihil valēt. Quia dicᷓ apl̄us. j. Coꝛ
xiij. Si linguis hominū loquar ⁊ angeloꝝ
charitatē aūt nō habeā fact⁹ ſuȝ ſicut es ſonās
⁊ cymbalū tinniens. ⁊ cetera que ponit ibidē.
Ad idem dicᷓ Greg⁹. in omelᷓ. Nihil viriditatī
habet ramus boni oꝑis ſi nō ꝑmāſerit in radī
ce charitatis. Scđo dicitᷓ ꝑmū vno mō in affe=
ctu. nā affect⁹ homis nō debet eſſe fix⁹ nec ra /
dicat⁹ in iſtis inferioꝛib⁹ ꝑ amoꝛē ſ₃ debet eē fi
xus ī charitate diuia. iuxᷓ illđ Eph. iij. In cha
ritate radicati ⁊ fundati vt poſſiti ꝯpꝛehēdere
cū oīb⁹ ſcīs q̄ ſit latitudo. lōgitudo. ſūmitas et
ꝓfūdū. Alio mō dr̄ ꝑmū ī merito. Nꝛ ad h ꝙ
aliqđ op⁹ ſit meritoꝛiū opꝫ ꝙ oꝑans ip̄m nō
ſit inimic⁹ dei ꝑ culpā. ſ₃ amic⁹ ꝑ grāȝ alias op⁹
ſuū de genē bonoꝝ nō eēt ſibi meritoꝛiū. qđ tn̄
nō eēt meritoꝛiū ſi nō eēt in charitate factum.
Tertio dr̄ ꝑmū ī ꝑmio. qꝛ ꝑmiū hoīs ē ꝑncipa
litᷓ vt ꝯiūgatᷓ deo iuxᷓ illđ Col. iij. Sup oīa E
aūt charitatē hn̄tes q̄ ē vinculū pacᷓ. Sȝ circa
h dubitatᷓ vtrū dilectio q̄ deū diligim⁹ habe=
at modū. Rn̄det mgr̄ pariſien̄. ī ſcp̄to ſup. iij.
ſen. q. j Mod⁹ ī aliq̄ pōt ītelligi dupl̄r. Uno
mō ex limitatōe eēntie. ⁊ ſic oīs creatᷓa hȝ mođ
Alio mō ꝓptᷓ appoſitiōeȝ debitā circūſtātiaꝝ
⁊ ſic oīs ꝟt⁹ hȝ modū. qꝛ agat ſ₃m ꝙ rō dictat.
⁊ indiſtinct⁹ diuin⁹ q̄tū ad ꝟtutes theologi/
cas. puta ꝙ hō diligat deū q̄tū pōt ⁊ q̄litᷓ de⁹
vult diligi. ſ. ſup omnia. ⁊ illo mō pōt intelligi
mod⁹ qui ſolet poni inter ſupfluum ⁊ diminu
tum in actib⁹ puta ꝙ diligatᷓ de⁹ tali modo ꝙ
nō poſſet nec debeat plus diligi. nec eſt minus

in aliquo gradu dato dilectionis. Et idez do/
ctoꝛ diſtinguit de dilectiõe. quia q̃dã ẽ actꝰ di
lectionis interioꝛ elicitꝰ imediate a charitate.
⁊ iſte nõ habet modũ. quia in omibꝰ actibꝰ ap
petitus finis ẽ ſine termino. Aliꝰ actꝰ dilectio
nis impatiuus. ſicut maceratio carnis ꝓpter
amoꝛẽ dei ⁊ hmõi. Et iſte actꝰ exterioꝛ debet
habere modũ vt nõ fiat vltra poſſibilitatẽ ita
ꝙ nõ reddat ſe ineptũ ad ſeruitiuȝ dei. ⁊ talis
actus bñ põt nimis vel parũ fieri. ſicut medi/
cus nõ põt ſanare. ſed poſſet nimis de medici=
nis dare. quare in medicinis debet haberi mo
dus. quia in eis põt medicꝰ excedere. ſed non
in ſanitate quã p̃ncipaliter intendit. verũ deũ
diligere ẽ omino ſine modo. hec pariſieñ. Sȝ
Richardus. viij. p̃ncipali. q. ij. dicit ꝙ in via
de lege cõi nõ poſſumꝰ deũ diligere actu ꝑfe/
cto. ſcȝ cui nihil deeſt. Quia ſicut ſolꝰ deꝰ dili
git nec etiã actu diligendi deũ compato a vo/
luntate ad diligentẽ. quia ſic debet ſibi adeq̃=
tio ꝟtutis diligẽtis. ⁊ ſic ſolũ diligit in patria
ſed ꝓ ſtatu vie nõ põt tm̃ diligi quãtũ debito
cõgruitatis. ſic ẽ cõſiderare martyrium ꝓ dei
amoꝛe ⁊ plura alia. Et ido q̃ extẽſa dilectione
hoc deſideriũ habẽt deũ ꝑfecte diligũt quãtũ
patit ſtatꝰ vie. Vñ Joh. xv. Maioꝛẽ dilecti=
onẽ hac nemo habet q̃ȝ vt aiam ſuã ponat q̃s
ꝓ amicis ſuis. Debet etiã ſibi aliquid debito
neceſſitatis. h̃ ẽ ꝙ ferat ſup omia. ⁊ ꝓpter ſe.
⁊ ſic ꝑfecte diligit q̃cũqȝ diligit eum ex chari/
tate. h̃ Rich. Secũdũ p̃ceptũ ẽ ſil'e huic. Dili
Y ges ꝓximũ tuũ ſicut teip̃m. Et dicit ſil'e tripli
citer. Primo quia de re ſimili. i. homĩe qui ad
imaginẽ dei factus ẽ. vt patȝ ſupꝛa. Secundo
quia de actu ſimili. qꝛ de dilectiõe. Ideo dicit
Cryſ. ſup Matth. Qui hoiem ſancte ⁊ hone
ſte amat. ſil'e eſt ſicut q̃ deũ amat. qꝛ dicit Ori
genes. Hõ ẽ imago dei. ⁊ ſic verũ in imagine
ſua honoꝛat vel cõtemnit. ſic deꝰ in hoie con
temnit vel diligit. Tertio ẽ ſimile quia vnum
ſine altero haberi nõ poteſt. Juxͣ illud Orige
nis. Nõ põt deũ odiſſe qui homiem amat. nec
deũ amare q̃ hoieȝ odit. ſicut ait apl'ſ. j. Joh.
iiij. Qui dicit ſe deũ diligere ⁊ fr̃em ſuum odit
mẽdax ẽ. Diliges ergo ꝓximũ ſicut teipſum.
⁊ hoc quĩtupliciter. Primo naturalit nõ pro=
pter ſperãda bñficia ſed ꝓpter nature ꝑticipa
tionẽ. quia omĩe animal diligit ſibi ſimile Ecci
xiij. Dicit em̃ de pe. diſt. ij. c. charitas. Proxi
mos diligamus ſicut nos. ſed nõ ꝓpter aliq̃s
ꝓpꝛietates nr̃as. nec ꝓpter bñficia ſperãda vl'
accepta. nõ ꝓpter affinitates vel cõſanguini/
tates. ſed ꝓpter hoc tm̃ ꝙ ſint ꝑticipes nature
noſtre diligamꝰ. Secũdo diligas ꝓximũ tuũ
ſapiẽter. Amãs em̃ diſcretus ẽ ⁊ ſapiẽs qui ꝑ
ſonas amat ⁊ vitia ꝑſequit. Quia ſm apoſto
lum Rhoma. xiij. Dilectio ꝓximi nõ opatur

malũ. Vñ Augꝰ. xxiij. q. iiij. Duo iſta nomiã
cũ dicimus homo pctoꝛ. qꝛ peccatoꝛ ẽ coꝛripe
qꝛ hõ eſt miſerere. nec omino liberabis hoiem
niſi ꝑſecutus fueris pctõꝛem. Tertio diliges
ꝟtualiter. vt vicȝ eũ ad ꝟtutes inſtruas. ⁊ in=
ducas eum ad colendũ deũ. Quia dicit Augꝰ
de trinita. Homies iniuſti qꝛ vt iuſti fiãt ama=
ri debẽt. Idẽ ad Macedoniũ. xxiij. q. iiij. ca.
vlti. dicit. Debet hõ diligere ꝓximũ. ſeipſum
⁊ quẽ ꝑter bñficentie cõſolatiõe vel doctrine i
foꝛmatiõe aut diſcipline cohertione adducat
ad colendũ deũ. Quarto diliges efficacit. vt
videlicet de ꝑditione eiꝰ doleas ⁊ eũ ad coꝛre
ctionẽ inducas. Quia. j. Joh. iij. Non diliga=
mus ꝟbo nec lingua tm̃. ſed ope ⁊ ꝟitate. Et
Augꝰ. xxiij. q. iiij. nõ põt. dicit. In h̃ iubemur
diligere ꝓximos ⁊ miſereri eoꝛũ vt de eoꝛum
ꝑditione doleamus. ⁊ eoꝛũ ſalutẽ deſideremꝰ
⁊ ꝓ eoꝛũ coꝛrectiõe cõtinue laboꝛamꝰ. Quin/
to diliges oꝛdinaliter. Juxͣ illud Cañ. j. Oꝛdi
nauit in me. ſ. deus charitatẽ. Sup quo dicit
Berñ. Oꝛdinauit deꝰ in tribꝰ diligẽdis chari
tatem vt ſciamꝰ q̃d prius q̃d poſteriꝰ. quid mi
nus q̃d magis. quid ꝓpt ſe aut ꝓpter aliõ di=
ligat. Sunt em̃ tpalia diligẽda ꝓpter coꝛpus
Coꝛpꝰ ꝓpter aiam. Anima ꝟo diligat ꝓpter
deum ad cuiꝰ imaginẽ facta ẽ. deꝰ aũt diligat
prius. quia prioꝛ nos dilexit. Sȝ mũdani ho=
mines plꝰ diligunt coꝛpus q̃ȝ deũ. qꝛ carni plꝰ
obediũt q̃ȝ deo quoꝛũ deꝰ vẽter ẽ ad Phil. iij.
Et quidã plus diligunt coꝛpꝰ q̃ȝ aiam. qꝛ miſe
rã animã laqueo auaricie iugulãt. ⁊ coꝛpꝰ vo=
luptatibus ſatiãt. Qui em̃ volunt diuites fie=
ri incidũt in laqueos diaboli ⁊ deſideria mlt̃a
⁊ nociua que mergũt aiam in interitũ ⁊ in ꝑdi
tionem. j. Thimo. vj. Ideo dicit Ecci. x. Ni=
hil iniquius q̃ȝ amare diuitias. Qꝛ t'lis amoꝛ
mergit aiam in ꝓfundũ inferni. Quidã etiam
plus amãt pecuniã q̃ȝ ꝓximũ ſuũ q̃bus nõ eſt
ſatis ꝙ miſerã aiam ſuam ꝑ vſurã ⁊ iniuſta bo
na in iſernũ demergũt. ſed etiã ꝓximos ſuos.
id ẽ. heredes ⁊ ꝓpinquos q̃ talibꝰ bonis ſcien
ter vtunt ⁊ ſe trahunt ad eternã damnationẽ
de quibꝰ Augꝰ. lib. j. de q̃ſtionibꝰ no. ⁊ ve. te=
ſtamẽti. q. xiiij. Repꝛomiſit deꝰ reddere pctã
peccãtũ in filios vſqȝ in tertiã vel in quartam
generationẽ his qui oderũt eũ. hoc eſt qui de
vſuris ꝑentũ ſciẽter viuũt ⁊ nolũt reſtituẽ vt
tenent. Tales vſurarij ⁊ eoꝛũ filij in inferno ſi
bi inuicẽ maledicunt. Juxta illud Ecci. xiiij.
De patre impio cõquerunt filij. qm̃ ꝓpt illuȝ
ſunt in obpꝛobꝛio. Quidam etiaȝ plꝰ diligunt
pecuniã q̃ȝ ſeipſos. quia nec ꝓ ſalute nec ꝓ ho
neſtate vite expendunt. ſed auare congregant
⁊ cõſeruant. ⁊ de vnoquoqȝ tali dicit Berñ.
Facis te pecunie nõ dñm ſed ſeruum cuſtodẽ
ñ poſſeſſoꝛem. Circa hoc dubitat vtrũ homo Z

magis debet diligere ſe q̄ȝ ꝓximū. Rn̄det Ri
chard⁹.q.j.ꝙ hō magꝭ debet diligē ſe q̄ȝ ꝓxi=
mū. Amicitia em̄ charitatꝭ fundaẗ ſup btitu/
dinē.iō mā̄e diligiẗ de⁹ vt ē ei⁹ principiū.ho/
mo aūt diligit ſe vt btitudis capax. ꝓximū āt
inquātū ē vel eē pōt ſoci⁹ ꝑticipatiōis iſti⁹ bo
ni. Fortioꝛ aūt ē rō diligēdi ip̄a ꝑticipatio q̄ȝ
aſſociatio in ip̄a ꝑticipatiōe.iō ꝫm rectū iudi=
ciū rōnis q̄libȝ hō hȝ ſe magis diligere q̄ȝ ꝓxi
mū. Scđo dubitaẗ vtrū hō magꝭ dȝ extraneū
melioꝛē diligē q̄ȝ ſibi ꝯiūctū min⁹ bonū. Rn̄dȝ
Rich.q.vj.ꝙ magꝭ diligē pōt dupl̄r intelligi.
aut ſibi optādo magꝭ bonū aut ex affectu ma/
ioꝛi. Pꝛio mō ſꝑ dȝ diligi magꝭ extrane⁹ meli=
oꝛ.qꝛ h̄ req̄rit iuſticia dei vt maioꝛi merito re=
ſpondeat mai⁹ p̄miū.tādiu cū ſum⁹ i ſtatu vie
velle dȝ hō ꝙ magꝭ ꝯiūct⁹ ꝑueniat ad mai⁹ p̄=
miū. Sȝ ſcđo mō cū i dilcōe ex charitate debe=
at hr̄i aſpect⁹ ad ꝓpinq̄tatē ad deū ꝑ maioꝛeȝ
bonitatē ⁊ ad diligētē ita tm̄ ꝙ multo magꝭ p̄=
cedat hō exceſſum i vno gradu ꝓpinq̄tatꝭ ad
deū q̄ȝ i vno ꝓpinq̄tatꝭ gradu ad diligētē. ⁊ ſic
tāta pōt eē bōitas extranei ⁊ ꝑua bonitas ⁊ ꝓ
pinq̄tas ꝯiūcti. vtpote q̄n attinet mihi i tertō
vl̄ in q̄rto ḡdu.qꝛ ex maioꝛi affectu debeo dili
gē extraneū magꝭ bonū. Sȝ ſi ē de ꝓpinq̄ ꝯiū=
ctus ⁊ exceſſus bonitatꝭ ex̄nei ē ꝑu⁹ pl⁹ debeo
diligere mihi bonum ꝯiūctū.qꝛ cū habeo eē a
ꝑentib⁹ meis credo ꝙ pl⁹ debeo diligere et ex
maioꝛi affectu p̄rem meū ꝙ quēq̄ȝ ꝓximū quā
tūcūq̄ȝ excedat i bōitate nō ꝑuilegiata. qđ di=
co ꝓpt̄ hūanitatꝭ xp̄i bonitateȝ ⁊ btē v̄gis q̄s
ex maioꝛi affectu debeo diligē q̄ȝ p̄reȝ ⁊ m̄reȝ ꝓ
pter eoꝝ bonitatē qꝛ nob ꝓueit mai⁹ bonū q̄ȝ
ꝑ parentes. h Rich. Tertio dubitaẗ vtrū hō
magis debet diligē p̄rem ſuū q̄ȝ filiuȝ. Rn̄det
Bonauē.iiij.q.ꝙ ꝫm oꝛdinē charitatꝭ ꝑentes
ſūt p̄ponēdi filijs ceterꝭ parib⁹.qꝛ amoꝛ ḡtuit⁹
faẗ memoꝛē eē perceptoꝝ bn̄ficioꝝ. ad quod
ſacra ſcriptura p̄cipiēdo ⁊ monēdo īducit. Et
qꝛ plura bn̄ficia ꝑcipim⁹ a ꝑentibus q̄ȝ a filijs
iō ꝫm ius diuinū plus eis tenemur ⁊ magꝭ ſa=
lutē eoꝝ diligere ⁊ ꝓcurare debem⁹. Uerūtn̄
dilectione naturali pl⁹ affectus inclinaẗ ad fili
os q̄ȝ ad ꝑentes.qꝛ natura appetit cōuerſari i
ſuo ſilꝭ. ⁊ magis diligit id in quo appetit p̄nci/
palius cōuerſari. Dilectio aūt gratuita magꝭ
reſpicit bn̄ficioꝝ collationē ⁊ ſupnoꝝ ciuiuȝ
ꝯpletionē.ad quā indifferenter ꝑentes ⁊ filij
ꝯparaẗ. h ille. Idē tenet Rich.q.vij.di. Cū
fili⁹ plura bn̄ficia recipit a p̄re q̄ȝ a filio ⁊ plus
dilectionē a ſuo p̄re q̄ȝ a ſuo filio magis ceterꝭ
parib⁹ debet diligere p̄rem q̄ȝ ſuū filiū. Quar
to dubitaẗ an magis dȝ diligere p̄rem carnalē
q̄ȝ ſpūalem. Rn̄det Rich.q.ix.ꝙ ſic eo qđ ſpi
ritualis pater nō ē ita v̄e cā bn̄ficij ſui ſicͭ pater
carnalis.ſ ad bn̄ficiū ſolū myſterij alicu⁹.paẗ
aūt carnalis dat eē nature ſicut cā efficiēs nec
ſpūalis pater ē ita neceſſari⁹ filio ad h̄ vt habe
at eſſe gr̄e.qꝛ ſi nō poſſet hr̄i paẗ ſpūal̄ dat de⁹
hoi eē gr̄e ꝓpt̄ bonuȝ motū liberi arbitrij. ſed
ſine carnali p̄re nō dat hoi eē nature q̄ȝq̄ȝ poſ/
ſet dare ſi vellet. ſicͭ dedit p̄mis ꝑentib⁹ ⁊ hūa
ne nature xp̄i. Quinto vtrū vir teneẗ magꝭ di
ligere p̄rem vel m̄rem q̄ȝ vxoꝛē. Rn̄dȝ Rich.
q.iij.ꝙ ſic ꝓpter duas rōnes. Pꝛio rōne foꝛti
oꝛis cōiunctionis. Foꝛtioꝛ em̄ ꝯiūctio fundaẗ
ſup ꝓpinq̄ſſimū nature graduȝ q̄ȝ fundaẗ ſup
mutuū cōſenſum ꝑ v̄ba vel ſigna exp̄ſſum q̄/
lis ē inẗ virū ⁊ vxoꝛē. Scđo rōne maioꝛis bo=
ni qđ a diligēte recipit. Recipit em̄ vir a ꝑen=
tibus eē.nutriri ⁊ diſciplinari .qđ ē magis bo
num q̄ȝ carnale remediū ꝯ eſtū cōcupiſcentie
⁊ ſolatiū ſocietatꝭ ⁊ adiutoꝛiū ad ꝓcreationem
ꝓlis que vir recipit ab vxoꝛe ⁊c̄. Sexto dubi=
taẗ an oēs teneñẗ diligere inimicos q̄ȝtūcūq̄ȝ
ad affectū. Rn̄det Bonauen̄.q.iiij.ꝙ inimic⁹
cōſideraẗ dupliciter. vel ꝫm ſtatū in q̄ penitet
⁊ veniā petit. ⁊ ſic oēs teneẗ diligere inimicos
ꝓpter illā cōditionē quā dn̄s ponit in oꝛatiōe
dn̄ica. Dimitte nob debita nr̄a ⁊c̄. Si em̄ hō
ſuat irā fruſtra a deo petit medelā Eccl̄i.xxvij
Sed ſi cōſideraẗ ꝙ eſt in ſtatu ⁊ actu ledendi
⁊ inimicitias exercēdi ſic quidā dixerunt ꝙ af
fectu diligere inimicos nō ē neceſſitatis ſ ꝑfe
ctionis.nec dn̄s hoc p̄cepit ſed magis hoc cō=
ſuluit. ſ hoc videẗ in ſufficiēter dictū eo ꝙ cha
ritas ſe extēdit ad oēm quod ē poſſibile ad be=
atitudinē ꝑuenire. idō nō habet aliq̄s charita
tem niſi diligat oēs qui ſunt in ſtatu vie ſiue
amici ſiue inimici. vn̄ Pſ.cxviij. Latū māda
tum tuū nimis. Quia mādatū charitatꝭ ad om
nes ſe extēdit. Et ſicͭ longitudo mandati eſt ꝙ
extendat ſe ad oēm differentiā tempoꝛis. ſic
latitudo ad oēm ꝑſonā viatoꝛis. vn̄ ſicut ali
quis nō habȝ charitatē ſi ꝓponeret in vna die
ſola peccare ⁊ nō in alijs bn̄facere.qꝛ deficit ſi
bi latitudo iſti⁹ mādati. Sic ḡ dicendū ē ꝙ q̄li
bet teneẗ diligere inimicuȝ affectu licito q̄ op=
tatur ſibi vita et̄na ⁊ ſummū bonū. Sȝ opta/
re cū affectu impato bona tempalia ⁊ ꝓſperi/
tatem trāſitoꝛia nō tenemur cū ſufficit nō odiſ
ſe vt vicȝ nō gaudeam⁹ de malis eoꝝ . Quia
Prou̇.xxiiij. Cū ceciderit inimic⁹ tu⁹ ne gau/
deas. Uerūtn̄ ſic diligere ē ꝑfectiōis ⁊ ſupero
gationis. h Bonauen̄. Septimo dubitaẗ vtꝝ
maioꝛꝭ ſit meriti diligē aicos q̄ȝ iimicos Rn̄dȝ
Thomaſi⁹ in ſcp̄to arti.ij.ꝙ cū de⁹ ſit cā dile/
ctiōis ꝓximi.iſte due dilectiones.ſ.amici ⁊ ini
mici pn̄t dupl̄r ad inuicē compari Uno modo
ex ꝑte ꝓximi q̄ diligiẗ tunc cū amic⁹ ſit melioꝛ
⁊ magis cōiūct⁹ act⁹ dilcōis trāſiēs ſup eū eſt
melioꝛ. ⁊ ei⁹ oppoſitū ē deteri⁹.ſ.odire amicuȝ
q̄ȝ inimicū. ⁊ ex hac ꝑte dilectio amici p̄emiet

dilectioni inimici. Scḋo mō compaꝛ ex parte
ei⁹ qḋ ē rō diligēdi. ꝛ ſic dilectio inimici p̄emi=
net ꝓpt̄ duo. Quia dilectiōis inimici ſol⁹ de⁹
ē cauſa ꝛ rō. Sꝫ dilectionis pōt eſſe alia cau/
ſa ꝛ rō. ſuppoſito ꝙ vterqꝫ ꝓpt̄ deū diligatur.
fortioꝛ oſtēdiꝛ eſſe dilectō que animū hoīs ad
remotioꝛa diffundit ad dilectionē inimicoꝛuꝫ
ſicut ꝟtus ignis tanto oſtēdiꝛ eē pfectioꝛ q̄ꝫto
ad remotioꝛa diffundit ſuū caloꝛē. Tunc ſicut
videmus ꝙ idem ignis in ꝓpinquioꝛa fortiuſ
agit q̄ꝫ in remotioꝛa. ita etiā feruentius diligit
charitas cōiunctos q̄ꝫ remotos. ꝛ q̄ꝫtum ad h̄
dilectio amicoꝛū ſ̄m ſe conſiderata ē feruenti=
oꝛ ꝛ melioꝛ q̄ꝫ dilectio inimicoꝛū. hec Thoma
ſius. ad hoc dicit ſanctus Tho. q. iij. Meri/
tum cōſiſtit ex hoc ꝙ voluntas ad finem effici=
tur. ꝛ ideo ſi compemus actū taliū dilectionū
ad finem dilectio inimici magis ē meritoꝛia eo
ꝙ ſ̄m hoc exigit maioꝛē conatum ꝛ feruoꝛem
circa finē q̄ꝫuis dilectio amici ſit magis intēſa
circa obiectum.

Dñica. xix. poſt trini. Sermo. j.

Aſcendēs ieſus in naniculā trāſfretauit ꝛ venit i ci=
uitatē ſuā Mat. ix. In om̄i termia
ta via ē triplex ꝓgreſſus. vicꝫ a termio a quo
A exit vt a domo vl' ciuitate. deinde venit ad me
dium. ꝛ vltimo acceſſus ad terminū. Sic mo=
raliter talis ē in penitētia ꝓgreſſus. Diuina
enī mediante mīa p̄mo hō egrediꝛ de pctō. et
niſi mīa mediaret. exire de pctō hō nequaq̄ꝫ
poſſet. Qꝛ dic dñs p ꝓphetā Ozee. xiij. Per=
ditio tua ex te. i. ex demerito tuo iſrl'. tantum
ex me auxiliū tuū. Scḋo p mediū penitētie ꝓ=
grediꝛ de ꝟtute in ꝟtutē. Et tertio cōſūmato
penitētie agone ꝑueniꝛ ad et̄ne beatitudis p̄/
miū. Figura Exo. p totū legiꝛ ꝙ filij iſrl' duca
tu Moyſi educti de egypto p viā rubꝛi maris.
ꝛ ꝓgreſſi ſunt de loco ad locū p deſertū ignis
ꝛ nubis ꝓtectione tres dies. ꝛ ingreſſi ſūt ter=
ram ꝓmiſſionis Joſue eos ducente. Spūalīꝛ
filij iſrl' exeuntes de egypto ſūt fideles recedē=
tes a pctō. Nā egypt⁹ interp̄taꝛ tenebꝛe. quia
pctōꝛes inuoluti ſunt tenebꝛis. Sꝫ diuina lu/
ce illuminati cognoſcūt piculum ꝛ fugiūt. Vñ
Greg⁹. in moꝛal'. Dei nos gr̄a diuinit⁹ illumi=
nat. cūcta mētis picula manifeſtat. Jō bñ dici
tur ꝙ ductu moyſi inde ſunt educti. Nā moy=
ſes famulus dei ductus a dño retulit pplo mā=
datum dei. Sic q̄libet p̄dicatoꝛ dicit pplo man
data dei ꝛ picula pctōꝛū. vt ſic educat de tene
bꝛis vitioꝛū. ꝛ ꝓgrediꝛ in mediū ꝟtutū. vt ſic
ductu tandē veri Joſue xp̄i ieſu itrabit in ter=
ram ꝓmiſſiōis et̄ne. iō exeam⁹ de tenebꝛi viti=
oꝛū ꝛ aſcēdam⁹ in nauē pnie vt poſſim⁹ venire
in ciuitatē nr̄am vicꝫ et̄nā p̄riam. Ad qḋ hoꝛ/
tatur Bern̄. in ſmōe q̄dā. Fugite inq̄t de me=
dio babylonis. ꝛ ſaluate aīas vr̄as vt poſſitis
de p̄terito agere pniam. ꝛ in p̄nti obtinere gra
tiā. ꝛ in futuro gloꝛiā fiducialiter p̄ſtolari. Et
hoc ad ſenſum myſticū dicūt ꝟba p̄aſſumpta
exemplo xp̄i aſcēdere debem⁹ in nauē penitē=
tie. ꝛ nauigare in ciuitatē celeſtis p̄rie. In ver
bis allegatis tria iubemur. Primo nauē ſubi=
trare. ibi. Aſcēdit. Scḋo mare trāſfretare. ibi.
Trāſfretauit. Tertio ad p̄riam feſtinare. ibi.
Et venit in ciuitatē. De p̄mo ꝛ ſcḋo ē ſciendū B
ꝓ ſenſu moꝛali. p mare qḋ ē trāſfretandū ſigni
ficaꝛ p̄ſens mūd⁹ vt dictū eſt ſ. ſ. xiij. G. Per
nauē in qua mare iſtud ē nauigandū ſignifica=
tur cōſideratio mūdi. Nauis illa cōpoſita ē ex
q̄nqꝫ lignis. qꝛ q̄nqꝫ cōſiderare debem⁹ ſi ma=
re hui⁹ mundi ſine labe trāſire affectam⁹. Pri
mū eſt mūdi vanitas. Quia Ecc̄s. j. In mun=
do eſt vanitas vanitatū ꝛ oīa vanitas. Jō di=
cit Salomō Sap̄. v. Trāſierūt h̄ om̄ia velut
vmbꝛa. vñ p̄ns vita compaꝛ vmbꝛe ꝓpt̄ tria
ꝓpt̄ luminis indigentiā. qꝛ vmbꝛa ē lumē di=
minutū. Iſto mō in iſto mūdo aut vita licꝫ ſit
aliquale lumen cognitiōis naturalis ꝛ etiaꝫ fi
dei de deo. iſta tn̄ nō ē vmbꝛa reſpectu illi⁹ co
gnitionis. ꝛ ſciētia quā in p̄ria habituri ſunt.
iſta tn̄ vmbꝛa fidei ꝛ noticia ſcripturarū tāte ē
ꝟtutis ꝙ purgat mētē ab infirmitatib⁹. i. a vi=
tijs ꝛ a peccatis. In cui⁹ figura legiꝛ Actuū. v.
ꝙ vmbꝛa petri q̄ interp̄taꝛ cognoſcēs ſanauit
infirmos. ꝟtute etiā vmbꝛe xp̄m ſpūaliter con
cipimus ſic fecit etiā btā ꝟgo Maria carnali
ter Luc. j. Spūſſanct⁹ ſupueniet in te ꝛ ꝟtus
altiſſimi obumbꝛabit tibi. Scḋo vita p̄ns cō=
paraꝛ vmbꝛe ꝓpt̄ frigoꝛis aſſiſtentiā. Eſt enī
loc⁹ magis frigid⁹ in vmbꝛa q̄ꝫ extra. Iſto mo
do in p̄ſenti ſeculo ꝛ vita ē frigiditas peccati ꝛ
defect⁹ ignis ꝛ caloꝛ charitatis. Et ſicut vm=
bꝛe ſunt longioꝛes verſus veſpam q̄ꝫ in meri/
die. ita delicti ꝛ peccati vmbꝛa ſp ꝓlongaꝛ. et
defect⁹ charitatis coꝛdiū humanoꝛū ꝟſus finē
mūdi augebiꝛ. Quia ſupabundauit iniq̄tas.
ꝛ refrigeſcet charitas mltoꝛū Math. xxiiij.
Et Hiere. vj. diciꝛ. Ve vobis qꝛ declinabit di
es. ꝛ longioꝛes facte ſunt vmbꝛe veſpi. Tertō
vmbꝛa ē apparētia coꝛpis ꝛ nō exñtia. ꝛ iō in p̄
ſenti vita aut mūdo ē apparētia ſollicitudinis
in diuitijs. dignitatib⁹ ꝛ honoꝛib⁹ ꝛ nō exiſtē=
tia. ꝓmittunt ſatietatē ꝛ afferūt egeſtatē. pro=
mittunt beatitudinē ꝛ afferūt ſollicitudineꝫ. ꝛ
ideo mētiūꝛ iſte vmbꝛe vt nos fallāt. Ecci. xx=
xiiij. Quaſi q̄ apphēdit vmbꝛā ꝛ pſeq̄ꝛ vētū
ſic eſt q̄ attendit ad diuerſa mendacia. Et ſi/
cut videm⁹ qñ hō hꝫ ſolē p̄ oculis ꝛ añ faciem
ſuam. proijcit tunc vmbꝛam ſuaꝫ a tergo. Qñ
autem habet ſolem a tergo tunc habet vmbꝛā
ſuam ante ſe ꝛ coꝛam oculis ſuis ita ꝙ vmbꝛa

⁊ſol non patiunt̃ ſe ex vna pte. Iſto modo eſt
moraliter de dilectionibus hui⁹ mũdi aut vite
que ſunt quaſi vmbra ⁊ de ſole iuſticie qui eſt
chriſtus Nã ille q̃ habet ſolẽ corã oculis ſuis
preſentẽ illuminantem p fidem et inflamãtem
p amorem . talis indubitanter proijcit vmbrã
a tergo .q: reſpuit ⁊ ꝯtẽnit ⁊ paruipẽdit illece
bras huius vite . Sed certe hoies mundani q̃
chriſtũ tradiderunt obliuioni et chriſtũ ꝑiece
runt retrorſuz. habẽt vmbras iſtas i cõſpectu
⁊ quãto chriſt⁹ magis diſtat ⁊ elongat̃ ab eis
tanto eis vmbra vanitatis mũdane maior ap=
paret cũ nihil ſit. Cauſa aũt quare luna eclyp=
ſatur in ꝟitate ẽ. quia intrat vmbrã terre . ido
nunꝙ̃ ꝟe eclypſat̃ ꝟ apparenter tm̃ Sic hoies
q̃ ſeruiẽtes mũdo imergũt ſe vanitati munda
ne neceſſario priuant̃ lumine grẽ frequẽter p
pctm̃ mortale. Job. iij. Obſcurẽt eũ tenebre ⁊
vmbra mortis. Jdo hortat̃ Amb. Auertam⁹
inquit oculos nr̃os a vanitatib⁹ ne qđ oculus
videat anim⁹ cõcupiſcat. Scđm ẽ mũdi labili
C tas. de qua Sapieñ. ij. Exiguũ eſt ⁊ cuz tedio
temp⁹ vite nr̃e. In quo ꝟbo vt dicit Robert⁹
holc. ſup lib Sapieñ. lec. xiiij. deſcribit̃ vita
humana a trib⁹. vicz a breuitate ſue duratio/
nis cum dicit. Exiguum. A penalitate grauis
afflictionis. ibi. cũ tedio. A labilitate cõtinue
mutationis. ibi tps vite nr̃e. Primũ habetur
Sapieñ. ix. Hõ infirm⁹ exigui tpis. ꝟm Job.
ix. qui dicit. Tedet aiam meã vite mee. Terti=
um Eccĩ. xviij. De mane vſqꝫ ad veſpam im/
mutabit̃ tps. Quo ad p̃mũ patet infirmitas
hoim mũdanorũ ꝑſiliẽtiũ longitudine nõ ob=
ſtante breuitate. Quo ad ſcđm patet fatuitas
diligentiũ amaritudinẽ nõ obſtãte penalitate
Quo ad tertiũ etiã patet fatuitas differentiũ
morum rectitudine nõ obſtante tpis inſtabili
tate. Et ꝟe ſumma ſtulticia eſt in iuuẽtute tps
pñs expendere in peccatis. ⁊ de tempe futuro
qđ nõ eſt nr̃m ſperare vel ſpem hr̃e. Jõ ſignã=
ter dicit̃ Eccĩ. vij. Ne impie agas multũ. ⁊ no
li eẽ ſtultus ne moriar ĩ in tpe nõ tuo. Sed hor
tatur aplꝰs ad Gal. vj. Duz tps habem⁹ ope
remur bonũ ad omẽs. ſenes. debiles ⁊ impotẽ
tes nõ habẽt tps cũ nõ ſunt ſui cõpotes . mor/
tui trãſierũt temp⁹ ſuũ. Et ideo nec ſenect⁹ nec
morb⁹ nec expectãda ſunt ad bñ viuendũ. ſed
ſtatim eſt incipiendũ cuz temp⁹ noſtrũ ſit. Mz
dic̃ poeta. Vita breuis caſuſqꝫ leuis nec ſpes
redeundi. Quãta feres hinc. tãta feras. ſit cu=
ra parandi. Plura feras vt plura feras ne te
deſeruiſſe. Peniteat. dũ nil valeat iam penitu
iſſe. Sz qđ plangendũ ẽ multi inueniunt̃ ⁊ cõ
muniter oẽs de quorũ quolibet verificat̃ illđ
Job. xxxiiij. Dedit dñs tps penitẽdi. ⁊ ipẽ ab
utit̃ eo in ſupbiam. Et ħ cõquerit̃ pš. Tps fa
ciendi dñe. diſſipauerũt legẽ tuã. Jõ tales la/
bunt̃ cũ mũdo labili. Iuxᷓ illud Greg. Mũ=
dus quẽ am am⁹ fugit ⁊ labimur cũ ipm̃ ſequi
mur. Sed quia labentẽ retinere nõ poſſumus
cũ ipſo ſubmergimur quẽ tenem⁹ . Tertiũ eſt
mũdi vilitas . Quia om̃e qđ ẽ in mũdo aut ẽ
cõcupiſcẽtia oculorũ aut carnis aut ſuperbia
vite. j. Joh. ij. Jõ dic̃ Berñ. Mũd⁹ cur dili/
gitur in q̃ eſt malicie plurimũ. ſapie modicum
vbi om̃ia vitioſa. om̃ia lubrica. vita oppꝑta te
nebris ⁊ obſeſſa laqueis. vbi ꝑiclitant̃ anime
⁊ corpa affligunt̃. vbi nihil niſi vanitas ⁊ af/
flictio ſpũs. Quartũ eſt mũdi mutabilitas. q: B
de mũdo dicit pš. Mutabis eos ⁊ mutabun
tur. Sunt enĩ ꝟm naturales quatuor mutatio
nis ſpecies. vicz ad ſubam qualitatẽ ⁊ quanti
tatem ⁊ vbi. Ad ſubſtantiã dicit̃ de genere et
corde. ad qualitatẽ dicit̃ alteratio. ad quãtita
tem augmẽtũ ⁊ diminutio ſeu detrimentum.
Ad vbi dicit̃ ſurſum ⁊ deorſum. antrorſum et
retrorſum ⁊ ſiniſtrorſum. Moraliter loquen=
do has mutationes cõtinet mũdus iſte. Pri C
ma mutatio ẽ ad ſubſtãtiã quia de natiuitate
ad mortem que dicit̃ de genere ⁊ corde. ſ. naſci
⁊ mori. Nz Job. xiiij. Hõ nat⁹ de muliere bre=
ui viuẽs tempe. Gloſa. tanꝙ̃ de re fragili dici
tur breui viuẽs tpe. quia aliqua animalia vt
aues naturali curſu viuũt diuti⁹. Scđa eſt al=
ternatio. quia alternat̃ hõ mille modis in pre=
ſenti mũdo aut vita. quia ħ replet̃ mult ĩ miſe=
rijs. vt dic̃ Job vbi ſupra. vicz nũc calore . in=
terdum frigore. fame. ſiti. ⁊ infirmitatib⁹ Pro
pter qđ dicit Berñ. in medi. ꝙ vita p̃ſens ẽ
laborioſa ⁊ lachrymoſa. vita corruptibilis et
amaritudine plena. hanc homines tumidant.
dolores exterminãt. ardores exiccãt. aera mor
bidant. eſce inflant. ieiunia macerant. ioca ſol
uunt. triſticie cõſũmũt. ſollicitudo coartat. ſe=
curitas ebetat. ſenectus incuruat . infirmitas
frãgit. ⁊ mors depmit. Hec Berñ. Tertia mu
tatio eſt ad quãtitatẽ. ⁊ ħ reſpicit diuitias mũ
di que augmentant̃ ⁊ diminuunt̃ ſepe ꝟm re=
ſolutiones fortune. de hoc quidam Phs. Si
inq̃t volum⁹ dicere ꝟitatẽ nõ ꝑpria ſed mutu
ata vocare poſſumus que habemus . quia om=
nes cum in rota fortune volubili volitem⁹ de
diuitijs ſepe in paupꝑtatem mergimur impro/
uiſi. Quarta mutatio ẽ ad vbi vicz ſurſuz ⁊ de
orſum. Hec mutatio reſpicit ad mũdi ptãtes .
Videmus enĩ ꝙ q̃ primatũ tenebãt in mundo
ſubito deijciunt̃ in miſeriã. Et qui in dextera
florebant p potentiã cadunt p triſticiã ad ſini
ſtrã. Jõ dicit Cryſ. ſup Mat. v. Semp gran
dis ptãs maiori timori ſupiecta ẽ Et in paupe
Henrico lib. iij. dicit phia. Promouet iniſtos
fortuna volubilis. vt quos ſcandere facit p̃ci=
pites ad ima vocet. Nã grauior ruit turri tume=
facta. i. alta ruina. Et graui⁹ pulſat alta cypſ=

ſus humū. Et ponit ibi exēplū de alexādro di
cēs. Nōne ferox macedo ꝓtect' ab hoſte tyrā
nno. Corde venenat' int' amica perit. De hac
venatiōe habet' plen' in hiſtoria alexādri q̄ſi
in fine vbi legit' q̄ erat ex p̄ncipib' ei' q̄dā no-
mine Antipat' habēs duos filios Caſſandrū
⁊ Iolū. quoꝝ Iol' pincerna erat regis. Hic
Antipater abſente alexandro multa cōtra euʒ
moliebat'. Cū aūt moraret' alexander babylo
nie. miſit Antipat' ad maleficū quendā. egitq̄
cū eo vt daret ſibi venenoſam potationē ſiue
potionē. vt nō eēt vas qđ illā ſuſtineret. Fecit
q̄ cantarellā ferreā. ⁊ miſit potionē in eā dans
q̄ filio ſuo Caſſandro direxit eum in ſeruitio
Alexandri. p̄cipiens vt loqueretur fratri ſuo
Iolo quaten' potionē illā daret alexādro Ac
cidit aūt illo tp̄e vt ꝑcuteret Alexander Iolū
in caput nō habentē caput. Vñ dolore cōmo/
tus iuuenis accepit potionē grato animo. Cū
aūt sediſſet alexander in cōuiuio cū p̄ncipibus
ac militib' ſuis. cepit iocūdari ac iocūdus eē
vltra modū. In medio aūt cōuiuij cū ampli'
letaret'. multaq̄ ad cōuiuas loqueret'. ſubito
potū ſibi dare iubet. Iolus aūt infector tanti
mali ei porrexit venenū. Qui cū bibiſſet ſbito
exclamauit voce magna q̄ſi aliq̄s miſiſſet in ie
cur ei' lanceā. Paululū aūt cōtinēs ſe ⁊ ſuffe/
rens ſe ſurrexit a cōuiuio. rogans p̄ncipes ac
milites ſedere ⁊ comedere ⁊ bibēdo letari. Il-
li vo turbati vnaniter ſurrexerūt a mēſa ſtete
runtq̄ forinſec' vt viderūt euentū rei. Alexā-
der aūt volēs vomere queſiuit pennā vt mit/
teret in guttur ad vomitū ꝓuocandū. Iol' ve
ro ſupradict' pincerna alexādri inueniēs pen
nam liniuit eā veneno ⁊ porrexit ei. Quā cuʒ
ille in guttur mitteret. magis ac magi vrgebat
eū venenū. Et ſic tandē mortu' ē anno vite ei'
triceſimotertio. regni vero duodecimo. Ecce
qui nup florebat ꝑ potentiā q̄liter cecidit i mi-
ſeriā. Vñ dicit Petr' bleſenſis. Fallax q̄dē eſt
mund' iſte quē ſequit' finis dubi'. exit' horri/
bilis. iudex terribilis. ⁊ pena miſerabil'. Quin
tum ē mundi feditas. Propt' qđ dicit Eſa. lij.
Recedite recedite pollutum mundū nolite tā
gere. Et bis dic recedite. quia eū corde ⁊ cor/
pore fugere debem'. Iux' illđ. j. Petri. v. Fu
gientes inquit eā q̄ in mūdo eſt corruptionem
Quare aūt mūd' ſit fugiend' oñdit Aug'. di-
cens. Si delectat te mūd' ſemꝑ eris imūdus.
ergo habitet in te qui mūdet. ⁊ eris mūd'. Si
aūt nō delectat te mūd' nō eris imūd'. ⁊ ſi es
mūd'. nō ꝑmanebis in mūdo ad min' mortali
ter. Ne audies illud Iohis. In pctis nati eſtl
⁊ in pctis moriemini. Ecce habes q̄nq; conſi-
derationes ex q̄b' velut ex q̄nq; aſſerib' nauis
iſta cōponit'. Et ſicut nouit dilectio vr̃a. q̄ q̄li
bet nauis hʒ anchorā ⁊ funes ꝑ q̄s teneatur.

Per anchorā moraliter ſignificat' ſpes mūda F
norū. de qua Salomon Sap. v. Spes impij
quaſi lanugo que a vento tollit'. ⁊ tāq̄ ſpuma
gracilis q̄ a ꝓcella diſꝑgit' ⁊ diſꝑdit'. ⁊ tanq̄
fumus q̄ a vento diffuſus ē ⁊ tanq̄ memoria
hoſpitis vni' diei p̄tereuntis. Eſt eñ primo
ſpes impioꝝ. i. pſperitas in qua ſperāt ſimi/
lis lanugini que a vento tollit'. Eſt aūt lango
illud quod ſtat ſuꝑ caput quarūdā herbaruʒ
flore deſiccato. ⁊ habʒ ſimilitudinē aliquo mo
do ad lanam. ideo vocat' lanugo. Et h qñ eſt
ſicca ſtatim ad ventū modicū tollit'. ⁊ relinq̄t
extremitatem herbe q̄ſi caput raſum. Secun-
do ſpes impioꝝ mūdanoꝝ eſt tanq̄ ſpuma g̃
cilis que a ꝓcellis diſꝑgit'. Et ſpuma ſm̄ Pri
tonem dicit' a ſpuo. is. q: ſpuit' ⁊ extra proijci
tur. Eſt aūt ſordes vndarū ⁊ generat' ex colli-
ſione aquarū ad inuicem. ⁊ ſuꝑficie aque faci-
le diſꝑgit' a ꝓcella. Tertio ſimilis ē fumo qui
ſtatim a vento diſſoluit'. Fumus eñ q̄to am-
plius aſcendit tanto magis deficit. ⁊ q̄to ma-
gis diffundit' ⁊ dilatat' tanto citi' diſſipat' Sic
eſt de ſpe mūdanoꝝ. quia ſm̄ ps̄. deficiēt quē
admodū fum' deficiet. Quarto ſpes impioꝝ
id ē. pſperitas in qua ſperāt ē tanq̄ memoria
hoſpitis vni' diei p̄tereuntis Hoſpes eñ qui
tm̄ vno die manet i domo ⁊ ſtatim recedit. cito
tradit' obliuioni apud illos q̄ eū recepunt. ſic
eſt de pſperitate mūdanoꝝ. Sʒ funes mora-
liter ſunt tres. Prim' ē dilectio diuitiarum. ⁊
hec cauſat in mētib' mūdanoꝝ ſterilitatē. diſ G
ſolubilitatem ⁊ grauitatē. Primo igit' ad mo
dum arene cauſat ſterilitatē ꝑ quā impediun
tur ne libere fructū faciant elemoſynarum. iu
xta illud Eccs. v. Qui amat diuitias fructuʒ
nō capit ex eis. Quare quia ſterilis manet te-
ſte Hiere. xxij. Scribe virū iſtuʒ ſterilē q̄ ſuis
diuitijs non pſperabit'. Scđo deornat' amor
diuitiarū cauſat in homie diſſolubilitatē. Sic
lapides in arena ſunt int' ſe diuiſi ſi nō ſunt co
agulati ꝑ coherentiā. Ita int' amatores pecu-
nie ⁊ diuitiarū ſemꝑ ē diuiſio. diſcordia ⁊ liti-
gium. vt patet p̄ncipalit' int' paſtores abraam
⁊ Loth Geñ. xiij. Tertio cauſat in eis graui-
tatem que eſt appetit' tendendi deorſum. ſub-
trahit aūt mentē a celeſtib' ⁊ facit eā inherere
caducis. Quia ⁊ h cōquerit' Berñ. Heu inq̄t
q̄ paucos inuenim' q̄ a diuitiarum laqueis li
berari exultēt. q̄ multos q̄ dolēt q: his modi-
cū irritent'. ⁊ adhuc q̄tū poſſunt inuoluere ſe
nitunt'. Scđs funis ē delectatio pctoꝝ. ſe fu-
nis nō manēs. q: trāſeūte delectatiōe pctm̄ ſo
lum manet. Dr̄ eñ de ſymea q̄ fugiens vena
torē qñ habet fet' illū quē magis diligit appre
hendit int' brachia ⁊ fugit ⁊ aliū dimittit. ille
vo dimiſſus inſilit in matrē ſedens in collo ei'
⁊ velit nolit venatore fortiter pſequēte ſimea

fatigat̃. fatigata ꝟo fetū magis dilectū ⁊ cha
riſſimuȝ proycit. Alius ꝟo de quo nō curauit
velit nolit inſiſtit donec tam mater ꝙ̄ ꝓles ca-
piat̃. Et iſto modo pctm̄ ⁊ delectationē tanꝗ̄
duos filios habet quilibet pctōr. delectationē
diligit. pctm̄ odit. Mors ē venator que con-
tinue inſequit̃ pctōrē ſicut teſtat̃ moral̃. Nam
quocūꝗ̄ ingrederis ſequit̃ mors corpis vm/
brā. ergo hō ſperās ſe cū delectatiōe euadere
illā inter brachia. i. inter intellectuȝ ⁊ affectum
portat. Sȝ inꝑceptibiliter peccatuȝ a tergo ſe
collocat. ⁊ mr̄em nō dimittit donec mors vel
diabolꝰ eū capiat. ⁊ vtrūꝗ̄ aſtringat. De hoc
pulchre loquit̃ Bern̄. in lib. de cōtemptu mū
di de aia peccatoris. Dū inq̄t libēter ac iocun
diſſime viuit in iſta vita. deniꝗ̄ ſe victuraȝ ar
bitrat̃ ac multa in longa tempa diſponit agen
da. ſubito rapit̃ in mortē ⁊ improuiſe aufert̃
a corpe. verūtm̄ cū magno metu magniſꝗ̄ do/
loribꝰ ſepat̃. Venīūt em̄ angeli aſſumere illaȝ
vt ꝑducāt illā ante tribunal iudicis metuēdi.
Et tūc illa memorās opa ſua mala que geſſit.
die ac nocte tremeſcit ⁊ querit illa fugere indu
ciaſꝗ̄ petere. dicēs. Date mihi vnīꝰ hore ſpa-
tium. Tūc ꝟo loquētia ſimul opa reſpōdebūt
⁊ dicent. Tu nos feciſti. opa tua ſumꝰ. non te
deſeremus ſed ſemꝑ tecū etiā ꝑgemꝰ ad iudici
um. Ecce qȝ peccatū tāꝗ̄ filius quē odit pec/
cator in morte fugiēte eo in ipm̄ inſilit. Et ſub
dit Bern̄. de ꝑſecutiōe demonū. Demōes in-
quit horribili vultu atꝗ̄ terribili aſpectu eam
terrebunt. ingenti eā furore ꝑſequent̃ ⁊ com/
prehendēt eam terribiliter volētes retinere et
poſſidē niſi ſit q̄ eripiat. Tūc aia iueniēs ocu
los clauſos ⁊ os altoſꝗ̄ corpis ſenſus ꝑ quos
egredi ſolebat ⁊ delectari in his exteriorībꝰ re
uertet̃ ad ſe ⁊ vidēs ſe ſolam ⁊ nudam ingenti
horrore cōcuſſam deſperatione deficiet in ſe ⁊
cadat ſub ſe. q2 amore mūdi ⁊ carnis volupta
te dei amorē reliquerat relinquet̃ a deo miſe/
ra in hora tante neceſſitatꝭ atꝗ̄ demonibꝰ tra/
b detur in inferno cruciāda aut terrēda. h Ber.
Tertiꝰ eſt ambitio honorū. Dic̄ em̄ Ariſt. vj.
eth. ꝙ om̄es appetūt honorē. ⁊ ſic interduȝ plꝰ
appetunt mali honorē quā boni. qȝ tm̄ ē incon/
ueniens. quia ſola ꝟtus facit hoiem dignū ho
nore. Nullꝰ em̄ prauꝰ exiſtēs ē dignꝰ honore.
quia ꝟtutis ꝓmiū eſt honor. ⁊ attribuitur bo
nis ſm̄ Ariſto. iiij. eth. c. iiij. In cuius figura
narrat Augꝰ. lib. v. de ciui. dei. c. xiiij. ꝙ roma
ni antiquitꝰ ꝟtutē ⁊ honorē ſic̄ deos coluerūt
q̄bus duas edes ſiue duo tēpla ſtatuerunt. ſic
ad ſe inuicē ordinata ⁊ cōiuncta ꝙ nullꝰ poſſȝ
intrare in tēplū honoris niſi ꝑ̀us templū ꝟtu/
tis intraret. in huiꝰ ſignū qȝ apud eos nullus
reportaret honorē niſi illū antea ꝑ ꝟtutē me/
ruiſſet. Et ideo dicit Ariſt. iiij. eth. c. v. Secū

ꝟitatem ſolus bonus honorādꝰ ē. Et ibidē di
cit ꝙ ꝟtuti ꝑfecte ē cōdignꝰ honor. Et apoſto
lus ad Roma. ij. Honor ⁊ pax opanti bonuȝ.
Et ꝙ̄uis honor debeat̃ ꝟtuti ſicut ꝓmiuȝ qȝ-
dam ſufficiēs. nihilominꝰ tm̄ honor derogat ꝟ
tuti dū mentē honorati nitit̃ in ſupbiaȝ eleua-
re. Et ideo ad iſtā peſtē rōnabiliter euitandaȝ
legit̃ in geſtꝭ rhomanorū ꝙ triūphatorꝭ tripli-
ci honore exhibito vt dictū ē f. xc. A. ne tantꝭ
honoribꝰ ſublimatꝰ obliuiſceret̃ ſui. triplicem
moleſtiā ſuſtinere debuit illa die. Una erat ꝙ
ponebat̃ vna cū eo in curru quedā ꝑſona ḟuił
cōditionis aut vilis. vt daret̃ cuilibȝ intelligi
ꝙ̄tūcūꝗ̄ vilis cōditionis eſſet veniēdi ad talē
honorē ſi ꝓbitate aut ꝟtute ſe dignificare va/
leret. Scd̄a moleſtia erat ꝙ ille ḟuꝰ eū ꝑ vices
ſedentē in curru colaphizabat dicēs. Gnoto/
ſolitos. i. noſce teipm̄. ⁊ noli de honore tibi ex
hibito ſupbire. Tertia moleſtia erat ꝙ illa die
licebat dicere cuilibet impune obprobria in vi
ctorē. Un̄ Julio ceſare reuertēti poſt mł̄tas vi
ctorias fuerūt grauiſſime cōtumelie dicte nul
la penitꝰ vltione ſequēte. q. d. Eccl. xj. In ve
ſtitu ne glorieris vnꝗ̄ ⁊ in die honoris tui nō
extollaris. Eſt em̄ notandū. ꝙ̄uis honor mū/
di nō ē appetēdus. Quia dic̄ Cryſ. Qui deſi/
derat ꝓmatū in mūdo inuenit confuſionē in ce
lo. Et metriſta dicit. Plurimū ſolēt hoim per
uertere mores. Altiꝰ euertūt femina. ſenſus ⁊
honores. Eſt tm̄ honor ꝑ̄latꝭ ⁊ ꝑ̄ncipibꝰ exhi/
bendus. Dicit em̄ Ariſto. v. eth. c. vij. ꝙ quili
bet tenet̃ ei dare mercedē q̄ ꝓ ſe laborat. Sed
ꝑ̄latus vel ꝑ̄nceps laborat ꝓ tota multitudie
ergo dāda ē ei merces a tota mł̄titudine. Hec
aūt merces ē honor ⁊ gloria. iux̄ illō. j. Pet̃. ij
Regē honorificate. Et cōcordat apl̄us. j. Ti-
moth. v. Qui bn̄ ꝑ̄ſunt presbyteri duplici ho-
nore digni ſūt. maxime q̄ laborāt in ꝟbo ⁊ do-
ctrina. Et dicit glo. duplici honore. vt videli-
cet eis obediat̃ ⁊ exteriora miniſtrent̃. Et iſte
dicit̃ honor ſubiectionis ⁊ obedientie. Et nō
ſolū honor exhibēdus ē ꝑ̄latis ⁊ ꝑ̄ncipibꝰ. ſed
etiā om̄ibꝰ hominibꝰ. iux̄ illud. j. Pet. ij. Om
nes honorate fraṫnitatē ⁊c̄. Et Ro. xij. Hono
re inuicē ꝑ̄uenictes. His igit̃ habitis ⁊ viſis q̄
libet nauē huiꝰ cōſiderationis pōt aſcēdere aut
intrare. Primo cōſiderādo mūdi vanitatem.
q̄liter om̄is vanitas tāꝗ̄ vmbra euaneſcit. Se
cūdo eiꝰ labilitatē q̄lit̃ cito deficit. ⁊ hō tps pe
nitētie ꝑdit. Tertio eiꝰ vilitatē cōſiderare dȝ.
ꝙ in mūdo nihil aliud niſi pctm̄ exiſtit. Quar
to in mūdo mutabilitatē. ⁊ q̄nto eiꝰ feditatem
⁊c̄. ⁊ ſic mare furibundū ſcȝ poterit trāſfretare.
⁊ ad celeſtē ꝑ̄triam ꝑuenire aut nauigare. Ad
qȝ ꝑducat ⁊c̄.

De eadem dominica. Sermo ſecundus.

Aſcēdens ieſus

in naviculā trāſfretauit ꝛ venit in ci
uitatē ſuā. ꝛ ecce offerebāt ei paraly
ticū iacentē in lecto Matth. ix. Ut ſcribūt
naturales. ignis ē elementū leuiſſimū. ideo loc⁹
ē ei ſupius. hȝ eīm naturalr̄ aſcēdē. Eſt tn̄ eius
actiuitas tanta ꝙ dū materia apta ei itrat ſeu
appropinq̄t ſtatim deſcēdit vt in ip̄m agat for
mā ſuā introducēdo. Hoc patet de vaporibus
eleuatis vſq3 ad ſperā ignis ỽtute ſolari quos
ignis deſcēdēs inflāmat. Spūaliter p ignē in=
tellige xp̄m ieſum dn̄m nr̄m ppt̄ certas ignis
pprietates. Quia ignis ē lucid⁹. calid⁹. leuis
ꝛ ſubtilis. Sic xp̄s ē lucid⁹ p clarā doctrinam
calid⁹ p infirmorū curationē. leuis p terrenorū
deſpectionē. ꝛ ſubtilis p durorū penetrationē
De primo habet̄ Joh. j. Erat lux vera q̄ illu/
minat oēm hoiem venientē in hunc mundū.
Et ip̄emet dicit Joh. viij. Qui ſequit̄ me non
ambulat in tenebris. ſ; habebit lumē vite Ego
ſum lux mūdi. De ſcdo Luc. iiij. legit̄. ꝙ om/
nes q̄ habebāt infirmos varijs languorib⁹ du
cebant illos ad ieſum. at ille ſingulis man⁹ im=
ponēs curabat eos. De tertio pȝ ꝙ ip̄e adeo
terrena deſpexit ꝛ paup fuit. ꝙ vbi caput ſuū
reclinaret nō habuit Lu. ix. dixit q̄dā ad ip̄m.
Seq̄r te q̄cūq3 ieris. Ait illi ieſus. Volucres
celi nidos ꝛ vulpes foueas hn̄t. fili⁹ āt hoīs n̄
hȝ vbi caput ſuū reclinet. De q̄rto pȝ ꝙ exijt
de ſepulcro in die reſurrectiōis clauſo manen
te illo Joh. xx. ianuis clauſis ad diſcipl̄os di/
cens. Pax vob. Iſti⁹ q̄dē ignis ſpūalis domi
ni nr̄i loc⁹ naturalis ab eterno fuit ꝛ ē in celis.
Iux̄ illō pſ. Dn̄s in celo parauit ſedē ſuā. Et
licet ſic ē tn̄ veniēte tpe plenitudis cū erat ma=
teria apta ei appropinq̄ns vicȝ corpus beatiſſi
me ỽginis Marie que ei appropinquit per fi
dem ꝛ mirā deuotionē ſtatim deſcēdit in ip̄aȝ
agēdo vicȝ carnē puriſſimā hūanitat̄ de ipſa
ſumēdo. quod quo ad ſenſuȝ ſpūalē innuitur
in ỽbis euāgelij. Aſcendēs ieſus in naviculaȝ
id ē. in ỽginē mariā q̄ facta ē tanq̄ nauis iſti/
toris de longe portās panē ſuū. Prou. xxx. q̄
panē verū angelorū de longe. i. de ſūmo celo
portauit ſua hūilitate. In ỽbis ppoſitis duo
p̀ncipaliter deſcribunt̄. Primo xp̄i in nauem
aſcēſio. ibi. Aſcēdit ieſus. Scdo palytici cuiuſ
dam oblatio. ibi. ꝛ ecce offerebāt. Circa quod
notandū hiſtorialiter. Cū xp̄s eēt in t̄ra genti
lium que dicit̄ Geraza. Clamauerūt demōes
in obſeſſis. Quid nob ꝛ tibi ieſu fili dei cur ve
niſti an̄ tps torquere nos. Jeſus autē expulit
eos ꝛ pmiſſione ei⁹ intrauerūt in porcos. qui
mortui ſunt in aquis. Quo facto tota ciuitas
exiuit obuiā xp̄o. Et viſo eo rogabāt vt tran/
ſiret a finib⁹ eorū. timētes ne plura tpalia dā/
na ſuſtinerēt. De h̄ Mat. viij. Quib⁹ adhuc
multi ſimiles ſunt. q̄ ppter nimiū amorē tem=
poraliū a ſe deū repellūt. ꝛ de ſpūalib⁹ bonis
nō curant. Qua ppter xp̄s ab eis receſſit aſcē=
dens in naviculā volēs redire in galileā. et de
hoc incipit euāgeliſta euāgeliū. Aſcēdēs inq̄t
ieſus in naviculā trāſfretauit. vicȝ de terra ge
razenorū in galileā. ꝛ venit in ciuitatē ſuā Ca
pharnaū. Quia dicit Cryſ. in omel. Ciuitatē
aūt ſuā hic Capharnaū dicit. Alia eīm eum ſu
ſcepit. ſ. bethleē. Alia eum nutrit. ſ. nazareth.
Alia aūt eū cōtinue habuit inhabitatorē. ſ. ca
pharnaū. in q̄ habitauit tanq̄ ciuis. Ubi dic̄
glo. int̄linea. Chriſt⁹ in h̄ mūdo voluit eſſe ci/
uis vt p h̄ nob daret intelligē ꝙ ip̄e venit i mū
dū hoīes viſitare diūſis virib⁹ diſpſos. vt eos
in vni⁹ fidei vnitatē ꝛ charitatē adunaret. iu/
xta illud Joh. xj. Jeſus mortu⁹ erat p gente.
ꝛ nō tm̄ p gente. ſ; vt filios dei q̄ erāt diſpſi cō
gregaret in vnū. Poſtq̄ igit̄ xp̄s venit in ci/
uitatē ſuā. ecce offerebāt ei palyticū iacentē in
lecto. Sȝ Mar. c. ij. ꝛ Luc. c. v. clari⁹ ſcribūt
h̄ miraculū. q̄ Mar. dicit a q̄tuor portabat̄.
Et Luc. Et ecce viri portātes in lecto hoiem
qui erat palytic⁹ ꝛ q̄rebāt eū inferre ꝛ ponere
ante eū. Et nō inueniētes q̄ pte illuȝ inferrent
p̄ turba. aſcēderūt ſupra tectū ꝛ nudauerūt il/
lud. ꝛ p tegulas ſubmiſerūt illū cū lecto in me
dio an̄ ieſū. Quorū fidē vt vidit ieſus ait paly
tico. Cōfide fili remittunt̄ tibi peccata tua ꝛ ſic
ſanauit eū. Spūalit̄ aūt h̄ exponēdo ē ſciēduȝ
ꝙ xp̄s in p̀ma mūdi ꝛ celi creatiōe facto celo.
imo vert⁹ creato repleuit ip̄m angelis vt dicit
Beda. ꝛ mgr̄ lib. ij. di. ij. Sȝ modica interpoſi
ta morula poſt creationē aeris aliq̄ facti ſūt ma
li. vt dic̄ Aug⁹. ſup Gen̄. lib. ij. Nā ſupbierūt
cōtra deū cōſentiētes lucifero q̄ ait Eſa. xiiij.
Aſcendā in celū. i. ad equalitatē dei ſup aſtra
celi. i. ceteros angelos exaltabo ſoliū meū. ꝛ ſi
milis ero altiſſimo. ſ. p equalitatē potentie. vt
exponit mgr̄ lib. ij. di. vj. Qua ppt̄ xp̄us eos
eiecit de celo. Q̄ dic̄ mgr̄ ibidē. ꝙ tāte ſupbie
merito de celo vicȝ empirreo in q̄ Lucifer cuȝ
alijs fuerat deiect⁹ ē in iſtū caliginoſum aereȝ
cū oib⁹ ſue prauitatis ꝯſortib⁹. h̄ mgr̄. Et nūc
inter alios pctōres magis poſſidēt hoīes por=
cinos. i. luxurioſos. q̄ Job. xl. dr̄ de diabolo.
ꝙ habitat in locis humētib⁹. i. luxurioſis. Eie
ctis igit̄ de celo demōib⁹. ſm̄ illō pſ. Deieci/
ſti eos dū alleuarent̄. nō ſtatim ſ; q̄nq3 milib⁹
ꝛ ducētis min⁹ vno trāſact̄ aſcēdit ieſus i na=
uiculā. p hāc intellige charitatē quā tūc habu
it ad gen⁹ hūanū. Et recte p naviculam chari
tas deſignat̄. q̄ ſic in pte anteriori ꝛ poſterio
ri navicula ē arta. ſ; in medio lata ꝛ ampla. ſic
an̄ xp̄m ꝛ poſt xp̄m pauci iuēti ſūt q̄ verā cha
ritatē habuerūt. Sȝ xp̄s veniēs aſſumere car

nem q̄ ē mediator dei ⁊ hoīm pfectā ad hoīes
habuit charitatē. de qua dixit Joħ. xv. Ma
iorē charitatē nemo habet q̄ȝ vt aīam ſuā po/
nat quis ꝑ amicis ſuis. In hāc nauiculā chri
ſtus aſcendēs nauigauit ꝺ celo ſup mare hui⁹
mūdi. Quia dicit Aug⁹ in libro de ſpū ⁊ aīa.
Per charitatē nāq̄ȝ venit xp̄s ad hoīeſ ⁊ fact⁹
eſt hō. ⁊ trāſfretauit in ciuitatē. i. in mundum
q̄ eſt. quiq̄ȝ erat ſu⁹ rōne creationis. ꝓpter qꝺ
Joħ. j. habet̄. In ꝓpria venit ⁊ ſui eū nō rece
perunt. Et ecce offerebant ei palyticū p quem
ſignant̄ pctōres. Quia pctm̄ aſſilat̄ paliſi ꝓ/
L pter plura. Primo q̄ȝtū ad ſubſtantiā. Quia
paraliſis ſm̄ Auicen. qñq̄ȝ ē in toto corpe pre
ter caput. qñq̄ȝ ē in vno latere tm̄. qñq̄ȝ in mē/
bro tm̄. Sic inter pctōres illi ſunt in toto para
lytici. q̄ totū corp⁹ vite ſue male expendūt ex/
empto capite. i. tpe innocentie. ſ. etate puerili
poſt baptiſmum. Sed q̄ȝ plures in vno latere
ſunt palitici qui licet aliquā ptem vite expen/
dunt in peccatis tm̄ poſtea cōuertunt̄ ⁊ bn̄ vi-
uunt in reſiduo vt maria magdalena que ado
leſcētioris vite tpa lubricis ſuppoſuit decurſi/
bus ſoluto pudicitie freno. vt dicit Aug⁹. ſed
tm̄ reſiduū tps in dei ſeruitio expendit ſiue p/
egit. Sūt em̄ duo tpa vite q̄ſi duo latera i ho-
mine. Nā dextrū eſt tps iuuētutis. Siniſtruȝ
aūt ē tps ſenectuti. In his aūt q̄ male viuunt
in iuuētute palyticat̄ dextrū lat⁹. Sȝ ſiniſtruȝ
qui male viuūt in ſenectute. Sȝ q̄ȝuis ſm̄ me/
dicos in corpe piculoſi⁹ ē pdere dextrū q̄ȝ ſini
ſtrū. In tpe aūt ē ecōtrario q₂ pei⁹ ē male viue
re in ſenectute q̄ȝ in iuuētute. iꝺo pei⁹ ⁊ incura
bilius ē in ſene q̄ȝ in iuuene. Sȝ de talib⁹ loq̄t̄
Amb. ad Valētinianū Erubeſcat ſenect⁹ q̄ ſe
emēdare nō pōt. nō em̄ canicies cōmēdāda an
norū ſ; morū. Et addit Holc. lec. xlviij. Sunt
em̄ quidā ſenes ita male habituati i voluptati
bus q̄ dolent vt videt̄ q̄ nō ſunt vt ſolebant
ad voluptatē potentes. delectant̄ audiri ⁊ fa-
bulari de turpib⁹. delectant̄ imaginari de mu
lieribus. ⁊ ſicut nō veſcētes carnes. delectant̄
in brodio. Sic illi qui priuant̄ opatione fruū-
tur pūerſa imaginatione. Et ideo culpa ſenis
tāto ē dānabilior q̄ȝto ſit morti ꝓpinq̄or. Quia
dicit Hugo de ſcō victore libro. v. de clauſtro
aīe. Inter abuſiones hui⁹ ſeculi ſola ē maior
ſenis obſtinatio q̄ morti ꝓpinqu⁹ mortis non
abhorret aduentū q̄ q̄ſi ad hoſtiū hui⁹ poſita
foris ſpectat. neq̄ȝ tm̄ vite pn̄ti attēdit egreſſuȝ
neq̄ȝ futurū cōſiderat. audit mortis nuncios.
⁊ nō vult credere. Tres aūt ſunt nuncij morti
caſus. infirmitas. ſenect⁹. Caſus nūciat mortē
latentē. Infirmitas apparentē. ſenect⁹ p̄ſentē.
In vno ꝟo mēbro palytici ſūt q̄ aliq̄n peccāt
⁊ tm̄ cito redeūt. Exēpli grā ſic apl̄i peccauerūt
a xp̄o recedēdo. q₂ oēs relicto eo fugierunt.

Matth. xxvj. ſ; cito tm̄ ad fidē redierūt. Sic
⁊ peccauit Petr⁹ p̄ncipalit̄ xp̄m ter negando
ſed cito rediȷt lachrymādo. quia foras exiȷt et
fleuit amare Mat. xxvj. Scꝺo pctm̄ aſſimila
tur paraliſi ꝓpter effectū. q₂ paraliſis aliquā/
do tollit ſenſum cū facit mēbrū ſtupidū ⁊ iſen
ſibile. aliq̄n ꝟo tollit motū. aliq̄n vtrūq̄ȝ. Sic
pctm̄ aliq̄n tollit ſenſum. i. vſum rōnis. ſicut i
luxurioſis in q̄b⁹ rō abſorbet̄ voluptate car/
nis. Sicut patet de duob⁹ ſenib⁹ Dan. iij. qui
exarſerūt in cōcupiſcētiā Suſanne. auerterūt
ſenſum ſuū ⁊ declinauerūt oculos ſuos vt nō
viderēt celū. neq̄ȝ recordarent̄ iudiciorū iuſto
rum. Aliq̄n tollit motū vicȝ boni opis. vt i ac
cidioſis. de quib⁹ Exo. xv. Fiant imobiles q̄ſi
lapis. Aliq̄n tollit vtrūq̄ȝ ſicut in heretici qui
neq̄ȝ recte ſentiunt neq̄ȝ bn̄ opant̄. Et dic̄ au/
tor ꝓprietatū libro. xix. q̄ paraliſis cauſat̄ tri
plicit̄. Qñq̄ȝ ex frigiditate cōſtringēte. Qñq̄ȝ
ex humore opilāte. Aliq̄n ex calore cōſumāte
⁊ neruos ſenſibiles corrigēte. His cāis negat̄
trāſit⁹ ſpūs vital' ad inſtrumēta ſenſus ⁊ mot⁹
Si ꝟo nerui ex toto fuerint opilati vel inuſi ef
ficit̄ mēbrū imobile ⁊ iſenſibile. Et ſubdit au-
tor ille q̄ paraliſis illa habet̄ ſpecialit̄ ex ſup-
fluitate ciborū ⁊ maxime potuum ex q̄b⁹ fit ni
mia humorū generatio ⁊ diſſolutio q̄b⁹ nerui
opilant̄. Sic moraliter auari ſunt in aīa para-
lytici ex frigiditate. eo q̄ n̄ habēt ignē charita
tis dei ⁊ ꝓximi. de q̄ Luc. xij. Ignē veni mitte
re in terrā. ⁊ volo vt ardeat. Et tali frigidita/
te cōſtricti pdunt ſenſum motūq̄ȝ. ⁊ nō ſentiūt
pauperū tribulationē. nec ad illos mouent̄ p
cōpaſſionē. vt patet de diuite illo auaro q̄ epu
labat̄ quotidie ſplēdide nec cōpatiebat̄ miſe-
ro Lazaro. nec aliqua cōpaſſiōe mouebat̄ ad
ipſuȝ Luc. xvj. Iꝺo de talib⁹ auari dic̄ Amos
vj. Bibētes vinū in phialis optimo vngento
delibuti nihil cōpatiebāt̄ ſup cōtritiōe ioſeph
id ē. paupis. Luxurioſi aūt paraliſim patiun-
tur ex nimio humore vicȝ cibi ⁊ potus. De ci/
bo dicit̄ Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas Sodo/
me ſaturitas panis. De potu dic̄ apoſtol⁹ ad
Eph. v. Nolite inebriari vino in quo eſt luxu
ria. Et Hiero. Venter mero eſtuās ꝺ facili ſpu
mat in libidinē. Iſti luxurioſi pdunt ſenſū ſpi
ritualem. quia aīalis homo nō cogitat que ꝺi
ſunt. j. ad Timoth. xij. Supbi ꝟo patiunt̄ pa/
raliſim. q₂ ex calore cōſumāte. q₂ calor ſupbie
⁊ elatiōis cōſumit oēm humiditatē humiliati-
onis ⁊ deuotiōis. vt nec minis terreri nec pro
miſſiōib⁹ allici poſſint vt ad humilitatē moue
rent̄ vt impleat̄ in eis illud pſ. Supbia eorū
qui te oderūt aſcēdit ſp. Iſti igitur paralytici M
peccatores iacent in lecto. Hic lect⁹ ſignificat̄
p lectū Og regis baſan q̄ erat ferreus. habuit
nouē cubitos longitudinis. Moraliter vt ex

pōnit Lyra. Og interp̄tať aggregās. ⁊ ſigni=
ficat quēlibet pctōrē q̄ cōgregat iniq̄tatē ſibi.
p̄s. xl. Quia peccatū quod p̄ penitentiā nō di
luiť mox ſuo pondere ad aliud trahit vt dicit
Greg⁹. xxx. moral. Lect⁹ ei⁹ ſunt allicie̅tia ad
pctm̄ ⁊ detine̅tia. in ip̄is ſicut in lecto iacet pro
ſtratus. Habet aūt nouē cubitos longitudīs
⁊ quatuor latitudinis. exe̅plū de peccato car=
nis ⁊c̄. poteſt intelligi. Primus cubitus lon/
gitudinis eſt in eſcis. ſecūd⁹ in poculis. terti⁹ i
ſpectaculis. quart⁹ in cantilenis diſſoluti. q̄n/
tus in ſuauitate aromatū. ſextus in multitudi
ne donorū gratis datorū vt pulchritudīs ⁊c̄.
ſeptimus in malicie lectorū. octau⁹ in applau=
ſu ſociorū. ⁊ nonus in turpi viſu mulierū. Sʒ
latitudinis p̄mus cubit⁹ eſt delectatio. ſecūd⁹
cōſenſus. terti⁹ opatio. quart⁹ cōſuetudo. ⁊ h̄
ſnť om̄ia ē mala. Sic palytic⁹ de lecto difficul
ter ſurgit. ſic pctōr conſuet⁹. pctā dificulter di=
mittit. Quia dicit ph̄s. vij. eth̄. ⁊. ij. rethorice.
Difficile ē reſiſtere cōſuetudini. q̄r aſſilať na=
ture. q̄r alterat naturā. p̄pť quod hoīes cuʒ p̄
exceſſib⁹ corrigunť ſepi⁹ excuſant ſe dicentes
Cōſuetudo ē ita vel ita viuere. vel hoc vł hoc
facere. ideo ſuem⁹ longam cōſuetudinē. Id/
circo dicit Salomon Sap̄. xiiij. Inualeſcente
mala cōſuetudine error vt lex cuſtodiť. Sʒ di
citur. xxxiiij. q. j. c. ſciſma. ꝯſuetudo peſſima ⁊
p̄uerſa ex diuturnitate nō leuat crimē ſed au/
get. Sʒ tm̄ notandū q̄ tales palytici pctōres lʒ
iaceant in lecto ⁊ ſint multū obnoxij. nō tm̄ de=
B bent deſperare. ſʒ a quatuor portatoribus de/
bent ad chriſtū portari. Prim⁹ ē conſideratio
culpe. vt homo recogitet q̄̄ grauiť deū offen/
dit in peccatis vbi poſſit dicere cū p̄s. Am̄ ini
quitatē meā ego cognoſco ⁊ pctm̄ meū contra
me eſt ſemp̄. Et iterū. Am̄ in iniquitatib⁹ con
ceptus ſum. ⁊ in peccatiſ cōcepit me mať mea.
Ideo de ſeip̄o dicit Bern̄ in ſolilo. c. ij. Scd̄m
exteriorē hoīem de parentib⁹ illis venio q̄ me
fecerunt an̄ damnatū q̄̄ natū. Pctōres pctō/
rem in peccato ſuo genuerūt. ⁊ de peccato nu/
trierūt miſeri miſerū. in hanc lucis miſeriā in/
duxerūt. nihil ex eis habeo niſi miſeriā ⁊ pctm̄
corruptibile hoc corp⁹ qd̄ geſto. Scd̄s porta/
tor eſt breuitas vite vt hō cōſideret q̄̄ breuis
eſt vita ei⁹. iuxta illud Iob. xiiij. Breues dies
hoīs ſunt. numer⁹ menſiū eius apud te eſt.
De h̄ Bern̄. in lib. ſolilo. c. iij. De terra inquit
es ⁊ de terra viuis ⁊ in terrā reuerteriſ q̄n veni
et vltima dies q̄ ſubito venit ⁊ forte hodie erit
certuʒ ē q̄ morieriſ. ſʒ incertum ē vbi. q̄n ⁊ q̄uo
mors vbiq̄ʒ te expectat. ſapiēs es ſi tu eam ex=
pectas. Terti⁹ ē timor pene q̄ p̄uerſorū multo
rum corda cōcutit vt vitā ꝯuerſionis accipiāt
Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus
ſʒ poti⁹ timete eū q̄ pōt corp⁹ ⁊ aīam mittere in
gehennā. Debet ḡ homo cōſiderare penas in
ferni ⁊ p̄cipue temporū eternitatē vt timeat.
⁊ p̄ timorē a malo recedat. Quia ſm̄ Bern̄. li.
ſoli. c. iij. Ibi erit dolor intollerabilis. fetor in
compabilis. timor horribilis. mors corporis
⁊ aīe ſine ſpe venie ⁊ miſicordie. ſic tm̄ morien
tur vt ſemp̄ viuāt. ⁊ viuent vt ſemp̄ moriantǂ
Quart⁹ eſt ſpes venie vt p̄us cōſiderata cul/ D
pa hō veniā ſperet. iuxta illud p̄s. Spera i eo
⁊ ip̄e faciet. vicʒ tecū miſcd̄iam. Quia xp̄s di
cit hic exhortādo ad ſpem. Cōfide fili. q. d. ha
be ſpem firmā de ſalute. remittunť tibi pecca/
ta. ergo nō deſpera. Quia Iob. xiiij. lignū ha
bet ſpem ſi p̄ciſum fuerit rurſum vireſcit ⁊ ra
mi ei⁹ pullulāt. q. d. ad pctā lapſus nō deſp̄et.
q̄r cōtrit⁹ in p̄nia vireſcere ⁊ pullulare pōt in
gr̄a. Ideo Bern̄. mirať dei miſcd̄iam cū dicit
O q̄̄ta circa nos diuina dignatio miſcd̄ie q̄ in
ſanctiſſimis ſi diſtricte vellet agere erga nos
bn̄ inueniret vt nos damnaret. peccātes cōſer
uat. fugie̅tes reuocat. diſp̄ſos cōgregat. peni
tentes liberat. mortuos viuificat. ame̅tes icre
pat. torpentes excitat. lapſos erigit. ignoran/
tes inſtruit. deuios reducit. redeūtes ſuſcipit
Quiſquis ergo diuinā clementiā cōſiderat de
miſcd̄ia nullaten⁹ deſperare pōt. Idcirco con
fide peccator remittunť tibi pctā tua. Et notā
ter dicit dn̄s benigne ⁊ mite ꝟbū. Cōfide fili re
mittunť tibi peccata. Quia dicit mgr̄ li. p̄pri.
xix. q̄ in paliſi p̄mo ⁊ p̄ncipaliť mollificatiuiſ
⁊ relaxatiuis tam interi⁹ q̄̄ exteri⁹ eſt inſiſten=
dum. de ſiccatiuis ⁊ ꝯſtrictiuis nō curandum
Si em̄ p̄mo deſiccatiua apponerenť. liquidio=
rib⁹ p̄tib⁹ cōſumptis. reliquū magis inſpiſſa=
reť. ⁊ ſic cōpactiuū. effectiuū diſſolutiōis ino=
bedientius redderet. Cōgruis ergo medicis
interius purgenť. ⁊ vnge̅tis cōuenientib⁹ ex/
terius mollificenť vicʒ anxugijs ⁊ oleis. Et di
cunt medici q̄ oleū ſerpentinū inť vnge̅ta pa=
raliſi cōueni̅etia tenet p̄ncipatū. Sʒ moraliť p̄
hec ſignificať q̄ p̄mo ⁊ p̄ncipaliter in cura pec
cati qd̄ aſſimilať paliſi vt ſ̄ patuit vtendū eſt
mollificatiuis ꝟbis vt vicʒ pctōri conſulať vt
miſcd̄ia dei ſibi p̄ponať q̄ ſignificať p̄ oleū ne
deſperet ⁊ ſic ad pctā reuertať. Et dr̄ Deut.
xxxiij. cuilibet ſacerdoti ⁊ cōfeſſori. Non tra/
des ſeruū dn̄o ſuo qui ad te cōfugerit. Quod
exponit Lyra. Per ſeruū intelligiť peccator.
Quia qui facit pctm̄ ſeru⁹ ē peccati. Ioh̄. viij.
Qui cū p̄ penitentiā ⁊ ſpem venie confugerit
ad ſacerdotem vel cōfeſſorē debet ita charita=
tiue cū tractare q̄ nō det ei occaſionē recidiuā
di ad dn̄m. id ē. ad pctm̄. Iō vtendū ē p̄cipue
cū peccatorib⁹ ꝟbis mollificatiuis. Et p̄us ci
deſiccās vt vicʒ ſi neceſſe fuerit etiam p̄ aſpe=
ra ꝟba correctionis deſiccet ⁊ reſtringat in ip
ſis ꝟba cōmiſſiōis. Quia Luc. x. dr̄ de ſama=

ritano ꝙ infudit vulnerato q̃ ſignificat pctõꝛ ẽ
P oleũ ꝛ vinũ. Moꝛalr̃ vo p naniculã ſignifica
tur penitentia in quã debet q̃libet pctõꝛ aſcen
dere vt poſſit in ciuitatẽ ſuã. ſ. celeſtẽ hieruſa=
lem trãſfretare. Iſta nauis penitẽtie debet ex
quatuoꝛ aſſerib⁹ fabricari myſticis aut tabul'.
Prim⁹ aſſer p̃cogitatiõis ſollicitudo. ſecund⁹
cõfeſſionis plenitudo. terti⁹ cõpunctiõis ama
ritudo. ꝛ q̃rt⁹ ſatiſfactionis foꝛtitudo. Prim⁹
ergo debet eẽ p̃cogitatiõis ſollicitudo. Quis
eñ p̃poſit⁹ vel villic⁹ qui bona alicui⁹ dñi ex=
pendiſſet p mẽſez p̃ſumeret cõputationẽ face=
re ſine p̃meditatione ſollicita. Pctõꝛ eñ mul/
ta bona recipit diſpẽdẽda Bona gr̃e. bona na
ture. bona fortune. ꝛ oĩa iſta male cõſumſit p
maioꝛi pte. quõ ergo ex improuiſo audeat ad
compotũ ſe ingerere. Nõ tñ multi faciũt q̃ p̃=
ſumũt in dimidia hoꝛa cõfeſſionẽ facere pro q̃
vix ſufficeret ſeptimana. nõ interrogãt. nõ ex
aminãt ſeipſos. ideo raro vel nunq̃ pñt peni/
tere ꝓpter qđ dicit dñs Hiere. viij. Nullus ẽ
qui agat pniam ſuper pctõ ſuo dicẽs. q̃d feci.
Cui⁹ oppoſitum fecit ps. Dixi. i. p̃us delibera=
ui apud me. cõfiteboꝛ aduerſum me iniuſticiã
meã dño. Multi eñ cõfitent̃ peccata ſua. ſcȝ
aduerſus deũ. Cũ eñ iueniunt̃ in pctis dicũt
de⁹ voluit. alij dicũt. fatũ mihi fecit. ſtelle mi=
hi fecerũt. ꝛ ita p circũitũ nitunt̃ venire. ad ac
cuſandũ deũ fatũ ꝛ ſtellas. Stellas eñ ip̃e fe=
cit ꝛ oꝛdinauit. ꝛ ita p eas volunt oſtẽdere ꝙ
de⁹ oꝛdinauit vel fecit, vt peccarẽt. Sȝ ve pe=
nitens dicit. Ego peccaui. nõ fatũ. nec diabo=
lus me coegit. ſ; ego ꝑſuadenti cõſenſi. h glosa
ſup illud ps. Ego dixi cõfiteboꝛ aduerſuȝ me.
Vbi gr̃a. penitẽtes ve p̃cogitant ꝛ deliberant
quõ pñt ſeipſos accuſare. Sed falſe penitẽtes
Q deliberant quõ pñt deũ accuſare ꝛ ſeip̃os ex=
cuſare. Secũd⁹ aſſer hui⁹ nauis myſtice ẽ cõ=
punctionis amaritudo quam habuit Job. x.
Loquar in amaritudine aĩe mee. dicã deo no=
li me ꝯdemnare. Mulier eñ bñ concipit filiũ
ſine doloꝛe. ſ; nũq̃ fuit mł'ier ſine doloꝛe ꝑienſ
niſi vna virgo Maria miracł'oſe. Aĩa q̃ peccat
cõcipit fetũ a diabolo ꝛ ſine doloꝛe ſui. Quia
in delectatiõe pctm̃ cõcipit̃. Parit aũt qñ con
fitet̃ ꝛ ꝓdit in lucẽ pctm̃ ſacerdoti. ꝛ nõ poteſt
eẽ ſine doloꝛe ꝛ cõtritiõe penitẽtie. Quia Jo/
han. xvj. Mulier cũ parit triſticiã habet. Sȝ
ſicut mulier dũ parit dolet amariſſime. ſ; cum
ꝑpit gaudet ꝛ ſe ſentit alleuiatã. Ita perſona
grauida pctõ añ cõfeſſionẽ ꝛ tpe confeſſionis
triſtis eſt ꝛ amara ſed cõfeſſiõe finita videtur
q̃ſi letificata liberata. vñ oĩs hõ poſt ꝯfeſſio
nem ſentit ſe alleuiatũ a pondere peccati p̃exi
ſtente. Jõ dicit̃ Judith. viij. Quia patiẽs eſt
dñs. peniteam⁹ ꝛ ei⁹ indulgentiã fuſis lachꝛy
mis poſtulem⁹. Et ſicut nulla mulier q̃tũcun

q̃ nobilis ꝛ delicata ſit põt euadere qñ idige=
at aliqua obſtetrice. ꝛ qñ oſtẽdat ſe alicui ob=
ſtetrici ſiue velit ſiue nolit. Ita nll'a ẽ perſona
adeo ingrauidata pctõ q̃n alio hoĩe indigeat
ꝓ cõfeſſione. iuxta illud Jac. v. Cõfitemini al
terutrũ peccata vr̃a. Et q̃ iſtũ doloꝛẽ vel ama
ritudinẽ nunc recuſant. mł'to maioꝛẽ expient̃
laboꝛẽ qñ ꝓ ſuo peccato coꝛã toto mũdo oſtẽ=
dent pniam ſ; nõ fructuoſam Sap. v. Dicẽt i=
tra ſe pniam agẽtes ꝛ p̃ anguſtia ſpũs gemen
tes. hi ſunt quos aliquando habuim⁹ in deri=
ſum. Tertius aſſer illi⁹ nauis ẽ penitẽtial' con R
feſſionis plenitudo. vt nõ ſit cõpilata. non ab=
breuiata. coloꝛata. nec excuſata. nec diminuta
ſ; plana ꝛ plena dȝ eẽ ſufficiẽs ꝛ totalis. Nam
ſm medicos ſudoꝛ vniuerſalis in infirmo ẽ ſi=
gnum ſanitatis. ſ; qñ vnũ mẽbꝛũ ſudat ꝛ aliud
ſiccũ manet ſignũ ẽ infirmitatl' ꝛ nõ cõualeſcẽ=
tie. Eodẽ modo cõfeſſio ſi ẽ plena ſignificat ſa
nitatẽ. ſi diminuta ſignũ ẽ infirmitatl'. Sic alĩq̃
cõfitent̃ de gula ꝛ nõ de luxuria. rapina ꝛ ira
Unicuiq̃ tali dicit dñs Apoc. iij. Nõ iuenio
opera tua plena. id eſt. perfecta ſed defectiua
coꝛam deo meo. In mente ergo habe qualiter
acceperis ſcilicet doctrinam ꝛ audieris ꝛ ſer=
ua ꝛ penitentiam age. Uincenti⁹ in ſpecł'o hi=
ſto. narrat de quodã piſce marino q̃ centipes
dicit̃ a multitudine pedum. Iſte piſcis dũ ha
mum piſcatoꝛis ſenſerit ſuis viſceribus inhe/
rere. timoꝛe moꝛtis viſcera ſua quadam indu=
ſtria naturali effundit ꝛ hamum euoluit. ꝛ ite=
rum viſcera reſumit. ꝛ ſic moꝛtẽ euadit. Ha=
mus diaboli eſt peccatum inter delectationeȝ
ꝛ eſcam ſubtiliter inuolutum. Homo per de=
lectationem hamo capitur ꝛ p peccatum com
plectitur. iuxta illud Eccl'i. ix. Sicut piſces ca
piuntur hamo ꝛ aues capiuntur laqueo. ſic ap
pꝛehenduntur peccatoꝛes tempe malo Ham⁹
iſte viſcera toꝛquet quãdo peccatũ cõſcientiã
moꝛdet. ergo ſummũ remediũ eſt tũc hamum
cũ viſcerib⁹. i. circũſtãtijs p ꝯfeſſionẽ effundẽ
coꝛã deo. iuxta doctrinã ps. Effundite coꝛam
illo coꝛda vr̃a. ꝛ poſtea ip̃m coꝛ lotum ꝛ ablu=
tum reſumam⁹ p ſacr̃m pniẽ ꝛ ſic recupabim⁹
ſalutẽ. quia dicit apł's ad Ro. xij. ꝙ oĩs con
feſſio fit ad ſaluteȝ. Et. ij. Coꝛ. vij. Que enim
ſm deum eſt triſticia. penitentiam in ſalutem
ſtabilem operatur. Quartus aſſer ad perficiẽ
dum nauem penitentie eſt ſatiſfactionis foꝛti=
tudo. vt homo non fingat ſe debilem vel infir
mum ad ſatiſfaciendum ſatiſfactionem ꝓ pec=
catis ſuis. ſicut narrat Amb. in Hexa. de ope
ſexte diei. ꝙ elephas ẽ tante foꝛtitudis ꝙ ſuffi
cit turrim ligneam cum armatis poꝛtare. Tã=
te audácie ꝙ nullo clipeoꝛũ retardatur. nec ali
qua militum conſtipatione terretur mirabili=
ter tamẽ timet mureȝ. Sic moꝛaliter ẽ de mul=

tis qui ad operandum pro lucro vel glia tem-
porali inueniunt fortiſſimi.ieiunāt.tranſeunt
mala.fatigant ⁊ ſuſtentant.Sʒ ad faciendaʒ
vnā penitētiā modicā ꝑ peccatis ſuis timent
iuxta illō pſ̄.Trepidauerūt timore vbi nō erat
timor.Illis omib⁹ ſuadet euāgeliſta.Luc.iij.
Facite inqt dignos fruct⁹ pnie.exēplo marie
magdalene de qua dicit Greg⁹.i omel.xxxiij.
Quot habuit in ſe oblectamēta tot de ſe inue-
nit holocauſta.Cōuertit numer̄ ꝟtutū ad nu
merū criminū vt totū fuiret deo in pnia ꝗcqd
ex ſe cōtempſerat deuʒ in culpa.Sicq̄ʒ in hac
naue trāſfretauit in ciuitatē ſuā q nō eget ſole
nec luna vt luceant in ea.Sʒ claritas dei illu/
minat eā Apoc.xxj.In hoc ꝙ dedit nob exem
plum vt nauē pnie ex his q̄tuor fabricatā aſſe
ribus aſcēdam⁹.in ciuitatē celeſtē trāſfretem⁹

De eadem dñica Sermo.iij.

Confide fili remit

tunt tibi peccata tua.Matth.vbi ſ.
Sicūt naturales ⁊ videm⁹ interduʒ ꝑ
experientiā ꝙ ſolem ⁊ ſuū radiū tria a nobis ſb/
trahunt.vicʒ terra.nubes ⁊ luna.De pmo vi-
demus ꝙ cū terra interponit inter aſpectū no
ſtrū ⁊ ſolē ſicut cōtingit de nocte tūc nō vide/
mus ſolē nec ei⁹ radios.ſʒ manem⁹ omino i te/
nebris infra vmbrā terre.De ſcdo dicit domi
nus Ezech.xxxij.Solē nube tegaʒ.De tertio
dicit autor ſpere material.Cum luna fuerit in
cauda vel capite draconis vl ꝓpe vl infra me
tas in cōiunctione cū ſole.tūc corp⁹ lunare int
ponit int aſpectū nr̄m ⁊ corp⁹ ſolare.vnd ob
umbrabit ſolis claritatē.⁊ ita ſol patit eclyp/
ſim.nō quia deficiat a lumine.ſed q2 deficit no
bis ꝓpter interpoſitionē lune int aſpectuʒ no
ſtrum ⁊ corpus ſolare.Spūaliter ꝑ ſolē intel-
lige xp̄m.quia ſicut ſol radio intermiſſo in do
mum q̄tūcūq̄ʒ prius videat pura oñdit eā ha
bere pulueres qui tñ nō vident niſi in radio.
vt patʒ in athomis.ita xp̄s declarat domū cō
ſciētie in quocūq̄ʒ hoie q̄tūcūq̄ʒ videat hone
ſta hr̄e copiā magnā venialiū ſaltē peccatorū
Quia q̄to magis aliqs grē diuine radiū reci/
pit.tāto magis frequēti⁹ ſe de errorib⁹ ꝓprijs
rephēdit.Sʒ iſtū verū ſolē iuſticie tria ab ali-
quib⁹ ſubtrahunt.Primū eſt terra mundialiſ
cupiditatis.quia aliquorū ſollicitudo ⁊ affe/
ctio ad terrā dirigit ⁊ occidit eis ſol i meridie.
Dan.vij.Scdm eſt nubes tpalis vanitati Nā
aliq ꝓpter dignitates ⁊ honores ⁊ hmōi.que
ſunt quaſi nubes ignite que ponunt inter ocu
los ſupborū ⁊ ambitioſoruʒ.xp̄m verū ſolem
ipſum videre nō poſſunt ſed in morte cum ſa-
tis clare videbunt.nō ad gaudiuʒ ſed ad timo
rem ⁊ iudiciū.iuxta illud.ij.Machab.j.Spi
ritus affuit q ſol refulſit q prius erat ſub nube.
Tertiū ē luna carnalis voluptatis.Nā aliqui
ita eſtuant igne carnalis voluptatis ꝙ nō poſ
ſunt videre ſolē iocunditatl.iuxta illō pſ̄.Su
percecidit ignis ⁊ nō viderūt ſolē.Et h̄ ad pre
ſens patuit de ſupbis iudeorū phariſeis q fue
runt cupidi.ambitioſi ⁊ voluptuoſi non pote
rant videre verū ſolē xp̄m nec radiū ſuorū cla
rorū miraculorū ⁊ bñficiorū.Nā cū hic dicēt
ad palyticū.Cōfide fili remittunt tibi pecca/
ta tua.quidā de ſupbis dixerūt intra ſe.Ecce
blaſphemat.Et impoſuerūt xp̄o ꝟo ſoli blaſ/
phemiā.ſicq̄ʒ obſcurat⁹ ē i cordib⁹ eorū in qui
bus mala de ipſo cogitabāt.nec tñ defecit a lu
mine intelligentie quo ad alios q cura indige-
bant.Quia dixit ad iſtū paralyticum.Surge
tolle lectū tuū ⁊ ambula i domū tuā vt narrat
euangeliū.in q vſq̄ʒ ad finē pncipaliter tria tā
gunt.Primo xp̄i ſana cōſolatio.ibi.Cōfide fi
li.Scdo rephenſis ſcribis facta interrogatio
ibi.Ut quid cogitatis mala.Tertio xp̄i ſubſe
cuta laudatio.ibi.Uidētes.Q̄tū ad pmū tan
git medici xp̄i ſana cōſolatio cū dicit.Confid
fili.Pro q notandū cōfidētia vt dic Hol.ſup
lib.Sap.lec.xxxv.trib⁹ generib⁹ hoim eſt ne
ceſſaria.vicʒ dimicātib⁹.nauigātib⁹ ⁊ egrotā-
tibus.He em̄ tres cōditiones nobis cōueniūt
ſi vitam ⁊ ſtatū noſtrū penſem⁹.Sum⁹ em̄ di-
micantes cōtra tres hoſtes.vicʒ carnē.mūdū
⁊ diabolū cōtinue ꝓlia ꝓliantes.quia tl̄es treſ
hoſtes pugnāt cōtra nos duplici manu.vt ſ.
F.xxj.B.ſi placet pōt ⁊ h allegari.ꝓpt quod
dixit dauid in pſ̄.Multi bellātes aduerſum
me.Et.j.Machab.iiij.Nō cōcupiſcatis ſpo
lia.q2 bellū cōtra vos eſt.Et q2 pugnans i bel
lo ſumit ſecū ſcutū.ſic ⁊ nos ſumere debem⁹ fi-
dem que eſt ſcutum noſtrum.Eph.vi.In om
nib⁹ ſumētes ſcutū fidei in q poſſitis omia te-
la nequiſſimi ignea extinguere.In h ſcuto fi-
dei depictā debemus habere virginem beatā
cum filio.quia legit in hiſtorijs Britani.de ar
thuno rege ꝙ in interiori parte ſcuti imagineʒ
virginis beate habuit.quam in bello fatigat⁹
aſpexit ipſe ⁊ vires recuperauit.Iſto modo ſi
nos in bellis vite preſentis triumphare veli/
mus infra ſcutum fidei noſtre imaginem virgi
nis deportemus.Hanc reſpiciam⁹ in eaq̄ʒ cō-
fidamus.quia ab ea virtutes ⁊ vires recipie-
mus.Ad quod hortatur Ambroſi⁹ de ſancta
virginitate ſic inquiēs.Tanq̄ʒ imago depicta
vita Marie ex q velut ex ſpeclo refulget ſpes
caſtitatis ⁊ forma ꝟtutis.hinc ſumatis exem-
pla viuendi vbi tāq̄ʒ in exemplari magiſteria
ſunt impſſa ꝓbitatl.quid corrigere quid effu-
gere quid tenere debeatis oſtendit.Narrat
Macrobius de naturis lapidum.c.xxxv.ꝙ
vna gemma q vocat anthites habet infra ſe/
naturaliter more ꝓgnātl aliā gēmā.Iſtā gem-

mam natura ſuggerēte auis q̄dā cognoſcit. et
eā in ſito nido qn̄ pullos ſuos habuerit collo-
cat int̄ pullos. ⁊ q̄ꝺiu in nido ſuo fuerit nihil
deſortuniȷ accidere pullis poſſit. Spūal̄r gem
ma iſta ſignificat Mariā. q̄ lapidē angularē
xp̄m in ſe op̄ante ſpū ſcō ꝯcepit ⁊ portauit Pa
ter ꝟo celeſtis nos tāq̄ꝫ pullos ſuos in nido mi-
litātis eccl̄ie mō fouet. Sꝫ ne p̄ inimicos nr̄os
aliqđ nob nocumētū extrinſecꝰ inferat̄. gēmā
iſtā Mariā i medio nr̄m poſuit. q̄ꝫ ſi eā deuo-
te deferētes dilexerimꝰ ab hoſtibꝰ nos defen-
det. ⁊ iō nos in armis nr̄arū ꝟtutū nō cōfida-
mus ſ; in iſtiꝰ ꝟginis bn̄dicte meritis in q̄ ē ois
ſpes vite ⁊ ꝟtutis Eccī. xxiiij. De qua exponi
poteſt illud Eccliaſtici. iiij. Eos q̄ diligunt il
lam diligit deus. ⁊ q̄ audit illā iudicat gentes
⁊ q̄ intuebit̄ eā p̄manebit cōfidēs. Scđo indi-
gemus cōfidētia. q̄ꝛ ſumꝰ nauigātes in p̄iculo
maris huiꝰ mūdi. Naute eīm ſi viderint imine
re p̄iculū aut naufragiū adhuc cōfidētiā de ſa
lute ſua habēt cū poſſint intingere lignum ali-
qđ vel tabulā. aut ſi viderint maris ſtellā. De p̄
mo dic̄ Sap̄. xiiij. Exiguo ligno credūt. i. con
fidunt homines aīas ſuas. i. vitā ſuam t̄palē
⁊ trāſeuntes mare p̄ ratem. i. p̄ nauem liberati
ſunt. Spūalit̄ xp̄s dr̄ exiguū. i. modicū lignū
Modicū quidē p̄p̄t hūilitatē. Lignū p̄pter
fructus fertilitatē. De eiꝰ modicitate dic̄ apo
ſtolꝰ ad Heb. ij. Eū aūt q̄ modico q̄ꝫ angeli mi
noratus ē. vicꝫ ieſum xp̄m q̄ minoratꝰ ē plꝰ q̄ꝫ
angeli in paſſiōe ſm̄ glo. videmꝰ p̄ paſſionem
mortis gloria ⁊ honore coronatū. Sꝫ de huiꝰ li
gni fertilitate dic̄ pſ̄. Erit tanq̄ꝫ lignū qđ plā-
tatū ē ſecꝰ decurſus aquarū qđ fructū ſuū da-
bit in t̄pe ſuo. Iſtud lignū cui cōfidere đbemꝰ
aīas nr̄as fuit plātatū in terre bn̄dicta in incar
natiōe. i. in virgine glorioſa maria. de qua pſ̄.
Bn̄dixiſti dn̄e terrā tuā. Illa terra eſt bona q̄
bn̄ culta ē. ⁊ reddit fructū triceſimū. ſexageſi-
mum ſiue centeſimū. Sꝫ iſta ē multo melior et
bn̄dicta que ſine labore vel cultura p̄ducit op
timū fructū ⁊ infinite bonitatis. Talis fuit be
ata ꝟgo maria que ſine nature ſbſidio genuit
xp̄m. iō bn̄ dr̄. Bn̄dixiſti dn̄e terrā tuā. Et ſic
lignū plātatū in t̄ra ſolidat t̄rā ex oīm p̄te per
radices ſuas ⁊ cōſtringit ne defluat. Ita xp̄s
plātatus in ꝟgine maria mr̄e ſua eā ſolidauit
ꝟtutibꝰ ⁊ gratijs ſic cōſtrinxit q̄ꝫ nūq̄ꝫ diſſolui
potuit p̄ pctm̄. Illud lignū xp̄s vicꝫ p̄mo ger
minauit in miraculorū op̄atiōe. Qn̄ eīm lignū
incipit germinare virtꝰ que latuit iuxta lignū
ſe oſtēdit. Eodē modo ꝟtus que ē in xp̄o latu
erat vſq̄ꝫ ad tempus ſue p̄dicationis. tunc ſe
oſtendit euidenter in miraculorum operatiōe
Quia dicit̄ Luc̄. iiij. Uirtus de illo exibat et
ſanabat omēs. Iđo dixit dominus Ezech. iij.
Multiplicabo germē ⁊ fructū. Secūdo iſtud

lignum fronduit in bona op̄atiōe. orando. ie
iunando. itinerando. Quia Ioh. iiij. Ieſus fa
tigatus ex itinere ſedebat ſupra fontem. Ter-
tio floruit p̄ fame diuulgationem. Can̄. j. Ui-
nea mea floruit. Odor floris vinee dicitur ſer-
pentes fugare. ideo bona fama chriſti fecit iu
deos ſcandalizari. Quarto folia produxit p̄
doctrine ſalubris predicationē. Uerba enim
ſunt ſicut folia. Nā folia ſunt ſonora. ⁊ habēt
figuram ligni Apocal̄. vltī. Folia ligni ad ſa-
nitatem gentium. Quinto produxit fructum
in peccatorum abſolutione aut remiſſione ſic̄
hic. Confide fili remittunt̄ tibi peccata tua Et
infra. filius hominis poteſtatem habet dimit
tendi peccata in terra. Sexto iſtud lignum fu-
it putatum in paſſione vt fructuꝫ plus afferat
Can̄. ij. Tempus putationis aduenit. Septi-
mo iſti ligno fuit appodiamentū appoſitum. iu
xta illud Actꝰ. x. Quē occiderūt ſuſpendentes
in ligno. quādo chriſtus peccata nr̄a portauit
in corpore ſuo ſuper lignum crucis. Octauo il
lud lignum aruit in mortem. Ideo dicit̄ Ecci
vj. Relinquaris vt lignum ariduꝫ in heremo
Et in pſ̄. Aruit tanq̄ꝫ teſta virtus mea. Nono
illud lignum refloruit in reſurrectione. quia đ
ipſo dixit Iob. xiiij. Lignum habet ſpem ſi p̄
ſciſum fuerit rurſum vireſcit. ⁊ rami eius pul
lulant. Ideo ipſemet dixit in pſ̄. Refloruit ca
ro mea. Decimo vſq̄ꝫ ad celum creuit videlicꝫ
in ſua aſcenſione. Iuxta illđ Pſ̄. viij. Eleua-
ta eſt magnificentia tua ſuper celos. Undeci-
mo ⁊ vltimo iterum fructificauit in ſpiritusſan
cti miſſione. Iuxta illud Apoca. xxij. Ex vtra
q̄ꝫ parte fluminis lignum vite. id eſt chriſtus.
quia ſm̄ diuinitatem eſt vbiq̄ꝫ afferens fructꝰ
duodecim per menſes ſingulos. id eſt. eterna-
liter reddens fructum ſuum ⁊ folia. id eſt. ver
ba ligni ad ſanitatem gentium. Ecce peccator
homo tale ligнuꝫ eſt chriſtus cui ſecure potes
confidere animam tuam. quia lignum vite eſt
his qui apprehenderint eam. videlicet veram
ſapientiam chriſtum. Beatus videlicet eſt vl̄
erit hic in ſpe ⁊ ibi in re Prouerb. iij. De ſecū
do videlicet de ſtella maris ſic eſt. quia ſi vide
rint eam naute ſciunt dirigere iter ſuum. Sed
quādo ſic ē q̄ꝫ nec ſolem nec lunam aut ſtellas
videre poſſunt. de ſalute deſperant. Iuxta il-
lud Actꝰ. xxvij. qđ dicit Lucas. Neq̄ꝫ ſole ne-
q̄ꝫ ſideribus apparentibus. iaꝫ ablata eſt ſpes
omnis ſalutis noſtre. Moraliter ſi vitam no
ſtram dirigere velimus ad portum ſalutis eter-
ne ſtellam maris. id eſt. Mariam poſt chriſtū
attendamus cōtinue oculo cōfidētie ⁊ ſpei no
ſtre. Unde Bern̄ ſupermiſſus eſt omel̄. ij. p-
pe fineꝫ dicit. Maria eſt p̄clara eximiaq̄ꝫ ſtel-
la ſuper hoc mare magnum ⁊ ſpatioſum ne-
ceſſario ſubleuata. micans meritis. illuſtrans

.exemplis . q̄ꝫ te intelligis in hui⁹ ſeculi pro/
fluuio magis inter ꝓcellas ⁊ tēpeſtates fluctu
are q̄ꝫ ꝑ terraꝫ ambulare. ne auertas oculos a
fulgorib⁹ ſideris ſi nō vis obrui ꝓcellis. Si in
ſurgunt venti temptationū ſi incurrꝭ ſcopłos
tribulationū reſpice ſtellā. inuoca Mariā Si
iactaris ſuꝑbie vndis. ſi ambitōis. ſi detracti
onis. Si iracūdia. ſi auaricia. aut carnis illece
bra nauiculā cōcuſſerit mētis reſpice ſtellā. in
uoca Mariam. h Bern̄. Porrigam⁹ ḡ ei pre
ces nr̄as cū fiducia. dicentes illud Eſa. xlvij.
Audi hec delicata ⁊ habitās cōfidēter. Et licꝫ
v̄go maria hec oret cōtinue nō tn̄ cōtinue peri
cula maris euadim⁹. Nā xp̄s q̄rta vigilia no
ctis laborātib⁹ diſcipulis venit ⁊ dixit Mar.
vj. Cōfidite ego ſuꝫ nolite timere. ⁊ aſcēdit ad
illos in nauē ⁊ ceſſauit vētus. Tertia cōfiden/
tia nob̄ neceſſaria ē qn̄ ſum⁹ egrotātes. Mul
tum em̄ cōfert laborāti aliq̄ infirmitate cōfide
re ⁊ ſpare in medico ſuo ⁊ diligere medicum ⁊
ſperare ſalutē ſuā. Nō aūt ſpes ⁊ cōfidētia de
ſalute futura ſit infirmo neceſſaria patꝫ ꝑ hec
metra. Speret q̄ metuit morituros viuē vidi.
Spe duce victuros ſpe moriēte mori. Nō v̄o
amor cōfidentia ⁊ ſpes multū cōferant egroto
patet ꝑ quandā narrationē quā ponit Sene.
lib. iiij. narrationū ſiue declarationum decla/
ratione q̄nta. vbi ponit̄ talis caſus. Quidā fi-
lium ſuū abdicauit. i. abdicat⁹ ſtuduit medici
ne. Cōtigit p̄rem grauit̄ infirmari redit filius
iā fact⁹ medicus ⁊ curauit p̄rem Et facta cura
recōciliat̄ p̄ri. Accidit poſtea q̄ vxor patris ⁊
nouerca filij infirmitate cōſimili laborauit q̄ la
borauit an̄ pat̄ ſu⁹. Jubet̄ fili⁹ a p̄re curare no
uercā fili⁹ ſe excuſat. abdicat̄ ſecūdo. Pr̄ ḡ ac
cuſauit filiū d̄ eo q̄ noluit qd̄ ſciuit ⁊ poſſet cu
rare nouercā. Nō aūt ſciuit ⁊ potuit ſꝫ ꝓbat̄.
q꞉ p̄rem curauerat de morbo ꝯſili. Fili⁹ reſpō
dit q̄ neſcit an eā poſſit curare vel nō. licet in/
firmitate cōſili laboraret. Nā alteri⁹ ſpei cōfi/
dentieq̄ꝫ ⁊ amoris ē pater ad filiū q̄ꝫ nouerca.
Cōfidētia em̄ ⁊ ſpes p̄ris de filio fuit fortaſſis
magna cā cure. Vn̄ ſubdit mgr̄. Magis pro-
y deſt egris ſpes ab eo curari a q̄ volunt. Mo
raliter exq̄ ſum⁹ ex pctīs infirmi. q꞉ null⁹ p̄t di
cere. Mūdū ē cor meū. pur⁹ ſuꝫ a pctō Prou.
ij. Jō ſūme nccīa ē nobis cōfidētia ⁊ ſpes taꝫ
de habēda ſanitate q̄ꝫ de medici xp̄i bonitate.
q꞉ q̄ꝫtūcūq̄ꝫ ſit ifirmitas illa ſpūalis magna de
facili curabimur ſi cōfidim⁹ ⁊ ſperam⁹ Jn cui⁹
figura xp̄us paralytico hic ſignant̄ dixit. Cō
fide fili remittunt̄ tibi pctā tua. ſ. ꝑ me tanq̄ꝫ ꝑ
verū deū. q꞉ ſol⁹ de⁹ hꝫ ptātē in terra dimitte/
re peccato. ⁊ hic dicit̄ in euāgelio. Et Aug⁹. i
lib. cōtra Julianū cōfirmat. Nemo inq̄t tollit
pctā niſi ſol⁹ de⁹. Et btūs Amb. Jlle em̄ ſolus
dimittit pctā q̄ ſolus ꝓ peccatis mortuus eſt.

⁊ nō ſolum tollit peccatū ſed etiam ſol⁹ dimit-
tit debitū eterne mortis. vt deducit btūs Au/
guſtin⁹ ſuꝑ iſto v̄bo pſ̄. xxxj. Quorꝫ tecta ſūt
pctā. i. abolita ⁊ coopta. Ex quib⁹ v̄bis docto
rum concludit̄ q̄ miniſter eccleſie cuiuſcunq̄ꝫ
ſit ſtat⁹ vel dignitatis vel cōditionis ꝓprie lo
quendo nec peccata remittit nec penā. Sꝫ di.
quid ergo faciunt miniſtri eccleſie quib⁹ com-
miſit de⁹ ptātem abſoluendi a pctīs Joh. xx.
Quorū remiſeritis peccata remittunt̄ eis. ⁊ q̄
rum retinueritis retenta erunt. Ad hoc dicūt
doctores q̄ licet ſacerdotes abſoluāt a pecca-
tis. tn̄ multo aliter q̄ꝫ deus. naꝫ ſacerdotes ſic
abſoluunt q̄ ſolum indicant ⁊ oſtendūt in fa-
cie eccl̄ie hoīes abſolutos. ⁊ eis a deo peccata
remiſſa. Cōcordat mgr̄ ſen. lib. iiij. diſt. xviij.
Et talem poteſtatē chriſt⁹ contulit diſcipulis
⁊ eorū ſucceſſorib⁹ videlicꝫ pape ⁊ epīs. ⁊ cō-
muniter omnib⁹ ſacerdotib⁹ abſoluendi a pec
catis. Et ideo quādo vere iudicant homines
ſolutos a peccatis om̄es ſancti in gloria eorꝫ
abſolutionem approbant ⁊ confirmant. Unde
Aug⁹. in lib. de peni. exponēs illud Matth.
xvj. Quodcūq̄ꝫ ligaueris ſuꝑ terrā. ⁊c. dicit
h̄ ē. ego de⁹ ⁊ omnes celeſtis militie ordines ⁊
om̄es ſancti in gloria mea laudant vobiſcuꝫ ⁊
cōfirmant quod ligatis ⁊ ſoluitis. Jdo refert
Ceſari⁹ in dialogo q̄ quedā mulier concepit a
ꝓprio filio ⁊ pepit filiū. Que cōtrita ſuꝑ hoc
peccato ⁊ cōfeſſa remiſſa ē ad papā. Que cum
veniſſet ad Jnnocentiū tertiū ſine omni pudo
re cū ꝑuulo cōfitebat̄ publice peccata magna
cū cōtritione. dicēs. Peccaui cū ꝓprio filio d̄
quo cōcepi hunc filiū. Volens eā papa ꝓbare
ait. Reuertere cras in tali habitu in quo itra/
ſti ad filium tuū qn̄ peccaſti cū eo. At illa venit
in camiſia iterum clamans pro venia. Papa
conſiderans cordis eius amaritudinem dixit.
Vade remiſſa ſunt tibi peccata tua. Audiens
autem hoc vnus cardinalium contra papam
murmurauit q̄ tam grande peccatum tam fa-
ciliter dimitteret. Tunc ait papa. Si male egi
poſſideat me diabolus ⁊ torqueat. Si autem
bene. poſſideat te et torqueat. Statim diabo-
lus poſſidebat cardinalem ⁊ grauiter vexa/
bat quouſq̄ꝫ papa pro eius liberatione orauit z
Ecce q̄ deus et omnis eius curia remiſſionē
eius approbauit. Jdeo confide o peccator re/
mittuntur tibi peccata tua. Propter enim de-
fectum confidentie Chayn ⁊ Judas incurabi
les extiterunt et de miſericordia dei deſpera-
uerunt. De Chayn habetur Geneſis. iiij. vbi
ait. Maior eſt iniquitas mea q̄ꝫ vt veniā me-
rear. De Juda dicitur Matthei viceſimoſe-
ptimo. Quia abijt et laqueo ſe ſuſpendit. Et
allegatur de penitētia diſtinctione. iij. Jnter.
⁊. c. in ſalicib⁹. Jdeo dicit Auguſtinus. xxiij.

q. v. c. Si noſſ3. Judas plus peccauit deſpe-
rādo ꝗ̄ xp̄m tradendo. Ideo debet confidere
pctōꝛ ⁊ nullo modo deſperare. Quia deſpera-
tio valde diſplicet deo. qꝛ maximū eſt pctm̄. qꝛ
Iſido. de ſū. bo. Deſpatio ē peioꝛ om̄i pecca/
to. Et Aug⁹. ſup Joh. Solū deſperatiōis cri
mē ē qđ veniā mereri n̄ pt. Propt̄ qđ dic̄ Ber.
O res cōfuſa o res mēſtruoſa pctōꝝ deſperā-
tiū de dei miſc̄dia cū oīa pctā originalia venia
lia ⁊ moꝛtalia ab origine mūdi cōmiſſa diuine
miſ̄icoꝛdie compata ſint q̄ſi vna gutta aq̄ con
tra pelag⁹ maris toti⁹. h ille. Cōfide ergo o pec-
catoꝛ cōfide in deo ⁊ ſpera corrigēdo peccata.
quia ſm̄ Bern̄. nulla ē culpa que non habeat
veniā. Sed di. q̄s. videt̄ ꝙ aliqua ſunt pecca/
ta que non remittunt̄. Quia dicit dn̄s Mat.
xij. ⁊ Marc̄. iij. ⁊ Luc̄. xij. Qui peccauerit in
ſpm̄ſcm̄. nō remittet̄ ei hic neq̄ȝ i futuro. Que
ergo ſunt illa pctā dicit mgr̄ ſen. lib. ij. di. xliij.
Quidā dicūt illud pctm̄ eē deſperatiōis vl̄ ob
ſtinationis. Obſtinatio ē durate mētis in ma
licia ꝑtinacia ꝑ quā hō fit ipenitēs. Deſpatio
ē. q̄ q̄s penit⁹ diffidet de dei bonitate eſtimans
ſuā maliciā diuine bonitatis magnitudinē ex
cedere. Sicut Cayn q̄ dixit. Maioꝛ ē iniq̄tas
mea ⁊c̄. Utrū q̄ȝ dr̄ pctm̄ i ſpm̄ſcm̄. qꝛ ſpūſſan-
ctus ē maioꝛ pr̄is ⁊ filij ⁊ benignitas q̄ ſe inui/
cem ⁊ nos diligūt q̄ tanta ē cui⁹ finis nō ē. S3
querit mgr̄ in eadē diſtinctiōe. vtrū om̄is ob/
ſtinatio mētis in malicia obdurate om̄iſq̄ȝ de-
ſperatio ſit pctm̄ in ſpm̄ſcm̄. Et rn̄det ponēdo
duas vias. Quidā inq̄t dicūt oēm deſpationē
⁊ obſtinationē pctm̄ eē in ſpm̄ſcm̄. qđ ſi eſt ali
q̄n illud pctm̄ remittit̄. qꝛ multi etiā obſtina/
tiſſimi ⁊ deſpatiſſimi cōuertunt̄ vt ait Aug⁹.
ſup illud pſ. lxvij. Cōuertā in ꝓfundū maris
id ē. in eos q̄ erant deſpatiſſimi. ⁊ ibi. Mittit
cryſtallū ſuā ſicut buccellā. i. obſtinatos facit
alioꝝ doctoꝛes. Scđm iſtos pctm̄ illud dr̄ ir/
remiſſibile. non q̄n aliq̄n dimittat̄. ſ3 qꝛ vix aut
raro ⁊ difficult̄ dimittit̄. Nō em̄ ſoluit̄ cryſtal
lus niſi vehementis ſpūs impetu. Alij vo tra
dunt nō q̄ȝlibet obſtinationē vel deſpationem
appellari pctm̄ in ſpm̄ſcm̄. ſ3 illā tm̄ quā comi-
tat̄ impenitētia. Et ſm̄ hos pctm̄ dr̄ irremiſſi
bile eo ꝙ nunq̄ȝ dimittat̄. Quia ſm̄ Aug. hoc
ſolū pctm̄. ſ. impenitētia veniā mereri nō pōt.
S3 tm̄ idē Aug⁹. de vbis dn̄i de impetētia q̄ ē
blaſphemia in ſpm̄ſcm̄ ſic ait. Iſta impeniten
tia vel coꝛ ipenitēs q̄ȝdiu q̄ſq̄ȝ in hac carne vi
uit nō pōt iudicari. De nullo em̄ deſpandum
ē q̄ȝdiu patiētia dei ad pniam adducit. Paga
nus eſt hodie. Jude⁹ infidelis ē hodie. hereti-
cus ē hodie. ſciſmatic⁹ ē hodie. q̄d ſi cras am/
plectat̄ catholicā pacē ⁊ ſequat̄ catholicā ve/
ritatē: quid ſi iſti quos i quocūq̄ȝ genere erro
ris notas ⁊ tāq̄ȝ deſperatiſſimos damnas an̄/
q̄ȝ finiāt vitā iſtā agūt penitētiā ⁊ inueniāt ve/
ram requiē ⁊ vitā in futuro. Nolite ḡ an̄ tem/
pus iudicare quicq̄ȝ. hec Aug⁹. Quia vbi ſu/
pra dicit̄ nō pōt ſciri de aliquo vtrū peccauit
ad moꝛtē vel in ſpm̄ſcm̄ niſi cū ab hac vita diſ
ceſſerit niſi foꝛte alicui ꝑ ſpm̄ſcm̄ mirabilit̄ re-
uelatū fuerit.

Dn̄ica. xx. poſt trinita. Sermo. j.

Nolite inebriari

vino in quo eſt luxuria. ad Eph. v. A
Scđm naturales oꝛex ē piſcis ha/
bitans in mari. ⁊ ē adeo magn⁹ ꝙ vix pn̄t eum
poꝛtare decē equi. ideo piſcatoꝛes q̄n capiunt
eum dat ei bibere vinū qđ multū diligit de q̄
tm̄ bibit ꝙ inebriat̄. ⁊ ſic facilit̄ a paucis depoꝛ-
tat̄. Spūalit̄ ꝑ mare mūd⁹ pn̄s intelligit̄. De
quo Job. iij. Qui gradit̄ ſup fluct⁹ maris. Ille
ſup fluct⁹ maris ambulat q̄ ſeuitias mūdi ſupe-
rat atq̄ȝ calcat. In h natant hoies tanq̄ȝ piſces
ſed ab eo extrahunt̄ ꝑ euāgelicas p̄dicatiōes
Juxͣ illud Mat. xiij. Sile ē regnū celoꝝ ſage
ne. i. doctrine euāgelice miſſe in mari. i. in mū-
dum. ⁊ ex om̄i genere piſciū cōgreganti. i. tā
bonoꝝ q̄ȝ maloꝝ. pauperū ⁊ diuitū hominū
inter quos ſunt q̄dā magni in vtutib⁹ ꝙ a de/
monib⁹ capi nō poſſunt. nec ad vitia depoꝛta-
ri. Idcirco infernales piſcatoꝛes vi3 demōes
ꝓcurāt interdū vt tales inebrient̄. ⁊ ſic capiā-
tur in peccatis ſicut factū ē de Loth Gen̄. xix.
qui ꝓcurāte diabolo inebriat⁹ eſt ⁊ inceſtū cū
filiabus ꝑpetrauit. Jō dic̄ Hiero. Loth que3
Sodoma nō vicit vina vicerūt. quia venter me
ro eſtuans de facili ſpumat in libidinē. Nam
diabol⁹ vtit̄ hac cautela ad capiēdū homies
qua vſi ſunt cōtra africos carthaginēſes. Re
fert em̄ Juli⁹ frontin⁹ de duce quodā cartha-
ginēſi qui habuit bellū cōtra africos qui car/
thaginenſib⁹ rebellabant. Fuerunt aūt africi
nimis auidi de vino qđ intelligens dux vſus
eſt tali cautela. Accepit enim mlͭa dolia et mi
ſcuit vinum cum ſucco mandragoꝛe que ē her
ba ſomnifera ſm̄ Ariſtotelē in de ſomno et vi
gilia. Facit enim homines ita doꝛmire ꝙ fiūt
inſenſibiles. Dolia igitur ſic infecta miſit in tē
toꝛijs relinquēs. Afric aūt gaudentes tento-
ria inuadūt. ⁊ inueniētes victualia ⁊ de vino in
abundātia comederūt ⁊ biberūt de vino infe
cto. Et ſtati oēs ſomno oppreſſi ſūt vt nullo mō
ſe iuuare poſſent. Hoc explorās dux rediit. et
eos cepit ⁊ trucidauit. Spūaliter carthago i-
terpretatur ſuſcitatio. et ſignificat demonem
qui ſuſcitat aduerſus nos varia prelia. Unde
carthaginenſes alij demones qui pugnant cō
tra Africos. id eſt. chriſtianos qui rebellant
eis. S3 diaboli interdū capiūt eos ꝑ vinū i q̄ mi
xta ē luxuria ꝙ i pctiſ doꝛmiāt ne violētiā eoꝝ

ſentiant.vt ſic ꝙlibet capt⁹ poſſet dicere Pro-
uerb.xxiij. Vulnerauerũt me ⁊ nõ dolui. tra-
xerũt me ⁊ nõ ſenſi. De hac captione loquitur
ſcũs Effrem. Plerẝ ꝑ vinũ a demonibus ca
pti ſunt.nec ẽ aliud ebrietas ꝙ̃ infeſtiſſim⁹ de-
mon. Fuge vinũ q̃ſi venenũ ne ebrietas ſupet
te ⁊ expolieris cũctis ꝩtutib⁹ ⁊ nudũ te effici-
at. Propt̃ qđ ⁊ apl̃s hortat̃ nos in ꝩbis alle-
gatis. Nolite inquit inebriari vino. In q̃bus
ꝑ̃cipaliter duo facit. Primo inhibet ebrieta-
tem ibi.nolite inebriari. Scđo oſtẽdit vini cau
ſalitatẽ.ibi.vino in quo eſt luxuria. Primo in
hibet ebrietatem cũ dic̃. Nolite iebriari. Vbi
B nota.ebrietas ẽ merito vitanda.quia ẽ mater
oim̃ vitiorũ. Hec ẽ em̃ vt dicit Robert⁹ holc.
ſuꝑ lib Sap̃.lec.cxxj.denudatrix ſecretoꝝ.in
famatrix ſenſalorũ.alligatrix robuſtorũ.⁊ im
peratrix flagitiorũ. Primo em̃ ebrietas eſt ſe-
cretorũ denudatrix. Prouerb.xxxj. Nullũ ſe
cretum ẽ vbi regnat ebrietas.qđ ꝓbat Sene.
ad Lucillũ.c.lxxxvj. Queadmodũ dolia mu-
ſto plena rumpunt̃.⁊ omne qđ in imo iacet in
ſummã ꝑtem vi caloris eructat. Sic vino eſtu
ante quod in imo iacet abditũ effert̃ ⁊ ꝓditur
in medium. Et hec eſt vna cauſa quare ſpecia
liter vinũ regib⁹ ꝓhibet̃ quorũ ẽ cenſere cõſi-
lia. Nihil em̃ eſt tam ꝑiculoſum reipublice ſic̃
ebrietas i rege. A tali nãẝ ꝑ̃cipe aut rege pu
nitiones indebite ꝑ̃cipites irrogant̃. Conſul-
tationes accepte i iiuriã aliorũ icaute reuelãt̃
Ordinatiões cõceſſe ⁊ vtiles reipublice retra
hunt̃. Ideo dicit̃ notant̃ Prouꝰ.xxxj. Noli vi
num dare regib⁹.ſ.imoderate bibendũ.quia
nullum ſecretum vbi ebrietas regnat. Et ſub-
dit.ne forte bibant ⁊ obliuiſcant̃ iudiciorum.
viʒ in lege omniũ ſcriptorũ.⁊ dimittant cau-
ſam filiorũ paupis.ſ.nimis fouendo ꝑtem di-
uitum. Q̃ aũt reges ebrij indebite punitiones
irrogent.narrat Valeri⁹ lib.vj.c.ij.ꝙ mulier
quedã innocẽs dãnata fuerat a Philippo re-
ge temulẽto que ꝓprie innocentie conſcia cla-
mans ꝓuocarem inquit ad Philippum.ſi ſo-
brium ipſum viderẽ. Qui cũ ſobrius eẽt liben
ter cauſam inſpexit.⁊ liberã mulierẽ a pena di
miſit. Legit̃ etiam de rege Alexandro quẽ in
duxit ebrietas ad necandum militẽ ſuum quẽ
dam minus iuſte. Qui regis vociferãs violẽ
tiam dixit. Appello ab Alexandro. Cui Alexã
der. Ad quem appellas cũ appellatio debet fie-
ri a minori iudice ad maiorẽ.⁊ cũ nõ ſit rex ma
ioꝝ. Cui miles. Appello ab Alexãdro ebrio vſ
ẝ ad Alexandrũ ſobriũ q̃ ẽ maior. Quo facto
miles cuſtodi carceris cõmiſſus ẽ ⁊ in craſtinũ
reſeruatus. Mane facto Alexander ſobrius
effectus militẽ ſanum abire ꝑmiſit. Q̃ aũt ebri
etas cõſultationes aliorũ acceptas in iniuriaʒ
aliorũ reuelet.ſtatutũ eſt vt null⁹ ebri⁹ in cõſu-

lem eligat̃. Quia dicit Sen̄.in epl̃a. Ebrietas
nihil aliud eſt niſi voluntaria inſania. Et Lin
conienſ dicto centeſimo.xlvij. Ebrietas eſt i-
ſania.quia fornicatio.vinum ⁊ ebrietas aufe-
runt coꝛ Ozee.iiij. Et qꝛ ebrij ſunt inſani et fa
tui.ideo ꝑ indiſcretã locutionẽ effundũt q̃cq̃d
in ſecreto audierũt. Iuxta illud Eccl.xx. Sa
piens in ꝩbis amabilẽ ſe facit. Gloſa.quia ca
uet dicere odioſa ⁊ nociua. Gratia aũt fatuo-
rum effundet̃.viʒ ꝑ indiſcretã locutionẽ per
quã odioſi reddunt̃. Q̃uis aliquas grãs.vide
licet cõſilium dandi habeãt gratis a dõ datas
in ſignũ cui⁹ etiã ebrietas eſt denudatrix ſecre
torum. Legit̃ Gen̄.ix.ꝙ Noe ꝑ̃mo vineã plã
tauit.⁊ bibens vinũ iebriatus eſt.⁊ cũ poſtea
dormiret circa poſteriora iacuit denudat⁹.⁊ a
ꝓprio filio deriſus ẽ. Sed dicit btũs Amb.in
ſermone de ieiunijs.⁊ ponit̃ di.xxxiij. Sexta
die vinum nõ pepcit autori ſuo. Nam Noe q̃
primo plantauit vineam ignorans vim vini i-
ebriatus fuit. Sed vbi malũ ebrietatis agno-
uit iumentũ ſuum ad remedium temperauit.
⁊ ſic illius ebrietas nobis ſuadet ſobrietatem
Scđo ebrietas eſt infamatrix ſenſatorũ. Vñ
Aug⁹.in lib.ad ſacras ꝩgines. In ebrijs inq̃t C
nulla ratio.nullũ grande vite conſiliuʒ.nõ ge
ſtorum aut lectionũ mẽbra.nec vlla artiuʒ aut
induſtrie ꝓuidẽtia.⁊ ideo null⁹ de ſua ſciẽtia
confidat ſʒ in ebrietate ſuccumbat. Vñ Eſa.
xxviij. Sacerdos ⁊ ꝓpheta neſcierũt ꝑ̃ ebrie-
tate abſorpti ſunt a vino.errauerunt in ebrie-
tate. Et ideo in antiqua lege ſacerdotib⁹ ꝓhi-
bitum eſt ne vinum biberẽt quãdo ingreſſuri
erant tabernaculũ ad miniſtrãdũ Leuiti.x.et
nõ olũ in antiq̃ lege.imo i noua ꝓhibet̃ clerici
ebrietas.vt di.xxxv.c. Añ oia clerici vitetur
ebrietas q̃ oim̃ vitiorũ fomes aut nutrix ẽ Sʒ
que ſit pena clerici ebrietati deſeruiẽtis. Re-
ſpõdet Ray.ꝙ pena ẽ.ꝙ ſi ẽ ep̃s p̃ſbyt̃ aut di-
acon⁹ ⁊ amonit⁹ nõ deſiſtat deponat̃ Et h pe
na ponit̃.xxxv.di.ep̃s.vbi dr̃. Ep̃s aut p̃ſby
ter aut diacon⁹ alee aut ebrietati deſuiẽs aut
deſinat aut certe deponat̃. Si ꝩo ẽ ſb̃diacon⁹
aut femia aut laic⁹ cõione ꝑ̃uet̃ vel ꝩberet̃.vt
dr̃.v.di.ep̃o.⁊.c.añ oia.⁊ ex̃ de vi.⁊ ho.cle.a
crapula.vbi dr̃. Clerici a crapl̃a ⁊ ebrietate oĩs
diligẽt̃ abſtineãt.nec ad bibẽdũ vinũ q̃ſq̃ ici-
tet̃.cũ ebrietas mẽti iducat exiliũ ⁊ libidis ꝓ-
uocet icẽtiuũ. Et ſb̃dit decretal̃.vñ illũ abuſũ
penit⁹ ꝺcreuim⁹ abolẽdũ q̃ ad pot⁹ eq̃les ſe ob
ligãt potatores.⁊ ille iudicio illoꝝ pl⁹ laudat̃
q̃ calices fecũdiores.i.pleniores exhaurit. Et
inde ponit penã. Si q̃s aũt ſe ſuꝑ his culpabi
lẽ exhibuerit niſi a ſupiore commonit⁹ ſatiſſe
cerit ab officio ⁊ bñficio ſuſpẽdat̃. Tertõ ebri-
etas eſt alligatrix robuſtorũ. Facit em̃ de ho-
mine beſtiã.ꝺ robuſto iſirmũ.ꝺ prudẽte iſanũ

Exemplū de holoferne fortiſſimo. quē inani
ſopitū ebrietate Judith vidua ꝓprio gladio i
teremit Judith. xiij. Quarto ebrietas ē impa-
trix flagitiorū. Exemplū de Loth ꝗ inebriat⁹
a filiab⁹ ſuis cū ambab⁹ īceſtū ꝑpetrauit Gen.
xix. Alexāder eīm vt legit̄ in hiſto. ſua. int̄ epu
las cū eēt ebrius amicū ſibi chariſſimū tranſfo
dit. Legit̄ etiā in quodā libello ꝗ dr̄ anul⁹ pte
ſcōa. c. xij. de quodā bibulo ⁊ ebrio ꝗ iuxta ci-
uitatem quandā morabat̄. ⁊ omi veſpe ciui-
tatē ebrius ꝑtranſiuit. nocte quadā cū domuȝ
ire vellet in cimiterio quoddā cerebelluȝ pede
impegit. ⁊ cōmot⁹ ait. Quid hic iaces miſerū
cerebellū. veni ad domū meā ⁊ ego tibi de ce-
na ꝓuidebo. Ecce ꝙ ebrietas fuit in ipſo ipe-
ratrix flagitij. Rñdit cerebellū. Progredē et
ego ſequar te. Audiēs ⁊ ille turbat̄. ⁊ ex timo
re ebrius ille ſobrius fact⁹ ē. domū ꝑgit totus
tremēs. ⁊ ſedēs iubet hoſtiū obfirmari. Dum
igit̄ ad mēſam ſederet dixit familie vt nullum
intromitteret cōditionis cuiuſcūq;. Et ecce ſb
ito adeſt ad hoſtiū quidā pulſans t̄ribilit̄ pro
hoſpite querēs. ⁊ inuitatū ſe ab eo commemo
rans. Cū igit̄ cūcti ex terrore tacerēt. vt vnus
hoſpitē adeſſe negaret. dixit. Dicite hoſpiti ꝗ
veracit̄ adeſt. ꝙ faciat apiri. alioqn ꝑ vim vt
poſſim introibo. Audiēs ille. ſtatim mādauit
hoſtiū apiri. miſ̄icordie ſe diuine recōmēdās
Et viderꝫ ꝗ aderāt figurā mortui miſerabilis
homis cū oſſib⁹. carnib⁹ cōſumptis. terribilis
ad videndū. qui lotus int̄ hoſpitē ⁊ hoſpitam
ſe collocauit nihil comedēs aut loquēs. Poſt
hoc ſurgēs hoſpiti valedicens dixit. De cena
tua inuitat⁹ non indigui. ſed ſi ſtulta ⁊ ebrioſa
voce ñ illuſiſſes mihi. te adeo terribilit̄ nō viſi
taſſem. ideo valeas. ad cenā meaȝ die octauo
velis nolis oportȝ te venire in loco vbi viſita
ſti. hoc dicto diſparuit. Ad hanc vocē hoſpes
cū omīb⁹ amicis ſuis turbatus. cōſilium a ſa-
pientibus reqrēs nō inuenit niſi vt diſpoſita
domo ſua cōtritus. cōfeſſus. ac ſacra cōmuni-
one munitus in loco ⁊ tpe cōdicto diuinū iudi
cium expectet. Qd cū feciſſet hora cōdicta cū
omīb⁹ ſuis ad cimiteriū veniēs. ſubito ꝑuen/
tum validū rapt⁹ ſine omī leſiōe ad locū ame-
niſſimū ductus corꝑaliter caſtꝝ pulcher rimū
ſed deſertū vidit. Qd cū ingreſſus eēt mēſam
omī genere ciborū ornatiſſimā inuenit. Poſt
hoc mortu⁹ ille aduenit vt prī⁹ eū ſalutās gra
tioſe ad ꝑdictā menſam eū ſedere fecit. In an/
gulo quidē ſordidiſſimā ipſe hñs mēſam cum
ſordidiori mēſali ac panē nigerrimuȝ ⁊ lumen
miſerabile. Ad hāc mēſam mortu⁹ in hūili ve-
ſte triſtis ſedebat. quod inuitatus ille videns
ꝑ amaritudine ⁊ dolore ⁊ timore comedē ñ va
lebat. Deinde mortu⁹ dicebat. Quare non ꝗ-
ris a me. At ille Nō audeo ꝑ triſticia. q: quod
mihi futurū ſit penit⁹ ignoro. Sȝ tñ quis ſis.
⁊ quid mecū fieri debeat ſcire cupio. Tūc mor
tuus. Nō inqt timeas. nō eīm ꝑibis. ſ ꝓ corre-
ptione tua dei diſpoſitiōe oīa hec cōtigerꝫ.
Si me ſm cōditionē mortuorum nō viſitaſſes
nihil tibi horū aduenīſſet. Sȝ de ſtatu meo ſic
fuit. In ciuitate vbi habitas quondam iudex
erā in diuiſo officio negligēs. ⁊ ſemꝑ in crapu/
la. ſ. vixi. Sȝ quia iuſt⁹ fui. ido miſ̄icordiā cō-
ſecutus ſum. Et hec ē pena mea quā vidiſti. ꝓ
turba deſertū poſſideo. ꝓ crapula mēſaȝ pau-
perem intueor. Modo reuertere in domū tu-
am. et pctā tua pijs lachrymis ⁊ opibus dele.
Quo dicto venit vetus ꝗ eū ad locum de ꝗ aſ
ſumptus fuerat reuexit. ibiq; adhuc filiā ſuaȝ
lachrymantē ⁊ alios amicos quos ibi reliquē
rat inuenit. Qui vidētes reductū miſerabilit̄
⁊ mirabiliter deformatum territi diffugerunt.
Creuerunt eīm ei vngues in manib⁹ ⁊ pedib⁹ i
modū aquilarum. ⁊ cutis eius nigra ⁊ horri/
da ex motu reddebat̄ ita vt a ſuis minime no/
ſceret̄. Tandē ab eo reuocati veniunt. ⁊ ab eo
rem ꝑ ordinē audiētes dñm collaudabāt. Ip/
ſe aūt in virum ꝑfectum poſtea mutatus fuit.
Refert etiam Robert⁹ Hol. lec. cxxj. ꝙ ruſti-
cus quidā inebriat⁹ redijt domuȝ. ⁊ de ꝗlibet
qd̄ videbat apparebāt ſibi duo. Cōſiderās er/
go duos filios ſuos putauit eſſe ꝗtuor. Impō
ſuit vxori ꝙ hrēt quatuor filios. ipſaq; negā-
te iuſſit ꝙ ſe purgaret. ⁊ ꝑcepit vomerē afferri
⁊ poni in igne. Et dixit vxori ſue ꝙ omino nō
crederet niſi portaret ferrū ignitum. Et illa vt
prudēs femina dixit ꝙ libent̄ h̄ faceret ſi tñ ꝑ-
mo ferrū ignitū ſibi traderet. Ille aūt ferrum
ignitū accepit ſe peſſime ledit ⁊ ad ſobrietateȝ
deuenit. Ideo de talib⁹ ebrijs dicit̄ Job. xij.
Palpabūt q̄ſi in tenebris ⁊ nō in luce. ⁊ erra/
re fecit eos q̄ſi ebrios. Et h̄ ꝗ ad ꝑmū. Qtum
ad ſcōm tangit vini cauſalitatē cū dic̄. vino i B
quo eſt luxuria. Ubi notandum immoderat⁹
vſus vini cauſat ⁊ cauſauit ab iītio mlťa mala
Primo enim immoderatus vſus cauſauit de
trimentum libertatis. Nam prima radix ſer/
uitutis ⁊ ignobilitatis fuit per vinum. Sicut
eīm patuit vbi ſupra ꝙ noe ꝑmo plātauit vine
am Gen. ix. Añ eīm diluuiū vinuȝ nō fuit. nec
homines vinum habebant vel bibebant. Bi/
bens ergo vinum inebriatus eſt. ⁊ dormiēs ia
cuit in tabernaculis poſterioribus denudat̄
acceſſit filius ſuus Cham. ⁊ patris verēda de
nudata cōſpiciēs prēm deriſit. Nunciatuȝ eſt
hoc poſtea patri. Pater ſeruitute filium dam
nauit. Et hec fuit prima origo ſeruitutis. ſicut
dic̄ beatus Aug⁹. de ciui. dei. c. xv. In h̄ etiā
ſatis innuunt̄ quatuor mala que ebrietas cau
ſat in hoīe. Primum nāq; ꝙ ꝑuat hominem
vſu rationis et ſenſus. ⁊ facit hominem dete/

riorez beſtia. Nã hõ nullo alio differt a beſtijs
niſi ꝑ itellectũ τ rationẽ. τ q̃cũqꝫ priuat ſe ſen-
ſu τ rõne deterior ẽ beſtia. q: dicͭ phus. x. eth.
ꝙ hõ malꝰ eſt decies milleſies deterior beſtia.
Et h̄ ſignificat noe dormitio. Scõm malum ꝙ
expoliat hoiem diuitijs. ſ. quia frequenter ma
gni potatores fiunt paupes. quia q̃ amat vinũ
τ pinguia non ditabitͬ. τ h̄ ſignificat Noe de-
nudatio. Tertiũ malũ quod reddit hoiem de-
riſibilem. nõ ſolũ inimicis ſed etiã amicis. Et
hoc ſignificat ꝙ Cham deriſit eũ. Quartuz ꝙ
expoliat ꝓlem. τ facit eũ miſerabilem. Nã po
tatores frequẽter prolẽ ſuã mendicitati τ ſui/
tuti exponũt. τ ſignificat ꝙ noe maledixit chã
E τ eũ ſuituti addixit. Circa hoc oritͬ vna dubi
tatio. vtrũ dñatio ſup aliũ fuiſſet ſi Adã in in/
nocentia pſtitiſſet. Rñdet pariſienſ in ſcpto.
ꝙ triplex ẽ dñatio aut ptãs. Una vtẽdi τ alia
ad nutũ. τ talẽ dñationẽ aut ptãtem habuiſſet
hõ ſup bruta. τ nõ ſup hoies. Scda ẽ domina
tio aut ptãs impandi. τ illã habuiſſet homo i
illo ſtatu ſup vxorẽ τ ſup filios. Tertia ẽ coer
cendi. τ huic cõcordat ſuitꝰ. τ talis nõ fuiſſet i
ſtatu innocẽtie. Eſt em̃ libertas a ſuitute hoi
naturalis. Scdo vinũ imoderate ſumptũ ẽ at
tramẽtũ honeſtatis. Cõfundit em̃ τ denigrat
vel deturpat homis tam corpis q̃ȝ anime no/
bilitatẽ. Unde Inno. de vi. hu. ꝯdi. lib. ij. ca.
xix. Quid turpius ebrioſo cui fetor in ore. tre
mor in corpe. qui ꝓmit ſtulta. pandit occulta.
cui mẽs alleuiatͬ. facies trãſmutatͬ. Et Sene.
epl'a. xij. Nõ eſt em̃ inq̃t amplius in ſua ptãte
ebrietate deuictus. Igitͬ fingitͬ a q̃buſdã ebri-
etatis imaginẽ ſic fuiſſe depictã. Imago pue/
rilis cornu habẽs in manu. τ in capite coronã
de vitro. Puer erat in ſignum ꝙ nullũ celat ſe
cretum. ſed clamãdo τ clangẽdo reuelat. Co/
ronã vitreã inſignũ ꝙ reputat ſe glorioſum et
diuitẽ q̃ ẽ ebrius cum nihil habeat. Tertõ vi-
num ẽ cõplemẽtũ voluptatis. verecũdia enim
multos cohibet a peccatis. τ ideo vbi illa per
vinũ auferͭ voluptas q̃ in corde latuit ſine pu
dore ſe detegit. Iux̄ illud dcm̃ Señ. vbi ſupra
Plures pudore peccãdi q̃ȝ bona volũtate ꝓ-
hibiti ſunt. ac vbi poſſidet aĩm nimia vis vini
q̃cq̃d mali latebat emergit. Etido dicͭ Innocͭ.
c. ij. Turpis mater. ſ. ebrietas filiã generat tur
piorẽ ſcꝫ luxuriã. Iuſtũ ẽ em̃ vt q̃ in ſordibꝰ ẽ
ſordeſcat adhuc. Et iterũ idẽ. Uenter inq̃t ſa/
tur libẽter venerẽ amplexatͬ. τ Sap̄. Prou̇.
xx. τ ponitͬ. xxxv. diſt. Luxurioſa res ẽ vinũ
τ tumultuoſa ebrietas ꝓpter qd̄ vinũ ꝓhibi-
tum fuit virginibꝰ τ mulieribꝰ. De primo dicͭ
hiero. in epl'a. xcv. Si experto creditͬ h̄ pmum
moneo vt ſponſa xp̄i vinuz fugiat ꝓ veneno.
quia antiquitꝰ vinũ vocabatͬ venenũ. De ſe/
cũdo dicit Ualeriꝰ lib. ij. c. j. ꝙ vſus vini rho/
manis fuit ignotus. Quapropͭ inquit aplus
Nolite inebriari vino in quo luxuria ẽ. ſ. effe/
ctiue. Quarto vinũ eſt expimẽtũ fatuitatꝭ. q̃a
ſi homo ẽ diſpoſitꝰ ad quodcũqꝫ malũ in ebri-
etate põt capi ab eo expimentũ. Quia dicitur
Ecci. xxxj. Uinũ corda ſupborũ arguit. i. oſtẽ
dit τ ꝓdit. Pro ꝯcluſione ſmõis mouetͬ iſta F
queſtio. vtrũ vſus vini ſit hoi licitus. Ad hãc
queſtionẽ ſub diſtinctiõe dicitͬ. ꝙ ꝑ ſe loquen-
do vſus vini ẽ homini valde licitus. Qñ eniȝ
tempate ſumitͬ iuxta etatẽ corpis τ tpis q̃litа-
tem cõfortat ſtomachũ. calorẽ corroborat na/
turalem. iuuat digeſtionẽ cõſeruat a corrupti
one. cibũ decoquit. τ pducit ipm in eiſdẽ mẽ/
bris donec cõuertatͬ in ſanguinẽ ſubtilẽ. Tũc
aſcẽdit ad ceruicẽ cũ calore tpato. τ reddit ca-
put ſecurũ ab infortuitis caſibꝰ. Inſup cor le/
tificat. colorẽ rubificat. linguã reddit expedi/
tam. liberat a curis τ hoiem facit audacẽ τ ex-
citat ad oẽm appetitũ. τ multa alia bona facͭ vt
dicit Ariſtꝭ. in ſecretis ſecretorũ lib. ij. Poteſt
tñ cõtingere ꝑ accidens ꝙ alicui homini ſit il-
licitum. vel ex cõditiõe bibẽtis vel aliorũ q̃ for
te de ſuo actu ſcandaliſantͬ. Ex cõditiõe reddi
tur alicuiꝰ vini vſus illicitꝰ. quia forte a vino
facile leditͬ. τ ꝑdit caput τ linguaȝ vel pedes.
vel q: ex voto ad vini abſtinentiã ſe aſtrinxit
Et notanter dicitͬ ſupius ꝙ vſus vini ẽ licitꝰ
iuxta etatẽ corpis. ſ. ſenilis. quia iuuenibus τ
pueris nõ cõpetit vſus vini. ſicut ꝓbat Egidi
us rhomanꝰ de regi. pñ. li. ij. ptꝭ. ij. c. xij. Q2 tur
bato cerebro ex nimia ſumptiõe vini τ amiſſo
vſu rõnis de facili ꝓrumpitͬ in v̇ba inordina-
ta ex quibus conſurgunt diſſenſiones τ lites.
Iuuenes g̊ q̃ ſunt amatores cõtumeliarum vt
vult phus. ij. rhetori. a nimia ſumptione vini
ſunt ꝓhibẽdi. Dat tñ Ariſto. vnã medicinam
cõtra ebrietatẽ lib. ij. ſecreti ſecretorũ. Oportȝ
inquit illum qui inebriatͬ vino vltra modũ ſũ-
pto vt abluat ſe in aqua calida. τ ſedeat ſupen
ta currẽtiũ aquarũ. τ habeat ſalices atqꝫ myr
tum. τ vngat caput cũ ſandaleon cõfecto. τ fu
migetͬ cũ incẽſibus frigidis τ odoriferꝭ. Sꝫ cõ
tra ſolutionẽ queſtionis poſſet aliq̃s inſtare τ
dicere ꝙ vſus vini nõ eẽt licitꝰ. τ pmo auctori
tate Ecci. ij. Cogitaui a vino abſtrahere car/
nem meã vt trãſferã aiam ad ſapiam. Sed ſi/
ne ſapia nõ põt hõ ſaluari. Quia Sapieñ. vij.
Neminẽ diligit deꝰ niſi q̃ cũ ſapia inhabitat.
Igitͬ neceſſariũ eſt homini ꝙ aia ſua abſtra/
hatͬ a vino. Scdo ꝑ illud Rhoma. xiiij. Bo-
nũ ẽ nõ mãducare carnẽ nec bibere vinũ. ſ ceſ-
ſare a bono ẽ vitioſum τ illicitũ. Tertio q: dicͭ
hiero. ꝙ vinũ cũ carnibꝰ poſt diluuiũ ẽ dedi-
catuȝ. xp̄s aũt venit in fine ſeclorũ. τ extremi
tatẽ retraxit ad pncipiũ. g̊ tpe legꝭ xp̄i ẽ illicitꝰ
vſus vini. Ad pmũ ẽ dicẽdũ ꝙ licet h̄ ſit ꝑſe- G

ctionis ꝛ ꝯſiliꝫ.nõ tñ ē vſus vini iõ illicit⁹. Ut
aliter dicit̃ ꝙ ſapiētia ē duplex. Una a deo in
fundit̃.alia ꝑ doctrinã ꝛ ſtudiũ acquiritur. ꝛ
certe reſpectu prime diſponit abſtinētia a vi/
no. reſpectu ſcđe nõ. Ad ſcđm dicēdũ ꝙ auto
ritas apl'i ē ꝓ romanis cõuerſis ad fidē ꝙ nec
carnib⁹ nec vino vtant̃ in ſcandalũ xp̄ianoꝝ
de nouo cõuerſoꝝ.ideo ſubdit̃. In quo frat̃
tu⁹ offendit̃ vel ſcandaliſat̃. Ad tertiũ dicitur
ꝙ xp̄s a vino retraxit tanꝙ̃ ab impedimento
ꝑfectiõis ſi exceſſiue ſumat̃. Si aũt tp̄ate non
retraxit ab eo. Quia apl's q̃ doctrinã ſuã ꝛ euã
geliũ nõ habuit ab homīe.ſed ꝑ reuelationem
ieſu xp̄i.ad Gal'.j.ſuaſit vſum vini ipſi Timo=
theo.j. Timoth.v. Noli adhuc bibere aquaꝫ
ſed modico vino vtere ꝓpt̃ ſtomachũ. Et ſpi
ritusſcũs ꝑ ſapientē dic̃. Exultatio aīe ꝛ corpo
ris vinũ moderate potatũ. Eccĩ.xxxj. Et dic̃
notant̃ moderate potatũ. Quia ſm Ari'. vbi
ſupra. vinũ qñ ſumit̃ abundant̃ in magna qñ=
titate obſcurat intellectũ.impedit ſenſum tur=
bat cerebrũ.debilitat ꝟtutē naturalē ꝛ aīalem
generat obliuionē.ledit oēs q̃nꝙ ſenſus q̃buſ
regit̃ ꝛ diſponit̃ tota oꝑatio corꝑal'.fugat ap=
petitum.debilitat cathenas corꝑis ꝛ iunctu/
ras.generat tremorē mēbroꝝ ꝛ lipitudinem
oculoꝝ.accēdit colerã deſtruit epar.quia red
dit ei⁹ ſanguinē groſſiorē.ꝛ corꝑis ſanguineꝫ
denigrat.ꝛ inde ꝓueniũt timor ꝛ horror.tre/
mor.ſomnia.locutio.fantaſtice viſiões.ꝛ cor=
ruptio caloris.debilitatio genitalium.deſtru=
ctio ſenſus.abominatio ſtomachi. diſtemꝑat
cõplexionē.generat corꝑis groſſitudinē.ꝛ qđ
deteri⁹ ē.leprã idũcit.ꝛ tũc ē de genē veneno=
rum. Et h̄ quo ad ſcđm.

De eadem dñica. Sermo.ij.

Simile eſt regnũ

celoꝝ hoi regi q̃ fecit nuptias filio
ſuo. Mat.xxij. Qñ guerra vel diſ=
h cordia ē int̃ aliq̃s potētes dños q̃ ambo habēt
adherētiã potentũ.tũc meli⁹ non põt vna ps
retrahere aliquaꝫ de ꝑte aduerſa ſui vt ſit ſibi
fauorabilis ꝙ̃ ꝑ matrimoniũ dãdo filiũ ſuũ fi=
lie ſue vel ſibimet dãdo filiã. Qua ꝓpt̃ legitur
iij. Regl.iij.ꝙ ſalomõ cõfirmat⁹ in regno ſuo
affinitate cõiunct⁹ ē Pharaoni q̃ erat potēs ĩ
regno ei⁹ ꝓpinqu⁹ accipiēdo filiã ei⁹ ad regni
ſui firmitatē.ꝛ ne guerra eēt int̃ eos. Spũalit̃
duo dñi potētes ſunt de⁹ ꝛ diabol⁹. De q̃bus
Mat.vj. Nemo põt duob⁹ dñis ſuire. Sed
dic̃ Hol.ſuꝑ lib. Sap.lec.cxlix.ꝙ in toto mũ=
do res nõ ē q̃ poſſit rõnabilit̃ dñs nũcupari ꝑ̄
ter ſolũ deũ. Et ponit tres ipotētias in oi dño
t̃reno. Prima ꝙ dñs t̃ren⁹ nõ põt tm̄ reddere
ſuo ſic ſu⁹ ſibi.ꝛ ꝑ ꝯſequēs magl' indiget ſer=
uo.ſꝫ de⁹ ē dñs realit̃.q2 ꝓprie ſuo ĩ nullo idi=
get.nec ꝑ ei⁹ ſuitiũ aliq̃d ſibi accreſcit.imo eti
am ecõtra ſuo ſuo poti⁹ ſuit quē ſꝑ cuſtodit.
Iux̄ illđ ps. Cõſerua me dñe qm̄ ſperaui ĩ te.
dixi dño de⁹ me⁹ es tu.qm̄ bonoꝝ meoꝝ nõ
idiges. Scđa ipotētia q2 null⁹ dñs t̃ren⁹ põt
ſuum ſuũ facere liberũ.cui⁹ rõ eſt. q2 ipemet
ſol⁹ nõ ē liber. Seruit em̄ mal' affectionib⁹. cu
piditatib⁹.ire.iuidie ꝛ ipatiētie.ꝛ ſic de alijs.
Iõ dic̃ Sen̄.ep'la.xlvij. Seru⁹ es.oñde q̃s nõ
ſuit ali⁹ libidini.ali⁹ auaricie. ali⁹ ãbitiõi.oēs
timori ſuiũt.ſic docet idē Sen̄.i ꝓuerbijs ſu/
is. Dñi vt cõiter magis timēt ꝙ̃ ſubditi. Re/
uera ē q̃ a multis timet̃ multos timet.regibus
pei⁹ ē multũ ꝙ̃ ſuiētib⁹.manifeſtũ ē.q2 iſti ſin
guli vniũſos timēt.ꝛ ſic patꝫ ꝙ dñi mũdi non
ſunt liberi. Sꝫ ꝑ oppoſitũ de⁹ ſol⁹ liber ē.ꝛ ſer
uos ſuos liberos facit Apocal'.v. Redemiſti
nos deus in ſanguine tuo ex omi tribu ꝛ ligua
ꝛ ꝑplo.ꝛ feciſti nos deo nr̃o regnũ.i. regni ei⁹
ꝑticipes. Tertia ipotētia quã cõiter dñi ſuſti
nent.ꝙ nõ pñt hoiem cõpellere ad eis ſuiēdũ
velint nolint.q2 eis nunꝙ̃ bñ ſuiet q̃s inuitus
Sed deo nõ ſolũ hõ imo omis creatura velit
nolit ſibi ſuit in celo ꝛ in terra ꝛ in iferno. Q2
in noie ieſu ome genu flectit̃.celeſtiũ terreſtri=
um ꝛ infernoꝝ.ꝛ omis lingua confitet̃ ꝛc̃. Et
ps. Ordinatiõe tua ꝑſeuerãt dies qm̄ oia ſer=
uiunt tibi. Iõ de⁹ dicit̃ ſol⁹ dñs oim. Sꝫ dia/
bolus dicit̃ dñs ꝛ ꝑnceps ſecl'i vſurpatiue. q2
vſurpauit ſibi dñium mũdanoꝝ. ꝓpt̃ qđ dr̃
rex ſuꝑ oēs filios ſuꝑbie. Iob.xlj. Inter illos
duos dños añ incarnationē xp̄i ſuit guerra.ꝛ
illa incepit in celo Apoc̃.xij. Factũ ē p̄liũ ma
gnũ in celo.ꝛ adhuc durat.quia ſm ps. Sup
bia eoꝝ q̃ te oderũt aſcendit ſemꝑ. Adherent
em̄ mũdani pl⁹ ꝑti diaboli ꝙ̃ ꝑti dei. Q2 ois
creatura ē ſub vitio.de peni.di.ij.c.charitas.
Idcirco de⁹ volēs hoieꝫ auertere ne eēt a ꝑte
diaboli ꝯ deũ.cõtraxit mr̃imoniũ cũ hoie dã=
do filiũ hũane nature.de q̃b⁹ nuptijs preſens
euãgeliꝫ ꝟbũ loquit̃. Siƚe ē regnũ ce. In q̃ q̃/
dem euã.ponit.v. Primo nuptiarũ factioneꝫ
amoroſam.ibi.fec̃ nu. Scđo iudeoꝝ inuitati=
onem ſtudioſam.ibi.miſit ſer. Tertio ipſoruꝫ
obſtinationē damnoſam.ibi.illi.negle. Quar
to dei vindicationē penoſam.ibi. Rex cuꝫ au
diſſet. Quinto gentiũ vocationē gr̃oſam. ibi.
ite ad exit⁹. Qtũ ad ꝑmũ ponit nuptiarũ fa/
ctionē amoroſam cũ dic̃. Siƚe ē regnũ celoruꝫ
hoi regi q̃ fec̃ nuptias filio ſuo. Ubi nõ ſpũalr̃ I
ꝑ hũc regē de⁹ pr̃ intelligit̃.q2 ē rex regũ ꝛ dñſ
dñantiũ Apoc̃.xix. Hic fec̃ filio ſuo xp̄o dño
q̃druplices nuptias. vicꝫ diuie incarnationis
hũane redēptiõis.int̃ne vnionis.ꝛ et̃ne glori
ficationis. Primo dico ꝙ de⁹ pr̃ fecit filio ſuo
vnigenito nuptias diuine icarnatiõis. Pro q̃
nõndũ regl' terreni fili⁹ q̃ vult ſibi aliq̃m ſpon=

ſam copulare ꝑus ſolet egredi. ⁊ hāc q̄m vult
ſibi ſponſam aſſumere cōtemplari. q̄ intuita ſi
placꝫ ocul' ſuis. deīde miſſis nūcijs ꝯſueuit eā
ꝓcari. eaq̄ꝫ ꝓcata reuerent' iubet eā adducere
⁊ in thalamo decēter ornato ſe cū ea ſolet vni=
re. Sic xp̄s ſummi regis fili' volēs ſibi ſpōſaꝫ
ſumere humanā naturā ꝑmo egreſſus ē vide=
re eam. de qua egreſſione ſcribit Hugo de ſan
cto vic. in tractatu de ethiopiſſa di. Filius ꝟ/
ginis ſuꝑ celeſtē hierl'm egreſſus ē vt contem=
plaret' p̄ris regna ſui inferiora. Qui circūſpe=
ctis om̄ib' regreſſus ad p̄rem ait. Pat' oīa re=
gna terrarū circūiui. que in om̄ib' agant' con
ſpexi. clamorē ſodomorū qui ad te aſcēdit ve/
rū eē reperi ⁊ vltione digna puniri. Sꝫ iā tps
eſt vt in futuro mihi ꝓſpiciā vxorē ducere. fi/
lios ꝓcreem. familiā ꝑ me regā. ſponſam que
mihi placet in domo regl' babylonici vidi. q̄m
rex illā captiuā tenet. ⁊ ne que ſit valeat agno
ſci. vilib' atq̄ꝫ ſordib' veſtib' eā induit. Ad h̄
pater. Abſit inq̄t a te vt rem iſtā facias coeter
ne ⁊ cōſubſtātialis mi fili vnice. Ethiopiſſa de
qua dicis nō eſt cōdigna generi tuo. ac tue im
menſitati. Ad quē fili' Fixū inquit cor habeo
⁊ vxorē vellē ducere ⁊ nullā niſi hāc cōtinge=
re. Si ita eſt inq̄t pat' tu coeterne ⁊ cōſubſtāti=
alis ⁊ oīpotēs mi fili in manu tua habes eādē
de captiuitate liberare ⁊ ꝓut vis tibi ſponſaꝫ
aſſume. Deinde viſa illa. ⁊ q: placuit ocl'is ei'
miſſis nūcijs ꝓcat' ē eā. Quia dicit Hugo vbi
ſ̄. Statim inumera multitudo angelorū ⁊ ce=
leſtiū agminū his nuptijs ſūmi regis miniſtra
ri cupiēs aſtitit. Jdcirco ſcribit Oroſius ſuꝑ
Cañ. in ꝑncipio. ꝙ fili' regis hierl'm deſponſa
uit ſibi filiā babylonie regis. i. humanaꝫ natu=
ram ꝑ internūcios. Quib' illa rn̄dit. Quis ē
ille dn̄s vr̄. At illi. Dn̄s nr̄ ē rex regū ⁊ domi/
nus dn̄antiū. rex glorie ⁊ ꝑnceps pacis. Et il=
la. Eſt ne pulcer. At illi. Pulcritudinē ei' ſol
⁊ luna mirant'. Jp̄e ē ſpecioſus forma p̄ filijs
hoim. ⁊ tot' deſiderabilis. in quē angeli deſi/
derant ꝓſpicere. At illa. Eſt potēs. Cui nūcij
Ptās ei' a mari vſq̄ꝫ ad mare. At illa. ē diues
Cui illi. Gloria ⁊ diuitie in domo ei'. Et illa.
Honorat' muneribus Cui illi. Reges tharſis
⁊ inſule munera offerūt. Et illa. Que ē ſuitus
ei'. Et illi. Oēs gentes ſuiūt ei. Et illa. Que
eſt laus ei'. Et illi. Oēs gētes magnificabunt
eū. Et Dauid dicit. Laudēt eum celi ⁊ terra.
His auditis ait humana natura. Jp̄e dn̄s vr̄
veniat ꝑ ſe. ⁊ oſculet' me oſcl'o oris ſui. h̄ Oro
ſius. Et licet iſte mentionē facit de nūcijs plu=
ribus. int' hos tn̄ ſe angelis ꝓ obſequio dn̄i of
ferētib' vn' ſol' gabriel erat electus. vt dicit
Hugo vbi ſ̄. q̄ ei' fieret paranymphus. Qui
ait filio ſummi regis. En fortitudo ego ſū quē
tu queris de medio babylonie recipe. ſi tu im=
peras. volo. paratus ſum. nō te angendū ē ſi=
quit fili' regis et'ni. Violētia nulla inferenda
ē babylonico regi. cōſilijs occultis ⁊ ſapientia
q̄ mihi iuncta ē d' captiuitate babylonica ē eri=
piēda. Ad Mariā ꝟginē de ſtirpe dauid my
ſterium cōſilij mei a te Gabriel ē occulte defe/
rēdū. apud eā in thalamo ei' cōnubia nuptia/
rum nūcianda ſunt ⁊ celebrāda. Ad Mariaꝫ
angel' deſcendēs qd' ſibi iniūctū fuerat fidelit'
ꝑegit. vt de h̄ habet' Luc. j. Ad has nuptias
vocare miſit celeſtl' pat' nūcios aut ſuos ſuos
ſanctos apl'os. qui nūciauerūt iudeis filij dei
incarnationē. Sꝫ ipi credē hacten' noluerunt
nec ꝑ fidē venire voluerūt. ſ aliū meſſiam ad/
huc expectāt. Quod vidētes apl'i ad exit' via
ruꝫ. id ē. ad gētes iuerūt ⁊ eas ad nuptias haſ
inuitauerūt. q̄ſcūq̄ꝫ inuenerūt introduxerunt
⁊ nuptias impleuerūt. Quia maior ps ex gen
tilib' xp̄i incarnationē crediderūt. Scd'o de'
pater fecit nuptias filio ſuo nr̄e redemptionis
Quia vt dicit Greg' in cātu paſcali. Nihil no
bis naſci ꝓfuit niſi redimi ꝓfuiſſet. Et has nu
ptias fecit qn̄ ſibi ſponſam ſine ruga eccleſiam
militantē deſpōſauit. De q̄ Sapieñ. vij. Que
ſiui mihi ſponſam aſſumere ⁊ fact' ſuꝫ amator
forme illius. He quidē nuptie facte ſunt i paſ=
ſione xp̄i in cruce pendētis qn̄ lat' ſuum aptū
fuit lancea militis. Nā ſicut de latere Ade dor
mientis formata ē eua. ita de latere xp̄i dormi
entis in cruce formata ē eccl'ia ⁊ xp̄o cōiuncta
De quo apl's ad Eph. v. Sacr'm h̄ magnū di=
co in xp̄o. i. eccl'ia. He nuptie ſunt inchoate in
paſſione dn̄i qn̄ de latere xp̄i dormiētis forma
ta eſt eccl'ia. Quia dic' Aug'. Jſte miles velut
clauiger cū ſua lancea velut claue q̄dāmō ape
ruit hoſtiū in corꝑe xp̄i vt de xp̄o ſacr̄a eccl'ie
⁊ nr̄e ſalutis ſine q̄b' ad vitā et'nā q̄ ē ꝟa vita
nemo intrare pōt emanarūt. Sꝫ iſte nuptie ra
tificate fuerūt in reſurrectiōe qn̄ ſoluit ei' vin
culū Zach. ix. Conſummate ꝟo ſunt qn̄ intro
duxit humanā naturā in eternū palatiū Circa
has nuptias lati' ē notandū ꝙ ſunt cōmenda
biles ꝓpter quatuor. vicꝫ ſponſi magnitudīeꝫ
ſponſe pulchritudinē. cōuiuij plenitudineꝫ et
vocatorū multitudinē. Primo nr̄e redempti/
onis nuptie ſunt cōmendabiles ꝓpt' ſpōſi ma
gnitudinē. Cōſiſtit aūt magnitudo iſta i mul/
tis. vicꝫ in nobilitate. diuitijs. ſapiētia. ſpecio
ſitate. fortitudine. puritate. honorabilitate. et
bonitate. Hec om̄ia ſponſus xp̄s habet ſuper
abundanter. Eſt eñ nobiliſſim'. ditiſſim'. ſa/
pientiſſim'. ſpecioſiſſimus. fortiſſim'. puriſſi/
mus. honorabiliſſimus. ⁊ optimus. vt tangit
apl'us ad Heb. j. Locutus eſt nobis i filio ſuo
ecce nobilitas. quē conſtituit heredem vniuer
ſorum. ecce diuitie. Per quē fecit ⁊ ſecula. ec=
ce ſapiētia. Qui cum ſit ſplendor gl'ie ⁊ figura

ſubſtantie eius. ecce ſpecioſitas. portans om/
nia vbo vtutis ſue. ecce fortitudo. purgatio/
nem peccatorū faciens. ecce puritas. ſedet ad
dextrā pris in celeſtib⁹. ecce honorabilitas. et
tanto melior angelis effect⁹ q̄nto p̄ illis nomen
hereditauit. ecce bonitas. Jō cōgrue dicit de
ipſo ps̄. Magn⁹ dn̄s ⁊ laudabilis nimis ⁊ ma
gnitudinis ei⁹ nō ē finis. Scdo iſte nuptie ſūt
cōmendabiles ꝓpter ſponſe pulchritudinem.
ſcʒ in pncipio ⁊ nō modo. Nam ſponſa chriſti
ſancta eccl'ia qn̄ pmit⁹ xp̄o cōiuncta erat pul/
chra fuit i oib⁹ ſuis mēbris ⁊ ornamētis vt de
ipſa diceret ſpōſus Can̄. iiij. Tota pulchra es
amica mea. ⁊ macula nō ē in te. Quia in mem/
bris ſuis fecit eam pulchrā. vt teſtat̄ btūs Au
guſtin⁹. Ecce inquit pulcherrim⁹ ille ⁊ ſpecio
ſus forma p̄ filijs hoim veniebat ad fedam vt
eam pulchrā faceret. Sed heu que prius erat
valde pulchra iam perit ei⁹ pulchritudo. ſicut
dudū p̄dixerat Hieremias Thren̄. j. Egreſſa
ē a filia ſion .i. ab eccleſia omnis pulchritudo.
Quod poteſt de ſingulis mēbris declarari et
oſtēdi. vicʒ in capite. in oculis. in ore. ⁊ ſic de
L alijs. Primo igit̄ de capite hui⁹ ſponſe chriſti
ſancte. vicʒ eccleſie catholice que ē fideliū xp̄i
multitudo fide ⁊ charitate vnita. diſt. xciij. c.
legimus. Ei⁹ quidē caput in pncipio fuit bea/
tus aplus Petrus qui dictus ē cephas .i. ca/
put aplorū. vt ptʒ. ij. q. vij. c. H. Et tunc eccl'ia
q̄ntū ad caput fuit pulchra ⁊ cōiter ſuis ſequa/
cibus. vt patuit in btō Clemente. cleto. ⁊ ſic d̄
alijs. vt tūc diceret̄ de ſponſa eccl'ia illd̄ Can̄.
vj. Caput ei⁹ aurū optimū. ⁊ q̄d p aurum niſi
charitas. quia om̄ia ex charitate tūc fiebāt. In
ſignū iſtius dixit dn̄s ieſus Petro qui debe/
bat eſſe caput ſponſe ſue eccleſie. Simon iohā
nis diligis me plus his. ⁊ hoc tertio iterando
Joh. vlt. Deinde aūt hec ſponſa ſctā eccleſia
xp̄i ꝓpter demerita ꝓpli facta eſt in capite ſuo
languida ⁊ praua. De q̄ in canone vj. q. j. Ex
merito plebis nōnunq̄ ep̄i deprauant̄ quate/
nus ꝓcliui⁹ cadant qui ſequunt̄. capite enim
langueſcēte corpis mēbra inueniunt̄ langui/
da. Poſtea vo facta ē monſtruoſa hn̄s tria ca
pite. vicʒ Joh. xxiij. Greg. xij. ⁊ Bn̄dictū. xiij
Et illorū quilibet habuit ſub ſe ptem eccleſie.
Ita vt eccl'ia q̄ debet eē vna xp̄i colūba. Cant.
vj. vna ē columba mea. fuit in tres ptes ſciſſa
qr Johes ꝓpter crimina enormia depoſit⁹ fu
it ⁊ vinculis mancipatus. Bn̄dict⁹ aūt diu ve
xabat eccleſiā. Gregori⁹ aūt libere ceſſit ꝓpter
ſancte eccl'ie vnionē. ⁊ hoc fuit anno dn̄i. M.
cccc. xv. Sʒ nūc vicʒ anno dn̄i. M. cccc. xlvij
fortaſſis acephala eſt facta ſponſa xp̄i eccleſia
Sic ⁊ pōt dici de capitib⁹ ſecularib⁹ ſcē eccle/
ſie ſponſe xp̄i. in quib⁹ om̄ib⁹ ē ipſa deturpata
M Secūdo quidē patet de oculis eccleſie q̄ ſunt
p̄lati inferiores papa. ⁊ hi olim in pncipio fue
runt ceteri apli. vt Johānes Andreas. ⁊ ſcō
alijs. Similit̄. lxxij. diſcipuli xp̄i. in quib⁹ ſpō
ſa eccleſia fuit pulchra. vt exponeret̄ de illa il
lud Can̄. v. Oculi tui ſicut columbe ſuper ri/
uos aquarū que lacte ſunt lote. ⁊ reſident ſup
fluenta pleniſſima. quia cōtinue habebant re/
ſpectum ne accipiter infernalis queq̄ caperet d̄
ſuis cōuerſis. ⁊ ſedebāt ſup fluenta doctrina/
rum ꝓ ignaris inſtruēdis. Sʒ moderni noſtri
p̄lati neq̄ ſciētia neq̄ doctrina ſubditos illu/
ſtrant. ſed ſtudent vt marſubia ſubditorū eua
cuent. Nō ergo ego dico. ſed ſcūs Bern̄. ſup
Can̄. ſmōe. ij. Quē inquit dabis mihi de nu/
mero p̄poſitorū q̄ nō plus inuigilet ſubditorū
euacuandis marſubijs q̄ vitijs extirpandis.
Quia ſm aplm Phil. ij. Om̄es querūt q̄ ſua
ſunt nō que ieſu xp̄i. Jdo pōt dicere iā ſcā ſpō
ſa chriſti eccleſia illd̄ ps̄. Defecerūt oculi mei
dum ſpero in deū meū. Defecerūt inquā non
dūtaxat in doctrina ſed etiaʒ in morali vita q̄
eſt quaſi ſubditorū lucerna. Juxta illd̄ Mat.
vj. qd̄ dicit dn̄s ad ſponſam ſuā eccleſiā. lucer
na corpis tui ocul⁹ tu⁹. vbi ſm glo. p lucernā
rector eccleſie intelligit̄ qui hn̄ ocul⁹ dicit̄. q̄a
plebi ſubiecte que p corp⁹ intelligit̄ ſalutari vi
deri debet. Si ergo eccl'ie rector morigerat⁹ et
bonus fuerit. vt cōiter ſubditi boni erunt. Si
aūt errauerit q̄nto magis ſubiect⁹ ſibi populuſ
deuiabit. vt dicit Remigi⁹. Et hoc vult cum
dicit. Si oculus tuus fuerit ſimplex totū cor/
pus tuum lucidū erit. Si aūt oculus tuus fue
rit nequā. totū corpus tuum tenebroſum erit.
Quia p̄latus dum peccat nō tm̄ ſe ſed etiā ſub
ditos peccantes obtenebrat ⁊ occidit. Quod
figuratū eſt. j. Reg. vlt. in Saul vbi legitur.
Dum philiſtei pugnauerūt cōtra populū iſrl'
vſum eſt ſup Saul totū p̄liū. igit̄ ſagittis plu
ribus vulnerat⁹ irruit ſup gladiū ſuū. Qd̄ vi
dens armiger ſuus q̄ erat circa illum fecit ſili/
ter. ⁊ mortui ſunt ambo. Spūaliter ſaul q̄ inte/
p̄tat̄ abutens ſignificat malum p̄latum q̄ ma/
le abutit̄ officio paſtorali ꝓficiēs honoribus ⁊
deficiens morib⁹. fert̄ ſup eum totū pond⁹ p̄/
lij. quia ſanguinē ꝓpli peccātis requiret dn̄s d̄
manibus ſuis. vt ptʒ Ezech. iij. Itē vulnerat̄
a diabolo tribus arcubus. vicʒ Carnalis con/
cupiſcētie. Fraternalis inuidentie. Mundia N
lis conſciētie. Primus arcus diaboli ē carna
lis cōcupiſcētie. quē diabolus cōtra p̄latos te
tendit. de qua mala ſagitta mulier vna ⁊ inde
ta impatiēs ad capiendū aīas ꝓcedit qua ca/
piebat̄ ⁊ vulnerat̄ vecors ille iuuenis Prou.
vij. qui ſequebat̄ eam tanq̄ bos ductus ad vi
ctimā. ⁊ ſic ignorat q̄ ad vincula ſtult⁹ trahat̄
donec ſagitta trāſfigat corpus ſuum. Iſta em̄
ſagitta eſt pennata p ornatū curioſum. ferra/

ta p aiam malicioſam. inflāmata p amorē libi-
dinoſum. vñ legit in fabulis q Cupido filius
veneris vocabat qui cū ſagitta ⁊ facula pin/
gebat. quia amor carnalia vulnerat ⁊ inflam-
mat. Cum hac ſagitta vulneratus fuit dauid
in aſpectu Berſabee cū vidiſſet eā ſe lauantē
ij. Reg. xj. Iſta ſagitta abſcōdit in pharetra
q̄diu mulier abſcondit ſe in camera. Arc⁹ ten-
ditur qn̄ cū pūerſa intentiōe armatus cōponi
tur. Sed ſagitta emittit qn̄ ipſa in publicū p-
greditur. ⁊ ideo ſicut piculoſum ē hoib⁹ non ar-
matis inter ſagittas volentes pcedere ita val
de piculoſum eſt p̄latis ſaltē iuuenib⁹ non ha
bituatis v̄tutibus nec ſcripturarum vſib⁹ aut
ſolidis morib⁹ inter mulierū frequentias con-
uerſari. Qua ppter vnicuiq tali cōſulit beat⁹
Hiero. ad Ruſticū monachū. Et habet d cō-
ſe. diſt. v. c. nunq̄. Ama inq̄t ſcientiā ſcriptu-
rarum ⁊ vitia carnis nō amabis. Scd̄s arcus
diaboli eſt fraternalis inuidētie. de qua proce
dit ſagitta peſtifere detractiōis que cōit emit
titur in mēſis ⁊ cōuentib⁹ p̄latorū. Iuxta illd
pſ. Parauerūt ſagittas ſuas in pharetra. i. in
mala machinatione. vt ſagittent in obſcuro re
ctos corde. Cōtra qd dicit diſt. xliiij. c. conui-
uia. q vita abſentiū in mēſis clericorū non de
bet morderi p detractionē. iuxta illd. Si quis
amat dictis abſentiū rodere vitā. Hanc men-
ſam indignā nouerit eſſe ſibi. Hec inquam de-
tractio eſt ſagitta doloſa que ſimul tres occi/
dit ſicut dicit Bern̄. detrahentē. audientem.
⁊ abſentē. De qua Hiere. ix. Sagitta vulne/
rans lingua eorū dolum locuta ē. ⁊ ſignū eſt q
alij in cōuiuijs taliū detrahunt. Quia ſic bo/
nus ſagittari⁹ n̄ emittit ſagittas electas cōtra
lapides vbi repcutiunt ⁊ frangunt. ita nec di
abolus v̄ba detractiōis eijcit ad aures ſancto
rum ⁊ bonorū virorū q̄ in v̄bis talium non de
lectant. Vñ Hiero. in ep̄la ad Ruſticum mo-
nachum. Sicut inq̄t ſagitta ſi mittat cōtra du
ram materiam nōnūq in mittentē reuertitur
⁊ vulnerat vulnerantē. Ita detractor ſi triſtē
viderit faciē audiētis: imo non audiētis ſ ob
turantis aures ſuas ne audiat ſanguinē ilico
cōticeſcit. pallet vultus. herēt labia. ſaliuaq
ſiccat. Terti⁹ arc⁹ diaboli ē arcus mundialis
cōſciētie de qua pcedit ſagitta malicioſe con-
ſpirationis ⁊ malarū adinuentionū contra ſb-
ditos innocētes Prouerb. xxv. Sagitta acu-
ta homo qui loquit cōtra primum falſum te-
ſtimoniū Iſti figurant p illos ſagittarios qui
vtraq manu fundis ſaxa iaciebāt ⁊ ſagittas ſi
militer. ſicut dicit. j. Paral. xij. Ita iſti prela-
ti eque bene formāt actiōes iniuſte ſicut iuſte.
ita libenter cōtra innocentē ſicut pſequentem
Propter quod cōquerit q̄libet iuſt⁹. Thren.
iij. Tetendit arcum ſuum poſuit me q̄ſi ſignum

ad ſagittā. His arcub⁹ vulnerat diabol⁹ cor-
da p̄latorum. Quib⁹ vulneratis ſponte ad ſi/
militudinem Saul irruunt ſup gladium quā-
do ſponte exercēt peccatū. Et hoc etiam facit
armiger cū ſubditus ſui p̄lati exemplo ſumit
audaciam peccādi. Et tunc vt dicit Greg⁹. iij
moral. Prelatus tot mortib⁹ dign⁹ ē q̄t male
viuēdi exempla ad ſubditos trāſmittit. Ter- B
tio patet de genis hui⁹ ſponſe que ſunt marty
res. qui olim multū redolebant. ⁊ rubei p cha
ritatē fuerūt. vt tunc diceret d ſponſa eccleſie
Cañ. v. Gene illius. i. ſancti martyres ſicut au
reole aromatū cōſite a pigmētarijs. Quia ſic
martyres qui in corpe eccleſie xp̄i ſpōſe rubēt
quo durius tenebant eo maiorē corā deo ſua-
uitatem emiſerunt Sed modo iſte gene pallēt
quia pauci vel ſaltem nulli ſunt qui mortem p
dño pati vellent. Quia dicit Greg⁹. in omel.
Nulli noſtrū hoc tempe dicit de⁹. p me more-
re. ſed illicite vite tm̄ deſideria occide. Quid g̊
in pace carnis d̄ſideria nolumus ſubigere qd
in bello p dño ipſam carnē darem⁹. q. d. nullo
modo Quarto patet de auribus. Aures aūt
hui⁹ ſponſe xp̄i ſancti eccleſie ſunt confeſſores
vel cauſarū auditores. He aures olim aperte
erant om̄ib⁹ tam diuitib⁹ q̄ paupib⁹. q: audi
ebant cōfeſſiones indifferēter oim. ⁊ cum con
fitentib⁹ flebant. ſicut fecit beat⁹ ꝯfeſſor Am/
broſi⁹. qui tante cōpaſſiōis erat. vt cum ſibi ali
quis lapſum ſuum cōfiteret attente audiebat
⁊ ſic amariſſime flebat. q ſimiliter eū flere cō/
pellebat. vt dicit legenda. Sed iſte aures ho-
die ſunt ſurde. Nam ſunt nonnulli qui nolunt
audire cōfeſſiones niſi accipiant munera. Et
ob hoc confitentib⁹ faciunt pactiōes quod tñ
fieri nō debet. Quia dicit Johes de deo i tra-
ctatu ſuo. Firmiſſime tene ⁊ nullatenus dubi
tes. q ſacerdos nihil poteſt petere. nec debet
ab eo q̄ ſibi cōfitet p penitētia imponēda. nec
cōfeſſione audienda aut abſolutione danda.
Quia de talib⁹ ſpūalibus ceſſare debet om̄is
pactio ⁊ cōuentio. Si tñ gratis vellet dare pe
nitens poteſt cōfeſſor recipe ſine culpa. vt p-
bat Bonifacius. j. q. ij. q̄ pio. Et apoſtol⁹. ij.
Corinth. ix. Vnuſquiſq det vt deſtinauit in
corde ſuo. Hilarem em̄ datorem diligit deus.
Nec debet confeſſor ea intentione audire con
feſſiones ⁊ imponere penitentiam vt aliquid
recipiat a penitente. quia tunc tremendum iu
dicem grauiter i ſe aſtringit. extra de ſimonia
tua. j. q. j. Sunt nonnulli. Et. j. q. iij. nō ſolum
Nec debet reſpicere ſi burſam ſoluat vt ſibi pe
cuniam impendat. nec aliquo penitenti ſibi in
dulgeat p pecunia ſibi data. etiam ſi intendat
paupib⁹ erogare. quia qui male accipit vt be-
ne diſpenſet grauat poti⁹ q̄ iuuat. vt dic Gre
gorius. j. q. j. Nō eſt putāda. Et Alexāder. j.

q. iij. ex multis. Et Augꝰ. xiiij. q. j. neqꝫ enim.
Quinto aũt patet de naſo. Naſus aũt huius
ſponſe ſũme eccleſie ſunt ſapiẽtes bonoꝛuꝫ ac
maloꝛũ diſcretoꝛes. Et hi olim erãt in eccleſia
ſicut dixit xp̃s Matth. xxiij. Ecce ego mitto
ad vos ſapiẽtes ⁊ ſcribas. ⁊ tũc bñ dicebaꝶ ſpõ
ſe eccleſie xp̃i. Cañ. vij. Naſus tuꝰ ſicut turris
libani. qꝛ tũc diſcretio ſapientũ in ſublimitate
ſanctitatis cõſiſtebat. ſed nunc talis diſcretio
ẽſt circa terrena. Quia filij huius ſeculi prudẽ
tioꝛes ſunt filijs lucis in generatione ſua. Lu.
P xvj. Nec inter ſanctũ ⁊ pphanũ habẽt diſtan
tiam. Ezech. xxij. Sexto patet hoc de oꝛe. Os
aũt huiꝰ ſponſe ſunt aduocati. Et hi olim tu/
bicundi erant ex charitate. vicꝫ patrociniũ p̃=
ſtantes. ⁊ cauſas q̃to cito poterant terminan
tes. Nũc aũt ex cupiditate cauſas ꝓlongant.
ideo figurati ſunt ꝑ ranas. vt Exod. viij. que
moꝛanꝶ in aquis immũdis. ſ. in paludibus et
foſſatis. ⁊ ſua coaxatione homies inquietant.
Sic illi vt dicit Nico. de lyra. in moꝛali gloſa
ſua loquacitate ꝓlongant cauſas. mundũ qui
ſignificaꝶ ꝑ egyptũ inquietãt multipliciter et
ꝑturbant. ⁊ exemplo ſue imũdicie multos fe/
dant. Sed ꝙ ꝑ Moyſen ducẽ ⁊ Aaron pon=
tificem abiganꝶ. notaꝶ ꝙ pͥnceps ⁊ p̃lati in ſu/
is curijs debent reſtringere aduocatoꝛũ loq̃ci
tatem. ⁊ debẽt illos querere q̃ ſunt ſapientes.
ſicut Pharao Geñ. xlj. Septimo patꝫ i denti
bus. Dentes em̃ ſponſe eccleſie xp̃i ſũt docto=
res. vt dicit Hol. lec. cj. quia ſicut officiũ den/
tium ẽ cibos frangere. diuidere. conterere. et
maſticare. ita officiũ doctoꝛũ eſt ſacrã ſcriptu/
ram frangere ⁊ diuidere ẜm ꝙ ſubditoꝛum ne
ceſſitas exigit ⁊ req̃rit. Dentes illi vicꝫ docto
res qualiter fuerũt in p̃mitiua eccleſia oſtẽdiꝶ
Cañ. xj. vbi dicit ſponſus xp̃s ſue ſpõſe eccle=
ſie. Dentes tui ſicut greges ouiũ que aſcende
runt de lauacro. Dentes iſti qui pctã rodunt
⁊ ſcripturã atterũt ſunt foꝛtioꝛes doctoꝛes. vt
Hiero. Augꝰ. Amb. Gregꝰ. Berñ. ⁊c̃. ad re/
gendam eccleſiã apti q̃ firmitate fidei p̃ualue=
runt cõtra hereticos ⁊ eccleſie ſancte vaſtato/
res. Et dicunꝶ iſti dentes ſicut greges ouium
ꝓpter innocentiã. ꝓpter voluntariã paupta=
tem. ꝑ quã ab eis om̃ia ſupflua ⁊ quecũqꝫ no/
ciua abſtulerũt. Quia de Augꝰ. doctoꝛe gloꝛi=
oſo canitꝰ. Teſtamentũ nullum fecit. qꝛ paup
vñ faceret nõ habuit. Fulgebat in venerãdo
duplex decus Gregoꝛio. Senatoꝛia dignitaſ
ẜm genus ſeculi. Voluntaria pauptas iux̃ p̃/
ceptum dñi. ⁊ ſic de alijs doctoꝛibꝰ ſanctꝭ qui
aſcenderũt de lauacro. quia baptiſmali vl̾ pe=
nitentiali regeneratione ꝓfecerunt cõtinue d̾
ꝟtute in ꝟtutẽ aſcendẽdo. Jõ Geñ. xlix. dici/
tur. Dentes eiꝰ. ſ. eccl̾ie xp̃i ſponſe lacte candi
dioꝛes. ⁊ h̾ ꝓpter vite puritatẽ ⁊ ſapientie ve

nuſtatem. Sed nũc dentes eccleſie. ſ. doctoꝛeſ
ſtupoꝛẽ attraxerunt. quia qñ hõ comedit fru=
ctus acerbos ⁊ imaturos. tunc nõ pñt ſtatim
maſticare dentes alios cibos ſine leſione. Sic
ad p̃ñs puta doctoꝛes moderni occupant ſcꝫ
ſuum ingeniũ nimis circa ſciẽtias ſeculares ⁊
circa prudentiã diſponẽdi iſta mũdana cõtra=
hunt ſtupoꝛẽ ⁊ fiunt inepti ad diſcernendũ ci=
bos doctrine ſacre fidei ad vſum ſubditoꝛum
Et de talibꝰ dicitꝶ Amos. iiij. Dedi vobis ſtu
poꝛem dentium in cũctis vꝛbibꝰ vr̃is ⁊ indigẽ
tiam panũ in om̃ibꝰ locis vr̃is. Quia rarus i=
uenitꝶ doctoꝛ modernis tp̃ibꝰ qui ſe circa ige/
nium ſacrarũ ſcripturarũ. vicꝫ om̃ia mandu/
cando ⁊ ignaris diuinando in p̃dicationibus
ſcꝫ occuparet. ſed in curijs ep̃oꝛũ ⁊ alioꝛũ do/
minoꝛũ cõſiſtunt. ⁊ cumulãdis pecunijs inſi/
ſtunt. ideo ſtupoꝛẽ cõtrahunt. Iſtũ tñ ſtupo/
rem auferre habẽt ſubtiliter ⁊ faciliter per ſal
quia qñ dentes ſtupidos cũ ſale fricamus ſtu
poꝛem ab eis auferimꝰ. Sic in ſimili. ſi iſti cũ
ſale. i. ſciẽtia ſacre ſcripture ſe occuparent ſtu=
poꝛem a ſe remouerẽt. ideo dicit eis apl̾us ad
Col. iiij. Sermo veſter ſit cũ ſale. i. cũ ſapiẽtia
ſp̃ũali conditꝰ vt ſciatꝭ qũo opoꝛteat vos vni
cuiqꝫ rñdere. quia ẜm glo. aliter debẽt loq̃ ſa=
pientibꝰ. aliter inſipientibꝰ. Dicit em̃ Phs in
ꝓbleuma. ꝑticula. j. ꝓbleuma. xxxj. ꝙ haben=
tes raros ⁊ diſtãtes dẽtes nõ ſunt ita longeui
ſicut illi qui habẽt dentes cõiunctos ⁊ foꝛtes.
Sic illi in eccleſia. i. in xp̃ianitate qui habent
raros dentes. i. paucos doctoꝛes inſtructos i
ſacra ſcriptura nõ ſunt ita longeui. i. ꝑſeuerã/
tes in vita gr̃e ſicut illi vbi abundãt doctoꝛes
Octauo patet hoc de collo. Et collũ eccl̾ie ele
ctiſſime xp̃i ſponſe. ſunt clerici aut ſacerdotes
⁊ hi olim erant alti in cõtemplatione ⁊ decoꝛa
ti in caſtitate vt tunc dicereꝶ eccleſie. Cañ. vij
Collum tuũ ſicut turris eburnea. Dicebatur
em̃ turris ꝓpter cõtemplationis euidentiam.
⁊ eburnea ꝓpꝶ caſtitatis refulgentiã. Sed q̃=
les nunc ſunt non ẽ neceſſe h̾ iterare. quia de
hoc ſatis ſupiꝰ ẜ. iiij. L. ẽ expꝛeſſum. Nono li= Q
quet hoc de pectoꝛe. Pectꝰ aũt huiꝰ ſponſe q̃
eſt ſine ruga ſunt nobiles ⁊ potẽtes. qꝛ ſic pe/
ctus quodãmodo eſt foꝛtius in coꝛpe. ſic nobi
les ⁊ potẽtes mũdi vel dñi ſunt foꝛtiſſimi in fi
deliũ cõgregatione. Hi igiꝶ ſicut mẽbꝛa eccle=
ſie exiſtunt. ita olim eccl̾iam defenſerũt. quo/
rum vnꝰ notabilis valde fuit Cõradꝰ dux fe=
rocie. quẽ laudat ꝓhia lib. iij. vt reticat paup
Henricꝰ dicẽs. Vnicꝰ ille leo fidei imo murus
⁊ hoſtilis vnicus ille timoꝛ dux verus ⁊ nr̃e
Cõradus cauſa ſalutis. q. d. Iſte Cõradꝰ fu=
it ferocie dux. vnicꝰ leo fidei ⁊ cã ſalutꝭ nr̃e. id
ẽ. dñici ſepulcri defenſoꝛ ⁊ paganoꝝ timoꝛ. qꝛ
cos in bello in cuiꝰ acie ip̃e erat ꝓſtrauit. ⁊ ſic

eccleſiā defenſauit. Idē patet de nobili duce
Henrico cognominato cū barba. q̄ ꝓ eccleſia
defendenda cōtra paganos vitā poſuit tpalē
Sꝫ nunc ſeclares dñi potētes ⁊ dñatores bo=
na eccleſie deſtruūt ⁊ cōſumūt. iuſticiā ſuppri=
munt. ꝟitatē odiunt, falſitatē diligunt. paceꝫ
eccleſie deſtruūt. diſcordiam nutriunt. viduā
⁊ pupillos nō defendunt. nephanda mala in
ꝓuincijs ⁊ ciuitatibꝰ ſuis fieri ꝑmittunt. Iteꝫ
impletū ē ꝗ̃ ꝑdixit Eſa. xix. Cōuerſum eſt iu=
diciū retrorſum. ⁊ iuſtia longe ſtetit. qꝛ corru=
it in platea ꝟitas ⁊ equitas nō potuit ingredi
⁊ facta ē ꝟitas in obliuionē. Decimo igiꝛ ptꝫ
de vberibꝰ. Ubera em̄ ſunt cōſiliarij de qui=
bus olim dicebaꝛ Cañ. vij. Ubera tua ſicꝰ bo=
tri vinee. quia de ipſis emanat vinum boni et
dulcis cōſilij in vtilitatē totius cōitatis ⁊ eccle
ſie. Nūc aūt cōſiliū dāt in nocumētū eccleſie ⁊
totius cōitatis vt iā dicat tota trinitas de ec/
cleſia Cañ. vlt. Soror mea puula ē ⁊ vbera n̄
habet. i. cōſiliarios. Quia iam generaliꝛ conſi
liarij tā dñorū ꝙ̄ ciuitatū ſunt cōtra eccleſiam
dando cōſilia vt ab eccleſia eccleſiaſticiſqꝫ per
ſonis exactiōes capianꝛ cū tn̄ debēt eē immu=
nes ab om̄i exactiōe ſeculari. xxix. q. vlt. Con
uenior. ⁊. §. ꝙ̄uis. C. de ſacroſcis eccle. ad in/
ſtructiōes. l. placet. Et tales conſiliarij mali q̄
iā ꝓ lacte ſaniē fundunt. ſi cōmoniti nō ceſſa=
uerint dare cōſilia cōtra libertates eccľie cum
ſuis fautoribꝰ excōicationi ſe nouerint ſubia=
cere. vt patꝫ de emp. eccľe. ⁊ cū nō minꝰ. ex cō
ſilio lateraneñ. Undecimo patꝫ h̄ in brachijs.
Brachia em̄ ſponſe xp̄i eccľie ſūt milites ⁊ mi
litares q̄ olim artifices ⁊ agricolas ꝓtexerunt
Et merito q̄dē artifices. quia illos debēt ꝓte=
gere q̄ veſtes ⁊ alia corpis neceſſaria opanꝛ.
Siľiter aūt agricolas. qꝛ cū agricole laborent
⁊ agrū colant eos milites ꝓtegere ⁊ cuſtodire
dignanꝛ vt ſibijpſi ⁊ militi ⁊ equo pabula col=
ligant ⁊ miniſtrēt. Et qn̄ h̄ milites fecerūt di=
ctum fuit illud pš. Brachiū ſcm̄ eiꝰ ſcꝫ eccľie.
Sꝫ nūc neqꝫ artifices nec mercator nec agrico
la turꝰ eſt q̄n ab eis ſpolienꝛ. vt exponatur de
vnoquoqꝫ tali milite illud Ezech. xix. Factꝰ ē
leo ⁊ didicit rape p̄dā. ⁊ hoīes duorare. Duo
decimo patet in cruribꝰ. Sunt aūt crura ſpon
ſe xp̄i eccleſie ciues ⁊ mercatores. de q̄bꝰ olim
illud dicebaꝛ Cañ. v. Crura eiꝰ in colūne mar
moree. qꝛ ꝯm naturales marmor ē lapis cōpa=
ctus pulcher ⁊ vtiľ. Ita ciues ꝑmitiue eccleſie
erāt cōpacti ꝑ tpantiā. pulchri ꝑ prudētiam ⁊
vtiles ꝑ iuſticiā. Secꝰ aūt ē de ciuibꝰ moder=
nis. vt patꝫ cuilibet apud eos moranti. Quia
ſunt intempantes. iniuſti. vt de q̄buſdaꝫ dici
pōt illud pš. lj. Tota die iuſticiā cogitauit lin
gua tua. Tredecimo ptꝫ h̄ in manibꝰ. Manꝰ
aūt huiꝰ ſpōſe ſūt artifices. Et has iſta ſponſa
xp̄i eccľia olim large extēdit ad paupes. qꝛ in
ꝑmitiua eccľia faciebāt collectas elemoſinarū
vt impleretꝛ tunc illud Prouñ. xxxj. Manꝰ ſu
as extendit ad paupes. qꝛ in ꝑmitiua eccľia fi
ebant collectiōes elemoſynarū ꝓ paupibꝰ xp̄i
anis. de q̄bꝰ apľs ſcribit Corintheis hortādo
eos ad illud cū diē. j. Cor. vlt. De collectis q̄
fiunt in ſanctos. i. ꝓpter fideles paupes hieru
ſalem habitātes ſicut ordinaui in eccleſijs gal
lacie. ſ. regionis grecie. ita ⁊ vos. ſ. facite colle
ctam elemoſyne ꝓ fidelibus. Sꝫ iam tales ma
nus aruerūt qꝺ ptꝫ Mat. xij. Ecce hō habēs
manū aridā. Per hunc ſignificaꝛ quilibꝫ aua
rus artifex cuiꝰ manꝰ ad opa pietatis ⁊ largi
tatis ſunt inualide. Sꝫ vt ſanenꝛ ꝑ xp̄m culli
bet tali diciꝛ. Extende manū tuā. ⁊ reſtituta ē
ſanitati. quia cum ex dei dono ad charitatis
opa extendit tunc ſanaꝛ. Quartodecimo ⁊ vl
timo patꝫ hoc in pedibꝰ. Pedes aūt eccľie ſūt
agricole ⁊ ruſtici. Et hi olim fuerunt boni ⁊ re
cti. vt bene exponereꝛ de ipſis illud Ezech. j.
Pedes eoꝝ pedes recti. Quia ruſtici hn̄t ſecu
riorem vitā. quia minꝰ peccant ꝓpter cōtinuū
laborē. Quia nō ita ad cogitationes peſſimas
cōuertunꝛ vt faciunt alij diuites delicati. Nꝛ
dicit metriſta. Diuitijs vti res ē aduerſa ſalu=
ti. Paucos certe bonos quos beat eris onus.
xxxvij. diſt. Eccľie ꝑncipes. Sed hoc olim di
ctum fuit de ruſticis. nūc aūt ſine om̄i timore
dei plebanos ſuos cōtemnūt. ſabbata non cu=
ſtodiunt. decimas nō ſoluunt. dāna ipſis ma=
gis faciunt. vt patet ſupra F. iiij. A. Se inuicē
odiunt frumenta tpe neceſſitatꝭ abſcōdūt. Ali
os quos pn̄t ſupprimūt. ⁊ ſeipſos ſolū diligūt.
Et hoc p̄dixit apľs. ij. Timoth. iij. In nouiſſi
mis diebꝰ inſtabūt tpa piculoſa. erūt hoīes ſe
ipſos amātes. cupidi. elati. ſupbi. blaſphemi.
pentibus vicꝫ ſpūalibꝰ nō obediētes. ſceleſti.
ſine affectiōe ⁊ ſine pace. Ecce q̄liꝛ ſpōſa chri=
ſti eccľia fuit pulchrificata. nūc aūt deturpata R
Tertio iſte nuptie fuerūt cōmēdabiles ꝓpter
ꝯuiuij plenitudinē. In h̄ ꝯuiuio ē panis viuꝰ
xp̄s qui diē Joh. vj. Ego ſum panis viuus q̄
de celo deſcēdi. ſi q̄s mādat ducauerit ex h̄ pane
viuet in eternū. In h̄ ꝯuiuio obtulit xp̄s cor=
pus ⁊ ſanguinē ſuū. h̄ ideo vt dicit Hugo ſup
ꝑmū angelice hierarchie. vt. ſ. ꝑ cibum carnis
ſue inuitet ad guſtū diuinitatis vt hō mandu=
cet panē angelorū om̄e delectamētū in ſe hn̄tē
⁊ oīs ſaporꝭ ſuauitatē. Sap. xvj. iō maxie refi
cit. Quia dicit vertalleñ. ſup Cant. Nihil eſt
qꝺ ita gratā mētibꝰ p̄ſtet refectionē ſicut pa=
nis ſupſubſtātialis. i. eucharistie. Ad has eti=
am nuptias obtulit Ruth panē intinctū i ace=
to dñice paſſiōis Ruth. ij. Et hi panes hn̄t ꝟ
tutē oīa patienꝛ ſuſtinēdi adūſa. Nꝛ diē Aug.
i li. de ꝯflictu vitiorū ⁊ ꝟtutū. Si paſſio redē=

ꝑtoꝛis nr̄i ad memoꝛiā reducat̃ nihil tam dur
qđ nō equo aīo tolleret̃. Parua em̄ oīa repu/
tamus ſi ſue paſſiōi compemus q̄ patimur Ad
illas nuptias venerādas nr̄e redemptiōis. vt
plenū fieret conuiuiū obtulit Melchiſedech
panē ⁊ vinū. Gen̄. xiiij. Moyſes diuerſa ob/
tulit ferculoꝛū genera. vicꝫ mel de petra. oleū
de ſaxo duriſſimo. butyrū de armēto. ⁊ lac de
ouib⁹ cū adipe agnoꝛū ⁊ arietū filioꝛū Baſan
⁊ hircos cū medulla tritici. ⁊ ſanguinē vue bi
bere meraciſſimū. Deut. xxxij. Abel obtulit
agnum. Abraam obtulit arietē Gen̄. xxij. Jo
ſue vaccā. Moyſes volatilia pennata. ⁊ rex
euāgelic⁹ altilia occiſa Mat. xxij. Apl̄i obtu=
lerūt piſces de mari. Joh. vlt. Piſces de flu/
uio. Thob. vj. Et piſces de ſtagno. Leuit. xj.
vbi dicit̃. Om̄e qđ habet pennulas aut ſqua/
mas tam in mari q̄ȝ in fluminib⁹ ⁊ ſtagnis co/
medetis. Ubi dic̃ Greg⁹. in glo. Piſces q̄ ha
bent pennulas ſolēt ſaltare ſup aquas. ⁊ ſigni
ficant aīas que eleuant̃ vltra illa fluxibilia et
trāſitoꝛia ꝑ cōtemplationē. ⁊ illi ſunt comedē
di. i. eccleſie in coꝛpandi. quia ſunt mūdi Sed
Hugo dicit. Piſces de mari ſunt ſeculares. q̄
adhuc ſunt in hoc mari magno. Piſces vo đ
flumine ſunt doctoꝛes qui fluūt ſciētia ad ali/
os. Sed piſces de ſtagno ſunt clauſtrales q̄ e/
ti q̄ om̄es in flumine baptiſmi mūdati ſūt. ⁊ iō
comedēdi ſunt. ⁊ in coꝛp⁹ eccl̄ie traijciēdi. De
iſto cōuiuio nuptiarū nr̄e redemptiōis loquit̃
Hugo de ſanc. vic. O qualis refectio vbi da=
pifer eſt xp̄s. Pincerna vo ſpūſſanct⁹. Chri/
ſtus em̄ miniſtrat in cibo. Jux illud pſ. cxlvij
Mittit cryſtallū ſuū ſic buccellas. Spūſſcūs
miniſtrat in potu. Un̄ Dauid ibidē dicit. Fla
S uit ſpūs ei⁹ ⁊ fluēt aq̄. ſ. viue. q̄ꝛ viuificāt. Quar
to iſte nuptie ſunt cōmēdabiles ꝓpter inuita=
toꝛū multitudinē. Nam paratis illis nuptijs
nr̄e redēptiōis in cōiunctione xp̄i ⁊ eccl̄ie mi/
ſit de⁹ pater apl̄os ſuos vt ad eas vocarent in
uitatos. ⁊ dixit eis. Dicite inuitat. Ecce prā=
diū meū paraui. i. doctrinā iuſticie ⁊ menſam
triplicē ſcripturarū ex om̄ib⁹ ꝓphet ordina/
ui. vt ſupra ſ. lxxxix. G. Tauri mei. i. pr̄es an
tiqui teſtamēti. ⁊ altilia mea. i. pr̄es noui teſta
menti. occiſa ſunt. ⁊ om̄ia parata ſunt venite
ad nuptias. Ecce inuitatoꝛiū dei ⁊ apl̄oꝛū ſili
terq̄ȝ alioꝛū bonoꝛū p̄dicatoꝛū. Circa qđ nota
quadruplex inuitatoꝛiū inuenit̃ in ſacra ſcri/
ptura. Primū ē voluptuoſoꝛū. Et ponit̃ Sa
pien̄. ij. Uenite fruamur bonis que ſunt ⁊ vta
mur creatura in iuuētute celeriter. vino p̄cio=
ſo ⁊ vngento nos impleam⁹. ⁊ nō p̄tereat nos
flos campi. Coronem⁹ nos roſis anteq̄ȝ marce
ſcant. Nullū pratū ſit qđ nō ꝑtrāſeat luxuria
nr̄a. Nemo expers ſit luxurie nr̄e. Ubiq̄ȝ reli=
quamus ſigna leticie. qm̄ hec ē ꝑs nr̄a. Iſtud
inuitatoꝛiū audit̃ in eccleſia. i. in cōgregatiōe
diaboli ⁊ maloꝛū. Ibi pꝛoh doloꝛ a multis au=
ditur his dieb⁹. Qn̄ em̄ hō intrat eccleſiā ca=
thedralem vel catholicam vt audiat matuti/
nas de aliquo ſancto ſtatim ꝑ inuitatoꝛiū pōt
diſcernere in q̄ta reuerētia ille ſanct⁹ habetur
ibidē. q̄ꝛ in ferialib⁹ diebus ſufficit tm̄ vnus ⁊
quāto feſtū celebrat̃ ſolēni⁹ tāto plures ꝑ in=
uitatoꝛio deputant̃. Moralr̄ in vita pꝛeſenti
mlt̄i dij colunt̃. Jux illud. j. Cor. viij. Siq̄dē
⁊ dij multi ⁊ dn̄i multi. vicꝫ mūd⁹. caro. deus
⁊ demon. Uideas ergo q̄s eoꝛū plures habe=
at in curia ſua ad cātandū inuitatoꝛiū. Et cer=
te videbis ꝙ de⁹ habet pauciſſimos. Si em̄ lo
quamur de mūdo nōne ſenes ⁊ iuuenes ⁊ pue
ri a cunabulis ſuis extracti ſtatī inuitantur ⁊
animant̃ ad colendū mundū. Iſte vt fiat mer=
cator. Ille vt fiat miles. ali⁹ vt fiat diues. ali⁹
rector. ⁊ ſic de alijs. q̄ oēs vna voce dicūt. Ue
nite fruamur bonis q̄ ſunt. Et p̄mo q̄dem in h̄
inuitatoꝛio inuitant ſe pctōꝛes ad guloſitatē
cū dicūt. Uino p̄cioſo nos impleam⁹. In quo
duplicē exceſſum exp̄mūt in ſuo ap̄etitu. Ap=
petunt em̄ in vino charitatē aut p̄cioſitatem
aut mēſure nimiā quātitatē. Primū tangunt
cū dicunt. vino nō qualicūq̄ȝ ſed p̄cioſo. i. cha
re empto. Scōm ibi. impleam⁹. Nō em̄ ſufficit
intemꝑatis guloſis vinū p̄cioſum nec abſolu=
te bibere ſed vino ſe iplere cū tn̄ natura huma
na modicis ſit cōtenta. vt dic̃ Boe. li. ij. de cō=
ſola. pſa. v. Paucis minimiſq̄ȝ natura contē=
ta eſt cui ſatietatē ſi ſupfluis vrgere volueris
aut iniocundū erit qđ effuderis aut noxium.
Scđo inuitāt ſe ad iocunditatē cū dicūt Coro
nemus nos roſis. Reprobi em̄ coronant̃ in p̄
ſenti roſis vanitatis ⁊ laſciuie. ſed in futuro co
ronabunt̃ coronis vmbꝛe. Nam vnicuiq̄ȝ ipo
rum dicitur Eſa. xxiij. Coronās coronabit te
tribulatiōe. Et tūc lugebunt ⁊ plangent. de q̄
modo rident dicētes illđ Thꝛen̄. iiij. Defecit
gaudiū coꝛdis nr̄i. Verſus ē in luctum choꝛ⁹ nr̄.
cecidit coꝛona capitis nr̄i. ve nob q̄ꝛ peccaui=
mus. Et notanter dicūt ꝙ volūt coꝛonari ro/
ſis ad ſignandū ꝙ oīs vanitas mūdi bꝛeuis ē
⁊ trāſitoꝛia. Roſa em̄ hꝫ iocūditatē odoꝛis. đ=
coꝛis ſpecioſitatē ⁊ viroꝛis bꝛeuitatē ⁊ int̃ ſpi
nas creſcit. Sic vanitas ⁊ laſciuia hui⁹ mūdi
nō eſt ſine cōſciētie punctura. Licꝫ em̄ gaudē
tes i odoꝛe roſarū nō dicā⁹ nos intꝑatos ſic di
cit Ariſt. iij. eth. c. xiiij. Tamē delicat⁹ oꝛnat⁹
ſatis indicat mētis laſciuiā. Jux. illđ Eccl̄i. xix
Amict⁹ coꝛpis. riſus dentiū. ⁊ ingreſſus hoīs
enūciat de illo. Jō legit̃ de ſctō Ludouico. ꝙ
ſerta de roſis ſeu alios capillos ꝓhibuit ꝑ ſe
ſuo ferijs ſextis ꝓpt̃ coꝛonā ſpineā impꝛeſſā
tali die capiti ſaluatoꝛis nr̄i. Tertio inuitant
ſe ad voluptatē cū dicūt. nullum pratū ſit. ⁊c̄.

hanc aũt voluptatẽ integrare nitunt̃ ex trib⁹
cauſis ſiue circũſtãtijs. vicȝ ex locali amenita-
te ⁊ ſociali cõitate ⁊ ex diſſoluta iocunditate.
Quãtũ ad p̃mũ dicũt. nullũ pratũ .i. null⁹ loc⁹
delectabilis ſit in quo nõ luxuriemur vt ame/
nitas loci cõferat delectationẽ. Qrtũ ad ſcd̃m
qꝛ null⁹ rei ſine ſocio iocũda ẽ poſſeſſio. ideo
dicũt. Nemo nr̃m expers ſit luxurie nr̃e. q. d.
luxuria nr̃a cõis ſit oib⁹. ſic ꝙ ſit libertas ⁊ li/
centia generalis peccãdi ⁊ alios ad pctm̃ tra/
hendi. Eſt em̃ luxuria ſicut morb⁹ cõtagioſus
vt lepra vel ſcabies. Nã ſicut hõ cũ multũ tra
ctat cũ leproſo de facili inficit̃. ideo ſolẽt lepro
ſi expelli de facili. ſic ẽ de libidinoſis. Si enim
fuerit vn⁹ talis in vna ſocietate vel familia. ip
ſe decẽ alios attrabit ad peccandũ. Qrtum ad
ť tiũ dicũt. Vbiqȝ relinq̃m⁹ ſig̃ leticie. vicȝ i cã
tu i tripudijs. feſtis ⁊ luſib⁹. Scd̃m iuitatoriũ
malicioſorũ. ſcribit̃ hiere. xviij. Venite cogi
temus cõtra hieremiã cogitatiões. nõ em̃ pi-
bit lex a ſacerdote. neqȝ cõſiliũ a ſapiẽte. neqȝ
ſermo a ꝓpheta. Et nõte quales hoies ponũt
malicioſi ꝑ ꝑte ſua. vicȝ ſapiẽtes ⁊ ꝓphetas.
Moralr̃ dicit hol. ſup lib. Sap. lec. xix. Sa
cerdotes ſunt magni p̃lati. Sapiẽtes ſunt iu/
diciarij. ꝓphete ſunt religioſi. ⁊ nunq̃ videbi
tis in republica magnã maliciã factam niſi ab
hoib⁹ iſtis ſimul vel ab aliquo iſtorũ ꝓcedat.
Vñ iſti tres ꝑfecte cantãt inuitatoriũ ꝑuerſo-
rum ⁊ malicioſorũ. Et iſti ſciunt cõſpirationẽ
facere cõtra optimũ honorẽ dicẽdo hiere. xv
iij. Venite ꝑcutiamus eũ lingua ⁊ nõ attenda
mus ad vniuerſos ſmões ei⁹. Percutere ho-
minẽ lingua eſt p̃cludere ſibi viã rñdẽdi vt ni
hil poſſit dicere de ſeipſo. Vel ꝑcutere hoiem
lingua ẽ vel põt eẽ falſum cõſpirare. falſum te
ſtificari cõtra hoiem. Eſt em̃ nõndũ ꝙ iſti ma
licioſi triplex habent inuitatoriũ ſibi ꝓpriũ
quo ſe inuicẽ ad maliciã annũciãt ⁊ inſtigant.
Primo em̃ ſe recolligunt ad cõſpirandũ ſub-
tiliter dicẽtes. Venite cogitem⁹ ꝯtra hiere.
cogitatiões. Scd̃o ſe recolligunt ad accuſan/
dum ciuiliter cũ dicũt. Percutiam⁹ eũ lingua
Tertio ſe recolligũt ad occidendũ hoſtilit̃ cuȝ
dicũt. Venite occidam⁹ eũ. ⁊ ñ erit hereditas
Et h̃ ẽ cõcluſio malicie vltima. Tertiũ inuita-
toriũ eſt ambitioſorũ. ⁊ habet̃ Gen. xi. Veni-
te faciam⁹ nobis ciuitatẽ ⁊ turrim cui⁹ cacu/
men ꝑtingit ad celũ. ⁊ celebrem⁹ nomẽ noſtrũ
Eſt em̃ nõndũ ꝙ oẽs ambitioſi exponũt ſe ma-
gnis laborib⁹ ꝓ honorib⁹ cõſequẽdis in tm̃ ꝙ
ſi talẽ ꝑtem laboris facerẽt ꝓpt̃ deuȝ maximi
meriti forẽt. Vñ iſti ad edificandũ. fodienduȝ
⁊ cõſtruendũ ſe applicãt ⁊ exponũt. Quãtam
eſtimatis vexationẽ ſuſtinẽt q̃ curijs pape. re/
gis ⁊ ep̃orũ ſe mãcipant dant munera. diſſimu
lant ⁊ adulant̃ ⁊ mentiunt̃ ⁊ ſe nequit̃ humili
ant. De hoc dicit Innoc̃. de vi. huma. ꝯdi. li.
iij. c. xxvj. Ambitioſus ſemꝑ ẽ pauid⁹. ſꝑ attẽ-
tus. ne dicat q̃d vel faciat qd̃ in oculis valeat
diſplicere. humilitatẽ ſimulat. honeſtatẽ men
tit̃. affabilitateȝ exhibet. benignitatẽ oſtendit
cũctos honorat. vniũſis ſe inclinat ⁊ frequen/
tat curias. viſitat optimates. aſſurgit quidẽ ⁊
amplexat̃. applaudit ⁊ adulat̃. Et ponit exem
plũ ibidẽ. c. xxviij. de Abſalone. q̃ veniẽtibus
ad ſe extẽdit manũ. ⁊ apprehẽdens oſculabat̃.
Ideo de talib⁹ curialibus qui caſtra reguȝ ſe-
quunt̃ dixit q̃dã. Sunt qui dicunt̃ miſeri qui
caſtra ſequunt̃. Quartũ inuitatoriũ eſt p̃dica
torũ. ⁊ ponit̃ in pſ̃. xciiij. Venite exultem⁹ do
mino iubilemus deo ſalutari nr̃o. ⁊ iterũ. Ve
nite adoremus ⁊ ꝓcidamus añ deũ. Et Mat.
xxij. In hodierno euãgelio. Venite ad nupti
as quia parata ſunt oĩa. Illud inuitatoriũ
valde ferialiter cantat̃ his dieb⁹. Quia tãtus
ẽ ſtrepitus in choro mũdi ꝙ illud inuitatoriũ
nõ audit̃ in choro xp̃i. qꝛ hic inuitati ad nupti
as aliq̃ venire noluerũt. aliq̃ neglexerũt. alij i
villã abierunt. Reliq̃ ad negociationẽ iuerũt
⁊ ceteri nũcios occiderũt. De q̃bus dr̃. Et no
lebant venire. Tales ſunt q̃ raro vel nunq̃ ad
p̃dicationẽ veniũt. ⁊ cõtra ſe aliq̃d audiũt. vt̃
p̃dicatores ſi eis cõtrariũ p̃cipiũt murmurãt.
Sed iſtud murmur ẽ cõtra deũ. ſic Moyſes
⁊ Aaron filijs iſrl̃ dixerũt Exod. xvj. Non eſt
murmur cõtra nos ſ ꝯtra deũ. Jõ hoc pecca-
tum filios iſrl̃ trãſeũtes ꝑ deſertũ excluſit a ter
ra ꝓmiſſiõis. vt ſolũ duo intrarẽt de his q̃ ex
egypto exierũt. vicȝ Joſue ⁊ Caleph licet ꝓ/
miſſa eis eẽt multotiẽs. Nume. xiiij. dr̃. Om/
nes q̃ murmuraſtis cõtra me nõ intrabitis in
terrã ſuꝑ quã leuaui manũ meã vt inhabitare
vos facerẽ in ea. Et ſicut illi propter murmur
ſuũ ſunt excluſi a terra ꝓmiſſionis. ſic ⁊ nunc
murmurãtes cõtra p̃dicatores nõ intrabũt in
regnũ celorũ. cui⁹ figura erat terra ꝓmiſſiõis.
Jõ dicit Greg⁹. Regnũ celorũ null⁹ qui mur
murat accipit. Scd̃i venire neglexerũt de qui
bus dicit̃. Illi aũt neglexerũt. Et ſunt hi qui
tarde ad p̃dicationẽ ⁊ ad miſſam veniũt. et ſic
negligunt dei p̃cepta ⁊ eccl̃ie ſtatuta atqȝ ſue
aie ſalutẽ. Et nota. ꝙ tria ſunt que ſolẽt eẽ oc-
caſio hui⁹ negligẽtie. Primũ ẽ minor timor do-
mini. Nã q̃ timet dñm cui ſeruit multũ cauet
ne incurrat aliquã negligentiã in ſuitio ſuo.
Ita ẽ de ſeruitio ſũmi dñi Eccl̃i. vij. Qui timet
dñm nihil negligit. Scd̃m ẽ minor cura aie. ſi
em̃ hoies tm̃ curarẽt de ſalute anime ſue ſicut
curãt de ſalute corpis ſui nihil negligerẽt eoꝝ
que ꝑtinẽt ad ſalutẽ aie. Sȝ audiãt hi quid ſa
piẽs dicat Prou. xix. Qui cuſtodit p̃ceptum
dñi cuſtodit aiam ſuã. Qui aũt negligit viam
ſuam mortificat̃. ⁊ taliũ ẽ occupatio circa tran

ſtoria. Vn̄ Greg⁹. iiij. moral. Sūt nōnulli va=
ni q̄ vitā ſuam negligūt dū trāſitoria appetunt
eterna vl' nō intelligūt vel intellecta cōtemnūt
Sz hic orit̄ queſtio vtrum om̄is negligētia ſit
pctm̄ mortale. ⁊ ſic legit̄ Hiere. xlviij. Male/
dictus q̄ facit op⁹ dn̄i negligēter. vbi maledi/
ctio refert̄ ꝓ negligētia reſpectu circūſtantie
debite. Ad lr̄am aūt loquit̄ ꝓpheta de Nabu
chodonoſor. quē fecit inſtrumentū ſuū ad fla=
gellandū ꝑpl'm iſrl'. Iſtud aūt op⁹ fuit dei ſic or
dinantis ⁊ cōmittētis. Sed iſtud attribuit na
buchodonoſor potentie ſue faciens ex odio ꝑ
ſonarū illud qđ facere debuit ex obediētia dei
tm̄. ⁊ ideo peccauit mortalit̄. ꝓpt̄ qđ dr̄. Ma
ledict⁹ hō qui facit op⁹ dei fraudulent̄ vl' ſm
aliam lr̄az negligēter. Sic etiā ſi negligerē ele
moſynā dare tpe extreme neceſſitatis ꝓximo
indigenti tunc negligerē actū cadentē ſub pre
cepto de neceſſitate ſalutis. Siliter ſi darē ele
moſynā ⁊ nō ex charitate vel nō in charitate.
pecco omittēdo circūſtantiā que debet eē i om
ni actu ꝟtuoſo de neceſſitate ſalutis. Iux̄ illđ
j. Cor. vlti. Om̄ia opa veſtra in charitate fi=
ant. aliter pōt cōtingere negligētia circa actuz
vel circūſtantiā act⁹. que tm̄ circūſtātia vel qui
actus nō eſt de neceſſitate ſaluti. ſicut ſi negli=
gerē ſalutationē beate ꝟginis trāſeūdo coraz
imagine ſua. vel cū audio lectionē cogitando
de imptinentib⁹ ex remiſſiōe volūtatis. ⁊ tūc
eſt pctm̄ mortale. Quia dicit̄ Eccl. vij. De ne
gligentia purga te cuz paucis. dicit glo. Quis
oblatio pua ſit multorū delictoꝝ purgat tm̄ ne
gligētias. ſed ꝑ pauca nō purgabit̄ peccatum
mortale. ergo negligētia nō eſt pctm̄ mortale.
Ad qđ dicit̄ ꝙ illa auctoritas intelligit̄ de ne
gligentia veniali vel mortali. ſi de mortali ve=
rum eſt ꝙ purgat̄ in pn̄ti ꝑ pauca reſpectu il
lorum quib⁹ in futuro eternalit̄ punient̄. Ter
tij in villā abierūt vn⁹ in villā ſuā. Tales ſunt
qui ſupbiunt ⁊ ſup alios dn̄ari volunt vel ap
petunt. ⁊ in h̄ ꝙ appetūt dn̄ationē indecentem
Quia dicit Aug⁹. Loc⁹ ſupior ſine quo ꝑpl's
regi nō pōt. ⁊ ſi teneat̄ indecent̄ tm̄ appetitur.
Eſt aūt notandū ꝙ inſtitutio dn̄i aut iſtitutio
regis vel pn̄cipis quadruplici via ſolet eſſe le=
gitima. vicz diuina ꝓuiſione. eccl'ie collatiōe.
generis ſucceſſiōe ⁊ vnanimi electiōe. Exem=
plum patet de Saul. j. Regl. x. ⁊ de Dauid. j
Regl. xvj. Exemplū ſcđi. q2 Moyſes pfecit
Joſue Deutl. xxiij. ⁊ Samuel vnxit Dauid i
regē. j. Regl. xvj. in figurā ꝙ plat⁹ xp̄i ⁊ vica
rius eccl'ie cōfert pn̄cipatū ⁊ regiā ptātē ad vti
litatem eccl'ie ⁊ aie. ⁊ ius ⁊ autoritas examinā
di electionē ad pſonā. regē ⁊ poſtmodū ad im
perium ad papam ſpectat. vt extra de electiōe
venerabili. Exemplū tertij de Salomōe filio
Dauid ⁊ multis alijs qui electione ꝑpli vel ſe=
natus dignitatē regiā adepti ſunt. De quadā
pn̄cipis electione mirabili narrat Solinus de
mirabilib⁹ mundi dicēs. Apud traciā in regis
electione nō nobilitas pualet. ſz ſuffragia vni=
uerſorū. ꝑpl's em̄ eligit pn̄cipē morib⁹ inuete=
ratum. ⁊ clemētia ⁊ annis grauē. Sz hoc idō
cōiter vt ei nulli ſint liberi. Nā qui pater fue=
rit etiā ſi vita polleat nō admittit̄ ad regendū
Et ſi forte dum regnat genuerit exuit̄ a ptāte
Ideoq; maxime cuſtodit̄ ne hereditarium fi=
at regnum. Deinde ſi rex puaricat maximam
equitatē. noluit ei licere totū. ſz quadraginta
rectores accipit ne in cauſis capitū ſolus iudi
cet. Et ſi diſpliceat iudicatū ad ꝑpl'm ꝓuocat̄.
atq; iſta data iudicib⁹. lxx. fert̄ ſentētia cui ne
ceſſario acquieſcit. Vlterius nota de dn̄i exe=
cutione dicit ſapiēs Prouerb. xx. Rex qui ſe
det in ſolio diſſipat om̄e malū intuitu ſuo. vbi
quatuor cōditiones ponunt̄ neceſſario requi=
ſite ad hoc ꝙ regia ptās aut alias qđlibet do/
miniū executionē debitā ſortiat̄. Primum eſt
tranquillitas in pſidendo. ibi. Rex qui ſedet.
Secundū eſt equalitas in diſcernēdo. ibi. In
ſolio iudicij. Tertiū pſpicacitas in inquirēdo
cum dicit. in intuitu. Quartū poteſtas in pu=
niendo. ibi. diſſipat om̄e malum .ſ. culpe quođ
debz diſſipare. alias ſi nō facit videt̄ approba=
re. Quia dicit Innoc. diſt. lxxxiij. c. Error cui
non reſiſtit̄ approbat̄. ⁊ ꝟitas cum minime de
fenſat̄ opprimit̄. Negligere quippe eſt cuz poſ
ſis ꝑturbare ꝑuerſos nihil aliud eſt q̄ȝ fouere
nec caret ſcrupulo ſocietatis occulte qui mani
feſto facinori deſinit obuiare. Hec ille. Et no/
tandū q̄uis dn̄atio his quatuor modis predi
ctis poſſit eſſe licita tm̄ tria ſunt que retrahunt
ab ea. Primum eſt temporalis breuitas. ſm
illud Eccl'aſti. x. Omnis poteſtas vita breuis
Quia dicit Nicolaus de lyra ꝙ potentes in=
ordinate viuunt cōmuniter ſuas concupiſcen
tias ſequentes. j. Ethicorū. Et quia m'ti ma=
chinant̄ in mortem eorum. aliqui ex ambitio=
ne vt habeant ſtatum eoruz. aliqui ex odio eo
ꝙ ab eis ſe reputant grauatos. Sicut cōtigit
Alexandro impatori. qui ſolum duodeciz an
nis regnauit. et a quodam pincerna ſuo into=
xicatus fuit. vt patet ſermone. xciij. E. Secđm
eſt periculi quantitas. Quia quāto maior po=
tentia tāto maior miſeria ⁊ moleſtia. Narrat
em̄ Valerius maxim⁹ ꝙ cum quidā rex coro=
nari deberet accepit coronā in manu ſua dicēs
O nobilis corona q̄ȝ multa habes icommoda
⁊ pericula. Nā ſi quis aſpiceret te a t̄ra non le
uaret. Tertiū ē caſus immanitas. quia quan=
to ſtatus altior tanto caſus ꝓfundior. Iux̄ il=
lud pſ. xxxvj. Vidi impiū ſuperexaltatuz ⁊ ele
uatuz ſicut cedros libani. ⁊ tranſiui. ⁊ ecce nō

erat. Quarti ad negociationẽ trãſierũt. ⁊ hoc
tangit cũ dr̃. Aliꝰ ad negociationẽ ſuã. Tales
ſunt qui auare ꝓ tpalibꝰ laborãt ⁊ ꝓpter tem
poralia ꝑdunt eterna. Unde Greg⁹. in omel.
Auari q̃ eterna intueri negligũt ⁊ appetitu tẽ/
poraliũ rerũ negociatõe ſuccũbũt tãto ab eter
no cadunt altiꝰ q̈nto bona tpalia amant q̃ ſola
bona eẽ credũt. Circa h̃ tñ ẽ notandũ ꝙ nego=
ciatio ẽ duplex. alia licita alia illicita. Illicita
ſunt q̃ de ſui natura fieri ſine pctõ non pñt. vt
vſura. ſimonia. furta. adulteria. fornicatio. et
ſunt omnibꝰ ꝓhibita. diſt. lxxxiij. c. fornicari.
Fornicari homi ſp̃ nõ licet. i. nunq̃. Negocia
ri aliqñ licet aliqñ nõ licet. Anteq̃ eĩ eccleſia
ſticus ſit q̃s licet negociari facto iam nõ licꝫ ꝑ
Augſ. xiiij. q. iiij. nec hoc. Quedã vo nõ ſunt
licita ex ſui natura. vt tutela cura. ⁊ oĩe exer=
citiũ artiũ mechanicarũ. vt textorie. ſutorie. ⁊
cõſimiliũ que ſunt neceſſaria hũano vſui. Di=
cit tñ Raymũdꝰ ꝙ pñt fieri illicita mltiplicit̃.
Primo ex cã vt qñ fierẽt ꝓpter auariciã. ſ. ꝓ/
pter improbã cupiditatẽ diuitiaꝝ nõ ad neceſ
ſitatẽ ſ; ad aliũ finẽ malũ. Et ſm h̃ ꝓhibita ſũt
oĩbꝰ. xlvij. diſt. oẽs. ⁊. c. ſic hi. Scdo ex pte
vt ſi fiant in diebꝰ dñicis ſeu feſtiuis in q̃bꝰ ab
hmõi opibꝰ ẽ ceſſandũ. de ꝯſe. di. iij. Rogati=
ones. v. q. iiij. c. j. ⁊. iij. Sꝫ di. nunquid peccat
mortaliter q̃ vadit ad mercata q̃ fiũt in die do
minica vel alijs feſtĩ ꝑcipuis. Rñdet Guilh.
Si aliq̃s facit h̃ ꝓ ſua neceſſitate aliqñ nõ cõ=
ſuetudinarie nõ credo ꝙ mortaliter peccat Si
aũt hoc ducat in cõſuetudinẽ aut hoc facit ex
improba cupiditate lucrãdi ſicut faciunt mer=
catores q̃ ꝓpt̃ frequẽtãda mercata raro vl̃ nũ
q̃ eccl̃ias ſuas intrãt. credo ꝙ peccẽt mortalit̃
quia inhibitũ ẽ extra de ferijs. oẽs dies. Itẽ
ex pte ſicut pñt fieri iudicia illicita que fierent
de nocte aut nõ clara die. ex̃ de offi. delega. cõ
ſuluit. Tertio ex pſona. q2 clericis ⁊ religioſis
talia ꝓhibita ſunt. ij. ad Timoth. ij. Nemo mi
litans deo implicat ſe ſecularibus negocijs.
Quarto ex loco. q2 in loco inhoneſto ⁊ ſuſpe=
cto nõ debet q̃s negociari aut cõuerſari. lxxxj.
diſt. in oĩbꝰ. xxvij. q. j. ſi q̃s ſacro. Itẽ qñq̃
ſunt illicita ex loco ꝓpt̃ loci excellentiã. puta
qñ in eccl̃ia hmõi fierẽt que nõ ẽ locꝰ negocia/
tionis ſ; orõnis. q2 ⁊ dñs inde vendẽtes ⁊ emẽ
tes eiecit Mat. xxj. Joh. ij. Et. xvj. q. ij. et h̃
diximus. Quinti nũcios occiderũt. de q̃bꝰ dr̃
Reliq̃ vo tenuerũt ſuos eiꝰ ⁊ cõtumelijs affe
ctos occiderũt. Tales ſunt qui ꝑdicatores ve
ritatis pſequunt̃ ⁊ odiũt. de q̃bus Amos. v.
Odio habuerũt corripientẽ in porta. ⁊ pfecte
loquentem abominati ſunt. Ideo q̈ntũ ad q̈r=
tum ponit vindicationẽ dei penoſam cum dic
Rex aũt cum audiſſet iratꝰ eſt. ⁊ miſſis exerci
z tibus ſuis ꝑdit homicidas illos. Ubi nõ ꝙ ira

dei nihil aliud eſt niſi iuſta vindicta. Dicit eĩ
Aug⁹. lib. de trini. Ira dei nõ eſt aie ꝑturba/
tio ſed iudiciũ quo irrogat̃ peccati correctio.
Et ſm ipſum ira dei habet quatuor cõditiões
ꝓpter quas debet merito formidari. Prima
cõditio ꝙ nõ declinat̃ viriũ ptãte. Ab ira hois
põt aliquis ſe fortaſſis abſcondere vel ſubter=
fugere ſiue reſiſtere. Sed ira dei nec loco me=
titur. nec finit̃ tempe. nec vtute trãſcenditur.
Naum. j. Añ faciem indignationis eiꝰ q̃s ſu/
ſtinebit. ⁊ q̃s reſiſtat in ira furoris eius. Ps̃.
Quis nouit ptãtem ire tue ⁊ p̃ timore tuo iraꝫ
tuam dinumerare. Probat Boc. li. j. de ꝯſo.
metro. iiij. ꝙ ſapiens nõ habet timere irã tyrã
ni quãtũcũq̃ ſeuiat cõtra eũ. Nã in ptãte ſapi
entis eſt facere iram ipſiꝰ inermẽ. Quia ſapiẽſ
nihil timet ꝑdere quod tyrãnus poteſt aufer=
re. nec aliquid ſperat ſe ab eo recipe quod ty=
rannus poteſt ei cõferre. ⁊ hoc reddit irã ſuaꝫ
inermem totaliter ⁊ impotentẽ. ⁊ ꝑuat eum pe
nitus armis ſuis. Dicit eĩ ſic. Quid tñ miſe=
ri ſeuos tyrannos. Mirant̃ ſine viribꝰ fruen=
tes. Nec ſperes aliquid nec extrinſecas. Exar
maueris impotentis irã. Ac quiſq̃s trepidus
pauet vel optat. qð nõ ſit ſtabilis ſuiq̃ iuris.
Abiecit clipeũ locoq̃ motꝰ. Nectit qua vale=
at trahi cathenã. q. d. Quicũq̃ imoderate ho
nores ⁊ diuitias huiꝰ mũdi optat ⁊ puſillani=
miter aduerſitates fortune timet. talis de ſuis
paſſionibꝰ aduerſitatis ⁊ pſperitatis facit ca=
thenam qua hac vel illac ꝑ amorẽ vel irã alte
rius poſſit trahi. Modo ſi loquamur de deo
non poſſum eum facere ſic impotẽtem. nec ap
petendo quod poteſt conferre. nec pertimeſcẽ
do quod poteſt inferre. Nam beatitudinẽ q̃m
poteſt conferre naturaliter cupimus. ⁊ miſe=
riam quam poteſt inferre naturaliter abhorre
mus. Omnes eĩ homines beati eſſe volunt.
ideoq̃ vnum ardentiſſimum amorem appetũt
ſicut dicit Aug⁹. xij. de trini. ca. xv. dicens. ꝙ
nullo modo poſſumus velle miſeri eſſe ergo ñ
reſtat aliud niſi diuinã voluntateꝫ explere. et
q̃ naturaliter appetimꝰ qð ſine ipo hr̃e neq̃mꝰ.
Scd̃a cõditio ire dei ẽ. ꝙ nõ debilitat̃ tpis tar
ditate. ſicut patꝫ de ira dura erga iudeos qui
nũcios ſuos occiderunt que licet tarde fuiſſet
oſtẽſa. vicꝫ ãno. xlij. tñ non fuit debilitata. q2
Tytum ⁊ Veſpaſianũ qui intelligunt̃ hic ſm
Hieronymũ per exercitus. perdidit illos ho=
micida ſcꝫ iudeos. ⁊ ciuitatem ꝑuaricatricem
accenderunt. Jõ dicit Valeriꝰ lib. j. c. ij. Len=
to gradu ad vindictam diuina procedit ira.
tarditatemq̃ ſupplicij grauitate compenſat.
Et poſtea vt habetur Ecci. xv. Ingenti incre
dibiliq̃ exardeſcet ira. Fertur de quadam ci=
uitate que bellis plurimis laceſſita: miſit ad
quendam principem pro ſuccurſu habendo:

vt animus eius citius inclinaret̃ exponunt ſi
bi fortitudinẽ ciuitatis in turribꝰ foſſatl. Qui
bus ille remiſit. Eſt ne īquit ciuitas vr̃a ſupe=
rius coopta ita ꝙ ira dei ſup illã deſcẽdere ne
ſciat. ꝙ ſi ita eſt libẽter veniã ad vos ⁊ defen=
dam. Sin aũt ꝓpter peccata vr̃a cõtra irã dei
pugnare nõ audeo. Refert Robertꝰ holk. le.
ccij. ꝙ in quadã p̃ria in anglia que Noforchia
vocat̃ dicit̃ cõtigiſſe. ꝙ blada quodã anno in
eſtate pulcherrime creuerũt Et ecce appropin
quãte tp̃e meſſis venit genus muſce in maxia
multitudine que totã illã bladã pulcherrimaꝫ
cõſumpſit ꝙ vix int̃ qͣnqꝫ miliaria vnũ quar=
tariũ inueniret̃. Homies ꝟo illiꝰ p̃rie quaſdã
de muſcis ceperũt ⁊ diligẽter inſpiciebãt qua
les erant. qꝛ nunqꝫ tales viderãt inuenerunt
eas depictas in alis ſuis habere. In vna ala
ſcripta erat. Ira. In alia. dei. vt manifeſtum
eſſet ꝓpter demerita ꝑplĩ vindictã diuinã fuiſ
ſe. Juxta illud hiere. xij. Seminauerunt triti
cum ⁊ meſſuerunt ſpinas hereditatẽ accepe=
runt. ⁊ nõ eis ꝓderit. Cõfundemini a fructibꝰ
veſtris ꝓpter irã furoris dñi. Sic etiam ſi tp̃i
bus noſtris flagellamur in penuria fructuum
ſciamꝰ hoc ex ira dei ꝓcedere. eo ꝙ obliuiſci=
mur paupeꝝ. Dicit em̃ hiero. ſup Malachi
am. Et habet̃. xvj. q. j. c. reuertimini. Si quã
do fames ex penuria fructuũ. ⁊ rerũ oim̃ ege=
ſtas opprimit mundũ. ſciamꝰ hoc ex ira dei de
ſcendere qui ſe in paupibꝰ ſi nõ accipiunt ele/
moſynã fraudari loquit̃. Tertia cõditio ꝙ in
plures excitat̃ vniꝰ prauitate. Propt̃ vniꝰ em̃
ꝑſone maliciã deꝰ aliqñ flagellat vnã totã m̃lti
tudinẽ. Exẽplũ Gen̄. xx. ꝙ tota domus Aby=
melech ſterilis fuit ꝓpter demerita Abyme/
lech. Sic etiã ꝓpt̃ pctm̃ Pharaonis tota egy
ptus punita ẽ morte p̃mogenitorũ Exod. xij.
Nõ erat domꝰ in qua nõ iaceret mortuꝰ. Quia
dicit̃ Sap. xviij. Durus bellator in mediã ex
terminij terrã. i. in medio egypti q̃ tũc fuit ter=
ra exterminij. ꝓſilijt. gladiꝰ acutꝰ. i. angelꝰ ha
bens gladiũ acutũ. i. ſimulatũ. i. verũ ⁊ non fi/
ctum. impiũ tuũ portãs. ⁊ ſtans oia morte re/
pleuit. i. oẽs domos repleuit morte. ⁊ vſqꝫ ad
celum ꝑtingebat ſtans in terra. Et iſte angelꝰ
vt dicunt doctores fuit angelꝰ bonꝰ. Dic̃ eniꝫ
glo. ſup illud pſ. Immiſſiões ꝑ angelos ma/
los. ꝙ mali angeli aliqñ puniũt bonos corpo=
raliter. ſicut patꝫ Job. j. ⁊. ij. c. Sꝫ malos pu/
niunt mali angeli ſpũalit̃ ⁊ corꝑalit̃. Boni em̃
angeli puniũt malos homies tm̃ corꝑalit̃ aut
in corꝑalibꝰ penis ⁊ nõ ſpũalibꝰ. Uel non po=
tuit dicere ꝙ angelꝰ bonꝰ vtebat̃ demonibus
eos cogẽdo exterminare egyptios. ⁊ ſic dicit
Augꝰ. ſup illud pſ. Miſit in eos irã indigna
tionis ſue. imiſſiones ꝑ angelos malos. Poſ/
ſumꝰ inq̃t ſine dubitatiõe malis angelis attri=
buere mortes p̃mogenitorũ ⁊ obturatiões egy
ptiorũ. ⁊ ſic iſta exterminatio fuit ꝑ angelum
bonũ ⁊ malũ. Sic ⁊ totus ꝑplus iſrl̃ ꝑ peccato
Achaꝫ punitꝰ ẽ. vt ſupra patuit. ſmo. lvj. Q.
Quarta cõditio ire dei ꝙ nõ mitigat̃ niſi hu/
militate. Natura em̃ leonis eſt nõ iraſci niſi le
dat̃. Proſtratis em̃ hoibus ꝑcere conſueuit.
iuxta illud. Parcere ꝓſtratis ſcit nobilis ira
leonis. Eodẽ modo xp̃s nõ iraſcit̃ niſi leſus.
Uñ Eſa. lxiiij. Ne iraſcaris dñe ſatis. ⁊ ne vl=
tra memineris iniq̃tatis nr̃e. Atũcũqꝫ offen/
ſus humilitate placat̃. Uñ. ij. Parat̃. xij. dic̃
dñs. Humiliati ſunt nõ diſꝑdam eos. Et vere
ſi iudei in hierl̃m. ſup morte xp̃i humiliati fuiſ
ſent. ipſe cõtra eos placatus fuiſſet. Tertio ce/
leſtis pater ⁊ rex fecit ⁊ quotidie facit filio ſuo
xp̃o nuptias interne vnionis. vicꝫ cũ xp̃s cuꝫ
aia ſpũaliter vnit̃. Ubi notandũ ꝙ ſponſi t̃re y
ni ſi abundãtes ſunt ſolent ꝓ ſponſis p̃ncipali
ter tria facere. vicꝫ clinodia portare. donaria
dare ⁊ cõuiuia parare. Primo ergo ſolẽt pro
amore ſponſarũ clinodia portare. vicꝫ ſerta d̃
floribꝰ. cirotecas coloratas. calceos exciſos. lã
tos ⁊ ornatos cingulos. ⁊ veſtes curiales. ſic
chriſtus dñs noſter ꝓ amore animarũ nr̃arũ
q̃ ſunt ſponſe ſue deſponſate ſibi in fide Ozee
ij. h̃ clinodia portauit. Primũ clinodiũ eſt co
rona que accipit̃ in ſerto quẽ ipſe impoſituꝫ a
ſynagoga accepit. ⁊ ꝑ dilectione nr̃a portauit
De hac corona aut ſerto dic̃ euãgeliſta Joh̃.
xix. Milites plectẽtes coronã de ſpinis ipo/
ſuerunt capiti eius. Ecce o aia xp̃i ſpõſa non
portauit ꝓ honore tuo coronã de floribꝰ redo
lentibus. ſed de ſpinis pungentibꝰ. non de ro=
ſis recreantibꝰ ſ; de puncturis vulnerãtibus.
nõ in ſolatiũ ſ; in opprobriũ. nõ in gloriã ſed in
contumeliam. ſicut canitur in hiſtoria eccleſie
O corona coronati domini ludibrium. Sed
quare voluit chriſtus propter ſponſam ſuam
tale ſertum non ſibi in gloriam ſed in cõtume/
liam deferre. Reſpondetur propter tria. vide
licet vt ſponſe ſue coronam glorie procuraret
vt eam a poteſtate demonum liberaret. vt eã
a crimine expurgaret. De his tribus canit ec/
cleſia in hymno. Quantum ad primum. Coro
nat regem omnium corona contumelie cuius
nobis corona fert obprobrium glorie. Ad ſe/
cundum ſic canit. De ſpinarum aculeis chri/
ſti corona plectitur qua miniſtri tartareis mũ
di ptãs tollit̃. De tertio. corona xp̃i capitl ſa=
cro ꝑfuſa ſanguie penis ſolutl debiti reos pur
gat a crimie. Scd̃m clinodiũ qd̃ xp̃s portauit
ꝓ amore ſpõſe hꝰ ſũt vulnera manuũ q̃ ſignifi
cant̃ ꝑ cirotecas coloratas. qꝛ ſic cirotece colo
rant̃ ex flaueo. rubeo. nigro. Sic manus xp̃i
erãt flauee ex plagarũ illatiõe. rubee ex ſãguiſ
aſꝑſiõe. Et nigre ex cruori coagulatiõe. Uñ ei

cruor effuſus coagulat͛ mẽbrũ de quo effuſus
eſt denigrat͛. Sꝫ quare xp̃s voluit ſanguinẽ
de manibꝰ effundere ⁊ eas ita colorare. Ad h͛
dicit͛ ꝙ corpꝰ homis qḋ eſt inſanũ ꝯſueuit mi
nuere manũ. Sed quia in toto corpe generis
humani nõ fuit aliqua ps tota ꝑfecte ſana. iõ
vtraqꝫ manꝰ xp̃i fuit minuta vt corpꝰ huma-
num ſanaret͛. Jõ dicit Augꝰ. effuſus eſt ſan-
guis medici ⁊ factꝰ eſt medicamentum freneti
ci. Tertiũ clinodiũ quod portauit xp̃s ꝓ amo
re ſponſe ſue ſunt pedũ foramina. ⁊ ſignifican
tur ꝑ calceos exciſos. Quia ſicut ſponſus cal
ceos ſuos ſinit ꝑforare aliquo inſtrumẽto. ſic
⁊ xp̃s foramina pedũ accepit ꝓpter dilectio-
nem nr̃am. ſicut de hoc dicit͛. pſ. xxj. Foderũt
manus meas ⁊ pedes meos ⁊c̃. Quartũ eſt li
uor flagellorũ. ⁊ ſignificat͛ ꝑ cingulũ. qꝛ cingu
lum ſicut cingit corpꝰ. ſic liuor i corpe xp̃i erat
vndiqꝫ circũfuſus. De hoc dr̃ Eccl. xviij. Fla
gelli plaga liuorẽ facit. Sꝫ hũc liuorẽ portauit
vt ꝑ ip̃m ſanaremur. Iſa. liij. Cuiꝰ liuore ſana
ti ſumus. Quintũ clinodiũ fuit tunica purpu
rea qua indutꝰ fuerat xp̃s a pilato. Quia dici
tur Joh. xix. Exiuit ergo ieſus portãs ſpineã
coronã ⁊ purpureũ veſtimẽtũ. Hec purpura
eſt veſtis curialis. ꝫ fuit ſibi induta in deriſuꝫ
iuxta illud qḋ canit͛. Rex regum induit͛ pur-
pura regali. cultu ſed deſpicit͛ nõ honorat͛ ta-
li. Ecce o fidelis aĩa hec ſunt clinodia que pro
amore tuo ſponſus tuꝰ xp̃s voluerat portare.
vt ⁊ te ad ſuũ amorẽ poſſet inclinare. Secũdo
cõſueuit ſponſus ſponſe aliqua donaria dona
re. vicꝫ arram p̄cioſam aut alia ornamẽta. Nã
refert Amb. ꝙ cũ btã Agnes a ſcholis eẽt re-
uerſa a filio p̄fecti fuit adamata. Sꝫ quia eam
in ſponſam habere voluit. quare offerre plu-
rima dona cepit ⁊ ampliora ꝓmiſit. Sed bea-
ta virgo hec velut ſtercora recuſauit. Jta etiã
legit͛ in legenda ſancte dorothee. ꝙ Fabricius
q̃ adamauit eã ſpopondit ei res abſqꝫ cõpoti
rõne ⁊ theſauros plimos. ſi in ſuũ coniugium
cõſentiret. Sed iſta ꝟgo ſpecioſa quaſi lutum
deſpexit. Sic ⁊ xp̃s zelator ⁊ ſponſus aiarum
multa eis dona dedit ⁊ ampliora ꝓmiſit ſi ip-
ſum in ſponſum habere velint. De his donis
dicit Hugo de ſanc. vic. Diſcerne inq̃t o anĩa
que a xp̃o accepiſti bona. Alia nãqꝫ cõiter. alia
ſpecialiter. alia ſingulariter tibi data ſunt. Re
ſpice mũdũ iſtũ. Oĩs creatura ad hunc finem
ſuum curſum dirigit. vt obſequijs tuis ⁊ vtili
tatibus deſeruiat. multũ certe diligendꝰ eſt q̃
tm̃ dare potuit ⁊ voluit. Cogita q̃tũ diligat
te q̃ tm̃ dignatꝰ eſt facere ꝓpter te. Eſt tamen
notandũ ꝙ xp̃s inter alia dona dedit aĩe q̃daꝫ
ſpecialia. Quia ⁊ ſecularis dat ſponſe arraꝫ ⁊
inſ͛dũ veſte rubeã aut alteriꝰ coloris. cingulũ
pulchrũ aut calceos rubeos. Sic xp̃us dedit
ſponſe ſue p̄mo arrã. Quia dicit Hugo ḋ ſan.
vic. Nulla eſt aĩa que xp̃i ſponſi arrã nõ acce-
pit. Sꝫ ẽ arra quedã cõis. quedã ſpecialis. Ar
ra cõis eſt ꝙ viuimꝰ ꝙ ſapimꝰ ꝙ diſcernimus
ꝙ intelligimꝰ. Arra ſpecialis ẽ ꝙ baptizati ſu
mus. ꝙ remiſſionẽ peccatorũ cõſecuti ſumus.
ꝙ chariſmata ꝟtutũ accepimus. Et ꝙ quiſqꝫ
habet hoc ẽ cuiqꝫ arra. Arra eſt diuiti diuitie
ſue quibus fouet͛ ne eum moleſtia pauptatis
frangat. Arra ẽ paupi pauptas ſua qua caſti-
gat͛ ne abundans deſeuiat. Arra ẽ forti forti-
tudo ſua qua roborat͛. vt ad bonũ opꝰ conua-
leſcat. Arra eſt debili debilitas ſua qua ſtrin-
git͛ ne malũ ꝑficiat. Arra eſt ſapiẽti ſua ſapiẽ-
tia qua illuminat͛ vt ꝑficiat. Arra eſt ſimplici
ſimplicitas ſua qua humiliat͛ ne ſupbiat. Jõ
in oĩbꝰ gr̃as agere debemꝰ vt dum vbiqꝫ eiꝰ
miſericordiã cõſpicimꝰ ſemꝑ in eiꝰ amore pro
ficiamus. hec ille. ꝓpter arrã ideo quam neqꝫ
aĩa a ſponſo xp̃o accepit multũ eũ diligere de
buit. Jõ dicit Hugo in ſolilo. de arra aĩe ſue.
Si adhuc ſcire nõ potes qualis ſit ille qui te
diligit. cõſidera ſaltẽ arrã quã dedit fortaſſis
in ipſo munere qḋ penes te eſt agnoſcere po-
tes. quo effectu illũ diligere. quo ſtudio ⁊ dili
gentia te illi debeas cõſeruare. Jn figuri eſt ar
ra eius nobile donũ. quia nec magnuꝫ decuit
vt ꝑua daret. Et infra dicit. Si q̃d dedi tibi o
aĩa mea tuꝰ ſponſus. Tu noſti q̃d accepiſti. et
neceſſe habes adhuc meliꝰ noſſe que accipis ḋ
his q̃ accepiſti p̄ſumere gr̃as nõ ꝓferre. Nam
⁊ ipſe idcirco tibi dedit vt tu ſemꝑ in memoria
habeas. ⁊ nunq̃ʒ ab eiꝰ amore tepeſcas. Et tũc
ponit ea que accepit. Precogita inquit anima
mea ꝙ aliq̃n nõ fueris ⁊ vt eſſe incipes hoc eiꝰ
dono accepis. Nũc aũt amplius dedit nõ ſolũ
eẽ. ꝫ ⁊ pulchrũ eẽ ⁊ formoſũ eẽ. Adhuc aliq̃d
ampliꝰ dedit ⁊ magna. et te ad ſĩitudinem tra
xit voluit ad ſe trahẽ ꝑ ſĩitudinẽ. qꝛ ad ſe tra-
xit ꝑ dilectionẽ. Magno debito obligata es
aĩa mea. multũ accepiſti ⁊ nihil a te habes. ⁊ ꝑ
his oĩbꝰ nõ habes qḋ retribuas niſi tm̃ vt dili
gas. Nõ ḡ ꝑ dilectionẽ datũ ẽ nec meliꝰ nec de
centiꝰ q̃ꝫ ꝑ dilectionẽ repari põt. h͛ Hugo. Se
cũdo dedit xp̃s aĩe ſpõſe ſue veſtẽ rubeã cha-
ritati. ⁊ h͛ ẽ veſti nuptialis quã ſi q̃s habuerit
ad celeſtes nuptias introibit. Vñ Greg. Cha
ritas ẽ veſtis nuptialis qꝛ ea indutꝰ xp̃us fuit
q̃n ex charitate icarnari voluit. Et ſb̃dit. Qui
libet ḡ vr̃m qui in eccleſia poſitus ẽ ⁊ deo cre-
didit iam ad nuptias intrauit. Sed cuꝫ nupti
ali veſte non erit ſi charitatis gratiam non cu
ſtodit. Sicut ille cui hic dictuꝫ eſt. Amice quo
modo huc intraſti non habens veſtem nuptia
lem. Tertio dedit ei cingulum pulchrum ca
ſtitatis. que quidẽ multũ ornat quãlibet aĩam
chriſti ſponſam. Jdeo dicit ap̃ls ad Eph. vj.

State ſuccincti lumbos veſtros. Glo. cingu-
lo caſtitatis in veritate ⁊ nõ ſimulatorie tantũ
vt dicit Greg⁹. in omel. xij. Lumbos em̃ pre-
cingimus cũ carnis luxuriã ꝑ cõtinentiã coar
tamus. Quarto dedi ei rubeos calceos gemi-
ne dilectionis. Nã ſup illo v̾bo apl'i ad Eph.
vj. dicit mgr̃ in glo. ꝙ ꝑ calceos intelligit̃ du-
plex charitas. ſ. dilectionis dei ⁊ ꝓximi. ⁊ per
pedes affectiones. Quia ſicut pedes corpora-
les ꝑ coopimentũ calciamentorũ cuſtodiũtur
ne offendant̃. ſic ꝑ geminã charitatẽ dilectio-
nis pedes affectionis muniunt̃ ne terrã tãgãt
aut ſpinis vitiorũ lacerent̃. ⁊ rõ. quia ꝑ hanc
duplicem charitatem ita hoſtis noſter ꝓſter/
nitur ꝙ ſuis fraudibus non põt cõtra nos p̃/
ualere. h̄ deſiderat apl's Rhoma. vj. De⁹ pa/
cis cõteret ſathanã ſub pedib⁹ noſtris veloci-
ter. Tertio ſolet ſponſus ſponſe ſue qñ eã acci
pit cõuiuia parare. ſicut patet de Thobia qui
fecit cõuiuiũ in nuptijs Sare ſponſe ſue occi/
dens duas pingues vaccas: ⁊ quatuor arie/
tes. ⁊ iuſſit parari epulas vicinis ſuis ⁊ amici
Thob. viij. Et ſilr̃ Aſuerus qñ ſibi Heſter
deſponſauit ↄuiuium ꝑmagnificũ preparauit
Heſter. ij. Sic ſpũaliter Aſuerus qui interp̃/
tatur beatitudo ſignificans xp̃m parat nupti/
as ſpũales quãdo cũ Heſter que interp̃tat̃ ab
ſcondita ſignificans aiam ſpũali mr̃imonio cõ
iungit̃ ꝑ cõuiuiũ ꝑſolenne in quo ipſe ẽ dapi-
fer. ⁊ ſpũſſanctus pincerna. ſicut teſtat̃ Hugo
de ſancto vic. admirãs illud ſpũale cõuiuium
dicẽs. O qualis refectio vbi dapifer ẽ chriſt⁹.
pincerna v̾o ſpũſſanct⁹. Chriſt⁹ em̃ miniſtrat
in cibo. ⁊ ſpũſſanct⁹ in potu. Vñ Bern̄. in lib.
de diligẽdo deũ parũ vltra mediũ dicit. ꝙ ſa-
pientia que ẽ xp̃s triplex celebrat cõuiuium. ⁊
ex vna complet charitate. gradatim tñ cibat i
hac vita laborantes. potat poſt hãc quieſcen-
tes in eterna vita regnãtes. Vnde ſapiẽtia p̃/
ma vocat ad cibum ſuũ Prou. ix. Venite co/
medite panem meũ. Sup quo dicit Humber-
tus. Et q̄s ẽ iſte panis ad quẽ ſapiẽtia inuitat
niſi ſpũſſanct⁹ quẽ de celo p̃parauit Sap. xvj
Quẽ ſpũſſanctus in vtero virginis p̃parauit
ſeu formauit. vt dicit Amb. Quẽ ſpũs chari/
tat' in igne charitatis pinſit. quẽ ſpũs largita
tis in ſacro charitat' nobis cõmunicauit. quẽ-
ꝙ quotidianũ poſtulamus Luc. xj. quez om̄i
delectamẽto ⁊ ſaporis ſuauitate cõdiuit. quẽ
nobis mãducandũ cũ angelis in terra beatitu
dine cõſ̾uat Luc. xiiij. Btũs q̄ mãducabit pa
nẽ in regno dei. vbi dicit Aug⁹. in glo. Quis
eſt panis regni dei qui dicit. Ego ſũ panis vi/
uus q̄ de celo deſcẽdi. non cib⁹ corpis ſed cor-
dis. nõ figuratiu⁹ ſ3 ver⁹. nõ mortu⁹ ſ3 viu⁹. nõ
trãſiẽs ſ3 ꝑmanẽs nõ deficiẽs h̄ ſedet eẽnaliter
reficiẽs ⁊ dulcit̃ ſatiãs. Hũc panẽ docet come

dere Honori⁹ ſup Cañ. Et fruct⁹ ei⁹ dulci gut
turi meo. vbi dicit. Da mihi dñe fructũ dulcẽ
fructũ vite aie mee. altus ẽ attolle deſiderium
bñdictus ẽ ſanctifica obſequiũ. Imputribilis
eſt purifica affectũ. Suauis ẽ letifica animum
Et glo. ibidẽ dicit. Saturata ſum celeſti dul/
cedine corpis ſui. Igit̃ cum iſte cibus ⁊ fruct⁹
bñdictus habeat in ſe delectamẽtũ ois ſuaui/
tatis Sap. xvj. ideo nõ ſolum eſt dulcis gutt-
ri meo. ſed etiã om̃ibus ſenſib⁹ interiorib⁹ ſpi-
ritualib⁹ dulcis ẽ ⁊ eos cõfortat. Eſt em̃ dulci
viſui ꝑ ↄtemplationẽ limpidã Eccl. xvj. Dul
ce lumẽ ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolem.
de quo ꝓpheta. Solẽ nube tegã. i. corpe ſuo.
Dulcis ẽ auditui ꝑ in ſpirationem celicã Dul
cis eſt olfactui ꝑ ſuauitatem odoriferã. Quia
in odore vnguentorũ ei⁹ cur rimus poſt eum.
Cañ. j. Dulcis ẽ guſtui ꝑ maſticationẽ ſapidã
j. Petri. ij. Si tñ guſtatis qm̃ ſuauis ẽ domin⁹
Dulcis ẽ tactui ꝑ retentionẽ amabiliſſimam.
quia dicit amatrix eius Cañ. iij. Tenui eũ nec
dimittã. Hunc cibũ adminiſtrat xp̃s. Secun-
do ſpũſſanctus inuitat aiam ad potandum di
cens. Bibite vinũ q̄d miſcui vobis. Dicit em̃
Honorius. Nõ ẽ plena refectio nec om̃imoda
refectionis delectatio niſi cũ cibo pot⁹ iungat̃
ideo ſponſa ⁊ amica in amore iã excitata Cañ.
ij. poſtꝙ̃ dixit a dilectiõe dulci ſe refectam fru
ctib⁹. ſtatim ſubiũxit ſe in cellã vinariã intro-
ductam ab eodẽ dicẽs. Introduxit me rex in
cellam vinariam. vbi Honori⁹ dicit. Sponſa
hec nequaꝙ̃ gr̃as egiſſet de introductione in
cellã vinariam niſi ipe in cella vinaria multi-
plex vinũ habuiſſet. Diuerſitas em̃ poculi bo
ni melioris ⁊ optimi diuerſitatẽ dilectionũ ge
nerat. Hec cella vinaria vt dicit Vercilen̄. eſt
v̾bũ eternũ. ſapiẽtia pr̃is cõtinẽs oẽs theori-
as. id eſt. reuelatiões q̄ pleniſſime continẽt vi/
num ſpiritualis gaudij. ⁊ vbertim fundunt in
amantes. In hac nãꝙ̃ cella vinaria inuenitur
om̄e genus vini mẽtes ſanctas reficiẽs ⁊ leti/
ficans ſ3m varios grad⁹ amoris. Vñ oſtendit
glo. ſup illud Cañ. ij. Introduxit me rex i cel-
lam vinariam. In hac cella inuenit̃ vinum p̃-
cipuum. vinũ ꝑſpicuuz ſiue purum. ⁊ vinum
ignitũ ⁊ vinũ cõditũ. Vinũ p̃cipuuz appoſitũ
magnificentia regia. Heſter. j. Vinu m quoꝙ̃
vt regia poteſtate dignum erat abundans et
p̃cipuum ponebat̃. Vinũ ꝑſpicuum ſiue me-
rum diſtributuz manu ſapientiſſima ⁊ omniũ
ignitum Pſ. Cõcaluit cor meum intra me ⁊c̄
Vinũ quoꝙ̃ conditum ſeu aromaticum Cañ.
viij. Dabo tibi poculum ex vino condito. S3
quid hec diuerſa vina ſignificẽt querit Hum-
bertus ⁊ rñdet. niſi quaſdã charitatis animas
amatrices potantes ⁊ reficiẽtes. non tñ adhuc
inebriãtes. Quarto deus pat̃ fecit nuptias fi-

lio ſuo eterne glorificationis. Et he pcipue tūt
erunt qñ oēs electos ſuos dñs ad mēſā eter
ne felicitatis collocabit. Ubi notandū de his
nuptijs dicit dñs Luc. xxij. Ego diſpono vo
bis ſicͭ diſpoſuit mihi pater meꝰ celeſtꝭ ⁊c. In
quibꝰ verbis ptꝫ ꝙ rex huiꝰ regalis cōuiuij xps
eſt dei filiꝰ. in cuiꝰ femore ſcriptū eſt rex regū
⁊ dñs dñantiū Apoc. xix. Uiſio illiꝰ regꝭ facͭ
btm̄. Ideo dicit Hiero. in quadā epl'a. Soluꝫ
plenum ⁊ verū gaudiū eſt quod nō de creatu=
ra ſed de creatore cōcipiť. Quod cū poſſederꝭ
nemo tollet a te. cui compata oīs aliunde io
cunditas meror. oīs ſuauitas dolor eſt. om=
ne dulce amarū. oē decorū fedum. oē po/
ſtremo quodcūqꝫ aliud delectari poſſit mole/
ſtum eſt. Et Cryſ. de rcpatiōe lapſi exclamat
dicens. O ſi quotidie oportet nos tormēta p=
ferre. ⁊ ſi etiam gehennā puo tempe tollerare
p eo vt chriſtū videre poſſumus in gl'ia veniē
tem ⁊ ſociorū eius numero ſociari. nonne erat
dignū pati oē qđ triſte eſt modo vt tanti bo
ni tanteqꝫ glorie pticipes haberemur. Secun
do patet ꝙ ad has nuptias nō ſolum inuitan=
tur hoīes ſed ⁊ angeli. de quo Cryſ. vbi ſ.
Intuere tecū nō ſolū ex hoībꝰ ſed etiā ex thro
nis. dñationibus. pncipatibꝰ. poteſtatibꝰ con
notatum ē. De hac ſocietate dicit Cyprianus
in epl'a. Cur inquit nō pparamus ⁊ currimus
vt patriam noſtram videre ⁊ parētes noſtros
ſalutare poſſimus. Magnus em̄ numerꝰ cha
rorū ibi nos expectat. ⁊ parentū ⁊ fratrū ⁊ fili
orum ⁊ aliorū copioſa turba nos deſiderat iaꝫ
de ſua incolumitate ſecura. adhuc de nr̄a ſalu=
te ſollicita. Ad horū cōſpectū ⁊ amplexū veni
re quāta ⁊ illis ⁊ nobis erit leticia. Tertio de
cōuiuio harū nuptiarū ſeptem ſunt videnda.
Primo de ipſiꝰ cōuiuij gloria ⁊ eternitate. Nā
neceſſe ē ipm eternū eſſe. qꝛ celebrať in regno
celorū eterno cuiꝰ regni non erit finis. Luc. j.
De eius eternitate dicit Augꝰ. O vita vitaliſ
dulcis ⁊ amabilis ⁊ ſemp memorabilis. vbi ſū
ma ſecuritas. ſecura trāquillitas. trāquilla io
cunditas. iocūda felicitas. felix eternitas. fe/
lix beatitudo. ⁊ btā vita ſine fine. Et Anſ. lib.
pſologi. c. xliij. In illo. ſ. cōuiuio celeſti ē lon
ga ⁊ ſalubris vita. Ibi em̄ eſt ſana eternitas.
Quia iuſti in ppetuū viuent. ⁊ apud dñm eſt
merces eorū. ſ. vita eterna. Secūdo de iſtiꝰ cō=
uiuij excellētia ⁊ dignitate dicit Bern̄. Mer
ces ſanctoruꝫ ⁊ gaudia in illo regno ⁊ gaudio
eterno tam magna ſunt ꝙ non pn̄t numerari.
tā copioſa ſunt ꝙ non poſſunt eſtimari. imo tā
excellentiſſima ſunt que pparauit deus in illo
regno vel conuiuio diligētibus ſe. Quia ipſe
dñs cōuiuij dicit. ꝙ oculꝰ nō vidit talia nec au
ris audiuit. nec in cor hominis aſcendit. Ter=
tio de eius abundantia ⁊ vbertate. de q̄ Ber.
ſmōe. xliij. ſup Cañ. In illo regno ⁊ conuiuio
meridiano erit candor lucis eſtiualis. ameni/
tas vernalis. abundantia autumnalis. requi=
es hyemalis. imo deus infinitū bonū dabit ſe
oībꝰ icolis illiꝰ regni ⁊ cōuiuis iſtiꝰ mēſe q̄
tum quilibet capax ē. Unde ipſe implebit ſen=
ſus interiores maximis delectationibꝰ. Erit
em̄ deus ſpeculū viſui. cythara auditus. mel
guſtui. balſamū olfactui. flos delectabilis ta/
ctui. vbi dicit Augꝰ. Laudes ⁊ carmina non
deerunt. Premia nō deficient. Ibi nihil quod
amabiť deerit. nihil deſiderabiť qđ non aſſit.
Ibi deus ſine fine videbiť: ſine faſtidio ama=
biť. ſine fatigatione laudabiť. Quarto đ huiꝰ
cōuiuij lege ⁊ charitate ⁊ ſocietate dicͭ Anſ. li
bro pſolo. c. xliij. Exiſtētes in illo regno ⁊ cō
uiuio diligunt deum plus q̄ ſeipſos. quia illi
illum ⁊ ſe inuicem p illum. ⁊ ille ſe ⁊ illos p ſe=
ipſum: quia oībꝰ erit vna volūtas. quia nul
la erit eis niſi dei volūtas. ideo erit oībꝰ ple=
na cōcordia. ⁊ ideo ſicut illi nolunt aliud q̄ qđ
ille. ita ⁊ ille vult q̄cq̄d illi volunt. ⁊ filij dei et
dij vocabunť. ⁊ conſtituet deus eos ſup om=
nia bona ſua. Ibi q̄cquid deſideramus ⁊ q̄c/
quid amamꝰ. Hec ille. Quinto de huiꝰ conui=
uij gaudioſa iocūditate. dicit Anſ. vbi ſupra
Gaudium illud quale aut quātū eſt bonū cer
te. quantū vtiqꝫ vnus diligit alium tantū đ eo
gaudebit. In illa pfecta charitate innumera=
biliū beatorū angelorum ⁊ hominum vbi nul
lus diligit alium q̄ ſeipſum. non aliter gaude
bit quiſqꝫ pro ſingulis q̄ p ſeipſo. Sexto de
ipſius cōuiuij menſa ⁊ ſatietate dicit dominꝰ
Luc. xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit
mihi ⁊c. Dicit Beda in gloſa. Menſa prepo
ſita omnibus ſanctis ad fruendum eſt gloria
celeſtis vite qua qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſtici=
am ſaturabunť fruēdo deſiderato gaudio ve
ri boni. Uerum autem bonum ſolum ē in quo
ratio oīs boni quod eſt ſolus deꝰ. qui eſſen=
tialiter bonus eſt. ⁊ in illo ſolo perfecta ſatie=
tas eſt ac beata. De hac menſa ⁊ ſacietate loq̄
tur Hugo ſup. vij. angelice hierarchie dicens
Una eſt refectio ⁊ vnū alimentuꝫ. in mēſa dei
nō eſt niſi vnū quod apponiť. Sed noli contē
nere. ſatietas multa ibi. Satiabor inq̄t. pſ. cū
apparuerit gloria tua. Unum eſt enim bonum
quod pparauit deus. ſed in illo bono oē bo=
num eſt. vnā em̄ refectionē. vnum cibū. vnuꝫ
ferculū. vnū panē habentē oē delectamētuꝫ
ſuauitatis pparauit nobis deus. Igiť vnum
ē neceſſariū qđ vere reficit. qđ ibidem ſic pro=
bat. Multa in hoc mundo ſunt. ⁊ omnia illa
cor hominis ſatiare nō poſſunt vt experientia
docet. vnum autem eſt bonum. ⁊ hoc ſolū cuꝫ
percipitur ſatietas iuenitur. Septimo de hu=
ius conuiuij ſobria ebrietate. dicit Bern̄. Re=

diuiuis corꝑibꝰ reſumptis in vita imortali in‑
ebriamur mira plenitudine exuberātes pꝰ re‑
ſurrectionē tanq̄ȝ turriū. Et merito inebriabū
tur q̄ ad nuptias agni introduci merenť. eden
tes ⁊ bibētes ſup mēſam illiꝰ in regno ſapien‑
tie. Ad qd̄ nos ꝑducat ieſus inuitans.

Dñica. xxj. poſt trini. Sermo. j.

Erat quidam re
gulꝰ cuiꝰ filius infirmabať caphar‑
naum. Joh. iiij. Naturaliter dele‑
A ctant orti regales. Sȝ ecōtra ꝑturbāt carceres
q̄obrem in equalē ducunt vitā homies in orti
regalibꝰ ⁊ ſedentes in carceribꝰ. Nā primi le‑
tanť. ſcd̄i triſtanť. Figura ꝑmi ptȝ de orto mi‑
rabili regis aſueri. in quo vt dicit ſchola. hiſt.
erat vitis cuiꝰ ſtipites erāt argētei. palmites
xo aurei. botri xo ex gemmis ⁊ auro inſertis
Jn h̄ orto celebrauit rex cōuiuiū cū ſuis ſubdi
tis ⁊ ſeptē diebꝰ cū magna leticia. vt habetur
heſter. j. Figura ſcd̄i habeť Gen̄. xl. de carce
re in quem poſiti erāt piſtor ⁊ pincerna regis
Pharaonis. Quia dicit ibideȝ. q̄ peccantes
miſſi erāt in carcerē. vt dicit glo. accuſati ſunt
de infidelitate in officijs ſuis. qd̄ frequēter ac
cidit in curijs regum. in h̄ carcere ſunt turbati
quia piſtor fuit ſuſpēſus licet pincerna officio
ſuo fuerit reſtitutꝰ. Moralr̄ aūt ꝑ ortuȝ rega‑
lem intellige paradiſum terreſtrē q̄ ē locus in
ꝑtibus orienť. Et dicit paradiſus grece. ⁊ or
tus latine. eden hebraice qd̄ apud nos delitie
interpťať. Eſt em̄ ortus delitiarū ſm̄ Jſido.
li. xvij. q̄ ex oī genē ligni pomiferarū arborū
eſt cōſitꝰ vel cōſtiturꝰ. hn̄s in ſe lignū vite Nō
ē ibi frigus. nō eſtus. ſed ꝑpetua aeris tempe‑
ries. Ex illius medio fons ꝓrumpens totum
nemus irrigat. Sed ꝑ carcerē ſubaudi mūdū
ꝑſentē Quia glorioſa xgo katherina dixit ad
Porphyriū. Audi porphyri. Mundus iſte
velut carcer eſt. Cōpedes huiꝰ carceris corpo
ra ſunt cuiuſlibet homis. Eſt em̄ corpꝰ homi‑
nis quaſi ipſius cōpes tenens aiam alligatam
in iſto carcere mundi a quo cupiūt ſancti libe‑
rari. ſicut Dauid qui ait. Educ de cuſtodia. i.
de carcere aiam meā. Et Paulꝰ ad Philip. j.
Cupio diſſolui ⁊ eſſe cū xpo. Et iterū ad Ro.
vij. Jnfelix inquit ego q̄s me ⁊c̄. ⁊ mori deſi‑
derio bono ac rōnabili. Hic que ſunt ſolute a
cōpedibꝰ corꝑis eo ſunt chariores q̄ ad aman
dum ſunt expeditiores. Et Auicen̄. li. vj. aia‑
lium q̄ aia ſeꝑata clariꝰ videt ⁊ itelligit q̄ȝ cō‑
iuncta corꝑi corruptibili. Ad ꝓpoſitū autem
diciť q̄ ſicut homies in equalē vitā ducūt in
ortis regalibus ⁊ ſedentes in carceribꝰ. ſic ine
qualem vitā habuiſſent illic in paradiſo ⁊ nūc
in mūdo. quia in paradiſo habuerūt poſſe nō
mori. vt declarat mgr̄ lib. ij. di. xix. Sȝ nūc ex

peccato ꝑmorū parentū ineſt nob̄ in iſto mun‑
do neceſſitas moriēdi. vt patuit ſupra Propť
quod pſ. Quis ē hō qui viuit ⁊ nō videbunt
mortē. q. d. nullus. Et ſapiēs illa mulier The
cuites ait. ij. Reg. xiiij. Oēs morimur. ⁊ ſicut
aqua in terrā dilabimur. Et apl's ad Heb. ix.
Statutū ē om̄ibꝰ hoibꝰ ſemel mori. Et hoc pa
tuit hic in filio reguli. de quo dicit euangeliū.
q̄ infirmabať ⁊ incipiebat mori. Jn quo euā‑
gelio tria ꝑncipaliť tāgit. Primo reguli ſedu‑
litatem. ibi. Erat quidā regulus. Secūdo filij
infirmitatē. ibi. cuiꝰ filius infirmabať. Tertio
xp̄i pietatē. ibi. Uade filiꝰ tuꝰ viuit. Circa ad
ꝑmū ponit reguli ſedulitatem que oſtendiť in
hoc q̄ abijt ad xp̄m. ⁊ rogauit ꝓ filij ſui ſanita
te. Pro quo notandū regulus diciť aliq̄s vno B
modo q̄ ꝑeſt ꝓ ſuo regno ⁊ hoc modo ille nō di
ciť regulꝰ. quia tūc tempis nullus erat rex ī iu
dea. Nam impatores cū ſubiugaſſent ſibi iu‑
deā diuidebāt regnū in quatuor thetrarchas
vt ꝑ hoc ſupbia iudeorū domareť. vt Lu. iij.
Tempe em̄ natiuitatis xp̄i habuerūt regē ali
enigenā. ſ. Herodē aſcolonitam. de q̄ Mat. ij
Audiēs herodes rex ťbatꝰ ē. Sȝ tpe paſſiōis
chriſti nullum habuerunt ipſis atteſtantibus
qui dixerunt. Regem non habemus niſi ceſa
rem Joh. xix. Et tali modo dicitur quis regu
lus ſm̄ Cryſ. qui de ſtirpe regia natus ē. nec
hoc modo dicitur regulus qui nec de ſtirpe re
gia natus fuit. Tertio dicitur quis regulus q̄
ex officio alicuius regis vel imperatoris re‑
git aut gubernat aliquam terraȝ. Et ſic iſte di
citur regulus qui erat officialis impatoris ad
regendum ⁊ cuſtodiendum galileam deputa‑
tus manens in Capharnaum. que erat metro
polis eius in qua filius eius infirmabatur ifir‑
mitate febrili. Cum autem audiſſet quia ieſus
venit in Galileam a iudea. abijt ad eū in Cha
na vbi aquam mutauit in vinuȝ. ⁊ rogauit eū
vt deſcenderet. Quia capharnaum erat ī val‑
le ſita reſpectu chana galilee. ⁊ ſanaret filium
eius. Jncipiebat enim mori. licet enim aliqua
liter crederet q̄ poſſet eum ſanare. tamen non
credebat q̄ poſſet facere niſi preſentia cor‑
porali. ſed chriſtus ex magna pietate ſine ꝑſen
tia corporali ſanare filiū ⁊ ipm̄ in fide plenius
voluit confirmare. vt ⁊ ceteri ibidem in eū cre
derent. Dicit em̄ Augꝰ. ibi. Qn̄ aquam in vi‑
num conuertit crediderunt in eum diſcipli eiꝰ
tamen licet domus eſſet plena turbis cōuiuā‑
tium. ⁊ ideo hanc ciuitatem repetijt. vt ſcilicet
qui in priora nō crediderunt ſaltem modo cre C
derēt. Moralr̄ aūt ꝑ hūc regulū ſignificať q̄‑
libet officiaľ ad aliq̄d regēdū. ſiue ꝓuinciā aut
ciuitatē ꝯſtiturꝰ vľ ꝑpetue vel ad tps. Et om‑
nis talis ꝯſiderare debet q̄ ad ſufficiētiā regi‑
minis ſui q̄ncq̄ȝ req̄rūť. vicȝ ordiatio ſtatutoꝝ

obtempatio ſubiectoꝝ. diuulgatio triũphoꝝ
recõciliatio trãſgreſſoꝝ ⁊ expugnatio inimi/
coꝝ. Primũ igit̃ ẽ ordinatio ſtatutoꝝ. ⁊ hec
ordinatio ptinet ad ſapientẽ Eccl. xix. In om
ni ſapiẽtia diſpoſitio legis. Jõ Ariſto. j. poli=
ticoꝝ inq̃rit q̃ ſunt diſpoſiti ad p̃ncipandũ. ⁊
qui ſunt aptiꝫ ad famulandũ. Jſta em̃ nõ ſolũ
ſunt neceſſaria ex lege poſitiua ſ; etiaꝫ ex lege
nature. vñ naturaliter a natiuitate ſunt aliqui
apti ad ſeruiendum. Et idõ declarat ꝙ tã p̃n/
cipatus q̃ȝ ſuit⁹ ẽ aliqualit̃ a natura. Quia q̃=
dam ſunt ꝓ quib⁹ expedit cõitati ꝙ ab eis ho
mines dirigant̃. Natura em̃ dictat ſupiora et
meliora debere regere min⁹ bona. Hinc eſt ꝙ
hõ regit beſtiã. anima corp⁹. ⁊ maſcul⁹ regit fe
minã a natura. Jlli ḡ hoies q̃ ſic ſe habent ad
alios ſicut hõ ad beſtiã. vel ſicut corp⁹ ad ani/
mam vel ſicut maſculus ad feminaꝫ. apti ſunt
⁊ idonei ad regendũ. Jſta aũt extollentia ſup
alios vel ſupra ceteros nõ habet̃ niſi p ingeni
um ꝓpriũ hois qd̃ eſt pfectiõis. que pfectio ẽ
ſapientia. ⁊ ideo determinat phus. ꝙ fortes i
genio ⁊ rõne q̃uis ſint debiles corpe ſũt tamẽ
idonei ad regendũ. ⁊ fortes corpe ⁊ debiles ra
tione apti ſunt ad ſuiendũ. itaq; naturalit̃ ꝓ
republica toti⁹ humane cõitatis eſt ꝙ ſapien=
tes regant. ⁊ min⁹ diſcreti ſubſeruiant. ſic ani
ma que rõne claret diſponit corpus ⁊ regit. ⁊
corpus ei ſubſeruit. Et ideo Señ. lib. de bñfi=
cijs dicit. Homini cui nõ ẽ vis vnguiuũ ⁊ den
tiũ duas res dedit illi natura q̃bus dedit cum
terribilẽ ⁊ validũ. vicꝫ rõnẽ ⁊ ſocietatẽ. Per
rõnẽ em̃ animalib⁹. p ſocietatẽ gentib⁹ dñat̃.
Quia nec benigna ſocietas abſq; rõne poſſit
haberi. h̃ ille. Cũ Salomon int̃ inumera gra
tioſa que dotis noie cũ ſpõſa ſua accepit vnuꝫ
erat idemptitas regiminis ad alios gubernã=
dum ⁊ regendũ. ⁊ hoc fit p̃mo ⁊ p̃ncipalit̃ iu/
ſta ſtatuta ⁊ leges ordinando. Jõ dicit̃ Sap.
viij. Diſponã ꝓlos. Sic etiã dicit̃ de alijs bo=
nis p̃latis Sapieñ. viij. Juſtie legẽ in concor=
diam diſpoſuerũt. Qualit̃ aũt rectore cuiuſcũ
q; reipublice circa leges ſtatuẽdas ad commo
dum ſubditoꝝ in quatuor informant̃ patuit
B ſupra ſmõe. lxxiiij. Et hic incidẽtalit̃ querun
tur alique queſtiones. Primo vtrum meli⁹ ſit
regnum vnius q̃ȝ multoꝝ. Ad hoc dicit̃ ꝙ re
gnum vni⁹ optimũ ẽ quadruplici rõne. Prio
patet hoc ex vnitate ⁊ pace que debet finaliter
intendi ſicut ſanitas a medico ſ; hãc efficit vn⁹
ergo regimẽ aut p̃ncipat⁹ vni⁹ optimũ ẽ. Exẽ
plũ patꝫ de Octauiano impatore. ſub quo na
tus ẽ xp̃s ⁊ deſcript⁹ vniuerſus orb. qui nõ ſo
lum ꝓuincias ⁊ ciuitates. verũetiã ſingulas p
ſonas deſcribere fecit. Quia pacifice ſolus re=
gnauit p mũdũ vniuerſum. Scd̃o patꝫ idẽ ex
pte ꝟtutis regẽtis. nam q̃ȝto ꝟtus magis vni=
tur. tãto forti⁹ agit. Exemplũ patꝫ. q2 qd̃ p̃nt
om̃es p̃ncipes alemanie põt ſolus impator. ⁊
adhuc ampli⁹. quia põt leges ꝯdere qd̃ null⁹
p̃nceps põt in terra ꝓpria ſm leges ſine licen=
tia ꝓpria impatoris ſpecialiter. ſed debent le=
ges ⁊ ſtatuta ordinare. q2 in tpalib⁹ generalẽ
legem põt facere impator. C. d̃ legib⁹ l. ij. ⁊ l.
ſi. nõ tñ in ſpũalib⁹ ſeu eccleſiaſticis. Sꝫ tamẽ
ſi impator mandat aut pmittit põt p̃fect⁹ vł ſe
natus legẽ generalẽ facere. Jtẽ om̃is ciuitas
ſiue ꝓlꝰ põt ſibi legem facere. vt Inſti. d̃ iur.
natu. gen. ⁊ ciui. §. ij. Tertio ſumit̃ hoc ex his
que videmus a natura in q̃ totũ regnũ reduci
tur ad vnũ p̃ncipans. Sic em̃ anima dñat̃ cor
pori. ſic p̃mũ mobile dñat̃ inferiorib⁹. Apes
em̃ naturaliter ſubſunt vni regi. ſimilit̃ in om
nibus naturalib⁹ om̃ia reducunt̃ ad vnum. ſi
cut patꝫ p Phm. xij metaphi. qui diuerſitatẽ
motuũ reducit ad vnũ p̃mũ motũ ⁊ diuerſita=
tem motoꝝ ad primũ motorẽ di. Entia nolũt
male diſponi. nõ eſt bonũ pluralitas p̃ncipuꝫ
vn⁹ ergo p̃nceps. Quarto ſumit̃ ab expimen
to. Expimur em̃ magis vnita regi meli⁹. ergo
expedit ꝙ vn⁹ regat ⁊ dñet̃. ⁊ quo ad h̃ dicit
euãgeliſta. Erat q̃dam regul⁹. id eſt. rector of=
ficialis ⁊ nõ plures. Sꝫ ꝯ h̃ poſſit aliq̃s dicere
qui audiſſet vel legiſſet Phm. iij. politicoꝝ.
ꝙ melius eẽt regimine pluriũ q̃ȝ vni⁹. qd̃ pro=
bat ibidẽ trib⁹ rõnib⁹. Prima ſumit̃ ex pte re=
gentiũ. nam ſicut plures ex pte meli⁹ iudicant
q̃ȝ vn⁹. ita videt̃ ꝙ om̃e regimẽ pfectũ ꝓcedat
ex iudicio rõnis. ⁊ cũ iudiciũ pluriũ ſit meliꝰ
q̃ȝ vnius. ergo regimẽ pluriũ ẽ meli⁹ q̃ȝ vnius
Scd̃o patꝫ ex pte intentiõis recte regẽtium. ⁊
recte regẽs videt̃ intendere bonũ cõmune ⁊ ñ
ꝓpriũ. Sed p regimẽ pluriuꝫ ꝓuidet̃ plurib⁹
q̃ȝ p p̃ncipatũ vni⁹. ḡ regimẽ pluriũ eſt meliuſ
q̃ȝ vnius. Tertio patet idem ex pte ſtabilitatꝭ
p̃ncipat⁹. Decet em̃ p̃ncipẽ ⁊ rectorẽ eẽ regu/
lam moꝝ ⁊ p paſſiões nõ corrũpat̃. vnus er/
go faciliter corrũpit̃ q̃ȝ plures. ḡ meli⁹ eſt regi
men pluriũ q̃ȝ vnius. Sꝫ ad h̃ p ſe rñdet Ari.
ad idẽ ꝙ p̃nceps ⁊ rector plures debet ſibi aſ=
ſociare prudẽtes aut ſapiẽtes. vt p̃ncipat⁹ de=
bite ⁊ ornate diſponat̃. Sic em̃ corp⁹ integra
tur ex diuerſis mẽbris. ſic p̃ncipat⁹ bñ diſpo/
nitur ex multis cõſiliarijs. ñ obſtãte ꝙ ad vnũ
p̃ncipẽ ordinet̃. Nã ſi p̃nceps vel alius rector
dñari recte deſiderat nõ ẽ ipm poſſibile puer=
ti niſi totũ cõſiliũ puertat̃. ergo nõ obſtãte p̃n
cipat⁹ vnitate ad bñ regendũ plures cõſiliarij
req̃runt̃. Exemplũ patꝫ Exo. xviij. de Moy
ſe. q̃ cũ ſederet ad iudicãdũ ꝓlm de mane vſq;
ad veſpam. Vidẽs h̃ Jetro ſocer eius dixit.
Stulto labore cõſumeris vltra vires tuas in
negocio. Sed audi ꝟba mea ⁊ erit dñs tecum
Eſto populo in his que ſunt ad deum. ⁊ ceri=

monias ꝛ viā morū oſtēdas eis. Ad deciſionē
ꝟo cauſarū elige viros potētes ꝛ timētes do=
minū, amātes ꝟitatē. ꝛ deteſtātes auariciam.
E Scđa queſtio vtrū meli⁹ ſit regimen aut ꝑnci
patus ꝑ ſucceſſorē aut electionē. Solutionem
iſtius vide ſupra ſmōe. xxix. K. Ad hoc facit
etiā figura. iij. Reg. ij. de Dauid. q̄ ad petio=
nem Berſabee filiū ſuū Salomonē adhuc vi=
uens ſupra thronū regni ſui poni fecit. Quo ſe
dente ſup thronum pr̄is rex Dauid adorauit
deū in lectulo ſuo q̄ dederat ei ſedentē in ſolio
ſuo in oculis ſuis. Et ex ꝑte regi patz ꝙ meli⁹
ſit regimē ꝑ ſucceſſorē. Patz etiā ex ꝑte popu
li q̄ debet gubernari. Nā ꝯſuetudo ē quaſi al/
tera natura. Popul⁹ eñ q̄ cōſueuit portare iu
gum pr̄is facili⁹ portat iugū filiorū q̄z extrane
orum. Iugū eñ voluntariū ē min⁹ oneroſum
ꝙ ꝑncipat⁹ ꝑ ſucceſſorē ē melior vt dicit Lant=
fredus in de regi. ꝑnci. lib. v. c. iij. Tertia que
ſtio. querit̄ eñ q̄d ꝑtineat ad regentē cōitatez
vel ad verū politicū. Rñdet Ariſt. v. polit.
ꝙ decē ſunt que vident̄ ꝑtinere ad verū poli=
ticū. Primū ē ꝙ in regno ſuo rex non ꝑmittat
trāſgreſſiones modicas. Sed heu iaz ꝑmittūt
in regnis ſuis ꝛ ciuitatib⁹ trāſgreſſiōes maxi=
mas. vt ludos. ꝛ vitia forte adulteriorū. et ſic
de alijs. Scđm ē bñ vti his qui ſunt in regno
nlli iniuriādo. Nā vt innuit ph̄s. iij. politico.
Bñ vti ciuib⁹ nō ſolū ꝯſeruat policiā. ſ₃ etiaz
ꝯſeruat ꝑncipatū. Et licet om̄em iniuriā que
fit in regno rex nō debet ſuſtinere. iniuriaz tñ
dei que fit blaſphemādo debet acrius vindica
re exemplo beati Ludouici regis francie qui
quēdā ciuē pariſius qui blaſphemauit in pe/
nam ſui peccati ꝛ aliorū terrorē ferro cādēti in
labijs ſuis cōcremari ꝑcepit. Et cuz aliq̄ ꝑnci=
pes ꝛ nobiles ipſi⁹ idignati ex hoc ſcm̄ Ludo
uicū ꝑpter hoc factū arguerēt. rñdit eis dicēs
Vellē ego talē indecentiā in labijs meis q̄diu
vixero ſuſtinere dū hoc vitium de regno meo
tolleret̄. vt amodo dñs me⁹ ieſus xp̄s a nullo
hoim ꝑ talē blaſphemiā offenderet̄. Tertium
quod req̄rit̄ ad ꝑfectionē politie ē timorem in
cutere his qui ſunt in politia. vt vic₃ nullus ſit
ocioſus. nā tales nocēt ſibi ꝛ cōitati. Nā Ariſ.
vij. polit. tales aſſilat ferro qđ dū ē i exercitio
claritatē h₃. dū ꝟo q̄ſcit cōſumit̄ ꝑ rubiginē
Quartū ē ꝙ caueant̄ ſeditiōes nobiliū. ponē=
do eis ſtatuta q̄b⁹ nō facile cōtradicat̄. Exem
plū patet de regib⁹ Francie. q̄ ex ſtatutis ſancti
Ludouici hñt ꝛ ſeruāt duella ꝛ guerras inter
nobiles. Sed q̄cūq₃ h₃ cōtrariū ꝛ ponit ſ₃ i iu=
dicio ibidē ſm̄ iuſticiā cā litigantiū terminat̄
Quītū requirit̄ ꝙ ſubditi reſpiciāt ad eos q̄s
maieſtas ꝑncipis honorat. Nihil eñ tm̄ ꝯſer
uat ꝑncipatū ſicē bonos ꝛ dignos ꝑficere. Exē
plum. j. Reg. xvij. de Dauid. q̄ cū eēt gener
regis ſaul ꝑliabat̄ ꝑlia dñi ꝛ q̄cūq₃ ſe ꝟtebat
ſemꝑ ꝓſperabat̄. vt ab omib⁹ maxime a puel
lis cantantib⁹. ſaul ꝑcuſſit mille. ꝛ Dauid de=
cem milia. ſuꝑ regē ſaul laudaret̄. Sextū qđ re F
quirit̄ eſt ꝙ ꝑnceps caueat ne aliquē indignū
nimiū exaltet. quia tl'is neminē curat nec quē=
q₃ ꝑ oculis habet. Sicut patz de quodā in re=
gno Francie exaltato. qui ad hoc venerat ꝙ
nec fratrē regis nec filios in oculis ſuis aliq̄d
reputaret. Nā ad tantā dignitatez venerat ꝙ
rex eidē in officio dom⁹ regie imaginē pulchrā
ad ꝑſentationē ipſius locaret. Et poſtea iuſto
dei iudicio ꝑpter mala que pret̄ bonū cōmu/
ne fecerat ꝑ ꝑmogenitū regis q̄ paterno regno
ſucceſſit in patibl'o Pariſi⁹ ē ſuſpēſus. Septi=
mū eſt ꝙ ꝑnceps vel dñs debet hr̄e dilectionē
ad bonū regni. ꝛ hoc maxime fit ꝑ bonos cōſi=
liarios. Quia ibi ſal⁹ vbi multa cōſilia Prou.
xxiij. Octauū ē ꝙ ꝑnceps habeat ciuilē potē/
tiam. Nā vt dicit̄ in magnis moralib⁹. Iuſti/
cia vrbanitates cōſeruat. Sed iuſticia i regno
cōſeruari nō pōt ſine potentia ciuiū. Nonum
ꝑnceps ſit ꝟtuoſus. Nā vt dicit̄. v. politicorū
Maior ꝟtus requirit̄ in cuſtode ciuitat. ꝛ re
gni q̄z in duce exercitus. Nā in duce potiſſime
requirit̄ exꝑientia. S₃ cuſtos ciuitatis et re/
gni oportet ꝙ ſit ꝟtuoſus. Decimū ꝙ ſpectat
ad politiā ē ꝙ ꝑnceps nō ignoret qualis illa ſit
politia cui dominat̄. vt habeat memoriā ꝑte=
ritorū ꝛ ꝓuidentiā futurorū. Exemplū de Io
ſeph Gen. xlj. qui ꝑpter cōfidentiā ꝛ diſcreti=
onē cōſilij ſuꝑ regnum Pharaonis ꝑnceps in
egypto cōſtitut⁹ ē in hunc modum. Tulit rex
Pharao annulū de manu ſua. ꝛ dedit in ma/
nu ei⁹. Torquē etiā eius collo circūpoſuit. fecē
eū ſcđm in regno ſuo. Cūq₃ aſcēdiſſet in currū
Ioſeph. clamauit ꝑco vt oēs corā eo genu fle=
cterēt ſicut corā rege. ꝛ clamor ſm̄ hebreos fu
it abreth. qđ ſonat pater tenerrim⁹. Abba eñ
pater. reth delicat⁹ vel tenerrim⁹ interꝑtatur G
q. d. Si etate tener. ſapientia tñ eſt pater. Se=
cundū quod requirit̄ ad ſufficiētiā regis ē ob=
temꝑatio ſubiectorū. Quia reges vel ꝑncipes
vel alij dñi nō ꝓpria potentia ſtabiliunt̄ ſ₃ be/
niuolentia ſubditorū. Ideo dixit Salomon.
Populum diſponā. ꝛ nationes erunt mihi ſb
iecte. ſ. ꝑ voluntariam ꝛ amicabilem obedien
tiam. Ubi nota tria bona cōſequunt̄ obedien
tes regi. Primū eſt ꝟtutes. Quia. iiij. politic.
dicit ph̄us ꝙ intētio boni regis ē inducere ad
ꝟtutes ꝑl'm. ideo ē obediendū ei. Exemplū₃
iij. Reg. iij. de Salomone. cui cum dñs ſapiē
tiam ꝛ ſcientiam ad regendum ꝑl'm cōtuliſſet
ꝑl's eidem toto temꝑe principatus ſui humili
ter obediuit. ꝛ hoc patuit de teſtimonio ſuo.
Sap. viij. Nationes mihi erant ſubiecte. Se
cundū eſt ſalus regni ꝛ ciuitatis. quia vt dicit̄
ll

lij.rhetorice. In legibus eſt ſalus ciuitatis Vñ
v.politicorū dicit Ariſto. ꝙ obſeruare leges ⁊
obedire pncipi ſiue regi nō eſt ſeruitus ſ₃ liber
tas. Cum em̄ ſeruit⁹ naturaliter cōueniat bru
tis.quāto magis q̄s accedit ad vitam beſtialē
tanto magis eſt ſeruus. Nam videm⁹ ꝙ om̄is
beſtia cōpellit̄ ad obediendū. Homo qui ē ra-
tionale animal voluntarie ꝓpter bonū princi
patus debet obedire. Nā Ariſto.iiij.politico
rū.compat regem ⁊ regnum ſicut animā ⁊ cor
pus que ip̄m conſeruat ⁊ regit quare ſic̄ peſſi-
mum eſt corpi derelinquere aiam.ita maluʒ ē
ſubiecto derelinquere principē.quare ex obe-
dientia orit̄ ſalus regni ex inobediētia xo con
fuſio. Exemplū patet Nume.xvj. de Chore.
Dathan ⁊ Abyron qui cum vidiſſent fratrue
les ſuos honoratos.alterū ſacerdotio.alteruʒ
ducatu pp̄li. Chore inuidit ⁊ murmurās cōtra
Moyſen ⁊ Aaron cōplices ſecū habēs ducē
tos quinquaginta demptis maioribus q̄s eti-
am dignos ſacerdotio preferebat. ⁊ adiūxit ſi
bi Dathan ⁊ Abyron potiores rubenitarum
quibus pncipatum pp̄li debere dicebat. qꝛ fue
runt de Ruben pmogenito. Et iſti ſtabant cō
tra Moyſen magis ei reſiſtendo q̄ȝ ſm legem
dn̄i obediēdo. Quod vidēs Moyſes orauit do
minū ne in ſolito more pieret. ⁊ ſic palaȝ fieret
ꝙ dn̄s miſerat eum. Quo orāte ⁊ flente tremu
it terra ⁊ expauit pp̄ls.grādiq₃ ſtrepitu per ta-
bernacula illorū excitato ſciſſa ē terra ſub pe/
dibus eorum ⁊ apiens os ſuuȝ deuorauit eos
cum oīni ſubſtātia eorū. ⁊ deſcenderūt viui in
infernum. ⁊ reducta eſt terra quaſi nihil horū
factum videret̄. Et ſic apparet ꝙ ſupiorib⁹ eſt
obediendū. Tertium eſt pax ⁊ cōcordia ⁊ abū
dātia cū tranquillitate. Nam.j.rhetoris. videt̄
velle Ariſto. ꝙ ſic ſe habeant legis latores ad
aias ſicut medicus ad corpa. Sicut em̄ medi-
cus intendit ſedare paſſiones corporū.ſic pn-
ceps paſſiones aiarū. Unde ibidē dicit̄ ꝙ nō
nocet tm̄ peccare cōtra p̄cepta medici quātuȝ
aſſueſcere nō obedire pncipi. Eſt em̄ aīa ma/
gis q̄ȝ corpus. ⁊ pax ciuiū ⁊ eorum q̄ ſunt in re-
gno potior q̄ȝ equalitas humorū. Exemplum
patet de lombardis qui impio male obediunt
ideo pſecutionē theutonicorū patiunt̄ iceſſan
ter. q̄ ad ſufficientiaȝ regiminis requiritur ob
tempatio ſubditorū. Tertium eſt diuulgatio
triumphorum. Triūph⁹ em̄ ſingulariter ma/
gnificat pncipem ⁊ terribilē reddit regibus et
hoſtib⁹ qui circūſtant. Nam Joſue.vj. dicit̄.
ꝙ habitatores hiericho ad rumores triūpho-
rum quos filij iſrael de duobus regibus am/
morreorū habuerūt.ſolo timore cor ⁊ audaci
am pdiderunt. Jdo dicit Salomon Sapieñ.
viij. Timebant me audiētes reges horrendi.
Quartū eſt recōciliatio trāſgreſſorum. vt pn/
ceps vel p̄latus benignitate reſplendeat trāſ-
greſſorib⁹ ꝓ loco ⁊ tempe ignoſcēdo. Exem/
plum de Dauid qui Semei q̄ eū maledicebat
dicēs eum virū ſanguinis leniter indulſit. Nā
cum Abſolon mortuus eſſet. ⁊ Dauid iorda/
nem trāſiret. occurrit ei Semei iacēs pſtratuſ
in terra dicens. Nec reputes mihi dn̄e mi rex
iniquitatē. neq₃ memineris iniuriarū ſui tui.
Agnoſco em̄ pctm̄ meū ⁊ ideo pmus veni i oc
curſum regis. ⁊ Dauid indulſit ſibi dicēs Nō
morieris. iurauitq₃ ei Dauid.ij. Regl.xix. Jō
cōtra crudeles dn̄os ⁊ reges ſcribit Hiero. ſu
ep̄l'am Timoth.exponēs illud. Oportet ep̄m
irreprehēſibilē eſſe. nō iracūdū dicēs. Nihil ē
fedius preceptore furioſo. qui cum debeat eē
māſuetus ⁊ humilis ad om̄es. ex aduerſo tor-
uo vultu tremētibus malis. rugata fronte. fa-
cie inter rubore ⁊ pallorem variata perſtrepit
⁊ errantes nō tm̄ ad bonum retrahit quātum
ad mala ſua ſeuitia p̄cipitat. Jō dauid q̄ ſum
mam ſue bonitatis allegans coram dn̄o. ait.
Memento dn̄e Dauid. ⁊ om̄is manſuetudi/
nis eius. Et dicit̄ notant̄ ꝓ loco ⁊ tempe igno
ſcēdo. Quia nō debet ſemp rex vel dominus
ignoſcere delinquētib⁹. Nam legit̄.iij. Regl.
ij. de Joab q̄ p inuidiā Abner occidit ⁊ Ama
ſa effudit ſanguinē belli in pace. i. in tpe pacis
⁊ eorum cū quibus debebat h̄re pacē. poſt int̄
uallum xo tempis cum exaltatus fuiſſet Sa-
lomon ſup thronū ſui patris Dauid. Joab ti
mens potentiā Salomonis fugit in taberna-
culum dn̄i ⁊ apprehendit cornu altaris. ⁊ miſit
rex Banaiā vt aduocaret. Et ait Joab. Non
egrediar ſed moriar hic. Sed cum nunciaſſet
Banaias regi. dixit ei rex. Fac ei vt dixi. Et i
terfecit eū Banaias ad cornu altaris. ⁊ ſepul-
tus eſt in domo ſua in deſerto. Dicit em̄ Ari.
vij. politico. ꝙ decet reges ⁊ potētes vt magi
timeant̄. ⁊ vt virilius obſeruēt iuſticiā magis
punire ⁊ ſeuerius ſuggerere ↄtra amicos ſi ex
cedunt. Exemplū patet d̄ Traiano impatore
romano. qui licet eēt paganus tñ quia fili⁹ ſu⁹
contra iuſticiam fecerat. vt relinqueret exem/
plum poſteris pncipibus ꝓprium filium inter
emit. Quintum eſt expugnatio inimicorum.
quia principes diligunt̄ a ſubditis ſi ſint for/
tes ⁊ magnanimi exponentes ſe ꝓ cōmuni bo
no contra inimicos. Jdeo dicit̄.ij. rhetoricoꝝ
ꝙ diligimus beneficos in ſalutem. i. hos qui
poſſunt bn̄facere nos ſaluādo ⁊ liberādo. Ex
emplum in lib.j. Regl.xvij. de Dauid. q̄ ma/
nu fortis interpretat̄. qui egrediendo et re-
grediendo pp̄lm iſraeliticū de manu hoſtiū de
fendit potenter. Quinq₃ hec p̄libata ſunt que
ſpectant ad ſufficientiā regiminis. Propt̄ qd
quilibet rector populi pōt dici regul⁹ ad xp̄m
ↄparando qui ē rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. Apoc.

xix. Iſte quidē regul⁹ h₃ filiū q̄ ſignificat quē
I libet ſubditū. Nā fili⁹ ſm Britonē dicit̄ a phi
los grece quod ē amor latine. in ſignū ꝙ quili
bet rex vel p̄nceps aut dn̄s terreſtri deb₃ ama
re quēlibet ſuum ſubditū tam minimū ꝙ̄ ma/
ximū. diuitē ⁊ egenum. ignobilē ⁊ ingenuum
ciuē ⁊ ruſticum. Et hunc amorem erga ſubdi
tos oſtēdit q̄libet cū eos ꝓtegit. cū ſubſtantie
eorū parcit. cu₃ bonos exaltat. ⁊ malos penis
damnat. exemplo Tyti ⁊ Veſpaſiani. De Ty
to refert Suetoni⁹. ꝙ adepto impio conuiuia
magis inſtituit iocūda ꝙ̄ p̄us fecerat. nulli ci/
uium aliquid accepit. ſed poti⁹ ſolitas collecti
ones ſuſtinēs neminē ante ſe in liberalitate ha
buit. Ita ⁊ Samuel ꝓpheta qui rexit diutiuſ
ꝑl̄m iſrl̄ ardēter ait. j. Regl. xij. Loquimi co/
ram dn̄o de me vtrū bouē cuiuſcūꝫ tulerim.
⁊ ſi quē oppreſſi. ⁊ cōtemnā illud hodie. Gloſa
volēs inde retinere. Et dixerūt. Nō es calum
niatus nos ⁊c̄. Ecce q̄uo illi dilexerunt ſubdi
tos ſuos. Sed heu nūc nr̄i reguli omib⁹ mo/
dis querūt occaſiones vt poſſint licite ⁊ illici/
te opprimere ſubditos ⁊ bona eorū vſurpare.
Quia opprimere ē cōtra ordinem iuris aliquē
debilitare. vel in reb⁹ vel in ꝑſona. Nō prohi
buit dn̄s Leuit. xix. Nō facias calumniā ꝓxi
mo tuo. nec vi opprimas illum. De hoc vide ſ
ſmōe. xxxviij. D. De Veſpaſiano ſcribit Hu
go floriacēſis abbas ꝙ aſſumpto impio ſtati₃
erga malos ſe rigidū oſtēdit cū ꝑtinaces ⁊ cō=
tumaces exterminauit. iuxta doctrinā Ariſt.
v. ethicorū. Oportet bonos ꝓuocare ad ꝟtu
tes ꝑ p̄mia. malos aūt ꝑ penas iſanabiles to/
taliter exterminare. ⁊ ꝑ hoc oſtēdit dilectionē
erga eos ne forte maiora mala ꝑpetrent ⁊ pe/
nas ſuas augmētarent. Ideo dicit Sapiens.
Qui diligit filiū aſſiduet illi flagella et ꝟbera
vt letet̄ in nouiſſimo ſuo. Ecci. xxx. Et lic₃ mū
di p̄ncipes ⁊ rectores poſſunt punire ſp̄ūales
infirmos. vic₃ peccatores. ⁊ eos ꝑ penas ext=
minare. ſi tn̄ viderint eos corrigibiles ⁊ ſana=
biles. debēt ꝓ eis xp̄m exorare. exemplo moy
ſi ducis filiorū iſrael. de quo legit̄ Exo. xxxij.
Cum ꝑl̄us ſuus peccaſſet faciēdo vitulū ⁊ ip=
ſum adorādo dixit dn̄s ad ipſu₃. Dimitte me
vt iraſcat̄ furor meus ꝯtra eos. Et ſm glo. lo
quit̄ modo humano cū filius offendit patrem
⁊ pater tenet gladiū quaſi ad iugulandū ipſu₃
dicit alicui exiſtēti iuxta ſe. Ne retineas me a
ꝑcuſſione. Per h̄ videt̄ magis cōtrariū velle
ſc₃ ꝙ velit retineri. Et ex h̄ moyſes accepit fi/
duciam orādi ꝓ ꝑl̄o retinendo dei vindictam
dicens Cur dn̄e iraſcat̄ furor tu⁹ cōtra popu
lum tuū ne queſo. ſ. hoc facias. Dicāt em̄ egy=
pti. callide eduxit eos vt occideret in deſerto.
Quieſcat queſo ira tua ⁊c̄. Sic ⁊ alij dn̄i terra
rum debent orare ꝓ ꝑl̄o ſuo vt de⁹ dignet̄ ip
ſum ſanare ſp̄ūaliter in animabus a peccatī vt
hiccum eis poſſint viuere in gratia ⁊ in futu/
ro in eterna gloria. Ad quā nos perducat do=
minus ⁊c̄.

¶ De eadem dn̄ica. Sermo. ij.

Erat quidam re
gulus cui⁹ fili⁹ infirmabat̄ caphar=
naum. Ioh. vbi ſ. Videm⁹ ad ex= K
perientiā ꝙ fur anteꝙ̄ capiat̄ furtum qđ fecit
minime cōfitet̄. nec etiā poſt captionē conſue=
uit cōfiteri niſi tormentet̄. Quo facto nō ſolu₃
malum ꝓpriū ſed etiā ſuorū ſociorū cōfitetur.
ideo đ depoſito. c. graui⁹ mādauit Alexan. iij.
iudicibus de quodā fure qui furatus fuit pe/
cuniā vt eum ponerēt ſub tormētis cū dic ibi=
dem. Iudicib⁹ dedimus in mandatis vt illu₃
iniquū ſub queſtionib⁹. i. ſub tormētis ad rati
onem ponant. ⁊ ſi oportuerit vinculis alliga=
tum vt dictā pecuniā reddere cōpellat̄. Mo=
raliter om̄is peccator ē ſicut fur. ſubtrahit em̄
deo rem p̄cioſam vic₃ aiam. quā ad ſuam crea
uit imaginē ⁊ appropriauit eam ſibi. i. vēdidit
eam diabolo ere pctōrū. Quia dicit Amb. de
beata vita. Diabol⁹ adeo debilis eſt. nam ne/
minem poſſidere poſſit niſi ſe ei pri⁹ ere pecca=
torum vendiderit. xv. q. j. nō ē. vbi dicit Ar=
chidiaconus in gloſa. Hō eſt venditor. diabo
lus emptor. aīa merces q̄ vendit̄ peccatoru₃ p̄
cio. ⁊ ideo ei⁹ loco ſuccedit pctm̄ in venditiōe.
Et nō ſolum furat̄ pctōr aiam. ſed etiam expo
liat eam omib⁹ bonis. i. ꝟtutibus. ſed anteꝙ̄
capiat̄ ꝑ infirmitatē ⁊ incarceret̄. illud furtu₃
minime cōfitet̄ ſed cū capit̄ ⁊ ꝑ egritudines i
carcerat̄. vt amodo nō poſſit currere ad pctm̄
tunc manifeſtat ⁊ fatet̄ peccatū. q̄r dicit Ps.
lxxvij. Cū occideret eos querebāt eū. Et hoc
quo ad ſenſum moralē patet h̄ in regulo q̄ ꝓpt̄
īfirmitatē filij veit ad ieſū. Qr hō vidēs īfirmi
tatē filij ſui. i. ſp̄ūs ad dn̄m currit. ⁊ pctm̄ confi
tetur. Iō dicit euangeliſta. Erat quidā regu/
lus cu. fi. ⁊c̄. que ſunt ꝟba hodierni euangelij
In quo p̄ncipaliter tria tangunt̄. Primo re= L
guli dep̄catio ꝓ filij ſanitate. ibi. dn̄e deſcende
Scđo xp̄i imp̄catio ꝓ ipſi⁹ incredulitate. ibi.
niſi vi. Tertio filij ſanatio ex xp̄i pietate. ibi.
vade filius. Primo ḡ tangit̄ reguli dep̄catio
ꝓ filij ſanitate cum dicit. Erat quidā regulus
⁊c̄. Et rogabat eū vt deſcēderet ⁊ ſanaret filiū
eius. Moral̄r hoc euāgeliū exponēdo ꝑ regē
intelligit̄ quilibet ꝟtuoſus. nam reſpectu ꝟtu
tis dicit̄ hō rex. Quia ſm Augl. de ſp̄ū ⁊ aīa
ꝟr⁹ ē habit⁹ mētis bn̄ inſtitute ad modū regni
qđ ē bn̄ inſtitutū. ſed recte in eo ꝯſulit̄ ſi recte
in eo obedit̄. Iſto modo dicit Holc. lec. lxvj.
mēs bn̄ inſtituta ē cū bn̄ ꝯſulit ⁊ volūtas bn̄ ꝑ
cipit. ⁊ ſenſus bn̄ obedit. Sine iſto regimine

mens ꝑcipitanter regit̃ ⁊ aſſimilat̃ regno Ro
boam.iij. Regl .xij.,qui relicto cõſilio ſenũ iu=
uenum conſilio acqeuit. vbi eñ ꝟtus non eſt
illud qꝺ debuit ſuire imperat ⁊ qꝺ dominari
debuit miniſtrat.⁊ ideo regnũ ſub eo diuiſum
eſt. Si autẽ ratio imperat que imperare dꝫ eo
ꝙ ſꝑ deꝑcat̃.i.inclinat ad optima .j.ethic̃.tũc
hõ cõgrue dicit̃ rex extirpans omne malũ.iu=
xta illud Prouer.xx Rex q̃ ſedet in ſolio iudi
cij diſſipat omne malũ.q.d. Homo q̃ ſedet i ſo
lio ſtellato ꝟtutibus diſcretõnis impio ſue ra
tõnis diſſipat omnes motus illicitos Ideo di
cit Señ. Magnum imperiũ regit qui ſibiipſi
dominat̃. Si aũt dominat̃ ſenſualitas moue=
tur ad vitia.iuxta illud Prouerbio.xxx. Per
tria mouet̃ terra.quorũ vnum eſt ꝑ ſuum cuꝫ
regnare inceperit.q.d.qñ hõ vt regulꝰ regna=
uerit ꝑ ſenſualitatem mouetur caro ad vitia.
⁊ tunc merito dici meret̃ regulus. Quia dicit̃
in canone.ij.q.j c.ſcelus. Rex veracit̃ dici nõ
poteſt q̃ non ſalubri regimine appetitum refre
nat.ſed crebra eneruatiõe illicitis eius motibꝰ
cedit. Iſtius reguli filius eſt humanus ſpũs.
de quo videnda ſunt duo. vicꝫ vbi infirmat̃.
⁊ in q̃bus mẽbris. Primum ẽ vbi infirmat̃ re
ſpondet euãgeliſta. Erat q̃dam regulus.i. hõ
regnans ꝑ ſenſualitatẽ,cuius filius.i.ſpũs. in
firmabat̃ capharnaũ. Capharnaum interꝑta
tur dupliciť. vno mõ ager pinguedinis.ꝑ quẽ
deſignat̃ abundantia tꝑalis. Alio mõ interꝑ=
tatur villa conſolatõnis. Et ꝑ hanc ſignificat̃
voluptas carnal̃.que duo faciũt ſepius ſpũm
grauit̃ infirmari in peccatis. ſicut ptꝫ de ſodo
mitis Ezech.xvj. Hec fuit iniq̃tas ſororis tue
ſcꝫ Sodome.ſaturitas panis ⁊ abũdantia Iõ
de abundantia tꝑali loquit̃ Berñ. Beatus in
q̃t qui poſt illa.ſ.tempalia non abijt.q̃ peſſeſſa
onerant.amata inq̃nant. inquinata cruciant.
⁊ poſtremo velut infideles amici ſuos amato=
res in extrema neceſſitate deſerunt. Sꝫ de vo=
luptate carnali loquit̃ Berñ. Periclitat̃ inq̃t
caſtitas in delitijs.humilitas i diuitijs ⁊ veri=
tas in multiloquio. Nam difficile eſt illi ſerua
B re caſtitatem q̃ viuũt in corpali voluptate Et
in hoc ꝙ capharnaũ interꝑtat̃ villa ꝯſolatio=
nis ſignificat̃ delectatio mũdi praua ⁊ beſtial̃
que facit ſpũm hoĩs in peccatis infirmari.pro
pter qꝺ dꝛ turpiſſima ⁊ exprobrabil̃. vt dic̃ ari
ſto.iij.ethi.c.xv. Quia hoĩes tali delectatõne
nõ vtunt̃ ẜm qꝺ hoĩes ſed ẜm ꝙ aĩalia ſunt.ſi
cut narrat ibidem Ariſto. de q̃dam q̃ appetijt
guttur hr̃e ita longũ vt ei cibꝰ diu ſapet ſic̃ eẽt
guttur gruis. ⁊ hec delectatio eſt circa guſtuꝫ
Sꝫ delectatões tactꝰ ſunt q̃s iuuenes ⁊ iuuen
cule hñt ꝯſedentes ⁊ manibꝰ ſe mutuo ꝯſtrin=
gentes. vel tangẽtes fortaſſis loca minꝰ decen
tia.faciũt infirmari ſpũm. ⁊ maxie inducũt be
ſtialitatẽ. ⁊ faciũt hoĩeꝫ brutalem. qꝛ non ſunt
hoĩes ẜm ꝙ hõ.ſed ꝓuenit ill̃ ex corruptõe cõ
plexionis vl̃ mala aſſuefactõne viuẽdi. Iõ dꝛ
Prouer.iiij. Ne delecteris in ſemitis impioꝝ
nec tibi placeat malorũ via. Et dicit Ariſto.ij
ethi.c.vj. ꝙ a delectatõibus illicitis maxie ca
uere debemus. ⁊ debemꝰ nos ad illas habere
ſicut ſenes pleƀ troyanorũ ſe habuerũt ad he=
lenam. Senes eñ pleƀ iudicauerũt eã abijciẽ=
dam. Et eſt alia delectatio natural̃. ⁊ ad h̃ dic̃
Holcot.lec.cxv. ꝙ nll̃a res hoĩeꝫ ſic declarat
qual̃ eſt ſicut delectatio homis. Vñ oĩs hõ ta
lis denominari debet q̃le eſt in quo delectat̃.
Et ideo ꝟtuoſus dicit̃ qui delectat̃ ⁊ gaudet
in opibus ꝟtuoſis ſuis Iuſtus q̃ in operibus
iuſtis. Voluptuoſus q̃ gaudet in opibus vo=
luptatis. ⁊ ſic de ſingul̃ ꝟtutibus ⁊ vitijs. Et
tal̃ vt dicit Ariſto.x.eth.eſt morũ regulatiua.
morũ declaratiua ⁊ morũ augmentatiua. Pri
mo igit̃ eſt morũ regulatiua ꝑ modũ finis. Iõ
dicit Augꝰ.ſuꝑ illud pš. Scrutans corda ⁊ re
nes deus. Finis cure ⁊ cogitatõis eſt delecta=
tio ad quem q̃s nitit̃ ꝑuenire. vñ q̃ delectat̃ ꝑ
uenire in poſſeſſionem pecunie dat ſe mercatõ
nibus vl̃ alicui oꝑationi ꝑ quam pecunia acq̃
ritur. ⁊ qui delectat̃ in militia dat ſe operibus
ſtrennuitatis. ⁊ vnuſq̃ſq3 ordinat ſe finaliter i
illud in quo magis delectat̃. Conſiderandum
tñ eſt an iſta delectatio ſit bõa vl̃ mala. Si bo
na.bñ q̃dem. Si mala in ꝯriuꝫ oportet nos at
trahere. Dicit Ariſto. Sicut volẽs lignũ tor=
tuoſum ad rectitudinem dirigere ipm in ꝯriũ
vltra rectitudinem recuruat. ⁊ ſic tandẽ redu=
cit ad mediũ.hec eſt cauſa quare pš. prudens
ſibi deum ꝓ fine poſuit cum dixit Iocundum
ſit ei eloquiũ meũ.ego ꝟo delectabor in dño.
Scdo delectatio eſt moruꝫ declaratiua. qꝛ tal̃
eſt vnuſq̃ſq3 quale eſt in quo delectat̃. Nam
oĩs geſtus exterior in ludis vel miſerijs argu=
mentũ ꝑbet de compoſitõe mentis. Vñ Señ.
epl̃a.lxxxviij. Dim rerum ſi obſuent̃ iudicia
ſunt argumenta moruꝫ. Tertio delectatio eſt
morũ augmentatiua. Vñ Ariſt.x.eth.dicit ꝙ
certius hoĩes iudicãt ⁊ inq̃runt illa in q̃bꝰ de=
lectant̃ q̃ alia. vñ delectatiões ꝓpe ꝯfirmant
ſuas oꝑatões. ⁊ iõ ſi diuiſi hoĩes ad eandem
artẽ ponent̃.ille magis ꝓficiet q̃ ceteris pari=
bus ampliꝰ delectat̃. Et ex h̃ ſumit̃ illud ꝙ de
lectatio ꝑficit oꝑatõꝫ. Scdm qꝺ videdũ ẽ de
ſpũ hũano q̃ ſignificat̃ ꝑ filiũ reguli in q̃bꝰ mẽ
bris infirmat̃. Vbi dicẽdũ ꝙ ſpũs ad iſtar cor N
poꝛl mltiplicẽ incurrit infirmitatẽ. Prio in ca=
pite ꝑ corruptõeꝫ intentionũ. Qꝛ fere in oĩbꝰ
oꝑibꝰ nr̃is a ꝑncipio vſq3 ad finẽ corrupta eſt
intentio. Eſt aũt intẽtio q̃druplex. Pria eſt ꝑ
uerſa. ⁊ ꝓcedit ex amore carnali. ⁊ hec fedat
faciẽ ſpũs. Qꝛ ſic caput languidũ indiſponic

faciē corpis. ſic intentio pūerſa faciē maculat
mētis. Si amās turpia appetit. intētio turpis
ē ꝛ fedans faciē aīe ꝛ ſpūs. Scōa intentio ē fi/
cta. ꝛ fit fauore hoim. vt intentio hypocritaꝝ
quoꝝ̄ intentio ē in actiōe operū bonoꝝ̄ vt vi
deant ab hominib⁹. Hac infirmitate capitis.
vicꝫ ficte intentiōis laborāt clerici ꝛ religioſi.
Quia dicit Cryſ. ſup Mat. omel. iij. Tolle h̄
malū. ſ. hypocriſim a clero. vt nō velint hoīb⁹
apparere. ꝛ ſine labore oīa vitia reſecant. Et
ē notandū ꝙ oīs in ſacro ordine cleric⁹ ſiue
religioſus q̄ fictā intentionē habet in ſuis ope
ribus compat idolo. vt dicit Hol. lec. clxij. Si
cut em̄ idolum effigiē habet extrinſec⁹ hominis
viuētis ſed caret corde intrinſec⁹ ꝛ oīb⁹ ptib⁹
ſpūalib⁹. ita tales vident viuere vita ſpūali. ꝛ
tn̄ mortui ſunt interi⁹ p pctm̄ in corde. ideo q̄
ad clericos cōquerēdo dicit dn̄s Hiere. xxxij
Poſuerūt idola in domo mea in qua inuoca/
tū ē nomē meū vt pollueręt eā. Sed cōtra tles
qui in religiōe fingunt habitus ſanctitatem. ꝛ
putant ſibi hunc habitū ſufficere. dicit metri=
ſta. Ampla corona nimis magna veſtiqꝫ roba
Nō faciunt monachū ſed mēs a crimine mun=
da. Tertia intētio eſt mercēnaria. q̄ ſit neceſſa
rio. Quarta aūt dicit recta. ꝛ hec ſola intēdit
deū. ꝛ fortaſſis in paucis inuenit. Jō dic Eſa.
j. Oē caput languidū. ꝛ oē cor merēs a plan
ta pedis vſqꝫ ad vticē. i. extremitatē opis nō
eſt in eo ſanitas. Scōo ſpūs incurrit infirmita
tem oculoꝝ̄ in cogitatiōe. q: oculi in ſcriptu/
ra ſignificāt cogitatiōes vt in Job. Qui ocu/
los ſuos declinauerit ipſe ſaluabit. c. xxij. q̄ſi
diceret. Qui humiliter cogitauerit de deo ip/
ſe ſalutē cōſequet. Sꝫ iſti oculi cogitationū in
terdum patiunt caliginē. Caligo em̄ ē pctm̄ i=
uidie q̄ q̄s nō pōt vidē bonū vl' pfectū primo
rū. iuxta illud. j. Regl. iij. Caligauerunt oculi
ei⁹ ꝛ nō poterāt videre lucernam anteqꝫ extin
gueret. Lucerna eſt pſperitas quā illi nō pn̄t
videre niſi extinguat. Nō aūt ſic fuit Job qui
ait ca. xxiij. Nec faciē meā opuit caligo. q. di.
mētis affectū nō excecabit pctm̄. ſ. inuidie. Sꝫ
lippitudo que ē flux⁹ malorum humoꝝ̄ ſignifi
cat pctm̄ inuidie q̄ q̄s cogitat de imūdis. Et h
cogitatio eſt origo peccandi vt dic Hiero. ad
Demetriadē. Et ideo ſm eundē tutiſſimum ꝛ
pfectiſſimū ē vt aſſueſcat anim⁹ puigili cuſto=
dia diſcernere cogitatiōes ſuas. ꝛ ad primum
animi motum vel pbare vel reprobare qō co=
gitat. vt malas ꝛ imūdas cogitatiōes ſtati ex=
tinguat. Nā vt dicit Johes Caſſian⁹ in colla/
tionibus patrū. Mentē nō pulſari cogitatio=
nibus impoſſibile ē. Suſcipe vo eas vl' reſpu
ere oīi ſtudēti p gratiā dei poſſibile ē. Quem
admodū ortus eaꝝ nō oino pēdet a nob. ita re
probatio vel electio nō ꝯſiſtit in nobis. Talis
tn̄ cogitatio ē qn̄qꝫ ſine pctō. ſ. cū q̄s cogitat d
fornicatiōe ꝛ ſpeculat de ea nō tn̄ carnalit. ſed
q: ſpeculatio nō placet. nō ē pctm̄. Si vo cogi
tatiōes ſunt de materia illic ita pctā q̄dē ſunt
venialia ſi tn̄ citra ꝯſenſum ꝛ volūtatē. Tripli
citer tn̄ p malā cogitationē peccat q̄s mortali=
ter. Prio qn̄ aliq̄s hō talē cogitationē iſurgē=
tē nō repmit cū pōt. licꝫ nō expſſe ꝯſentiat i de
lectationē. ꝛ ille ē iſim⁹ ꝛ pm⁹ grad⁹ pcti mor/
talis qō appellat pctm̄ mortale ex delectatiōe
moroſa. Scōo ſi expſſe ꝯſentit in delectationē
cogitatiōis ꝛ in op⁹. tūc ē ſcōus grad⁹. Tertio
qn̄ ꝯſenſus pcedit vlteri⁹. ꝛ pponit op⁹ ꝯſū/
mare. tūc volūtas p facto reputat. etiam ſi fa
cultas deſit pficiēdi op⁹. ꝛ ille ē terti⁹ gradus
pcti mortal. de q̄ loquit b. Hiero. ad Deme/
triadē. In illa inq̄t cogitatiōe pctm̄ ē q̄ ſugge=
ſtioni cōſenſum dedit q̄ malū ſuū blāde fouet.
q̄ iſectū geſſit irrūpe hoi. Cogitatio etiāꝫ ſi ex
aliq̄ ipedito caſu nō ipleat volūtatē. nihilomi
nus actiōe criminis ꝯdēnat a dn̄o. iuxta illud
Mat. v. Qui viderit mulierē ad ꝯcupiſcēdū
eā iā mechat⁹ ē eā in corde ſuo. h Hiero. Et di
cit de pe. di. j. c. cogitatōis. Cogitatiōis penā
nemo patiat. intellige lege ciuili. tn̄ lege diuia
cogitatiōes male puniunt. Jō dicit Greg⁹. v
moral. Magno ſtudio ſupflue cogitationes
amputāde ſunt. Nā ſi incaute admittēde ſunt
ad maxima mala hoiem inducūt. Quia ex de
lectatiōe cogitatiōis naſcit pcti affectio. ex af/
fectiōe ꝯſenſus. ex ꝯſenſu opatio. ex opatiōe
ꝯſuetudo. ex ꝯſuetudine deſperatio. ex deſpe
ratiōe defenſio. ex defenſiōe gloriatio. cū glo/
riant cū male fecerint. ex glorificatiōe etna dā
natio. h Greg⁹. Tertio ſpūs ad ſilitudinē filij
reguli patit infirmitatē auriū vno modo in h
ꝙ vbū dei nō audit. De h Eſa. vj. Excecā cor
ppli hui⁹. ꝛ aures ei⁹ aggraua. ꝛ oclos ei⁹ clau
de. ne forte videāt oclis ſuis. ꝛ aurib⁹ ſuis au/
diāt ꝛ cōuertant. Alio mō in h ꝙ q̄s audit ma
lū exteri⁹ ꝛ cōſentit. vn̄ glo. ſup illud. Faciētē
ꝛ ꝯſentientē par pena ꝯſtringit. ij. q. j. Notuꝫ
dic glo. ꝙ trib⁹ mōis dr q̄s in malū actum aut
criminoſum ꝯſentire. Primo ſi ad hoc coopa
tur. Scōo ſi nō corrigat q̄s malū qō officio te/
net corrigere. Et ſm illa duo h regula iuri hꝫ
locū. Facientē ꝛ ꝯſentientē par pena ꝯſtrigit.
Tertio dr q̄s ꝯſentire in malū cū peccantē de=
fendit. vel qn̄ ſua autoritate q̄s malū opat. et
talis magis ē puniend⁹. vt dic Jſid. Et ponit
xj. q. iij. Qui cōſentit. Et aſſignat rō. xxiiij. q.
iij. Qui alioꝝ̄ defendit errorē ampli⁹ ē dāna=
bilis illis q̄ errāt. Quia nō ſolū errat ille. ſeti
am alijs offendicula preparat errori. Quarto
ſpūs velut fili⁹ reguli patit infirmitatē nariū
in diſcretiōe q̄ valde neceſſaria ē in oīi opere
vtuoſo. q: nullū opus bonū valet ſine diſcreti

one. vt dič Nico. de lyra. ſup Leuitī. xj. Et pȝ
hoc pmo in pdicatiõe. Nã bonū op⁹ ē pdicatõ
q2 op⁹ xpi ⁊ angelicū. Si tñ fit ſine diſcretiõe.
vt vicȝ ſi pdicator pdicat nõ pdicãda. vel reti
ceſcat dicẽda ſpũs īfirmat. Propt quod dič
Greg⁹. in paſtorali. c. xv. Et allegat a Gratia
no in decretis. diſt. xliij. Sit rector diſcret⁹ in
ſilentio. cautus in vbo ne vt tacenda pferat.
aut pferẽda reticeſcat. Nã ſicut incauta locu-
tio in errorē detrahit. ita quidē in diſcretū ſilē
tium eos q̃ erudiri poterant in errore relinqt.
Secũdo vo patet hoc in correctione. Nã cor/
rigere delinquẽtes bonū op⁹ eſt. q2 ē elemoſy-
na ſpũalis. vt dicit Aug⁹. in Enchiriđ. Et al-
legat di. xlv. c. ⁊ q̃. Nõ ſolū inquit q̃ dimittit
atq3 orat vt dimittat ei. verūetiã in eo q2 corri
pit ⁊ aliqua emẽdatoria pena plectit elemoſy
nam facit. q2 miſcđiam pſtat. h Aug⁹. Si tñ
corrigens nimis excedit. ⁊ nõ ex charitate ſed
ex furore corrigere cõſueuit ſpm̃ infirmū dino
ſcit hře. Jđo dicit Greg⁹. xlv. diſt. licȝ primo
Erga corrigẽdos inquit plus valet beniuolē-
tia q̃ ſeueritas. pl⁹ charitas q̃ ptãs cuȝ nemo
nr̃m ſine rephenſione aut ſine peccato viuat.
Tertio patȝ hoc in corporis caſtigatiõe. nã caſti
gare corp⁹ bonū opus ē. ſi tñ fit ſine diſcretio/
ne ſpũs infirmat. Propt quod dicit apl's ad
Rhoma xij. obſecro vos p miſcđiam dei. vt
exhibeatis corpa vr̃a hoſtiã viuentē ſanctam
deo placentē. rõnabile ſit obſequiū veſtruȝ. i.
cum diſcretione. ne quid nimis ſit ƀ cuȝ tpan-
tia corpa veſtra caſtigatis vt nõ ex defectu co
gant diſſolui ƀ vitijs mori. h mgr̄ in gloſa. Et
pōt dici de alijs bonis opibus que ſi nõ cuȝ di
ſcretione fiant ſpũs infirmat. Quinto ſpũs in
firmat in gutture ſiue in ore in locutiõe. qñ vi-
delicet primo ſuo detrahit. Quia detractio ē
ſumma iniquitas. vij. q. j. in ſumma. Jđo dič
pš. Quorū os maledictiõe ⁊ amaritudine ple
num ē. Et iterū. Sepulchrū patēs ē guttur eo
rum ⁊c. Quia ſič de ſepulchris nihil aliđ exit
niſi fetor. ſic nec tales os apiunt ad loq̃ndū ni-
Q ſi ad detractões. blaſphemias ⁊ hmõi. Sexto
ſpũs īfirmat in memoria. Eſt em̃ quadruplex
memoria. pctõrū damnorū. bñficiorū ⁊ exem/
plorū. Prime due memorie faciūt ſpm̃ īfirma
ri. alie due nõ. Prima ğ memoria ē pctorū vi-
delicet cū q̃s pctã ſua pterita mirat ⁊ de ipſis
gloriat. ⁊ ſic valde ſpũs talis hois corã deo in
firmat. Quia dicit Aug⁹. in lib. de ſalutarib⁹
documētis. Nec vllum q̃libet ſcelus corã đo
tam abominabile ē q̃ pctã pterita vnicuiq3 re
miniſcẽdo gaudere ⁊ exinde exultare. ⁊ in eis
ſemp iacere. Et ideo illa memoria ē cõdẽnan/
da. Scđa memoria ē damnorū ⁊ iniuriarū no
bis illatarū. Et hec ē penit⁹ relinquẽda. iux il
lud Eccĩ. xix. Nõ queras vltionē. nec memor

eſto iniurie ciuiū tuorū. ſ. ad vindicandū liuo-
re vindicte. Pōt tñ hře memoriã ad vindican
dum amore iuſticie vt dicit Lyra. Dicit enim
Baſili⁹ in hexameron. q2 camel⁹ habet mira/
biliter bonã memoriã de vberib⁹. Si enim ali
q̃s pcuſſerit eū diſſimulat pcuſſionem vſq3 ad
temp⁹. ⁊ īdubitãter cū oportunitatē acceperit
expetit vltionē. Jta ſunt nõnulli qui iniurias
diſſimulant. nõ remittunt. abſcondūt. nõ obli
uiſcunt. Quis dicit Beñ. Memoria bñficiorȝ
debet eē tenax. iniuriarū labilis ⁊ facilis. Et i
puerbijs ſuis dicit. Jniurie remedium ē obli
uio Et talis q̃ iniurias obliuiſcit dicere poteſt
deo ↄfidenter illud Tobie. iij. Nūc dñe mẽor
eſto vbi mei. neq3 vindictã ſumas de peccatis
meis. Tertia memoria ē bñficiorū diuinorum
⁊ h quotidie poſſidẽda Eſa. xliij. Ego ipe ſuȝ
dicit dñs qui deleo iniquitates tuas. ⁊ pctõȝ
tuorum nõ recordabor. reduc me in memoriã.
id ē. bona que tibi feci. ẜm glo. creando. redi-
mendo. ⁊ beatitudinē pparando. Sed iſtã me
moriam tria impediunt. vicȝ Proſpitas tem-
poralis. Curioſitas mūdialis. Voluptas car-
nalis. Primo ğ pſperitas tempalis facit igra
tos obliuiſci amicorū qui eos in anguſtijs ad-
iuuerūt. Vñ Beñ xl. legim⁹ q2 ppolitus pin/
cernarū Pharaonis q̃ pus incarcerat⁹ cū Jo
ſeph. ⁊ ipm̃ de ſua liberatiõe pphetice iforma
uit ſuccedentib⁹ pſperis oblit⁹ ē interptis ſui
Jſto modo ē de multis q̃ cū tribulatiõibus af
fligunt vel infirmitatib⁹ habēt deū in memo/
ria. ſed qñ ſūt in ſanitate. trãquillitate ⁊ pſpe
ritate tradunt deum obliuioni. iux illđ Deut.
xxxij. Deum q̃ te genuit dereliquiſti. ⁊ oblit⁹
es dñi creatoris tui. Narrat Aug⁹. ad Vincē
tium. c. iij. q2 ſemel in ethiopia cõtigit tanta pe
ſtilentia q̃ ad memoriã hoim. q2 hoies obliui/
ſcerent noia patrū ſuorū. noia filiorū ſuorū. et
etiam noia ppria. ⁊ oriebat iſta peſtilētia ẜm
aliquos ex fetore ⁊ putrefactiõe quorūdã ca-
dauerū interfectorū in bello. Moralr tanta ē
in his dieb⁹ in pte mẽoratiua peſtilētia q2 nec
recordant noia pr̃is dei oim. nec grati ſūt ami
cis vel aiabus defunctorū ſuorum. iuxta illud
Eccĩ. ix. Obliuioni tradita ē memoria eorum
Scđo iſtã memoriã impedit curioſitas mūdi
⁊ ſollicitudo nimia circa mūdū. Sicut em̃ di-
cit cõmuniter. plurib⁹ intētus minor ē ad ſin/
gula ſenſus. Et ideo in pš. Obliti ſunt benefa
ctorū ⁊ mirabiliū ei⁹ q̃ oſtēdit eis. Tertio iſtã
memoriã impedit voluptas carnis. Vñ Boe/
tius. iij. de ↄſo. metro. xj. vocat corp⁹ ẜm ima-
ginationē platonicorū molē obliuioſam. Fu-
it em̃ opinio Platonis ſič dič Arl. j. poſterl. q2
aia hȝ noticiã oim a pncipio ſibi ↄcreatã ⁊ ſpe-
cies oim rerū inditas ſibi a deo. Sȝ tñ ſtati cū
īfundit corpi ⁊ eo tradit obliuiõi noticiã ſibi

datā.nec pōt eis vti donec p ſenſus exercitaſ
⁊ ideo poſuit plato ꝙ addiſcere nō ē niſi recoꝛ
dari. Moꝛalr aīa imerſa voluptatibus ⁊ deli
tijs carnis pdit memoriā dei ſui. Cōtra qͦs dr
in pš. Adhereat lingua mea faucibꝰ meis ſi nͥ
meminero tui. ⁊ ſicut ſpūs in vētre memorie i
firmaſ. Quarta memoria ē exemploꝝ. ⁊ eſt p
ximis exhibēda. vicꝫ p odorē bone fame ⁊ cō-
uerſatiōis honeſte. Opa em̄ ſtrenuitatis ⁊ vi-
ctorie ſolēt haberi in memoria. ⁊ ideo vincen-
tes mūdū p paupertatē. carnē p caſtigationem.
ſenſum ꝓpriū p hūilitatē. mēoria dignos faci
unt ſeipſos. iuxͣ illud Eccī. xlv. Dilectus deo
⁊ hoībꝰ cuiꝰ memoria in bn̄dictiōe ē. Narrat
mgr̄ in hiſtorijs ꝙ Moyſes duxit in vxorem
filiā regis ethiopie. Et cū in p̄riam ſuā redire
voluiſſet ipedire nitebaſ eū vxoꝛ. ⁊ Moyſes
tanꝙ̄ vir aſtroꝝ ſculpſit in gēmis duas ima-
gines huiꝰ efficacie vt altera memoriā. altera
obliuionē cōferret. Cūqꝫ paribꝰ ⁊ ſilibꝰ annu-
lis eas inſeruiſſet obliuiōis annulū vxori tra-
didit. ⁊ memorie ſecū annulū tulit. vt ſic pari
amore. ſic paribꝰ annulis inſignirenſ. Cepit ḡ
mulier obliuiſci viri ſui. ⁊ ſic Moyſes libere
regreſſus ē in p̄riam ſuā. Moꝛalr animꝰ hūa-
nꝰ vir celeſtꝫ cū carne terrena q̄ p ethiopiſſā ꝺ
ſignaſ cōiugiū cōtrahit qn̄ infundiſ corpi. Sꝫ
animꝰ aut ſpūs rōnalis naturalr deſiderat be
atitudinē ⁊ vult in celū reuerti. Sed iſta vxoꝛ
eū ipedit. ⁊ iō vtendū ē cautela Moyſi vt du
os ānulos in gēmis faciamꝰ. ⁊ annulū obliui-
onis carni tradamꝰ. Annulꝰ obliuiōis ē cogi-
tatio mortis. qꝛ obliuioni hoīem reddit ⁊ tra-
dit. iuxͣ illud pš. Obliuioni datꝰ ſum tāꝙ̄ moꝛ
tuus a corde. Sꝫ annulꝰ memorie ē recognitō
vite et̄ne. vbi in memoria et̄na erit iuſtꝰ. ſic li-
bere in celeſtē p̄riam reūtamur. Septimo ſpi-
ritus hūanꝰ patiſ īfirmitatē in dorſo. vicꝫ i vo
lūtate que ſignificaſ p dorſum. ⁊ h̄ facit ſpiri-
tum hoīs vel aīam bonā vł malā. Bern̄. atte-
ſtante q̄ ait. Hic licet i infirmitate vł ignorātia
ſepe cadāt. i bonā volūtatē quā hn̄t reſurgūt
Hec ē q̄ bonā facit aīam. ſi x̄o fuerit voluntas
vitioſa facit vitioſam. Ecce īfirmitas ſpiritus
Octauo patiſ infirmitatē i manibꝰ. vicꝫ i opa
tione. Eſt aūt īfirmitas manuū duplex. vt le-
proſitas ⁊ ariditas. Infirmitas lepre ē īfirmi-
tas mali exēpli. Quia ſicut lepra inficit. ita ma
lum exēplū. Iō diē aplꝰs. ij. Coꝛ. vj. Nemi dā
tes vllā offenſionē. i. exēplū malū vel ſcādalū
x̄bo vel facto. Et. j. Coꝛ. x. Sine offenſa eſto
te. Et b. Gregꝰ. ix. q. iij. diē. Tot mortibus di
gni ſunt q̄t i alios pditiōis exēpla trāſmittūt.
Et iðo diē Tulliꝰ moꝛaſ. Nulli tu fueris p̄bens
exēpla maloꝝ. Ne ꝯdēneris ꝓ pctis alioꝛum.
Infirmitas aūt ariditatis manuum ē auaricia.
Nꝛ ſup illð Mat. xij. Ecce hō hn̄s aridā ma-
num. diē Glo. moꝛaſ lyre. ꝙ p hoīem habētē
manū aridā intelligiſ auarꝰ cuiꝰ manꝰ ad opa
pietatis ⁊ largitatis ē inualida. ⁊ ſic ſpūs hoīs ē i-
firmꝰ i manibꝰ cū malū exēplū tribuit ⁊ opera
largitatis nō cuſtodit. Nono ⁊ vltimo ſpūs ho
minis īfirmꝰ ē i pedibꝰ affectionū. Affectꝰ em̄
aīe aut ſpūs ſunt duo. amoꝛ ⁊ timoꝛ. Et iſti ſūt
duo pedes aīe q̄ male īfirmanſ cū ꝯuertuntur
ad timorē male humiliantē. vel ad amorē ma-
le accendentē. ⁊ ſic inepti erimꝰ ad regnū cele
ſte. Qð figuratū ē. ij. Regꝫ. ix. de Myphibo-
ſeth q̄ erat cōtractꝰ ⁊ claudꝰ vtroqꝫ pede inep
tuſqꝫ ad regnū. Myphiboſeth interp̄taſ os
cōfuſionis. ⁊ ſignificat ſpm̄ peccantē. q̄ ſi clau
dicat ⁊ īfirmaſ in pede amoris vł timoris ieptꝰ
ē ad regnū decoris. de q̄ Sap̄. v. Accipient re-
gnum decoris de manu dn̄i. Idcirco exēplo re-
guli debet q̄libet hō cuiꝰ ſpūs ſic vt dictuꝫ eſt
īfirmaſ ire ad xp̄m ⁊ euꝫ rogare vt ſanet ſpm̄
vel aīam eius. ⁊ ſic ex magna ſua pietate dicet
ei. Uade ſpūs tuꝰ viuit h̄ in gr̄a ⁊ i futō i eter-
na gloria. ad quā nos pducat ⁊c̄.

De eadem dn̄ica. Sermo. iij.

Hora ſeptima re
liquit eū febris. vbi ſ. Dicūt medi-
ci ꝙ chryſis ſexta die ꝯtingēs regu
laris ē malū. Septia aūt die ꝯtingens ē bonū
creticitatis. Quare Galienꝰ li. ſuo ꝺ creticis die-
bus diē. Nā ſeptimā diē aſſiīat regi. ⁊ ſextam
diē aſſiīat tyrāno. Moꝛalr hūanū genꝰ laboꝛa
bat diuͥs īfirmitatibꝰ tā corpalibꝰ q̄ ſpūalibus
Infirmitates ſpūales fiūt i aīa p pctā. Sic īfir
mus fuit dauid q̄ ait pš. vj. Miſerere mei dn̄e
qm̄ īfirmꝰ ſū ſana me dn̄e. Iſte īfirmitates nō
relinquūt hoīem i pn̄ti. ppͭ qð diē. hō ꝯtinue
laboꝛa i opibꝰ pn̄ie. iuxͣ illð Lu. xiij. Sex dies
ſūt i q̄bꝰ opoꝛtꝫ opari. ſ. in opibꝰ pn̄ie ⁊ laboꝛe
corpali. Sꝫ q̄dā de his īfirmitatibꝰ creticā p̄-
ponūt ſexte diei. i i vita pn̄ti q̄ itelligiſ p ſextā
diē. ⁊ ſūt illi q̄ ocio ⁊ q̄eti ſe dāt totalr in pn̄ti
nolētes ſe dare opibꝰ pn̄ie. ꝭ iſta chryſꝭ ē regu-
laris. Nā q̄ h̄ opa pn̄ie recuſat. i futuro opera
pene et̄ne pſoluet. iuxͣ illð Leui. xxiij. Ois aīa
q̄ nō afflicta fuerit hac die pibit ꝺ ꝑplō ſuo. Et
p oppoſitū q̄ h̄ tribulanſ in opibus pn̄ie ꝓ pec
catis ſuis vexanſ q̄ſi p ſex dies ⁊ ſeptima die
vite ſue req̄eſcūt. Leui. xxiij. Dies ſabbati ſe-
ptimꝰ. i. req̄es ſcā dn̄o. Et certe tūc ē perfecta
chryſis. qꝛ tūc ceſſabit pfecte oīs īfirmitas te-
dij ⁊ tēptationum. carnis. mūdi ⁊ diaboli. E
tūc vere dici pōt de quolibet illud verbū thet
matis. Hoꝛa ſeptima reliquit eū febris. ⁊ q̄ ſic
creticant ſani fiunt. Eſt ergo moꝛalr ſexta di-
es in creticando q̄ſi tyrannus ſꝫm Galienum.
quia illi qui delitijs ⁊ quieti ſe dāt in hac vita
carni ſe ſubijciunt. cuius fomitē vocat beatus

Aug⁹. tyrannū. Sʒ ſeptim⁹ dies eſt q̄ſi verus
rex ſub q̄ ſpūs libertati donaẜ. In cui⁹ figura
dr̄ Dan̄. xiiij. ꝙ rex venit die ſeptima ad Da/
nielem. ⁊ eripuit eū de lacu leonū. Et ſilr̄ h dr̄
ꝙ die ſeptima reliq̄t. Quia in futura vita q̄ſi-
gnificaẜ ꝑ diē ſeptimā ceſſabit oīs īfirmitas
corpalis ⁊ ſpūalis. In q̄ q̄dē v̄bo euāgeliſta q̄
ad ſenſum moralē p̄ncipalit̄ duo tāgit. Prio
tangit ceſſationē vite peccabilis. ibi. Hora ſe-
ptima. Scd̄o mutationē pene dānabilis. ibi.
febris. Circa q̄ nōndū ſeptē ſunt pctā in ſeptez
febrib⁹ deſignata q̄ ſeptima hora ceſſabunt. ⁊
ſniam dānabilis pene mutabūt. Primū pctm̄
ē ſupbia. ⁊ ſignificaẜ ꝑ febrē q̄ quartana noia
tur. cui⁹ ſigna ſunt ſm medicos. q2 de q̄rto in
q̄rtū diē affligit vel circiter q̄tuor horas. ⁊ re-
cte ſignificat ſupbiā q̄ affligit ita vt ita dicam
ſpm̄ hois in q̄tuor horis diei. Prima hora eſt
qn̄ aliq̄s credit ſe hr̄e bona a ſeipſo q̄ hʒ. qd̄ ē
verū ſignū ſupbie vt dicit Beda in omel̄. qua
laborāt illi q̄ dicebāt ps̄. xj. Labia nr̄a a nobiſ
ſunt q̄s nr̄ dn̄s ē. Sex aūt ſunt q̄ facit ſupbus
q̄i crederet bona ſua hr̄e a ſeipſo ⁊ non a deo.
Primo cū de bonis ſuis gloriaẜ ⁊ erigiẜ. de q̄
Job. x. Uir van⁹ in ſupbiā erigiẜ. ⁊ q̄ſi pulluſ
onagri liberū natū ſe putat. Cōtra quē loquiẜ
apl̄s. j. Cor. iiij. Quid habeſ qd̄ n̄ accepiſti. ſi
accepiſti q̄d gloriari q̄ſi n̄ accepis. Scd̄o cū de
bonis ſuis ſe iactat. qd̄ n̄ fec̄ Job q̄ ait. c. xxxj
Si. i. nō. oſculat⁹ ſū manū meā. In manu ſm
glo. intelligiẜ opatio. In oſculo qd̄ ē ꝯtactus
oris itelligiẜ laudatio. Ore em̄ ſpūalr̄ tāgitur
res q̄ laudaẜ. Un̄ oſculū man⁹ ē laudatio pro-
prie opatiōis. Tertio cū de bonis ſuis gr̄as n̄
agit. Hō em̄ ingrat⁹ diciẜ nō cognoſcere bn̄fi/
ciū acceptū eo ꝙ faciat ac ſi nō cognoſceret dū
ꝓ eo gr̄as nō agit. de q̄ dicit Bern̄. Ingratitu
do ē vētus vrēs ſiccās ſibi fontē pietatis. rorē
miſcdie. fluēta gr̄e. Quia ſm Greg. nō eſt di/
gn⁹ dandis q̄ nō agit gr̄as de datis. Quarto
cū habētē bona ſil̄ia ꝯtēnit. Quito cū ſibi ⁊ nō
deo viuit. Nā veriſſima recognitio dn̄i ē red-
ditio cēſus vl̄ ſuitij. ⁊ cū ſupb⁹ deo ſuire ren-
nuit ip̄e bona ſua ab eo non cognoſcit. Sexto
cū de bonis ſuis paupib⁹ nō tribuit. Un̄ Au/
guſtin⁹. Dicit tibi xp̄s. Da mihi ex eo qd̄ de/
di tibi. de meo q̄ro ⁊ nō mihi donas Scd̄a di-
es vel hora q̄ patiẜ ſupb⁹ ad iſtar febricitātis
ē cū credit bona ſua hr̄e a deo ꝓ meritis ſuis. et
in h fatuū ſe oñdit. Primo q2 ip̄e nihil dat do
niſi pri⁹ hoc dederit illi. Jō Eſa. xxvj. dr̄. Oia
opa nr̄a opat⁹ eſt in nob dn̄s. ⁊ bn̄. nō ind̄t ſūt
talia merita vt ꝓpterea vita eterna debeaẜ ex
iure vt de⁹ iniuriā eis faceret niſi eā donaret.
nam vt taceā ꝙ merita nr̄a dei ſunt dona. ⁊ ita
hō magis ꝓpt̄ ea debitor ē deo q̄ȝ de⁹ homini
Et q̄d ſunt oīa hec merita ad tantā gloriam
q. d. nulla. Scd̄o q2 bona nr̄a ex ſe ſunt q̄i mo
neta abſq3 argēto. vbi gr̄a. valor ē in opib⁹ di
⁊ ſine eo ſunt opa nr̄a falſa moneta. Tertio q2
q̄ in oculis nr̄is videnẜ merita frequēter i ocu
lis dei ſunt demerita. Quia Job. iiij. Ecce q̄
ſeruiūt ei nō ſunt ſtabiles. ⁊ in angelis ſuis re-
perit prauitatē. quāto magis q̄ inhabitāt do-
mos luteas. Et Eſa. lxiiij. Facti ſum⁹ ſic imū-
di oēs nos ⁊ q̄ſi pān⁹ mēſtruate vniuerſe iuſti
cie nr̄e. Et b. Gre. Sepe iq̄t iuſticia nr̄a ad ex-
amen iuſticie diuine deducta iniuſticia ē. ⁊ ſor
det in cōſpectu iudicis qd̄ fulget in eſtimatiōe
opantis. Tertia dies vel hora ē qn̄ q̄s credit
ſe hr̄e bonū qd̄ nō habet. Cōtra qd̄ dr̄ Eſa. v.
Ue q̄ ſapiētes eſtis in oculis vr̄is ⁊ corā vob
metipſis prudentes. Et Prou. xxvj. Uidiſti
hoiem ſibi ſapientē videri. magis illo ſpez ha
bebit inſipiens. quia impedit eū a gr̄a dei quā
nō petit cū credit eam habere. ⁊ quia nō petit
iam nō accipit. vñ Sen̄. vnde mutari volum⁹
quia nos optimos credim⁹. Quarta dies vel
hora ē cū quis in opinione ſua p̄fert ſe alijs. cō
tra quod dr̄ Prou. iij. Ne innitaris prudētie
tue nec ſis ſapiēs apud teipſum. vbi dicit Hie
ronym ⁊ habeẜ extra de conſti. Ne innitaris
Prudentie ſue innitiẜ qui ea que ſibi agenda
⁊ dicenda videnẜ patꝝ decretis p̄ponit. Sed
ſapiēs eſt apd̄ ſe qui in illis que ex magiſterio
ponit recte cognoſcere ſe p̄ ceteris q̄ſi doctorē
extollit quod tamen nullus facere debet. quia
dicit Bern̄. Noli te comparare maioribus. no
li minoribus vel vni vel nemini non dico pre-
ponas ſed nec comparare preſumas. Secun/
dum peccatum eſt auaricia et denotatur in fe
bre que dicitur ethica. Et dicitur ab ethis qd̄
eſt cōſumptio. quia in ethica eſt calor innatu-
ralis cōtinētie humiditatē radicalē cōſumens
Etiā ꝓ tractatu tempis intantū extenuaẜ pa-
tiens vt ſolum maneat cutis. ⁊ recte ſignificat
auariciam que ꝑ nimiū ſtudiū ⁊ vigilias circa
tempalia cōſumit humidū gr̄e ⁊ virtualis vi-
te. Ideo legiẜ ꝙ beat⁹ Bern̄. vidit vnum ho-
minem ſtantē ſup vnū puteū ſcintillas de pu-
teo exeuntes deuorantem ⁊ macilentā faciem
habentem ⁊ toto corpe trementem ⁊ tandē cū
obſtupuiſſet q̄ vidit q̄ſiuit ab eo quare ſic ſta-
ret ſup puteum. Rn̄dit ꝓpter honorē. queſi-
uit quare corp⁹ haberet ſic tremēs. Rn̄dit ꝓ-
pter timorez. Moraliter iſte homo ſignificat
quemlibet auarum qui frequēter ſtat ſup pu-
teum huius mundi ⁊ deuorat ſcintillas cū nō
ceſſat cumulare diuitias. ⁊ habet etiam ad lit-
teram faciem macilentam ꝓpter curā aſſiduā
⁊ erumnā. quia Eccl̄s. ij. diciẜ de auaro diuite
Cuncti dies ei⁹ laborib⁹ ⁊ erumnis pleni ſunt
⁊ ꝓpterea extenuaẜ in toto corpe ſuo ⁊ habet
corpus tremēs. quia auarus tremit ⁊ trepidat

vbi trepidandū nō ē. Iux̄ illud pſ. Deum nō inuocauerūt illic trepidauerūt vbi nō erat timor. ideo dicit Sen̄. Auar⁹, videt regem ⁊ eſtimat pdonem. videt paupem ⁊ eſtimat furem. ⁊ ſic tremit auar⁹ ad ſilitudinē febricitantis. ad quē tremorē refert illud Iob. xv. Sonit⁹ terroris ſemp in aurib⁹ ei⁹. ⁊ cū ſit pax ſp inſidias ſuſpicat. Et illud pſ. Poſuiſti firmamētū ei⁹ fortitudinē. ⁊ Eſa. xxiiij. Formido ⁊ fouea ⁊ laque⁹ ſup te q̄ habitator es terre. habitator terre ē auarus q̄ ē quaſi talpa ⁊ eſtuat ex febre cū iraſcit ex diuitiarū ſuarū amiſſiōe. aliud q̄re s. M. D. Tertiū pctm̄ ē luxuria. ⁊ innuit in febre que dr̄ putrida ppt̄ putredinē humorum. quia cauſat ex ſupfluis ⁊ malis humoribus. cū g̊ materia groſſa ⁊ vitioſa in corpe mouet a calore neceſſe ē vt reſoluat in vaporez q̄ vapor nō poteſt exalari ppter groſſitiem materie ſibi reſiſtētis. ⁊ ſic corrumpit ⁊ putreſcit ⁊ recte ſignificat luxuriā que ſpūaliter ⁊ interdum corpaliter facit putreſcere. Iux̄ illō Iohel. j. Computruerūt iumēta in ſtercore ſuo. Qð exponit Greg⁹. Iumēta in ſtercore putreſcere ē corpales hoies in pctō luxurie vitaz finire. Sicut iſte pnceps de tribu Symeon qui intrauit ad ſcortū vidēte phinees ⁊ alijs filijs iſrael ⁊ Moyſe. quē phinees arrepto gladio i lupanari cū ſcorto trāſfodit. Numeri. xxv. Et ſic in luxurie putredine vitā vtriq̄ finierunt. Quartū pctm̄ ē ira ⁊ ſignificat in febre q̄ dicit effymera ⁊ ē illa in qua ſpūs ⁊ vapores ſunt accenſi ⁊ raro vltra diē vel noctē durat. niſi i putridam febrē mutet. Cauſa aūt febriū effymere ſunt cauſe pūatiue calefaciētes eſſentialiter vel accidētaliter. ⁊ habet nomē ſuū a quodaz piſce qui dicit effymer⁹ qui eodē die quo naſcitur morit. ⁊ ſignificat irā in qua accēdunt ſpiritus hois. Quia ſm Phm. Ira ē accēſio ſanguinis circa cor ⁊ raro vel nunq̄ debet durare vltra diē vel noctē. ſed ſtatim debet ſuffocari. Nā dicit Aug⁹. Sicut acetū corrūpit vas ſi diutius ibi fuerit. ſic ira corrūpit cor ſi in aliū diē durauerit. Dicunt em̄ doctores q̄ ira mala duas habet ſpecies. quedā em̄ ē ſubita ⁊ ſine deliberatione rōnis que venialis ē. Alia vo cū deliberatiōe ⁊ ſenſu rōnis q̄ mortalis ē. ⁊ has duas ſpēs tangit Dauid pſ. iiij. Iraſcimini ⁊ nolite peccare. q. d. Si ſbito ira ſurgat in nobis nō aſſentiat rō. Ira vo q̄ cū deliberatione fit ſi inueteraſcat odiuz dicit. Eſt em̄ ira odiū inueteratū. Qð apl̄us phibet Eph. iiij. Sol nō occidat ſup iracundiā veſtrā. i. nō diu duret ſicut febris effymera. ⁊ ſicut cā effymere aliqua ē eēntialis alia accidētalis. Sic ira i aliquib⁹ hoib⁹ ē eēntial' ſcz a natura. q2 a natura ſūt iclinati ad irā In alijs aūt cauſat accidētaliter. ⁊ q̄litcūq̄ tn̄ cauſet mala corpi opatur q̄

enumerat Iſidō. de ſum. bo. Ira occidit mentem ſui. primū offendit. omnemq̄ ſalutem corporis abijcit ⁊ retūdit. Cui cōcordat Tuli⁹ de tuſculanis q̄ſtiōib⁹ li. iiij. Ira vitatē tegit. iuſticiā puertit atq̄ oēm vturē abijcit. animamq̄ offendit. iō eadē hora ⁊ die q̄b⁹ naſcit econtra mori dz. Iux̄ illō Ecci. xix. Aufer iraz a corde tuo. vbi dicit glo. Auferēda ē ira a corde. q2 ē q̄ſi q̄dā tēpeſtas mentē q̄dā grauedine deſtruens. ſic dicit Greg⁹. Sic tēpeſtas timet ita ira timēda ē cordi. Quītū pctm̄ ē gula ⁊ figurat i febre q̄ dr̄ q̄tidiana. ⁊ generat ex flegmate putrefacto ⁊ recte ſignificat gulā q̄ facit corp⁹ putreſcere. qð teſtat Cryſ. de ꝯſe. diſt. v. nihil. Exceſſus inq̄t ciborū cōſumit ⁊ putreſcere fac corp⁹ humanū ⁊ mactat egritudine diuturna ⁊ tūc cū morte crudeli cōſumit. Sextū pctm̄ ē inuidia ⁊ ſignificat in febre q̄ dr̄ erratica ⁊ hec nō fit certis ⁊ determinatis horis ſed incertis ⁊ cōgrue denotat inuidiā que nō fit certis horis. ſed tūc ſolū q̄n videt inuidus pſperitatez hois quā ſine inuidia videre non pōt. q2 dicit j. Regl. iij. q̄ Heli nō poterat videre lucernaz anteq̄ extingueret. q2 inuid⁹ nō pōt vidē bonum primi q̄ lucet corā deo ⁊ hoib⁹ p bonam famā. ſ; q̄n diabolo pcurāte extinguit p infamiā tunc acute videt. Cōtra qð dic̄ Bern̄. Si q̄s bon⁹ ē non inuidet meliorib⁹ ⁊ q̄ ſibi videt agere meli⁹ bonū nō ſpernat alteri⁹ bonū. Septimū pctm̄ ē accidia. ⁊ ſignificat in febre que dicit tertiana que tangit patientē tertia die. ⁊ hui⁹ ſūt tres ſpēs. ſ. ꝯtinua itpellata ⁊ cariſon ⁊ recte ſignificat accidiā q̄ debēt hr̄e tres ptes pnie. ſ. ꝯtritionē ꝯfeſſiōez ⁊ ſatiſfactiōz. ſ; has negligit diabolo pcurāte. Nā q̄dā frat vt legit adiurauit dmonē vt ab obſeſſo exiret ⁊ nomen ſuū dicēt. Et ille. tres inq̄t ſum⁹ in h̄ hoie ego vo vocor claudēs cor ⁊ officiū meuz ē cor pctōris indurare ne ꝯtritionē habeat p pctis Ali⁹ vocat claudēs os cui⁹ officiū ē ipedire ne cōfiteat licz ꝯterit. Terti⁹ dr̄ claudēs marſubiū cui⁹ officiū ē ne elemoſynis pctā redimant ⁊ pctōr ſatiſfaciat ⁊ ſic fere oēs lucramur. His ſeptē febrib⁹ fere egrotat tot⁹ mūd⁹. aliq̄ in q̄rtana ſupbie. aliq̄ in ethica auaricie. tertij i putrida luxurie. q̄rti in effymera ire. q̄nti in q̄tidiana gule quā q̄tidie frequētāt vt potatores et crapuloſi. ſexti in erratica iuidie. ſeptimi i tertiana accidie. quare neceſſe ē vt hora ſeptima ſanent ab his febrib⁹ ⁊ relinquāt. ⁊ h̄ hora ſeptima ē donū ſpūſſancti qð ē timor q̄ expellit pctm̄. Ecci. j. qð ē mors aie Ezech. xviij. Aia q̄ peccauit ipa moriet. iō dic̄ Iohs caſſian⁹ d inſtitutiōe mona. li. iiij. Principiū nr̄e ſalutis nr̄eq̄ ſapiētie ſm ſcptūras timor dn̄i ē. Timor em̄ dn̄i naſcit ex cōpūctōe ſalutari. d cōpūctōe ei cordis pcedit abrenūciatio. i. cōtēpt⁹ oim fa/

cultatū.de nuditate humilitas ꝑcreat̄.de hu
militate mortificatio voluptatum generat̄.de
voluptatis mortificatiōe extirpant̄ a⁰ꝗ mar-
ceſcūt vitia vniuerſa.de vitiorū expulſiōe v̄
tutes fructificant atqꝫ ſuccreſcūt.de v̄tutū pul
lulatiōe puritas cordis acquirit̄.Per purita-
tem aplice charitatis ꝑfectio poſſidet̄.hec fu-
it ſentētia beati Anthonij Uel moralr̄ ꝑ ſeptē
horas intelligunt̄ ſeptem dona ſpūſſancti que
enumerat Eſa.j.Prima hora ē donū ſapiētie
quod viriliter luxuriā deſpicit ⁊ totū hoīez li-
bertati caſtitatis reſtituit.Scđa hora eſt intel
lectus qui gulā violent̄ reprimit ⁊ celeſtib⁹ de
litijs mentē ſpūaliter reficit.Tertia hora ſigni
ficat̄ in dono conſilij qđ auariciā potent̄ extin
guit.theſauros celeſtes ſapienter conquirit.
Quarta hora ē in dono fortitudinis q̄ accidiā
violent̄ opprimit.⁊ vigorē mētis ad oꝑanduꝫ
vehementer impellit.Quintū donū innuit̄ ꝑ
donū ſcientie que irā totalit̄ ſedat ⁊ totum ho
minē in ſe prudēter pacificat ⁊ quietat.Sexta
hora figurat̄ in dono pietatis que inuidiā con
culcat ⁊ ꝓximū ad ſe dulciter iuitat.Septima
hora ē in dono timoris q̄ ab hoīe ſuꝑbiam ex-
pellit ⁊ deum humilit̄ introducit.⁊ ſic ſpūs fe
bricitans vicꝫ pctōꝛ ab īfirmitate conualeſcit.
Uel alio modo pctōꝛ ſaluat̄ hora ſeptima.pri
ma hora ē cū pctōꝝ ſuoꝝ attēdit multiplicita
teꝫ.Sic manaſſes q̄ ait.ij.Paral.xxxiij.Pec
cata mea ſuꝑ numerū arene maris.Scđa ho-
ra qñ attēdit ad emendandū tpis breuitatem.
de qua Job.xiiij.Breues dies hoīs ſūt.Ter
tia qñ attēdit iudicis equitatē.de q̄ ps.cxviij.
Juſtus es dñe ⁊ rectū iudiciū tuū Quarta qñ
habet de peccatis cōtritionē.ps.l.Cor contri
tum ⁊ humiliatum de⁹ nō deſpicies.Quinta
qñ habet cōfeſſionis integritatem.Jac.v.Cō
fitemini alterutrū pctā vr̄a.Sexta qñ hꝫ ſatiſ
factionis ſedulitatē Mat.iij.Facite dignos
fructus penitētie.Septima qñ hꝫ dei ⁊ proxi
mi ꝑfectā charitatē.⁊ in hac hora ſanat̄ pctōꝛ
ab oīb⁹ febrib⁹ ſpūalib⁹ ꝑlibatis.qꝛ charitas
opit delicta vniūſa.Prouerb.x.⁊.j.q.j.cap.
multe ſunt.

Dñica.xxij.poſt trinita.Sermo.j.

A Simile eſt regnū celorū hoī regi q̄ voluit rōnem po-
nere cū ſuis.Mat.xxiij.Fugiens
gladiū inimicorum ſemꝑ debet oculuꝫ hr̄e ad
viā ꝑ quā gradit̄ ⁊ nō ad terminū a quo receſ
ſit.Naꝫ volēs retroſpicere aut oportet eū ſta-
re aut ſi ꝓcedat oportet eū cadere ⁊ in vtroqꝫ
gradu ꝑſequētes appropinquāt ad ipm ⁊ ſic ē
in ꝑiculo.Moralr̄ aūt inimici noſtri ſunt de-
mones.quia dñs dixit ad Euam Gen.iij.In
imicitias ponā inter te ⁊ ſerpentē.ſcꝫ inferna-
lem.Illorum inimicorū ē gladi⁹ peccatū ſcin-
dens ex vtraqꝫ pte.quia ſcindit corp⁹ ⁊ aīam.
Horū quidem gladiū fugiūt penitētes iō ſꝑ
ante oculos debēt hr̄e viam penitētie ⁊ termi
num ad quē tendunt ⁊ appropinquāt.ſ.vitam
eternam.quia cogitātes ⁊ oculis cordis con-
templantes eterne vite dulcedinē audaciores
efficiunt̄.ad mundi fugam non debēt peniten
tes aliqñ retroſpicere ꝑ recidiuationē ī pctm̄
⁊ ꝑ recordationē delectationis p̄terite qs dia
bolus ſequēs eos cito caperet ꝑ cōſenſum ⁊ re-
manerent captiui.Figura Gen.xix.vbi legit̄
ꝙ cum dñs vellet zodomam ⁊ gomorrā ꝓpt̄
illorū iniquitatē ſubuertere angelus precepit
Loth ⁊ vxori ⁊ familie ipſi⁹ vt exiret inde et
ſaluarent̄ in mōte.⁊ oēs ſic fecerūt excepta
vxore Loth q̄ dū fugere voluit retroſpexit.
⁊ verſa eſt in ſtatuā ſalis.Spūaliter dñs vult
punire peſſimorū pctā ſicut exigit ſue iuſticie
rectitudo.qꝛ dic̄ Aug⁹.in ſmonib⁹ cōib⁹ ſer-
mone.xliij.Impunitū nō pōt eē pctm̄ non de
cet nō oportet nō ē iuſtū.⁊ qꝛ nō pōt eē ipuni-
tum puniat̄ a te ne puniat̄ ab illo ſcꝫ deo.hec
Aug⁹.Precepit igit̄ cupiētib⁹ ſaluari vt a p̄-
teritis recedant ⁊ ꝑ viā pnīe ſaluent̄ in monte
dñi vicꝫ in celo ⁊ vult ne retroſpiciant ꝑ pec-
cati recidiuationē.ſed recto tramite penitētie
ꝑficere inceptum iter.Sic eīm ꝑueniāt ad mō-
tem eterni gaudij in quo ſm ps.Bñplacitum
ē deo habitare cuꝫ ſcīs ſuis.Sꝫ ſi miſer pctōꝛ
ad iſtar vxoris Loth retroſpiciat ꝑ igratitudi-
nē ⁊ recidiuet in pctm̄ v̄tit̄ in ſalē ⁊ efficit̄ t̄ra
ſterilis in q̄ nihil videt̄ naſci ampli⁹ ꝑtinēſ ad
v̄tutē ſ; apt⁹ erit ad et̄nū ignē.⁊ h̄ patꝫ de ſuo
qui debebat decem milia talenta.ſed quia pe-
tiuit grām a dño obtinuit.Miſer aūt ꝑ ingra
titudinē retroſpexit cum conſeruū ſuū tenens
ſuffocauit.quapropter penis eternis tradit⁹
fuit.vt dicit p̄ſens euangeliū.in q̄ tria p̄ncipa-
liter tangit euāgeliſta.Primo vniūſalis ratio
nis exigentiam.ibi.Simile ē regnū celorum.
Scđo impoſſibilis ſolutionis indulgentiam.
ibi.miſertus ē dñs.Tertio penalis vltiōis fi-
nalē ſniam.ibi irat⁹ dñs.Primo ğ tāgit vniūſal̄
rōnis exigentiā cū dicit.Sile ē regnū celorum
homi regi qui voluit rōnem ponere cum ſuis B
ſuis.Circa quod notandū.homo iſte ⁊ rex vt
ait Hiero.chriſtus eſt qui dicit̄ homo h̄ ⁊ rex
cui regnum celorū aſſilat̄.qs melius intelligit̄
ꝙ redemptoꝛ noſter.de quo Propheta.hō ē
⁊ quis cognoſcit eum.⁊ ps.De⁹ iudiciū tuum
regi da ⁊ iuſticiā tuam filio regis.i.xp̄o q̄ ſm
deitatē filius eſt regis eterni.ſ.patris ⁊ ſm hu
manitatem eſt filius Dauid regis.vt habetur
Mat.j.quia deſcendit de ipſo Dauid ſm car
nem Rhoma.j.Iſte homo verus ⁊ rex etern⁹
vult rōnē ponere cū ſuis ſuis.⁊ hi ſunt oēs

hoies ꝗ ſerui eius ſunt rõne creatiõis. qꝛ dicit
pſ. Scitote qm̃ dñs ipe eſt deꝰ ipe fecit nos ⁊
nõ ipi nos. vel ſunt ſerui eiꝰ iure licet multi ſunt
eiꝰ facto ⁊ executiõe. Sunt em̃ tria genera ſer
uoꝝ ſcḋm iura. Aliq em̃ ſunt originarij ꝗ ſũt in
ſeruitute nati. Nã em̃ hõ qui ẽ maior vigiti an-
nis ſe patit venũdari. vt in ꝟitate pticipet in
p̃cio talis licet añ liber fuit fit ſeruꝰ ⁊ filij nati
ab eo in ſeruitutẽ naſcunt. Sic oẽs hoies ſũt
ſerui dei. quia in p̄ma creatione deꝰ omes ſim-
plices creaturas añ nos creauit vt ſuirẽt nob
ſed poſt illas creauit hoies vt ſeruirẽt ſibi. nõ
qa creator deꝰ ⁊ ſũme bonꝰ eiꝰ ſuitio indigẽt.
quia ſcḋm pſ. Bonoꝝ nr̃oꝝ nõ eget. ſꝫ ſeruiret
ei. ideo vt frueret eo cui ſeruire regnare ẽ. In
hoc em̃ ꝑficit ſeruiẽs nõ ille cui ſuit. vt dicit
mgr̃. lib. ij. diſt. j. Alij ſunt ſerui empticij ꝗ ab
hoſtibus ſuis empti ſunt. qꝛ dic ius ciuile iſti-
tutꝭ. de iu. pſo. §. Serui quos impatores ſta/
tuerũt qñ vnꝰ hoſtẽ ſuũ capet ꝙ li illiꝰ ꝓpriuſ
eẽt vel vendere poſſet n eipm necaret. Quare
ꝙ dicit Augꝰ. lib. xix. de ciui. dei. c. xv. Origo
vocabuli ſuoꝝ in latina lingua inde creditur
dicta ꝙ hi ꝗ iure belli pñt occidi a victoribus
cõſeruabant. ſui fiebant a ſeruando appellati
Sic ⁊ nos ſumꝰ ſui dei. qꝛ tenebamur captiui
a diabolo. ſꝫ ab illo nos chriſtꝰ eruit magno p̃-
cio. vicꝫ p̃cioſo ſanguine ſuo de ꝗ aplſ. j. Cor
vj. Empti eſtis p̃cio magno. Tertij ſunt ſerui
cõductiui ꝗ nõ coacti. ſꝫ voluntarie ſuiunt ob
ſpeciem lucri. Sic ⁊ nos ſui ſumꝰ dei ꝗ debe-
mus ei ſuire nõ coacte ſed volũtarie. ſicut ille
ꝗ ait. Volũtarie ſacrificabo tibi. qꝛ coacta ſer/
uitia deo nõ placẽt. Iac. ij. ⁊. xxiij. q. vj. iã ꝟo
Sꝫ qꝛ ipe nos cõduxit ex denario diurno pro
vita eterna Mat. xx. ideo ſuire debemꝰ illi in
ſanctitate. i. pura ↄſciẽtia Luc. j. Cũ illis igit
C ſuis ponet hõ iſte ⁊ rex xp̃s arduã rõnẽ. quia
omes manifeſtari oportet añ tribunal chriſti
vt vnuſquiſq referat vel accipiet ꝓpria cor/
poris ꝑut geſſit ſiue bonũ ſiue malũ. ij. Cor.
v. Et Athanaſius in ſymbolo. oẽs homies re
ſurgere habẽt cũ corpibꝰ ſuis ⁊ reddituri ſũt
de factis ꝓprijs rõnẽ. Primo igit cum ponet
rex iſte rõnẽ cũ ſuis ſuis p̃dictis oportet vnũ
quẽq reddere rõnẽ de ꝟbis ocioſis. Iux̃ illḋ
Mat. xij. De omni ꝟbo ocioſo qḋ locuti fue-
rint hoies reddẽt rõnẽ in nouiſſimo die. de ꝗ
ſꝫ. lxiij. Y. vbi ſ̃ dictũ ẽ. Eſt aũt multiplex ꝟ/
bum de quo rõ reddenda ẽ. Primũ ẽ verbum
adulatiõis qḋ ẽ valde piculoſum. qꝛ implicat
hoiez multis peccatꝭ. Eſt em̃ adulator ad mo
dum nutricis qui filios diaboli obdormire fac
in peccatis. ſicut ⁊ nutrix caſum puuli ad eius
cõſolationẽ iterp̃tat. Sic ⁊ adulator pctm̃ eiꝰ
cui adulat ꝙ in ꝟitate caſus ẽ aſſerit eẽ opus
magnificũ. ⁊ hꝫ oſtẽdit ſapiẽs Prouẽ. xxj. Ini/

quus lactat amicũ ſuũ ⁊ ducit eũ ꝑ viã nõ bo/
nam. ⁊ hec ẽ via peccatoꝝ que ẽ via nõ bona
ſed mala. De ꝗ Prouẽ. xiiij. Eſt via que videt D
hoibꝰ peccatoribꝰ bona ⁊ iuſta ⁊ nouiſſima eiꝰ
ducunt ad mortẽ ſcꝫ culpe ⁊ gehenne. iḋ adu/
lator ñ ſolũ ꝓ ſe ſꝫ ⁊ ꝓ his quos adulatiõe ſua
in peccatis nutriuit reddet rõnẽ. Scḋm ẽ ver-
bum maledictiõis vt qui ꝓferũt malediciõẽs
ſibi ipſis pueris ſuis ſeu alijs cõtra illud apoſto
li Rhoma. xij. Bñdicite ⁊ nolite maledicere.
Sed qualẽ rõnẽ tales reddẽt ꝗ vocẽ dñi terri
bilem audient. Ite maledicti in ignẽ eternum
Mat. xxv. qꝛ maledictũ qḋ maledicti ꝓferũt
in die ſcꝫ nouiſſimo ſup capita eoꝝ deſcendet
Iuxta illud Sapientꝭ. Qui in altũ mittit lapi
dez ſup caput eiꝰ cadit. ⁊ Geñ. xxvij. Qui ma
ledixerit tibi ſit ille maledictꝰ. Quare p̃cipue
debẽt cauere parentes ne maledicãt pueris ſuis
quia illoꝝ malediciões magis nociue ſolent
eẽ. Ecci. iij. Bñdictio pr̃is firmat domos filio
rum. maledictio aũt matris eradicat fundamẽ
ta. Iḋ dicit Valeriꝰ epſ in ſmõe. Nihil ſeuiꝰ
nihil piculoſius amaris aſperiſq maledictio-
nibus quoꝝ vulnera tanto difficiliꝰ curantur
quãto faciliꝰ infligunt. Tertiũ ẽ ꝟbũ detracti E
onis quod valde odit deꝰ. Iuxta illud Ro. j.
Detractores deo odibiles. Detractores nãq
comparant p̄mo mlĩeri pregnãti ꝗ cũ dolore co-
nat ad emiſſionẽ ptꝰ. Et ḋ detractore dr̃ Ecci
xix. A facie ꝟbi parturit fatuꝰ tanꝗ̃ gemitus
ptus īfantis. Videt em̃ detractori. quia rum-
peret niſi verbum malum auditum de primo
emitteret. cõtra quẽ dicit Sapiens. Ecci. xix.
Audiſti ꝟbũ aduerſus primũ tuũ cõmoretur
in te fides tua qm̃ nõ dirũperis. Scḋo compa
rant ciconie que venenatꝭ animalibꝰ paſcitur.
quia detractores alienũ peccatũ qḋ quaſi ve/
nenũ ẽ deferũt in ore. de quibꝰ pſ. Quoꝝ os
malediccione ⁊ amaritudine plenũ ẽ. Tertio
comparant turificationibꝰ. quia in cetu diaboli
detractor turibulũ defert in quo ꝑ ſuũ odorẽ
hoibus ingerit alienoꝝ peccatorum fetorem.
Quarto ſunt aduocati diaboli. quia ipi conã-
tur ad hoc vt qḋ dei eſt cadet in ptem diaboli
quid em̃ aliud ẽ dicere iſte ẽ fornicator vl̃ vſu
rarius ꝗ̃ dicere. iſte ẽ diaboli aduocatꝰ iḋ di-
ſtrictã rõnem ponit iſte hõ rex cũ eis. Quartũ F
eſt ꝟbũ mendoſitatis quod eſt velut arcꝰ dia-
boli oculos interiores filioꝝ dei ſagittans. de ꝗ
de mendacibus dicit Iere. xix. Extenderũt
linguam ſuam quaſi arcũ mendacij ⁊ nõ veri-
tatis. Et ibidem. Sagitta vulnerans labia. hi
ꝙ mendaces male in reddenda rõne ſtabũt eo
ꝙ cũ diabolo patre ſuo in infernũ intrabunt.
quia diabolus p̄mũ mendaciũ inuenit. deinḋ
filios mendacij genuit ſicut teſtat Auguſtinꝰ.
Quo inquit deus pater genuit quaſi filiũ ve/

racem. ꝛ quia mẽdax eſt filius diaboli. q꜡ dia/
bolus lapſus genuit quaſi filiũ mendacẽ. ideo
ꝛ vbi diabol⁹ ibi ꝛ ipẽ erit. ſ. in futuro. Quin=
tũ vbũ eſt blaſphemationis qñ vicꝫ aliqua in
cõtumeliã dei ꝛ btẽ vginis ſanctorũ ꝗ ei⁹ pfe
runt vt maxime luſores ꝛ impatiẽtes faciunt
dicẽtes. Si deus eẽt iuſt⁹ hec vel h circa me fi=
ri nõ pmitteret. ꝛ ſic volũt attribuere ei iniu/
ſticiã ꝙ iuſtus ẽ. ſm illud pſ. cxlviij. Iuſt⁹ es
dñe ꝛ rectũ iudiciũ tuũ. Tales timere debẽt il
lud Prouẽ. xx. ꝙ maledicit pr̃i ideo q꜡ eſt pater
nr̃. Mat. vj. ꝛ mr̃i vgini que ẽ mater toti⁹ ec=
cleſie. Cañ. viij. extinguet lumen ei⁹ in medijs
tenebris. i. in peccatis ſuis moriet. Tales eniꝫ
blaſphematores ſunt ſiles crucifixorib⁹ chriſti
quia dicit Aug⁹. Nõ min⁹ peccãt ꝙ dñm blaſ/
phemant regnantẽ in celis ꝗ ꝙ crucifixerunt
ambulantẽ in terris. ꝛ quia taberna in qua lu
dus pmittit vel dom⁹ in qua blaſphemus fo=
uet vt quidã doctor dicit eſt taberna diaboli.
ve illis qui talia in domib⁹ ſuis fieri pmittũt.
licet etiã ipi bñ agant. q꜡ dicit Aug⁹. Bñ age=
re ꝛ malis cõſentire ſignũ erroris ẽ. Cui conſo
nat Caſſiodorus. Cũ poſſis obuiare puerſis ꝛ
G deſinis aduerſari⁹ ꝛ fuus erroris es. Sextum
vbũ eſt deriſionis vt qui facta vel vba aliorũ
derident ꝛ ſe ſolũ bonos putant. vel etiaꝫ aliꝗ
licet mali ſint tñ bñ facientes deridere non ceſ=
ſant ꝛ hi peiores ſunt ꝗ fuit Herodes Ille em̃
occidit pueros iam natos ꝑpter xp̄m Mat.
ij. Irriſores vo occidũt mr̃es ꝑprie eccl'ie ad/
huc in vtero exiſtẽtes. Nõ em̃ expectant quo
uſꝗ eccl'ia pepit eos in ſacro penitẽtie imo ꝗ
cito apparẽt in eis aliqua ſigna ſanctitat vl' bo
ne volũtatis. ipi ſuffocant eos verecũdiã eis
faciendo. Scdo ſunt peiores ꝗ draco de ꝙ le/
git in Apoc. xij. ꝙ ſtetit añ mulierez que erat
paritura vt cũ peperiſſet filiũ eius deuoraret.
Deriſores aũt prũ matris ſue eccl'ie nõ expe/
ctant vt dictũ eſt. Tertio ſunt vt bufones ſed
magis venenati ſunt ꝗ bufones. Illi eniꝫ vt
dicit Plini⁹ in ſpe. natu. nõ pñt ſuſtinere odo
rem vinee florẽtis. ſic deriſores nõ pñt ſuſtine
re odorẽ bone opationis ꝛ ſalutis. ꝙ odor val
de placet deo ſicut zelus aiarũ. ſ ipi odiũt ze/
lum ꝛ ſalutẽ aiarũ. idcirco mai⁹ damnũ infert
deo qñ aufert vnã aiam quã ſi auferret ei mil=
le corpa. ꝛ certe cũ ipſis xp̄s grauẽ rõnẽ ſede/
bit ꝛ ſupplicijs eternis deputabit que pata ſũt
eis. ſm illud Prouẽ. xix. Parata ſunt deriſori
bus ſupplicia. Nõ debẽt tñ boni hoies deriſio
nes malorũ hoim curare ſ equanimit portare
nec ꝑpter has a bonis inchoatis ceſſare. Exẽ
plo xp̄i quẽ legim⁹ a quadruplicib⁹ hominib⁹
deriſum nec tñ ab opibus bonis ceſſauit. Pri
mo a diuitib⁹ auar. Scdo a pncipib⁹ pclaris.
Tertio a militib⁹ amar. Quarto a ſupplicibus
ignar. De pmis legit Luc. xvj. vbi xp̄s dixit.
Nemo põt deo ſuire ꝛ mãmone. Quod cum
audiſſent phariſei ꝙ erãt auari deridebãt eum
De ſcdis Mat. xxvij. Principes ſacerdotuꝫ
illudentes cũ ſcrib dicebãt. Alios ſaluos fecit
ſeipm nõ põt ſaluũ facẽ. De tertijs legit Lu.
xxiij. Illudẽtes aũt ei milites accedẽtes ꝛ ace
tum offerẽtes illi dicebant. Si tu es rex iudeo
rũ ſaluũ te fac. De q̃rtis habet Lu. viij. qñ ſu
ſcitauit filiũ archiſynagogi dicẽtes Nõ ẽ mor
tua puella ſ dormit. deridebãt eũ ſcientes ꝙ a
mortua erat. Cũ g̃ xp̄s tot deriſiones malorũ
ꝓ nobis ſuſtinuerit. felix ẽ qui ꝓ eo vices repo
nendo deriſiones malorũ equaliter ſuſtinebit
vbi em̃ ſcũs hõ vt dicit Hol. ſup li. Sap. lec.
xxix. a mũdi dilectorib⁹ inuit⁹ cõdemnat viaꝫ
xp̄i nec diſcipulorũ ei⁹ imitat. Qui em̃ mũdũ
reliquit ꝛ honorẽ mũdanis reꝗrit iſte videtur
deo ſuire. ſ mercedẽ nõ recipit a deo. Gaudi=
ant g̃ mũdi ꝯtẽptores ꝗtiens vite ſue inueniẽt
deriſores. q꜡ ex hoc recipiũt argumentũ ꝙ vi
am dei imitant ſi a mũdi dilectorib⁹ tãꝗ fatui
ꝯtemnant. vñ Seneca lib. de morib⁹. Nõdũ
inꝗt felix es ſi te turba non irriſit. Si btũs eſſe
vis cogita h pmũ labijs ꝯtẽni. Nã apl's dic ꝺ
ſe ꝛ ſuis ſequacib⁹. j. Cor. iiij. Spectaculũ fa
cti ſum⁹ mũdo nos ſtulti ꝑpt xp̄m vos autem
prudentes in xp̄o. Et loquit ironice ſm glo.
q. d. Nos reputamur ſtulti q꜡ xp̄m pdicamuſ
ꝛ putat vos eẽ prudẽtes q꜡ tacetis qꝺ nõ ẽ ve H
rum ꝛc̃. Septimũ ẽ vbũ elatiõis vt ꝙ alios cõ
fundunt ꝛ ſeipſos extollunt vel ꝙ ſe de malis
factis iactãt vt multi ſunt qui cum ad aliquez
honorẽ puenerũt oẽs vitupant ꝛ ſeipſos ſolũ
dignos eſtimãt. de quib⁹ dicit pſ. Delictũ or
corum ſermo labiorum ipſorũ ꝛ cõprehendẽ=
tur in ſupbia ſua. hi ſunt ſimiles flori tribuloꝝ
qui quãto magis aſcendit tanto fragilior erit.
Et iõ dic Greg⁹. Supb⁹ vbi ad ſblima ſe ex/
tollit ibi ad ima cadit. plũbi em̃ natura ẽ vt ꝗ
to alti⁹ iacit tãto pl⁹ ꝓfundat. Dic em̃ Hiero.
Nihil em̃ abhorreo ſic illũ ꝙ ſupbo vultu ſom
nia refert omĩb⁹ ſe pfert iã ſciẽtia iam rerũ co/
pia iam ingenua parentela iam morũ venuſta
te aut corpis habilitate. Octauũ vbũ de quo
rõ eſt reddenda eſt fornicationis qꝺ inhibꝫ ſa
piens Ecci. v. Sit manus tua ſup os tuum ne
capiaris vbo immũdo ſcꝫ luxurioſo. nulli du
bium quin mille milia virginum ꝛ mulierum
ꝑpter lubrica ſua verba ſunt decepte. quia ex
abundantia cordis os loquitur. vñ Plato co
minatur ꝙ aliqua ſit ſcurra ſi loquitur ſcurri/
lia verba. quia dicit Aug⁹. Qui delectantur I
in vbo non longe ſunt a pctõ. Secũdo oportꝫ
vnumquẽꝗ reddere rationem de malis com=
miſſis. De quibus Iob. Commiſſa mea do
mine paueſco ꝛ ante te erubeſco dum veneris

iudicare no.me ꝯdē. Pro his aūt malꝰ factꝭ cō
dēnabūt oīs infideles. pagani. iudei. hētici.
ꝛ his ſiīes de qͥbus iā ſnīa lata ē ꝑ iudicē xpm
Joh. iij. Qui nō cre. iā iu. eſt. Siīr ꝓ malꝭ ſuis
dānab unt oīs homicide ꝛ deſpati cū Cayn
q̄ occidit frēm ſuū ꝛ inde deſpauit q̄ dixit. ma
ioꝛ ē iniq̄tas m. q̄3 vt ve. me. Gen. iiij. Oēs vi
olēti paupm oppſſores dānabunt cū Neroth
q̄ erat robuſtꝰ venatoꝛ. i. oppſſoꝛ hoīm coꝛa3
dn̄o Gen. x. Itē oēs adulteri cū lamech q̄ pri
mo bigamiā induxit Gen. v. ꝛ oīs foꝛnicato
res ꝛ incantatoꝛes aut incātatrces cū Jeſabel
iiij. Re. ix. qꝛ dicit apl's ad Heb. xiij. Foꝛnica
toꝛes ꝛ adul. iudi. i. ꝯdēnabit dn̄s. Itē oēs
rebelles cū Choꝛe. dathan ꝛ abyrō q̄ rebellit
murmurabāt ꝫ Aarō ꝛ moyſen. ꝛ tra eos ab
ſoꝛbuit Nu. xvj. Itē oīs immiſicoꝛdes dā/
nabūt cū diuite q̄ mica3 paupi Lazaro dene
gauit Lu. xvj. qꝛ iudiciū ſine miſcōia fiet ei q̄
miam nō fecit Jac. ij. Itē oīs contra naturā
peccātes dānabūt cū zodomitꝭ Gen. xix. ꝺ q̄/
bus dr. oēs zodomite erāt peſſimi. ꝛ peccātes
coꝛā dn̄o nimis Gen. xiij. ꝛ. c. xviij. dicit dn̄s.
clamoꝛ zodomoꝝ ꝛ gomoꝛreoꝝ mul. ē ni. deſ.
ꝛ vi. Sup q̄ dicit Greg. nouitas ꝛ tāte inaudi
te turpitudis q̄ſi āmiratō3 ꝛ dubitatō3 parit ī
audiēte. vn̄ dn̄s q̄ſi āmirās ꝛ dubitās ſup tā/
to ſcelere introducit loq̄ns. deſcēdā ꝛ videbo
Incredibile. n. mihi videt hoīes tm̄ flagitiu3
ꝑpetraſſe. vn̄ laboꝛātes h̄ vitio ſūt hoſtes dei
ꝛ generꝭ humani. facto ꝛ ſi nō ꝟbo dicūt. Tu
maſculū ꝛ feminā creaſti vt multiplicaret ge=
nus hūanū. nos aūt opa3 damus vt minuat.
S3 grauit fuit hoc vitiū vindicatū. nā ꝑma vi
dicta huiꝰ pcti diluuiū. Int cās. n. diluuij po
nit Methodiꝰ ꝙ mulieres ī veſaniā ꝟſe ſup=
greſſe virꝭ abutebāt. ꝛ exarſerūt hoīes ī alter
utꝝ coeūtes. Scōa vindicta fuit ſubūſio. v. ci
uitatū. vic3 zodome. gomoꝛre. adama. zebo/
ym ꝛ ſegoꝛ. In q̄ vidicta attēdendū ē. ꝙ dn̄s
nō ſolū nocētes ſ ināocētes puulos vniꝰ diei
puniuit. In h̄ puiſū ē puerꝭ ne diutiꝰ viuētes
ſeq̄rent exēpla patꝝ ꝛ grauiꝰ dānarent. ꝛ nō
ſolū hoīes imo ꝛ terrā deſtruxit. ꝛ ī mare moꝛ
tuū in q̄ nihil viuit. nec auis nec piſcꝭ ꝯuertit.
vn̄ Bern. Gehēne flāma moꝛā nō ſuſtinēs zo
domoꝝ ꝑuenit tollere natō3. ꝛ ipſā ꝯſcia3 tan
te ꝯfuſiōis trā ꝯſūpſit ignis ſulphureꝰ ꝛ ſpūs
ꝓcellaꝝ ī locū hoꝛribilē ſolū oīe redactū. Et
Gen. xix. dr. Dn̄s pluit ſup zodomā ꝛ gomoꝛ
rā ignē ꝛ ſulphur ꝺ celo ꝛ ſubuertit ciuitates
has oēmq3 circa regionē ꝛ vniūſos hitatoꝛes
vrbiū ac cūcta tre virētia. Reſpiciēs etiā re/
tro vxoꝛ Loth ꝟſa ē ī ſtatuā ſalis ad oſ̄dēdū
quantū diſpliceat deo memoꝛia huiꝰ pcti. O
ſi dn̄s adeo grauit puniuit hoc pctm̄. nunq̄d
ab eo nūc manebit impunitū. certe nō. qꝛ nō ē

abbreuiata manꝰ dn̄i. ſ. puniens hoc pctm̄. O
qualē rōem coꝛā deo diſtrictiſſimo iudice red
dēt. q̄ etiā coꝛam ipſo obmuteſcēt. qꝛ zodoma
mutabit in ſignū ꝙ hoc peſſimū vitiū reddet
hoīes ī ſignū ꝙ h̄ peſſimū vitiū reddet hoīes
mutos ī die iudicij ſi nō generalit tm̄ ſpālitер.
Peniteāt ḡ cito tales ꝛ deſiſtāt pnia3 ꝯdignā
ꝑ hmōi ineffabili pctō ſuſtineāt ꝛ ſuſcipiāt ne
vltō3 diuinā ſup ſe ſentiāt. ꝛ penā eternā eua=
dēt. Itē oēs auari ꝯdēnabunt cū iuda q̄ ꝓ=
pter modicā pecuniā dn̄m tradidit ꝛ ſe ſuſpē=
dendo crepuit medius. Math. xxvij. ꝛ Act.
. ij. Item ementes ꝛ vēdentes in locis ꝯſecra/
tis cu3 iudeis quos criſtus expulit de templo
Joh. ij. ꝛ Matth. xxj. Item iniuſti ꝛ doloſi
mercatoꝛes cum Jeſi. iiij. Reg. v. Itē omnes R
ſimoniaci cū Simone mago Act. viij. Tercio
cū ponet dn̄s rōem cū ſeruis ſuis optet vnū/
queq3 rōnem reddere ꝺ bonis omiſſis. vic3 ꝙ
opa pietatis nō exercuit. ꝙ miſſa3 debito tpe
nō audiuit. ꝙ ꝑdicatō3 ꝯtēpſit. aut cetra bona
nō fecit. Jō dicit Anſ. Exiget a te vſq3 ad pū
ctū oculi oē tps viuēdi impēſū q̄lit fuerat ex/
pēſū. Nā legit Mat. xxv. ꝺ ſeruis q̄bus tra/
didit dn̄s bona ſua. ſ. nature vt foꝛtitudinē ꝛ
ſanitatē. ꝛ bona gr̄e. vt ſapiam ꝛ intellectu3 ꝛ
foꝛtitudinē ꝛ diuitias di. Negociamī dū ve/
nio. q. d. ꝯpare debetis bonis opibꝰ celeſte re
gnū quiſq3 venio. ſ. rōem ponere. ꝛ videbo q̄n
ta q̄ſq3 bona ſit lucratꝰ. Sup quo dicit Bern.
ſup ſpāli negociatōne. Negociare igit donec
veniat dn̄s deꝰ vt ei dicere poſſis. Dn̄e. v. ta/
lēta tradidiſti mihi. et. a. q̄n. ſuplu. ſū. ꝛ audi=
re merearꝭ. intra ī gaudiū do. t. ſpōſi eccl'e ꝛ re
redēptoꝛis oīm ſcōꝝ. hec Bern. qꝛ ſeruū qui
talentū. ī. bonū gr̄e. foꝛtune ꝛ nature dn̄i ſui ī
terrā abſcōderat abutēdo. ꝛ nihil lucratꝰ fue/
rat ꝯdēnauit di. Seruū inutilē mittite eū ī te=
nebras exterioꝛes. Moꝛalit ꝑ talentū intelligi
tur aīa cuiuſlib3 quā ſeruꝰ inutilꝭ ī terra abſcō
dit cū trena amauerit. ꝯtra qꝺ dicit Aug. de
ſpū ꝛ aīa. O aīa mea quō te deijcis. trā amas
ꝛ melioꝛ es. Altitudinē celi mirarꝭ ꝛ altioꝛ es.
pulcritudinē ſolis contēplaris ꝛ pulcrioꝛ es.
ſolo creatoꝛe tuo inferioꝛ es. Cuius precioſi=
tatem conſiderans celeſtis negociatoꝛ deꝰ vē
didit oīa que habuit ꝛ eam emit. dedit. n. car=
nē ad lucrādū vt ipſa ſanaret. ſanguinē ad ef=
fundēdū vt ipſa lauaret. vitā ad occidēdū vt
ipſa viuificaret. aīam ſuā ad infernū ducēdu3
vt ꝺ inferis redimeret. hec Aug. Si. n. homo
aīam ſuā ſollicite nō cuſtodierit ſ ī terrā cupi/
ditatꝭ poſuerit. reddet ꝺ ipſa dn̄o rōem. iō di=
cit Bern. Ue mihi ſi talentū mihi traditū ne=
gligent fuauero ꝑcioſo ſāguine agni inconta
minati appciato. Quarto rōe3 opoꝛ3 redde=
re ꝺ potētijs ꝛ ſbditoꝝ cuſtodijs. Quilib3. n.

ꝑlatus ſiue ſclaris ſiue ſpũalis tenet̃ cuſtodiã
eruditoꝫ ⁊ correctoꝫ ſuoꝝ ſubditoꝝ. ⁊ q̄ntum
cũq; i ipo ē cuſtodiat eos a pctis erudiat i bo
nis ⁊ corripiat ꝓ erratl. ⁊ ſi non fecerit reddet
diſtrictã rōem. iuxta illud Heb. vl. qḋ ſcribit̃
d̄ ſubditl. Obedite inq̄t ꝑpoſitl vr̃is ⁊ ſubia-
cete eis. ipſi. n. puigilãt q̄ſi rōem reddituri ꝓ
aiabus vr̃is. Et nō ſolũ dr̃ hic de ſpũalibꝰ im
mo hñs auctē ſclarē ꝓhibendi malũ ⁊ impedi
endi. ⁊ nō ꝓhibet inq̄ꜩtuꝫ pōt. nec impedit cō
ſentiēdo pctis penã meret̃ cũ faciēte. iuxta il-
lud ad Roma. j. Digni ſunt morte. ſ. culpe ⁊
gehēne. nō ſolũ q̄ faciũt. ſed etiã q̄ ꝯſentiũt fa
cientibus. ⁊. ij. q. j. notũ ſit. dr̃ in fine. Facien-
tes ⁊ ꝯſentientes pari pena puniunt̃. Quali-
ter aũt q̄s dr̃ ꝯſentire vide. s̄. ſer. xcix. P. hic
ꝯclude ſermonē. Quantũ ad ſcđm ponit euã-
geliſta impoſſibilꝭ ſolutōis indulgētiã cũ dicit
Cũ cepiſſet rōem ponere cũ ſeruis ſuis obla-
A tus ē ei vnus q̄ debebat. x. milia talenta. Pro
quo notandũ. vera iuſticia exigit vt q̄ntũ hō
accipit a ſuo creditore tantũ reddat. hꝫ. n. taꝫ
creditor q̄ꝫ debitor librꝫ ſuũ vbi ꝯtinet̃ q̄ntuꝫ
ille dꝫ accipe. ⁊ quantũ ille dꝫ dare iō debitor
cũ ad ſolutōꝫ puenit̃ dꝫ ꝑciſe videre debiti ſo
lutionē vel quantitatē. ⁊ tantũ ſoluere quan-
tũ dꝫ. Alioq̄n poſſit ꝯtingere q̄ ꝓ modico re-
tēto totũ debitũ ſatiſfaceret. Creditor igit̃ nō
frangit cyrographũ niſi prius accepit totum
debitũ. Moralit̃ cũ peccamꝰ ꝯtra huiuſmo-
di debitũ ē ſup vires noſtras. naꝫ hō ꝑ ſe pōt
peccare. ſed non pōt ꝑ ſe reſurgē a pctō. vt di
cit Grego. ⁊ Aug. ⁊ hoc etiam innuit ps̄. d̄ ho
mine cũ dicit. Eſt ſpũs vadēs. ſ. libere i pctm̃
⁊ nō rediēs. ꝑ ſe d̄ pctō. ⁊ ſic adeo obligamur
vt q̄cquid ſumꝰ ⁊ poſſumꝰ totũ ꝑdimus. qḋ te
ſtat̃ Beda i ſermōe. Cũ inq̄t mortalit̃ peccas
oīa bona q̄ feciſti i os diaboli iactas. ⁊ e iꝰ ſer-
uus efficerl. ad penas te obligas ſempiternas
hec ille. Verũtñ ſi tu reddis tibi debebit̃ cyro
graphꝰ. q: ſi pctã q̄ ꝯmiſiſti diabolo inſtigãte
ꝯfiteris remittet tibi culpã. ſ; ſũme cauendũ ē
vt nihil retineas ex illis. Scꝑſit. n. diuia iuſti
cia q̄ ꝯmiſiſti. quotiēs. quomō. q̄ñ ⁊ qualiter
ideo hoc totũ oportet te reddere. alioq̄n retē-
to modico totũ a te debitũ exiget̃. vt ergo to-
tũ deleat̃ denuda cor tuũ ſacerdoti. ⁊ ꝑ ſingu
la pctã diſcurrens oīa pctã legitime ꝯfitere. ⁊
ſic deo ſacrificabis iuſticie ſacrificiũ. Figura
Leuitl. j. Cũ fiebat ſacrificiũ ex vitulo. vitulꝰ
decoriabat̃. ⁊ lotus aqua diuidebat̃ mēbrati
⁊ ſic diuiſus ponebat̃ ſup altare. et ſacerdos
manũ tenebat ſup caput vituli. ⁊ ſuccēſo igne
ſctō ſuccēdebat̃. ⁊ fiebat ſacrificiũ acceptum.
Spũalit̃ hec ſuãda ſunt i actu pnie cũꝫ volu-
mus placitũ ſacrificiũ deo offerre. debꝫ. n. cor
nr̃m decoriari. i. denudari ab omni optura. ⁊

oēm excuſatōꝫ excludere. ⁊ lotũ cor aq̄ lachry
maꝝ dꝫ mēbratim diui. vt ſic diſtincte narrēt̃
ꝯditōes ⁊ cordis intētōes ⁊ delectatōes habi
te in pctis. ⁊ hoc ē vitulũ in ſacrificiũ mēbrati
diuidere. Tunc vo ſacerdos manũ tenēs ſup
caput pctōris illũ abſoluit a ꝑ̇nis debiti obli-
gatōe. ⁊ cyrographũ caſſat culpaꝝ. accendit̃
ignis ſactus charitatl ꝑ qḋ deo charus ⁊ acce
ptus efficit̃ q̄ ꝑ̇us fuerat odioſus. ſicut pꝫ i pa
bola pñtl euãgelij d̄ illo q̄ debebat. x. milia ta-
lenta. ⁊ nō haberet vñ redderet. iuſſit eũ dñs
venũdari ⁊c. Ille aũt humiliãs ſe ꝓmiſit ſatiſ
factionē. ⁊ dñs miſertus dimiſit ſibi omne de
bitũ. vbi tria nota ex ꝑte ſui. debitorl oblatio
nē. eiuſdē humiliationē. ſatiſfactōis ꝓmiſſiōꝫ
ꝑ̇mũ ibi. oblatus ē. ſcđm ibi. ꝓcidēs aũt. terti
um ibi. patiam habe i me. Circa quod ſciēduꝫ B
ꝑ illũ q̄ debebat decē milia talēta tranſgreſſor
decē ꝑ̄ceptoꝝ ad que q̄libet hō ē obligatus. ⁊
ſine q̄bus hō nō pōt ſaluari deſignat̃. Per ꝑ̇-
mũ igit̃ talentũ ꝑ̇mũ ꝑ̄ceptũ nō hēas deos ali
enos ſignificat̃. i hoc obligati erãt tria genera
hoim. Primi q̄ incantatōibus crediderũt. vt
ſortilegi qui i infortunijs et infirmitatibꝰ ſuis
aut alijs nccijs deũ veꝝ derelinquũt a creatu
riſq; adiutoriũ querũt; ⁊ tales duplex damnũ
ex hoc hñt. ꝑ̇mũ q̄ nullũ cōmodũ inde repor-
tãt. ſicut legit̃ Nume. xxij. d̄ Balach rege q̄ i
arto poſitꝰ recurrebat ad ꝯſilium Balaã ario
li. ⁊ nullũ ꝯmodũ inde reportabat. Jdō dicit
Aug. xxvj. q. vl. c. Admoneant ſacerdotes fi-
deles pplos vt nouerint magicas artes incã-
tatōes q̄buſlibꝫ infirmitatibꝰ hoim nihil poſ-
ſe remedij ꝯferre. nō aialibꝰ lãguentibꝰ claudi
cãtibuſue vel etiã moribundis q̄d mederi. ſ; h̄
eſſe laq̄os antiq̄ hoſtis q̄bus ille ꝑfidꝰ genꝰ hu
manũ decipe nitit̃. Et ſubdit ponēs penã. Si
q̄s iquit hoc exercuerit clericꝰ degradet̃ ⁊ lai-
cus excōicet̃. Scđo deũ a ſe fugãt, vt pꝫ. j. Re
gũ. xxviij. d̄ Saul qui i nccitate poſitus petijt
phitoniſſã vt ſuſcitaret ſibi Samuelē ꝓphaꝫ
qui dixit ei. Dñs receſſit a te ⁊ abſtulit regnũ
tuũ. tu ⁊ filij tui cras mecũ eritis. qḋ ei ꝯtigit.
q: die ſcđa occiſus fuit. Sic ꝯtingit oībus q̄
ſpreto adiutorio dei i nccitatibus querũt ad-
iutoriũ a vetulꝭ antiq̄s q̄s appellãt veridicas.
cũ tñ ſint mēdaces ſicut eoꝝ pr̃ diabolus men
dax ē Joh. viij. a talibus deꝰ recedit. ⁊ morte
moriunt̃ et̃na. Sꝫ circa h̄ q̄rit̃ vtꝝ vere appa
ruerit Samuel. q: ſcptura ſacra loquit̃ tãq̄ꝫ d̄
ꝑſona ipſiꝰ noians ipm ꝓprio noie. ⁊ iō videt̃
ꝑ̄tēdere falſitatē niſi ipſe fuiſſet. Itē Ecci. xl-
vj. dr̃. Poſt hoc mortuꝰ ē Samuel. ⁊ notũ fe-
cit regi. ⁊ oñdit illi vite ſue finē. In ꝯtrariuꝫ ē N
q̄dã glo. ſup Eſa. xxix. di. Phitoniſſa non ſu
ſcitauit Samuelē ſ; euocauit demonē. Ad qḋ
dicit Nic. d̄ lyra q̄ phitoniſſa nō ſuſcitauit ſa-

muelē. ſ illū deus apparere fecit. ſ ipa voca/
uit demonē q̄ tn̄ ꝓhibit⁹ fuit. ⁊ ſic iſta glo. nō ē
huic mō dicēdi ↄtraria. q̄ aūt dixit Samuel.
Cras tu ⁊ filij tui ⁊c̄. intelligit̄ i ſtatu defūcto
rū. nec p̄us ſonat auc̄tas. q: ſi ſonaret ſtatū ſā
ctoꝝ eadē rōe adduceret̄ ad ꝓpoſitū. q: Jona
thas ibidez inт̄fectus fuit q̄ erat valde bon⁹ ⁊
vir ꝑfectus erga Dauid. ꝓpter qđ tenēdū eſt
q̄ recept⁹ ſit i pte ſctōꝝ. Hebrei etiā dicūt ſaul
eſſe ſaluatū. q: audita dn̄i ſnia ſibi ꝑ ſamuelē
annūciata de oībus pc̄tis penituit. ⁊ licz p̄mo
ſit deſolat⁹. tn̄ diuinā ſniam đ morte ſua ⁊ fili=
orū ſuoꝝ ac regni trāſlatōz acceptauit vt diui
na volūtas impleret̄. qđ videt̄ ex hoc q̄ mo/
dico cibo ſumpto ꝓ ſuſtētatōe ꝑ totā noctē fe
ſtinauit vt veniret ad p̄liū. ibidē ſm iudiciuz
diuinū moritur⁹. vt pz. j. Re. xxviij. Nec Jo
nathā p̄mogenitū. nec alios duos filios ibidē
exn̄tes ſuaſit đ bello recedere volēs diuinam
ſniaz nō ſolū i ſe ſ in filijs recipe in penā ſuoꝝ
pc̄tōꝝ. vt ſic veꝝ eēt quo ad ſaul v̄bū ſamue=
lis tu ⁊ filij tui ⁊c̄. ſ. in ſtatu ſctōꝝ. Adducunt
ḡ hebrei ad ſuū ꝓpoſitū illud. j. Re. ix. Saul
erat electus ⁊ bonus. ⁊ iō licz poſtea multiplr̄
peccauit ⁊ grauit̄. videt̄ tn̄ diuine pietati con
gruū q̄ ꝓpter p̄cedentē bonitatē dn̄s dedit ei
i fine locū pn̄ie ad euadendā penā eternā. non
tn̄ ad recupandā regiā dignitatē. nec auc̄tes i
j. li. Reg. hincinde allegate đ abiectiōe ſaul a
deo vident̄ aliud ſonare niſi đ regia dignita/
te q̄ ad dauid erat trāſferēda ex detmiatōe di
uina. Sz doct̄. ↄcorditer dicūt i p̄m eſſe dāna
tū eo q̄ arripiēs gladiū ſe inт̄fecit. qđ nulli li=
cet. j. Re. xxxj. Sz ad illud dicūt doct. hebrei
⁊ aliq̄ etiā doctores xp̄iani q̄ inт̄ficere ſeip̄m
intuitu ꝓprie pſone. vt q̄ mortē acerbiorē vel
turpiorē euadat ſp ē illicitū. vt dicit Aug⁹. li.
j. đ ciui. dei. Sz inт̄ficere ſeip̄m intuitu dn̄i vl̄
diuini honorꝫ i re. ne vicz vitupiuz exerceat̄ i
ꝓprio corpe redundās i dei vitupiū. ſic̄ time=
bat Saul đ ſeip̄o q̄ erat p̄ncipalis i pplo ne fie
rēt ludibria i ↄtemptū dei iſrl̄. vt dicunt iſti h̄
nō ē illicitū. h̄ mō Raſias ſe inт̄fecit. ij. mach.
xiiij. nec tn̄ inde vitupat̄ ſ magꝫ laudat̄. h̄ mō
ſe Sāſon inт̄fecit Judic̄. xvj. h̄ mō poſſet ſaul
ſaluari. Sed. d. đ Saul dr̄. j. Paral̄. x. Moꝛ
tu⁹ ē ſaul ꝓpt̄ iniq̄tates ſuas. ḡ videt̄ q̄ ſit dā
nat⁹ Rn̄det lyra. q̄ ꝓpt̄ iniq̄tates pena mortꝫ
inflicta ē ei ⁊ filijs ſuis. vel mortu⁹ ē ꝓpt̄ ⁊c̄. i. i
penā iniq̄tatū ſuaꝝ p̄cedētiū. Sz q̄ ꝓpt̄ h̄ dā
nat⁹ ſit auc̄tas nō ſonat. ſic̄ fur ſuſpēdit̄ ꝓpter
furta ſua. ſi tn̄ i fine peniteat v̄acit̄ ⁊ mortē ſu
ſtineat patient̄ efficit̄ dign⁹ vita et̄na. Q̄ autē
ſaul phitoniſſā ↄſuluerat nec ſpauit i dn̄o. di=
cendū q̄ licz tunc ſpauerit qn̄ ipſā ↄſuluit. tn̄
đ oīb⁹ iſtꝫ ⁊ alijs mal̄ finalit̄ penituit. ⁊ tūc ſpa
uit i dn̄o đ vita et̄na licz nō đ tpali vita. Scđi

q̄ obligant̄ in h̄ talēto ſūt q̄ munera nimis di=
lexerūt vt auari q̄ ſūt q̄ſi idolatre. eo q̄ auari=
cia ē idoloꝝ ſuit⁹ Gal̄. iij. qđ exponit Inno.
đ vili. hūa. ↄdi. li. ij. c. xv. Recte inq̄t diffinit
apl̄s auaricia ē idoloꝝ ſuit⁹. Sic̄. n. idolatra
ſuit ſimulacro. ſic auar⁹ thezauro. Nā ille cul
tū idolatrie diligent̄ amplificat. ⁊ ille cumulū
pecuīe augmētat. ille cū oī diligētia colit ſimu
lacꝝ. iſte cū oī cura cuſtodit thezauꝝ. hec In.
no. iō tales idolatre cū dn̄s exiget ab eis rōez
damnabūt̄. q: auari reg. d. nō poſ. j. Coꝛ. vj.
Tertij ſūt q̄ corp⁹ nimiū colūt vt guloſi q̄ꝝ de
us venter ē. ad Phil̄. iij. vn̄ Aug. Nō pl⁹ dili
gis q̄z deū q̄zdiu diligꝫ tādiu ē tibi de⁹. ſic gulo
ſi plus diligūt ventrē q̄z deū. q: ex feſtꝫ dei fa=
ciūt feſta vētrꝫ. q: i feſtꝫ nō ſuiūt deo ſ ventri
dū i tabernis bibūt ⁊ ludūt. ⁊ a mane vſq̄ ad
ſero inebriant̄. ⁊ tales niſi peniteāt i redditōe
rōis deficiēt ⁊ dānabunt̄. q: dic̄ dn̄s de ipſis
Eſa. v. Ve q̄ potētes eſtꝫ ad bibendū vinuz. ⁊
viri fortes ad ſectādā ebrietatē. Scđz p̄ceptū
ſignificat̄ ꝑ talentū ſcđm. ⁊ eſt illud. Nō aſſu=
mas no. d. tui inua. In h̄ obligāt̄ tria genera
hoim. Primi q̄ i iuramēto ſine cā aſſueſcūt. ⁊
tales a deo plagāt̄ Ecci. xxiij. vbi dr̄. Mul/
tū iurans iplebit̄ iniq̄tate. ⁊ nō diſcedet a do=
mo ei⁹ plaga. ꝓpt̄ qđ dic̄ idē Ecci. xxiij. Jura
tōi nō aſſueſcat coꝛ tuū. Scđi ſūt peierātes q̄
piuriū incurrūt. Cōtra qđ dic̄ dn̄s Ecci. xix.
Nō piurab i noīe meo. Tertij ſūt q̄ i blaſp̄he
miā ꝓrūpūt. ut malefici luſores faciūt q̄ nō ꝓ/
ſpant̄ in ludis taxilloꝝ. q̄ culpā diabolicā ex=
torquēt i diuinā innocētiā ⁊ deo maledicunt.
bn̄dicte marie v̄gini ⁊ ſctis ei⁹. ſ pena maledi
cētꝫ aut blaſphemētꝫ deū vel ſcōs ⁊ maxīe btā
v̄ginē q̄ dz. vij. dieb⁹ dn̄icꝫ ꝑ forib⁹ eccl̄ie i ma
nifeſto eē dū miſſa dr̄. ita q̄ vltia die nec palli
um nec calciamēta. ſ corrigiā circa collū h̄eat
⁊ q̄. vij. p̄cedētib⁹ ferijs ſextꝫ i pane ⁊ aq̄ ieiu=
net. nec ingrediat̄ eccl̄az. Et i q̄libet p̄dictorū
dieꝝ tres reficiat paupes. ⁊ ſi nō pōt tres ſal/
tē duos vel vnū. ⁊ ſi nō pōt i penā aliā cōmu=
tet̄. Et ſi p̄dicta rēnuerit dz ei inт̄dici ingreſſ⁹
eccl̄ie. ⁊ i obitu dz carere eccl̄iaſtica ſepultura
Inſup tal̄ dz ↄdēnari pecuniaria pena. vt ex̄
đ maledi. ſtatuim⁹. Itē obligant̄ i h̄ p̄cepto q̄
ſibijp̄is maledicūt. ſic̄ de quodā clerico q̄ q̄tu
oꝛ annos infirmitate laborās dixit. De⁹ tu ac=
cepiſti mihi ſanitatē ⁊ ego accipiā tibi aīaz. di
abole veni accipe aīam meā. Tertiū p̄ceptū ſi
gnificat̄ ꝑ tertiū talentū. ⁊ ē. Memēto vt dic̄
ſabbati ſāctifices. In h̄ obliganт̄ tria genera
hoim. Primi q̄ op⁹ ſuile i eo faciūt. vt opato
res. qđ ꝓhibet dn̄s Exo. xx. Nō facies opus
ſuile i eo tu ⁊ vxoꝛ tua ⁊ filij tui ⁊ aduena. ſ q:
dies ſabbati trāſlata ē i diez dn̄icā. iō dicit. s.
Appollinus đ ↄſe. di. iij. Jeiunia. Nulla opa

tio i illa die ſancta opeꝝ niſi tm̃ hymnis. pſal=
mis ⁊ cãticis dies trãſigat. Dicit tñ Guilhel.
Si iacẽt ſegetes i agri aut fenũ i prati. ſi immi
neat tẽpeſtas aut pluuia q̃ corrumpũt. pñt ea
dñica die remouẽ. Sʒ q̃re nunc dies dñica ceſ
ſãdo a labore honorat? Rñdet Leo papa di.
lxxv. c. q̃ die dñica. in hac die mũdus ſũpſit ex/
ordiũ. in hac die p reſurrectõem ⁊ mors inte/
ritũ ⁊ vita accepit p̃ncipiuʒ. Scđi obligant h̃
mãdato qui diẽ feſtũ in pctis mortalibus exi/
gunt. ⁊ i ebrietatibꝰ ⁊ comeſatiõibus. illicitis
choreis ⁊ ſic đ alijs. iõ dr̃ de ↄſe. di. iij. Irreli=
gioſa ↄſuetudo quã vulgꝰ p ſctõꝝ ſolẽnitates
agere ↄſueuit. ppl'i q̃ debẽt officia diuia. ſ. ve
ſpas ⁊ ↄpletoriũ attẽdere. ſaltatõibus turpi
bus inuigilãt. hoc vt ab oibus puicijs depel
lat ſacerdotũ. i. epoꝝ cure ↄmittit. Et ñ ſolũ
iſta vitia iã dicta debẽt i feſtiuitatibꝰ dimitti.
ſed etiã vitia carnis. qꝛ dicit Grego. in dialo.
q̃ quedã legitima a viro ſuo cognita cũ ſe ꝓ/
ceſſioni ↄiũgeret a diabolo arripit ⁊ multuʒ
vexabat. Tertij ſunt q̃ choreas iungũt aut fa
Q ciunt vt iã dictũ ẽ. Quartũ p̃ceptũ ſignificat
p quartũ talentũ vicʒ. Honora prẽm ⁊ mrẽm
in h̃ obligant p̃mo illi q̃ nõ exhibent parẽtibꝰ
obedientiã. ↄtra illud apl'i. j. Col. iij. Filij obe
dite parentibꝰ p oia. Sed tũc q̃rit vtꝝ filij te/
nent obedire pentibꝰ p oia? Rñdet. s. Tho. i
quotlibeto. q. ix. q̃ tm̃ ad illa extẽdit ſe debi/
tũ obediẽtie ad q̃ ſe extẽdit ius p̃latõis. qꝛ obe
diẽtia nõ niſi alicui p̃lato debet large loq̃ndo
đ p̃lato. Pr̃ aũt habet ptãtẽ p̃latiõis ſup fili=
os in duobꝰ. Primo q̃tũ ad domeſticã ↄuer/
ſatiõʒ. qꝛ pr̃ familias ẽ in domo ſicut rex in re=
gno. Et ſic ſubditi regis tenent obedire regi i
his q̃ ſpectãt ad gubernatiõʒ regni. ita ⁊ filij ⁊
alij domeſtici tenent patrifamilias obedire i
his q̃ ptinẽt ad diſponẽda domꝰ. Scđo pr̃ hʒ
ptãtẽ p̃latõis ſup filiũ i his q̃ ptinẽt ad moruʒ
diſciplinã. ſic dicit Ariſt. viij. eth. ⁊ iõ iſti duo
bus modis tenet filiꝰ obedire pr̃i. Contra aũt
inobediẽtes dr̃ Deut. xxj. Si genuerit q̃s fili
um ↄtumacẽ vl' ſupbũ vel ꝓteruũ q̃ nõ audit
pr̃is vl' mr̃is impiũ lapidibꝰ eũ obruet ppl's ci
uitatis. Scđo obligãt i hoc p̃cepto q̃ nõ faciũt
parẽtibꝰ reuerẽtiã. ad quã hortat ſapiẽs. In
tuo corde honora prẽʒ ⁊ matrẽ tuã nec gemitꝰ
pr̃is ⁊ mr̃is tue obliuiſcaris. Tertio q̃ ſubtra
hũt parẽtibus alimoniã. qꝛ peccãt filij q̃ i ncc̃i
tate pentes nõ alũt. Nã ſup illud. Honora pa
trẽ ⁊ mr̃eʒ dicit glo. hic p̃cipit vt filij honorẽt
parẽtes officio pietatis. vicʒ eis i nccitatibꝰ eo=
rũ ſubueniẽdo. ſic fecit quidã de q̃ legit i li. đ
honeſta. cle. q̃ habuit parẽtes inueteratos. ⁊
multũ gl'iabat apđ hoies q̃ hr̃et theſauꝝ ma
gnũ. accuſat ḡ apud dñm ſuũ. venit dñs vo/
lẽs eũ capeꝛ ⁊ pecuniã auferre. rñdit ille. Veni
oñdã tibi theſauꝝ meũ. ⁊ duxit eũ ad vnã ca=
merã vbi iacebat pr̃ antiquꝰ ⁊ honeſtꝰ. ⁊ i alia
mr̃. Dñe inq̃t ille theſaurꝰ meꝰ eſt. ille aũt mul
tũ ↄmẽdãs receſſit. Quintũ p̃ceptũ corrñdet R
q̃nto talẽto. ⁊ ẽ. Nõ occidas. i quo obligãtur
tria genera hoim. Primi ſunt oditores. j. Io.
iij. Ois q̃ odit frẽm ſuũ homicida eſt. pctã. n.
hoim odire poſſumꝰ. nõ tñ pſonã eiꝰ. iuxta il=
lud. lxxxix. di. c. odio hñda ſunt pctã non ho=
mies. qꝛ ſm Gregꝰ. odiũ ↄſumit oia q̃ inuenit
bñ geſta in hoie. Scđi ſunt detractores. quo=
rũ lingue ſm ps̃. gladius acutus. nã p detra=
ctionẽ tanq̃ p gladiuʒ occidit aia. quod gra=
uiꝰ eſt q̃ homicidiũ corpale. qꝛ ſolũ vnius cor
pus occidit. hic autẽ plures pimunt. vna de=
tractoris. alia eius cui detrahit. tertia ipſorũ
audientiũ dũ conſentiũt. vel ſi poſſũt nõ reſi/
ſtunt. iõ homicidiũ tale pnitioſiſſimũ ẽ. vnde
Alexãder. vj. q. j. c. ſumma. dicit. Sũma iniq̃
tas fratres ẽ detrahere. vñ ſcriptũ ẽ. Ois qui
detrahit homicida ẽ. ⁊ ois homicida nõ hʒ p=
tẽ i regno dei. Tertij ſunt ope occiſores. ⁊ ſũt
triplices. q̃dã occidũt tm̃ corpus. ⁊ iſti nõ ſũt
timẽdi. p̃ſertim qñ ꝓpter iuſticiã occidunt. qꝛ
Mat. x. dicit xp̃us. Nolite timere eos q̃ occi
dũt corpus. Quidã occidunt aiam tm̃. qui ali
quẽ ad peccandũ trahunt. ſicut diabolus q̃ p̃
mos parẽtes induxit ad peccãduʒ. Quare dr̃
Iob. viij. Ille hoicida erat ab initio. Alij au=
tẽ occidunt vtrũq̃. vt q̃ pueros occidunt nõ
baptizatos. ⁊ q̃ ſeipſos ex deſpatõe occidunt
ꝓ q̃bus nõ eſt orandũ. nec ſunt cũ fidelibus ſe
peliendi. xxxiij. q. v. c. placuit. vbi dr̃. Placu
it vt q̃ ſibijpſis voluntarie aut p ferrũ aut ve=
nenũ p̃cipitiũ aut ſuſpendiũ vel q̃libet mõ ſi=
bi inferũt mortẽ nulla ꝓrſus i oblatõe ↄmemo
ratio fiat. neq̃ cũ pſalmis eoꝝ cadauera dedu
cant ad ſepulcra. Sextũ p̃ceptum innuit in S
ſexto talẽto qđ debebat ille. ⁊ ẽ. Non mecha=
beris. ſ. corde. ore ⁊ ope. De corde dr̃ Math.
v. Qui viderit mulierẽ ad ↄcupiſcendã eã. iã
mechatus ẽ eã in corde ſuo. qꝛ ſm glo. ↄcupi=
ſcẽtia ẽ mr̃ adulterij ſicut ira homicidij. De ſe
cũdo Eph. v. Fornicatio ⁊ oms̃ immundicia
nõ noiet i vobis. De tertio ibidẽ. Ois forni=
cator ⁊ oms̃ immundꝰ nõ hʒ ptẽ in regno dei
Septimũ p̃ceptuʒ corrñdẽs ſeptimo talẽto ẽ
vicʒ. Non furaberis. in hoc obligant tria ge=
nera hoim. Primi reꝝ inuentores. đ quibus
dicit Hierony. ſup Leui. ⁊ ponit. xiiij. q. v. c.
Multi ſine pctõ putant eſſe ſi alienũ quid in
uenerunt ⁊ teneant. dicunt deꝰ mihi dedit cui
habeo reddere. Diſcãt ⁊ hoc pctm̃ eſſe ſile ra=
pine ſi q̃s inuẽta nõ reddat. tale pctm̃ non di=
mittit niſi ablatũ reſtituat. vt dicit Aug. Se=
cũdi ſunt fraudatores q̃ in mercimonijs frau
dẽ faciunt. qđ inhibet apl's. j. Theſ. iiij. Neo

ĩ negocio circũueniat ꝓximũ ſuũ. qꝛ vindex ē
dñs omnibꝰ his. ſed qꝛ negocia raro ſine frau
de fiunt. ideo dꝛ̃ de peni. di. v. qualitas. Vti
lius ē diſpēdia pati ꝙ̃ ꝑiculoſis negociationi
bus aſtringi. qꝛ difficile ē inter vendētis ⁊ emē
tis cōmertiũ nō interuenire pctm̃. Tertij ſunt
vſurarij qui bona alioꝝ auferũt. vel etiam ra
ptores ꝙ ꝑ violentiā bona paupeꝝ tollunt. ta
les niſi reſtituāt xp̃i regnũ nunꝙ̃ poſſidebũt.
iux̃ pſ. Dñe ꝗs habitabit in tabernaculo tuo
⁊c̃. rñdit. ꝙ pecuniā ſuā nō dedit ad vſuram.
T Octauũ p̄ceptũ ſignificat̃ ꝑ octauũ talētũ .ſ.
Non loquaris falſum teſtimoniũ. ĩ hoc obli
gant̃ tria genera hoim̃. Primi ꝙ ex timore fal
ſum teſtimoniũ ꝓferũt. Prouebr. x. Teſtē fal
lacē odit aĩa dei. ⁊ nō ſolum ille peccat. ſ; etiã
veritatē qui duꝫ opoꝛtet nō manifeſtat. vnde
Auguſ. xj. q. iij. c. ꝗſquis. dicit. Quiſꝗs metu
ptãtis veritatē occultat. glo. qñ dicere dꝫ. irã
dei ſup ſe ꝓuocat. qꝛ magꝭ timet hoiem ꝙ̃ deũ
Et infra. Vterqꝫ inquit reus ē ⁊ ꝙ veritatē oc
cultat ⁊ ꝙ mendaciũ dicit. Scđi ſunt ꝙ ꝑpter
munera dicũt falſa teſtimonia. de ꝗbus Eſa.
v. Ve ꝙ iuſtificatis impiũ ꝓ muneribus. ⁊ iu-
ſticiā iuſti auferꝭ ab eo. tales vēdũt deũ ſicut
Judas. ſicut teſtat̃ Beda ſup Marcũ. xj. q.
iij. c. abijt. Qui ꝓ muneribus ꝯtra quēlibꝫ fal
ſum teſtimoniũ dicũt ꝑfecto veritatē ꝙ deꝰ eſt
ꝓ pecunia vendunt. Tertij ſunt qui ex amoꝛe
vel odio falſũ teſtimoniũ ꝓducunt. Exo. xix.
Teſtis iniquus nō erit impunitus. ⁊ qui loq̄-
V tur mendacium non effugiet manus dñi. No
num p̄ceptum coꝛrñdens nono talento ē. Nō
concupiſcas reꝫ ꝓximi tui. in hoc obligantur
tria genera hoim̃. Primi qui reꝫ ꝓximi ꝑ aua
riciā ⁊ iniuſticiā appetunt. licet. n. ꝗs nō fure-
tur nec actualiter rapiat foꝛtaſſis ꝑpter ſuſpē
diũ. Si tñ auare rē ꝓximi appetat moꝛtaliter
peccat. qꝛ auaro nihil ē ſceleſtiꝰ Ecci. ix. Scđi
ꝙ rē ꝓximi ꝑ vanā gloꝛiam. luxuriā aut crapu
lam cupiunt ⁊ ꝯſumunt. qꝛ ſm̃ Señ. ſemꝑ plꝰ
faſtus ꝙ̃ neceſſitas ꝯſumit. vt patꝫ đ illo diui
te Luce. xvj. Tertij ſunt qui rē ꝓximi tpe ne/
ceſſitatis auare retinēt. quia ſm̃ Aug. non ſo
lum auarus eſt qui rapit aliena. ſed qui cupi/
de ſeruat ſua. ⁊ Amb. di. xxvij. c. ſicut hi. dic̃.
Nō minoꝛis criminis eſt hñti tollere cũ poſſis ⁊
X abũdanti indigenti negare. Decimũ p̄ceptũ
coꝛrñdet decimo talēto. ⁊ eſt. Nō cōcupiſcas
vxoꝛē ꝓximi tui. ĩ h̄ obligãt̃ tria genera hoim
Primi ꝙ vidēdo vxoꝛē ꝓximi ꝯcupiſcũt. ſicut
Dauid. ij. Reg. xj. vidit mulierē ex adūſo la/
uantē ſe concupiuit eam. vñ Grego. Non licꝫ
intueri quod nō licet concupiſci. Scđi ꝙ ſe ꝑ/
pter hoc oꝛnãt vt ab alijs concupiſcant̃. de ꝗ-
bus Ecci. xviij. Poſt concupiſcētias tuas nō
eas. Tertij qui poſt concupiſcentias veniũt
ad actum. ſicut. ij. Reg. xiij. Amō concupiuit
Thamar. ⁊ ꝑ hanc concupiaꝫ ꝑuenit ad actũ
Qui. n. iſta decem p̄cepta non cuſtodit in de/
cē milibus talentis deo obligatus manebit. ſ;
quia ꝑ ſe non poteſt reddere videtur venũda
ri. i. ſeruus ſpirituũ immundoꝝ effici. ⁊ vxoꝛ
eius. i. concupiſcentia. ⁊ filij eius. i. mala oꝑa.
⁊ omnia que habet. i. tꝑalia bona. ⁊ reddi. id
circo dꝫ ſe pctōꝛ humiliare ad ſimilitudinē ſ/
ui illius. ⁊ patiam dñi rogare. ⁊ ſatiſfactōꝫ ꝓ/
mittere vt dñs dignetur debitum relaxare. ⁊
p̄mia eterna condonare.

Dñica. xxiij. post Trini. Sermo p̄mus.

Abeuntes phari
ſei ꝯſiliũ inierũt vt capent Jeſum ĩ A
ſer. Mat. xij. Scđꝫ naturales ſũt
aliq̃ aĩalia ꝙ ſe ſciũt ſic ĩ vocibus ſuis transfoꝛ
mare ne ab hoibus eſſe aĩalia irrōnabilia co-
gnoſcant̃. ſicut ponit Jſiđ. li. xij. đ hyena que
ē crudelis beſtia lupo ĩ voꝛacitate ⁊ pugna ſi/
milima. ꝙ circũit domos ꝑ noctē. ⁊ hũanā vo
cē fingit vt putet̃ eē hō. ⁊ ſic hoies decipit vo
ce ſua. Jdē dicit Ariſt. li. aĩaliũ de lupo. ꝗ ali
qñ voces hũanas emittit vt nō lupus ſ; hō eē
videat̃. Moꝛalit̃ his aĩalibus ſiľes ſunt oēs
adulatoꝛes ⁊ ſimulatoꝛes ꝙ verba humana ⁊
benigna ſimulãt vt hoies decipiãt. ſic dicit ſa
piēs Prouer. xj. Simľatoꝛ oꝛe decipit amicũ
ſuũ. i. illũ cui ſicut amico adulat̃. iuſti autē li-
berabunt̃ ſcia. ſ. ꝑ quā diſcernũt inter ſãctita-
tē ⁊ loquelā verā vel falſam. ⁊ hoc ad lrãꝫ pꝫ
de nuncijs phariſeoꝝ ⁊ iuſtiſſimo xp̃o. nā iſti
nũcij ſimulatoꝛie ⁊ adulatoꝛie venerũt ad chꝛi
ſtum fingentes vocē humanā ⁊ benignā cum
dicebãt. Magiſter ſcimus qꝛ verax es ⁊ viãꝫ
dei ĩ veritate doces. vbi ſm̃ Chꝛyſ. mgr̃m eũ
vocant vt quaſi honoꝛatus ⁊ laudatꝰ myſteri
um ſui coꝛdis ſimpľr eis aperiat. ⁊ hoc fuit ſi-
gnũ hypocriſis ⁊ adulatōis. qꝛ ſm̃ Chꝛyſ. ꝓ
priũ eſt hypocritaꝝ ⁊ inuidoꝝ eis quos volũt
decipe dulcia v̄ba dare. ⁊ eos laudare ꝗs vo-
lũt ꝑdere. Sed xp̃s qui ſm̃ pſ. ē iuſtus ⁊ iuſti
cias dilexit. liberatꝰ fuit a tali deceptōe diuia
ſcia qñ nequitiā coꝝ cognouit. ⁊ hoc figuratũ
fuit. iij. Reg. xiiij. vbi legit̃. Hieroboaꝫ miſit
vxoꝛē ſuā ad Abyā ꝓphetā filio ſuo egrotãte
di. Muta habitũ vt nō cognoſcaris. ⁊ vade
in ſylo ad ꝓphetā Abyam. ipſe indicabit tibi
ꝗd venturꝫ ſit puero. Sed ꝓpheta diuinitꝰ in
ſpiratꝰ vxoꝛē Hieroboā cognouit. ꝙ̃uis ocu-
li eius caligaſſent. ⁊ ait. Jngredere vxoꝛ Hie
roboā q̄re te aliaꝫ ſimulas. vade ⁊ dic Hiero-
boā. Hec dicit dñs. delebo de domo tua vſꝗ
ad mingentē ad parietē. Qđ vno mō intelligi
tur canis. alio mō infirmꝰ ⁊ debilis ꝙ iuxta le-
ctuꝫ nō pōt mingere niſi appodiet ſe ad ꝑietē.

vt ſit ſenſus. Si ꝑcutiat̃ canis q̃ ꝓpt̃ vilitatez
nõ deberet tãgi vł debił ꝑcutiat̃. multo magł
illi ꝺ domo hieroboã extmiabunt̃ q̃ ſunt for-
tes ⁊ maxie reputatõis. Spũalit̃ hieroboam
interp̃tat̃ diuiſio ppłi. et ſignificat phariſeos
q̃ diuidebãt ppłm a xp̃o. vel q: diuiſi erant a
xp̃o. hi miſerũt nũcios ſuos q̃ ꝑ vxorẽ intelli-
gũt̃ ꝓpt̃ obediẽtiã. ad xp̃z q̃ ſignificat̃ ꝑ aby-
am ꝓphaz. q: ip̃e ẽ ꝓpha mag. q̃ ſur. ĩ no. Lu.
vij. vel ꝑ vxorẽ hieroboã vt dicit lyra intelli-
git̃ collegiuz phariſeoꝝ ⁊ ſcribaꝝ ſiłatorie ad
xp̃m veniẽtiũ vt eũ ca. ĩ ſer. Sed ſicͤ abyas co
gnouit ſiłationẽ illius di. quare te ſiłas aliam
ſic xp̃us ſiłatõnes phariſeoꝝ cognouit dicẽs.
Quid me tẽptatł hypocrite. vt dicit p̃ñs euã-
geliũ. ĩ quo q̃tuoꝛ tãgit. Pꝛio iudeoꝝ iniquã
ↄſiliatõz. ibi. Abeũtes phariſei. Scõo nũcio-
rũ deceptoꝛiã adulatõz. ibi. ⁊ mittunt ei. Ter
tio ipſoꝝ falſã interrogatõz. ibi. dic nobis qꝺ
Quarto diuinã cognitõz. ibi. cognita neq̃tia.
B Quãtũ ad p̃mũ tãgit iudeoꝝ iniquã ↄſiliatõ-
nẽ cũ dicit. Abeũtes phariſei ↄſiliũ inierũt vt
ca. ie. ĩ ſer. vbi nota aĩalia venenoſa ſꝑ fugiũt
ſolẽ ⁊ ad latibula ↄuertunt̃. iuxta illud pš. oꝛ
tus ẽ ſol ⁊ ↄgregati ſunt. ⁊ ĩ cu. ſu. collo. Per
venenoſa. n. aĩalia phariſei deſignant̃. ꝑ ſolẽ
aũt xp̃s. Hi inquã phariſei lucẽte xp̃o ꝑ luci-
dã doctrinã et ꝓponẽte parabolã ꝺ nuptijs q̃
š. poſita ẽ dñica. xx. in qua eos ↄuicerat ꝙ ſe-
cluſi eſſẽt a regno dei ⁊ ꝓijciẽdi ꝓpter ipſoꝛuz
merita mala in ꝓfundũ inferni. ab eo fugier̃t.
⁊ ꝙ ĩ eo vlciſcerent̃ cogitauerũt. idcirco dicit
euãgeliſta. Abier̃t phariſei. ſm Chꝛyſ. a xp̃o
ad herodianos. ⁊ ↄſiliũ fecerũt vt ex collocu-
tõe cõi meli⁹ poſſẽt ꝑpẽdere q̃lit̃ eũ decipent.
⁊ q: nõ poterãt eũ cape ĩ ope. q: pš. dicit. Fi-
delł dñs ĩ oĩbus vijs ſuis. ⁊ ſan. ĩ oĩ. ope. ſu. q̃-
re inierũt ↄſiliũ qualit̃ eũ capent ĩ ſmone. de
hoc ↄſilio ꝓphauit Iacob Geñ. xlix. Symeõ
⁊ leui vaſa iniq̃tatł bellãtia. ĩ ↄſiliũ eoꝝ nõ ve-
niat aĩa mea. De ſymeon phariſei. ⁊ ꝺ leui ſa-
cerdotes ꝓceſſerũt q̃ erãt vaſa bellãtia ↄ̃ xp̃m
ĩ quoꝝ ↄſilio noluit eſſe Iacob. q̃ vt iniq̃ age-
rẽt ↄſiliati ſũt. ꝺ quoꝝ ↄſilio dicit ſapiẽs. Cõ-
ſilia pꝛauoꝝ fraudulẽta Prouer. xij. In h̃ cõ
ſilio diabolus fuit ſup̃mus. q: ex eo ꝓceſſit vt
ↄtra Ieſum ↄſiliũ ↄgregarẽt. q: dicit Chꝛyſ.
Qui iuſticiã tenet nullius p̃ſidio indiget ni
ſi dei. Qui ṽo iniuſticiã diaboli adiutoꝛiũ ne
ceſſariũ habet. ⁊ q: manifeſtũ eſt ꝙ ↄſiliũ erat
iniuſtũ. ideo ncc̃io habuerũt inter ſe caput di
C abolicũ. Sic ad inſtar phariſeoꝝ pꝛimo mali
ↄſiliarij cũ adiutoꝛio diaboli dant ↄſilia ↄtra
eccleſie ⁊ eccłiaſticaꝝ ꝑſonarũ libertates. qui
ſi moniti nõ deſiſtãt excõicatõi ſe nouerit ſub
iacere vt dictũ eſt. š. ſer. xcvij. M. Dicit. n. ho
noꝛius de ſen. excõ. nouerit. Excõicamus om

nes q̃ de cetero obſeruare fecerint ſtatuta edi
ta ⁊ ↄſuetudines introductas niſi ea ꝺ capitu
laribus ſuis infra duos mẽſes poſt hmõi pu-
blicationẽ fecerit amoueri. Itẽ excõicam⁹ ſta-
tutarios ⁊ ſcp̃tores ſtatutoꝝ ipſoꝝ necnõ po-
tẽtes ↄſules. rectores ⁊ ↄſiliarios locoꝝ vbi ꝺ
cetero hmõi ſtatuta ⁊ ↄſuetudines edite fue-
rint ſeruare. necnõ eos q̃ ſm ea p̃ſumpſerit iu
dicare. vel ĩ publicã foꝛmã ſcp̃ſerint iudicata.
h̃ Honoꝛi⁹. Scõo quidã auxilio diaboli dãt
ↄſilia ↄtra ṽitatis p̃dicatoꝛes ⁊ eis detrahũt
⁊ ꝑſequunt̃. ꝙ autẽ hoc ſuaſu diaboli. vj. q. j.
c. ſũt plurimi. §. vez. Manifeſtũ ẽ inquit dia
bolũ q̃ ſicut leo rapiẽs circũit q̃rens quẽ deuo
ret coꝛdibus plebiũ ſuadere vt doctoꝛib⁹ atq̧
paſtoꝛibus detractões irrogẽt. et plebes lan-
gueſcẽtes nõ tenẽtibus frena eoꝝ laſciuiãt at
q̧ ĩ ima ruant vt ſaltẽ ſic ꝑiclitari poſſint. hec
Greg. Sz talia cõſilia fiãt eis ĩ malũ ⁊ ꝑ h̃ xp̃z
(ſicut teſtat̃ Alexãder papa. et ponif. iij. q. j.
c. nulli. dicẽs) dñm crucifigũt q̃ eũ ĩ ſacerdoti
bus ſuis ꝑſequũt̃. q: crux a cruciatu dr̃. Ma
gnũ. n. cruciatũ ſuſtinet q̃ vim patit̃. Sz nõ ẽ
mirꝫ ꝙ p̃dicatoꝛes ṽitatł ꝑſequunt̃ ex cõſilio
malignoꝝ. q: ꝑſecutuz legimus dñm ipſoꝝ q̃
ait Ioh. xv. Nõ ẽ ſeruus maioꝛ dño. ſi me ꝑſe
cuti ſunt ⁊ vos ꝑſequent̃. ſi ſermonẽ meũ ſer-
uauerint ⁊ vr̃m ſeruabũt. Tertio alij adiuto- D
rio diaboli faciũt ↄſilia ↄtra ↄmune bonũ op
p̃mẽtes paupes. ⁊ tales ſi alijs volunt nocere
nocẽt ſibi ipſis. Figura Heſter. iij. de Amõ. q̃
falſuz conſiliũ dedit ↄtra Mardocheũ vt ſu-
ſpẽderet̃ ĩ patibulo. ſed ad patibulũ qꝺ para-
uit ipſemet ſuſpẽſus fuit Heſter. vij. Narrat
etiã Ouiꝺ. lib. j. ꝺ arte amãdi. ꝙ ↄtigit ſemel ĩ
egypto tãta ſiccitas ꝙ ꝑ nouẽ annos nõ fuer̃t
ibi imbꝛes. fuit autẽ Buſtridis q̃dam potẽs ⁊
tyꝛãnus magnus ĩ terra illa. ad quẽ acceſſit q̃-
dam noĩe Traſius ⁊ dixit ſibi. ſi effunderet ſã
guinẽ alicuius hoſpitł ad eũ venientł. ⁊ ſacrifi
caret eũ Ioui ꝙ ſtatim hr̃ent Iouẽ placatũ ⁊
pluuiã ĩ abundãtia, ſicut expediret ꝑ terra da-
ret. Ecce quale ↄſiliũ dedit ꝺ occiſione hoĩm.
iõ nocuit ſibi ipſi. nam ſtatim Buſtridis r̃ndit
Tu inq̃t es hoſpes. tu fies Iouis hoſtia. p̃m⁹
tu dabis hoſpes aquã. ⁊ ↄtinuo euz occidit ⁊
Ioui ſacrificauit. Aliud exempluz ſcribit ibi-
dẽ. š. ꝺ tyꝛãno q̃dã dicto Phalarł regł ſicilie.
cui dedit ↄſiliũ q̃dam noĩe Perilaus ꝙ face-
ret bouẽ concauũ ꝑ toꝛmentł hoĩm. ⁊ ipſemet
obtulit ſe ꝑ mgr̃o dicẽs. Domie ego facio tibi
vnũ bouẽ concauũ ꝺ ere. ⁊ quãdo voluerł ali-
quẽ interficere pones eũ ĩ illũ bouẽ ꝑ vnaz fe-
neſtrã quam faciã ĩ latere bouis vt tunc appo
nes ignẽ. ⁊ de ipſo clamante p̃ doloꝛe fiet mu-
gitus magnus ⁊ mirabilis ꝑ inſtrumentũ ene
um. Tyꝛãnus hoc audito ↄſilio ſibi regratia-

baẗ. Perfecto igitur inſtr̃o Phalaris acceſ/
ſit.ac pmũ oim iuſſit Perilaũ artificẽ ⁊ ↄſilia
riũ i bouẽ mitti ⁊ cruciari pena quã ipſemet ꝑ
aliȷ̃s excogitauit. Jõ ꝺ iſtꝭ duobus dicit Oui-
dius. Hic iuſtꝰ vterq; fuit nec eñ lex eq̃oꝛ vl-
la Qꝫ necis artifices arte punire ſua. Cui con
ſonat illud Eccĩ. vij. Qui fodit ꝑximo ſuo fo-
ueã incidit i eã. ⁊ q̃ ſtatuit lapidẽ ꝑximo offen
diẗ i eo. ⁊ q̃ laqueũ aliȷ̃s ponit ꝑibit i illo. Fa-
cienti neq̃ſſimũ conſiliũ ſup ipm deuoluetur.
qꝛ ⁊ ſi tales mali ↄſiliarij hic penã ſuã nõ reci-
piant.tñ patibulũ eterne moꝛtis ſibi parant. i
quo niſi penituerint eternaliter penam luent.
E Pꝛo doctrina moꝛali ẽ ſciendũ vlterius. Ari
ſto.j.phĩcoꝝ dicit. Sermões inq̃rẽdi ſunt ꝺm
materiã ꝺ q̃ ſunt. ꝺ qꝛ hic ſermo eſt ꝺ ↄſilio. qꝛ
pharifei ↄſiliũ inierũt. q̃re aliq̃d de cõſiliariȷ̃s
q̃ debẽt inire ↄſiliũ ẽ dicendũ. vñ q̃cunq; de-
bẽt eligi i conſiliarios vt eãt i ↄſiliuꝫ debẽt eẽ
pharifei.i.diuiſi ab aliȷ̃s hoibus q̃ patẽt i his
metrꝭ. Fama vita ſapiẽs ſenex xitatꝭ amatoꝛ.
Sitq; piꝰ iuſtus ſuadibiꝭ nõ iracũdꝰ. Primo
igiẗ ↄſul q̃ debet inire ↄſiliũ dꝫ eſſe bone fame
ad que req̃runẗ tria. odoꝛ honeſtatis. vt vicꝫ
fama illa ſit honeſta. Scđo ꝙ ſit vera. vicꝫ ꝙ
nomẽ ↄcoꝛdet cũ re. iuxta illud pŝ. Sicut no-
mẽ tuũ ſic laus tua in fines terre. Tertio ꝙ no
men ſuũ habeat feruoꝛẽ pietatꝭ. Nam ſi fama
eius ↄſpſa ſit crudelitate ⁊ immiſcđia neceſſa
rio eſt odioſa. Sed ſi fama pietatis ꝺ aliq̃ di-
uulgetur fiet diligibilis vniuerſis. iuxta illud
Can.j. Oleũ effuſũ nomen tuũ. iõ adoleſcẽtu-
le.i.pſone ꝑficiẽtes. dilexerũt te nimis. Sunt
tñ nõnulli q̃ hñt famã ſine re. ⁊ hi ſiĩes ſũt po-
mis illꝭ q̃ naſcũẗ iuxta mare moꝛtuũ q̃ vſq; ad
maturitatẽ ſunt coloꝛis honeſti. ꝺ ſi ea matu/
ra icideꝛꝭ nihil inuenies niſi cineres ⁊ fauillas
vt dicit mgr̃ i hyſto. Ita q̃dã famã magnã ha
bẽt vꝭ nomẽ magnũ i fama ⁊ ſtatu. ꝺ ſi intꝰſe-
cus apiãẗ turpibꝰ ⁊ vilibꝰ ſũt impleti ⁊ tales
carẽt tenoꝛe xitatꝭ i fama ſua. ⁊ xificaẗ de eis
qđ ſcpſerat q̃dã ꝺ abbatia q̃ dr̃ vallꝭ dei. Cum
cl'icꝰ q̃dã fuiſſet ibi exiliẗ hoſpitatꝰ ſũmo mane
recedẽs ſcpſit hos xſus i poꝛta vallꝭ. Dicta do
mus dei ẽ mire ſpeciei. Magnuꝫ nomẽ ei gr̃a
nulla rei. ⁊ tales nõ eſſent ad ↄſulatũ eligẽdi.
qꝛ qđammodo ſunt infames apud deũ. Sed
F di. quare infames nõ ſunt i cõſules eligendi?
Ad hoc rñdeẗ ꝙ ↄſulatus ẽ quedaꝫ dignitas.
q̃ infames ſunt indigni. qꝛ poꝛte dignitatꝭ infa
mibus patere nõ debent. vt di.lj.q̃ i aliq̃. ⁊ ex
tra ꝺ re.iu.infamibus.li.vj. Eſt aũt infamis
aliq̃s duobꝰ modis. vicꝫ ꝺ facto ⁊ ꝺ iure. In-
famis ꝺ facto ẽ cuiꝰ apud bonos ⁊ g̃ues g̃ua/
ta ẽ opinio ſup crimie aliq̃. vt adulťio. vſura.
⁊ qualicũq; iniuſticia. Infamis ꝺ iure ẽ queꝫ
ius ponit infamẽ eſſe. vt q̃ ↄuictus ẽ de furto.

vel q̃ pugnat i harena ꝑ lucro. ⁊ hmõi plura.
⁊ oms tales a dignitate cõſularꝰ repelleñẗ. qꝛ
nõ pñt eẽ iudices neq; teſtes niſi i caſibꝰ extra
de teſti. teſtimoniũ. Scđo ↄſul eligẽdus debꝫ
eẽ bone vite. Quia legiẗ Exo.xviij. Jetro di
xit Moyſi vt ꝑ iudicibus ppłi eligeret viros
timẽtes deũ. Et Act.vj. dixerũt apłi. Nõ eſt
bonũ nos relinq̃re verbũ dei ⁊ miſtrare mẽſe
Cõſiderate ergo fratres ex vobis viros boni
teſtimonij.i.bone vite ⁊ fame plenos ſpũ ſan-
cto ⁊ ſapiẽtia quos conſtituamus ſup h̃ opꝰ.
ſcꝫ ad miniſtrationẽ tempalium. Et ſequiẗ. ꝙ
placuit ſermo omi multitudini. Et elegerunt
Stephanũ plenũ fide.i. fidelitate. in qua ele-
ctione dederunt exemplũ vt bone vite viri et
fideles ad quaſcũq; dignitates p̃ aliȷ̃s eligan-
tur. Tertio debẽt eſſe ſapiẽtes. Sapiẽtis ẽ re G
gere ⁊ nõ regi vt inq̃t Ariſto. ⁊ qꝛ in ſenibus ẽ
ſapia. Quia dicit Job.xij. In antiq̃s eſt ſapi-
entia ⁊ i lõgo tpe prudẽtia. Ideo quarto ↄſu
les debẽt eſſe ſenes. ⁊ quo ad has ꝓpꝛietates
refert Holcõ. ſup li. Sap. lec.cxciiij. ꝙ atheni/
enſes depingebant ſapiam in p̃toꝛijs ſicut re-
ginã ſedentẽ in cathedra. cui ſubaſſellarij ſub
oꝛdinabãẗ duo reuerendi ſenes hinc ⁊ inde q̃
vno genu flexo ſuggebãt ꝑhie mamillaſ. Ipa
xo ſup vtrũq; ↄfouẽdo extendit bꝛachia vel
manꝰ. Sic aũt i p̃toꝛio depingebaẗ ad deno-
tandũ ꝙ ſine ſapia xitas iudicij exerceri non
põt. Et ꝙ iudices quantũcunq; ſenes vꝭ exp-
ti ſp indigẽt nouo ſapie munimẽto. iuxta illꝺ
j. Pe.ij. rõnabiles ſine dolo lac ↄcupiſcite. de
quo creſcatis in ſalutẽ. ⁊ dicunẗ notanẗ cõſu-
les eſſe ſenes ſapientes. qꝛ taliũ conſiliũ eſt bo
nũ. iuxta illud Eccĩ.xxv. p̃cioſum canicie iu-
diciũ. ⁊ p̃ſbyteris cognoſcere conſiliũ. q̃ p̃ci-
oſa veterato ſapia. ⁊ g'ioſo conſiliuꝫ ⁊ intelle-
ctus. Poſſunt etiã tñ iuuenes intelligẽtes ſe-
nibus coaſſumi ſicut aſſumptus fuit daniel iu
uenis cui dixerunt ſenes babylonie Dañ.xiij
Tu ſede nobiſcũ. tibi.n. dedit deus intellectũ
Quinto cõſules debẽt eſſe amatoꝛes xitatꝭ vt H
ↄſiliũ eoꝝ fiat ꝺm veritatẽ ⁊ ius ſcp̃tũ vꝭ ſaltẽ
ꝺm verã ⁊ rectã xitatis rõeꝫ. q̃ ſi deficerẽt tũc
pñt ſeq̃ ↄſuetudinẽ loci vꝭ t̃re. qꝛ dicit Aug. ꝺ
baptiſmo puuloꝝ. ⁊ hr̃ di.xvj. Qui ↄtempta
xitate p̃ſumit conſuetudinẽ ſeq̃ vel circa fr̃es
inuidus ẽ aut infideꝭ ⁊ incredulꝰ ẽ ⁊ malignus
q̃bus xitas reuelaẗ. aut circa deũ ingratus ẽ
cuiꝰ inſpiratõe inſtituiẗ. Nã dñs i euãg. Ego
inq̃t ſum xitas. ⁊ nõ dixit ego ſum ↄſuetudo
qꝛ cõſuetudinẽ ratio ⁊ veritas ſp excludit. vt
di.xj. diciẗ. Vſus autoꝛitati cedit. prauũ vſũ
ratio ⁊ lex vincat. ſed lex vbi deficit conſuetu
do ꝑ lege ſeruãda ẽ. cũ nec ſacris canonibus
nec ſacris legibus ↄſuetudo obuiare mõſtra-
tur incõcuſſa ſeruãda eſt. qꝛ diciẗ.j.q.vij. Si-

gnis .ꝙ eq̄ puniṫ trāſgreſſoꝛ ꝯſuetudis ⁊ legi
Sexto ꝯſul dꝫ eſſe pius.i.māſuetꝰ ⁊ benignꝰ.
qꝛ dicit pſ̄.Btūs vir q̄ nō abijt in ꝯſilio impi
oꝝ.Nā impij ſūt merito deponēdi ⁊ mites aſ
ſumēdi.iuxᷓ illud Ecci.x.Sedes ducū ſupbo
rū deſtruxit.⁊ ꝓ eis ſedere fecit mites.Septi=
mo dꝫ eē iuſtꝰ vt iuſticiā ꝯſulat.iuxta illō pſ̄.
Juſte iudicate fi.ho.qꝛ iuſtꝰ do.⁊ iuſt.di.hoc
ꝑ tāto addiṫ ne ſit nimis miſicoꝛs pcēdo ma
lis.Deuṫ.xxiij.Nō mifereṫ i iudicio paupis.
ſcꝫ a iuſticia declinādo.ſ ꝯpatiēdo dꝫ ſibi mi=
ſereri.qꝛ ſm̄ Greg.vera iuſticia ꝯpaſſiōꝫ hēt.
J ſ falſa dedignatōꝫ.Octauo ꝯſul dꝫ eſſe ſuadi
bilis.i.nō ſui capitꝭ.ſi alter meliꝰ ſentiat dꝫ ſeq̄
qꝛ dicit Jaco.i can̄.iij.c.que deoꝛſū ē ſapia.ꝑ
mū quidē pudica ē.i.faciēs recedere ab oī tur
pitudine.deinde pacifica.modeſta ſuadibilis
bonis ꝯſentiēs.⁊ hoc ē ꝯ̄ p̄ſumptuoſos q̄ ſuū
ꝯſiliū p̄ferūt alijs ac ſi oēs codices legū come
diſſent.⁊ qȯ ipſi nō inuenerūt autꝰ dictauerūt
eſtimant nihil valē.⁊ dūmō ſua ꝯſilia dicunt
melioꝛa nō eē.⁊ hꝫ ē ſignū p̄ſūptuoſi de q̄ loqṫ
Bern̄.p̄ſumptuoſus ꝑus i ꝯuētibꝰ reſidet vt
ꝯſilijs ꝑus rn̄deat.nō vocatꝰ accedit.i.nō iuſ=
ſus ſe itromittit vel ingerit.reoꝛdiat oꝛdiata.
reficit facta.q̄cq̄d ipſe nō fecerit aut oꝛdiaue/
rit nec recte factū nec pulcre eſtiat oꝛdiatū.iu=
dicat iudicātes.⁊ ſi cū tp̄s aduenerit p̄ oibus
nō ꝓmoueaṫ iiuſtū iudicat ⁊ ſe deſpectū.No
no qꝛ cōſul nō dꝫ eſſe iracūdꝰ.qꝛ dicit Sen̄.ꝙ
duo ſūt maxime ꝯ̄ria ꝯſilio.feſtinatio ⁊ ira.et
iō iracūdi ⁊ impetuoſi nūq̄ꝫ dabūt ſapiēs ꝯſi=
liū indigēti.qꝛ ſm̄ Cathonē.impedit ira aim
ne poſ.cer.ve.Propṫ qȯ dr̄ Jac.j.ca.Jra vi
K ri iuſticiā dei nō opaṫ.Decimo debꝫ eē nō ti/
mēs vicꝫ hoīes.qꝛ pylatus eo ꝙ ceſarē timu/
it a iuſticia declinauit.Quare dīc ſapiēs Pro
uer.xxix.Qui timet hoīeꝫ.ſ.timoꝛe mūdano
cito coꝛruet.glo.a rectitudine iuſticie.Vnde=
cimo nō dꝫ ꝑdere ſecreta ꝯſilij.ſ debet dicere
Eſa.xxiiij.ſecretū ē mihi.Nā ꝯſiliuꝫ dr̄ a con
qȯ ē ſimul ⁊ ſileo.vn̄ ꝙ aliq̄ plures ſimṫ ſilēt.
hoc.n.fuit ꝙ adeo romāos apud alios exalta
uit vbi q̄cq̄d i auribus ꝯſiliātiū dicebaṫ adeo
ſecretū erat ac ſi dictū nō fuiſſet.Vn̄ valerius
maximꝰ li.ij.ō factꝭ mirabilibꝰ.c.ō inſtitutꝭ an
tiq̄s ꝯmēdās romanos ꝯſiliarios ait.ꝙ fidū ⁊
altū erat ſecretū ꝯſiſtoꝛiū reipublice ſilētiq̄ꝫ ſa
lubꝛitate munitū.cꝰ limē intrātes abiecta ꝑua
ta dilectōe.ita dilectōꝫ publicā iduebātvt nō
dicaꝫ vnū ſ neminē audiuiſſe credēs qȯ mul=
toꝝ auribꝰ fuit ꝯmiſſū.hec ille.Jō dixit Ariſ.
ꝯſiliarios duos debere hr̄e.vicꝫ ꝙ nec eſſent
plani.i.maifeſti.⁊ ꝓpalatoꝛes ꝯſilioꝝ.nec pla
cētes.i.adulatoꝛes.Et recitat.iij.eth.ꝙ q̄daꝫ
poeta noīe Alexāder vidēs Priamū i ꝯſilijs
eē ſecretum ⁊ veracē ꝯmēdās eū.iſte ē q̄ ꝯſu=
lit reſpectꝰ alioꝝ.⁊ hꝫ eſt ꝯ̄ illos ꝯſules q̄ ſecre
ta ꝯſilij ſolent vxoꝛibus ſuis reuelare q̄ nullo
mō pn̄t ea obticere aut retinere.ſicṫ ꝓbat Egi/
diꝰ romanꝰ i de re.ꝑn.pte.j.li.ij.c.vi.Mulie=
res inq̄t ſecreta retinere non pn̄t.qꝛ vt plꝰ muꝫ
ſūt molles ⁊ ductiles.ſtatim.n.cū eis aliq̄ pſo
na applaudit ⁊ in faciē eaꝝ arridet amicā eaꝫ
eſtimāt.⁊ oīa ſecreta coꝛdis reuelāt.patet eti=
am ex hoc vt idē dicit ꝙ ſūt nimis appetitiue
laudis ⁊ glīe.Jnde eſt vt cōiṫ ꝙ mlieres alijs
mulieribꝰ q̄s credūt eſſe amicas ſecreta viroꝝ
reuelāt.Credūt.n.ex hoc eſſe in q̄dā excellen=
tia ⁊ laudari apud eos ſi ſciunt referre ſecreta
viroꝝ.hec Egiō.Refert.n.Valeriꝰ ꝙ nobiṫ
Pipinꝰ noīe cū adhuc etate puerili tenereṫ cū
p̄re ſuo die q̄dā miſſus ad curiā ſecreta ꝑtra/
ctantē.q̄bus a curia reu̇tentibꝰ cepit mr̄ pueri
ab eo ꝑcūctari q̄d p̄res egiſſent i ſenatu.⁊ rn̄=
diſſet puer.Jllud dicere nō licet.illa cū vberi
bus ꝑurgeret.ille ficte mēdoſe dixit actuꝫ eſſe
i ſenatu vt deliberarēt ſapiētes q̄d eēt meliꝰ ꝓ
ciuitate ꝙ vicꝫ vnꝰ vir plēs ꝯiuges debēt ac=
ceptare.Nō ſecretū cū illa a filio ſenatoꝝ didi
cerat nō obticuit ſ ſtatim mulieribꝰ alijs intia
uit.q̄ oms̄ die ſequēti ꝯfluūt ad ſenatū rogan
tes vt vna mulier potiꝰ duobꝰ virꝭ q̄ꝫ vnus vir
duabus mulieribꝰ ꝯiungeṫ.Cunq̄ꝫ ſenatoꝛes
q̄ nā eſſet illa mulieꝝ noua ꝯgregatio inq̄ſiſſēt
⁊ mirarenṫ.puer cām ex his que matri coactꝰ
dixerat indicauit.ꝓpter qȯ ꝓinde ab eis oꝛdi
natū fuit ne pueri excepto illo ammodo cū pa
tribus i ꝯſiliū nō intraret.ꝓpter ꝑiculuꝫ reue=
latōis ſecretoꝝ.Jdō dicit Tulṫ.moꝛaṫ.Quic
quid agas ſecreto tue nō pāde marite.Vn̄ ti/
bi naſci pn̄t diſcrimina vite.Dicit.n.Samfre
dus lib.vj.ō regi.ꝑn.ꝙ i vueſtualia ē ꝯſuetu
do ꝙ ſi adiuratꝰ iudicij reuelat aliq̄d ibi dictū
mereṫ ſuſpendiū.Duodecimo ꝯſul nō debet
pſonā acceptare.quia dr̄ Prouer.xviij.Per
ſonā accipe in iudicio nō eſt bonū vt declines
a veritate iuſticie.Sic nō fuit acceptoꝛ perſo=
naꝝ ille conſul romanus iudex ⁊ iuſtus ō quo
ſcribit Valerius ꝙ habebat quēdā amicū no
mie Rutiliū.⁊ ille ei ſepius rogatōꝫ iniuſtam
poꝛrigebat.Cūq̄ꝫ ille ſepiꝰ reſiſteret.tādē Ru
tiliꝰ cū indignatiōe.Quid inq̄t mihi opus eſt
amicitia tua ſi qȯ rogo nō facꝭ.At ille.q̄d mi=
hi tua ſi ꝓpter te aliq̄d ꝯtra iuſticiā facturꝰ ſū
inhoneſte.Valuit.n.amicicia ſui amici care
re q̄ꝫ ꝯtra conſciam ſuā iniuſte iudicare.vṫ eti
am pſonā acceptare.Tredecimo ⁊ vltimo cō
ſul nō debet munera acceptare vṫ captare.qꝛ
munera excecāt oculos hoim.ꝯſulū ⁊ iudicū
iuxta iˡlō Ecci.xx.exenia ⁊ dona excecāt ocu
los iudicū.⁊ q̄ſi mutus i oꝛe auṫit coꝛrectōes
eoꝝ.Eſt.n.mutus vt dicit gloſa quedaꝫ ſpēs
rane que pꝛoiecta in os canis eū tacentem fa=

at ⁊ nõ poſſet latrare. Sic q̃ exeniũ dat ꝑ ſbũſi
one iuſticie facit iudicẽ tacere. ⁊ a punitõe ma
loꝝ ceſſare. ⁊ etiaꝫ facit iniuſtũ iuſtũ ⁊ ecõuer
ſo iuſtũ ſolet ꝯdẽnare. Cõtra qđ dic̃ Salomõ
Prouẽ. xvij. Qui iuſtificat impiuꝫ ⁊ q̃ ꝯdẽnat
iuſtũ vterq; aboĩalis ẽ apud deuꝫ. Et Eſa. v.
Ve q̃ iuſtificatis impiũ ꝑ muneribus ⁊ iuſticiã
iuſti aufertis ab eo. Hec dicta ſunt ſup illo v̾bo
M pharisei ꝯſi. inie. Sꝫ ẽ alia moralitas ſup illo
qđ ſeq̃t̃. vt capent ie. i ſer. naꝫ illi qđ voluerũt i
malo facere ꝯ nos debem⁹ ad vtilitatẽ noſtrã
ꝯtere. Si ḡ volum⁹ cape Jeſuꝫ debem⁹ nos
h̃re vt piſcãtes. nã xp̃s ieſus ẽ piſcis q̃ tota vi/
ta ſua natauit in aq̃s tribulatõis. ſic̃ teſtat̃ ps̃
lxviij. Veni in altitudinẽ maris. ⁊ tẽpeſtas di-
merſit me. ⁊ demũ captus a iudeis in lignoq;
crucis aſſatus i igne charitatis. iuxta illud ps̃.
xvj. Igne me examiaſti. et nõ ẽ inuẽ. i me ini.
Iſte piſcis xp̃s nõ capit̃ i laſciuijs voluptatis.
q꞉ Job. xxviij. nõ inuenit̃ i t̃ra ſuauit̃ viuen-
tiũ. Et Cañ. iij. iſta ſpõſa nõ potat eũ cape i le
ctulo voluptatis. idõ dixit. In lectulo meo ꝑ
noctẽ q̃ſiui quẽ diligit aĩa mea. q̃ſiui ⁊ nõ inue
ni illũ. Nec capit̃ i diuitijs vanitatũ. q꞉ Oſee
v. dr̃. In gregib⁹ ſuis ⁊ i armẽtis vadẽt ad q̃rẽ-
dũ dñm ⁊ nõ inueniẽt. Nec. n. capit̃ i ꝯſortijs
carnal' ꝯſãguitatis. q꞉ Luc̃. ij. dr̃. Reqrebant
eũ int̃ notos ⁊ cognatos ⁊ nõ inueniẽtes ⁊c̃. ß
certe capt⁹ i triſticijs aduſitatis. q꞉ hoc ẽ mare i
q̃ fuit vita xp̃i. iuxta illud ps̃. In mari via tua
⁊ ſemite tue in aq̃s multis. i. aduſitatib⁹ ⁊ tribu
latõib⁹. Cape igit̃ ſi vis dñm nr̃m ieſum xp̃m
intra mare tribulatõis. q꞉ ibi ẽ ps̃. xc. Cũ ipſo
ſum i tribulatõe. eri. e. ⁊ glo. e. ⁊c̃. Sic in ma/
ri amaritudis animi ſui cepit Ezechias xp̃m.
Nã legit̃. iiij. Regũ. xx. q; ipſe egrotauit vſq;
ad mortẽ. ad queꝫ miſit dñs Eſa. q̃ dixit. Di-
ſpone domui tue. morieris. n. ⁊ nõ viues. Qđ
audiẽs Ezechias ꝯũtit ſe ad parietẽ aĩo ama-
ro. qđ pꝫ ex h̃ q; fleuit fletu magno. ⁊ in h̃ cor
dis ſui amaritudine enarrauit bona opa ſua
nõ ꝑ iactãtiã ß mag' ad g̃rarũ actõꝫ vt ſic grat⁹
d̾ p̃cedẽtibus vlteriorẽ g̃raꝫ impetraret vt di
cit lyra. Memẽto quõ ambulauerim corã te i
v̾itate ⁊ corde ꝑfecto. ⁊ qđ placitũ ẽ corã te fe
cerim. ⁊ ſic attraxit ſibi dñm ieſum xp̃m ⁊ ce/
pit eũ. q꞉ añq; egrederet̃ Eſa. mediã ꝑtẽ atrij
factus ẽ ſ̃mo dñi ad eum di. Reũtere dic eze
chie duci pp̃li mei. Hec dic̃ dñs. Audiui orõꝫ
tuã ⁊ vidi lachrymas tuas ecce ſanaui te ⁊ ad
dã dieb⁹ tuis. xv. annos. Sic maria magdal'.
q̃ xp̃m i delitijs ⁊ vanitatib⁹ ꝑdidit ip̃m i ama
ritudie tribulatõnis cepit. nã cũ amare ad pe
des ip̃i⁹ fleret vt etiã lachrymis lauaret dixit
ſibi ieſus. Fides tua ſal. te fe. va. i pa. q. di. tu
cepiſti me. Sic clauiger celi petr⁹ cũ eẽt p⁹ tri-
naꝫ negatõeꝫ i amaritudine cordis ſui ⁊ fleret

amare xp̃m ieſũ cepit. q̃ñ xp̃s eũ ocul' miſc̾die
ſue r̃ſpexit. ⁊ ei pctã idulſit Mat. xxvj. Sꝫ ẽ N
notãdũ q; i piſcatiõe. iiij. ſũt nccia vt piſcato-
res capiãt piſces Primũ ẽ ipoꝝ ſagacitas. nã
ſagaces piſcatores vtẽtes aliq̃b⁹ iduſtrijs pl⁹
d̾ piſcib⁹ capiũt q̃; illi nõ vtẽtes. Dicit. n. Pe.
d̾ creſc̃. d̾ rura. ꝯmodo. li. x. c. xliij. q; calce vi/
ua capiunt̃ piſces ſi ip̃a ponat̃ i ſacco etiã i aq̃
maxima ſtãte i ꝑuo loco recluſa. hic ſacc⁹ i aq̃
a duob⁹ ꝑ totaꝫ foueã agitet̃. ex h̃ q̃ſi oĩs pi-
ſces ceci veniũt i ſupficiẽ aq̃. ⁊ ſic facile manu
capiunt̃. Moral'r dilectõ vere amicitie aſſĩla
tur calci rõe igneitatis. nã ſ̃m Iſid. ꝑpt̃ea calx
viua dr̃. q꞉ q̃uis ſit actu frigida. occultuꝫ tñ
ſe ꝯtinet ignẽ. Si. n. aq̃ ꝑfuſa fuerit ſtati igne-
ſcit ⁊ q̃ddã mirabile accidit. vt dic̃ Aug. d̾ ci-
ui. dei. q; calx ex aqua incẽdit̃. ex q̃ oĩs extin-
guit̃ maĩa ignis ⁊ oleo extinguit̃ quo nutrit̃
ignis. Silr ⁊ vere amicicie ſi aliq̃ñ ad act⁹ ex/
teriores videant̃ frigide q; nõ opant̃ nec oñ-
dãt̃ exti̾ori ſigno ſiue ꝑ ipedimẽtũ alicui⁹ opa
tõis ſiue cũ ſit oportunũ. tñ ignẽ viui amoris
ſꝑ ſ̃uãt i intimis cordis. q꞉ dic̃ ſapiẽs Prouẽ.
xvij. Oi tpe. ſ. aduſitatis ſic̃ ⁊ ꝓſpitatis diligit
q̃ ver⁹ amic⁹ ẽ. q꞉ ſupueniẽte aq̃ alicui⁹ tribula
tionis vel neceſſitatis. tunc ille ignis. ſ. interi-
or amor erũpit. et exterius in ope ſe oſtendit.
idõ Salomõ ibidẽ ſubdit q; frater in anguſtijs
ꝯprobat̃. vñ vere dilectõis ignis in aqua tri/
bulationũ ⁊ anguſtiaꝝ magis accendit̃ quo ad
deũ ⁊ ad hoĩes. Quo ad deum dicit glo. ordi
naria ſup v̾bo p̃dicto. oĩ tẽpe diligit ⁊c̃. Qui
deum vere amat omni tpe cuſtodit ei⁹ amorẽ.
nec i anguſtia ei⁹ paſſiões deſerit quẽ i tranq̃l
litate pacis ꝯfeſſus eſt. Sꝫ quo ad hoĩes dicit
Valeri⁹ maxim⁹ q; ſincere fidei amici p̃cipue i
aduerſitate vel i aduerſitatibus cognoſcũtur
ß oleo ꝯſolatõis ⁊ ꝓſpitatis calx dilectiõis q̃-
ſi extinguit̃. q꞉ ꝓſperitas mũdi extiguit ⁊ tol
lit dilectionẽ dei. ſic homini in ꝓſpitate poſi/
to nõ eſt neceſſariũ magna dilectõis ſigna oñ-
dere ne forte eſtimet̃ q; ꝑpter illius vtilitatẽ ⁊
eius ꝓſperitatẽ diligit. idõ ph̃us dicit in eth̃. q;
ad amicũ in aduerſitate poſitũ eunduꝫ ẽ ſepe
⁊ cito. ſed ad amicũ poſituꝫ in ꝓſpitate raro ⁊
tarde. Ex quo pꝫ q; ꝑ calcẽ viuã dilectio deſi
gnat̃ q̃ ſꝑ ignem amoris in ſe tenet ꝑ quẽ chri
ſtus facile capitur. Nã de Maria magda. ve
ra amatrice legit̃ q; xp̃m dilexit in ꝓſperitate
⁊ aduerſitate. ſ. paſſiõis. Propter qđ cũ poſt
reſurrectionẽ eius ſtaret ad monumentũ ple-
na dilectione meruit cape chriſtũ. q̃ apparẽs
ei dixit. Mulier quẽ queris. q. di. Si queris
me. ecce ꝑpter dilectionẽ tuã aſſum ⁊ amor tu
us cepit me Joh̃. xx. Idõ dicit Berñ. in flo. li.
O bone Jeſu q̃; benign⁹ q̃; ſuauis es q̃; dul/
cis q̃; amandus q̃; amplexãd⁹ q̃; tot⁹ admira-

billis ꝙ̃ vere dñe Jeſu xp̄e deſiderabil'. btũs
hō qui te amat ⁊ amplectit̄ ⁊ expectat. Scd̄m
qd̓ i piſcatōe nc̄cīũ eſt. ē aure trãqllitas. qꝛ I
tēpeſtate nō ē bonũ piſcari. nã piſcatori immi
net ꝑiculũ. ⁊ piſces petũt fundũ. Moraliter
coꝛ pctōrꝫ ē q̃ſi mare tēpeſtuoſũ. ſic̄ teſtat̄ Eſa.
xxviij. Coꝛ impij q̃ſi mare feruidũ qd̓ q̇eſcere
nō pōt. ⁊ ꝙ̃diu tale coꝛ eſt tempeſtuoſũ ⁊ inſa
nit poſt pctm̄ tãdiu nō capit xp̄m ieſum. quia
ipſe eſt ſapīa ſummi p̄ris q̃ nō introibit i mali
uolã aīam. i. in animã cui placet pctm̄. nec ha=
bitabit i coꝛde ſubdito pctīs. i. i hoīe ſubdi/
to carnalibus vitijs Sap̄. j. Cũ aũt ſedat̄ ta/
lis tempeſtas pctī. ⁊ mens hoīs pctōris cuȝ
deo pacificat̄. tunc xp̄s capit̄ ⁊ piſcat̄. qꝛ ſm̄
pſ̄. Jn pace factus eſt locus eius. ⁊ habitatio
eius in ſion. Sion interp̄tatur ſpecula. ⁊ ē ſpe
cula locus altus et eleuatus a quo pōt homo
de facili circũſpicere a ſe ꝓcul. ſicut i turribus
caſtroꝝ patet. Mons aũt ſion eſt animus vi
ri aut hoīs iuſti altus ꝑ contemptũ munda
noꝝ ⁊ terrenoꝝ. ⁊ aptus ad longe ſpeculãduȝ
que ſunt a remotꝭ. vicȝ ꝑ ꝯſideratōem celeſti=
um ⁊ futuroꝝ. Jn iſto mōte eſt quies. qꝛ ſicut
in cacumine altiſſimoꝝ montiũ nō ſunt turba
tiones ventoꝝ nec inundatōes pluuiaꝝ. ſpꝫ
ibi ē quies ⁊ ſecuritas. ſic in mēte hoīs iuſti
d̓ qua dicit Señ. Mens ſapientis ſicut celũ
ſuꝑ ſperã lune vbi nō fiunt ꝑegrine imp̄ſſio=
nes. ⁊ talis mens bñ capit in ſe xp̄m Tertiuȝ
eſt inſtrumentoꝝ multiplicitas. Qui. n. vult
caꝑe piſces nũc piſcat̄ rhetibus nunc hamis.
interdũ ſpoꝛtul'. ⁊ ſic d̓ alijs. Jta ⁊ tu ſi vis ca
pere xp̄m neceſſe ē te piſcari. nunc rhete fidei.
aliqñ hamo ſpei. interdũ ſpoꝛtulis charitatis
ſicut q̃daȝ mulier deuota fecit. d̓ qua legit̄ i li.
d̓ dono timorꝭ. q̃ cũ aliqñ ꝯſueta viſitatōe ſpũ
ali ⁊ diuina timēs ne nimis tardaret. vel veni
ens nimis cito recederet allocuta ē v̓tutes the
ologicales ſupradictas di. Fides mea ad do=
minũ vade ⁊ adiura eũ ꝑ oīs articulos. ſ. in
carnatōȝ. natiuitatē. baptiſmũ. paſſiōȝ. ſepul
turã. reſurrectōȝ ⁊c̄. q̃ d̓ eo credunt̄ vt veniat
Spes mea expecta eũ ⁊ para ei hoſpitiũ Cha
ritas meo cũ venerit tene eũ ne recedat. Cũqꝫ
ſic ſeipſã ad v̓tutes excitaret venit ei mira ꝯſo
latio nō cito abiēs nec recedēs. Quartũ ē mu
tãdi loci nc̄cītas. Si. n. piſcatoꝛes nō capiũt i
vno loco q̄rũt aliũ. nã cũ Petrꝰ ⁊ ſocij eiꝰ ꝑ to
tã noctē piſcãdo laboꝛaſſēt ⁊ nihil cepiſſēt. iuſ
ſit xp̄s vt ducerēt i altũ. ſicqꝫ ceperũt piſcium
multitudinē copioſã Lu. v. Sic ⁊ tu cũ nō po
tes caꝑe xp̄m i domo tuo. vade ad eccl̄iam. et
duc mentē tuã in altũ ꝯtemplatōis ꝯtēplãdo
vicȝ gaudia celi ⁊ penas eternas iferni. ſic vti
qꝫ caꝑe potes xp̄m. ⁊ ſi ibi nō capis audi ver=
P bũ dei vt ſic ipſum caꝑe poſſis i ſmōe. Scd̄o

q̃ vult xp̄m caꝑe debet ſe ad ſimilitudinē au/
cupis h̄re. Scriptura. n. ſacra xp̄m aueȝ Job
xxviij. nominat. Semitã ignoꝛauit auiſ. quia
iudaicus ppl̄s xp̄m ad celos aſcēdiſſe non cre
dit. mō auceps qui vult caꝑe aues dulciter fi=
ſtula canit. vt dicit Catho. Fiſtula dulce ca/
nit volucrē dũ decipit auceps. Sic q̇ vult xp̄ȝ
celeſtē aueȝ caꝑe debet dulciter canere ſm̄ ex
hoꝛtatōem ꝓphete Eſa. xxij. Sume cytharaȝ
circũ ciuitatē. dulciter canta. frequēta cãticũ.
vbi dicit glo. Bñ canit i cythara penitens qñ
choꝛdas pctī omnes ⁊ ſingulas bñ ⁊ oꝛdina/
te tangit in ꝯfeſſione. vel bñ canit q̇ oīs crea
turas inuitat ad laudē diuinã ſicut pſ̄. qui ait
Laudate dñm oīs gētes laudate eũ oīs po
puli. Et ſil'r tres pueri Dañ. iij. Bñdicite oīa
oꝑa dñi dño. ⁊ hi dñm Jeſũ ceperũt. qꝛ cũ eſ/
ſent i camino ignis viſus ē q̄rtus q̃ſi filiꝰ hoīs
cũ eis in medio flãmaꝝ. ⁊ eos omnino nō teti
git ignis. Tertio debet ſe h̄re ad inſtar venan
tis. Venatoꝛ. n. qui vult caꝑe feram velociter
currit. Chꝛiſtus. n. fera eſt habitans in deſer/
to ⁊ in celo. ſi vis eum caꝑe ſis velox in curſu
ſatiſfactionis. ſicut pſ̄. qui ait. Uiam mauda
toꝝ tuoꝝ cucurri. Et Zacheꝰ qui feſtinãs de=
ſcendit d̓ arboꝛe. ⁊ ſatiſfactionē ꝓmiſit cuȝ di=
xit. Ecce dimidium bonoꝝ meoꝝ dñe do pau
peribus. ⁊ ſi quid aliquem defraudaui reddo
quadruplũ. ꝓpter quod xp̄m cepit qñ in do=
mũ ſuã ſecũ iuit. ⁊ ibidē mãſit di. Hodie opoꝛ
tet me manere in domo tua Lu. xix. Quarto
debet ſe h̄re ad ſimilitudinē luctãtis. xp̄us. n.
miles eſt quē opoꝛtet caꝑe lucta oꝛōnis. quia
figura legitur Geñ. xxxij. ꝙ Jacob luctabat̄
cũ angelo tenēs eũ. vbi dicũt aliq̇ ꝙ hec lucta
fuit ſpũalis. quia Jacob ꝑ efficaciam ſue oꝛa=
tionis tenebat eum ne ſe ab eo elongaret. ſꝫ qñ
in via ab Eſau defenderet. ſm̄ hoc dicit Hie=
rony. ſuꝑ Eſa. xlix. Cum angelo Jacob oꝛati
one nō manibus luctabat̄. Et fuit etiã lucta il
la coꝛꝑalis. qꝛ poſtea cũ vidit angelũ volentē
recedere ꝓpter ſuã diffidentiã accepit eũ ma=
nibꝰ ad tenēduȝ. cui dixit angelꝰ. Dimitte me
auroꝛa ē. Et iacob. Nō dimittã te niſi bñdixe
ris mihi. ⁊ bñdixit ei. Et hec fuit figura ꝙ lu=
cta deuote oꝛōnis capit̄ angelus magni ꝯſilij
xp̄s. nec dimittit̄ niſi hoīem bñdixerit. et hoc
ad p̄mũ ſuꝑ illo v̓bo. vt caperent ieſum in ſer
mone. Quantũ ad ſecundũ ponit nuncioꝛum P
deceptoꝛiã adulatōem. de q̇bus ſubditur. Et
mittunt ei. ſ. phariſei diſcipulos ſuos cũ hero
dianis. i. militibꝰ herodis q̇ ad diē feſtũ vene
rat. ⁊ milites gentiles ſecũ adduxerat. q̇ dixe=
runt. Magiſter ſcimus qꝛ verax es. ⁊ viã dei
in veritate doces. Ubi nota nuncij iſti xp̄o ab
ſente cũ phariſeis detrahebãt dicētes euȝ po=
tatoꝛē vini ⁊ amicũ publicanoꝛuȝ ⁊c̄. Sed in

pn̄tia cū deriſorie laudabāt. iō ſiles fuerīt cui-
dā v̄mi q̄ dr̄ ſāguiſuga. q̄ ſm Iſi. ē moll' ⁊ fle-
xuoſus os hn̄s triāgulū. ⁊ i ore fiſtulā hʒ cū q̄
ſāguinē ſugit. venenoſis ſepe iſidet vt eoꝝ ſu-
gat ſāguinē ſiue humorē i aq̄ calida. ⁊ i tpe ca
lido facilit' ſe applicat ad ſugēdū. ſic ⁊ iſti vl'q̄
libet adulatores ſūt q̄ſi v̄mes aboīabiles. de
teſtabiles ⁊ deſpecti. ⁊ p̄mo ſūt q̄ſi molles. qꝛ
mollia ⁊ blāda v̄ba ꝓferūt corā illis qb⁹ adu-
lant'. ꝓpter qd̄ adulatō ipoꝝ ꝑ doctores oleo
ꝯpat' quo diabol⁹ vngit ſuos q̄ i extremis la
borāt. Hoc oleo vngit etiaʒ diabol⁹ hoies q̄s
flectere nō pōt vt ad malū molliat. de quo pſ.
Oleū pctōris nō im. ca. me. Sup q̄ dicit aug.
Oleū ē falſa laus adulator' q̄ mētē hoim a ri
gore v̄itatis emollit. Scd̄o ſunt flexuoſi. qꝛ ſp
flectunt' ad pteʒ illā vbi credūt placere. ſic fe-
cit q̄dā hiſtrio cuiuſdā reg'. hic ſi videbat re-
gē infirmari ⁊ ſe infirmū ſīlabat. rege triſti exn̄
te ⁊ ipſe triſtis erat. eo v̄o leto cū eo letabat'. ⁊
quo ad hoc ſīlant' adulatores gamaleoni qd̄ ē
aial ſm phiſologū i aere viuens qd̄ colorē hʒ
variū ⁊ in momēto murabileʒ. ita vt cui rei ſe
ꝯiūgit illi⁹ coloris fiat. qꝛ ſi q̄s loquit' d̄ colore
albo dicūt adulatores qꝫ ē albus ſicut nix. ſi d̄
colore nigro ſtatim ſubiūgūt qꝫ ē niger ſic car
bo. ⁊ ſic d̄ aliis. ecce fluxuoſitas. Tertio hʒ os
triangulū. i. genera triū v̄boꝝ. Diuidit'. n. os
eoꝝ in adulatiouē. mendaciū ⁊ detractōʒ. q̄a
in pn̄tia hn̄t os adulātis. i abſentia v̄o mēda-
cis ⁊ detrahentis. Sed tunc cuʒ adulator ſub
ſpecie oſculi ad modū Iude tradit hoiem ho-
ſtibus. i. ſub ſpecie amicitie hoieʒ inficit. Et
recte ſignificat' ꝑ Ioab. ij. Reg. xx. de q̄ legit'
qꝫ dixit ad amaſā. Salue mi frat'. ⁊ tenuit ma-
nu dextera mentū amaſe ⁊ ꝑcuſſit eū i latere ⁊
mortu⁹ ē. Iō dic' ſapiēs. Iniqu⁹ lactat amicuʒ
ſuū. ⁊ ducit eū ꝑ viā nō bonā Prouer. xvj. nā
ad l'ram amaſa fuit amic⁹ Ioab. qꝛ erat ei⁹ ger
man⁹. erāt. n. d̄ duab⁹ ſororibus. vt pʒ. ij. Re.
xviij. ſed ad malā viā ipm ꝑduxit. ſ. ad mortē
q̄ ē rex oim t'ribiliſſima. iij. eth. ideo int'dū me
lior eſt homi detractio vel mēdaciū adulator'
q̄ꝫ eius adulatio. Quarto habent fiſtulā i ore
Q ſuo. i. fallacē dulcedinē verboꝝ cū qua ipſi ſu
gūt ⁊ attrahūt ad ſe bn̄ficia tꝑalia. Qd̄. n. vi-
dent reſiduū hoc attrahūt ad ſuū vſuʒ. Et po
nit' de ipſis illud Iohel. j. Reſiduū eruce co-
medit locuſta. vbi ꝑ locuſtā intelligit' adula-
tor. qꝛ ſic' eſtate canit ⁊ hyeme ſilet. ſic adula-
tor eos laudat q̄ hn̄t eſtateʒ ꝓſpitat'. A laude
v̄o eoꝝ ſilet qui hn̄t hyemē aduerſitatis. Vn̄
Ecci. xiij. Diues locut⁹ eſt ⁊ oms̄ tacuerūt. ⁊
verbū eius vſqꝫ ad nubes ꝑducūt. Paup lo-
cutus ē ⁊ dicunt q̄s ē hic. Quito ipſi inſident
rebus ⁊ cadauerib⁹ venenoſis. vbi ꝑ cadaue-
ra venenoſa intelligunt' mali dn̄i et p̄lati qui
ſemp tales volunt ſecū hr̄e. vt ſic ex v̄bis eoꝝ
letificent'. qꝛ d̄ ipſis Oſee. vij. In malicia ſua
letificauerūt hoiem. qꝛ cū dn̄i male agūt ꝯſcia
ipſoꝝ vtiqꝫ conturbat'. Quia dicit Aug. Vo
luiſti dn̄e ⁊ ita ē vt ois inordinat⁹ anim⁹ ſit ſi-
biipſi pena. ſed adulatores auferūt talē turba
tionē ⁊ remorſum conſcie cū adulando dicūt
eos bn̄ feciſſe. ⁊ laudēt eos i ſua malicia. et ſic
letificant eos. Sed d̄ talibus dicit ꝓpha Eſa.
v. Ve q̄ dicitis malo bonus es Et i eodē. Ve
qui iuſtificatis impiū ꝓ muneribus. ⁊ Prou.
xxiiij. Qui dicūt impio iuſtus ē maledicēt eis
populi ⁊ deteſtabunt' eos tribus. hoc ad lite-
rā fit de adulatoribus dn̄orum. nam impte fa
cientibus dn̄is erga ſubditos paupes ei⁹ oc-
caſionē exactionis inueniūt. dicunt adulato-
res. Iuſte fecit dn̄s. iſte bn̄ meruit. cū tamē in
modico vel i nullo digno tali exactōe exceſſit
Quare talib⁹ maledicēt populi abomiabiles
erunt corā deo. iuxta illud Prouer. xvij. Qui
iuſtificat impiū. ſ. dn̄m. ⁊ condēnat iuſtū. ſ. ſb
ditū. vterqꝫ abomiabilis ē apud deū. Sexto
adulatores tēpe calido ⁊ in aqua calida. vicʒ
ꝓſpitatis adherēt diuitibus vt honorē. i. do-
na. lucra ⁊ cōmoda ab eis ſugāt. Vn̄ Hugo d̄
ſancto victore. Adulator in obſequio ē hoſt'.
id ē in aio corruptus. i oi verbo turpis. i omni
facto ⁊ ad ꝓſpa letus ⁊ fragil' ad aduerſa. ⁊ ta
les fuerūt iſti nūciꝫ q̄ ironice xp̄m laudabant
dicētes. Mgr̄ ſcimus qꝛ verax es ⁊ viā dei i
v̄itate doces. ⁊ h̄ adulatorie ⁊ fraudulent' di-
xerūt. tn̄ in veritate ipſe erat ⁊ veritatē docu-
erat. Vn̄ Aug. ſup canonicaʒ Iohis. Cathe-
drā inq̄t hēt in celis q̄ corda docet i terris. Et
idē. Predicatores v̄ba formant. ſermōes cō-
ponunt. ſniam ꝓferunt. ſed mentes illuſtrare
nō poſſunt. Et ideo Grego. in omel'. Niſi de-
us intus ſit q̄ doceat inuanum lingua doctor'
laborat. Quapropter xp̄s eſt verus mgr̄. quē
tn̄ ex malicia phariſei magiſtꝝ appellāt. Glo-
ſa aūt explicat lucidius maliciam ipſoꝝ. Tri-
plicit' liquet aliquē v̄itateʒ nō dicere. Primo Q
ex pte docētis q̄ nō nouit veritatē. vt ſūt mul
ti ignari ſacerdotes ⁊ paſtores q̄ qd̄ docēt nō
didicerīt ⁊ illi n̄ pn̄t excuſari. qꝛ dr̄ di. xxxviij.
Ignorātia ſi i laicis videt' intolerabilis i ſciē-
tia. quāto magis in his q̄ p̄ſunt nec excuſatō-
ne digna nec venia. Et. h. Aug. in li. queſtio-
nū. ⁊ ponit'. xxxvij. diſ. Nō ois ignorās imu-
nis ē a pena. ille ignorās pōt excuſari q̄ qd̄ di
ſceret nō inuenit. Ill' aūt h̄ ignoſci nō poterit
q̄ habētes a quo diſcerēt operā nō dederunt.
iō eadē di. cū itaqꝫ. dr̄. Impitia ſacerdotibus
dʒ eſſe aduerſa. qm̄ cū ꝑ ignorātiā cecati aliis
ducatū p̄ſtare ceperint ambo i foueā cadunt.
vt dr̄ in pſ. Obſcurent' oculi eorum ne vide-
ant. Cum. n. obſeruentur illi qui p̄eunt ad fe-

rēda onera pctoꝝ. vel ad corrigēda vitia ſub-
ditoꝝ facile ſeq̄ntes inclinat̄ ad pctā. ⁊ di. xxx
viij. c. ignorātia. dicit canō. Ignorātia cleroꝝ
erroꝝ mr̄ ē. maxime i ſacerdotibꝫ dei euitāda
eſt q̄ docēdi officiū in pplō dei ſuſceperūt. Sȝ
ecōtra dicūt pharīſei ad xp̄m. Mgr̄ ſcimꝰ q̄a
verax es ⁊c̄. q. d. Tu es plenus ſcia diuine ꝟi
tatis. Scd̄o ex parte dei timore poſtpoſito q̄-
dam veritatē quam deo vouerunt non pure
enūciāt. cͦ hoc. iij. q. v. c. accuſatores. dicit Ca
lixtus papa. Amor carnalis ⁊ timor atq̄ aua
ricia plerūq̄ ſenſus hebetāt hūanos. ⁊ ꝑūtūt
opiniones vt queſtū pietatis putāt. ⁊ pecuni
am q̄ſi mercedē prudētie. Sȝ ꝯtra hoc dicunt
phariſei xp̄o. ⁊ viā dei in ꝟitate doces. Ter/
tio aliqui ꝟitatē nō ſolēt docere ex ꝑte ꝓximi
quē amant ⁊ timent. vt ſunt nōnulli p̄dicato/
res in apta p̄dicatōe. ⁊ timidi confeſſores p̄n-
cipū. potentū. diuitū. vſurarioꝝ ⁊ eoꝝ vxorū
in occulta ꝯfeſſione. q̄ nō libere in corrigendo
pctā ꝓnunciāt ꝟitatē. Vn̄ Chryſ. xj. q. c. no-
lite timere. Nō ſolū ille ꝓditor ē ꝟitatꝭ q̄ tranſ
grediens ꝟitatē palā mendaciū loquit̄. ſ; etiā
ille q̄ nō libere veritatē ꝓnunciat quā libere ꝓ
nūciare oportȝ. Et cōtra hoc phariſei. Et nō
eſt tibi cura d̄ aliquo. q. d. Nullū times ſ; libe
re p̄dicas ⁊ dicis veritatē. nō. n. reſpicis pſo-
nas hoim. vbi dicit Grego. Perſonas homi/
nū accipe eſt hoiem nō q2 homo ē. ſ; ꝓpter ali
quod circa ip̄m honorare. quod intelligit̄ de
honore in iudicio vbi iudex hoiem ꝓpter po-
tentiā vel diuitias non debet honorare. Vbi
nota. acceptio pſonaꝝ ē iniuſticia qua pſona
p̄fertur pſone ꝓpter cām indebitā. ⁊ cōmitti-
R tur tripl̄r. Primo in honoꝝ exhibitōe. d̄ qua
Jacobi. ij. Fratres mei nolite in pſonaꝝ acce-
ptione fideȝ habere. Si aūt pſonas accipitis.
pctm̄ opamini redarguti a lege quaſi trāſgreſ
ſores. Sup quo dicit Aug. Abſit dn̄e vt i ta-
bernaculo tuo p̄ paupibus accipiāt̄ pſone di
uitū. aut p̄ ignobilibus nobiles qm̄ potius in
firma mundi eligis vt fortia queq̄ ꝯfundas.
ſic xp̄us nō reſpexit pſonas hoim. q2 dicitur
Actuū. x. Ro. ij. Non eſt acceptor pſonaꝝ de
us. Secundo cōmittit̄ i iudicij executiōe. nec
ſic xp̄s acceptor pſonarū erit in iudicio finali
q2 Salomon Sap̄. vj. Non. n. ſubtrahet do/
minus pſonaȝ cuiuſq̄ qui eſt dn̄ator oim. nec
verebitur magnitudinē cuiuſcunq̄. qm̄ puſil
lū ⁊ magnū fecit ipſe. ⁊ equaliter eſt ipſi cura
d̄ omnibus. nā iudices terre interdū parcunt
ꝓpter beniuolentiā. interdū ꝓpter impotentiā
interdū ꝓpter negligētiam. ſed nō xp̄us. Pri
mo. n. vt dicit Holcot. lect̄. lxxviij. nō parcet
nec ſubtrahet pſonam cuiuſq̄ deus. Cautela
eſt frequēter apud iudices q̄ pſona rea ſbtra
hitur certo tp̄e. ita q̄ nō oportet q̄ iudex pro
illo die faciat aliquid ꝯtra eā. ſ; iſta cautela in
iudicio xp̄i nō valebit. q2 nullus ꝓtunc pote-
rit ſe abſentare. ij. Corinth. v. Oms nos inq̄t
manifeſtare oportet an̄ tribunal xp̄i vt recipi
at vnuſquiſq̄ ꝓut geſſit. Secūdo nulli ꝑcit ꝓ
pter potentiam. ꝓpter hoc dicit. Non vere-
bitur pſonam cuiuſcunq̄. q. d. Nō dimittȝ ꝓ
pter potentiā aut timorē potētie regū aut p̄n-
cipum nulliuſq̄ creature. ⁊ hoc ꝓbat ſic. Nul
lus artifex terret̄ de eo quod fecit. pōt. n. de-
ſtruere quādo vult. q2 omnis artifex potenti-
or eſt artificio. ſ; deus fecit puſillū ⁊ magnū vt
in ps̄. Am̄ ipſe fecit nos ⁊ non ipſi nos. Ter-
tio nulli parcit deus ꝓpter negligentiā. ⁊ quo
ad hoc dicit q̄ eſt ei cura d̄ omnibus. ⁊ ꝑ con
ſequēs nō plus negligit punire vnū q̄ alium
Sap̄. xij. Nō eſt alius deus q̄ tu cui ē cura d̄
oīmibus vt oſtendas qui nō iniuſte iudicas iu
diciū. Sȝ econtra eſt in iudicio huius mundi
vbi parcit̄ diuitibus ſed nō paupibus. ⁊ ſic ē
acceptio pſonaꝝ. de hoc loquit̄ pulcre Inno
cen. d̄ vili. huma. ꝯditōis. Pauper cām cum
mora negligitis diuitū cauſā cū inſtātia ꝓmo
uetis. In illis rigorē oſtenditis. cū iſtis ex mā
ſuetudine diſpenſatis. illos cū difficultate re-
ſpicitis ipſos cū fauore tractatis. illos negli-
genter auditis. iſtos ſubtiliter auſcultatꝭ. cla-
mat paup ⁊ nullꝰ exaudit. loquit̄ diues ⁊ om
nes applaudēt. clamat patiēs ⁊ nullus eū au
dit. vociferat ⁊ nō eſt q̄ iudicet. Si forte pau-
pex cām ſuſcipitꝭ illos remiſſe fouetꝭ. Cū autē
diuitū cām aſſumitꝭ illos ꝑtinacit̄ adiuuatis.
paupes deſpicitꝭ. diuites honoratꝭ. iſtꝭ reuerē
ter ꝯſurgitꝭ. iſtos deſpicabilit̄ ꝯculcatꝭ. Et in-
fra. Ve inq̄t vobis ⁊ ꝯtra vos dicit ꝓpha hie
remias. Magnificati ſunt ⁊ ditati. ⁊ iudiciū
paupis nō iudicauerūt. ſ; i lege Deut̄. p̄cipit̄
Nula erit diſtantia pſonaꝝ. ita paruū audie/
tis ſicut magnū. nec accipitis cuiuſq̄ pſonaȝ
hec ille. Tertio fit acceptio pſonaꝝ in dignita
tis ꝓmetione. quam ꝓhibet dn̄s. j. Reg. xvj.
loquens de Heliab qui erat alte ſtature queȝ
Samuel ꝓpter hoc vngere volebat in regem
ſup populū Iſrl̄. Non inq̄t aſpicias vultum
eius. neq̄ altitudineȝ ſtature eius. qm̄ abieci
eū. Sed circa hoc dubitat̄ vtꝝ acceptio pſo/
naꝝ ſit peccatū? Ad hoc dicit̄ q̄ ſic ꝓpter iſtā
rōnem quā ponit Holcot vbi. s. Omne quod
opponit̄ iuſticie vel veritati vitiū eſt ⁊ pctm̄.
ſed acceptio pſonaruȝ opponit̄ iuſticie. ẽ ⁊c̄.
Eſt. n. notandū q̄ ad iuſticiaȝ ꝑtinet q̄ bona
diuerſa diuerſis diſtribuant̄ pſonis ſ̄m valo
rem ⁊ dignitatē pſonarum. Quādo ergo ali/
quis ꝯſiderat in pſona aliquā ꝯditōnem que
facit eum indignū illo q̄ eſt ſibi ꝯſanguineus
tunc ē acceptio pſone. Si aūt ꝯſiderat aliquā
conditionē in pſona. que quidē perſona facit

eũ indignũ bñficio ꝯferẽdo tũc nõ ẽ acceptõ ꝑ
ſone. Scd̃m hoc glo. Eph. vj. ſup illud. nõ ẽ
acceptio pſonaꝝ apud deũ. dicit ꝙ iuſtus iu-
dex cãs attẽdat non pſonas. Dis. n. ꝯditõ q̃
nõ facit hoiem indignũ illo negocio ad qđ p̃-
fertur non referꝫ ſup iſtum modũ loquẽdi ad
pſonam. ſicut ſi attendẽdo in iſto diuitias vel
conſanguinitatẽ. ⁊ ppter iſtas conditões pro
moueã eum ad magiſteriũ vel ad p̃lationẽ. ac
ceptio pſone ẽ. quia cã me mouet nõ ꝯditio q̃
facit eum dignũ honore collato. Sꝫ ſi attẽdẽ/
do in iſto ꝯſanguinitatẽ. ⁊ pꝛ̃ea lego ſibi de-
cẽ marcas. vł inſtituo eũ heredẽ ⁊ dimitto ex
traneũ. non ẽ acceptio pſone ꝗ cãe quia iſta. ſ.
cã facit eum dignũ ⁊ pportionatũ huic. ſ. bñfi
S cio qđ eſt ꝯſequi. ſ. in patrimoniũ. Sꝫ contra
hoc poſſet aliq̃s dicere. alicui ꝯferre bñficium
eccliaſticũ ppter conſãguinitatẽ eſt acceptõ ꝑ
ſone. ſed hoc nõ e' r pctm̃ ſed charitas ordina
ta. qꝛ dicit apł̃us ad Gal. vj. Opemur bonuꝫ
ad omẽs maxime aũt ad domeſticos fidei. Et
j. Thi. v. Si q̃s ſuoꝝ ⁊ maxie domeſticoꝝ cu
rã nõ hꝫ crudelis eſt ⁊ infideli deterioꝛ. Sꝫ do
meſtici ſunt illi q̃ attinẽt ꝯſanguinitati. Ad h̃
dicendũ ẽ. qꝛ aut ꝯſanguinei p̃lati ſũt minꝰ di
gni ſimpł̃r ꝑ reſpectũ ad bñficium ꝯferẽdum
Siłr ꝑ reſpectũ ad bonũ ꝯmune aut ſũt eque
digni vt alij. In pꝛimo caſu pmouere eos ⁊ di
mittere digniores ẽ acceptio pſonaruꝫ ⁊ i om
ni diſpẽſatione ſpũalium. quoꝝ non eſt domi
nus ꝗ tm̃ diſpenſatoꝛ. j. Corinth. iiij. Sic nos
exiſtiet homo vt miſtros xp̃i ⁊ diſpenſatores
myſterioꝝ dei. In ſecũdo caſu licet p̃ferre p̃/
lato conſanguineos. ⁊ ſaltẽ in hoc poſſũt eſſe
acceptiores. ⁊ poteſt ꝺ eis magis confidere ꝙ
negocia eccleſie cuꝫ eo vnanimiter tractabũt
Dicit. n. s. Tho. in quotlibeto Si ꝯſanguine
us ſit eque dignus põt epũs eũ p̃ferre. niſi ex
hoc ſcandalũ oꝛiaꝫ. vel aliq̃ exinde malũ exẽ-
pluꝫ capiãt. vt qñ pbabilir̃ timeꝫ ꝙ aliq̃ p̃lati
ex hoc exẽplo inducanꝫ ad donanduꝫ bñficia
ſuis ꝯſanguineis etiã minus dignis. al's in h̃
caſu licet ſatiſfacere naturali amoꝛi q̃ cõtrariꝰ
charitati nõ eſt. Si v̾o ꝯſanguineus ſit minꝰ
idoneus nõ debꝫ eũ p̃ferre poſtpoſito melioꝛi
duplici rõne. qꝛ infideliter agit diſpẽſatoꝛ qui
negociũ dñi gerẽs ñ melioꝛat cũ poſſit. Scd̃o
qꝛ hoc videꝫ ad acceptõꝫ ptinere. Cõditõ aũt
ꝯſanguinitati non ẽ ꝯditio ꝑtinẽs ad curã ec/
cleſie que nõ obtineꝫ iure ſanguis ſed diuino
munere. Si aũt eſſet ꝯditio faciẽs ad negoci-
um circa diſpẽſatões p̃rimonialiũ bonoꝝ. ſi
epũs puideat ſuo conſanguineo minꝰ idoneo
non eſt acceptio pſonaꝝ. Quantũ ad tertium
ſubiungit falſam ipſoꝝ interrogationẽ cũ di-
L cit. Dic ꝰ nobis quid tibi videꝫ. licꝫ cẽſuꝫ da-
re ceſari an non. Pꝛo quo nota cẽſiti habent

oꝛiginẽ ſuã a romanis. Cũ. n. totũ mundũ ſibi
ſubiugaſſẽt ois ager ipſoꝝ fuit. ppter qđ po/
nebãt vnũ capitaneũ quẽ p̃ncipẽ vocauerũt.
q̃ſi p̃mitias capientẽ. qꝛ ꝺ omni agro ſubiuga
toꝝ recepit cenſus. de q̃bus tenebãt milites ⁊
vaſallos in expẽſis. i aut. vt neqꝫ miles. §. cuꝫ
domo dei. coll. viij. Pace aũt iã facta videba
tur ei nimis fatigabile ꝙ milites tenere debẽt
in expẽſis. ppter ꝙ agros militibꝰ et vaſallis
cõceſſit. vt de illis ſeruirent. et hoc ſtipendiũ
noiaꝫ. vt in aut. vbi. ſ. Et non ſolũ ſed vt ſibi
ſolitarij in expenſis puiderẽt. Milites aũt et
vaſalli agrũ ruſticis locauerũt et cõduxerunt
p pactis. quod nos cẽſũ vocamus. C. ꝺ agro
⁊ cenſi. l. ij. qꝛ q̃libet i locatõe vel traditõe rei
ſue põt ponere legẽ quã vult. ex ꝺ ꝯdi. appo.
vex. xviij. q. ij. Eleutheriꝰ. ⁊ hoc nõ ẽ dolus.
qꝛ ſcienti ⁊ volẽti no eſt dolꝰ. C. ꝺ trãſact. l. ij.
Et talia pacta debent cuſtodiri. extra ꝺ pac.
Antigonꝰ. Quicq̃d igiꝫ ſubditus ꝺ talibꝰ ſub
traheret furtũ eẽt. qꝛ cenſus q̃ ab antiquo fu/
it impoſitus ſine dolo et fraude integralir̃ dꝫ
dari. ⁊ nõ dãs peccat moꝛtalir̃. de h̃ vide plu-
ra p̃te. j. ſmonũ dñicaliũ. A. U. iõ dixit xp̃s.
Date q̃ ſunt ceſari ceſari. Circa h̃ dubitaꝫ vtꝝ
dñi tp̃ales poſſũt licite imponere tallias ⁊ ex-
actões de nouo. ⁊ ſi teneñꝫ eis xp̃iani obedi/
re. Et videꝫ ꝙ nõ. ꝑ glo. ſup illud Mat. xvij
Ergo liberi ſunt filij regni i omni regno. tunc
multo magis liberi ſunt filij illius regni ſub q̃
ſunt oĩa regna terrena. Sed oppoſitũ illiꝰ di/
cit apł̃s Ro. xiij. Omnis anima poteſtatibus
ſublimioꝛibus ſubdita ſit. Pꝛo dubitatõe di-
cit Richardus i ſcripto. iij. p̃ncipali. q. j. qꝛ ex
coꝛruptiõe que i nobis eſt ꝑ pctm̃ pni ſumus
ad pbandum oꝛdinẽ iuſticie tam in tp̃alibꝰ q̃
in ſpũalibus. ideo opoꝛtuit eſſe aliquos q̃ po-
teſtatẽ in ſpũalibus habeant ⁊ aliquẽ princi/
palẽ. ⁊ aliquos ſub eo q̃ habẽt poteſtatẽ in tẽ-
poꝛalibus. vt ſic oꝛdo iuſticie ſeruerꝫ tam in tẽ
poꝛalibus q̃ in ſpũalibus. Habenti autẽ po-
teſtatẽ iuſticie teneñꝫ xp̃iani obedire tã i ſpũ-
alibus q̃ in tempalibus in his ad que ſe extẽ
dit ptãs illius. nõ autẽ in alijs ꝺ neceſſitate ni
ſi in caſu vbi foꝛte ppter ſcandalũ neceſſariuꝫ
eſſet obedire. Sed ad videndũ vtꝝ imponũt
tallias de nouo que nõ vergunt niſi in vtilita
tẽ dñoꝛum tp̃aliũ. dicenduꝫ eſt ꝺ ſubditis. q̃a
vel ſunt liberi vel ſerui. ſi ſerui teneñꝫ i omni-
bus. qꝛ ſunt poſſeſſio dñoꝝ. vt dr̃. j. pol. Un-
de ſi fugiat dñm. domino reſtitui debet. ex/
tra ꝺ ſeruis nõ oꝛdinandis. Si aũt ſunt liberi
aut dñs eoꝛũ dñatur eis politice. tunc diſtin-
gue. aut ex p̃te dñoꝛum. qꝛ aut eſt rex vel pꝛi-
ceps vel dñs inferioꝛ. Si inferioꝛ nõ põt im/
ponẽ. ⁊ ſi imponit nõ credo ꝙ teneãꝫ ſibi obe-
dire. maxime cuꝫ ſine ꝯſenſu regũ vel pꝛinci/

pum. ⁊ hoc pbat̃ p ſi̾te. Prohibet̃.n. epis.ab
batibus ⁊ platis ⁊ alijs ne nouos cẽſus impo
nãt eccl̃ijs. nec veteres augeãt. extra ꝺ cẽ. ⁊ ex
ac. phibemus ⁊.c. innouamus. hoc h̃r expſſe
Nec quiſq̃ alicui nouas pedagioꝝ exactiões
ſine aucte ⁊ ꝯſenſu principũ ſtatuere aliq̃ mõ
pſumat. Si aũt q̃s ꝯtra fecerit monit⁹ nõ deſi
ſteret donec ſatiſfaciat cõione careat xpiana.
Si aũt dñs ẽ rex aut princeps tũc põt hoc fa-
cere p vtilitate boni cõis. tñ penſata ſubdito/
rũ facultate ⁊ negocij qualitate ⁊ quantitate.
Si aũt ille tallie i nullo ſunt ad vtilitatẽ boni
cõis. tunc nec rex nec pnceps põt ꝺ nouo im/
ponere tales tallias liberl. q2 poſſeſſiões dño-
rum ⁊ ſi eas imponũt ſubditi non tenent̃ obe-
dire. q2 ſuc exeũt limites ptãtis. hec Rychar.
Ad rõem in oppoſitum ſm eundẽ filios regni
vocat xpianos illos qui oĩa tpalia ppter xp̃z
reliquerũt. ⁊ verꝫ ẽ q̃ tales non debẽt tributa
dare ſ alij. q2 dr̃. xxiij. q. viij. c. ſm canonicã.
Cẽſus p agro eccl̃iaſtico neq̃ domib⁹ agrl vl̃
hortl iuxta eccl̃iaꝫ poſitl ẽ pſoluẽdus. neq̃ de
mãſo aliquo aliqꝺ ſeruitiũ faciant niſi eccl̃ia/
ſticũ. Eſt tñ notandũ ſm Ray. ⁊ Hoſti. q̃bus
ꝯcordat ſanctus Tho. in epiſtola quadaꝫ ad
comitiſſam lothoringie ⁊ brabãtie. Sunt aliq̃
caſus in q̃bus dñi vltra tributũ vel cenſũ con
ſuetũ a ſubditl pñt exigere. Prim⁹ p defẽſiõe
tre ſue. ad hoc tenent̃ om̃es nõ ſolũ ꝺ rebus ſ
etiã corpali labore vt ſic ſeipſos ſaluent. xxiij.
q.j. fortitudo. extra de emu. et pueri. Secũd⁹
ſi dñs vult ire in exercitũ indictũ ab eccl̃ia vel
principe ꝯtra hereticos vel paganos. nec ſuf
ficit poteſt a ſubditis auxiliũ petere ſ modera
tũ. Terti⁹ ſi i bello ex pte ſua fuit iuſte captus
ab hoſtibus. ⁊ nõ ſufficit ſe redimere abſq̃ g/
ui damno. Quart⁹ ſi vult ire ad pncipẽ p obti
nẽdo puilegio ſpãlis ptectõis p ſe ⁊ ſubditl ſu
is. Quitus qñ maritat filiã ſuã ⁊ acq̃rit ſibi af
fines aut amicos. aut qñ facit filiuꝫ militẽ. aut
accipit feudũ ſuũ. vel nouũ feudũ acquirit vl̃
quãdo ſine culpa depaupatus eſt vel obliga/
tus ẽ dũ tñ ſemp moderate et nõ ad grauamẽ
exigant. x. q. iij. vnio. circa mediũ. extra de cẽ
ſi. cum aplus. §. phibemus. Quando vo do/
minus ſine iuſta cã extorquet a ſbditis. tenet̃
ad reſtitutõꝫ. nam ſi velint ludere vl̃ vltra vi-
res ad vanitatẽ expẽdere. ⁊ tunc a ſubditl ex/
torq̃re nõ tenent̃ ei obedire. Sꝫ di. quid de il-
lis domis qui extorquẽt a ſubditis volẽtibus
recedere ab eis. x. vel. xx. marcas. vel accipi/
unt ꝺ bonis ipſoꝝ mobilibus quantuꝫ volũt.
Dicunt doctores q̃ tales dñi peccant. ⁊ tenẽ-
tur ad reſtitutõem. niſi certum eſſet q̃ in prin-
cipio in conceſſione terre fuiſſet expſſe impoſi
tum tale onus dum tñ vltra modũ nõ aggra/
uãt recedẽtes poſſit tolerari vt dicit Guilbel.

Quantũ ad q̃rtũ ponit xpi diuinã cognitiõeꝫ
cũ ꝯcludit. Cognita aũt ieſus eoꝝ neq̃tia ait.
Quid me tẽptatl hypocrite oſtẽdite mihi nũ-
miſma cẽſus ⁊c. Moralit̃ nũmiſma cẽſus eſt
denarius dat⁹ vel dãdus p cenſu q̃ valebat. x.
denarios vſuales. ⁊ hꝫ imaginẽ ceſarl. ⁊ bñ ſi-
gnificat aĩam cuiuſlibꝫ homĩs figuratã p deci
mã dragmã pditã diligẽter queſitã ⁊ tandem
inuentã Lu. xv. Et hec q̃dẽ aĩa ad ſĩitudineꝫ
denarij req̃rit aliqua ad hoc vt ſit bona. Pri
mũ vt habeat regl imaginẽ. Iſte rex de⁹ ẽ om
nipotẽs. cuius imago ſm Aug. ẽ aĩa mũda ⁊
immaculata quo ad mẽoriã. rõem ⁊ volũtatẽ
vt ſi bona memierit. nouerit vel velit bona eſt
Vñ dicit Iſid. Mens qñ dei memor ad ipm
contemplatione aſcẽdit vt eum intelligat ⁊ di
ligat imago dei dicẽda ẽ. Cui concordat Anſ
el. In hoc inq̃t imago dei ſum⁹ dũ qꝺ bonũ ei
videt̃ apud nos ſit bonũ. ⁊ qꝺ maluꝫ ei videt̃
apud nos ſit malũ. Circa hoc ſciendũ. i nobis
duplex ẽ virtus. ſ. intellectus ⁊ ſenſus. Intel-
lectus ẽ quoddã diuinũ i nobis p qꝺ aſcendi-
mus ad ſupiora ⁊ deo ſĩles ſum⁹. Vñ ſm hãc
virtutẽ cognoſcitiuã dicimur ad imaginẽ dei
facti. Sꝫ ſenſus q̃ ẽ ſcꝺa v̾tus cognoſcitiua in
q̃tum nõ obedit rõni ẽ q̃d brutale vel beſtiale
cuius ſenſus ſi pſeq̃mur appetitũ. ⁊ ſm ei⁹ iu-
diciũ viuimus incõſulta rõe infra naturã hu-
manaꝫ detrudimur ⁊ beſtijs ſĩles efficimur. ⁊
imago dei deturpat̃. Propter qꝺ venerabil̃
Boe. li. iiij. ꝺ cõſo. phie. pſa. iij. dicit. q̃ auari
lupis ferocibus. ⁊ inq̃eti canib⁹. inſidiatores
vulpib⁹. iracũdi leõibus. pauidi ceruis. pigri
aſinis. incõſtãtes auib⁹. ⁊ libidioſi ſuib⁹ ſĩlan-
tur cũ dicit. Auaricia q̃s feruet alienaꝝ opuꝫ
violẽtus ereptor. lupi ſĩleꝫ dixerl. Ferox atq̃
inq̃es linguã litigijs exercet. cani compabis.
Inſidiator occult⁹ fraudibus ſurripuiſſe gau
det. vulpeculis exequat̃. Ire impans fremit
leonis aĩm geſtare credat̃. Pauid⁹ ac fugax ñ
metuẽda formidat. cerui ſimilis habeat̃. Se-
gnis ac ſtupid⁹ torpet. aſinũ viuit. i. viuit aſi/
nĩe. vl̃ aſſumit ſibi nomẽ aſini viuẽdo. Leuis
atq̃ icõſtãs ſtudia pmutat. nihil ab auib⁹ dif-
fert. Fedis imũdiſq̃ libidib⁹ imergit̃. ſordide
ſuis. i. imunde ſcrophe voluptate detinet̃. Et
cõcludit Boe. Ita fit vt q̃ pbitate deſ̾ta hõ
eẽ deſierit cũ in diuinã ꝯditõꝫ trãſire nõ poſſit
v̾tit̃ in beluã. hec Boe. Et quilibet talis põt
dicere cuꝫ Aug. Impſſiſti mihi dñe imaginẽ
tuã ſup oĩa amabilẽ quã dolens impſſi nimis
odibilẽ. Reſpice ergo aĩa mea ⁊ luge. nec ſine
rugitu cordis tui toleres horroreꝫ interiorem
vult⁹ tui. Et merito lugere debẽt tales defor-
mati. nam cũ venerint añ xp̃m introgabit. cu
ius ẽ hec imago. ⁊ ſi vellẽt dicẽ domine tua ẽ
Rñdebit ille. mẽtimini. ego dedi vobis ani-

mā rōnalē. vos autē apportaſtis beſtialem. ⁊
tūc dicet angel'. Reddite q̄ ſunt ceſaris ceſari.
vbi ꝑ ceſarē intelligit demonē. qui et p̄riceps
mundi dr̄ Joh. xij. Jō dicit venerabil' Boe.
in tractatu de ſummo bono. Ve vobis homi-
bus. q. d. cū diabolo hēbitis eternū ve qui de
numero beſtiaꝝ ꝯputati eſtis. diuinū quod i
vobis ē. ſ. intellectū nō cognoſcentes ꝑ qđ ad
ſupiora aſcenditis. ⁊ ſm ꝙ deo ſimiles eſtis.
Scđo ꝙ habeat ſupraſcꝑtionē. que ſuperſcri-
ptio ſunt. x. p̄cepta que conſiſtunt in duobus
vicȝ in amore dei et p̄ximi Math. xxij. Qui
eñ idola non curat. falſe nō iurat. ſabbata nō
violat. ſed qui p̄ximū diligit. parentes hono-
rat. ⁊ non occidit. non furat'. nō mechat'. non
iniuſte teſtat'. non alterius vxorē aut res deſi-
derat. ſed oīa q̄ ſūt p̄ximo contraria vitat. iu-
xta illud Math. vij. Oia quecūq̄ vult vt fa
ciant vobis hoīes eadē ⁊ vos facite ill'. Hec ē
ſuperſcriptio quam impſſit rex celeſtis aīe cu
iuſlibet hoīs. quā ſi coraȝ ipſo habuerit ⁊ ipe
interrogauerit. cui' ē hec ſuperſcꝑtio. dicūt an-
geli. hec ē ſuperſcꝑtio dei. Et tunc dicit. Que
ſūt dei deo reddite. Sed ħ notās diabol' ſcri-
bit in aīa hoīm ſuperſcriptōȝ infidelitat' vt in
oībus paganis. iudeis. hereticis. incantatori
bus ⁊ incantatricib'. q̄ oēs directo greſſu va
dūt ad dānatōȝ. q2 q̄ nō credit iā iudicatus ē.
Joh. iij. vel impmit alijs ſuperſcꝑtōȝ blaſphe
matōis. aſſidue iuratōis. ſabbati fractiōis. ꝓ
ximi occiſionis. furti. adulterij. et ſic de alijs.
⁊ ſic hāc ſuperſcriptōem ꝑ pn̄iam non deleue
rint. ſꝫ cū ipſa añ deuȝ venerint dicet. Cuius ē
ħ ſupraſcriptio. Rn̄debūt angeli. ceſar' .i. di
aboli. ⁊ tunc diabol' erit repetēs quod ſuū ē.
Et certe de' ſm ſuā iuſticiaȝ nō negabit. imo
dicet. Reddite q̄ ſūt ceſaris ceſari. ⁊ tunc ſm
Greg. viij. moral'. horrendis modis fiet mors
miſer' ſine morte. finis ſine fine. defect' ſine de
fectu. ⁊ q2 mors ſꝑ viuit. ⁊ defect' deficere ne
ſcit. Tertiū ꝙ hēat pōderoſitatē aut ḡuitatē.
Et ſicut duplex eſt aīa. vicȝ bona ⁊ mala. ſic ⁊
duplex ē grauitas. ſ. ꝟtutū ⁊ vicioꝝ. Que. n.
bona aīa hȝ grauitatē ꝟtutū ⁊ p̄cipue hūilita
tis. q2 hn̄s tranſire ꝑ artā portā ⁊ baſſā niſi in
clinatus fuerit. ⁊ ſe breuiorē oſtio exhibuerit
tranſire nō poteſt. imo ſi trāſire erecte tēptabit
leſo capite retro cadit. ħ ē via q̄ ducit ad patri
am. ⁊ oſtiū quo celū intrat' magne artitat'. in-
tantū ꝙ xp̄us ꝯpat eā forami acus. Quare ꝑ
illa nō pōt ꝑtrāſire elatus niſi ꝑ hūilitat' gra/
uitatē fuerit inclinatus. Mat. xviij. Niſi con
uerſi fuerit' ⁊ efficiami ſicut puuli nō intrabi/
tis in regnū celoꝝ. Figura Gen. xliij. dixit io
ſeph fr̄ibus ſuis añq̄ agnoſceret' ab eis. Niſi
adduxeritis fratrē vr̄m minimū non videbit'
faciē meā. Frater ꝟo ille vocabat' beniamyn

quo adducto ad Joſeph ꝑfratres ei' inuitauit
eos Joſeph ⁊ Beniamyn duplicē portōeȝ do
nauit Spūalit' ꝑ Joſeph ītandi deū patrem X
qui filiū ſuū ꝓpter nos huiliatū ſtatuit i medi
o nr̄i. ⁊ ħ ē Beniamin. ⁊ interp̄tat' filius dex-
tre. hic ergo ꝑ hūilitatē fact' ē obediens vſq̄
ad mortē mortē aūt crucis. ꝓpt' ꝙ deus pat' il
lū exaltauit et dedit illi duplicē portōnem vi
delicet diſtributōem gr̄e in p̄nti. ⁊ gl'ie in futu
ro. Iſtū ḡ puulū fratreȝ nr̄m ducamus nobiſ
cū. ſ. ſequendo veſtigia ei'. ſ. hūilitatis. quod
ſi non fecerim' dei patris faciē nō videbimus
q2 iniuſtū ē vt putredo et ꝟmis non hūilietur
vbi rex angeloꝝ hūiliari dinoſcit'. Alia ē gra
uitas vicioꝝ de quib' ps. Qm̄ iniq̄tates mee
ſupgreſſe ſunt caput meū et ſicut onus graue
grauate ſunt ſup me. Iſta grauitas deprimit
vſq̄ ad infernū. ſicut ꝺ hoc dixi ſmōe. xl viij.
H. q2 dr̄. iiij. ⁊. vj. phiſ'. Si eſſet aliqđ ḡue qđ
i inſtāti deſcēderet ſubito diceretur ꝙ illud fo
ret infinite velocitatis. q2 ſine ꝓportiōe velo/
cius deſcēderet quocūq̄ graui qđ in terra mo
uet'. Sic pctōr ē adeo grauis ꝙ moriens velo
citer deſcēdit ad medium terre. Vñ Job. xxj.
Ducūt in bonis dies ſuos ⁊ i puncto ad infer
na deſcēdūt. q2 qđ ē pūctus i magnitudine. ħ
ē nūc i tpe. igit' pctm̄ ē onus graue imo infini/
te grauitat'. Igit' legit' Zach. v. ꝙ vidit Za-
charias mulierē quandā ſedentē in amphora
hn̄tē in ore ſuo maſſam plūbi. ⁊ dictū ē ꝓphe.
Hec ē iniq̄tas. in ſignū ꝙ omnis iniq̄tas opi/
labit os ſuū. ⁊ ē grauis. iuxta illud Eccl. xxij.
Sup plumbū q̄ſi grauabit'. iō ꝓpter grauita-
tē pcti ppl's ad infernū deſcēdet ſi ſe ħ nō cor-
rigit penitēdo. Jō Eſa. j. ꝯminat' pctōribus.
Ve inquit gēti peccatrici pplo graui iniq̄tate
Eſt tn̄ notandū ꝙ quātumcūq̄ hō ſit grauis
⁊ pōderoſus ꝑ pctā ⁊ ꝯtinue deſcēdit cadēdo
ꝑ pctā nūq̄ tn̄ ē de ipſo finalit' deſpandū Ra Y
tio huius ē. ſi graue aliquod cadat de alto q̄n
tumcunq̄ a ſummo ceciderit ſi poſſit añ caſuȝ
a terra repelli a linea caſus nō cadit taȝ graui
us q̄ ſi cecidiſſȝ a loco q̄ a linea caſus ē expul
ſus. vñ ſi homo cadat a tecto domus. ⁊ dū eſ-
ſet in cadēdo alius ſtās ſupra terrā eū repelle
ret manu a recta linea ſui caſus. ipſe ad terraȝ
cadēs nō plus lederet' q̄ ſi a loco depulſionis
a linea caſus tm̄modo cecidiſſet. Itaq̄ totum
nocumentū caſus q̄ p̄ceſſit ꝑ illā depulſiōȝ im
pedit'. Moralit' hō cadit ꝯtinue qñ ē in pctō
ſm lineā rectā ꝟſus centrū terre qđ ē infern'.
Sȝ ſi hoīes ſtantes ⁊ non cadētes. vicȝ ſancti
viri in eccleſia q̄ eum ꝑ p̄dicationes vel orati
ones vel pn̄ie ſacr̄m a linea ſui caſus depellāt
tunc nō cadit niſi vt cōmuniter oēs homo ꝑ
mortē. Sed anima ꝺ caſu nō ledit'. nec aliquā
penaȝ ſentit ꝑ caſu. ſi pctm̄ in hac vita remit-

tat̃. vt dicit Hol.lec.xxiiij. Quarto ꝙ hꝫ infle
xibilitatẽ. qꝛ molles ⁊ inſtabiles a dño repro/
bant̃. Jõ cõſulit ſapiẽs. Eſto firm⁹ in via dñi
tui. qꝛ ad h̃ a dño tuo ꝯfortaris. Ecce dñs in=
qt. Eſtote fortes ĩ bello. ⁊ pugnate cum antiq̃
ſer. ⁊ acci. reg. eter. In quo aũt h̃ fortitudo cõ
ſiſtit oñdit. b. Grego. Juſtoꝝ inqt fortitudo ẽ
carnẽ vincere. ꝓprijs voluptatibus ꝯtraire.
vite p̃ntis delectatiõem extinguere. aſpa q̃cꝫ
ꝓ eternis gaudijs tolerare. blãdimenta pſpi/
tatis ꝯtẽnere. ⁊ aduerſitatis metũ p omia ſu=
perare. Et dicit notãter dñs. Eſtote fortes in
bello. Ubi nota fortitudo nõ ſolũ ẽ in ſtando.
ſed etiam in fuga. qꝛ apud bellicoſos q̃uis fu
ga cõiter videat̃ inhõeſta. tñ aliqñ inuenitur
laudabilis. vñ ſi eẽt aliq̃s q̃ ſciret ſimul fuge/
re ⁊ pugnare notabilit̃ bñ faceret factũ ſuum
Sicut. n. legit̃ d̃ tartaris contra xp̃ianos pu=
gnãtibus q̃ ſimul eq̃s inſidẽtes fugiũt. ⁊ tñ in
ſequẽtes a tergo ſagittãt. In hac. n. vita bel=
lũ habemus ꝯ multos hoſtes. q̃ tamẽ p vnuꝫ
modũ pugnãdi nec vno genere vinci poſſunt
nam diabolus vincẽdus eſt p reſiſtentiã. ⁊ cõ
tra pugnãs dꝫ eſſe ſtabil̃. qꝛ dicit Petr⁹ i. j. ca
no. v. c. Diabolus aduerſari⁹ vr̃ tanq̃ꝫ leo ru=
giẽs circũit querens quẽ deuoret. cui reſiſtite
fortes in fide. ſ. formata charitate. Sꝫ caro et
mũdus vincunt̃ p bone fuge prudentiã ita q̃ꝫ
vni tñ habemus reſiſtere ⁊ duos habem⁹ fu/
gere. De reſiſtentia qua diabolo debemus re
ſiſtere metrice dr̃. Hoſtis nõ ledit niſi cum tẽ/
ptatus obedit. Eſt leo ſi cedit ſi ſtat quaſi mu
ſca recedit. De fuga ꝟo q̃ a carne fugit̃ dr̃ ſi/
milit̃ metrice. Cede ven⁹ cedit inſta improba
magĩ ledit. Si fugis venerĩ p̃lia tut⁹ eris. De
mũdo ꝟo ꝯſtat ꝙ p fugã vinci debꝫ. exemplo
xp̃i. ꝓponẽtibus ſibi mũdi vanitatẽ cũ eũ vo
lebant facere regẽ fugit in montẽ Joh̃. vj. Fi=
gura ad hoc. ij. Reg. ij. vbi legit̃ ꝙ ille bonus
miles filios tres Saruie. Joab. Abizai ⁊ Aza
el duos euaſit p fugã. tertiũ. ſ. Azael euadere
nõ potuit ꝟ reſiſtẽs occidit. Qꝛ carnalis volu
ptas eſt fugiẽda vide. ſ̃. ſer. xiiij. H. ⁊. xxj. H.
x Quintũ eſt ꝙ habeat puritatẽ. ⁊ hec puritas
ꝯſiſtit in ſapia ⁊ caſtitate. Primo. n. dꝫ eẽ au/
reus p diuinã ſapiam aut ſpiritalẽ. ⁊ dr̃ notã
ter ſpiritalẽ aut diuinaꝫ ſapiam. qꝛ ſunt ⁊ alie
due ſapie. ſ. mũdialis ⁊ beſtialis. q̃ ſunt q̃ſi de
narij cuprei. Primã vicꝫ mundialẽ hñt cupi/
di ⁊ ambitioſi. d̃ qua. j. Cor. iij. Si q̃s vult in
ter vos eẽ ſapiẽs fiat ſtultus vt ſit ſapiẽs. ſ. ſa=
piẽtia q̃ deſurſũ ẽ. Sapia. n. hui⁹ mundi ſtulti
cia ẽ apud deũ. Scdam vicꝫ beſtialẽ habẽt lu
brici ⁊ voluptuoſi. d̃ qua Ro. viij. Sapia car
nis inimica ẽ deo. legi. n. dei non eſt ſubiecta.
hanc ſequuntur voluptuoſi qui totam ſuã ſol
licitudineꝫ ad carnis delitias ꝓcurandas ap/
ponunt. Tertia autẽ eſt ſpiritalis. ⁊ facit ani=
mã homis aureã ⁊ deo acceptã. Col. j. Imple
ami cognitõe volũtatis dei ĩ omni ſapia ⁊ in/
tellectu ſpiritali. Et Jac. iij. Que deſurſũ eſt
ſapia. Primo quidẽ pudica. deinde pacifica.
Per primã excludit ſapiaꝫ beſtialẽ. Per ſecũ
dã mundialẽ q̃ nunq̃ꝫ pacificat̃. ꝟ ſp ĩ tribula=
tione ⁊ in bello ẽ. de hoc loquit̃ Grego. x. mo=
ral̃. exponẽs illud Job. xij. Deridet̃ iuſti ſim=
plicitas. Juſtoꝝ inqt ſapia ẽ nihil p oſtentati
onẽ. fingere ſenſu. verbo ⁊ ope. ⁊ ſunt vera di
ligere. falſa deuitare. bona gratis exhibẽ. ma
la libẽtius tolerare q̃ꝫ facere. nullã iniurie vl/
tionẽ querere. ꝓ veritate contumeliã lucrum
putare. h̃ iuſtoꝝ ſimplicitas deridet̃. ⁊ a mun
di ſapiẽtib⁹ fatuitas reputat̃. Quid. n. ĩ mun
do ſtultius q̃ꝫ amiſſa nõ querere. poſſeſſa rapi
entibus relaxarẽ. nullã p acceptis iniurijs im
patiam reddere. immo ad nutũ alijs patiaꝫ p̃
bere. q. d. nihil. Hanc ſapiam ſpiritalẽ hñt ſo=
lũ illi ſolidi ⁊ ꝟtuoſi ĩ quibus ipſa ſapia ẽ do=
ctrix p ſapiam. ductrix p prudentiã. defenſa=
trix p potẽtiam. mediatrix p amicitiã. mode/
ratrix p iuſticiã. Primo igit̃ ẽ doctrix p ſapiẽ
tiã. qd̃ pꝫ Sap̃. ix. vbi dr̃ d̃ ſapia. Scit. n. illa
omnia vicꝫ neccia ad ſalutẽ. ⁊ intelliget. Secũ
do ẽ ductrix p prudentiaꝫ. Eſt. n. prudẽtia re=
cta ratio agibiliũ. vnde ad prudẽtiam ptinet
bñ conſiliari circa totam vitã homis ⁊ bñ eli/
gere. qꝛ ſine prudẽtia nullus põt hr̃e virtuteꝫ
moralẽ. ſicut docet Ariſtotĩ. vj. ethi. Et q̃tuꝫ
ad hoc dicit Salomon vbi. ſ̃. Deducet me in
opibus meis ſobrie. i. mẽſurate ſ̃m mẽſuram
recte ratiõis. Dr̃ eñi ſobrius quaſi ſecum ha=
bẽs briaꝫ. i. mẽſuram. Tertio ſapia ẽ defenſa=
trix p potẽtiam. ⁊ hoc tangit Salomõ. Et cu
ſtodiet me inqt ĩ ſua potẽtia Sap̃. ix. ſ. ab om
ni aduerſitate. ſ. ne vitioſe ſuccumbã. Jdõ di=
cit pſ. Dñs cuſtodit te ab omni malo. ſ. p ſapi
entiã. Quarto ẽ mediatrix p amicitiaꝫ. ⁊ q̃ ad
hoc dicit Salomõ vbi. ſ̃. Et erũt accepta ope
ra mea. Iſtud ꝓprie xp̃s facit homi q̃ ẽ ſapia
dei p̃ris. nam p meritũ xp̃i omnia opa noſtra
fiunt deo accepta. ad Tytum. ij. Dedit ſemet
ipſum ꝓ nobis. vt nos redimeret ab omĩ iniq̃
tate. ⁊ mũdaret ſibi ppl̃m ſuuꝫ acceptabilẽ ſe=
ctatorẽ bonoꝝ. Quinto ſapia eſt moderatrix
p iuſticiam. facit. n. hominẽ iuſte regere ſubie
ctos. ⁊ q̃tũ ad hoc dicit Salomon vbi ſupra.
Et diſponã populũ tuũ iuſte. ⁊ ero dignus ſe
diũ p̃ris mei. Scdo puritas anime conſiſtit ĩ
caſtitate. eſt. n. argentũ album. ⁊ ſignificat al=
bedinẽ caſtitatis ⁊ puritatis quam homo ac=
cipit poſt baptiſmũ aut poſt pniam quam de=
bet tenere. nec vltra ſe imundicie tradẽ. Stul
tus. n. iudicaretur qui veſtib⁹ albis indutus
in lutum ſe ꝓſterneret ſpontaneus. et talis eſt

luxurioſus.ꝓpter qđ dicit pſ. Nolite fieri ſi/
cut equus ⁊ mu.i qui.nõ ē intel. Et qdā ſapi/
ens dicit. Si hõ libidinis feditatē intelligēt po=
ti⁹ad modū rane ad finē vite ſue ſi poſſibile fo
ret i fimo lateret ꝙ ſe illa fedaret. Si igit̃ talis
denari⁹fuerl ſūmo regi accept⁹eris. Et dic̃ fi/
naliter.date deo q̄ dei ſūt. Ad nos vt audire
mereamur ꝯcedat nob pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſanctus

Dñica.xxiiij.poſt Trini.Sermo.

Loquēte ieſu ad turbas.ecce princeps vn⁹acceſſit ⁊
adorauit eum di. Dñe filia mea mõ
defūcta eſt.ℏ ve.⁊ ipo.ma.ſu.e.⁊ vi. Ita ſcri-
A bit Mat.ix.⁊ Marc.v.⁊ Lu.viij. Vas liq̄
re plenū ſi motū fuerit ſupeffundit liquorē vt
videm⁹. Et ſic eſt đ vaſe pleno ſic ē đ pio dño
nā pius dñs vt rex vl̄ pnceps plen⁹miſcdia pi
etate ⁊ clemētia ſe omni petēti facilit̃ impti ⁊
exaudit.⁊ ſuā pietatē largiēdo oñdit.ſicut le/
git̃ i geſtl roma.ꝙ Tytus impator ita pi⁹fuit
ꝙ omī petēti ſe aut dona aut ꝓmiſſa vouit.ita
ꝙ etiā die in q̄ munera ꝓrimo nõ dedit aut ali
quā pietatē oñdit ꝑdidiſſe ſe dixit ac ſi vellet
dicere. Dies iſta mihi ꝯceſſa fuit vt pietatē in
ea exercerē.ℏ nõ feci.ğ eā ꝑdidi. Et ğ miſcdia
dr̄ pncipibus innata. ob quā cām dicunt̃ gra
tioſi.⁊ eos valde decorat Seneca teſte q̄ ait đ
clemētia ad Nerone. Et ſi tales ſunt dñi terreni
multo pl⁹pnceps ⁊ rex celeſtl dñs nr̄ q̄ plenus
eſt miſcdia.iuxta illđ pſ. Miſcdia dñi plena
eſt terra. Ergo petitões nr̄as ad deū dirigere
debem⁹ꝯfident̃.nec puipendere orõnes nr̄as
q̄s ipſe dñs eſtimat maximas. Ad ℏ hortatur
Bern̄.i ſermo. Nemo vr̄m puipēdat orões
ſuas q̄s ipſe quē adoram⁹nõ puipendit. Ipe
em̄ pus ꝙ ex ore ꝓgredit̃ eaꝫ ſcribere iubet.⁊
dare vult illud qđ petim⁹qđ nob viderit me/
lius expedire. Ex q̄ pietate ⁊ plenitudine mi/
ſericordie petentē principē ꝓ filia exaudiuit ⁊
mulierē ſe ſequentē a fluxu ſanguis liberauit.
vel ſanauit vt dicit euangeliū. i quo euangeli
ſta tria pncipalit̃ tangit. Primo pncipis ꝓ fi/
lia deuotā petitōem. Secūdo mulieris emor/
royſſe piā curationē. Tertio filie mortue pote
ſtatiuā reſtitutiōem. Quantū ad primū tāgit
pncipis ꝓ filia deuotā petitōem cū dicit. Ecce
B pnceps vnus acceſſit ⁊ adorauit eū. Circa qđ
notādū ꝙ exemplo illius pncipis ire debem⁹
ad xp̄m.pmo quaſi ad ſplendorem. ipe.n. eſt
ſplendor gl̄ie ⁊ figura ſubſtātie eius.ſ.patris.
ad Heb.j. Et ſplenduit in claritate vite.fame
⁊ doctrine.quare neceſſe ē vt ad ipm acceda=
mus ⁊ in pdictis fulgeam⁹. Et pmo ſplēdere
debemus claritate vite quo ad uoſmetipſos i
conſcia intrinſecus vt ꝯtineamus lucem more
ſolis ⁊ nõ more lune. Sol.n.ſic fulget ꝙ hꝫ lu
cē incorruptā p totū. Luna đo nõ ſic.ideo ſp
apparet maculoſa.⁊ quedaꝫ macula i ea eſt q̄
hꝫ q̄ſi vmbrā homis portātis faſciculū ſpina
rū vt dicūt vetule. Iſto mõ hoies q̄dam in ec
cleſia dei ſplendēt more ſolis. q: fulgēt i ꝯſciē
tijs ſuis abſq̄ maculis mortaliū pctōꝝ. vt de
q̄libet exponi poſſit illud Ecci.l. Quaſi ſol re
fulgens ſic iſte refulſit in tēplo dei. Et Mat.
xiij. Fulgebūt iuſti ſicͭ ſol i regno pr̄is ſui. vbi
p regnū intelligit̃ vno mõ pn̄s eccl̄ia i qua de
uoti hoies fulgēt i bona vita ſicͭ ſol. Alij đo
ſplendēt ſicͭ luna.q: licꝫ aliq̄n ſint clare fame.
ſunt tñ vmbroſe ꝯſcie vbi inf́ior hõ portat fa-
ſciculū ſpinaꝝ.vicꝫ pungentiū pctōꝝ.⁊ tales
ſplendere nõ pn̄t niſi pctā abſtergāt.iux̄ illud
Baruch.vj. Niſi aliquis exterſerit rubiginē
nõ fulgebit. Scđo ncc̄e ē vt ſplēdeam⁹ i clari/ C
tate fame q̄ ad extraneos. q: dicit Aug.xj.q.
iij.c.nõ ſunt audiēdi. Nobis ncc̄ia ē vita nr̄a.
alijs fama nr̄a.q: videmus ꝙdiu cādela ſplē=
det ⁊ ardet eſt delectabile negociū ⁊ vtile.ſed
ſi extinguit̃.locū circūſtantē facit tenebroſū ⁊
fetet.ſicut dicit Ariſto.li.aialiū. Iſte fetor eſt
ita nociu⁹mulieri ꝑgnāti ꝙ ſi ſit vehemens fa
cit eā abortire ⁊ occidit fetū. Iſto mõ eſt pnci=
palit̃ ⁊ p oibus đ quolibet viro eccl̄iaſtico cõi
q̄ cādela lucēs ⁊ ardens i eccl̄ia ꝯſtituit̃.⁊ ille
quidē ꝙdiu ē bone fame delectabil̃ eſt ⁊ vtilis
dādo bonū exemplū alijs. Qñ aūt extinguit̃
vento tēptatōis ⁊ ꝯmittit aliqđ notoriū pctm̄
⁊ publicū. ſtatim relinq̄t circa ſe locū tenebro
ſum ⁊ fetet p infamiā.⁊ iſte fetor nocꝫ pſonis
exn̄tibus i ꝓpoſito ſancte viuēdi. Fetm̄.n. p
poſitū eſt ꝯceptus vel fetus mentis. Et iſte fe
tus freq̄nter i bona pſona ſpūſancto ꝯceptus
p fetorē pcti ſcādaloſi ſuffocat̃.⁊ locus vicin⁹
efficit̃ tenebroſus.q: ſtatus eccl̄iaſtic⁹p tales
ꝯtēptibilis ⁊ deriſibilis iudicat̃.et iõ magnū
ꝯtemptū faciūt i eccl̄ia dei.q: populares tra/
hūt in exemplū mala q̄ vidēt fieri a paſtorib⁹
vt patꝫ extra đ vo.⁊ vo.redēpt̃.magne. vbi
dicit̃. Prelati debent agē id qđ expediat. qđ
em̄ a platis agit̃ facile trahit̃ a ſubditis i exē
pluꝫ. Iđ dicit Grego.in paſtorali. ca.iij. Ne
mo ampli⁹eccl̄ie dei nocet ꝙ qui puerſe agēs
nomē vl̄ordinē ſanctitatis habꝫ. delinquen/
tē.n.nunq̄ hn̄t redarguere. nullus pſumit.i
exemplū culpe vehemētis extēdit̃ qñ p reue=
rētia ordinis pctōr hortat̃.hec Greg⁹. Scꝫ qñ
eccl̄ia hꝫ hoies ſplēdentes ⁊ luminoſos a lai/
cis honorabilit̃ honorātur. iuxta illud Tob.
xiij.quod dr̄ de qualibꝫ pſona luminoſa luce
ſplēdida. Fulgebis ⁊ oms fines tre adorabūt
te.i.honorabūt.iõ debēt accedere ad xp̄m vt
illuminent̃ vt ſic honore digni reddat̃. Acce D
dite ind̄t pſ.ad eū ⁊ illuminami. ⁊ facies ve/
ſtre non ꝯfundent̃. Scđo accedere debemus

nccio ad xp̄m quaſi ad doctorē vt diſcamus.
Vñ diſcere debemꝰ triplici de cā.ſ.ne ignore-
mus.aut ne negligamꝰ.aut vt repudiemꝰ.de
h̄ diſ.xxxvij.c.legimꝰ.vbi ſic dr̄.Legimꝰ aliq̄
ne negligamꝰ.legimꝰ ne ignoremꝰ.legimꝰ non
vt teneamꝰ ſ vt repudiemus.glo.li.hebreoꝝ
Rōem autē q̄re diſcere debemꝰ ponit ꝓpheta
Dañ.xij.Qui docti fuerit fulgebūt q̄ſi ſplen-
dor firmamēti ⁊ q̄ ad iuſticiā erudiūt multos
q̄ſi ſtelle i ꝑpetuas eꝛnitates. Jō legiꝛ Joh.
iij.de Nicodemo p̄ncipe iudeoꝝ q̄ acceſſit ad
Jeſuꝫ nocte vt ab eo diſceret fidei ſecreta.Et
diſcipuli acceſſerūt ad Jeſū. At ille apuit os
ſuū et docebat eos octo btitudines Mat.v.
Sꝫ iā p̄ncipes ⁊ nobiles mūdi mime accedūt
ad xp̄m vt audiant veritatē ⁊ doceanꝛ.qꝛ pu
tant ſe ſapiētes eſſe cū tñ ſtulti facti ſunt.de q̄
bus Hiere.iiij.Sapiētes ſunt vt faciāt mala
bona aūt facere neſciunt.Jō ꝯminaꝛ eis dñs
Eſa.v.Ve vobis qui ſapiētes eſtis in oculis
veſtris.⁊ coram vobiſmetipſis prudētes.Et
non ſolū nobiles raro accedūt ad xp̄m.ſ etiā
ignobiles ⁊ ſcabini ⁊ aduocati ceteriq̄ȝ ciuita
tum officiales et diuites.niſi vbi p̄dicatores
adulanꝛ.iuxta illud Eſa.xxx.Loq̄re nob cō/
placētia ⁊ audiamus te. Sunt etiā aliq̄ q̄ cuꝫ
ſemel audierit p̄dicationē eſtimāt ſe multa di
diciſſe.⁊ ſic nolunt accedere ad xp̄m cuꝫ tñ in
modico tp̄e non pōt q̄s multuꝫ addiſcere.xl/
viij.di.c.j.qꝛ nemo repēte fit ſummꝰ.ꝺ pe.di.
ij.c.ſi ſmo.Quare hō debꝫ ſp̄ diſcere duꝫ hic
viuit.qꝛ dicit iuriſconſultus.Si vnū pedē te
nerē in ſepulcro adhuc diſcere vellē.ff.ꝺ ſidei
cōmiſſa.libta.xxiiij.q.iij.ſi hēs.Sunt ⁊ alij q̄
nunq̄ȝ accedunt ad xp̄m vt illuminarēꝛ ⁊ do-
cerētur.⁊ hi ſiles ſunt venenoſis aialibus.de
q̄bus Pli.in ſpe.na.Cuncta quidē aialia ve-
nenoſa antra petunt atq̄ȝ obſcura latibula ex
natura.Cuius rō ē.Nam egreſſa terre exala-
tione venenū ſuum hauriunt aialia venenoſa
vniuerſū ſm Conſtantinū.iō diligūt caliginē
⁊ obſcuꝝ.Sic oms venenoſi pctō ⁊ ſcelere in
damnatōꝫ q̄dē aie ſue ſp̄ petūt mētis ſue cali-
ginē.quod pꝫ ex hoc.qꝛ nunq̄ȝ ꝓperāt ad ſer/
mones vbi illuminanꝛ ceci mēte.Jō dicꝛ Ry/
char.ꝺ.s.victore.Quanto etem̄ quis maiori
p̄occupaꝛ ſcelere tanto magis delectaꝛ mēta-
lis caliginis cecitate.⁊ qꝛ hic diligūt mētis ca
liginē i futuro hēbūt infernalē.qꝛ Mat.xxij
dr̄.Proijcite eos i tenebras exꝛiores ⁊c̄.Ter
tio accedere debemus ncc̄io cuꝫ iſto principe
Jayro ad xp̄m tanq̄ȝ ad medicantē vt ꝯuale-
amus exemplo illius mulieris q̄ ſm Ambro.
li.de ſapiētiſſimo Salomone Marthe q̄ fuit
ſoror Marie q̄ fluxū ſanguis patiebatur.xij.
annis.⁊ ꝑ amiſſionē ſanguinis debilitatam ⁊
infirmatā ſe ſentiēs confidenꝛ acceſſit ad xp̄m

tanq̄ȝ ad celeſtū medicū qui ſalutē animaꝝ nō
lucꝝ pecuniaꝝ queſiuit.Ipſa nāq̄ȝ vt dr̄ Lu-
ce.viij.omnē ſubſtantiā erogauerat in medi-
cos.ſed a nullo curari potuit.quia hec curatō
fuit ſummo medico reſuata.Ideo ad chriſtū
veniēs non in domo neq̄ȝ in ciuitate ſ in itine
re.quia ipſa quaſi immūda ſm legē ab homi-
nibus fuit ſepata.Quia dr̄ Leuit.xv.Mu-
lier q̄ patitur fluxum ſanguis multis diebus.
immūda erit.Sed nūc mulieres talē infirmi/
tatem habētes non ſunt ab ingreſſu eccl'ie nec
ab omni conſortio ſepande.Quia dicit Aug.
diſt.v.c.ad eius.qꝛ ꝑ hoc ꝙ inuita patiꝛ.iniu
ſtuꝫ ē vt eccleſie p̄uetꝛ ingreſſu.Et tunc ponit
humilis mulieris ingreſſum qꝛ acceſſit retro.
⁊ tetigit fimbriā veſtimēti eiꝰ.In hoc ſm Re
migiū eius humilitas ē laudāda.qꝛ non ad fa
ciē ſ retro acceſſit.indignā ſe iudicauit tangē
domicos pedes.In hoc culpātur illi viri vel
etiā mulieres ille qui vel q̄ cum grauibus pec
catis ad altare vbi xp̄s p̄ns eſt corꝑalicꝛ in ſa/
cramēto poſt conſecrationē accedere p̄ſumūt
vt in faciē etiam ſacerdotis reſpiciant.quod
tamen inhibitū eſt.vt extra ꝺ vita ⁊ honeſta/
te clericoꝝ vt laici.⁊ p̄mittit gloſa.Statuimꝰ
ſecus quādo myſteria celebrātur ſtare vel ſe/
dere mime p̄ſumāt.Quapropter peccatores
retro ſacerdotē vel longe ab eo ſtare debēt ꝓ-
pter verecundiam.Conſiderare.n.debet ho/
mo an ſit in peccato mortali an non.Si i mor-
tali ſcit ſe eſſe tunc eſt in indigniori ſtatu q̄ȝ ca-
nis vl' porcus vl' buſo.cum ſit debitor duplici
mortis.temporalis vicꝫ et eterne.illi xo vni/
cam mortē debent.Si xo neſcit ſe eſſe in mor-
tali in ſtatu ſalutis.ſed ſcit ſe quandoq̄ȝ fuiſſe
debitorē mortis eterne.⁊ neſcit vtrum pecca-
tuꝫ ſit ſibi dimiſſū.Quia dicit Salomō Eccs
ix.Sunt iuſti atq̄ȝ ſapiētes.ſ.inter homines.
⁊ opa eorum in manu dei ſunt.⁊ tamen neſcit
homo an amore vl' odio dignus ſit ſed omnia
in futurū ſeruantur incerta.⁊ ſi ſcirent ſe ēē in
ſtatu gratie.viderēt tamen in ſe negligentiaꝫ
ꝑficiendi ⁊ impoſſibilitatē ſtandi.facilitatem
cadendi.⁊ difficultatē reſurgendi.⁊ debilita-
tē minima vitia vincendi.Ideo dicit Grego
rius.Humiliare debet nos mortis neceſſitas
vite breuitas.ſtandi impoſſibilitas.lapſus aſ
ſiduitas.⁊ ſurgēdi difficultas.miſeriaꝝ mul-
tiplicitas.ſupboꝝ angelorū irrecupabilitas.
ipſiuſq̄ȝ humilitatis nobilitas.hec ille.Dein-
de ponit euangeliſta mulieris huius fidelē co
gitatū.dicebat.n.intra ſe.i.i corde ſuo cogita-
uit.Si tetigero tm̄ fim.veſt.eius ſana.i.ſalua
ero.Et ꝯuſus Jeſus vidit eam ⁊ dixit.Confi
de filia fides tua te ſaluā fecit.⁊ ſalua facta eſt
mulier in illa hora.Ecce iſta mulier in iſta in/
firmitate q̄ſiuit verꝫ medicū xp̄m.nec acceſſit

ad queꝗ incātatorē aut incātatricē vl' ariolū.
F Cōtra qḋ multe mulieres infideles vl' etiā ml'
ti viri infideliores faciūt q̄ incātatorib⁹. diuia
toribus. ſortilegi. ⁊ alijs hmōi erroribus ⁊ ma
leficis multiplicib⁹ credūt. vl' q̄ falſa remedia
ↄtra infirmitates hoīm vel etiā aīaliū ʒ chara=
cteribus tribuunt vl' aſſumūt. vel q̄ neq̄tioſis
ↄſilijs diaboli male ſe vindicādo ſanis egritu
dinē i mmittunt. ꝺ his dicit Aug. xxvj. q. vij.
Nō obſuetis. Qui talibus credūt vl' ad eorū
domū euntes. aut ſuis domibus introducūt
⁊ interrogant. ſciant ſe xp̄ianā religiōʒ ⁊ baptiſ
mū p̄uaricaſſe. ⁊ paganū ⁊ apoſtatam. i. retro
abeuntē. dei inimicū ⁊ irā dei grauit' incurre/
re. niſi eccl'iaſtica pnīa emēdatus deo reconci=
L lietur. Et idē Aug. lib. ꝺ ciui. dei dicit. Et po
nit' xxvj. q. v. Nec mirꝫ. añ finē. Si aūt q̄libet
opponat ⁊ dicat. quō eueniunt illa que illi di
uini p̄dicūt futura. aut quō pn̄t p̄bere egrī me
delā. aut ſanis intromittere egritudinē. ſi ali=
q̄d ꝓprie v̄tutis ⁊ ptātis nō hn̄t. hoc a nobis
recipiāt rn̄ſū. q' iō quiſqꝫ nō dꝫ eis credere ꝙ
aliq̄n eueniūt q̄ p̄dicūt. aut ſanare videtur lā=
guidos. aut ſanare egros. vl' ledere ſanos. q̄a
hoc ꝑmiſſione dei ē vt ipſi q̄ hoc audiūt vl' vi
dēt. ꝓbent' ⁊ appareant q̄li ſint fide ⁊ deuoti=
one erga deū. ſicut i Deut. legit' Moyſen ex
v̄bo dn̄i p̄cepiſſe populo dei ita di. Si ſurre=
xerit in medio tui ꝓpheta. aut qui ſe ſomniuꝫ
vidiſſe dicit. aut p̄dixerit ſignū aut portentū.
aut euenerint q̄ locutus ē. dixeritqꝫ. Eamus
⁊ ſequamur deos alienos quos ignoramus ⁊
ſeruiamus illis nō audies v̄ba ꝓphe illi⁹. aut
ſomniatoris. qꝛ tēptat vos dn̄s de⁹ veſter an
diligatis eum. Sꝫ hic incidētaliter poſſit ali=
G quis dicere ꝙ licitū ſit ꝑ ſomnia diuinare. q̄a
dr̄ Sap. xviij. Viſiones q̄ illos turbauerunt
hos p̄monebant. ergo ille viſiones fuerunt ſi
gnificatiue futuroꝝ. Et in ſcriptura ſacra legi
mus multos diuiaſſe. Gen̄. xxxviij. ꝺ Joſeph
legit'. Vidi ſomniū ꝙ ſol ⁊ luna ⁊ ſtelle vnde=
cim adorauerūt me. qḋ poſtea ſortiebat' effe=
ctū cū. xj. fratres ſui eū adorauerūt in egypto
Et Judic. vij. ꝺ ſomnio mediāte q̄ ↄfortatus
fuit Gedeō. Pro q̄ notāduꝫ vt trahit' ex dictl
Aug. li. xij. ſup Gen̄. ⁊ Ariſto. ꝺ ſom. ⁊ vigi.
Et etiā Alberti in li. ſuo ꝺ ſom. Sōnia ſumūt
originēʒ multipl'r. aliq̄n a corpe hūano. aliq̄n
ab aīa. aliq̄n a corpibus celeſtib⁹. aliq̄n a ſpi=
ritib⁹ bonis. aliq̄n a ſpiritib⁹ mal'. Ex pte q̄dē
corpis i hoīe originant' ſomnia cōit'. Qn̄. n. i
corpe ſupabūdat hūiditas. vtpote hūor fleg=
matic⁹ accedēs ad organū fantaſie. fātaſia for
mat ſibi idolū ſil'e illi humori ⁊ apparet homi
ꝙ ſit aq̄ vl' ꝙ guſtat potū. Sil'r qn̄ hūor dulc'
vl' flegmatic⁹ deſcēdit a capite apparet hoī ꝙ
guſtet dulcia. Conſil'r colera nimis ſupabun

dante i corpe ſomniat hō freq̄nter de incēdijs
⁊ ↄflagratōe domoꝝ ⁊ hmōi. Et ſic narrat al=
bertus cuidā ſomniaſſe picē ardentē infuſam
fuiſſe in ventrē ſuū. ⁊ cā fuit. qꝛ in eo abunda=
uit colera nigra. vn̄ exurgens emiſit colerā ni
grā ex magna quantitate. Talia ergo ſomnia
maīfeſte ſignificatiua ſūt futuraꝝ infirmitatū
vt freq̄nter. Et ſic dic' ↄmēta. ꝺ ſom. ⁊ vig. ꝙ
nullus hō eſt q̄ videt ſomniū qḋ nō annūcia=
uerit ei aliqḋ futuꝝ. ⁊ ꝺ talibus ſomnijs bn̄ in
formant' medici ad iudicandū ꝺ ↄditōe infir=
mi. Aliq̄n v̄o ſomnia originant' ex pte anime
vn̄ hoīes ſolliciti ⁊ cogitatōnes circa negocia
freq̄nter habētes ſomniāt ꝺ iſtis ⁊ eiſdē. iuxta
illud Eccl'i. v. Multas curas ſequunt' ſōnia.
⁊ h̄ ē cā quare hoīes freq̄nter ſomniāt ꝺ ami=
cis ſuis ⁊ notis. ⁊ plura p̄uident ꝺ eis q̄ꝫ ꝺ ex=
traneis. Amici. n. ꝓcul exiſtētes maxime ſol=
liciti ſunt ad inuicē. vt dicit Ariſtot'. i ꝺ ſom.
⁊ vigi. Hec etiā eſt cā quare dediti vilitatib⁹
i vigilia vilia ſomnia i dormiēdo habent. Si=
militer etiā tantus pōt eſſe habitus hōeſtat' i
vigilando ꝙ pſona nō aſſentiat feditatibus ⁊
voluptatibus carnalibus i dormiēdo. ſic do/
cet Aug. x. cōfeſ. c. xxxj. vigilādo talē habitū
honeſtat' pōt acq̄rere ꝙ virtute illius habit⁹
diſſipabunt' fantaſie male q̄ ſe ſꝑ ingerūt dor
miēti. Aliq̄n ſomnia cauſant' in hoīe virtute
corpoꝝ ſupcceleſtiū. nā corpa celeſtia influen=
do v̄tutē corpibus nr̄is alterāt corpa noſtra i
ſomno ⁊ tūc ↄuenit inde fantaſiā formare ſibi
ſpēs ⁊ idola ↄformia q̄litatib⁹ cauſat' in corpe
a celo. ⁊ ſic apparēt aīe aliq̄ effect⁹ futuri ſicut
debilitas vel ſterilitas corporū. vel ſterilitas
terre ⁊ hmōi. ſic fuit ꝺ ſomnio Pharaōis. ⁊ ꝺ
ſeptē bob⁹ ⁊ de. vij. ſpicis Gen̄. xlj. Aliq̄n ori=
ginant' i nobis ſomnia a ſpiritibus bonis. ſic
pꝫ Mat. ij. ꝺ angelo q̄ apparuit i ſomnis Jo
ſeph. ⁊ in angelo q̄ apparuit magis. ⁊ in alijs
locis ſcripture poſſum⁹ ↄſil'e dicere. Tale vi=
det' fuiſſe ſomniū Simonidis poete. de q̄ nar
rat Valerius li. j. c. v. Simonides cū ad litt⁹
mar' applicuiſſet ⁊ inhumatū corp⁹ repiſſet. ⁊
illud ſepulture tradidiſſet. admonit⁹ ab eo ꝑ
ſomniū ne ꝓxio inde nauigaret. ⁊ ſic in t'ra re=
māſit. ⁊ q̄ inde nauigauerūt fluctib⁹ ⁊ ꝓcellis
i eius aſpectu obruti ſunt. ipē letatus ē ꝙ vitā
ſuā i ſomno qḋ non credere voluiſſet obſerua
uit. hoc ſomniū ab aliq̄ bono ſpū i recōpēſati=
onē pietatis Simonidi factū credit'. Aliq̄n i
nobis originant' ſomnia a ſpiritibus malis. ſi
cut pꝫ ꝺ vxore pylati q̄ ocioſa die paraſceues
dormitauit. ⁊ multa paſſa fuit ꝑ viſum ꝺ xp̄o
demone immittēte fantaſias ⁊ apparitōes vt
ꝑ eā redēptionē nr̄aꝫ impediret. vn̄ mādauit
viro ſuo Pylato dicēs. Nihil tibi ⁊ iuſto illi
multa. n. paſſa ſum hodie ꝑ viſuꝫ ꝓpter eum

Math.xxvij. Et a tali ſpũ videť ſomniũ illd
fuiſſe cauſatũ. qđ narrat Valerius vbi.ſ̃. de
caſſio pn̄ſi. Huic dormienti q̄dā catr⁹ ꝑcere
magnitudis ⁊ nigri coloris apparuit. ⁊ ſqua=
lida barba ⁊ capillo remiſſo. interrogat⁹ ꝑ eũ
q̄s eēt.rñdit.cattus. Demũ ꝑterritus caſſius
familiā excitauit ⁊ q̄ſiuit ſi q̄s talis camerā ſu
am fuiſſet ingreſſus. Rñderunt nõ. Rurſus
ğ obdormiuit. cui rurſus eadẽ ſpecies appa=
ruit. ⁊ Caſſi⁹ ſibi lumẽ iuſſit afferri. ⁊ pueros
ſibi aſſiſtere ꝑ̄cepit. ⁊ ecce infra modicũ tem=
pus đ mandato ceſaris punitus ē capite. ꝑꝫ
ğ ꝙ ſomnia ſignificātia ſunt euentuũ futuro=
h rum. Dicit tñ phs.licet ſomnia ſint ſignifica=
tiua futuroꝝ.aliqñ tñ nõ eſt nccē euentũ ſom=
nioꝝ accidere.qꝛ pñt ꝑfectores eis ea impedi
re. Sicut nubes ſunt cā pluuie qñ abundāt. ⁊
ſignant futurā pluuiā. ⁊ tñ ab aliquo ſupiori
diſꝑgendo eas ꝯtingit impediri pluuiā. Cõ/
ſilr̄ i voluntarijs oꝑatõibus ꝙ̃uis aliquis ha
beat ꝯſiliũ ad aliqđ faciendũ ⁊ futuꝝ ꝓpoſitũ
ad idẽ nõ eſt nccē.nccē tñ ꝙ ſic faciat. Põt.n.
forti⁹ ꝯſiliũ ſuꝑuenire ⁊ totũ mutare ꝓpoſitũ
⁊ iõ interꝑ̄tatoꝛ ſomnioꝝ nõ debet dicere deť
minate.ſic et ſic ſomniũ eueniet. ſic ſomniũ ſi=
gnificat.ſed dꝫ adijcere conditionẽ. niſi forti=
oꝛ cā ſuꝑueniens impediat. Et ſic ſilr̄ debent
aſtrologi diuinare. Vñ dicit Alber. vbi.ſ̃.ꝙ
aſtrologi dicẽtes deťminate! ꝙ talis effectus
eueniet faciunt ſciam aſtrologicā vileſcẽ forti
ori cā impediẽte.cũ tñ in ſe non ſit defectus.ꝟ
in aſtrologia determinate ⁊ abſolute ſniaꝫ ꝓ/
ferre ꝑiculoſũ eſt. Et ſanctus Aug.xxvj.q.ij
c. Sors.dicit. Aſtrologia apud catholicos in
diſſuetudinẽ abijt. q̄a dum ꝓpria curioſitate
his nimis erant intẽti minus vacabāt his q̄.ꝓ
ſalute aīaꝝ erāt accõmodata. Silr̄ đ ſomnijs
dicit ſapiẽs Eccī.xxxiiij. Vana ſpes ⁊ mẽda=
ciũ inſenſato viro. ⁊ ſomnia extollunt impru=
dentes. ⁊ iteꝝ. Multos errare fecerũt ⁊ exci=
derũt ſꝑantes in illl̕. Et metriſta dicit. Sõnia
ne cures nā fallunt ſomnia plures. Ex his tñ
ꝑꝫ ꝙ ꝑ ſomnia licꝫ diuiare. Sꝫ di. tñ Leuit].
xix. ꝓhibeť obſ̃uatio ſomnioꝝ. ğ eſt illicita.
Rñdetur ꝙ inhibeť ne ſuꝑſtitioſe h̊ fiat ⁊ ni=
mis cõiter.nõ qꝛ aliqñ nõ liceat vt declaratuꝫ
ē. Hoc tñ đ ſomnijs hic inſerui potius lr̄at] ad
legendũ ꝙ̃ laic] ad ꝑ̄dicādũ.q̄ diſcere nõ pñt
vñ ſomnia generenť ⁊ orianť ⁊c̄. Pro doctri
i na morali ē notandum. Iſta mulier ſignificat
quālibet aīam peccatricẽ q̄ patiť fluxũ ſāgui=
nis.i.pctõrum. de q̄bus petijt liberari dauid
pſ̃.l. Libera me de ſanguibus deus de⁹ ſalut]
mee. Hec mulier ſi vult mũdari opoꝛtet ꝑmũ
egredi ſecretũ cordis.qꝛ pctm̄ nõ ſanať i ſecre
to cordis.ꝟ opoꝛꝫ i publicũ venire ꝑ ꝯfeſſio=
nẽ oris.qꝛ dicit ſapiẽs Prouerb.xxviij. Qui
abſcõdit ſcelera ſua nõ dirigeť.glo.i viā ſalũ
tis.q̄ aũt ꝯfeſſus fuerit. vicꝫ veraciť ⁊ integre
⁊ reliquerit ea.abſqꝫ recidiuo. miſcđiam cõſe
queť.ſ.a deo. Et Aug.i expoſitõe pſ̃. Pctõ=
rũ moꝛbus dũ tegiť marceſcit.ſi ꝯfeſſionibus
aꝑ̄ictur euapoꝛat. Et iteꝝ. Illi quoꝝ peccata
humane noticie latent.nec ab ipſis ꝯfeſſa.nec
ab alijs publicata ipſi ea confiteri vel emẽda=
re noluerint deuꝫ quẽ habent teſtẽ ipm̄ habi=
turi ſunt ⁊ vltoꝛẽ. Et ſubdit. Quid ꝓdeſt ho/
minibus humanũ intrare iudiciũ cuꝫ ſi in malo
ſuo ꝑmanſerint.ituri ſunt i eternuꝫ deo retri=
buente ſuppliciũ. Idẽ Aug.ſuꝑ pſ̃.dicit. In
ꝯfeſſione venia ē.in peccatis damnatio. vul=
nus medicũ querit.medicus ꝯfeſſiõeꝫ exigit.
Si iuſtus es aꝑi conſciam dño. aꝑi ſimplici=
tatẽ pector] tui. ⁊ puritatẽ coꝛdis. ⁊ anime ſin
ceritatẽ. Si peccatoꝛ es confitere peccatũ.nõ
tegas conſciam delictoꝝ. quia nõ poteſt deũ
latere vita tua. Secundo ꝙ hec mulier acceſ= k
ſit retro ſignificať in hoc ꝙ aīa peccatrix de/
bet multũ pudoꝛoſe confiteri.qꝛ pudoꝛ vl̕ eru
beſcentia ē magna pars ꝯfeſſionis. ⁊ maxime
placet deo in penitentibus.quia dicit Berñ.
Quantũ diſplicet impudẽtia pctõris. tantuꝫ
placet deo erubeſcẽtia penitent]. De illo ꝟbo
ñ nõ hꝫ erubeſcentiā in ꝯfeſſione poteſt intel=
ligi illud Hiere.iij. Frons meretricis facta eſt
tibi.noluiſti erubeſcere. Iõ Berñ.dicit. Me
lius eſt nunc erubeſcere corā paucis ꝙ̃ i futu=
ro coꝛam omnibus. Tertio mulier hec tetigit
fimbriā veſtimenti eius ⁊ ſanata eſt. Quid ꝑ
veſtimentũ xp̄i niſi humanitas eius vel caro
tegẽs ipſi⁹ deitatẽ.đ qua Apocal̕.xix. Habe=
bat in veſtimẽto eius ſcriptũ rex regũ et dñs
dñantium. quia chriſtus quaſi homo omnia
regẽs et in omnibus dominabiť poteſtatiue.
ſic ipſe dixit Mat.xxviij. Data ē mihi omĩs
poteſtas i celo ⁊ in terra. Sed veſtimẽti hui⁹
fimbria.ſ.humanitat] ē paſſio.quā ſolũ in hu=
manitate ⁊ non in deitate ſuſcepit.iuxta illud
qđ poniť in glo.đ ſum.tri.c.firmiter. ſuꝑ hoc
verbo impaſſibilis. vicꝫ ſm̄ deitatem. Nihil
Iſaac patiť aries fit victima xp̄o. nec deitas
patiť cũ moꝛiať homo. Tāgere ğ fimbriaꝫ eſt
credere ⁊ cogitare paſſionẽ ex qua ſequiť om
nis curatio peccati. quia dicit Hugo đ ſacra.
Hic recoꝛdandũ eſt ꝙ paſſionis xp̄i frequẽs
meditatio tam coꝛpalem ꝙ̃ ſpũalẽ releuat lā
guoꝛem. Spũalis languoꝛ eſt peccatũ. iuxta
illud Boe.iiij.đ ꝯſo. Sicut lāguoꝛ ē moꝛbus
coꝛpis. ita vitioſitas eſt moꝛbus aīe. et hunc
moꝛbũ ⁊ languoꝛeꝫ curat xp̄i paſſio. Et hoc ē
quod dicit Ioh. Apocal̕.vl. Vidi ex vtraqꝫ
ꝑte flumis lignũ vite afferẽs fructus.xij. ⁊ fo
lia eius ad ſanitateꝫ gentiũ. Iõ dicit Chryſ.
Tota noſtra ſalus in paſſione dñi noſtri ē po=

ſita. Quod cōſiderans autor de ſtimulo amo
ris parte. j.c.j. Ecce inquit aperta eſt ianua vi
te. ⁊ ꝑ lanceam Longini gladius verſatilis ē
motus. Ecce lignū vite tam in ramis ꝙ̄ in ſti-
pite pforatum eſt. in quibus foramnibus ni-
ſi pedeȝ affectus poſueris non potes cape fru
ctus eius. Ecce aptus eſt theſaurus diuie ſa-
piētie ⁊ ſanitatis eterne. Intra ergo ꝑ vulne-
rum aptionem ⁊ inuenies veram ſalutē. O ꝙ̄
beata lancea ⁊ beati hi claui qui et que facere
aptionē meruerunt. ⁊ ſi fuiſſem loco illius i la
tere xp̄i amplius non exiſſem ſed dixiſſē. Hec
requies mea i ſeculū ſeculi. hic habitabo quo
niam elegi eam. hec ille. Itē alia doctrina mo
ralis. ſciendū ꝺ filia archiſynagogi de qua di
L cit dñs. Puella nō eſt mortua ſ; dormit. Per
hanc filiaȝ ſignificatur anima peccatoris que
dormit in peccatis. vbi ſm̄ Robertū ſup lib.
Sap̄. lectione. cxcj. peccatū compatur ſomno
ꝓpter quatuor rationes. videlicet ꝓpter ſom
ni cauſatōem. ꝓpter eius interp̄tationē. pro/
pter ſenſuum ligationē. et propter iudicij de-
ceptionē. Primo ergo dormitio ſiue ſomnus
dicitur figuratiue peccatū propter ſomni cau
ſationē. Cauſatur. n. ſm̄ Ariſtot. in de ſom. ⁊
vigi. a vaporatione aſcendente ad cerebruȝ ꝺ
nutrimento. qui quidem vapor ꝑ calorē aſcē-
dit. ſed cum ad cerebrum ꝑuenerit ꝓpter cere
bri frigiditatē infrigitur ibidem. ⁊ cuȝ materia
illa fuerit grauis congelationis nititur deſcē-
dere. deſcendendo autem ꝑ venas obturat ve
nas ſpirituū ꝑ quas ſenſus exercent actus ſu
os. ⁊ ſic cauſatur impotētia ſentiendi. ⁊ retra
ctio caloris ad interius. ⁊ hoc ē ſomnus. ꝑua-
tio vicȝ actus ſentiēdi ꝑ euaporatiōem ſic ele-
uatā de nutrimento ⁊ poſt infrigidataȝ. ſicut
declarat Ariſto. vbi. s̄. p. vij. ſigna. vbi oſten
dit ꝙ cōiter homis triplex diſpoſitō corpalis
facit hominē ſomnolentū naturalit̄. videlicet
ſi hȝ caput grande. Naȝ aīalia habētia capita
ꝑua ⁊ paꝝ ꝺ cerebro ſicut aues paꝝ dormiūt.
Siſr aīalia habentia cerebrum ſiccuȝ ſicut ca-
nes. vicȝ melancolici parū dormiunt ſm̄ Ari
ſtot. Sed hō q̄ habet caput grāde ⁊ collū bre
ue ⁊ venas graciles ē naturaliter ſomnolent⁹
q: ſi vene ſunt graciles ⁊ euaporatio gracilis
⁊ ſubtilis faciliter aſcendit cerebꝝ. ⁊ eadē va
poratio infrigidata in capite ⁊ ingroſſata dif-
ficulter deſcendit ꝓpter gracilitateȝ venaꝝ. ⁊
ꝑ ꝯſequens diu retinet̄ vapor ille groſſus i ca
pite. ꝙ̄diu tenet̄ ibi obturat meatus ſenſuū. ⁊
tādiu manent ſenſus ligati ꝙ al's dormire ſim
pl'r nō ſcit. Scd̄o ſi habet caput grāde multū
hēbit ꝺ cerebro. ⁊ multū fit ꝺ frigiditate i loco
illo. Tertio ſi collū ſit breue citi⁹ eueniūt eua-
poratiōes ꝺ ſtomacho ad cerebꝝ. Iſto mō eſt
moralit̄. ſi pſona hȝ caput grāde. collū breue.

venas graciles. erit cōiter ꝑ delitias ⁊ pigriti
am ſomnolēta. Caput magnū ē magna digni-
tas ſicut eſt rex. comes vel miles. vel in eccl'ia
papa vel ep̄s. decanus vel p̄poſit⁹. Collū bre
ue eſt ꝑua charitas. charitas. n. q̄ſi collū xp̄i i
corpe xp̄i myſtico qꝺ eſt eccl'ia ꝯnectens xp̄m
q̄ ē caput corpi ſuo quod ē eccl'ia. Vena ē vas
ſanguis. Sāguis. n. deſignat ꝯpaſſiōȝ ad pxi
mū. Et reuera q̄cunqȝ hȝ magnā ſeculi digni/
tatē. ⁊ ad deū paruā charitatē. ⁊ erga pximū
modicā pietatē. talis eſt neceſſario ſomnolen-
tus. Eſa. xiiij. Oīs reges gentiū dormiūt in
gloria ſua. vir in domo ſua. In cuius ſignum
tres reges ſiue magi reſponſo accepto in ſom
nis ne redirent ad herodē ꝑ aliā viam reuerſi
ſunt in regiōȝ ſuā. Math. ij. Paupib⁹ paſto-
ribus angelus apparuit vigilātibus. ſ; reges
iuenit opp̄ſſos ꝑ ſomnū. Et ita ē hodie ꝙ pau
peres inueniunt̄ plerūqȝ vigilātes ad ea q̄ ſa-
lutis ſue ſunt. Sȝ diuites in pctis dormiūt. et
poſt hanc vitaȝ nihil meritoriū in manib⁹ ſuis
inueniūt. iuxta illꝺ pſ̄. Dormierūt ſomnū ſu-
um. ſ. in peccatis. ⁊ nihil inuenerūt omnes vi
ri diuitiaꝝ in manibus ſuis. q: q̄ dormit i pec
cat̄ nihil opari poterit meritorij opis. Scd̄o
peccatū compatur ſomno ꝑ ſomnij interp̄ta/
tionē. Dicit. n. vulgo ꝙ̄uis ſemp nō ſit veruȝ
ꝙ recta interp̄tatō ſomnij ē exponere ſomniū
ꝑ ꝯtrarium. ſicut dicunt illi q̄ actiue de ſignifi
catōe ſomnioꝝ ꝯtendunt. Et certe iſto mō eſt
ſpūalit̄. Nā ſomniātes ꝺ honorib⁹. dignitati-
bus. diuitijs ⁊ delitijs i p̄ñti. i futuro ponēt̄ i
penis. dolorib⁹ ⁊ i miſerijs. Per oppoſitū af/
flicti in tribulatōibus ⁊ in tedijs ꝓpter deū in
p̄ñti. i futuro gaudio replebunt̄. iux̄ illud pſ̄.
Trāſiuimus ꝑ ignē ⁊ aquā. ⁊ eduxiſti nos in
refrigeriū. hoc eſt de q̄ ſaluator diſcipulos ſu
os p̄monuit qñ erat ab eis ꝺ ſeculo receſſur⁹.
Amen amē dico vobis q: plorabitis ⁊ flebit
vos. mundus autē gaudebit. ſed triſticia vr̄a
ꝯtetur in gaudiū Ioh. xvj. Gaudiū. n. mun-
danorum in triſticiā vertetur. Iob. xxj Du/
cunt inquit in bonis dies ſuos. ⁊ in pūcto ad
inferna deſcēdūt. De iſtis ſomnijs Eccl'i. xxx/
iiij. Vana ſpes ⁊ mendaciū inſenſato viro. ⁊
ſomnia extollūt imprudentes. Fingit. n. Oui
dius. ij. metha. ꝙ Alcōes miro modo ſeu fer-
uore virum ſuum Certem dilexit. ꝓ quo cuȝ
mare tranſire tēptaſſet ⁊ naufragiū paſſus fu
iſſet Alcones vxor ſua caſum ſuū neſciēs omi
bus dijs offerebat thura ⁊ p̄cipue Iunōi. Iu
no nō ferens vlterius lachrymas Alconis vo
cauit Iridē fideliſſimā nunciā. ⁊ cōmiſit ei ꝙ
iret ad palatiū ſomnij regl ⁊ excitaret ſomniū
p̄cipiendo ex pte Iunonis ꝙ aliqueȝ de filijs
ſuis hoc eſt ꝺ ſomnijs. q: ſomnia dicūtur filij
ſomni. mitteret ſtatim ad alconē q̄ ei oſtende-

ret effigiē Tertis viri ſui iā in mari ſubmerſi
Juit ğ Jris famula ad curiā ſomni regl ⁊ iuſ-
ſa Junonis cōpleuit. Hēt.n.ſomnꝰ tres filios
potētiſſimos q̄s nūq̄ꝫ niſi ad nobiles reges ⁊
duces mittit. Pꝛimꝰ vocaꝛ moꝛpheꝰ. ſcđs ita
cos. tertius fantaſis. Moꝛpheꝰ hꝫ ſuū offici-
um ꝙ nō effigiet i capite niſi humanā effigieꝫ
cū geſtis ⁊ loquelis ⁊ cū ceterl ꝑtinētibꝰ ad hu
manā naturā. Jtacos cauſat effigies bꝛutoꝝ
et volatiliū cū omībus ſuis ꝑtinētijs ⁊ geſtis
ad bꝛuta ꝑtinētibus. Sed de hūanis ſymula-
cris vel ꝺ inanimatl nullatenus ſe intromittit
Fantaſis cauſat p̄cipue figuras inaiatoꝝ. vt
lapidū. montiū ⁊ domoꝝ. Rex ꝟo ducens ſe-
cū p̄mogenitū ſuū iuit ad Alconē. quo cū ꝑue
niſſet filius ſuus moꝛpheus poſuit ſe i capite
alconis i effigie Tertl naufragi ⁊ moꝛtui. ⁊ ſic
eā ꝺ moꝛte mariti certificauit. ⁊ volūtatē Ju/
M nonis expleuit. Uult aūt Ouidiꝰ ꝑ hos tres
filios ſomni intelligi triplex genꝰ ſollicitudis.
quā mittit diabolꝰ i coꝛda hoīm doꝛmientiū ꝑ
negligētiā vite ſue. Pꝛima ſollicitudo ē circa
honoꝛes ⁊ dignitates. Scđa circa voluptates
Tertia circa diuitias. Pꝛimꝰ ğ filiꝰ mittit ad
ſuꝑbos q̄ eis effigiat ꝺ nobilitate hūana. ⁊ di
gnitatibꝰ. ⁊ honoꝛibꝰ. ⁊ pompa. ſič i veſtitu ⁊
geſtu. famulatu ⁊ eq̄tatu. Scđs filiꝰ mittit ad
libidinoſos. ⁊ nō repn̄tat niſi ea q̄ ad bꝛuta ꝑ-
tinēt. ꝺ quo dicit Ariſtl. iij. eth. c. j. ꝙ illa dele-
ctatō maxie exꝓbꝛabilꝛ ē q̄ delectamur n̄ ſm
ꝙ ſumꝰ hoīes ſ; ſm ꝙ ſumꝰ aialia. Talibus.n.
gaudere ⁊ maxime diligere beſtiale ē. ille filiꝰ
cauſat i hoīe ſollicitudinē ⁊ curā carnis i deſi
derijs. cibis ⁊ potidꝰ venerl ⁊ q̄etis. i. ti nō hn̄t
curas ad honoꝛes vel diuitias niſi ſcđario ſed
tm̄ ad voluptatē. Tertius filiꝰ ſomni mittitur
ad cupidos. iſte facit omnē cogitatū ad inaia-
ta maxime circa auꝝ ⁊ argentū. terras ⁊ alia.
qꝛ ſi circa oues ⁊ boues ſollicitanꝛ hoc ē ſcđa-
rio inq̄ſitū ꝑ talia pecunia ē acq̄renda. ⁊ hi ho
mies ꝑ regē ſomnū. i. pctm̄ reguntur. Ro. v.
Regnauit moꝛs ab Adā vſq̄ꝫ ad Moyſen. ⁊
iſte ſomnꝰ diuitiaꝝ. voluptatū ⁊ honoꝝ ꝟtet
finaliꝛ in pauꝑtatē. vilitatē ⁊ miſeriā. idō dr̄.
Pꝛouerb. xx. Noli diligere ſomnū ne te ege/
ſtas opp̄mat. Tertio pctm̄ cōꝑaꝛ ſomno ꝓpꝛ
ſenſuū ligatōeꝫ. Doꝛmiens.n. ſenſus ſuos ita
hꝫ ligatos vt de oꝑationibus ſuis nihil exer-
ceat. ſed ē q̄ſi moꝛtuus. Eodeꝫ mō doꝛmiēs ꝑ
ꝯſuetudinē male vite i pctō moꝛtali nihil pōt
interim plus oꝑari meritoꝛiū vite eterne. Di-
cit.n. Ariſ. i ꝺ ſom. ⁊ vigi. ꝙ doꝛmiētes in doꝛ
miēdo faciētes oꝑa vigilie nō pn̄t memoꝛari
opeꝝ illoꝝ ſ; ſomnioꝝ bn̄ recoꝛdanꝛ. eodē mō
facientes de genere bonoꝝ extra charitatē nō
recoꝛdanꝛ ſe fuiſſe ꝑ eiſdem eternaliter p̄mi
atos. ⁊ ſic iudicabūt illa nō eſſe oꝑa bona. ſed
potiꝰ ſicut bonoꝝ opeꝝ ſomnia p̄teriſſe. Job
xx. Uelut ſomniū euolās nō inueniꝛ. trāſibit
velut viſio nocturna. Quarto pctm̄ compa/
tur ſomno ꝓpter iudicij deceptōem. Somni-
ans iudicat ſe q̄nq̄ꝫ eſſe in magnis feſtis collo
catū inter reges. ⁊ cuꝫ euigilat inueniet ſe foꝛ-
taſſis i carcere compeditū. doꝛmiēs terribilia
nō timet. qꝛ ſi q̄s ſtet ad caput doꝛmiētis cum
gladio euagiato nihil timet. ſ; ꝺ fātaſijs ꝓꝑij
capitl q̄ ſibi nocere nō pn̄t timet. Eodē mō doꝛ
mientes i pctis falſū hn̄t iudiciū. Nā tribula-
tōes ſeculi q̄ ſunt fantaſtice nimis timent. pe-
nas ꝟo eternas nō foꝛmidant. quoꝝ q̄libet di
cere pōt illud Job. vij. Terrebis me ꝑ ſōnia.
⁊ ꝑ viſiones hoꝛroꝛe ꝯcuties. Ecc̄i. xl. Som-
nia noctl immutāt aīm eiꝰ. Ecce pꝫ ꝙ pctm̄ ſi-
milaꝛ ſomno. ⁊ peccans ſomniat ſiue doꝛmit.
Talꝭ ſi dꝫ ſuſcitari p̄mo indiget oꝛōne in fide.
viciꝫ illuminatoꝝ. ſ. bonoꝝ. qđ notaꝛ in hoc ꝙ
xp̄s rogatus a Jayro q̄ interp̄taꝛ illumiatus
ſecutus ē eū ad illaꝫ ſuſcitandā. ſi peccatoꝛ in
peccato moꝛtali doꝛmiens nō pōt ꝑ ſe gr̄aꝫ ꝑ-
mereri. quare vt dictuꝫ eſt indiget oꝛōne viri
iuſti in fideq̄ꝫ illuminati. Jō dꝛ Job. v. Uo/
ca ſi eſt. ⁊ ad aliquem ſanctoꝝ conuertere vt
oꝛet ꝑ te. Q autem peccatoꝛ nō poteſt ꝑ ſe gra
tiam ꝓmereri cauſa ē triplex. Pꝛima qꝛ talis N
ē pꝛiuatus omni gratia. recte ſicut miles dere
linquens dn̄m ſuuꝫ ⁊ ſeruiens aduerſario eiꝰ
non tm̄ mereꝛ bonis ſpoliari. ſed etiaꝫ capite
plecti. Sic ⁊ homo cuius vita debet eſſe mili-
tia ſuꝑ terrā Job. vij. cū derelinq̄t dn̄m ſuum
Jeſū xp̄m ⁊ adheret diabolo ꝑ pctm̄ nō ē di/
gnus bonis terre q̄nto minus gratie. iuxta il-
lud Aug. Homo in moꝛtali exiſtens nō ſoluꝫ
pꝛiuaꝛ oīm bono gratie. ſed etiā eſt indignus
quo veſcaꝛ pane. Scđa cauſa ē. qꝛ cū talis oꝛ
dineꝛ ad penā nō pōt ꝓmereri gr̄aꝫ. Quia dꝛ
Rom. ij. Jra ⁊ indignatio. tribulatio ⁊ angu
ſtia in oēm aiaꝫ homis oꝑantis malū. Tertia
cā eſt. qꝛ non habet ratiōnē merendi radicem
videlicet charitatis. Nō meretur.n. quis niſi
cū dilectiōe ſeruiat. Sed dū ſeruit diabolo cō
trarius eſt deo. qꝛ dicit Bern̄. Anima peccās
ꝑdit ſignū xp̄i. ⁊ accipit ſignū diaboli. idō ne
ceſſe ē vt habeat oꝛōnē ſanctoꝝ ſiue iuſtoꝛum
vt poſſit gr̄am ꝓmereri Secundo indiget dei O
p̄uentione. quod tangiꝛ cum dꝛ p̄nceps. Do
mine filia mea defuncta ē. ſ; veni ⁊ impone illi
manū ⁊ viuet. q. d. veni ꝑ gratiā p̄uenienteꝫ.
oꝑantē ⁊ gratis datam. ⁊ impone illi manū ꝑ
gr̄am ꝯcomitantē. cooꝑantē ⁊ gratuitā. ⁊ vi-
uet. ꝑ gr̄am conſequentē. ꝑficientē ⁊ ꝯſūman
tem. ⁊ ſic triplex eſt gratia. vt tangit magiſter
ſniarum li. ij. di. xxvj. Pꝛima eſt gr̄a pꝛeueni-
ens operans gratis data. hanc ſolus deꝰ oꝑa-
tur in nobis. ꝑ oīa ſine nobis vt creatō. gu-

bernatio.redemptio.vocatio.corpis ſanitas
vires aie.induſtria ingenij.ꝛ ↄſiliū qđ dr̄ pre
ueniēs.quia in dono ſuo nos deus p̄uenit.di
ſponēs noſtrā voluntatē vt fiat bona.vel ve=
lit bonum.vt dicit magiſter vbi.s̄.c.j.in fine.
Voluntas homis gr̄a p̄uenit atq; p̄parat vt
fiat bona non vt fiat voluntas.q: an̄ gr̄az vo=
luntas erat.ſed non erat bona ꝛ recta volun/
tas.Dr̄ etiam operās.q: ſolus deus in nobis
opatur.iuxta ill ud Phil.ij.Deus opatur in
nobis velle.i.vo luntatē bonā.Dr̄ etiā gratis
data.q: adhuc nulla noſtra merita p̄ceſſerūt.
ad Tytum.ij.Apparuit benignitas ꝛ hūani/
tas ſaluatoris dei nr̄i.nō ex opibus iuſticie q̄
fecimus nos.ſ̄ ſm̄ ſuaz miſcdiam ſaluos nos
fecit.Scd̄a gr̄a ē ↄcomitās.coopans et gtui=
ta.hāc deus opat in nobis nō ſine nobis ſ̄ no
biſcū vt ſācta deuotio.dulci meditatō.affectu
oſa orō ꝛ ↄſilia.ꝛ dr̄ cōcomitans.q: adiuuat
noſtrā pietatē pie ꝛ recte viuere.q: dicit Gre=
go.Nihil valet humana induſtria ſine dei ad
iuuante gr̄a.Dr̄ etiā coopans eo q̄ talis gr̄a
pp̄ter adiūcta noſtra opa gratos nos reddat
deo.vn̄ Grego.xvj.moral.Supna dei pietas
purgat i nobis ſine nobis.vt obſeq̄nte noſtro
libero arbitrio bonū qđ petimꝰ agat nobiſcuz
quod tm̄ p compēſaz gr̄am in extremo iudicio
ita nos remunerat velut ſolū nobis p̄ceſſiſſet
Tertia gr̄a dr̄ ſubſequēs ꝛ ↄſummās.hāc ite
rū deus opat i nobis.q̄ gr̄a ideo ſic dicta ē.q:
p̄dictas gr̄as ſubſeq̄tur.pficit ꝛ ↄſūmat.q̄ cō
ſiſtit in totius vite ꝛ opeꝝ virtuoſoꝝ felici cō=
ſummatōe ꝛ etn̄a glorificatōe.ꝛ đ hac dr̄ Ro
ma.vj.Gr̄a dei vita eterna merito dr̄.q: exce
dit oia nr̄a merita.nulla.n.merita pn̄t ei ad cō
dignū reſpondere.Roma.viij.Nō ſunt cōdi
gne paſſiōes huius tpis ad futurā gl̄iam q̄ re=
uelabit in nobis.iđ q̄cq̄d vltra meritū noſtꝝ
nobis tribuit gr̄a noiat.Tertio indiget tybi=
cinū eiectōe.q: dr̄ h.Cū veniſſz ieſus i domū
p̄ncipis ꝛ vidiſſet tybicines ꝛ turbā tumultu=
antē.Tybicies carmē lugubre canebāt vt ali=
os ſuo carmine ad fletū puocarēt.Sed turba
pꝰ mortē puelle alterutꝝ loq̄bat.q: archiſyna
gogus erat hō nobil.q̄re venerāt multi ad do
mū eiꝰ pp̄ter mortē puelle vt ſibi ↄpaſſiōz oñ
derēt.Sed ill dicebat ieſus Recedite.q.d.di
mittatꝭ lugere.ꝛ Luc.viij.Nolite flere.nō eſt
mortua puella.i.in morſura.ſ̄ dormit.q.d.fa
ciliter poſſum eam ſuſcitare a morte vt a ſom
no.Moraliter aūt p tybicines ſm̄ Rabanuz
p ſignificant adulatores qui fouent aiam i pec/
cato.Nam dicit Guil.i ſumma vitioꝝ tracta=
tu de vitio lingue.Alligant homines in pctīs
delectat.n.ho iem ea facere in q̄bus nō ſolum
metuit rephenſor ſed auditor laudat.Et ſup
illud Luc.vj.Ve cum bn̄dixerint vobis oēs
hoies.dicit glo.Pars magna pene ē peccato
ri ſua ſcelera mō non argui ſed inſup bn̄ geſta
laudari.Et ſup illud ps̄.Deus in adiutoriuz
meum intende.dicit Augᵒ.Plus nocēt ſigna
adulatoris q̄ manꝰ pſecutoris.Et Eccs̄.vij.
Melius ē a ſapiēte corripi q̄ ſtultoꝝ adula=
tione decipi.ſ.q̄ nutriūt eū i malo.ita adulato
res ad inſtar tybicinū debēt eijci vt aia a pctīs
reſurgat.q: decipiunt eā.Eſa.iij.Pplē meus
q̄ te btm̄ dicunt ipſi decipiūt te.Et.c.ix.Erūt
qui beatificant populū iſtū ſeducētes.Sed p
turbā tumultuantē ſignificat ſeculi cura q̄ eti
am eſt eijciēda ſi debet ſuſcitari aia.de quo di
cit Grego.xviij.moral.Foris autē turba eijci
tur vt puella ſuſcitetur.q: niſi prius a ſecreti=
oribus cordis expellat ſeculariuz multitudo
curaꝝ.anima que intriſecus iacet mortua nō R
reſurget.Spūaliter aūt p tybicines ſignificā=
tur demones.q: ſic illi admiſſi erant vt ad fle
tū dulci cantu puocarent aſſiſtentes.q: hec ē
natura artis illius vel alterius muſice vt letos
faciat letiores ꝛ triſtes triſtiores.pp̄ter qđ di
cit ſapiēs.Muſica in luctu melodie nō ē con
ueniens Eccī.xxij.q: ſunt indiſpoſiti ad gau
diū.Sic ꝛ demones dulciter canūt dū ad pec
catū trahunt.ſ̄ lugubriter quādo i pctō deti/
nere volunt.Nā aliquādo p̄tendūt mūdi va=
nitatem.aliquando etatis congruitatem.ali=
quādo peccātiū multitudinez.De p̄mo Eccs̄
iij.Nihil melius dep̄hendi q̄ letari hoiem in
ope ſuo.De ſecūdo Sap.ij.Venite fruamur
bonis.ꝛ vtamur creatura tanq̄ in iuuentute
celeriter.De tertio.ij.Reg.xix.Non ſum me
lior q̄ patres mei.q.di.Si patres mei pecca=
uerūt quare nō ꝛ ego.De q̄rto illud ps̄.Mi
ſericordia eius ſup oia opa eius.q.d.Quare
nō vis peccare cū deus videt adeo miſicors
eſſe?Ecce dulcis cātus tybicinū infernaliū q̄
multos retinet ꝛ delectat pctōꝝ.Si autez de=
mones nō poſſūt ſic homines delectare i pec=
catis vel retinere qn̄ ipſi nitunt penitere.tūc
oſtendūt eis difficultatē continēdi dicētes il/
lud Eccī.xxxiiij.Qui baptizat a mortuo ꝛ ite
rū tangit eū q̄d pderit lotio eius.Vel oñdunt
acerbitatē puniēdi que cogit aliēa reſtituere.
ↄſueta relinq̄re.ꝛ etiā licita abſtinere.Qui de
bēt attēdere illud dictū Bern̄.Mutatis non
aufugetis pniam ſi eam ſpernitis.malū.n.nō
pōt eſſe impunitū.Sed que ē hec cōmutatio.
fugere laborē humanū.ꝛ cū diabolis eligere
ſuppliciū ſempiternū.hec ille.Vel oñdūt de=
ſperatōem ex ↄſideratōe peccatoꝝ multoruz.
Dicunt.n.vt recitat Auguſt.in lib.de cōflic.
vi.ꝛ vir.c.xiiij.Que ꝛ quanta o pctōr cōmiſi R
ſti q̄ grauia crimina.q̄ iniurioſa delicta ꝛ pe
ne in melius nedū vitā mutaſti.nedū ↄuerſa=
tionē vtiliter correxiſti.Ecce.n.vt cernis ma=

la ſp ꝯſuetudine obligatus teneris. conarī ex-
urgere ſi pctõꝝum oneribus ꝑgrauatus rela-
beris. Quid ḡ agendū eſt qñ ꝺ ꝑteritis certa
damnatio imminet. et de pñtibus emendatio
nulla ſuccurrit. niſi amittanꝫ rex tpaliuꝫ vo-
luptates conſequi nequeunt futuri ſeculi ob/
lectatõnes. Sic ductus fuit Chayn. q̄ deſpe-
rans ait Geñ. iiij. Maior ē iniq̄tas mea q̄ꝫ vt
veniā merear. Nos igiꝫ magis credere debe-
mus Aug. qui dicit. Maior ē dei miſcdia q̄ꝫ
nostra miſeria. vel oſtendūt future glorie dif-
fidentiā dicentes Eſa. xxij. Comedamus ꝛ bi
bamus. cras. n. moriemur. ſ. corpe ꝛ aia. et ſic
diffidūt de futura gloria q̄ ad eam putāt ptin
gere ſe nō poſſe cū dicunt Sap. ij. Oñ ex ni-
hilo creati ſumus. ꝛ poſt erimus quaſi nō fue
rimꝰ. Sed iſta rō ipſoꝝ nihil valet. q2 antece-
dēs. ſ. ex nihilo nati ſumus. eſt falſū. Nā pdu
ctio corpis ex aliquo ē. ſ. ex ſemine viri ꝛ mu/
lieris. ꝛ aia corrumpi nō pōt eo q̄ ē immorta/
lis. vt patuit ꝺ. ſmo. xv. C. Etiā ſi corrumpe
reꝫ i nihilū corrumpeꝫ. ſed ipſa nō corrumpi-
tur in illa ex q̄bus componiꝫ. Corpus vo cor
rumpiꝫ i illa ex q̄bus ꝯponiꝫ. ꝛ ideo hec ꝓpo
ſitio eſt falſa. Productio homis eſt ex nihilo.
q2 corpus a parētibus ꝓpagaꝫ. aia aūt a deo
creaꝫ ꝛ infunditꝫ ſm Aug. ideo i corruptione
homis ſoluiꝫ ꝛ aia ſepata viuit. ꝛ hoc eſt q̄ꝺ
dicit Augꝰ. Nunq̄ꝫ ꝓ nobis diuinitꝰ tāta age-
renꝫ ſi cū vita corpis etiā vita aie ꝯſummare-
tur. Ergo opoꝛꝫ q̄ iſti diabolici tibicines eij
cianꝫ qui videnꝫ ſalutē aie impedire. Quar/
to indiget ſuſcitatōe que facta cū corā Petro
Jacobo ꝛ Johanne. ꝛ patre ꝛ mr̄e puelle. In
S hoc moraliꝫ ſignificaꝫ q̄ anima q̄ debet a pec-
catis ſuſcitari ꝑmo debet hr̄e ꝓprie infirmita-
tis cognitōem. ꝛ hec cognitio i Petro q̄ inter
pretaꝫ agnoſcēs ſignificaꝫ. q̄ multū neccia ē in
aia peccatrice. q2 dicit Aug. Laudabilior eſt
animus q̄ infirmitates ꝓprias cognoſcit q̄ꝫ q̄
ſcra nō ꝑſpecta vias ſydeꝝ compꝑhēdit. Scōo
debet hr̄e gr̄e infuſionē q̄ in Johāne q̄ interꝑ
taꝫ in quo eſt gr̄a denotaꝫ. ꝑ quā q̄dē gr̄aꝫ co
gnoſcit pctōꝛ deū. q2 dicit Rychar. Quanto
q̄s ꝓficit in cognitōe ſui tanto ꝓficit in cogni/
tione dei. Tertio neceſſe ē vt habeat pctōꝛum
ſupplantatōꝫ que notaꝫ in Jacobo q̄ ſupplā-
tatio interꝑtaꝫ. Cū. n. homo ex cognitōne ſui
aliquali ꝛ dei incipit ꝓficere tāto acriꝰ diabo/
lus ſolet ꝯtra eū ſuis ſuggeſtiōibus inſiſtere.
Exemplū ꝺ captiuo cui cū ꝓbaꝫ nō eſſe volū-
tas fugiēdi mīme cuſtodiꝫ. ſ hac viſa diligen
tius irretiꝫ. Jō dicit Grego. in moraꝫ. Diabo
lus eo ꝯtra bonas mētes grauiꝰ ſeuit q̄ grati-
oſius eas vallatas diuie ꝓtectōis munere cō-
ſpicit. iō tunc neceſſe ē vt hō eius ſuggeſtiōes
ꝛ pctā ſupplātet. Quarto neceſſe ē vt habeat

diſcipline correctōem que intelligiꝫ i pr̄e quā
quidē teneꝫ ſibiipſi. iuxta illud Cathōis. Cū
quid peccaueris caſtiga teipm. ſubinde. Vul
nera dū ſanas dolor ē medicina dolorī. Quī-
to debet hr̄e elemoſynaꝝ largitōem que i ma
tre deſignaꝫ q̄ natura eſt pia. Jllis ḡ vtutibꝰ
ſuſcitaꝫ aia pctōꝛis. Sexto et vltimo indiget
ſpūali cibatione. q2 dr̄ Marc. v. ꝛ Luc. viij.
Juſſit ei dare mādūcare. q2 dñs ſuſcitata aia
a pctis cibat eā multiplici cibo. Primus ē ſpi
ritualis. ſ. verbi dei. de quo Rabanus dicit.
Si q̄s pabulo vbi dei nō reficiꝫ iſte in anima
nō viuit. Nāꝫ ſicut corpꝰ ſine terreno cibo ita
aia nō pōt viuere ſine dei verbo. Scōs cibus
eſt pnialis. ꝛ eſt panis penitentiū q̄ confici de
bet ex farina ſancte ſpei. ſm. n. pſ. ſperantem
i domino miſcdia circūdabit. Vñ Aug. in li.
de pe. ꝛ poniꝫ de pe. di. iij. circa pncipiū. Tā-
diu gaudeat ꝛ ſperet hō de gratia q̄ꝫ diu ſuſtē
tatur de pnia. Sed ad hanc farinaꝫ debet ap-
poni fermētū amare ꝯtritōis cogitādo ꝺ pec-
catis ꝯmiſſis ſicut Ezechias. Recogitabo ti-
bi oīs annos meos in amaritudine aie mee.
Eſa. xxxviij. Tertius cibꝰ quo cibat deꝰ ani/
mā poſt ſuſcitatōem eſt ſacrālis. de quo Joh.
vj. Caro mea vere eſt cibus. ꝛ ſanguis meꝰ ve
re eſt potus. q̄ manducat ꝛc. De hoc cibo dr̄ i
clemen. de reli. ꝛ vene. ſanc. ſi dñm. Hic cibus
plene reficit. vere nutrit. ſummeq̄ꝫ impiguat.
nō corpus ſed coꝛ. nō carnē ſed aiam. nō ven-
trē ſed mentē. Quartus cibus eſt eternaꝫ quē
manducant hoies cū angelis. vt dicit Bern. i
meditatōibus. Angeloꝝ inquit ꝛ hoim vnuꝫ
erit gaudiū. vnū colloquiū. vnū conuiuium.
Hoc aūt conuiuiū habent homines cū angel
in iocunda viſione deifice trinitatis. ꝛ amabi-
li viſione deifice vnionis. ꝛ in eterna fruitōne
deifice delectatōis. vñ pſ. Satiabor cū appa
ruerit gloria tua. Ad quā gloriā nos letanꝫ ꝓ
ducat ſancta trinitas deus vnꝰ q̄ incepit ꝛ ꝑ
fecit hoc opꝰ. Cui laus ꝛ gl̄ia. bñdictio ꝛ gra-
rumactio ꝑ infinita ſeculoꝝ ſecula Amen.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF